Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 január 7. — 1. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

Az első kézfogás

történeti anekdota lesz valaha, ma pedig, amikor a főváros élete az egyesülés óta a legjelentősebb fordulóponthoz érkezett el, mindenkinek, akit illet, meg kell fontolnia. *Az első kézfogásról Ripka* Ferenc főpolgármester emlékezett meg a minap, amikor az újesztendő alkalmával a városházi ujságírók tisztelegtek nála. Megejtően szép és bensőséges volt ez a találkozás és a szépségek koszorúját az emlékezés fonta a jókívánságok körül. *Ripka* Ferencnek, amikor a béke és alkotó munka számára meghódította Budapest polgárságát, de magukat a politikai pártokat is, legfőbb segítőtársa, legbiztosabb fegyvere a sajtó volt, amely lelkesedéssel, odaadással vívta meg *Ripka* Ferenc oldalán a békéért és munkáért folytatott harcot.

A kölcsönös emlékezések során a főpolgármester egy, szinte csak sóhajtásnyi emléket közölt, amibe betekintve azonban egyetlen tekintettel látjuk az utat, amelyet hat esztendő alatt megtettünk. Látjuk a szuggesztív erejű hatást, amellyel alig néhány férfiú *Bethlen* István gróf utasítása szerint Budapest egész népét a gyűlölködés lángjai közül kimentette. Enélkül talán még mindig ott tartanánk, hogy a politika posványában vergődnének Budapest mérhetetlenül nagy érdekei és értékei. A sóhajtásnyi emlék pedig, amelyet *Ripka* Ferenc fölelevenített, az volt, hogy amikor először gyűltek össze nála a főpolgármesteri hivatalban a pártok vezetői, a konferencia végén a vendégek távozása után a titkári szobában várakozó ujságírók legelső kérdése az volt, hogy *kezet fogtak-e egymással a tárgyaló urak?*

Akkor, igenis, ott tartottunk, hogy a politikai gyűlölködés még a társadalmi érintkezést is lehetetlenné tette és az első kézfogástól bizony igen, de igen hosszú az út odáig, hogy ma az új törvényhatósági bizottság megalakulása előtt a nyugalom, a bizalom hangján és őszinte reménykedéssel beszélhetünk a hatalmas munkáról, amelyet el kell végezni, a szédítő feladatokról, amelyeket meg kell oldani. Nincs aggodalmunk, hiszen erős akaratú, a jó szándék és nagy cél eszközeivel hathatósan dolgozó férfiak hat esztendő alatt megteremtették a munka, az alkotás készségét és lehetőségét.

Ez az új esztendő egy új kornak a küszöbe csak és itt a küszöbön, a legelső időkben kell megalapozni az egész korszakot. A törvény halott betűibe most kell eleven életet önteni, az üres keretet most kell kitölteni, az új alkotást most kell járni tanítani és az új alkotás úgy fog lábraállni, ahogyan most talpraállítjuk. Az új törvényt mindenekelőtt a főváros autonómiájának és a polgárság hegemóniájának védőbástyájává kell tenni, mert a magyar főváros csak így tudja az országgal szemben betölteni történelmi hivatását, amely az ujjáépítés, *a visszakövetelés nagy évtizedében gigászi méreteket ölt.* A nemzet szellemi és gazdasági fókuszából kell szertesugározni az ország felé és a határokon túlra annak a hódító kulturális erőnek és annak a diadalmas gondolat-áramnak, amely minden magyarokat minden időkre egybeforrasztani hivatott.

Hazafiasságában, fajszeretetében kell kételkedni annak, aki nem érzi meg, hogy a magyar történelem sorsdöntő évtizede nyílik meg előttünk és aki nem tudja, hogy az egyakaratú, a szent egységbe forradó Budapesttel az élen most indul az ország a mult katasztrófájának jóvátételére. De azt is mindenkinek tudnia kell, hogy az életéért és jövőjéért küzdő országot a gazdaságilag megerősödött, kultúrában fölényes, szociális intézményeiben irígyelt, szépségében hódító Budapestnek kell vezetnie. Ezeket a kinceseket pedig a politika tüzei csak felperzselik, a főváros jólétét, emelkedett szellemi nívóját, szépségét a polgári munka teremtheti meg. Városa, hazája és a célkitűzésükben szent harmincas évek sikeres munkája ellen vét mindenki, aki csak egyetlen szalmaszálat ejt is az útra, ahol *a politikamentes, polgári mentalitású, hazaszerető, mindenkivel békében élő, lázasan alkotó városházát akarjuk megteremteni.*

Amikor az a bizonyos első kézfogás megtörtént, pártok és férfiak adtak egymásnak örök zálogot arra, hogy a budapesti városháza nem lehet többé a gyűlölködés, a felforgatás, vagy a politikai fenegyerekeskedés színpadja, a nép felé néző pódiuma. Most új emberek, imitt-amott új irányok is vegyülnek a régiek közé, de az új rend, az új regulák is sorompóba állanak. Bizalommal, de kívánesian várjuk az indulást és reméljük, hogy mindenki, aki a nép bizalmát hozza magával, tudja azt is, hogy ez a nép nem politikai kalandorokra és bohócokra, hanem a becsületes munka, az alkotó vágy katonáira, a főváros szerető és hű fiaira adta szavazatát. A polgárok a szavazócédulákon nem adtak senkinek részletes programot és utasítást, de minden egyes szavazócédula kiáltva követelte a becsületes munkát, a sikeres alkotást a lakosság jóléte és boldogulása érdekében.

Megállapodás létesült a kormány és a főváros között a környéki földgáz kutatására és kitermelésére

A földmüvelésügyi miniszter már leiratban értesítette a fővárost, hogy utasítást adott a Földtani Intézetnek az együttműködésre — Becsey Antal nyilatkozata a beláthatatlan fontosságú kérdés legújabb fejleményeiről

A trianoni békeszerződés elszakította Magyarországtól azt a beláthatatlan értékű területet, ahol a külföldi tudósok megállapításai szerint is páratlanul bőséges és jóminőségű földgáz állott rendelkezésre. Nagy koncepciók és a messze jövőbe néző gigantikus tervek omlottak így össze és ezért érthető, ha gazdasági szakkörökben már régóta kísért az a gondolat, hogy *Csonka-Magyarország területén is fellelhetők ilyen kincsek*, amelyeknek kiaknázása egyszeriben hatalmas lendületet adna az egész magyar gazdasági életnek. Kiváló szakembereink feltevése szerint *Budapest környékén érdemes bepillantani a föld gyomrába*, mert a jelek szerint ott *petróleum* vagy *földgáz* található. Hosszú ideig pihent ez a probléma, amíg legutóbb *Becsey* Antal hívta fel a főváros közgyűlésének figyelmét és indítványozta, hogy *kezdjenek próbafúrásokat Budapest geológiai alakulásának megvizsgálására.* Alig néhány héttel az indítvány elhangzása után, komoly formát öltött ennek a felbecsülhetetlen lehetőségnek a kivizsgálása, ami ha sikert hoz, teljesen új alapokra helyezheti a főváros üzemeinek jövőbeni működését is. Alkalmunk volt ezekről a nagyfontosságú kérdésekről

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének, a gondolat kezdeményezőjének véleményét kikérni, aki az ezzel kapcsolatos legújabb események menetéről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az elmult törvényhatósági ciklus költségvetési tárgyalásánál indítványt tettem olyan értelemben, hogy *a főváros lépjen összeköttetésbe a pénzügyminisztériummal, hogy a kormány, mint a petróleum- és földgázmonopólium tulajdonosa, adjon engedélyt a Budapest környékén lévő geológiai redőzetek kutatására és tanulmányozására.* Meg kell ugyanis állapítani, hogy van-e itt a közelben érték a föld alatt és mert gyaníthatólag van: *elvi megállapodás létesítsések a kitermelésre a főváros és az állam között.* A főváros eljárt ebben az irányban és a polgármester úr most hivatalosan értesített, hogy indítványom elgondolása szerint,

a pénzügyminisztérium szívesen hozzájárult a kérés teljesítéséhez, sőt kifejezte a kooperációra vonatkozó készségét is,

de az a felfogása, hogy a kutatások és fúrások előtt *geológiai előtanulmányokat* végezzenek. A polgármester ennek megfelelően utasította az érdekelt ügyosztályokat, hogy tegyenek előterjesztést a tanulmányozás végrehajtására. A legközelebbi tanácsülésen konkrét formában fogom javasolni, hogy *három ügyosztály együttműködését vigyük keresztül és az ügyosztályok így együttesen foglalkozzanak minden geológiai kérdéssel.* Ezidőszerint ugyanis *a világítási és vízvezetéki ügyosztály* olyan irányú működést fejt ki, hogy Budapest környékén *földgázt* kutasson, amelynek költségeire az 1929. évi gázgyári feleslegből 50 ezer pengőt tartalékoltak. Hivatásából kifolyólag ilyen természetű problémák fekszenek *az út- és csatornaépítési ügyosztály* előtt is, végül a *városgazdasági ügyosztály* is érdeklődik *thermal-vizek* lelőhelye iránt. Ezt a munkát közös elgondolás alapján kell lefolytatni, mert nem lehet három tagozatban különkülön eredményekre törekedni. Nemrégiben egy nagyszabású értekezlet foglalkozott mindezekkel a kérdésekkel és azon részt vettek országoshírű geológusaink is *Wendl* Aladár műegyetemi professzor elnöklésével és

egy szükebb bizottságot delegáltak, például annak a kifürkészésére, hogy a városligetben hol lehetne új Artézi-kutat nyitni,

mert lehetetlenség, hogy *az artézi hőforrások centrumában álló Széchenyi fürdőt szénnel és gőzzel fűtik.*

— A budai vízellátás sem megfelelő és súlyos gondokat okoz az a kényszerűség, hogy *a vizet erre a területre a távolfekvő Megyerről kell nagy költséggel elvezetni.* Mindezek a problémák szoros összefüggésben állanak egymással, miért is tanulmányozni kell az esetleg feltalálható geológiai kinceseket és

a kutatási, valamint a termelési energiákat úgy koncentrálni, hogy az eredmény feltétlenül sikerre vezessen.

Olyan indítványt akarok tenni a jövő együttműködése szempontjából, hogy az egyik alpolgármester vezetésével egy állandó szakbizottságot hívjunk életre, amelyben helyet foglalnának a Földtani Intézet tagjai is. Ezzel kapcsolatban örvendetes, hogy *Ripka* Ferenc főpolgármester átiratára

a földmüvelésügyi minisztérium azt a leiratot intézte a fővároshoz, hogy a legnagyobb készséggel ad engedélyt a Földtani Intézetnek a fővárossal való kooperativ kutatásra,

ami azt jelenti, hogy a szakértők bevonásával *feltétlenül eredményes munka indulhat meg a közeljövőben.* Ha így az egész vonalon egyesítik ezeket az akciókat, akkor kilátás nyílik rendkívüli eredmények elérhetésére. Az alapvető feladat *a feltárás* és ezt követőleg

nagy horderejű reformok léptethetők életbe, úgy a földgáz hasznosítása, mint a vizellátás biztosítása terén.

Kora tavasszal feltétlenül megindulnak ezek a munkálatok és értesülésem szerint, a kormány oly messzemenő jóindulatú érdeklődéssel kíséri a főváros ezirányú tevékenységét, hogy *hajlandó anyagi eszközökkel is támogatni a költséges, de sikerrel biztató kísérletezést.*

Munka, vagy korteskedés?

Irta: PAYR HUGÓ

A választási hadjáratnak vége van, a pártvezéri és alvezéri szólamok és fogadkozások azonban époly vígan csobognak, mint a legvadabb korteskedések idején. Legfeljebb annyiban változtak a szónoklatok, hogy konkrét ígérgetések helyett elméleti és eszmei megállapítások, általánosságban tartott frázisok hangzanak el, amelyek mélyén, a csillogó színek alatt azonban burkolt fenyegetések, ravaszkodások és kilátásba helyezett taktikázások rejlenek.

Az ember szinte megdöbben, ha a lapokban megmegjelenő beszédeket, a különböző oldalról inspirált híreket vagy városházi jóslásokat olvassa. Hogyan, hát az új törvényhatósági bizottság pártjai azt hiszik, hogy a közönség még mindig frázisokra éhes, vagy a baloldali pártok kanapé processzusaira kívánesi? Avagy talán azt hiszi valaki, hogy a kormányzásra és a városháza vezetésére hivatott pártok felülnek bizonyos ugratásoknak? Naiv ábrándok és felesleges erőlködések csak, amelyek mellett észrevétel nélkül lehetne elmenni, ha a városházára nem várna ezer és ezer súlyos, életbevágóan súlyos probléma sürgős megoldásra.

A főváros közönségének helyzete azonban kétségbeejtő. Aki a választást nyitott szemmel csinálta végig és nem azért ment ki a kerületébe, hogy ott „díszszónoklatokat" tartson, aki megérezte az „éljenző" tömegek lüktető, véres szenvedését, az összeszoruló szívvel nézi azt a handabandázást, ami a fórumot betölti. Két hét mult el a választások óta, két meddő, céltalan, elpazarolt hét. És ez idő alatt senkinek eszébe nem jutott, hogy tenni kellene valamit, hogy *hozzá kellene fogni az ígéretek beváltásához*, mert a tömegek, a „választók" összroskadnak a terkek, a bajok, a nehézkes közigazgatás és az urak indolenciájának súlya alatt. Senki nem gondolt arra, hogy már *összeülni és beszélni kellene legalább arról, hogy hol, hogyan és mikor akarunk segíteni? Hogy mit akarunk csinálni? Hogy mit akarnak a különböző pártok ígéreteik tömkelegéből beváltani?* Két hét mult el pihenők, ünneplések és üres szócsatározások között, pedig a tömegek roskadoznak a megélhetési gondok alatt. Szinte éheznek, már pedig az éhség rossz tanácsadó, különösen olyankor, ha azt látják az emberek, hogy az orvosok segítség helyett kényelmesen emésztenek.

Vígasztalan és elszomorító ez a jelenség, mert az előjelek szerint a közgyűlés, a megalakulás meg tisztújítás hónapokig tartó hercehurcája közben, személyi és hatalmi kérdésekkel fog veszkelődni s kisebb gondja is nagyobb lesz annál, hogy feltornyosult súlyos feladatokat megoldja. Ez pedig türhetetlen állapot lenne, ennek nem szabad bekövetkeznie. Ép azért *hagyják abba az urak a civakodást és fogjunk végre munkához.* Életet, mozgást, ügyekkel, közérdekű dolgokkal való foglalkozást akar végre látni a közönség és nem pozíció-harcokat.

Az *Egységes Községi Polgári Párt* minden tagja hajlandó félretenni a sérelmeket és ha dolgozni tud, nem fogja számonkérni az ellenzéki terrort és nem firtatja majd egyik-másik ellenzéki pártnak — *fedezetnélküli szelvényeit* ... Az *Egységes Községi Polgári Párt* hajlandó elfelejteni a tegnapot, ha ma és holnap dolgozhat. Mert a párt tagjai átérzik a helyzet rettenetes voltát, hallják a mélységből feltörő sikoltást és *szívesen ülnek le tárgyalni mindenkivel, aki jószándékkal és becsületes iparkodással akar a városházán dolgozni.*

Ha azonban e törekvésünk meddő marad, ha az ellenzék a válságos idők dacára is munka helyett gravamen-politikát akar folytatni, ha hatalmi kérdések és személyi pozíciók fontosabbak lesznek előtte a polgárság megsegítésénél, az *Egységes Községi Polgári Párt* akkor is teljesíteni fogja vállalt kötelességét és teljes erővel fog dolgozni a főváros érdekében. Ám az ellenzékről *ez esetben senki sem fogja lemoshatni azt a vádat, hogy a mandátumában nem szent megbizatást lát, hanem a közgyülési termet akarja a képviselőválasztások idejére kortesdobogónak felhasználni.*

Nemzeti és hazafias alapon küzd a hadviseltek vitális érdekeiért az Egyesült Nemzeti Párt

Együttműködnek a polgári pártokkal — Vitéz Barczen Gábor nyilatkozata

A közelmultban lezárult községi választások feltűnő jelensége és örvendetes megállapítása volt a frontharcosoknak az *Egyesült Nemzeti Párt* név alatti tömörülésének sikeres szereplése. A végsőkig kiélezett korteshadjárat ellenére, amikor minden választópolgár a pártok meggyőzési eszközeinek szünetnélküli pergőtüzében állott:

a frontharcosok a maguk igénytelen eszközeivel és szerény agitációs lehetőségekkel mégis hét választókerületben tudták listáikat elfogadtatni.

Minden szavazókörzetben estek szavazatok a budapesti hadviseltek jelöltjeire, élénk tanubizonyságot nyujtva arról, hogy *a főváros népében kitörölhetetlenül él a dicső, de szenvedésekkel telített katonai mult minden erénye.* Az emlékezés hozta össze a bajtársak sok-sokezer szavazatát azokra, akik a háborúviseltek érdekeit akarják előbbrevinni a közgyűlés termében. Az öt mandátum birtokosa: *Barczen* Gábor, *Studinka* Béla, *Árvátfalvi Nagy* István, *Perley* László és *Marcsenkó* Imre mind olyan egyéniségek, akiknek megvan a képességük a vállalt feladatok elvégzésére.

Sajnálatos, hogy a hadviselt budapesti polgárok megválasztott bizottsági tagjai mindjárt

a szavazás után alattomos megtámadtatásnak voltak kitéve

olyanok részéről, akik *jogtalanul felhasznált nyilatkozati ürlapok igénybevételével lemondólevelet nyujtottak be az igazolóválasztmány elnökéhez.* Nyomban kiderült, hogy misztifikációról van szó s azóta nyilvánvaló, hogy a frontharcos képviselők elleni fellépés csak egy kisérlet volt, ami a maga eredménytelenségében összeomlott.

Várospolitikai körökben nagy érdeklődéssel várják az *Egyesült Nemzeti Párt* kicsiny, de értékes gárdájának szereplését. A *Fővárosi Hirlap* kérdésére

vitéz Barcy-Barczen Gábor

minderről a következőket mondotta munkatársunknak:

— Programunk és célkitűzésünk adva van abból eredően, amit a választások előtt hangoztattunk és hirdettünk: *minden irányban képviselni a hadirokkantak, hadviseltek, hadiözvegyek és hadiárvák érdekeit.* A panaszok közismertek és így a tennivalók egyelőre csak abban foglalhatók össze, hogy a háborúnak mindezek az áldozatokat viselő kategóriái a megérdemelt támogatáshoz és foglalkoztatáshoz jussanak.

Mint párt teljesen önállóak vagyunk s működésünk iránya természetesen a nemzeti és hazafias célkitűzések felé vezet bennünket.

Nem vagyunk sokan a közgyűlés teljes létszámának tengerében, miért is *esetenkint kooperálni fogunk a polgári pártokkal*, hogy a felfogásunknak megfelelő döntést ezzel is erősítsük.

Ezeket mondotta az *Egyesült Nemzeti Párt* vezére, amihez még hozzáfűzhetjük azt a jó forrásból szerzett értesülésünket, hogy *az esetleges együttműködés tekintetében a szélsőbaloldali pártok nem jöhetnek számításba.*

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Józs. 429-436

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Cördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

BERKI DEZSŐ BUDAPEST, VI., Szív ucca 60.
Festék és lakkereskedő Telefón: Automata 242—46.

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefón: Aut. 626-27. * Telefón: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. Telefon: J. 415-20

TAPÉTA NAGY VÁLASZTÉKBAN! munka legjobb kivitelben!
WEISZ BÉLA
Budapest, VI., Lázár u. 16 (Operánál) Tel.: 215—50

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefón: J. 415-16

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és juta gyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 TELEFÓN: *809-19

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15 Alapítva 1790-ban
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

Modern BUTOR Szalón
Üllői-út 14. szám
amelyre tisztelettel meghívja a n. é. közönséget, ahol vételkényszer nélkül megtekintheti és gyönyörködhet a szebbnél szebb és legmodernebb stílusú sok száz berendezésben, melyek különkülön interieurszerüen vannak berendezve. Ez alkalommal **árainkat mélyen leszállítottuk.** Ezen kedvezményben t. részletben vásárló közönségünket is részesítjük.

ETERNIT TETŐFEDŐ VÁLLALAT és ETERNIT CSŐ elárusító hely
SOMOGYI BÉLA, BPEST, VI, GR. ZICHY JENŐ U. 34
TELEFÓN: 198—81

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV,. Semmelweis u. 2

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Minden üzemnek megfelelő BÉRFIZETÉSI TASAKOT, LEVÉLBORÍTÉKOT, PAPÍRZACSKÓT
gyárt és legolcsóbban szállít Pósa L. levélboríték- és papírzacskógyára // Budapest, VII., Akácfa ucca 56 // Telefón: J. 333-01 // Mintázott árajánlattal szolgálok

Nyereségek és veszteségek a választási küzdelem mérlegében

Számos új értékkel gazdagodott a polgári középpárt — A kimaradottak közül többen visszatérnek eredményes munkásságuk színhelyére

Január elsejétől új törvényhatósági bizottság fogja intézni Budapest székesfőváros legfőbb ügyeit. A gyűlölködő, elkeseredett és elszánt baloldali korteshadjárat nem tévesztette meg Budapest választóközönségét affelől, hogy *a konstruktív városháza csakis úgy fejthet ki eredményes működést, ha a legfőbb irányítás továbbra is az Egységes Községi Polgári Párt hozzájárulásával folytatódik.* Az elmult hat esztendő korszakalkotó tevékenysége megmutatta, hogy lehet produkálni, ha a gyűlölködés helyett a baráti összefogást, az üres frázisáradat helyett pedig a békés fejlődést teszik meg a vezérlő gondolatnak, úgy, ahogy azt *Ripka* Ferenc dr. hatodfél esztendővel ezelőtt hirdette és az *Egységes Községi Polgári Párt* útján valóságra is váltotta. Most hogy már lehiggadtak a kedélyek és elült a csatazaj, feltételezhető az a józan belátás a közgyűlés összes pártjai részéről, hogy elismeréssel adóznak az *Egységes Községi Polgári Párt* töretlen erejének, amellyel megmutatta, hogy

vannak tömegek, amelyek osztatlanul sorakoznak Kozma Jenő és táborkara mögé

annak a követelésnek hangoztatásával, hogy a *párt az elkövetkezendő hat esztendő alatt is legyen irányító faktora a városigazgatásnak* olyan irányban, hogy ott aktivitás és lendületes munkakészség domináljon, a világnézeti, felekezeti és politikai összecsapások meddő energiapazarlása helyett.

A fővárosi közgyűlés erőviszonyainak megoszlása alig tér el az előző ciklustól. A baloldali pártok legnagyobbika továbbra is *szociáldemokrata* párt marad, a *demokraták* és *szabadelvűek* megtartják eddigi arányaikat, a *Friedrich-csoport* sem változott. A *Wolff-párt* a várakozásnak megfelelően tért vissza, azonban

nem olyan erősen ahhoz, hogy egymagában alkalmas volna a főváros ügyeinek korlátlan irányítására

és ebben a vonatkozásban kétségtelenül meg kell osztania a hatalmi jogok gyakorlását. Mint a második legnagyobb polgári alakulat foglal helyet a közgyűlésen az *Egységes Községi Polgári Párt*, mert előző arányszámát lényegesen felülmulta s mint ilyen természetszerűleg

döntő befolyást kíván a jövőben is gyakorolni minden elhatározásnál.

A közgyűlésnek a szakszerűség és az érdekképviselet címén bevonuló tagjai *lényegesen megnövelik a párt erejét* és így minden túlzás nélkül, de önérzetesen leszögezheti az *Egységes Községi Polgári Párt*, hogy

nélküle, vagy éppen ellene semmiféle jelentőségteljes állásfoglalás nem történhetik meg a városházán.

A középpárt új tagjai

Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezéralakjai ugyanazok, akik eddig is első helyen állottak, hogy sikerrel vigyék előbbre mindazt, amit Budapest érdekében jónak és célszerűnek gondoltak.

Uj nevek és új arcok is megjelennek a párt padsoraiban,

hogy erősítsék az öntudatos polgári gondolat érvényesülését.

Bánó Dezső,

a Balatonfüredi R. T. vezérigazgatója nyeresége a főváros parlamentjének. Ismert idegenforgalmi szakértő, akinek közreműködése sok vonatkozásban előbbre fogja vinni ennek a nagyhorderejű kérdésnek a sikeres fejlődését.

Barla-Szabó József dr.

nem idegen a magyar közéletben. Mint elismert orvostudós működött évtizedeken át, a politika mezején akkor tűnt ki nagy képességével, amikor a nemzetgyűlésen hallatta mindenkor józan, megfontolt és tekintélyes szavát. Jelenleg az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgató-főorvosa, az egész orvosi intézmény legfőbb irányítója.

P. Bende Szaniszló

típusa a klasszikus tudású lelkipásztoroknak: a ferencrendiek budai székházának főnöke, aki a néppel való állandó érintkezésben ismerte föl a szociális problémák megoldásának gyakorlati eszközeit.

Dési Géza dr.

országgyűlési képviselő a magyar politikai élet egyik legtekintélyesebb alakja, akinek minden parlamenti felszólalására felfigyel a közvélemény. A főváros ügyeiben való közreműködése értékes nyereséget jelent a közgyűlés számára, ahol az ő higgadt, megfontolt tárgyilagossága és abszolút ítélőképessége minden oldalról általános megbecsülést vindikál.

Hatolkay Kázmér,

a kőbányai reformátusok fenkölt gondolkodású papja, közismerten kiváló egyéniség és kitűnő szónok. Munkásságától nagy eredmények remélhetők, mert minden elhatározása az igazságosság és méltányosság mérlegeléséből fakad.

Héder Lajos dr.

ügyvéd a Belváros egyik vezére, már régóta esedékes volt arra, hogy a közgyűlésen kimagasló szerepet játsszon. Egyike azon keveseknek, akiket a kerületben mindenki tisztel és megbecsül és akinek városatyai minősége osztatlan örömet váltott ki.

Krivoss Árpád dr.

ügyvéd eddig is jelentős szerepet vitt a budai társadalomban, ahol már régen úgy ismerik, mint az eredményes elhatározások kiváló szószólóját és végrehajtóját. Szervezőereje és magas jogászi képzettsége a közgyűlés egyik nagyrahivatott tagját sejtetik benne.

Máté István,

az elsőkerületi iparoskör elnöke, egyik legismertebb alakja a Krisztinavárosnak. A régi iparosoknak ahhoz a fajtájához tartozik, akiknek minden tette és cselekedete a régi céh-korszak kimagasló egyéniségeit idézik föl.

Oszoly Kálmán

nyugalmazott iskolaigazgató egy hosszú pedagógiai munkásság minden tapasztalatát hozza magával. Nyugodt életszemlélete, gyakorlati ismerete és tudása a közgyűlés nívójának emelésére szolgálnak.

Payr Hugó

erőteljes egyénisége az új törvényhatóságnak. A legkiválóbb publicisták gárdájához tartozik: a főváros ügyeiben való tökéletes járatossága, éleslátású kritikája és alaposság felbecsülhetetlen értéket jelent Budapest jövőjének kimunkálásában.

Petracsek Lajos dr.

ügyvéd személyében kimagasló képességű erővel gyarapodott a közgyűlés. Agilitása, energiája és alkotóerejű tevékenysége nagy igérete az új ciklusnak, ahol az ilyen városatya-típusokra van elsősorban szükség.

Szabó Sándor dr.

ny. főispán egyik legizmosabb tehetségű tagja a politikai világnak. Kitűnő szónok és elsőrendű stiliszta, képzett mezőgazdász, és az önkormányzat egyik legalaposabb ismerője, akinek képességét bőven lesz alkalma a közgyűlés termében csillogtatni.

Akik kimaradtak...

A harcok azonban, még a győzelmes kimenetelűek is, áldozatokat követelnek. Igy történt, hogy a választási küzdelem áldáz tusája során *az Egységes Községi Polgári Párt* nagyszerű és neves tagjai közül

többeknek nem sikerült a mandátumhoz szükséges szavazatokat megszerezni.

Alig néhány zavazaton mult *Orova* Zsigmond dr. mandátumának sorsa, holott reá nagy szüksége van a közgyűlésnek, ahol mindenkor nagy hozzáértéssel, szakszerűséggel és szeretettel foglalkozott a szőnyegen levő kérdésekkel. *Scheuer* Róbert kimaradása súlyos vesztesége a törvényhatóság egyetemének, mert szervezőereje és tudása minden vonatkozásban érvényesült az elmult ciklus folyamán. Nobilis magatartása az ellentétes pártoknál is nagy népszerűséget biztosított számára és ezzel magyarázható, hogy Scheuer Róbertet minden oldalon becsülték és szerették. *Wellisch* Andor az egyetlen építész tagja volt a pártnak, akinek ezekben a vonatkozásokban nagy szerepet szántak az új közgyűlésen is. Elfogulatlan kritikájával, objektív véleményével és mindenkor úri gesztusaival a szakbizottságok és a közgyűlés közbecsülésben álló tagjának számított. *Holzer* Sándor és *Girardi* Tibor a művelt, széleslátókörű kereskedelmi szakemberek a kereskedők tisztes mesterségének szállították a díszes megbecsülést a saját egyéni kiválóságukon keresztül. *Horváth* Károly érdekes egyéniségének hiánya is szokatlanná teszi a közgyűlés megszokott képét. *Bibiti Horváth János* derűje sokszor oszlatta el a közgyűlés viharfellegeit. *Nessi* Gyula, *Füzesséry* Zoltán, *Csécsy-Nagy* Miklós, *Ziegler* Géza, *Kerekes* Ödön dr., *Deményi* Aladár dr., *Szentirmay* Imréné, *Piazza* Győző mind olyan erősségei voltak a pártnak, akiket nehéz pótolni.

A közgyűlésnek a kiegészítése során mód és alkalom kínálkozik arra, hogy a választási küzdelem számos mártirja visszajusson az őt megillető pozícióra,

mert működésük alatt fényes bizonyítványt adtak arról, hogy rájuk a fővárosnak szüksége van, munkájukra számít a közgyűlés egyeteme és önzetlen fáradozásukra a teendőknek még hosszú sorozata hárul. Idetartozik *Farkas* József dr., *Battenberg* Alajos, *Politzer* Gusztáv dr., *Spett* Ferenc dr., *Kollmann* Dezső dr., *Sajó* János, *Gamauf* Géza, *Bárány* Oszkár, *Melha* Armand, *Stern* Sándor, *Halter* Károly és *Kiss* Menyhért, mindannyian a főváros érdekeit szolgálták dícséretreméltó törekvéssel és buzgalommal. Személyek, akik nem tűntek le a várospolitikai élet porondjáról, nevek, amelyek még ott fognak szerepelni a törvényhatósági közgyűlés tagjainak névsorában.

Az új törvényhatóság megalakulásának sorrendje

A mandátumok igazolása nagy munkát ad az igazoló választmánynak. Minden egyes esetben megvizsgálják a választás előfeltételeit és megokolt esetben előterjesztés készül a mandátum megsemmisítéséről. Kedden jár le

a peticiók benyujtásának végső határideje,

amelyekkel az igazoló választmány szerdai ülésén már foglalkoznak. Eddig megtámadták a választási eredményeket a II., III., IV., XI., XII., XIII. és XIV. kerületekben a különböző pártok, közülük az *Egységes Községi Polgári Párt* részéről is. Mindezekkel a kérdésekkel 15 nap leforgása alatt végez az igazoló választmány és csak akkor jut lehetőség az érdekelteknek, hogy panasszal forduljanak a közigazgatási bírósághoz.

A tervek szerint

január 20-ika körül tartja első közgyűlését az új törvényhatósági bizottság,

amelyen a formális megalakulás után elsőnek a még előírt tizenkét örökös tagsági hely betöltése következik. A harmincket díszes méltóságból eddig huszonkettőt választott a közgyűlés: *Bárczy* István, *Becsey* Antal, *Baracs* Marcel, *Bednárz* Róbert, *Bódy* Tivadar, *Buday* Dezső, *Csepregi Horváth* János, *Csilléry* András, *Ernszt* Sándor, *Gaár* Vilmos, *Glück* Frigyes, *Joanovich* Pál, *Kozma* Jenő, *Ledermann* Mór, *Németh* Béla, *Petrovácz* Gyula, *Platthy* György, *Schmidt* Richárd, *Sümegi* Vilmos, *Ugron* Gábor, *Viczián* István, *Wolff* Károly, akikhez járulnak az újak és így

az örökös tagok létszáma teljessé válik.

Ezt megelőzőleg választják az *érdekképviseleti tagokat*, az ügyvédi kamara, a közjegyzői kamara, a mérnöki kamara, az orvosi kamara, a GyOSz, a keresk. és iparkamara és a mezőgazdasági kamara választmányi tagjai sorából. A már teljes létszámú közgyűlés feladata *a főpolgármester és polgármester, valamint az alpolgármesterek megválasztása.* A közgyűlés gyors egymásutánban bonyolítja le a vezető pozíciók betöltését s akkor a tisztujítás után megkezdődik ismét a tevékeny munka a városházán.

VÍZVEZETÉKEKNÉL
főcsőnek használja az új Eternit-nyomócsövet. — Időt és pénzt takarít meg vele. — Nem rozsdásodik, könnyű, tartós, gyorsan szerelhető. — Kérjen prospektust és árjegyzéket
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI. kerület,
Andrássy út 33. szám.

Első Magyar Részvény-Serfőződe
PARACELSUS SÖR
csapolása megkezdődött!
A nagy tápértékű barna idénysör — amíg a készlet tart — palackokba lefejtve is kapható: kávéházakban, vendéglőkben, fűszer- és csemegeüzletekben. Vidéken: összes raktárosainknál, minden jobb éttoromban, kávóházban és csemegeüzletben

Belátható időn belül szó sem lehet az új központi kórház megépítéséről

Az államtól járó tizenötödfél millió pengő teljes egészében a községi alapnak jut — Az írásbeli megállapodás még nem jött le a városházára

Néhány nappal ezelőtt megtörtént a népjóléti minisztérium és a székesfőváros között az évek óta húzódó kórházi ápolási díjkérdésben a szóbeli megegyezés, sikeres eredményeként annak a közbenjárásnak, amellyel *Ripka* Ferenc főpolgármester az ügy békés elintézésére a talajt még a néhai *Vass* József miniszter életében előkészítette.

A fővárosnak a népjóléti minisztériummal szemben, mint azt a *Fővárosi Hirlap* annakidején több alkalommal és részletesen megírta, három irányú követelése volt: az első annak az összegnek a megtérítése, amellyel a kincstár *ápolási díj* címén effektíve tartozott a fővárosnak éveken át, a második az öt pengőben megállapított ápolási díjnak legalább 6 pengő 30 fillérre való *felemelése* volt, mert ennyiben kalkulálta a főváros egy beteg ápolásának és gyógyításának tényleges napi költségét, végül, hogy térítse meg a kincstár a fővárosnak az 5 pengős, illetve 6 pengő 30 filléres ápolási díjak közötti *differenciáit* is. Ez a két tétel kereken 29 millió pengőre növekedett az évek folyamán, vagyis olyan nagyra rúgott, hogy

bőségesen elegendő lenne az új Rókus-kórház felépítéséhez.

Most híre járt annak, hogy megtörtént a népjóléti kormány és a főváros között a megállapodás, sokan úgy értelmezték, hogy azt a tizenötödfélmillió pengőt, aminek havi 300.000 pengős részletekben való kifizetését a hátralékos ápolási díjak kiegyenlítése fejében a népjóléti minisztérium magára vállalt, *az új Rókus építésére fogják felhasználni.*

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója utána járt annak, hogy ezt a tizennégymillió pengőt mire fordítja a főváros és érdeklődött, várható-e a történtek után az új központi kórház építésének elindítása. *Legilletékesebb helyen* szerzett értesülésünk szerint ebből a pénzből *szó sem lehet új kórházépítésről*, hanem

a befolyó 14 és félmillió pengővel azokat az összegeket fizetik vissza, amiket a főváros az évek során a kórházi deficitek ellensúlyozására a községi alap különböző pénzkészleteiből felhasznált, vagy mondjuk kölcsönvett.

— A népjóléti minisztérium részéről vállalt 14 millió pengőt — szól az információ — egyáltalában nem lehet új bevételnek tekinteni. Ez hátralékos kórházi ápolási díjak megtérítése, olyan kiadásoké, amelyek a fővárost tényleg terhelték és amelyeket a községi alap előlegezett a kórházi alapnak. Ha most a népjóléti kormány megfizeti azokat az ápolási díjakat, amivel tartozik, a községi alapnak kell visszatéríteni a kórházak céljára onnan elvett és eredetileg más fontos rendeltetésű pénzeket.

— *Egészen más lenne a helyzet, ha megkapná a főváros azokat a differenciákat is, amik a népjóléti minisztériumbna megállapított és most megtérülő napi 5 pengős ápolási díj és az effektív 6 pengő 30 filléres ápolási díj között keletkeztek.* Ez az összeg kb. szintén 14 millió pengőre rúg. Ezt a 14 millió pengőt inkább lehetne kórházépítésre felhasználni, miután ez a pénz a kórházi alapot illetné meg. Sajnos, aligha van kilátás arra, hogy ezt is megkapjuk s a megkötött megállapodás érdekében követelésének ezt a részét a közelmultban lefolytatott egyezkedési tárgyalásokon a főváros nem is szorgalmazta, s ezzel a *legmesszebbmenő engedékenységről és áldozatkészségről tett tanubizonyságot.*

Ilyen körülmények között az új Rókus-kórház közeli megépítéséről álmodni sem lehet és bele kell törődni abba a szomorú valóságba, hogy ennek a fővárosi határozatnak megvalósítása egyelőre le is kerül a napirendről.

A székesfőváros ezzel szemben a legnagyobb energiával folytatja a meglevő kórházak alapos tatarozását, belső berendezésének modernizálását, hogyha az ágyak számát nem is tudjuk szaporítani, legalább az egyéb panaszok szünjenek meg és *a meglévő kórházak legyenek minden tekintetben kifogástalanok.*

Egyébként — értesülésünk szerint — *a 14 millió pengő megtérítésére vonatkozó megállapodás sem érkezett meg írásban a városházára* a népjóléti minisztériumból, s csupán arról a kötelező szóbeli megállapodásról van tudomása a főváros vezetőségének, amely *Sipőcz* Jenő polgármester és a népjóléti minisztérium képviselője, valamint *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter között tényleg perfektuáltatott.

Felállították a Szabadság téren a Széchenyi díszkutat

A Szabadság tér déli részén, azon a helyen, ahova lerombolt, rosszemlékű, óriási Neugebäude-kaszárnya homlokzata nézett, állott valamikor Budapest első sétatere, a *Széchenyi promenád*, amelyet *Széchenyi* István gróf feleségének kezdeményezésére létesített annak idején Pest város tanácsa és a *Pestvárosi Szépészeti Egyesület*. Ennek a sétatérnek az első fáját 1846 március 3-án gróf Széchenyi Istvánné sajátkezűleg ültette el, ezzel a jelszóval: „viruljl" A facsemete elültetése után a jelenlevő közönség megöntözte a sétatér első fáját, amelynek helyén most

a székesfőváros közönsége díszes emlékművet állított.

Először úgy volt, hogy szobormű kerül a hajdani Széchenyi-sétatérre, később ezt a tervet megváltoztatták és a mult héten állitották fel, csendben, minden külső ünnepség nélkül azt az artisztikus, vörös márványból faragott díszkutat, amelyet *Telcs* Ede szobrászművész és *Mészáros* Andor építész terveztek. A kút homlokfalán dombormű örökíti meg az első fa elültetésének jelenetét, két oldalán pedig aranyozott betűkkel következik a felirat: *„Pest város első sétaterének helyén a nagy kezdeményező emlékére állította Budapest székesfőváros közönsége 1930-ban."*

Az emlékmű hátsó oldalába az egykorú *Jelenkor* című ujság 1864. évi március havi számában megjelent tudósítás idézete van bevésve arról, hogy gróf Széchenyi Istvánné, született *Seilern* Crescencia grófnő hogyan létesítette a város szívében az első promenádot s miként ültette el azon az első platánt.

A díszkúttal nemcsak a Szabadság tér képe vált szebbé, hanem kedves emlékkel gyarapodott a főváros látnivalóinak sora is.

Kiválogatják a városházi irattárból a forradalmakra és megszállásra vonatkozó aktákat

A polgármester nemrégiben rendeletben intézkedett a székesfővárosi központi és a kerületi elöljáróságok irattáraiban felhalmozott anyag *kiselejtezése* iránt. A selejtezés munkáját az újesztendő első napjaiban kezdik meg az irattárakban, a végrehajtás tekintetében azonban bizonyos módosítás történik. A polgármester ugyanis hozzájárult a főlevéltárosnak ahhoz a javaslatához, hogy

a selejtezésre váró irattári anyagból az 1918. évi októberi forradalom, az 1919. évi proletárdiktatúra, valamint az utána következő román megszállás és a restaurációs rezsim alatti iratokat ki kell emelni

és azokat selejtezni egyáltalában nem szabad.

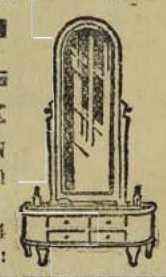
A selejtezés munkáját nagy körültekintéssel és óvatossággal fogják végezni az irattárakban, s a polgármester intézkedett, hogy a szelektáló munkákat csakis a fogalmazási szakhoz tartozó és *végleges állású tisztviselők végezhessék.* Kezelőtisztviselőket és altiszteket csakis technikai munkákra szabad felhasználni és a selejtezést a Városházán a *főlevéltáros, a kerületi elöljáróságokon pedig az elöljárók és helyetteseik személyesen tartoznak végezni* és felelősek a selejtezési szabályok fontos betartásáért is.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

WOLSKY SÁNDOR BÉLA
WOLSKY ALBERT FIA
gépüzemű kefe- és ecsetárugyár
BUDAPEST, VIII., MAGDOLNA UCCA 18. SZÁM.
TELEFÓN: JÓZSEF 324-88

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
BÚTORGYÁROSOKNÁL VEGYEN
Gyári áron — Gyári garanciával
Részletre is.
Budapest, II., Zsigmond ucca 24
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

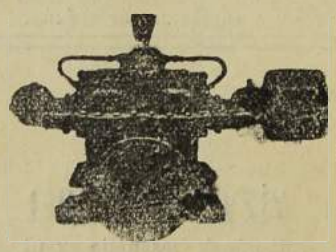
Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap

Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

OLCSÓSÁGI BÚTORHULLÁM!
Rendkívül mélyen leszállított árak mellett kerülnek árusítás alá hálók, cbédlők, úriszobák, szalónok, börgarnitúrák, leányszobák és különböző egyes bútordarabok. Hitelképes egyének szintén árleszállításban és előnyös fizetési feltételekben részesülnek
Magyar Kisipari Bútorlerakat
Budapest, VIII. kerület, József ucca 16. sz.

SORG ANTAL
ÉPÍTŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely u. 8.
TELEFÓN: JÓZSEF 460-79.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüiek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány ucca 22. (Árkád bazár). Gyár: VII., Holló ucca 5.

Sürgeti a belügyminiszter az elöljáróságok szaporítására vonatkozó konkrét javaslat elkészítését

Tizenkét millió pengő szükséges a reform életbeléptetéséhez — Tárgyalások a rendőrséggel és a pénzügyi hatóságokkal az elöljárósági épületek együttes megépítéséről

Az új fővárosi törvény végleges és teljes életbeléptetésével, a törvényhatóság újjáalakulásával egyidejűen aktuálissá válik az 1930. évi XVIII. törvény, illetve a 2130-as belügyminiszteri rendeletnek *az új közigazgatási kerületi beosztásra, illetve az új kerületek tényleges megszervezésére vonatkozó része is.* Az elaborátumot, amelynek elkészítésével az elöljárói karon kívül *Klaser* Kálmán h. főszámvevő, *Honffy* Lajos adóhivatali igazgató és *Dingha* Árpád pénztári igazgató is résztvettek, legutóbbi ülésében tárgyalta le a kerületi elöljárók értekezlete és az elaborátum a napokban került *Gallina* Frigyes tanácsnok, az illetékes elnöki ügyosztály vezetőjének asztalára. *Gallina* tanácsnok most tanulmányozza az előterjesztést és véleményes jelentés kíséretében a napokban továbbítja *Sipőcz* Jenő polgármesterhez, aki viszont

a törvényhatósági tanács, majd a közgyűlés elé terjeszti az új elöljáróságok létesítésével összefüggő összes kérdéseket.

Az elöljárói értekezlet előterjesztésének egyik meglepetést keltő része az, amelyben rámutatnak arra, hogy *az új kerületi elöljáróságokat a jelenlegi tisztviselőlétszám arányos szétosztásával megszervezni lehetetlen,* mert a közigazgatás napról-napra növekvő munkáját a mai keretek között is alig tudják a hivatalnokok elvégezni. Ez annál inkább feltűnő, mert az új elöljáróságok szervezését a főváros vezetősége *minden tisztviselői létszámemelés nélkül* képzelte megvalósíthatónak, abból a feltevésből kiindulva, hogy a munka nem növekedik, hanem csak megoszlik az eddigi tíz kerület helyett az új tizennégy között.

Az új kerületi beosztásra vonatkozóan a törvény határozottan úgy intézkedik, hogy az új kerületi elöljáróságok felállításának, illetve működésbelépésének időpontját a belügyminiszter állapítja meg a főváros megkérdezése után.

A belügyminiszter az időpontot ugyan még nem határozta meg, de már felhívta a fővárost, hogy errevonatkozó javaslatát mielőbb tegye meg.

Az új fővárosi törvény a kerületi beosztás reformjával azonban semmi esetre sem azt célozta, hogy az új kerületek csak papíron legyenek meg, hanem a lakosság érdekeit kívánta szolgálni e reformmal és ezért *alig hihető, hogy az új kerületi beosztás életbeléptetését túlságosan sokáig el lehessen odázni. Gallina* Frigyes tanácsnok úgy képzelte, hogy a folyó évben megtörténik a reform életbeléptetése, mégis kétségeink vannak, mivel *az említett elöljárói előterjesztésen kívül semmilyen nyomát nem látjuk a komoly előkészületeknek.* Elsősorban szó sincs az új elöljáróságok elhelyezéséről, holott ez igen fontos kérdés, mert legalább ötven évre előre kell gondolkodni. Az új kerületi elöljáróságokat úgy kell elhelyezni, hogy egy épületben legyen a fővárosi adminisztráció, az adóhivatal, az adófelügyelőség, a rendőrség és az összes többi kerületi hatóság hivatala, ne kelljen a polgároknak ügyes-bajos dolgaikban százfelé szaladgálniok. Az ilyen ökonomikus megoldásnak különösen a ritkán lakott külső kerületekben lesz nagy jelentősége, ahol hatalmas utakat kell megtenni az ottlakóknak, ha a hatósággal érintkezni akarnak. *Bérházakban való elhelyezéssel, toldozással, foldozással való operálás tehát mindenképpen csak átmeneti megoldás lenne, ami egyúttal szaporítaná, esetleg megduplázná az új elöljáróságok felállításával járó kiadásokat is.*

Illetékes helyen

érdeklődtünk a kerületi reform életbeléptetésének kilátásai iránt és a következőket tudtuk meg:

— A kerületi elöljárók a polgármesteri rendelet értelmében elkészítették az előterjesztést és ebben javaslatot tettek az új kerületek számára szükséges elöljárósági épületek elhelyezésére vonatkozóan, megjelölték azokat a helyeket is, ahol az elöljárósági székházaknak majd állaniok kell az egyes városrészek fejlődési irányának megfontolása szerint. Javaslatot készítettek arra is, hogy milyen meglévő épületeket lehetne erre a célra felhasználni. Ilyen régi épület a budakeszíúti régi vám, az Új Szent János-kórház előtt, amely a *XII. kerület* székháza lehetne, megfelelő átépítéssel, a régi újpesti vám, amely a *XIII. kerület* hivatalainak elhelyezésére lehetne felhasználható, továbbá a régi kelenföldi vám, a Horthy Miklós úton, amely az új XI. kerület elöljáróságát tudná akár ideiglenesen is, befogadni. Szó van arról is, hogy a *XI. kerület* elöljáróságát a Horthy Miklós körtéren helyezzék el éspedig úgy, hogy a főváros elfogadná azt a magánajánlatot, amelyet a XI. kerületi székház létesítésére az *Arkád Építő Rt.* nyujtott be s amely rövidesen a tanács elé is kerül.

Az elöljárósági székházkérdés legfőbb akadálya e pillanatban a fedezet hiánya, miután a szükreszabott 1931-es büdzsé ilyen célú tételeket sajnos nem tartalmaz.

Az elöljárók előterjesztése a személyzeti létszám megállapítására vonatkozóan számszerű adatokkal bizonyítja, hogy *az új kerületi elöljáróságok személyzetéről csak a jelenlegi létszám felemelésével lehet gondoskodni,* mert a kerületek nagy kiterjedése, a lakosság szaporodása, a gyáripar fejlettsége és állandó fejlődése folytán az eddigi tíz kerület személyzete sem tudta már a ráháruló nagy munkatömeget másképp elvégezni, minthogy a hivatalos órán túl délután és az esti órákban is dolgozott.

Ezt a személyzetet tehát nem lehet tizennégy kerületre szétosztani, mert az feltétlenül zavart idézne elő az adminisztrációban.

Az elöljárói értekezlet pontosan megjelölte a munkaerők beosztására vonatkozóan, hogy az egyes ügykörök ellátására hány tisztviselő elegendő, végül annak a véleményüknek is kifejezést adtak, hogy *a kerületek élére új elöljárói állásokat is kell szervezni,* mert számolni kell a főváros lakosságának szaporodásával, az ipari élet fellendülésével, a technika haladásával, a kerületi elöljáróság hatósági jogkörének ezekkel összefüggő kibővülésével, amik szükségessé teszik, hogy a kerületek élén megfelelő előkészültséggel rendelkező vezetők álljanak.

Az előterjesztésnek ez a része is meglepetés, mert a főváros vezetői úgy gondolták, hogy az elöljárói állásokat nem fogják szaporítani, hanem egy elöljárót kettő, esetleg több elöljáróság vezetésével is megbíznak.

Ha pedig a kerületi elöljáróságok reformját, az új elöljáróságokat csak jelentékeny létszámszaporítással lehet megoldani, s ehhez vesszük az új székházépítési költségeket,

minimálisan 12—15 millió pengő volna az az összeg, ami a reform életbeléptetéséhez szükséges,

nem is számítva a személyzetszaporítással járó fizetéstöbbletet. Ilyen összegekkel pedig a főváros annál kevésbé rendelkezik, mert még kölcsön pénzt sem lehet felvenni elöljárósági építkezésre, lévén az nem gyümölcsöző beruházás.

Mindezekből végeredményben az tűnik ki, hogy

az új elöljáróságok felállításától és a reform életbeléptetésétől nagyon messze állunk,

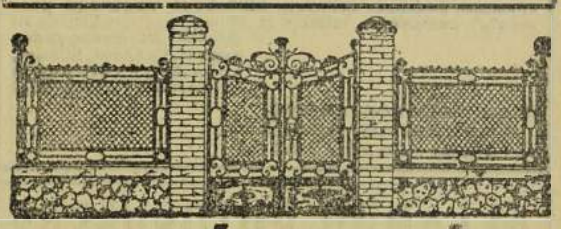
a nyílt kérdések egész sora vár megoldásra úgy, hogy alig van remény arra, hogy 1931-ben tényleg megvalósuljanak a XI., XII., XIII. és XIV. kerületi elöljáróságok. A főváros vezetősége arra gondol, hogy *az új székházakat az államrendőrséggel és a pénzügyi hatóságokkal közös költségen építi meg s az errevonatkozó tárgyalások rövidesen meg is indulnak.*

Maradandó értékű
ajándék
a hordozható villamos
Singer
varrógép
Precíziós munka és elismert legjobb minőség!
Részletfizetésre is!
Kényelmes havi részletek!
Díjmentes bemutatás saját otthonában
Singer Varrógép Részv.-társ.
Fiókok mindenütt

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYÖRGY Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefón: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERÍTÉS-, ÁGYBETÉT- és VASBÚTORGYÁR
Budapest, II., Fő ucca 48
Telefón: Aut. 517-87 Telefón: Aut. 517-87

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

IDEÁLIS OTTHON
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának azonnalra, ill. május 1-re beköltözhető hatodik és hetedik társasházunkban: a főváros legelőkelőbb helyein, a Horthy Miklós út 79. sz. a. épülő „Szt. István-udvar"-ban és a Szt. Imre-szobor szomszédságában már épülő „Hunnia-udvar"-ban. Adómentes, 1, 2, 3, 4 szobás, elsőrendű építkezésű, olcsó fixárú
KERTES ÖRÖKLAKÁS
Minden öröklakáshoz kertrenéző hall, loggia, jövedelmező üzlethelyiségek. Kényelmes törlesztés. Kívánatra képes prospektus. A „Centrum" öröklakásai árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Értékálló, biztos tőkebefektetés, cca 10% tiszta jövedelem! „CENTRUM" házépítő- és Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós út 9. (9—12-ig, 3—5-ig). Telefón: Lá. 9—96. sz.
ÖRÖKLAKÁSBAN A CENTRUM VEZET!

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPITŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

MÉRNÖKI SZAKUZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Múzeum körút 41.
TELEFÓN: AUT. 860-96. □ TELEFÓN: AUT. 860-98

A főváros törvényhatósága a kormányzónál

Ujév napján a főváros törvényhatóságának küldöttsége *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és *Sipőcz* Jenő dr. polgármester vezetésével tisztelgett *Horthy* Miklós kormányzó előtt és tolmácsolták a székesfőváros közönségének hódolatteljes jókívánságait az elkövetkezendő esztendőre. A küldöttségben résztvett az *Egységes Községi Polgári Párt* részéről *Gaár* Vilmos dr. és *Becsey* Antal, a *Keresztény Községi Párt* részéről *Joannovich* Pál és *Lázár* Ferenc dr., a *Nemzeti Demokratapárt* részéről *Hann* Arnold, továbbá *Csilléry* Béla dr. királyi pénzügyigazgató. *Ripka* Ferenc főpolgármester üdvözlő szavai után *Horthy* Miklós kormányzó megköszönte a küldöttség megjelenését, majd hosszasan elbeszélgetett és ennek során informáltatta magát a főváros aktuális ügyeiről.

Üdvözlések Ripka Ferenc főpolgármesternél és Sipőcz Jenő polgármesternél

Az új esztendő első napján hagyományos szokás szerint szerencsekívánataikkal keresték fel a pártok, a különböző társadalmi egyesületek, intézmények és a polgárság széles rétegei *Ripka* Ferenc főpolgármestert és *Sipőcz* Jenő polgármestert. Az üdvözlések sorát az *Ujvárosházán* az *Egységes Községi Polgári Párt* monstre küldöttsége nyitotta meg, amikor *Ripka* Ferenc főpolgármester elé járult, hogy az 1931. esztendő első napjában jókívánságaikkal elhalmozzák és ragaszkodásukról biztosítsák. A küldöttségben kivétel nélkül ott voltak az új törvényhatósági bizottsági tagok, de igen sokan a régiek közül is, sőt számosan azok sorából is, akik kimaradtak.

A párt nevében

Gaár Vilmos,

az Egységes Községi Polgári Párt társelnöke köszöntötte a távollevő *Kozma* Jenő helyett a főpolgármestert és ennek során többek között a következőket mondta:

— Az újév küszöbén, amellyel egybeesik az újonnan választott törvényhatósági bizottság önkormányzati tevékenységének kezdete, az Egységes Községi Polgári Párt nevében eljöttünk, hogy az önérzetes polgár tisztességtudásával köszöntsük *Ripka* Ferencet, a párt életrehívóját. Akkor jutottál — úgymond — a főpolgármesteri és ezt megelőzően a kormánybiztosi állás díszes, de sok gonddal járó méltóságába, *amikor székesfővárosunk önkormányzata már csak névleges volt.* Feladatoddá vált munkaképes törvényhatósági bizottságnak életrehívása s oly időben hárult reád ez a feladat, amikor *az összefogás, az egyetértés és a kölcsönös engedékenység szinte eltűnt a polgári társadalomból.* De te biztos kézzel megragadtad az irányítás kormánykerekét és bár jobbról és balról a támadások zuhataga rohant feléd, azt a hajót, amelyben a főváros jobb jövője érdekében a *béke és a munka* nagy értékeit őrízve, biztos révbe vezetted, s az özönvizet visszaszorítottad oda, ahonnan jogosulatlanul előtérbe jutni törekedett. Nagy és nehéz munkát végeztél. Az eltérő világnézleti felfogások uralma alatt álló pártokkal való érintkezésednek módja lehetővé tette, hogy e pártok a főváros közgyűlési termében az önkormányzati jogok és kötelességek gyakorlása tekintetében versenyre keltek egymással.

A nagy tetszéssel és lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után, az ünneplés csillapodtával

Ripka Ferenc főpolgármester

válaszolt nagyobb beszédben a polgárság küldöttségének. Közvetlen szavakkal köszönte meg a szeretet és a ragaszkodás értékes megnyilvánulásait, majd így folytatta:

— Valóban különös nagy jelentősége van ennek az évfordulónak a főváros életében. Egy nagyon kimagasló határkő ez az élet útján, mert hiszen e napon *két korszak találkozik egymással.* Egy közel hat évtizedre terjedő mult, amely az 1872-es fővárosi törvénnyel indult el és egy új élet, amelyre az 1930. XVIII. törvény tette rá a szignatúráját. Azt hiszem, hogy illő, sőt kötelességünk ezen a küszöbön legalább egy pillanatra és egy gondolatal megemlékezni arról a multról, amely hat évtizeden át a városi kultúra egészen primitív fokán álló kis Budapestből Európa egyik legszebb metropolisát teremtette meg. Meg kell állapítani, hogy ez a félszázados korszak a forradalmak és a kommün szomorú napjait kivéve, *hatalmas nagy városépítő munka korszaka volt.* Én itt, ebben a társaságban is többeket látok azok közül, akik ennek a hatévtizedes korszaknak két-három évtizedre, sőt talán még hosszabb időre terjedő munkájából kiveték a maguk becsületes, lelkiismeretes részét, de még többet látok azok közül, akik az utolsó évtized nehéz munkáját végezték a főváros törvényhatóságában. Kell, hogy erről a helyről megmondjam azt, hogy *erre a munkára mindannyian büszkék lehettek,* mert ez Budapest történetének legszebb korszaka volt. Kegyelettel emlékezzünk meg azokról is, akik nem érhették meg ennek az új elindulásnak a küszöbét, de akik annyi szeretettel, annyi polgárhű lelkesedéssel fáradoztak e város naggyátételén. Majd így folytatta: — A multról megemlékezve, be kívánom foglalni a hálamondás keretébe azokat is, *akik az új törvényhatósági bizottságban nem vesznek többé aktív részt.* Arra kérem ezeket, hogy régi, meleg szeretetüket, lelkesedésüket, áldozatkészségüket őrízzék meg a jövőben is Budapest számára. Szeretném, ha a törvényhatósági bizottság minden tagjának lelkét rendíthetetlen bizalom és a jövőbe vetett hit ihletné meg. Azt szeretném, hogy ez a bizalom és ez a hit alakítsa át a mi városszeretetünket aktív munkakészséggé a jövendőre.

— Azt szeretném, ha a törvényhatósági életből *kikapcsolnánk mindazt, ami elválasztja a polgárt a polgártól és a baráti, testvéri összefogás jegyében végeznénk munkánkat* és váltanánk valóra a béke és a munka jelszavát. Tudni kell mindannyiuknak, hogy Budapest nemcsak a budapestieké, hanem az egész nemzeté és az itt felhalmozott gazdasági és szellemi kincseknek ki kell sugározniok az ország minden részébe.

Ripka Ferenc főpolgármester nagy és hosszantartó éljenzéssel fogadott beszéde után hosszabb ideig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, majd különböző más küldöttségeket fogadott, köztük a tisztviselőtelepieket, amelyet *Payr* Hugó törvényhatósági bizottsági tag vezetett.

Sipőcz polgármester üdvözlése

Sipőcz Jenő polgármestert a *Keresztény Községi Párt* nagy deputációja élén *Cilléry* András üdvözölte. A szűnni nem akaró tapsokkal és lelkes éljenzésekkel kísért üdvözlőbeszédre *Sipőcz* Jenő polgármester benső meghatottság hangján válaszolt:

— Úgy érzem, — mondotta — hogy a tizenegy esztendő alatt, amelyet bátran számíthatunk duplán, vagy többszörösen is, azok után a nehéz küzdelmek után, amelyeken át kellett mennünk, — közöttünk nem volt soha semmiféle zavar, s én ezt annak tulajdonítom, hogy mindannyiunkat ugyanaz a szent eszme vezet, mindannyian minden gondolatunkat és minden cselekvésünket ennek a hatalmas, nagy, mindent átfogó és átlátó eszmének rendeltük alá.

— Az egész világban valami csodálatos forrongásnak a jelét látjuk. Szinte az az érzésünk, hogy egy régi világ meghalt — és egy új világ még nem tud megszületni. És ilyen körülmények között rendszerint az embereket *bizonyos túlzó gondolatok* is fogják el. Vannak, akik mindent egyszerre meg akarnak változtatni és *radikálisan* egy új világot akarnak egyszerre teremteni. Vannak pedig mások, akik mindent a régi békebeli időre szeretnének visszacserélni. Hogy a túlzó radikalizmus hova vezet, ha fejjel neki viszi a falnak a nemzetet, úgy hogy véres fejjel pattan vissza: ezt láttuk már és tudjuk, hogy ez nem az az út, amelyet mi követhetünk. *De reakcionizmusnak sincs értelme,* mert elvégre olyan nagy dolgok történtek, világháború és az utána következő események, amelyeket nem lehet meg nem történteknek tekinteni és tényleg látjuk is, hogy vannak bizonyos intézmények és keretek, amelyek reformra szorulnak azért, hogy a nép széles rétegeinek igényeit méltóbban és jobban lehessen kielégíteni.

A polgármester válaszát lelkes éljenzéssel fogadták a küldöttség tagjai.

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 28. Saját gyártelep
TELEFON: J. 453-58

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFON: 620—52

TERCANDAY ÉS TÁRSA
asztalosára gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 862-29

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V. ker., Nádor ucca 12 ● Telefón: Aut. 262—81, 262—82
GYÁRAK: { Budapest, IX., Illatos út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefón: József 449-92

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST II. KER., BIMBÓ UCCA 19 SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90
Ajánl inóczi piroxén andezit bányájában termelt elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétezer zúzott kavicsot, különböző nagyságú portalanított zuzalékot, valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott háromnegyedes kockát, tajkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és lámftott terméskövet
ÜZEMI IRODA NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASÚTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE

ÁLLANDÓ BÚTORVÁSÁR
A KÖZPONTI VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN
BUDAPEST, IV., KÁROLY KIRÁLY ÚT 28
szalóngarnitúrák, rekamierek, háló, ebédlő és úriszoba bútorok
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
KÁRPITOS ÉS PASZOMÁNYOS MESTEREK ORSZ. SZÖVETKEZETE

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autobuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár rt.
Budapest, X., Kápolna tér 27-29. Tel: J *463—88.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefón: J. 415—07. Alapítva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly körút 15. szám

TUTI ROMÁNCOK PESTEN LAKKOK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa LAKK ÉS ZSELÉKGYÁR R.T. BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Számos nagyfontosságú módosítást kíván a főváros az építési szabályzatban

Kihágásnak akarják minősíteni az építkezéseknél előforduló mulasztásokat — Sürgősen meg kell hosszabbítani a lejárt kedvezményeket

A *Fővárosi Közmunkák Tanácsa* és a kereskedelmi minisztérium már régebben foglalkoznak az építési szabályzat módosításával és ebben a kérdésben a közelmultban *többnapos tanácskozás volt a főváros megbízottainak részvételével a kereskedelmi minisztériumban.* Az új építési szabályzat rendeltetése egyrészt az építés hatósági megkönnyítése, hogy az építkezési kedvet ezáltal fokozzák, másrészt, hogy Budapest és a vele összefüggő közvetlen környék városaiban és községeiben azonos feltételek szerint történjék tűzbiztonsági és egyéb közbiztonsági érdekből minden építkezés, különös tekintettel a közművekre is.

Az építési szabályzat tervezetét a Közmunkák Tanácsa leküldte a fővároshoz és a polgármester a kerületi elöljárók értekezletének adta ki a szabályzatot, hogy arra tegyék meg a szükséges észrevételeket.

A módosításra vonatkozóan általánosságban a következőket közölte a kerületi elöljáró értekezlete:

Az építési szabályzatból hiányoznak az országos építési törvények (Building acts), amelyek együttesen biztosíthatják *Budapest, Nagybudapest és a távolabbi környék* építési és kulturális szempontokból való emelését, fejlődését.

Nem tartalmaz a szabályzat kielégítő *tűzrendészeti rendelkezéseket*, amelyeket az építésügytől, az építésrendészettől elválasztani a mai építési viszonyok mellett nem lehet.

Hiányoznak a városfejlesztéssel, városrendészettel kapcsolatos intézkedések (Town planning acts), amelyeknek feladata *egy nagy város építésében* a beépíthető tömegek, alapterületek, kijáratok, lépcsőházi viszonyok, párkánymagasságok, magasházak, (felhőkarcolók) stb. építésének szabályozása.

Az építési szabályzat eredményes keresztülvitele

szükségessé tenné az építésrendőri szolgálat hatályosabb alapokra való fektetését is

az elöljárók szerint, akik az építésügyi mulasztásoknak kihágásokká való minősítését tartják szükségesnek. Szükségesnek tartják továbbá, hogy *a műszaki szolgálat, valamint az építésrendőri szolgálat minden részében megfelelő szolgálati utasítások készüljenek,* végül szükségesnek tartja a kerületi elöljárók értekezlete, hogy

a december 31-éig érvényben volt építési könnyítéseket sürgősen hosszabbítsák meg

és ezeket a könnyítéseket végleg iktassák be a készülő építésügyi szabályzatba.

Az új építési szabályzat kérdése még foglalkoztatni fogja az önkormányzat egyéb szerveit is, mert a törvényhatósági bizottság mindent meg akar tenni, abban az irányban, hogy *a stagnáló építkezési tevékenységet már csak szociális és általános gazdasági érdekekből is minden lehető módon elősegítsék.* Ennek a segítésnek pedig legközvetlenebb módja a minden tekintetben kielégítő, modern, körültekintő és a lehető legmesszebbmenő könnyítéseket nyujtó új építési szabályrendelet, amelynek *megvalósulását egyaránt türelmetlenül várja a főváros adminisztrációja, az érdekelt iparosság és az építeni szándékozók.*

Néhány hét alatt feldolgozzák a népszámlálás Budapestre vonatkozó adatait

Az országgyűlési névjegyzék összeállítását a közjogi ügyosztály végzi

Szilveszter éjszakáján megtörtént Budapest területén tíz esztendő után újból *a népszámlálás,* melyet az országos népszámlálás keretében rendelt el a törvényhozás. A kérdések tömkelegét tartalmazó számlálóívek összegyüjtését e héten már megkezdték a számlálóbiztosok és a kerületi elöljáróságokon most folyik az anyag feldolgozása. Az országos népszámlálás munkájával egyidejűen készült *az országgyűlési képviselőválasztók jegyzékének összeállítása is,* azzal a különbséggel, hogy az errevonatkozó anyagot nem az *országos statisztikai hivatal,* hanem a székesfőváros közjogi ügyosztálya dolgozza föl *Szendy* Károly tanácsnok irányításával. A népszámlálás adatainak feldolgozása hónapokig tart, az azonban már

a legközelebbi hetekben kiderül, hogy Budapest lakossága elérte-e a milliós számot.

A népszámlálási kérdőíven 57 pontra kellett felelni, ezek között van számos új kérdés is, amelyek például testnevelési kötelezettségre, a sportolásra, a szakképzettségre, a munkanélküliségre, a testi vagy szellemi rokkantságra, a műveltségi fokra, az egyes társadalmi rétegek közötti eltolódásokra, stb. vonatkoztak.

A fővárosra vonatkozó anyagot természetesen a Fővárosi Statisztikai Hivatal is feldolgozza

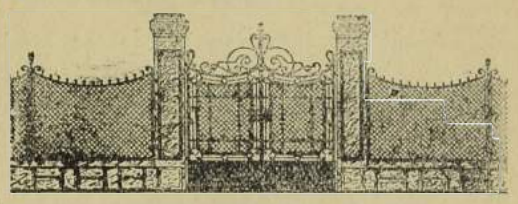
a maga számára, ettől függetlenül azonban, késedelem nélkül felterjeszti az egész anyagot az Országos Statisztikai Hivatalhoz is.

Az új országgyűlési választói névjegyzék összeírásának azért volt most különös jelentősége, mert *ez alkalommal történt meg a 18 esztendőnél idősebb lakosság összeírása a választói jogosultság szempontjából.* Ezeknek az összeírása ötesztendőnként történik és ezért kell a 18. életévüket betöltötteknél kezdeni, mert a következő összeírás alkalmával ezek már 23. életévüket is betöltötték. E külön összeírás révén érik el a választási névjegyzékek ellenőrzését.

A munkálatok ezuttal sokkal nagyobb arányban folynak,

mert hiszen Budapest lakossága az egész országéval együtt megszaporodott és az ország együttes lakossága meghaladja a kilenc milliót és a számítások szerint a 18 évesnél idősebbek száma több mint 5 és félmillióra tehető. Az 1932-re szóló új országgyűlési névjegyzék összeírómunkájával január 15-ig kell készen lenni. Az 1930-ban készített és 1931-re szóló régi jegyzéket ettől az összeírástól függetlenül, azért most is kiegészítik és amennyiben az idén országgyűlési választások lennének, úgy azt még a régi névjegyzék alapján fogják lebonyolítani.

Lakatosmunkák
Drótkerítések
Lijiraccsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

SCHIFF MIHÁLY
pazsományos-mester, Budapest, IV.
Prebistóczy Előtkár utca 8. (Fólemetet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-78.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle butorpazsományt, plimó- (papian) szinárt, korgalt szőrzet, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadíszeket, hajtókat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárszalagokat, továbbá selyom- és gyapjúfonal- adjusztálást és mindeen e szakmába vágó munkát.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

BORHEGYI F. R.T.
BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 1.
Külföldi és belföldi italok főlerakata
TELEFÓNSZÁM: Automata 874-58
Kérje új képes árjegyzékünket!

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY UCCA 4 — TEL.: AUT. 297—57

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Megszervezik Budapest és a vidék kölcsönös idegenforgalmát

Megalakult a vidéki városok idegenforgalmi központja

A székesfőváros idegenforgalmában az utóbbi években jelentékeny visszaesés következett be. Ez az aggasztó jelenség azonban korántsem a külföldi látogatók elmaradása következtében állott be, hanem azért, mert *a csonka ország területéről, a vidékről egyre kevesebben utaznak fel Budapestre.* Amíg ugyanis a külföldiek száma az előző évi eredménnyel szemben közel 90 ezerre emelkedett, addig a vidékiek látogatása több, mint tízezerrel esett. A vidék elmaradását főrészt kétségtelenül a rossz gazdasági helyzet okozza, de vannak egyéb okok is, amelyek kiküszöbölésével kétségtelenül fokozni lehetne a belső cirkulációt az ország és a főváros között.

Ennek a belső idegenforgalomnak az élénkítését célozza az a mozgalom, amely nemrégiben a vidéki városok polgármestereinek bevonásával indult meg, s országszerte rokonszenvvel találkozott. Arról van szó, hogy

a vidéki városok formálisan megalakítják a „városok idegenforgalmi központját", amely nemcsak a főváros, hanem a külföld figyelmét is rá akarja terelni a vidéki városok látnivalóira,

viszonzásul pedig elő kívánják segíteni a vidékiek budapesti látogatását.

A városok idegenforgalmi központja és a székesfőváros idegenforgalmi apparátusa természetesen összhangban kíván eljárni a közös érdekű kérdésekben, s ennek az együttműködésnek a módját rövidesen meg fogják állapítani az illetékesek. A belső idegenforgalomról, a főváros és a vidék látogatóinak kicseréléséről, a városok idegenforgalmi központjának jelentőségéről a *Fővárosi Hirlap* tudósítója

illetékes helyen

a következő információt szerezte:

— A főváros külföldi látogatóinak örvendetes emelkedésével szemben az utóbbi időben *feltűnő és szomorú a vidékiek tömeges elmaradása.* Az általános pénztelenségen és elszegényedésen kívül azonban a vidékiek távolmaradását azzal az ellenpropagandával is magyarázhatjuk, amit egyes vidéki centrumokban, főleg az ottani kereskedők fejtenek ki, attól félve, hogy vásárlóikat vesztik el, ha azok a fővárosba utaznak.

Ezért ellenezték élénken a vidéken a kedvezményes Budapestre szóló hétvégi vasúti jegyek bevezetését is.

A városok idegenforgalmi központjának a jelentőségét abban látjuk, hogy ez a szerv — ha jól működik — elősegítheti a vidéki városok látogatottságának felélénkítésén kívül a főváros idegenforgalmát, hisz a kérdést, hogy úgymondjam *rekompenzációs alapon lehetne elintézni:*

jöjjenek a vidékiek minél nagyobb számban Budapestre és a fővárosi emberek menjenek ki sűrűn a vidéki városok megtekintésére,

annál is inkább, mert tagadhatatlanul igaz, hogy *nagyon sokan vannak budapestiek, akik bejárták fél Európát, de még sohasem látták Pécset, Székesfehérvárt, Egert, Veszprémet, vagy a Hortobágyot.*

— A történelmi nevezetességű, természeti és kulturális szépségekben bővelkedő vidéki városaink az indokolatlan mellőzés folytán lassan ismeretlenekké válnak, holott Ausztria példája mutatja, hogy *a vidék fejlődése milyen szoros összefüggésben van az idegenforgalommal,* s ott minden kis község érzi, tudja, hogy az idegenforgalom fejlesztése milyen kulturális és anyagi előnyöket rejt magában.

— A vidéki *Városok Idegenforgalmi Központja* nemrégiben nyilvánosságra hozott programja szerint a fővárosban a vidéki városokról, történelmi szerepléséről, keletkezésükről, kulturális, ipari és gazdasági jelentőségéről, látnivalóiról vetítettképes előadásokat, kiállításokat fog rendezni, egyéb propagandával kiegészítve. Megszervezi a fővárosiak csoportos, olcsó vidéki látogatásait; vidéken árumintavásárokat, kiállításokat rendez, az arra alkalmas városokban üdülő- és nyaralótelepek létesítését mozdítja elő. A magyar vidék megismerésére irányuló mozgalmat annál rokonszenvesebben kell fogadnunk, mert ezáltal

a hazánkban megforduló idegenek alaposabban ismernek meg bennünket,

s ezáltal egyetemes nemzetközi céljainkat is közelebb visszük a megvalósuláshoz.

— A budapesti-vidéki kölcsönös idegenforgalom szerves kiépítése dolgában rövidesen konkrét formában is megindulnak a tanácskozások, az országos idegenforgalmi tanács közvetítése mellett.

Gazdasági Értesítő

Halász Manó kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Halász* Manót, a *Magyar Általános Takarékpénztár* ügyvezető igazgatóját kormányfőtanácsossá nevezte ki. A kitüntetés méltó érdemeket jutalmazott, mert *Halász* Manó több évtizedes működése alatt nagy eredményeket ért el pénzügyi és hitelműveleti téren. Kitüntetését a magyar gazdasági világ osztatlan örömmel vette tudomásul.

Pogány Sándor a Délivasút új vezérigazgatója. A *Duna—Száva—Adria-vasút* vezérigazgatói tisztsége *Gordon* Róbert halála óta betöltetlen volt. *Gordon* Róbert helyére most *Pogány* Sándort nevezték ki vezérigazgatóvá. *Pogány* Sándor a vasutak egyik legkiválóbb szakembere. Karrierjét a Délivasútnál kezdte, legutóbb a gépészeti osztály főnöke volt s *Gordon Róbert halála óta ő vezette a Délivasút vezérigazgatóságát.*

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. elhatározta, hogy villamos érdekeltségeit és üzleteit külön részvénytársasággá alakítja át. Az új részvénytársaság *„Hungária Villamossági R. T."* néven 10 millió pengővel megalakult. Az új társaság további tőkeszükségletét, megfelelő feltételek mellett, hosszú időre biztosította. Az új részvénytársaságban érdekeltséget vállalt Svájc leghatalmasabb villamossági vállalata, a Schweizerische Creditanstalt érdekkörébe tartozó „Bank für Elektrische Unternehmungen" zürichi cég, melynek Európa összes nagyobb államaiban villamossági vállalatoknál jelentékeny részesedése van. E tranzakció célja az, hogy Magyarország elektrifikálásának fejlesztésére újabb jelentős tőkék álljanak rendelkezésre, melyek új területeknek a bekapcsolását és a már villamos árammal ellátott területeken a villamosfogyasztás emelését célzó berendezések létesítését lesznek hivatva szolgálni.

Az építkezések előmozdítását követelik a háztulajdonosok. A *Háztulajdonosok Országos Szövetsége* csütörtökön avatta fel Andrássy út 7. szám alatt levő új helyiségét. *Német* Béla dr. elnök mondta a felavató beszédet. A háztulajdonosok — hangoztatta — tiltakoznak a monopolisztikus közüzemek ellen. Állást foglalnak a külterjes városfejlesztés és a külterjes építkezések ellen. *A város belsejében még egész uccák és utak rendezetlenek, beépítetlenek, a düledező házakat kell lebontani és újjáépíteni.* Az adózó pénzén nem szabad családi házakat, villákat építeni, a tisztviselőket három nemzedékre eladósítani. Hangsúlyozta, hogy *Budapest nem élhet meg idegenforgalom nélkül.* Ezért ki kell használni Budapest természeti kincseit. Hangoztatta, hogy a kötött lakásgazdaság fenntartásának semmi értelme sincs és a vidéki városok hátralevő részét fel kell szabadítani a kötött lakásforgalom alól. Tarthatatlannak mondotta a házvagyonnal szemben alkalmazott adóztatási rendszert. A *városok nem szedhetnek 50 százalékos pótadót,* mert ez tönkreteszi a házvagyont és katasztrófára is vezet. Tiltakozott a magas átírási illeték ellen, majd közös védelmet sürgetett azokkal szemben, akik a bért nem fizetik.

Ganz Közlemények. A magyar ipar világhírű reprezentánsa: a *Ganz és Társa* villamossági, gép-, waggon- és hajógyár r. t. szokásos beszámolójában, a *Ganz Közlemények*ben ismerteti a vállalat legújabb termékeit. A képekkel gazdagon illusztrált vaskos könyv felsorolja a gyár újabban készített *közelszállító berendezéseit* és bemutatja a különböző típusokat, daruszerkezeteket, rakodóhidakat, szén-, salak- és kőszállítóberendezéseket, szállító szalagokat, elevátorokat és azoknak egymástól eltérő jellegzetességeit. Külön fejezet foglalkozik az újrendszerű, gyorsjárású Diesel-mótorokkal és részletes leírást ad a *Ganz-Jendrassik* rendszerű mótorokról, amelyek a legkülönfélébb üzemekben évek óta kifogástalanul megfelelnek az üzemi követelményeknek. Érdekes cikk méltatja a *transzformátorépítés* jelentőségét és kiemeli a Ganz-művek úttörő munkálkodását a transzformátorok feltalálása és továbbfejlesztése terén. Képek mutatják a *bánhidai* és *kelenföldi* erőműtelepek transzformátorait, amelyeknek mindegyike a Ganz-márkát viseli magán. A *villamos hegesztés térhódítása* ismerteti a különböző eljárásokat és különösképp rámutat a villamos ívlánghegesztés nagy előnyeire és különféle példákat sorol föl az egyes üzemekben való alkalmazásáról. Az új *karánsebesi villamos erőtelep* konstrukcióit is illusztrálja a könyv, majd bemutatja a *Görögország részére szállított* „Okeanis" kaviesszállító magánjáró dereglye és a „Nereis" kaviesszállító vízijárművet, teljesen új rendszer szerint épített felszereléseivel. A szokott ízléses kiállítású beszámoló a *Révai-nyomda* kitűnő tipográfiáját és előállítási készségét dicséri.

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefon: Automata 528—64.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

GERA LAJOS FIAI asztalos munkák gyára
TELEFÓN JÓZSEF 370—20
BUDAPEST, VIII., THÉK ENDRE UCCA 35

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KERÜLET ELEK UCCA 9
TELEFÓN: JÓZSEF 321—17. SZÁM

KRE-PA
BIZTOSAN IRT

PATKÁNYT ÉS EGERET
Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-30.

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPÍTÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

Beér Sándor vésnöki műintézete
TELEFONSZÁM AUT. 824—29
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

Vállalkozási Hirlap

Több millió értékű munkaprogram vár kivitelre a középítési ügyosztályban

Karkas Rezső tanácsnok ismerteti az esztendő folyamán elvégzendő feladatokat

A főváros lakossága, főleg az elsősorban érdekelt munkásság, iparosság és vállalkozói érdekeltség egyre türelmetlenebbül várja azoknak a nagyarányú közmunkáknak a megindítását, amelyektől a mai általános pangás idején a gazdasági élet fellendítését és a fokozódó munkanélküliség enyhülését remélheti. A székesfőváros ügyosztályai az új esztendő kezdetén fokozott igyekezettel készítik is elő ezeket a munkákat, amelyek közül elsősorban a Vízművek, az Elektromosművek beruházásai és a különböző építkezések kerülnek sorra. Sajnos a főváros költségvetésének szűkreszabott keretei nem adtak lehetőséget az építési tevékenység nagyobbarányú fokozására. Így például teljesen lekerült a napirendről a lakásépítési akció folytatásának lehetősége, elmaradt az új Rókus építése, s a maglódiúti új szeretetotthontól, az új élelmiszernagyvásártól, a Garay téri piacépítéstől, az újabb iskolák emeléstől, egy-két tüdőgondozó-intézet létesítésétől eltekintve nagyrészt *az épületek karbantartására, a tatarozásokra szorítkoznak*. A tatarozások között első helyen kell említeni a közkórházak évekkel ezelőtt megkezdett nagyszabású tatarozásának folytatását.

A folyó évben aktuális új építkezések kilátásai és sorrendje iránt

Karkas Rezső

műszaki tanácsnoknál, a középítési ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk, aki a következőket közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— A fővárosi közmunkák különböző ügyosztályok között oszlanak meg s azok tekintélyes részét *az illető ügyosztályok maguk is bonyolítják le*. Így az út- és csatornaépítési ügyosztály, a vízvezetéki és világítási ügyosztály, valamint a közélelmezési ügyosztály, amelyek munkájukat és építkezéseiket egyedül látják el, vagy a hozzájuk tartozó üzemek útján végzik.

A Vízművek, az Elektromosművek építkezései és beruházásai, az új út- és csatornaépítések, az új élelmiszernagyvásártelep és a kerületi zárt piacok építkezései önmagukban megközelítik a százmilliót,

ezekkel azonban a középítési ügyosztálynak nincs semmi dolga. A hozzánk tartozó tennivalók előirányzott büdséje a költségvetés szűkre szabott keretei között az 1931. évben kereken

kilencmillió pengőben

lettek megállapítva. Tényleg azonban ennél lényegesen többet költünk el építkezésekre, amennyiben igen jelentékeny, több milliónyi összeget reprezentálnak az előző évről áthozott tételek is.

— A kivitelre váró feladatok között a következő nagyobb tételeket sorolom fel: *tűzőrségi épületek* fenntartására 51.000 pengő, *egyházi épületek* fenntartására *50.000 pengő*, a *krisztinavárosi templom falainak viztelenítésére* 25.000 pengő, a *Mátyás-templom orgonájának kijavítása* 28.000 pengő, a *Bazilika orgonájának átépítésére* 50.000 pengő, az *erzsébetvárosi plébánia tatarozására* 80.000 pengő, a *józsefvárosi plébánia építésére* 115.000 pengő, a *Bazilika tetejének kijavítására* 45.000 pengő, a *Lőportárdülőben épülő templom berendezésére* 35.000 pengő (ez a templom a Ferdinánd téren épül és a főváros építési hozzájárulása a tavalyi költségvetésben szerepel), a *tripoliszi templom berendezése* 25.000 pengő, a *külső ferencvárosi templomé* 25.000 pengő, a *Szondy uccai templomé* 25.000 pengő, mindez összesen 554.000 pengő. A *katonai épületek* közül a Mária Terézia-laktanya, a Ferenc József-laktanya és a Szapáry-laktanya kerülnek sorra, ezek tatarozása összesen 123.400 pengőbe kerül.

— *Óvodák fenntartása és javítása* 135.000 pengőbe kerül, az *elemi iskolai* tatarozások 250.000 pengőbe, a *polgári iskoláké* 230.000 pengőbe, a *belvárosi főreáliskoláé* 60.000 pengőbe. Az új iskolaépítésekkel együtt

tanügyi építkezésekre rendelkezésre álló 3,357.000 pengő.

— A *szeretetotthonok* építésére, szegényházak, diszpanzerek, gyermekotthonok, népfürdők, a Petőfi-ház, a Károlyi-palota, az árvaházaknál szükséges építkezések

3,474.000 pengőt

reprezentálnak.

— *Temetői építkezések*, különböző köztisztasági és higiénikus berendezések építésének céljára rendelkezésre áll 441.800 pengő, s azonkívül a közkórházi alap birtokában lévő

1,787.300 pengőt

költjük el a kórházak alapos restaurálásának folytatására.

— A két városháza, a különböző hivatali épületek, elöljáróságok, szobrok, épületek, *műemlékek karbantartására* 130.800 pengő az előirányzat.

Természetesen az ügyosztálynak még ezeken túlmenően rengeteg terve és tennivalója volna. Ha a pénzügyi feltételek nem hiányoznának és amennyiben a felvenni szándékozott *külföldi kölcsön* révén, vagy más alkalmas módon a pénzügyi problémák eliminálhatók lesznek, az ügyosztály kidolgozza nagy munkaprogramjának végrehajtását.

Rendszeresítik a műszaki értekezleteket. A fővárosi adminisztráció egyöntetűsége érdekében a kerületi elöljáróságoknál már évekkel ezelőtt rendszeresítették a számvevőségek, az adószámviteli osztályok és egyéb szakhivatalok időközi értekezleteit s rendszeres értekezletet tartanak a tisztiorvosok és az állatorvosok is. A kerületi elöljárók most együttes javaslatot terjesztettek a polgármester elé, amelyben azt proponálják, hogy *ezekhez a szakértekezletekhez hasonlóan rendelje el a polgármester a műszaki ügyek minden kerületben egyöntetű intézése céljából a kerületi mérnökök műszaki értekezleteinek* rendszeresítését is. A kerületi mérnökök műszaki értekezletein a legidősebb kerületi mérnök fog elnökölni és ezeken az értekezleteken beszélik meg az összes műszaki vonatkozású és egyöntetűen végzendő intézkedéseket és rendeleteket.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Központi gőzfűtőberendezési munkára a németvölgyiúti iskolánál. Pályázni lehet január 28-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezeték-, gáz- és csatornaberendezési munkára ugyanott: Pályázni lehet január 29-én d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Melegvízfűtési, kazánszállítási, kémény- és füstcsatornafalazási munkára a maglódiúti szeretetotthonnál. Pályázni lehet január 26-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld-, kőműves- és vasbetönmunkára az Elektromosművek budafoki úti telepén. Pályázni lehet január 20-án d. e. 9 óráig az Elektromosművek igazgatóságánál.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Vízvezetéki munkát a Köztisztasági Hivatal autógarázsánál: Kovács A. Ödön 10.359 P.

Útburkolási munkát u. ott: Somoskői bazaltbánya 12.512 P.

Faanyag szállítást ugyanott: Fischer Henrik 1608 pengő vállalati áron.

Vízvezetéki és csatornázási munkát a maglódiúti szeretetotthonnál: vitéz Bajthay Rezső 21.962 P.

Bútorberendezési munkát a maglódiúti iskolánál: Kass Béla 2623, ifj. Hufnagel Imre 4127 P.

Kőművesmunkát ugyanott: Kovács Sándor 28.181 P.

Falburkolómunkát a tűzőrségi laktanyánál: Melocco Péter r. t. 4182 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Wenckheim-palota parketta-, tisztogatási és takarítási munkálataira: Fircsa Béla 2640, 1530, Stern Jenő 1710, 6800, Nagy Antalné 1650, 2690 P.

A maglódiúti Horthy Miklós szeretetotthon gőzfertőtlenitő berendezés munkálataira: Magyar Vegyipari Gépgyár 7435, Wolff Márk 10.287, Magyar Radiátorgyár r. t. 11.078, Teudloff Dittrich 12.881, Dávid és Kertész 12.895, Magyar Mosó és Fertőtlenitő Gépgyár r. t. 13.011, Csillag Gyula 15.385 P.

A Piarista-épület lebontási munkálataira: Temesváry Károly 42.000, Kovács Artúr 51.210, Könyves Kálmán 32.000, Kirschner József 25.000, Dengler Lajos 21.500, Tömpe Károly 21.000, Feldmann S. József 16.250 P.

5,000.000 kg mótorszesz szállítására: Steaua magyar kőolajipar r. t., Vacuum Oil Co., Hazai kőolajipar r. t., Magyar Petróleumipar r. t., Magyar Fantómüvek, Budapesti Ásványolajipari r. t., Shell kőolaj r. t., Nyirbogdányi petróleumgyár r. t., Magyar Belga ásványolaj r. t.

A ferencvárosi helyiérdekü vasut részére szükséges ventatómotorcsónak szállítására: Kovács Gyula, Ganz és társa, Első Dunagőzhajózási társaság, Legeza Szilviusz.

A Böhler-rendszerü
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit körút 58. Telefon: Aut. 514-80

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
Tel.: Aut. 189-58 és 290 07 Budapest, V., Váci út 18

MESSINGER REZSŐ ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Gizella út 49
TELEFON: Zugló 66-84

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerülevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

VICTORIA BAMBERGER
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

Gyöngyösi István okl. gépészmérnök központi fütési, vízvezetéki és egészségügyi berendezési vállalata.
Budapest, VIII., József körút 9. sz.
Telefón.: J. 383-33

Párt és klub

— *Az Erzsébetvárosi Kör* meleg ünneplésben részesítette *Ugron* Gábort, a Kör elnökét. A hatalmas ovációra *Ugron* Gábor lelkes beszéddel válaszolt. Utalt lord *Rothermere* újévi üzenetére, ami bizakodó reménységgel tölthet el minden magyart. Az Erzsébetvárosi Kaszinó is köszöntötte *Ugron* Gábort, valamint *Dési* Géza társelnököt.

— *Andréka Károly üdvözlése.* Újév napjának délutánján együttesen üdvözölték a III. kerületi egyesületek *Andréka* Károlyt. Az ünnepség a *III. ker. egyesült polgári társaskör* helyiségében folyt le, ahol a kerület színe-java jelent meg. Ott voltak *Karkas* Rezső főv. tanácsnok, *Szalay* Sándor m. kir. kormányfőtanácsos, ny. ker. elöljáró, *Raisz* Aladár egészségügyi főtanácsos, *Szigeth* Gábor műegyet. m. tanár, gázgyári igazgató, *Horváth* Henrik egyet. m. tanár, fővárosi múzeumi igazgató. Az ünnepi beszédet *Orova* Zsigmond dr. mondotta, aki a társaskör, valamint a III. ker. Zenekör nevében üdvözölte *Andréka* Károly elnököt az újév alkalmából, majd *Tóth* István gimn. tanár a Torna- és Vívóegylet, *Tóth* Ferenc elemi isk. igazgató pedig a Dalkoszorú nevében fejezte ki jókívánságait. Az üdvözléseket *Andréka* Károly hálás szavakban köszönte meg.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778 Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

ADLER HENRIK Épületbádogos és szerelő vízvezeték, csatorna, központi fűtés, és egészségügyi berendezések vállalata
Újpest, Kolozsvári u. 29. Telefón: 940—70.

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 18. TELEFÓN: A. 852—00

SCHÜTZ EDE TELEFON J. 859—49
ÉPÜLET-, MŰ- ÉS VASSZERKEZETLAKATOS
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 23. SZÁM

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFÓN: József 306—29.

BIEBER KÁROLY Aranyéremmel többszörösen kitüntetve.
ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS MESTER Alapítási év: 1888
Szultzberger-féle ablak-rugzárak, vasszerkezetek, tűzhelyek gyártá
BUDAPEST, II, TÉGLA UCCA 6 Tfe Aut.: 571—92

NAGY GYULA
lakatosárugyára
BUDAPEST,
VIII., Köris-utca 10. sz.
Telefon: J. 348—15.

ÚJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-65

KARA JÁNOS Telefón: J. 351—44
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Köris ucca 28
Bármilyen ács-, kőműves- és betónmunkákat vállal

TAKÁCS GYULA gépészmérnök elektrotechnikai vállalata. Tel.-hívó: A. 843-24
ERŐÁTVITELI, ERŐS- és GYENGEÁRAMÚ KÜLSŐ és BELSŐ SZERELÉSEK, BERENDEZÉSEK
Műhely, iroda: IV., Veres Pálné ucca 32.

Kálai építési vállalata.
I. Attila u. 3/c. J. 456-03.

E. Műv. 11.923/Kü. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek igazgatósága nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Budapest I. ker., Budafoki út 52. számú 4047. új hrsz. alatti telken levő áramfejlesztőtelepen a VII. gépegység csőpinceföldének föld-, kőműves- és vasbetónmunkáira.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységes versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláírt, pengőértékű, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztosítási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat 1931 január hó 20-án délelőtt 9 óráig kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci út 74., I. em. 101.) benyujtani, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a beadási határidő napján délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek igazgatósági épületében (IV. em., 401.) nyilvánosan felbontatni, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 30 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, mélyek a kiírásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati ürlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló ürlapot, a megrendelési feltételeket, az igazolóivet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épültében (V., Váci út 74., I. em. 147.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláírt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek dr. Bierbauer Virgil építész irodájában (IV. ker., Váci ucca 71. szám) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaítéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már, mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaítélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1930. évi december hó 24.

Budapest Székesfőváros
Elektromos Művei igazgatósága.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT-, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFON: LÁ. 1—05

GUTH ÉS ÁDÁM VI, DESSEWFFY U. 28.
Egészségügyi berendezők TELEFÓN: 119—91.
Bádogos, víz- és villanyszerelők

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT UCCA 3.
TELEFÓN: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, tepeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak permentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-42.

MOLNÁR ISTVÁN
ÉPITÉSZ
BUDAPEST
I., HORTHY MIKLÓS ÚT 36. TELEFÓN: LÁ. 11-09

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-48

FELSENFELD RUDOLF
Alapítva: 1901. Bélyegző és pecsétbélyeggyár, véső és dombornyomó műintézet Tel.: Aut. 103—94.
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY UCCA 16

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ BUDAPEST, VI.
FESTŐIPARI VÁLLALAT Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát Telefón: A. 907-63.

Dr. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefón: Aut. 272-75.

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefónszám: Automata 913-12

NAGY ANTAL
BÚTORGYÁRA
BUDAPEST
VII., VIG UCCA 22 • TELEFÓN: J. 438—64

BÁRÁNY JÁNOS CIPÉSZ MESTER
Arany és ezüst éremmel kitüntetve.
BUDAPEST, IX., GRÓF HALLER UCCA 18.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 20
Telefón: József 439—91

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFÓN: J. 373—71

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 ● Telefónszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefón: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefón: A. 239—44

Biológiai szennyvíztisztítók, házi szennyvízderítő aknák, csatornázások
Schweiger Gyula mérnök
VIII. Német ucca 5. szám. Telefón: József 446—74

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—04. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

MORZSÁNYI HERMANN
Központi fűtések, vízvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42 szám.
Telefón: József 355-87.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—63.

BARCSAI LAJOS ÉPITŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- ÉS CSATORNA ÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II., SIAI ÚT 21. Telefón: 522-91

Események

A Fővárosi Hirlap két évtizede

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényezője volt, mert mindenkor egész lelékkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatába a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betürengetegének, lelkesedése tüzének rengeteg része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. Messze hangzik ezen már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, tervekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradíciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy a december 31-én lejárt előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Rumbach Dezső kinevezése. Két évvel ezelőtt egy emberöltőn keresztül kifejtett munkásság után, nyugdíjba vonult *Rumbach* Dezső székesfővárosi műszaki tanácsnok. Legfelsőbb helyen most adták jelét *Rumbach* Dezső működése fölötti elismerésnek, mert a kormányzó az érdemes multú nyugalmazott tanácsnoknak a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Kozma Jenő dr. országgyűlési képviselő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke távol van a fővárostól és csak néhány nap mulva érkezik vissza. Ez az oka annak, hogy szokásos heti cikke ezúttal hiányzik a *Fővárosi Hirlap* hasábjairól. *Kozma* Jenő szerdán érkezik vissza Budapestre és átveszi a párt ügyeinek irányítását.

Payr Hugó a Fővárosi Hirlap belső munkatársa. *Payr* Hugó törvényhatósági bizottsági tag belépett lapunk munkatársai közé és ezzel visszatér régi szerelméhez, a tollhoz, a publicisztikához és az ujságíráshoz. Örömmel közöljük ezt, mert az a kiváló ujságírógárda, amely a *Fővárosi Hirlap* körül csoportosul, új díszt és értéket kap *Payr* Hugó közreműködésével.

A főpolgármester újévi üdvözlése Budán. A szokásos kereteket meghaladó ünneplésben részesítette Buda polgársága *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert az újév alkalmából. A főpolgármester lakására egymásután vonultak fel Buda társadalmi életének kiválóságai s különböző testületek és egyesületek népes küldöttségei. Az üdvözlések sorát *Szombathy* Kálmán nyitotta meg, aki a Budai Társaskör és az Egységes Községi Polgári Párt I. kerületi nagyválasztmányának nevében üdvözölte *Ripka* Ferenc dr.-t. Az egyházközség nevében *Sziklay* János, a Budai Dalárda nevében *Véssei* Ede dr. gázgyári igazgató, az I. ker. Budavári Pártszervezet nevében *Gyurmán* Jenő dr., az I. ker. Iparoskör nevében *Kollár* Gábor, a Budai Iparosok és Kereskedők Köre nevében *Fábián* József, a görögkatolikus egyház nevében *Ruszkó* János, a Klotild Szeretetház nevében *Szőke* Adolf igazgató s egy klotildházi növendék, a zugligeti Sportklub nevében *Timár* József, a nyugdíjasok nevében *Jajczay* János, a budai Hadastyánok nevében *Jakobsenn* Géza, a Budai Iparos és Kereskedő Ifjak Kultúr Egyesülete nevében *Baráll* Mihály, a Budai Házfelügyelők Egyesülete nevében *Zeiner* Lajos, a 33. Futbal Klub nevében *Koch* Róbert és még számosan mások üdvözölték a főpolgármestert. Az üdvözlések elhangzása után *Ripka* Ferenc dr. meghatva mondott köszönetet a megjelenteknek.

Kozma Jenő levele Ripka Ferenchez

Az újév alkalmából *Kozma* Jenő dr., az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, aki az évforduló idején külföldön tartózkodott, a következő levelet intézte *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterhez:

Kedves Barátom!

Végtelenül sajnálom, hogy az új esztendő alkalmából nem üdvözölhetlek személyesen, de nem vagyok Budapesten, s ezért ezúton kereslek fel jókívánságaimmal.

Kérlek, ne tekintsd levelemet sablónos üdvözlésnek, mert régi barátságunk egész melegével írom ennek minden sorát. *Soha jobban nem éreztem a közös multnak, közös harcoknak, közös politikai ideáloknak összekötő erejét, mint ma,* amikor a főváros és a polgárság érdekében vállalt munkánk első nagy etapeját sikeresen lezártuk és a sors új küzdelmek, új feladatok küszöbére állít.

Az ilyen pillanatokban számot kell vetnünk önmagunkkal, a multtal és jövővel egyaránt és éreznünk kell, kik voltak a fegyvertársaink, kik a barátaink, kik az ellenségeink. És e seregszemle során legelőször Tenálad, a Te személyednél kellett megállanom. *Mert Te voltál az, aki baráti szívednek hűségét és melegségét átvitted a politikai életbe.* Te voltál, aki böles tanácsaiddal nehéz harcokat simítottál el és aki nemes önmegtagadással adtál példát arra, hogy *hogyan kell a köz érdekének egyéni érzést és egyéni érdeket alárendelni.* Én és az *Egységes Községi Polgári Párt* minden tagja jól tudjuk, milyen nagy részed van abban, hogy az a párt, melynek egyik megvetője Te voltál, merész sudárba szökkent és *ma második helyen áll a főváros polgári pártjai között.*

De tudjuk azt is, hogy *munkádra, energiádra és főképpen hitedre szükségünk van a jövőben.* Mert nehéz feladatok előtt állunk. A polgári társadalom a ránehezedő gazdasági válság dacára is megállotta helyét és *polgári öntudatról* tett tanubizonyságot. Most azonban joggal várja el a polgárság, hogy azok, akiket maga fölé választott, enyhítsék a válságot. És ennél a munkánál nem nélkülözhetjük a Te gazdag tapasztalataidat, sugárzó jóakaratodat és minden nehézségen átsegítő optimizmusodat. Azért kérlek, *bárhova sodorjon minket a sors, tartsál meg az új esztendőben is baráti gondolatodban és nyujtsál segédkezet nekem és pártomnak minden becsületes munkánkban,* melyet a főváros érdekében akarunk elvégezni. Aminthogy törekvéseidben Te is számíthatsz a mi kipróbált hűségünkre és ragaszkodásunkra, melyet az újévi üdvözlés alkalmából szeretnék Neked igaz szívvel felajánlani.

Baráti kézszorítással

régi híved:
Kozma Jenő.

STERN IMRE okl. építész, építőmester
Budapest, VII., Rákóczi út 30. Tel.: J. 349-54

Rothermere lord távirata Ripka főpolgármesterhez. *Rothermere* lord Londonból meleghangú táviratot intézett *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterhez, amelyben a karácsony és újév alkalmából küldött szerencsekívánatokat a főpolgármester személyének és a főváros lakosságának. A távirat így hangzik:

Fogadja kérem főpolgármester úr legjobb kívánságaimat a boldog karácsonyra és az új esztendőre úgy Ön, mint a főváros egész közönsége. Az új esztendőben az Önök szép fővárosának további fejlődését és boldogulását kívánom. Rothermere.

Breuer Szilárd tüzoltófőparancsnok nyugdíjba vonult. *Breuer* Szilárd kormányfőtanácsos a székesfőváros tűzoltóságának érdemes főparancsnoka január elsejével közel félszázados szolgálat után nyugdíjba vonult. A főparancsnok szolgálati ideje már korábban lejárt és a korhatárt is betöltötte, de szolgálatát mégis meghosszabbították. Most újból kérte nyugdíjazását, amit a polgármester ezúttal el is fogadott. *Breuer* Szilárd 1885-ben lépett a főváros szolgálatába, részese volt a budapesti tűzoltóság hőskorának s *ő volt a székesfővárosi tűzőrség tulajdonképpeni modernizálója,* keze alatt fejlődött tűzoltóságunk nemcsak európai hirű intézménnyé, hanem a hírnév olyan fokára, hogy tökéletességét világszerte is elismerik. A székesfőváros vezetősége nevében *Csármann* Ferenc búcsúztatta el a kiváló főparancsnokot a tisztikar előtt. *Breuer* Szilárd helyét ideiglenesen *Blaschnek* Hugó parancsnok foglalta el, helyettesei pedig az állás végleges betöltéséig *Ditrich* és *Teasdale* főtisztek lesznek.

Az I. kerületi elöljáróság „Mindenki Karácsonyfájának" ünnepsége. Lélekemelő ünnepség keretében tartotta meg az I. kerületi elöljáróság épületében *Spannberger* Alajos dr. kerületi elöljáró kezdeményezésére a „Mindenkinek karácsonyfája" ünnepét. Ezen ünnepség megrendezésében az a gondolat vezérelte a rendezőséget, hogy ha a főváros minden részében felállítják e lelket emelő szent fát, úgy az elmaradhatatlan abból az épületből, ahonnan a jótékonykodás számtalan válfaja indul ki. Nagyobb adományokkal járultak a fölruházási akcióhoz: *Scitovszky* Tiborné, *Miklós* Andorné, *Franck Heinrich és Fia, Becsey* Antalné, *Stein* Emil dr., *Haggenmacher* Oszkár, *Ericsson Magyar Vill. Vállalat, Felten és Guileaume Rt., Holech* Sámuel, Jose Gellert *Girbal, Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ, Szöllősy* István, *Holstein* Rudolf, *Káldy* Jenő, *Lechner* Henrik, *Vikár* Reinhold, *Budapesti Pamutgyár Rt., Zathureczky* Miklós dr., *Sally* Árpád, *Titán Vegyipari Művek Rt., Tauszky* Heinrich, vitéz *Laborczy* Ferenc, *Pakányi* Ferenc, *Ravasz* László, *Belényi* Gyula, *Putsay Testvérek, Wassermann* Jakab, *Fleckenstein* Ferenc. Megjelent előkelőségek: gróf *Apponyi* Albertné, *Haász* István tábori püspök, gróf *Zichy* Rafaelné, *Kossalka* János és *Lampl* Vilmos törvényhatósági bizottsági tagok, *Korenek* József dr., *Huszár* Elemér dr., *Takáts* József dr. plébánosok, *Nagy* Gyula ezredes és még sokan mások. Az ünnepi beszédet *Kriegs-au* Emil plébános tartotta.

A Budai Napló most lépett 28. évfolyamába *Viraág* Béla bevált szerkesztésében, akit ez alkalomból melegen üdvözölt *József Ferenc* dr. kir. hereceg és a budai társadalom számos előkelő tagja, köztük *Stromszky* Sándor udv. tanácsos és *Pávay-Vajna* Ferenc dr. főgeológus.

Teafogyasztók figyelmébe! A legkiválóbb külföldi teakülönlegességek legnagyobb választékban a legolcsóbban kaphatók Borhegyi F. R. T. Budapest V., Vörösmarty tér 1. alatti üzletében.

Hunyadi János
természetes keserűvíz
az emésztőszervek legkiválóbb gyógyvize. Egy háztartásban sem hiányozhat. Hatásában felülmúlhatatlan
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
MÁZOLÓ- ÉS FESTŐMESTER
BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR UCCA 17/a
TELEFÓNSZÁM: K. 74—48.

SIMON LÁSZLÓ OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMESTER ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, IV, Károly király út 10. sz.
TELEFÓN: 873—77

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönyeim: WOLFFERŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker. németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda építéséhez szükséges **központi gázfűtőberendezési munkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1930. évi december hó 29-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tan. előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/a ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi január hó 28-án (szerda) délelőtt fél 11 óráig** a polgármesteri II. (középítési ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1930. évi december hó 22-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker. németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda építéséhez szükséges **vízvezetéki, csatornázási és gázberendezési munkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1930. évi december hó 29-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tan. előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/a ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi január hó 29-én (csütörtök) délelőtt fél 11 óráig** a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1930. évi december hó 22-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 7/9. TELEFÓN J. 460-49
KÉSZÍT: gáz, víz, légzesz, központi melegvíz-fűtési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefon: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 920-00, 901-24
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

Malcsiner Károly Lakatos, lemezárú-vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefon: J. 394-95.

JONKE KÁLMÁN
KERTÉPÍTŐ
II., RETEK UCCA 79/B. FÉLEMELET 3. TELEFÓN: A. 554-61

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefon: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű fatömegáru

RÓZSA IVÁN LAKATOS MESTER
AUTOGÉN-HEGESZTÉS
Budapest, VI., Szondy ucca 18. Tel.: Aut. 186—59

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 8.

KASS BÉLA ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS UCCA 7.

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

ZILAHI-BALOGH GYULA ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36 TEL.: LÁ. 2—32.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SOLYOM UCCA 13 ● TELEFÓN: AUT. 182—36

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 308—24.

Standard aszfaltok Oil Trading Company képviselete **MILLINI IGNÁC**
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 883—40, 832—77.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

BARANYAI B. és TSA
Központi fűtés, szellőztető vízvezeték, gáz- és csatornázási berendezések vállalata. Autógénhegesztés
BUDAPEST, I., BERCSÉNYI UCCA 5. TELEFÓN: LÁ. 265
„NON PLUS ULTRA" melegvízfűtési kazánok gyártása

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát fűrvényfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és építőipari vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56
Kartelen kívül!

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—52, 141—52
Évi teljesítő: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész
Képesség: 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, Nyergesujfalu

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefon: J. 443—90

LIFT HAVERLAND ANTAL
M kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

A légzőszervek bántalmainál Asthma Emphisema esetén biztos gyógyulást nyújt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefon: Aut. 923-08.
Gyárt: **Tudor** és **Varta** rendszerű accumulátorokat.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

STERN EMIL Telefon: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Halmos István és Fia
Kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I., KELENHEGYI ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—8

OZALID — FÉNY- ÉS ALUMÍNIUM-MÁSOLATOK — **MANGLITZ FERENC BUDAPEST,**
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.
VIII., JÓZSEF UCCA 12. ● TELEFON: J. 431-47.

Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — *Budapest, 1931 január 14.* — *2. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... *24 pengő*
Félévre ..... *12 pengő*
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

Elhalt a csatazaj,

de még nem hangzott fel a munka himnusza. Az uccák faláról szorgalmas vicinék lemosták az utolsó harci megmozdulások plakátjait is, de még nem kezdődött meg a nagy, mindent átfogó, mindent gyógyító, mindent megváltó tevékenység, amelyet a választóközönség kötelességévé tett az új törvényhatóságnak. Mert itt azután nincsenek pártkülönbségek. Akárki és akárhova tette a szavazócédula kockájába a keresztet: abban az egyben mindenki egyetértett, hogy nem hatalmaskodó, politizáló, fenhéjázó, szónokló és öndicsekvő testületre, hanem békésen alkotó munkaközösségre van szüksége ennek a sok megpróbáltatáson átment városnak.

Akárhogyan szeretné is azonban mindenki, hogy padlásra internáltatván a választási urnák, azonnal hozzálássanak a főváros új urai szegénységünk likvidálásának, javaink megsokszorozásához, vannak még hátra dolgok, amelyek a munka lehetőségét, síma folytatását, a tevékenység sikerességét alapozzák meg. A harci zajt felváltó látszólagos csendben most érik a választók vetése, most alakul ki az igazi mérleg, most bontakoznak ki a vezető energiák, most magasodik ki a káoszból a kormányzó akarat. Mint a földben a termékeny mag ledobja a kemény burkokat, a városházi parlamentáris élet kulisszái mögött ugyanez a folyamat megy végbe. Ha úgy tetszik: most folynak az utolsó, láthatatlan rohamok, hogy a polgárság igaz akarata tökéletesen érvényesüljön a főváros kormányzásában.

Mi a polgárság igaz akarata? Mi jutott kifejezésre a karácsony előtti választási napok beszédes eredményében? Az első parancsa ennek a polgári akaratnak, hogy a maga kezében, a maga számára akarja megtartani a hatalmat. *A polgár-uralom fokozott kiépítését követelte ezen a választáson Budapest lakosságának óriási többsége.* A választások eredménye azonban azt is mutatja, hogy a régi kézben akarja meghagyni a főváros kormányzatát. Ez a régi kéz a polgári gondolatot legerélyesebben védő és érvényre juttató kéz volt. Az a kéz, amely a polgári egyenlőség, a társadalmi, faji és felekezeti béke megteremtésével utat nyitott az alkotó munkának, a termékeny törvényhatósági tevékenységnek. *Ez a kéz az Egységes Községi Polgári Párt keze.* A polgárság, amely 1925-ben 19.000, most pedig 36.000 szavazatot juttatott ennek a pártnak, ez a polgárság kifejezése, hogy helyeselte a multban és fokozottan kívánja a jövőben ennek a pártnak vezető, irányító szerepét a városházán. Nem volt véletlen az, hogy a jobbra és balra álló pártok között középen álló *Egységes Községi Polgári Párt* kapta a mérleg nyelvének szerepét. A mérleg nyelve: *a középen álló igazság szimbóluma.* A mérleg nyelve most hatalmasan megerősödött régi pozíciójában, a középen álló igazság az új törvényhatóságban sokkal izmosabb, sokkal tökéletesebb lesz. Az 1925-ben született közgyűlésbe huszonegy mandátummal vonult be az *Egységes Községi Polgári Párt*, amely az 1930 karácsonyán választott és 1931 januárjában megalakuló közgyűlésen legalább hatvan tagú képviseletet mondhat a magáénak. És nemcsak a fizika szilárd, de szinte erkölcsi tanokon nyugvó törvényként, mint mérleg nyelve érvényesíti majd akaratát, hanem mint *a közgyűlés második legnagyobb pártja is.* A jövőben nemcsak irányít, mint a mérleg nyelve, hanem egyben a mérleg serpenyőjében is igen súlyosan esik latba.

Mindennek pedig hamarosan el kell dőlnie. Az alakuló küzgyűlés, amely kiegészíti az örökös tagok galériáját és kiválogatja a szakszerűség képviselőit: a főpolgármester, polgármester és a legfőbb tisztviselők megválasztása után a törvényhatósági tanács megalakításával egy csapásra élénk vetíti majd a főváros jövendő képét. A „kistanács" erőviszonyai meg fogják mutatni azokat az uralkodó elveket és gondolatokat, amelyek hat éven át minden tettünket irányítani fogják. Nem lehet benne kétség, hogy a jövendő planétáján nem állhat más, mint a mult zárószámadásában volt látható. A jövőben is azoknak kell irányítani a városháza életét, akik a multban megteremtették a békés munkalehetőségeket, akiknek sokkal kisebb erőkkel is volt lélekjelenléte a szélsőségek harcának mindkét oldalon való mérséklésére, a polgári gondolat védelmének biztosítására.

Most ezek az erők megnőttek, ezek az eszközök megsokasodtak az Egységes Községi Polgári Párt kezében. A mult a szinte testnélküli erkölcsi erő hódítása volt, a vezető eszme kis erőkkel való diadalrajuttatása. A mostani választáson és a még következő kiegésztő aktusoknál testet ölt az erkölcsi erő. A vezető eszme szolgálatában a város lakosságának életvágyából termett hatvan kemény katona örök harcikészsége és munkakedve töri a jövendő útját.

Kipróbált erőkre, nagykészültségű munkatársakra és koncepciózus vezetőtisztviselőkre van szükség

Kozma Jenő nyilatkozata a polgári középpárt céljairól, a nemzeti és hazafias irányzatról és a modern városházi igazgatásról

Több heti távollét után néhány nappal ezelőtt érkezett vissza Budapestre *Kozma* Jenő dr., hogy megkezdje előkészítő munkáinatait az új törvényhatóság megalakulásával kapcsolatban. Az izgatott légkör, ami a választások folyamán megnyilvánult, sok tekintetben még mindig érezteti hatását és ezzel magyarázható, hogy *várospolitikai körökben a legkülönbözőbb híresztelések terjedtek el egyes pártok orientációiról, így az Egységes Községi Polgári Pártról is.* Mindezeket a várospolitikai híresztelések szóvá tettük

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Hat év óta változatlan energiával álljuk, hirdetjük és valljuk azt a programot, hogy *Budapest székesfőváros ügyeinek igazgatását az egységes polgári frontnak, a nemzeti és hazafias elgondolások szerint kell irányítania.* A közelmultban lezajlott választások alatt is ez volt az *Egységes Községi Polgári Pártnak* a célkitűzése és ennek a gondolatnak a jegyében születtek meg mindazok a szavazatok, amelyek révén *pártunk számbelileg is megerősödve tért vissza a főváros parlamentjébe.* Sziklaszilárdan kitartunk a jövőben is a választópolgárok előtt tett ama ígéretünk mellett, hogy

a városháza ügymenetének alkalmazkodnia kell a polgárság egyetemének vitális érdekeihez

és remélem, valóra válik az a meggyőződésem, hogy ez a törekvés sikeres eredményekhez fog vezetni. *Ezen platformon kell kimunkálni az előttünk tornyosuló nagy feladatokat* és ennek során a főváros adminisztrációjában, valamint a városházi gesztiókban tovább akarjuk érvényesíteni azt az erőt, amellyel az *Egységes Községi Polgári Párt* Budapest lakosságának szempontjából szükségesnek és kívánatosnak tart.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy az *Egységes Községi Polgári Pártot* milyen szempontok vezetik a *személyi kérdések*, valamint a *vezető pozíciók* betöltése körül.

— A fővárost irányító pozíciók és főbb tisztviselői állások betöltésénél — mondotta — kizárólag a város érdekeit tartjuk szem előtt. Magától értetődik, hogy

a legnagyobb figyelemmel bíráljuk a rátermettséget és azt a körülményt, hogy a szóbajöhető egyének megmutatták-e már a multban azokat a kitűnő képességeiket, amelyekkel számolnunk kell az elkövetkezendő munkaprogram végrehajtásánál.

Kipróbált erőkre, nagykészültségű munkatársakra, koncepciós vezetőtisztviselőkre van szükség, akik a készülő terveket és elgondolásokat gyakorlati formába tudják önteni és a kivitelt úgy végrehajtani, hogy abból előnyök és könnyítések származzanak a főváros népére.

A *városházi munkaprogram* iránt is érdeklődtünk, amiről a következő választ kaptuk:

— Egyelőre csak a megalakulás és a törvényhatóság újjászervezése az, ami a következő hetekre lefoglalja az összes tényezők figyelmét és a vezetők minden idejét. *Nem kicsiny feladat kiformálni az új fővárosi törvénynek megfelelően a városháza új képét*, mert

egy évtizedeken át megcsontosodott, elavult rendszert kell a modern élet követelményeihez úgy megszervezni,

hogy minden átmeneti zökkenés nélkül gyorsan és pontosan működjön a városházi és kerületi adminisztráció. Amíg tehát az organizáció nincs a helyén, addig komoly tervek kivitele és nagyvonalú munkaprogram megkonstruálása és végrehajtása nem indulhat meg. Az új közgyűlésen és az adminisztrációban csak az lehet az irányító gondolat, hogy

minél több munkaalkalom teremtődjék meg, ugyanakkor pedig csökkenjenek a terhek, amit Budapest népének viselnie kell

és teljesedjenek végre azok a remények, amit a főváros lakossága az életlehetőségek könnyítése terén joggal elvár az új közgyűléstől és a főváros vezetőségétől.

Kozma Jenő nagyérdekességű nyilatkozatához hozzáfűzte még azt is, hogy *az alakuló közgyűlést valószínűleg január 20-án, keddre* fogja összehívni *Ripka* Ferenc főpolgármester és ezt követőleg néhány nap mulva külön-külön történik a főpolgármester, a polgármester és az alpolgármesterek megválasztása.

Beszámoló öt év munkájáról

Tisztújító-gyűlés az Egységes Községi Polgári Pártban — Elnöknek egyhangú lelkesedéssel újra Kozma Jenőt választották

Az *Egységes Községi Polgári Párt* törvényhatósági bizottsági tagjai csütörtökön tisztújító értekezletet tartottak, amelyen a párt 32 bizottsági tagja vett részt. Az értekezleten

Kozma Jenő pártelnök

beszámolt az *Egységes Községi Polgári Párt ötévi munkásságáról* és rámutatott azokra a tárgyi eredményekre, amelyeket a párt fennállása alatt elért és azokra a feladatokra, amelyeket a polgárság érdekében megoldott.

— Öt év előtt — mondotta — gyűlölködés tombolt a közgyűlési teremben. Nem volt mérsékelt polgári alakulás, tehát életre kellett hívni a mi pártunkat. Az 1925-ös választásokon 19.000 szavazatot nyertünk, vagyis az összes szavazatok 10%-át, aminek alapján 21 mandátumot kaptunk. Kicsiny volt a párt, de programunk és elveink utat törtek és már a megalakuláskor hozzánk csatlakoztak a kinevezett bizottsági tagok. Ezután elkezdtünk dolgozni és

nemcsak barátságos atmoszférát teremtettünk a közgyűlésen, de munkára is tudtuk kényszeríteni a többi pártokat.

Ha kellett, erős kézzel, vagy szép szóval, de mindig kivettük részünket a város vezetéséből.

Az 1926-os választások már megmutatták, hogy *pártunk másfél év alatt is nagyot fejlődött*, mert a képviselőválasztások során 4 mandátumot tudtunk szerezni. Ezután évekig meg nem szűnő állandó küzdelem következett. Bent a városházán és kint a kerületekben: — örökös munka és szervezés. Először alapot kellett adni a pártnak, amelyre *minden oldalról féltékenykedtek*. Ezért centralizáltunk, hogy megismerjék a pártot, hogy az erők elforgácsolása nélkül egységesen tudjunk fellépni. A centralizációnak igen szép eredményeket köszönhetünk. Felküzdöttük magunkat oda, hogy majdnem

minden ügyben meg tudtuk szerezni a döntő beleszólást.

— Óriási eredmények ezek, ha tekintetbe vesszük, hogy az egyik oldalon a Wolff-párt állott, melynek kezében volt minden hatalom, a másik oldalon pedig olyan pártok harcoltak ellenünk, amelyek 30—40 esztendős organizációval bírtak. Mindent összevéve, pártunk ötesztendős működésének eredménye: *a városházán a békés munkalehetőségek megteremtése, a szélsőségek harcának mindkét oldalon való mérséklése, a tulajdonképpeni polgári front kialakítása és a polgári gondolat védelmének biztosítása, a város pénzügyeinek rendbentartása, az építkezések megindítása, az üzemek racionalizálására való törekvés és a város fejlődését előidéző számos alkotás.*

— A fővárosi törvényt nagy horderejű reformnak tartjuk és meg vagyunk győződve, hogy az

a főváros fejlődésének biztos alapja lesz és a polgárság akaratának hűséges megnyilvánulását elősegíti.

— Természetes, hogy pártunk óriási fejlődése és előretörése féltékenységet ébresztett az egész vonalon, úgyhogy a községi választás meleg harcnak fgérkezett. Az elelnzéki terror orgiáit ülte és *hat párt harcolt ellenünk, úgyszólván egyedül mi ellenünk.* A választás azonban azt igazolta, hogy kerületi szervezeteink szilárdan állottak mögöttünk és

a titkos választás napja pártunknak az egész vonalon győzelmet hozott.

— 1925 óta, tehát öt év alatt 19.000-ről 36.000-re emelkedett választóink száma. És, hogy most 22 mandátumot kaptunk a 150-ből, az azt jelenti, hogy *az összes mandátumok 15%-a a mienk* és ha a közgyűlés kiegészül, úgy kb.

60 főnyi gárdával fogunk a közgyűlésen résztvenni.

— Amidőn tehát megállapítom, hogy pártunk nemcsak a törvényhatósági életben teljesítette hűségesen és nagy sikerrel a magára vállalt feladatokat, hanem ennek elismeréseképpen *a polgárság soraiban megerősödött és szaporította híveinek a számát*, kötelességemnek tartom az elnöki székből köszönetet mondani mindazon párthíveknek és elsősorban azon bizottsági tagtársainknak, akik ebből a munkából részüket kivették és a párt fejlesztéséhez hozzájárultak. Sajnálom, hogy ezek közül többeket itt nem látok viszont, de remélem, hogy azért

nem fogjuk őket nélkülözni a kommunális munka terén és megtaláljuk számukra azt a helyet, ahol képességeiket a jövőben is kifejthetik.

— De hálás köszönetet kell mondanom a főváros polgárságának és párthíveinknek, akik *nem vettették magukat félre az ellenzéki agitáció által*, hanem józanul mérlegelve a polgári érdekeket, fokozott mértékben helyezték belénk bizalmukat. Mi érezzük ennek a bizalomnak a súlyát, tudjuk, hogy az milyen kötelezettségeket ró ránk és fogadjuk, hogy ezen kötelezettségünknek legjobb tudomásunk szerint a polgárság érdekében mindenkor eleget fogunk tenni.

— Üdvözlöm az újonnan beválasztott tagtársainkat, kérem, hogy olvadjanak bele pártunkba, vegyék át annak tradícióit és dolgozzanak ugyanolyan lelkiismeretességgel, hittel és meggyőződéssel, mint ahogy mi dolgoztunk, hogy pártunk továbbra is *a polgári érdekek védőbástyája legyen.*

— Ezzel befejeztem beszámolómat a pártvezetőség ötesztendős működéséről és az öt év előtt kapott pártelnöki megbízatást becsülettel adom vissza a párt kezébe.

A nagy éljenzéssel és tapssal fogadott beszéd után *Andréka* Károly javaslatot tett a tisztújításra vonatkozóan és a párt elnökévé *Kozma* Jenő megválasztását javasolta és indítványozta, hogy a tisztikar kiegészítése később történjék meg, miután a párt bizottsági tagjainak száma előreláthatóan jelentékenyen szaporodni fog.

A tisztújító értekezlet egyhangú lelkesedéssel Kozma Jenőt választotta meg újból az Egységes Községi Polgári Párt elnökévé.

Ezután *Dési* Géza az újonnan megválasztott bizottsági tagok nevében üdvözölte *Kozma* Jenő pártelnököt, biztosította őt a párt tagjainak ragaszkodásáról, szeretetéről és hűségéről és ígéretet tett arra, hogy működésükben mindig a párt nemes tradícióit fogják szem előtt tartani.

Ezután a gyűlés az ügyrend módosítására és a kerületi szervezkedési ügyek kidolgozására *Dinich* Vidor, *Petracsek* Lajos, *Bohn* József, *Martin* János, *Dési* Géza és *Payr* Hugó bizottsági tagokat küldötte ki, mint szűkebb bizottságot. A gyűlés végén *Kozma* Jenő pártelnök megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmat és beszámolt a politikai helyzetről.

Búcsúztató a közigazgatási bizottság utolsó ülésén

Elismerés a bizottság és az elnök működése iránt

A közigazgatási bizottság mandátuma is lejárt. Hétfőn délelőtt volt az utolsó ülés, amelyen *Ripka* Ferenc főpolgármester meleg szavakkal mondott köszönetet a bizottságnak a kifejtett közérdekű munkáért.

— A közigazgatási bizottság mai összetételében utolsó ülését tartotta meg, — mondotta — és én úgy érzem, hogy nem mehetünk el szó nélkül e mellett a határkő mellett. Ez a speciálisan magyar közigazgatási szerv nagy jelentőségre emelkedett a megyék és városok adminisztrációjában és egészen különleges pozíciót foglal el a székesfővárosban. *Súlyát nem csupán törvényadta hatásköre állapította meg, de tekintélyes fórummá tette tagjainak egyéni értéke,* — a komoly hang, melyet itt meghonosítottak, a nívós viták, a szakszerű, felszólalások, becsületes törekvések és ezekhez fűződő komoly eredmények, melyeknek tanui voltunk.

Ez a bizottság úgy működött, mint egy érzékeny mikrofón, mely felveszi Budapest polgárságának minden megnyilatkozását.

— A bizottság választott tagjai itt nem pártokat és egyéni nézeteket képviseltek, hanem *az autonómia legszebb hagyományait*, az igazi nobile officium nemes tartalmát tárták elénk, — a hivatali tagok pedig nem állásuk tekintélyére támaszkodtak, hanem egyéni értékükkel, a polgárság iránti szeretetükkel voltak mindenkor és minden tekintetben hathatós segítségünkre. Mikor utolsó ülésünket befejezzük, én csak azt kívánom, hogy

az újonnan választandó közigazgatási bizottság ugyanazzal a komolysággal, önzetlenséggel, tudással és önfeláldozó munkával teljesítse kötelességét,

mint ahogy Önök tették.

— Engedjék meg, hogy ezért őszinte köszönetemnek és a székesfőváros egész polgársága nevében elismerésemnek adhassak kifejezést. Ezekkel az érzésekkel búcsúzom a bizottság minden egyes tagjától és kérem, tartsák meg továbbra is a székesfőváros iránt érzett és itt bebizonyított szeretetüket.

A főpolgármester szavaira *Hann* Arnold, az ellenzék nevében, meleg szavakkal *mondott köszönetet Ripka főpolgármesternek azért, hogy pártatlanul, kiváló ügybuzgalommal, hozzáértéssel vezette az ügyeket.* Megállapította, hogy bár ő 1906 óta tagja a közigazgatási bizottságnak és igen sok kiváló elnök alatt működött, mindezek között *Ripka Ferenc volt a leghivatottabb és a legkiválóbb.*

Nem is tud a jövőre nézve a közigazgatási bizottság elnöki székében mást elképzelni, mint Ripka Ferencet.

Ezután *Sipőcz* Jenő érdemeit fejtegette és kijelentette, hogy bár világfelfogása szemben áll az övével, kötelességszerűen jelenti ki, hogy *Sipőcz* mindenkinek igazságos és segítő polgármestere volt. Megköszönte a hatóságok képviselőinek megértő és támogató tevékenységét is.

Végezetül *Gaár* Vilmos dr., a közigazgatási bizottság egyeteme nevében fejezte ki a bizottságnak az elnök iránt érzett háláját és azt kívánta, hogy feladatát úgy ő, mint munkatársai az új bizottságban is sokáig, jóegészségben teljesíthessék.

Ripka Ferenc főpolgármester úgy a maga, mint a betegen fekvő *Sipőcz* Jenő polgármester nevében a legőszintébben köszönte meg az elismerő szavakat és kijelentette, hogy *nagyobb elismerést közfunkcionárius nem kaphat, mint polgártársai bizalmát.*

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFON: Józs. 423-430

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15 Alapítva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefon: Aut. 626-27. * Telefon: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

BERKI DEZSŐ
Festék és lakkereskedő
BUDAPEST, VI., Szív ucca 60.
Telefon: Automata 242—46.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

OZALID — FÉNY- ÉS ALUMÍNIUM-MÁSOLATOK — MANGLITZ FERENC BUDAPEST,
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.
VIII., JÓZSEF UCCA 12. • TELEFÓN: J. 431-47.

Elkerülhetetlenné vált a kedvezmények revíziója, mert különben elsorvad az egész építési szakma

A hatóságok merev álláspontját meg kell változtatni — A lakásforgalom fakultatív felszabadítása nagy lendületet adna az építési tevékenységnek — Reform előtt a városházi zártkörű versenytárgyalások rendszere — Becsey Antal nyilatkozata

Az elmult hét szomorú szenzációja *Karkas* Rezső tanácsnoknak, a főváros középítési tanácsnokának váratlan halála, akit közvetlenül a műszaki alpolgármesterségre való kandidálás előtt szólított el a kegyetlen sors. A városháza egyik legnagyrahivatottabb vezető tisztviselőjének elhúnyta sok nagyfontosságú problémát hagy nyitva, amelyekről

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Általános megdöbbenéssel vette tudomásul mindenki a lesujtó hírt, mert munkásságához annyi reményt fűztünk a főváros technikai adminisztrációjának újjászervezése terén. *Karkas* Rezső halála nagy veszteség nemcsak kiváló személyi tulajdonságainál fogva, mert hiszen köztudomású, hogy ez a kiváló szakember európai látkörű, páratlanul művelt egyéniség volt, hanem mert számára

nagy és aktív szerepet szántunk a főváros jövő fejlődésére irányuló munkálatok során.

A küszöbön álló tisztújítás kérdése ugyan némileg leegyszerűsíti utódjának kijelöltetését, kétségtelen azonban, hogy *nem lesz könnyű öt pótolni* a középítési ügyosztály irányító pozíciójában. A fővárosnak megvan a maga érdemes műszaki gárdája, mégis nehéz lesz *Karkas* Rezső méltó utódjának kijelölése, aki nem egészen egy év alatt tanuságot tett kiváló rátermettségéről, amellyel a reá váró nagy problémákat és terveket igyekezett valósággá váltani. A munkának és a kötelességteljesítésnek túlzott mértéke hozzájárult korai halálához és róla elmondható, hogy valóban *a munka áldozata lett*. Akik ismerjük a soron következő műszaki problémákat és terveket, egyelőre *teljesen tájékozatlanok vagyunk afelől, hogy miként pótoljuk azt a nagy űrt, amit Karkas Rezső váratlan és lesujtó távozása hagyott maga után.*

Az építőipari szakmát nagy mértékben foglalkoztatja az a kérdés, hogy *miként alakulnak a tavaszi átalakítási és modernizálási munkálatok kilátásai* és ebben a vonatkozásban nagy izgalommal várják a hatósági intézkedéseket. Elsősorban a népjóléti és pénzügyminisztériumtól esedékesek olyan rendeletek, amelyek révén a költözködési költségek megtérítésével módot nyujtanak a háztulajdonosoknak *a szabad felmondásra* és az így megüresedő lakások és házak tatarozására, illetve modernizálására. *Becsey* Antal erről a következőket mondotta munkatársunknak:

— Természetes, hogy az építési kedvezményekre vonatkozó tárgyalások menetét feszült érdeklődéssel figyelik az építési szakmák, amely tárgyalások elsősorban a lakásforgalom kötöttségének részleges megszüntetését célozzák.

Sajnálattal kell megállapítani, hogy az előzetes tanácskozások eddig nem vezettek a kivánt eredményre,

mert a pénzügyminisztérium állampénzügyi okokból féltékenyen őrködik azon, hogy az egyenes adóból származó bevételben — aminek keretébe a házbérjövedelem adója is tartozik — kiesés ne következzék be. Ilyen körülmények között *szük keretek közé szorul az építési kedvezmények ügye*, anélkül pedig komoly építési tevékenységre számítani nem lehet. Nehézségek vannak a lakások felszabadítása terén is, bár csak részleges és fakultatív lakásfelszabadításról volna szó. Ebben a tekintetben különböző propozíciók kerültek előtérbe, de a tárgyalások fonala megszakadt. A kedvezményekről intézkedő törvény egyik rendelkezése a mult évben hozott új törvényben meghosszabbítást nyert és úgylátszik, *a pénzügyminisztérium ezzel akart véget vetni a tárgyalásoknak, úgyhogy a régi állapotot lerögzítette.* Ez azonban nem alkalmas a tatarozási tevékenység előmozdítására, pedig a mai viszonyok között, amikor az építkezések csak a legszükebb méretekre korlátozódtak, a tatarozás volna az egyetlen munkaalkalom, ahol az építési szakmák foglalkoztatáshoz jutnának. Nagy megdöbbenést okozott ez a negatívum a szakmák és érdekeltségek körében, ahol az a vélemény alakult ki, hogy

feltétlenül meg kell találni a reparáció módját, mert az építési kedvezmények kiszélesítése nélkül tétlenségre és keresetnélküliségre van ítélve úgy az iparosság, mint a munkásság.

Fokozza a panaszokat az a jogos kifogás is, hogy *az új törvény az emeletráépítésekre és toldalékokra nem ad kedvezményt*, holott az elmult években is ezek a részleges építkezések adtak elsősorban munkát a szakmáknak. Az új törvényből kimaradt ez a könnyítő és animáló rendelkezés, ami még súlyosabbá teszi a helyzetet. Erősíti a bajokat, hogy az 1929-es törvényben

csak az állami adókedvezmények terjednek ki 30 évig, míg a községi adókedvezmények mindössze 15 évre bírnak érvénnyel.

Ilyen korlátozások természetesen megnehezítik a tőkének azt a szándékát, hogy legalább átalakításokra áldozzon. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a házak átalakítása ma úgyszólván *az egyedüli*, ahol az építési szakma kereseti lehetőséghez juthatna, ám a jelen körülmények között ez a lehetőség sem ígér semmit. Eppen ezért

a kormányzatnak és a hatóságoknak feltétlenül revideálni kell álláspontjukat

és megfelelő rendelettel vagy törvénnyel olyan helyzetet teremteni, ami *megmenti a legnagyobb ipari szakmát a teljes elsorvadástól.* Az összes építési szakmák különben a közeljövőben *kongresszust* tartanak, ahol mindezek a problémák napirendre kerülnek és természetesen alkalom kínálkozik arra is, hogy *az ott elhangzott kívánságok az illetékes kormánytényezők és hatóságok elé kerüljenek.*

Felhívtuk *Becsey* Antal figyelmét az iparosságnak arra a követelésére, hogy *módosítsák a főváros zártkörű versenytárgyalásaira való felhivás mai rendszerét.* A panasz az, hogy ezek a felszólítások egyes iparosokhoz gyakrabban, másokhoz pedig ritkábban intéztetnek.

— Kétségtelenül van jogosultságuk az erre vonatkozó kifogásoknak — hangzott a válasz — és természetesen meg kell vizsgálni azt a lehetőséget, hogy

elvileg és gyakorlatilag minél több iparos kapcsolódhassék be a fővárosi munkálatokban való részvételbe.

Az új törvényhatóságnak egyik legsürgősebb feladata lesz annak az *intézményes biztosítása, hogy minél szélesebb kategóriák kapjanak megbízásokat a fővárostól,* ahol az iparosság ilyen módon való támogatását még fokozottabbá kell tenni.

Hangsúlyozta még *Becsey* Antal azt is, hogy az új törvényhatóság megalakulása után elsősorban a *gazdasági kérdések fognak dominálni* a fővárosnál, ahol példát kell statuálni az ipar és kereskedelem legmesszebbmenő támogatása érdekében.

Panaszok a vásárcsarnokok igazgatása ellen

A budapesti vásárcsarnokok és kerületi piacok adminisztrációja és a piacok rendje ellen úgy az érdekelt árusok, mint a nagyközönség részéről egyre sűrűbbek, egyre hangosabbak a panaszok. A piaci árusokat és a nagyközönséget egyaránt elkeseríti az a hatalmaskodó, rendszertelen és balkezes politika, amelyekkel a vásárigazgatóság a csarnokok és piacok ügyeit kezeli.

Burg Ferenc vásárigazgató vámházkörúti fellegvárában fölényesen és olyan gesztussal intézi a hozzáforduló panaszokat, mintha senkinek sem tartozna felelősséggel.

Az egyre sokasodó panaszok elintézetlen halmaza arra késztette az árusokat, hogy a törvényhatósági pártok vezetőihez forduljanak orvoslásért. Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetősége a nála járt küldöttségek szájából elhangzott sérelmek hatása alatt elhatározta, hogy

a törvényhatósági tanács összeülése után nyomban szóváteszi a vásárcsarnokokban és piactereken uralkodó állapotokat

és generális rendezést követel, akár személyi változás árán is.

Az új törvényhatósági bizottság minden bizonnyal erős kézzel nyúl bele a főváros életében oly nagyjelentőségű vásári kérdésbe és rendet teremt e téren.

A konkrét panaszok között nem utolsó az az érthetetlen és oktalan mód, ahogyan *az építkezés tartamára a Garai-téri piacról az árusok ideiglenes áttelepítése történt.* Ahelyett, hogy a különböző szakmák szerint a térről legközelebb eső uccába helyeznék át az árusokat, úgy történik az átköltöztetés, hogy a *közönség sehogyan sem ismeri ki magát*, legalább is napokig vagy hetekig tartó zürzavar támad, *az árusok pedig elvesztik a vevőiket.* Az élelmiszerárusokat például, ahelyett, hogy az úttest egyik oldaláról egyszerűen áttelepítették volna az úttest másik felén épülő ideiglenes bódésorba, ahelyett minden rendszer nélkül egészen távoli uccákba teszik át őket.

A főváros közönsége elvárja, hogy nemcsak a piactereket rendezzék, hanem a rendezéssel és újjáépítéssel egyidejűen *új szellem költözzék a vásárigazgatóság szobáiba is.*

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Nagyon fontos!

Törv. védve

Háziasszonynak
Orvosoknak
Intézeti konyhák vezetőinek
Háztartási iskoláknak
Leánytovábbképző iskoláknak
Betegeknek stb.

Hogyan főzhetek egészségesen, takarékosan és kényelmesen?

A már 70 év óta sokszázezerszer kipróbált és a legújabbkori kísérletek által megjavított

„FRANK UMBACH"-féle gőzfőző-edényben

Nyitott edényben való főzéssel szemben, félannyi főzési idő mellett, félannyi fűtőanyaggal, háromféle ételt készíthetünk el egyszerre. — Nyilvános főzési bemutató minden szerdán és szombaton délután 4 órakor a bemutató-termekben:

SOMLÓ IZSÓ cégnél, Budapest, VIII, József-krt. 43
Telefónszám: József 314—88

Kostoló! * Ismertetőt kívánságra bérmentve küldünk! * **Érdeklődőket szívesen látunk!**

Védelem belső tűz ellen

nagy Etenrit-táblákkal készített falburkolás révén. — Az Eternit-lemezek nedvesség és hőállóak, mindig tiszták és felelősségessé teszik a vakolatot Prospektussal és árajánlattal díjmentesen szolgál:

ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI. kerület,
Andrássy út 33. szám.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

Szociális intézményeink működéséről

Írta: Liber Endre tanácsnok

A legutolsó évek szomorú gazdasági helyzete utalta rá az államot, fővárost és a társadalmat, hogy minden lehető intézkedést megtegyenek a nyomorúság, az ínség leküzdésére és amit a pénzügyi helyzet nehézségei lehetővé tettek, minden lehetőt el is követtek abban az irányban, hogy új szociális intézkedésekkel vegyék elejét a bajoknak. Ma az ínség nemcsak országos jelenség, de annak súlyos következményei Európa többi államaiban és a tengeren túl is érezhetők, tulajdonképpen *ma már világkatasztrófáról beszélhetünk.* Régen megállapított tény az, hogy a gazdasági élet és a szociális tevékenység szoros összefüggésben állanak egymással és amennyiben a szociális élet bajai megfelelő orvoslásra találnak, ez a gazdasági életre is jótékony hatással van.

Budapesten minden szociális munka, az irányító tényezők szerint három csoportra oszlik: 1. helyhatósági, 2. állami és 3. társadalmi munkára és ebben a hármas csoportban végzett munkában a támogatásra szoruló ember minden kategóriája segítséget találhat.

Budapesten a szociális munka tehát kiterjed az anya- és csecsemővédelemre, az iskolaköteles koron alul levő gyermekekre, az iskolaköteles gyermekekre, a felnőttek támogatására és a nyomorban levők segítésére.

Az *anya- és csecsemővédelem* nemzetmentő nagy munkája Budapesten csak a legutóbbi tíz év alatt indult meg. *Csak Budapest területén húsz anya- és csecsemővédő intézet van.* Ezek az intézetek a főváros egész területét körzetekre osztják és minden egyes körzetnek meg van a maga védőnői szervezete. Ha az anya szegénysorsú, ingyen kap a csecsemőkelengyét, tejet, mesterséges táplálásra utalt gyermekek számára megfelelő tejkészítményt, jogvédelmet, ingyen ebédet, sőt néha a védőintézet révén ideiglenes elhelyezést is. A többi száz védőintézet mellett van bölcsőde és napközi otthon. Az olyan anyák, akik napközben el vannak foglalva, gyermekeiket reggeltől estig itt helyezhetik el.

Az anya- és csecsemővédelem munkájához tartozik *a főváros tejakciója*, a terhes és szoptató anyák, valamint a három éven aluli gyermekek részére.

Budapesten 46 tejkiosztóhelyen naponta átlag ötezren részesülnek a tejakcióban.

A Csecsemő Kelengye Akció kölcsönadja az anyáknak a kelengyét és 10 hónapi használat után ruhával látja el.

A három-hat éves korban lévő gyermekek védelmére szolgálnak a *napközi otthonok*, az óvodák, a gyermekotthonok és egyes zárt intézetek. Budapesten 71 óvoda kapcsolatos napközi otthonnal, ahol a gyermekek reggeltől estig tartózkodnak és étkeznek. Ezenkívül 12 óvodában gyermekotthon is van. A mult év december havában nyilt meg a Horthy Miklósné árvaház három-hat éves árvák számára, ahol 110 gyermek talál otthont.

Budapest összes iskolái egészségügyi és gyermekvédelmi szempontból 62 iskolaorvosi körzetre vannak felosztva.

Az iskolaorvosi körzetek két-három iskolát foglalnak magukban és minden körzetben az egészségügyi szolgálatot az iskolaorvos és mellette egy iskolanővér látja el.

A gyermekétkeztetés lehetővé teszi, hogy minden rászoruló iskolásgyermek minden nap meleg, tápláló ebédben részesüljön.

Ezt az étkeztetést ezidőszerint minden gyermek igénybeveheti, naponként 17.000 adagnál többet osztunk ki. *A szegénysorsú iskolásgyermekek ruházkodását a gyermekfelruházási akció biztosítja, amely ebben az iskolai évben körülbelül 12.000 gyermeket lát el ruhával, cipővel.* Az akcióból kapott cipőknek a megjavítását az erre a célra létesített cipőtalpalási akció végzi el.

Az elemi és polgári iskolák mellett is működik 323, illetve 44 napközi otthon, de vannak külön nyári napközi otthonok is, ahol a gyermekek testedző és szórakoztató foglalkoztatásban részesülnek, tanulnak és kirándulásokat tesznek. A nyári szünidő alatt a főváros a gyermekeknek vidéken való üdültetéséről is gondoskodik.

A főváros maga 18.000 gyermeket nyaraltat,

de azonkívül több társadalmi egyesület és intézmény gondoskodik arról, hogy a nagyváros rossz levegőjéből a jó vidéki levegőre kerüljenek a vézna, sápadt fővárosi gyermekek.

Az árvák gondozásáról árvaházakban történik gondoskodás.

A főváros öt árvaházat tart fenn, 19 árvaházat pedig különböző társadalmi szervezetek.

A fővárosnak árvaházi növendékei számára két üdülőtelepe van a Balaton partján Fonyódon, illetve Fonyód-Bélatelepen. Az erkölcsi romlásnak kitett és züllésnek indult kiskorúak védelme céljára *Budapesten hat társadalmi javítóintézet van,* ahová rendszerint a Fiatalkorúak Bírósága végzi a beutalásokat.

Az újonnan létesült székesfővárosi Horthy Miklósné gyermekotthon két intézetből áll: az egyik Budapesten, I., Hidegkúti út 107. szám alatt van, ahova lányokat születésüktől 18 éves korukig, fiúkat hatéves korukig vesznek fel.

A hosszabb ideig tartó átmeneti gondozásra szoruló növendékeket a Bicske községben levő intézetbe viszik ki.

Ez az intézet egy ötvenholdas park és gazdaság által körülvett épületben nyer elhelyezést, amelyben teljesen elkülönítve gondozzák a csecsemőket, anyákat, a hatéven aluli fiúkat és a 18 éven aluli lányokat. *Mindegyik növendék korának megfelelő iskolai oktatásban és gyakorlati kiképzésben részesül.*

Budapesten a szegények segélyezése a hatóság részére a kerületi elöljáróságok által történik kétféleképpen: vagy *készpénzben,* vagy *természetbeni* segélyezés útján.

A kerületi elöljáróságok szegénykatasztert vezetnek és így minden rászoruló szegényt ellenőrizhetnek.

A rendes készpénzsegélyeken kívül a főváros ezen a télen is a karácsonyi ünnepek előtt a munkanélküliség által fokozott ínség enyhítésére háromszázezer pengő rendkívüli pénzsegélyt adott közel húszezer ember részére.

A munkaképtelenek és elaggottak ellátására szolgálnak *a szeretetotthonok.* Három ilyen hatósági intézet van két fiókintézettel és körülbelül 2200 ápolt ellátására vannak berendezve. Sajnos, ezek az intézetek ma már egyáltalában nem elégségesek az arra ráutalt szegények befogadására, több mint hatszáz szegény várja mindennap a felvételt, de hely hiányában föl nem vehetők. Ez indította a főváros közgyűlését arra az elhatározásra, hogy a Maglódi úton egy új, 1600 szegény befogadására alkalmas szeretetotthont építsen.

Az új intézet kórházi osztálya és a tüdőbetegek pavillonja már tető alatt állanak

és ez a két osztály valószínűleg 1931 szeptember 1-én már rendeltetésének átadható lesz és 520 új felvételt tesz lehetővé.

A főváros gondoskodik *a hajléktalanok éjjeli elhelyezéséről* is. Erre a célra négy menhelye nyujt éjjeli otthont nyolcszáz férőhellyel, népszállója pedig ötszáz ággyal. A hajléktalanok menhelyének lakói a téli időben este lefekvés előtt egy tányér meleg rántott levest és kenyeret is kapnak.

A főváros az állandó jellegű intézményeken kívül különböző akciókat is létesített, amelyek már körülbelül egy évtizede működnek. Legnagyobb akciója

az étkeztetési akció,

amely ezidőszerint naponta 15.000 szegény embernek ad ingyen ebédet és napi 24 fillérért mindazoknak, akik az ebédért jelentkeznek. *Ezt a kedvezményes áru ebédet is naponta közel ötezer ember veszi igénybe.* És ha ahhoz hozzávesszük még naponként a 17.000 iskolásgyermek ebédjét, fogalmat alkothatunk annak a jelentős akciónak a méreteiről, amely pénzben kifejezve több mint hárommillió pengő áldozatot kíván a főváros lakosságától. Ebben az évben *a Kormányzóné Őfőméltósága adománya révén a főváros lakosságából nyolcezer szegény jut tüzifához és nyolcezer szegény főzőlisztheż és zsírhoz.*

Mindezek mellett Budapesten

66 társadalmi egyesület foglalkozik szegények segítésével és az arra rászorulók támogatásával.

Külön meg kell említenünk, hogy a társadalom 11 nőotthont és 12 tanoncotthont tart fenn. Csak néhány igen jelentős egyesület felsorolására kívánok itt szorítkozni. Az *Országos Stefánia Szövetség,* amely az állam által átruházott hatáskörben végzi és irányítja az anya- és csecsemővédelem munkáját, gondozza a terheseket, anyákat és hároméves korig a csecsemőket; az *Országos Gyermekvédő Liga* általános gyermekvédelmi tevékenységén kívül számos intézménye és két nagy üdülőtelepe van; a *Magyar Vörös Kereszt Egylet,* amely a főváros részére a szegénykatasztert feldolgozta és igen sok tanfolyamot, előadásokat tart; a *Nyomorék Gyermekek Otthona* két intézetében ipari munkára képezi ki növendékeit; a *Vakokat Gyámolító Egyesület* a Vakok Otthonát tartja fenn; a *„Cházás András" Országos Siketnéma Otthon Egyesület;* a *Fehér Kereszt Országos Lelencház Egyesület* gyermekkórházat tart fenn; a *József kir. herceg Szanatórium Egyesület* két szanatóriumot tüdőbetegek részére; a *Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület* szegénygyermekek részére három szanatóriumot tart fenn. A *Szociális Misszió Társulat* mindennemű szociális és karitatív tevékenységgel foglalkozik; hasonlóképpen szociális és karitatív munkát fejtenek ki: a *Szociális Testvérek Társasága,* keresztényszocialista *Gyermekvédő Szervezet,* a különböző felekezeti patronázsegyesületek és a különböző felekezeti nőegyesületek.

Nagy vonásokban ezekben számoltam be a fővárosban folyó szociális munkáról és éppen ez a rövidreszabottság az oka annak, hogy számos olyan tevékenységről, különösen társadalmi tevékenységről nem tettem említést, amely tevékenységnek áldásthozó gyümölcseit is élvezi a főváros szegény lakossága.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatóra a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

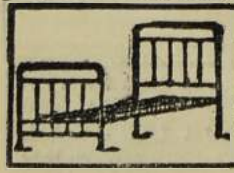
MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

WOLSKY SÁNDOR BÉLA
WOLSKY ALBERT FIA
gépüzemü kefe- és ecsetárugyár
BUDAPEST, VIII., MAGDOLNA UCCA 18. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 324-88

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

OLCSÓSÁGI BÚTORHULLÁM!
Rendkívül mélyen leszállított árak mellett kerülnek árusitás alá **hálók, ebédlők, úriszobák, szalónok, bőrgarnitúrák, leányszobák és különböző egyes bútordarabok.** Hitelképes egyének szintén árleszállitásban és előnyös fizetési feltételekben részesülnek
Magyar Kisipari Bútorlerakat
Budapest, VIII. kerület, József ucca 16. sz.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

Saját érdekében tekintse meg

HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány ucca 22. (Árkád bazár). **Gyár:** VII., Holló ucca 5.

Zumpft István
vasút- és útépitő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Körséta a modernizált közvágóhídon

Elkészült az új húsvásárcsarnok és a hűtőház
Az új csarnokokban egyszerre ezer darab leölt marha dolgozható fel

A közélelmezési ügyosztály mérnöki osztályának felügyelete alatt most fejezték be a közvágóhídon létesített *húsvásárcsarnok, a kis vágócsarnak* és az ezek kiegészítő részét alkotó *új hűtőház* munkálatait. Mindhárom létesítményt a legközelebbi napokban adják át rendeltetésüknek és ezek segítségével most már a legmodernebb módon fog lebonyolódni a meglehetősen elavult rendszerű közvágóhíd forgalma.

Az új Élelmiszer-nagyvásártelep pár hónap mulva történő megnyitásával egyidejűen

megszüntetik a sertésvágóhídon és a központi vásárcsarnokban lévő húsvásárokat

és ezentúl az egész húsvásár a most létesült húsvásárcsarnokban bonyolódik le. Ezzel a reformmal egy csapásra megszűnnek azok a panaszok, amelyek a különböző helyeken tartott húsvásárok ellen, különösen a más és másképpen jelentkező áralakulások miatt elhangzottak.

Az 1740 négyszögméter alapterületű új húsvásárcsarnok és a mellette elhúzódó folyosó 1044 folyóméter hosszúságú magas pályáján gördülnek a hússzállító *csillék*, ami azt jelenti, hogy

egyidőben ezren felüli leölt marha húsát lehet a csarnokban munkába venni.

A hatalmas, világos vásárcsarnok falai két méter magasan vannak csempézve, hogy a higiena követelményei mindenképpen kielégítve legyenek. A csarnokot a fedett folyosón át haladó magaspálya közvetlenül összeköti a régi és új vágócsarnokokkal, továbbá a régi húsvásárcsarnokkal.

A magaspálya egyik elágazása a csarnok melletti folyosóra vezet, s éjjel *a vágócsarnokból közvetlenül juttatják el a felakasztott húsokat a vásárra, illetve a vásárcsarnokból a szállítókocsikra.* A húsvágócsarnokokban is új rendszeret vezettek be. A levágott marhákat nem öt, hanem négy részre hasítják és a csillék négyes horgokkal futnak a magaspályán.

A transzportőr-rendszer befut a vágó- és vásárcsarnokokból a hűtőhelyiségekbe is.

Az új hűtőház 700 négyzetméter területen épült.

Itt hatalmas arányú *előhűtőbe* kerülnek a levágott állatok, illetve a még el nem adott húsok. Az előhűtőben 7—8 fok Celsius a hőmérséklet; innen a belső hűtőbe jut az áru, ahol kisebb-nagyobb, 5—10 négyzetméteres fülkék állnak a nagyvágók rendelkezésére. Az új hűtőház *léghűtéses rendszerű.*

A gépek kompresszoros megoldással állandóan 3—4 fok Celsius hőmérsékleten tartják a hűtőház levegőjét.

A felmelegedett levegőt a padláson levő *elektromos szivattyúk* távolítják el, s ugyanakkor benyomják a hűtőfülkék felett húzódó, parafával szigetelt légvezetékbe az előírt hőfokra lehűtött levegőt. Ez a levegőcirkuláció biztosítja a hűtőház állandóan alacsony temperaturáját.

Az új berendezések nemcsak a főváros mostani erősen megcsökkent húsforgalmának lebonyolítására elegendőek, hanem a *forgalom későbbi jelentős megnövekedése esetén is kielégítőek lesznek.*

Szó van arról, hogy az új berendezés segítségével

rövidesen áttérnek nálunk is a külföldön mindenütt bevált „hideghús"-rendszerre,

ami azt jelenti, hogy a vágás után *minden hús előbb a hűtőbe kerül,* s csak innen a vásárra, ami lényegesen megjavítja a hús minőségét. A magyar mészáros- és hentesipar rossz helyzete azonban egyelőre hátráltatja ennek a hústartalékolási rendszernek a bevezetését.

Az állatkerti oroszlánház mögött fúrják a második városligeti artézi-kutat

Egy év alatt lebonyolítják a munkálatokat — Szűkebbkörű versenytárgyalásra hívják meg a szakmabeli vállalatokat

Zsigmondy Béla nagyszerű ártézikútja, amely néhány évtizeddel ezelőtt a maga nemében egyedülálló világhíresség volt ezer méter mélységből fakadó forró vizével, *nemsokára társat kap a Városligetben.*

A régi ártézikút, a szakemberek megállapítása szerint *elöregedett.* Úgylátszik, az élet rendje még az ártézikutakat sem kíméli. Az öreg kútnak, hogy orvosi szakkifejezést használjunk — *artéria sklerózisa* van. Egyetlen főütőerét az eldugulás veszélye fenyegeti. Szakértők szerint a vörösfenyővel bélelt vízszállító csövet az idő foga megrágta, korhad, nem tud ellenállni a forró víz bomlasztó hatásának és félő, hogy idővel egyéb aggsági tünetek is jelentkezni fognak és tovább fog csökkenni a kút teljesítőképessége.

A főváros már a tavalyi év elején felhatalmazta a városgazdasági ügyosztályt, végeztessen próbafúrásokat, vizsgáltassa meg geológusokkal a talajt és a rétegek futásából, a fúrások eredményéből állapítsa meg,

melyik hely lenne a közelben legalkalmasabb az új ártézi-therma feltárására.

Az előkészítő munka a *Földtani Intézet,* a *Bányakapitányság,* a *Müegyetem* és a legkiválóbb geológusok közreműködésével közel *egy évig tartott.* A szakértő bizottság most készítette el részletes jelentését és javaslatát, amely szerint

az állatkerti oroszlánház mögötti helyet találják legalkalmasabbnak az új kút megfúrására.

— A próbák és talajkutatások során — mondotta informátorunk — a szakemberek *13 helyen végeztek 40—50 méter mély fúrásokat* és mintegy 30—40 helyen ásattak átlag 5—10 méteres kutató aknákat. A kiemelt ásványi anyagokból, a kövületekből, a rétegek irányának ellenőrzése mellett elkészítették a nagy szelvényrajzokat és arra a konklúzióra mutattak, hogy a Széchenyi-fürdő közelében *az állatkerti oroszlánház mögötti terület legalkalmasabb a fúrásra.*

— A szakbizottság jelentése és javaslata most a nagy geológiai bizottság elé kerül s amennyiben ott elfogadásra talál, hozzá fog a főváros a kivitelhez.

— *Nyilvános versenytárgyalás nem lesz,* mert az országban alig 3—4 számbavehető vállalat foglalkozik mélyfúrással, ezért pályázat helyett ezektől a megbízható cégektől fog bekérni a főváros ajánlatokat, illetve ezeket szólítja fel pályázatra. Hogy az új forrás milyen mély lesz, azt e pereben megállapítani pontosan nem lehet, csak annyi bizonyos, hogy

ez is ezer méter, esetleg 40—50 méterrel mélyebb vagy kevesebb.

A munka kiírása mindenesetre legalább 1000—1100 méterre fog szólni.

— Azt se lehet pontosan megmondani, hogy mennyi ideig tart a fúrás. Mindenesetre nem addig, mint a régi. *Zsigmondy* Béla ugyanis 10 évig dolgozott a jelenlegi ártézikút föltárásán. Akkor azonban még csak primitív eszközök álltak a vállalkozó rendelkezésére. A fúrótechnika mai állása szerint azonban valószínű, hogy

egy év alatt elérik azt a mélységet, amennyi szükséges a Budapest alatt elterülő nagy forróvízmedence megszondázásához.

— Hogy az új kút vize felszökő lesz-e, vagy sem, ilyen jóslatokba ma még korai bocsátkozni. Természetesen nincs kizárva, hogy a második ártézikút fúrási munkálatai szökőárt hoznak napvilágra, amelynek forró vizét nemcsak a fürdők és a strand táplálására fogják felhasználni, hanem esetleg az állatkert és más városligeti intézmények *fűtésére* is.

Befejezik a Kossuth Lajos tér új parkozását

A főváros a Kossuth Lajos szobor leleplezése előtt elkészítette az Országház előtti hatalmas tér új rendezési terveit. Ezt a munkát azonban csak részben, a tér északi felében hajtották végre, míg a déli rész rendezésére most került a sor. Szombaton délelőtt munkások jelentek meg — csákányokkal, fejszékkel, a hóval fedett ligetben, feltörték a gyepet, kivágták a fákat, bokrokat, kiásták a cserjéket, sövényeket, elhordták a tér közepén álló mesterséges dombocskát, hogy az új kertészeti rendezés földmunkáit még a talaj befagyása előtt elvégezzék.

Athelyezik a parlament szellőző- és hűtőberendezésének szökőkútszerű óriási medencéjét is a tér tengelyéből.

A Kossuth Lajos tér déli fele, a már kész északi részhez hasonló nagysíkú, alacsony növényzetű, üde, artisztikus angol kert lesz, az eddigi dúslombozatú csalitos park helyett. Ez az új megoldás azért előnyös, mert a főváros legszebb terének összhatása, áttekinthetése sokkal kompaktabb lesz, de *sokkal inkább érvényesül a teret övező paloták szépsége is.* Az új rendezésnél tekintettel lesznek a tér déli peremére, a Kossuth-szobor pandantjaként tervezett II. Rákóczi Ferenc emlékműre és a legendás kuruc idők szabadsághősének szobra számára megfelelő helyet hasítanak ki. A közel százezer pengős nagy munka úgy indul, hogy virág- és lombfakadásra készen legyen *Budapest legimpozánsabb, leggyönyörködtetőbb dunaparti parkja a parlament előtt.*

A Kossuth Lajos téren kívül még számos más, kisebb kertészeti rendezésre is sor kerül:

folytatják a Városmajor és a Gellérthegy további parkírozását,

elkészítik a Kálvin tér járdaszigetén tervezett kis virágos kertet, rendezik a Károlyi-palotához tartozó, most már nyilvános angolkertet, átalakítják és medencés kaszkáddal díszítik a Baross-kávéház előtti kis oázist a József körúton, s mindezeken túl sort kerítenek lehetőleg a kiürítés alatt álló régi temetők emlékkertekké való átrendezésére. Parkot csinálnak a közel jövőben az óbudai zárt vásár mögötti és a Bécsi úti városi házak tövében levő régi temetőkből, virággal ültetik be a Lövölde tér piacnak nem használt részét, s még több új gyermekjátszóteret is terveznek.

VICTORIA BATTÉRIES
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbízhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefón: A. 907-03.

GANZ ÉS TÁRSA
VILLAMOSSÁGI, GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R. T.
ALAPÍTVA 1844-BEN
BUDAPEST
IGAZGATÓSÁG, GÉP- ÉS WAGGONGYÁR: X., Kőbányai út 31. Távb. 461—19
HAJÓGYÁR: V., Meder utca 9. Távb. 908—69 Sürgönycím: GANZCOM BUDAPEST
VILLAMOSSÁGI GYÁR: II., Lövőház utca 39. Távb. 501—70 Sürgönycím: ALTERNO BUDAPEST
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELET:
HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.T.
BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR ÚT 76
Sürgönycím: MASINA BUDAPEST
Távbeszélő: 186—63

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalóngarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár út 52. szám

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

A meghiúsult új Rókus helyett modernizálják az összes kórházintézményeket

Felülvizsgálják az összes kórházakat a tatarozási program előkészítésére — Márciusban megkezdődnek a munkálatok

Amikor híre jött annak a nagyjelentőségű eseménynek, hogy a kormány és a főváros között létrejött a megállapodás az évek óta vitás *kórházi ápolási díjak* elszámolása ügyében, mindenki arra gondolt, hogy most már egy csapásra megoldást nyert a Rókus-kórház kitelepítése és ezzel egyidejűleg az új központi gyüjtőkórház megépítésének anyagi fedezete. Az állam és a főváros között megkötött „Rókus-béke" azonban nem jelenthette ennek a gigantikus építkezésnek a megindítását, mert kiderült, hogy *a havonkint esedékes 300.000 pengős részlettörlesztések kizárólag a fővárosi háztartási alapot illetik*, ahonnan évenkint jelentős milliókat költöttek a kórházi deficit pótlására és így a háztartási alap visszakapja azt, amit éveken át előlegezett erre a célra. A Rókus építése tehát a messze jövőben van, holott égető szükség mutatkozik a főváros kórházi szolgálatának modernizálására.

Az illetékes közegészségügyi osztályban sem számolnak az új Rókus megépítési lehetőségeivel és ezért arra az elhatározásra jutottak, hogy

végrehajtják az összes budapesti közkórházak reorganizációs munkálatait s ezzel egyelőre megjavítják a fővárosi betegek ápolási és gyógyitási lehetőségeit.

Nagyarányú munkálatok megindításáról van szó, amelyekről

a közegészségi ügyosztályban

a következőkben informálták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Feltétlenül kell valamit tenni, mert magunk érezzük a legjobban, hogy a mai állapotok nem mindenütt érik el azt a nivót, amelyet egy milliós kultúrváros modern kórházintézményeinek nyujtania kellene. A Rókus-terv egyelőre keresztülvihetetlen és így nincs más hátra, mint *a meglevő kórházak átalakítása és modrnizálása*. Sajnos, erre a célra mindössze csak 400.000 pengős tétel áll rendelkezésre a költségvetésben, amiből *egy-két kórházi osztályt* lehet kibővíteni és felszerelését tökéletesíteni, de egy általános reorganizációt végrehajtani annál kevésbé, mert egy komoly modernizálás sokkal többe kerül. Tétlenül azonban nem nézhetjük a kórházi viszonyoknak rajtunk és a kórházi személyzeten kívül álló okok miatt előálló romlását és ezért *javaslatot készítünk az összes kórházak tatarozására*. Ezért

megkeresést intéztünk a középitési ügyosztályhoz, hogy közegei útján vizsgálja felül az összes kórházépületeket és adjon részletes jelentést a szükséges munkálatokról és a végrehajtás összegeiről,

valamint sürgősségéről, hogy így *műszakilag is előkészített javaslattal léphessünk a tanács, illetve a közgyülés elé.*

— Ma még csak hozzávetőleg sem tudjuk, hogy az ügyosztály vizsgálata milyen összegek igénylését teszi szükségessé, de biztosra vesszük, hogy *fokozatosan végrehajthatjuk a kórháztatarozási programot.* A fedezet kérdéséről a törvényhatósági tanács fog dönteni és bízunk abban, hogy lesz lehetőség e nagyfontosságú szükségletek kielégítésére.

A kórháztatarozási teljes programot előreláthatólag március közepére elkészítjük

s ha a költségek biztosítása is sikerrel jár, akkor már *a kora tavaszi hónapokban megindítjuk a munkálatokat.*

Értesülésünk szerint a főváros vezetőségében is az a felfogás, hogy *a kórházak modernizálása elől kitérni tovább már nem lehet*, miért is gondoskodni kívánunk a költségek előteremtéséről, úgy hogy a tavaszi hónapokban sorrendben megkezdődjenek a kórházak épületmunkái, amelyek így komoly munkaalkalmat ígérnek az építési szakmának.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek Igazgatósága nyilvános versenytárgyalást hirdet a **Budapest, V. ker., Újpesti rakpart 1467—69. hrsz. alatti telken a Testedző Egyesület számára építendő Sportház építésénél szükségeit**

a) **vasszerkezeti,**
b) **ács,**
c) **tetőfedő,**
d) **bádogos,**
e) **asztalos,**
f) **lakatos,**
g) **mázoló,**
h) **üveges,**
i) **burkoló,**
j) **parkettapadló,**
k) **szobafestő,**
l) **vízvezetéki és csatornázási munkára.**

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított irásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláírt, pengő értékű, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz a vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztositási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. **A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le;** az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat 1931 január hó 21-én d. e. 8 óráig kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezelhez (V., Váci út 74. I. em. 101.) **benyujtani,** vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a **beadási határidő napján délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek igazgatósági épületében (IV. em. 401.) nyilvánosan felbontatni,** mely eljáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 30 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiírásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati űrlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a megrendelési feltételeket, az igazolóivet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci út 74. I. em. 147.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláírt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Gerstenberger Ágost és Árvé Károly műépítészek irodájában (Lónyai ucca 17. szám) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 11—1 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaitéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már, mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaitélése iránt hozandó határozata ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1931 január hó 3-án.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága.

Szórakozás

A Városi Színház kapunyitása. Megnyitó előadás szombaton, január 17-én este fél 8 órakor lesz. Az új igazgatóság Lehár Ferenc világhírű operettjével, a „Cigányszerelemmel" nyitja meg a szezónját. A „Cigányszerelem" legkitűnőbb szereposztásban kerül színre, a vezető női főszerepet Lábass Juci játssza és ez biztosítása annak, hogy a Lehár-melódiák teljes színpompájukban érvényesülhetnek. A többi főszereplők: Kőszegi Teréz, Kun Magda, Szedő Miklós, Szirmai Imre, Szabó és Erczkövi. A darab előtt Barna Izsó, a régi Népszínház ünnepelt karnagya vezényli ünnepi nyitányát, majd Faragó Jenő a Városi Színház újbóli megnyitására írt „Kapunyitása" következik. A „Cigányszerelem" további előadásai: vasárnap, kedd, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Jegyek már válthatók a Városi Színház jegyirodájában 60 fillértől 6 P-ig.

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-, SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
Budapest, V, Vigszinház ucca 5. Tel.: 298-37 ANDREA Cementárugyár és Epitőipari R.T.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefón: 297-18, 276-94.

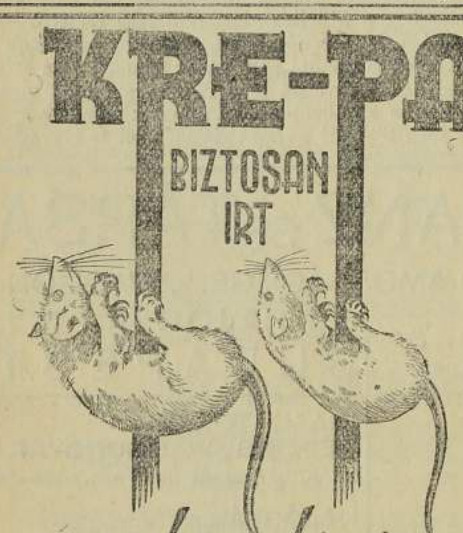
Használja munkáinál a világhirü egresi gipszeket
Legjobbak, legkifogástalanabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: Gipszet Árusító R. T. Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel. Aut. 985-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztitási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefón: J. 419-74

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefón: József 449-98

KRE-PA
BIZTOSAN IRT

PATKÁNYT ÉS EGERET
Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállitására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, központi fütés, bádogos munkát legszolidabb kivitelben 1885-ben alakult
ROZSNYAI IZIDOR cégtől,
VII., Thököly út 75. Telefón: Z. 67—49
(Eddig VII., Amazon ucca 16. szám.)

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

Karkas Rezső

Karkas Rezső, a főváros fiatal, nagytehetségű és ritka karrierje után még további sikerekre predesztinált műszaki tanácsnokát a sorsdrámák tragikus gyorsaságával elragadta Budapest szolgálatából a kifürkészhetetlen isteni gondviselés. Alig 45 éves volt. Élete delén, tele alkotási kedvvel, dolgozni akarással, munkakedvvel omlott össze hirtelen, váratlanul, mint a villámsujtotta daliás fenyőszál a hófödte szepességi hegyek ormán, ahonnan ő is származott. Római gladiátorhoz illő daliás testében, nem mindennapi tehetség, s olyan nemes lélek lakott, amilyet anyagias világunkban nem mindennap talál az ember.

Késmárkon született, a Szepességben, 1886-ban, de már kisgyerek korában Budapestre került, itt végezte el a középiskolát, itt szerezte meg a mérnöki oklevelet, amelyre őszintén büszke volt, hivatását nagyon szerette. Maga sem számított hirtelen felszökkenő karrierjére és szerette hangoztatni, hogy mint székesfővárosi tanácsnok is legelsősorban *mérnök* maradt. Levélpapirosán, bélyegzőjén, amelyet mint tanácsnok is használt, nem volt semmi más címe feltüntetve, csak annyi, hogy *okleveles mérnök*. Ez a szerénység jellemezte egyébként is *Karkas* Rezső egész életét. Erőteljes külseje egészen szubtilis lelket és szinte csodálatos szelídséget takart. Sikereivel, eredményeivel, értekezéseivel soha nem diesekedett, ama ritka egyéniségek közé tartozott, akiknek lehettek ellenfelei, de ellensége nem volt. Mindazok, akik ismerték, megszerették, megbecsülték, bár nem kereste soha a népszerűséget, a nyilvánosságot. Hivatala és családi otthona töltötték ki egész, tartalmas életét.

Fiatalsága küzdelmes volt. Szegény szülőktől származott és kezdő reálista kora óta önmaga tartotta el magát. Ifjúságában a magyar sport egyik ígéretes reménysége, nyertese a 8 kilométeres dunai úszóbajnokságnak, megteremtője a legelső magyar vízipólócsapatnak. A világháború alatt katonáskodott. Hosszabb ideig a fronton, azután kitüntetésszámbamenően a bécsi haditérképészeti intézetben volt, ahol légi felvételek útján, komplikált módszerrel, állapították meg az ellenséges hadállások pontos vonalát. Mire leszerelt, sokan elkerülték városházi kollégái a ranglétrán, ezt a lemaradást azonban ugrásszerűen hozta be: 1927-ben műszaki tanácsos, 1930 januárjában főtanácsos, majd ugyanezen év májusában tanácsnok lett. A közgyűlés bizalma oly osztatlanul irányult feléje, hogy a jelölésben negyedik helyről kapta meg az általános többséget.

Azóta szakadatlanul dolgozott, fokozódó ambícióval, hogy megmutassa a főváros közönségének: *méltó volt a bizalomra*. Fáradhatatlan a munkában, annyira, hogy heteken át még éjjel is íróasztala mellett ült a városházán. A túlerőltetett munkát, úgylátszik, még az ő kivételes szervezete sem bírta ki. Néhány nappal azelőtt szívfájdalmáról panaszkodott. Szanatóriumba vitték, ahol szívgyengeség lépett fel és minden orvosi igyekezet dacára sem sikerült e rohamokat megszüntetni. Pénteken este állt le a szív életmótora.

A főváros törvényhatósága még sokat várt *Karkas* munkásságától, tudásától és rátermettségétől. 45 éves volt.

A temetés

A mélységes őszinte részvét, a gyász és az együttérzés minden külső megnyilvánulása és több mint ezer főre rúgó gyászoló közönség kíséretében helyezték el örök nyugalomra vasárnap délután a Kerepesi út melletti temetőben *Karkas* Rezsőt, a székesfőváros tragikusan váratlanul elhúnyt és sok reménységre jogosító fiatal tanácsnokát.

A halottasházzal szemközti hatalmas nyitott csarnokban állították fel a fekete gyászpompával övezett, délszaki növényekkel borított ravatalt. A halottasház előtt a székesfővárosi tűzoltóság két százada, a fővárosi vámőrség díszszakasza, a BSzKRT és autobuszkalauzok egyenruhás csoportjai állottak fel. A ravatal előtt fáklyatartó tűzoltók álltak sorfalat. A gyászoló közönség soraiban ott voltak többek között *Ripka* Ferenc főpolgármester, a gyengélkedő *Sipőcz* Jenő polgármester helyett *Buzáth* János h. polgármester, *Berczel* Jenő alpolgármester, *Karafiáth* Jenő, az OTT elnöke, *Andréka* Károly főkapitányhelyettes. Teljes számban kivonult a tanács: *Liber* Endre, *Purébl* Győző, *Lamotte* Károly, *Lobmayer* Jenő, *Édes* Endre, *Némethy* Béla, *Szendy* Károly, *Csármann* Ferenc, *Vajna* Ede, *Borvendég* Ferenc, *Gallina* Frigyes, az egész elöljárói kar, az *Egységes Községi Polgári Párt* ugyancsak testületileg jött el *Kozma* Jenő vezetésével, *Désy* Géza országgyűlési képviselő, *Sztankovich* Szilárd, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke, *Szemethy* Károly tisztifőügyész és *Várady* Jenő h. tisztifőügyész, *Csordás* Elemér tisztifőorvos, *Széchy* Ernő h. tisztifőorvos, *Czabalay* Kálmán, a Közmunkatanács h. elnöke, *Hültl* Hümér professzor, *Sándy* Gyula műegyetemi tanár, a Mérnöki Kamara és a Mérnök- és Építész-Egylet küldöttsége élén, *Homonnay* Tivadar a MUSz nagyszámú küldöttségével, *Veress* Imre a MAC-isták élén, *Scheuer* Róbert a Lipótvárosi Polgári Kaszinó küldöttségével. Ott volt továbbá a golf-klub küldöttsége, a Városi Mérnökök Országos Szövetsége, a Balatoni Uszók, a Városházi Rovatvezetők Szindikátusa, a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége, stb. küldöttségei. Ott volt még *Nagy* Károly ny. főkapitányhelyettes, a magyar építőtársadalom számos reprezentása, kartársak és tisztelők nagy tömege.

Móhr Henrik budai ág. ev. lelkész mondott megható gyászbeszédet és imát. Az egyházi szertartás befejeztével a székesfőváros közönsége nevében *Berczel* Jenő alpolgármester búcsúzott el gyászbeszédben a főváros halottjától, majd a Mérnöki Kamara mélységes veszteségét *Sándy* Gyula műegyetemi professzor, a Kamara alelnöke fejezte ki. A Városi Mérnökök Országos Szövetsége és a mérnöktársadalom nevében *Schön* Győző, a Gázművek h. vezérigazgatója tartott gyászbeszédet, a MAC és a sporttársadalom nevében *Veress* Imre, a III. kerületi polgárság részéről *Andréka* Károly főkapitányhelyettes mondtak búcsúztató szavakat. A sírdombot eltakaró koszorúk halmazában ott voltak a székesfőváros, a közmunkatanács, a városházi ujságírók, a sporttestületek, a fővárosi üzemek, a mérnökök és mások koszorúi.

Lényeges létszámszaporítással jár a négy új ügyosztály felállítása

Legalább 137 új tisztviselő-állást kell betölteni — A kerületek szaporításáról szóló javaslat márciusban kerül a közgyűlés elé

Mult heti számában részletesen foglalkozott a *Fővárosi Hirlap* az új kerületi beosztás kérdésével és azokkal a többi reformokkal, amelyek az új fővárosi törvény végleges életbeléptetésével, a törvényhatóság újjáalakulását nyomon követi. *Illetékes helyről* szerzett információnk nyomán beszámoltunk arról is, hogy az új kerületi beosztás életbeléptetésének körülményeiről készített elöljárói elaborátum egyik meglepetése az a megállapítás volt, hogy — ellentétben a főváros vezetőinek eredeti felfogásával — a *reformnak keresztülvitele csak lényeges létszámapasztással lesz megoldható.*

A *Fővárosi Hirlap* tudósítójának alkalma volt ezt a közel 50 oldal terjedelmű előterjesztést — amely legrövidebb időn belül az új közgyűlés és az új tanács elé kerül, — megtekinteni és abból a következő érdekes részleteket közölni:

— Az előterjesztés a kerületi elöljárói tisztviselői személyzetnek 137 fővel való szaporítását kívánja,

úgy a fogalmazási, mint a mérnöki, közélelmezési, közegészségügyi, számvevőségi, adóhivatali, pénztári, végrehajtói és kezelési szakon. Ezenkívül szaporítani kell a javaslat szerint 49 személlyel a kézbesítő altisztek, útkaparók, egészségőrök, stb. személyzetét is.

— Az új kerületek személyzeti beosztása az előterjesztés szerint a következőképpen alakulna:

XI. kerület:

elöljáró, elöljáró-helyettes, fogalmazási szakon	10
kerületi orvos, állatorvos, szülésznő	4
kerületi mérnök és egyéb műszaki személyzet	4
közélelmezési tisztviselő	2
számvevőségi tisztviselő	4
végrehajtó tisztviselő	1
adóhivatali személyzet	19
forgalmi adóhivatali személyzet	3
pénztári személyzet	3
kezelési, illetve segédhivatali személyzet	11
külszolgálati tisztviselő	4
városbíró	1
anyakönyvvezetőség	3
Összesen	71

tisztviselő. Az altisztek száma a kerületben 32 lenne.

XII. kerület:

elöljáró, helyettes-elöljáró, fogalmazási szakon	9
kerületi orvosi hivatalban	4
kerületi mérnöki hivatalban	4
közélelmezési szakon	1
számvevőségi szakon	5
végrehajtói szakon	1
adóhivatalnál	14
pénztárnál	3
kezelési, illetve segédhivatalnál	8
külszolgálaton	3
városbíró	1
anyakönyvi hivatalban	3
Összesen	58

tisztviselő, azonkívül 29 altiszt és 3 egészségügyi őr.

XIII. kerület:

elöljáró, elöljáró-helyettes, fogalmazási szakon	10
orvosi és közegészségügyi szakon	6
mérnöki szakon	4
közélelmezési szakon	1
számvevőségi szakon	4
pénztári szakon	3
segédhivatali személyzet	8
külszolgálaton	2
városbíró és egy fogalmazó	2
anyakönyvi hivatalban	3
Összesen	45

tisztviselő, 18 altiszt és két egészségügyi őr.

XIV. kerület:

elöljáró, helyettes-elöljáró, fogalmazási szakon	9
közegészségi, orvosi szolgálat	6
mérnöki szakon	4
közélelmezési szakon	2
számvevőségi szakon	4
adóhivatali szakon	24
végrehajtói szakon	12
pénztári szakon	2
forgalmi adó szakon	11
segédhivatali személyzet	8
külszolgálaton	2
városbíró	1
anyakönyvvezetőségnél	4
Összesen	91

tisztviselő, azonkívül 43 altiszt és négy egészségőr.

Igen érdekesek azok az adatok is, amelyek az egyes kerületek lakosságának számára és egyéb körülményeire vonatkoznak: a *XI. kerületnek* például 43.000 lakosa lesz, 1076 épülete és 105 uccája, a *XII. kerületnek* lesz 35.000 lakosa, 2127 épülete, öt gyára és 208 uccája, a *XIII. kerületnek* 74.850 lakosa, 1786 épülete és 109 uccája, a *XIV. kerületnek* 50.493 lakosa, 1872 épülete, 95 uccája lesz és a kerület területén 77 gyár dolgozik.

Mult cikkünkben utaltunk arra is, hogy milyen

nehéz probléma a kerületi elöljáróságok hivatalainak megfelelő elhelyezése,

olyan módon, hogy a megoldás a kerület fejlődési viszonyait tekintetbe véve, legalább további 3—4, sőt öt évtizedre kielégítő legyen.

A *XI. kerületi elöljáróság helyéül* a Horthy Miklós út és Fehérvári út sarkán levő *fővárosi telket* tartja legmegfelelőbbnek az előterjesztés. A *XII. kerület* elöljárói székházának a *városmajoruccai vámőrségi épületet* szemelték ki, ahol csak némi átalakításokra lenne szükség, szó lehet esetleg a *Krisztina körút 97.* sz. alatti, a Csaba ucca és Bors ucca sarkán lévő telkekről is. A *XIII. kerület* elöljárósága számára alkalmasnak kínálkozik a *Hungária körút és Teve ucca sarkán* lévő kétemeletes gyárépület, aminek vételára 280 ezer pengő lenne és 30—40 ezer pengővel volna átalakítható. Ennek az épültenek központi fűtése van és egészen üresen áll. Szóbajöhetne a váciúti, újpesti vámépület is. A *XIV. kerület* elöljárósági székházának a *Hungária körút és Thököly út sarkán* lévő városi telken kellene felépülnie. Ebben a ritkán lakott kerületben nagy probléma a közlekedés is, hogy az elöljárósági hivatalokat minden irányból aránylag könnyen és gyorsan lehessen megközelíteni, ezért az új kerület megszervezésével egyidejűen ott autobusz-közlekedésről is kell gondoskodni és a Thököly úti villamosvonalat meg kellene hosszabbítani Rákosfalváig.

Amint látjuk, a 137 új állás szervezésével és az altiszti létszám szaporításával, kerületi székházépítésekkel olyan jelentékeny pénzügyi természetű probléma vár megoldásra, amelynek *eldöntésére egyedül a közgyülés hivatott, igy valószinüleg márciusban dől el, hogy mikor lép életbe valóságban az új kerületi beosztás.*

Közúti göz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-87 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

BORHEGYI F. R.T.
BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 1.
Külföldi és belföldi italok főlerakata
TELEFÓNSZÁM: Automata 874-58
Kérje új képes árjegyzékünket!

Párt és klub

— *Az Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubjának* hétfőn este tartott vacsoráján többek között megjelentek *Désy* Géza, *Görgey* István, *Szabó* Sándor, *Usetty* Béla országgyűlési képviselők, *Papp* József, *Glücksthal* Samu, *Bittner* János felsőházi tagok, *Éber* Antal kamarai elnök, és a párt csaknem valamennyi törvényhatósági bizottsági tagja, valamint a kerületi pártszervezetek vezetői. *Szabó* Sándor megható szavakban emlékezett meg a *Karkas* Rezső tanácsnok halálával a fővárost és a pártot ért súlyos veszteségről. Hangoztatta, hogy egy nagyszerű alkotóképességű, férfiúi erényekben gazdag egyéniség szállt a korai sírba, akinek tehetségétől és munkaképességétől a főváros még sok monumentális alkotást várt. Mélységes szeretettel és soha nem múló meleg baráti érzéssel emlékezik a párt *Karkas* Rezsőre, aki után most már csak az elismerés és a megbecsülés búcsúszavait küldheti. A társasvacsora közönsége állva hallgatta végig a *Karkas* Rezsőről szóló megemlékezést és a párt részvétének és fájdalmának jeléül a vacsorán nem is volt több felszólalás.

— *Pártgyűlés a Pongrácztelepen.* Az *Egységes Községi Polgári Párt* Pongrácz-, Auguszta- és MÁV-telepi szervezetei 16-án, pénteken este fél 8 órakor a X. kerületi Pongrácz-úti telep sportkaszinóban gyűlést tartanak, melyen az elnöki megnyitót *Gáspár* Béla mondja és előadást tart a tisztviselőkérdésről. A községi választások mérlegét *Payr* Hugó törvényhatósági bizottsági tag ismerteti, az Egységes Községi Polgári Párt fővárosi feladatairól pedig *Hatolkay* Kázmér ref. lelkész, törvényhatósági bizottsági tag beszél. Az országos választások előkészítéséről *Usetty* Béla országgyűlési képviselő tart előadást, majd *Borbély* Gyula, *Élthes* János dr., *Oó* Dezső, *Losonczy* Andor és még mások mondanak beszédeket.

— *Társasvacsora a Ferencvárosban.* A *Ferencvárosi Egységes Pártnak* az újévben tartott első társasvacsoráján *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos üdvözölte és a párt hűséges ragaszkodásáról biztosította *Usetty* Béla orsz. képviselőt, akinek fáradtságot nem ismerő munkásságával elérték, hogy *a párt listája a Ferencvárosban kapta a legtöbb szavazatot. Usetty* Béla köszönetet mondott a lelkes támogatásért és felkérte a vacsorán megjelent többszáz választót, hogy már most, a választások másnapján, nem lankadó buzgalommal dolgozzanak tovább nem személyek, hanem az egységes párt elveinek, a főváros és az ország jólétét előmozdító elgondolások megvalósulása érdekében. *Az egész polgárságnak találkoznia kell a tisztaszándékú közéleti munkában,* amely nélkül nem teljesülhetnek a legutóbbi irányadó külföldi megnyilatkozásokból is erősbödött nemzeti reményeink. Végül kifejtette Usetty, hogy a most összeülő fővárosi közgyűlésen *több mint hatvan taggal vonul fel az egységes községi párt* és így még fokozottabban döntő befolyása lesz Budapest közügyeire, mint a multban volt. Ez a tudat acélozza meg a párt erejét, amelyet mindenkor a köz, a nemzeti célok szolgálatába állít. A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után üdvözlő táviratot küldtek *Kozma* Jenőnek, a fővárosi párt elnökének.

Mótoros üzem fogja ellátni Budapest köztisztasági szolgálatát

Irta: Balló Alfréd, székesfővárosi köztisztasági igazgató

Az utóbbi években a Köztisztasági Hivatal berendezései örvendetesen fejlődtek. Sok mindent kellett a főváros vezetőségének pótolnia, ami a lezajlott világégés miatt elmaradt, az adminisztráció minden egyes ága követelményekkel állott elő és azért a rendelkezésre álló szűkös anyagi eszközökből egy-egy ágazatra aránylag nem sok jutott.

A fejlesztésnél előre megállapított program szerint járunk el, melynek sarkalatos irányelve az, hogy

a köztisztasági szolgálat minden egyes ágában rá kell térni a mótorra, az automobilüzemre.

Az automobilüzemre való áttérés pedig magától írja elő a szükséges tennivalókat. Elsősorban gondoskodni kell istállók helyett *automobilgarázsokról*, kocsijavító- és patkolóműhelyek helyett *automobilszerelő- és javítóműhelyekről* és mindezekkel kapcsolatban a kor fokozott igényeinek megfelelő *munkásjóléti intézményekről*. Az autók mellett alkalmazott munkásszemélyzet ugyanis képzettebb, magasabb műveltségű, tehát nagyobb igényű mint a kocsi és lóápoló személyzet. Gondoskodni kell aztán az üzem különböző ágánál használandó automobilok beszerzéséről és itt bizonyos sorrendet kell betartanunk.

Elsősorban automobilizálni kell az uccaseprőgépeket, aztán a locsoló- és mosógépeket, végül a szemétfuvarozó járműveket.

Az automobilizálás azonban nem történhetik egyszerre, minden átmenet nélkül, már csak azért sem, mert azt a főváros anyagi helyzete nem bírná, hiszen egy *automobilseprőgép kb. 30.000 pengőbe, egy nagy locsolóautó 40.000 pengőbe, egy modern szemétfuvarozóautó pedig 45.000 pengőbe kerül.* De nem volna célszerű a lóüzemről az automobilüzemre való hirtelen áttérés már csak azért sem, mert akkor egyszerre vesztené el mindennapi kenyerét a lóüzemnél alkalmazott nagyszámú személyzet, melynek túlnyomó része az automobilüzemnél fel nem használható. Az áttérésnek tehát fokozatosan kell történnie, abban az arányban, ahogy elkopnak, leromlanak a lóüzemű eszközök, melyek aztán nem újabb lóüzemű eszközökkel, hanem automobilokkal pótolandók. Mennyivel egyszerűbb és könnyebb volt azelőtt, amikor csak tisztán lóüzemben dolgoztunk és mennyivel *egyszerűbb és könnyebb lesz utódainknak, amikor az üzem már teljesen automobilizálva lesz.* Nekünk nemcsak ezen kettős üzem minden nehézségeivel kell megküzdenünk, hanem közben még egy oly nagyszabású üzemprogramot is végrehajtanunk, magát az automobilizálást minden tartozékával együtt, melynek hasznát tulajdonképpen csak az utódaink fogják látni. Mennyit kell nekünk küzdenünk, amíg pl egy új nagy garázs építéséhez szükséges pénzt kiharcoljuk, amíg az új garázs telkét megszerezzük, a garázs építési és berendeési terveit elkészítjük és azt üzembe helyezzük és főképpen új, gyönyörű modern automobilokkal megtöltjük. Már pedig ezen munka gyümölcseit utódaink páholyban ülve, hosszú ideig fogják élvezni mindaddig,

amíg a technika haladása, a tudomány fejlődése és az élet mindenható parancsszava, ezen ma modern kérdéseket is elavulttá teszi

és ugyanarra a sorsra juttatja, amely sors napjainkban az igavonó ló és a lóüzemű jármű szomorú sorsa.

A háború után alakítottuk át *a VI. ker., Bulyovszky uccai* volt lovardaépületet a Köztisztasági Hivatal első nagy garázsa céljaira. Ezen garázsban körülbelül 45—50 automobil helyezhető el. A garázs mellett a kisebb futójavítások elvégzésére műhely létesült és azonfelül a munkásjóléti berendezések egész sora, öltöző- és étkezőhelyiségek, hálóterem az inspekciós sofőrök részére, gyönyörűen csempézett fürdők és mosdók, altiszti és tiszti lakások, irodák és raktárak.

Elkészült a *II. ker. Csapláros uccában* a budai oldal részére szolgáló garázs és műhelytelep. Ez egy teljesen újonnan épült, modern épületcsoport, mely magában foglal egy gépkocsiszínt körülbelül 30 nagy automobil befogadására, egy autójavítóműhelyt a kisebb futójavítások részére, egy műhelycsoportot a különféle köztisztasági eszközök javítására (asztalos-, bognár-, lakatos-, kovács- és mázolóműhelyt), egy kézitaligaraktárt, anyagraktárt, munkásmosdót, öltözőt, fürdőt és hálótermet az inspekciósok részére, végül egy irodát és egy tiszti-, valamint két munkáslakást.

Egy harmadik kisebb garázsunk, illetve telepünk is épült *a Svábhegyen* és környékén fekvő városrész céljaira az *I. ker., Felhő uccában,* mely egyúttal a Svábhegyen foglalkoztatott személyzetünk részére laktanya gyanánt is szolgál. Itt garázs van 4 nagy autó részére, raktár, iroda, sőt átmenetileg istálló 5 ló részére, altiszti lakás, laktanya 20 munkás részére, mosdó- és fürdőhelyiségekkel és ugyanecsak egy hálóterem mosdóval és fürdővel 4 sofőr részére.

Teljesen átépítettük a kunuccai telepünkön lévő műhelyeket és raktárakat.

Azelőtt voltak itt műhelyek a lóüzemű gépek fenntartására is, ezeket azonban egyesítettük az időközben hozzánk csatolt fuvartelep lóüzemű kocsik javítására szolgáló műhelyeivel, úgyhogy most *a Kun uccában csupán csak az automobilüzem főjavítóműhelyei nyertek elhelyezést.* Ezen, részben már kész, részben még építés alatt álló autójavítóműhelyek *a legmodernebb kivitelben készülnek* és a legmodernebb munkagépekkel szereltük fel. Itt csak a nagy, illetve főjavítások készülnek és egyszerre 6—8 automobilt lehet főjavítás alá venni.

Ugyancsak most keztük negyedik garázsunk építését is *a IX. ker., Ecseri úti fuvartelepen,* ez azonban csak egy régi meglévő épület átalakítása révén keletkező ideiglenes garázs lesz, a most gyártás alatt álló új modern háziszemétfuvarozó autóink ideiglenes elhelyezésére. Időközben természetesen szaporítottuk magát az automobilparkot is. Első automobiljaink még elektromobilok voltak, mindössze 4 drb, amelyeket még a háború előtt szereztünk be. Első benzines autóink a háborúból visszamaradt régi teherkocsik voltak, amelyeket primitív locsolóautókká alakítottunk át. Most azonban már

oly autóüzemű gépeink vannak, amelyeknél tökéletesebbeket és modernebbeket külföldön sem lehet látni

— pedig ezek már tisztán *magyar gyártmányok.*

Ezidőszerint automobilparkunk a következő: *37 drb locsolóautó, 14 drb automobilseprőgép, 2 drb mótoros aszfaltmosógép, 2 drb üzemben lévő és 5 drb gyártás alatt álló pormentes háziszemétfuvarozásra szolgáló autó, 2 drb teher- és 5 drb szolgálati és szerelőautó, tehát összesen 67 darab.* Ehhez járul még 12 drb vontatóseprőgép, 1 automobil után akasztható homokszórógép és 19 drb automobil elé szerelhető hóeke.

Elég tekintélyes szám, de ha tekintetbe vesszük, hogy emellett még közel *700 lovunk van,* nyáron még több mint 100 lóüzemű locsolókocsink és az egész évben meg körülbelül 200 lóüzemű szemeteskocsink dolgozik, akkor autóparkunk még kicsinynek mondható és *messze van még az az idő, amikor a lovat mint vontatóeszközt teljesen mellőzhetjük.*

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

Modern **BUTOR** Szalón
Üllői-út 14. szám
amelyre tisztelettel meghívja a n. é. közönséget, ahol vételkényszer nélkül megtekintheti és gyönyörködhet a szebbnél szebb és legmodernebb stílusú sok száz berendezésben, melyek különkülön interieurszerűen vannak berendezve. Ez alkalommal **árainkat mélyen leszállítottuk.** Ezen kedvezményben t. részletben vásárló közönségünket is részesítjük.

MORZSÁNYI HERMANN
Központi fűtések, vízvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42. szám.
Telefon: József 335-82.

Kövezőmester és útépítési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

SCHIFF MIHÁLY
passzományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár uccа 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **bútorpasszományt,** plimó- (paplan) szalmát, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadíszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecízebb, művészi kivitelben. Csillárszalmákat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zás-lőszegekben. Egyleti- sport-jelvények és plake tek. Telefon: J. 415-16

BIEBER KÁROLY
ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS MESTER
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve. Alapítási év: 1888
Szulitzberger-féle ablak-rugzárak, vasszerkezetek, tűzhelyek gyártása
BUDAPEST, II, TEGLA UCCA 6 Tel. Aut.: 571—92

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Nem tűr további halasztást a ferencvárosi helyikikötő függő kérdéseinek megoldása

Vámmentes lesz a főváros kikötője? — Az elmaradt kotrás miatt alacsony a vízállás — Megfeneklett egy uszályhajó

A *ferencvárosi helyikikötő* építkezésének befejezéséről a mult évi nyári szünet előtt intézkedett a közgyűlés olyképpen, hogy a *helyikikötőt egyelőre nem fejlesztik tovább*, hanem csupán arra szorítkoznak, hogy megépítik a helyikikötő végleges hálózatát, összes közműveit, a tűzbiztonságot szolgáló külön vízvezetéki csőhálózatot, a kikötő alkalmazottainak lakóházát, az irodaépületeket, a kapuportált és portáslakást, a hídmérlegeket, a vágányhálózatot, a kikötőt lezáró északi partfalat és végül ennek a ciklusnak a keretében egy vontató motoroshajót szereznek be. A *rakodópart déli irányban való további kiépítéséről és újabb raktárházak emeléséről egyelőre lemondott a főváros.* Ezek az építkezések még az ősszel megindultak, tulajdonképpen most is folyamatban vannak, csupán a hideg téli időjárás idézett elő bizonyos szünetet, a kora tavasszal azonban teljes erővel folytatják a munkát és előreláthatóan

május folyamán hivatalosan is megtörténhet a kikötő megnyitása és remélhetőleg a főváros egyik leglukratívabb üzeme kezdi meg működését.

A főváros közgazdasági ügyosztálya a máris mutatkozó nagy érdeklődés folytán, a legoptimisztikusabb várakozással néz a kikötő sorsa elé, amit annál inkább joggal tehet, mert *a raktárházak és a rakpart legnagyobb része már most, félig kiépített utakkal, provizórikus stádiumban is hasznosítva van, sőt az ajánlkozók jelentékeny részét vissza kellett utasítani.* Sajnos, még mindig nem készült el a kikötő hasznosítására az állami kikötővel való kooperálásra vonatkozó *végleges program*, nem történt meg az állammal a kikötő-szerződés ratifikálása sem, különböző partfoglalási, vízjogi és egyéb kérdések várnak tisztázásra, amelyek nélkül természetesen a kikötő dolgát és jövendő sorsát véglegesnek tekinteni nem lehet.

A helyikikötőnek kétségtelenül nagy hivatása lesz a mellette épülő új élelmiszer nagyvásár forgalmával kapcsolatosan, ez azonban nem tölti be egész rendeltetését, mert

az élelmiszer nagyvásárnak a nagy Dunán az összekötőhíd tövében lesz egy külön kikötője

s a helyikikötő inkább a kisdunaág várható dereglyeforgalmának lebonyolítására lesz hivatva.

Az említett függőkérdések természetesen megnehezítik az állami kikötő kormánybiztosságával, illetve a folyammérnöki hivatallal való harmonikus együttműködést is, és az említett szerződés megkötésének hiánya okozta például valószínűen azt is, hogy

az állami műszaki szervek még mindig nem láttak hozzá a Dunaág szükséges újabb kotrásához, ami a meder lassú eliszaposodását idézi elő

és azt is, hogy a vízállás alacsony és nem éri el azt a fokot, amennyit a hajózás zavartalan forgalmához feltétlenül biztosítani kell. Az alacsony vízállás következtében például *a mult hetekben megtörtént, hogy az egyik megrakott uszály megfeneklett és csak nagy nehézséggel volt kivontatható.* A főváros erre való tekintettel a napokban átiratban fordult a kikötőkormánybiztossághoz, illetve a kereskedelmi minisztériumhoz és megsürgette a kotrási munkák megkezdését, amit az állam minden bizonnyal hamarosan teljesíteni is fog. Feltétlenül szükségesnek tartjuk azonban azt is, hogy *a főváros a kérdés fontosságához illő komolysággal vegye kezébe a kikötőproblémát*, állapítsa meg, tulajdonképpen hova tartozik a helyikikötő, melyik a hatósága, ki felelős érte, amire annál inkább szükség van, mert

az a bizottság, amely hivatva lett volna a kikötő ügyeinek intézésére, különböző okok és körülmények folytán úgyszólván egyetlenegy alkalommal sem ült össze,

eredményes munkát végezni pedig egyáltalában nem tudott. A főváros közönsége, elsősorban a kereskedelmi érdekeltségek és az egész gazdasági élet reméli, hogy az *újonnan megalakuló törvényhatósági bizottság megtalálja legrövidebb időn belül a módot a helyikikötő kérdéseinek oly irányban való rendezésére*, hogy a kikötő építkezése ne *kidobott pénz* legyen, ahogy azt egyes gazdasági vezetők vélik, hanem a főváros komolyan gyümölcsöző beruházása, amely eredményesen fogja éreztetni jótékony hatását Budapest hajózási forgalmának és egész gazdasági fejlődésének felvirágoztatásában.

A helyikikötővel kapcsolatos problémák között nem utolsó helyen áll a *kikötővám* kérdésének tisztázása sem. Az állami kikötő *vámmentes* és a fővárosi vámok tekintetében is messzemenő kedvezményeket élvez, amennyiben áruit, nem súly, hanem fuvarok szerint bírálják el a vámkezelésnél. Illetékes helyen azzal foglalkoznak, nem volna e helyes, ha a *főváros a helyikikötőt akár időlegesen is, vámmentesítené, amihez kétségtelenül joga van* és amint a kikötő életképességét szinte döntő lépéssel vinné előre. Ha a főváros lemondana legalább egyidőre a kikötő vámjövedelméről, nemcsak a forgalmat biztosítaná, hanem lényegesen ellensúlyozná a vasúttal ezidőszerint fennálló diszparitást is. Ennek a kérdésnek az eldöntése természetesen nem történhet meg egyik napról a másikra, hanem alapos megfontolást kíván és az új kikötőbizottság egyik lényeges feladata lesz ebben az irányban is megtenni az előkészítő lépéseket.

Veszélyezteti a főváros vízellátását a tervezett újpesti kikötőépítés

Még jobban megromlanának, esetleg elapadnának a megyeri vízmű kútjai

Néhány nappal ezelőtt újságnyilatkozatok formájában híre járt annak, hogy az állam *3 millió pengő költséggel új kikötőt épít* a főváros északi határán, hogy honorálja Ujpest város és az ottani ipartelepek régi sürgető kívánságát, közvetlen összeköttetést a szabad Dunához. Kétségtelen az újpestiek kívánságának jogossága, az ipartelepek követelése a közvetlen víziúthoz, *tévedés azonban az a feltevés, hogy az új kikötővel kapcsolatos szabályozás javára lenne a főváros vízszolgáltatásának.* Ellenkezőleg, az a helyzet, hogyha a most eliszaposodott mederrészt, — amelynek mentén a megyeri vízmű egyes kútcsoportjai vannak, — kikotrás és folyamsodrába való újabb bekapcsolás helyett feltöltik, a víz minősége javulni nem javul, de

a szolgáltatott víz mennyisége annyira elapadhat, hogy veszélyeztetheti a szükséges vízhozamot is.

A megyeri vízmű kútjai ugyanis részben a parton, részben a szigeteken fekszenek, de mindenütt közvetlenül a víz mellett, mert *a kutak kivétel nélkül a folyam medréből táplálkoznak*, annak vízszűrő rétegein át. A meder feltöltése ezt az álapotot megváltoztatná, s esetleg a kutak teljes kiapadását eredményezhetné.

Az újpesti kikötőépítéssel kapcsolatos problémáról

a vízvezetéki ügyosztály

a következő felvilágosítást adta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A szóbanforgó mederszabályozás és kikötőépítés dolgában a közelmultban *Maurer* Gyula h. államtitkár, kikötőkormánybiztos elnöklete mellett ankét volt, amelyen a főváros szakközegei is megjelentek *Paulovich* Viktor, a Vízművek vezérigazgatójának vezetésével. A főváros megbízottai már ez alkalommal megtették észrevételeiket, erre megküldték hozzánk a részletes terveket is. Ezek most vannak tanulmányozás alatt, azután adja meg rá a polgármester és a vízműigazgatóság az érdemleges választ.

— Arról van szó lényegében, hogy az úgynevezett trianoni gáton belül levő mederrészt feltöltik és ezt a *palotai sziget érintésével kiépítik egészen a tervezett új kikötőmedencéig.* A kikötőmedence a megyeri vízmű közvetlen szomszédságában lenne.

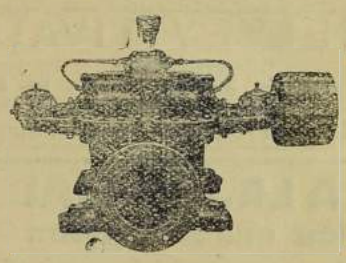
A kutakat nemcsak a feltöltés veszélyezteti, hanem a tervezett kikötőmedence álló, pangó vize is, úgy mennyiség, mint minőség tekintetében.

— A vízművek igazgatósága, *külső szakértők bevonásával* beható tanulmányozás alá veszi a kikötő- és szabályozási terveket, annak a megállapítása céljából, miképpen lehetne

az egész problémát megoldani, úgyhogy a vízművek ott levő berendezései minél kisebb hátrányt szenvedjenek.

A vízműveknek 124 kútja van ezen a részen, ebből most 7 kút vize kifogásolható. Harminckilenc van a veszélyeztetett zónában, három csoportban, részben a balparton, részben a palotai szigeten. Éppen a főtelepi kutak azok, amelyek leginkább érintve lennének a feltöltés és a medence lezárása által, amibe *a fővárosnak belenyugodni nem lehet.* Kétségtelenül fontos érdekek összeütközéséről van szó, nem lehet vitás azonban, mi fontosabb: az-e, hogy az újpesti ipartelepeknek közvetlen rakodópartja, Ujpestnek kikötője lesz-e, vagy *egy milliós városnak zavartalan vízellátása.*

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci út 4.

Telefón: Aut. 222-10
Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:
Göz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egyutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778 Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycím: Blackman Telefón: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I., Győző ucca 5. Tel. Aut. 579-91

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon; Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

Vállalkozási Hirlap

Tizenhárom millió értékű közmunkát végeztetett a mult év utolsó két hónapjában a főváros

A közigazgatási bizottság hétfői ülésén nagy érdeklődés mellett számolt be a polgármesteri jelentés a mult év végén vállalatba adott közmunkákról, amely arról tesz tanubizonyságot, hogy a főváros komolyan veszi a munkaalkalmak nyujtásának kötelezettségét.

A középítési ügyosztály

a folyamatban levő építkezések és tatarozási munkálatok kapcsán *november 16—30-ig terjedő idő alatt 367.637 pengő értékű közmunkát adott vállalatba.* Ezeknél a munkálatoknál 1821 munkást foglalkoztattak, akiknek 64.633 pengő munkabért fizettek ki hetenként. December 1-től 31-ig terjedő idő alatt *723.759 pengő* értékű közmunkát adtak vállalatba, ezeknél 590 munkás kapott munkát és hetenként 22.663 pengő munkabért.

Az út-, csatornaépítési ügyosztály és a kerületi elöljáróságok

az útkarbantartásoknál december hó folyamán 4052 munkást foglalkoztattak, akiknek ezidő alatt 99.193 pengő munkabért fizettek ki. *Utépítési munkáknál a mult hóban 1,642.482 pengő értékű közmunkát adtak vállalatba.* Itt 560 munkás volt alkalmazva, akiknek heti 30.900 pengő munkabért fizettek ki.

A csatornaépítéseknél

decemberben 238 munkás volt foglalkoztatva, s ezeknek 27.600 pengő munkabért fizettek. Az árokboltozási munkáknál 174 munkás volt, ezeknek 23.240 pengő munkadíjat fizettek ki.

A kertészet

1930 november 16-tól 30-ig 7594 pengő értékű közmunkát adott vállalatba, ahol 40 munkást foglalkoztattak heti 1291 pengő munkabérrel. December 1. és 15. között újabb 4215 pengő értékű közmunkát adtak vállalatba. Ezeknél a munkáknál 21 munkás dolgozott, heti 655 pengő munkabérrel.

A gazdasági hivatal

november 16-tól 30-ig 5164 pengő, december 1-től 31-ig pedig 40.705 pengő; a *fertőtlenítő intézet* november 16-tól 30-ig 19.000 pengő, december 1-től 15-ig pedig 6946 pengő értékű közmunkát adott ki.

A BSzKRT

november 16-tól 30-ig 125.316 pengő, december 1-től 15-ig 197.167 pengő, a gázművek november 1-től 30-ig 72.820 pengő, az elektromos művek *november 16-tól 30-ig 7,057.914 pengő, december 1-től 15-ig pedig 1,060.378 pengő* értékű közmunkát adott vállalatba.

E részletezés szerint tehát a főváros 13.131.157 pengőnyi közmunkával járult a munkaalkalmak nyujtásához és *9000-nél több munkást foglalkoztatott állandóan.*

Építőiparosok panasza. A kisebb értékű építkezések munkáit a főváros ú. n. zártkörű felszólításos versenytárgyalások útján adja ki és az építőiparosság körében állandó a panasz, hogy a felszólításoknál az arra jogosult iparosok nem részesülnek egyenlő elbánásban. Éppen ezért a Baross Szövetség beadvánnyal fordult a polgármesterhez és kérte, hogy rendeljen el ezirányban vizsgálatot és utasítsa az ügyosztályt, hogy nyilvántartásba vett iparosokat egyenlő arányban részesítse munkában.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Viznyomásemelő berendezési munkára a gyarmat-uccai bérháznál. Pályázni lehet február 6-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Vasbetétes mükő falburkolómunkára a maglódiúti szeretetotthonnál. Pályázni lehet február 6-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Csempe falburkolómunkára ugyanott. Pályázni lehet február 7-én d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld-, kőműves-, vasbetón- és elhelyezőmunkára a Szentendrei úton épülő transzformátor állomásnál. Pályázni lehet január 26-án d. e. 9 óráig az Elektromosművek igazgatóságánál.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Melegvízfütő - berendezési munkát a szegényházi tüdőbeteggondozó intézetnél: Csépay Jenő 7615 P.

Villanyszerelési munkát a gubacsiúti kislakásos telepnél: Dénes Béla 7594 P.

Ácsmunkát az Állatkertben: Popper és Társa 3200 P.

Tatarozási munkát a Bazilikán: Jungfer Gyula 2916 P.

Asztalosmunkát az Erzsébet leányárvaháznál: Fodor József 12.256 P.

Aranyozási munkát a belvárosi plébániatemplomban: Szubota István és Fia 1750, Nagy Ferenc 3180 P.

Padló- és falburkolómunkát a Szent István-kórháznál: Melocco Péter 13.472 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A balatonkenesei üdülőtelepen lévő egyemeletes régi szállodaépület vízvezetéki, központi melegvíz berendezési és csatornázási, valamint alacsonynyomású központi gőzfütőberendezési munkálataira: Bogdány és társa 19.414, 24.273, Gerő László 19.631, 20.692, Kulcsár Kálmán 20.074, 20.643, Gross Charless utódai 20.190, 22.551, Wolff Ödön 21.936, 22.447, Szentgyörgyi és társa 22.689, 22.000, Gál István 22.941, 25.000, Kolbányi és Pákozdy 23.273, 22.542, Stephanek József 23.304, 24.214, Egri István 23.333, 23.788, Eterna építő vállalat 23.395, 23.442, Wagner Hugó 23.847, 25.273, Fried Zsigmond 24.322, 23.568, Szepessy Sándor 24.442, 23.940, Kovács Ödön 25.325, 24.834, Bründl János 27.493, Thiergärtner és Stöhr 27.650, 24.296, Rufián István 28.411, 21.988 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Gyarmat ucca 47. sz. kislakásos bérházban létesítendő **viznyomásemelőberendezés szerelési munkára.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívnként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi január hó 10-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 326. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi február hó 6-án (péntek) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1930. évi január hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT., HÍDÉPÍTÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYÖRGY Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

ADLER HENRIK Épületbádogos és szerelő vízvezeték, csatorna, központi fütés, és egészségügyi berendezések vállalata
Újpest, Kolozsvári u. 29. Telefón: 940—70.

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—48.

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők VI, DESSEWFFY U. 28.
Bádogos, viz- és villanyszerelők TELEFÓN: 119—91.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefón: Aut. 923-08.
Gyárt: Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefón: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű falemegmunkálásra

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefón: Aut. 272-75.

GERA LAJOS FIAI TELEFÓN JÓZSEF 370—20
asztalos munkák gyára
BUDAPEST, VIII., THÉK ENDRE UCCA 35

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFÓN: József 306—29.

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KERÜLET ELEK UCCA 9
TELEFÓN: JÓZSEF 321—17. SZÁM

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vizvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Dózsa út 49
TELEFÓN: Zuglo 66-84

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefón: Automata 528—64.

MAVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
cimkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmótorok, lokombilik, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek, Útépítő (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — Teherautomobilok, autobuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik. — Jobbágy-féle szab. folytonégő kályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb.) a legjobban használhatók.
Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!
M. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai út 21. Tel.: J. 460-29

Kollár építési vállalata.
I. Fürdő u. 3/c. J. 456-03.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vivott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szűnni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradíciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy a december 31-én lejárt előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Az első közgyűlés. Az új törvényhatósági bizottság megalakuló, első közgyűlését január 20-án, kedden délután 4 órára hívja össze *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester. Az új közgyűlés első funkciója a *további tíz örökös tag és a tizenkilenc érdekképviseleti tag megválasztása lesz.* Az első közgyűlésre mind a 150 megválasztott és igazolt mandátumú bizottsági tagot meghívják, függetlenül a petíciók sorsától.

Eljegyzés Berczel alpolgármester családjában. *Berczel* Jenő dr. alpolgármester és felesége szül. *Havassy* Jolán leányát, *Gabit* eljegyezte *Hübner* Tibor műépítész, néhai *Hübner* Jenő műépítész és felesége szül. *Eisele* Emmy fia.

Salamon Géza jubileuma. *Salamon* Géza székesfővárosi tanácsjegyző, a közegészségi és köztisztasági ügyosztály helyettes vezetője most töltötte be közszolgálatának *20-ik esztendejét.* E két évtized túlnyomó részét — a háborús katonai szolgálat megszakításával — ugyanabban a reszortban, *a X. ügyosztályban* töltötte el közmegelégedésre és az utolsó években mint az ügyosztály helyettes vezetője működik dícséretesen. A rokonszenves, készséges és minden tekintetben kitűnő *Salamon* Gézát a jubileum alkalmából az ügyosztály tisztviselői kara meleg ünneplésben részesítette. A kartársak üdvözletét és a főváros vezetőinek elismerését *Némethy* Béla tanácsnok tolmácsolta meleg szavakkal és ő nyujtotta át a kollégák értékes ajándékát is.

Az országgyűlési képviselőválasztók összeírása. Az országgyűlési képviselőválasztók összeírása körüli teendők irányítását, vezetését és ellenőrzését a polgármester rendeletével *Illyefalvi* I. Lajos dr. statisztikai hivatali igazgatóra bízta, aki azonnal át is vette új ügykörének ellátását. Ebből az alkalomból a statisztikai hivatalba helyeztetett át szolgálattételre *Szvoboda* K. Endre tanácsjegyző is mint beosztott tisztviselő. A rendele szerint *Szvoboda* tanácsjegyző munkakörét *Illyefalvi* statisztikai hivatali igazgató fogja kijelölni és meghatározni.

Mozgalom az építkezés fellendítéseért. A *Scheuer* Róbert elnöksége alatt működő *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* közgazdasági szakosztálya már a mult év decemberében mozgalmat kezdeményezett az *építőipari tevékenység fellendítése érdekében.* A mozgalom széles körben keltett visszhangot és a decemberi építőipari értekezleten a megfontolandó kérdések, javaslatok és ötletek egész sora került felszínre. Ezeknek a kérdéseknek a további tárgyalására e hét folyamán az összes építőszakmák, a háztulajdonosok és a székesfőváros képviselőinek részvételével nagygyűlés lesz, amelyen a követendő *részletes programot is kidolgozzák.*

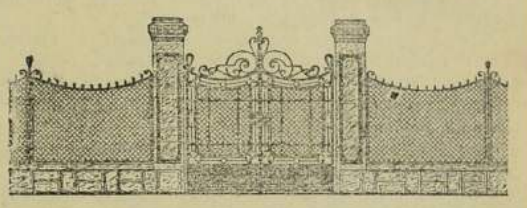
Lusztig Jenő 25 éves jubileuma. Értékes közgazdasági munkásságának 25 éves jubileumához érkezett a magyar ipar egyik közbecsülésben álló reprezentása: *Lusztig* Jenő, a *Lutz Ede lakk- és festékgyár* igazgatója. *Lusztig* Jenő egész fiatalon került a Lutzgyárhoz, innen indult el karrierje és munkásságának, amelynek javarésze ehhez a vállalathoz fűződik, nagy része van abban, hogy *a festékszakmának ez a vezető cége az egész világon ismertté vált. Lusztig* Jenő szaktudása, nagy koncepciója az egész szakmában ismert, oragnizálóképessége egyenesen predesztinálta őt arra a vezető munkásságra, amelynek egyik határkövéhez érkezett most. De ez a bensőséges ünneplés, amelyben munkatársai, barátai és tisztelői részesítették, nemcsak a kiváló szakférfiúnak, hanem *a megértő embernek is szól, aki mindenkor kellően tudta értékelni és becsülni tisztviselőinek és munkásainak képességeit.* Az egész magyar ipari életnek ünnepe a kiváló szakembernek 25 éves jubileuma, akit az ország minden részéből elhalmoztak a szerencsekívánatokkal és üdvözletekkel.

Korszakalkotó újítás a főzőedények terén. Ragnar *Bera,* a drezdai Phisiologische Chemisches Laboratórium és az ugyancsak drezdai „Weisser Hirsch" tulajdonosa által kísérletezett gőzfőzőedényt a Frank'sche Eisenwerke A.-G. Niederscheld öntötte gyakorlati formába, sőt *„Frank Umbach"* gőzfőzőedény névvel már forgalomba is hozta. Már Budapestre is megérkezett az első „Frank Umbach" gőzfőzőedényszállítmány, melynek kizárólagos forgalombahozatalával a gyár a *Somló* Izsó céget bízta meg. A cég a „Frank Umbach" gőzfőzőedényt hetenként kétszer, *szerdán és szombaton délután 4 órakor* bemutatótermében gyakorlatban mutatja be. Kimerítő ismertetőkkel a *Somló* Izsó cég (Budapest, VIII., József körút 43. Telefón: József 314—88) készséggel bérmentve szolgál.

Grafikai kiállítás. A Berlini tér 5. szám alatti *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* helyiségében eredeti rézkarcokból, acélmetszetekből kiállítás nyílt meg. A kiállítók közül *Gállé* Tibor érdekes figurális karcai, valamint a hollandusokra emlékeztető tájképei, *Markó* Lajos figurális kompozíciói említendők első helyen. Egy sorozat régi acélmetszet gyüjtők részére. Külföldi mesterek közül szép lapokkal szerepelnek: *André, Félix, Pontoy, Leyrer, Smith.*

Uj rendszerü szövetkezet a bútorigények kielégítésére. A bútorvásárló nagyközönség újabban arra a tapasztalatra jutott, hogy bútorszükségletét közvetlenül a termelőtől kedvezményesebben és előnyösebben tudja megvásárolni. Ennek a célnak a szolgálatába áll az *Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete,* amely minden igényt kielégítő jó és olcsó árut bocsát a nagyközönség rendelkezésére. A mai nehéz viszonyok között nagy könnyebbséget jelent a polgári osztály részére a megkönnyített bútorbeszerzés az *Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezeténél,* Budapest, V., Vilmos császár út 52.

Külföldi borok, pezsgők és báritalok legnagyobb választékban és legolcsóbban Borhegyinél V., Vörösmarty tér 1. kaphatók.

Lakatosmunkák
Drótkerítések
Ujjrácsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY UCCA 4 — TEL.: AUT. 297—57

TAPÉTA NAGY VÁLASZTÉKBAN! munka legjobb kivitelben!
WEISZ BÉLA
Budapest, VI., Lázár u. 16 (Operánál) Tel.: 215—50

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFÓN: J. 373—71

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Múzeum körút 41.
TELEFÓN: AUT. 860-96. ◻ TELEFÓN: AUT. 860-96.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek Igazgatósága nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a **Budapest, III., Szentendrei út 19.343. hrsz. alatt építendő óbudai transzformátorállomás**

föld-, kőműves-, elhelyező- és vasbetonmunkáira.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláírt, pengő értékű, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz a vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztosítási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. **A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le**; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat 1931. évi január hó 26-án délelőtt 9 óráig kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci út 74. I. em. 101.) **benyujtani**, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok **a beadási határidő napján délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek igazgatósági épületében (IV. em. 401.) nyilvánosan felbontatni**, mely eljáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 30 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétenek figyelembe, melyek a kiírásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati űrlapot, szerződést és külön kikötéseket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a megrendelési feltételeket, az igazolóívet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci út 74. I. em. 147.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláírt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Györgyi Dénes és Román Ernő műépítészek irodájában (VIII., Üllői út 16/b) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaítéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már, mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaítélése iránt hozandó határozata ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1931 január hó 3-án.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegesiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 920-00, 901-24
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 20 Telefón: József 439—91

RÓZSA IVÁN LAKATOS MESTER
AUTOGÉN-HEGESZTÉS
Budapest, VI., Szondy ucca 18. Tel.: Aut. 186—59

BÁRÁNY JÁNOS CIPÉSZ MESTER
Arany és ezüst éremmel kitüntetve.
BUDAPEST, IX., GRÓF HALLER UCCA 18.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefón: J. 394-95.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
Budapest, IX, Ferenc körút 46.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autem. 530-03.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári számla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: MAGYAR NEMZETI BANK — TÁVIRATCÍM: IPKÖZPONT

KÖZPONTI OSZTÁLYOK: BŐROSZTÁLY, ÉPÍTŐIPARI OSZTÁLY, FAIPARI OSZTÁLY, KISIPARI HITELAKCIÓ, KERESKEDELMI OSZTÁLY, TEXTIL KÖZSZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY

BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 3/c
TELEFÓNSZÁM: JÓZSEF 463—39

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főraktár: **Budapest, VI., Mozsár-u. 9.**

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terék 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—68. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

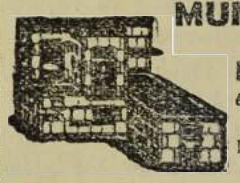
Évi teljesítő képesség:	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan. Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefón: J. 443—90

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefónszám: Automata 802-29

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VIII., Rózsa ucca 39.
Telefón: J. 312—80.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében Mérsékelt árak!

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

STERN EMIL Telefón: Aut. 900-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 ● Telefónszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

ZILAHI-BALOGH GYULA ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36 TEL.: Lá. 2—32.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 882—40, 832—77.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefónszám: Lágymányos 5—13

BARANYAI B. és TSA
Központi fűtés, szellőztető vízvezeték, gáz- és csatornázási berendezések vállalata. Autógénhegesztés
BUDAPEST, I., BERCSÉNYI UCCA 5. TELEFÓN: LÁ. 265
„NON PLUS ULTRA" melegvízfűtési kazánok gyártása

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: BUDAPEST Telep:
V, Rudolf tér 1 sz. Telefón: J. 442—60
VII, Egressy út 34 Telefón: A. 239—44

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — *Budapest, 1931 január 21.* — *3. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

Tisztelt Közgyűlés!

Ma még mi, Budapest polgárai, szólunk Önökhöz, de holnapra és azután már az Önök szavát várjuk.

Holnap megtelnek újra a padsorok és felhangzik újra az elnöki csengő. A padokban régi és új fejek, régi pártok és új csoportok: általában azonban örömmel állapítjuk meg, hogy lényegbevágó változás nem történt, a küzdelemből, amely elsősorban a konszolidáció harca volt a szélső demokrácia köpenyében járó rombolással, a budapesti polgárság megerősödve, emelkedő hittel és nagy küldetésének biztos tudatában diadallal került ki.

Tisztelt Közgyűlés! A polgárság örömmel veszi tudomásul, hogy ismét a konstruktív, a politikamentes, alkotó munkát célul kitűzött elemek kezében kell maradnia a városházi hegemóniának. A közgyűlési terem ebben a pillanatban talán jobban tagozott, apróbb csoportok jobban színezik a képet, mint a multban, a kormányzásra hivatottak mezeje azonban szélesebb, tömörebb és gazdagabb lett. Ez a nagyjelentőségű körülmény megadja a stabilitást és megadja azt a nyugalmat és biztonságot, amely olyan elengedhetetlen kelléke a mai nehéz időkben a sikeres, eredményeket hozó városkormányzásnak.

Ma még a polgárság akaratmegnyilvánulásának palettájáról néhány szín kerül a közgyűlés képére, amely teljes lesz, ha a közgyűlés megválasztja a hátralevő örökös tagokat és az érdekképviseleti tagokat. Ez a két kategória kétségkívül csak emelni fogja a közgyűlés nívóját, teljesebbé teszi a komoly munka lehetőségét és táplálja a hatalmas feladatok megoldásánál annyira szükséges szakszerűséget. Az örökös tagokról sok olcsó gúnyolódás hangzott el és látott napvilágot a fővárosi törvény születésének kritikus napjaiban. Most talán már mindenki megérti, hogy az örökös tagok sorait nem a világhírű tekintélyek, hanem a Budapestért örömmel és odaadással dolgozó polgárok közül kell kiválasztani. Ezek az örökös tagok arra hivatottak, hogy az állandóságot képviseljék a városházán és tanítómesterei legyenek azoknak, akiket a polgárság akarata újonnan küld érdekeinek képviseletére. Láttunk mi már földrengést a budapesti városházán és láttuk a földrengés után az ismeretlenségből előbukkanó közgyűlést, amely bár telve lángolással és nagy elhatározásokkal, tehetetlenül állt meg a nagy feladatok előtt. Nem voltak, vagy kevesen voltak a tanítómesterek, aminek eredményeiről ma már jobb nem beszélni. A jövőben — reméljük — nem lesznek ilyen meglepetések, mert a közgyűlésnek meg lesz az állandó magja: az örökös tagok csoportja, a novíciusok tanítómestereinek tiszteletreméltó testülete. Valaha egy fiatal képviselőnek nézeteltérése támadt egy öreg ujságíróval. A fiatal honatya keményen pattogott, az ujságíró pedig csöndes bölcsességgel csak ennyit mondott:

— Kedves barátom, csillapodj le. Te ugyan ma képviselő vagy, én meg csak ujságíró. De én még mindig itt fogok beszélgetni, szivarozni a parlament folyosóján, amikor terólad már senki sem fogja tudni, hogy ki voltál.

Ez a stabilitás lesz — pardon, hogy hazabeszélek — *az ujságírók mellett* a jövőben a városházán az örökös tagok szerepe is.

Az örökös tagokról igen találóan mondta a napokban Wolff Károly, hogy ezek szerencsés áthidalásai a parlamentárizmus és a fasizmus rendszerének. Színtiszta Mussolini-rendszer ez, de tulajdonképpen csak az történt, hogy átvettük a fasizmus egy okos intézményét, mert *meg akartuk menteni a városházi parlamentárizmust.*

A városházi parlamentárizmust pedig a parlamentáris rendszer vakbuzgó híveitől, a demokrácia nagy apostolaitól kellett megmenteni. Azoktól, akik *örökös politizálásukkal igenis válságba vitték a városházi parlamentárizmust.* Az alkotó munkát zászlójukon viselő pártok, az örökös tagok díszes kollégiuma és az érdekképviseletekből kiválasztottak szakszerűséget jelentő jeles csoportjai elég erősek lesznek, hogy számüzzék a városházáról a mindent megfertőző és a minden teremtő erőt letörő pártpolitikát. A politika égő karikáin átugráló bohócok rendjének ki kell pusztulnia a városházáról, ahol soha a csöndes, az önreklámillatú egyéni szerepléseket kiirtó, eredményes munkának soha olyan lehetősége nem volt, mint most lesz.

Tisztelt Közgyűlés, ezek azok az okok, amelyek Budapest polgárságát bizalommal töltik el és ezek azok az okok, amelyek az új törvény sikeres alkalmazását előre is biztosítják. Ehhez az utóbbihoz azonban olyan férfiúra van szükség, aki a törvénynek ma még természetesen üres kereteit *élettel* tölti meg. Ennek a férfiúnak ismernie kell a törvény szellemét és szeretnie kell olthatatlan szerelemmel Budapestet. A főváros polgársága ezt a férfiút *Ripka* Ferenc főpolgármesterben látja és biztos benne, hogy a kormányzóbölcsessége, párosulva a közgyűlés akaratával, az új törvénynek az életben való kiépítését őrá, a budapesti polgár mintaképére, bízza.

Budapest kormányzását továbbra is a jobboldali pártoknak kell vállalni

Semmiféle politikai irányváltozás nem várható a városházi hatalom gyakorlásában — Miért utasította vissza az ellenzék az egységes tanácsi listát — A főpolgármester-választás díszes demonstráció lesz Ripka Ferenc dr. közbecsült személye iránt

Kozma Jenő dr., pártelnök nyilatkozata az aktuális várospolitikai kérdésekről

Pontosan egy hónappal a választások után már megalakult a törvényhatóság közgyűlése és a formaságok lebonyolítása, valamint a tisztviselői választások megejtése után kezdetét veszi ismét a kommunális tevékenység. Egyelőre még csak tanácskozások vannak folyamatban a városházi pártok között és ezek menetében nem egyszer felmerülnek olyan híresztelések, amelyek *fantasztikus politikai átcsoportosításokról beszélnek.* Ezzel szemben le kell szögezni azt a komoly körökből származó értesülést, hogy *a városháza jövő kialakulásában semmiféle politikai irányváltozás nem várható,* ami természetes következménye annak a ténynek, hogy a választásokon a jobboldali pártok szereztek többséget. Ezt a felfogást teljesen alátámasztja

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének nyilatkozata, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A városházi kormányzás felelősségteljes feladata azokra a pártokra hárul, amelyek *a többséget alkotják.* Igy van ez minden alkotmányos szervnél, ahol a demokrácia alapelvei jutnak kifejezésre, *tehát ezzel ellentétes elgondolás nem érvényesülhet a székesfőváros vezetésében sem.* A főváros közönsége imponáló arányokban jelent meg az urnáknál és *titkos szavazással* döntött afelől, hogy sorsának intézését melyik politikai irányzat kezébe akarja helyezni.

A választáson a többséget a jobboldali pártok kapták meg, tehát a kormányzást nekik kell vállalni,

mint ahogy országos vonatkozásokban is az a pártcsoportosulás irányítja az ország ügyeit, amelyik a választók többségének a bizalmát bírja. *Budapest minden döntő elhatározása a többségi, ezúttal is a jobboldali pártoktól van függővé téve,* s azok élni is fognak azzal a jogukkal, hogy nélkülük vagy éppen ellenük semmiféle döntés nem érlelődhet meg. Az elmult hat esztendő alatt is az *Egységes Községi Polgári Párt* volt a részese a városházi irányításnak, amelynek messze kimagasló eredményeit kortesfogásból hiába akarták lekicsinyelni a baloldali pártok:

a józan ítéletű polgárság elismeréssel és hálával adózott a jobboldali pártok alkotási tevékenységének és a szavazatok tiszteletreméltó erejével adott utasítást a konstruktív munka további vitelére.

Nagyon jól tudjuk, hogy ennek a hatalmas és minden vonatkozásban jelentékeny közület vezetéséért ezeket a pártokat terheli a felelősség, *amelynek a kritikája mindig csak a választás lehet.* A jobboldali pártok nyugodt lelkiismerettel, bizalommal és a mögöttük álló polgári tömegek erejére támaszkodva indulnak neki az új hatesztendős ciklusnak azzal a megingathatatlan hittel, hogy *tevékenységük Budapest minden rendü és rangú polgárának a javára fog szolgálni.* Az ellenzéknek is megvan a maga fontos és el nem mulasztható kötelessége: az ellenőrzés, ami ha *a féktelen politikai elfogultság nélkül* történik, hasznos javára lesz a közösség érdekeinek.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt az első pártközi konferencián történt azt az eseményt, hogy a *baloldali pártok képviselői visszautasították az egységes tanácsi lista* érdekében kifejtett méltányos ajánlatát.

— Az erőviszonyok megosztása szempontjából — mondotta — számunkra teljesen közömbös, hogy a törvényhatósági tanács választása *előzetes megegyezés,* vagy pedig egy *szavazási harc* keretében nyer lebonyolítást. Mindenesetre azonban figyelemreméltó az az egyértelműség, amellyel a baloldali pártok ezt az ajánlatot elhárították maguktól és

inkább az izgalmas és heves választás felé hajlanak, amelyen számukra pedig csak még kevesebb kilátás mutatkozik.

Nem egyszer leszögeztük, hogy mi jobban *szeretjük a békés megoldásokat* és ennek érdekében minden fölösleges összeütközést ki akarunk küszöbölni a községpolitikai életből. A törvényhatóság intéző szervének megválasztásánál is erre törekedtünk, az együttműködést azonban meghiúsította

részben az érthetetlen harci kedv, részben pedig egyes baloldali pártoknak egymással szemben megmutatkozó ellenszenve.

A magunk részéről természetesen a tanácsi választáson a *számarányunknak kijáró tekintélyes számú pozíciót fogjuk meghóditani,* tekintet nélkül arra, hogy a békés elintézésre irányuló törekvéseinket a baloldali pártok elutasították.

Az érdekképviseleti tagok megválasztása után a közgyűlés legközelebbi teendője *az örökös tagok megválasztása lesz,* ami iránt érthető érdeklődés nyilvánul meg. A csütörtöki közgyűlés eme nagy eseményéről *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— A keddi közgyűlés megválasztotta az örökös tagok kijelölésére hivatott elektorokat s *csütörtökön teljes létszáma lesz az örökös tagoknak,* akiknek a törvény elgondolása szerint az a hivatásuk, hogy a főváros törvényhatóságában *egy pártokon felülálló, független és nagyvonalú álláspontot* érvényesítsenek, nevezetesen azt, hogy Budapest érdeke mindenekfelett való. Az örökös tagok kijelölésére csak most fog sor kerülni és ebben a vonatkozásban egyelőre csak annyit

mondhatok, hogy az Egységes Községi Polgári Párthoz eddig választás útján tartozó két tagot:

Andréka Károly főkapitányhelyettest és Usetty Béla országgyűlési képviselőt éri az a megtiszteltetés, hogy a főváros polgárságának képviselete őket az örökös tagsággal tünteti ki.

Mindkettő nagy érdemeket szerzett a főváros érdekeinek önzetlen szolgálatában és így személyükben *komoly értékekkel gyarapszik a főváros közgyűlése.*

Az új vezetőség megválasztása során kétségkívül a legjelentékenyebb fontossággal *a főpolgármester-választás* bír, amelyre még ebben a hónapban sor kerül.

— Hitem és meggyőződésem, — mondotta *Kozma* Jenő — hogy a főpolgármester-választás ünnepies aktusa

nagy és díszes demonstráció lesz Ripka Ferenc mellett,

akit a legmagasabb tényező, a kormányzat és a közgyűlés együttes bizalma egyformán szívesen és örömmel lát ebben a fokozottan nagyfontosságú pozícióban. Véleményem szerint *a választás egységesen Ripka Ferenc mellett fog megnyilatkozni* és így

Ripka Ferenc továbbra is Budapest székesfőváros főpolgármesteri székében fogja intézni a legfőbb irányítást.

Ez a minden irányból feléje sugárzó bizalom és szeretet, méltó elismerése azoknak az érdemeknek, amelyek az elmult hat esztendő folyamán *Ripka* Ferenc működéséhez fűződnek, aki mindenkor csak arra törekedett, hogy *az államhatalom és a főváros közötti harmóniát ápolja és a községpolitikai pártokat békülékeny, egyetértő bázisra hozza,* hogy ezzel kiküszöböljön minden akadályt a közgyűlés munkaképességének útjából. Törekvéseit a teljes siker koronázta és kizárólag az ő tapintatos közvetítéseinek, pártatlan közreműködésének köszönhető, hogy

a békés atmoszférát sikerült helyreállítani

és a törvényhatósági életben az alkotó munka lehetőségét úgy megteremteni, hogy annak eredményei lépten-nyomon megnyilvánulnak.

Ripka Ferenc személyes tulajdonságai kellettek mindezekhez az örvendetes eredményekhez

és ha a közgyűlés továbbra is Budapest fejlődésének szolgálatában akar továbbműködni, úgy fokozottabb szükség van arra a munkásságra, amit *Ripka Ferenc éveken át oly önzetlenül és kiváló rátermettséggel végzett el.*

Kozma Jenő végül hangot adott annak a véleményének, hogy a törvényhatóság megalakítása és a tisztújítás után, *gyorsított ütemben kell hozzálátni a tornyosuló feladatok elvégzéséhez,* amelyeknek gerincét olyan gazdasági természetű intézkedések alkotják, hogy hatásuk révén munkaalkalom és kereseti lehetőség jusson a gazdasági foglalkozású osztályoknak.

Január 28: főpolgármester-választás

A törvényhatósági közgyűlés megalakulása után lejár Ripka Ferenc dr. főpolgármester megbízatása, akinek újonnan való megválasztása egységes demonstrációval történik

Hatévi szakadatlan munkásság után lejár az a mandátum, amelyet a főváros közgyűlése *Ripka* Ferenc főpolgármesternek adott. A törvényhatóság újjáalakítása a esütörtöki közgyűlésen az örökös tagok választásával befejeződik és akkor *Ripka* Ferenc főpolgármester a törvény előírásainak megfelelően *álásáról leköszön.* Politikai körökben úgy tudják, hogy

Ripka Ferenc neve első helyen fog szerepelni a kormányzói hármas jelölés sorrendjében,

ezzel is kifejezésre juttatva azt az elismerést, ami a főpolgármester működését az elmult esztendők alatt a legmagasabb helyről is kísérte.

A közgyűlési pártok kivétel nélkül megegyeznek abban a felfogásban, hogy ennek a nagyfontosságú pozíciónak *nincs és nem is lehet méltóbb birtokosa, mint Ripka Ferenc,* aki az elmult hat esztendő leforgása alatt megmutatta, hogy ez az inkább reprezentatív, díszes pozíció, mennyi kezdeményezésre és lendületes munkára ad lehetőséget. Régente a főpolgármesterek csak arra szorítkoztak, hogy a közgyűlésen viselt szerepüknek az elnöki székből eleget tegyenek, s csak hat éve, hogy a főpolgármesteri dolgozószobába összefut a főváros minden ügye:

hat éve, hogy a főpolgármesteri állás nemcsak díszt és méltóságot, hanem nehéz, megerőltető és állandó munkát jelent.

A széles kiterjedésű adminisztratív teendők ellátásán kívül, külön komplikált és kényes feladat volt *összehangolni azt a politikailag élesen elhatárolt közgyűlést,* amlyenek pártjai nemrégen még gyűlölettel néztek egymással farkasszemet és még a legjelentéktelenebb ügyek fölötti határozathozatalnál is a politikai hátteret és a világnézeti problémákat vették kiindulási pontnak. A gyűlölködő, ellenséges atmoszférát *Ripka Ferenc türelmes jóindulata, objektivitása és mindenkor pártatlan magatartása tudta csak eloszlatni* és valóban személyéhez fűződik az az eredmény, hogy

a főváros közgyűlésében mégis csak az aktivitás kerekedett felül és háttérbe szorította a politikai versengést és gyűlölködést.

A törvényhatósági bizottság tagjai, pártkülönbség nélkül méltányolják *Ripka* Ferenc érdemeit és ezzel magyarázható, hogy a közbizalom teljes egyöntetűséggel *Ripka* Ferenc személye mellett nyilatkozott meg. Az eddigi tervek szerint *január 28-án,* szerdán tartják a főpolgármester-választó közgyűlést, ahol

a szavazás eredménye egységes demonstráció lesz Ripka Ferenc személye mellett, mellett,

kinyilvánítva a közgyűlés összes pártjainak ragaszkodását azért a tevékenységért, amelyik mindenkor csak a főváros érdekeit, Budapest fejlődését és boldogulását szolgálta.

Az Egységes Községi Polgári Párt jelöltjei az érdekképviseleti és örökös tagságokra

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnökletével pártértekezletet tartott, amelyen a párt 38 törvényhatósági bizottsági tagja volt jelen. Az értekezleten *Kozma* Jenő meleg szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket, majd beszámolt a politikai helyzetről. A keddi és az utána következő közgyűléseken esedékes érdekképviseleti és örökös tag választással foglalkozva hangsúlyozta, hogy a párt mindent elkövetett, hogy ezekből a helyekből számának és súlyának megfelelő rész illesse meg.

Örökös tagul és az érdekképviseleti helyekre olyanokat választanak meg, akik közérdekből és a polgári gondolat szempontjából arra legmegfelelőbbek.

Az értekezlet az elnöki enunciáció után megejtette a jelöléseket, amelyek a következők:

Az *Ügyvédi Kamara* helyeire rendes tagul *Papp* Józsefet és *Gerlóczy* Endrét, póttagul *Pőzel* Istvánt és *Zboray* Gyulát,

a *Mérnöki Kamara* helyére rendes tagul *Dorner* Gyulát, póttagul *Misángyi* Vilmost,

az *Orvos Szövetség* helyére rendes tagul *Szlávik* Ferencet, póttagul *Gellért* Elemért,

a *GYOSZ* helyére rendes tagul *Orphanides* Jánost, póttagul *Burghard-Bélaváry* Rezsőt; a *Kereskedelmi és Iparkamara* kereskedő helyére rendes tagnak *Éber* Antalt, póttagnak *Mössmer* Pált, az iparos helyre rendes tagul *Nagy* Antalt, póttagnak *Holzer* Sándort; a *Mezőgazdasági Kamara* helyére rendes tagnak *Staub* Elemért, póttagnak *Krúdy* Ferencet jelölték.

Az örökös tagok kijelölésére hivatott bizottságba *Schmidt* Richárd a párt elektora.

Az örökös tagsági helyek jelöltjei

a következők: *Andréka* Károly, *Bayer* Antal, *Csécsi Nagy* Miklós, *Dinich* Vidor, *Girardi* Tibor, *Glückstahl* Samu, *Holzer* Sándor, *Kállay* Tamás, *Neményi* Imre, *Nyssi* Gyula, *Petzrik* Jenő, *Pompéry* Elemér, *Rásó* Lajos, *Scheuer* Róbert, *Usetty* Béla és *Zsiross* István.

A jelölések után az értekezlet *Kozma* Jenő szavaival végetért, majd a szokásos *társasvacsorát* tartották meg, melyen a párthoz tartozó országgyűlési képviselők, a felsőházi tagok, valamint a törvényhatósági bizottság tagjai, póttagjai, a kerületi vezetők, a *Polgári Egység Klubjának* tagjai nagy számban vettek részt.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFON: Józs. 429-436

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

TAPÉTA NAGY VÁLASZTÉKBAN! munka legjobb kivitelben!
WEISZ BÉLA
Budapest, VI., Lázár u. 16 (Operánál) Tel.: 215—50

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
BÚTORGYÁROSOKNÁL VEGYEN
Gyári áron — Gyári garanciával
Részletre is.
Budapest, II., Zsigmond ucca 24
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

MORZSANYI HERMANN
Központi fűtések, vízvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42 szám.
Telefon: József 355-87.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 634-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle butorpaszományt, plimő- (paplan) szinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadíszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárszinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-98

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV,. Semmelweis u. 2

HLAVAY KÁLMAN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit körút 58. Telefon: Aut. 514-80

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Súlyos következményei lehetnek a városházi adminisztrációban most mutatkozó bizonytalanságnak

Nincs megfelelő előkészítés közmunkák kiadására — El kell készülni az adóbevételek további csökkenésére, aminek ellensúlyozása az üzemek kötelessége — Elkerülhetetlen a hosszúlejáratú kölcsön felvétele — Becsey Antal nyilatkozata

A budapesti gyárak, iparvállalatok, valamint az iparos szakmák fokozott figyelemmel tekintenek a fővárosi költségvetésben lefektetett közmunkák kiadása felé, mert azt remélik, hogy Budapest székesfőváros, mint a legnagyobb munkaadók egyike: *ez évben is munkaalkalmat és foglalkoztatást juttat a számukra. Ripka* Ferenc főpolgármester és *Becsey* Antal nagyhorderejű akciója révén sikerült az elmult évben a költségvetésileg felsorakoztatott munkálatok kiadását úgy biztosítani, hogy az év végén *mindössze csak jelentéktelen értékű közmunkák nem kerültek kiadásra*, holott az előző években sok millió pengőre rúgott az az összeg, ami az elmaradt és kellőleg elő nem készített közmunkák miatt a város pénztárában maradt. A törvényhatóság újjáalakítása most késlelteti a szükséges előkészületeket, ami *el nem titkolható izgalmat kelt az érdekeltségek körében.* Szóvátettük ezt a helyzetet

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A községi választások és az ezt követő tisztújítás *érthető bizonytalanságot* teremtettek a városi kormányzatban, amelyeknek *súlyos következményei lehetnek.* Ez az állapot még hónapokig folytatódhat úgy, hogy 4 hónap valósággal kiesik a városi adminisztrációból, ami az aktivitás szempontjából aggodalommal tölt el mindenkit, aki a közeledő tavaszi hónapokra a munkanélküliség problémájával foglalkozik. Ebben a vonatkozásban tehát súlyos felelősség terhel mindenkit és igyekezni kell, hogy ne késsük le az előkészületi időket a költségvetésben kijelölt közmunkák vállalatba adása érdekében. Az elmult hetekben tartott iparos ankétoknak nyomai már megnyilvánulnak a kormányzat részéről. Mindenesetre

nagy örömmel látjuk a belügyminiszternek az önkormányzatokhoz intézett körrendeletét, amelyben felhívta őket, hogy a közmunkákat már most készítsék elő, hogy azok rövidesen vállalatba adhatók legyenek.

Konkrét kérelme volt az iparosságnak, hogy ez a nagyfontosságú aktusa az iparosság foglalkoztatásának gyors előkészítést nyerjen és az *Egységes Községi Polgári Párt* is azért szorgalmazta az eziránvú akció sikerre juttatását, nehogy húsvét táján *szervezetlenül és lekésve álljunk itt és csak akkor kezdjünk hozzá a közmunkák kiadásához.* Történtek egyéb üdvös rendelkezések is, amelyek érezteni fogják hatásukat és remélhetőleg meghozzák azt az oly kívánatos eredményt, hogy az iparosság széles keretekben jut munkához és kereseti lehetőséghez.

— A fővárosnál nagy fontossággal bír, hogy

a törvényhatósági tanács mielőbb megkezdje működését és ezzel irányító befolyást gyakoroljon mindezeknek a kérdéseknek a gyors keresztülvitelére.

Ezidőszerint a fővárosi autonómiának ez az intézkedő szervezete nem működik, mert a régi tanács egy hónap óta nem ült össze, ami hasonlóan történt a bizottságoknál is. Érthető okokból

a főtisztviselők sincsenek úgy lelkileg diszponálva, hogy komoly tervek és munkaprogramok előkészítésén dolgozzanak,

miért is nagyon kívánatos *mihamarább túlesni ezen a bizonytalan helyzeten, mert ez a tétlenség a gazdasági életre kezd most már érezhetően káros kihatásokat gyakorolni.* A gazdasági élet felfrissítése nem csak az érdekelt iparosságnak, hanem a fővárosnak is elsőrendű érdeke, mert ha nagy tömegekkel bíró foglalkozási osztályoknak nincs keresetük, úgy *el kell készülni az adóbevételek további csökkenésére.* Megnyilvánul ez már most is, a főváros adóbevételeinek statisztikájában, ahol jelentős visszaesés mutatkozik például a december havi kimutatásban. Összehasonlítva ezt az előző évi hasonló hónapban történt tényleges eredményekkel, azt látjuk, hogy

a forgalmi és fényűzési adó részesedésnél, valamint a közvetett és közvetlen adóknál komoly aggodalmat jelző kiesések nyilvánulnak meg.

Kétségtelen következménye mindez az általános kereseti lehetőség csökkenésének és ha ez tovább folytatódik, akkor *a főváros is súlyos meglepetések elé kerülhet.*

— Az már kétségtelen, hogy *a fővárosnak el kell készülni a költségvetéssel kapcsolatos gondokra,* mert a budget elvesztette régi rugalmasságát. A stabilizált gazdasági viszonyok idején mindig rendelkezésre állottak bizonyos olyan tartalékok, amelyeket gyümölcsöző invesztíciókra, szociális és kulturális létesítményekre lehetett felhasználni.

Ma minden tétel a végső húrra van kifeszítve.

Optimista számítások szerint változatlanul 110,000.000 pengő van előirányozva adóbevételekre, ám ez nézetem szerint *meg fog csappanni,* hűséges kefejezőjeként a kereseti lehetőségek rosszabbodásának. A fővárosnak mindent el kell követni, hogy fokozza az adóbevételeket a munkaalkalmak megteremtésével.

Idejében kell gondoskodni új bevételi forrásokról

és ebben a tekintetben elsősorban az üzemekre gondolok, természetesen nem olymódon, hogy a közszolgáltatások árait felemeljük, sőt *annak méltányos mérséklését magam is kívánni fogom.* Vannak azonban lehetőségek nem csak a racionális termelés alkalmazása, hanem új kereseti terrénumok életrehívása révén és az új törvényhatóságnak mindenesetre nagy figyelemmel kell lenni arra, hogy

az adóbevételeknél szükségképpen előálló kiesést az üzemek többletjövedelmei pótolják.

Ez évben lejár a mult esztendőben igénybe vett dollár-függőkölcsön, amely szintén nem lebecsülendő gondot okoz a fővárosnak, ahol *elkerülhetetlen a már oly régóta tervezett hosszúlejáratú beruházó kölcsön felvétele és hasznosítása.* Sajnos a pénzpiac helyzete most nem alkalmas egy ilyen hosszúlejáratú kölcsön kontrahálására és így sok-sok nagyfontosságú feladatot jelent mindent úgy elrendezni, hogy *a bekövetkező nehézségek kiparírozhatók legyenek.*

Becsey Antal végül elmondta, hogy a *Fővárosi Hirlap*-ban már ismertetett anatóliai szénkísérletek megkezdődtek és *a laboratóriumi eredmények alapján a legjobb kilátások utalnak arra, hogy ebből a szénfajtából a budapesti gáztermelést kitűnően el lehet majd látni.* A vízi úton való szállítás olcsóbb, mint a vasúti fuvarozás, ami azt eredményezi, hogy *ez a szén nem kerül többe, mint a szilériai és cseh medencéből importált szén.* Minden remény megvan arra, hogy a balkáni szénvidék nagyarányú szénmennyiséget fog juttatni Budapestnek és a többi gáztermelő magyar városoknak.

Jövő hónapban életbelép az üzemi nyugdíj-szabályrendelet

Az üzemi alkalmazottak nyugdíj és nyugbér ellátásának szabályozására hivatott fővárosi szabályrendelet, amelyet az érdekeltek oly türelmetlenül várnak, most már rövidesen életbe lép. A főváros a szabályrendelet elfogadott tervezetét már *közel egy évvel ezelőtt felterjesztette a kormányhoz jóváhagyás céljából.* A kormányjóváhagyás azért késett, mert a pénzügyminisztériumban hosszú ideig tartott a tervezet alapos átszámítása. Most folynak a belügyminisztériumban a végleges tárgyalások és hétfőn volt a befejező értekezlet. A hétfői tárgyalás azonban már lényegében formalitás volt, úgyhogy

a jóváhagyó leirat még január hó folyamán leérkezik a városházára.

A nyugdíj-szabályrendelet *az összes vagyonkezelésű üzemek és intézmények* tisztviselőire, egyéb alkalmazottaira és munkásaira vonatkozik és együttesen körülbelül *5000 embert* fog érinteni.

A nyugdíjellátás kiterjesztése *több milliós összeggel terheli meg a főváros büdséjét,* de olyan hiány pótlásáról van szó, amely elől tovább kitérni annál kevésbé lehet, mert ha a főváros maga nem gondoskodna, kötelező lenne a fővárosra is az *Országos Társadalombiztosító* hatálya. Az üzemek nyugdíjszabályzatának életbeléptetésével kapcsolatban szó van arról, hogy

az önálló vagyonkezelésű intézmények közös nyugdíjalapot létesítenek, amelyhez esetleg csatlakoznak a részvénytársasági üzemek is.

Amennyiben csak az önálló vagyonkezelésű intézmények és üzemek kapcsolódnak be a nyugellátásba, úgy mintegy *5000 tagja lesz az üzemi nyugdíjintézetnek,* míg a részvénytársaságok bekapcsolódása esetén *25.000 körül lenne a tagok száma.*

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Nagyon fontos!

Törv. védve

Háziasszonynak
Orvosoknak
Intézeti konyhák vezetőinek
Háztartási iskoláknak
Leánytovábbképző iskoláknak
Betegeknek stb.

Hogyan főzhetek egészségesen, takarékosan és kényelmesen?

A már 70 év óta sokszázezerszer kipróbált és a legújabbkori kísérletek által megjavított

„FRANK UMBACH"-féle gőzfőző-edényben

Nyitott edényben való főzéssel szemben, félannyi főzési idő mellett, félannyi fűtőanyaggal, háromféle ételt készíthetünk el egyszerre. — Nyilvános főzési bemutató minden szerdán és szombaton délután 4 órakor a bemutató-termekben:

SOMLÓ IZSÓ cégnél, Budapest, VIII, József-krt. 43
Telefónszám: József 314—88

Kostoló! * Ismertetőt kívánságra bérmentve küldünk! * **Érdeklődőket szívesen látunk!**

ETERNIT-NYOMÓCSŐ

víz és egyéb vezetékekhez, nem rozsdásodik, nem korhad, tartós, könnyű és olcsó. — Kérjen prospektust és árjegyzéket
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI. kerület,
Andrássy út 33. szám.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület., Orczy út 22. Telefón: József 335—42

Még nem indult meg a vizsgálat a bitumenes makadámutak elleni panaszok kivizsgálására

Időelőtt burkolták az utakat és számos helyen mély süppedések keletkeztek
Óvni kell a károsodástól a fővárost — Csármann Ferenc tanácsnok nyilatkozata

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén *Csillér*y András kemény kritikával illette *az új bitumenes makadámutakat,* mert azok az építkezés után már néhány héttel elromlanak. A felszólaló hangoztatta, hogy akár műszaki, vagy rendszerbeli hiba, akár felületesség, vagy az ellenőrzés hiánya okozza a hátrányos utak korai, időelőtti pusztulását, rendeljék el a *sürgős vizsgálatot,* amit a polgármester kilátásba is helyezett.

A főváros műszaki vezetősége annak idején nagy várakozásokat fűzött az európaszerte alkalmazott és mindenütt jól bevált kátrány-makadámos rendszerhez, mikor azt néhány évvel ezelőtt alkalmazni kezdte a drága, egészségtelen, költséges karbantartással járó vizes makadámok pótlására, annál meglepőbb volt a közigazgatási bizottság előtt elhangzott komoly kifogás.

Felkerestük *Csármann* Ferenc műszaki tanácsnokot, az út-csatornaépítési ügyosztály vezetőjét, hogy megtudjuk, milyennek ítéli meg a felhozott panaszokat s ha valóban komoly bajok vannak a legújabb útépítési rendszerben, hogyan véli orvosolni és kiküszöbölni a tapasztalható fogyatékosságokat.

Csármann Ferenc tanácsnok

a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A közigazgatási bizottság előtt elhangzott kifogásokról van tudomásom. Azonban enélkül is nagy figyelemmel fordultam a kérdés felé s mint állandóan szokásom, újból nagy részét bejártam a most épített útvonalainknak. Meg kell állapítanom, hogy

vannak hibák s így az elhangzott kifogásokat meg tudom érteni.

A panaszok azonban nem voltak ismeretlenek az útépítők előtt sem s azokat meg is szüntetjük. A Svábhegyre vezető műúton bizony vannak horpadások, — amelyeket a tavasszal eltüntetünk — ezeket azonban nem a bitumenes rendszer okozta, hanem az, hogy *a magas földtöltések bizonyos helyeken megsüppedtek.* Ezt az útvonalat nagyon sürgették annak idején, gyorsan kellett dolgozni és e munkát befejezni. Hatalmas töltések voltak az egyes szakaszokon, ahol

nem várták ki a hónapokig tartó süppedési időt, hanem elkészítették a burkolatot.

Egyes helyeken azután bizonyos süllyedések, horpadások következtek be. Ma azonban már jól megülepedtek a feltöltött részek is, az utak általában jók és a hibák eltüntetése nem nagy dolog.

— A lejtős terepen vezető makadámos utak nagy ellensége a nálunk még általános *vegyes közlekedés.* Ami ugyanis jó az autónak, nem kedvez a lovasforgalomnak. A vasabroncsos, megrakott teherszekerek, az élesre patkolt vontatólovak bizony kikezdik a friss, eléggé le nem taposott, meg nem ülepedett makadámutakat. A nagyrészt villarajonban lévő bitumenes utakon ugyanis talán ősszel és télen legnagyobb a teherkocsiforgalom, amikor a szenet, fát fuvarozzák. Az emelkedő utakon sokszor négy lovat fognak a teherkocsik elé. A négy vasabroncs és a tizenhat éles patkó pedig *alaposan kikezdi a frissen épített utat,* hacsak nem bazalt- vagy gránitkockával épült. A bitumenes utak első rongálásait azonban könnyen ki lehet javítani, de bizonyos idő mulva, ha a forgalom is keményebbre hengerelte már a burkolatot, lényegesen megjavul az ellenállóképesség.

— A főváros útépítési közegei legszigorúbban végzik mindig az ellenőrzést és nem tűrnek hanyagságot vagy mulasztást. Egyébként is úgyszólván

minden esetben garancia van kikötve az útépítéseknél, úgyhogy a fővárost anyagi hátrány nem fogja érni.

— Ami a vizsgálatot illeti, arra csak annyit mondhatok, hogy a közigazgatási bizottság ülésén elhangzottakra saját hatáskörömben eljártam és eljárok, hogy megállapítsam a panaszok mérvét és eredetét, de *a polgármester úr más vizsgálatot még nem rendelt el.* Ha ez megtörténik, természetesen nyomban megindul a vizsgálat.

Kérdést intéztünk

a tavaszi útépítési munkák

megindításának kilátásai iránt is, mire a következő volt a felelet:

— Az idei útépítési program kereteit a költségvetés szabta meg. A magunk részéről *az előkészületekkel készen vagyunk.* A törvényhatósági bizottság annak idején úgy határozott, hogy a munkálatok sorrendjét a 6-os bizottság fogja megállapítani. Ez a bizottság azonban nem ült össze e kérdésben, illetve nem határozott, közben a régi törvényhatóság mandátuma le is járt, így e pillanatban *nyilt kérdés, hogy várjunk-e e kérdésben új bizottság kiküldésére, vagy anélkül indítsuk el a tavasszal a munkát.*

— Sajnos, úgy útépítésre, mint fenntartásra

összesen csupán 10,860.209 pengő áll rendelkezésre, 1,779.660 pengővel kevesebb, mint tavaly,

ebből új utak építésére mindössze csak 5,169.100 pengő jut.

— *Új kátrány-makadámburkolatot* kapnak: *I. ker.:* Horthy Miklós bástya, Királyhágó u., Vásárhelyi Pál u., Hegyalja u., Magyarádi út, Zólyomi u., Lejtő u., Istenhegyi u., Nárcis u., Temes u., Kútvölgyi u., Budenz u.; *II. ker.:* Hadapród u, Borgó u., Törökvész u.; *III. ker.:* Berkenye u., Pusztaszeri u., Farkastorki u.; *VI. ker.:* Tüzér u., Országbíró u., Levente u., Jász u., Komáromi u.

— *Kő-, aszfalt-, keramit-, bitumen-, téglaburkolat lesz: I. ker.:* Fehérvári út, Kelenhegyi u.; *II. ker.:* budai Margithídfő (újlaki rakparttól a Margithídig bazalttal); *III. ker.:* Szentendrei út (keramit); *IV. ker.:* Kálvin tér (bazalt), Gróf Károlyi u. (bazalt), Magyar u. (aszfalt); *V. ker.:* Pannónia u. (keramit), Rudolf rakpart, Rudolf tér (keramit), Ipoly u. (keramit), Berzenczei u. (aszfalt); *VI. ker.:* Jász u. (aszfalt), Szív u. (bitumen-tégla); *VII. ker.:* Kerepesi u. (keramit, Telep u. (keramit), Elemér u. (bitumen-tégla); *VIII. ker.:* Losonczi u. (bazalt), Kemény Zsigmond u. (bitumenes-tégla), Mária u. (aszfalt); *IX. ker.:* Delej u. (trahit), Kinizsi u. (bazalt), Külső Üllői út (bazalt); *X. ker.:* Belső Jászberényi u. (aszfalt).

Kérdést intéztünk *Csármann* tanácsnokhoz azirányt is, mikorra készül el *Harrer* Ferenc indítványa nyomán a különböző útburkolatok származását, felhasználási arányát, költségeit, használhatóságát, fenntartási költségeit magába foglaló *generális kimutatás.*

— A kimutatás — hangzott a válasz — el fog készülni. Ami a különböző burkolóanyagokat illeti, természetesen

elsősorban a hazai származásúakat forszírozzuk.

Vannak új rendszerek, amelyek most vannak kipróbálás alatt. Ezek közé tartozik a *bitumenes-tégla is,* amely az eddigi tapasztalatok szerint meg fog felelni a hozzáfűzött várakozásnak.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a **székesfőváros egyenruházott altiszti, takarítónői, javadalmi őri, útkaparói és erdő-mezőőri alkalmazottai részére szükséges lábbelik elkészítésére és szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és **1.60** pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi február hó 10-én (kedden) d. e. 11 óráig** a székesfőváros polgármesteri XI. ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szállítási és szerződési feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli út 3/b. szám alatt) köznaponként d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi január hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST
II. KER., BIMBÓ UCCA 19 SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taiudot, kiskockát, cyklopot és lcomított terméskövet**
ÜZEMI IRODA NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3.
TELEFON: József 368—24.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITASI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari komenoék építése és tervezése

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szál ít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefón: J. 415—07. Alapitva 1836-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly körút 15. szám

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap

Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Változatlan szenvedélyességgel gyűlöli egymást a demokrata és szabadelvű párt

Meghiúsult versenyfutás az örökös tagságokért — Rassay kibékült Sándor Pállal, Bródy Ernő Fábián Bélával — Petíciók a közigazgatási bíróság előtt

Óriási érdeklődés mellett tartotta meg kedden délután első közgyűlését a törvényhatósági bizottság. Ezzel megalakult az új fővárosi törvény által életrehívott képviselet, amelyik hivatva van *Budapest jövőjét új keretek között biztos révébe vezetni.* A közgyűlésen nyoma sem látszik annak a kiélezett harcnak, ami a választási kampány során megnyilvánult. A jobb- és baloldal között szívélyes érintkezés alakult ki, anélkül azonban, hogy *ebből bármiféle új politikai csoportosulásra kellene következtetni.* A városházi kormányzás súlya ezúttal is a jobboldalra nehezedik, annak az egyszerű tételnek az alapján, hogy a választáson a többséget a jobboldal ragadta magához és így a városigazgatás irányítása elsősorban az ő feladatukat alkotja. A most már véglegesen kialakult felfogások szerint

folytatódik az előző ciklus politikai tagozódása, azzal a különbséggel, hogy a baloldali polgári pártok között minden kapcsolat lehetetlennek bizonyul,

sőt számolni kell azzal, hogy *a szenvedélyes testvérharc a demokrata-szabadelvű pártfrakció között a nyílt színen is lejátszásra kerül.*

Az elmult hetekben páratlanul izgalmas tanácskozások folytak a baloldali polgári pártok részéről, hogy egy-egy *örökös tagságot* biztosítsanak maguknak. Az egyik oldalon *Bródy* Ernőt, a másikon *Rassay* Károlyt forszírozták és a párhuzamos törekvések során természetesen mégjobban kimélyült a közöttük húzódó áthidalhatatlan szakadék. Kiderült, hogy a sok izgalomnak nem volt semmi célja, mert az örökös tagságra vonatkozó aspirációk

megbuktak a szélső jobboldali párt ama állásfoglalásán, hogy a többségi jogból kifolyólag semmi áldozatot sem hajlandó hozni a hiúságoktól fűtött baloldali akarások honorálására.

Hasonló eredménytelenséggel végződött *az érdekképviseleti tagok megszerzésére* irányuló igyekezet, mert ebben a vonatkozásban is az az álláspont kerekedett felül, hogy *a választás a jobboldali fölény jegyében nyerjen kifejezést.* A baloldali polgári pártok így sem az érdekképviseleti, sem pedig az örökös tagválasztás nyomán egyetlen egy tagot sem tudtak maguknak szerezni.

Nemcsak várospolitikai körökben, hanem a közönség szélesebb rétegeiben is folyton fokozódó figyelemmel kísérik a demokrata-szabadelvű párttöredékek egymás elleni küzdelmét és

a viaskodást sokan úgy ítélik meg, mint alá ásását a liberális polgári frontnak, amelyhez az első kapavágást az a tizenkét városatya tette meg, akik Rassay Károly parancsszavára annak idején kiváltak a Községi Demokrata Pártból.

Hogy ennek milyen következményei lesznek, azt még nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy *a két mostoha testvérpárt együttműködése a lehetetlenségek birodalmába tartozik.* Nincs és nem is lehet szó tehát egységes felvonulásról a törvényhatósági tanács választásánál sem, ahol így az erők szétforgácsolása esetleg

jelentős pozícióveszteséget fog okozni mindkét együttesnek.

Úgy a demokrata pártban, mint a szabadelvűeknél elsimultak a közeli órák újabb szakadással fenyegető belső villongásai. *Rassay* Károly azóta már kibékült *Sándor* Pállal, bár az az ígéret, amit *Balkányi* Kálmán közgyűlési taggá való előhozatalára kötöttek, nem válhat valóra. Nehéz küzdelem előzte meg *Fábián* Béla és *Bródy* Ernő ütlekedését a Községi Demokrata Párt elnöki széke felé, amelybe végül *Bródy* Ernő ülhetett bele saját magának és híveinek nagy megkönnyebbülésére. *Fábián* Bélát valóban komolyan jelölték erre a tisztségre és

Bródy Ernőnek, valamint régi barátainak a legnagyobb erőfeszítést kellett kifejteni, hogy a régi vezér félretolását meg tudják akadályozni.

A várospolitika krónikájához tartozik az is, hogy az igazolóválasztmány rövidesen befejezi

a petíciók letárgyalását

és ezzel ez a sok izgalmat jelentő kérdés *a városházáról a közigazgatási bírósághoz kerül.* Az elutasítások feltűnően nagy száma azt mutatja, hogy komoly mérlegelés szerint nem voltak olyan „felháborító" esetek, amilyeneket az ellenzéki kudarc szépítésére oly hangosan lanszíroztak.

A közigazgatási bíróságnak harminc nap áll rendelkezésére a petíciós ügyek elbírálására,

amelyeknek kimenetele elé páratlanul feszült érdeklődéssel tekintenek az összes községi pártok. Harminc nap mulva fog véglegesen eldőlni a sokat hánytorgatott kérdés, hogy *lesz-e a közeljövőben újabb választás Budapest egyes kerületeiben.*

Központi irányítás és vezetés alá kell hozni a műszaki ügyosztályokat

Akció indult a műszaki alpolgármesteri állás gyors megszervezése érdekében

Az új fővárosi törvény életbelépése kapcsán igen érdekes mozgalom van kialakulóban, mely a főváros műszaki igazgatásának régen vajúdó újjászervezését óhajtja dűlőre vinni. Régi hiányossága volt ugyanis a fővárosi közigazgatásnak, hogy az 1872. évi régi fővárosi törvénynek az idők folyamán elavult egyes rendelkezései megakadályozták azt, hogy *a székesfővárosnak egymással szoros összefüggésben lévő műszaki ügyei közös, központi irányítás és vezetés alá kerüljenek.* Ennek a közös vezetésnek a szükségessége hovatovább annál érezhetőbbé vált, mert a székesfőváros műszaki ügyeinek a közszükségletek kielégítése szempontjából való jelentősége és fontossága állandóan növekedett. Emellett szinte napról-napra merültek fel problémák, melyek műszaki alaptermészetűek voltak ugyan, de amelyek intézése, miután azok nem műszaki vezetés alatt álló ügyosztály, vagy ügyosztályok ügykörébe tartoztak, *nagyon nehézkes volt.* Éppen lapunk egyik legutóbbi számában közöltünk egy ilyen esetet, nevezetesen *Becsey* Antalnak, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének nyilatkozatát, mely a főváros talajának *geológiai vizsgálata* kapcsán szükséges próbafúrásokról szólott. Ebben a nyilatkozatban *Becsey* Antal kifejtette, hogy ez a probléma a földgázkutatás szempontjából a világítási és vízvezetéki ügyosztályt, a termál-vizek lelőhelyének megállapítása szempontjából *a városgazdasági ügyosztályt, s végül az állandóan folyó csatornaépítésekkel kapcsolatban az út- és csatornaépítési ügyosztályt egyidejűen érdekli.* Ugyancsak ő mutatott rá arra, hogy miután ebben a kérdésben

lehetetlen külön-külön három tagozatban eredményekre törekedni, ennélfogva a közös elgondolás és munka biztosításáról valamilyen módon gondoskodni kell.

Ennek a konkrét esetnek az érdekességéhez tartozik, hogy a felmerült probléma tisztán *műszaki alaptermészetű* ugyan, mégis abban a jelenlegi igazgatási rendszer mellett az érdekelt műszaki ügyosztályon kívül még a másik két érdekelt, de jogi vezetés alatt álló ügyosztály is teljes jogszerűséggel intézkedhetnék. A három intézkedés persze lehetne egymásnak ellentmondó is, de

a költségek mindenesetre háromszor merülnének fel,

ami annál könnyebben előfordulhatna, mivel *az említett három ügyosztály nem is tartozik ugyanazon alpolgármester felülvizsgálata alá.*

Az ilyen és hasonló esetek felmerülése miatt a főváros műszaki kérdéseivel behatóbban foglalkozó városatyák örömmel üdvözlik azt a tényt, hogy

az új fővárosi törvény megadja a lehetőségét annak, hogy a főváros összes műszaki ügyeinek vezetése és irányítása céljából a műszaki alpolgármesterség végre megvalósulhasson.

Természetesen egyidejűleg gondoskodni kell arról is, hogy ezután már *minden műszaki ügy a felállítandó műszaki alpolgármester fenhatósága alá tartozzék,* s ebből a célból műszakivá kell átszervezni, illetőleg *műszaki vezetés alá kell helyezni a jelenlegi II., III/A és III/B műszaki osztályokon kívül még a közlekedési ügyeket intéző, valamint a nagy műszaki közüzemek problémáit intéző polgármesteri V. és XII. ügyosztályokat is.*

Az ezen célok elérésére irányuló mozgalom, — mint már említettük — most van kialakulóban, s valószínű, hogy a kérdés, mely az adminisztráció egyszerűsítése szempontjából, valamint a székesfőváros műszaki ügyeinek az eddiginél szakszerűbb, tehát megfelelőbb intézése szempontjából igen nagyjelentőségű, *az újonnan összeülő közgyűlést hamarosan foglalkoztatni fogja.*

IDEÁLIS OTTHON

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának azonnalra, ill. május 1-re beköltözhető hatodik és hetedik társasházunkban: a főváros legelőkelőbb helyein, a Horthy Miklós út 79. sz. a. épült „Szt. István-udvar"-ban és a Szt. Imre-szobor szomszédságában már épülő „Hunnia-udvar"-ban. Adómentes, 1, 2, 3, 4 szobás, elsőrendű építkezésű, olcsó fixárú

KERTES ÖRÖKLAKÁS

Minden öröklakáshoz kertrenéző hall, loggia, jövedelmező üzlethelyiségek. Kényelmes törlesztés. Kívánatra képes prospektus. A „Centrum" öröklakásai árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilváníttattak! Értékálló, biztos tőkebefektetés, cca 10% tiszta jövedelem! „CENTRUM" házépítő- és Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós út 9. (9—12-ig, 3—5-ig). Telefon: Lá. 9—96. sz.

ÖRÖKLAKÁSBAN A CENTRUM VEZET!

Lakatosmunkák
Öröklerítések
Lifirácsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefon: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778
Wien 105.782, Berlin 122.214,
Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla:
a Magyar Nemzeti Banknál

Minden üzemnek megfelelő BÉRFIZETÉSI TASAKOT, LEVÉLBORÍTÉKOT, PAPÍRZACSKÓT
gyárt és legolcsóbban szállít Pósa L. levélboríték- és papírzacskógyára // Budapest, VII., Akácfa utca 56 // Telefon: J. 333-01 // Mintázott árajánlattal szolgálok

Párt és klub

— *A Kelenföldi Társaskör alakuló közgyűlése.* A XI. kerület legszámottevőbb polgárainak részvételével alakult meg az elmult napokban Buda egyik legjelentékenyebb szervezete: a *Kelenföldi Társaskör.* A közgyűlésen nagy ováció köszöntötte a kerület népszerű vezérét, *Becsey* Antalt, akit egyhangú lelkesedéssel elnöknek választottak meg. *Becsey* Antal megköszönte az egyhangú választást, azután sor került a választásra, amelynek egyhangúlag hozott eredménye a következő: Díszelnök: *Ripka* Ferenc. Elnök: *Becsey* Antal. Társelnökök: *Barla-Szabó* József, *Sümeghi* László, *Dorner* Gyula, *Szántó* Jenő. Ügyvezető-elnök: *Kovács* József ny. tábornok. Alelnökök: *Ulmer* Ágoston, *Gömöri* Győző, *März* Károly, *Zsiross* Károly, *Pécsi* Albert, vitéz *Zatkóczi* Dezső. Igazgató: *Szilárd* Bertalan; helyettes igazgató: *Rignáth* Béla; főtitkár: *Füvessy* László; titkár: *Radzó* Tihamér; pénztáros: *Vetter* Gusztáv; ellenőr: *Klobulszky* Károly; könyvtáros: *Ujj* Gyula; háznagy: *Berinkey* Gyula; gazdák: *Margittai* Gyula és *Tóth* István. Számvizsgáló bizottság: *Sinkó* Pál, *Niegreisz* Béla, *Goldberger* Sándor, *Hahn* Arthur. *Tiszteletbeli tagoknak jelölték: Szigethy* Lajost, *Kozma* Jenő dr.-t, *Hermann* Miksát, *Ereky* Károlyt, *Pompéry* Elemért, *Diesőffy* Kálmánt, *Simanek* Emilt, *Ferenczy* Józsefet, *Röck* Bélát, *Köllő* Ignácot. *Kovács* József tábornok ügyvezető elnök úgy a maga, mint a tisztikar nevében mondott őszinte szívből jövő köszönetet a megválasztásért. *Becsey* Antal felhatalmazást kért, hogy a hatóságok kívánságai szerinti módosításokat megtehessék. Jelenti, hogy már többen mint *alapító tagok* lépnek be és kéri a jelenvoltakat, hogy minél több tagot toborozzanak. Zajos és lelkes éljenzés rekesztette be az alakuló-közgyűlést.

— *Az Egységes Községi Polgári Párt X. kerületi pártszervezete* szombaton este 8 órakor a X. ker., Pongrácz úti állami lakótelepen lévő sport klub helyiségében népes gyűlést tartott. A gyűlést *Gáspár* Béla református hitoktató nyitotta meg, lelkes beszédben köszöntötte a párt X. kerületi új törvényhatósági bizottsági tagjait, majd *Payr* Hugó törvényhatósági bizottsági tag válaszolt az üdvözlésre. Beszédében beszámolt részletesen a választások lefolyásáról és eredményéről. Nagy tetszéssel fogadták a beszámolás során azt a megállapítást, hogy *a X. kerületben csaknem 100 százalékig laszavaztak a párt listájára,* minek folytán a nyilt ajánlás és a titkos szavazás között szokásos, — úgynevezett, — „becstelenségi coefficiens" nem is jelentkezett a párt X. kerületi választásánál. Igen mély benyomást keltett az a bejelentés is, hogy *a párt pihenés nélkül folytatja felvilágositó munkáját* és szervezkedését mihamar az egész vonalon új alapokra helyezi. A gyűlés, amelyen még *Hatolkay* Kázmér törvényhatósági bizottsági tag, *Vákár* P. Arthur m. kir. kormányfőtanácsos és *Borbély* Gyula tanár szólaltak fel, lelkes hangulatban fejeződött be.

— *A Belvárosi Polgári Kör* helyiségeiben népes tagértekezlet volt, amelyen a klub vezetőségének küszöbön lévő újból való megválasztásáról tárgyaltak. Az egybegyűlt tagok egyhangúan azt határozták, hogy a rövid időn belül egybehivandó közgyűlésen díszelnökökké *Székely* Ferenc udvari tanácsost és *Gaár* Vilmos dr. nyug. kúriai bíró, felsőházi tagot, elnökké *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt fogják jelölni. A díszelnököket és az elnökjelöltet a napokban nagyobb küldöttség keresi fel.

— *Élet a Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörében.* A Kör az új évben is minden csütörtökön értekezletet és társasvacsorát, minden szombaton pedig nívós hangversennyel egybekötött táncest lesz. A jan. 17-iki hangversenyen *Kánitz* Gézáné tanárnő énekesiskolájában végzett fiatal művészek működtek közre. Ujból megalakul a jövő csütörtökön a kör takarékönsegélyző csoportja. *Bohn* József és botfai *Hüvös* Iván, a kör elnökei egyik biztosító intézettel megegyezést létesítettek, amely szerint a kör minden tagját a rendes tagdíj ellenében baleset esetére kétezer pengőre biztosítják.

— *A Külső Váciúti Polgári Kaszinó megalakulása.* A XIII. kerület polgárságának legújabb alakulata, a *Külső Váciúti Polgári Kaszinó* szombat este tartotta alakuló közgyűlését a kerület lakosságának szokatlanul nagy érdeklődése mellett. A megejtett választás során *Dinich* Vidort, a kerület törvényhatósági bizottsági tagját választották meg egyhangú lelkesedéssel a kaszinó elnökévé, ügyvezető elnök pedig *Mézes* János lett. Az ünnepi avató vacsora szombaton, január 24. este lesz a Váci út 165. szám alatti helyiségben, melyen az *Egységes Községi Polgári Párthoz* tartozó képviselők és törvényhatósági bizottsági tagok közül is többen résztvesznek és képviselteti magát a központi pártvezetőség is.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* helyiségében január 23-án, pénteken este 9 órakor felolvasó ülést tartanak, amelyen *Nagyfalusi* Jenő tanár *Clemenceau* címen tart előadást.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Hajlékot kap a Károlyi palotában az első magyar filmmúzeum

Az érdeklődők bemutató helyiségben láthatják Magyarország közelmult történelmi eseményeit — Megörökítik a főpolgármester- és polgármester-választást

Még a háború előtti években történt, hogy a főváros közgyűlésén életrevaló indítvány hangzott el *a budapesti filmmúzeum felállítása érdekében.* Ha ezt a gondolatot a főváros annak idején valóságra váltja, akkor ma egy páratlanul értékes olyan intézménnyel volnánk gazdagabbak, amely iránt a külföldről is a legélénkebb érdeklődés nyilvánulna meg. Figyelembe kell ugyanis venni, hogy

a közelmult évtizedekben Magyarország egy olyan korszakot élt át, ami a történelemben századokon keresztül sem fordult elő.

Gondolni kell például az *első háborús katonavonat* kigördülésére, a háború különböző fázisaira, a *ferenc-józsefi időkre,* Károly király koronázására, a *forradalomra,* a kommun vörös májusi felvonulására, a *nemzeti újjáéledésre,* a trianoni békeszerződés következtében megnyilvánuló *szomorú állapotokra, a vagónlakókra* és egyéb lesujtó jelenségekre. *Horthy* Miklós kormányzó nemzeti hadseregének mentő munkája és mindaz a sok jelentőségteljes szenzáció, ami az elmult évtizedek folyamán a magyar közéletet foglalkoztatta, már együtt lehetne a múzeum gyüjteményében.

Az indítványt annak idején *Magyar* Miklós törvényhatósági bizottsági tag terjesztette be és azt örömmel elfogadták a fővárosi parlament akkori tagjai, mert jól tudták, hogy *egy hatalmas filmanyag felsorakoztatása felbecsülhetetlen történelmi értékkel bir.* Sajnos, a háború szele már éreztette hatását és igy az a nagyszerű elgondolás nem tudott testet ölteni. Tizennyole esztendő mult el azóta míg most megtörtént az első eredményes lépés, az egyetlen magyarországi filmmúzeum megvalósítására azzal, hogy *a főváros a Károlyi palotában két hatalmas termet engedett át erre a célra.* A nagyjelentőségű kezdeményezésről, az akeió megindítója:

Magyar Miklós

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Magyarország legújabb történelmének minden mozzanata lepereghetne szemünk előtt, ha a tizennyole év előtti indítvány nyomán megvalósul a budapesti filmmúzeum. Természetesen igyekszünk mindent pótolni, ami nem semmisült meg, hogy ezt a nagyértékű anyagot tökéletessé és teljessé tegyük.

Lelkes gárda fáradozik a múzeum felépítésén,

tekintettel arra, hogy a fővárostól most nem lehet kívánni, hogy e kulturális célnak pénzt adjon, most amikor a szociális nyomor enyhítése is súlyos gondokat okoz. Ezek a terhek nem teszik lehetővé, hogy a főváros befektetéseket eszközöljön és igy csak *dicsérettel adózhatunk a főváros vezetőségének, hogy a Károlyi palotában két termet bocsátott a filmmúzeum rendelkezésére,* amelynek belső berendezéséről most fogunk gondoskodni.

Az egyik teremben bemutató helyiségeket tervezünk, hogy a külföldiek és az érdeklődők részeseivé válhassanak egy olyan attrakciónak, ami az ország és Budapest minden történelmi mozzanatát eléjük tárja.

Semmi sem tud olyan hűséges képet adni az életről, mint a *film,* mert az irás vagy kép csak impressziókat nyujt, mig a film a meghamisitatlan eseményt adja vissza. A film *a történés pillanatában* örökíti meg az eseményeket és ezért lesz még évtizedek, sőt századok után is igazán elfogadható történelmi dokumentum. Az ifjúság nevelése szempontjából is jelentőségteljes, a történelmi filmmúzeum, mert ez a szemléltető tanítás könnyebb és gyorsabb megértést nyujt. Legközelebb

helyet akarunk adni a múzeumban a fővárosi reformtörvény alapján először összeülő törvényhatóság megalakulási aktusának

és a közeli napokban filmen fogjuk megörökíteni *a főpolgármester- és a polgármester-választást,* ami mindenkor kimagasló eseménye szokott lenni Budapest életének. Arra fogunk törekedni, hogy *a régi anyag mellé mindenkor a legújabb események is besorozhatók legyenek* és csak a legnagyobb örömmel regisztrálhatom az összes tényezőknek azt a hajlandóságát, hogy *a filmmúzeum támogatása érdekében a legmesszebbmenő készségüket fejezték ki.* A filmmúzeumot ünnepélyes keretek között a közeljövőben felavatjuk és átadjuk rendeltetésének.

Érdekesnek tartjuk megemliteni, hogy számos nyugateurópai kultúrországban már van filmmúzeum, amelynek anyaga a legnagyobb érdeklődés középpontjában áll. Minden kilátás megvan arra, hogy a budapesti filmmúzeum a maga jól összeválogatott filmanyagával *egy új kultúrintézményt juttat a fővárosnak.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a székesfőváros gazdasági hivatala, mint a sétányszéküzem vezetősége részére szükséges új sétányszékek elkészítésére és szállítására nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat 1931. évi február hó 5-én (csütörtökön) d. e. 11 óráig a székesfőváros polgármesteri XI. ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szállítási és szerződési feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli út 3/b. szám alatt) köznaponként d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

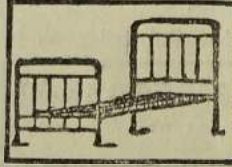
Budapest, 1931. évi január hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

A
PÉNZVILÁG
a legrégibb közgazdasági ujság. Riportjai mindig frissek és érdekesek. Kritikai cikkei eredetiek és szókimondók
Előfizetési ára egész évre 20 pengő.
Példányonként 40 fillérért kapható minden ujságárusnál
Szerkesztőség és kiadóhivatal: József körút 86. Telefon J. 32?—95

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány ucca 22. (Arkád bazár). Gyár: VII., Holló ucca 8.

Vesuvio-rendszer szerint létesül a főváros modern szemétégető-telepe

Decentralizálják a szemétégetést — Budán és Pesten két-két szemétégető lesz

Több évi előkészület után a tavasszal végre hozzáfognak a budapesti *szemétégető* megépítéséhez. Az első berendezés egyelőre *kísérleti célokat* is szolgál, de rövidesen megépül a végleges berendezés is, mert a főváros területén nincs szemétlerakásra alkalmas üres hely, sőt a Szentlőrinc határában lévő sokholdas területen is úgy megnövekedtek a szeméthegyek, hogy *a lerakást hamarosan be kell szüntetni.* Új szemétlerakó területet csak távolabbi helyeken lehetne szerezni, ami nemcsak azért lenne rossz megoldás, mert drágán kellene a földet vásárolni, hanem azért is, mert a vasúti szállítás még a mainál is költségesebb lenne. *A szemétégetés ezzel szemben a város belsejében is elvégezhető* s így elesik a nagy szállítási költség, másrészt az elégetett szemetet jól lehet értékesíteni, többféle formában.

A kísérleti szemétégető műszaki előkészítése megtörtént, befutottak a fővároshoz a speciális ajánlatok, úgyhogy csupán a hiányzó pénz előteremtése van hátra, hogy hozzálássanak az építéshez, amely közel egy évig fog eltartani. A szemétégetőtelep felállításáról

Némethy Béla tanácsnok,

a köztisztasági ügyosztály vezetője a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A kísérleti szemétégető létesítésére a tavalyi és a folyó évre szóló költségvetésekben 370.000 pengő áll rendelkezésre, a kivitelhez azonban szükség van 750.000 pengőre. Ilyenformán hiányzik még kereken 400.000 pengő. Erről vagy az 1932. évi költségvetésben, vagy *hitelművelet útján* kell gondoskodni.

A telep építését azonban már most el lehet kezdeni,

mert a végleges befejezés úgysem lesz kész előbb az év végénél, vagy a jövő év elejénél. Az elinduláshoz pedig elég az a pénz, ami van. A kísérleti, első égető berendezés az *ecseriúti* fővárosi fuvartelepen létesül, ahol olcsóbban lehet megoldani a dolgot, mert a tulajdonképpeni égetőn kívül más új építkezésre szükség nem lesz.

Az ecseriútin kívül később még négy égető létesül a fővárosban és pedig kettő a budai, kettő a pesti oldalon.

— A belső, technikai berendezés elkészítésére *hat ajánlat érkezett,* ezek közül legmegfelelőbbnek bizonyult *a müncheni Vesuvio-gyár és a Ganz és Társa Részvénytársaság közös ajánlata.* Valószínű, hogy ezt az ajánlatot fogadja el a főváros és az abban foglaltatott *„Vesuvio"*-rendszerrel épül meg a kísérleti szemétégető. Természetesen csak a szabadalom és a gyártási jog megszerzéséről lesz szó, a gépek itthon készülnek el. A *Vesuvio*-rendszer lényege egy *mozgó rostélyszerkezet,* mely állandóan forgatja, viszi a szemetet, úgyhogy minden része közvetlen érintkezésbe jut a tűzzel. Az égetésnek ez a módja *állítólag olyan tökéletes,* hogy a két nyári hónapot kivéve, nemesebb, nagyobb kalóriájú tüzelőanyag hozzáadása nélkül hamvasztja el. A Vesuvio-szerkezettel a leggyorsabban és legteljesebben lehet elérni a szemétégetést, amely nyáron, mikor a budapesti háziszemétben a sok zöldség- és gyümölcshulladék miatt aránytalanul nagy a víztartalom és kevés a kalória, az elégetés külön *előszárítással* fog történni.

— A legközelebbi időben hozzálát a főváros a *portalan szemétgyüjtés második etapjának* kiépítéséhez is.

A főváros már megrendelte a Magyar Állami Gépgyáraknál a további hat új szemétgyüjtő gépkocsit.

Ez a hat autó, amely 250.000 pengőbe kerül, *márciusban* készen lesz és hamarosan üzembe is helyezzük. A szemétgyüjtő-autóknak csak a rendszere külföldi, de valóságban itthon készül a gépek utolsó szögecse is. Egyidejűen *újabb 5000—5500 pormentes gyüjtőtartályt is beszerez a főváros.* A régi két gépkocsival együtt a tavasszal *már nyolc szemétgyüjtőautója* lesz a fővárosnak, amelyek segítségével *a főváros lakosságának egyötödére* tudjuk kiterjeszteni a portalan szemétgyüjtés előnyeit.

— A portalan szemétgyüjtés végleges és általános rendszeresítéséhez 40 gépkocsira s mintegy 20—22.000 tartályra lesz szükség. A további beszerzést is fokozatosan végezzük, úgyhogy

még évekbe tart, amíg a székesfőváros egész területén modernizáljuk ezt a fontos higiéniai munkát.

Az új szemétgyüjtő-gépkocsik számára a fuvartelep egyik istállóépületét alakítják át garázzsá. Összesen 500.000 pengőt költ a főváros az idén a pormentes szemétgyüjtés kiépítésére.

hogy a *Szent László kórház* teljes egészében kifogástalan egészségügyi intézménnyé lesz.

A fontos kórházrestaurálási kérdésről

Némethy Béla tanácsnok

a következőképpen tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A Szent László közkórház teljes helyreállítása valóban a befejezéshez közeledik. A deszkából készített szőrös barakok közül csupán kettő áll még, a többit lebontottuk és újjáépítettük a célnak megfelelő végleges formában. A restaurálást a kórház speciális jellegénél fogva *nagy körültekintéssel és csak fokozatosan, részletekben lehetett elvégezni,* hogy egy percre se akadjon fenn a kórház zavartalan üzeme. Ez minden tekintetben sikerült is.

A hatalmas fertőzőbeteg közkórház negyvennél több pavillonja túlnyomórészben végleges anyagból épült,

valamennyi higiénikus berendezésű, a nagy termek helyett kisebb szobákra osztott, általában mintaszerű, s az említett két öreg, ideiglenes barakot is lebontjuk, átépítjük a legrövidebb idő alatt.

— Remélem, hogy ezek után szétfoszlik a törvényhatósági bizottságban és a közvéleményben táplált averzió és kritika a kórház iránt, amely a *multban bizonyos tekintetben talán nem is volt alap nélküli.* Ismétlem azonban, csak a multban. Kitűnő orvosi karával, fegyelmezett ápolószemélyzetével, higiéniájával, berendezéseivel olyan egészségügyi intézményünk ma már ez a kórház is, amelyre nem kell szégyenkeznünk, hanem úgy tekinthetünk rá, mint *a népegészség egyik igen fontos őrállomására.*

Eltűntek a föld színéről a fővárosi közkórházak szégyen-barakjai

Nincs már fabódé a Szent László kórházban

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában közöltük *Némethy* Béla tanácsnok nagyjelentőségű nyilatkozatát arról, hogy az új központi kórház építésének időleges elmaradását a főváros a meglevő egészségügyi intézmények nívójának nagyarányú emelésével igyekszik pótolni és ellensúlyozni.

A háború és forradalmak utáni tomboló kórházmizéria panaszainak jelentékeny hányada kétségkívül a *Szent László* és *Gellért* egyesített közkórházak ellen irányultak, ahol tudvalevően a főváros és a környék *fertőző- vagy járványos jellegű* betegeit ápolják. A nagy befogadóképességű kórház épületeinek jelentékeny része ugyanis háborús időkben létesített *ideiglenes jellegű barak volt,* amely az évek során természetesen megrokkantak, de mert szükség volt rájuk, mégis elkerülték a bontócsákányt. Különösen sok szóbeszédre és kritikára adtak okot az úgynevezett *„szőrös barakok"*, ezek a gyalulatlan deszkából összetákolt férőhelyek. A közvélemény és szakkörök kívánságára a főváros elsősorban ezeknek a hirhedt hodályoknak az eltüntetését tűzte ki célul és már két évvel ezelőtt elrendelte a Szent László közkórház alapos restaurálását, amely a leégett gazdasági és konyhaépület, s a végleges pavillonok rendbehozásával kezdődött, azután a barakokra került a sor.

Az állandóan kísértő pénzhiány miatt egy esztendő alatt, egyfolytában nem lehetett ezt a nagyarányú munkát elvégezni, hanem *három költségvetési évre elosztva hajtották végre az új építkezésszámba menő munkálatokat.* A restaurálás és újjáépítés nagy munkája a befejezéshez közeledik.

A Szent László kórház szinte kísérteties színekbe burkolódzó, rosszhírű, szőrös barakjai kettő kivételével eltűntek.

A megmaradt kettőt is csak végszükségben veszik igénybe, s rövidesen ezek is eltűnnek, hogy higiénikus, masszív pavillonok kerüljenek a helyükbe, úgy-

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízművekot, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON; József 015—19.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ban
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefon: Aut. 626-27. * Telefon: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fürészpor tüzelésre.

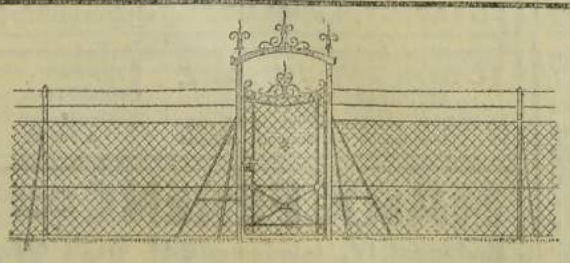
BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAI UCCA 48
TELEFÓN: J. 363—75

VICTORIA BATTERIES
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Múzeum körút 41.
TELEFÓN: AUT. 860-96. □ TELEFÓN: AUT. 860-96

GUTWILLIG E
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztitási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-14

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

DRÓTKERÍTÉSEK
AZOK SZERELÉSE HELYBEN ÉS VIDÉKEN. ÁRAJÁNLAT DÍJTALAN!
HUTTER KÁROLY IMRE
BUDAPEST, VI, SZÉKELY BERTALAN U. 18

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

Vállalkozási Hirlap

Februárban írják ki a versenytárgyalást az útolajozásokra

A vizes makadámutak végleges burkolattal való átépítését a főváros már évekkel ezelőtt elhatározta, a pénzügyi nehézségek miatt azonban ez a munka nem történik olyan tempóban, ahogy kívánatosnak tartják. Addig az ideig tehát, amíg az átépítéssel elkészülnek,

évről-évre folytatják, mint szükséges rosszat, az útolajozást.

Az olajozott útterületek nagysága azonban a kiépített utak növekedésével arányosan évről-évre csökken s *redukálódik a portalanításra engedélyezett összeg is.* Az idén például az 1930-i 540.000 pengő helyett

már csak 460.000 pengő áll a köztisztasági hivatal rendelkezésére,

amelyen — a tavalyi 37 fillér körüli egységárakat véve alapul — körülbelül 1,200.000 négyzetméter utat tudunk olajjal öntözni. Az útolajozások ellen évről-évre komoly panaszok hangzanak el, amiatt, hogy *a munkát későn kezdik el*, olyankor, amikor a makadámutak környékének lakói már fulladoznak a portól. Az idén remélhetően megváltozik a helyzet, amennyiben

a szokásos versenytárgyalást február első napjaiban kihirdetik,

s így bőségesen lesz idő a döntésre és lebonyolításra s a felszáradás idejére zavartalanul megkezdhetik az olajjal való impregnálást.

A versenytárgyalást, a *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint, *alternatív formában írják ki:* az olaj szállítására és az olajozás elvégzésére, vagy csak az olajszükségletre, amely esetben a főváros köztisztasági hivatala házikezelésben végeztetné el a portalanítást, ami talán a leghelyesebb megoldás lenne.

Állandó csökkenést mutat a kistípusú autók importja

A magyar gyár'mányú Tátra-autók térhódítása

A gazdasági pangás súlyos arányokban nyilvánul meg az autóvállalatok üzleti könyveiben is. Amíg néhány évvel ezelőtt még Magyarországon az üzembehelyezett autók száma szinte *hétről-hétre rohamos emelkedést mutatott*, addig ma stagnáció, sőt visszafejlődés nyilvánul meg, jeléül annak, hogy *az autóforgalom mértéke szorosan lépést tart a gazdasági viszonyok alakulásával.*

Ilyen körülmények között nem érdektelen az a kimutatás, amelyet egy magyar vállalat, az *Unitas R. T.* készített az általa gyártott *Tátra-autók* terjeszkedéséről. Kiderül ebből, hogy a Tátra-kocsik

az elmult esztendőben ötven százalékkal fokozták a termelést,

hogy a kis típusú járművek iránt megnyilvánult érdeklődést kielégíthessék, ami örvendetes abból a szempontból is, hogy *a magyar ipar így komoly foglalkoztatáshoz jutott.* A léghűtéses, lengőtengelyű Tátra-autók alváza ugyanis 42 százalékban, karosszériája pedig százszázalékban magyar gyártmány és magyar munkáskéz produktuma. Érdemes ezt leszögezni most, amikor a kereskedelmi és honvédelmi minisztériumok, valamint a főváros részéről kiküldött vegyes bizottság megállapította, hogy

a Tátra-autók előállításánál a magyar iparnak és a magyar munkásságnak jelentős szerepe van.

Érdekes számadatok illusztrálják ennek a márkának a térhódítását. Magyarország felvevőképessége maximálisan 1000 kiskocsi évenként. Minthogy exportra számítani a mai viszonyok mellett nem lehet, merészség lenne teljes automobilgyártásra berendezkedni. Vannak alkatrészek, amelyek külföldről szereztetnek be, de az *Unitas* vezetősége: *Doktor* Guido dr. vezérigazgató és *Fellner* Simon műszaki igazgató már most számolnak azzal, hogy rövidesen *az összes alkatrészeket Magyarországon állítják elő.* Ezt a törekvést nagyon megkönnyíti az a körülmény, hogy *a Tátra-autót a legkedvezőbb feltételek mellett árusítják*, ingatlanbiztosíték nélkül, mert az a cél, hogy mindenki, akinek hivatásához szükséges az autó, olcson és kényelmesen vásárolhassa azt a kis típust, ami a külföldön is a leghasználatosabb. Magától értetődik, hogy ez *nemzetgazdasági szempontból* jelentőségteljes arányokban csökken a külkereskedelmi mérlegünk passzívitása, mert így mérsékelni lehet az autóbehozatal arányait, miután a Tátra-kocsikat túlnyomó részben a belföldön állítják elő. A hatóságok is méltányolják mindezeket a szempontokat és ezzel magyarázható, hogy számos közintézmény, legutóbb az *Elektromosművek* vásároltak az Unitas gyárában készített Tátra-kocsit.

A közszállítási ajánlatok bélyegilletéke. A fővárosi közmunkáknál és közszállításoknál érdekelt iparosság és kereskedői érdekeltség régi sérelme, hogy *a bélyegilletéket azokra az ajánlatokra is le kell róni, amelyeket a versenytárgyalások elbírálásánál elutasítanak.* Az iparosokat és kereskedőket ez az illeték gyakran igen jelentékeny összegekkel terheli s különösen a mai súlyos gazdasági helyzetben esik súlyosan a latba ez a hiábavaló pénzkiadás. A kereskedők és iprosok most egységes mozgalmat indítottak ennek a rendszernek a megváltoztatására, amely oda irányul, hogy *a fővároshoz benyujtott ajánlatokat csak akkor kelljen a törvényes bélyegilletékkel ellátni*, amennyiben azokat *elfogadják*, illetve a megbízást megkapják, egyébként pedig ez alól mentesüljenek. A közszállítási ajánlatok bélyegilletéke nem lokális kérdés és így a főváros a maga hatáskörében nem is dönthet, legfeljebb arról lehet szó, hogy méltányolva az iparosság s a vállalkozói érdekeltségek indokait, a közszállítási szabályrendelet revíziója során igyekeznek a sérelmeket orvosolni, a lehetőség határai között.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

A tűzoltók és javadalmi őrök lábbeli javítási munkálataira. Pályázni lehet febr. 3-án d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

500 sétányszék szállítására. Pályázni lehet február 5-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Az altiszti, takarítónői, tűzoltói stb. személyzet nyári ruhaanyag- és sapkaszükségletének szállítására. Pályázni lehet február 16-án d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Ugyanazok részére szükséges lábbeliek szállítására. Pályázni lehet február 10-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Felvonószerelést a maglódiúti szeretetotthonnál: Unger és Kovács 21.534 P vállalati áron.

Takarítási munkát a Wenckheim-palotánál: Fircsa Béla 4170 P.

Ujság- és iratállvány szállítást ugyanott: Ganz és társa 8800 P.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Bihari uccai anyagvizsgálóintézet bádogos és vízvezetéki munkálataira: Margittay Gyula 3510, Schultz Lajos 3634, Ábrányi Ferenc 4226, Bründl János 10.342, Gyöngyössy István 11.920, Körting B. és E. rt. 14.545, Kovács Ödön 15.270 P.

Melegvízfűtési munkára ugyanott: Kolbányi és Pákozdy 18.179, Gyöngyössy István 17.910, Cross Charles 18.112, Rónai Sándor 19.372, Rietschel és Henneberg 18 ezer 444, Szentgyörgyi és társa 18.495, Szepessy Sándor 18.469, Wolf Márk 18.950, Schuller József 21.097, Rohonczi Hugó 19.369, Körting rt. 19.452, Egri István 19.670, Stern és Rosenthal 20.328, Farkas Izor 20.332, Keszler Jenő 20.334, Róth Vilmos 20.386, Morzsányi Herman 20.784, Törs és Ormai 20.963 pengővel.

A maglódiúti szeretetotthon melegvízfűtési munkálataira: Kolbányi és Pákozdi 54.810, Szepessy Sándor 58.745, Ilkovics J. 59.443, Körting B. és E. 59.730, Knuth K. 60.156, Rietschel és Henneberg 60.677, Keszler Jenő 60.833, Wolff Márk 61.093, Bründl János 61.319, Szentgyörgyi és társa 61.463, Cross Charless Lewis utóda 63.539, Egri István 63.778, Várnai Artúr 56.498, Törs és Ormai 65.859, Bakos Jenő 69.445, Morzsányi Hermann 73.043 P.

Utihenger javítási munkálatokra: Hazai Gépkereskedelmi rt., Röck István, Motor- és Gépgyár, Farkasvölgyi és Tsa.

A köztisztasági hivatal alkalmazottai ruhaszükségletének szállítására: Mohácsi Pál, Storer Viktor, Textilipari értékesítő és feldolgozó szövetkezet, Budapesti szabóiparosok szövetkezete, Ruhakonfekció r. t., Gutmann J. és társa, Trunkhahn posztógyár, Ijjgyártó és Társa, Kispesti textilgyár, Soproni szőnyeg- és textilművek, Salamonits Géza, Koch Tamás és Ottó, Ferenc, Országos Ruházati Intézet, Derby.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a székesfővárosi tűzoltóság és javadalmi őrség részére szükséges lábbeli javítására és szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat 1931. évi február hó 3-án (kedden) d. e. 11 óráig a székesfőváros polgármesteri XI. ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szállítási és szerződési feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli út 3/b. szám alatt) köznaponként d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi január hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFON: LÁ. 1—05

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYÖRGY Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31 Telefón: Z. 63—58

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádogos, víz- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFÓN: 119—91.

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefónszám: Automata 919-12

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefón: Automata 890-47
Gyár: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű fatömegre

ÁLLANDÓ BÚTORVÁSÁR
A KÖZPONTI VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN
BUDAPEST, IV., KÁROLY KIRÁLY ÚT 28
szalongarnitúrák, rekamierek, háló, ebédlő és úriszoba bútorok
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
KÁRPITOS ÉS FASZOBÁNYOS MESTEREK ORSZ. SZÖVETKEZETE

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KERÜLET ELEK UCCA 9
TELEFÓN: JÓZSEF 321—17. SZÁM

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- ÉS CSATORNA ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II., SIMI ÚT 21. Telefón: 522-91

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefón: A. 907-03.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

Tizenkét plakát kifüggesztéséért ötezer pengőt fizet a főváros

Költséges propaganda Montecarlóban és Velencében

A *Fővárosi Hirlap* hasábjain gyakran foglalkozunk a székesfővárosra annyira nagyjelentőségű idegenforgalmi propaganda időközönként jelentkező sikereivel vagy ferdeségeivel. A sikereknek őszintén örülünk és szívesebben dicsérünk, mint kritizálunk. A kritika azonban sohasem rosszindulatú és a bírálatban mindig az objektivitás, a siker kívánsága és a főváros szeretete vezet bennünket.

Sajnos, ez alkalommal — ugyanakkor, amikor lapunk más helyén elismeréssel emeljük ki a tervezett bécsi iroda anyagát — az idegenforgalmi akció egy olyan *kirívó hibájára* kell rámutatnunk, ami ellen tiltakozni kell, s ami mellett szó nélkül elmenni nem lehet és nem is szabad. Nem első alkalommal állapítjuk meg, hogy a külföldön elhelyezett budapesti plakátok eredménye alig több a semminél. Az a pár tucat falragasz, amit hirdetőoszlopokon, vagy más helyeken idegenben elhelyeznek, annyira elvész a plakátrengetegben, hogy nem hat vonzóerővel, azután vajmi kevesen szánják rá magukat budapesti kirándulásra, legalább is *nem annyian, hogy a kiadás arányban állna az eredménnyel.* A külföldi plakatírozás ugyanis igen drága mulatság, s éppen ezért a tanács már tavaly lefújta az idegenforgalmi reklámnak ezt a kétes értékű, de annál költségesebb passzióját.

Annál nagyobb volt a meglepetésünk, mikor a közelmult napokban arról szereztünk tudomást, hogy

a főváros elfogadta egyik külföldi hirdetési cég budapesti ügynökségének ajánlatát, s a Riviéra helyett ezúttal Montecarlóban és Velencében ragasztat ki idegenforgalmi propagandaplakátokat.

Eddig még — minden rossz tapasztalat ellenére rendben is lenne a dolog. Nem kevesebbről van azonban szó, mint arról, hogy a szóbanforgó ügynökségnek,

a már aláírt alpolgármesteri határozat szerint 12 plakát elhelyezéséért 5000, azaz szóval ötezer pengőt fizet a főváros,

vagyis minden egyes kis plakátért több mint 416 pengőt fizetnek ki a vállalkozónak.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója az idegenforgalmi ügyeket intéző ügyosztályban érdeklődött a plakátügy körülményei iránt és sikerült megtudnunk az érdekes ügy következő részleteit:

Arról van szó, hogy a főváros *Montecarlóban* és *Velencében* idegenforgalmi plakátokat helyez el, számszerint összesen *tizenkettőt*, ebből nyolcat Montecarlóban, négyet Velencében függesztenek ki. Az elhelyezés díja a következő idényre *5000 pengő*. A főváros elhatározása annál meglepőbb, mert a tanács tavaly lefújta a külföldi, drága plakatírozást. Igaz ugyan, hogy ugyanaz a cég, amely a mostani megbízást kapta, *évekkel ezelőtt végzett már hasonló szolgálatot*, tavalyi ajánlatát azonban, amely 22.000 pengőt kért a rivierai „Budapest" plakátokért, — mint céltalant, kereken visszautasította.

A főváros közönsége, amely tudja a pénzügyi nehézségeket, valóban csodálkozhat, mert a példa szerint elég könnyű keze van a fővárosnak. De kíváncsi lehet arra is, *melyek azok a minden bizonnyal döntő indokok, amelyek megváltoztatták a tanács korábbi álláspontját* és indokolttá tették, hogy tizenkét plakát elhelyezéséért 5000 pengőt fizessenek.

Tavasszal elkezdik az új budai vízmű építését

A munkálatokra kiírták a versenytárgyalást

Az utóbbi esztendők legnagyobb fővárosi beruházása az új budai vízmű megépítése és a megyeri telep rekonstrukciója a kora tavasszal megindul. *A tizennyolcmilliós munka előkészületeit a napokban befejezte a Vízművek igazgatósága* és részben megtörtént a versenytárgyalások lebonyolítása is. A budai vízmű gépházának és egyéb épületeinek létesítéséhez rövidesen hozzáfognak, a megyeri telep rekonstrukciójával kapcsolatos munkák vállalatbaadása pedig részben már meg is történt.

A budai vízmű építésének megindításáról és a megyeri telep rekonstrukciójáról a *vízvezetéki és világítási ügyosztályban* a következő információt adták a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Az új budai vízmű szivattyútelepének építésére kiírtuk a versenytárgyalást s ez a terminus hamarosan lejár. A kútfúrásokkal kapcsolatos *talajkutató munkálatok* és próbafúrások a szentendrei szigeten még tartanak, de már olyan előrehaladott stádiumban vannak a vizsgálódások, hogy

a tavasszal elkezdődnek a tényleges fúrások is.

89 kút készül. Az új vízmű kútjaira *nem lesz nyilvános versenytárgyalás*, hanem a vízmű kipróbált műszaki apparátusával maga végezteti el.

A megyeri telepen a rekonstrukciós munka részben már megkezdődött.

Az új alagutakra már meg volt a versenytárgyalás is. A vállalatbaadás is rövidesen meg lesz, a *vízszűrőberendezés beszerzése is folyamatban van.* A Vízművek rekonstrukciós munkáit egyáltalán nem befolyásolja az Újpesten tervezett új kikötőmedence, bár *aggályainkat a tervvel szemben változatlanul fenntartjuk* és a Vízművek igazgatósága most készíti a fővároshoz megküldött tervekre az észrevételeket.

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 18. TELEFÓN: A. 852—00

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zás lószerekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefón: J. 415-16

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycím: Blackman Telefón: Zugló 12—14
Ventillátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fűtő-, hűtő-, szárító-, nedvesítő- porszívó- stb. berendezések.

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: BUDAPEST Telep:
V, Rudolf tér 1 sz. VII, Egressy út 34
Telefón: J. 442—60 Telefón: A. 239—44

Biológiai szennyvíztisztítók, házi szennyvízderítő aknák, csatornázások
Schweiger Gyula mérnök
VIII. Német ucca 5. szám. Telefón: József 446—74

MOLNÁR ISTVÁN
ÉPITÉSZ
BUDAPEST
I., HORTHY MIKLÓS ÚT 36. TELEFÓN: LÁ. 11-09

KRE-PA
BIZTOSAN IRT

PATKÁNYT ÉS EGERET
Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva 1867. Telefon: J. 415-20

MAGYAR GYÁRTMÁNY „SENECO"
FÉKSZALAGGAL
FÉKEZVE, ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ UCCA 49

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SORG ANTAL
ÉPÍTŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely u. 8.
TELEFÓN: JÓZSEF 460-79.

OZALID — FÉNY- ÉS ALUMÍNIUM-MÁSOLATOK — MANGLITZ FERENC BUDAPEST,
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.
VIII., JÓZSEF UCCA 12. • TELEFÓN: J. 431-67.

Gazdasági Értesitő

Beszámol a Kereskedelmi Bank

Változatlan az osztalék: 7 pengő

A gazdasági világ érthető várakozással leste az első bankmérleget, amely vasárnap került nyilvánosságra. Tradicionális szokás szerint, vezető pénzintézeteink közül ezúttal is a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* jelent meg elsőnek zárszámadásával, amelynek tiszta nyeresége mindössze 70.000 pengővel marad mögötte az előző évinek. Megnyugtató eredmény és a mai válságos gazdasági viszonyok között szinte reménytkeltően hatott. Mert nem szabad elfelejtenünk, hogy a *Kereskedelmibank* mérlegét, amely szimptomatikus jelentőségű, objektív kritikával kell mérlegelnünk: *abban az egész magyar gazdasági élet tükrözik vissza.* Abból vigaszt meríthetünk és arra a megállapításra eszmélhetünk, hogy a súlyos helyzet dacára sincs okunk a kétségbeesésre.

A bank zárszámadásából az alábbi hivatalos jelentés számol be:

A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* igazgatósága e hónap 17-én ülést tartott, amelyben megállapította, hogy az 1930. üzletév a multévi nyereségáthozattal együtt 5,938.510.63 pengő tiszta nyereséggel zárult az 1929. évi 6,009.140.95 pengővel szemben. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően több már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása későbbi időpontra tartatott fenn.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a február 4-én, d. u. fél 5 órára egybehívandó 89-ik rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1930. évi osztalék kifizetésére ugyanúgy, mint az elmult évben, 3,500.000 pengő, vagyis részvényenként 7 pengő, a rendes tartalékalap javadalmazására, mint az elmult évben, ugyancsak 1,000.000 pengő, az alkalmazottak segélyalapjainak javadalmzására pedig 60.000 pengő fordíttassék. A jelenleg 1,000.000 pengőt kitevő ingatlanértékesökkenési tartalék további javadalmazását az igazgatóság nem tartja szükségesnek, mivel az ingatlanok mérlegszerű értéküknek 7 és háromnegyed százalékát jövedelmezik. Ezzel szemben a jövő évre előrevitt nyereség a tavalyi 226.021.74 pengővel szemben 463.005.95 pengőre rúg. A fenti eredmény a latens tartalékok igénybevétele nélkül mutatkozik.

A *belföldi üzlet* jövedelme a lefolyt üzletévben kisebb az előző évinél, ami természetes következménye az általános gazdasági helyzetnek s annak, hogy a kihelyezéseknél alkalmazott kamatláb az év folymán állandóan csökkent és egyre szűkült a betétekért fizetett és a kölcsönüzletben elért kamatok közötti különbözet is. A belföldi üzlet eredményében beállott csökkenés pótlását a bank kiterjedt külföldi üzleti összeköttetéseinek további kimélyítése s ennek kapcsán nagyobb külföldi hosszú- és rövidlejártú hitelek megszerzése és egyéb tranzakciók tették lehetővé.

Az 1930. évi zárszámadások, szembeállítva az 1929. éviekkel, a következő jelentősebb változásokat mutatják: A takarékbetétek összege 137,687.908.— pengőről 133,968.748.— pengőre csökkent az év folyamán, míg a folyószámlabetétek összege 107,503.685.— pengőről 117,379.446 pengőre emelkedett, úgy hogy a két tétel egybevetése végeredményben 6,154.600.— pengő betétemelkedést mutat. Egyéb hitelezők összege ezenkívül mindössze 6,329.823.— pengő a multévi 10,657.409 pengővel szemben s ezen tétel is kizárólag az ügyfelek részére külföldön igénybe vett rembourse-hitelekből ered. Lényegesen növekedett a zálogleveles és községi kötvények forgalma, amennyiben az év végén forgalomban levő címletek összege az előző évi 22,932.663 pengőről 26,872.112 pengővel 49,804.776 pengőre emelkedett. A pénzintézeteknél és bankároknál kamatozásra elhelyezett tőkék 37,617.979 pengőről 27,627.656 pengőre csökkentek, ezzel szemben azonban a pénztári készletek állománya 9,874.843 pengőről 12,973.375 pengőre és a váltótárca 104 millió 008.842 pengőről 119.759.678 pengőre emelkedett. Ezen három tétel egybevetett összege szerint 8,859.000 pengő növekedést tüntet fel.

Az *értékpapírok értékelése* ugyanazon konzervatív elvek szerint történt, mint az előző években, olykép tehát, hogy az év folyamán beállott áresések, amelyek egyes papíroknál igen lényegesek voltak, a mérleg felállításánál teljes mértékben figyelembe vétettek.

A *forgalmi adatok* részben emelkedést, részben csökkenést mutatnak, amennyiben az 1929. évi 12 milliárd 401,585.000 pengő összforgalommal szemben az 1930. évben 13.212,846.000 pengő volt az összforgalom a főkönyv egyik oldalán s ebből a devizaüzlet forgalma 4.239,843.000 pengőről 5.225,654.000 pengőre emelkedett, ellenben a pénztárforgalom 3 milliárd 551,581.000 pengőről 3.219,673.000 pengőre és a betétüzlet forgalma 3.356,467.000 pengőről 3 milliárd 69,572.000 pengőre csökkent.

Az igazgatóság *Strasser* Vilmos aligazgatót főkönyvelővé és *Borovitz* Arnold cégvezetőt helyettes főkönyvelővé nevezte ki.

A magyar kis- és kézművesipar a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Alig egy hete kezdődött a kisiparosok részvételre jelentkezése a Budapesti Nemzetközi Vásárra és már most megállapítható a legkülönfélébb szakmákat felölelő jelentkezésekből, hogy a folyó évi Nemzetközi Vásár bemutató seregszemléje lesz az egész magyar kézműves- és kisiparnak is.

A magyar iparosok készítményei, már régi idők óta nagy elismeréssel találkozik a külföldön mindenfelé. A 26-ik évfolyamába lépő Nemzetközi Vásár hivatott beigazolni, hogy a magyar kisipar a mai nehéz gazdasági viszonyok közt is megőrizte teljesítőképességét. A kisipar idei felvonulása a Budapesti Nemzetközi Vásáron igazolni fogja, hogy csupán a propaganda hiánya tette, hogy a magyar kézművesipar nem tudott értékének, képességeinek s rátermettségének megfelelő módon bekapcsolódni a magyar export tevékenységébe. Remélhető, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár nagy propagatív ereje lendületet fog adni a kézművesiparosok forgalmának, valamint elő fogja segíteni a kézművesek és kisiparosok részére új exportösszeköttetések teremtését is.

A Nemzetközi Vásár kisipari csoportjában résztvenni kívánó kézművesiparosok — a különböző ipartestületeknél kapható jelentkező íveken — *1931 január 31-ig* különleges kedvezményes feltételek mellett jelentkezhetnek.

Legszebb Lehár-muzsika, legnagyobb operettsiker a *Cigányszerelem* csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este fél 8 órakor a *Városi Színházban Lábass Juci,* Kőszegi Teréz, Kun Magda, Szedő Miklós, Szirmai Imre, Szabó László, Erckövy László és Déry Hugó felléptével.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a székesfőváros egyenruházott altiszti, takarítónői, tűzoltói és javadalmi őri alkalmazottai részére szükséges **nyári ruhaanyagok és sapkaneműek** elkészítésére és szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi február hó 16-án (hétfőn) d. e. 11 óráig** a székesfőváros polgármesteri XI. ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

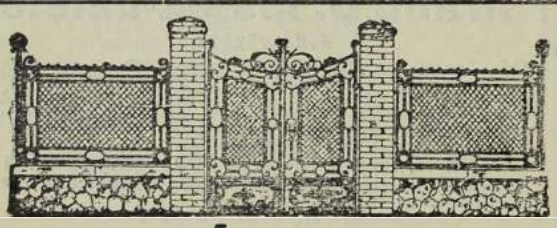
A szállítási és szerződési feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli út 3/b. szám alatt) köznaponként d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi január hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

VASS ÉS KOVACS
SODRONYFONAT, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- és VASBÚTOR GYÁR
Budapest, II., Fő ucca 48
Telefón: Aut 517-87 Telefón: Aut. 517-87

NAGY ANTAL
BÚTORGYÁRA
BUDAPEST
VII., VIG UCCA 22 • TELEFÓN: J. 438—64

KASS BÉLA
ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS UCCA 7.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 013—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPITŐ-VALLALKOZÓ

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefón: Automata 528—64.

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

BIEBER KÁROLY Aranyéremmel többszörösen kitüntetve.
ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS MESTER Alapitási év: 1888.
Szultzberger-féle ablak-rugzárak, V asszerkezetek, tűzhelyek gyártása
BUDAPEST, II, TÉGLA UCCA 6 Tel. Aut.: 571—92

LUTZ TORNÁCOK-FESTÉNEK LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST VIII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

Széchenyi Gyógyfürdő

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

RÓZSA IVÁN LAKATOS MESTER
AUTOGÉN-HEGESZTÉS
Budapest, VI., Szondy ucca 18. Tel.: Aut. 186—59

NAGY GYULA
lakatosárugyára
BUDAPEST,
VIII., Köris-utca 10. sz.
Telefon: J. 348—15.

Kövezőmester és útépitési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

Kalmár építési vállalata.
Istvántes u 3/6. J. 456-03.

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vivott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapit meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesitett hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradíciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy a december 31-én lejárt előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

A Keresztény Községi Párt jelöltjei az örökös tagságokra és érdekképviseleti helyekre. A *Keresztény Községi Párt* hétfő esti értekezletén a következőket jelölte a törvényhatósági bizottság érekképviseletei helyeire: Az *Ügyvédi Kamara* részéről vitéz *Mátyásfalvy Glatz* Erich, *Papp* József, *Gerlóczy* Endre (rendes tagok), *Ozsváth* Ferenc, *Pőzel* István, *Zboray* Gyula (póttagok); a *Közjegyzői Kamara* részéről *Janits* Imre (rendes tag), *Hedry* Aladár (póttag); a *Mérnöki Kamara* részéről *Kossalka* János, *Schodits* Lajos, *Dorner* Gyula (rendes tagok), *Buros* Ferenc, *Schmitterer* Lajos (póttagok); az *Országos Orvos Szövetség* részéről *Csik* László dr., *Windisch* Ödön dr., *Szlávik* Ferenc dr. (rendes tagok), *Csia* Sándor dr., *Szabó* Géza dr., *Steuer* Károly dr. (póttagok); a *GYOSZ* részéről *Lingel* János, *Orphanides* János (rendes tagok), *Szurday* Róbert, *Burghard-Bélaváry* Rezső (póttagok); a *Kereskedelmi és Iparkamara* részéről *Struczky* János, *Éber* Antal, *Jakab* János, *Nagy* Antal (rendes tagok), *Wuk* Gyula, *Mössmer* Pál, *Lovász* Gyula és *Kovacsek* István (póttagok); a *Mezőgazdasági Kamara* részéről *Térffy* Béla, *Staub* Elemér (rendes tagok), *Eötvös* Lajos, *Krúdy* Ferenc (póttagok).

Orvosok harca a BSE ellen. Az Országos Orvos-Szövetség hivatalos lapja a következő *óvást* intézi tagjaihoz:

„*Cavete collegae!* A BOSZ választmánya figyelmezteti a szövetség tagjait, hogy a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítő Alapjával semmiféle alkalmaztatásra vonatkozólag egyéni tárgyalásba ne bocsátkozzanak. Ujabb megállapodás ügyében a szövetség közgyűlése fog határozni, addig a régi megállapodás automatikusan érvényben van."

Ez az óvás arra a harcra vezethető vissza, amely a budapesti orvosok igénybevétele és honorálása, valamint a BSE között már hónapok előtt kitört.

Két héten belül megkezdik a piarista-ház lebontását. A piarista-ház lebontására beérkezett ajánlatok elbírálása még e héten megtörténik és odaítélik a munkát. A középítési ügyosztály szerint a bontást *két héten belül* okvetlen megkezdik. Február 1-e előtt azért nem lehet hozzákezdeni a hatalmas épülettömb lehordásához, mert egyes üzlethelyiségekből csak ekkor költöznek ki a régi bérlők.

Kandó Kálmán halála. A magyar elektrotechnikai tudomány nagy halottjának, *Kandó* Kálmánnak a temetése impozáns részvét mellett folyt le a kerepesi temetőben. A *Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság* igazgatósága kiváló tagjának váratlan elhúnyta alkalmából rendkívüli ülést tartott, amelyen *Folkusházy* Lajos alelnök-vezérigazgató bensőséges részvéttel emlékezett meg arról a pótolhatatlan veszteségről, amely *Kandó* Kálmán elhúnytával a BSZKRT igazgatóságát érte, melynek a megalakulása óta kimagasló tagja volt. Kegyeletes szavakkal méltatta *Kandó* Kálmánnak, a magyar mérnöki kar büszkeségének világszerte elismert s az elektrotechnika fejlődésében mindenkor maradandó értékű munkásságát. Javaslatára az igazgatóság elhatározta, hogy *Kandó* Kálmán elévülhetetlen érdemeinek és emlékének megörökítésére arcképét a BSZKRT székháza számára megfesteti.

Halálozás. *Schvét* Henriket, a Pester Lloyd fővárosi rovatvezetőjét, súlyos gyász érte. Kis unokája, *Vera*, hosszú szenvedés után örökre elaludt. A kis halottban *Schvét* Jenő, a községi élelmiszerüzem tisztviselője leánykáját vesztette el.

Egyelőre nem épül több tüdőgondozó. A főváros két újonnan létesített tüdőbeteggondozó intézetét: a *kelenföldi* és *szegényházteri* diszpanzereket a legközelebbi hetekben átadják fontos rendeltetésének. A két modern, tökéletes felszerelésű intézménynyel kilencre emelkedik a működő gondozóintézetek száma, amelyek népmentő munkájának élén az országoshirű szaktekintély *Parassin* József dr. egészségügyi főtanácsos, igazgató-főorvos áll. A tizedik diszpanzer az idén épül fel a II. kerületben, s eddig is csak azért késett, mert vannak, akik a kiszemelt Tölgyfa uccát nem tartják a legszerencsésebb megoldásnak. — A II. kerületi gondozóintézettel tíz egységre növekvő diszpanzer-hálózat *egyelőre elegendőnek is látszik* a szükséglet kielégítésére, s ezért az új budai intézet létesítésével be is fejeződik a főváros ily irányú alkotó munkája.

Megvalósulás előtt a bécsi magyar idegenforgalmi propaganda. A tervezett bécsi magyar propaganda-irodának eddig összegyüjtött anyagát *Kovácsházy* Vilmos főjegyző irányítása mellett a főváros házinyomdája összeállította. A szerencsés kézzel, lelkes buzgalommal és kitűnő érzékkel kiválogatott anyag a házinyomda helyiségében egy egész szobát tölt meg. A kitűnő felvételek artisztikus szépségben tüntetik fel a magyar fővárost. Közel száz változatban vonul fel a falakon Budapest sok szépsége, értéke, kincse. E tökéletes illusztrációk borítják be majd a bécsi iroda falait és este hátulról megvilágítva a kirakatból hirdetik Budapest szépségeit. Elkészült az a hatalmas, kivilágított vitrin is, amelyik a Bécs legforgalmasabb helyén, a *Szent István-templom mellett levő autobusz-megálló épületének falára* kerül, rekeszeiben a legszebb pesti képekkel. A vitrin a magyar iparművészet remeke. Ez az anyag csak első csoportja annak a gyüjteménynek, amelyik díszére lesz a bécsi propaganda-irodának s amelyet legelőször szállítanak föl Bécsbe. A nyomtatványok ízléses kivitele *Kurfürst* István, a házinyomda igazgatójának stílusérzékét dícsérik.

Házasság. *Kertész* Arankát, Buzáth János alpolgármester titkárnőjét feleségül vette *Boér* Győző segédhivatali igazgató.

Álarcos jelmezbál. Az *Egyesült Izzólámpa és Villamossági Részvénytársaság* és a *Standard Villamossági Részvénytársaság* tisztviselői 1931 január 24-én (szombaton) a vállalat újonnan megnyilt Kultúrházának (Ujpest, Váci út 79.) összes helyiségeiben sportegyesületük javára álarcos jelmezbált rendez. A zenét Győry Károly zenekara szolgáltatja. Kezdete este fél 10 órakor. Személyjegy 5 pengő, családjegy 10 pengő. A bál iránt mindenfelől nagy érdeklődés mutatkozik és minden jel arra mutat, hogy a bál jelentősége messze túl fog terjedni az elektromos- és rádiószakma keretein. A hazai gyáriparnak és kereskedelemnek vezető egyéniségei közül igen sokan bejelentették részvételüket, sőt a vállalat külföldi üzletbarátai közül is számosan fognak a jelmezes estélyen résztvenni. A bál rendezősége a legeredetibb ötletekkel gondoskodik a megjelenő előkelő közönség szórakoztatásáról.

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25 Tel.: J. 380-80.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

MESSINGER REZSO
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Dózsa út 49
TELEFON: Zuglo 66-84

ETERNIT TETŐFEDŐ VÁLLALAT
és ETERNIT CSŐ elárusító hely
SOMOGYI BÉLA, BPEST, VI, GR. ZICHY JENŐ U. 34
TELEFÓN: 198—81

SIMON LASZLO OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐMESTER ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, IV, Károly király út 10. sz.
TELEFÓN: 873—77

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi úton épülő „Horthy Miklós szeretetotthon" kórház- és kapusépület és szolgálati folyosó építkezésével kapcsolatosan szükséges XVII. padlóburkoló munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi január hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában. Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban budapesti munkásokat tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szaboles Ferenc (lakik: Szondy ucca 92. sz., telefon: Aut. 288—83.) tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 330. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi február hó 5-én (csütörtökön) délelőtt fél 11 óráig a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály II. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi január hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi úton épülő „Horthy Miklós szeretetotthon" kórházépület építkezésével kapcsolatosan szükséges XVII/b vasbetétes műkő falburkoló munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi január hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában. Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban budapesti munkásokat tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szaboles Ferenc (lakik: Szondy ucca 92. sz., telefon: Aut. 288—83.) tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 330. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi február hó 6-án (pénteken) délelőtt fél 10 óráig a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi január hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—78, 259—50.

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 7/9. TELEFÓN J. 460-49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz-fűtési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízinentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

ÚJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

Malcsiner Károly Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefon: J. 394-95.

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V. ker., Nádor ucca 12 ● Telefón: Aut. 262—81, 262—82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

BARANYAI B. és TSA Központi fűtés, szellőztető vízvezeték, gáz- és csatornázási berendezések vállalata. Autógénhegesztés
BUDAPEST, I., BERCSÉNYI UCCA 5. TELEFÓN: LÁ. 285
„NON PLUS ULTRA" melegvízfűtési kazánok gyártása

Standard aszfaltok Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 3. ss.
TELEFÓN: AUT. 685—40, 832—77.

Budapesti Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval keltett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 536-03.

GERA LAJOS FIAI TELEFÓN JÓZSEF 370—20
asztalos munkák gyára
BUDAPEST, VIII., THÉK ENDRE UCCA 35

JONKE KÁLMÁN
KERTÉPÍTŐ
II., RETEK UCCA 79/B. FÉLEMELET 3. TELEFÓN: A. 554-61

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát tűlványfa és asztalosárúban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-69.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Baiáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL. Dunakotrási és gőzbejárási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terca 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—68. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő asfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített asfalt utakat és öntött asfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesujfalu

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefon: J. 443—90

KARA JÁNOS Telefon: J. 351—44
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Kőris ucca 28
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefónszám: Automata 802-29

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
kitűnő gyógymast nyújt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

RÉVESZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 920-00, 901-24
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

STERN EMIL Telefon: Aut. 908-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 ● Telefónszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

ZILAHI-BALOGH GYULA ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36
TEL.: LÁ. 2—32.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SOLYOM UCCA 13 ● TELEFÓN: AUT. 182—36

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefónszám: Lágymányos 5—13

STERN IMRE okl. építész, építőmester
Budapest, VII., Rákóczi út 30. Tel.: J. 349-54

Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 január 28. — 4. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

A főpolgármester

elment egyheti pihenőre és ma, szerdán este, azonban visszatér tekintélyben, hatáskörben megnövekedett székébe. Visszahozza az államfő és a kormány tökéletes bizalma, visszahozza az a példátlan népszerűség, amely szeretetet, hitet sugárzik feléje minden igaz polgár lelkéből. Ez a népszerűség, amely az első pesti polgárnak szól, nem fakul meg, nem gyengül meg a pártpolitika sugaraiban, mert *Ripka* Ferencben senki sem a hatalom képviselőjét, hanem mindenki a mindnyájunk baját érző, mindnyájunkon segíteni törekvő nemes, nagylelkű emberbarátot, a pesti polgár megelevenedett szobrát látja. *Ripka* Ferenc ellenállhatatlan talentumának és vezetésre termett egyéniségének nem volt szüksége arra, hogy a népszerűség után kapaszkodjék, ő természetes egyszerűségének és ösztönös jóságának diadalszekerén hódította meg a szíveket és a népszerűség önmagát fogta be ez elé a diadalszekér elé.

Az új törvényhatósági bizottságnak a főpolgármesterválasztás az első aktusa és ez az első aktus szerencsés lépés, bonum omen a jövőre, mert egész Budapest örömmel és hálával fogadja, hogy újból *Ripka* Ferencet állítják a főváros élére. Soha sem volt fontosabb, mint éppen ma, hogy a főpolgármester szíve egy taktusra dobogjon a város népének szívével, hogy a főpolgármester a polgárság és a munkásság vágyait, akaratát, törekvéseit igazán és becsületesen a lelkén viselje. Hiszen új időknek megyünk elébe. Egy élettelen törvény léleknélküli fekete betűi feküsznek előttünk és bár százszor átvágtuk magunkat a paragrafusokon, mégis misztikus ismeretlenségbe burkolódzik ma még a jövő, amelynek ezen a törvényen kell kiépülnie. Minden attól az embertől függ, aki holnap kezébe veszi ezt az élettelen anyagot és megkezdi annak kiformálását, lélekkel való megtöltését. *Ripka* Ferenc lesz az, aki a halott törvényből élő törvényt csinál, aki a keretet megtöti tartalommal, aki hozzáidomítja a ma még merev paragrafusokat a város eleven, formás testéhez.

A legtökéletesebb, a legfényesebb bizalom jele, hogy ha életének, jövőjének kialakítását *Ripka* Ferencre bízza Budapest. Hiszen az, aki a törvényt megindítja a cselekvés útján, az megszabja az irányt is és ha hamis vágányra állítja be, ha nem törődik a polgárság vitális érdekeivel, akkor a jó törvényből is rossz törvény lesz, akkor az új korszak vad rohanással gázolja halálra a fővárost és a főváros lakosságának minden javát és minden reményét. De meg vagyunk győződve arról is, hogy ha vannak — amint hogy vannak — az új törvénynek hibái, azok *Ripka* Ferenc szorgalmas, diplomáciai munkán edzett kezében nyomtalanul el fognak tűnni és biztosak vagyunk benne, hogy a törvény hibáiból erények sarjadzanak. Sorsunkat, jövőnket tesszük le ma *Ripka* Ferenc kezébe, de azzal a kiirthatatlan hittel, hogy nála jobban senki sem tudná Budapest polgárainak érdekeit képviselni és védeni, mint ő, aki minden ízében, minden idejében, minden csepp vérében budapesti polgár.

Ripka Ferenc életében és Budapest életében is rengeteget jelentett az az egy hét, amíg csendben visszavonult a közélettől, hogy új erővel, új lelkesedéssel kezdje el az arányaiban, méreteiben, felelősségében megnövekedett munkáját. Egy hét előtt is Budapest főpolgármestere volt ugyanis *Ripka* Ferenc és ma estétől kezdve megint az lesz: de a két főpolgármester között óriási a különbség. Nemcsak azért, mert holnaptól kezdve kibővült hatáskörrel áll az ügyek élén a főpolgármester; hanem főként azért, mert a multat csak példaképül, csak forrásként használva fel, semmiből kell újat építeni. *Ripka* Ferenc holnaptól kezdve *Budapest életében a városalapító szerepét fogja betölteni.* Városalapító lesz, mint amilyen Budapest történetében eddig csak egy volt: közel hat évtizeddel ezelőtt nagynevű elődje, *Ráth* Károly. Az ünnepi alkalom nem arra való, hogy ma szélesen fessük, hogy a modern élet villámgyors pergése, vad iramlása, m iminden mást, milyen mérhetetlen tempót, milyen energiát, munkát, az életveszélyes üzem folytonos robbanó szándékának örök fékentartását követeli meg a ma emberétől. Az első fővárosi törvényt *Ráth* Károly vezette be az életbe bölcs, nyugodt, jószándékú munkával, a második fővárosi törvénybe *Ripka* Ferenc önt majd életet, sziszifuszi erőket, salamoni bölcsességet, krisztusian jó szívet követelő tevékenységgel. Hogy pedig mindez sikerüljön, *Ripka* Ferenc első szava sem lehet más, mint ami *Ráth* Károlynak ma már történelmi jelentőségű beköszöntő beszéde volt:

— Oda kell irányozni működésünket, hogy *minden pártszenvedély, minden partikularizmus, minden kicsinyes rivalitás megszüntettessék, hogy egy testté, egy lélekké váljunk politikailag és társadalmilag.*

Az első nagy stációnál mondta ezt *Ráth* Károly: a másodiknál *Ripka* Ferenc meg fogja ezt az álmot valósítani.

ÉLES TÁMADÁSOK VÁRHATÓK
a parlament iparfejlesztési vitájában
A FŐVÁROSI KÖZÜZEMEK ELLEN
FARKAS ELEMÉR dr., országgyűlési képviselő nyilatkozata

A képviselőház bizottsága most tárgyalja az iparfejlesztési törvényjavaslatot és a vita során a közüzemi kérdésekben nagyfontosságú kijelentések hangzottak el. Az iparfejlesztési törvény keretében kívánják a különböző üzemek szabályozását keresztülvinni és a bizottságban nagy érdeklődés mellett tette ezt a kérdést szóvá *Farkas* Elemér, *Krúdy* Ferenc és *Gáspárdy* Elemér. Az üzemi kérdésekben azoknak fenntartása, vagy viszafejlesztése ügyében

Farkas Elemér dr., orszgy. képviselő

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az iparfejlesztési törvényjavaslat tárgyalása alkalmával ismét aktuálissá vált az utóbbi idők egyik legégetőbb problémája, *az üzemek kérdése*, amely annyi vizet zavart már fel és amint azt már az iparfejlesztési javaslat bizottsági tárgyalása alkalmával is elmondottam, valóságos tengelyévé lett a fővárosi politikának. Hogy ez mennyire így van, utaltam arra, hogy

a fővárosi választások előtt valósággal megszavaztatták a bizottsági tagságra pályázókat, hogy milyen álláspontot foglalnak el a közüzemek kérdésében.

— Mi, akik a fővárosi politikában aktíve résztvenni nem óhajtunk, örömmel látjuk azt, hogy

az iparfejlesztési törvényjavaslat kapcsán végre konkrét eszközök adatnak a kormány kezébe ennek a kérdésnek a végleges megoldására.

Sokan félreértik, ha azt hiszik, hogy minket, mint agrárpártot és mint vidéki képviselőket talán *a legkisebb animozitás* is vezetne e kérdésben a fővárossal szemben. Erről nincs és nem lehet szó. A főváros érdekei és boldogulása éppen olyan közel áll a szívünkhöz, mint a fővárosi politikusoknak. Nem vezet ebben a kérdésben közülünk senkit sem az a — szerintem nem helyes és hibás elgondolás, — amely tisztán *az üzemvezetőknek a multban nagy port felvert jövedelmei* alapján táplál ellenszenvet az üzemek iránt. Mi ebben a kérdésben egyedül és kizárólag a főváros boldogulását, lakosainak megélhetését nézzük, de keressük azt is, hogy

hogyan tudjuk ennek a kérdésnek a megoldásával is a fővárost közvetlenebb kapcsolatba hozni a vidéki termelőkkel.

Mert erről is szó van.

— A közüzemeket ma már mi nem tekintjük olyan szerveknek, amelyek be tudták váltani azokat a nagyon helyes és jól elgondolt célokat, amelyek annak idején megteremtésükre vezettek. Ezek akkor helyes elgondolások voltak, ma pedig *anakronizmusok és az adófizető polgárságnak károkat okozó maradványai a háborús és az utána következő kötött időknek.* Az árnivellálódás szükségessége, az áruhiány idejében káros és veszedelmes verseny és árdrágítás hozta létre az üzemek nagyrészét. Kérdezem, fennállanak-e ma még azok a körülmények és van-e egyetlen objektív és helyes szempont is, amely ezeket a felesleges közüzemeket indokolttá tenné?

— Természetesen mindig csak azokról a közüzemekről beszélek, amelyek nem közszükségleti cikkeket, illetve nem közszolgáltatásokat állítanak elő, mint a világítás-, a víz-, az energiaszolgáltatás, hanem azokról, amelyeket *a magángazdaság éppen olyn mértékben, a köznek minden sérelme nélkül elő tud állítani.* Ha egy pillanatig is azt látnók, hogy a főváros egyik-másik üzeme a legkisebb árnivelláló hatást tudná gyakorolni, ha meggyőzne valaki bennünket arról, hogy ezeknek az üzemeknek a szolgáltatásait a magángazdaság sokkal nagyobb teherrel juttatná el a polgárságnak, mint most,

mi lennénk a közüzemek legelszántabb védelmezői.

Még ha el is tekintenénk a fogyasztók érdekeitől, a politikai előrelátás és okosság is azt diktálja a fővárosi politikusok számára, hogy *minden erővel a felesleges hatósági üzemek megszüntetésére törekedjenek.*

— Mi indokolja vajjon azt, hogy olyan *éles verseny legyen a BSZKRT és az Autobuszüzem között* az útvonalak tekintetében és mi indokolja azt, hogy ennek a versengésnek az árát a polgárság fizesse meg, amikor most már minden mástól eltekintve, mindkét üzem veszteséges. Mi úgy látjuk, hogy

az üzemekhez való ragaszkodást nem a gazdasági érdekek és nem a polgárság érdekei váltják ki a főváros politikai vezetőinek a lelkében,

hanem inkább bizonyos politikai és személyi motívumok. Ezeknek pedig, — ha így van, amint én gondolom, — el kell törpülniök és hallgatniok a nagy gazdasági érdekek és a főváros adófizető polgárságának mindennél előbbrevaló érdekei mellett. Ha már a közterhek csökkentése terén nem tudunk a költségvetés stabilitásának mindenekfelett álló szempontjai végett jelentős lépéseket tenni, segítségére kell sietnünk az adófizetőknek azzal, hogy *megszabadítjuk őket az indokolatlan konkurrenciától*, amely, amint mondom, sok üzemnél még veszteséges is.

— De itt van a vidéki gazdák és termelők érdeke, amit szintén nem hagyhatunk figyelmen kívül. Az én tapasztalatom szerint *az üzemek e téren sem váltják be a hozzájuk fűzött reményeket.* Azt gondoltuk néhány év előtt, hogy ezek az üzemek éppen feladatuk helyes értelmezése folytán, közvetlenül fogják szükségleteiket a termelőktől beszerezni és ezáltal segítségére lesznek a vidéki agrárlakosságnak is. Nem így történt.

Az üzemek szükségleteiket épúgy a közvetítőkereskedelem beiktatásával szerzik be, mint bármely más magáncég.

Kérdezem ennyi szempont után, mi lehet még az az ok, amely ezeknek az üzemeknek a fenntartását továbbra is indokolttá teszi.

— Jól tudom, hogy a kérdés elintézése nem olyan könnyű, amint én ezt egy rövid interjú keretében elmondom. Az üzemek likvidálása elé sok nehézség tornyosul, nem a személyekre gondolok, hanm *arra a nagy értéket reprezentáló vagyonra, ami az üzemekben fekszik.* Utalok csak a Vásárpénztár vagyonára,

vagy a fürdőkben lévő értékekre. Belátom azt is, hogy például

a Vásárpénztár kérdését nem lehet egyszerűen egy tollvonással elintézni,

hiszen azok a célok, amelyeket ez az intézmény maga elé tűzött, alapjában nagyon helyesek és a gazdák érdekében valók, azonban mi szükség van viszont arra, hogy a Vásárpénztár egy horribilis deficittel végződő birtokbérletbe menjen bele. Ismétlem, a kérdést meg kell oldani. Ezeket a szempontokat — a vagyoniakat értem alatta, — nagy óvatossággal és még több előrelátással kell kezelni, de még ezek a szempontok sem szólhatnak az ellen, hogy *az üzemeknek ma már jogosulatlan és indokolatlan fenntartását továbbra is tétlenül nézzük.*

— Meg vagyok győződve róla, hogy ezek a kérdések nemcsak a törvényjavaslat bizottsági tárgyalásánál fognak felmerülni, — amint, hogy már eddig is több képviselő tette ezt szóvá, — hanem valósággal

gerince lesz az üzemek kérdése az iparfejlesztési törvényjavaslat plenáris vitájának.

Ha ipart akarunk fejleszteni és ezt igazán akarjuk, akkor a közüzemek kérdésében csakis azt az álláspontot lehet elfoglalni, hogy eltávolítsuk az ipar elől azokat az intézményeket, amelyek indokolatlan konkurrenciát támasztanak a fejlődés elé.

Megindultak a kombinációk a szakbizottságok elnöki állásaira

Az érdekképviseleti és örökös tagok választásával teljessé vált a közgyűlés létszáma — Megnövekedtek a jobboldali pártok arányai — Listakapcsolási tervek a tanács választásához

A főváros új törvényhatósági bizottsága az elmult héten két ülést tartott és megválasztotta úgy az *érdekképviseleti*, mint az *örökös* tagokat. A választás eredménye szerint a törvényhatósági közgyűlés

érdekképviseletek révén

a következő új tagokkal bővült ki:

Papp József dr., vitéz *Mátyásfalvy* Erich dr., alsóviszokai *Gerlóczy* Endre dr. (Ügyvédi kamara), *Janits* Imre dr. (Közjegyzői kamara), *Kossalka* János dr., *Dorner* Gyula, *Schoditsch* Lajos (Mérnöki kamara), vitéz *Csik* László dr., *Szlavik* Ferenc dr., *Windisch* Ödön dr. (Orvosi kamara), *Lingel* János, *Orphanides* János (GyOSz), *Éber* Antal, *Struczky* Sándor, *Jakab* János, *Nagy* Antal (Kereskedelmi és Iparkamara), *Staub* Elemér, *Térffy* Béla (Mezőgazdasági Kamara).

Az új örökös tagok

választása csütörtök délutánig folytatólagos közgyűlésen történt és a következő eredménnyel végződött:

Raffay Sándor, *Pompéry* Elemér, *Topercerer* Ákosné, *Glücksthal* Samu, *Lázár* Ferenc, *Usetty* Béla, *Botzenhardt* János, *Kállay* Tamás, *Bozóky* Ádám és *Petzrik* Jenő.

Az örökös tagok megválasztása révén *Glücksthal* Samu, *Usetty* Béla, *Botzenhardt* János, *Lázár* Ferenc és *Raffay* Sándor kettős jogcímen tagjai a közgyűlésnek, úgyhogy lemondásuk után

Scheuer Róbert, Wellisch Andor, Kócsán Károly, Neruda Nándor és Koós Jenő

jutnak be a törvényhatósági bizottságba.

A végleges, teljes létszámmal rendelkező közgyűlés ilyformán megnövelte mindazoknak a pártoknak az arányait, amelyekhez az érdekképviseleti és örökös tagok csatlakoztak.

Az új ciklus közgyűlésének erőbeli tagozódása

a következőképpen fest:

Községi polgári párt	58
Keresztény községi párt	74
Szocialista párt	37
Demokrata párt	16
Szabadelvű párt	15
Friedrich-párt	10
Frontharcosok	5

Amint látható, a jobboldal óriási többsége áll szemben a lényegesen kisebb ellenzéki pártokkal, ami önként érthetően maga után vonja azt a következményt, hogy *minden közgyülési tárgy elbírálása a jobboldal állásfoglalásától van függővé téve.* Természetesen az erőviszonyoknak ilymódon való alakulása mellett

a törvényhatósági tanács megválasztásánál is a többségi pártok akarata fog dominálni

és a törvényhatóság intéző szerve is visszatükrözi a jobboldal nagyobb erejét. A baloldali pártok éppen ezért listakapcsolási tervekkel foglalkoznak és amint hírlik,

Rassay Károly és Friedrich István máris megállapodtak egy közös lista létrehozásában.

A *demokrata párt* is érdekében állónak tartja, hogy valamely párttal koalíciót kössön erre a nagyfontosságú aktusra, azonban ezidáig érdemleges megállapodást még nem létesített. A *szociáldemokrata párt semmiféle polgári alakulattal sem lép együttműködésre* és ezért egymagukban veszik fel a harcot a tanácstagságokért és remélik, hogy sikerülni fog három emberüket tanácstagsághoz juttatni.

Még nem érkezett el az ideje *az ügyosztályi bizottságok* megalakításának, de máris megindultak a kombinációk az elnöki pozíciókra. A jobboldali pártok számszerű többsége kétségtelenné teszi, hogy az elnöki állások betöltésénél is a *többségi elv* fog érvényre jutni és ennek alapján

az ügyosztályi szakbizottságok elnöki állásaira

előreláthatólag a következőket jelölik:

Elnöki: *Lázár* Ferenc,
Középítési: *Petrovácz* Gyula,
Út- és csatornaépítési: *Harrer* Ferenc,
Jogügyi: *Gaár* Vilmos,
Közlekedési: *Kozma* Jenő,
Pénzügyi: *Wolff* Károly,
Közoktatási: *Bódy* Tivadar,
Közélelmezési: *Usetty* Béla,
Szociálpolitikai: *Buday* Dezső,
Közegészségügyi: *Csilléry* András,
Városgazdasági: *Homonnay* Tivadar,
Nagyüzemi: *Becsey* Antal.

Az ügyosztályi bizottságok megalakítása *a törvényhatósági tanács ügykörébe tartozik*, amelyre nyomban sor kerül, mihelyt a tanács választása befejezést nyert. Az ügyosztályi bizottságok megválasztása után gyors ütemben lefolytatják a tisztújítást.

Áruhitel formájában ötven autobusz szállítására tett ajánlatot az állami gépgyár

Az autobuszüzem javaslatot tett a Rákóczi uti és nagykörúti relációk megindítására — A BSZKRT és az Autobuszüzem harcában rövidesen döntő állásfoglalás készül

Változatlan hevességgel áll a harc a BESZKÁRT és az Autobuszüzem között *a főváros közúti közlekedésének hegemóniájáért.* A BESZKÁRT erősen ragaszkodik az alapszerződésében biztosított ama jogához, hogy Budapest belső forgalmának lebonyolítása a villamos vállalat hatáskörébe tartozik, amellyel szemben az Autobuszüzem a modern közlekedés hivatott ellátására tartja magát felkészültnek és bár a harc egyelőre a kulisszák mögött folyik:

rövid idő kérdése és a főváros törvényhatósága kimondja a döntő szót a két vállalat konkurrenciájának kérdésében.

A BESZKÁRT részéről azt hangoztatják, hogy az Autobuszüzemet *be kell olvasztani* a BESZKÁRT keretébe, ami lehetővé tenné a közlekedés *egységes* irányítását és módot nyujtana arra is, hogy *a villamos vasút folyton növekvő deficitjét némileg ellensúlyozza.* Az Autobuszüzem vezetősége azzal érvel, hogy a külön választott közlekedés organizálása könnyebb, egyébként is nem akarnak kontaktust a BESZKÁRT-tal, mert tudják, hogy

a fejlődés a közeljövőben az autobuszközlekedés lényeges megnagyobbodását fogja eredményezni.

Addig is, amíg ebben a kérdésben végleges állásfoglalás történik, mindkét vállalat *a közlekedési eszközök szaporítására fekteti a fősúlyt.* A BESZKÁRT ebben az évben is folytatja az elektromos járművek felfrissítését és a közelmultban rendelt újból 50 vagónt a hazai gépgyáraknál. Az Autobuszüzem sem akar elmaradni a kocsipark szaporítása tekintetében. A legutóbb tartott igazgatósági ülésen

ismertették a MAV gépgyárnak azt az ajánlatát, amely 50 új autobusz szállítását vállalja áruhitel formájában,

tehát olymódon, hogy egyelőre az Autobuszüzem költségvetését nagy összeggel nem terhelik meg. Az igazgatóság érdemben nem dönthetett ebben a nagyfontosságú kérdésben, hanem javaslatot készített a polgármesternek, amelyben hangsúlyozva az autobuszközlekedés kiterjesztésének nagy horderejét, azt a kérést terjesztette elő, hogy a *polgármester adjon felhatalmazást az ügylet ilyetén való megkötésére.*

Foglalkoztak az ülésen az új relációk létesítésével és ennek során kifejezést adtak annak a kívánságnak, hogy *az autobuszokat azokra az útvonalakra is be kell állítani, ahol jelenleg villamosok közlekednek,* de nem képesek a megnövekedett forgalmat fennakadás nélkül lebonyolítani. A vita során elvileg

elfogadták azt a javaslatot, hogy a Rákóczi úton és a Nagykörúton autobuszjáratokat létesítenek és különösen a reggeli, valamint esti órákban vállalják a villamosforgalom tehermentesítését.

Az erre vonatkozó javaslatot ugyancsak áttették a polgármesterhez, aki gondoskodni fog arról, hogy ez az ügy a megalakítandó közlekedési bizottság egyik első ülésén napirendre kerüljön.

A villamos és autobusz konkurrenciájának első komoly összeütközése tehát a közlekedési bizottság plénumában fog lefolyni, ahol *dönteni kell majd arról, hogy járjon-e az autobusz ott, ahol villamosvágányok vezetnek.* Nem tudni milyen döntést hoz a közlekedési bizottság, azonban egy bizonyos: *a közönséget nem érdeklik ezek az üzleti villongások, mert csak egy szempont van ami irányadó, hogy a mai kifogásolt közlekedési rendszert egy gyors és zökkenő nélküli közlekedés váltsa fel.*

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Magyar Szellőző Művek és Légyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycím: Blackman Telefón: Zuglé 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesítő- porszívó- stb. berendezések.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Józs. 423-436

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 TELEFÓN: *809-19

MORZSANYI HERMANN
Központi fütések, vízvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42 szám.
Telefón: József 355-82.

OZALID — FÉNY- ÉS ALUMÍNIUM-MÁSOLATOK — MANGLITZ FERENC BUDAPEST,
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.
VIII., JÓZSEF UCCA 12. • TELEFÓN: J. 431-47.

Világnézeti és politikai vitatkozások helyett, a gazdasági kérdéseknek kell dominálni a törvényhatósági életben

Kozma Jenő nyilatkozata a városházi bürokráciáról, az életfogytiglan választott tisztviselők lelkinyugalmáról, a közterhekről és a közszolgáltatások lehető csökkentéséről

Várospolitikai körökben feszült érdeklődéssel tekintenek a soron következő nagy események: *a főpolgármester- és polgármesterválasztás lefolytatása felé.* Az összes pártok berkeiben csak erről folynak sűrű megbeszélések és a kialakult állásfoglalások azt mutatják, hogy *az eredmény meg fog felelni a várakozásoknak.* Meglepetésekről annál kevésbé lehet szó, mert a többségi pártoknak megvannak a jelöltjei mindkét vezető pozícióra, azok a jelöltek, akik *eddigi munkásságuk során is megmutatták, hogy bölcs mérséklettel, rátermettséggel és hozzáértéssel rendelkeznek a főváros ügyvitelének irányításához.* A törvényhatósági bizottság megalakulásával tulajdonképpen *életbelépett az új fővárosi törvény,* ami ellen a szélsőbaloldali pártok átlátszó korteskedésből különböző kifogásokat hangoztatnak, sőt azt az állítást is megkockáztatják, hogy az nem jelent kedvező változást a fővárosi tisztviselők helyzetének javulására. Mindezekről a felvetett kérdésekről alkalmunk volt

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden más véleménnyel szemben fenntartom azt a minden tekintetben alátámasztható álláspontomat, hogy a fővárosi törvény a modern városfejlődés követelményeit tartja szem előtt és minden vonatkozásban érvényesíti azt a gondolatot is, hogy *a városházi bürokráciát meg kell szüntetni.*

Érvényesülnie kell az olcsó, jó és gyors adminisztrációnak, mert emiatt a multban jogos és érthető panaszok, kifogások hangzottak el.

Eltekintve minden más rendelkezésektől, felbecsülhetetlen előnye a reformnak, hogy *mentesíti a tisztviselőket azoktól az izgalmaktól, amelyek minden hat évben feldultják a tisztikar nyugalmát és idegállapotát.* Egészen más lendülettel és megnyugodott lelki diszpozícióval intézhetik a jövőben a főváros ügyeit a tisztviselők, mert érzik, hogy helyükön maradnak és

egzisztenciájuk nincs kitéve egy tisztviselőválasztás sokszor politikai szempontokból felviharzó szeszélyének.

Meggyőződésem, hogy az új törvény alapján életfogytiglan választott tisztviselők alkotási kedve és munkabírása sok hasznot és előnyt fog juttatni Budapest érdekeinek.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy elsősorban milyen természetű feladatok megoldása várható a tisztújítás és a törvényhatósági tanács megalakítása után:

— Nem kétséges, — úgymond, — hogy Budapest sorsának intézői elsősorban arra fognak törekedni, hogy *a főváros lakosságának életlehetőségeit megkönnyítsék.* Mindezekből az következik, hogy

elsősorban gazdasági kérdések kerülnek a különböző szakbizottságok és a tanács elé, amelyek révén alkalom kínálkozik a munkalehetőségek fokozására és a keresti viszonok kimélyítésére.

A költségvetésben kb. 90 millió pengő áll rendelkezésre *közmunkák céljaira,* amelyeknek a gyors kiírása és vállalatbaadása elsőrendű fontossággal bír. Az *Egységes Községi Polgári Pártnak* egyik sarkalatos programja a közmunkáknak minél szélesebb területen való lefolytatása, mert a mai gazdasági viszonyok mellett

a közhatóságoknak kell elsősorban példát statuálni a különböző társadalmi osztályok megfelelő foglalkoztatása érdekében.

Nem szabad szem elől téveszteni azt a megdönthetetlen igazságot, hogy *ha a kereseti képesség ereje nagyobbodik, akkor nem kell tartani az adóbevételek csökkenésétől,* ami pedig az utóbbi hónapokban már szembeötlő visszaesést tüntet fel. Arról szó sem lehet, hogy a közterheket bármilyen vonatkozásban emeljük, mint ahogy

a legélesebben ellene vagyok minden olyan gondolatnak, hogy új adónemeket vagy illtékeket rendszeresítsenek.

Nem lehet szó a közszolgáltatás árainak felemeléséről sem, ellenben racionális termeléssel és körültekintő gazdálkodással arra kell törekedni, hogy a lehetőség szerint *csökkentsük ebben a vonatkozásban is a közönségre háruló terheket.*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a közgyűlési teremben szószólója lesz annak a gondolatnak, hogy *a világnézeti és országos politikai kérdések teljes kikapcsolásával elsősorban a gazdasági ügyek megvitatása lépjen előtérbe,* mert Budapest lakossága nem a szenvedélyek felkeltését, hanem a békés alkotó munka megvalósítását várja.

Ami a lelkekben viharzik...

Egy beszéd, amelyet a rádió nem fogott fel

Lapunk más helyén beszámolunk a törvényhatóság multheti alakuló közgyűléséről. Ennek az aktusnak a befejezése után *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, akinek megbizatása lejárt, nagyhatású beszéddel vett búcsút a közgyűléstől. Utána *Papp* József az ügyvédi kamara elnöke beszélt és meleg, szép szavakban üdvözölte *Ripka* Ferencet, a „jövő emberé"-t.

Majd általános érdeklődés közben a szociáldemokraták padsorában *Peyer* Károly emelkedett szólásra és a következő, sokszor zajos tapssal fogadott beszédet mondta:

— *Tisztelt Közgyűlés!* Azt hiszem a törvényhatósági bizottságnak minden egyes tagja tökéletesen meg van győződve arról, hogy a szociáldemokrata párt meggyőződését nem szokta pillanatra sem felfüggeszteni és harcos párt lévén, nem szokott szentimentális módon elérzékenyedni. A férfiúi és politikai erények között azonban első helyen tiszteli ez a párt annak minden képviselője a becsületes objektivitást. Ennek az objektivitásnak teszünk eleget, amikor *Ripka* Ferenc búcsúszavai után mi is szólni kívánunk és a magunk hizelgést nem ismerő, keményen férfias tiszteletadásunkkal válaszolunk a főpolgármester keresetlen, szerény szavaira.

— Mi politikai ellenfelek vagyunk. Egy világ választ el bennünket és ebben a pillanatban mégis Vergiliust kell idéznem: Arma virumque cano . . . Igen, mi meghajtjuk zászlónkat, bátran kinyilvánítjuk elismerésünket minden igaz férfi és minden lovagias fegyver előtt. *Ripka* Ferencben mi igaz férfit, *embert* ismertünk meg, akinek jószándékai legfőként a törvényhatósági bizottság munkaképességének biztosításában virultak ki és akinek tiszteletreméltó működése egyik legelső tényezője volt annak a sikernek, hogy ma Budapestnek helyreállott a lelki egyensúlya. Mi is emlékszünk még azokra az elvadult állapotokra, amelyek az ő munkájának megkezdésekor testvért testvér ellen, embert ember ellen kergettek. Ha ma Budapesten van lelki nyugalom, van társadalmi és felekezeti béke, ha megvan a becsületes alkotó munkához elengedhetetlenül szükséges nyugodt atmoszféra, akkor ezt legelső sorban *Ripka* Ferencnek köszönhetjük, aki fanatikus hittel küzdött a békéért és a munkáért és aki a békét és munkát újra jogaiba iktatta. Ezt mi politikai ellenfelei mondjuk el róla, de meggyőződésünk, hogy meg kell tennünk, mert amikor a főpolgármester tevékenységét ma utólag a legszigorúbb vizsgálat alá vesszük, úgy találjuk, hogy mindig felül tudott emelkedni a pártpolitikai és osztályszempontokon. *Ripka* Ferenc az *egész* Budapest érdekében küzdött a konszolidációért, a békéért és a munkáért.

— A politika természetszerűen többször éket vert közénk, a mi harcos pártunk nem egyszer heves szóval ostromolta az elnöki emelvényt, ahol *Ripka* Ferenc végezte kötelességét. Egy pillanatig sem volt szándékunk azonban bántani, vagy megbántani *Ripka* Ferencet, az embert, akinek jó szívét és egyéni hozzáférhetetlenségét, tiszta jó szándékait mindig elismertük. És mindig tiszteltük benne a polgári társadalom ama tekintélyes tagját, akiben egyesítve láttuk mindazokat a kiváló polgári erényeket, amelyeket mi, a munkásság képviselői is mindig elismertünk és megbecsültünk.

Tisztelt Közgyűlés! Egy pillanatig sem érzem azt, hogy amikor a tiszta fegyverekkel küzdő, lovagias ellenfél érdemeit elismerem és méltatom, hűtlenséget követnék el akár elveim, akár munkástestvéreim ellen. *Ripka* Ferenc ideiglenes búcsúzása alkalmával azonban nincs is jogunk ellenfélről beszélni, mert az ő objektivitása és pártatlansága messze felülemelkedik a pártharcokon. Ez az objektivitás adta meg nekünk azt, hogy soha sem éreztük magunkat kisebbségnek a közgyűlési teremben és mindig tudtuk azt, hogy a legelkeseredettebb harcok pillanatában is a közgyűlési teremben van egy kiemelkedő pont, ahol mindenkinek az igazságát elismerik, ahol a tárgyilagosságon soha foltot nem ejtenek. Ez a pont az elnöki emelvény volt, ahova örömmel, a büszke, de igazságos ellenfél őszinte megbecsülésével várjuk vissza *Ripka* Ferencet.

*

Ezt a beszédet Peyer Károly nem mondta el, de kétségtelen, hogy ezt kellett volna elmondania. Minden józan ítéletű ember ezt várta tőle, akik *Ripka* Ferenc igazságszeretetének és objektivitásának annyit köszönhettek. Nem lett volna elvtagadás, csak egy igen kicsiny, igen szerény elismerése azoknak az érdemeknek, amelyeknek gyümöleseit egész Budapest lakossága élvezte és élvezi ma is.

Peyer Károly nem tudott arra a lelki magaslatra emelkedni, hogy a fenti beszédet elmondja. Pedig, lélekemelő hatást kiváltva, szépen hangzott volna, éppen tőle, a gavallér ellenféltől. Ehhez a nemes gesztushoz minden oldalon tapsoltak volna.

(—ány)

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT.
sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak
Budapest, X. ker., Gyömrői út 80
Telefón: J. 379—36 és K. 76—50
Távirat: „Schrantzék"
Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Múzeum körút 41.
TELEFÓN: AUT. 860-96. □ TELEFÓN: AUT. 860-96

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón.: Lá. 13-82 sz. Budapest, I., Kelenföldi út 1.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

Ripka Ferenc: „Aki küzd és dolgozik, annak tévednie is lehet, de a küzdés jószándéka igazolja a tévedést"

A főpolgármester búcsúja a közgyűléstől

A szerdai közgyűlésen megválasztották az örökös tagokat s ezzel a törvényhatósági bizottság megalakítása befejezést nyert, amellyel egyidejűleg *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester megbízatása lejárt.

Ripka Ferenc főpolgármester

a következő beszéddel vett búcsút a közgyűléstől:

— Tisztelt Alakuló Közgyűlés!

— Az érdekképviseleti és örökös tagok megválasztásával a törvényhatósági bizottság *teljesen kiegészült* és így én a közgyűlést törvényesen megalakultnak jelentem ki. De mielőtt elhagynám az elnöki széket, néhány perere igénybe fogom még venni szíves türelmüket.

— Ez az új közgyűlés hat évtizedes fejlődés eredményeiből alakult ki. Három kis vidéki város egyesített élete számára készült az 1872. évi XXXVI. tc., Budapest közéletének első fázisaiban csupán *egyéni közkedveltség* alapján küldték be ide a választók a törvényhatósági bizottság tagjait, akik aztán nagyrészt egyéni elhatározásaik döntöttek a napirendre tűzött ügyekben. De hat évtized fejlődése Magyarország fővárosából világvárost teremtett, mely számunkra

nemzeti és európai vonatkozásokban megbecsülhetetlen hatalommá erősödött.

— Ez a fejlődés vezető szempontokat, rendszereket és programokat termelt ki, melyek köré az érdek és a lelkesedés csoportokat gyüjtött. Csak primitív szervezetekben nincsen megosztódás, a fejlődés mindig tagozódást hoz létre. A székesfőváros közéletének ez az átalakulása mindig érezhetőbben hatott a polgárság képviseletére és a pártpolitikai programok elvi harcai mellett *a kulturális és gazdasági érdekcsoportok hatóereje is megkívánta a maga elhelyezkedését.* Az így kifejlődött valóság mögött elmaradt rendszer újjáteremtését csak 1893-ban kísérelték meg először a XXXIII. törvénycikkel. Ez azonban csak a kerületi igazgatást szabályozta.

A törvényhatósági bizottság pedig tagjainak nagy számánál és az országos politikai kérdések állandó előtérbe hozatalánál fogva nem tudott kellő időt és figyelmet fordítani a székesfőváros szükségleteire.

A tanács működése pedig az ügyek szaporodásával mindig nehézkesebb lett.

— Most az 1930. évi XVIII. tc. adott a fejlődésnek megfelelő keretet. A politikai küzdelmek hevében természetes, hogy *vádak hangzottak el az új törvény ellen* és különösen azt kifogásolták, hogy megfosztotta jogaitól a közgyűlést. Pedig csak abból a régi, primitív állapotból szabadította ki, amikor egy kezdetleges közélet és egy kisváros ügyeit mind el lehetett ilyen nagyszámú testület tanácskozásain is intézni. Amíg fennállott, ezt a régi törvényt állandóan kifogásolták és mégis ennek keretei között fejlődött világvárossá Budapest. Nem zárta el a lehetőségét a gazdasági, politikai és kulturális emelkedésnek. Mert a közületben a törvény csak keret, amit a közélet embereinek a maguk lelkületével kell kitölteni.

Ha a mostani törvénynek is akadnak fogyatékosságai, ezeket át fogja hidalni az a lelkület, mely Budapestet naggyá tette és a jövőben is emelni fogja.

— Ezt az új közgyűlést a *pártpolitikai programok alapján választották* és Budapest életének állandó tényezőiből alakult képviseletek egysége. Minden várospolitikai törekvésnek és sokszor országos ügyeknek is nyilt fóruma, ahol a városi programok és törekvések fölött Budapest közvéleménye mondhat ítéletet. Budapest közönsége a remények valóraváltását várja ettől a testülettől: *a lelkesedésnek, a hozzáértésnek és bölcsességnek munkáját.* A remények építőmunkáját várják a csüggedés nyomában járó bomlasztó helyett.

A meggyőződések megbecsülését kívánják és nem a hiábavaló egyéni támadásokat, melyek sokszor erkölcsileg jobban megbélyegzik azt, aki támad, mint azt, akit támadni akar.

Nehéz időkben vezetést várnak innen, mert annak az erkölcsi tőkének, amivel Budapest közönsége ezt a törvényhatósági bizottságot megajándékozta, fenn kell tartani a székesfőváros életműködését és fejlődését.

— De amikor a jövőbe nézünk, lehetetlen, hogy meg ne emlékezzünk a multról és a multban azokról, akik szeretetteljes lelkesedéssel, önfeláldozással és sok eredménnyel dolgoztak itt Budapestért.

— Elsősorban meg kell emlékeznem *a két utolsó törvényhatósági bizottságról.* A főváros történetének legválságosabb idejében, a forradalmak után a magyar élet megszaggatottságának idején vette át a kormányzást. *Amikor fel volt dulva a közigazgatás, a város gazdasága, a fővárosnak a vidékkel való természetes egysége és az egészséges nemzeti életben vitt vezetőszerepe.* A lefolyt tíz esztendő alatt helyreállította a rendet, konzerválta Budapest vagyonát és rendezett háztartást adott át ennek az új törvényhatósági bizottságnak.

— A még régebbi közgyűlésnek szemére veti, hogy munkájuk nem volt eléggé előrelátó és nagyvonalú. Igaz, hogy sokszor óvatosak voltak, de ki láthatta előre Budapest hatalmas fejlődését és ha tévedtek, ez jószándékú tévedés volt. *Hála és tisztelet jár munkájukért, ők végezték a városfejlesztést és ma, midőn új életre indulunk, nem szabad róluk megfeledkezni.* De meg kell emlékeznünk azokról is, akik még az előző közgyűlésnek érdemes tagjai voltak és most Budapest új munkájában nélkülözni kénytelen őket. Hálásan kell megköszönni azt a fáradozásukat, amivel idejüket és tehetségüket a főváros javára fordították.

— Amit a törvény elénk írt, elvégeztük. E törvénynek rendelkezése alapján *a főpolgármesteri szék most megüresedik.* Midőn elhagyom ezt a helyet, köszönetemet fejezem ki Önöknek, mint a mult közgyűlés jogutódjának azért a megértő támogatásért, amellyel szándékaim helyes intenciót elismerték. *Aki küzd és dolgozik, annak tévednie is lehet, de a küzdés jószándéka igazolja a tévedést.* Ezzel az igazolással nézek vissza működésem idejére és a törvényhatósági bizottság munkájára Isten áldását kérve hagyom el az elnöki széket!

Nagy éljenzéstől és tapstól kísérten távozott *Ripka* Ferenc főpolgármester az elnöki emelvényről. Ezután

Papp József dr.

emelkedett szólásra és hangoztatta, hogy *a főpolgármester búcsúszava nem maradhat válasz nélkül.* Nem lehet tőle búcsút venni anélkül, hogy a megelégedés szavának kifejezést ne adjunk. Tárgyilagosan állítja, hogy *Ripka a béke embere volt már akkor is, amikor a pártok között viszálykodás és gyülölködés uralkodott.* Neki köszönhető, hogy az ellentétek lecsillapodtak. Mindig a közjóért dolgozott a főpolgármester.

Elmélyült szociális gondolkodásával, humanitásával, igazságosságával megnyerte a főváros polgárságának szívét.

A főváros békés fejlődését nem kis mértékben neki is lehet köszönni. Az ő műve a pangó építkezés megindítása és egész sereg községi intézmény létesítése. A főváros érdekeit a kormánnyal szemben mindig gerincesen képviselte. A főpolgármestertől nem búcsúzik, mert ilyen kiváló férfiút a főváros nem nélkülözhet, éppen ezért őt, mint *a jövő emberét üdvözli.*

A legközelebbi közgyűlést *szerdára* hívták össze, amelynek egyetlen tárgya: a főpolgármesterválasztás lefolytatása.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP és RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

VIZVEZETÉK, CSATORNÁZAS, központi fűtés, bádogos munkát legszolidabb kivitelben 1885-ben alakult
ROZSNYAI IZIDOR cégtől,
VII., Thököly út 75. Telefón: Z. 67—49
(Eddig VII., Amazon ucca 16. szám.)

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-67

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kiviteliben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hümmerle Adolf utóda
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefón 297-18, 276-94.

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT UCCA 3.
TELEFÓN: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lezap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

Dr. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefón: Aut. 272-75.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I., Győző ucca 5. Tel. Aut. 579-91

Közmunkák és a vállalatok áttelelése

Írta: SZABÓ SÁNDOR dr., az Egységespárt alelnöke, országgyűlési képviselő, fővárosi biz. tag

A tél a maga életkeringést dermesztő és bénító hatásával nemcsak a mezőgazdasági üzemek szívverését halkítja el, hanem az ipari élet és vállalkozás legtöbbjére is bénítólag hat. Az iparágak egész sorozata az építőipar működésben létének a függvénye, miért is annak üteméhez kell igazodnia. Általában úgy áll a dolog, — nemcsak a mezőgazdasággal, de az ipari élettel is — hogy a vállalatok átteleltetése ma különös gondot okoz. Sokaknak egyenesen az a sorsa, hogy a téli álomból fel sem tudnak ébredni egészségesen, vagy éppen belepusztulnak.

Az az ipari fellendülés és felkészültség, amely a háború és az azt követő idők gazdasági szervezkedése és védelmi rendelkezése munkájának dicséretes eredménye, új problémákat vetett fel közgazdasági életünkben. Új kérdések és feladatok elé állította a kormányt, a közhatóságokat, de magukat az ipari vállalkozásokat is: *a hitel, a fogyasztás, a piacok megszerzése és megtartása, új termelési ágak és irányok bevezetése stb. szempontjából.*

A kormányt és a közhatóságokat mindezen kérdések nyomában előtoluló legsúlyosabb szociális kérdés: *a munkanélküliség érdekli, de foglalkoztatja is legközelebbről.* Ez az egész világon járványszerűleg dühöngő szociális és közgazdasági nyavalya, minden országban szedi az áldozatait, amitől a mi országunk sem mentes.

Budapest székesfőváros törvényhatósága új életére ezekkel a problémákkal ébred, de meg vagyok győződve, hogy a megalakulás vajúdó idejében is élénken foglalkoztatják ezek nemcsak az illetékes ügyosztályokat, hanem az intézkedésre hivatott hatósági szerveket és irányító férfiakat is.

Az ipari és kereskedelmi vállalkozások ennek a most dühöngő közgazdasági télnek dermedt állapotában igen sokat várnak *a közmunkák megindulásától.* Mindazoknak, akik bizonyos újraéledést remélnek, óhajtanák látni, hogy mely irányú munkálatok elvégzésére kerülhet a sor és mely munkálatokba szükséges félkészanyagok gyártása, illetve előkészítése nyujthat számukra az átteleltetésre segítséget jelentő munkaalkalmat. Köztudomású az, hogy több ügyosztályban vannak költségvetésileg lefedezett, árlejtésileg részben meghirdetett, részben még meg sem hirdetett olyan munkálatok, amelyek talán azért nem kerültek odaítélésre, mert bármely okból még nincsen meg a készpénzfedezet. Éppen ezek azok, amelyekre nézve a legsürgősebben kellene mégis a kiadás és odaítélés iránt intézkedni.

Ma a vállalatok óriási erőfeszítést fejtenek ki, hogy legalább kitűnő szakmunkásgárdájukat megtarthassák és foglalkoztassák. Örvendetes jelenség, hogy ma a nagy közgazdasági bajok idején sokkal közelebb jutott egymáshoz a munkaadó és munkás, mert a sok irányból nyomasztó helyzetben világosabban domborodik ki egymásrautaltságuk s mindez alkalmas a szociális kiegyensúlyozódás elősegítésére.

Ezért kell a rendelkezésre álló eszközöket működésbe hozni a munkaalkalmak nyujtására.

Az a vállalkozó, aki eddig talán készpénztőkéjéből, vagy hitelének sokszor erőltetett igénybevételével raktárra dolgozott, a bizonytalan vevő vagy a piac minden súlyos kockázatát viselve, ma bizonytalanul és súlyos gondok közt révedezik és örömmel vállalkozik egész minimális kereset, valójában a termelési költség mellett is munkálatok végrehajtására vagy megrendelések teljesítésére, mert így a vevőre illetve eladásra, vagy a teljesített munka ellenértéke kézhezvételére biztonsággal számíthat.

A hitelélet is úgy van berendezkedve és pedig a nagyipari hitel a nagybankoknál, a kisipari hitel a *Kisipari Hitelintézetnél* és az *Iparosok Országos Központi Hitelszövetkezeténél*, hogy megrendelésekre szívesebben adnak kölcsönt, vagy előleget, mint ingatlanfedezetre.

Ki kell tehát adni a lehető legsürgősebben az előkészített és kiírt fővárosi közmunkákat, mert ez éltető injekció lenne a közgazdasági téli álom dermesztő állapotában levő kis- és nagyiparra egyaránt.

Hisszük és várjuk, hogy ez meg fog történni és ennek a nyomában a vállalkozók szeme előtt áttöri a zavaros, áthatolhatatlan közgazdasági ködöt az újraéledés éltető napjának reménysugára. Pacsirtaszó lesz ez a nagy télben, amely rezgésbe hozza az alélt szíveket s az alkotás nagy munkájához reménykedő lélekkel indulnak a vállalkozók a tavaszi kikelet elé.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autobuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár rt.
Budapest, X., Kápolna tér 27-29. Tel: J *463—88.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti utca 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

Műszaki természetű ügyekben szakembereké legyen a döntő szó

A modern városigazgatásban nélkülözhetetlen a centralizált műszaki irányítás — Visszásságok és furcsaságok egy elavult törvény okozta rendszerben — Becsey Antal a mérnökök mozgalmáról

Teljes erővel bontakozik ki a mérnöki hivatáshoz tartozóknak mozgalma mindazoknak a jogos kívánságoknak megvalósításáért, amelyeknek érvényesítésére a fővárosi törvényben mód és lehetőség kínálkozik. Tanulmányok, kimutatások és memorandumok mindazt igazolják, hogy *a műszaki képzettségnek az eddiginél nagyobb teret kell juttatni a főváros üzemeinek irányításában*, ahol ma már nemcsak a közigazgatás képezi az egyetlen feladatot, hanem a műszaki adminisztráció is hatalmasan kinőtt az eddigi keretekből. A műszaki képesítés fokozottabb kihasználásáról és a mozgalom jelentőségéről kikértük

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének, a mérnöktársadalom kimagasló egyéniségének hozzászólását, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Érthető feltűnést kelt a mérnöki karnak, sőt a kívülálló műszaki testületeknek az a mozgalma, hogy *a mérnökök minél szélesebb befolyást és működési területet kapjanak.* A mozgalom régi keletű és sikerült is már régebben három, illetve az összevonás következtében két ügyosztályt műszakivá átminősíteni, ami honorálása volt annak a követelménynek, hogy *a főváros felszaporodott műszaki természetű ügyeiben a döntő szó szakemberek véleményétől és állásfoglalásától függjön.* A közgyűlésen is nem egyszer elhangzott olyan követelés, hogy

a technikai problémák intézése műszaki alpolgármester kezében fusson össze,

mert addig mindig előállhatnak zavarok és nehézségek, mint ahogy azokat elkerülni a multban sem lehetett.

— A mozgalommal kapcsolatban felmerült a gondolat, hogy a műszaki ügykezelést ismét centralizálják olymódon, hogy *állítsák vissza a középítési igazgatói hatáskört.* Az ilyen kívánság érthető recenzust váltott ki minden irányból, mert

átlátszó tendenciát szolgál azzal a hátsó gondolattal, hogy a mérnöki kart ismét a szakhivatalnoki függőségbe szorítsa vissza.

— A nagy erővel folyamatba tett kari mozgalom kapcsán nem lehet másról szó, mint *szembenézni a jelen helyzet által diktált követelményekkel.*

— A városigazgatás ma már messze van a régi közigazgatás nehéz és avult felfogásától és rendszerétől. *A városok gazdasági kultúrája olyan új problémákat vetett föl, amelybe feltétlenül szükséges a műszaki irányítás fokozottabb bekapcsolódása.* Aki figyelemmel kísérte a főváros fejlődését, az láthatta, hogy ma már

milyen erővel dominálnak a műszaki tudást és felelősséget igénylő nagyhorderejű ügyek,

amelyek lépten-nyomon fellelhetők a városházi adminisztrációban. A régi 1872-es törvény érthetőleg nem ismerhette azokat a problémákat, amelyeknek méltánylásától *valósággal duzzad az új reformtörvény számos rendelkezése.* A főváros közigazgatásának súlya áthelyeződött a *gazdasági problémák területére* és csak át kell nézni a polgármesteri expozékat, ügyosztályi jelentéseket, előterjesztéseket, valamint az üzemekkel kapcsolatos javaslatokat: szembeötlővé válik az a körülmény, hogy ma már az egész vonalon a gazdasági és üzemi kérdések dominálnak.

A fővárosnak körülbelül 800 millióra tehető vagyonértéke van, amelynek az ötven százaléka az üzemek aktív értékeiből tevődik össze,

amelynek a kezelése, racionális továbbvitele és felügyelete a legfontosabb, mondhatni a sorsdöntő feladatok körébe tartozik, ami a közigazgatási teendők mellett egyenlő erővel áll az előtérben. A helyzet az, hogy

az egész közigazgatás rákfenéje az 1883. évi I. törvénycikk 3. paragrafusa,

amely kimondja, hogy a szorosan vett közigazgatási szakok, illetőleg egy *közigazgatási tanfolyam* vizsgálati rendszeresítése iránt külön törvény fog intézkedni, de addig is a következő képzettségre van szükség: ügyvédi oklevél, a *jogtudományok legalább négy évfolyamának bevégzése* és az államtudományi államvizsga letétele.

— Ebből a rendelkezésből kiderül, hogy *a legalacsonyabb fokú jogi minősítés megnyitja a közigazgatás területét az érvényesülés felé, ezzel szemben azonban a legképzettebb szakember előtt el van zárva az út az érvényesülés és az igazgatásban való döntő beleszólás elől.*

— A törvény magyarázata utal arra is, hogy az említett közigazgatási tanfolyam felállítása a törvényhozás útján nyer majd szabályozást.

Ezzel szemben mi történt?

A közigazgatási tanfolyam és vizsga egyszerűen elsikkadt és az idők folyamán senki sem gondolt annak eredményes életrehívására.

A Műegyetemen kötelező tantárgy ugyan a *közigazgatási jog* és a *nemzetgazdaságtan*, ennek ellenére a régi elavult törvénynek ez a rendelkezése nem jut kifejezésre a közigazgatási szakra való minősítésnél. Súlyos sérelme ez nemcsak a mérnököknek, hanem a többi szakszerű szolgálati ágazatnak, mint az *orvosoknak, a pedagógusoknak, a közegészségügyi szakhivatalnokoknak egyformán.*

— Ma a polgármester diszkrecionális joga, hogy az ügyosztályvezető tanácsnokokat beossza. Előfordult, hogy az a tanácsnok, aki a *közlekedési* ügyosztályban működött, a *közoktatási* reszortot vette át, vagy pedig a *közjogi* ügyosztályból a *közegészségügyi* szolgálat irányító pozíciójába került.

Lehetetlenség ideális és jól funkcionáló közigazgatást rendszeresíteni, amikor a tanácstagokat ide-oda helyezik

és nem gondolnak arra, hogy a gyakorlati tapasztalatok ilyen módon visszásan használtatnak föl. Teljes aberrációja ez a közigazgatásról való felfogásnak, mert csak az lehet a helyes és célravezető törekvés,

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

hogy *bizonyos ismeretkörökben specializálni kell az erőket.*

— Érdekes példák állanak rendelkezésre. A magyar királyi kormányban

kereskedelmi miniszter lehetett egy mérnök, de műszaki képzettsége miatt már nem lehet a főváros közlekedési ügyosztályának vezetője.

A magyar politika egykori kimagasló alakja, *Hieronymi* Károly mérnök létére kiváló *belügyminiszter* volt, a fővárosnál viszont egy kiváló orvos és adminisztrátor nem minősíthető arra, hogy a közegészségügyi osztályt vezesse. Például egyetemi professzor és tanár lehet az ország kultuszminisztere, de *Budapest közoktatásügye élére nem kerülhet még oly kiváló pedagógus sem,* amivel szemben

a legalacsanyabbfokú jogi végzettség alapján minden állás betölthető,

legyen az üzemigazgató, tanácsnok vagy polgármester: mindez következménye annak a régi törvénynek, annak az anakronizmusnak, amelyet továbbra így érvényben hagyni nem lehet és a főváros érdekei szempontjából nem is szabad. Ebből a törvényből fakad évtizedek óta minden igazságtalanság és a közérdek sok súlyos sérelme.

— Teljesen indokolt, hogy a főiskolai minősítést megkövetelik az állások elnyerésére, de amellett szükség van a törvény előírására: *a közigazgatási tanfolyam elvégzésére,* arra, amiről a régi törvény végrehajtásánál nem tudni miért — elfelejtkeztek. A jogi tudomány birtokosa nem biztos, hogy érti a közigazgatást, mert mindenhez rátermettség és széles látókör szükséges. Állítom, hogy lehet jogászember is vezetője városszabályozásnak, vagy üzemi ügyosztálynak, ha self-made-man módjára megtanulja szívós akarattal mindazt, amit tudni kell az ilyen ügykörök ellátásánál, azonban

azt mondani, hogy mérnök nem lehet a városépítés, vagy üzemi ügyek irányítója: ez több mint nevetséges.

Ép ilyen fonák eljárás gyakorlatba vinni azt, hogy közegészségügyi osztályt nem vezethet orvos, vagy a közoktatásügyet egy nagyszerűen képzett tanár, mert az nem európai és nem kultúrfelfogás.

— Én tehát nem akarom, hogy a jogászok és mérnökök között tovább folytatódjon vagy kiújuljon a béka-egérharc. Itt a városigazgatás ügykörét is merni kell, amire nem elég a jogi oklevél: azt meg kell tanulni, de azt megtanulhatja más is, tehát a technikus is.

Ezeket mondotta *Becsey* Antal erről a nagyfontosságú problémáról, amelynek talán sohasem volt olyan aktualitása, mint manapság. Valóban minden tényezőnek arra kellene törekedni, hogy ez az egyrészt közérdekű, másrészt egy kiváló hivatottságú szakmát érintő méltánytalan rendszer a *fővárosi közigazgatás modernizálása során megfelelő orvoslást nyerjen.*

Csak a megszervezett állásokat töltik be a soronkövetkező tisztújítás során

Hosszas előkészítés szükséges a harmadik alpolgármesteri és az új tanácsnoki állások visszaállításához A közgyűlés hangulata műszaki alpolgármestert akar a városháza vezetőségében

Az új fővárosi törvény rendelkezései szélesebb lehetőséget nyujtanak a tisztviselők előmenetelére. A törvény ugyanis rendszeresíti és visszaállítja a *harmadik alpolgármesteri állást,* kiegészíti *a tanácsi ügyosztályokat* és szaporítja *az elöljáróságokat,* ami azt jelenti, hogy 8 vezető tisztviselői állással több van és ez természetesen jótékony hatást gyakorol a fogalmazási kar gyorsabb előléptetésére is. A tisztújítás lefolytatása előtt szó volt arról, hogy *ezek az állások már most betöltésre kerülnek* és ezzel sok remény valósággá válhat. A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint

szó sem lehet arról, hogy az új állások már most betöltésre kerüljenek,

mert ehhez még különböző előkészítések és kormányhatósági hozzájárulások szükségesek. Az új állások szervezéséről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről

beavatott helyről

a következő információt kaptuk:

— A főváros közgyűlése két évvel ezelőtt olyan határozatot hozott, hogy *szükségesnek tartja a három tanácsnoki állás visszaállítását, és ennek következtében a megszüntetett harmadik alpolgármesteri hatáskör megszervezését.*

A most soron következő tisztújítás azonban csak arra szorítkozhat, hogy a meglevő állásokat töltse be, mert a fővárosi törvény rendelkezései szerint az új állásokról előbb szabályrendeletet kell alkotni.

A törvény ugyanis nem azt mondja, hogy az új állásokat meg *kell* szervezni, hanem hogy a három tanácsnoki és az alpolgármesteri állást meg *lehet* szervezni. Ennek következtében először az elnöki ügyosztály elkészíti a szükséges *szabályrendelet-tervezetet,* azt átadja a *jogügyi bizottságnak,* ahonnan a *közgyűlés* plénuma elé kerül. A további eljárás rendje a *kormányhatósági jóváhagyás* biztosítása és ha mindez sikeresen befejezést nyert, csak akkor lehet szó az új állásokra való pályázat kiírásáról, valamint a választások megejtéséről. Külön nagy probléma, hogy

a harmadik alpolgármesteri állást jogi vagy műszaki képesítéshez kössék, mert a törvény erre nézve sem tartalmaz konkrét utasítást.

Az kétségtelen, hogy a főváros kiszélesedett adminisztrációja kívánja az új főtisztviselői állások megszervezését és ha az új törvényhatóság nyomban hozzá is fog ehhez a munkához, annak eredménye csak hónapok mulva fog mutatkozni. Számításaink szerint

az első őszi közgyülések napirendjén szerepelhet csak az új állások betöltése,

amelyek iránt a városházi tisztviselők körében érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A községi pártok vezetői és a városháza irányító tényezői még nem tanácskoztak afelől, hogy a harmadik alpolgármesteri állást milyen képesítéshez kössék. Nagy általánosságban azonban kialakult egy felfogás olyan irányban, hogy

a felgyülemlett műszaki természetű kérdések fontosságára való tekintettel, a harmadik alpolgármester műszaki képesítéssel rendelkezzen.

A törvény intenciója is ez volt, annak ellenére, hogy semmi nyoma sem látható az 1930:XVIII. t. c. paragrafusai között. A végleges döntés a törvényhatósági tanács javaslata alapján *a közgyülés kezében van* és ha figyelembe vesszük, hogy a törvényhatósági bizottságnak számos és tekintélyes technikai tagja van: már most bizonyosra vehető, hogy *a harmadik alpolgármesteri állásra egy műszaki képzettségü szakembert fognak megválasztani.*

Kevesebb képet és szobrot vásárol a főváros

Alkalmazkodni kell a takarékossági szempontokhoz Liber Endre tanácsnok nyilatkozata

A költségvetés általános leszűkítése következtében képzőművészeti körökben meglehetős idegességgel látják a képvásárlásokra szánt összeg kicsiny voltát és attól tartanak, hogy ebben az évben *a művészetek támogatása* lényegesen alatta marad a multévi méreteknek. Tudvalevő, hogy a főváros művészeti ügyekkel foglalkozó ügyosztálya minden alkalmat felhasznál a hazai képzőművészet pártolására és ennek tudható be, hogy *minden tárlaton és kiállításon megjelennek a művészeti bizottság tagjai, hogy érdemes művészektől képeket vásároljanak.* A művészetek támogatásáról és általában a képvásárlások menetéről

Liber Endre tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A multévi 106.000 pengővel szemben ezúttal mindössze csak 80.000 pengő áll rendelkezésre, ami természetszerűleg maga után vonja, hogy a vásárlásokat restringálni kell. Önként értetődően le kell csökkenteni a művészköröknek is a maguk várakozásait, mert

a főváros úgy a képek, mint a szobrok és egyéb művészi kivitelű tárgyak vételénél kénytelen alkalmazkodni a takarékossági szempontokhoz.

Szó sem lehet arról, hogy a büdzsében megállapított kereteket túllépjük, de azért igyekszünk a vásárlásokkal előmozdítani a fővárosnak azt a hivatását, hogy a festőművészeket és szobrászokat a lehetőség szerint további művészi munkára serkentse. Az elmult napokban a *Szinyey-Társaság kiállításán, valamint a Műcsarnok jubiláris tárlatán vásároltunk művészi értékü festményeket* és a még hátralevő kiállításokon is újabb értékekkel gazdagítjuk a főváros gyüjteményét.

— Sajnos, egyelőre

szó sem lehet annak a régi tervnek a megvalósításáról, hogy a főváros tulajdonában levő képzőművészeti tárgyakat egy állandó kiállítás keretébe csoportosítsuk.

Nem egy alkalommal felmerült az a gondolat, hogy az Andrássy úti *régi Műcsarnokot* erre a célra igénybe vegyük, azonban ma ez olyan horribilis költségekkel járna, hogy a tervbről egyelőre le kell mondani, pedig a főváros gyüjteményanyaga felöleli *az újkori festészet fejlődési fokozatait* és a képkedvelőknek olyan látványt tár elő, amelyben mindenkinek öröme telik. Addig is, amíg a fővárosi gyüjteményes múzeum testet ölt, a *képeket és szobrokat a különböző hivatalokban helyezzük el* és természetesen nagy körültekintéssel gondoskodunk azok épségben tartásáról.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan !

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAI UCCA 48
TELEFÓN: Aut. 870-26

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITÖMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I., KELENHEGYI ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—8

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
Budapest, VII., Cinelia út 49
TELEFÓN: Zugló 66-84

Kövezőmester és útépitési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

Kálnai építési vállalata.
Istvántes u 3/c. T. 456-03.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFÓN: J. 373—71

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYORGY Alapitva 1875
A Tomancsik rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31 Telefón: Z. 63—58

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

Február 18-án tartják meg a polgármesterí választó közgyülést

A pályázat határideje február 12 — Általános érdek a tisztújítás gyors és zavartalan lebonyolítása

A tisztújítás kérdése: ez érdekli most legjobban a városháza összes tényezőit. Hosszú hetek óta másról sincsen szó, mint a tisztújítás esélyeiről és a fővárosi tisztviselők érthetően mindent elkövetnek, hogy egyrészt régi beosztásukat és rangsorolásukat visszakapják, másrészt, hogy a lehetőség szerint magasabb fizetési osztályba kerüljenek.

A fővárosi tisztújítás akkor nyer aktualitást, amikor a főpolgármester, a polgármester és az ügyosztályvezető tanácsnoki választások teljes egészükben lebonyolítást nyertek. *Január 28-án*, szerdán választják meg a főpolgármestert és önként értetődik, hogy ezt követőleg *nyomban kiírják a pályázatokat a további főtisztviselői állásokra.* Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint

a főpolgármester hivatalba lépésének napján, január 29-én kiírja a pályázatokat a polgármesteri, az alpolgármesteri, a tiszti főorvosi és tiszti főügyészi állásokra.

A pályázat határideje *február 12-én* jár le és nyomban intézkedés történik elsősorban a polgármestert választó közgyűlés összehívása iránt. Az eddigi tervek szerint

február 18-án, szerdán választják meg a polgármestert,

és még ugyanazon a héten *február 21-én, vagy 22-én kerül sor a többi állások betöltésére.*

Gyors egymásutánban következik most a tisztújítás lefolytatása. A *törvényhatósági tanács* megválasztása után már az első ülésen megválasztják a *tanácsnokokat*, majd azokat a tisztviselőket, akiknek választása az új törvény értelmében a törvényhatósági tanács hatáskörébe tartozik.

A főpolgármesterválasztás után

a kijelölő választmány tart ülést,

ahol megfelelő módon előkészítik a jelöléseket. Az új törvényhatóság megalakítása végeredményben tehát csak akkor válik véglegessé, ha az összes tisztviselői állásokra a választásokat lefolytatták. Várospolitikai körökben, de a nagyközönség széles rétegeiben is úgy ítélik meg a tisztújítás ügyét, hogy azt

lehetőleg a leggyorsabb tempóban hajtsák végre, mert mindenki érzi a mai helyzet lehetetlen voltát: az adminsztráció nagyfokú megbénultságát.

Ha a törvényhatósági tanács befejezi a tisztviselői állások betöltését, akkor az új tervek és programok megvalósítására is végre sor kerülhet.

További engedmények esetén a főváros még a nyár folyamán átveszi a HÉV-et

Az új szakbizottság első teendője az átvétel előkészítése — Március 15-ig meghosszabbították az opciót

Lobmayer Jenő tanácsnok nyilatkozata

Több mint egy esztendeje, hogy a HÉV mögött álló tőkecsoport azt az ajánlatot tette a fővárosnak, hogy vegye át a vasúti üzemet. Az akkori ajánlat *meglehetősen súlyos feltételeket* szabott ennek a különben értékes közlekedési vállalatnak a megváltására és bár a főváros elvileg hajlandónak mutatkozott a tranzakció lebonyolítására: *szükségesnek mutatkozott egy olyan irányú akció lefolytatása, hogy a felkínált kikötések enyhítessenek.* A tárgyalások hosszú hónapokon át folytak és azzal az eredménnyel végződtek, hogy a közlekedési bizottságból delegált hetes albizottság előnyösebb feltételeket tudott kieszközölni. Úgy volt, hogy a végleges döntést még a mult év folyamán meghozzák, azonban

a törvényhatósági választások közbejötte miatt a tranzakció véglegesítése elmaradt.

A HÉV-érdekeltség messzemenő előzékenységgel vállalkozott arra, hogy az átvételre kikötött opciós jogot esetenként prolongálja és legutóbb írásbeli okiratot adott arról, hogy

a kizárólagos elővételi elsőbbséget január 1-ről március 15-ig meghosszabbította.

Városházi körökben úgy látják, hogy a végleges döntés már nem húzódhat sokáig és az új törvényhatóság rövid időn belül foglalkozik a környéki közlekedés átvállalásának problémájával.

Alkalmunk volt erről a nagyfontosságú kérdésről

Lobmayer Jenő dr. tanácsnok,

a közlekedésügyi ügyosztály vezetőjének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Felfogásom szerint a közlekedési szakbizottság megalakulása után nyomban megkezdődhetik a HÉV-ügy lebonyolítása. Az elmult ciklusban kiküldött hetes albizottságának működése megszűnt anélkül, hogy funkcióját befejezte volna, bár el kell ismerni, hogy *jelentős eredményeket ért el a főváros érdekeinek képviseletében.* Sikerült két alkolommal lecsökkenteni a feltételeket és az új ajánlat csak azért nem juthatott a szakbizottság plénuma elé, mert a választások miatt a közlekedési bizottság is befejezte munkásságát. Nem volna értelme annak, hogy a módosított ajánlatot most erőltetve a régi bizottság elé terjesszük, de

ha az új bizottság megalakul, első teendő az lesz, hogy az eddigi anyagot bemutassuk a bizottság tájékoztatása érdekében.

— Elképzelésem szerint az új bizottság elnöke 8—10 napi határidőt fog szabni a HÉV anyag teljes áttanulmányozására és akkor a *döntés a kora tavaszi hónapokban megtörténhetik.*

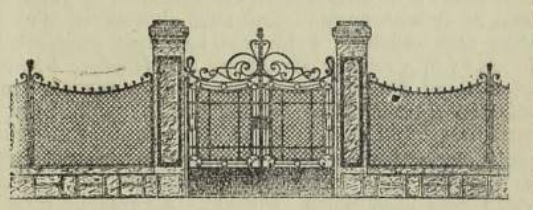
Más oldalról nyert információink szerint, a városháza vezető tényezői megelégedéssel látják az ajánlattevők kedvezőbb feltételeit. Annak idején a 30 évre tervezett amortizáció 2,100.000 pengős évi törlesztés mellett kb. 63,000.000 pengő terhet jelentett volna. Az ajánlattevők és a főváros is úgy képzelték, hogy az *átvételi teher egy amortizációs kölcsön formájában volna legkönnyebben biztosítható*, míg az alternatív másik ajánlat 26,000.000 pengős készpénzfizetési feltétel mellett volt hajlandó a Helyiérdekű vasutat a főváros tulajdonába átengedni. A 26,000.000 pengős vételárból sikerült lefaragni, úgy hogy az első engedmény 23 és félmilliós vételárat kontemplált, ezt követte egy újabb félmilliós engedmény, vagyis

ma a HÉV vételára a vasút minden tartozékával, felszerelésével együtt 23,000.000 pengőbe kerül.

Amennyiben a 30 éves törlesztéses rendszerre térnének át, úgy a vételár nem 63 millió, hanem csak 54 millió, ami már *jelentős engedménynek számít.* Alkalmunk volt véleményt kérni a tranzakció kilátásairól, amelynek során a legilletékesebb tényezőknek az álláspontja abban foglalható össze, hogy

a HÉV átvételét feltétlenül végrehajtják, ha további kisebb engedményekre kilátás nyílik.

A városházi körök felfogása szerint a *szerződés megkötése ebben az esetben még a nyár bekövetkezte előtt megtörténhetik* és akkor csak az van hátra, hogy a pontos leltári anyag felvétele után Budapest székesfőváros birtokba vegye a pestkörnyéki villamosvasúti hálózatot.

Lakatosmunkák
Rácskerítések
Litiracsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ
ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Beér Sándor
vésnöki műintézete
TELEFONSZÁM AUT. 824—29
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

Működ- és burkolómunkák, betoncsövek
Budapest, V, Vigszinház ucca 5. Tel.: 298-37
ANDREA
Cementárugyár és Epitőipari R.T.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefón: Aut. 626-27. * Telefón: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egyutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778 Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

Január hó 27-én, kedden kezdődött a 30 tagból álló
KUBÁN KOZÁK KÓRUS
tíznapos vendégjátéka a
NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN
Játszási idő:
délután ½6—½8-ig
este... 9— 1-ig
Belépődíj nincs!
Uzsonna-kávé 1 pengő 20 fillér. Esti fekete 1 pengő

IDEGES, INGERLÉKENY,
mert megnehezedett a megélhetés gondja. Szakítson tehát az idegeket romboló nikotinnal és szívjon nikotinmentesített szivart és cigarettát
A NIKOTEX MEGVÉDI EGÉSZSÉGÉT!

Párt és klub

Az Egységes Községi Polgári Párt és a *Polgári Egység Klubja* heti társasvacsoráján nagyszámban jelentek meg a klub tagjai, köztük több országgyűlési képviselő, felsőházi tag és törvényhatósági bizottsági tag. Jelenvoltak: *Éber* Antal, *Becsey* Antal, *Bucsánszky* Bertalan, *Petracsek* Lajos, *Morvay* Zsigmond, *Bódy* Tivadar, *Dorner* Gyula, *Szabó* Sándor, *Márkus* Jenő, *Erősdy* Sándor, *Bánó* Dezső, *Nagy* Gyula, *Csécsi-Nagy* Miklós, *Faber* Fülöp, *Szécsi* Ernő, *Wellisch* Andor, *Scheuer* Róbert, *Usetty* Béla, *Pompéry* Elemér, *Ledermann* Mór, *Sümeghy* László, *Grosch* Károly dr., báró *Babarczy* István, *Hutiray* Gyula dr., *Békeffy* Elemér, *Körmendy* Jenő, *Gazdy* Jenő, *Bohn* József, *Schmidt* Richárd, *Kármán* Norbert, *Vigyázó* Géza, *Róna* Sándor, *Hubert* Vilmos, *Orova* Zsigmond, *Martin János* és még sokan mások. A vacsora során *Becsey* Antal nagyobb beszéd keretében emlékezett meg arról, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* az örökös tagok választása folytán megerősödött a közéleti kitűnőségeken kívül azokkal is, akik eddig is a főváros érdekében nagy és érdemes munkát fejtettek ki. Utalt *Pompéry* Elemér, *Scheuer* Róbert és *Wellisch* Andor érdemeire, akik most ismét a törvényhatóság tagjai lettek, és bár tompítja az örömet, hogy vannak még, akik egyelőre aktív részt nem vehetnek a főváros ügyeinek intézésében, de meg van a remény arra, hogy a *tétlenségre kárhoztatott nagy értékeket rövidesen ismét a főváros szolgálatába lehet állítani.* Szólott ezután arról, hogy a tisztújítás körülbelül március közepéig tart el, márpedig októberben kezdődött a választási mozgalom és öt hónapon túl a választási izgalmaktól fűtött városházán nem lehet várni azoknak a problémáknak a megoldását, amelyek az életet szolgálják. Éppen ezért fokozott mértékben kell teljesíteni kötelességüket azoknak a szerveknek, amelyek a főváros életében az új törvény rendelkezése folytán működnek, így különösen a kistanácsnak és az üzemi igazgatóságoknak. Az egybegyűltek nagy éljenzése közben rámutatott arra, hogy *Ripka Ferenc főpolgármester teljes mértékben rászolgált eddigi működésével is arra a bizalomra, amely most iránta megnyilvánult.* Ismeri a főpolgármester tevékenységét és látta azt az óriási munkát, amelyet *Ripka* Ferenc kifejtett, amikor nemcsak a kisegzisztenciák érdekében dolgozott, de emellett a város nagy problémáinak megoldására is kezdeményező lépéseket tett, ezeken felül pedig az államhatalom és a város érdekeinek összhangját is ápolta és megteremtette. Az ő egyénisége és eddigi munkássága érdemessé tette arra az egyhangú bizalomra, amely iránta megnyilvánult. A résztvevők lelkesen éljenezték *Ripka* Ferencet és nagy óvációval fogadták *Becsey* Antal beszédét, akinek szavaira válaszolva, a most bekerült bizottsági tagok nevében, *Wellisch* Andor mondott köszönetet.

— *A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt* 600 terítékes társasvacsorán ünnepelte elnökének, *Usetty* Béla országgyűlési képviselőnek a fővárosi törvényhatósági bizottság örökös tagjává történt megválasztását és *Wellisch* Andor műépítésznek a törvényhatósági bizottságba való meghívását. *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos, a párt ügyvezető alelnöke köszöntötte elsőnek *Usetty* Bélát a legszebb és legértékesebb polgári kitüntetéshez, amelyet közpályán működő férfiú a polgárság érdekében kifejtett munkásságáért jutalomként kaphat. A ferencvárosi polgárság nevében igaz szeretetéről, hűségéről és ragaszkodásáról biztosította *Usettyt,* majd üdvözölte *Wellisch* Andort, a IX. kerület harmadik egységes községi polgári párti bizottsági tagját a főváros képviselőtestületében. *Wolf* István MÁV főfelügyelő a vasutasok, *Springer* Ferenc dr. az FTC üdvözletét tolmácsolta Usettynek, aki mint az FTC társelnöke a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel karolja fel e sportklub ügyeit. *Leszlauer* Gyula és *Somló* József az iparosok, *Márer* Mór és *Hammang* József a kereskedők nevében köszöntötték az új örökös tagot. *Payr* Hugó törvényhatósági bizottsági tag a párt központjának és a kőbányai polgárság szívélyes üdvözletét és igaz nagyrabecsülését fejezte ki *Usetty* Bélának azért a fáradhatlan, önzetlen, a kisemberek iránti meleg emberbaráti érzéstől áthatott munkájáért, amelyet egy évtized óta a főváros törvényhatóságában kifejtett. *Usetty* Béla megválasztása megbecsülése volt az ő személyén kívül a ferencvárosi polgárságnak is, amely mindenkor támogatta a községi polgári párt vezetőségét közérdekű akcióiban. *Szentessy* József igazgató *Wellisch* Andort köszöntötte fel és kérte, hogy továbbra is legyen az iparosság érdekeinek meleg szószólója a városházán. Mélyen meghatottan mondott köszönetet *Usétty* Béla a meleghangú és igaz szeretetből fakadó üdvözlésekért, majd kifejtette, hogy az őt ért megtisztelteltést áthárítja a kerület polgárságára, amely megértette az idők szavát és nagy tömegekben vonult be a békés munkát megvalósító községi polgári párt táborába. A legfiatalabb örökös tag a régebben és a most megválasztottak között és ez azt a kötelezettséget rója reá, hogy még nagyobb részt kérjen a munkából, a bizottsági tagokra váró feladatok elvégzéséből, mint tagtársai, mert az őket most ért megtiszteltetés nemcsak díszt, hanem súlyos kötelességek lelkiismeretes teljesítését is jelenti. Büszke arra, hogy mint ferencvárosi polgár érte őt a kitüntetés, amelyért elsősorban polgártársainak tartozik köszönettel. Végül szívélyesen üdvözölte az új bizottsági tagtársát, *Wellisch* Andort, akivel évek óta a legnagyobb összhangban együtt működik a fővárosi közéletben.

— *Tagavató vacsora a Lipótvárosi Polgári Kaszinóban.* A *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* szerdai társasvacsoráján az új tagok avatásával kapcsolatban meleg ünneplésben részesítették *Scheuer* Róbertet, a kaszinó elnökét abból az alkalomból, hogy *Glücksthal* Samunak örökös taggá való megválasztásával tagja lett a főváros törvényhatósági bizottságának. *Gergely* Ödön dr. alelnök mondotta a tagavató beszédet és jelentette be a társasvacsora nagyszámú közönségének lelkes éljenzése és tapsa közben, hogy *Scheuer* ismét bekerül a főváros képviselőtestületébe, majd felolvasta *Kozma* Jenőnek a kaszinóhoz intézett szívélyes hangú üdvözlő levelét. *Z. Gyenes* Rózsa dr. az új tagok nevében megköszönte az üdvözlést, *Földes* Péter pedig a kaszinó áldozatkészségét, amellyel kiküldte Párizsba tanulmányútra. Ezután *Dési* Géza orsz. képviselő nagyhatású beszédben kifejtette, hogy mindent el kell követni Trianon szétzúzására és ezért elsősorban le kell bontani a belső Trianont, a polgárság sorai közé emelt válaszfalakat. Csak ezzel enyhíthető az a döbbenetes nyomor is, amely miatt jogosan hangos jajszóval segítést sürget minden foglalkozási ág és társadalmi réteg. A gazdasági válság leküzdésének egyik leghatásosabb eszköze a polgárság szervezettsége, amelyre éppen a *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* és annak fáradhatlan elnöke mutat példát a főváros többi kerületének. Végül kérte a kaszinó tagjait, hogy továbbra is azzal a szeretettel és törhetetlen ragaszkodással kövessék nagytehetségű vezérüket, amelyet jó és rossz sorsban eddig is iránta tanúsítottak. A társasvacsora közönsége hosszasan megtapsolta *Dési* Géza fejtegetéseit, majd *Hlavathy* Imre mondott köszönetet a kaszinót és elnökét ért elismerésért, amelyet azzal viszonoznak, hogy hűségesen kitartanak a szélsőségektől mentes polgári egység frontján.

MÁJUSBAN ÜZEMBE HELYEZIK AZ ELSŐ VÍZTISZTÍTÓ BERENDEZÉST

ÉPÜLNEK A BUDAI VÍZMŰ ÚJ KÚTJAI — ELŐKÉSZÍTIK A VÍZHÁLÓZAT FELFRISSÍTÉSÉT

A Vízművek igazgatósága serény munkát folytat az *új budai vízműtelep* megépítésének gyors lefolytatása érdekében. A megyeri központi telepen és a vele kapcsolatos víztermelő területeken mérnökök és munkások dolgoznak a szükséges 89 új kút feltárásán és üzembehelyezésén. A tervek szerint ezek az új kutak túlnyomórészt a *szentenderei szigeten nyernek elhelyezést* és kizárólag azt a célt szolgálják, hogy a budai városrészek tökéletes vízellátását biztosítsák. A talajkutatási munkálatok és az előkészítés irányításában tevékeny részt vesz *Borvendég* Ferenc tanácsnok, aki az elmult héten napokon keresztül a helyszínen tartózkodott és a maga részéről mindent elkövet, hogy ezek a teendők fennakadás nélkül bonyolíttassanak le.

A munkálatok menetéről és azok várható eredményéről

a Vízművek igazgatóságánál

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros vízellátásának elsőrendű érdeke, hogy a budai önálló vízműtelep mielőbb megkezdje működését. A munkaprogram szerint

tavasz közepére befejezik a 89 kút üzembehelyezését és remélhető, hogy a budai Vízmű még ennek az esztendőnek a folyamán rendelkezésre fog állani.

Magától értetődik, hogy *a túlméretezett vízfogyasztás kielégítésére az új vízműtelep nem lesz tökéletesen elégséges* és éppen ezért ez a munkálat csak első állomása annak a törekvésnek, hogy a fővárosban a vízellátás minden tekintetben kifogástalanná váljék. Természetesen a pénzügyi lehetőségektől függ a további munkaprogram lefolytatása, mert anélkül még mindig az a helyzet áll elő, hogy megfelelő mennyiségű víz áll ugyan rendelkezésre, de azért

a nyári hónapokban továbbra is szem előtt kell tartani a takarékossági szempontokat.

Mindenesetre elérjük azt, hogy *az eddigi jogos panaszok a budai vízellátás tekintetében megszűnnek,* a pesti oldalon pedig eddig sem volt baj, és talán a helyzetet úgy minősíthetjük, hogy *Budapest vízellátása kielégítő lesz.*

— Nagy gondot fordítunk arra, hogy *a víz vastartalma* miatt elhangzott panaszokat megszüntessük. A törvényhatósági közgyűlés tudvalevőleg engedélyezte a víztisztító berendezések felállítását. A szükséges gépeket a Vízművek igazgatósága megrendelte és a közeljövőben már szállítják is ezt a technikai berendezést. Számításunk szerint

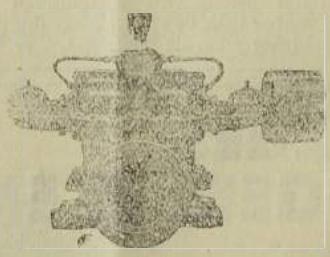
május 1-re az első berendezést üzembe helyezhetjük, míg a további víztisztító gépek az ősz folyamán kerülnek szolgálatba.

A nehézségek különösen a palotai szigeteken elhelyezett kutak körül mutatkoznak, de ha a víztisztítást ezeknél a kutaknál intenzíven megkezdjük, akkor bizonyos, hogy a *budapesti víz minősége ellen emelt kifogások azonnal megszűnnek.*

Értesülésünk szerint *a vízműveknél máris előkészítik a további beruházások műszaki és pénzügyi feltételeit* és ha a tervezett hosszúlejáratú *külföldi kölcsön* felvétele valósággá válik, akkor tovább folytatják a budapesti vízhálózat reorganizálását.

KRE-PA
BIZTOSAN IRT

PATKÁNYT ÉS EGERET
Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ⊕ Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFON: 230—54

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci út 4.

Telefon: Aut. 222-10.
Sürgönycím: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádogos, víz- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFON: 119—91.

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-u 44
Telefon: A. 907-03.

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Vállalkozási Hirlap

Munkaalkalmakat vár az iparosság tavaszra

Helyzetjelentés a szakmák foglalkoztatásáról

A kézművesipari szakmák foglalkoztatása az elmult évben a legkisebb mértékre csökkent és a más években rendszeresen visszatérő idénymunkák is elmaradtak. *Nemcsak a fogyasztóközönség, de még az állam és a törvényhatóságok is a szigorú takarékosság elvén beszerzéseiket minden téren lecsökkentették.* A foglalkoztatás mérve ilymódon átlag 30%-kal mögötte maradt az 1929. évi forgalomnak. Számos kisiparos üzem kénytelen volt üzemét megszüntetni, hogy életlehetőségeit más foglalkozással biztosítsa és azok lajstromában, kik a vagyontalansági esküt leteszik, feltűnő nagy számban vannak kézművesiparűzők is.

December folyamán a kézművesiparban tetőfokára emelkedett a válság. A téli évad első hónapjában szükségszerűen fellépő *építőipari* munkanélküliség mellett más években kisebb belső munkák és tatarozások biztosították az üzemek csökkentett munkáslétszámmal való folytonosságát. Ezidén úgyszólván minden munkaalkalom kiapadt.

Az építőiparban foglalkoztatott kézművesiparosság azonban kora tavaszra az építkezések megélénkülésére számít.

Szentesítésre került *a kis családi házak építését állami kölcsönnel elősegítő törvény,* mely legalább 30 millió pengőt van hivatva belevinni a gazdasági élet vérkeringésébe. Ez az összeg aránylag ugyan kevés és az egész ország területére való szétforgácsolódása folytán legfeljebb úttörő építkezési megmozdulásra szolgáltat alkalmat, de a magánépítkezést

a házadómentességnek

ugyanesak most hatálybalépett új törvénnyel való biztosítása fogják előmozdítani. Az elavult házak modernizálása, emeletráépítések és toldaléképítkezések, valamint a lakások szükségszerű tatarozása is munkaalkalmat fog jelenteni. Külön akció indult meg a kis családi házak építésének a vidéki városok törvényhatóságai részéről telkekkel és olcsó törlesztéses kölcsönökkel leendő támogatása érdekében.

Az *építkezési mellékiparágak* közül talán legtöbbet

az asztalosipar

szenvedett, melynek foglalkoztatása az elmult esztendőben az üzemek kapacitását alig 30—40% erejéig vette igénybe, úgyhogy a szakma művelőinek túlnyomó része megélhetési lehetőségeit sem találta meg. Az építkezések szünetelése a berendezéseket készítő bútorasztalosok forgalmát is igen kedvezőtlenül befolyásolta.

A szerelőiparban

a munkások túlnyomó része elbocsátásra került, a szakmában előforduló tatarozási és javítási munkaalkalmak nagy részét kontárok végezték, de érzékeny károkat okozott a hatósági üzemek versenye is.

A vas- és fémipari szakmákat

az építkezések elmaradásán kívül a háztartási és közszükségleti cikkek fogyasztásának teljes ellanyhulása fosztotta meg munkaalkalmaitól. *A rézművesek, csillár,* valamint *armatúrakészítők* a félkészgyártmányok árának a kartellek által való diktatórikus megállapítása miatt küzdöttek nagy nehézségekkel.

A műszerészipart

teljes pangásra utalta az a tény, hogy a közintézmények szükségleteiket a minimumra korlátozták, vagy házilag fedezték. Az *elektromos mechanikai ipar* annak dacára, hogy árban és minőségben a külfölddel szemben is versenyképes, a külföldi áruk beözönlése ellen folytat nehéz küzdelmet. A külföldi cikkek kelendőségének magyarázata nem is annyira minőségi előnyben, mint inkább a külföldi hitelfeltételek kedvezőbb voltában rejlik. A *rádióműszeripar* talán az egyedüli szakma, melyben némi javulás tapasztalható. A rádiótechnika fejlődése és az adóállomások berendezése az amatőrködést lassan kiszorítják és a kezdetleges készülékek helyét a műszakilag megépített és szakszerűen készített vevőgépek foglalják el.

Megkezdik a Garai téri piac építését

Az árusokat ideiglenes bódékban a környező uccákba helyezik el

A sok nehézség leküzdése után végre megindul a Garai téri piac újjáépítése. Bár az árusok *egyrésze* az utolsó pillanatban is megkísérelte, hogy az ideiglenes elhelyezés kérdését másként oldják meg, mint ahogyan azt a hivatalos tényezők tervezték, nevezetesen, hogy az építkezés tartama alatt az árusítás ne a környező uccákban, hanem a régi Lóversenytéren, vagy más helyen történjék, mégis a hivatalos álláspont győzött és arra a másfél-két esztendőre, amíg a Garai téri piac építkezése tart, az árusok a teret környező uccákban létesítendő fabódékban kapnak elhelyezést.

A főváros közélelmezési ügyosztálya most intézkedett a fabódék felépítése iránt. Mint ismeretes, nyilvános versenytárgyalást írtak ki erre a munkára, és a kiírási feltételek szerint alternatív ajánlatokat lehetett tenni. Az egyik alternativa szerint pályázni lehetett olyképpen, hogy a vállalkozó csupán ez év végéig használatra bocsátja a bódékat, tehát bérbeadja és erre az egész időre átalány-bérösszeget állapít meg; a másik alternatíva szerint havi bérösszeget kérhetett a vállalkozó, míg a harmadik lehetőség a bódénak örökáron való eladására vonatkozhatott.

A megtartott versenytárgyalás alapján a főváros a legelőnyösebbnek a *Hellenbrand* János cég ajánlatát találta, amely a 442 darab fabódéért az ez év végéig való használat fejében 41.498 pengőt kért, míg a további használat esetén havi 2500 pengő bért állapított meg. Arra az esetre, ha a használati idő után a főváros örökáron meg akarja tartani a bódékat, egyenként további 8000 pengőt kér, tehát a 442 darab fabódét összesen 49.498 pengőért bocsátja a főváros örök tulajdonába.

Tulajdonképpen a legolcsóbb ajánlatot a *Wellisch Tibor építő- és faipari vállalat tette,* amely az év végéig való használatért csak 35.884 pengőt számít, azonban a további igénybevétel esetén havi 4000 pengőt kér, végleges megváltás fejében pedig további 25.000 pengőt igényel, úgy hogy ennél az ajánlatnál végeredményben 60.884 pengőért jutott volna a főváros a bódék birtokába. Mivel az árusítóbódéknak örökáron való megvétele a versenytárgyalás eredménye szerint gazdaságosnak mutatkozott, ezért *a főváros a Hellenbrand-cég ajánlata mellett döntött,* mégpedig olyan formában, hogy a fabódékat örökáron szerzi meg. Számítanak ugyanis arra, hogy a Garai téri piac építkezése 1932 nyaráig fog elhúzódni.

A Garai teret környező összes uccákban már a jövő héten megkezdik a bódék felállítását. A napokban helyszíni szemle volt, amelyen kijelölték a bódék helyeit. Az árusokat szakmák szerint fogják az egyes uccákban elhelyezni és helyüket a Vásáresarnok igazgatósága jelöli ki. *Remélhetőleg azoknak a kívánságoknak a figyelembevételével, amelyeket az árusok érdekében egyik utóbbi számunkban szóvátettünk.* Február végén már hozzákezdenek a Garai téri faházak lebontásához és az építkezés földmunkálataihoz.

A Városi Mérnökök Országos Szövetségének javaslatai a székesfővárosi műszaki közigazgatásának átszervezése ügyében

Az új fővárosi törvény életbeléptetésével időszerűvé vált a közigazgatás és elsősorban a műszaki közigazgatás átszervezése. A *Városi Mérnökök Országos Szövetsége* mint a székesfőváros mérnöki karát is magában foglaló érdekképviseleti testület, érdekes memorandummal fordult most a törvényhatósághoz, melyben a következő figyelemreméltó javaslatok foglaltatnak:

Mondja ki a törvényhatóság még a tisztújítás előtt, hogy dönteni kíván *a műszaki ügyek vitelének átszervezésére vonatkozó főbb elvek* tekintetében, akár a most életben lévő szervezeti szabályrendelet módosításával, akár megfelelő új szabályrendelet létesítésével, s mindaddig, míg az idevonatkozó határozatok jóváhagyást nem nyernek, addig a műszaki vezető állásokat be nem tölti. Mondja ki a közgyűlés, hogy a főváros *összes* műszaki ügyeinek egységes és szakszerű irányítására *műszaki alpolgármesteri állást létesít,* illetőleg kimondja, hogy a harmadik alpolgármesteri állás egyikének elnyerése *mérnöki oklevélhez* van kötve és elrendeli, hogy az összes műszaki ügyeknek, ügyosztályoknak, üzemeknek irányítása a műszaki alpolgármester feladata.

Minden műszaki ügy, intézet és műszaki jellegű üzem a műszaki ügyosztályokba tartozik,

de megmarad a polgármesternek ama joga, hogy a műszaki ügyeket tetszése szerint sorozza be az egyes műszaki ügyosztályokba.

Mondja ki a közgyűlés, hogy a műszaki ügyosztályok élén *csak mérnöki* képesítésű tanácsnok állhat. Szervezzen a közgyűlés

öt műszaki ügyosztályt,

mégpedig: 1. magasépítési, 2. útépítési és vízépítési, 3. városrendezési és magánépítési, 4. közlekedési, 5. üzemi és gépészeti ügyosztályt.

Létesüljön egy *külön műszaki igazgatási szabályrendelet,* amelybe lefektetendők a műszaki igazgatás és tevékenység főbb elvei. Határozza el a közgyűlés, — polgármesteri javaslat alapján, — hogy a mérnöki és műszaki személyzet létszáma a szükség mérve szerint felemelendő. Történjék döntés olyan irányban, hogy a jövőben minden műszaki jellegű üzem élére *mérnök* állítandó.

Végül pedig mondja ki a közgyűlés, hogy az az 1928. évi közgyűlési határozat, amely 3 újabb jogi minősítésű tanácsnoki és jogi minősítésű harmadik alpolgármesteri állás szervezésére vonatkozik, érvénytelen.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Linoleumburkoló munkát a kunuccai köztisztasági hivatalnál: Császár Ferenc 1806 P.

Parkettmunkát ugyanott: Lesetár Dávid 2384 P.

Bontási munkát a régi piarista épületnél: Temesváry Károly 61.400 P.

Vízvezetéki és csatornázási munkát a kavicsuccai gyermeknyaralótelepen: Rufián István 4433 pengő vállalati áron.

Burkolómunkát a budafoki úti elektromos telepen: Koch és Szilágyi 16.838 P.

Fabódé építését a Garay téri piacnál: Hellebrand János 49.498 P.

Védőkorlátmunkát a vérmezői piacnál: Oetl Antal 2520 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Horthy Miklós szeretetotthon kazánház építésével kapcsolatos kőművesmunkálatokra: Marik Ernő 85.684, Fratricsevics Ernő 85.719, Kemény Sándor 87.930, Katona, Varjas 94.760, Vajdulák József 92.894, Szüts Jenő 97.250, Berényi Ignác 98.668, Kapuszta Gusztáv 99.961, Grenyó és Hengl 99.999, Molnár István 100.623, Benedek Dezső 104.693, Méhes Emil 112.946 P.

Lakatosmunkálatokra u. ott: Frint Ágoston 4759, Braun Miklós 4883, Farkas és társa 4978, Hofherr és Schranzt 5062, Dencs János 5299, Sóti Zoltán 5487, Kajtár Lajos 5665, Pick Ede utóda 6267, Skorka Lajos 6284, Markovics István 6451, Nagy Gyula 6543, Galambos Jenő 6598, Podhorszky Árpád 6670, Sallay Nándorné 6746, Reichenburg Jenő 6894, Haas és Somogyi 6954, Fodor István 7026, Skolkay Mátyás 7215, Kollerich Pál

Parkettpadozati munkára ugyanott: Bárány Ferenc 12.610, Nasici Tanningyár 12.701, Lesetár Dávid 12.798, Bálint Lajos 13.095, Sterner G. 13.400, Pestszentlőrinci parkettgyár 13.405, Fried és Benedek 13.493, Politzer és Oklejszky 13.508, Blezák Jenő 13.774, Radó Ede 14.102, Hufnágel Imre 14.244, Fircsa Béla 16.397, Magyar Ruggyantagyár rt. 16.905 P.

Üvegesmunkára ugyanott: Bukova Lajos 20.980, Braun Ferenc 23.808, Herrling Antal 23.138, Szalféter Ede 23.575, Mihájlovics Györgyné 23.929, Bielek Károly 24.130, Droppa Sándor 24 ezer 986, Könyvesi Vince 25.140, Molnár József 25.987, Sinkó Antalné 26.710 P.

Gázberendezési tárgyak szállítási és szerelési munkálataira ugyanott: Magyar Radiátorgyár 44.500, Molnár Lajos 46.697, Magyar Vegyipari gépgyár 47.388, Sperling Jenő 47.663, Lakos Lajos 50.041, Általános Gázizzófény rt. 54.586, Hokki István 69.370 P.

A kórház kapusépületének ablakponyva munkálataira ugyanott: Magaziner Albert 9396, Magaziner Lajos 9772, Justus Sándor 11.413, Paschka és társa 11.509, Pick Ede 12.124, Gichner János 13.567, Krószl István 14.000, Lediniczky és Társa 14.992, Korányi és Fröhlich 15.194, Roggenbauer Rezső 15.779 pengővel.

A kelenföldi áramfejlesztőtelepen a csőpince födémének föld-, kőműves- és vasbetonmunkálatára: Neuschloss Ödön 77.159, Hlatky József 70.603, Fejér és Dános 78.407, Margalit Andor 79.944, Szücs Jenő 82.178, König, Román és Stein 82 ezer 870, Fratricsevics Testvérek 84.346, Schäffer A. 85 ezer 645, Paulheim és Weninger 89.001, Nagypál Imre 89.725, Bíró Elemér 92.361, Dávid János 92.410, Redner Jenő 93.313, Tömpe Károly 95.511, Sattler Mihály 98.605, Szikrai Dénes 99.314, Pittel és Brausewetter 103.878, Berényi Ignác 104.585, Nagy Testvérek 114.988 P.

Az Újpesti rakparton épülő elektromos Testedzőegyesületi sportház különböző munkálataira ajánlatot tettek:

Vasszerkezeti munkára: Farkas és társa 2486, Magyar vegyipari gépgyár 2556, Pick Ede 2608, Csáky László 2618, Kajtár Lajos 2706, Ganz és társa 2816, Oetl Jakab 3036, Márkus Lajos 3058, Haas és Somogyi 3190, Stieber-féle rt. 3190, Lepter János 3201, Hutter és Schrantz 3231, Máv. Gépgyár 3300, Első Dunagőzhajózási r. t. 3564, Hofherr és Schrantz 3682 P.

Tetőfedőmunkára: Gruber 1905, Helvey Tivadar 1905, Kolarit rt. 1936, Biehn János 1868, Posnanszky és Strelitz 1974, Grozit 2032, Borsodi József 2400, Szikszai György 2838 P.

Parketta - padlómunkára: Schmergel Géza 4526, Nasici Tanningyár rt. 4606, Bálint Lajos 4681, Steiner G. 4712, Radó Ede 4774, Politzer és Okleszky 4867, Pestszentlőrinci 4913, Fried és Benedek 4898, Magyar Ruggyantagyár 7285 P.

Üvegesmunkára: Bielek Károly 1104, Mihájlovicsné 1175, Bukova Lajos 1182, Herrling Antal 1376 P.

Burkolómunkára: Andrea rt. 2390, Walla rt. 2467, Gerber József 2527, Urbach és Tafler 2654, Neuschloss Miksa 2676, Kraszner rt. 2676, Cristofoli Vince 2685, Schillinger Vilmos 2706, Strasser Vilmos 2820, Melocco rt. 2778, Emptió ipari és kereskedelmi rt. 2849, Balogh Ferenc 2907, Barcza Dezső 3017, Borsodi József 3074 P.

Vízvezetéki és csatornázási munkára: Farkas Izor 12.888, Buchta Károly 13.530, Riemer Miksa 13.823, Sámuel György 13.907, Szepesy Sándor 13.945, Fried Zsigmond 14.215, Gál I. 14.282, Deutsch Adolf 14.343, Roth V. 14.457, Rohonci Hugó 14 ezer 501, Kardos Lipót 14 ezer 540, Gyöngyösi István 14.542, Butsovics János 14 ezer 848, Kolbányi és Pákozdy 14.903, Egri I. 15.138, Tóth Imre 15.957, Wolff Márk 16.365, Kvila Gyula 17.394, Morzsányi Herman 17.564, Fort Oszkár 18.818 P.

Szobafestőmunkára: Fratricsevics István, Margitta Ignác 705, Balczó Sándor 738, Vajay Ferenc 739, Líktor Ferenc 752, Scheumann Gyula 755, Remsey Ferenc 766, Tarjányi István 888, Plasinszky József 969, Hantos Testvérek 971, Török és Juhász 1085, Barta, Kanyó és Kuzmann 1088, Környei Lajos 1092, Sztreda Károly 1369, Szarvas István 2024 P.

Gazdasági Értesítő

Változatlanul 14 pengős osztalékot fizet a Pesti Hazai Takarék

Megjelent a *Pesti Hazai Első Takrékpénztár Egyesület* 1930. évi mérlege, amely az előző évi nyereséghez képest alig 200.000 pengős csökkenést mutat. A mai súlyos gazdasági viszonyok között figyelemreméltó eredmény is tanusítja azt a gondos, szakszerű és óvatos vezetést, amely ennél az első takarékintézetünknél szinte tradiciószámba megy. Az igazgatóság javasolni fogja a 3,821.702 pengő tiszta nyereségnek a következő módon való felosztását:

Osztalékra fordíttassék minden részvény után 14 P, adassék a rendes tartalékalapnak az alapszabályszerű 187.000 P helyett 300.000 P, az ingatlanérték-csökkenési tartalékalapnak 100.000 P, az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztárnak 30.000 P, a nyugdíjtartalékalapnak 150.000 P, köz- és jótékonyczélokra az év folyamán folyósított 36.000 P-n felül 15.000 P, a tisztviselők külön jutalmazására 130.000 P és a fennmaradó 51.631 P az 1931. évi nyereség- és veszteségszámlára vitessék át.

A fenti eredmény, amelyre az egész évben uralkodott súlyos gazdasági viszonyok nem maradhattak hatás nélkül és végeredményben a tavalyival szemben mintegy *200.000 Pengő nyereségcsökkenést* idéztek elő, kielégítőnek nevezhető, ha figyelembe vesszük, hogy a mérlegfelállítás ez évben is az intézetnél közismert szigorú konzervatív elvek alapján és úgy történt, hogy a legkörültekintőbb eljárás mellett is a viszonyok hatása alatt elkerülhetetlenné vált veszteségeket és értékcsökkenéseket az intézet tekintélyes *latens tartalékainak igénybevétele nélkül sikerült fedezni.*

A *betétek* álladéka a tavalyi 92,301.333 P-ről 90,332.225 P-re csökkent, ami a hazai tőkeképződés elégtelenségén felül az őszi hónapokban a betétek terén általában mutatkozott nagyobb nyugtalanságban leli magyarázatát. Ezzel szemben *a folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett betétek álladéka* 55,151.809 P-ről 57,859.190 P-re emelkedett, úgy hogy az egyesületnél elhelyezett tőkék álladéka, az egyéb hitelezők tételének beszámításával 179,840.558 P-re rúg.

A *váltótárca* ugyancsak emelkedést tüntet fel és álladéka 102,405.054 P-t tesz. Az *értékpapírokra adott előlegek* a tőzsdei kedvezőtlen viszonyok hatása alatt 5,461.822 P-ről 4,743.548 P-re csökkentek, az adósok egyéb fedezetek alapján, valamint nyílt hitelek és különféle adósok álladéka pedig 39,802.291 P-ről 35,369.434 P-re ment vissza.

A *jelzálogkölcsönüzletben* uralkodó stagnáció dacára az egyesület bizonyos, a viszonyok által korlátolt tevékenységet fejtett ki, aminek folytán folyósításra került *20,000.000 P-t meghaladó új kölcsön.*

Kielégítőnek nevezhető az egyesületi *7 és félszázalékos dollárzáloglevelek elhelyezése.* Eladásra került a tavalyi 5,095.847 P névértékkel szemben 6,284.983 P névérték, amivel a forgalomban levő záloglevelek álladéka 20,427.412 P névértékre emelkedett.

Az intézet folyó évi kielégítő eredményéhez nagyban hozzájárult, hogy az uralkodó szigorú takarékossági elvek a személyi és különösen a dologi kiadások terén a lefolyt évben is érvényesültek, amely tételek az 1929. éviekkel szemben csak alig említésre érdemes emelkedést tüntetnek fel.

Az Egyesült Gép- és Fémárugyárak Rt. január 24-én tartotta ezévi rendes közgyűlését, amelyen beszámoltak a mult év szeptember 30-án végződött 19. üzletév eredményéről. A tiszta nyereség 26.885.96 P volt, amelyből 25.000 pengőt osztalékra fordítanak és január 27-től részvényenként 1 pengő osztalékot fizetnek. Az igazgatóság jutaléka és a tartalékalap dotálása után fennmaradó 1527.63 pengőt új számlára viszik át. Az igazgatóság beszámolója fölemlíti, hogy a gazdasági viszonyok rosszabbodása az idei üzletévnél a forgalom csökkenésében már észlelhető volt, de remélhető, hogy a viszonyok javulni fognak és az új esztendő eredménye kielégítő lesz. A gyárvállalat, amely *Hajós* Manó vezérigazgató, *Hajós* Gyula ügyvezetőigazgató és *Elekes* György műszaki igazgató szakavatott vezetése alatt áll, gyártmányával az ország határain túl is elismerésreméltó sikereket arat. A vállalat speciális gyártmányai: *I. osztály:* Szikvízgépek, szifonok és ezek kellékeinek gyártása. A szénsav felhasználásával összefüggő összes gépek és készülékek előállítása. Szénsavfürdő-készülékek. *II. osztály.* Bor- és sörkimérő-készülékek. Jégszekrények bármily célra és bármily méretben, úgyszintén amerikai hűtőházak törv. védett „Diadal" rendszerben. *III. osztály.* Fémárugyár: pincészeti cikkek, palackkupakok, koronadugók. *IV. osztály.* Hűtő- és jéggyártóberendezések kisebb és közepes üzemre. *V. osztály.* Acélplombák. Ólom- és pecsétplombák. *VI. osztály.* Elektromótorok és különféle tömegcikkek. Egyenáramú mótorok és dinamók. Forgóáramú és váltakozóáramú mótorok. Különféle indítók, stb. *VII. osztály.* Mosó-, főző- és öblögetőgépek magas és alacsonynyomású gőzre, gáz- és aláfűtésre, kézi- és erőhajtásra. Centrifugál ruhacsavarógépek. Vasalógépek gőz-, gáz- és aláfűtésre. Rekeszes gyors ruhaszárító gőz-, gáz- és aláfűtésre. Kalenderek, valamint az összes mosódai-, kelmefestő- és vegytisztítógépek. *VIII. osztály.* Szénsavgyártás.

Támogatást, munkát, különféle kedvezményeket és méltányos elbánást kérnek a hadirokkantak a fővárostól

A hadirokkantak már többízben panaszkodtak a főváros ellen, hogy méltánytalanul jár el velük szemben. Papíron ugyan sok rendelet jelent meg a hadirokkantak érdekeinek védelmében és támogatására, ezeket az intézkedéseket azonban senki sem hajtotta végre. Most, hogy a frontharcosok pártja révén a hadirokkantak is képviselethez jutottak a főváros törvényhatósági bizottságában, ismét fellépnek sokat hangoztatott kéréseikkel. A hadirokkantak vezetősége vitéz árvátfalvi *Nagy* István elnökkel az élén, aki a közgyűlés egyik új tagja, a napokban terjedelmes memorandumot nyujtott át *Sipőcz* Jenő polgármesternek. A memorandum a hadirokkantak számos sérelmét és kívánságát sorolja fel és többek között a következőket tartalmazza:

— A fővárosnál alkalmazott 600 szellemi szükségmunkás közül a hadigondozottak részére 120 helyet ígértek, azonban csak 25-öt juttattak. Azt kérik, hogy most újólag reparálják ezt a sérelmet és

kisegítő munkákra pótlólag legalább 100 hadigondozottat alkalmazzanak.

Elkeseríti a hadirokkantakat az a tény, hogy a főváros egyáltalában nem részesíti anyagi támogatásban a hazafias célok szolgálatában álló szövetség fővárosi csoportjait, holott a legkisebb vidéki város és község is áldozatokat hoz a hadirokkantak érdekében. Kérik tehát, hogy ezt a mulasztását is hozza helyre és

nyujtson segélyt a főváros a hadirokkantak szövetségének.

— A mult évben a polgármester rendeletet adott ki, amely azt tartalmazza, hogy a hivatalok és üzemek elsősorban hadirokkantakat tartoznak alkalmazni. Megállapították azonban, hogy ezt a rendeletet sehol sem tartják be és a városi intézményeknél eddig alig egy-két hadirokkantat sikerült elhelyezni. Megismétlik tehát a kérést és kérik a polgármester szigorú ellenőrzését arra nézve, hogy

minden új alkalmaztatásnál legalább 50%-os arányban hadigondozottat vegyenek fel.

Azt is szeretnék kivívni, hogy *a főváros kötelezze a vele szerződésben lévő vállalkozókat, hogy alkalmazottaik és munkásaik 15 százalékát hadirokkantakból alkalmazzák.*

— A belügyminiszter rendelete előírja, hogy közszállításoknál

a hadirokkant kisiparosok előnyben részesítendők.

Ezt sem tartják be a városházán, ami ellen a szövetség szintén apellál.

A városi fürdőkben minimálisan 50%-os árkedvezményt kérnek,

hasonlóképpen kérik a polgármestert, hasson oda, hogy a *villamosvasutakon, az autobuszon és a helyiérdekű vasúton hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák 50 százalékos kedvezményt kaphassanak.* Végül azt kérik, hogy a főváros által rendezendő

gyermeknyaraltatási akció keretében a hadirokkantak gyermekei korlátlan számban vehessenek részt.

A polgármester *Gallina* Frigyes tanácsnokot, az elnöki ügyosztály vezetőjét bízta meg azzal, hogy a hadirokkantak memorandumában foglalt kívánságokat megvizsgálja és azok teljesítésére nézve javaslatot tegyen.

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert

kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!

Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokombilik,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Teherautomobilok,** autobuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-féle szab. folytonégő kályhálnk** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb.) **a legjobban használhatók.**

Kérjen felvilágositást és árajánlatot!

M. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak

Budapest, X., Kőbányai út 21. Tel.: J. 460-29

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó

Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

König, Román és Stein

mérnökök, építési vállalkozók

Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.

Telefon: József 424—69.

SCHIFF MIHÁLY

paszományos-mester, Budapest, IV. Prehászka Ottokár ucca 8. (Fólemelet)

EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.

A legszebb kivitelben készítek mindenféle **buterpaszományt,** plimó- (paplan) szinórt, horgolt részát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszekat,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecisebb, művészi kivitelben Csillárszalmórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

FAHN SÁNDOR

VÉSNÖKI MŰTEREM VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.

Speciális zás lószegekben. Egyleti- sportjelvények és plake tek. Telefón: J. 415-18

VICTORIA BAMTERIES

Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb

VICTORIA szárazelem

GRABER ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

FRIEDMANN JÓZSEF

ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ

BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK

MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA

MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETON

BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK

Hálók, ebédlők, úriszobák, szalóngarnitúrák, kárpitosáruk

Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár út 52. szám

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betürengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradíciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Roóz Rezső 30 éves ujságírói jubileuma. *Roóz Rezső*, a *Magyar Hirlap* felelős szerkesztője most tölti be ujságírói működésének 30 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból az ujságírói intézmények február 2-án, hétfőn este fél 9 órakor az Otthon Írók és Hirlapírók Körében vacsorát rendeznek tiszteletére. A vacsorán való részvételt *január 30-ig* kell az Otthon Kör titkári hivatalában bejelenteni.

A Községi Polgári Párt egyhangúlag Ripka Ferencet jelölte a főpolgármesteri állásra. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnökletével értekezletet tartott, amelyen a párt 52 bizottsági tagja jelent meg. Az értekezlet egyetlen tárgya a *főpolgármester-választás* volt. A párt egyhangúan elhatározta, hogy a kormányzó által első helyen jelölt *Ripka Ferenc mellé áll és a reá való szavazást pártkérdéssé tette.*

Emléktábla a bombamerénylet áldozatainak. Hétfőn este az *Erzsébetvárosi Kör* dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség részvételével, kegyeletes ünnepség keretében, lepleztek a kör elleni bombamerénylet kilenc áldozatának emlékét megörökítő márványtáblát. *Ugron* Gábor, a kör elnöke nyitotta meg az ünnepséget lendületes beszéddel, amelyben kifejtette, hogy a legborzalmasabb fajtája a gyilkosságnak az, amikor ártatlan embereket, akiket a gyilkosok nem ismertek, kegyetlenül, gyáván bujkálva, pokolgéppel lemészároltak. A gyilkosság e legaljasabb fajtája pusztította ki a kör kilenc derék, munkás, közbecsülésben álló tagját és az értük való gyász és elmúlhatatlan emlékezetük megörökítésére emelte a kör a maradandó márványtáblát. Ezután *Dési* Géza orsz. képviselő, a kör társelnöke emlékbeszédet mondott. A háborút követő rettenetes időkben — mondotta — mintha megmozdult volna a magyar föld, meginogtak a magyarság erkölcsi, szellemi és anyagi oszlopai, a hajó elvesztette iránytűjét és a szennyes hullámokon irány, út és fegyelem nélkül hánykolódott a szerencsétlen magyar hajó. A felfordulásnak és szennyes áradatnak a következménye volt az a rettenetes merénylet, amely miatt ma is pirul orcánk, megremeg a szívünk és *végtelenül fáj, hogy a magyar földön ilyen gyalázatosság megeshetett.* A kilenc áldozat nemcsak családjaik, hanem az egész magyar közösségnek, a magyar emberségnek, jóságnak, a civilizáció csatavesztése. Ekkor lehullott a lepel az emléktábláról. *Dési* Géza felhívására ezután az emlékünnepség közönsége állva elmondta a Magyar Hiszekegyet, majd Erdélyi Dezső dr. előadta nagyhatású alkalmi költeményét. Nessi Gyula kormányfőtanácsos, a kör társelnöke, nemzetiszínű szalaggal díszített bronzkoszorút helyezett el az emléktáblán, amelyet a kör vezetősége nevében gondozásra átvett. *Ugron* Gábor zárószavaival véget ért a megható emlékünnep.

Útmutató az illetőségi ügyek komplikált eljárásaihoz. Hézagpótló könyv jelent meg *Czebe* Jenő dr. székesfővárosi tanácsjegyző tollából, aki összegyüjtötte a *honosítási, visszahonosítási, elbocsátási és illetőségi ügyekben* szükséges tudnivalókat, kiegészítve az elszakított területeken érvényben levő állampolgársági rendelkezésekkel és jogesetekkel. A közjogi és illetőségi ügyosztályban eltöltött hosszú szolgálata alatt *Czebe* Jenő tanácsjegyző valóságos tudósa lett mindezeknek a bonyolult kérdéseknek és így az Útmutató hasznos szolgálatot jelent mindazoknak, akiknek illetőségi problémái vannak. A könyv ára 3 *P.*

Tungsram-bál. Szombaton éjszaka remekül sikerült bált rendezett a *Tungsram-vállalat* az újonnan épült kultúrházának összes helyiségeiben. A bál iránt már jó előre mindenfelől nagy érdeklődés mutatkozott és a nagy érdeklődésnek eredményeképpen a bál olyan kitűnően sikerült, hogy jelentősége messze felülemelkedett és túlterjedt az elektromos és rádiószakma keretein. De a bál rendezősége is megérdemel minden dicséretet a sikerért, mert a legeredetibb ötletekkel gondoskodott a megjelent előkelő közönség szórakoztatásáról, akiknek soraiban ott láttuk a hazai gyáriparnak és kereskedelemnek vezető egyéniségei közül igen sokat.

A népművelési bizottság tanulmányi kirándulásai. A Székesfőváros Népművelési Bizottságának legközelebbi tanulmányi kirándulásai: *Január 28-án*, szerda d. e. 10 órakor. Képzőművészeti előadás az új magyar képtárban a legújabb művészeti törekvésekről. Vezető: *Krivátsy-Szücs* György festőművész, tanár. Gyülekezés az Andrássy út 69. sz. kapu előtt. *Január 30.* péntek d. e. 10 órakor a MÁV Gépgyár üzemének megtekintése. Gyülekezés d. e. 10. órakor a gyár II. számú kapuja előtt (X., Kőbányai út 19.).

Budapest Székesfőváros Elektromosművei Testedző Egyesülete január 31-én este 9 órai kezdettel a Pesti Vigadó összes termeiben saját alapja javára, hangversennyel egybekötött *táncestélyt* rendez. A hangversenyen közismert művészek szerepelnek.

Megegyezés az Autobuszüzem benzinszükségletének szállítására

Az Autobuszüzem néhány héttel ezelőtt versenytárgyalást hirdetett 500 vagón motalkó-benzin szállítására. A megjelölt határidőre nyolc ajánlat érkezett be: a kartellen kívül álló *Magyar Petróleumipartól* 43.50 egységáron, nagy mennyiség esetén 48.50 egységáron. A kartell tagjai: a *Hazai Kőolaj, Budapesti Ásványolaj, Steaua, Magyar Fantó-művek, Vacuum Oil, Nyírbogdányi Petróleumipar, Magyar-Belga Ásványolaj* és a *Shell*, kisebb mennyiségre 44.25—45.10, nagyobb mennyiségre pedig 47.25—48.10 ajánlattal szerepeltek. Külön kikötötték az ajánlattevők, hogy ha a kormányhatóság a szesz árát felemeli, akkor azt áthárítják az Autobuszüzemre.

Időközben a szesz árát valóban felemelték, ami 100 kilónkint 75 filléres drágulást vont maga után. Az Autobuszüzem és a benzinvállalatok tárgyalásai után olyan természetű elvi megállapodás jött létre, hogy *43.50-es egységáron a szállítás perfektuálható.* Az Autobuszüzem igazgatósága most *javaslatot tett a polgármesternek* a benzinszükséglet biztosítására olymódon, hogy az 500 vagón benzint 43.50 áron szerezzék be, mert az megfelel a világpiacon uralkodó benzináraknak.

A fővárosi altisztek táncestélye. *A Fővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesülete* február 1-én, vasárnap este 8 órai kezdettel, a Budai Vigadóban, az egyesület közművelődési és nyugdíjpótló alapja javára táncteával egybekötött jótékonycélú nagy műsoros estélyt rendez. A műsor keretében a Fővárosi Altisztek Dalárdája és több előkelő művész fog fellépni. Műsor után reggelig tánc. Személyjegy 2 P, családjegy (3 személy) 5 P. Jegyek kaphatók a rendezőknél és az egyesületben, VIII. ker., Rákóczi út 63. Postai megkeresések *Viasz* Gyula egyesületi elnökhöz címzendők. (IV. ker., Központi városháza, I. em. 91. sz.)

Elkészült az iskolaorvosok véglegesítéséről szóló szabályrendelet. A két évvel ezelőtt rendszeresített iskolaorvosi szolgálat megszervezésekor az iskolaorvosokat nem véglegesítették. *A tisztifőorvosi hivatal most elkészítette az erre vonatkozó szabályrendelet-tervezetet*, amit a szakbizottsági és közgyűlési tárgyalás után a belügyminiszterhez terjesztenek föl jóváhagyás céljából.

Az utolsó lófogatú. A taxiengedélyesekkel kötött szerződés szerint fokozatosan meg kell váltani a lófogatú bérkocsik rendszámait. A közlekedési ügyosztály közbenjöttével most történt meg a bérkocsiipar likvidálása, amennyiben az autótaxifuvarozók átvették a még létező lófogatú rendszámokat, *darabonkint 3000 pengő megváltási összegért.* Egyetlen egy kétfogatú bérkocsi maradt csupán a pesti uccán, mint hirdetője egy letűnt régi világnak.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárubau, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

HAJNAL IMRE
oki mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefón: Automata 628—64.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Szórakozás

Városi Színház. Minden este (operaesték kivételével) *Lehár* Ferenc világhírű, nagy énekes operettje, a *Cigányszerelem*. Anna Mária *Guglielmetti* világhírű koloratúrénekesnő vendégföllépése. Január 29: *Sevillai borbély*. Február 4: *Traviata*. Helyárak: 10 pengőtől 1 pengőig.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ZILAHI-BALOGH GYULA
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36
TEL.: Lá. 2—32.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFON: József 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFON: AUT. 882—40, 833—77.

GUTWILLIG E
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bortalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

BITUMENÚTÉPÍTŐ R.T.
Budapest, IX., Ferenc körút 46.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefon: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított hátast mindennemű falómenőre

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-82.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFON: JÓZSEF 433—69.

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

STERN EMIL
Telefon: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFON: LIPÓT 934-31

„Petrol"
MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 882-29

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefon: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefon: A. 239—44

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-98

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KIRCHKNOPF ISTVÁN
Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épülstüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

DONÁTH JÓZSEF
TELEFON: 929-00, 901-24
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vásszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BÁROSS UCCA 6-8

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefon: Aut. 923-08.
Gyárt: Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VIII., Rózsa ucca 39.
Telefon: J. 312—80.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári számla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: MAGYAR NEMZETI BANK — TÁVIRATCÍM: IPKÖZPONT

KÖZPONTI OSZTÁLYOK: BÖROSZTÁLY, ÉPÍTŐIPARI OSZTÁLY, FAIPARI OSZTÁLY, KISIPARI HITELAKCIÓ, KERESKEDELMI OSZTÁLY, TEXTIL KÖZSZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY

BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 3/c
TELEFÓNSZÁM: JÓZSEF 463—39

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FABIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Baiáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és építőipari vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 468-62 és 468-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J 339—52

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefon: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5.000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lébatlan. — Mészégető: Lébatlan. Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesújfalu

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefon: J. 443—90

SOVÁNYÍTÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezárú- vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefon: J. 594-95.

RÉVÉSZ JÁNOS
TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

KARA JÁNOS
Telefon: J. 351—44
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Köris ucca 98
Bármilyen ács-, kőműves- és betónmunkákat vállal

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 Telefonszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KŐVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VALLALKOZÓ

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — *Budapest, 1931 február 4.* — *5. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... *24 pengő*
Félévre ..... *12 pengő*
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

Történelmi jelentőségűnek

mondta *Sipőcz* Jenő dr. polgármester a szerdán megejtett főpolgármester-választást abban a beszédében, amelyben *Ripka* Ferencet üdvözölte. Ezzel csak megerősítette azt a felfogásunkat, amelynek a mult héten adtunk hangot, amikor *városépítőnek* mondtuk az újból megválasztott főpolgármestert. Városépítő, aki nemcsak falakat emel, nemcsak utakat, csatornákat épít, hanem újjáépíti a város egész lelkét és az új időknek megfelelő habitussal látja el.

Ma tart még és még hetekig tartani fog *a jóság lakodalma. Ripka* Ferenc emberi jóságát, ennek a jóságnak diadalát ünnepli minden igaz ember. Rút, anyagias, a nyomorúságban is kapzsi világot élünk és boldogok vagyunk, ha a jóság, a szeretet világító, tündöklő példáját láthatjuk. Pedig *Ripka* Ferenc minden órában, minden szép gesztusával ezt mutatja és bár tudjuk, hogy székfoglaló beszédének hatalmas vezető gondolatai voltak, mégis *egész Budapest legjobban annak a nagyszerűen emberi gesztusának tapsolt, amikor az új rendszabályokat önmagán kezdte,* amikor az önmegtartóztatás erényét kézzel foghatóan bemutatta. Nagy gondolatokat termelhetnek rosszlelkű, gonosz emberek is, de nagy gondolatokat termelni és *megvalósítani* csak igazán jellemes, nagylelkű férfiak tudnak. Ahhoz pedig, hogy az áldozatok hozását valaki önmagán kezdje, egészen kivételes, Isten-áldott, gyönyörű lélek megnyilatkozása szükséges.

Most éltünk végig egy kemény választási küzdelmet, amelynek során harsogott a vád a mammut*fizetések* ellen, ugyanakkor azonban a nagy vádolók, a harsogó szónokok vígan vágták zsebre a mammut*jövedelmeket*. A demagógia orgiákat ült, az állás- és fizetéshalmozás ellen véres filippikákat mondtak olyan urak, akik otthon könyökig vájkálnak az állásaikban és a jövedelmeikben. Nem teszünk nekik szemrehányást, csak éppen konstatáljuk, hogy *Ripka* Ferenc volt az első, aki a nagy offenzíva elültével méltóságos és nagyon tiszteletreméltó példát szolgáltatott. Egy élet hatalmas, eredményes, a fővárosnak dús anyagi jövedelmet biztosító munkájának szerény jutalmát hárította el magától akkor, amikor sokan, nagyon sokan az ellentáborban is, a legelszántabb Katók sorában is szenvedélyesen gyüjtik az igazgatósági tagságokat és egyéb dús jövedelmeket.

Ripka Ferenc ezek után hófehér lelkiismerettel állhatott ki a fórumra és hirdethette, hogy meg fogja szüntetni az állás- és fizetéshalmozásokat, *követelhette a háborús, törvényenkívüli erkölcs beszüntetését,* amely a harácsolást megengedi, mert nem érzi a polgári erkölcs tisztességét. Programok, amelyek nem sugároznak át az emberi szíven, amelyeket csak zagyva színvegyülékű plakátok és kárpithasogató, őszinteségnélküli szónoklatok hirdetnek, erkölcstelenek és felháborítók. Csak az olyan programok élők és maradandók, amelyek lélektől lélekhez szólnak, csak az olyan erkölcsök szentek és magasztosak, amelyeket azok is gyakorolnak, akik hirdetik. Esküt lehet tenni az olyan programra, amelynek hirdetője maga jár elől jó és áldozatkész példával.

Nem csalódtak *Ripka* Ferencben azok, akik nem a politikust, nem a hatalmas városkormányzót keresték egyedül benne, hanem akik azt mondták, hogy az olyan igaz és tiszta *polgár,* mint ő, legmelegebben tudja szívén viselni városa sorsát. *Ripka* Ferenc minden szavából és minden gesztusából kiáramlott városának olthatatlan szerelme. Az új törvény szerint — mint székfoglaló beszédében is elmondta — a főpolgármester kettős feladata, hogy őrködjék az állam érdekei fölött és *szószólója* legyen a minisztériumnál a főváros érdekeinek. Az állam érdekeit mi nem féltjük, amíg egy *Bethlen* István kezében van az ország gyeplője és amíg olyan bizalmi férfiakat tud kiválasztani nagy missziók végrehajtására, mint *Ripka* Ferenc. A főváros számára pedig nálánál jobb „szószólót" elképzelni sem lehet. A „szószóló" régi szép magyar szó, hatalmas szerepe volt valaha Budapest székesfőváros történelmében is. Budapest szószólóinak nagy és szent hagyományát fenntartotta az új törvény és a kormányzó, a kormány és Budapest közönségének bizalmából *Ripka* Ferenc lett Budapest *szószólója.* Mi tudjuk, mi érezzük, mi ámultunk már azon az odaadáson, azon a tökéletes lelkesedésen, amellyel már akkor is Budapest ügyeinek hivatott szószólója volt *Ripka* Ferenc, amikor ezt a szép és kifejező szót az új törvény még nem hozta vissza a köztudatba. Mi láttuk *Ripka* Ferencet kilincsről-kilincsre járni, kapacitálni, kérni, bizonyítani és követelni, amikor Budapest jogos és fontos érdekeiért harcolt. Mi hallottuk, amikor a főváros nagy problémáit tették szóvá a közgyűlési teremben, láttuk felemelkedni székéből *Ripka* Ferencet, láttuk elrohanni száguldó autójával és még a téma nem is került le a napirendről, a főpolgármester már jelenthette a közgyűlésnek, hogy eljárt a kormánynál és hogy eredménnyel járt el.

Ilyen szószólója volt eddig a főváros ügyeinek: és biztosak vagyunk benne, hogy amikor a törvényt megalkották, a főpolgármester hivatásának ezt a frappáns meghatározását *Ripka* Ferencnek testére szabták.

Budapest nagyszerű szószólót kapott, vérbeli budapesti polgárt, aki a legszebb polgári erényekkel ékes és aki ezeket a polgári erényeket gyönyörű gesztussal gyakorolja.

A főpolgármester személye továbbra is összefogó kapocs lesz a pártok között

Ripka Ferenc garantálja a közgyűlés munkaképességét — A főváros szempontjából is nagy jelentősége van a kartelljavaslatnak

A tisztújítás első állomása, a főpolgármesterválasztás, impozáns keretek között immár lezajlott és most már a többi vezető pozíciók betöltése következik gyors egymásutánban. A főpolgármesterválasztás valóban országos esemény volt, amely *kétségtelenül nagy sikert hozott a kormány városházi exponensének, Ripka Ferencnek,* akit a közgyűlés osztatlan bizalma ismét visszahelyezett előbbi pozíciójába, hogy tovább vezesse és irányítsa az önkormányzat ügyvitelét. A főpolgármesterválasztás jelentőségteljes eseményének lezajlásáról

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főpolgármesterválasztás várakozásainknak megfelelően folyt le és mindenben igazolta a közgyűlés egyetemének azt az álláspontját, hogy

Ripka Ferencnek a béke és a munka jegyében megindított elgondolásának további folytatására feltétlenül szükség mutatkozik.

Nekem külön örömömre szolgál a választás eredménye, mert az *Egységes Községi Polgári Párt* egyhangú lelkesedéssel állott *Ripka* Ferenc jelöltetése mellé és pártkérdéssé tette a reá való kötelező szavazást. Személyében a főváros törvényhatósága újból visszanyerte igazságszerető, hozzáértő, puritán jellemű és jóindulatú vezetőjét és ha *a pártok nem élik ki magukat az egymás elleni erőpazarló küzdelmekben és a politikai, világnézeti vitatkozások kímélyítésében:* akkor

még nagyobb lendületet nyer Ripka Ferencnek az a törekvése, hogy ez a közgyűlés az elkövetkezendő hat esztendő folyamán komoly alkotásokkal gazdagítsa a fővárost.

A problémák egész serege vár megoldásra, amelyek közül számos már nem tűr további halasztást. Mindehhez azonban józan mérséklet és a főváros önzetlen szeretete szükséges, mind olyan erények, amelyeknek gyakorlására *Ripka* Ferenc adott példát. Meggyőződésem, hogy a *főpolgármester személye továbbra is összefogó kapocs lesz a pártok között* és éppen *Ripka Ferenc az, aki garantálni is tudja a közgyűlés munkaképességét.* Nagy élegtételünkre szolgál, hogy az összes pártok *Ripka* Ferenc személyében összpontosították a bizalmukat és

ez a tény egymagában a legbiztatóbb kilátást nyujtja a nyugodt együttműködés biztosítására.

Szóvá tettük *Kozma* Jenő előtt *Wolff* Károlynak a képviselőházban elmondott *kartell-ellenes beszédét,* amelyben közös együttműködésre hívta fel a községi pártot.

— Régi kívánságnak adott hangot *Wolff* Károly — mondotta *Kozma* Jenő, — amikor közös frontra hívta fel a közgyűlés pártjait. Több ankéten vettünk részt együtt és mindenben megegyezett az a felfogásunk, hogy

a kartellek túlkapásai ellen megvédjük Budapest milliós népét és a fővárost, mint az ország egyik legnagyobb fogyasztóját.

Lehetetlenségnek tartom ugyanis, hogy 241 ipari kartelltömörüléssel szemben egyetlenegy agrárkartell sem tudott szembehelyezkedni és így valósággal *ki van szolgáltatva az egész ország a kartellek árdiktáló hatalmának.* Divatos jelszó ma a kartellek ellen érveket felsorakoztatni, holott el kell ismerni, hogy *vannak tömörülések, amelyek előnyös szolgálatot is tehetnek a köznek,* vannak azonban *kártékony kartellek,* amelyekkel a most parlamenti tárgyalás alatt álló törvény lesz hivatva szembeszállani. Vannak a mezőgazdaságban olyan tömörülések, amelyek a prosperitás szempontjából is megállják a helyüket, mint azt a *dohány- és szesztermelésben látjuk. A tejkérdés* tekintetében a helyzet megoldatlan és azt hiszem, hogy itt a revízió megtalálja majd a *tejprobléma* helyes útra való terelését. Szabályozva volt a *cukarrépatermelés* is és ezen a fronton fel is tudták venni a versenyt az ipari kartellekkel. Mindebből az következik

hogyha a mezőgazdasági termelés rendje szabályoztatik, akkor meg tud állani a helyén és szembe tud nézni az ipari kartellek kétségtelenül egységesebb és hatalmasabb tömörülésével.

Az új törvény számos vonatkozásban kiegyensúlyozza az erőviszonyokat és ebből a szempontból valóban *hozsannával köszöntjük a parlamenti javaslatot.*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a községpolitikai élet legnagyobb eseménye a közelgő *polgármesterválasztás,* amelynek dátuma előreláthatólag *február 18-a* lesz. Ezt követőleg a többi állások betöltésének gondja nyomja rá bélyegét a törvényhatóság életére, amelynek előkészítése a kijelölő-választmánynak fog adni hatalmas munkát. Minden más szempont háttérbe szorul a jelölésnél, mert csak a *rátermettség* adja meg a bázisát a kijelölő választmány határozatainak.

Közel tizenötezer egyén részére adott segélyt a főváros az elmult hetekben

Ernszt Sándor népjóléti miniszter jelentést kért az inségakciók eredményeiről — Miniszertanács elé kerül a főváros beszámolója

A fővárosi inségakciókkal kapcsolatban *Ernszt* Sándor népjóléti miniszter hosszas tanácskozást folytatott *Liber* Endre tanácsnokkal, akit végül megkért arra, hogy külön jelentésben közölje vele, hogy a budapesti lakosok részére a főváros milyen inségenyhítőakciókat tart fenn és hogy *milyen akciók kerülnek a jövőben lebonyolításra. Liber* Endre tanácsnok az előterjesztést már el is küldte a népjóléti miniszternek,

aki a főváros inségakcióiról a legközelebbi minisztertanácson számol be, hogy a főváros a maga részéről mindent elkövet a nyomor enyhítésére.

A szociálpolitikai ügyosztály jelentése az ínségakciókat *három csoportba osztja.* Az első csoportba tartoznak azok az akciók, amelyek állandóan folyamatban vannak, a második csoportba azok, amelyek a közelmultban befejeződtek és harmadik csoportba azokat az akciókat sorolták, amelyek csak ezután kerülnek lebonyolításra. A legérdekesebb ezek közül természetesen a harmadik csoport, amely szerint *a legközelebbi jövőben kiosztásra kerül 100 vagón, azaz tízezer métermázsa szén.* Az eddigi tervek szerint

minden rászoruló szegény egy métermázsa szenet kap, vagyis az ingyen szénakcióban tízezren fognak részesülni.

Kiosztásra kerül még *50 vagón burgonya,* mégpedig olyképpen, hogy egy-egy rászoruló 50 kilogrammot kap és ebben az akcióban összesen ötezren részesülnek.

A kormányzó neje az ínségakció céljára legutóbb 2500 kilogramm vadhúst, 1200 liter bort adományozott. Ezeket az adományokat a szegények között nehéz szétosztani, ennek az akciónak a lebonyolítása különböző nehézségekbe ütközött volna. Ezért

a szociálpolitikai ügyosztály engedélyt kapott arra, hogy a vadhúst és a bort értékesítse és a befolyó összeget az akcióban használják föl.

Az ügyosztály a 2500 kilogramm vadhúst és az 1200 liter bort eladta a fővárosi élelmiszerüzemnek. A vadhús és a bor helyett 1200 rászoruló között *zsírt, húst vagy debrecenit* fognak szétosztani a kerületi elöljáróságok által kiadandó *utalványok* alapján.

Horthy Miklósné, a kormányzó felesége ezenkívül nagymennyiségű *használt ruhaneműt* adományozott az ínségakció részére, amelyek szintén kiosztásra kerülnek. A ruhaneműeket fertőtlenítették, a szükséghez képest megjavították és most fognak intézkedni a szétosztás iránt.

Körülbelül ezer darab használt ruhanemű áll rendelkezésre, amelynek kiosztása ugyancsak a kerületi elöljáróságok igénybevételével fog történni.

Az akciókon kívül a tíz elöljáróság részére *1931. évre 650 ezer pengő áll rendelkezésre,* amelyből megfelelő előzetes vizsgálat után készpénzsegélyeket adnak a rászorulónak.

A jelentés a továbbiakban beszámol arról, hogy *az étkeztetési akcióban 15.000 felnőtt, 17.500 gyermek vett részt és jelenleg 81 főzőhely működik a főváros területén.* A tejakció keretében 5000 anyának és három éven aluli kisdednek, illetve csecsemőnek adnak ki naponta fél liter tejet, ezenkívül különféle *tejkészítményeket* 600 olyan csecsemő kap, akiket anyjuk nem tud maga táplálni.

A gyermekfelruházási akció révén eddig 14 ezer gyermek kapott különböző ruhaneműt

és 15 ezer gyermeknek talpaltatták meg a cipőjét. Az *ingyenkenyérakció* keretében hetenkint 1500 kilogramm kenyér kerül kiosztásra 1 kg-os adagokban. A főváros ebben az évben 10.000 szegény embert részeltetett ingyen fával. *A kormányzóné 80 ezer kilogramm lisztet adott a fővárosnak,* amelyből 8000 szegény család részesült olyképpen, hogy egy-egy szegény család 10—10 kilogramm lisztet kapott. 8000 kilogramm zsírból négyezer család részesült olyképpen, hogy minden rászoruló 2 kilogramm zsírt kapott.

A népjóléti miniszterhez benyujtott jelentés megemlékezik a munkanélkülieknek a városházán történt tüntetéséről is.

Minden egyes alkalommal a szociálpolitikai ügyosztály összeírta azoknak a neveit és lakcímét, akik a tüntetésben résztvettek, hogy ingyen ebédjegyet kapjanak. Összesen 300-an kértek ingyen ebédjegyet és *Liber* Endre tanácsnok intézkedett az iránt, hogy a kerületi elöljáróságok ezt a nagymenyiségű ingyen ebédjegyet megkapják. A kerületi elöljáróságok ezt a 300 darab ebédjegyet a bemondott adatok valódiságának megállapítása után osztották ki. Intézkedés történt az iránt is, hogy *az Állami Munkaközvetítő Hivatal rendelkezésére álló ingyen ebédjegyeket az eddigi 20 darabról 100 darabra emeljék fel.*

A szociálpolitikai ügyosztály felhívta az összes kerületi elöljáróságokat, hogy

haladéktalanul tegyenek jelentést arról, hogy a most kiadott ingyen ebédjegyek mennyiségén felül van-e még újabbakra szükség.

A jelentések beérkezte után a főváros módot keres arra, hogy az igényeket a lehetőséghez képest kielégíthessék. A jelentés végezetül beszámol arról, hogy *a közelmultban a főváros összesen 114.600 ember részére adott segélyeket.* Ez a szám is azt igazolja, hogy a főváros a maga részéről az adott nehéz pénzügyi helyzetében minden lehetőt megtett arra nézve, hogy a szegénységgel szemben a küzdelmet eredményesen fölvegye.

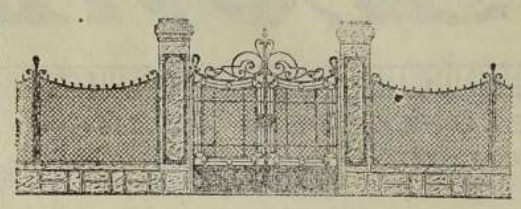
A főváros továbbra is arra törekszik, hogy Budapest lakosságának a nyugalmát biztosítsa és minden módon elejét vegye olyan tüntetéseknek, amelyeknek célja a főváros lakossága békéjének megzavarása.

A szerdai közgyűlésen a törvényhatóság három fontos szervét választják meg

A fővárosi törvényhatósági bizottság szerdán, *február 4-én* tartja legközelebbi közgyűlését, amelynek napirendjére a *közigazgatási bizottság, az igazoló választmány és a kijelölő választmány* megválasztását tűzték ki. Mindhárom testület a törvényhatóság nagyfontosságú szervének számít és így érthető, ha

a közgyűlési pártok részéről óriási érdeklődés nyilvánul meg a bizottság összetétele iránt.

A pártok részéről már megindultak a közvetlen tárgyalások e bizottságokban való részvétel arányainak kidolgozására és azzal az eredménnyel végződtek, hogy *ugyanolyan arányban kapnak helyet a pártok, mint az előző ciklusban.* A megbeszélések során teljes megegyezés jött létre ebben a tekintetben, úgy hogy a választás *a megállapodásnak megfelelő eredményt fog hozni.*

Lakatosmunkák
Drótkerítések
Lifirácsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. Telefon: J. 415-20

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefon: Aut. 626-27. * Telefon: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prehászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 684-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle bútorpaszományt, plimó- (panlan) szinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadíszeket, boltokat, rojtokat, éveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárszinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefon: József 312—98

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 802-29

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT.
sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak
Budapest, X. ker., Gyömrői út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50
Távirat: „Schrantzék"
Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

OZALID — FÉNY- ÉS ALUMÍNIUM-MÁSOLATOK — MANGLITZ FERENC BUDAPEST,
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.
VIII., JÓZSEF UCCA 12. • TELEFON: J. 431-47.

Külföldi tőkecsoportok komoly érdeklődést mutatnak Budapest—Fürdőváros megvalósításához

Érdekkapcsolatot kell teremteni az összes budapesti fürdőintézmények között — Ötven millióra becsülik a meglévő fürdők és források értékét

Néhány nappal ezelőtt nagyfontosságú megbeszélések voltak arról a problémáról, ami már évek óta a legideálisabb elgondolás arra, hogy a főváros sorsát előbbre vigye és a fejlődés útját eredményesen megnyissa. Budapest fürdőinek nagyarányú kihasználásáról, az idegenforgalom fellendítéséről van szó és úgy tudjuk, hogy ebben az irányban *rövidesen örvendetes eredményekről számolhatunk be.* A kérdés ilyeténvaló alakulásáról, a fürdőügyi probléma legalaposabb ismerője:

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az új törvényhatóság megalakulása óta elhangzott felelős nyilatkozatok közül messze kiemelkedik az a bejelentés, amelyik komoly formában fölvetette a *Budapest-fürdőváros megvalósítására vonatkozó komoly elhatározásokat.* Ez a kérdés esztendők óta nem tudott gyakorlati térre jutni. A helyzet az, hogy a fürdőkérdés egységes kezelése és a széleskörű szempontok figyelembevétele nélkül ez a nagyfontosságú probléma csak a *tervezgetések stádiumában maradt.*

— Budapesten ezidőszerint összesen 9 fürdőintézmény van, amelyek közül a Gellért, a Rudas és a Széchenyi a *főváros,* a margitszigeti fürdőintézmények a *Közmunkatanács* kezelése alatt működnek, *magántulajdonban* pedig a Rácfürdő, a Lukácsfürdő, a Császárfürdő, a Királyfürdő és a Római fürdő fejt ki tevékenységet. Ha a seregszemlét folytatjuk, akkor látjuk a strandfürdőket: a Gellért-hullámfürdőt, margitszigeti, csillaghegyi, a Széchenyi és a Római fürdőket, amelyek mind fontos tényezői a főváros fürdőkultúrájának. A fürdőváros megvalósítása szempontjából rendelkezésre áll a rádiumos és lythiumos *Hungária-forrás, a margitszigeti és artéziforrások, a lukácsfürdői forrásvíz, a Sósfürdő és a keserűvízcsoportok.* Ha végig tekintünk a fent felsorolt fürdők méretein, akkor azt látjuk, hogy

40 közös medence és 4000 kabin alkotja a fürdők befogadóképességét, ami összesen 6—7000 ember látogatását teszi lehetővé, vagyis a budapesti összes fürdők naponta 25.000 személy forgalmára vannak berendezve.

Az ezekkel kapcsolatos szállodákban *700 szoba, 1100 ággyal* áll rendelkezésre. Ez a keret, amelyet ki kell építeni. Tény az, hogy ilyen nagy természeti kincsekkel szemben a fővárosi fürdők nem jövedelmezők, sőt deficitesek. Pontosan nem ismerem a magánfürdők jövedelmezőségi viszonyait, de bizonyos, hogy azok sem lukratívek. Mindennek az a magyarázata, hogy ezeknél

a fürdőknél hiányzik a propaganda, holott anélkül eredményt elérni képtelenség.

A propaganda lefolytatása érdekében fontos volna, hogy *a reklámozás együttesen és nem külön-külön történjék,* mint ahogy ezt pl. Pöstyénben is rendszeresítették, ahol kormánytámogatással olyan reklámhadjáratot folytattak le, hogy az kiváló eredményt hozott. Nálunk nem lehet nagyobb áldozatokról szó, de azért célszerű és okos propagandára feltétlenül szükség van, mert a kívánt hatás másképpen nem következik be.

— A mi fürdőink — ezt be kell látni — sok kívánni valót hagynak h´tra, berendezés és felszerelés dolgában. Hallatlanul nagy kár pl. hogy *a Széchenyi-fürdőnek nincs szállodája,* anélkül pedig a gyógytényezők kihasználása nem lehet teljes. Bármilyen szép is a Margitszigeti fürdőépület, kicsiny és hiányos, mert *nincs fütött folyosója,* ami összekötné magával a szállodával. Általában hiányzanak a *Kúrszalónok,* ami pedig elsőrendű tartozéka minden olyan gyógyfürdőnek, amely jelentékeny látogatottságot akar magának biztosítani. Külön hiba, hogy a forrásoknak nincs reklámjuk.

A külföldiek közül csak kevesen tudják, hogy az Artézi-forrás szökőereje oly nagy, hogy 18 méter magasra dobja a vizet a föld színe fölé.

Ha ezt kihasználnánk, nagyszerű látványossággal szolgálnánk az idegeneknek, akik közül sokan még ma is abban a tévhitben vannak, hogy *a forrás melegsége nem természetes,* amely feltevést alátámasztja az a körülmény is, hogy a fürdő mellett nagy kazánház áll. Azt hiszik, hogy a vizet mesterségesen ott melegítik, pedig a szépen kiépített keretben demonstrálni lehetne *a gyógyvíz természetes mivoltát.* Elképzelhető, hogy a Városligetben egy ilyen hatalmas erővel felszökő forrás milyen látványosságot nyujtana az érdeklődőknek.

— Figyelembe kell venni azt is, hogy a budapesti szállodáknak kicsiny a befogadóképességük. *Statisztikai kimutatások szerint Pöstyénben 36.000, Wiesbadenben 80.000, Baden-Badenben pedig 120.000 az évi látogatók száma.* Ezektől a méretektől mi természetesen messze vagyunk, éppen a szerény szállodai viszonyaink miatt, mert

összes szállodáinkban a férőhely 4000-nél alig több.

Ilyen körülmények között, komoly idegenforgalomról beszélni nem lehet. Elsőrendű követelmény a fürdők megnagyobbítása, modernizálása, szállodai épületekkel való kibővítése és nem utolsósorban az, hogy

a fürdők ne egymással akarjanak konkurrálni, hanem közös irányítás mellett végezzék eredményes munkásságukat.

Legyenek különböző kategóriák, mint pl. *luxusfürdők, reumás fürdők és szállodák*: a középosztály részére elérhető árakon, azután *népfürdők,* amelyek mind közös elgondolással igyekezzenek előbbrevinni a fürdőváros kialakulását.

— Az egész kérdéshez nagyarányú tervek és koncepciózus elgondolások szükségesek.

Ha a fürdőintézményekben fekvő vagyont akarjuk értékelni, azt körülbelül 45—50 millióra becsülhetjük.

A főváros fürdői kb. 5 millió pengőt forgalmaznak és ennyire tehető a magánkézben levő fürdők évi pénzforgalma is. Ha ezt a nagy vagyonértéket kamatoztatni akarjuk, akkor alapos fejlesztési programot kell végrehajtani, hogy a prosperitást fokozzuk.

Ehhez azonban pénz kell és akkor fölmerül a kérdés, hogy a pénzt honnan vegyük?

Egy fürdővállalkozás hasznothajtó működéséhez elsősorban az kell, hogy *az adminisztráció ne legyen nehézkes,* hanem gyorsan és ötletesen intézkedjen minden vonatkozásban.

Nem gondolok a fürdőintézményeink eladására, hanem arra, hogy bevonjunk érdekkörünkbe olyan magánérdekeltségeket, amelyek megfelelő tőkével lehetővé teszik a fejlesztési program végrehajtását.

Nem tartom lehetetlennek, hogy ehhez az 50 millió vagyonértékhez ne tudna tőkét kapni

egy megalakítandó Budapest Fürdőváros Részvénytársaság,

amely magában foglalná az *összes köz- és magánfürdőket* és ehhez az apporthoz kapcsolódna a külföldi tőke, amely a közelmult példái szerint szívesen megy bele kilátásos vállalkozásokba. Közelfekvő példa többek között *az isztriai Brioni-sziget esete,* amelyet egy amerikai csoport vásárolt meg és a szép fekvésű tengeri fürdőhelyen szállodákat, sporttelepeket, lovas- és golf-pályákat létesített. Az eredmény már mutatkozik, mert a szigeten hatalmas nemzetközi publikum verődött össze az elmult szezónban. Itt Budapesten együtt van minden, nemcsak a sportolási és szórakozási lehetőségek, hanem a szép környék, a modern nagyváros és kultúra együttes vonzóereje. Egészen bizonyos, hogy

egy ilyen keretbe való tőkebekapcsolás nem volna nehéz és úgy tudom, hogy máris vannak jelenségek, amelyek ebben az irányban kedvező kilátásokat mutatnak.

Ha a hiányokat pótoljuk, a fejlesztést és modernizálást végrehajtjuk, a szükséges propagandát okosan lefolytatjuk, akkor kétségtelenül lényegesen feljavíthatjuk az idegenforgalmat és fokozhatjuk azt a látogatottságot, amelyet Budapest megérdemel. Őszintén be kell látnunk, hogy

a magyar fővárosban most még komoly idegenforgalomról nem beszélhetünk,

még kevésbé arról, hogy Budapestre a gyógyfürdők vonzanák a külföldieket. *Semmiféle komoly statisztikát nem tudunk felmutatni arról, hogy a fővárosba a fürdők kedvéért nagy külföldi csoportok jelentkeztek volna.*

— Mindenesetre komoly lépésnek számít az a tervpályázat, amelyet a Szent Gellért-fürdő és a Rudasfürdő összeköttetésének kiképzésére hirdetett az *Idegenforgalmi Tanács.* A két intézmény összeköttetésének megoldására óriási érdeklődés nyilvánult meg *a február 15-én* lejáró pályázaton és bizonyos, hogy a tervek úgy esztétikai, mint városrendezési szempontokból sok érdekességet tárnak majd fel. Örvendetes, hogy *látunk végre kereteket, elgondolásokat és költségeket ennek a gyönyörű terveknek a megvalósításához,* aminek további folytatása lenne a *Tabán szabályozása,* amelyet föltétlenül bele kell kapcsolni a fürdőváros keretébe.

Az új Tabánt úgy kell megalkotni, hogy az ottani magánházak egyúttal elszállásolási lehetőségeket nyujtsanak az idegeneknek, természetesen úgy, hogy a közelben fakadó gyógyvizeket ezekbe a házakba bevezessük.

Mindehhez azonban pénz kell, amely csak külföldről jöhet. Nem tisztán csak banktőkéről lehet szó, mert sokkal kívánatosabb az érdekeltségi alapon való tőkerészvétel. Hatalmas tervek érlelődnek és alakulnak ki egymásután, amelyek reálisan csak úgy vihetők keresztül, hogy egy egységes koncepcióval irányított fürdőpolitika megtalálja a lehetőséget a tervek megvalósításához. Amit felsoroltam, azok nemcsak az én elgondolásaim, mert tudomásom szerint más számottevő tényezők is hasonló véleményen vannak és

úgylátjuk, hogy a helyes gyakorlati megoldás csakis egy külföldi tőkecsoport bevonásával vihető keresztül.

Hozzáfűzte mindehhez még *Becsey* Antal azt a sajnálatos körülményt, hogy *Budapesten nyoma sincs a komoly ivókúrának,* pedig enélkül a gyógyfürdő és gyógyforrás jellege nem alakulhat ki. A *Hungária-forrás* látogatottságát leszámítva, nyoma sincs nálunk egy olyan érdeklődésnek, mint amilyen pl. Karlsbadban tapasztalható, holott a mi *keserűforrásaink világhírűek* és csak rajtunk múlik, hogy a természet által ajándékozott előnyöket, okosan és eredményesen kihasználjuk.

IDEÁLIS OTTHON

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának azonnalra, ill. május 1-re beköltözhető hatodik és hetedik társasházunkban: a főváros legelőkelőbb helyein, a Horthy Miklós út 79. sz. a. épült „Szt. István-udvar"-ban és a Szt. Imre-szobor szomszédságában már épülő „Hunnia-udvar"-ban. Adómentes, 1, 2, 3, 4 szobás, elsőrendű építkezésű, olcsó fixárú

KERTES ÖRÖKLAKÁS

Minden öröklakáshoz kertrenéző hall, loggia, jövedelmező üzlethelyiségek. Kényelmes törlesztés. Kívánatra képes prospektus. A „Centrum" öröklakásai árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilváníttattak! Értékálló, biztos tőkebefektetés, cca 10% tiszta jövedelem! „CENTRUM" házépítő- és Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós út 9. (9—12-ig, 3—5-ig). Telefón: Lá. 9—96. sz.

ÖRÖKLAKÁSBAN A CENTRUM VEZET!

9600 kiállító

1600 árucsoporttal

24 országból

vesz részt az 1931. évi **LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁRON,**

mely minden körültekintő kereskedő számára az egyetlen tájékozódási és bevásárlási alkalmat nyujtja.

Kezdete március 1-én.

Nagy vasúti kedvezmény. Különvonat indul február 28-án, reggel 7·30 órakor a **nyugati pályaudvarról.** Ingyen cseh vízum. Lakásról gondoskodik és közelebbi felvilágosítást nyujt a t. b. képviselő **Guhrauer Ottó** igazgató, Budapest, VI, Teréz körút 46, I/2. Telefón: 239—81. és a **Leipziger Messamt, Leipzig**

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó

Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

Előkészületek az általános restaurációra

A polgármesteri állásra kiírt pályázat határideje: február 11

A főpolgármesterválasztás után most már gyors ütemben következik a *tisztújítás lefolytatása*, hogy ezzel a törvényhatóság munkaképessége ismét a régi erejét visszanyerje. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester hivatalba lépésének napján nyomban kiírta a pályázatokat a polgármesteri, a két alpolgármesteri, a tiszti főügyészi, a tiszti főorvosi és az árvaszéki elnöki állásokra. A pályázat határideje *február 11-én déli 12 órakor* jár le.

A pályázatok kiírása természetszerűleg élénk mozgalmat indított meg a városházi tisztviselők körében és a tisztújítással kapcsolatos láz úgyszólván minden hivatali szobában megnyilvánul. Ma még messze vagyunk a pályázati határidőtől, de *már is kialakultak bizonyos nem-hivatalos jelölések*, amelyek tudni vélik, hogy az egyes állásokra kik vehetők komoly kombinációba. A városházán elterjedt hírek szerint

a polgármesteri állásra

pályázik *Sipőcz* Jenő, *Buzáth* János és *Berczel* Jenő, akiket nyilvánvalóan ebben a sorrendben fog jelölni a kijelölő választmány.

Az alpolgármesteri állásokra

már a pályázók hosszú sora fog jelentkezni, mert mint ilyenkor szokásos, az összes tanácsnokok benyujtják kérvényüket. Ezek szerint tehát a *két* alpolgármesteri állásra pályázik *Buzáth* János és *Berczel* Jenő alpolgármesterek, *Édes* Endre, *Vajna* Ede, *Lobmayer* Jenő, *Purébl* Győző, *Liber* Endre, *Borvendég* Ferenc, *Némethy* Béla, *Lamotte* Károly, *Gallina* Frigyes és *Szendy* Károly tanácsnokok. Külön érdekessége az alpolgármesteri állás betöltésének, hogy

ezúttal megjelennek az igénylők között a kerületi elöljárók, kiindulva abból a tényből, hogy az új törvény őket kerületi tanácsnokoknak minősítette

s mint ilyenek, jogosultak a vezető pozíciók elfoglalására is. Az elöljárók: *Wigh* János, *Szente* Miklós, *Unger* Béla, *Halász* Elemér, *Hamvassy* István, *Spannberger* Alajos, *Muzsikó* István, *Guth* Ferenc, *Bucsánszky* Bertalan és *Holtzspach* Ödön a pályázati idő lejártáig benyujtják ajánlataikat a két nagyfontosságú pozició elnyerésére. A városházán úgy tudják, hogy

a pályázók között fog szerepelni Szemethy Károly dr. tisztifőügyész is,

mint az alpolgármesteri kombináció egyik komoly személyisége.

A legnagyobb ostrom a tanácsnoki állások elnyerése körül fog megnyilvánulni, mert erre *pályáznak nemcsak a mostani aktív ügyosztályvezető tanácsnokok és kerületi elöljárók, hanem számosan a főjegyzői karból*, mindannyian olyanok, akik valóban rátermettek a vezető főtisztviselői pozíciókra.

Az esetleg megüresedő tanácsnoki állásokra

kétségtelenül komoly jelölt *Némethy* Károly, a főpolgármesteri hivatal kiváló vezetője, *Schuler* Dezső, a szociálpolitikai ügyosztály helyettes főnöke, *Kovácsházy* Vilmos, a közlekedésügyi ügyosztály agilis főjegyzője, *Szlovák* Pál, a polgármesteri hivatal vezetője, továbbá *Wirnhardt* Ágoston, *Gömöry* Albert, *Schara* Béla, *Márkus* József, *Michál* Jenő, *Torday* Lajos, *Lindl* Zsigmond, *Unger* Ferenc, *Vigyázó* Géza, *Keresztes* Miklós és *Hiller* Ernő.

A főjegyzői állásokra való aspirációk mögött a tanácsjegyzői kar kiváló személyiségeit látjuk.

A rangsor nem mindig szokott perdöntő lenni a tisztviselői állásokra való választásnál és így valószínű, hogy az arra valóban érdemes rangidőseken kívül *kombinációba jönnek mindazok a tehetséges és kitünő tisztviselők, akik az ügyosztályokban és a kerületekben eddig is magukra vonták feletteseik figyelmét.* A főjegyzői állásokra a siker kilátásaival pályázik *Felkay* Ferenc, *Rosta* János, *Gallner* Béla, *Günther* Tivadar, vitéz *Horváth* Béla, *Salamon* Géza, *Farkas* Ákos, *Remete* Viktor, *Morvay* Endre, *Homolyai* Rezső, *Babarczi* István, *Sztojanovits* Pál, *Zobor* Miklós, *Zielinsky* Tibor, *Pertik* Béla, *Rostagni* Achilles, *Czebe* Jenő, *Laczó* Viktor, *Bärtl* Tivadar, *Szvoboda* Endre, *Beliczay* Imre, *Matolay* Viktor, *Lukácsy* József, *Boross* Pál, *Bády* László, *Rimanóczy* Olivér, *Abonyi* Tibor, *Morzsányi* Károly.

A tanácsjegyzői állásokra

a fogalmazói kar jelesei pályáznak, hogy megérdemelten jussanak előre a ranglétrán, amelyet *úgy munkakörükkel, mint munkásságukkal már régen kiérdemeltek.* A pályázók között ott lesz *Flaxmayer* József, *Tőkés* Gyula, *Széchy* Andor, *Kállay* Albert, *Pacher* Béla, *Gloetzer* László, *Nagy* Lajos, *Havlin* Károly.

A középfokú állások betöltésére csak február végén kerül sor és nem kétséges, hogy *március közepét fogjuk írni, amikorra a tisztújítás izgalmaktól fűtött atmoszférája lecsendesedik a városházán.*

A Hangli

Az elmult napokban ismét sok szó esett a pesti Dunapart híres lokalitásáról: *a Hangli-kioszkról*, abból az alkalomból, hogy rövidesen lejár a bérlőnek a fővárossal kötött szerződése.

Az új generáció csak kevéssé tudja, hogy ennek a habos kávéjáról és speciális süteményéről nevezetes kertes kávéháznak hosszú évtizedeken keresztül milyen szerepe volt nemcsak a *városigazgatásban*, hanem a *politikai* és *társadalmi* életben is. Idejártak naponta olyan híresség, akiknek képei mint Budapest naggyátevői, ott díszelegnek most a városháza reprezentációs termeiben. Állandó asztala volt itt *Márkus* Józsefnek, *Halmos* Jánosnak, *Heltai* Ferencnek, *Hüvös* Józsefnek, ide nézett be gyakran *Radocza* János, később *Vázsonyi* Vilmos, hogy megbeszéljék és előkészítsék Budapest fejlesztésnek és kiépítésének hatalmas tervét. A Kioszkban húzódott meg a híres *Csemegi-asztal*, amely köré *Edvi-Illés* Károly, *Beck* Hugó és *Polónyi* Géza telepedtek le és megvitatták azokat a jogeseteket, amelyek közül nem egyből törvény, vagy jogszabály lett. Volt egy jogászokból álló *ellenasztal* is, a temperamentumos *Szilágyi* Dezső vezérletével. Természetes, hogy már akkor jártak ide *politikusok a szélsőbaltól a szélsőjobbig* és számos parlamenti csata a Hangliban kezdődött és végződött barátságos megegyezés, vagy kimagyarázás formájában. Nemcsak most, hanem a békében is arról ismerték a dunaparti kies kertet, hogy *reggel, délután és este egyformán volt ott disztingvált publikum*, mert az ottartózkodás kellemes, a felszolgált ételek pedig kifogástalanul jók és élvezetesek voltak.

A *Hangli* jelentősége mindmáig megmaradt, csak a háború alatt homályosodott el, érthetően abból az okból, hogy abban az időben a Hangli törzspublikumát más vidékekre vezette a katonai szolgálat. Több éve már, hogy a jelenlegi bérlő átvette a tradíciókban oly gazdag vállalkozás irányítását és ettől az időponttól kezdve *ismét centruma a Hangli az országos és várospolitikának, találkozóhelye Budapest társadalma kiválóságának.* A patriarkális viszony, ami azelőtt jellemezte a tulajdonos és a vendégek közötti érintkezést, ismét kialakult, és *a Hangli újból fogalommá vált a pesti életben.*

Nemrégiben szó volt olyan tervről, hogy lebontják a *Hanglit* és a bérlet lejárta után eltüntetik a Vigadó előtti zöldelő, lombos fákat, a fekete vaskerítést és az ízléses faépületet. Mindenképpen helyeselni kell, hogy *a gondolatot elvetették*, mert a Dunapartal összeforrott képet nem szabad megbontani s amellett *idegenforgalmi szempontból* sem kívánatos, mert a közeli dunaparti szállodák közönsége mindig frekventálta a Hanglit, ezt a kedves, intim és finom kávéházat. Az épület bérlete áprilisban jár le és a fővárosnál nagyon meg kell fontolni, hogy kísérletezzenek-e új bérlőjelöltekkel, vagy pedig *meghagyják a mai bérlő tulajdonában, akinek becsületes érdeme, hogy a Hangli ismét a régi fényében tölti be hivatását a pesti Dunaparton.*

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefon: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778 Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT,- VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07. Alapitva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly körút 15. szám

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Bonczur u. 17
Telefon 263-49

MORZSÁNYI HERMANN
Központi fütések, vizvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42. szám.
Telefón: József 355-87.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sport-jelvények és plake tek. Telefón: J. 415-16

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
MÁZOLÓ- ÉS FESTŐMESTER
BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR UCCA 17/a
TELEFÓNSZÁM: K. 74—48.

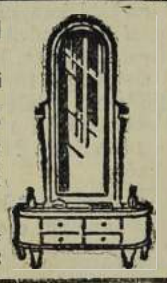
TÖRÖK ÉS JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefón: A. 907-03.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 983—40, 832—77.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPITŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
BÚTORGYÁROSOKNÁL VEGYEN
Gyári áron — Gyári garanciával
Részletre is.
Budapest, II., Zsigmond ucca 24
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

Zumpft István
vasút- és útépitő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Én, Ripka Ferenc esküszöm...

*

Néhány nappal ezelőtt elbúcsúzott a főváros közgyűlésétől *Ripka* Ferenc és rövid pihenő után újból visszatért az új törvény révén tekintélyben és hatáskörben megnövekedett főpolgármesteri székébe. Visszahozta a Kormányzó, a kormány bizalma és a törvényhatósági közgyűlés ragaszkodása, mert azok az évek, amelyeket a főpolgármesteri székben töltött, *bőségesen megokolták ezt a bizalmat.*

*

Az új városháza homlokzatán az állam és a főváros színei tudatják, hogy nagy esemény van készülőben. A főkapunál díszbe öltözött portás fogadja az érkezőket, akik megtöltik a közgyűlés sűrű padsorait és a karzatokat, hogy lássák Budapest életének azt a jelentőségteljes mozzanatát, amikor *új főpolgármester kerül a székesfőváros élére.* A karzatról piros-fehér-zöld és piros-sárga-zöld színek hullanak alá, az oszlopokon a magyar nemzet és a főváros kivilágított transzparens-címere sugározza a fényt, körösköröl díszruhás hajduk feszes állásban tartják az ország és a főváros standard-zászlóit. Ragyogva sziporkáznak az impozáns csillárok és a tömegek feszült figyelme közben hangzanak a *legmagasabb kormányzói leirat* szavai.

*

„...a legközelebbi hat évre betöltendő főpolgármesteri állásra *Ripka* Ferenc dr. m. kir. udvari tanácsost, felsőházi tagot, a székesfőváros eddigi főpolgármesterét, *Kozma* Jenő dr. m. kir. kormányfőtanácsost, országgyűlési képviselőt, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagját, *Bódy* Tivadar dr. m. kir. udvari tanácsost, az országgyűlés felsőházának tagját, a székesfővárosi törvényhatósági bizottság örökös tagját, nyugalmazott polgármestert jelölöm ki. Kelt Budapesten... *Horthy s. k., Scitovszky Béla s. k.*"

*

A közgyűlés tagjai ismét helyet foglalnak a padsorokban. *Sipőcz* Jenő polgármester elrendeli a titkos szavazást és felfüggeszti a közgyűlést. Most másfél óra áll rendelkezésre a szavazatok leadására és az elsőemeleti nagy teremben szünet nélkül hullanak a szavazólapok az urnába. *Ripka Ferenc*... Eredetileg úgy volt, hogy a polgári ellenzék nem vesz részt ebben az ünnepélves aktusban, azonban a szavazási láz lelkes hangulata magával ragadta az ellenzéki városatyákat is és *csakhamar a szabadelvű és demokrata pártok is megjelentek a szavazatszedő küldöttségnél.* Mindannyian *Ripka* Ferencre szavaztak.

*

Megszólalnak az elnöki csengők és *Sipőcz* Jenő polgármester már jelenti a szavazatok összeolvasásának eredményét.

— *Leadtak összesen 184 szavazatot, ebből Ripka Ferenc 163, Kozma Jenő 3, Bódy Tivadar 18 szavazatot kapott.*

Felesattan az éljenzés és a taps, a karzat közönsége zsebkendőket lobogtat és így tüntet némán a főpolgármester személye mellett, akit Budapesten mindenki egyformán tisztel és szeret.

— *Ripka Ferencet törvényesen megválasztott főpolgármesternek jelentem ki,* — hangzik a polgármester enunciációja — és a padsorokban újult erővel zúg fel a taps.

*

Néhány perc mulva feltűnik a bejárónál a főváros két tisztviselője, kezükben díszlobogókkal, utánuk lépked *Bárczy* István, Budapest egykori diadalmas vezetője, majd *fekete díszmagyarban, mellén az összes kitüntetésekkel, feltűnik Ripka Ferenc alakja.* A közgyűlés tagjai felállnak helyeikről és úgy üdvözlik a főpolgármestert. *Ripka* Ferenc már fent van az emelvényen, kezet szorít a polgármesterrel, majd *Gallina* Frigyes tanácsnok szavai nyomán felhangzik az eskü.

— *Isten engem úgy segéljen!*

*

A terem sarkaiból felvillanak a fotografusok magnéziumlámpái. *Ripka* Ferenc hallgatja a polgármester üdvözlő szavait, majd elfoglalja az elnöki széket, hogy elmondja azt a beszédet, amelyiknek súlyos kijelentései még sokáig emlékezetesek lesznek a törvényhatóságban és a társadalom széles rétegeiben.

— Felügyeleti hatásköröm útján kezdeményezésre kívánok módot nyujtani: elsősorban a város igazgatásáért felelős *polgármesternek* és mindazoknak, akik rendelkezésre jogosultak és kötelesek. Ezért *állandóan figyelmeztetni fogom* a könnyítés, a gyorsítás és egyszerűsítés szempontjából tapasztalt hiányokra és hibákra, főképpen pedig a *gazdaságos közigazgatásra.* Az új törvény több hatalmat ad a kezembe és ezt úgy akarom gyakorolni, hogy *a pontos ügykezelés* minél jobban kifejlődjön.

*

— Kívánom, hogy az illetékesek szigorúan vegyék tekintetbe azokat a kívánságokat, amelyek úgy a törvényhatóság határozataiban, mint pedig a kormány leirataiban jutottak kifejezésre. Ezek: *az állás- és fizetéshalmozás eltiltása, a méltánytalan előnyök megszüntetése, a pótlékrendszer szabályozása, és a hivatali munkaidőnek pontos betartása.* Az előbb jelzett elveknek a konzekvenciáit levonom a magam személyére és *a gázgyári vezérigazgatói állás után szerződésileg nekem járó nyugdíjról lemondok.*

Frenetikus hatás. A nobilis gesztus minden oldalon csodálkozást ejt. A megafón dübörögve szórja szét a súlyos szavakat és kijelentéseket.

*

— A legkíméletlenebbül kívánom végrehajtani *az összeférhetetlenség megállapítását* a székesfőváros önkormányzatának minden részében. Ha igazán békét akarunk, akkor a háborús törvényenkívüli erkölcsöt be kell szüntetni, mely a *harácsolást* megengedi, mert nem érzi *a polgári erkölcs* tisztességét. Mert az erkölcsi felfogás megtisztulása nélkül reménytelen a jövő.

Kemény, de igazságos szavak...

*

— A főváros életének egyik legfontosabb tényezője *az üzemi kérdés.* Én, aki a nagyüzemek városításában erősen kivettem részemet, és a legnagyobbak egyikét éveken át vezettem, e helyről már most határozottan kijelentem, hogy *törvényes hatáskörömben mindent megteszek, hogy a közüzemi gazdálkodás elfajulásai és túltengései megszűnjenek.*

*

— *A mammutfizetéseket a legrövidebb időn belül mérsékelni kell,* mert nem lehet megengedni, hogy egyik-másik üzem vezetőjének nagyobb javadalma legyen, mint a város felelős vezetőjének, aki a legnagyobb üzemnek, a székesfővárosnak egész működésének élén áll. *A tisztviselők és munkások fizetésének*

A főpolgármester eskütétele.

és nyugdíjának egységes rendezését sürgetni fogom. Az üzemeknél elejét kell venni annak a törekvésnek, hogy üzleti vállalat helyett hivatalokká fejlődjenek.

Minden oldalon sűrűn felesattan a taps és morajlik a helyeslés.

*

— A gazdaságilag független Budapest lehet csak igazán a maga ura. *Aki Budapestet erősíti, hazafias munkát végez.* Kérem, legyenek ebben a munkában segítségemre és keressék a pártok keretei fölött azt a nagy egységet, ami mindnyájunkat kötelez. Ezen az úton kereshetjük a jövő reményét, Magyarország feltámadását. Én hiszek ebben. *Hiszek Budapest jövendő hatalmas fejlődésében, ezért hiszek Magyarország feltámadásában!*

*

A főpolgármester beszéde lenyűgöző hatást keltett. *Percekig zúg a viharos éljenzés, majd felhangzik a Himmusz édes-bús melódiája.* Az elnöki emelvényen egymásután sorakoznak fel a közgyűlés résztvevői, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki. Elsőnek gratulálnak a belügyminiszternek erre a díszes aktusra első ízben kiküldött képviselői, *Tatics* Árkád államtitkár és *Janda* Kálmán min. tanácsos.

Majd a pártvezérek következnek, *Kozma* Jenő, *Wolff* Károly, *Rassay* Károly, *Bródy* Ernő és a többiek, hogy örömüknek kifejezést adjanak. A karzatok közönsége meg-megújuló éljenzésbe tör ki és *a hatalmas teremben mindenki az új főpolgármestert köszönti.*

*

Ripka Ferenc diadalmas sikerét, munkásságának honorálását és érdemeinek elismerését az ellenzéki oldalon sem tagadhatták meg. *Rassay* Károly, az egyik ellenzéki vezér, a következőket mondja:

— Ripka Ferenccel, mint a kormány exponensével szemben, a szabadelvű párt *politikailag ellentétben* áll. A reá való szavazással azonban, *honorálni kívánom azt a kiegyenlítő politikát, amelyet Ripka Ferenc a főpolgármesteri székben a szélsőségekkel szemben az elmult ciklusban képviselt.*

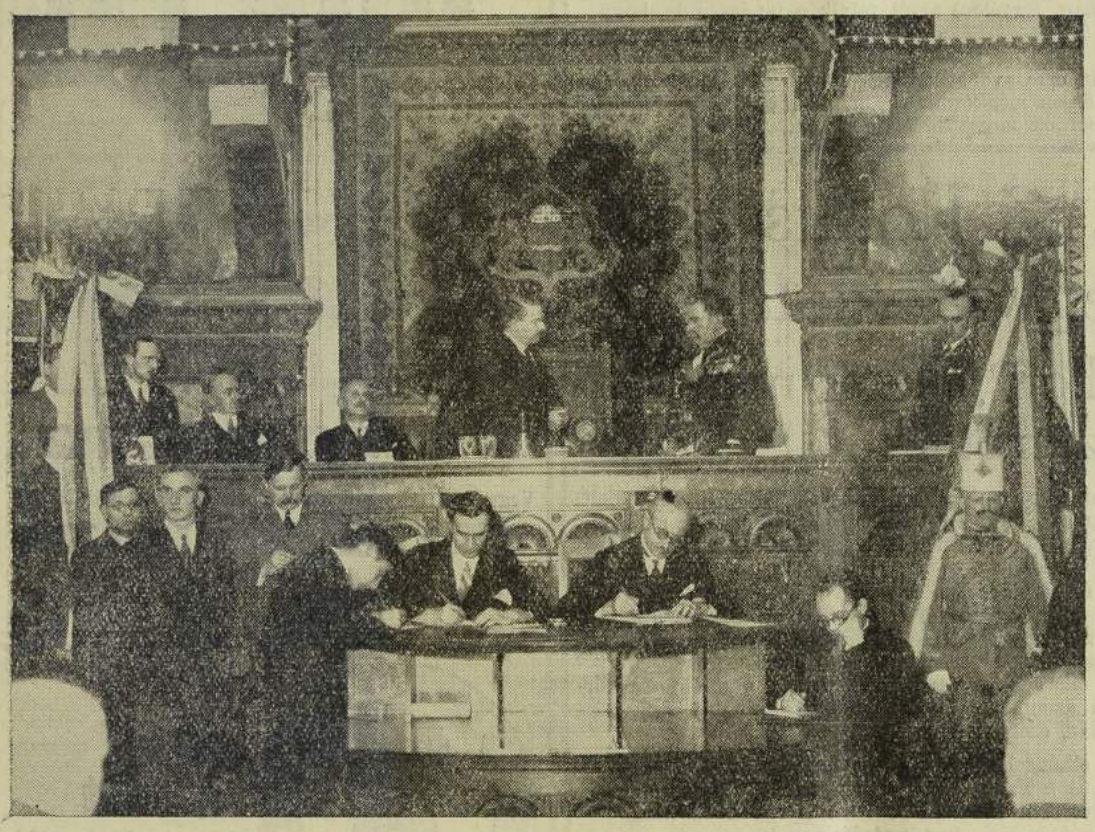
Ugyanígy nyilatkozik *Bródy* Ernő, *Pakots* József, *Fábián* Béla. Sőt még a szocialisták is így gondolkoznak.

*

Az ünnepi közgyűlés végetért és *Ripka* Ferenc a közgyűlés tagjainak sorfala között távozik a teremből. Kint a lépcsőházban az éljenzés hangorkánja reszketteti meg a falakat. Mindenki az új főpolgármestert üdvözli, a jó embert, a munkás embert, az emberszerető embert, akit magas pozíciójában is csak egy gondolat vezérel: a munka. *A munka és az emberszeretet.*

*

Nagy közjogi méltóságok installációja rendszerint fényes bankettek és ünnepségek között megy végbe. *Ripka Ferenc beiktatási bankettje vasárnap zajlott le külsőre a legszerényebb, de mégis a legfényesebb keretek között.* A főpolgármester 2000 szegény embert vendégelt meg, olyanokat, akik *még az ínségebédjegyet sem tudják megváltani.* A főpolgármesteri installáció 2000 nyomorgónak juttatott néhány órára egy kis életörömet és gondtalanságot...

Sipőcz Jenő polgármester üdvözli a főpolgármestert.
Jobbról Gallina tanácsnok áll, Buzáth és Berczel alpolgármesterek ülnek.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Rövidesen megkezdik a Szent Gellért tér, a Kálvin tér és a Deák Ferenc tér rendezését

Megszüntetik a veszedelmes közlekedési gócpontokat — Vita a költségek vállalásáról a BSZKRT és a főváros között

Budapest közlekedésének főútvonalai sok tekintetben alkalmatlanokká váltak a közlekedés lebonyolítására, különösen amióta az autóforgalom méreteinek megnövekedése miatt különleges *közlekedési rendet* vezettek be. Maguk a hatóságok is érzik mindezeknek a nehézségeknek a hátrányait és állandóan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy

miként lehetne a főváros útvonalait a közlekedés szempontjából kifogástalanná, a gyalogjárók részére pedig biztonságosabbá tenni.

Néhány héttel ezelőtt a belügyminisztérium rendészeti főosztályában ankét volt a közlekedés szabályozásáról, ahol elhatározták, hogy több más intézkedés foganatosításán kívül, *rendezik a három legveszedelmesebb közlekedési gócpont: a Gellért tér, a Kálvin tér és a Deák tér lehetetlen forgalmi viszonyait,* amit elsősorban a villamosvágányok helytelen elhelyezése idéz elő. Aki a nagy forgalom időpontjában tanulmányozza ezeket a tereket, az megfigyelheti, hogy

a gyalogjárók átkelése még a megjelölt úttesten, a közlekedési rendőr minden ébersége dacára is, gyakran életveszélyes,

mert a villamossínek párhuzamos, vagy görbülő iránya a járművek váratlan felbukkanását vagy befordulását teszik lehetővé. Hiába minden óvintézkedés és elővigyázat: *mindhárom forgalmi gócponton állandóan napirenden van és fennforog a balesetek és szerencsétlenségek lehetősége.* Ez a három tere van Budapestnek, ahol egyelőre *közlekedési jelzőlámpát sem lehet használni,* mert a szerencsétlen villamos vonalvezetés céltalanná tesz minden rendszert s a máshol oly jól bevált jelzőlámpa itt csak további zavart és fennakadást hozna magával.

A Gellért tér rendezésénél

mindenesetre figyelembe fogják venni az *Idegenforgalmi Tanács* által kiírt azt a tervpályázatot, amely február 15-i határidővel a Gellért- és Rudasfürdők összeköttetésére vonatkozik. A pályázaton bemutatásra kerülő tervek magukban foglalják a Gellért tér rendezését is, három megoldás figyelembevételével: arra az esetre, ha a *HÉV törökbálinti vonalát onnan elhelyezik, ha meghagyják és végül ha keresztül viszik a vágányoknak* a Műegyetem alatti Dunapartra való áttelepítését. Annyi bizonyos, hogy a fürdő közelsége miatt reprezentatív térnek számítható közterület mai állapotában meg nem maradhat, mert az ott megfordult

idegenek között is állandó a panasz, hogy például a Ferenc József hídról gyalogszerrel nem tudják megközelíteni a Gellért-szállodát,

a rendszertelenül futkározó autók és az össze-vissza elhelyezett villamosvágányok veszedelme miatt.

A Kálvin tér

már régen megérett arra, hogy a vágányokat áthelyezzék és áttekinthetővé tegyék a forgalmat. Komplikálja a nehézségeket, hogy oda torkollik a Baross ucca, az Üllői út, a Lónyai ucca, a Kecskeméti ucca, amelyeknek élénk forgalma a téren sűrűsödik össze.

A tervek szerint a *legsürgősebben áthelyezik a villamos síneket,* úgyhogy azok nem jelentenek veszedelmet s amellett a közlekedés gyorsítására sincsenek káros befolyással. Ha tervek megvalósulnak, akkor a tér külsőre is tetszetősebbé válik, mert *a közepén kis park fog díszelegni,* míg köröskörül az autók és villamosok roboghatnak akadály nélkül.

Lehetetlen a helyzet

a Deák téren

is. A villamossínek a Vilmos császár út és az Erzsébet tér felől élesen kanyarodnak, ugyanakkor találkozik e helyen a Király ucca, a Deák Ferenc ucca, a Kammermayer Károly ucca és a Károly körút forgalma. Közlekedési rendről csak akkor lehet szó, ha a *vágányokat itt is áthelyezik,* amire a tervek már készen vannak a BSZKRT-nál és a városrendezési ügyosztályban. Egyelőre arról folyik a tanácskozás, hogy

a költségeket miképpen osszák meg

és ha erre vonatkozólag megegyezés jön létre, úgy rövidesen megkezdik a munkálatokat a veszedelmes gócpontok megszüntetésének keresztülvitelére.

Alaptalan hírek az új Rókus elhelyezési tervének megváltoztatásáról

A Maglódi úti Szeretetotthon jellegét nem szabad megszüntetni

Néhány nappal ezelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy az új központi szeretetotthon Maglódi úton épülő két első pavillonja az eredeti rendeltetéstől eltérően nem a szegényház elaggott betegeinek befogadására fog szolgálni, hanem a már korábban jogérvényesen elhatározott, de pénzügyi okokból megfeneklett *új központi kórház, az új Rókus magva lesz* és a kétezer ágyas új központi kórházat a két új pavillon köré, a Maglódi úton építik meg.

Az új Rókus-kórháznak a központi szeretetotthonnal való kombinálása a két intézmény merőben ellentétes rendeltetésénél fogva az első pillanatban abszurdumnak látszott, mégis szükségesnek tartottuk utánajárni a híresztelések megbízhatóságának s elsősorban

Liber Endre

tanácsnokhoz, a szociálpolitikai ügyosztály vezetőjéhez fordultunk felvilágosításért.

— A kérdés teljes felismerése, vagy a tájékozottság hiánya vonhatta csak le azt a konklúziót, — mondotta — hogy az új központi szeretetotthon eredeti építési programja valamilyen változást szenvedett, főleg azt, hogy az új szeretetotthon elsőnek megépült kórház- és tüdőbetegpavillonja az új központi kórház tartozéka lesz. *A szeretetotthonnak régesrég óta, ma is van kórházi osztálya a szegényháztéri épületben,* ami természetes is, hiszen a menházi ápolásra szoruló aggok jelentékeny része leromlott szervezetű beteg, öreg ember, akiket csak kórházi gondozás mellett lehet megtartani az életnek. A Szegényház kórháza azonban speciális rendeltetésű, tehát nem közkórház, ezért

elképzelhetetlen az is, hogy a Maglódi úti új intézet egészségügyi vagy higiénikus célokat szolgáló pavillonjai egy közkórházhoz csatoltassanak.

A Szegényház kórháza gazdaságilag, budget tekintetében is egészen eltér a többi kórházakétól, mert hiszen ott egy gondozott beteg ápolásáért sem számolhatunk el többet, mint amennyit az egészségesekért számolunk. *Ez pedig lényegesen kevesebb, mint a közkórházak ápolási díja, ahol nagyobb orvosi személyzet, gyógyszer és egyéb költségek drágítják meg a gazdálkodást.*

— A félreértés onnan származhatott, hogy a központi szeretetotthon építését folytatni szeretnénk, erre azonban elegendő költségvetési fedezetünk nincs s a kérdést úgy szeretnénk áthidalni, hogy

a törvényhatóság engedje meg az új Rókus tervezési költségeire rezervált összeg egy részének az új szertetotthon építéséhez való felhasználását,

mert a kórházépítés halasztást szenvedett, itt pedig egy megkezdett építkezésről van szó. Ehhez, azt hiszem, meg is kapjuk a hozzájárulást s ebben az esetben hozzálátunk a szeretetotthon nőiápoltak pavillonjának megépítéséhez, amely tudvalevően *az új karitatív telep legnagyobb épülete lesz,* lévén a női gondozottak száma mindig lényegesen magasabb a férfi gondozottakénál. Az építkezés későbbi etappjai maradnak a férfi gondozottak és a házastársak pavillonja, az igazgatósági épület és a kápolna. Ezekre azonban majd csak fokozatosan kerülhet a sor. Addig,

amíg a Maglódi úti új intézet teljesen ki nem épül, nem is lesz önálló, hanem a régi, központi intézet fiókjaként működik.

A régi intézet felszabaduló kórházi osztályán helyezzük majd el azokat az igényjogosult szegényeket, akik — mintegy hétszázan — papiroson már a szertetotthon gondozottjai, de hely híján tényleg be nem juthattak. *A Szegényház és a Rókus-ház kombinációjáról semmit sem tudok.*

Felkerestük

Némethy Béla dr.

tanácsnokot, a közegészségügyi ügyosztály vezetőjét is, aki hasonlóképpen nyilatkozott és a következőket mondotta:

— *Szó sincs ilyen kombinációról, de nem is lehet.* Az új központi kórház építése ismert okoknál fogva — sajnos — egyidőre eltolódott. Ez a halasztás azonban legkevésbé sem jelenti a már kidolgozott tervek megváltozását,

az új központi kórház a Tisza Kálmán téren épül meg,

nemcsak azért, mert hosszas megfontolás után ezt a helyet találta a törvényhatósági bizottság bölcsessége a legmegfelelőbbnek, hanem márcsak azért is, mert *képtelenség és fantasztikum a Maglódi útról, vagy a szeretetotthon építésébe való bekapcsolásról beszélni,* mert ebben az esetben megint új általános terveket kellene készíteni, márpedig ezt a feladatot a közkórházak igazgatóinak tanácsa már köztudomás szerint kitűnően és tökéletesen megoldotta. Amint a pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak, *az új Rókus úgy fog megépülni, ahogy azt a törvényhatósági bizottság elhatározta és a kormányhatalom is jóváhagyta.*

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ UCCA 49

Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

VICTORIA BÁNTERIES
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbízhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

ÁLLANDÓ BÚTORVÁSÁR
A KÖZPONTI VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN
BUDAPEST, IV., KÁROLY KIRÁLY ÚT 28
szalóngarnitúrák, rekamierek, hálo, ebédlő és úriszoba bútorok
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
KÁRPITOS ÉS PASZOMÁNYOS MESTEREK ORSZ. SZÖVETKEZETE

Minden üzemnek megfelelő BÉRFIZETÉSI TASAKOT, LEVÉLBORÍTÉKOT, PAPÍRZACSKÓT
gyárt és legolcsóbban szállít Pósa L. levélboritók- és papírzacskógyára // Budapest, VII., Akácfa ucca 56 // Telefon: J. 333-01 // Mintázott ár-ajánlattal szolgálok

STERN IMRE okl. építész, építőmester
Budapest, VII., Rákóczi út 30. Tel.: J. 349-54

ALAPVETŐ REFORM KÉSZÜL A FŐVÁROSI KÖLTSÉGVETÉS RENDSZERÉBEN

Megszűnik a negyedévi adó- és házbérfizetés — A tervezet a pénzügyminiszter előtt van

Lamotte Károly tanácsnok, a főváros pénzügyi osztályának vezetője, érdekes tervvel foglalkozik, amely rövidesen a megvalósulás stádimába jut. A tanácsnoknak régi terve, hogy a *városi büdzsé életét átalakítja havi esedékességekre és ezzel kapcsolatban a jövőben havonta teljesítenék az adó- és házbérfizetéseket.* Az új rendszerről

Lamotte Károly tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Már hosszabb idő óta próbálkozom azzal, hogy a főváros büdzséjének életét átalakítsam havi esedékességre. Jelenleg ugyanis negyedévenként esedékes a házbér, negyedévenként esedékesek egyéb kiutalások s ezt a rendszert teljesen ki akarom küszöbölni, hogy ezáltal egyenletesebb legyen a gazdasági élet. A példák ugyanis azt mutatják, hogy

a havi esedékesség sokkal praktikusabb, mint a negyedévi és sok tekintetben megkönnyítené a gazdasági élet vérkeringését.

— Annakidején előterjesztést dolgoztam ki, hogy a fővárosban a lakbéreket havonta fizessék. Előterjesztésemet a *tanács a pénzügyminiszterhez továbbította* és minden remény meg van arra, hogy rövidesen a házbérfizetések tekintetében *minden közület át fog térni a havi esedékességre.* A másik előterjesztésem

a negyedévi adófizetés havi esedékességgé való átváltoztatása.

— Ezzel az előterjesztéssel a kormány most foglalkozik. A negyedévi adóesedékesség megszüntetése egyelőre csak Budapesten volna keresztülvihető, mert *országos viszonylatban erről ezidőszerint nem lehet beszélni, tekintettel arra, hogy a mezőgazdasággal kapcsolatos pénzügyi műveletek negyedévi esedékességre van beállítva.* A pénzügyi kormányzat nem zárkozik el a terv keresztülvitelétől, a tárgyalások folyamatban vannak és remélhető, hogy rövidesen a negyedévi adóesedékesség helyett *Budapesten a havi esedékességet fogjuk bevezetni.* A kereskedőknek is könnyebb volna, ha adójukat havonta fizethetnék és nem háromhónaponként, mert kevés olyan kereskedő és iparos van, aki háromhónapi adóját előre félreteszi.

— A fővárosi költségvetés keretében tervezem a *havi büdzsé bevezetését* is. Ez azt jelenti, hogy

havonta készítünk előirányzatot, különös tekintettel az adók befolyására.

Bizonyos vagyok benne, hogy a havi előirányzattal a pénzkezelés rendszeresebb és áttekinthetőbb lesz.

Lamotte Károly tanácsnok végül még elmondotta, hogy a *főváros beruházásai erős tempóban folynak,* természetesen a költségvetés keretein belül.

Jóváhagyta a belügyminiszter az üzemi nyugdíjszabályzatot

30—33 millió kell a nyugdíjalaphoz

Scitovszky Béla belügyminiszter az elmult napokban leiratban tudatta a polgármesterrel, hogy jóváhagyta az üzemi nyugdíjszabályzatot. A leirat hozzájárul ahhoz, hogy

a gáz-, elektromos- és vízművek külön-külön nyugdíjalapot létesítsenek, míg a többi üzemek, tehát az élelmiszerüzemtől a Gellért-fürdőig külön nyugdíjalapot teremtenek.

Erre a célra a fővárosnak kb. 30—33 millió pengőre van szüksége, amelyet évenként fognak a költségvetésbe beállítani és a mérlegbe feltüntetni.

Az Elektromosműveknek 2 millió, a Gázműveknek pedig 1 millió 700 ezer pengő nyugdíjalapot ír elő a tervezet és a belügyminiszteri leirat, amely tőkeszükségletet

50 éves amortizáció formájában fogják az üzemek kitermelni.

Az üzemi nyugdíjszabályzaton kívül meg kell szervezni a *Lex Vass* alapján az *öregségi és a rokkantsági ellátást* is, amelynek terhei ugyancsak a nyugdíjalapot fogják érinteni. Az üzemi nyugdíjszabályzat immár kormányhatóságilag jóváhagyott formája intézményesíti az üzemi alkalmazottak jövőbeni ellátását és így érthető, ha *a belügyminiszter jóváhagyó leirata 6000 üzemi alkalmazott körébe keltett nagy megnyugvást.*

Folytatják a telekkisajátítási eljárást az Andrássy-út meghosszabbítási terveinek végrehajtásához

Klebelsberg Kunó kultuszminiszter vasárnap vezércikkben foglalkozott Budapest jövő fejlődésének irányával és ezt a „fürdőváros" nagyszabású kialakításában találta megoldhatónak. És — nem tudni, ösztönösség, vagy véletlen-e? — a város kiépülésének, terjeszkedésének két sugara is egybe esik azokkal a területekkel, amelyek a fürdőváros szempontjából jelentőségesek. Ezek: *a budai forrásvidék, a Kelenföld és a Városliget környéke.*

Kelenföld fejlődésének fókusza az új pályaudvar lesz, a pesti oldalon pedig a Széchenyi-gyógyfürdő környéke. Itt a tavasszal hozzálátnak a városligeti második artézi-kút fúrásához, s újból komolyan emlegetik a Széchenyi-gyógyszálló régóta szunnyadó tervét is. A városligeti környékén kialakuló megálmodott pesti fürdővárosrész fejlődésének főütőere az *Andrássy út meghosszabbítása,* amelynek terveit az illetékes műszaki hatóságok már elkészítették, s egyaránt szorgalmazza az új útvonalat a Közmunkák Tanácsa és a székesfőváros is.

Az aktuális városrendezési kérdések között ugyan nem a legsürgősebb az Andrássy út meghosszabbítása, de a legközelebbi műszaki feladatok egyike, amelyről

Csármann Ferenc tanácsnok

a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy a főváros fejlődése ne legyen túlságosan expanzív, s ne az egyes építkezők, vagy parcellázók szeszélyétől függjön, ne véletlenek, ötletszerűségek adják meg, hanem a hatóságok céltudatos előkészítő munkája szabja meg a fejlődési irányokat.

Arra kell törekedni, hogy a főváros egy bizonyos rádiuszon belül, minél okszerűbben épüljön ki.

Ez a rádiusz a Dunától mintegy 5—6 kilométeres körzetben képzelhető el. Az Andrássy útnak a *Hermina úttól való folytatása természetes hátteret ad a Széchenyi-fürdőnek,* egyben a fürdő szomszédságában megfelelő fejlődési lehetőséget nyujt a későbbi „Budapest-fürdővárosnak": gyógyszállodák és penziók épülhetnek körülette.

— Az Andrássy út meghosszabbítása a Széchenyi gyógyfürdőtől mintegy száz lépésnyire kezdődik. A Hermina úttól a Hajcsár útig mintegy 48 méter széles lesz, ami megfelel az Oktogon és a Városliget közötti útvonal szélességének. *A nyílegyenes vonal a Hajcsár útnál törik majd meg.* Itt tér lesz, a közel jövőben felépülő Hermina mezői plébániatemplom tere.

A Hajcsár úttól a körvasútig, majd Rákospalotát átszelve egészen Fótig, vagy Alagig fog futni az impozáns fasoros autóstrada.

A Közmunkatanács előtt fekvő tervek szerint a külső Andrássy úton villamosvasút lesz, *a földalatti, földfeletti meghosszabbítása.* Ilyenformán Alagtól a Vörösmarthy térig futhatnak be a villamosvonatok.

— A megnyitás időpontja természetesen még bizonytalan. *Rakovszky* Iván, a Közmunkatanács elnöke kétségtelenül nagy barátja a tervnek és a MÁV vonaláig már biztosítva vannak a megnyitáshoz szükséges telkek, a további kisajátítás is folyamatban van.

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **TOMANCSIK GYÖRGY** Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

FISCHER ÉS HARTMANN
mázelőmesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV,. Semmelweis u. 2

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület., Orczy út 22. Telefón: József 335—42

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Józs. 429-436

VECSEY JENŐ
oklevelés gépészmérnök
kereskedelmi és ipari rt.
Budapest, VIII., Kisstáció u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 369-94.
Irodai géposztály:
Legelsőrendű amerikai írógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javítóműhely.

Ha járvány fenyeget
vegye tudomásul, hogy
Ön sem élhet
„Tryozon" fertőtlenítő nélkül
Kérje padozatok, folyosók, mellékhelyiségek „Tryozon" által való fertőtlenítését.

Augusztusban átadják rendeltetésének az új Központi élelmiszer nagyvásárt

A főváros folyamatban lévő középítkezései között a két legjelentősebb munka a maglódiúti szeretetház két pavillonjának létesítése és az új Központi élelmiszernagyvásártelep építkezése. Mindketttőt már a mult esztendőben elkezdték és közülük a maglódiúti falazási és tetőszerkezeti munkáit a tél folyamán lényegében be is fejezték, úgyhogy a tavasszal tulajdonképpen már csak az élelmiszernagyvásár munkáinak befejezése marad hátra.

A Ferencvárosban, a helyikikötő közvetlen szomszédságában, a Duna víziútjának előnyös közelségében *Európa egyik legmodernebb és legnagyobbszabású közélelmezési intézménye készül,* amely újításaiban — külföldi szakemberek megállapítása szerint — lényegesen felülmúlja a legújabb típusú németországi vásárcsarnokokat is. Az építkezést, amennyire az időjárás engedte, a télen át is folytatták és csak alig néhány héten át volt szünet, hogy az enyhébb napok beálltával annál nagyobb lendülettel induljon meg az egész munka, mert az illetékesek tervei szerint már

augusztusban át akarják adni rendeltetésének az új Központi élelmiszer nagyvásár csarnokát.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

a közélelmezési ügyosztályban

érdeklődött az élelmiszernagyvásár építkezésének további részletei iránt. A következő felvilágosításokat szerezte:

— A telep tulajdonképpeni *nagycsarnokának óriási alagsora és a földszint fele készen van. A húsvásárcsarnok falai és tetőzete teljesen készen állanak,* itt csak a belső munka van hátra. *Az ötemeletes adminisztrációs ház a második emeletig van falazva. Teljesen kész a földmunka az egész telepen és teljesen elkészült a vasúti berendezés.* A kora tavaszi napok beálltával az egész vonalon fokozott lendülettel indítjuk meg újból a munkát, annál is inkább, mert az a szándékunk, hogy a nyárig elkészülünk az egésszel és augusztusban átadjuk rendeltetésének a nagyszabású intézményt, *amelyből nemcsak Budapest közélelmezésének nagyarányú javulását, az élelmiszerárak egészségesebb kialakulását várom, hanem meg vagyok győződve, hogy általa a közönségen kívül számottevő előnyökhöz jut úgy a nagy-, mint a kiskereskedelem, s mindezeken túlmenően előnyökhöz jut az egész ország kereskedelme, mezőgazdasága, mert joggal hihető, hogy a ferencvárosi telepen élénk exportélet is fog megindulni.*

Az új élelmiszer nagyvásártelep nagyarányú vasúti rakodóival, vágányhálózatával negyedórák alatt bonyolítja le azt, ami a réginél napokig tartott.

Egyesíti magában a vasúti és víziközlekedés összes előnyeit.

— Egészségesen egészíti ki az élelmiszer nagyvásárt a szomszédos helyikikötő modern tárházaival, kitűnő rakodópartjaival, elektromos futódaruival, stb. Az élelmiszernagyvásár-telepnek egyébként két önálló kikötője lesz. A soroksári Dunaág mentén fekvő községek hajón vagy csónakon érkező élelmiszerszállítmányait a dereglyekikötőben rakják ki, *ez már az ősszel el is készült.* A Nagydunán érkező élelmiszerhajók, továbbá a *Mohács* és *Esztergom* irányából közlekedő személygőzösök, az úgynevezett *„kofahajók"-kikötője* a vasúti összekötőhíd tövében a *tavasszal készül el.* Ugyancsak tavaszra marad az úthálózat kiépítése, amit a III. ügyosztály végeztet el.

Szóbahoztuk a tanácsnok előtt azt az averziót, amelyet a vásárcsarnokok kereskedői eleinte tápláltak az új élelmiszervásárrel szemben, mire ez volt a válasz:

— *Az új élelmiszernagyvásár-teleppel szemben táplált idegenkedés nagyrészt önmagától megszűnt,* az érdekeltek megbarátkoztak a helyzettel, miután megismerték a terveket és a reájuk váró előnyöket. Az érdekeltségeket többízben meghívtam, tájékoztattam őket, a helyszínen is bemutattam a folyó építkezéseket és ők maguk belátták, hogy aggodalmuk felesleges, legalább is túlzott volt. Hogy egyebet ne mondjak, óriási előnyt jelent a nagykereskedőkre a már említett adminisztrációs épület.

Ebben az ötemeletes üzletházban lesz posta, távíróhivatal, telefónközpont, több bankfiók, a Vásárpénztár kirendeltsége,

itt lesznek a vásárigazgatóság irodái, fogyasztási adóhivatal, vámhivatal, stb., úgy hogy *mindent egy helyen úgyszólván fáradság és időveszteség nélkül lehet majd elintézni.*

Vajna tanácsnok végül kijelentette, hogy augusztus első napjaiban a *kereskedők áttelepítése a régi csarnokból az újba egyidőben, radikális gyorsasággal fog megtörténni,* nehogy az átköltözésből sorrend tekintetében egyikre előny, vagy másikra hátrány származhasson a korábbi vagy későbbi átköltözés miatt.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek Igazgatósága nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Budapest, III. ker., Szentendrei út 19.343. hrsz. alatt építendő

óbudai transzformátorállomás építkezésénél szükségelt

a) **aszfaltburkoló és falszigetelő munkákra,**
b) **vasszerkezeti munkákra,**
c) **különleges lakatosmunkákra.**

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláírt, pengőértékű, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztosítási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A **bánatpénz** az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat 1931. évi február hó 17-én d. e. 9 óráig kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci út 74. I. em. 101) **benyujtani,** vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett **ajánlatok a beadási határidő napján délelőtt 10 órakor** fognak az Elektromos Művek igazgatósági épületében (IV. em. 401) nyilvánosan **felbontatni,** mely eljáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 30 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak olyan ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiírásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati ürlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló ürlapot, a megrendelési feltételeket, az igazoló-ívet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elekromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci út 74. I. 147) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláírt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Györgyi Dénes és Román Ernő műépítészek irodájában (VIII., Üllői út 16/B) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Az Elektromos Művek Igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát vagy szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaítéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már, mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek Igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaítélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1931. évi január hó 31-én.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei Igazgatósága.

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- ÉS CSATORNA ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II., BIMÁI ÚT 21. Telefón: 522-91

Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

ÚJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádogos, víz- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFÓN: 119—91.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

NAGY ANTAL
BÚTORGYÁRA
BUDAPEST
VII., VIG UCCA 22 • TELEFÓN: J. 438—64

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

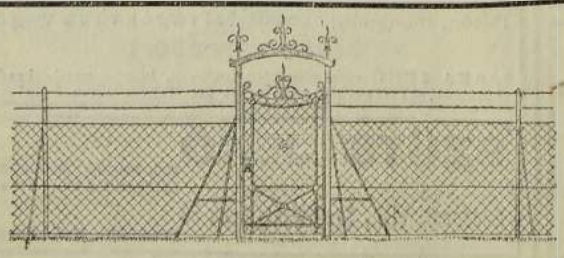
ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 18. TELEFÓN: A. 852—00

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
Tel.: Aut. 189-58 és 290-07
Budapest, V., Váci út 18

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit körút 58. Telefón: Aut. 514-80

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST II. KER., BIMBÓ UCCA 19 SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és faomított terméskövet**
ÜZEMI IRODA NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE

DRÓTKERÍTÉSEK
AZOK SZERELÉSE HELYBEN ÉS VIDÉKEN. ÁRAJÁNLAT DÍJTALAN!
HUTTER KÁROLY IMRE
BUDAPEST, VI, SZÉKELY BERTALAN U. 18

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

LUTZ JOHANNOK-PESTÉNEK LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGÜEK
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VIII., ÖRNAGY-UTCA 4-12. SZ. M.

Gazdasági Értesítő

Átiratban értesítette a polgármester a Nemzetközi Vásárt, hogy a főváros elvben anyagilag is hajlandó hozzájárulni a részvénytársaság alapításához

A *Budapesti Nemzetközi Vásár* rendezésének technikai és jogi problémái már évek óta foglalkoztatják a főváros vezetőit. Még nyilt kérdés a vásárok végleges helyének kijelölése, az állandó kiállítási terület problémája, tisztázatlan az Iparcsarnok tulajdonjoga és mindezek fölött az a kérdés, hogy *tulajdonképpen kit illet meg a vásárok rendezésének joga és hatásköre.*

Évszázados uralkodói pátensek szerint a vásárok tartása ugyanis olyan monopolisztikus jog, amelyet egyedül *Buda* és *Pest* szabad királyi városok élveztek és az mint jogutódot kétségtelenül Budapest székesfővárost illeti meg. Ezzel szemben a Budapesti Nemzetközi Vásárokat, mint köztudomású, évtizedek óta a *Kereskedelmi és Iparkamara* tartja, s abba bizonyos beleszólási jogot vindikál magának az államhatalom is.

Élénken komplikálta a helyzetet néhány hónappal ezelőtt az a mozgalom, amely ugyancsak a Kereskedelmi és Iparkamarából indult ki és amely azt célozta, hogy

a vásárok tartására külön részvénytársaság alapíttassék,

amelyben bizonyos anyagi részesedést Budapest székesfőváros is vállalhatna.

Erről az elgondolásról annak idején a *Fővárosi Hirlap* számolt be elsőnek és feltűnést keltő tudósításaiban részletesen ismertette azt az *ultimátumszerű megkeresést is*, amit ebben az ügyben a Kamara a fővároshoz intézett.

A *Nemzetközi Vásár előkészületei javában folynak*, a főváros ezúttal is a legteljesebb megértést tanusítja és a *régieknél lényegesen nagyobb anyagi támogatást is biztosított*,

a tervezett részvénytársaságból azonban egyelőre nem lett semmi.

Az 1931. évi tavaszi vásárt még a Kereskedelmi és Iparkamara rendezi a régi alapokon.

A Kereskedelmi és Iparkamara feltűnést keltő megkeresésére egyébként a *polgármester a napokban küldte el a választ*, amelyben kijelentette, hogy a székesfőváros lényegében csak az új *törvényhatóság megalakulása után fog érdemben foglalkozni az üggyel s majd akkor dönti el, hogy a főváros miképpen tartja a leghelyesebbnek a vásárrendezések jogi és technikai kérdéseinek elintézését*, s akkor dönt afelett is, hogy részvénytársasági formáról lehet-e szó egyáltalán, vagy sem.

A székesfőváros és a Nemzetközi Vásár rendezősége közötti ezidőszerinti kapcsolatokról és a vele összefüggő egyéb kérdésekről

illetékes helyen

az alábbi információt szerezte a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Az 1931. évi tavaszi Nemzetközi Vásár rendezése iránt a főváros úgy mint mindig, ezúttal is a *legmesszebbmenő érdeklődést, anyagi és erkölcsi támogatást tanusítja, sőt támogatásának méreteit lényegesen fokozta.* Az idén még a Kamara rendezi a vásárt, a főváros élénk részvételével. A fővárosnak *külön fürdőváros és idegenforgalmi propaganda-csoportja* teszi vonzóbbá és érdekesebbé a Nemzetközi Vásár látnivalóit.

Ebben a kérdésben különben

szombaton délután a székesfőváros és a Fürdőváros-egyesület, valamint az Idegenforgalmi Tanács képviselőinek részvételével beható tanácskozás volt

a Gellért-szállóban. Az előző évektől eltérően nagy érdeklődést tanusít a Nemzetközi Vásár iránt a budapesti kézműiparosság is.

— A Kereskedelmi és Iparkamarának a vásárrendezési joga, illetve a külön részvénytársaság megalapítására vonatkozó megkeresésére a polgármester egyébként a napokban válaszolt és közölte, hogy *a székesfőváros elvben helyesli a függő kérdések végleges rendezését* s hajlandó megfontolás tárgyává tenni a javasolt részvénytársaság tervét is. Érdemben azonban csak az új törvényhatóság végleges megalakulása után lesz mód a függő kérdésekkel foglalkozni, ekkor dönt afelett is, hogy helyesnek és egyedülinek tartja-e a részvénytársasági formát, vagy pedig más megoldást tart-e jobbnak és *később adja meg csak a választ a kívánt kétszázezer pengős anyagi hozzájárulás dolgában is.*

— A vásárok jövendőbeli rendezési, technikai és jogi kérdései tehát egyelőre függőben maradnak, a főváros azonban már most lényegesen kiterjesztette azokat az anyagi és erkölcsi segítségeket, amelyekkel a vásár sikerét előmozdítani kívánja. Igy a főváros *ingyen engedi át az Iparcsarnok mögötti második kiállítási csarnokot, ingyen engedi át a Városligetben a kiállítási területet, magára vállalta a kiállítási terület kertészeti helyreállításának összes költségeit, lényeges engedményeket adott hirdetővállalata útján a plakatírozás lebonyolításánál és a lehető legmesszebbmenő kedvezményeket nyujtotta a vigalmiadózás terén is.*

— A főváros megértésével szemben *feltűnő a kereskedelmi kormány részvétlensége.* A Kereskedelmi Kamara ugyanis a fővároséhoz hasonló megkeresést küldött a vásárrendezés dolgában a kormányhoz is, különböző támogatásokat kérve, erre azonban nemcsak hogy érdemleges választ nem kapott, hanem még elvi jelentőségű nyilatkozat sem történt, tárgyalások sem indultak meg. Eddig még egyáltalában nem reflektáltak a Kamara feliratára, ami annál is inkább feltűnő, mert hiszen a Nemzetközi Vásár rendezése lényegében országos érdek.

A Leszámítolóbank kedvező beszámolója

A *Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank* 1930. évi mérlegadataiból figyelemreméltó teljesítmény jut kifejezésre, mert az intézet az elmult év mostoha gazdasági viszonyai közepette is az előző évivel csaknem azonos eredményt tudott elérni. Tiszta nyereség gyanánt a mérleg most 2,507.659.50 pengőt mutat ki a tavalyi 2,556.693.23 pengővel szemben és ennek az eredménynek megfelelően, az 1930. évre fizetendő *osztalék azonos lesz az előző évivel*, amennyiben ismét 14 százalék, *azaz 7.— pengő fog részvényenként kifizetésre kerülni.*

A zárszámadásról egyébként az intézet következő jelentése számol be:

A *Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank* igazgatósága *Madarassy-Beck* Marcell báró dr. elnöklete alatt tartott ülésében megállapította az intézet 1930. évről szóló zárószámadását, amely 2,507.659.50 pengőt tüntet fel az 1929. évi 2,556.693.23 pengővel szemben. Az igazgatóság a február hó 18-án tartandó közgyűlésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy a rendes tartalékalaphoz az alapszabályszerű 5 százalék, azaz 91.562.46 pengő helyett, a tavalyival azonosan 200.000 pengő csatoltassék, a nyugdíjtartalék javára 350.000 pengő, a báró Madarassy-Beck Miksa-alap javára 50.000 pengő fordíttassék, osztalék fejében pedig 1,680.000 pengő kerüljön felosztásra, ami által — mint az előző évre — ismét 14 százalék, azaz 7 pengő osztalék fog a részvényeseknek kifizettetni.

A mérlegadatok közül különösen kiemelendő, hogy a betéti könyvecskékben elhelyezett összegek a tavalyi 38,363.827.54 pengőről 41,436.157.44 pengőre növekedtek, a folyószámlán elhelyezett betétek pedig 40,746.176.37 pengővel szemben 41,213.686.38 pengőt tüntetnek ki. Az egyéb hitelezők az előző évi 40 millió 539.933.80 pengőről 34,139.092.05 pengőre csökkentek le. Az intézet váltótárcája, amely tavaly 50,394.703.62 pengőt tett ki, most 53,077.271.22 pengővel szerepel, ami 3 milliós gyarapodást jelent és a pénztárkészletek, girószámlán, pénzintézeteknél és bankcégeknél fennálló követelések hasonlóképpen 1 és fél millió pengős többlettel zárulnak és így ezen tételek az intézet által mindenkor szem előtt tartott mobilitás fokozódását tanusítják.

Emelkedés mutatkozik a jelzálogkölcsönök állománya tekintetében is, amennyiben az intézet az 1930. év folyamán 2 és negyed millió pengő új zálogleveles kölcsönt folyósított és a zálogtevelek kibocsátása alapjául szolgáló tétel most 39,506.328.30 pengő az előző évi 37,981.108.83 pengő helyett. Ujabb kölcsönök folyósítását a zálogtevelek iránt belföldön megnyilvánult kereslet is előmozdította.

Amint a fenti adatokból következtethető és a tavalyival csaknem azonos eredményből szintén kifejezésre jut, a folyóüzlet forgalma az előző évi nívón mozgott. Hasonlóképpen teljesen kielégítő volt az Áruosztálynak és a Közraktáraknak üzleteredménye is. Uj alapításoknak az elmult év tudvalevőleg semmiképpen sem kedvezett és csupán a Magyar Ammonia-Gyár Rt. alapításában vállalt az intézet részesedést.

A régi nyugdíjasok érdekeit szolgálja az igazgatóságnak azon intézkedése, amellyel ezek nyugdíjjárulékának arányszámát az eddigi 60 százalékról 65 százalékra emelte fel.

Megalakult a Magyar Investment Rt. Január 27-én tartotta a *Magyar Investment Rt.* a Pénzintézeti Központ helyiségeiben alakuló közgyűlését Korányi Frigyes báró elnöklése alatt. Az alakuló közgyűlés a társaság alaptőkéjét 20 millió pengőben állapította meg. A részvényeket a *Pénzintézeti Központ* és a budapesti nagy pénzintézetek jegyezték és az azokra történt 30 százalékos, vagyis 6 millió pengő összegű befizetés az alakuló közgyűlésen igazoltatott. Az igazgatóság tagjaiul megválasztattak: *Korányi* Frigyes báró (elnök), *Bun* József, *Erney* Károly, *Éber* Antal dr., *Fischl* Ignác, *Fleissig* Sándor, *Horváth* Lipót dr., *Kálmán* Henrik, *Kovács* Géza, *Lukács* Antal dr., *Madarassy-Beck* Marcel báró dr., *Makai* Ernő dr., *Metzler* Jenő dr., *Milos* György, *Pásztor* Miksa, *Sándor* Kálmán, *Scitovszky* Tibor dr., *Szécsi* Pál, *Weiss* Fülöp, *Wertheimer* Adolf. A *Magyar Investment Rt.* alapszabályai értelmében a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett értékpapírok, vagy más tőzsdéken jegyzett magyar értékpapírok vásárlásával és az ezzel szorosan összefüggő ügyletekkel fog foglalkozni. *Az új társaság ügyeinek vitelét és kezelését a társaság igazgatóságának irányítása mellett, tekintettel közérdekü céljaira is, a Pénzintézeti Központ vállalta.* Az ügyvezetésre a társaság igazgatósága *Sándor* Kálmánt, a Pénzintézeti Központ ügyvezető igazgatóját kérte föl.

A Belvárosi Takarékpénztár rt. igazgatósága a napokban megtartott ülésében megállapította a társaság 1930. évi mérlegét, amely 1,570.925 pengő tiszta nyereséggel zárul az előző évi 1,967.836 pengővel szemben, aminek alapján az igazgatóság a közgyülésnek *részvényenként 5 pengő (10 százalék) osztalék* kifizetését fogja javasolni, az előző évi 6 pengő (12 százalék) osztalékkal szemben. Az eredményszámlán kifejezésre jut az 1930. év folyamán világszerte erősen megromlott gazdasági helyzet, melynek folytán az intézet nyeresége is csökkent. Ezt a visszaesést egyrészt *a kisebb kamatbevétel*, másrészt pedig az *adóterhek emelkedése* idézte elő. E körülmény és a kedvezőtlen gazdasági helyzet indokolttá teszi az intézet belső tartalékainak megerősítését és ezt a célt szolgálja az osztalék mérséklése is. A *mérlegadatok* szerint az intézet forgalma általánosságban az előző év színvonalán mozgott. Ámbár az elmult esztendő a tőkeképződés szempontjából nem volt kedvező, a *takarékkönyvecskékre elhelyezett betétek összege mégis 2,908.129 pengővel emelkedett* és az év végével 18,676.368 pengőt tett ki. A takarék- és folyószámlabetétek, valamint a hitelezők összege együttesen az év végén 42,228.602 pengőre rúgott az előző évi 42,016.413 pengővel szemben. A váltótárca és a forgalomban levő záloglevelek összege nem változott lényegesen az előző évi állománnyal szemben, amennyiben az 1930. év végén a váltóállomány 23,831.124 pengőt, a forgalomban levő záloglevelek összege pedig 27,578.951 pengőt tett ki. *A takarékpénztár összes budapesti és vidéki fiókjai* és az érdekkörébe tartozó vidéki pénzintézetek az elmult év folyamán *kielégítően fejlődtek.* Az intézet az 1930. év őszén az Adrássy út és Vilmos császár út sarkán megnyitotta negyedik fővárosi fiókját. Az igazgatóság a közgyűlést március 7-ére hívta össze.

A Magyar Tisztviselők Takarékpénztárának közgyűlése. A *Magyar Tisztviselők Takarékpénztára Rt.* f. évi január hó 30-án tartotta XXIV. évi rendes közgyűlését báró *Perényi* Zsigmond elnöklete alatt. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, mely szerint az intézet az elmult évben is örvendetes fejlődést ért el és üzletévét kedvező eredménnyel zárta le. Az intézet tiszta nyeresége a mult évi 199.389.26 pengőről *206.419.08 pengőre* emelkedett. A közgyűlés úgy határozott, hogy a tavalyi 12 százalékos osztalékot az idén is fenntartja, vagyis a 10 pengő n. é. részvények után f. évben is *1.20 pengő osztalékot fizet február 3-tól kezdődőleg.*

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón.: Lá. 13-82 sz. Budapest, I., Kelenföldi út 1.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT.
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép
Állandó raktár — Épületre szállítás
STRAUSZ JÓZSEF
V., Váci út 78/a.
(Aréna útnál)
Telefón: Aut. 934—70

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

Párt és klub

— *Ripka Ferenc ünneplése a Budai Társaskörben. Hoór-Tempis* Móric *„A takarékosság elve és annak gazdasági következményei”* címen a Budai Társaskörben előadást tartott, amelyen melegen üdvözölte *Ripka* Ferenc főpolgármestert újból való megválasztása alkalmából. *Ripka* Ferenc meghatottan köszönte meg az üdvözlést és hangoztatta, hogy nehéz helyzetekben mindig abból az erőforrásból merített, amelyet részére polgártársainak bizalma és szeretete és a *Budai Társakör* mint közéleti családjának tűzhelye jelent. Az előadást társasvacsora követte, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* heti társasvacsoráján *Szántó* Jenő társelnök szívélyesen üdvözölte *Scheuer* Róbertet, a kaszinó elnökét, majd megemlékezett *Ripka* Ferencnek főpolgármesterré való megválasztásáról és arról a főváros törvényhatósága részéről méltányolt munkásságról, amelyet Ripka évek óta Budapest egyetemes érdekeinek szolgálatában végzett. *Scheuer* Róbert felszólalásában méltatta a főpolgármester legfőbb érdemét, amelyet azzal szerzett, hogy valóra váltotta jelszavát, a társadalmi és felekezeti békét és mindent elkövetett munkaalkalmak megteremtésére. Ezért állott jóformán az egész törvényhatóság Ripka Ferenc mellé, aki élete feladatául tűzte ki a polgárság tömörülésének és összefogásának kölcsönös megértéssel való elérését. Végül hálásan megköszönte azt az igaz, mélyen gyökerező baráti érzést, amelyet a kaszinó tagjai és a választópolgárság széles rétegei iránta állandóan tanúsítanak és amely kötelezi őt, hogy a fórumon kifejtendő munkásságával viszonozza polgártársaik szeretetét. *Petracsek* Lajos dr. örömmel állapította meg a Lipótvárosnak a kerület bizottsági tagjával, *Scheuer* Róberttel való összeforrottságát, amely a legértékesebb eredményeket teremtheti meg a kerület javára. *Spett* Ferenc dr. az Egységes Községi Polgári Párt vezérét, *Kozma* Jenőt köszöntötte fel, aki nemcsak leghívebb munkatársa *Ripka* Ferencnek, hanem maga is régi harcosa a polgári gondolat érvényesülésének. *Krompaszky* Miksa társelnök a kaszinó vendégeit, elsősorban Petracsek Lajost köszöntötte fel, aki listaveztőjének, Kozma Jenőnek üdvözletével együtt a budai kerületek kitűnő, patriarchális légkörét, lokálpatriótizmusát és izzó hazafiságát hozta el.

— *Kállay Miklós államtitkár elvállalta a Belvárosi Polgári Kör elnökségét.* A *Belvárosi Polgári Kör* harminctagú küldöttsége kereste fel *Mössmer* Pál dr. kereskedelmi főtanácsos vezetésével *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt, arra kérve őt, hogy vállalja el a kör elnöki tisztségét. *Kállay* Miklós köszönettel vette a a bizalom megnyivánulását és kijelentette, hogy a *tisztséget elvállalja.* A tisztújító közgyűlést a kör február közepén tartja.

— *Tisztújító közgyűlés a Ferencvárosi Kaszinóban.* A Ferencvárosi Kaszinó *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos elnöklésével megtartott közgyűlésén egyhangúlag az alábbi tisztikart választotta meg: elnök *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő, másodelnök *Popelka* Béla, alelnökök *Fejér* Ottó orsz. képviselő, *Kamerler* Antal, *Krausz* Gusztáv, *Krausz* Gyula, *Morvay* János, *Pavlik* Ferenc, *Springer* Ferenc, *Stumpf* Károly, *Szalay* János, *Szentesi* József, *Veszely* Ferenc,, *Wellisch* Andor, *Zupka* Lajos és *Sánta* Antalné, igazgatók *Fürstner* József, *Konrád* György és *Kronits* Frigyes, főtitkárok vitéz *Sághelyi* Lajos és *Sturm* Ferenc, titkárok *Balázs* Imre dr. és *Darvas* Károly dr., ügyész *Cseh* András dr. *Wellisch* Andor méltatta a kaszinó vezetőségének munkásságát, amelyért a közgyűlés *Usetty* Bélának és a tisztikar többi tagjának jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, majd társasvacsorán ünnepelték az új tisztikart.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.

Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefón: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

Vállalkozás

A „Baross-Szövetség” a 72 millió pengő új vízszabályozási munkálatoknak magánmérnökökkel való terveztetését és kiviteleztetését kéri. Az „állami szabályozás alá nem eső vízfolyások kártételeinek elhárítását célzó munkálatoknak támogatásáról” szóló törvényjavaslattal kapcsolatban a Baross-Szövetség azzal a kéréssel fordult a földmüvelésügyi miniszterhez, hogy ezeknek *a 10 év alatt végrehajtandó, összesen 72 millió pengő értékű munkálatoknak tervezése a magánmérnöki tevékenység, azok kivitelezése pedig a magánvállalkozás körébe utaltassék.* A vízszabályozási és talajjavítást célzó vízimunkálatokkal járó adminisztrációt és műszaki felügyeletet ugyanis a földmüvelésügyi miniszter alá tartozó *kultúrmérnöki hivatalok* végzik s a törvényjavaslat is úgy a tervezést, mint a kivitelezést ezeknek teszi feladatává. Ezek a hivatalok a szorosabban vett műszaki munkálatokon kívül, adminisztratív munkával annyira túl vannak terhelve, hogy még ezenfelül a fentidézett műszaki létesítmények tervezését és kivitelezésének végrehajtását is rendkívül nehezen végezhetik el. Az egyedül helyes eljárás csak az lehet, hogy ezen építkezések tervezésével magánmérnökök bizassanak meg és a kultúrmérnöki hivatalok feladata csupán a tervek felülbírálata maradjon. Ugyanez áll a törvényjavaslattal érintett munkálatoknak magánvállalkozók útján kért kivitelezésére is, annál is inkább, mert a vállalati munkánál egyrészt a felelősség egyszerűsül, másrészt az anyagi felelősség jobban érvényesíthető. Az ellenőrzés költségeit a verseny és a vállalkozó rátermettsége ellensúlyozza, míg ez a házikezelési munkáknál nem érvényesülhet. Természetesen nem tartoznak ezeknek a munkálatoknak a keretébe az egészen könnyen lebonyolítható földmunkálatok, amelyek akkordelszámolás mellett háziag is lebonyolíthatók. Mindezek alapján kéri a Baross-Szövetség, hogy a *hivatkozott törvényjavaslat alá tartozó munkálatok egyrészt a mérnöki kamara nyilvántartásába felvett magánmérnökök útján terveztessenek, másrészt vállalati úton végeztessenek.*

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Burkolómunkát a kunuccai köztisztasági hivatalnál: Barcza Dezső 6725 P.
Üvegesmunkát ugyanott: Bukova Lajos 2042 P.
Mázolómunkát több iskolában: Bursch Miklós 2208; a Lajos uccai iskolában: Lamperth András 1812; a murányiuccai iskolánál: Papp Béla 2452; a Kada uccai iskolánál: Toldy Béla 1605 P.
Udvarrendezési munkát a váliúti iskolánál: Halmos István és Fia 5967; a hernáduccai iskolánál: Sattler Mihály 4978 P.
Kőfaragómunkát a hernáduccai iskolánál: Pluhár Károly 2259 P.
Homlokzatatarozási munkát a murányiuccai iskolánál: Juricska Mihály 2660 P.
Hajópadozatimunkát a Szt. László téri iskolánál: Prohászka József 2875 P.
2200 darab kötött mellény szállítását a köztisztasági hivatal személyzete részére: Gutmann és Fekete 18.000, Testvér Szövetség Mercedes Kötőüzeme 1900 P.
Autóalkatrészek szállítását ugyanott: Nay és Róna 8619, Magyar Brown-Boveri r. t. 2175 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Szentendrei úton építendő óbudai transzformátorállomás föld-, kőműves-, elhelyező- és vasbetónmunkálatira: Méhes Emil 137 ezer 250, Melczer Károly és Skuteczki és Boray 138.142, Prokisch János 144.423, Benedek Dezső 146.280, Kármán és Fazekas 148.852, Kemény Sándor 151.032, Niegreisz Béla 152.605, Fejér és Dános 152.757, Koch Károly 155.804, Paulheim és Weninger 156.697, Kovács József 157.657, Moldoványi és Székely 159.327, Neuschloss Ödön 159.770, Szücs Jenő 161.323, Sorg Antal 161.434, Dávid János 161.515, Tümpe Károly 161.845, Bíró László 162.027, Berényi Ignác 168.687, König, Román és Stein 169.556, Palatinus Építő rt. 171.007, Redner Jenő 171.181, Hlatky József 172.665, Molnár István 175 ezer 519, Lukoy Emil 178.904 pengővel.

A maglódiúti Horthy Miklós szeretetotthon melegvízfűtési munkáira: Keszler Jenő 109.640, Rohonczi Hugó 106.548, Bründl János 110.767, Szepesy Sándor 110 ezer 974, Riemer Miksa 114 ezer 991, Rietschel és Henneberg 115.000, Knuth Károly 115.244, Körting B. rt. 115 ezer 376, Szentgyörgyi és társa 115.494, Rónai Sándor 117.756, Fried Zsigmond 118 ezer 293, Ilkovics J. 119.678, Egri és fia 121.044, Cross Charle 126.440, Marton és Tóth 127.766, Várnai Artúr 130.818 pengővel.

Ugyanott a kazán és tartozékainak szállítási és kéményének falazási munkáira: Láng L. gépgyár rt. 140.000, 55.220, Ganz és társa rt. 142.400, Focus rt. 147.226, Magyar Radiátorgyár 147 ezer 464, 60.329, Röck István 149.420, 57.100, Első Dunagőzhajózási társaság 171.400, Bédi Aurél 54.425, Schultz rt. 54.790, Custodis Alfonz 55.971, Welvard és Kutasi 60.690, Heinricke H. R. 61.295 pengővel.

Kónig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

Szórakozás

Városi Színház. *Guglielmetti* a világhírű koloraturénekesnő a nagy sikerre való tekintettel *meghosszabbította vendégjátékát.* Február 4-én, szerdán: *Traviata.* Február 6-án, pénteken: *Rigoletto.* Helyárak: 1 pengőtől 10 pengőig.

Lábass Juci felléptével csütörtökön, szombaton és vasárnap délután *Lehár* Ferenc világhírű operettje, a *Cigányszerelem* a *Városi Színházban.*

Budapest legcsodálatosabb látványossága *Gróf Romeo,* a *Fővárosi Operett Színház* szenzációs új operettje. Minden este 8 órakor és vasárnap délután fél 4 órakor.

Magyar Színház. Minden este 8 órakor *Lámpaláz* a világon a legjobb. *Honthy, Orosz, 2 Latabár, Rozsnyay.*

MOLNÁR ISTVÁN
ÉPITÉSZ
BUDAPEST
I., HORTHY MIKLÓS ÚT 36. TELEFÓN: LÁ. 11-09

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda **SZEPESSY GYULA**
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-30.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM”-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan !

Kövezőmester és útépítési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

SIMON LÁSZLÓ OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMESTER ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, IV, Károly király út 10. sz.
TELEFÓN: 873—77

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Magas épités, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Gizella út 49
TELEFÓN: Zugló 66-84

Kállai építési vállalata.
I. Ferenc u. 3/b. T. 456-03.

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen na idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

A Városházi Ujságírók Szindikátusának ülése. A Budapesti Napilapok Fővárosi Rovatvezetőinek Szindikátusa csütörtök délelőtt *Pogány* Béla elnöklésével a városházán tisztújító ülést tartott. Az eddigi szindikusok mandátuma lejárván, új szindikusokká *György* Endrét (Ujság), *Papp* Jenőt (Magyarság) és *Svét* Henriket (Pester Lloyd) választották. A szindikátus új tagjául felvették *Halász* Árpád dr.-t.

A főpolgármester üdvözlése. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert a megválasztása utáni napon elhalmozták üdvözletekkel és szerencsekívánatokkal úgy Budapestről, mint az ország minden részéből. A táviratok és levelek garmadája futott össze a főpolgármester tisztelőitől, barátaitól és a vidéki törvényhatóságok vezetőitől. A levelek sorából kiemeljük *Váry* Albert dr. országgyűlési képviselő, volt koronaügyészhelyettes írását, aki nagy elismeréssel említi a főpolgármesternek azt a gesztusát, hogy lemondott az őt megillető gázgyári nyugdíjáról. A levél a következőképpen hangzik:

Kedves Barátom! Lelki szükségem, hogy üdvözöljelek újra való diadalmas megválasztásod alkalmával s azért *a gyönyörű, önzetlen, példaadó s követendő cselekedetért,* mellyel mint aktív köztisztviselő jól megérdemelt s törvény szerint Téged megillető gázgyári vezérigazgatói nyugdíjadról lemondtál. Az idők lelkének megérzése s megértése ez a cselekedeted s olyan példa, mely előtt le a kalappal! Vajha követnének mindannyian, kik a mai nehéz viszonyok között nem veszik észre, hogy a *nyomorgókat az erkölcsi példaadás is vigasztalja.* Tiszteletteljes üdvözlettel kész jó híved: *Dr. Váry Albert.*

Vitéz Horváth dr. tanácsjegyző ausztriai előadásai. Mult év novemberében a bécsi Urániában Törökországról tartott előadása alapján vitéz *Horváth* Béla dr. tanácsjegyző Wiener-Neustadtból és Grácból újabb meghívásokat kapott előadások tartására. Vitéz Horváth Béla dr. február 24-én indul osztrák előadó körútjára.

Salgó Alice külföldi tanulmányúton. *Salgó* Ignác kollégánk, a „Kommune" érdemes szerkesztőjének leánya, *Salgó* Alice, az ismert fiatal zongoraművésznő, aki legutóbb a Vigadó nagytermében a fővárosi hangversenyt nagy sikerrel játszotta, hosszabb külföldi tanulmányútra indult. Első állomása Frankfurt a/M., ahol *Hoehn* Alfréd világhírű zongoraművésznél folytatja tanulmányait.

Roóz Rezső ujságírói jubileuma. Hétfőn este ünnepelte az ujságírótársadalom az Otthon-Körben *Roóz* Rezsőnek, a *Magyar Hirlap* felelős szerkesztőjének harmincéves ujságírói jubileumát, amelyen résztvett a politikai, társadalmi és művészeti élet számos kiválósága. *Márkus* Miksa elsőnek a kormányzóra mondott felköszöntőt, majd *Móra* Ferenc méltatta *Roóz* Rezső hirlapírói munkásságát. *Halász* Lajos dr. a megjelent előkelőségeket üdvözölte, *Faragó* Jenő pedig a jubiláns kiváló személyi tulajdonságairól mondott méltatást. A jubileum alkalmából Roóz Rezsőt elhalmozták szerencsekívánatokkal és üdvözlésekkel.

Meghalt Márkus József egykori főpolgármester özvegye. Néhai *Márkus* József főpolgármester özvegye, született nemes *Feigler* Johanna, életének 73-ik évében hosszas szenvedés után mult héten meghalt Budapesten. Az elhúnyt nagyasszonyban *Márkus* Jenő dr. miniszteri tanácsos, a BSZKRT vezérigazgatóhelyettese és *Gyenes* Lajosné, született *Márkus* Lili zongoraművésznő édesanyjukat, *Márkus* Emilia, a Nemzeti Színház örökös tiszteletbeli tagja és *Márkus* Imre ny. kerületi elöljáró sógornőjüket gyászolják. Temetése csütörtökön délután folyt le őszinte és nagy részvét mellett.

Saját üzemi palotájába költözött a Révai-nyomda

A mai nappal új hajlékba: az *V., Vadász ucca 16. számú* hatalmas üzemi palotába költözködött a *Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rt.,* Magyarország egyik legjobban berendezett, hatalmas arányú nyomdai vállalkozása, hogy kiszélesedett keretek között folytassa munkásságát. Nagy tradíciók fűződnek a *Révai-nyomda* több évtizedes működéséhez, amelyet mindenkor az a törekvés hevített, hogy méltó legyen az alapítók nagy nevéhez és ahhoz a célkitűzéshez, hogy a magyar kultúra szolgálata — *mindenekfölött álló kötelesség.*

Az új üzemi palota a maga széles frontjával imponáló külsőt mutat, a belső berendezés pedig a nyomdatechnika minden újításával dicsekedhetik. A földszinten nyert elhelyezést a *gépterem,* ahol a *Fővárosi Hirlap*-ot, továbbá a *Révai-nyomda* híres üzleti és grafikai nyomtatványait, könyveit és irodalmi kiadványait állítják elő. Mellette a könyvkötészeti osztály csarnoka következik, míg a többi traktusokban kisebb gépegységek sorakoznak egymás mellé. Az első emeleten *a szedőtermek* nagyméretű helyiségeit rendezték be a modern higiénia minden kellékével ellátva. A második emeleten, köröskörül a kiadóvállalat *adminisztrációs* helyiségeit látjuk, ahol az üzem kiterjedt irodai munkáját intézik.

A hatalmas épülettömb e nagyarányú iparvállalat terjeszkedésének hű tükre és bizonysága annak, hogy a mai nehéz viszonyok között is jól prosperálhat egy intézmény, ha annak vezetésében a szolídság és az üzleti lehetőségek felismerése párosul a szaktudással és hozzáértéssel. A *Révai-nyomda* most új helyiségeiben indul a további sikerek felé, amelyek megérdemelten jutottak eddig is osztályrészül a vállalatnak. Az új üzemi palotának egyébként *első terméke a Fővárosi Hirlap mai száma,* amelyet már az új hajlékban állított elő a Révai-nyomda kitűnő személyzete.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERÍTÉS-, ÁGYBETÉT- és VASBÚTOR GYÁR
Budapest, II., Fő ucca 48
Telefón: Aut 517-87 Telefón: Aut. 517-87

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

Használja munkáinál a világhírű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: Gipszet Árusító R. T. Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

JÁRVÁNY!
VIGYÁZZ, MERT A JÁRVÁNY AZ ÉLETEDRE, CSALÁDODRA TÖR
Ezért fertőtlenítsd lakásod, irodád „Tryozon" fertőtlenítővel. — Mosdóvizedbe, szájvizedbe tégy
„TRYOZON"
FERTŐTLENÍTŐT
Permetezd lakásod, irodád naponta 2%-os „Tryozon fertőtlenítő fenyőesszenciával"
Tryozon Vegyészeti Laboratórium:
BUDAPEST, Ó UCCA 24.
TEL.: Aut. 180—38. sz.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az összes közigazgatási kerületben az 1931. évben teljesítendő **kövezetjavítási munkákra.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege minden egyes ajánlat után:

az	I. ker.	munkákra	1.000 P
a	II.	„ „	900 P
a	III.	„ „	800 P
a	IV.	„ „	500 P
az	V.	„ „	1.000 P
a	VI.	„ „	1.500 P
a	VII.	„ „	1.500 P
a	VIII.	„ „	1.000 P
a	IX.	„ „	1.000 P
a	X.	„ „	1.300 P

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a Központi városházán, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók két pengő lefizetése ellenében.

Az ajánlatokat az egyes kerületekre nézve különkülön kell megtenni.

A kellően felbélyegzett és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi február hó 17-én (kedden) délelőtt fél 11 óráig** kell a II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1931. évi február hó 17-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a Központi városháza, III. emelet 409. számú helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak.

Budapest, 1931. évi január hó 27-én.

Budapest székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász ucca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ZILAHI-BALOGH GYULA ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36 TEL.: LÁ. 2—32.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK
ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SOLYOM UCCA 13 ● TELEFÓN: AUT. 182—36

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 368—24.

GUTWILLIG E
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint. Budapest, I., Bertalan u. 22 Telefonszám: Lágymányos 5—13

KASS BÉLA ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS UCCA 7.

STERN EMIL Telefon: Aut. 506-45
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-98

NEUMAN FERENC
OKL. MŰRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: BUDAPEST Telep:
V, Rudolf tér 1 sz. Telefon: J. 442—60 VII, Egressy út 34 Telefon: A. 239—44

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. száma
Telefon: Automata 118—04.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—73, 259—50.

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 7/9. TELEFÓN J. 460-49
KÉSZÍT: gáz, víz, légzesz, központi melegvíz-fűtési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V. ker., Nádor ucca 12 ● Telefón: Aut. 262—81, 262—82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 920-80, 901-24
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefón: Aut. 923-08.
Gyárt: **Tudor és Varta** rendszerű accumulátorokat.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefón: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű fatömegáru

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főlerakás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefonszám: Automata 919-12

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

SORG ANTAL
ÉPÍTŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely u. 8.
TELEFÓN: JÓZSEF 468-19.

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakavicsbánya és építőipari vállalat
Budapest, VII., Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja díszes felszerelt raktárát állványfa és asztalosárukban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 106—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

LIFT HAVERLAND ANTAL
M kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefón: J. 443—90

A légzőszervek bántalmainál Asthma Emphiseema esetén
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Malcsiner Károly Lakatos, lemezárú-vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefón: J. 394-95.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

KARA JÁNOS Telefón: J. 351—44
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Kőris ucca 28
Bármilyen ács-, kőműves- és betónmunkákat vállal

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 60 ● Telefonszám: József 373—67
Terves, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

Ára 50 fillér

Huszadik évfolyam — *Budapest, 1931 február 11.* — *6. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... *24 pengő*
Félévre ..... *12 pengő*
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFÓN: AUTOMATA 137—15

A világ teremtése

sem ment végbe félóra alatt, a Mindenható nagy alkotása is hat napig tartott, hogy a hetedikben megpihenjen a Teremtő. Az emberi alkotás csak akkor valamirevaló, csak akkor hajlik a tökéletes felé, ha mód, idő és anyag áll bőséggel rendelkezésre. Halljuk és olvassuk, hogy türelmetlen — rendesen érdekelt — helyeken sokallják azt az időt, amit az új városháza kialakítására szántak. Mi magunk is nagyon jól tudjuk, hogy az egész városi élet ma Mahomed koporsójaként lebeg a mult és a jövő között és hogy ebben a pillanatban az egyetlen már meglévő fix pont, fundamentum, az újonnan megválasztott főpolgármester személye. Ezentúl minden, amit látunk, csupa ideiglenesség, csupa remélt jövendő, csupa homály és ismeretlenség, amelyből a most következő heteknek és hónapoknak kell kiváltania, kialakítania az új rendet, az új fővárost. Mindössze az adminisztratív dolgok, a sablónos tennivalók bonyolódnak le ott, ahol a városi közigazgatás kisebb, de állandó hengerei működnek. Ez az állapot természetesen nem állapot és nem is tartható fenn sokáig. De kérdezzük, volna-e lelkiismerete bárkinek a kialakulás számára nagyobb tempót, gyorsabb ütemet diktálni akkor, amikor mindenki tudja, hogy nem a ma és nem a holnap, hanem évtizedek számára kell most az alapzatot lerakni. Ennek a nagy munkának az első etappja természetszerűen a személyi kérdések megoldása, a főváros új vezetőségének kiválogatása és installálása. De ezek a személyi kérdések ma történelmi jelentőségűek, merthiszen azok az emberek, akik pár hét mulva kezükbe veszik a főváros kormányát, nemcsak napi dolgokat intéznek, nemcsak igazgatják és fejlesztik a várost, de a jövendő számára töltik meg élettel és tartalommal azt a törvénykeretet, amelyet a magyar törvényhozás bölcsessége számukra megalkotott.

Emberek kellenek tehát a gátra, komoly, lelkes, önzetlen, odaadó, munkás, tapasztalt és tehetséges emberek, akik tudnak nagyot alkotni és akiknek van horizontjuk, van perspektívájuk, amikor agyuk és kezük Budapest jövendője számára építi az utakat. Természetesen mindnyájan úgy akarjuk, hogy Budapest polgárságának legelső, legkimagaslóbb egyéniségei kerüljenek minden olyan pozícióba, ahol a nagy útépítés számára parancsnokolni kell. Az a demokratikus alkotmány, amelyet a törvényhozás az 1930. évi XVIII. törvénycikkben adott a fővárosnak, megadja a módját annak, hogy hogyan kell kiválogatni ezeket a rátermett, nagyrahivatott, egyéniségeket. Olvasunk elszörnyűködő cikkeket, amelyek a demokráciát harsogva hirdető lapokban jelennek meg és amelyek borzalomként kiáltanak föl, hogy Budapest jövendő vezetőit pártok válogatják pártemberek közül. Hát ez csodálatos terméke a demagógiának, példátlan hipokrízis akkor, amikor az egész magyar közvélemény és Budapest egész lakossága keményen és megingathatatlanul kitart a parlamentáris módszerek mellett. *Vajjon az elszörnyüködők a diktatórikus módszereket óhajtanák?* Amíg a demokratikus törvény uralkodik, amíg elveik vannak az embereknek, addig bizony pártok és pártemberek is lesznek. Azokat a pártokat és azokat a pártembereket, akik válogatnak és akik közül válogatnak, Budapest népe egy demokratikus törvény intézkedései alapján választotta meg, hogy gondoskodjanak a főváros igazgatásáról és egyúttal gondoskodjanak az új rend kialakulásáról. A nép akaratát hajtják végre azok, akik pénteken a törvényhatósági tanács tagjait, egy hét mulva a polgármestert, rákövetkezően pedig az alpolgármestereket és a tiszti főügyészt megválasztják.

Mi meg vagyunk nyugodva a nép akaratában. Az a törvényhatóság, amely most ült össze, nem szűkölködik tehetséges, a nagy alkotásokra rátermett, kimagasló egyéniségekben. A törvény szelleme és a nép akarata pedig akkor érvényesül, ha azok a pártok, amelyeknek elveit és eddig való munkásságát a választók honorálták, a maguk kebeléből a legjobbakat, a leghozzáértőbbeket delegálják az őket megillető posztra. A törvényhatósági tanács választásának úgy kell végbemennie, hogy ez az elv tökéletesen érvényesüljön. El sem képzelhető azonban, hogy ez másképp legyen, mert a pártok most is tudatában vannak, hogy nagy feladatok megoldását nem lehet történelmével szemben felelős. Ennek a mérhetetlen felelősségnek a súlyát mindenkinek érezni kell, amikor a jelölőlistákat összeállítják. Véges emberi elmék és véges emberi munkabírás számára rendes körülmények között is, a város életének hétköznapjain is, elegendő feladat ennek a mérhetetlenül naggyá duzzadt gépezetnek igazgatása és jókarban tartása. Amikor a városigazgatás már szélesre mosott mederben folyik, akkor is szükség van a hivatott emberi elmék legnagyobb teljesítőképességére, mert hiszen egy világvárosnak mindig fejlődnie és mindig a jövendő számára kell alkotnia, építenie. Mérhetetlenül megnehezedik ez a feladat azonban most, amikor a városigazgatás folyamát az új törvény új mederbe tereli. És történik ez olyan időben, amikor az emberi élet és az emberi közösségek a legnagyobb megfeszítéssel küzdenek csak magáért a megmaradásért, a meglévő megmentéséért, mert egy szörnyű gazdasági világválság szivattyúzta ki körülöttünk az éltető levegőt. *Az új rend, a hatalom, a kötelesség és a munka oroszlánrészét három tényezőre: a főpolgármesterre, a polgármesterre és a törvényhatósági tanácsra ruházza.* Most a törvényhatósági tanács megválasztása előtt állunk és hinni kell, hogy a közgyűlés minden tagja az ítélőbíró lelkiismeretességével, a városáért rajongó polgár szent hitével áll az urnák elé, mert ha rosszul választ, nemcsak magának és kortársainak, de gyermekeinek és unokáinak is kárára választ, ha pedig jól választ, gyermekei és unokái boldog jövendőjét készíti elő.

Gond, megfontolás és lelkiismeret vezessen minden kezet, amely a maga voksával Budapest jövendőjébe avatkozik bele. Ha majd aztán túlestünk a személyi kérdéseken, akkor fújjuk meg a riadót, hogy kezdődjék meg és menjen a munka szakadatlanul, kíméletlen tempóban, mert rengeteget kell pótolni és még többet alkotni.

Jövő héten, a polgármesterválasztás után megkezdi működését a törvényhatósági tanács

Sürgősen le kell bonyolítani a közmunkák vállalatbaadását — Valószínűleg sikerül a szellemi szükségmunkát meghosszabbítani

A pénteki közgyűlésen kerül sor az autonómia legfontosabb szervének: *a törvényhatósági tanácsnak* megválasztására, amelyre a jelölések az összes pártok részéről befejezést nyertek. Ezzel az aktussal néhány napra lezárul a főváros közgyűlésének munkarendje, mert a legközelebbi közgyűlést csak *február 18-án* tartják, amelynek napirendjére a polgármester választását tűzik ki. A törvényhatósági tanács megalakulása elsőrendű fontossággal bír a főváros szempontjából, mert ez jelenti a városházi ügymenet újra való megindulását, valamint a kész tervek gyors keresztülvitelét. A tanács megalakulásáról

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Jelentős változás a törvényhatósági tanács összetételében alig lesz, mert pártunk túlnyomórészt mindazokat jelölte, akik eddig is résztvettek a testület munkájában. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti értekezlete a következőket delegálta a tanácsba: *Becsey* Antalt, *Ugron* Gábort, *Usetty* Bélát, *Scheuer* Róbertet, *Payr* Hugót és *Dorner* Gyulát. A főpolgármester törvényszerű jogán tudomásom szerint *Bódy* Tivadart, *Glücksthal* Samut és *Harrer* Ferencet nevezi ki. Ha végigtekintünk a névsoron, akkor megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy

pártunkat olyan személyiségek fogják reprezentálni, akik alaposságuk, felkészültségük és hozzáértésük mellett, nagy szeretettel viseltetnek a főváros ügyei iránt.

Uj tagjai a tanácsnak *Ugron* Gábor és *Payr* Hugó, akik mindketten alapos ismerői a főváros ügymenetének és így munkásságuktól üdvös eredményt várok.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy mikorra várható a törvényhatósági tanács összehívása?

— Több mint valószínű, hogy az újonnan megalakult testület *február 19-én*, csütörtökön tartja első ülését. A pártok vezetői ugyanis azt tartják helyesnek, ha

a törvényhatósági tanács megvárja a polgármester-választást és csak azután kezdi meg érdemleges munkáját.

A törvényhatósági tanács ugyanis nem nélkülözheti a polgármester funkcióját, márpedig a polgármester csak hivatalának elfoglalása után hozhat *kellően előkészített tárgyakat a tanácsülés napirendjére.*

Az autonómia legsürgősebb intézkedéseiről és feladatairól a következő választ kaptuk:

— Az elmult interregnum alatt valóban számos olyan anyaghalmaz gyűlt össze, amelyekkel elsősorban kell foglalkozni. Ezek közé tartozik *a munkanélküliség kérdése*, amelynek leküzdésére a fővárosnak is mindent el kell követnie. A költségvetésben nagyösszegű közmunkákra nyílik lehetőség és ezért

a legerélyesebben fogom szorgalmazni, hogy azoknak kiírása és vállalatba-adása a legsürgősebb lebonyolítást nyerjen.

A gazdasági kérdések egész sora vár elintézésre, amelyek révén sikerülni fog *a főváros lakosságának kereseti viszonyaira is jótékony hatást gyakorolni.* Magától értetődik, hogy a törvényhatósági tanácsra

vár *a tisztújítás lefolytatása*, amelynek első állomása az ügyosztályvezető tanácsnokok megválasztása lesz. Ezt követi gyors egymásutánban a főjegyzők, tanácsjegyzők és fogalmazók választása és én hiszem, hogyha gyors ütemet rendszeresítünk, akkor *a restauráció minden izgalmán március közepe táján már túl leszünk.*

A közigazgatási bizottság hétfői ülésén szóbakerült *a szellemi szükségmunka* meghosszabbítása, amelynek sorsa érthetően érdekli mindazokat, akik ebben a szociális célú keretben elhelyezést nyertek.

— Szükségesnek tartottam, — mondotta *Kozma* Jenő — hogy a fővárosi inségakciónak ezt az egyik részletét továbbra is fenntartsuk. Éppen ezért indítványoztam, hogy a szellemi szükségmunka-akciót feltétlenül hosszabbítsuk meg, mert ezzel 1600 embernek juttatunk olyan keresetet, amely átsegíti őket a legnehezebb hónapok nyomorán.

Indítványom értelmében egyelőre egy hónapra hosszabbítjuk meg az akciót, azonban kizártnak tartom, hogy március közepén a foglalkoztatott embereket szélnek eresszük.

Éppen ezért már most szorgalmazom, hogy *a szellemi szükségmunkát április 15-ig feltétlenül, de ha lehet, április végéig terjesszük ki, ami azt hiszem az érdekeltek körében nagy megnyugvást fog kelteni.*

Közölte még *Kozma* Jenő a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy *a szellemi szükségmunka fedezetének előteremtését pártközi konferencián fogják megvitatni* és mindenképpen gondoskodnak arról, hogy az akció további fenntartására anyagi eszközök hiánya fennakadást ne okozzon.

Álljunk meg egy szóra . . .

Nincs itthon a macska, cincognak az egerek

Városházi körökben úgy tudják, hogy a törvényhatósági tanácsnak pénteken megejtendő választásán nemcsak a nagy pártok, de a három törpe párt is indulni fog. A baloldali pártok között bizonyos paktumok létesültek, amelyek révén meg van a kilátás arra, hogy a kisközgyűlésen nemcsak az *Egységes Községi Polgári Pártnak*, a *Keresztény Községi Pártnak* és a *szocialistáknak*, hanem a 16 tagú *demokrata pártnak*, a 14 tagú *Rassay-csoportnak* és a tíztagú *Friedrichéknek* is meglesz a maga képviselete. Nem volna egészen izlésünk szerint való, ha ebben a pillanatban minden különös indító ok nélkül emlegetnénk, hogy a többségi pártoknak érdeméül kell felróni ezt az eredményt. Emlékezetes még az a pártközi konferencia, amelyen *Ripka* Ferenc főpolgármester a legteljesebb lojalitással ajánlotta fel segítségét, hogy eljár a belügyminiszternél és az ajánlók számának csökkentését kéri annak érdekében, hogy a törpe-pártok is indulhassanak a törvényhatósági tanács választásánál. Ennek meg is volt az eredménye, mert a belügyminiszter honorálta a kívánságot és így történhetik meg az, hogy talán még a Friedrich-párt képviselője is bent fog ülni a kisgyűlésben. Ismételjük, nem emlegettük volna ezt, ha különös okunk nem lett volna rá. A különös ok pedig az, hogy *Rassay Károly ujságja* olyan hangon követelőzik, mintha legalább ötven mandátum állna a háta mögött. Enyhítő körülmény, hogy *Rassay Károly nem tartózkodik Budapesten*, mert sokkal komolyabb politikusnak tartjuk, semhogy megengedné az ifjú tollak ilyen megfontolatlan szikrázását.

A *Rassay-párt lapja* azon esik kétségbe és azon háborodik föl, hogy a közigazgatási bizottság tíz tagsági helye közül egy sem jutott a Rassay-pártnak. Elfelejti azonban, hogy *a 14 tagú kis párt ugyanakkor Diószeghy János személyében képviseletet kapott az igazoló-választmányban és Hajdu Marcel személyében a kijelölő-választmányban.* A 16 tagú demokratapárt kapta a közigazgatási bizottságbeli helyet, de nem jutott hely nekik a kijelölő-választmányban. Igen egyszerű aritmetikai feladat annak megúllapítása, hogy 16 mégis több, mint 14 és így — ha ugyan a közigazgatási bizottság előkelőbb volna, mint a kijelölő-választmány — akkor sem lehetne tagadni a tárgyi igazságot, amely ennél a választásnál érvényesült. Egyebekben pedig, ha a Rassay-párt kimaradt a közigazgatási bizottságból, akkor ezért a pártlapban talán több joggal tehetnek szemrehányást a főváros választóközönségének, mint — mondjuk — *Ripka* Ferenc főpolgármesternek.

Mert hát úgy olvassuk a pártlapban, hogy mindennek a főpolgármester az oka. Bocsánatot kérünk, de *mi az ellen tiltakoznánk, ha a pártokon felül álló főpolgármester ilyen kicsinyes pártügyekbe avatkoznék bele. Ripka Ferenc éppen úgy főpolgármestere az egységspárti, mint a Rassay-párti választóknak.* Azt mondja a pártlap, hogy a főpolgármester „egyenesen megszegte azt az ígéretét, amelyet az előzetes tárgyalások során a *Nemzeti Szabadelvű Párt* vezetőségének tett. A *Nemzeti Szabadelvű Párt* vezetősége ugyanis természetesnek tartotta, hogy a tíz választott tagból álló közigazgatási bizottságban legalább „egy helyet kapjon". Szerintünk *a Rassay-pártnak kellett volna elsősorban visszautasítani, ha Ripka Ferenc főpolgármester ilyen ígéretet tett volna, mert a Rassay-pártnak éppen úgy őrködnie kell, mint bármely pártnak, hogy a főpolgármester pártügyekbe ne avatkozzék bele.* De előttünk áll *Ripka* főpolgármesternek a nyilatkozata is, aki kijelenti, hogy senkinek sem ígérte azt, hogy bárkinek helyet biztosít a bizottságban.

— Ilyen ígéretet — mondotta a főpolgármester, — csak a többséggel rendelkező pártok tehetnek. Én az ellenzéki pártoknak csupán azt ígértem meg, hogy közvetíteni fogom kívánságukat és ezt többszöri tárgyalásaimon meg is tettem, mert mindig súlyt helyeztem arra, hogy az ellenzéki pártok számarányukhoz képest képviseletet kapjanak a biztságokban.

A főpolgármester tehát szigorúan tartotta magát ahhoz az ígéretéhez, amelyet programbeszédében tett, hogy egész Budapest főpolgármestere akar lenni. Ha mégis exponálta volna magát *Kabakovics* József bizottsági tag úr különben igen tiszteletreméltó személyéért, akkor nem egész Budapest, hanem csak a Rassay-párt főpolgármestereként szerepelt volna. Ezt pedig — úgy érezzük — nem ambicionálja.

A *Rassay-párti lap* cikkében különben fölfedeztünk még egy igen érdekes momentumot. *Szemrehányást tesz ugyanis a cikk, hogy a jelzett bizottsági tagságokról nem pártközi konferencián döntöttek.* Ha jól emlékszünk, *Rassay Károly, a pártvezér sohasem követelte ilyen haragosan a pártközi konferenciákat.* Láttunk olyan esetet, amikor *Rassay* Károlynak is és a pártjának is megelégedésére szolgált egy-egy megegyezés, amely a pártközi konferencián történt, de ilyenkor rendesen hallgattak és nem tömjénezték a pártközi konferencia intézményét. Nekik tudniillik az volt az álláspontjuk, hogy ne a pártvezérek, hanem a közgyűlés döntsön minden fontos kérdésben. Bőségesen tudunk olyan esetekét is, amikor *a pártközi megállapodásokat éppen Rassay Károly rúgta félre* egy keeses mozdulattal. Pedig igen üdvös megegyezések voltak azok és a megegyezés félrerúgása néha bizony nagy zavarokat keltett. *Senki sem mondta sohasem, hogy a pártközi konferencia törvényes szerv volna és a pártvezérek megegyezésének senki sem követelt diktatórikus jelentőséget.* De a városházi politika legkomolyabb elemei mindig örömmel látták, ha nagyfontosságú kérdésekben becsületes paktumok születtek és ezzel el lehetett hárítani a közgyűlési nagy viharokat. De mindegy, *Rassay* Károly nem respektálta annyire sohasem a pártközi konferenciákat és mi csak örülünk annak, ha ennek ellenére is *Rassay* Károly barátai, lapjának szerkesztősége nekünk ad igazat.

Vagy ha *Rassay* Károly hazajön, lapjának ezeket a megállapításait is éppen úgy jégre fogja tenni, mint ahogy jégre tette a pártközi konferenciának néhány fontos döntését? . . .

Ujabb felterjesztés a kilakoltatások felfüggesztése érdekében

Méltányos elbírálásra adott utasítást a miniszter

Az elmult hetekben több küldöttség jelent meg a városházán, amelynek vezetői azt a kérést terjesztették a polgármester elé, hogy *a lakbér nemfizetés miatti kilakoltatások méltányos elbírálást kapjanak*, nehogy télvíz idején egész családok kerüljenek az uccára. *Sipőcz* Jenő polgármester készséggel ígérte meg a méltányos kérés továbbítását, amelynek megfelelően

a szociálpolitikai ügyosztály felterjesztést intézett a népjóléti miniszterhez.

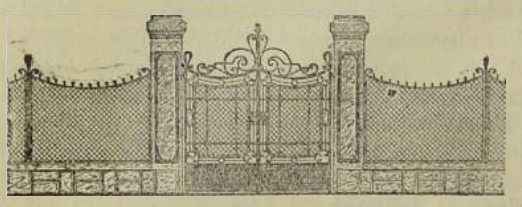
A főváros felterjesztése elismeri, hogy a háztulajdon elve és gyakorlati érvénye megköveteli a házbérfizetés törvényes határidejének betartását, azonban *a megnehezedett szociális viszonyok közepett ez a kérdés humánus elbírálásra tart igényt.* Hangoztatta a főváros, hogy a téli hónapokban a törvényszék által engedélyezett kilakoltatások végrehajtása *katasztrofális helyzetbe* sodorná az érdekelt bérlőket, miért is az eljárás felfüggesztése mindenképpen indokolt.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter most válaszolt a főváros felterjesztésére

és ebben hangoztatja, hogy *a legnagyobb jóindulattal kezeli a szomorú sorsra jutott bérlők ügyeit.* Elvileg a legszigorúbban kell venni a lakásrendelet paragrafusait, amelyik a bérfizetés elmaradásának konzekvenciáiról intézkedik, de a felhozott indokok alapján valóban figyelemmel kell lenni a fennforgó körülményekre. A miniszter közölte, hogy

átvizsgálja az összes kilakoltatási aktákat

és egyben utasítja a minisztérium közegeit, hogy további intézkedésig *kilakoltatási végzéseket ne adjanak ki.*

Lakatosmunkák
Drótkerítések
Lifirácsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 TELEFÓN: *809-19

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egyutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778
Wien 105.782, Berlin 122.214,
Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla:
a Magyar Nemzeti Banknál

BECSEY ANTAL KEZDEMÉNYEZÉSÉRE MÉG A NYÁRON MEGKEZDIK A PEST-KÖRNYÉKI FÖLDGÁZKUTATÁSOKAT

A pénzügyminiszter készségesen hozzájárult a kutatásokhoz és biztosította a fővárost, hogy szívesen köt megállapodást a feltárt földgáz és olaj kihasználására

Nemesak várospolitikai, hanem gazdasági, sőt tudományos körökben is óriási érdeklődéssel várják annak az akciónak az eredményét, amelyiknek célja, hogy *Budapest környékén geológiai kutatások alapján megállapítsák a föld kincseit.* Az eddigi tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy közvetlenül Budapest mellett a föld mélyében olyan rejtett kincsek vannak, amelyeknek hasznosítása egy csapásra *óriási lendületet adna a főváros fejlődésének.* A geológiai kutatások megindítására annak idején *Becsey* Antal tett indítványt, akinek elgondolásai alapján az illetékes állami szervek legnagyobb örömmel járultak hozzá a földrétegek megvizsgálásához. Az akció újabb fejleményeiről

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A pénzügyminisztériumtól az elmult napokban érkezett leirat a legnagyobb előzékenységgel adott engedélyt Budapest környékének felkutatására és kilátásba helyezte, hogy az esetleges fellelhető földgáz, szénhidrogén és olaj kihasználására *szívesen köt megegyezést a székesfővárossal.* A minisztériumnak is az a véleménye, hogy *Isaszeg* és *Pécel* határán a legkilátásosabb a kutatás, de mindezeken kívül

tisztázni kell azt is, hogy Fót, Gödöllő, Veresegyháza, Csömör, Cinkota és Rákoskeresztúr községek környékén milyen alakulást mutat a föld redőzete és tektonikája,

mert csak ezeknek a megvizsgálása után lehet dönteni, hogy a kutatást milyen anyagok után kell elsősorban szorgalmazni. A geológiai tanulmányok igazolják, hogy gáz és olaj akkumulációt lehet itt feltételezni, ennek azonban a pontos tanulmányozása a *Földtani Intézet* feladata.

— A leirat vétele után a tanács felhívta az illetékes városgazdasági és pénzügyi osztályokat, hogy tegyenek javaslatot és készítsenek előterjesztést a részletes pénzügyi és technikai tervekről. Mint indítványtevő, én is megkaptam a tanács határozatát és kötelességemnek tartottam folytatni az akciót. Legfontosabbnak vélem, hogy *a főváros mélységi viszonyainak tanulmányozási hatáskörét a három ügyosztály között tisztázzák.* Jelenleg ugyanis a II. ügyosztályhoz tartoznak a *bányászati ügyek,* a XI. ügyosztályhoz a *termálforrások* kutatásai, a XII. ügyosztályhoz pedig a *gázművek* miatt mindezek a vonatkozások, mert elsősorban ezt az ügyosztályt érdekli az esetleges szénhidrogén és földgáz kihasználásának kérdése. *A három ügyosztály kompetenciája között felörlődnék ez az egész probléma,* miért is arra kell törekedni, hogy az egyes ügyosztályok között harmonikus együttműködés és közösen felépített program alakuljon ki. Lehetetlenség, hogy ennek a nagy horderejű kérdésnek ne legyen egy felelős tényezője és ebből a szempontból

helyesnek tartanám, ha a XII. ügyosztályban összpontosítanák mindezeket a geológiai kérdéseket annál is inkább, mert számukra a földgázkutatás mikénti alakulása a legfontosabb.

— Megkönnyíti az ügy előbbrevitelét, hogy *Prónay* György báró földművelésügyi államtitkár biztosította a fővárost a Földtani Intézettel való kooperációs munkálkodásról, ami azt jelenti, hogy *ez a nagykészültségü állami szerv teljes erővel bekapcsolódik a főváros törekvéseibe.* A költségek is rendelkezésre állanak, mert erre a célra a gázgyár fölöslegéből sikerült megfelelő összeget tartalékolni.

— A nagyvonalú kutatások szempontjából a fősúly *három területre* esik.

Először a budai hegyvidéket kell megvizsgálni a vízviszonyok szempontjából, azután a pesti oldalt új termálforrások telepítése végett, majd Budapest északkeleti környékét, ahol földgázt lehet sejteni.

Az a fontos, hogy az előtanulmányok egységes koncepcióval végeztessenek, mert elkülönítve nem lehet gyors sikerekre számítani. Mind a három kutatási csoport egyformán döntő szerepet vihet Budapest jövő fejlődésébe. Eminens érdeke a fővárosnak, hogy

a budai vízviszonyokat tisztázza,

mert figyelembe kell venni, hogy *a budai hegyvidék vízellátása mindegyre nehezebbé válik.* Ma Csepelről és Szentendréről a termelt vizet áthozzák a Duna alatt a balpartra és onnan a város alatt átnyomják a gellérthegyi átemelőbe, ahonnan a víz a krisztinavárosi medencébe jut és csak innen árad széjjel a hegyvidék csőhálózatába. A budai vízszükségletet Pestről vagyunk kénytelenek megszerezni, ami hallatlanul költséges és előbb-utóbb megnehezíti a sűrűn lakott pesti városrészek vízellátását is. Ezzel szemben a budai oldal karsztos és dolomitos kőzeteiben *valószínüleg van olyan víztömeg,* amely alkalmas a vízszükséglet kielégítésére. Okvetlenül végre kell hajtani ezt a kísérletet, mert csak így lehet a budai vízellátás racionalizálását biztosítani. Fontos a pesti termálforrások szempontjából a kutatás, mert jól tudjuk, hogy például

a második artézi kút fúrásánál állandóan anketeket kellett tartani

és esetről-esetre keresgélni, hogy hol lehet a fúrást megkezdeni; vigyázni kellett ugyanis, nehogy a meglévő forrás elapadjon és evvel egzisztenciáját veszélyeztessék. Nem szorul közelebbi bizonyításra

a földgázkutatás nagyhorderejű szükségessége,

mert a fővárosnak a gázműveket mindenképpen fejleszteni kell. Érdemes tehát néhány százezer pengőt áldozni a föld kincseinek felkutatására és kivizsgálni a lehetőségeket, amelyek kedvező esetben egyszerűen új alapokra fektetnék a főváros egész üzemi gazdálkodását.

— Ebből a három szempontból csoportosítható a főváros nagy akciója, amelynél csak az a fontos, hogy az előtanulmányok a legmodernebb technikai készültséggel végeztessenek. Értesülésem szerint még

ez év nyarán megkezdik a munkálatokat,

amelyek az esztendő végéig teljes befejezést is nyernek.

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy a Földtani Intézet vezetősége és a főváros irányító tényezői *az együttes munka megindításának előkészítésére a közeli napokban közvetlen tanácskozásokat kezdenek.*

Iskolaorvosi sorozáson 757 beteg gyermeket utaltak be az erdei iskolába

A fővárosi közgyűlésen éveken keresztül sürgették az *erdei iskola* felállítását úgy interpellációk, mint indítványok formájában. A törvényhatósági bizottság végre tavaly elhatározta, hogy a Svábhegyen megépítteti az első erdei iskolát, ahol a vérszegény, vézna budapesti gyermekeket fogják elhelyezni. Ugyanakkor a közoktatási ügyosztály felhatalmazást kapott, hogy tegye meg a szükséges előkészületeket az erdei iskola felállítására. Erre a célra hamarosan találtak alkalmas terepet a *főváros legegészségesebb vidékén, a Svábhegyen.*

A svábhegyi Léderer-telepen már fel is építették az első erdei iskolát, amelyet tavasszal fognak megnyitni.

Az elemi iskolák igazgatóihoz felszólítást intéztek a főváros részéről, hogy *iskolaorvosok által vizsgáltassák meg a gyermekeket abból a szempontból, hogy egészségileg* kik szorulnak rá legjobban, hogy szabad levegőn, erdei iskolában tanuljanak. *Hónapokon keresztül folyt a beteges, vérszegény iskolásgyermekek sorozása* nemre való tekintet nélkül, mert az erdei iskolában koedukatív tanítás lesz. Az egyes iskolákban külön-külön vizsgálták felül a gyermekeket és természetesen csakis azokat vették vizsgálat alá, *akiknek szegény szüleik vannak,* mert kizárólag szegénysorsú szülők gyermekei kerülhetnek az eredei iskolába.

Az iskolaorvosok a sorozáson 757 gyermeket válogattak ki, akik valamennyien betegek, sőt sokan közülük tüdőbajban is szenvednek.

A 757 kiválasztott iskolásgyermeket most újabb vizsgálat alá veszik, mert az erdei iskolában egyelőre *csak 350—400 tanulót vehetnek fel.* Az újabb sorozást február végén kell befejezni, mert márciusban, de legkésőbben áprilisban az erdei iskolát átadják rendeltetésének.

A fővárosi iskolákban egyébként rendszeresen folynak a *tüdővész elleni szérummal való beoltások, amelyek a jelentések szerint kitünően beváltak.*

Két év alatt 15.000 gyermeket oltottak be és ezek közül csak egy lett beteg a szérumtól.

Ebből tehát megállapítható, hogy ez az akció minden tekintetben bevált. Dr. *Csordás* Elemér tiszti főorvos egyébként az iskolaorvosi intézmény elért eredményeiről részletesen beszámolt az újonnan megalakult közegészségügyi bizottság hétfői ülésén.

A főváros vezetősége elhatározta, hogy a svábhegyi erdei iskola után hasonló iskolát létesít a *Hüvösvölgyben és esetleg a Lágymányoson.* Az erre vonatkozó előkészületeket már folyamatba tették.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció ucca 11
Alakult 1905. évben
Telefonok: Józse 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F&S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

9600 kiállító
1600 árucsoporttal
24 országból
vesz részt az 1931. évi **LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁRON,**
mely minden körültekintő kereskedő számára az egyetlen tájékozódási és bevásárlási alkalmat nyujtja.
Kezdete március 1-én.
Nagy vasúti kedvezmény. Különvonat indul február 28-án, reggel 7·30 órakor a **nyugati pályaudvarról.** Ingyen cseh vízum. Lakásról gondoskodik és közelebbi felvilágositást nyujt a t. b. képviselő **Guhrauer Ottó** igazgató, Budapest, VI, Teréz körút 46, I/2. Telefón: 239—81. és a **Leipziger Messamt, Leipzig**

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefón: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

Nyolcvanezer pengővel csökkent a vigalmiadó bevétele

Gyenge a báli szezón — Visszaesés mutatkozik a fényüzési adónál is

A megnehezedett gazdasági viszonyok minden vonatkozásban érintik a főváros adóbevételeit is. A közigazgatási bizottságokban havonként beterjesztett jelentések hűséges fotografiát adnak az általános pangásról, ami különösen *a fényüzési és a forgalmi adó bevételeknél* jelentkezik. Nem kivétel az adócsökkenés alól a vigalmi adó tétele sem, mert köztudomású, hogy

a táncmulatságok, bálok és vigalmi esték száma lényegesen csökkent,

de a megrendezett bálok látogatottsága is erős visszaesést mutat. A főváros szempontjából azért bír jelentőséggel Budapest szórakozása, mert a táncestélyek jegyeinek eladása után *vilgalmi adórészesedés* illeti meg.

A vigalmi adó tétele a költségvetésben mindenesetre jelentékeny szerepet játszik, mert figyelembe kell venni, hogy a mult esztendőben az előirányzat 1,600.000 pengő volt, amellyel szemben a várható bevétel most lényegesen kisebb lesz. A vigalmi adó várható alakulásáról

a pénzügyi osztályban

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A vigalmi adó tételeinél el vagyunk készülve visszaesésre, miután *a téli szórakozások száma megfogyatkozott*. Számításaink és tapasztalataink szerint

5—6 százalékos csökkenésre van kilátás a mult évi bevétellel szemben.

Tény az, hogy a vendéglők és zenés szórakozóhelyek bevétele is alatta marad a multévinek, itt azonban a *fővárost veszteség nem éri, miután mindezekkel a szórakozóhelyekkel a fővárosnak évi átalányban kikötött adóigénye áll fenn.*

Ha figyelembe vesszük, hogy a főváros multévi adóbevétele több mint másfélmillió pengő volt, akkor most *a jelzett visszaesés kb. 70—80.000 pengő hiányt fog feltüntetni a zárszámadásban.*

Virágzó földművelés a főváros határában

5000 gazdálkodó külön mezőgazdasági kamarát követel

Hihetetlenül hangzik, hogy ugyanakkor, amikor az egész ország mezőgazdasága a legsúlyosabb válság alatt roskadozik, ugyanakkor *a budapesti és környékbeli őstermelők gazdálkodása olyan örvendetes felvirágozást mutat, ami stílusosan illik egy agrárállam fővárosához.*

A Budapest óriási határában űzött földművelésről már sok szó esett, de a közvélemény alig, vagy egyáltalában nem akart tudomást szerezni a világváros árnyékában űzött szántás-vetésről, valahogyan lebecsülték, komikus paródiának fogták fel az egészet, csaknem kicsúfolták az „aszfalt-parasztot". Az események azonban azt mutatják, hogy

a budapesti mezőgazdaság egyáltalán nem lebecsülendő valami,

nem is komolytalan, hanem idestova a főváros élelmezésének, az egész ország mezőgazdasági produkciójának igen jelentékeny faktora lesz.

A főváros határában 5000 gazdálkodó él. *Kivétel nélkül valamennyi kisgazda.* Birtokuk 4 és 5 hold között váltakozik, s a néhány 100 holdas közöttük már hatalmas latifundiumnak számít. De ezeken az apró majorságokon *a legmodernebb földművelés folyik*, mindenütt belterjes gazdálkodás, ez a titka azután annak, hogy a törpe gazdaságok az általános válság tengerében is mind prosperálnak kivétel nélkül. Különösen számottevő a tejgazdaság. *A főváros határában élő gazdálkodók 3000 tejelő tehenet tartanak, nem számítva a tenyészállatokat.* A budapesti mezőgazdaság fejlett voltának egyik legjobb bizonyítéka, hogy

a tavalyi országos tenyészállatvásár és mezőgazdasági kiállítás első díját, a nagy aranyérmet egyik budapesti kisgazda nyerte el saját nevelésű állataival.

A három tehénből és egy bikából álló kis csorda a kiállítás feltűnő attrakciója volt. Annyira virul Budapest határában az állattenyésztés, hogy sokat ígérő eredményekkel folyik egy speciális budapesti tájfajta szarvasmarha kitenyésztése.

Igen jelentős eredményeket értek el a *gyümölcstermelés* felvirágoztatásában, legújabban pedig a földművelésügyi kormány támogatásával a *nemes burgonyatermelés* vett komoly lendületet.

A budapesti gazdák azonban nincsenek megelégedve ezekkel a szép eredményekkel, hanem még többet akarnak produkálni és ezért mintegy 30—40 környékbeli község gazdáival közös *mozgalmat indítottak azért, hogy a főváros és környéke számára külön mezőgazdasági kamarát állítsanak fel*, vagy hogy a Kecskeméten székelő duna-tiszaközi mezőgazdasági kamara, ahova Budapest is tartozik, külön foglalkozzon a fővárosi és környékbeli mezőgazdák speciális problémáival.

A budapesti mezőgazdák mozgalmáról

illetékes helyen

a következőkben tájékoztatták a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A székesfőváros hivatalos apparátusával szorosan kooperáló *Budapesti Gazdálkodók Egyesülete* immár nyolc éve küzd a budapesti és környékbeli gazdálkodók érdekeiért. Sok év nehéz küzdelmébe került, amíg a székesfőváros intéző köreinek figyelmét a Budapesten lakó, Budapest határain belül, vagy annak közvetlen közelében gazdálkodással foglalkozó polgárok érdekeire sikerült felhívni. Azóta *sok esetben sikerült kedvező intézkedéseket, kezdeményezéseket kivívni, viszont sok káros, sérelmes intézkedést megakadályozni.*

— Az egyre inkább feltornyosuló sok problémával azonban a budapesti gazdálkodók önmagukban megbírkózni képtelenek, ezért most mozgalmuk oda irányul, hogy *a budapesti gazdálkodók egyesülete és a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara között szorosabb együttműködés teremtessék meg.* A kamarának ma nagy hátránya, hogy Budapesttől távol esik, megközelítése nehéz és így a budapesti és környékbeli problémák megoldásába nehezen lehet bevonni, holott a kamara, mint hivatalos érdekképviseleti szerv, tekintélyével és súlyával igen jelentős eredményeket érhet el minden téren

— E nehézségek áthidalására

a székesfőváros Mezőgazdasági Bizottságában az az óhaj merült fel, hogy a kamaráival az együttműködést szorosabbá kell tenni és segítségét az eddiginél is hathatósabban kell igénybe venni.

— Felmerült az a gondolat is, vajjon nem lehetne-e *Budapesten önálló kamarát felállítani*, amelyhez a Budapest közvetlen környékén levő községek tartoznának. Pénzügyi nehézségek folytán ez ma alig valósítható meg, ezért azt a megoldást választották a gazdák, hogy a Kecskeméten székelő kamara, ahova Budapest határa is tartozik, — bizonyos időszakokban Budapesten, a budapesti és környékbeli gazdálkodókkal és a Budapesti Mezőgazdasági Bizottsággal tárgyalja meg az aktuális kérdéseket.

— Ezt a mozgalmat az a körülmény támogatja legbeszédesebben, hogy a budapesti és környékbeli gazdáknak *egész speciális külön érdekeik, külön problémáik vannak*, amelyeket csak a fent vázolt módon lehetne közmegelégedésre megoldani. Törvényes akadálya e megoldásnak nincsen. A kamara elnöksége tartaná e helyi üléseket, s az ott elhangzott kívánságokat, sérelmeket, indítványokat a kamara szervezetén keresztül intézné el. Kétségtelen, hogy a budapesti és környékbeli gazdálkodók és gyümölcstermelők a kamara égisze alatt tartott gyűléseiken nagyobb súlyt reprezentálnának az illetékes faktorok előtt s a problémák szakszerű megvitatása nagyban elősegítené azok megoldását is. Ilyen probléma többek között

a termelő budapesti piaci árusításának rendezése,

mert a mai rendszer mellett *üldözésszámba menő* korlátozásoknak, sőt vegzatúráknak vannak kitéve, holott a nagypublikumnak az az eminens érdeke, hogy közvetlenül a termelőtől olcsón szerezze be a jó és friss árut.

— A napokban megküldött hivatalos javaslat lényege az, hogy a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara évente legalább négyszer, esetleg ötször is Budapesten tartson a fővárosi és környékbeli gazdákkal együttes ülést, s ott tárgyalják meg a helyi jelentőségű kérdéseket. Reméljük, hogy ez a mozgalom a budapesti és környékbeli mezőgazdálkodás felvirágozása érdekében sikerülni is fog.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatóra a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Korepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. szám.
TELEFON: AUT. 833—40, 832—77

KISS JENŐ okl. mérnök épitési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Bonczur u. 17
Telefon 263-40

MORZSÁNYI HERMANN
Központi fütések, vizvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42. szám.
Telefon: József 355-87.

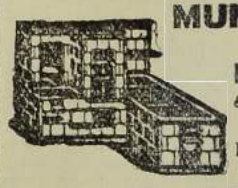
Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plaketek. Telefon: J. 415-16

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefon: A. 907-63.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádogos, vis- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFÓN: 119—91.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészitő
Budapest, VIII., Rózsa ucca 39.
Telefon: J. 312—80.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hirszolgálata tökéletes

Zumpft István
vasút- és útépitő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Pénteken választják az autonomia legfontosabb szervét: az új törvényhatósági tanácsot

Döntő fölényben jutnak be a többségi pártok — Közös listával indul a Rassay-Friedrich párt — A megválasztandók névsora

A törvényhatósági bizottság legközelebbi munkarendjének kimagasló eseménye *a törvényhatósági tanács megválasztása*, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az új fővárosi törvény ugyanis irányító szerepet juttat ennek a szervnek és az a helyzet alakul ki, hogy az autonómia minden nagyfontosságú problémájánál a törvényhatósági tanács gyakorolja a döntés jogát. Ilyen körülmények között teljesen indokolt a pártoknak az az erőfeszítése, hogy ebbe a testületbe kellő erővel lépjenek fel és minden törekvésük arra irányul, hogy *befolyásukat ennél az intéző szervnél megfelelő módon érvényesítsék.*

Az elmult napokban lefolytatott tanácskozások eredményeként már kialakultak azok a csoportok, amelyek a lajstromos választásnál közös listával vesznek részt. A két nagy párt: az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Keresztény Községi Párt* közös listával vesz részt a választáson és a lista élére

Kozma Jenő és Wolff Károly nevei kerülnek.

A *demokraták* a szocialistákkal közös listán akartak indulni, később azonban úgy határoztak, hogy a választáson *önállóan* vesznek részt. *A szabadelvű párt Friedrich Istvánnal* kötött megegyezést, aminek eredményeként a két pártvezér bekerül a tanácsba.

A törvényhatósági tanács összetétele tehát a pénteki választás után a következő lesz:

Községi Polgári Párt . . .	7	mandátum,
Keresztény Községi Párt .	7	„
Szocialistapárt	3	„
Demokratapárt	1	„
Rassay-Friedrich-párt . .	2	„
Összesen	20	mandátum.

Minthogy a választottakon kívül *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester *hat tanácstagot nevez ki*, így a legfontosabb intéző szerv, a törvényhatósági tanács tagjai előreláthatóan a következők lesznek:

Egységes Községi Polgári Párt:

Kozma Jenő, *Becsey* Antal, *Bódy* Tivadar, *Dorner* Gyula, *Glücksthal* Samu, *Harrer* Ferenc, *Payr* Hugó, *Scheuer* Róbert, *Usetty* Béla és *Ugron* Gábor.

Keresztény Községi Párt:

Wolff Károly, *Buday* Dezső, *Csilléry* András, *Homonnay* Tivadar, *Lázár* Ferenc, *Müller* Antal, *Nagy* Ferenc, *Petrovács* Gyula, *Ilovszky* János és *Tabódy* Tibor.

Szocialistapárt:

Peyer Károly, *Büchler* József, *Bánóczi* László.

Demokratapárt:

Bródy Ernő.

Szabadelvű Párt:

Rassay Károly.

Keresztény Ellenzék:

Friedrich István.

Tagja a törvényhatósági tanácsnak a törvény szerint: a *polgármester*, valamint az *alpolgármesterek* is. Az ügyosztályvezető tanácsnokok továbbra is mint *referensek* vesznek részt a tanács ülésein, szavazati joguk azonban nincsen. A törvényhatósági tanács *jegyzői* állásának betöltése érdekében a főpolgármester megfelelő intézkedést tesz, mert ennek *a fontos ügykörnek az ellátását olyan főtisztviselőre kell bízni, aki teljes mértékben meg tud felelni a reá háramló komoly feladatoknak.*

Lassított film a közélelmezési ügyosztály műsorán

Hurcolkodás akadályokkal

REJTETT CÉLOK A 200 PENGŐS KÖLTÖZKÖDÉSI DÍJAZÁS HÁTTERÉBEN

Hosszú évek huzavonája után végre megkezdődik a Garai-piac átépítése. Úgy a közönség, mint az árusok abban a feltevésben várták a modern piac életrehívását, hogy az mindenképpen előnyösen fogja kialakítani a vásárlás menetét. A tervek teljesen készen állanak és maholnap megkezdődnek a munkálatok is, azonban *már most elkeseredett hangok hallatszanak, mert a főváros közélelmezési ügyosztálya nem hallgatta meg az árusok kívánságait és ridegen elzárkozott a méltányos kérések teljesítése elől.*

A piaci árusok azt kérték, hogy az építkezés ideje alatt helyezzék át őket *a régi lóversenytérre.* A közélelmezési ügyosztályban *süket fülekre* talált ez a kívánság és a kérés teljesítése helyett a Garai tér körül elhúzódó *szűk uccákba* terelték az árusokat, aminek az a nagy hibája, hogy

az ideiglenes árusítóbódék sok kilométeres útvonalon vannak elszórva.

A vásárlóközönség is érzi ennek a lehetetlen helyzetnek minden hátrányát, mert amíg az egyik uccában húst árusítanak, addig a hozzávaló zöldségfélét már a nagy távolságban fekvő másik uccában kell beszerezni. Másik jogos panasza az árusoknak, hogy az ideiglenes bódékat oly kicsire méretezték, hogy még *a jégszekrényeket sem lehet ott elhelyezni.* Erre irányuló panaszukat bejelentették *Burg Ferenc vásárcsarnoki igazgatónak, ahol azonban most is, mint rendesen, süket fülekre találtak: az igazgató egyszerűen elhárította magától az intézkedés jogát.*

A piaci árusok elkeseredetten panaszkodnak Burg igazgatóra, akiről nem egyszer állapították már meg, hogy hivatali hatáskörében rideg álláspontra helyezkedik és elzárkózik a jogos kívánságok teljesítése elől.

De indokolt panaszok hallatszanak a közélelmezési ügyosztály ellen, mert ott is hiába kopogtatnak kéréseikkel.

A *közélelmezési ügyosztályban* ahhoz különösen értenek, hogy minden ügyben *a lassított eljárást* honosítsák meg. Szinte *közmondásos már az a kákán csomókeresés,* ami ebben az ügyosztályban megnyilvánul és *a bürokrácia nehézkessége a városházán sehol sem fészkelte be magát annyira, mint éppen a főváros VIII. ügyosztályában.*

A Garai téri zárt piac építésével kapcsolatban történt meg például az alábbi eset, amelyről mostanában sok derűtkeltően beszélnek a városházi folyosókon. A Garai téri piacon volt a VII. kerületi elöljáróságnak egy kis irodahelyisége, amelyben a vásári felügyelők voltak elhelyezve. Ezt az irodahelyiséget most lebontják. A vásárigazgatóság közegeinek azonban szükségük van irodára és mert az elöljáróság is szűkölködik a helyiségekben:

az elöljáróság elhatározta, hogy a Dob ucca és Vörösmarty ucca sarkán lévő házban egy négyszobás lakást bérel, annál is inkább, mert azt jutányos áron tudja birtokba venni.

A vásárigazgatóság két szobát vesz igénybe, a másik két szobába pedig beköltözik a kerületi városbíró, akinek eddig egy szűk helyiség állott rendelkezésre az elöljáróság épületében. A lakás bérlője — bár februárban nincs költözködési szezón — mégis már február 1-én átengedte a lakást és mindössze 200 pengő költözködési díjat kötött ki magának. *Az ajánlatot az elöljáróság elfogadta és a 200 pengőt a házmester, aki egyébként városi altiszt, a lakónak kifizette.*

Minden rendbenlevőnek és elintézettnek látszott, amikor *a közélelmezési ügyosztály váratlanul közbelépett.* Telefoni sürgetések, akták, jegyzőkönyvek, kérdés-feleletek lerögzítése vált szükségessé, amelyek között szerepelt az is, hogy *nincs-e különösebb háttere annak a szokatlan jelenségnek, hogy a bérlő februárban kiköltözködik, nem lesz-e ebből ribillió?* Külön ki kellett vizsgálni ennek a rejtélynek az indító okait és külön jegyzőkönyvet kellett felvenni annak a tisztázására, hogy az előző bérlő tényleg önszántából távozott-e a lakásból?

A 200 pengőt a bérlő már régen megkapta, már el is költözött, a lakáskiürítés a legnagyobb rendben megtörtént, amikor

még mindig folyt a kutatás, a vizsgálat, jött a kérdések özöne, telefonon, írásban személyes referátumok alapján.

A jóhiszemű altiszt nem tudta megkapni az általa előlegezett 200 pengőt a fővárostól, mert *a közélelmezési ügyosztály ismét lassított filmet pergetett végnélküli felvonásokban.*

Hetekig tartott, amíg a közélelmezési ügyosztályon belenyugodtak, hogy a lakásátruházás körül semmiféle főbenjáró bűn nem történt. Az ügyosztály példátlan kiesinyessége és vontatott bürokráciája után végre mégis kiutalták az altiszt 200 pengőjét.

Elégtétel Hóman Bálintnak

A következő levelet kaptuk:

— Igen tisztelt Szerkesztőség! A *Fővárosi Hirlap* 1930. évi május hó 7-i számában „Hóman, a mentőangyal" címmel egy cikk jelent meg, melynek utolsó bekezdésében foglaltak miatt Hóman Bálint dr., a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója rágalmazásért sajtópert indított a *Fővárosi Hirlap* ellen.

Miután a szóbanforgó cikket én írtam és miután az eljárás során meggyőződtem arról, hogy *a közlemény inkriminált szakasza téves információn alapult és a valóságnak meg nem felel,* — spontán kötelességemnek tartom a cikk állításait nyilvánosan visszavonni és Hóman Bálint főigazgató urat a cikkben foglaltakért megkövetni.

Budapest, 1931 február 8. *Payr Hugó* s. k.

Miután a szóbanforgó cikk szerzője megállapította, hogy adatait téves információ alapján írta, természetesen a magunk részéről is őszinte sajnálkozásunkat fejezzük ki a cikk közzétételéért. A *Fővárosi Hirlap* szerkesztősége, *Illés László* s. k.

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT.
sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak
Budapest, X. ker., Gyömrői út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50
Távirat: „Schrantzék"
Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFON: Józs. 429-436

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **TOMANCSIK GYÖRGY** Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

MESSINGER REZSŐ ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Cizella út 49
TELEFÓN: Zugló 66-84

Panaszkodnak az őstermelők a fővárosi piaci viszonyok ellen

A Falu Szövetség 74 környékbeli község érdekeltjeinek részvételével értekezletet tartott — Sérelmeiket memorandumba foglalták és átadták a polgármesternek

A budapesti piaci viszonyok minden érdekelt részéről elégedetlenséget váltanak ki. Panaszkodik a közönség, siránkoznak az árusok, súlyos sérelmeket emlegetnek és orvoslást követelnek a termelők. Valamennyi panasz a főváros ellen irányul és számos értekezlet tárgyalta már meg ezeket az ügyeket, egyelőre minden eredmény nélkül. A napokban *a Falu Szövetség* rendezett ankétot a Budapest-környéki kistermelők piacrendészeti panaszainak megvitatására és ezen az értekezleten 74 község képviselői vettek részt. A tárgyalások eredményeként most terjedelmes memorandumban nyujtották át a kistermelők kívánságaikat a polgármesternek azzal, hogy keressen módot és alkalmat a sérelmek orvoslására. Kiemelik, hogy a budapesti piacokon árusító kistermelő árszabályozólag hat és ezért éppen a főváros fixfizetéses alkalmazottainak és ipari munkásainak érdeke az, hogy a kartellszerűen szervezkedő élelmiszerkereskedelem monopolisztikus helyzete meginogjon. Végül hivatkoznak arra, hogy a földmüvesek biztosítékot is szolgáltatnak arra, hogy a környék élelmezését fogja megvédeni a fővárost bármilyen zavar fennforgása esetén és gondoskodni fog mindenkor a főváros élelmezéséről.

A memorandumban a Budapest-környéki kistermelők a következőket adják elő:

Panaszuk első csoportja a kövezetvámra, a fogyasztási adóra és a vámvonalnál követett eljárásra vonatkozik.

Súlyosan kifogásolják az érdekeltek, hogy a vám kirovásánál a vámközegek mindig a kocsirakomány legértékesebb részét veszik alapul, ami önkényes vámemelésként hat. A vámhivataloknál ninesenek rendes hídmérlegek, a kocsirakomány súlyát becslés alapján állapítják meg, aminek az a következménye, hogyha a termelő a becsléssel ninesen megelégedve, félreállítják és várnia kell, amíg a közegek ráérnek, ebben az esetben is azonban le kell rakodni a szekérről, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy az aznapi vásárról lekésnek. Ugyanez a nehézség fennáll a fogyasztási adóra is, valamint a leölt állatok állatorvosi vizsgálatára. Várni kell, míg kísérő vámőr akad, aki a termelővel a vásárcsarnokba megy.

— Az üres kocsi vámilletéke 50 fillér, 10 kilón felüli teherrel a vámvonalon áthaladóé 1.40 pengő, így megtörténhetik, hogy ez a magasabb vám egészen kis rakományt terhel. Azon községek lakosai, akiknek a főváros határaiban is van mezőgazdasági ingatlan birtokuk, azt panaszolják, hogy

fizetniök kell a vámvonalon való áthaladás alkalmával minden esetben a terhelt szekér vámtételét akkor is, amikor a belterületre nem jönnek be,

csupán saját földjükre visznek mezőgazdasági üzemanyagokat, szerszámokat, stb. A kistermelők kívánsága tehát az, hogy

a főváros egységes kövezetvámtételeket állítson fel

a rakomány minőségére való tekintet nélkül, gondoskodjék mérlegekről, a fogyasztási adónak és esetleg a húsvizsgálat végrehajtásának a vámvonalon biztosításáról és mentesítse a kövezetvám alól a saját földjeikre üzemanyagot szállító gazdákat.

A panaszok második csoportja a piaci árusítás idény és napszak nézőszempontjából való korlátozására vonatkozik.

A jelenleg érvényben levő jogszabály a kocsiktól való árusítást csupán a nyári hónapokban engedi meg, az év legnagyobb részében azonban tilalmazza. Ez a tilalom gyakorlatilag megbénítja a környékbeli termelőt, mert éppen az állandó termelésből eredő termelvényeket csak abban az esetben árusíthatja, ha az árut lerakja és a szekeret elküldi. Beszálló kocsmák és megfelelő istállók hiányában a szekér órák hosszat cirkál a szomszédos uccákban megállás nélkül, mert a megállás kihágás. A nyári hónapoktól eltekintve tehát a nyilt piac teljesen a kofák, élelmiszerkereskedők martalékává válik. Ugyancsak súlyos kifogás tárgya az is, hogy az árusításnak vasár- és ünnepnapokon, valamint a központi vásárcsarnok idénypiacán reggel 10 órakor, hétköznapokon délelőtt 11 órakor véget kell érnie.

— A budapesti közönség életmódja és életigényei mellett a piaci árusítás nem a kora reggeli, hanem a délelőtti órákban bír gyakorlati jelentőséggel. Sem közegészségügyi, sem köztisztasági nézőpontok nem indokolják a korai zárórát, aminek ismét csak az az eredménye, hogy a kistermelő a záróra közeledtével kénytelen a piaci kofáknak és élelmiszerkereskedőknek árját eladni bármilyen áron és azok búsás haszonnal juttatják azt a fogyasztóhoz.

— Az árusítás módját illetően panasz tárgyává tették, hogy eltekintve a kocsiról való árusítás megengedett idényétől, az árut le kell rakni. Csak egy kosarat, vagy egyféle árut lehet lerakni a közönség számára látható módon, míg a többinek letakarva kell maradni. Ez a rendelkezés éppen a többfélét termelni akaró kisgazdát sujtja. Kérik tehát e rendelkezés olyan módosítását, hogy

valamennyi behozott termelvény a közönség számára láthatóan legyen lerakható.

— A fővárosnak nem jelent lényeges bevételt, a kistermelők számára azonban nagy teher az, hogy

minden piacon újból kell helypénzt fizetni,

tehát ha a túlterhelt piacnál kevesebb áruval bíró piacra mennek át és ezzel kínálatukkal a fogyasztó érdekeit is szolgálják, anyagi hátrányt is szenvednek. *Kérésük tehát az, hogy a vámvonalnál a kövezetvám és fogyasztási adó lerovásával egyidejüleg valamennyi piacra jogosító napi helypénzbárcát válthassanak.* Ez a fővárosnak megtakarítást jelentene, mert ilymódon kisebb vásári személyzet bonyolítaná le a szolgálatot. Ezzel kapcsolatban említik fel az érdekeltek, hogy egy kocsiról csak egy őstermelői igazolvánnyal lehet árusítani, ami megakadályozza úgy a kisebb termelők érvényesülését, mint a fogatok gazdaságos kihasználását, mert fél, vagy negyedkocsi rakománnyal is külön-külön kell bejönniök. Kérik továbbá az érdekeltek annak megengedését, hogy bármilyen hitelesített mérleget használhassanak és ne csak az úgynevezett tizedes és konyhamérleget, amelyek használatát a vásári közegek rendelkezés nélkül is megkövetelnek.

— Végül az árusítás módjával kapcsolatban a környékbeli kistermelők azt a panaszt is hangoztatják, hogy őket a magyar állampolgárokat a bolgár kertészekkel szemben a piaci közegek hátrányban részesítik, sőt még abban az esetben is hátrább tolják őket, amikor a beérkezés sorrendjében ők az elsők. Ezt éppen olyan sérelmesnek tartják és zaklatásnak minősítik, mint azt, hogy a piacra beálló kocsik számát és a lerakott áruk mennyiségét illetően a piaci közegek olyan esetekben is akadékoskodnak, amikor a forgalom semmiképp sincs akadályozva. Kérik tehát a piaci szabályrendeleteknek módosítását, amely a beérkezés sorrendjét tekintetbe veszi, továbbá követelik a beálló kocsik számának, valamint a lerakható áruk mennyiségének biztosítását.

Rendkívül súlyosnak tartják a kistermelők a szénapiacokon fizetendő díjakat.

Ezeknél kifogás tárgyává teszik azt, hogy a szénát szekerenkint 5 pengő ügynöki díj terheli abban az esetben is, amikor a vétel nem ügynök útján jön létre. Ezt az illetéket a kistermelőn hivatalos közegek hajtják be. A szénapiacot ellátó környékbeli községek adatai szerint a nyolc métermázsa szénával terhelt szekeret 3 pengő mázsadíj, 2.40 pengő helypénz és 5 pengő ügynöki díj, valamint a lerakásnál segédkező munkásoknak mázsánkint 2 pengő munkadíj, 1 pengő istállópénz, kétnapi személyi költség fejében 8 pengő *összesen tehát 22 pengő terheli.* A fuvardíjat átlagban 15 pengőre értékelik és így a mázsánkénti 6 pengővel számított 8 mázsa széna fejében a termelő a mellékköltségek levonása után 9 pengő vételárhoz jut. A termelők kérik tehát a szénapiaci díjak újbóli szabályozását és főleg az ügynöki díj rendezését.

A fogyasztók széles rétegeit is érdeklő kérdésekkel most a közélelmezési és a pénzügyi ügyosztályok együttesen foglalkoznak és rövidesen javaslatot terjesztenek elő arra vonatkozóan, miként orvosolhatók ezek a sérelmek és hogyan enyhíthetők a termelők piaci költségei.

Egyhavi restancia: 15.606 ügydarab

Még nincs hatása a közigazgatás gyorsítására és egyszerűsítésére irányuló törekvéseknek

Az új fővárosi törvény egyik alapvető tendenciája, hogy *a bürokratikus közigazgatást gyorsítsa* s a hatóságoknál eljáró közönség ügyes-bajos dolgaiban az egyszerűbb elintézést honosítsa meg. A reform még nem lépett életbe ebben az értelemben, legalább is ezzel magyarázható, hogy

a januári ügyforgalom ezúttal is hatalmas restanciát tüntet föl.

A főváros vezető tényezői maguk is érzik, hogy a nagyarányú visszamaradás a hivatali és ügykezelési *rendszerben* van és ezért módot fognak találni arra, hogy e téren könnyítéseket és újításokat alkalmazzanak, mert a mai ügykezelés sok tekintetben elavult. Nem szabad elfelejteni ugyanis, hogy a hivatali ügyek intézése ma is *az évtizedek előtti rendszer szerint történik,* amelynek fő jellemvonása, hogy egy-egy akta több kézen megy keresztül, amíg az elintézési helyére elérkezik. A közvetlen ügyvitel beszervezése tudja csak kiküszöbölni ezeket a bajokat, amit viszont másképpen, mint

a közigazgatás újjászervezésével

elérni nem lehet. A még mindig fennálló nehézkességet azok a számok illusztrálják a legjobban, amelyet a januári kimutatásból vettünk ki.

Ezek szerint

beérkezett és elintézendő volt 44.225, ebből elintéztetett 28.619,

s így a mult hó végén *hátralékban maradt 15.606 ügydarab.* Ebből kitűnik, hogy a befutott aktáknak *alig több, mint a fele* jutott csak az elintézés stádiumába, míg a többire csak később, — ki tudja mikor — kerül a sor.

A hátralék

az egyes polgármesteri ügyosztályok között a következőképpen oszlik meg:

I. (elnöki)	201
II. (középítés)	1379
III. (út és csatorna)	1128
IV. (közjogi)	2718
V. (közlekedés)	1782
VI. (pénzügy)	112
VII. (tanügy)	4760
VIII. (közélelmezés)	752
IX. (szociálpolitikai)	505
X. (közegészségügy)	2130
XI. (városgazdaság)	95
XII. (üzemi)	44

Amint látható,

a legtöbb elintézetlen ügydarab a tanügyi osztályra esik,

amelynek a magyarázatát azért nem lehet megadni, mert arról nincs kimutatás, hogy az egyes ügyosztályok között milyen arányban oszlanak meg a beérkezett ügydarabok.

A legjelentéktelenebb restancia viszont a világítási és vízvezetéki ügyosztályt dícséri,

aminek nyilvánvalóan az a magyarázata, hogy *az üzemek irányításához nem szükséges az akták tömege.*

Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: Wolffcke
Telefón.: Lá. 13-82 sz. Budapest, I., Kelenföldi út 1.

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-30.

Kövesmester és útépítési vállalkozó HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 8/b SZ.

Ripka Ferenc főpolgármester programja alapján kell összefogni a pártoknak a sürgős problémák megoldására

A közvélemény és az autonómia közötti kapcsolat csak az élet problémáinak megoldásával épülhet ki — Ellenzéki vélemény a törvényhatóság legfontosabb tennivalóiról

Az új törvényhatóság életében az első megnyilatkozás arról, hogy milyen elgondolások szerint kell alakulnia az autonómia munkájának: *Ripka* Ferenc főpolgármestertől hangzott el, akinek székfoglaló beszédére felfigyelt az ország és a főváros közönsége. A főpolgármester pártok fölött álló személyisége olyan programot adott, amely kiváltotta a tetszést a közgyűlés minden oldalán, mert hangot adott annak a szivekből feltörő általános kívánságnak, hogy *Budapest önkormányzatában elsősorban a legfájóbb sebek és a mindannyi élet gondjai kell, hogy orvoslást találjanak.* A főpolgármester beszédének az ellenzéki oldal felé tett hatásáról, kérdést intéztünk

Pakots József

országgyűlési képviselőhöz, a *Nemzeti Demokratapárt* vezető tagjához, aki a következő kijelentéseket tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Az új törvény életbeléptetése, valamint a tisztújítás személyi és technikai problémái teljesen lefoglalják az autonómia és az adminisztráció minden idejét. A közvélemény csodálkozva szemléli ezt a jelenséget, mert amikor a város társadalma súlyos gazdasági bajokkal küzd, akkor kiválasztott képviselőinek e bajokkal foglalkoznia kell és keresni a módokat, hogy mikép lehetne orvosolni a legkiáltóbb nehézségeket. *A választás előtt a pártok versenyeztek a közmunkák ígéretével, az építkezések megindításával és egyéb gazdasági akciók szervezésével,* hogy ezzel is biztosítsák maguknak a közvélemény bizalmát. Mi történt?

A törvényhatósági tanács meg nem alakulása miatt, illetve funkciójának szüneteltetése miatt egyetlenegy közmunkát sem lehet foganatosítani,

tervek sorvadnak el, amelyek az előkészítés stádiumában várják a megvalósítást. A munkanélküliség méretei elég nagyok ahhoz, hogy mindezek a kérdések sürgősen foglalkoztassák az autonómia szerveit.

— *Ripka* Ferenc főpolgármester igen komoly székfoglaló beszédében mindent átfogó programot adott, amelyet *ellenzéki pártállásom daczára is a legnagyobb elismeréssel honorálok.* Kívánatos, hogy

ez a program a pártok együntetű közreható-sával minél sürgősebben megvalósíttassék.

A személyi és egyéb berendezési kérdések mellett időt kell találni, hogy *rendkívüli közgyűlések formájában a főváros foglalkozzék e problémákkal,* mintegy előkészítse és inspirálja a megalakuló szerveket a munkára, hogy így megtalálja a kontaktust azzal a közvéleménnyel, amelynek kegyeit a választások előtt oly buzgalommal kereste. *A munkanélküliséget, mint minden bajnak tipikus jelentkezési formáját, elsősorban kell a törvényhatósági bizottság egyik rendkívüli közgyűlésének napirendjére tűzni.* A szellemi munkanélküliségről éppen most jelent meg a statisztikai hivatal egy elriasztó kimutatása, az ipari munkanélküliség izgató hatásáról pedig mindnyájan tudunk. Azt hiszem, *minden párt érzi a szükségét annak, hogy e kérdésnek szembe nézzen* és keresse a reális lehetőségeket, amelyek révén megbírkózik e rettentő problémával. Felhívom tehát a főváros vezetőségének a figyelmét erre a halaszthatatlan feladatra.

Fogjunk össze a főpolgármester programja alapján,

ha azt akarjuk, hogy *Budapest közönsége bizalommal tekintsen az új törvényhatóság működése elé.*

Nem zárkózik el a BSZKRT az egységes villamosjegy bevezetése elől

Az új jegytípus bevezetéséről már tárgyal az igazgatóság Reform az eddigi rendszertelenségek kiküszöbölésére

A BSZKRT üzletvitelének jelenlegi módjával egyre elégedetlenebb a főváros közönsége, sőt a város vezetőinek egy jelentékeny része is. A sokat emlegetett és beígért „ideális menetrend" nemcsak hogy nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, nem eredményezett javulást, hanem *a réginél is lényegesen rosszabb helyzetet teremtett, olyannyira,* hogy a ritkán és rendetlenül járó zsúfolt kocsik, a fürtökben lógó utasok a legszomorúbb háborús és forradalmi idők napjait idézik föl.

A törvényhatósági bizottság közgyűlése, tanácsa és különböző bizottságai — mint arról a *Fővárosi Hirlap* nem egy alkalommal beszámolt — több ízben foglalkoztak a *BSZKRT megreformálásának* problémájával, de főleg azért nem sikerült e téren kézzel fogható eredményeket felmutatni, mert az új fővárosi törvény életbeléptetésével járó változások és intervallunok megakadályozták a székesfőváros önkormányzatának erélyesebb fellépését a részvénytársasággal szemben, amely mint öncélú intézmény tagadhatatlanul mintaszerű,

közérdekű funkcióját azonban nem teljesiti ilyen ideálisan.

Ez nemcsak a székesfőváros közönségének megállapítása, hanem a felügyeleti kormányköröké is, sőt erre enged következtetni az új törvénynek az üzemekkel foglalkozó része és a belügyminiszternek az a későbbi leirata, amely *a közlekedési üzemek ügyvitelére és a részvénytársasági formára vonatkozik.*

A felsorakoztatott követelmények között elsősorban szerepelnek az egységes jegytípus bevezetése, a menetjegyreform, amelyet annak idején legelsőnek az *Egységes Községi Polgári Párt* szorgalmazott *Scheuer* Róbert indítványa alapján. Ilyen követelmények a vonalbérletjegyek engedélyezése, a szakaszátszállók, a közlekedés sűrítése és arányosítása, a szinte orvosolhatatlan kocsitorlódások megszüntetése, egyszóval

a gyorsabb, olcsóbb közlekedés megvalósítása.

Az annyira nélkülözött *gyorsvasútról* a pénzügyi nehézségekre való tekintettel, rezignáltan már le is mondott a publikum, ellenben sürgeti a környékbeli közlekedési mizériák megszüntetését és a különböző közlekedési eszközök közötti harmonikus együttműködést és az átszállási lehetőségek rendezését.

Mindezeknek a követelményeknek és reformoknak a megvalósítása és keresztülvitele az új törvényhatósági bizottságra, illetve az új BSZKRT igazgatóságra vár. A követelések jogosságát, úgylátszik, átérzi maga a társaság is, mert biztos értesülésünk szerint *lázas munka folyik az akácfauccai igazgatósági palotában* a pályaépítési, fenntartási, vontatási és egyéb adminisztrációs, valamint műszaki osztályokban, hogy rövid időn belül kész propozícióval álhassanak az igazgatóság testülete elé.

Beavatott helyen szerzett értesülésünk szerint

az új jegytípusnak már a mintáit is kinyomatta a BSZKRT és valószínűleg a jövő heti igazgatósági ülésen történik meg az újítás bemutatása.

Az új jegytípus bevezetése — értesülésünk szerint — szoros összefüggésben van az *egységes tarifa,* illetve *egységes menetjegy* bevezetésével, amelynek a gondolatával a BSZKRT vezetősége most már annál inkább kezd megbarátkozni, mert reméli, hogy *e réven visszakapja azt a jelentékeny utastömeget, amelynek hiányát napról-napra inkább érzik a vasút bevételei.* Belátják azt is, hogy abszolút rossz üzleti politikát követtek, amikor a deficitek ellensúlyozását a kocsikilométerek redukálásával próbálták ellensúlyozni, ami annyit jelent, hogy egyre kevesebb kocsit járattak. Ezt a vezetőség ugyan mindig igyekezett cáfolni, ezzel

a tagadással szemben áll azonban az a tény, hogy az utóbbi időben zsúfolva állanak a a BSZKRT kocsiszínjei, holott állandóan azt hangoztatták korábban, nincs elég kocsi.

Az új jegytípus — információnk szerint — *véget vet a mai körzeti rendszernek is,* amely annyi afférra adott alkalmat az utazók és a vasúti alkalmazottak között.

Beavatott helyen

az új jegytípusról a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Tény, hogy a BSZKRT új jegyforma bevezetésével foglalkozik és az erre vonatkozó előtanulmányok, tervezések megtörténtek, sőt kinyomatták az első próbajegyeket is. Hogy a felvetett forma azonban megmarad-e, illetve életbelép-e, az még bizonytalan, miután eddig csak a szakemberek és a tisztviselők foglalkoztak a dologgal, de az igazgatóság elé csak most kerül a dolog.

Egyébként a tervezett új jegytípus nem eredeti, hanem külföldi minták kopírozásával és az ott bevált rendszerek alkalmazásával történt a tervezés.

Ilyenfajta jegyek vannak több német nagyvárosban és például hasonló a gráci is. A lényeg az, hogy *a jövőben nem körzeteket lyukasztana a kalauz, amit a publikum nem ért és nem tudott megszokni* s örökös nézeteltérések forrása volt, hanem ehelyett azt a *kiinduló pontot jelöli meg a jegyen,* ahol az utas felszállt és az irányt, amelyen elindult. Az új jegytípus szerint

az utas többször átszállhat,

csak a kiindulási ponthoz való visszatérés nem lesz megengedve, amint az egész világon így van. Ezt úgy érnék el, hogy a jegy hátlapján magyarázó szöveg helyett *a vasúthálózat vázlata* kerül az útvonalak és átszállóhelyek feltüntetésével és ezen a térképen jelöli meg a kalauz a felszállás helyét és irányát. A jegy első oldala is lényegesen leegyszerűsödik, ha a jegytípus egységes lesz és az átszállás rendje is megváltozik.

— A BSZKRT egyébként is elkövet mindent, — folytatta informátorunk — hogy a közlekedést megjavítsa. *Ezt célozta a Kossuth Lajos ucca—Múzeum körút keresztezés átépítése és a Rákóczi úti vágányáthelyezés, ami a gyakorlatban igen jól bevált.* A vágányáthelyezést csak azért szakították félbe, mert a téli időjárás bekövetkezett. Amint az idő megenyhül, vagyis legkésőbb

egy hónap mulva újra megkezdik a munkát és a Baross térig: a Keleti pályaudvarig az út közepére kerül a vágánypár,

természetesen járdaszigetekkel, ami a gyalogos közönség biztonságát is előnyösen szolgálja. Az Alkotás uccai vonal kiépítésével újabb vonalvezetés egyelőre nincs tervezve, azonban *változatlan igyekezettel folytatja a vasút a rekonstrukciós munkát és a kocsipark kiegészítését.* A régi kocsik generáljavítása, átépítése, a távkapcsolású kocsirendszer fejlesztése és az új középperonos kocsik építése zavartalanul folyik. A kocsikat még az év folyamán fokozatosan üzembe helyezik.

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I., Győző ucca 5. Tel. Aut. 579-91

Gazdasági Értesítő

A magyar ipar mellőzése, — vétség

Cseh harangok a templomtornyokban

A magyar iparnak, a gazdasági tényezőknek, az állami és közhatóságoknak mindenképpen helyeselhető elgondolása volt a *Magyar Hét* megrendezése, amely megmutatta iparosaink és gyáraink hatalmas felkészültségét, de egyúttal intő szózat volt arra is, hogy *ne küldjük idegenbe a magyar pénzt, mert a legtöbb iparcikket itthon is előnyösen beszerezhetjük.* Különösen fontos ennek a hazafias elgondolásnak a keresztülvitele most, amikor a munkanélküliség óriási méretekre növekedett és ha nem támogatjuk a magyar ipart, akkor további ezreknek a kezéből tűnik el a kenyeret juttató munkaalkalom. Le kell szögezni ezt a tényt, amikor arról van szó, hogy *egyes református egyházak harangjaikat külföldi harangöntőknél rendelték meg.* Teljesen indokolt volna a külföldi iparcikk behozatala, ha magyar harangöntőink nem lennének jó munkájukért közismertek és nem élveznék az egyházak teljes bizalmát.

Hangot adunk annak a panaszos levélnek, amely ezt a tényt teljes joggal felpanaszolja:

— Mi magyar harangöntők, *kénytelenek leszünk üzemünket redukálni* és munkásainkat is szélnek ereszteni, mert újabban *Csehszlovákiából* hoznak be harangokat. Sajnos, retorzióval nem élhetünk, mert a körülettünk lévő országokba nem lehet harangot szállítani, miután ott túlmagas vámokkal védik ezt az ipart. Néhány évvel ezelőtt még minden akadály nélkül szállítottak magyar harangokat Csehszlovákiába, nemrégiben azonban *a cseh parlamentben tiltakoztak a magyar harangok behozatala ellen.* Ez az akció eredményes is volt, mert *nyomban életbe léptették a túlmagas védelmi vámot és a kitiltó rendelkezéseket.* Vajjon mikor szólal fel nálunk is valaki, hogy a magyar ipar védelmét kérje a Csehszlovákiából beözönlő harangok ellen és védelmébe vegye a kenyerét vesztő magyar munkásságot és az adófizető magyar harangöntőket?

A magunk részéről szükségesnek tartjuk, hogy intézményes gondoskodás történjen ennek az iparnak a megvédelmezése érdekében. *A magyar ipart nem csak a Magyar Hét alatt, de azután is meg kell becsülni,* azoknak is, akik a mai nehéz helyzetünkben előszeretettel hozatják az idehaza tökéletesebb kivitelben kapható magyar készítmény helyett a külföldi gyártmányokat. A teljesen megokolatlan és hazafiatlan import súlyos károkat okoz az országnak s amellett *szaporítja a munkanélküli magyar munkások amúgyis nagy táborát.*

A Magyar Nemzeti Bank közgyűlése

A *Magyar Nemzeti Bank* közgyűlésén *Popovics* Sándor elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a bank első kormánybiztosának, *Szabóky* Alajos dr. pénzügyminiszteri államtitkárnak elhunytáról. Indítványára a közgyűlés Szabóky Alajos emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg.

A közgyűlés ezután tudomásul vette a főtanács évi jelentését, jóváhagyta az 1930. évi zárószámadásokat, a főtanács részére a felmentvényt megadta és *Schober* Béla vezérigazgató előterjesztése alapján elfogadta a főtanácsnak az 1930. évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatát. A közgyűlés e határozata szerint a nyereségnek a tartalékalap 5 százalékos alapszabályszerű javadalmazása után fennmaradó része az alapszabályok értelmében osztatván fel a részvényesek és az államkincstár között, a részvényesek számára 12 százalékos osztalék, azaz 100 aranykorona névértékű részvényenként 12 aranykorona (13.90 pengő) kifizetése válik lehetővé.

A közgyűlés a választások során az elhúnyt *Meskó* Pál főtanácsos helyébe a főtanács rendes tagjává *Koós* Mihályt, a főtanács póttagját választotta meg, az alapszabályok értelmében kilépő *Erney* Károly, *Szurday* Róbert és *Eszterházy* Pál dr. herceg főtanácsosokat pedig a főtanács tagjaivá újra megválasztotta. Számvizsgálókul *Gregersen* Nils, *Gschwindt* Ernő dr., *Adler* Szigfrid, *Szunyogh* Szaboles és *Nilsen* Rudolf dr., számvizsgáló póttagul pedig *Pucher* István és *Márffy* Albin választattak meg.

A bank az 1930. üzletévre szóló osztalékot a 7. számú részvényszelvény beszolgáltatása ellenében összes intézeteinél 1931 február 4-től kezdve kifizeti.

Rövidesen megkötik a bánhidai centrálé és a főváros közötti végleges szerződést. A *Dunántúli Villamossági Részvénytársaság* és a főváros között a BSZKRT áramszükségletének ellátására kötött ideiglenes szerződés érvénye *január 1-én* lejárt. A végleges szerződés megkötése még mindig nem történt meg és ehelyett *újabb átmeneti időt* kontempláltak, amely azonos feltételek mellett továbbra is szállítja az áramot a villamosvasutaknak. A bánhidai erőműteleppel kötendő végleges szerződést a törvényhatósági tanács fogja megkötni, amelynek előkészítésére *külön javaslatot készít a világítási és vízvezetéki ügyosztály.* Tekintettel arra, hogy a végleges szerződés megkötését most már sokáig halasztani nem lehet, az új törvényhatósági tanács első ülésén napirendre tűzik ezt az ügyet.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület február 5-én *Biró* Zsigmond elnöklete alatt tartott 91-ik évi rendes közgyűlése az igazgatóság valamennyi javaslatát egyhangúlag elfogadta és ennek alapján elhatározta, hogy a 3,821.702.55 pengő tiszta nyereségből a különböző tartalékokra, az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztár és nyugdíjtartalékalapra összesen 580.000 pengő, a tisztviselők külön jutalmazására 130.000 pengő fordíttassék, *osztalékul pedig részvényenként* — a tavalyi évhez képest változatlanul — *14 pengő fizettessék* azzal, hogy az osztalékszelvények f. hó 6-tól kezdve kerüljenek beváltásra. A közgyűlés ezenfelül megelégedéssel vette tudomásul az igazgatóságnak azt az elhatározását, amellyel az intézet régi nyugdíjasainak nyugdíjátértékelési arányszámát — f. évi január 1-i hatállyal — 60%-ról 65%-ra emelte fel, kifejezésre óhajtván ezzel juttatni, hogy nyugdíjasainak sorsa is állandó gondoskodása tárgyát képezi. A közgyűlés a felügyelőbizottságba, a mandátumok lejárta folytán az eddigi tagokat újra egyhangúlag megválasztotta, míg a választmányban megüresedett két tagsági helyre ifj. gróf *Erdődy* Rudolf és *Szegedy-Maszák* Aladár választattak be. A részvényesek nevében és a közgyűlés osztatlan helyeslésével *Szász* Károly részvényes a bemutatott zárszámadás hatása alatt meleg köszönetet nyilvánított az igazgatóságnak, vezérigazgatónak, ügyvivő igazgatóknak és a tisztviselői karnak eredményes munkásságukért.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank *Weiss* Fülöp elnöklete alatt e hónap 4-én tartotta meg 89. rendes évi közgyűlését, amely az igazgatóság összes javaslatait elfogadta s így a *részvényenkénti 7 pengős osztalék e hónap 5-től* kezdve kerül kifizetésre.

Racionalizálási előadások a Gépgyárak Egyesületében. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete folytatja a két évvel ezelőtt megkezdett racionalizálási előadás-sorozatát és legközelebb *február hó 13-án, pénteken délután 6 órakor* az egyesület helyiségében *Böszörményi* Jenő gépészmérnök, a Magyar Általános Gépgyár r. t. igazgatója *„Szállítási terminus megállapítása gépgyári üzemben"* címmel ad elő.

Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. igazgtósága február 9-én, *Fellner* Henrik felsőházi tag elnöklésével, ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy február 21-én tartandó rendes közgyűlésen javasolni fogja, hogy az 1930. üzletévre részvényenként 1.50 pengő osztalék fizettessék. Egyúttal elhatározta az igazgatóság, hogy mivel az exportmalomipar üzleti kilátásai alapján azok a tőkék, melyek a vállalatban nyertek elhelyezést, túlságosan nagyok, javasolni fogja a közgyűlésen az alaptőkének egyharmadával való leszállítását részvényvisszavásárlás útján. Minthogy a társaság alaptőkéje 168.000 darab részvényből áll, visszavásárlásra kerülne tehát 56.000 darab részvény és pedig darabonként 30 pengős árfolyamon. A visszavásárlásra kerülő részvények az 1930. üzletévre kifizetésre kerülő osztalékban még részesednek. A vállalat biztosítani óhajtja, hogy a visszavásárlásból folyó, a részvény tőzsdei árfolyamával szemben előnyös eladási lehetőséget minden részvényes egyenlő arányban használhassa ki saját belátása szerint. Ezért a közgyűlés megfelelő határozata után fel fogja szólítani részvényeseit, hogy mindazokat a részvényeket, amelyeket eladásra felajánlanak, helyezzék letétbe. A letétbe helyezett részvények minden letevőtől egyenlő arányban fognak visszavásárlásra elfogadtatni a visszavásárlásra kerülő, összesen 56.000 darab erejéig. A visszavásárlásból eredő azt a különbözetet, amely a részvények névértékéből és a visszavásárlási árból adódik, a közgyűlésnek teendő javaslat szerint, a vállalat teljes egészében alkalmazottai nyugdíjigényeinek fedezésére fogja fordítani.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 802-29

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokombilik,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Teherautomobilok,** autobuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-féle szab. folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb.) **a legjobban használhatók.**
Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!
M. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai út 21. Tel.: J. 460-29

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I., KELENHEGYI ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—8

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

Öröklakás
A mai modern követelményeknek mindenben megfelelő, olcsó elsőrendű kivitelű
öröklakások kaphatók lakbértörlesztéssel
Tátra u. és Bosnyák uccai házakban (Hőkölyi út közvetlen közelében. Bővebbet **Gábor Miklós** mérnök, öröklakás és kislakásépítő irodájában, V. Mérleg u. 2. I. em. 6. sz. d. e. 10-től 1-ig, d. u. 4-től 6-ig
Telefon: 822 13 Telefon: 822-13

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalóngarnitúrák, kárpitosáruk
Aszfalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár út 52. szám

Három évre visszamenő tartásdíjat követelnek a pestkörnyéki falvak a főváros gyermeknyaraltatási akciójának vezetőségétől

Mi történt a pomázi értekezleten? — Scitovszky Béla belügyminiszter sürgős jelentést kért Purébl Győző tanácsnoktól

A főváros nyaraltatási akciójával kapcsolatban annak idején elhatározták, hogy a pestkörnyéki községekbe is elhelyeznek gyermekeket a nyári iskolai szünidő alatt. Ezt az akciót a főváros közoktatásügyi ügyosztálya irányította *Purébl* Győző tanácsnok vezetésével és évenként nagyszámú szegénysorsú budapesti szülő gyermekét helyezték el *Pomázon, Tahitótfalun, Csobánkán, Piliscsabán stb. pestmegyei községekben.*

A pestkörnyéki községekben történt nyaraltatási akcióknak, úgylátszik, *most már nem lesz folytatása,*

mert 22 község vezetősége elhatározta, hogy nem vállalják tovább a fővárosi gyermekek nyaraltatását.

Huszonkét község vezető jegyzője értekezletet tartott, *amelyen élesen támadták a főváros közoktatásügyi ügyosztályát és olyan határozatot hoztak, amely egyet jelent a pestkörnyéki nyaraltatási akció befejezésével.* A pestvidéki községeknek ugyanis differenciái támadtak a fővárossal s az ellentéteket nem sikerült eliminálni. Most, hogy a nyaraltatási akció vezetősége részéről megkeresések érkeztek a pestkörnyéki községekhez, hogy az idén mennyi budapesti szegény gyermeket küldjenek le nyaralni, *elutasító választ adtak s ugyanakkor Pomázon sürgős értekezletre jöttek össze a nyaraltatási akcióban résztvett községek vezetői.*

Az értekezleten *Zboray* Géza főszolgabíró elnökölt s azon csakis a fővárosi gyermekek nyaraltatásának ügyét tárgyalták. A községek jegyzői kijelentették, hogy

ebben az esztendőben nem állhatnak ingyen a főváros rendelkezésére, mint az előző években,

bármennyire is nagyra értékelik a főváros vezetőségének nemes intencióit, hogy a fővárosi szegény gyermekeket a nyári iskolai szünidőre vidékre küldi nyaralni. A községek ezután is szívesen fogadnák el a fővárosi gyermekeket, de a *székesfővárosnak meg kell térítenie az étkezés és elszállásolás költségeit. Ne kívánja a főváros, hogy a 60—70 százalék pótadó alatt görnyedő községek ilyen áldozatokat hozzanak.* A nehéz helyzetben lévő községek ezután is testvéri szeretettel fogadják a fővárosi szegény gyermekeket, de a nyaraltatási költségeket a fővárosnak meg kell téríteni.

Az értekezlet végül is azt a határozatot hozta, hogy

a községek csak abban az esetben fogadnak el az idén nyaraló fővárosi gyermekeket, ha három évre visszamenőleg megfizetik nekik a nyaraló gyermekek tartásdíját.

A pestvidéki községek feltűnést keltő határozatával kapcsolatban kérdést intéztünk

Purébl Győző tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Egyenesen meglepő a pomázi értekezlet határozata, mert hiszen amikor a nyaraltatási akciót megindítottuk és elhatároztuk, hogy *a pestkörnyéki községekbe küldünk szegény gyermekeket nyaralni, szó sem volt arról, hogy ezért a főváros bármiféle fizetési kötelezettséget vállaljon magára.* Az egyes községek jegyzői külön is kijelentették, hogy a nyaraltatási akciót teljesen díjmentesen bonyolítják le s a főváros ezért semmiféle megtérítéssel nem tartozik. Meglepett tehát, hogy ilyen előzmények után azzal állanak elő, hogy *a fővárosnak tartozása van és három évre visszamenőleg kérik a nyaraltatási akció költségeinek a megtérítését.*

A főváros nem tartozik a pestvidéki községeknek, természetesen nem is hajlandó fizetni.

Három évvel ezelőtt indult meg ez az akció és évenként *Piliscsabán 30, Csobánkán 30, Tahitótfalun szintén 30 szegény budapesti gyermeket részeltettek nyaraltatási akcióban teljesen díjmentesen. Ezenkívül Pomázon is nyaraltak évenként szegény budapesti szülők gyermekei.* Annak ellenére, hogy ezért ellenszolgáltatást sehol sem kértek tőlünk, a főváros mindig ellenszolgáltatásképpen *saját költségén viszont a pestvidéki községek szegény gyermekeit részeltette nyaraltatási akcióban.*

A Bükk alján, Sajókazincon az ottani üdülőtelepen 96 szegény bányászgyermeket nyaraltattunk évenként s valamennyien a pomázi járás területéről kerültek ki.

Mindezek után érthetetlen előttünk a pomázi értekezlet határozata, mert *a főváros nem vette igénybe a pomázi járás áldozatkészségét s a jövőben sem fogja azt igénybe venni.*

Eddig tart a tanácsnok nyilatkozata, ezzel azonban az ügy még nincsen elintézve. A pomázi értekezletről ugyanis *külön jelentés ment Scitovszky Béla belügyminiszterhez, aki az ügyben a jövő hétre magához kérette Purébl Győző tanácsnokot,* hogy részletesen ismertesse előtte a pomázi határozattal szemben a főváros álláspontját. A közoktatásügyi ügyosztály ezzel kapcsolatban részletes jelentést készít, amelyet a jövő héten *Purébl* Győző tanácsnok át fog adni a belügyminiszternek s ugyanakkor ismertetni fogja előtte a gyermeknyaraltatási akciónak a pestkörnyéki községekre vonatkozó részét is.

A főváros részéről tudvalévőleg *Petik* Béla iskolaigazgató végzi a szünidei gyermeknyaraltatási akciót.

Petik Béla hétfőn külön jelentést nyujtott be Sipőcz Jenő polgármesternek,

amelyben válaszol a pomázi értekezlet vádjaira és a polgármesterhez intézett jelentésben részletesen közli a pestkörnyéki akció előzményeit és hogy milyen körülmények között folty le három éven keresztül a pomázi járásban a budapesti szegény gyermekek nyaraltatása.

Első ülésén dönt a törvényhatósági tanács a szellemi szükségmunka folytatásáról

Február 15-én elfogy az előirányzott összeg

Szomorú hírt kaptak a decemberben jövedelemhez jutott szellemi munkások, amikor közölték velük, hogy *a főváros akciója február közepén véget ér.* Mindazok, akik decemberben felvételt nyertek, azt a biztató ígéretet kapták, hogy *a havi 80 pengős kenyérkereset április végéig* fog tartani és így néhány hónapra biztosítva látszik sokszáz embernek az egzisztenciája a főváros szociális akciója révén. Február elsején közölték mindenkivel az akció közeli befejezését, azzal az indokolással, hogy *a fedezet kimerült* és így a további alkalmaztatás befejezést nyer.

Alkalmunk volt erről a kérdésről

Gallina Frigyes dr. tanácsnok

álláspontját kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Megfelel a tényeknek, hogy a szellemi szükségmunka-akciót április végéig akartuk fenntartani, mert a rendelkezésre bocsátott összegből *600 szellemi szükségmunkás javadalmazása biztosítottnak volt tekinthető.* A szociális nyomor azonban, sajnos, olyan nagy, hogy a sokezer jelentkező közül

1600-at voltunk kénytelenek alkalmazni,

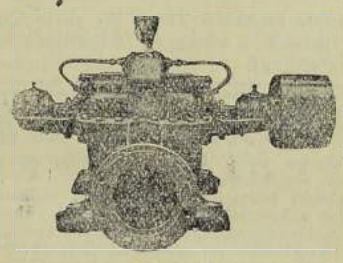
ami azt jelenti, hogy a fedezet már február közepére teljesen kimerül. Ezt a helyzetet előre láttuk és ezért örömmel üdvözöltük a szociálpolitikai bizottságnak azt a javaslatát, amely *az akció részére további fedezet előteremtését szorgalmazta.*

A főváros pénzügyi viszonyai mellett újabb költségek előteremtése nem látszik könnyű feladatnak,

azonban a községpolitikai pártok egyöntetű állásfoglalása *lehetővé tenné az új fedezet kijelölését,* amely esetben a legnagyobb örömmel látnám az akció meghosszabbítását, mert az 1600 embernek juttat csekély, de biztos jövedelmet.

Emlékezetes, hogy a multévi téli akciónál is felmerült ez a probléma. Akkor *Scitovszky* Béla belügyminiszter redukálta az egyesületek és testületek segélyét és *ebből az összegből sikerült azután a szellemi szükségmunkát néhány héttel meghosszabbítani.* Ez a helyzet most nem ismétlődik, de azért a községi pártok a törvényhatósági tanács első ülésén valószínűleg eleget tesznek annak a közérdeknek, hogy a *szellemi szükségmunka-akció fenntartására és további folytatására megfelelő összeget engedélyeznek.*

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci út 4.

Telefón: Aut. 222-10. Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Fővámtér)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 694-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt**, plimó- (paplan) szinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket**, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecisebb, művészi kivitelben. Csillárszalagokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11. Tel.: Aut. 275-13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Használja munkáinál a világhirü **ogresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb

VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPITŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületkezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyár Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X., Gyömröi-út 76/78.

Vállalkozási Hirlap

Nagyértékű közmunkákat végeztetett a főváros az elmult hetekben

Részletes jelentés a januári teljesítményről

Scitovszky Béla belügyminiszter néhány hónappal ezelőtt azt a felhívást intézte a főváros vezetőségéhez, hogy havonkint kér jelentést a vállalatba adott közmunkákról, azok méreteiről, valamint a kifizetett munkabérekről. Az erre vonatkozó összeállításokat a különböző ügyosztályok és üzemek minden alkalommal bemutatják, de *nem mindig terjeszkednek ki annak a megvilágítására, hogy a vállalkozók a szóbanforgó közmunkáknál mennyi munkást alkalmaztak*, valamint nem közlik a kifizetett munkabérek összegeit sem, holott erre a belügyminiszter leirata különösen súlyt fektet abból a célból, hogy így a munkások kereseti viszonyai megismerhetők legyenek. Ez a mulasztás kizárólag az ügyosztályokat terheli, mert nekik módjuk van az erre vonatkozó adatokat beszerezni, miért is *a polgármester újabb rendeletet fog kiadni*, hogy erre a pótlásra az illetékes tényezőket felszólítsa.

A polgármesterhez beérkezett adatok szerint

a januári közmunkákról

a következő kimutatás számol be:

A *középítési ügyosztály* a folyamatban levő építkezések, valamint a karbantartási és tatarozási munkálatok kapcsán januárban 258.455 pengő értékű közmunkát adott vállalatba. A III. ügyosztály, valamint az I—X. kerületi elöljáróságok az *útkarbantartásoknál* 1944 munkást foglalkoztattak és 43.063 pengő munkabért fizettek ki. Az útépítési munkálatok az elmult hónapban *részben szüneteltek* a téli időjárás miatt, ahol pedig a munkálatok folyamatban voltak, ott 151 munkást foglalkoztattak 11.342 pengő munkabér ellenében. A *csatornaépítési* munkálatoknál 155 munkás talált foglalkoztatást, a kifizetett munkabér összege 11.750 pengőre rúgott. Az *árokbeboltozási* munkáknál 468 munkás jutott 54.280 pengő keresethez.

A *kertészet* a különböző vállalkozóknak 20.222 pengő értékű megrendelést adott, ezeknél 376 munkást foglalkoztattak, akiknek heti 4.181 pengő munkabért fizettek.

A köztisztasági hivatal

a hónap első felében 65.550 pengő értékű megrendelést adott ki. A *gazdasági hivatal* ugyanezen idő alatt a különböző vállalkozóknak 1780 pengő értékű megrendelést adott.

A Vízművek 1930 november és december hónapokban 96.372 pengő, a Budapest Székesfővárosi Közlekedési R. T. 1930 december 16—31-ig 167.148 pengő, jan. 1—15-ig 120.115 pengő, az Elektromos Művek december 16—31-ig 722.598 pengő, január 1—15-ig 64.93 pengő értékű közmunkát adott vállalatba.

A *közélelmezési intézmények* bővítésével és modernizálásával kapcsolatos építkezések és berendezések folytatólagos lebonyolítása során a *sertésközvágóhidon* az új sertésvásár eddig 738.000 pengővel vállalatba adott építési munkái, továbbá a sertésvásártéren 114.000 pengővel vállalatba adott *szállás-csoportok és két mérlegház* építési munkái, valamint az új hűtőnek 341.800 pengővel vállalatba adott gépberendezési munkái folyamatban vannak.

Amint a számok mutatják, a főváros ezúttal is *jelentékeny közmunkákat adott az iparosságnak*. A törvényhatóság újjászervezése után a közmunkák vállalatba adása gyorsabb ütemben fog történni s remélhető, hogy a szélesebb keretek között meginduló munkák lényegesen segítenek a munkanélküliség mai méretein.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Hajópadlómunkát a bajnokuccai iskolánál: Szűcs Mihály 2000 P.

Mázolómunkát a tűzoltóuccai iskolánál: Márton Ferenc 1865 P.

Tornateremépítési munkát a tataiuccai iskolánál: Szöllössy Péter 1861 P.

Próbafúrási munkát a bécsiúti iskolánál: Zsigmondy Béla 1332 P.

Címerkészítési munkát az élelmiszernagyvásár - telep irodaépületénél: Mátray és Ohmann iparművészeti iskolai tanárok 10.200 P.

Föld-, kőművesmunkát u. ott: Varjas Gyula 5133 P.

Kőművesmunkát a marhavágóhidon: Udvardy Géza 6377 pengő vállalati áron.

A rákoskeresztúri temető várócsarnokának burkolómunkálataira: Schillinger Vilmos 7270, Cristofoli Vince 8277, Pozsgai Vilmos 9630, ifj. Cristofoli Vince 4147 P.

A kórházuccai elemi iskola linóleumjavítási munkáira: Elsinger és fia 2420, Moskovitz Emil 2556, Schraub István 2688, Bihari Pál 2751, Plöckl Nándorné 2626, Rácz József 2779 P.

A ferencvárosi helyikikötő, munkáslakóház vízvezeték és csatornázási munkálataira: Janisch János 2880, Szentgyörgyi és társa 3392, Harsányi Testvérek 3433, Böhm József 3775, Bründl János 3951 P.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A németvölgyiúti iskola és óvoda központi gőzfűtési munkálataira: Stern és Rosenthal 39.982, Rietschel és Henneberg 43.695, Szentgyörgyi és társa 44.240, Hrauda Károly 44.585, Tóth Imre 44.634, Ilkovits J. 45 ezer 235, Tollár Lajos 46.537, Charles E. 46.235, Thiergärtner és Stöhr 48.220, Janisch János 49.569, Rónai Gyula 48.519, Rufián István 47.132, Körting B. 47.550, Szepesy Sándor 48.519, Keszler Jenő 48.799, Bóth Ádám 51.397, Magyar Fűtési Vállalat 48.896, Bründl János 49.787, Scheiber Miklós 49 ezer 496, Adler Henrik 52 ezer 797, Rohonczi Hugó 49.920, Kovács Ödön 50.348, Fekete Ödön 50.797, Törs és Ormai 51.743, Gerő László 52.519, Halász Ernő 52.768, Ecser József 53.769, Várnai Artúr 54.140, Lakos Jenő 55.279, Fort Oszkár 59.971, Fried Zsigmond 57.011, Focus rt. 22.726 P.

Ugyanott a vízvezetéki, csatornázási és gázberendezési munkálatokra: Farkas Izor 20.303, Friedmann József 21.488, Keszler Jenő 21.834, Berkovits Sándor 21.932, Gerő László 21.048, Csépai Jenő 20.939, Rónai Sándor 22.344, Gál I. 21.361, Cross és Charles 21.639, Adler Henrik 23.959, Halász Ernő 22.616, Sámuel György 25.244, Körting B. 22.845, Ilkovics J. 22.865, Lichtmann Adolf 23.589, Fekete Ödön 24.233, Hoffmann Dénes 23.548, Weisz Simon 23.242, Szepessy Sádor 23.346, Janisch Gyula 23.416, Thiergärtner és Stöhr 24.889, Weinberger Mór 23.610, Ábrahám és Gürtler 24.295, Bucsovics János 25.146, Lakos Jenő 24.040, Tollár Lajos 24.369, Rufián István 24.996, Várnai Artúr 25.467, Valent Sándor 25.946, Kardos Jenő 25.970, Hardura Károly 26 ezer 92, Hutterer és Kósa 27.730, Ecser József 28.522, Fort Oszkár 28.973 P.

A budafokiúti főgyüjtő részére szükséges bitumen és jutaszövet szállítására: bitumen: Posnánszky és Strelitz 18.50, Burghardt Emil 22.20, Milini Ignác 22.20, Shell rt. 22.20 P per 100 kg.; jutaszövet: Kender-, Juta- és Textilipar, Magyar Jutaipar, Salzmann-féle textilipar.

Lakatosmunkát a miskolciúti autobusz főműhelynél: özv. Sallay Nándorné 11.972 P.

Vízvezeték-, csatorna- és gázberendezési munkát a maglódiúti szeretetotthonnál: Schuller József 78.461 P.

Melegvízfűtési munkát u. ott: Kolbnyi és Pákozdy 54.810 pengő vállalati áron.

Tost és Molnár
kereskedelmi és tájkertészet
TELEFON: ZUGLÓ 66—36
BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN!

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefon: Aut. 626-27. * Telefon: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kiviteliben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Kállay építési vállalata.
I. Fürdő u. 3/b. T. 456-03.

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

Szórakozás

Városi Színház. Csütörtök, február 12-én este fél 8; szombat, február 14-én este fél 8; vasárnap, február 15-én délután fél 4 órakor *Lábass* Juci, *Szirmai* Imre és *Szedő* Miklós felléptével *Cigányszerelem*. Jegyek 60 fillértől 6 pengőig.

Fővárosi Operett Színház. Minden este Fedák Sári felléptével *Az okos mama* (80—87 előadás) a *Király Színház* és a *Fővárosi Operett Színház* együttes előadásában. Helyárak 1—7 pengőig.

Párt és klub

— *Tisztújító közgyülés a Ferencvárosi Kaszinóban. Pavlik* Ferenc királyi tanácsos elnöklésével a Ferencvárosi Kaszinó tisztújító közgyűlést tartott, amelyen egyhangúlag az alábbi tisztikart választották meg. Elnök: *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő, másodelnök: *Popelka* Béla fővárosi bizottsági tag, alelnökök: *Fejér* Ottó orsz. képviselő, *Kamerlor* Antal, *Krausz* Gusztáv, *Krausz* Gyula, *Morvay* János, *Pavlik* Ferenc, *Springer* Ferenc dr., *Stumpf* Károly, *Szalay* János, *Szentesi* József, *Veszely* Ferenc, *Wellisch* Andor, *Zupka* Lajos és *Sánta* Antalné, igazgatók: *Fürstner* József, *Konrád* György és *Kronits* Frigyes, főtitkárok: *Balázs* Imre dr. és *Darvas* Károly dr., ügyész: *Cseh* András dr.

— *A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt* üllőiúti kaszinóhelyiségében változatlanul élénken folynak a pártszervezet kiépítésének munkálatai. A IX. kerületi iparosok szokásos heti összejövetele mellett legutóbb a kerületbeli ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók és egyéb közalkalmazottak rendeztek társasvacsorát. A vacsorán *Wellisch* Andor fővárosi bizottsági tag, *Cseh* András dr., *Konrád* György és mások felszólalása után *Usetty* Béla dr. nagyhatású beszédben kifejtette, hogy a párthoz tartozó magasabb képzettségű polgároknak fokozottabb kötelessége az egységes községi pártnak újabb híveket szerezni és ezzel a párt célkitűzéseit közelebb vinni a megvalósulásukhoz. A régebbi generációk nem törődtek az egyszerű emberekkel, a tömegekkel és ezért ma fölvilágosító munkával és még áldozatok árán is meg kell őket nyerni a középút politikájának és táborának.

— *A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének* népes küldöttsége botfai *Hűvös* Iván elnök vezetésével tisztelgett *Ripka* Ferenc főpolgármesternél, akit mint a VIII. kerület több évtizedes igaz barátját Hűvös Iván üdvözlő beszédében arra kért, hogy támogassa a Józsefváros régi egységének helyreállítására irányuló törekvést. *Ripka* Ferenc válaszában kifejtette, hogy tudatában van a Józsefváros tekintélyes szerepének, amelyet a főváros közéletében mindenkor vitt és amely a jövőben csak akkor juthat osztályrészéül, ha a polgárság régi egysége helyreáll és együttes erővel állanak a közérdek szolgálatába. A főpolgármester lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után hosszabban elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik között volt Deveeis Gyula, Okolicsányi László, Keszler Zsigmond dr., Bogenfürst Gyula, Faith Jaques dr., Neufeld Miklós dr., vitéz Gira Ferenc, Kövess János, Pláner László dr., Herczeg Ernő és mások.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* heti társasvacsoráján *Scheuer* Róbert, a kaszinó elnöke, szívélyesen üdvözölte a vacsorán megjelent *Pompéry* Elemér ny. min. tanácsost, a fővárosi törvényhatósági bizottság örökös tagját, aki mint a Szabadalmi Bíróságnak hosszú időn át volt elnöke, kiváló érdemeket szerzett a magyar műszaki világban. Végül mint atyai mentorát köszöntötte Pompéryt, aki válaszában kifejtette, hogy Scheuer Róbert egyik legtehetségesebb tanítványa, aki az exakt tudományok mellett a közélet különböző terein kitűnően állja meg a helyét és munkaszeretetével, önzetlenségével és áldozatkészségével egyre több hívet szerez a párt és a maga táborának. A társasvacsora többszáz főnyi közönsége lelkes ovációkban részesítette *Pompéry* Elemért és *Scheuer* Róbertet.

— *A Belvárosi Polgári Kör* február 17-én, kedden este ünnepi vacsora keretében iktatja be új elnökét, *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt. Az ünnepségen résztvesznek a kerület vezető egyéniségei, valamint a törvényhatósági bizottság számos tagja.

— *Az Angyalföldi Egységes Községi Polgári Párt Piazza* Győző bizottsági póttag elnöklésével a napokban megalakult. A szervezet ideiglenes helyisége a Hungária körút 71. szám alatt levő vendéglőben van. A kerületi szervezet az angyalföldi polgárság tömörítését tűzte ki legközelebbi céljául és harcolni fog a kerület vitális érdekeiért. Az előkészítő értekezleten lelkesen ünnepelték a szervezet elnökét, *Piazza* Győzőt és a párt elnökét, *Kozma* Jenőt. A tisztikart a rövidesen megtartandó közgyűlés fogja megválasztani.

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen na idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szűnni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lekesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Gál Jenő megfellebbezte az örökös tagok választását. *Gál Jenő* az elmult napokban nyujtotta be panaszát a közigazgatási bírósághoz a főváros közgyűlésének örökös tagokat választó határozata ellen. Az indokolás szerint *a szavazás nem volt titkos* és nem volt mód ahhoz sem, hogy ehhez a kérdéshez mint napirendre tűzött tárgyhoz, bárki is felszólalhasson. A panaszt a polgármester vette át s azt nyomban továbbította a közigazgatási bírósághoz.

Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos jubileuma. *Grabovszky* Miklós miniszteri tanácsos, a földmívelésügyi minisztérium elnöki osztályának vezetője, most töltötte be állami szolgálatának *huszonötödik* évét. Ebből az alkalomból *Mayer* János földmívelésügyi miniszter *elismerő iratot* intézett a jubilánshoz, amelyet szerencsekívánatai kifejezése mellett személyesen nyujtott át. *Grabovszky* Miklós kiváló hozzáértését és körültekintését *a magyar mezőgazdaságnak legválságosabb évei* tették próbára és miniszterének jól megérdemelt, meleg elismerése ezt az érdemdús szolgálatot koszorúzza meg.

A közigazgatási bizottság, az igazoló- és kijelölőválasztmány megalakulása. A törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén megalakult a *közigazgatási bizottság*, amely hétfőn tartotta első ülését *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester elnöklésével. A bizottság tagjai a következők: *Kozma* Jenő, *Dési* Géza, *Gaár* Vilmos, *Wolff* Károly, *Csilléry* András, *Lázár* Ferenc, *Platthy* György, *Hann* Arnold, *Peyer* Károly és *Györki* Imre. Az *igazolóválasztmány* elnökévé a főpolgármester *Bódy* Tivadar nyugalmazott polgármestert nevezte ki, míg a tagok a következők: *Petracsek* Lajos, *Usetty* Béla, *Lázár* Ferenc, *Verebély* Jenő, *Viczián* István, *Diószeghy* János, *Gál* Jenő és *Farkas* Zoltán. Megalakult a *kijelölőválasztmány* is a következő tagokból: *Kozma* Jenő, *Bódy* Tivadar, *Wolff* Károly, *Csilléry* András, *Hajdu* Marcel és *Peyer* Károly.

A városligeti Néparéna bérletéért a legkisebb százalékot a jelenlegi bérlő ajánlja. A pályázat lejártával öt ajánlat érkezett a *Néparénára*, amelyek közül *a legkisebb százalékot a jelenlegi bérlő, Schmidt Mihály ígérte.* Ilyen körülmények között a főváros aligha juttatja a bérletet *Schmidt* Mihály kezébe, mert a mai viszonyok mellett *a fővárosnak csak előnyös feltételek mellett szabad hasznosítani minden intézményét.* Másik szempont, ami *Schmidt* Mihály mellőzését indokolttá teszi, hogy *a városligeti kis cirkuszból egy nívós szórakozóhelyet kell létesíteni*, mert a vándorcirkuszok *stílusa* és *műsora* nem méltó a fővároshoz és annak jóhiszemű közönségéhez. *Tekintet nélkül politikai pártállására*, szakembert kell a cirkusz élére állítani, olyant, aki a bérleti szerződés *anyagi föltételeit* is pontosan betartja.

Miniszteri elismerés. A honvédelmi miniszter *Purébl* Győző dr. székesfővárosi tanácsnoknak és *Hamvassy* István dr. kerületi elöljárónak a honvédelem megértő és céltudatos előmozdítása érdekében kifejtett buzgó és hazafias tevékenységéért elismerését fejezte ki.

A BSZKRT is elkészült a Calvin, Gellért és Deák terek rendezési terveivel. A *Fővárosi Hirlap* multheti számában megemlékezett arról, hogy a közlekedési tekintetben tarthatatlan állapotban lévő fővárosi tereket, elsősorban a Calvin tér, a Gellért tér és a Deák teret a modern közlekedési technika és a megszaporodott gépjárműforgalom követelményeinek megfelelően hamarosan átrendezik. Mint *illetékes helyről* értesülünk, a főváros vezetőségét legkomolyabban foglalkoztatják ezek a problémák és *Csármann* Ferenc tanácsnok, a városrendezési és útépítési ügyosztályok vezetője a közlekedési szempontok mérlegelésével *pontos és részletes terveket dolgoztatott ki, hogy e szabályozásokat hogyan kell végrehajtani.* A főváros 1931. évi költségvetésében ugyan megfelelő összegek szerepelnek ezen átépítések költségeinek fedezésére, azért a főváros mégsem intézheti el a saját hatáskörében a rendezéseket, mert villamosvonalak áthelyezéséről lesz szó mind a három esetben, aminek *a költségeit a vasútnak kell vállalnia.* Az átrendezési terveket a közlekedési ügyosztály a hét elején küldte át a BSZKRT-hoz, ahol azok alapján már el is készítették a vágányáthelyezéshez a műszaki rajzokat és számításokat s hozzáláttak a költségek kiszámításához. A villamosvasút igazgatósága a székesfőváros polgármesterétől kapott utasítás szerint *a vágányáthelyezést a kellő időben feltétlen elvégezteti*, úgyhogy a terek átépítéséhez már *a tavasszal hozzáfognak.* Sorrendben először a Calvin térre, azután a Gellért térre, végül a Deák térre krül a sor.

Halász Elemér és Wigh János elöljárók nyugdíjazása. Az elöljárói karban rövid időn belül változás várható, mert *Halász* Elemér VI. kerületi elöljáró szolgálati ideje lejárt. Ugyancsak a jövő hónapban telik le *Wigh* János VIII. kerületi elöljáró szolgálata is, akiket valószínűleg *márciusban fog nyugdíjazni a közgyűlés.*

Automobilkereskedelmi statisztika. *Kádár* Imre, az Automobilkereskedők Országos Egyesületének igazgató-titkára, ebben az évben is megbízható, pontos statisztikát állított össze a magyarországi automobilkereskedelmi forgalomról. Az érdekes statisztikai kimutatásból kiderül, hogy az elmult évben csupán *2751 darab gépkocsival több motoros jármű került nálunk forgalomba.* Az egyes autómárkákat tekintve, a magyar közönség az 1930-as évben nagy előszeretettel vásárolta a *Tátra-kocsikat.* A magyar gyártmányú kistípusú *Tátra-kocsi* azért örvend különösen nagy kedveltségnek, mert *aránylag a legkisebb üzemköltséggel nagyteljesítményt produkál.* A statisztika számadatai tehát hűségesen illusztrálják a *Tátra-kocsik* nagy jelentőségét.

A Nemzeti Gyermekhét előkészítőbizottsága 1931 tavaszán, a magyar gyermekvédelem jubiláris évében, Budapesten *nevelésügyi, gyermekvédelmi és gyermekegészségügyi hetet rendez.* A bizottság súlyt vet arra, hogy legközelebbi kiadványában közölhesse a mozgalomhoz csatlakozó hatóságok, intézmények, egyesületek, gyermekbarátok, vállalatok, kereskedők és iparosok névsorát. A *Nemzeti Gyermekhéthez* való csatlakozás semmiféle költséggel sem jár. Egyetlen cél: a hatóságoknak, a társadalmi egyesületeknek, tudományos társulatoknak, közéletünk kiválóságainak, az emberbarátoknak támogatásával *felhívni a közfigyelmet* nevelésügyi, gyermekvédelmi és gyermekegészségügyi intézményeinkre. A csatlakozás bejelentése személyesen, levél vagy telefón útján történhetik. Az előkészítőbizottság címe: *Pedagógiai Szeminárium,* VIII., Mária Terézia tér 8. Telefón: J. 339—46.

A „Budapest'' Sport Egyesület mótorkerékpárosztálya *február 15-én* (megfelelő hóviszonyok esetén) mótorkerékpárok részére nyilt megbízhatósági túrát rendez. A túra útvonala a következő: *Filatorigáttól Budakalász, Lupamajor, Pomáz, Csobánka, Pilisvörösvár* (ellenőrzőállomás), *Pilisszentiván, Solymár, Pesthidegkút, Hidegkúti út* (ellenőrzőállomás), *Nagykovácsi úton*, a nagyréttel szemben torkolló úton át, Delmár kesergő, a Szép Juhászhoz, Tünhérhegyi úton és jánoshegyi szerpentinen át a jánoshegyi Erber-vendéglőnél lévő célig. Oldalkocsis mótorkerékpárok tartoznak legalább egy 60 kg. súlyú utast magukkal vinni. Utas holt súllyal nem pótolható. A túraút nevezési határideje: február 10-én este 6 óra. Szóló mótorkerékpárok nevezési díja 10 pengő. Oldalkocsis mótorkerékpároké 15 pengő.

Költözködik a városi könyvtár. A Fővárosi Könyvtár Gróf Károlyi uccai központja e hó 16-án megkezdi költözködését, amelynek munkálatai előreláthatóan március hó közepéig tartanak. Ezidő alatt a központi (tudományos) könyvtár nyilvános szolgálata szünetel. A könyvtár vezetősége kéri a központi könyvtár olvasóit, hogy azokat a kikölcsönzött könyveket, amelyeknek kölcsönzési határideje a költözködés alatt jár le, a könyvtár újból való megnyitásáig tartsák maguknál. Akiknél ez akadályokba ütközik, azok a náluk lévő könyveket február 16. után a könvvtár új épületében (VIII., Reviczky ucca 1, volt Wenckheim-palota) a Reviczky uccai portásnál adhajtják vissza, naponta 12—2-ig. A könyvtár újból való megnyitásának végleges időpontját később közöljük olvasóinkkal.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRÓGÉPKERESKEDELMI RT
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY UCCA 48
TELEFÓN: Aut. 870-26

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Hieronymi út 1. sz. alatt lévő Új Szent János-kórház nőgyógyászati osztályán szükséges **fal- és padlóburkolási munkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi február hó 13-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Horváth Béla okl. építész, előadónál, a Központi Városháza, III. em. 309. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi március hó 14-én (szombat) d. e. ½11 óráig a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 5-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász ucca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ZILAHI-BALOGH GYULA
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36
TEL.: Lá. 2—32.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFON: József 308—24.

GUTWILLIG E
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefonszám: Automata 919-12

ÚJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-93

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 449—83.

STERN EMIL
Telefon: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefon: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefon: A. 239—44

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefon: Automata 928—64.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefon: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
Budapest, IX, Ferenc körút 46.

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: 920-90, 901-24
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefon: 297-18, 276-94.

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Dr. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefon: Aut. 272-75.

Működ- és burkolómunkák, betoncsövek
Budapest, V, Vigszínház ucca 5. Tel.: 298-37
ANDREA
Cementárugyár és Építőipari R.T.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 8.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT UCCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát úlyzyfa és asztalosárukban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Baťáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakavicsbánya és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terézia 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

Évi teljesítő képesség:	
	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56
Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefon: J. 443—90

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefon: Aut. 923-08.
Gyárt: Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefon: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű fatömegáru

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezárú-vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefon: J. 394-95.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 ● Telefonszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

Huszadik évfolyam — *Budapest, 1931 február 18.* — *7. szám*

FŐVÁROSI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
Felelős szerkesztő **DACSÓ EMIL**

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Telefon: Aut. 137—15 és 555—15
EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR

A törvényhatósági tanácsot,

e nemben a másodikat, amely most van születőben, bizalommal üdvözöljük. Mire ezek a sorok napvilágot látnak, a multheti kis incidens után, némi eltolódással ugyan, de végleg kezébe veheti az ügyek intézését az a szerv, amelyet az új törvény intézkedése szerint szinte a legfőbb hatalom illet meg a kommunális életben. Az új törvényhatósági tanács, amely a régi közgyűlés hatalmának oroszlánrészét vindikálja magának, olyan férfiakból, olyan egyéniségekből áll, akik teljes mértékben élvezik a főváros lakosságának bizalmát. Elveik, világnézetük, eddig való közéleti munkásságuk garancia arra, hogy a törvényhatósági tanács töretlenül meg fogja őrizni a polgárság hegemóniáját és ápolni fogja azokat az ideálokat, amelyekhez való ragaszkodás ennek a városnak történetében mindenkor tradíció volt.

Amikor Budapest kíváncsi és bizakodó várakozással néz az új városházi hatalom munkájának megindulása felé, ebben a tekintetben elsősorban még csak kérdőjelek mutatkoznak, amelyek tudni kívánják Budapest jövendő útjának irányát. Ez az új vezetőség lesz hivatott tartalommal megtölteni a törvénynek ma még üres kereteit és az indulás lendítő ereje szabja meg majd a jövendő haladás tempóját. Tudjuk jól, hogy a világgazdasági helyzet súlyossága béklyókat ver Budapest munkás kezére és gátakat emel Budapest haladó lába elé. Mégis azt várjuk, hogy az új szerv a lehetetlennel határos erőmegfeszítéssel tegyen meg mindent a jövendő érdekében és az önbizalom extázisában álljon a starthoz.

Ezekben a napokban a magyar kormány nemes példaadással indult el és a főváros új vezetőségének legelső dolga legyen, hogy a kormány megbizottaival tanácskozásra üljön le és egymás törekvésének méltányolásával, kölcsönös engedékenységgel siessen megoldani azokat a fölöslegesen régen húzódó kérdéseket, amelyeknek megoldása szinte egy varázsütésrt megnyitja a munkalehetőségeket. Az új törvényhatósági tanácsnak nines szüksége új programra. Ez lehet kényelmes is, de szerintünk sokkal fájdalmasabb, mint amilyen kényelmes. Fáljdalmas ez, hiszen azt jelenti a kész program, hogy aminek okát ebben a pillanatban nem keressük, hosszú időn át olyan szükségességek gyülemlettek halomra, amelyeknek megoldása ma már kiáltó követelés. A nagy program tulajdonképpen a szükségességek, az elmulasztott kötelességek programja. Mi azt is szégyennek tartjuk, hogy a kormánynak, a minisztertanácsnak kell először azokat a megoldandó feladatokat, amelyeknek gyümölcsét majdan legelsősorban a főváros lakossága fogja élvezni. Mi úgy képzeltük, hogy ezeket a kérdéseket nem felülről kell majd diktálni, hanem ezeknek érdekében mindennap és minden órában felhangzik a főváros emelkedett, sürgető szava. Vajjon nem a városházának kellett volna-e sürgetni annak az *ezer új tisztviselői lakásnak a megépítését*, amelyre vonatkozólag vagy egy évvel ezelőtt a magánvállalkozás tett teljesen kész ajánlatot? Vagy miért a minisztertanácsnak kellett a *háztatarozások kérdését* a megoldás felé elindítani, amikor hosszú hónapok óta a városházán lelkesen sürgették a kötelező háztatarozás megindítását. Vajjon hol jutnak mindig zátonyra az ilyen problémák, amelyeket tüntető lelkesedés dob föl a magasba, hogy aztán a semmiségbe eltűnjenek, vagy a minisztertanácson kerüljenek újra napfényre. Ugyancsak ezen a héten határozott a minisztertanács *a Boráros téri és az óbudai híd* megépítésének, valamint *az Erzsébet sugárút* kiképzésének kérdésében is, sőt tárgyalt a minisztertanács arról *a bettermentről* is, amely évtizedes kísértő lidérce a kommunális életnek, de amelyet majd talán csak most csinálnak meg, amikor nem a városházán, hanem a minisztertanácson kezdik akarni.

Mennyi program, mennyi munka csak ez, amit a minisztertanács egyetlen ülésén meghánytorgattak! Nem tudunk elképzelni olyan letargiát és olyan nemtörődömséget, amelyből az fakadna, hogy az új törvényhatósági tanács elszánt akarattal rá ne vesse magát azonnal, megalakulásának órájában ezekre a kérdésekre, amelyeknek első nagy segítsége az, hogy a kormány maga vetette föl a megoldás szükségességét. Ha a törvényhatósági tanács és a főváros egész vezetősége igazán szívén viseli a főváros sorsát és a főváros lakosságának jobblétét, akkor ezekben a kérdésekben napok alatt komoly eredményeket kell felmutatni.

Nem ismeri azonban a torlódó problémák, a kiáltó szükségességek és a tornyosuló veszedelmek nagyságát az, aki azt hiszi, hogy ennek a három létkérdésnek megoldásával mindent elintéztünk. Csak az utolsó hónapok vitaanyagát kell megtekinteni és seregestől bukkantak rá azokra a nyilt kérdésekre, amelyekre Budapest közönsége feleletet vár, azokra a romokra, amelyek helyén új épületet kell emelni és azokra az üres területekre, amelyeket új intézményekkel kell benépesíteni. Talán a legeslegelső feladatok közé tartozik, aminek megoldására máris megtörténtek az első lépések, *a szellemi szükségmunkáknak legalább egy, vagy másfél hónappal való meghosszabbítása.* Sürgősen határozni kell a *HÉV* megváltása ügyében is, amely immár tergerikígyóvá lett és amely olyan kivizsgált állapotban van, hogy egyszerű igennel, vagy nemmel dönteni lehet róla. Évtizedekre szóló munkaprogramot ad *a fürdőváros terveinek végrehajtása*, esztendőket vesz igénybe *a Tabán felépítése* és az *Andrássy út meghosszabbítása.* Munkát hoz, biztosít és az idegenforgalomnak alapjait veti meg *az útépítés tempójának fokozása.* Itt azután külön feladat az útépítés értékességének biztosítása. Ennek érdekében új elvek alapján kell elindulni, *abba kell hagyni a makadámozást, állandó jellegű utakat kell építeni, hogy végre kiküszöbölhessük a céltalan, költséges, mindenkinek bosszúságot szerző útolajozást, amelyből csak a vállalkozó húz hasznot.* Gondoskodni kell az *új Rókus* megépítésének pénzügyi fedezetéről, hogy a Rákóczi úti szégyenfoltot letörölhessük. El kell intézni *a halálsorompók* ügyét, amelyeknek kérdésében megegyezés ugyan már van, de haladás nines. Se vége, se hossza nem lenne, ha felsorolni kezdenénk azokat a követeléseket, amelyeket a modern korszak, a fejlődő világváros, a közélelmezés, a közegészség, a közlekedés kérdésében fölállít. Mindezek nem lehetnek egyszerű programpontok, hanem égetően sürgős, megoldandó feladatok. Mindehhez pedig természetszerűen pénz kell. Ennek egyik útja a fölösleges kiadásoknak teljes redukciója, a bölcs takarékosság és a bevételeknek a lakosság újabb megterhelése nélkül való emelése, szaporítása. Közben pedig gondolni kell arra is, hogy maholnap lejár a nyolcmillió dolláros függőkölcsön és így *idejében gondoskodni kell a hosszúlejáratú kölcsön megszerzéséről.*

Nem programot akartunk adni az új törvényhatósági tanácsnak, mert íme, a programot maga a főváros lakossága, az idők és a szükségességek olyan precizitással állitották föl, hogy itt gondolkozni, ötleteket termelni már igazán nem kell. Itt csak tenni és cselekedni szabad. De azt sürgősen és bölcsen.

Scitovszky Béla belügyminiszter hozzájárult a harmadik alpolgármesteri állás mielőbbi megszervezéséhez

Lendületre és kezdeményezésre van szükség a főváros kormányzásában — Foglalkozni kell a nagy beruházó kölcsön sürgős felvételével

Az új törvényhatóság megalakulását váratlanul megzavarta a pénteki közgyűlésen az a körülmény, hogy a tanácstagok választásáról intézkedő szabályrendelet nem tartalmaz semmiféle utasítást arra az esetre, ha *töredékszavazatok egyenlősége* következik be. Ez a nem várt körülmény játszott közre a pénteki közgyűlésen és ez okozta, hogy *az egész szavazást érvénytelennek kellett minősíteni.* Ugy a demokraták, mint a szocialisták egyformán 6—6 töredékszavazathoz jutottak, ami lehetetlenné tette a huszadik tagsági hely fölötti igazságos döntést. A sorsolás szeszélyes megoldási terve ellen az összes polgári pártok kifejtették a maguk álláspontját, mindössze csak *a szociáldemokraták erőszakolták a sorsolást*, amelyet a közgyűlés többi pártja természetesen már csak az ügy komolysága szempontjából is elhárítottak maguktól. A szélsőbaloldali párt politikai sakkhúzást emlegetett a sorsolás mellőzésénél, amellyel szemben az a jogi vélemény alakult ki, hogy *a lajstromot teljes egészében kell a választás döntése alá bocsátani* és nem lehet azt részletekben döntésre bocsátani. A községpolitika legújabb eseményeiről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Csodálatos, hogy éppen a szociáldemokraták részéről kifogásolják a sorsolás mellőzését, holott nem kétséges, hogy *az alkotmányos felfogás csakis teljesen új szavazást írhat elő.* A tanácstagok választásáról minden részletében intézkedik a nemrég elkészített szabályrendelet, amelyből azonban

> csodálatos módon kimaradt az intézkedés arra az esetre, ha a töredékek egyes pártok között megegyeznek.

A törvényhatósági tanács megválasztásához pedig nagy érdekek fűződnek, mert hiszen *a fontos teendők egész sorozata* várja a kisgyűlés munkábaállását. Nagyon helyes volt a főpogármesternek az a rendelkezése, hogy a tanácsválasztó új közgyűlést már keddre összehívta, ahol

> a szavazás menetét teljesen elölről kezdték és sikerült is mind a húsz tanácstagot most már jogérvényesen megválasztani.

Holnap, szerdán, kerül sor a polgármesterválasztásra és ezzel a törvényhatóság két legfontosabb tényezője: a törvényhatósági tanács és a polgármester a következő 6 évre nyomban átvehetik az ügyek irányítását.

A polgármesterválasztásról *Kozma* Jenő az alábbi kijelentést tette:

— A községpolitikai pártok túlnyomó többsége azt a felfogást vallja, hogy

> a polgármesteri pozíciónak nincs más posszibilis jelöltje, mint Sipőcz Jenő,

aki tízéves munkássága alatt számtalanszor bebizonyította, hogy teljes objektivitással, minden elfogultság nélkül vezeti a főváros adminisztrációját. Személyében összpontosul a pártok túlnyomó részének bizalma.

> Remélem azonban, hogy a következő hat évben nagyobb mértékben fog érvényesülni a főváros kormányzásában a kezdeményezés, a lendület

és a már régóta elgondolt tervek gyors végrehajtása.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy mikor válik aktuálissá *a nagy külföldi kölcsön* felvétele, amelynek előkészítésére már eddig is számos tárgyalást folytattak le.

— Nem lehet kitérni, — úgymond, — a külföldi nagy beruházókölcsön felvétele elől, mert hiszen a mindent átfogó és nagyterjedelmű beruházó program végrehajtását halogatni tovább nem szabad. A nagy közüzemek is csak részben tudják rekonstrukciós munkálataikat biztosítani, nem szólva arról, hogy

> más vonatkozásokban is szükség van komoly beruházásokra.

Rendbe kell hoznunk az iskolákat, meg kell építeni az új Rókus-kórházat, helyreállitani a leromlott útvonalakat, fejleszteni az autobuszközlekedést, esetleg

megvalósítani a gyorsvasút tervét, kiépíteni a fürdővárost, rendezni a Tabánt és életrehívni számos olyan kulturális, szociális és közegészségügyi intézményt, amelyek mind előbbre viszik a most már milliós Budapest fejlődését.

A külföldi kölcsön felvételének pontos időpontja mindazonáltal még bizonytalan,

azonban hiszem, hogy mihelyt erre a megfelelő alkalom mutatkozik, a főváros nem fog késlekedni ezzel a nagyfontosságú tranzakcióval.

Szóvátettük azt a hírt, hogy *az elöljáróságok felállítására még nem kerül sor ebben az évben.*

— A főváros minden ténykedése, — mondotta *Kozma* Jenő, — a *költségvetés kereteitől van függővé téve.* Az új elöljáróságok létesítése létszámszaporitással, valamint ingatlanvásárlással, vagy építkezéssel jár, erről pedig a folyó évi költségvetés nem gondoskodik. Ilyen körülmények között

az új elöljáróságok megszervezése eltolódik és csak arról lehet szó, hogy az új határokkal megvont közigazgatási kerületekben elöljárósági expozitúrákat rendezzünk be, amelyek alkalmasak arra, hogy az átmeneti idő alatt mentesítsék az elöljáróságok túlterheltségét.

Alkalmam volt a közelmultban *Scitovszky* Béla belügyminiszter úrral hosszasan tárgyalni a főváros ügyeiről, amikor is

a belügyminiszter közölte velem, hogy a legnagyobb készséggel hozzájárul a harmadik alpolgármesteri állás megszervezéséhez,

amelyre ilyenformán rövidesen sor kerül.

Elmondotta még *Kozma* Jenő a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy az imént lezajlott tanácsválasztás, majd a polgármesterválasztás után, *rövidesen összeül a törvényhatósági tanács, amelynek első teendője az ügyosztályi szakbizottságok megválasztása lesz.*

Rövidesen megkezdi működését a városházán a legfőbb pénzügyi ellenőrzőszerv

Papanek Ernő, az újonnan kinevezett számszéki igazgató nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak az új intézmény feladatairól

Scitovszky Béla belügyminiszter a fővárosi törvényben biztosított jogai alapján az elmult napokban *Papanek* Ernő dr. miniszteri tanácsost *a fővárosi számszék igazgatójának* nevezte ki. A kinevezés széles körökben keltett osztatlan örömet és megnyugvást, mert *Papanek* Ernő dr. pénzügyi szakértői minőségében az elmult hat év alatt már megmutatta, hogy *tökéletes pártatlansággal, ügyszeretettel és hozzáértéssel foglalkozik a főváros financiális problémáival. Ripka* Ferenc főpolgármester a törvényhatósági bizottság pénteki ülésén jelentette be ennek a nagyfontosságú pozíciónak a betöltését, amely minden oldalon általános megnyugvást keltett.

Papanek Ernő dr. miniszteri tanácsos kétségkívül elsőrendű nyeresége a főváros igazgatásának.

Pályafutása és eddigi munkássága azt mutatja, hogy egyformán jártas nemcsak a pénzügytechnikai, hanem a gazdasági és műszaki vonatkozású területeken is.

Aktív főhadnagy volt, amikor családi körülményei miatt otthagyta a katonatiszti pályát és csakhamar számtisztnek nevezték ki a pénzügyminisztériumba. Páratlan szorgalma és aktivitása már itt kitűnt. Rövid néhány hónap alatt elvégezte a gimnázium V—VIII. osztályait, érettségizett, beiratkozott az egyetemre és megszerezte az *államtudományi,* valamint a *jogi* doktorátust és letette az *államszámviteli* vizsgát. Ezt követőleg pénzügyi fogalmazói minőségben működött Veszprémben. Képességeire felhívták a minisztérium akkori vezetőinek figyelmét és így történt, hogy csakhamar Budapestre rendelték, ahol a pénzügyminisztérium *vasúti és közgazdasági* osztályába nyert beosztást. Hivatalból elvégezte a vasúti tisztképző tanfolyamot és hosszú ideig munkálkodott ebben az ügykörben. Később a minisztérium legfontosabb reszortjához:

a költségvetési ügyosztályhoz

került, majd amikor a földgázakció komoly lendületet nyert, *Böckh* Hugó államtitkár, a híres geológus helyettesévé, a bányászati ügyosztályba nevezték ki. Együtt szervezték meg *a bányászati monopólium központi igazgatását* és *Papanek* Ernő ekkor már nagy szerepet vitt a híres pozsonymegyei (most megszállt területű) *egbelli petróleumterületek* föltárásánál, valamint a *bujavicai* petróleumüzemek megszervezése és a *debreceni földgázkutató kirendeltség* felállítása körül.

Abban az időben egész Európa felfigyelt a magyarországi földgázkutatás nagyszerű eredményeire és ekkor *Papanek* Ernőnek jutott az a feladat, hogy a magyar szempontoknak kedvező szerződéseket kössön a nagy német és angol földgáz- és petróleumérdekeltségekkel. *Böckh* Hugó halála után átvette *a bányászati főosztály vezetését,* amely állandóan nőtt a maga jelentőségében, miután oda koncentrálták Magyarország összes bányáinak központi felügyeletét. Itt érte a minisztertanács megbizatása, amely ezelőtt hat évvel *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester mellé a kormány pénzügyi szakértőjének rendelte ki.

Papanek Ernő dr.
számszéki igazgató

kinevezése után fogadta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, akinek a következő nyilatkozatot tette:

— Jövőbeni munkásságom szorosan simul ahhoz a programhoz, amelyet *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester úr székfoglaló beszédében a közelmultban kifejtett.

Nem az a célom, hogy az ellenőrzésnél megnehezítsem a főváros adminisztrációját,

hanem, hogy azt a magam hozzájárulásával *megkönnyítsem és gyorsítsam.* Magától értetődik, hogy minden ténykedésemben *a törvény rendelkezéseihez* fogok ragaszkodni, minden melléktekintet nélkül. Hatásköromből folyik, hogy

csak a köz érdekeit tartsam szem előtt,

mert hitem, hogy a köztisztviselőt csakis és kizárólag ennek a szempontnak szabad vezérelnie.

Elmondotta még a számszéki igazgató, hogy *rövidesen megtörténik a helyettes számszéki igazgató kinevezése* is és ha ez bekövetkezik, akkor sor kerül a hivatal megszervezésére. *A számszéki igazgatóság egyébként a régi városházán fog berendezkedni.*

Nincs kizárva, hogy néhány tanácsnoki állásban személycsere történik

Ripka Ferenc dr. főpolgármester gyors ütemben akarja lefolytatni a városházi tisztújítást és ezért a polgármesteri pályázat lejárta után *nyomban kiírta a pályázatot a tanácsnoki, a főjegyzői és tanácsjegyzői állásokra.*

A pályázat határideje február 23-án jár le,

ameddig a jelentkezéseket a főpolgármesteri hivatalba kell benyujtani.

A városháza összes hivatalaiban érthetően nagy várakozással tekintenek a tisztújítás elé. Az egész vonalon látható nagy megnyugvást keltett a városházi pártvezérek, valamint *Sipőcz* Jenő polgármester ama kijelentése, hogy *a vezető főtisztviselők személyében nem kívánnak mélyreható változásokat.* Ebből kifolyólag úgy vélik az érdekeltek, hogy a választás a magasabb pozíciókban nem fog meglepetéseket szolgálni.

A Fővárosi Hirlap információi szerint a vezető garnitúrában lényeges eltolódások valóban nem lesznek, de arra mégis el kell készülni, hogy két-három tanácsnoki pozícióba új személyeket választ a törvényhatósági tanács.

Még nem alakult ki teljesen a mértékadó tényezőknek erre vonatkozó elhatározása és így *személyi kombinációkba nem is lehet bocsátkozni,* az azonban bizonyos, hogy a *nyugdijazásra kerülő tisztviselők kiválogatásánál kizárólag a személyi képességeket fogják elsősorban elbírálni,* mint ahogy ugyanez az elv érvényesül az *új tanácstagok* megválasztásánál is.

Lakatosmunkák
Drótkerítések
Liftrácsok

KOLLERICH PÁL és FIAI RT.
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz

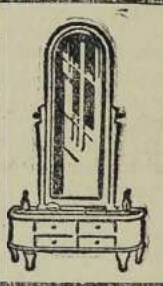
Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

SCHIFF MIHÁLY
passzamányos-mester, Budapest, IV. Prehászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenféle **butorpasszamányt,** plimó- (paplan) selnórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** boltokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillársinórokat, továbbá selyem- és gyapjufonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
BÚTORGYÁROSOKNÁL VEGYEN
Gyári áron — Gyári garanciával
Részletre is.
Budapest, II., Zsigmond ucca 24
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778
Wien 105.782, Berlin 122.214,
Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla:
a Magyar Nemzeti Banknál

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS U. 16
TELEFÓN: JÓZSEF 393—73. SZÁM

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., BAROSS UCCA 88 — TELEFÓN: J. 308—97

BUD JÁNOS KERESKEDELMI MINISZTER: Az iparfejlesztési törvény módot nyujt és gondoskodik a felesleges hatósági üzemek megszüntetéséről

Állami kedvezmények a kisiparosoknak, akiknek megkönnyítik az árlejtéseken való részvételt

Az Egységes Párt legutóbbi értekezletén az *iparfejlesztési törvényavaslatot* tárgyalták, amely rövidesen a képviselőház plénuma elé kerül. Az iparfejlesztési törvény egyik legfontosabb része a *közüzemekkel* foglalkozik és így érthető, hogy a főváros autonómiája élénk érdeklődéssel tekint a készülő törvény elé. Az iparfejlesztési törvény előnyös hatást gyakorol a kisiparosság érdekeire és a közszállítások terén is különböző reformokat léptet életbe.

Az iparfejlesztési törvényről kérdést intéztünk

Bud János kereskedelmi miniszterhez,

aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következőket mondotta:

— Az új iparfejlesztési törvény tulajdonképpen az 1907. évi iparfejlesztő törvény átalakítása a változott viszonyokra való tekintettel. A meglévő törvény reformálására már azért is szükség van, mert a létező iparvállalatok megmentésére is törekedni kell. Az új iparfejlesztési törvényt már hosszasan ismertettem az Egységes Pát értekezletén. Elintézést nyer a törvényjavaslatban a sokat hánytorgatott közüzemi kérdés.

A javaslat ugyanis gondoskodik a hatósági üzemek megszüntetéséről, illetve azok viszszafejlesztéséről.

Amint legutóbb a Kereskedelmi Csarnokban a kereskedőtársadalom jelenlétében mondottam, azt most a törvényben megvalósítjuk. Azokat az üzemeket ugyanis, amelyekre nincsen szükség és amelyek a legitím kereskedelemnek és iparnak konkurrenciát támasztanak, a készülő törvény egyik szakasza értelmében meg lehet szüntetni. Azokat az üzemeket pedig, amelyek a köz érdekeit szolgálják, a viszonyoknak megfelelően át fogják alakítani.

A javaslat egyébként a nyilvános árlejtésekben való részvételét megkönnyíti az iparosoknak és részükre állami kedvezményeket is biztosit.

Alapvetőeknek tartom a közszállítások tekintetében az iparfejlesztési törvényben foglalt intézkedéseket. A közszállítási szabályzatot alaposan megreformálja a törvényjavaslat, mégpedig közmegnyugvásra. Ennek a részleteit egyelőre nem publikálhatjuk.

A kisipari hitel terén is egészséges decenrtalizációt tervezünk,

amelybe valamennyi hitelszervezetet majd belekapcsolni igyekszünk. A hitel terén több könnyítés készül, ennek a részleteit is meg kell még tárgyalni.

Bud kereskedelmi miniszter a beszélgetés során munkatársunknak még kijelentette, hogy a közüzemek tekintetében már a közeljövőben *a legkomolyabb eredmények várhatók a törvényjavaslat intézkedéseitől*, amelyek úgy a kereskedelem, mint az ipar megnyugvására fognak szolgálni.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOSREDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY.
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS.
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL.
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Eredményes tanácsválasztás

Izgalmak a huszadik tanácstagsági hely körül Szembekerültek egymással a baloldali pártok Kudarcot vallott a Rassay-párt taktikája

A törvényhatósági tanács választásáról intézkedő szabályrendelet hiányossága váratlanul zavart okozott a pénteki közgyűlésen. Bizonyos volt, hogy az autonómia legfontosabb intézőszerve ezen a közgyűlésen jogérvényesen megalakulhat és senki sem gondolt arra az eshetőségre, hogy *az egyes pártok között a töredékszavazatok egyenlősége fog kialakulni*. A demokraták és a szocialisták 6—6 töredéke teljesen illuzóriussá tette a szavazást, és ezért *Ripka* Ferenc főpolgármester kénytelen volt a szavazást eredménytelennek nyilvánítani. A szavazáson zökkenőmentesen csak 19 tagsági helyet sikerült betölteni, amelynek a birtokosai az új szavazás alapján is a következők: *Kozma* Jenő, *Wolff* Károly, *Buday* Dezső, *Becsey* Antal, *Petrovácz* Gyula, *Ugron* Gábor, *Homonnay* Tivadar, *Usetty* Béla, *Müller* Antal, *Scheuer* Róbert, *Ilovszky* János, *Payr* Hugó, *Tabódy* Tibor, *Bródy* Ernő, *Friedrich* István, *Rassay* Károly, *Peyer* Károly, *Büchler* József és *Révész* Mihály.

A huszadik helyért éles küzdelem alakult ki az *Egységes Községi Polgári Párt*, a *Demokraták* és a *Szocialisták* jelöltjei: *Dorner* Gyula, *Láng* Lajos és *Bánóczi* László között. A megismételt szavazás eredménye e pillanatban még nem ismeretes, azonban valószínű, hogy

a három jelölt közül Dorner Gyula kerül a törvényhatósági tanácsba,

aki az előző testületnek is tagja volt és ott eredményes és komoly munkásságot fejtett ki a főváros érdekében. *Láng* Lajos esetleges győzelme nem nagyon nyugtatná meg a demokrata pártot, mert vele szemben

Damokles-kardként lebeg az összeférhetetlenségről szóló 25. §-a,

amely határozottan kimondja, hogy *a fővárossal szerződéses viszonyban álló részvénytársaság igazgatósági tagja, ügyésze, vagy jogtanácsosa nem lehet tagja a főváros törvényhatósági bizottságának.*

Nincs sok esélye a szocialisták negyedik mandátumának elnyerésére *Bánóczi* Lászlónak, mert a szavazás eddigi menete alapján ehhez a győzelemhez sokkal nagyobb töredék szükséges, mint amennyivel a szocialisták előreláthatóan rendelkeznek.

A tanácsválasztás körül egyébként pikáns események játszódtak le. Ezek közül

legkirívóbb az a kudarc, amelyik a szabadelvű pártot érte,

amelynek emberei lázas és hangos tevékenységet fejtettek ki *a tisztviselő-szavazatok egy részének meghódításáért*. A Rassay-Friedrich csoportosulásnak összesen ugyanis 25 szavazat állott rendelkezésére, ami *két* tanácstagsági helyet biztosít olymódon, hogy néhány töredékszavazat is maradjon. Az erőltetett „megdolgozás" már most arra irányult, hogy a hivatalnokok közül néhányan a két törpe-párt egyesült lajstromára szavazzanak és ebben a vonatkozásban azt a „sikert" érték el, hogy

állítólag 7 tisztviselő erre nézve kötelező ígéretet is tett.

A szavazás eredményekor kiderült, hogy a *Rassay-Friedrich*-lista 27 szavazatot kapott, vagyis *két tisztviselő szavazata* valóban ráesett, míg a többi „megkörnyékezett" nem tartotta szükségesnek, hogy e kis pártokat szavazatával támogassa. Nagyon jellemző erről *Nagy* Andornak, a Rassay-párt egyik tagjának a következő kijelentése:

— *Nagy kár, hogy a 7 közül ketten ránk szavaztak, mert így nem kontrollálhatjuk, hogy kik csaptak be bennünket. Most mind a heten azt fogják különkülön állítani, hogy a kettő közül az egyik az ő szavazatuk volt!*

A tanácsválasztás izgalmai okozták, hogy

a demokraták és egykori fegyvertársuk, a szocialisták között a legélesebb összetűzés robbant ki.

A szocialisták ugyanis rossznéven vették, hogy a demokraták nem társultak velük a tanácsválasztásra és ezért az első alkalommal belekötöttek a baloldali polgári pártba. Kitűnő alkalomnak kínálkozott erre a pénteki közgyűlés, ahol a szavazatok kihirdetésénél és ezzel kapcsolatban a huszadik hely fölötti sorsolás mellőzésénél, a demokraták a szocialisták ellen foglaltak állást, mire *Bánóczi* László, *Peyer* Károly, *Büchler* József és *Propper* Sándor azzal vádolták *Fábián* Bélát, hogy elárulta *Vázsonyi* Vilmost. *Fábián* Béla sem maradt adós a válasszal, és félre nem érthető célzásokat tett a szocialisták *paktálási* multjára. Ezzel az épületes jelenettel záródott az eredménytelen pénteki közgyűlés.

A keddi közgyűlésen megválasztott tanácstagok számát kiegészti a főpolgármester által kinevezettek: *Bódy* Tivadar, *Glücksthal* Samu, *Harrer* Ferenc, *Csilléry* András, *Lázár* Ferenc és *Nagy* Ferenc. Az új törvényhatósági tanács, amelynek hivatalból tagja a főpolgármester, a polgármester és az alpolgármesterek is, *a közeli napokban tartja alakuló ülését.*

Befejezték a fővárosi ínségakció természetbeni adományozását

A főváros szociálpolitikai ügyosztálya által kiváló hozzáértéssel megszervezett *téli ínségakció első részlete most befejezést nyert.* A novemberi hónapban megindított *szén-, fa-, burgonya- és élelmiszerkészleteket* fokozatos ütemben kiosztották az arra érdemes szegények között, amelynek során *sok-sok tizezer szegény érezhette a főváros szociális gondoskodásának áldását.* A nagyméretű jótékonysági akciót *Liber* Endre tanácsnok irányításával *Flaxmayer* József dr. fogalmazó intézte nagy körültekintéssel és annak az elvnek a szem előtt tartásával, hogy csakis azok részesüljenek ebben a segélyezésben, akik vagyontalanok, állásnélküliek, betegek és valóban üldözöttjei az életnek. Az akció részleteiről nemrégiben *Ernszt* Sándor népjóléti miniszer kimerítő tájékoztatást kért és kapott a fővárostól, amelyet

a miniszter azzal az elismeréssel vett tudomásul, hogy a fővárosi ínségakció valóban a legpéldásabb rendben bonyolította le a szegények megsegítését.

A természetbeni adományok kiosztása után természetesen továbbra is folytatódik az ügyosztály jótékonysági munkássága. Az *ingyenebédek* és általában az *étkeztetési akciók* a kerületi népkonyhákon és étkezőhelyeken változatlanul rendelkezésre állanak. Napról-napra újabb igénylők jelentkeznek, akik pár fillérért ízletes és bőséges ebédhez jutnak. A *tejakciót* is folytatják és az erre vonatkozó orvosi bejelentések örvendetes fejlődésről tesznek tanuságot. A *gyermekek felruházása* az iskolanővérek igénybevételével történik mindaddig, míg a rendelkezésre álló anyagok ezt lehetővé teszik. A *Stefánia Szövetség* bevonásával halad előre a *csecsemőkelengye-akció*, amelynek során számtalan szegénysorsú család újszülöttje részesült ellátásban.

Budapest — milliós főváros

Nincs erőszakolt betelepítés — A lakosság szaporodása természetes fejlődés folyománya

Nagy várakozással tekintettek a most lefolytatott népszámlálás eredményei elé mindazok, akik szívükön viselik a főváros fejlődésének ügyét. A népszámlálás — a nagy seregszemle — öt év multával most tette lehetővé, hogy bizonytalan számítgatások és becslések helyett pontos számadatokat kapjunk Budapest lélekszámáról, lakásviszonyairól s mindazokról a kulturális és gazdasági erőforrásokról, melyeket a főváros a magyarság számára jelent.

A most megejtett népszámlálás beváltotta a régi reményeket. Az előzetes eredmények szerint Budapest lélekszáma 1930 december 31-én 1,004.641 volt, vagyis

a magyar főváros is belépett a milliós városok sorába.

Ez az eredmény annál örvendetesebb, mert a *természetes szaporodás a fővárosban már hosszabb ideje nem ad pozitív mérleget*, vagyis a *születések* nem haladják túl a *halálozások* számát. Amily mértékben sikerült a közegészségügy fejlesztésével a halálesetek csökkenteni, ugyanolyan, sőt még erősebb mértékben folytatódott a születési arány csökkenése.

Budapest lélekszám-szaporulatának nagyfontosságú előretörését

Illyefalvy Lajos dr.,

a *Székesfővárosi Statisztikai Hivatal* nagytudású igazgatója a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A háború utáni viszonyok nem voltak alkalmasak arra, hogy a főváros fejlődésére kedvező hatást fejtsenek ki. Budapestet a húszmilliós integer Magyarország fejlesztette naggyá, természetesnek látszott tehát, hogy az egyharmadára csökkent vidék nem tudja olyan mértékben táplálni az ország fővárosát, mint annakelőtte. A szomszédos Bécset, mely szintén elvesztette gazdasági hátterének nagy részét, annyira sujtotta Ausztria feldarabolása, hogy *lélekszáma jelentékenyen visszaesett a háború előtti színvonal, — a kétmilliós határ — mögé.*

— *Budapest fejlődését ezzel szemben nem tudta megtörni az országra szakadt szerencsétlenség.* A háborús évtizedben 48 ezer, 1920 és 1930 között pedig 78 ezer lélekkel növelte népességét, ami 8.1%-os emelkedésnek felel meg. Ez utóbbi szaporulatnak is nagyobbik része az utolsó öt évre esik, úgyhogy

az 1925 és 1930 között mutatkozó 44 ezer főnyi szaporodás meghaladja mindkét előző népszámlálási időszak eredményeit.

Lényegileg véve nem az a legnagyobb jelentőségű a népszámlálás eredményében, hogy a lélekszám az egymilliós határt megütötte. Sokkal fontosabb ennél az a megállapítás, hogy Budapest fejlődése ismét gyorsulóban van. *Az elért eredmények arról tesznek tanuságot, hogy a főváros vonzóereje, életképessége és fejlődni akarása sem szűnt meg a sok megpróbáltatás után. Háború, forradalmak és országcsonkítás, infláció és gazdasági válságok láncolatai nem tudták megtörni a magyar metropolisz fejlődését.* A főváros népe él s dacos magyar akarással küzdve-küzd és bízva-bízik a magyar tavasz eljövetelében. A pillanatnyi gazdasági nehézségeken túl, a nagyobb távlatokat szemlélve, biztató reménységet nyujtanak a népszámlálás adatai s

mindenkit bizalommal tölthetnek el, akit boldogulása, jövője, kenyérkeresete a fővároshoz köt.

Igen érdekes képet nyujtanak az egyes kerületek adatai is, melyek nem szűkölködnek váratlan meglepetésekben. Örvendetes jelenség a budai kerületek szép fejlődése. A *Duna jobbpartján* ugyanis csaknem húszezer (pontosan 19.929) főnyi szaporodás állott elő az utolsó öt év folyamán. A fejlődés oroszlánrésze az új XII. keületre, vagyis a *budai hegyvidékre* esett, több mint tízezer lélekkel. Ezenkívül *Lágymányos* és *Óbuda* 4800, illetve ötezer főnyi szaporodása is szép eredménynek mondható. A II. kerület már jelentékenyen *visszamaradt*, míg a Vár népessége valamelyest meg is fogyatkozott.

— Igen változatos képet mutatnak a pesti kerületek. A legérdekesebb jelenség, hogy a belső részek többnyire vesztettek lakosságukból. Az *V. kerület* ugyan szaporodást mutat, főleg annak folytán, hogy a *Lipót körút mögött szinte új városrész* keletkezett. Már a VI. és VII. kerületek, melyeknek csak belső — Aréna útig terjedő — részét hagyta meg az új kerületi beosztás, jóval kevesebb lelket számlálnak, mint ugyanezen a területen öt évvel ezelőtt.

Hasonlóképpen visszaesett a IV. és VIII. kerületek népessége is.

A külső részek adatai ezzel szemben *hatalmas fejlődésről számolnak be.* A pesti oldal külterülete: az Angyalföld (XIII. kerület), a Zugló (XIV.) és a X. kerület együttes szaporodása 34.838 főt tesz ki.

— Világszerte észlelt jelenség, hogy *a város forgalmi központja fokozatosan elnéptelenedik*, mert a vállalkozói és üzleti élet számára szükséges irodák és más helyiségek a magánlakásokat a külsőbb városrészekbe szorítják vissza.

Budapesten azonban nemcsak a tulajdonképpeni Belvárosban, hanem szélesebb körökben megfigyelhető a közönségnek a perifériák felé való húzódása.

Részben ez a mozgalom idézte elő, hogy a környező városok és községek: *Ujpest, Rákospalota, Pesterzsébet* a már közzétett adatok szerint szintén nagyarányú fejlődést értek el.

A népszámlálás felvételi munkálataiban 1627 számlálóbiztos és 457 felülvizsgáló, *összesen tehát 2084 egyén vett részt*, akik odaadó szorgalommal és kötelességtudással végezték el terhes munkájukat.

Budapest teljesen felkészülve várja a Duna tavaszi vízáradását

Már megtörténtek a biztonsági intézkedések Óbudát sem fenyegeti az áradás veszélye

A Dunameder fővárosi szakaszának szabályozása óta Budapestet nem fenyegeti komoly árvízveszedelem s a kiépített rakpartok olyan biztos védelmet nyujtanak, hogy még a legmagasabb vízállás esetén is *csak az alsó rakpartok színét öntheti el az ár.* Amennyiben egyáltalán lehet veszélyről beszélni, ilyen kizárólag az óbudai oldalon állhat fenn, ahol tudvalevően még nem történt meg a szabályozás. Ennek a mulasztásnak a következményeit úgyszólván évről-évre meg is érzi ennek a városrésznek a lakossága, mert *az alacsonyabban fekvő területeket csaknem minden esztendőben meglátogatják a Duna hullámai*, ha másként nem, feltörő talajvíz formájában, vagy a régi csatornákon keresztül.

Az idei szokatlanul bőséges sorozatos havazás arra enged következtetni, hogy

az olvadás beálltával a tavaszi áradás a rendesnél is nagyobb méretű lesz,

s ennek a jelei máris mutatkoznak, sőt a Duna alsófolyásán, román területen komoly bajokat is okoztak.

A budapesti árvízveszedelem irányítója *Zaitz* László műszaki főtanácsos, aki a földmüvelsési minisztérium vízrajzi osztályával és a folyammérnöki hivatallal állandóan kooperálva, nagy körültekintéssel vigyáz arra, hogy a székesfőváros lakosságát legkisebb meglepetés se érhesse.

A várható tavaszi áradás és a védelemmel kapcsolatos műszaki intézkedések dolgában kérdést intéztünk

Zaitz László

műszaki főtanácsoshoz, aki a következő megnyugtató kijelentéseket tette a *Fővárosi Hirlap* tudósítója előtt:

— Azzal kell kezdenem, hogy Budapesten *semminemü aggodalomra nincs okunk.* Sem a sok havazás, sem az olvadás veszedelmet vagy meglepetést nem okozhat.

Bármilyen magas legyen is a Duna vízállása, a meder befogadja és leviszi.

A Walkovi árvízkatasztrófa reánk nézve nem jelent semmit s a mi viszonyaink között elképzelhetetlen. *A pesti oldalon kizárt dolog, hogy a víz elérhesse a felső rakpart magasságát*, s a budai oldalon is csak azért van szükség elővigyázatosságra, mert ott *a régi rendszerü csatornák közvetlen a folyamba torkollanak* s az óbudai szakasz egy részén a rakpart sincs kiépítve.

— A csatornákat elzáró biztonsági zsilipek és szivattyúk rendben és állandóan készenlétben vannak,

az egyes szakaszokat állandóan ellenőrizzük, *összes védelmi intézkedéseink kifogástalanok*, s amennyiben legkisebb okunk lenne az aggodalomra, apparátusaink azonnal akcióba lépnek. Hangsúlyozom azonban, hogy *Budapesten árvízveszedelem nincs, s emberi számítás szerint nem is lehet.*

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges készülékekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádogos, víz- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFON: 119—91.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület., Orczy út 22. Telefon: József 335—42

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST II. KER., BIMBÓ UCCA 19 SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90
Ajánl inóczi piroxén andezit bányájában termelt elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított, felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges különböző nagyságú pormentes zuzalékot, valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és ledmított terméskövet
ÜZEMI IRODA NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE

SIMON LÁSZLÓ okl. mérnök, kövezőmester építési vállalkozó
Budapest, IV, Károly király út 10. sz.
TELEFON: 873—77

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Bonczur u. 17
Telefon 263-40

MORZSÁNYI HERMANN
Központi fütések, vízvezetéki és csatornázási berendezések
Budapest, VIII. kerület Üllői út 42. szám.
Telefon: József 355-87.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Petneházy-u 44
Kivállalunk mindennemü szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefon: A. 907-03.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415-16

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

A dunai hidak pénzfedezetének előteremtéséről, a tatarozási kedvezmények kiszélesítéséről, az Erzsébet sugárútról, a fürdővárosról és egyéb megvalósítható munkaalkalmakról nyilatkozik BECSEY ANTAL

A minisztertanács legutóbbi ülésén nagyfontosságú olyan ügyek kerültek napirendre, amelyek elsősorban érdeklik Budapest vállalkozóit és iparosait, valamint a gazdasági élet tényezőit. A minisztertanács elhatározta *a két dunai híd megépítését, az Erzsébet sugárút megnyitását, az építkezés és tatarozás fellendítését*, hogy ezzel is szolgálja a gazdasági élet erőrekapását és a munkanélküliség enyhítését. Alkalmunk volt a kormány elhatározásairól, e kérdések legalaposabb ismerőjének:

Becsey Antal,

az *Egységes Középi Polgári Párt* társelnökének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közvélemény nagy örömmel vette tudomásul a minisztertanácsnak azt a határozatát, amelyik *a dunai hidak* vajúdó kérdését ismét az aktualitás vágányára terelte. Ez a tény annál is inkább jelentőségteljes, mert *a közelmultban kedvezőtlen hírek terjedtek el* azzal az alátámasztással, hogy a pénzügyminisztérium, *a nagy külföldi kölcsön felvételéig* kénytelen eltekintetni e beláthatatlan fontosságú alkotások megvalósításától. Fokozza a kormányzati szervek elhatározásának súlyát az a körülmény is, hogy nemcsak a Boráros téri, hanem Óbudai hídról is szó van. A hidak építésének lehetőségét megkönnyíti, hogy az építkezések időtartama a dolog természete szerint évekre kihúzódik, tehát

a szükséges 50—60 millió pengő költség évi 10—12 milliós részletekre osztható föl,

ami még a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett sem jelent olyan terhet, amelyre ne lehetne fedezetet teremteni, *átmenetileg esetleg belföldi kölcsön, vagy áruhitelezés útján.* Elismeréssel kell megemlítenem, hogy *a Közmunkák Tanácsa nagy szorgalommal folytatja a feltöltési munkálatokat* a Boráros téri híd körzetében, sőt *előkészítette a kisajátításokat a tervezett Óbudai hídhoz közvetlenül csatlakozó területeken is.*

— A hídépítéssel kapcsolatban számos olyan probléma vár megoldásra, amelyek nélkül Kelenföld és Lágymányos nem tud a kívánatos fejlődés útjára lépni. Az új határokkal megjelölt XI. közigazgatási kerület *feltétlenül elvárja az új elöljáróság sürgős felállítását* és ebben a vonatkozásban helyes volna, ha a főváros a pénzügyi hatóságokkal és a belügyminisztériummal keresné az együttes megoldás lehetőségét olyan értelemben, hogy *az adófelügyelőség, a rendőrség és a főváros együttesen gondoskodna a szükséges székház megszerzéséről, illetve építéséről.* Ugyanesak

sürgető kívánság a kelenföldi pályaudvar halaszthatatlan rekonstrukciója.

Az a gondolat merült föl, hogy a délről és nyugatról ide összpontosuló vasúti közlekedés és ezek között az idegenforgalom jelentőségének emelése és kihasználása céljából *a kelenföldi állomást* nagy és modern pályaudvarrá kell kiképezni, azt

BUDAPEST-FÜRDŐVÁROS PÁLYAUDVAR

névre elkeresztelni, hogy ezzel is súlyt, nevet, elismerést szerezzünk e városrész fürdőváros jellegének. Ez még a reklám szempontjából is üdvös és értékes újítás vona. Tisztázni kell, hogy az új híd és az összekötő vasúti híd közötti szakaszon véglegesül-e *az állandó kiállítási terület*, valamint hogy számítani lehet-e a *stadiónnak* ezen a környéken való megépítésére. Ennek a rokonszenves gondolatnak egyelőre útját állja a gyáraknak e környéken meglehetősen nagy száma és így dönteni kell afölött is, hogy *ez a terület véglegesen a sport, vagy a gyáripar részére használtassék-e föl.*

— Élesen beékelődik e városrészbe a *Kelenvölgy*, ami közigazgatásilag *Budafakhoz* tartozik, annak ellenére, hogy geografiailag Budapesthez simul és lakosai is mind a fővárosban folytatják mindennapi munkásságukat.

Ez így természetellenes állapot, ami a mai helyzetében meg nem maradhat, mert károsan befolyásolja a főváros e részének fejlődését.

Hasonló a helyzet *Albertfalvával* is, amelynek ugyancsak választani kell Budafok és Budapest között. Minthogy Kelenvölgy és Albertfalva lakossága már számtalanszor kinyilatkoztatta a fővároshoz való csatlakozás iránti akaratát,

törvényhozási úton kellene intézkedni a határok módosításáról,

ami azért is fontos, mert Albertfalva értékes *Dunaparttal* rendelkezik, amelynek, szemben az országos kikötővel, óriási hivatottsága is van.

— A minisztertanács másik határozata

a háztatarozásokra

vonatkozik, amellyel kapcsolatban az *olcsó kölcsön* módozatait és lehetőségeit tárgyalták. Itt bizonyára nincs még végleges elhatározás, mert a pénzügyminiszter nem hajlandó olcsó kölcsönt úgy rendszeresíteni, hogy *bizonyos kamatterhet az állam és a főváros vállaljon magára.* Az egyes tényezők felfogása szerint ez ajándék volna a háztulajdonosok részére, ami esetleg érthető visszatetszést váltana ki.

— Kétségtelen pedig, hogy *adókedvezmények és más ösztönző előfeltételek, valamint a lakásfelszabadítás terén való könnyítések nélkül eredményes foglalkoztatást az építőipar nem kaphat.*

— Tudomásom szerint az olcsó hitelt úgy gondolják, hogy

az Országos Társadalom Biztosító öregségi és rokkantsági ágazatának díjtartalékjaiból 30%-ot szándékoznak igénybevenni,

amire a törvény is módot ad. Nyitva marad azonban az a kérdés, hogy ez a tőkefedezet *rendelkezésre áll-e*, mert köztudomású, hogy a betegségi ágazat deficitjének pótlására *átvették az öregségi és rokkantsági ágazat tartalékainak egy részét*, bár az OTI-törvény ezt határozottan megtiltja. A felhatalmazást azonban a törvényhozás erre megadta és ilyformán kérdéses, hogy a jövőben is deficittel fenyegető betegségi ágazat nem fogja-e ismételten igénybevenni a másik díjtartalékot.

— Így tehát nem látom a dolgot olyan biztatónak. Nézetem szerint

súlyosbítja a helyzetet az is, hogy a minisztertanács eltekint a tatarozási kényszer alkalmazásától.

Nem vagyok híve semmiféle formában a túlzott állami beavatkozási módszernek és ha így erről nem lehet szó, akkor nincs más megoldás, mint *messzemenő kedvezményeket juttatni az építtetőknek.* Sajnos, e téren a helyzet nem biztató, mert a rendkívüli házadómentességről intézkedő 1929. évi XXIX. tc. *szűkkeblű volt az adókedvezmények biztosításában.* Ennek a magyarázata, hogy alig volt számbajöhető építkezés, mert nem voltak megfelelően ösztönző rendelkezések. Legnagyobb meglepetésre nem hozott e téren kedvező újítást az 1930. évi XLI. törvény sem, amely az építkezések előmozdításáról és az *Országos Lakásépítési Hitelszövetkezetről* rendelkezik. A törvény 10. szakasza ugyanis a régi törvény hatályát az 1933. évig beköltözhető épületekre terjesztette ki,

ami nem más, mint az előző törvény hatályának burkolt meghosszabbítása, amitől az építőipar fellendülését várni továbbra sem lehet.

Különben is nagy hibája a huszonkilences törvénynek, hogy *a kedvezményeket az emeletráépítésekre és a toldalékokra nem terjeszti ki*, holott ezekre a kisebb munkálatokra volna ma is hajlandóság.

— Ha gyakorlati eredményt akarunk elérni, akkor *sürgős revízió alá kell venni a nyujtható adókedvezményeket és itt el kell menni az állam pénzügyi érdekeinek végső határáig.* Építkezési kedvet máshonnan alig várhatunk, mert

a jelzáloghitel, az érdekeltek kijelentései szerint, most rosszabb, mint volt.

Így csak az Országos Lakásépítő Hitelszövetkezet igénybevételéről lehetne szó, bár ezt a kölcsönt sem tartják olcsónak. Építkezések eredményes kialakítására tehát nincs más mód, mint a *házkonzerválás* intenzívvé tétele a legmesszebbmenő támogatás érvényesítésével. Késlekedni azonban nem lehet, mert itt a tavasz: amikor

a munkálatok lehetőségének elmulasztása pótolhatatlan veszteséget jelentene.

Becsey Antal érdekes nyilatkozatához hozzáfűzte még, hogy az *Erzsébet sugárút megalkotásával* kapcsolatban feltétlenül szükség volna olyan törvényre, ami *a kisajátítással együttjáró alapelveket állapítja meg és jogot ad a hatóságoknak, hogy békés megegyezés híján, elhárítsa az akadályokat egyes szükséges telkek és házhelyek megszerzése elől.* A helyzet ugyanis az, hogy most csak békés megegyezés útján lehet a telektulajdonosokkal ilyen megállapodást létesíteni. Feltehető, hogy sikerülni fog a barátságos elintézés is, de mégis helyes volna, ha egy erre vonatkozó törvény állana a végrehajtó hatalom hátamögött.

Negyvennél több pályamunka érkezett a fürdőváros tervpályázatra

Első lépés Budapest Fürdőváros realizálásának irányába — Új színt és külsőt kap a Dunapart panorámája — Március 1-én megkezdik a főváros hidrológiai és geológiai felvételét

Budapest-fürdőváros centrumának: *a Gellért tértől a Rudasfürdőig* húzódó dunaparti résznek kiképzésére néhány hónappal ezelőtt tervpályázatot írt ki az *Országos Idegenforgalmi Tanács* és a *Fürdőváros Egyesület.* A tervpályázat nagy méreteire és fontosságára való tekintettel a pályázati határidőt az eredeti terminuson túlmenőleg meghosszabbították, hogy ezzel időt és lehetőséget nyujtsanak a tervek elkészítésére.

A pályázati határidő február 16-án, hétfőn járt le, amelyre több mint 40 pályamunka érkezett.

A zsűri megalakítása már néhány nappal előbb megtörtént *Tormay* Géza kereskedelmi államtitkár elnöklésével, aki *Bud* János minisztert képviseli ebben a minőségében. A zsűri az előkészítő munkálatokat befejezte, a tervek felülvizsgálásának rendszerét is letárgyalta és elhatározta, hogy *a pályázatok felbontását a közeli napokban tartandó egyik plenáris ülésen fogja eszközölni.* Ugyanekkor szűkebb *bíráló bizottságot* is kiküldtek a pályaművek előzetes megvizsgálása céljából, amelynek tagjai azután javaslatot tesznek a tervek minősítésére.

A tervpályázat azért bír különösebb jelentőséggel, mert

ez az első lépés Budapest Fürdőváros realizálásának irányába.

Nem kétséges, hogy a tervek a *legkülönbözőbb elképzeléseket tartalmazzák* és mert a legkitűnőbb városrendezési szakértők és építőművészek jelentették részvételüket: bizonyos, hogy akad nem egy olyan nagystílű pályamunka, aminek végrehajtása egyszeriben *új színt és külsőt juttat a főváros legszebb dunaparti panorámájának.* Számosan feldolgozzák a Tabán rendezését is, amelyet úgy képzelnek a fürdőváros központjává tenni, hogy ott nyaraló- és villa-épületeket terveznek, amelyekbe bevezetnék a thermális gyógyvizeket is. A Tabán kertes villanegyede körül *hatalmas park* szolgálna az üdülők sétahelyéül, ahonnan

fedett sétányok vezetnének a Hungária-forráshoz s onnan a Dunapart mentén a Gellért-szállóig.

Természetesen a megoldások legtöbbje eltünteti a Gellérthegy oldala mellől a *villamost*, amelynek vágányai az alsó dunai rakparton húzódnának a Ferenc József-, illetve az Erzsébethíd irányába.

A tervpályázatok fölötti döntést csakhamar nyomon követi egy másik beláthatatlan fontosságú esemény:

Budapest hidrológiai és geológiai felvétele, amire előreláthatólag március első napjaiban kerül sor.

A budai hegyvidéken, a városligeti tó környékén és a többi szóbajöhető területeken megállapítják *a főváros esetleges újabb gyógyforrásainak helyeit* és még ez év végén elvégzik az új források megnyitását. Budapest tele van rakva a legesodálatosabb gyógyforrásokkal és nem volna meglepetés, ha a fúrások eredményeként *a magyar főváros újabb, páratlanul értékes gyógytényezőkkel gyarapodna.*

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852-85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít:
olaj, mélynyomó, anilin, guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány ucca 41

További reformok készülnek a közlekedés megjavítása érdekében

A helyikikötő üzembehelyezésének hatása lesz a belterjes konyhakertészeti gazdálkodás kifejlődésére

A főváros közlekedési ügyosztálya különböző problémákkal foglalkozik, amelyeket az újból megalakuló szakbizottságok elé terjesztenek és azoknak jóváhagyása után a törvényhatósági tanács, illetve a közgyűlés dönt ezeknek a problémáknak a megoldásáról. Az ügyosztály mindenekelőtt a *forgalmas útvonalakon a villamossíneknek az úttest közepére való áthelyezését szorgalmazza,* mert úgy a Rákóczi úti, mint az alkotásuccai kettésosztott közlekedési rendszer kitűnően bevált. Amikor a Rákóczi úton az úttest közepére helyezték a villamossíneket, a fővárost erős támadások érték és most kiderült, hogy ezek a támadások alaptalanok voltak, mert *az új rendszer minden tekintetben beváltotta a hozzáfüzött reményeket.*

A Rákóczi úti villamosforgalommal kapcsolatban

Lobmayer Jenő dr. tanácsnok

a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idő megmutatta, hogy a főváros helyesen cselekedett, amikor a villamosforgalom gyors lebonyolítása érdekében a villamossíneket az úttest közepére helyezte. Az a körülmény, hogy ilyen módon a közlekedés ketté van osztva: *menő és jövő vonalra,* kedvezően befolyásolja a Rákóczi út nagy forgalmának zavartalan lebonyolítását. A közönség is érzi az új rendszer előnyeit, mert a járdaszigetek kérdését is megoldottuk.

A közönségnek eleinte panaszai voltak az átszállásokkal kapcsolatban, most ezek a panaszok mintha megszűntek volna.

A közlekedés lebonyolítása gyorsabb és zavartalanabb lett. A relációk számának csökkentésével az egyes relációk indításai megszaporodtak és ilyen módon jobban kielégítik az utazó közönséget, mint annakelőtte. Ez természetes is, mert az egyes vonalakon az indítás-közöket lecsökkentettük és ennek természetes következménye, hogy a megmaradt relációkban az indítás szaporább és gyorsabbá vált.

A közönségnek az a balhiedelme, hogy a relációk csökkentésével több kocsit kivonnak a forgalomból, téves, mert valójában most több kocsi közlekedik mint előbb,

csak kevesebb relációkban. Most az a tervünk, hogy a Rákóczi úton az úttest közepére helyezett villamossíneket kivezetjük egészen a Baross térig.

— Intenzíven foglalkozunk *új autobuszvonalak* létesítésével is. Természetesen az újabb relációkat csak akkor léptetjük életbe, ha a főváros 50 új autobuszt megrendel. Az új autobuszok közül *harmincat* az új relációkban járatunk majd, *huszat* pedig a már meglévő vonalak forgalmának kiegészítésére használunk fel.

A közlekedési ügyosztálynak egyik legfontosabb problémája

a ferencvárosi helyikikötő megépítése.

Ennek a kérdésnek különös aktualitást ad az új élelmiszerpiacnak a megnyitása, amely még ebben az évben megtörténik. A ferencvárosi helyikikötő ügyével kapcsolatosan *Lobmayer* Jenő tanácsnok a következőket mondotta:

— A ferencvárosi kikötő-bizottságot újból meg kell alakítani, hogy *a kikötő üzeme még ebben az évben megindúljon.* Ez a kérdés azért is fontos, mert az új élelmiszercsarnok már az idén megnyílik és a helyikikötő az új élelmiszerpiac forgalmával szerves összefüggésben van. Fontos ez abból a szempontból is, hogy a Kis-Dunaágnak a dereglye-forgalmát biztosíthassuk, mert tudvalevőleg *a felhozandó élelmiszerek szállítása itt bonyolódik le.* Az új csarnok megnyitása és a helyikikötő megépítése nagy hatással lesz Csepelsziget konyhakertészetének kifejlesztésére. A Duna közelségénél fogva alkalom kínálkozok arra is, hogy fokozatosan fejlesztessék a belterjesebb konyhakertészeti gazdálkodás. Régóta vajúdó kérdés ez, amely a ferencvárosi helyikikötő elkészültével szinte önmagától megoldódik.

Saját költségükön kell helyreállítani az óbudai téglagyáraknak az általuk tönkretett és elbányászott területeket

Kiegészítik, parkirozzák és fásítják a beomlással fenyegető hegyoldalakat

Nem először foglalkoztatják a hatóságokat azok a rendellenességek, amelyek *az óbudai téglagyárak mohó és előre nem látó bányászási rendszere* miatt következtek be. Úgy a kerületi elöljáróságok, mint a városházi illetékes ügyosztály több alkalommal tartottak helyszíni szemléket az óbudai elrontott területeken és megvizsgálták azokat a panaszokat is, amelyek a környéki lakosság részéről érkeztek a magánterületeket is megbontó bányászási üzem következtében.

Súlyos pénzbüntetések követték a kihágási eljárások lefolytatását, de még mindig sok a panasz,

mert az óbudai agyagterületek kihasználása, mondhatni kiuzsorázása, tovább tart.

A városházán a bányászási botrány kipattanása óta fokozott figyelemmel tekintenek az óbudai téglagyárak működése felé és ennek tudható be, hogy *intenzíven foglalkoznak egy olyan megoldással, ami lehetővé teszi az elrontott területnek kiigazítását.*

Csármann Ferenc tanácsnok, az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetője a közelmultban többször megvizsgálta a gyárak környékét, majd ezt követőleg tárgyalásokat folytatott az érdekeltségekkel, amelynek során *sikerült elvi megállapodást létesíteni* olymódon, hogy a téglagyárak kiigazítják az általuk elrontott hegyoldalakat. A megoldás módozatairól,

Csármann Ferenc tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Szemrontó és egyenesen fájdalmas látványosság az, ami Óbudán, a bécsiúti városi házak közvetlen környékén megnyilvánul. A *Nagybátony-Ujlaki téglagyár* és mellette a *Bohn-féle* téglagyár anyagbányászati tevékenysége miatt, valóságos fekélyek éktelenkednek a hegyoldal testén.

Itt tervszerűtlen gazdálkodással ássák a hegyet, aminek az a következménye, hogy függőleges falak képződtek, amelyek kifagynak, átnedvesednek és ennek következtében lassan-lassan csúsznak a földrétegek.

A bányászásnak az ilyen módját nyilvánvalóan azért választották a téglagyárak, mert ez számukra olcsóbb, *aminek továbbfolytatását azonban a hatóság már nem tűrheti.*

— Terveket készítettem ennek a területnek a megmentésére. Egészen bizonyos, hogy *előbb-utóbb ezek a gyárak kitelepednek erről a vidékről* és akkor ottmaradnak ezek *a mély, veszélyes gödrök,* ahová így sem utakat létesíteni, sem házakat építeni nem lehet.

Valósággal tönkretett városrész terül el Óbudán, amelyet elveszni nem hagyhatunk.

Át kell térni ezeknek a gyáraknak a katlan-, illetve az amfiteátrumszerű bányászásra, hogy ezzel a Bécsi út nívója rézsűs lépcsők igénybevételével benyomulhasson a mai bányafelületre. Ennek előfeltétele, hogy *a gyárak rendezzék az általuk tönkretett telepeket,* hogy ott parcellázni és a területeket értékesíteni lehessen. A legjobb megoldás a fásítás, amelyek a függőleges platókkal, tetszetős keretet adnak az ott építendő villanegyed részére. Az új parcellák révén szép fekvésű, napos városnegyeddel bővülhet a főváros.

Ez az összekötés azonban sürgős, mert a csúszásnak indult falak mindinkább veszedelmes helyzetet idéznek elő.

A parkírozás, a fásítás és az elrontott területek kiigazítása révén *a most használhatatlan területből nagyértékű terep képezhető,* amelyből előnyök származhatnak úgy a téglagyárak, mint a később ott létesülő kertes villanegyed részére.

Értesülésünk szerint *a terület kiigazítása a téglagyárak költségére történik,* mert kizárólag őket terheli a felelősség Óbuda legszebb részletének szétrombolásáért.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFON: Józs. 429-436

Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 31 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFON: 230—54

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefon: József 312—98

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít saját parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

Tost és Molnár
kereskedelmi és tájkertészet
TELEFON: ZUGLÓ 66—36
BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN!

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFON: LIPÓT 934-31

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

Minden üzemnek megfelelő BÉRFIZETÉSI TASAKOT, LEVÉLBORÍTÉKOT, PAPÍRZACSKÓT
gyárt és legolcsóbban szállít Pósa L. levélboríték- és papírzacskógyára // Budapest, VII., Akácia ucca 56 // Telefon: J. 333-01 // Mintázott ajánlattal szolgálok

Kállay Miklós államtitkár: A főváros problémái elválaszthatatlanok az ország problémáitól

A *Belvárosi Polgári Kör* kedden este ünnepélyes keretek között választotta meg elnökévé *Kállay* Miklós kereskedelemügyi államtitkárt. Nem véletlen, hogy a Belváros előkelő kereskedőtársadalma *Kállay* Miklóst tisztelte meg ezzel a pozícióval, mert *Kállayt* már államtitkárrá történt kinevezése alkalmával a főváros kereskedői és iparosai nagy szimpátiával fogadták, sok reményt fűztek a működéséhez, amelyet *Kállay* Miklós be is bizonyított, hogy mindenképpen rászolgált a kereskedőtársadalom bizalmára. *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárrá történt kinevezése után pár nappal, már az első alkalommal csatát nyert, amikor a Kereskedelmi Csarnokban a főváros kereskedő- és iparostársadalmának reprezentánsai jelenlétében kifejtette munkaprogramját. Ez a program menetrendszerűen megy előre.

Most, hogy *Kállay* Miklóst a *Belvárosi Polgári Kör* elnökének megválasztották, *intenzíven belehelyezkedik a főváros életébe*, amelynek egyik erős irányítója lett. Ebből az alkalomból érdekesnek tartottuk megszólaltatni

Kállay Miklós

kereskedelemügyi államtitkárt,

aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a fővárossal kapcsolatban való működéséről a következőket mondotta:

— A főváros iránt való szeretet egyik legszentebb kötelessége mindenkinek ebben az országban. Budapesten az ország lakosságának jelentékeny töredéke összpontosul, ezért

a főváros problémái teljesen elválaszthatatlanok az ország egyetemes érdekétől,

sőt ha vannak is ellentétek az ország és a főváros között, azok elsimulása feltétlenül szükséges. Szükséges ez elsősorban abból a szempontból, hogy azokat az értékeket, amelyeket a főváros termel, mind az ország javára kell gyümölcsöztetni. Az ország minden erejét koncentrálni kell, hogy egybeforrva a fővárosával *emelkedjen fontosságban, nívóban, erőben oda, ahol ma Budapest áll, mint Európa hatodik városa.* Működésemet természetesen ebben az irányban igyekszem főként kiterjeszteni.

A kereskedelemügyi államtitkár ezután programja keretében külön emlékezett meg a Belvárosról,

amelyről a következőket mondotta:

— Budapest lakossága közül lehetnek olyanok, akik a Belváros iránt különösebb elfogódottsággal nem viseltetnek. De az idegen emberek, akik Budapestet elsősorban a Belvároson keresztül ismerik, itt érzik magukat otthon, ide húznak *és Budapest nekik gyakran ugyanazt jelenti, mint amit a Belváros nyujt és ad.*

A Belváros uccái, szállói, üzletei, emberei és általában a Belváros pompás mozgalmassága az a kép, amit mindenki, ha itt jár, hazavisz magával Budapestről.

Nagyon fontos tehát, hogy ezt a képet a hazamenő emberek minél színesebben, gazdagabban, elevenebben vigyék el magukkal. Ez a Belváros problémája is.

Bizonyos, hogy a Belváros ügyeinek a megoldásában *Kállay* Miklós államtitkárnak vezető szerep jut.

Új polgármesteri körrendelet a takarékos gazdálkodásról

A multévi kereteket legalább 5 százalékkal mérsékelni kell — A költségvetésről a belügyminiszter leirata csak február végén válik esedékessé

Sipőcz Jenő polgármester az elmult napokban körrendeletet intézett az összes ügyosztályokhoz, hivatalokhoz és intézményekhez, amelyben közli, hogy

a január 1-én életbelépett új költségvetést a belügyminiszter még nem hagyta jóvá, miért is az összes kiadásoknál tartsák be a költségvetésben megállapított kereteket.

Nyomatékosan hangsúlyozza a polgármesteri rendelet azt is, hogy a rendelkezésre álló fedezeteket csak *csökkentett méretekben lehet igénybevenni*, tekintettel arra a körülményre, hogy a költségvetésben az 5%-os takarékossági aránynak kell érvényesülnie a mult évi tételekkel szemben.

A polgármester rendeletére azért volt szükség, mert egyes intézmények figyelmen kívül hagyták a takarékossági szempontokat és

számos esetben a két év előtti költségvetési méretekhez igazodtak,

ami azt eredményezheti, hogy a zárszámadás bizonyos hiányokkal fog zárulni. Szükség volt a polgármester intézkedésére azért is, *nehogy hiteltúllépések történjenek*, amire már nem egyszer volt példa a városházi igazgatásban. Olyan hírek is elterjedtek, hogy *Scitovszky* Béla belügyminiszter a költségvetésen *bizonyos változtatásokat* kíván eszközöltetni. Ezekről a hírekről

Lamotte Károly dr. tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros költségvetésére vonatkozó belügyminiszteri jóváhagyás nem késik, mert hiszen *mindig februárban szokta a belügyminiszter úr jóváhagyó leiratát a fővároshoz átteni.* Értesülésünk szerint, február végéig most is megkapjuk a belügyminiszteri leiratot.

Az a körülmény, hogy a leirat mindeddig még nem érkezett meg, nem jelenti azt, hogy a költségvetést a belügyminiszter nem hagyja jóvá,

vagy hogy azon pótlólagos javításokat kell majd eszközölni. Minden reményünk megvan arra, hogy a *belügyminiszter úr teljes egészében jóváhagyja a költségvetést.*

IDEÁLIS OTTHON

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának azonnalra, ill. május 1-re beköltözhető hatodik és hetedik társasházunkban: a főváros legelőkelőbb helyein, a Horthy Miklós út 79. sz. a. épült „Szt. István-udvar"-ban és a Szt. Imre-szobor szomszédságában már épülő „Hunnia-udvar"-ban. Adómentes, 1, 2, 3, 4 szobás, elsőrendű építkezésű, olcsó fixárú

KERTES ÖRÖKLAKÁS

Minden öröklakáshoz kertrenéző hall, loggia, jövedelmező üzlethelyiségek. Kényelmes törlesztés. Kívánatra képes prospektus. A „Centrum" öröklakásai árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilváníttattak! Értékálló, biztos tőkebefektetés, cca 10% tiszta jövedelem! „CENTRUM" házépítő- és Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós út 9. (9—12-ig, 3—5-ig). Telefon: Lá. 9—96. sz.

ÖRÖKLAKÁSBAN A CENTRUM VEZET!

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ UCCA 49

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT.

sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak

Budapest, X. ker., Gyömrői út 80

Telefon: J. 379—36 és K. 76—50

Távirat: „Schrantzék"

Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

MOLNÁR ISTVÁN

ÉPITÉSZ

BUDAPEST

I., HORTHY MIKLÓS ÚT 36. TELEFÓN: LÁ. 11-09

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít

BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda

BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA

MÁZOLÓ- ÉS FESTŐMESTER

BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR UCCA 17/a

TELEFÓNSZÁM: K. 74—48.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR

MÜLLER ANDOR

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFÓN: J. 373—71

HEISLER JÓZSEF

asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár

SZÉKGYÁRA

Budapest, VII, Thököly út 171

TELEFÓN

Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

HOKKY ISTVÁN

VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE

BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.

Telefón: Aut. 626-27. * Telefón: Aut. 626-27.

GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

Somogyi Soma és Fia

kőfaragómester

Budapest, VIII., Fiumei-út 9.

Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20

ERDÉLYI MŰINTÉZETE

udvari fényképész IV,. Semmelweis u. 2

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve

Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYÖRGY Alapitva 1875

A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója

BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

MESSINGER REZSŐ

ÉPITŐMESTER

Budapest, VII., Cizella út 49

TELEFÓN: Zugló 66-84

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK

Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések

Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

Vállalkozási Hirlap

Árlejtés nélkül adták ki az uccai jelzőtáblák átfestési munkálatait

A kisiparosság panasszal fordul a polgármesterhez

Már régen megérettek a renoválásra *a budapesti uccajelző táblák*. Kopottak, rozsdásak, piszkosak és lehetetlenné teszik a közönség tájékozódását. Hosszas előkészítés után elhatározták a táblák újjáfestését, ami ha nem is jelentékeny, de mégis valamelyes munkaalkalmat jelent a címfestő kisiparosságnak. Az érdekeltek nagy várakozással néztek a munkálatok kiírása elé és azt hitték, hogy számos kisiparos fog részesülni a budapesti uccatáblák előállításában.

Néhány nappal ezelőtt nagy meglepetéssel látták, hogy *egyes körzetekben munkások jelennek meg és átfestik a címtáblákat*. Érdeklődésükre azután kiderült, hogy

a közel húszezer pengős megbízást egy festővállalkozás kapta meg, minden versenytárgyalás kiírása és pályázatok bekérése nélkül.

A címfestő iparosok részéről most panasszal fordulnak a polgármesterhez, amelyben elmondják, hogy *a Közszállítási Szabályzat rendelkezéseinek mellőzésével, árlejtés nélkül történt a munkák kiadása*. Felfogásuk szerint az illetékes ügyosztálynak

az Ipartestület útján kellett volna felszólítást intézni a kisiparosokhoz,

akik közül legalább húszan juthattak volna ezer-ezer pengős szerény munkaalkalomhoz, ami a mostani nehéz viszonyok között nagy segítséget jelentett volna. A főváros érthetetlen eljárása megfosztotta őket ettől a lehetőségtől és ez az indokolatlan mellőzés ismét arra a szimptomára mutat, hogy

a kisiparosság felkarolásának fontosságát nem mindig tartják szem előtt a városházán.

A mellőzött iparosság körében különben úgy tudják, hogy az uccatáblák átfestése munkálatait a *Garai és Társa* cégnek juttatták, az árlejtés teljes kikapcsolása, tehát *közvetlen megbízás* útján.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Tetőfedőmunkát az állatkerti zebraistállónál: özv. Biberál Józsefné 2044 P.

Parkettamunkát a maglódiúti szeretotthonnál: Lesetár Dávid 12.798 P.

Üvegesmunkát ugyanott: Bukova Lajos 20.110 P.

Bronzlámpakészítést a Szabó József uccai autobuszgarázsnál: Kajtár Lajos 7190 P.

Központi gőzfűtőberendezési munkát a németvölgyiúti iskolánál: Szentgyörgyi és Társa 44.244 P.

Altiszti ruhák szállítását a köztisztasági hivatalnál: Ruhakonfekció Kereskedelmi és Ipari r. t. 7495, Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet 18.986, Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelőszövetkezete 17 ezer 371, Koch Tamás és Ottó Ferenc 1602, Derby Munkaruházem, Sacha Lipót 4485, Mohácsi Pál 4800 P.

Sapkák szállítását ugyanott: Steiner Zsigmond és Társa 5374, Baraker Mátyás 600, Kasch Adolf 1260 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Horthy Miklós szeretetotthon padlóburkoló munkálataira: Nagy István és Sebestyén Gyula 117.682, Walla József 113.008, Schillinger Vilmos 116.960, Neuhauser Miksa 115.991, Cristofoli Vince 118.000, Nagybátony-Ujlaki rt. 121.411, Strasser Vilmos rt. 121.765, Melocco Péter 134.489, Cristofoli Vince 128.243 P.

Ugyanott a kórházépület vasbetétes műkő falburkolómunkálatokra: Róna György 14.441, Balogh Ferenc 29.271, Melocco Péter 30.877, Walla József 32.885, Margalit Andor 38.263 P.

Ugyanott csempe falburkolómunkálatokra: Somogyi Béla 80.989, Cristofoli Vince 99.328, Andrea rt. 103.545, Weiss Gyula 105.420, Lloyd kerámia rt. 113.150, Emptió ipari és kereskedelmi rt. 113.150, Kraszner József 120.844, Neuhauser Miksa 126.370, Schillinger Vilmos 126.872, Urbach és Tafler 128.010, Balog Ferenc 138.100, Melocco Péter 67.780 P.

A miskolciúti autobusz főmühely elektromos üzemű teherfelvonó szerelési munkálataira: Handlovics és Horváth 3002, Haverland Antal 5600, Wertheim és tsa 6923, Sere és társa 7538 P.

A gyarmatuccai bérház víznyomást növelő berendezés munkáira: Riemer Miksa 3289, Janisch János 3509, Sztojka Béla 3589, Hrauda Károly 3615, Szücs Gyula 3623, Fried Zsigmond 3726, Kolbányi és Pákozdy 3792, Fekete Ödön 3848, Gyöngyösy István 3883, Fort Oszkár 3927, Buchta Károly 3984, Ecser József 4116, Egri István 4131, Margittai Gyula 4158, Wolf Márk 4483, Wortington rt. 5456 P.

500 darab sétányszék szállítására: Madarász László 12, Kollerich Pál 42.35, Vass és Kovács 12.50, Vancák Béla 13.35, Kellener és Sándor 12.90, Sallay 13.50 Spillavó Józsefné 13.50, Sohr és társa 13.55, Berényi és Lengyel 13.60, Maiercsik Kálmán 13.65, Surányi István 13.92, Ledniczky és társa 14, Gaugusch János 14.50, Haidekker Sándor 15.57, Gichner János 14.80, Nay és Róna 15.50, Hicker Gyula 15.70, Munkácsi Gyula 15.80, Hutter és Schrantz 16, Kühne 15.58, Zsédei Károly 17, Vitál András 17, Hermann János 17, Kokky István 17.80, Krispek Pál 18, Podhorsky A. 19.50, Magyar Vegyiipari Gépgyár 20, Hofherr - Schrantz 20, Szudár Dezső 23.70 P-vel.

Az altisztek, tűzoltók, javadalmlörök cipőinek szállítására: Dávid Ferenc, Gara Menyhért, Fülöp Ferenc, Matócza István, Keresztény iparosok orsz. szövetsége cipész szakosztálya, Gara Menyhért, Rabanek, Róna Ferenc, Görög József, Rónai Ferenc, Alnach és Hegedüs, Varga Mihály, Lengyel Bertalan, Dornbach Jakab, Mészáros József, Lampert János, Császár Károly, Mátó Mihály, Dara Ferenc, Grandits Nándor, Farkas Gergely, Obrovta József, Oremus Ödön, Bárány János, Buzál Pál, Wolfner Gyula, Kosztándi Ferenc, Jakobovits Adolf, Kolonits Károly, Bpesti cipészipartestület termelő csoportja, Gálfy József, Brummer Miklós, Blaskó Antal, Tarnóczai Antal, Czompo Imre, Bezék János, Kónai Béla, Rozgonyi Antal, Héjja Péter, Hegyes Mihály, Botos Miklós, Nagy Lajos, Tordai István, Weisz Bernát, Sarudy Péter, Ungvári Gábor, Szabó Gyula, Ács Lajos, Rudanics Ignác, Vince Pál, Kücse Gergely, Jankovics Péter, Gaál István, Járfás Kálmán, Oláh, Titánia cipőgyár rt., Bujtor György, Schwertz Mihály, Lőrinc Ferenc, Novák Károly, Mayer János, Gálfi János, Sebők Gáspár, Sztraka Rudolf, Schmauderer Károly, Eisenberger Sándor, Vogel Lajos, Breitschneider Vilmos és fia.

Szórakozás

Városi Színház. Szombaton, február 21-én este ½8 órakor először és a következő napokon minden este a Városi Színház első operett-bemutatója *Lábass Juci*, *Szedő* Miklós, *Szirmai* Imre, *Kún* Magda, *Erdélyi* László és a világhírű *Dol. Dauber* szimfonikus jazz-zenekar felléptével *Fehér orchideák*, *Kiszely* Gyula és *K. Halász* Gyula operettje. Jegyek 60 fillértől 6 pengőig.

Fővárosi Operettszínházban szombaton este az új Stolz-operett premierje, *Katóka, egy irodakisasszony bűbájos szerelmi története*. Jegyek az első tíz előadásra már válthatók. Helyárak: 1—7 pengőig.

Nem kaphatja meg a legrosszabb ajánlattevő a városligeti Néparéna bérletét

A törvényhatósági tanács egyik legközelebbi ülésén kerül döntés alá *a városligeti Néparéna* bérleti ügye, amelyet egyre jobban érthetetlen titokzatossággal kezelnek a városgazdasági ügyosztályon. Hat pályázó jelentkezett az egykor oly népszerű ligeti szórakozóhely bérbevételére, közöttük *Schmidt* Mihály, a jelenlegi bérlő, aki

a legkisebb részesedést

ajánlotta föl. Ilyen körülmények között a természetes következmény az volna, hogy *a bérletet a legelőnyösebb ajánlattevőnek juttassák* s mégis úgy hírlik, hogy *a városgazdasági ügyosztály Schmidt Mihályt biztatja a bérlet további elnyerésével.*

Teljesen érthetetlen, hogy a főváros anyagi érdekeinek megkárosítása fenyeget egy olyan bérlemény értékesítésénél, ami tekintélyes hasznot hajt a bérlőnek s aki mégsem akar olyan bérösszeget fizetni, hogy az a főváros szempontjából kielégítő legyen. Annak ellenére, hogy *Schmidt* az igazgató, a *Jancsi cirkusz* jó üzleti vállalkozás, miért is egyenes megkárosítása a fővárosnak, hogy ez *a cirkusz csak Schmidt Mihálynak legyen jó üzlet, míg a főváros az épületbe fektetett tőkéjének a kamatját sem kapja vissza.*

Azt mondják, — és ezt az üggyel foglalkozó helyen is megerősítették, hogy

Schmidt Mihály 45.000 pengővel tartozik a fővárosnak,

amelyet a főváros csak úgy tud a maga részére biztossá tenni, ha a jelenlegi bérlőt továbbra is meghagyja a cirkuszban. Ezt az okoskodást el lehetne fogadni, ha nem volna köztudomású, hogy *Schmidt* Mihály a fővárostól olcsón bérelt cirkuszban *annyira „elszegényedett", hogy 190.000 pengőért meg tudta vásárolni a Royal Orfeumot* és így az Erzsébet körútra is bevonult a ligeti cirkuszok stílusa.

Pártpolitikai elígérkezés nem lehet ok arra, hogy *Schmidt* Mihály, a különben tehetséges lóidomár, *nemzeti ajándékot* kapjon a fővárostól. A törvény rendelkezései szigorú utasítást írnak elő a fővárosi ingatlanok mikénti hasznosításáról és abban

nem szerepel olyan rendelkezés, hogy egy bérletet a legrosszabb ajánlattevőnek kell odaadni.

A 45.000 pengős tartozás — mint enyhítő körülmény — nem játszhat szerepet az odaítélés mérlegelésénél, mert ezt az összeget meg kell kapni a fővárosnak, ha máskép nem: *a Royal Orfeum pénztárának lefoglalása útján*, amire már volt példa a budapesti szórakozóhelyek tulajdonosainak *fizetéskedvetlensége* esetében.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti utca 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

KARA JÁNOS
Telefon: J. 351—64
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Köris ucca 28
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi Iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefon: Automata 890-47
Gyári: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű fatömegáru

LIFT HAVERLAND ANTAL
M kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

NAGY GYULA
lakatosárugyára
BUDAPEST,
VIII., Köris-utca 10. sz.
Telefon: J. 348—15.

Kövezőmester és útépítési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Kalter építési vállalata.
I. Ferenc u. 3/c. J. 456-03.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT-, HÍDÉPÍTÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERÍTÉS-, ÁGYBETÉT- és VASBÚTORGYÁR
Budapest, II., Fő ucca 48
Telefón: Aut 517-87 Telefón: Aut. 517-87

THOLT ISTVÁN
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készít: központi gőz-, víz- és etagefűtést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderítő telepeket
Budapest, II., Donáti u. 26. Telefón: Aut. 516-75

Már kialakultak a tervek a multévi zárószámadás esetleges deficitjének a megszüntetésére

Szükség esetén egyes tételeket törölnek a tanügyi, középítési és a közélelmezési költségvetésből

A főváros multévi zárószámadását — a hírek szerint — *deficit fenyegeti*, annak ellenére, hogy számos beruházási tételt töröltek a multévi költségvetésből, hogy a költségvetés egyensúlyát ezáltal is biztosítani tudják. Most dolgoznak a főváros multévi *zárószámadásának* az összeállításán és az a feltevés van kialakulóban, hogy a deficit nehezen lesz elkerülhető, mert az előirányzott bevételek egy része nem folyt be.

Szükségessé válik tehát a deficit eltüntetése, amely csak egy módon lehetséges, hogy

törölni kell az eddig még el nem költött hitelek egy részét, mégpedig közel hárommillió pengőt.

Hogy ezt az összeget melyik ügyosztály költségvetésének a terhére teremtsék elő, erre vonatkozólag még nem történt megállapodás. Valószínű, hogy a közoktatásügyi tárcánál kell takarékoskodni, amelynek folyományaképpen esetleg *elmarad a versenytéri, hegyvidéki, bécsiúti, szőnyiúti új iskolák építése, a századosúti iskola kibővítése és a maglódiúti iskola emeletráépítése.*

Lehetséges azonban, hogy ez sem elégséges a deficit eltüntetésére és ezért más ügyosztályok költségvetéséből is törölnek bizonyos tételeket. Valószínűleg a *középítési* és a *közélelmezési* ügyosztály költségvetéséből fognak több tételt mellőzni, hogy ilyenmódon teremtsék elő a deficit megszüntetésére szükséges fedezetet.

A deficittel fenyegető zárószámadásról kérdést intéztünk

Lamotte Károly
pénzügyi tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Még nem lehet tudni, hogy a főváros multévi zárószámadása deficites lesz-e, vagy sem. Éppen ezért

még korai arról beszélni, hogy mi történjék a deficit eltüntetésére és hogy honnan teremtsük elő a szükséges fedezetet.

Ha a multévi zárószámadás összeállítása befejeződött, akkor derül csak ki valójában, hogy deficites volt-e az 1929—30. évi zárószámadás, vagy sem. Egyelőre tehát még nem bizonyos, hogy mutatkozik-e hiány és ha a deficit jelentkezni fog, úgy *a főváros megtalálja majd a kellő módot arra, hogy az egyensúlyt megfelelőképpen helyreállítsa.*

Roham az üzemigazgatósági tagságokért

Ádáz köselharcok a búsásnak igérkező stallumokért — Mértékadó helyeken elhárítják az érdemtelen jelentkezéseket

Még messzi távolban az üzemi igazgatóságok megalakítása, de máris *nagy mozgolódás* észlelhető mindazoknak a részéről, akik azt remélik, hogy a főváros üzemeinek keretében eredményes és hasznos tevékenységet és talán közéleti működést tudnak kifejteni. Még nincs itt az ideje a kombinációknak és ezért a személyi aspirációkat most még nem soroljuk fel, de máris szembe kell nézni azokkal a törekvésekkel, amelyek elsősorban *egyéni érdekeket* akarnak érvényesíteni az üzemi igazgatóságokban.

A fővárosi törvény intenciója az üzemi igazgatóságok életrehívásánál az volt, hogy oda elsősorban a törvényhatóság *választott* képviselőit és azonkívül *szakembereket* kell delegálni. Ez az elgondolás érvényesült az elmult ciklus üzemigazgatóságainak összetételénél és reménlhetőleg sikerrel jut ez kifejezésre a soron következő alakulásnál is, mert nem lehet megengedni, hogy oda *olyan egyének kerüljenek, akik távolmaradásukért kárpótlást keresnek.* Vonatkozik ez elsősorban azokra, akiknek személye iránt a most lezajlott községi választások alatt nem nyilvánult meg a választópolgárok bizalma és ezért mindent elkövetnek, hogy a szépségflastromot: legalább az *üzemi igazgatósági tagságot* maguk részére kiharcolják.

Különösen egyes levitézlett városatyák körében észlelhető erős mozgalom ezekért a stallumokért.

Elfelejtett nevek, jelentéktelen egyéniségek, kisképességű akarnokok *lihegve izgulnak, tárgyalnak, követelődznek, kérnek és könyörögnek* illetékes helyeken. A mértékadó tényezőknek a legnagyobb küzdelmükbe kerül elhárítani egyes tolakodó felkínálkozásokat, amelyek mind arra irányulnak, hogy az áhított üzemi igazgatósági tagság zsákmányolható legyen.

Ez a sokszor szemérmetlen törtetés kellő visszautasításban fog részesülni az arra hivatottak részéről.

Az üzemek vezetőségében kizárólag aktív törvényhatósági bizottsági tagoknak, vagy csak olyanoknak lehet helyük, akik teljes önzetlenséggel és hozzáértéssel kívánnak foglalkozni az üzemek nagyfontosságú és komoly problémáival,

de be kell zárni az üzemek kapuit azok előtt is, akik egy-egy igazgatósági tagsággal *a maguk kis pecsenyéjét szeretnék különböző ábrándok illatos párája mellett megsütni.*

Az erőltetett és reménytelen hajszának pedig nincs sok értelme. A fővárosi törvény ugyan lehetőséget nyujt az üzemi igazgatósági tagok díjazására és ebben a vonatkozásban nagy érdeklődést váltott ki a néhány hónap előtt felmerült gondolat, hogy *az üzemeket három kategóriára fogják felosztani.* Ezek szerint a *nagyüzemi* igazgatóságok tagjai havonként 800, a *középüzemek* 400, a *kisüzemek* pedig 200 pengő havonkénti tiszteletdíjat juttatnak az igazgatóságok tagjainak. Ez a vonzóerő ma már nem áll fenn, mert *az illetékes kormánytényezők hallani sem akarnak a fővárosi háztartás olyan megterheléséről, ami évi többmillió pengő kiadást jelentene.* Az új üzemi alakulatok tagjai, — mint a *legmegbízhatóbb forrásból* értesülünk — csupán

jelenléti díjat fognak élvezni, amelynek havonkénti végösszege legjobb esetben 100-150 pengőre rúghat, míg a kisebb üzemeknél ez a honorárium még kevesebb lesz.

Ha ezek után még sem csillapodnak a két könyökkel előretolakodó törtetők, akkor valóban arra kell gondolni, hogy az üzemigazgatósági tagságokért való rohamozás nem *a köz érdekében álló célokért történik.*

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ
ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

ÁLLANDÓ BÚTORVÁSÁR
A KÖZPONTI VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN
BUDAPEST, IV., KÁROLY KIRÁLY ÚT 28
szalóngarnitúrák, rekamierek, háló, ebédlő és úriszoba bútorok
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
KÁRPITOS ÉS PASZOMÁNYOS MESTEREK ORSZ. SZÖVETKEZETE

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép
Állandó raktár — Épületre szállítás
STRAUSZ JÓZSEF
V., Váci út 78/a. (Aréna útnál)
Telefon: Aut. 934—70

Beér Sándor
vésnöki műintézete
TELEFONSZÁM AUT. 824—29
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycím: Blackman ● Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszívó- stb. berendezések.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Ózkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

VICTORIA BAMBERGER
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: LÁ. 15-65

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 820—52

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07. Alapítva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly körút 15. szám

BARCSAI LAJOS ÉPITŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

Gazdasági Értesítő

Kedvező az Angol-Magyar Bank negyvenéves jubiláris mérlege

Tiszta nyereség 3·4 millió, osztalék 5½ pengő

Negyvenéves, jubiláris mérlegét produkálja ez évben az *Angol-Magyar Bank*. A számadatok híven tükrözik vissza a bank mobilitását és azt a törekvését, hogy a súlyos gazdasági viszonyok dacára is a belső tőkeképződés fokozására, különös gondot fordított. A tiszta nyereség csaknem eléri a tavalyi hozamot és hogy ennek dacára az intézet redukálta az osztalékot, azt az igazgatóság avval indokolja, hogy tavly 360.000 után, az idén ellenben, a közben keresztülvitt tőkeemelés folytán, 460.000 részvény után fizet osztalékot.

A zárszámadás adatai egyébként a következők:

Az *Angol-Magyar Bank Rt.* igazgatósága február 1-én tartott ülésében megállapította az 1930-iki üzletévének zárszámadásait, melyek szerint *a tiszta nyereség 3,408.055.38 pengő* az előző évi 3,482.618.92 pengővel szemben. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóság azt a javaslatot fogja a *február 28-ára egybehivandó 40-ik évi rendes közgyülés* elé terjeszteni, hogy abból osztalékul 2,530.000 pengő (tavaly 2,5200.00 pengő), vagyis részvényenként 5.50 pengő (11 százalék) fizettessék ki (a tavalyi 7.— pengővel szemben), a *tartalékalap* gyarapítására az alapszaályokban előírt 59.853.79 pengő dotáció helyett 250.000 pengő, a *nyugdíjtartalék* növelésére — tantiémmentesen — 325.000 pengő fordíttassék (miáltal a nyugdíjtartalék 2.000.000 pengőre emelkedik), az igazgatóság alapszabályszerű tantiémjére 119.707.59 pengő használtassék fel (a multévi 190.457.62 pengővel szemben), míg a fennmaradó 183.347.79 pengő (tavaly 172.161.30 pengő) az 1931. üzletév számlájára vitessék át.

A mérleg az intézet folyó-üzletének újabb fejlődéséről tanúskodik. A *takarékbetétek* állománya az előző évi 51.5 millió pengőről 55.4 millió pengőre, a *folyószámlabetétek* állománya 33.3 millió pengőről 36 millió pengőre és a *külföldi bankbetétek* összege 6.3 millió pengőről 8.9 millió pengőre, az összbetétállomány tehát 91.1 millió pengőről 100.3 millió pengőre szaporodott. A *Hitelezők* (nem betét jellegű folyószámlák) tétele — gabonaüzleteknek szélesebb alapokon való finanszírozásával kapcsolatban — 40.9 millió pengőről 46.2 millió pengőre emelkedett. A bank által kezelt *idegen tőkék összege* ezek szerint 146.5 millió pengő, az 1929. év végén kimutatott 132 mililó pengővel szemben.

Az intézetnek már előző években is fennállott kedvező mobilitási arányát a jelenlegi mérlegre alkalmazva, inkább még valamivel kedvezőbb képet nyerünk, amit igazol a pénztári készleteknek 3.3 millióval 15.7 millió pengőre, a váltótárcának 1.1 millióval 64.4 millió pengőre és a gabonára nyujtott előlegeknek 5.1 millióval 9.1 millió P-re való szaporodása. Az adósok tétele a saját tőkék és az intézet kezelésére bízott idegen tőkék növekedésének megfelelően az előző évi 65.1 millió pengőről 69.6 millió pengőre emelkedett. Az értékpapírokra nyujtott előlegek tételének újabb csökkenése az értéktőzsde üzlettelenségének tulajdonítható. Az értékpapírtárca értékelése az eddigi szigorú elvek szerint történt; a tőzsdei depresszió nyomán beállott igen lényeges áresések a mérlegben természetesen teljes mértékben figyelembe vétettek.

A kimutatott nyereség, mely *tisztán a bank folyóüzletének eredményét tükrözi vissza, nagyon kielégítő, mert elérhető volt a Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. részvények osztalékhozama nélkül is.* Ez a vállalat ugyanis most lefolyt üzletévében a mezőgazdasági világkrízis folytán előző esztendei forgalmának csak 60 százalékát tudván produkálni, előző évi tiszta nyereségénél lényegesen kevesebbet ért el, amely nyereséget azonban — a vállalat külföldi nagyrészvényeseivel egyetértően — tartalékolásokra fogja fordítani.

Az intézet 40 éves fennállásának emlékére az igazgatóság azt fogja a közgyűlésnek javasolni, hogy a fentiek szerint 2,000.000 pengőre emelkedő nyugdíjtartalék a bank elismert vállalati nyugdíjpénztárának erősítésére, valamint a nyug- és kegydíjalapoknak dotálására osztassék fel. A bank régi nyugdíjasairól való továbbmenő gondoskodást célozza egyébként az az intézkedés, mellyel a régi nyugdíjasok eddigi 57 és fél százalkos nyugdíjátértékelési sok eddigi 57 és fél százalékos nyugdíjátértékelési

Változatlan a Magyar-Olasz Bank osztaléka

A *Magyar-Olasz Bank* zárszámadásának adatai azt igazolják, hogy az intézet az elmult nehéz esztendőben is szép eredménnyel dolgozott. A intézet csaknem kizárólag bankszerű tevékenységet folytat és a nyilvánosságra került adatokból kitűnik, hogy gondot fordít az intézet igazgatósága a *hagyományos likviditás* megőrzésére. Érdekes, hogy a bank *betétállománya* dacára a súlyos gazdasági viszonyoknak és a tőkeképződés akadályainak, *10.5 millió pengővel emelkedett.*

A hivatalos közlemény egyébként a következő:

A *Magyar-Olasz Bank Rt.* igazgatósága megállapította az 1930. évi mérleget. A mérlegben kitüntetett vagyontételek összege az 1929. évi 188 millió P-ről 196 millió P-re, *a takarékkönyvekre elhelyezett betétek összege 38.6 millió pengőről 41.7 millió pengőre, a folyószámlán és csekkszámlán* elhelyezett betétek összege pedig 31.7 millió pengőről 39.1 millió pengőre emelkedett. *A betétállomány 10.5 millió pengőnyi emekedésével párhuzamosan a váltótárca 60.4 millió pengőről 68.8 millió pengőre szaporodott.* A jelzálogkölcsönállomány 45.1 millió pengőről 44.7 millió pengőre csökkent, minthogy az eszközölt visszafizetések felülmúlják az újonnan folyósított kölcsönök összegét, ellenben a forgalomban lévő záloglevelek összege 25.5 millió pengőről 28.9 milió pengőre emelkedett, minthogy sikerült a belföldön is záloglevelet elhelyezni, a bank vezetőségének az a következetes törekvése, hogy az intézet működését a saját érdekeltségek fokozatos csökkentése során a bankszerű tevékenységre korlátozza, az elmult évben is továbbhaladt, aminek tanubizonysága, hogy az érdekeltségek címén felvett mérlegtétel 5.2 millió pengőről 3.5 millió pengőre csökkent.

A mérlegszerű *tiszta nyereség az előző évi 2,925.520.11 pengővel szemben 2,931.115.63 pengőt tesz ki.* Az igazgatóság a f. évi március 3-ára egybehívott rendes közgyűlésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy *a tiszta nyereségből részvényenként változatlanul 5 pengő*, vagyis a részvény névértéke után számítva 10% osztalék fizettessék.

Előadás a racionalizálásról. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete előadássorozatában legutóbb *Láng* Gusztáv kormányfőtanácsos az egyesület elnöke energikusan visszautasította azt a vádat, hogy *a racionalizálás volna az oka a munkanélküliségnek.* Az ipari racionalizálásnak kifejezetten az a célja, hogy a termelést gazdaságosabbá tegye, ezért elkerülhetetlen velejárója az, hogy helyenként és átmenetileg munkaerőfölöslegeket idéz elő. A munkanélküliség csak igen kis mértékben írható a racionalizálás terhére, mert *ez a jelenség Amerikában épúgy jelentkezik, mint nálunk.* A magyar gépipar kénytelen a racionalizálásban lépést tartani, mert különben *a világversenyben elmaradna.* Hangsúlyozta, hogy a gyáripar örömmel látja, hogy a kormány *a közigazgatás egyszerüsítése* céljából kormánybiztost nevezett ki. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Böszörményi* Jenő, a Magyar Általános Gépgyár igazgatója tartotta meg előadását: *Szállítási terminus racionális megállapítása* címen. Sok üzemben a munkák elosztását és kiadását még mindig a mesterek és művezetők végzik és ebből sokszor *a szállítási határidők elmulasztása következik.* Ennek kiküszöbölésére szolgálnak azok a különböző rendszerek, amelyeket a gépipar ma nagyobb részben már használ, amelyeknek segítségével a gyárvezetőség minden pillanatban áttekintheti a munkagépek foglalkoztatását és a munkák menetét.

Párt és klub

— *A Belvárosi Polgári Kör* február 17-én, *kedden* este fél 8 órakor eskütéri helyiségében *rendkívüli közgyülést* tart és ennek során elnökévé választja *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt, aki a Belváros polgárságát osztatlanul érdeklő székfoglaló beszédet fog tartani. *Kállay* Miklós beiktatásán résztvesz *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, a községpolitikai élet, valamint a társadalom számos előkelő tagja.

— *A KÉKOSz küldöttsége Ripka főpolgármesternél.* A Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének 60 tagú küldöttsége kereste fel pénteken *Ripka* Ferenc főpolgármestert, akit *Usetty* Béla orsz. képviselő üdvözölt megválasztása alkalmából. *Ripka* Ferenc válaszában hangoztatta, hogy úgy mint a multban, a jövőben is *minden lehetőt elkövet az iparosság munkalehetőségeinek támogatására* és ezért sürgetni fogja a városi közmunkák és közszállítások mielőbbi kiadását. Az üdvözlés után memorandumot nyujtottak át a főpolgármesternek.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* heti társasvacsoráján *Szántó* Jenő társelnök köszöntötte az új tagokat, elsősorban *Bakonyi* Kálmán ny. kúriai tanácselnököt, aki több évtizedes igazságszolgáltatási és emberbaráti munkásságával osztatlan tiszteletet és elismerést vívott ki magának. *Bakonyi* Kálmán a maga és új tagtársai nevében megköszönte az üdvözlést és kifejtette, hogy már bírói állása miatt soha politikával nem foglalkozott, bár nézete szerint a nemesen gondolkodó politikusok, ha külön utakon is járnak, csak az igazságot keresik és ebben kell, hogy egymásra találjanak. Mégis örömest lépett a *Scheuer* Róbert vezetése alatt álló kaszinó tagjainak sorába, mert úgy látja, hogy *tiszta érzések és emelkedett szellem tölti el e társadalmi egyesülést, amelynek a polgárság javát szolgáló életrevaló tervei vannak.* Ezeknek keresztülvitelében számíthat a kaszinó és elnöke az ő és mindazok támogatására, akik mint szerény közharcosok részt kérnek az egyetemes nemzeti érdekekért folytatott küzdelmekből.

— *A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre Usetty* Bélának, a déli kerület orsz. képviselőjének tiszteletére társasvacsorát rendezett, örökös fővárosi bizottsági taggá való megválasztása alkalmából. *Bohn* József elnök köszöntötte elsőnek a képviselőt, aki iránt a józsefvárosi polgárság ugyanolyan szeretettel és ragaszkodással viseltetik, mint a Ferencváros. Botfai *Hüvös* Iván elnök felolvasta *Ripka* Ferenc sürgönyét, amelyben a főpolgármester üdvözli az ünnepeltet és az ünneplőket és *Usetty* Béla egyéni értékének tulajdonítja az őt ért megtiszteltetést. *Tóth* András dr. lendületes, nagyhatású beszédben méltatta az ünnepelt képviselő törvényhozói és városatyai tevékenységét, a polgárság érdekeiért a legnemesebb eszközökkel folytatott küzdelmeit, amelyekkel igaz megbecsülést és mély rokonszenvet szerzett magának a lakosság minden rétegében. *Kollmann* Dezső dr. botfai *Hüvös* Ivánt, *Bohn* Józsefet és *Bogenfürst György* kerületi városbírót, *Kövess* János a vendégeket üdvözölte. *Usetty* Béla meghatottan köszönte meg a szeretet és együttérzés szívélyes megnyilatkozásait és kifejtette, hogy továbbra is csak a polgárság bizalmából akar a közéletben a főváros és az ország javára szerepet vinni. *Gyárfás* Ignác a nemzeti alapon álló munkásság és *Ferenczy* Sándor a vasutasok üdvözletét tolmácsolta Usettynek.

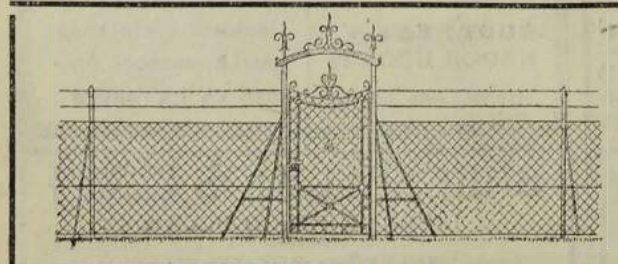
Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

NAGY ANTAL
BÚTORGYÁRA
BUDAPEST
VII., VIG UCCA 22 • TELEFÓN: J. 438—64

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

DRÓTKERÍTÉSEK
AZOK SZERELÉSE HELYBEN ÉS VIDÉKEN. ÁRAJÁNLAT DÍJTALAN!
HUTTER KÁROLY IMRE
BUDAPEST, VI, SZÉKELY BERTALAN U. 18

LUTZ TOPÁNCOK-PESTÉNEK LAKNOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGŰEK
TELEFON JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába épett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapit meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven birált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét birálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Tisztviselői jubileum. Vitéz *Bárány* László dr. tanácsi fogalmazó az elmult napokban töltötte be hivatali szolgálatának huszadik évfordulóját, amely alkalomból *Némethy* Béla tanácsnok, a közegészségügyi osztály vezetője meleg szavakkal köszöntötte. Tisztviselőtársai is ünneplésben részesítették a jubilánst, aki egyik legképzettebb tagja a főváros tisztviselőkarának.

Scitovszky belügyminiszter a hemzsegő zugirászok ellen

A polgármester fokozott ellenőrzésre hívta fel a kerületi elöljárókat

A belügyminiszter érdekes leiratot küldött a fővároshoz, amelyben közli, hogy több oldalról érkezett panaszokból tudomására jutott, hogy a *Társadalombiztosító Intézetnél* és egyéb közhivatalokban, ahol a közönség nagyobb tömegben fordul meg, egyesek kihallgatják, kikérdezik az ügyfelek panaszait, rábirják őket a panaszok irásos benyujtására, a hatóságok által hozott határozatok megfellebbezésére, mindezt abból a célból, hogy

az emlitett intézményekben, hivatalokban megforduló közönség őket bizza meg a panaszok és fellebbezések megszerkesztésével.

Ezért a munkáért elég jelentékeny díjat számítanak fel. Nemcsak Budapestről, hanem vidékről is hasonló jelentéseket kapott a belügyminiszter és miután a bejelentések száma egyre szaporodik, szükségesnek látta, hogy erélyes rendelkezéssel szüntesse meg ezeket a visszás állapotokat.

A fővárosban az ilyen természetű visszaélések a kerületi elöljáróságok, mint rendőri büntetőbíróságok hatáskörébe tartoznak. A polgármester ennélfogva felhívta az elöljárókat, hogy kísérjék fokozott figyelemmel a visszaéléseknek ezt a fajtáját és előforduló esetekben *soronkívül indítsák meg a megtorló büntető eljárást.*

A belügyminiszter hozzájárult a szellemi szükségmunka folytatásához. A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén *Kozma* Jenő indítványára elhatározták, hogy a *szellemi szükségmunka-akciót továbbra is fenntartják.* Az eredetileg engedélyezett 200.000 pengős fedezet ugyanis teljesen kimerült, mert a szándékolt 600 helyett 1600 szellemi munkást alkalmaztak és így *az a veszély fenyegetett, hogy február 15-én az összes alkalmazottakat elbocsátják. Gallina* Frigyes dr. tanácsnok a dolog sürgősségére való tekintettel felkereste *Scitovszky* Béla belügyminisztert, akinek előterjesztést tett a szellemi szükségmunka meghosszabbítására. *A belügyminiszter a legnagyobb készséggel hozzájárult az előterjesztéshez, aminek az eredményeként a főváros újabb 128.000 pengőt fordít a szellemi munkanélküliek további támogatására.* Az engedélyezett új fedezet lehetővé teszi, hogy ez a szociális akció *további hat hétig zavartalanul teljesíthesse hivatását.*

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* e heti szokásos vacsorája is a legnagyobb érdeklődés jegyében zajlott le. Az összejövetelen ott voltak a párthoz tartozó törvényhatósági bizottsági tagok és a kerületi vezetők csaknem teljes számban, több tanácsnok és sok főtisztviselő.

Bizonytalan a lakbérszabályrendelet életbeléptetésének időpontja. A törvényhatósági közgyűlés már évekkel ezelőtt kimondotta a *budapesti lakbérszabályrendelet* megalkotását, mert a régi elavult rendelkezések nem felelnek meg a mai változott viszonyoknak. Alapos előkészítés és a kérdés minden részletének tanulmányozása után a szociálpolitikai ügyosztály elkészítette a szabályrendelet-tervezetet, amelyet sorozatos üléseken tárgyalt a szociálpolitikai, illetve a jogügyi bizottság és ennek során *számos nagyfontosságú módosítást* eszközöltek, amelyeket az érdekeltek nagy megnyugvással fogadtak. A teljesen elkészített szabályrendeletnek az életbeléptetésére azonban egyhamar nem fog sor kerülni. A sorrend az, hogy a szabályrendeletet előbb a tanácsülésen fogják megvitatni s csak azután kerül a közgyűlés, majd a kormányhatóság elé, de a terminusról még nem tudni semmi bizonyosat, mert *erről mértékadó helyről utasítás még nem érkezett.*

Elkészült a tejtörvény tervezete. *Mayer* János földmüvelésügyi miniszter és *Zsitvay* Tibor igazságügyminiszter megállapodtak a tejtörvényjavaslat végleges alapelveiben, hogy így az egész tejkérdés szabályozást nyerjen. A javaslat *tíz szakaszból* áll, amelynek első része kimondja, hogy *a kormány rendelettel megszabhatja a termelői árat, az elárusitói költséget és nyereséget, a viszontelárusitói jutalékot, valamint a fogyasztói árat.* Mindezeknek a megállapításához szükséges *a tejszakértői bizottság megalakítása,* amelyben a hatóságok képviselői is helyet foglalnak. A kormányhatóságnak joga van a tejkereskedelmi vállalatok *üzleti könyveit* és üzemmenetét a szükséghez képest bármikor megvizsgálni. Budapesten tejjel házalni és azt így eladásra kínálni nem szabad. Intézkedik a javaslat afelől is, hogy egyes tejüzemek, illetve kereskedelmi vállalatok egyesítése iránt, — az üzem folytonossága érdekében — célravezető rendelkezéseket tehet a miniszter. A törvényjavaslat csak *Budapest területére* irja elő ezeket az intézkedéseket, amelyeket a közeli napokban kezd tárgyalni a képviselőház.

Pályázók a főtisztviselői állásokra. Az elmult napokban járt le a pályázati határidő az alpolgármesteri, a tisztifőorvosi, tisztifőügyészi és az árvaszéki elnöki állásokra. Az *alpolgármesteri* állásokra pályáztak *Buzáth* János és *Berczel* Jenő alpolgármesterek, az összes tanácsnokok és elöljárók, továbbá *Déri* Ferenc és *Zilahi-Kiss* Jenő nyugalmazott alpolgármesterek. A *tisztifőorvosi* állásra benyujtotta pályázatát *Csordás* Elemér, továbbá *Barsy* Jenő tisztiorvos és *Hammer* Dezső, a fertőtlenítő intézet igazgatója. A *tisztifőügyészi* állásra pályázott *Szemethy* Károlyon kívül, *Várady* Jenő főügyészhelyettes, *Fertsek* Leó, *Feigler* Károly, *Günther* Ferenc, *Szele* József és *Hermann* Sándor tisztiügyész. Az *árvaszéki elnöki* állásra pályázott *Agoston* Géza, *Wurmb* Elemér elnökhelyettes, *Csorna* Kálmán, *Wester* Gusztáv, *Novák* Pál és *Szokola* Leó árvaszéki ülnök. A pályázatok felett a napokban dönt a kijelölőválasztmány.

A „Szellemileg Elmaradottakat Gyámolító Emberbarátok Országos Egyesülete" február 20-án, d. u. 6 órai kezdettel a „Budai Társaskör" (I., Krisztina körút, Déli Vasút épülete) nagytermében tartja évi közgyűlését. Tárgysorozat: elnöki üdvözlés; főtitkári jelentés; pénztárosi jelentés; a számvizsgáló bizottság jelentése; a disztisztségek megválasztása; a tisztikar és a választmány megválasztása.

Vecsey Jenő
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari rt.
BUDAPEST, VIII., Kisstáció-utca 11.
ALAKULT 1905-ben.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F&S preciziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón: Lá. 13—82 Budapest, I., Kelenföldi út 1

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit körút 58. Telefón: Aut. 514-80

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI Rt
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a Központi Városházán lévő bútorraktárkészlet kiegészítése céljából különféle bútorok beszerzésére nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a városházi gondnoki hivatalban (Központi Városháza, városházuccai rész, földszint 14. ajtó) díjtalanul kaphatók és a bútorok mintái ugyanitt megtekinthetők és a szükséges felvilágosítások megszerezhetők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat póstán nem küldhetik be.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyegekkel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat 1931. évi március hó 5-én (csütörtökön) délelőtt 11 óráig a székesfőváros polgármesteri XI. ügyosztályában (IV., Központi Városháza, II. em. 236. ajtószámú szobájában) közvetlenül, vagy pósta útján kell beadni.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon, a fent megjelölt helyen 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező, vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak, a szállítást az ajánlattevők között tetszésem szerint megoszthassam, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassam.

Budapest, 1931. évi február hó 9-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász utca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ZILAHI-BALOGH GYULA
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36
TEL.: Lá. 2—32.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK
ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SOLYOM UCCA 13 ● TELEFÓN: AUT. 182—36

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 388—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. szám.
TELEFON AUT. 833—4, 832—77.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztitási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefón: J. 419-74

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefón: József 449-95

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: BUDAPEST Telep:
V, Rudolf tér 1 sz. VII, Egressy út 34
Telefón: J. 442—60 Telefón: A. 239—44

STERN EMIL
Telefón: Aut. 961-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

HAJNAL IMRE
okl. mérnök, építési vállalkozó
BUDAPEST, I., Attila körút 47. szám
Telefón: Automata 826—91.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFÓN: JÓZSEF 363—73, 269—40.

KIRCHKNOPF ISTVÁN
Alapitási év 1897 Tel.: Aut. 861-39
Épület- és portálüvegek üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemü üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesitését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 7/9. TELEFÓN J. 460-49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz-fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 926-00, 961-24
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V. ker., Nádor ucca 12 ● Telefón: Aut. 282—81, 282—82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

KASS BÉLA ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS UCCA 7.

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 862-29

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópnou
Főtárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas épités, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit koncessziósban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakavicsot és gőzhomokot szállit
Budapest, VII., Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Városligeti fasor-út 31. sz. Telefon Terka 218—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de Travers mesterséges tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 330—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefón: J. 443—90

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
Modern gyógymódot nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáru- vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefón: J. 394-95.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 18. TELEFÓN: A. 852—00

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69 ● Telefonszám: József 373—67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegvíz- és légfütéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világitási telepeket

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

SORG ANTAL
ÉPÍTŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely u. 8.
TELEFÓN: JÓZSEF 468-79.

Huszadik évfolyam *Budapest, 1931 február 25.* *8. szám*

FŐVÁROSI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő DACSÓ EMIL
Főmunkatárs PAYR HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Telefon: Aut. 137—15 és 555—15
EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR

OSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

Kardcsapás nélkül

foglalta vissza *Sipőcz* Jenő dr. a polgármesteri széket. Ezt a választást nem előzte meg harc, az urna előtt nem dúltak szenvedélyek és az a néhány fekete golyó, amely a fehérek tömegében szinte nyomtalanul elkeveredett, még azt sem jelentette, hogy a világnézeti különbség másik pólusán álló párt *Sipőcz* Jenő egyéniségében, vagy munkájában találna kifogásolnivalót. Harmadszor foglalta el a héten ez a finom, szubtilis egyéniség, ez a nemeslelkű, emelkedett szellemű férfiú a polgármesteri széket és ha ezerszer banalitássá válik is, ezredszer is meg kell ismételnünk, hogy ez Budapest *egész* lakosságának az akaratából történt.

Önként és kötelességszerűen adódik, hogy visszatekintsünk a tíz esztendőre, amelyet a polgármesteri székben töltött. Az első kép, amely szemünk elé tárul a pusztulás szimbólumaiból, a hűnyó parázsból, hamuból és pernyéből áll. A pusztulás romjai fölött a sötét magyar éjszakában a gyűlölet lidérclángjai szálltak és az ifjú ember, aki szívének tiszta lelkesedését, lelkének tisztaságát állította akkor harcba, ma, mint élethöles férfiú folytatja nehéz munkáját. Tíz esztendő alatt politikai különbség nélkül mindenkit meghódított a maga számára. Ennek első eszközei a kötelességtudás, az elvhűség, a példás puritánság, a lelki emelkedettség és a jog tisztelete volt. A politikai küzdelmek és gyűlölködések legsúlyosabb napjaiban is tiszta és biztató reménységként fénylett a polgármester tiszteletreméltó jelleme és nemes pártatlansága. Ennek a tíz esztendőnek a tanulságai és eredményei tisztították meg előtte az utat úgy, hogy kardcsapás nélkül, mint egész Budapest polgármestere vehette át újból a hatalmat. Joggal mondhatta a beiktató beszédben *Ripka* Ferenc főpolgármester, hogy nyitott könyvként áll előttünk *Sipőcz* Jenő tiszteletreméltó *multja*, amelyre nyugodtan rábízhatjuk a *jövőt*.

Egészen természetes, hogy ennek a finoman érző embernek a szívében mély nyomokat hagyott a harmadízben való megválasztás nagy eseménye. Olyan időket élünk azonban, amikor a magyar éjszakának az érzelmek csak felvillanó szentjánosbogárkái lehetnek. Minden erőt, minden akaratot, minden tehetséget arra kell felhasználni, hogy az éjszakát újra a nappal váltsa föl, a lelkek gondjának sötétségét a reménység világítsa meg. Ez a magyarázata annak, hogy Budapest harmadízben való polgármestere, amikor programbeszédet mondott, néhány közvetlen és meleg gondolaton túl rideg tényekkel és merev számokkal foglalkozott. Álmok, ábrándozás, költészet ma számkivetettjei az alkotó agyvelőnek. Megnövekedett hatalmában és felelősség-érzetében a mult alkotásait, a mult eredményeit és a jövő terveit számokkal illusztrálta.

Úgy éreztük, hogy a polgármester groteszknek találná, ha a nagy ínség, a szörnyű megpróbáltatás idején távoli tervek tűzijátékával mulattatott volna bennünket. Reális ember létére a nehéz órában minden gondja a sötét mának megoldása. Beszélhetett-e ilyen körülmények között másról, mint a munkanélküliség megoldásáról és a gazdasági helyzet megjavításáról? A harmadik ciklus legszebb születésnapi ajándéka, hogy a polgármesternek módjában volt bejelentenie azt a kilencvenkét milliót, amelyet a főváros ebben az esztendőben beruházásokra szánt.

Sokkal súlyosabb helyzetben vagyunk, semhogy egy szám hallatára örömujjongva áldomást akarnánk inni. Ez a hatalmas összeg tényleg olyan, amely alkalmas lesz a munkanélküliség *csökkentésére*, de fájdalmasan vagyunk meggyőződve arról, hogy nem lesz elegendő annak *megszüntetésére*. Elhisszük azt is a polgármesternek, hogy ez az összeg a székesfőváros közgazdasági életének majdnem minden területén új és maradandó értékek teremléséhez fog vezetni. Nem vagyunk azonban annyira optimisták, hogy ezt az összeget Budapest gazdasági életének megmentőjeként üdvözölnénk. Úgy érezzük, hogy ezzel a főváros megteszi a maga kötelességét, de azt kívánjuk, hogy a törvényhatóság minden tényezője, a közgyűlésen, a törvényhatósági tanácson és a polgármesteren át az utolsó hajdúig, mindenki egész lelkét és egész agilitását vesse bele a nagy küzdelembe, amellyel az ínséget kell legyűrni. *A lomhán járó pénz mellé eleven, lelkes, odaadó, buzgó, hittel telített emberek szükségesek, akik a főváros jólétért elkeseredetten küzdjenek.*

Egyedül a főváros azonban szintén nem elegendő arra, hogy a bennünket is leigázó világválságot elhárítsa. Nem elegendő, hogy maga a főváros pénzt áldoz és lelkesen dolgozik. *Új, egészséges, bizakodó közszellemet kell teremteni, amely megmozdítja a magángazdaságot, bizalommal tölti el a tőkét és az emberi lelket egyaránt. Hitet és reménységet kell ébreszteni mindenkiben, hogy ez a város, amely tegnapról mára milliós világvárossá lett, rangjához és tekintélyéhez méltó módon megállja helyét a legnehezebb időkben is.* A milliós világvárosok sorában ma Budapest a legfiatalabb. Ezt az újjászületett fiatalságot, ezt a friss erőt és friss lelkesedést kell beledobni a harcba és ehhez nekünk olyan lelkes, hittel telt polgármesterre van szükségünk, amilyennek tíz esztendőn át *Sipőcz* Jenőt megismertük.

Scitovszky Béla belügyminiszter:

Leiratomban csak ízelítőt adtam a fővárosnak

Nyilatkozik a belügyminiszter a Fővárosi Hirlap útján a költségvetés bírálatáról, a harmadik alpolgármesteri állásról, az új kerületek megszervezéséről és a burkolási kölcsönről

Általános feltűnést keltett *Scitovszky* Béla belügyminiszternek a fővároshoz intézett leirata, amelyben szigorú bírálat alá vette a főváros 1931. évi költségvetését. Az a kemény kritika, amely a belügyminiszternek a költségvetés jóváhagyására vonatkozó rendeletét kísérte, arra indította a *Fővárosi Hirlap*-ot, hogy a szigorú átirat indokaira és az abban kifejezett szempontokra vonatkozólag kérdést intézzen

Scitovszky Béla belügyminiszterhez,

aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következő kijelentéseket tette:

— A fővárosi [illegible] évi költségvetésére vonatkozó leiratommal kapcsolatban hangsúlyoznom kell, hogy

engem semmiféle politikum nem vezetett és nem is vezet.

En nem csinálok a főváros ügyeinek felülvizsgálása körül országos politikát, hanem egyedül Budapest közönségének érdekeit tartom szem előtt. Minden ténykedésemben a főváros szeretete vezet és azt kívánom, hogy mindenki úgy szeresse a fővárost, mint én. Amit tettem, arra szükség volt, mert a háztartásban az egész vonalon takarékossságot kell keresztülvinni. Mindig az adózók érdekeit tartom szem előtt, amikor takarékosságra szorítom a fővárost.

A leiratomban ezúttal csak ízelítőt adtam a fővárosnak

és hagytam nek. még ezen a téren külön is elég tennivalót. Amikor az állami háztartásban szigorú takarékosságot fogunk végrehajtani, ugyanezt meg kell tennie a fővárosnak is, mert hiszen, hogy csak egy példára mutassak rá,

lehetetlen, hogy egyes tisztviselők sokkal nagyobb jövedelemben részesüljenek, mint hasonló állású állami hivatalnokok, vagy hogy egyes üzemigazgatóknak több jövedelmük legyen, mint magának a polgármesternek.

Ismétlem, csupán ez a szempont vezetett engem, amikor leiratomban erre utalást tettem.

A belügyminiszterhez ezután kérdéseket intéztünk különböző aktuális fővárosi problémákról. *A főváros egyik legsürgősebb elintéznivalója a harmadik alpolgármesteri állás*, amellyel kapcsolatban különböző hírek terjedtek el. Állítólag a belügyminiszter már hozzájárult a harmadik alpolgármesteri állás megszervezéséhez, más verziók szerint pedig ebben az ügyben még nem történt intézkedés. A feleletet erre most maga a belügyminiszter adja meg, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A harmadik alpolgármesteri állást illetően az új fővárosi törvény intézkedik, illetve szabályozza a fővárosnak erre vonatkozó jogait. A magam részéről egyelőre nincsen semmi tennivalóm ebben a kérésben, mert hiszen a harmadik alpolgármesteri állás szervezéséről a fővárosnak szabályrendeletet kell készítenie és ezt azután fölterjeszti a belügyminisztériumba. Tudomásom szerint ezt a szabályrendeletet mindeddig még nem készítették el és így természetesen hozzám fel sem küldhették.

Ér tehát a harmadk alpolgármesteri állásról csak akkor dönthetek, ha a főváros a onatkozó szabályrendeletet meghozta és azt jóváhagyás végett hozzám eljuttatja.

A főváros bizonyára alaposan meg fogja indokolni a harmadik alpolgármesteri állás szükségességét, amelynek megszervezése körül, úgy gondolom, nem is lesz komolyabb akadály.

Köztudomású, hogy a fővárost *14 közigazgatási kerületre* fgják felosztani és Budapestnek négy kerülettel való szaporítása közigazgatásilag is új helyzetet fog teremteni. Ezekkel kapcsolatban *Scitovszky* Béla belügyminiszterhez intézett kérdésünkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— Budapestnek 14 közigazgatási kerületre való felosztásáról szintén az új fővárosi törvény intézkdik, de

ebben az ügyben egyelőre még semmi sem történt.

Az új kerületi beosztásra vonatkozó szabályrendeletet a fővárosnak kell elkészíteni és hozzám felterjeszteni. Természetes, hogy az új kerületek közigazgatásilag éppen olyanok lesznek, mint a régiek.

Minden kerületnek önálló elöljárósága lesz, külön kerületi kapitánysága és adózás szempontjából az új kerületek is külön adófelügyelőséget kapnak.

Az új kerületek földrajzi beosztását illetően szintén a fővárosnak kell elkészíteni a tervezetet, amelynek jóváhagyása szintén a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik.

Végül megkérdeztük, hogy mi igaz azokból a hírekből, mintha *a belügyminiszter megtiltotta volna a fővárosnak a negyvenmilliós burkolási kölcsön felvételét* A főváros ugyanis nemes burkolásra 40 mil-

lió pengő kölcsönt akar felvenni, amit *Scitovszky* Béla belügyminiszter állítólag *megtiltott* azzal a megokolással, hogy az útépítést nem tartja hasznothajtó beruházásnak.

— Ez a hír nem felel meg a valóságnak, — válaszolta a belügyminiszter, — mert a negyvenmilliós burkolási kölcsön felvételét most hallom először.

Mindeddig tudomásom sem volt arról, hogy a főváros ilyen kölcsönt akar felvenni.

Természetesen ilyen körülmények között nem is tilthattam meg a burkolási kölcsön felvételét.

Az illetékes körök bizonyára megnyugvással veszik tudomásul a belügyminiszternek ezt a kijelentését. A miniszter egyébként még közölte a *Fővárosi Hirlap*-pal, hogy *a maga részéről mindenben hozzájárul olyan akciókhoz, amelyek a közmunkák kitervezésére és sürgős megindítására vonatkoznak.*

Kritika a kritikáról

Scitovszky belügyminiszter leiratát a főváros pénzügyi politikájáról és gazdálkodásáról pártkülönbség nélkül megnyugvással fogadták

Még a polgármesterválasztás sem volt olyan szenzációja az elmult hétnek, mint *Scitovszky* Béla belügyminiszternek az a rendelete, amely a székesfőváros 1931. évi költségvetésének felülvizsgálásáról szólt. *Olyan beható, minden részletre kiterjedő kritikája ez a főváros pénzügyi politikájának és gazdálkodásának, amilyet még sohasem eszközölt a belügyminisztérium.* Természetes is ez, hiszen az 1930. évi XVIII. törvénycikk a belügyminiszternek *az eddigieknél sokkal szélesebb jogokat ad* a főváros költségvetésének korrektúrája, sőt határozott átalakítása tekintetében. A belügyminiszter piros ceruzája alaposan dolgozott, *ötödfél millió pengő kiadást törölt,* amivel körülbelül három százalékkal csökkentette a főváros budgetjét. A tavalyi budget-vel szemben tehát, ha figyelembe vesszük, hogy már a közgyűlés is 4.25 százalékos redukciót ejtett meg,

az 1931. évi költségvetés 7.25 százalékos redukcióval indul.

Számokban kifejezve ennyit jelent a belügyminiszter rendelete. Sokkal messzebbmenő jelentősége van azonban a dolognak és a belügyminiszter rendelete az intézkedésnek egész komplexumát foglalja magában. A megbeszélések során és a sajtóban egyaránt az egész hétnek a témája a belügyminiszter erélyes fellépése volt. A politikai pártok különös hangzavarral feleltek, de

a hangzavarból mégis kiérzik, hogy a belügyminiszter intézkedéseit pártkülönbség nélkül a legnagyobb megelégedéssel fogadták.

Azok a pártok, amelyek az országos politikában a kormányt támogatják és amelyek a városházán egységként szerepelnek, *a legnagyobb megnyugvással* vették tudomásul a belügyminiszter rendeletét. Annál mulatságosabb, hogy baloldali pártok viszont diadalittasan beszélnek erről az eseményről. *A saját győzelmüket hirdetik és boldogan állapítják meg, hogy a belügyminiszter úgy táncol, ahogy ők fütyülnek.* Közben szánakozó mosollyal tekintenek a többségi pártok felé, sőt akadnak közöttük olyan naiv lelkek, akik jámboran kijelentik, hogy a belügyminiszter a saját pártját vetkőztette le.

Hogy milyen naivak az urak, semmi sem bizonyítja jobban, mint két nyilatkozat. Az egyik nyilatkozatot *Wolff* Károly tette, aki kijelentette, hogy a leiratban foglaltak egyáltalában nem hoztak számára meglepetést, hiszen mindaz, amiről itt szó van, *teljesen megfelel annak a programnak, amelyet a községi pártok kölcsönös megállapodások alapján eredetileg maguk elé tűztek.* De még világosabban megmondja *Kozma* Jenő, aki kijelenti, hogy természetesen

hosszas tárgyalások előzték meg a leirat elküldését, a belügyminiszter nem döntött a jobboldali pártok ellen, hanem azoknak kívánságait honorálta.

Végeredményben pedig, aki visszaemlékezik *Ripka* Ferenc főpolgármester programadó beszédére, az nagyon jól tudja, hogy *a mammut-fizetések leépítését a főpolgármester tűzte ki legelső feladatként.* A belügyminiszter nem tett egyebet, mint hogy máris megadta a lehetőséget a főpolgármester első fontos programpontjának megvalósításához. Egyébként pedig olyan nagy kérdésekről van szó, hogy itt senkinek sem szabad a maga számára érdemeket vindikálnia, mert mindaz, ami a főpolgármester programbeszédében és a belügyminiszter rendeletében van, az nem egy-két ember műve, hanem *kényszerítő szükségesség, ami a levegőben volt, ami ennek a városnak közkívánsága.*

Természetesen hamarosan túlzásba mentek azok a kombinációk, amelyeket a belügyminiszter rendeletéhez a vérmesebb várospolitikusok fűztek. Az egyik ellenzéki pártvezér példának okáért boldogan üdvözli a belügyminiszter rendeletét, amely az ellenzéki politikának száz százalékkal való honorálását jelenti. „Nem akarok másra hivatkozni, — mondja az ellenzéki vezérpolitikus, — mint csak arra, hányszor javasoltuk az üzemek revizióját, a gáz- és villanyárak leszállítását, de mindig a kormányzópártok voltak azok, amelyek becsületes törekvéseinket megdöntötték." Egyszóval *ez az ellenzéki vezérpolitikus úgy véli, hogy a belügyminiszter rendeletében benne van a villany és gáz árának leszállítása is.* Mi ezt sehogy sem tudjuk kiolvasni a rendeletből, viszont ki kell jelentenünk azt, hogy

az Egységes Községi Polgári Párt sokkal előbb harcolt a közüzemek egységárainak leszállítása érdekében, mint akármelyik ellenzéki párt

és ha ez még mindig nem sikerült, annak oka nem lehet más, minthogy papirt és ceruzát véve elő, a komoly számítások kimutatták, hogy *a tervbevett árredukciókat a közüzemek létének veszélyeztetése nélkül egyelőre keresztül vinni nem lehet.* A belügyminiszter rendeletében azonban mégis van egy alluzió erre az árredukcióra. Megállapítja ugyanis a miniszter, hogy a főváros üzemének nagyrészénél *az üzemi szolgáltatások és termékeik árát a megindult olcsósági folyamat ellenére semmivel sem szállították le.* Ezt egyszerűen megállapítja a miniszter, de további lépéseket természetszerűen nem tesz. Ebből a figyelmeztetésből azonban gondolni kell arra, hogy az anyagárakban tényleg beállott bizonyos csökkenés és így

a közüzemek egységárainak leszállításáról ismét gondolkodni lehet, különösen, ha a mammutfizetések leépítése szintén hozzájárul ahhoz, hogy a közönséget olcsóbb szolgáltatásokkal lehet majd a jövőben ellátni.

A belügyminszter a költségvetésnek úgyszólván minden tételét megkritizálja, mindegyikről megmondja a maga véleményét. A legfontosabb intézkedései közé tartoznak azonban azok, amelyek a *Rókus-kórház építésére* és a *Károlyi-palota vételárára* vonatkoznak. A főváros közgyűlése elhatározta, hogy a Rókus-kórház építésének megkezdésére az elmult két évben tartalékolt négy millió pengőt rendeltetésétől elvonják és más közegészségügyi célokra használják fel és elhatározta azt is, hogy *a Károlyi-palota vételárának utolsó részletére előirányzott másfél millió pengőt szociális célokra használja fel.* Ezt a két határozatot a belügyminiszter nem hagyta jóvá, ellenben a

a tisztviselői jutalmak, eljárási díjak, stb. körül eszközlendő megtakarításokból kívánja, hogy a főváros szociális kötelességeit teljesítse.

Valószínű, hogy olyan mértékben, amint a főváros eddig tette és ahogy tovább is szeretné, a szociális segítés nem lesz lehetséges. Ez fájdalmasan esik pártkülönbség nélkül mindenkinek, de viszont számolni kell azzal, hogy a gazdasági viszonyok súlyosan nehezednek ránk és gondoskodni kell arról, hogy *a szociális segítés helyett munkaalkalmakat teremtsen a főváros minél nagyobb tömegben.*

A belügyminiszter intézkedésének a legnagyobb megdöbbenést keltő része, amely a tisztviselőkre vonatkozik. *A székesfőváros mindig gavallérosan bánt érdemes és szorgalmas tisztviselőivel* és ha most a belügyminiszter piros ceruzája a tisztviselők jólétét némiképpen csökkenti is, mindenkinek be kell látnia, hogy kényszerből cselekedett.

Egynémely tévedést azonban máris helyre kell igazítanunk. A tisztviselők karácsonyi jutalma a belügyminiszter rendelete értelmében félannyi lesz, mint eddig volt, de mégis lesz.

Téves tehát az a híresztelés, hogy a fővárosnál egyáltalán nem adnak majd karácsonyi jutalmat.

Viszont kétségtelen az, hogy ahol arra törekszenek, hogy a kiadásokra fedezetet találjanak, ott mindenekelőtt az ajándékokat kell megszorítani. Csekély vigasztalásul szolgálhat ugyan a főváros tisztviselőinek, de meg kell jegyezni ebből az alkalomból azt is, hogy

a fővárosnál még mindig sokkal nagyobb lesz a karácsonyi jutalom, mint az államnál.

Végeredményben pedig a karácsony még messze van. *Bizalommal és hittel, fokozott munkakedvvel kell a főváros tisztviselői karának munkához látnia, hogy kisegítsük a polgárságot mai nehéz helyzetéből és akkor nem lesz reménytelen a helyzet, hogy lehet még módot és lehetőséget találni a tisztviselők régi jólétének visszaállítására.*

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33
TELEFÓNSZÁM: Z. 69-08

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízművket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, beltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapítva 1780-ban
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefón: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesítő- porszívó- stb. berendezések.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prehauzka Ottokár ucca 8. (Fólemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 824-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle hutorpaszományt, pilmó- (papian) selnórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadíszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárszinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- sodjavatását és minden a szakmába vágó munkát.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Új orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra
BUDAPEST, X. KER., SZIGLIGETI UCCA 29 (RÁKOSFALVA)
TELEFÓN: J. 393—45

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelő:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI Rt
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

Nehéz idők polgármestere: Sipőcz Jenő

Irta: PAYR HUGÓ

Sipőcz Jenőt harmadszor választotta meg a főváros közgyűlése Budapest polgármesterévé. Óriási megtiszteltetés ez, amit csak fokoz az a mérhetetlen hatalom, melyet az új törvény a polgármester kezébe adott. Ám a nagy hatalom és a soha nem álmodott lehetőségek emberfeletti felelősséggel nehezednek az újra megválasztott polgármesterre, — s azért a szokásos jókívánságokon és dieshimnuszokon túl is meg kell egy percre állnunk a harmadik választás sorsdöntő aktusánál.

Mert elismerő szavakat és jókívánságokat mi is sokat találunk *Sipőcz* Jenő személyével kapcsolatosan. Mi is tudjuk, hogy az ő elvhűsége és puritánsága az elmult tíz esztendő alatt talán az egyetlen fix pont volt a várospolitikai élet sokat viharzó tengerében. És mi is kívánjuk, — a város minden polgára érdekében kívánjuk — hogy az eljövendő évek alatt jószerencse és sok siker kísérje lépteit.

Ám *Sipőcz* Jenőnek tudnia kell, hogy mindaz, amit az ő választása körül eddig mondtak, írtak vagy hangoztattak, mindaz: belül maradt a sablonokon. Ma azonban rendkívüli időket élünk s rendkívüli idők rendkívüli tetteket követelnek.

Sipőcz Jenő mindent elért, amit földi ember az életben elérhet. Rangot, pozíciót, hatalmat, politikai sikert, anyagi függetlenséget és embertársai megbecsülését. Túl van tehát mindenen, amit egyéni érdeknek vagy személyi tekinteteknek neveznek. Bizonyára túl van a hizelgéseken is és nem veszi rossznéven, ha komoly órában komoly szóval fordulunk hozzá.

*

Budapest népe a válságok óráját éli. Magángazdaságban, iparban, kereskedelemben és közhivatali adminisztrációban egyaránt elérkezett a krízis ideje. Háború van, vérre, pénzre, életre menő háború, ahol egy láthatatlan ellenség az emberek tízezreit falja fel, mohón, kegyetlenül, gyilkosan, — megszenvedett lelkekre és elomló vagyonokra éhesen. És ami a legnagyobb baj: a kétségbeesést csak a reménytelenség válthatja fel. Mert mindenki érzi, hogy így nem megy tovább, de senki sem látja a kivezető utat. A beruházások a közületeket viszik csődbe, — a beruházások elmaradása az egyéneket kergeti éhhalálba.

Nem öröm ilyenkor Budapest polgármesterének lenni. A felelősség súlya rettenetes teher. Teher, amely alatt le kell roskadnia annak, aki átérzi és átéli az idők komolyságát. Sehol egy vigasztaló szó, sehol egy biztató jel. És senki, akire támaszkodni lehetne. Mert a városházi politika csak taktikára van felépítve. És mindig akadnak olyanok, akik a taktika kedvéért elejtenek elvet, embert és barátot egyaránt.

A tragikum fenségességéig kell emelkednie *Sipőcz* Jenő vergődésének, — ha átérzi helyzetét. Mi hisszük, hogy átérzi. Ez szomorú ugyan az egyénre, — álmatlan éjszakák, lelki vívódások, — de egyetlen reménysége a tömegnek. Mert megváltás csak ott van, ahol van valaki, aki hajlandó önmagát feláldozni. És Budapest népe azt várja az új polgármestertől, hogy áldozza fel önmagát.

Ez az egy segíthet még rajtunk. Ha *Sipőcz* Jenő áldozatul dobja önmagát. Ha feláldozza a multját és jövőjét, lelki nyugalmát és egyéni érzéseit. Ha lemond a pihenésről, az éjszakai alvásról, az élet apró örömeiről, — ha odadobja az eszmének szent áldozatul a lelkét, a vérét, testének egészségét, idegeinek minden érzését.

Sorsdöntő percekben népek és nemzetek életét csak nagy elhatározások menthetik meg. Ilyen nagy elhatározásokra kérjük, — esdve kérjük — *Sipőcz* Jenőt. Kérjük, hogy vigyen életet és mozgást a városházi politika és adminisztráció gépezetébe. Kérjük, hogy kemény kézzel és sokágú korbáccsal vezesse, űzze, irányítsa Budapest sorsát.

Mert nem lehet többé folyni hagyni, skatulyázni és ügyosztályok szerint rendszerbe rakni a rohanó eseményeket. Új utakat kell vágni, nehéz, áldozatos utakat, és vezetni kell a népet, a főváros népét, ha kell ököllel, ha kell jó szóval és mindig hittel, energiával és bizakodással, hogy átplántálja és átöntse a tömegekbe a megváltásba és a jobb sorsba vetett hitet.

Hisz annyi eszköze és annyi hatalma van ehhez a polgármesternek. Hacsak a közigazgatást javítja meg és a bürokrácia szekatúráitól mentesíti a közönséget, — máris sokat csinált. De persze, akkor nem szabad tovább tűrnie azt, hogy immár közel háromnegyed esztendeje poshad a tisztújítás miatt a hivatalokban minden élet. Elvégre két hónap ment el a választások óta. Két hiábavaló, elvesztegetett hónap akkor, amikor minden pere drága! — és még az alpolgármesteri állások betöltésénél sem tartunk. Hol van még a tisztújítás vége? És mennyi minden tennivalót mulasztunk el addig! Miért nem lehet a tisztviselők választását meggyorsítani? Ugyan mi baj származna abból, ha a közgyűlést és a tanácsot ehhez a rendkívüli munkához nem hetenkint, — hanem két hétig naponkint hívnák össze? Kinek ártana az, ha ezt a külön munkát éjjel-nappal csinálnák a bizottsági tag urak, akik annyi sok szépet és jót, anynyi fáradhatatlan iparkodást ígértek választóiknak.

Azután: bent a hivatalokban, — mennyi munka vár a tisztviselőkarra. Hogy mást ne mondjunk, — sokszáz szabályrendeletet kell újra megalkotni. Miért ninesenek még ezek készen? Miért dermedt meg az élet minden hivatalban? Miért nem indítják meg a mótort? Csak az kell, hogy a polgármester, a nehéz idők polgármestere félre tegyen baráti és párttekinteteket és kemény energiával kergesse, dolgoztassa, pihenő nélkül hajtsa és foglalkoztassa a törvényhatóságot és tisztviselőit egyaránt.

Lehet, hogy ezért pártok és vezérek megharagszanak reá, — de a főváros népe áldani fogja érte. Mert a munka mozgást jelent, a mozgás pedig életet, hitet, feltámadást.

A válságok órájában ezt várja Budapest az újraválasztott polgármestertől, a minden idők legnehezebb feladatai elé állított *Sipőcz* Jenőtől.

Döntő értekezlet Bud János miniszternél a dunai hidak sürgős megépítéséről

Egyidőben kezdik meg a Boráros téri és az Óbudai híd munkálatait — Elvi megegyezés az állam és a főváros között — Ujból aktuálisak a halálsorompók — Megindítják a közmunkákat

Néhány nappal ezelőtt érkezett meg a városházára *Seitovszky* Béla belügyminiszternek a költségvetéssel kapcsolatos leirata, amely a községpolitikai életben osztatlan megvitatásra adott alkalmat. A közgyűlési pártok természetesen a maguk szemszögéből pertraktálják a belügyminiszter kritikáját, amelynek helyes mérlegeléséről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A belügyminiszter leirata majdnem minden területén érintette a főváros működését. Magától értetődik, hogy *az abban foglaltakkal a törvényhatóságnak is foglalkozni kell* és ebben a vonatkozásban lesz mód és alkalom arra, hogy

a belügyminiszter kritikája a plénum elé kerüljön.

Sok megszívlelendő igazságot látok a kormányhatóság leiratában, elsősorban azokat az észrevételeket, amelyek *a túlzottan magas fizetésekre és jövedelmekre vonatkoznak.*

— Ami a költségvetés módosítását illeti, erre nézve a törvényhatósági tanács útján a közgyűlés lesz illetékes és én hiszem, hogy megtaláljuk azt az áthidalást, amelynek révén

a költségelőirányzat lényeges eltolódások nélkül

eleget tehet a belügyminiszter kívánságának.

Érdeklődtünk a *tisztújítás* menetéről.

— Egyelőre nincs más teendő, — mondotta *Kozma* Jenő — mint *a restauráció gyors végrehajtása.* Amíg mindenki nincs a helyén, addig a megérlelt tervek keresztülviteléről nem lehet szó, mert

odaadó munkásságot olyan tisztviselőtől nem várhatunk, akinek minden idegszála és gondolata a saját sorsán való töprengésben merül ki.

Március 4-én kerül sor az *alpolgármesterek* megválasztására és ez megnyitja a tisztviselőválasztások sorozatát, mert ezt követőleg *a törvényhatósági tanács az ügyosztályvezető tanácsnokok összeállításáról is dönt.* A főjegyzők és tanácsjegyzők választása, majd a kinevezettek kategóriájának kiválasztása után teljes mértékben rendelkezésre áll az adminisztráció és akkor már a szakbizottságok, a polgármester, a tanács és a közgyűlés feladata, hogy az előkészített ügyek lebonyolítására a megfelelő intézkedéseket megtegyék.

Az *új dunai hidak* építésének ügye ismét az aktualitások előterébe került. A tárgyalások megkezdődtek és a hivatalos tényezők kijelentései szerint *minden remény meg van a megoldás keresztülviteléhez. Kozma* Jenő erről a következő nagyérdekességű információt mondotta nekünk:

— A dunai hidak megvalósításának ügye gyors ütemben halad a kedvező és biztos sikert ígérő megoldás irányába. Úgy látom, hogy

ennél nagyarányúbb közmunka nem volt Magyarországon a közelmult időkben.

Nemcsak azért, mert a munkálatok értéke *55—60 millió pengőre rúg,* hanem azért is, mert *4—5 esztendőig* nyujt hatalmas méretű foglalkoztatást úgy a gyáriparnak, mint a munkásságnak. Tudni kell azt is, hogy *a hidak építésével együtt jár a földmunkák előzetes elvégzése,* ami lehetővé teszi, hogy a szakmunkásokon kívül a földmunkások tömegei is munkaalkalmakhoz jussanak. A Közmunkák Tanácsa a Boráros téri híd körzetében *már folytatja a feltöltéseket* és az ezirányú tevékenységet Óbudán is rövidesen megindítják.

— Legnagyobb súlya van annak az elhatározásnak, hogy

az illetékes szervek egyidőben akarják az óbudai és Boráros téri hidak építését elkezdeni.

A kivitel sürgősségével teljesen tisztában vannak minden helyen és ezért *döntő fontosságú lesz az az értekezlet,* amely

szerdán veszi kezdetét Bud János kereskedelmi miniszternél,

ahová természetesen meghívást nyertek a főváros képviselői is. Információim szerint *a konkrét javaslatok még nem forrottak ki teljesen,* de az elvi megállapodásnak nincs akadálya abban az értelemben, hogy

a két impozáns híd építkezését a kora tavaszi hónapokban elkezdik.

Meggyőződésem, hogy ezzel a lépéssel nagy eredményt érünk el a munkanélküliség enyhítése terén, amit követni fog úgy az állam, mint a főváros részé-

ről a *közmunkák további elrendelése és gyors keresztülvitele.*

— A főváros szempontjából halaszthatatlan feladat

az Erzsébet sugárút megépítése,

amelynek előkészítésével kormánykörökben is foglalkoznak és siettetik e városrendezési elgondolás valóraváltását. A főváros és a Közmunkatanács tervei erre nézve teljesen készen állanak és én hiszem, hogy *rövidesen itt is alkalom nyílik az építőipar nagyarányú foglalkoztatására.* Vannak számítások, amelyek szerint

aránylag nem túlnagy megterheléssel megvalósítható az Erzsébetváros belső részének teljes átrendezése,

ami nemcsak a munkaalkalmak, hanem Budapest szépségeinek emelése szempontjából is beláthatatlan fontosságú.

— Éveken át folytatott sűrű tanácskozások után *még ma sincs komoly elhatározás a halálsorompók megszüntetésére.* Annyi terv és elgondolás között elveszett a lényeg, pedig ennek a problémának újból való napirendrehozásával feltétlenül találnánk kibontakozást. A törvényhatósági tanács egyik első ülésén

feltétlenül sürgetni fogom a halálsorompók problémájának eredményes megoldását,

Úgy tapasztaltam, hogy az államvasutak részéről megnyilvánul a hajlandóság a ceglédi vonalvezetés módosítására és mert úgy a kereskedelmi minisztérium, mint a főváros is megegyeztek a már tarthatatlan helyzet likvidálásában: *komoly akarás esetén az eredmény nem is fog elmaradni.*

Elmondotta még *Kozma* Jenő azt is, hogy a *Fürdőváros-tervpályázat nagy sikere* mutatja azt az általános érdeklődést, ami e gyönyörű gondolat felé irányul. Olyan hatalmas érdekek fűződnek ehhez a gigantikus tervhez, amelyet alig lehet felbecsülni. Ha most minden tényező összefog, hogy keresztülsegítse a Fürdőváros gondolatát az elindulás nehézségein, akkor *Budapest világhírű fürdői megkapják a jelentőségükhöz valóban méltó keretet.*

Olcsó telkeket juttat a főváros a Csömöri úton a Tisztviselők Házépítő Szövetkezetének

Hétfőn helyszíni szemlén vizsgálták meg a kijelölt területet

Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy az a házépítőszövetkezet, amely a *Thököly út* folytatásában levő *Csömöri úton*, fővárosi, közművekkel ellátott területen családi házakat akart létesíteni, különböző okokból kénytelen volt eltekinteni az akciótól. Ez a sikertelenség azonban nem akadályozta meg végleg a nagy érdeklődéssel üdvözölt akciót és most új mozgalom indult meg, amely komoly eredménnyel kecsegtet.

Az új tömörülés, amelyhez eddig mintegy 300-an csatlakoztak fővárosi tisztviselők, ugyancsak

kettő-három-négyszobás, földszinti családi-házakat kíván építeni,

úgy, hogy két-két ház közös kertet kapna. A tervezők számítása szerint egy kétszobás lakás elnyeréséhez *2000 pengő saját tőke kell*, a többi pénzt a *Lakásépítő Állandó Bizotság*, a LÁB kölcsönéből fedezik, lakbérfedezetre, előnyösebb kamatfeltételek mellett.

Az akció már olyan komoly stádiumba ért, hogy hétfőn tartották meg a hatósági szemlét a Csömöri úton, amelyen a VII. ker. elöljáróság részéről *Hamvassy* István dr. elöljáró volt jelen, a FANSZ-t pedig *Wurmb* Elemér elnök képviselte.

Az akció kilátásai iránt kérdést intéztünk *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnokhoz, aki a *Fővárosi Hirlap* tudósítója előtt kijelentette, hogy

a főváros vezetősége nagy jóindulattal kezeli az akciót

és a lehetőségek szerint olcsó áron bocsátja a telkeket a házépítő tömörülés rendelkezésére.

Kerületekre csoportosítva kapják a vállalkozók a patkányirtási megbízást

Március 4-i határidővel versenytárgyalást hirdetett a polgármester

Sipőcz Jenő polgármester a napokban adta ki azt a felhívását, amelyben a patkányirtószerek gyártásával vagy ilyen munkák végrehajtásával foglalkozó vállalatokat *március 4-i* határidővel ajánlattételre szólítja fel. Ebben a felhívásban azonban hangsúlyozza a polgármester azt is, hogy *a végrehajtott munkálatok költsége nem a fővárost, hanem az egyes ingatlan- és telektulajdonosokat fogja terhelni*, amennyiben a főváros ilyen megbízást ki is ad egy vagy több vállalkozónak.

A korábban kiadott hatósági intézkedésekből és a most megjelent polgármesteri ajánlati felhívásból arra lehet következtetni, hogy a tavalyról elmaradt és már szinte az unalomig sokat emlegetett patkányirtás március közepe táján tényleg megtörténik. A valóságban azonban nem így áll a dolog, mert olyan bonyodalmak vannak a háttérben, amelyek legalább egyelőre, igen *labilissá teszik a miniszteri rendelettel kötelezett irtási művelet végrehajtását.* A vállalkozók ugyanis nem értik,

hogyan adhat a főváros megbízást egy olyan munka elvégzésére, amelyért az ellenértéket nem a főváros, hanem mások fizetik,

nem tudják azt sem, hogy a munkálatok költségeit a főváros hajtatja-e be, vagy a vállalkozóknak kell minden esetben inkasszálni? Amennyiben pedig így áll a dolog, miért van szükség hatósági versenytárgyalásra és hatósági engedélyre, miután a felhívásban határozottan az foglaltatik, hogy csak irtószerek gyártásával és forgalombahozásával vagy irtási munkálatok végrehajtásával üzletszerűen foglalkozó, tehát hatósági engedéllyel rendelkező vállalkozók jelentkezhetnek.

Úgy tűnik fel tehát, hogy ez az ajánlattételi felhívás valami furcsa „fából vaskarika". A *Fővárosi Hirlap* tudósítója jól értesült forrásból egyébként megtudta azt is, hogy *a közegészségi és köztisztasági ügyosztály mellé rendelt szakbizottságban e kérdés felett meglehetősen éles nézeteltérés nyilvánult meg* és csak a bizottság egy részének kívánságát honorálta a polgármester akkor, amikor ezt a felhívást kibocsátotta.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

beavatott helyen

érdeklődött a budapesti patkányirtó háború bonyodalmai és a kibontakozás lehetőségei iránt, mire a következő választ kaptuk:

— Az a körülmény, hogy a polgármester ajánlati felhívást bocsátott ki, *még nem jelenti, hogy a patkányirtást tényleg egy vagy több vállalkozó hajtja végre*, sőt nem is valószínű, mert ha alaposabban megfontoljuk a kérdést, be kell látni, hogy *ennek a megoldásnak szinte áthidalhatatlan nehézségei vannak.* Arról, hogy egy vállalkozó végzi el a patkányirtást, szinte beszélni is alig lehet. Az eredményes pusztító hadjáratnak ugyanis alapfeltétele az, hogy

a székesfőváros egész területén, sőt a környező városokban is adott jelre szinte ugyanabban a percben, de legalább is ugyanabban az órában kezdjék meg az irtási munkát

és ugyanabban az időben egyszerre fejezzék is be. 26.000 objektumról van szó a főváros területén, elképzelhetetlennek látszik tehát, hogy akadjon vállalkozó, aki ezt a munkát az említett módon el tudja végeztetni, mert ez olyan hatalmas személyzetet kívánna, amivel egyetlen vállalat sem rendelkezik, sőt ilyenről gondoskodni sem tud. Szó lehet ugyan arról, hogy

kerületenként más és más vállalkozó kapja meg a megbízást,

de ebben az esetben is legalább 3—4000 alkalmazottal kell dolgoznia egy-egy vállalkozónak. Más kérdés az is, hogy a vállalkozó honnan szerzi ezeket a munkásokat? Ennyi szakmunkás természetesen nincs. Tehát egészen biztosan alkalmi munkásokat fognak felvenni, valószínű ilyent is a legolcsóbbak közül már most *kérdés, hogy a háztulajdonosok és a lakók milyen szívesen engednek be a késő esti vagy az éjjeli órákban az udvarokba, pincékbe, padlásokra, megbízhatatlan, idegen embereket.* Nem ismerjük a rendőrség felfogását sem ebben a kérdésben, de annyi biztosnak látszik, közbiztonsági, vagyonbiztonsági tekintetben manapság nagyon megfontolandó ez a kérdés.

— Kézenfekvőbbnek látszik az az eredeti elgondolás, hogy hatósági előírás szerint

a háztulajdonosok maguk gondoskodjanak az irtás elvégzéséről,

s a hatóság munkája csak az *ellenőrzés* maradjon. Így sokkal egyszerűbbnek látszik a dolog. Az ellenőrzésnek többféle módja lehet. Az egyik az, hogy minden ház- és telektulajdonosnak *hivatalos irással* kell majd igazolnia, hogy a hatóság által kijelölt helyeken az előírt méregmennyiséget átvette és hatósági emberek ellenőrzik azután, hogy a méreg elhelyezése tényleg megtörtént-e. Egyébként az az elgondolás, hogy

az irtás megkezdése előtt minden ház- és telektulajdonos egy-egy nyomtatványt kap,

amelynek egyik része a méreg átvételének és felhasználásának igazolására szolgál, másik részén pedig kérdőpontok lesznek, amelyekre válaszolni kell, hogy az irtás milyen eredménnyel végződött. Be kell számolni arról is, hogy az irtómunka előtt egyes házakban tapasztalható volt-e patkányjárás vagy sem és be kell számolni az elhullottan talált állatok mennyiségéről is.

— Meg vagyunk győződve arról, hogy a háztulajdonosok ezt a rendelkezést épolyan megnyugtatóan és pontosan fogják végrehajtani, mint ahogyan az elrendelt nagytakarításnál történt. E pillanatban még

nehéz számokban kifejezni azt az óriási tömeget, amit a budapesti lakóházak és egyéb épületek udvarairól, pincéiből és padlásairól elhordtak,

kétségtelen azonban, hogy óriási tömegű szemétről és hulladékról van szó, amelyek elszállítására a köztisztasági hivatal egymaga képtelen lett volna. Sokezer tonnányi tömegekről van szó, amelyekről biztos képet csak a patkányirtás befejezése után alkothat magának a főváros, mert az említett kérdőív egyik pontja arra is vonatkozik, hogy az egyes házakból hány fuvar, vagy milyen súlyú szemetet távolítottak el a nagytakarításkor.

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT UCCA 3.
TELEFÓN: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

MARX FERENC villamossági vállalata
Budapest, IV, Molnár ucca 47. Tel.: A. 844-20

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778
Wien 105.782, Berlin 122.214,
Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla:
a Magyar Nemzeti Banknál

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

GUTH ÉS ÁDÁM
Egészségügyi berendezők
Bádeges, vín- és villanyszerelők
VI, DESSEWFFY U. 28.
TELEFÓN: 119—91.

Egyelőre meghosszabbítja, de rövid időn belül végleges szerződést köt a főváros a bánhidai centráléval

A törvényhatósági tanács a mult év júniusában hozzájárult ahhoz, hogy az Elektromos Művek és a BESZKÁRT a *Dunántúli Villamossági Rt.* bánhidai telepéről hat hónapon keresztül ideiglenesen elektromos áramot vegyen át és hozzájárult a tanács ahhoz is, hogy *az ideiglenes energiaszolgáltatás alatt átvett áram előzetes elszámolási egységára kilowattonként 4 fillér legyen.* Az áramszolgáltatás megindult és ettől az időponttól a BESZKÁRT napi 235 ezer kilowattszükségletéből mintegy kétszázezer kilowattot a bánhidai telepről vettek át.

Az Eleketromos Művek az áramátvételt nagyobb mennyiségben még nem kezdhették meg.

Ideiglenes berendezésen keresztül, a mult év folyamán összesen 6,050.376 kilowatt bánhidai áramot használtak föl.

A nagyobb mennyiségben való áramátvétel csak akkor lesz elérhető, ha az Elektromos Művek külön állomása elkészül. Ez az állomás a külső V. kerületben az úgynevezett Kőtéren létesül 2,200.000 pengő költséggel. Az egész berendezés, a tervek szerint, szeptember elsején készen áll és akkor kezdődik meg a bánhidai telepről a rendszeres áramátvétel. A végleges szerződés megkötése későbbi feladat lesz, minthogy azonban *az ideiglenes áramátvételt a törvényhatósági tanács csak az 1930 végéig engedélyezte,* ezért újabb megállapodásra van szükség. A törvényhatósági tanács csütörtöki ülésében foglalkozik ezzel a kérdéssel és az üzemi bizottság javaslatára úgy határozott, hogy

a mult évi feltételek mellett 1931 december 31-ig meghosszabbítja az ideiglenes megállapodást.

Kimondja azonban a tanács azt is, hogy az ideiglenes áramátvételezésnek a folyó év végéig való meghosszabbítása nem jelenti azt, hogy *a végleges szerződés a székesfőváros és a Dunántúli Villamossági Rt. között az áramátvétel dolgában korábban meg ne valósulhasson.*

Értesülésünk szerint,

a végleges szerződést az év végénél jóval korábban fogja megkötni a főváros,

mihelyt az átvétel gyakorlati megoldása tekintetében *a szükséges tapasztalati adatok rendelkezésre állanak* és az egyes részletkérdések tisztázva lesznek. A tárgyalások a végleges szerződés tekintetében, — mondotta munkatársunknak *Borvendég* Ferenc tanácsnok, — rövidesen megindulnak és fokozatosan haladnak előre, amíg a kérdések egész anyagának szabályozását felölelő szerződéstervezet *teljes egészében ki nem alakul.*

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT.
sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak
Budapest,
X. ker., Gyömrői út 80
Telefón: J. 379—36 és K. 76—50
Távirat: „Schrantzék"
Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY UCCA 48
TELEFÓN: Aut. 870-26

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziósmunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállitani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhirűek!

Singer varrógép részvénytársaság

HALADÉKTALAN INTÉZKEDÉST VÁR AZ IPAROSSÁG A KÖZMUNKÁK KIADÁSA DOLGÁBAN

A hatóságok hárítsák el az építkezési előkészületek bürokratikus nehézségeit — Egyelőre a háztatarozási akció életrekeltését kell minden eszközzel siettetni

A keddi közgyűlés napirendjén a munkanélküliség problémáját vitatták meg, amelyhez az összes pártok megtették a maguk javaslatait azzal az egyértelmű követeléssel, hogy *a főváros továbbra is kövessen el minden lehetőt a munkaalkalmak fokozására.* Meg kell állapítani, hogy a főváros eddig is dicséretreméltó tevékenységet fejtett ki ebben a vonatkozásban, mert *Becsey* Antal előterjesztése és javaslata alapján, *Ripka* Ferenc főpolgármester a mult évben elintézte a kormánynál, hogy *soronkívül jóváhagyták a fővárosi közmunkaterveket.*

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke már évek óta napirenden tartja a munkanélküliség ügyét, amelyről most a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Annak ellenére, hogy a munkanélküliség bebizonyítottan egy szomorú világjelenség, kell és lehet is találni módozatokat, hogy a nálunk mutatkozó nehézségeket enyhíteni lehessen. Az elmult esztendőben némiképpen javult a helyzet, mert *az akkor megindított akciók bizonyos mértékben lecsökkentették a munkanélküliek számát,* de most módot kell találni ahhoz, hogy a multak tapasztalatainak érvényesítésével komolyabb eredmény elérésére törekedjünk. *Sipőcz* Jenő polgármester székfoglaló beszédében jelezte, hogy közmunkák céljaira 92 millió pengő áll rendelkezésre, tehát tekintélyes összeg ahhoz, hogy a közgazdasági élet vérkeringésébe éltető frisseséget vigyünk be. Végtelenül fontos, hogy ennek az összegnek a felhasználása mielőbb megtörténjen és a dolgok ne húzódjanak el annyira, hogy *ismét az év végén kerüljön sor a munkaalkalmak kiadására.* Mindenképpen helyeslem, hogy

a polgármester már négy héttel ezelőtt utasította az összes hivatalokat és intézményeket, hogy az összes munkálatokat készítsék elő és gondoskodjanak azok haladéktalan vállalatba adásáról.

Nem szabad elernyedni hagyni ezt a kérdést és minden tényezőnek megfeszített erővel azon kell munkálkodni, hogy *Budapest iparossága és munkássága mielőbb hozzájusson a kereseti lehetőségekhez.*

— A munkálatok legnagyobb része a közüzemek: az Elektromos-, Víz- és Gázművek fejlesztési munkáira esik, amelyeken túl kisebb építkezések is programban vannak. A nagyobb munkálatok sorába tartozik *a Maglódi úti szeretetotthon,* az Elektromosművek *honvéduccai bérházépítkezése,* továbbá *tatarozások és átalakítások kb. 25—30 millió értékben.* A szükséges fedezet rendelkezésre áll és így elsőrendű kötelessége a fővárosnak, hogy a munkálatokat kiadja.

— A tavasz közeledtével legfontosabb teendő a tavaly kezdeményezett *háztatarozási akció minél erőteljesebb életrekeltése.* Ebben az értelemben *Ripka* Ferenc főpolgármester a mult esztendőben részletes javaslatot is tett a hivatalos kormánytényezőknek és nagy elégtételünkre szolgált, hogy

Bethlen István gróf miniszterelnök a legnagyobb mértékben helyeselte a felsorakoztatott tervek végrehajtását.

Ha a főváros és az illetékes pénzügyi hatóságok gyorsan és jóakarattal kezelik ezt a nagyhorderejű problémát, akkor *15—20 millió értékben foglalkoztatáshoz juthat a kis- és középipar.* Nem szabad elfelejteni, hogy a nagyobbszabású építkezések szünetelnek, amelynek következtében kizárólag a kisebb terjedelmű építkezésekre, átalakításokra és tatarozásokra lehet csak szorítkozni, aminek előfeltétele, hogy

a pénzügyminisztérium adja fel eddigi rezerváltságát és mutasson bőkezűbb gesztust az adókedvezmények kiterjesztésében.

Hozzátartozik az építkezési kedv fokozásához *a lakásforgalom kötöttségének bizonyos mértékig való enyhítése,* mert enélkül a tőke nem igen fog bele nagyobb építkezésekbe. Az egész iparosság a tatarozási akció megindításától reméli nehéz helyzetének megjavulását és itt elsősorban csak a tatarozás jöhet szóba, amelyhez van kedv és van pénz is.

— *Az az érzésem, hogy gazdasági helyzetünk alakulása ez év derekára örvendetes javulást fog mutatni.* A hágai egyezmény ratifikálása valószínűleg rövidesen bekövetkezik, amellyel egyidejűleg

az állam hozzájut ahhoz a nagy beruházó kölcsönhöz, amelynek kihelyezése már most biztosítva van.

Ez az imponáló összeg kizárólag *budapesti* és *vidéki* beruházások céljaira fog szolgálni és szerintem hatalmas kihatással lesz a munkaalkalmak megnövekedésére. Biztossággal lehet számítani *az új dunai hidak megépítésére,* bár ettől függetlenül is meg lehetne kezdeni ezt a nagyjelentőségű közmunkát, miután a négy-ötévi részletek előteremtése nem látszik megoldhatatlan feladatnak Az előkészítési munkálatokat mindenesetre már most le kell folytatni, mert *tisztázni kell úgy a betterment, mint a hídvám kérdését.*

— Az építkezési mozgalom fellángolásához szükséges az is, hogy

a hatóságok hárítsák el a bürokratikus nehézségeket, amelyek ma megnehezítik az építkezések előkészítését.

A főváros műszaki ügyosztálya elismerésreméltó

módon igyekszik a gyorsítást keresztülvinni, de *képtelen mellőzni a szabályrendeletekben lefektetett szervezeti hibákat és komplikációkat*, amelyek 14—15 engedély megszerzését írják elő. A magánépítési szakbizottságnak kell ebben a vonatkozásban kezdeményezést indítani, az eljárások egyszerűsítése érdekében. Általában a hatóságoknak arra kell törekedni, hogy *az építőipart lendületbe hozzák*, mert a mai vontatottság mindenre alkalmas, csak arra nem, hogy ez a hatalmas iparág ismét megtalálja a maga kereseti forrását.

— Sajnálattal látom, hogy *a szemétégetés problémája körül megnyilvánult aktivitás az utóbbi időben ellhanyhult.* A közegészségügyi osztály pedig türelmetlenül várja az általa javasolt kísérleti szemétégetőtelep létesítését, amelyre a költségvetések előírásai szerint most 324.000 pengő áll rendelkezésre. Lehetetlenség fenntartani a pestszentlőrinci telepet, egyrészt mert ott teljesen betelt az elhelyezési lehetőség, másrészt, mert a telep maga elavult és amellett *a közegészségügyre is nagyon ártalmas.* Tökéletesen igaza van Pestvármegye vezetőségének, amely energikus akcióra készül a szentlőrinci baktériumtelep megsemmisítésére. A fővárosnál is érzik a helyzet tarthatatlanságát és ezért akarják a kisérleti telep megvalósítását, mert mindaddig, amíg a speciális budapesti szemét elhamvasztása megvizsgálva nincs: *nem lehet dönteni a szemétégetés mikénti berendezéséről.*

Az ügyosztály pályázatot is írt ki és így az építkezést a rendelkezésre álló összeg erejéig meg is lehetne nyomban indítani.

Igaz ugyan, hogy *az összes ajánlatok a kontemplált összeg kétszeresére rúgnak*, azonban a szóbajöhető gyárak bizonyára készséggel adnának *hitelt* a hiányzó összegre. Sürgős intézkedésre van szükség és kétségtelen, hogy *ezt a munkaalkalmat is be lehetne sorozni a polgármester által felsorolt programba.* Érdeke a fővárosnak, hogy erre a rendszerre mielőbb áttérjen, mert az egészségügyi szempontoktól eltekintve,

lényeges megtakarítások érhetők el a költséges fuvarozási távolság kikapcsolása révén.

Alkalmas belső pontokon telepeket kell létesíteni, amelyek nagyszerűen feldolgoznák a rendelkezésre álló hulladékos anyagot. Londonban láttam a belső város házsorai között egy ilyen szemétégetőt: *Világosság és Erő* felírással, aminek az a magyarázata, hogy *az elégetett szemétből egyrészt áramot termelnek, másrészt községi fürdőket fűtenek.* Budapesten is hasznos lenne, ha a szemétégetés kérdését véglegesen rendeznék, mert abból csak előnyök származnának a közre.

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy az OTI rendelkezésre álló tartalékainak felhasználásával meg lehet valósítani az *óhegyi Horthy Miklós lakótelepet.* Nincs szükség bankcsoport igénybevételére, hanem az OTI legyen finanszirozója az ottani építtetőknek és mert a fedezet az ingatlanok révén tökéletes biztonságot nyujt, a Társadalombiztosító kamatoztathatja a pénzét, amelynek révén viszont lehetőség nyílik a nagyarányú építkezések lefolytatására. Ezzel az akcióval ez a hatalmas szervezet nagy szolgálatot tenne az építőiparnak is.

Oda csatlakoztak a frontharcosok, ahol támogatást, megértést találtak, azonfelül pedig szívesen látják őket

Vitéz Barczy-Barczen Gábor nagyhatásu beszéde az Egységes Községi Polgári Párt hétfőesti vacsoráján

A hétfő esti pártértekezletet — amelyről külön cikkben tudósítunk — az *Egységes Községi Polgári Párt* szokásos vacsorája követte, amelyen jelen voltak: *Dési* Géza, *Usetty* Béla, *Fejér* Ottó országgyűlési képviselők, *Bódy* Tivadar, *Gaár* Vilmos, *Glücksthal* Samu felsőházi tagok, vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Barla-Szabó* József, *Bánó* Dezső, *Bárczy* István, *Becsey* Antal, *Bezegh-Huszágh* Miklós, *Bohn* József, *Csilléry* Béla, *Dorner* Gyula, *Éber* Antal, *Gerlóczy* Endre, *Glück* Frigyes, *Harrer* Ferenc, *Hatolkay* Kázmér, *Héder* Lajos, *Krivoss* Árpád, *Lédermann* Mór, *Martin* János, *Máté* István, vitéz *árvátfalvi Nagy* István, *Németh* Béla, *Oszoly* Kálmán, *Padányi* Andor, *Payr* Hugó, *Papp* József, vitéz *Perley* Lajos, *Petracsek* Lajos, *Petzrik* Jenő, *Pompéry* Elemér, *Scheuer* Róbert, *Szlávik* Ferenc törvényhatósági bizottsági tagok, *Morvay* Zsigmond, *Erőssy* Sádor ny. főispánok, *Tattay* István tábornok, *Némethy* Béla, *Szendy* Károly tanácsnokok, *Kollmann* Dezső, *Bakonyi* János, ujlaki *Müller* Pál, *Wossala* Sándor, *Szinte* László műszaki főtanácsosok, *Vigyázó* Géza főjegyző, *Salamon* Géza, báró *Babarczy* István, *Abonyi* Tibor, *Petrik* Béla tanácsjegyzők, *Kállay* Albert, *Körmendy* Jenő autobuszüzemi igazgató, *Bernauer* István, az autobuszüzem üzemfőnöke, *Dárday* Ede, *Bartha* Károly, *Csorna* Kálmán árvaszéki ülnök, *Szécsi* Ernő dr. h. tisztifőorvos, *Tárkány* Jenő, *Grosch* Károly dr., *Kerekes* Ödön dr. egészségügyi főtanácsos, *Bartha* Károly, *Hubert* Vilmos, *Faber* Fülöp, bibithi *Horváth* János, *Horváth* Károly, *Orova* Zsigmond, *Nagy* Gyula ny. min. tan., *Békeffy* Elemér, *Halász* János dr. BART igazgatók és még sokan mások.

A vacsorán *Kozma* Jenő üdvözölte az egybegyült illusztris társaságot és arra kérte a párttagokat, hogy régi hűséggel, lelkesedéssel, kitartással és a főváros iránti szeretettel működjenek közre a köz érdekében, mert úgy mint a multban, a jövőben is csak így lehet eredményeket elérni.

Utána *vitéz Barczy-Barczen Gábor*, az *Egyesült Nemzeti Párt* elnöke, a következőket mondotta:

— *Nem azért jöttünk, hogy a hatalomhoz csatlakozzunk, hanem azért, hogy munkateret nyerjünk azok érdekében, akik a harctereken életüket áldozták és kockáztatták valamennyiünkért.* Nem véletlen, hogy a mi utunk az *Egységes Községi Polgári Párthoz* vezetett, mert nagyon jól tudjuk, hogy mi, a polgári egység gondolatának falain belül valósíthatjuk meg azokat az eszméket, amelyek bennünket eltöltenek. *Az a tudat vezetett ide, hogy itt megtaláljuk azt a támogatást, amely enyhíteni kívánja a fájdalmakat, orvosolni a bajokat, vigasztalni a csüggedőket, azokat, akik a mi táborunkban, a frontharcosok táborában vannak. Kozma* Jenő volt az, aki jónéven vette, hogy a városházán jelentkezett egy kis csoport, mint a társadalom lelkiismeretének figyelmeztetője azok számára, akik mindent feláldoztak a hazáért. Tudjuk, hogy a párt tagjai és vezére szeretettel viselkednek a mi eszméink iránt és kérjük, hogy segítő baráti kezüket nyujtsák azok felé, akik a társadalom megvédéséért és a nemzet érdekeiért mindent megtettek és megtesznek a jövőben is.

Vitéz Barczy-Barczen Gábor nagy tetszéssel fogadott felszólalása után *Dési* Géza orszgy. képviselő nagyhatású beszédében azt hangoztatta, hogy ez a párt nem alkalmi egyesülés, nem öncél, hanem keret és ideális eszköz arra, hogy nagy nemzeti kultúránk és erkölcsi szellemi téren minél nagyobb eredményeket érjünk el.

— Mi — mondotta — a polgári egység alapján állunk, amely a békés megújhodásnak egyedül életképes formája. *Nálunk a polgári egység gondolata nem frázis, hanem tettekben megnyilvánuló erő, amellyel minden arra érdemes fiát segíteni kívánjuk ennek a hazának, minden válogatás és különbség nélkül.*

Dési Gézát lelkesen megtapsolta a pártvacsora közönsége, majd *Becsey* Antal, a párt társelnöke, beszédében mindenekelőtt a polgármestert aposztrofálta, aki ma este jelent meg először a párt helyiségében és hangoztatta, hogy ez a *párt a polgármesternek minden jószándékú törekvéseit támogatni fogja.* Ezután nagy érdeklődés mellett arról beszélt *Becsey* Antal, hogy mai súlyos időkben szükség van ugyan tartózkodásra, óvatosságra, bizonyos passzivitásra, de *nem szabad túlzásba vinni az óvatosságot és a takarékosságot, hanem a sok negatívum helyett, amit mostanában minden téren hallunk, pozitívumokra is szükség van.* Alkotások kellenek; dolgozni, alkotni kell, mert csak így tudjuk áthidalni a mostani válságos időket egy jobb jövendő felé. *Az optimizmust hirdette a már-már túltengő pesszimizmussal szemben. Örökös habozás helyett meg kell találni az új viszonyok, új adottságok között azokat az új utakat, új lehetőségeket, új ösvényeket, amelyekből a magyar élet fáját friss vérkeringéssel erősíteni, táplálni lehet.*

Utána még több felszólalás hangzott el a vacsorán, amely a legkitűnőbb hangulatban *Kozma* Jenő éltetésével ért véget.

Idegenforgalmi propagandát Ausztriában!

Bécsújhely, február 24.

Ausztriai előadó körutam első állomása. Micsoda változás!

E város, hol valaha *Zrinyi* Pétert és *Frangepán* Ferencet kísérték a vesztőhelyre; amelynek börtönéből a nagy *Rákóczi* csak a jószívű *Lehmann* százados segélyével szabadult meg a biztos lefejeztetéstől; amelynek híres katonai akadémiája még alig egy évtizede a *Gesammtmonarchie* legfőbb centruma volt, ma lelkesedik azon, hogy lelkesedhetik egy magyar előadó német előadásának — Törökországról. Szinte aggódva jöttem ide én a „reakciós"-nak híresztelt Magyarország fia, nem lesz-e előadásomon tüntetés pro és contra Heimwehr és a Schutzbund hívei közt — és találtam figyelmes hallgatóságot, amely előadás előtt Heller csokoládét szopogat és amerikai mogyorót ropogtat.

A *Heimwehr* keresztényszocialista, a *Schutzbund* pedig szociáldemokrata gárda. Hát nincsenek-e ezek egymással halálos ellenségeskedésben? Hát vajjon mikor pár éve itt tartották ugyanazon időben és helyen fegyveres felvonulásukat, egymásnak estek-e, verekedtek-e? Dehogy. Átkiabáltak egymáshoz s egyes jó zaftos kitételre kölcsönösen jókat röhögtek. Utána kiki elment a maga megszokott kocsmájába, vagy szőlősgazdájához *auf'n Heurign.* Dehogy is töreti be egy is a fejét a politikáért. A nagy garral beígért tüntetések a savó és Dünnbier szenvedelmességének keretéig terjednek.

Kedélyesek s igazuk van. S ezért szeretetreméltóak.

Amióta összedőlt a monarchia, *nyoma sincs itt az osztrák imperialista fennhéjázásnak.* Nem is volt ebben hibás a nép soha, csak úszott az áramlattal, mely a magyarban csak rebellist látott. Ma a jó fürdővendéget látják, aki jó szóért, szíves kiszolgálásért (mert ez van) bőkezűen fizet. A vendéglősné odatelepszik az asztalodhoz, az ura meg elkoccintgat veled „ein viertel Gumpoldskirchner"-rel.

Az emberek udvariasak, kedélyesek, előzékenyek. A pékkisasszony a félkiló kenyérvásárlásodat oly barátságos „Danke sehr, auf Wiedersehen"-nel köszöni meg, hogy azon kezdesz gondolkozni, honnan ismered már régebbről.

Miként a magánérintkezésben, úgy a hivatalos szobában is *az udvarias hang* uralkodik, főleg magyarokkal szemben. Nem rossz intézmény a régi osztrák bürokrácia! S ma már előttünk is megszűnt minden egykori ellenszenvesség.

Amikor pedig előadásom során *Kutahiát* ismertettem s megemlítettem, hogy a 48-as idők után ott talált menedéket az a *Kossuth Lajos, aki elsőnek vívta ki 1848 márciusában Bécsben az osztrák nép politikai szabadságát és alkotmányát,* a meglepetés moraja futott végig a hallgatóságon. Ezt nem is tudták.

Nagyon tetszettek az ázsiai hegyvidékekről készített színes diapozitívjaim. Az osztrák ember szereti a hegyeket, szeret vasárnap kirándulni, gyalogolni, jodlerezni. Fölveszi kilós súlyú, szöges gojzerbakancsait, rövid térdnadrágot húz, fejére fácántollas csücskös zöld kalapot tesz s nagy hegymászó botjával vígan sétál könnyű terepen valamely harmadik helységbeli — kocsma felé. Hisz minden turistáskodás a *Puntigamer Bier* mellett végződik.

S azt osztráknak ezt a vándorszellemét kellene nekünk, magyaroknak, budapestieknek fokozottan kihasználnunk. Tömegesen alkalmazott szép színes plakátokkal, hirdetésekkel, utazási irodákkal és főleg mérsékelt áru jegyek forgalombahozatalával kellene őket tömegesen hozzánk csalogatnunk *Sopron* vidékére, a *Balaton* mellé, az *Alföldre* s főleg *Budapestre.*

Szívesen jönnének, mert hisz nálunk mást látnak, mint otthon s az élet nálunk általában valamivel olcsóbb is.

Itt lenne fontos szerepe *a fővárosi idegenforgalmi hivatalnak,* az Ibusznak s a Balatoni Szövetségnek.

Vitéz Horváth Béla dr.
tanácsjegyző.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri automobilgyárában
készülnek a legujabb típusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS TELEFON: J. 379—14, A. 893—71 ASZTALOSMESTERNÉL
JÉGSZEKRÉNYEK MINDEN MÉRETBEN KAPHATÓK. FŐVÁROSI TISZTVISELŐKNEK MÉRSÉKELT ÁRAK, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa ucca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis ucca 9

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Harminchat havi részletfizetés formájában veszik igénybe az Elektromos Műveknek felajánlott 17 milliós árúhitelt

Hozzájárult a belügyminiszter a tranzakció lebonyolításához
Megszüntetik az elavult áramfejlesztőket

A kelenföldi elektromos centrálé beruházásainak befejezéséhez tudvalevőleg *17 millió pengő szükséges*, ez az összeg azonban a székesfővárosnak egyelőre nem áll rendelkezésére. Az érdekelt nagyvállalatok tudomást szereztek erről a helyzetről és néhány hónappal ezelőtt ajánlatot tettek a fővárosnak oly értelemben, hogy *a szükséges összeget árúhitel formájában rendelkezésére bocsájtják a fővárosnak.* Ennek az áruhitelnek az igénybevételéhez az önkormányzat különböző szervei egymásután hozzájárultak és hétfőn délelőtt érkezett leiratában *hozzájárult a tranzakció lebonyolításához a belügyminiszter is.*

Scitovszky Béla belügyminiszter közölte a székesfőváros polgármesterével, hogy a 17 millió pengő áruhitel igénybevételéhez hozzájárul, abban a feltevésben, hogy

ezzel nemcsak a munkanélküliséget fogja a főváros eredményesen enyhíteni, hanem lehetővé teszi a székesfőváros energiagazdálkodásának racionalizálását is,

ami a régi és drágán termelő kisebb centrálok leállításával elérhetővé válik. A leiratban a miniszter annak a reményének is kifejezést ad, hogy a kőtéri transzformáló állomás, amely a bánhidai centrálé áramának átvételéhez szükséges, hamarosan felépül és azt az óhaját is nyilvánítja, hogy *a székesfőváros és a Dunántúli Elektromos Rt. között a végleges szerződés mihamarabb létrejön.*

A miniszteri jóváhagyás ellenére a főváros — értesülésünk szerint — mégsem fogja a hitelnek ezt a formáját igénybe venni, mert bizonyos aggodalmak merültek fel, hogy a kölcsönnek ilyen formája ellen

nem emel-e kifogást az a bankérdekeltség, amelytől a főváros a korábbi külföldi kölcsönt felvette.

A megállapodás ugyanis a kölcsön felvételekor a bankok és a főváros között úgy szól, hogy *a főváros újabb kölcsönt mindaddig ligénybe nem vesz, amíg felveszi a nagy beruházó-kölcsönt és ebből kifizeti a nyolcmillió dolláros függőkölcsönt.* A kérdésnek ez a része ugyan még nincsen tisztázva, de valószínű hogy nem is kerül a sor ilyenirányú tárgyalásokra, mert áruhitel helyett a főváros az ajánlkozó gyáraktól előnyös fizetési feltételeket fog igénybevenni. *Borvendég* Ferenc tanácsnok a székesfőváros közgyűlésétől kapott felhatalmazás szerint a vállalkozókkal már letárgyalta a kötendő megállapodások részletes feltételeit és a tiszti ügyészséggel elkészíttette annak a kötelvélnek is a tervezetét, amelynek alapján a vállalatok a munkákat megkapják. A kötleveleket kiállító gyárak az abban felsorolt munkálatokat illetően *két évig maradnak kötelezettségben,* amely azonnal hatályba lép, amint az egyes vállalatok az Elektromosművektől a szabályszerűen lefolytatott vállalatbaadási eljárás eredményeként a megrendelést megkapják. Az a körülmény ugyanis, hogy az egyes gyárak az említett kötlevélben bizonyos ajánlatot tettek a fővárosnak a hitelezés formája tekintetében, nem jelenti azt, hogy *a munkálatokat nyilvános versenytárgyalás mellőzésével adják ki.*

Alkalmunk volt a gyárak azonos szövegű kötlevelébe bepillantani és abból

a következő részleteket

emeljük ki:

A vállalatok kötelezik magukat, hogy *két éven belül minden szükséges gépet és berendezést azon az áron szállítanak a fővárosnak, amely e téren a verseny útján kialakul,* s ez az ár a kereskedelmi forgalomban készpénzben történő fizetés mellett kialakult árnál magasabb nem lehet. A megrendelt építkezések egységára nem lehet magasabb annál, amit a főváros ugyanilyen munkákért a legutóbb fizetettt. A szállított gépek, tárgyak, létesítmények stb. ellenértékét

a fővárosnak 36 havi egyenlő részletben kamatmentesen kell megfizetni.

A kötlevél még bizonyos sablónos megállapodásokat tartalmaz arra az esetre, ha a főváros a részletfizetési kikötéseket nem tartaná be, vagy késedelmet tanusítana.

Vigyázni kell, hogy megelőzzük a szocialista forradalmat

Sipőcz Jenő polgármester látogatása a Községi Polgári Pártban

A PÁRTÉRTEKEZLET A KEDDI KÖZGYŰLÉS NAPIRENDJÉVEL FOGLALKOZOTT ÉS MEGÁLLAPÍTOTTA, HOGY A MUNKANÉLKÜLISÉG PROBLÉMÁJÁNAK MEGOLDÁSÁT MÁR RÉGEN SZORGALMAZZA ÉS NAPIRENDEN TARTJA

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a keddi rendkívüli közgyűlés napirendjével foglalkozott. *Kozma* Jenő rámutatott arra, hogy *a szociáldemokratáknak a munkanélküliség ügyében beadott indítványa olyan kérdéseket visz a közgyűlés elé, amelyekben a párt, mint kezdeményező, már a multban fellépett.* Az Erzsébet sugárút ügye, továbbá a Boráros téri és az óbudai híd építése megindításának lehetőségével minden szocialista beavatkozás nélkül, a kormánypárt kezdeményezésére, a kormány állandóan foglalkozik. Ami a speciális szocialista kívánságokat illeti, például *a munkanélküli segély,* a házbérmoratóriumok, a munkanélküliség esetére való biztosítás stb. mind olyan kérdések, amelyek *veszélyeztetik a pénzügyi egyensúlyt* és a polgárságra újabb elviselhetetlen terheket rónának.

A pártértekezlet folyamán megérkezett *Sipőcz* Jenő polgármester, akit az értekezleten jelenlévő 60 bizottsági tag nagy éljenzéssel fogadott.

Kozma Jenő üdvözölte a polgármestert és utalt arra, hogy pártja bizalommal viseltetik személye iránt, amint ez a minapi szavazásnál is megnyilvánult. A párt együtt kíván dolgozni *Sipőcz* Jenő polgármesterrel programjának megvalósításán.

Sipőcz Jenő polgármester a lelkes üdvözlésre a következőképpen válaszolt:

— Hálásan köszönöm azokat a meleg szavakat, amellyel a pártelnök úr üdvözölt és köszönöm a szeretetteljes fogadtatást. Azért jöttem, hogy megköszönjem azt a támogatást, amelyet e részről kaptam. Mai megjelenésem csak alkalom a köszönetre, mert hiszen *korábbi támogatásokat is meg kell köszönnöm.*

— Ennek a pártnak a címében bennfoglaltatik a *polgár* szó. A polgár szó bizonyos időben veszített régi fényéből és arra kell törekednünk, hogy ez a fény ismét odakerüljön a polgár megjelölés mellé. Nekem is közöm van a polgársághoz, az én címemben is ott van a polgár megjelölés és erre büszke vagyok. Kétségtelen, hogy *a polgár nehéz helyzetbe jutott az idők folyamán.* A *kapitalizmus* és a *szociális forradalom* harcát látjuk szemeink előtt és arra kell törekednünk, hogy *a nehéz helyzetbe jutott polgárság kikerüljön mostani bajából.* Nagyon helyes a kapitalizmus túlzásait lenyesni és a most tárgyalt kartelljavaslat ezt célozza, de *vigyázni kell arra is, hogy a szociális forradalmat megelőzzük.* Nagyon is vigyázni kell erre, mert ha ilyesmi bekövetkeznék, ez a fővárosnak és a polgárságnak a rombadöntését jelentené. Azon leszek, hogy azokat a célokat, amelyeket programomban megjelöltem, szerény erőmmel megvalósítani törekedjem és *bizalommal vagyok aziránt, hogy egységes összefogás révén a nagy célokat meg is tudjuk valósítani.*

— A polgár szóra pedig legyünk büszkék. És legyünk különösen büszkék, hogy *Budapest polgárai* vagyunk. Tartsuk magunk előtt a régi nagy ideálok képét és biztos vagyok abban, hogy ezen nemes ideáloktól vezetve, jó munkát tudunk végezni.

Hosszú éljenzés és helyeslő taps fogadta *Sipőcz* Jenő beszédét, aki azután a megjelent bizottsági tagoknak egyenkint is megköszönte a támogatást és azután *Kozma* Jenő pártelnök kalauzolása mellett megtekintette az *Egységes Községi Polgári Párt* helyiségeit, majd hosszabb ideig barátságosan elbeszélgetett a törvényhatóság tagjaival.

Franck-kávét végy . . .
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari rt.
Budapest, VIII., Kisstáció u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: Józse 339-02, 351-99, 394-86.
Irodai géposztály:
Legelsőrendű amerikai írógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javítómúhely.

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Józs. 429-436

Utépítőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyár Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X., Gyömrői-út 76/78.

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefón: Aut. 626-27. * Telefón: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **TOMANCSIK GYÖRGY** Alapitva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ
ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFÓN: József 306—29.

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—39
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

Gazdasági Értesítő

A MOKTÁR mérlege

Tiszta nyereség 2·4 millió, osztalék 5 P

A *Magyar Országos Központi Takarékpénztár* igazgatósága 1931 február 18-án tartott ülésében állapította meg az 1930-iki év mérlegét, *mely 2,401.161 pengő tiszta nyereséggel zárul, az előző 1929-iki év 2,375.881 pengő tiszta nyereséggel szemben.* Ez az eredmény úgy állt elő, hogy annak terhére már elszámoltattak úgy az alkalmazottak segélyalapjának dotálására, mint a nyugdíjjárulékokra és az alapszabélyszerű tantiémejárandóságon felül szétosztott tisztviselői remunerációkra fordított összegek 237.555 pengő összegben.

Az igazgatóság a közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy tekintettel arra, hogy a válság előreláthatólag az 1931-iki évet sem fogja megkímélni, a rendkívüli időkhöz mérten rendkívüli intézkedéseket tegyen s helyezzen a tavalyi 250.000 pengő helyett 650 ezer pengőt tartalékba és ennek lehetővé tétele végett határozzon úgy, hogy a tavalyi 6 pengő helyett 5 pengő osztalékot fizet. Az igazgatóság meg van győződve, hogy ez az osztalékpolitika az intézet biztos fejlődésének alapját csak erősíteni fogja. Az intézet közismert szigorú gesztiója mellett felesleges mondani, hogy a tartalékok szaporítása nem von el semmit a részvényesek elől, csak arról gondoskodik, hogy a rentabilitás és annak szekuritása közötti összhang lehetőleg biztosíttassék.

Az intézet régi nyugdíjasai nyugdíjának átértékelési arányszámát a törvény értelmében 65%-ra emelte fel, ami az intézetre új terhet nem jelent, mert a nyugdíjasok amúgy is nagyobb javadalmazást kapnak.

Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. *Fellner* Henrik felsőházi tag elnöklete alatt folyó hó 21-én megtartotta 63-ik rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság javaslata alapján 1.50 pengő osztalék fizetése határoztatott el. A szelvényeket a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltja be e hó 23-tól kezdve. Kimondota továbbá a közgyűlés, hogy 56 ezer darab részvénynek 30 pengős árfolyamon való visszavásárlása útján alaptőkéjét annak egyharmad részével csökkenti. Az árfolyam és a névérték között mutatkozó különbözetre vonatkozólag a közgyűlés úgy határozott, hogy azt teljes egészében felhasználja az alkalmazottak nyugdíjalapjának létesítéséhez. Végül a közgyűlés az igazgtóság tagjait öt év tartamára újra megválasztotta.

A Nemzeti Hitelintézet igazgatósága az elmult héten tartotta mérlegmegállapító ülését. Az intézet — jelentékeny belső tartalékolások után — 233.509 pengő 32 fillér nyereséget mutat ki s 5 százalékos osztalékot fog fizetni.

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank e hónap 18-án báró dr. *Madarassy-Beck* Marcel elnöklete alatt megtartott 61. rendes közgyűlése elfogadta az 1930. üzletévre vonatkozó mérleget és zárszámadásokat s egyhangúlag hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokhoz. Ezek alapján a 2,507.659.50 pengőt kitevő tiszta nyereségből a 61. számú részvényszelvény — úgy mint az előző évben — *részvényenként 7 pengővel* (14%) fog február hó 19-étől kezdve beváltásra kerülni.

Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefón: A. 907-03.

Párt és klub

Kállay Miklós a munka megbecsülését hirdette a Belvárosi Polgári Kör elnökavató vacsoráján

A Belváros társadalmának nagyarányú érdeklődése mellett pénteken este iktatta be tisztébe a Kör új elnökét, *Kállay* Miklós államtitkárt, a Belvárosi Polgári Kör közgyűlése. A délutánra összehívott rendkívüli közgyűlésen *Dán* Leó kormányfőtanácsos elnöki megnyitójában azt hangoztatta, hogy ha a polgárság erősen összefog, minden bizonnyal megtalálja a kivezetőutat a mai gazdasági válságból. Ezután a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elnökévé választotta *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt, akit küldöttség hívott meg a közgyűlés színe elé, s megérkezése után viharos ünneplésben részesítette.

A közgyűlést követő ünnepi vacsorán a Belváros polgársága osztatlanul vett részt. A megjelentek közt volt: *Ripka* Ferenc, *Kozma* Jenő, *Erődi Harrach* Tihamér, *Dési* Géza dr., *Usetty* Béla dr., *Perlaki* György országgyűlési képviselő, *Becsey* Antal, *Scheuer* Róbert, *Ledermann* Mór, *Héder* Lajos dr., *Gerlóczy* Endre dr., *Dorner* Gyula fővárosi bizottsági tagok, *Éber* Antal, *Kétly* Károly báró, *Pap* József, *Mössmer* Pál dr., *Gündisch* Guido dr., *Holzer* Sándor, *Unger* Béla, *Dollinger* Béla dr., *Dalmady* Ödön, *Girardi* Tibor, *Hamvassi* István dr., *Makai* Ernő dr., *Hesslein* Ignác, *Szénássy* Béla, *Erdélyi* Mór, *Tordai* László, *Hüvös* Iván, *Fehér* Ákos dr.,

Girardi Tibor, a Kör ügyvezető alelnöke volt a vacsora első szónoka; meleg szavakkal üdvözölte az új elnököt és azt hangoztatta, hogy a Kör megujhodás előtt áll, a régi tradiciók megőrzése mellett. A sok sikerre visszatekintő Kör újjáéledése annak az eredménye, hogy *a Belváros polgársága most újból megmutatta, hogy e nehéz időkben össze tud fogni a polgári társadalom megmentése érdekében.* Azzal fejezte be, hogy *Kállay* Miklós mögött a Belváros polgársága osztatlanul sorakozik.

Kállay Miklós

ünnepi beszédében megköszönte a megnyilvánult bizalmat és rámutatott arra, hogy a Belváros polgárságának külön hivatása van a főváros életében: *meg kell őriznie a polgárságban a vezető szerepet.* Ezután azt fejtegette nagy érdeklődés mellett, hogy a polgárság elhelyezkedése a mai rendkívüli időkben rendkívül nehéz, de mégis sorsdöntő, mert sem a kapitalizmus, sem a szocializmus nem tud megélni nélküle.

— Konszolidáció, nyugodt polgári fejlődés — hangoztatta — nem képzelhető el *rend nélkül*, rend pedig nem képzelhető el a szabad polgárság közreműködése nélkül. Majd a most lezajlott választásról emlékezett meg, s hangoztatta, hogy ez a küzdelem — bár abban polgárság a polgársággal is szemben állott, mégis az országban élő polgári társadalom munkájának, megbecsülésének érvényesülését mozdította elő. Megnyugvással láthatjuk, — mondotta, — hogy ebben a harcban nem voltak szélsőséges kilengések. Figyelmezteti a polgárságot arra, hogy ezután se engedje magát tévtanokkal félrevezetni.

— *A gazdasági kérdések harcából*, — folytatta, — *ki kell küszöbölni a politikát.* A gazdasági válságból való kivezető utat a polgárságnak kell megtalálni, mert beavatkozásokkal csak pillanatnyilag lehet segíteni, de

az eredményt csak a polgári munka és az ennek alapján kifejlődött termelési erők hozhatják meg.

— *Hirdeti azt a liberalizmust, ahol a polgári munka kereteinek szabadsága biztosítva van és ennek keretében a tehetség és a munka érvényre juthat.* A kör minden tagjának tudását és megfigyeléseit hasznosítani akarja. Méltatta ezután *Budapest szerepét* és rámutatott arra, hogy a főváros hivatását nemcsak abban látja, hogy egy kis ország fővárosa, hanem abban is, hogy büszkén vallhatja magát Európa egyik legszebb nagyvárosának. Az ország kicsi lett, — mondta, — de Budapest fejlődött és erősödött. *Egy nagy leadóállomásnak kell lenni ennek a fővárosnak, amely az egész világnak kiáltja oda, hogy itt vagyok, nézzetek, mint egy végtagjaitól megfosztott óriási törzs, itt vagyok európai kultúrámmal, értékeim tárházával. A Belvárosban szerzett impressziók alapján ítéli meg a vidék és a külföld is az fővárost.* Végül üdvözölte a Belvárosi Polgári Kör tagjait, akikkel együtt akar maradni a harcban, abban a harcban, mely a polgárság jólétéért és boldogulásáért folyik.

A hosszantartó tapssal és éljenzéssel fogadott székfoglaló után a polgárság *Kozma* Jenőt kívánta hallani.

Kozma Jenő

felszólalásában kitért arra is, hogy a belvárosi választások eredményével nincs megelégedve. A Belváros, úgylátszik, nem találta meg önmagát, mert engedett elbukni olyan kiváló embereket, mint Girardi Tibor. Az az örvendetes tény, hogy *Kállay* Miklós vállalta a Belváros polgárságának vezetését, véleménye szerint újjászületést jelent.

Ripka Ferenc főpolgármester

felszólalásában annak a reményének adott kifejezést, hogy Kállay Miklós elnöklete alatt a Belvárosi Polgári Kör ismét arra a helyre jut, ahol Budapest fénykorában állott.

— *Ennek a városnak*, — mondotta, — *erkölcsi és gazdasági vonatkozásban új rendet kell teremtenie a maga portáján, kötelessége, hogy a zilált erkölcsi és anyagi tehetetlenségből új életre ébressze az egész magyar városi életet.* Ehhez a munkához vállalkozott segítőtársul Kállay Miklós, aki a Belváros polgársága érdekében minden bizonnyal eredményes munkát fog végezni.

Éber Antal,

a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, arról beszélt, hogy a polgárság erejét és munkaképességét a beavatkozások csak gyöngíthetik. A főváros kereskedelme és ipara nehéz harcokat folytatott a beavatkozás egyik legkárosabb formája ellen: a közüzemek ellen. Nincs a világon még egy ország, ahol a hatósági üzemek az ország kereskedői és iparosai ellen annyi nemtörődömséggel terpeszkednének, mint nálunk. A gazdasági életnek nincs olyan területe, ahol a hatósági üzemek versenyre ne keltek volna a magániparral és kereskedelemmel. A fővárosnak ipara és kereskedelme nem szolgált rá arra, hogy a bürokrácia kiskorusítsa. A kereskedők és iparosok meggyőződéssel folytatják a harcot és bíznak abban, hogy mielőbb eredménye is lesz. Reméli, hogy Kállay Miklós és a Belváros kapcsolata döntő fordulatot jelentett ezen a téren is.

A vacsora *Kállay* Miklós éltetésével ért véget a késő éjszakai órákban.

— *A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt* többszáz terítékű társasvacsoráján *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos üdvözölte *Pompéry* Elemér, *Scheuer* Róbert és *Usetty* Béla bizottsági tagokat, majd *Pompéry* a budai, *Scheuer* pedig az északi választókerület üdvözletét tolmácsolta a ferencvárosi polgárságnak és a déli kerület képviselőjének. *Usetty* Béla bizottsági tagtársait köszöntötte és kifejtette, hogy csak valamennyi gazdasági ág harmonikus, nem pedig egymás ellen való tevékenysége hozhatja meg a súlyos viszonyok javulását. *Munkaalkalmak megteremtése, amilyen az új dunai hidak megépítése, a legfőbb gondja a kormányzatnak* és ezért rossz szolgálatot tesznek az országnak, akik a kedélyek csillapítása helyett fokozzák a nyugtalanságot azzal, hogy kétségbevonják a valóban nagyarányú közmunkálatok fokozatos kiadását.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* heti társasvacsoráján *Dési* Géza országgyűlési képviselő nagyhatású beszédben fejtette ki, hogy nem pártkérdés, nem a társadalmi osztályok és a felekezetek kérdése, hogy a másfél évtizede hol balra, hol jobbra dülöngő magyar hajó az évszázados nemes magyar hagyományok egyenes útján haladjon a szent cél, a magyar törekvések megvalósulása felé. E tradíciók emberséget, világosságot, a jogok és kötelességek eszményi egyensúlyát jelentik. Ezért a főváros igazgatásának élén olyan férfiaknak kell állaniok, akik hivatottak tehetségük, rátermettségük, jószándékaik révén Budapest vezetésére. Ilyen férfiúnak ismeri *Scheuer* Róbertet, a kaszinó elnökét. *Scheuer* Róbert megköszönte az üdvözlést és a városi közélet nyereségének mondotta, hogy *Dési* Géza, a régi Tisza-gárda lelkes harcosa, belekapcsolódott a törvényhatóság munkájába.

Városi Színház. Egész héten minden este fél 8 órakor, péntek kivételével, a nagy sikert aratott igazi nagy operett *Lábass Juci és Szedő* Miklós felléptével, *Fehér orchideák.* Főszereplők: *Kún* Magda, *Szirmai* Imre, *Erckövy* László. Ragyogó kiállítás, 60 tagú zenekar és a világhírű *Dol Dauber* szimfonikus jazzzenekar felléptével.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT , HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Beolvasztási tervek helyett jó és olcsó közlekedést a főváros lakosságának!

Irta: OROVA ZSIGMOND dr., az Autobuszüzem igazgatóságának h. elnöke

A városháza párnázott ajtai mögött, hírlapi cikkekben és várospolitikai klubokban sok szó esik mostanában a főváros két közlekedési üzemének, a *BSZKRT-nak és az autobuszüzemnek egyesítéséről.* Helyesebben: azt rebesgetik, hogy az autobuszüzem önállóságát megszüntetik és azt a villamosvasúti üzembe olvasztják. A forma még nincs kialakulva, de az bizonyos, hogy az üzemi formában működő vállalatnak a részvénytársasági szervezetbe való beolvasztása *nem a legszerencsésebb megoldás* és — ha már mindenáron megcsinálják —

a székesfőváros közönségének szempontjából sokkal előnyösebb volna, ha a BSZKRT részvénytársasági formájának megszüntetése mellett egy egységesített üzemi alakulat szervei vezetnék a villamos vasutak ügyét is.

A részvénytársasági formát kifogásolom legfőként abból a szempontból, hogy *a főváros közönségének befolyása nem érvényesül mellette megfelelő erővel.* Talán elég példaként hivatkoznom arra, hogy *a sok port felvert mammutfizetések ügye az autonómia felelős tényezőinek akarata ellenére, éppen a részvénytársasági alakban működő villamosvasúttársaságnál vezetett kirobbanásokra.*

De itt van az óbudai bécsiúti temetőhöz vezetendő vasút építésének ügye is. Már a Kossuth Lajos uccai sínek lefektetése alkalmából szerződési kötelezettséget vállalt a villamosvasút arra, hogy kiépíti ezt a vonalat. Azóta ismételten megnyilatkozott ebben az irányban az autonómia minden szerve, a tanács és a közgyűlés is. De a villamosvasút megépítése a BSZKRT-nak eszébe sem jut. *A gazda akarata megtörik a forma ellentállásán.* Ez azonban nem vonatkozik a kérdés érdemére, mert a lényeg az, hogy az adminisztrációs költségek csökkentésével fokoztassék az üzleteredmény, de sohasem a közönség közlekedésügyi igényeinek negligálásával, hanem a fokozott, de jogosult igények kielégítésével.

A fővárosi törvény pontosan megállapítja az üzem létesítésének indokát és működéséhez fűzött feltételeket. *Az első a közszükségletet képező igény kielégítése, a második az üzleteredmény.* Sajnosan kell tapasztalnunk, hogy napjainkban — bizonyára gazdasági viszonyaink kényszerítő hatása alatt — a sorrendet felcserélve,

a vonalvezetésben és menetsűrűségben a prosperitás szempontjai érvényesülnek elsősorban és a közlekedésügyi igények háttérbe szorulnak.

Klasszikus példa erre az óbudai temetői vonal. Egy köztemető és egy hitfelekezeti temető, 20.000-nél több halottal, a Bécsbe vezető főországút mentén, amelyhez nem vezetnek sínek. *Külföldön már régen mutogatnák ezt a temetőt, mint specialitást.* Idegenforgalmi propagandánk jelentős tényezője lehetne ez a temető, mert egyedülálló esete az egész földkerekségnek, aminek csodájára járna a globetrotter, ha nem kellene szégyenünkre eltagadni, hogy ebben vezetünk a művelt világ nagyvárosai között.

Az autobuszüzem a *BSZKRT helyett* koesijait beállította ennek a temetői forgalomnak a lebonyolítására. És a BSZKRT, melynek hálásan kellene fogadnia, hogy az autobuszüzem a BSZKRT-ot terhelő szerződési kötelezettségének teljesítésével mentesíti azt a terhes vonalépítés alól, viszonzásul *mereven elzárkozik az elől, hogy az autobuszok oly vonalakra engedtessenek, ahol van már villamos.*

Miért ez az irígy féltékenység a főváros két vállalata között?

A jövedelmek csökkentésével és a deficit rémével igyekszenek ezt az érthetetlen és indokolatlan magatartást magyarázni. *A villamosvasutak jövdelmének csökkenése az általános gazdasági viszonyokban leli magyarázatát.* A nagy munkanélküliség következtében sok ember nem veszi igénybe a villamost és a nagy szegénység is sok embert gyaloglásra kényszerít. *A viszonyok hatása a legjobban nyilvánul meg a villamosnál, mert a közlekedési eszközök sorában ez áll a legalacsonyabb fokon és aki nem képes a villamosviteldíjat megfizetni, az már csak gyalog kénytelen járni.* Már az autobusznál ez nem mutatkozik ilyen ridegen, mert azt a közönséget, amelyet veszít, másrészről pótolja a taxiközönség innen leszoruló része.

Az autobuszüzem deficitjének nem is ez az igazi oka, hanem az, hogy

ez az üzem rentabilissá csak úgy lehet, ha kocsiparkjának megnagyobbítása és jövedelmező új vonalak bevezetése által a nagy befektetések amortizálása lehetővé válik.

Ne feledkezzünk meg arról, hogy az autobuszüzem kénytelen városfejlesztési és közlekedéspolitikai okokból számos olyan vonalat forgalomban tartani, amelyre *alaposan ráfizet,* de elvégre Kőbánya népe és a Rózsadomb lakói egyforma kules szerint vesznek részt a közteher viselésében és így igényelhetik, hogy valamilyen közlekedési eszköz az ő rendelkezésükre is álljon. A BSZKRT is ráfizetne, ha a Rózsadombra volna kénytelen kocsijait vezetni. Amikor tehát az autobuszüzem vállalja a veszteséges vonalak forgalmát, akkor másrészről *nem volna szabad elzárni annak a nagy gondossággal elkészített vonalvezetésnek a megindítását, amely például a Nagykörút bekapcsolásával rentábilis vonalhoz juttatná az Autobuszüzemet.* Nem hiszem, hogy ezzel a BSZKRT károsodás érné, mert ha csak azok fogják igénybe venni az autobuszt, akik különben taxival járnak a körúton, mert a villamoson magukat összelapítani nem engedik, vagy azok, akik nem férnek rá a megtelt villamosra és így kénytelenek gyalog járni: ezeknek a tömegeknek a szállítása már

rentábilissá fogja tenni az autobusz nagykörúti forgalmát és a villamosvasutak kocsijait mentesítik azoktól a lépcsőn lógó utasoktól, akik úgysem váltják meg jegyüket.

Oktalan tehát ez a versengés a közlekedési vállalatok között épúgy, mint ahogy nem vagyok képes megérteni azt, hogy miért nem jár autobusz a Római partra, ahová nyáron sok-sokezer ember vándorol gyalogosan azért, mert a Helyiérdekű vasút kellőképpen nem képes lebonyolítani a forgalmat. Messze vagyunk a Fürdőváros-probléma megoldásától. Óbuda mindenesetre messze van még. Egyelőre nagyon meg volnánk elégedve, ha a Római part, melynek mentén hatalmas weekend-telep létesült csónakgarázsokkal, a *Római-fürdő* és a csillaghegyi *Árpád-fürdő,* amelyeknek környéke a legideálisabb nyaralóhelyek létesítésére volna alkalmas, ki tudná elégíteni a fővárosi lakosság igényét a városkörnyéki nyaralás lehetővé tételével.

Kis villák és nagy szállodák építése csak akkor várható ezeken a helyeken, ha meglesz a könnyű és olcsó közlekedés megfelelő menetsűrűséggel és célszerű vonalvezetéssel.

Erre azonban nem alkalmas a vicinális vasút, nem volna célszerű a villamosvasúti sínek lefektetése, hanem a legalkalmasabb volna az autobuszvonal vezetése, melynek rentábilitása biztosítottnak látszik.

Nem az a lényeg tehát, hogy egyesítés vagy beolvasztás következik-e be, hanem az, hogy *Budapest népe a saját pénzén jó, olcsó és megfelelő közlekedéshez jusson* és a két vállalat ne abban versenyezzen, hogy melyik falja fel a másikat, hanem abban, hogy egymást *támogassák* a közérdek szolgálatában.

Közvetlen kiírás előtt az új útolajozási versenytárgyalás

Mindössze csak 807.000 négyzetméter kerül portalanításra

A vízzel kötött makadámutak átépítése a főváros pénzügyi nehézségei miatt évről-évre késik, legalább is nem történik olyan mértékben és tempóban, ahogy kívánatos lenne és ahogy azt a közgyűlés már két évvel ezelőtt elhatározta. Amíg a makadámos utak eltüntetése megtörténik, az útépítési ügyosztály és a köztisztasági hivatal — mint szükséges rosszat — az olajozás drága és rövid hatású módszerét alkalmazzák.

A sok bosszúsággal, de aránylag minimális eredménnyel járó *portalanítási eljárás* évről-évre

olyan hatalmas összegű kiadást jelent a fővárosnak, hogy tízéves program kidolgozása esetén ugyanebből a pénzből bőven jutna a végleges burkolás költségeinek amortizációjára.

A szükséges és tervbevett útburkolási kölcsön felvételének egyelőre még komoly akadályai vannak, így — amint említettük — egyideig még az olajozással kell bibelődni.

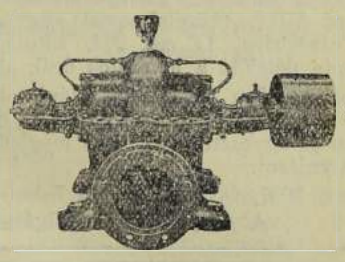
Az útépítési ügyosztály most állította össze az olajozásra váró utak kimutatását és átküldte intézkedés végett a köztisztasági ügyosztálynak. Eszerint az idén *807.000 négyzetméter úttestet impregnálnak* és

a szükséges olajmennyiség szállítására a legközelebbi napokban a polgármester versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyalás — értesülésünk szerint — *alternatív lesz:* csak az olajanyag szállítására, vagy az olajszállítás és az impregnálás együttes vállalására.

A főváros vezetősége reméli, hogy az idén még a tavalyinál is *alacsonyabb* egységárakat fog elérni s a szállítás határidejét úgy állapítják meg, hogy a portalanítást az utak felszáradása után, a kora tavasszal, azonnal elvégeztessék és többé meg ne ismétlődjenek azok a fonákságok, hogy *a legnagyobb szárazság alatt porban úszott az egész budai hegyvidék, az egész periféria* és ősz felé kezdtek hozzá az olajozáshoz, amikor az olajréteget nyomban szépen elmosta az eső.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci út 4.

Telefón: Aut. 222-10.
Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat ,minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda **SZEPESSY GYULA**
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-80.

HEISSENBERGER JÓZSEF
Kövezőmester és útépítési vállalkozó
BUDAPEST, IX., VÁGÓHÍD UCCA 9/b SZ.

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

ELSŐ KÉZ. KEDVEZ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalóngarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár út 52. szám

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I., Győző ucca 5. Tel. Aut. 519-91

Vállalkozási Hirlap

Félre minden akadállyal az építőipari tevékenység útjából!

Irta: KORÁNYI BÉLA redőnygyáros

Nagy lendülettel és erővel igyekeznek a főváros vezető tényezői annak a célnak eredményt biztosítani, hogy a *munkanélküliség leküzdése komoly sikert hozzon*. Sajnálattal kell azonban megállapítani, hogy az ilyen természetű akták nagyon sokszor *megakadnak egyes ügyosztályok útvesztőiben*. Ma, amikor minden munkaalkalomra annyi pályázó jelentkezik, amikor a munkaadó és munkás úgy rá van szorulva a kereseti lehetőségre, azokat a közmunkákat, amelyekre a fedezet meg van, azonnal ki kellene írni, gyors döntést hozni, hogy a munkanélküliséget csökkenteni tudjuk. Nagy kár és hiba, hogy e törekvéssel szemben

az ilyen akták csak hosszas idő elmultával érnek a vállalatbaadás terminusához.

Meggyőződésem, hogy sokezer munkást lehetett volna a télvíz idején is foglalkoztatni, ha a lassú bürokráciát gyorsabb tempó váltotta volna föl. Lehetetlen helyzet az is, hogy *50—60 iparos kaucióját hónapszám hever a városi pénztár letétjei között*, de az iparos nem kap tájékoztatást arról, hogy a munkát megkapta-e vagy sem. Ezt az állapotot feltétlenül meg kell változtatni, mert ez így káros, sérelmes és érthetetlen.

Általában mélyen lesujtó az a körülmény, hogy a közmunkák megindítása nem halad azzal a gyorsasággal, ahogy azt a mai nehéz viszonyok megkövetelnék. Fokozza az építőipar stagnálását a *jelzálogkölcsön* megszerzésének drága és komplikált módja is. Ilyen körülmények között a lakások drágán állíthatók elő, márpedig a mai lecsökkentett jövedelmek mellett az ilyen drága pénzből épülő lakásokra nehéz bérlőket találni. Ez az oka annak, hogy

a középosztály redukálta igényeit és kisebb lakásokba vonult,

mert a magas lakbérek terheit nem bírják elviselni. Ugyanez az eset áll fenn a kereskedők és iparosok tekintélyes hányadára, akik szintén kénytelenek voltak igényeiket a minimumra redukálni. *Budapesten csak az egyszerű 1—2 szobás lakásépítési akciónak volna létjogosultsága*, olymódon, hogy a lakbér szobánként a 600—650 pengőt túl ne haladja. *Ennek előfeltétele viszont, hogy a jelzálogkölcsönök kamatait mérsékeljék.* Teljesen elviselhetetlen az a rendszer is, ami az *ingatlan átírási illetékek* terén uralkodik. Nagy szolgálatot tenne az állam az építőiparosság egyetemének, ha a felére csökkentené ezt az illetéket, mert így kétségtelenül fokozná az ingatlanforgalom ütemét. Most az a helyzet, hogyha egy ingatlan sűrűn egymásutánban kétszer-háromszor gazdát cserél, akkor

az egész ingatlan vételár rámegy a horribilis illetékre.

Az ingatlanforgalom pedig túlnyomórészt átalakítással és tatarozással jár, miért is kívánatos volna, a mai illeték összegének revíziója.

Az építkezések fellendítéséhez szükséges a *kartellek megrendszabályozása is*. A kartelltörvényjavaslat tárgyalása kapcsán többen rámutattak arra, hogy

a vas-, tégla-, cement- és mészkartell mennyire kezében tartja az építkezések áralakulásait.

Tisztában vagyunk azzal, hogy egy árnívót tartó, tehát *védekező* kartellnek megvan a maga létjogosultsága, de *háttérbe kell szorítani minden olyan törmörülést, amely kimondottan árdrágításra és például az építkezési szakmában 30 iparágnak a megbénítására törekszik.* A túlmagas tégla-, vas-, cement- és mészárak következményei annak, hogy ma, amikor olcsó lakásokat kellene termelni, *nem indulhat meg az olcsó építkezés.*

Olaszországban józan előrelátással csinálják a kereskedelem és ipar térhódítását. Nem méretezik túl a különböző iparágakat, de nem is bástyázzák körül azokat védővámokkal és természetesen nem tűrik a kartellek túlkapásait sem. Nagyon helyesen járt el a fasiszta kormány, amikor

a kézműiparosság védelme érdekében visszaállította a modern alapokra fektetett céhrendszert.

Ez bizonyos korlátokat állít ugyan a kézművesipar túlterjeszkedése elé, de ezzel védi a meglevő és virágzó kisiparosságot. Olyan példa ez, amit nálunk is meg kellene fontolni.

A kézműiparosság megsegítése nálunk elsősorban attól függ, hogy *a munkaalkalmak szaporodásával a kereseti viszonyok megjavuljanak.* Az építkezés fellendítése sok-sok embernek juttatna jövedelmet, ami előnyös kihatást gyakorolna a gazdasági élet egész alakulására. Félre kell tehát tolni minden akadályt, ami az építőiparnak útjában áll.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Csatornázási munkára a Rudolf rakparton. Pályázni lehet március 3-án d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Fal- és padlóburkolómunkára az Uj Szent János kórháznál. Pályázni lehet március 14-én d. e. 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Gőzkazán beszerzésére u. ott. Pályázni lehet március 14-én d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Nyári ruhák szállítására az Autobuszüzem alkalmazottai részére. Pályázni lehet március 13-án d. e. 10 óráig az Autobuszüzem igazgatóságánál.

Nyári cipők szállítására ugyanott. Pályázni lehet március 13-án d. e. 10 óráig az Autobuszüzem igazgatóságánál.

Nyári sapkák szállítására ugyanott. Pályázni lehet március 13-án d. e. 10 óráig az Autobuszüzem igazgatóságánál.

Egységes bérfuvarozásra a soroksárúti élelmiszernagyvásártelep területén. Pályázni lehet márc. 19-én d. e. 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Bútorok szállítására a városházi hivatalok részére. Pályázni lehet márc. 5-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kövezési munkát a Tisza uccában: Hajnal Imre 6612 P.

Aszfaltozási munkát u. ott: Magyar Aszfalt r. t. 53.580 P.

Vaskerítési lakatosmunkát a Károlyi kertnél: Cseri Gábor 10.105 P.

Kőfaragómunkát ugyanott: Král Gyula 6095 P.

Keramitszállítást a Budafoki úti főgyüjtőcsatornánál: Magyar Kerámiai Gyár r. t. 7920 pengő vállalati áron.

Szegező lakatosmunkát a honvéduccai Elektromos Művek bérházánál: Nagy Gyula 25.000 P.

Műkövácsmunkát ugyanott: Galambos Jenő 18.650 P.

Üvegesmunkát ugyanott: Bielek Károly 13.880 P.

Redönymunkát ugyanott: Magaziner Lajos 18.600 P.

Szobafestőmunkát ugyanott: Barta, Kanyó és Kuzmann 7820 P.

Felvonószállítást ugyanott: Haverland Antal 18.000, Wertheimer F. és Fia 12.050 pengő.

Mázolómunkát ugyanott: Leisen Adolf 20.900 P.

Asztalosmunkát ugyanott: Csoknyay Bertalan 44.944, Polacsek János 31.854 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Udvarrendezési munkára a kislakásos bérházaknál: Vavra Vilmos 7900, 10.400, 5200, 4200, 10.200, 8400, 4200, Bogyay Gyuláné 4150, 9600, 4500, 4500, 10.100, 7680, 4300, Schramek Ilona 3593, 8652, 4480, 3948, 8010, 7416, 4612, Tost és Molnár 7360, 10.400, 5370, 4090, 10.920, 7100, 5900, Kirchlener Emil 8000, 12.000, 6000, 6000, 12.000, 8000, 5000, Solty Lajos 2865, 6933, 3343, 2869, 7173, 5924, 3446, Jonke Kálmán 2759, 6666, 3217, 2763, 6807, 5718, 3319, Tábory János 6066, 9364, 4527, 3852, 8131, 7239, 4601, Gubicza Rezső 1520, 4000 P-vel.

Szivattyúberendezés szállítására a Horthy Miklós-leányotthon bicskei fiókintézetében: Stojka Béla 11.289, Csépai Jenő 11.355, Rónai Sándor 11.853, Führer László 12.189, Generál Sándor 13.370 P-vel.

Aszfaltburkolómunkára a szentendreiúti transzformátorállomás építkezésénél: Kovács József 4063, Helvey Tivadar 4221, Gruber János 4446, Biehn János 4520, Posnánszky és Strelitz 4746, Grozit 6578 P-vel.

Vasszerkezeti munkára u. ott: Farkas és Társa 24.470, Csáky Ajax acélművek 36 ezer 820, Kajtár Lajos, 26 ezer 163, Pick Ede 37.590, Haas és Somogyi 37.590, Magyar Vegyiipari Gépgyár 38.105, Braun Miklós 40.429, Márkus Lajos 41.241, Ganz és Társa 41.955, Állami vas-, acél- és gépgyár 42.390, Első Dunagőzhajózási rt. 50.735 P-vel.

Különleges lakatosmunkára ugyanott: Skolkai Mátyás 16.458, Haas és Somogyi 16.651, Nagy Gyula 17 ezer 397, Márkus Lajos 17.943, Galambos Jenő 18.559, Braun Miklós 18.064, Farkas és Társa 18.147, Kajtár Lajos 18.226, Pick Ede 19 831, Jungfer Gyula 20.177, Faragó Rezső 9052 P-vel

Villanyszerelési és ácsmunkára a fővárosi anyagvizsgáló intézetnél: vitéz Hantai Ödön 4296, Csépai Jenő 4460, Téglási Géza 4514, Vózáry Pál 4569, Szinkron vállalat 6058; ácsmunkára: Tőke György 829, Horváth József 849, Varga Antal 910 P-vel.

Vaskapu vasmunkáira a ferencvárosi helyi kikötőnél: Vass és Kovács 2803, Farkas és társa 3259, Kollerich Pál 3532, Lepter János 3571, Haidekker Sándor 3688 pengővel.

Kövezetjavítási munkálatokra a közigazgatási kerületekben: Ámon Antal I. ker. 14%, II. 10%, III. 15%, V. 11%, VI. 11%, VII. 10%, VIII. 10%, IX. 10%, X. 12%, enkedménnyel, Gravieser Albin I. 12%, III. 8%, IV. 5%, V. 12.5%, VI. 15%, VII. 15%, VIII. 14%, IX. 5%, X. 14.50%, Marek E. IV. 4%, V. 4.5%, VI. 5%, IX. 5%, X. 5%, Spányi Ernő I. 20%, III. 20%, V. 18%, VI. 20%, VII. 23%, IX. 21%, Procelier Bálint I. 6%, VI. 6% és X. 6%, Schweiger Rezső VII. 8% IX. 9%, X. 10%, Heverdle István I—III-ig 6%, V. 8%, VI. 8.5%, VII. 8¼%, VIII. 4%, IX. 6%, X. 7%, Heverdle Károly V. 7%, VI. 7¼%, VII. 6%, IX. 5.5%, X. 6%, Klauber és Vajda III. 13%, V., VI. és X. 7%, Halmos István II. 5%, III—IV. 12%, Khaut Károly VI. 18%, VII. 17%, IX. 16%, Simon István III. 15%, Gattyán Pál IV. 6%, X. 8%, Péry Dezső V. 5¾%, VI. 11%, VII. 10%, VIII. 8%, Schäffer Károly IV. 10%, VII—VIII. 15% eng., Krausz Ferenc IV. 12%, VII. 18%, Schäffer Antal I., III. 14%, Eisler Nándor III. 11%, IV. 2%, V. 8%, VI. 7%, VIII. 5%, IX. 8%, X. 7%, Szendrő Nándor V. 8%, VI. 14%, VII., IX. 11%, X. 15%, Huller és Kovács VI. 5%, IX. 7%, Szegedy Béla V. 3.5%, VII. 2.5%, IX. 2.8%, Handl István III. 18%, VI. 15%, Hollós Ferenc I. 2%, III. 1% felár, V., VI. és VII. 12%, VIII., IX. 10%, X. 14%, Helfenstein Károly VI. 20%, VII. 16%, Kulás János IV. 13%, X. 15%, Schaffer György II. 15%, III. 13%, Neumann Ferenc I. 5%, II. és III. 6%, IV. 8%, V. 10%, VI. 15%, VII. 13%, VIII. 6%, IX. 12%, X. 10%, Szántó Ferenc III. 15%, V. 10%, IX. 12%, Obendorfer József és fiai III. 16%, IV. 15%, V. 22%, VII. 18%, IX. 17%, X. 19%, Rheinisch és Wohl VI., IX., X. 7%, Hlatky József (bánatpénzt nem tett le) IX. 2% engedménnyel.

A nyári ruhaanyagok és sapka szállítására: Freudinger Mózes, Nagy Árpád, Kispesti Textilgyár, Gutman J., Pető Tivadar, Győri Textilművek, Budapesti egyenruha-, sapkakészítő r. t., Noel Károly, Reihner Mihály, Stozer Zsigmond, Steiner Zsigmond, Goldberger Sámuel, Budakalászi Textilművek, Klinger Henrik rt., Magyar Kender-, Juta-, Lenipar Rt., Linum-Taussig.

Golyós csapágyak szállítására: Hess és társa 7160, Vecsey Jenő 3323, Ferranova 5289, Svéd golyós csapágyáru 6540, Schlésinger 8812, Szilárd 8353 P-vel.

Packard autóalkatrészek szállítására: Solymos 12 ezer 981, Schlésinger 11.951, Nash 11.468, Card 14.228 P-vel.

Autók fényezésére: Nay és Róna 3 307, Uhry Imre 430, Miklós Lajos 420 P-vel.

Kocsitengelyek és rugók szállítására: Nay és Róna, Gombos Albert, Csáky Ajax rt., Magyar acélárugyár, Állami Gépgyár, Ganz és Társa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., soroksári Dunaág közelében épülő új élelmiszernagyvásártelepen szükséges **egységes bérfuvarozásnak** vállalatba adása iránt.

A vállalat vonatkozik egyrészt a piaci és csarnoki árusok és kereskedők által megvásárolt áruknak az új nagyvásártelepről való elszállítására, másrészt magán a nagyvásártelepen szükséges helyi áruszállítás lebonyolítására és az ezekkel kapcsolatos személyszállításra.

A részletes vállalati és ajánlati feltételek a polgármesteri VIII. (közélelmezési) ügyosztályban (Központi városháza, II. em. 204. ajtószám) kaphatók naponta délelőtt a hivatalos órák alatt.

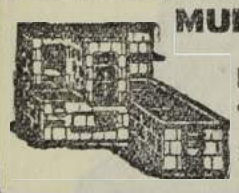
A szabályszerűen felszerelt ajánlatokat **1931. évi március hó 19-én (csütörtök) déli 12 óráig** kell a közélelmezési ügyosztálynak fent megjelölt helyiségében benyujtani.

Budapest, 1931. évi február hó 7-én.

A székesfőváros polgármestere.

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, léggzesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFON: LIPOT 934-31

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VIII., Rózsa ucca 39.
Telefón: J. 312—80.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plaketek. Telefón: J. 415-16

STERN EMIL Telefón: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Cizella út 49
TELEFÓN: Zugló 66-84

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
Budapest, V, Vigszinház ucca 6. Tel.: 298-37 **ANDREA** Cementárugyár és Építőipari R.T.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazac, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Kabel építési vállalata
I. Stirtes u. 3/b. T. 456-03.

Események

Két évtized

A Fővárosi Hirlap huszadik évfolyamába épett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.

Az évforduló emlékezésre késztet és a Fővárosi Hirlap a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a Fővárosi Hirlap lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei magyarrá tették a magyar fővárost, addig a Fővárosi Hirlap kezdésére és szűnni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek budapestiekké lenni Budapest polgárai. Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A Fővárosi Hirlap betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a Fővárosi Hirlap Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A Fővárosi Hirlap hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradíciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetés megújításáról sürgősen gondoskodni szíveskedjenek.

Ismét Szentmiklósi József dr. lett a tanács jegyzője. *Sipőcz* Jenő polgármester az újjáalakított törvényhatósági tanács jegyzőjévé ismét *Szentmiklósi* József dr. tanácsjegyzőt nevezte ki, aki ezt a fontos és nagy munkával járó hatáskört a mult ciklusban is a hivatalos körök teljes megelégedésére látta el.

A városházi újságírók tisztelgése Sipőcz Jenő polgármesternél. A budapesti napilapok fővárosi rovatvezetői szombaton testületileg üdvözölték megválasztása alkalmából *Sipőcz* Jenő polgármestert. *Papp* Jenő üdvözlő beszédére *Sipőcz* polgármester meleg szavakkal válaszolt és kifejezte azt a kívánságát, hogy továbbra is számít a sajtó támogatására Budapest jövőjének kimunkálásában.

Payr Hugó a Fővárosi Hírlap főmunkatársa

A Fővárosi Hirlap homlokára a mai számtól kezdve új név kerül: Payr Hugó törvényhatósági bizottsági tagé, aki eddig is szeretettel és igaz barátsággal támogatta lapunk törekvéseit és nagy elfoglaltsága mellett is résztvett a szerkesztőségi munkában. Mától kezdve főmunkatársa Payr Hugó a Fővárosi Hirlapnak és a régi köteléknek szorosabbá válását örömmel jelentjük be olvasóközönségünknek. Payr Hugóban az egész kommunális élet az új törvényhatósági bizottság egyik legszebb reménységét látja, akinek pompásan ívelő pályája bizonyára erőteljesen forr össze a magyar főváros életével. Payr Hugó kivételes tehetsége, nagyszerű tárgyismerete, informáltsága és szervező talentuma egyik legelső értéke lesz Budapest újkorának. Payr Hugó vérbeli ujságíró és tevékenységének az a része, amelyet a Fővárosi Hirlap szerkesztőségében fog kifejteni, büszkesége lesz lapunknak és öröme az olvasónak.

A tisztújítás. A fővárosnál az általános tisztújítás folytán 140 állás üresedik meg. A pályázat hétfőn délben járt le, eddig az időpontig *ötszáz pályázat* érkezett. *A tíz jogiminősítésű tanácsnoki állásra hatvanan, a két műszaki tanácsnoki állásra tizennyolcan pályáztak.* Az árvaszéki elnökhelyettesi állásra tíz, a főügyészhelyettesi állásra nyolc, a főszámvevői állásra hét pályázat érkezett. A kijelölő választmányt valószínűleg a jövő hét keddjére hívja össze a főpolgármester.

Csütörtökön tartja első ülését az új törvényhatósági tanács. A törvényhatósági bizottság közgyűlése az elmult hét keddjén választotta meg az új törvényhatósági tanács tagjait. A választást — mint ismeretes — a 20-ik hely elnyerése körül meglehetős izgalmak és bonyodalmak előzték meg, úgyhogy a szavazást meg is kellett ismételni. A keddi — második — szavazásnál ezt a vitás helyet a szerencsés törtszámalakulás folytán a *demokraták* nyerték el. Az egyes pártok képviseletének aránya egyébként a következőképpen alakult: *Egységes Községi Polgári Párt* 6, illetve 9, *Keresztény Községi Párt* 7, illetve 10, *Szociáldemokrata Párt* 3, *Demokrata Párt* 2, *Nemzeti Szabadelvű Párt* 1, *Friedrich-párt* 1. Az új tanácstagok névszerint a következők: *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, *Ugron* Gábor, *Usetty* Béla, *Scheuer* Róbert, *Payr* Hugó, *Glücksthal* Samu, *Bódy* Tivadar, *Harrer* Ferenc, (Egységes Községi Polgári Párt), *Wolff* Károly, *Buday* Dezső, *Petrovácz* Gyula, *Homonnay* Tivadar, *Müller* Antal, *Ilovszky* János, *Tabódy* Tibor, *Csilléry* András, *Lázár* Ferenc, *Nagy* Ferenc (Keresztény Párt), *Peyer* Károly, *Büchler* József, *Révész* Mihály (Szociáldemokrata Párt), *Bródy* Ernő, *Láng* Lajos (Demokrata Párt), *Rassay* Károly (Szabadelvű Párt), *Friedrich* István (Keresztény ellenzék). Az új tanács holnap, csütörtökön ül össze először, de ezen a formális alakuló ülésen már egész sor komoly ügy eldöntése is vár az önkormányzat adminisztratív testületére, így többek között a *bánhidai centráléval való szerződés megkötése*, a székesfővárosi Elektromos Művek kelenföldi telepén a beruházóprogram befejező részének elrendelése, a Petőfi tér 2. sz. alatti fővárosi bérháznak a Piarista házzal egyidőben való lebontása és ezenkívül igen sok aktuális ügy, amelyek elintézése az intervallum folytán hónapokon át késett.

Fodor Miklós: Hollywood kulisszái között. A sok hazug romantika és üzleti célzatú reklám között, amit az amerikai filmmetropolisról eddig hallottunk: végre egy reális beszámoló, őszinte ismertetés, az ottani élet valódi feltárása. Nyilt szemmel és objektivitással ír a film-eldorádóról *Fodor* Miklós, az ottani legnagyobb filmvállalat volt rendezője, aki éles megfigyeléssel tárja elő mindazt *a lüktetően lázas munkát, ami az amerikai filmgyárak életében folyik.* Megtudjuk *Fodor* Miklós lebilineselő készséggel feltálalt írásából, hogy miképpen formálódnak a sikerek, hogyan lesz a kis kezdőből világhírű star, megismerjük a trükköket, a sikerek eszközeit, az emberek életét, bánatait és örömeit Bepillantást nyerünk *a filmvilág technikai, művészi és üzleti szellemébe,* Hollywood színes életébe, magunk elé varázsoljuk a starokat és hírességeket és bejutunk a műtermek és gyárak boszorkánykonyháiba, ahol az egész világpiacot ellátják a filmszalagok végnélküli sokaságával. *Fodor* Miklós könyve: *Hollywood kulisszái között, Károlyi* Sándor könyvkiadóvállalatánál (VI., Teréz körút 3) jelent meg.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón: Lá. 13—82 Budapest, I., Kelenföldi út 1

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

Hunyadi János
természetes keserűvíz
az emésztőszervek legkiválóbb gyógyvize. Egy háztartásban sem hiányozhat. Hatásában felülmúlhatatlan
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Tost és Molnár
kereskedelmi és tájkertészet
TELEFON: ZUGLÓ 66—36
BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN!

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefón: József 415-98.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az V. ker., Rudolf rakpart Kossuth Lajos tér és Balaton ucca közötti szakasz csatornázási munkáira.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1931. évi március hó 3-án (kedden) délelőtt fél 11 óráig a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 3-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 266. számú helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi február hó 11-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Hieronymi út 1. szám alatt levő Uj Szent János-kórház nőgyógyászati osztályán szükséges fal- és padlóburkolási munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi február hó 13-ától kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Horváth Béla okl. épitész, előadónál, a Központi városháza, III. em. 309. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi március hó 14-én (szombaton) délelőtt 11 óráig a polgármesteri II. (középítési ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 5-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász ucca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ZILAHI-BALOGH GYULA
ÉPITŐMESTER
Budapest, I., Bornemissza u. 36
TEL.: Lá. 2—32.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3.
TELEFON: József 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. szám.
TELEFON: Aut. 833—40, 832—77.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztitási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefonszám: Automata 919-12

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-98

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFON: JÓZSEF 433—69.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMARUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11. Tel.: Aut. 275-13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I., KELENHEGYI ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—8

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- ÉS CSATORNA ÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II., BIAI ÚT 21. Telefón: 522-91

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapitási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindenemü üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vizmentesitését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefón: Aut. 272-75.

GERA LAJOS FIAI TELEFÓN JÓZSEF 370—20
asztalos munkák gyára
BUDAPEST, VIII., THÉK ENDRE UCCA 35

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 928-66, 991-24
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
Budapest, IX., Ferenc körút 46.

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

„Petrol" MŰSZAKI- ÉS OLAJKERESKEDÉS
ezelőtt v. GYURKOVICH ÉS TÁRSA
Budapest, V, Nádor u. 6
Telefonszám: Automata 862-29

INCZE GÁSPÁR mübutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főtárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPITÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefón: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefón: A. 239—44

Magas épités, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Zumpft István
vasút- és útépitő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 6. Telefon: J. 310-89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 466-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—68. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusitó R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. — Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya uoca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

ÚJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 106—59, 141—52

Évi teljesitő képesség:	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kivül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefón: J. 443—90

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefón: Aut. 923-08.
Gyárt: **Tudor** és **Varta** rendszerü accumulátorokat.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében Mérsékelt árak!

Malcsiner Károly Lakatos, lemezárusvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefón: J. 394-95.

RÉVESZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Huszadik évfolyam *Budapest, 1931 március 4.* *9. szám*

FŐVÁROSI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... *24 pengő*
Félévre ..... *12 pengő*
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő DACSÓ EMIL
Főmunkatárs PAYR HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Telefon: Aut. 137—15 és 555—15
EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR

392

A tisztújítás

csöndesen, nyugodtan, szinte izgalom nélkül kezdődött meg, a pártok egykettőre megegyeztek a főpolgármester és a polgármester személyében. Már azt hitte volna az ember, hogy a többi is megy patriarchálisan, nagyobb megrázkódtatás nélkül. A kijelölő választmány alpolgármester-jelölő ülése azonban meglepetést hozott. Nem jelölték a két régi alpolgármestert, akiknek pedig érdemeit, kiváló munkáját mindenki elismeri. Az elv azonban, úgylátszik, az, hogy *helyet kell adni a friss tehetségeknek, a fiatal erőknek.* Az alpolgármester-jelölésnél már érezhető volt ez a tendencia, de azok a hírek, amelyek azóta lábrakaptak, mindinkább világossá teszik, hogy ennek az elvnek az érvényesítése generális törekvés. Máris sokat beszélnek a tanácsnokok testületének fölfrissítéséről és a hangulat után ítélve nem lehetetlen, hogy a főváros főtisztviselői sorában a közelgő választások során nagy változások lesznek.

Sohasem szerettük a jelszavakat és ezúttal is veszedelmesnek tartjuk azokat. Tiszteljük a fiatalságot, hiszünk az új munkaerők frisseségének eredményességében, de tiszteljük az idősebb főtisztviselők idők során gyűjtött bölcsességét és egy város adminisztrációjában sohasem nélkülözhető tapasztalatait. Amennyire jogosnak és természetesnek tartjuk tehát a törekvést, hogy helyet biztosítunk a fiatalságnak, épp annyira fontosnak kell minősítenünk azt az elvet, hogy *a fiatalok térfoglalása ne jelentse az idősebbek üldözését.* Magyarország és Budapest székesfővárosa ma olyan súlyos időket él, hogy akármilyen tetszetős jelszavakat dobjanak is bele a közvéleménybe, azok után meggondolás nélkül szaladni nem szabad. *Olyan időket élünk, amikor nem fiatalokra és nem öregekre, hanem minél nagyobb tehetségekre, minél szorgalmasabb, odaadóbb, lelkesebb vezető-elmékre van szükség.*

Hitünk és meggyőződésünk, hogy a törvényhatósági közgyűlés és a törvényhatósági tanács bölcsessége ugyanezeket az elveket vallja és nem dobja oda magát egyik testület sem a jelszavak mindenhatóságának. A két kitűnő alpolgármester távozása fájdalommal tölt el bennünket és a megérdemelt pihenés útjára az egész főváros lakosságának szeretete kíséri őket. Alkotó, nemes lelkületű, puritán főtisztviselők voltak, akiknek emlékét sok új intézmény dícséri és akiknek példáját mindenki a legmelegebben ajánlhatja az utánuk következő tisztviselő-generációnak. A legkisebb kétség sem férhet ahhoz, hogy továbbra is tökéletes erővel megállták volna helyüket a főváros élén, de bízunk benne, hogy az ő nyomdokaikon kiváló tanítványaikból fogják betölteni helyüket. Az az érzésünk, hogy amikor a kijelölőválasztmány eltekintett az ő újra való jelölésüktől, tulajdonképpen egy új elvet állított föl. Az új elv pedig *megtörése annak a szentimentális tradíciónak, amellyel eddig a főváros nem tudott megválni egy-egy már egészen elaggott főtisztviselőjétől sem, nyilván nem azért, mert pótolhatatlan volt, hanem barátságból és megszokásból.* Tulajdonképpen pedig ez a szentimentális tradíció az illető kiváló férfiakkal szemben is kegyetlenség volt. Az isteni gondviselés azért adott az embernek gyermekkort és azért adott öregséget, hogy az elsőben játékos pihenéssel készüljön el az élet nagy munkájára, az öreg korban pedig kipihenje az élet becsületes munkájának fáradalmait. Ennyire mi is hajlandók vagyunk elmenni a „helyet a fiatalságnak" elv alkalmazásában.

Tovább azonban nem. Következik a tisztújításban majd a tanácsnokválasztás és egyéb főtisztviselők kiválasztása. Itt se nyilatkozzék meg egy pillanatig se az előbb említett szentimentális tradíció, igenis, *menjenek nyugalomba, akik a becsületes munkába belefáradtak és menjenek nyugalomba azok is, akik a vezető pozícióban középszerűnek bizonyultak.* Más, csöndes, nyugodt időben, síma utakon, biztos körülmények között nem bűn a középszerűség, sőt néha erény is. *Ma azonban a legkiválóbbakra, a legtöbb reményre kecsegtetőkre van szükség,* hiszen ez a város nem fogja bánni azt sem, ha akár a legmélyebbre nyúlnak le a fiatal tehetségekért, de nem bánná azt sem, ha akár nyugalomból hoznának vissza kiváló embereket. Budapest székesfőváros közönségét a gyilkos idők megtanították arra, hogy a maga szent és nagy céljaiban egészségesen önző legyen. *Ez a város ma tehetségekért, hősi lelkekért, Budapest szerelmeseiért kiált* és a közeljövő meg fogja mutatni, hogy a főváros tisztviselőkarában vannak-e ilyenek? Becsületes meggyőződéssel mondjuk, hogy *egy ilyen testületben tucatjával kell lenni a zseniknek és az apostoloknak.* A főváros érdeke, mindnyájunk jövője mondatja velünk, hogy *adjon a gondviselés messzelátó és mélyenkutató szemeket azoknak, akik a most következő napokban ezt a nagy sorozást hivatottak elvégezni.*

Sipőcz Jenő polgármester
nyilatkozik a milliós Budapestről, a közmunkák kiadásáról és a főváros jövő fejlődéséről

Sipőcz Jenő polgármesternek a főváros 1930. év második feléről szóló jelentése mindenfelé *nagy feltűnést keltett.* Különösen a polgármesteri jelentésnek az a része váltott ki általános érdeklődést, amely a közmunkák megindítására vonatkozik és amellyel kapcsolatosan a polgármester beszámolt arról, hogy az elmult évben a főváros milyen jelentékeny összegű közmunkákat adott ki és hogy az 1931. évre milyen fontos beruházásokat fognak eszközölni. A jelentéssel kapcsolatosan a *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélgetést folytatott

Sipőcz Jenő polgármesterrel,

aki rendkívül érdekes kijelentéseket tett.

Mindenekelőtt megkérdeztük a polgármestert, hogy mikorra várja a *közmunkák megindulását?*

— A közmunkákat, — mondotta — tulajdonképpen nem kell megindítani, azok folynak, de természetesen a szükség, a fizikai lehetőség és a pénzügyi fedezet által meghatározott időrendben.

A törvényhatósági bizottság átalakulása és a tisztújítás nem okozott fennakadást,

mert az előkészület zavartalanul folyt, példa rá az Elektromosművek beruházási munkálata, amelyet a multhei törvényhatósági tanács változatlanul fogadott el. Gondunk van arra is, hogy a főváros munkássága és a főváros ipara részére folyamatos, nem pedig injekciószerű munkaalkalmakat biztosítsunk.

— Mi történik *a multévi költségvetésben felvett, de el nem használt közmunkafedezetekkel?*

— A főváros multévi zárszámadása még nem készült el és így ebben a kérdésben ezidőszerint még nem tudunk határozni.

Szóvátettük azt az örvendetes eseményt, hogy Budapest belépett *a milliós metropolisok* sorába.

— Örvendetes jelenségnek tartom, — válaszolta a polgármester, — mert a székesfőváros fejlődését látom abban, hogy népességének erőteljes szaporodása, amely a háborús években megakadt, ismét megindult.

Akik aggodalmaskodnak esetleg azon, hogy Budapest a Csonkaország méreteihez képest túlságosan fejlődött, azoknak nézetem szerint azt is figyelembe kell venniök, hogy a mai állapot minden magyar ember meggyőződése szerint csak átmeneti

és a határok revíziója után Budapest ismét, talán még az eddiginél is hatalmasabb fejlődés előtt fog állani.

Sipőcz Jenő polgármester félévi beszámolóját a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén fogják tárgyalni, amikor is *a bizottság a polgármester indítványára több szociális kérdésben felterjesztést fog intézni a kormányhoz.*

Felülvizsgálják a közüzemeket, hogy van-e szükség rájuk
BUD JÁNOS KERESKEDELMI MINISZTER NYILATKOZATA

A képviselőház most tárgyalja az új *iparfejlesztési törvényt,* amely külön intézkedik a kisipari hitelkérdések megoldásáról, a közszállítási szabályzat reformjáról és az üzemi kérdésekkel. Mindezekre vonatkozóan beszélgetést folytattunk

Bud János
kereskedelmi miniszterrel,

aki a következő nagyfontosságú kijelentéseket tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A kisipari hitel problémájának megoldására, mióta a kereskedelmi tárca vezetését átvettem, állandóan nagy gondot fordítok, mintahogy általában véve a kisipar támogatása egyik főprogrampontom. Már többízben beszéltem a kisipari hitel kérdésének megoldásáról és rámutattam azokra a tervekre és megoldási módokra, amelyek e téren lehetségesek. Magam is azon a nézeten vagyok, hogy

a rendelkezésre álló összeget olymódon kell szétosztani, hogy a reászoruló kisiparos feltétlenül hitelhez jusson.

Éppen ezért tervbevettem bizonyos decentralizációt, másrészt pedig, — amit rendkívül fontosnak tartok, — a hitel feltételeinek megkönnyítését. Egyelőre elég szép összeg áll rendelkezésre, ami természetesen nem jelenti azt, hogy ne iparkodjunk, ha mód és lehetőség van rá, újabb összegeket előteremteni. Ugy a meglevő összeget, mint az esetleg még később rendelkezésre álló pénzt a kisiparosság között a hitelfeltételek könnyebbé tételével kell majd szétosztani.

— Ez természetesen nem jelenti, hogy könnyelmű és fölösleges kihitelezések történjenek,

de föltétlenül az a célunk, hogy a kisiparosságon segítsünk, aminek egyik fontos kelléke az egészséges hitelnyujtás.

Én már többször tettem ebben az ügyben megfelelő

lépéseket, legutóbb az érdekeltektől terjedelmes memorandum érkezett hozzám és ennek tárgyalása céljából legközelebb az összes érdekeltek bevonásával újabb ankétot fogok tartani.

— Ami a közszállítások reformját illeti, azt egy multkori beszédemben bejelentettem és az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslat, amelyet éppen most tárgyal a törvényhozás, ezt meg is valósítja.

Az iparfejlesztési törvényjavaslat 18. §-a intézkedik arról, hogy milyen közületek, tehát az állam, a törvényhatóságok, községek hazai árut tartoznak beszerezni, magyar munkásokat alkalmazni

és a törvényben megállapított kereten belül a kereskedelmi miniszter teszi közzé azoknak a hatóságoknak és testületeknek a jegyzékét, amelyek kötelesek a hazai termelésből fedezni szükségletüket. Visszaélés nem történhetik, mert a kereskedelmi miniszter ellenőrizni fogja a szállításokat. A törvényjavaslat 20. §-a intézkedik a közszállításoknál a nyilvános versenytárgyalásról és itt a kisipart külön is megvédi.

— Ugyancsak az iparfejlesztési törvény valósítja meg azt az ígéretemet, amelyeket a hatósági üzemekre vonatkozóan tettem. A javaslatnak külön fejezete intézkedik a hatósági üzemekről és

megszorítjuk a különböző közüzemek létesítését már azáltal is, hogy közüzem létesítéséhez, vagy kibővítéséhez kormányengedélyre lesz szükség.

Az engedély kiadását a kormánynak meg kell tagadnia, ha azt látja, hogy a felállítandó közüzem munkáját a magánvállalkozás is el tudja végezni úgy, hogy a közérdek ezáltal nem károsodik. Természetes, ez a rendelkezés nem terjed ki azokra a közüzemekre, amelyek a víz, a világítás és az energiaszolgáltatásra vonatkoznak.

Nagyon fontos intézkedés, amely szerint a kereskedelmi miniszter a többi érdekelt miniszterrel együtt *valamennyi állami üzemet*, a belügyi kormány pedig

a községi üzemeket egy éven belül köteles megvizsgálni abban a tekintetben, hogy az illető közüzem fennállása a közérdek szempontjából szükséges-e.

Ha a vizsgálat majd azt fogja megállapítani, hogy a szóbanforgó közüzem szükségtelen, akkor a kormánynak *joga lesz az üzemet megszüntetni, vagy működését más keretek közé szorítani.* A kormány ezekről az intézkedéseiről köteles az országgyűlésnek jelentést tenni, tehát ezek a fontos kormányintézkedések *parlamenti ellenőrzés* alá kerülnek.

Felvonul a nyomor és kétségbeesés

Fogadónap pénteken délután a budai Vigadóban

AHOL MINDENKIN SEGÍTENEK — KOZMA JENŐ RAPORTJA

Minden pénteken délután megelevenedik a budai Vigadó környéke. A főuccai bejárat sötétjében egyremásra tűnnek el az újonnan érkezettek és a lépcsőház feketéllik az emberek sokaságától. Csendes, halkszavú emberek, akiknek sok a bajuk, bánatuk, keservük. Itt mégis mindenki a remény és bizakodás hangulatában rójja a lépcsőket. Mint sóhaj hallatszik innen-onnan:

— Majd a méltóságos úr...

Pénteken délután a *Budai Polgári Kör* nagytermében gyülekeznek azok, akik *Kozma* Jenőhöz jöttek panaszkodni és kérni.

Sokan, nagyon sokan vannak...

A nagyteremben, körül a székeken várakoznak türelmesen azok, akik korán jöttek, a terem közepén mozogni sem lehet a csoportok sokaságában. *Szegény kisemberek, iparosok, munkások, nők és férfiak vegyesen, vének és fiatalok, betegek és gyógyultak, fejkendős öregasszonyok, sportsapkás ifjak, majd jobb öltözetűek* (a bunda és zsakett alatt is van szegénység), *bénák, fáradtak és elgyötörtek:*

... majd a méltóságos úr...

Ahányan vannak, mind *Kozma* Jenőben bizakodnak és reménykednek.

Fel és alá hullámzik a tömeg. A fogadószoba szárnyas ajtója még zárva. Mindenki az ajtó megmozdulására figyel. Még nincs öt óra.

Addig három titkár dolgozik lázas gyorsasággal. Az érkezők itt tolonganak az íróasztal körül. Gyorsan készülnek a feljegyzések az előterjesztendő kérésekről. A felelet túlnyomórészt így hangzik:

— Állást szeretnék...

Több mint kétszáz személy „aktája" jut így egy csomóba. Rajta a név, a lakcím, a kérés megjelölése. *Kozma* Jenő készen kapja így az egész anyagot és nyomban tájékozva van a jelentkező kívánságáról.

Nem könnyű feladat a várakozókat úgy beosztani, hogy az mindenkit kielégíthessen. Általában a jelentkezés sorrendje a mértékadó, de vannak betegek, öregek, akikkel kivételt kell tenni. *Böhm* Nándor, az *Egységes Községi Polgári Párt* titkára végzi a beosztás komplikált munkáját. Jó emberismerő és a méltányosság szempontjai szerint mérlegel. Gyors tempóban kialakul a bejutás sorrendje.

Öt óra után egynéhány perccel megérkezik *Kozma* Jenő. Világosság szűrődik ki az ajtó hasadékján. A titkárok bevonulnak és jelentést tesznek.

Kozma Jenő az óráját nézi:

— Harmincan már voltak az irodámban. Ott már az első csoportot elintéztem.

Most még kétszáz ember várja.

Gyors áttekintéssel vizsgálja a jelentkezők kéréseit.

Megkezdődik a kihallgatás. *Nem ceremóniás, udvariaskodó aktus.* Az élet sok szomorúsága vonul itt föl, hogy igénybevegyen egy igaz emberi szívet, minden formaság és fölösleges szavak nélkül. Szertartás nincs: az egyik oldalon az élet sok-sok fájdalma és keserve, a másikon a könyörületesség és az eredményes segítés nemes gesztusa.

Nyílik az ajtó. Fiatal egyszerűen öltözött férfi.

— Az autobusznál szeretnék kalauz lenni. Másfél éve nincs foglalkozásom. Nagyon szépen kérem...

Kozma Jenő kikérdezi az embert a körülményeiről, családi viszonyairól, eddigi mesterségéről. A kérés őszinte, a válaszok kielégítőek.

— Rendben lesz, fiam. Csak becsülje meg magát.

A hálálkodásra nincs idő. Sokan várnak. Újabb jelentkező.

— Beadtam a kérvényemet a vámőrséghez. Alázattal kérem...

Fiatal hölgy.

— Perfekt német és francia levelező, gyors- és gépíró. — Valamelyik üzemhez kívánkozik.

Rokkant katona:

— Uccai árusítói engedélyt szeretnék, az elöljáróság elutasította.

— Jól van, fiam, soronkívül...

Öreg, félig vak embert vezet egy fiatalabb. Reszket a hangja. Piszkos papírt szorongat:

— Méltóságos jó uram, emitt a hadikölcsön, ezerötszáz koronáról. Akkor vót pénzem, most éhezünk.

Kozma Jenő jegyzetet csinál.

— Holnap kap egy levelet, majd elviszi a minisztériumba.

Fiatalember áll elő:

— Kitettek a villamostól...

Kozma Jenő ránéz:

— Már megint?

Az ember zavarban van. Hallgat.

— Miért?

— Azt mondják ittas voltam!

— Sajnálom, nem segíthetek. Miért nem becsüli meg magát?

— Még az egyszer, méltóságos uram...

— Nem érdemli meg.

A kihallgatás befejeződik. Az ember szégyenlősen távozik. *Kozma* Jenő azonban felírja az aktára a jegyzetet: Érdekében utoljára levél irandó!

— Még egyszer próbálok rajta segíteni. Semmirekellő...

Nem küld el senkit üres kézzel. Mindenkihez van egy jó szava, vigasztaló kijelentése.

Még rengetegen várakoznak. A kérések és panaszok zuhatagja árad az érkezők szájából. *Akik társadalomtudománnyal foglalkoznak, mély, gazdag anyagot találnak itt, a háború utáni évtized szociálpolitikai helyzetének feltárására.* Itt érezni igazán a nyomorúságot, a szenvedést, a bánatot, a kétségbeesést.

Kétszáz emberrel beszélt *Kozma* Jenő öttől kilencig. Kétszáz jajkiáltás, siránkozás. És kétszáz baráti, szívből jövő kézfogás, biztatás, remény.

A főuccai nagy teremből minden pénteken újraéledt bizakodással távoznak az élet sanyargatottjai.

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33
TELEFÓNSZÁM: Z. 69-08

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHIFF MIHÁLY
passzományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Fólemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 854-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle buforpasszományt, plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadíszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárszinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFÓN: J. 373—71

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Broadway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
Tel.: Aut. 189-58 és 290-07
Budapest, V,. Váci út 18

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS TELEFÓN: J. 379—14, A. 893—71 ASZTALOSMESTERNÉL
JÉGSZEKRÉNYEK MINDEN MÉRETBEN KAPHATÓK. FŐVÁROSI TISZTVISELŐKNEK MÉRSÉKELT ÁRAK, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa ucca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis ucca 9

Szegedy Béla Jenő
OKL. GÉPSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II, Margit körút 101
TELEFON: Aut. 553-15

Egész sor nehéz feladat vár az uj alpolgármesterekre

Küszöbön az állam és főváros megegyezése az új dunai hidak építésére nézve — Megállapodás után nyomban kiírják a versenytárgyalást

A kijelölőválasztmány pénteki ülésén döntött az *alpolgármesteri állásokra való jelölésről*. A választmánynak ezt a ténykedését hallatlanul nagyarányú érdeklődés előzte meg és a döntést különböző kommentárok is kísérték. Általánosságban azonban a községpolitikai életben nagy megnyugvást keltett a jelöltek névsora, mert ott szerepelnek a városháza legkiválóbb főtisztviselői, akik eddig is bebizonyították rátermettségüket és tudásukat a főváros kormányzásában. A jelölésről alkalmunk volt

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az alpolgármesterek jelölése a kijelölőválasztmány pénteki döntése alapján jött létre és azon *Borvendég* Ferenc, valamint *Liber* Endrén kívül a tanácsnoki kar számos tagja is *komoly kombinációba* került, aminthogy a jelöltek névsorából ez vissza is tükröződik. Azt hiszem, mindenki, aki városi ügyekben járatos, tisztában van azzal, hogy a választások *mindenkor áldozatot is követelnek.*

Sajnálatosnak tartom tehát Buzáth János és Berczel Jenő eddigi alpolgármesterek távozását, akik mindketten egy emberöltőn át viselték hűségesen gondját a főváros ügyeinek.

Méltó utódai voltak az egykori nagy polgármestereknek és fáradhatatlan munkájukkal valóban hozzájárultak ahhoz, hogy *Budapest a modern világvárosok nívójára és méreteire jutott el.* Remélem, hogy *Buzáth* János és *Berczel* Jenő hozzáértését és gazdag tapasztalatait *még lesz alkalmunk igénybevenni* más vonatkozásban, ott, ahol a főváros érdekei ezt majd megkívánják.

— Az alpolgármesteri állás jelöltjei a főváros legkiválóbb főtisztviselői sorába tartoznak, akikre nagy szerep jut a főváros ügyvitelének jövő irányításában.

Nem könnyű feladat vár reájuk, mert az új törvényben megalapozott közigazgatási és üzemviteli irányelvek végrehajtása nagy hozzáértést és munkát igényel.

A tisztújítás befejezése után nagy tempóval megindul az egész vonalon a munka és én hiszem, hogy a következő esztendők jobb időket hoznak a fővárosra és annak polgárságára, úgy a *kereseti lehetőségek*, mind a *jobb életviszonyok* szempontjából.

— Nagy megnyugvással tölt el, hogy az állam és a főváros már letárgyalta *a két új Dunahíd* megépítésének feltételeit. A tervek és költségvetések már teljesen készen állanak és

a munkálatokat a tavaszi hónapokban feltétlenül megindítják,

ha a pénzügyi feltételek tekintetében az előkészítő munkálatok befejezést nyernek. Tudni kell, hogy a multban az állam az összes hidakat *a hídvám bevételéből* fedezte, ez a jövedelemforrás azonban évek óta megszűnt. *Bud* János kereskedelmi miniszter úr tehát azt kérte a fővárostól, hogy a maga erejével is járuljon hozzá a két híd építési költségeihez, annál inkább, mert hiszen

a hidak elsősorban Budapest lakosságának kényelmét, közlekedését és forgalmát szolgálják.

— Az *óbudai és Boráros téri híd megépítése* a számadások és elkészített költségvetések szerint *30 millió pengőbe kerül*, amihez hozzászámítandó még a hidakkal összeköttetésben levő *följárók és rakodópartok építése*, amelyek költségvetése 14 milliót tüntet föl. *A két híd teljes megépítése tehát negyvennégymillióra rúg*, amelynek a törlesztésére *tizenegy esztendő* áll rendelkezésre. A kormány tehát azt javasolja, hogy

a főváros emelje föl a közlekedési adót ötven százalékkal, amiből évi 1,100.000 pengő, a városi vámokat 15 százalékkal, amiből évi egymillió pengő remélhető.

Évi 400.000 pengő megterhelés hárul a BSZKRT-ra, a Gáz-, Elektromos- és Vízművekre: a hidakon elhelyezett és elhelyezendő kábelek és vezetékek miatt, míg az államkincstár évi 500.000 pengőt biztosít a saját hozzájárulása címén. A rakodópartok fölépítésére tizenkétmillió pengőt kell előirányozni, amit a kormány

a betterment útján

kíván biztosítani.

— Az állam ajánlatát a főváros szempontjából további tárgyalásokra nézve *elfogadhatónak tartom.* A kívánatos az, hogy a fővároson kívül, *az állam is minél nagyobb részt vállaljon az építési költségekből.* A két hídra égetően szüksége van Budapestnek, az érdekelt városrészeknek, mert

a hidak mai túlzsúfoltsága egyenesen tarthatatlan.

Áldozatok nélkül azonban ezeket az alkotásokat megvalósítani nem lehet, márpedig minden munkaalkalmat fel kell használni. Ezek közt első helyen áll a *hídépítés*, ami hat éven keresztül a gyáraknak, az ipari és földmunkásságnak juttat majd megélhetést és kereseti lehetőséget.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a főváros soronkívül tárgyalja a hidak ügyét az összehívott rendkívüli tanácsülésen és közgyűlésen. *A határozatokat és javaslatokat nyomban felterjesztik a kereskedelmi miniszterhez*, akinél a tervek és költségvetések már most rendelkezésre állanak, úgyhogy a megegyezés létrejötte esetén, *a versenytárgyalást négyheti határidővel ki is írhatják.*

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOSREDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS.
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL-
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Elismerés a távozó alpolgármestereknek

Az Egységes Községi Polgári Párt hétfőesti pártértekezlete és vacsorája

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen elsősorban az *alpolgármesterválasztás* kérdésével foglalkoztak. *Kozma* Jenő beszámolt a jelölőválasztmány határozatáról. *Ugron* Gábor elismerte, hogy a jelölőválasztmány első helyen kiváló főtisztviselőket jelölt az alpolgármesteri állásokra, sajnálatának adott azonban kifejezést amiatt, hogy *a két érdemes és igazán kiváló alpolgármestere a fővárosnak e határozat miatt talán keserűséggel válik meg hivatalától.* Indítványt tett: adózzék a párt elismeréssel a két kiváló alpolgármesternek és fejezze ki sajnálatát, hogy nem dolgozhatnak tovább velük együtt, miután szolgálati idejüket kitöltötték. *Kozma* rámutatott azokra a nagy szolgálatokra, amelyeket *Buzáth* János és *Berczel* Jenő a fővárosnak tettek és a párt helyeslése mellett ama reményének adott kifejezést, hogy *szakértelmüket a főváros a jövőben sem fogja nélkülözni.* Ezután a párt *Liber* Endre, *Borvendég* Ferenc, továbbá *Agoston* Géza, *Szemethy* Károly és *Csordás* Elemér megválasztása mellett foglalt állást és a párt a jelöltjeire való szavazást *pártkérdéssé* tette.

Ezután az elnök beszámolt arról, hogy a III., V. és IX. ügyosztályokat a főváros ketté fogja választani. *Dinich* Vidor javasolta, hogy a sportügyek különíttessenek el a tanügyi ügyosztálytól. *Éber* Antal szóvátette, hogy a főváros közélelmezési ügyosztálya pályázatot írt ki, melynek alapján *az új vásárcsarnokban az összes vásárcsarnoki fuvarozásokat egy vállalkozó kapná.* Ez a vásárcsarnoki fuvarozás monopolizálását jelentené. *Usetty* Béla és *Bohn* József felszólalása után *Kozma* Jenő a maga részéről is tiltakozott mindenféle monopolisztikus terv ellen és javaslatára a párt megbízta *Usetty* Bélát, hogy a legközelebbi tanácsülésen tiltakozzék ez ellen és kérjen felvilágosítást, hogy *milyen alapon írt ki az ügyosztály ilyen versenytárgyalást.*

A pártértekezletet vacsora követte, amelyen a párt bizottsági tagjain kívül résztvettek többek között: *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, *Bódy* Tivadar, *Bánó* Dezső, vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Bayer* Antal, *Dési* Géza, *Dinich* Vidor, *Dorner* Gyula, *Éber* Antal, *Glück* Frigyes, *Harrer* Ferenc, *Hatolkay* Kázmér, *Héder* Lajos, *Krivoss* Árpád, *Máté* István, *Martin* János, *Nagy* Antal, *Németh* Béla, *Oszoly* Kálmán, *Payr* Hugó, *Petracsek* Lajos, *Petzrik* Jenő, *Pompéry* Elemér, *Popelka* Béla, *Scheuer* Róbert, *Szabó* Sándor, *Ugron* Gábor, *Usetty* Béla, *Wellisch* Andor bizottsági tagok, *Politzer* Gusztáv, *Fáber* Miklós, *Orova* Zsigmond, *Benczur* Valdemár, bibithi *Horváth* János, *Horváth* Károly, *Morvay* Zsigmond, *Erősdy* Sándor, vitéz *Tóth* Aladár kir. közjegyző, *Dárdai* Ede, *Posta* Sándor dr., vitéz *Antal* János, *Hubert* Vilmos, *Béla* Henrik, *Bakonyi* János, *Hoór-Tempis* Mór, *Márkus* Jenő, a BSZKRT h. vezérigazgatója, *Csécsi-Nagy* Miklós, *Lengyel* Endre, *Grosch* Károly, *Girardi* Tibor, *Ziegler* Géza kormányfőtanácsos, *Vértesy* Aladár, *Krompaszky* Miksa főigazgató, *Bartha* Károly, *Némethy* Béla tanácsnok, *Bucsánszky* Bertalan és *Guth* Ferenc elöljárók, *Viola* Rezső, *Lavotta* Rezső műszaki főtanácsos, *Vigyázó* Géza, *Torday* Lajos főjegyzők, *Sztojanovits* Pál, *Gallner* Béla, *Günther* Tivadar, *Szvoboda* Endre, *Abonyi* Tibor, *Babarczy* István, *Pertik* Béla tanácsjegyzők, *Hegedűs* Sándor, *Csorna* Kálmán, *Farkas* Béla és *Urbán* Zoltán árvaszéki ülnökök, *Rötzer* Ferenc árvaszéki jegyző, *Markovits* Aladár tanácsjegyző, *Vadon* Géza, *Szécsi* Ernő tisztifőorvoshelyettes, *Jablonkay* Géza ügyészségi fogalmazó, *Tőkés* Gyula, *Szőnyi* István, *Kállay* Albert dr. fogalmazók és még sokan mások.

HUTTER és SCHRANTZ RT.
sodrony, szitaáru és nemezposztógyárak
Budapest, X. ker., Gyömrői út 80
Telefón: J. 379—36 és K. 76—50
Távirat: „Schrantzék"
Sodronyszövetek, sodronyfonatok, kályhák, tűzhelyek, lyukasztott lemezek, kerti bútorok.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., BAROSS UCCA 88 — TELEFÓN: J. 308—97

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

Hunyadi János
természetes keserűvíz
az emésztőszervek legkiválóbb gyógyvize. Egy háztartásban sem hiányozhat. Hatásában felülmúlhatatlan
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Kegyetlen halál a Márgákra, a Bürökre, az Evetkékre és a Karpfensteinokra

Gallina Frigyes tanácsnok könyve Budapest uccaneveiről

Szegény jó Szepessy László barátomról — még ha hősi halált halt is — nem tiszteletlenség megállapítani, hogy *rossz poéta volt.* Az utókor úgyis elvégezné rajta ezt a súlyos ítéletet, miért ne legyünk tíz esztendővel halála után mi is őszinték, amikor a ma olyan rettentő iramban száguld. Egy példa is elég erre, íme, két sor abból az ódából, amelyet a dombóvári tűzoltóegylet zászlószentelési ünnepségére írt:

Tűzoltó egyletünk zászlója nyelébe
Lelkesedve verjük sárga szögeink.

Hát ez a két sor nagy bűn volt. De legnagyobbat akkor vétett önmaga ellen szegény Szepessy László, amikor ezt a ripacsos hangzású *írói* nevet fölvette. Mert a Szepessy László csak írói álnév volt. A valóságban szegény Szepessy Lászlót *Szijjártó Lászlónak* hívták. Hát találhatott volna-e modern emberi agy szebb nevet a Szijjártó Lászlónál? Ő mégis Szepessy akart lenni.

Ennek a kedves, de bolondos poétaléleknek az emléke jár folyton az eszembe, amíg *Gallina* Frigyes tanulmányát olvasom Budapest uccaneveiről. Tudtuk valamennyien, hogy fenhéjázásból, előkelőségből, imitt-amott tudatlanságból, nagyvárosi nyegleségből szörnyű barbárságok történtek a multban az uccák elnevezése körül. A Közmunkák Tanácsának elnöke, a kitűnő *Rakovszky* Iván mostanában sok igyekezettel akarja megkorrigálni a régi hibákat, de részben nem megy minden egyszerre, részben pedig néha ellenállással is találkozik. Legutóbb egy angyalföldi uccacsoportot akart elnevezni igen költői módon és a főváros egyik legelőkelőbb főtisztviselője rettentően megkontreminálta és hatalmas filippikát vágott ki az ötlet ellen. Valószínű, hogy senki nagyobb szeretettel nem fogadja majd *Gallina* Frigyes könyvét, mint maga *Rakovszky* Iván, akinek módjában lesz a gyakorlatban is felhasználni azt a sok pompás adatot, amelyet ebben a füzetben talál.

Ha szabad a Közmunkák Tanácsa elnökének figyelmét felhívni, nekünk az a hitünk, hogy legelsősorban azokat a szégyenletes dolgokat kell kiküszöbölni, amelyek úgy keletkeztek, mint amikor szegény Szijjártó László Szepessy-re „magyarosította" a nevét. Mert Budapest hibás uccanevei között ezek a legszembeszökőbbek és mondjuk meg magyarán, a legnevetségesebbek. *Gallina* Frigyessel együtt ugyanis mi is szeretnénk tudni, hogy kik voltak azok a bölcs emberek, akik a többek között kiirtották Budapest uccáinak névsorából a következő patinásan szép neveket: Kalácssütő ucca, Mindszentek uccája, a *Dunasorok* (Isten bocsássa meg, *Rakpartok* lettek belőlük!), Gránátos ucca, Türdelem ucca, Térjmeg ucca, Szarvas tér, Bomba tér, Pálos-bástya ucca, Lőösvény, Bécsiposta ucca és Aranykötő ucca. Ezek helyett ma is tömegével vannak az olyan uccák, amelyeket Márga uccának, meg Evetke uccának hívnak. Hogy ne is említsük a Légszesz uccát, a Szem uccát, az Útász uccát, az Ügynök uccát, a Vályog uccát, a Bürök uccát, meg a Cipő uccát. És slágernek a Csavargyár uccát.

Mindez azonban csak gyerekjáték ahhoz az uccaelnevezési rémregényhez képest, amely a Karpfenstein uccához fűződik. Egyszer egy nagy magyarosítási lázban a Karpfenstein uccát lefordították Pontykő uccának. Bizony hosszú idő kellett ahhoz, mire rájöttek, hogy a Pontykő-nek semmi értelme sincsen. És visszafelé kezdtek kapargálni a multban és úgy találták, hogy mégis vissza kell állítani a Karpfenstein uccát, mert létezett egy Karpfenstein úr, aki jótevője volt Budapestnek. Hogy hol és milyen jót tett? Erre senki sem tudott válaszolni. Karpfensteinek éltek ugyan Pesten, de az egyik fertálymester volt, az ilyen kis méltóságról azonban nem igen neveztek el uccát és volt egy Karpfenstein János Kristóf nevű helyettes bírája is Pest városának, ez azonban olyan népszerű volt, hogy röviden *sintérnek* nevezték. Budapest azonban még ma is ragaszkodik a Karpfenstein uccához és félős, hogyha még egyszer mégis megváltoztatják a nevét, akkor megint csak Pontykő ucca lesz belőle.

Gallina Frigyes, amikor igen életrevaló és igen szép propozíciókkal áll elő, tanulmányának konzekvenciájaként kijelenti, hogy *a kérdés már megérett arra, hogy teljes egészében a zöldasztalra kerüljön.* Igen helyesen jelenti ki, hogy a multban — akármilyen alapon — elkövetett hibákat, az elhamarkodott intézkedéseket, a kegyetlen és stílustalan eljárásokat, a félreértéseket, a hozzánemértésből keletkezett szépséghibákat egytől-egyig el kell tüntetni. Az általános revízió során vissza kell állítani a könnyelműen eldobott kedves, patinás neveket. A falakról el kell távolítani a megokolatlan, vagy szürke, sőt nevetséges uccaneveket. A magyar história, irodalmi, művészettörténet és várostörténet méltatlanul mellőzött nagy nevei szintén kerüljenek föl a falakra. Uccáink, tereink falaira írjuk oda az emberiség legfényesebben lobogó, mindenki lelkébe egyformán világító zsenijeinek neveit. Ezek a főbb propozíciói ennek az igen becses füzetnek, amelynek az elmondottakon kívül még két igen jeles tulajdonságát találtuk. Az egyik jeles tulajdonsága, hogy a rosssz uccaneveket eddig is igen erősen kifejlett irodalma mellett végre egy kitűnő, összefoglaló, mindent magába ölelő munkát kaptunk, amely nem áll meg a hibák fölsorolásánál, hanem a megvalósítandó ötletek egész tárházát is adja. A másik jeles tulajdonsága, hogy aktív városi főtisztviselő írta, akinek módjában lesz ezekért a gondolatokért a gyakorlatban is mindent megtenni.

(p. b.)

Újból szabályozzák és kiegészítik az igazolóválasztmány hatáskörét

A közelmultban lezajlott törvényhatósági választások nagyszámú petícióinak letárgyalásánál kiderült, hogy az új fővárosi törvénynek azok a rendelkezései, amelyek az igazolóválasztmánynak e tekintetben való működésére irányulnak, — meglehetősen hiányosak. Az 1930:XVIII. t. c. 22. §-a intézkedik a választás szabályellenessége, vagy a megválasztott személy választhatóságának hiánya miatt benyujtható felszólalások dolgában és a 27. §-sal együtt úgy rendelkezik, hogy mindezeknek a körülményeknek az elbírálására, — kizáró okok dolgában is — *az igazolóválasztmány illetékes a határozatra.*

A választások ellen benyujtott petíciók tárgyalásánál legtöbb esetben elkerülhetetlen volt, hogy az igazolóválasztmány bizonyos bizonyítási eljárást rendeljen el és akkor kiderült az is, hogy

az igazolóválasztmánynak a bizonyítás elrendelésére vonatkozó hatásköre nincs körvonalazva.

A lefolytatott petíciós eljárásoknál az igazolóválasztmány elrendelt ugyan ilyen bizonyításokat, be is idéztetett tanukat, ezt azonban csak a régebbi gyakorlat alapján tette, amit végleges állapotnak tekinteni nem lehet. *Szemethy* Károly dr. tisztifőügyész éppen ezért egy érdekes elaborátumot készített, amelyet a polgármester a legközelebbi közigazgatási bizottsági ülés elé terjeszt s abban azt kéri, hogy *a főváros írjon fel a kormányhoz, a törvény említett szakaszainak, az igazalóválasztmány működésére vonatkozó részeknek megfelelő kiegészítése, illetve a megfelelő rendelkezés kiadása érdekében.*

A jogi szempontból érdekes előterjesztésről illetékes helyen a következőket mondták a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Az igazolóválasztmányra ruházatt hatáskör szükségessé teszi, hogy a választmány a petíciós eljárások lefolytatásánál bizonyítási eljárást is folytathasson. Jogrendszerünkben ismert bizonyító eszközök közül, amilyen a tanukihallgatás, okiratok bemutatása, szemle, a szakértők és a felek eskü alatti kihallgatása, — az igazolóválasztmánynak minden kétséget kizáróan *csak az okiratokkal való bizonyítás áll rendelkezésére.* A gyakorlat, arra való tekintettel, hogy a szóbanforgó kérdésben az új fővárosi törvényt megelőző jogszabályok rendelkezést nem tartalmaztak, ezen a hiányon akként segített, hogy *az igazolóválasztmány, a meghallgatni kivánt személyeket törvényes rendelkezés hiányában is megidézte és a megjelenteket kihallgatta.* A jelenlegi jogállapot szerint azonban teljességgel megoldhatatlan kérdés,

mi történjen akkor, ha a megidézett tanu, vagy fél az igazolóválasztmány előtt nem jelenik meg kihallgatás végett, vagy ha megjelenik is, a vallomást akár egészben, akár részben megtagadja.

Ezenfelül eskü kivételi jog hiányában *sincs bizonyíték arranézve, hogy a meghallgatott az igazat vallotta-e?* Ezeket a hiányokat a gyakorlatban már az első alkalommal érezni lehetett. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy eskü kivételi jogot csak törvény adhat, — igen indokolt, hogy ezen hiányok törvényhozási úton való pótlása iránt mielőbb intézkedés történjék.

Az új fővárosi törvénynek az igazolóválasztmány jogkörére vonatkozó paragrafusainak kiegészítése dolgában, mint említettük, a márciusi közigazgatási bizottsági ülés foglalkozik és minden bizonnyal egyhangú határozatot hoz azirányban, hogy *az 1930: XVIII. t. c. a megfelelő módon kiegészíttessék.*

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Magyar Szellőző Müvek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefon: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778
Wien 105.782, Berlin 122.214,
Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla:
a Magyar Nemzeti Banknál

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucea 19. Telefon: József 415-98.

Tost és Molnár
kereskedelmi és tájkertészet
TELEFON: ZUGLÓ 66—36
BUDAPEST, VII.,
Erzsébet királyné út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs- és diszfák, gyümölcs- és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN!

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefon: Aut. 626-27. * Telefon: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fürészpor tüzelésre.

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI.
Petneházy-u 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefon: A. 907-03.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07. Alapitva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly körút 15. szám

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasútépitési és kövezési vállalkozó
I, Elek ucca 9/a.
Tel.: Lá. 18-43.

Hétfőn ankét volt
a pénzügyminisztériumban a tatarozási kedvezmények kiterjesztéséről

Az építési és különösen a tatarozási kedvezmények biztosítására *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter ankétot hívott össze, hogy ott az összes függő kérdéseket tisztázzák. Elsősorban dönteni kell *az állami adókedvezmények mértékéről*. A nagyjelentőségű megbeszélés eredményétől függ az építési iparnak a közeljövőben való alakulása, ami az elmult évben a szomorú stagnációra kényszerült. Az értekezleten résztvett *Vargha* Imre államtitkár, *Kölbig* Jenő miniszteri tanácsos, az építőipari érdekeltségek képviselői, a főváros részéről pedig *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, *Harrer* Ferenc, *Petrovácz* Gyula, *Bródi* Ernő, *Rassay* Károly és *Révész* Mihály. Az ankét anyagáról

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Már a mult esztendőben erőteljes akció kezdődött a *háztatarozások* minél nagyobb mértékben való megindítására és *Ripka* Ferenc főpolgármester a kormányhoz intézett előterjesztésében sürgette is az errevonatkozó intézkedéseket. Azóta az érdekeltek is tárgyaltak a pénzügyi és népjóléti minisztériumokkal, hogy plattformot találjanak egy olyan megoldáshoz, ami *nem állítja egymással különösképpen szembe a kincstári és az egyéb gazdasági érdekeket.* Most már további halasztásnak nincs helye, mert itt a tavasz és dörömböl a munkanélküliség, a helyzet pedig sokkal kilátástalanabb, mint 6—7 évvel ezelőtt, amikor az építkezési és tatarozási tevékenység a mélyponton állott.

— A Statisztikai Évkönyv arravonatkozó kimutatása mindennél többet mond. *Építési engedélydíjakból* például 1928-ban befolyt 274.425 pengő, 1929-ben 206.016 pengő. Az 1930-as év kimutatása még nem áll rendelkezésre, de a hozzávetőleges adatok szerint *150.000 pengőnél nem rúg többre. Feltűnően nagy az emeletráépítések csökkenése,* aminek nincs más oka, minthogy úgy az emeletráépítések, mint a toldaléképítkezésekre egyidőben engedélyezett könnyítéseket és kedvezményeket érthetetlen okokból megvonták. Az *építkezések adatai* úgy alakulnak, hogy 1924-ben 537 új épület létesült, 1925-ben 445, 1926-ban 766, 1927-ben 1324, 1928-ban 1996 és 1929-ben összesen 1928. A mult év adatai csak októberig vannak feldolgozva, de valószínű, hogy a végeredmény 950 körül lesz, ami erős visszaesés, a lakástermelés és általában az építőipari tevékenység mérhetetlen nagy kárára.

Ugyancsak a sorvadás képét mutatja az emeletráépítések, a toldalékok és átalakítások alakulása.

1924-ben 856, 1925-ben 787, 1926-ban 1177, 1927-ben 1298, 1928-ban 1936 és 1929-ben 1925 a végzett illyentermészetű munkálatok száma, míg az ezévi végeredmény a számítások szerint alatta marad az 1500-nak. Visszaesést mutatnak a többi adatok is. A mult évben 20.163 lakószobával lett gazdagabb Budapest, ezzel szemben 1930-ban mindössze csak 9957-tel, tehát

egy éven belül több, mint a felére csökkent az új lakóhelységek száma.

— Ha már most nézzük az okokat, akkor két tényezőt kell figyelembe venni: *a hitelszolgáltatás nehéz feltételeit és a hatósági kedvezmények hiányát.* Ezek a fő komponensei az eredménynek, illetve eredménytelenségnek. Elősegítették az építkezési ipar visszafejlődését azok a törvények is, amelyek a kedvezményeket statuálták. Az 1925. évi XVIII. törvénytől az 1930. évi XLI. törvényig az adókedvezmények és mentességek fokozatosan szűkkeblűkké váltak s ha ma érvényben is van még ez év augusztusára és novemberére lakhatóvá váló házak adómentessége: *a gyakorlatban ez alig jelent valamit, mert erre a rövid időre komoly építkezést befejezni nem lehet.* Nagy hiánya a törvénynek az is, hogy *csak az átalakítások révén beálló jövedelemtöbbletet mentesíti az adófizetés alól* és végül hiba, hogy

szó sincs az emeletráépítések és toldalékok mentesítéséről, amelyik pedig az 1927-es törvény révén kedvező hatást gyakorolt az ilynemű munkálatok megvalósítására.

— Általában szükséges az is, hogy a sok törvény és rendelet labirintusai között *összhang teremtessék,* mert a sok egymásba kapcsolódó és egymást kiegészítő intézkedés komplikált helyzetet idézett elő. A tapasztalatok szerint szükség van arra, hogy *a kedvezmények módosuljanak,* mert így építkezési lendületről álmodni sem lehet. Ez a felfogás indította a *Háztulajdonosok Országos Szövetségét,* az *Iparkamarát,* a *Mérnöki Kamarát* és az érdekelt szakmákat arra, hogy

egy törvénytervezetet készítsenek,

amely a maga elgondolása szerint összhangzásba hozza az eddigi törvényeket és módot nyujt a tatarozási akcióra úgy, hogy a kincstár érdekei sérelmet ne szenvedjenek. Ha illetékes helyen ezt elfogadják, akkor a munka megindulhat, ha pedig marad minden a régiben:

akkor semmi biztatás sincs arra, hogy a tavaszi hónapok beálltakor foglalkoztatáshoz jutnak az építőiparosok

és a hozzákapcsolt szakmabeli érdekeltségek.

A hétfői ankét eredményéről *Becsey* Antal közölte velünk, hogy a pénzügyminisztérium a *legnagyobb megértéssel fogadta* az elhangzott előterjesztéseket és a kedden tartandó foltyatólagos értekezleten kialakul egy olyan megegyezés, ami e nagyfontosságú problémát a kívánatos megoldáshoz viszi.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása preciziósmunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállitani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhirűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Teljesen elsorvad a főváros dunai forgalma
Beszünteti a MFTR az átkelési járatokat
FELMERÜLT A TERV NEMZETKÖZI PÁLYÁZAT KIÍRÁSÁRA

Több alkalommal szóvátettük már azt a lehetetlen állapotot, hogy Budapesten, Európa legjellegzetesebb folyamparti városában, alig van *vízi közlekedés.* A MFTR ugyan még a legutóbbi esztendőkben is járatott bizonyos időközökben a *Boráros tér, Margitsziget, illetve Óbuda között* apró csavargőzösöket, de két évvel ezelőtt, amikor a Közmunkatanács és a főváros egyértelműen visszautasították a hajóstársaság kívánságát a szubvenció felemelése iránt, ezeket a járatokat is beszüntette. Azóta *a Dunán helyihajózás nincs* és a hozzánk érkező külföldiek számtalan alkalommal fejezték ki meglepetésüket és indokolt bosszúságukat amiatt, hogy nincs módjukban rövid hajóúton a Dunáról nyíló páratlanul szép panorámában gyönyörködni. Az elmult esztendőben a hídpótló átkeléseket még fenntartotta a *Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T.,* a közelmultban azonban arra az elhatározásra jutott, hogy ezeket a járatokat is beszünteti. A szándék komolyságát misem bizonyítja jobban, minthogy

a csavargőzösöket kezdik áruba bocsátani és a propellereknél alkalmazott személyzet nagyrészének felmondtak.

Néhány héttel ezelőtt a vállalat igazgatósága a kereskedelemügyi minisztériumot is felkereste és kérte a kormányt, hogy az átkelési forgalom fenntartásából származó törvényes kötelezettsége alól mentsék fel őket.

A MFTR ezen elhatározásáról érthető megdöbbenéssel értesültek a városházán, ahova a hír csak kerülő úton érkezett. Az átkelési jártok megszüntetése dolgában érdeklődtünk

a közlekedési ügyosztályban,

ahol a következő értesülést szereztük:

— Tudomásunk van arról, hogy MFTR valóban eljárt a kereskedelemügyi minisztériumban és azt kérte, hogy amennyiben más vállalat hajlandó átvenni a hídpótló-átkelési járatok fenntartását, a kormány mentse fel a társaságot e kötelezettsége alól. Két évvel ezelőtt a MFTR megkereséssel fordult a

IDEÁLIS OTTHON

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának azonnalra, ill. május 1-re beköltözhető hatodik és hetedik társasházunkban: a főváros legelőkelőbb helyein, a Horthy Miklós út 79. sz. a. épült „Szt. István-udvar"-ban és a Szt. Imre-szobor szomszédságában már épülő „Hunnia-udvar"-ban. Adómentes, 1, 2, 3, 4 szobás, elsőrendű építkezésű, olcsó fixárú

KERTES ÖRÖKLAKÁS

Minden öröklakáshoz kertrenéző hall, loggia, jövedelmező üzlethelyiségek. Kényelmes törlesztés. Kívánatra képes prospektus. A „Centrum" öröklakásai árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Értékálló, biztos tőkebefektetés, cca 10% tiszta jövedelem! „CENTRUM" házépítő- és Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós út 9. (9—12-ig, 3—5-ig). Telefón: Lá. 9—96. sz.

ÖRÖKLAKÁSBAN A CENTRUM VEZET!

Rövidesen megjelenik az

„Amig városatya lettem..."

második kötete,

amely az uj közgyülés tagjainak életrajzát és arcképét tartalmazza

Szerkeszti: György Endre

Megrendelhető: Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40. III. emelet 19. szám alatt

kormányhoz, illetve a Közmunkák Tanácsához és a fővároshoz, amelyben a szubvenció felemelését kérte, amelyet az említett helyekről a helyi hajójáratokért kapott. A fővárostól 300.000 pengőt kért, később ezt az összeget ugyan redukálta, de a kívánságot úgy a Közmunkatanács, mint a főváros elutasította, illetve azt válaszolta, hogy

csak akkor hajlandó nagyobb szubvenció nyujtására, ha a MFTR közlekedési eszközeit modernizálja

és a mostani nehézkes, lassú és füstöt okádó csavargőzösök helyett modern, *gyors motoroshajókat* állít a forgalomba. A MFTR erre nem volt hajlandó, holott nyilvánvaló, hogy a sokszor felpanaszolt ráfizetés éppen onnan származik, hogy helyi hajóparkja elavult és így üzemköltsége olyan drága, hogy eredményes üzleti vállalkozást ezekkel az ósdi járművekkel fenntartani valóban igen nehéz. A kereskedelemügyi minisztérium még nem döntött az átkelési járatok megszüntetése dolgában, annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy *nem zárkoznak el a MFTR kérése elől.*

Megbízható helyről származó értesülésünk szerint felvetődött az a gondolat,

nem volna-e helyes a budapesti átkelési és helyiközlekedésre nemzetközi pályázatot kiírni.

Minden bizonnyal akadna hajóstársaság, amely vállalná ezt az üzletet, amely jó vezetés mellett csak jövedelmező lehet. A helyihajózás kérdése a kikötők kiépülésével, az új nagyvásártelep létesítésével, az új Dunahidak megvalósításával fokozott mértékben válik aktuálissá, mert a főváros dunamenti frontja ezáltal igen nagy mértékben kitágul és az új élelmiszernagyvásár gyors megközelítésének legkézenfekvőbb eszköze.

Komoly tényeken alapuló ellenirat-ban tiltakozik az Autobuszüzem a BSZKRT beolvasztó törekvései ellen

A székesfőváros két nagy közlekedési vállalata a BSZKRT és az Autobuszüzem között nem új keletű a versengés. A villamosvasút igazgatósága kezdettől fogva rosszszemmel nézte az Autobuszüzem terjeszkedését, amit a maga részéről főleg azért helytelenített, mert közlekedési, pénzügyi és vagyoni szempontból károsnak tartja, ha a főváros közlekedési részvénytársasága mellett egy másik önálló nagy közlekedési üzem alakul ki. A BSZKRT igazgatósága az autobusszal szemben táplált felfogásának mostanáig olymódon szerzett érvényt, hogy *megakadályozta olyan autobuszrelációk létesítését, amelyek a villamosvonalakkal párhuzamosan haladnak*, ami csaknem minden esetben sikerült is. A villamosvasút azonban ezekkel a sikerekkel nem elégedett meg és most, hogy további 50 új autobusz beszerzése ismét időszerűvé vált, terjedelmes beadványt intézett *Sipőcz* Jenő polgármesterhez, amelyben rámutatva említett aggodalmaira nem kevesebbet kíván, mint azt, hogy *a polgármester rendeleti úton mondja ki az Autobuszüzemnek a BSZKRT-ba való beolvasztását*, mert az Autobuszüzem önállóságának fenntartása és fejlesztése a BSZKRT-nak anyagi károkat jelent. A BSZKRT és az Autobuszüzem között kitört nyilt háborúság, a villamostársaság éleshangú beadványa, városházi körökben feltűnést keltett és *széles körben váltotta ki az ellenvéleményt.*

A törvényhatósági bizottság tagjainak túlnyomó része legteljesebb mértékben helyteleníti ezt a harcmodort, a két közlekedési vállalat közötti ellentét kimélyítését

akkor, amikor egyre fontosabb probléma a székesfővárosi közlekedés egységes tervezetének kidolgozása.

A BSZKRT támadó élű beadványával hétfői ülésében foglalkozott az Autobuszüzem igazgatósága és beható eszmecsere során *egymásután cáfolták meg a BSZKRT indokait és aggodalmait.* Az Autobuszüzem igazgatósága a villamosvasút beolvasztást célzó javaslatára nagy alapossággal megszerkesztett és az argumentumok egész sorával alátámasztott beadványnyal válaszolt, amelyet az igazgatóság nevében *Hochenburger* Antal, *Orova* Zsigmond, *Schimanek* Emil, *Magyar* Miklós, *Lampel* Vilmos, *Lévai* Sándor, *Politzer* Gusztáv már hétfőn délután át is nyujtották a polgármesternek.

Az autobuszüzemi igazgatóság ülése után a *Fővárosi Hirlap* tudósítója kérdést intézett

Politzer Gusztáv dr.

igazgatósági taghoz, aki a nagyjelentőségű beadvány részleteiről a következőket mondotta:

— A BSZKRT beadványának egyik fontos argumentuma a területhasználati szerződésben szerzett *monopolisztikus jogokra* való hivatkozás. Erre az Autobuszüzem igazgatóságának az a válasza, hogy az említett szerződés 14. §-a, amely *a jövőben megszerzendő* és létesítendő, vagy bérlendő közlekedési vállalatnak egységes kezelésmelletti viteléről intézkedik, kifejezetten csupán a BSZKRT-tól átvett, általa megszerzett, létesített vagy bérelt vállalatokra vonatkozik, ezt tehát *az Autobuszüzemre vonatkoztatni semmi esetre sem lehet.* A szerződés az egységes kezelést azzal a kifejezett fenntartással teszi a BSZKRT kötelességévé: „amennyiben az műszaki és forgalmi szempontból lehetséges." Ebből a szövegezésből nyilvánvaló, hogy a törvényhatóság már annakidején böles előrelátással egyrészt

nem adott monopóliumot a BSZKRT-nak és nem zárta ki önálló közlekedési vállalatok keletkezésének lehetőségét,

sőt gondolt arra a lehetőségre, hogy a közlekedési eszközök fejlődése során akadhat majd *a nagyvárosi belső személyforgalom* lebonyolítására olyan újabb eszköz, amely a vasúti jellegű üzemekkel nem vonható egységes kezelés alá. Ilyen esetekre nézve, a területhasználati szerződésnek az az idézett pontja csupán az egységes hálózatok találkozási pontjain kívánja biztosítani az átszállóforgalmat.

— *Téves az a beállítás is, mintha a főváros feltétlenül kötelezve volna arra, hogy a tulajdonában lévő és ezidőszerint önálló vagyonkezelésben vezetett Autobuszüzemet a BSZKRT-nak átadni.* A szerződésben csupán iparjogi lehetőségek vannak arra, hogy a BSZKRT autobuszüzemet is *létesíthetne* a saját kebelében. Az alapszabályok második pontja részletesen megállapítja azt a üzletkört, amelyen belül a részvénytársaság mozog, de nem jelenti azt, hogy a főváros területén a BSZKRT-on kívül hajózási vállalatok, légiközlekedést, menetjegyirodát vagy idegenforgalmi hivatalt más fenn nem tarthat. Ilyennek még az elképzelése is merő képtelenség.

A BSZKRT akciója a milliós világvárosok sorába jutott Budapest közönségét a városi tömegközlekedés legújabb és legkedveltebb eszközétől kívánja megfosztani

akkor, amikor még úgyis túlmesszе vagyunk attól, hogy a közlekedési igényeket teljesen kielégíthessük.

— A BSZKRT azt állítja, hogy a külföldön mindenütt egy kézben van a villamosvasút és az autobusz. Ezzel szemben Párizsban *a belső területekről teljesen kiszorították a villamost*, a londoni királyi közlekedésügyi bizottság javaslata pedig egyenesen *feleslegesnek mondja a közúti vasutakat* és azt kívánja, hogy ilyet a jövőben ne is építsenek, sőt fokozatosan szüntessék meg.

Az Autobuszüzem igazgatósága is híve az egységes közlekedési politikának, ezt azonban csak egy elfogulatlan, az egyes üzemek féltékenykedésén, vagy *hatalmi törekvésein felül álló szerv létesítésével látja megoldhatónak.* Egy öntudatos egységes átfogó közlekedési politika inaugurálása érdekében, mint kézenfekvő megoldást:

közlekedési tanács létesítését találja leghelyesebbnek,

amely szerv Budapest székesfőváros legfőbb és legégetőbb közlekedési problémái egész komplexumának, és ezek között első helyen a szerves vonalhálózat megállapításának ügyét a legjobb belátása és elgondolása szerint intézné a maga hatáskörében. Az Autobuszüzem igazgatósága a közlekedési tanács összeállítását úgy képzeli el, hogy

az elnökön és alelnökön kívül ott helyet foglalna a közlekedési ügyosztály vezetőtanácsnoka, a BSZKRT és az Autobuszüzem igazgatóságának két-két tagja, valamint a két közlekedési vállalat felelős vezetői.

Ez a közlekedési tanács lenne hivatva a két vállalat, valamint a főváros közönségének közlekedési érdekeit összhangba hozva Budapest közlekedésügyét a jövőben teljhatalommal irányítani.

— Az Autobuszüzem tiltakozik a BSZKRT azon vádja ellen, hogy „tőkeromboló" politikát folytat és rámutat arra, hogy *a földalatti vasutat nem az autobusz sorvasztotta el, hanem a főváros lakossága tört pálcát a maradiság politikája felett* s nem hajlandó igénybevenni az elavult közlekedési eszközt akkor, amidőn rendelkezésére áll egy másik korszerű közlekedési eszköz. Amint hogy nem tőkerombolás, hogy a lófogatú postakocsit eltüntette a *vasút*, a fiakkert legyűrte az *autótaxi*, a petróleumot a *gáz-* és az *elektromos világítás*, éppen úgy nem lehet tőkerombolásnak mondani azt sem, ha

a sínekhez kötött, lassú járású villamosvasutat háttérbeszorítja az autobusz modern, mozgékony, gyors közlekedése,

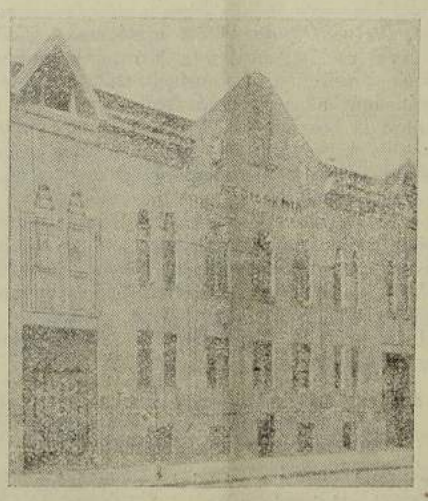
vagy a *gyorsvasút*, amelynek megvalósítása éppen a BSZKRT kötelessége lenne.

— Az Autobuszüzem kezdetleges állapotában is a befektetett tőke 11.12%-át kamatoztatja, ugyanakkor a hatalmas 200,000.000 pengő vagyonnal rendelkező BSZKRT ezt a horribilis összeget *csupán 7.26%-kal* tudja gyümölcsöztetni.

Bármint végződik is az Autobuszüzem és villamostársaság vitája: kívánatos, hogy ebből a vitából csak a főváros közönségére származzon előny. Éppen ezért

az 50 új autobuszt késedelem nélkül és minden szemponttól függetlenül meg kell rendelni,

mert erre a főváros közlekedésének szüksége van.

Budapest, X., Hölgy utca 14.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST II. KER., SIMBÓ UCCA 19 SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és ismomított terméskövet**
ÜZEMI IRODA NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASÚTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE

Straub U. festék-üzlete
ÁTKÖLTÖZÖTT
IV. kerület, Piarista ucca 6. sz. alá
ALAKULT 1854 TEL.: A. 884—26

NAGY ANTAL
BÚTORGYÁRA
BUDAPEST
VII., VIG UCCA 22 • TELEFÓN: J. 438—64

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERÍTÉS-, ÁGYBETÉT- és VASBUTORGYÁR
Budapest, II., Fő ucca 48
Telefón: Aut 517-87 Telefón: Aut. 517-87

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

Minden üzemnek megfelelő **BÉRFIZETÉSI TASAKOT, LEVÉLBORÍTÉKOT, PAPÍRZACSKÓT** gyárt és legolcsóbban szállít **Pósa L.** levélboríték- és papírzacskógyára // Budapest, VII., Akácfa ucca 56 // Telefón: J. 333-01 // Mintázott ár-ajánlattal szolgálok

Kövezőmester és útépítési vállalkozó **HEISSENBERGER JÓZSEF** BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

Egy newyorki tőkecsoport nyolc millió dollár befektetéssel ajánlatot tett a fürdőváros megvalósítására

Feltételeiket és terveiket már benyujtották a fővároshoz Áttelepítik a Rudasfürdőt és a Hungáriaforrást — Szálloda, koncertterem és játékkaszinó a Gellérthegyen

Mindinkább erőteljesebben nyomul előtérbe a *Budapest-fürdőváros* megvalósítására irányuló komoly kezdeményezés. A Gellért-fürdő és Rudasfürdő között elterülő Dunapart művészi kiképzésére irányuló tervpályázat az első komoly lépés a fürdőváros gondolatának életrehívására és úgy kormányzati körökben, mint a főváros vezetőségében *halasztahatlannak minősítik Budapest gyógyfürdőinek és forrásainak nagyvonalú kihasználását.* A legkülönbözőbb betegségek gyógyítására alkalmas fürdők és források hire mégis csak eljut a külföldre, ahonnan az elmult évben is már nagyszámban érkeztek olyanok, akik Budapesten kerestek gyógyulást. Külföldi balneológusok, orvosprofeszorok és fürdőügyi szakemberek felismerték gyógyforrásaink kiváló hatását és ennek tulajdonítható, hogy *Budapest mint gyógyhely ma már világszerte átment a köztudatba.*

Ennek tulajdonítható az is, hogy *a budapesti gyógyforrások erőteljes kihasználása felkeltette egyes külföldi tőkecsoportok figyelmét is.* Néhány nappal ezelőtt megjelent a városházán

Lukács György v. b. t. t., nyugalmazott miniszter kíséretében Hohenlohe Alfréd herceg, aki Berlin székhellyel az I. et W. Seligmann & Comp. newyorki bankházat képviseli Európában és illetékes városházi körök előtt kifejtették, hogy hajlandók Budapest idegenforgalmát előmozdítani, ha a fürdők hasznosítására megfelelő koncessziót kapnak. A megbeszélések során konkrét formában alakult ki a kívánság, amely szerint az amerikai tőkecsoport a Gellérhegyet tenné meg a fürdőváros bázisának, ahová elvezetnék a Rudasfürdő gyógyvizét, valamint a Hungária-forrást

és természetesen gondoskodnának a Gellérthegy megfelelő kiképzéséről, továbbá a megközelíthetés egyszerűsítéséről olymódon, hogy több felvonót építenének a Gellérthegy oldalán. A tervek szerint a Gellérthegyen, az újonnan felépítendő Rudasfürdő közelében helyeznék el a Hungária-forrás új ivócsarnokát is, a környéket stílusos parkirozással varázsolnák széppé és mindezeken túl

hatszáz szobából álló modern szállodát

építenének, amelyben az idegenek megtalálják a nyugati szórakozások és higiénikus berendezések minden eszközét. A szállodában koncerttermet létesítenek, de felmerült az a terv is, hogy

játékkaszinóval

fokozzák az érdeklődést. Magától értetődik, hogy a játékkaszinó terve még sok megbeszélésre fog alkalmat szolgáltatni, mert köztudomású, hogy a kormány eddig meglehetősen merev álláspontot foglalt el egy Magyarországon létesítendő játékkaszinóval szemben.

Az amerikai pénzcsoportnak az építkezésre és a Rudasfürdő esetleges átvételére nyolcmillió dollár áll rendelkezésre, tehát olyan tekintélyes összeg, amely valóban alkalmasnak látszik a gellérthegyi gyógyfürdőtelep megvalósítására.

A főváros mértékadó tényezői természetesen *bizonyos kikötéseket szögeztek le,* amelyeknek ellenében szó het a tranzakció keresztülviteléről. A megbízottak tudomásul vették a főváros feltételeit és azokat továbbítják amerikai megbízóiknak, ugyanakkor bejelentették, hogy *április folyamán visszatérnek Budapestre, hogy a végleges keresztülvitelről megállapodást létesítsenek.*

A nagyjelentőségű kezdeményezésről

beavatott helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A Rudasfürdőnek a Gellérthegyre való áttelepítését az amerikaiak vetették fel. *Teljes határozottsággal ragaszkodnak ehhez a megoldáshoz, mert elképzelésük szerint a Gellérthegy kiképzett fensíkja gyönyörű kilátást mutat Budapestre és a környező hegyvidékre,* amellett jó levegőjével és a lejtőn elterülő parkokkal egyenesen predesztinálva van egy gyógyfürdőtelep befogadására. Az amerikaik látták meg először azt a lehetőséget, amelyet a fürdőváros megoldásával kapcsolatban éppen a Rudasfürdőnek modern keretek között való kiépítése nyújt. Az amerikai tőkecsoport a fürdőváros centrumát a Gellérthegyen képzeli el és az oda legközelebb eső Rudasfürdőre esett a választásuk.

Ide kell koncentrálni Budapest fürdőváros lüktető életét.

Mielőtt a konkrét tárgyalásokat a fővárossal megindították volna, *érintkezésbe léptek több neves budapesti műépítésszel,* akik terveket készítettek a gellérthegyi Rudasfürdő megépítésére. *Az új fürdőt árkádokkal képezik ki, hogy az minden tekintetben stílusos, elegáns és nagyarányú legyen.* Ugyancsak művészi elgondolás szerint épülne a Hungária-forrás ivócsarnoka is. Az ivóvíz használata után rendszerint hosszabb sétát tesznek a kúrázók, miértis

a Gellérthegy környezetében teljesen új sétányokat és parkokat kell létesíteni és ebben a vonatkozásban a joachimsthali gyógyfürdőket vették mintának.

A nyolcmillió dolláros kalkulációban *két hegyi felvonó* is szerepel, amelyek az Erzsébethíd budai oldaláról szállítanak fel a vendégeket a hegy tetejére. A tervek szerint a felvonók befogadóképessége *ötven személyileg* terjedne és a sűrű járatok lehetővé tennék a legkényelmesebb összeköttetést. Felmerült az a terv is, hogy

drótkötélpályát létesítsenek a pesti oldallal is,

amely esetben a drótkötélpálya egyik állomását az Erzsébet-híd előtt, *a piarista ház helyén létesítendő téren helyezik el.*

Az amerikai pénzcsoport képviselői és a főváros vezetősége között lefolytatott tárgyalásokat a legnagyobb titokzatossággal kezelik. Nem akarnak ugyanis elébevágni a még kialakulatlan terveknek és ezért *az ajánlat nyilvános megvitatására csak akkor kerül sor, ha az amerikai pénzemberek képviselői visszatérnek Budapestre a tárgyalások befejezése végett.*

Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

MAGYAR GYÁRTMÁNY

„SENECO"

FÉKSZALAGGAL FÉKEZVE, ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGHÍRÓ UCCA 19

Óvás!

Felhívjuk az izzólámpafogyasztók figyelmét arra, hogy TUNGSRAM izzólámpáinkat nem házalók, hanem a legális kereskedelem útján hozzuk forgalomba.

A cégünk nevében való bemutatkozással a házalók bizonyára azt célozzák, hogy az általuk kínált lámpákat drágábban adják el, vagy pedig a fogyasztót megtévesztve, silány minőségű áru átvételére bírják.

Szíveskedjék izzólámpaszükségletét a legális kereskedelem utján beszerezni, ahol a TUNGSRAM izzólámpákat gyári garancia mellett megszabott olcsó árakon számítják.

A házalókat, akik cégünk nevével visszaélnek, kérjük igazoltatni és további megtorlás végett nekünk bejelenteni.

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt.
Ujpest 4.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint
épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BESENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbofalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

VICTORIA
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbízhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS UCCA 14. SZ.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép
Állandó raktár — Épületre szállitás
STRAZUS JOZSEF
V., Váci út 78/a.
(Aréna útnál)
Telefon: Aut. 934—70

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS U. 16
TELEFÓN: JÓZSEF 393—73. SZÁM

Gazdasági Értesítő

SZÉCSI PÁL JUBILEUMA

*

— Adjon Isten ennek az országnak sok Szécsi Pált! — mondotta *Herczeg* Ferenc, akinek szombaton adták át a Hazai Bank RT. alelnök-vezérigazgatójának a Magyar Revíziós Liga számára köldött nemes adományát.

De nemcsak *Herczeg* Ferenc, hanem a lelki emelkedettség, a hazafias buzgalom szülte számos karitatív és szociális célú intézmény vezetője vélekedett az elmult napokban hasonlóképpen. Százezerpengős adomány *ideális célokra* a mai szomorú és cinikus világban igazán a legnagyobb ritkaságok közé számít. Túl a gyönyörű és nagylelkű gesztus elismerésén és dicséretén túl az volna az álmunk, bárha *Szécsi* Pál cselekedetének olyan szuggesztív ereje lenne, hogy iskolát csinálna. Sok-sok fölöslegesen, céltalanul pazarlóan elszórt ezrest lehetne ezen a módon nemes célok felé irányítani.

A jótékonyságnak is megvan ugyanis a maga kultúrája, amely nélkül hasztalan minden szép gesztus. Aki nem ismeri, aki nem szerelmese a könyveknek, az nem tud könyvtárat összeállítani; csak aki ismeri a társadalom lelki rúgóit, az tud bölcsen és nagylelkűen jótékony lenni. *Szécsi* Pál jubileuma alkalmával megmutatta, hogy lelkes magyar hazafi, társadalomtudós, szamaritánus szív és hogy szereti a maga mesterségét. Ezt olvassuk ki ki abból a névsorból, amely mutatja, hogy mi mindenre gondolt, amikor gazdag életének gyönyörű stációjához ért.

*

Szécsi Pál jubileumi alapítványai és adományai a következőképpen oszlanak meg:

Hazai Bank tisztviselői segélyalapja részére alapítvány	*50.000 P*
Magyarországi Hirlapírók Orsz. Nyugdíjegyesülete alapítvány	*10.000 „*
Budapesti Szegénysorsú Tüdőbetegek Szanatórium Egyesülete alapítvány	*12.000 „*
Budapest szfv. szegényei és ingyenebédakció	*8.000 „*
Horthyné-akció	*5.000 „*
Magyar Revíziós Liga	*5.000 „*
Kereskedelmi Akadémia	*4.000 „*
Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület	*5.000 „*
Charité Poliklinika	*1.000 „*
	100.000 P.

*

Szécsi Pál tanulmányainak befejezése után az *M. Torsch Söhne* világhírű bécsi bankházban kezdette meg tevékenységét. Utóbb e bankház berlini kommanditjánál, a *C. H. Kretschmar* bankcégnél folytatta tevékenységét, majd az utóbbi cég megbízásából hosszabb ideig Brüsszelben és Párizsban működött. Hazatérve, a gróf *Tisza* István elnöklete alatt állott *Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank r.-t.* kötelékébe lépett, amelynek folyó üzletét igazgatói minőségben vezette, majd e bank felszámolását a Wiener Bank-Verein megbízásából kedvező eredménnyel vitte keresztül. *Ebből a munkaköréből hívta meg a Hazai Bank r.-t. ügyvezető igazgatójának.* A Hazai Banknál kezdetben a folyó üzletet irányította, majd az ipari üzletbe is bekapcsolódott és néhai *Szitányi* Ödönnek 1918-ban bekövetkezett halála után a bankot néhai *Kelemen* Gyula ügyvezető igazgatóval együtt vezette. 1922-ben nevezte ki a bank vezérigazgatójává és ugyanebben az évben alelnökévé választotta meg az igazgatóság. Tevékenységének kimagasló része a bank érdekköréhez tartozó iparvállalatok működésének irányításához fűződik. A pénzügyi élet terén szerzett érdemeinek elismeréséül *a kormányzó már évekkel ezelőtt a kincstári főtanácsosi címmel tüntette ki.*

Randevu és az új hitelfeltételek

Megírták a napilapok, hogy a Rákóczi úti áruház cukrászdájában mérgezési tünetek között rosszul lettek a vendégek. Tucatszámra vitték a betegeket a szomszédos Rókus-kórházba. Pesten mindenből, még a legtragikusabb esetekből is viccet faragnak, huncut emberek most is a következő tartalmú plakátot ragasztották a cukrászda bejáratára:

FAGYLALTOZÁS UTÁN A RÓKUSBAN TALÁLKOZUNK.

*

Ugyancsak a napilapokban olvastuk az épületes esetet, hogy az egyik villamossági vállalat adós üzletfele többszöri felszólítás után sem fizetett. Egy kis szigorú fenyítés nem fog ártani, — gondolta a vállalat főnöke és a hiteléletben egészen szokatlan módon intézte el az esetet. Maga elé citálta a renitens adóst, aki most is azt hajtogatta, hogy szívesen fizetne, de egy megveszekedett vasa sincs. A főnök erre becitálta két markos alkalmazottját, akik ott a főnöki szobában véresre verték a delikvenst. Alighogy híre ment a furcsa esetnek, máris megnyilatkozott a pesti humor. A villamos vállalat üzletfelei körlevelet kaptak:

Üzletfeleink figyelmébe!

Van szerencsénk üzletfeleinkkel legújabb *hitelfeltételeinket* közölni:

1. Az árut háromhavi hitelre adjuk.
2. Adósainknak a három hó leteltével udvarias felszólítást küldünk.
3. Nemfizetés esetén szigorúbb felszólítás megy.
4. Ügyvédi intés.
5. Az üzletfél berendelése. *Testi fenyítés boxerrel és kutyakorbáccsal.*

Cégaláírás.

A körlevél nem tartalmazta, hogy az ötödik pont alkalmazása után az adósság elintézettnek tekinthető-e vagy sem.

Az Angol-Magyar Bank Rt.-nak *Károlyi* Imre gróf elnökletével február 28-án tartott 40. évi rendes közgyűlése jóváhagyta az 1930. üzletév mérlegét és az igazgatóság összes javaslatait elfogadva, elhatározta, hogy a kimutatott 3,408.055.38 P tiszta nyereségből *osztalékul* 2,530.000 P, vagyis részvényenkint 5.50 P (11 százalék) fizettessék ki március 2-tól kezdve, a *tartalékalap* gyarapítására az alapszabályokban előírt 59.853.79 P dotáció helyett 250.000 P, a *nyugdíjtartalék* növelésére 325.000 P fordíttassék, az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 183.348.79 P pedig az 1931. üzletév számlájára vitessék át. A közgyűlés a felügyelőbizottság új tagjául megválasztotta *Rózsa* Rezsőt, a Berlini Victoria Általános Biztosító Rt. ügyvezető-igazgatóját.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár részvényesei *Wolfner* József igazgatósági elnök vezetésével február 28-án tartották 59. évi közgyűlésüket. *Metzler* Jenő dr. vezérigazgatónak az üzleti jelentéssel kapcsolatban elmondott, a részvényesek által nagy tetszéssel fogadott beszéde után az igazgatóság összes javaslatait a közgyűlés változatlanul elfogadta és elhatározta, hogy a kimutatott 2,431.516.95 pengő nyereségből (tavaly 2,396.239.13 pengő) az 1930. évre március 2-ától kezdve részvényenkint 5 pengő, összesen tehát 1,500.000 pengő fizettessék, a tartalékok javára pedig 650.000 pengő fordíttassék. A közgyűlés a választások folyamán az igazgatóságba *Bessenyey* Ferenc, *Halász* Frigyes dr., *Schrecker* Károly dr. és *Szitányi* Géza eddigi igazgatósági tagokat újból, a felügyelőbizottságba új tagul *Beck* Lajost egyhangúlag megválasztotta. *Márffy Mantuano* Rezső dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, egyetemi tanár részvényes indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak elismerést és köszönetet szavazott.

A Hazai Bank Részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy rendes közgyűlését, melynek az 1930. üzletévi mérleg fog jóváhagyás végett előterjesztetni, március 14-re hívja össze. A mérleg az előző évi 3,367.519.35 pengővel szemben 3,257.901.86 pengő bruttó-nyereséget tüntet fel. Ezen bruttó-nyereségből személyi kiadásokra 835.609.34 pengő, dologi kiadásokra 821.208.44 pengő, nyugdíjakra és nyugdíjpénztári hozzájárulásokra 163.022 pengő és leírásokra követelésekből 8593 pengő hozandó levonásba, úgyhogy a mérleg 1,429.469.08 pengő tiszta nyereséggel zárul (az előző évben 1,546.934.45 pengő). A nyereség csökkenése a kamatmarge kisebbedésén kívül azoknak a leírásoknak folyománya, amelyek a tőzsdei árfolyamok általános hanyatlása következtében a bank tárcájában levő egyes vállalati részvényeknél is szükségessé váltak. Az igazgatóság ehhez képest indítványozni fogja a közgyűlésnek, hogy a tiszta nyereségből minden 40 P n. é. részvény után *osztalékra 4 pengő*, azaz 10 százalék (az előző évben 4.50 pengő), vagyis összesen 1,000.000 pengő fordíttassék. Indítványozza továbbá, hogy a nyugdíjtartalék 50.000 pengővel, a tartalékalap pedig az alapszabályszerű 82.628.59 pengő helyett 200.000 pengővel jvadalmaztassék, miáltal a nyilt tartalékalapok 7,600.000 pengőre emelkednek.

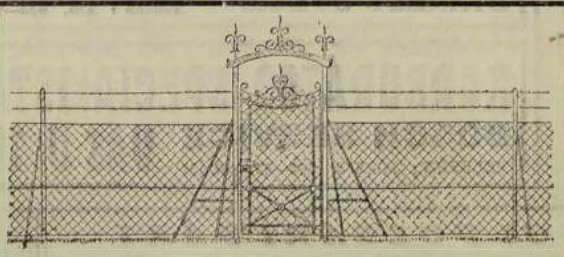

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefon: József 312—98

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

Vegyészeti laboratórium rovarirtószerek előállítására
VAJDA ÉS RÓNA
BUDAPEST
Iroda: V., PANNONIA UCCA 21 ● Gyár: V., PANNONIA UCCA 31
TELEFÓN: 230—54

DRÓTKERÍTÉSEK
AZOK SZERELÉSE HELYBEN ÉS VIDÉKEN. ÁRAJÁNLAT DÍJTALAN!
HUTTER KÁROLY IMRE
BUDAPEST, VI, SZÉKELY BERTALAN U. 18

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT,- VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Megkönnyítik és gyorsítják az építési engedélyek kiadását

Nagyszabású városrendezési terveken dolgoznak a városházán — Elkészül a villamos felvezetésére alkalmas szerpentin út a Svábhegyre

A munkanélküliség problémája úgyszólván szünet nélkül foglalkoztatja az összes hatóságokat s így a székesfőváros önkormányzatát is. A főváros vezetősége minden erejével arra törekszik a kormánnyal együtt, hogy minél több közmunka nyujtásával szaporítsa a vállalkozási és munkaalkalmat, de ugyanakkor megállapított igazság az is, hogy közmunkákkal csak *ideig-óráig* lehet a munkanélküliségen enyhíteni, *a válság végleges vagy tartós megoldása azonban kizárólag a magánvállalkozás felélénkülésétől,* a 47 különböző egyéb iparágat foglalkoztató *magánépítkezéstől* függ legelsősorban. A magánépítkezés néhány évvel ezelőtt tapasztalt fellendülése a mult esztendőben teljesen elakadt. Nagyobb épületeket úgyszólván kizárólag az *öröklakás-szövetkezetek* építettek s ezenkívül a perifériákon épültek kisebb számmal apró családi házak.

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában megírtuk, hogy a főváros az építési szabályzat átdolgozásával és különböző enyhítésekkel igyekszik az építési kedvet előmozdítani. Ennek a szabályzati reformnak a munkálataival most készültek el a hatóságok s ebből az alkalomból felkerestük

Csármann Ferenc tanácsnokot,

a városrendezési és magánépítési ügyosztály vezetőjét, aki az aktuális kérdésekről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A mostani csendes időszakot igyekezett a főváros felhasználni a Közmunkák Tanácsával együtt az *építésügyi szabályzat* alapos átdolgozására. A szabályzat átdolgozásával kapcsolatban a Magyar Mérnök- és Építész-Egylettel, a Budapesti Építőmesterek Ipartestületével, a kerületi elöljárók értekezletével és egyéb testületekkel együtt előterjesztettük javaslatunkat, amelynek néhány megemlítésre méltó pontja a következő:

Részletes javaslatot dolgoztunk ki *a modern városfejlesztési irányelvek érvényesítése érdekében.* Javasoltuk az

építési engedélyek kiadási rendszerének meggyorsítását,

aminek leggyökeresebb megoldása az lenne, ha az építésügyi hatóság úgy, mint a külföldön nagyon sok helyen, *a helyszínen adná meg az engedélyt a munka építkezéseket.* Javasoltuk továbbá az egész építésügyi szabályzatnak, de különösen a szabályzat 12. fejezetének revízióját, amely az építési anyagokról és az építési szerkezetekről szól. Ezt a szakaszt véleményünk szerint *a kislakások, a kisházak építésének szemelőtt tartásával kell újjáalkotni.* Javaslatunk szerint a mai súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel ne a kisházak legyenek most már azok az épületek, amelyekre az építési szabályzat kivételes intézkedéseket tartalmaz, hanem ezzel szemben éppen *a kisházakat vegye normának a szabályrendelet.* Nem szabad elfelejteni, hogy manapság csakis az *egyszerűbb kivitel* engedélyezése s ennek alapján az olcsóság azok, amelyek ösztönzően hatnak az építkezőre.

— Javasoltuk a városkép szempontjából kifogásolható, az uccai telekhatár elé kiugró dísztelen, különféle alakú, nagyságú, színű és méretű faszerkezetű üzleti kapuzatok (portálék), úgyszintén a közterületen kevésbé kívánatos sok árubódé felállításának szabályozását is. A Közmunkák Tanácsa ezeket a szempontokat csaknem teljes egészében magáévá is tette és akcióink egyik eredménye a Közmunkák Tanácsának az a nemrégiben kiadott rendelete, mely szerint

közterületen felállítandó bódékat a jövőben csak nagyon kivételes esetben engedélyeznek és az építési engedélyt csak lapostetővel adják meg.

— Az építkezéseknél, telekrendezéseknél és parcellázásoknál a városrendezési és szabályozási szempontok a fővárost nehéz feladatok elé állítják, mert figyelembe kell venni egyrészt a súlyos gazdasági viszonyokat, másrészt, hogy az ügyek intézése *a lehetőséghez képest összhangban álljon a város kialakítandó szabályozási és beépítési terveivel.* Ugyanecsak figyelembe kellett venni ezeket a körülményeket az *ipartelepek* engedélyezésénél, továbbá a *közúti és iparvasúti* kérdéseknek városrendezési szempontból való elintézésénél.

— Az új szabályzat szerint *nemcsak városrendezési, de közegészségügyi szempontból is a gyárépítkezésekre külön új övezetet jelölnek ki, amelyen belül ipartelepeket építeni a jövőben nem lehet.*

Megkérdeztük *Csármann* tanácsnoktól, hogy ezek a *városrendezési tervek* részleteikben mikor kerülnek kidolgozásra és addig is, amíg a nagy városrendezési program kialakul, melyek azok a munkák, amelyek kivitele rövidebb időn belül várhatók.

— Nagyobbszabású városrendezési tervek közül — hangzott a válasz — az V. és VI. kerület külső részeinek, továbbá az I. kerületi Farkasvölgy és környékének szabályozási tervét említem meg. *Az V. kerület külső részének szabályozási tervei különösen közelről érintik a publikumot, mert ez a városrész van legközelebb a centrumhoz és szinte amerikai méretekben fejlődik.* A pangó építkezés mellett még ma is itt észlelhető a leginkább valami alkotási mozgalom.

Az V. kerület külső részében aktuálissá válik a Dunapart nagyarányú rendezése,

ahol a hatóságok a szükséges telkeket már meg is szerezték, annak a hatalmas dunaparti parksávnak a kiképzéséhez, amely a Margithídtól északra a Duna és a Pozsonyi út mentén fog kialakulni Újpest irányában. A Csanády ucca tengelyében nagyszabású tér kiképzése van tervezve és valószínűleg ez a környék lesz predesztinálva Budapest új modern negyedének kialakításához. A főváros külső kerületeinek a fejlődésbe való bekapcsolódása folytán nagyobb rendezési és parcellázási tervek elkészítésével és különleges beépítési módok tervezésével kapcsolatban is végeztünk *több nagyobbszabású külső felmérési lejtmérési és belső térképezési munkálatot.* Ilyenek a már említett külső *V. kerület* és *VI. kerület,* az I. kerületi *Kurucles dülő* és a *Szemlőhegy* északi része, amelyeket *geodésiai és háromszögtani felvételével végeztünk.* Ugyancsak elvégeztük a *Farkasrét* és a *Farkasvölgy dülőtől* a Svábhegyig terjedő hegyoldal tervezési és felmérési munkálatait, amely utóbbi kapcsolatban van a *Svábhegy* déli oldalán felvezető, közúti vasút építésére is alkalmas körforgalmi útvonal megépítésével. Ha ez az útvonal kiépül, lehetőség nyílik arra, hogy a város szívéből átszállás nélkül villamosvasúttal utazhasson ki a publikum az egészséges budai hegyvidék kellős közepébe, a Svábhegyre is.

Nem maradnak ki természetesen a legsürgősebb teendők közül azok a városrendezési munkák, amelyek *a két új híd* építésével kapcsolatban válnak aktuálissá.

Goldberger S. G.

A Párisi Nagy Áruház negyvenéves jubileuma

Budapest kereskedelmi életének megalapozásában kétségtelenül jelentős szerepet mondhat magáénak a *Párisi Nagy Áruház.* Már a Rákóczi úti régi helyiségében központja volt nemcsak a főváros, hanem a vidék vásárlóközönségének is, de igazi nagy jelentősége és nevezetessége csak akkor domborodott ki, amikor az *Andrássy úton* felépült az a négyemeletes impozáns palota, amelyik azóta is egyik látványossága Budapest kereskedelmi életének. Most jubilálja a *Párisi Nagy Áruház* húszéves fordulóját annak, hogy ebben a modern, külföldi mintára épült hatalmas épületben megkezdte tevékenységét. A *Párisi Nagy Áruház* tulajdonképpen *negyvenesztendős,* de igazi fejlődése csak attól az időponttól számít, amikor az egykori kerepesiúti kis bazár átköltözött az Andrássy úti hatalmas palotába. Tulajdonosa és alapítója *Goldberger S. G.,* egyike azoknak a nagyszerű ösztönű üzletembereknek, akik már évtizedekkel ezelőtt megérezték egy milliósnak induló nagy város polgári szükségleteit és ennek az elgondolásnak jegyében alakították át a kereskedelmi berendezkedést. *Goldberger S. G. egyik legkiemelkedőbb és legismertebb alakja Budapest kommerciális világának,* ahol mindenütt tisztelik és nagyrabecsülik kiváló képességeit és azt az általa folytatott szolíd üzleti szellemet, amelyik annyi sikert és eredményt hozott ennek az intézménynek. A jubileum alkalmából *Goldberger S. G.,* a Párisi Nagy Áruház tulajdonosa emlékeiről a következőket mondotta nekünk:

— 1891-ben a régi Kerepesi úton tétettem ki először a táblát, amely hirdette a cég címét: *Párisi Nagy Áruház.* A cím hangzatos volt, a bazár azonban meglehetősen igénytelen és hallatlanul szívós munkát kellett kifejteni, hogy a vevőközönséget ott megszervezzem. Sikerült is rövidesen óriási forgalmat biztosítani és már akkor elképzeltem a vállalkozás kereteinek nagyobbodását. Több fiókot nyitottam és csakhamar örömmel állapítottam meg, hogy a *Párisi Nagy Áruház egyike a legtöbbet említett cégeknek a fővárosban.* A régi házat csakhamar lebontották és felépült helyébe a ma is meglévő négyemeletes palota, ahol újra megnyilt a megnagyobbított áruház. Megszerveztem a *vidéki szétküldési osztályt* és ezzel bekapcsoltam a vidéki vevőközönséget áruházam üzletfelei közé. A fellendült áruházat súlyos katasztrófa érte az emlékezetes *1903-as tűzvész* alkalmával, amikor a már megnövekedett üzlethelyiség úgyszólván *porrá égett.*

— A reorganizálás munkája előtt kezdtem foglalkozni egy hatalmas nyugateurópai áruház tervével és az volt az elgondolásom, hogy a világhírű *berlini* és *párisi* üzletházak mintájára önálló épületben adok hajlékot az áruháznak. Alkalmas épület csak egyetlen volt ebben az időben, az *Andrássy út 39. szám* alatti épület, amely a *Terézvárosi Kaszinó* tulajdona volt. A kormánypárti kaszinó súlyos vereséget szenvedett a híres *Vázsonyi—Hieronymi* választáson, aminek következtében a kaszinó megszűnt. Megvettem az épületet és hatalmas összegek árán felépült a mai üzletház, amely 1911 március harmadikán nyilt meg. A megnyitón ott volt Budapest kereskedelmi életének minden előkelősége, a főváros és a kormány képviselői is, akik a legnagyobb megelégedéssel és elismeréssel nyilatkoztak az ott látottakról. Ma már teljesen igazolva látom az akkori elgondolásomat, mert a *Párisi Nagy Áruház* népszerűségben azóta is megerősödött.

Ez a csendes, finom öregúr nem szereti a nyilvánosságot és imponáló szerénységgel húzódik meg mindig a háttérben. Ma, amikor olyan divatosak a jubileumok, nem szabad megfeledkezni *Goldberger S. G.* jubileumáról és alkotásáról: a *Párisi Nagy Áruházról,* ami nélkül Budapest ma már el sem képzelhető.

PÖCK ISTVÁN
ÉS
Első Brünni Gépgyár Rt.

GYÁRTMÁNYAINK: Gőzturbinák Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék

BARFORD & PERKINS-féle motoros útihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI ÚT 70.
TELEFÓN: Lágymányos 1—54.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció ucca 11
Alakult 1905. évben
Telefonok: Józse 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F&S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852-85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít: olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány ucca 41

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST V, PANNONIA U. 46
TELEFON: AUTÓMATA 926—24. SZÁM

Vállalkozási Hirlap

A patkányirtás nehéz problémája

Hozzászólás a gyakorlati megoldáshoz

Néhány héten belül megtörténik a hivatalosan kötelező patkányirtás elrendelése, ami iránt városszerte nagy az érdeklődés. A közönséget elsősorban az érdekli, hogy *a végrehajtást milyen módon írják elő* és Budapest végre megszabadul-e ezektől a veszedelmes rágcsálóktól. A patkányirtás részleteiről *Vajda* Lajos, a *Parasan Vegyészeti Laboratórium* igazgatója, a következő szakvéleményben tájékoztatott bennünket:

— A sok megoldási terv között felmerült olyan is, hogy a vállalkozók *egy-egy kerületre* kapnának megbízást és a szerek gyártása, illetve elhelyezése ellenében az ingatlantulajdonosoktól szerzik be a díjakat. Az irtásnak ehhez a fajtájához sok száz alkalmi munkást kell felvenni, akiknek a hozzáértése erősen vitatható, amellett nyugtalanító volna abból a szempontból, hogy így a házak padlásai és pincéi idegen munkások tömegével telnének meg. *Komoly vállalat nem vállalhat még erkölcsi garanciát sem az alkalmi munkásokért*, ami pedig az eredményt illeti, az vagy *kétséges*, vagy a szigorú és állandó ellenőrzés következtében *jelentősen megdrágulna*. A vállalkozóknak előnyös volna olyan megoldás is, hogy *egyes kerületekben csak egyféle irtószert írnának elő*, azonban itt akadály, hogy mindenütt azonos árat kellene szabni, ami majdnem a lehetetlenséggel határos. Ilyformán joggal elégedetlenséget keltene az ingatlantulajdonosok között, hogy az egyik kerületben kevesebbe került a patkányirtási művelet, mint a szomszédban. *A legjobb megoldás, ha a főváros megállapítja és jegyzékbe veszi, hogy milyen cégek és irtószerek ajánlhatók* és akkor az ingatlantulajdonosnak módja van válogatni a *megengedett legjobb irtószerek* között. Igy semmiféle elégedetlenség vagy visszaélés nem történhetik. Az ellenőrzés lehetősége adva van és a viszontelárusítók is keresethez jutnak a patkányirtó szerek terjesztése révén. Szó van arról is, hogy a terjesztés lebonyolításával néhány munkanélküli is kereseti lehetőséget találjon. Az irtás technikai keresztülviteléhez tartozik, hogy a siker érdekében, a *hivatalosan is alkalmasnak minősített irtószereket oly mennyiségben kell az ingatlanok területén elhelyezni, hogy a patkányok még véletlenül se kerüljék ki sorsukat.*

Versenytárgyalás a makadámutak olajozására. A polgármester egymillió négyszögméter makadámút olajozására versenytárgyalást hirdet, amelynek lejárata március 24-én délelőtt 11 órakor lesz. A részletes feltételek lapunk mai számában közzétett hirdetményben olvashatók.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Írópapír és különféle papíráruk szállítására. Pályázni lehet március 19-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Föld-, kőművesmunkát az Elektromos Művek kelenföldi telepén: Neuschloss Ödön és Marcell 77.942 P.

Anyagszállítást a Szent László-kórháznál: Hirmann Ferenc 1109 P.

Mázolómunkát a Stefánia úti óvódánál: Galbavy Gyula 1475 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az Új Szt. János-kórházban szükséges központi fűtési és vízvezetéki munkálatokra: Hoffmann Dénes 52 ezer 516, Csépai Jenő 55.959, Kovács Ödön 50.814, Berkovits Samu 57.746, Stern és Rosenthal 58.140, Rufián István 58.632, Halász Ernő 58.765, Fried Zsigmond 59 ezer 105, Bogdány és társa 59.510, Gerő László 59.694, Tollár Lajos 61.132, Ilkovits J. 68.451, Lakos Jenő 62.645, Rohonczi Hugó 63.069, Keszler Jenő 63.538, Bründl János 63.699, Cross Charles 63 ezer 781, Fekete Ödön 64.190, Lichtmann Adolf 64.319, Gyürky és Tholt 64.926, Várnai Artúr 66.243, Egri és fia 65.333, Tóth Imre 65.571, Morzsányi Herman 68.366, Szepessy Gyula 66.489, Weinberger Mór 68.720, Dávid és Deutsch 73.111, Komor László 68.524 P.

A tatai úti baraképület föld-, kőműves- és vasbetonmunkálataira: Szücs Jenő 12.224, Redner Jenő 12.725, Likoy Emil 13.032, Horváth Lajos 13.123, Wihart Ferenc 13.302, Vámos Imre 14.189, Dreiacker Ödön 14.931, Lázár Géza 15.021 P.

Ácsmunkára ugyanott: Ertl Emil 4894, Erdei Lajos 5112, Szívós László 5164, Tőke György 5277, Helmrich János 5379, Aschenbrenner János 5584 P.

A Lajos u. elemi iskola részére szükséges bútorok szállítására: Erdélyi és Szabó 3348, Palágyi és társa 3664, Glória rt. 3736 P.

Párt és klub

— *A Polgári Egység Klubja közgyűlése.* Március 9-én este fél nyolc órakor a Polgári Egység Klubja saját helyiségében (V., Akadémia ucca 3) rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjén különböző jelentések és a tisztújítás szerepelnek.

— *A Liget Klub* március 5-én, csütörtökön este 7 órakor, saját helyiségében tartja meg (VII., Stefánia út 32. sz.) XVIII. rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány jelentése a Klub 1930. évi működéséről. 3. Az 1930. évi zárószámadás és vagyonmérleg és az 1931. évi költségvetés előterjesztése. 4. A számvizsgálóbizottság jelentése. 5. Határozat a választmánynak és a számvizsgálóbizottságnak adandó felmentés tárgyában. 6. Tisztújítás, választások. 7. Esetleges indítványok.

— *A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörében Perlaky* György orsz. képviselő ismertette az új iparfejlesztési törvényt és a nem közérdekű üzemek megszüntetését, az IOKSz kiépítését és a kisiparosságnak a közszállításokban való részeltetését tartalmazó rendelkezések jelentőségét fejtegette. Botfai *Hüvös* Iván, a kör elnöke köszönte meg *Perlakynak* az érdekes előadást, üdvözölte a gyűlésen megjelent *Petri* Pál államtitkárt és figyelmébe ajánlotta a képviselőknek a kézműveskamara sürgős létesítését, majd rámutatott arra, hogy a *Bethlen-kormány iparfejlesztési javaslata jogos bizakodással tölti el a közvéleményt. Petri* Pál államtitkár nagy tetszéssel kísért beszédében kijelentette, hogy nemcsak *Hüvös* Iván érzett nagyrabecsülésből és a tanulságos előadás meghallgatása végett jött el nagy örömmel a pártkörbe, hanem mint józsefvárosi polgár a kerületbeli polgársággal való együttérzésének és együttműködési készségének dokumentálásul. *Kollmann* Dezső dr. a kötelező tatarozás szükségét hangoztatta, *Kövess* János munkaalkalmakat sürgetett felszólalásában.

— *A Ferencvárosi Kaszinó* üllői úti helyiségében megalakult az *Egységes Községi Polgári Párthoz* tartozó iparosok csoportja. *Fábián* István építőmester üdvözölte a megjelenteket, elsősorban *Usetty* Béla orsz. képviselőt, *Popelka* Béla és *Wellisch* Andor fővárosi bizottsági tagokat, akik felszólalásaikban az iparosok törekvéseinek messzemenő támogatását igérték meg a csoportnak. *Csörgey* Gábor, *Hartmann* Boldizsár, *Somló* József és mások szólaltak még föl, majd elfogadták a csoport munkaprogramját és elhatározták, hogy *minden hétfőn tartandó értekezletükön* a különböző szakemberek előadása alapján megvitatják az aktuális és közérdekű ipari kérdéseket.

— *A Kőbányai Egységes Polgári Párt* február 24-én tartott nagyválasztmányi ülésén üdvözölte *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert újbóli megválasztása alkalmából, egyben üdvözölte *Usetty* Béla dr. országgyűlési képviselőt abból az alkalomból, hogy a törvényhatóság örökös taggá, majd a th. tanács tagjává és ugyancsak *Payr* Hugót, hogy a th. tanács tagjává választotta.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Józs. 429-436

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
VII., KÁROLY KÖRÚT 9. I. 32.
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415-16

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

NAGY GYULA
lakatosárugyára
BUDAPEST,
VIII., Köris-utca 10. sz.
Telefon: J. 348—15.

Beér Sándor
TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Gizella út 49
TELEFÓN: Zugló 66-84

Kalmár építési vállalata.
I Szirtes u 3/c. J. 456-03.

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFÓN: J. 453-58

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: TOMANCSIK GYÖRGY Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31 Telefón: Z. 63—58

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefón: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefón: A. 239—44

LUTZ TOMÁNCOK-FESTÉKEK LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF 93-40
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

THOLT ISTVÁN
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készít: központi gőz-, víz- és etagefűtést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderítő telepeket
Budapest, II., Donát u. 26. Telefón: Aut. 516-75

BARCSAI LAJOS ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

KARA JÁNOS
Telefón: J. 351—44
képesített kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Köris ucca 28
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
MÁZOLÓ- ÉS FESTŐMESTER
BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR UCCA 17/a
TELEFÓNSZÁM: K. 74—48.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VALLALKOZÓ

DITTLER FERENC
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

A belügyminiszter látogatása a városházán. *Scitovszky* Béla belügyminiszter pénteken két látogatást tett a városházán. A belügyminiszter ez alkalommal a főpolgármester és a polgármester bemutatkozó látogatását viszonozta az újból történt installáció alkalmából. *Ripka* Ferenc és *Sipőcz* Jenő megválasztásuk után hivatalosan leviziteltek az ország legfőbb tisztviselőjénél, ezt a látogatást adta vissza most a belügyminiszter. *Scitovszky* Béla előbb az új városházára ment és közel egy órán át időzött *Ripka* Ferenc főpolgármesternél. Innen a Központi városházára hajtatott, ahol *Halász* József főigazgató, a városháza gondnoka fogadta és kalauzolta a polgármester dolgozószobájába. A belügyminiszter mindkét helyen behatóan érdeklődött az új törvényhatósági tanács működése, a törvényadta új helyzet és a székesfőváros valamennyi aktuális kérdése iránt.

A főpolgármester és a polgármester üdvözlése. A kőbányai református egyház elnöksége *Hatolkay* Kázmér református lelkész, törvényhatósági bizottsági tag, *Szőcs* János igazgató, egyházgondnok és *Anghi* Ernő ny. MÁV felügyelő, h. gondnok személyében üdvözölte *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert és *Sipőcz* Jenő dr. polgármestert újból történt megválasztásuk alkalmából. Az üdvözlő szónok mindkét helyen *Hatolkay* Kázmér, az egyház vezető lelkésze volt, ki lelkes szavakban méltatta azt a nemes vonást, amely felekezetek közötti különbséget nem ismer és az áldozatkészséget, amellyel egyházukat megsegítették. Az egyház vezetősége mindkét helyen meleg fogadtatásban részesült, s biztatást nyertek arra, hogy a jövőben is támogatni fogják az egyházat a rendelkezésre álló eszközök erejéig, mert azt tartják, hogy az egyházak erősítése a lelkek és erkölcsök nemesbítésével azonosak.

A városházi ujságírók búcsúja a távozó alpolgármesterektől. A fővárosi rovatvezetők szindikátusa kedden délben testületileg tisztelgett *Buzáth* János és *Berczel* Jenő alpolgármestereknél, akik több évtizedes munkásság után most megválnak a főváros szolgálatából. Az ujságírók nevében *Paizs* Odön tolmácsolta azt a megbecsülést, amellyel az ujságírók viseltetnek a két kiváló főtisztviselő személye iránt. *Buzáth* János és *Berczel* Jenő meghatottan köszönték meg az ujságíróknak a főváros ügyeivel szemben mindig megnyilvánult szeretetét.

Joanovits Pál gyásza. *Joanovits* Pál ny. államtitkár, felsőházi tag felesége hosszas szenvedés után vasárnap hajnalban csendesen elhunyt. Nagy részvét mellett kedden délután temették a farkasréti temető halottasházából.

Csármann Ferenc a fedett uszoda vezetőségében. A polgármester a Nemzeti Uszósport Alapítvány igazgatóságába a székesfőváros képviseletére az elhunyt *Karkas* Rezső helyére *Csármann* Ferenc műszaki tanácsnokot jelölte ki.

A fővárosi számszék hivatalos helyiségei. A fővárosi törvény egyik legfontosabb újítása a székesfővárosi számszék tényleges megszervezése a legrövidebb időn belül megtörténik. *Papanek* Ernő pénzügyminiszteri tanácsos, az új számszéki igazgató egyelőre régi helyiségében dolgozik az új városházán, de az új hivatal számára ott nem találtak elegendő helyet. A számszék a *Fővárosi Könyvtár régi épületében* rendezkedik be, amelynek kiürítése már meg is kezdődött.

Elégtétel Farkas Józsefnek. A mult év őszén *Farkas* József volt bizottsági tag személyét azzal a váddal illették, hogy a lóhúsüzemnél egy szállítót protezsált. Ezzel kapcsolatosan a *Magyar Hirlap*ban *Fodor* Tibor ujságíró kollégánk *Farkast* személyében is megtámadta, amiért *Farkas* sajtópert indított. *Fodor* Tibor azóta megállapította, hogy a cikkében foglalt tényállítások téves információ alapján íródtak, miért is azok megjelenése miatt nevezett ujságban sajnálkozásának adott kifejezést. Ezzel az egész lóhússzállítási izgalom — melyet csodálatosképpen nem ellenzéki oldalról, hanem mesterségesen és hivatalos helyről fűttöttek — véglegesen befejeződött.

Emlékünnep az Ujságkiadótisztviselők Nyugdíjegyesületében. Az Ujságkiadó Tisztviselők Nyugdíjegyesületének egyik megalapítója, első titkára, a *Budapesti Hirlap* egykori igazgatója, gyurgyókai *Zilahy* Simon emlékére március 7-én este 8 órai kezdettel az Ujságkiadók Otthonában emlékünnepet tart. Az ünnepi beszédet *Illés* József igazgató mondja.

„Amíg városatya lettem." Elkeseredett választási harc után megalakult az új törvényhatósági bizottság. Visszajöttek sokan a régiek, az ismertek közül, de számosan vannak újak, akik eddig még nem szerepeltek a főváros parlamentjében. *György* Endre kollégánk, az *Ujság* városházi szerkesztője, most ismét összegyüjti a közgyűlés minden tagjának fényképeit és életrajzi adatait *„Amíg városatya lettem"* című új könyvében, amelynek a mult ciklusban kiadott első kötete oly nagy és megérdemelt sikert aratott.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros körülbelül 1,000,000 (egymillió) négyzetméter makadámútnak 1931. évi olajjal való pormentesítésére nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

Felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat 1931. évi március hó 24-én délelőtt 11 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a központi számvevőség VI. ügyosztályának (Központi városháza, III. em. 371. ajtó) előzetes számfejtés után, az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros fenntartja magának a jogot, hogy a bérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Ajánlatot lehet tenni az egész mennyiségre és bizonyos hányadra, vagy csakis egy bizonyos hányadra.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1931. évi február hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit körút 58. Telefón: Aut. 514-80

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón: Lá. 13—82 Budapest, I., Kelenföldi út 1

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

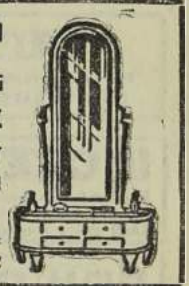
MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, aszfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít
BUDAPESTI KŐGYÁR Hümmerle Adolf utóda
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 65. Tel.: 906-37

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

KISS ÁRPAD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII. KER., KERTÉSZ UCCA 50. SZ.

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
BÚTORGYÁROSOKNÁL VEGYEN
Gyári áron — Gyári garanciával
Részletre is.
Budapest, II., Zsigmond ucca 24
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

STERN EMIL Telefón: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület., Orczy út 22. Telefón: József 335—42

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI Rt
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV,. Semmelweis u. 2

SIMON LÁSZLÓ OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐMESTER ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, IV, Károly király út 10. sz.
TELEFÓN: 873—77

ZÁGONYI ISTVÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST
VI., EÖTVÖS UCCA 8 ● TELEFÓN: A. 257—43

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-30.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros hivatalai, iskolái, intézetei és üzemei részére szükséges **írópapír és különféle papíráru** szállítására.

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagszertárában (IV., Központi városháza, III. udvar) kaphatók hétköznapokon délelőtt 8—2 óra között.

Az ajánlatokat **1931. évi március hó 19. napján délelőtt 11 óráig** kell a jelzett hivatalba beadni. A határidőn túl beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

A beérkező ajánlatok 1931. évi március hó 19-én délelőtt 12 órakor a Központi városháza II. emelet 235. ajtószámú helyiségében kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi február hó 24-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász ucca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK
ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SOLYOM UCCA 13 ● TELEFÓN: AUT. 182—36

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 368—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. szám.
TELEFÓN: Aut. 833—40, 832—77.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

INCZE GÁSPÁR műbuterasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefón: 297-18, 276-94.

DONÁTH JÓZSEF TELEFÓN: 920-00, 901-24
gépgyár és vasöntöde, falpari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefón: József 449-98

SORG ANTAL
ÉPÍTŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely u. 8.
TELEFÓN: JÓZSEF 460-79.

MOLNÁR ISTVÁN
ÉPITÉSZ
BUDAPEST
L. HORTHY MIKLÓS ÚT 36. TELEFÓN: LÁ. 11-09

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 7/9. TELEFÓN J. 460-49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz-fűtési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefón: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V. ker., Nádor ucca 12 ● Telefón: Aut. 282—81, 282—82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

KASS BÉLA
ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS UCCA 7.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 8.

Alexy György
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA UCCA 26—28 SZ.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—48, Gyár: VI., Váci-út 55. Telefon: L. 914—68. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Travarsi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. Tel.: Lá. 11-79
Városi iroda:
IV. KER. ESKÜ ÚT 3. Telefón: Automata 890-47
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított bútort mindennemű faltömegáru

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY UCCA 18. TELEFÓN: A. 852—00

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56
Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefón: J. 443—90

Malcsiner Károly Lakatos, lemezárú- vasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefón: J. 394-95.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP UCCA 22. TEL.: J. 329-66 és J. 439-53

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—58, 141—52
Évi teljesítőképesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Köbánya, Nyergesújfalu.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
kitűnő gyógyulást nyújt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR
TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

Huszadik évfolyam *Budapest, 1931 március 11.* *10. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő DACSÓ EMIL
Főmunkatárs PAYR HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, VI., SZIV UCCA 18. SZ.
Telefon: Aut. 137—15 és 555—15
EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR

Termékeny gondolatokat,

bölcs előrelátást, sok lelkiismeretet kívánunk az uraknak, akik ma a főpolgármester hivatalos szobájában, holnap a pénzügyminisztériumban, holnapután megint máshol tanácskoznak és Budapest sorsát eldöntő nagy kérdéseiben hivatottak dönteni. Igen, ezek az ankétek hetei. A magyar közönség, de legelsősorban talán Budapest népe, valljuk be nyiltan és őszintén, torkig van az ankétekkel. Ha azt hallják, vagy azt olvassák ebben az országban és ebben a városban, hogy az ügyek legfőbb intézői ankétre ültek össze, akkor keserű és gúnyos mosoly jelenik meg az ajkakon, aztán szomorúan legyintenek az emberek a kezükkel és mennek tovább — dolgozni. Idők során az a tapasztalat alakult ki ugyanis, hogy az ankétek valami éppen ellenkezői a munkának és az alkotó tevékenységnek. A magyar közönség szemében az ankét a tervek süllyesztője. Fölvetődnek egészséges és megvalósításra érdemes gondolatok, amelyek élnek és lelkesítenek egy darabig, azután kikerülnek a temetőbe éspedig rendszeresen az ankétek díszfurgónján.

Akármilyen keserű és gúnyos azonban a nagyközönség véleménye az ankétekről, most, ezekben a hetekben mégis meg kell állapítani, hogy szükség van rájuk. A különböző érdekeket össze kell hangolni, az ellentéteket kiküszöbölni, kívánságokat figyelembe venni, programot megállapítani, fedezetről gondoskodni akkor, amikor nagy terveket akarunk megvalósítani, szinte merő képtelenség ankét nélkül. A józan objektivitásnak ezen a szemüvegén akarjuk látni mi is azokat a tanácskozásokat és megbeszéléseket, amelyek szinte nap-nap után egymást követik. És éppen ez a vigasztaló és reménytkeltő az egészben, hogy — úgylátszik — gyorsan, sűrű egymásutánban történnek ezek a tanácskozások, amelyeken — egyelőre még csak elméletben — *hidakat építenek és házakat tataroznak.*

Túl vagyunk a főpolgármester, a polgármester és az alpolgármesterek megválasztásán, a tizenötre szaporodó ügyosztályok mellett is ott vannak már az új bizottságok és rövidesen az új tanácsnoki kar is munkába állhat. Megkezdődhetik tehát a főváros munkája is, mert az, amit most az ankéteken tárgyalnak, inkább a főváros érdekében, mint a főváros iniciatívájából kiinduló alkotások. *A polgármesteri programbeszédben kilencvenkétmilliós beruházásokról hallottunk,* azt hisszük, semmi mentség nem lehet, hogy az új alkotások ügyét minél gyorsabban és minél eredményesebben letárgyalják. *A főpolgármester szorgalmazására megindult tanácskozások, amelyek a hidak építését és a házak kötelező tatarozását készítik elő,* példát adhatnak a városházának is az iramra, amelylyel a mai nehéz időkben a legfontosabb kérdéseket el kell intézni.

És itt nem utolsósorban a kalendáriumra kell figyelmeztetni az urakat. Amikor a tél elé indultunk — tessék csak gondosan visszaemlékezni — szorongó érzés és mélységes aggodalom élt mindenkinek a szívében. Nem szeretnénk, ha a tavasz első sugarai ezeket az érzéseket kiirtanák az intézőkörök szívéből. Nem szeretnénk, ha az illetékesek holnap, vagy holnapután hóvirággal, vagy ibolyával a gomblyukukban egyszerre boldogan és önérzetesen kezdenék szívni a tavaszi levegőt: mert íme, már túl vagyunk a dolgok nehezén, a tél, a világgazdasági válság szürnyűségei ellenére sem csinált nálunk komolyabb bajt. Rendben van, tessék megkönnyebbülő szívvel nézni a távozó tél után, de annál nagyobb akaraterővel kell rávetnünk magunkat a nagyon súlyos tavasz előkészítésére. A renyhe tél után munkás tavasznak kell következnie. Hogy pedig ez bekövetkezhessék, éjjelt nappallá téve szorgalommal kell készülődni. Az éhes gyomrot és a munkára kész kezeket nem lehet megnyugtatni azzal, hogy késik a tavasz, mert polgármestereket és új tanácsnokokat választottunk. Tudatában kell lenni annak, hogy a munkanélküliség nincs megszűnőben, a kereskedelem és az ipar válsága talán minden eddiginél súlyosabb, Budapest egész gazdasági élete összeomlik, semmivé lesz, ha gyors és radikális segítség nem érkezik.

Programok, tervek bőségesen vannak, de ha nem lennének is, programok kitermelésében soha olyan gazdag nem volt az élet, mint most. Egészen természetes ez, mert az élet nagy szükségességei, az óriási hiányok, a kényszer-munkátlanság mindig tömegével szokta termelni a megvalósítandó terveket. Mindent az államtól és mindent a fővárostól várni igazán nem volna méltó Budapest polgáraihoz. Állam és főváros nem is mindenható. Egyet azonban meg kell tenniök és ez az, hogy példát adjanak a polgárságnak, kedvet, lelkesedést vigyenek bele egy halálra fáradt társadalom valósággal kedélybeteg semmittevésébe. Nem olyan órákat élünk, amikor bárkinek szemrehányást lehetne tenni, de azt igenis, elmondhatjuk ezekben a ködös, havas márciusi hónapokban, amikor azonban a kalendárium már gyors ütemben száguld a tavaszi dátum felé, hogy elérkezett a nagy tettek és nagy példaadások ideje. Olyan nehéz időket élünk, hogy mindenkinek, aki közszereplésre vállalkozott, áldozatul kell dobni önmagát a köz érdekében. Olyan időket élünk, amelyeknek vezéreket és hősöket kell termelnie: a munka vezéreit és a munka hőseit. Nem hisszük, hogy lenne bárki is a közügyek mai intézői között, akik át ne lennének hatva ezektől a gondolatoktól. Ezért van, hogy bizalommal tekintünk minden zöldasztal felé, amelyet tanácskozó, vitázó és gondolkozó emberek ülnek körül. Lehetetlen, hogy a zöldasztalok fölött meg ne jelenjék a szenvedő Budapest mártír-arca, amely könyörög, sír, de egyben követel is. Siratja, ami veszendőbe ment, könyörög szenvedéseinek enyhítéséért és követeli, hogy azok, akiket sorsának intézésével megbízott, teremtsék meg a munka lehetőségét, a becsületes élet levegőjét.

Pénteken dönt a kijelölőválasztmány a tanácsnoki állásokról

Az alpolgármesterválasztás eredménye általános örömet keltett — Az egész vonalon a modern kor szellemét kell érvényesíteni az ügyvitelben

A főváros pénteki közgyűlése megválasztotta az új alpolgármestereket: *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc személyében. Az új alpolgármesterek iránt a közgyűlés szélső jobboldalától a szélső baloldalig egyforma lelkesedés nyilvánult meg és így elmondható, hogy ilyen népszerűség és egyhangú bizalom már régen nem volt tapasztalható az ülésteremnek egy-egy választásnál mindig izgalmas légkörében. Az alpolgármesterválasztás eredményéről beszélgetést folytattunk

Kozma Jenő dr.

országgyűlési képviselővel, az *Egységes Községi polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem lehet meghatottság nélkül gondolni az eltávozott alpolgármesterekre: *Buzáth* Jánosra és *Berczel* Jenőre, akiknek lejárt a szolgálati idejük és így a jelölésnél nem jöhettek számításba.

Egyedül ez volt az ok, ami a mellőzésnél szerepet játszott, mert a kialakult felfogások szerint helyet kell csinálni az előmenetelre váró tisztviselőknek

és így a méltányos körülmények is ezt az állásfoglalást diktálták. Bármily értékes volt is *Buzáth* és *Berczel* munkássága: szolgálati idejük betelte után azzal az érzéssel hagyhatják itt több évtizedes buzgó munkásságuk színhelyét, hogy mindenki által elismert értékek és eredmények hirdetik szakértelmüket és szorgalmukat.

— Az alpolgármesterválasztás eredményét azt hiszem *a törvényhatósági közgyűlés minden tagja egyformán jónak és örvendetesnek tartja.* Mindkét alpolgármester már előre kiérdemli azt a kitüntető bizalmat, amelyet számukra ez az egyhangú választás jelentett. Az üzemek nagyfontosságú és elsőrendű szakértelmet igénylő irányítása továbbra is

Borvendég Ferenc alpolgármester

feladatkörébe tartozik, aki most kiszélesedett hatáskörrel dolgozhat azon, hogy az üzemek és a közigazgatás közötti harmonikus célkitűzések sikerre vezessenek. A mai súlyos viszonyok keretében élő társadalom minden gondját és fájdalmát senki sem ismeri jobban, mint

Liber Endre alpolgármester,

aki erős kézzel veszi kezébe a mindennapi élet problémáinak megoldását. Mindketten régi, kipróbált főtisztviselői a fővárosnak, akikre nagy feladat hárul. *Az új törvény teljesen új helyzetet teremtett a főváros önkormányzatában* és számukra elsőrendű hivatás, hogy

a modern szellem intencióit juttassák érvényre a városházi kormányzásban.

Az adminisztráció és az ügyvitel nem folytatódhat tovább a régi mederben: *új levegőre, tervekre, gondolatokra és a valóraváltható elgondolások lendületes végrehajtására van szükség,* hogy Budapest gyors léptekkel mehessen előre a fejlődés útján.

— A főváros működésre hivatott szervének megalakulása most már erőteljesebb tempóban következik. A pénteki közgyűlés megválasztotta a *szakbizottságokat,* amelyeknek nagy szerepük lesz az ügyek kezdeményezésénél. A törvényhatósági tanács *csütörtöki rendes ülésén* kerül sor

a szakbizottsági elnökök

megválasztására, előreláthatólag a következő összeállításban:

I. (elnöki ügyosztály):	**Lázár Ferenc dr.**
II. (középítkezés):	**Petrovácz Gyula**
III. (magánépítkezés):	**Harrer Ferenc dr.**
IV. (közjog):	**Dési Géza dr.**
V. (közlekedés):	**Kozma Jenő dr.**
VI. (pénzügy):	**Wolff Károly dr.**
VII. (közoktatás):	**Bódy Tivadar dr.**
VIII. (közélelmezés):	**Usetty Béla dr.**
IX. (szociálpolitika):	**Buday Dezső**
X. (közegészség):	**Csilléry András dr.**
XI. (városgazdaság):	**Homonnay Tivadar dr.**
XII. (világítás):	**Becsey Antal.**

— Az újonnan alakított *magasépítési, közművelődési, közgazdasági és ipari,* valamint a *kegyúri* bizottságok elnöki állásainak betöltéséről e pillanatban még nincs döntés.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a nagy érdeklődéssel és izgalommal várt tanácsnoki jelölések eszközlésére *március 13-ára ülést hivott össze Ripka Ferenc főpolgármester.* A kijelölőválasztmány döntése a *méltányossági* szempontokon kívül a pályázók *személyi képességeit* fogja elsősorban figyelembe venni.

Gondot okoznak a városházán a kabáttolvaj szarkák és az illetlen verebek

*

Egy-egy jómadárral ugyan imitt-amott a városházán is szokott baj akadni, általában véve azonban nincs ügyosztály, amely tüzetesebben foglalkoznék az ornitológiával. Legújabban azonban sok gondja van a városházának részben a kabáttolvaj szarkákkal, részben pedig az illetlen verebekkel.

I.

A tolvaj szarkák a választási küzdelem alatt tettek szert népszerűségre. Ezek a madarak rendesen odatörekszenek, ahol sok az ember és a sokadalomban szabadon űzhetik iparukat. Márpedig a községi választáson annyi volt a jelölt, hogy a tolvaj szarkák bátran és minden óvatosság nélkül működhettek. Hogy imitt-amott eltűnt talán egy pénztárca, ezzel nem igen akadt baja a fővárosnak. Egy esetben azonban télikabát-tolvajlásra vetemedett egy ilyen szarka, aki áldozatul *Földváry* Béla dr. bizottsági tag kabátját szemelte ki. Sikerült is a tolvajlás a XIII. választási kerület irodájában, ahol *Földváry* dr. mint pártmegbízott fejtett ki bokros tevékenységet.

Az embernek első pillanatra megesik a szíve, hogy íme, érdemes-e a közért lelkesedni, amikor a polgártárs, akiért a városatya él, hal és dolgozik, ilyen rút módon rója le háláját. *Földváry* dr. azonban úgy vélekedett, hogy az életét ugyan hajlandó föláldozni a fővárosért, de a télikabátját nem. Ő a választáson a főváros közönségéért szenvedett, fizesse meg tehát az ellopott télikabátot a főváros közönsége. Már csaknem pörre került a dolog, amikor a városházán úgy vélekedtek, hogy nem érdemes egy télikabát körül ilyen harcot folytatni. Meg kell fizetni a télikabátot. Most már barátságosabbak kezdtek lenni a tárgyalások, amelyek során kiderült, hogy *Földváry* Béla dr. négyszáznegyven pengős télikabátba szokott járni, amelynek zsebében sál és kesztyű is volt. Kabát, sál, kesztyű — Isten neki fakereszt! — ő kiegyezik négyszáznyolcvan pengőben. A IV-ik ügyosztály, ahová az ügy érdemi része tartozik, azt mondta, rendben van, viszont egy nem egészen új télkabátért a főváros a könnyelműség vádja nélkül nem adhat vadonatúj télikabátot, le kell tehát számítani a kopásra huszonöt százalékot. Kiutalványoztak tehát háromszázhatvan pengőt és most már csak az a kérdés, hogy *Földváry Béla dr-ra nézve nem állott-e elő inkompatibilis helyzet, amikor a fővárostól követelt és a főváros fizetett.*

Érdemes a megemlítésre az is, hogy ez volt az első akta, amelyet *Liber* Endre alpolgármesteri minőségében aláírt. Az elintézés módja felett az alpolgármesternek voltak ugyan aggályai, de nem akarta az ügyosztály intézkedését már első alkalommal megsemmisíteni.

II.

A verebekkel viszont *Balló* Alfrédnak, a Köztisztasági Hivatal kitűnő igazgatójának gyűlt meg a baja. Azaz, hogy inkább a verebeknek ővele. Hiszen köztisztasági szempontból föltétlenül igaza van *Balló* Alfrédnek, aki úgy véli hogy mégsem járja, hogy bárki idegen odavetődjék az Erzsébet térre, a vidám verebecskék azonnal megpecsételik vele a barátságot.

— *Halál a patkányokra* — zúgja a tisztifőorvos.

— *Halál a verebekre* — replikázik a köztisztasági hivatal igazgatója.

A patkányokkal tényleg valószínűleg csinálnak is majd valamit, de be kell vallanunk, hogy a verébüldözés sikerében nem szívesen hiszünk. *Balló* igazgató feltétlenül széles látókörű férfiú, ezúttal azonban alighanem ágyúval lövöldöz a verebekre. A szentimentalizmus vádját emelhetik ellenünk, de mi őszintén bevalljuk, hogy fájna nekünk ez a verébellenes hadjárat. És nem is olyan egyszerű a verebeken kifogni. Megtisztíthatja *Balló* igazgató úr az Erzsébet teret és környékét, egészen bizonyos, hogy hamarosan új verébrajok érkeznek a jó vidékről.

De egy tanulságos történetet is szeretnénk elmondani. 1870-ben történt, hogy valami őrült spanyol kimondta (a spanyolt méltóztassék százszázalékos szószerint való értelemnek tekinteni), hogy a verebek kártékony állatok. Ki kell irtani egész Spanyolországból a verebeket, ez volt a jelszó és a jelszavat tettek követték. Vérdíjat tűztek ki a verebek fejére éspedig sikeresen, mert hamarosan egyetlen veréb sem illetlenkedett Spanyolországban. Nem mult el azonban egészen két esztendő sem, amikor egyszer csak azt vették észre, hogy *rettentően elszaporodtak a rovarok és hernyók és tönkretették a narancsfákat, olajfákat és minden veteményt, amihez csak hozzáfértek.* Nem volt más, mit tennivaló, minthogy visszasírták, visszakönyörögték szegény verebeket, amelyek azóta is boldogan élnek a Spanyol félszigeten.

Balló igazgató úrtól azt szeretnénk ezúttal megkérdezni, hogy nem volna-e túlságosan megszégyenítő Budapest közönségére nézve, hogyha most kiirtanák a verebeket, két esztendő mulva pedig *Balló* igazgató úr vezetésével hódoló deputációban kellene őket megkérni, hogy méltóztassanak visszatérni az Erzsébet térre és méltóztassanak továbbra is kedvükre illetlenkedni.

Minden polgári lélekből származó kívánságot kielégíteni iparkodtunk

A Polgári Egység Klubja tisztújító közgyűlése

A *Polgári Egység Klubja* hétfőn este tartotta évi rendes közgyűlését *Kozma* Jenő elnöklésével. A közgyűlésen a klub tagjai olyan nagy számban jöttek össze, hogy az akadémiauccai díszterem szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására. *Kozma* Jenő elnöki megnyitója után *Benczur* Waldemár ismertette az 1929. és 1930. évek számadásait, valamint az 1930—31. évek költségvetését, amelyeket a közgyűlés egyhangúan tudomásul vett, jóváhagyott és a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Scheuer Róbert, a klub igazgatója, ismertette ezután az évi jelentést, amely részletesen foglalkozott a községi választások lefolyásával is és örömmel állapította meg, hogy a klubbal szorosan együttműködő *Egységes Községi Polgári Párt,* mint a polgári egység gondolatának a letéteményese, a választási kampány eredményeképpen megérdemelt sikert aratott. Az utolsó két választás eredményét összehasonlítva, kitűnik, hogy 1925-ben a párt alig 19.000 szavazatot kapott, míg most 36.000-et, ami azt mutatja, hogy sikerült a súlyos gazdasági viszonyok, sőt krízisek dacára is egy erős, megbonthatatlan, egyre növekvő és hűséges tábort állítani a polgári egység gondolata mellé. Az I. kerületben 22 százalékról 26-ra, a II. kerületben 18-ról 24-re, a III. kerületben 11-ről 14-re emelkedett a szavazatok száma. Az V. kerületben 1925-ben még nem volt szervezet, de a mostani választáson már 11 százalékos volt az eredmény. A párt eredményesen tartotta a frontot a VI., VII. és VIII. kerületekben is. A IX. kerületben 8 százalékról 18-ra, a X. kerületben pedig 8-ról 21 százalékra emelkedett a választók számaránya. Külön ki kell emelni a XIII. választókerületben, az angyalföldi eredményt, ahol öt évvel ezelőtt nem volt a pártnak semmi talaja, s most, a szocialisták fellegvárában, 1200 szavazatot, 9 százalékot sikerült összetoborozni. A XIV. kerületben pedig 8 százalékról 17-re szaporodtak a párt hívei. Igen szép eredményekről számolhat be avezetőség a XI. lágymányosi, és a XII. hegyvidéki kerületben is. A választási kampány — mondja a jelentés — olyan jelentőségteljes etapja volt a pártnak, amely mellett szó nélkül elhaladni nem lehet, mert sikerült a fővárosi polgárság széthúzó elemeit társadalmi téren közös nevezőre hozni.

Az elért eredményekért elismerés illeti meg *Andréka* Károlyt, *Orova* Zsigmondot, *Petracsek* Lajost, *Scheuer* Róbertet, *Dési* Gézát, *Szamek* Emilt, *Szabó* Sándort, *Bohn* Józsefet, *Usetty* Bélát, *Dinich* Vidort, *Martin* Jánost, akik a kerületben fejtettek ki fáradhatatlan munkát, s külön kiemeli a jelentés *Payr* Hugó pártigazgatót, aki a választás megorganizálásával, irányításával szerzett magának, éjjelt nappallá tevő buzgalmával, hervadhatatlan érdemeket.

A nagy tetszéssel fogadott jelentés után a tisztújításra került a sor. *Dési* Géza a közgyűlés egyhangú és tomboló lelkesedése között arra kérte *Kozma* Jenőt, hogy vállalja el újból a vezéri tisztet, az elnökséget. A közelmultban történt események — mondotta — nem véletlenek eredményei, hanem az eredmény odaadó, buzgó munkásság gyümölcse. *Kozma* Jenő egész lényével, odaadó, bölcs, okos irányításával méltó embernek bizonyult a megfelelő helyre. Bebizonyította, hogy vezéri képességeivel helyesen választotta meg az utat, amelyen haladni kell és arra kéri őt a klub tagjai nevében, fogadja el ezúttal is az elnöki tisztet és juttassa tovább is célhoz mindazokat az elveket, amiket a klub maga elé kitűzött: *a szebb és boldogabb holnapot, a haza és a főváros felvirágoztatását.*

Kozma Jenő dr.

közvetlen szavakkal köszönte meg a megnyilvánult bizalmat, amellyel megerősítését látja annak, hogy az a politikai program, amelyet hat esztendővel ezelőtt lényegesen kisebb tábor előtt vállalt és magáévá tett, elindított, helyes volt. 1925-ben nehéz volt az indulás, hiányzott az egységes vezetés, de kitartó munkával sikerült elérnünk, hogy komoly célkitűzésünk azt az eredményt érte el, amit ennél a választásnál felmutathattunk. Ellenfeleinknek és ellenségeinknek egyaránt bámulatát vívtuk ki és minden oldalról azt kérdezték tőlünk, hogy titkos szavazással hogyan érhettünk el ennyi szavazatot. A siker forrása az volt, hogy *minden polgári lélekből származó óhajt és kívánságot kielégíteni igyekeztünk.* Elértük, hogy bizalommal tekintenek reánk, mint a polgári gondolat komoly letéteményesére. Nem sikerült elérni, de a szándék nem hiányzott. Néhány évvel ezelőtt hangoztattam, mint programpontot a polgárság gazdagodásának erősítését. Sajnos, a polgárság azonban nem gazdagodott, de ha nem lettünk volna segítségére, akkor ma még rosszabb helyzetben volna a polgári társadalom. Középen állva, jobbról és balról egyaránt hódítottunk híveket. Munkánkat még nem fejeztük be, súlyos problémák egész sora van hátra, amelyen át akarjuk vezetni a polgárságot és még jobban meg akarjuk alapozni polgártársaink bizalmát és minden törekvésünk, hogy elérjük a polgárság könnyebb boldogulását.

Kozma Jenő ezután azt fejtegette, hogy a biztató jelek máris mutatkoznak. *A ratifikációval összefüggő államkölcsön sorsa a közeljövőben eldől.* Hamarosan megindulnak a nagy közmunkák és amit a választások alatt programmá tettünk: *megkezdődik az álláshalmozások, a mammutfizetések letörése. Az üzemek leépítése már nemcsak városi, hanem kormányprogrammá lett.* Hatalmas lépések történtek a *közlekedés javítása, az útépítések folytatása, a fürdőváros megvalósítása terén,* ami Budapest naggyátételét és a polgárok jobb sorsra juttatását célozza. Beszédét azzal fejezte be, hogy feltétlenül bízik a polgárság talpraállásában: a *Polgári Egység Klubja* az *Egységes Községi Polgári Párttal* egybeforrva, minden erejével ezen fáradozik.

Kozma Jenő beszédét szűnni nem akaró tetszés fogadta.

Ezután megválasztották társelnökökké *Tolnay* Kornélt, *Ugron* Gábort és *Bárczy* Istvánt; alelnökökké: *Becsey* Antalt, *Bódy* Tivadart, *Dési* Gézát, *Chorin* Ferencet, *Éber* Antalt, *Ereky* Károlyt, *Fejér* Ottót, *Gaár* Vilmost, *Görgey* Istvánt, *Usetty* Bélát, *Szabó* Sándort, *Glücksthal* Samut; igazgatókká: *Bacsinszky* Vladimirt és *Scheuer* Róbertet; háznagyokká: *Bakonyi* Jánost, *Dárdai* Edét, *Dósa* Ottót, *Erősdy* Sándort, *Szamek* Emilt; gazdákká: vitéz *Antal* Jánost, *Miklós* Elemért, *Krivoss* Árpádot, *Springer* Ferencet, *Petracsek* Lajost; ügyésszé: *Gerlóczy* Endrét és *Medvigy* Gábort; pénztárossá: *Holzer* Sándort; azonkívül megalakították a számvizsgálóbizottságot, intézőbizottságot és a 250 tagú választmányt.

*

A közgyűlés után társasvacsora volt, amelyen jelenvoltak: *Kozma* Jenő, *Liber* Endre alpolgármester, *Dési* Géza, *Fejér* Ottó, *Becsey* Antal, *Némethy* Béla, *Éber* Antal, *Dorner* Gyula, *Tatay* Béla tábornok, *Spannberger* Alajos és *Bucsánszky* Bertalan ker. elöljárók, *Erődy* Kálmán főigazgató, *Horváth* Károly, *Lengyel* Endre, *Oszoly* Kálmán, *Girardi* Tibor, *Benczur* Waldemár, *Orova* Zsigmond, *Vigyázó* Géza főjegyző, *Gallner* Ferenc tanácsjegyző, *Babarczy* István báró, *Hubert* Vilmos, *Salamon* Géza, *Szvoboda* Endre tanácsjegyzők, *Gazdy* Jenő, *Szécsi* Ernő h. tisztifőorvos, *Sümeghy* László, *Kollmann* Dezső, *Erősdy* Sándor, *Morvay* Zsigmond, *Róna* Sándor és még sokan mások.

A vacsorán *Kozma* Jenő meleg szavakkal köszöntötte *Liber* Endre alpolgármestert, majd azt hangoztatta, hogy ez a párt nem űz személyi kultuszt, hanem *komolyan és változatlanul a polgári egység gondolatát szolgálja,* azt a gondolatot, amely nem régen honosodott meg a városháza portáján.

Liber Endre alpolgármester meghatottan mondott köszönetet az üdvözléséért és hangoztatta, hogy ez a feléje sugárzó barátság évtizedek óta kíséri őt közéleti pályáján. Ezúttal nem ad programot. A mögötte álló 35 éves mult nyitott könyv, amelynek elvei és eszméi fogják irányítani a jövőben is, ha mégis programot jelöl ki, az annyi csupán, hogy igyekszik, úgy mint a multban, ezentúl is *jót cselekedni.* Mint a polgári front szerény közkatonája, kéri a párt minden egyes tagjának támogatását.

Liber Endrét lelkes ünneplésben részesítette a vacsora közönsége, majd *Becsey* Antal intézett hozzá baráti szavakat, a fővárosi tantestület nevében pedig *Erődy* Kálmán főigazgató üdvözölte. Végül *Éber* Antal méltatta *Liber* Endre kulturált egyéniségét és a jó embert. A vacsora a késő éjjeli órákban ért véget.

Mese az árvagyerekről és a koldusdiákról

*

Különösen, babonásan, sőt megdöbbentően egyforma sorsú két férfiú került Budapest alpolgármesteri székébe. Két ember, akiket az élet tett ikrekké és akik lelkükben mégis szinte ellentétesek. *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc életének forrása a szegénység sziklái között fakadt és a megpróbáltatások szakadékain át szinte párhuzamosan jutott el a legelőkelőbb városházi pozícióig. Az ember képletesen szeretné megmondani, hogy a lakótársak alpolgármesterekké lettek. A stilisztikai figura azonban elhalványodik az élet meseszerkesztő nagysága mellett, mert *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc a valóságban is tíz esztendeig voltak *munkatársak:* mint szegény, küzdő, föltörekvő, tehetségük tudatában türelmetlen fiatalemberek.

És a születésük? Meg a neveltetésük? *Liber* Endre egész gyermekkorát a székesfőváros Józseffiúárvaházában tölti el és — hogy úgy mondjuk — örök dícsérete marad Budapest székesfőváros szociális tevékenységének, amely nemcsak a tehetség kibontakozásának ad módot, de nemes szíveket, emelkedett lelkeket is nevel az árvaházak komornak tetsző, de áldásos falai mögött. A másik alpolgármester, *Borvendég* Ferenc, földhözragadt szegény emberek gyermeke. Komárom megyében, az egykori gesztesi járás legnagyobb községében, Ácson született, édesatyja kis falusi szabómester volt, akinél valószínűleg nem az ácsi gróf és még csak nem is az ácsi cukorgyári igazgató csináltatott frakkot és szmokingot. *Borvendég* Ferenc már a tatai piaristák gimnáziumában is maga tartotta fenn magát és keserves küzdelmek árán jutott el, amíg bekerült a főváros tisztviselőinek abba a csoportjába, amely a döntő versenyekben mindig számítani szokott.

Amennyire az élet ikrei azonban *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc, annyira egymás ellentétei a temperamentum és a lelkiek dolgában. *Liber* Endre, ha kemény férfiú is, inkább érzékenységre hajló, a szív parancsaira cselekvő, a művészetért rajongó ember, akinek pályája, városházi alkotótevékenysége is ebben az irányban fejlődött ki. *Borvendég* Ferencben a realitások embere került az alpolgármesteri székbe, akinek összes testrészei közül, talán a gerince fejlődött ki legerősebben. Igaz, hogy ebben a tekintetben kitűnő iskolája is volt. Egy kemény, nyakas, de azért böles, melegszívű férfiú mellett töltötte el életének azokat a munkában gazdag éveit, amelyeknek idején tehetsége teljes virágában pompázott. Ez a férfiú *Buzáth* János volt, akinek tanácsnoksága és alpolgármestersége idején *Borvendég* Ferenc a szó lagszorosabb értelmében a jobbkeze volt. A két új alpolgármester eme belső tulajdonságai valósággal predesztinálták őket azoknak az ügyeknek intézésére, amelyekben alkotó tevékenységük kimerült. *Liber* Endre, mint a menekültek kormánybiztosa, a háború után feledhetetlen munkát végzett, mint a szociális ügyek intézője, hírt, nevet és dicsőséget szerzett Budapest székesfőváros szociális gondoskodásának, mint a kislakások tömegének termelője, nagyban hozzájárult a háború utáni generáció szenvedéseinek enyhítéséhez. *Borvendég* Ferenc az üzemi kérdések nagymestere lett, jogász létére biztosabb kezű és biztosabb ítéletű dirigense az üzemeknek, mint maguk a technikusok. Háború utáni szörnyű leromlottságukból hatalmas erővel emelte ki a főváros üzemeit, biztosította éspedig zökkenő nélkül azokat a közszolgáltatásokat, amelyek a budapesti ember mindennapi szükségletei. Gazdaságilag is rendbehozta az üzemeket, amikor pedig a bánhidai centrálé kérdésében a fővárosnak védőügyvédre volt szüksége, olyan erővel és a meggyőződésnek olyan lángolásával szállt szembe a magasabb hatalmakkal, hogy ezzel mindenkinek tiszteletét kivívta.

Sajnos, a két új alpolgármesterrel, úgylátszik, vége szakadt annak a nagy gárdának, amely Budapest fénykorában kialakult és amely Bárczy Istvánon kívül a Bódy Tivadarokat, a Folkusházyakat, a Buzáthokat, a Fock Edéket, a Harrer Ferenceket, meg a többieket adta a fővárosnak. *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc még a nagy gárdából valók, nekik lesz még tudásuk, tapasztalatuk és megérzésük ahhoz, hogy egy új nagy gárda számára tehetségeket toborozzanak és neveljenek.

Rövidesen megjelenik a háztatarozási kedvezményekről intézkedő rendeletek sorozata

Bizonyos területekre korlátozzák a lakásfelmondási jogot — Sikerült összhangba hozni az érdekeltségek és a kincstár szempontjait

A háztatarozási törekvések biztosítása érdekében megindított tanácskozás folytatásaként, hétfőn délután *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester további megbeszélésre hívta össze az érdekelt hatóságok képviselőit. A megbeszélés komoly lépésekkel vitte előre a háztatarozási akció ügyét, amelynek anyagáról

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke a következő részeket mondotta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főpolgármesternél tartott ankétnek tudvalevőleg az volt a legfőbb célja, hogy a háztatarozások megindításával a munkaalkalmak hosszú sorát biztosítsuk az építőiparnak. Az ankét során megvitatás alá kerültek azok a rendelettervezetek, amelyeket *a munkálatok mielőbbi megkezdése érdekében a kormány fog kibocsátani.* Az ankéten a pénzügyminisztert *Varga* Imre államtitkár és *Kölbig* Ferenc miniszteri tanácsos, a népjóléti minisztériumot *Udvarhelyi* Ubul törvényszéki bíró, a Közmunkatanácsot *Czabalay* Kálmán alelnök és *Fodor* Sándor miniszteri tanácsos képviselték, míg a főváros részéről *Liber* Endre alpolgármester, *Lamotte* Károly és *Csármann* Ferenc tanácsnokok, továbbá *Harrer* Ferenc, *Bródy* Ernő, *Révész* Mihály és az *Egységes Községi Polgári Párt* részéről én vettem részt.

— Mindenekelőtt a mult héten lefolytatott tanácskozás eredményei kerültek megvitatás alá, amelynek célja, hogy

az összes érdekeltségek és hatóságok általános kívánságai és nézetei összhangzásba kerüljenek.

Egy szűkebb bizottság feladata volt, hogy a szembenálló és egyes kérdésekben nagyon eltérő felfogásokat áthidalja. A szűkebb bizottság többnapos tárgyalás folyamán megvitatta az összes kérdéseket és így a most megtartott ankétnek az volt a feladata, hogy *még néhány problémát igyekezzen tisztázni,* közöttük

a lakások feltételes szabaddá tételének ügyét is.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy sem az *Erzsébet sugárút,* sem a többi nagy építkezésre szánt területnek gyakorlati beépítése mindaddig nem sikerülhet, míg *a lebontandó házak lakóinak felmondási viszonyairól nincs döntés.* Ezenfelül tisztázni kell a nagyobb átalakítások esetén felmerülő lakáskérdéseket is. A másik fontos momentum, hogy

az új házak akár üres telken, akár a lebontott házak helyén, milyen mérvű adókedvezményben részesüljenek

és ezek a kedvezmények a városrendezés magasabb szempontjaival hogy hozhatók kapcsolatba. Végül megvilágítandó az a kérdés is, hogy az *állami és községi házadók* mily mértékét lehet a köz érdekében a munkaalkalmak megteremtése céljából áldozatul hozni.

— A vita, amely beható eszmecsere után kialakult, abban csúcsosodott ki, hogy

a mai gazdasági és szociális viszonyok között a lakásfelmondások ügyét kizárólag a városépítési nagy célok érdekében és bizonyos területekre korlátozva szabad csak alkalmazni.

Az értekezlet a Közmunkatanács előterjesztése alapján megállapította a város belterületét magába foglaló körzeteket, amelyekre nézve a városépítés szempontjai a lakásépítést szükségessé teszik. Ezzel szemben az épületátalakítások tekintetében *felmondási jogot statuálni nem szabad,* viszont a munkálatok végrehajtását sem lehet meggátolni. *A lakók tehát türni tartoznak a kényelmetlenségeket okozó átalakítási munkálatokat.*

— Az átalakításokra vonatkozó adókedvezmények tekintetében a pénzügyminiszter még nem határozott, azok bizonyos számítások megejtése után még e hét folyamán kerülnek döntés alá. Mindezeknek a kérdéseknek a tisztázása rendeleti úton fog megtörténni és

az erre vonatkozó rendeletek a pénzügyminisztérium elhatározása után a legrövidebb időn belül megjelennek.

Ezek a részben pénzügyi, részben népjóléti rendeletek minden vonatkozásban szabályozni fogják az összes kérdéseket.

— Az értekezlet nem foglalkozott a még külön tanácskozásokat igénylő *pénzügyi kérdésekkel,* amelyeket az átalakítási munkaalkalmak igényelnek, bár az erre vonatkozó problémák megoldása a mai gazdasági viszonyok között súlyos feladatot jelent. Minden remény meg van arra, hogy ez is sikerülni fog. Nagyon kívánatos, hogy *ez a nagyhorderejű kérdéskomplexum úgy a háztulajdonosok, mint a kincstári érdekek szempontjából megtalálja az ösztönzésre szükséges feltételeket,* mert sokezer iparosnak és munkásnak sikerülne helyes megoldás esetén munkát és keresetet biztosítani.

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33
TELEFÓNSZÁM: Z. 69-08

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 513—19.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel.: Aut. 877-15
Alapítva 1780-ban
Budapest, IV., Aranykéz ucca 6

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI ÚT 30. SZ.
TELEFÓN: AUT. 909—27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Tost és Molnár
kereskedelmi és tájkertészet
TELEFON: ZUGLÓ 66—36
BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN!

Vecsey Jenő
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari rt.
BUDAPEST, VIII., Kisstáció-utca 11.
ALAKULT 1905-ben.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycím: Wolffeke
Telefón: Lá. 13—82
Budapest, I., Kelenföldi út 1

Szegedy Béla Jenő
OKL. GÉPSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II, Margit körút 101
TELEFON: Aut. 553-15

Elkeseredett harc a harmadik alpolgármesteri állásért

A városházi jogászok éles hangú visszautasításban részesítik a mérnökök aspirációját

A mérnökök és jogászok között most már a nyilvánosság előtt folyik a szívós és kitartó küzdelem a *harmadik alpolgármesteri állásért.* Tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy az offenzívát a mérnökök indították el a Városházi Mérnökök Szövetsége által szignált memorandumban, amelyre most elkészült a fogalmazási kar válasza. A *Fővárosi Hirlap* annak idején részletesen közölte a műszaki testületek álláspontját és így most helyet juttatunk a jogász-tisztviselők érveléseinek is, amely oldalról a következőknek adnak kifejezést:

Élesebb fegyverekkel védekezünk . . .

Néhány héttel ezelőtt egy furcsa hangú memorandum került a kezünkbe, amelyet a *Városi Mérnökök Országos Szövetsége* adott ki és a szövetség elnöke, *Berzenczey* Domonkos, Szeged város műszaki tanácsosa írt alá. Ez a memorandum a székesfőváros műszaki közigazgatásának átszervezését szorgalmazza és indokolásában *olyan tárgyilagosságnélküli és túlzóan jogászellenes* érveket sorakoztat fel, hogy első impressziónk az volt, miszerint ez az akció fővárosi mérnökkartársainktól *függetlenül* indult meg. Miután azonban később meggyőződtünk arról, hogy *ezt a memorandumot a székesfőváros mérnöki személyzete juttatta el a főváros vezető tisztviselőihez és törvényhatósági bizottsági tagjaihoz,* kénytelenek voltunk csodálkozásunknak kifejezést adni afelett, hogy mérnökkartársaink jogosnak vélt kívánságaik kiharcolása céljából *nem maguk állanak ki a küzdőtérre, hanem előtérbe állítanak egy illetéktelen idegent,* olyant, akit nem köt semmiféle tradíció és kartársi érzés, aki tehát bátran belevághatja gladiátori kardját a székesfőváros fogalmazási testületébe és amellett még nem is vonható felelősségre szabálytalan szúrásaiért és vágásaiért.

Ez a fellépés kényszerít bennünket arra, hogy *a támadást élesebb fegyverekkel védjük ki* és minden érzelmi szempontot félretéve, az igazságot a legszigorúbb tárgyilagossággal tárjuk fel.

Visszapillantás a műszaki közigazgatás hibáira

A mérnökök memoranduma azt állítja, hogy a kívánt reformok végrehajtása a főváros műszaki igazgatása ellen a multban felmerült panaszok okait megszüntetné. *Ennek az állításnak az igazságát mi a leghatározottabban tagadjuk.* Meggyőződésünk az, hogy

> a fővárosi műszaki személyzet jogkörének kiterjesztése csak szaporítaná és súlyosbítaná a műszaki ügyosztályok által a multban elkövetett hibákat és kisiklásokat.

Közel húsz éve annak, hogy a mérnökök a főváros vezető állásaiba bejutottak. Az elmult húsz esztendő tanuságai azonban beigazolták, hogy *a mérnökök ezekben a fontos vezetőpozíciókban nem váltak be.* Az első tíz esztendő jelentéktelenül telt el, legfeljebb olyan esetek fordultak elő, mint pl. az, hogy

> több közterületen álló szoborról a műszaki ügyosztály a patinát lekapartatta.

Az 1920. évben a mérnököknek sikerült a jogászoktól a városrendezési ügyosztályt elvenni, *a városrendezési ügyek azonban azóta sem jutottak egy lépéssel sem előbbre,* és a fővárosnak ma sincs megfelelő telekpolitikája.

A második évtizedben következett azután

> a nagy építkezési hiteltúllépések

egész sora, amelyek közül a Széchenyi- és Gellért-fürdők építkezési hiteltúllépései annak idején *nagy port vertek fel* és amelyek nem azt eredményezték, hogy a városi építkezések olcsóbbá lettek, hanem, hogy a hiteltúllépések kellemetlen következményein okulva, *a műszaki ügyosztályok költségvetésük építési előirányzatait túlméretezték.*

Állandó panasz tárgyát képezi *az úttesteknek ugyanabban az uccában évenként több ízben történő felbontása,* a csatorna-, vízvezeték-, gázcsövek, kábelek külön-külön történő elhelyezése alkalmából, ami tömérdek költséget és munkát emészt fel, holott egy kis körültekintéssel és *fokozottabb felelősségérzéssel* feltétlenül elkerülhető volna.

A városi építkezéseknél *kifelejtett lépcsőházak,* kémények ügyét, a Bergmann-csövek elhelyezése miatt a már kifestett szobák vakolatának leverését, *az út- és kikötőépítés,* továbbá a közszállítási szabályrendelet végrehajtása során elkövetett *hibákat* a törvényhatósági bizottság közgyűlésében elhangzott interpellációk is regisztrálták.

Nem kívánatos a műszaki közigazgatás kiterjesztése

Ezután a nagyon általános és hiányos felsorolás után *mély tisztelettel*

> kérdezzük, jogosult-e a memorandum követelő hangja,

amely többek között még egy közgyűlési határozat megsemmisítését is követeli és jogosult-e az a törekvés, hogy a mérnöki kar a főváros közigazgatásában még nagyobb hatáskört szerezzen magának a fogalmazási kar terhére.

Miért térjen át a törvényhatóság a fokozottabb műszaki vezetésre, amikor az eddigi tapasztalatok alapján *attól semmi jobbat nem remélhet.* Az 1911. évben megszervezett és nagymértékben kibővített műszaki igazgatás nem bizonyult jobb megoldásnak, mint a szervezés előtt fennállt mérnöki hivatal. *Nem vált be az új szervezés kisebb keretekben, nem vált be nagyobb keretekben sem.* Az egyes ügyek intézésénél szerzett gyakorlati tapasztalatokból az a következtetés vonható le, hogy

> a műszaki ügyosztályok nagy személyzeti létszámának szükségességét nem az ügyek nagy száma, hanem az ügyosztályok belső igazgatásának rossz megszervezettsége okozza,

amely mellett az ügyeket akként intézik, hogy ez az intézés sok, többé-kevésbé felesleges, mellőzhető tennivalóval jár és végeredményében *az ügyek késedelmes lebonyolítására vezet.* Ezért hangzik fel minduntalan az a kívánság, hogy a székesfővárosnál elsősorban a meglevő műszaki ügyosztályok adminisztrációja szorul sürgős reformra. Az 1927. évben a szervezés megtörtént, azonban a műszaki igazgatás ennek dacára sem mutatott javulást.

A jogászokat illeti a harmadik alpolgármesteri állás

Az elmondottak után nyilvánvaló, hogy a mérnökök csakis azért kérnek még 2 újabb ügyosztályt, hogy összesen 4 ügyosztály birtokába jutva,

> kellően megalapozhassák a műszaki alpolgármesteri állás iránti kérelmüket,

amely állásra szerintük a műszaki ügyek egységes vezetése szempontjából volna szükség. A mérnököknek a műszaki alpolgármesteri állás iránti kérése azonban a megjelölt célon jóval túlmegy. Ha ugyanis mérnök-alpolgármester volna, tekintve, hogy az alpolgármesterek egy létszámot alkotnak, a mérnök-alpolgármester egy létszámba kerülne a jogász-alpolgármesterekkel. A törvény szerint a polgármestert az alpolgármesterek helyettesítik, tehát a mérnök-alpolgármester is. *Ha tehát a polgármester és a jogász-alpolgármesterek távol vannak, úgy a főváros vezetője a mérnök-alpolgármester.* Ha pedig a rangban idősebb jogász-alpolgármesterek nyugdíjba mennek,

> a mérnök-alpolgármester lesz első alpolgármester

s a később megválasztott jogász-alpolgármesterek rangban a mérnök-alpolgármesterek után kerülnek. Vajjon volt-e ez a törvényhozó célja?

Ezen okfejtésre támaszkodva a fogalmazói kar álláspontja szerint *a harmadik alpolgármesteri állás csak jogi minősítésü lehet.* A harmadik, jogi-alpolgármesteri állás — más elnevezéssel ugyan — már 1911-től 1925. évi létszámcsökkentésig fennállott s annak visszaállítását a közgyűlés 966/1928. kgy. számú határozatával ki is mondotta. A harmadik, jogi minősítésü alpolgármesteri állás tehát lényegében nem új állás, hanem egy, már a multban fennállott állásnak *újból való megszervezése.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros a köztisztasági hivatal részére szükséges **különféle épületfaanyagok szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

Felhívom azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat **1931. évi április hó 2-án délelőtt 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a központi számvevőség VI. ügyosztályának (Központi Városháza III. emelet 371. ajtó) előzetes számfejtés után, az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Ajánlatot lehet tenni az egész mennyiségre és bizonyos hányadra, vagy csakis egy bizonyos hányadra.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1931. évi március hó 5.

A székesfőváros polgármestere.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

KISS JENŐ okl. mérnök építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán u. 10. Tel.: Aut. 150-81

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia tér 16. szám.
Telefon: József 424—69.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor ucca 7—11
Sürgönycim: Blackman Telefon: Zugló 13—14
Ventillátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő- porszivó- stb. berendezések.

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-u 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, butormázoló és fényező munkát
Telefon: A. 907-03.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., BALLAGI MÓR UCCA 8. SZ.
TEL.: Lá. 15-65

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes

ELSŐ KÉZ. KEDVEZ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalóngarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár út 52. szám

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasútépitési és kövezési vállalkozó
I, Elek ucca 9/a.
Tel.: Lá. 18-43.

Európa valamennyi nagyvárosa között Budapest pénzügyi helyzete a legszilárdabb — mondja Lamotte Károly tanácsnok

Ha a zárszámadásnál lesz is néhány százezer pengős deficit, ez a főváros pénzügyi adminisztrálásánál fennakadást nem okozhat

Az utóbbi hónapokban a főváros adójövedelmeinek úgyszólván állandó visszaeséséről számolnak be a székesfővárosi adóigazgatóság havi jelentései, úgyhogy a főváros vezetőségéhez közelálló körökben bizonyos aggodalom merült fel, vajjon ennek a helyzetnek az állandósulása nem veszélyezteti-e az 1931. évi büdzsé sima lebonyolítását. A törvényhatósági pártokban is sűrűn szóváteszik az adóbehajtások nehézségeit, amelyek egyenes következménye természetesen, hogy az előírt adóbevételek lényegesen felülmulják a *ténylegesen* befolyó összegeket. Az adóbehajtás állandó nehézségei és a bevételek visszaesése kétségtelenül olyan körülmények, amelyek a legnagyobb óvatosságot követelik meg a főváros vezetőségétől, hogy a pénzügyi stabilitásáról híres fővárost évközben vagy a költségvetési év végén esetleges meglepetések ne érhessék.

Az adóbehajtás nehézségei s a főváros egyéb aktuális pénzügyi problémái iránt kérdést intéztünk

Lamotte Károly
pénzügyi tanácsnokhoz.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy

Budapest pénzügyminisztere nem látja olyan sötétnek a helyzetet, mint a kevésbé tájékozottak.

Határozott optimista és teljes bizalommal néz a főváros jövője elé.

— Kétségtelen — mondotta *Lamotte* tanácsnok, — hogy a mai nehéz viszonyok között nem megy minden símán, teljesen zavartalanul. Ez azonban korántsem olyan jelenség, ami miatt aggódni kellene a főváros pénzügyi vitele tekintetében. Lehetséges, hogy a késedelmes adófizetések, vagy a végrehajtás nehézségei miatt előfordulnak kisebb, átmeneti zökkenők, de komolyabb nehézséget kizártnak tartok.

Lehetnek bizonyos eltolódások a költségvetési előirányzat és a tényleges adójövedelem között,

ez talán már ma is fennáll, de *a differencia 2%-nál többre alig rúghat.* Ez a csekély eltolódás a székesfőváros költségvetésénél alig jöhet számításba. Egyébként bizonyos eltolódásokat az eredmény és az előirányzat között az előírás tévedése is okozhat.

— Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy minden riasztó hír alaptalan. *A főváros adóbevételei a körülményekhez képest normális mértékben folynak be és*

a főváros háztartásában nem is lesz semmi zavar, csak a fantasztikus tervekről kell egyelőre lemondani.

Így például a mai viszonyok között *a Rókus-építésről beszélni is alig lehet* és az ehhez hasonló egyéb terveket is el kell halasztani boldogabb időkre, mert rendkívüli beruházásokra a fővárosnak pénze nincs és minden fillérrel takarékoskodni kell.

— Szóvátettük a pénzügyi tanácsnok előtt *a zárszámadási deficitről* elterjedt híreket is, mire a következő választ kaptuk:

— A zárószámadás végleges alakulásáról még nem lehet biztos képet kapni, mert a munkálatokkal nem vagyunk készen. Nem lehet arról sem beszélni, hogy: *lesz-e deficit és ha igen, mekkora?* Feltéve, de meg nem engedve, hogy az év végén mutatkozik is pár százezer pengős hiány, ez nem komoly tétel egy négyszázmilliós büdzsé elszámolásánál és ez a pénzügyi adminisztrációnál fennakadást nem okozhat.

A főváros pénzügyi helyzete minden nehézség ellenére a legszilárdabb és a legmegnyugtatóbb Európa valamennyi nagyvárosa között.

Erre büszkék lehetünk és kár is ezt a jó hírünket, amely minket jogosan megillet, örökös pesszimizmussal befeketíteni.

Európa minden országa és minden nagyvárosa gazdasági válságban küzködik, ez alól mi sem tudjuk kivonni magunkat, de nálunk viszonylag még mindig jobb a helyzet, mint sok más metropolisban, ahol egymásután hatalmas deficitekkel zárják az adminisztrációt és súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdenek. *Budapestnek nincsenek pénzügyi nehézségei és remélem nem is lesznek.* A főváros pénzügyi ügyvitele elé teljes nyugalommal nézek és újból hangsúlyozom, hogy büdzsészerűen, minden zökkenő nélkül fogjuk mindazt elvégezni, amit a törvényhatóság a költségvetés összeállításánál megszabott.

Azonnali hatállyal beszüntette a polgármester az eljárási díjak szedését az elöljáróságokon

A kerületi elöljárók értekezlete néhány évvel ezelőtt részletes tervezetet dolgozott ki a különböző *eljárási díjak* rendszeresítéséről. Az előterjesztést jóváhagyás céljából átküldötték a városházára és kérték annak *szabályrendelet* formájában való kidolgozását, ez azonban nem történt meg és így

az elöljárók a jóváhagyás reményében rendszeresítették az eljárási díjakat.

Minden kerületben a törvény előírásai szerint az elöljáró vezetésével bizottságok intézik a telepengedélyezési kéréseket, a tűzrendészeti vizsgálatokat, a járdafoglalási ügyeket, döntenek a lakhatási engedélyek megadásáról, gépek felállításáról és azok üzemének időnkénti felülvizsgálatáról, a lifthasználati engedélyek megadásáról, valamint a gyárak és üzemek ellenőrzéséről, amelyek természetszerűleg *időben és munkában is jelentős teljesítménynek mondhatók.* Az elöljárósági tisztviselők ilymódon minden alkalommal összeállították az általuk megállapított eljárási költségeket, amelyeket az érdekelt magánfelek készséggel fizettek meg, mert az engedélyezéshez mulhatatlanul szükségük volt.

Havonta néhány száz pengő mellékkereset jutott így az elöljárósági tisztviselőknek, amelynek most váratlanul véget vet egy szigorú intézkedés.

Sipőcz Jenő polgármester néhány nappal ezelőtt 146.573 szám alatt *körrendeletet intézett az összes kerületi elöljárókhoz,* amelyben a következőket rendeli el:

— A telep-engedélyek, tűzrendészeti vizsgálatok, járdafoglalások, lakhatási engedélyek, gépfelállítási és lifthasználati eljárásoknál, a hatósági díjakon felül rendszeresített

úgynevezett eljárási díjakat és közlekedési költségeket kivetni a jövőben nem szabad

és általában minden olyan illeték kirovását, amelyek nem szabályrendeleten alapulnak, — *megtiltom.*

Ez a rendeletem 1931 március 8-án lép életbe.

Felhívom az elöljáró urakat, hogy ezt a rendelkezésemet *személyes felelősségük terhe alatt* ellenőrizzék. Dr. *Sipőcz* s. k. polgármester.

A polgármester rendelete az elöljáróságok körében érthető meglepetést keltett. Felfogásuk szerint a különböző műszaki természetű létesítmények ellenőrzése és felülvizsgálata *nem közigazgatási ténykedés* és így a sok, főleg a hivatalos órákat túlmenően igénylő időt kívánó eljárások feltétlenül díjazást érdemelnek. Az elöljárók értekezlete hétfői ülésén foglalkozott a feltűnést keltő rendelettel és *felterjesztésben kérni fogja a polgármestert a méltányossági okok figyelembe vételére.*

Franck-kávét végy . . .
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

RÖCK ISTVÁN
ÉS
Első Brünni Gépgyár Rt.

GYÁRTMÁNYAINK: Gőzturbinák Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések

BARFORD & PERKINS-féle motoros útihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI ÚT 70.
TELEFÓN: Lágymányos 1—54

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR

Új orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra

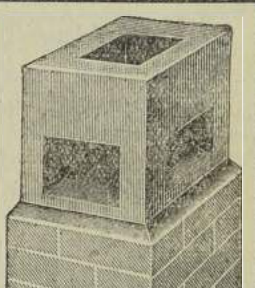
BUDAPEST, X. KER., SZIGLIGETI UCCA 29 (RÁKOSFALVA)

TELEFÓN: J. 393—45

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi orsz. húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX, DANDÁR U. 24. T.: J. 360-67

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VIZ GÁZ
VIII., BAROSS UCCA 88 — TELEFÓN: J. 308—97

FUMEX
füstfelszívó huzatfoltozó
BETON KÉMÉNYFEJ
magyar szabadalom
ANDREA cementárugyár
Budapest, V., Vígszínház u. 5
Telefon: 298—37

Kövezőmester és útépítési vállalkozó
HEISSENBERGER JÓZSEF
BUDAPEST, IX., VÁGÓHID UCCA 9/b SZ.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

idei Dreher
BAKSÖR-csapolás megkezdődött

Megalakultak az ügyosztályi szakbizottságok

A pénteki közgyűlés egyetlen tárgya az ügyosztályok mellé rendelt szakbizottságok megválasztása volt. Érdekes, hogy a törvényhatóság *tizenöt szakbizottságot választott, tehát már a szétválasztandó ügyosztályok mellé is delegált bizottságokat.* A pártok megegyezése alapján *közös listával* történt a szavazás, amelynek eredménye szerint a szakbizottságok tagjainak a névsora a következő:

I. (elnöki) ügyosztály bizottsága:

Bednárz Róbert, *Bieber* József dr., *Bíró* Dezső, *Blaskó* Artúr, *Bozóky* Ádám dr., *Csilléry* Béla dr., *Gyürey* Rudolf, *Harrer* Ferenc dr., *Huszár* Pál dr., *Kunze* Lajos dr., vitéz *Lázár* Domokos, *Payr* Hugó, *Szakál* Antal dr., *Vázsonyi* János dr., *Verebély* Jenő dr.

II. (út- és csatornaépítési) ügyosztály bizottsága:

Bartók Ferenc dr., *Bechtler* Péter, *Bohn* József, *Császár* Ferenc, *Frankl* Kornél, *Horváth* Pál, *Martin* János, *Nagy* Ferenc, *Pászti* János, *Perczel* Béla, *Pfeiffer* Ignác, *Schmarilla* Géza, *Studinka* Béla dr., *Tabódy* Tibor, *Usetty* Béla dr.

III. (városrendezési és magánépítési) ügyosztály bizottsága:

Büchler József, *Császár* Ferenc, *Domonkos* Gyula dr., *Gál* Jenő dr., *Hüttl* Károly dr., *Lampel* Vilmos, *Martin* János, vitéz *Martsekényi* Imre, *Nagy* Andor, *Pajor* Rudolf, *Petracsek* Lajos dr., *Platthy* György dr., *Propper* Sándor, *Schoditsch* Lajos, *Wellisch* Andor.

IV. (közjogi, katonai és illetőségi) ügyosztály bizottsága:

Andréka Károly, *Bárd* Imre dr., *Bezegh-Huszágh* Miklós, *Dési* Géza dr., *Diószeghy* János, *Farkas* Zoltán dr., *Gonda* Béla dr., *Gosztonyi* Ármin dr., *Hochenburger* Antal, *Janits* Imre dr., vitéz *Mátyásfalvi* Erich dr., *Miklós* Ferenc dr., *Molnár* László, *Pap* József dr., *Weiss* Konrád dr.

V. (közgazdasági és ipari) ügyosztály bizottsága:

Csepregi Horváth János dr., *Gerlóczy* Endre dr., *Gyurkovich* Henrik dr., *Halász* Alfréd, *Horovitz* Gábor, *Jakab* János, *Krivoss* Árpád dr., *Madarassy-Beck* Gyula br. dr., *Müller* Antal, *Nagy* Antal, *Orphanides* János, *Peklő* József, *Petainek* József, *Propper* Sándor, *Vitéz* Aladár.

VI. (pénzügyi) ügyosztály bizottsága:

Baracs Marcel dr., *Bánóczy* László dr., *Bresztovszky* Ede, *Buday* Dezső, *Éber* Antal dr., *Fábián* Béla dr., *Glücksthal* Samu dr., *Kertész* Miklós, *Kossalka* János dr., *Kozma* Jenő dr., *Németh* Béla dr., *Perczel* Béla, *Platthy* György, *Raffay* Sándor dr., *Szőke* Gyula dr.

VII. (közoktatási) ügyosztály bizottsága:

Bánóczy László dr., *Dinich* Vidor, *Draskóczy* László dr., *Hunkár* Géza, *Kirchner* Béláné, *Kocsán* Károly, *Komjádi* Béla, *Oszoly* Kálmán, *Padányi* Andor, *Pakots* József, *Pintér* Jenő dr., *Pollákné Stern* Szerén, *Raffay* Sándor dr., *Ravasz* Árpád, *Szepessy* Albert.

VIII. (közélelmezési) ügyosztály bizottsága:

Bieber József dr., *Deutsch* Jenő, *Hoffmann* Mihály, *Joanovich* Pál, *Kleiner* Artúr dr., *Knurr* Pálné özv., *Pakányi* Ferenc, vitéz *Perley* Lajos, *Reisz* Móric, *Schmidt* Richárd, *Staub* Elemér, *Struczky* Sándor, *Szabó* Sándor dr., *Szémann* Mihály, *Vass* Béla.

IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztály bizottsága:

P. *Bende* Szaniszló, *Gál* Benő, *Hajdú* Marcel dr., *Hatolkay* Kázmér, *Huszár* Károly, *Hüttl* Károly dr., *Kéthly* Anna, *Mihalovics* Zsigmond, vitéz *Árvátfalvy Nagy* István dr., *Popelka* Béla, *Slachta* Margit, *Szabó* Imre, *Toperczer* Ákosné, *Vörösváry* Miklós dr., *Weltner* Jakab.

X. (közegészségi) ügyosztály bizottsága:

Bayer Antal, *Barla-Szabó* József dr., *Bechtler* Péter, *Berkes* Jenő dr., vitéz *Csík* László dr., *Földváry* Béla dr., *Hanasiewicz* Oszkár dr., *Kasics* Margit, *Krizs* Árpád dr., *Pollatschek* Elemér dr., *Szentgáli* Antalné, *Szlavik* Ferenc dr., *Tauffer* Gábor dr., *Tauffer* Vilmos dr., *Windisch* Ödön dr.

XI. (városgazdasági) ügyosztály bizottsága:

Bánó Dezső, *Glück* Frigyes, *Halász* Alfréd, *Horváth* Pál, *Joanovich* Pál, *Kállay* Tamás, *Koós* Jenő, *Krivoss* Árpád dr., *Madarassy-Beck* Gyula báró dr., *Nagy* Géza, *Nagy* István, *Nagy* Lajos dr., *Reisz* Móric, *Takács* István dr., *Temesi* Győző dr.

XII. (vízvezetéki és világítási) ügyosztály bizottsága:

Vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Deutsch* Mór, *Frühwirth* Mátyás, *Héder* Lajos dr., *Horovitz* Gábor, *Kossalka* János dr., *Lédermann* Mór, *Payr* Hugó, *Pászti* János, *Pásztor* Imre, *Pillis* Károly, *Szabó* József, *Szegő* Béla, *Szepessy* Albert, *Weiss* Konrád dr.

XIII. (magasépítési) ügyosztály bizottsága:

Bartók Ferenc dr., *Csapó* Sámuel, *Dorner* Gyula, *Hufnagl* Imre, vitéz *Martsekényi* Imre, *Máté* István, *Nagy* Mihály dr., *Paulheim* Ferenc, *Pfeiffer* Ignác, *Schmarilla* Géza, *Steinherz* Simon, *Takács* István dr., *Vitéz* Aladár, *Vizdos* Géza dr., *Wellisch* Andor.

XIV. (közművelődési) ügyosztály bizottsága:

Bánóczy László dr., *Bárczy* István dr., *Bednárz* Róbert, *Bresztovszky* Ede, *Csilléry* András dr., *Draskóczy* László, *Gerlóczy* Endre dr., *Glück* Frigyes, *Neruda* Nándor, *Pajor* Rudolf, *Petrovácz* Gyula, *Pintér* Jenő dr., *Platthy* György dr., *Pollatschek* Elemér dr., *Vörösváry* Miklós dr.

XV. (közlekedési) ügyosztály bizottsága:

Bánó Dezső, *Botzenhardt* János dr., *Bresztovszky* Ede, *Buday* Dezső, *Kabakovits* József dr., *Koós* Jenő, *Lévai* Sándor, *Magyar* Miklós, *Millók* Sándor, *Petzrik* Jenő dr., *Pompéry* Elemér, *Sármezey* Endre, *Scheuer* Róbert, *Spúr* Kálmán dr., *Viczián* István dr.

A kegyúri bizottság:

Andréka Károly, *Bayer* Antal, *Becsey* Antal, *Bednárz* Róbert, *Blaskó* Artúr, *Bresztovszky* Ede, *Hanasiewicz* Oszkár dr., *Harrer* Ferenc dr., *Hochenburger* Antal, *Hufnagl* Imre, *Hunkár* Géza, *Huszár* Károly, *Krizs* Árpád dr., *Lampel* Vilmos, *Martin* János, *Mihalovics* Zsigmond, *Molnár* László, *Pakots* József, *Payr* Hugó, *Petrovácz* Gyula, *Pintér* Jenő dr., *Rassay* Károly dr., *Schmidt* Richárd, *Szepessy* Albert, *Szőke* Gyula dr., *Tabódy* Tibor, *Takács* István dr., *Tauffer* Gábor dr., *Usetty* Béla dr., *Verebély* Jenő dr., *Wolff* Károly dr.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi úton épülő „Horthy Miklós" szeretetotthon tüdőbetegek épületének építkezésével kapcsolatosan szükséges **csempe falburkolómunkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0·50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában. Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban **budapesti munkásokat** tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag ucca 7., telefon 512—07.) tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet 333. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 28-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Gubacsi út 6. szám alatt levő sertésvásártéren az új sertésvásáresarnok építésével kapcsolatban létesítendő 1. **keramitkövezési,** 2. **aszfaltburkolási,** 3. **keramitkőanyagszállítási,** 4. **trachit-szegélykőszállítási,** 5. **kőanyagfuvarozási** munkákra.

A kiírás nyomtatványai kaphatók naponta a hivatalos órák alatt a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki hivatalában (Központi városháza, I. pavillon, II. em. 56. ajtószám alatt).

A rajzok és tervek megtekinthetők a Központi városháza II., em. 197. ajtószám alatt, ugyanitt a szükséges felvilágosítások is nyerhetők.

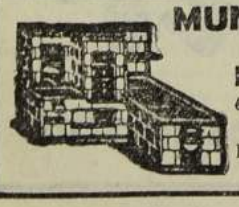
A felsorolt munkacsoportokra külön-külön kell ajánlatot tenni; minden ajánlat külön borítékba helyezendő, melyen a megpályázott munkacsoportot meg kell jelölni.

Az ajánlatokat **1931. évi március hó 27-én (péntek) déli 12 óráig** kell a polgármesteri VIII. ügyosztályban (Központi városháza, II. em. 204. ajtószám alatt) benyújtani. Az ajánlatok ugyanakkor déli 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály ülésteremében, II. em. 196. ajtószám alatt nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 19-én.

A székesfőváros polgármestere.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autobuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár rt.
Budapest, X., Kápolna tér 27-29. Tel: J *463—88.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkályhakészítő
Budapest, VIII., Rózsa ucca 39.
Telefon: J. 312—80.

Párt és klub

— *A Liget Klub közgyűlése.* Nagy érdeklődés mellett ment végbe a Liget Klub ezidei rendes közgyűlése, amelynek során a klub elnökévé egyhangú lelkesedéssel újból *Márkus* Jenő dr. miniszteri tanácsost, a BSZKRT vezérigazgatóhelyettesét választották meg, aki megköszönvén a bizalmat, rámutatott a polgárság tömörülésének és összefogásának szükségességére és a városi gondolat kimélyítésének és érvényrejuttatásának nagy jelentőségére. A közgyűlést kétszázterítékes vacsora követte. Ott voltak *Hamvassy* István kerületi elöljáró, *Battenberg* Lajos h. államtitkár, *Csupor* József dr. ny. tanácsnok, *Bogdán* Gyula kerületi adófelügyelő, *Hauswirth* Ödön, az Országos Iparegyesület alelnöke, *Róna* Sándor keresk. tanácsos, *Morvay* Zsigmond ny. főispán, *Kerekes* Ödön dr. egészségügyi főtanácsos, *Soltész* József gazdasági tanácsos, továbbá *Martin* János és *Bánó* Dezső székesfővárosi bizottsági tagok.

— *A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt* kebelében tömörült iparosok e heti összejövetelén *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos, a párt ügyvezető alelnöke a megjelentek üdvözlése után megemlékezett arról, hogy *Usetty* Béla dr. országy. képviselő, a párt elnöke a képviselőházban és a kereskedelmi miniszternél tartott ankéton sürgette a kisipari hitel kérdésének kedvező megoldását. *Somló* Jenő az iparosok aktuális problémáival foglalkozott, majd *Usetty* Béla nagy tetszéssel kísért beszédben azokat a módozatokat fejtegette, amelyek mellett az iparosok a közszállításokban és olcsó hitelben részesíthetők. Végül a legközelebbi jövőben várható munkaalkalmakat ismertette. A párt csütörtök este tartandó márciusi ünnepségén *Pavlik* Ferenc megnyitó szavai után *Usetty* Béla ünnepi beszédet mond, majd több énekszám és szavalat után *Cseh* András dr. beszéde fejezi be az ünnepséget.

— *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* nagytermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt *Szép* Ernő, akit *Földessy* B. Zoltán dr. szakosztályi elnök üdvözölt, nagyhatású szabad előadás után több versét olvasta föl, amelyeket a megjelentek lelkesen megtapsoltak. *Fényes* László igazgató köszönte meg az előadást *Szép* Ernőnek, akit az est folyamán zajosan ünnepeltek. A kaszinó szombaton este 9 órakor tartja márciusi ünnepségét berlinitéri helyiségében. Az ünnepi beszédet *Krompaszky* Miksa dr. főigazgató, a kaszinó társelnöke mondja. Az ünnepélyen *M. Kemény* Frida operaénekesnő és *L. Hoffer* Ágnes énekszámokkal, *Récsey* Elza, *Sch. Jámbor* Böske, *Herzel* Pál báró, *Móor* Leó dr., *Zoltán* László és *Schiller* György zeneszámokkal szerepel és *Hollán* Lili szaval.

— *A VII. ker. Erzsébetvárosi Kör* elnökének, *Ugron* Gábornak és társelnökeinek, *Dési* Géza országy. képviselőnek és *Ledermann* Mór örökös bizottsági tagnak tiszteletére társasvacsorát rendezett, amelyen *Kecskeméti* Adolf dr. és *Erdély* Dezső dr. köszöntötte föl az ünnepelteket. *Ugron* Gábor válaszában kifejtette, hogy nemcsak dísz és kitüntetés a bizottsági tagság, hanem súlyos kötelességvállalás, mert ez a tisztség sokkal több munkával és a polgárság ügyeivel való szakadatlan törődéssel jár, mint az országgyűlési képviselőség. *Dési* Géza is hangoztatta, hogy a polgárság ezernyi érdekszála fűződik a főváros ügyeihez, amelyeket a legnagyobb szeretettel kell felkarolni a fővárosi közélet minden tényezőjének. *Ledermann* Mór a gazdasági viszonyok jobbrafordulásának közeli lehetőségeire hívta fel a megjelentek figyelmét. *Boór* Aladár min. tanácsos a kör tagjait köszöntötte föl.

— *Az Angyalföldi Egységes Polgári Kör* március 16-án a VI., Hungária körút 71. sz. alatti helyiségében este 8 órakor márciusi ünnepséget rendez. *Piazza* Győző elnöki megnyitója után tartandó hangversenyen közreműködik *Fáczy* Hugó, *Gesztessy* Irén, *Berindán* László, *Rimóczy* Aranka. Az ünnepi beszédet *Anda* Géza iskolaigazgató tartja.

— *A Ferencvárosi Kaszinó* március 12-én, csütörtökön este 8 órakor *szabadság-ünnepet* rendez. Március 18-án, szerdán este fél 9 órakor vitéz *Sághelyi* Lajos tanár, a kaszinó főtitkára tart előadást „Aktuális problémák" címen.

— *A Belvárosi Polgári Kör* minden kedden tartja klubvacsoráját, amelyeken mindenkor részt vesz *Kállay* Miklós államtitkár, a kör új elnöke. E vacsorákon a tagok felszólalásaikban különböző aktuális gazdasági kérdéseket vetnek föl, amelyekre *Kállay* államtitkár nyomban vagy szakreferenseivel való tanácskozás után megadja a szükséges fölvilágosításokat. A klubélet az utóbbi hetekben rendkívül felélénkült és *az új tagok egész sorával gyarapodott a polgári egység gondolatában tömörült belvárosi tábor.* A kör ügyvezető elnöki teendőinek ellátására *Kállay* Miklós és a tagok egyhangú lelkesedéssel *Girardi* Tibort kérte föl.

Március 31-ig kell végrehajtani a belügyminiszter leiratának megfelelően a költségvetés módosítását

A polgármester körrendelete az egyes tételek csökkentéséről

Sipőcz Jenő polgármester a közigazgatási bizottság hétfői ülésén bejelentette, hogy a főváros most hajtsa végre mindazokat a változtatásokat és kívánságokat, amelyeket a belügyminiszter az 1931. évi költségvetés jóváhagyására vonatkozó leiratában közölt. Ezeknek a kívánságoknak és a rendelkezéseknek érvényesítése folyamatban van, s amint befejeződött azonnal megteszi a jelentést.

A polgármester e bejelentésével kapcsolatban érdeklődtünk a miniszteri leirat végrehajtásának részletei iránt

a pénzügyi osztályban,

ahol a következő érdekes részleteket közölték a *Fővárosi Hirlap* tudósítójával:

— *Scitovszky* Béla belügyminiszter az idei költségvetést jóváhagyó leiratában tudvalevőleg lényeges változásokat eszközölt. A községi pótadó 50%-os kulcsát, mint egyik lényeges pontot, valamint a gáz-, víz- és elektromosművek egységárát jóváhagyta ugyan, megengedte azt is, hogy a Gázművek bevételéből 270.000 pengőt munkástelep létesítésére fordítson s 50.000 pengővel járuljon hozzá a pestkörnyéki földgázkutatáshoz, ezzel szemben azonban

függőben tartotta az új állások szervezésére felvett 494.000 pengőt,

továbbá a közoktatási személyzet illetményeinek szabályozására és az ideiglenes állások véglegesre való átszervezésére előirányzott háromezer pengő jóváhagyását, nem engedte meg a Rókus-kórház építésére felvett 1 millió pengőnek a Szeretetotthon építéséhez való felhasználását és a *Károlyi-palota vételára részletének más célra* való felhasználását. Mindezen túlmenően törölte a *segélyekre és jutalmakra* felvett összeg felét, 1,615.000 pengőt, a *különmunkákra* felvett összeg felét, 185.000 pengőt és a nyugdíjasok segélyezésére előirányzott összeg felét, 100.000 pengőt.

E törlések révén a háztartási kiadásokat a miniszter 1,901.385 pengővel csökkentette és az üzemeknél is jelentékeny törléseket eszközölt.

Itt is törölte a segélyek, jutalmak és remunerációk felét, 1,088.000 pengőt, 24.500 pengővel csökkentette az Elektromos Művek dologi kiadásait és a jutalmak, remunerációk előirányzatával 1,352.584 pengőt törölt, úgyhogy *ezen a réven 2,365.806 pengővel növelte a községi háztartási bevételeket.*

— *A polgármester a miniszteri leiratban foglalt változtatások végrehajtására körrendeletben utasította az összes érdekelt hivatalokat, intézményeket és üzemeket* azzal, hogy az 1931. évi költségvetésen az előírt módosításokat vezessék keresztül és a *háztartás vitelénél e módosításokhoz szigorúan alkalmazkodjanak.*

— A számvevőséget pedig nyomatékosan felhívom, — mondja a polgármesteri rendelet, — hogy

az érintett tételekre vonatkozó kiadási utalványokat csupán a módosított hitelösszeg keretében és a csökkentett kiadási hitelek erejéig érvényesítsék.

— A belügyminiszteri leirat egy-egy másolatának megküldése mellett *utasítja a polgármester az összes ügyosztályokat arra is, hogy a leiratnak az ügykörükbe tartozó intézményekre vonatkozó megállapításait tegyék sürgősen tanulmány tárgyává és mindazon esetekben, ahol a belügyminiszter intézkedést kívánt és azt a saját hatáskörükben végrehajtani nem tudják, tegyenek közvetlenül hozzá előterjesztést.*

— Ilyen jelentést vár a polgármester az elnöki ügyosztálytól *a Segítő Alap* ügyvitelére vonatkozó vizsgálat eredményéről, a közlekedési ügyosztálytól

a BSZKRT illetményszabályzat revíziójáról,

a pénzügyi ügyosztálytól a *kölcsöntörlesztő részletek helyesbítéséről,* a közélelmezési ügyosztálytól,

a Vásárpénztárban folyó vizsgálat eredményéről,

a közművelődési ügyosztálytól a *Városi Színházról,* a Városgazdasági ügyosztálytól az *Anyagszertár* és a *Gazdasági Hivatal egyesítéséről,* az üzemi ügyosztálytól az *Elektromos- és Gázművek tartalékpolitikájának újabb megvizsgálásáról,* a *Tüzelőszerraktárnak a Gázművekbe való beolvasztásáról* és a *Gyöngyösi kőszénbánya likvidálásáról.*

A polgármester a jelentések megtételére és a belügyminiszter intézkedéseinek végrehajtására a *végső határidőt március 31-ben állapította meg.*

A BSZKRT igazgatósága több alkalommal tárgyalta a kereskedelemügyi miniszter átiratát és megbízta műszaki osztályát, hogy tegyen előterjesztést az igazgatóságnak. Ez az előterjesztés elkészült, amely szerint

a BSZKRT az esetleges próbakocsikon kívül nem hajlandó egyelőre trolleybuszokat alkalmazni, mert nem fizetődik ki.

A sínnélküli villamost ugyanis csak a *perifériákon lehetne alkalmazni,* ott pedig nincs olyan nagy a forgalom, amely indokolttá tenné a trolleybusz bevezetését. A BSZKRT a jelenlegi gazdasági viszonyok között nem hajlandó arra, hogy deficites vállalkozásokba fogjon.

A kereskedelemügyi minisztérium a BSZKRT választát közölte a magánvállalkozókkal és azt ajánlotta, hogy lépjenek érintkezésbe a BSZKRT-tal és annak segítségével vezessék be az első trolleybuszokat. A vállalkozók tárgyaltak is a BSZKRT-tal és hajlandónak mutatkoztak arra, hogy

a trolleybusz bevezetésére külön társaságot alakítsanak, de csak abban az esetben, ha a BSZKRT elkészíti a felsővezetéket,

olcsóbb áramot ad és lehetővé teszi, hogy a *trolleybusz-vállalat a BSZKRT vonalaira érvényes átszállójegyeket hozhasson forgalomba.*

Ebben az ügyben hosszas tárgyalások indultak meg és a BSZKRT később közvetlenül a kereskedelemügyi minisztériummal lépett érintkezésbe. A mult héten fordulat állott be ebben a kérdésben, amennyiben a BSZKRT a maga feltételeit közölte a kereskedelemügyi minisztériummal. A feltételek lényege, hogy

a BSZKRT hajlandó a felsővezetéket elkészíteni, ha ehhez a vállalkozók 95.000 pengővel hozzájárulnak.

Hajlandók továbbá 7 filléres egységáron áramot adni a trolleybusznak, avval a kötelezettséggel, hogy összes áramszükségletét, amelynek minimális mennyiségét kontigentálnák, a BSZKRT-tól veszi át.

A BSZKRT határozatát a kereskedelemügyi minisztérium illetékes osztályán átvették és arról rövidesen referálnak *Bud* János kereskedelemügyi miniszternek. Amennyiben a magánvállalkozók hajlandók a BSZKRT ajánlatát elfogadni, úgy a kereskedelmi miniszter állásfoglalásától függ, hogy *Budapesten még ebben az évben megindulhanak az első trolleybuszok.*

Trolleybusz-közlekedés számára felsővezetéket épít a BSZKRT a Pesthidegkút-Hűvösvölgy vonalon

Magántársaság kapja a koncessziót, amely áramszükségletét köteles a BSZKRT-tól átvenni

Az európai metropolisokban mindenütt mint fontos közlekedési eszköz szerepel a *trolleybusz,* a sínnélkülli villamos, amely különösen a perifériákon és szűk uccákban közlekedik. A trolleybusz felsővezetékes villamos hálózattal működik és rendkívüli előnye, hogy minden irányban kitérhet és úgy mint az autobusz, könnyedén fordulhat. Budapesten több alkalommal felvetették azt az ötletet, hogy *külföldi mintára nálunk is alkalmazzák a trolleybuszt.* A sínnélküli villamosnak a közlekedési eszközök közé való bekapcsolását azonban mindeddig különböző akadályok hátráltatták. A trolleybusz bevezetése tárgyában annak idején a főváros közgyűlése átiratot intézett a BSZKRT-hoz, hogy tegyen jelentést a sínnélküli villamos relációk megteremtésére. A BSZKRT hosszas megbeszélések után hajlandónak mutatkozott arra, hogy trolleybuszokat állítson be és

egyelőre két kocsinak a beszerzését határozták el.

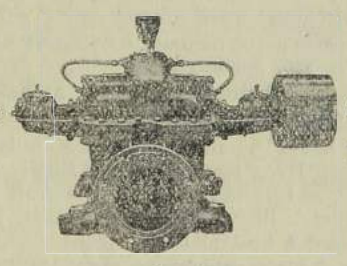
Ennek a két kocsinak a forgalomba helyezése a BSZKRT idei beruházási programjában szerepel. Amennyiben a próbakocsik beválnak, úgy további újabb kocsik beállításáról fognak gondoskodni.

A trolleybuszt azonban a kereskedelmi kormány is sürgeti. A kereskedelmi minisztériumhoz ugyanis magánvállalkozók ajánlatot adtak be, amely szerint többen trolleybusz-vonalat akarnak létesíteni és egyelőre *Pesthidegkút—Hűvösvölgy* között járatnák az első sínnélküli villamosokat. A kereskedelemügyi minisztériumban még mielőtt válaszoltak volna a vállalkozóknak,

felszólítást intéztek a BSZKRT-hoz: nyilatkozzék, hajlandó-e saját költségén trolleybuszokat létesíteni

és ha igen, a főváros melyik részén állítanák fel a trolleybusz-relációkat? A kereskedelemügyi minisztérium ugyanis a BSZKRT válaszától tette függővé azt, hogy érdemben foglalkozzon a magánvállalkozók ajánlatával.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT.
Budapest,
X. ker., Gyömrői út 80
Telefón : J. 379—36 és K. 76—50
Drótkerítések,
Kapuk,
Ajtók,
Kerti bútorok

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci út 4.
Telefón : Aut. 222-10.

Sürgönycím : Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat ,minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY UCCA 48
TELEFÓN: Aut. 870-26

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és bútorgyár
SZÉKGYÁRA
Budapest, VII, Thököly út 171
TELEFÓN
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan !

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI Rt
BUDAPEST V, KLOTILD UCCA 22. TELEFÓNSZÁM: A. 114-79

Vállalkozási Hirlap

Pénzhiány miatt az idén is csak a legszorosabb szükségletre szorítkozik az út- és csatornaépítés

A tavasz közeledtével ismét aktuálissá válik a *budapesti útépítések* kérdése. A főváros területén ugyanis az úthálózatnak még mindig rendezetlen egy igen tekintélyes része, különösen a kültelki útvonalaké, ahol aránylag legélénkebb az építkezés. *Még mindig több, mint egymillió négyzetméter vizes makadámrendszerű útvonalunk van,* amelynek megszüntetését már évekkel ezelőtt elhatározta a főváros, amikor a nagy útburkolási programot összeállította. Ennek az útépítési programnak a megvalósítása elé olyan akadályok gördültek, amelyek a nagyobb munkálatokat lehetetlenné teszik, így a folyó évben ismét csak a legsürgősebb munkákra szorítkozik a főváros és az idén mindössze 10,860.209 pengőnk van ilyen célra, a mult félévben pedig 5,700.910 pengő volt az az összeg, amit útépítésre és karbantartásra fordítottunk.

Felkerestük

Csármann Ferenc tanácsnokot,

az út-, csatornaépítési és városrendezési ügyosztályok vezetőjét, aki a tavasszal meginduló munkáról a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A burkolási munkák közül mint fontosabbakat és nagyobbakat az I. kerületi *Budaörsi út* teljes kiépítését, ezzel kapcsolatban az *Alkotás ucca* rendezését, az I., *Naphegy tér* rendezését, a II., *Törökvészi út* megépítését, a III., *Külső Bécsi út* burkolási munkáit, az V., *Hollán, Csanádi, Tátra és Pannónia uccák* burkolásának kiépítését említhetem meg, mint olyanokat, amelyek legnagyobb részt már elkészültek. E munkálatokon kívül még számos kisebb-nagyobb burkolási, illetve rendezési munka történt, a tavaszi program végleges összeállításával pedig a napokban készült el az ügyosztály.

— Csatornaépítési munkákra 3,988.986 pengő áll rendelkezésre.

A közelmultban elkészült munkák küzül nagyobbak a *Rákosvölgyi főgyüjtő* építése, amely hatalmas léptekkel halad előre és legutóbb a *Szőnyi ucca—Erzsébet királyné út* közötti szakasz készült el. A Rákospatak szabályozási munkái most már a rendezőpályaudvar környékén folynak. Itt hatalmas műszaki megoldásról van szó, amennyiben

a patak beboltozott medrét a hatalmas pályaudvar alatt kell átvezetni

úgy, hogy a vasúti forgalmat egy pillanatra sem akassza meg. Ilyen munkák még a *Zugligeti árok,* az *Ördögárok,* a *Budensárok* és a *Diósárok* folytatólagos beboltozási, illetve rendezési munkái. Teljes erővel indul meg a közeljövőben újból

a budai csatornázás munkája is,

ahol ezidőszerint mint tudjuk, *a kelenföldi területek* közcsatornáinak építése van folyamatban. A sárbogárdiúti, daróciúti, Hamsa bégi úti csatornák már készen vannak. Ugyanitt készül a főgyüjtő is. Uj csatornák készültek a *Budaörsi úton,* a Németvölgyi úton, a Törökvész úton, az Erzsébet királyné úton és a Kereszt úton is.

— Sajnos, az idei program sem olyan, amilyent szeretnénk produkálni. A pénzhiány miatt újra

csak a legégetőbb, legsürgősebb munkákra szorítkozhatunk,

s valósággal zsonglőrködnünk kell, hogy a jelentkező igényeket kielégíthessük. Amit emberi leleményességgel és műszaki tudással elérhetünk — nyugodt lelkiismerettel mondhatom — elértük és a főváros úthálózata a megváltozott közlekedési technika fokozott igényei dacára is *kielégítőnek* mondható.

— *A kertészeti és parkirozási munkálatok* közül megkezdtük a Károlyi-park rendezését és a tél folyamán hozzáláttunk

a Kossuth Lajos tér déli felének rendezéséhez

is. Ez ugyanolyan stílusban készül el, mint a Kossuth-szobor előtti rózsaliget. A boltozott Ördögárok feletti területet egészen a *Julia uccáig fásítottuk,* gyepesítettük, parkíroztuk a Fogaskerekű vasút alsó pályaudvarának környékét és folytattuk a Gellérthegy déli lejtőjének és a Városmajornak parkozását is. A III., Hunor uccában iskolai játszóteret létesítettünk, míg a Népligetben 60.000 négyszögöles területet modern iskolai sporttelep céljára rendeztünk. Most kerül sorra a külső üllői úti és zágrábiúti kislakásos városi bérháztelepek udvarainak kertészeti rendezése, nemkülönben az I., Lenke úti új gyermekjátszótéré is.

Az utak portalanitását ezentúl az út- és csatornaépítési ügyosztály intézi. Az útolajozás eddig a köztisztasági hivatal, illetve a közegészségügyi ügyosztály hatáskörébe tartozott. Most a polgármester úgy intézkedett, hogy útportalanítási ügyeket ezentúl az út- és csatornaépítési ügyosztály fogja intézni.

Ismertető a FUMEX szabadalmazott kényfejekről. Jól megépített kényeknél is előfordul, hogy kedvezőtlen irányú széláramok, vagy napsütés okozta felmelegedés következtében időlegesen nem áll elő az a huzat, mely az égéstermékeket a tüzelőtérből felszívja, és egyben a rostélyon keresztül friss levegőt juttat az égési folyamat táplálására. Ilyenkor néha a füst visszatódul a lakásba, a tökéletlen elégés következtében korom rakódik le a kényecsövekben, még jobban csökkenti a huzatot, és nem csak súlyos kellemetlenségeket okoz a lakóknak, hanem a tüzelőanyag rossz kihasználása folytán megdrágítja a tüzelést. Hibás vagy túlterhelt kényeknél ezek a panaszok gyakoriak, sok esetben állandóak. Ujabban egy egyszerű és tudományos alapon álló módon, egyszer és mindenkorra majdnem költségmentesen megelőzhetők fenn vázolt panaszok. Uj épületeknél mindössze a szokásos kényfedkő helyett egy speciális minőségű betonból készült *szabadalmazott FUMEX kényfejet* alkalmazunk, amelynek súlya és ára alig nagyobb egy közönséges kényfedőknél. Ez a kényfej egy darabból áll, mozgó alkatrészek nélkül, és a négy oldalfalában olyan módon megszerkesztett üregei vannak, amelyek fúvókaszerűen hatnak, és a legkisebb légáramlást is a kényben alulról felfelé haladó szívó hatásra alakítják át. Uj épületeknél a kényfedkő és a 32 *cm* magas kényfalazat megtakarítása folytán a *FUMEX* szabadalmazott kényfej alkalmazása óriási előnyei dacára többköltséget alig okoz. Meglevő épületeknél a kényfejet egyszerűen rátesszük a meglévő kényre habares közbeiktatásával, az egész művelet néhány percig tart és a kény fentebb vázolt hibái egycsapásra megszűnnek. A szabadalmazott *FUMEX* kényfejek beszerzése aránylag igen kevés költséggel jár, ez is a legrövidebb idő alatt megtérül a tüzelőanyagmegtakarításban. A többcsövű és nem normális méretű kényekre is készülnek szabadalmazott *FUMEX kényfejek.* E kényfejek sok száz esetben próbáltattak ki és hatásuk szembeszökően jelentkezett.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Különféle épületanyagok szállítására a Köztisztasági Hivatal részére. Pályázni lehet április 2-án d. e. 11 óráig a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál.

15.000 köbméter dunakavics szállítására. Pályázni lehet március 24-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Közszállításra. Pályázni lehet március 24-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatronaépítési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a Bácskai uccánál, az Albert uccánál, a Bornemissza uccánál, a Mohai uccánál, a Delej uccánál. Pályázni lehet március 17-én d. e. fél 11 óráig az út csatornaépítési ügyosztályon.

17.000 köbméter átmérőjü öntöttvas karmantyúscső szállítására a Gázművek részére. Pályázni lehet március 20-án d. e. 11 óráig a Vízművek igazgatóságánál.

3000 tonna különféle átmérőjü öntöttvas karmantyús cső szállítására a Vízművek részére. Pályázni lehet március 20-án d. e. 11 óráig a Vízművek igazgatóságánál.

Keramitkövezési, asztalburkolási, kőanyagszállítási munkálatokra a sertésvásárcsarnok épitésével kapcsolatban. Pályázni lehet március 27-én déli 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Külső vízvezetékberendezési munkára a Soroksári úti élelmiszernagyvásártelep épitésénél. Pályázni lehet március 21-én déli 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A közp. városháza gondnoki hivatal bútorraktárának kiegészitésére: Bergsmann J., Sutka és Fulner, Kemény és Kaszó, Torda Imre, Magyar bőrszékipar, Pipisz, Dukay Ferenc, Kökény Ferenc, Hadirokkantak Szöv., Havas Fülöp, Nagy Lajos, Incze Gáspár, Füredy Nándor, Sällen Antal, Ocsenás János, Bokor Lajos, Fircsa Béla, Lingel Károly, Schaffer Antal, ifj. Hufnágel I., Palágyi és társa, Tass Béla, Koszorú Imre, Hegedüs és Nagy L., Dören Henrik, Hochstädter V., Irházi Ferenc, Thék Endre, Szabados és Poper, Adamát és Gárdai, Mátyás B., Bútorcsarnok Szöv., Szamosi Gy., Neogrády M., Nagy Elek, Rosenfeld A., Hochstadter M., Bundschuh és Potrevics, Sajó János, Fodor József, Fischer András, Hlatky István, Polacsek János, Gichner J., Stadler M., Máté Béla, Halaman János, Farkas Antal, Gera L., Kiss Ernő, Müasztalossok Szöv., Mangel J., Bp. Ép. és Bútorszöv., Lándor J., Keresztessy Ö., Nyitray és társa, Bp. Bútoripar ker. r. t.

Csatornázási munkára a Rudolf rakpartnál: Obendorfer József 9300, Hajnal Imre 9545, Gravieser Albin 9654, Marik Ernő 10.065, Schäffer A. 10.130, Klauber és Vajda 10.456, König, Román és Stein 10.706, Hasenauer Ágoston 12.070, Halász Hubert 12.722, Melocco Péter 12.880, Sándor Ödön 14.306 P-vel.

Bútorberendezési munkára a kaviesuccai üdülőövodában: Sutka és Fulner 5064, Hegedüs József 5287, Thék Endre 5573, Topor Endre 5912 P-vel.

Csatornaépítési munkára a Ferdinánd téri új piacnál: Székely és Mottl 11.032, Ámon Antal 12.424, Hasenauer Ágoston 12.958, Kiss Jenő 13.124, Schäffer Károly 14.886, Farkas Mihály 15.438, Obendorfer József 17.160 P-vel.

Betonkészitési munkára a. ott: Kiss Jenő 11.220, Hasenauer Ágoston 11.390, Székely és Mottl 11.900, Farkas Mátyás 13.600, Halmos István 15.130 P-vel

Földmunkára ugyanott: Kiss Jenő 3812, Ámon Antal 3897, Hasenauer Á. 4167, Schäffer Károly 4616, Helfenstein Károly 5090, Halmos István 6368 P-vel.

Kövezőmunkára ugyanott: Schäffer Károly 4377, Ámon Antal 5080, Obendorfer József 5624, Helfenstein Károly 6230, Halmos István 6870 P-vel.

Kőmüvesmunkára a fehérvári úti vámépületnél: Hengel Andor 2283, Barcsai Lajos 2400, Schönteil Richárd 2895, Tőke György 2980, Szabó Mihály 2994, Bernáth Imre 3665 P-vel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi úton épülő „Horthy Miklós" szeretetotthon tüdőbetegek épületének építkezésével kapcsolatosan szükséges **ablakpony vamunkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0·50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középitési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában. Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhitése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban **budapesti munkásokat** tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetitők nem tudnak megfelelő munkást közvetiteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag ucca 7., telefon 512—07.) tervező müépitésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet 333. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri II. (középitési) ügyosztály III. emelet 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 28-án.

A székesfőváros polgármestere.

Ninon Vallin, a párizsi Opera Comique első primadonnája, március 16-án *Carmen,* március 19-én *Bohémélet.* Jegyek 1 pengőtől 10 pengőig már válthatók. *Városi Színház.*

Városi Színház. Csütörtökön, szombaton, vasárnap este fél 8 órakor: *Lábass* Juci, *Szedő* Miklós, *Szirmai* Imre, *Kún* Magda, *Érczkövy* László felléptével a nagysikerű *Fehér orchideák.* Jegyek 1 pengőtől 6 pengőig.

KÖNIG JÁNOS
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda, grafikai szaküzlet
BUDAPEST, IX., REMETE UCCA 23. Saját gyártelep
TELEFON: J. 453-58

Útépítőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyár Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X., Gyömrői-út 76/78.

Kalmár építési vállalata.
Istvántes u 3/c. T. 456-03.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS ASZTALOSMESTERNÉL
TELEFON: J. 379—14, A. 893—71
JÉGSZEKRÉNYEK MINDEN MÉRETBEN KAPHATÓK. FŐVÁROSI TISZTVISELŐKNEK MÉRSÉKELT ÁRAK, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa ucca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis ucca 9

Gallina Frigyes tanácsnok

a tanácsnoknélküli ügyosztályokról, az új státusrendeletről, a harmadik alpolgármesteri állásról és az elöljárói nyugdíjazásokról

Az idén már szóba sem kerülhet az új kerületek felállítása

A törvényhatósági tanács multheti ülésén hozzájárult ahhoz, hogy a mammut-ügyosztályokat kettéválasszák és ezzel a polgármesteri ügyosztályok számát 12-től 15-re szaporítsák. A törvényhatósági tanács elhatározása szerint három ügyosztályt osztanak ketté: a III-at *városrendezési-* és *út-csatornaépítési* ügyosztályokra, az V-iket, amely külön *közgazdasági és közlekedési* ügyosztály lesz, valamint a IX-iket *szociálpolitikai* és *közművelődésügyi* ügyosztályokra. A pénteki közgyűlés ennek megfelelően már 15-ben állapította meg az ügyosztályok mellé delegált szakbizottságok számát is. Az ügyosztályszaporításra, illetve szétválasztásra vonatkozó határozat végrehajtása *rövid időn belül megtörténik*, a polgármester az erre vonatkozó rendeletet még valószínűleg márciusban kiadja és ezzel kapcsolatban több más, az új törvénnyel összefüggő adminisztrációs reform is megvalósul. Az ügyosztályok szétválasztásával egyidőben — értesülésünk szerint — *megváltozik az egyes ügyosztályok ügyköre* és a polgármester bizonyos resszortokat új ügyosztályokba helyez át, s nagy vonásokban az egész fővárosi ügyvitel átcsoportosítása várható.

Az ügyosztályok szétválasztása és az ezzel kapcsolatos aktuális kérdések iránt kérdést intéztünk

Gallina Frigyes dr. tanácsnokhoz,

az elnöki ügyosztály vezetőjéhez, aki a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Az ügyosztályok szétválasztása, mint ez ma már köztudomású, rövidesen megtörténik.

A 15 ügyosztály azonban nem azt jelenti, hogy ugyanannyi tanácsnoka lesz a fővárosnak,

mert a belügyminiszter már előre figyelmeztette a város vezetőségét, hogy az adminisztrációs költségek növeléséhez, létszámszaporításhoz semmiesetre sem járul hozzá és amennyiben a közigazgatásban tervezett reformok ilyen célzatúak lennének, *ahhoz hozzájárulását nem adja meg.*

— Az ügyosztályszétválasztás, illetve ügyosztályszaporítás végrehajtásával valóban *bizonyos átcsoportosítás* is lesz, így

az idegenforgalmi ügyek az V. ügyosztályból a városgazdasági ügyosztályba kerülnek,

mert nyilvánvaló, hogy a székesfőváros idegenforgalma és a fürdőügyek között *elválaszthatatlan kapcsolatok vannak* s azokat lehetetlen két különböző helyről intézni, sokszor úgy, hogy az egyik ügyosztály nem tudott, vagy megkésve értesült a másik lépéseiről. Ugyancsak a városgazdasági ügyosztályba kerülnek a *lakásügyek* is, amelyek mostanáig a IX. ügyosztályhoz tartoztak nagyrészt. Más ügyosztály hatáskörébe kerülnek a munkásügyek is, amelyeket mostanáig nagyrészt a VIII. ügyosztály intézett.

A jövőben az összes munkáskérdések intézésére a XII. ügyosztály illetékes,

a nagy közüzemek ügyosztálya, ami természetes is, mert hiszen a közüzemek munkáslétszáma a legnagyobb. Szó van arról is, hogy *a gyermekvédelmi ügyeket* szintén egyetlen ügyosztály intézze, mert ma ez a resszort is megoszlik a szociálpolitikai és a katonai ügyosztályok között, viszont iskolaorvosi kérdésekben a tisztifőorvosi hivatalnak is van beleszólása. További probléma

a sportügyek koncentrálása,

erre vonatkozóan azonban még nem alakult ki végleges elgondolás.

— Említettem, hogy az ügyosztályszaporítás nem jelent tanácsnokszaporítást és így egyes ügyosztályokat *főjegyzők, vagy tanácsjegyzők fognak vezetni.* Még nem végleges ugyan, de körülbelül *biztos, hogy a közművelődési, a közgazdasági és ipari, valamint a műszaki ügyosztályok közül az út- és csatornaépítési ügyosztályok lesznek azok, amelyeket főjegyző, vagy tanácsjegyző, illetve műszaki főtanácsos vezetnek.* Az új fővárosi törvény ugyanis lehetőséget ad arra, hogy a polgármester a fogalmazási karból bárkit megbízhasson ügyosztályvezetéssel.

Szóbahoztuk

az elöljárói nyugdíjazások és a harmadik alpolgármesteri állás

ügyét is, mire a következő választ kaptuk:

— A harmadik alpolgármesteri állás jóváhagyása iránt megtörténtek a szükséges intézkedések és reméljük, hogy a belügyminiszter *jóváhagyása rövidesen megérkezik.* A két szolgálatát kitöltött elöljáró nyugdíjazása március végén megtörténik és *április elején* kiírja a főváros ezekre az állásokra is a pályázatot.

— Az elnöki ügyosztály ezeknek a reformoknak a végrehajtásán kívül intenzíven foglalkozik az új *szervezési szabályrendelet, az új státusrendelet és az új nyugdíjszabályzat* előkészítésén. Ezzel a munkával már jórészt készen is vagyunk és a legelső közgyűlések egyikén a törvényhatóság elé is terjesztjük a tervezeteket. Folyik az egyéb szabályrendeletek átdolgozása is, amelyeknek a száma megközelíti a kétszázötvenet. Az elnöki ügyosztály elsősorban azoknak a szabályrendeleteknek a módosítására irányuló javaslatokat készíti el, amelyek a hatáskörébe tartoznak. Az új fővárosi törvény ugyanis a főváros központi igazgatásának szervezetét, illetőleg a *központi igazgatásban működő hatóságok jogkörét* változtatta meg legmélyrehatóbb módon azzal, hogy a tanácsot megszüntette és annak hatáskörét túlnyomórészben a polgármester jogkörébe utalta. Ennek megfelelően módosítani kell az 1911. évi 1870. és 2060. közgyűlési számú szabályrendeleteket. Ennél

a módosításnál egyszersmind pótolni kívánjuk a szabályrendeletek módosítása során tapasztalt hiányokat is.

— Mint említettem, foglalkozunk *a végleges nyugdíjszabályrendelet* megvalósításával is, mert a jelenlegi helyzet az, hogy nincsen olyan összefoglaló szabályzat, amely a nyugdíjazásra és a nyugdíjak megállapítására vonatkozó összes érvényben lévő rendelkezéseket tartalmaznák. A harmadik sürgős feladat a nyugdíjszabályzat reformja, amelynek során arra törekszünk, hogy a régi és új nyugdíj között az ellátás szempontjából fennálló megkülönböztetést végleg kiküszöböljük.

— Ami az *új elöljáróságok* felállítását illeti, az a helyzet, hogy arra

ebben az évben egészen biztosan nem kerül sor,

mert ez tetemes pénzkiadásokkal jár, amire az idei költségvetésben hiányzik a fedezet.

Szóba hoztuk a tanácsnok előtt *a városházán tapasztalható általános stagnálást*, ami szoros összefüggésben van a hónapok óta tartó választási izgalmakkal, s kifejezetten káros hatással van a városházi adminisztráció zavartalan menetére.

— Valóban igaz, — hangzott *Gallina* tanácsnok válasza — hogy az új törvény életbeléptetésével járó átmenet és

az általános tisztújítás nem marad nyom nélkül a főváros adminisztrációjában, s az ügyvitelben bizonyos ellanyhulás észlelhető.

Ezen azonban meglepődni nem lehet és hogy úgy mondjam, természetes. A tisztújítás előkészületei sohasem maradtak hatástalanok a közigazgatás tempójára, mert *a hivatalnokok nem tudják kivonni magukat az átmeneti bizonytalansággal járó, emberileg érthető izgalmak alól.* A tárgyilagos szemlélőnek azonban meg kell állapítani azt is, hogy az új törvénnyel adódott helyzet, a mélyreható változások, a tanács megszüntetésével keletkezett új rendszer életbeléptetése *mondhatni minden zökkenő nélkül és egészen simán folyt le, sokkal zavartalanabbul, mint remélni lehetett volna.*

— A polgármester úr is tudatában van annak, hogy a tisztújítással és az átmenetekkel járó apró zavarokat megérzi a közigazgatási apparátus nyugalmat kívánó érzékeny szeizmográfja, s *ezért minden erejével arra törekszik, hogy ez a nyugalmi állapot a városházán mielőbb újra bekövetkezzen,* s intézkedett aziránt is, hogy

a tisztújítás menete meggyorsuljon.

A tanácsnokok megválasztása előreláthatóan 19-én lesz s utána gyors egymásutánban következik a többi tisztviselői állások betöltése, úgyhogy reményem szerint pár héten belül minden lezajlik és *április végére újra megindulhat a városházán a nyugodt, zavartalan alkotó munka.*

Magyarország aranykoszorús mestere
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán ucca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Előnyös fizetési feltételek!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti ucca 13., III. em. 1. Telefón: 844—12

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák valamint épület és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA UCCA 54 TELEFÓN: LIPÓT 934-31

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 123.
Telefón: Aut. 626-27. * Telefón: Aut. 626-27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben — Vaskályhák szén, koksz, fa és fűrészpor tüzelésre.

KELE MIHÁLY
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy u. 38-40
Telefón: József 312—98

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép
Állandó raktár — Épületre szállítás
STRAUSZ JÓZSEF
V., Váci út 78/a. (Aréna útnál)
Telefón: Aut. 934—70

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VII., Dózsa út 49
TELEFÓN: Zuglió 66-84

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV, Párizsi u. 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
TELEFÓN: Aut. 871-19 és 883-97

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről egjutányosabban beszerezhetők
KÖZPONTI TUDAKOZÓ BETÉTI TÁRSASÁG
NAGY Ö. ÉS TÁRSA
Budapest, V., Váci út 34.
Telefón: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778 Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Gazdasági Értesítő

Egész erejét a mezőgazdasági hitelkérdés megoldására fordítja a TÉBE

A *Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete* a mult hét szombatján tartotta nagy érdeklődéssel várt közgyűlését, amelyen a fővárosi és vidéki pénzintézetek képviselői nagy számban vettek részt.

Hegedüs Loránt elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy a pénzintézetek teljes mértékben vállalják a rájuk háruló feladatot a birtokszanálás munkájában. Még mindig akadnak agráriusok, — mondotta — akik jónak látják, hogy ellenünk támadjanak, ez azonban nem ment fel bennünket a kötelesség alól, hogy *összefogva a mezőgazdasággal, hozzájáruljunk az általános gazdasági helyzet javításához.* Felemlíti ezután azokat a jelenségeket, melyeket a világgazdasági válság *enyhülésére* vallanak.

Kresz Károly dr. igazgató ezután előterjesztette jelentését a TÉBE zárszámadásáról és 1931. évi költségvetési előirányzatáról, amelyet a közgyűlés tudomásul vett és egyhangúlag elfogadott.

Milos György, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgatóhelyettesének indítványára a közgyűlés egyhangú felkiáltással újabb egy esztendőre ismét *Hegedüs* Lorántot választotta meg a TÉBE elnökének.

Nyulászi János dr. ismertette ezután a mezőgazdasági hitelválság ügyében készült javaslatot, amelyhez többen szóltak hozzá.

Hegedüs Loránt elnök reflektált ezután a vita során elhangzott felszólalásokra és rámutatott arra, hogy tényleg minden azon múlik, hogy *a földtehermentesítés munkáját minden bürokratizmustól mentesen a lehető leggyorsabban végrehajtsák.*

*

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete közgyűlése alkalmából részletes beszámolóban ismerteti tagjaival *multévi működését.* A közel másfélszáz oldalas munka átfogó képet ad arról a komoly és sokoldalú munkáról, amelyet a TÉBE és kitűnő gárdája a magyar hitelszervezet érdekében, de ugyanakkor a hazai közgazdaság szempontjainak előtérbe való állítása mellett kifejt. A terjedelmes könyv bevezető része ismerteti a *gazdasági válságot* s kiemeli, hogy a külkereskedelmi mérleg aktivitása bizonysága, milyen gyors alkalmazkodási képességgel bir az ország merkantil berendezése és *milyen rugalmas egész gazdasági szervezetünk.* Külön aláhúzta, hogy hitelszervezetünk rendületlenül kiállotta a próbát, hiszen néhány kisebb fúziótól és egy középbanknak bukásától eltekintve, semmiféle beteges jelt sem mutat. A magyar hitelszervezet — mondja a jelentés — legfőbb teendőjének a mezőgazdasági hitel kielégítését tekintette. A jelentés azután beszámol a TÉBE belső életéről, részletesen ismerteti a lillafüredi kongresszust, foglalkozik az aktuális bankpolitikai és hitelügyi kérdésekben kifejtett munkával, valamint annak eredményeivel: az egységes mérleggel, az egységes üzleti határozmányokkal, a meghitelezésekkel, a rakjegyekkel, *az építőipari törvényjavaslat hitelügyi összefüggéseivel,* a takarékossági akciókkal, a külföld tájékoztatásával a *budapesti tőzsde eseményeiről* és a tőzsdei árfolyamlappal. Tájékoztatást nyujt *a békeszerződés pénzügyi részének* végrehajtása érdekében kötött különféle egyezségekről és a belső kiegyenlítési törvényről, beszámol a *hitelügyi jogalkotás* eredményeiről, az adópolitika eseményeiről, végül pedig a TÉBE kulturális, jótékonysági és testnevelési tevékenységéről.

Beszámol a Magyar Általános Takarékpénztár

Tiszta nyereség 2·6 millió pengő, osztalék 6 pengő

Megjelent a *Magyar Általános Takarékpénztár* mult esztendei mérlege. Érdemes behatóbb vizsgálat tárgyává tenni ennek a kiválóan és nagy szakértelemmel vezetett pénzintézetnek a számadatait, mert abból azt a megnyugvást meríthetjük, hogy a mai sivár gazdasági helyzetünkben is lehetséges megnyugtatót produkálni: akarattal és hozzáértéssel. Ez a két feltétel pedig teljes egészében megvan az intézet vezetőségében. Az intézet likviditása kifogástalan. A záloglevélüzlet terén is szép eredmények mutatkoznak, hiszen 8.5 millió pengő névértékű font és dollár záloglevél elhelyezése sikerült a külföldön. Az intézet jól kiépített vidéki hálózata éppen úgy, mint a fővárosi fiókjai, kedvező eredményt tudtak elérni. A legszigorúbb mérlegelés szerint az intézet 80 százalékos mobilitást tud felmutatni, de ha az egyéb mobilizálható aktívákat is számbavesszük, úgy a mobilitás lehetősége több, mint százszázalékos.

A mérlegmegállapító igazgatósági ülésről szóló hivatalos jelentés a következőket mondja:

A *Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság* igazgatósága március 2-án tartott ülésében megállapította az 1930. üzletév mérlegét, amely szerint a bruttó nyereség 5,670.623.— P, a *tiszta nyereség pedig 2,656.347.59 P,* miután már előzőleg a mérlegen belül a *nyugdíjalapot 150.000.— P-vel dotálták* és miután az értékpapírállomány árfolyamcsökkenését is az évi nyereség terhére leírták. Az igazgatóság a *március 19-re* egybehivandó 49. rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1930. évre részvényenként *6.— P = 12 százalék osztalék* állapíttassék meg és ezen osztalék március 21-től kezdve kerüljön kifizetésre. A *tartalékalap* növelésére az igazgatóság — úgy mint tavaly — 150.000 P-t javasol, úgyhogy az intézet *alaptőkéje és nyilt tartalékalapja 33,450.000.— P-re fognak emelkedni.*

Különösen kedvező volt a vidéki fiókok kihelyezéseinek bonitása és likviditása.

Figyelemreméltó az intézet *betétеinek emelkedése, főleg a betétkönyvecskékre elhelyezett betétek szaporodása.* Az idegen tőkék *102,211.271.— P-re (1929-ben 98,355.343.—) emelkedtek. A betétek állománya* hitelezők nélkül *88,783.816.— P* (1929-ben 87,325.560.—). Az összbetétekből *betétkönyvecskékre elhelyezett betétekre esik 55,177.451.— P* (1929-ben 53,044.149.—) *= 62 százalék.* Ezen emelkedés igazolja, hogy a takarékpénztár iránt a bizalom továbbra is erősödött.

A takarékpénztárnak az elmult évben sikerült *8,400.000.— P névértéknek megfelelő záloglevelet eladni,* amelyből 250.000.— angol font n. é. 7½ százalékos záloglevelet a londoni *Lazard Brothers & Co. Ltd.* cég vett át és azokat a londoni tőzsdén hivatalosan jegyeztette. A takarékpénztárnak az ugyanezen cég által már korábban a londoni piacon bevezetett 500.000.— angol font n. é. záloglevéllel együtt, összesen 750.000.— angol font n. é. záloglevele van a londoni tőzsdén hivatalosan jegyezve. A *törlesztéses jelzálogkölcsönállomány* a tőketörlesztések és rendkívüli visszafizetések figyelembevétele mellett az év végén 42,385.168.— P-t tett ki.

Az adósok tétele 35,340.535.— pengővel szerepel a mérlegben.

A takarékpénztárnak Budapesten 10, vidéken 22, összesen tehát 32 fiókja működik. Ezenkívül a vidéken 8 affiliált pénzintézet fejt ki tevékenységet.

A takarékpénztárnak a fővárosban 5, vidéken 18, összesen tehát *23, túlnyomórészt bérház-ingatlana van,* amelyekben központja és fiókjai vannak elhelyezve és amelyek *együttvéve 3,641.000.— P-vel* szerepelnek a mérlegben.

A takarékpénztár régi nyugdíjasainak, valamint özvegyeinek és árváinak ellátási arányszámát 1931. január 1-től kezdve *30 százalékról 65 százalékra emelte.*

A Hitelbank mérlege

A *Magyar Általános Hitelbank* igazgatósága megállapította az 1930. üzletév mérlegét 6,557.647 P 62 f tiszta nyereséggel, melyből az 1930. évi osztalék fejében részvényenként 4½ (tavaly 5½) pengő, tehát összesen 3,726.000 pengő kifizetése fog a közgyűlésnek javasoltatni. Indítványozni fogja továbbá az igazgatóság, hogy a tartalékalapok növelésére (a tavalyi 1,000.000 pengővel szemben) 1,200.000 pengő, még pedig 1,000.000 pengő tantiémementesen a rendes tartalékalap, 200.000 pengő az értékcsökkenési tartalékalap erősbítésére, továbbá a nyugdíjpénztár javadalmazására tantiémementesen 300.000 pengő, a nyugdíjazott alkalmazottak nyugdíjalapja növelésére tantiémementesen 350.000 pengő, tisztviselői jutalékokra (jutalmakra) tantiémementesen 620.000 (a mult évben 850.000) pengő fordíttassék.

Az adósok összege 199.1 millió pengőről 216.4 millió pengőre emelkedett, a váltótárca 106.5 millió pengőről 102.7 millió pengőre csökkent. Az értékpapírállomány 0.8 millió pengővel növekedett, a különféle érdekeltségek összege pedig 1.5 millió pengővel csökkent. Az értékpapírok árfolyamcsökkenése az üzleteredményben teljes mértékben el van számolva.

A takarék- és folyószámlabetétek 7.3 millió pengő szaporulatot tüntetnek fel. Az egyéb hitelezők összege 8.7 millió pengővel csökkent. Ehhez képest az intézet kezelésére bízott idegen tőkék összege 344.7 millió pengőt tesz.

Az intézet záloglevélkölcsönállománya az 1930. év végén 7,397.903 dollár volt és az intézet által forgalomba hozott saját záloglevelek állománya — a mult évi kereken 10 millió pengő összegű záloglevélértékesítés folytán — 18.1 millióról 28.1 millió pengőre emelkedett.

A mérlegszámla főösszege az előző évi 457.8 millió pengővel szemben 466.7 millió pengőt mutat.

Családiházépítő akció

„Takarékház" Otthont Alapító Részvénytársaság cég alatt új vállalat alakult Budapesten az angol, amerikai és német rendszerű, részben már közel száz éve működő építési takarékok (Bausparcassa) üzletkörének meghonosítására. Ipari szakkörökben is régen sürgetik ezt az intézményt, mert az építkezések előmozdítását szolgálja azzal, hogy aránylag szerény havi befizetésekkel

mindenki biztosíthat magának családiház, ipartelep, vagy kis- (tanya) birtok megszerzéséhez és felépítéséhez igen olcsó törlesztéses kölcsönt.

A havi befizetések csupán a szükségelt összeg 3 ezrelékét teszik, tehát 1000 pengőként 3 pengőt. Aki a szükségelt összeg legalább 15%-át már befizette és sorra kerül, rendelkezhet a szerződéses összeg felett. A nyujtott olcsó kölcsön tehát a szerzendő ingatlan 85%-áig is terjedhet. *A rendszernek megvan az az előnye is, hogy minél inkább gyorsítja valaki befizetéseit, annál előbb jut a kölcsönhöz, elhalálozása esetén pedig tartozása megszünik az ügylettel kapcsolatos és a „Phönix" biztosítónál minden egyes ügyfél javára a vállalat részéről eszközölt életbiztosítás folytán.*

Amerikában és Angliában egész városrészek épültek fel ilymódon. Németországban is több év óta alkalmazzák és igen szép eredményt mutatnak fel.

A hasoncélú magyar *„Takarékház" Otthont Alapító részvénytársaság*-ot a „KANSZ" (Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége) közreműködésével alapították és már ez a körülmény is biztosítja feltétlen szolidságát. Ehhez járul még az is, hogy a felek tőkebefizetései az első Kúriához tartozó magyar pénzintézetnél kezeltetnek zárolt számlán.

A „Takarékház" Otthont Alapító Részvénytársaság *egymillió pengő* alaptőkével alakult. Igazgatóságának tagjai: *Droste* Vilmos és *Konitzky* Vilmos berlini bankárok, a „Deutscher Creditverein" igazgatói. *Staub* Hugó berlini közjegyző, *Kosinszky* Viktor ny. min. tan., a „KANSZ" társelnöke, *Kardos* Iván vezérigazgató és madari *Kreybig* Rudolf nyug. tábornok. Jogtanácsos dr. *Balogh* N. Imre. *A vállalat helyiségei: IV., Eskü út 6., félemelet (Apponyi-tér sarok).*

A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság f. hó 3-án tartotta meg dr. *Berzeviczy* Albert v. b. t. t. elnöklete alatt XI. évi rendes közgyűlését, amely az igazgatóság összes javaslatait egyhangúlag elfogadta. Az elért tiszta nyereség 2,931.115.11 pengő az 1929. évre kimutatott 2,925.520.11 pengővel szemben. Az igazgatóság javaslatára a közgyűlés a tiszta nyereség felosztása tekintetében úgy határozott, hogy 2,000.000 pengő, vagyis részvényenként 5 pengő = *10% osztalék fejében* fizettessék ki, a tartalékalaphoz 325.000 pengő csatoltassék, a régi nyugdíjasok nyugdíjtartalékára 125 ezer pengő fordíttassék és 324.383.14 pengő új számlára vitessék át. Dr. *Salusinszky* Gyula részvényes rámutat a *Banca Commerciale Italiana*-nak az intézet iránt az elmult évben is tanusított meleg érdeklődésére és hathatós támogatására s javasolja, hogy a közgyűlés az anyaintézet iránt hálás köszönetét, továbbá a bank elnökének és vezetőségének, valamint a tisztviselői karnak eredményes működésükért elismerését fejezze ki. Dr. *Berzeviczy* Albert elnök az elismerésért köszönetet mond. Végül a közgyűlés a legközelebbi öt év tartamára az igazgatóság eddigi tagjain kívül új tagul dr. *Pekár* Gyula országgyűlési képviselőt választotta be.

A Belvárosi Takarék közgyűlése. A Belvárosi Takarékpénztár Rt. március 7-én tartotta 37. évi rendes közgyűlését *Székely* Ferenc udvari tanácsos elnöklete alatt. A közgyűlés jóváhagyta az 1930. évi mérleget és hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokhoz. Vitéz dr. *Péterfy* Aladár ügyvéd a részvényesek elismerését fejezte ki az igazgatóság és a tisztviselői kar eredményes munkájáért. A közgyűlési határozat értelmében az *1 millió 570.925.21 pengő tiszta nyereség alapján* a takarékpénztár az elmult üzletévre részvényenként *5 pengő* (10%) osztalékot fog fizetni. Az osztalékszelvényeket a takarékpénztár, a már korábban kifizetett két pengő osztalékelőleg levonásával, e hónap 9-től kezdve fogja főintézeténél és fiókpénztárainál beváltani.

Események

Fővárosi Hiriap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Liber Endre alpolgármester árvaházi alapítványa. *Liber* Endre alpolgármester megválasztása alkalmából nagyobb alapítvány létesítését jelentette be a József Fiúrvaház részére, hogy annak kamataiból évről-évre egy-egy tehetséges, jó előmenetelű gyermeket neveljenek. Az alpolgármester ezzel a nemes gesztussal háláját akarja leróni azzal az intézettel szemben, amelynek egykor maga is növendéke volt.

Az új alpolgármesterek üdvözlése. A városi ujságírók testületileg tisztelegtek *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc alpolgármesterek előtt. *Papp* Jenő üdvözölte az új alpolgármestereket, akik meghatva mondottak köszönetet és kifejezték azt a készségüket, hogy a jövőben is a sajtóval együttműködve dolgoznak a főváros boldogulásáért.

Csütörtökön ankét lesz a dunai hidak építéséről. A Boráros téri és az óbudai hidak építése ügyében *Ripka* Ferenc főpolgármester csütörtökre ankétot hívott össze. A nagyfontosságú értekezleten résztvesznek a pénzügyminisztérium és a közmunkatanács delegátusai, továbbá a törvényhatósági tanács tagjai. Az értekezleten az új dunahidak létesítésének nemcsak városrendezési és műszaki vonatkozásait beszélik meg, hanem igen nagyjelentőségű tanácskozások várhatók a *pénzügyi feltételekről is.* A közüzemeknek is nyilatkozni kell a hozzájárulás vállalásáról, valamint a BSZKRT áldozatkészségéről is, mert a közúti közlekedés igényeit a hídépítésnél messzemenően honorálni kívánják.

Liber és Borvendég alpolgármesterek ügyköre. *Sipőcz* Jenő polgármester csütörtökön rendeletet adott ki, amelyben *a két új alpolgármester között felosztotta a tizenöt ügyosztály vezetését.* A rendelet szerint *Liber* Endre alpolgármester hatáskörébe került az *elnöki, a közjogi, katonai és illetőségi, a közoktatási, a közjótékonysági és szociálpolitikai, a közegészségügyi, városgazdasági és a közművelődésügyi* ügyosztály, míg *Borvendég* Ferenc alpolgármester alá tartoznak *az út- és csatornaépítési, a városépítési és magasépítési, a közgazdasági és ipari, a pénzügyi, a közélelmezési, a vízvezetéki, a világítási és közlekedési* ügyosztályok. A polgármester az alpolgármesterválasztás folytán megüresedett szociálpolitikai ügyosztály vezetését *Schuler* Dezső főjegyzőre, a vízvezetéki és világítási ügyosztály vezetését *Schara* Béla főjegyzőre bízta ideiglenesen. Mihelyt a harmadik alpolgármesteri állás visszaszervezésére a belügyminiszter az engedélyt megadja, *a mostani ügybeosztást revízió alá veszik* és az ügyosztályok feletti revíziós hatáskört már a három alpolgármester között fogják felosztani.

Szemethy Károly, Ágoston Géza, Csordás Elemér. A főváros multheti közgyűlése a bizalom egyhangú kinyilvánításával megválasztotta a három legfontosabb szakhivatal vezetőjét. *Szemethy* Károly dr. tisztifőügyészt eddigi érdemes munkássága erősített meg állásában a közbizalom. *Ágoston* Géza dr. árvaszéki elnök kipróbált képességei alapján lett ismét a gyámhatóság vezetője, *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos pedig ugyancsak egyhangú bizalom révén jutott a nagy felelősséggel járó tisztségbe. Mindhárom főtisztviselő újbóli megválasztása általános örömet keltett.

Megalakult az összeférhetetlenségi bizottság. Az új fővárosi törvény egy új bizottságot: az *összeférhetetlenségi bizottságot* is életre hívta, amelynek tagjait a következőkből választotta meg a közgyűlés: *Andréka* Károly, *Baracs* Marcell, *Bánóczy* László, *Bárd* Imre, *Bednárz* Róbert, *Biber* József, *Bresztovszky* Ede, *Buday* Dezső, *Csilléry* András, *Dési* Géza, *Dorner* Gyula, *Gerlóczy* Endre, *Harrer* Ferenc, *Héder* Lajos, *Homonnay* Tivadar, *Joanovics* Pál, *Koós* Jenő, *Kozma* Jenő, *Pakots* József, *Petrovácz* Gyula, *Platthy* György, *Pompéry* Elemér, *Propper* Sándor, *Raffay* Sándor, *Rassay* Károly, *Schmidth* Richárd, *Studinka* Béla, *Tabódy* Tibor, *Vázsonyi* Jenő és *Wolf Károly.*

Fővárosi tanácsjegyző francia előadása a rádióban. Vitéz *Horváth* Béla dr. tanácsjegyző, a Magyar-Francia Társaság főtitkára, a jövő hónapban, francianyelvű előadást fog tartani a rádióban a Magyar Külügyi Társaság előadássorozatának keretében Rákóczi és Kossuth franciaországi emigrációjáról s ezen idők magyar-francia kapcsolatairól.

Rendcsinálás a közgyűlési teremben. Az Újvárosháza közgyűlési termében az utóbbi időben olyan jelenségek voltak észlelhetők, amelyek sürgős beavatkozást követeltek. A padok mögötti járdát ellepték az érdeklődők, az ujságírói emelvényen pedig életveszélyessé vált a tartózkodás a nem odatartozók tolongása miatt. *Ripka* Ferenc főpolgármester most energikus intézkedésekkel csinál rendet a közgyűlési teremben. A legközelebbi alkalommal már csak azok léphetnek a közgyűlési terembe, akik a főpolgármesteri hivataltól erre írásbeli engedélyt kapnak. A városházi ujságírók külön fényképes igazolványokkal rendelkeznek, azonkívül pajzsalakú jelvényt is viselnek, amelyen egy, a főváros színeire helyezett toll mutatja, hogy a jelvény birtokosai a városházára hivatalosan delegált ujságírók. Egy-egy ülés látogatására napiérvénnyel bíró külön sajtójegy szolgál, amelyet *a Fővárosi Rovatvezetők Szindikátusának javaslatára a főpolgármesteri hivatal állít ki a jelentkezőknek.* Az új rend révén megszűnnek azok az állapotok, amelyek eddig annyi jogos panaszra szolgáltattak okot.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi úton épülő „Horthy Miklós" szeretetotthon tüdőbetegek épületének építkezésével kapcsolatban szükséges **mázolómunkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0·50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában. Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban **budapesti munkásokat** tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag ucca 7., telefon 512—07.) tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet 333. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt ½11 óráig a polgármesteri II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 28-án.

A székesfőváros polgármestere.

Hunyadi János
természetes keserűvíz
az emésztőszervek legkiválóbb gyógyvize. Egy háztartásban sem hiányozhat. Hatásában felülmúlhatatlan
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- ÉS CSATORNA ÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II., BIAI ÚT 21. Telefón: 522-91

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI. ker. Vörösmarty ucca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefón-interurban: Automata 223—06.

BARCSAI LAJOS ÉPITŐMESTER BUDAPEST
IRODA: I., APRÓD UCCA 2.
TELEFÓN: AUT. 533—74.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK, ÚTÉPITÉSI VÁLLALATA
Iroda: V, Rudolf tér 1 sz. Telefón: J. 442—60
BUDAPEST
Telep: VII, Egressy út 34 Telefón: A. 239—44

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I., Győző ucca 5. Tel. Aut. 579-91

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó.
Budapest, VIII., Szentkirály ucca 35
TELEFÓN: Jós. 429-436

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda **SZEPESSY GYULA**
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380-30.

VARGA ANDOR
BUDAPEST, V. KER., JÓZSEF TÉR 9. SZ.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
TELEFÓN: *809-19 ● TELEFÓN: *809-19

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy ucca 3
TELEFÓN: J. 389-72

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT-, HÍDÉPÍTÉS, VASBETON
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI ÚT 42 — TELEFÓN: LÁ. 1—05

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **TOMANCSIK GYÖRGY** Alapítva 1875
A Tomancsik rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
BUDAPEST, VII., RÓNA UCCA 31. Telefón: Z. 63—58

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Löportár-u. 9-11. Tel.: Aut. 275-13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFÓN: József 306—29.

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII. KER., KERTÉSZ UCCA 50. SZ.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

DITTLER FERENC
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VIII., Baross u. 36

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária körút 71
TELEFÓN: Automata 913—64. szám
KÖVEZŐ-MESTER, ÚTÉPÍTŐ-VÁLLALKOZÓ

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI., Vilmos császár út 31. Tel. Aut. 164-13.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., soroksári Dunaág közelében épülő új élelmiszernagyvásártelep **külső vízvezetéki berendezésének** létesítésére.

A kiírás nyomtatványai kaphatók naponta a hivatalos órák alatt a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában (Központi városháza, II. pav. II. em. 56).

A rajzok és tervek is ugyanott tekinthetők meg és a szükséges felvilágosítások is ott megkaphatók.

Az ajánlatokat **1931. évi március hó 21-én (szombat) déli 12 óráig** kell beadni a polgármesteri VIII. ügyosztályban (Központi városháza, II. em. 204. sz.).

Az ajánlatok ugyanakkor a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében (II. em. 196. sz.) nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi február hó 21-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Delej ucca **csatornázási munkáira.**

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 17-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 17-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi február hó 26-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Mohai út és Albert ucca **csatornázási munkáira.**

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 17-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 17-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi február hó 26-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Vadász ucca 16. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V, Zoltán u. 7-9. Tel.: A. 110-18

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel.: Aut. 851-39
Épület- és portálüveges üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN TÉR 8. SZ. (Ref. templom mellett)

Karászek Ferenc
Kazán és tartálygyár Telefon: L. 915—07
Budapest, VI., Váci-út 163

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
Budapest, IX., Ferenc körút 46.

BULICSEK ÉS TÁRSA
KAZÁN-, TARTÁNY- ÉS VASSZERKEZETI GYÁR
Ujpest, Rózsa u. 14. Tel.: Aut. 952-39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: 920-00, 901-24
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI ÚT 27 és BAROSS UCCA 6-8

Vignáli Rafaello bronzöntő
Budapest
Lakás: VI., Petneházy ucca 75/b.
Gyár: VI., Jász ucca 74. szám
Telefonszám: Automata 919-12

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT UCCA 3.
TELEFÓN: J. 340-52 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-asztalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval feldúsított vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 8.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Váci út 137-39. Telefon: Aut. 923-08.
Gyárt: **Tudor** és **Varta** rendszerű accumulátorokat.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom ucca 5. Telefon: József 449-98

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVESŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Magas építés, vasbetón szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, IX. KER., KINIZSI UCCA 3. SZÁM

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövező mester
Kispest, Rákóczi u. 74. szám

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakutrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—86. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56 Kartelen kívül!

HERCZEG JÁNOS asztalos mester lakberendező faipari üzeme
BUDAPEST, IX. KER., VIOLA UCCA 17. SZ.
Telefon: J. 443—90

Malcsiner Károly Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker. Kelemen-u 27.
Telefon: J. 394-95.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS U. 21. Telefon: Aut. 272-75.

Beér Sándor TELEFONSZÁM AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István ucca 5. (Fürdő u.)

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAK ÉPÍTŐ ÉS JAVITÓ ÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 145
TEL.: Aut. 625—30

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—58, 141—52
Évi teljesítőképesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Köbánya, Nyergesújfalu.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

STERN EMIL Telefon: Aut. 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 32.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., CSENGERY U. 30
TELEFÓN: JÓZSEF 433—69.

HLAVAY KÁLMÁN
TERVEZŐ ÉS ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VI., KASSAI ÚT 68. SZÁM

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
FESTŐK ÉS MÁZOLÓK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3.
TELEFÓN: József 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. szám.
TELEFÓN: Aut. 833—40, 832—77.

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. — Tel: Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefon: 297-18, 276-94.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna és pöcegödör tisztítási vállalkozó
Iroda: BUDAPEST, VII., Damjanich u. 36. Telefon: J. 419-74

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bortalan u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS UCCA 66. TELEFÓN: 620—52

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFÓN: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ UCCA 14

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I., KELENHEGYI ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—81

Huszadik évfolyam. Budapest, 1931 március 18. 11. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A friss gárda

bizonyára lelkesen, fiatal hevülettel, a tettrekészség és tettre-vágyás diadalmas örömével vág neki a — valljuk be — félelmetesen nagy, grandiózusan kemény munkának. Ők, tizenketten, az ujonnan megválasztott tanácsnokok olyan körülmények között lettek a főváros vezető főtisztviselőivé, hogy ezek a körülmények külön is, a nagy és nehéz idők koptató malomkövei mellett is, rendkívüli követelésekkel lépnek fel. A csöndes, kulisszák mögött lezajlott harc tulajdonképpen elvi küzdelem volt. A kijelölő választmány és a törvényhatósági tanács tagjai nyilvánvalóan egyenkint és összességükben alaposan mérlegre tették az elvi kérdést, hogy a mai nehéz időkben és nehéz viszonyok között *az öregek bölcsessége*, vagy *a fiatalok tettereje* mentheti-e meg inkább Budapest székesfővárost. A választás eredményéből az látszik, hogy a megoldás kompromisszumos volt. Ahogy a megválasztott tizenkét tetterős és tiszteletreméltó férfiun végigtekinünk, az az érzésünk, hogy győzött a gondolat, amelyet mi ezeken a hasábokon hirdettünk és amely gondolat szerint *a nagy sorozásnak nem lehetett célja sem a tehetségtelen fiatalok dédelgetése, sem a tehetséges idősebbek bojkottja.* Csalódhatott azonban a kijelölő választmány, csalódhatott a törvényhatósági tanács és csalódhatunk mi is, amikor ebben a pillanatban a friss gárdán végigtekintünk: mégis meg kell mondanunk, hogy őszinte reményeket táplálunk a tetterős, ambiciózus és kvalitásos tanácsnoki kar láttán.

Nem lesz egészen egyszerű és könnyű a dolguk. Nem elég, hogy tehetségük legjavát adják, egész önfeláldozással, emelkedett lélekkel kell belefeküdniök a munkába, mert a velük szemben táplált várakozás, *Budapest székesfőváros közönségének jogos és kivételes nagy várakozása a csodával határos lelkesedést és odaadást követel tőlük.* A multtal való összehasonlítás is sok követelést támaszt velük szemben. A most pihenőre tért férfiakat mi még, akik munkájuk delén láttuk őket, a régi névvel *tanácsnak* nevezzük. Ne vegye senki az elismerés hiányának, ha a távozó tekintetes tanácsról ma is éppen úgy megmondjuk a véleményünket, mint megmondtuk akkor, amikor hatalma teljében volt. Hát bizony ez a kedves emlékű, jószándékú tekintetes tanács, az utolsó esztendőkben egy kicsit megkopott, foghijas és podagrás lett. A régi törvény kényelmes tolószékében gondtalanul sütkérezett az őszi napsugárban, közben pedig a Városháza gerendái recsegtek-ropogtak, a nehéz idők dörömböltek a kapukon és a friss, az új magyar élet mámorosokat kurjantott az ablakuk alatt. És ők bizony nem vették tökéletesen észre sem a recsegő gerendákat, sem a dörömbölő nyomort, sem a jogait követelő új életet. *Egy halott törvény és egy elmult rezsim romjain azonban most új tenyészetnek, új virulásnak kell bekövetkezni.*

Ők tizenketten, akik az ügyosztályok élére kerülnek és még majd a közeljövőben az a másik három férfiú, akik az új ügyosztályokat fogják vezetni, nem fognak többé tanácsi *testületet* alkotni, hanem mindenki egyénenkint végzi munkáját, futja karrierjét, sokasítja alkotásait. Talán szebb és romantikusabb volt a régi tanács tevékenységének megnyilatkozása, *a városkormányzás új módja azonban sokkal több levegőt és nagyobb teret enged az alkotó zsenik, a teremtő individuumok számára.* Mi azt hisszük, hogy az illetékesek jól válogattak és ennek a jó válogatásnak legelső feltétele az volt, hogy sematizmusbeli sorrendet kikapcsolták a kvalifikáció feltételeiből és tehetségkereső varázsvesszőjükkel olyan mélyre nyulhattak, olyan távolra érhettek el, ahol joggal remélhették, hogy megtalálják a jövő reménységeit.

Új idők, új keretek, új emberek. De mindenekfölött új és ijesztően nagy feladatok. Az új embereknek a hatalmas új feladatok megoldásánál azonban három rendkívüli támasztékjuk van. Az első, talán mindennél nagyobb ambiciót adó, munkára és alkotásra serkentő megnyugtató tudat az, hogy *rendkívüli bizalom nyilatkozott meg az új tanácsnokokkal szemben.* A főváros *egész* hatalmas tisztikarából választották ki ezt a tizenkét embert, akik azzal az érzéssel kezdhetnek munkához, hogy a törvényhatósági tanács felelőssége teljes tudatában *az ő tehetségükben, az ő munkájukban és az ő hűségükben bízott legjobban.* A másik hatalmas támaszték egy régi és méltatlan gátlásnak a kiküszöbölése: ezentúl nem kell hat éven át az eljövendő új választás miatt reszketni és a választások előtt esztendőkön át klubok küszöbét koptatni, városatyák kilincsét nyomogatni, hanem mindenki munkája zavartalanságának tudatában önérzetesen, magasra emelt fejjel a fővárosért és *csakis a fővárosért* dolgozhatik. A harmadik nagy támaszték maga a törvényhatósági tanács, amely magát Budapest székesfőváros közönségét személyesíti meg és amelynek zsirójával, *késedelem nélkül, a régi bizottságosdik és bonyolult labirintusok elkerülésével rövid úton mindent gyorsan és jól el lehet intézni.*

Ha az új tanácsnokok ezeket az alkotási lehetőségeket tökéletesen kihasználják, ha latba vetik tehetségüket és föláldozzák minden munkájukat, akkor senki sem féltheti ennek a városnak gazdag jövendőjét.

Junius végéig végrehajtják az Elektromos-, Gáz- és Vizművek egyesítését

A reformot a kormány és a pártok megegyezése előzte meg — Már csak a részletkérdések tisztázása van hátra — Az egész program a szakbizottságok elé kerül

Ripka Ferenc főpolgármester nyilatkozata

Az új törvényhatóság megalakulásának első nagyfontosságú momentuma *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester megválasztása volt, akinek expozéja valósággal eseményszámba ment. A főpolgármester a maga nagy szakismeretével sorravette az összes megoldásra váró feladatokat és beszédében rámutatott a kibontakozás irányaira is. Expozéját általános elismerés fogadta, mert a felsorakoztatott problémák valóban mind olyanok, amelyeknek további halasztása súlyos helyzettel fenyeget. *Ripka* Ferenc dr. expozéjának egyik legfontosabb pontja volt *az üzemek egyesítésének végrehajtása*, amelyről már többször szó volt, de igazán csak most lépett a megvalósulás stádiumába. A nagyüzemek egyesítése fordulópontot jelent a főváros üzemgazdálkodásában, miért is nemcsak várospolitikai, hanem gazdasági körökben is nagy érdeklődéssel várják az ország három legnagyobb közüzemének új korszakát. Az üzemek egyesítésének keresztülviteléről kérdést intéztünk

Ripka Ferenc dr. főpolgármesterhez,

aki a kövtkezőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az a program, amit székfoglaló beszédemben kifejtettem, *nemcsak a kormány, hanem a többi pártok vezetőinek hozzájárulásával* született meg, azzal a hozzátevéssel, hogy az ott felsoroltak közül sokat ők maguk is hirdettek és így a megvalósítást ők is akarják.

Ennek a programnak a valóra váltása már folyamatban van és csak egyes részletek megbeszélése van hátra.

Az előkészítő munkálatokon már túlestünk és az egész anyagot most már a városházi szervek fogják érdemben ierárgyalni.

— *A végrehajtás tekintetében teljes az egyetértés a városházi tényezők között, úgyhogy e program a városi vezetőség és a pártvezérek közös elhatározása alapján fog testet ölteni.* Magától értetődik, hogy

minden egyes mozzanat, ami ehhez a programhoz kapcsolódik, a legnagyobb körültekintéssel jut a keresztülvitelig.

— Természetes azonban, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet máról holnapra megvalósítani. Ehhez idő kell, mert a problémák olyan fontosak, hogy azok a leggondosabb előkészítést kívánják. Enélkül a végrehajtás károsan befolyásolhatná azoknak az előnyöknek a kibontakozását, amelyeket a végrehajtás révén elérni remélünk. Azt hiszem, hogy

június végéig tisztán fog előttünk állani a nagyüzemek új kerete,

amelyben a városigazgatást és városgazdálkodást az új törvény értelmében, az én programom és a pártok programjának szellemében átalakítani és ujjászervezni akarjuk.

A főpolgármester itt közölt nyilatkozata teljes precizitással adja tudtul, hogy *az üzemek egyesítése közvetlenül küszöbön van.* Értesülésünk szerint, az illetékes szakbizottságok folytatólagos üléseken veszik tárgyalás alá az erre vonatkozó tervezetet és így még *a nyár bekövetkezte előtt a gáz-, víz- és elektromosüzemek központi vezetés és irányítás alá kerülnek.*

Kozma Jenő

a visszalépő és az új tanácsnokokról

Az új testülettől joggal várhatjuk a nagy alkotásokat. — Az államnak nagyobb részesedést kell vállalni a hídépítés költségeiből

A törvényhatósági tanács hétfő esti ülése megválasztotta az ügyosztályvezető tanácsnokokat. Ezt az aktust óriási érdeklődés előzte meg, bár bizonyosra volt vehető, hogy a jelölések sorrendje és a választás eredménye között változás nem lesz. Várospolitikai körökben *általános megnyugvást* keltett a választás eredménye. Az új összetételű tanácsnoki karra háruló feladatokról és a működésükhöz fűzött várakozásokról

Kozma Jenő dr.

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Túl vagyunk a városházi kormányzás hivatott végrehajtóinak: az ügyosztályvezető *tanácsnokoknak* a megválasztásán is. Meggyőződésem, hogy

a választás szerencsés volt

és az így felfrissített tanácsnoki kar határozott és nagyvonalú irányt visz be a városháza életébe. Örvendetesnek tartom a változást azért is, mert az azt megelőző *jelölés semmiféle méltánytalansággal nem járt* és a nyugdíjazott tanácsnokok: *Édes* Endre, *Némethy* Béla, *Lobmayer* Jenő és *Purébl* Győző, kitöltve a törvényben előírt szolgálati idejüket, azzal az érzéssel távozhatnak mun-

kásságuk színhelyéről, hogy *évtizedeken át komoly lelkiismeretességgel, páratlan szorgalommal és szeretettel szolgálták a fővárost*, amelynek sok-sok alkotása és intézménye az ő buzgóságuknak köszönhető.

A kijelölő választmány kizárólag a teljesen betöltött szolgálati időt vette mértékadónak és lehetőséget nyújtott a fiatalabb tisztviselői generáció megérdemelt előmenetelének.

— Ha már most nézzük az új tanácsnokok személyét, akkor örömmel kell megállapítani, hogy *mindannyian rászolgáltak az előlegezett bizalomra.*

Némethy Károly

végigjárta az ügyosztályoknak majdnem mindegyikét s a főpolgármester mellett a közigazgatás összes ágazatait megismerte.

Schuler Dezső

a szociálpolitikai problémák hivatott szakértője, aki méltó utódja lesz volt főnökének, *Liber* Endrének.

Kovácsházy Vilmos

agilitása és gyors áttekintése komoly eredmények elérésére ad biztatást, különösen idegenforgalmi és a fürdőváros megteremtésének irányában. Hasznos munkát várunk

Szlovák Páltól

is, aki a polgármesteri hivatalban szerzett sok értékes tapasztalatot.

Bódy László és Salamon Géza

a tanácsjegyzői karból léptek az ügyosztályvezetői pozíciókba és mindketten már évek óta *kőmoly igéretei* voltak a városházi adminisztrációnak.

Wossala Sándor

a legképzettebb műszaki főtisztviselők egyike, aki méltó módon fog beilleszkedni *Karkas* Rezső örökébe.

— Ha már most itt látjuk a tanácsnoki állások eddigi birtokosait:

Vajna Edét, Lamotte Károlyt, Gallina Frigyest, Szendy Károlyt és Csármann Ferencet,

ezeket a nagyszerű főtisztviselőket és a felügyeleti és ellenőrzési hatáskörök ellátását intéző *Liber* Endre és *Barvendég* Ferenc alpolgármestereket, akkor elmondhatjuk, hogy

a fővárosnak, Sipőcz Jenő polgármesterrel az élén, olyan kabinetje van, amelytől bizakodással várhatunk komoly s nagystílű alkotásokat,

nagyszerű kezdeményezéseket, célirányos gazdasági és üzemi politikát és főleg a bürokrácia teljes háttérbeszorításával friss és mozgékony városigazgatást, olyant, ami *a megnehezedett viszonyok ellenére is a fejlődés útjára tereli Budapest székesfővárost.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy várható-e megegyezés

a Duna-hidak kérdésében

a kormány és a főváros között.

— *Feltétlenül kiegyenlítődnek a most még megnyilvánuló nehézségek,* — hangzott a válasz, — mert minden mértékadó tényező tisztában van a hídépítés fejlődést jelentő közlekedési, forgalmi és a mai viszonyok között oly fontos szociális jelentőségével. A körülbelül 48 milliós építési költség előteremtésére vonatkozó tervezet közismert. Ennek az összegnek jelentékeny részét a fővárosnak kellene vállalni adók, vámok és üzemi hozzájárulások révén, míg az állam évenkint mindössze csak 500.000 pengőt helyez kilátásba. Álláspontom szerint

az államnak feltétlenül fel kell emelnie a hozzájárulását,

mert a híd, ha Budapesten is teljesíti hivatását: országos érdeket szolgál. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a szempontot sem, hogy *a gyáraknak kiadandó hídalkatrészek* és más, az építkezéssel kapcsolatos sokmillió értékű rendelések után

jelentékeny forgalmiadóbevétel jelentkezik, ami a kincstárnak komoly jövedelmet fog hozni.

Az autóközlekedési adónál is csak 15.000 autót vettek alapul, ami állandó növekedést mutat, tehát e réven is *kincstári többletjövedelemre* lehet számítani. Minden ok amellett szól, hogy *az állam is vállaljon többet a hídépítés horribilis költségeiből* s akkor a megegyezésnek nincs akadálya, ami azt jelenti, hogy a munkálatok megindítása egy csapásra munkát jelent gyáraknak, a nagy- és kisiparnak és a munkásság ezreinek.

Elmondotta még *Kozma* Jenő,, hogy a tárgyalások tovább tartanak és a közeljövőben várható a döntés, amely nem lehet más, minthogy *a két híd építésére az összes intézkedéseket megteszik.* Addig is azonban, míg a két új híd rendelkezésre áll: *feltétlenül gondoskodni kell a Margit-híd kiszélesítéséről, mert a már tűrhetetlen állapotok tovább fenn nem tarthatók.*

Elkészítették a régi Lóversenytér végleges városrendezési terveit

Kijelölték a Sportpalota helyét — Többkilométer hosszú felüljárót terveznek az Aréna-úttól a Keleti pályaudvaron és a Kerepesi-úti temetőn át az Orczy-út felé

A főváros vezetőségét régóta foglalkoztatja a hajdani *Lóversenytér* hatalmas területének miként való felhasználása. A Lóversenyteret azóta, hogy a kommunizmus alatt elpusztították, kisebb parcellákban kerti művelésre engedte át a főváros, de a terület egy részén nyomortanyák is létesültek. A terület egyik végében két kisebb sporttelepet is építettek. Ezek természetesen mind *ideiglenes felhasználási* módok, mert a *Lóversenytér legnagyobb részét a MÁV. foglalta le magának a keleti pályaudvar kibővítéséhez.* A városrendezési ügyosztály már évekkel ezelőtt kidolgozott bizonyos terveket, amikor szóba jött a Garai-téri élelmiszervásárnak a Lóversenytérre való áthelyezése, komolyabban azonban az új autóbuszgarázs építésével összefüggő intézkedések során terelődött a városrendezők figyelme a régi Lóversenytérre. Az újonnan nyitott Istvánmezei-út és a Szabó József-utca között az autóbuszgarázs impozáns telepe meg is épült, *legújabban pedig*

a Testnevelési Tanács fordult kérelemmel a fővároshoz, hogy a régi Lóversenytérnek az Aréna-útra kiszögellő sarkát az egyre hangosabban szorgalmazott Sportpalota céljára engedjék át.

A városrendezési ügyosztály behatóan foglalkozott ezzel a kérelemmel, de a MÁV-val folytatott tárgyalások után kiderült, hogy *a kért földterületet nem engedhetik át a Sportpalota céljára,* mert az egyelőre tizenöt méteres, de később harminc méter széles Istvánmezei-út közvetlen szomszédságában elterülő részre a tervezett új központi pályaudvarral kapcsolatos egyéb intézmények elhelyezésére lesz szükség.

A Fővárosi Hirlap tudósítójának *alkalma volt az új szabályozási terveket megtekinteni, amelyeknek megvalósulása esetén*

a régi Lóversenytér elhagyott buckáiból egy fejlődő világváros leglüktetőbb gócpontja lesz.

Az említett kisebb területen, a pályaudvar szomszédságában épül meg *az új központi irányító postahivatal,* amely mai formájában már erősen elavult, itt lesz valamikor az új *vámépület,* az idegenforgalom központi hivatala és esetleg néhány nagy szálloda.

A Sportpalota céljára ezzel a centrummal szemközt, az Istvántelki-út másik oldalán, az új autóbuszgarázs és a Millenáris sportpálya között jelölt ki a főváros helyet.

Hatezer négyszögölnyi területen épül fel majd a Sportpalota,

minden oldalról megközelíthető tágas térségen s a Stefánia-úthoz, az Aréna-úthoz egyaránt közel.

Az Aréna-útra kiszögelő részt azért sem engedheti át a főváros a Sportpalota céljára, mert az ezidőszerint még ideálizált terv szerint valaha *az új pályaudvar megépülése után,*

nagyszabású áthidalást terveznek,

amely felüljáró az Aréna-útról indulna ki és nemcsak a pályaudvar felett haladna át, hanem a Kerepesi-úti temetőt is átszeli s az Orczy-útnál fejeződik be.

A régi Lóverseny-tér végleges szabályozási terveit és a sportpalota helyének kijelölését a városrendezési bizottság *szerdai ülése fogja letárgyalni.*

Háromféle megoldást dolgoztak ki a Károlyi-palota további sorsáról

A belvárosiak élénk örömére egyre inkább kibontakoznak a régi Károlyi-kert helyére kerülő új park körvonalai. A kertészeti telep a földmunkálatokat már javában végzi és szombaton elkezdték az új alacsony vasrácskerítés kőalapzatának építését is. A városrendezési ügyosztály a kertészeti igazgatóság és *Cziprián* Gyula főmérnök tervei szerint úgy alakítja át az ősi parkot, hogy *értékes és nagy időket látott fatörzsei épségben maradnak* és megmarad a Károly-utca és Magyar-utca sarkán lévő hajdani kertészház is, ahol a főváros állandó virágkiállítást fog berendezni.

A tér főékessége *Prohászka* Ottokár püspök rövidesen felállításra kerülő szobra lesz, de gondoskodnak a gyermekek szórakozásáról is, mert a tér egyik szöglete modern játszótér lesz. A Károlyi-park rendezésével kapcsolatban

újra aktuálissá vált, hogy mi történik magával a palotával,

amit tudvalevően a Fővárosi Múzeumnak és Képtárnak szántak a vétel alkalmával.

A főváros szűkös pénzügyi helyzete miatt egyelőre a palota eredeti cél szerint való igénybevételére rövidesen aligha kerülhet a sor. Ez azért is lehetetlen, mert *az épületben bérlők laknak, akiknek megfelelő elhelyezése súlyos áldozatot jelentene a fővárosnak.* Így egyelőre a reprezentációs helyiségeket alkalmi célokra használják fel. Helyet kapott a palotában a létesülő *Film Múzeum* és az egyik szárny egy részét a Gázművek szerezték meg, *bemutatóhelyiségek* céljaira.

Amikor sor kerül a palota végleges átvételére, a főváros illetékes tényezői már *kidolgozták azokat az alternatív terveket, amelyek a végleges megoldásnál számba jöhetnek.* Az egyik elgondolás az, hogy

a palotát teljes egészében lerombolják

és ennek a helyére is park kerül, a másik elgondolás az, hogy a palota helyett a park mélyén

kisebb reneszanszstílű épületet emelnek a múzeum befogadására,

a harmadik, legnépszerűbb megoldás pedig az, hogy *a palota marad a régiben,* csupán

a szükséges átalakításokat

végzik el kívül és belül, legelsősorban átépítik az Egyetem-térre meredő csupasz tűzfalat, amelynek helyén a múzeum, illetve a képgyűjtemény főbejárata és új lépcsőháza lenne.

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

Bründl János udvari szállító, Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

DONA DŐME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Létszámcsökkentés egyetlen ember elbocsátása nélkül

A fővárosnál végrehajtják a belügyminiszter által követelt státuszrendezést, de nem lesz ujabb B-lista

GALLINA FRIGYES TANÁCSNOK MEGNYUGTATÓ NYILATKOZATA

A városházán az utóbbi napokban elterjedt az a hír, hogy a tisztújítás megejtése után a főváros végrehajtja a létszámapasztást, megszüntetnek állásokat és az alsóbb kategóriákba tartozó tisztviselők közül többet elbocsátanak. A *Fővárosi Hirlap* siet megállapitani, hogy *a hírek, ebben a formában, egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak* és csak fölöslegesen nyugtalanitják a főváros érdemes tisztviselői karát. Budapest székesfőváros szociális tevékenysége ma már világszerte ismert és méltányolt,

egészen természetes tehát, hogy amikor saját tisztviselőiről van szó, akkor az elodázhatatlan státuszrendezésnél a legméltányosabb megoldást keresi.

A fővárosnál éppen úgy, mint az államnál, végre kell hajtani bizonyos fokozatos létszámcsökkentést. *Ez a státuszrendezés máris munkában van,* amely természetszerűen az állami státuszrendelet mintájára készül.

A létszámcsökkentés azonban teljesen átmeneti jellegű lesz

és erőteljesen hangsúlyozzuk, hogy a tisztviselők közül senkit elbocsátani nem fognak és *újabb B-lista sem készül.* Mindazonáltal végre kell hajtani a belügyminiszternek azt a rendeletét, amelyet a költségvetés jóváhagyása kapcsán küldött és ilyenformán

új állásokat a közeljövőben nem kreálnak és a létszámapasztás hatéves kihalási rendszer szerint történik meg.

Ez azt jelenti, hogy azoknak a tisztviselőknek a helyét, akik hat éven belül vagy eltávoznak a főváros kötelékéből, vagy meghalnak, *nem töltik be.* Igy aztán hat esztendő alatt sikerülni fog a fővárosnak a normál-státusz helyreállítása, anélkül azonban, hogy újabb B-listára kerülne a sor, vagy bárki is kenyerét vesztené. Mindössze az történik, hogy a nagyobb darab kenyér később jut a tisztviselőknek,

de senkinek attól rettegnie nem kell, hogy állását elveszíti.

Ez is fájdalmas áldozat a főváros alkalmazottai számára, akkor azonban, amikor mindenki, az ország minden lakósa megsínyli a mai nehéz időket, a főváros derék és hazafias tisztviselőkara, ha súlyos áldozatot is hoz, de veszedelmekkel nem kerül szembe.

A belügyminiszter *takarékossági rendeletének* tulajdonítható, hogy már

márciusban felére csökkentették a különmunkadíjak összegét,

de még ezt az összeget is mérsékelni fogják. A különmunkadíjak lecsökkentése csak bevezetése a tervbevett takarékossági eljárásnak, amely most a főváros háztartásában, az egész vonalon érvényesülni fog. *A takarékosságra vonatkozó fővárosi státuszrendeletet most készíti elő az elnöki ügyosztály,* amely a tervezetet rövidesen az illetékes tényezők elé terjeszti. A rendelet szigorúan ragaszkodik az állami státuszrendelethez és annak főbb irányelvei szerint fog elkészülni.

A létszámcsökkentéssel kapcsolatban kérdést intéztünk

Gallina Frigyes dr. tanácsnokhoz,

az elnöki ügyosztály vezetőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekelőtt kijelentem, hogy *a fővárosnál B-lista nem készül,* tisztviselőket nem bocsátanak el. A belügyminiszter úrnak azonban az a határozott kívánsága, hogy a takarékossági elvnek, amelyet az államnál már bevezettek, a fővárosnál is érvényt kell szerezni, még pedig státuszrendezés formájában. *Az 1930. évi állami státuszrendelet* pontosan előírja azokat a módozatokat, amely szerint a létszámcsökkentést a fővárosnál is meg kell csinálni. Ugy, amint az államnál, *a fővárosnál is hatéves kihalási rendszer alapján* oldjuk meg a csökkentést és

hat éven belül egyetlenegy megüresedő állást se töltünk be, amit úgy kell érteni, hogy a jelenlegi létszámot nem tartjuk fenn.

— A megüresedő állásokat a soron következővel esetenkint betöltik, anélkül, hogy alsóbb kategóriákban személyi pótlás következne be. Igy azután *fokozatosan leépül a jelenlegi státusz, anélkül, hogy akár egyetlenegy tisztviselőt is el kellene bocsájtani.* A fővárosi státuszrendelet most van kidolgozás alatt és előreláthatólag *két hónap alatt el is készül.*

Ez a hiteles nyilatkozat egyrészt megnyugtató, másrészt az következik belőle, hogy *legkésőbb júniusban,* a fent vázolt elvek szerint a fővárosnál is megkezdődik a létszámcsökkentés.

Rendszeresítik az árusítók naponkinti adófizetését a vásárcsarnokokban

Március 16-án életbelépett az érdekeltek kielégítésére szolgáló új rend

A Klauzál-téri piaci árusoknál történt adóvégrehajtásokkal kapcsolatosan a pénzügyigazgatóságon értekezlet volt, amelyen *Szabó* Béla dr. miniszteri tanácsos elnökölt. Az ankéten az a felfogás alakult ki, hogy a pénzügyigazgatóság sem tartja kívánatosnak a kisegzisztenciák vagyontárgyainak, vagy a foglalkozásuk folytatására szükséges eszközöknek lefoglalását és transzferálását. A tanácskozáson megállapították azokat a módozatokat, amelyek révén a piaci árusokat kötelezni lehet, *hogy adóhátralékaikat kifizessék, anélkül, hogy ez komolyabb megterhelést jelentene számukra.* Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy *az árusok 2—3 év alatt heti 2—3 pengős részletekben fizessék ki adótartozásukat.* Az értekezlet elfogadta *Honffy* Lajos székesfővárosi adóhivatali igazgatónak előterjesztéseit is, amelyek lehetővé teszik az adótartozások nyugodt behajtását.

Az ankéten hozott megállapodásokra vonatkozóan kérdést intéztünk

Honffy Lajos igazgatóhoz,

aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A Klauzál-téri vásárcsarnokban történt adóvégrehajtás nagy port vert fel és sok esetben ellenszenves beállításba helyezték a közegek szereplését. Megállapítható, hogy az árusoktól kizárólag Berkel-mérleget vettek el adóhátralék fejében, *mert az olyan cég, amely 800 pengős mérleget tud tartani: legalább 3—4 pengő részletet fizethet* többszázpengős adóhátralékára. A piaci árusoknak minden más mérlegét, ami az üzletük folytatására szükséges, érintetlenül hagytak.

Az adóbehajtásoknál az okoz különös nehézséget, hogy a főváros háztartása negyedévi esedékességre van berendezve.

Ennek a megváltoztatása céljából *Lamotte* Károly tanácsnok úr annakidején felterjesztést intézett a pénzügyi kormányhoz, hogy a negyedévi esedékességet változtassák át havi esedékességre, mert *a jelenlegi gazdasági élet is erre van berendezve.* Az élet rohan és a gazdasági berendezkedés ilyen hosszú terminusokat nem bír ki.

Ha az adókat havonta fizetnék, úgy nem szaporodna fel a hátralék,

és így könnyebben tudna fizetni a piaci árus is, mint negyedévenkint, amikor már aránylagosan tekintélyes összeg halmozódik össze. A pénzügyi kormány válaszolt is a főváros feliratára és részben helyt adott a főváros kívánságának.

A pénzügyminisztérium ugyanis engedélyt adott arra, hogy a piaci árusok havonta fizethessék adóikat.

Eddig a havi fizetéseknél is késedelmi kamatot számítottak, de most azonban *minden megterhelés nélkül fizethetők havonta az adóhátralékok.*

— A gyakorlat azt mutatta, hogy a piaci árusok erős elfoglaltságuk mellett nem érnek rá arra, hogy adóügyeikkel foglalkozzanak és ezért *a központi vásárcsarnokban állandó pénzbeszedőt alkalmaztam,* aki a piaci árusokat figyelmeztette adótartozásaikra és *hetenkint vagy naponkint 1—2 pengős részletekben inkasszálta a részfizetéseket.* Naponta 20—30 árustól szedte így az adót. Az a rendszer bevált és a központi vásárcsarnokban árusító piaci kereskedőknél sohasem volt baj. A pénzügyigazgatóságon tartott értekezleten el is határozták, hogy

a központi vásárcsarnoki mintára ezentúl minden vásárcsarnokban egy-egy pénzbeszedőt fognak alkalmazni,

akik hetenkint 2—3 pengős tételekben közvetlenül fogják beszedni az adótartozások részleteit. Hogy az adózáson könnyítsünk, a piaci árusoknak engedélyt adtunk arra, hogy *tartozásaikat három év alatt egészen minimális összegben törlesszék.* Reméljük, hogy ezt a méltányos megterhelést kibirják majd az árusok és ezáltal megkímélik magukat az esetleges kellemetlenségektől.

A helyzet tehát úgy alakul, hogy *március 16-tól* az összes budapesti vásárcsarnokokban külön e célra alkalmazott pénzbeszedők fogják inkasszálni az adóhátralékok esedékes részleteit.

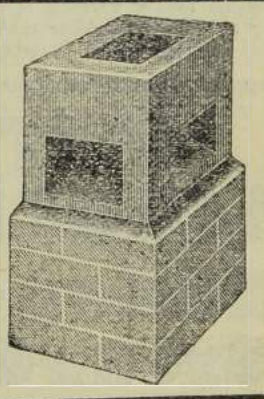

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOS REDŐNY.
ESSLINGENI FA REDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWICH-TOLÓRÁCS,
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL-
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉT-SZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Egyhangulag megválasztották a tizenkét ügyosztályvezető tanácsnokot

A polgármester rendeletével intézkedik az új ügyosztályok beosztásáról

Óriási érdeklődés mellett hétfőn délután zajlott le az *ügyosztályvezető tanácsnokok választása.* Az ülésen *Ripka* Ferenc főpolgármester elnökölt, aki nyomban elrendelte a szavazást, aminek eredményeként a következő megválasztott tanácsnokok jutottak az ügyosztályok élére:

Vajna Ede, *Lamotte* Károly, *Gallina* Frigyes, *Szendy* Károly, *Schuler* Dezső, *Kovácsházy* Vilmos, *Némethy* Károly, *Szlovák* Pál, *Bódy* László, *Salamon* Géza, a műszaki tanácsnoki állásokra pedig *Csármann* Ferenc és *Wossala* Sándor. Ugyancsak betöltésre került a főszámvevői állás is, *Sebő* Béla személyében.

A választás egyhangú volt, talán az első eset a főváros életében, hogy *egy egész testületet a szavazatok összessége tüntetett ki.* A megválasztott tanácsnokokat *Bódy* Tivadar vezetésével küldöttség kísérte a terembe, ahol lelkes éljenzés zúgott föl. Az eskü letétele után *Ripka* Ferenc főpolgármester mondott üdvözlő beszédet:

— A törvényhatósági tanács, — úgymond, — a mai választással először gyakorolta ezt a törvényes jogát és így ennek a ténykedésnek történelmi jelentősége van.

— A tanácsnok urak közül öten és a főszámvevő úr is *régi érdemeik* alapján nyertek ma újabb megbízatást és testületnek az Önök előléptetése érdekében érvényesített elvi álláspontja *milyen nagy mértékben fokozza az új tanácsnok urak felelősségét.*

Legyen munkájukon és jószándékaikon az Isten áldása!

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a megválasztott tanácsnokok nevében *Vajna* Ede mondott köszönetet. Nem hivatalnak, hanem *hivatásnak* tekintik mindannyian a tanácsnoki pozíciót, — hangoztatta megujuló helyeslés mellett — mert nem ismerünk szebb feladatot, mint a főváros lelkiismeretes és eredményes szolgálatát. *A kötelesség a minimum,* amit szivükben éreznek, mert tudják, hogy a főváros kormányzata arra törekszik, hogy *átmentse Budapest szellemi és gazdasági értékeit a jövő számára.* Ebben a munkában akarunk mi is résztvenni teljes képességeink, fizikai és szellemi erőnk lelkes odaadásával.

A törvényhatósági tanács tagjai eztán szerencsekivánataikat fejezték ki a megválasztott főtisztviselőknek.

Ügyosztályvezető-tanácsnokok

közül *Vajna* Ede, *Lamotte* Károly, *Gallina* Frigyes, *Szendy* Károly és *Csármann* Ferenc eddig is ügyosztályok élén állottak.

Lamotte Károly

Kovácsházy Vilmos

Némethy Károly

Schuler Dezső

Vajna Ede

Gallina Frigyes

Wossala Sándor

Szendy Károly

Szlovák Pál

Csármann Ferenc

Salamon Géza

Bódy László

Vajna Ede

neve összeforrt a közélelmezés nagyfontosságú kérdésével. Régi, megbecsült vezetőtisztviselője a fővárosnak, akinek páratlan szorgalma szinte közmondásos a Városházán. Nevéhez fűződik *a modern közélelmezési intézmények felvirágoztatása,* amelyek külföldi viszonylatban is első helyen állanak.

Lamotte Károly

a nagyrahivatottak közül való. Legnehezebb pozicióval ő rendelkezik és a mostoha viszonyok ellenére *biztos kézzel irányítja a főváros pénzügyeit.* Tehetsége, tudása és szakképzettsége minden oldalról a legnagyobb elismerést váltotta ki számára.

Gallina Frigyes,

az elnöki ügyosztály vezetője, ismét folytatja szorgos munkásságát, mint *a polgármester közvetlen munkatársa.* Széles kiterjedésü tudása és általános müveltsége egyik legkimagaslóbb tagjává avatták a főisztviselői karnak.

Szendy Károly

most másodszor került választás alá. Személyében a pontos, lelkiismeretes, széles látókörü főtisztviselő jut a megérdemelt helyre, akitől új beosztásában is sokat várnak.

Csármann Ferenc,

a főváros müszaki ügyeinek irányítója, általános bizalomtól övezve foglalja el régi munkahelyét a városrendezési ügyosztályban. A most közelgő nagy feladatok megoldásánál *Csármann* Ferenc hozzáértő tapasztalatait nem nélkülözheti a főváros.

Az új tanácsnokok

is mindannyian jelentős szerepet vittek eddig is az adminisztrációban.

Schuler Dezső

1899-ben lépett a főváros szolgálatába. Előbb kerületekben teljesített szolgálatot és már abban az időben szociálpolitikai és közjótékonysági ügyeket intézett. A világháború kitörésekor mint tartalékos tiszt katonának vonult be és 37 hónapi harctéri szolgálat után szerelt le. A háború utáni válságos időkben élénk tevékenységet fejtett ki *a szociális problémák szolgálatában,* egyidőben a központi konyhát vezette, amely annakidején a főváros lakosságának széles rétegét látta el mindennapi táplálékkal. A népélelmezési kirendeltségben betöltött vezetőszerep alól történt felmentése után került a szociálpolitikai és közjótékonysági ügyosztályba, amelynek éveken át *helyettes vezetője* volt és segítőtársa *Liber* Endre tanácsnoknak abban a nagyarányú és egyre fokozódó közjótékonysági és szociálpolitikai akciókban, amelyek ezt az ügyosztályt a közigazgatás egyik legfontosabb állomásává avatták. 1922-ben választották meg főjegyzőnek és azóta ugyanabban a hatáskörben müködött.

Kovácsházy Vilmos

1904-ben lépett a főváros szolgálatába és rövidesen *Almády* Géza tanácsnok titkára lett. Később *a népjóléti központ helyettes igazgatója* volt, majd az V. kerületi elöljárósághoz került, amelynek helyettes vezetőjeként müködött. Ő ürítette ki az V. kerületi hirhedt nyomortanyákat, a Suhajda-telepet és a többieket és ezek eltüntetésével lényegesen elősegítette, hogy ott modern városrész épülhessen. 1925-ben került vissza a központba, *a közlekedési és közgazdasági ügyosztályba,* ahol a nagyobb ügyek közül ő volt a Beszkárt-vizsgálat és a sokat vitatott autótaxitarifaügyek referense. Három év óta ő *az idegenforgalmi ügyek előadója* is és e munkakörében is sok eredményt ért el. Élénk akciót indított a külföldi propaganda helyes irányba való terelése érdekében és az ő kezdeményezésére valósult meg *a bécsi magyar idegenforgalmi propagandairoda,* amelynek felállításához a törvényhatóság már hozzájárult, a propagandaanyagot elkészítették és rövid időn belül megnyílik maga a budapesti iroda is az osztrák főváros legfontosabb helyén.

Ujfalusi Némethy Károly

1911-ben lépett a főváros szolgálatába. Az *V. kerületi elöljáróságon* teljesített szolgálatot, a *szociálpolitikai és művészeti* ügyek referense volt. Később *Bárczy* István mellett a polgármesteri hivatalban kapott beosztást, 1914-ben, a világháború kitörésekor katonai szolgálatra vonult be, a 2. közös huszárezredhez, mint főhadnagy szerelt le 1918-ban, 5 háborus kitüntetéssel. *Katonai érdemei elismeréseképpen IV. Károly király 1916-ban aranysarkantyus vitézzé avatta.* A háború után *Bódy* Tivadar polgármester titkára lett, majd a szociálpolitikai és művészeti ügyosztályba került, 1925 óta pedig *Ripka* Ferenc főpolgármester mellett *a főpolgármesteri hivatal vezetője.* Fiatalabb éveiben szépirodalommal is foglalkozott, ezidőszerint pedig jogi és közigazgatási irodalmi munkásságot fejt ki.

Bódy László

a VIII. kerületi elöljáróságon kezdte el közszolgálatát, 1914-ben katonának vonult be és 1918 november 16-án szerelt le. Folytatva fővárosi szolgálatát, a *városrendezési* ügyosztályba került, 1921 óta pedig a *pénzügyi ügyosztályban* teljesített szolgálatot. Előbb *Csupor* József tanácsnok oldalán, majd mint *Lamotte* Károly tanácsnok legkitünőbb és legsokoldalúbb munkatársa. Öt év óta ő állította össze *a főváros költségvetéseit* és ezt az óriási munkát a főváros vezetőségének legteljesebb megelégedésére végezte. A pénzügyi ügyosztályban az új szabályrendeletektől a nagy külföldi kölcsönökig nem volt egyetlen olyan nagy ügy sem, amelyek intézésében a fiatal Bódy Lászlónak számottevő szerepe ne lett volna s ma már őt mint *a főváros pénzügyi adminisztráicójának egyik legalaposabb ismerőjét* értékelik.

Salamon Géza

1909-ben került a főváros szolgálatába. Talán az egyetlen a főváros tisztviselői között, akinek pályája ugyanabban az ügyosztályban ívelt felfelé, ahol elkezdte. Mint ideiglenes hivatalnok, a *közegészségügyi és köztisztasági* ügyosztályba nyert beosztást és itt emelkedett fokról-fokra: előbb mint fogalmazó, majd tanácsjegyző s most tanácsnok. Évek óta *helyettes vezetője az ügyosztálynak,* ahol eredményes munkásságot fejtett ki a kórházi ügyek rendezése és a köztisztasági szolgálat nyugateurópai megszervezésén.

Az ügyosztályok vezetőinek új beosztása

Nyomban a választások után kialakult az új ügyosztályi beosztás, amely *Sipőcz* Jenő polgármester rendelete értelmében előreláthatóan így fog festeni:

Elnöki: *Gallina Frigyes.*
Városrendezés: *Csármann Ferenc.*
Jogügyi: *Szlovák Pál.*
Pénzügyi: *Lamotte Károly.*
Közoktatás: *Bódy László.*
Közélelmezés: *Vajna Ede.*
Szociálpolitika: *Schuler Dezső.*
Közegészségügy: *Salamon Géza.*
Városgazdaság: *Szendy Károly.*
Magasépítés: *Wossala Sándor.*
Közművelődés: *Némethy Károly.*
Közlekedés: *Kovácsházy Vilmos.*

A többi ügyosztályok vezetéséről a polgármester még nem döntött.

folytatni fogják azt a munkát, amellyel a közbizalmat eddig is kiérdemelték. Nagyobb részük azonban, mint új ember *a hozzájuk fűzött remények* révén jutott ebbe a nagy jelentőséggel bíró állásba.

— A haladó élet még a mai nehéz viszonyok mellett is *állandó fejlődést kiván,* mert a megállás már magában véve is visszaesést jelent s azért nekünk, kik a magyar nemzet egyik legnagyobb erőforrásánál dolgozunk, *fel kell tárnunk ennek a hatalmas városnak minden erejét, amely még nincs munkába fogva.* Nemcsak lelkiismeretes *kötelességteljesítésre* van tehát szükség, hanem kezdeményezésre is. És mi azt reméljük, hogy azokban a szép tehetségekben, amiket Önök most a főváros szolgálatába állítanak, meg is lesz ennek a kezdeményezésnek a *forrása.*

— Az új megválasztott tanácsnok urakat az az elv állította hivatalukba, hogy *kiváló képességekkel bíró fiatalabb tisztviselőinknek alkalmat adjunk tehetségük kifejlődésére.* Ennek az elvnek az érvényesülése folytán kerültek nyugalomba olyan érdemes és közbecsülést élvező tanácsnokok, akik ugyan betöltötték már szolgálati idejüket, de *munkaképességük mérve még nem tette volna indokolttá a tényleges szolgálatból való kikapcsolásukat.* Midőn a törvényhatósági tanács nevében is hálás elismeréssel emlékezem meg az ő életük értékes eredményeiről, rá kell mutatnom arra, hogy az elődök tiszteletreméltó példája és ennek a

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X., Gyömrői-út 80.
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések, Kapuk, Ajtók, Kerti bútorok

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított butort, mindennemü fatömegárut

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök
villamossági és műszaki vállalata
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

MolnárIstván
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácfa-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Haladéktalanul meg kell kezdeni Budapest mindent átfogó nagy munkaprogramjának megalkotását

Legfőbb ideje, hogy a főváros sok függő ügye megoldást nyerjen — Tervszerűség és előrelátás nélkül nem lehet előkészíteni a fejlődést

Az új fővárosi törvény új keretet és formát adott a székesfőváros törvényhatóságának. A tisztújítás tulnyomórészt immár befejezést nyert és *most kerül sor azokra a reformokra, alkotásokra és tervekre, amelyek alkalmasak arra, hogy Budapest székesfővárost a fejlődés útjára lendítsék.* Megalakultak a szakbizottságok, az ügyosztályok vezetői is a helyükön vannak: *itt az ideje tehát, hogy a főváros sok-sok problémája megoldást nyerjen.* Nincsen olyan ágazata a városigazgatásnak, amelyben nem volnának égetően sürgős kérdések, olyanok, amelyeknek tisztázása halaszthatatlan jellegűvé vált. A városigazgatás és városfejlesztés jövőbeni kötelességeiről alkalmunk volt beszélgetést folytatni

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki mindezekről a kérdésekről a következő nagyérdekességű nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Remélem nem egyedül állok azzal a felfogással, hogy most már *dolgozni, alkotni és produkálni kell.* Célkitűzésekre van szükség, komoly tervek realizálására, mert azok nélkül megakad minden, pedig a fejlődésre soha nagyobb szüksége nem volt ennek a milliós városnak, mint ma. A klasszikus idézet szerint: *kormányozni annyi, mint előrelátni.* A jövőbe kell tehát tekinteni és koncepciókat, elgondolásokat végrehajtani, hogy a főváros valóban megfelelhessen súlyos hivatásának.

Programok összefoglalása nélkül azonban emelkedett várospolitikai kormányzást elképzelni nem lehet.

Ma fokozottabb feladatok tornyosulnak előttünk, mint akármikor e város életében. Napról-napra szaporodnak a megoldatlan problémák és az általános viszonylatban folyton csökkenő konjunktúrák arra indítanak mindenkit, aki a város vezetésében szerepet visz, hogy *megteremtődjenek a lehetőségek egy jobb jövő számára.* Felelősségteljes és jól átgondolt városkormányzást kell érvényesíteni, hogy a kibontakozás az egész vonalon sikert hozzon.

— Közelfekvő kérdés

a hidak ügye.

A tárgyalások anyagát mindannyian ismerjük és ebből megállapíthatjuk, hogy *az állam tervei szerint ezt az országos feladatot jelentő alkotást a főváros számlájára akarják elvégezni.* Elismerjük, hogy a főváros polgársága valóban nagy hasznát látja a két új Duna-hídnak, azonban a megoldás nem olyan egyszerű, ha azt nézzük, hogy

az évi hárommilliós teherből csak ötszázezer pengőt vállal az állam,

míg két és félmilliót a fővárosnak kell előteremteni. *Ezt az anyagot alaposan meg kell vitatni és olyan megoldást találni, ami mindkét félre nézve kielégítő.*

— Előttünk meredezik

a kórházi kérdés.

Évenként elviselhetetlenül nagy terhek hárulnak így a főváros közönségére, a kivezető utat azonban mindmáig sem ismerjük. *Egy-egy kórház építésével ezt a fontos kérdést megoldani nem lehet,* mert öntudatos és megvalósítható program nélkül e közegészségügyi intézmények tovább vajudnak a bizonytalanságban.

— Sok teendő vár elintézésre

a telekpolitika

széles területén. Egy közület kezében összefutnak a telekpolitika összes eszközei: a közlekedés, a közművek és a többi fontos hálózatok, tehát *ki kell használni ezeket a lehetőségeket* és a telekpolitikából valóban egy olyan hatalmas faktort növelni, hogy az költségvetési szempontból is dominálja a város életét.

Az a pár százezer pengő, amelyet évenkint telekvásárlásra előirányzunk, inkább csak szimbólum, de jelentőséggel nem bír.

Jól elgondolt telekpolitikára van szükség, amelynek keretébe természetesen a bettermentet is be kell kapcsolni.

— A városrendezés problémája

sürgetve sürgeti a komoly elhatározások azonnali végrehajtását. Bármennyire is únott dolog: a *Tabán* rendezését napirendre kell tűzni, mert ott hatalmas lehetőségek vannak. Még mindig csak a kezdet stádiumában vergődik az *Erzsébet-sugárút,* a *Kelenföld* rendezése és számos városfejlesztési probléma, mind olyanok, amelyek révén *Budapest naggyátétele sikert igér.* Talán idekapcsolódik *Budapest-Fürdőváros* ügye is, amelynél a kezdeményezés megtörtént és most már csak a komoly kivitel van hátra.

— A közművek kiterjesztésének

problémája is olyan kérdés, amellyel tovább késlekedni nem szabad. *Utcáink és útvonalaink csak erőteljes program alapján érhetik el mindenütt a nyugateurópai nívót,* de ehhez meg kell találni a szükséges fedezetet.

— A budget egyik legjelentékenyebb tétele

a közoktatási kiadásokra

esik, amelynek a keretében a főváros olyan feladatokat is magára vállalt, ami *tulajdonképpen az állam hatáskörébe tartozik.* Sok tisztázandó ügy merül föl itt is, de az elintézésről mindmáig semmit sem hallunk.

— Közigazgatási vonatkozásokban

is sok a tennivaló. Friss és gyors, bürokráciától mentes közigazgatásra van szükség, mert *a mai lassúság érthetően elkeseríti a főváros lakosságát.* Rengeteget vállalt magára a főváros az adó-adminisztráció körül is és az államnak, így beszedett adójövedelmekkel szemben, nincsen meg a méltányos ellenszolgáltatás.

— A szociális feladatok

egész sora várja a megoldást. Nem lehet *csak karitatív* munkálkodást folytatni, mert ebbe a kategóriába tartozik a *lakáskérdés* még mindig fennálló súlyos helyzete, a *drágaság* ügye és a *munkanélküliség* problémája: mind olyanok, amelyeket csak hatalmas munkával lehet a rendezés stádiumába juttatni.

— Lehetetlenség az is, hogy

a közélelmezési ügyek

csak ritkán és vontatottan jutnak a megvitatás és intézkedés stádiumába. Nem merülhet ki a közélelmezés anyaga a *tejkérdésben,* vagy pedig a *kenyér* drágulásának felkutatásában, mert vannak más vonatkozások is, amelyekbe a fővárosnak joggal kellene beleszólást kapnia.

— A produktiv kérdések sorába tartozik

az üzemek ügyének rendezése,

ami a várospolitikai élet egész vonalán érezteti hatását. Tervszerű elgondolással kell *az üzemek egyesítését, racionalizálását és szervezését* előkészíteni, *jogállásukat* tisztázni, majd ezt követőleg *a közszolgáltatások árait* újból megállapítani, oly módon, hogy ez a méltányosság figyelembevétele mellett ne érintse a nagyhivatottságú üzemek pénzügyi biztonságát. Elkészült

a helyi kikötő,

amit annyira sürgetett az egész magyar gazdasági élet, de végleges megállapodás még mindig nincsen a kihasználás mérvéről. Azonnal össze kell ülni az arra illetékes tényezőkkel és olyan megállapodást létesíteni, hogy *a kikötő valóban megfeleljen annak az elgondolásnak, amelyből megszületett.*

— Sorsdöntő fontossága van

a pénzügyi helyzet rendezésének

is. Meg kell állapítani a pénzügyi vonatkozások rendezésének programját is, évekre előrelátó gondoskodás alapján. Foglalkozni kell az

új gazdasági erőforrások

kérdéseivel és általában tudni kell, hogy mit akarunk és merre tartunk. Tisztázandó, hogy mit kell megvalósítani, még pedig szigorúan körülhatárolt sorrend szerint és főleg azt leszögezni, hogy milyen perspektivára állítsuk be a főváros feladatait. Pontos tervszerűséggel kell leszögezni, hogy

mit csinálunk ma, holnap és a törvényhatósági ciklus hat évében,

mert a város kormányzása az előrelátás érvényesítése nélkül nem lehet eredményes. *Meg kell állapodni a nagy munkaprogramban, miért is a törvényhatósági tanács és a város vezetősége haladéktalanul kezdje meg az erre vonatkozó előmunkálatokat.*

A mai helyzet nem alkalmas a sorsdöntő kérdések előkészítésére.

Részletkérdéseknek ötletszerű megvalósítása elégtelen a város fejlődésének biztosítására, miért is *nem ismerek fontosabb feladatot, mint ennek a nagy munkaprogramnak a megalkotását.*

Felhívás az öröklakásvevőkhöz!

Mielőtt öröklakást venne, saját érdekében tegye eddigi és most épülő társasházainkat másokkal összehasonlítás tárgyává. Meggyőződik, hogy építkezéseink tényleg elsőrendűek és ami fődolog, azokat utánfizetésektől, perektől mentesen bonyolítottuk le; az előkelő közönség kitüntető bizalmára, tehát mindenkép rászolgáltunk. (Számos elismerő levél.) Nem most kezdünk kísérletezni. De nem vállaljuk 15—20 társasház felépítését sem, mert az ilyen vállalkozások a mi viszonyaink közt megvalósíthatatlanok és legjobb esetben kétes kimenetelű telekspekulációkká zsugorodhatnak össze. Végül nem teszünk olyan ígéreteket, hogy másoknál 25 százalékkal olcsóbban építünk, mert ez — amennyiben az ígéret beváltatnék, — legfeljebb silány építkezést eredményezne. Békében vezetőségünk alapította az első 6 budapesti társasházat s vállalatunk további 7 társasházat épített. A Horthy Miklós-körtér melletti „Hunnia-udvar"-ban csendes, pormentes helyen, májusra még kapható kevés számú két-, három-, négyszobás, délifekvésű, olcsó FIXÁRÚ, kertes öröklakás, KERTRENÉZŐ HALLAL, loggiával, terrasszal. Hangfogó válaszfalak. Jövedelmező, díjtalan üzlethelyiségek. Kívánatra prospektus tervekkel. „Centrum" Házépítő-Vállalat, Horthy Miklós-út 9. (Tel.: Lágymányos 9—96.)

Óvakodjunk a légvárépítőktől! Öröklakásban a „Centrum" vezet!

Öt évig tart a Horthy Miklós Szeretet-Otthon építésének befejezése

Az építkezés folytatásának pénzügyi része biztosítva van

A közgyűlés a mult évben olyan határozatot hozott, hogy az új Rókus-kórház megépítésére tartalékolt többmilliónyi összeg, — miután az új kórház ügye a jelek szerint egyidőre elodázást nyert, — más célra használtassék fel. A pénz egyrészét az elfogadott indítvány szerint a maglódi-úti *Horthy Miklós Szeretet-otthon* építésének folytatására használták volna fel.

A belügyminiszter nemrégiben küldött leiratában, köztudomás szerint, ehhez a megoldáshoz *nem járult hozzá* és pillanatnyilag az volt a látszat, hogy a Maglódi-úti építkezésben fennakadás áll be.

Illetékes helyen

szerzett értesülésünk szerint az *építkezés abbahagyásáról szó sincs.*

— A Horthy Miklós Szeretet-otthon építésének folytatása, — mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának — *minden körülmények között biztosítva van.* A két első pavillon, a kórházi épület és a tuberkulotikus betegek elhelyezésére szolgáló épület munkái már a befejezéshez közeledtek, úgyhogy most már a belső berendezésnél tartanak és ez

a két pavillon összesen ötszáz ággyal legkésőbb októberre megnyitható lesz.

— Az egyéb épületek közül most készül a kazánház, a gazdasági épület, jövőre egy harmadik pavillon létesül. *Az egész építkezés öt év alatt fejeződik be.*

Az 1600 ágyas új intézmény azonban még mindig nem jelent végleges megoldást,

mert a szegényházi ellátásra szoruló elaggott polgárok száma olyan rohamosan növekszik, hogy az új Szeretetotthon ezerhatszázas létszáma mellett *fenn kell tartani a régi szeretetotthonokat is mindaddig, amíg a főváros nem jut abba a helyzetbe, hogy az eredeti elgondolás szerint megépítheti a budai oldalon a második nagyszabású szeretetotthont.*

SCHMIDT TESTVÉREK

Nyomdafestékgyár R.-T.

Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.

Gyárt: **Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket.** Mint különlegességet készít **olaj-mélynyomó, anilin-gumínyomó és bádognyomó festékeket.** **Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.**

Párt és Klub

Liber Endre ünneplése a Lipótvárosi Polgári Kaszinóban

A *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* multheti társasvacsoráját ünnepi estté avatta *Liber* Endre alpolgármester megjelenése. Elsőnek *Krompaszky* Miksa dr. köszöntötte a kaszinó tagjait és a rekedtsége miatt a felszólalásban akadályozott *Scheuer* Róbert nevében *Liber* Endrét, akinek megválasztásával a hatalom arra rátermett és azzal az összesség javára élni tudó kiváló férfiú kezébe került.

A társasvacsora többszáz főnyi közönségének lelkes éljenzés közben emelkedett szólásra *Liber* Endre, aki megköszönte a szívélyes üdvözlést, majd kifejtette, hogy a közigazgatási tisztviselőnek, különösen, ha pályáján magasabb rangra emelkedett, *kötelessége, hogy polgártársaival a közvetlen érintkezést keresse,* hogy megismerje kívánságaikat és elgondolásaikat és ezekhez szabja a maga működésének irányát. A Lipótvárosi Polgári Kaszinóban való megjelenésre e kötelezettségen felül az is késztette, hogy, mint e kerület lakosa — hivatalos nyelven szólva —, tulajdonképpen illetékes ebben a kaszinóban, amelyet kiváló elnöke, *Scheuer* Róbert, az ő lelkes segítőtársa hivatali munkásságában, hívott életre. A közigazgatási tisztviselő legszebb gondolatai és papirra vetett tervei csak élettelen előterjesztések maradnak, *ha a polgári társadalom megértő vezető emberei nem segítenek ahhoz, hogy az eszmék és tervek gyakorlati megvalósulásra kerüljenek.* Mindig kötelességének tartotta, hogy a hivatalos munkaidőn túl, a hivatali helyiségen túl és a hivatalos gondolkodáson túl úgy tegyen eleget vállalt feladatának, amint azt embertársai java megkívánja, hogy nyugodt lelkiismerettel állhasson a közvélemény ítélőszéke elé. Szociális, karitatív és kulturális munkássága mellett igyekezett gazdasági kérdésekkel is foglalkozni és *a jövőben is minden erejével azon lesz, hogy Budapest minden polgárának alkalma legyen dolgozni* és becsületes munkája révén megélhetését biztosítani. Hazafiság, emberszeretet és a minden köztisztviselőt kötelező tisztult erkölcsi felfogás vezette működésében és meggyőződése, ha mindenki a maga helyén megteszi a kötelességét, úgy hozzásegít ahhoz, hogy mielőbb megvalósuljon mindnyájunk álma, a régi, nagy, dicsőséges Nagy-Magyarország visszatérése. Liber Endre végül *Scheuer* Róbertet, a fővárosi közélet lelkes harcosát és a kaszinó tagjait köszöntötte fel.

Zajos taps és éljenzés követte Liber Endre beszédét, amely után *Dési* Géza dr. emlékeztetett arra, hogy a ma oly nagy szeretettel ünnepelt alpolgármester 1896-ben, a millennium évében került a fővároshoz, amikor Magyarország anyagi gazdagságának és erkölcsi dicsőségének zenitjén állott, még pedig úgy, hogy, mint imeretlen fiatalember, elment Kammermayer Károly akkori polgármesterhez, aki fogadta és kinevezte Liber Endrét. A Kammermayerek nemesveretű gondolkozásához, az igaz magyar lélekből fakadó erkölcsi felfogáshoz kell visszatérnünk, amelytől a legutóbbi 15 évben annyira eltávolodtunk, hogy ismét a régi Magyarország verőfényes napjai köszöntsenek reánk.

Héjj Imre dr. beszédében rámutatott arra a sajnálatos tünetre, hagy még többszörös háztulajdonosok is és más olyan emberek, akik a földi kincsek egész tömegével rendelkeznek, egyenesen defetista sirámokkal kürtölik tele a fővárost és az országot. Ma peszszimizmus helyett *optimizmust kell hirdetni* és hinni kell a jobb jövőben.

A társasvacsora közönsége a késő éjjeli órákig lelkesen ünnepelte *Liber* Endrét.

A **Polgári Egység Klubja** és az **Egységes Községi Polgári Párt** szokásos hétfői társasvacsoráján nagy számban vettek részt a klub és a párt tagjai, közöttük *Tolnay* Kornél, *Ugron* Gábor és *Dési* Géza. A vacsora közönsége a késő éjjeli órákig maradt együtt.

A Budai Társaskör közgyűlése. A *Budai Társaskör* 1931 március 25-én délután 6 órakor tartja 7. évi rendes közgyülését a kör nagytermében. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó, a választmány jelentése, az 1930. évi zárszámadás feletti határozathozatal, az 1931. évi költségelőirányzat megállapítása, a felmentvény feletti határozathozatal, a tisztikar megválasztása, a lejárt választmányi tagsági helyek betöltése.

Szórakozás

Konto „X" a legtökéletesebb színházi est. Érdekes. Mulatságos. Megható. *Kabos* Gyula alakítása szenzáció. Szerdán, csütörtökön este *Fővárosi Operettszínház.*

Városi Színház. Szerdán és pénteken este *Lábass* Juci, *Szedő* Miklós, *Szirmai* Imre, *Kun* Magda, *Érczkövy* László felléptével, a nagysikerű *Fehér orchideák.* Szombaton, március 21-én, este fél 8 órakor először *Lábass* Juci, *Ferenczy* Károly, *Szedő* Miklós felléptével *A koldusgróf, Ascher* Leó gyönyörű zenéjü operettje. Jegyek 60 fillértől 1 pengőig.

Ninon Vallin óriási sikert aratott tegnap este mint *Carmen.* Búcsúfellépése csütörtökön, március 19-én: *Bohémélet.* Mimi: *Ninon Vallin. Városi Színház.* Jegyek 1 pengőtől 10 pengőig.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros hivatalai, iskolái, intézetei és üzemei részére szükséges **kefe- és seprűáru szállitására.**

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagezertárában (Központi városháza, III. udvar) kaphatók hétköznapokon délelőtt 8—2 óra között.

Az ajánlatokat **1931. évi március hó 30-án délelőtt 11 óráig** kell a jelzett hivatalba beadni. A határidőn túl beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

A beérkezett ajánlatok 1931. évi március hó 30-án délelőtt 12 órakor a Központi városháza II. emelet 235. ajtószámú helyiségében kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 6-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telep részére szükséges 200 (kettőszáz) tonna **petrolszurok szállitásra.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2½-a.

Az ajánlatok benyújtásához szükséges npomtatványok a kátrányozó és bitumenező telepen (IX. ker., Bihari-utca 4. sz. 13. ajtó) kaphatók, hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között.

A kellően felbélyegzett és lepecsételt boritékban elhelyezett ajánlatokat a IV. ker., Központi városháza II. em. 274. ajtószám alatt kell **1931. évi március hó 26. napján (csütörtökön) délután 4 óráig** benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 26-án (csütörtökön) délután ½5 órakor lesz ugyancsak a Központi városházán a II. em. 274. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek. Mivel az ajánlattevőknek ajánlatukhoz a csatolt mintákra vonatkozó vizsgálati bizonyítványokat is mellékelni kell, az ajánlott anyagokból 1—1 kg. mintát megvizsgálás céljából a versenytárgyalás megtartása előtt 8 nappal a székesfővárosi anyagvizsgáló intézetbe beküldeni tartoznak.

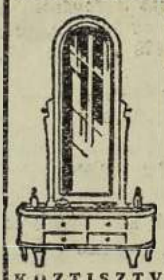
Budapest, 1931. évi március hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
bútorgyárosoknál vegyen
Gyári áron. — Gyári garanciával. Részletre is.
Budapest, II. kerület, Zsigmond-utca 24. sz.
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva 1867 Telefon: J. 415—20

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymoso ütök, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapitva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII, Károly-körút 15. szám

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Diesel motorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER., CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18. TELEFON: AUT. 852—00.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

SORG ANTAL
ÉPITŐIPARI R.-T.
GŐZTÉGLAGYÁRA
KÖZPONTI IRODA:
Bpest, X., Gergely-u. 8.

Gazdag és változatos anyagot küld a főváros a berlini lakásügyi kiállításra

A modern városrendezés és építkezés külön magyar teremben nyer elhelyezést — Liber alpolgármester szigorú intézkedéseket tervez a nyomortanyák megszüntetéséről

A *Nemzetközi Lakásügyi és Városépítési Szövetség* a tavalyi római tanácskozás után, az idén *Berlinben* tartja nagyszabású kongresszusát, amelyre *a Szövetség Londonban székelő központja meghívta Budapest székesfővárost is.* A főváros a június elsején kezdődő kongresszuson több delegátussal vesz részt és anyagot küld a kongresszussal egyidőben rendezett *építészeti és városrendezési kiállításra is.* A budapesti anyag összeállítása

Liber Endre alpolgármester

irányítása szerint történik, aki a kongresszus előkészületeiről és a részvétel módjairól a következő részleteket közölte a *Fővárosi Hirlap* tudósítójával:

— *Az International Federation for Housing and Town Planing*, a Nemzetközi Lakásügyi és Városépítési Szövetség 13. kongresszusa Berlinben ül össze *június 1—5-ike* között. Az idei kongresszusnak két főtémája lesz. *A lezüllött és túlzsúfolt lakónegyedek szanálása, valamint a közlekedés problémája a városvezetéssel és a regionális várostervezéssel kapcsolatban.* A kongresszuson *a főváros e témakörökben két nagyérdekességű értekezéssel szerepel.* Az egyiket megbízásomból *Wildner* Ödön ny. tanácsnok készítette el, aki a *lezüllött és túlzsúfolt városnegyedek* problémájával foglalkozik, míg a *közlekedési* kérdésekkel kapcsolatos problémát *Kempelen* Ágoston műszaki főtanácsos dolgozta ki.

— Hogy személyszerint kik képviseljék a fővárost, arról még nem döntött a polgármester, de annyi bizonyos, hogy *a nagyjelentőségű kongresszus iránt Budapest élénk érdeklődést tanusít.*

— A kongresszus során a különböző országokból összeülő szakemberek megtekintik *Berlint*, és *Potsdam* közhasznú új építkezéseit és a helyszínen tanulmányozzák a nagyszabású városrendezési munkálatokat. Meglátogatják a Berlin melletti *Spreewald* híres telepeit, továbbá *Dresdát, Hamburgot* és *Essent.* A kongresszussal egyidejüleg építési kiállítás lesz, amelyen szintén résztveszünk.

A fővároson kívül anyagot küld a kiállításra a Közmunkák Tanácsa, továbbá a Magyar Mérnök- és Építész Egylet is.

A modern városrendezési és építési anyag *külön magyar teremben* kerül elhelyezésre.

— A fővárosi anyag egyrészét az üzemek fogják szolgáltatni. Az összegyűjtés munkája minden irányban folyik. A főváros a legutóbbi évek kislakásépítkezéseinek anyagát, a legújabb *városrendezési* terveket és a *Tabán szabályozási* terveit fogja bemutatni, tabellákban, fotografiákban és modellekben, az anyagot főleg azonban képekből állítjuk össze.

Nagyon érdekes lesz az a hatalmas isochron **térkép, amelyet Budapest** összforgalmáról **készített a közlekedési és a városrendezési ügyosztály,**

amely feltünteti az összes pályaudvarokat, vasúti és földalatti vonalakat, a villamoshálózatot, az autóbuszközlekedés irányát, a HÉV. vonalait, kiemelve a közlekedés sűrűségét, illetve az egyes közlekedési eszközök frekventáltságát is.

— Az anyag összeállításával április 1-éig kell készen lenni. Úgy iparkodunk, hogy

a főváros nevének és jó hírének méltón szerepeljen az egész kulturvilág nyilvánossága előtt lezajló kongresszuson.

— A kongresszusra természetesen megfelelő idegenforgalmi propagandaanyagot is fogunk kiküldeni. Budapesti vonatkozásban a teljesen leromlott lakónegyedek mindenestől való eltávolításának s a lakosság áttelepítésének kérdése, a Tabán kivételével, *aránylag nem nehezedik olyan súlyosan Budapestre, mint sok más európai nagyvárosra.* Ennek oka az, hogy a budapesti építkezések általában újabb keletüek és 82%-ban nem régebbiek 50 évnél és 60%-a nem régibb 30 évnél. Utcáinak, utainak, tereinek túlnyomórésze szintén újabb és egészségesebb, a különböző városrendezési és városkiterjesztési müveletek következtében. Mégis a világháború után a viszonyok romlottak és a hatóság kénytelen volt több engedélynélküli egészségtelen telepet kilakoltatni és teljesen megszüntetni, lebontatni. Ilyenek voltak, mint emlékezünk, a Suhajda-, a Globuzsnitelepek és a lóversenytéri nyomortanyák.

— A különböző városrészekben kifogásolt egyes házak megszüntetése, illetve az állapotok megváltoztatása a fővárosnak elhatározott szándéka, így

a tömeges éjjeli szállásokat, a túltömött egészségtelen lakásokat, a pincelakásokat, fokozatosan meg akarjuk szüntetni.

Súlyos esetekben szóbeli és irásbeli felhívást intéz a főváros a háztulajdonosokhoz, záros határidő kikötése mellett és amennyiben ez nem járna eredménnyel, *büntetőeljárás indul meg, sőt a házak vagy lakások használatát ideiglenesen, sőt véglegesen be is tiltatja a főváros.* A lakáskérdés nem mondható megoldott problémának, bár lényegesen javult a helyzet, mert 1910—1929 között 11.152 lakást épített a főváros.

A főváros kiállítási anyagát május elején külön vaggonokban szállítják Berlinbe.

Nem garázdálkodhatnak tovább az óbudai téglagyárak

A vizsgálatot lefolytató hatóságok csak a szociális szempontok miatt nem tiltották be a gyárak üzemét. — Szigorú rendszabályok az elbányászott területek rendezésére

Sok szó esett az utóbbi években az *óbudai* és a mellette elterülő *ujlaki* téglagyárak magatartásáról, mert a vállalatok nem törődtek a hatóságok előírásaival, *közterületeket bányásztak el* téglagyártás céljára és ezzel úgyszólván *helyrehozhatatlanul elcsufitották ennek a szépfekvésü és az új híd megépülésével nagyjövőjü városrész képét.* A téglagyárak ellen a közgyülésen is rengeteg panasz hangzott el és tavaly *Ripka* Ferenc főpolgármester személyesen vezette azt a hatósági szemlét, amelynek feladata a téglagyárak területén uralkodó lehetetlen állapot megszüntetése volt. *A kérdésbe beleszólt a Közmunka Tanács is és most már a fővárossal közös akciót indítottak a téglagyárak megrendszabályozására, addig is, amíg a végleges kitelepítés előbb-utóbb megtörténik.*

A legújabb hatósági intézkedésekről

a városrendezési ügyosztályban

a következő érdekes terveket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— A székesfőváros és a Közmunkák Tanácsa most újból előírták azokat a rendszabályokat, amelyeket a téglagyáraknak a jövőben követniök kell.

A hatóságok ezentúl a lehető legszigorúbban ellenőrzik, hogy a vállalatok az intézkedéseket pontosan betartják-e és a jövőben szó sem lehet többé útelbányászásokról és egyéb kirívó szabálytalanságokról.

A téglagyárak bányászati joga tulajdonképpen megszünt. Csupán azt engedi meg a főváros és a Közmunkák Tanácsa, hogy a vállalatok a kitermelt hegyoldalt és a Bécsi-út melletti gödröket *a főváros felügyelete mellett* a megszabott módon rendezzék. Átmenetileg hozzájárult a főváros ahhoz, hogy a rendezés során kitermelt agyagtömegeket a még további gyártáshoz felhasználják addig, míg a rendezési munka befejeződik. A főváros és a Közmunka Tanács

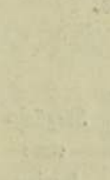
csak azért nem élt a betiltás eszközével, mert **szociális szempontok vezették és nem akarták, hogy a téglagyárakban alkalmazott körüblelül háromezernyi munkás kenyértelenné váljon.**

— A rendezési tervek szerint a téglagyárak a kibányászott hegyoldalt platók formájában, illetve rézsük kialakításával tartoznak rendbe tenni és a *Bécsi-út mellett kibányászott mesterséges völgykatlant megfelelően víztelenüteni.* A hegyoldalt idővel parkirozzák, a völgyben pedig házhelyeket létesítenek. A főváros rendelkezéseivel egyidőben szabályozási tervvel állottak elő a *Nagybátonyi-Ujlaki téglagyár* is, amelyet rövidesen a főváros és a Közmunka Tanács illetékes szervei elé terjesztenek elbírálás végett.

»PANNONIA«
SZÁLLÓ
Budapest, VIII., Rákóczi-út 5.
Az előkelő családok régi, jóhírnevü találkozóhelye a város szivében, a két legnagyobb pályaudvar és hajóállomások közelében, a villamos közúti vasutak csomópontjánál
kényelmes közlekedés minden irányban
Legmodernebben átalakítva
minden kényelemmel felszerelve. 110 szoba, 180 ággyal. **Központi fütés.** Lift. Állami telefon. **Hideg és meleg folyóvíz-vezeték** az összes szobákban. Szobák fürdőszobával és toilettel. Külön fürdőszobák. Kényelmes, izléses olvasóterem. — **Fodrász, manikür és pedikür.** — Pompás télikert, fényes éttermek, különtermek, kávéház. Kitünő magyar és francia konyha, kiváló magyar és külföldi fajborok. Figyelmes kiszolgálás.
Mérsékeltük árainkat!
Szállótulajdonos: **GLÜCK FRIGYES.** — Az étterem és kávéház tulajdonosa: **PELZMANN FERENC**

Magyar Szellőző Müvek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

HEISLER JÓZSEF
asztalos üzlet, faáru- és butorgyára
Székgyára
Budapest, VII., Thököly-út 171.
TELEFON
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

Versenytárgyalási hirdetmény
A MAGYAR HIRDETŐ IRODA R.-T.
Budapest, VIII., Sándor-u. 7

50-100-150-200 drb
városokban felállítandó vasbádog hirdetőoszlop elkészítésére **nyilvános versenytárgyalást hirdet.**
A versenytárgyalás határnapja: **1931. év március hó 20. napjának déli 12 órája.**
Az oszlopok méreteinek és kivitelének pontos leírása a

Magyar Hirdető Iroda rt.-nál
szerezhető be.

Gazdasági Értesítő

Éber Antal optimista beszéde Balassagyarmaton

Éber Antal megkongatta az optimizmus halk harangszavát. Nem kiabálva, nem rikoltó színekkel festette meg az elkövetkező kor kanaáni bőségét, csak nagyon egyszerűen és nagyon hihető módon felsorakoztatta azokat a lehetőségeket, amelyeknek megoldása után a magyar élet jövője is kiteljesedettebb és kiegyensúlyozottabb lesz.

Nincs ma Magyarországon, de talán sehol máshol sem egyetlen olyan nemzetgazdász, akinek neve jobban az aktualitások homlokterébe került volna, mint *Éber* Antalé, nincs senki, aki világosabban érthetőbben és egyszerűbben fogalmazta volna meg azokat a szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni, ha kivezető utat keresünk ebből a sötét, rideg és kilátástalan útvesztőből. *Ő volt az első, aki megálljt kiáltott Budapest székesfőváros közgyülésén a fölösleges kiadások, a túlméretezett budget ellen, aki cáfolhatatlan bizonyossággal állította, hogy csak leegyszerűsített költségvetéssel, csak hasznos és produktiv beruházásokkal lehetséges megállítani az egyre emelkedő adóterheket.* Pedig Budapest polgársága nem bírja a további adóemelkedést. Nem frázisokon lovagol, nem hangzatos szólamokkal operál. Ez a kivételes tehetségű, szinte zseniális finánc-kapacitás a legpontosabb közgazdasági orvosként cáfolhatatlan diagnózist állapít meg, amit érvekkel és adatokkal bástyáz körül.

Miért van az, hogy *Éber* Antal szuggesztiv erejű és hihetetlen elmeéllel megkonstruált célkitűzéseit csak mi, sokan, hivői és értői akceptáljuk, de azok, kevesen, akiknek módjukban állna valóraváltani ezeket a célkitüzéseket, értetlenül és közönyösen haladnak el e nagyszerű ember koncepciója mellett.

Pedig *Éber* Antal nem közgazdasági hieroglifekkel, nem geometriai képletekkel és nem követhetetlen logikával próbál eredményt elérni. Nem közgazdasági Einstein ő, akinek meglátásait csak a kevés szakértők értékelhetik. Ő világosan és nagyon érthetően mondja el mondanivalóját. Olyan világosan és olyan logikusan érvel, hogy bizonyítania csak annyira kell, mint a kétszer kettőt. És az illetékesek mégis beássák magukat érvekkel meg nem hódítható homokvárba, amelyből, úgy látszik, az adatoknak és logikának tankjaival sem lehet kimozdítani őket.

Minden nemzet boldogan vallhatna magáénak olyan férfiakat, mint *Éber* Antal. A magyar közgazdasági élet is egész szívvel áll *Éber* Antal célkitüzései mögött és bizonyos, hogy az ő egyszerű és nemes eszközökkel megvívott küzdelmei sem maradhatnak mindörökre pusztába kiáltott szavak. Bizonyos, hogy előbb-utóbb rá kell ébredni arra a bizonyságra, hogy csak a reálpolitika útjain érhető el a közgazdasági feltámadás, csak a reálpolitika útjai vezetnek a szebb és kiteljesedettebb boldog magyar jövő felé és ennek a reálpolitikának legmarkánsabb, legfelkészültebb harcosa, vezetője és vezére: *Éber* Antal.

Magyar Miklós.

Hacsak Géza a kereskedelmi minisztérium megbizottja. A hazai ipar és a magyar-osztrák gazdasági viszony elmélyítése érdekében kifejtett hasznos szolgálatai méltánylásául a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter *Hacsak* Géza ujságírót, aki évek óta mint magyar gazdasági előadó dolgozik Bécsben, a kereskedelemügyi minisztérium megbizottjává nevezte ki. Az új megbizott bécsi irodájában (I., Ebendorferstrasse 10, telefon B. 48—032.) rendelkezésére áll mindazoknak az érdekképviseleteknek és egyes cégeknek, amelyek a kínálkozó kiviteli lehetőségeket igénybe venni óhajtják, vagy összeköttetéseik kiépítése terén hiteles felvilágositásra, esetleg támogatásra szorulnak.

A Hazai Bank Részvénytársaság e hó 14-én tartotta meg *Wenckheim* Dénes gróf v. b. t. t. elnöklete alatt 36. évi rendes közgyülését. A *Szécsi* Pál alelnök-vezérigazgató által előterjesztett évi jelentés visszapillantva az elmult év eseményeire, súlyos gazdasági helyzetünk javulását a világválság leküzdésétől reméli. Megnehezíti ezt, hogy a gazdasági természetü válságokat politikai jellegüek is tetézik, a nemzetközi bizalmi válság folyománya lévén, hogy a pénzpiac bősége ellenére a tőkepiacon megfelelő hitel nem áll rendelkezésre. A jelentés egyes elszórt, de az év eleje óta egyre szaporodó tünetekből megállapithatónak véli, hogy a politikai bizalmatlanság enyhülésével a gazdasági életnek annyira várt fordulata felé közeledünk. A közgyülés az igazgatóság jelentését egyhangúlag elfogadta, a mérleget az igazgatóság javaslatának megfelelően állapitotta meg és elhatározta, hogy az 1,429.469.08 pengő nyereségből részvényenkint *4 pengő osztalék* fizettessék, a 36. sz. szelvény ellenében, március hó 16-tól kezdve a társaság pénztáránál. Elhatározta továbbá a közgyülés, hogy a rendes tartalékalap 200.000 pengővel, az ingatlanok értékcsökkenési tartaléka 25.000 pengővel és a nyugdijtartalék 50.000 pengővel javadalmaztassék. A részvényesek nevében illencfalvi *Sárkány* Béla üdvözölte *Szécsi* Pál alelnök-vezérigazgatót jubileuma és *Rapoch* Jenő dr. ügyvezető-igazgatót a kincstári főtanácsosi címmel való kitüntetése alkalmából, egyben az igazgatóságnak, valamint a tisztviselői karnak az elért eredményért köszönetét és elismerését fejezte ki.

A Magyar Földhitelintézet március 12-én tartotta meg ezévi rendes közgyülését, melyen az igazgatóság az elmult 68-ik üzletévről szóló jelentését és az 1930. évi mérleget terjesztette elő. A jelentés az intézet további fejlődését mutatja. Az 1930. év folyamán az intézet 1,669.421 pengő 07 fillér névértékü törlesztéses kölcsönt folyósitott. Folyósitott továbbá 4,915.299 pengő 68 fillér rövidlejáratú kölcsönt. Az 1930. év december 31-én fennálló törlesztéses kölcsönök állaga kitett 104,897.089 pengő 13 fillért. A mérleg 199,498. 712 pengő 44 fillér végösszeget tüntet fel, az évi összforgalom pedig 1,836,397.397 pengő 70 fillér volt.

A Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság igazgatósága *Madarassy-Beok* Marcel dr. báró elnöklete alatt március 10-én megtartott ülésén megállapitotta az 1930. üzletévről szóló zárszámadást, mely 610.850.40 pengő tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság elhatározta, hogy az 1931 március 21-én megtartandó közgyülésnek javasolni fogja, miszerint részvényenkint 5 pengő osztalék fizettessék ki, a rendes tartalékalapba 50.000 pengő helyeztessék és az intézet nyugdijintézményeinek 75.000 pengő utaltassék ki.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár rt. folyó évi március hó 12-én megtartott rendes évi közgyülése az 1930. évre részvényenként *12 pengő osztalék* kifizetését határozta el. A szelvények folyó hó 14-étől kezdve kerülnek beváltásra a részvénytársaság központi irodájában (IX., Ipar-utca 17) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt. igazgatósága hétfőn tartott ülésében megállapitotta az 1930. üzletévre vonatkozólag f. évi március 26-án összehivandó közgyülés elé terjesztendő mérleget, amely 146.057 pengő tiszta nyereséget tüntet fel és egyúttal elhatározta, hogy a közgyülésnek a lefolyt üzletévre 2 pengő osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni. Az igazgatóság legnagyobb sajnálattal vette tudomásul Vas Zsigmond úr, az intézet eddigi vezérigazgatójának nyugalombavonulása iránti kivánságát és egyben az intézet érdekében 38 éven át kifejtett kiváló és odaadó tevékenységéért hálás köszönetét fejezte ki. Vas Zsigmond mint az igazgatóság s végrehajtóbizottság tagja továbbra is fogja tudását és gazdag tapasztalatait az intézetnek szentelni. Az igazgatóság továbbá elhatározta, hogy az intézet vezetésével Freyberger Béla urat, aki 14 év óta mint ügyvezető-igazgató müködött, bizza meg.

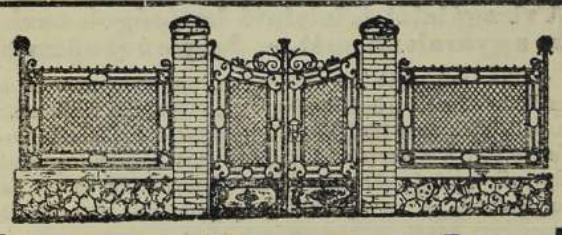
Kőnig, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM. TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségü zuzott kavicsot, kétszer zuzott kavicsból hengerzuzókon előállitott,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomitott terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

VICTORIA BATTERIES
Legjobb
Legtartósabb
Legmegbizhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS-UTCA 14.

Kele Mihály
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.
Telefon: J. 312—98.

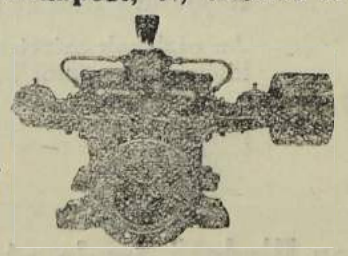
TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és diszfák, gyümölcs- és diszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok **elsőrendü minőségben!**

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesitményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest. VIII., Kisstáció-u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: **József 339-02, 351-99, 394-86**
Irodai géposztály: Legelsőrendü amerikai irógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javitómühely.

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a. Tel.: Lá. 18—43.

Megkezdődik a kórházi tatarozások és átalakítások hosszú sorozata

Zavarok az elmult esztendőre engedélyezett költségvetési tételek felhasználhatása körül

Néhány héttel ezelőtt megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy az egyelőre még teljesen kialakulatlan új Rókus-ügytől függetlenül, a főváros vezetősége minden igyekezetével arra törekszik, hogy meglévő kórházak tatarozását és teljes rendbehozását olyan arányban és olyan módon hajtsa végre, hogy a régi közegészségügyi intézmények, úgy higéniai mint orvosi felszerelés és egyéb tekintetben is kifogástalanok legyenek. Annak idején részletesen beszámoltunk azokról a számottevő eredményekről, amelyeket e téren még *Némethy* Béla tanácsnok vezetése mellett produkált a közegészségügyi ügyosztály. A múlt esztendőben azonban a kórháztatarozásoknak csak egy részét végezték el és a befejezés munkája erre az évre vár. A múlt esztendőben megkezdett restaurálási munkák közül *néhány héttel ezelőtt adták át rendeltetésének a teljesen rendbehozott Wodianer-pavillont* az Új Szent János-kórház területén. Ezt a pavillont, amely az egyik belgyógyászati osztály befogadására szolgál, úgyszólván a legtökéletesebben: központ fűtéssel, hideg-melegvízszolgáltatással és az összes orvosi és higiéniai vívmányok felhasználásával átalakították. Az átépített pavillonban már ninesenek többé kaszárnyaszerű hatalmas kórtermek, hanem négy-hatágyas kisebb szobák, mert a gyógyulási eredmények azt mutatják, hogy

ilyen ápolás mellett sokkal hamarább következik be a javulás, mint az agyonzsúfolt nagyobb termekben,

ahol a gyógyulást keresőknek állapotát más betegeknek rosszabbodása esetleg hátrányosan befolyásolja. A Wodianer-pavillonban érvényesített szempontok szerint folyik és rövidesen elkészül az *Uj Szent János-kórház elmeosztályának és sebészeti pavillanjának helyreállítása*. Ezeket a jövő hó elején nyitja meg újból a főváros. Most a *Szent István-kórházban az ideg-osztály pavillonjának restaurálása van soron*. Ebben az évben akarják elvégezni az *Uj Szt. János-kórházban a nőgyógyászati pavillon* teljes helyreállítását is, amelynek munkálatait már vállalatba is adták, míg a másik nagy közkórházban, az *István-kórházban a bőr- és nemibetegpavillon teljes* átalakítását vették tervbe. Külön pavillont kap a *szem-, gége- és fülbetegek osztálya is*, amely eddig alkalmatlan helyen összezsúfolva, a gyermekosztály egy részén talált elhelyezést.

Sajnos, még mindig nem történt intézkedés a *Szent István-kórház hirhedt puella publica osztályának* rendezése dolgában, holott ezt minden oldalról állandóan sürgetik. Ez az osztály tudvalevően a nőgyógyászati pavillon egy részében van elhelyezve, ami ellen az ott ápolt női betegek is tiltakoznak, sőt a kórház vezetőségének is sok gondot okoz az említett osztályon gyógyított prostituált nők ápolása, mert ellenük állandó sok a panasz és igen nehezen vihető keresztül a kórház vezetősége részéről az említett betegek kívánatos fegyelmezése is. Egyidőben úgy volt, hogy *a székesfőváros és az államrendőrség között tárgyalások indulnak meg* aziránt, hogy ezeket a prostituált betegeket valamilyen más módon helyezzék el és számukra esetleg külön kórházat építsenek, ezek a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. A főváros vezetősége legalább annyit szeretne elérni, hogy a nőgyógyászati osztálynak keressen a kórház területén új helyet és a női betegek nyugalmát ne zavarja a puella publicák gyakran kifogásolt kórházi viselkedése.

Az említetteken kívül még számos más kórháztatarozási munkát is terveznek, a közegészségi ügyosztályt egyelőre azonban két körülmény zavarja a végleges tervek kidolgozása tekintetében. Az egyik az, hogy *a pénzügyi keretek szinte túlságosan korlátozottak*, a másik pedig, hogy

bizonyos zavarok állanak fenn, hogy a mult esztendőben engedélyezett, de technikai okokból tényleg még fel nem használt hitelekkel mi történik.

Az új fővárosi törvény 77. §-ának 3-ik bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy *a költségvetési év végéig ki nem utalványozott hitel, vagy hitelmaradvány elévül és azontúl fel nem használható, hacsak a következő évre zárszámadásilag fenn nem tartatott"*. A törvény ugyan előírja egy későbbi szakaszában azt is, hogy építkezésekre és beruházásokra szánt hitelek a következő költségvetési évre átvihetők, amennyiben a költvetési évet követő két hónapon belül annak fenntartását kívánják, ez azonban ezideig még nem történt meg. E pillanatban tehát még kissé zavaros a helyzet, bár kétségtelen, hogy a belügyminiszter, mint felügyeleti hatóság, minden körülmények között hozzájárul ahhoz, hogy a *kórháztatarozásokat akár fokozottabb mértékben is, de minden körülmények között és zavartalanul hajthassa végre a főváros.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a X. ker., Üllői-úton és Zágrábi-úton fekvő fővárosi kislakásos bérházak udvarán szükséges **kertészeti munkák elvégzésére**.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. április 7-én (kedden) délelőtt ½11 (féltizenegy) óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. em. 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 március hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros hivatalai, iskolái, intézetei és üzemei részére szükséges **padlókarbantartási szerek** (padló- és linoleumfénymáz, viasz), **fémtisztítófolyadék, mosószóda és szappan** (mosó- és kézmosószappan mosópor) **szállítására.**

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagszertárában (IV., Központi városháza III. udvar) kaphatók hétköznaponkint délelőtt 8—2 óra között.

Az ajánlatokat **1931. évi április hó 14. napján délelőtt 11 óráig** kell a jelzett hivatalba beadni. A határidőn túl beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

A beérkezett ajánlatok 1931. évi április hó 14-én délelőtt 12 órakor a Központi városháza II. em. 235. ajtószámú helyiségében kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 március 12.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a III. ker., Farkastoroki-útnak a megépített szakaszától 900 fm-re való meghosszabbításának **útrendezésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

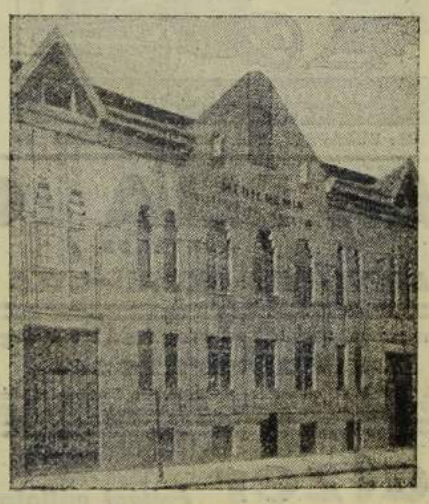
Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállakozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 10-én.

A székesfőváros polgármestere.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST V., KLOTILD-UTCA 22. TELEFONSZÁM: A. 114—79

HEISSENBERGER JÓZSEF
kövezőmester és útépítési vállalkozó
BUDAPEST, IX. KER., VÁGÓHID-UTCA 9/b SZ.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Készségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III em. 1. Telefon 844—12

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

TÖRÖK ÉS JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Lipót 934-31

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkeleléseh. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26.778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2.
TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Keményy Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Vállalkozási Hirlap

Megrendelik végre az Elektromosművek tizenhétmilliós gépszükségleteit

Három gyár kapja a nagy rendelést — Leállítják a régi áramfejlesztőket

Néhány héttel ezelőtt a *Fővárosi Hirlap* megírta, hogy a belügyminiszter elvileg hozzájárult ahhog a megoldáshoz, hogy a székesfővárosi Elektromosművek kelenföldi centráléjának végleges kiépítéséhez még szükséges, mintegy *17 millió P-re rúgó beruházási költségeit áruhitel formájában vegyék igénybe a magyar gyáripartól.* Annakidején részletesen ismertettük azt a kötlevélformulát is, *amelyben Borvendég Ferenc alpolgármester már előzőleg megállapodott az érdekelt gyárvállalatokkal* és amely annyi változást hozott, hogy áruhitel helyett a főváros, *készpénzfizetési* árak mellett, hosszabb *részletfizetési kedvezményt vesz igénybe.*

Ezt a tervezetet a törvényhatóság a mult hetekben elfogadta és azonnal felterjesztette jóváhagyás végett a belügyminisztériumhoz és a pénzügyminisztériumhoz. A kormányhatóságok legnagyobb jóindulattal kezelték a kérdést és olyan gyorsan történt meg a fővárosi határozat elbírálása, hogy

szombaton már közölték a pénzügyminisztériumból a világítási és vizvezetéki ügyosztállyal, hogy a pénzügyminiszter a tervezet ellen kifogást nem emelt, ahhoz egész terjedelmében hozzájárult.

Hétfőn mentek át az akták a belügyminisztériumba és a főváros határozott igéretet kapott arra, hogy *néhány napon belül a városházára is leérkezik a végleges jóváhagyás.*

— A jóváhagyás megérkezése után, — mondotta informátorunk a *Fővárosi Hirlap* munkatársának — úgyszólván órányi késedelem nélkül megtörténik a munkák vállalatbaadása s amennyiben a jóváhagyás hétfőn vagy kedden kezeinkhez jut, úgy

még e héten kiadja a polgármester a rendeléseket, amelyekben három nagy gyárvállalat — az Állami gépgyár, a Ganz- és a Láng-gyárak — fognak részesedni.

— A tizenhétmillió pengőből a negyedik óriási 25.000 kilowattos turbógenerátor egység s a hozzátartozó egyéb berendezések, kazánok, gépek készülnek el s ezzel a kelenföldi centrálé már *teljes energiával* tud dolgozni. A kelenföldi telep teljes egészében való üzembe helyezése után

a Révész-utcai telep kivételével a többi villamosáramtermelő állomásokat a főváros leállítja,

illetve tartalékba helyezi netáni üzemzavarok esetére. Ilyen célokat szolgálnak a Váci-úti és a Berzenczey-utcai tartalékállomások. *A Révész-utcai telepet átveszi a Beszkártól a főváros, miután az új megállapodás szerint*

ezentúl a villamosvasut közvetve az Elektromos Műveken át szerzi a bánhidai energiaközpontból a szükséges árammennyiséget.

— A teljes energiájú kelenföldi centrálé üzembehelyezése után *az Elektromosművek jelentékeny megtakarításokat érnek majd el, amelyet a rövidesen életbelépő új nyugellátási szabályrendelet révén felmerülő hatalmas terhek kielégítésére fognak felhasználni.*

Új versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Kefe- és seprőáru szállitására a fővárosi hivatalok, iskolák és üzemek részére. Pályázni lehet március 30-án d. e. 11 óráig a központi anyagszertárnál.

Automatikus házi távbeszlőberendezés szállitására a Szent László-kórháznál. Pályázni lehet április 8-án d. e. ½10 óráig a középitési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Pusztaszeri-, Borgó-, Kemény Zsigmond-, Tüzér-, Kelenhegyi-, Mária-, Vásárhelyi Pál-utcánál. Pályázni lehet március 24-én d. e. ½11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Csatornaépitési munkára a Nárcisz-, Magyarádi-, Tábornok-, Andor-utcánál. Pályázni lehet március 31-én d. e. ½11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Útépitési munkára a Farkastoroki-út meghosszabbitásánál. Pályázni lehet március 31-én d. e. ½11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Kertészeti munkára az Üllői-út és Zágrábi-út sarkán levő városi kislakásos házak udvarán. Pályázni lehet április 7-én d. e. 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

3400 tonna andezit zuzalék és 300 tonna andezit zuzott-kő szállitására a kátrányozó és bitumenező telep részére. Pályázni lehet március 26-án d. u. 4 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

200 tonna petrolszurok szállitására ugyanott. Pályázni lehet március 26-án d. u. 4 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Padlókarbantartási szerek, fémtisztitók stb. szállitására. Pályázni lehet április 14-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

Lakatosmunkát a Szabó József-utcai autóbuszgaráz kerítésénél: Skolkay Mátyás 1501,

Szobormunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Ohmann Béla 11.300,

Padlóburkolómunkát ugyanott: Nagy István és Sebestyén Gyula 111.798,

Falburkolómunkát ugyanott: Lloyd kerámiai ipar r.-t. 107.980.

Szobafestőmunkát ugyanott: Déky Lajos 4593,

Mázolómunkát ugyanott: Kölber Jakab 10.356,

Ablakponyvamunkát ugyanott: Magaziner Albert és Társa 8456,

Föld-, kőmives- és betonmunkát a Tatai-utca 1553 hrsz. háznál: Szüts Jenő 12.224,

Ácsmunkát ugyanott: Ertl József és Fia 4894,

Linoleumjavitási munkát a kórházutcai iskolánál: Elsinger M. J. és Fiai 2420,

Föld-, kőmives- és elhelyezőmunkát a Garay-téri piacon: Margalit Andor és Ödön 460.000 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A Lajos-utcai iskola helyreállitása, udvarrendezési munkálataira ajánlatot tettek: Kovacsek Ferenc 1813, Belinszky János 2226, Kovács N. 2302, Schaffer Ferenc 2375, Katona János 2911, Katona Imre 3278, Pfann József 2323 pengővel.

A sertésvágóhidon lévő kondenzátorok megvédésére szolgáló épületek vasszerkezeti és tetőfedő munkálataira pályáztak: Stieber-féle épitő r.-t. 2280, Fodor Béla 2455, Gaugusch Jánosné 2340 Farkas János 2650, Lednitzky és társa 2880, Lampel Ödön 3200, Urbancsek József 616, Kirsch Fekete János 665, Tomsai József 665, Tóth Lajos 665, Sporik Ferenc 700, Krumpholz Ferenc 770 pengővel.

A Szemere-utcai elemi iskolában szükséges parketta munkálataira pályáztak: Politzer és Okleiszky 4575, Kálnay Béla 4590, Klekner Lászlóné 4750, Julinek és Tóth 4760, Miklós Benő 5100, Götz Antal 5550, Nagy Kálmánné 5650, Fried és Benedek 5750 pengővel.

A Nagymező-utcai polgári iskola parketta munkálataira pályáztak: Politzer és Okleiszky 4575, Kálnay Béla 4590, Klekner Lászlóné 4750, Julinek és Tóth 4760, Miklós Benő 5100, Götz Antal 5550, Nagy Kálmánné 5650, Fried és Benedek 5750 pengővel.

A Hernád-utcai iskola részére szükséges világitótestek szállitására pályáztak: Nemes Gyula 10.540, Engel Károly 10.664, Szalay István 11.284, Hajós és Szántó rt. 12.300, Lorchy Henrik 13.020, Déry Emil és Alfréd 14.036 pengővel.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

KARA JÁNOS
képesitett kőmüves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Kőris-utca 28. sz.
Telefon: J. 351—44.
Bármilyen ács-, kőmüves- és betonmunkákat vállal.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KŐRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany és ezüst éremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, VII., Róna-utca 31. Telefon: Zugló: 63—58

NEUMAN FERENC
Okl. mérnök, útépitési vállalata, Budapest.
Iroda: V., Rudolf-tér 1. sz. Telefon: J. 442—60
Telep: VII., Egressy-út 34. sz. Telefon: A. 239—44

ZÁGONYI ISTVÁN
ÉPITŐMESTER
Budapest, VI. kerület, Eötvös-utca 8
Telefon: Automata 257—43

KISS JENŐ
okleveles mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán-u. 10.
Telefon: Automata 150—81

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- és CSATORNAÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II. KERÜLET, BIAI-ÚT 21. TELEFON: 522—91.

Mátyássy Antal és Fia
Mázoló és festőmester
Budapest, X. ker., Füzér-u. 17/a
Telefonszám: K 74—48

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✪ TELEFON: J. 438—64

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

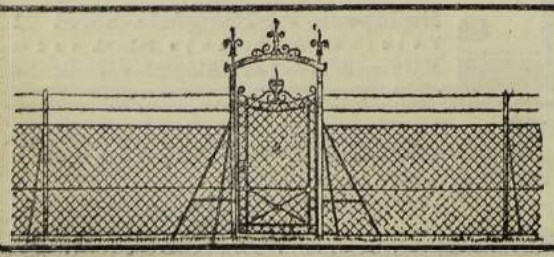

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

KASS BÉLA
ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KŐRIS-UTCA 7.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Katzer épitési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Jövő héten folytatják a tisztújítási választásokat. *Ripka* Ferenc főpolgármester a tisztújítás során betöltésre kerülő közigazgatási tiszti állásokra, összesen 127 állásra, *március 7-én* hirdetett pályázatot, amelynek határideje 21-én jár le. A kijelölőválasztmányt a főpolgármester péntekre hivta össze a többszáz pályázó kérvényének elbírálására és a rangsor megállapítására. Miután az állások betöltése iránt idegenek is meglehetős számban érdeklődtek és különösen a segédfogalmazói állásokért indult meg kivülállók részéről is élénk mozgalom, illetékes helyről a következők közlésére hatalmazták fel a *Fővárosi Hirlapot:*

— A segédfogalmazói, segédmérnöki, segédállatorvosi, úgyszintén a számvevőségi tiszti állások a végleges státus legalsó fokán lévén, arra természetszerüen *minden akadály nélkül pályázhatnak a székesfőváros kötelékén kivül álló egyének is,* ez azonban rájuk nézve semmi biztatóval sem kecsegtet, mert a fővárosnál igen tekintélyes ideiglenes státus is van, amelynek tagjai öt-hat éve, sőt régebben is várnak arra, hogy *a végleges státusba bekerüljenek.* Ami a segédfogalmazói állásokat illeti, azok behelyettesítés útján tulajdonképen máris kivétel nélkül be vannak töltve. A felsorolt 127 állás betöltésére valószinüleg a jövő hét végén kerül a sor.

A Fővárosi Hirlap mai számától kezdve új kiállításban, egy modern, nagyszerüen felszerelt nyomda minden technikai előnyének kihasználásával jelenik meg. A *Budapesti Hirlap* kitünően berendezett müintézete állitja ki ezentúl a *Fővárosi Hirlapot,* amely igyekszik megtartani régi, jól bevált formáit, épségben maradnak tradiciókká vált rovatai; ugyanakkor azonban a modern nyomdatechnika, a hatalmas gépüzem frisseséget és egyben jóleső nyugalmat visz bele a betürengetegbe, amellyel hétről hétre olvasóink elé kerülünk. Túl a második évtizeden, a *Fővárosi Hirlap* állandóan haladó és fejlődő irányzata nagy nyereségként jelenti be olvasóinak a nyomdai előállításában beállott előnyös változást.

Bacsinszky Vladimir halála. *Bacsinszky* Vladimir, a *BESzKART* igazgatósági tagja, pénteken este váratlanul elhunyt. A BESzKART igazgatósága *Bacsinszky* Vladimir elhunyta alkalmából március 14-én, szombaton délelőtt, rendkivüli ülést tartott, amelyen *Folkusházy* Lajos alelnök-vezérigazgató kegyeletes szavakkal méltatta *Bacsinszky* Vladimirnak, a székesfővárosi közuti vasúti közlekedés fejlesztése körül szerzett maradandó érdemeit. Bejelentette, hogy *Sipőcz* Jenő dr. polgármester mély részvétét fejezte ki az igazgatóságnak és az elhunyt részére díszsirhelyet ajánlott fel. *Bacsinszky* Vladimir egyik legkimagaslóbb közlekedési szakértője volt az országnak. A háború előtt helyettes üzletvezető volt *Zágrábban,* majd később *Debrecenbe* helyezték át. Müködése során a legmagasabb teljesitményig fokozta a vasutak szolgálatát és érdemeiért legfelsőbb kitüntetésben is részesült. Kiváló képességeit igénybevették a háború alatt is, amikor boszniai tartományi főnökhelyettessé nevezték ki. Néhány esztendővel ezelőtt választották meg a BESzKART igazgatósági tagjának, amely testületben rengeteget dolgozott. Temetése vasárnap délután volt nagy részvét mellett. Megjelent *Ripka* Ferenc főpolgármester vezetésével a főváros törvényhatósági bizottságának számos tagja, *Kozma* Jenővel élén pedig az *Egységes községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai közül igen sokan. Ott volt a temetésen *Bárczy* István, *Lobmayer* Jenő tanácsnok, *Pakots* József, *Hajdu* Marcel és *Samarjay* Lajos, a MÁV elnökének vezetésével nagyobb küldöttséggel a MÁV igazgatósága is. A gyászszertartást a budapesti görögkatolikus püspök celebrálta fényes segédlettel, a BESzKART ének- és zenekara gyászdalokat adott elő, majd *Horváth* Károly, a BESzKART igazgatósági tagja mondott búcsúbeszédet. A temetőből a pályaudvarra vitték *Bacsinszky* Vladimir koporsóját és Garadnára szállították, ahol a családi sirboltban hétfőn délután helyezték örök nyugalomra.

A szakbizottságok elnökei. A törvényhatósági közgyülés az elmúlt napokban döntött a szakbizottságok elnöki állásainak betöltéséről a következő összeállításban: elnöki szakbizottság: *Lázár* Ferenc, út- és csatornaépítés: *Dorner* Gyula, városrendezés: *Harrer* Ferenc, közjogi: *Janits* Imre, közgazdasági: *Ilovszky* János, pénzügyi: *Wolff* Károly, közoktatásügy: *Bódy* Tivadar, közélelmezés: *Usetty* Béla, közjótékonyság: *Buday* Dezső, közegészségügy: *Csillery* András, városgazdaság: *Homonnay* Tivadar, vízvezeték és világítás: *Beosey* Antal, magasépítés: *Petrovácz* Gyula, közmüvelődés: *Ugron* Gábor, közlekedés: *Kozma* Jenő.

Földvári Béla dr. ellopott télikabátjáról. Vettük a következő levelet: Igen tisztelt Szerkesztő úr! A „Fővárosi Hirlap" mult heti számában ellopott kabátom ügyéből kifolyólag engemet bántó tartalmú cikk jelent meg. Ez ügyben a következőkre óhajtom b. figyelmét felhívni. Káromat a székesfőváros polgármesterének valóban bejelentettem. Tettem ezt egyrészről azért, mert felfogásom az, hogy törvényhatósági bizottsági tagi minőségem folytán engem polgári magánjogi jogviszonyaimban nem illethet meg kevesebb jog, mint a főváros bármely polgárát, másrészről mert magam is dolgozó ember vagyok, akinek nem áll módjában minden évben új télikabátot venni, vagy csináltatni. Egyébként a cikkben foglalt az az állitás, hogy én a kabátot megkaptam, vagy hogy pénzt vettem fel a fővárostól, tévedésen alapul, valamint téves a cikkirónak arra vonatkozó információja is, hogy az elintézés körül bármilyen szabálytalanság történt volna, mert a tiszti ügyészség véleményt nyilvánított ebben az ügyben és annak a felfogásának adott kifejezést, hogy a XIII. választási irodában, ahol a kabátlopás történt, a fővárosnak kötelessége lett volna ruhatárról, vagy a ruháknak egyébkénti megőrzéséről gondoskodni, mely okból a főváros kártérítési kötelezettsége alaposnak látszik. Kiváló tisztelettel: Dr. *Földvári Béla,* szőv. that. biz. tag.

Megalakult az új városrendezési szakbizottság. Az újonnan megalakitott városrendezési és magánépitési szakbizottság *Harrer* Ferenc elnöklete alatt szerdán tartotta első ülését, amelyen a Közmunkatanácsba delegálandó négy tanácskozási joggal bíró tagot jelölték ki és különböző városszabályozási kérdésekkel foglalkoztak. Igy a Németvölgyi-utat a farkaréti temetőn keresztül a Bürök-utcával összekötő új négyöles út terveit, a Thököly-út mentén levő telkek új szabályozását és a régi lóversenytér végleges szabályozási terveit vitatták meg.

Ilyefalvy Lajos ötvenéves. Meleg baráti ünneplésben részesitették az elmult napokban *Illyefalvy* Lajost, a Statisztikai Hivatal kitünő igazgatóját abból az alkalomból, hogy betöltötte életének ötvenedik évfordulóját. *Illyefalvy* Lajost a barátság és szeretet jeleivel halmozták el születésnapján és az ünneplésben résztvett a városháza főtisztviselői kara is.

A „Nyugdijas Fővárosi Tisztviselők Egyesülete" folyó évi március hó 29-én, vasárnap délelőtt ½11 órakor az Újvárosház (IV. ker., Váci-utca 62. sz.) közgyülési társalgótermében tartja rendes évi közgyülését.

„Turul" gyufa. A nyugati és északi államok gyufafogyasztói ma már csak az úgynevezett impregnált svédgyufát használják, amelynek az az előnye, hogy a gyufaszál leégése után nem izzik, rögtön elszenesedik, illetve akár asztalkendőre, akár ruhára vagy szőnyegre leesik, azt nem égeti ki. Ezekben az államokban a gyufafogyasztás túlnyomó része már csak impregnált svédgyufában bonyolódik le. A hazai gyufagyárak most ezen példára *„Turul"* cimkével zöldszinü, ugyancsak impregnált svédgyufát hoznak forgalomba, mely a fenti követelményeknek megfelel. A „Turul" gyufa doboza alacsony, elegáns kivitelü és fogyasztói ára azonos a nálunk forgalomban levő rendes svédgyufáéval. A zöldszinü impregnált „Turul" gyufa minden füszer- és csemegeüzletben, dohány nagy- és kistőzsdében dobozonkint 6 fillérért kapható.

A régi jó Budapest kedves, finom szállója volt mindig a *Pannonia.* Gazdája, az európai hirü szakférfiu: *Glück* Frigyes nemrég modernizálta az egész hotelt, melegvizvezetékkel, légfütéssel, fürdőszobákkal és számos más újitással látta el, de a kellemes, régi tónus, amelyért a vidéki úricsaládok és a nivós külföldiek annyira kedvelték a *Pannoniát,* mindenben megmaradt. Az árakat — a gazdasági helyzethez alkalmazkodva — mérsékelték.

Épül a népligeti „Kis Stadion". A főváros nagy gondot fordit a tanulóifjúság sportkultúrájának fejlesztésére és ezért a sportbizottság tagjai hetenként értekezletet fognak tartani az aktuális ügyek megbeszélésére és az ifjúság testedzésének fokozása érdekében. Ennek keresztülvitelét szolgálja a Népligetben létesitendő sporttér, ahol egyúttal tornahely is rendelkezésre áll. *A népligeti „kis Stadion" a sportoló diákok egész légióját fogadhatja magába* és sokban hozzájárul majd a nagyvárosi levegőben elsatnyult ifjúság testi erejének feljavitásához. A jövő hónapban rendszeresitik *a diákok kötelező úszóoktatását,* amelyek a margitszigeti fedett uszodában lesznek hozzáértő szakemberek irányitása alatt.

SIMON LÁSZLÓ
OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMES-TER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: 873—77.
Budapest, IV., Károly király-út 10. sz.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

VARGA ANDOR
Budapest, V., József-tér 9.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
Telefonszám: *809—19. Telefonszám: *809—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Faleldolgozó és cementáru telep
Az Eternit müvek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Bcöthy-u. 1.) József 380—70.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNOK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest, VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Magyar Épitő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az épitő iparral kapcsolatos pénzügyi müveletek lebonyolitása **Tagfelvétel** csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizmüvek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink ből negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefon: Zugló 66—84. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Tábornok-utca, Hungária-körút és Örnagy-utca között levő szakaszának **csatornaépítési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker. Andor-utca 3108. hrsz. ingatlan és a Tétényi-út között levő szakaszának **csatornaépítési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telep részére szükséges 3400 (háromezernégyszáz) tonna **andezit zúzalék** és 300 (háromszáz) tonna **andezit zúzottkő szállítására.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a kátrányozó és bitumenező telepen (X. ker. Bihari-utca 4. sz., 13. ajtó) kaphatók hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között.

A kellően felbélyegzett és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat a IV. ker., Központi városháza II. em. 274. ajtószám alatt kell **1931. évi március hó 26. napján (csütörtökön) délután 4 óráig** benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 26-án (csütörtökön) délután ½5 órakor lesz ugyancsak a Központi városházán a II. em. 274. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapítási év 1897 Tel: Aut. 851—39
Épület- és portálüveges, üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. — Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesítését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN-TÉR 8. sz. (Ref. templom mellett)

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VACI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

Bulicsek és Társa
kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) saját iparvágány

VIGNÁLI RAFAELLO
BUDAPEST Bronzöntő
Lakás: VI. ker., Petneházy-utca 75/b.
Gyár: VI. ker., Jász-utca 74. szám.
Telefonszám: Automata 919—12.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TEGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

Magas építés, vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
építési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövezőmester
Kispest, Rákóczi-u. 74. sz.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül!

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5 szám. (Fürdő-utca)

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement / 5,000 „ mész / 80.000,000 darab tégla / 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pöce ödörtisztítási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 36. Telefon: J. 419-74

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK
ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SÓLYOM-UTCA 13. ● TELEFON: AUT 182.—36

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Lipót 914—46

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. SZÁM. TELEFON: 620—52

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 március 25. | 12. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Tető alatt

van tehát az egész alkotmány és boldogan sóhajtunk fel, hogy végre ennyire jutottunk, hogy többé nem lehet semmi néven nevezendő kifogás, ha a nagy apparátus robajos, dübörgő megindulását követeli a budapesti polgárság.

Mert eddig a fülünk se látszott ki a kifogásokból. Eddig akármi kívánság merült föl, a fenyegető, elseprő nagy veszedelmek szörnyű jelentkezésére is letargikus kézmozdulattal mutattak a hiányok felé, amelyek a gigászi gépezeten még mutatkoztak. Évek óta tart már ez a bizonytalanság, ideiglenesség, amelynek idegbénító, munkakedv-gyilkos tulajdonságait mindenki ismeri. De egy kissé már soká tartott, hiszen elkezdődött akkor, amikor a belügyminiszter legeslegelőször rámutatott a régi törvényre, hogy e helyett pedig újat, a korszellemnek, az új időknek megfelelőbbet kell csinálni.

A régi törvény élete alatt már nem érdemes semmit sem kezdeni, — mondották nagy egyértelműséggel, akiknek joguk és kötelességük lett volna az idők sivárságát alkotások remekével enyhíteni. Máskor meg az volt a kifogás, hogy az alkotások dicsőségének elkönyvelése még nagyon bizonytalannak mutatkozott. Mert végre is nem lehetett mindegy, hogy én dolgozom, alkotok, boldogítom a jövendőt és a te gondtalan fejedet ékesíti majdan a babér. No, meg az is hamarosan kiderült, hogy végeredményben mindenkinek az egzisztenciája hajszálon függött. Senki sem tudhatta, előkelőbb pozicióban, a régi helyzetben, vagy nyugdíjban éri-e meg a következő hónapot. Mikor aztán volt főpolgármester, nem volt polgármester, amikor volt polgármester, nem voltak alpolgármesterek, voltak alpolgármesterek, nem voltak tanácsnokok, voltak tanácsnokok, nem voltak főjegyzők.

Hát most aztán minden van. Mindenekfölött kialakult az új rend, amely új embereket hozott, fiatalokat és idősebbeket is: az övé a felelősség, hogy kiválasztotta-e a legjobbakat, a legtehetségesebbeket? Mert ne álltassuk magunkat: az új rend nem azt jelenti, hogy a főtisztviselők most már aktagyártó segédszemélyzetté süllyednek. Valahogy így élt az új rend a köztudatban, valahogy úgy képzelték, hogy *Kozma, Wolff, Rassay* és *Glückstahl* tanácstag urak járnak majd ezentúl az autókon és reggel kilenckor beülnek a hivatalba, adnak, vagy nem adnak illetékességi bizonyítványt Józsefvárosi Polgárnak, jóváhagyják a Bezerédy-utcai elemiiskola órarendjét. Nem, *a főtisztviselői karból várja a főváros lakossága ezentúl is az iniciatívát* annál is inkább, mert — úgy mondták — most félretettek minden egyéni szempontot, most nem volt protekció, most a legeslegtehetségesebbek ülnek a megfelelő, az őket jogosan megillető stallumokban. Azaz, hogy van még egy nagyon fontos könnyebbségük a főtisztviselő uraknak: az, hogy kisebb, szinte minimális a felelősség. A felelősség a polgármesteré, meg a törvényhatósági tanácsé: ők majd kiválasztják a megfelelő, a megvalósítandó ideákat, a főtisztviselő urak pedig csak termeljék az ötleteket garmadával.

Ezekután mindenki láthatja, hogy az új törvény jóltevője a tisztviselői karnak, egyben pedig megadja a polgárságnak azt a jogot, hogy nagy dolgokat remélhessen az alkotó tevékenység küszöbére állított tisztviselői kartól.

Egyszóval tető alatt van most már az egész alkotmány: indulhat a gép. A tisztujítás véget ért, de — azt is meg kell őszintén mondanunk — bizony nem kis mértékben zaklatta föl a lelkeket. A forradalmakat követő idők óta nem volt ilyen izgalmas, kemény-csatás tisztujítás, mint most. Nem is csodáljuk, hiszen nagy elveket tüztek a zászlóra, akik a dolgokat intézik. A legjobbat akarták, de vajjon meg volt-e hozzá a kellő judiciumuk, tehetségvizsgáló biztos műszerük, a vesékig ható szempillantásuk? Ha nem volt meg, akkor önmaguknak ártottak, a saját felelősségüket nehezítették meg. A nagy megrázkódtatás pedig azt is magával hozza, hogy a küzdelem elültével sok-sok fullánk is maradt a szívekben. Elhisszük, hogy nem lehetett minden jogos igényt kielégíteni, sőt elmegyünk egészen odáig, hogy egy-két fájdalmas, bizonyára akaratlan justitzmord is történt. A fullánkokat azonban nem szabad ereklyeként örökké a szívünkben őrizni. Vannak, akiknek rózsák helyett tövisek jutottak, vannak, akik az életük nagy álmát siratják, de olyan időket élünk, amikor az ember a meztelen életének is örül, amikor a győztes babérkoszoruját is felőrli a munka és amikor a legyőzöttnek a munka adhatja meg a vigasztalást. És végre is a verseny örök, a küzdelem másodpercig sem szünetel, aki ma fokozott tevékenység helyett diadalmi tort ül, holnap elbukik és aki kiugró, gyönyörű talentumát megesillogtatja a vigasztalanság sűrű ködében, holnap az élre ugrik.

Tévedések történhettek, de helyrehozhatatlan hibák nem. Soha nem volt még kor, amikor olyan szent áhitattal, epedő vágyakozással vártak volna a tehetségekre, mint most. Aki holnap egyetlen gesztussal, egyetlen ötlettel kimutatja ellenállhatatlan tehetségét, azt tenyerén fogja hordani a nép. Addig azonban itt a mindennapi robot mindenki számára, a munkának ma egyetlen lépcsőfokát sem szabad kihagyni, mert sietnünk kell egy boldogabb Budapest, egy boldogabb Magyarország felé.

Budapest közúti közlekedése sürgős modernizálást követel

Letagadhatatlan valóság, hogy a BSzKRT pénzügyi helyzete kritikus állapotban van — Haladéktalan intézkedések szükségesek a gyorsvasút terveinek kivitelképes előkészítésére

Budapest kommunális *életében a közlekedési kérdések* nyomulnak előtérbe. Számos probléma merült fel az utóbbi időben, amelyek a maguk nagy horderejénél fogva provokálják a radikális intézkedések megtételét. Napról-napra fokozottabb gondot okoz például a *BSzKRT forgalmának csökkenése*, amelynek óriási jelentősége van, ha figyelembe vesszük, hogy itt a főváros egyik legnagyobb vagyonértékének sorvadásáról van szó. A BSzKRT közlekedési és pénzügyi erejének stagnálása kétségtelenül összefüggésben áll az autóbuszforgalom növekedésével, miért is elodázhatatlan szükség *a harmónia megteremtése* és ezzel a forgalom javításán kívül, a BSzKRT pénzügyi egyensúlyának megóvása is. Mindezekről a kérdésekről beszélgetést folytattunk

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közlekedési problémák erőteljesen benyúlnak a fővárosi polgárság mindennapi életébe, miért is *itt az utolsó pillanat, hogy az ezzel összefüggő összes kérdések napirendre kerüljenek.* Levegőben lógnak olyan megoldásra váró ügyek, amelyeknél a halasztás súlyos károkat idézhet fel. Itt van *az üzemek egyesítésének tervezett problémája*, amit sürget a BSzKRT pénzügyi helyzetének rosszabbodása is. Idetartozik a *HÉV-vel kapcsolatos kérdések likvidálása*, amelyik hosszú időkre kihat az új közlekedési rendszer kialakítására.

— Rendkívül tanulságos ebből a szempontból Márkus Jenőnek, a BSzKRT helyettes-vezérigazgatójának a hamburgi magasvasútról megjelent nagyszínvonalú tanulmánya,

amely minden részletében feltárja ennek a kitünő intézménynek szervezetét és üzemvitelét és amely alkalmas arra, hogy a mi szempontunkból is értékes tanulságokat lehessen érvényesíteni. *Hamburg* valamivel kisebb város, mint Budapest, de nem lehet mindig a nagy városok közlekedési viszonyainak analógiájából kiindulni. *Márkus Jenő jó meglátással vette példának a nagy német kikötővárost, mert a forgalom átalakítását Hamburgban is a magyar fővárosával azonos körülmények előzték meg.*

— Letagadhatatlan valóság, hogy a BSzKRT pénzügyi helyzete a bevételek és az utasforgalom csökkenése következtében kritikus állapotban van.

Közismert, hogy az utasszám csökkenése a bevételekben az utolsó két évben jelentős kiesést eredményezett, ami kötelességévé teszi az arra hivatottaknak, hogy *igyekezznek a megfelelő konzekvenciákat levonni.* A tanulmány megvizsgálja a jelenségek okát és nagyon helyesen mutat rá arra, hogy

a közúti közlekedésben mutatkozó viszonyok nem lokális, hanem világjelenségek.

A közölt adatok hűségesen tükröztetik vissza, hogy mindenütt rendkívüli erős a visszaesés és az vonatkozik nemcsak a községi közlekedési vállalatokra, hanem *éppúgy a MÁV-ra, mint az osztrák, francia és angol vasuti üzemekre is.* A táblázatok szerint a német vasutaknál 1929-ben észlelték először az utasszám csökkenését. Hamburgban például tíz százalék a visszaesés és ez *egyes német városokban a 27 százalékos arányszámot is eléri.*

Nálunk Budapesten az 1930. évben tapasztalt visszaesés 3.22 százalékra rúg,

ami természetesen érezteti hatását a financiális eredményekben is. Nagyon érdekes a táblázatoknak az a megállapítása is, hogy a közúti vasút, az autóbusz és a földfeletti vasutak összforgalma is visszaesést mutat, aminek az a magyarázata, hogy a *súlyos gazdasági válság, a munkanélküliség és a lecsökkent kereseti viszonyok közepett széles néprétegek eltekintenek a közlekedési járművek igénybevételétől.* Szemben áll ezzel a vasutak növekvő szociális szükségletei, a szolgáltatási terhek és a teljesítmény emelkedő mérete, amelyeknek fedezetét a csökkenő utasforgalom természetesen nem tudja fedezni.

— Ezek a problémák nemcsak nálunk, hanem Európaszerte súlyos gondokat okoznak.

Az orvoslás módja, úgy látszik, azonos elvi alapokon fog történni: az egységesítés, az igazgatás egyszerűsítése, a kiadások apasztása és az üzemek racionalizálása révén.

Fontos a közlekedési vállalatok *összműködésének* megteremtése, mert nézetem szerint, ez is alkalmas arra, hogy mint javító tényező, kivezesse a válságból a közlekedési vállalatokat.

— Az adatok vizsgálata során egyéb érdekes következtetésekre is lehet jutni. A tanulmány rendelkezésünkre bocsátja *Budapest, Hamburg* és *Wien* részletes adatait, nemcsak a villamos-, hanem a gyorsvasúti és az autóbuszközlekedésről is. A BSzKRT-nál az 1929. év adataival szemben 1930-ban 0.02 százalék az utasszám csökkenése. A BSzKRT 1930-ban 3.8 százalék utasesökkenést állapított meg, ugyanakkor azonban

a budapesti összforgalom egyszázalékos emelkedést tüntet fel.

Ennek oka kétségtelenül az autóbusz-park lényeges fejlesztése volt, amit legjobban igazol az a számadat, hogy 1928-ban az autóbusz 12 és félmillió utast, 1929-ben pedig már 18 millió utast szállított, ami majdnem ötvenszázalékos emelkedésnek felel meg. Ez a tünet mutatkozik *Berlinnél* is, ahol az autóbuszforgalom bekapcsolása ugyancsak jelentékeny emelkedést hozott. Nagyobb visszaesést csak Hamburgban észleltek az összforgalom teljesítményét véve alapul. Az 1930-ik évben már kivétel nélkül mindenütt nagy visszaesés volt. Az autóbusz-

forgalom kiszélesítése mindenütt megváltoztatta a forgalmi viszonyok képét, ami érdekes és tanulságos tünet. Gondos tanulmány tárgyává kell tenni azt a letagadhatatlan jelenséget, hogy

a közönség körében megvan a tendencia a gyorsabb közlekedési eszközök igénybevételére.

Megnyilvánul ez Londonban, Párisban is, mint általános pszichikai tényező. Ma már mindenki keresi az időtakarékosság eszközeit és nagyobb kedvvel veszi igénybe a gyorsjáratú forgalmat.

— Ezek a jelenségek erőteljesen diktálják, hogy a gyorsvasút kérdésével most már haladéktalanul foglalkozni kell.

Üres beszéd, hogy ez a probléma most nem időszerű, mert azért *kellő előrelátással* foglalkozni lehet ezzel a kérdéssel. *Az fogja ugyanis eldönteni a BSzKRT sorsát,* hogy milyen előrelátással tud bekapcsolódni a közönség igényeinek kielégítésébe, mert *a felszíni közlekedés mai rendszere nem szolgálja a jövőt.*

A gyorsvasút kérdésének elbírálásánál elsősorban a Rákóczi-út és a pályaudvarok közötti forgalom jön tekintetbe.

Nem lehet egyetlen orvosságnak *a közlekedési vállalatok egyesítését* tekinteni, mert bár én elvileg az egyesítés mellett vagyok:

nem tudnék hozzájárulni egy olyan törekvés érvényesítéséhez, amelyik az egyesítés révén elsorvasztaná az autóbuszközlekedést.

Álláspontom szerint *intézményesen kell biztosítani,* hogy az egyesítés után az autóbuszközlekedést háttérbe ne szorítsák, mert ez Budapestre nézve behozhatatlan károkat jelentene. A BSzKRT 1930 január 1-ig kapott utasítást a gyorsvasút részletes terveinek elkészítésére. Ez a terminus már régen lejárt, de elmúlott az utólag adott terminus is, holott

nem volna érdektelen tudni, hogy milyen tervek állanak rendelkezésre a modernizálás érdekében.

Hallatlan fontossága van az előkészítés körültekintő befejezésének, mert *ezzel áll, vagy bukik Budapest jövő közlekedésének sorsa.*

— *Márkus* Jenő kitünően megszerkesztett tanulmánya kétségtelenül sok tekintetben igazolja a BSzKRT forgalmának csökkenését. *Le kell vonni tehát a tanulságokat és át kell térni a gyorsvasút gondolatának sürgős előkészítésére, amelyet nem tudok elég nyomatékosan a BSzKRT figyelmébe ajánlani.*

*

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy a közlekedési szakbizottság megalakulása után *feltétlenül szorgalmazni fogják a Budapest közlekedésének megjavítására irányuló összes tervek kiépítését.* Hatalmas intézmények létesítésére van szükség és ha a pénzügyi fedezet kérdése is megoldást nyer: nyomban *át kell térni az újrendszerű közlekedésre,* mert a mai forgalmi viszonyok már nem tartanak lépést Budapest fejlődésével.

Takarékosság és eszmék termelése feladata azoknak a tisztviselőknek, akik a városi adminisztráció élén állnak, — mondja Borvendég Ferenc

Az Egységes Községi Polgári Párt hétfő esti értekezlete foglalkozott a tisztújítással, az új Dunahidakkal és egyéb aktuális kérdésekkel — A pártvacsorán ünnepelték a megjelent alpolgármestert és tanácsnokokat

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten a bizottsági tagokon kívül *Borvendég* Ferenc alpolgármester, *Lamotte* Károly, *Szendy* Károly és *Salamon* Géza tanácsnokok jelentek meg. *Kozma* Jenő meleg szavakkal üdvözölte a megjelent alpolgármestert és a tanácsnokokat, majd hangsúlyozta, hogy a párt bizalma is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy új állásukba megválasztattak és természetes, hogy *a párt mindent el fog követni a jövőben is, hogy őket munkájukban támogassa.* Az új főtisztviselők nevében *Borvendég* Ferenc alpolgármester köszönte meg az üdvözlő szavakat és kifejtette programját, amelynek egyik főpontja, hogy *minden bürokratizmus nélkül* szoros kapcsolatot óhajt teremteni a főváros polgársága és a főváros vezetősége között. Ehhez kéri a törvényhatóság és a párt támogatását.

Ezután a párt *az új hidak építésének kérdését* tárgyalta. *Kozma* Jenő kifejtette, hogy a tervek szerint a közönség megterhelését jelenti a hidak felépítése és *a maga részéről igazságtalannak tartja az autóadó és a kövezetvám felemelését.*

A párt mindig a városi adók leszállítása mellett foglalt állást és a jövőben is a felemelés ellen fog küzdeni.

A hidak megépítésével kapcsolatos városrendezésből a hidak feljáróinak rendezése már be van fejezve és *a kisajátítások folyamatban vannak.* A szabályozási tervek elkészítését általános pályázatra bocsátaná, mert minél szélesebb körben lehetővé kell tenni, hogy ehhez a fontos kérdéshez hozzászóljanak azok, akik erre hivatottak.

Wellisch Andor a szakbizottságok intenziv munkásságát sürgette. Példákat sorolt föl arról, hogy például egyes építkezések ellenőrzése a bizottság útján nem történik meg, mert *az ügyosztályi szakbizottságot nem hívják össze.* Követelte végül *a közélelmezési ügyosztály mellett működő építési alosztálynak az építkezési ügyosztályba való besorozását. Kozma* Jenő válaszában megigérte, hogy ezirányban sürgetni fogja a megfelelő intézkedéseket.

Végül a tisztujítással kapcsolatos jelölésekre tértek át, melynek során *a párt egyhanguan vette tudomásul a kijelölőválasztmány jelöléseit.*

Pártvacsorán ünnepelik a városi adminisztráció megjelent vezetőit

A pártértekezlet után pártvacsora volt, amelyen résztvettek többek között *Borvendég* Ferenc alpolgármester, *Lamotte* Károly, *Szendy* Károly, *Salamon* Géza tanácsnokok, *Andréka* Károly, *Bayer* Antal, *Barla-Szabó* József, *Becsey* Antal, *Bohn* József, *Bódy* Tivadar, *Dési* Géza, *Dorner* Gyula, *Éber* Antal, *Glück* Frigyes, *Glücksthal* Samu, *Harrer* Ferenc, *Hatolkay* Kázmér, *Héder* Lajos, *Kozma* Jenő, *Krivoss* Árpád, vitéz *Lázár* Domokos, *Martin* János, vitéz *Martsekényi* Imre, *Máté* István, *Nagy* Antal, vitéz árvátfalvi *Nagy* István, *Németh* Béla, *Orphanides* János, *Oszoly* Kálmán, *Papp* József, vitéz *Perlei* Lajos, *Petracsek* Lajos, *Pintér* Jenő, *Petzrik* Jenő, *Pompéry* Elemér, *Studinka* Béla, *Scheuer* Róbert, *Schmidt* Richárd, *Szabó* Sándor, *Usetty* Béla, *Wellisch* Andor, *Wolff* István, *Molnár* Dezső, *Fabinyi* Tihamér, *Krompaszky* Miksa, *Babitz* Gyula, *Révay* Károly, *Francisci* Béla, *Szentiványi* Mihály, *Horváth* Károly, bibithi *Horváth* János, *Piazza* Győző, *Morvay* Zsigmond, *Erősdy* Sándor, *Lengyel* Endre, *Tattay* Béla tábornok, *Szécsi* Ernő tisztifőorvoshelyettes, *Dósa* Ottó, *Dárday* Ede, *Kollmann* Dezső, *Faber* Fülöp, *Orova* Zsigmond, *Szvoboda* K. Endre, báró *Babarczy* István, *Körmendy* Jenő, *Szinte* László, *Halász* Ignác, *Anda* Géza, *Vörös* István, *Hubert* Vilmos és még sokan mások.

A 300 terítékes vacsorán

Becsey Antal

tartotta az első pohárköszöntőt, a résztvevő új főtisztviselőket, elsősorban *Borvendég* Ferencet üdvözölte, akit *egyhangú közbizalom* emelt az alpolgármesteri székbe. Majd köszöntötte *Lamotte, Szendy* és *Salamon* tanácsnokokat és hangoztatta, hogy az új főtisztviselőkre a reájuk sugárzó új dísz új kötelességeket, új terheket jelent. Valamenyniüket — mondotta — régen ismerjük. *Borvendég* Ferenc 20 éve teljesit szolgálatot a legfontosabb helyen, a nagyüzemi ügyosztályban, amelynek éveken át kitünő vezetője volt. *Borvendég* Ferenc egy emberöltőn át, a nagyüzemeken keresztül ismerte meg a közigazgatást és így

sokkal élesebb és szélesebb látókörrel rendelkezik, mint aki a sablonos közigazgatás irószatala mellett intézte a dolgokat.

Borvendég Ferenc évtizedeken át a főváros aktiv vagyonát, az óriási értékeket reprezentáló közüzemeket szolgálta, majd irányította és az a munka, amit produkált, a legteljesebb dicséretet érdemli meg. Ezután elismeréssel telített szavakkal méltatta azt *az üzemi politikát,* amelyet *Borvendég* Ferenc honosított meg, az üzemek rekonstrukciós munkáját, amely

aránylag rövid idő alatt olyan mintaszerűvé tette a főváros nagy közüzemeit,

elsősorban az elektromosmüveket, amelyre nemzetközi viszonylatban is büszkék lehetünk. Ennek a fejlesztési munkának az eredménye, hogy például az elektromos áram kilowattja, amelynek előállítása mostanáig 3 kg szénbe került, ezentúl 1 kg szénnel lesz produkálható. A nagyszabású fejlesztési és rekonstrukciós program azonban korántsem fejeződött be és e téren is nagyon sok tennivaló vár *Borvendég* Ferencre, akinek koncepciójáról, előrelátásáról, szívósságáról, kitartó energiájáról itt a nagy nyilvánosság előtt tanubizonyságot teszek. A fővárost nagy nyereség érte, amikor az ő kitünő képességeit még szélesebb hatáskörhöz juttatta. Üdvözölte *Lamotte* Károlyt, a főváros rokonszenves és széleslátókörü pénzügyminiszterét, akinek sok gyakorlati érzékkel telitett érdemes munkásságára a fővárosnak a jövőben még az eddiginél is fokozottabban lesz szüksége. *Szendy* Károlyt, mint az energikus cselekvés és a munkabírás megtestesülését aposztrofálta és ha tőle függne, annak az ügyosztálynak az élére helyezné, ahol legnagyobb cselekvőképességre, rutinra és közigazgatási ismeretekre van szükség. *Salamon* Géza a fiatalságot képviseli, akinek friss erejére ugyancsak nagy feladatok várnak a közegészségügyi osztály élén. *Biztosította valamennyi párt támogatásáról és bizalmáról.*

A főtisztviselők nevében

Borvendég Ferenc alpolgármester

köszönte meg a meleg üdvözlést és a párt kitüntető bizalmát, amely külön kötelezettséget ró a főtisztviselőkre. *Borvendég* alpolgármester ezután hosszantartó lelkes tapsoktól kisérve azt hangoztatta, hogy

a főváros mai pénzügyi helyzetében az adminisztrációnak főfeladatául kell tekinteni azt, hogy a polgárság filléreit a legkörültekintőbben és a leghasznosabban használják fel.

A közigazgatás, amely különösen a háború óta olyan szorosan függ össze a mindennapi élettel, igen nehéz feladatok elé van állitva és azoknak, akik a közigazgatást végzik, arra kell törekedniök, hogy *minden ténykedés, minden lépés és minden intézkedés úgy történjen, ahogy az Budapest összességének leginkább érdeke.* A közigazgatásban — mondotta — nemcsak a törvényhatóság vezető tisztviselői, a tanács tagjai részesek, nemcsak a törvényhatósági bizottság összessége, hanem *részes abban minden polgár.* Elsősorban a pártok, amelyeken keresztül megnyilvánulnak a polgárság jogos kívánságai.

Azoknak a tisztviselőknek, akik a közigazgatás élén állanak, kötelességük eszméket termelni,

a feladatokat legjobban végrehajtani és így közös erővel sikerül majd a nehéz helyzetből Isten segitségével kilábolni. A *polgári egység gondolatára,* a polgári összefogásra és *Kozma* Jenőre ürítette poharát.

Ezután

Kozma Jenő

állott fel szólásra és általános érdeklődés mellett emlékezett vissza a régi időkre, amikor egy fiatal, 25 éves bizottsági tag lépkedett a budai utcákon. Ha visszagondolok — úgymond, — eszembe jut egy segédfogalmazó: *Borvendég* Ferenc. És őt azóta ismerem és szeretem. Mi történt az elmult évtizedek alatt? *Én mindig csak bizottsági tag vagyok, ő pedig már alpolgármester lett.* (Derültség.) Akkor nem gondoltam arra, hogy 25 év mulva én fogom ünnepelni *Borvendég* Ferenc alpolgármestert. Ha áttekintem az elmult 25 évet, akkor meg kell állapitanom, hogy

a Városházán komoly eredményt csak komoly munka ért el.

Mindig csak azok emelkedtek magas poziciókba, akik azt *megérdemelték.* Igy volt ez most is, az alpolgármesteri és tanácsnoki állások betöltésénél. Megtaláltuk a fiatalokat, akik a tanácsnoki stallumba kerültek és ezzel új hangulat lett úrrá a Városházán.

A férfi legnagyobb erénye: hűség a köz, a pálya, a célkitüzések és a programok iránt.

Ez nyilvánul meg a mi pártunkhoz tartozóknál is, és ez a hűség nyeri el a jutalmát. Vegye tudomásul mindenki, hogy *a legkevesebb eredményt azok mutatják fel, akik itt vannak, ott is vannak, végeredményben azonban sehol sincsenek,* — mert

kétirányú hűség nem létezik.

Az számithat csak támogatásra, aki valahová tartozik, aki állandóan egy cél felé haladva, mindig hü az elvekhez. A mi programunk a polgári egység gondolata és a munka volt: ez az, amit ma már mindenki egyformán átérez. Ennek a programnak a végrehajtóira, az új főtisztviselőkre üritem poharam.

Kozma Jenő hosszantartó tapssal fogadott beszéde után a lelkes ünnepség véget ért.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST V., KLOTILD-UTCA 22. TELEFONSZÁM: A. 114—79

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2.
TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

WIHART FERENC
ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-03

Pesti kirakat

Nyomor az utcán

A jó, a tapasztalt, az igazi kereskedő tisztában van vele, hogy nem utolsó dolog a szép, az okos kirakat. Hol vagyunk már attól, hogy jó bornak nem kell cégér! Még cégérrel, londoni és berlini m. kir. borházakkal is a termelő nyakára asszúsodik a legfinomabb bor is. Sőt ma már a kultúrának is kell kirakat: a színház képeket terjeszt, transzparensekkel operál, az iskola ujságban hirdet, a külföldi múzeumok plakátokon kinálják csodáik megtekintését.

De a kirakatnak jónak, ízlésesnek, a célt okosan szolgálónak kell lennie. Az ízléses, a bölcs embereknek kell a kirakat irányítását kézbevenni. Budapest kirakatára nagyon, de nagyon kell vigyázni. *Liber* Endre alpolgármesterre gondolunk, aki ízléses és melegszívű ember, azonkívül praktikus gondolkodása is ismeretes és világot látottsága is jó ajánlólevél. Rendezkedjék néha Budapest kirakatában, mert igen sok függ attól, hogy a külföld hogyan lát meg bennünket, mi az első impressziója annak, aki érdeklődik iránt unk, vagy akinek az érdeklődését jó lenne felkelteni.

Különösen a konkrét eset során, amelyet most elmondandók vagyunk, gondoltunk *Liber* Endrére. Itt, ebben a kérdésben nagy szükség lenne az ő meleg szívére, kipróbált szociális érzésére. Tőle várjuk az orvoslást.

A pesti kirakat legelsősorban az idegenforgalom célját szolgálja. Jogunk van parádés, szép kirakattal a külföld elé lépni, mert aki ellátogat hozzánk, az előtt nem vallunk szégyent, a kirakatunk nem marad hazugságban. Ezek a kirakatok bátran hirdethetik kultúránkat, művészi törekvéseinket, muzsikánkat, színészetünket, múzeumainkat, amelyeket bármely világváros vállalhatna. Tiszta lelkiismerettel kiálthatjuk világgá, hogy fürdőink, gyógyvizeink párjukat ritkítják és aki itt keres gyógyulást, az nyugalmat, európai kényelmet és kultúrnivójú szórakozást is talál. Ráadásul pedig a természet olyan pazar pompában gyönyörködteti az idegent, hogy soha el nem felejt bennünket.

A sok szépségnek, a sok vonzóerőnek azonban van árnyoldala is: a szegénységünk. Nem szégyeljük, sőt szemébe mondjuk a világnak, hogy kik voltak azok, akik ezt a szegénység átkát ránkzúdították. Ez a szegénység lázít a magyar igazság mellett.

De még sem való a kirakatba. És azt szeretnénk, hogy ne is kerüljön oda.

Máshol nem voltak ilyen finnyások, mint mi vagyunk. Bécs nem volt olyan szemérmes koldus, mint, amilyenek mi akarunk lenni. De mi mégis szebbnek találjuk, sőt talán okosabbnak is, ha nem szánalmat, hanem rokonszenvet akarunk magunk iránt kelteni.

A bécsi példa emlékezetes. A háborútáni nyomor ott tényleg orgiát ült. Hiszen mi is szenvedtünk, de az öklünkbe harapva hallgattunk és vártunk. A bécsiek azonban a világ részvétét úgy akarták felkelteni, hogy propagandafilmeket csináltak a nyomorukról. Szörnyű propaganda volt ez: belefájdult az emberek szíve széles e világon. Töméntelen segélyt küldtek az osztrák főváros szenvedő lakosainak a jószívű emberek, akik talán nem is gondoltak arra, hogy a nyomor propagandafilmje talán nem is mond száz százalékig igazat. Mert talán mégsem volt színigazság, hogy a Ringeken a temetési menetek végeszakadatlan sorban vonultak volna végig, a halottas kocsik díszmenetben vonultak volna föl: *Temetik az éhenhaltakat* felirattal.

A célt elérték a bécsiek. Az eredmény nagyszerű volt. A várost tömték segélyekkel.

És nekünk mégsem kellenek az ilyen eszközök, kirakatnyomorra nekünk nincs szükségünk. Elég baj, hogy van igazi. Még ezt az igazit sem tesszük a kirakatba, sőt kérjük *Liber* Endre alpolgármestert, hogy — ha ezen a nyomor a maga rettenetességében önkéntelenül is a kirakatba téved — távolítsa el onnan. Inkább még egy darabot letörünk amúgy is kicsiny mindennapi kenyerünkből, de a nagyvilág ne szánakozzék rajtunk.

Felhivjuk az alpolgármester figyelmét erre az öntudatlanul a kirakatba tóduló nyomorra. Esténkint a legforgalmasabb utcákon, az Andrássy-úton, a körutakon tömegesen jelennek meg a bénák, a vitustáncban szenvedő rokkantak, rongyokba burkolt szerencsétlen koldusasszonyok apró csenevész gyermekekkel a karjukon, láb- és kéznélküli nyomorékok az aszfalton fetrengenek. A nyomor síró, jajgató lármája tombol a fényes utcákon.

Nekünk fáj ez, de mit szólnak hozzá az idegenek, akik megfordulnak Budapesten? Nem hisszük, hogy gyönyörűségük telne a nyomor önkéntelen kirakatában. Az idegenek nem jótékonykodni, nem jajgatást hallani, szenvedést látni jönnek ide. Nem a nyomor kórusára, hanem a magyar muzsikára, nem a bénák és vitustáncosok szörnyű látványosságára, hanem a budai hegyek panorámájára, az Andrássy-út fénypompájára kivánesiak. Nem szörnyködni, hanem pihenni, gyógyulni, szórakozni akarnak.

És a bajon nem is olyan nagyon nehéz segíteni.

Budapestnek kétszázmilliós budgetje van, néhány ezer pengő nem játszik szerepet. Néhány ezer pengővel pedig ezt a szégyenfoltot le lehetne törölni Budapest arcáról. Ennek kell az első, a legelső lépésnek lennie -- *Budapest fürdőváros felé.*

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

Sorsdöntő fordulat Budapest-Fürdőváros és az idegenforgalom megalapozása körül

Hatalmas propaganda a főváros ismertetésére — Idegenforgalmi eseményekben gazdagnak igérkezik az idei szezon

RIPKA FERENC DR. FŐPOLGÁRMESTER NYILATKOZATA

Nemrégiben részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap* annak a nagyszabású eszmei tervpályázatnak az eredményéről, amelyet az Idegenforgalmi Tanács hirdetett *a Gellért-gyógyfürdő és a Rudas-fürdő közötti gyógypark és kolonnád művészi kiképzésére.* A pályázatra tudvalevőleg nagyszámú pályamunka érkezett, amelyek elbirálására kisebb szakbizottságot delegáltak. A pályaműveket először a Városháza középítési ügyosztályában próbálták elhelyezni, de a tervek tömegét a szűk helyiség nem tudta befogadni és ezért a Vigadó egyik termét vették igénybe. Itt állították ki könnyen áttekinthető, plasztikus felsorakoztatásban az összes pályamunkákat, hogy a szakemberekből álló zsüri munkáját elvégezhesse.

Ez a birálóbizottság néhány nap mulva befejezi működését,

azután kidolgozza azt a hatalmas műszaki és művészeti véleményt, amelyet az *Idegenforgalmi Tanács, a Közmunkatanács és a főváros* elé terjesztenek. Ezt követőleg a nagyközönség számára is megnyilik ez az érdekes kiállítás, amelyen kiderül, hogy a szakemberek és a művészek

hogyan álmodták meg a Gellérthegy tövében tervezett világfürdőt.

A szebbnél szebb pályamunkák egész sorát fogja feltárni, hogy miképpen lehetne a Gellérthegy lábánál fekvő gyógyító melegvízforrásokat úgy kiaknázni, hogy

az világviszonylatban is tökéletes gyógyhely lehessen

és minden versenyben legyőzhetetlen vonzóerejévé váljon Budapestnek.

A Budapest Fürdőváros megvalósításának menetéről

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idegenforgalmi szervezeteink állandó s erőteljes munkásságot fejtenek ki, hogy a külföld figyelmét a mi páratlanul nagyszerű fürdőinkre és gyógyvizeinkre irányítsák.

A propaganda térhódításának eredménye már megnyilatkozik

azokból a jelenségekből, amelyeket örömmel tapasztalhatunk, mert ebből kiderül, hogy *a külföldi orvostudósok komoly érdeklődést tanusítanak a gyógyvizek vegyelemzése iránt* és mert a budapesti források vetekednek, sőt sok tekintetben felülmulják a külföldi gyógyvizeket: el lehetünk készülve arra, hogy már

az idei nyáron a külföldi betegek nagyszámban fogják igénybevenni Budapest forrásainak gyógyító erejét.

— Meggyőződésem, hogy Budapest Fürdőváros terve most már *erőteljesen elindul a megvalósulás útján.* A tervpályázat döntése után keresni kell mindazokat a *pénzügyi lehetőségeket,* amelyek révén a technikai munkálatok elindíthatók lesznek. Tudomásom van arról, hogy

külföldi csoportok szívesen tárgyalnának a tőkebekapcsolásról, ha úgy látják, hogy üzleti érdekeiket össze tudják egyeztetni a főváros törekvéseivel.

A közeljövőben meg is indulnak az errevonatkozó tárgyalások és talán sikerül is olyan összhangot teremteni, ami lehetővé teszi a fürdőváros nagystílű kialakulását. Mindenesetre *minden tervet és ajánlatot meg kell vizsgálni* és a legmegfelelőbbet úgy kiválasztani, hogy az valóban szolgálja a fürdőváros és az idegenforgalom ügyeit. A mai nehéz gazdasági viszonyok mellett Budapest szépségeit, természeti kincseit és gyógyító eszközeit kell erőteljesen kihasználni és ezzel *hatalmas kereseti lehetőséget biztositani az iparnak és kereskedelemnek.*

Ez a belátás indítja a kormányt is arra, hogy intenziven érdeklődjék a főváros idegenforgalmi ügyei iránt

és meleg szeretettel karoljon fel minden olyan törekvést, ami ebben a vonatkozásban lendületet, fejlődést és gyarapodást biztosít. A kromány maga is a kezdeményezők sorába lép, amikor *új terveket dolgoztat ki* az idegenforgalom fokozása érdekében. Ebből a szempontból is jelentőségteljesnek igérkezik a közeljövő és én hiszem, hogy

ez az év sorsdöntő fordulatot hoz Budapest—Fürdőváros megvalósítása szempontjából.

A főpolgármester közölte még a *Fővárosi Hirlappal,* hogy az *Idegenforgalmi Tanács* előtt is számos olyan kidolgozott program vár megvalósításra, amelyeknek sikeres kivitele *komoly eredményeket fog hozni még az idei szezónban.*

Hatalmas munkateljesítmény vár az összes ügyosztályokra a tisztujítás befejezése után

Haladéktalanul megkezdődnek a közlekedés egységesítésére, a fürdőváros megalkotására, az Erzsébet-sugárút építésére és az úthálózat teljes rendbehozására vonatkozó előkészületek

A törvényhatósági tanács holnapi ülésén megválasztják a főváros főtisztviselői karának újabb kategóriáit és ezzel az általános tisztújítás nagyfontosságú aktusának a vége felé közeledünk. Az alacsonyabb rangú tisztviselők kinevezésére is rövidesen sor kerül és akkor, az izgalmak után, *ismét a tevékeny munkásság veszi kezdetét.* A tisztújítás után megoldásra váró feladatokról alkalmunk volt beszélgetést folytatni

Kozma Jenő dr.

országgyűlési képviselővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A tisztujítás lezajlása után hatalmas munkaprogramm vár lebonyolításra. Ezek között

első helyen áll a közlekedés egységesítése,

mert ebben a tekintetben minden késlekedés súlyos károsodásokat okozhat. Ma még nagyjából *kiforratlanok* az erre vonatkozó tervek, mert ha vannak is ilyenek, azok

nem minden tekintetben szolgálják azt a célt, hogy a főváros közönsége gyorsan és akadálytalanul vehesse igénybe a forgalmi járműveket.

Össze fogunk ülni az érdekelt vállalatok vezetőivel, megtárgyaljuk az összes függő kérdéseket és én hiszem, hogy olyan megoldást fogunk találni, amelyik *egyrészt bizotsítja az üzemek rentabilitását, másrészt elősegíti a közlekedés megjavítását.*

— Haladéktalanul

foglalkozni kell Budapest fürdőváros ügyével is.

mindentől eltekintve már csak azért is, mert itt *hatalmas munkaalkalmak* megteremtése kínálkozik. Ebben a csoportban elsőnek kell megemlítenem *a Tabán rendezésének régóta vajudó problémáját,* amelynek a tisztázásához nem lehet elég korán hozzáfogni. Szép tervek és tetszetős elgondolások állnak rendelkezésünkre és így az erre vonatkozó előmunkálatokon már túl vagyunk. A végrehajtás valóban nem könnyű, de azért találunk megfelelő lehetőséget arra, hogy

a Gellérthegy tövében kialakítsuk az impozáns fürdővárost,

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

amelyik versenyezni fog a leghíresebb külföldi gyógyhelyekkel. A közeljövőben

nagy érdekességű megbeszélésekre kerül sor

és a kilátások már most olyanok, hogy a várvavárt eredmény nem fog elmaradni.

— Nem tűr további halasztást

az Erzsébet-sugárút

megvalósításának kérdése sem. A tervek elő vannak készítve és az érdekelt hatóságok együttműködése már most is azzal a kilátással biztat, hogy ez az új és díszes útvonal mielőbb rendelkezésre álljon.

Feltétlenül hozzá kell kezdeni az utak rekonstrukciójához

és általában az úthálózat rendezéséhez, ahol a takarékoskodás szempontjainak figyelembevétele mellett nagy eredmények elérésére van kilátás.

Felmerültek kivitelre kitünően akalmas gondolatok,

amelyek nem állítják különösebben nehéz feladat elé a főváros teherbírását és mégis alkalmasak arra, hogy *Budapest úthálózata végre elérje azt a nívót, ami nélkül egy nagy metropólis nem funkcionálhat.*

— Az új fővárosi törvény következtében szükség van nemcsak a már meglévő szabályrendeletek módosítására, hanem

új szabályrendeletek

elkészítésére is. Ezek minden vonatkozásban belenyulnak a főváros adminisztrációs és gazdálkodási helyzetének kialakításába, miért is az arra illetékes szervekre hatalmas munka hárul, hogy *mindezek a szabályrendeletek mielőbb érvényesítsék hatásukat.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy mikor kerül sor az *üzemi igazgatóságok* megalakítására.

— A fővárosi törvény rendelkezései azt mondják, — hangzott a válasz, — hogy a törvényhatóság megalakulása után bizonyos határidőig kell végezni ezzel a munkával is. Előreláthatólag

április végén alakítjuk meg az üzemek igazgatóságait,

vagyis húsvét után már az új igazgatóságok kezébe kerül az üzemek irányítása.

A tisztújítás további menetéről *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— *Az alsóbb kategóriákba tartozó tisztviselők kinevezésére húsvét után kerül sor.* Ha ezt befejeztük, akkor

az új fővárosi státusz megalakultnak tekinthető.

Ezt megelőzi azonban az *orvosi állások* betöltése, amelyekről a főpolgármester a közeli napokban fog intézkedni.

Kozma Jenő fenti nyilatkozata tehát ismertette a közeljövő nagy feladatait. Kijelentette még azt is, hogy *a szakbizottságok összehívása most már néhány nap alatt megtörténik*, ahol megvitatás alá kerülnek az ügyosztályok különböző előterjesztései, amelyek már régóta várják a szankcionálást.

Kedd délutáni ülésén választja a törvényhatósági tanács a főtisztviselőket és a szakhivatalok helyettes vezetőit

Nagy izgalom előzi meg a választást

A kijelölő választmány pénteki ülésén foglalkozott a tanácsi *főjegyzői, tanácsjegyzői, tiszti főügyészhelyettesi, árvaszéki elnökhelyettesi, árvaszéki főjegyzői, ülnöki, tiszti ügyészi, műszaki főtanácsosi és mérnöki* állások betöltésével. Óriási érdeklődés és palástolhatatlan izgalom kísérte a kijelölő választmány határozatát, amelyik igyekezett egyes vonatkozásokban a rangsoroláshoz igazodni, de nem mindig volt elkerülhető, hogy a hátsó kategóriákból is számosan be ne kerüljenek a jelölés első vonalába. Mint minden választás:

ez az aktus is örömet szerzett a kiválogatott első helyen jelölteknek és fájdalmat azoknak, akiknek igényeit most nem sikerült honorálni.

Vígasztaló tudat, hogy a közeljövőben ismét *számos új állás üresedik meg,* amikor feltétlenül beteljesednek azok az ambiciók, amelyeknek kielégítése általános és örömteljes megnyugvást fog kelteni. Első helyen kell itt megemlítenünk: *Farkas* Ákos, *Felkay* Ferenc, *Rosta* János, *Günther* Tivadar, *Bartl* Tivadar, *Széchy* András, *Flaxmayer* József méltányos előléptetését.

A jelölések alapján a törvényhatósági tanács *kedd délután* ejti meg a választást az alábbi jelölési listák összeállítása szerint:

Harminckét főjegyzői állásra első helyen:

Tatár Béla, *Gömöry* Albert, *Schara* Béla, *Goszleth* Ernő, *Márkus* József, *Mihály* Jenő, *Balogh* Hugó, *Schmaderer* Oszkár, *Thorday* Lajos, *Haidekker* Lajos, *Farkas* Lajos, *Antalffy* Géza, *Tompó* József, *Battlay* Imre, *Wirnhardt* Ágoston, *Vezér* Károly, *Huba* Géza, *Lindl* Zsigmond, *Unger* Ferenc, *Vigyázó* Géza, *Keresztes* Miklós, *Hiller* Ernő és *Földváry* Imre főjegyzők, továbbá *Vadon* Géza, *Benedek* Szaboles, *Gallner* Ferenc, *Pertik* Béla, *Sztankovics* Mihály, *Rostagni* Achiles, *Czebe* Jenő, *Morvay* Endre és *Babarczy* István báró *tanácsjegyzők.*

Második helyen:

Vitéz *Horváth* Béla, *Zielinszky* Tibor, *Laczó* Viktor, *Felkay* Ferenc, *Bertl* Tivadar, *Szvoboda* K. Endre, *Rosta* János, *Gergely* Ernő, *Garancsy* László, *Hügel* Jenő, *Horony-Pálffy* Aurél, *Pottornyay* László, *Beliczay* Imre, *Matolay* Viktor, *Lukácsy* József, *Markovics* Aladár, *Venczel* Géza, *Boros* Pál, *Farkas* Ákos, *Toldy* Ernő, *Vécsey* Kálmán, *Rimanóczy* Olivér, *Remete* Viktor, *Horváthy* Béla, *Kiss* Zoltán, *Homolyay* Rezső, *Eperjessy* István, *Rózsavölgyi* István, *Della Donna* Mihály, *Ruffy* Kálmán, *Prokopp* Sándor és *Günther* Tivadar.

Harmadik helyen:

Abonyi Tibor, *Lengyel* Mihály, *Mayer* Kálmán, *Morzsányi* Károly, *Sztojanovics* Pál, *Szentmiklóssy* József, *Zobor* Miklós, *Beke* Hugó, *Hetessy* Ferenc, *Szekeres* Róbert, *Karlovics* Miklós, vitéz *Bárány* László, *Wagner* Leó, *Staub* Aladár, *Kállay* Albert, *Boray* Győző, *Bajkay* Tibor, *Gellért* István, *Gajáry* György, *Juhász* István, *Fáth* Ferenc, *Tereczky* Tivadar, *Mártonffy* Márius, *Kabdebó* Miklós, *Kirner* Vilmos, *Paulay* Pál, *Fehér* Miklós, *Treiber* Márton, *Havas* István, *Károlyi* József és *Sebő* Gusztáv.

Ötvenhárom tanácsjegyzői állásra első helyen:

Vitéz *Horváth* Béla, *Zielinszky* Tibor, *Laczó* Viktor, *Felkay* Ferenc, *Bertl* Tivadar, *Szvoboda* K. Endre, *Rosta* János, *Gergely* Ernő, *Garancsy* László, *Hügel* Jenő, *Horonyi Pálffy* Aurél, *Pottornyay* László, *Beliczay* Imre, *Matolay* Viktor, *Lukácsy* József, *Markovics* Aladár, *Venczel* Géza, *Boros* Pál, *Farkas* Ákos, *Toldy* Ernő, *Vécsey* Kálmán, *Rimanóczy* Olivér, *Remete* Viktor, *Horváthy* Béla, *Kiss* Zoltán, *Homolyay* Rezső, *Eperjessy* István, *Rózsavölgyi* István, *Della Donna* Mihály, *Ruffy* Kálmán, *Prokopp* Sándor, *Abonyi* Tibor, *Lengyel* Mihály, *Mayer* Kálmán, *Morzsányi* Károly, *Sztojánovics* Pál, *Szentmiklóssy* József, *Zobor* Miklós, *Günther* Tivadar, *Beke* Hugó, *Hetessy* Ferenc eddigi tanácsjegyzők, továbbá: *Beliczay* Oszkár, *Seelhofer* Róbert, *Halabuk* Kálmán, vitéz *Bárány* László, *Csanády* Gusztáv, vitéz *Horváth* László, *Staub* Aladár, *Kállay* Albert, *Havlin* Károly, *Tőkés* Gyula, *Glötzer* László és *Mártonffy* Márius fogalmazók.

Két árvaszéki elnökhelyettesi állásra első helyen:

Csorna Kálmán és *Novák* Sándor.

Három árvaszéki főjegyzői állásra:

Mosdossy Gyula, *Kabdebó* Miklós és *Czeller* Ferenc.

Nyolc árvaszéki ülnöki állásra:

Wester Gusztáv, *Szokola* Leó, *Müller* Sándor, *Urbán* Zoltán, *Toldy* Tibor, *Baán* Kálmán, *Jakobovics* Pál és *Szaplonczay* Miklós.

Hat árvaszéki jegyzői állásra:

Rötzer Ferenc, *Szenkovics* László, *Kirner* Vilmos, *Pénzes* József, *Fazekas* Béla és *Nagy* Endre.

A helyettes tisztifőügyészi állásra

első helyen *Várady* Jenő, második helyen *Reichl* Károly, harmadik helyen *Tóth* Péter és *Feigler* Károly.

Hét tisztiügyészi állásra első helyen:

Reichl Károly, *Tóth* Péter, *Feigler* Károly, *Günther* Ferenc, *Fertsek* Leó, *Szelle* József és *Hermann* Sándor.

Hat tiszti alügyészi állásra első helyen:

Matolcsi Kálmán, *Szálka* Béla, *Kubinyi* Imre, *Feigler* Sándor, *Ölveczky* Dezső és *Jablonkai* Géza.

Három új műszaki főtanácsosi állásra:

Friedrich Lajos, *Klement* Károly, *Szinte* László.

Három új műszaki tanácsosi állásra:

Lantos Géza, *Csányi* Pál, *Bánóczy* Béla.

Három főmérnöki állásra:

Herczeg János, *Lipkay* Gyula, *Gábori* Béla.

Egy műszaki felügyelői állásra:

Mottl János.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

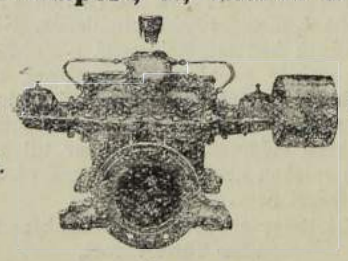
JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

VARGA ANDOR
Budapest, V., József-tér 9.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
Telefon: Aut. 809—19. Telefon: Aut. 809—19.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Korepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycím: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Terveikről és célkitűzéseikről nyilatkoznak az új tanácsnokok

Program: *mindent a közért és a köz javára*

A múlt héten új tanácsnokokat választott a törvényhatósági tanács. Uj nevek kerültek az egyes kormányzati ágazatok élére, amelyeknek viselői eddig is komoly igéretei voltak a jövőnek.

Schuler Dezső, Némethy Károly, Kovácsházy Vilmos, Szlovák Pál, Bódy László, Salamon Géza és Wossala Sándor

eddigi beosztásaikban is derekas, eredményes és értékes munkásságot fejtettek ki, de csak most nyilik alkalmuk arra, hogy elgondolásaikat és terveiket az egyes ügyosztályok irányító poziciójában valóra váltsák.

A *Fővárosi Hirlap* kérdést intézett az új tanácsnokokhoz, hogy terveikről tájékoztassák a nyilvánosságot, amelyik sokat vár tőlük a főváros jövőjének kialakítása érdekében. A válaszok így hangzanak:

Schuler Dezső dr. tanácsnok,
a szociálpolitikai ügyosztály vezetője:

— A polgármester úr rendelkezéséből fokozottabb mértékben és fokozottabb felelősséggel azt a munkakört kell szolgálnom ezentúl, ahol csekély erőmhöz képest eddig is törekedtem a köz érdekének szolgálatában állani.

— Nehéz viszonyok között s az új fővárosi törvény kereteiben úgy a főpolgármester úr, mint a polgármester úr szabatos programnyilatkozatokkal tájékoztatták a közvéleményt. Ez a körülmény megszabja az útját az ügyosztályvezetőnek is. *Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a fellebbvalóinak szándékai és utasításai szerint rendelkezésre állhasson úgy javaslattevéssel, mint a végrehajtás terén a részleteket illetőleg.* Akkor elérheti, hogy a most említett programnyilatkozatok gazdag célkitüzésének eredményeiben a maga részéről végzett munkát is ott fogja látni.

— Ebből következik, hogy amikor néhány szóval tájékoztatással óhajtok szolgálni oly irányban, hogy a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztály hatáskörében mit tekintek legsürgősebb tennivalónak, ez csakis *a most jelzett keretekben* mozoghat és szoros értelemben vett programnyilatkozatnak nem tekinthető.

— Úgy látszik, hogy a legsürgősebb feladatok közé tartozik

a szegényügyi szabályrendeletnek újból való megállapítása.

Az eddigi szegényügyi szabályrendeletek nagyjában kétféle rendszer alapulvétele mellett a rendszerek egyikének figyelembevételével készültek, amelyek közül az egyik *a képzett önkéntes szegénygondozó munkaerők igénybevétele*, a másik pedig *a hivatásos szegénygondozók alkalmazásának* a rendszere. Nézetem szerint a két rendszert szervesebben kell egyesíteni annak érdekében, hogy

minél intenzivebb legyen a szegénygondozás

és így megtakarításokat érhessünk el anyagiakban és erkölcsiekben, tehát egyrészt olyan irányban, hogy a reáutaltaknak minél kevésbbé lealázóan nyujtassék a tényleg szükséges támogatás, másrészt, hogy *minél kevesebb visszaélés* fordulhasson elő. A racionalizálás itten nem fenyeget veszéllyel, mert hiszen olyan kevés munkaerő volt ezen a téren eddig igénybevehető, hogy akármennyire racionalizálunk, az összes eddigi munkaerőket még mindig igénybe kell venni.

— Ugyancsak ezeknek a szempontoknak figyelembevételével

az inségakciók további kiépítésére nagy gondot kell fordítani,

hogy az bele illeszkedjék egy szerves szegénygondozásba, amelynek területe kell, hogy átnyuljon többek közt *a gyermekgondozás, a gyermeknyaraltatás* kérdésére és *a gondozásnélküli gyermekek* sorsának intézésére is.

— További célkitüzésünk a törekvés a szociálpolitika felé, annak megvalósítása érdekében, hogy

ne legyen olyan szükölködő, aki emberhez nem méltó életet legyen kénytelen élni.

Ilyen irányban való berendezkedés *az étkeztetés* lehető kiterjesztése, *a lakásügyi viszonyok javítása*, a cselédügy rendezése és mindaz, ami nemcsak a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak, hanem az egyéb közigazgatási, társadalmi és hatósági tényezők figyelmét felhívja arra, hogy *javítani törekedjenek az emberi nivó alatt élőknek helyzetén.*

Némethy Károly dr. tanácsnok,
a közművelődési ügyosztály vezetője:

— A székesfőváros gondoskodásának előterében most elsősorban a *gazdasági* és *szociális* kérdések állanak, a napi gond felemészti az embert s a közületeket.

— Mégsem veszítettek fontosságukból az olyan problémák, mint

kultúra, civilizáció, esztétika,

legfeljebb ezeknek dülőre juttatását is megnehezíti a gazdasági helyzet. Engem kedvenc studiumom, — 20 évi székesfővárosi szolgálatom legkedvesebb reszortja,

a művészeti és kulturális ügycsoport vonz.

Csendes és komoly munka, amelybe el lehet merülni, úgyhogy legalább órákra kikapcsolja magát az ember, *a nyomor, a mindennapi kenyér utáni harc és a csonka ország leigázottságának fájdalmas valóságából.* Mert ez az, amit békediktátumok, harc nélkül győzedelmeskedő hadsereg nem vehet el tőlünk: *a magyar kultura felsőbbsége, a magyar művészek istenadta talentuma.*

— Dolgozni kell, örömmel és önfeláldozással. *Ez ma az egyetlen helyes program.*

Kovácsházy Vilmos,
a közlekedési ügyosztály vezetője:

— Legfőbb programpontom: *az idegenforgalom növelése.* Budapest főváros idegenforgalmi szempontból *márkás áru.*

Ezt a márkás árut akarom én a gondos kereskedő szívósságával és előrelátásával az idegenforgalom nemzetközi piacára bevezetni.

A kereskedő gondosságával és szívósságával kell ugyanis eljárnom, mert az idegenforgalom iparág, üzlet, a világ egyik legnagyobb üzlete.

— Az áru, a cikk, amit forgalomba akarok hozni, elsőrangú, versenyképes, tehát csak

a piac figyelmét kell ügyesen felhivnom.

A modern s izléses reklám, propaganda eszközeivel teszem ezt, illetve folytatom a megkezdett munkát.

— *Wienben* a Szent István-templom előtt felállított világító képes vitrint s a *Stock im Eisen* előtt álló plakátos világítólámpát a beérkezett hírek szerint a wieniek s a Wienben az árumintavásárra összesereglett idegenek százai nézik állandóan. Ez a siker indított arra, hogy hamarosan még két *vitrin* felállítására szereztem Wienben helyet és pedig a *Neu-Markton*, s a *Graben* elején. Ugyanilyen vitrineket szeretnék felállítani

Belgrádban, Bukarestben, Szófiában s Konstantinápolyban,

mert Wien után másodsorban a *Balkánt* látom legalkalmasabb helyül Budapest idegenforgalmának propagálására.

— Kidolgozás s megvalósítás előtt áll még számos ötlet és gondolat, amelyek mind megvalósulásra kerülnek majd. Fanatikusan hiszem, hogy Budapestnek, ennek a tündéri látványosságnak, kitünő fürdőinknek állandó s tudatos propagandával sikerül majd hírét költeni, sikerül majd ide *nagyszámú idegen vendéget vonzani* s ezzel egyszersmind kereskedelmünknek, iparunknak újabb fogyasztókat, a lakosságnak hasznot, jövedelmet szerezni.

Szlovák Pál dr. tanácsnok,
a közjogi és illetőségi ügyosztály vezetője:

— Uj poziciómban, ezen a helyen programot, önálló munkatervet én tulajdonképpen nem adhatok. Ügyosztályom nem ugynevezett „termelő-ügyosztály". A közjogi, illetőségi és jogügyi ügyosztály munkakörét megszabott törvények, szabályrendeletek és utasítások adják meg, amelyeknek pontos, gyors és sima lebonyolítása az ügyosztályvezető tanácsnok feladata. Az ügyosztály élén mindenkor arra törekszem, hogy azokat az irányelveket és szempontokat, amelyeket a főpolgármester, a polgármester és a törvényhatósági tanács, a székesfőváros közigazgatásának e három legfőbb irányító tényezője megszabnak, betartsam és betartassam.

— Ismétlem tehát, hogy programot adni új munkakörömben, igen nehéz, de átérzem a pozició felelősségteljes voltát, hisz hatáskörömbe a közjogi, katonai, illetőségi, egyesületi, kegyuri és sajtóügyek intézése tartozik, amelyek jelentőségét felesleges ezuttal külön hangsúlyozni.

— Program helyett tehát inkább csak azokat az irányelveket vázolhatom, amelyek vezetni fognak. Budapest székesfőváros polgársága azt akarja, hogy

a közigazgatás gyors, pontos és igazságos legyen.

hogy a hatósági jogokat az egyetemesség javára minél kevesebb zaklatással, méltányosan gyakorolják. Ezt akarom én is. És legfőbb törekvésem az lesz, hogy ezt az elvet érvényesítsem abban a munkakörben, amelyet vezetek. Átérzem a polgárságra nehezedő mai súlyos időket, legboldogabb leszek, ha a vázolt törekvések betartásával sikerül a főváros közönségének jogos érdekeit a törvény és a lehetőség határain belül kielégíteni.

Bódy László dr. tanácsnok,
a közoktatási ügyosztály vezetője:

— *Hogy mi a programom?* Erre a kérdésre a felelet nem könnyű, de azért nem is túl nehéz. Nem könnyű, mert roppant felelősséget vesz magára, aki célkitüzésében nem számol a realitásokkal, de nem is túl nehéz, mert a főpolgármester úr, a polgármester úr és az alpolgármester úr székfoglaló beszédei annyira telítve vannak tartalmas és az élet követelményeivel számoló programmal, hogy

csupán utánuk kell nyulni a szinte torlódó gondolatoknak

és ebből a forrásból merítve megvalósítani a munkakörünkbe utalt feladatokat.

— Egyetlen célkitüzésem tehát: *hűséges és odaadó munkatársa lenni elöljáróimnak* és őket programjuk megvalósításában teljes szívvel támogatni, ami a jelenlegi munkakörömre vonatkoztatva azt jelenti, hogy

a kulturális nivó megoldása és fenntartása a legfőbb feladatom.

De éppen ennek a feladatomnak a megvalósíthatása érdekében számításba kell vennem *a főváros teherbíró- és teljesítőképességét*, mert egészen nyilvánvaló, hogy amikor a meglevő intézményeknek kellő színvonalon tartása maga is óriási pénzügyi feladat, akkor az egészséges kulturális továbbfejlődésnek a gazdasági megerősödés a legfőbb előfeltétele. *Pénzügyi megalapozottság hiányában a legszebb terv is csupán álomkép marad.*

Salamon Géza dr. tanácsnok,
a közegészségi ügyosztály vezetője:

— Nagy ambicióval és munkakedvvel veszem át annak az ügyosztálynak a vezetését, ahol több mint 19 éven át dolgoztam. Természetes, hogy a jövő munkásságomnak az iránya szigorúan alkalmazkodik ahhoz a programmhoz, amelyet a főpolgármester és polgármester urak székfoglaló beszédükben lefektettek. Minden erőmmel arra fogok törekedni, hogy

valósággá váltsam mindazokat a terveket, amelyek részben már az előkészítés stádiumában vannak.

Vonatkozik ez elsősorban *a kórházi kérdésekre*, ahol ha azonnali végrehajtásról nem is lehet szó a pénzügyi helyzet miatt: az előkészületeket meg kell tenni. Addig is előtérben van *az orvosi és ápolói személyzet jogviszonyának rendezése.* Különösen fontos *a tüdőbeteggondozó intézetek hálózatának teljes kiépítése*, a temetkezési ügyek függő kérdéseinek rendezése, hogy végre ez a függő ügy is közmegnyugvást jelentő elintézést nyerjen. Főtörekvésem odairányul, hogy *az ügyeket minden fölöslegesség nélkül, gyorsan és az élethez simulóbban intézzük el.*

Wossala Sándor tanácsnok,
a középitési ügyosztály vezetője:

— Jelenleg az a törekvésünk, hogy azokra az építkezésekre, amelyekre bizonyos összegeket előirányoztak, az előkészületeket megtehessük és amikor ezeket az összegeket mozgósítani lehet:

a legszükségesebb munkálatokat nyomban kiadjuk.

A tervem az, hogy új állásomban minden vonatkozásban képviseljem a főváros és az összlakosság érdekeit, úgyhogy a jogos várakozások sérelmet ne szenvedjenek. Különös figyelemmel akarok lenni *az építészek jogos kívánságaira, amelyeket a főváros a lehetőség szerint honorálni is fog.*

NŐI CIKKEK:

NŐI ING siffonból, ajour himzéssel	96 fill.
NŐI NADRÁG siffonból, ajour himzéssel	96 fill.
NŐI MELLTARTÓ kosaras, fehér tüllből	96 fill.
HARISNYATARTÓ színes clot, fodros gumiból	96 fill.
NŐI FÉLKOTÉNY siffonból, csipkedísszel	96 fill.
NŐI CSIPKEGALLÉR ekrü színben	96 fill.
NŐI KOTOTTSAPKA minden divatszínben	96 fill.
RUHA-VIRÁGOK női estélyi ruhadísz	96 fill.
NŐI NADRÁG műselyemből	96 fill.
FLÓRHARISNYA női, hibátlan, minden szín	96 fill.
NŐI CÉRNAKESZTYŰ színes és fehér, párja	96 fill.
COMPACT PUDER fémtokban, tükörrel és pufnival	96 fill.
FINOM KOLNIVIZ 1 üveg 80 grammos különféle illat	96 fill.
NŐI HAJLEKOTŐ selyemből, különböző színben	96 fill.
NŐI GYOPÁR KRÉM „Kolozsvári", szeplő ellen	96 fill.
MŰSELYEM mintás és sima, minden szín mélere	96 fill.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

VI., ANDRÁSSY-ÚT 39

Tovább harcolnak a jogászok és mérnökök a harmadik alpolgármesteri állásért

A Városi Mérnökök Országos Szövetsége a „Fővárosi Hirlap“ ujján válaszol a fogalmazói kar memorandumára

A harmadik alpolgármesteri állás körül változatlanul áll a harc a jogászi és mérnöki kar között. Az első megnyilatkozás a *Városi Mérnökök Országos Szövetségének* a közgyűléshez intézett memoranduma volt, amelyre éles és határozott hangú választ adott a fővárosi fogalmazói kar. Mindkét előterjesztést majdnem szószerint ismertette a *Fővárosi Hirlap*, hogy ezzel is elősegítse az ügyek tisztázását.

A fogalmazói kar legutóbbi nyilatkozatára a *Városi Mérnökök Országos Szövetsége* a következő levelet intézte hozzánk:

A Fővárosi Hirlap
tek. Szerkesztőségének,
Budapest.

B. lapjuk f. hó 11-iki számában *Elkeseredett harc a harmadik alpolgármesteri állásért* címmel közlemény jelent meg, mely Szövetségünknek a székesfővárosi műszaki igazgatás újjászervezése tárgyában közzétett memorandumával foglalkozik s ezen memorandummal szemben a szfőv. fogalmazási kar álláspontját szegezi le.

Miután ez a közlemény Szövetségünknek a szóbanforgó üggyel kapcsolatos szerepét is kritika tárgyává teszi, engedtessék meg nekünk, hogy az „audiatur et altera pars“ elvére való hivatkozással, de személyes megtámadtatás címén is, válaszunkat a cikk gondolatmenetének sorrendjében az alábbiakban megadhassuk:

Szövetségünk nem holmi alkalmi egyesülés, hanem 23 éve fennálló, belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályok szerint működő egyesület,

amelynek tagjai hazánk összes városainak s így a székesfővárosnak mérnökei is s amelynek alapszabályaink értelmében joga és kötelessége, hogy a városok műszaki ügyeinek egységes és helyes vezetése érdekében megfelelő irányító munkát fejtsen ki, valamint, hogy a műszaki kérdéseket, továbbá a kart érintő törvények és szabályrendeletek létesítésekor szavát hallassa. Miután az alapszabályok a kormányhatóság által jóváhagyattak s *miután jogállamban élünk*, kétségtelen, hogy Szövetségünk memoranduma *nem „illetéktelen“ beavatkozás*, hanem hazánk mindenki által tiszteletben tartandó törvényei szerint megengedett és jogos akció volt. Hogy pedig a memorandumot Szövetségünk jelenlegi elnöke, Szeged thjf. város műszaki főtanácsosa írta alá, annak egyszerű oka az, hogy alapszabályaink szerint Szövetségünket hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben *az elnök képviseli*, aki az általa aláírt s elismerten tárgyilagos hangú, a székesfővárosi fogalmazási kart még csak célzással sem említő memorandumért természetesen a legmesszebbmenő sajtójogi felelősséget is vállalja.

Szövetségünk jelen válaszában sem kívánja a fogalmazási kar bevallottan „éles“ és támadó hangnemét hasonlóval viszonozni, hanem továbbra is *a legszigorúbb tárgyilagosság* alapján kíván maradni. Az kétségtelen, hogy a székesfőváros jelenlegi műszaki igazgatásánál hibák mutatkoztak, hiszen *éppen ezen akarunk segíteni.* Azonban ilyen hibáktól a fogalmazási szak sem mentes. Emberek vagyunk: történnek hibák itt is, ott is; interpellálnak jogi és műszaki ügyekben egyaránt, a különbség csak annyi, hogy akkor,

ha a törvényhatósági tanács tagjainak megválasztásáról szóló, oly sok jogász kezén keresztülment szabályrendeletben elfelejtenek intézkedni arról, hogy mi történjék szavazategyenlőség esetén:

akkor legfeljebb új közgyülést kell tartani s az esetet mindenki elfelejti, ellenben ha egy épületnél egy kémény könnyen pótolható építése elmarad, *akkor botrány, esetleg fegyelmi lesz belőle s az eset évekig emlékezetben marad.*

Ami a fogalmazási karnak az úttesteknek ugyanabban az utcában, évenkint többizben történő felbontására vonatkozó megjegyzését illeti, ez az érv igazán visszafelé sül el. Ugyanis ennek az az oka, hogy az út- és csatornaépítés egy műszaki ügyosztályba, ellenben a vízvezetéki, gázcsőfektetési és kábelfektetési ügyek egy másik, „természetesen“ *jogi* ügyosztályba tartoznak:

szakértő, közös vezetés ma nincsen,

nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal s akkor bizony ilyen esetek előfordulhatnak. Éppen ezért kell az összes műszaki ügyek szakértő, egységes irányítására a régóta kívánt *műszaki alpolgármester*, hogy ezek a temérdek felesleges költséget és munkát felemésztő esetek meg ne ismétlődjenek.

Ki kell még térnünk a harmadik alpolgármesteri állásnak a közeli napokban döntésre kerülő problémájára. Tény az, hogy az alpolgármesteri revízió alá kerülő ügyek száma oly nagy, hogy azt a jelenlegi két alpolgármester nem győzi; tény az is, hogy a harmadik alpolgármesteri állás megszervezését éppen ezért a törvényhatóság közgyűlése még 1928-ban elhatározta; kétségtelen az is, hogy ezt a harmadik alpolgármesteri állást a közgyülés akkor (1928-ban) jogi képesítéshez kötötte. Azonban akkor a törvényhatóság nem is határozhatott másképp, mert akkor még érvényben volt az elavult (1872. évi) régi fővárosi törvény, mely műszaki alpolgármesteri állás létesítését nem engedte meg. Azóta azonban a helyzet megváltozott.

Az új fővárosi törvény (az 1930. évi XVIII. t.-c.) a haladó kor követelményeinek megfelelően, már lehetővé teszi az alpolgármesteri állásnak mérnöki oklevélhez való kötését.

Éppen ezért a belügyminiszter úr nem is hagyta jóvá az említett határozatot, hanem a változott helyzetnek megfelelően, a törvényhatóság újabb állásfoglalását kívánja s ez, értesülésünk szerint, a közeli napokban aktuálissá is válik. Reméljük, hogy a törvényhatóságnak ez az állásfoglalása a székesfőváros jól felfogott érdekében fog megtörténni s így a műszaki alpolgármesterség felállítását fogja eredményezni. *Ha Nagy-Magyarországnak néhai Hieronymi Károly* személyében hosszú éveken keresztül *lehetett „csak“ mérnöki képesítéssel rendelkező*, de mindenki által elismerten kiváló belügyi, majd kereskedelemügyi minisztere; ha néhai *Fock Ede* mérnök-tanácsnok éveken keresztül végezhetett a székesfővárosnál alpolgármesteri teendőket, akkor székesfővárosunk törvényhatóságának bölcsesége most is meg fogja találni azt a szakembert, akire mint műszaki alpolgármesterre, *a székesfőváros műszaki igazgatásának vezetését és irányítását rá lehet, de rá is kell bízni.*

Soraink szíves közlését kérve s azért előre is köszönetet mondva, maradtunk tisztelettel

Szeged, 1931 március 20.

A Városi Mérnökök Országos Szövetsége:
Berzenczey Domokos
elnök,
Szeged thjf. város műszaki főtanácsosa.

Párt és Klub

A Budai Társaskör nagysikerű este keretében ünnepelte folyó hó 19-én március idusát. Az estén Buda közönségének színe-java jelent meg, akiket *Szombathy* Kálmán üdvözölt tartalmas megnyitóbeszédében. *Bálint* Árpád szavalóművész a Márciusi Ének című költeményt szavalta el szívekbemarkoló közvetlenséggel és művészettel. Dr. *Krivoss* Árpád ünnepi beszédében március idusának gazdasági jelentőségét méltatta s a 48-as eseményeknek a magyar társadalomra való kihatását ismertette. *Koncz* János hegedűművész hegedűszámai után *Keömley* Bianka operaénekesnő énekelt, majd *Kehák* Hajnalka szavalt. A szereplőknek *Hoór* Móric tanár, elnök mondott köszönetet a jól sikerült estéért, melyet társasvacsora követett.

Az Angyalföldi Egységes Polgári Kör a „Magyar Kert“-ben levő körhelyiségeiben 16-án tartotta meg a márciusi ünnepséget. *Piazza* Győző elnöki megnyitója utánnívós hangverseny volt, melyen közreműködtek *Gesztessy* Irén és Juliska, *Bimóczy* Aranka, *Fauszek* Gizella és *Berindán* László. Az ünnepi beszédet *Anda* Géza székesfőv iskolaigazgató, a kör társelnöke mondotta. Az ünnepség után kétszázterítékes vacsora volt, amelyen *Bayer* Antal kormányfőtanácsos, székesfőv. bizottsági tag a polgári egység érdekében szólalt fel. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Irodalmi és egészségügyi előadások a Lipótvárosi Polgári Kaszinóban. A Lipótvárosi Polgári Kaszinó közművelődési szakosztályában *Dési* Géza orsz. képviselőnek a trianoni magyarság feladatairól tartott nagyhatású előadása után legutóbb *Gáspárné Dávid* Margit, az ismert írónő *„Az írás misztikuma“* címen rendkívül érdekesen fejtegette az írónő lelkivilágát, alkotásai közben. Az előadásért a kaszinó nevében *Scheuer* Róbert elnök, a szakosztály nevében *Földesi* B. Zoltán dr. és *Fényes* László igazgató mondott köszönetet *Gáspárné Dávid* Margitnak. — A kaszinó *orvosi és egészségügyi szakosztályának* alakuló ülésén *Sági* Lajos dr. főorvos elnöki megnyitójában megköszönte *Scheuer* Róbertnek, hogy lehetővé tette a politikai kör keretében az egészségügyi és szociálpolitikai problémák megvitatását, megoldásuk érlelését és a közjót szolgáló törekvések elősegítését. Ezután *László* Ernő János dr. érdekes előadásban vázolta a dolgozó nő foglalkozási összeütközéseit, a női munka egészségügyi ártalmait és az ipari nővédelemben megoldandó szociálpolitikai és egészségügyi feladatokat.

A Ferencvárosi Kaszinóban vitéz Sághelyi Lajos dr. tanár nagy tetszéssel fogadott előadást tartott *a magyar polgári rend kialakulásáról* és fejlődéséről és azokról a feladatokról, amelyek a polgárságra saját rendjének megszilárdítása és minden becsületes magyarnak a polgári gondolat szolgálatába való állítása érdekében a legsürgősebben megoldandók. Ilyen elsősorban a polgári egység megteremtése és ezért hálára kötelezte a nemzetet e célra törekvő egységes párt. *Usetty* Béla orsz. képviselő és *Csch* András dr. köszönte meg az előadónak az érdekes fejtegetéseit.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések,
Kapuk,
Ajtók,
Kerti bútorok

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI“ EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

FAHN SÁNDOR
VÉSNŐKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fűtő-, hűtő-, szárító-, nedvesítő-, porszívó stb. berendezések.

SZŰTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

»ARISTOS«
ÉGETETT TÉGLÁVAL
olcsóbban és jobban építhet, mint a közönséges téglával.
Gyártja:
Sorg Antal Építőipari RT.
gőztéglagyára
Központi iroda: X. Gergely-utca 8. — Telefon: József 460—79

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek Diesel motorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takarékkűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymoso atók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fűrészpor-tüzelésre.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Szolgálatonkívüli viszonyban maradnak 1932. év végéig a választásokon kimaradt alpolgármesterek és tanácsnokok

Csak a jövő évben indítják meg a nyugdíjazási eljárást

Alig volt emberemlékezet óta tisztújítás, amely olyan nagyarányú és széleskörű változásokat idézett volna elő, mint a mostani, amikor a tanácsnoki testület nagyobbik fele s a két alpolgármester egyszerre lépett le az aktivitás pódiumáról.

A tisztújítás nem hozott ugyan meglepetéseket, mert a főváros közvéleménye előre tudta, hogy az idei választások legfőbb programmpontja a „vérfelfrissítés", a „váltógazdaság előnyeinek érvényesítése" lesz, de *nyílt probléma maradt, hogy elbánás tekintetében, mégis mi lesz a választásokon kimaradt alpolgármesterek és tanácsnokok sorsa, miután az idei tisztújítás nem a szokásos hatéves lustrum befejező aktusa volt, hanem időközben történt,* s így az érdekelt főtisztviselők valamennyijének érvényes mandátuma szakadt félbe.

A fővárosi törvény ilyen esetre különböző intézkedéket tartalmaz. Az 1930-ik évi 18. t.-c. 62. §-a azt mondja, hogy „a *kiszolgált* alkalmazottak nyugdíjazása tekintetében a közigazgatás rendezéséről szóló 1929:30. t.-c. 70. §-ának rendelkezéseit a székesfővárosi alkalmazottakra is alkalmazni kell". A kimaradtak azonban még nem kiszolgált alkalmazottak. Intézkedik a végelbánásról a törvény 101-ik szakasza is. A főváros vezetősége a belügyminisztériumban folytatott előzetes megbeszélések után arra az egyedül helyes és méltányos álláspontra helyezkedett, hogy *a törvényhatósági bizottság választásával járó változások a kimaradt főtisztviselőkre a korábban megszerzett jogokat illetően jogfosztó hatásúak nem lehetnek, hanem*

az alpolgármestereket és a tanácsnokokat a régi törvényben megállapított hatesztendős mandátum lejártáig, vagyis 1932 végéig nyugdíjba helyezni nem lehet.

A kimaradt főtisztviselők 1932-ig teljes illetménnyel szolgálaton kívüli viszonyban maradnak és csak azután folytatják le a reájuk vonatkozó nyugdíjaztatási eljárást.

Erről a kérdésről

Gallina Frigyes tanácsnok,

az elnöki ügyosztály vezetője — a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A most folyó tisztújítás során visszavonuló alpolgármesterek és tanácsnokok nyugdíjazása valóban csak *1932. év* végén történik meg. A nyugdíjazást korábban életbeléptetni nem lehet, mert hiszen a régi törvény szerint hat esztendőre megválasztott alpolgármesterek és tanácsnokok mandátuma csak ekkor jár le és *a főtisztviselőket az ezzel járó illetményektől a mandátum megszűnéséig megfosztani nem lehet.* Kivétel *Buzáth* János dr. alpolgármester, akinek szolgálati ideje lejárt, sőt egy évre már visszatartották. Az ő nyugdíjazása már most megtörténik. A csütörtöki tanácsülés foglalkozik a nyugdíjazásra vonatkozó előterjesztéssel és a legközelebbi közgyűlés mondja ki a nyugdíjazást.

— A másik alpolgármester és a négy tanácsnok esetére a törvény 101. §-a vonatkozik, amely határozottan kimondja, hogy „az a tisztviselő, akit nem választanak meg újra, végelbánás alá csak annak az időnek elteltével vonható, amidőn korábbi megbizatása lejárt, addig pedig teljes illetményével — ideiglenesen szolgálati viszonyba kerül, természetesen pótlékok nélkül. A szolgálati viszonyban eltöltött időt a nyugdíjba be kell számítani.

— A szolgálatonkívüli viszony tartama alatt a két volt alpolgármester és a négy nyugdíjazásra váró tanácsnok változatlanul élvezi *csonkítatlan törzsfizetését, lakáspénzét, közlekedési pótlékát, családi pótlékát,* de a működési pótlék, az úgynevezett *reprezentációs költség utalványozását a polgármester már az elmúlt elsején beszüntette..*"

Uj pályázatot hirdet a Dunameder alatti alagutakra a Vízművek igazgatósága

A talajkutató vizsgálati adatok hiányában nem volt pontos az első kiírás – Májusban üzembe helyezik a vízszűrő berendezések első egységét

Amikor a törvényhatósági bizottság a Vízművek fenyegető elszennyeződésének súlyos kérdéseit a múlt esztendőben letárgyalta és a fejlesztési programmot is megállapította, tudvalevően elrendelte azt is, hogy a vízszolgáltatás biztonságának fokozása érdekében a Duna közepén lévő szigetek és a megyeri vízműtelep között a *Dunameder alatt alagútakat készítsenek* és ezekben a folyamalatti, járható alagútakban vezessék át a szigeten fúrt kútak vizét a megyeri dunaparton levő Vízmű tartályaiba. A Vízművek igazgatósága még a múlt esztendőben pályázatot is hirdetett ezeknek az alagútaknak az elkészítésére. A versenytárgyalás során számos ajánlat érkezett, a hazai szakvállalatok a legnagyobb érdeklődést tanusították a ritka feladat iránt, de

a munkálatok vállalatba adásából a mai napig nem lett semmi.

Az építkezés elmaradását különbözőképpen indokolták. Hangzottak olyan kombinációk, hogy a legolcsóbb és legelfogadhatóbb ajánlatban szereplő rendszerrel szemben voltak a Vízmű igazgatóságának aggályai, de egyéb okokról is beszéltek. Az igazgatóság pedig elzárkózott álláspontjának megindokolása elől, úgyhogy az alagútépítés elhalasztásának igazi oka mai napig tényleg rejtély maradt.

Mivel a főváros közönsége és a törvényhatósági bizottság is élénk figyelemmel kíséri a Vízművek rekonstrukcióját és türelmetlenül várja az ezzel járó műszaki munkák megindítását,

Borvendég Ferenc
alpolgármesterhez

fordultunk felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A Vízművek rekonstrukciójával és fejlesztésével járó nagyszabású munkálatok részben megkezdődtek, részben a leggondosabb előkészület alatt állanak.

Olyan hatalmas és olyan nagyfontosságú, felelősségteljes munka elvégzéséről van szó, amelynél az előkészületek is hosszú hónapokig tartanak.

Igy például legnagyobb csendben hónapok, sőt évek óta tartottak a megyeri Dunaparton a Dunamederben és a szigeteken *a talajkutató mélyfúrások,* amelyek rendeltetése az volt, hogy a létesítendő új kutak számára a legalkalmasabb helyeket kikeressük. Kutatóaknákat kellett fúrni azért, hogy a tervezett alagutak építése előtt *megismerjük a Dunameder alatti földrétegeződéseket, amelyek a megindítandó nagyszabású munkát a legérzékenyebben befolyásolják, s amelyek ismerete nélkül a kivitelhez hozzákezdeni tulajdonképpen nem is lehetett.*

— Ezekkel a talajkutatómunkálatokkal a Vízművek igazgatósága *most lett készen és csütörtökön már össze is ül a Vízművek igazgatósága,* hogy az eléje kerülő hatalmas anyagot letárgyalja. A Vízművek igazgatósága a folyammérnöki hivatallal karöltve, *hosszantartó és alapos tanulmányokat végzett a Szentendrei Dunaág belátható időn belül várható mederalakulásai tekintetében is,* mert pontosan tudni kell, hova kerüljenek az új budai vízműkút csoportjai. Számolni kellett ugyanis az esetleges eliszaposodás, zátonyosodás, a későbbi szabályozás lehetőségeivel is,

nehogy olyan meglepetések érhessenek bennünket, mint a megyeri Dunaágban,

ahol a bekövetkezett vízrajzi változások az ismert elszennyeződéseket, a rozsda és mangánlerakodásokat okozták. Ismétlem, az előkészületi munkák most befejeződtek és az igazgatóságnak alkalma lesz az egész kérdéskomplexumot a legalaposabban letárgyalni. Az alagutak munkálataira a versenytárgyalást a csütörtöki igazgatósági ülés után nyomban kiírjuk.

Az alagutak első versenytárgyalásának megsemmisítésének okairól

beavatott helyen

a következőket közölték munkatársunkkal:

— Ami a Dunaalatti alagút építését illeti, itt az a helyzet, hogy *az első kiírás, mint később kiderült, nem volt elég pontos.* A műszaki előírás bizonyos hézagokat mutatott, ennélfogva a vállalkozók sem adhattak olyan alapos ajánlatot, amilyent vártunk volna. Ez azonban nem is lehetett másként, mert *a versenytárgyalás kiírása idején még nem voltak birtokunkban a talajvizsgálatok pontos adatai és eredményei.* Most ezek az adatok is megvannak és

a szerdai igazgatósági ülés után hamarosan megtörténik az új versenytárgyalás kiírása is, úgy hogy alagutak késedelem nélkül megépülnek.

— Ami azokat a híreszteléseket illeti, hogy a Vízművek igazgatósága az egyik ajánlat alkalmazni kívánt rendszerétől való tartózkodása miatt késleltette az építkezést, erre előbbi felvilágosításom tulajdonképen már megadta a választ. Szó sincs róla, hogy csak ilyen szempontok miatt késett volna az építkezés. Tény, hogy *az ajánlatban szereplő Montaria-rendszert valóban nem ismerjük.* Alkalmazták ezt az eljárást a berlini földalatti vasút építkezéseinél, ahol házak alatt fúrtak ilymódon alagutakat, de folyammeder alatt, ahol a munkálatok felett óriási víztömegek állanak, nem próbálták ki az eljárást. A Vízművek igazgatósága nagyon helyesen és joggal tanusított e tekintetben is messzemenő köteles óvatosságot, mert hiszen ha építkezés közben valamilyen zavar támadt volna, *az ilyen körülmény még inkább, esetleg hosszabb időre hátráltatta volna a valóban sürgető építkezést.*

Érdeklődtünk aziránt is, mikorra készül el a szennyezett megyeri kútak vízszűrő-berendezése, mire a következő választ kaptuk:

— Kiszemelt rendszerű szürőkészülék, a *Dabeg-Agregator első egysége májusra készen lesz.* A szerelés munkája javában folyik. A törvényhatóság határozata szerint

ebből a készülékből kísérletképpen egyelőre csak egy egységet szerelünk fel

és ha a gyakorlatban is beválik, ahogy a laboratóriumi kísérletekből remélhető, — úgy *hamarosan fel fogjuk állítani a további vízszűrő egységeket is.* Ez az első egység 7000 liter víz szürésére lesz alkalmas s összesen *hét* vízszűrő kerül felállításra.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Coty parfőmök
ismét mindenütt
A francia vezető Coty márka fenséges termékeivel mindenkinek mód adódik igazi francia parfőmöket használni. Éljen álmaival!

Coty „L'Aimant"
Édeskés, bódító álom, trópusok forró éjszakája.

Coty „Chypre"
Az agyonutánzott, de soha el nem talált üde, valódi „Chypre" a cypruserdők színes tollu madárdala.

Coty „L'Origan"
A párizsi Coty cég világhírű kreációja, az ellamert név megteremtője. Tompafényű bárhangulatok halk sikolya.

Coty „Paris"
Egy külföldi utazás gyönyörei. Előkelő szállók halljának egy-egy elsuhanó felhője. Izgató illat.

Coty „Émeraude"
A megtestesült eszményiség. Arisztokratikus titok. Nagy dámák csábillata.

Coty „La Jacée"
A büszke tekintetű, megközelíthetetlen urnő előkelő tekintélyt szerző, hűvös illata.

Coty „Styx"
Világhírű művésznők, sztárok nemes prémjének gazdagságát jelentő, nemzetközi illata. Különös nehéz illat.

Coty „L'Or"
Játékasztalok guruló aranyainak, a változó szerencse izgalmának excentrikus illata. Érdekes alkalmi illat.

Coty „Violette"
„Lilas" „Ciklamen" „Iris"
Province mezőinek üvegbefojtott csokra.

Utánozhatatlanok, legyőzhetetlenek, fenségesek

Eredeti üvegekben kis .. .. .. P 6.50
Eredeti üvegekben közép .. .. P 10.50
Eredeti üvegekben nagy .. .. .. P 18.—
és Luxus csomagolásaink .. .. P 31.—

Minden szaküzletben kaphatók

Magyarországi központ: Mihály Ottó gyógyárú nagykereskedés, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Vállalkozási Hiriap

Csak nyilvános versenytárgyalás mellett engedélyezte a belügyminiszter a Ferdinánd-téri templom megépítését

A budapesti iparosságnak állandó és sokszor hangoztatott sérelme, hogy a székesfőváros szállításainál és munkálatainál sokszor nem tartják be a közszállítási szabályzatot, hanem szűkebbkörű versenytárgyalással, illetve ajánlati felhívással adják ki a munkákat, sőt igen sok esetben még ezt az utóbbi megoldást is mellőzik. Ha ez nem is szolgáltathat visszaélésekre alkalmat, mindenesetre korlátozza az egyenlő elbánás és a szabadverseny érvényesülését. A közszállítási szabályzat reviziója folyamatban van és maga a kormány is mint felügyeleti hatóság azt az álláspontot képviseli, hogy *a szűkebbkörű versenytárgyalásokat és a nyilvánosság bármilyen korlátozását a lehetőség szerint mellőzni kell* és a hatóságok ragaszkodjanak a legszélesebbkörű nyilvánossághoz, bármilyen munkáról és megbízásról legyen is szó.

Ennek a felfogásnak adta jelét *egy konkrét eset* kapcsán, minap érkezett leiratában *Scitovszky* Béla belügyminiszter is, aki újból nyomatékosan felhívta a polgármester figyelmét arra, hogy ragaszkodjon a nyilvános versenytárgyaláshoz.

A konkrét esetben egy templomépítésről van szó. A külső lipótvárosi egyházközség, az úgynevezett Lőportárdűlő katolikus lakossága, plébániatemplomot szándékozik építeni, amelynek terveit már korábban elkészítették és miután az építési költségről is gondoskodás történt, a székesfővárostól megszerezték erre a célra a Ferdinánd-tér déli sarkát, azt a területet, amely a Váci-út és a Lehel-utca találkozásánál terül el. *Ezt a templomot már a mult évben meg akarták építeni és a bemutatott terveket úgy a székesfőváros tanácsa, mint közgyülése elfogadta.* A templomot építtető egyházközség 250.000 pengőt gyüjtött össze erre a célra, a székesfőváros törvényhatósága pedig 500.000 pengőt szavazott meg két esztendőre, az 1930. és 1931-es költségvetési évekre egyenlő arányban elosztva. A belügyminiszter a székesfőváros határozatát 1930. szeptember 29-én érkezett leiratával jóvá is hagyta, csupán

azt a részt kifogásolta, hogy az egyházközség vezetőségének intenciói szerint a templomot zártkörű versenytárgyalás útján építteti meg, nyilvános versenytárgyalás helyett.

A belügyminiszter első leiratában felhívta a főváros vezetőségét, hogy a templomépítésnél *ragaszkodjon a közszállítási szabályzat előírásához,* illetve a nyilvános versenytárgyaláshoz, mert itt nagy összegű közpénz is szerepel.

A belügyminiszternek erre a kikötésére a székesfőváros az elmult év végén, a kegyúri ügyosztály kívánságára, *feliratával válaszolt,* amelyben arra mutattak rá, hogy a templomépítés túlnyomóan az egyházközség pénzén készül, csak részben közpénzen és kimondottan *felekezeti jellegü* az építkezés, engedje meg tehát a belügyminiszter, hogy

nyilvános versenytárgyalás helyett mintegy 15—20 vállalkozó bevonásával széleskörü, de mégis zárt versenytárgyalást tartsanak,

amelyben csak *katolikus vallású* vállalkozók vehessenek részt.

Erre az újabb felterjesztésre néhány nappal ezelőtt érkezett meg a belügyminiszter válasza, amelyben *fenntartotta előbbi álláspontját* és kimondotta, hogy

a korlátozott versenytárgyaláshoz nem járulhat hozzá, illetve ragaszkodik a nyilvános versenytárgyalás meghirdetéséhez.

Utasította a polgármestert, gondoskodjék arról, hogy a szóban levő templomépítés a legszélesebbkörü nyilvános versenytárgyalás megtartása útján történjék meg.

A templom építésére megszavazott 500.000 pengő második részletének felhasználása dolgában egyébként a legközelebbi tanácsülések egyike fog határozni, amennyiben a közgyűlési határozatot úgy hozták, hogy *az 500.000 pengő felhasználására az engedélyt a belügyminiszteri jóváhagyás beérkezése után fogja véglegesen megadni a főváros vezetősége.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a X. ker., Kerepesi-úti temető Deák-útjának a Deák-mauzoleum és Nagy Krisztus-út, valamint a Halottasházi-út és Kripta kereszút közötti lévő szakaszának **útrendezési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931 március 31-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlat felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. em. 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest 1931 március hó 18-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Nárcisz-utca Mártonhegyi-út és a 8401. hrsz. ingatlan között levő szakaszának **csatornaépítési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Útrendezési munkára a Kerepesi-temető Deák-útjánál, több kisebb útjánál és a Szentimrey-utcánál. Pályázni lehet március 31-én d. e. fél 11 óráig, az út- és csatornaépítési ügyosztályban.

Csatornaépítési munkára a Németvölgyi-úton. Pályázni lehet április 7-én d. e. fél 11 óráig, a Szatmár-utcánál pályázni lehet március 31-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Központi melegvízfütési munkát a Maglódi-úti szeretetháznál: Bründa János 110.744.

Kémény- és füstcsatornafalazási munkát ugyanott: Lang-gépgyár rt. 195.920.

Gőzfertőtlenitő berendezési munkát ugyanott: Magyar Vegyipari Gépgyár rt. 7435.

Teherfelvonó szerelési munkát a Miskolci-úti autóbusz főműhelynél: Handlovits és Horváth 3200.

Víz-, gáz- és csatornaberendezési munkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Keszler Jenő és fivére 20.743.

Kőműves bontási munkát a Fehér-úti régi vámháznál: Hengl Andor 2288.

Víz-, gáz- és csatornaberendezési munkát a Hernád-utcai iskolánál: Farkas Izor 2240.

Bútorberendezési munkát a Kavics-utcai óvodánál: Hegedüs és Nagy 5431 pengő vállalati áron.

Vasszerkezeti munkát az Elektromos Müvek Sportházánál: Farkas és Társa 2486.

Ácsmunkát ugyanott: Borsodi Kovács József 4392.

Tetőfedőmunkát ugyanott: Helvey Tivadar 1905.

Bádogosmunkát ugyanott: Fuchs Mihály és Fia 1767.

Asztalosmunkát ugyanott: Müller Rezső 4580.

Üvegesmunkát ugyanott: Bielek Károly 1104.

Bőrkolőmunkát ugyanott: Andrea rt. 2390.

Parkettamunkát ugyanott: Schmergek Géza 2526.

Vízvezeték- és csatornázási munkát ugyanott: Farkas Izor 12.888 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Dolej-utca csatornázási munkáira pályáztak: König, Román és Stein 5302. Ámon Antal 5528. Hajnal Imre 5472. Gravieser Albin 5762. László András 6166. Marik Ernő 6149. Schäffer Károly 6208. Rheinis és Wohl 6353. Klauber és Vajda 6365. Obendorfer József 6428. Bajnozószi Gábor 7411. Halász Hubert 8454. Melocco rt. 9516. Szegedi Béla 20.647 pengővel.

Az Albert-utca csatornaépítési munkákra pályáztak: Schaffer Antal 65.499. Obendorfer József 65.920. Schäffer Károly 67.090. Hajnal Imre 68.037. Rheinisch és Wohl 06.119. Gravieser Albin 72.237. Klauber és Vajda 79.382. König, Román és Stein 76.224. Ámon Antal 76.953. Komfort Épitő Rt. 91.522 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház részére szükséges gőzkazán beszerzésére pályáztak: Láng L. gépgyár 163.040. Első Dunagőzhajózási Társaság 240.000. 245.300. Ganz és társa rt. 196.500. 200.500. Röck István 215.700. 217.600. Magyar Radiátorgyár rt. 210.012. 198.612 pengővel.

A Hernád-utcai iskola elsötitőberendezés szerelési munkáira pályáztak: Spolárich Sándor 5901. Marx és Mérey 7125. Leduitzky és Társa 7998 pengővel.

Tetőfedőmunkára: Halvey Tivadar 5635. Biehn János 6815. Tóth 8750 pengővel.

A soroksári Dunánál közelében épitendő élelmiszertelep lámpaoszlop mükömunkálatnira pályáztak: Melocco rt. 3645. Karl Ferenc 4815. Róna György 3090. Szabó 6300 pengővel.

3000 tonnás különféle átmérőjü karmantyús cső szállitására pályáztak: Siemens Frigyes, Magyar Állami Gépgyár. Donáth József. Röck István. Ulrich B. J., Weiss Manfréd és Első Dunahajózási Társaság.

A Gázmüvek részére szükséges öntöttvas-csövek szállitására pályáztak: Ulrich B. J., Állami Gépgyár, Friedrich Siemens-müvek, Donáth-Gépgyár, Röck István, Első Dunagőzhajózási Társaság, Weiss Manfréd.

Fal- és padlóburkoló munkákra: Melocco Rt. 9727, Cristofoli Vince 10.548, Koch és Szilágyi 10.573, Balogh Ferenc 10.797 pengővel.

Mükőmunkára: Melocco Rt. 5479, Kovács József 5645, Szabó Dezső 8206 pengővel.

Vászonredőny munkára: Korányi és Fröhlich 716, Gulyás György 794, Magaziner Lajos 812, Justus Sándor 1015 pengővel.

Szobafestő munkákra: Mátyási Antal 957, Rácz Márton 1017, Láng Árpád 1243 pengővel.

Felvonó munkára: Haverland Antal 720, Handlevits és Horváth 815, Wertheim F. és Társa 955 pengővel.

Mázoló munkára: Láng Árpád 2078, Rácz Márton 2902, Mátyási Antal 3028 pengővel.

Bontás, föld és kőmüves munkákra: Gratzl Lajos 7489, Nekolny Antal 7579, Apor József 7795, Szilágyi Imre 7932, Ruzicska Béla 8250, Kelemen és Baumann 8436, Debre Sándor 8493, Seif Gyula 8935, Dobrovits Fenenc 9069, Böhm és Kálay 8827, Lukoy Emil 11.805 pengővel.

A Dunauszodák részére szükséges faanyag szállitására pályáztak: Fischer Zsigmond 6473, Polacsek J. 6671, Hoffmann és Welkenstein 6700, Kávész Béla 6839 pengővel.

A sertésközvágóhid részére szükséges esztergapadok szállitására pályáztak: Budapest-Salgótarjáni gépgyár 7180, Székely Ignác 7280, Korányi Zsigmond 12.950, Fegyver- és Gépgyár rt. 14.550 pengővel.

A Székesfővárosi Autóbuszüzem altiszti, gépkocsivezetői, kalauzi és munkásszemélyzet részére szükséges nyári ruhák szállitására pályáztak: Lampert János, Obrofa József, Bezák János, Botos Miklós, Dornbach Jakab, Rudalics Ignác, Schwetz Mihály, Tarnóczi Antal, Klein Ignác, Gara Menyhért, Sarudi Péter, Héjja Péter, Horváth László, Grandits Nándor, Mészáros József, Humann Ferenc, Vogel Lajos, Sudhof István, Koszmánti Ferenc Czompó Imre, Rózsa Gyula, Bujtor György, Blaskó János, Török Sándor, Novák Károly, Brummer Miklós, Kovács László, Hecht Miklós, Weisz Bernát, Sike István, Kneisz József, Mayer János, Juhos Vilmos, Freudinger Mózes, Derby munkaruházem, Keresztény Iparosok Orsz. Szövetsége, Sach Lipót, Ruhakonfekció rt., Orsz. Ruházati Rt., Trunkham Posztógyár és Ruhagyár Guttmann J., Budapesti Szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezete, Nagy Menyhért, Budapesti egyenruha, sapkakészitő kisiparos term. szövetkezet, Reiner Mihály.

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendü minőségben!

Kele Mihály
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.
Telefon: J. 312—98.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Bailagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és mülakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

Katzer épitési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

THOLT ISTVÁN
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készit: központi gőz-, viz és etagefütést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderitő telepeket

Bonyodalmak az új élelmiszer-nagyvásártelep egységes bérfuvarozásának vállalatbaadása körül

Monopólium vagy szabadverseny — A MAVART külön ajánlata — A környékbeli városok mozgalma az egységes vállalatbaadás ellen

Az amerikai tempóval épülő és a valóban kontinentális viszonylatban is nagyszabásúnak igérkező élelmiszernagyvásártelep megnyitásától még elég messzi vagyunk. A megnyitás legjobb esetben *az év vége felé várható*, de az építkezésen kívül egész sor egyéb olyan problémája is van az új nagycsarnoknak, amelyeket már most jóelőre meg kell oldani. Ilyen fontos probléma a szállítás, a fuvarozás kérdése. Az új nagyvásártelep a soroksári Dunaág mellett ugyanis *kiesik minden közúti közlekedési hálózatból*, csupán nagyvasuti és hajószállítási berendezései vannak, míg a különböző kerületi vásárcsarnokokkal, piacokkal, sőt a környező városokkal való speciális közlekedési berendezésről a fővárosnak kell most gondoskodni.

A főváros vezetősége a kérdést úgy látta legjobban megoldhatónak, ha

az előreláthatóan várható évi 320.000 mázsányi árú bérfuvarozására versenytárgyalást hirdet

és egységesen adja vállalatba a fuvarozás feladatának lebonyolítását. A bérfuvarozás elvégzésére a versenytárgyalást tényleg meg is hirdette, amelyre a mult héten járt le a határidő és arra mindössze három ajánlat érkezett:

a „ROTA" nevü vállalaté, a Budapesti Fuvarosok érdekeltségéé és a Riedl és Kleiner-cégé.

A szállítóvállalatok a nagyszabásúnak igérkező üzlet iránt nem mutattak érdeklődést és nem adott be ajánlatot sem a Beszkárt, sem az Autobuszvállalat, holott nemcsak árufuvarozásról, hanem személyfuvarozásról is szó van. A vállalkozók érdeklődésének hiányát valószínű az lohasztotta le, hogy *még mindig eldöntetlen kérdés, hogy végeredményben létrejön-e ez a monopólium*, vagy pedig szabadverseny tárgya lesz az elfuvarozás.

Az egységes vállalatba adás szükségességét a főváros vezetősége *biztonsági szempontokkal indokolja meg*, mert egy nagyszabású, felelősségteljes és pontos végrehajtást igénylő munkakör elvégzéséről van szó,

melytől végeredményben a székesfőváros lakosságának zavartalan élelmiszerellátása függ.

A benyujtott ajánlatok felett *a közeljövőben nem várható döntés*, mert a különböző oldalról megnyilvánuló ellenvéleményekre és a monopólium ellen legutóbb a törvényhatósági tanácsban is elhangzott tiltakozásra való tekintettel *az egész ügyet újból a közélelmezési bizottság elé viszik*, azután kerül sor a döntésre, a törvényhatósági tanács legjobb belátása szerint.

A monopólium ellen szombaton megmozdultak a környékbeli városok és *Fitz* Artur országgyűlési képviselő vezetésével kisebb küldöttség járt a városházán, annak az óhajnak leszögezésére, hogy a környékbeli városok maguk akarnak az áruk elfuvarozásáról gondoskodni és nem kívánják magukat lekötni semmilyen tekintetben. Ugyancsak a szombati napon

érdekes ajánlatot nyujtott be versenytárgyaláson kívül a MAVART is,

amelynek ajánlatáról a *Fővárosi Hirlap* tudósítója a következő részleteket tudta meg:

— A *MAVART* terjedelmes ajánlata szerint *menetrendszerűen rendszeresített járatokat tartana fenn a központi élelmiszervásár*, a kerületi csarnokok, a piacok és a környékbeli városok piacai között. A különböző járatokon táblák, feliratok jeleznék a közlekedés irányát.

Egy-egy ilyen járat motoros kocsiból és egy vagy két pótkocsiból állana.

Gondoskodás történne az árukat bevásárló kereskedők és az árukísérők elszállításáról is. A MAVART-járatokon külön *személy-* és külön *árú-tarifa* lenne. Mindkettőt a távolság, az árú minősége és a súly szabnák meg. A MAVART megbízatás elnyerése esetén nem akarna monopóliumot, hanem *kisebb fuvarosok tömörítésével módot adna azok fogkoztatására is.*

A bonyodalmas fuvarozási kérdés dolgában kérdést intéztünk

Vajna Ede közélelmezési tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Mindenekelőtt meg kell állapitani, hogy *tévedés monopóliumról beszélni*, mert hiszen a vállalkozás csupán azokra a bérfuvarozásokra szólna, ahol — kereskedők nem óhajtanák az árúkat a saját fuvarjukkal, saját személyzetükkel és a saját üzletük céljára végezni. Azoknak a kereskedőknek, akiknek szállítószemélyzete, szállító eszközei vannak, ezentúl is *akadálytalanul maguk fuvarozhatnak*, csupán azt akarjuk szabályozni, — éppen a kereskedők érdekében, — hogy a szállítóeszközökkel nem rendelkezőknek biztositsuk a pontos és megbizható, előnyös tarifaszerinti fuvarozást.

— Az utolsó három esztendő tapasztalatai szerint mintegy évi 320.000 mázsányi áru érkezett vasúton, hajón és kocsin a nagycsarnokba, tehát körülbelül ennyi elszállításáról is kell gondoskodni. Ebben a mennyiségben azonban nincs a marha-, sertés-, borjú-, juhhús és leölt állat, mert *ezeket az árukat a jövőben a Közvágóhíd húsvásárcsarnokáról kell elszállítani*, miután a húsvásárok tudvalevően ott lesznek összpontosítva. Gondoskodni kell a nagyvásártelep helyi forgalmának lebonyolításáról is, elsősorban a hajókikötő, a dereglyekikötő és a nagycsarnok közötti szállításról és árúkirakásról.

A kikötők és a nagycsarnok között sín nélküli villamostargoncákon fogják lebonyolítani a helyi áruszállítást,

úgy hogy a targoncákon a kereskedők vagy a termelők is helyet foglalhatnak. A versenytárgyalási felhívásban a főváros előírta, hogy a vállalkozónak az áruszállítást *nyáron hajnali három órakor, télen öt órakor kell megkezdeni*, pontosan előírta a szállítási, fel- és lerakási díjakat, távolságok szerint is, — megszabta, *hogy a vállalkozó a pontos tarifán kívül semmiféle más költséget vagy egyéb megtérítést a felektől nem követelhet*, viszont az átvett árukért, valamint a teljes személyszállításokért teljes felelősséggel tartozik. Megállapította a főváros azt is, hogy a vállalkozónak hány járművel és milyen munkáslétszámmal kell megkezdenie a szolgálatot.

A várható forgalomra való tekintettel legalább ötven teherautóra és negyven villamostargoncára lesz szükség, a nagyvásártelep forgalmának lebonyolítására.

A szállítóeszközök részben a nagyvásártelepen lesznek garazsirozva, részben a vállalkozó gondoskodik arról. A viillamostargoncák helye a nagyvásártelepen lesz, ugyanott akkumulátortöltő berendezés is létesül.

— A versenytárgyalás kiirásánál a főváros a legmesszebbmenő elővigyázatosságot és gondosságot tanusitotta, amennyiben *tizezer pengő bánatpénzt kötött ki*, amit az ajánlat elfogadása esetén a vállalkozónak nyolc nap alatt 50.000 pengőnyi kaucióra kell kiegészíteni. A szerződés aláirásától számított harminc napon belül a vállalkozónak igazolni kell, hogy a szükséges szállítóeszközöket megrendelte.

— E pillanatban még ismeretlen a főváros törvényhatóságának végleges döntése, de az biztos, hogy

a szállítás kérdését valamilyen formában a fővárosnak kell rendeznie, mert enélkül a forgalom zavartalan lebonyolítása elképzelhetetlen.

A közélelmezési ügyosztály mellé rendelt szakbizottság rövidesen összeül. Ott alakul ki a most beadott ajánlatok ismeretében az a végleges álláspont, amit azután a törvényhatósági tanács elé fogunk terjeszteni. Teljesen indokolatlan és felesleges a környékbeli kereskedők aggodalma, mert hiszen, mint említettem, *a rendszeresített áruszállítást csak az veszi igénybe, aki akarja* s ha a kereskedő saját maga kívánja az árút elszállítani, ebben semmiféle monopólium meg nem akadályozza.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

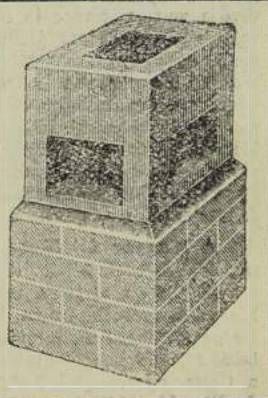
Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **lötengelyek** javítása szavatosság mellett.

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, u. ymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, iróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR u. óda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! **HAVAS** Telefon: J. 379—14, A. 693—71 asztalosmesternál
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 29
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Gazdasági Értesítő

Márkus Jenő tanulmánya a közlekedés ügyéről. *Márkus* Jenő dr., a *BSzKRT* helyettes vezérigazgatója rendkívül érdekes tanulmányt írt a legpéldásabb közlekedési intézmények egyikének: *a hamburgi magasvasút részvénytársaság* szervezetéről, jogviszonyairól, üzemi és üzleti eredményeiről. *Márkus* Jenő tartalmas könyvét a budapesti, hamburgi, bécsi és berlini közlekedési vállalatok főbb üzemi és üzleti adatainak összehasonlításával írta meg, mindvégig színesen, élénken és amellett mégis szakszerű precizitással. A tanulmány abból indul ki, hogy *a nagyvárosok gyorsütemű fejlődése egyre nehezebb feladatokat ró az illetékes hatósági tényezőkre és a közúti közlekedési vállalatokra.* Elismeri, hogy a közlekedési vállalatok helyzete egyre súlyosbodik, mert az utasok száma évek óta fokozatos csökkenést mutat. Ez a körülmény lényegesen befolyásolja a közüzemi jellegű közlekedési vállalatok pénzügyi helyzetét, mert a megcsökkent bevételek arányában teljesítményüket *nem redukálhatják*, sőt egyre több anyagi áldozatot kénytelenek hozni. A helyzeten segíteni lehet *a közúti közlekedési vállalatok egyesítésével*, a takarékossággal, a különböző üzemágak összműködésével és a *tarifa-rendszer* reviziójával. *Márkus* Jenő mindvégig érdekes tanulmánya, amely a külföldi viszonyokat a tényleges adatok ismertetésével olyan módon tárja föl, hogy a mi viszonyainkkal való összehasonlításra és helyes következtetések levonására nyujt alapot: minden tekintetben számíthat a főváros tényezőinek és szakköreinek érdeklődésére.

A Magyar Általános Hitelbank részvényeseinek f. hó 19-én báró *Harkányi* János b. t. t. elnöklete alatt megtartott LXIII. rendes közgyülése jóváhagyta a 6,557.647 P 62 fillér tiszta nyereséget feltüntető, 1930 december 31-ére lezárt mérleget és az igazgatóságnak a nyereség hovafordítására nézve előterjesztett indítványát magáévá téve, elhatározta, hogy a kimutatott nyereségből 3,726.000 P osztalék fizetésére, 1,200.000 P az intézet tartalékalapjainak növelésére, 300.000 P a vállalati nyugdíjpénztár javadalmazására, 350.000 P a nyugdíjazott alkalmazottak nyugdíjalapjának erősbítésére, 620.000 P tisztviselői jutalékokra és 209.647.80 P az igazgatóság alapszabályszerű jutalékára fordíttassék, 151.999.82 P pedig az 1931. év számlájára vitessék elő. A közgyülés határozata értelmében a részvények 5. számú szelvénye folyó hó 20-tól kezdve darabonként 4.50 P-vel kerül beváltásra. A közgyülés ezután Albert de *Boissieu* grófot, a párisi Union Européenne Industrielle et Financiere h. vezérigazgatóját és *Cziráky* László grófot új tagokként az igazgatóságba beválasztotta. A felügyelőbizottság *Szendey* Béla dr. új taggal egészítetett ki.

A Pesti Hazai Takarékpénztár záloglevél tranzakciója. A nemzetközi pénzpiacon beállott folytatólagos oldósóbodás hatása alatt a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnek* a svájci piacon megindított tárgyalásai eredményre vezettek, amelyről a következő részletes tájékoztatást adhatjuk: Egy, a Schweizerische Bankgesellschaft, Zürich és a Schweizerischer Bankverein, Basel, vezetése alatt álló svájci csoport, melyhez a Basler Handelsbank, az Eidgenössische Bank A. G., az Aktiengesellschaft Leu et Cie, a Schweizerische Volksbank, a baseli Sarasin et Cie cég, az Union Financiere de Geneve és a Comptoir d'Escompte de Geneve, Genf is tartoznak, átvesz a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesülettől 15,000.000 svájci frank névértékű, 20 évi időtartamú, 7%-os záloglevelet, amelyekből 10,000.000 svájci frank névértékű címlet a jövő hónap elején 98%-os árfolyamon kerül Svájcban nyilvános aláírásra, míg 5,000.000 svájci frank névértékű címlet, megfelelő zárolással, az egyéb külföldön nyert elhelyezést. Ugyanakkor gondoskodás történik arról, hogy az egyesületnek igazoltan svájci tulajdonban levő és már összeírt, háború előtti kibocsátványai megfelelő valorizációval kerüljenek visszaváltásra. Az ezzel járó terheket a svájci piac visszahódítása érdekében annál is inkább meg kellett és meg lehetett hozni, mert együttjárt ez a fentemlített 15 millió svájci frank névértékű záloglevél átvételével és mert a piac visszahódítása, amely a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület békebeli címleteinek igen számottevő átvevője volt, a jövőre is oly kilátásokat nyujt, amelyek a valorizációval hozott áldozatot megérik, nem is beszélvén arról, hogy ezzel számottevő hosszúlejáratú külföldi tőkét sikerült az országba behozni. Megnyílik ugyanis ezáltal a lehetősége annak, hogy az így szerzett tőkéket az egyesület, amely a legnehezebb időkben sem hagyott fel a törlesztéses kölcsönök folyósításával, a magyar közgazdaság részére annyira kívánatos hosszúlejáratú kölcsönök formájában, az ilyen kölcsönt igénylőknek ismét a lehető legelőnyösebb feltételekkel rendelkezésre bocsássa.

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság dr. *Horváth* Lipót elnökvezérigazgató elnöklete alatt *március 19-én* tartotta meg 49-ik rendes közgyülését. A közgyülés megállapította, hogy az 1930. üzletév *tiszta nyeresége 2,656.347 P*, miután már *a nyugdíjalapba* mérlegen belül *150.000 pengőt* utaltak. A közgyülés elhatározta, hogy a tiszta nyereségből 150.000 P a tartalékalap növelésére fordítandó, miáltal az 13,450.000 pengőre, az intézet *összes saját tőkéi pedig 33,450.000 P-re* emelkedtek és hogy osztalék címén részvényenként *6 P = 12%* fizettessék március hó 21-től kezdve. Az igazgatóság mandátuma lejárván, a közgyülés megválasztotta az igazgatóságot. Uj igazgatósági tagok lettek: dr. *Beöthy* László v. b. t. t., a magyar országgyülés felsőházának alelnöke és gróf *Szapáry* Lajos országgyülési képviselő. A felügyelőbizottságba új tagként báró *Láng* Boldizsár országgyülési képviselőt választották meg.

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. igazgatósága legutóbbi ülésében megállapította az 1930. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy a folyó évi március 28-ik napjára egybehívandó rendes évi közgyülésnek részvényenkint 3 P osztalék kifizetését fogja indítványozni.

A Magyar Általános Ingatlanbank Rt. igazgatósága március 17-én megtartott ülésén megállapította az 1930. évi mérleg- és eredményszámlát. *A tiszta nyereség 849.571.96 pengőt tesz ki.* A nyereség főleg a folyóüzletből ered és annak megállapításánál ezúttal is csak a lebonyolított üzletek vétettek számításba. A nyereség megállapítása előtt a nyugdíjalap tantiémmentesen javadalmaztatott. Ez az alap az év folyamán 69.448 pengővel 608.894.24 pengőre emelkedett. A bank vagyonát képező *ingatlanok* a mérlegben hagyományosan *az aranymérlegben felvett alacsony, illetve beszerzési árakban szerepelnek*, ami jelentékeny belső tartalékot képvisel a nyílt tartalékon felül, melyek immár *4,420.000 pengőt tesznek ki.* A bank házainak bérhozama 1,528.734 pengőt tett ki. A házadásvételi, valamint parcellázási üzlet az év folyamán szép nyereséget hozott. A budafoki, óhegyi, veresegyházi, sasadi, sashalmi, rózsavölgyi, németvölgyi és egyéb parcellázásaiban élénk forgalmat bonyolított le és *több telket adott el, mint az előző évek bármelyikében.* Egyéb üzletek tekintetében a bank az év folyamán az általános gazdasági viszonyokhoz képest meglehetős tartózkodást tanusított. A költségek és adók az előző év színvonalán mozogtak. Az igazgatóság a március 31-ére egybehívandó közgyülésnek részvényenként *12 pengő, azaz 24% osztalék* kifizetését, jövő évre pedig 102.371.96 P átvitelét fogja javasolni. A jövő évre átvitt nyereség megfelel részvényenként 1.70 pengőnek.

Inyencfalatok díszfelvonulása a tenyészállatvásáron

A Községi Élelmiszerüzem remeklése

Ritkán szerepel a nyilvános felvonulások és felsorakozások galériájában a *Községi Élelmiszerüzem.* Ennek a nagy intézménynek nem hivatása, hogy a reklám görögtüzes fényében hivalkodjon felkészültségével, gyártmányainak és áruinak kvalitásával, hanem hogy csendesen, de serényen vegye ki részét Budapest tömegélelmezésének ellátásából. Vannak azonban mégis alkalmak, amikor egy-egy díszes keret szinte kötelességévé teszi a *Községi Élelmiszerüzemnek*, hogy bemutassa mindazt a gazdagságot, amellyel a maga szakmájában rendelkezik.

Ilyen alkalom a mezőgazdasági kiállítás és vásár amelynek hatalmas sikeréhez hozzájárultak a kiállítók, amelyeknek pavillonjai roskadoznak a magyar mezőgazdaság, ipar és kereskedelem fejlettségének bizonyítékaitól.

A Községi Élelmiszerüzem a tenyészállatvásáron külön pavillonban szerepel,

amelynek művészi szépsége lebilincselte a közönséget. A sátor belül egy artisztikusan elrendezett cseppkőbarlangot ábrázol, ahol egymás mellett sorakoznak az üzem remek készítményei: *sonkák, kolbászok, sajtok, szalonnák, továbbá kappanok, fácánok és a husáruk különböző fajtái gazdag változatban és izléses elrendezésben.* A kiállítás büszkesége nemcsak az *Élelmiszerüzemnek*, hanem Budapest székesfővárosnak is, amelynek címere előkelően ékeskedik a pavillon homlokzatán.

A *Községi Élelmiszerüzem* kitünő hírneve és a közönség körében kialakult megbízhatósága adja meg a magyarázatát annak a fejlődésnek, amellyel csak kevés vállalat dicsekedhetik.

1911-ben, az alapítás évében az összforgalom húsban 2,826.000 kilogram volt, 1930-ban pedig 16,369.500 kilogram.

Mindennél ékesebb bizonyítéka ez annak, hogy a *Reich* Samu kormányfőtanácsos, vezérigazgató által inaugurált üzleti szellem: *a szolidság, a kiváló áru kiszolgálása és az üzleti haszon minimális kalkulálása jó befektetés volt.* A Községi Élelmiszerüzem ma már egyik legelső tényezője Budapest közellátásának és működésének jövő útja a további sikerek jogos reményét igéri.

A Fabank Részvénytársaság március 20-án megtartott közgyülése az 1930. évre — belső tartalékolások után — 212.471.90 P tiszta nyereségből *részvényenként 1.50 P, 10% osztalék* kifizetését határozta el. Az esedékes 5. számú osztalékszelvények e hónap 21-től kezdve kerülnek beváltásra.

A Magyar Forgalmi Bank Rt. Budapest a napokban tartotta idei rendes közgyülését, mely az igazgatóság javaslatához képest *5 P osztalék* kifizetését határozta el.

A Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára (Trust) az 1930. évben P 5,220.310.24 bruttó jövedelmet ért el. A költségek, adók és leírások levonása után P 3,106.660.45 tiszta nyereség mutatkozik (a mult évi P 3,172.468.40-vel szemben). Az igazgatóság a március 27-ére egybehívott közgyülésnek javasolja, hogy a mult évivel egyenlő, vagyis 8% osztalék (100 P névértékü részvényenként 8 P) fizettessék.

A Goldberger Sám. F. és Fiai rt. a napokban tartotta dr. *Buday-Goldberger Leó* elnöklete alatt 25. rendes közgyülését, mely a lefolyt üzletévre, bőséges tartalékolások mellett 5 pengő osztalék kifizetését határozta el. Az igazgatóságba új tagul dr. *Kelemen* Ferenc választatott meg. A közgyülés után tartott igazgatósági ülésen a társaság elnökévé dr. *Buday-Goldberger* Leó, alelnökévé *Vészi* József választattak ismét meg. Ezután összegyült a társaság igazgatósága, felügyelőbizottsága, hivatalnoki kara s munkássága, hogy *megünnepeljék dr. Buday-Goldberger Leó 30 éves szolgálati jubileumát.* Az ünnepélyt, melyen közéletünk és gazdasági életünk számos tagja is részt vett, *Vészi* József nyitotta meg, ki a jubilánsnak a magyar ipar körül szerzett nagy érdemeit méltatta. Dr. *Buday-Goldberger* Leó mély megilletődéssel köszönte meg a róla való megemlékezést és ennek emlékére 50.000 pengőt ajánlott fel egy, az alkalmazottak és munkások gyermekei részére épitendő otthon céljaira.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29

Kriegl Ágoston
lémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

HEISLER JÓZSEF
asztalosüzlet, faáru- és butorgyára
Székgyára
Budapest, VII., Thököly-út 171.
TELEFON: ZUGLÓ 62—49.
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra. Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemü
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A csütörtöki tanácsülés újra foglalkozik a halálsorompók megszüntetésével. A törvényhatóság tanácsa csütörtöki ülésének napirendjén két fontosabb kérdés szerepel: *Buzáth* János alpolgármesternek nyugdíjazása és a halálsorompók tengerikígyóvá nőtt bonyodalmas ügye. A halálsorompók megszüntetésének kérdése néhány hónappal ezelőtt már volt a tanács előtt, és akkor úgy határoztak, hogy a legmegfelelőbb megoldás kikeresésére s az egész komplexum alapos áttanulmányozására *egy szükebb albizottságot* delegálnak. Ez az albizottság *Harrer* Ferenc elnöklésével most fejezte be munkáját és a ceglédi vonal veszedelmes vasuti átjáróinak megszüntetését célzó akció megoldási lehetőségéről terjedelmes jelentést készített, amely csütörtökön kerül a tanács elbírálása elá.

Két előljáró nyugdíjazását javasolja a csütörtöki tanácsülés. *Buzáth* János alpolgármester nyugdíjazásának kérdésével egyidőben két, szolgálati idejét betöltött, kerületi előljáró nyugdíjazására is javaslatot tesz a csütörtöki tanácsülésnek a polgármester. *Halász* Elemér és *Wigh* János előljárók nyugdíjazásáról van szó. *Wigh* János VIII. ker. előljáró 60 éves és 39 éve szolgál, *Halász* Elemér a VI. ker. előljárója ugyancsak 60 esztendős és 38 évi szolgálatra tekint vissza. Mindkét előljáró teljes fizetéssel vonul a jól megérdemelt nyugdíjba.

Április elején megkezdik a pestkörnyéki földgáz- és petróleumkutatásokat. A főváros kezdeményezésére a pénzügyi és földmüvelésügyi minisztériumok hozzájárultak ahhoz, hogy Budapest környékén földgáz- és petróleumkutatásokat végezzenek. Erre a célra *a Gázgyár költségvetésében 50.000 pengő áll rendelkezésre,* amely elégséges ahhoz, hogy az első kísérletek költségei fedezhetők legyenek. A kutatások a *Földtani Intézet* közbenjöttével folytatódnak *Böck* Hugó ny. államtitkár irányításával. *A munkálatokat április elején megindítják s a kora őszi hónapokra be is fejezik.*

Wildner ödön: Városstudományi tanulmányok. Dr. *Wildner* ödön nyugalmazott tanácsnok, a *Budapesti Jogszabályok* szerkesztője vaskos könyvben is megjelentette *Városstudományi tanulmányok* című munkáját, amely a közelmultban a *Városi Szemlé*-ben látott napvilágot. A nagyértékű tanulmány pontos meghatározással húz vonalat a várostudomány minden vonatkozásai között és a gyakorlati jelentőségek felsorolása mellett, *összefoglaló képet nyujt mindarról, ami a város fogalmával szorosan összefügg.* A felsorolás fejezetenkint foglalkozik a mult és jelen tanulságaival, *a jövő fejlődésének irányvonalaival,* a városismeret gyakorlati jelentőségével, *a város fogalmával,* a városok alakulásának eredetével és módjával, a települési formákkal, *a növekedés és terjeszkedés gátló okaival,* valamint a nagyvárosok továbbfejlődési irányvonalaival. *Wildner* ödön munkájának minden sorából visszatükröződik a tudós és gyakorlati ember nagyszerű hozzáértése, ami élvezetes és értékes olvasmánnyá avatja *Wildner* ödön valóban tökéletes munkáját.

A Horthy Miklós VII. kerületi leventesporttelep története és leírása. Az egész leventeintézmény ünnepi eseménye volt a mult évben a VII. kerületi leventesporttelep létesítése, amely elsősorban *Hamvassy* István kerületi előljáró és *Luby* Pál kerületi testnevelési vezető érdeme. A mintaintézményről most *Eperjessy* István dr. székesfővárosi tanácsjegyző adott ki szépen illusztrált ismertetőfüzetet, amely érdekes és vonzó leírásban mutatja be a fővárosnak ezt a modern sporttelepét.

Újabb összecsapás készül a kartel és termelők között a nyári jégellátás kérdésében

A székesfővárosnak a nyári évszak alatt körülbelül 900 vagon jégre van szüksége, hogy a Budapestre érkező élelmiszerek, elsősorban a tejszállítmányok épségét biztosítsa. Hat évvel ezelőtt a népjóléti minisztérium és a főváros illetékes szervei általános higiéniai és közegészségügyi szempontokra való tekintettel a jégellátás kérdését olyképpen szabályozták, hogy *tiszta minőségü müjég használatát írták elő* mindazon esetekben, ahol az árú és a jég valamilyen módon érintkezhetnek, mert a jórészt környékbeli községekből szállított és úgyszólván kivétel nélkül tisztátalan vizü gödrökben termelt, vagy a Dunán vágott természetes jég tisztasága ellen

bakterológiai szempontból is súlyos aggályok merültek fel.

A müjég használatának elrendelésébe a természetes jeget termelő gazdák és kereskedők, különösen a környékbeli kereskedők sehogyan sem tudtak belenyugodni és a „müjég monopólium" ellen, amiben a jégkartel diadalát látták, úgyszólván minden esztendőben harcba szállanak. Egyelőre még kissé korai kánikuláról beszélni, jégszükségről tárgyalni, amikor a márciusi tél maga kedveskedik jégcsapokkal, de *a jegesek már is megkezdték újabb offenzivájukat a müjég ellen.*

A mozgalom hatása alatt a közélelmezési ügyosztály felszólította a nagyobb természetesjeget árusító kereskedőket, hogy adjanak be ajánlatot a kívánt 900 vagon szállítására. A felszólított kereskedők azonban a szükségelt nagy mennyiséget természetes jégből nem tudják garantálni és csupán

azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a szükségletnek legalább egy részét szerezze be náluk a főváros.

A főváros jégszükségletét szállító jéggyárak a müjég kilagramját *49—53 fillér* egységáron adják a fővárosnak, a létrejött megállapodás szerint, úgyhogy kisebb napi mennyiség igénybevételénél 49 fillér, bizonyos mennyiségen felül pedig 53 fillér a müjég kilogramja. A természetes jéggel kereskedők most úgy próbálnak a fővárosra hatni, hogy

ezeknél az egységáraknál lényegesen olcsóbb ajánlatot tettek,

kisebb mennyiség szállítása esetén is, mert mint említettük, a teljes mennyiség szállítására nem is tudnak vállalkozni.

Szombaton délben a soroksári jégtermelők, a kerület egyik országgyülési képviselőjének vezetésével, a városházán jártak és újabb lépéseket tettek, hogy természetes jég vásárlására birják rá a fővárost. A soroksáriak ajánlata a többiekével együtt a közélelmezési ügyosztályban pihen és ennek a kérdésnek megoldása is a közélelmezési bizottság rövidesen összeülő plénumának feladata lesz.

Wossala Sándor tanácsnok ünneplése a Lipótvárosi Polgári Kaszinóban. A *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* legutóbbi heti vacsoráján *Scheuer* Róbert elnök, törvényhatósági bizottsági tag felköszöntötte *Wossala* Sándor tanácsnokot, aki válaszában kijelentette, hogy a jövőben is mindenkor készséggel áll rendelkezésre minden polgártársának ügyes-bajos dolgában. Tanácsnoki müködésében az a főszempont fogja vezérelni, hogy *minél több munkaalkalmat szerezzen a ma súlyos nehézségekkel küzdő budapesti iparosságnak. Dárday* Ede kormányfőtanácsos és mások köszöntötték még *Wossala* Sándort és a kaszinó elnökét.

A Gázművek önképzőkörének jubileuma. A Székesfővárosi Gázművek Dal- és Önképzőköre szombaton ünnepelte fennállása tizedik évfordulóját. A jubiláris közgyülést az óbudai gázgyár munkásjóléti épületének színház termében tartották. *Vécsei* Ede dr. a gázművek igazgatója, az Önképzőkör elnöke nagyhatású ünnepi beszédet tartott, s meleg szavakkal emlékezett meg az Önképzőkör alapitóiról és lelkes tagjairól, akik önzetlen támogatásukkal a kör fejlődését előmozdították. Kiemelte *Ripka* Ferenc főpolgármester hathatós segitségét, amelyben vezérigazgató korában a kört részesitette, majd kegyeletesen emlékezett a kör veszteségére, a korán elhúnyt *Rózsa* Károly vezérigazgatóra, végül *Schön* Győző h. vezérigazgatónak mondott köszönetet. A régi müködő tagok díszoklevelének kiosztása után az Önképzőkör ének- és zenekarának közremüködésével magasnivójú hangverseny következett, amelyen *Szabó* Ilonka hangversenyénekesnő és *Sugár* Viktor kormányfőtanácsos, zeneművész és karnagy is szerepeltek. A dalárdát és a zenekart *Zöld* Károly és *Müller* Antal karnagyok vezették.

A M. Kir. Osztálysorsjáték résztvevői közül sokan, akik eddig semmi, vagy csak jelentéktelen eredményeket tudtak elérni, a régi sorsjegyszámaikkal akarnak tovább játszani, mert a *szerencse forgandó* és az állandó, folytatólagos játék, — mely aránylag csekély költséggel fenntartható — gyakran a legszerencsésebb eredményekhez vezet. A hivatalos elárusitóhelyek utasitva vannak az ilyen kéréseket lehetőleg figyelembe venni.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segited!

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépitő-, kövező- és bitumenépitő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 879-91.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

A m. kir. Osztálysorsjáték
eszköz és **mód arra,** hogy bárki jólétet és gondtalanságot szerezzen magának. Egy kis szerencsével egész vagyont nyerhet az új osztálysorsjátékon. Nem kidobott pénz a sorsjegyért havonta fizetendő 3, 6, 12, vagy 24 pengő, mert már a **reménység** és a szebb, jobb jövő iránti önbizalom is éltető és serkentő hatással van mindenkire.
Sorsjegyek rendelhetők az új, április 17-én kezdődő osztálysorsjátékra az összes főárusitóknál a hivatalos árakon:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 Pengő	6 pengő	3 pengő

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
TELEFON: J. 453-58 Saját gyártelep

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefon: Zugló 66—84. sz.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—95.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Magyarádi-út, Fadrusz-utca és Fehérvári-út között levő szakaszának **csatornaépítési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a III. ker., Farkastoroki-útnak a megépített szakaszától 900 fm-re való meghosszabbításának **átrendezésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi március hó 31-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 10-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Skeet-, topcka-asfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárássá és felületi kezelése
Utak permentesítése egyideju konzervállással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cs erép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 98. — Telefon: J. 308—97.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

KIRCHKNOPF ISTVÁN Alapitási év 1897 Tel: Aut. 851—39
Épület- és portálüveges, üveg-, tükör-, porcellán-, kőedény- és lámpakereskedés. — Aranyhalak és haltartók, aquariumok nagy választékban. Vállalok: mindennemű üvegcsiszolást, épületüvegezést és üvegtetők vízmentesitését
BUDAPEST, IX., KÁLVIN-TÉR 8. sz. (Ref. templom mellett)

EGYESÜLT GÉP-ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémlőmegcikkek. Folyékony szénsav.

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerü accumulátorokat.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

NEUMAN FERENC
Okl. mérnök, útépítési vállalata, Budapest.
Iroda: V., Rudolf-tér 1. sz. Telefon: J. 442—60
Telep: VII., Egressy-út 34. sz. Telefon: A. 239—44

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

HEISSENBERGER JÓZSEF
kövezőmester és útépitési vállalkozó
BUDAPEST, IX. KER., VÁGÓHID-UTCA 9/b SZ.

Magas épités, vasbeton szerkezetek
FÁBIAN TESTVÉREK
épitési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Zumpft István
vasút- és útépitő vállalkozó, kövezőmester
Kispest, Rákóczi-u. 74. sz.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül!

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pöcegödörtisztitási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 36. Telefon: J. 419-74

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VACI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 április 1. | 13—14. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Husvéti remények

Irta: Ripka Ferenc dr. főpolgármester

A husvéti pihenő az idén tulajdonképpen *munka előtti* pihenő és az ünnepi hangulat, amely szivünket elönti, a magyar föltámadás reményéből sugárzik. Ünnepi hangulattal, öntudatos elhatározással, igaz lelkesedéssel állunk a megkezdendő munka küszöbén. Mert az ünnep áhitata után most már a munka hétköznapjainak kell végeszakadatlan sorban következniök. Szinte szimbolikus jelentőségét érezzük az idei Husvétnak, amely lezárja a nagy készülődést és megnyitja az alkotások kapuját.

Az új törvény parancsszavára indulni kezd a fővárosi adminisztráció hatalmas, megújhodott gépezete. Eddig csak próbálgattuk a gigászi masinát, figyeltük a kerekek új járását és — ami talán legfontosabb, — kiválogattuk az üzemvezetőket, meg a többi munkást, akik a dübörgő gép friss és egészséges ritmusa mellett kezdik meg majd tevékenységüket.

Az új törvény által nyitott új perspektiva vigasztaló és örvendetes képet kezd elénk tárni. Az az érzésem, hogy akik bizonyos óvatossággal, esetleg ellenzéssel fogadták a modern közigazgatás szellemét tükröző törvényalkotást, ma már maguk is megnyugodtak. Még csak a próbáknál tartunk, ma még csak járni tanulunk az új talajon, de nem csalódtunk, mert az adminisztráció irányitása, az alkotó tevékenység felfokozása bizonyára simábban megy most, mint ahogy ment a jól kiszolgált, kiöregedett, régi rendszer alapján. Sok mindenről kezdünk már kibontakozó képet látni és nem lehet kétséges, hogy az új törvényhez fűzött remények tökéletesen be fognak válni. Ma még a törvény keretei sok helyen üresen állanak, azoknak kitöltése, tartalommal való telitése valósággal történi jelentőségű feladat elé állítja azokat, akiket Budapest lakosságának akarata és bizalma ilyen nagy és nehéz időkben a főváros kormányzására kirendelt. Emelkedett lélekkel, a város iránt érzett odaadó, önfeláldozó szeretettel, igaz munkakedvvel kell mindnyájunknak az sebben, minél simábban vezessen egy boldogabb, megelégedettebb, szebb és nemesebb Budapest új rend útját egyengetni, hogy az minél egyenefelé. Túlestünk minden előkészületen. Husvétig megválasztottuk az egész tisztikart. Kipróbált, kitünő erők és értékes reménytkeltő egyéniségek csoportja az a gárda, amelynek segedelmével megkezdhetjük a nagy munkát. A programmoknak és igéreteknek, amelyek a törvényhatósági választás és a tisztujitás során bőven hangzottak el, most eleget kell tenni. Elérkezett az igéretek leszámolásának ideje. Eddig sem volt tétlen a városháza, hiszen az egész átmeneti idő alatt voltak, akik szilárdan tarthatták kezükben a gyeplőt és így az átmeneti időnek nem kellett a tétlenséget jelentenie. A munkálatok megindításának alapjait elegyengettük, nagy kérdéseket tárgyaltunk le a magunk körében és a kormánnyal, meg az illetékes hatóságokkal is. Nem kell másra utalnom csak arra, hogy még mielőtt a hatalmas gépezet egész személyzete munkába állhatott volna, elszánt akarattal megkezdtük a takarékossági akciót, letárgyaltuk a két dunai híd, az Erzsébet-sugárút megépítésének előfeltételeit és a mi kezdeményezésünkre napvilágot látott már a magánépítő tevékenységet serkentő, kedvezményeket magába foglaló kormányrendelet.

Mindez egy kialakulatlan, új rend szülöttje, nem lehet tehát benne kételkedni, hogy ma, amikor már minden ember, akinek munkájára, invenciójára, erejére és erélyére a jövőben szükségünk lesz, a helyén van, még jobban meggyorsul tevékenységünk tempója, az alkotások egész sorával léphetünk Budapest népe elé és az összes függő problémák megoldását adhatjuk a sokat szenvedett, a nehéz időkkel keservesen, de hősiesen küzdő polgárságnak.

Ezek a husvéti remények élnek ma a szívekben és az ünnepi haleluja Budapest föltámadásának hirdetője lesz.

Budapest életérdekének legfontosabb terveiről és a megvalósítás lehetőségéről nyilatkozik

Rakovszky Iván dr., a Közmunkák Tanácsának elnöke

A Székesfővárosi Közmunkák Tanácsa már jó néhány évtized óta müködik, de létezését túlságos szerénységgel annyira titokban tartotta, hogy a legbenfentesebbeken kívül alig tudtak róla. Azután *Rakovszky* Iván nyugalmazott belügyminiszter került a tanács élére. Mióta *Rakovszky* Iván energiája, munkakészsége és munkaszeretete belekapcsolódott a Közmunkatanács irányitásába, azóta ez a keret komoly tartalommal telt meg. Most itt ülünk szemben *Rakovszky* Ivánnal, aki csillogó szemmel, férfias elhatározással beszél. Akaratlanul is arra kell gondolni, hogy az energikus volt belügyminiszter *nem a szavak embere.* Az ő szavai mögött a tények állanak sorfalat. Ez az energia, ez az elhatározottság garancia arra, hogy *az igéretek, amelyek elhangzanak, életre kelnek és megvalósulnak.* Nincs bennük logikai viaskodás, ez maga az értelem. Biztos, hogy csak az eszközökön mulik, csak az előfeltételek megszerzésén, hogy kivezessen bennünket a realitások és megvalósulások birodalmába.

Rakovszky Iván rajongó szerelmese Budapestnek. Az ő meggyőződése szerint is ez a város nemcsak önmaga sorsát intézi, de gazdaságilag kihatással van az egész ország jólétére. És mert ezt tudja, annál intenzivebben müködik a közmunkák komoly megvalósítása érdekében. Jól tudja, hogy *a hidak megépítése, az Erzsébet-sugárút kiépítése, a halálsorompók rendezése, a Tabán felépítése, az Andrássy-út meghosszabbítása* szinte beláthatatlan perspektivát nyujt a gazdasági fellendüléshez. Hiszen a munkák megindítása egyet jelent azzal, hogy 45 iparágat látnak el és foglalkoztatnak. Nem kell ehhez magyarázatokat fűzni, mert a legavatatlanabb ember is látja ennek mérhetetlen jelentőségét. *Rakovszky* Iván az energia és elhatározottság megtestesítője egész biztosan garancia arra, hogy a főváros vezetőségével egyetértve a terveket komoly valósággá is építi.

Mik azok a tervek, amelyek megértek a megvalósításra?

A városi politikus érdeklődik és

Rakovszky Iván

minden szavát megfontolva, válaszol:

Megkezdődnek-e tavasszal a hídépítés munkálatai?

— Technikailag a hidak építésének ügye annyira elő van készítve, hogy nem is túlzás, ha azt mondjuk:

a hidak építéséhez bármely pillanatban hozzá lehet fogni;

mind a két hídnak, — a Boráros-térinek is, az óbudainak is, — elfogadott kész tervei vannak. A vállalatbaadás hetek munkája. A hídépítés munkálatai tehát tavasszal megkezdődhetnek. Meg fognak-e kezdődni? — ez már más tényezőktől függ.

— A kereskedelemügyi minisztérium a hídépítés finanszirozására olyan tervezetet dolgozott ki, amely egy-két részletkérdéstől eltekintve, *igazságosan* osztja el a hídépítés költségeit mindazok között, akikre ez a munkálat közvetlen, vagy közvetett haszonnal jár.

Valószínüleg a kereskedelemügyi miniszter sem zárkóznék el az elgondolás egyes részleteinek módositása elől.

A kereskedelemügyi miniszter koncepciójának nyilvánosságra jutása óta azonban *olyan hullámok verődtek fel,* melyekből arra kell következtetni, hogy nem a részletek, hanem a lényeg talál kemény, — megvallom, véleményem szerint, *teljesen indokolatlan,* — oppozicióra.

Igy aztán nehéz lesz hidat épiteni, ha az érdekeltek egymás között nem építenek hidat.

Annyira fontosnak látom, nemcsak városfejlődési, hanem általános gazdasági szempontból is, a hídépítési munkák mentől sürgősebben való megindítását, hogy ezzel az alkalommal is arra kérem az összes közreműködésre hivatott tényezőket, *revideálják kifogásaikat* és ne azokat az érveket keressék, amelyek a hídépítést elodázzák, de azokat találják meg, amelyek az építkezés megkezdésének előfeltételeit mihamarabb megteremtik.

Lehet-e komolyan venni az Erzsébet sugár-út megnyitásának kérdését belátható időn belül?

— Az Erzsébetvároson keresztül nyitandó sugárút ügye *elvileg már teljesen elő van késszítve.* A terv fix, a torkolatba eső fővárosi telek rövidesen valószínüleg a Közmunkatanácsé lesz, úgy hogy

végeredményben csak a technikai lebonyolítás marad hátra.

Az a törvényjavaslat, amelyet ez irányban a kormány be fog nyujtani, aligha fog ellentállásra találni, mert hiszen elvileg az ilyen út-megnyitásokra vonatkozólag már régebben hozott törvényekkel egyezik és a mai nehéz világban *komoly reménységet nyújt nagyobbarányú építkezési tevékenység megindulására.*

— Az út konkrét megépítése két különböző tényező tevékenységén fog múlni: a hatóság megszerzi, kilakoltatja és lebontja az útbaeső épületeket; *a magánépitési tevékenység hivatása azután, hogy az így megnyitott útvonalon építkezzék.* Valószínüleg jó üzlet lesz az új úton építkezni, amely kétségtelenül

rövidesen a székesfőváros üzleti életének egyik legélénkebb ütőere lesz.

— Az elmondottakból könnyen kiszámítható az út megnyitásának tempója. *A kisajátított házak kiürítése és lebontása telektömbönkint fog történni.* Az útnak a Klauzál-térig való megnyitása, ahonnan azután már csak a Dob-utca kellő kiszélesítéséről van szó, néhány év fokozatos munkáját jelenti. A torkolati tér szabaddá tételére is jó néhány hónapra van ugyan szükség, viszont a környező telkek ennek a tömbnek minden oldalán olyan fekvésüek, hogy

a telektulajdonosok akár azonnal hozzáfoghatnának az ingatlanaikból alakuló új telkek egy részének beépítéséhez.

Egyes érdekeltek komoly és alapos előkészítő munkálatokkal is foglalkoznak már s így remélhető, hogy a hatóságokon kívül, rövidesen *a magángazdasági tevékenység is megmozdul* s a jelenleg csak papiroson érett tervek hatalmas épületfrontok alakjában valósággá lesznek.

Van-e lehetőség arra, hogy a Tabán rendezését a közeljövőben megoldják?

— A Tabán rendezésének kérdése a székesfőváros és a Közmunkatanács között megvalósítás előtt álló telekcsere folytán *új stádiumba* jutott. Még mielőtt a székesfőváros annakidején a Tabán kisajátítását megkezdte volna, foglalkozott a Közmunkatanács az Attila-körút kiszélesítésének kérdésével és erre a célra nagyobb kisajátításokat végzett. Amikor azután a székesfőváros a Tabán többi részét kisajátította, a Tabán rendezésének ügyében semmiképp sem tudott összhang létrejönni a Közmunkatanács és a székesfőváros között. A székesfőváros, minthogy a Közmunkatanács kezében lévő telkek voltak a legértékesebbek, ezek nélkül a telkek nélkül nem látta a Tabán rendezésének ügyét megoldhatónak.

A tervezett telekcsere folytán, most már a székesfőváros rendelkezik e telkek fölött is.

A magam részéről mindig a székesfővárossal való harmonikus együttműködésre törekedtem s ezért pártoltam a Közmunkatanács előtt a telkeknek, ezt a Közmunkatanácsra mindenképpen hátrányos cseréjét, mert *ezáltal is eliminálódott a régóta húzódó vitáknak egyik anyaga.*

— Most már a székesfővárost vezető tényezőkön áll, hogy *a teljesen rendelkezésükre álló területen az építési akció megindul jon.* A szabályozási terveknek a mai kor viszonyaihoz való átdolgozása folyamatban van *s a Közmunkatanács a székesfővárost ennek a nagyszabású rendezési tervnek végrehajtásához szívesen fogja segíteni.*

Van-e lehetőség az u. n. halálsorompók ügyét anélkül, hogy az ottani városrészt szétszakítanák, a megoldás stádiumába hozni?

— A ceglédi és lajosmizsei vasuti vonal átépítése fölött kissé túlsokat vitatkozunk, s egyre tovább tart, amíg az első kapavágás megtehető. Kétségtelen, hogy

a süllyesztett pálya a város részére forgalom szempontjából előnyösebb az emelt pályánál,

ennek a megoldásához azonban vízrendezési nehézségek mutatkoznak s a kiadások sokkal nagyobbak. Az emelt pályáról sem lehet azt mondani, hogy az a környező városrészeket egymástól elszakítaná. Hogy a vasuti töltés milyen hatással lesz a szomszédos területek összeköttetésére, az tisztára a munka kivitelétől függ. *Sok és bőségesen méretezett átjáró mellett a töltés forgalmi akadályt nem jelent.* A városrész kiépítése szempontjából pedig nem okoz nehézséget a töltés, ha külső csinjára súlyt fektetünk és különösen, ha a városrészek fejlődésével párhuzamosan a töltést fokozatosan építészetileg megfelelően kiképezett viadukttá alakítjuk át, mely alatt azután *boltok, raktárak és egyéb közhasználatú helyiségek húzódhatnak meg.*

— Berlinben a belváros kellős közepén fut végig a *Friedrich-Strasse-i vonal* emelt pályája; sem a forgalom, sem a városrész fejlődése tekintetében mit sem zavar. A viadukt, mindkét oldalán szinte beilleszkedik a városképbe. Nemcsak boltok és raktárak, de még színház is van alatta elhelyezve s a keresztutcákat átszelő áthidalások olyan bőségesen vannak méretezve, hogy a forgalomban semmi zavar nem állhat be.

— A gondolat következetes végrehajtásához még az is hozzátartozik, hogy

a nyugati pályaudvar mellett fekvő teherpályaudvar kihelyeztessék.

Ha csak a személyforgalom vezettetnék be eme végig emelt pályán a nyugati pályaudvarig, *a Ferdinánd-híd környéke hatalmas fejlődésnek indulhatna.* Az államvasút pedig a teherpályaudvar felszabaduló területének értékesítésével olyan tőkéhez jutna, amely az átalakítási munkálatokat bőven fedezné.

— A magam részéről

a pályaudvarok kihelyezésének nem vagyok híve,

nem is cselekedték ezt meg egyetlen külföldi nagyvárosban sem. A fontos a pályaudvarokhoz vezető vonalak olyan kiépítése, hogy azok a városi forgalmat ne zavarják. *A ceglédi vonal jelenlegi állapotában nem méltó a milliós városhoz.* Át kell tehát építeni. Nem az a lényeg, hogy mélyítéssel, vagy emeléssel-e, — mert a lakosság érdeke mindkét esetben megóvást nyerhet, — de az, hogy *mentől hamarább megindul jon a munka.*

Magyar Miklós.

Egyelőre nem lesz változás az ügyosztályvezető tanácsnokok mai beosztásában

Általános megnyugvást keltett a tisztújítás eredménye — Döntő értekezlet a Dunahidak építéséről — Házikezelésben végzi a főváros az utak portalanítását

Várospolitikai körökben nagy megnyugvást keltett az imént lefolytatott tisztújítás kapcsán megnyilvánult *általános egyhangúság,* amely úgy a jelölésnél, mint a választásnál azokat a tisztviselőket választotta meg a különböző pozíciókba, akiket a többségi pártok elsősorban kandidáltak. Ez az egyöntetű eljárás arra mutat, hogy a szélsőjobbtól a szélső baloldali pártokig egyformán kifogástalannak tartották a jelöltek névsorát és ezzel elkerülhetővé vált a választási harc, amely pedig mindig éles küzdelmeket szokott felidézni. A főpolgármester és polgármester választás, majd ezt követőleg az alpolgármesterek választása és végül az elmult héten a főjegyzők és tanácsjegyzők listájának kialakítása, *tökéletes harmóniában ment keresztül,* ami nagy megnyugvást keltett mindazok körében, akik a főváros törvényhatósági életében megszüntetni akarják a mindenáron való tusakodást és összecsapásokat. A kétségtelenül örvendetes jelenségről beszélgetést folytattunk

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A törvényhatósági élet jövő kialakítása szempontjából messzemenően megnyugtatónak tartom, hogy a közelmúltban lefolytatott tisztviselőválasztások eredménye *pontosan igazodott ahhoz a névsorhoz, amelyet az Egységes Községi Polgári Párt összeállított.* A jelöltekhez csatlakozott nemcsak a másik nagy párt, hanem az összes ellenzéki pártok vezetősége is és ez biztosította azután a majdnem egyhangú választást. Az eredmény mindenesetre igazolja, hogy

az általunk megalkotott szilárd front elhatározása nemcsak hogy döntő súllyal esett számításba, hanem a maga igazságos mérlegelésével még az ellenzéki pártok tetszését is megnyerte.

Kiindulási pontunk az volt, hogy *a méltánytalanságokat kikapcsoljuk* és mindenkit arra a helyre állítsunk, ahová *rangsora* és *egyéni képességei* kijelölik. Örömmel látom, hogy a választás mindenütt a legnagyobb megelégedést keltette és hiszem, hogy *a tisztviselők újult erővel fognak hozzá az adminisztrációs feladatok továbbviteléhez.*

Érdeklődtünk az *ügyosztályvezetői pozíciók betöltéséről,* amelyekről az utóbbi napokban sok fantasztikus híresztelés kelt szárnyra.

— *Ebben a vonatkozásban semmiféle meglepetés sem várható,* — hangzott a válasz, — mert a főváros vezetőségével történt előzetes megbeszélésünk alapján eldöntöttnek tekinthető, hogy a legutóbb megválasztott *Morvay* Endre és *Babarczy* István báró főjegyzők ügyosztályvezetői beosztást kapnak.

Morvay Endre a világítási és vízvezetéki ügyosztály irányítója lesz

és bizonyos, hogy *Borvendég* Ferenc alpolgármester mellett szerzett tapasztalatait sikeresen fogja gyümölcsöztetni ebben a komplikált feladatkörben.

Babarczy István báró a közgazdasági és ipari ügyosztály élére kerül,

ahol eredményesen érvényesítheti tetterejét, agilitását és hozzáértését, mert hiszen ezen a téren rendkívül sok kezdeményezésre és a felmerült problémák megoldására van sürgős szükség.

A harmadik alpolgármesteri állás betöltéséig az ügyosztályok beosztásában nem várható változás.

Mindenesetre egyetlenegy gondolat vezérel a munkabeosztás terén: *minden főtisztviselő olyan tevékenységet és feladatot valljon, amelyhez a legtöbb érzéke, tudása és hozzáértése van.*

Felemlítettük *Kozma* Jenő előtt, hogy *a Dunahidak építése ügyében mintha fennakadás és késedelem* mutatkoznék. A megtartott ankétek eredményeként a főváros közölte a maga álláspontját, de azóta az illetékes kormánytényezők részéről újabb megnyilatkozás nem történt.

— Hatalmas anyagot felölelő kérdés tisztázásáról van szó, — úgymond, — amelyet természetesen nem lehet órák alatt dűlőre juttatni. *Bud János kereskedelmi miniszter az elmúlt napokban közölte Ripka Ferenc főpolgármesterrel, hogy a húsvéti ünnepek után megtartja a döntő értekezletet,* ahol az összes felmerült, vitásnak látszó kérdéseket tisztázni fogják.

Változatlanul helytelenítem az autóadó felemelését, mint ahogy élesen szembeszállok minden adóemelési törekvéssel.

Méltányos *adópótlékolásról* lehet beszélni, de a főváros közönségének túlzott megterheléséhez nem járulok hozzá. *Feltétlenül messzebb kell mennie az államnak az általa felajánlott évi 500.000 pengős hozzájárulás mértékénél,* mert a hídépítés végeredményben azelőtt is az országos feladatok körébe tartozott. A döntő értekezleten minden körülmények között

ragaszkodni fogok az állami hozzájárulás egymillió pengőben való megrögzítéséhez,

mert akkor a financiális feltételek már elviselhetőbb formában jelentkeznek. A hídépítés munkálatait azután rövidesen megkezdik, amit jelentékenyen elősegít az a körülmény, hogy *a nagyszerűen kidolgozott tervek teljesen készen várják a kivitelt.*

Az elmult napokban járt le *az utak portalanítására* vonatkozó versenytárgyalás, ami élénk meglepetést keltett. Anélkül ugyanis, hogy *az olaj világpiaci ára mérséklődött volna,* olyan ajánlatok érkeztek a fővároshoz, amelyek *a megdöbbenés erejével* hatottak az illetékes szervekre. Két évvel ezelőtt még 79 filléres egységárat ajánlottak, ma pedig már 26 filléres egységáron is vállalnák a szállítást, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy *az utak portalanítása az az évenkint visszatérő zsíros falat, amely után mohón kapkodnak a szóbanforgó vállalatok.*

Kozma Jenő erről a jelenségről a következő véleményének adott kifejezést:

— Most már nyilvánvaló, hogy *bizonyos körökben fejőstehénnek tekintik a fővárost.* Két évvel ezelőtt még közel 80 filléres olajat adtak el, a múlt évben, a kartel felbomlása után 48 filléres ajánlattal jöttek, az idén pedig közel százszázalékos redukció nyer kifejezést a 26 filléres ajánlatban. Nem kétséges tehát, hogy *a szállítók még a 26 filléres ajánlatnál is megtalálják a maguk előnyös számításait* és ha ez így van, akkor

álmélkodva számíthatjuk azt a horribilis keresetet, amelyet éveken keresztül a fővárosnál elértek.

Álláspontom szerint a semmivel sem indokolható nagy árdifferencia miatt

az összes ajánlatokat át kell tenni a Kátrányozó és Bitumenező telephez annak a kiszámítására, hogy házikezelésben mennyibe kerülne ennek a munkának a lefolytatása.

Valószínűnek tartom, hogy ekkor *kiderül a mai ajánlatoknak a fővárosra nézve megmutatkozó kedvezőtlen mivolta* és ebben az esetben tényleg

a házilag történő útportalanítást kell elrendelni.

Egyébként változatlanul fenntartom és a közeljövőben érvényesítem is azt a józan törekvést, hogy *az évenkénti fölöslegés útolajozások helyett térjünk át a makadámos utak állandó burkolattal való ellátására,* ami sokkal kevesebbe kerül és mégis megszünteti az olajozás szükségét.

*

Kozma Jenő különben szombat délután elutazott a fővárosból, ahová csak *a húsvéti ünnepek után* tér vissza. Hazaérkezése egybe esik a megoldásra váró nagy feladatok végrehajtásával, amelyben a főtörekvés az, hogy *a munkaalkalmak az egész vonalon megteremtődjenek.*

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST V., KLOTILD-UTCA 22. TELEFONSZÁM: A. 114—79

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

BETHLEN ISTVÁN

jubileumáról mind többet beszélnek manapság. Egészen furcsa dolog az, ami e körül a kérdés körül lejátszódik. Minél többször jelenti ki ugyanis *Bethlen* István, hogy nem kér az ünneplésből, nem olyan időket élünk, amikor idő és mód lenne az egyéni értékek elismerésére, az érdemek ünneplésére: annál elemibb erővel zúg föl a közvélemény ellenállhatatlan akarata, hogy Bethlen István tíz esztendeje után a szeretetnek és a hálának kell pontot tenni. A husvéti ünnepnapok hangulatában mi már benne érezzük azt a készülő nagy ünnepet, amellyel a nemzetnek a közeli hetekben hódolnia kell a nagy magyar államférfiú előtt. *Bethlen* Istvánnak nagy hatalma van, páratlan hatalmat adott neki — és jónak adta! — a nemzet. Megtilthatja, hogy ünnepi felvonulások legyenek, de hogy a szívekből a hála érzetét kiírtsa, azt még ő sem teheti meg.

*

Bethlen István néhány nap mulva tízesztendős miniszterelnök. Legrégibb miniszterelnök széles Európában. *És ezt a rekordot a legsúlyosabb, legnyomasztóbb időkben, az egész világ legszegényebb, legnyomorultabb országában érte el.*

A politika az erő kérdése. *Bethlen* Istvánnak rettenetes erős embernek kell lennie, hogy *ezekben* az időkben a nyomor és lelkibetegségek országában hatalomra tudott kerülni *a rend és a munka programmjával*. És rettenetes erős embernek kell lennie, hogy ezt a hatalmat meg is tudta tartani tíz esztendőn keresztül. Pedig milyen gyengék voltak akkor a kormányok. Hogy csak egyetlen példát mondjunk: *Bethlen* István egyik közeli elődjének azért kellett lemondania, mert egy szál ember egy röpíven, amit az utcán osztogattak, távozásra szólította fel.

Hova jutottunk el azóta? Nehéz lenne ujsághasábokon felsorolni tíz esztendő összes alkotásait. Ehhez könyvek kellenének. De hogy meddig értünk el, egyetlen ténnyel illusztrálhatjuk: *Rothermere* lordnak újesztendőkor a magyar nemzethez intézett szózatával. Nagy angol barátunk azt mondja ebben az üzenetében, hogy évtized határához érkeztünk és ennek a most elkövetkezendő évtizednek *a revizió évtizedének* kell lennie. Csak gondoljunk vissza 1921-re, ki mert volna akkor a komoly, emelkedett lelkű államférfiak közül revizióról, a trianoni megbecstelenítés korrekciójáról beszélni?

Most már *lehet*, sőt *kell* róla beszélni. Hogy pedig idáig jutottunk, az *Bethlen István tíz esztendejének az eredménye.*

*

Azokban az időkben, amikor *Bethlen* István a kormányzást átvette, jelentette ki Magyarország pénzügyminisztere, hogy „valahányszor itt válság volt, valahányszor itt valaki nem fért meg a bőrében, az az országnak milliárdokba került". Bizony nemcsak rengeteg pénzébe, de szörnyűséges erkölcsi tőkéjébe is kerültek az országnak azok, akik a jogrendet nem tisztelték.

Akkor még csak vágyakozva lehetett sóhajtani, hogy milyen mérhetetlen előnyére lett volna az országnak, — nemcsak más országok által való gazdasági megbecsülése révén — hanem idebent a termelő munka megindításának lehetősége révén is, ha Magyarországon azonnal, a forradalmak megindítása után, az igazi nemzeti egység, az igazi békesség, az igazi jog teljes erejében ragyogott volna.

Bethlen Istvánnak kellett eljönnie, hogy mindezt zajtalan munkával, csendben, kérkedés és korteskedés nélkül meghozza. Tíz esztendő alatt egyetlenegyszer sem hallottuk az ígérgetéseit, csak láttuk a cselekedeteit. És azóta már megszüntek a sorozatos válságok, azóta mindenki „megfér a bőrében".

Konszolidáció? Jogrend? Ugyan ki beszél ma már ilyesmikről? Hogy jogrend, európai élet, tekintélytisztelet, egymás megbecsülése uralkodik ebben az országban, ezt ma olyan természetesnek tartják, mint hogy a boszorkányokat, amelyek nincsenek, nem égetik meg.

*

Rendet és munkát teremtett.

Azért jött, hogy a törvény és jog ragyogó uralmát helyreállítsa. Azt akarta, hogy *a törvény megint a vallás erejével* uralkodjék az embereken. Az ő hite, hogy földi Isten csak egy van: az állam; semmiféle szervezet, vagy csoport államot nem játszhatik. Ez a földi Isten parancsol és aki nem engedelmeskedik, annak össze kell törnie.

Visszaállította az állam hatalmát, megteremtette ujra a törvény tiszteletét, meggyógyította a beteg lelkeket, megadta az alkotó munka lehetőségeit, békét adott az embereknek, akik közül száműzte a gyülölködést.

*

Az alkotó munka terén maga járt legelől.

Elvégezte a szanálást, földhöz juttatta a földteleneket, hajlékhoz a hajléktalanokat, teleszórta az országot elektromos póznákkal, a kulturéhes népnek ötezer népiskolai objektumot adott, parkettsima utakat épített, hidakkal kötött össze szétesö vidékeket, rendbehozta az állami üzemeket, tiszta kórházágyakon gyógyulnak, akik azelőtt az utszélen pusztultak el...

Folytassuk? Meddő kisérlet lenne itt pontos beszámolót adni, méltóan méltatni *Bethlen* István tíz esztendejét. És amikor ezt „mondjuk, államférfihui nagysága félelmetes magasságban áll előttünk, mert mindez jelentéktelenség ahhoz képest, amit az ország határain kivül cselekedett országáért. Megszerezte az egész művelt világ megbecsülését annak az országnak, amelyet nem is ismertek és amelyet megrablói szörnyüségesen befeketítettek a világ közvéleménye előtt.

Bethlen István az első, nagy magyar diplomata a diplomácia klasszikus művészetével kiemelte országát a legfélelmetesebb izoláltságból, hatalmas barátokat, támogatókat, segítőtársakat szerzett és bejárta Európát, mindenütt a magyar nemzet nagyságát és élniakarását ünnepelték benne.

*

Amikor a *Fővárosi Hirlap* hasábjain hódolunk *Bethlen* István nagysága és tíz esztendős alkotásai előtt, meg kell emlékeznünk azokról a klasszikus érdemeiről is, amelyeket Budapest székesfőváros fejlesztése és talpraállítása körül szerzett.

Mondhatta volna mérhetetlen gondjai közepette, hogy ez a város elég tehetős, erős és tehetséges ahhoz, hogy önmaga emelkedjék ki a romokból, de *Bethlen* István őszinte, meleg szeretettel, jóságos gonddal viseltetik mindenkor Budapest iránt. Annyit mint ő, csak az Andrássyak és az idősebb Wekerle Sándor, akinek nagy példáját becsülettel követi a fia, tettek a magyar fővárosért a magyar kormányférfiak közül. Klasszikus tanui ennek maguk az alkotások, amelyek az ő segedelmével jöttek létre, de klasszikus tanuja a *főpolgármester*, aki nem fordulhatott *Bethlen* Istvánhoz a főváros érdekében olyan kéréssel, amit ne teljesített volna.

Kormányának nevezetes és korszakalkotó fővárosi törvényével egyébként ő nyitotta meg Budapest legujabb korát, amelyhez olyan sok szép és jogosult reménységet fűzünk.

*

Valóban, fölösleges ezt az államférfit akár zagyva emberi szóval, akár zenével, akár virággal, akár felvonulással ünnepelni.

Hagyjuk dolgozni...

Sipőcz Jenő polgármester nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak

a közgyűlés gazdasági programjáról, a rokoncélokat szolgáló üzemek egyesítéséről, a beruházó kölcsönről és egyéb aktuális kérdésekről

Felfokozott kíváncsisággal és érdeklődéssel tekint a főváros közönsége a törvényhatóság működése felé, amelynek lehetőségeit nagyban elősegíti az a körülmény, hogy az új törvény az irányító és végrehajtó hatalmat a polgármester hatáskörébe utalta. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester kezében futnak most össze a főváros összes ügyei, aki a törvényben kontemplált *személyes felelősséget* valóban úgy értelmezi, hogy minden kérdésben magának tartja fenn a döntés és elhatározás jogát. A polgármester a főváros szerteágazó, bonyolult és komplikált ügymenetében a centrum, a vérkeringés szive, ahová minden szála összefut a nagy szervezetnek. Ennek a hatalmas munkának a lebonyolítását biztonságossá teszi az a körülmény, hogy *Sipőcz Jenő dr. polgármester Budapest egész lakosságának és várospolitikai képviseletének osztatlan bizalmával rendelkezik* és így intézkedéseit, terveit és célkitüzéseit mindenkor az a helyeslés kíséri, ami csak igazán kivételeseknek juthat osztályrészül.

A közeljövő teendőiről alkalmunk volt rövid beszélgetést folytatni

Sipőcz Jenő polgármesterrel,

aki nagy elfoglaltsága közepett is készségesen állott a *Fővárosi Hirlap* rendelkezésére.

Az első kérdés, amit a polgármesterhez intéztünk, ez volt: Mi az új tanács gazdasági programja?

— A tanácsnak nincs külön gazdasági programja, — válaszolta a polgármester, — hanem természetesen a közgyűlés gazdasági programját követi és hajtja végre. A kormánynak és a fővárosnak megvannak a nagy tervei, így az új hidak kérdése, a halálsorompók ügyének a megoldása, a munkanélküliségen való enyhítés. A magam részéről nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy legfontosabb a sorrend megállapítása, mert valamennyi nagy terv egyszerre nem valósítható meg. Hangsúlyozom továbbá a takarékosságot, aminek nemcsak a végrehajtásban kell megnyilvánulni, hanem a tervek készítésében és a célok kitűzésében is.

Az *üzemi kérdés* is egyik égető problémája a fővárosnak. Érdekesnek tartottuk tehát, hogy megkérdezzük a polgármestertől: Mit tervez a főváros az üzemekkel?

— Azokat az üzemeket, amelyek rokoncélokat szolgálnak, egyesíteni fogjuk. Fontos kérdés azonban az üzemi illetmények szabályozása, különösen a felső kategóriákban. Az üzemi igazgatás racionalizálása szempontjából mindenesetre a legnagyobb gondossággal kell arra törekednünk, hogy senkinek az egzisztenciáját ne veszélyeztessük.

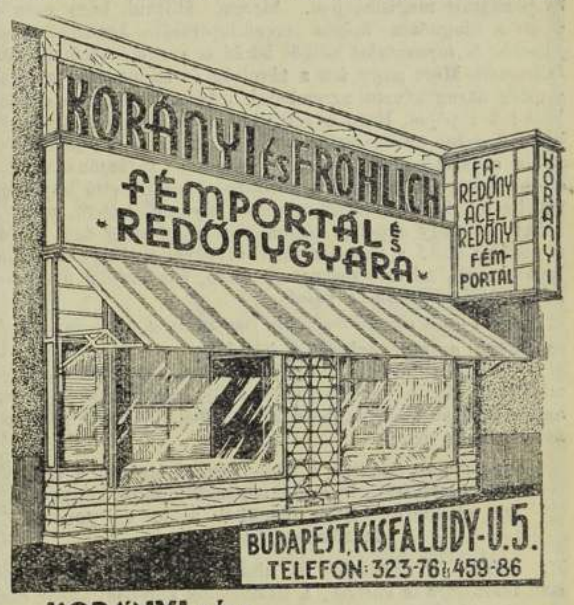
A *beruházó kölcsön felvételéről* is sok szó esik ma a főváros közigazgatásában. *Az új beruházó kölcsön felvételéről ezeket* mondotta a polgármester:

— Az állami nagy kölcsön megelőzi a fővárosi kölcsön felvételét. Azonban az állami kölcsön felvétele is a pénzpiac helyzetétől függ. Nézetem szerint leghelyesebb várni addig, amíg elfogadható feltételeket kapunk.

Végül megkérdeztük a polgármestert, hogy történtek-e lépések arra vonatkozólag, hogy *a BSzKRT-ot fuzionáltatják az Autóbuszüzemmel*? A polgármester erre vonatkozólag kijelentette, hogy *ezzel a kérdéssel jelenleg még nem foglalkozik*, mert az elkészítés még sok gondosságot és alapos előtanulmányokat igényel.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: Józsel 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FÉRODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOS REDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY.
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL BOSTWIGH-TOLÓRÁCS,
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Megindultak a kombinációk a FANSz elnöki állására

A tisztviselők nagy várakozással tekintenek az új elnök működése felé — Budó Jusztin főtitkár ismerteti a tisztviselők legsürgősebb panaszait és kívánságait

Wurmb Elemér árvaszéki elnökhelyettes nyugalombavonulásával felvetődött az a probléma, hogy mi lesz a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége elnöki székével. A FANSz alapszabályai ugyanis úgy intézkednek, hogy a vezetőségnek csak *aktív tisztviselő* lehet a tagja, így a tisztviselők szövetségének minden valószínűség szerint új vezetőt kell keresnie. Egyelőre még teljesen bizonytalan a helyzet, de annyi már bizonyos, hogy *a régi elnök nem maradhat meg az említett oknál fogva a helyén és*

a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége részéről már meg is indultak a bizalmas megbeszélések, hogy ki lépjen a FANSz élére.

A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége nagyon sokat remél az elnökválasztástól, mert a tisztviselő problémák egész sora vár elintézésre a szövetség kötelékében.

Már nevek is vannak forgalomban s valamennyi kombináció között legerősebben tartja magát az, amely szerint

Szendy Károly tanácsnok kerülne a FANSz élére.

Ez természetesen még tervezgetés, s csak a tavasz folyamán összeülő közgyűlés hozza meg a döntést, s egyelőre nyilt kérdés az is, vajjon Szendy tanácsnok vállalná-e a Fansz vezetését.

Az elnökválasztás és a fővárosi tisztviselők egyéb problémái iránt a FANSz főtitkárához,

Budó Jusztin dr.

székesfővárosi levéltárnokhoz fordultunk felvilágosításért, aki a következőket válaszolta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Wurmb* Elemér árvaszéki elnökhelyettes kiválásával a FANSz elnöki széke, bár eddig formailag nem mondott le, de jure és még inkább de facto megüresedett. *Az alapszabályok értelmében rövidesen összehívjuk az elnökséget, hogy megfelelő elnökről gondoskodjék a szövetség számára.* Eddig az volt az elgondolás, hogy az elnöknek okvetlenül városházi embernek kell lennie. A magam részéről ezenkívül feltétlenül szükségesnek tartom, hogy

olyan férfiú kerüljön a sok ezer tagú szövetség elnöki székébe, aki a székesfőváros legfőbb vezetőinek teljes és őszinte bizalmát bírja,

mert ez a *kitüntető* bizalom felülről épp annyira fontos, mint a *reménykedő* bizalom alulról és nagy mértékben megkönnyíti a leendő elnök fölötte nehéz feladatát és ez, szerintem, már egymagában *félsikert* jelent.

— *Nagy vonásokban hogy alakul a fővárosi alkalmazottak helyzete?*

— 1923 március 23-án választottak meg először a FANSz főtitkárává. Azóta bőséges alkalmam volt arra, hogy az alkalmazottak és főleg a kisebb emberek helyzetét és panaszait megismerjem. Merem állítani, hogy ezen a téren a diagnózis *helyes* megállapítására *hosszabb megfigyelés és tapasztalat nélkül bárki is eredménytelenül vállalkoznék.* Mert nagy ám a távolság és süppedékes a talaj a rideg paragrafustól az emberek lelkéig. Hatóság és egyéni lélek: két pólus. Ezen a területen a magvetőnek ügyes és lelkiismeretes confessariusnak kell lennie, mindenekelőtt pedig a szívjóság és szeretet önzetlen sáfárjának úgy, amint Szent Pál apostol a korintusiakhoz írt első levelében kifejtette: ha szeretetem nincsen, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom; vagy pedig úgy, amint a pogány költő a nemesszívű királynőről feljegyezte: Non ignara mali, miseris succurrere disco, *ismervén a nyomort, könyörülni tanultam a másén.*

— *Van-e ok különösebb panaszra a fővárosi alkalmazottak anyagi helyzetét illetően?*

— Egy interviú keretében bajos megmondani, hogy mi minden fáj a sokszáz fővárosi alkalmazottnak és mi az, ami munkája közben ki-kitör lelkéből. Annyi bizonyos, hogy sokan, sajnos

igen sokan ismerik a lélek fojtott sírását, s aki csak egy kicsit is ért a psychológiához, kénytelen elismerni, hogy ezeknél a jó és pontos munka kettős érdem.

Ha mégis in concreto rá akarnék mutatni arra, ami első tekintetre is közóhaj a tisztviselők körében, akkor csak arra kell hallgatnom, ami az idők folyamán a sok memorandumból szinte egyöntetűen ki-kicsendült. Az egyik az, hogy *a fővárosi középső fizetési osztályok,* ahol éppen a derékhad, a triariusok helyezkednek el (sőt egyik-másik még főiskolás szakban maga a vezető állás is), agyon vannak lapítva: a VI-tól a IV-ig, ha csak nem ugrásszerűen lép elő a szerencse fia, alig jelent valamit a fokról-fokra való előlépés, legfeljebb 32—35 pengőt havonta.

Ezekben a fizetési osztályokban békebeli fizetésüknek legjobb esetben csupán 60%-át kapják a tisztviselők.

Szerintem ezeket a fizetési osztályokat úgy lehetne egy kis levegőhöz juttatni, ha a III. fizetési osztályban megszüntetnék a 3. fokozatot, aminthogy a legutolsó rendezésig a fővárosi III. fizetési osztályban tényleg csak 2 fokozat volt. Az állami rendszerü III. fizetési osztályban meg pláne nines is fokozat. Nálunk nem lévén sem cím, sem jelleg; sem külön, sem együttvéve, ami pedig kinevezés esetén rangsor- és pénzbeli előnyt is biztosít, a lélekkel végzendő munka érdekében kívánatos, hogy anyagi helyzetének quasi gondosabb szabályozásával jutalmazzák a tisztviselőt.

— *Mi a vélemény az alkalmazottakra nézve annyira fontos előlépési lehetőségekről?*

— Mindenki tudja, sajnos, a tisztviselő legjobban, hogy ezentúl *az előlépés mind nehezebb és nehezebb lesz.* Ezért a közszolgálat érdekében is fölötte kívánatos volna, hogy vagy állítsák vissza azt a szabályrendeleti intézkedést, amely a legutolsó státusrendezésig *érvényben volt* s amely szerint „az az alkalmazott, aki a III—XI. fizetési osztályok valamelyikének 1. fokozatában betölti a háromévi várakozási időt, átlép a következő magasabb fizetési osztály *legalsó* fokozatába", vagy pótolják úgy az előlépés hiányát, hogy

visszaállítják a régebben megvolt korpótlékrendszert, vagy a közigazgatás rendezéséről szóló 1929. évi XXX. tc. 69. §-ának 14. pontjában foglalt rendelkezéseknek megfelelően bevezetik a személyi pótlékrendszert.

Szerény véleményem szerint ez utóbbi intézkedés helyesebb, mert fokozza a munkakedvet. Mindenki, tehát a kisebb tisztviselő is látja, hogy ha szorgalmasan dolgozik és mégsem lehet előlépni, akkor kenyéradó gazdája őróla sem feledkezik meg: *a maga állásának megfelelő pótlékban ő is részesül* és nem csupán a magasabb állásánál fogva anyagilag amúgy is jobban szituált. Mindenesetre sok a tennivaló még az alkalmazottak *szociális, erkölcsi* és *anyagi* érdekei tekintetében és itt sokat várunk az új törvényhatósági bizottságtól és az új fővárosi törvény alapján alakított törvényhatósági tanácstól. A magyar köztisztviselő állandóan szeme előtt látja Trianont s a nagyobb részt innen fakadó köznyomort, ezért lehetetlent nem kíván, legkevésbbé pedig az amúgy is roskadozó adófizető polgárok terheinek súlyosbítását, de igenis kérve kéri az exorbitáns és bántó aránytalanságok *mielőbbi megszüntetését.*

Ujjáalakították a főváros tisztviselői karát

A törvényhatósági tanács keddi ülésén megválasztotta a tisztújítás még hátralevő kategóriáit, amelynek eredménye a következő:

Árvaszéki elnökhelyettesi állásra megválasztották *Csorna* Kálmán dr.-t és *Novák* Sándor dr.-t, *tiszti főügyészhelyettesi* állásra *Várady* Jenő dr.-t.

A *főjegyzők névsora a következő: Tatár* Béla dr., *Gömöry* Albert dr., *Schara* Béla, *Goszleth* Ernő dr., *Márkus* József dr., *Michál* Jenő, *Balogh* Hugó, *Schmaderer* Oszkár dr., *Thordai* Lajos dr., *Hajdecker* János dr., *Farkas* Lajos dr., *Antalfy* Géza, *Felkai* Ferenc dr., *Battlay* Imre, *Wirnhardt* Ágoston, *Vezér* Károly dr., *Huba* Géza, *Lindl* Zsigmond, *Unger* Ferenc, *Vigyázó* Géza dr., *Keresztes* Miklós dr., *Hiller* Ernő dr., *Földváry* Imre dr., *Vadon* Géza dr., *Benedek* Szabolcs dr., *Gallner* Ferenc dr., *Pertik* Béla dr., *Sztankovits* Mihály, *Rostagni* Achilles dr., *Czebe* Jenő dr., *Morvay* Endre dr., báró *Babarczy* István dr.

Műszaki főtanácsosok lettek: *Friedrich* Lajos, *Klement* Károly és *Szinte* László.

Árvaszéki ülnökök: Veszter Gusztáv dr., *Szokola* Leó dr., *Müller* Sándor dr., *Urbát* Zoltán dr., *Toldy* Tibor, *Rötzer* Ferenc dr., *Bán* Kálmán dr., *Jakopovics* Pál dr.

Árvaszéki jegyző: Stankovics László dr., *Kirner* Vilmos dr., *Pénzes* József dr., *Fazekas* Béla dr., *Nagy* Endre dr., *Szaplonczay-Mihalovics* Zsigmond dr.

Tiszti ügyészek: Reichl Károly dr., *Tóth* Péter dr., *Feigler* Károly dr., *Günther* Ferenc dr., *Fertsek* Leó dr., *Szelle* József dr., *Hermann* Sándor dr.

Műszaki tanácsosok: Lantos Géza, *Csányi* Pál, *Bánóczy* Béla.

Műszaki felügyelő: Mottl János.

Árvaszéki jegyző: Kapdebó Miklós dr., *Czeller* Ferenc dr.

Alügyészek: Matolcsy Kálmán dr., *Szálka* Béla dr., *Kubinyi* Imre dr., *Feigler* Sándor dr., *Ölveczky* Dezső dr., *Jablonkay* Géza dr.

Főmérnökök: Herczegh János, *Lipthay* Gyula, *Gábory* Béla.

Tanácsjegyzők: vitéz *Horváth* Béla dr., *Zielinski* Tibor, *Laczó* Viktor dr., *Flaxmayer* József dr., *Bärtl* Tivadar, *Szvoboda* Endre dr., *Rosta* János dr., *Gergelyi* Ernő dr., *Garancsy* László dr., *Hügel* Jenő dr., *Horony-Pálfi* Aurél dr., *Pottornyay* László dr., *Beliczay* Imre dr., *Matolay* Viktor dr., *Lukácsy* József dr., *Markovich* Aladár dr., *Venczell* Geyza, *Boros* Pál dr., *Farkas* Ákos dr., *Toldy* Ernő, *Vécsey* Kálmán dr., *Rimanóczy* Olivér dr., *Remete* Viktor, *Horváthy* Béla dr., *Kiss* Zoltán, *Homolyai* Rezső dr., *Eperjessy* István dr., *Rózsavölgyi* István dr., *Della Donna* Mihály dr., *Ruffy* Kálmán dr., *Prokopp* Sándor dr., *Abonyi* Tibor dr., *Lengyel* Mihály dr., *Mayer* Kálmán, *Morzsányi* Károly, *Sztojanovits* Pál dr., *Szentmiklósi* József dr., *Zobor* Miklós dr., *Günther* Tivadar, *Beke* Hugó, *Hetessy* Ferenc dr., *Beliczay* Oszkár dr., *Seelhofer* Róbert dr., *Halabuk* Kálmán, vitéz *Bárány* László dr., *Csanády* Gusztáv dr., vitéz *Horváth* László, *Staub* Aladár dr., *Kállay* Albert dr., *Havlin* Károly dr., *Tőkés* Gyula dr., *Gloetzer* László dr., *Mártonffy* Marius dr.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Magyar Szellőző Müvek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPITÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépités Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék épitése és tervezése

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére irathötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapitva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Pesti kirakat

A gyermek a kávéházban

Ha van Pesten kirakat, ha van Budapest lelki életének tükre, akkor az igazában csak a kávéház lehet. Itt épp úgy belelátsz Budapest veséjébe, mint a gyomrába. Gazdasági fokmérő is a kávéház, mert ez is olyan a világváros életében, mint az ujságban az apróhirdetés. (Persze csak a szolid, csendes, szinte köszszükségletté vált kávéházra mondjuk ezt.) Az ilyen kávéház az, amely az apróhirdetéshez hasonlít, annál jobban megy, minél nagyobb a szegénység, minél szomorúbb a sorsa a budapesti embernek. Az apróhirdetés felvirágzik ilyenkor, mert a sok szegény embernek mindnek van valami eladnivalója, a sok állás- és keresetnélküli ember mind apróhirdetés révén vél kenyérhez jutni. Hasonlóképpen van a kávéházzal is, amely így fájdalmas időkben mindazoknak az otthona, akik sem a hatósági melegedő szobákat, sem az ingyentejet és ingyenkenyeret nem vehetik igénybe. Ezek aránylag kis pénzért félnapokig ülhetnek, olvashatnak, beszélgethetnek meleg és türhetően kellemes helyiségben, a kávé meg a zsemle pedig a félnapi kosztjukat is kiadja. Ráadásul még az a reményük is meglehet, hogy a kávéházban szerencsét is csinálhat: ejnye Kovács, *jó hogy látom*, másképen szembe se jutott volna, no nézze, akadna itt egy kis üzlet...

Értjük hát mi a pesti kávéház-kultuszt, amely sajnos, mostanában éppen az előbb fejtegetett okból, igen sokat aktuális.

Van azonban más kávéház is. Ez a kávéház *az igazi kirakat*, amely azonban irgalmatlanul hazudik. Este és éjszaka családok ülnek itt, butonok és brilliánsok csillognak és ki tudja, mit takarnak? Vajjon mit: a pesti nyomort, a pesti erkölcstelenséget? A butonokkal nem is törődnénk, de akárhányszor a legszebb családi ékszert: *a gyermeket* is magukkal viszik. Serdületlen, csenevész, betegségekre hajló apróságok szenvednek még éjfélkor is a füstös kávéházban. Percekig gyönyörködnek csak a csillogásban, később már unatkoznak, az egészségük és az erkölcsük romlik.

Soha egy gyermeknek sem szabad többé ebben a szomorú pesti kirakatban szerepelnie. Hatósági intézkedés bőven van, amelynek alapján el lehet járni a gyermekeiket kávéházban gyötrő szülők ellen. Csak lelkes emberek kellenek, akik az intézkedéseknek érvényt szerezzenek. Mennyi hangos szót hall az ember, hogy licitálnak egymásra „a gyermekért" jelszóval! Ime itt van egy egészséges, becsületes akció, mentsék meg a gyermekeket a kávéház rombolásától. Még pénzbe se kerül.

Ne dohányozzunk!

Nem antinikotinista propagandát üzünk, mégcsak nikotex reklámot sem írunk: csak éppen arról van szó, hogy ne dohányozzunk a villamoson. A pesti kirakat örök tengeri kigyója, hogy dohányozzunk-e a villamoson, vagy se. Most megint a dohányzás felé áll a vágyak delejtüje. Hát mi azt mondjuk, hogy még sem kell megengedni a dohányzást, sem az első, sem a hátulsó perronon.

Nagyon sokat mondunk, ha azt állítjuk, hogy uraságod fél óráig fog a villamoson utazni. Hát pont erre az egy félórára esik az ön mulhatatlan és kikerülhetetlen dohányozhatnékja? Hogy a megkezdett szivarját nem akarja eldobni? Ugyan kérem, minek tetszett rágyujtani, ha tudni méltóztatott, hogy villamosra száll? Mert véletlenül nem szokott az ember villamosra szállni, ha pedig sürgősen kell, akkor az ebédet is félbe muszáj szakitani, hát még a szivart! Hátra volna még azoknak az uraknak az esete, akiknek állandóan a szájukban lóg a bagó. No itt az egész nem olyan veszedelmes, ez az eset úgy is csak ámitás, világ-csalás. Ugyse komoly dohányzás az, amely örökkön tart. Ez az a bizonyos hideg szivar intézménye, amely égett ugyan valaha, de legtöbbször sem nem ég, sem nem füstöl, csak büdös.

Egyszóval senkinek a számára sem életszükséglet a villamoson való dohányzás. És így legalább biztonságban lehet az egyetlen felöltönk, nem égetik ki a villamoson. Mert azt azután ne méltóztassék mondani, hogy a kabátégetők ott helyben stande-pede jelentkeznek. Nem! Azok jobban el tudnak bujni, mint Schreiber Tamás. Sohase lehet őket megtalálni.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések,
Kapuk,
Ajtók,
Kerti bútorok

Külön leiratban tudatta a kormány a fővárossal, hogy a 30 éves rendkivüli házadómentesség Budapest melyik körzeteire érvényes

Becsey Antal a tatarozási adókedvezmények jelentőségéről

Nagy feltünést keltett a mult évben *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Becsey* Antal akciója *a közmunkák megindítása* érdekében. Annakidején *Bethlen* István gróf miniszterelnök is behatóan tájékoztatta magát az elgondolás részleteiről, amelynek egyetlen kimondott célja volt, hogy a közmunkák vállalatba adásával a munkanélküliség méretei leszükittessenek. Sikerült is úgy az állami, mint a fővárosi közmunkák engedélyezését kisürgetni s a hazai gyárakat, valamint az épitőipart munkaalkalmakhoz hozzásegiteni. *Becsey* Antal már akkor hangoztatta, hogy az épitőipar foglalkoztatása csak úgy vihető keresztül, ha a mai gazdasági viszonyok között *szélesebb adókedvezményeket lehet biztositani a tatarozási és átalakitási munkálatokra*, tehát a kisebbméretü épitőipari feladatokra, amelyek elvégeztetése aránylag nem túlnagy tőke mozgósitását jelenti. Új épitkezésekhez horribilis összegekre van szükség, *tatarozásokra azonban mindenkit hajlamossá lehet tenni*, ha megfelelő adókedvezmények azt a hajlandóságot ösztönzően befolyásolják.

Becsey Antal

elgondolása most valósággá vált, a tatarozási adókedvezményekről intézkedő rendelet is megjelent, amelyről most a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az az akció, amelyet a munkaalkalmak megteremtésének szüksége hozott a múlt év júliusában felszinre: most nyert elintézést. *Ripka* Ferenc főpolgármester intervenciójára készitettem a mondott időben az előterjesztést, amely megboldogult *Vass* József népjóléti miniszter elé került, aki érdemben foglalkozott az ezzel összefüggő összes kérdésekkel. Sajnos, akkor megakadt az akció, elsősorban pénzügyi okok miatt, mert a pénzügyminisztérium még nem mérlegelte azokat az előnyöket, amelyek az adókedvezmények révén jelentkeznek. A múlt hónapban a főpolgármester erőteljesen szorgalmazta az ügy napirendretüzését és felhivta a kormány figyelmét az épitési iparágak foglalkoztatásának sürgősségére.

— A tárgyalások egész menete alatt *két szempont került egymással szöges ellentétbe.* Az egyik az volt, hogy ha az adókedvezmények nem elég intenzivek, akkor háztulajdonosok és épittetők *nem veszik igénybe* az előnyöket és az ipar remélt fellendülése nem következik be. A másik akadály *az állam pénzügyi helyzetének megitélése* volt, ahol így jelentékeny adóbevételi csökkenéssel kellett számolni. Itt kellett az ellentéteket kiegyenliteni, ami azután teljes sikerrel is járt.

— A rendelettervezetet pénteken letárgyaltuk és annak érvényesitése már is folyamatban van. A rendelet leglényegesebb része abból indul ki, hogy az 1929. évi XXIX. törvénycikk felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek, hogy városrendezési szempontból kedvezményeket léptethet életbe.

Ezzel élt most a pénzügyminiszter, amikor kiadta rendeletét, ami a rendkívüli adómentesség körét lényegesen tágitotta az 1929-es törvényhez viszonyitva,

mert lehetővé teszi, hogy mindazok a munkálatok, amelyek az 1931. évi házadóalap 30%-át elérik: *a kedvezményre jogigényt tarthatnak.* Sikerült ezzel az eredetileg kontemplált 50%-os alapot 30-ra csökkenteni. Ez az összeg nagy és lényeges munkakört ölel föl és ezért fokozott hatása lesz az épitési és tatarozási munkák kiterjedésére. A további ösztönző hatás abban jelentkezik, hogy *a rendkivüli adómentességre jogalapot szolgáltató átalakitásokkal kapcsolatos munkák: mint festés, mázolás, csempe- és bádogosmunkák, csatornázás, vizvezetéképités is betudhatók az átalakitás költségeibe.* Ez is igen számottevő előny. A rendelet szerint nem képez jogalapot, ha a háztulajdonos *a saját lakásában* fényüzési átalakitásokat végeztet, mert a rendeletnek nem az a célja, hogy *a fényüzés* lehetőségeire hozzon a kincstár pénzáldozatot.

— Nagyon fontos, hogy ez

a rendkivüli házadómentesség a községi pótadóra és a betegápolási adóra is kiterjed.

Ilyformán az adókedvezményt *a főváros háztartása is megérzi* a pótadó csökkenése révén. Az időtartam is előnyös, mert kétféle módon élhet a háztulajdonos a kedvezmény igénybevételére. Ha a *többletjövedelmet* veszik alapul, akkor ez addig tart, amíg a beruházási tőke 60%-át el nem éri. A másik esetben jogában áll az adózónak azt kívánni, hogy a szabályszerüen igazolt átalakitási költségek *10%-a öt éven át* adójából levonassék, vagyis

így 50%-ot vállal a költségekből a pénzügyi hatóság, illetve a főváros.

— Nem kétséges, hogy mindezek a rendelkezések alkalmasak arra, hogy *a háztulajdonosokat erőteljes átalakitási munkálatok elvégeztetésére serkentsék.* Komoly előnyt jelent az is, hogy a folyamatban levő munkákra

visszaható erővel bir a rendelet, és az adókedvezményt igénybevehetik a most folyó munkálatok részére is, ha a kerületi előljáróságoknál április 18-ig bezárólag ezt bejelentik.

— A rendelet után, most *külön kormányleirat érkezett a főváros polgármesteréhez,* amely intézkedik arról, hogy a 30 évi rendkívüli ideiglenes házadómentesség *Budapest melyik területeire terjed ki.* Ebben a vonatkozásban érdekes újításnak számit, hogy

bizonyos körzetekben az emeletráépitések is élvezhetik az adómentességet.

Az 1927-es törvény szerint csak 15 éves kedvezményről volt szó, mig most ezt a határidőt is *30 évre* terjesztették ki. Ugyancsak újitás az is, hogy a rendkívüli ideiglenes házadókedvezményeket *a lebontott épületek egész terjedelmére* és a községi pótadóra is kiterjesztették. Eddig bizonyos gátló rendelkezés volt, amit szintén korrigál a rendelet és a már emlitett kormányleirat.

— Mindezeket kiegészíti

a népjóléti miniszter kiadandó rendelete, ami a felmondási jogot fogja statuálni,

mert nyilvánvaló, hogy például az *Erzsébet-sugárút* megvalósitása mindaddig nem lehetséges, amíg a *kitelepités* törvényes lehetősége biztositva nincs. Az ünnepek után megjelennek az errevonatkozó rendeletek további integráns részei. Végtelenül fontosnak tartom, hogy

a háztulajdonosok használják föl a számukra hozott kedvezményeket

s a rendelet előnyeit a saját érdekükben jól használják föl. Erre annál is inkább figyelemmel kell lenni, mert még mindig fennáll a lehetőség arra, hogy ha a megjelölt kedvezmények és előnyök, valamint a kincstár és a főváros áldozatkészsége ellenére az épitkezési tevékenység nem érné el a remélt mértéket:

kényszerrendszabályok alkalmazásával irják elő a szükséges munkálatok kötelező végrehajtását,

hogy ezzel a főcélt: *a munkanélküliség enyhitését* keresztülvigyék.

•

Becsey Antal a legnagyobb dicséret hangján emlékezett meg *Wekerle* Sándor pénzügyminiszterről, a tárgyalások vezetőjéről, *Vargha* Imre államtitkárról és *Kölbig* Ferenc miniszteri tanácsosról, akik a legnagyobb megértéssel, a gazdasági helyzet helyes mérlegelésével törekedtek a komoly nehézségek elhárítására, hogy lehetővé tegyék áldozatkészség árán a legnagyobb iparág komoly foglalkoztatását.

ANGOL
tavaszi és nyári szövet-ujdonságaink, valamint uridivat különlegességeink
MEGÉRKEZTEK
Sugár és Barna
Teréz-körút 6

A közlekedési vállalatok utasforgalmának visszafejlődése

Irta: Dr. Márkus Jenő, a Beszkárt vezérigazgatóhelyettese

A gazdasági viszonyoknak egyik csalhatatlan fokmérője a közforgalom. A jelenlegi gazdasági világkrizis természetesen egyuttal forgalmi krizis, mely élénken visszatükröződik úgy a nemzetközi, mint az országos, nemkülönben a nagyvárosi viszonylatokban. A vasuti forgalom az utolsó évben Amerikában és Európában egyaránt katasztrófális mértékben visszaesett és úgy a nagyvasutaknak, mint a közúti vasutaknak 1930. évi forgalmi és üzleti adatai elszomorító eredményekről tanuskodnak.

A *Verkehrstechnik* legutóbbi számában *Pohl* Miksa berlini igazgató ismerteti *a német közúti vasutak 1928—1930. évi utasforgalmát,* melynek alakulását a következő táblázat mutatja:

A német közuti vasutak utasforgalma 1928—1930-ban

A forgalmi körzet lakosszáma	A vasutak száma	Szállított személyek milliókban 1928	1929	1928-cal szemben + −	1930	1929-cel szemben + −	Szállítá i teljesítmény (Motor- és pótkocsi km.) milliókban 1928	1929	1928-cal szemben + −	1930	1929-el szemben + −
A) Közuti vasutak											
1. csoport 50.000-ig	48	75.4	74.2	— 1.6	66.4	— 10.5	21.0	21.3	+ 1.4	20.8	— 2.3
2. csoport 50—100.000-ig	41	209.4	211.8	+ 1.1	192.2	— 9.3	48.2	51.2	+ 6.2	51.5	+ 0.6
3. csoport 100—250.000-ig	29	520.8	526.4	+ 1.1	479.7	— 8.9	125.9	129.2	+ 2.6	126.8	— 1.9
3/a csoport	7[1]	20.9	21.7	+ 3.8	19.2	— 11.5	6.5	7.2	+ 10.8	6.8	— 5.6
4. csoport 250—500.000-ig	10	593.5	609.2	+ 2.6	551.4	— 9.5	146.0	153.7	+ 5.3	149.1	— 3.0
4/a csoport	6[1]	64.9	67.6	+ 4.2	60.4	— 10.7	16.9	17.6	+ 4.1	17.8	+ 1.1
5. csoport 500—1,000.000-ig	10	1445.1	1395.1	— 3.5	1262.1	— 9.5	346.9	343.9	— 0.9	329.7	— 4.1
5/a csoport	4[1]	90.8	86.5	— 4.7	78.1	— 9.7	28.5	27.8	— 2.5	26.5	— 4.7
6. csoport 1,000.000-n felül	2	1142.1	1162.1	+ 1.8	913.7	— 21.4	239.5	247.1	+ 3.2	225.3	— 8.8
	157	4162.9	4154.6	— 0.2	3623 2	— 12.8	979.4	999.0	+ 2.0	954.3	— 4.5
B) Gyorsvasutak											
7. csoport	3	382.1	390.8	+ 2 3	343.1	— 12.2	75.4	79.8	+ 5.8	76.5	— 4.1
	160	4545.0	4545.4	+ 0.001	3966.3	— 12.7	1054.8	1078.8	+ 2.3	1030.8	— 4.4

[1]) Túlnyomórészt helyközi forgalommal biró vasutak.

Ezek szerint a forgalom csökkenése 1930-ban a 100—250.000 lakosú forgalmi körzettel biró közúti vasutaknál volt a legalacsonyabb (8.9%). Az 50—100.000, továbbá a 250—500.000 és az 500.000—1 millió lakosú forgalmi körzettel biró közúti vasutak forgalmának csökkenése még elég mérsékelt (9.3, 9.5, 9.7%), míg a legkisebb, 50.000 lakosú forgalmi körzettel biró közúti vasutaknál a csökkenés már magasabb (10.5%). A visszafejlődés az 1 millió lakoson felüli forgalmi körzetekkel biró közúti vasutaknál volt a legnagyobb (21.4%). Ennek a rendkívül magas százaléknak jelentős része a berlini közúti vasútra esik, míg a hamburgi közúti vasút ebben csak kisebb mértékben részes. A gyorsvasutak forgalmi visszaesése 12.2%. *Az összes német közúti vasutak 1930. évi utasforgalmának csökkenése — a gyorsvasutakéval együtt — az 1929. évhez képest átlag 12.7%.*

Míg az 1929. évi eredmények nagyjában megegyeznek az 1928. évi eredményekkel, az 1930. év szinte katasztrófális képet mutat. Az átlagos forgalmi csökkenés az első negyedévben 7%, a másodikban 10.1%, a harmadikban már 15.3%. Az esztendő negyedik negyedéve pedig vigasztalan adatokkal zárul. A 250—500.000 lakosú körzettel biró középnagy közúti vasutaknak és az 500.000—1 milliós körzetű nagy közúti vasutaknak forgalmi csökkenése 12.7—12.9%, a túlnyomó részt helyközi forgalommal biró közúti vasutaké pedig 14.4—20.8%. Ebben a negyedévben az 1 millión felüli körzettel biró közúti vasutak forgalmi csökkenése 31.3%, a gyorsvasutaké pedig — amelyek addig aránylag még elég kedvező eredményeket értek el — 21.9%, úgy, hogy az 1930. év negyedik negyedének átlagos utasforgalmi csökkenése 18.6%-ra emelkedett.

A berlini városi összforgalmat vizsgálva, a következő eredményekre jutunk:

		Szállított személyek száma milliókban 1930-ban	*1929-ben*	*1913-ban*
Közuti vasut	Berlini Közlekedési Rt.	721.1	929.1	652
Gyorsvasut		256.5	277.3	73
Autóbusz		219.5	277.2	170
Városi, körvasuti és elővárosi államvasutak		448.3	445	395
	Összesen	1.645.4	1.928.6	1.290

A berlini városi összforgalom tehát az elmult esztendőben 14.7%-kal csökkent. A forgalom csökkenése leginkább a Berlini Közlekedési R.-T.-nál (BVG) tapasztalható, amelynek utasvesztesége az előző évvel szemben negyedévről-negyedévre növekedett és a negyedik negyedévben közel 28%-ra rugott. A társaság forgalomcsökkenésének évi átlaga 19.3%-ra tehető. Ezzel szemben az államvasút városi, körvasúti és elővárosi forgalma, bár jelentéktelenül, de mégis 0.7%-kal emelkedett, ami a közúti vasuti viteldíjaknak 1929-ben történt emelése folytán az év első negyedében bekövetkezett jelentős 21%-os forgalmi növekedésre, illetve utasátvándorlásra vezethető vissza, amely azonban az év második felében 6—8%-kal szintén lecsökkent az 1929. évi forgalomhoz képest.

A berlini városi összforgalom az egyes közlekedési eszközök között a következőképpen oszlott meg:

		Az összforgalom megoszlása %-ban 1930-ban	*1929-ben*	*1913-ban*
Közuti vasut	Berlini Közlekedési Rt.	43.8	48.1	50.5
Gyorsvasut		15.6	14.4	5.6
Autóbusz		13.3	14.4	13.3
Városi, körvasuti és elővárosi államvasutak		27.3	23.1	30.6
Összesen		100.0	100.0	100.0

Ezek szerint tehát a közúti vasút és az autóbusz szerepe visszafejlődött, míg a földalatti vasút, továbbá az államvasutaknak városi, körvasúti és elővárosi forgalma növekedett. Az útszini közlekedési eszközöknek (közúti vasút és autóbusz) az összforgalomban való aránya az 1929. évi 63%-ról 57%-ra csökkent, úgy, hogy jelenleg a városi forgalomnak körülbelül 43%-át a külön pályatesttel biró gyors- és az államvasutak látják el.

A Beszkárt 1930. évi utasforgalmának csökkenése 1929-el szemben 3.8%, ami a fennforgó viszonyok között önmagában és külföldi összehasonlításban is még elég kedvező eredménynek mondható. Amíg azonban az 1 millió lakosú forgalmi körzettel biró német közúti vasutak, amelyeknél egy kocsikilométerre 1929-ben 4.05 utas eset, az 1930. évben az útasforgalom átlagosan 9.5%-ot kitevő csökkenése folytán kocsikilométerteljesítményüket 4.1%-kal csökkentették, — addig a Beszkártnak, amelynek 1929. évi kocsikilométerenkinti utasszáma 3.61 volt, dacára annak, hogy az 1930. évben szállított összes utasok száma az 1929. évinél 12.1 millióval, vagyis 3.8%-kal kisebb volt, mégis 0.93%-kal több kocsikilométert kellett teljesíteni, ami 1930-ban mintegy 350.000 pengő évi üzemi többletkiadást okozott az utasszám csökkenése következtében előállott 2.6 millió pengő személyszállítási bevételi kevesbleten felül. Ez a közúti vasuti forgalmi teljesítmények meghatározása tekintetében olyan kivételes jelenség, amelyet ezúttal sem hagyhattunk megemlítés nélkül.

Természetes, hogy a tavalyi kritikus esztendő után fokozott érdeklődéssel kísérjük a folyó év forgalmának kialakulását főleg abból a szempontból, vajjon elérkeztünk-e már a mélypontra és nem kell-e attól tartanunk, hogy a tavalyi nagyarányú visszafejlődés folytatódni fog? A helyzet bizonytalansága mindenesetre komoly óvatosságra int és a külföldi vasútvállalatokhoz hasonlóan a Beszkártot is arra késztette, hogy az idei várható utasforgalom előirányzásánál a legnagyobb körültekintéssel járjon el. Erre való tekintettel a folyó évre az 1930. évi 304.7 millió utassal szemben 291.6 millió, vagyis az 1930. évi előirányzattal szemben 8.16%-kal, az 1930. évi tényleges eredménnyel szemben pedig 4.3%-kal kevesebb utast vett számításba.

Ezt az óvatosságot a folyó évi tényleges kezdő eredmények minden tekintetben igazolják, mert *az 1931. évi január havi tényleges utasszám a következőképpen alakul:*

		Szállított személyek 1931 január	*1930 december*	*1930 december-hez képest*
BERLIN (4.3 millió lakos)				
1. Közuti vasut	Berlini Közlekedési Rt.	47.1 millió	50.4 millió	—6.55%
2. Gyorsvasut		19.8 „	19.2 „	+3.13 „
3. Autóbusz		11.6 „	12.4 „	—6.45 „
4. Városi-, kör- és elővárosi államvasutak		33.1 „	32.8 „	+0.91 „
	Összesen:	111.6 millió	114.8 millió	—2.79%
HAMBURG (1.6 millió lakos a környékkel)				
1. Közuti vasut	Hamburgi magasvasut rt.	16,620.009	17,856.539	— 6.92%
2. Magasvasut		6,293.026	6,996.352	—10.05 „
3. Alsterhajózás		209.909	220.655	— 4.61 „
4. Autóbusz		887.432	945.368	— 6.13 „
5. Városi és elővárosi államvasutak		8,339.733	8,500.074	— 1.89 „
6. Kikötőforgalom		1,088.825	1,130.400	— 3.68 „
	Összesen:	33,438.934	35,648.788	— 6.20 „
KÖLN (0.72 millió lakos)				
1. Közuti vasut		11,393.858	11,774.000	—3.23%
2. Elővárosi vasutak		1,325.892	1,422.621	—6.80 „
3. Köln-Frechen-Benzelrather vasut		143.900	150.507	— 4.39 „
4. Autóbusz		825.178	894.490	— 7.75 „
	Összesen:	13,688.828	14,241.626	— 3.88%
MÜNCHEN (0.73 millió lakos)				
1. Közuti vasut		14,411.931	14,879.977	—3.15%
	Összesen:	14,411.931	14,879.977	—3.15%
LEIPZIG (0.68 millió lakos)				
1. Közuti vasut		12,125.000	12,666.000	—4.27%
2. Aussenbahn A. G.		284.000	302.000	—5.96 „
3. Autóbusz		205.000	212.000	—3.30 „
	Összesen:	12,614.000	13,180.000	—4.29%
DRESDEN (0.63 millió lakos)				
1. Közuti vasut		13,686.812	14,656.949	— 6.62%
2. Hegyipálya		60.884	50.158	+21.38 „
3. Autóbusz		1,079.978	1,151.063	— 6.18 „
	Összesen:	14,827.674	15,858.170	— 6.50%

	Szállított személyek 1931 január	*1930 december*	*1930 december-hez képest*
BUDAPEST (1.4 millió lakos a környékkel)			
1. Beszkárt	22,938.000	25,162.758	—8.84%
2. Autóbusz	1,989.192	2,098.196	—5.53 „
Összesen:	24,927.192	27,260.954	—8.60%

	1931 február	*1931 január*	*1931 jan.-hoz képest (31 nappal számítva)*
1. Beszkárt	23,123.727	22,938.000	+0.81%
2. Autóbusz	1,973.839	1,989.192	—0.77 „
Összesen:	25,097.566	24,927.192	—0.67%

A folyó 1931. évi januári utasforgalom a tavalyi 1930. évi januári utasforgalomhoz képest a következő eredményt mutatja.

A.) Közuti vasutak.

Utasszám milliókban

	1931 január	*1930 január*	*1930 jan.-hoz képest*
Berlin	47.1	65.2	—27.7%
Hamburg	16.6	18.1	— 8.3 „
Budapest	22.9	24.2	— 5.8 „

	1931 február	*1930 február*	*1930 febr.-hoz képest*
Budapest	20.9	22.6	— 7.5%

B.) Autobuszok.

	1931 január	*1930 január*	*1930 jan.-hoz képest*
Berlin	11.6	21.7	—46.5%
Hamburg	0.9	1.0	—10.0 „
Budapest	2.0	1.9	+ 5.2 „

	1931 február	*1930 február*	*1930 febr.-hoz képest*
Budapest	1.8	1.9	— 5.2%

A helyzet tehát egyelőre nem változott és az idei kezdő eredményekből arra kell következtetnünk, hogy a folyó év első negyedében az utasforgalomnak a tavalyi arányokban való további visszafejlődésével kell számolnunk. A tavaszi hónapoknak, főként május—június hónapnak a tapasztalat szerint várható utasszámnövekedése a januári eredménnyel szemben a félévi átlagot valamelyest talán javítani fogja, azonban kétségtelen, hogy a forgalmi krizis egyelőre változatlanul folytatódik és hogy e téren kedvezőbb fordulatot csak az esetben remélhetünk, ha az általános gazdasági helyzetben az év folyamán valamelyes javulás állna be. A jelenlegi forgalmi eredmények mindenesetre szükségessé teszik, hogy a közlekedési vállalatok üzletvitelét és forgalmi politikáját egyelőre első sorban akként irányítsuk, hogy ezek üzleti biztonsága és pénzügyi egyensúlya a fennforgó gazdasági nehézségek dacára fenntartható legyen, mert csak ez esetben várható, hogy a viszonyok javulásával az újabban felmerült és tekintélyes beruházási tőkéket igénylő közforgalmi követelmények kielégíthetők lesznek.

Megkezdi a Földtani Intézet a budai hegyek „Karszt=vizeinek" felkutatását

Nagy vízmedencék feltárása esetén új alapokra helyezik a főváros vízellátását

A székesfőváros vízellátásának kérdése a legelső és legfontosabb feladatok egyike, amelyet nem old meg közmegnyugvásra és véglegesen *a megyeri vízművek rekonstrukciója*, sőt a közeljövőben tervezett új budai vízmű létesítése sem. A milliós Budapest olyan abnormálisan hatalmas területen fekszik, amelyhez hasonló kevés akad az európai kontinensen, s fejlődése is olyan expanziv jellegű, hogy

a vízellátás biztosítása a legnagyobb előrelátást és műszaki körültekintést igénylő feladata a székesfőváros adminisztrációjának.

Budapest eddigi vízvezetéki rendszere, mint tápláló területre a Dunára támaszkodott. A folyam partján és a szigeteken fúrták a kutakat, ott létesültek a szivattyútelepek, s hosszú évtizedeken át nem is volt semmi baj. *A legújabb események azonban beigazolták, hogy a Duna-meder alakulásai, a vízviszonyok megváltozása mennyire befolyásolják a vízvezetéki víz mennyiségét s minőségét, s*

rájöttek arra, hogy a milliós lakosság vízszükségletét nem szabad egyetlen tényezőtől függővé tenni,

s keresni kell más adottságokat, más lehetőségeket is, amelyek a budai hegyvidék ismert és eddig még fel nem tárt forrásaiban rejlenek.

A budai hegyvidéknek, mint vízszerző területnek a kihasználása elsősorban *Becsey* Antal gondolata volt, s e mellett szállt síkra *Pávai* Vajna Ferenc, a kiváló geológus is. A két elismert szaktekintély egybehangzó felfogása arra indította a főváros vezetőségét, hogy *komolyan hozzálássanak e kérdés tanulmányozásához*, s pontosan kideritsék, vajjon a budai hegyvidék tényleg tartalmaz-e annyi rejtett vizet, hogy az feltárás esetén a főváros vízellátásának komoly tényezője lehetne.

A vízművek igazgatóságánál

szerzett értesüléseink szerint, az előkészületek megtörténtek és csütörtöki alakuló ülésén elsőnek foglalkozott e kérdéssel a vízművek igazgatósága is. Az *igazgatóság egyik vezetőtagjához* fordultunk felvilágositásért a nagyjelentőségü kérdésben, aki a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— Arra nem is gondolunk, hogy a budai hegyekből a wieni vízellátáshoz hasonló „Hochquellen" vízvezetéket létesithessünk. Ellenben arról van szó, hogy geológiai vizsgálatok, próbafúrások és számitások útján meggyőződjünk arról,

tényleg rejtenek-e a budai hegyek úgynevezett Karszt-vizeket,

s ha igen, ezek a víztartó medencék olyan dúsak és állandó vízhozamúak-e, hogy reájuk lehessen bízni a főváros vízellátását, vagy annak egy részét. A felfogások ezidőszerint még megoszlanak. Vannak, akik biztosra veszik, hogy *óriási tömegü és kitünő ivóvíz áll rendelkezésre*, de vannak szkeptikusok is, akik azt hiszik, hogy a csapadékvizek leszürődése folytán keletkező karsztvizeket *állandó forrásnak tekinteni nem lehet*. A kutatások fogják eldönteni az igazságot.

A vizsgálatokat és a próbafúrásokat a M. kir. Földtani Intézet fogja végezni

a budai hegyekben, s e célra a főváros megfelelő összeget bocsát rendelkezésre.

— Amennyiben kiderül, hogy tényleg vannak rejtett bővizü források, vagy belátható időn belül kiapadással nem fenyegető nagyobb vízmedencék, — amint szakemberek remélik is — ez mindenesetre olyan örvendetes eredmény lenne, ami

egészen új irányt szabna Budapest vízellátásának.

A Földtani intézet a nagyfontosságú kutatómunkát *legrövidebb időn belül* megkezdi, hogy mielőbb tiszta képet adhasson a budai hegyvidék vízviszonyairól a főváros vezetőségének.

Munkát, minél több és eredményes munkát vár a törvényhatósági tanács működésétől

SCHEUER RÓBERT TÖRVÉNYHATÓSÁGI TANÁCSTAG

Az új fővárosi törvény átalakitotta az autonómia eddigi képét és szélesebb kereteket juttatott Budapest választott városházi képviselőinek, hogy irányitsák, vezessék és ellenőrizzék az adminisztráció menetét. A reformok keresztülvitele most már befejezést nyert és *elérkezett a programok megvalósításának időpontja*. A törvényhatóság munkásságának megitélését minden tekintetben érdekes megvilágitásba helyezi

Scheuer Róbert
törvényhatósági tanácstag,

aki erről a kérdésről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Alig vártam, hogy a tisztujitás következtében beállott, egyébként érthető *sziruyű tétlenség* véget érjen. Minden munkaalkalom, amit megteremteni szándékoltunk: a gondok hosszú sorozatait veszi le a dolgozni kivánó emberek vállairól és ezért örvendetes, hogy a tétlenségre itélt városházán ismét megkezdődhetik az *alkotó tevékenység*. Most már túl vagyunk a választások izgalmain és a városházi adminisztráció most már pillanatnyi késedelem nélkül hozzáfoghat a százszorosra fokozott munkához.

— Őszinte fájdalommal látom azonban, hogy

a beharangozott tevékenység korszakát úgy kezdték meg, hogy a törvényhatósági tanács üléseit április 18-ig elnapolták.

A szabadságolás, mint első tényezők dés *nem hat megnyugtatóan* azokra, akik a városházától valóban komoly eredményeket reméltek. *Olyan látszata van ennek, mintha a városházi autonómia nem tudna, vagy nem akarna törődni a sürgető ügyekkel.* Kérdezem, hogy *a régi tisztviselő-tanács* mert volna-e hosszú hetekre szünetet adni önmagának és ha igen, — mit szólt volna mindehhez Budapest lakossága?

— Vagy talán nincsenek olyan nagyfontosságú ügyek, amelyek megoldásra várnak? Lássuk csak. Itt van

a HÉV problémája,

amelyik több, mint másfél éve várja az elintézést. Felmerült

a BESzKART és az Autóbuszüzem

helyzetének tisztázása, amely ugyanesak sok és nehéz feladatot jelentene. Nem történt meg

az útépitési munkálatok

kiadása, holott más években április közeledtekor már az összes kerületi javitási munkálatok elkezdődtek. De vannak jelenségek más vonatkozásokban is, amelyek nem hatnak megnyugtatóan.

— Egy évvel ezelőtt elhatároztuk, hogy a Margit-híd forgalmának javitására *megszüntetik a Pozsonyi-út és Személynök-utcai kereszteződést* és a villamos-, valamint a kocsiforgalmat a híd alatt vezetjük át. A BESzKÁR elkészült a tervekkel és követelte, hogy *bizonyos költségeket a főváros vállaljon magára*. A megállapodás megtörtént, ám most

a Beszkárt kijelentette, hogy nincsen pénze erre az aránylag nem nagy munkára

és igy csak *a jövő évben* kerülhet megvalósításra ez a forgalmi szempontból oly jelentőségteljes tervezet. Elképzelhetetlen, hogy 100—150 méter vágány lefektetésére, tehát egy ilyen bagatell kiadásra ne legyen fedezete a villamosvállalatnak, amikor évenként kb. *60 milliós költségvetést állit össze*, amelynek a tételei között talán mégis csak hely juthatott volna ennek a jelentéktelen munkának.

— Öt év óta kézről-kézre jár egy elfogadott tervezet *az Aréna-úti aluljáró* megvalósitására. A költségösszeg 60—70 ezer pengőt jelent és ez lehetővé tenné azt a sok fölösleges kocsikilométert, amelyet most a BESzKÁR járatainak meg kell tenni.

Azt mondják, nincs fedezet, én azonban kénytelen vagyok azt hinni, hogy nincs meg a kellő jóakarat.

— Az az összeg, amit évenként *az utak olajozására költünk*, már régóta fölöslegesnek látszik. A rosszul olajozás és teljesen eredménytelen portalanitás helyett

a makadámok megszüntetését kell keresztülvinni,

ami egy csapásra megjavitja az úthálózatot. Lehetséges, hogy ezt azért nem tudják keresztülvinni, mert fölmerül akkor a nagy probléma: *mi történjék azzal a pénzzel, amely igy megtakarittatik?* . . .

— Nagy várakozásokat fűzünk az ügyosztályok vezetésére vonatkozó végleges rendelkezésekhez. Teljesen érthető, hogy

amikor tanácsnokokat csak napokra osztanak be egy-egy ügyosztályba, akkor nem csinálnak messzemenő terveket, miután tudják, hogy munkálkodásuknak csupán átmeneti jellege van.

Nem tudom, nincs-e összefüggésben ez a körülmény *a közmunkák kiadásának lassúságával*, amelyet pedig érthetően nagy kivánesisággal várnak a munkát remélők ezrei. Egyáltalában én a törvényhatósági tanács működését úgy képzelem el, hogy ott *az interpellációkon, a vitatkozásokon és a szavazásokon kivül iniciativa és lendületes kezdeményezés is történjen.*

A tanács működése nem állhat csupán abból, hogy elbirálja a polgármester előterjesztéseit,

mert a tanács tagjai is jöhetnek indítványokkal, amelyek, ha jók: feltétlenül megvalósitandók. Sajnos, a „bizottságosdi" itt is még érezteti hatását és csak keveset látunk olyan indítványokat, amelyek életrevalóságukkal előbbrevihetik a most fennálló nehézségek elhárítását.

Felhívás az öröklakásvevőkhöz!

Mielőtt öröklakást venne, saját érdekében tegye eddigi és most épülő társasházainkat másokkal összehasonlítás tárgyává. Meggyőződik, hogy épitkezéseink tényleg elsőrendüek és ami fődolog, azokat utánfizetésektől, perektől mentesen bonyolitottuk le; az előkelő közönség kitüntető bizalmára, tehát mindenkép rászolgáltunk. (Számos elismerő levél.) Nem most kezdünk kisérletezni. De nem vállaljuk 15—20 társasház felépitését sem, mert az ilyen vállalkozások a mi viszonyaink közt megvalósithatatlanok és legjobb esetben kétes kimenetelü telekspekulációkká zsugorodhatnak össze. Végül nem teszünk olyan igéreteket, hogy másoknál 25 százalékkal olcsóbban épitünk, mert ez — amennyiben az igéret beváltatnék, — legfeljebb silány épitkezést eredményezne. Békében vezetőségünk alapitotta az első 6 budapesti társasházat s vállalatunk további 7 társasházat épitett. A Horthy Miklós-körtér melletti „Hunnia-udvar"-ban csendes, pormentes helyen, májusra még kapható kevésszámú két-, három-, négyszobás, délifekvésü, olcsó FIXÁRÚ, kertes öröklakás, KERTRENÉZŐ HALLAL, loggiával, terrasszal. Hangfogó válaszfalak. Jövedelmező, díjtalan üzlethelyiségek. Kivánatra prospektus tervekkel. „Centrum" Házépitő-Vállalat, Horthy Miklós-út 9. (Tel.: Lágymányos 9—96.)

Óvakodjunk a légvárépitőktől! Öröklakásban a „Centrum" vezet!

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a II., Tölgyfa-utca 13.529—30. új hrsz. alatt létesitendő tüdőbeteggondozó intézet **föld-, kőműves-, elhelyező-, vasbetonmunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fenntebb emlitett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai évenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 28-ától kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri II. (középitési) ügyosztály, IV., Központi városháza. III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Almási Balogh Lóránt (III., Áfonya-u. 2.) tervező müépitésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza. III. em. 314/a. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi április hó 25-én (szombat) d. e. ½10 óráig** a polgármesteri II. (középitési) ügyosztály, III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi március hó 24-én.

A székesfőváros polgármestere.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos hüsipari kiállitáson aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

VARGA ANDOR
Budapest, V., József-tér 9.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
Telefon: Aut. 809—19. Telefon: Aut. 809—19.

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Párt és Klub

Payr Hugó ünneplése a Tisztviselőtelepi Társaskörben

A *Tisztviselőtelepi Egységes Társaskör* bensőséges ünneplésben részesítette elnökét, *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstagot névnapja alkalmából. *Gellért* Jenő főmérnök, társelnök köszöntötte elsőnek *Payr* Hugót a kör nevében, amelyből elindult magasan ívelő közéleti pályáján, majd *Dési* Géza országgyűlési képviselő nagyhatású beszédben kifejtette, hogy *Payr* a maga erejéből, páratlan munkabirásával, tehetségével, önzetlenségével és meggyőződésének, helyes útirányának fanatikus hirdetésével és követésével vívta ki magának fővárosszerte elismert tekintélyes pozícióját. *Usetty* Béla orsz. képviselő zajos tetszéssel fogadott köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy nemcsak a hit ünnepe figyelmeztet a kálvária stációira, hanem Trianon is, amely miatt a magyar nemzet legutóbbi évtizedének története a kálváriajárás szakadatlan sorozata. Mégsem szabad csüggednünk, *amig olyan tetterős és nagytehetségű férfiak munkálkodnak a fővárosi közéletben, mint Payr Hugó és a magyar feltámadásban olyan meggyőződéssel hivő tömegek sorakoznak mögéje, mint a X. kerület polgársága. Schuler* Dezső tanácsnok *az embert és megbizható barátot, a minden embertársán segiteni igyekvő férfiút köszöntötte Payr Hugóban*, akit aztán *Hatolkay* Kázmér fővárosi bizottsági tag mint fegyverbarátját üdvözölt. *Petracsek* Lajos dr. biz. tag a budaiak, *Kreisler* Sándorné a kerület nőválasztóinak üdvözletét tolmácsolta. *Szlávik* Mátyás dr. volt jogkari dékán, *Fehér* Béla igazgató. *Mihájlovics* János és *Babarczy* Jenő báró felköszöntői után

Payr Hugó

meghatottan köszönte meg a szeretet és baráti együttérzés szivélyes megnyilatkozásait, amelyek még serkenteni fogják, hogy szerzetesi hittel és odaadással szolgálja a főváros és minden polgártársának ügyét. A gazdasági válság, amely világszerte tombol, fokozottan azt a kötelezettséget rójja a székesfőváros irányító tényezőire, hogy az élet által fölvetett problémák megoldása elől ne térjenek ki és igyekezzenek minden nehézség leküzdésével a milliós főváros polgárságának gondjain enyhiteni, megélhetésüket elősegiteni, könnyeket száritani és az életet szebbé tenni. *A tisztújitással fiatalos erőkkel felfrissitett magisztrátusra nagyarányú feladatok sürgős megoldása vár, hatalmas középitkezések és munkaalkalmak megteremtése, a dologi kiadásoknak sok millió pengővel való lefaragása és egyéb munkálatok*, amelyeknek sikeres keresztülviteléhez szükség van a polgárságnak, ennek az ősi erőtartaléknak lelkes támogatására. Erre kérte a megjelenteket *Payr* Hugó, akit a társasvacsora közönsége beszéde befejeztével hosszasan ünnepelt.

Némethy Ferenc igazgatónak *Kárpáthy* Ernő dr. gitárkisérettel kitünően előadott hegedűszámaival véget ért a névnapi ünnepség, amelyen megjelentek többek között *Scheuer* Róbert, *Salamon* Géza tanácsnok, *Babarczy* István báró és *Tatár* Béla főjegyzők, botfai *Hüvös* Iván, *Kollmann* Dezső dr. és mások.

Éber Antal, a Terézvárosi Egységes Községi Párt elnöke. A *Terézvárosi Egységes Párt* most tartotta meg tisztújító közgyülését. *Halász* Miklós dr., a párt ügyvezető elnöke hosszabb beszéddel vezette be a közgyülést. Javaslatára a közgyülés *egyhangúlag szavazott bizalmat az eddigi pártvezetőségnek* és lelkes ünneplésben részesitette a pártnak megalakulása óta volt elnökét, *Bayer* Antal törvényhatósági bizottsági tagot. Elhatározta a közgyülés, hogy az Egységes Párt nagyérdemü és ünnepelt vezérét, *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, jubileuma alkalmából a legmelegebb ragaszkodással üdvözli és felkéri, hogy a párt diszelnökségét vállalja el. A közgyülés egyhangú lelkesedéssel a párt elnökévé *Éber* Antal dr.-t választotta meg. Javasolta *Éber*, hogy a Terézvárosi Pártvezetőség ajánlatára tiszteletbeli elnökké: *Bayer* Antal, *Kállay* Miklós dr., *Kozma* Jenő dr., *Kipka* Ferenc dr., *Pesthy* Pál dr., *Ugron* Gábor dr., ügyvezető elnökké *Halász* Miklós dr., társelnökökké *Chorin* Ferenc dr., *Eismann* Gyula, óbudai *Freudiger* Károly, *Heeger* Árpád, *Horváth* Lipót dr., *Jakab* László dr., *Misner* István dr., *Lakatos* Gyula dr., *Molnár* András, *Morvay* Zsigmond dr., *Politzer* Gusztáv dr., *Schaeffer* Vilmos, *Szurday* Róbert, *Vida* Jenő választassanak meg. Az indítványt a közgyülés egyhanguan határozattá emelte. Választottak 25 alelnököt és tisztikart.

A Budai Társas Kör folyó hó 25-én tartotta évi rendes közgyülését dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklete alatt. A főpolgármester hosszabb beszédben adott ujabb programot és vázolta a budai polgárság kötelességeit a jövőre nézve. Összefogás és összetartás tette a társaskört Buda közéletének jelentős tényezőjévé s csak a további közös munka fogja a további fejlődés lehetőségét biztositani. Kéri a tagok bizalmát és támogatását azon irányzat részére, amelyet az ország vezére, gróf *Bethlen* István képvisel. A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után *Krivoss* Árpád dr. főtitkár terjesztette elő a választmány évi jelentését, amely után a zárszámadást és költség-előirányzatot fogadta el a közgyülés. A megejtett tisztujitások során elnökké újból *Ripka* Ferenc dr.-t választották meg, társelnökökké pedig *Ziegler* Géza, *Hoór Tempis* Móric dr., *Fejér* József és *Kun* Gyula lettek. Ügyvezető alelnök: *Szombathy* Kálmán, főtitkár: *Krivoss* Árpád dr., háznagy: *Oszoly* Kálmán, pénztáros: *Csohay* Géza, ügyész: *Kejzlár* Gyula dr. A választások megejtése után az egybegyültek lelkes ünneplésben részesitették *Ripka* Ferencet a polgári többség biztositása körül szerzett érdemeiért, aki az ünneplésért meghatott szavakkal mondott köszönetet. A közgyülést társasvacsora követte, amelyen számos köszöntő hangzott el.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó e heti társasvacsoráján *Scheuer* Róbert elnök szivélyesen üdvözölte tanácsnokká való megválasztása alkalmából *Bódy* Lászlót, továbbá *Vadon* Géza dr. főjegyzőt és *Kállay* Albert tanácsjegyzőt, a kaszinó tagjait, valamint *Némethy* Béla nyugalmazott tanácsnokot, aki munkabirása teljében volt kénytelen a közszolgálatból távozni. A mai nehéz időkben, amikor szükség van a nagy rutinnal és munkaképességgel rendelkező férfiakra, *módot kell találni arra, hogy Némethy Bélát olyan helyre állitsák, ahol továbbra is értékes szolgálatot tud teljesiteni a köznek.* A társasvacsora közönsége lelkes éljenzéssel fogadta *Scheuer* Róbert beszédét, amely után *Bódy* László dr. tanácsnok megköszönte a szivélyes üdvözlést és kifejtette, hogy nem kereste a most elért díszes poziciót, amelyben a törvényhatósági tanács egyhangu bizalmából jutott, de ha a sors már ideállitotta, úgy teljes erejével azon lesz, hogy megfeleljen a beléje helyezett bizalomnak és *a régi tanács szellemében munkálkodjék a főváros közönségének javára.*

— **Botfai Hüvös József emlékezete.** A botfai *Hüvös* Iván elnöklete alatt álló Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörében április 16-án ünnepélyt rendeznek a Józsefváros elhúnyt kiváló vezérének, botfai *Hüvös* József emlékezetére. A kör falán elhelyezett márványemléktábla megkoszorúzása után társasvacsora lesz, amelyen *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstag mondja az ünnepi emlékbeszédet az *Ugron* Gábor által felavatott botfai Hüvös József-serleggel.

A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt iparoscsoportjának legutóbbi gyülésén *Fábián* István elnöki megnyitója után *Somló* Jenő a tanoncoktatásról és a tanoncotthonokról tartott érdekes előadást, amelyhez *Usetty* Béla orsz. képviselő és *Wellisch* Andor fővárosi bizottsági tagok, *Hammang* József, *Hencz* Kálmán, *Sturm* Ferenc, *Deák* Sándor és mások szóltak hozzá. A csoport hétfőn tartott gyülésén aktuális ipari és egyéb gazdasági kérdéseket vitatott meg.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi közoktatási épületek **cserépkályháinak 1931. és 1932. évi karbantartási munkákra.**

Az ajánlati űrlapon feltüntetett bánatpénz tekintetében a fenntebb emlitett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

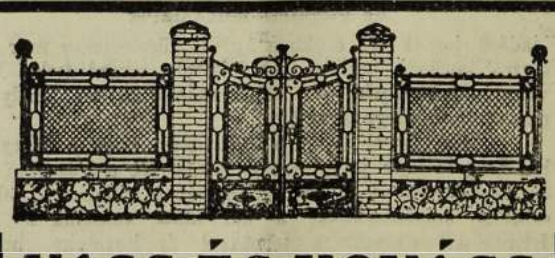
A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 27-étől kezdve naponta d. e. 11—1 óra között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály. IV., Központi városháza. III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Sághy Gábor mérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 326/b. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 4-én (hétfő) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésterében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi március hó 26-án.

A székesfőváros polgármestere.

SIMON LÁSZLÓ TELEFON: AUT. 873-77.
OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, IV., Károly király-út 10. sz.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125/b sz.
Telefon: József 443—83.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-asfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak permentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

KÖSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Magyar Királyi Osztálysorsjáték
84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény
Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
500.000
egy félmillió pengő.
Jutalom és nyeremények:

1 jutalom	300.000	pengő
1 nyeremény	200.000	pengő
1 nyeremény	100. 00	pengő
1 nyeremény	50 000	pengő
1 nyeremény	40 000	pengő
2 nyeremény	30 000	pengő
1 nyeremény	25.000	pengő

stb. stb. pengő. Összesen közel
8 millió pengő készpénz.
Húzás április 17-én kezdődik!
Az I. osztályu sorsjegyek hivatalos ára

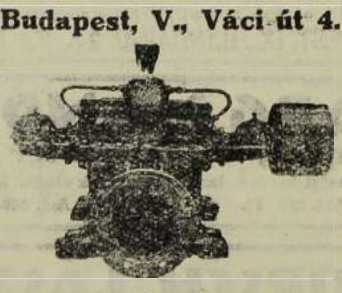
Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

Sorsjegyek az összes árusitóknál.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—98 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesitményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Minden üzemnek megfelelő gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboritékok és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok
bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót

Közmunkák és takarékosság

Irta: DORNER GYULA min. tan., az út- és csatornaépítési bizottság elnöke

A székesfőváros közönségének igen széles rétegei türelmetlenül várják a közmunkák vállalatbaadását, hiszen a magánépítési tevékenység mai lesorvadt helyzetében a nagy tömegek csak a közmunkáktól várhatják a kereseti lehetőségeket. De a közmunkákhoz fűződő ezeket a szép reményeket elhalványítják a fővárosi költségvetés megszűkített keretei, amelyek csak az elkerülhetetlenül szükséges kiadásokat és befektetéseket engedik meg.

Hol találjuk meg hát azt a helyes középutat, amely a nagyközönség sürgető kívánságainak Scyllája és a költségvetés Charybdise között elvezet? Nem mondhatjuk, hogy minden beruházást ejtsünk el, hiszen ezt sem a szükségletek kényszerítő ereje, sem a munkaalkalmakat kívánó szociális helyzet nem engedik meg, de viszont a főváros pénztáraiban szűkösen csepegő bevételek tiltó parancsa a legnagyobb óvatosságot követelik a beruházások kivitelében.

Akármerre tekintünk segítségért, csak egyetlenegy járható út kínálkozik s ez a beruházások, az alkotások *mikéntjének* a lehetőség határáig való leegyszerűsítése, olcsóbbátétele.

Egy fillért sem szabad kiadni, ami nem jövedelmező, vagy nem elkerülhetetlenül szükséges! Ez az a jelszó, ami átsegítheti a fővárost ezeken a nehéz időkön!

Nem a tespedés, nem a lemondás, nem a halálos semmittevés programját jelenti ez a jelszó. Alkotás nélkül nincs élet, de az alkotásoknak a takarékosság, jövedelmezőség jegyében kell megszületniök. Az indokolatlan kiadásoknak el kell tünniök s a legideálisabb célokra is a legreálisabb eszközökkel kell törekednünk. Egész objektumokat nem hagyhatunk ki a tervezetekből és az előirányzatokból; hiszen annyi a kielégítésre váró szükséglet, annyi a pótolni való s oly sok munkáskéz várja a meginduló munkákat. De egészen bizonyos, hogy a különböző beszerzésekről — az építményeknek majdnem mindegyikéből — le lehetne csípni valamit s e sok apró tételből álló megtakarítások számottevő összeget eredményezhetnek.

Ha betekintünk a létesítmények költségvetéseibe, alig találunk egyet is, amelyikből valami törölhető ne volna. Az egyikből talán csak ezer pengőt lehetne megtakarítani, a másikból talán már tízezer pengő is megmaradhatna s ezekből az ezrek, és tízezerekből százezrek, talán milliók adódhatnak össze, amely összegeket újabb beruházásokra lehetne felhasználni.

Az ötévelőtti, majdnem rendszerré vált hiteltúllépéseket egy ellentétes tünet, a túlköltségelés váltotta fel. Alig van olyan tervezete a fővárosnak, amelynek előirányzatában a szükséges óvatossággal beállított költségeknél ne magasabb értékű tételek szerepelnének. Az első pillanatban ez a túlköltségelés nem is látszik veszélyesnek, mert hiszen — úgy gondolná az ember — a munka vállalatbaadásakor úgyis a reális árak alapján számított költségeket fizetik ki. Azonban nem szabad elfelednünk, hogy a felhasználható hiteleket az előzetes költségek alapján állapítják meg s ezen hitelkeret és a vállalati költség közötti különbség csak ritka esetben marad meg mint megtakarítás a főváros pénztárában, a legtöbb esetben ezek az összegek felhasználódnak, ha nem is egészen felesleges célokra, de a legtöbbször olyan kiadásokra, amelyek nem elkerülhetetlenül szükségesek.

Már pedig mai viszonyaink között egy fillért sem volna szabad kiadni az elkerülhetetlen szükségesség mértékén túl. Inkább maradjunk egy gondolattal a szükségesség mértékén innen, de ezt a tiltó vonalat soha, semmi körülmények között ne lépjük át. Egy-egy iskolát, vásártelepet, fürdőt, vagy más alkotást talán nem nélkülözhetünk, de abba az iskolába, vásártelepbe, vagy fürdőbe ne építsünk bele egy téglával se többet, mint ami feltétlenül kell. Tegyük félre a „Fenn az ernyő, nincsen kas" rendszerét s minden alkotásunk legyen puritánul egyszerű, nehéz életsorsunk hű tükre.

Székesfővárosunk létesítményeit amúgy is bizonyos nagyzolás jellemzi. Ez az irányzat talán lehetett indokolt a régi világban, amikor az erőtől duzzadó fejlődés korszakát éltük, de ma, amikor fővárosunk is — a többi közülettel együtt — a megélhetés nehéz harcát küzdi, alkotásait is csak e nehéz küzdelmek egyszerűsége, szerénysége, takarékossága jellemezheti.

A megélhetés nehéz harcát vívó embernek szüksége van a mindennapi kenyérre, azt nem vonhatja meg magától, de a mindennapi kenyérből is le lehet törni egy-egy falatot s ezek a falatok újabb erőfeszítések forrásai lehetnek.

A fővárosi közmunkák létesítésében is csak a szegény ember takarékosságát követhetjük. A filléreket kell félrerakni s e fillérekből új hasznos alkotásokat teremthetünk. Legyen ez a törekvés dogma a főváros gazdálkodásában s ha a küzdelmek kora lemúlt rólunk, ha a szebb jövő hajnala ismét derengeni kezd, akkor majd ujra áldozhatunk a nagyotakarás oltárán.

Szigorú rendelet készül a pesti utcák koldusseregének eltávolítására

Liber Endre alpolgármester válaszol a Pesti Kirakat indítványára

Legutóbbi számunkban a *Pesti Kirakat* krónikása kifejezést adott annak az általános kívánságnak, hogy Budapest utcáiról *távolítsák el a bénа és tehetetlen koldusokat*, akik iránt mindenki sajnálkozással és szánalommal viseltetik, — de nem az utcán, hanem a szegényházban van a helyük, ahol nemcsak teljes ellátásban, hanem orvosi ápolásban is részesíthetők. A koldusok másik kategóriája: a *járkáló kéregető* is elhelyezhető volna a járdáról, ha a főváros nyilvántartaná őket és koronkint kisebb összeget juttatna számukra, amelyből szerény megélhetésüket biztosítani lehetne. A cikk széles körökben keltett visszhangot és természetesen felkeltette

Liber Endre alpolgármester

figyelmét is, aki válaszképpen a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Olvastam a *Fővárosi Hirlap*-ban felvetett gondolatot és gondoskodnánk is az elképzelés végrehajtásáról, — *ha már előre nem tudnánk a várható teljes eredménytelenséget.* A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy a koldusoknak a főváros utcáiról való eltávolítása alig biztat sikerrel. A háború alatt, amikor a koldusok száma különösen megnövekedett Budapesten, végigjártam a várost és *igen sok utcai koldussal beszéltem.* Kihallgattam őket múltjukról, életviszonyaikról és hosszas rábeszélés után arra a hajlandóságra bírtam őket, hogy

keressék fel a szegényházakat, ahol ellátást és hajlékot kapnak.

Előzetesen természetesen megbeszéltem ezekkel az intézményekkel, hogy a jelentkező koldusokat huszonnégy óra alatt vegyék fel és gondoskodjanak ellátásukról. *Mindegyik koldusnak átadtam a névjegyemet* és meghagytam, hogy a különböző szegényházakban a jelentkezéskor azt mutassák fel.

— Csodálatos eredménye lett ennek az akciónak. Múltak a napok, a hetek és a szegényházaktól nem kaptam jelentést a koldusok látogatásáról.

Mindössze egyetlenegy koldus jelentkezett, akit fel is vettek, de 24 órával később már megszökött

és ismét elfoglalta helyét a pesti utca aszfaltján.

— Tudni kell, hogy *a koldulás ma már egy jól megszervezett foglalkozási ág,* amelynek űzői egykönnyen nem mondanak le arról a lehetőségről, amit az emberekben a *szánalom idéz fel.* Éppen olyan mesterség ez, mint akármilyen más, csak talán *jövedelmezőbb foglalkozás,* hiszen emlékezhetünk azokra a feltünést keltő esetekre, amikor *egy-egy öreg koldusnak árván maradt szalmazsákjában komoly vagyonokat találtak.*

A koldusokat az utcákról elriasztani, vagy eltávolítani egyelőre nem lehet,

csak akkor, ha ebben a vonatkozásban egy teljesen új rendszert honosítunk meg, olyant, mint amilyen *Egerben, Szolnokon, Kecskeméten* és még egynéhány vidéki városban van. A kisebb vidéki városokban olyan természetű rendelkezések vannak érvényben, hogy *az utcai koldusoknak nem szabad kéregetni, a közönséget pedig figyelmeztették, hogy a koldusoknak ne adakozzanak.* Ezekben a városokban az összes koldusokat és a jómódú, adakozó szívű embereket

hatóságilag nyilvántartják.

A könyörületes emberek a jótékony célra szánt adományaikat hónaponként eljuttatják az illetékes helyre, ahol a koldusokat arányos mérlegelés szerint pénzadománnyal segítik. Ezt a kitünően bevált rendszert a *milliós fővárosban nem lehet bevezetni,* mert sok a koldus, akik a vidékről is mind Budapestre özönlenek. Megvalósíthatónak látszik az a terv, hogy

a fővárost kisebb körzetekre osztjuk, ahol az ellenőrzést szigorúan végrehajtjuk

és a vidéki városok példája szerint hatóságilag gyűjtjük össze a koldusok támogatására szánt összegeket. A mai körülmények között azonban ennek a keresztülvitele sem igér könnyű megoldást. Havonként 2—3000 pengővel

Budapest koldusait nem lehet kielégíteni,

mert ez nem a pénzkérdésen múlik. Tudvalevő, hogy a kerületi előljáróságok rögtöni segélyek és adományok címén *évenként 680.000 pengőt osztanak szét* a szűkölködők között. Ebből könnyen kihasítható volna a szóbanforgó 2—3000 pengő, de ezzel nem oldható meg a koldulás problémája.

Budapestnek ezt a szépséghibáját csak úgy lehet eltüntetni, ha a kérdés szabályozására az új rendelet elkészül.

A koldusok mai szervezettsége még a rendőrséggel karöltve végrehajtandó eljárással szemben is megtalálja a számukra kívánatos védekező kibúvást és így

nem sok reményt fűzök ahhoz, hogy az egyébként tervezett rendelkezés a kívánatos eredményt meghozza.

A jótékonykodás terén tapasztalt sok visszaélés egy nagyváros óriási területén lebonyolódó hatalmas forgalom közepette, *egykönnyen nem szünik meg.*

RÖCK ISTVÁN

és

Első Brünni Gépgyár Rt.

Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Diese motorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**

BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70

TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Gyöngyös város a főváros szénbányaérdekeltségét nagyobb erdőcsere utján akarja megszerezni

A belügyminiszter néhány héttel ezelőtt küldött leiratában újból felhívta a főváros figyelmét, *a Budapest—Gyöngyösvárosi szénbánya likvidálásának megvalósítására.* A főváros vezetősége tényleg már régóta foglalkozik ezzel a kérdéssel, sőt a tél folyamán a régi törvényhatósági tanács néhány tagja le is utazott Gyöngyösre, hogy a helyszinen tanulmányozza a kérdést. A vizsgálat eredménye az lett, hogy az adott körülmények között legokosabb, *ha a főváros fenntartja a régi állapotot,* mert egyrészt a deficit most már minimális, másrészt a székesfőváros nagyobb veszteség nélkül nem tudna a bányától megszabadulni, a fennálló érdekeltségétől. A főváros tudvalevőleg 1924-ben alapította a Budapest-Gyöngyösi Kőszénbánya r.-t.-ot, amikor a kötött szénkereskedelem nehézségei miatt ilymódon akart gondoskodni a fővárosi középületek, elsősorban az iskolák és kórházak olcsó és elegendő fűtőanyagáról. Rövidesen rá a szénkereskedelem felszabadult és kiderült, hogy

nem volt valami fényes üzlet a gyöngyösi szénbányába való bekapcsolódás

és éveken át rá is fizetett a főváros erre az érdekeltségre. Az utóbbi években az üzemgazdálkodás racionalizálásával és a fogyasztás megakvirálásával *sikerült a deficitet a minimumra redukálni,* amihez jelentékenyen hozzájárult az a szerződés, amelyet a bánya a szegedi egyetemmel kötött, úgy hogy a szegedi klinikákat és egyetemi épületeket most már a székesfőváros gyöngyösi bányájának barnaszenével fűtik. A termelés fennmaradó részét részben budapesti kórházakban és iskolákban használják fel, részben pedig Gyöngyös vidékén adják el. Mindazonáltal állandó probléma maradt a szénbányától való szabadulás, amit most a belügyminiszter sürgető leirata fokozott aktualitással látott el.

Beavatott helyen

szerzett értesülésünk szerint a főváros részéről meg is indultak bizonyos tájékoztató tárgyalások Gyöngyös városával, hogy milyen módon volna lehetséges a likvidálás. Gyöngyös nincs abban a helyzetben, hogy *készpénzzel* elégítse ki a fővárost, de értesülésünk szerint mégsem jártak eredménytelenül a megindított tárgyalások.

Jól értesült forrásból sikerült a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának megtudnia, hogy

Gyöngyös város a főváros érdekeltségét csere utján hajlandónak mutatkozna megváltani ugy, hogy a főváros befektetett tőkéjéért a tulajdonában levő részvénypakettért Gyöngyös közelében a Mátrahegységben nagyobb és értékes erdőterületet adna cserébe.

A tárgyalások annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy az *illetékes körök a Székesfővárosi Segítőalap vezetőségét is megkérdezték, hogy a tervezett szanatórium céljára nem tudná-e felhasználni a szóbanforgó területet.* Az a terület, melyet Gyöngyös város átadna, az új állami tüdőbeteg szanatórium és a mellette építeni szándékolt szálloda, azaz a kiépítés alatt álló *Mátraháza* közvetlen közelében fekszik. A Segítőalap válasza elutasító volt, egyrészt azért, mert a tervezett szanatórium és kórház létesítésének ügye egyelőre elaludt, másrészt ezt a gyógyintézetet, ha meg is valósul, *a főváros közvetlen közelében* akarják létesíteni.

Pillanatnyilag meg is akadtak a tárgyalások, de mégsem lehet meghiusultnak tekinteni ezt a tranzakciót, mert *más irányban is történtek lépések arra, hogy a felajánlott területet miként lehetne értékesíteni.*

Megjelent a rendelet az ideiglenes házadómentességről

A pénzügyminiszter Budapest székesfőváros polgármesteréhez intézett leiratában az ideiglenes házadómentességről szóló 1929:XXIX. törvénycikk 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszterrel egyetértésben

Budapest székesfőváros területének

alább felsorolt részein emelt új épületekre — amennyiben legkésőbb az 1933. év végéig lakható állapotba helyeztetnek — harmincéves rendkívüli adómentességet engedélyezett:

a) A Budapest székesfőváros belső *főútvonalain,* úgymint: 1. a IV. kerületben a Petőfi Sándor-utcában; 2. a IV. kerületben a Váci-utcában; 3. a IV. kerületben a Vámház-körúton; 4. a Múzeum-körúton; 5. a Rákóczi-úton; 6. a Károly-körúton; 7. a Vilmos császár-úton; 8. az Attila-körúton; 9. a Krisztina-körúton; 10. a Széll Kálmán-téren; 11. a Széna-téren és végül 12. a Margit-körúton a régi házak lebontásával az építésügyi szabályzat értelmében engedélyezhető legnagyobb magasságban létesítendő új házakra.

b) Az ugyanazon a területen az építésügyi szabályzat értelmében engedélyezhető *legnagyobb magasság,* továbbá a Margit-híd és a Ferenc József-híd között a Dunaparton a 21 méter magasság eléréséhez szükséges emeletráépítések.

c) A VII. kerületben a Károly-körúttól kiinduló lag a Damjanich-utcába torkollóan nyitandó főútvonalra homlokzattal bíró és az építésügyi szabályzat értelmében engedélyezhető legnagyobb magasságban létesítendő új házak.

d) A Lipót-körút, Teréz-körút, Erzsébet-körút, József-körút, Ferenc-körút, Boráros-tér és a Dunapart közé eső területen, valamint a felsorolt körutakon és téren *mind a két oldalon* építendő új házak.

e) A Margit-körút, a Krisztina-körút, az Attila-körút, a Döbrentei-tér és a Dunapart közé eső területen építendő új házak.

f) Az V. kerületben az Ujpesti-rakpart, Garam-utca, Kárpát-utca, Ipoly-utca, Pannónia-utca, Korál-utca, Tátra-utca és a Sziget-utca által határolt telektömbön az építésügyi szabályzat értelmében engedélyezhető legnagyobb magasságban létesítendő új házak.

g) Az I. kerületben a Krisztina-tér, a Mészáros-utca, Ág-utca, Tigris-utca, Czakó-utca, Naphegy-utca a Fém-utcáig, onnan le a Gellérthegy-utcáig, a Gellérthegy-utcától az Orvos-utcáig, az Orvos-utca, a Szent János-tér és a Krisztina-körút által határolt területen létesítendő bérvillák.

Ez a kedvezmény azt jelenti, hogy

az ezeken a területeken emelt épületeket a teljes adómentesség megilleti

abban az esetben is, ha az új épület a régi épület terjedelmének négyszeresét nem éri el.

A fővárosnak egyéb közművekkel ellátott területeire nézve az új épületek az érvényben lévő törvényes rendelkezések értelmében szintén kapnak harmincéves rendkívüli adómentességet, amennyiben azok eddig be nem épített területen emeltetnek, avagy ha az új épület terjedelme a régi épületnek négyszeresét eléri.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges. A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé. A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság

Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

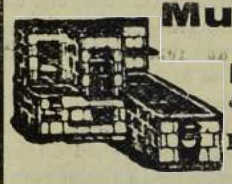
TOST ÉS MOLNÁR

kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

Kele Mihály épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára

Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.
Telefon: J. 312—98.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógylényezők.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

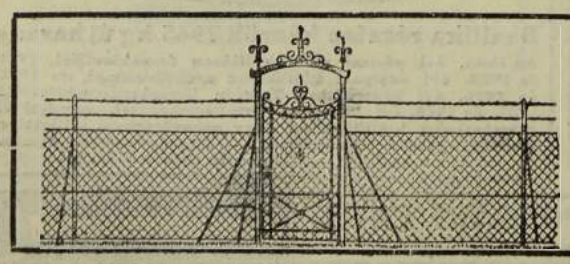
MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, asztlaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER., CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csővcket.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymoso atók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Hét csoportba osztják a fővárosi üzemeket

Husvét után nyomban hozzáfognak az üzemi kérdés végleges rendezéséhez — Megalakul az üzemi bizottság — Nemcsak a nagy-, hanem a kisebb üzemek egyesítésével is foglalkozik a törvényhatósági tanács

A *Fővárosi Hirlap* egyik legutóbbi számában közöltük *Ripka* Ferenc főpolgármester nagyjelentőségű nyilatkozatát, amelyben bejelentette, hogy *az üzemi koncentráció legkésőbb júliusig feltétlenül megtörténik.* A *Fővárosi Hirlap* szenzációs bejelentése most fokozott mértékben ráterelte a figyelmet a régóta húzódó üzemi kérdésre, amelynek tető alá jutásától nemcsak az ipari és kereskedelmi érdekeltségek várnak sokat, hanem egyre érzi a probléma sürgősségét a székesfőváros vezetősége is, sőt maguk az érdekelt üzemek is.

A belügyminiszter sürgeti elsősorban az üzemi kérdés szabályozását, amikor legutóbbi leiratában a következőket mondja:

„Tekintettel arra, hogy az 1930:XVIII. tc. 88. §-a értelmében az egyes üzemek, vagy a rokoncélú és hasonló természetű üzemek egy-egy csoportjának szervezete, igazgatása, kezelése, felügyelete, ellenőrzése, valamint az üzemek átalakítása és megszüntetése tárgyában a törvényhatósági bizottságnak *üzemi szabályzatot* kell alkotnia, amelynek keretében a tartalékalapok létesítésének és gyarapításának igen fontos kérdését is meg kell oldania: általánosságban csak annyit jegyzek meg, hogy az üzemeknek a székesfőváros háztartási kiadásaihoz való hozzájárulása *lényegesen emelhető lenne az üzemi költségek mérséklésével és az üzemek racionalizálásával.* Sajnálattal kell megállapítanom, — mondja a miniszter, — hogy mindezekkel a kérdésekkel a székesfőváros irányadó tényezői *eddig nem foglalkoztak olyan behatóan,* amint azt a kérdés nagy fontossága megköveteli. Remélem azonban, hogy az újjáalakuló törvényhatósági bizottság és tanács az üzemi szabályzatok megalkotása alkalmával böles körültekintéssel jár el, értékesíteni fogja a rendelkezésére álló bő tapasztalatokat, egyúttal intézkedik arra nézve is, hogy amennyiben egyik-másik üzem további fenntartása nem látszik indokoltnak, *az mielőbb megszüntessék.*"

A törvényhatósági bizottság és a tanács azóta a tisztújítással járó teendőkkel volt elfoglalva, úgy hogy az említett üzemi szabályzat kodifikálására még nem került a sor, de *Borvendég* Ferenc alpolgármester, az üzemi csoport vezetője, legbiztosabb értesülésünk szerint, *komolyan foglalkozik a kérdés előkészítésével,* úgy, hogy

már közvetlen husvét után megkezdik az üzemszervezési szabályzat, az üzemkoncentráció és az ezzel összefüggő egyéb kérdések letárgyalását.

A törvényhatósági tanács, előreláthatóan, *külön bizottságot* delegál ennek a kérdésnek az előkészítésére és letárgyalására, annál is inkább, mert az 1928-ban létesített üzemszervező bizottság mandátuma lejárt, másrészt, mert revizió alá kell venni az üzemi bizottságnak ezidőben hozott javaslatait. A gazdasági helyzet azóta lényegesen megváltozott és úgy az üzemmegszüntetések, illetve üzemfenntartások kérdését újabb megfontolás alá kell venni, már csak azért is, mert a tárgyalás alatt lévő iparfejlesztési törvényjavaslat szerint, a belügyminiszter, a pénzügyminiszterrel és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve,

valamennyi törvényhatósági és községi üzemet a törvény életbeléptetésétől számított egy éven belül megvizsgálni köteles

abból a szempontból, vajjon az üzemek fennállása közérdekből indokolt-e. Ha ennek a vizsgálatnak eredményeképpen az tűnik ki, hogy bizonyos üzem vagy vállalat az ország ipari és kereskedelmi érdekében egészben vagy részben *szükségtelen:* a belügyminiszter a kereskedelmi és pénzügyminiszterrel együtt, *elrendelheti a törvényhatósági üzem vagy vállalat megszüntetését,* esetleg működését megfelelő keretek közé szoríthatja.

A belügyminiszter ettől függetlenül az idei költségvetést kísérő leiratában kilátásba is helyezi, hogy ha a törvényhatóság a községi üzemek dolgában nem határoz, élni fog törvényadta jogával. Ha tehát a törvényhatóság saját kezdeményezéséből önmaga nem dönt az üzemek megszüntetése, vagy fenntartása kérdésében és az ezekkel kapcsolatos problémák felett, abba a helyzetbe kerülhet, hogy magasabb államkormányzati szervek döntenek, ami az autonómia sérelmét jelentené.

Az új üzemi bizottság megalakítása, értesülésünk szerint a közeljövőben megtörténik

s nemcsak az üzemi szabályzat megalkotása lesz a főfeladata, hanem intézkednie kell a fővárosi törvényben kötelezővé tett *üzemkoncentráció* tekintetében is. A fővárosi törvénynek 88. §-a úgy rendelkezik, hogy *a rokoncélú és hasonló természetű üzemek egy-egy csoportjának szervezetét, igazgatását, kezelését, felügyeletét, ellenőrzését, átalakítását és megszüntetését, a polgármester javaslatára, a törvényhatósági bizottság az üzemi szabályzatban állapítja meg* s előírja a törvény azt is, hogy a hasonló rendeltetésű, vagy azonos célú üzemeket *közös vezetés* alá kell vonni. Mivel mindezek a kérdések esetleg már néhány héten belül szőnyegre kerülnek, az *Egységes Községi Polgári Párt* egyik vezetőtagjához fordultunk felvilágosításért, hogy

melyek az irányelvek,

amelyeket a létesítendő bizottságnak követnie kell.

— Abban a kérdésben — hangzott a válasz, — hogy mely üzemek szünjenek meg, nem lehet az ipari és kereskedelmi képviseletek érdekeinek kizárólagos szempontjait elbírálni, hanem meg kell vizsgálni a székesfővárosnak, mint közületnek, valamint *a fogyasztóközönségnek az üzemekhez fűződő érdekeit is* és csak ezeknek a kellően értékelt összes tényezőknek az eredménye döntheti el az egyes üzemek fenntartásának vagy megszüntetésének kérdését. Ugyanilyen szempontok szerint kell mérlegelni és körülírni az egyes üzemek tevékenységét. A törvény pontosan megállapítja, hogy mit ért üzemek alatt s azt mondja, hogy üzem alatt érteni kell a főváros azon üzleteit, vállalatait és telepeit, amelyeket a székesfőváros vagy kizárólag a saját szükségletei ellátására, vagy más fogyasztók szükséglete kielégítésére is szervezett, vagy szervezni szándékozik.

Ebből az következik, hogy

nem csupán a nagy közüzemek, mint az Elektromos Művek, a Gázművek, a Vízművek, a közlekedési művek, fürdők stb. sorsáról és üzemigazgatásának egyesítéséről kell dönteni,

hanem mindazokat ide kell sorolni, amelyek ilyen tekintetben számba jöhetnek, így *a házinyomdát, anyagszertárt, gazdasági hivatalt,* sőt esetleg a *köztisztasági hivatalt is,* sőt vannak egyéb intézményei is a fővárosnak, amelyekre nézve az a felfogás alakulhat ki, hogy azokat *ugyancsak üzemekké kell átszervezni.* Tehát tulajdonképpen nem is egy üzemi szervezeti szabályzat, hanem a különböző csoportok szerint

több különböző szabályzat kodifikálásáról kell gondoskodni.

— Ami a koncentráció kérdését illeti, itt kétségtelenül első sorban a három nagy közüzem közös irányításáról lehet szó, de végeredményben

valószínűleg hét üzemi csoport lesz.

Elsőbe tartozik a gáz, elektromos és vízmű, *másodikba* a közélelmezési üzemek: az élelmiszerárusító üzem, a kenyérgyár, lóhusüzem, a *harmadikba* a fürdők, szállók, ásványvizüzem, *negyedikbe* a közlekedési vállalatok, az autóbuszüzemmel, a budai hegypályával és a Beszkárral együtt, az *ötödikbe* a központi anyagbeszerző és elosztó vállalatok: az anyagszertár, házinyomda, gazdasági hivatal, községi műszerüzem, gyógyszerüzem, a *hatodikba* a Tatterszal, Hirdetővállalat, temetkezési intézet stb., végül a *hetedik* csoport a főváros pénzintézeteiből alakulna: a Községi Takarékból, Vásárpénztárból és a Hitelintézetből.

Mindez természetesen nyers elgondolás, amelynek pontos precizirozása majd a megalakítandó bizottságra tartozik.

Kétségtelen, hogy az azonos jellegű tevékenységet kifejtő üzemeket igazgatás és üzemvitel tekintetében egymással szerves kapcsolatba kell hozni,

ami leegyszerűsítésekre, az üzemek gazdaságos működését fokozó racionalizálásokhoz vezet el.

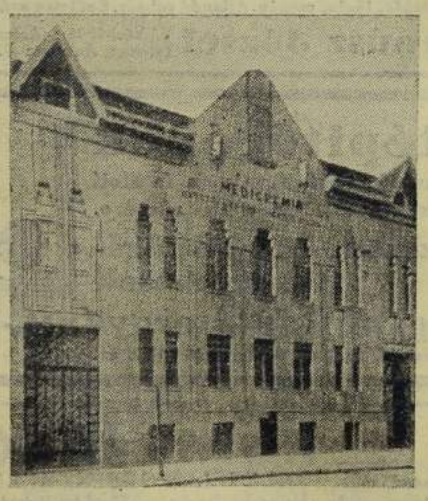
— Mindezeken felül dönteni kell arról is, hogy *egyes üzemek megtartják-e a részvénytársasági formát.* Évek óta állandóan hangoztatott kívánság a *Beszkár* részvénytársasági szervezetének megszüntetése. A többi részvénytársaságra nézve azonban nem lehet vitás a kérdés, mert *a takarékpénztárakra és a hitelintézetekre nézve kétségtelenül a részvénytársaság a legmegfelelőbb forma.*

— A részvénytársasági szervezet tekintetében a mai hitelviszonyok mellett figyelembe kell venni, hogy

hosszúlejáratú kölcsönök felvételére ezidőszerint alig nyílik alkalom,

s az üzemek fejlesztéséhez szükséges tőke csak rövidlejáratú kölcsönként szerezhető meg. Ha ez a helyzet hosszabb időre fennmarad, *megakadnak azok a beruházások, amelyek a fejlődő város közlekedési és egyéb szükségleteinek kielégítése érdekében mulhatatlanul szükségesek.* A részvénytársasági forma kiválóan alkalmas arra, hogy a pénzpiac változó alakulásaihoz igazodva megfelelő megoldási lehetőségeket találjon a szükséges tőkék megszerzésére.

Ha mindezek a kérdések rendeződnek, csak akkor lehet megállapítani az egyes üzemek, vagy üzemcsoportok szabályzatait s csak akkor lehet kialakítani az *üzemi csoportok* végleges számát, az üzemi alkalmazottak létszámát s ekkor lehet elkészíteni *az új végleges illetményszabályzatot is.* Az üzemkoncentráció legelső lépése kétségtelenül legkézenfekvőbb intézkedés *a gázvíz- és elektromosművek közös óraolvasó és inkasszószervezetének megteremtése lesz.*

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

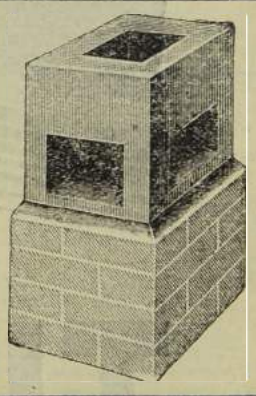
BECIVA
Beketow Cirkusz Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Husvétvasárnap, április 5-én és husvéthétfőn, április 6-án naponta d. u. 4 és este 8 órakor
2—2 nagy ünnepi előadás
a legkitűnőbb művészek és művésznők felléptével — Délután felhelyárak

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- és CSATORNAÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II. KER., BIAI-ÚT 21. TELEFON: AUT. 522—91.

SCHINDLER I. UTÓDA
BERKOVICS SÁNDOR
Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapíttatott 1906.

VICTORIA BATTERIES
Legjobb
Legtartósabb
Legmeghízhatóbb
VICTORIA szárazelem
GRABER ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SZENT DOMONKOS-UTCA 14.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfes ékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-gumínyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Uj munkabeosztás és csoportosítás a városházi ügyosztályokban

Dr. *Sipőcz* Jenő polgármester *kedden* reggel igen fontos rendeletet adott ki, amely a városházi ügyosztályok munkakörének beosztására vonatkozik. Az új ügyköri beosztás nagyjában a régi keretek között mozog, mégis azzal a különbséggel, hogy

az ügycsoportok a régi tizenkét ügyosztály helyett most tizenöt ügyosztályban oszlanak meg.

Néhány lényeges változás is történt, így meglepetés, hogy a *kegyúri ügyeket a közjogi ügyosztályból az elnökibe tették át, továbbá fontos reform az is, hogy a köztisztasági, szemétfuvarozási ügyek azentúl nem a közegészségügyi ügyosztályhoz, hanem az út- és csatornaépítési ügyosztályba tartoznak. Az összes idegenforgalmi kérdéseket a közlekedési ügyosztályba koncentrálják, a szociálpolitikai ügyosztály hatásköre pedig azáltal bővül ki, hogy jövőben idetartoznak a gyermeknyaraltatási akciók is, amelyeket eddig a pedagógiai ügyosztály bonyolított le.*

Az új beosztás szerint így alakul az ügyosztályok hatásköre:

I. *Elnöki ügyosztály:* Új állások szervezése, állások megszüntetése, személyzeti ügyek, kegyúri ügyek, sajtóügyek (a rendészeti rész kivételével). Statisztikai Hivatal, Segítőalap, házinyomda, távbeszélő-központ, Fővárosi Közlöny.

II. *Út- és csatornaügyi osztály:* Út- és csatornaépítés, fenntartás, sétányok, köztisztaság, szeméttelep, nyilvános illemhelyek, árvízvédelem, vízszabályozás.

III. *Városrendezési ügyosztály:* Városrendezési, szabályozási ügyek, felmérés, térképezés, magánépítési engedélyek.

IV. *Közjogi ügyosztály:* Közjogi, illetőségi, katonai ügyek.

V. *Közlekedési ügyosztály:* Közlekedési politika egységes irányítása, vasúti és hajózási ügyek, közúti közlekedés minden ága, helyi közlekedés s annak egységes fejlesztése, légi közlekedés, közterületfoglalás, idegenforgalom.

VI. *Pénzügyi osztály.*

VII. *Tanügyi osztály:* Közoktatás ügyei, iskolaegészségügy, testnevelési és sportügyek.

VIII. *Közélelmezési ügyosztály:* Közélelmezési ügyek, vásárcsarnokok, vásárok.

IX. *Szociálpolitikai ügyosztály:* Szociálpolitika, közjótékonyság, segélyakciók, anya- és csecsemővédelem, árvaházak, szegényházak, általános népgondozás, gyermeknyaraltatás.

X. *Közegészségügyi ügyosztály:* Kórházügyek, tüdőbeteggondozók, közegészségügy minden ága, temetkezés, köztemetők.

XI. *Városgazdasági ügyosztály:* Városi épületek, ingatlanok kezelése, Gazdasági Hivatal, erdészet, mezőgazdaság, gyógyfürdők és szállók, gyógyforrások, Ásványvízüzem.

XII. *Vízvezetéki és világítási ügyosztály:* Víz-, gáz-, elektromos-művek.

XIII. *Magasépítési és középítési ügyosztály.*

XIV. *Közművelődési ügyosztály:* Általános közművelődési ügyek, tudomány, irodalom, művészet, képzőművészet, régészet, ásatások, műemlékek, Fővárosi Könyvtár, Fővárosi Múzeum, Fővárosi Képgyüjtemény, Fővárosi Iparművészeti Iskola, zeneiskolák, Levéltár, filmügyek, Iskolánkívüli Népoktatás, kiállítási ügyek, műemlékek, szobrok, Városi Színház, Városi Színház, Budai Színkör, Budapesti Színház, Hirdetési Vállalat, reklámügyek, Állat- és Növénykert, Fővárosi Jogszabályok szerkesztősége, fővárosi könyvkiadványok.

XV. *Közgazdasági és ipari ügyosztály.*

Az új beosztás azonnal életbelép.

Szövetkezeti formában működő vállalat kapja az Élelmiszer-nagyvásár fuvarozási munkáit

Még nincs pontos terminusa a soroksári Dunaág melletti uj központi Élelmiszer-nagyvásár megnyitásának, de máris *megindult a harc a telep fuvarozási munkálatainak meghóditására.* A fővárosnak az a terve, hogy az összes ilyen természetű munkák lebonyolítását *egy vállalat,* vagy üzem kezébe adja, mert ezt a megoldást tartja a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak.

A kenyerüket féltő vásárcsarnoki és egyéb élelmiszerfuvarozásokat végző kisiparosok már most *élénken tiltakoznak a kérdéses munkáknak vállalatba adása ellen* és követelik, hogy a mostani rendszer fenntartása mellett egyedül, egyenként végezhessék továbbra is a fuvarozási munkákat. Ezzel szemben

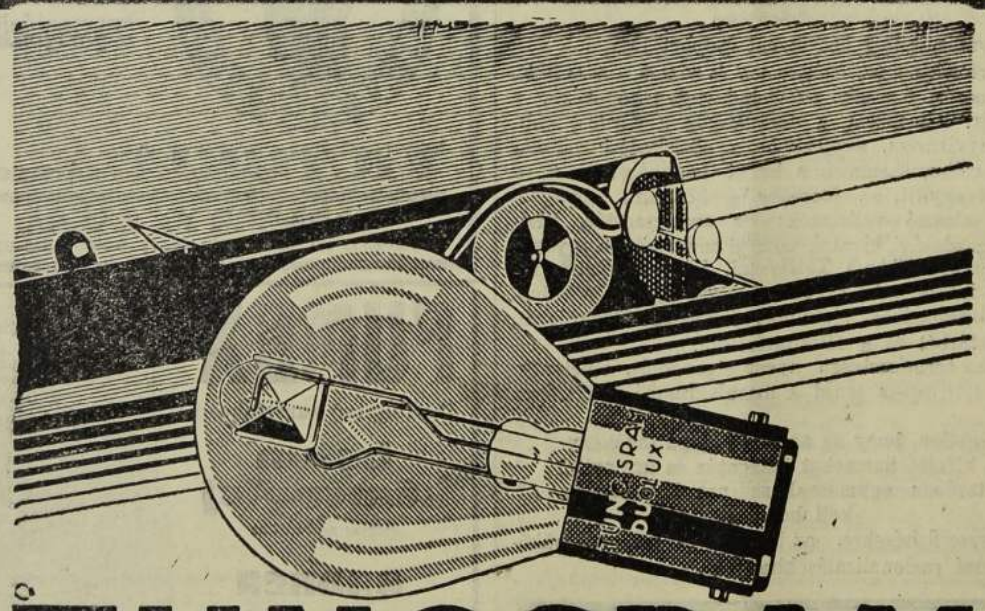
a fővárosnak és a közönségnek elsőrendű érdeke, hogy egy kéz irányítása alatt, egyetlen üzem keretében történjék e nagyméretű, modern berendezésű vásártelep forgalmának lebonyolítása.

A napokban megtartott versenytárgyalás azután meglehetősen leegyszerüsitette a feladat megoldását, mert *mindössze három vállalat* adta be a pályázatát. *Az* egyik vállalat *a Rota szállitmányozási r.-t.* a kérdéses munkáknak csak egy részét akarja elvállalni, de ajánlata nem képezheti tárgyalásoknak alapját, mert díjtételei magasak. A másik pályázó *Riedel* ny. altábornagy és *Kreiner* autófuvarozó, akik egy ezután létesítendő *alkalmi társulás* keretében akarják lebonyolitani a munkát, de ezek ajánlata is sulytalan, mert áraik nem a legolcsóbbak, másrészről pedig — mint ajánlatukban maguk is bejelentik — *nincs elegendő tőkeerejük.* A harmadik pályázó a *Budapesti Fuvaros Szövetkezet,* amely egységesen tett ajánlatot az összes munkák végzésére és árai a vállalkozás minden fázisában *a legolcsóbbak.* Ez a vállalat, amely javarészt a vásárcsarnoki és egyéb élelmiszerfuvarozásokat végző fuvarosokból áll, 7 éves fennállása alatt mint a Magy, Kir. Dohányjövedék, Pázmány Péter Tudományegyetem és ujabban a M. Kir. Postatakarékpénztár és Vámmentes Kikötő szerződéses fuvarozója, sikeres eddigi müködésével bebizonyította, hogy kisemberek megfelelő szervezete és fegyelmezés mellett, *nagyüzemi szervezetet igénylő munkákat is közmegelégedésre tudják végezni.*

Az előjelek azt mutatják, hogy

a Budapesti Fuvaros Szövetkezet, mint legkomolyabb pályázó fogja elnyerni a munkákat,

már csak azért is, mert ennek a vállalatnak bekapcsolásával a fővárosnak igen könnyü lesz megoldania a kettős problémát úgy a fővárosnak és a kereskedelemnek, mint a szakmabeli kisfuvarosoknak teljes megelégedésére. Ennek a felfogásnak adott kifejezést *Sipőcz* Jenő polgármester is, amikor a Budapesti Fuvaros Szövetkezet és a Kisfuvarosok Ipartársulatának küldöttségét — amelyet *Steuer* György, *Usetty* Béla és *Pogány* Frigyes képviselők vezettek — fogadta. Kijelentette a polgármester ugyanis, hogy *rokonszenvezik azzal a megoldással,* hogy a Budapesti Fuvaros Szövetkezet, amely a kérdéses munkák végzéséhez szükséges erkölcsi és anyagi garanciával rendelkezik, vállalja el a munkát.

TUNGSRAM
AUTÓLÁMPA FÉNYERŐS, TARTÓS, RÁZKÓDTATÁSOKNAK ELLENÁLL.

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A »PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

VIGNÁLI RAFAELLO
Bronzöntő
BUDAPEST
Lakás: VI. ker., Petneházy-utca 75/b.
Gyár: VI. ker., Jász-utca 74. szám.
Telefonszám: Automata 919—12.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárút

KASS BÉLA
ASZTALOS
BUDAPEST, VIII., KÖRI-UTCA 7.

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉGSZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállitás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Győrői-út 76 78. sz.

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Gazdasági Értesítő

Sürgős hatósági intézkedések szükségesek az iparfejlesztés megvalósításához

Irta: Usetty Béla dr. országgyűlési képviselő, törvényhatósági tanácstag

Husvét után a törvényhozás folytatja az iparfejlesztési törvényjavaslat tárgyalását, amelynél életbevágóbb és fontosabb törvényalkotás nem volt a közelmultban. A kormány egyenesen rá volt kényszerítve, hogy az 1907. évi III. t.-c. után most már egy másik iparfejlesztési javaslattal jöjjön és csak helyeselhető, hogy ez a törvény a mai súlyos időkben fogja érvényesíteni hatását, amikor nem is iparfejlesztésről, hanem inkább az ipar *megsegítéséről* van szó.

Ebben a vonatkozásban a legfontosabb, hogy munkát és kereseti lehetőséget biztositsunk az iparnak. Nem kell nagyon messzire menni, amikor meg tudjuk állapítani, hogy Budapesten sürgős megoldásra vár *a hidak és sorompók kérdése*, amellyel nagymennyiségű munkát lehetne adni nemcsak a gyáripárnak, hanem a kisiparnak is.

Ha a két híd építése megindul, óriási lendület fog bekövetkezni, mert a munkanélküliek ezrei ismét megtalálják a kereseti alkalmakat.

A főváros minden bizonnyal a legnagyobb készséggel áll az állam rendelkezésére, de *a nagyobb segítségnek az államról kell jönnie*, mert a főváros nem tud mindent százszázalékig teljesíteni és teherbíróképességét sem lehet túlzott méretekben igénybevenni.

Egy másik kérdés, amellyel óriási munkaalkalmat lehetne teremteni, *a sorompók eltüntetése*. Itt már nagyon sok változatát hallottuk a megoldásnak. Az Államvasútnál régi idea volt, hogy magas vasutat akarnak csinálni töltésekkel. Mi most is azon az álláspónton vagyunk, hogy

nem akarunk kínai falat,

mert egy kínai fala már volt a fővárosnak, amely nem is töltésből állott, a Dunaparton a vásárcsarnoknál, amely *elzárta a Ferencváros fejlődését körülbelül 60 évre*. Mi nem akarunk egy másik kínai falat, amely még nagyobb lesz, amely elzárja majd *Zugló* és *Külső-Budapest* fejlődését, amelyet nem is lehetne Külső-Budapestnek mondani, mert ma már szigorúan hozzácsatlakozik a főváros területéhez: nem akarjuk elzárni ezzel a másik töltéssel, amely valószínüleg 50—60 évig állana úgy, ahogyan állott a Dunaparton az a vasútvonal, amelyet, remélem, hogy most majd, az élelmiszervásár felépítésével, ki tudunk telepíteni. Foglalkozzék a kormány behatóan ezzel a kérdéssel, mert

óriási munkaalkalmat tudnánk teremteni és meg tudnók oldani nagyon sok budapesti munkanélkülinek a megélhetését.

A *tatarozás kérdése* is óriási dolgot jelentene. A közeli napokban ankét volt és hiszem, hogy meg is oldódik ez a kérdés. Itt két szempontot kell figyelembe venni, így először *a háztulajdonosok lerongyolódott helyzetét*. Sokan azt fogják mondani, hogy ez nem lehet, mert a háztulajdonosok jó helyzetben vannak. Elismerem, hogy egyrésze talán jobb helyzetben van, mint a másik rész, de itt nem lehet általánosítani s

nem lehet azt mondani, hogy minden háztulajdonosnak a zsebe tele van tömve.

Nem tudom, hogy ez a jogalap egészen megáll-e vagy nem, én azonban *helyeslem, hogy a város arra kényszeríti a háztulajdonosokat, hogy tataroztassanak*, mert teljesen lehetetlen, hogy olyan lerongyolódott házak legyenek még a Belvárosban is, mint amilyenek vannak. Nagyon helyes, ha a város ezt kikényszeríti, de ezt nem tudja másként megoldani a háztulajdonosok 80 százaléka, csak úgy, ha *hitelhez fog jutni*.

Kedvezményes hitelt kell a háztulajdonosoknak adni,

amelyet ők pár év alatt le fognak törleszteni, de meg kell oldani a kérdést. Ez az egyik szempont. A másik szempont pedig az, hogy ezzel óriási munkaalkalom kínálkozik. *Itt az építészeket, kőműveseket s az összes iparosokat foglalkoztatni lehet*, tehát feltétlenül irányadó szempontnak kell lennie ennek a kérdésnek elbírálásánál annak, hogy nagy

munkaalkalmat teremtünk és ezzel is segítünk a munkanélküliség kérdésén. Azt hiszem tehát, hogy ezt a kérdést is meg lehet oldani úgy, hogy bizonyos hitel rendelkezésre álljon s itt talán még

a belföldi piac is szívesen rendelkezésre fog állani,

mert abszolut biztos pénz az, amelyet odaad, mert ott van a házfedezet.

A fővárost nagyon sokan támadják, hogy nagyon sok üzeme van s hogy ezeket meg kellene szüntetni. Sohasem titkoltam azt, hogy üzemellenes vagyok, nem szeretem azt a sok üzemet, amelyet a főváros fenntart s ezért *helyeseltem a fővárosi törvényjavaslat tárgyalásánál is azt, hogy bekerült egy szakasz, amely kimondja, hogy milyen körülmények között lehet fenntartani egy üzemet* s helyeslem ebben a törvényjavaslatban is azt, hogy megmondja, hogy egy éven belül pedig az összes üzemeket felülvizsgálják majd abból a szempontból, hogy szükséges üzemek-e, vagy sem.

A 98.289/1929. számú rendelet, amely 1929 júniusában jelent meg, kimondja, hogy *az autószerelőipar a lakatos- és a műszerésziparhoz sorolandó* és azoknak van joguk ezt az ipart folytatni, akik lakatos vagy műszerész iparigazolvánnyal rendelkeznek. A minisztérium, úgy látszik, figyelmen kívül hagyta azt, hogy Magyarországon van *egy híres járműipar: a kocsigyártóipar*. A magyarországi kocsigyártóipar évszázadokon keresztül híres volt a külföldön is, nemcsak a belföldön. Most pedig kivonta a rendelet a kocsigyártóipart és a kovácsipart az autószerelőiparból és átviszi azt a lakatos- és műszerésziparba. Teljesen elhibázott ez a rendelet.

Adjon ki a kereskedelmi miniszter egy másik rendeletet, amely az autószerelőipart a járműgyártóiparhoz fogja sorolni

és kötelezővé teszi azt, hogy csak azok kaphassanak iparigazolványt, akik ilyen képesítéssel bírnak.

Itt van azután még egy újabb munkaalkalom. Nálunk tudvalevően kötelező az, hogy azok, akik taxikat kaptak, vagy teherfuvarozásra kaptak engedélyt, *autójukat évente vizsgálatra vigyék*, hogy az megfelel-e az összes követelményeknek, amelyeket a különböző rendeletek előírnak.

A magánautókra nézve azonban ez nincsen előírva.

Megtörténhetik tehát, hogy amikor mi biztonságban vagyunk a közfuvarozási eszközökkel szemben, ugyanakkor nem vagyunk biztonságban a magánautóknál. Ha megmenekülünk attól, hogy falhozlapítson bennünket egy közjármü, nagyon könnyen megtörténhetik, hogy elüt a magánautó: felszalad a járdára, mert elromlott a gépezete, elromlott a fékje, hisz nem volt megvizsgálva, amióta üzemben van. Hozassék tehát egy rendelet, amely *kötelezővé teszi a magánautókra is az évenkinti vizsgálatot*. Ezzel is nagy munkaalkalomhoz jutnánk, mert nagyon sok autó van olyan állapotban, hogy nem lenne szabad kiengedni az utcára.

Csak a legszembeötlőbb kívánalmakat soroltam itt föl, amelyeknek a rendezése sok és jelentős munkaalkalom megvalósithatását teszi lehetővé. Ha mindezt megelőzi *a kisipari hitel* megfelelő rendezése, akkor *az iparfejlesztési törvény valóban sokat segíthet nemcsak Budapest, hanem az egész ország gazdasági viszonyain.*

Gyulay Tibor főtitkár, Vágó József gazdasági tanácsadó. A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöki tanácsa *Éber* Antal elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Szávay Gyula lemondásával megüresedett főtitkári állásra *Gyulay* Tibor eddigi ügyvezető titkárt lépteti elő s ezt a határozatot jóváhagyás végett a kamara délutáni ülése elé terjeszti. Ugyanakkor elhatározták, hogy gazdasági tanácsadói állást szerveznek s erre *Vágó* Józsefet, az ismert közgazdasági írót hívják meg.

A Magyar Általános Kőszénbánya Rt. igazgatósága megállapította az 1930-iki üzletév mérlegét és elhatározta, hogy *április 14-ikére* hívja egybe a rendes évi közgyülést, amelynek a szokásos tartalékolások és dotációk mellett részvényenként *harminckettő pengő osztalék* kifizetését fogja javasolni.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt. igazgatósága most tartott ülésében elhatározta, hogy az *április 14-re* összehivandó közgyülésnek javaslatot tesz, mely szerint az 1930-i üzletév nyereségéből *részvényenként kilenc pengő osztalék* fizettessék.

A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat dr. *Chorin* Ferenc felsőházi tag elnöklete alatt megtartott 63-ik rendes évi közgyülése megállapította az 1930. évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy az összes üzleti költségeknek levonása, az értékcsökkenési tartalékalapnak 2.000.000.— pengővel és a rendes tartalékalapnak 200.000.— pengővel való javadalmazása után fennmaradó tiszta nyereségből az Elismert Nyugdijpénztár szabályzatában meghatározott célokra P 200.000.—, az Altiszti Segélyalap javára P 80.000.—, az id. dr. Chorin Ferenc Bányamunkás-Szanatórium javára P 30.000.—, az id. dr. Chorin Ferenc Tisztviselői Segélyalap javára P 30.000.—, közcélokra P 40.000.— fordittassék, végül *osztalékul részvényenkint P 5.—*, a forgalomban levő 910.000 drb. részvény után összesen P 2,730.000.— fizettessék ki. 123.899.09 pengő pedig, az 1931. év számlájára elővitessék. Az osztalékszelvény április hó 8-ik napjától kezdve kerül beváltásra.

A PK közgyülése. A *Pénzintézeti Központ* március 30-án tartotta *Korányi* Frigyes dr. báró ny. pénzügyminiszter elnöklésével XIV. rendes évi közgyülését. A közgyülésen a pénzügyminisztert *Iklódy-Szabó* Andor dr. h. államtitkár képviselte, a budapesti és vidéki pénzintézetek kiküldöttei nagy számban jelentek meg. Az igazgatóság jelentését *Pásztor* Miksa vezérigazgató terjesztette elő. A közgyülés tudomásul vette az igazgatóság évi jelentését, megállapította az 1930 december 31-iki mérleget, amely 909.725.26 pengő tiszta nyereséget eredményezett. A közgyülés a pénzintézeti üzletrészek után az alapszabályszerű, maximális 6 százalékos osztalékot állapította meg, a kincstári üzletrészek után pedig 520.105.43 pengőt, ami 2.16 százaléknak felel meg.

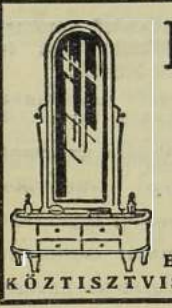
A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt. megtartotta XXXVII. rendes közgyülését báró *Tornyay* Rezső elnöklete alatt. Az előterjesztett igazgatósági jelentés beszámol a mult évi üzletmenetről és megemlíti az egyes üzletágak fejlődését. A közgyülés elhatározta, hogy az 1930. évi 146.057,38 pengő tiszta nyereségből *részvényenként 2 pengő = 8 százalék osztalék* fizettessék.

A „Centrum" közgyülése. A *„Centrum" Házépítő- és Ingatlan Vállalat mint szövetkezet* március 23-án tartotta meg I., Horthy Miklós-út 9. szám alatti helyiségében 5-ik évi rendes közgyülését. A szövetkezet az elmult üzletévben is *Holek* Sámuel elnök-igazgató kitünő vezetése mellett müködött és sikerült a súlyos gazdasági viszonyok között is mobilitását megőriznie, mert ügyvitelét a legnagyobb agilitással, de egyszersmind a legmesszebbmenő óvatossággal intézte, úgy mint az előző üzletévekben is. A vállalat az elmult évben befejezte az *Árpád-udvar* Szövetkezeti Társasháznak az 1929-ben megkezdett szervezését és építését, megszervezték a *Szent István-udvar* Társasház Szövetkezet építkezését és társasházépítő akciójukat a *Hunniaudvar* Társasház Szövetkezet megalapításával folytatták tovább. A *vállalat kizárólag saját forgótőkéjével dolgozott, bank- vagy áruhiteleket nem vett igénybe* és igy mint fentebb is említettük, mobilitását teljes mértékben megőrizte. Az 1930-as üzletévben a nyersbevétel 96.644 pengőt tett ki, amivel szemben az összes kiadások 87.177 pengőt tesznek ki, úgyhogy 9467 pengő nyereség mutatkozik. Ingatlanaikat, építkezési felszereléseiket kellő óvatossággal értékelték fel, kinnlevőségeik 100 százalékig biztos követelések és peresügyeik vagy elszámolási differenciáik egyetlen alvállalkozóval vagy iparossal sincsenek. A mérlegben kimutatott 9466.62 pengő tiszta nyereségből üzletrésztőke dotálására 8230.20 pengőt, azaz üzletrészenként 10 pengő névérték után 0.60 pengőt, vagyis 6 százalékot fordítottak.

A Budapesti Sajt- és Vajnagykereskedők Egyesülete hétfőn este nagyszabású vacsorát rendezett *Rottersmann* Leó kereskedelmi tanácsos, elnök ötvenéves születésnapja alkalmából. A vacsorán a szakma és rokonszakma képviselői nagy számban vettek részt. Az elnök érdemeit az egyesület ügyésze, dr. *Bálint* Artur meleg szavakkal méltatta. *Farkas* Vilmos, *Tóth* Gábor a fűszerkereskedők, *Laczkó* Sándor a piaci árusok egyesülete, *Guttmann* Adolf a Herz szalámi rt., a Warhanek-gyár és Tejszövetkezeti Központ képviselője az ügynöki kar nevében üdvözölte az ünnepeltet. Még több felköszöntés után *Rottersmann* Leó elnök meghatottan köszönte meg az ünnepeltetést és a kereskedők összetartására hívta fel az érdekelteket.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

BÚTORT
HUSZÁR TESTVÉREK
bútorgyárosoknál vegyen
Gyári áron. — Gyári garanciával.
Részletre is.
Budapest, II. kerület, Zsigmond-utca 24. sz.
KÖZTISZTVISELŐKNEK ÁRENGEDMÉNY!

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit müvek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, IX., Beöthy-u. 1.] József 380—70.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

THOLT ISTVÁN
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készit: központi gőz-, viz és etagefütést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderitő telepeket
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lí. 13—82.

Vállalkozási Hiriap

Acélcsöveket próbálnak ki a közművek az öntöttvas csövek helyett

A főváros gáz- és vízművei a közelmultban nagymenynyiségű *karmantyúscső* szállítására hirdettek nyilvános versenytárgyalást, *amely pályázat azonban a multtal szemben komoly meglepetéssel szolgál.* A csőszállításra jelentkezett egy kartelen kivüli ajánlat:

a Weiss Manfréd-művek acél- karmantyús-csövekkel pályáznak a szállítások elnyerésére.

Ezek az acélcsövek a szakemberek megállapítása szerint éppen olyan jók, *sőt ellentállóbbak,* mint az öntött vascsövek, azzal a különbséggel, hogy *varratnélküli kivitelben 24—30%-al, hegesztett kivitelben pedig 40%-al, sőt még ennél is*

olcsóbbak az öntöttvascsöveknél.

A versenytárgyalás február 20-án járt le s bár a kiírás kifejezetten öntött vascsövekre szólt, *a gázművek vezetősége komolyan foglalkozik az acélcső ajánlattal,* amelynek térhódítása anyagilag is óriási jelentőségü volna. Figyelmet érdemel, hogy a kispesti gázhálózatnál már *acélcsöveket* alkalmaztak. Az acélcsövek egyébként külföldön, főleg Németországban és Ausztriában már évtizedek óta használatban vannak, *kifagástalanul és előnyösen beváltak.* Most, amidőn a víz- és gázműveknél jelentősebb szállításról van szó, megfontolást érdemel, hogy ne alkalmazzák-e nálunk is e csöveket. Az üzemi berendezéseknél a mai viszonyok között elsősorban a takarékosságra kell törekednünk és ha ilyen szempontok figyelembevételével *a megfelelőt olcsóbban tudjuk beszerezni,* — az alkalmat feltétlenül ki kell használni.

Megengedte a belügyminiszter a jánoshegyi vízvezeték kiépítését. A főváros lakosságának turisztikát kedvelő része régóta érezte hiányát a jánoshegyi vízvezetéknek. A kiránduló közönség egyik leglátogatottabb helye a jánoshegyi Erzsébet-kilátótorony s a közelében lévő vendéglő mostanáig vízellátás nélkül volt. A környéken forrás nem fakad, a vízvezetéket pedig nem építették ki, úgyhogy *a vendéglőben s a kilátótoronyhoz hordókban szállították a vizet,* ami különösen a nyári időkben, amikor a kirándulók tömegesen lepték el a vidéket, igen körülményes volt. A főváros törvényhatósága már évekkel ezelőtt elhatározta a vízvezeték kiépítését, megvalósításának azonban komoly technikai akadályai voltak, mert *kellő viznyomás hiánya miatt a svábhegyi vízvezetéket nem lehetett egyszerűen meghosszabbítani,* hanem előbb szivattyútelep létesítése mutatkozott szükségesnek. Az építés költségeire annakidején a főváros 150.000 pengőt szavazott meg és a szükséges pénzt három éven át 50.000 pengős tételekben boesátotta rendelkezésre. A jánoshegyi vízvezeték kiépítése mindezek dacára is halasztódott, mert a belügyminisztériumból késett a jóváhagyás. Néhány nappal ezelőtt azután a belügyminiszter *224.093. számú leiratában* értesítette a fővárost, hogy a jánoshegyi vízvezeték megépítéséhez hozzájárul és *megadja az engedélyt a költségekre előirányzott összeg felhasználásához.*

Uj versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Textilanyagok szállitására az árvaházak, szegényházak és menhelyek részére. Pályázni lehet május 4-én délelőtt 10 óráig a szociálpolitikai ügyosztályon.

Föld-, kőmives-, elhelyező- és vasbetonmunkára a tölgyfautcai tüdőbeteggondozó intézetnél. Pályázni lehet április 25-én délelőtt fél 11 óráig a középitési ügyosztályon.

Az iskolák cserépkályháinak 1931. és 1932. évi karbantartására. Pályázni lehet május 4-én délelőtt fél 11 óráig a középitési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a Jász-utcánál. Pályázni lehet április 7-én délelőtt fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Bimbó-utcában. Pályázni lehet április 7-én délelőtt fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

A Kelenföldi elektromos centrálé kazánházának üvegezési munkálatait Simkó Antalné kapta 14.695 pengőért.

Viznyomásmérő berendezési munkát a gyarmat-uteai kislakásoknál: Riemer Miksa 3289.

Parkettamunkát a Szemere-uteai iskolában: Schmergel Géza 2175.

Udvarrendezési munkát a Lajos-uteai iskolánál: Kovacsek Ferenc 1813

Izzólámpa szállitást a Hernád-uteai iskolánál: Nemes Gyula 10.540.

Palafedési munkát a Szent László-kórháznál: Juhász és Zsolnay 3629.

Piassava szállitást köztisztasági hivatal részére: Meister Adolf 16.410.

Autóalkatrész szállitást ugyanott: Magyar Acélárugyár rt. 7080, Biró József 2613, Hubert és Sigmund 1399, Szilárd Béla 4179, Automobil és Pneumatik Ipari rt. 1645, Nemes Géza és Társa 986.

Acélanyagokat ugyanott: Magyar Acélárugyár rt. 3911, Ajax Acélmüvek 3835, Hubert és Sigmund 4880, Wörner J. és Társa 14.581, Viktória Textilgyár 1578 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A Mohai-uti csatornázási munkákra pályáztak: Obendorfer József 76.975, Rheinisch és Wohl 77.191, Hajnal Imre 80.899, König, Román és Stein 85.089, Hasenauer Ágoston 87.816, Führer Miklós 88.801, Gravieser Albin 89.969, Klauber és Vajda 88.850, Biró László 93.707, Ámon Antal 93.738, Komfort Épitő Rt. 112.902 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház nőgyászati osztályán szükséges fal- és padlóburkoló munkákra pályáztak: Neuhausen Miksa 20.468, Schillinger Vilmos 21.181, Koch és Szilágyi 21.458, Urbach és Tafler 22.652, Strasser Vilmos 23.766, Balogh Ferenc 23.525, Kraszner József 23.719, Christofoli Vince 23.812, Walla József 24.067, Melocco rt. 24.131, ifj. Christofoli Vincé 24.962, Emptien ipari és kereskedelmi rt. 25.508, Andrea rt. 26.234, Volenits Lajos 27.111, Fekete Mihály 31.638 pengővel.

Lakatosmunkára pályáztak: Beke 3971, Berényi és Lengyel 4410, Kada 4690, Szatala 5205, Skolkay 5340, Soty 6150, Pázdn 6875 pengővel.

A Bihari-uti anyagvizsgáló iparosmunkáira pályáztak: Az üveges munkákra: Cikornyai Gyula 2162, Glatz András 2283, Bielek Károly 2435, Kirchkopf István 2745 pengővel.

Lakatos munkákra: Kajtár Lajos 8014, Pázdán Lajos 10.028 pengővel.

A Szent László-kórház épületének palafedési munkálataira pályáztak: Juhász és Zsolnai 3629, Szemes János 3697, Bukovár Jenő 3848, Glasz Károlyné 3796, Somogyi Béla 3806, Zimmermann Vilmos 3931, Urbancsek József 3952 pengővel.

A Lóhüsüzem régi irodaépületének átalakitási munkálataira pályáztak:

A Központi vásárcsarnok küttisztitási és javitási munkáira pályáztak: Lefeber és társa 936, Kalamaznik Nándor 1750 pengővel.

Ácsmunkákra: Kara János 3485, Szivós László 3835, Kozma Pál 3860, Helmrich János 4115, Aschenbrenner János 3912 pengővel.

Tetőfedő munkára: Somogyi Béla 1890 Tóth Lajos 1957, Urbancsek József 1935, Sperlk Ferenc 2002, Kapich József 2295 pengővel.

Bádogos munkákra: Ábrahám és Gürtler 1139, Hutterer és Kósa 1203, Fligl Béla 1406, Böhm József 1433, Ormándy József 1490, Vasas János 1548 pengővel.

Az ingyenes Dunaszodák felállitási munkáira a faanyag szállitására pályáztak: Aschenbrenner János 5797, Urbán Gyula 5875, Popper Zsigmond 5922, Helmrich János 6246, Töke György 5556, Horváth József 5830, Ertl József 5834, Czipauer László 6003, Wellisch Mór 6616, Erdei Márton 5694, Márton László 5919, Schramó Lajos 6270, Friedrich Jakab 6380, Szivós László 6534 pengővel.

A Bácska-utca csatornázási munkáira pályáztak: Halász Hubert 7628, Gravieser Albinné 7795, Hajnal Imre 7985, Ámon Antal 8086, König, Román és Stein 8201, Klauber és Vajda 8888, László András 9423, Rheinisch és Wohl 9605, Marik Ernő 9981, Obendorfer József 9695, Melecco rtl 15.141 Szegedi Béla 31.728 pengővel.

A Ferdinánd-téri hőderek épitési munkálataira pályáztak: Ácsmunkára: Sági 23.722, Kurtán 24.870, Ertl 25.370, Marinka 26.887, Erdei 24.455, Töke 29.225, Dalkó 30.500, Czipauer 31.510, Aschenbrenner és Pásztor 31.970 pengővel.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút- út-, belépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III em. 1. Telefon 844—12

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vizvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Praga 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 **TELEFON: Aut. 143—19**
Készit irodaberendezési cikkeket, u. mint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KÖRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitünő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kivül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépitő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Tehergautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges uti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-**féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók**
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
M kir Állami Vas- Acél- és Gépgyárak
Budapest, X. kerület, Kőbányai-út 21
Telefon: József 460—29

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségü zuzott kavicsot, kétszer zuzott kavicsból hengerzúzókon előállitott,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taladot, kiskockát, cyklopot és idomitott terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Események

Két évtized

A **Fővárosi Hirlap** *huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubileris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.*

Az évforduló emlékezésre késztet és a **Fővárosi Hirlap** *a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektíven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.*

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború minden fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendők során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a **Fővárosi Hirlap** *lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.*

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei **magyarrá tették a magyar fővárost,** *addig a* **Fővárosi Hirlap** *kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek* **budapestiekké lenni Budapest polgárai.** *Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A* **Fővárosi Hirlap** *betürengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.*

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a **Fővárosi Hirlap** *Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A* **Fővárosi Hirlap** *hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Építkezések az Állatkertben. A székesfővárosi Állatkert fejlődésében évek óta sajnálatos stagnálás következett be és ez a gyönyörüen induló intézmény egy idő óta nélkülözi azt a lendületet, amit megérdemelne. Igaz, hogy ebben nagy szerepe van a súlyos pénzügyi helyzetnek is, ami megakadályozza az egészségi és gazdasági szempontból egyaránt kifogásolt állatszállások, elsősorban a nagy sziklahegy belsejében elhelyezett medve- és oroszlánház átépítését. A tavasz folyamán mégis lesz valami építkezés: *új antilop-istállót létesítenek.* Az antilop-istálló a nagy hegy mellett, a régi sziklavendéglő helyén lesz, amely megszünik. *Az állatkerti kisvendéglőt áthelyezik oda, ahol azelőtt a tejcsarnok volt.*

A Fővárosi Hirlap legközelebbi száma — a közbeeső husvéti ünnepek miatt — április 15-én jelenik meg.

Purebl Győző tanácsnok lemondása a BSE elnöki tisztéről. A *„Budapest" Sport Egyesület* elnöki tisztéről *Purebl* Győző tanácsnok lemondott. A BSE választmánya legutóbbi ülésén tárgyalta az ismételt lemondást s azt mélységes sajnálattal tudomásul vette. Elhatározta a választmány, hogy volt elnöke 8 évi fáradhatatlan, lelkes s alkotásokban gazdag munkásságának elismeréseként javasolni fogja a közgyülésnek, hogy *Purebl Győző tanácsnokot a BSE örökös tiszteletbeli elnökének válassza meg,* továbbá utasította az elnökséget, hogy a lelépő elnöknek a BSE hálját méltóan kifejezésre juttató emléktárgyat nyujtson át. Végül kimondották, hogy „Dr. Purebl Győző örökös vándordij"-at alapit az egyesület.

A Reggel, Lázár Miklós hétfői lapja: 20 fillér. *A Reggel, Lázár* Miklós országos népszerüségnek örvendő hétfői hetilapja, most ünnepli fennállásának tizéves jubileumát. A lapvállalat e nevezetes dátum alkalmából nem jubileumi számot ad ki, hanem nagy és hüséges olvasótáborának ajándékul, a március 30-iki számtól kezdődően, *24 fillérről 20 fillérre szállítja le lappéldányainak eladási árát.* Természetesen *Lázár* Miklós pártoktól független, kiváló orgánuma, *A Reggel,* úgy terjedelmében, mint tartalmában és szellemében a régi marad, ugyanaz, amit tiz éven át megszokott, megbecsült és szivébe zárt hatalmas olvasóközönsége. A Reggel új előfizetési ára negyedévre 2 pengő 40 fillér.

Rossz gazdasági viszonyok mellett mindig sokkal több ember vesz részt az osztálysorsjátékon! Miért? Erre igazán könnyü a magyarázat. Egyszerre nagy összeget keresni csak nyeremény által lehet. Nyernj pedig csak az nyerhet, akinek sorsjegye van. Köztudomású, hogy a m. kir. osztálysorsjáték nyerési esélyei páratlanok. Kísérelje meg ön is! Rendeljen egy sorsjegyet bármely főárusitónál.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

FAHN SÁNDOR
VESNOKI MUTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plaketten. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9, I. 32.

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ES IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306 29.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készitése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐ A.
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b.
Telefon: Aut. 934-85
(WAHRMANN-UTCA SAROK)

ZÁGONYI ISTVÁN
ÉPITŐMESTER
Budapest, VI. kerület, Eötvös-utca 8
Telefon: Automata 257—43

Somogyi Soma és Fia
kőfaragomester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva 1867 Telefon: J. 415—20

HEISLER JÓZSEF
asztalosüzlet, faáru- és butorgyára
Székgyára
Budapest, VII., Thököly-út 171.
TELEFON: ZUGLÓ 62—49.
Különleges, törv. véd. irodai és munkaszékek. Székek minden célra Képes árjegyzék, ajánlat díjtalan!

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállitóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. 463—88.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Magyar Lovaregylet
április hó 5-én, 6-án, 11-én, 12-én, 18-án, 19-én, 25-én, 26-án versenyt tart. Kezdete d. u. 3.30 óra. Helyárak: I. úri 6 P., hölgy 4 P., II. 2.50 P., III. 80 fill., páholyülés 8 P., ring 10 P. Totalisateur, vendéglő minden helyen. Villamos I—II. helyhez a 29, III. helyhez 24, 38 kocsik. Hévben I. II. III. helyhez. Autobusz „A" Vörösmarty-térről 2.10—3.05, „O" Oktogon-térről 2.15—3.10 óra között. Vissza V. futam után. Átszállójegy 1 P.

LUTZ
TOPÁNKON-PESTÉNEK LAKKOK FINOMABB JEGYEK MINŐSÉGBEN
TELEFON JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS ZSELÉNGYÁR R.-T.
BUDAPEST VIII. CSOBÁNCZ-UTCA 4-6. SZ.

Kemény Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-21

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Jász-utca és a keresztező utcák **csatornázási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. em. 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 20-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker., Bimbó-utca folytatását képező 13 öles névtelen út, Mész-utca és Törökvész-út között lévő szakaszának **útrendezési munkálataira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 7-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. emelet 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 20-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az árvaházak, szeretetotthonok és menhelyek 1931. évi **textilanyagszükségletének beszerzése** céljából.

A szabályszerűen kiállított, valamint lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat és az Anyagvizsgáló Intézet (IX., Soroksári-út 31.) által már előzetesen megvizsgált mintákat **1931. évi május hó 4-én d. e. 9—10 óra között** kell a polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztályhoz (IV., Központi városháza, I. sz. pavillon I. em. 29. ajtószám) benyujtani.

A szállítás mennyiségére és minőségére vonatkozó feltételek az említett helyen köznaponként d. e. 9—10 óra között megkaphatók.

A versenytárgyalás 1931. évi május hó 4-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra kijelölt helyiségében és azon az ajánlattevők vagy megbizottaik megjelenhetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy a kimutatásban felsorolt árukból kevesebbet, vagy egyáltalában nem rendelek, valamint, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak.

A szállitandó áru hazai eredetét kívánatra igazolni kell.

Az ajánlati ár olvképpen adandó meg, hogy abban mindennemű költség, ú. m. a II. és III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netáni egyéb költségek is bentfoglaltassanak.

Amennyiben valamely ajánlatnyertes szállítási kötelezettségének eleget nem tenne, úgy az áru az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszersmindenkora ki fog záratni.

A szállítási határidő az ajánlat elfogadása tárgyában hozott határozat kézbesítését követő naptól számított 90 nap.

Budapest, 1931 március hó 24-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

GŐZ ÉS MOTOR
UTIHENGERLŐK
BITUMENEZŐ HENGEREK
ZUZALÉKSZÓRÓKKAL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
JOHN FOWLER & Co. BUDAPEST
V. KER., SÓLYOM-UTCA 13. ● TELEFON: AUT 182.—36

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

EGYESÜLT GÉP-ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Magas építés, vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
építési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Bulicsek és Társa
kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20 / Szőreg, (Szeged mellett) — saját iparvágány

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

NEUMAN FERENC
Okl. mérnök, útépítési vállalata, Budapest.
Iroda: V., Rudolf-tér 1. sz. Telefon: J. 442—60
Telep: VII., Egressy-út 34. sz. Telefon: A. 239—44

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövezőmester
Kispest, Rákóczi-u. 74. sz.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5 szám. (Fürdő-utca)

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pöcegödörtisztitási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 36. Telefon: J. 419-74

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 április 15. — 15. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Látogatás a Rókusban

(p. b.) Az öreg Rókusról már megint igen sokat beszélnek. Leginkább viccelnek már róla. A Rókus *lebontása* idestova olyan vicc lesz már, mint amilyen vicc volt a lipótvárosi Bazilika *felépítése*. Így méltóztassék azt érteni, hogy a Rókusról megint sokat beszélnek, sajnos, egyébként nem igen szerepel műsoron. Se a Rókus, se más egyéb. A polgármester márciusi beszámolója is olyan szomorúan sívár volt a közigazgatási bizottság ülésén, hogy nagyon nehéz volna belőle szép reményeket kovácsolni. Ráadásul jön a főváros egyik főtisztviselője és olyan fanyarábrázatú interjút ad, hogy akár az összes építőiparosok sietve csődöt kérhetnének maguk ellen. Mert mi megértő emberek vagyunk, megértjük, ha a sajtó leleplezi a városházi semmittevést, tehetetlenséget, pénztelenséget: de hogy egy előkelő fővárosi főtisztviselő leplezze le, hogy nincs és nem lesz közmunka, mert nincs pénz. Hát persze, hogy ilyen körülmények között kézenfekvő a sajtó izzadó humoristáinak, hogy a Rókusról viccelljenek.

A pesszimista főtisztviselővel szemben azonban oda kell állítanunk a közvélemény elé egy más szellemet, amely mégis talpra fogja majd állítani Budapestet.

Más szellemről, más lelkiségről beszéltünk, mert nem szeretünk és nem szokásunk személyi kultuszt űzni. Sajnos, ezúttal elkerülhetetlen, hogy a névtelenség ködében hagyhassuk azt a férfiút, aki olyan sokszor veszi igénybe a szerénységnek ezt a takaróját.

Most is úgy indult a dolog, hogy inkognitóban tesz eleget lelki kényszerének. Nem is volt szó a sajtóban Ripka Ferenc főpolgármesternek arról a szerepléséről, amelyről meg kell itt emlékeznünk, mert vígasztaló, példaadó tünetnek tartjuk.

Az esetről nem adtak ki kommünikét, pedig de sok kommüniké jelent meg a közelmultban sápadtabb, jelentéktelenebb gesztusról, mint amilyen a főpolgármesteré volt. Ebből a nagyszerűen emberbaráti gesztusból kiderül, hogy Ripka Ferenc a biztosítéka ebben a városban az emberszeretet, a szolidaritás további fejlődésének, pedig ezek voltak azok a polgári erények, amelyekről hosszú ideig szomorúan megfeledkeztek.

És — különös talán a gondolat-kapcsolás, de igaz — amíg Ripka Ferenc a főváros élén áll, nem fog megfeledkezni az öreg Rókusról sem, ahol az emberi szenvedéseket csillapítják. Nem feledkezett meg a napokban sem. Amikor rövid, de megérdemelt pihenéséről hazajött, *még hivatalát sem foglalta el,* első útja a Rókus-kórházba vezetett, hogy *meglátogassa a dohány-utcai ocsmány merénylet áldozatait.* Ezt a látogatást a főpolgármester nem formalitásnak szánta, mert akkor a fontos az lett volna, hogy a sajtó emlékezzék meg az eseményről. Ez a látogatás nála lelkiszükséglet volt.

Ez a látogatás megmutatta ismét azt a nemes lelket, amely Budapesten példát statuált az emberszeretetből, amely a város falai közül magasan lobogó pédlájával száműzte az elhatalmasodott gyűlölködést és újra jogaiba iktatta a felebaráti szeretetet. És ez a látogatás megmutatta azt is, hogy ha mindenki megfeledkeznék is a vén Rókusról, mindig ott lesz Ripka Ferenc, aki még külföldön, pihenési idejében sem felejt el a szenvedőkre gondolni, akiknek új hajlékra, új kórházra van szükségük.

Ezért nem félünk mi attól, hogy pesszimista szellem lehet urrá a városban, vagy akár csak a városházán is, mert vannak még emelkedett lelkek, amelyek a legnagyobb veszedelmek, legszörnyübb szenvedések idején is segítenek és vigasztalnak.

Ha azonban már megemlékeztünk a főpolgármester Rókuskórházi látogatásáról, el kell mondanunk egy kicsiny, de jellemző epizódot is. Az történt ugyanis, hogy amikor a főpolgármester látogatásának híre járt a kórházban, ott olyan felfordulás keletkezett, mintha báhorú tört volna ki, vagy legalább is mintha — megkésve bár — de husvéti nagytakarítást rendeztek volna. Jön a főpolgármester, — süvöltött át a folyosókon és kórtermeken a riadt hír. Mindenki azt hitte, hogy a főpolgármester rajtaütésszerűen akar vizsgálatot tartani.

És ha tényleg ez lett volna a szándéka? — kérdezzük mi. Miért kellett akkor megijedni, kétségbeesni? Vajjon talán még mindig nincsen rend a Rókus-kórházban? Ez a kérdés bizony egy kicsit aggodalmas. De vigasztaló, hogy a főpolgármester kemény akaratának, ritka tekintélyének ilyen hatása van. Mi elismerjük, hogy tiszteletreméltó szándékok vezették azokat a törvényhatósági bizottsági tag urakat, akik annak idején „leleplezték" a rókusbeli állapotokat, de állítjuk, hogy *eredménye* több van annak, *ha csak híre jár,* hogy a főpolgármester közeledik.

És ez helyesen van így, mert Budapest lakosságának sorsa jó kezekben van.

Ha nem történik sürgős cselekedet, megbénul a gazdasági élet vérkeringése

Külön felügyelet alá veszik a városi közmunkák összes jelenségeit. — Ötéves kölcsöntípust kell rendszeresíteni. — Olcsó építési hitel áll rendelkezésre az OTI tartalékjából

Az egész vonalon nagy várakozással tekintenek a közmunkák megindításának annyiszor sürgetett terminusa felé. Az építési szakma minden ága, a gyárak, ipari vállalatok és a kisiparosok a tavaszi munkálatoktól várnak kereseti lehetőséget, ám a közmunkák kiadása körül sajnálatos lassúság tapasztalható. A munkaalkalmak megteremtése és a közmunkák kiadása körül mutatkozó viszonyokról kikértük

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társalnökének véleményét, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Elérkezett az ideje annak, hogy sürgetően követeljük a *munkát* és a *kenyeret.* A naptári számítás szerint már bent vagyunk a tavaszban, bár sajnálattal kell konstatálni, hogy *a természet is összeesküdött ellenünk,* mert a tényleges tavasz még mindig csak ígéret.

A munkaalkalmak megalapozása tekintetében alig látható valamely komoly mozgalom

és szomorú, hogy a vidéken sem mutat a helyzet lényeges változást. Az elmult napokban tartották meg a polgármesterek a szokásos tavaszi értekezletüket, ahol szintén kifejezésre jutott a mutatkozó nagy munkahiány. Budapesten a pártoknak a város vezetőségével kell összefogni, hogy az *egyre jobban csökkenő gazdasági vérkeringés meg ne bénuljon.*

— A polgármesteri expozé 90 milliós értékű közmunka kiadásáról tett igéretet, ami azért is jelent külön megnyugtató érzést, mert a polgármester a legjobb akarattal intézi ezt a nagyfontosságú akciót. Nemrégiben körrendeletet adott ki, amelyben az összes hivatalokat és üzemeket felszólította *a közmunkák haladéktalan vállalatbaadására.* Tény, hogy eddig a közigazgatás rendje nem volt kiépítve és csak néhány napja, hogy az új ügyosztályvezetők átvették végleges resszortjaik irányítását. Most megtörtént és ezért fokozott energiával kell érvényt szerezni a polgármester utasításának. Az imént megszünt intervallum némi magyarázatot és mentőkörülményt ad a késlekedésnek, de ez nem vigasz, mert cselekedni kell, hogy a munka végre meginduljon. Örvendetes tény, hogy

a kormány is a legnagyobb jóindulattal siet a város segítségére

és a maga hatáskörében mindent megtesz a munkálatok kiadásának gyorsítására. Megnyilvánult jó szándék a *tatarozási rendelet* kiadásában is, de ez mindaddig hiányos, amíg a két kiegészítő rendelet nem jut napvilágra. Az egyiket a *népjóléti minisztérium* adja ki és ebben a *felmondási jogot,* valamint a tatarozások és javításoknak a lakók részéről való *türési kényszerét* szabályozza. Rendezni kell, hogy a modernizált lakás után *mennyi többletbért* kérhet a háztulajdonos. Úgy tudom, hogy most szövegezik ezeket a rendeleteket és azok rövidesen érvénybelépnek.

— A pénzügyi megoldásról is gondoskodni kell és elsősorban az tisztázandó, hogy

miképpen tudunk olyan kamatozást bevezetni, ami az ötéves kölcsöntípust biztosítja.

Eddig csak *egyéves* ilyen kölcsönök, vagy pedig *jelzálogkölcsönök* voltak alkalmazásban, amelyek közül azonban egyik sem alkalmas a tatarozási akcióhoz, mert annak

alapfeltétele az ötéves terminus,

miután a kormány segítségében is ez érvényesül. Az ilyen szokatlan kölcsöntípust *külföldi kölcsönnek nem lehet rendszeresíteni,* viszont a realizálásra sürgős szükség mutatkozik. Fontos szerep vár itt a Községi Takarékpénztárra, amely intézménynek meg kell mutatni, hogy *miképpen tudja az irányítást a kezébe venni* és ezt a problémát ügyes elgondolással eredményesen alátámasztani.

— Rendkívül fontossága van annak, hogy az ügyosztályok az előmunkálatokat végezzék el és azonkívül állandóan nyilvántartsák és ellenőrizzék a munkák menetét.

A legközelebbi tanácsülésen indítványt fogok tenni olyan értelemben, hogy az egyik alpolgármester állandóan tartsa kezét a közmunkák folyamatának pulzusán

és kéthetenkint tegyen jelentést a tanácsnak az összes részletekről, hogy ezzel a tanácsnak is módjában legyen a különböző akadályok, nehézségek és esetleges bajok elhárításán tanácskozni.

— *Lassan indulnak a mogvalósulás felé az üzemi beruházások is.* Távol áll tőlem minden szemrehányás, azonban

sajnálatos véletlennek tartom, hogy a Vízművek és Elektromos Művek nagy gépberuházásai eltolódást szenvedtek,

a szükségessé vált versenytárgyalások megismétlése

miatt. A Gázgyár beruházásairól, sajnos, nem lehet szó, mert hiányzik a fedezet. Sürgetni kell az Autóbusz-üzemnek oly sokszor reklamált *ötven új kocsijának beszerzését*, a Beszkárt beruházásait, mert a gyáripar is az üzemredukció súlyos problémájával foglalkozik. Nincs még döntés a *hidak kérdésében* sem, ahol a pénzügyi nehézségek okozzák a késedelmet. Mindezeken hamarosan túl kell jutni, mert az idő kérlelhetetlenül halad és a munkálatok megindítása egyre sürgetőbbé válik.

— Intenziv gondoskodással kell a megvalósulás felé vinni a *Tabán problémáját*, amelynél elsősorban tisztázandó, hogy

a város a maga meglevő telekállományát miképpen akarja bekapcsolni az akcióba.

Enélkül nem lehet szó a külföldi tőke igénybevételéről, már pedig ennek a hatalmas tervnek a megvalósítása *kölcsön nélkül el nem képzelhető*.

— Nehezen megy előre a *Horthy Miklós-telep* építésének ügye, pedig erre kész tervek állnak rendelkezésre. Radikális intézkedések szükségesek *az útépítések végrehajtására* is és mellőzni kell a makadámos-utak rendszerét, amelyeknek évenkinti fenntartására és gondozására szánt összeget helyesebb volna, mint annuitást felhasználni, hogy ezzel

a végleges burkolattal bíró pormentes úthálózat elkészüljön.

Úgy tudom, hogy az útépítési vállalatok is munkahiánnyal küzdenek és elképzelésem szerint nem volna lehetetlen az őket patronizáló pénzintézeteket arra birni, hogy finanszirozzák a munkálatokat.

— Általánosságban azt szoktuk mindig hallani, hogy *nincsen pénz*. Utalni kívánok egy pénzforrásra, az OTI díjtartalékjaira, amelyeket most 35—40 millió pengőre lehet becsülni. Ez az összeg rendelkezésre állana, feltéve, ha a betegségi ágazat mentesítésére nem veszik igénybe.

A népjóléti minisztérium most foglalkozik az OTI deficitjének megszüntetésével és így lehetőség kinálkozik arra, hogy ezek a nagy díjtartalékok visszajussanak a közgazdasági életbe.

Az OTI-törvény ugyanis úgy intézkedik, hogy a tartalékokat 30 százalékig igénybe lehet venni *építkezési célokra*. Törvényhozási úton lehetne olyan módosítást eszközölni, hogy

a következő két év alatt ne harminc, hanem az egész száz százalékot felhasználják ilyen kölcsönök nyujtására.

Ennek óriási előnye, hogy olcsó és különösen az, hogy belföldi pénzről van szó. Tudvalevő, hogy az OTI tőkegyüjtési rendszere 4.6 százalékos kamatozáson épült fel. Ha már most ezt a pénzt ötszázalékos kamatozás mellett adják ki, akkor úgy az OTI, mint az építtetők kölcsönösen *jó üzletet csinálnak és hatalmas eredményeket érhetünk el az építkezések fellendítése terén.*

Hangsúlyozta végül *Becsey* Antal, hogy mindezek a lehetőségek alapos kimunkálásra várnak. Az illetékes tényezőknek kell gondoskodni arról, hogy *a legnagyobb iparág megkapja a megfelelő életlehetőséget*, mert minél később fognak hozzá az eredmények eléréséhez, annál súlyosabb lesz a bajok orvoslása.

Németországba, Franciaországba, Ausztriába és Belgiumba viszik nyaralni a budapesti diákokat

Továbbra is fenntartják a gyermeknyaraltatási akció 15.000-es létszámát – Április elsején megnyílt a Diana-úti erdei iskola

A főváros közoktatási ügyosztálya most készíti a nyári programmot, miután a tavaszi programmal már nagy vonalakban végzett. E hét folyamán *két új játszóteret* nyitnak meg a budapesti gyermekek részére és ezeken a játszótereken tornaszereket is felállítanak. A játszóterek környékén lévő iskolákban a gyermekeket beosztás szerint délutánonként, csoportonként kiviszik a játszótérre, amit erre az alkalomra elzárnak és a tereken szabadtéri tornagyakorlatokat végeztetnek velük. Az új játszótereket *naponként csak egy-két órára* foglalják le az iskolák részére, egyébként a játszótereket szabadon használhatja mindenki.

Most nyitották meg a Svábhegyen a Diana-úton létesített erdei iskolát,

ahol egyelőre hetven vérszegény, beteges gyermeket helyeznek el. Az erdei iskolában való felvételre januárban és februárban valóságos sorozást tartottak az iskolaorvosok és a mult héten állították össze azoknak az iskolásgyermekeknek listáját, akiknek a legnagyobb szükségük van a szabadtéri oktatásra. A közoktatási ügyosztály most kapta kézhez ezeknek a kisdiákoknak a névsorát és a jövő héten fognak intézkedni a beutalások végrehajtásáról.

A nyári programmban első helyen természetesen

a gyermeknyaraltatási akció

szerepel. A mult évben 15.000 gyermeket nyaraltatott a főváros a *Balatonon* és a pestkörnyéki *dunamenti* községekben és eredetileg úgy tervezték, hogy ezt a létszámot felemelik. A főváros anyagi helyzete azonban úgy alakult, hogy *a létszámfelemelésre ebben az évben gondolni sem lehet*, sőt újabb fedezetet kell találni, hogy a tavalyi 15.000-es számot fenntarthassák. Értesülésünk szerint a főváros ragaszkodik ahhoz, hogy az idén is 15.000 gyermeket nyaraltassanak.

Eddig megállapodtak néhány vidéki község elöljáróságával, földbirtokosokkal a diákok nyári elhelyezésére, de

több külföldi várossal is nyaraltatási csere-akciót bonyolítanak le.

A nyaraltatási akcióban részesülő iskolásgyermekek legnagyobb részét *a vidéki gazdáknál* helyezik el és cserébe a főváros is vendégül látja a vidéki diákokat. A Balaton mellé többezer gyermeket fognak küldeni és többszáz gyermek *Németország*, *Franciaország*, *Ausztria* és *Bulgária* városaiban, főként a tengerparton fog nyaralni. A főváros a külföldi városok diákjait látja viszonzásképpen vendégül és ezeket a Balaton mellett, valamint a Svábhegyen helyezi el öt-hat hétre.

Bódy László tanácsnok most látott hozzá a főváros tanügyi költségvetésének elkészítéséhez, amelynek keretében bonyolódnak le különböző szociális akciók. Már az eddigi adatokból is megállapítható, hogy

a fennálló szociális intézményeket fejleszteni nem lehet,

mert a fővárosnak erre nincs meg a kellő fedezete. A tanügyi költségvetést tehát úgy kell összeállítani, hogy a háztartási egyensúly megmaradjon és a takarékossági szempont az egész vonalon érvényesüljön. Valószínű, hogy a már eddig előirányzott összegekből is le kell faragni, hogy *a költségvetés egyensulya* fel ne boruljon.

Ünnepélyesen nyitják meg az uj Fővárosi Könyvtárt

Az új Fővárosi Könyvtár átköltöztetése megtörtént. Elkészült a belső berendezés is, úgyhogy a gyönyörű kultúrintézmény impozáns kontúrjai egyre jobban kezdenek kibontakozni.

A könyvtár áthelyezésének annakidején voltak éles ellenzői is, de most már minden oldalon beláttak, hogy a főváros helyesen cselekedett. A Baross-utcai palota minden tekintetben megfelel rendeltetésének és *a szükséges belső átalakítás is úgyszólván tökéletesen sikerült.* Most már bizonyos, hogy az új könyvtárhelyiségek legalább ötven esztendőre kielégítik a szükségletet, ha a mostani évi könyvbeszerzést vesszük alapul. A régi palota szépségei hatásosan érvényesülnek és a praktikus szempontok is minden tekintetben tökéletesen kielégítőek.

A helyzet az volt, — mondotta *Liber* Endre alpolgármester, — hogy *mostanáig minden Budapestre érkező külföldi látogatót lehetőleg távol tartottunk a régi könyvtártól, elhárítottuk az érdeklődő vagy tudós látogatásokat, most pedig*

magunk fogjuk odavezetni az idegent, hogy dokumentáljuk a főváros kulturájának gazdagságát.

A könyvtári anyag rendezése még tart, de a közös helyiségek, az olvasótermek, a reprezentációs helyiségek, a budapesti gyüjtemény látványosságszámba menő terme már úgyszólván teljesen készen vannak, úgyhogy az új székesfővárosi könyvtárpalotát rövidesen *átadhatjuk rendeltetésének.*

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések, Kapuk, Ajtók, Kerti bútorok

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegviz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

VARGA ANDOR
Budapest, V., József-tér 9.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
Telefon: Aut. 809—19. Telefon: Aut. 809—19.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymoso ató, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva 1867 Telefon: J. 415—20

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23.
TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

WIHART FERENC
ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

Pesti kirakat

Táplálkozás

A multban Budapest meglehetősen a kirakatban táplálkozott. Jobb időkben, pláne, amikor a pénzbőség konjunktúrájában éltünk, zsúfolva voltak a jobb vendéglők és az élnivágyás elrejtett zugokban intim és méregdrága kiskocsmákat teremtett, ahol a pestiek kimondenkedhették magukat. Általában a pesti ember nem igen vacsorázott otthon és így nagyon elszaporodtak a divatos vacsorázó helyek. A vendéglőkben, kávéházakban, tehát a kirakatokban táplálkozott jobbadán a budapesti ember, akinek csak egy kis arravaló pénze akadt.

Most azt vesszük észre, hogy a táplálkozás jórészt elvonul a kirakatból. Hogy otthon eszik-e, vagy egyáltalán hol eszik a pesti ember, ma még nem igen lehet eldönteni. De bizonyos, hogy a vendéglők, kávéházak jobbára sörözésre, feketézésre szolgálnak és jobbára csak vacsora után jelenik meg a vendég.

Persze, azonnal mindent a gazdasági válságra kenünk: nem járnak az emberek vendéglőbe, kávéházba, mert nincs pénzük. No, nem egészen így van. Valami igazság van a dologban, de nem olyan teljes a bizonyosság. Nem megy vendéglőbe, akinek nincs pénze, ha otthon van mit ennie, ha otthon van, aki főzzön. De enni muszáj és mégis azt látjuk, hogy az sem megy vendéglőbe, aki rá van szorulva, mert otthon nem főznek neki.

Igy aztán a körúti, középrendű, jobb vendéglők tátonganak az ürességtől, legföljebb söröző, spricerező társaságok lézengenek bennük. A nagyobb mellékutcákban, ahol nem luxusból, hanem éhségből ebédeltek és vacsoráztak az emberek, sorra becsukinak a jóhírnevű vendéglők. Nincs, aki ebédeljen, nincs, aki vacsorázzon. Aki mégis nyitvatartja a boltját, mert az italból remél valamit, annak pedig valósággal elsorvad az étlapja: kétháromféle étel neve húzódik meg rajta, tanulságaként annak, hogy minek főzzenek, amikor nincs, aki megegye. A körúttól kifelé borjúpörköltnél egyebet nem lehet vacsorázni.

És mégis azt mondjuk, hogy nem szabad ezt a táplálkozási átalakulást teljesen a gazdasági válság számlájára írni. Nem történt egyéb, mint hogy Budapest elvonul a kirakatból, amikor enni akar. Többé a pesti ember számára nem parádé, nem szertartás az evés. Még csak nem is a pihenés egy része, hanem kényszerűség, amelyen akárhogyan, de át kell esni!

Akárhogyan és akárhol. Aztán jöhet a pihenés, vagy a szórakozás. De az evés, mint azelőtt, nem számít bele. Persze, sok vendéglő megy tönkre ebbe a táplálkozási válságba, viszont új exisztenciák keletkeznek és ki tudja, nem lesz-e szebb, tetszetősebb a pesti kirakat, ha nem a zabáló ember lesz a cégére.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOSREDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS.
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Katzer építési vállalata
1., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Tervpályázatot írnak ki a Vigadó-tér rendezésére

de egyelőre nem bontják le a Hanglit

Glück Frigyes törvényhatósági bizottsági tag néhány hónappal ezelőtt igen érdekes tervet adott át a polgármesternek, amely a Vigadó-tér rendezésére, a dunaparti villamos áthelyezésére és a korzó kiképzésére vonatkozott, s megvalósulása esetén kétségtelenül nagy előnyére lenne a budapesti idegenforgalom fellendülésének. Ennek a tervnek első előfeltétele a Vigadó előtti fából épült kávéház, a Hangli-kioszk lebontása volna, amelynek helyére a Glück-féle javaslat *kivilágított szökőkutat* tervez. Eltünne a Hangli körüli kert is, helyette a teret kőlapokkal burkolnák, a tér két oldalán pedig kolonád létesülne. A Vigadó-tér stilusos átalakítása azt célozná, hogy itt legyen

a budapesti idegenforgalom gócpontja,

s a később tervezett kurszalon. A Glück-féle tervet nem sokkal később, a Fejér és Dános építési vállalat ajánlata követte, mely szerint az árkádokat egy pénzcsoport saját költségén felépítené, ha a hasznosításra harminc esztendőt kap, azután pedig az egész építményt ingyen a főváros rendelkezésére bocsátja.

A polgármester az érdekes terveket elbírálás végett kiadta a különböző ügyosztályoknak, amelyek most tették meg jelentéseiket: *A középítési ügyosztály* szerint a kioszk esetleges lebontásával a Vigadó-épület művészi homlokzata talán jobban érvényesülne, a Vigadó-tér rendezése azonban olyan jelentős művészi feladat, ami a szakemberek általános érdeklődésére tarthat számot, ezért

nyilvános pályázat kiírását javasolja a polgármesternek.

A Szent Márkus-térnek többé-kevésbé sikerült utánzását ugyanis archaikus hangulat nélkül nem tartja alkalmasnak arra az ügyosztály, hogy köztetszést keltsen, s az idegenekre különösebb vonzóerőt gyakoroljon.

A városrendezési ügyosztály vezetője,

Csármann Ferenc tanácsnok

szerint ugyancsak előnyös lenne a Vigadó-épület homlokzata és a Vigadó-tér arányainak érvényesülése szempontjából a tér szabaddá tétele, mert ezáltal a főváros nagyértékű városképpel gazdagodna. A hatás azonban csak akkor volna teljes, ha

a villamosvasutat a Dunapartról eltávolítják.

A vágányoknak a Mária Valéria-utcába való áthelyezését a városrendezési ügyosztály *közlekedési szempontból aggályosnak tartja.*

A *pénzügyi* ügyosztály vezetőjének

Lamotte Károly tanácsnoknak

véleménye a következő:

Pénzügyi szempontból a kioszk lebontása nem jelentős, mert a térrendezés folytán az idegenforgalom emelkedésével közvetve megtérülne az a bérösszeg, amelyet a kioszk lebontása következtében a főváros elveszítene. Az ügyosztály előnyösnek látja a tér felszabadítását,

a közlekedési kérdés leghelyesebb megoldását pedig abban látná, ha a város belső részeiben az autóbuszforgalomra lehetne áttérni.

A *képzőművészeti* ügyosztály részéről

Némethy Károly tanácsnok

így nyilatkozott: Művészeti szempontból a Vigadó homlokzatának érvényesítése érdekében szerencsésnek találja az ügyosztály a kioszk lebontásának gondolatát. Az indítványnak ezt a részét feltétlenül támogatja, annál inkább, mert nem járna költséggeinek és a bérveszteség is megtörülhet a Vigadó helyiségeinek jobb hasznosításával *A villamosnak a Vigadó elé való áthelyezése ellen azonban tiltakozik.* A kolonádra írjanak ki nyilvános pályázatot.

A *városgazdasági* szakbizottság és a törvényhatósági tanács ezeknek a véleményeknek az összefoglalása után néhány napon belül foglalkozik a Vigadó-tér rendezésének kérdésével és

Szendy Károly tanácsnok

javaslata így hangzik:

— *A tanács mondja ki elvben a Vigadó-téri kioszk lebontását és a kert eltávolítását. Ugyanakkor írjanak ki a tér rendezésére nyilvános pályázatot,* amelynek első díja *kétezer,* második díja *ezerötszáz,* harmadik díja pedig *ezer pengő* legyen, s ezenkívül vásároljon meg a főváros öt tervet ezerötszáz pengőjével. A bírálóbizottság költségeire kétezer pengőt számítva,

összesen nyolcezer pengőbe kerülne ennek a művészi pályázatnak a lebonyolítása.

Az idő rövidségére való tekintettel azonban *október 30-ig* hagyják meg bérletében a mostani kávést és *további öt évre hirdessen nyilvános* bérleti pályázatot.

A törvényhatósági tanács döntése elé nagy érdeklődéssel néz a főváros közönsége, amely mindenben osztja az ügyosztály javaslatát. Kivételt képez a Hangli lebontásának gondolata, mert ennek a kedvelt és nívós dunaparti kávéháznak eltávolításával Budapestnek nevezetes specialitása tünne el, amit mindenki őszintén sajnálna.

Végefelé közeledik a városházi restauráció

Még közel 300 tisztviselő áthelyezése várható – Jövő héten írja ki a főpolgármester a két elöljárói állásra a pályázatot – Rövidesen dönt a közgyülés a harmadik alpolgármesteri állás szervezéséről

A fővárosi közigazgatás restaurációja vége felé közeledik, aminek legfőbb ideje is, mert a városházán még mindig nem indult meg a közel egy esztendeje megzavart nyugodt munka.

A mult héten a polgármester betöltötte az új ügyosztályok vezetői állásait, s kinevezte az ügyosztályvezető helyetteseket is. Az új út- és csatornaépítési és köztisztasági ügyosztály élére *Király* Kálmán műszaki főtanácsos került, míg a közgazdasági és ipari ügyosztály vezetésével báró *Babarczy* István dr. főjegyzőt bízta meg a polgármester.

Az ügyosztályok vezetőinek állandó helyettesei a következők lettek:

Az I. (elnöki) ügyosztályban dr. *Felkai* Ferenc tanácsi főjegyző, a II. (út- és csatornaépítési) ügyosztályban *Zaitz* László műszaki főtanácsos, a III. (városrendezési és magánépítési) ügyosztályban *Szécsi* Jenő műszaki főtanácsos, a IV. (közjogi, katonai és illetőségi) ügyosztályban dr. *Czebe* Jenő tanácsi főjegyző, az V. (közlekedési) ügyosztályban dr. *Gallner* Ferenc tanácsi főjegyző, a VI. (pénzügyi) ügyosztályban *Zielinski* Tibor tanácsjegyző, a VII. (közoktatási) ügyosztályban dr. *Boros* Pál tanácsjegyző, a VIII. (közélelmezési) ügyosztályban dr. *Rosta* János tanácsjegyző, a IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztályban *Bärtl* Tivadar tanácsjegyző, a X. (közegészségügyi) ügyosztályban dr. *Rostagni* Achilles tanácsi főjegyző, a XI. (városgazdasági) ügyosztályban dr. *Vigyázó* Géza tanácsi főjegyző, a XII. (vízvezetéki és világítási) ügyosztályban dr. *Morvay* Endre tanácsi főjegyző, a XIII. (magasépítési) ügyosztályban *Szinte* László műszaki főtanácsos; másodhelyetteseként *Friedrich* Lajos műszaki főtanácsos, a XIV. (közművelődési) ügyosztályban *Antalfy* Géza tanácsi főjegyző, a XV. (közgazdasági és ipari) ügyosztályban dr. *Pertik* Béla tanácsi főjegyző.

Az ügyosztályvezetőkön és helyetteseiken kívül a főtisztviselői karban is

számos áthelyezés történt

s alig van ügyosztály, vagy elöljáróság, ahol változás ne történt volna.

Dr. *Gömöry* Albert tanácsi főjegyző az V. ügyosztályból az I. kerületi elöljárósághoz került, innen *Lindl* Zsigmond tanácsi főjegyzőt a VII. kerületi elöljárósághoz helyezték, dr. *Vezér* Károly főjegyző a II. kerületi elöljárósághoz, dr. *Goszleth* Ernő főjegyző a IV. kerületi elöljárósághoz, dr. *Thordai* Lajos főjegyző a X. kerületi elöljárósághoz, *Michál* Jenő főjegyző a tanügyi ügyosztályból a III. kerületi elöljárósághoz, *Wirnhardt* Ágoston főjegyző a Fővárosi Közlöny szerkesztőségétől a VI. kerületi elöljárósághoz, *Antalfy* Géza főjegyző a III. ügyosztályból a XIV. ügyosztályba, *Unger* Ferenc főjegyző a VIII. ügyosztályból a II. ügyosztályba, dr. *Gallner* Ferenc főjegyző a XI. ügyosztályból az V. ügyosztályba, dr. *Rostagni* Achilles főjegyző a IX. ügyosztályból a X. ügyosztályba, dr. *Rosta* János tanácsjegyző az elnökiből a VIII. ügyosztályba, dr. *Homolyai* Rezső tanácsjegyző a X. ügyosztályból a VI. ügyosztályba, dr. *Garancsy* László tanácsjegyző az I. kerületi elöljáróságtól a X. ügyosztályba, dr. *Havlin* Károly tanácsjegyző a IV. ügyosztályból az I. ügyosztályba került.

Egyúttal dr. *Gömöry* Albert főjegyzőt az I. kerületi elöljáró, dr. *Goszleth* Ernő főjegyzőt a IV. kerületi elöljáró, *Michál* Jenő főjegyzőt a III. kerületi elöljáró, dr. *Thordai* Lajos tanácsi főjegyzőt a X. kerületi elöljáró, *Wirnhardt* Ágoston főjegyzőt a VI. kerületi elöljáró, dr. *Vezér* Károly főjegyzőt a II. kerületi elöljáró állandó helyettesítésével bízta meg a polgármester.

Az átcsoportosítás azonban még ezzel a hosszú sorral sem ért véget és a *közeli napokban még körülbelül 300 tisztviselő áthelyezése várható.*

A megüresedett két elöljárói helyre a jövő héten írja ki a pályázatot *Ripka* Ferenc főpolgármester. A pályázat — *az elnöki osztályból* kapott információnk szerint — nem kerületi elöljárói, hanem

tanácsnoki állásra lesz kiírva.

Az új fővárosi törvény ugyanis nem tesz különbséget elöljárói állások tekintetében, sőt ilyent kifejezetten nem is ismer. A kerületi elöljárói státus, mint olyan, megszünt s az új törvény módot ad tanácsnokok és elöljárók kölcsönös áthelyezésére is. A két hely ezek után mint *tanácsnoki* állás lesz pályázatra kiírva s a jövőben a következő disztinkciók lesznek: *„tanácsnok — ügyosztályvezető„ és „tanácsnok — kerületi elöljáró"*.

A harmadik alpolgármesteri állás szervezésének kérdése is hamarosan eldől. Az *elnöki ügyosztály már elkészítette előterjesztését,* amely a legközelebbi közgyülés elé kerül. A javaslat alternatív és a törvényhatóság bölcseségétől függ, hogy *műszaki* vagy *jogi* minősítésü alpolgármesteri állást statuál.

Ötmillió pengőt mentett meg a magyar mezőgazdaságnak a főváros húsakciója

Irta: VAJNA EDE tanácsnok, a közélelmezési ügyosztály vezetője

Gyakran bukkan fel a jelszó, hogy a fővárost a faluval szorosabb kapcsolatba kellene hozni, hogy így a főváros jobban szolgálja a falunak, vagyis a mezőgazdaságnak az érdekeit.

E jelszó kiinduló pontja kétségtelenül téves, mert abból a feltevésből ered, hogy *a főváros nem szolgálja eléggé a vidék mezőgazdaságának az érdekeit.* Hogy ez a feltevés mennyire téves, azt már az az egy tény is világosan igazolja, hogy *a főváros és a főváros piacairól magát élelmező közvetlen környék másfélmilliónyi fogyasztóközönsége ma az ország mezőgazdaságának legfontosabb értékesítő piaca,* amely bizonyos cikkekben még nagyobb fontosságú, mint az ország egész exportja.

A főváros, mint értékesítő-piac a mezőgazdaságra nézve annál nagyobb jelentőségű, mert a fővárosi piac a maga nagy felvevőképességével a termékeit értékesítő mezőgazdaságnak *mindenkor feltétlenül rendelkezésre áll* (nem úgy, mint a külföldi piacok) és itt a magyar mezőgazdának nem kell tartania más termelőországok árromboló versenyétől, még kevésbbé határároktól.

De a főváros, mint értékesítő-piac a magyar mezőgazdára nézve azért is igen becses, mert

ide a magyar gazda bármikor személyesen is felhozhatja a terményeit,

amennyiben a teierautóforgalom fejlődése következtében ma már 150—200 kilométeres távolságokból is hoznak fel gazdák Budapestre élelmicikkeket. Sőt a Hódmezővásárhelyről (223 kilométer) jövő teherautók sem ritkák a központi csarnok vásárján.

A forgalom, illetve az áruszállítás ilyetén tökéletesedésének következtében tehát

a budapesti piac ma már úgyszólván az ország termelő gazdaközönségének a napi piaca lett,

ami a magyar mezőgazdaságra nézve egyre növekedő jelentőséggel bír, mert szinte az egész országra nézve lehetővé teszi a magyar termelőgazdának a közvetlen összeköttetést a budapesti piaccal és az itteni jobb értékesítést.

Aki tehát azt tartja, hogy *a fővárost közelebb kellene hozni a faluhoz, avagy a falut a fővároshoz,* az

tulajdonképpen nyitott ajtót dönget,

mert a gazdasági élet és különösen az autóforgalom ezt az elvet, bár zajtalanul, de annál kézzelfoghatóbban megvalósította.

Az egymáshoz ma már sokkal közelebb fekvő falu és főváros egy új gazdasági exisztenciát teremtett, az úgynevezett

kisgazda-kereskedőt.

Ezt az új gazdasági alanyt legtöbbször a falusi munkanélküliség termelte ki, amennyiben a falusi munkanélküliek élelmesebbjei, akiknek a száma sokezer, a maguk falujában összevásárolt élelmicikkeket hátizsákban, batyuban, karoskosárban, gyalog, tengelyen és vasuti regie-jeggyel naponta hozzák a budapesti piacokra, és itt a közönség őket, mint becsületes, jó falusi termelőket fogadja és szükségleteit elsősorban ezeknél vásárolja be.

Ezek a kisgazda-kereskedők, akiket a vásárlóközönség termelőknek, *a budapesti kofák ál-őstermelőknek tartanak,* akik azonban a valóság szerint egyik kategóriába sem tartoznak, ma már oly nagy számban járnak Budapestre, hogy

a budapesti autochton piaci árusok exisztenciáját érzékenyen érintik,

sőt mondhatnók, komolyan veszélyeztetik, másrészt ugyanők, *érdekeik védelmére, már szervezetekbe is tömörülnek.*

A főváros tehát a falu gazdasági életében fennálló nagy munkanélküliséget is lényegesen enyhíti.

De a falu és illetve a magyar mezőgazdaság más veszélyeit is elhárítja a főváros a maga tényeivel. Így például tudvalévő, hogy a mult év december 16-án életbelépett Magyarország és Csehszlovákia között *a szerződésenkívüli állapot,* köznyelven a cseh vámháború. Ez az állapot gyakorlatilag azt jelenti, hogy például a magyar mezőgazdák nem vihettek ki többé Csehszlovákiába hízott disznót, hízott marhát, sem pedig a cseh háziasszonyok által nagyrabecsült tízújnyi vastag szalonnát, avagy a zamatos magyar zsírt. És mindez éppen abban az időszakban szakadt a magyar gazdára, amikor tudvalévőleg *beérett a gazda hízó jószága,* amelyet pedig visszatartani nem lehet, hanem csak vagy eladni, vagy levágni. A magyar mezőgazdaság ilyképpen rendkívüli kényes helyzetbe került és komolyan félős volt, hogy különösen *a sertésárak katasztrófális árzuhanása még tetézni fogja a magyar mezőgazdáknak amúgy is válságos gazdasági helyzetét.*

Ebben a komolyan veszedelmes helyzetben

a főváros a magyar kormány megbízásából erőteljes intervencióba lépett és a nagyszámban eladásra felkínált hízott sertéseket fixen tartott árakon felvásárolta,

a sertéseket feldolgozta és szalonnájukat meg zsírjukat távolabbi külföldi piacokra (Tirol, Németország, Olaszország) exportálta. A fővárosnak ezzel a közbelépésével *a magyar mezőgazdaság nagy károsodásoktól mentesült,* amit nemcsak az illetékes tényezők, de maguk az érdekelt gazdák is készséggel elismertek.

A fővárosnak ez az intervenciója nemcsak azon 10.000 darab hízott disznó árát mentette meg a gazdák számára, amely disznókat a főváros az akciója keretében felvásárolt, hanem ugyanezzel *fenntartotta a főváros mindazoknak a sertéseknek az árait is, amelyek az intervenció kéthónapi tartama alatt az egész országban eladásra kerültek.* Hogy ez számokban milyen vagyonmentést jelentett a gazdák számára, arranézve tájékozásul szolgáljon, hogy ha például

a főváros intervenciójának elmaradása esetében a sertésárak kg-kint 120 fillérről 100 fillérre estek volna,

ez az ugyanezen időben az országban értékesítésre került, mintegy 233.000 darab sertésnél, körülbelül öt millió pengő árveszteséget jelentett volna a sertéshizlaló gazdákra nézve.

Az előadott vázlatos adatok is kétséget kizáróan igazolják azt a tényt, hogy *a főváros a mezőgazdáknak, tehát köznyelven szólva, a falunak, mily különböző útakon teljesít nap-nap után igen nagy szolgálatokat* és hogy a főváros még önfeláldozó munkával is mennyire segíti a falut exisztenciális érdekeiben. És kétségtelen az is, hogy az előlidézett jelszó nem más, mint kétségbevonása annak a ténynek, hogy

a főváros a faluval, a falu pedig a fővárossal együttérez és együtt él,

ami nemcsak helyes, hanem természetes is és hazafias szempontból örvendetes, mert egy mezőgazdasági ország és annak fővárosa között a gazdasági és érzelmi kapcsolat csak olyan lehet és kell is hogy olyan legyen, amilyen az Budapest főváros és a magyar mezőgazdaság között: *Budapest az ország feje, a falu az ország teste, a kettőnek pedig közös és egy a szíve.*

Háziasszonyok főzőversenye

A magyar háziasszonyok egyesületei és szövetségei a háztartások racionalizálásával kapcsolatban országos főzőversenyt rendeznek, először az egyesületek és szövetségek keretén belül, majd a vidék bevonásával az egyesületek győztesei versenyeznek

„Magyarország legjobb háziasszonya"

címéért.

A versenyekre értékes tiszteletdíjakat tűztek ki; valamennyi egyesületi nyertes tiszteletdíjat kap.

A versenyeket a *Károlyi-palotában* (IV., Egyetem-u. 6) az alábbi napokon tartják meg az egyes egyesületek:

Április	8-án	d. u. 5	órakor	Katolikus Háziasszonyok O. Sz.
„	15-én	„ 5	„	Katolikus Leányok Orsz. Szöv.
„	20-án	„ 5	„	Magyar Gazdaasszonyok O. Sz.
„	22-én	„ 5	„	Foederatio Emericana.
„	27-én	„ 5	„	Dolgozó Nők Lapja.
„	29-én	„ ½7	„	Katolikus Háziasszonyok O. Sz.
Május	2-án	„ 6	„	Katolikus Háziasszonyok O. Sz.
„	6-án	„ 5	„	Protestáns Nőszövetség
„	12-én	„ 5	„	Továbbképző háztartási isk. volt növendékeinek szövetsége.

Országos záróversenyek és díjak kiosztása 1931 május 30—31-én.

Belépés díjtalan, vendégeket szívesen látnak.

A közönség közül azok, akik a verseny nyerteseit helyesen eltalálják, *díjat nyernek.*

Tekintettel a verseny közhasznú voltára, melyen háziasszonyainknak alkalmuk lesz nemcsak házias tevékenységüket és tudásukat bemutatni, hanem *a gyors és takarékos főzés-sütés lehetőségeit is bebizonyítani,* a versenyek — különösen háziasszonyaink részéről — nagy érdeklődésre tarthatnak számot.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros a köztisztasági hivatal részére szükséges 250.000 (Kétszázötvenezer) kilogram **motalko** szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

Felhívom azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlatukat **1931. évi május hó 5-én d. e. 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlatukat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül, a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással, a központi számvevőség VI. ügyosztályának (Központi városháza, III. emelet 371. ajtó) előzetes számfejtés után, az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Ajánlatot lehet tenni az egész mennyiségre és bizonyos hányadra, vagy csakis egy bizonyos hányadra.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1931. évi március hó 30.

A székesfőváros polgármestere.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi müveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

Kele Mihály épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.
Telefon: J. 312—98.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapitva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Megállapított sorrendben és a programnak megfelelően kerülnek végrehajtásra a fővárosi közmunkák

Szó sincs a munkálatok elmaradásáról vagy elhalasztásáról — Kiadják az építkezési, csatornázási és városrendezési megbízásokat — Elkészült a főváros útügyi programja

A székesfőváros iparossága, de az egész nagyközönség türelmetlen reménykedéssel várja a beígért tavaszi közmunkák megindulását. A késői tél, a szokatlanul zord időjárás azonban nagymértékben hátráltatta a munkák megindítását, amelyeknek zöme úgy, mint máskor, most is főleg *út- és csatornaépítésekre és városrendezési, szabályozási feladatokra esik,* miután a középítkezés egyéb téren — az elektromosműveket és a vízműveket kivéve — mindenütt szünetel.

Valószínű ez volt az oka, hogy néhány nappal ezelőtt a székesfőváros középítési tanácsnoka szájából felette peszszimista nyilatkozat hangzott el, ami érthető riadalmat keltett az érdekelt vállalkozó- és ipari körökben, mert *az csendült ki, hogy a fővárosnak nincs pénze közmunkákra.* A nyilatkozatot nyilvánvalóan félremagyarázták, mert hiszen az minden bizonnyal csak a hatósági építkezések szünetelésére vonatkozott s a tanácsnok nyilvánvalóan a Rókus-kórház megépítésének akadályaira, a központi szeretetotthon további építkezésének nehézségeire célzott, de

semmiképpen sem vonatkozhatott az más terjedelmű és nagyarányú közmunkákra,

amelyek kétségtelenül élénkítő hatást gyakorolnak a székesfőváros gazdasági életének vérkeringésére.

Az említett, félremagyarázott riasztó hiradással szemben szükségesnek tartottuk kikérni illetékes helyek megnyugtató kijelentéseit arra vonatkozóan, hogy *a fővárosi tavaszi közmunkák elmaradásáról szó sincs és felesleges minden ilyen aggodalom.*

Elsőnek

Borvendég Ferenc alpolgármestert

kerestük fel, aki a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— *Szó sincs a közmunkák elmaradásáról, vagy elhalasztásáról.* Mindaz, amit tervbe vettünk, s amire a fedezet már korábban biztosítva lett, program szerint megindul és megtörténik. Elsősorban utalok az Elektro mosművek tizenhétmillió pengős beruházására, ami ugyan *elsősorban gépi berendezés,* de ezzel kapcsolatban épülnek bizonyos üzemi épületek is, kazánház, stb. Május első napjaiban jár le a versenytárgyalás pályázata a Vízművek Dunameder alatti alagútjainak építésére, ami egyedül 00 milliós munka.

A Vízművek rekonstrukciós bővítési munkái a közeljövőben megvalósuló új budai vízműteleppel együtt meghaladják a harmincmillió pengőt,

s ezeknek a munkálatoknak a nagyrésze már az idén kifizetésre is kerül, tehát a gazdasági életbe jut. Számottevő összegeket ad ki különböző építkezésekre, pályafenntartásra, stb. a *BSzKRT,* hatalmas összegeket reprezentál az épülő *élelmiszernagyvásár* és még egész sereg tervbevett munka, amire ezúttal kiterjeszkedni nem akarok, csak azt szögezem le, hogy *a főváros igenis hatalmas összegekkel siet közmunkák révén a munkanélküliség enyhítésére,* az ipar foglalkoztatására, s az egész gazdasági élet élénkítésére. A vízművek január hónapban 255.628.48 pengő, az elektromos művek január hó 15-től 31-ig 332.118 pengő, február hónapban 799.844 pengő, március hó 1-től 15-ig 723.458 pengő; a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság pedig január hó 15-től 31-ig 191.798.71 pengő értékű közmunkát adott vállalatba.

Felkerestük

Király Kálmán műszaki főtanácsost

az út-, csatornaépítési és köztisztasági ügyosztály vezetőjét is, aki a következőket válaszolta a hozzá intézett kérdéseinkre:

— *A folyó évi út- és csatornaépítési program teljesen készen van.* A teendőket letárgyaltuk, részben már megtörtént a kiírás, részben most van soron.

A kövezetjavításokat már vállalatba is adta a főváros és amint az időjárás megengedi, az egész főváros területén megindul az út- és csatornaépítés.

Út- és csatornaépítésre a fővárosnak az idei esztendőre *tízmillió pengő áll rendelkezésre,* részben új utak létesítésére, részben a meglevők jókarba helyezésére. gondot fordítunk

az új Lipótváros csatornázási és útrendezési igényeinek kielégítésére is.

— Az útépítési munkálatoknál februárban és márciusban összesen 272 munkást foglalkoztattunk. Az útépítési munkákat erőteljesebben március 23-án kezdtük meg. A folyamatban levő csatornaépítési munkáknál február és március hónapban összesen 266 munkás volt foglalkoztatva.

— Számottevő kertészeti munkákon is dolgozunk.

Az idei útépítési programban még *mindig sűrűn szerepelnek a vizes makadámburkolatok,* szóvátettük az ügyosztályvezető főtanácsos előtt a törvényhatóságnak azt a korábbi határozatát, amely kimondotta, hogy a főváros a *jövőben nem engedi meg a vízzel kötött makadámutak építését.* Kérdésünkre a főtanácsos így válaszolt:

— A székesfőváros műszaki vezetőségének elhatározott szándéka az összes makadámutak megszüntetése.

Az utak rendbehozásának leghelyesebb és leggazdaságosabb módja az, hogy mindazokon a helyeken, ahol a régi burkolat javításra szorul, jobb, tartósabb módszerre térünk át. A mai pénzügyi helyzetben, sajnos, figyelemmel kell lenni a burkolatnem változtatásánál különösen arra, hogy az évenkinti karbantartási költségek négyzetméter egységára ne legyen nagyobb, mint az új burkolat annuitása. Ha például valamely módszernél az út négyzetméterének karbantartása két pengőbe kerül, *akkor nem készíthetünk helyette olyan burkolatot, amelynek négyzetmétere negyven pengő költséggel jár.*

— A főváros egyébként már megkezdte a vizesmakadám utak végleges megszüntetését, átépítését. Ezeket vagy felületi kezeléssel, vagy más módszerekkel építjük át és legtöbb esetben bitumenes vagy kátrányos eljárásokat alkalmazunk.

Felhívtuk a főtanácsos figyelmét azokra a súlyos panaszokra, amelyek egyes bitumenes makadámutak ellen a közigazgatási bizottság egyik ülésén elhangzottak, mire ezt a felvilágosítást kaptuk:

— Amikor még a kátrányos utakra vonatkozóan nem voltak meg a kellő tapasztalati adatok, a főváros néhány nagyforgalmú utat is kátrányoztatott, ezek valóban nem váltak be.

A kátrányos makadámutak nagy forgalmat nem birnak el, különösen nem birják a teherforgalmat,

mert a súlyos teherautók ezt a burkolatot hamarosan tönkreteszik, úgy hogy ma már a főváros vezetősége tisztában van azzal, hogy főforgalmi útvonalakon *nem szabad kátrányos-bitumenes építési eljárásokat alkalmazni.*

— A főváros útügyi politikája ma már teljesen kialakult:

A belső városrészekben számos előnye miatt aszfaltozunk, a főforgalmi útvonalakat gránittal, bazalttal és keramittal burkoljuk, a villanegyedeket pedig kátrányos makadámutakkal látjuk el.

Érdeklődtünk a közmunkák iránt

a magasépítési ügyosztályban

is, ahol a következő adatokat kaptuk:

— A magasépítési ügyosztály a folyamatban levő építkezések karbantartási és tatarozási munkálatok kapcsán

február hónapban 460.274 pengő, március hó 1-től 15-ig pedig 1,157.675 pengő értékű közmunkát adott vállalatba.

E munkálatoknál februárban 254, márciusban pedig 270 munkás volt foglalkoztatva. A magaépítések közül nagyobb munkák folynak a *Horthy Miklós-Szeretetotthon* építkezésénél, a *Szent István-kórházban,* ahol a G-pavillon tatarozása folyik. Ezeket a munkákat követi rengeteg más *renoválási és tatarozási* munka, amelynek nagyrésze a közkórházak tatarozásával áll összefüggésben.

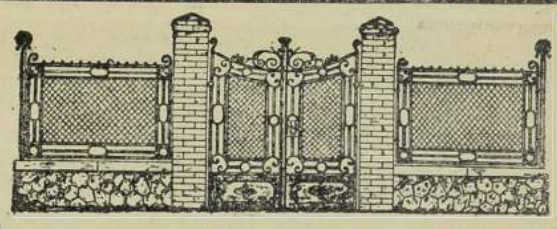
Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

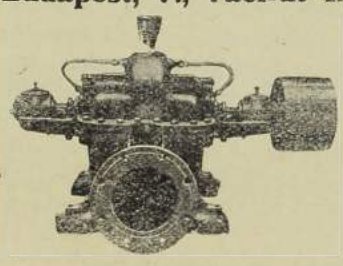
KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Felhívás az öröklakásvevőkhöz!

Mielőtt öröklakást venne, saját érdekében tegye eddigi és most épülő társasházainkat másokkal összehasonlítás tárgyává. Meggyőződik, hogy építkezéseink tényleg elsőrendűek és ami fődolog, azokat utánfizetésektől, perektől mentesen bonyolítottuk le; az előkelő közönség kitüntető bizalmára, tehát mindenkép rászolgáltunk. (Számos elismerő levél.) Nem most kezdünk kisérletezni. De nem vállaljuk 15—20 társasház felépítését sem, mert az ilyen vállalkozások a mi viszonyaink közt megvalósíthatatlanok és legjobb esetben kétes kimenetelű telekspekulációkká zsugorodhatnak össze. Végül nem teszünk olyan ígéreteket, hogy másoknál 25 százalékkal olcsóbban építünk, mert ez — amennyiben az ígéret beváltatnék, — legfeljebb silány építkezést eredményezne. Békében vezetőségünk alapította az első 6 budapesti társasházat s vállalatunk további 7 társasházat épített. A Horthy Miklós-körtér melletti „Hunnia-udvar"-ban csendes, pormentes helyen, májusra még kapható kevésszámú két-, három-, négyszobás, délifekvésű, olcsó FIXÁRÚ, kertes öröklakás, KERTRENÉZŐ HALLAL, loggiával, terrasszal. Hangfogó válaszfalak. Jövedelmező, díjtalan üzlethelyiségek. Kívánatra prospektus tervekkel. „Centrum" Házépítő-Vállalat, Horthy Miklós-út 9. (Tel.: Lágymányos 9—96.)

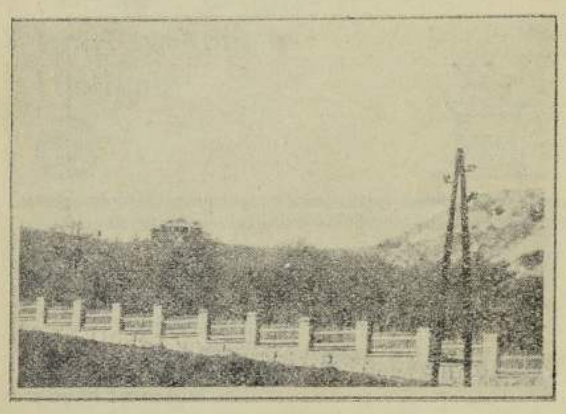
Óvakodjunk a légvárépítőktől! Öröklakásban a „Centrum" vezet!

Megkezdték a csillaghegyi „Árpádliget“ parcellázását

Olcsók a telkek Budapest környékének legszebb részén

A nagyvárosok a maguk fejlődési irányában a perifériák vonalán haladnak. Ez az okszerű és természetes terjeszkedés azonban nem egyezik a mai kor ama törekvésével, amelyik *szabadságot, levegőt és napfényt* követel a napi munkában elsenyvedt dolgozó társadalomnak. A nagyváros és a közvetlen periféria magán viseli *az egészségtelen környezet* minden külső jelét: a port, füstöt, fertőzött levegőt és kormot, tehát mindazt, ami ellenkezik azzal az érthető törekvéssel, hogy a mai ember a természet szépségeiben akarja felüdíteni testét, lelkét és munkakedvét. *Vissza a természethez!* Ezt a szállóigét most érvényesítik csak igazán, mindenütt a művelt világon és különösen Amerikában,

Franciaországban, Angliában és Németországban egymásután létesülnek *a metropolisok melletti kertvárosok és ligetek*, hogy a kies környezetben, árnyas parkokban és hegyoldalakban épült családi háztelepek új erőt, örömet és a természet imádását varázsolják a nagyvárosi robotban elfáradt emberek lelkületébe.

Magától értetődik, hogy a nagyvárosok melletti lakótelepek csak úgy szolgálják a célt és csak akkor jelentenek határtalan örömet, ha egyrészt nem simulnak szorosan a város kötengeréhez, másrészt *még sincsenek olyan messzi távolságra, hogy a közlekedés sok időt, költséget és fáradtságot okozzon.* Vonatkozik ez elsősorban *a hivatalnok és tisztviselői társadalomra*, amelynek tagjai pontosságot tartanak szem előtt és érthetően örködnek azon, hogy hivatali órájukat betartsák, ám dolguk végeztével hamarosan hazajuthassanak családjuk körébe, a város zaján túl, az ízléses hajlékba s abba a kertbe, amelyhez foghatót semmi más, mint a természet, nyujtani nem tud. Létjogosultsága tehát csak olyan családi háznak van, *amelyik közelségénél fogva könnyen elérhető s amellett dicsekedhetik a szabad természet minden kincseivel.*

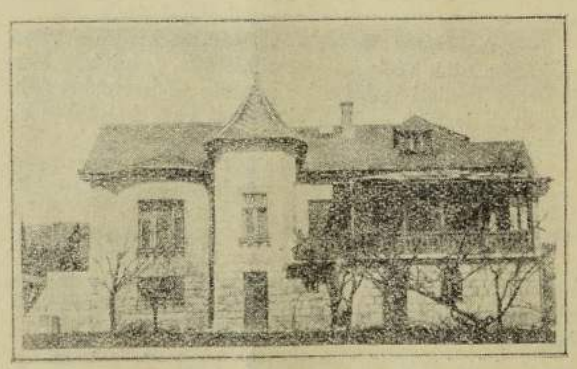
Budapest ebből a szempontból még a kezdet kezdetén van. A környező helységek nem mondhatók ideálisnak, mert kultúrátlanok, messze esnek, nem nyujtanak sokat és mert főleg víztől és hegytől távolesnek. *Az első komoly lépés a főváros ideális környéki lakótelepének megvalósítása most történik meg,* amikor Budapest tőszomszédságában: *Csillaghegyen*, nyolc kilométerre a fővárostól, az *Árpád-strandfürdő* közvetlen közelében, száraz és egészséges fekvésű, gyönyörű kilátással biró, termő nemes gyümölcsfákkal beültetett telkek parcellázását megkezdik. Ezek a telkek *Csillaghegyen* és *Árpádligetben*, az állomástól öt percnyire keleti és déli fekvésű, gyengehajlatú domboldalon terülnek el. Teljes azonos fekvésüek a Rózsadomb Duna felé néző telkeivel, a budai rész ezen legszebb és legegészségesebb villanegyedével. A telkek értékét emeli, hogy az egész parcellázásra kerülő terület *termő, nemes gyümölcsös*, ami nemcsak jövedelem szempontjából jelent nagy előnyt, hanem azon szempontból is, hogy az itt letelepülni szándékozóknak, mielőtt építenének, — nem kell nagy anyagi áldozattal egy kopár területen *kultúrát* teremteniök. A levegőt a mintegy 300 méterre fekvő *fenyveserdő* teszi ózondússá.

Csillaghegyet, mint közkedvelt kiránduló- és fürdőhelyet, mindenki ismeri. *Árpádliget* közvetlenül csatlakozik e kedves fürdőtelephez és a mellette levő elegáns villanegyedhez. Kissé magasabb fekvésénél fogva még szebb és egészségesebb, mint a már meglévő villatelep és különösen a jóizlésü középosztály letelepedésére kiválóan alkalmas. Az utóbbi pár év alatt oly hatalmas lendülettel indult ott meg a fejlődés, hogy *Csillaghegynek jelenleg 8000 lakosa van.* Az érdeklődés, mely fővárosszerte e kitünő fürdőtelep iránt megnyilvánul, garancia arra, hogy *a fejlődés a jövőben még az eddigi arányokat is túl fogja szárnyalni.*

Budapest Pálffy-térről *naponta 38 vonat indul* és ugyanennyi ellenvonat érkezik. Ezen elsőrendü közlekedés, a fővároshoz való közelség, továbbá a telkek egészséges, védett fekvése és főképpen a vidék kultúráltsága igen alkalmassá teszik ezen területet nemcsak nyaralás, hanem *egész évi állandó lakás céljaira.* Dacára, hogy a jelenlegi közlekedés is előrangú, még ez év folyamán igen előnyös változás várható, mivel a HÉV koncessziója május havában lejár és *a MÁV vagy a főváros* fogja ezt a vonalat is átvenni.

A csillaghegyi *Árpádliget* rendelkezik mindazokkal a kellékekkel, amelyek az ottlakást ideálissá teszik. Egyik oldalon a pilisi hegyek bércein csillog a napfény, a közeli fenyveserdő a levegőt teszi illatossá, *a közeli Duna párázata pedig a legforróbb kánikulában is hüti a hőmérsékletet.* De ott van közvetlenül Árpádliget mellett a Csillaghegyi strandfürdő, amelynek kies fekvésü vizében vidám és élénk élet uralkodik a nyári hónapokban. De nemcsak a nyaralás szempontjai jutnak így előtérbe, hanem *a téli állandó tartózkodás* is, amelyet lehetővé tesz a már említett közelség és jó összeköttetés Budapesttel, hanem az is, hogy Árpádliget *a hegyek által körüskörül védett helyen fekszik* és így nem kell tartani a hideg évszak zordonságától. Alkalmas ez a vidék *a téli sportok* üzésére is: mindent egybevetve olyan kiválóan alkalmas lakóhely, amely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Nem lehet eléggé hangsulyozni azt a körülményt, hogy a telkek árai meglepően mérsékeltek és ez lehetővé teszi a fixjavadalmazással birók, különösen pedig a köztisztviselők számára az előnyös részletre való telekvételt és egyidejüleg a családi házak felépítését. *Valóságos jótétemény ily családi házhoz jutni*, amikor a telek megszerzése *nem képez külön gondot*, mert hiszen mindenkinek módja van ahhoz, hogy a szóbanforgó kis havirészleteket törleszthesse. Rövid idő kell csak ahhoz, hogy a vevő teljesen tehermentes telekkel rendelkezzen olyan területen, amely magában rejti a lendületes fejlődés minden lehetőségét, ezzel biztosítva a telek értékének állandó emelkedését. Üzletileg is előnyös tehát egy-egy Árpádligeti telek megszerzése és ezzel a vagyongyüjtés egy módjának végrehajtása, ami nemes törekvése minden embernek, aki a maga és családja sorsát biztonságossá akarja tenni. Különös fontossággal bir e területnek *kitünően karbantartott úthálózata*, ami lehetővé teszi a városi kényelemhez szokott közönség igényeinek teljes kielégítését.

Óriási jelentőséggel bir ez a parcellázási akció *szociális* szempontból is. Egyszerüben előbbre viszi a lakáskérdés megoldását és *saját tulajdonban levő házak százait* varázsolja elő különösen a *tisztviselő-társadalom* részére, amelynek tagjai lakbérükből kényelmesen törleszthetik a telkek, majd az építkezés költségeit. *Közegészségügyi* vonatkozásban nem kell külön hangsúlyozni, hogy mit jelent a dolgozó emberek és a család, a gyermekek részére az állandó friss és egészséges levegő, amelynek éltető hatását nem lehet

eléggé felbecsülni. Minden amellett szól, hogy *a csillaghegyi Árpádliget* lesz az a Budapest melletti állandó lakótelep, amely megvalósítani hivatott minden dolgozó polgár vágyának netovábbját: a gyönyörü környezetben, a természet pompájában üdén viruló boldogságtól hangos családi házat.

Az egyes parcellák ára a telkek nagysága és fekvése szerint változó. A telkek 25—30%-kal olcsóbbak a helyi forgalmi áraknál és igen előnyös feltételekkel, több évi részletfizetésre adják. *150 négyszögöl gyönyörü gyümölcsös telkek már 65 pengő havi törlesztésre kaphatók.* — Mindennemü részletes felvilágositást díjtalanul és készségesen nyújt és a telkeket bemutatja a budapesti parcellázási iroda: *V., Lipót-körut 11. szám, II. em. 3., telefon: Aut. 192—81.* Hivatalos órák: *hétköznapokon* 9—1-ig, délután 3—6-ig, *vasárnap* reggel 8-tól délután 6-ig. Ugyanitt a telkek leköthetők.

További fizetések és érdemleges elintézések kizárólag a központi irodában: *Budapest, VIII., József-körut 36. sz., I. em. 5. alatt eszközlendők.*

A telkek lefoglalózáskor azonnal birtokba adatnak. A vételár 50%-ának kifizetésekor kivánságra telekkönyvileg a vevőkre átírathatók. A megvett telkekből sem út-, sem közterület, sem más célra *nem kell egy négyszögölet sem leadni.*

Párt és Klub

Vacsora az Egységes Községi Polgári Pártban. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* hétfőn este tartotta a husvéti szünet után első összejövetelét. A pártvacsorán közel kétszázan vettek részt. Ott voltak többek között: *Becsey* Antal társelnök, *Dési* Géza, *Usetty* Béla országgyülési képviselők, *Éber* Antal, *Dorner* Gyula min. tanácsos, *Hoór* Tempis Mór müegyetemi professzor, *Harrer* Ferenc, *Csécsi* Nagy Miklós, *Petracsek* Lajos, *Faber* Fülöp, *Tatay* István tábornok, *Grosch* Károly min. tanácsos, *Morvay* Zsigmond, *Erősdy* Sándor ny. főispánok, *Lengyel* Endre a BSzKRT igazgatója, *Pertik* Béla, *Torday* Lajos dr. és *Tatár* Béla dr. főjegyzők, *Dárday* Ede, botfai *Hüvös* Iván, *Körmendy* Jenő, *Erdélyi* Mór kormányfőtanácsos és még sokan mások. A távollevő *Kozma* Jenő elnök helyett *Becsey* Antal üdvözölte az egybegyülteket és vázolta az aktuális várospolitikai kérdéseket.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó e heti társasvacsoráján *Szmetán* László dr. az elnökség nevében szivélyesen üdvözölte a vacsorán megjelent *Király* Kálmán ügyosztályvezető műszaki főtanácsost és *Hollós* Rezső müépitészt, aki a Gellért-rakparti tervpályázaton első díjat nyert pályamunkájával. Előbb *Király* Kálmán, majd *Hollós* Rezső köszönte meg a megemlékezést és igérte, hogy a jövőben is készséges munkatársa akar lenni *Scheuer* Róbertnek, a kaszinó elnökének széleskörü érdemes közéleti munkájában. A kaszinóban egyébként a kerületbeli mérnökök gyülést tartottak, amelyen a kari érdekek hatásosabb védelméről és a mérnökkamarai választások előkészitéséről tanácskoztak. Az elnöklő *Lőrinczi* Mihályon kivül *Scheuer* Róbert, *Málnai* Béla, *Kutasi* Oszkár, *Lukács* Lipót, *Siklós* Ferenc, *Képes* Endre, *Herzog* Miksa és mások szólaltak föl.

A Ferencvárosi Kaszinó üllőiúti helyiségében a IX. kerületi állami és fővárosi tanárok és tanítók *Usetty* Béla orsz. képviselő elnöklésével gyülést tartottak, amelyen vitéz *Bajmóczy* György tanító a tanerők szervezkedésének szükségét hangoztatta, vitéz *Sághelyi* József dr. tanár a gyülölködést, felekezeti és osztályviszályt nem ismerő polgári és nemzeti gondolat odaadó szolgálatáról és az ifjúság lelkébe való plántálásáról beszélt. *Pesthy* Sándor igazgató a kari érdekek védelmére hivta föl az elnöklő országgyülési képviselőt a parlamentben és a főváros törvényhatóságában. *Bohn* József bizottsági tag beszámolt arról, hogy az oktatói kar érdekeit a városházán mindig felkarolta az *Egységes Községi Polgári párt*. *Springer* Ferenc dr. pedig azt fejtegette, hogy a tanárságnak és tanitóságnak vissza kell szereznie a háborúelőtti nagy tekintélyét és megbecsülését. *Usetty* Béla záróbeszédében az oktatói rend jelentőségéről beszélt a nemzet általános kultúrális és szociális fejlődése szempontjából.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság

Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

TOST ÉS MOLNÁR

kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.

TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. HTK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Óriási feladat elé állítja a műszaki tudományt a megyeri alagutak építése

A vállalkozók szabad kezet kapnak az anyagok és berendezések megválasztására — E jel-nappal folytatják a munkálatokat

Jelentettük, hogy a megyeri vízművek rekonstrukciójához szükséges új tartalék-alagutak építésére *május 2-ig* terjedő határidővel pályázatot hirdetett a polgármester. A nagyszabású munka, amelyhez hasonló még nem volt Magyarországon, szélesköru érdeklődést váltott ki és a Vízművek igazgatósága az érdeklődő vállalkozók számára részletes leírást készített, hogy kell elvégezni a nagy műszaki feladatot, amely több évre szóló munkát jelent a munkások százainak.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítójának alkalma volt

a Vízmű igazgatóság műszaki osztályán

a Dunamederalatti alagutak műszaki terveit megtekinteni és erről az érdekes nagyszabású műszaki feladatról a következő részleteket ismertetjük:

— A ma üzemben lévő telepi tunnelek a Szentendrei sziget déli csúcsán, a keleti partvonalon lévő kútak vizét vezetik át két-két végakna segítségével a balparti átemelőtelep szivattúállomására, közlekedő edény rendszere alapján. A mai tunnelek ilymódon állandóan vízzel telt csatornák és hozzáférhetetlenek, úgy, hogy baj esetén komoly bonyodalmak előidézője lehet. Ezek pótlására, illetve helyettesítésére épülnek az új alagutak, amelyek belső átmérője három, illetve 3.50 méter. Az alagutakban egy, illetve kettő 700 milliméteres kovácsoltvas nyomócsöveket helyeznek. A Dunaalatti tunnelek hossza kb. 600 méter. Az alagutak, amelyek a dunakeszii telephez tartozó, a Szentendrei szigeten lévő 10, illetve 22 kút vizét vezetik majd át a Duna alatt.

Mindkét alagút járható lesz, két végaknán lehet majd lejutni, lépcsőkön és liftek segítségével.

— Mivel a vállakozó az alagutaknak a kitűzött irányban való helyes és fontos előrehajtásáért, valamint az akna- és alagút-munkálatokkal való kitűzésekért kizárólagos felelősséggel tartozik, ennélfogva

köteles az alagutak hajlási irányának kitűzött tengelyvonal síkjában való pontos betartása céljából

a Műegyetem geodéziai tanszékének, vagy a bányászati főiskola illetékes tanszékének segítségét igénybe venni. Az alagutakat egyszerre két irányból kezdik el fúrni a Dunameder alatt. A szigeten és a megyeri Dunaparton. A két oldalról való alagút-előrehajlás *hibahatára a találkozásnál a húsz centimétert nem haladhatja meg.*

— Mivel az alagutak a vízmütelep közvetlen közelében készülnek, a vállalkozónak különös gondot kell fordítani arra, hogy a munka folyamata alatt állandóan a legnagyobb tisztaság biztosíttassék, oly értelemben, hogy a talajt sem állati, sem emberi exkrementumokkal megfertőzni, szennyezni nem szabad.

— Az építendő Duna-alagutak végaknáinak helyein a vízművek 30 méter mélységig *talajkutató kémfúrásokat* végeztettek, amelyek eredményeit rajzokban az érdeklődő vállalkozóknak rendelkezésre bocsátják, úgyszintén rendelkezésre állnak a Dunameder-fürrások eredményei is, amelyeket az alagutak tengelyével párhuzamos sorozatban azoktól északra és délre 20—40 méter távolságokban hajtottak végre.

— A Vízművek igazgatósága

pontosan előírja az alagutak építési anyagát is,

nemkülönben a cement minőségét, keverési arányát. A vállalkozó köteles a használt cement mintáit *kipróbálás végett a Műegyetem műszaki mechanikai laboratóriuma kísérleti állomásának, vagy a Székesfővárosi Anyagvizsgáló Intézetnek megküldeni.*

— Az alagutakat aknájukkal együtt *nem egyszerre, hanem egymásután építik meg és pedig először a háromméter átmérőjü, azután a három és félméter belvilágú alagútat.*

A második alagút építését csak az első teljes befejezése után fogják elkezdeni.

— Az aknák és az alagutak építési módja tekintetében a főváros a mérnöki találékonyságnak és tudásnak teret óhajt engedni és ezért *szabadkezet ad az aknák és alagutak építési módjának, az alkalmazandó szerszámok, készülékek, berendezések megválasztása,* az aknák süllyesztése, az alagutak előrehajtása, a falazat konstrukciója, a vízáthatlanság biztosítása, a vízbetörések elleni védelem, stb. tekintetében. A vállalkozóknak azonban pontos leírást kell adni, hogy miképpen akarják végrehajtani az alagút építését. Pneumatikus süllyesztés, vagy tunnel előrehajtás esetében a *légsürítéssel* végzendő munkálatokra vonatkozólag a kereskedelmi minisztérium hídépítési osztályának különleges feltételei érvényesek.

— Az alagutakat két végükön 4—5.80 belvilágú négyszögletes aknák határolják, amelyekben a lifteken és a lépcsőn kívül a már említett csöveket is elhelyezik. Az alagutak és az aknák építését elektromos biztonsági világítás mellett,

éjjel-nappali munkával egyfolytában fogják végezni.

A vállakozóknak azonkívül gondoskodni kell a Dunamederalatti nehéz munkahely *szellőztetéséről* is. A vállalkozó úgy az alagút, mint az aknaépítés alatt megfelelő anyagszállító lifteket tartozik felszerelni, amelyek bánya-liftszerűen alkalmasak a munkások fel- és leszállítására is. Ugyanakkor szükségesnek tartják, hogy a közlekedés biztosítása érdekében ideiglenes jellegű, de szilárdan épített falépcső is rendelkezésre álljon.

Általában úgy az aknában, mint az alagútban gondoskodni kell a munkások élet- és épségét biztosító berendezésekről.

A versenytárgyalási határidő leteltével a Vízművek és a főváros műszaki szakemberei nyomban hozzáfognak a beérkező tervek átszámításához, hogy még az idén, lehetőleg *a nyár folyamán megkezdhessék az ország legnagyobbszabású és legritkább műszaki feladatának munkálatait, a két hatalmas Duna-alagut építését, amelynek tapasztalati adatait felhasználhatják az esetleg későbben épülő hídpótló Duna-alagutak építéséhez is.*

Májusban lecsökkentik az ingyen ebédben részesülők számát

Néhány nap mulva 50 vaggon burgonyát osztanak ki az elöljáróságok

A főváros tavaszi inségakcióí rövidesen befejeződnek, mert a szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra megszavazott fedezete elfogyott. A mult hónapban még 82 helyen működtek a főzőkonyhák és az étkezők száma túlhaladta a 39 ezret. Sajnos, az étkeztetési akciót most komoly veszély fenyegeti és arról van szó, hogy

az ingyen-ebédeltetési akcióban részesülők számát alaposan lecsökkentik.

Ismeretes, hogy a főváros törvényhatósági bizottsága annakidején elhatározta, hogy *8000 szegény embert részesit ingyen ebédben.* Ezt a számot azonban fokozatosan emelték, mert egyre többen és többen jelentkeztek a városházán és a kerületi elöljáróságokon, akik mindenképpen rászorultak arra, hogy az ingyen étkeztetési akcióban részesítsék őket. A városházán tüntető munkanélküliek közül is többszázan részesültek ingyen-ebédben és így a *nyolcezres számot a főváros 18 ezerre emelte fel.* Ezzel kapcsolatban a főváros törvényhatósági tanácsa *póthitelt szavazott meg az ingyen ebéd akció céljára.*

A póthitel keretei lehetővé tették, hogy *május elsejéig 18.000 szegény ember kapjon teljesen ingyen ebédet,*

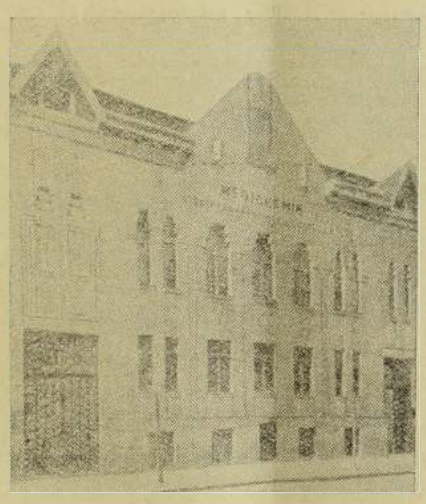
május elsején azonban, fedezet hiányában, a 18.000-es számot kénytelenek lesznek 8000-re lecsökkenteni,

ami azt jelenti, hogy 10.000 ember májusban már nem kap ingyen ebédet. A szociálpolitikai ügyosztály természetesen már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy *újabb pót-hitel révén* fenntarthassa a 18 ezres létszámot. Amennyiben ez a kisérlet nem jár sikerrel, úgy májusban már lényegesen csökkent a főváros étkeztetési akciója.

A természetben nyújtott segélyek nagyjában már befejeződtek és még csak a burgonyaakció van hátra, amelylyel azután nyárig véget ér a főváros természetbeni inségakciója.

Április 18-án ötven métermázsa burgonyát osztanak szét a kerületi elöljáróságok útján,

s azokat, akik a burgonya-segélyben részesülnek, már össze is irták. A szociálpolitikai ügyosztály valószínüleg *társadalmi úton* igyekszik majd újabb akciókat lebonyolitani s ezzel kapcsolatosan már érintkezésbe is léptek több jótékonysági társadalmi egyesülettel.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest. VIII., Kisstáció-u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-56
Irodai géposztály: Legelsőrendű amerikai írógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javítóműhely.

Ismét nagy szerencse Töröknél!
A XXV. m. kir. osztálysorsjáték főhuzásain fényes eredményt értek el t. vevőink. Sok nagy nyereményen felül a két legnagyobb nyereményt is nálunk nyerték.
1931. február hó 23-án
a 100.000 pengős főnyereményt
a 47943. számu sorsjeggyel,
1931. március 12-én pedig
a 200.000 pengős főnyereményt
az 5124. számu sorsjeggyel.
Tehát csupán erre a két sorsjegyre összesen
300.000 pengőt
fizettünk ki t. vevőinknek.
Az I. osztály huzása már április 17. és 20-án lesz.
Sorsjegyárak:
Egész P 24.— Fél P 12.— Negyed P 6.—
Török A. és Tsa. Bankház Rt.
BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-gumínyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Csatornázási munkára az Erzsébet királyné-úton. Pályázni lehet április 28-án d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kátrányos makadám-útrendezésre a Hadapród-utcában. Pályázni lehet április 28-án d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kőszállításra. Pályázni lehet április 28-án d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Árokboltozási munkára az Ördögároknál. Pályázni lehet április 21-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Föld-, kőműves-, elhelyező- és vasbetonmunkára a tölgyfautcai tüdőbeteggondozó intézetnél. Pályázni lehet április 25-én d. e. fél 10 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Vasmunkára ugyanott. Pályázni lehet május 2-án d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Ácsmunkára ugyanott. Pályázni lehet május 2-án d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Cserépkályhák karbantartási munkáira. Pályázni lehet május 4-én d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Burkolómunkára a németvölgyiúti iskolánál. Pályázni lehet május 4-én d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Textilanyagszükséglet szállítására a szeretetházak, menhelyek és árvaházak részére. Pályázni lehet május 4-én d. e. 10 óráig a közjótékonysági ügyosztályon.

Textiláruk szállítására a csecsemőkelengye-akció, étkeztetési akció, stb. részére. Pályázni lehet május 11-én d. e. 10 óráig a közjótékonysági ügyosztályon.

Konyhafelszerelési tárgyak és bútorok szállítására az étkeztetési akció részére. Pályázni lehet április 30-án d. e. 11 óráig a közjótékonysági ügyosztályon.

250.000 kg. motalkő szállítására a köztisztasági hivatal részére. Pályázni lehet május 5-én d. e. 11 óráig a köztisztasági hivatal igazgatóságánál, Kun-utca 8.

Dunaalatti alagút és két végakna építésére a Vízművek részére. Pályázni lehet május 2-án d. e. 11 óráig a Vízművek igazgatóságánál.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A gubacsiúti új sertésvásárcsarnok építésével kapcsolatosan szükséges különböző munkálatokra pályáztak:

Kerámitkövezési munkára: Urbach és Tafler 54.637, Péry Dezső 59.810, Hajnal Imre 61.670, Szendrő Zsigmond 62.865, Ámon Antal 68.677, Melocco rt. 69.143, Huller és Kovács 71.692, Biró László 72.375, Halmos István rt. 77.534, Schäffer Károly 80.473 pengővel.

Aszfaltburkolási munkákra: Biehn János 42.777, Helvey Tivadar 46.494, Hirsch Mihály 47.880, Magyar Asphalt rt. 57.330, Építőipar rt. 61.740, Grozit 62.244, Posnánszky és Sterlitz 75.600 pengővel.

Kerámitkőanyag szállítására: Drasche 58.273, Magyar kerámiagyár rt. 63.799 pengővel.

Trachit szegélykő szállítására pályáztak: Zinner Manó 1120 pengővel.

Kőanyag fuvarozására: Hajnal Imre 2488, Arany Dezső 2600, Menion István 2699, Ámon Antal 3267, Szabó Endre 3267, Heverdle István 3510, Halmos István 3557, Budapesti fuvaros és földmunkás vállalkozó szöv. 4677 pengővel.

A Szent István-kórház mosóházában végzendő föld-, kőműves- és vasbetonmunkálatokra pályáztak: Sájgó Alfréd 3955, Kurcsik Gergely 5173, Paulheim Lénárt 5308, Hudetz János 5858, Redner Jenő 6305, Horváth Lajos 6337, Szilágyi Lajos 6775 penővel.

A községi lóhúsüzem munkásöltöző vízvezetéki és melegvízszolgáltatási munkálataira pályáztak: Cross Lewis 6481, Schuller József 6807, Riemer Miksa 6879, Bründl János 8111, Gabler J. 8745, Pákozdy és Kolbányi 9002, Knuth K. 11.930 pengővel.

Az Andor-utca csatornaépítési munkálataira pályáztak: Obendorfer József 4308, Schaffer Antal 4504, Klauber és Vajda 6199, Erdélyi Pál 7405, Halász Hubert 8663 pengővel.

A Magyarádi-úti csatornaépítési munkálatokra pályáztak: Obendorfer József 20.525, Schaffer Antal 20.843, Klauber és Vajda 22.010, Gottfried Géza 22.634, Erdélyi Pál 23.391, Gravieser Albin 23.747 pengővel.

A Szatmár-úti csatornázási munkálataira pályáztak: Halász Hubert 23.847, Obendorfer József 24.085, König, Román és Stein 27.665 pengővel.

A Szentimrey-úti útépítési munkálataira pályáztak: Dallos Lajos 13.676, Halmos István 14.382, Ámon Antal 14.456, Szatmáry Ferenc 15.764, Urbach és Tafler 15.996, Gottfried Géza 16.104, Proceller Bálint 18.980, Huller és Lukács 19.727 pengővel.

A Farkastereki-út meghosszabbításának útrendezési munkálataira pályáztak: Szántó Ferenc 36.875, Ámon Antal 41.070, Heverdle István 43.751, Székely Kálmán 44.887, Péry és Dienes 45.380, Obendirfer József 54.815, Gravieser Albin 56.735 pengővel.

A Nárcisz-úti csatornázási munkálataira pályáztak: Hajnal Imre 3658, Ámon Antal 3972, Liska Jenő 4461, Komfort Építő rt. 4801, László András 4834, Grenyó Bertalan 4899, König, Román és Stein 5268, Halász Hubert 6511, Szegeli Béla Jenő 6755 pengővel.

A Pusztaszeri-úti csatornázási munkálataira pályáztak: Dienes Kálmán 34.772, Szánthó Ferenc 49.136, Klauber és Vajda 51.943, Führer Miklós 51.586, Komfort Építő rt. 52.651, Obendorfer József 52.859, König, Román és Stein 54.075, Ámon Antal 59.132 pengővel.

A Kerepesi-temető Deák-útjának útrendezési munkálataira pályáztak: Hajnal Imre 11.796, Hollós Ferenc 11.943, Halmos István 11.993, Gottfried Géza 12.561, Ámon Antal 12.490, Urbach és Tafler 12.531, Szánthó Ferenc 12.561, Huller és Lukács 12.616, Szendrő Miklós 12.891, Haut Károly 13.094, Spányi Ernő 15.572, Proceller Bálint 14.740, Obendorfer József 15.263, Gravieser Albin 15.843 pengővel.

A Tábornok-úti csatornázási munkálataira pályáztak: König, Román és Stein 8798, Ámon Antal 9249, Klauber és Vajda 9464, Gravieser Albin 9767, Obendorfer József 9834, Kiss Jenő 10.394, László András 10.495 Halász Hubert 10.816, Erdélyi Pál 12.381, Szegedi Béla 19.196 pengővel.

A Kerepesi-úti temető több kisebb útjainak rendezésére pályáztak: Hajnal Imre 18.038, Hollós Ferenc 18.546, Urbach és Tafler 18.757, Dallos Ferenc 19.351, Heverdle István 19.351, Halmos István 19.353, Huller és Lukács 19.654, Ámon Antal 19.920, Spányi Ernő 19.805, Gravieser Albin 23.474, Oberdorfer József 24.009 pengővel.

200 tonna petrolszurok szállítására pályáztak: Magyar-Belga Ásványolaj rt. 8800, Budapesti ásványolajgyár 5700, Hazai Kőolaj rt. 12.280, Magyar Petróleumipar rt. 18.200, Shell Kőolaj rt. 16.100, Biehn János 23.800, Aszfalt és Kátrányipar 23.800 pengővel.

200 métermázsa motalkő szállítására pályáztak: Magyar Petróleumipar rt. 9250, Shell Kőolaj rt., Magyar Belga ásványolaj, Hazai Kőolaj rt. Vacuum Oil, Budapesti ásványolaj rt. 9380 pengővel.

1200 métermázsa dunakavics szállítására pályáztak: Fleischmann Antal, Nagybátonyi Ujlaki Egyesült Iparművek rt.

3400 tonna zúzottkő szállítására pályáztak: Szobi kőbánya, Inóci Kőbánya rt., Solymosy és Farkasmélyi.

A Haller-téri piac föld-, betonalapozási munkálataira pályáztak: Kiss Jenő 5800, Ámon Antal 5820, Székely és Mottl 5920, Visnovszky Dániel 5950, Péry Dezső 6560, Schäffer Károly 7290, Filip József 7316, Farkas Lajos 7200, Szász Albert 7250, Ámon Antal 7500, Kiss Jenő 7750, Englerth M. János 8125, Biró László 11.761, Ámon Antal 12.664, Farkas Lajos 14.996, Schäffer Antal 15.509 pengővel

A Szent István-kórház kápolna oltáraranyozási munkálataira pályáztak: Nagy Ferenc 1836, Szubita István 2160 pengővel.

A jobbparti temető dróthálókerítési munkálataira pályáztak: Stadler Mihály 3570, Kollerich Pál 3654, Vass és Kovács 3990, Heizer Frigyes 4200, Halmi Elemér 4578, Harmati Emilné 4998, Managati Mihály 5515 pengővel.

A Maglódi-úton épülő Horthy Miklós szeretetotthon tüdőbetegek épületének építkezésével kapcsolatosan szükséges különböző munkákra pályáztak:

Falburkoló munkákra pályáztak: Strasser Vilmos 42.689, Urbach és Tafler 44.597, Cristofoli Vince 45.552, Lloyd kerámiaipar 47.659 Melocco Péter 48.098 pengővel.

Padlóburkoló munkákra pályáztak: Urbach és Tafler 36.935, Walla József 37.727, Mellocco rt. 37.924, Strasser Vilmos 39.169, Schilinger Vilmos 39.483, Barcza Dezső 45.857, Csernek Pál 48.134, Pozsgay Dezső 49.991 pengővel.

Ablakponyva munkákra pályáztak: Magaziner Albert 3840, Rössl István 3954, Korányi és Fröhlich 4054, Gichner János 4763, Justis Sándor 5030 pengővel.

A simorutcai bérház vászonredőny munkálataira pályáztak: Lednitzky és társa 3737, Justus Sándor 4146, Korányi és Fröhlich 4241, Magaziner Lajos 4389, Spolárits Vilmos 4565, Bak Gáborné 4679, Hermann Ödön 5704 pengővel.

A Bimbó-utca folytatását képező Névtelen-út, Mész-út és Törökvész-út közötti szakaszának útrendezsi munkálataira pályáztak: Urbach és Tafler 105.595, Hollós Ferenc 133.165, Neumann Ferenc 140.830, Komfort rt. 163.680, Schaffer Antal 168.930, Obendorfer József 170.030, Helfenstein Károly 174.027, Péry Dezső 175.966, Engelhart J. 190.000, Rhenisch és Wohl 176.555, Heverdle István 188.220 Marik Ernő 208.542, Ámon Antal 191.038 pengővel.

Az Üllői-úton és Zágrábi-úton fekvő fővárosi kislakásos bérházak udvarán szükséges kertészeti munkák elvégzésére pályáztak: Solti Zoltán 14.173, Jonke Károly 19.739, Kirchlehner 22.000, Tost és Molnár 22.020, Schramak Ilona 23.030, Vavra Vilmos 23.975, Pap József 49.550 pengővel.

A Németvölgyi-út és Ince-úti szakaszán fekvő csatornázási munkálataira pályáztak: Péri és Dienes 19.432, Ámon Antal 20.424, Hajnal Imre 21.047, Klauber és Vajda 21.066, Führer Miklós 21.238, Liska Jenő 22.399, König, Román és Stein 23.026, Schäffer Antal 23.756, Szegedi Béla 24.373 pengővel.

A Jász- és a Keresztesi-utcák csatornázási munkálataira pályáztak: Hajnal Imre 173.012, Biró László 180.179, Halász Hubert 197.046, König, Román és Stein 208.213, Klauber és Vajda 221.947, Schäffer Antal 224.821, Obendorfer József 227.658, Reinisch és Wohl 244.146, Schaffer Antal 248.660, Helfenstein Károly 251.037, Ámon Antal és Fia 253.470 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a székesfőváros „Étkeztetési Akció"-jának konyha és ebédlőfelszerelési tárgyaira, nevezetesen:

a) **edény és konyhafelszerelési tárgyakra,**
b) **vörösréz főzőüstökre, üstönozásokra,**
c) **vas üstházakra,**
d) **vas asztaltűzhelyekre,**
e) **konyha- és ebédlőbútor felszerelési tárgyakra,**
f) **viaszosvászon szükségletre**

nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengő állami, 1.60 pengő fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi április hó 30-án (csütörtökön) délelőtt 11 óráig** a székesfőváros polgármesteri IX. (Közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztályában (IV., Központi városháza I. pavillon, I. emelet 34. szám) közvetlenül, vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlatikat postán nem küldhetik be.

Az *a)* alatt hirdetett edény- és konyhafelszerelési tárgyakra vonatkozóan kiköti a székesfőváros polgármestere, hogy az ajánlattevők mintadarabokat kötelesek bemutatni, melyek a VIII., Főherceg Sándor-utca 8. szám alatt (régi képviselőházban) levő fővárosi Háziipari foglalkoztató raktárában átvételi elismervény ellenében adandók át.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 30-án (csütörtökön) délelőtt 11 órakor a fent megjelölt helyen fog megtartatni és azon az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Elkésve érkezett, vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatokat nem vesznek figyelembe.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati űrlapok példányai a polgármesteri IX. ügyosztályban (Központi városháza I. pavillon, I. emelet 34. szám alatt) délelőtt 9—1 óra között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson és pedig a megajánlott árakra való tekintet nélkül, továbbá a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi április hó 7-én.

A székesfőváros polgármestere.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-ÚTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

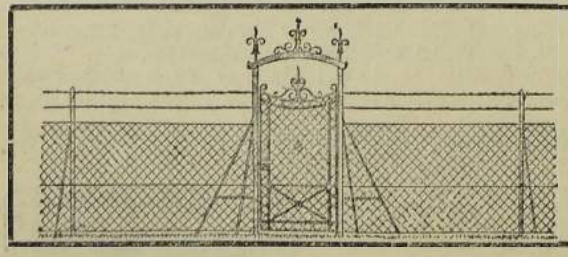
INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYARA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, u. mint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előírásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomított terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

A berlini tarifális reformtörekvések
A közúti vasutak és trolleybuszak Angliában

Irta: MÁRKUS JENŐ dr., a Beszkárt vezérigazgatóhelyettese

Köztudomású, hogy az egységes közuti tarifa 1929-ben üzletileg Berlinben is tarthatatlannak bizonyult és hogy ez okból *kénytelenek voltak a viteldíjak árát emelni* és újból szabályozni. Jelenleg *a közuti és a földalatti vasut* viteldíja 25 pfennig (34 pengőfillér), mely e két vasut között egy órán belül *egyszeri átszállásra jogosít*. A közuti és földalatti vasutról az autóbuszra, vagy az autóbuszról a közúti és földalatti vasutra *egyszeri átszállásra jogosító menetjegy* ára 30 pfennig (41 pengőfillér), az *autóbusz viteldíja* pedig átszállási jogosultság nélkül 25 pfennig (34 pengőfillér).

A viteldíjak legutóbb történt szabályozása azonban a tarifakérdést nem juttatta nyugvópontra

és ennek újabbi reformja úgy a közönség, mint a községi pártok körében, nemkülönben a napisajtóban állandó követelés és vita tárgyát képezi. Dr. *Giese* professzor a mult év nyarán több német szakember társaságában behatóan tanulmányozta Londonban az ottani tarifarendszereket és viszonyokat, majd úgy ő, mint dr. *Kemmann* Gusztáv középítési tanácsos hivatalos megbízást nyertek a Berlini Közlekedési Részvénytársaság (B. V. G.) szakértői megvizsgálására.

A két európai hírű közlekedési szakférfiunak nagy érdeklődéssel várt véleménye, mely az időközben történetesen a villamoson utazás közben tragikusan elhunyt *Kemmannak* utolsó nagy munkája, amelyet éppen, hogy befejezett és nyomdába adott, legutóbb könyvalakban is megjelent. A szakértők terjedelmes munkájukban behatóan foglalkoznak a részvénytársaság gazdasági helyzetének kedvezőtlen alakulásával és ennek megjavítására különböző javaslatokat tesznek. A forgalmi, üzemi és üzleti adatokat mindketten azonos nézőpontok szerint és egymással egyezően dolgozták fel,

a helyzet orvoslásának módja tekintetében azonban javaslataik eltérőek.

Mindkettőjük véleménye megegyezik abban, hogy az *autóbuszforgalmat korlátozni, a földalatti vasut (U-Bahn) forgalmát pedig fejleszteni kell.* Véleményük szerint *a közlekedési adót egészen megszüntetni*, vagy legalább is megfelelően mérsékelni kell. A jelenlegi béreket a hasonló foglalkozási ágakkal és a birodalmi vasuttal való összehasonlításban túlmagasaknak tartják, ennélfogva azok leszállítását javasolják. Az újításokra és leírásokra fordított javadalmazások szerintük elégtelenek. Forgalmi kérdésekben a birodalmi vasuttal szorosabban kellene együttműködni. Ezt illetőleg *Kemmann* annak a nézetének ad kifejezést, hogy a viszonyok kényszerűsége arra vezet, hogy a berlini lakosság forgalmi igényeit *a birodalmi vasut és a részvénytársaság kölcsönös megértéssel és szoros kapcsolatban együttesen igyekezzenek kielégíteni, kerülve az egymással való káros versenyt.* Mindketten ellene vannak a földalatti vasuton a második osztály újbóli bevezetésének.

Megegyeznek továbbá abban is, hogy az egységes tarifa a jelenlegi módosított formájában sem vált be.

Egyébként a részvénytársaságot *egészséges gazdasági vállalatnak* tartják, melynek mai kedvezőtlen helyzetét a rossz gazdasági viszonyoknak és a legújabbi nagyarányú beruházásoknak tulajdonítják.

A tarifareform kérdésében a szakértők véleménye eltérő.

Kemmann egy háromlépcsős, rövid, közép és távolsági tarifa rendszeresítését javasolja. Ezenkívül szükségesnek tartja, hogy az autóbuszviteldíjat minden viszonylatban 5 pfenniggel emeljék, de emelni kell szerinte a közuti és földalatti vasuti havikártyák árát is. Álláspontját arra alapítja, hogy

a külterjesen fejlődött nagyvárosokban a legtöbb esetben a teljesítményi tarifa a célirányos, különösen abban az esetben, ha a forgalmi hálózat nagy kiterjedésű.

A Berlin és London között ebben az irányban folytatott összehasonlító vizsgálódások mutatják, hogy a *jelenlegi viszonyok között Berlin számára legmegfelelőbb lenne egy olyan lépcsős-tarifa, amelynek ára a legalsóbb fokon 10 pfennig, a legfelsőbb fokon pedig 60 pfennig.* Egy ilyen sokszorosan lépcsőzött tarifa bevezetése a települési viszonyok, úgyszintén az utaskiszolgálás nehézsége miatt a mostani időpontban nem ajánlható.

Az egységes tarifa a rövidtávolsági utasoknak drága, viszont a távolsági utasoknak indokolatlanul kedvező.

Kemmann, számítása szerint, az általa ajánlott háromlépcsős tarifából: az egyes menetjegyek után 9.71 millió, a havikártyák után 2.83 millió és az üzemi megtakarításokból 2.68 millió, összesen: 15.22 millió márka évi többletbevételt remél.

Dr. *Giese* szerint a berlini lakosság települése az egységes közuti tarifán alakult ki. *A lépcsős tarifa bevezetése nagy megrázkódtatásoknak tenné ki a lakosságot.* Igazságtalanság lenne azokat károsítani, akik az egységes tarifában bízva, a külső kerületekben telepedtek le. Ettől eltekintve, *a lépcsős tarifából egyéb sulyos hátrányok származnának.* A kiszolgáló személyzetet szaporítani és az ellenőrzést fokozni kellene, mert minden utastól meg kellene kérdezni utjának irányát és célpontját. Ennek dacára,

az előzően érvényben volt egységes tarifát maga sem tartja célszerűnek, mert ez az átszállási jogosultságnak túlzott kihasználására

és a rövid távolságra utazóknak a birodalmi vasutra való átvándorlására vezetett, márpedig ez utóbbi utasokat újból vissza kell szerezni. E célból *átszállásra nem jogosító füzetjegyeket kellene kiadni*, mégpedig öt darabot 1 márkáért. Az egyik közlekedési eszközről a másikra való átszállásért 5 pfennig pótdíjat kellene szedni. Ezzel az átszállást a megfelelő határok közé lehetne szorítani. A füzetjegyeket ki lehetne terjeszteni a földalatti vasutra is, mert ennek vonalain belül az átszállást pótdíj nélkül is meg lehet oldani. Javaslatának elfogadása esetén dr. *Giese* végeredményében 1.4 millió bevételi kevesblettel számol, felteszi azonban, hogy *üzemi intézkedésekkel olyan megtakarításokat lehetne elérni, hogy a pénzügyi eredmény 2 millióval kedvezőbben alakulna, mint a jelenlegi tarifák mellett.* Vizsgálódása szerint a részvénytársaság évi üzleti fölöslege végeredményében a következően alakulna: fölösleg a jelenlegi tarifák mellett 7.6 millió, bérleszállítás 10 millió, többletbevétel a javasolt tarifából 2.2 millió; fölösleg összesen: 19.8 millió márka.

A berlini tarifakérdés további fejleményei elé úgy a szakkörök, mint a városi felelős tényezők világszerte nagy érdeklődéssel néznek.

*

Az *Electr. Railway Bus and Tram Journal* 1931. évi február hó 13-iki számából vesszük a következő érdekes adatokat: Angliában az 1929/1930. üzleti évben *217 közuti vasuti vállalat, köztük 57 magánvasut volt üzemben.* A kocsipark 13922 járműből állt. A bevételek kereken 546 millió márkát, a kiadások kereken 432 millió márkát tettek ki. A vágányhossz (a pályaudvari vágányok nélkül) 6525 km.

A szállított utasok száma 4613 millió, 0.21%-kal kevesebb, mint az előző évben.

Az utasonkénti bevétel 11.65 pfenniget (az előző évben 11.73 pfenniget), a kocsikilométerenkénti bevétel 1.385 márkát (az előző évben 1.395 mánkát) és a kocsikilométerenkénti kiadás 1.095 (az előző évben 1.105) márkát tett ki. Az átlagos menetsebesség 13.6 km-óra volt, szemben az előző évi 13.35 km-órával. 41 millió utasra 1 halálos baleset esett.

Trolleybuszokat 22 vállalat (köztük 2 magánvállalat) tartott üzemben, összesen 272 km (az előző évben 224 km) vonalhosszal. A beruházott tőke kereken 40 millió márkát képvisel. Az üzemi bevételek kereken 16.1 millió márkát, a kiadások kereken 11.9 millió márkát tettek ki.

A szállított utasok száma 127 millió, szemben az előző évi 99 millióval.

A kocsikilométerenkénti bevétel 1.175 (az előző évben 1.215) márka, a kocsikilométerenkénti kiadások 0.87 (az előző évben 0.90) márka volt. Az átlagos menetsebesség 14.3 km-óra (az előző évben 13.8) volt.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Kölségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

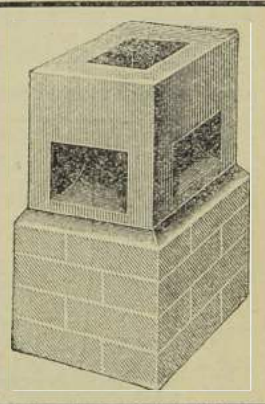
KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsíradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Speciális autórugók készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszínház-utca 5.
Telefon: 298—37.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! **HAVAS** asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A magyar gyáripar impozáns felvonulása a Budapesti Nemzetközi Vásárra

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportárú, a kézműipar és a gyógy- és idegenforgalmi iparok felvonulása. A kongresszusok nagyhete a Nemzetközi Vásár ideje alatt

A május 9—18. között rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületei már a vége felé közelednek. Az eddigi jelentkezések alapján megállapítható, hogy az 1931. évi vásár különösen *impozáns* és *sokoldalú* lesz. Mint minden évben, úgy most is felvonul a vásáron az egész magyar ipar, amely reprezentálni fogja a magyar ipari termelés teljes skáláját. *A vásár gerincét az idén is a tömegtermelő magyar gyáripar fogja képezni*, amely egyszersmind ékesen bizonyítja azt a hatalmas lendületet és felfelé ívelő vonalat, amelyet a magyar ipar az utóbbi 10 év során az önálló magyar vámterület alatt elért. Az egyes iparágak 28 főcsoportban kerülnek bemutatásra, több mint 200 szakmával.

Az egyes szakmai csoportok közül az egyik legérdekesebb és leggazdagabb anyagú kollekció lesz az *élelmiszeripar*, amely egymagában nem kevesebb, mint 22 szakmát egyesít magában. További nagy érdeklődésre számíthatnak a *vas- és gépipar*, a *villamossági ipar* és az utóbbi tíz év során impozáns fejlődést elért *textilipar*, valamint az ezzel kapcsolatos *konfekció-, szőrme-, bőr- és cipőipar*. A mult években oly nagy sikerrel szerepelt *bútoripar* az idei vásáron is, termelésének minden cikkével felvonult és pedig a világhírű magyar műbútorokkal és a tömegfogyasztás céljait szolgáló kommerciárukkal. A tömegtermelő magyar gyáripar eredményeit mutatja be a *vegyészeti ipar*, a *kozmetika*, a világhírű magyar *kerámia* és számtalan más szakma is.

A második főcsoport a magyar tömegtermelést bemutató főcsoporton kívül a *magyar kisipari csoport*, amely a kézműipart ma is kedvelő és értékelő közönség érdeklődésére joggal tarthat számot. Ez a csoport részben a kisipar által termelt kommerciárukat, ú. m. faipari cikkeket, cipőt, asztalos- és esztergályos-, lakatos- és késesárut mutat be, részben pedig a kvalitásárut gyártó legfinomabb magyar *kézműipar* termékeit, amelyeknek sorában ott fog szerepelni a világhírű, mértékre készült budapesti cipő, mértékszabó, műlakatos- és műesztergályosmunka. Mint minden évben, úgy most is bizonyára úgy a belföldi, mint a külföldi látogatók nagy szeretettel fogják felkeresni a magyar *népművészet* és *iparművészet* termékeit felsorakoztató pavillonokat, amelyekben a kiállítók szebbnél szebb művészi hímzéseket, csipkéket, szőtteseket, magyar stílusos bőrbútorokat, fafaragásokat, porcellánfestéseket fognak kiállítani. A magyar *ékszercsoport* nemcsak a nemesfémárukat, hanem a világhíres magyar ötvösmunka remekeit is be fogja mutatni.

Az idei vásáron *új csoportok* is lesznek, többek között a *fürdőügyi pavillon*, amely most elsőízben fogja kollektív kiállítás keretében bemutatni 20—30 kitűnő magyar fürdő egész propagandaanyagát és így a Budapesti Nemzetközi Vásár kollektív propaganda-alkalmát akarják felhasználni a magyar fürdőknek kül- és belföldi népszerűsítésére. Külön csoport lesz az *energiagazdálkodási csoport*, amely az üzleti életben a modern reklám terén annyira szükséges *kirakatvilágítás* és általában a villanypropaganda különböző lehetőségeit akarja feltárni.

További népszerű csoportok lesznek a *találmányi-csoport*, a *tej- és tejtermékek pavillonja*, a *dohány-csoport*, amelynek keretében a magyar Dohányjövedék az idén bemutatja a helyszínen a modern gyártási eljárást, az *építőipari csoport*, az évről-évre jobban népszerűvé váló *weekend- és sport-csoport*.

A magyar nemzeti termelés mellett, megfelelően a Vásár nemzetközi jellegének, eddig már biztosítva van a vásáron Törökország, Jugoszlávia és Délafrika hivatalos részvétele. Lengyelország dohány- és szesz-monopóliumának termékeit mutatja be, Franciaország az idén is részt vesz a vásáron.

A Budapesti Nemzetközi Vásár díszes keretébe illeszkednek be a különféle gazdasági események, különféle kongresszusok és értekezletek, amelyek közül külön nagyjelentőségű lesz a vásár ideje alatt megtartandó *mezőgazdasági exportkereskedők nemzetközi kongresszusa is.*

A Magyar Általános Ingatlanbank Rt. dr. báró *Madarassy-Beck* Marcell elnöklete alatt megtartotta ezidei rendes közgyűlését, mely részvényenként 12 pengő osztalék kifizetését határozta el. Az 1930. évi 5. számú szelvények folyó évi április 4-étől kezdve váltatnak be az intézetnél (V., Deák Ferenc-utca 17.), a *Magyar Általános Takarékpénztár R.-T.* (V., gróf Tisza István-utca 8—10.), a Magyar Leszámítoló és Pénzváltóbank (V., Dorottya-utca 6.) és az Österreichische *Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe* (Wien, I., Renngasse 2.) pénztárainál.

Ganz Közlemények. Szabályos időközönkint ad minden részletre kiterjedő beszámolót a *Ganz-gyár* arról a munkásságról, amelyet ez a világhírű iparvállalatunk végez a magyar termelés komoly dicsőségére. A legújabb vaskos, gazdagon illusztrált könyv is ékesszólóan bizonyítja, hogy a *Ganz-gyár a régi tradíciónak megfelelően csak a legjobbat és legkiválóbbat produkálja* és hírnevéhez méltóan örködik a Ganz-márka megbecsültetésén. A *Ganz Közlemények* most megjelent márciusi füzete meleghangú, kegyeletes cikkben emlékezik meg a vállalat elhunyt kiváló igazgatósági tagjáról, *Kandó* Kálmánról, akinek halála nemcsak a társaságnak, hanem *az egész magyar tudományos és gazdasági világnak* pótolhatatlan veszteséget jelent. A füzet többi része elsőrangú illusztrációkban ismerteti a budapest—kelenföldi elektromos telep kapcsolóberendezését, az új Tisza-hidat és a vállalat több más új alkotását. Áttekinthető táblázatok, műszaki tervek, gépkonstrukciók és szerkezeti alaprajzok teszik változatossá a Ganz Közlemények legújabb számát, amely ezúttal is nagyszerű produktuma a nyomdaiparnak.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Művelnek Igazgatósága nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Budapest, III. ker., Szentendrei-út 19.343. hrsz. alatt építendő óbudai transzformátorállomás építkezésénél szükségelt

a) **ácsmunkákra,**
b) **tetőfedőmunkákra,**
c) **bádogosmunkákra,**
d) **mükőmunkákra,**
e) **asztalosmunkákra,**
f) **lakatosmunkákra.**

Amennyiben vállalkozó az *a)—f)* alatt felsorolt munkacsoportokból esetleg több munkacsoportra kívánna pályázni, úgy minden munkacsoportra külön ajánlat teendő, mely ajánlatok egymástól függetlenül, a munkacsoport megjelölésével, külön-külön borítékba helyezendő. Vállalkozóira ilyen esetekben minden munkacsoportra beadott ajánlat külön is kötelező erővel bír, mivel az Elektromos Művek az egyes munkacsoportokra beérkezett ajánlatokat függetlenül fogja elbírálni attól, hogy vállalkozó egy, vagy több munkacsoportra adott-e be ajánlatot.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlatukat postán nem küldhetik be.

A szobályszerűen aláírt pengőértékű, tanukkal láttamozott ajánlatok felfrattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztosítási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le; az eredeti átvételt elismerő levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat **1931. évi április hó 28-án délelőtt 9 óráig** kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci-út 74. I. em. 101.) benyujtani, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a beadási határidő napján, délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek étkezdéjének helyiségében (V., Drávautca 3. sz.) nyilvánosan felbontatni, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 60 napig, kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiírásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati űrlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a megrendelési feltételeket az igazoló-ívet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci-út 74. I. em. 147.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláírt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Györgyi Dénes és Román Ernő műépítészek irodájában (VIII., Üllői-út 16/b) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaítéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaítélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1931. évi április hó 11-én.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztály keretébe tartozó „Gyermekfelruházási Akció", „Csecsemőkelengye Akció", „Etkeztetési Akció" az „Anya- és csecsemővédő intézetek" valamint a székesfővárosi „Horthy Miklósné" árvaház és gyermekotthon mindkét intézete részére pelenkavászon, pólyahuzavászon, lepedővászon len, lepedővászon pamut, párnahuzatvászon, paplanhuzatvászon, törülközővászon, fehérneművászon, vászon kötényre, csecsemőingvászon, fenér köpper zsinórbarchend, mosható 70 cm. széles, mosható 80 cm széles kalikóvászon, vászon ágyfüggönyre, batiszt, dupla flanelpelenkára, karton barchend, nomokszínű vászon kötényekre, croth kékszövet (seviot) leányruhára, kamgarn fűnadrágra, szövet fűruhára, szövet tavaszi kabátra, szövet téli kabátra, ujjabélés (eisengarn), vattelin, ujjabélés fűruhához sötétkék vászonkötényre, sötétkék vászonfityulára, fehér vászonfityulára, strux fűnadrágra, zsákvászon, tetra pelenka, dupla flanelltakaró csecsemőknek, zsebkendő, asztalkendő nagy, asztalkendő kicsi, vastagabb, abrosz 12 személyes, abrosz 24 személyes, abrosz rétesnyujtó, fejkendő, piké ágytakaró, paplan szürke pokróc, fehér pokróc, gummi pelenka, gummi lepedő, gummirozott nadrág I—II., viaszkos előke, gyermekszvetter, harisnya, kesztyű, csecsemőrékli, nyaksál, sapka, bőrcipő, bakancs, szandál szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 P-s állami és 1.60 P-s fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat legkésőbb 1931. évi május hó 11-én (hétfőn) délelőtt 10 óráig a székesfővárosi polgármesteri IX. (szociálpolitikai és közjótékonysági) ügyosztályában (IV., Központi Városháza, I. pav. I. em. 36. sz.) közvetlenül, vagy (ha vidéki) posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalást ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor a Központi Városháza I. pav. I. em. 25. sz. szobájában fogják megtartani és azon az ajánlattevők, vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Elkésve érkezett, vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatokat nem vesznek figyelembe.

Pályázni csakis a polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztály által kiadott ajánlat és ajánlati, valamint szállítási feltételek nyomtatványaival lehet, amelyek a Központi Városháza I. pav. I. em. 36. sz. alatt vehetők át. Az ajánlati cikkek mintapéldányait a „Házipari Foglalkoztatás" (VIII., Főherceg Sándor-utca 39. sz. fsz.) raktárában hétköznaponként délelőtt 9—1 óra között díjmentesen lehet megtekinteni.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között — a megajánlott árakra való tekintet nélkül — szabadon választhasson, a szállítása az ajánlattevők között tetszés szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. április hó 7-én.

Budapest székesfőváros polgármestere.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Diese motorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkak vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapíttatott 1906.

MAGYAR GYÁRTMÁNY
„SENECO"
FÉKSZALAGGAL FÉKEZVE ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐGYÁRA
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

SIMON LÁSZLÓ
OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: AUT. 873-77.
Budapest, IV., Károly király-út 10. sz.

TÖRÖK és JUHÁSZ
FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Események

— **24.092 aktát intézett el a mult hónapban a városi adminisztráció.** A fővárosi hivatalokhoz a mult hónapban összesen 38.658 ügydarab érkezett, ebből elintéztek 24.092-őt, hátralékban maradt 14.566 ügydarab. A hátralék az egyes ügyosztályok között így oszlik meg: legnagyobb restanciája van a IV. ügyosztálynak, 3466 aktával, utána rögtön a *tanügyi* következik, ahol 2939 ügy vár elintézésre, az *útépítési és városrendezési* ügyosztályok restanciája 1198 darab, *a közlekedési és közgazdasági* ügyosztályoké 1936 darab, a *szociálpolitikai és közművelődési* ügyosztályé 1937 darab, a *középítési* ügyosztályé 1311 darab, a *közegészségié* 685 darab, a *közélelmezési* ügyosztályban 554 hátralékos akta van, a *pénzügyiben* 197, az *elnökiben* 174, a *városgazdaságiban* 92, a *vízvezetéki és világításiban* pedig 77 ügy vár elintézésre. A polgármester most kiadott szigorú rendelete, amely a hivatalos idő pontos betartására és százszázalékos kihasználására vonatkozik, minden bizonnyal meg fogja gyorsítani ezt a tempót is.

— **Eljegyzés.** Nyiri *Dacsó* Irént, *Dacsó* Emil, a *Fővárosi Hirlap* főszerkesztője és neje leányát eljegyezte Londonban Harry *Morris*, a J. Morris and Son's londoni szőrmegyároscég beltagja.

— **Szent Erzsébet szobrát a Szegényház-téren állítják föl.** *Battenberg* Lajos volt törvényhatósági bizottsági tag, az erzsébetvárosi római katolikus egyházközség világi elnöke vezetésével mozgalom indult meg, hogy *árpádházi Szent Erzsébet halála hétszázadik évfordulóján szobrot emeljenek a szociális gondolkodás, a könyörületesség nagy magyar szentjének.* Néhány nappal ezelőtt megalakult a szoborbizottság is, amelyben az egyházközségen kívül képviselve van a székesfőváros, az Országos Képzőművészeti Tanács, az Egyházművészeti Tanács, valamint a Közmunkák Tanácsa. A szoborbizottság hattagú bizottságot alakított a már beérkezett nyolc pályamű és a későbbi tervpályázatok elbírálására. A szobrot az erzsébetvárosi plébániatemplom előtt, *a szegényházi parkban* állítják fel.

A főváros is képviselteti magát a nemzetközi anyakönyvi kongresszuson. Az anyakönyvi eljárások egyöntetű kezelése és az állampolgárok okiratainak hiteles elismertetése körüli anomáliák megszüntetésére az európai országok *nemzetközi anyakönyvi kongresszust* tartanak *Genfben*, a Népszövetség palotájában. A csütörtökön kezdődő tanácskozásokon a székesfővárost *Széchy* András dr. fogalmazó képviseli, akit *Sipőcz* Jenő polgármester bízott meg a kongresszuson való megjelenéssel és a Budapestet érdeklő anyag feldolgozásával.

Felvonó épül a Budai Vigadóban. A Budai Vigadó háromemeletes palotájában a reprezentációs célokat szolgáló helyiségeken és termeken kívül helyet kapott a II. kerületi anyakönyvi hivatal és a Fővárosi Nyilvános Könyvtár fiókja is, úgy hogy mindig igen sok ember fordul meg az épületben, amelynek emeleteit mostanáig csak a lépcsők igénybevételével lehetett megközelíteni. A városgazdasági ügyosztály javaslatára most *kombinált személy- és teherfelvonót építenek a Budai Vigadóban*, egészen a harmadik emeletig, amit a hangversenyek közönsége épp úgy használhat, mint az egyéb helyiségekbe igyekvő emberek. A felvonó építése 14.800 pengőbe kerül.

A József-körút mellett fekvő utcák adómentessége. A *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre Korányi* Lajos elnökségi tag indítványára sürgős beadvánnyal fordul *Wekerle* Sándor pénzügyminiszterhez, hogy feltétlenül adják meg a *József-körút, Népszínház-utca, Fiumei-út és Üllői-út között fekvő utcák számára is az előírt tatarozások elvégzése esetén az adókedvezményeket és adómentességet.* A párt elnöke botfai *Hüvös* Iván és *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstag memorandumot fog a pénzügyminiszternek átnyujtani, amelyben rámutatnak a József-körút közvetlen közelében fekvő utcáknak a közerkölcs és közbiztonság szempontjából türhetetlen állapotaira és arra, hogy az említett városrész rendezése csakis ezen utcák viskóinak lebontásával, emeletek ráépítésével és bérpaloták emelésével képzelhető el.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Vízművei, utalással a kiírási művelethez csatolt általános vállalati és részletes építési feltételekre, ezenkívül a sűrített levegő segítségével történő (pneumatikus) munkákra vonatkozó különleges feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a káposztásmegyeri vízműtelep I. és II. (Dunakeszi) átemelőtelepének tartozékaképpen, a Duna medre alatt létesítendő **egy-egy járható tartalékgyalogút** (tunnel) és a hozzájuk tartozó **két-két végakna** építési munkálataira.

A kiírási művelet nyomtatványai, úgymint: az általános és részletes, valamint a különleges feltételek, ajánlati költségvetések, ajánlati űrlapok, ezenkívül a tunnelek és aknák tervei 1931. évi április hó 4. napjától kezdődőleg Budapest Székesfőváros Vízműveinél (IV., Egyetem-utca 2., II. 23.) kaphatók, hétköznapokon déli 11 és 13 óra között 20 pengő lefizetése ellenében. A 20 pengő díjat azonban csak az újonnan jelentkező pályázók fizetik; akik azonban már az első pályázaton résztvettek, a jelen kiírási művelet iratait ingyen kapják. Ugyanitt a részletes szóbeli felvilágosítások is megadatnak; ezenkívül megtekinthetők a tunnelaknák helyein, továbbá a Duna medrén keresztül vezetett kutató kémfúrások eredményei is (rétegszelvények és talajmináták), amelyek a tunnelek tengelyétől északra és délre 20 méter távolságban átfúrt talajrétegekről nyujtanak felvilágosítást.

Ajánlattevők ez alkalommal a kiírási művelethez tartozó tervekben, részletes építési feltételekben és ajánlati költségvetésekben megállapított méretek, formák, elrendezések, előírások, feltételek, kikötések, stb. szem előtt tartásával, illetve azokhoz ragaszkodva, saját elgondolásuk szerint való kivitelű megoldással pályázhatnak.

A munka természetére és a kivitel nehézségeire való tekintettel az ajánlattevők ajánlataikban megemlíteni tartoznak azon hasonló természetű, vagy minőségű munkálataikat, melyeket, mint önálló cég, sikerrel végeztek. Budapest Székesfőváros Vízművei az ajánlattevőktől ennek hitelt érdemlő igazolását követelheti.

Az ajánlatokat **1931. évi május hó 2. napján délelőtt 11 óráig** kell a Vízművek titkári hivatalában (IV., Egyetem-utca 2., II. 23. sz.) beadni. A jelzett határidőn túl benyujtott ajánlatok figyelembe vételnek nem fognak.

A beérkezett ajánlatok 1931. évi május hó 2. napján déli 12 órakor lesznek a Vízművek fentjelzett hivatalos helyiségében nyilvánosan felbontva.

A pályázók ajánlataikban kijelenteni tartoznak, hogy a helyi viszonyokat jól ismerik, továbbá a fúrási szelvényeket és a talajmintákat megtekintették, megvizsgálták és hogy tisztában vannak az építés műszaki feladatával és annak nehézségeivel.

Budapest Székesfőváros Vízművei fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, illetőleg egyik ajánlatot sem fogadja el és új versenytárgyalást tartson anélkül, hogy emiatt az ajánlattevők a Vízművek ellen kártérítést, vagy bármiféle igényt támaszthatnának és hogy a munkálatokat megosztva is kiadhassa.

Felhívjuk végül a pályázók figyelmét arra is, hogy a Vízművekre, mint a székesfőváros önálló vagyonkezelésű üzemére a „Közszállítási Szabályrendelet"-nek csakis a hazai ipar védelmét előíró kikötései érvényesek.

Bánatpénzül 250.000 pengőig az ajánlati összeg 2%-a, ezen felüli összeg után annak 1%-a teendő le a Vízművek pénztáránál (IV. ker., Reáltanoda-utca 1—3. I. em.).

Budapest, 1931. évi március hó 28.

Budapest Székesfőváros Vízművei.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal **WOLFF ERNŐ** Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz. Sürgönycím: WOLFFEKE TELEFON: LA. 13—82.

SZÜTS JENŐ okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

FAHN SANDOR VESNOKI MUTEREM Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415-16 VII., Károly körút 9. I. 32.

FRIEDMANN JÓZSEF ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

DITTLER FERENC építőmester BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Balassa Árpád okl. építészmérnök, építőmester VI. kerület, Vilmos császár-út 31 Telefon: Automata 164—13

ÁMON ANTAL ÉS FIAI KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON-ÉPÍTÉS VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MESZKŐBÁNYA VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

TUNGSRAM MEGBIZHATÓ JÓ

HAJNAL-IMRE OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47 TELEFON: AUTOMATA 528—64

SCHLESINGER ALAJOS CSŐNAGYKERESKEDŐ BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30 TEL.: AUT. 909-27 sorozat. Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Sygall S. Motor- és Gépgyár BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN FAKERESKEDŐK Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútorasztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85 V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR MÜLLER ANDOR BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Kriegl Ágoston fémáru-üzeme Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

Parafakőgyár R.-t. ezelőtt Kleiner és Bokmayer Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz. Telefon: József 301—14, József 301—16. sz. Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Teherautópótkocsik Teherautókarosszériák Autóbuszok Gyártja: **NAY és RÓNA** gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t. Budapest, X., Kápolna tér 27-29 Telefon: J. 463—88.

KÖZPONTI FŰTÉSEK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA SZEPESSY SANDOR u oda SZEPESSY GYULA okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

SPÁNYI ERNŐ okleveles mérnök mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Hlavay Kálmán tervező és építőmester Budapest, VI., Kassai-út 68.

MESSINGER REZSŐ ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefon: Zugló 66—84. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Németvölgyi-úti elemi iskola és óvodaépület márványmozaik-lap **burkolómunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi március 27-től kezdve d. e. naponta 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em, 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Körmendy Nándor (VIII., Üllői-út 16/a) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza III. em. 337. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 4-én (hétfőn) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi március hó 27-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet **5000 fm 16/27 cm faragott trachit (andezit) szegélykő, 12.000 fm 14—15/24—25 cm hasított trachit (andezit) szegélykő, 300.000 db 18/18/13—14 cm trachit (andezit) fejkő, 150.000 db 18/18/14 cm bazalt ¾-es kockakő és 100.000 db 18/18/13—14 cm bazalt fejkő, szállítására.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi április hó 28. napján (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 28-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. számú helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 7-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker., Ördögárok Zugligeti-úti csatorna betorkolása és a Hadapródiskola bejárója között, 230 fm hosszú 370/277 cm szelvényű csatorna **beboltozási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em, 285, ajtószám alatt kaphatók, 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi április hó 21-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi április hó 21-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a III. em. 409. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi március hó 31-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Bullcsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

Maksiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ARUSITO R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

NEUMAN FERENC
Okl. mérnök, útépítési vállalata, Budapest.
Iroda: V., Rudolf-tér 1. sz. Telefon: J. 442—60
Telep: VII., Egressy-út 34. sz. Telefon: A. 239—44

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPITÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER., CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZÍT: gáz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: Jozsef 433—69

Zumpft István
vasút- és útépítő vállalkozó, kövezőmester
Kispest, Rákóczi-u. 74. sz.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsiúvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapes en
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
épgyár és vasöntöde, faipari és bőripari cépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

LEGEZA SZILVIUS
MOTORCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5 szám. (Fürdő-utca)

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

ADAMÁT és GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

GUTWILLIG E.
tő- és székvárosi csatorna- és pöcegödörtisztitási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 36. Telefon: J. 419-74

VIGNÁLI RAFAELLO
Bronzöntő
BUDAPEST
Lakás: VI. ker., Petneházy-utca 75/b.
Gyár: VI. ker., Jász-utca 74. szám.
Telefonszám: Automata 919—12.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, épitő-vállalkozó

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2.
TELEFON: AUT. 533—74.
EPITŐMESTER BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V. Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII. Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Magas épités, vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
épitési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 április 22. | 16. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Betelt a mérték,

most már igazán kell lendíteni valamit a dolgokon, most már igazán meg kell fogni az eke szarvát, mert — ha ez így megy tovább, — elpusztulunk. Nem játék ez a szóval, nem stilisztikai alakzat, hanem mezítelen valóság, hogy a semmittevés, a stagnálás *a pusztulást jelenti.* Éppen arról elmélkedtünk, hogy illenék a városházát figyelmeztetni arra a nevezetes dátumra, amelyet május elsejének hívnak és amely megint veszedelmesen közeledik. Nevezetes ez a dátum, mert *ez már azt az időpontját jelenti az esztendőnek, amikor izzó és nekibuzdult munkában kell állnia az országnak.* Ez már az igazi tavasz, amikor javában folynia kell minden munkának, mert fut az idő, mulik a nyár és itt lesz megint a tétlenség tele.

Ismételjük, hogy szinte óránkint fölmerül ez a dátum Budapest jövőjéért aggódó mindenkinek a lelki szeme előtt és szinte örültünk, amikor ezzel kapcsolatban *Payr* Hugó a Lipótvárosi Polgári Kaszinóban súlyos vádat emelt. A vád *mindenki ellen* szólt. *Párt- és rangkülönbség nélkül mindenki ellen.* A vád pedig igen precizen és igen határozottan az, hogy a városházán, amikor nyomasztóan súlyos kérdések és kenyérgondok kísértenek, a produktiv munka helyett immár *négy hónapja nem történik semmi más, mint autonóm szervek megalakítása, tisztviselők választása, vagy kinevezése.* Az idő csakugyan eljár, alig jutott volna már eszünkbe, hogy *négy hónapja folyik a semmittevés,* de ehhez még hozzátehetjük azt is, hogy *sokkal régibb keletű a városházi munka szüneteltetése,* mert a választást megelőzően, hosszú hónapokon át, majdnem azt mondhatnánk, hogy *egy egész esztendőn át, minden halogatás és minden megoldás szüneteltetése azt a magyarázatot kapta, hogy hiszen majd jön az új fővárosi törvény, majd jön az új választás, jön az új törvényhatóság, az új tisztviselői kar és az új tanács.* Időtlen idők óta ebbe zápul bele minden a budapesti városházán. És *Payr* Hugónak talán még abban is igaza van, hogy a tevékeny és serény vidéki városokban mindezeket a dolgokat egy nap alatt elintézték. Vajjon miért nem lehetett ugyanezt megcsinálni Budapesten is? Mert legyünk egyszer már tisztában azzal, hogy aki a polgárság bizalmának megtiszteltetéseit, díszes jelvényeit, méltóságait kegyesen elfogadni méltóztatik, annak le kell vonnia a tanulságot, hogy *a közért, a tisztséget, méltóságot és tekintélyt adó polgárságért keményen és sokat kell dolgozni is.* Nem olyan időket élünk, hogy a régi receptet lehetne alkalmazni: pihenés után édes a nyugalom. És az sem elegendő, hogy a polgárság bizalmának díszes kitüntetései alatt roskadozva szerepet játszanak és reprezentáljanak a városháza urai: alkotó tevékenységre, *közönséges, hétköznapi, izzadságos munkára van szükség.*

Az ország most ünnepli *Bethlen* István gróf miniszterelnökségének tizesztendős jubileumát. Ugyanazon az estén, amelyen a városháza ellen az említett vádak elhangzottak, egy másik törvényhatósági bizottsági tag rámutatott az alkotások tengerére, amelyek az utolsó tíz esztendőben *Bethlen* István nevéhez fűződnek. És *Bethlen István nem ér rá arra, hogy tíz esztendő után egyetlenegy ünnepnapot tartson, egy huszonnégy óráig egyedül és kizárólag annak az örömnek éljen, hogy megadatott neki az alkotások egész seregével gazdagítani a nemzet birtokállományát.* A miniszterelnök nagyon jól tudja, hogy ebben az egyetlenegy esztendőben, amely most következik, annyit kell dolgoznia, annyit kell alkotnia, amennyit tíz esztendőn át dolgozott és tíz esztendőn át alkotott, annyival kell ebben az egy esztendőben előbbre vinni a nemzet sorsát, mint amennyivel egy egész évtizeden át megfeszített munkával sikerült ezt tennie.

Vajjon ezt nem tudják a budapesti városházán is? *A budapesti városházán nem értesültek még arról, hogy a világ szörnyűséges gazdasági válságot elkeseredett harccal, elszánt munkával, soha nem látott nagy nemzetközi összefogással most akarják megoldani a világ legnagyobb elméi?* Szeretnénk tudni, hogy Budapest nem kér-e részt ebből az óriási munkából, amelyből pedig a legkisebb magyar falu is ki kell, hogy vegye a maga részét. *Budapest vezetői fölött észrevétlenül száll-e el a világvajudás nagy láza, amely a földtekének minden valamirevaló elméjét munkába hozta?* Ugylátszik, a budapesti városházán nyugodtan alusszák az igazak álmát, amíg *az egész világ virraszt a saját nagy-nagy krizise fölött. Amíg nemzetek és népek fognak össze, míg gyötrő fájdalmak között születnek meg a világmegváltó gondolatok, addig a budapesti városháza négy hónapon át tisztviselőket választ és kishivatalnokok kinevezése mellett kibicel.*

Ennél lázítóbb, szörnyűbb, a polgárság bizalmához hűtlenebb cselekedetet, helyesebben semmittevést, igazán elképzelni sem lehet. Végig az egész világon minden világváros katedrálisaiban zúgnak a vészharangok. Itt az ideje, hogy Budapest vezetői is fölébredjenek és ne várjanak arra, hogy a hajnalt a végső veszedelem kakasa kukorékolja a fülükbe.

Mellőznek minden további redukciót a főváros uj költségvetésében

A polgármester körrendelete szerint május végéig be kell mutatni a tervezeteket

A multévi gazdálkodás tényleges eredményeiről ad hűséges képet a *zárszámadás,* amelyen az utolsó simítást most végzik a pénzügyi osztályban és a számvevőségen. Nagyjából már kialakultak a végleges eredménynek a számoszlopai, amelyek az eddigi riasztó híresztelésekkel szemben *számottevő deficitet nem tüntetnek fel.* A jelek azt mutatják, hogy

a mutatkozó kisebb deficit visszatükrözi a gazdasági viszonyok alakulását, amelyeknek következtében az adóbevételek csökkenése előrelátható volt.

A főváros pénzügyi vezetőségének megvannak a tervei a deficit eltüntetésére, ami azt jelenti, hogy *Budapest székesfőváros gazdálkodása a mult évben is mintaszerű és hibátlan volt.*

Még mielőtt a zárszámadási munkálatok befejezést nyernének, *megkezdődik a jövő évi költségvetés tervezetének elkészítése.*

Sipőcz Jenő dr. polgármester a jövő héten körrendeletet intéz a főváros összes üzemeihez, hivatalaihoz és intézményeihez, hogy az 1932. évre szóló költségvetési tervezetet készítsék el és azt május 31-ig juttassák el a pénzügyi osztály vezetőjéhez.

Emlékezetes, hogy az elmult évben *4.5 százalékos* költségredukciót hajtottak végre az egész vonalon, hogy ezzel is érvényt szerezzenek annak a takarékossági szempontnak, amelynek figyelembevételére a belügyminiszter hívta fel a fővárost. *Scitovszky* Béla belügyminiszter legutóbb kelt ismeretes leiratában *újból hangsúlyozta a takarékosság figyelembevételét* és a költségvetésben törléseket végzett, ami mintegy *jeladás* a jövő költségvetés összeállításának módjára is.

Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint, az új költségvetésben is messzemenő módon vigyáznak a takarékosság érvényesítésére. A polgármester kiadandó körrendelete

a legszigorúbb utasítást tartalmazza az ügyosztályvezetők, az üzemigazgatók, a hivatalfőnökök és az intézmények irányítói számára, hogy minden fölösleges kiadást mellőzzenek

és általában csakis olyan tervek végrehajtását dolgozzák ki, amelyek valóban a legszükségesebb hiányokat pótolják. A helyzet tehát úgy alakul, hogy *a főváros változatlanul megtartja a most érvényben levő költségvetés kereteit* és mert már ez is csak a legszükségesebb kiadásokat sorolja fel:

szó sincs arról, hogy az új költségvetés a 4.5 százalékon túlmenő újabb mérséklést hozzon magával.

A városházi vezetőség felfogása szerint ebben a keretben már csak a legindokoltabb tételek vannak felsorolva és így *az adminisztráció menetének veszélyeztetése nélkül további apasztásra nem kerülhet sor.* Hasonló a helyzet az üzemeknél is, ahol úgy a dologi, mint a tárgyi kiadásokat a legmesszebbmenő módon csökkentették és így most már nem áll módjukban további redukciót alkalmazni. Május 31-én az elkészített tervezeteket *Lamotte* Károly tanácsnok terjeszti a polgármester elé, aki azután a jóváhagyott terveket a költségvetés elkészítése végett kiadja a pénzügyi osztálynak. A költségvetés tárgyalásánál az előadói tisztséget *Homolyay* Rezső dr. tanácsjegyző fogja ellátni, akit a polgármester most a *költségvetés előadójává* nevezett ki.

Megkezdik az ujpesti kikötő építését anélkül, hogy a főváros véleményét bevárták volna

A munkálatok befolyásolhatják Budapest vízellátását. A kikötő fölösleges versenyt támaszt a csepeli kikötőnek is

A földmüvelésügyi minisztérium Ujpest megyei város vezetőségével való tanácskozás után elhatározta, hogy *Ujpesten, a holt Dunaágban megépíti az ujpesti kikötőt* és ezzel megkönnyíti az ott székelő gyárvállalatoknak az áruk fuvarozását. A tervezetet annakidején nagy részletességgel elkészítették és hozzászólás végett megküldötték a főváros vezetőségének is azzal, hogy esetleges észrevételeit sürgősen terjessze elő. A fővárosnál már a hír első hallatára meglehetős nyugtalansággal fogadták az ujpesti kikötő építésének következményeként mutatkozó eshetőségeket, mert az a gyanu merült fel, hogy

a végzendő munkálatok befolyásolni fogják a főváros vízellátását.

A káposztásmegyeri telepről és általában a felsődunai kutakból érkező vízmennyiségek ugyanis feltétlenül reagálnak a kikötőmedence építésére és felmerült az a kérdés, hogy *Budapest vízellátása nem fogja-e megsinyleni a folyamatba teendő munkálatokat.*

A világítási és vízvezetéki ügyosztály éppen ezért a terveket szakértők véleményezése alá bocsátotta és megbízta *Rohringer* Béla müegyetemi tanárt, valamint a *Rába Szabályozó Társulat* igazgatóságát, hogy *írásbeli jelentésben adjanak véleményt az ujpesti kikötőnek a budapesti vízszolgáltatásra esetleg gyakorolandó hatásáról.* A szakértők megkezdték helyszini szemléjüket, hozzáfogtak a különböző tapasztalatok felsorakoztatásához, de írásbeli jelentésük mindmáig nem készült el.

A főváros mindaddig, amíg ez a jelentés nincs a birtokában, nem foglalhat állást az újpesti kikötő építésével szemben, pedig nagyfontosságú érdekek fűződnek ahhoz, hogy állásfoglalását az összes illetékes helyeken elsőrendű megfontolás tárgyává tegyék.

Felmerül ugyanis az a lehetőség, hogy a kikötőmedencében szükséges állandó kotrások miatt *milyképen alakul a főváros részére szállítandó ivóvíz minősége és milyen módon alakul át a mennyiség is,* a megbolygatott Dunameder közvetlen környezetében. Az előzetes becslések arra mutatnak, hogy

az újpesti kikötő építése legjobb esetben nem árt a főváros vízellátásának, de bizonyos, hogy semmiképpen sem használ,

miért is nagyon meggondolandó, hogy *érdemes-e Ujpesten egy külön kikötőt építeni, amikor a Csepelszigeten a legmodernebbül felszerelt intézmények állnak rendelkezésre.* A terv végrehajtása mellett úgy látszik az az egyetlen argumentum, hogy *segíteni lehet a nagy munkanélküliségen,* amelyik Ujpesten éppen olyan gondot okoz a város vezetőségének, mint a fővárosi munkanélküliség Budapesten. Ezen túlmenőleg gazdasági szakemberek sem minősítik elsőrendű követelménynek az ujpesti kikötőt, mert ha ott valóban élénk forgalom alakul ki, úgy

károsan érinti a vámmentes kikötőt és a ferencvárosi helyi kikötőt, amelyek eddig is csak mérsékelt forgalmat tudtak a maguk számára biztosítani.

Az ujpesti kikötő építésével kapcsolatos kérdésekről

a Vízművek igazgatósága

a következő információt adta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Most már türelmetlenül várjuk a szakvélemények beérkezését, hogy azok alapján megtehessük a szükséges lépéseket. Annyi bizonyos, hogy *a kikötőépítés a pesti ivóvíz minőségét nem fogja megjavítani, legfeljebb a mennyiséget fogja növelni,* ami komoly előnynek csak akkor mondható, ha a víz minősége egyidejűleg nem romlik meg. Mindenesetre nagy *megfontolást igényel az egész kérdés-komplexum mikénti kialakítása, mert a milliós főváros vízellátásának a biztonságát és zavartalanságát nem szabad veszélyeztetni.*

Ujra engedélyezte a belügyminiszter a tűzoltási járulék behajtását

A főváros a tűzoltási járulékról szóló szabályrendelet értelmében jogosítva van minden *Budapest területén kötött tűzbiztosítás díjának tíz százalékát járulék címén behajtani.* Ez évenkint komoly összeget jelentett a községi háztartásban, s így érthető volt a főváros meglepetése, amikor

Scitovszky Béla belügyminiszter 1931. évre beszüntette a tűzbiztosítási díjak behajtását.

A főváros bevételei amugyis állandóan csökkenő tendenciát mutatnak, s a tűzbiztosítási járulék elmaradása újabb nehézséget támasztana a főváros 1931. évi költségvetésébe. Ezért *Sipőcz Jenő polgármester előterjesztést intézett a belügyminiszterhez, akitől kérte a sérelmezett rendelet visszavonását.* A belügyminiszter megértéssel fogadta a polgármester előterjesztését és egyelőre

további egy év tartamára engedélyezte a tízszázalékos tűzoltási járulék behajtását.

A belügyminiszter méltányolta, hogy a székesfőváros bevételei állandóan csökkennek és nem lehet ettől a jövedelemtől — jelenleg — a főváros háztartását elütni. A belügyminiszteri intézkedés indokolása szerint

a tűzoltói intézmények fenntartása és fejlesztése a fővárosnak elsőrangú érdeke

és a belügyi kormányzat ezt nem megakadályozni, hanem elősegíteni igyekszik.

Építkezési korlátozásokkal megvédik a Várhegy-oldal fenyegetett szépségeit

A régebbi városrendezőknek vajmi kevés érzékük volt a históriai mult s a természeti szépségek megbecsülése és megőrzése iránt, így történt, hogy balkezes építkezésekkel igen jelentékeny mértékben megrontották és *elcsufították a világ egyik leggrandiózusabb panorámáját nyujtó Dunapartokat* s elcsufították a budai Várhegy idillikus lejtőit is. A korábbi városrendezők

minden megfontolás nélkül megengedték a Várban modern stilusú öt-hatemeletes bérkaszárnyák emelését

s a hegyoldalba is, ahol szinte kizárólag árnyas ligeteknek, vagy legfeljebb villaszerű házacskáknak szabadna lenni, nyakrafőre emelték a toronnyal díszített sokemeletes bérkaszárnyákat, amivel nemcsak a Várhegyoldalt csúfították el, hanem megrontották az egész Vár panorámáját és megbontották a Várból nyíló páratlanul szép perspektivát is. A főváros vezetősége, ha késve is, rájött a mulasztás hibáira és a lehetőség szerint igyekszik reparálni a multat,

a jövőt illetően pedig szigorú intézkedéseket adott ki.

A Várhegy oldalában a főváros vezetősége új rendelkezései szerint csak olyan épületeket szabad emelni, amelyeknek legmagasabb pontja, *a tető gerince, legalább két méterrel a Bástya szintje alatt marad.* A főváros a jövőben lehetőleg csak lapostetejű házakat engedélyez a hegyoldalban s amennyiben mód kinálkozik, szeretné elérni, hogy *a magasabbra nyúló régi házakat is ilyen lapos tetőre alakíttassa át a tulajdonosokkal.*

Csármann Ferenc műszaki tanácsnok, a városrendezési és magánépítési ügyosztály vezetője minden új építkezést személyesen ellenőriz. A mult héten például

újabb helyszíni szemle volt a Várban,

mert a krisztinavárosi lejtőn épülő egyik új villa tetőkaszkádja túlságosan kiemelkedett s ez ellen *a hadtörténelmi múzeum vezetősége is szót emelt. Csármann* tanácsnok nyomban intézkedett és a szabálytalanul kiugró épületrészeket eltávolíttatta.

Bent a Várban is legszigorúbban ragaszkodnak ahhoz a szabályhoz, amelyet a főváros s a Müemlékek Országos Bizottsága közösen állapított meg úgy, hogy

a Vár területén régi házakat csak az eredeti stilusban s lehetőleg az eredeti méretekben szabad ujjáépíteni

s a jövőben szó sem lehet többé a hangulatos városképet disszonánsan megbontó bérkaszárnya-építkezésekről.

Bethlen miniszterelnök tízéves munkásságának méltatása a törvényhatósági tanács ülésén

A főváros törvényhatósági tanácsának csütörtöki ülésén *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a következő bejelentést tette:

— A főváros nevében üdvözöltük a miniszterelnök urat. E tíz esztendő történetében a vélemények ítélete fölött áll a *tények ítélete.* Azoké a tényeké, amelyek ellentmondást nem tűrő igazsággal bizonyítják, hogy a világháborút követő összeomlást a fejvesztettség tette katasztrófálissá, de *Bethlen* István grófnak *céltudatos államférfiui vasakarattal keresztülvitt munkája sokat újjáteremtett abból, ami elveszett.* Budapest elsősorban szenvedte az összeomlás végzetes következményeit, ezért legelőször kellett éreznie is a renduek, a békének és az újrakezdődő életnek visszatérését. Ezért mondottunk köszönetet a miniszterelnök úrnak, mert

az ő tíz esztendeje a mult sok béklyójától szabadított meg bennünket

és a magyar nemzetet kitaszítottságából, clítéltségéből és széthullottságából *a népek életében jelentős szerephez juttatta.* A kialakult világkapcsolatokban Budapestnek egyre jelentősebb szerep jut és mély megalázottságából ma már oda emelkedett, hogy

elismert és becsült társa lett az európai nagy városoknak.

Köszönetet kellett mondanunk e tízéves munka eredményeiért és azt kivántuk, hogy amint a jó Isten eddig áldásával kísérte, legyen mellette továbbra is, hogy a magyar nemzetet megmentett terveiből minél többet meg tudjon valósítani és ebben a fejlődésben alakulhasson ki a magyar élet központjának: *Budapestnek szebb és boldogabb jövendője.*

Azonos anyakönyvi blankettákat szereznek be az összes kultúrországokban

A genfi tanácskozás eredménye, hogy a Népszövetség vállalta a közvetítést

A nemzetközi viszonylatokban még mindig mutatkozó okirati visszásságok súlyosan éreztetik hatásukat a különböző államok polgárainak életében. Különösen sok a panasz *az anyakönyvi okiratok elismerése és mérlegelése* körül, miért is a főváros örömmel tett eleget az *Anyakönyvi Hivatalnokok Nemzetközi Szövetsége* meghívásának, hogy a genfi ülésen képviseltesse magát. A polgármester megbízásából *Széchy* András dr. fogalmazó vett részt a genfi tanácskozáson, amelynek eredménye valószínüleg már a közel jövőben jótékonyan érezteti hatását az okiratok nemzetközi összeegyeztetése terén. A genfi tanácskozásról

Széchy András dr.

a következő részleteket mondotta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Április 14—16-ig zajlott le Genfben a Kanton székházának dísztermében: az *Alabama Saal*-ban, a szövetség szükebbkörü igazgatótanácsi ülése, amelyen *Magyarországon* kívül résztvett *Németország, Svájc, Franciaország, Hollandia, Dánia és Belgium* képviselője. Az elnöki tisztet dr. *Stampa* Ulrich, a berni szövetségtanács helyettes osztályfőnöke töltötte be, akinek vezetésével a főkérdések kerültek megvitatás alá. Tisztázni kell ugyanis, hogy

az egyes nemzetek egymástól eltérő anyakönyvi jogai összeegyeztethetők legyenek,

mert még ma is állandó zavar mutatkozik például a külföldiek házasságának érvényessége körül. Régi törekvés az ilyen differenciák áthidalása, hogy ezzel elérhető legyen az érvénytelen házasságok kötése. Eddig *minden alkalommal a szövetség fordult az egyes kormányokhoz,* hogy felvilágosítást szerezhessen az anyakönyvi hivatalok joganyagáról. Ki kell egyenlíteni, vagy hozzásimítani az egyes államok anyakönyvi jogszokásait s ennek a munkának az előkészítésére *háromtagú bizottság* kereste fel a Népszövetség illetékes osztályát, hogy vállalja a közvetítést az egyes államok között. A Népszövetségnek ugyanis van már egy nemzetközi szervezete: *a római hivatal,* amelyik eljár a magánjogi differenciák kiegyenlítése érdekében, de ez mind kevés az ilyen természetü vitás ügyek gyors intézéséhez. Nagy eredménye a genfi tanácskozásnak, hogy

a Népszövetség vállalta ezt a közvetítést

és így a közel jövőben megtartandó igazgatótanácsi ülésen már konkrét tervek állnak rendelkezésre. A megoldás valószínüleg az lesz, hogy

az összes kultúrországokban azonos anyakönyvi blankettákat fognak érvénybeléptetni,

amelyen *a honi nyelven kívül még egy internacionális nyelv is szerepel,* hogy megkönnyítse az okiratoknak a külföldön érvényes használatát. A külföldi anyakönyvi hatóságok állandó összekötetésben maradnak egymással és a tervek szerint *minden családi változásról kölcsönösen értesítik* azt a hatóságot, ahová a külföldön tartózkodó állampolgár illetősége szerint tartozik.

Széchy András egyébként beválasztották a nemzetközi szövetség igazgatótanácsába és ebben a minőségében egyik tagja volt annak a szükebb bizottságnak, amely a Népszövetség illetékes osztályával az elvi megegyezést létrehozta.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 **Telefon: Aut. 934-85**
V., POZSONYI-ÚT 8/b. **(WAHRMANN-UTCA SAROK)**

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevitett gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a. Tel.: Lá. 18—43.

Pesti kirakat

A szálloda

Idegenforgalmat, minél nagyobbat, minél élénkebbet, sőt minél jövedelmezőbbet akarunk teremteni Budapesten. Ezt mindenki akarja és mindenki hajlandó is tenni, cselekedni, sőt gondolkodni is ennek érdekében. Érdemes hát néha beszélgetni erről a kérdésről, hogyan is kell kezdeni a dolgot?

Az idegenforgalom — tegyük félre a nagyképűséget és az álszemérmet — üzlet. Különösen üzlet egy olyan szegény ország számára, mint mi vagyunk. Ráadásul még politika is és pedig tiszteletreméltó, szent politika: az útjának Nagy-Magyarország felé kell vinnie.

De hétköznapi vonatkozásban mégis csak első sorban üzlet az idegenforgalom. Hogyan kell hát kezdeni az üzletet? Mivel kell csalogatni a vevőt? A kirakattal. Áruval, portékával — hála Istennek — eléggé el vagyunk látva, a pesti kirakatot azonban sürgősen rendbe kell hozni.

A kirakatban is legelsőbben két dolgot: a szállodát, meg az utcát.

Minden tiszteletünk, minden megbecsülésünk a budapesti szállodaiparé, de még sincsen minden egészen rendben. Vannak kitűnő, fényes, hírneves szállodáink, de valami mégis hiányzik belőlük. Hiányzik belőlük az otthon lelke. Talán azért, mert Budapesten vagyunk, ahol — szomorú, de való — nem otthon élnek az emberek, hanem a kávéházban lézengenek. Talán ez a szellem ütközik ki a pesti szálloda ridegségén és kimértségén.

A külföldi szállodák, elsősorban az angolok, a londoniak képe tűnik fel előttünk, ahol a vendég, az idegen teljesen, tökéletesen, maradéktalanul megtalálja a maga otthonát. Kényelem, gondosság, figyelem, barátságos miliő, egyszóval tökéletes otthon, amely nélkül a külföldi ember nem tud megmaradni idegen városban sem. Ha ezeket a meleg, kedves, a kultúra és a technika minden áldását magáénak valló szálloda-otthonokat nem tudjuk nyujtani a vendégeknek, akkor vége mindennek, akkor hiú ábránd az egész idegenforgalmi erőlködésünk. A szállodán kell kezdeni a nagy munkát, mert ha a külföldi vendég a szállodában nem találja meg a maga megszokott kényelmét és kedves otthonát, akkor sarkonfordul, továbbutazik, nem kívánesi többé „dús természeti kincseink"-re.

Az utca

Ha a szálloda az idegenforgalom alfája, akkor az utca a bétája. A külföldi vendégnek ez ötlik szemébe, mihelyt kilép a szállója kapuján, ha ugyan már a pályaudvarról való távozásakor nem nézi meg az utca képét. A legelső impresszió fontosságáról fölösleges beszélni azoknak, akik az emberi lelket, az emberi természetet csak egy kicsit is ismerik.

Az utca rendje sok pénzbe kerül és bevalljuk, mi nem áldozunk eleget erre a célra. Azt a patikai tisztaságot, amelyet példának okáért a londoni utca képe mutat, nekünk ma nagyon nehéz megteremteni. Nem akarunk most arról beszélni, hogy a budapesti köztisztaság őrei becsületesen dolgoznak, de kevés az anyagi erejük ahhoz, hogy tökéletesen alkossanak. Konstatáljuk azonban azt, hogy ha a hivatalos köztisztaság csodákat művelne is, ha annyi pénz állana rendelkezésre, amennyi csak kell, akkor sem szűnne meg egy csapásra minden baj.

Mert nálunk legelsősorban a közönséget kellene megnevelni. A köztisztaság legelső és alapvető feltétele ugyanis a magántisztaság, az egyes embernek a tisztaság és rend iránt érzett feltétlen ragaszkodása. Amíg azonban a mi közönségünket nem tudjuk rendre szoktatni, nem tudjuk fékentartani, nem tudjuk megfogni a kezét, hogy a banánhéjat, vagy az elolvasott ujságot ne dobja el ott, ahol éppen jár, addig álmodni sem lehet a kirakatba való pesti utcáról.

Természetesen a másik kelléke az utcának, hogy közlekedni lehessen rajta. Rend legyen a közlekedési eszközök felvonulásában és tükörsima, világvárosiasan tükörsima legyen a burkolat. A közlekedési eszközök felvonulásának rendjét majd csak eltanuljuk a külföldtől és meg is valósítjuk, ha drákói szigorúságot alkalmazunk. De mi lesz az útburkolással? Ahhoz aztán igazán pénz kell, sok pénz és pedig sürgősen. Addig idegenforgalomra ne is költsenek egyetlen fillért se, amíg az utcák rendjét, a burkolatok tökéletességét nem biztosították, mert hiábavaló az erőlködés, kidobott pénz minden garas, ha az idegen már az utcán megundorodik a rendetlenségtől, vagy leharapja a nyelvét a bukkanókon.

Nagyarányú mozgalmat indított a Kereskedelmi Kamara a helyi kikötő fellendítésére és kihasználására

A főváros mulasztása miatt átterelődött a forgalom a vámmentes kikötőbe — Hatósági vezetés, vagy részvénytársasági forma. — A véletlen szeszélye helyett céltudatos irányításra van szükség

Több évtizedes sürgetés után a közelmult években végre megvalósult *a csepeli vámmentes kikötő*, majd ezt követőleg a *fővárosi helyi kikötő* azzal az elgondolással, hogy ide központosuljon nemcsak Budapest, hanem az ország, sőt a szomszédos államok dunai forgalmának jelentős része is. A helyi kikötő ma már teljesen rendelkezésre áll a különböző érdekeltségeknek, azonban, — be kell vallani — hogy *mai struktúrájában nem váltja be a hozzáfűzött reményeket.* A forgalom méretei meglehetősen kicsinyek és a várva-várt élénkség egyelőre nem akar megnyilvánulni a raktárházak és zsilipek között. A drága befektetéssel megépített intézmény egyelőre tehát nem sok hasznot hoz a gazdasági életnek, ami most már határozott és erélyes fellépésre indítja a kereskedelmi tényezőket. Erről a kérdésről folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A Kereskedelmi és Iparkamara több alkalommal folytatott már tanácskozást, hogy a kikötővel kapcsolatos kérdések intézését a nagybizottság hatáskörébe utalják. Ezt megelőzőleg ugyanis *az érdekeltek panaszai nem jártak megfelelő eredménnyel,* mert nem vonták be őket és nélülük intézkedtek olyan vonatkozásokban is, amelyeknél feltétlenül szükséges lett volna a gazdasági tényezők véleményének meghallgatása. A Kamara végre maga vette kezébe a probléma tisztázását, megalkotta a kikötőbizottságot és *az előmunkálatok lefolytatása után most megindítja a komoly eredményre törő tevékenységet.* A bizottságban helyet foglalnak az érdekelt hatóságok, a kormánybiztosság, a kikötőigazgatóság, a kereskedelmi miniszter képviselője, a főváros, a hajózási érdekeltségek, a tarifőrök és a szállítók, valamint mindazok a szervezetek, amelyek foglalkoznak a kikötő ügyeivel.

— A nagybizottság már a legközelebbi időben ülésre jön össze, hogy

elvi álláspontot foglaljon el a munkálatok további folytatására.

— Meg kell vitatni az élet által felvetett *konkrét kérdéseket,* elintézni a *függő ügyeket,* megállapítani a *költségeket és beruházásokat,* összhangot teremteni a kikötővel történő *együttműködésről,* megteremteni a *harmóniát* minden téren, megállapítani a *jogállást* és tisztázni azt a követelményt, hogy a tőzsde a fővárosi kikötőt *teljesítési* hellyé deklarálja. Nagy elaborátumot készített a Kamara mindezekről a kérdésekről, amelynek keretében tisztázandónak tartja azt is, hogy a beruházásokat milyen ütemben folytassák le. Nagy kár ugyanis, ha ezeket idő előtt csinálják, de még nagyobb a károsodás,

ha a fejlődés gazdasági szempontjait nem veszik figyelembe.

— Az bizonyos, hogy sok tekintetben *megkésett a fejlesztés* és ez okozta, hogy az állami kikötő sok olyan lehetőséget vonzott magához, amelynek kihasználása a fővárosi kikötőnek lett volna a feladata. Kétségtelen, hogy

mulasztás történt a város részéről és ezt ügyesen kihasználta a vámmentes kikötő fürgesége.

Nagy fontossága van annak, hogy az élelmiszernagyvásár komoly tartalmat fog adni a helyi kikötőnek. Jól átgondolt programm végrehajtásáról van szó, amelynek megoldása előtt tisztázni kell azt is, hogy milyen formában vezettessék ez az intézmény:

hatósági vezetés mellett, vagy pedig részvénytársasági formában.

— Ebben a vonatkozásban nem szabad figyelmen kívül hagyni a külföldi jól bevált példákat, amelyeknek okszerű érvényesítése nagyszerű perspektivát tár elő.

— Érdekes megállapítások vannak előttünk azokból a jelentésekből, amelyeket a vámmentes kikötő igazgatósága hozott nyilvánosságra. Értékes tanulság ez, főleg azok részére, akik *közgazdasági szempontból a kikötő jelentőségét annyira alábecsülték.* A kimutatás szerint *1929-ben* a vámmentes kikötő áruforgalma 1.7 millió métermázsa volt, ez a mennyiség pedig *1930-ban* már 2.6 millió métermázsára szaporodott, vagyis

az emelkedés egy év alatt 55 százalékra rúg.

A folyó év első három hónapjának kimutatása szerint ez az iram változatlanul fennáll ma is és így hasonló emelkedés várható továbbra is. Olyan méretű a növekedés, hogy a kikötő berendezkedése ma már úgyszólván nem is bírja el a forgalom emelkedését. A fejlődés oka egyesek szerint az a nagymérvű tárolás, ami *a gabonakereskedelem dekonjunktúrája* miatt következett be. El kell ismerni, hogy ez nagy vonásokban megállja a helyét, azonban a fő ok nyilvánvalóan az, hogy *a kikötő beredezése kényelmes és amellett tarifális tekintetben is hozzásimul a gazdasági élethez.* Jelentékeny a forgalom *a nyílt rakterületen* tárolt árukban is, amit legjobban illusztrál, hogy 1929-ben ez a mennyiség 357.000 métermázsa volt, de már 1930-ban túlhaladta az egymillió métermázsát. Ilyen körülmények között

revizió alá kell venni azokat az aggályokat és pesszimista álláspontokat,

amelyeket a kikötővel szemben hangoztattak.

— Lehetetlenség — mondotta végül *Becsey* Antal — egy ilyen hatalmas intézmény sorsát *a véletlen szeszélyére* bízni, miért is a fővárosnak sürgető kötelessége, hogy *fokozottabb akarással terelje a fejlődés útjára a drága pénzen felépített kikötőintézményt.*

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések, Kapuk, Ajtók, Kerti bútorok

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

VARGA ANDOR
Budapest, V., József-tér 9.
Magyarországi kender-, len- és jutagyárak eladási helye
Telefon: Aut. 809—19. Telefon: Aut. 809—19.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉT-SZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, asztlaftosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállít
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

Párt és Klub

Hüvös József-emlékünnep a Józsefvárosban

Payr Hugó a hivatott vezérekről, a tömegek irányításáról és a főváros fejlesztésének feltételeiről

A VIII. kerületi polgárság kezdeményezésére a *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre* csütörtökön este a József-körút 19. szám alatti helyiségében nagyszabású ünnepség keretében emlékezett meg a kerület néhai nagyemlékű vezéréről, botfai *Hüvös* Józsefről. Az ünnepségen megjelent *Liber* Endre alpolgármester, *Gallina* Frigyes, *Szendy* Károly, *Némethy* Károly, *Bódy* László, *Salamon* Géza, *Király* Kálmán tanácsnokok, *Dési* Géza, *Usetty* Béla, *Perlaky* György országgyülési képviselők, *Glück* Frigyes kormányfőtanácsos, *Véssey* Ede gépgyári igazgató és sokan mások a társadalom kiválóságai közül. Az emlékünnepen a családot botfai *Hüvös* Iván, a pártkör elnöke, *Hüvös* László szobrászmüvész és *Hüvös* Róbert képviselték. Lendületes beszéd kíséretében *Usetty* Béla koszorúzta meg a díszes márványtáblát, majd Glück Frigyes átadta *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstagnak, az *Egységes Községi Polgári Párt* igazgatójának a Hüvös József-serleget, hogy azzal az ünnepi beszédet elmondja.

Payr Hugó

Hüvös Józsefet, mint a polgári gondolat tántoríthatatlan zászlóvivőjét ünnepelte.

— A békeidők várospolitikusa volt, — úgymond, — egy fejlődő és fejlődni akaró Magyarország embere, a ferencjózsefi idők *tipikus közéleti egyénisége. Annak a korszaknak minden erénye és talán minden hibája is megtestesült benne.*

Az alkotás láza, a cselekedni, építeni, termelni-akarás vágya vitte őt előre.

Ám eszköze a politika volt, mely akkor országban és fővárosban egyaránt klikk-rendszerekkel operált. Igaz, hogy ma már ennek is csak előnyeit élvezzük, mert az akkori klikkek elmúltak, de alkotásaik és műveik itt vannak és mindnyájunk javára szolgálnak.

— Hüvös halála a háború alatt következett be. Mintha csak tudta volna a kor, hogy *új eszmék, új emberek, új akarások és új feladatok kerülnek az emberiség életének örök forgatagából a világpolitika homlokterébe.* Egyetemes emberi szempontból ne vessük meg a háborút. Ezek épp oly fejlődési fokozatai a történelemnek, mint a béke korszakai. Sőt, már az ógörögök megállapították, hogy „a háború az atyja mindennek". Igaz, hogy mérhetetlen szenvedésekkel jár, de az emberi értékeknek mérhetetlen kincseit fejti ki. önfeláldozás, hősiesség, nagy elhatározások, emberfeletti erőkifejtés és hihetetlen technikai haladás: *mind elsősorban háborús produktumok.* És a pusztulás és rombolás is új építés alapja, miként a szülési fájdalmakból és a legkínosabb vajudásból is új élet, új fejlődés, új öröm és új ragyogás származik.

Mi ma is háborúban élünk.

A béke háborúját vívjuk,

amely éppen úgy küzdésből, viaskodásból és szenvedésből áll, mint a másik és amelyhez éppen úgy kellenek közkatonák és vezérek, mint amahhoz.

— *Mécsek az utcákon, földszintes házak, viskók, egy-két lóvasút és kisvárosias élet, — ez volt az a miliő, mely Hüvös Józsefet, mint diákot, majd mint fiatal józsefvárosi fiskálist körülfogta. Benne azonban élt már, mint vízió, kellett, hogy éljen — a jövő képe: a körúti paloták sorozata, az ívlámpák ragyogása, a robogó villamoskocsik és egy világváros lüktető eleven forgalma. Mert negyvenéves közpályája alatt szódálatos céltudatossággal és bámulatos szívóssággal dolgozott azért és törekedett arra, hogy ez az ábrándkép megvalósuljon.*

— A mai súlyos időkben, amikor soha nem látott válságok rázkódtatják meg a társadalmat, amikor ezer gond és ezer baj nehezedik reánk,

ma van szükség igazi vezérekre.

Mert az egyéniség, a nagy emberekben olyan, mint a göz a gőzgépben. Kihat a környezetére, megmozgatja, magával viszi, munkává, értékké, vagyonná alakítja át az energiát és az emberi akaratot. *A béke-háborúhoz, melyet most vívunk, nemcsak generálisokra, hanem buzgó közkatonákra is szükségünk van.* Talán Hüvös sem tudott volna annyi szépet, nagyot és jót alkotni, *ha a Józsefváros polgársága nem értette volna meg intencióit* és nem tartott volna ki mellette jóban és rosszban egyaránt.

— És amikor Hüvös József emlékét, alkotásait és szerepét a multból felidézem, fel kell idéznem annak a kornak társadalmi szellemét, mentalitását és közkatonáinak erényeit is. Mert hiába adott a végzet nekünk Horthy Miklósokat és Bethlen Istvánokat,

ha nem ad hozzá polgárokat is,

akik tudnak türni, szenvedni, hűséggel harcolni és bizakodással követni egy vezért, aki viharok és örvények között is biztos kézzel vezeti népének hajóját.

— Hölgyeim és uraim, a példa él. Hüvös József és korának példája.

A munka korszaka volt az és az alkotások és alkotniakarások ideje.

Amikor igazi kvalitások predesztináltak csak az alvezéri pólcra is és amikor a közemberek is hittel, bizakodással és munkával segítették azokat, akiket maguk fölé emeltek. A példa él, — s ha ezt követjük, *úgy megnyílik nemzetünk és városunk előtt az idők végtelenje.*

Percekig zúgott a taps a nagyszabású beszéd után, amelyet sokszor szakított félbe a nagyszámú közönség tetszésnyilvánítása. Az ünnepség lelkes hangulatban ért véget.

Az Egységes Községi Polgári Párt hétfői társasvacsoráján ezuttal is nagyszámban vettek részt a párt és a *Polgári Egység Klubja* tagjai. A vacsorán ezuttal beszédek nem hangzottak el. A párt jövő heti társasvacsoráján részt vesz *Kozma* Jenő elnök is, aki külföldi tanulmányútjáról már hazaérkezett.

Kelenföldi Polgári Kör néven új és erőteljes társadalmi szervezetet alakítottak a kelenföldi pályaudvar és a környékének és a fővároshoz csatlakozni kívánó *Kelenvölgy polgárai.* Az alakuló ülésen közel kétszázan vettek részt az *Ammer-vendéglő* külön helyiségében. Tiszteletbeli elnökké egyhangú lelkesedéssel a kerület vezérét, *Becsey* Antal törvényhatósági örökös tagot választották meg. Elnök lett *Devecis* Mihály BESzKÁRT főtanácsos, ügyvezető-elnök *Fehér* János dr. ügyvéd, társelnökök *Ulmer* Ágoston dr. és *Sümeghy* László dr. közjegyző. *Devecis* Mihály elnöki székfoglaló beszédében ismertette az egyesülés programmját, amelynek főcélja *a polgárságnak a polgári egység frontján való tömörítése* és a kerület szükebb érdekeinek felkarolása. Nagy szeretettel ünnepelték *Becsey* Antal tiszteletbeli elnököt, aki nagyvonalú beszédben vázolta a kerület polgárságának legsürgősebb problémáit és azokat a feladatokat, amelyek az új törvény alapján önálósított kerületben sürgős megoldásra várnak. Az alakuló közgyülés elhatározta, hogy a kaszinó helyiségeit május első napjaiban nyitja meg.

A III. kerületi Egyesült Polgári Társaskör április 14-én tartotta a nagyszámban megjelent tagok részvételével évi rendes közgyülését. *Andréka* Károly, a Társaskör elnöke napirend előtt megemlékezett gróf *Bethlen* István tízéves miniszterelnökségéről, vázolva azokat az eredményeket és törekvéseket, melyek a miniszterelnök munkásságának jellemzői. Beszéde végén, *a tagok megszünni nem akaró ovációjától kísérve, tett hitet a polgárság nevében gróf Bethlen István miniszterelnök mellett,* további munkásságához egészséget és kitartást kívánva. Indítványára a Társaskör egyhangú lelkesedéssel a következő tartalmú sürgönyt intézte a miniszterelnökhöz: *„A harmadik kerületi Egyesült Polgári Társaskör mai közgyülésén lelkes egyhangúsággal hálásan emlékezik meg Excellenciád évtizedes hazafias és önfeláldozó munkásságának nagy eredményeiről és Isten áldását kéri Nagyméltóságod további áldásos működésére."* Ezután megejtette a közgyülés az évi tisztújítást. Elnök: *Andréka* Károly. Társelnökök: ujlaki *Müller* Pál dr., *Orova* Zsigmond dr., *Szalay* Sándor dr. és *Szepessy* Ágoston. Ügyvezető alelnök: *Martin* Gyula. Alelnökök: *Bartók* Béla, *Eder* Ernő, *Horváth* Henrik dr., *Kovácshegyi* Kálmán, *Szigeth* Gábor és *Zsöke* Antal dr. Főtitkár: *Móra* István. A közgyülést társasvacsora követte, mely az elnök ünneplésével, számos felszólalással a késő esti órákban ért véget.

A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártja tízéves működésének alkalmából a következő táviratot intézte *Bethlen* István gróf miniszterelnökhöz: — A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre rendkívüli ülésén meleg ragaszkodással üdvözli Nagyméltóságodat miniszterelnöki működésének tízéves fordulóján. Kéri a Mindenhatót, adjon erőt, egészséget további országmentő munkájához, melynek gyümölcse és eredménye majdan bizonyára egy régi kereteiben ragyogó, integer Magyarország lesz. Botfai *Hüvös* Iván elnök.

Az Erzsébetvárosi Polgárok Gazdasági Egyesülete vasárnap tartott nagygyülésén üdvözölte az egyesületnek megválasztott díszelnökét, dr. *Dési* Géza országgyülési képviselőt. Az ünnepélyes keretek között lezajlott nagygyülésen *Szalka* társelnök bevezető szavai után dr. *Rendek* Károly üdvözölte az egyesületnek díszelnökét, aki nagyhatású beszédben mutatott rá a guvernamentális irányban haladó polgárság gazdasági szervezkedésének jelentőségére. Dr. *Dési* Géza találó példák kapcsán mutatott rá az elmult tíz esztendő alatt elért konszolidációra. A nagyszámban megjelent vendégek közül *Dárday* Ede vezérigazgató, *Molnár* Gyula, *Tertsch* József és dr. *Radnay* Sándor szólaltak fel. A nagygyülés végül elhatározta, hogy táviratban üdvözli gróf *Bethlen* István miniszterelnököt tízéves jubileuma alkalmából.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó legutóbbi társasvacsoráján *Krompaszky* Miksa főigazgató, a kaszinó társelnöke, felköszöntötte *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstagot, mint a kaszinó törekvéseinek lelkes támogatóját és *Scheuer* Róbert elnök megbízható küzdőtársát a közéleti harcokban, aki nemcsak választókerületének heterogén társadalmát hódította meg egy csapásra, hanem a főváros ügyei iránt érdeklődő széles rétegeket is. *Payr* Hugó megköszönte az üdvözlést és hosszabb beszédben bírálta a városházi ujjászervezés és tisztújítás folyamatának lassúságát. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Bartha* Károly köszöntötte még Payr Hugót, majd *Petracsek* Lajos dr. fővárosi bizottsági tag fejtegette, hogy a tízéves kormányelnöki működését ünneplő *Bethlen* István gróf alkotásainak hosszú sorozata mellett meg fogja koszorúzni művét azzal, hogy túlsegíti az országot a súlyos gazdasági helyzeten.

A Ferencvárosi Kaszinó rendkívüli közgyülésén *Usetty* Béla orsz. képviselő, a kaszinó elnöke méltatta *Bethlen* István gróf történelmi jelentőségü miniszterelnöki működését, amellyel elévülhetetlen hálára kötelezte a tíz évvel ezelőtt még elszigeteten, az ellenség világától körülvett nemzetet. Indítványára a közgyülés táviratban üdvözölte a miniszterelnököt, akinek az ország talpraállításával szerzett érdemeit a jegyzőkönyvben is megörökítették.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinóban „A meg nem értettek és félreismertek" címmel *Pásztor* József tanár a modern nevelési és gyermeklélektani kérdésekről nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott, amelynek hatása alatt *Tárkány* Jenőné egy nevelési tanácsadó létesítését javasolta a kaszinó keretén belül, amihez *Scheuer* Róbert elnök is készséggel hozzájárult. *Kovács* Zsuzsa iparművésznő „A modern lakásművészet" címen tartott tetszéssel fogadott előadást, amelyben ismertette a mai kor szellemének és igényeinek legjobban megfelelő lakásberendezéseket.

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszívó stb. berendezések.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Kele Mihály
épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára
Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.
Telefon: J. 312—98.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

LUTZ SZOBÁKON-FESTÉSEK LAKKOK ELISMERT ÁRGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF-93-40
Lutz Ede és társa
LAKK ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztositással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemü automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Elkerülhetetlennek tartja a polgármester a harmadik alpolgármesteri állás haladéktalan visszaállítását

Csütörtökön tárgyalja a törvényhatósági tanács az előterjesztést — A polgármester előterjesztése szerint a pályázathoz jogtudori, vagy mérnöki oklevél szükséges

A harmadik alpolgármesteri állás visszaállításához a belügyminiszter tudvalevőleg hozzájárult és egyben utasította a fővárost, hogy a harmadik alpolgármesterség újból való visszaállítására előterjesztést dolgozzon ki. A belügyminiszter annakidején kijelentette, hogy *nem ragaszkodik ahhoz, hogy a harmadik alpolgármesteri állást műszaki képesítéshez kössék,* a főváros törvényhatósági bizottsága pedig szívesebben látja a főváros élén *a harmadik jogi képesítésű alpolgármestert.*

Sipőcz Jenő polgármester különböző szempontok figyelembevételével most készítette el az ügyre vonatkozó előterjesztését, amely *vagylagos,* tehát lehetővé teszi, hogy jogi, esetleg a műszaki képesítés mellett dönthessen a közgyűlés.

Az előterjesztéssel a csütörtöki tanácsülésen foglalkoznak

és a tárgyalásra kerülő polgármesteri előterjesztés a következőket mondja:

— A székesfőváros törvényhatósága 1931. évi 70. kgy. számú határozatával két jogi és egy műszaki osztály visszaállítása iránt intézkedett és ekként a polgármesteri ügyosztályok számát *az eddigi tizenkettő helyett tizenötben,* az ügyosztálycsoportok számát pedig kettő helyett *háromban* állapította meg. A közgyűlés ezzel a határozatával egyszersmind

lekötötte magát azon álláspont mellett, amely a harmadik alpolgármesteri állás visszaállítására irányul.

Az új fővárosi törvény 49. paragrafusa ugyanis akként intézkedik, hogy *az ügyosztálycsoportok élén alpolgármesterek állanak,* s minthogy a törvényhatóság az ügyosztálycsoportok számát háromban állapította meg, ennélfogva

elkerülhetetlen a harmadik alpolgármesteri állás visszaállítása.

— E tekintetben a törvényhatóság már ismételten állást foglalt, amennyiben 1928-ban, amikor a központi igazgatás szervezetének módosítását és a létszámcsökkentés alkalmával összevont ügyosztályok szétválasztását határozta el, egyszersmind a harmadik alpolgármesteri állás újbóli szervezését is kimondta. A vonatkozó közgyűlési határozatot azonban a belügyminiszter úr az akkor még előkészítés alatt álló fővárosi törvényre való utalással *nem hagyta jóvá,* hanem a döntését *függőben* tartotta.

— Minthogy véleményem szerint a székesfőváros központi igazgatásának szervezetét a közérdek követelményeinek megfelelően újjászervezni az összevont ügyosztályok ügykörének szétválasztása és új ügyosztályok felállítása után

a harmadik alpolgármesteri állás visszaállítása nélkül nem lehet, s minthogy maga a törvényhatóság is a harmadik alpolgármesteri állásnak a megszüntetését a székesfőváros közönségének érdekeire károsnak és helytelennek tartotta,

ennélfogva indokoltnak tartom, hogy ennek *az állásnak a visszaállítása iránt újabb előterjesztést tegyek.* Ennek az újabb előterjesztésnek a megtételére késztetett még az a meggondolás is, hogy *a harmadik alpolgármesteri állás képesítése ne legyen kizárólagosan jogvégzettséghez, hanem esetleg műszaki szakképzettséghez kötve.* Kétségtelen ugyanis, hogy a technika állandó rohamos fejlődése maga után vonja annak a szükségességét, hogy a város igazgatásában a műszaki ismeretek érvényesülésének nagyobb lehetőség biztosíttassék. Erre az eshetőségre gondoltak az új fővárosi törvény alkotásakor is, amit igazol a törvény 59. §-ának az a rendelkezése, hogy a külön szakképzettséget igénylő alpolgármesteri állásra a törvényhatósági bizottság külön főiskolai szakképzettséget állapíthat meg.

— Ehhez képest javasolom, méltóztassék előterjesztést tenni a törvényhatósági bizottság közgyűléséhez, hogy a közigazgatási rendszerű II. fizetési osztályba sorozott egy alpolgármesteri állás újból visszaállíttassék és ennek az állásnak a képesítéséül az általános kellékeken felül

jogtudori, vagy államtudori oklevél, vagy államtudományi államvizsga, vagy a közgazdaságtudományi karon a közigazgatási szakosztály elvégzése után szerzett közgazdaságtudományi tudori oklevél, vagy közgazdaságtudományi államvizsga, vagy kultúrmérnöki, vagy gépészmérnöki, vagy építészi oklevél

megszerzésének igazolása állapíttassék meg. Ennek az állásnak a szervezési költsége egy évre

19.761 pengő, amely összeg az 1931. évi költségvetésben I. fejezet 1. cím, kiadási 1. rovat alatt.

„Uj állások szervezési költsége" címén felvett 86.247 P hitelösszegben fedezetét találja.

A polgármesteri előterjesztés felett, mint említettük, csütörtökön dönt a törvényhatósági tanács, amely azután külön előterjesztést tesz a közgyűlésnek a harmadik alpolgármesteri állás ügyében. Értesülésünk szerint legkésőbb *május folyamán már sor kerül a főváros harmadik alpolgármesterének a megválasztására.*

Kultúrfölényünk egyik újabb hirdetője a Fővárosi Könyvtár.

Ünnepélyes keretek között adták át hivatásának

Kedden délben méltó keretben és nagy ünnepélyesség közepette adták át rendeltetésének a Wenckheim-palotába áthelyezett *Székesfővárosi Könyvtárt.* A főváros legújabb kulturintézményének megnyitásán résztvettek

az állami és fővárosi hatóságok vezetői, a tudományos és művészeti világ képviselői,

akik mindannyian elragadtatással szemlélték azt a pazar külsőt, amely az új könyvtárt övezi és az ügyes gyakorlati megoldást, amelyet *Liber* Endre alpolgármester irányítása alapján *Enyvvári* Jenő, a könyvtár kiváló igazgatója érvényesített.

Emlékezetes, hogy a gyönyörű palotát *minden berendezésével és tartozékával együtt,* 1926-ban, rendkívül előnyös áron, 760.000 pengőért vásárolta meg a főváros. Az átalakítás és berendezés költségeit az 1929. és 1930. költségvetési évre megosztva, 729.878 pengőben állapították meg és a munkálatok befejezése után a könyvtár 1931 februárjában költözködött át új helyiségeibe.

A Fővárosi Könyvtárt 1925-ben egyetemes könyvtárrá alakították át. Eszerint a könyvtár szervezete két részből áll: a *tudományos jellegű* központi könyvtárból és a *fiókkönyvtár* hálózatból.

A központi könyvtár

célja a városi igazgatás körébe eső irodalom lehető teljes képesítése, a főváros történetére vonatkozó irodalom összegyűjtése és az összes tudományágak körébe tartozó alapvető munkák megszerzése. Raktárrendszerben kiépített törzsállománya mellett különgyűjteményeket is tart fenn egyes szaktudományok speciális ápolására. A Fővárosi Könyvtár másik része

a 13 fiókkönyvtárból álló hálózat,

amely a magyar és idegennyelvű, modern és klasszikus szépirodalmi és ismeretterjesztő művek kölcsönzésére van bedezve. Négy fiókkönyvtárnak olvasóterme, háromnak gyermekolvasóterme, kettőnek pedig, a nyári időszakban, kerti szabadolvasója is van.

A könyvtár gyarapodására nézve jellemző, hogy míg 1914-ben könyvállománya 104.905 kötet, addig a könyvállomány 1930 végén 387.899 kötet volt. A könyvtár forgalmának 1914. évi adatai szerint

a központi könyvtár 20.636 kötetet, a fiókkönyvtárak pedig 169.214 kötetet adtak olvasóiknak.

Míg 1914-ben a könyvtár gyarapodása 15.942 kötet volt, addig az 1930. évi gyarapodás 38.469 kötetet tüntet fel.

Budapest olyan felkészültségű kultúrintézménnyel gyarapodott, amely *méltó hirdetője Magyarország fultúrfölényének.*

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inexbőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYARA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, u. mint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Giroszámla: a Magyar Nemzeti Banknál

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Pénteken, május hó 1-én, este 8 órakor
Nagy premier-előadás világvárosi műsorral!

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65

AZ ERNST-MÚZEUM AUKCIÓI XLVI.
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8.
KIÁLLITÁS: Aprilis 19-26-ig délelőtt 9-től délután 5-ig
Két grófi hagyatékból,
valamint főúri és más magánbirtokokból származó festmények, műtárgyak, szőnyegek és bútorok.
AUKCIÓ: Aprilis 27-től naponként délután 1/2 4-től

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

A nagyvárosi gyorsközlekedés megoldására irányuló törekvés az amerikai villamosvasuti szövetség kongresszusán

Irta: DR. MÁRKUS JENŐ, a Beszkárt vezérigazgatóhelyettese

Az amerikai villamosvasúti szövetség elevelandi kongresszusa 1928-ban bizottságot küldött ki az északamerikai nagyvárosok forgalmi viszonyainak állandó megfigyelésére és az ezirányú jövőbeli tervek és pénzügyi megoldások tanulmányozására. A *Verkehrstechnik* legutóbbi számában a berlini dr. *Trautwetter* részletesen ismerteti a bizottság eddig közzétett érdekes megállapításait, amelyeket a következőkben foglalunk össze:

Newyorkban, Chicagóban, Philadelphiában, Bostonban, Saint Louisban, Los Angelesben, Pittsburghban, Detroitban, Baltimoreban, San Franciskóban és másutt az a legnagyobb baj, hogy az üzleti városrészek főútvonalai túl vannak terhelve gépjárművekkel, amelyek a forgalmi zavarok legfőbb okozói. A tarthatatlan helyzeten különböző módon igyekszenek segíteni. Így: uteanyitásokkal, útszélesítésekkel, viadukt és földalatti gyalog- és autóútakkal, továbbá közúti vasúti alagútakkal, nemkülönben magas és földalatti vasútakkal. A kérdés gyökeres megoldása az lenne, ha minden fajta közlekedési eszköznek meg lenne a maga külön útteste. De erre még a gazdag Amerikában sem lehet gondolni. Egyes városokban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az utcatesteket kizáróan a gépjárművek számára szabaddá tegyék, a közúti vasútakat és a gyorsvasútakat a föld alá helyezzék, a gyalogosok részére pedig az úttest és a földalatti vasúti alagútak között egy közbenső földalatti útat létesítsenek. A kereskedők ebből előálló üzleti károsodását azzal akarják elkerülni, hogy a házakat oly mélyre alapozzák, hogy a gyalogosok számára szolgáló közbenső alagútakban végigvonuló pinceosorokban boltok és kirakatok legyenek létesíthetők. Az utcaszélesítések és uteanyitások az amerikai városok belső üzleti negyedeiben a telekszerzéssel, bontásokkal, átépítésekkel és kártalanításokkal járó óriási költségek következtében alig vihetők keresztül. Ugyanez áll az áthidalásos útakra is, amelyek szintén nagy költségekkel és kártalanításokkal járnak, mert körülményes átépítéseket tesznek szükségessé, elértéktelenítik a környező házakat s amellett rontják a városképet. Ezekre a megoldási módokra csak a külső, még beépítetlen területeken és az igen széles összekötő főútvonalakon van meg a lehetőség.

A gyors közlekedést szolgáló új forgalmi létesítmények finanszirozására az amerikai nagyvárosokban a magántőke nem vállalkozik. A városi vezetőségek mind megegyeznek abban, hogy a forgalmi létesítményeknek az építésével és berendezésével járó terheket meg kell osztani az érdekeltek között. Ezek sorában az első: a városi lakosság összessége, mert a jó és gyors közlekedési berendezésekből minden polgárnak egyaránt haszna van, akár igénybe veszi azokat, akár nem, mivel előmozdítják a város területi, gazdasági fejlődését és idegenforgalmát; a munkahelyek könnyű megközelíthetősége folytán lehetővé teszik a külterjes letelepülést; ezzel az üzleti negyedeket a lakások céljára történő igénybevételtől mentesítik és elejét veszik a szűk helyre összeszoruló embertömegek veszélyes összetorlódásának. Az érdekelt felek második csoportjába azok az ingatlantulajdonosok tartoznak, akiknek ingatlanát a forgalmi létesítmények értékükben növelik. Ezért ezen a címen külön adó fizetésére kötelezik őket, amelynek mértékét, aszerint, hogy az ingatlan a forgalmi létesítmény közvetlen közelében, avagy attól távolabb van és hogy mily távolságra esik az üzleti központtól — rendszerint három (belső, középső és külső) zónás beosztással — a városi adóhivatal állapítja meg. Newyork város minden 100 dollár telekérték után 2.66 dollár telekértékadót szed. Ezen kulcs mellett 1928-tól kezdve négy éven át évente 3.36 milliárd márka, az ötödik évben, tehát 1932-ben pedig 7.55 milliárd márka telekértékadót vár és ennek 5 százalékát új földalatti vasútak építésére fordítja. A gyorsvasúti létesítmények finanszirozása tekintetében a harmadik érdekelt félnek magukat az utasokat tekintik. A legtöbb amerikai nagyvárosban a gyorsvasútakon 5 centes (21 pfennig) egységes tarifa van érvényben, aminek elégtelensége miatt a vasútak anyagi bajokkal küzködnek. A newyorki első magán gyorsvasúttársaság: az „Interborough Rapid Transit Co." (I. R. T.), dacára, hogy a legjobb üzleti negyedeken átvezető vonalai nincsenek versenynek kitéve, a háború óta igen súlyos pénzügyi helyzetbe került. A város maga is épített földalatti vasútakat s azokat olyan magántársaságoknak adta üzembérletbe, amelyek 5 centes tarifát szednek. Ma ezeket a magántársaságokat a város kénytelen anyagilag támogatni. Az árak, de különösen a bérek Amerikában is erősen emelkedtek. A forgalom rendkívüli módon megnövekedett s ez az oka annak, hogy az előbb említett I. R. T. vasúttársaság az 5 centes tarifa mellett, amelyet a verseny támasztotta kényszerűségből kénytelen fenntartani, nem képes sem kocsiparkját, sem vágányhálózatát és pályaudvarait fejleszteni, aminek az a pénzügyi előfeltétele, hogy az egységes tarifát legalább 8 centre (33.6 pfennigre) felemelje. Newyork város a tulajdonát képező földalatti vasutak alaptőkéjét 50 évre szóló kölcsönkötvényekkel fedezte. Ezeknek a kamatoztatását és törlesztését a menetjegybevételből ugyan képesek fedezni, de az üzemi költségeket már nem. E végből a városi földalatti vasútaknak is 8 centre kellene emelni az egységes tarifát.

Philadelphiában az elővárosokba vezető több magasvasúti vonal és egy, az üzleti negyeden átvonuló földalatti vonal van. Az előbbiek közül a Market-úti magasvasút utolsó 12 évi vesztesége 21 millió márka, a Frankford-úti magasvasút utolsó 6 évi vesztesége pedig 10.5 millió márka. Az ottani vasúttársaság a várossal 1907-ben kötött szerződésének érvénybelépte óta a kilátásba helyezett évi 6%-os osztalék helyett eddig átlag csupán 3.52% évi osztalékot tudott fizetni és 1930 elején még 67 millió márkával tartozott a saját részvényeseinek.

A gyorsvasúti vállalatoknál jelentkező általános pénzügyi nehézségek arra késztették az amerikai nagyvárosokat, hogy szakértő mérnökökkel beható vizsgálódásokat végeztettek abban az irányban, vajjon nem kellene más gyorsközlekedési létesítményeket előtérbe helyezni. Emellett a pénzügyi megoldás tekintetében az érdekelt felek negyedik csoportjának: a magánautótulajdonosoknak a megadóztatására is gondolnak, mert teljesen jogosnak tartják, hogy a megtett kocsikilométerek után őket is legalább a földalatti vasút menetdíjával arányos értékű adóval terheljék.

Az Egyesült-Államokban különben, ahol 70 százezren, 12 ötszázezren és 4 egymillión felüli lakosú város van, ezidőszerint aránylag még kevés a gyorsvasút. A newyorki vonalak, a belvárosból kiindulva, 20 km. sugarú körben sűrűn vannak kiépítve, Chicagóban, Philadelphiában és Bostonban azonban egyelőre csak a lakosság kisebb részének a kényelmét szolgálják. Ennek az az oka, hogy Amerikában sem gondoltak a nagyvárosok aránylag rövid idő alatt bekövetkezett oly rohamos fejlődésére. Ennek a következménye, hogy mindenütt rendkívül nagy áldozatokat kénytelenek hozni a szükséges új forgalmi ütőerek létesítése érdekében.

A teherforgalomnak bizonyos időpontokban vagy általában a mellékutcákra való átterelése sehol sem eredményezte az üzleti útvonalak érezhető tehermentesítését. A földalatti gyalogútak és pedig úgy a galériák, mint a pályatest melletti párhuzamos járók a mesterséges világítás és szellőzés miatt nem kedveltek. A terhes lépesőjárás is közrejátszik ebben a tekintetben.

Chicagó részletes terveket és költségelőirányzatokat készíttetett a szükséges útépítésekről és utcaszélesítésekről. A Roosevelt-útnak kiszélesítése 20 méterről 33-ra a szükséges házátépítésekkel és hozzájárókkal kilométerenkint 10.5 millió márkát, a Michigan-Avenue-é 20 méterről 40-re kilométerenkint 47.7 millió márkát és a South Water-úté 46 millió márkát tesz ki. Ezen utóbbi útszélesítés félköltsége az érdekel ingatlantulajdonosokat, félköltsége pedig az összes adófizetőket terheli, minden esetben pontosan megállapítván azt a területet, amely után a különadó számításba jön. Így az első esetben a 4.2 km. hosszú útvonalra 18.78 km²., a második esetben 1.32 km. hosszú útvonalra 8.32 km². területet vontak be a különadóval terhelt zónába.

A gyors közlekedést szolgáló létesítmények költségeiről a következő adatok nyujtanak tájékozást:

1 km. magasvasút Bostonban (Washington-út)	3.1 millió márka	
1 km. magasvasút Chicagóban (Nordwest)	6.55	„ „
1 km. 30 méter széles boulevard Chicagóban (csupán autó- és személyforgalomra)	11.08	„ „
1 km. közúti villamos alagút Saint Louisban	13.65	“ „
1 km. földalatti vasút Newyorkban	10.30	„ „
1 km. hosszú és 30 méter széles útterület megszerzése Newyorkban a 3—10 Avenuen	15.30	„ „

Ezeknek a költségeknek az elbirálásánál figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy az amerikai közlekedési vállalatok forgalmi eredményei szerint egy kétvágányos földalatti vasút egy bizonyos irányú vonalon annyi személyt tud szállítani, mint 5 közúti vasút 5 útvonalon. Ez a megállapítás azon a tényen alapszik, hogy a csúcsforgalmi órában a földalatti vasút személysállítási teljesítménye egy irányban: 60.000 utas, a közúti vasúté pedig: 12.000 utas. A földalatti vasút 7 olyan útvonalat pótol, mint a newyorki 5 Avenue.

Nehogy ezek az óriási költségek még azáltal is növeltessenek, hogy a különböző létesítmények különállóan kerülnek kivitelre, az az általános törekvés, hogy a forgalmi létesítményeket ugyanazon a területen egymás alatt több emeletsorban létesítsék. Az ezirányú tervek mind ebből a műszaki és pénzügyi alapgondolatból indulnak ki.

A közlekedési szakbizottság első ülésén megkezdik a HÉV átvételének tárgyalását. Közel másfél éve, hogy a HÉV. mögött álló külföldi tőkeérdekeltség felajánlotta a vasutvállalatot a fővárosnak. A feltételeket sok tekintetben nem tartották kielégítőnek a városházán, amire a tőkecsoport két ízben is mérsékelte az átvételi összeget. *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok, a közlekedési ügyosztály vezetője hivatalbalépése után áttanulmányozta az egész kérdés-komplexumot, mert a közlekedési szakbizottság ülésein ő fogja ismertetni az erre vonatkozó előterjesztést. Értesülésünk szerint a bizottság április végén tartja alakuló ülését s az ezt követő első érdemleges ülésen megkezdi a HÉV-ügy tárgyalását.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállít **PÓSA L.** levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Elkészült az építési szabályrendelet revíziója

Uj rendelkezések az övezeti beosztásról, a telekrendezésről és az építkezésekről — Január elsején életbelép az új szabályzat

Közel két éve, hogy több oldalról felmerült a kívánság, *az építésügyi szabályrendelet revíziója érdekében.* A rendelet sok elavult intézkedése nem tart lépést a mai korral, sőt több esetben hátráltatja az építkezéseket. Az építésügyi rendeletnek számos olyan intézkedése van, amely a mai gazdasági helyzetben egyáltalán nem felel meg. A technika haladásával változott az anyagokkal való gazdasági bánásmód, új szerkezeteket vezettek be az építkezésbe és mindezekre nincsen tekintettel a szabályrendelet, amelynek *revíziójára így mulhatatlanul szükség volt.* A Közmunkatanács a revizió érdekében másfél évvel ezelőtt ankétokat rendezett, amelyeken különböző műszaki tényezők, intézmények, tervező építészek vettek részt és a tanácskozásokba belevonták a mérnökök szövetségét is.

Az ankétokon elhangzott javaslatok alapján

a Közmunkatanács most elkészítette az építési szabályrendelet revízióját,

amelyet a mult héten küldtek meg észrevétel céljából a főváros III-ik ügyosztályának. A rendelet revíziótervezetét *Csármán* Ferenc tanácsnok vette kézhez, hogy megjegyzéseket tegyen az *övezeti beosztások, a telekrendezésre és az építkezésekre vonatkozólag.*

A főváros illetékes ügyosztálya, *Csármán* Ferenc tanácsnok utasítására *beható vizsgálat alá vette* az egyes pontokat, amelyeket összehasonlítottak a régi rendelet vonatkozó pontjaival. A legminiciózusabb vizsgálat alapján teszi meg azután a főváros a maga észrevételeit.

Az építési szabályrendelet revíziójával kapcsolatban pénteken ülés lesz a Közmunkatanács meghívására,

amelyen az összes szaktényezők és természetesen a főváros képviselői is részt vesznek. Az eddigi tervek szerint *az építési szabályrendelet új rendelkezései 1932. január elsején lépnek életbe.*

Rövidesen elkészül a főváros legszebb sétánya: a Horthy Miklós-bástya

A Halászbástyáig terjedő első szakaszt még az idén megnyitják — Lechner Jenő műegyetemi professzor tervei szerint restaurálják a Bécsi kaput

A fővárosi szükreszabott anyagi keretei között ebben az évben alig lehet szó nagyobbszabású alkotásokról. Különösen kevés lehetőség van olyan tervek kivitelére, amelyek ha nem is luxuskiadások, de mégsem meritik ki a halaszthatatlan szükség fogalmát. Már pedig ma ez a vezető jelszó a takarékoskodó Városházán. Különösen háttérbe szorulnak ilyen körülmények között az olyan tervek, amelyek célja *az esztetika és a városszépítés.* Örvendetes, hogy egy ilyen terv mégis kivétel lesz a többi közt s ez a kormányzó jubileumával kapcsolatban elhatározott *Horthy Miklós-bástya* kiépítése. Ez a bástyasétány tudvalevően a már kiépített és a Bécsi kapuig húzódó nyugati bástya folytatása lenne és magasan a Duna fölött futna végig *a Halászbástya érintésével egészen a miniszterelnökségi palota alá, illetve a Szent-György-térig.*

A *Horthy Miklós-bástya* megépítése nemcsak a főváros közönségének lojális gesztusa lesz az államfő iránti ragaszkodás kifejezésére, hanem

régi mulasztás pótlása, egy szép terv életrehívása.

A budai Várbástya ugyanis természetszerűen körbefutott valamikor s csak később építették be, holott a kilátás szempontjából az elpusztított Bástya-körút összehasonlíthatatlanul érdekesebb és szebb annál, ami a krisztinavárosi és az északi oldalon megmaradt.

A nagyszabású és minden vonatkozásban rokonszenves terv kivitele iránt

Csármann Ferenc műszaki tanácsnoknál

érdeklődött a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— A régi bástyából — mondotta — az idők során tulajdonképpen *csak a krisztinavárosi rész maradt meg,* a békeidők népszerű Bástyasétánya. Ennek is csak egy része. Felső fele a Nádor-kaszárnya elé esett s ez már gondozatlan volt, az északi fok pedig kaszárnyaudvar volt, meglehetős elhanyagolt állapotban. Csernoch János néhai hercegprimás jubileuma adott impulzust a fővárosnak a krisztinavárosi és északi bástya kiépítésére s így született meg a *Primás-bástya.* A főváros nemcsak az utakat építette meg, nemcsak fasorokat ültetett, hanem restauráltatta a mellvédeket, a falakat, újra építette a lerombolt rondellákat, úgy hogy

a gyönyörű Bástyasétány ma már egész a Bécsikapuig készen van, sőt előre megépítettük az újjáépülő kapuhoz felvezető rámpát is.

Az új Bástyán a *Hadtörténelmi Múzeum* rengeteg régi ágyút állított fel, úgy hogy *ma már minden Budapesten járt külföldi elragadtatással beszél az ott eléje tárult vonzó látványosságról.* A Primásbástya az idén teljesen készen van. A *Horthy Miklós-bástya* a Bécsi-kaputól fog kiindulni és

az idén valószínűleg a Halászbástyáig terjedő első szakasz kerül megvalósításra.

A szükséges bástyaterületek legnagyobb része a főváros tulajdonában van és rendelkezésre is áll, csupán *néhány teleknél van kivétel,* amelyeket az elődök a Bástyára ugró ingatlanok tulajdonosainak könnyelműen eladtak. Remélem, hogy ezeknek a megszerzése, bármilyen kevés pénz is áll rendelkezésünkre, ebben az évben megtörténik, ha másképpen nem, *kisajátítás* útján. Egyébként a Bástya nyitására már megtettem a konkrét javaslatot. *A Horthy Miklós-bástya kiépítésére* — amely most már nem az én hatáskörömben — *megvan az akadálytalan lehetőség,* mert erre a célra már a multesztendei költségvetésben gondoskodtam fedezetről.

— A Primásbástyát és a Horthy Miklós-bástyát a könnyelműen lebontott, rövidesen újjáépülő Bécsikapu fogja összekötni. Az eredeti formákhoz hűen ragaszkodó

restaurálási terveket Lechner Jenő műegyetemi professzor, építőművész már elkészítette

és úgy tudom, hogy *Rakovszky* Iván, a Közmunkatanács elnöke hamarosan ki is adja a munkát, úgy hogy a Bécsikapu építése még ez év eredménye lesz. A két Bástya közötti *átjárás* a kapuboltozat fölött lesz, ahova az említett, már kész rámpa vezet fel. Remélem, hogy a Közmunkatanács lelkes elnöke, a polgármester úr és az összes irányadó tényezők együttes és egyértelmű szándéka szerint a Bécsikapu újjáépítésében és a *Horthy Miklós-bástya* megnyitásában rövidesen része lesz a főváros közönségének.

Közvetlen döntés előtt a patkányírtás

A szakértekezlet javaslata alapján a polgármester falragaszokon tudatja az eljárás lefolytatásának módozatait

A patkányírtási hadjárat lefolytatása általános izgalmat idézett fel az érdekelt vállalatok és vegyészeti gyárak körében. Minél közelebb van a döntés, annál inkább megnyilvánul ez a felfokozott várakozás, amit még fokoz az a körülmény is, hogy tévedésből, vagy félreértésből *a legfantasztikusabb hiresztelések keltek szárnyra.* Két héttel ezelőtt *Salamon* Géza tanácsnok, a közegészségi ügyosztály vezetője ankétet hívott össze, amelyen megvitatták a beérkezett ajánlatokat és ennek eredményeként hét alkalmasnak látszó mérget választottak ki, amelyeket az irtásnál figyelemreméltónak tartanak. Az ankét eredményéről

az a téves hir látott napvilágot, hogy a döntés is megtörtént a nagyarányú szállítás és vállalkozás odaítéléséről.

Ebben a beállításban azután az érdekelt vállalatok elsietett és elhamarkodott intézkedést láttak, holott szó sincs még végleges állásfoglalásról. A helyzet alakulásáról

Salamon Géza dr. tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A patkányirtást az előre megállapított időpontban fogjuk elvégezni és ennek megfelelően a szükséges előkészületek is folyamatban vannak. A nemrég megtartott szakértekezleten csak *általános javaslat* készült, amely a számtalan jó irtószer közül hetet ajánlott, mint olyanokat, amelyek a legmegfelelőbbek a pusztítóhadjárat fegyverének. Az értekezlet határozata mindenesetre megnyugtató, mert azon résztvettek mindazok a szakemberek, akik tudományos és gyakorlati alapon foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel.

Az itt elkészült javaslat kerül a közeli napokban a polgármester úr elé, aki azután meghozza a végleges elhatározást.

Mindenesetre nagy felelősséggel jár ennek az ügynek az intézése, mert itt *mérgekről van szó* és így vigyázni kell, hogy az emberi szervezetre ártalmatlan anyagokkal történjen a patkányirtás és meghozzák a kívánatos eredményt.

A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint a szakértekezlet

a következő vállalatok

ajánlatait terjeszti a polgármester elé:

Medichemia (Zello).
Vajda és Róna (Kreppa).
Tres (Ratzpax).
Virusyl laboratórium.
Stefko-féle vegyészeti intézet.
Dr. Román vegyigyár.
Tryoson Művek.

A döntés megtörténte után a polgármester falragaszokon hívja fel az érdekelt háztulajdonosokat a patkányírtás *időpontjának* betartására és a *kijelölt irtószerek* alkalmazására.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, L, BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

A legkellemesebben üdülhet
BALATONFÜREDEN
a fürdőigazgatóság épületeiben, nagyon előnyös előszezóni árak mellett
A szállodákban egyheti pensio (lakás, étkezés) 63 P
A szanatóriumban egyheti pensio (lakás, étkezés) 90 P

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata
Budapest, VIII., Prater-utca 6/8 * Telefon: J. 463—33.
Tervez és készít: nagy- és kisfeszültségű elektromos világítási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

GAZDASÁGI ÉRTESITÖ

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat április 14-én tartotta XXXIX. közgyülését *Berzeviczy* Albert b. t. t. elnöklésével. A közgyülésen 141.554 részvény képviseletében 51 részvényes jelent meg. *Berzeviczy* Albert elnök felolvasta a kormányzó úr kabinetirodájának *Vida* Jenő alelnök-vezérigazgatóhoz intézett legmagasabb leiratát, mely a társaság tatabányai telepeinek a közelmultban történt megtekintése során látottakkal kapcsolatban *elismeréssel emlékezik meg a vállalat vezetéséről, valamint azokról az üdvös hatású szociális intézményekről, amelyeket a társaság a munkások jóléti és kultúrális érdekeinek felkarolásával létesített.* A közgyülés a kitüntető elismerést köszönettel és általános éljenzés közepette vette tudomásul. A közgyülés ezután egyhangulag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, jóváhagyta az 1930-as zárószámadást és az igazgatóság nyereségfelosztalási javaslatát, amelynek értelmében az 1930-ra szóló 39. számú szelvény *darabonkint harminckettő pengővel* kerül beváltásra április 15-től kezdve a szokásos szelvénybeváltó helyeken. Az igazgatóság tagjaivá *Monod* René és *Ranzinger* Vince újból megválasztattak. A felügyelő-bizottságba új tagként a közgyülés *Wlassics* Tibor báró dr.-t választotta meg. A közgyülést követő igazgatósági ülésen elnökké *Berzeviczy* Albert dr. b. t. t., felsőházi tagot, alelnökökké *Bisteghi* Rudolf és *Vida* Jenő felsőházi tag, vezérigazgató újból megválasztattak.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület svájci illetékes helyről kapott értesülés alapján közli, hogy a 15,000.000 svájci frankos 7 százalékos záloklevél kibocsátása teljes sikerrel járt, amennyiben a nyilvános aláírás *számottevő túljegyzést* eredményezett.

A Magyar Pamutipar Rt. igazgatósága április 16-án tartott ülésén elhatározta, hogy a közgyülésnek javasolni fogja 751.136.52 pengő nyereségből 445.594.45 pengő értékcsökkenés leirása után részvényenként *3 pengő osztaléknak* 1931 május 1-től való kifizetését. A szelvények a *Magyar Általános Hitelbank* pénztáránál kerülnek beváltásra.

A Magyar-Csch Iparbank Rt. igazgatósága megállapította a lefolyt üzletév mérlegét, mely megfelelő tartalékolások után 223.698.06 pengő *tiszta nyereséggel* zárult. Az igazgatóság *a május 2-ára* összehivott közgyülésnek javasolni fogja, hogy a nyereségből 160.000.20 pengő, *részvényenként 0.60 pengő osztalékul fizetessen*, a tartalékokra 40.000.— pengő fordittasson, a fennmaradó 23.697.86 pengő ptdig új számlára vitessen elő, továbbá, hogy az intézet igazgatóságába az elhalálozások folytán megüresedett tagsági helyekre *Flórián* Kelemen, a Bömische Industrial-Bank vezérigazgatója, *Pelikán* K. dr. és *Simek* J., ugyanazon intézet ügyvezető-igazgatói beválasztassanak.

A koronára szóló fővárosi kötvények tulajdonosai a *Budai Társaskör* helyiségében, *Krivoss* Árpád dr. főv. biz. tag elnöklésével értekezletet tartottak jogos érdekeik megbeszélése céljából. Az értekezlet arra a megállapításra jutott, hogy a főváros annak idején a kölcsön visszafizetésére teljes vagyonával vállalt felelősséget és így nem lehet erkölcsi alapja annak, hogy a kötvényeknek méltányos felértékelése elől elzárkózzék, annál kevésbé, mert a főváros békebeli vagyona több mint 300 millió pengővel növekedett. Méltányos ez a kártalanitás azért is, mert a külföldi valutára szóló különféle fővárosi kötvényeket az osztendei egyezményben, hátrányunkra, 100%-ban valorizálták. Többek hozzászólása után megalakult a végrehajtóbizottság, amely nyomban elhatározta, hogy az érdekeltek összeírása céljából propagandát indit és már ez elkalommal is felkéri a koronára szóló kötvénytulajdonosokat, hogy címüket a végleges kataszter elkészitése céljából sürgősen és saját érdekükben a Budai Társaskör Titkárságának a címére (I., Délivasut, Krisztina-körút 103.) elküldjék.

A Wiener Bank-Verein, Wien, igazgatótanácsa április 20-i ülésén megállapitotta az 1930. üzletév mérlegét, mely 2,943.559.33 schilling tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatótanács a folyó évi május 7-i közgyülés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy részvényenként 1 schilling = 5% osztalék (a mult évben ugyancsak 1 schilling = 5%) a részvényesek között felosztassék és 193.559.33 schilling új számlára átvitessék.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt. a minap tartott kögyülésén az 1930. üzletévre 9 pengő osztalék fizetését határoza el. A 40. számú részvényszelvény április 18-tól kerül kifizetésre a *Magyar Általános Hitelbank pénztáránál.*

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank-Schopper J. G. Részvénytársaság az 1930. üzletévre 5 pengő osztalékot fizet f. é. május hó 1-től kezdődőleg.

A Felten közgyülése. A *Felten és Guilleaume Kábel-, Sodrony- és Sodronykötélgyár Rt.* április 23-ára összehivott közgyülése elé terjesztendő mérlege mutatja, hogy a villamositás terjedése a mult esztendő súlyos gazdasági viszonyai között sem állott meg, és így *a vállalat elért üzleteredménye alig maradt a tavalyi mögött.* A kétmillió pengőnél nagyobb bruttó bevételből *a tiszta nyereség* 930.000 pengő, így tehát a vállalat az idén is tud *részvényenkint 12 pengő osztalékot fizetni*, úgy, mint az előző két esztendőben. A vállalat hatalmas anyagi megalapozottságát mutatja, hogy a hitelezők 2.67 millió pengő követelésével szemben, kintlevőségei csaknem *5 millió pengőre* rúgnak.

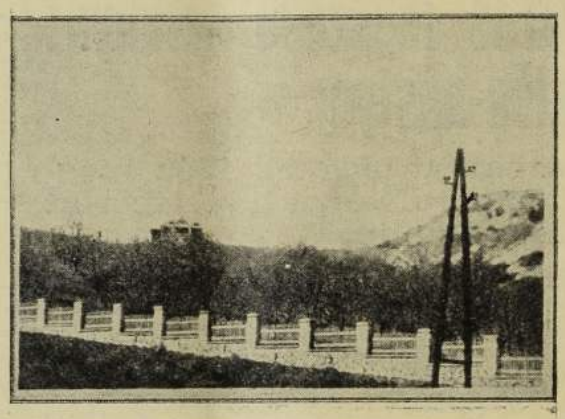
Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Uj kertváros épül a főváros mellett: Csillaghegy-Árpádliget

Naponta 38 vonat köti össze Budapesttel. — A gyönyörű fekvésű területen olcsón árusitják a telkeket

Vissza a természethez! Ez a jelszó most érvényesül csak igazán, mindenütt a művelt világon és különösen Amerikában, Franciaországban, Németországban és Angliában létesülnek gyors egymásutánban a metropolisok melletti kertvárosok és ligetek. Rájöttek arra, hogy új erőt, örömet csak úgy varázsolhatnak a nagyvárosi robotban elfáradt emberek lelkületébe, ha a családi ház kies környezetben, üdítő keretben várja haza a család dolgozó tagjait.

A nagyvárosoknak szorosan a város testéhez simuló perifériális fejlődése nem egyezik a mai kor törekvéseivel, amelyik *szabadságot, levegőt és napfényt* követel a napi munkában elsenyvedt dolgozó társadalomnak. A nagyváros és a közvetlen periféria magán viseli *az egészségtelen környezet* minden külső jelét: a port, füstöt, fer-

tőzött levegőt és kormot, tehát mindazt, ami ellenkezik azzal az érthető törekvéssel, hogy a mai ember a természet szépségeiben akarja felüdíteni testét, lelkét és munkakedvét.

Magától értetődik, hogy a nagyvárosok melletti lakótelepek csak úgy szolgálják a célt és csak akkor jelentenek határtalan örömet, ha egyrészt nem tapadnak szorosan a város kőtengeréhez, másrészt *még sincsenek olyan messzi távolságra, hogy a közlekedés sok időt, költséget és fáradtságot okozzon.* Vonatkozik ez elsősorban *a hivatalnok- és tisztviselői társadalomra,* amelynek tagjai pontosságot tartanak szem előtt és érthetően őrködnek azon, hogy hivatali órájukat betartsák, ám dolguk végeztével hamarosan hazajuthassanak családjuk körébe, a város zaján túl, az ízléses hajlékba s abba a keretbe, amelyhez foghatót semmi más, mint a természet, nyújtani nem tud. Létjogosultsága tehát csak olyan családi háznak van, *amelyik közelségénél fogva könnyen elérhető s amellett dicsekedhetik a szabad természet minden kincseivel.*

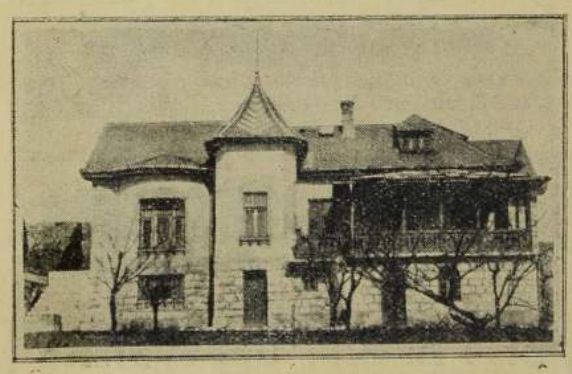
Budapest ebből a szempontból még a kezdet kezdetén van. A környező helységek nem mondhatók ideálisnak, mert kultúrátlanok, messze esnek, nem nyújtanak sokat és mert főleg víztől és hegytől távolesnek. Az első komoly lépés a főváros ideális környéki lakótelepének megvalósítására most történik meg, amikor Budapest tőszomszédságában: *Csillaghegyen.* nyolc kilométernyire a fővárostól, az *Árpád-strandfürdő* közvetlen közelében, száraz és egészséges fekvésű, gyönyörű kilátással bíró, termő nemes gyümölcsfákkal beültetett telkek parcellázását megkezdik. Ezek a telkek *Csillaghegyen* az *Árpádligetben,* az állomástól öt percnyire keleti és déli fekvésű, gyengehajlatú domboldalon terülnek el. Teljes azonos fekvésűek a Rózsadomb Duna felé néző telkeivel, a budai rész ezen legszebb és legegészségesebb villanegyedével. A telkek értékét emeli, hogy az egész parcellázásra kerülő terület *termő, nemes gyümölcsös,* ami nemcsak jövedelem szempontjából jelent nagy előnyt, hanem azon szempontból is, hogy az itt letelepülni szándékozóknak, mielőtt építenének, — nem kell nagy anyagi áldozattal egy kopár területen *kultúrát* teremteniök. A levegőt a mintegy 300 méterre fekvő *fenyveserdő* teszi ózondússá.

Csillaghegyet, mint közkedvelt kiránduló- és fürdőhelyet, mindenki ismeri. *Árpádliget* közvetlenül csatlakozik e kedves fürdőtelephez és a mellette levő elegáns villanegyedhez. Kissé magasabb fekvésénél fogva még szebb és egészségesebb, mint a már meglévő villatelep és különösen a jóizlésü középosztály letelepedésére kiválóan alkalmas. Az utóbbi pár év alatt oly hatalmas lendülettel indult ott meg a fejlődés, hogy *Csillaghegynek jelenleg 8000 lakosa van.* Az érdeklődés, mely fővárosszerte e kitünő fürdőtelep iránt megnyilvánul, garancia arra, hogy *a fejlődés a jövőben még az eddigi arányokat is túl fogja szárnyalni.*

Budapest Pálffy-térről *naponta 38 vonat indul és ugyanennyi ellenvonat érkezik.* Ezen elsőrendü közlekedés, a fővároshoz való közelség, továbbá a telkek egészséges, védett fekvése és főképpen a vidék kultúráltsága igen alkalmassá teszik ezen területet nemcsak nyaralás, hanem *egész évi állandó lakás céljaira.* Dacára, hogy a jelenlegi közlekedés is elsőrangú, még ez év folyamán igen előnyös változás várható, mivel a HÉV koncessziója május havában lejár és *a MÁV vagy a főváros* fogja ezt a vonalat is átvenni.

A *csillaghegyi Árpádliget* rendelkezik mindazokkal a kellékekkel, amelyek az ottlakást ideálissá teszik. Egyik oldalon a pilisi hegyek bércein csillog a napfény, a közeli fenyveserdő a levegőt teszi illatossá, *a közeli Duna párázata pedig a legforróbb kánikulában is hűti a hőmérsékletet.* De ott van közvetlenül Árpádliget mellett a Csillaghegyi strandfürdő, amelynek kies fekvésü vizében vidám és élénk élet uralkodik a nyári hónapokban. De nemcsak a nyaralás szempontjai jutnak igy előtérbe, hanem *a téli állandó tartózkodás* is, amelyet lehetővé tesz a már emlitett közelség és jó összeköttetés Budapesttel, hanem az is, hogy Árpádliget *a hegyek által köröskörül védett helyen fekszik* és hogy nem kell tartani a hideg évszak zordonságától. Alkalmas ez a vidék *a téli sportok* üzésére is: mindent egybevetve olyan kiválóan alkalmas lakóhely, amely a legkényesebb igényeket is kielégiti. Nem lehet eléggé hangsúlyozni azt a körülményt, hogy a telkek árai meglepően mérsékeltek és ez lehetővé teszi a fixjavadalmazással bírók, különösen pedig a köztisztviselők számára az előnyös részletre való telekvételt és egyidejüleg a családi házak felépitését. *Valóságos jótétemény ily családi házhoz jutni,* amikor a telek megszerzése *nem képez külön gondot,* mert hiszen mindenkinek módja van ahhoz, hogy a szóbanforgó kis havirészleteket törleszthesse. Rövid idő kell csak ahhoz, hogy a vevő teljesen tehermentes telekkel rendelkezzen olyan területen, amely magában rejti a lendületes fejlődés minden lehetőségét, ezzel biztositva a telek értékének állandó emelkedését. Üzletileg is előnyös tehát egy-egy Árpádligeti telek megszerzése és ezzel a vagyongyüjtés egy módjának végrehajtása, ami nemes törekvése minden embernek, aki a maga és családja sorsát biztonságossá akarja tenni. Különös fontossággal bír e területnek *kitünően karbantartott úthálózata,* ami lehetővé teszi a városi kényelemhez szokott közönség igényeinek teljes kielégitését.

Az egyes parcellák ára a telkek nagysága és fekvése szerint változó. A telkek 25—30%-kal olcsóbbak a helyi forgalmi áraknál és igen előnyös feltételekkel, több évi részletfizetésre adják. *150 négyszögöl gyönyörű gyümölcsös telkek már 65 pengő havi törlesztésre kaphatók.* Mindennemü részletes felvilágositást díjtalanul és készségesen nyújt és a telkeket bemutatja a budapesti parcellázási iroda: *V., Lipót-körút 11. szám, II. em. 3., telefon: Aut. 192—81.* Hivatalos órák: *hétköznapokon* 9—1-ig, délután

3—6-ig, *vasárnap* reggel 8-tól délután 6-ig. Ugyanitt a telkek leköthetők.

További fizetések és érdemleges elintézések kizárólag a központi irodában: *Budapest, VIII., József-körút 36. sz., I. em. 5. alatt eszközlendők.*

A telkek lefoglalózáskor azonnal birtokba adatnak. A vételár 50%-ának kifizetésekor kívánságra telekkönyvileg a vevőkre átirathatók. A megvett telkekből sem út-, sem közterület, sem más célra *nem kell egy négyszögölet sem leadni.*

Óriási jelentőséggel bír ez a parcellázási akció *szociális* szempontból is. Egyszeriben előbbre viszi a lakáskérdés megoldását és *saját tulajdonban* levő házak százait varázsolja elő különösen *a tisztviselő-társadalom* részére, amelynek tagjai lakbérükből kényelmesen törleszthetik a telkek, majd az épitkezés költségeit. *Közegészségügyi* vonatkozásban nem kell külön hangsúlyozni, hogy mit jelent a dolgozó emberek és a család, a gyermekek részére az állandó friss és egészséges levegő, amelynek éltető hatását nem lehet eléggé felbecsülni. Minden amellett szól, hogy a *csillaghegyi Árpádliget* lesz az új Budapest melletti állandó lakótelep, amely hivatott megvalósitani minden dolgozó polgár vágyainak netovábbját: *a gyönyörű környezetben, a természet pompájában üdén viruló, boldogságtól és egészségtől jókedvű, hangos családi házat.*

Alpolgármesteri ellenőrzés alá helyezték a hivatalos órák pontos betartását

A polgármester rendelete értelmében ügyfeleket csak 12—2 óra között fogadnak

Székfoglaló beszédében úgy a főpolgármester, mint a polgármester erős hangsúlyozással kifejtették *a munkaidő pontos betartásának* szükségességét és felhívták a tisztviselőket, hogy a szabályrendeletben megállapított *hivatali órákhoz* alkalmazkodjanak. Néhány nappal ezelőtt *Sipőcz* Jenő dr. polgármester körrendeletet intézett a főváros valamennyi alkalmazottjához, amelyben bejelentette, hogy

ragaszkodik a nyolc órától két óráig terjedő munkaidő teljes kihasználásához

és *személyes felelősség* terhe mellett utasította az összes hivatalvezetőket, hogy a rendeletében foglaltaknak feltétlenül érvényt szerezzenek. Hangsúlyozta a polgármester azt is, hogy a hivatali munkásság zavartalan biztosítása érdekében *korlátozza az ügyfelek és egyéb látogatók fogadását*, amelynek látható megnyilatkozása most az a kis hirdetmény, amely minden hivatal ajtóján olvasható:

Polgármesteri rendelet értelmében ügyfeleket kizárólag 12—2 óráig fogadunk.

Azonnali hatállyal lépett érvénybe a polgármesteri rendelet, ami mindenesetre jótékony hatással lesz az adminisztrációs ügyek lebonyolításának gyorsítására. Érdekes, hogy a tisztviselők munkaidejéről intézkedő szabályrendeletben

annakidején kétféle hivatali órát állapítottak meg.

A szabályrendelet szerint *a segédhivatali és kezelőszemélyzet hivatali órája reggel 8 órakor, az akadémikus képzettséggel rendelkező tisztviselőké pedig félkilenckor kezdődik.* A szabályrendelet felhatalmazta a polgármestert, hogy ennek a munkaidőbeosztásnak a megváltoztatásáról szükséghez képest bármikor intézkedhetik. A most kiadott rendelet figyelmébe ajánlotta az alkalmazottaknak, hogy az egységesen megállapított 8—2 órai munkaidőt úgy a maga, mint az illetékes alpolgármesterek

ellenőrizni fogják és mulasztás esetén rendbírsággal, később pedig fegyelmivel sujtják mindazokat, akik a rendeletnek nem tesznek eleget.

Megállapítható, hogy a polgármesteri intézkedés a főváros nagykiterjedésű összes munkahelyein *elérte a szándékolt hatást.* Pontban nyolc órakor az összes tisztviselők helyükön vannak és ez alól természetesen nem képeznek kivételt a vezető főtisztviselők és tanácsnokok sem, akik példaadásképpen már nyolc óra előtt is íróasztaluknál ülnek.

Az elmult napokban azután valóságos razziát hajtottak végre a munkaidő ellenőrzésére.

Liber Endre és *Borvendég* Ferenc alpolgármesterek nyolc órakor meglepetésszerüen megjelentek az egyes ügyosztályokban és megállapították, hogy *a polgármesteri intézkedésnek megvan a foganatja. Liber* Endre alpolgármester néhány előljáróság épületébe is ellátogatott és végigment az összes hivatali szobákon, ahol a legnagyobb megelégedéssel állapította meg, hogy

a főváros tisztviselőkara reggel nyolc órakor már a helyén van.

Borvendég Ferenc alpolgármester is megcsinálta a maga vizitációs körútját és ennek során elsősorban az üzemeket kereste fel.

A megszigorított munkaidőről alkalmunk volt beszélgetést folytatni

Liber Endre alpolgármesterrel,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A legnagyobb megelégedéssel állapítottam meg, hogy az eddigi vizsgálatok mindenütt megfeleltek a polgármester úr intencióinak. Számos helyen jelentem meg pontosan nyolc órakor és kivétel nélkül azt a jóleső véleményt formáltam, hogy a főváros alkalmazottai betartják a reggel nyolc órai hivatalbajárást. Ezt annál is inkább örömmel konstatáltam, mert Borvendég Ferenc alpolgármestertársammal együtt

felelősséget vállaltunk a polgármester úr előtt a hivatali órák pontos betartásáért

és ezt a felelősséget csak úgy vállalhattuk, hogy *biztunk a tisztviselők eddig is tanusított odaadó munkakészségében.*

Értesülésünk szerint ez a megoldás a legnagyobb mértékben kielégítheti a főváros tisztviselőit is, akik közül csak kevesen tudják, hogy

olyan természetű tervezgetések kerültek a főváros vezetősége elé, hogy a tisztviselők munkaidejét 8—3 óráig, esetleg 8—4 óráig kell megszabni.

Ez a kétségtelenül terhes munkabeosztás *semmiképpen sem szolgált volna a tisztviselőtársadalom javára* és így csak helyeselhető, hogy a 8—2 óráig terjedő munkaidő teljes kihasználása felmenti a tisztviselőket a hosszúra tervezett hivatali szolgálat alól. Az alpolgármesterek ellenőrzőkörútja eddig is mintaszerű állapotokat talált az összes hivatalokban és így remélhető, hogy *a munkaidő meghosszabbítására most már nem fog sor kerülni.*

A Frankfurter Zeitung és a Neue Freie Presse szerint egyetlenegy közhatóságnak sincs olyan olcsó függőkölcsöne mint Budapestnek

Ismételten jelentkeznek az előnyei a dollárkölcsön felvételekor kötött szerződésnek — A megtakarított 28.000 dollárt az üzemek tartalékolják

A legszükségesebb beruházások fedezetének biztosítására a főváros a mult esztendőben dollárkölcsönt vett igénybe olyan elgondolás alapján, hogy a felveendő nagy külföldi kölcsönből *elsősorban ezt a kölcsönt fogják visszafizetni.* A függőkölcsön előkészítését annakidején *Lamotte* Károly dr. tanácsnok, a pénzügyi osztály vezetője vállalta magára, aki beható tanácskozásokat folytatott a külföldi pénzpiacok vezető tényezőivel, majd ezt követőleg megfelelő javaslatot készített a kölcsön feltételeiről. Annakidején két részletben vette igénybe a főváros ezt a függő dollárkölcsönt egy évi, illetve másfél évi lejárattal. A kölcsön egyik részletét hazai pénzintézetek nyujtották, a másik részletet pedig a *Községi Takarékpénztár* útján szerezte meg a főváros és ebben a csoportban főleg amerikai pénzintézetek vállaltak érdekeltséget. *Lamotte* Károly dr. tanácsnok ennek az utóbbi kölcsönszerződésnek a lefektetésénél azt a kikötést vétette fel, hogy

a mindenkori bankkamatláb azonos legyen a newyorki Federal Reserve Bank által megállapítandó kamatkulccsal.

A megállapodás szerint akkor a kamatláb *7 százalék* volt, amelyet azonban a nagy newyorki pénzintézet egy alkalommal már félszázalékkal 6½ százalékra csökkentett, most legutóbb pedig *ezt a kulcsot egy százalékkal lemérsékelte, vagyis e pillanatban a főváros dollárkölcsönének egyik része 5½ százalékot kamatozik.*

A mai nehéz hitelviszonyok mellett nagy jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a főváros ilyen előnyös kölcsönnel rendelkezik. Általánosságban köztudomású, hogy a rövidlejáratú függőkölcsönök az úgynevezett *drága kölcsöntípusok* sorába tartoznak és ezért

örvendetes, hogy a fővárosnak olcsó pénze van az előnyösen megkötött szerződés alapján.

Az európai pénzpiacon általánosságban nagy pénzszűke mutatkozik és az a csekély kínálat, ami a nagy centrumokban: *Londonban, Párisban, Berlinben, Zürichben* és *Amszterdamban* megnyilvánul, nem elégséges az igények kielégítésére. Ebben a szituációban érthető feltünést kelt a főváros kölcsönének kedvező alakulása és talán ezzel magyarázható, hogy a külföldi nagy lapok, mint

a Frankfurter Zeitung és a Neue Freie Presse külön cikkekben számoltak be gazdasági rovatukban a főváros dollárkölcsönének kamatlábleszállításáról,

amihez hozzáfüzték még azt a hízelgő megállapításukat is, hogy *egész Európában ma ilyen kedvező kölcsön egyetlen közhatóságnak sem áll rendelkezésére.*

A kölcsönszerződésnek előrelátóan történt megállapítása anyagi szempontból is *jelentékeny előnyöket* rejt magában. A legutóbb eszközölt egyszázalékos kamatmérséklés ugyanis *évi 28.000 dollár, kereken 160.000 pengő megtakarítást jelent,* ami a mostani viszonyok mellett nagy jelentőséggel bír. Alkalmunk volt az így megtakarított összeg sorsáról kérdést intézni

Lamotte Károly dr.

tanácsnokhoz, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A rövidlejáratú dollárkölcsönt annakidején kizárólag azért vettük igénybe, hogy *a legszükségesebb beruházásokat végrehajthassuk.* A kölcsönösszeg felett a törvényhatóság utasítása alapján az üzemek diszponálnak, amelyek a kölcsönt már nagyrészt fel is használták a szükséges modernizálásokra és fejlesztési célokra. *A kölcsön megszerzésénél tehát a főváros mint szerződő fél állott szemben a tőkecsoportokkal, de a rendelkezésünkre bocsátott pénzt nyomban az üzemekhez tettük át, hogy azok, a megengedett korlátok között, azt felhasználhassák.*

A kamatszolgáltatások is az üzemek költségvetésében szerepelnek és így a megtakarított 28 ezer dollár mindenesetre alkalmas arra, hogy az üzemeket tehermentesítse.

A szorosan vett fővárosi költségvetésben tehát *a megtakarított összeg nem fog jelentkezni,* de megnyilvánul majd az érdekelt üzemek budgetjében, ahol ezt az összeget valószínűleg tartalékolni fogják.

A főváros kölcsönügyletei egyébként a közeljövőben ismét aktualitást nyernek, mert a polgármester elhatározása szerint *a nagy beruházókölcsön felvétele abban a pillanatban időszerűvé válik, mihelyt az állam a maga nagykölcsönét biztositotta.* A párisi és hágai egyezmények ratifikálása most már gyors ütemben bekövetkezik az érdekelt országok törvényhozásaiban és akkor az államkölcsön felvétele elől minden akadály elhárul. A fővárosi kölcsön sorsa egyébként is biztosítva van azoknak a tárgyalásoknak eredményeként, amelyeket *Lamotte* Károly és *Reményi-Schneller* Lajos folytattak a külföldi pénzpiacon.

M. kir. Postatakarékpénztár.

3046/eln. 1931. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

A m. kir. postatakarékpénztár nyilvános versenytárgyalást hirdet a Kispesten, Fazekas Ágoston-utca 4. szám alatti telkén emelendő zálogházi üzlet- és lakóház építési munkálataira.

A teljes kiírási művelet (munkafeltételek, tervek, rajzok, minták, ajánlati minta, költségvetési úrlap) a m. kir. postatakarékpénztár gazdászati hivatalában (Budapest, V., Szabadság-tér 11, fszt.) hétköznaponkint 10 és 14 óra között, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában, Kispest megyei város mérnöki hivatalában, díjmentesen megtekinthetők, a munkafeltételek, ajánlati minta és költségvetési úrlap a postatakarékpénztár gazdászati hivatalában díjmentesen megszerezhetők.

Az ajánlatokat a m. kir. postatakarékpénztár gazdászati hivatalában 1931. évi május hó 18-án 12 óráig kell benyújtani. Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bánatpénzt letenni.

Ajánlatot az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet tenni.

Az ajánlatok a m. kir. postatakarékpénztár elnöki osztályában ugyanaznap 13 órakor fognak felbontatni. A felbontásnál az ajánlattevők, vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 11-én.

M. kir. Postatakarékpénztár.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszokleveléi, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszokleveléi, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306-29.

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

Vállalkozási Hirlap

Soronkívüli versenytárgyalást tartanak a sürgős kórházi tatarozásokra

A munkálatokra 233.000 pengőt irányoztak elő

A legutóbbi költségvetés összeállításánál az általános takarékossági szempontok miatt a kórházi költségvetés is csak olyan keretekre szorítkozott, hogy az általános követelmények minden tekintetben kielégítést nyerjenek, de minden további, vagy fölöslegesnek látszó kiadás mellőzve volt. Az elsőrendű szükségletek sorába tartozik a *kórházak tatarozása*, mert ebben a vonatkozásban még ma is sok javítanivaló mutatkozik. Az elmult napokban *Salamon* Géza tanácsnok, a közegészségi ügyosztály vezetője a kórházigazgatók bevonásával megbeszélést tartott, ahol

megállapították a feltétlenül szükséges és elkerülhetetlen tatarozások és modernizálások sorrendjét.

A főszempont ezeknél a munkálatoknál az volt, hogy minden további késedelem csak további leromlást okoz és ezért az értekezlet az azonnali végrehajtás foganatosítására kérte fel az ügyosztályvezető tanácsnokot. A munkálatokra azért is szükség van, hogy *a betegellátás biztositása semmiféle akadályba se ütközzön* és a fővárosi kórházak addig is minden tekintetben kifogástalanok legyenek, amíg az új központi Rókus-kórház a maga tökéletes felszerelésével megkezdi működését.

Az értekezlet során megállapították

a négy kórházcsoport részére szükséges munkákat, amelyeknek összege 233.000 pengőre rúg.

Salamon Géza tanácsnok nyomban elkészítette a maga javaslatát, amelynek eredményeként *a polgármester utasítást adott a 233.000 pengő költségösszeg felhasználására* oly módon, hogy abból a *Rókus-csoport* részére 36.000, a *Szent István-kórházak* részére 48.000, a *Szent László-kórházak* részére 61.200 és az *Uj Szent János-kórházcsoport* részére 88.700 pengő használtassék fel, legnagyobbrészt tatarozási és gépészeti berendezésekre.

A munkálatokra még ezen a héten kiírják a versenytárgyalást,

amelyek a következőképen alakulnak:

A Rókus-kórház épületének *tatarozására* 20.000 pengő, az idetartozó Stáhly-utcai épület *tatarozására* 5000 pengő, a Rókus-kórházhoz tartozó Csokonay-utcai és Rákóczi-úti személyzeti épületek *tatarozására* 2000 pengő, a Röntgen-laboratórium *átalakítására* 2500 pengő, az urológiai Röntgen-berendezéshez szükséges *épitészeti munkákra* 2500 pengő, a Kun-utcai fiókkórház *tatarozására* 4000 pengő, a Szent István-kórház fertőző sebészeti pavillonjának *tatarozására* 12.000 pengő, a kötszerégető berendezés *épitészeti* részére 14.000 pengő, a *gépészeti* részletre 21.000 pengő, a Telepi-utcai fiókkórház *tatarozására* 1000 pengő, a Szent László-kórház XI. pavillonjának *alátámasztására* 27.000 pengő.

A vonatkozó versenytárgyalási hirdetményeket a polgármester soronkívül kibocsátja és *a legrövidebb lejárattal meghirdetett pályázat után gondoskodnak a munkálatok azonnali megkezdéséről.*

Uj versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Csatornázási munkára a Nagysurányi-, Soproni-, Bimbó-utcában. Pályázni lehet május 5-én d. e. fél 11 óráig, az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Kátrányos, makadámszerű útépitési munkára a Királyhágó- és a Komáromi-utcában. Pályázni lehet május 5-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Keramit kocsiütrendezési munkára az Ipoly- és a Pannónia-utcában. Pályázni lehet május 5-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályban.

Gyalogátrendezési és kocsiütaszfaltozási munkára a Belső Jászberényi-úton. Pályázni lehet május 5-én d. e. fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Kéményatatarozási munkát a Mária Terézia-laktanyánál: Breuer Lajos 1190, Udvardy Géza 1276.

A Ferdinánd-téri piac áthelyezésével kapcsolatos **földmunkát** Kiss Jenő 3812.

Alapozási munkát ugyanott: Kiss Jenő 11.220.

Kövezési munkát ugyanott: Schäffer Károly 4377.

Csatornázási munkát ugyanott: Székely és Mottl 11.032.

Vizvezetéki munkát ugyanott: Lammel Ferenc 4020 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Villanyszerelési munkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Novák Pál 4500.

Mükő falburkolómunkát ugyanott: Melocco Péter és Karbolt Kőlpar 36.635.

Kazánszállitást ugyanott: Láng gépgyár 140.700.

Kéményépitési kőmivesmunkát a Kazinczy-utcai iskolánál: Fratricsevics Ernő.

Konyhnátalakitási munkát a Szent István-kórháznál: Sajgó Alfréd 3965.

Kőmivesmunkát a Gubacsi-úti kislakásoknál: Hoffer Gyula 7425, a Kőbányai-úti régi vámházmál: Barcsai Lajos 1248.

Villanyszerelési munkát a Garay-téri ideiglenes árubódéknál: Sigray István 12.957.

Parketta munkát a Nagymező-utcai iskolánál: Politzer és Okleiszky 4575.

Kőmives javitási munkát a Lenke-út 93. sz. bérháznál: Szabó Mihály 3955.

Anyagszállitást a Dunai ingyenfürdőknél: Popper Zsigmond 5922. Tőke György 5556, Erdei Lajos 5694.

Ablakredőny munkát a Hernád-utcai iskolánál: Lednitzky és Társa 7998.

Palafedési munkát a Szent László-kórháznál: Tóth Lajos 3692.

Kőfarágó munkát a rákoskeresztúri temetőben: Ficzek Károly 2580, Mülpercz János 1038.

Mükő munkát a Szabó József-utcai autóbuszgarázs kerítésénél: Melocco r.-t. 2008.

Textilanyagok szállitását a fővárosi altisztek, stb. nyári ruhaszükségletére: Győri textilmüvek 17.500, Budakalászi textilmüvek, Klinger Henrik és Társa 8772 és 1190, Sterer Viktor 3800, Freudiger Mózes és Fiai 4185, Budapesti egyenruha- és sapkakészitő kisiparosok termelőszövetkezete 3168 és 990, Pető Tivadar 2424.

Cipőszállitást ugyanott: Gara Menyhért, Lampert János, Tarnóczi Antal, Bezák János, Mató Mihály, Jankovich Péter, Matócza István, Iparosok Orsz. Közp. Szöv., Görög József, Budapesti Cipészipartestület, Kolonits és Társai, Fülöp Ignác, Kosztándi Ferenc, Rudalics Ignác, Gálfi József, Czompó Imre, Császár Károly, Svetz Mihály.

A kerületi útjavitási munkálatokra 1931. évre megbizást kaptak: I. ker. Schäffer Antal; II. ker. Schäffer György; III. ker. Handl István; IV. ker. Kulás János; V. ker. Obendorfer József és Fia; VI. ker. Ifj. Helfenstein Károly; VII. ker. Spányi Ernő; VIII. ker. Schäffer Károly; IX. ker. Gravicser Albin; X. ker. Hollós Ferenc.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Ceglédi-, Bihari- és Balkán-utcák által határolt szükségiakásos telep kőmivestatarozási munkálataira pályáztak: Fáblán Testvérek 4190, Kurcsák Gergely 6215, Fratricsevics Ernő 5335, Robelly Aladár 5450, Cristofoli Ermenegildó 5867, Benedek Rezső 6075, Sattler Mihály 6605, Nagy Sándor 6712, Szilágyi Imre 7045, Ertl József 8003, Kovács Károly 8420, Ruzicska Béla 10.295, Méhes Emil 10.820, Pucher István 24.510 pengővel.

A Szent István-kórház betegfelvonó gépi berendezési munkálataira pályáztak: Haverland Antal 9960 Sere és Társa 11.286, Magyar Felvonó- és Gépgyár Rt. 11.745, Barta és Wáspi 12.045, Fressel Antal Rt. 14.471 pengővel.

A Wesselényi-utcai polgári iskola parkettamunkálataira pályáztak: Fried és Benedek 2314, Sterner Gj. 2446, Miklós Benő 2483, Kalnai Béla 2522, Julinek János 2545, Götz Antal 2730, Blezák Jenő 2730, Seres János 3016 pengővel.

A vágómarhahidi nagyvágóesarnok tatarozási munkálataira pályáztak:

Kőmüvesmunkára: Nekolny Antal 7560, Ertl József 7580, Dobrovits Ferenc 8800, Hoffer Gyula 9100, Apor József 10.810, Olchváry Jenő 11.035 pengővel.

Ácsmunkára: Aschenbrenner János 7770, Ertl János 8403, Erdei Lajos 8605, Tőke György 8850, Szivós László 9959, Horváth József 10.962 pengővel.

Bádogosmunkára: Harsányi Testvérek 6950, Janisch János 7337, Fert Oszkár 7407, Lammel Ferenc 7515, Botos Gy. 7941 pengővel.

Kátránypapirfedési munkálatokra: Helvey Tivadar 15.575, Urbancsek József 18.850, Posnánszky és Strelitz 18.925, Kollarich műszaki rt. 19.350, Biehn János 21.105, Dobai János 26.150 és Kriesch Fekete János 46.800 pengővel.

Mázolómunkára: Kőszegi és Söhár 732, Vajai Ferenc 820, Török és Juhász 995, Roskaj Ernő 1065, Bakos Ernő 1432 pengővel.

Üvegesmunkára: Bukova Lajos 4960, Fridrics Gyula 5040, Molnár Lajos 5556, Müller Rezső 6008 pengővel.

A Statisztikai Hivatal mázolómunkáira pályáztak: Tarjányi István 748, Roskai Ernő 809, Gara és Társa 956, Láng Árpád 1140, Hodics Károly 1161 pengővel.

A Központi Városháza mázolómunkálataira pályáztak: Tarjányi István 849, Roskaj Ernő, 835, Linz Rezső 1092, Kölber Jakab 1157 pengővel.

A Kazinczy-utcai elemi iskola zuhanyfürdőberendezési munkálataira pályáztak: Adler Henrik 2047, Varnai Artur 2460, Szücs Gyula 2216, Egri és fia 2811, Gyöngyössy István 2844, Valent Sándor 3120 pengővel.

A Bakács-téri kórház és betegszobáinak padlóburkolómunkálataira pályáztak: Melocco Péter 2293, Melocco rt. 2422, Cristofoli Vince 2624, Gerber József 2828, Tauber és Urbach 2753, Schillinger Vilmos 3123, Balogh Ferenc 3005, Schillinger Zsigmond 3403 pengővel.

A Szent László-kórház pavillonjaiban szükséges palafedésl munkálataira pályáztak: Mayer Lajos 10.608, Bieberák József 10.752, Glasz Károlyné 10.764, Neppich József 11.544, Urbancsek János 11.076, Szemes János 11.388, Sperik Ferenc 11.544 pengővel.

Az Egressy-úti iskola motorszivattyú szerelési munkálataira pályáztak: Csépay Jenő 2318, Hantay Ödön 2465, Führer László 2491, Abucsay Sándor 2009, Vozáry Pál 2655, Generál műszaki rt. 2720 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a Pesti Vigadó épületében lévő kávéházi helyiségeknek és a Vigadó-téren lévő kioszknak egyévi felmondási joggal ötévi — együttesen vagy külön-külön való — bérletére nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet.

A vállalati feltételek szerint a hivatalos ajánlati mintán szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi április hó 25-én (szombaton) délelőtt 9—11 óra** között kell a polgármesteri XI. (városgazdasági) ügyosztály vezetője, vagy megbizottja kezéhez (Központi városháza, II. emelet 242. ajtószám alatt) közvetlenül beadni. Elkésve érkező ajánlatok vagy olyanok amelyek az előirt feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe nem vehetők.

Bánatpénz gyanánt ennek a hirdetésnek az ügyszámára való hivatkozással 3000 pengőt, azaz háromezer pengőt kell letenni a vállalati feltételekben körülirt módon. A versenytárgyalás 1931. évi április hó 25-én (szombaton) délelőtt 12 órakor a IV. kerület, Központi városháza II. emelet 235. ajtószámú helyiségben lesz és azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlati lapokat, valamint a vállalati feltételeket és a szerződéstervezetet a vállalkozni szándékozók a városgazdasági ügyosztályban Laczó Viktor tanácsjegyzőtől (Központi városháza, II. emelet 242) hétköznapokon 12—2 óra között szerezhetik meg.

A versenytárgyaláson csak a kávésipar üzésére képesitett magyar állampolgárok vehetnek részt.

A székesfőváros fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül a megajánlott bérre, szabadon választhasson, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, újabb nyilvános versenytárgyalást hirdethessen, esetleg a bérleménynek hasznositása tekintetében szabadon és tetszés szerint bármilyen más módon intézkedhessék. A székesfőváros a pályázóknak ajánlata fölött tetszés szerint dönt anélkül, hogy ebbeli döntését az ajánlattevők jogi vita tárgyává tehetnék.

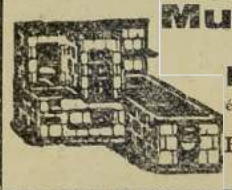
Budapest, 1931. évi április hó 16-án.

A székesfőváros polgármestere.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

ZÁGONYI ISTVÁN
ÉPITŐMESTER
Budapest, VI. kerület, Eötvös-utca 8
Telefon: Automata 257—43

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KÖRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

THOLT ISTVÁN
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készit: központi gőz-, viz és etagefütést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderitő telepeket

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

— **Kozma Jenő dr.**, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, többhetes külföldi tanulmányútjáról Budapestre érkezett és még e héten átveszi a párt ügyeinek irányítását. *Kozma* Jenő aktuális heti cikkei a jövő héttől kezdve ismét megjelennek a *Fővárosi Hirlap* hasábjain.

— **Felállítják Erzsébet királyné szobrát.** A *Fővárosi Közmunkák Tanácsa* legutóbbi ülésén nagyfontosságú határozatot hozott. Tárgyalta ugyanis annak a térnek a rendezését, amely tér a most lebontás alatt álló piarista épület helyén keletkezik. Az épület lebontása lassan befejezéshez közeledik és mint ismeretes, helyére közteret, parkot óhajtanak kiképezni, amely a pesti Dunapartnak kétségkívül kiváló ékessége lesz. A Közmunkák Tanácsa most tartott ülésen azt a határozatot hozta, hogy *ebben a parkban fogják felállítani Erzsébet királyné szobrát*, amelynek elhelyezése már évtizedek óta vágya és kívánsága Budapest lakosságának. A szobor megalkotásához szükséges összeg már rendelkezésre áll és így semmi akadálya sem lesz annak, hogy a nagy mártir királyné szobra rövidesen Budapest egyik legszebb pontját ékesítse.

— **Közlekedési Szemle** címen új rovat jelenik meg a *Fővárosi Hirlapban*. Célunk ezzel, hogy még erőteljesebben foglalkozhassunk a mindjobban előtérbe nyomuló forgalmi és közlekedési problémákkal, amelyeknek helyes irányba való terelésének ma elsőrendű fontossága van, amikor az egész vonalon *a közlekedés modernizálását, a forgalom gyorsítását és egyszerűsítését akarják keresztülvinni*. A *Közlekedési Szemle* irányítója *Márkus* Jenő dr., a Beszkárt helyettes vezérigazgatója, a kiváló közlekedési szakértő, akinek széles tudása és tökéletes hozzáértése biztosítja ennek a rovatnak a komolyságát és nivóját. A *Közlekedési Szemle* minden második héten fog megjelenni a *Fővárosi Hirlap* hasábjain és természetesen kiterjed az autó, az útépítés, a dunai hajózás, a légi forgalom és minden más közlekedési kérdés tárgyalására.

Halász Zsigmond jubileuma. A magyar ujságírótársadalom meleg szeretettel ünnepelte az elmult napokban *Halász* Zsigmondot, a *Neues Polititisches Volksblatt* közgazdasági szerkesztőjének és a *Weltkurir* idegenforgalmi ujság főszerkesztőjének négyévtizedes hirlapírói jubileumát. *Halász* Zsigmond negyvenéves munkássága alatt mindenkor a közérdek szolgálatát tartotta legfőbb kötelességének és kitünő képességeinek, becsületes törekvéseinek tudható be, hogy a jubileum alkalmából minden oldalról őszinte megbecsüléssel köszöntötték.

A szokatlan időjárás nagy nehézségeket okoz a fővárosi kertészetnek. Scitovszky Béla belügyminiszter éppen a közelmultban dicsérte meg a főváros vezetőségét, amiért olyan különös szeretettel és áldozatkészséggel intézi Budapest tereinek és parkjainak díszítését, gondozását. A fővárosi kertészet minden esztendőben már a kora tavaszi időben megkezdi a szükséges munkát, *ebben az évben azonban szokatlan bonyodalmakat okoz a ritka szeszélyes időjárás*. Más években mindig legalább hat hét állott rendelkezésére a parkirozási, kertrendezési, ültetési munkák elvégzésére, addig az idén a hirtelen átmenet folytán alig két hét lesz rendelkezésre a kertészeti munkák elvégzésére, úgy hogy a kertészet csak igen megerőltető munka árán lesz képes a főváros tereit és parkjait a kellő időre rendbehozni.

Az út- és csatornaépítési ügyosztály átvette a Köztisztasági Hivatal ügyeinek intézését. A polgármester rendelete alapján az út- és csatornaépítési ügyosztályba helyezték át a köztisztasági ügyeket, amelyet eddig a közegészségügyi ügyosztályból irányítottak. Ennek a resszortnak hat évig *Keil* Tibor dr. fogalmazó volt a referense, akitől meleg ünneplés keretében vett búcsút az elmult napokban a Köztisztasági Hivatal tisztikara.

Az Ernst-múzeum XLVI. kiállítása és aukciója. Az Ernst-múzeum új aukció-kiállítása április 19-én, vasárnap reggel nyílt meg a Nagymező-utca 8. számú házban levő kiállítási teremben. A kiállítás anyagát április 26-ig mutatják be, naponként délelőtt kilenc órától délután öt óráig. A kiállítást követő aukció április 27-én kezdődik naponként délután félnégytől.

Tisztújítás a Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesületében. A *Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesülete* most tartotta rendes évi közgyülését az Ujvárosházán. A gyülés legfontosabb feladata a tisztújítás volt. Tiszteletbeli tagoknak megválasztották: *Bárczy* István ny. miniszter, v. főpolgármestert, *Bódy* Tivadar ny. polgármestert és szentpéteri *Kun* Gyula ny. tanácsnokot. A tisztikart igy alakitották meg: Elnök *Almády* Géza ny. tanácsnok, h. elnök *Melly* Béla ny. árvaszéki elnök, társelnökök *Agh* Géza gimnáziumi igazgató, *Gerlóczy* Zsigmond ny. központi kórházigazgató, *Góth* Ilona polgári iskolai ny. igazgató, *Krátky* János ny. tanácsnok, *Piperkovits* Bátor ny. alpolgármester, *Quint* Józsefné polgári iskolai ny. tanítónő, *Rózsavölgyi* Antal ny. ker. elöljáró, *Szilágyi* Lajos ny. műszaki főtanácsos, *Szirmay* István ny. főszámtanácsos, *Thirring* Gusztáv ny. statisztikai hiv. igazgató, dr. *Végh* János ny. tisztifőorvos, *Wimmer* Antal ny. központi pénztári igazgató, ügyvezető-elnök *Horváth* Cirill ny. kir. főigazgató, főtitkár *Schrott* Béla számtanácsos. Igazgatótanácsi tagok: *Badál* Ede ny. ker. elöljáró, *Barczen* Gyula ny. tanácsnok, *Bognár* Dénes ny. gimnáziumi igazgató, *Göbel* József ny. tisztiorvos, *Kabakovits* Józsefné ny. tanítónő, *Rumbach* Dezső, *Solty* Lajos ny. műszaki tanácsnokok, *Szivós* Gyula ny. műszaki főtanácsos, *Vita* Emil ny. tanácsnok, *Weigand* István ny. főfelügyelő, *Orczy* Gyula ny. tanácsnok, *Gergely* Sándor ny. ker. elöljáró, *Jankó* Béla ny. főjegyző, *Tanos* Ferencné ny. tanárnő és *Vitkovszky* Sándor ny. igazgató.

A budapesti cukrászok jubileuma. Az idei árumintavásár tartama alatt a fővárosi cukrászok ipartestülete özv. *Gerbeaud* Emilné úrnő védnöksége alatt kongresszust, *országos cukrászkiállítást*, valamint *Augusst* E. Józsefné úrnő zászlóanyai tisztsége mellett *zászlószentelési* ünnepséget tart. Az ünnepségek célja a nagyközönség figyelmét felhívni *a világhírű magyar cukrásziparra* és azt megóvni a kontároktól. Az agilis rendezőség széleskörű propagandát fejtett ki a külföldi államokban, úgy hogy minden remény meg van arra nézve, hogy a külföldi cukrászipar is igen nagy számban lesz képviselve.

Balatonfüred Gyógyfürdő igazgatósága az előszezóni árakat erősen mérsékelte. Teljes heti ellátás (napi háromszori étkezéssel) a szállodában 63 pengő, a szanatóriumban 90 pengő.

A Burroughs Irodagép Kereskedelmi Rt. közli, hogy irodahelyiségeit és műhelyét megnagyobbította és *IV., Váci-utca 1—3. (bejárat Türr István-utca 8.) félemelet 7.* alá helyezte át. *Megváltozott telefonszáma:* 817—89.

A Beciva. Beketow cirkusz igazgatósága teljesen felkészült a május elsejei megnyitó előadásra. Ami szép és jó, mindent lehet majd látni a szenzációs májusi műsorban. A tavalyi műsorok minden hónapban szenzációsak voltak, de az idei műsorok még ezeket is felül fogják múlni. Az igazgatóság, dacára az óriási költségeknek, nem emelte a helyárakat, de a mérsékelt árú utalványok az idén is érvényesek minden esti előadásra.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása
Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javitása szavatosság mellett.

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) saját iparvágány

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A »PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vizhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23.
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
TELEFON: J. 453-58 Saját gyártelep

RÉVÉSZ JÁNOS
TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- és CSATORNAÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II. KER., BIAI-ÚT 21. TELEFON: AUT. 522—91.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. kerület, Bimbó-utca (Mész-utca és a 13 öles út között levő szakasz) **csatornázási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. kerület Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 14-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Királyhágó-utca (Alkotás-utca és Böszörményi-út közötti szakasz) **kátrányos makadámmal való burkolási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. kerület, Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. számú helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a II. kerület, Tölgyfa-utca 13529—30. új hrsz. alatt létesítendő tüdőbeteggondozó intézet **vas-, műkő- és ácsmunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi március hó 28-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. emelet 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Almási Balogh Lóránt (III., Áfonya-u. 2.) tervező műépitésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet 314/a ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 2-án (szombaton) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi március hó 27-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest, VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-asztalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

KARA JÁNOS
képesitett kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Kőris-utca 28. sz.
Telefon: J. 351—44.
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

STERN EMIL
TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII. Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt: Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pőcegödörtisztitási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 3.. Telefon: J. 419-74

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 583—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✪ TELEFON: J. 438—64

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 ss,
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fütés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapittatott 1906.

Magas épités, vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
épitési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 április 29. | 17. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Mi történt Lillafüreden?

— ez a kérdés egyáltalában nem foglalkoztatta a komoly várospolitikai köröket, mert végre is a főpolgármester, a polgármester, a pártvezérek és az alpolgármesterek ott ülnek le a város javát szolgáló megbeszélések megejtésére, ahol éppen a helyet és az időt alkalmasnak tartják. A bulvár-sajtó azonban, amennyi helye még a gyilkosságok borzalmainak kolumnákon át való kiteregetése után jut, a lillafüredi megbeszélést per longum et latum tárgyalja, mint egy vidám randevut és éppen csak a frivol aláfestések hiányoznak, de a hang után könnyen elképzelhetők.

Mielőtt a bulvár-sajtó remekműveit ismertetnők, röviden *Ripka* Ferenc főpolgármester szavaival mondjuk el, hogy mi is történt Lillafüreden? Lillafüreden, — mondja a főpolgármester, — szóba kerültek *fontos városi ügyek*. Nem azért, hogy emberektől kenyeret vegyenek el, hanem, hogy miképpen lehetne a mai keresetképtelenségben segíteni a főváros lakosságán. Hogyan lehetne megfelelő munkaalkalmakat teremteni, hogyan kell a takarékosság érvényesítésével az igazgatás költségeit apasztani. Megvitatták az üzemi igazgatók fizetését és megállapították a fizetések megfelelő redukálását. A megokolatlanul fenntartott üzemek megszüntetéséről beszéltek és a rokonüzemek egyesítéséről, hogy ezáltal is meg lehessen takarítani a vezetés költségeit.

Hát ezekről volt szó. Ezzel szemben a bulvár-sajtó a pletykák és a selejtes, alantas gondolkodásra való inszinuációk egész tömegét hozza nyilvánosságra. Cezáromániás gőggel mond ítéletet azokról, akik a főváros életérdekeiről tanácskoztak és úgy állítja be őket, mint akik hitvány kis érdekek szolgálatában nagyképű tanácskozásokra vonulnak vissza a Bükk-hegységbe és ott segédfogalmazók párthűségének klasszifikálásával foglalkoztak. Mikor mindezt igy elintézte a szerkesztő úr, akkor megszólaltatja „az aktiv tanácsnokot", aki keserű dühében, a szerkesztő úr szájaíze szerint, lesújtó kritikát mond a főpolgármseterről, a polgármesterről, Wolff Károlyról, Kozma Jenőről és mindenkiről, akiről parancsolni méltóztatik.

Eszünk ágában sem volna kifogásolni, ha a főváros tevékenységét, vagy a városháza semmittevését bármilyen formában és bármilyen hevesen és élesen kritizálnák. Itt azonban nem ez történt. Itt könnyű lelkiismerettel azt a látszatot keltették, hogy amikor a főváros vezető egyéniségei összeülnek, akkor nincs másról szó, csak arról, hogy a segédfogalmazói állásokon hogyan osztozzanak a többségi pártok és hogy a főváros vezetősége Lillafüredre vonul vissza rendszerek kigondolására, amely rendszerek csak azt a célt szolgálnák, hogy a főváros tisztviselői karát miképpen lehet politikai pártokba beterelni, bekényszeríteni. Aztán jött a nagyágyú: *Sipőcz Jenő polgármestert akarták kijátszani, mint aki le akar mondani*, mert „a Wolff—Kozma-diktatura minden jogától megfosztotta". És szenzációs föltálalásban olvastuk, hogy a polgármester teljesen elkedvetlenedett, mert egyetlen kérdésben sem tudta érvényesíteni álláspontját. *A polgármester azonban maga jelentette ki*, — kár volt ugyan ezekre a selejtes pletykákra válaszolnia, — *hogy eszeágában sincs lemondani*. Ugyanakkor a jobboldali sajtó tudni véli, hogy „a polgármester netaláni elkedvetlenedésének egészen más okai vannak". Az igazság az, — olvassuk a jobboldali sajtóban, amely *Sipőcz* polgármester személyét mindig a legnagyobb tiszteletben tartotta, — hogy *Sipőcz* Jenő polgármestert igen nagy aggodalommal tölti el a főváros jövő pénzügyi helyzete. *A baloldali pártok olyan beruházásokra, olyan horribilis kiadásokra akarják rávenni a fővárost, amelyeknek teljesítése katasztrófát idézne elő a főváros amugy is szükre szabott büdzséjében.* Ezeket a követeléseket oly erőszakos módon hangoztatják, hogy *Sipőcz* polgármesterek igen nehéz a tetszetősformába burkolt követelésekre a kellő választ megadni.

Amikor a főváros ilyen helyzetben van és amikor a polgármesternek — ugylátszik, — tényleg komoly aggodalmai vannak, szörnyű veszedelmes játék a tűzzel, ha a pletykák és gyanusítások áradatát kell olvasnia annak a közönségnek, amely mai súlyos helyzetében amugy is hiszékeny és amelynek keserű gondolatai között bizonyára magától is bőven búrjánzanak az elkeseredés sötét virágai. Nem szeretünk odaállni testőröknek azok mellé, akik amugy is meg tudják védeni magukat. Sőt ellenkezően, éppen mi voltunk a mult héten, akik igen kemény hangon bíráltuk az eseményeket, amelyek a városházán állandóan elmaradnak. Arra sem érezzük hivatottaknak magunkat, hogy megvédjük akár *Kozma* Jenőt, akár *Wolff* Károlyt a reklám ellen, amelyeket a bulvár-ujság nekik azáltal szerez, hogy megírják róluk, milyen teljhatalmú urak a városházán és hogy minden lélekzetvétel az ő akaratuktól függ. Fölháborítja azonban Budapest józanítéletű közvéleményét az, hogy a szenzációhajhászás éppen akkor gyujtogat a leghevesebben, amikor végre mégis cselekvésre készülnek és akkor beszél könnyűvérű randevukról, amikor végre valahára elmélyedt tanácskozáson a jövőt kezdik előkészíteni.

Sipőcz Jenő polgármester

a költségvetés csökkentéséről, a Községi Takarékpénztár fontos szerepéről, a harmadik alpolgármesteri állás betöltéséről és a szigorított munkarendről

A tisztújítás befejezése és az adminisztráció átcsoportosítása után ujult erővel indul meg az előkészített tervek végrehajtása. *A fővárosi nagy gépezet immár teljes üzemben van s az irányító munkát Sipőcz Jenő polgármester látja el*, aki a maga kiszélesedett hatáskörében nagy energiával diktálja a tennivalók sorrendjét. *Hétről-hétre újabb és újabb tervek kerülnek ki a polgármester dolgozóasztaláról*, hogy előbbrevigyék Budapest sorsát és megteremtsék a további fejlődés alapjait. Soha olyan forgalom nem volt a polgármesteri hivatalban, mint most, amikor az összes ügyek intézését a polgármester kezébe összpontosította a törvény. A főtisztviselők és referensek egymásután teszik jelentéseiket és a polgármester kora reggeltől késő délutánig tartja hivatalos óráit, hogy ezzel is mintegy példát mutasson a szigorított munkarend érvényesítéséről.

Nagy elfoglaltsága mellett is módot nyujtott *Sipőcz* Jenő polgármester arra, hogy Budapest közönsége a *Fővárosi Hirlap* útján tájékozódást nyerjen az aktuális ügyek állásáról.

Arra a kérdésre, hogy milyen irányelvek érvényesülnek az új költségvetésben,

Sipőcz Jenő polgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az új költségvetési előirányzat készítésére vonatkozólag rendeletet adtam ki, amelyben az ügyosztályok figyelmét felhívtam arra a körülményre, hogy a főváros bevételei csökkenő irányzatot követnek, ennélfogva

a főváros kiadásainak újabb ötszázalékos csökkentése szükséges a költségvetés egyensúlyának fenntartásához.

Ennélfogva felhívtam az ügyosztályokat, hogy minden kiadási tételt a leggondosabban vizsgáljanak meg abból a szempontból, hogy annak tényleg a fővárost kell-e terhelnie, továbbá, hogy egyes kiadási tételek szükségesek és csökkenthetők-e.

Mindinkább nagyobb szerep jut a *Községi Takarékpénztárnak*, amelynek elmult évi működése is a legmesszemenőbb megelégedést váltotta ki várospolitikai körökben:

— A Községi Takarékpénztár legfontosabb feladata — mondotta a polgármester — a székesfőváros hitelműveleteiben való közreműködés. Már eddig is sikerült egyes esetekben a Községi Takarékpénztár közreműködésével kedvezőbb feltételeket elérni s

ez a szerep a jövőben is erre az intézményre vár.

További fontos szerepe a Községi Takarékpénztárnak a főváros telekpolitikájába való bekapcsolódás s ezáltal

a nagy városrendezési feladatok megoldásában való aktiv részvétel.

Végül a nagyközönség szempontjából is fontos, hogy legyen egy olyan pénzintézet, amely a szó legszorosabb értelmében vett takarékpénztár, amely iparvállalatokban érdekeltséget nem vállal.

Arra a kérdésre, hogy *a harmadik alpolgármesteri állás betöltése* mikorra várható és milyen ügykört szán neki a polgármester, a következő választ kaptuk:

— A harmadik alpolgármesteri állás betöltése attól függ, hogy a közgyűlési határozat után a kormányhatóság jóváhagyása mikor érkezik meg.

Remélem, hogy a választás még a nyári szünet előtt megejthető lesz.

Az ügykörre vonatkozólag az a kérdés, hogy a közgyűlés annakidején ezt az állást jogi vagy pedig műszaki jellegűnek szervezi-e meg.

A nyári közmunkák kiadásáról a polgármester a következő felvilágosítást adta:

— A főváros illetékes hatóságai a költségvetésben fedezettel bíró közmunkákat folyamatosan adják ki abban a sorrendben, ahogy azoknak közigazgatási előkészítése megtörténik. Egyes közmunkákra természetesen az időjárási viszonyok is befolyással vannak és kétségtelen, hogy

a nyári időszak több közmunkát tesz lehetővé,

mint más évszakok. Erre való tekintettel, a közeljövőben több munkaalkalom várható.

Kérdést intéztünk a polgármesterhez *a szigorított munkarendről*, a 8—2 órában megállapított hivatali órákról.

— A hivatalos órák újbóli szabályozása, — hangzott a válasz — a városházán észrevehetőleg

kedvező hatást gyakorol az ügyintézés gyorsasága szempontjából.

A tisztviselői kar átérezve azokat a magasabb szempontokat, amelyek e rendeletem kiadásánál vezéreltek, elismerésreméltó pontossággal tartja be a hivatalos órákat és alkalmazkodik egyéb tekintetekben is a rendeletemben foglalt utasításokhoz.

Sipőcz Jenő polgármester most a közmunkák kiadásának gyorsítását akarja keresztülvinni és ezért a legszigorúbb útasítást adta ki a vállalatbaadások azonnali végrehajtására.

Elfogadták a hétfői hídankéten Kozma Jenő tervét, amely lehetővé teszi az új dunai hidak építésének azonnali megkezdését

Bud János kereskedelmi miniszter elnöklete alatt hétfőn délután értekezlet volt a kereskedelemügyi minisztériumban, amelyen az új Duna-hidak építése ügyében a *főváros és az állam között még tisztázásra váró kérdések* kerültek szóba.

Az értekezleten *Vargha* Imre pénzügyi államtitkár, *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Sipőcz* Jenő polgármester, *Borvendég* Ferenc alpolgármester és *Lamotte* Károly tanácsnok vettek részt, azonkívül a fővárosi pártok vezetői: *Kozma* Jenő, *Wolff* Károly, *Rassay* Károly *Bródy* Ernő, *Peyer* Károly, valamint a kereskedelmi minisztérium hídépítési osztályának szakelőadói *Forster* Gyula államtitkár vezetésével.

Különböző megoldási tervek merültek fel, melyek közül

egyhangúlag Kozma Jenő megoldását tartották a legcélravezetőbbnek, amelyet Lamotte tanácsnok terjesztett elő.

Kozma Jenő szerint *az ingatlanok városi átírási illetékét a jelenlegi 1½%-ról 3%-ra kell felemelni.* Ez az illetékkulcs 1923-tól 1926-ig már érvényben volt, csak azután szállították le 1½%-ra. Szóbakerült, hogy a tervbevett 1½%-os emelés csak a vásárlás útján gazdát cserélt ingatlanokon szedessék, vagy pedig megterheljék-e vele az örökösödés útján átírásra kerülő ingatlanokat is. Végül az értekezlet úgy döntött, hogy

a 3%-os átírási illeték minden objektumra vonatkozzék, kivéve a 10.000 pengő értékig terjedő, örökösödés útján átírásra kerülő ingatlanokat,

amelyeknél a szociális szempontok figyelembevételével továbbra is 1½% marad érvényben.

Az elmult esztendőben a városi átírási illeték 2.4 millió pengőt jövedelmezett, amely a felemelt illeték folytán előreláthatóan megduplázódik,

tehát legalább kétmillió többlet-illeték folyik be és ez fedezi a főváros évi hozzájárulását a hidak építéséhez. Az annuitásos törlesztéshez még hiányzó egymilliót az állam adná.

Az értekezlet már most kimondotta, hogy az átírási illeték emelése *csak céladónak* tekintendő és mihelyt a hídépítés költségei fedezve lesznek, *ismét a régi díjszabás fog életbelépni. Kozma* Jenőnek ezt a tervezetét az összes jelenvoltak oly megoldási lehetőségnek tekintik, amely

legalkalmasabb a megvalósításra s ahhoz így egyhangúlag hozzájárultak.

Minthogy az átírási illetékek megváltoztatása *törvényhozási hozzájárulást is igényel,* az indemnitási javaslat tárgyalásánál egy *új szakaszt* fognak erre vonatkozólag beiktatni. Ennek a törvényhozási aktusnak akadálya nem lesz, mert a hídankéton résztvett pártok mindannyian hozzájárultak.

Kozma Jenő tervezetével

a minisztertanács legközelebbi ülése foglalkozik,

ahol azt kétségtelenül elfogadják.

Végre tehát kedvező mederbe jutott a hidak építésének ügye. A főváros autonómiája a május 6-iki közgyűlésen tárgyalja ezt a javaslatot s utána nyomban megtörténik a két új híd munkálatainak megindítása.

— A kórházépítési programmtól függetlenül, a napokban terjesztettem a polgármester úr elé azt a tervet, amely az idei költségvetésben *rendelkezésre álló kétszázharmincnégyezer pengő* tatarozási hitel felhasználására vonatkozik. Ebből a pénzből a *Rókus-kórház* tatarozására harminchatezer, a *Szent István-kórházra* negyvennyolcezer, a *Szent László-kórházra* hatvanegyezer s az *Uj Szent János-kórházra* nyolcvankilencezer pengő jut. Ebből a pénzből elsősorban a sürgős épülettatarozásokat végeztetjük el és a berendezés felújítására fordítjuk. Különös gondunk van a Szent László-kórház mielőbbi teljes restaurálására, ami remélhetőleg a közeljövőben sikerül is.

Éber Antal az üzemek leépítését sürgette az Egységes Községi Párt hétfői értekezletén

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnöklete alatt értekezletet tartott. Az értekezleten jelen voltak: *Kozma* Jenő, *Dési* Géza, *Payr* Hugó, *Szabó* Sándor, *Petracsek* Lajos, *Schmidt* Richárd, *Lédermann* Mór, vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Papp* József, *Dinich* Vidor, *Ugron* Gábor, *Popelka* Béla, *Gaár* Vilmos, *Bayer* Antal, *Andréka* Károly, vitéz *Perley* Lajos, *Bezegh-Huszágh* Miklós, *Scheuer* Róbert, *Hatolkay* Kázmér, *Staub* Elemér, *Padányi* Andor, *Bohn* József, *Oszoly* Kálmán, *Gerlóczy* Endre, vitéz *Árvátfalvy Nagy* István, *Petzrik* Jenő, vitéz *Martsekényi* Jenő, *Kállay* Tamás, *Pintér* Jenő, *Bánó* Dezső, *Máté* István, *Glücksthal* Samu, *Nagy* Antal, *Bódy* Tivadar, *Éber* Antal, *Harrer* Ferenc, *Dorner* Gyula, *Wellisch* Andor, *Németh* Béla törvényhatósági bizottsági tagok, továbbá *Hajnóczy* László, *Horváth* Károly, *Hoór-Tempis* Mór, valamint *Lamotte* Károly, *Némethy* Károly, *Schuler* Dezső tanácsnokok és *Márkus* Jenő min. tan., a BSzKRT vezérigazgató-helyettese.

Kozma Jenő tájékoztatta a párt tagjait a kereskedelmi miniszter által hétfőn megtartott hídankét lefolyásáról. Erről lapunk más helyén közlünk részletes tudósítást.

A harmadik alpolgármesteri állásra vonatkozóan *Kozma* Jenő elnök közölte a pártértekezlettel, hogy a tanácsülésben nem sikerült többséget szerezni annak az indítványnak, hogy egyetemi végzettség minősítsen vezetőállások betöltésére és ezáltal *bármely szakról* legyen alpolgármester választható. A többség a jogi minősítés mellett foglalt állást. Ez a kérdés is közgyűlés elé fog kerülni, ahol mód nyílik arra, hogy *a párt eredeti álláspontja* győzedelmeskedjék.

Éber Antal arra kérte a pártelnököt, hogy már a legközelebbi közgyűlés küldje ki azt a bizottságot, amely *az üzemek leépítésével* lesz hivatva foglalkozni. Ő, aki az ipar és kereskedelmi élet ütőerén tartja kezét, a legjobban látja azt az elkeseredést, amelyet a fővárosi és állami üzemek indokolatlan konkurrenciája vált ki a főváros kereskedőiből és iparosaiból. Részletesen foglalkozik az állami ruházati intézet, a temetkezési vállalat, a vízművek, a műszerüzem és az élelmiszerüzem antiszociális üzleteivel, amelyek *mind túlmennek az üzem hivatásán* és semmi más eredményt nem érnek el, minthogy az adófizető polgárok kereseti lehetőségét lecsökkentik és ezzel a világgazdasági válság miatt nehéz helyzetbe jutott kereskedőkben és iparosokban azt a hitet keltik, hogy *nehéz helyzetüknek kizárólag az üzemek az okai.*

Kozma Jenő elnök bejelenti, mindent el fog követni, hogy ezt a bizottságot már a legközelebbi közgyűlés kiküldje.

*

Az értekezletet pártvacsora követte, amelyen az értekezleten résztvett bizottsági tagokon kívül, többek között, megjelent *Erőssy* Sándor, *Sümeghy* László, *Girardi* Tibor, *Róna* Sándor, *Faber* Fülöp, *Szentirmai* Imréné, *Csécsi-Nagy* Miklós, *Csécsi-Nagy* Imre, *Dárdai* Ede, *Holzer* Sándor, *Véssey* Ede, *Szécsi* Ernő, *Dósa* Ottó, *Bakonyi* János, *Hubert* Vilmos, *Piazza* Győző, *Erdei* Henrik, *Lengyel* Endre, *Körmendi* Jenő, *Békeffy* Jenő, *Horváth* Károly, *Sömjén* Zsigmond, *Király* Kálmán, *Massány* Ernő. Először *Traiber* Márton köszöntötte Kozma Jenőt, majd lelkes éljenzéstől kísérve, *Kozma* Jenő üdvözölte a megjelent tanácsnokokat: *Lamotte* Károlyt, *Schuler* Dezsőt, *Némethy* Károlyt, *Király* Kálmánt és *Szécsi* Ernő helyettes tisztifőorvost. Az üdvözlést *Schuler* Dezső tanácsnok köszönte meg úgy a maga, mint kartársai nevében. A vacsorán még számos felköszöntő hangzott el.

Nincs kitérés az új Rókus halaszthatatlan megvalósítása elől

Erre a célra a jövő évi költségvetésbe ujabb 3,333.000 pengőt állitanak be — Mint átmeneti megoldás: a Margit-kórház kibővítése is 4,600.000 pengőbe kerülne

A közegészségügyi bizottság pénteken délután tartotta *alakuló ülését.* Az ülés napirendjén nem szerepelt ugyan a székesfőváros lassanként feledésbe merülő kórházépítési programja, *a bizottság tagjai azonban már az első alkalmat felhasználták,* hogy szóvátegyék a kérdést, *mi lesz az új Rókussal és a teljesen kidolgozott kórházépítési programmal, amelynek kiviteléhez maga a kormány is ragaszkodik, amit legjobban bizonyít Szcitovszky Béla belügyminiszternek az a döntése, amellyel nem engedte meg az új Rókus céljaira az idei és a tavalyi költségvetésbe beállított négymillió pengőnyi összeg más célra való felhasználását.*

Az elhangzott válaszokból az csendült ki, hogy kórházi ágyhiány enyhítésének legkézenfekvőbb megoldása az óbudai Margit-kórház kibővítése lenne, amely terv egyébként, mint részletfeladat szerepel az új központi kórház építésére készített nagy generális tervezetben is.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója fölkereste

Salamon Géza tanácsnokot,

a közegészségügyi és közkórházi ügyosztály vezetőjét, hogy megtudja, hogyan is áll ezidőszerint valójában a kórházépítés ügye. *Salamon* Géza tanácsnok a hozzáintézett kérdésekre a következő választ adta:

— A közegészségi és kórházi ügyosztály az egész kérdéskomplekszummal állandóan foglalkozik és abban a pillanatban, amikor a lehetőség kapui megnyilnak, készen leszünk javaslatainkkal és terveinkkel. Magunk részéről változatlanul azon az állásponton vagyunk, hogy

minél többet és minél gyorsabban építsen a főváros,

mert a kórházi helyhiány mizériái állandóan érezhetők. Természetesen addig, amíg a kérdés pénzügyileg előkészítve nincs, s amíg nem tudjuk, hogy kórházépítésre a fővárosnak mikor és mennyi pénze lesz, részletkérdésekbe belemenni és programmot adni lehetetlen.

Szóvátettük a Margit-kórház közeli kibővítéséről elterjedt hireket, mire ezt a választ kaptuk:

— A Margit-kórház kibővítéséről, mint konkrétumról beszélni, mint előbb már említettem, általánosságban, szintén nem lehet. Nem lehet annál is inkább, mert hiszen ez a bővítés a nagy kórházépítési programmnak csak egyik részlete. Kétségtelen azonban, hogy a sorrendet úgy állapítja meg a főváros, ahogyan akarja s ebben az esetben

a Margit-kórház kibővítésével is el lehetne kezdeni a munkát

s ez mint átmeneti megoldás jó is lenne.

— Bizonyos az is, hogy a *Margit-kórház* kibővítése, a mai fiók-kórházból önálló közkórházzá való fejlesztése igen sürgős és szükséges. A Margit-kórház ugyanis a nagykiterjedésű Óbuda vidékén az egyetlen, állandóan igen sok beteg keresi fel, különösen szülőosztálya forgalmas, s ezért fontos volna, hogy a régit kibővítsük és az egészet új osztályokkal kiegészítsük.

— Ma százhatvan ágyas a kórház, s megfelelő módon, a már kész tervek szerint, *ötszáz ágyasra lehetne kibővíteni.* Az így nyerhető 340 új férőhely kétségtelenül igen nagy mértékben járulna hozzá az állandóan panaszolt kórházi helyhiány enyhítéséhez.

A bővítés az eszközölt számítások szerint 4 millió hatszázezer pengőbe kerülne.

— A kórházépítési programm végrehajtására az 1930 és 31-es költségvetésekben, mint tudjuk, két-kétmillió pengő, összesen *négymillió pengő* van tartalékolva, *a jövőesztendei költségvetésbe* pedig, a közgyűlés határozata szerint, *3,333.000 pengőt fogunk előirányozni,* amely esetben hétmillió háromszázharminchároméezer pengő lesz rendelkezésünkre.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: Józsel 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! **HAVAS** asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Fővárosi Hirlap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Ujból megkezdődik a nagyszabásu alkotások sorozata a városházán

Az összes ügyosztályokban folyamatban van a munkálatok előkészítése — Naiv kitalálás a protezsált tisztviselőkről

Az ellenzéki hangulatcsinálás ismét nagy erőre kapott és kedvenc mohósággal hirdeti, hogy *a városházán beállott a passzivitás korszaka.* A tendenciózus frázisokkal szemben meg kell állapitani, hogy a tisztújitás lebonyolitása után *most veszi kezdetét a nagystilü munkásság* ideje és már a közeljövőben megindul azoknak a terveknek a végrehajtása, amelyeknek előkészitését már befejezték. A várospolitikai életben ismét elfoglalta vezető szerepét

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, aki a valóságnak megfelelő világitásba helyezte az aktuális ügyeket:

— Teljesen komolytalan és igazságtalan minden olyan beállitás, — mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának — hogy a városházán szünetel az aktivitás. A törvényhatósági tanács a maga nagy hatáskörével megkezdte permanens munkásságát, aminek

előfeltétele azonban, hogy az ügyosztályvezetők megfelelő javaslatokat készitsenek.

Egy olyan szerteágazó nagy szervezetnél, mint a főváros, csak *komolytalan emberek követelhetik az ötletszerü javaslatokat,* mert azoknak előfeltétele, hogy az ügyosztályok teljes erővel készitsék elő a megoldásra váró feladatokat. Nem szabad elfelejteni, hogy az ügyosztályvezető tanácsnokokat csak nemrég osztotta be a polgármester és ezek a változások hozták magukkal, hogy

az új tanácsnokoknak előbb alaposan át kellett tanulmányozni a számukra sokszor új ügyosztályok anyagát.

Nagyarányú áthelyezések történtek a szolgálat érdekében a főtisztviselői karban is, tehát *meg kellett várni azt az időt, amig a vezetőtisztviselők munkakörüket átvették.* Most már túl vagyunk a szervezésen és igy

a közeli napokban a törvényhatósági tanács elé kerülnek olyan előterjesztések, amelyek a produktivitás és az alkotások sorozatát hozzák magukkal.

Felemlitettük *Kozma* Jenőnek azt a másik ellenzéki híresztelést is, hogy *központi nyilvántartást* készitenek az állások betöltésére. Kitalálták azt is, hogy az új állások betöltését *százalékos arányban* fenntartják a két kormányzópárt részére, ami azt jelenti, hogy a jövőben csakis olyanok juthatnak a főváros szolgálatába, akik e két párt listáján szerepelnek.

— Az alkalmazottak és az alkalmaztatások lehetőségeit feltáró központi nyilvántartás megalkotását *elképzelhetőnek tartom.* A polgármesternek, mint a roppant kiterjedésü fővárosi adminisztráció vezetőjének

feltétlenül szüksége lehet egy nyilvántartásra, hogy tiszta képet nyerjen az ebben a vonatkozásban felmerülő összes jelenségekről.

Igy van ez minden nagyüzemnél, ahol az irányitó tényező könnyen áttekinthető képet alkot magának a tisztviselők beosztásáról, munkaköréről és a megüresedő állásokról. Az a beállitás, hogy az új állásokat a pártok protezsáltjai részére tartsák fenn:

naiv kitalálás, amelynek semmi alapja sincs és soha szóba nem került.

Ilyen ötleteket csak nagy fantáziájú emberek, vagy tréfacsinálók találhatnak ki.

Sokat beszéltek az elmult napokban *a harmadik alpolgármesteri állás* minősitéséről, amely körül tudvalevően éles vitatkozás folyt le a törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén.

— Az *Egységes Községi Polgári Párt* — mondotta *Kozma* Jenő — a vagylagosság mellett foglalt állást, mert a törvény intenciója is olyan, hogy *ezt a vezető pozicíót egyetemi végzettséggel biró tisztviselővel kell betölteni.* Ilyen alapon elképzelhető, hogy arra rátermett *tanár, orvos vagy mérnök* is helyet kapjon a főváros legfőbb vezetésében, viszont

az olyan kikötés, hogy csak müszaki képzettséghez kössük az állás elnyerését: nem állja meg a helyét, mert a mérnöki oklevelek között is mélyreható differenciák vannak.

Figyelembe kell venni például, hogy müszaki képzettséget jelent a *vegyészmérnöki* oklevél is, de ez nem elégséges ahhoz, hogy az ilyen oklevéllel rendelkező müszaki szakember a magasépitési, vagy gépészeti szakokban is tökéletes jártasságot mondhasson a magáénak. Tudomásom szerint

a minősitési törvény is ilyen irányban fog haladni,

minthogy az egész világon olyan megoldásra törekednek, hogy az egyetemi végzettséget mondják irányadónak az ilyen állások kiirásánál.

A közmunkák kiadása körül sok panasz hangzott el, amelyeknek jogosságáról *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— Minden erővel arra törekszünk, hogy a városházi státus megtörtént rendezése után *gyorsitsuk a rendelkezésre álló közmunkák kiadását.* Értesülésem szerint

az összes illetékes ügyosztályokban nagy erővel fogtak hozzá a munkálatok előkészitéséhez és a polgármester utasitására soronkivül gondoskodnak a vállalatbaadás lefolytatásáról.

Ebben a kérdésben a legsürgetőbb elintézést hangoztatom és olyan irányban kivánok közreműködést kifejteni, hogy *a közmunkák vállalatbaadásával haladéktalanul tegyük lehetővé a munkára váró iparosság sorsának jobbraforditását.*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* ezt tekinti a legsürgősebb feladatnak és a müködésüket megkezdő szakbizottságokban nagy erővel fogják követelni a költségvetésben előirt összegek azonnali felhasználását.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOSREDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS,
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Megfeledkezik a fővárosról a fürdőtörvény végrehajtására kiadott miniszteri rendelet

Most jelent meg a népjóléti és munkaügyi miniszter 500/1931. számú rendelete, amely a gyógyfürdőkről, az éghajlati gyógyintézetekről, a gyógyhelyekről, az üdülőhelyekről és az ásvány- és gyógyvizforrásokról szóló 1929. évi XVI. törvénycikk életbeléptetésére és végrehajtására vonatkozik.

A terjedelmes rendelet 8 fejezetben, összesen 72 §-ban megállapitja a gyógyfürdők és az éghajlati gyógyintézet nyitásának, engedélyezésének és üzembentartásának feltételeit, módozatait. Megállapitja, hogy

milyen vizeket kell ásvány- és gyógyforrásvizeknek tekinteni.

Rendelkezéseket tartalmaz az ilyen vizek palackozására, forgalombahozatalára, kijelöli azokat a hatósági szervezeteket, amelyek a gyógyfürdők nyitásánál és az ásványvizek forgalombahozatalánál, az ellenőrzés foganatosításánál müködni hivatottak.

Szakszempontból, a törvény értelmében, az *Országos Forrás- és Fürdőügyi Bizottság* véleménye irányadó és a rendelet megállapitja, hogy kik ennek a bizottságnak a tagjai. *Budapest székesfővárost három hivatalos tag fogja ebben a bizottságban képviselni.*

A rendelet szerint gyógycélokra igénybe venni szándékolt viz részletes vegyi elemzését a kérelmezőnek a kérvényhez kell csatolni. A rendeletben fel is vannak sorolva azok az intézetek, amelyek ilyen vizsgálatok végzésére jogosultak, illetve illetékesek. Ugyancsak megállapitja a rendelet azt a szervezetet is, amely az évi rendes szakszerü ellenőrzésre jogosult, illetve hivatott. Ez a szerv az *Országos Közegészségügyi Intézet.*

Érthető meglepetést keltett, hogy

hiányzik a vizsgálatokra, illetve ellenőrzésre jogosult intézetek felsorolásából a „Székesfőváros Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézete", valamint a Főváros Közegészségügyi és Bakteriológiai Intézete.

A meglepetés annál nagyobb, mert a rendelet betüszerinti értelmében úgylátszik, hogy ha a főváros gyógyfürdőt, vagy újabb ásványvizforrást akar nyitni, vagy gyógyforrásai vizét forgalomba akarja hozni,

idegen szakértőket köteles igénybevenni.

Sőt a rendelet szerint kiesnek a főváros ily irányú ellenőrzése alól a nem saját kezelésben lévő budapesti gyógyfürdők és ásványvizüzemek is.

A főváros illetékes tényezői már is megtették a lépéseket azirányban, hogy a főváros jogos érdekeit itt sérelem ne érje és a rendeletet *megfelelően kiegészitsék, illetve módositsák.*

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám

Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

Felhívás az öröklakásvevőkhöz!

Mielőtt öröklakást venne, saját érdekében tegye eddigi és most épülő társasházainkat másokkal összehasonlitás tárgyává. Meggyőződik, hogy épitkezéseink tényleg elsőrendüek és ami fődolog, azokat utánfizetésektől, perektől mentesen bonyolitottuk le; az előkelő közönség kitüntető bizalmára, tehát mindenkép rászolgáltunk. (Számos elismerő levél.) Nem most kezdünk kisérletezni. De nem vállaljuk 15—20 társasház felépitését sem, mert az ilyen vállalkozások a mi viszonyaink közt megvalósithatatlanok és legjobb esetben kétes kimenetelü telekspekulációkká zsugorodhatnak össze. Végül nem teszünk olyan igéreteket, hogy másoknál 25 százalékkal olcsóbban épitünk, mert ez — amennyiben az igéret beváltatnék, — legfeljebb silány épitkezést eredményezne. Békében vezetőségünk alapitotta az első 6 budapesti társasházat s vállalatunk további 7 társasházat épitett. A Horthy Miklós-körtér melletti „Hunnia-udvar"-ban csendes, pormentes helyen, májusra még kapható kevés számú két-, három-, négyszobás, délifekvésü, olcsó FIXÁRÚ, kertes öröklakás, KERTRENÉZŐ HALLAL, loggiával, terrasszal. Hangfogó válaszfalak. Jövedelmező, díjtalan üzlethelyiségek. Kivánatra prospektus tervekkel. „Centrum" Házépitő-Vállalat, Horthy Miklós-út 9. (Tel.: Lágymányos 9—96.)

Óvakodjunk a légvárépitőktől! Öröklakásban a „Centrum" vezet!

Hatalmas szerep jut a belföldi szénnek Budapest gázellátásában

Az eddigi kisérletek meglepő eredményeket hoztak — Ismét előtérbe került a távfűtés bevezetése — Bizalmas tanácskozásokon készitik elő a szénérdekeltségek bekapcsolását

A nagy közüzemek ügyeit intéző vízvezetéki és világítási ügyosztály egész sereg súlyos jelentőségü műszaki és gazdasági probléma előkészitésén dolgozik, amelyek közül több már annyira kiforrott, hogy rövidesen a törvényhatósági tanács elé kerül, hogy szankciójával megadja a kivitel lehetőségét. Ezekkel a nagyjelentőségü előkészitő munkálatokkal van szoros összefüggésben az a

fontos és bizalmas tanácskozás,

amely szombaton délben volt *Borvendég* Ferenc alpolgármesternél. A tanácskozáson résztvett *Becsey* Antal, a nagyüzemi bizottság elnöke, a három nagy közüzem vezérigazgatója, *Szigeth* Gábor, az óbudai gázművek vezetője és később megjelent az alpolgármesternél dr. *Chorin* Ferenc felsőházi tag, a *Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.* elnök-igazgatója.

A tanácskozásról részletek nem szivárogtak ki, annyit azonban sikerült a *Fővárosi Hirlap* tudósitójának megtudni, hogy többek között szó volt a Gázművek tervezett kibővitéséről s ezzel kapcsolatban

a belföldi szén fokozott felhasználásáról,

gázfejlesztési célokra is. A Gázművek igazgatósága már közel egy éve nagyjelentőségü kisérleteket folytat a hazai szenek felhasználásáról és az eddig elért eredmények olyan figyelemreméltóak, hogy komoly és biztató reményeink lehetnek a drága külföldi szénfajták jelentékeny mértékben való kiszoritására.

A hazai szénből való gázfejlesztési kisérleteket az üzemen kivül helyezett ferencvárosi gázgyár telepén végzik,

ahol a retorta-kemencéket és egyéb berendezéseket a kisérleteknek megfelelően átalakitották. A gázgyár mérnökeinek csakugyan *sikerült a pécsi szénből a porosz és szilézsiai szenekkel egyenértékü gázt kivonni és kokszot előállitani.* Alkalmas módon, viz alatti raktározással, sikerült megakadályozni a magyar szén korai szétmállását és felbomlását is.

A Gázművek fejlesztésével legkomolyabban foglalkoznak az illetékes tényezők, mert a fogyasztás fokozódása esetén a mai berendezések már nem tudnának elegendő mennyiséget produkálni. A Gázművek igazgatósága elhatározta, hogy a rövidesen megvalósuló bővités során

olyan berendezéseket létesit, amelyek segitségével a gázgyártásnál már lehet magyar szenet használni.

Magyar szenet egyébként már eddig is tekintélyes mennyiségben fogyasztottak a gázművek telepei, igy ujabban a jól bevált vizgázgyártással kapcsolatban.

Szóba került a megbeszélésen a Gázműveknek

a Budapesten tervezett városfütési kisérletekbe való bekapcsolódása.

Mint köztudomású, az utóbbi években többször felmerültek bizonyos tervek és érkeztek a fővároshoz ajánlatok távfütési berendezések létesitésére. Az elgondolások szerint *több fütőközpontot* létesitenének Budapesten, amelyek segitségével egész városrészeket látnának el központi fütéssel. Ez nemcsak azt eredményezné, hogy a tulontúl füstös gázokkal szennyezett fővárosi levegő megtisztulna, hanem jelentené a gyengébb minőségü *hazai barnaszenek gazdaságos felhasználását* is, végül jelentené a nagyközönség higiénikus, olcsó fütéssel való ellátását. Ebbe a tervbe most akar bekapcsolódni a gázgyár is és kisérleteket folytatnak, hogyan lehetne

a telepeken keletkező generátor-gázzal az egész város központi fütésének problémáját megoldani.

Foglalkoztak ezen az értekezleten a Vizművek sürgős és egyre aktuálisabb fejlesztésének és rekonstrukcióinak feladataival is.

Mindezek a kérdések rövidesen foglalkoztatják az uj *üzemigazgatóságokat* is, amelyek megválasztása — értesülésünk szerint — ugyancsak a legközelebbi tanácsülések egyikén történik meg.

Visszautasította a 20.000 pengős kártérítést az állatkerti vendéglő bérlője

A május 6-i tárgyaláson kihallgatják Lendl Adolfot, Berczel Jenőt, Édes Endrét és Szalai Oszkárt

Május 6-án nagyérdekességü törvényszéki tárgyalásra kerül a sor az Alkotmány-utcai hatalmas épületben. A *felperes Kutassi* Béla, az állatkerti vendéglő bérlője, az *alperes* pedig a főváros. Az ügy előzményei a következők:

A mult év tavaszán történt, hogy az Állatkert igazgatósága az állatok nyugalma és kimélése céljából olyan rendeletet bocsátott ki, hogy

délután 6 órakor megszüntetik a belépőjegyek kiadását.

A rendelkezés több mint *három hónapig volt érvényben* és természetesen maga után vonta azt a következményt, hogy

az Állatkert esti látogatottsága megcsappant

és a hangversenyeket csak azok hallgatták végig, akik történetesen még 6 óra előtt léptek be az Állatkert diszes kapuján. *Kutassi* Béla vendéglős úgy vélte, hogy ez a rendelkezés *alaposan megcsonkította az ő üzleti forgalmát,* mert a vacsorázó közönség igy csak a minimumra redukálódott. Nemrégiben beadványt intézett a budapesti törvényszékhez, amelyben elmaradt hasznának megfizetésére kérte kötelezni a fővárost és ezt az összeget

50.000 pengőben

jelölte meg.

Ugy tudjuk, hogy a főváros illetékes ügyosztálya *bizonyos mértékig* honorálta ezt a követelést és ezért

a közelmultban 20.000 pengő kártérítést ajánlott fel a vendéglősnek,

aki azonban ragaszkodott eredeti igényéhez és a *felajánlott összeget visszautasította.* A május 6-i tárgyaláson tanuként fogják kihallgatni *Lendl* Adolf volt állatkerti igazgatót, *Berczel* Jenő nyugalmazott alpolgármestert, *Édes* Endre nyugalmazott tanácsnokot és *Szalay* Oszkárt, az Állatkert volt mesemondóját.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Királyhágó-utca (Alkotás-utca és Böszörményi-út közötti szakasz) **kátrányos makadámmal való burkolási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és boritékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

RÖCK ISTVÁN és Első Brünni Gépgyár Rt.

Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhidi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék

BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70

TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

Magyar Szellőző Müvek és Gépgyár Rt.

Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.

Sürgönycim: Blackman
Telefon: Zugló 72—14

Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

Kele Mihály épületasztalos munkák bútorok és iskolaberendezések gyára

Budapest, Örömvölgy-utca 38—40.

Telefon: J. 312—98.

BUDAPESTI HIRLAP

A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP

Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

BURROUGHS SPECIÁLGÉPEK

számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek. Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük

BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.

Budapest, IV. Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

CUSTODIS ALPHONS

MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE

ALAPÍTÁSI ÉV 1876

BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.

TEL.: AUT. 120—07

Gyárkéményépités Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék épitése és tervezése

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.

GYÁRTMÁNYAI:

Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN (DRASCHE)

BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.

TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

KÖZPONTI FŰTÉSEK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA

SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

SCHMIDT TESTVÉREK

Nyomdafestékgyár R.-T.

Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.

Gyárt: **Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket.** Mint különlegességet készit. **olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.**

Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK

MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA

MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN

BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Pesti kirakat

A Duna

A Duna a pesti kirakat legszebb ékessége. Az isteni kék szalag, amely körülöleli ennek a városnak minden szépségét és amely a pesti nyárnak a legnagyszerűbb üdülőhelye — lenne.

Lenne?

Hát nem az? Az, addig amíg egy-egy kiömlését strandfürdőnek használják föl az okosak. Az, addig, amíg a vadevezősök sürü rajokban lepik el a külső részeket és tömegével fulladnak bele vasárnapi szórakozásként a kék habokba.

Az idegent el lehet vinni egy-egy órára a szigeti, vagy az óbudai strandra, de ha mégis nemcsak langyos vizet, meleg fövenyt akarunk neki nyujtani, akkor látványosság szempontjából inkább a Gellért-hullámé az elsőség pálmája. Sőt számítani kell építészeti szépségével a sokat ócsárolt és rágalmazott Széchenyi-fürdőt is.

És ez minden, amit a Duna nálunk, Budapesten a világvárosi emelkedés, az idegenforgalom szaporítása szempontjából nyujtani tud. Ne méltóztassék azonban azt hinni, hogy a Duna panorámájának, városszépítő erejének kihasználása terén most haladóban vagyunk. Ne méltóztassák azt hinni, hogy a budapesti városházán már rájöttek volna, hogy a Duna a főváros gyöngye és most már majd mégis csak csinálnak vele valamit.

Dehogy. Éppen ellenkezően: csak nemrég mondtak le a Dunáról, mint közlekedési és idegenforgalomemelő tényezőről.

Risumteneatis: Budapest leépítette a Dunát.

Leépítette, amikor a MFTR-től megvonta a szubvenciót, mert eltűntek a Duna közlekedési eszközei. A Duna kihalt. Szinte szernecse, hogy a vizet meghagyták benne.

Eltűntek a propellerek, ezek a kedves vizi futárok, megközelíthetetlenné lett a gyönyörű Margitsziget és nincs vízi közlekedés Buda és Pest között.

Egyszóval leépítették a Dunát, megfosztották egyik legkedvesebb ékességétől a pesti kirakatot.

A Hangli

Kirakatnak kellene lenni azonban a Dunapartnak is. Az is lenne, ha évtizedeken át nem halmozták volna egymásra mindkét parton a legkülönbözőbb stílusú és nagyságú épületeket. Olyan zagyva összevisszaság, mint a budapesti Dunapartok palotasoraiban van, nem igen tud még egy világváros felmutatni.

Megsokalta ezt a jószándékú, lelkes Glück Frigyes és kiszemelte megreformálás céljából a legszebb részt, amely ma is szép és maradandó, amelyhez legtöbb tradició füződik és le akarja bontatni a Hanglit.

Most nem beszélünk arról, hogy Csemegi Károlytól Khuen Héderváry Károly grófig ki mindenki reggelizett és politizált itt, csak a pesti polgár hitével és meggyőződésével valljuk, hogy a Hangli és környéke szép és úgy szép, ahogyan ma van.

Glück Frigyes, Budapest szépségének kedves álmodozója, Szent Márk-teret akar itt létesíteni. A Szent Márk-tér szép is ott, ahol van. Ám, ha Glück Frigyes tud, szerezze be a budapesti Szent Márk-térhez az elmaradhatatlanul szükséges lagunákat, szállítson Dozse-palotát, Kampanilét, Szent Márk-templomot, teremtsen velencei légkört, történelmi miliőt, szóval mindazt, ami a Szent Márk-teret Szent Márk-térré tette.

De ha mindezt nem tudná megszerezni, akkor hagyja meg nekünk a Hanglit. Mi ezzel is meg vagyunk elégedve. Jó nekünk a Hangli is, inkább tekintélyével, tiszteletreméltó lelkességével harcolja ki Glück Frigyes a fővárosnál, hogy a meglevő Hanglit csinosítsák ki egy kicsit a szegényes pesti kirakat számára.

Weingruber

Székesfővárosi Pavillon megnyilt

Naponta katonazene!

FUMEX

füstfelszívó huzatfokozó

beton kéményfej

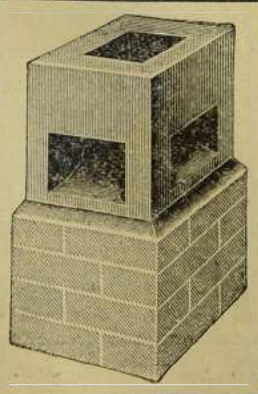
magyar szabadalom

ANDREA

cementárúgyár

Budapest, V., Vígszinház-utca 5.

Telefon: 298—37.

Hiába várják a dolgozók ezrei a kenyeret, ha az illetékes tényezők nem intézkednek

Az Egységes Községi Polgári Párt a végletekig érvényesíti a munka frontjának ellenőrzését — Nincs lendület az építkezések főszezonjában

Teljes őszinteséggel kell bevallani, hogy azok a remények, amelyeket a tavaszi lendületes munkalehetőségekhez fűztek: *eddig még nem váltak valósággá.* Bizonyos vontatottság tapasztalható a hatósági közmunkák vállalatbaadása körül, amelynek okaira már nem egy alkalommal mutattunk rá. Egyelőre semmi élénkség sem mutatkozik az építőiparban, holott a tatarozási rendelet már megjelent. Nincs mozgalom a többi iparágakban sem, pedig úgy az állami, mint a fővárosi szervek teljesen előkészítették a tervezett munkálatokat. Tagadhatatlan, hogy stagnálás mutatkozik, amelynek káros következményeiről

Becsey Antal

az *Egységes Községi Párt* társelnöke, a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Általános a panasz, hogy napról-napra csökken a munkalehetőségek száma. Fokozott érdeklődés kíséri a fővárosnak a munkaalkalmakra vonatkozó gesztióit, amelyek fölött mostanában *észrevétel nélkül nem lehet napirendre térni.* Ez indított arra, hogy a legutóbbi tanácsülésen javaslatot tettem a munkát és kenyeret jelentő intézkedések sürgetése és állandó figyelemmel kísérése érdekében. Elfogadott indítványom szerint

minden második tanácsülésen a polgármester, vagy helyettese jelentésben fog beszámolni a mutatkozó munkalehetőségekről,

a kiadott munkák mennyiségéről, a rendelkezésre álló fedezetről, az esetleg felmerülő adminisztrációs vagy technikai akadályokról, hogy így *a tanácsnak módja legyen mindezekben a kérdésekben állást foglalni.*

— Nagy várakozással tekintek a tényleges intézkedések elé. Több okból jogosultak a panaszok és így *a tanácsnak állandóan foglalkozni kell a közmunkakeretekkel,* amelyek természetesen a nagyközönséget is igen közelről érintik. Nem akarunk úgy járni, mint az elmúlt évben, amikor

a legjobban sürgetett időpontban 25—30 millió pengő értékű közmunka maradt vissza,

olyan hatalmas összeg, amelynek a kiadása frissítő erőt kölcsönzött volna az egész gazdasági életnek. Ez a megtakarítás *a zárszámadás szempontjából talán előnyös,* de a kenyérkereset szempontjából súlyos beszámítás alá esik. Ezt az eljárást semmivel sem lehet menteni és *nagy felelősséget jelent azok részére, akik a mulasztást elkövették.* Ezekre a közmunkákra még volt a fedezet, mindegyiket szükségesnek minősítették és ha ez így van, akkor felmerül a kérdés, hogy

miért nem gondoskodtak a vállalatbaadásról?

A mai viszonyok mellett a munkálatokra előirányzott összegekből egy fillért sem szabad fölöslegesen visszatartani, mert ez nem takarékosság, hanem mulasztás a munkaalkalmakat remélők ezreivel szemben.

— A 25—30 milliós tételben számos tatarozás, épületjavítás és templom-restaurálás szerepelt. Nagyobb tétel például *a szemétégető telep megvalósítása,* amelyre egyébként 20 éve készül a főváros. Lehetetlenség, hogy a pesti oldal szemetjét Pestszentlőrincre hordjuk, mert végeredményben *egy virágzó környéki város nem lehet Budapest állandó szemétlerakodó helye.* Teljesen igazat kell adnunk az érdekelt városnak és Pest megyének, amelyek joggal követelik ennek az intézménynek a likvidálását. A budai oldalon az Albertfalva melletti *Jeruzsálem-telep* a szemétlerakodó, ami a legélesebben kifogásolható a köztisztaság és a közegészségügy szempontjából. Minden amellett szól tehát, hogy a külföldi nagy városok mintájára, *ezt a kísérleti szemétégetőtelepet végre megvalósíthassuk* és mindenki örömmel látta, hogy a mult évi költségvetésben erre a célra 250.000 pengő volt előirányozva. Megtartották a szükséges árlejtéseket is és ezért

megfoghatatlan, hogy az ügyosztály miért nem sietett a rendelkezésre álló összeget felhasználni.

A folyó évben további 74.000 P áll rendelkezésre, de mert a belügyminiszter semmiféle hitelátvitelt nem engedélyez: *most, a mulasztás miatt, újból előlről kell kezdeni az egész probléma megoldását.*

— *Elhatározott szándéka az Egységes Községi Polgári Pártnak, hogy a végletekig fogja érvényesíteni a munka frontjának ellenőrzését.*

A magam személyére nézve a legmesszebbmenő konzekvenciákat kívánom érvényesíteni, ha a fővárosi közmunkák erőteljes kialakítása érdekében nem történnek döntő intézkedések.

— Sajnálatos jelenségek mutatkoznak a *tatarozás* végrehajtásánál is. Egyes intézkedések hiánya miatt nem lehet az időt úgy kihasználni, ahogy azt annakidején terveztük. A pénzügyminisztérium megtette a magáét és kiadta az ismeretes kedvezményeket tartalmazó rendeletét, de

még mindig nélkülözzük a népjóléti minisztérium ehhez kapcsolódó intézkedéseit.

Nagyon félő, hogy el fog múlni a nyár és az intézkedések késedelmessége miatt *az általános tatarozás csak zökkenőkkel veszi kezdetét,* holott az elgondolás az volt, hogy az egymást kiegészítő intézkedések olyan sorrendben érvényesülnek, hogy a munkálatok megindítására azonnal lehetőség kínálkozik. Nem szabad késlekedni, tétovázni és elszaladni hagyni a munkálatokra kedvező időszakot: ez a szezónja az építkezéseknek és

ha most nem történnek meg az összes tényezők részéről a szükséges lépések, akkor a dolgozók ezrei hiába várják a kenyeret.

Az ingyen étkeztetési akció nem megoldás a munkát keresők részére, mert ez csak *karitativ* intézkedés, mert az igazi jótétemény: *a munka,* ami után epedve sóvárog mindenki, aki élni és dolgozni akar.

*

Becsey Antal kemény, de igazságos szavai bizonyára megtalálják az utat az illetékes körökhöz, amelyeknek elsőrendű kötelességük most már megteremteni a munka lehetőségeit.

Hüvelyes-csomag:

2 kiló Lencse és 2 kiló Fehérbab

4 kiló összesen: 96 fill.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

VI., ANDRÁSSY-ÚT 39.

Bérháztelkek

Buda legszebb helyein

eladók

a Fő-utca, Pálffy-tér, Ganz-utca által határolt parcellázott telkekből 76 négyszögöltől kezdve. Hatemeletes bérházak összenéző udvaorkkal engedélyezve.

Fillér-utca és Ezredes-utca sarok, Donáti-utca 3. szám ötemelet építhető

Öröklakásoknak kitűnő helyek

Bővebbet: dr. Székely Márton, ügyvéd irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz., 4—6 óra között. Telefon: 448—22.

INFORMÁCIÓK

kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők

Központi Tudakozó Betéti Társaság

NAGY Ö. és TÁRSA

Budapest, V., Váci-út 34.

Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Hatósági ellenőrzés alá helyezik az óbudai téglagyárak bányászását

A helyszíni szemle beigazolta a gyárak veszélyes működését – Értekezleten döntenek a szükséges rendszabályok alkalmazásáról

A főváros városrendezési és műszaki ügyosztályainál állandó a panasz *az óbudai téglagyárak ellen*. A környékbeli lakók ugyanis *joggal* tartanak attól, hogy a téglagyárak szabálytalan működése miatt lakóházaik veszélyeztetve vannak az állandó földcsuszamlások miatt. Az állandó panaszok miatt hetekkel ezelőtt a III. kerületi elöljáróság műszaki közegei helyszíni szemlét tartottak az óbudai téglagyárakban és észrevételeiket közölték a III. ügyosztállyatl.

A gyakori panaszok miatt *Csármán Ferenc tanácsnok a múlt héten váratlanul megjelent három óbudai téglagyárnak területén*, hogy személyesen győződjék meg az ottani állapotokról és személyes tapasztalatai alapján állapítsa meg, mennyiben felelnek meg a valóságnak a környékbeli lakosok panaszai. A tanácsnok kíséretében két műszaki tisztviselő és a kerületi mérnök volt.

A bizottság megtekintette az *Ujlaki, a Bohn-féle és a Drasche-féle téglagyárak* telepeit és mind a három helyen hosszasan időzött.

Megállapították, hogy a panaszok nagyrésze megfelel a valóságnak. Az említett téglagyárakban állandó a földcsuszamlás, amely egyre jobban megközelíti a környékbeli lakóházakat.

A földcsuszamlások főoka *a rendszertelen bányászás*. A téglagyárak évek óta rendszertelenül bányásznak, a függőleges falak leomlanak, kiszakadnak, nagy tömegek omladoznak, amelyek a beépített városrész felé közelednek.

A leszakadt földtömegek kettős kárt okoznak, mert egyrészt komolyan veszélyeztetik a közelben lévő lakóházakat, másrészt pedig ezeket a leomló földtömegeket a téglagyárak nem tudják feldolgozni. Szükséges tehát, hogy

a jövőben rendszeres bányamunkát folytassanak a téglagyárak és ebből a szempontból valószínűleg hatósági ellenőrzés alá kerülnek.

A bizottság a helyszínén méréseket végzett és igyekezett megállapítani azokat a módokat, amelyek révén a földcsuszamlásokat megszüntethetik. Egyelőre úgy határoztak, hogy *úgynevezett Diesel-vezetéssel vetnek véget a földcsuszamlásnak* és erre vonatkozóan megfelelő tervet készítenek, amelyet a téglagyáraknak figyelembe kell venniök a téglagyártásnál. A rendszertelen bányászás és a Diesel-vezetés helytelen alkalmazása volt az oka annak, hogy a téglagyáraktól a földtömegek megdöbbentő mennyiségben omlanak alá és

nemcsak a már meglevő lakóházakat veszélyeztetik állandóan, hanem lehetetlenné teszik a környék fejlődését is.

A főváros illetékes ügyosztálya ebben a kérdésben a jövő hét elején *értekezletet* tart, amelyen résztvesznek a különböző szakbizottságok kiküldöttei és az ülésre meghívást kapnak az érdekelt téglagyárak igazgatói is. Ezen az értekezleten

dönteni fognak a téglagyárakkal kapcsolatos rendszabályokról

és a kialakuló vélemények szerint fogják a téglagyárak további működését irányítani és ellenőrizni.

A környékbeli lakosság természetesen nagy érdeklődéssel tekint az értekezlet elé és bízik abban, hogy *a téglagyárak működésének megrendszabályozásával a környékbeli terület épségét a jövőben megóvják.*

Párt és Klub

Szabó Sándor és Payr Hugó a magánalkalmazottak élén

A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége (Magalnesz), amely a nemzeti és polgári alapon álló különböző magántisztviselői és alkalmazotti kategóriákat egyesíti — vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. Országos elnökké dr. *Szabó* Sándor orsz. képviselőt, társelnökké *Payr* Hugó törv. hatósági tanácstagot választották meg. Az elnökség tagjai Szabón és Payron kívül *Szücs* József ügyvezető alelnök és *Jacobi* Zoltán alelnök. Főtitkár *Hoepfner* Károly. Továbbá megválasztották a tisztikar többi tagjait, az elnöki tanácsot, a központi és osztály-választmányokat.

A mindvégig rendben lefolyó és egyhangú határozatot hozó közgyűlést a tagok szeniora: *Mencsyk* Gyula ny. hajós főkapitány korelnökként vezette. *Szücs* József terjesztette be az elmult évre vonatkozó minden alkalmazotti kérdést felölelő, az általános gazdasági helyzettel is foglalkozó jelentést, melyhez *Köves* János és *Páris Frigyes* Vilmos szólottak hozzá. A lefolytatott tisztújítás után *Jacobi* Zoltán tolmácsolta az újonnan megválasztott és akadályoztatásuk miatt távollevő *Szabó* Sándor és *Payr* Hugó üdvözletét és a megválasztás elfogadására vonatkozó nyilatkozatát.

Reá mutatott annak jelentőségére, hogy a közéletben szereplő súllyal és tekintéllyel rendelkező elnökök vezetése és irányítása mellett, milyen perspektivák elé néz a szövetség, mely a kifejezetten polgári társadalom egyik nagy tömegű, de szervezetlen csoportját minden szélsőségtől mentesen maga köré gyüjtheti, és e társadalmi réteg óhaját, kívánságát megfelelő súllyal képviselheti. *Jacobi* beszéde további során foglalkozott a magánalkalmazotti problémákkal, végül a munkanélküliség világjelenségével, mely a munkavállalói és munkaadói köröket egyaránt érinti, mert a munkanélküli tisztviselők, alkalmazottak és munkások mellett már ott állanak a munkanélküli iparosok, kereskedők, ügyvédek, orvosok, mérnökök, föld- és munkanélküli gazdák.

A honvédelmi minisztérium polgári tisztviselői beléptek az egyesegespártba. A honvédelmi minisztérium kötelékébe tartozó polgári alkalmazottak szerdán este nagygyűlést tartottak az *Egységes Községi Polgári Párt* Akadémia-utca 3. szám alatti helyiségében. A nagygyülésen megjelent a párt több vezetőtagja, így *Usetty* Béla országgyülési képviselő, *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstag, a párt igazgatója és még sokan mások. A nagygyülésen képviseltette magát a távollevő *Kozma* Jenő dr. is. A nagygyülés tiszteletbeli elnökké *Kiszely* Lajos dr. ügyvédet választotta meg, majd egyhangúan kimondotta, hogy *a honvédelmi minisztérium kötelékébe tartozó polgári alkalmazottak valamennyien az egységes párthoz csatlakoznak*, mert csak onnan várhatják kívánságaik orvoslását. A nagygyülés üdvözölte a kormányzót s kérte az államfő legmagasabb támogatását, majd *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, *Gömbös* Gyula honvédelmi minisztert és *Kozma* Jenőt, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökét üdvözölték. A pártvezetőség nevében *Usetty* Béla országgyülési képviselő kijelentette, hogy *legteljesebb mértékben támogatni fogja a minisztérium polgári személyzetének ügyeit* és hangoztatta, hogy a kormány mindent meg fog tenni, hogy abban az esetben, ha a honvédelmi minisztérium polgári egyéneket elbocsájtana, ezek a hivatalnokok és alkalmazottak más hivatalokban találjanak megfelelő elhelyezést. *Payr* Hugó megköszönte az egybegyültek bizalmát s kijelentette, hogy az egységes párt mindent meg fog tenni a honvédelmi minisztérium kötelékébe tartozó polgári alkalmazottak érdekében.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó e heti társasvacsoráján *Scheuer* Róbert elnök szivélyesen üdvözölte a kaszinó termeit zsúfolásig megtöltő tagokat, köztük *Dési* Géza orsz. képviselőt, több fővárosi tanácsnokot, előljárót, főjegyzőt és üzemigazgatót, majd kihirdette a kaszinó sakkversenyének eredményét. A közművelődési szakosztály irodalmi előadóestet, a hölgybizottság pedig hangversennyel egybekötött táncestélyt rendezett.

Az Erzsébetvárosi Polgári Kör társasvacsoráján *Ledermann* Mór elnök, törvényhatósági örökös bizottsági tag és *Fodor* József dr. ügyvezető elnök lelkes szavakban megemlékezett *Bethlen* István gróf jubileumáról, majd üdvözlő táviratot küldtek a miniszterelnöknek.

Vitaest az idegenforgalomról a Budai Társaskörben. A *Budai Társaskör* folytatta Budapest-fürdőváros és a magyar idegenforgalom ügyében megkezdett vitaestjét. *Szviczsényi* Zoltán dr., *Miklós* Elemér, *Bársony* Oszkár, *Zilahy-Kiss* Dezső és *Tábori* Kornél felszólalásához kapcsolódva, *Németh* Béla kormányfőtanácsos fejtegette az idegenforgalom aktuális kérdéseit és kimutatta, hogy Budapest-fürdőváros megvalósítása mindennél fontosabb feladat, mert ennek nyomán gazdasági fellendülés fakad. *Massány* Ernő dr. főmeteorológus Budapest légköri, klimatikus viszonyait ismertette, *Pávay-Vajna* Ferenc geológiai és forrásviszonyokkal foglalkozott részletesen. A vitát április 30-án folytatják.

A Ferencvárosi Kaszinó termeit zsúfolásig megtöltő polgárság és előkelő vendégsereg részvételével bensőséges ünneplésben részesítette a Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt elnökét, *Usetty* Béla orsz. képviselő és *Popelka* Béla alelnök, törvényh. bizottsági tagokat névnapjuk alkalmából. *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos és *Wellisch* Andor fővárosi bizottsági tag felköszöntői után *Dési* Géza orsz. képviselő törvényhozó társai és a fővárosi polgárság nevében üdvözölte *Usetty* Bélát, az áldozatkész, emberbaját szívén viselő férfiút, aki *Bethlen* István politikájának egyik leghivebb harcosa. *Szabó* Sándor orsz. képviselő a *Józsefvárosi Kör* üdvözletét tolmácsolta Usetty Bélának, akinek az ünneplése egyúttal elismerése az egységespárt becsületes fáradozásainak a nemzet és a főváros érdekében. *Liber* Endre alpolgármester a húszéves benső barátság jogán köszöntötte a maga és fővárosi tisztviselőtársai nevében Usetty Bélát, aki hivatottsággal folytatja néhai bátyjának a polgári gondolat diadaláért mindent feláldozó, önzetlen közéleti munkáját. *Bohn* József, *Payr* Hugó *és Petracsek* Lajos bizottsági tagok után *Erősdy* Sándor ny. főispán üdvözölte még *Usetty* Bélát, aki hálásan megköszönte az üdvözléseket és kifejtette, hogy *a főváros polgárságának létérdeke, hogy az egységespárt elveit kövesse*, mert csak ezen az úton valósulhat meg Bethlen István profeciája és az az új *magyar Hiszekegy*, amelyet emlékezetes beszédében a világ elé tárt. A társasvacsora közönsége lelkesen ünnepelte Usettyt, akit *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, a párt elnöke és még számosan táviratilag üdvözöltek.

A vacsorán résztvettek többek között *Fejér* Ottó orsz. képviselő, *Vajna* Ede, *Szendy* Károly, *Salamon* Géza és *Bódy* László tanácsnokok, *Muzsikó* István előljáró, *Tatár* Béla, *Babarczy* István báró, *Schmaderer* Oszkár, *Benedek* Szabolcs főjegyzők és más városi főtisztviselők.

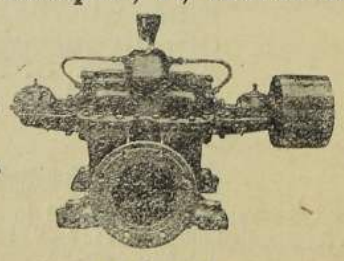
Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.

Telefon: Aut. 222—10.
Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Döntött a polgármester az utak olajozásáról

A munkát a tavalyi vállalkozók végzik, de olcsóbb egységáron

A vízzel kötött makadámutak mentén lakók évek óta panaszolják, hogy *semmit sem ér az útolajozás* s itt volna az ideje ezeket az utakat átépíteni. Sajnos, a főváros pénzügyi helyzete lehetetlenné teszi, hogy ezt gyors tempóban végrehajtsák, pedig a fővárosnak tulajdonképpen tetemes kára származik abból, hogy még ma is 1,000.000 négyzetméternyi útat portalanítanak. Abból a pénzből, amelyet a vízzel kötött makadámutak olajjal való portalanítására költenek, bőven futná ezeknek az útaknak atépítése, végleges burkolattal való ellátása, csak *az olajozási költségeket néhány éven át tőkésíteni kellene.*

Amikor a fővárosnak nagyon fontos beruházási munkálatokra nincs pénze,

valósággal pazarlás évről-évre tetemes költségekkel olajoztatni az utakat,

annál is inkább, mert mint ma már nyilvánvalóvá vált, *feltűnő mértékben túlfizette a főváros az utak olajozását.*

Két évvel ezelőtt még 79 filléres egységáron olajoztattak, a következő évben, minthogy felbomlott az olajkartel, *37.9 filléres* egységáron vállalkozott két vállalat az olajozásra. Már ez a két szám is élénken illusztrálja, hogy

az olajkartel horribilis hasznot tudott elérni az útolajozáson,

hisz csak az árdifferencia révén több, mint 500.000 pengővel fizetett többet a főváros a 79 filléres egységárnál, mint a 37.9 filléresnél. Akkoriban ugyanis még 1,200.000 négyzetkilométer utat olajoztatott a város.

Most azután, az idei utólagos versenytárgyalás során újabb meglepetés érte a fővárost. Akadt két vállalat — a *Schwarz Rudolf és Társa*, valamint a *Nyirbogdányi Petroleumipar Rt.*, — amelyek 26.5 filléres egységáron tettek ajánlatot az utak olajozására. Ha az ajánlattevő cégek ilyen egységár mellett is megtalálják üzleti hasznukat — amint hogy megtalálják — *elképzelhető az a túlzottan horribilis nyereség, melyet az előző években vágott zsebre az olajkartel.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt

Király Kálmán

főtanácsossal, az útolajozási versenytárgyalás eredményéről:

— A tavalyi 37.9 filléres egységár helyett — mondotta — az idei versenytárgyaláskor *23 filléres egységár volt a legolcsóbb.* Tekintettel arra, hogy az egyes ajánlattevők különböző mennyiségekre tettek ajánlatot, s természetesen különböző egységárakon is, a versenytárgyalás eredményét nem lehetett az ajánlatok alapos, összehasonlító megvizsgálása nélkül megmondani.

Az összes ajánlatokat felülvizsgálta az anyagvizsgáló intézet,

s annak véleménye után hozta meg a polgármester úr a döntést. Május első felében különben már hozzáfogunk az utak olajozásához.

Az mindenesetre helyes, hogy ha már ezt a szükséges rosszat, az utak olajozását, végre kell hajtani, ez minél előbb megtörténjék, s ne forduljon elő az, ami tavaly, amikor a nyár közepén kezdtek hozzá a portalanításhoz, s emiatt *a legnagyobb szárazság alatt porban úszott a budai hegyvidék.* A leghelyesebb azonban mégis az volna, ha ezt a problémát egyszersmindenkorra megoldanák és

a vizes makadámutak átépítésével véget vetnének az utak költséges és haszontalan olajozásának.

A polgármester hétfőn döntött az útolajozási pályázatok felett.

A Schwarz Rudolf cég 100.000 m² terület olajozását 23 filléres egységáron, 200.000 m² olajozását 26.5 fillérért, a Nyirbogdányi Olajipar 300.000 m² olajozását 23 filléres, 200.000 m² olajozását 24 filléres és 200.000 m² olajozását 26.5 filléres egységáron vállalta és a polgármesteri döntés alapján ezeken az egységárakon ezt a két cég kapta meg a munkát.

Megemlítésre méltó különben, hogy a tavalyi 37.9 filléres árakkal szemben az idén 28—35 fillér körül mozogtak az ajánlatok.

Egyesítették a helyi kikötő összes ügyeinek intézését

Az ősszel megnyíló élelmiszervásár hatalmas perspektívát nyujt a kikötő fejlődésére — Tranzitó-piac a szomszédos országok forgalmának ellátására

1918 óta, amikor a főváros helyikikötőjének építkezése a soroksári Dunaág mentén megindult, a *Fővárosi Hirlap* számtalan alkalommal kifogásolta, hogy *ennek a nagyjövőjű intézménynek tulajdonképen nincs a Városházán gazdája.* Az építkezés technikai részét az *út- és csatornaépítési* ügyosztály egyik alosztálya intézte, foglalkozott vele a dunaparti helyfoglalásokat kezelő *közlekedési és közgazdasági* ügyosztály s bizonyos vonatkozásokban a *városrendezési, városgazdasági és közélelmezési ügyosztályok is.*

Állandóan sürgettük, hogy a helyikikötő intézését *egy kézbe kell letenni* és ezért a mi álláspontunk érvényesülését látjuk a polgármesternek abban az intézkedésében, hogy

a fővárosi közigazgatás néhány nap előtt történt legutóbbi átcsoportosításánál a fővárosi kikötő összes ügyeit a közélelmezése ügyosztályra bízta.

A polgármestert erre a lépésére az a nagy egymásra utaltság késztette, amely a már majdnem teljesen kész *helyikikötő* s a közvetlen szomszédságában óriási arányaival most kibontakozó *élelmiszer-nagyvásártelep* között egyre inkább nyilvánvaló lett.

Az új helyzet folytán felkerestük

Vajna Ede tanácsnokot,

a közélelmezési ügyosztály vezetőjét s most már a ferencvárosi helyikikötő új főnökét is, aki a következőket mondotta el a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A helyikikötő, új beosztása révén, egységes vezetés alá jutott a vele tőszomszédos új élelmiszernagyvásárteleppel. Ez a közös vezetés nemcsak a két intézmény területi fekvésénél fogva indokolt és helyénvaló, hanem kívánatos volt a közös vezetés azért is, mert *a két intézmény rokontermészetű közgazdasági célokat szolgál.* A ferencvárosi helyikikötőnek nagy hátránya, hogy nem fekszik a Duna főmedrének partján, hanem a soroksári Dunaágban, amelyet a szabályozás során zsilippel zártak le és ez a kamarazsilip olyan szűk méretekben épült, hogy

nem elegendő nagyobb gőzhajók átemelésére és így a helyikikötőbe csak uszályok hajózhatnak be.

Hiba az is, hogy a Dunaág új hídját, takarékossági szempontból, úgy építették, hogy *nagyobb átívelés helyett pillért emeltek* az aránylag keskeny mederben is s ez a pillér a zsilip közvetlen szomszédságában van, úgy hogy az átemelt hajóknak azonnal manővrirozni is kell, hogy a hídoszlopot kikerüljék, ami nagyobb egységeknél alig lehetséges. Ezektől a korlátozásoktól sokan féltették a kikötő prosperitását, ami azonban, szerintem, *felesleges aggodalom.* A nagydunai hajózás nehézségeit és az említett hátrányokat teljesen ellensúlyozza *az a szerencsés körülmény, hogy a helyikikötővel párhuzamosan, a tőszomszédságában létesül az új élelmiszernagyvásártelep.* E telepet akként rendezzük be, hogy nemcsak a főváros élelmiszerszükségletét tudja lebonyolítani, hanem

az élelmiszernagyvásártelep tranzitó piaca lesz a magyar vidék, sőt reménységünk szerint a déli és keleti szomszédos országok élelmiszer-exportjának is.

Igy a nagyvásártelep várható nagy kereskedelme, pezsgő gazdasági élete tartalommal fogja megtölteni a szomszédos helyikikötőt, viszont a helyi kikötőben lebonyolódó kereskedelem bizonyára kapcsolatot fog keresni és találni a nagyvásártelep üzleti életével. Igy a két intézmény egymást fogja támogatni és erősíteni, ami kétségtelenül könnyebben lesz elérhető akkor, ha a két közgazdasági intézmény egyazon szempontok szerint lesz vezetve, amit az egységes irányítás biztosít legjobban.

— Nem féltem a ferencvárosi helyikikötő későbbi jövőjét sem, mert ha a jelenlegi gazdasági helyzet megjavul, akkor

a főváros kereskedelmének és iparának fokozottabb szüksége lesz megfelelő tűzbiztos raktárakra,

úgy hogy kétségtelenül fontos közszükséglet lesz *a helyikikötőnek a mainál teljesebb mértékben való további kiépítése is.* Az új helyikikötő aránylag kis alapterületű raktárháza a mai gazdasági pangás mellett elégnek látszik, de mihelyt a közraktárak szerződése 1942-ben lejár s az Elevátor, a közraktárak régi városrendezési tervek szerint lebontásra kerülnek, elkerülhetetlennek látszik további raktárházak létesítése az új kikötőben.

Érdeklődtünk az új élelmiszernagyvásár építésének előrehaladása iránt is, amelyről a következő információt kaptuk:

— Az építkezés teljes erővel újból megindult a téli szünetelés után. A nagykiterjedésű *négyemeletes igazgatósági és irodaépületen* szombaton zajlott le a bokrétaünnep, mely alkalomból a főváros az építkezésnél dolgozó munkásokat megjutalmazta. Az építkezés az egész telepen olyan lendülettel folyik, hogy reménységünk szerint

augusztusra, vagy szeptemberre már meg is nyitjuk az új élelmiszernagyvásárt,

amely nemcsak fontos közintézménye, hanem egyik *vonzó látványossága* is lesz a milliós fővárosnak.

Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fűrészpor-tüzelésre.

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Pénteken, május hó 1-én, este 8 órakor
Nagy premier-előadás világvárosi műsorral!

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Állandóan és erőteljesen fejlődik a Községi Takarékpénztár

A főváros törvényhatósági tanácsának legutóbbi ülésén *Lamotte* Károly dr. pénzügyi tanácsnok beterjesztette a *Községi Takarékpénztár* 1930. üzletévére vonatkozó jelentését. Megállapították, hogy a sulyos gazdasági viszonyok dacára, a főváros bankja erőtelfiesen fejlődik, az elmult esztendőben is dícséretes eredményt produkált és a pénzintézet üzleti gesztiója a legteljesebb elismerésre szolgált rá. Ez az elismerés, amelynek a pártok vezetői szóval is kifejezést adtak, elsősorban *Reményi-Schneller* Lajos vezérigazgató érdemeinek szól, aki nagy szaktudással és hozzáértéssel vezeti a pénzintézetet, amelyet máris a vezető intézetek sorába emelt. A közönség bizalmát jellemzi, hogy a betétek — nem a székesfőváros pénzéből — állandóan emelkednek, ami ezuttal elismerő bizonyítéka az intézet vezetésébe helyezett megnyugvásnak.

Az intézet működéséről az alábbi jelentés számol be:

A *Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság* igazgatósága az 1930. üzletévre vonatkozó rendes közgyülését *május 8-ára* hívta egybe, miután a főváros Tanáca az igazgatóság által már korábban beterjesztett mérleget és jelentést legutóbbi ülésén jóváhagyólag tudomásul vette.

A takarékpénztár *mérlege* 106.9 millió pengős mérlegfőösszeg mellett 540.028.47 pengő tiszta *nyereséggel zárul*, melynek felosztására vonatkozólag az igazgatóság javasolni fogja a közgyülésnek, hogy az alapszabályszerü levonások után fennmaradó összegből *4 százalék osztalék fizettessék ki*, a fennmaradó összeg pedig a tartalékalap javadalmazására fordíttassék.

A takarékpénztár rendeltetéséhez képest éppen a nehéz közgazdasági viszonyokra való tekintettel inkább *altruisztikus tevékenység kifejtésére törekedett*, mintsem nagyobb nyereség elérésére s ennek következtében a tavalyi 5 százalék helyett 4 százalék osztalékot fizet, dacára annak, hogy jóformán minden egyes üzletágban jelentős fejlődésről számolhat be.

Legszembeötlőbb ez a fejlődés a betétállomány gyarapodásánál. A felek takarékkönyvre és folyószámlára elhelyezett *betéteinek összege ugyanis 47.9 millió pengőre emelkedett* a mult évi 41.6 millió pengőről, ami *14.9 százalékos* növekedést jelent. Ennek az emelkedésnek a jelentősége akkor domborodik ki, ha számbavesszük azt, hogy az 1930-as évben a Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó összes hazai pénzintézeteknél a betétek átlagos emelkedése csak 3.5 százalék volt. A *Székesfőváros betétei*, ezek átmenő jellegéből következőleg 24.7 millióról 19.1 millió pengőre csökkentek.

A *váltótárca* közel 8.5 millió pengős emelkedése (29.4 millióval szemben 37.7 millió) bizonyság arra, hogy a takarékpénztár e téren is igyekezett a főváros lakosságának hiteligényeit kielégíteni.

Külön mutatja ki a takarékpénztár a főváros intézményeinek nyújtott hiteleket 17.4 millió pengős (tavaly 19.1 millió) összegben, amelyben a Budapest Székesfővárosi Vásárpénztár rt.-nak a főváros betéteiből külön e célra lekötött fedezete mellett nyújtott 14 millió pengős hitele is bennfoglaltatik.

Parcellázási tevékenysége során, — dacára az ingatlanpiac lanyhaságának, — ingatlanai egy jó részét nyereséggel értékesítette a takarékpénztár, amivel főleg kisebb családi házak építési lehetőségét mozdította elő.

Jelentős mértékben emelkedett a takarékpénztár által kibocsátott s forgalomban lévő *záloglevelek* összege, amennyiben ez a mult évi 13.9 millió pengővel szemben 18.1 millió pengőre s ennek megfelelően az év végéig folyósított törlesztéses jelzálogkölcsönök összege is 17.1 millió pengőre növekedett. A folyósított tételek legnagyobb része építkezési célokat szolgál, a takarékpénztár munkaalkalmak teremtéséhez járult hozzá. A takarékpénztár, hogy hosszúlejáratú hitelezési tevékenységét folytathassa, az elmult évben a belföldi piacon is elhelyezett záloglevelet. Budapest Székesfőváros a tervezett beruházások megkezdésére az elmult évben 46 millió pengős (8 millió dolláros) rövidlejáratú hitelt vett igénybe. Ennek a hitelnek felét más budapesti pénzintézetek folyósították, másik felét pedig külföldi összeköttetései felhasználásával előnyös feltételek mellett a takarékpénztár nyujtotta, tanubizonyságot adván ezáltal is egyrészt közérdekü hivatottsága átérzésének, másrészt a főváros érdekei megfelelő szolgálatának.

A budapesti *kisiparosok és kiskereskedők hiteligényeinek* minél hathatósabb kielégíthetése céljából a kereskedelmi kormány ezirányú akciójába bekapcsolódva, a Budapesti Kisipari Hitelintézet Részvénytársaság részére 5 millió pengős hitelt nyújtott a takarékpénztár.

Az *iskolai takarékossági akciót* a főváros az egyes iskolák vezetőségének bölcs megértésével és támogatásával a takarékpénztár az elmult évben erőteljesen kifejlesztve 85 községi iskolára és több mint 14.000 növendékre terjesztette ki.

Az elmult évben a takarékpénztár ügyfelei kívánságára felállított, illetve áthelyezett Margit- és Lipót-körúti osztályok rövid fennállásuk alatt máris számottevő eredményeket értek el.

Május 9-én nyilik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár. Közel 1300 kiállítóval, 70.000 négyzetméternyi területen május 9-én nyilik meg újból az immár 26 éves multra visszatekintő *Budapesti Nemzetközi Vásár*. Közel 1000 gyárvállalat, számos kisiparos és iparművész, tömérdek mezőgazdasági exportcég és a magyar gyógyfürdők és szanatóriumok ettől a vásártól várják azt a nagy, tömegeket vonzó üzletet, új forgalmat keletkeztető óriási propaganda alkalmat, amely új munkát és jelentős fellendülést hoz mindenkinek, aki a vásáron résztvesz. Ma még épül a vásár. De az áru már kész s kész az a kalkuláció is, amelylyel minden egyes kiállító vásárlásra serkenteni és meghódítani kívánja az Európa minden tájáról érkező bevásárlók tizezreiet. Bizonyos, hogy a vásáron felvonuló termelők elkövetnek mindent, hogy üzleti számításaik valóra váljanak. Most a vidéken és külföldi piacaink kereskedőin van a sor. Tőlük, az ő érdeklődésüktől és a vásárlási készségüktől függ az, mily mértékben sikerül a május 9—18 között megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár. Megnyugvással számolhatunk be arról, hogy a vidék és a külföld kereskedőinek érdeklődése és felutazásuknak várható számaránya ezévben lényegesen túlszárnyalja az előző évek eredményét. Mindenfelé óriási az érdeklődés a vásárigazolványok iránt. Már eddig is több mint 20%-kal nagyobb az igénylés, mint tavaly. Megállapítható tehát, hogy a kereskedők — tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre — fokozott mértékben helyeznek súlyt arra, hogy személyesen tájékozódjanak a gyáripar kínálatáról, közvetlen tárgyalásokkal állapítsák meg azokat az új lehetőségeket, amelyeket az ipari termelés fejlődése és racionalizálás útján elért új árkalkulációja a közvetítőkereskedelem részére megnyit.

Polgári termelés és orosz dumping. A *Belvárosi Polgári Kör* a polgári termelés és orosz dumping kérdéséről ankétot rendez, melynek során a politikai, közgazdasági és tudományos élet vezető tényezői tartanak előadást. Az első előadást április 28-án, kedden este tartották meg a kör helyiségében. Az ankétot *Kállay* Miklós államtitkár, a kör elnöke nyitotta meg. Az első előadást *Serényi* Gusztáv, a széleslátkörü és nagytudású közgazdasági iró tartotta. Mindvégig figyelemmel hallgatta az előkelő hallgatóság az érdekes előadást.

A Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaság április 23-án bessenyei *Beöthy* László v. b. t. t., a felsőház alelnökének elnökletével tartotta meg idei mérlegmegállapító igazgatósági ülését. A mérleg szerinti tiszta nyereséget az értékesökkenési számlára történt 587.854.49 P leírása után 1,099.581.84 P, a mult évi 1,075.811.10 P-vel szemben. Az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyülésnek, miként a mult évben, 3 P osztalék (10 százalék) kifizetését fogja javasolni.

A Magyar Jelzálog Hitelbank igazgatósága a minap tartott ülésében megállapította az 1930. évi mérleget, mely 205.651.60 pengő tiszta nyereséget tüntet fel. Az igazgatóság a május 12-én megtartandó közgyülésnek javaslatot fog tenni, hogy az elmult évre részvényenként 2 pengő osztalék fizettessék.

A Mezőgazdasági Ipar Rt. a napokban tartotta közgyülését, amely 0.50 pengő (az előző évben 1 pengő) osztalék fizetését határozta el az 1930. évre. A szelvényeket április 25-től a Magyar Általános Hitelbanknál váltják be. A közgyülés elhatározta továbbá az alaptőkének 12,150.000 pengőről 10,500.000 pengőre való leszállítását, 110.000 darab részvény visszavásárlása után.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság április hó 25-én tartotta 1931. évi rendes közgyülését, amely az 1930. évi nyereséget 202.150.31 pengőben, az osztalékot pedig 15 pengőben állapította meg.

A Fegyver- és Gépgyár R.-t. igazgatósága folyó hó 20-i ülésén elhatározta, hogy az április 30-án megtartandó közgyülésnek 15 pengő osztalékot fog javasolni az 1930. üzletévre.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMÜ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, u. mint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

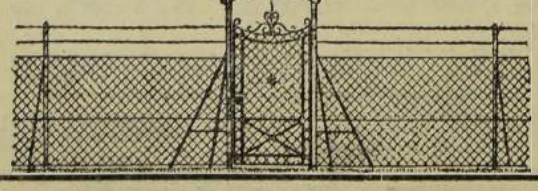
Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fütés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapíttatott 1906.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségü zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomított terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendü minőségben!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

Megszüntetik a zugligeti és hűvösvölgyi villamosforgalom visszásságait

Június elsejétől hármas kocsik és sűrű járatok közlekednek — Átépítik a szénatéri végállomást

A villamosok nyári forgalmában állandó zavarok mutatkoztak a zugligeti és hűvösvölgyi relációkban. A szénatéri végállomásokon a közönség valóságos *közelharcot* folytatott, hogy feljusson a villamosra és hiába vették körül kerítéssel a végállomások helyét, hiába rendszeresítették a csoportos felszállásokat, a rendet nem lehetett fenntartani. A legnagyobb baj az volt, hogy egy helyen találkozott a Zugligetbe és a Hűvösvölgybe utazó közönség és emiatt *a tumultuózus jeleneteket nem lehetett elkerülni.*

A *Beszkárt* igazgatósága elhatározta, hogy a 81-es és a 83-as, tehát a zugligeti és a hűvösvölgyi kocsik közlekedésében változtatásokat eszközöl, természetesen a közönség érdekében. A kérdés végleges rendezése érdekében

június elején úgynevezett zöld menetrendet léptet életbe,

amellyel a hegyvidéken, továbbá a Zugligetbe és Hűvösvölgybe közlekedő kocsik rendjén fog változtatni. A *zöld menetrend* most van elkészítés alatt és mindenben a közönség kényelméhez fog igazodni. A Hűvösvölgybe és a Zugligetbe közlekedő kocsikat vasárnap és ünnepnapokon az eddigieknél is sűrűbben fogják járatni és ha a forgalom úgy kívánja, *hármas kocsikat is indítanak.*

A 81-es kocsi szénatéri megállóját egy állomással előbbre hozzák,

hogy ne találkozzon a 83-as reláció végállomásával, de lehetséges az is, hogy *a 81-es kocsi csak a fogaskerekű vasút végállomásáig fog közlekedni.* Ezeket a kérdéseket most tisztázzák és a zöld menetrendet, amely júniusban lép életbe, május végén fogják közölni a publikummal.

Eredményes intézkedésekkel megállítják a Beszkárt bevételeinek csökkenését

Megszüntetik az üres kocsikilométereket – Jön a trolleybusz – Szakaszjegyek a földalattin

A Beszkárt az utóbbi időben kétségtelenül nehéz helyzetbe került. Az egész kontinensen csökkentek a közúti közlekedési vállalatok bevételei s *a bevételcsökkenés természetesen a Beszkárt sem kerülte el.* Ez természetesen most erősen érezteti hatását. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának

Horváth Károly,

a Beszkárt egyik legagilisabb igazgatósági tagja, a vasúttársaság aktuális problémáiról érdekes dolgokat mondott el.

— Igen nagy baj, — mondotta *Horváth* Károly, — hogy *a Beszkárt a tartalékalapot nem tudja rendesen dotálni.* A tartalékalap megfelelő dotálása eminens közérdek, hiszen a Beszkárt jövőjéről, a főváros vagyonáról van szó. Nagy értékek forognak kockán s a vasúttársaságnak gondolni kell a jövendőre is, ezt követeli meg a helyes üzleti előrelátás. Az is hiba, hogy

a nyugdíjalapból kénytelen volt a BESzKÁRT 30 milliót kölcsön venni

különböző beruházásokra. Ezt vissza kell fizetni, ez azonban bizony nagyon nehéz feladat. Mindenesetre objektíven meg lehet állapítani, hogy a Beszkárt ma nehéz helyzetben van.

— Mi módon lehetne segíteni a bajokon? — tettük fel a kérdést.

— Elsősorban *a kocsipark jó kihasználásával.* Mindenekelőtt azt a problémát kell megoldani, hogy azok a villamoskocsik, melyek valamely útvonal egyik szakaszán *állandóan zsúfoltan járnak,* ne legyenek kénytelenek messzi távolságra futni, olyan vonalakon is, amelyeken már üresen járnak, mert ott rájuk már szükség nincs. Itt van például a Rákóczi-úti villamosforgalom.

Számos Rákóczi-úton járó reláció kocsija, amint ezt a forgalmas főutat elhagyja, üresen fut tovább.

Ez nem helyes s ezen okvetlenül segíteni kell. Az üresen futó kocsik viszik el a hasznot, *a sok üres kilométert tehát meg kell szüntetni.*

— Nem könnyű probléma ez. A Belvárosban nem tudnak megfordulni a Rákóczi-úti kocsik, az Erzsébet-hídnál pedig azért nehéz hurokvágányt csinálni, mert a forduláskor a híd amúgy is szűk torkolatánál forgalmi zavarok keletkezhetnek. Remélem, *a Beszkárt műszaki vezetőinek mégis sikerül majd ezt a problémát megoldani* s

ez esetben lényegesen csökkennek a BESzKÁRT költségei,

viszont a Rákóczi-út forgalma teljesen kifogástalan lesz.

— A Beszkárt műszaki vezetői mind, egytől-egyig kitűnő szakférfiak, az objektív bíráló azonban kénytelen megállapítani, hogy a műszaki vezetésben bizony *nincs meg teljesen az összhang* s az egyes műszaki vezetők egymástól meglehetősen függetlenül és önállóan intézik az ügyeket. Ezen bizony jó volna változtatni, ez nagy előnyt jelentene a vasúttársaságra nézve.

— Mi van a trolleybusszal? — kérdeztük.

— A trolleybusz ma már nagyon népszerű számos külföldi városban. Amíg csak tömör gumikerekeken futhatott ez a modern közlekedési eszköz, *nem volt jövője,* de most, hogy a tömörgumit mellőzni lehetett,

feltétlenül alkalmas közlekedési eszközzé vált.

Olcsóbb az üzembentartása, mint az autóbuszé. A fenntartási költségek szempontjából helyét az autóbusz és a villamos között lehet meghatározni. A trolleybusz bevezetését különben szintén az akadályozza, hogy a Beszkártnak ma nagyobb beruházásokra nincs pénze.

Horváth Károly ezután *a földalatti villamosvasúti forgalom* fellendítési terveiről beszélt.

— Az utóbbi időben egyre jobban hanyatlott a földalatti utaslétszáma. Szinte megdöbbentőek már az adatok, mert például

1916-ban 7,167.609 utasa volt a földalattinak, míg 1930-ban a kizárólag földalattin utazók száma 1,935.000.

A „kizárólag földalatti utasok" kifejezés alatt azt kell érteni, hogy az 1,935.000-res utaslétszámban nincsenek benne azok, akik a földfeletti villamoson is utaznak átszállójeggyel. Ha ezeket is számításba vesszük, akkor is csak mintegy négymillió utas vette igénybe a földalatti villamost 1930-ban, tehát lényeges a csökkenés.

— Ez a szomorú jelenség természetesen aktuálissá tette a szakaszjegy bevezetését a földalattin. Kiszámították ugyanis, hogy 36.546 pengővel várható több bevétel, ha *bevezetik a szakaszjegyeket.* A Beszkárt legutóbbi igazgatósági ülésén *Patz* Sándor igazgató részletes és alapos tanulmányban ismertette a reform egész pénzügyi számítását s végül is

úgy határozott az igazgatóság, hogy a földalatti villamoson bevezeti a szakaszjegyet.

— A szakaszbeosztás a következő lesz: 1-ső szakasz a Vörösmarty-tér—Körönd, 2-ik szakasz Oktogon—Széchenyi-fürdő, 3-ik szakasz Vilmos császár-út—Aréna-út lesz. Reméljük, hogy ez az újítás valóraváltja a hozzáfűzött reményeket és a földalatti ismét kedvelt közlekedési eszköze lesz a főváros közönségének.

A számítások szerint a szakaszjegy bevezetése naponta 775-tel szaporítja meg a földalatti utasainak létszámát, végeredményében tehát 282.875-tel fog szaporodni a földalatti utasainak létszáma.

Tiltakozás a dunaparti vágányok elhelyezése ellen

A városrendezési tervek egyik sokat emlegetett problémája ujabban a pesti Dunapart átalakítása és ezzel kapcsolatban a Lánchíd és Erzsébethíd közötti korzóról a villamosvágányok eltávolítása. Különös aktualitást adott ennek az elgondolásnak a Vigadó-tér *Glück* Frigyes emléke folytán előtérbe került átrendezése, amellyel kapcsolatban elkerülhetetlen volna *a vágányok áttelepítése.* A főváros átiratban közölte a BESzKÁRT igazgatóságával ezt a tervet, amelyre

megérkezett a villamosvasút válasza, amely úgy szól, hogy a tervek megvalósítását lehetetlennek tartja.

A BESzKÁRT nagyon helyesen mutat rá arra, hogy a Mária Valéria-utcába a közlekedést átterelni nem lehet, mert ennek *a nagy belvárosi útvonalnak erős forgalma van.* Az ott levő szállodák előtt állandóan nagy autótábor áll, miért is ennek az utcának a villamosforgalommal való túlterhelése megbénítaná az egész környék forgalmát.

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása
Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

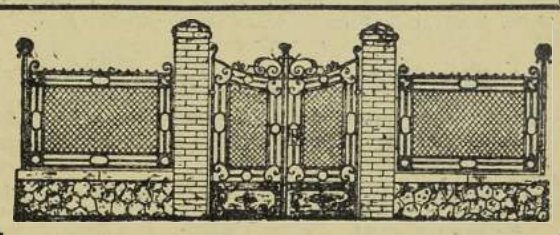
KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23.
TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plaketten. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

LUX LAKKOK ZOMÁNCOK • FESTÉKEK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGŰEK
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lux Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VIII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

VÁLLALKOZÁS

Közvetlen döntés előtt a patkányirtás ügye. Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a patkányirtás ügyében rövidesen megtörténik a végső döntés. A közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén a *Zelio, Ratopax, Virusyl, Mordo* és *Krepa* gyártmányok mellett döntöttek és ezt az öt készítményt ajánlották a patkányirtási hadjárat fegyverének. Legújabban olyan hírek terjedtek el, hogy kartellirozási jelenségek miatt a polgármester vizsgálatot rendelt el. Amint illetékes forrásból értesülünk, *ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak.* A polgármester különben egy-két napon belül dönt a patkányirtás elrendeléséről.

Engedélyezték az Eternit füstcsövek alkalmazását. A polgármester az elmult napokban határozatot adott ki, amelyben a Közmunkatanács átirata alapján az *Eternit-művek, Hatschek Lajos cég részére* az *Eternit* füstcsövek használatára az elvi engedélyt megadta. A határozat szerint az *Eternit füstcsöveket* padlástéren belül alkalmazni nem szabad, csak a tetősíkon kívül. A lakóhelyiségekben csak ott szabad az Eternit füstcsöveket alkalmazni, ahol a vasbádogcsövek alkalmazása meg van engedve.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

A közoktatásügyi intézmények vaskályháinak 1931. és 1932. évi karbantartására. Pályázni lehet május 29-én d. e. fél 11 óráig a magasépitési ügyosztályon.

Az Elektromos Művek tutajutcai kisérleti próbaterme és műhelye föld-, kőműves-, elhelyező-, szigetelő-, vasbeton-, tetőfedő-, bádogos-, műkő-, burkoló-, lakatos-, mázoló-, üveges-, szobafestő-, víz-, központi fűtés-, csatornaberendezési munkáira. Pályázni lehet május 12-én d. e. 9 óráig az Elektromos Művek igazgatóságánál, Váci-út 74., I. em. 101.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőszállításra megbizást kaptak: Ámon Antal és Fia 23.120, Engelhardt Ferenc 21.300, Badacsonyi bazaltbánya és Somoskői bazaltbánya rt. 170.594, Ritter Antal 5500, Szobi kőbánya rt. 157.873.

Útrendezést a Borgő-utcánál: Hajnal Imre 17.625.

Burkolómunkát az Uj Szent János-kórháznál: Neuhauser Miksa és Társa 2411, **az Erzsébet-szegényháznál:** Emptió rt.

Asztalosmunkát az Erzsébet-szegényháznál: Tuhay Mihály,

Lakatosmunkát az Uj Szent János-kórháznál: Varga Ferenc, **az Erzsébet-szegényháznál:** Skorka Lajos.

Sodronykerítésmunkát a jobbparti temetőknél: Stadler Mihály 4250,

Aranyozási munkát a Szent István-kórház kápolnájánál: Nagy Ferenc 1936,

Bútorberendezést a Fővárosi Könyvtárnál: Thék Endre 1968,

Kőművesmunkát az Uj Szent János-kórháznál: Vágó Pál 6934 pengő vállalati áron.

A Garay-téri új élelmiszerpiac különböző ipari munkálatait a következő cégek kapták:

Különleges lakatosmunkát: Márkus Miksa 40.634,

Különleges bádogosmunkát: Klein Zoltán 16.058,

Hőszigetelő munkát: Parafakőgyár 83.692,

Nedvességszigetelő munkát: Biehn János 17.540,

Mázolómunkát: Remsey Aladár 1574,

Portálépitést: Márkus Lajos 65.130,

Üvegesmunkát: Bukova Lajos 5130,

Asztalosmunkát: Dören Henrik és Társa 7600,

Burkolómunkát: Cristofoli Vince 75.089, Margalit Andor és Ödön 81.760,

Műkőmunkát: Margalit Andor és Ödön 10.500,

Lépcsőépitést: Stadler István 5889,

Terméskőszállitást: Král Gyula 30.499,

Redőnyszállitást: Gerő és Győry 17.960, Pick Ede utóda 35.250, Korányi és Fröhlich 32.250 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda műkő-, bádogos- és műpalafedési munkálataira pályáztak:

Műkőmunkára: Magyar Műkő- és Cementárugyár 14.627, Kovács József 16.387, Melocco rt. 17.649, Schmidt és Kelemen 18.515, Mottl és Serény 21.809, Barber Károly 22.343 pengőért.

Bádogosmunkára: Schapek Jánosné 8330, Janisch János 9267, Vasas János 9281, Ormándy József 9519, Papp András 10.465, Schober Ferenc 10.775, Fliegl Béla 14.453 pengővel.

Műpalamunkára: Krisch Fekete János 12.450, Urbancsek János 12.500, Winkler Antal 12.500, Somogyi Béla 12.675, Eternit Művek 12.875, Bukovár Lajos 13.000, Dobai János 14.000, Györfy Lajos 15.000 pengővel.

A Ciprus-u. kislakásos telep kőművesmunkálataira pályáztak: Ruzicska Béla 6255, Nagy Sándor 6300, Wihart Ferenc 7270, Csányi Pál 7440, Hamar Kálmán 7750, Madary László 8385, Olchváry Jenő 9250, Hudetz János 9725, Frank Emil 11.950 pengővel.

Az Egressy-úti elemi iskola burkolómunkálataira pályáztak: Strasser Vilmos 1912, Refle Miklós 2075, Barcza Dezső 2100, Koch és Szilágyi 2162, Stein Rudolf 2750, Neuhauser Miksa 2875 pengővel.

Az Ördögárok Zugligeti-úti csatornabetorkolási és a Hadapródiskola bejárója között lévő csatornabeboltozási munkálataira pályáztak: Skiteczky és Boray 79.938, König Román és Stein 87.468, Bier és Versetz 89.199, Klauber és Vajdal 94.337, Kárász Géza 95.276, Grenyó Bertalan 97.661, Schöffer A. 98.841, Péry és Dienes 98.922, Fejér és Dános 103.277, Erdélyi Pál 103.645, Führer Miklós 103.913, Hacker Emil 129.173 pengővel.

A marhavágóhíd tatarozási munkálataira pályáztak:

Lakatosmunkára: Hutter és Schrantz 1024, Vogel Ignác 1215, Gerő és Győry 1785, Lednitzky és Társa 2049, Sallay Nándorné 2617 pengővel.

Műpalafedési munkára: Urbancsek József 9215, Somogyi Béla 9956, Krisch Fekete János 11.703, Dobai János 12.045 pengővel.

Mázolómunkára: Kovács István 4836, Jávor Ernő 4996, Jóföldy Tibor 5586, Márton Ferenc 5782, Bach Péter 6184 pengővel.

Kőművesmunkára: Ákos Frigyes 2470, Ertl József 3807, Seif Gyula 4598, Mihályi Lajos 5898, Jakobovics Gyula 6070 pengővel.

Bádogosmunkára: Bredmerszky Géza 6587, Herz Henrik 6819, Weinberger Mór 7064, Lammel Ferenc 7434, Pfeifer Sándor 7455 pengővel.

Ácsmunkára: Tőke György 6669, Horváth Lajos 7354, Marton László 7005, Wellisch Mór 7882 pengővel.

Kerítés-lakatosmunkára: Knausz Gyula 4417, Sóty Zoltán 4565, Lednitzky és Társa 4970, Csergő Bálint 5577, Fröhlich Mihály 5633 pengővel.

Kerítés-kőművesmunkára: Apor József 4098, Mengel Ferenc 3952, Dobrovicsm Ferenc 4119, Wágner Géza 4377 pengővel,

Kerítés-mázolómunkára: Viktor Ferenc 206, Tomi Lajos 379, Roskal Ernő 348 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfővárosi Elektromos Művei Igazgatósága nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet **a Budapest V. ker., Tutaj-utca 5—7. szám alatti telken építendő kisérleti próbaterem és műhely építkezésénél szükségelt**

a) **föld-, kőműves-, vasbeton-, szigetelő- és elhelyező-,**
b) **tetőfedő-,**
c) **bádogos-,**
d) **műkő-,**
e) **burkoló-,**
f) **lakatos-,**
g) **mázoló-,**
h) **üveges-,**
i) **szobafestő-,**
j) **vízvezeték és csatornázási,**
k) **központi fűtés és**
l) **villamos futódarú munkákra.**

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított irásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláirt, pengőértékű, tanukkal láttamozott ajánlatok feliratttal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a Társadalombiztosítási köztartozásairól szóló kimutatást.

A **bánatpénzre** nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat **1931. évi május 12-én, délelőtt 9 óráig kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci-út 74, I. emelet 101)** benyújtani, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a beadási határidő napján, **délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek étkezde helyiségében (V., Dráva-utca 3) nyilvánosan felbontatni,** mely eljáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 60 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak olyan ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiirásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést az ajánlati űrlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a megrendelési feltételeket, az igazoló-ivet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci-út 74, I. emelet 147) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerűen aláirt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Gerstenberger Ágost és Arvé Károly okl. épitészek irodájában (IX., Lónyay-utca 17) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 11—1 óráig, ahol a szükséges műszaki felvilágositások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, a munkát vagy szállitást az ajánlattevők között tetszése szerinti megoszthassa vagy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a munkák abban az esetben, ha az építkezésre az építési engedély nem adatna meg, nem kerülnek kivitelre.

A munka csak oly pályázó cégnek fog odaitéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát már, mint önálló cég sikerrel végzett.

Amennyiben vállalkozó az *a)—l)* alatt felsorolt munkacsoportokból esetleg több munkacsoportra kivánna pályázni, úgy minden munkacsoportra külön ajánlat teendő, mely ajánlatok egymástól függetlenül a munkacsoport megjelölésével külön-külön borítékba helyezendők. Vállalkozóra ilyen esetekben minden munkacsoportra beadott ajánlat külön is kötelező erővel bir, mivel az Elektromos Művek az egyes munkacsoportokra beérkezett ajánlatokat függetlenül fogja elbirálni attól, hogy vállalkozó egy vagy több munkacsoportra adott-e be ajánlatot.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaitélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csaki birtokon kivül vehető igénybe.

Budapest, 1931. április hó 23.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei Igazgatósága.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása **Tagfelvétel** csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Kriegl Ágoston
féméru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

Speciális autórugók készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76/78. sz.

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HÍRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Május 6: közgyűlés. Május hó 6-án ülést tart a közgyülés, amelyen számos nagyfontosságú ügy kerül letárgyalásra. Az ülés napirendjén szerepel a *tüzelőszerraktárnak a Gázművekbe való beolvasztása, az üzemi nyugdijszabályzat és a harmadik alpolgármesteri állás megszervezésére* vonatkozó előterjesztés. Számos interpelláció is elhangzik a közgyülésen: *Magyar* Miklós az ivóvíz-mizériákról intéz kérdést a polgármesterhez, *Bárd* Imre utcarendezést sürget, *Gál* Benő a hadirokkantak ügyét teszi szóvá, *Berkes* Jenő a kórházi ápolási díjakról kér felvilágositást, *Bánóczy* László az iskolaorvosi szabályrendeletet sürgeti, *Horváth* Pál az altisztek cipőszállításáról, *Pásztor* Imre a halálsorompók eltávolításáról, *Lévai* Sándor pedig az ötven új autóbusz beszerzéséről jegyzett be interpellációt.

A jövő héten a pénzügyi bizottság elé kerül a zárószámadás. A számvevőség és a számszék most foglalkoznak az 1931. évi zárószámadás elkészítésével. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a kész zárószámadás néhány nap mulva a pénzügyi bizottság elé kerülhet.

Megismertetik Budapestet a pesliekkel. Az a bizonyos öreg óbudai polgár, aki életében nem látta a Dunát és sohasem járt Pesten, ma már biztosan csak a mesében él, de annyi bizonyos, hogy a *budapestiek nagy százaléka igen kevéssé, vagy nagyon hiányosan ismeri a magyar főváros ezer szépségét és értékét*, amik sokszor világjáró külföldieket is ámulatba ejtenek. Vajjon hányan ismerik a budapesti múzeumok gyüjteményeit s milyen sokan vannak, akik sohasem jártak a budai hegyekben, legfeljebb látcsővel látták az Erzsébet kilátótornyot s ennél távolabbra pedig még kevesebben merészkednek el. A legtöbb budapesti ember a maga kerülete környékén éli le napjait s ennél távolabb vajmi keveset terjed az érdeklődése. A budapestiek régi hibája, hogy közönyösek szükebb hazájuk szépségei iránt. Ha külföldre utaznak, első dolguk megnézni a múzeumokat, a városok nevezetességeit, míg idehaza az emberek nyolcvan százaléka nem látta a Nemzeti Múzeumot s körülbelül hasonló az arány a többi gyüjtemények és látnivalók ismereténél is. Ezen az állapoton akar most segíteni az *Idegenforgalmi Tanács* úgy, hogy *„budapesti sétákat"* rendszeresít. Ezeken a sétákon kiváló művészeti és tudományos képzettségü szakemberek vezetik a jelentkezőket, bemutatják mindazt, amit megnézni érdemes — nemcsak az idegeneknek, hanem a bennszülötteknek is.

Erdős Árpád dr. balesete. Súlyos közlekedési baleset érte az elmúlt napokban *Erdős* Árpád dr.-t, az ismert kiváló énekművészt, *Erdős* Lajosnénak, *Ripka* Ferenc főpolgármester titkárnőjének fiát. Állapota iránt minden oldalról a legmelegebb érdeklődést tanusítják. *Erdős* Árpád dr. már a javulás útján van s rövidesen elhagyja a kórházat.

Hangverseny az Erzsébet-szeretetotthonban. Kedves esemény színhelye volt mult héten a székesfőváros központi szeretet-otthona. Az intézetben ápolt öregek szórakoztatására az államrendőrség zenekara, *Szőllőssy* Ferenc karnagy vezénylésével, hangversenyt rendezett. A koncertet a szeretet-otthon nagy udvarában tartották meg. Az öregek széles körben ültek a napsütéses udvaron és élénk figyelemmel hallgatták a szebbnél-szebb zeneszámokat. A hangverseny ünnepélyességét fokozta, hogy a vendégek sorában helyet foglalt *Liber* Endre alpolgármester, *Schuler* Dezső tanácsnok, *Beliczay* Imre tanácsjegyző és *Török* Zoltán dr. helyettes plébános. Az öregek nevében a koncert végén *Kölcsey* Eszter és *Stein* Péter mondtak köszönetet a zenekarnak.

Erdősi Dezső halála. Súlyos veszteség érte a magyar ujságirást *Erdősi* Dezsőnek, a *Friss Ujság* felelős szerkesztőjének váratlan elhunytával. *Erdősi* Dezső már korán feltünt izmos tehetségével, irodalmi és univerzális tudásával. Esztergomban kezdte pályafutását, majd a fővárosba került, ahol a fénykorát élő *Független Magyarország* szerkesztőségében fejtett ki eredményes és értékes tevékenységet. Később a *Friss Ujság* munkatársa lett, majd a lap felelős szerkesztője, amely pozíciójában mintaképe volt a nagytudású szerkesztőnek és publicistának. Pénteken délután temették nagy részvét mellett a rákoskereszturi temetőben, ahol megjelentek az ujságíró intézmények vezetői, az összes napilapok és szerkesztőségek kiküldöttei, valamint a *Friss Ujság* szerkesztősége, kiadóhivatala és technikai személyzete. A sírnál *Kun* Andor, *Dutka* Ákos, *Révész* Béla, *Lengyel* Ernő és *Ligeti* Béla búcsúztatták *Erdősi* Dezsőt a hü barátot és a jó kollégát.

A fővárosi tanszemélyzet közgyülése. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének* oktató osztálya *Erődi* Kálmán dr. tankerületi főigazgató elnöklésével mintegy ezerötszáz pedagógus jelenlétében most tartotta tisztújító közgyülését. *Erődi* Kálmán megnyitójában hangoztatta, hogy a Fansz oktató osztálya az a testület, amely hivatott arra, hogy megindítsa a propagandát az egész országra kiterjedő *egységes tanügyi szervezet* létesítése érdekében. Az új fővárosi törvénnyel kapcsolatban a szakszerüség elvének érvényesülését kívánta. A pedagógusok nevében ezután meleg szavakkal üdvözölte *Ripka* Ferenc főpolgármestert, *Sipőcz* Jenő polgármestert, *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc alpolgármestereket megválasztásuk alkalmából, majd köszönetet mondott *Bódy* László tanügyi tanácsnoknak és *Liber* Endre alpolgármesternek a státuszrendezés érdekében kifejtett munkásságukért. *Dausz* Gyula főtitkári jelentése után megtartották a tisztújítást. Az oktató-osztály elnökévé újból egyhangulag *Erődi* Kálmán dr.-t választották meg. Ügyvezető elnök *Ölveczky* Pál, társelnökök *Szabó* Ignác, *Jablonkay* Géza, *Drégely* Dezső, *Jánossy* Imre és *Stelly* Gizella lettek. Főtitkárrá újból *Dausz* Gyulát választották meg.

A Beciva. Beketow cirkusz igazgatósága teljesen felkészült a május elsejei megnyitó előadásra. Ami szép és jó, mindent lehet majd látni a szenzációs májusi műsorban. A tavalyi műsorok minden hónapban szenzációsak voltak, de az idei műsorok még ezeket is felül fogják mulni. Az igazgatóság, dacára az óriási költségeknek, nem emelte a helyárakat, de a mérsékelt árú utalványok az idén is érvényesek minden esti előadásra.

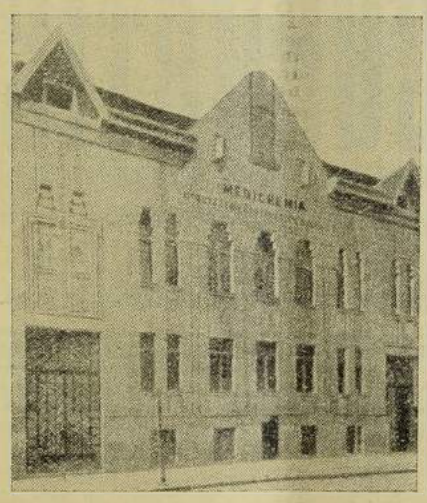
Soffőr-tanfolyam. Állami gépjárómüvezetőképző (soffőr) tanfolyam nyilik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében május 11-én, este 7 órakor az intézet Budapest, VIII., József-körút 6. szám alatti helyiségében. Beirás naponta d. e. 9—1, kedden és pénteken d. u. 5—7 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges ürlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők.

Nyolc ajánlat a Hangli bérletére. A törvényhatósági tanács nemrégiben úgy határozott, hogy függetlenül a Vigadó-tér átrendezésétől, hasznosítja a lebontásra itélt Hangli épületét. Szombaton járt le a pályázat határideje, amelyre összesen nyolc ajánlat érkezett: *Babocsa* Lőrincné 46.000 pengőt, vitéz *Bertha* Gyula 40.000 pengőt, *Mucsnyák* Károly 42.000 pengőt, *Gellért* Zsigmond 44.000 pengőt, *Rónai* Ödön 50.000 pengőt, a *Dunakorzó rt.* 46.000 pengő bérösszeget kinál a Vigadó-kávéházért, míg a Hangli helyiségéért külön 40.000 pengőt ajánlott fel. *Spolarich* György 48.000 pengő évi bért kinált. Pályázott még a *Hangli Kioszkbérlő rt.*, amelynek képviseletében *Upor* József a bruttó bevétel négy és fél százalékát, minimálisan 15.000 pengő bért kinált. A bérlet odaitéléséről a napokban dönt a törvényhatósági tanács, hogy az új bérlő május 1-én már átveheti a Hangli és a Vigadó-kávéház helyiségeit.

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

WIHART FERENC
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., COLUMBUS-U. 33.
TELEFONSZÁM: Z. 69-08

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
Elvállalunk mindennemű szóbafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések,
Kapuk,
Ajtók,
Kerti bútorok

SIMON LÁSZLÓ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: AUT. 873-77.
Budapest, IV., Károly király-út 10. sz.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Komáromi-út (Rákospatak és MÁV-körvasút közötti szakasz) **kátrányos makadámmal való rendezési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő hánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 5-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi közoktatásügyi intézmények vaskályháinak 1931. és 1932. évi **karbantartási munkáira.**

Az ajánlati ürlapon feltüntetett bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi április hó 24-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Sághy Gábor mérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 326/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben 12—14 óra között.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 29-én (pénteken) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi április hó 21-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

HIRMANN FERENC FÉMÁRÚ-GYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Magas épités, vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
épitési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Volt Wellisch Náthán Utóda
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII.., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

VIGNÁLI RAFAELLO
Bronzöntő
BUDAPEST
Lakás: VI. ker., Petneházy-utca 75/b.
Gyár: VI. ker., Jász-utca 74. szám.
Telefonszám: Automata 919—12.

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 TELEFON: AUTOMATA 624—88
KŐBÁNYA: BUDAKALÁSZ

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnőki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pöcegödörtisztitási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 30. Telefon: J. 419-74

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerü accumulátorokat.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 május 6. | 18. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Két uj híd

acélos pántja vonul át megint a Dunán, amely ezzel a két új híddal ismét gondosabb, jóságosabb gyámolítója lesz a városnak, amelyet évszázadok óta táplál emlőjén. Csodálatos, hogy két híd mit tud egy nagy város életén lendíteni. Amíg építeni fogjuk, látjuk napról-napra, hogy hány embernek ad kenyeret a Híd, amelyek közül az egyik Óbudánál, a másik a Boráros-térnél szeli majd át a Dunát. Öt-hat évig ezreket fog táplálni ez a két épülő híd, hogy ha majd felépülnek és megnyílnak, az egész város életében varázslatos föllendülést hozzanak létre.

Ma, amikor a két híd megépítésére vonatkozólag már megegyezett a kormány és a főváros, érdemes néhány szót beszélni a budapesti hidakról, amelyek mindegyike újabb és újabb vidékeket, területeket kapcsolt bele szervesen a főváros életébe. A híd olyan hétköznapi szükséglete a városi embernek, mint maga a gyalogjáró, valami, ami természetes, ami figyelemre sem méltó, ha — *meg van.* Budapest hídjai Budapest történetének mérföldkövei. És most kettő épül egyszerre: az ember szívének meg kell telni reményekkel, vissza kell nyernie már elvesztett hitét, mert látjuk, hogy mégis új életre kelünk megint.

Az első mérföldkő a *Lánchíd* volt. Hatalmas politikai és gazdasági szimbólum, a legnagyobb magyar lelkének csodálatos terméke. Csinálhattak volna törvényt a három város egyesítéséről, ha Széchenyi meg nem építi a Lánchídat, *Budapest igazában sohasem születik meg.* Nem csoda, ha a nagy magyar földrajztudós, Hunfalvy János elragadtatásában felsóhajtott: „Meg nem fogható, micsoda hatalom birta a széles Dunát átívelni, a nagy hegyet keresztülvájni; most már nem kell életünket kockáztatnunk, mikor a mérges Dunán átkelünk, s nem kell arcunk verejtékével a meredek hegyen fel és le másznunk...“ A Margit-híd, amely az 1870. X. t.-c. alapján épült 1872—76 között, a Lipótvárost szülte. „E munkálatok befejeztével, — írja a krónikás, — a főváros pesti része olyan nagyvárosi külsőt kapott, amilyenre az 1873. évi egyesítéskor gondolni sem lehetett.“ A Ferenc József-híd építésével (1894—96) és megnyitásával az addig Hamupipőke szerepet játszott Lágymányos indult gyors fejlődésnek és a híd építése révén jutott ahhoz az előnyhöz, hogy az új műegyetem ide került. Az Erzsébet-híd a Belvárost tette a friss világváros modern részévé és a Belváros csak az Erzsébet-híd révén tudta megtartani régi hegemóniáját a milliós felé lendülő nagyvárosban. „A híd révén — olvassuk — a főváros legrégebben beépített területe olyan nagy átalakuláson ment keresztül, hogy a régi, kispolgári város csaknem teljesen eltünt, s nagyvárosi külsőt kapott.“

Új területek kapcsolódnak tehát be a világváros testébe, új fejlődési lehetőségek nyílnak meg a két új híddal is, amelyek közül a legnagyobb szépséghiba, hogy kissé talán lassan épülnek a költségeknek nehéz előteremthetése miatt. Öt-hat esztendő is nagy idő, bár nem szabad elfelejteni, hogy Széchényi nagy alkotása, a Lánchíd, *egymagában* tizenkét esztendeig épült. Igaz, hogy a mai rohanó idők nem hasonlíthatók össze a száz év előttiekkel, de így is óriási eredmény, hogy néhány év alatt negyvennégy millió pengő jut el az ipar és a munkásság kezéhez. Mert mi hiszünk benne és minden reményünk meg is van rá, hogy a Lánchíd építése után száz évvel mindent a magyar mérnökök, magyar iparosok és magyar munkások fognak elvégezni. A Lánchidat még *angol* mintára *angol* mérnökök építették, a munkások legnagyobbrészt *angolok, trieszti* és *velencei olaszok* voltak és a krónika mindössze csak annyit tud, hogy „a belföldi magyar, német és tót munkások is mind nagyobb ügyességre tettek szert“. Sajnos, a hídépítéshez szükséges nyersanyagok ma nagyrészben nem állanak rendelkezésünkre, de a magyar ipar nagyszerű fejlődöttsége lehetővé teszi, hogy a nyersanyagból mindent idehaza formáljunk ki. A Lánchíd építésénél még *harmincezer métermázsát nyomó kovácsolt vasból készült függőláncot hoztak be Angliából,* az óbudai és borárostéri hídak megépítésénél azonban a magyar élniakarásnak meg kell mutatnia, hogy *Trianon elvehette bányáinkat és erdőinket, de a magyar mérnök tudását, a magyar ipar nagyszerű lendületét és a magyar munkás kezének ügyességét nem tudták tőlünk elrabolni.*

Nagyjelentőségű tehát mindenképpen a mult hét ama kivételes eseménye, hogy a magyar kormánynak és a magyar fővárosnak sikerült előteremtenie a két híd megépítéséhez szükséges pénzügyi fedezetet. De mi tulajdonképpen nem is egyedül és kizárólag ennek örülünk, hanem annak, hogy *végre-valahára hosszú és tehetetlen tespedés után megmozdult az élet Budapest falai között.* Hiszünk benne, hogy mindez csak a kezdet kezdete, *csak megindítója a gazdasági újjáéledésnek,* amelynek éppen itt az ideje, hogy hatalmas lendülettel kezdje meg a jövő megmunkálását.

Ez a mi hitünk és ez a mi reményünk. És nem zavarja meg reménykedésünket az sem, hogy az első nagy lépéshez *csúnya és méltatlan macskezenét szolgáltatott Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága.* Azoknak az uraknak, akik a mult heti botrányt rendezték, úgylátszik, *nemcsak objektív ítéletük, de politikai ösztönök sincsenek,* mert ha lett volna, nem csinálnak olyan bal-fogást, hogy *pontosan abban az órában rendeznek botrányt, amikor végre az első nagy eredményt reménykedve és lelkesedve kellett volna üdvözölniök.* Meg fogja látni Budapest közönsége is ezt, mert hiszen igen könnyen meg tudja különböztetni az a polgárság, hogy melyik oldalon törik a fejüket az alkotásokon és melyik oldalon kovácsolják a botrányok terveit.

Kihelyezik a klinikákat a közkórházakból, mert a székesfővárosnak nincs rá fedezete

A kormány költségcsökkentése miatt a budapesti klinikákat erősen leépítették. A helyzet annyira rosszabbodott, hogy az orvosprofesszorok szerint az a veszély fenyeget, hogy fenntartási fedezet hiányában *valószínüleg az összes klinikákat be fogják zárni.* A klinikák költségvetését két év alatt 800.000 pengővel csökkentették és ezzel kapcsolatban a klinikákon több osztályt máris bezártak, a betegeket pedig csak csökkentett mértékben veszik fel. A kormány a kérdés rendezésére *klinikai bizottságot* akar kiküldeni, a súlyos helyzetet pedig azzal magyarázza, hogy

a főváros nem tesz eleget abbeli kötelezettségének, hogy a budapesti klinikák költségeinek egy részét magára vállalja.

A kormány tehát a fővárosra hárítja az ódiumot, mert szerinte elsősorban fővárosi közegészségügyi szempontról van szó. Ezzel szemben *a főváros illetékes tényezői* a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap*-nak.

— A főváros a kórházakban közel 7400 ágyat tart fenn, ami a jelenlegi helyzetben súlyos erőfeszítésébe kerül. A főváros a közegészségügy terén megteszi a maga kötelességét és őt semmiféle vád nem érheti. A kormánynak tudni kell, hogy

a főváros mai helyzetében nem tudja költségvetésébe a közkórházakban elhelyezett klinikák fenntartására szolgáló tételt beállítani

és éppen ezért minden felelősséget ebből az ügyből kifolyóan elhárít magától. A kormány annakidején megkereste a fővárost, hogy a közkórházakban klinikai osztályokat állítson fel. Ennek a város eleget is tett. A klinikák fenntartása azonban egyre nehezebb helyzet elé állította a fővárost és a klinikai osztályok fenntartása pénzügyi nehézségekbe ütközik. Éppen ezért

a főváros felterjesztést intézett a kormányhoz és a közkórházakból a klinikák kihelyezését kérte.

Ez a felterjesztés két hét óta a kultuszminisztériumban van, választ azonban még nem kaptunk. A klinikák költségvetési zavarai miatt tehát a fővárost semmiféle vád nem illetheti, annál is inkább, mert *a klinikák további költségvetéseibe nem folyunk be.*

A fentiekből tehát kitünik, hogy a főváros a közeljövőben beszünteti a közkórházakban müködő klinikákat, amelyeknek kihelyezésére vonatkozólag már megtette a szükséges intézkedéseket. Ennélfogva *a klinikák fenntartása kizárólag az állam feladata lesz.*

Elítéli a közgyűlési botránykajhászást a polgári ellenzék is

Előre megszervezett lármás jelenetekhez nem hajlandók a rendkivüli közgyűlések összehivását támogatni

Fülsiketitő lármában, állandó kiáltozások közepette zajlott le a főváros szerdai rendkívüli közgyülése. A szélsőbaloldali ellenzék tüntetésre használta föl a törvényhatósági bizottság parlamenjét *és a napirendre kitüzött nagyfontosságú ügyek tárgyalása mellékvágányra került.* A törvénynek a rendkívüli közgyülések összehívására lehetőséget nyujtó méltányos rendelkezéseit arra használták ki, hogy indokolatlan személyi támadásokat intézzenek és *a gorombaságok pergőtüzében megbénult a komoly tárgyalás lehetősége.* Ugy látszik, hogy

bizonyos oldalon rendszeresiteni akarják a rendkívüli közgyülések botrányba fullasztását,

ami természetesen súlyos károkat okoz a főváros egyetemének, mert így meddőségre kárhoztatják ezt a legfőbb ellenőrzésre hivatott szervet.

Várospolitikai körökben ilyen körülmények között súlyos aggodalommal tekintenek a törvényhatóság munkássága elé. Nemcsak a jobboldali pártok, hanem

az ellenzéki polgári pártok is úgy itélik meg a helyzetet, hogy a közgyülési zürzavarok szándékos felidézése nem alkalmas az alkotómunka biztosítására.

Az ellenzéki vezérek teljes jogossággal hangoztatják a kritika szükségességét, ez azonban nem terjedhet odáig, hogy gorombaságokat röpítsenek a városháza vezető személyiségei felé, mert ez az inparlamentáris tárgyalási modor megnehezíti az ügyek tisztázását és a tervek gyakorlati megvitatását. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni

a polgári ellenzék két irányító tényezőjével,

akiknek egybehangzó véleménye a következőkben foglalható össze:

— Az új fővárosi törvény a végrehajtó hatalmat és az ügyek intézésének jelentős részét a törvényhatósági tanácsra ruházta. Változatlanul fenntartjuk azt a véleményünket, hogy a közgyülés jelentőségének ilymódon bekövetkezett háttérbe szorítása ellenkezik a parlamentáris elvekkel, de ha már ez a helyzet bekövetkezett: a konzekvenciákat érvényesiteni kell és *a munka lefolytatását évre a kisebb testületre kell koncentrálni.* A tör-

vény kétségtelenül liberálisan kezeli a rendkívüli közgyűlések összehivásának lehetőségét, amellyel élni is kívánunk, anélkül azonban, hogy

céltalanul megrendezett a törvényhatósági bizottság komolyságát és hivatottságát alásni akarnánk.

A legutóbb megtartott közgyűlés botrányaiban sem vettünk részt és *a jövőben is távol tartjuk magunkat minden előre kitervelt ilyen akciótól*, mert ez nem méltó a testület komolyságához. Okszerű fejtegetésekkel, szókimondó birálattal és a tárgyilagossággal felépített kritikával kívánjuk érvényesiteni a főváros lakosságának kívánságait és ha szükség mutatkozik, keményen megmondjuk véleményünket ott és amikor arra szükség mutatkozik.

Nem vagyunk azonban hajlandók statisztálni a szélsőbaloldalnak, különösen, amikor az alkotó munka megindításának előkészitéséről van szó.

A rendkívüli közgyűlések összehivásához 40 aláíró szükséges és eddig minden alkalommal rendelkezésre állottunk a szocialistáknak, hogy a hiányzó aláírásokat részükre átengedjük.

Ebben a vonatkozásban módositani fogjuk felfogásunkat

és a rendkívüli közgyűlések összehivásába csak úgy megyünk bele, ha ott *előre megtervezett botrányos jelenetekre nem kerül sor.*

Információink szerint ehhez a felfogáshoz csatlakozik *Friedrich* István is, aki a rendkívüli közgyülések kooperációjának módozatainál biztositékot fog kérni a fölösleges botrányokozás kikapcsolására.

Rátermettség, jogos érdem és a protekció

A főváros tisztviselőkarának az a rétege, amely az alacsonyabb fizetési osztályokba tartozik, érthető várakozással tekint a közeljövőben esedékes *kinevezések és előléptetések felé*. A középfokú tisztviselők választása aránylag gyors tempóban zajlott le és meghozta végre azt a kívánatos nyugalmat, amely nélkül eredményes és komoly munkát kifejteni a városházán nem lehet. Megállapitható az is, hogy *a választások eredménye nagyjában kielégitette a tisztviselői kart*, annak daczára, hogy nem sikerült minden vonatkozásukban az egyéni igényeket honorálni. Az új tanácsnokok, főjegyzők és tanácsjegyzők már elhelyezkedtek stallumaikban és újult erővel kezdték meg tevékenységüket, — *mindez azonban nem elégséges a munka menetének nyugodt mederbe tereléséhez*, mert még hátra vannak

a kistisztviselők, akiknek soraiban lázas izgalom és érthető feszültség uralkodik.

Sajnálatos körülmény, hogy az alsóbbfokú tisztviselők kinevezése még mindig nem történt meg és csak *felelőtlen híresztelések* adják tudtul azoknak a névsorát, akik az előléptetés és kinevezés jótéteményében állítólag részesek lesznek. A hallomásokból szerzett ilyen értesülések arról beszélnek, hogy *kinek ki a rokona, a protektora, milyen az összeköttetése, ennek folytán milyen a kilátása* és ez magával hozza azt az érthető nyugtalanságot, ami végigviharzik a tisztviselők munkahelyein. Szinte percről-percre futnak szét ezek a hírek a városháza minden folyosóján és

a meddő várakozás felőrli az idegeket, mert a kinevezések végére még mindig nem tesz pontot a polgármester.

Nem helyes és nem célravezető ezt a várakozást a végsőkig kitölni, nem méltányos az érdekelt tisztviselőket heteken keresztül állandó izgalomban tartani. *Nem serkenti munkára és nem heviti buzgalomra a tisztviselőket a protekciózásról, a családi nexusokról és a jó összeköttetésekről suttogó mende-mondák sorozata.* Nem tudni, hogy ezek a hírek bírnak-e komoly alappal, de annyi bizonyos, hogy

a tisztviselők kinevezésénél az ilyen szempontokat nem szabad érvényesiteni.

A *munkakészség* megítélése, a *képesség* elismerése és a *tudás* elbirálása nem függhet a rokoni kapcsolatoktól, sem pedig a befolyásos protektoroktól: *mindenki annyit ér, amennyit produkál* és a kinevezésre, illetve előléptetésre való érettséget

csakis a jogosság és a képesség döntheti el.

Méltatlan volna a fővároshoz, ha a kistisztviselők boldogulása csakis és kizárólag *a befolyásos kilincselők* eredményes fellépésén múlna és ezért még az utolsó pillanatban is hangot adunk annak a kérésnek, hogy a kinevezéseknél *a polgármester csak a rangsorra, a rátermettségre és a jogos érdemekre legyen tekintettel.*

Payr Hugó

Ripka Ferenc főpolgármester

erőteljesebb propagandát kezdeményez Budapest idegenforgalmának fellendítése érdekében

Budapestt idegenforgalmának adatai szerint évről-évre emelkedik azoknak a külföldieknek a száma, akiket Magyarország speciális nevezetességei és a főváros szépségei vonzanak ide. Ez a jelenség annál inkább feltünő, mert a magyar propaganda nem tud versenyezni az idegenek elhódítására törekvő más országok lendületes tevékenységével és csak *az arra hivatott szervek lelkes munkájának köszönhető*, hogy az idegenforgalom minden mozzanatának gondos és állandó vizsgálatával igyekeznek pótolni a propaganda hiányait. Az idegenforgalmi ügyek mikénti állásáról kérdést intéztünk *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterhez, az *Országos Idegenforgalmi Tanács* ügyvezető-elnökéhez, aki nagy elfoglaltsága mellett is éberen őrködik az idegenforgalom érdekeinek megoldásán.

Ripka Ferenc főpolgármester,

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az *Idegenforgalmi Tanács* rendkívül szűkre szabott költségvetése miatt bizonyos megszorításokkal tudja csak azt a propaganda működést kifejteni, ami egyedül alkalmas az idegenforgalom komoly eredményeinek elérésére. *Sajnálatos körülmény ez azoknak az országoknak propaganda tevékenységével szemben, ahol már régebben felismerték az idegenforgalom rendkívüli gazdasági jelentőségét és ennek folytán ezt az akciót, mint a legeredményesebb tevékenységet kezelik.* Az erre a célra fordított pénzek a legjövedelmezőbben alkalmazott tőkebefektetések.

Még a propaganda-nyomtatványokat sem vagyunk képesek olyan tömegekben a piacra dobni, mint amilyen mértékben az kivánatos volna.

— Egy évvel ezelőtt megpróbáltuk az idegenforgalmi levelezői intézmény meghonosítását, amit a külföldön az idegenforgalom szempontjából fontosabb városokban már régen megszerveztek. A magyar idegenforgalmi tanács az érdekeltségekkel karöltve *Bécsben, Berlinben, Londonban, Párizsban és Milanóban* szervezett ilyen levelezői munkaköröket, amelyeknek igen szerény költségeit az érdekelt hatóságoknak külön hozzájárulásával biztositottuk. Egy év leforgása után az érdekeltségek hozzájárulása megcsappant, úgyhogy

két ilyen levelezői megbizatást kellett visszavonni.

Magától értetődik, hogy ez nagy hátrányt jelent a propaganda szempontjából, mert *ezek a levelezők nagy agilitást fejtettek ki munkahelyeiken* és ennek az akciónak máris szép eredményeit láttuk. Különösen ki kell emelni a berlini levelező nagyszabású tevékenységét, amely külön irodáknak *Münchenben és Nürnbergben* történt felállítása révén

Németországban nem várt eredményeket ért el.

Ennek a munkának következménye a Németországból ideirányuló idegenforgalom, amely csoportokban és külön vonatokkal bonyolittatik le s amelynek első komoly jelentkezése a husvétkor nálunk járt közel négyszáz németországi leánynak a kirándulása volt, akik mindannyian elragadtatva távoztak s kétségtelenül leghatékonyabb propagálói lesznek Budapestnek.

A közeljövőben három-négy ilyen különvonatot várunk, amelynek a közönsége már felnőttekből áll és előreláthatólag négy-öt napot töltenek a magyar fővárosban.

— Ez a folyamat nehezen indult meg, de azt hiszem, hogy a nyár folyamán ebben a vonatkozásban igen figyelemreméltó eredményeket érhetünk el. Berlini levelezőnk a német fővárosban és a többi nagy német városokban *nyilvános propaganda-előadásokat szervezett*, az iskolákban külön hatósági engedéllyel filmelőadások révén fejtett ki minden várakozást felülmuló eredményes munkát.

A beérkezett jelentések szerint közel 250.000 német tanulót ismertettek meg a Hungária film révén Magyarország viszonyaival.

A német iskolák vezetői és külügyi képviseleteink is *a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak arról a munkáról, amelyet külföldi levelezőink végeznek.* Azt hiszem, a propagandának ez a módja igen célravezető és ha erre a szükséges fedezetet megtaláljuk: *egy-két éven belül rendkívüli módon fel tudjuk lendíteni Budapest idegenforgalmát.*

Elmondotta még a főpolgármester, hogy a tavaszi időjárás máris megindította a budapesti idegenforgalmat. A jelentések szerint *az elmult napokban Angliából, Franciaországból és a skandináv államokból érkeztek számosan a fővárosba*, a nagyobb tömegek azonban június—augusztus hónapokra várhatók, amikor egy-egy kongresszusra többszáz főből álló csoportok érkezését jelezték.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Telefon: J. 379—36 és K. 76—50.
Drótkerítések,
Kapuk,
Ajtók,
Kerti bútorok

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

SZŰTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Pesti kirakat

Gáborné

Nem kívánkozott a pesti kirakatba és talán maga sem tudja, hogy ott van. Pedig büszkeségesen merjük mutogatni, mert ő a huszadik század igazi pesti asszonya. Pompás, intelligens, mindig kvalitásos asszonyi munkáját és jóságos, meleg asszonyi szívét viszi a küzdelembe, hogy ő is hozzájáruljon ennek a nyomorult, tehetetlen nagy városnak a megmentéséhez. Az *Egységes Községi Polgári Párt* Akadémia-utcai párthelyiségében székel és mint a központ titkárnője a párt jótékonysági és helyszerző osztályának vezetője.

Gáborné (Gábor Móric festőművész felesége) fogalom abban a társadalomban, amely a polgári egység gondolatának jegyében harcol a jobb jövőért. Az úriasszony derűs szépsége, finom előkelősége átplántálódott teljes egészében, hiánytalanul „Gáborné"-ba, a munka tiszteletreméltó asszonyába. A munka futólépése nála a szalonok graciózus mozgása, komplikált, nehéz ügyek elintézése az ő kezében a csevegés könnyedségével megy, az asszonyi bölcsesség, jóság, kecsesség, ügyesség és a súlyos megoldásokhoz szükséges bölcs higgadtság valamennyi a félelmetes biztonsággal kezelt fegyvere.

Ma azonban a másik Gábornéról akarunk beszélni, ámbár mi a kettőt nagyon, tökéletesen egynek tartjuk. A munka asszonya kell, hogy a szív asszonya is legyen.

Gábornét ugyanis nemcsak azok ismerik, akik a hivatali működése közben keresik föl, s akiket egy szíves szóval, jó tanáccsal el lehet „intézni". A még szebb, a még diadalmasabb Gáborné, a szegények Gábornéja, aki valami csodálatos rátermettséggel, ügyességgel és sikerrel utánozza a kánai menyegzőt.

Utánozza pedig nap-nap után és a nem is tudja a magáét osztani, mégis ő osztja igazán azt: a maga szívét. A legnagyobb titokban (gondosan behúzza a kirakatablak függönyét) folyik ez a páratlan jótékonysági akció. Akik a kitüntetéseket osztogatják, sejtelmük sincs róla. Annál inkább tudják Budapest szegényei, akik delenkint százával tolongnak az akadémia-utcai kánai menyegző tájékán.

De — ismételjük — ez az egyik titok. Titok, hogy az Akadémia-utcából senki sem megy el üres kézzel, jó szó nélkül. Ennél csak egy nagyobb titok van és ez Gáborné csodatevő hatalmának titka: soha senki sem tudta és nem is fogja megtudni, hogy ezt a keveset is, amiből a kánai menyegzőn soknak, mindenkinek ad, honnan a föld alól keríti elő? És mi szeretnénk, ha ez mindenkorra Gáborné szent titka maradna, hadd fonódjék szelíd, szép homloka körül a szegények gyönyörű legendája, mint egy illatos, hófehér gyöngyvirágkoszorú.

A becsületes megtaláló

A becsületes megtaláló régi jó ismerőse a pesti kirakatnak.

A becsületes megtaláló, aki „illő jutalomban részesül".

Ujabban azonban a becsületes megtaláló új és kihasználatlan területre bukkant. A becsületes megtaláló legújabban — kutyában utazik.

Hölgyismerősöddel találkozol. Piki nevű bulterriered pórázát el kell engedned, mert hölgyismerősöddel ott van Juditka is, annak is kezet kell nyújtanod, magadhoz kell ölelned az apróságot.

És Piki? Eltünt, mint a kámfor. Pedig soha el nem mozdult mellőled, úri kutya volt világéletében ...

De hamar eszedbe jut a mentőötlet: az apróhirdetés. Hiszen Piki, meg a többiek olyan okosak, hogy talán ők maguk is elolvassák. De ha nem, még mindig ott van a becsületes megtaláló, akinek persze megígéred az illő jutalmat.

Nem is álmodtál még olyan fantasztikus gyorsaságról, amilyennel a kutyádat visszakapod. Már hajnalban csenget a becsületes megtaláló és szűköl, vonít az ajtód előtt Piki. Nagy az örömöd, no de ez tényleg becsületes megtaláló, még hogy sietett a kedves. Az illő jutalomból még illőbb lesz az előzékeny gyorsaság miatt.

Pedig ...

Pedig, kérem, egy hatósági úr, aki jártas az ilyen dolgokban, a napokban röviden így szólt hozzám:

— Kedves barátom, ne higyjél a becsületes megtalálónak, aki már hajnalban csönget az ajtódon. Az ilyen becsületes megtalálónak méltó jutalma két pofon, mert — no igen — mert professzionátus becsületes megtaláló, aminek előzménye, hogy professzionátus kutyatolvaj. Órákon át ólálkodik az utcákon, míg végre talál egy úri kutyát, akiben megbízik a gazdája, mert hiszen soha nem ment el a sarka mellől. Kilesi a pillanatot, amikor a hölgyismerősödnek hódolattal csókolsz kezet és Juditkát magadhoz öleled. És megszökteti a kutyádat, a művelt, úri kutyát ... Másnap hajnalban azután nincsen szorgalmasabb ujságolvasó, mint a kutyaszöktető jassz, aki ebben a pillanatban már becsületes megtalálóvá alakult át. A méltó jutalom reményében rohan hozzád és te ilyenformán nyugodtan leméréheted neki a két pofont.

Nem hoz meglepetést a zárszámadás, amelynek adatairól riasztó hirek terjedtek el

Óriási fellendülést jelent az uj dunai hidak építése. — Átmeneti megoldás a halálsorompóknál. — Harmadfél milliós munkálatok indulnak meg a Tattersalban.

A közelmult napok kiemelkedő eseménye az új Dunahidak építésére kötött végleges megegyezés, ami Budapest életében beláthatatlan jelentőséggel bir. *A Boráros-tér—Lágymányos* és a *Hungária-körút—Óbuda* városrészek összekapcsolása egyszeriben *új fejlődési lehetőségeket* nyit meg a főváros ittfekvő erületeinek és nem kétséges, hogy a most már centrális és a forgalom központjába kerülő városnegyedekben a bérházépítkezések hosszú sora is kezdetét veszi. A közlekedés elosztásának fontosságán kivül nagy horderejü a Duna-hidak létesítése, *az ipar foglalkoztatása és a munkanélküliség enyhítése szempontjából*, mert a több mint negyvenmillió alkotás hosszú évekre biztosít kenyeret a munkásság ezreinek és az iparvállalatoknak. A minden körülmények között kivánatos pénzügyi megoldás érdekében *száz százalékban diadalmaskodott az Egységes Községi Polgári Párt álláspontja*, amely a tárgyalások sokszor nehéz fázisaiban is a kiegyenlítő megegyezést kereste. Az új Duna-hidak létesítéséről

Kozma Jenő dr.

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Legnagyobb elégtételünkre szolgál, hogy sikerült a végleges megegyezést a kormány és a főváros között létrehozni és a híd építését rövidesen elkezdeni.

Az a nagy fellendülés, ami a gazdasági életben bekövetkezik: sokszorosan felülmulja azt az áldozatot, amit a főváros közönségének ezért hozni kell.

Az ingatlan átirási illeték felemelése az egyetlen célravezető megoldás volt már az első pillanattól kezdődően, mert

sokkal inkább vállalható ez a teher, mint a vámok és adók felemelése.

Az ingatlan átirási illeték nem sujtja, csak azokat, akik amugy is nagy befektetéseket eszközölnek egy-egy ingatlan megszerzése révén és akiknél ez a lényegtelen túlkiadás nem okoz semmiféle nehézséget. Ebből az elgondolásból következett az a kivétel, amit *a tízezer pengőig terjedő vételárak mentesítésére* javasoltunk, ahol az átirási illeték változatlanul megmarad az eddigi mértékben. Az új Duna-hidak révén Budapest fokozottabb ütemben indul neki egy új fejlődésnek és nem kétséges az sem, hogy *a dunaparti panorámát ez a két műszaki alkotás még szebbé és vonzóbbá varázsolja.*

A gyors és jó közlekedés megteremtésének másik előfeltétele az évek óta napirenden levő *halálsorompó-kérdés* megoldása, amelynek előkészítésére már a mult évben minden intézkedés megtörtént. Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy mikorra várható ebben a vonatkozásban is komoly elhatározás:

— Sajnálatos körülmények okozzák, — hangzott a válasz, — hogy ennek a lehetetlen rendszernek a megszüntetése érdekében még mindig nem történhetik komoly lépés. Az érdekelt felek: a Máv. és a főváros, kölcsönösen jóindulattal kezelik a halálsorompók eltüntetésének sürgősségét, azonban

a financiális akadályok annyira áthidalhatatlanok, hogy egyelőre a megvalósításról nem ábrándozhatunk.

Óriási megterhelést jelent a megoldás az Államvasútra és a fővárosra is és ezek a milliók most nem állanak rendelkezésre. Az egyes kerületeket kinai falként elválasztó halálsorompók tehát egyelőre továbbra is megbénítják a közlekedést és ezért mindenképpen

sürgetni fogok legalább egy átmeneti rendezést, ami lehetővé teszi, hogy a járművek ne torlódjanak negyedórákig a leeresztett sorompók között.

Jelentéktelen személyzetszaporítással ezt az Államvasutak feltétlenül keresztül tudják vinni és reménhetőleg meg is valósítják azt a tervet, hogy a halálsorompóknál napirenden levő veszteglések időpontját megrövidítsék.

A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén tárgyalták a *Tattersaal és az Ügetőverseny Egyesület közötti szerződés tervezetét*, amelynek révén ott nagyarányú munkálatokra van kilátás.

— A munkaalkalmak szaporítása szempontjából, — mondotta *Kozma* Jenő — örvendetesnek tartom ezt a megállapodást, *mert abból a fővárosnak csak előnye és haszna származik.* A szerződés szerint ugyanis

az ottani épitmények és maga a pálya is, bizonyos idő mulva a fővárosra háramlik,

tehát olyan vagyonértéket nyerünk, amelyet tovább is komoly hasznosítás tárgyává lehet tenni. A jelen pillanatban az a fontos, hogy

az Ügetőverseny Egyesület közel két és félmillió pengős beruházást fog eszközölni, ami számos iparosnak és vállalkozónak jelent kereseti lehetőséget

és közel háromszáz munkásnak juttat kenyeret. Meggyőződésem, hogy az ott tervezett lovarda révén népszerűsíteni fogjuk a lovassportot is, ami a testnevelés szempontjából bir nagy jelentőséggel.

A számvevőség elkészült a mult évi gazdálkodás mérlegének feldolgozásával: *a zárószámadással*, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Erről a kérdésről *Kozma* Jenő a következőket mondja:

— *Tudomásom szerint a zárószámadás megfelel azoknak a várakozásoknak, amelyeket a pénzügyi gazdálkodás ismerete alapján ahhoz füztünk.* Magam is hallottam olyan hiresztelésekről, hogy nagyarányú deficitek mutatkoznak, amellyel szemben kijelenthetem, hogy *ezek a hirek nem felelnek meg a valóságnak.* Kétségtelen, hogy

a bevételek csökkenésének folyamatával állunk szemben, de mert erre az előrelátó pénzügyi vezetés felkészült: semmiféle meglepetés nem jöhet,

legkevésbbé olyan, ami zavarólag hatna a kommunális gazdálkodásra.

Kozma Jenő végül rámutatott arra, hogy a tanácsülések és a közgyülések napirendjére végre felkerültek *az aktivitást jelző tárgyak*, ami lehetővé teszi a komoly beruházások megindítását. Most már gyors egymásutánban kerülnek elő az ügyosztályokból a különböző javaslatok, amelyeknek feldolgozása alapos munkát jelent a szakbizottságok és a tanács számára.

AZ „ETERNIT"-CSŐ NEM ROZSDÁSODIK.
Könnyű, tartós és olcsó ejtő-, csatorna-, szellőző- és kéménycső. — Árakkal és prospektussal szolgál:
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 33. szám.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstrualása
Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javitása szavatosság mellett.

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vizhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőliszttet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

Nem a főváros pénzéből épül a lovarda a Tattersallban

Nyilt levél

Gróf Andrássy Géza őnagyméltóságához, mint a Nemzeti Lovarda elnökéhez

Kegyelmes jó Uram!

Olvastam a „Pesti Napló" f. évi április 20.-i számában megjelent nyilatkozatát. Meggyőződésem, hogy Nagyméltóságodat rosszul informálták tanácsadói. Ezért nem okolom Nagyméltóságodat a szóbanforgó cikk lovassportellenes tartalmáért. Az aradi 13 vértanú haláláért az uralkodót körülvevő rossz tanácsadókat okolja a magyar történelem is. Az orosz cári, német császári trón összeomlásától kezdve a napjainkban lezajlott spanyol trón összedőléséig a közvélemény legritkább esetben okolja a jóhiszemű, trónjától megfosztott államfőket, de annál gyakrabban és valószínűleg okkal a rosszhiszemű tanácsadókat. A trónjavesztett uralkodó személyével szemben legtöbbször a közvélemény még szánalmat is érez.

Ha én oly szerencsés lehetnék, Nagyméltóságodnak mint a lovassport magyar fejedelmének *szükebb környezetéhez* tartozni, úgy az én megállapításom után valószínűleg ekként hangzott volna a „Pesti Napló"-ban megjelent cikk:

„A főváros 320.000.— pengőért új lovardát akar építeni. Felkerestük a lovassport vezetőjét és áldozatkész pártfogóját gróf *Andrássy* Gézát, megkérdeztük véleményét erről az ügyről."

— Igen szívesen nyilatkozom erről a kérdésről, annak dacára, hogy az ügy tárgyalás alatt van, mert a legintenzivebb beavatkozásra is kész vagyok, mikor arról van szó, hogy lovasnemzetünk fővárosában egy új fedett lovarda létesüljön a Tattersallban.

— Legfőbb ideje, hogy Csonkamagyarország egyetlen Tattersalljának már meglevő lovardája az istállókhoz közelebb hozassék és felújítva

méltó legyen a lótenyésztő Magyarország és egy lovasnemzet fővárosához.

hol 376 hátaslóra van férőhely. Egy 376 lovas istállótelep el sem képzelhető, *fedett lovarda nélkül*, mert hiszen a rossz idő és téli fagyok beálltával a lovakat valahol lovagloni mégis csak kell.

— A legnemesebb és legmagyarabb sportnak, a lovassportnak híveket szerezni és ezáltal az országos lótenyésztés fontos, nemzetgazdasági érdekének szolgálatába állítani, országunk egyetlen Tattersallját mindnyájunk szent kötelessége. Mert ne felejtsük el a mai motorizált világban sem, hogy *a lóval szemben minden magyar ember örök hálára van kötelezve.* Mert a ló segítsége nélkül honfoglaló őseink ezt a hazát soha meghódítani nem tudták volna ezer évvel ezelőtt. A ló volt ezer éven keresztül leghűbb fegyvertársa a magyarnak, akkor, mikor a magyar, mint harcos végigszáguldva és hősiesen verekedve országunk határait a tengerekig tólta ki és akkor is leghűbb munkatársa, mikor *a béke napjaiban a magyar szántó-vető ekéjét és szekerét húzta*, akár a saját néhány holdacskáján, akár a mágnások sok ezer holdas latifundiumain. A magyar lónak ez a múltja mindenkitől megbecsülést és tiszteletet követel.

— Örömmel üdvözlöm tehát az ügyosztálynak javaslatát és meggyőződéscm, hogy azt a közgyülés minden egyes tagja pártkülönbség nélkül magáévá fogja tenni. Én a főváros vezető urai előtt felfedtem hozzájuk intézett levelekben álláspontomat, mert *részese akarok lenni egy olyan dolognak, mely csak a hasznára van a lovassportnak.* Lehet, hogy akadnak böles közgazdászok, vagy a tényeket nem ismerő pártpolitikusok, kik azzal hozakodnak elő, hogy kórházainkban nincsen elég hely a betegeknek, nyomortanyákkal van körülvéve az egész város és akkor a fővárosnak eszébe jut, hogy új lovardát építtessen. Azoknak azt felelem:

az új lovarda nem a főváros, még kevésbbé az állam pénzéből épül, hanem a lóversenyt látogatók pénzéből.

De ettől eltekintve, mivel mindnyájunk szent kötelessége egy jobb, testben és lélekben erősebb nemzedék megteremtése, csak örömmel tudok üdvözölni minden létesülő új sportotthont, — legyen az úszócsarnok, lovaglócsarnok, sportpalota, stb. — mert minden egyes ilyen sportpálya acélosítja izmait annak az új generációnak, mely — mint vezetőpolitikusaink nyiltan hiretik — *a közeljövőben történelmi feladatok teljesítése előtt áll.* Utólag annál is őszintébben örülök, hogy a sportpalota céljaira felajánlott Nemzeti Lovarda átvétele helyett a közeljövőben egy új sportpalota fog épülni és így a Nemzeti Lovarda is megmaradhat kizárólag a lovassport részére.

— Ha a főváros és az állam áldozatkészsége meg tudta teremteni a margitszigeti modern sportuszodát, úgy nem lehet kifogása senkinek az ellen, *ha a lóversenyeket látogatók pénzéből újjászületik a Tattersall az elengedhetetlen lovaglócsarnokával.*

— Minden külföldről importált sportot kultiválunk, áldozunk reájuk, kérdezem miért legyen a legmagyarabb sport, a lovassport mostohagyermek?

— Ha Németországban sikerült megszüntetni azt a tévhitet, hogy a lovassport, mely a lótenyésztés szempontjából fontos nemzetgazdasági érdekek szolgálatában áll, csak a születési és pénzarisztokrácia privilégiuma, úgy ennek nálunk is meg kell szünnie. A kórházi hiányokkal előhozakodóknak pedig azt felelem, hogy

ne felejtsék el azt, hogy minél több sporttelep létesül e csonkahazában, annál kevesebb kórházra lesz szükség.

A tüdővész és a vérbajtól, ha sikerül sporton keresztül ifjúságunkat megóvni, úgy hamarosan nem helyszüke, de a meglevő kórházainkban is üres férőhelyek lesznek. Ha pedig a szédületes munkanélküliséget tekintem, mely munka- és keresetnélküliség az egészség leromlásának és így kórházaink túlzsúfoltságának egyik főoka, örülnöm kell, hogy *a főváros perifériáján lévő nyomortanyákon meghúzódó munkanélküliek a cca 2½ millió pengős építkezés folytán nem csekély számban fognak kenyérhez jutni.*

— A Tattersall területe, sajnos, a Keleti pályaudvar tőszomszédságában éjjel-nappal erősen ki van téve a lokomotívok füstjének. Igy oda már közegészségügyi szempontból sem valók bérházak és szállodák mindaddig, míg a Keleti pályaudvar ki nem telepíthető. Mivel pedig az állam legalább 50 évig azon kedvező anyagi körülmények közé nem kerül, hogy a pályaudvarokat kitelepítheti,

a legszerencsésebb megoldásnak tartom erre az időre a Tattersallban egy modern, új ügetőpályát létesíteni.

Hogy pedig a meglevő 376 ló férőhellyes Tattersall istállótelepét, szép lovaglópályáját továbbra is a lovassport szolgálatába állítja a székesfőváros bölcs vezetősége, azért is a legnagyobb örömmel üdvözlöm, mert hiszen a vezetésem alatt álló Nemzeti Lovarda Egyesület istállóiban legfeljebb csak 100 lóra van férőhely és veszve van a lovassport ügye, ha kitartó munkával néhány éven belül a milliós fővárosban nem sikerülne több, mint 100 civil lovast nevelnünk, mint amely számot a Nemzeti Lovarda istállóinak befogadóképessége megenged. *A Nemzeti Lovarda nyitott lovaglópályáján, jobban mondva kicsi udvarán 100 lovas nem is tudná kultiválni a lovassportot,* mert a nyomasztó gazdasági kényszer hatása alatt kénytelenek voltunk udvarunkra egy bérházat építeni, remélve, hogy ennek jövedelméből támogathatjuk a Nemzeti Lovardát. Ezen a véleményen vagyok még akkor is, ha netalán egy modern Tattersall a Nemzeti Lovarda anyagi érdekeit hátrányosan befolyásolná — bár ettől sem félek — mert elvem az, hogy

a lovassport fejlesztésének egyetemes nemzeti érdekei minden más anyagi érdekeket meg kell, hogy előzzenek.

A Nemzeti Lovarda Egyesület, hogy úgy mondjam a lovassport főiskolája. Mi sem természetesebb, hogy szükség van egy alsóbb fokú elemi- és középiskolára is, hogy az új civil lovasgeneráció felnevelődhessék és ezáltal ráléphessünk mi is arra az útra, melyen a németek már 10 év óta haladnak. Ez az út *egy nagyszámú polgári lovastársadalom szisztematikus felneveléséhez vezet*, mely civil lovastársadalom együttal a belföldi lótenyésztésünk fogyasztóivá válik.

— Nagy örömmel figyelem, hogy a Tattersallban *Rakovszky* Iván, *Kozma* Jenő és *Bakonyi* János bölcs és szakszerű vezetése alatt álló *Budapesti Lovas Egyesület* immáron 5 esztendeje megkezdte a főiskolai lovasosztály felállításával egy új lovasgeneráció felnevelését és mint hallomásból tudom, eddig a középosztály gyermekeiből cca 300 részesült lovas kiképzésben. Ez a sokszáz jobb sorsra érdemes magyar ifjú eddig egy deszka hodályban fagyoskodva lovagolt és legfőbb ideje, hogy az ifjúságban felébresztett lovassport-szeretetet a téli hónapokban ne ölje ki a jövőben a dermesztő hideg.

— Tagadom, hogy az országos lótenyésztés érdekét az szolgálná, hogy a lovassporttól mint előkelő sporttól távol kell tartani a polgári középosztályt, mert a lovassport nem a felső tízezer privilégiuma. *Olyan lovastömegekre van szükségünk, ki ha nem is tud ugratni 150 cm-es akadályokat, de saját szórakozására és a magyar ló iránti szeretetből ennek dacára hátaslovat tart magának.*

— Ha ez a reményem is be fog válni, akkor

a közel jövőben nem kell majd szomorúan konstatálnom, hogy konkurjaink látogatottsága olyan szegényes, mint ma

és hogy ez lovasnemzet hírünkkel sehogysem áll arányban, mert ma még sajnos, éppen fenti okokból kifolyólag azt mondhatom, hogy : „civil lovas olyan kevés van, hogy könnyen meg tudom számolni." *(Idézet a „Pesti Naplóból.)*

— Tehát ismételten örömmel üdvözlöm azt a gondolatot, hogy *az ügetőversenyek látogatóinak pénzéből a Tattersall felújításra kerül és meglévő lovardájának áthelyezésével és felújításával* a Tattersall a jövőben még inkább lesz abban a helyzetben mint ma, hogy

mint alsó- és középfokú lovasiskola a polgári társadalom széles rétegeiben elterjeszthesse a lovassportot.

Mert ha konkurjaink iránt — német mintára — a polgári társadalom ezreinek érdeklődését fel akarjuk kelteni, annak egyik főfeltétele, hogy a lovassportban legalább annyira legyünk demokratikus érzelmüek, mint volt Vilmos, a németek császárja, ki köztudomás szerint elrendelte, hogy a falkavadászatok alkalmából a vadászat tartamára a tisztikar a rangot jelző vállcsatokat tenni köteles. Dokumentálni akarván ezzel is, hogy *lovas és lovas között nincs rangkülönbség.*

— Még azt sem találnám valami borzasztó dolognak, hogy akár az állam, akár a főváros bizonyos áldozatkészséget tanusítana a Tattersallal szemben, mert hiszen mi tagadás, a Nemzeti Lovarda Egyesület is csak állami támogatással tudta a vesztett háború, forradalmak, kommün, által okozott súlyos gazdasági krizisét megúszni."

Ez lett volna Kegyelmes jó Uram az általam tanácsolt cikk! Hogy pedig miért kérve kértem volna, hogy fenti argumentumaimat fogadja el Nagyméltóságod, ennek 4 oka van: És pedig először, mert Nagyméltóságod személye és a lovas sporttal szemben hozott áldozatkészsége *maradéknélküli nagyrabecülésre* kötelez; másodszor, mert bünnek, tiszteletlenségnek tartottam volna Nagyméltóságodat *tévesen informálni* és harmadszor, mert szerény rajongója vagyok a lovassportnak és az országos lótenyésztés ügyének; negyedszer, mert elfogadom irányelvül az angol felfogást, hogy *nyeregbe szállva nincs különbség lord, gróf és egyszerü polgár között*, amit úgy fejez ki az angol lovas közmondás, hogy: A zöld gyepen és a zöld gyep alatt mindnyájan egyformák vagyunk!

Vagyok Nagyméltóságodnak tisztelő híve:

Kohuth Adorján
országgyülési képviselő, az Ügetőverseny Egyesület igazgatósági tagja.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a II. ker., Batthyány-téri vásárcsarnok vendéglői helyiségeinek 3, vagy 6 évi bérletére.

A szabályszerű ajánlatokat **1931. évi május hó 30-án (szombat) déli 12 óráig** kell a polgármesteri VIII. (közélelmezési) ügyosztályban (Központi Városháza, II. em. 218. ajtószám alatt) benyujtani.

Bánatpénzül a felajánlott évi bérösszeg 10 (tíz) %-át kell az ajánlat benyujtását megelőzően a főváros központi pénztárában, a versenytárgyalási hirdetményre való hivatkozással letenni és az erről szóló eredeti nyugtát az ajánlathoz csatolni.

Az ajánlati ürlapok, valamint a bérleti feltételek naponkint délelőtt 12 és 2 óra között a polgármesteri VIII. ügyosztály kezelő irodájában (II. em. 212.), valamint a vásárcsarnokok igazgatóságánál (IV., Vámház-körút 2. szám vehetők át.

Az ajánlatok 1931. évi május hó 30-án déli 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében (Központi Városháza, II. em. 196.) nyilvánosan fognak felbontatni, ahol az ajánlattevők, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Ha az ajánlattevő, akinek ajánlatát a székesfőváros elfogadta, a bérleti szerződést a kitűzött záros határidőn belül alá nem irná, vagy a szerződési biztositékot le nem tenné, a fővárosnak jogában áll a bérletet bárki másnak bérbeadni, a késedelmes ajánlattevő pedig a fővárosnak teljes kártérítéssel tartozik úgy az elmaradt haszonért, mint az esetleg felmerült károkért.

Budapest, 1931. évi április hó 23-án.

A székesfőváros polgármestere.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapítva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Budapest kikötője Európa viziútjának gócpontja

A Rajna—Majna—Duna csatorna összekapcsolja az északi és déli tengereket — Ki kell használni geografiai helyzetünk előnyeit — Megalakult az Iparkamara kikötőbizottsága

A *Kereskedelmi és Iparkamara* hétfőn megalakította azt a *kikötő-bizottságot*, amelynek döntő szerepe lesz a csepeli kikötők sorsának kialakulására. Nem kevesebbről van szó, mint hogy *a gazdasági érdekképviseletek is beleszólást kérnek ezeknek az intézményeknek irányításába* és főleg abban a vonatkozásban érvényesítik akaratukat, hogy a kikötők harmonikus együttmunkálkodással *alkalmazkodjanak a gazdasági élet viszonyaihoz*. Nem kétséges, hogy ez a súlyosszavú képviselete a főváros kereskedelmének és iparának kedvező irányban fogja befolyásolni a kikötő működését. Garanciát nyujt erre a bizottság elnökének, *Becsey* Antalnak személye is, akinél összpontosulnak e komplikált kérdés összes szakismeretei és az a közgazdasági tájékozottság, ami nélkülözhetetlen e kényes intézmény ügyeinek intézésénél. Alkalmunk volt a kikötő működésével kapcsolatos irányelvekről

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének álláspontját kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöksége e bizottság megalakításával azt a célt kívánta szolgálni, hogy egy ily bizottság keretébe tömörítve az illetékes gazdasági tényezők mértékadó képviselőit, *összhangba igyekezzék hozni mindazokat a gondolatokat és törekvéseket*, amelyek a kikötőnek, mint közgazdaságunk egy nagyrahivatott intézményének sorsát irányítani méltóak. Fiume elvesztésével megszüntek a közvetlen kapcsolatok a tengerekkel és az emiatt beállott nehézségeket *most betetézi a politikai helyzet*. Már pedig nekünk mulhatatlanul

szükségünk van arra, hogy a tengerekkel kapcsolatot teremtsünk,

necsak a vasuti vonalak, hanem a tömegszállításokra kétségtelenül sokkal alkalmasabb és versenyképesebb víziesatlakozások révén.

— Ez a lehetőség kétségtelenül meg van. Budapestet tenni e törekvések bázisává és itt az európai vízi-útrendszer egyik súlypontjában létesíteni a magyar kikötőt, nem új gondolat.

A Budapesten lebonyolódó víziforgalom megérlelte a helyzetet a kikötőre vonatkozó komoly elhatározások szempontjából.

A statisztikai adatok szemüvegén át nézve, a kikötő jelentőségét, egy tényt mindenesetre örömmel kell megállapítanom és ez az, hogy *hajózó forgalmunk az 1926. évi 336.000 tonnáról, 1924-ig 822.000 tonnára és 1927-ben 1,950.000 tonnára emelkedett*, ami azt igazolja, hogy bár a forgalom még korántsem érte el *a békebeli mértékét*, de határozott fejlődés útján van. Nem állítom azt, hogy a forgalmi statisztikai adatok minden további bírálat nélkül képezhetnék alapját a forgalmi viszonyok megítélésének és a kikötőre vonatkozó messzemenő következtetéseknek.

— A kamara az összes adatok alapján *már 1928-ban részletes előterjesztést tett a kereskedelmi kormánynak a csepeli kikötő gazdasági kihasználása kérdésében*. Azóta lényegesebb változások állottak be úgy a dunai forgalom emelkedésében, mint a kikötő életében. Megépült a vámmentes kikötő *petróleummedencéje*, elkészült az első nagy vámmentes kikötőmedence *35.000 tonnás gabonatárházával*, elkészültek a *nagyrakodók* is, úgyhogy

ma már ott tartunk, hogy a kikötő továbbfejlesztése nélkül a növekedő áruforgalmat lebonyolítani nem lehet.

Határozott fejlődésről tesz tanuságot a főváros ferencvárosi helyi kikötőjének berendezése is. Itt már készen áll a vízi és vasuti kapcsolatok érdekében szükséges vasúti vágányzat, a Soroksári-úthoz csatlakozó főútvonal, odaépül az élelmiszer-nagyvásár, amely alkalmas arra, hogy *necsak a belföldi, hanem az exportra szolgáló élelmiszerforgalomnak is kulcsa legyen*.

— Mindezeken túl meg kell látnunk azokat az évtizedes törekvéseket, amelyek a német kormányzat részéről *a Rajna—Majna—Duna vízrendszerének szerves összekapcsolása révén az európai kontinensen áthaladó viziútrendszerrel kívánják összekapcsolni az északi és déli tengereket*.

Ennek a vízi országútnak egyik gócpontjában áll Budapest kikötője.

Felkészülten kell várnunk ennek a nagy közlekedési eseménynek bekövetkezését és előrelátással mindent előkészíteni, hogy *geográfiai helyzetünk előnyét az ország javára kellőkép kihasználhassuk*.

Hangoztatta végül *Becsey* Antal, hogy fejlődő kikötőnk hatalmas szolgálatokat tehet az ország közgazdaságának, amellyel foglalkozni kell nemcsak a kormányzatnak, hanem az összes gazdasági érdekeltségeknek is.

Teljesen kiépült a főváros diszpanzer-hálózata, de még mindig megoldásra vár a tbc-ések kórházi elhelyezése

Beszélgetés Parassin József dr. igazgatófőorvossal

A főváros törvényhatósági bizottsága a tüdővész ijesztő elterjedésére való tekintettel, három évvel ezelőtt rendkivül nagyjelentőségü szociálhigiéniai programot szabott meg, amelyben kimondotta, hogy a főváros területén, különösen a sürü és szegény emberektől lakott vidékeken sztratégiailag megkonstrulát diszpanzer-hálózatot épit ki, aiol a rászorulók díjtalanul részesülnek orvosi kezelésben, tanácsban, gyógyító eszközökben, sőt szociális segítésben is. A programhoz nyomban hozzá is fogtak s ma már a modern, mintaszerü gondozó intézetek egész sora végzi nagyfontosságú munkáját s ezek közül a két legújabbat: a VII. kerületit a Szegényház-téren és az I. kerületit a Lenke-út mentén a mult héten adták át hivatásának, míg a legújabb építése most van folyamatban a Margit-híd budai hídfője közelében a II. kerületi Tölgyfa-utcában, úgyhogy most már arányosan megosztva, *tíz diszpanzer* van a főváros területén s

nincs olyan városrész, ahol a szegény betegek ne találnának közeli segítséget.

A tüdőbeteggondozó intézetek kiépítése

Parassin József dr.

egészségügyi főtanácsos, központi igazgató intenció és terve szerint készültek el, aki az intézetek hivatásáról és nagy jelentőségéről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A Tölgyfa-utcai intézet megépítésével építési programunk egyelőre lezáródott. A főváros a tíz intézettel olyan mintaszerű diszpanzer-hálózatot létesített, amellyel kevés nagyváros dicsekedhet és amely intézetekkel éppen *a napokban nyertük el a hozzánk tanulmányútra érkezett wieni új tisztifőorvos legteljesebb, szinte irigylő elismerését*.

— A diszpanzerek kitűnő munkát végeznek nemcsak a megelőzés, hanem a gyógyítás és a baj elterjedésének megakadályozása terén egyaránt. A diszpanzerek eredménye az, hogy Budapesten a 3‰-nél magasabb tbcés halálozási arányszámot sikerült 1‰-re leszorítani.

Még ennél is nagyobb eredményt érhetnénk el, ha a kórházi helyhiány nem nehezítené meg igen nagy mértékben a gondozó intézetek munkáját.

Nem mondok újat, ha arra mutatok rá, hogy ma úgyszólván minden egyes esetben minden befolyásunkat latba kell vetni, valóságos harcot kell vívni, hogy egy-egy beteget elhelyezhessünk. Ez pedig lehetetlen állapot s ha a főváros azt akarja, — mint ahogy akarja, — hogy az intézetek munkája még eredményesebb legyen, sürgősen kell valamilyen megoldást találni arra, hogy legalább azokat a betegeket, akiknél a kórházi elhelyezés, a környezetből való kiemelés elkerülhetetlenül szükséges életkérdés és *közérdek* is. Ebben az irányban rövidesen megteszik a gondozó intézetek a közegészségi ügyosztállyal közös javaslatukat, amely lényegében az, hogy

a rendelkezésre álló kórházi helyek egy része felett a gondozó intézetek diszponálhassanak,

másrészt pedig arra vonatkozóan, hogy minden megüresedő és rendelkezésre álló helyet haladéktalanul hozzanak a gondozó intézetek vezetőségének tudomására.

A Balaton legjobb telkei
a jelenlegi fürdőtelep mellett **5.— pengőtől**
kaphatók csekély havi **részletfizetésre.**
A fürdőigazgatóság irodái:
Siófok-fürdőtelep. Telefon: Siófok 1. és
Budapest, VII., Károly-körút 3. félemelet. Tel.: J. 452-02
Telekvevőinknek II. osztályu tour-retour vasúljegy árát megtérítjük

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Magyar-német-olasz-angol-francia-lengyel-spanyolnyelvü szépirodalom
Utikalauzok. Térképek

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867 *Telefon: J. 415—20*

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MÜHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktüzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
Irodai géposztály: Legelsőrendű amerikai irógépek, számológépek, **kellékek**, karbantartás, **javítóműhely.**

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Vállalkozási Hiriap

Tiz ajánlat érkezett a Dunaalagútak építésére

Május második felében lesz a döntés — Júniusban megindítják a munkálatokat

Multheti számunkban részletesen megemlékeztünk arról a nagyszabású műszaki feladatról, amit a *káposztásmegyeri vízművek két Duna-alagútjának* építése jelent a magyar vállalkozóvilág számára. Megírtuk azt is, hogy a főváros új versenytárgyalást hirdetett, mert az első tavalyi versenytárgyalás kiírásakor még nem voltak rendelkezésre azok a fontos geológiai adatok, amelyek ismerete nélkül pontos munkát végezni nem lehet.

Az új versenytárgyalás szombaton délben járt le s arra összesen tíz ajánlatot nyujtottak be

a vízművek igazgatóságához. A vízmü-igazgatóság még délben felbontotta a benyújtott ajánlatokat s az első, amit megállapítottak, az volt, hogy az *idei versenytárgyalás ajánlati összegei lényegesen olcsóbbak a tavalyinál*, úgyhogy ebből a szempontból is nagy jelentősége van a versenytárgyalás megismétlésének. A tíz ajánlattevő vállalkozó között

legolcsóbb árral a Káldor és Matyasovszky, a Fehér és Dános, valamint a Magyar Wayss és Freytag vállalkozó cégek szerepelnek.

A benyujtott ajánlatok átszámításához és revíziójához a vízművek igazgatósága és a vízművek mellé rendelt számvevőség nyomban hozzálátott és ez a munka, értesülésünk szerint, mintegy *három hetet vesz igénybe*, úgyhogy a *döntés és*

a vállalatbaadás május második felében megtörténik.

A vállalatbaadás után minden késedelem nélkül megkezdik az építkezést, amely ilyen körülmények között *június első napjaiban feltétlenül megindul.*

A nagyszabású tízmillió pengős munka kétségtelenül kedvezően fogja éreztetni hatását a főváros egész gazdasági életére és a szomorú képet mutató munkapiacra.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Útrendezési munkát a Pusztaszeri-úton: Szánthó Ferenc 83.817, a **Borgó-utcában:** Hajnal Imre 17.625 a **Szentimrei-úton:** Halmos István és Fia 14.062, a **Vásárhelyi-utcában:** Hajnal Imre 14.915, a **Kelenhegyi-úton:** Magyar Aszfalt rt. 13.126.

Aszfaltozási munkát a Kemény Zsigmond-utcában: Magyar Aszfalt rt. 30.360,

Kövező előmunkát ugyanott: Obendorfer József és Fia 6297.

Csatornaépítési munkát a Mohai-úton: Obendorfer József és Fia 76.975, az **Albert-utcában:** Schäffer Károly 67.090, a **Bácskai-utcában:** Gravieser Albin 7795 a **Delejutcában:** Ámon Antal és Fia 5528, a **Magyarádi-úton:** Gravieser Albin 20.624, az **Andor-utcánál:** Schäffer Antal 4504, a **Pusztaszeri-úton:** Ifj. Führer Miklós 47.337, a **Nárcisz-utcában:** Ámon Antal és Fia 3972.

Vizvezeték- és csatornaberendezési munkát a ferencvárosi helyi kikötő munkáslakóházánál: Janisch János és Fia 2880,

Vaskapu készítést ugyanott: Vass és Kovács 2803 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Kápolna-téri elemi iskola hajópadozati ácsmunkáira pályáztak: Welliech Mór 4295, Czipauer László 4543, Marton László 4600, Kurtán Gyula 4608, Helmrich Jenő 4616, Fridrich Jakab 4793, Aschenbrenner János 4833 pengővel.

A Hadapród-utca Hidegkúti-út és Pasaréti-út között lévő szakaszának kátrányos makadám rendezésére pályáztak: Hollós Ferenc 26.876, Kulás János 28.750, Neumann Ferenc 29.975, Urbach és Tafler 30.688, Schäffer Antal 33.115, Schäffer György 33.133, Obendorfer J. és Fia 33.176, Reinisch és Wohl 33.226, Schäffer Károly 33.195, Klauber és Vajda 34.029, Heverdle István 35.950, Ámon Antal 37.476, Szegedi Béla 40.280, Hullar és Lukács 40.925, Komfort rt. 41.345 pengővel.

A Szentendrei-út alatt épitendő óbudai transzformátorállomás építkezésénél szükséges különböző munkákra pályáztak:

Ácsmunkákra: Tőke György 2409, Szivós György 2517, Helmrich János 2857, Fridrich Jakab 3042, Sramó Lajos 3243, Bauer János 3549, Kozma Pál 3769 pengővel.

Asztalosmunkára: Dören Henrik 260, Tomancsik György 290, Csoknyay Bertalan 342, Schramm József 405, Pappert János 558 pengővel.

Bádogosmunkára: Orcsó Gyula 2352, Janisch János 2780 Molnár András 2834, Farkas Izor 2888, Tóth Imre 2948, Böhm József 3010 pengővel.

Lakatosmunkára: Márkus Miksa 11.038, Skolkay Mátyás 13.415, Nagy Gyula 13.824, Dencs János 14.301, Juhász és Weiner 15.349, Pick Ede 20.570 pengővel.

Mükőmunkára: Róna György 10.345, Walla József 10.867, Andrea Cementárugyár 10.903, Schmidt és Kelemen 12.971, Melocco rt. 13.731, Kovács József 15.509, Nagybátonyi Ujlaki rt. 15.777, Rákos Manó 16.650 pengővel.

Tetőfedőmunkára: Nagybátonyi Ujlaki rt. 1768, Eternit Művek 1950, Bukovár Jenő 2106, Biberál Józsefné 2334 pengővel.

A Bihari-úti anyagvizsgáló mázolómunkájára pályáztak: Rácz Márton 2515, Török és Juhász 2348, Láng Árpád 2548, Beszédes Ottó 3229, Mátyási Antal 2809 pengővel.

Az Erzsébet királyné-út Rákospatak és Öv-utca közötti szakasz csatornázási munkáira pályáztak: Hochhauser Ferenc 62.258, Obendorfer József 75.171, Halász Hubert 66.908, Biró László 78.644, König, Román és Stein 87.724, Fejér és Dános 88.826, Komfort rt. 90.004, Bier és Wersetz 116.060 pengővel.

5000 fm/méter faragott trachit, szegélykő, hasított trachit stb. szállitására pályáztak: Badacsonyi Bazaltbánya, Fejér- és Veszprém megyék kőbányája, Hofbauer, Somoskői Bazaltbánya, Solymossy és Farkasmályi Löbl Sándor, Hubertus Kőbánya, Urikány-Zsilvölgyi, Szobi Kőbánya rt. Frank István, Zinner Manó.

Párt és Klub

Hétfői társasvacsora a Polgári Egység Klubjában. Az *Egységes Községi Polgári Párt* a *Polgári Egység Klubjában* hétfőn este tartotta szokásos heti társasvacsoráját, amelyen nagyszámban vettek rész a párt és a klub tagjai.

A Budai Polgári Kör közgyülése. A *Kozma* Jenő elnöklete alatt álló *Budai Polgári Kör* most tartotta évi közgyülését, amelyen *Kozma* Jenő meghatott szavakkal emlékezett vissza a hatvan éve fennálló, előkelő tömörülés multjára és nagyszabású beszédben foglalkozott az aktuális várospolitikai kérdésekkel is, a végén azonban annak a reménynek adott kifejezést, hogy *rövidesen jobb napok virradnak a sok megpróbáltatáson átvergődött Budapestre.* Majd azzal fejezte be beszédét, hogy a Budai Polgári Körre nagy és fontos szerep vár a székesfőváros jövő életében s a polgárságnak arra kell törekedni, hogy ez a kör is erős társadalmi és politikai központ legyen. A közgyülés után társasvacsora volt, amelyen *Kozma* Jenő, *Exner* Kornél dr. ny. államtitkár, *Fabinyi* Tihamér, *Finánczy* Béla dr., *Zboray* Gyula, *Szabó* József egyetemi tanár, *Petracsek* Lajos, *Pásztélyi* Vilmos és mások szólaltak fel.

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó heti társasvacsoráján *Scheuer* Róbert elnök kifejtette, hogy a főváros helytelenül hajtja végre a belügyminiszternek a takarékosságra vonatkozó rendelkezését, amikor a kisfizetésü tisztviselők eddig élvezett javadalmazását csökkenti és ezzel megnehezíti a beszerzéseket ennek a ma jóformán egyedül vásárlóképes, fixfizetésü osztálynak, az ipart és a kereskedelmet pedig újabb fogyasztórétegtől fosztja meg. Ez nem volt és nem is lehetett a miniszter intenciója. Lényeges megtakarításokat a dologi kiadások terén kell elérni. Helyes gazdálkodással öt-hat millióval lehet apasztani az évi költségvetés kiadási tételeit. E produktiv megtakarítás keresztülviteléről *Kozma* Jenő a párt különböző szakértő-bizottsági tagjaival most tárgyalásokat folytat, amelyeknek eredménye alapján konkrét javaslatokat terjeszt a tanács elé. A tetszéssel fogadott fejtegetések után *Dési* Géza orsz. képviselő nagyhatású beszédben emlékeztetett arra, hogy a főváros és a vidék népének érdekeit ma csak az a politika szolgálja, amely minden erőforrást kimerít, a gazdasági élet forgalmát még áldozatok árán is növeli és rendületlen optimizmussal nemcsak hirdeti a jobb idők elkövetkezését, hanem ezek megvalósulásán keményen dolgozik is. *Dárday* Ede kormányfőtanácsos beszédével ért véget a társasvacsora.

A Budai Társaskör április hó 23-án folytatta Budapest fürdőváros és a magyar idegenforgalom ügyében megkezdett vitaestjét. Előző alkalommal dr. *Szviezsényi* Zoltán, *Miklós* Elemér, *Bársony* Oszkár, *Zilahy Kiss* Dezső, *Tábori* Kornél felszólalásához kapcsolódva *Németh* Béla kormányfőtanácsos fejtegette az idegenforgalom aktuális kérdéseit, kimutatva, hogy a Budapest fürdőváros megvalósítása mindennél fontosabb feladat, mert ennek nyomán gazdasági fellendülés fakad. Dr. *Massányi* Ernő főmeteorológus Budapest légköri klimatikus viszonyait ismertette, míg *Pávay Vajna* Ferenc geológiai és forrásviszonyokkal foglalkozott részletesen. A vitát folyó hó 30-án folytatják. A vitát társasvacsora követte, amelyen Buda különböző szervezetei ünnepelték dr. *Krivoss* Árpádot születésnapja alkalmából. Képviseltették magukat: az I. ker. előljáróság tisztikara élén *Spannberger* Alajos előljáróval, az I. ker. Iparoskör, a Budai Iparos és Kereskedő Ifjak Kulturegyesülete, az Egységes Párthoz csatlakozó Egyetemi Ifjak, a Mátyáskirály lövészegyesület, a Tabáni Hadastyán Egylet és a Házfelügyelők Egyesülete.

Társasvacsora a Ferencvárosi Egységes Pártban. A *Ferencvárosi Egységes Párt* társasvacsoráján *Szabó* Zoltán orsz. képviselő köszöntötte *Usetty* Bélát, a kerület országgyülési képviselőjét. *Usetty* a főváros legutóbbi közgyülésén szociáldemokrata részről rendezett botrányos jelenetekre való utalással felhívta a polgárságot, hogy a legközelebbi képviselőválasztáson ne támogassa szavazatával a rendbontásra, a polgári uralom megdöntésére törekvő elemeket. A társasvacsorát hangverseny követte, amelynek szereplöit: *Schivámpel* Terit és Irmát, *Terényi* Margitot, D. *Klozik* Magdust, *Metzler* Bélát, *Gyurkovits* Marikát, *Kintzler* Gyulát, *Frank* Lászlót és *Brányik* Gyulát zajosan megtapsolták.

A Belvárosi Polgári Kör előadás-sorozata. A *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkár elnöklete alatt álló Belvárosi Polgári Kör igen érdekes, nagyfontosságú előadássorozat megrendezését határozta el, amelynek keretében az orosz bolsevizmus romboló kísérleteivel, különösen az úgynevezett ötéves gazdasági tervvel szemben rámutat a polgári gondolat megerősítésének szükségességére és a megerősítés útjára. A megnyitó előadáson *Kállay* Miklós elnökölt s a hallgatóság soraiban ott voltak *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Pap* József dr., az ügyvédi kamara elnöke *Lázár* Miklós országgyülési képviselő, *Girardi* Tibor, *Héder* Lajos, *Dán* Leó, *Halom* Dezső, *Koródi* Sámuel s még számos előkelősége a magyar társadalmi, politikai és közgazdasági életnek. *Kállay* Miklós bevezetőbeszédében hangoztatta, hogy nemcsak Magyarországon, de egész Európában érthetetlen közönnyel, vagy felületességgel figyelik az orosz eseményeket s a benne rejlő veszedelmet nem értik meg. Nálunk is keveset foglalkoznak az orosz dumping-hadjárat lényegével. Fel kell rázni, — mondotta — fel kell világosítani a közvéleményt a veszély nagyságáról, mert ha az orosz elgondolás valóra válna, a szovjet legázolna mindent, amit másfélezer esztendő kultúrája alkotott. Össze kell fogni a polgárságnak is, egységes elgondolás szerint szervezetten kell felvenni a küzdelmet a fenyegető veszéllyel szemben. Befejezésül melegen üdvözölte a megjelent előkelőségeket, elsősorban *Ripka* Ferenc főpolgármestert. *Serényi* Gusztáv tartott utána előadást, aki agrárpolitikai szempontból foglalkozott az orosz dumping-kérdéssel. Az előadássorozatot legközelebb folytatják.

Erzsébetvárosi Egységes Párt. Folyó hó 3-án az Erzsébetvárosi Kaszinóban (VII., Rákóczi-út 28) a nagy számban megjelent polgárok részvételével megalakult az *Erzsébetvárosi Egységes Párt.* Pártelnökök lettek: *Battenberg* Lajos, dr. *Fodor* József, dr. *Glass* Izor, *Kalán* Gyula, *Ledermann* Mór, dr. *Márkus* Jenő, *Nessi* Gyula, dr. *Patai* Samu, dr. *Rejtő* Alfréd,, dr. *Sümegi* József, dr. *Szamek* Emil, sióagárdi *Zöld* Márton.

Dési Géza-asztaltársaság. Az erzsébetvárosi polgárság különböző rétegeit képviselő nagyszámú választó részvételével megalakult a *Dési Géza-asztaltársaság. Molnár* Gyula nagykereskedő ismertette a társaság szociális, kultúrális és jótékonysági céljait, majd *Patai* Samu dr. egészségügyi főtanácsos, *Rendek* Károly dr., *Kulmer* Gyula, bibithi *Horváth* János, *Arany* Károly, *Leopold* Gyula, *Bársony* Imre és *Székely* Sándor köszöntötték *Dési* Géza orsz. képviselőt, akit lelkes támogatásukról biztositottak közéleti harcaiban.

Az Erzsébetvárosi Körnek *Dési* Géza orsz. képviselő elnöklete alatt tartott közgyülése egyhangulag tudomásul vette *Erdély* Dezső dr. főtitkári és *Goldfinger* Gábor kereskedelmi tanácsos pénztárosi jelentését, majd kiegészítették a választmányt. A közgyülést követő társasvacsorán *Patai* Samu dr. és *Arany* Sándor köszöntötte *Ugron* Gábor elnököt, *Dési* Géza, *Nessi* Gyula és *Ledermann* Mór társelnököket.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet az I ker., Czakó-utcai elemi iskola részére létesítendő **központi gőzfütőberendezési** munkákra. A munkálatok csak a törvényhatósági tanács jóváhagyása után végezhetők el. Amennyiben a törvényhatósági tanács jóváhagyása nem történnék meg, a munka elmaradása címén a vállalkozó a fővárossal szemben semmi igényt nem támaszthat.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 8-tól kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (középitési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál a Központi városháza, III. em. 328. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi június hó 6-án (szombat) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (középitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi április hó 22-én.

A székesfőváros polgármestere.

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata
Budapest, VIII., Prater-utca 6/8 * Telefon: J. 463—33.
Tervez és készit: nagy- és kisfeszültségü elektromos világitási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

Nincs pénz a piaristaház helyének megfelelő rendezésére

A dunaparti telek is palánk mögé kerül?

Néhány héten belül elhordják a régi piarista épület utolsó tégláit is a Dunapartról és az óriási terület felszabadul. Annakidején, mikor a főváros elrendelte a rozoga épületkomplexum lebontását, négy hónapban állapította meg a terminust, ameddig a teret tiszta állapotban planirozva át kell adni a főváros vezetőségének. Ez az időpont a jövő hóban jár le. A programnak ez az első része előírás szerint akadály nélkül megy végbe, nagy kérdés azonban, hogy *mi lesz a terv második felével*, amely szerint a piarista-ház helyét kertészetileg rendezik s ezzel a Petőfi-teret megnagyobbítják és a szerencsétlen beépítése folytán meglehetősen megrontott dunaparti perspektivát kissé kikorrigálják.

Sajnos, e pillanatban az a helyzet, hogy ez a korrekció meglehetősen hosszú időre elhúzódhatik s azoknak, akik előre aggodalmaskodnak, hogy a lebontott ház helyén majd időtlen-időkig palánk éktelenkedik, úgy látszik *igazuk lesz.*

A bontás befejezéséhez közeledve, felkerestük a kertészeti ügyeket intéző útépítési ügyosztályt és érdeklődtünk, vajjon van-e már kidolgozott kész terv a piaristaház helyének rendezésére, parkozására. A megdöbbentő válasz az volt, hogy

erre hamarosan annál kevésbbé kerülhet a sor, mert a fővárosnak egyetlen fillér fedezete nincs ilyen irányú munkálatokra.

A multesztendei költségvetésben a fővárosnak maradt kertészeti célokra ugyan 48.000 pengője, de ezt a hitelt a zárszámadáson törölték, úgyhogy most alig van mód arra, hogy a piarista ház helyén még az idén virágok nyiljanak, pázsit zöldeljen s aligha valósulhat meg az a szándék, hogy ott állítják fel még az idén Erzsébet királyasszony régóta készen álló szobormüvét.

— A piarista ház lebontását — mondotta informátorunk a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának — a középítési ügyosztály intézi, *ahonnan még értesítést sem kaptunk*, hogy mikor lesznek készen az elhordással, a feltöltéssel és hogy mikor adják át nekünk a kérdéses területet. De ettől eltekintve, azért sem tudunk ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert az *ügyosztálynak egyetlen fillérje sincs, amiből a piarista ház helyére tervezett parkot elkészíthetné.* A harmadik ok, amiért a dologgal nem foglalkozott az ügyosztály, hogy nem ismerjük a pontos planirozási terveket. A piarista-ház helyén, úgy képzeljük, emelkedő, ferdesikú terület képződik, amelynek kertészeti rendezése nehezebb feladat és a terveket csak a helyszínrajz pontos ismerete után lehet majd elkészíteni. A főok azonban, ismételjük, a pénzhiány, amely nélkül semmit sem tudunk elkezdeni. Amennyiben rendkívüli hitel formájában, vagy bármi más módon erre a célra pénzt kapunk, úgy késedelem nélkül hozzálátunk a rendezéshez és ha máskép nem lehet, akkor valami átmeneti, ideiglenes megoldást keresünk.

Ez a kompetens helyről származó értesülés nem hoz megnyugtatást a nagyközönség számára, sőt valószínüleg azokat sem elégíti ki, akik jósándékkal eltelve, a régi épület lebontását szorgalmazták.

A főváros vezetőségének kellő időben, most már sürgősen cselekedni kell, hogy ez a fenyegető állapot ne következzen be,

mert furcsa „megoldás" lenne, ha a tűrhető öreg épület helyett, — amelyre szükség is lett volna és amelynek lebontását oly sokan ellenezték, — most esztendőszámra *otromba palánk csúfítaná a főváros legexponáltabb környékét.*

Kérdést intéztünk ebben az ügyben

Szendy Károly

tanácsnokhoz is, aki tájékoztatott bennünket:

— A piarista ház csak addig tartozott a városgazdasági ügyosztályhoz, amíg használatban volt, vagy a felhasználásáról, fenntartásáról kellett gondoskodni. A bontási munka elvégzése, a telep rendezése *a középítési ügyosztály* feladata.

Arra a kérdésünkre, hogy mi lesz a lebontott piarista ház mögötti Petőfi-tér 2. számú városi bérházzal, amelynek tűzfala most már szabadon éktelenkedik a tér felett, így hangzott a megnyugtató válasz:

— A főváros tanácsa a Petőfi-tér 2. számú ház lebontását elhatározta, ezt azonban máról-holnapra végrehajtani nem lehet, mert a házban lakók vannak, akiknek elhelyezéséről a fővárosnak kell gondoskodni. Minden igyekezetünk azon van, hogy ez az elhelyezés rövidesen megtörténjen s remélem, hogy

november elsejére kiürül a Petőfi-tér 2. alatti bérház is és a télen lebontjuk ezt az épületet is.

A Rudas-fürdő régi, üresen álló tűzfalának és az egész épületnek a lebontása is elhatározott dolog. A kivitel időpontja — sajnos — bizonytalan, mert *szorosan összefügg a fürdő új kazánházának létesítésével*, amihez körülbelül 300.000 pengő kell, és szorosan összefügg a budai Dunapart rendezésének általános kérdéseivel is.

Szigorú ellenőrzés alá veszik az út=olajozó=vállalatok portalanító eljárását

A főváros utasításai alapján kell az olajozást megismételni – Ellenszegülés esetén visszatartják a vállalati összeget – 20=ig befejezik a kijelölt utak portalanítását

Hosszas átvizsgálás és alapos megfontolás után — mint a *Fővárosi Hirlap* elsőnek jelentette — a mult héten döntött a polgármester *az utak portalanítására szolgáló olajszállítás* odaitéléséről. A megbízást az a két cég nyerte el, amelyek *a legolcsóbb ajánlattal* jelentkeztek, nem csekély megrökönyödésére a konkurrens cégeknek, amelyek szintén reménykedtek a zsíros üzleten való osztozkodásban. Úgy látszik, hogy az évenként megismétlődő céltalan útolajozás még mindig *a legjobb konjunkturát* jelenti az olajvállalatok részére, mert

még az olcsóbb áron szállított olajmennyiség is horribilis hasznot biztosit.

Évekkel ezelőtt *több mint egymillió négyzetméter terület* portalanítása volt előirányozva és akkor a kartelbe tömörült cégek *közös megállapodás* alapján olyan magas egységárakat szabtak meg, hogy *közel egymillió pengőre rúgott a vállalati összeg.* Ma már nyilvánvaló, hogy az akkori árak révén hatalmas nyereségek vándoroltak az olajvállalatok kasszáiba, mint ahogy nem kétséges az sem, hogy

a főváros hallatlanul túlfizette az utak portalanításának luxusát.

Évről-évre csökkent az egységár és legutóbb már csaknem a negyedére redukálódott a vállalkozók ajánlattétele. *De még így is tekintélyes lehet a vállalkozók haszna, mert közismert dolog, hogy*

a portalanításra fölhasznált olajmassza csak hulladéktermék, ami más célra nem használható.

Ez a nagyszerű üzlet tulajdonképpen *kettős feladatot* ró a megbízást kapott vállalatokra: *szállítani* kell a szükséges olajmennyiséget és gondoskodni az *utaknak olajjal történő locsolásáról.* Eddig a vállalkozók tetszésétől függött, hogy az újabb olajozás szüksége mikor vált időszerűvé. Számtalan panasz érkezett a főváros vezetőségéhez, hogy

a kora tavasszal beolajozott utak néhány hét mulva ismét port árasztottak és ekkor a főváros kénytelen volt beletörődni az útolajozás sikertelenségébe, mert nem volt hatalma az olajozás megismétlésének kikényszerítésére.

Semmi haszna és előnye nem volt a fővárosnak a makadámos utak portalanítására kidobott hatalmas összegekből, mert sokszor a port csak néhány napra sikerült lekötni a hiányosan megállapított feltételek miatt. A közvélemény sürgető panaszai végre utat találtak az illetékesekhez és ennek köszönhető, hogy

a most lefolytatott versenytárgyalásnál végre szigorú előírásokat alkalmaztak az alojozó vállalatokkal szemben.

Megszünik az a rendszertelenség, hogy az olajtankok végigszáguldanak a kijelölt útvonalakon, hogy azután soha többé ne mutatkozzanak: *az utak portalanítását ezentúl komolyan kell venni az olajozóknak.*

Az útolajozás ezévi rendjéről az illetékes

út- és csatornaépítési ügyosztályban

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A szállítókkal kötött szerződés alapján *május 20-áig* olajjal kell borítani a kijelölt útvonalakat és gondoskodni arról, hogy mindezeken a területeken megszűnjön az a porfelhő, amely az elmult években az útolajozás után néhány héttel mindig jelentkezett. *A főváros részéről a legszigorubb ellenőrzést fogják foganatosítani* és ott, ahol az olajozás hatása megszűnik, vagy annak elégtelensége következtében nem sikerül a por lekötése:

a vállalkozók kötelesek az olajlocsolást újból elvégezni.

Eddig a vállalatok maguk gondoskodtak az olajozás újbóli szükségének megállapításáról, *az idén azonban ez a jog a főváros részére van fenntartva.*

Helyszini szemléken fogjuk megvizsgálni a portalanítás tartósságát.

és indokolt esetekben azonnali hatállyal kötelezzük a vállalatokat a pótolajozás lefolytatására. Amennyiben utasításainknak nem tennének eleget, úgy *meg van a mód arra, hogy esetleg a vállalati összeget is visszatartsuk.*

A közérdek szempontjából kivánatos, hogy a főváros kérlelhetetlenül végrehajtsa az utak portalanításának ellenőrzését, mert a leesökkentett költségvetéssel és a takarékoskodás alkalmazásával életrehívott községi háztartás *semmiféle ajándékozást nem tűrhet meg.* Mindez azonban csak átmeneti megoldásnak számit, mert

az utaknak állandó burkolattal való ellátása sürgős követelmény

és akkor megszünik a szüksége annak is, hogy *évenként erre a teljesen fölösleges eljárásra százezreket ajándékozzon a főváros a hulladékolajjal manipuláló vállalatoknak.*

BECIVA

Beketow Cirkusz-Varieté

Városliget. Telefon: Automata 183-35

Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor **nagy különlegességi előadás** a szenzációs megnyitó műsorral.

Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGU MINŐSÉGBEN! **HAVAS** asztalosmesternél

Telefon: J. 379—14, A. 893—71

Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!

Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20. Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7915 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerölevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Magyar Szellőző Müvek és Gépgyár Rt.

Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.

Sürgönycim: Blackman
Telefon: Zugló 72—14

Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszívó stb. berendezések.

STEINER ÉS SZIMPER

dísz-, templom-, szobafestők és mázolók

Budapest, IX., Üllői út 57

TELEFON: József 306—29.

SPÁNYI ERNŐ

okleveles mérnök

mélyépitő-, kövező- és bitumenépitő vállalata. **Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.**

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

Berlin a válaszúton

Irta: dr. Márkus Jenő, a Beszkárt vezérigazgatóhelyettese

A tavalyi elszomorító forgalmi és bevételi eredmények következtében a „Berlini Közlekedési Részvénytársaság“ (B. V. G.) igen kritikus helyzetbe került, mert ezidén kell megkezdenie az utóbbi években létesített nagyszabású földalatti vasuti vonalakra fordított terhes kölcsönök kamatszolgáltatását. A 400 millió márka alaptőkével 1928-ban megalakult részvénytársaság kölcsöneinek jelenlegi átlaga kereken 666 millió márkára rúg és ennek a hatalmas kölcsöntőkének az évi kamata kereken 53.7 millió márkát tesz ki. Ez olyan jelentős összeg, amely a legtekintélyesebb német közlekedési szakértők véleménye szerint a mai gazdasági viszonyok és a jelenlegi berlini tarifák mellett a vállalat várható bevételeiből nem fedezhető. A szakköröknek egyébként az a felfogása, hogy a földalatti vasuti alagutak építése a városnak ép oly természetszerű, mondhatni tartozó kötelessége, mint a forgalom lebonyolítása érdekében végrehajtott útszélesítések és szabályozások, ennélfogva ezeknek költségeivel és törlesztésével a részvénytársaság nem terhelhető.

A fennálló kérdéses 666 millió kölcsönösszegből 350 milliót a Berlin város által felvett rövidlejáratú kölcsönből fedeztek. Ennek a tartozásnak a konszolidálása és a város és a részvénytársaság között történő mikénti megosztása a felelős tényezőknek jelenleg egyik legégetőbb problémája, amely körül hetek óta élénk viták és tárgyalások folynak. E tekintetben különböző tervek merültek fel. Az egyik javaslat az, hogy a részvénytársaság bocsásson ki 300 millió márka névértékű új részvényt. Miután a folyó évi előirányzat 9 millió márka tiszta nyereséggel számol, ebből a kibocsátandó új részvények után 3%-os osztalék lenne fizethető, azonban a város tulajdonában lévő 400 millió márka névértékű törzsrészvények osztalékban nem részesülnének. A másik javaslat szerint a szükséges 300 millió márkából 100 millió márkát a város venne át a községi pénztár terhére, 230 millió márkát pedig a részvénytársaság. Ez a részvénytársaságra nézve évi 18—20 millió márka kamatterhet jelentene. Miután az előirányzott 9 millió tiszta nyereségből ez az összeg nem fedezhető, elkerülhetetlen lenne a tarifák további megfelelő felemelése. A törzsrészvények természetesen ez esetben is osztalék nélkül maradnának. A harmadik javaslat a következő. A város átvállalna 100 millió márkát, a részvénytársaság pedig 130 milliót, ezenkívül 100 millió márka névértékű új részvényt bocsátanának ki. A részvénytársaság által átvállalandó 130 millió kamattörlesztése a várható tiszta nyereségből nagyjában fedezhető lenne, azonban úgy a törzsrészvények, mint a kibocsátandó új részvények nem részesülnének osztalékban.

Miután a második javaslat tarifaemelést von maga után, nem igen tekintik tárgyalásra alkalmasnak. Ugyanezt mondják a harmadikról is, amely tulajdonképen egyik félnek sem használ és a községi pénztárra nézve nagy veszteséget jelent, amit adókból kellene fedezni. Ennélfogva általában az első megoldási módot, amely a kölcsönök rendezését 300 millió névértékű új részvény kibocsátásával kívánja megoldani, tartják a legcélirányosabbnak, különös figyelemmel arra is, hogy ez a javaslat leginkább beleillik a berlini városi elektromos műveknek (Bewag, a chicágói „United Light and Power Company“ elnevezésű világtrösztbe (Utility-Holding) való bekapcsolódása tekintetében ezidőszerint már tárgyalás alatt álló pénzügyi tervekbe. Azonban ez a megoldás is csak az esetben látszik gyakorlatilag keresztülvihetőnek és a város, valamint a részvénytársaság szempontjából előnyösek, ha az egész részvénypakettet sikerül teljes névértékben elhelyezni. Kérdéses azonban, hogy 3%-os osztalék mellett lehetséges-e a részvényeket névértékben értékesíteni? Valószínű tehát, hogy az új részvényeket bizonyos osztalékelőnyben kell majd részesíteni.

Ez, az értesüléseink szerint leginkább előtérben álló megoldás, jelentős fordulat lenne a világháború után erőteljesen megnyilatkozó német szocializálási törekvések közepette a birodalmi főváros eddigi közüzemi politikájában, mert egyuttal azt is jelentené, hogy a város — ugyan a saját részvénytöbbségének megtartásával — a most kizárólagos tulajdonában lévő közlekedési vállalatba bevonná a magántőkét, a magánvállalkozást és az eddig tisztán községi üzemet átalakítaná ú. n. vegyes gazdasági (gemischtwirtschaftlich) jellegü üzemmé, amilyen a Hamburgi Magasvasut Részvénytársaság is.

Olyannyira érdekes, de egyuttal olyannyira jellemző körülmény ez, hogy nem haladhattunk el mellette szó nélkül. Nem vitás, hogy a részvénytársaság válságos pénzügyi helyzetét főleg az erőltetett ütemben végrehajtott nagyarányú új földalatti vasuti építkezések okozták, amelyeknek keresztülvitelében nem annyira a komoly mértéket tartó közlekedési elgondolás, a tényleges szükséglet és pénzügyi alaposság, mint inkább a mostanság Berlinben sok tekintetben érvényesülni akaró népszerű „amerikanizmus“ és túlméretezés jut kifejezésre, aminek azonban ezidőszerint még a négymilliós német metropolisban is, a legkevésbbé sines meg a megkívántató gazdasági alapja és lehetősége. És ha most a berlini városházán arról tárgyalnak, hogy a „Bewag“-ba és a „B. V. G.“-be, e két világviszonylatban is kimagasló hatalmas városi közüzembe esetleg bevonják a magántőkét, a magánérdekeltséget és hogy e két vállalatot egész bizar módon belekapcsolják egy rideg kapitalisztikus nemzetközi világtrösztbe, ez a községi közüzemi politikának olyan visszafelé kanyarodása, a községi monopol üzemek szervezetének olyan nem várt retrográd átalakulása, amit már csak egy lépés választ el attól, hogy a városi lakosság elsőrendü ételszükségleteinek kielégítésére egyedül hivatott monopolisztikus közüzemek, mint aminők: a villamos és gázművek, nemkülönben a közlekedési vállalatok, ismét elsősorban a hasznot néző magánvállalkozás kezébe visszakerüljenek. Már pedig ezt minden előrelátó, lelkiismeretes, komoly várospolitikusnak és ezekkel együtt azoknak is, akik egyébként — hozzánk hasonlóan — azon az állásponton vannak, hogy a magángazdasági jellegü és a magánkereskedelemmel és magániparral indokolatlanul versenyző, tehát a városi adózó polgárságot keresetében és megélhetésében támadó községi üzemeket feltétlenül meg kell szüntetni, minden áron el kell kerülni és meg kell akadályozni, mert veszélyezteti a nélkülözhetetlen városi közszolgáltatásoknak korszerü és szociális kielégítéséhez füződő egyetemes közérdeket, aminek a megvédésétől és érvényesülésétől függ a városok fejlődése és a városi lakosság boldogulása.

Ötvenéves a villamos. Ezelőtt 50 évvel, *1881 április 15-én* tette meg próbaútját a *berlin—lichterfeldi* vonalon az első villamosvasút, amelyet *Siemens* Lajos épített. Jóval később, 1893-ban indult meg Budapesten az első villamosjárat a Podmaniczky-utca és Király-utca közötti nagykörüti szakaszon. Ezt követte a Király-utca—Fasor—Városliget vonalon a második vágány, majd néhány év alatt a hálózat teljes kiépítése. A földalatti villamost 1896-ban, a millenáris kiállítás idején adták át a forgalomnak.

A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. igazgatósága *Fleissig* Sándor elnöklése mellett tartott ülésén foglalkozott a vállalat 1929—30. üzletévi zárószámadásaival. Megelégedéssel állapította meg az igazgatóság, hogy a vállalatnak összes affiliációival együtt az előző évi zárlatkor 49,871.000 pengőt kitevő künnlevőségéből, valamint az üzletév folyamán eszközölt kisterjedelmü készpénzeladásokból az elmult üzletévben kereken 34 és félmillió pengő folt be készpénzben, annak ellenére, hogy egyes piacokon, mint *Romániában* és *Bulgáriában*, az inkasszó nagyon gyenge volt. Figyelemmel azonban a még mindig át nem tekinthető nehéz gazdasági helyzetre, az igazgatóság elhatározta, hogy az ezévi május 21-re egybehivandó közgyülésnek javasolni fogja, hogy az igazgatóság amaz intézkedését, mellyel az 1929—30. üzletévben elért nyereséget teljes egészében leirásokra és tartalékolásokra fordította, tegye magáévá, ehhez képest az elmult évre osztalék ne fizettessék és 54.203 pengő a jövő üzletév számlájára vitessék át.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KÓRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendü minőségben!

Bérháztelkek
Buda legszebb helyein
eladók
a Fő-utca, Pálffy-tér, Ganz-utca által határolt parcellázott telkekből 76 négyszögöltől kezdve. Hatemeletes bérházak összenéző udvarokkal engedélyezve.
Fillér-utca és Ezredes-utca sarok, Donáti-utca 3. szám ötemelet építhető
Öröklakásoknak kitűnő helyek
Bővebbet: dr. Székely Márton, ügyvéd irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz., 4—6 óra között. Telefon: 448—22.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Épitési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Három üdülőtelepet létesít a főváros a gyermekek részére

A főváros elhatározta, hogy a nyaraltatási akciót kiterjeszti és ebből a célból gyermeknyaraltatási üdülőtelepeket fognak felállítani. Az új telepek felállítására vonatkozó költségek az 1932. évi költségvetésben fognak szerepelni és erre vonatkozólag a pénzügyi ügyosztály már megtette a szükséges intézkedéseket. A közoktatási ügyosztályban ezt megelőzően tervezetet dolgoztak ki, amelyben *részletesen kifejtették a gyermeknyaraltatási üdülőtelepek felállításának szükségességét*, amelyet már az előző közgyűlési ciklusban is több alkalommal hangoztattak. Jelenleg tizenhat telep működik, ezeken a telepeken 5998 gyermeket részesítenek az üdülés örömeiben. Ezek a telepek azonban nincsenek a főváros tulajdonában.

A tanügyi ügyosztály kimutatása szerint a gyermeknyaraltatási akció évről-évre növekedett. 1927-ben 10.899, 1928-ban 14.844, 1929-ben 17.852, 1930-ban 18.000 gyermeket sikerült üdültetni. Ezenkívül a főváros környékén: Városkútnál és a hűvösvölgyi nagyréten 32.000 gyermek részesült nyári vakációban. *A főváros eddigi szervezeteiben azonban a továbbfejlesztés lehetetlen, sőt létszámcsökkentéssel kell számolni.* Az eddigi üdültetési akciók ugyanis jórészt jótékonyságra voltak alapítva és a mai súlyos gazdasági válságban szinte lehetetlen a vidék áldozatkészségét tovább fokozni. A főváros a nyaraltatási akcióval kapcsolatban körlevelet intézett azokhoz a vidéki hatóságokhoz, amelyek a tavalyi akcióban résztvettek.

Most érkeztek bea válaszok, amelyekből megállapítható, hogy az idei nyáron jóval kevesebb budapesti gyermeket lehet elhelyezni Pest környékén, mint tavaly.

Ehhez járul hozzá az is, hogy a fővárosi üdülőtelepek csökkenésével is számolni kell, mert az eddig felhasznált fővárosi épületek egy része alkalmatlanná vált az üdültetésre, más részét pedig ráépítések miatt nem használhatják. A főváros fejlődése kapcsán *az üdülőtelepül használt iskolaépületek az építkezések folytán elvesztették környékűket*, amelyekben a gyermekek a szabadban tartózkodhattak. Felmerült tehát az az ötlet, hogy

a vidéken keresnek alkalmas helyeket az üdültetésre.

Az erre vonatkozó számítások azonban azt mutatták, hogy a vidéken bérelt épületekben lefolytatott üdültetés költségei drágák és ha az évenkénti összegeket összeadják, akkor *ebből az összegből a főváros egy-két üdülőtelepet vásárolhat és tökéletesen fel is szerelhet.*

A külföldön vannak különböző egyesületeknek gyermeküdülőtelepei, amelyeket a városok igénybe vehetnek. Budapest gyermeküdültetése nélkülözi az ilyen üdülőtelepeket, de az országban sincs megfelelő számmal külön e célra épített gyermeküdülőtelep és ezért sürgősen biztosítani kell a gyermeküdültetést. Erre vonatkozólag *magánúton, adományokból igyekezzen a főváros alapot tartalékolni*, mindez az összeg azonban jelentéktelen. Az eddigi tervek szerint

1932-ben a főváros három saját üdülőtelepet akar felállítani, amelyeken bevezeti azokat az egészségügyi berendezéseket is, amelyeket mindeddig nélkülöztek.

Az üdülőtelepeken nemcsak nyáron helyezik el a gyermekeket, hanem akkor, amikor egészségi állapotuk megkívánja, tehát ezek az üdülőtelepek egész évben nyitva lesznek és az iskolaorvosok megállapításai szerint az egyes telepekre időnkint fogják beutalni azokat a gyermekeket, akik éppen betegség miatt nem tudják tanulmányaikat rendesen elvégezni.

Még a nyári szünet előtt rendezi a törvényhatóság az üzemi kérdést

Júniusban terjeszti elő javaslatát Borvendég alpolgármester

A főváros vezetőségének, mint ismeretes, leghatározottabb és legkomolyabb szándéka, hogy a sokat támadott és vitatott üzemi kérdést legrövidebb időn belül nyugvópontra hozza. Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy a nagyüzemi ügyosztályban már készül az a nagyszabású előterjesztés, amely nemcsak az üzemi vezetők fizetésének rendezésére vonatkozik, hanem kiterjeszkedik *az üzemek racionalizálására, koncentrálására, egybeolvasztására, a felesleges üzemek likvidálására, sőt a megmaradók üzletkörének revíziójára és redukálására is.* A nagyszabású elaborátum megszerkesztésével a törvényhatósági tanács *Borvendég* Ferenc alpolgármestert bízta meg, aki a nehéz feladat kidolgozásához már nemcsak hozzáfogott, hanem munkájával annyira előrehaladt, hogy

tervezetét néhány héten belül megismerteti a főpolgármesterrel és a pártok vezetőivel is.

Az alpolgármester tervezete kiterjeszkedik a legkisebb üzemekre is és olyan irányú javaslatatl fog a törvényhatósági bizottság elé jönni, hogy az azonos rendeltetésű üzemeket közös igazgatás alá hozzák s ezzel az *igazgatás költségeit a felénél kisebbre redukálják*, valamint kiterjeszkedik számos üzem beolvasztására és megszüntetésére is, sőt

több olyan üzem életében is sorsdöntő változásokat proponál, amelyek mostanáig szinte minden kritikán felül állottak.

Illetékes helyen érdeklődtünk az üzemrevizióra vonatkozó tervezet iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a nagyszabású és igen alapos megfontolást igénylő munka olyan előrehaladt stádiumban van, hogy *néhány héten belül teljesen készen lesz.* Egészen biztos, hogy

legkésőbb június közepére

az illetékes tényezők elé kerül a tervezet és még a nyári szünet előtt megtörténik a végleges döntés az üzemi kérdésben. A tervezet főtörekvése, hogy a közérdeket összhangba hozhassa a magángazdaság jogos érdekeivel.

Elkészült a kultuszminiszternek a vakáció meghosszabbításáról szóló rendelete

A tanügyi osztály az iskolaigazgatók értekezletének adja meg a szükséges intézkedéseket — Szeptemberre halasztják az eddig júniusban eszközölt beiratásokat

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszternek az a rendelkezése, amelyik az iskolai nyári szünidőt három héttel meghosszabbította: *általános megelégedést váltott ki úgy az érdekelt szülők, mint a pedagógusok körében.* A kultuszminiszter átérezte a hazai fürdőhelyek fellendítésének nagy nemzetgazdasági előnyeit, továbbá a tanulóifjúság iránti azt a gondoskodást is, hogy a meghosszabbított vakáció feltétlenül kedvező hatást gyakorol, különösen a nagyvárosi gyermekek szellemi és fizikai fejlődésére. Értesülésünk szerint

a kultuszminisztériumban elkészítették a tizennyolc nappal bővülő vakációra vonatkozó rendeletet, amelyet néhány napon belül megküldenek az ország valamennyi tanintézetének.

A kultuszminiszter bejelentéséből annakidején hiányzott az olyan utalás, hogy *a meghosszabbított vakáció érvényessége már erre az évre is alkalmazható lesz-e,* mert felmerültek olyan aggodolmak, hogy

a most még alkalmazásban álló tanterv nem teszi lehetővé a tanítás korai befejezését.

Mindezekről részletes intézkedést tartalmaz a kiadandó rendelet és ez esetben *már az idén élvezhetik a hosszabb vakációt az iskolák tanulói.*

A főváros által fenntartott iskolák nyári szüneteltetéséről

a közoktatási ügyosztály

a következő információt adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A községi tulajdonban álló tanintézetek természetesen *a legnagyobb örömmel üdvözlik a kultuszminiszter intézkedését,* mert elsősorban Budapest tanulóifjúsága szorult rá arra, hogy a hosszabb nyaralás előnyeit kihasználja. Meg kell állapítani, hogy az iskolai tantervek mindig a *június végéig* terjedő oktatási időre rendezkedtek be, ez azonban nem gátolhatja a nyári szünet korábbi megkezdését. Nincs kizárva, hogy

május közepétől június közepéig kissé erőltetett tempóban fog torlódni az oktatási anyag feldolgozása,

ez azonban könnyen áthidalható azzal, hogy *a következő felsőbb osztályban ezt az évvégi anyagot újból átveszik.* Az állam után a főváros a legnagyobb iskolafenntartó és így nagy várakozással tekint a rendelet megjelenése elé, amelynek üdvös hatása nem fog elmaradni.

A kultuszminiszter a szünidei vakáció meghosszabbítására vonatkozólag átiratot intéz a fővároshoz, amelyben megindokolja a rendeletét és utasítja a főváros illetékes ügyosztályát, hogy rendelkezésének a fővárosi iskolákban is szerezzen érvényt. Ezt az átiratot a hét közepére várják a városházára és azután

Bódy László tanácsnok, a tanügyi osztály vezetője, az iskolaigazgatókkal letárgyalja a kultuszminiszteri rendelet végrehajtásának módozatait.

Értesülésünk szerint a vakáció meghosszabbításával kapcsolatban mozgalom indult meg abban az irányban, hogy *már ebben az évben mellőzzék a júniusi beiratkozásokat,* mert ezek hátráltatják a szünidő megkezdésének idejét. A kultuszminiszter hajlandóságot mutatott arra, hogy a júniusi beiratkozásokat szeptemberre halasszák el.

A
NEW-YORK
szigeti üzemét
május 14-én
nyitja.
Háromfogásos ebédmenü
P 2.80
Háromfogásos vacsoramenü
P 3.50

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Gazdasági Értesítő

Megreformálják a városi vámtételeket

A pestkörnyéki községek tiltakoznak ellene

A törvényhatósági bizottság már két évvel ezelőtt utasította a főváros vezetőségét, hogy hajtsa végre az elavult, több évtizedes városi vámszabályzat revízióját, amely sok bürokratikus nehézségre és összetüzésre adott alkalmat. A revizió első lépése volt a vámvonalak kihelyezése a közigazgatási határokra s ezt nyomban soron követte *a szabályrendelet újjászerkesztése*, amelynek munkájáról már hónapokkal ezelőtt részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap*. Közöltük azt is, hogy a revíziót végző pénzügyi ügyosztály igyekszik az új szabályzat elkészítésénél a környékbeli városok részéről megnyilvánult kívánságokat is a lehetőség szerint érvényesíteni és e célból *beható megbeszélések is folytak a székesfőváros, a vármegye és a környékbeli városok, illetve községek megbizottai között*. Természetesen arról szó sem lehet, hogy a főváros lemondjon ősi jogáról, a vámszedésről, amit annál kevésbbé tehet, mert

a területére érkező küldemények után szedett illetékekből körülbelül hét és félmillió pengő bevétele van Budapestnek,

amit a főváros háztartása nem nélkülözhet. A revizió során azonban gondosan ügyeltek arra, hogy az egyes vámtételeknél tapasztalható kirívó disszonanciákat megszüntessék, a vámokat mérsékeljék, illetve arányosítsák, a vámkezelést megkönnyítsék, meggyorsítsák s általában *az egész intézményt korszerűvé tegyék*.

A vámszabályzat revíziója során ügyeltek továbbá arra is, hogy a főváros az említett hét és félmillió pengős jövedelmet továbbra is biztosítsa, nemkülönben gondoskodás történt, hogy

az új szabályzat megszerkesztésénél figyelemmel legyenek a kikötőkre,

különösen a főváros ferencvárosi helyikikötőjére és a mellette épülő, export-forgalom szempontjából is nagyfontosságú, élelmiszer nagyvásár-telepre.

A kodifikációs munkával már elkészült a pénzügyi ügyosztály és

beavatott helyen

a következőket tudta meg az új vámszabályzatról a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Lényeges része a tervezetnek többek között az, amely megszünteti a különbséget, amely eddig megvolt a *vasúton* és a *tengelyen* érkező áruszállítmányok vámja között. Eddig ugyanis *váltakozó díjtételek* voltak érvényben s az volt a helyzet, hogy bizonyos árukat meghatározott mennyiségig egyszer vasúton, más esetben pedig tengelyen volt előnyösebb a fővárosba szállítani. A díjtételeknek ez a rendszertelen differenciálódása azt eredményezte, hogy

az áruforgalomban igen nagy eltérések mutatkoztak.

Legsúlyosabb hibája volt a régi szabályzatnak, hogy lehetetlenné tette a tranzitó-áruk utáni vámvisszatérítést, ami annyit jelent, hogy a fővárosba hozott, de innen továbbszállított áruk utáni vámot a székesfőváros visszatéríti. A tarifák egyenlősítése után ezek a panaszok is megszűnnek.

— A városi vámok revíziójának ügye rövidesen a tanács elé kerül s már a nyári szünet előtt letárgyalja a közgyűlés is, úgyhogy *az ősz folyamán lépnek életbe az új városi vámok*.

Értesülésünk szerint az érdekeltségek — amelyeket megismertettek a tervezet részleteivel — nincsenek megelégedve és különösen a környék az, amely vétót kiált s hír szerint a közgyűlés jóváhagyása után *jogorvoslattal is akar fordulni a kormányhoz, mint felügyeleti hatósághoz*.

A Magyar Dunántúli Villamossági Rt. évi közgyűlése jóváhagyta az igazgatóság jelentését, melyek szerint az 1930. év tiszta nyeresége 42.975 pengő volt. Érdekesebb számai a mérlegnek a következők: pénzintézeteknél és bankoknál fennálló követelések pengőben és angol fontban összesen 22,074.622 pengő; értékpapirok tétele 2,885.560 pengő; adósok tétele 20,147.997 pengő; erőmű, távvezeték és alállomások értéke 39,323.080 pengő, kötvényárfolyamkülönbözet 7,369.430 pengő. A mérleg főösszege 93,325.953 pengő. Az eredményszámlából megállapítható különben, hogy a vállalat a kiadások terén nagy mérsékletet tanusított, amennyiben alkalmazottainak illetményei mindössze 141.953 pengőre rúgnak, az üzemi költségek pedig 1,371.359 pengőt tettek ki. A vállalat kamat- és szelvényjövedelme meghaladja a két és félmilliót, félévi energiaszolgáltatás után előlegek címén 1,390.196 P-t bevételezett.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. *Forbáth* Frigyes alelnök elnöklete alatt szombaton megtartott XX. közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján az 1930. évi tiszta nyereséget 223.698.06 pengőben állapította meg és elhatározta, hogy ebből az összegből osztalékul 160.000.20 pengő fizetessék ki, tartalékalapra 40.000 pengő fordíttassék, 23.697.86 pengő pedig új számlára vitessék elő. Az esedékes szelvények e hónap 4-től kerülnek beváltásra. Az igazgatóság új tagjaiul megválasztattak: *Florián* Kelemen, a Böhmische Industrial-Bank vezérigazgatója, *Pelikán* K. dr. és *Simek J.*, ugyanezen intézet ügyvezető-igazgatói.

A „Szikra" Magyar Gyujtógyárak Rt. igazgatósága az évi rendes közgyűlést május hó 8-ra hívta össze. A mérleg *387.210.04 pengő tiszta nyereséggel zárult*, melyből a társaság az „A" sorozatú részvényekre, mint tavaly, 12 pengő osztalékot fog fizetni. Az igazgatóságba új tagként beválasztják gróf *Lewenhaupt* Károly Gusztávot, a svéd gyufatröszt igazgatóját. Ugyanezen a napon tartja a gyujtógyárak kereskedelmi szervezete, a *Magyar Általános Gyufaipari Rt.* is közgyülését. A társaság tiszta nyeresége 155.698.22 pengő, melyből részvényenként *10 pengő osztalék* fog kifizetésre kerülni.

A Franck Henrik Fiai Részvénytársaság április 18-án megtartott közgyülésén jóváhagyták a mult évi mérleget, amely négy és félmillió pengőt meghaladó nyers bevételt mutat ki, ami élénken jelzi ennek a nagymultú vállalatnak igen jelentékeny arányait. A tiszta nyereség 223.365 pengő volt, miután előbb leírásokra 144.092 pengőt fordítottak, elhasználás címén pedig 2,239.486 pengőt írtak le.

A Magyar Asphalt Rt. e hó 5-én tartotta évi rendes közgyülését, amely tudomásul vette az évi jelentést és elhatározta, hogy a 486.803 pengő tiszta nyereségből részvényenkint *2 pengős osztalékot* fizet.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a szeretetotthonok és árvaházak 1931. évi ruha- és cipőszükségletének beszerzése céljából.

A szeretetotthonok szükséglete: 140 drb férfi posztóköpeny, 180 drb férfi posztómellény, 280 drb posztónadrág, 150 drb férfi posztóujjas, 100 drb női posztóujjas, 30 drb halina körgallér, 100 pár férficipő, 75 pár nőicipő.

Az árvaházak szükséglete: 81 drb téli köpeny (sötétkék szinü posztóból), 392 drb téli öltöny (kabát, mellény és nadrág sötétkék szinü posztóból), 392 drb nyári öltöny (kabát és nadrág szürke szinü szövetből), 312 drb diáksapka (fekete kamgarn szövetből, fővárosi jelvénnyel), 6 drb orvosi köpeny (fehér pamutvászonból), 355 drb férficipő, 35 drb nőicipő.

A szállítandó ruhák, illetve cipők méreteire, anyagának minőségére és kivitelére vonatkozó szükséges felvilágositások az Erzsébet-szeretetotthon gondnokságánál (VIII., Alsóerdősor 7. sz.), a József-fiuárvaház igazgatóságánál (VIII., Üllői-út 76. sz.), a női cipőkre vonatkozólag pedig az Erzsébet-leányárvaház (VII., Rottenbiller-u. 50.) délelőtt 8—12 óra között nyerhetők.

A szabályszerűen kiállított, valamint lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat és az Anyagvizsgáló Intézet (IX., Soroksári-út 31. sz.) által már előzetesen megvizsgált szövetmintákat 1931. évi május hó 27-én d. e. 9—10 óra között kell a polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztályhoz (IV., Központi városháza, I. pav. I. em. 27. ajtósz.) benyujtani.

A versenytárgyalás 1931. évi május hó 27-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra kijelölt helyiségében és azon az ajánlattevők vagy megbizottaik megjelenhetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy a felsorolt ruhákból vagy cipőkből kevesebbet vagy egyáltalában semmit se rendeljek, valamint, hogy az ajánlatok közül — az ajánlott árakra való tekintet nélkül — szabadon választhassak.

A szállítandó áru hazai eredetét kivánatra igazolni kell.

Az ajánlati ár olyképen adandó meg, hogy abban mindennemü költség, úgymint a II. és III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netáni egyéb költségek is bentfoglaltassanak.

Amennyiben valamely ajánlatnyertes cég szállítási kötelezettségének pontosan eleget nem tenne, úgy az áru az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszersmindenkorra ki fog záratni.

Szállítási határidő az ajánlat elfogadásának tárgyában hozott határozat kézbesítését követő naptól számított 90 nap.

Budapest, 1931. május hó 1.

A székesfőváros polgármestere.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

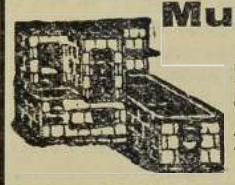
SPITZER SALAMON NAGY-IPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MÜTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest, VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fütés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapittatott 1906.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Minden üzemnek megfelelő gyárt és legolcsóbban szállit **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefón: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Nagyfontosságú ügyeket tárgyal a szerdai közgyülés. A törvényhatósági bizottság szerdai közgyülésén számos nagyjelentőségü ügy kerül megvitatás alá. Tárgyalni fogják a *harmadik alpolgármesteri állás* szervezését, az *Erzsébet-sugárúttal* kapcsolatban a Károly-körút 15. számú ház cseréjét, a *Tattersaal bérbeadását*, a *Központi Tüzelőszeraktárnak* a Gázgyárba való beolvasztását és az *óbudai és borárostéri hidak építésének fedezetét*. A közgyülésen huszonöt interpelláció és öt indítvány kerül előterjesztésre.

Ereky Károly gyásza. *Ereky* Károly ny. minisztert, a Vásárpénztár elnökét súlyos csapás érte: édesanyja, *Ereky* Istvánné született dukai *Takács* Veronika nyolcvan éves korában Sümegen elhunyt. A temetésre többen leutaztak az *Egységes Községi Polgári Párt* tagjai közül. Ott volt a Vásárpénztár igazgatóságának népes küldöttsége, a *Községi Takarékpénztár* igazgatóságát pedig *Fáber* Fülöp és vitéz *Pesthy József* képviselték.

Építkezni akarnak a városházi tisztviselők. Az alsórákosi réteken telektulajdonnal rendelkező köztisztviselők népes küldöttsége kereste fel csütörtökön *Sipőcz* Jenő polgármestert, akitől azt kérték, hogy a főváros mielőbb kezdje el az alsórákosi rétek csatornázását és egyéb közművekkel való ellátását, hogy ott az építkezést hamarosan megkezdhessék. 684 telektulajdonos köztisztviselőről van szó, akiknek családiház építése azért késik, mert a Közmunkák Tanácsa mindaddig nem adja meg a családiház-építési engedélyt, amíg a szóbanforgó alsórákosi terület közművekkel ellátva nincs. A küldöttség szónoka *Kurcz* György, előadta, hogy a telektulajdonos tisztviselők *hiába építik meg a mellékcsatornákat nagy költséggel addig, amíg főcsatorna nincs*, ahova a mellékcsatornák betorkolhatnak. A polgármester megértéssel fogadta a küldöttség kérését és megígérte, hogy igyekszik őket az építkezéshez hozzásegíteni.

Házasság. *Fürst* Magdát, *Fürst* György, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatójának leányát eljegyezte *Deutsch* Jenő dr. nagybérlő, Pázmánd—Budapest.

Nincs többé külön előljárói státus. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a közelmultban nyugalomba vonult *Wigh* János és *Halász* Elemér kerületi előljárók megüresedett helyére kiírta a pályázatot. Az új fővárosi törvény értelmében az előljárói állás is tanácsnoki állás. A pályázat a következőképpen szól: A III. fizetési osztályba sorozott két tanácsnoki állásra, illetőleg fokozatos előléptetés útján megüresedő más állásokra valamint az V. fizetési osztályba sorozott két II. osztályú tanácsi főjegyzői állásra és a VII. fizetési osztályba sorozott két II. osztályú tanácsjegyzői állásra pályázatot hirdetek. A pályázati kérvények beadási határideje 1931. évi május hó 12-én déli 12 óra. A két tanácsnoki állás betöltése a törvényhatósági tanács választása útján történik.

A fővárosi tisztviselők gyülése. A *FANSz* tisztviselő-osztálya április 28-án tartotta *Márkus* József dr. főjegyző elnöklésével rendes évi közgyülését. Az elnökválasztó közgyülésen ott voltak: *Lamotte* Károly, *Gallina* Frigyes, *Szlovák* Pál, *Salamon* Béla ,*Body* László tanácsnokok, az összes kerületi előljárók, a főügyész, az árvaszéki elnök, főszámvevő, *Honfy* Lajos adóhivatali igazgató és mások. *Budó* Jusztin dr. főtitkár beterjesztette a multévi működésről szóló jelentést, ezután elfogadták a költségvetést, majd bejelentették, hogy *Wurmb* Elemér eddigi elnök állásáról lemondott. Márkus József méltatta a volt elnök érdemeit, melyekért a közgyülés elismerését fejezte ki, majd hálája jeléül egyhangú lelkesedéssel a FANSz tisztviselő-osztályának tiszteletbeli tagjává választotta. Számvizsgálókká *Koronthály* Kálmánt, *Virágh* Istvánt és *Plach* Józsefet választották meg. A megjelentek helyeikről felállva, óriási lelkesedéssel, viharos éljenzés között egyhangulag *Liber Endre alpolgármestert választották meg elnökké*. A terembe lépő alpolgármestert nagy ovációkkal fogadták. *Liber* alpolgármester megköszönte a személye iránt megnyilvánult bizalmat.

Első rangsort kérnek a hadirokkant fővárosi alkalmazottak

A törvényhatósági tanács elé kerül a közgyülésen beterjesztett indítvány

A községi választásokra alakult számtalan alkalmi párt között egyetlenegy sem akadt, amelyik a szavazás küzdelméig eljutott volna. Az új pártok közül egyedül a frontharcosok *Egyesült Nemzeti Pártja* volt az, amely komoly propagandával tömörítette híveit és sikerült is képviseletet kapnia a törvényhatósági bizottságban. A frontharcosok eddig némaságra voltak kárhoztatva, mert a tisztújítások és választások minden egyéb aktivitást háttérbe szorítottak és így csak most kerülnek abba a helyzetbe, hogy *a hadiseltek érdekében a szükséges mozgalmakat megindítsák*.

Az *Egyesült Nemzeti Párt* első nagyjelentőségü akciója a szerdai közgyülésen bontakozik ki, amikor vitéz *Barczy-Barczen* Gábor nagyérdekességü indítványt terjeszt elő a hadirokkantak érdemeinek méltánylása céljából. Az indítvány szerint

a segédszemélyzet alkalmazásánál elsősorban azokat kell figyelembe venni, akik a fronton voltak, arcvonalbeli szolgálatot teljesítettek, vagy pedig hadirokkantak.

Mindezeknek az igazolása a pályázat minősítésénél elsőrendü szerepet kell, hogy játsszon és *a főváros intézményesen szervezze meg, hogy minden ilyen alkalmazásnál elsősorban a hadirokkantak igényeit kell kielégíteni*. Szorosan kapcsolódik ehhez az akcióhoz az a másik indítvány is, hogy

a tisztviselői pályázatoknál a rangsorban hátrább levő hadirokkant tisztviselőket is egyenlő esélyiyel kell kandidálni azokkal, akik a rangsor élén állanak.

A közgyülés minden valószínüség szerint méltányosan fogja elbírálni ezt az indítványt, amely rövidesen a törvényhatósági tanács elé is kerül. *A hadirokkantak és hadiseltek minősítésének új alapra való helyezése természetesen az eddigi rendszer teljes megváltoztatását hozná magával.*

A Dunahidak ügye a törvényhatósági tanács előtt. Az állam és a főváros között létrejött megegyezés alapján a törvényhatósági tanács hétfői ülésén foglalkozott az új Dunahidak építésének kérdésével. Az előterjesztés teljes részletességgel ismertette az ingatlanátírási illetéknek 1.25 százalékkal való felemelése következtében beálló többletbevételi lehetőséget, ami biztosítja a főváros évi 2 miliió pengős hozzájárulását. Az ülésen elfogadták az előterjesztést és most már *a kereskedelmi kormány rövid időn belül kiírja a munkálatokra vonatkozó versenytárgyalást*. A tervek szerint június közepén megkezdik a hidfők tervezett helyén a földmunkálatokat.

A Tattersall és az Ügetőverseny Egyesület közötti szerződést óriási szótöbbséggel szavazta meg a törvényhatósági tanács hétfői ülése. *A tervezetet minden változtatás nélkül jóváhagyták* és így a szerződések kölcsönös aláírása után az Ügetőverseny Egyesület megindítja a harmadfélmillió pengős beruházási munkálatokat.

Nemzeti Gyermekhét. A gyermekvédelem fontosságának kidomborítására és a jövő generáció fizikai és szellemi fejlődésének biztosítására megszervezett *Nemzeti Gyermekhetet Horthy* Miklósné, a kormányzó feleségének jelenlétében vasárnap délelőtt nyitotta meg ünnepélyes keretek között *Ripka* Ferenc főpolgármester. A nagyfontosságú akció keretében naponta előadásokat tartanak orvosi és pedagógiai szakemberek és bemutatják a nagyközönségnek a gyermekvédelemmel foglalkozó összes intézményeket. A Nemzeti Gyermekhét életrehivásában vezetőszerepet játszott *Gaár* Vilmos, akinek a megnyitó ünnepségen *Ripka* főpolgármester fejezte ki a magyar társadalom köszönetét.

Megalakult a közgazdasági és ipari szakbizottság. Az új ügyosztályok közül elsőnek a közgazdasági és ipari ügyosztály szakbizottsága alakul meg. *Hovszky* János, a bizottság elnöke május 8-ára hivta össze a bizottságot.

A magasépitési szakbizottság alakuló ülése. A székesfőváros magasépitési ügyosztálya mellett működő szakbizottság *Petrovácz* Gyula elnöklete alatt május 4-én tartotta alakuló ülését, melyben elnökhelyettessé *Wellisch* Andort választotta meg. A bizottság azután az új Dunahidak terveivel foglalkozott és megállapította, hogy a borárostéri híd kiviteli tervei a főváros többi monumentális hidait kevéssé közelíti meg, de tekintettel a közmunkák megindításának sürgősségére, az építés megindítása elé akadályt gördíteni nem akar, a már kész tervek kiviteléhez hozzájárul. Az óbudai híd tervei között kivitelre legalkalmasabbnak az Erdélyi V. jeligéjü tervet tartja, mely a felső rácsos ívvel esztétikusabb benyomást kelt, a városképbe jobban beillik és az oldalt vezetett magasvasút pályájával müszaki és gazdasági szempontból is előnyösebbnek látszik. A bizottság ezután a *Ferenc József jubileumi építési ösztöndij tervpályázatának* pályatervéül a farkasréti temető kapuzatának és kápolnájának tervét állapította meg.

Az új nyári menetrend, — mint ismeretes — rövidesen életbelép. Ez alkalomból ismét kellemes meglepetéssel szolgál a most megjelent Zöld Menetrend: alakja kicsi, könnyen kezelhető, igen áttekinthető, úgynevezett zsebalak s terjedelme 344 oldal. A vasuti és hajózási menetrendek mellett közli a vidéki autóbuszjáratok részletes menetrendjét is és a weekend-, társasutazási, turistakedvezmények, körutazási és helyjegyekre vonatkozó ismertetést. A zsebalakú *Zöld Menetrend* ára 1 pengő, mindenütt kapható.

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- és CSATORNAÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II. KER., BIAI-ÚT 21. TELEFON: AUT. 522—91.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVÁGÓMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi müszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegviz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban. csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevitett gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos hüsipari kiállitáson aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycim: WOLFFEKE vállal **WOLFF ERNŐ**
TELEFON: Lá. 13—82.
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere az altiszti alkalmazottai részére a folyó évi nyári időnyben szükséges 1852 darab nyári zubbony, 1852 darab nyári nadrág, illetve a hivatásos tűzoltólegénysége részére szükséges 600 darab nyári zubbony és 600 darab nyári nadrág **megvarratására (szabómunkára)** nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi május hó 12-én (kedden) d. e. 11 óráig** a polgármesteri XI. (városgazdasági) ügyosztályban (IV., Központi városháza II. em. 235. ajtószámú szobájában közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon a napon, a fent megjelölt helyen délelőtt 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező, vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatokat a székesfőváros polgármestere nem fogja figyelembe venni.

A szállítási és szerződési feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli-út 3/b. I. em. 7. sz. alatt) köznaponként délelőtt 9—1 óra között *díjtalanul* megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi április hó 25-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Telep-utca, Hajtsár-út és Rákospatak-utca között lévő szakaszának **útrendezésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 12-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 12-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 23-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR és FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított butort, mindennemű fatömegárút

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Magas építés,
vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
építési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✪ TELEFON: J. 438—64

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

STERN EMIL
TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kívül!

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

GUTWILLIG E.
fő- és székvárosi csatorna- és pöcegödörtisztítási vállalkozó
Iroda: Budapest, VII., Damjanich-utca 30. Telefon: J. 419-74

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

DONÁTH JÓZSEF
TELEFON: Aut. 948-00.
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) — saját iparvágány

Maksiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

FRIEDMANN JÓZSEF
ÉPÜLET-, DÍSZMŰBÁDOGOS, LÉG-SZESZ- ÉS VÍZVEZETÉKBERENDEZŐ
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 66. TELEFON: AUT. 620—52.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 május 13. — 19. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Budapest megmozdul

és szerteárad az utcán a tízezrekre menő tömeg, amely felejti szenvedéseit, nélkülözéseit és csak egy vágy füti, egy reménység élteti: jóvátétetni végre-valahára *a világtörténelem legnagyobb justiz-mordját, a trianoni országgyilkosságot.* Egy nappal a genfi ülésszak megkezdése előtt a magyarság százezrei vonulnak fel Budapesten, az ország legkisebb zugában, de a világ minden tájékán is — főleg Amerikában —, ahol csak magyarok laknak. És megszólal a magyar igazság követelése olasz, német és bolgár nyelven is és a magyar mozgalom mindenfelé visszhangra talál, ahol a Páriskörüli békék kifosztottjai, megnyomorítottjai élnek. Május 18-án pedig, amikor Genf megkezdi tanácskozásait, a memorandumok áradata zudul a világ államférfiai elé, akiknek tudomásul kell venniök, hogy a békeszerződések revizióját mind hangosabban követelik a szenvedő, meg az igazságot tisztelő népek és tudomásul kell venniök, hogy él... és *mégis* él... egy nép a Duna medencéjében, amely nép soha sem nyugszik bele meg nem érdemelt sorsába és ha igazságot nem szolgáltatnak neki, egyszerű létével, a gyilkos igazságtalanság kiáltó szörnyűségével örökkön nyugtalan éjszakákat szerez azoknak, akik nyugodtan szeretnének emészteni.

Ez a nép sohasem fogja felborítani a békét, de nézzétek meg a május 17-iki felvonulást, minden szemben ott ég a vád, minden ajkon ott az örök panasz, amely éjszakákon kísérteni jár a határokon túlra és nem hagyja nyugodni a rossz lelkiismeretüeket. A magyar nép békés szándékai nyiltak, mindenki tud róla és a magyar kormány békeakaratában is hisz egész Európa, hisz az egész világ. És mégis *elérkezett az idő, amikor hangosan kell követelni a revíziót,* amely az egész világon mindenütt zászlója alá sorakoztatja már az emberiség igazságot érző részét. Május 17-én az égig kell szállnia a magyarság jajkiáltásának, mert a genfi hetek — úgy érezzük — idegesen, izgatottan meleg napjai lesznek egy új világ kialakulásának. Szinte napok kérdése már, hogy *Európa jövőjének dominálo problémájává a revizió kérdése lépjen elő.* És itt van az a pont, ahol *a magyarságnak magához kell ragadni a zászlót.* Csak a napokban olvastuk egy francia publicistának a cikkét — egy francia publicistáét, aki kezdi érezni az igazságot — és ez a cikk megállapította, hogy Magyarországot hatszor olyan csapás érte Trianonban, mint amilyen csapás Franciaországra nézve Elzász elvesztése volt. Mi nem vagyunk a kormány, amelynek diplomatikusan, bölcs eltökéltséggel kell a dolgokat kezelnie, mi elmondhatjuk, hogy az a nép, amelyet hatszoros elzászi csapással sujtott a győzők vérgőzös mámora, nem adhatja ki kezéből — legyünk bármily kicsinyek a népek asztalánál — a revizió kérdésében a vezető szerepet. A mi vékonyka hangunknak kell legélesebben sikoltania, mert ha a nagyokon kezdik a revíziót, akiken kisebb igazságtalanság esett; akkor miránk kicsinyekre, akik a legnagyobb igazságtalanságot követték el, soha sem kerül a sor. Egészen őszintén szólva ezért kell Budapest, az ország és a nagyvilág magyarságának jövő vasárnap soha nem látott erővel odaállani, ahol meghallják, ha keserű öklünk dörömböl az igazság kapuján.

Bethlen Istvánnak mondotta a napokban egy híres amerikai ujságíró, hogy a boa konstriktort nem lehet kényszeríteni, hogy visszaadja áldozatát, ha már egyszer megemésztette. A miniszterelnök elmésen vágta vissza, hogy ő már hallott olyan áldozatról, amely *élve szabadult a kigyó torkából.* Az amerikai ujságírónak is igaza van, kezd túlságosan sok idő eltelni, ideje a komoly megmozdulásnak. Ma minden magyar ember szíve mélyén érzi, hogy *a boa konstriktoroknak nem szabad nyugodt emésztést engedni.* Bizunk tökéletesen a kormány bölcsességében, legelsősorban pedig *Bethlen* István elhivatottságában, páratlan diplomáciai zsenijében, ezekben a napokban, a genfi ülésszak előestéjén, a boa konstriktor példázat órájában azonban eszünkbe jut, hogy elszakított véreink gyermekei már elfelejtenek magyarul, az új határokon begyöpösödnek az árkok és dúslombuak kezdenek lenni a friss ültetésű fák... Vigyázzunk, nehogy ideje legyen a kigyónak lenyelni az elszakított részeket úgy, hogy túlságosan mélyre kerüljenek a torkába.

Ezeknek a gondolatoknak kell eltölteni Budapest megmozduló tízezreit, ha jövő vasárnap szerteáradnak az utcán és követelik a magyar igazságot.

Sipőcz Jenő polgármester

a kormány és a főváros közötti szerződésről, a részvénytársasági alakulatokról, az üzemi probléma likvidálásáról és a lakásépítkezések folytatásáról

A törvényhatósági tanács és a közgyülés napirendjén meglátszik, hogy *végre elérkezett a főváros az alkotó és tevékeny munka korszakába.* Amint előrelátható volt, a választások és a tisztújítás lebonyolítása után gyors egymásutánban készülnek a különböző javaslatok és előterjesztések, amelyeknek mindegyike nagyfontosságú eseménynek számít. *Sipőcz* Jenő polgármester az elmult héten beható megbeszéléseket folytatott a különböző ügyosztályok vezetőivel és részletesen tájékoztatta magát azoknak a terveknek a kidolgozásáról, amelyeknek előkészítésére az utasítást annakidején kiadta. A közeljövőben sorra kerülő nagyobb ügyekről beszélgetést folytattunk

Sipőcz Jenő polgármesterrel,

aki arra a kérdésre, hogy *mi a főváros első teendője a hídépítéssel kapcsolatban,* a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A hídak építésével kapcsolatban első teendőnk, hogy szerződést kössünk az állammal, amelyben biztositani kívánjuk a főváros befolyását az építkezésre és a pénzügyi kérdések lebonyolítására. A szerződés megkötésére vonatkozólag a törvényhatósági bizottság határozatában foglaltak lesznek irányadók és gondunk lesz arra, hogy a főváros érdekeit a legmesszebbmenő módon biztosítsuk.

Felvilágositást kértünk a polgármestertől az *Erzsébet-sugárút* létesítésének menetrendjéről is:

— Legsürgősebb most, — válaszolta a polgármester, — az elhatározott telekcserének telekkönyvi keresztülvezetése. Mielőtt azonban további intézkedéseket tennénk, be kell várnunk azt a törvényjavaslatot, amelyet a kormány az Erzsébet-sugárút létesítésére vonatkozólag — tudomásunk szerint — rövid időn belül a képviselőház elé fog terjeszteni.

Mindinkább előtérbe nyomul *az üzemi kérdés,* amelynek megnyugtató megoldását nagy érdeklődéssel várják gazdasági körökben. Rövidesen megfelelő javaslat kerül az illetékesek elé, amellyel kapcsolatban a polgármester a következőket mondotta:

— A törvényhatósági bizottság tudvalevőleg az üzemi kérdés egész komplexumának tárgyalására egy bizottságot küldött ki, amely ebben a kérdésben is hivatott javaslatot tenni. E bizottság állásfoglalásának ezidőszerint nem kívánok elébevágni.

Az üzemi újjászervezés kapcsán sok szó esik *a részvénytársasági alakulatokról,* amelyeknek fenntartása körül még sok vita fog lezajlani a városházán. Ennek az előrebocsátásával nagyérdekességü a polgármesternek a következő kijelentése:

— Az igazgatási forma kérdését, a pénzintézetek kivételével, sohasem tartottam lényegesnek. Egyébként ezzel a kérdéssel is a kiküldött bizottság fog behatóan foglalkozni.

A lakásépítési tevékenységet az utóbbi években abbahagyta a főváros és legutóbb olyan hírek terjedtek el, hogy *a szükséglakások építése is fokozatosan abbamarad.* Nagyon megnyugtató, hogy a polgármester továbbra is foglalkozik a szükséglakások építésének terveivel, amelyről a következő nyilatkozatot tette:

— Feltétlenül meg akarjuk szüntetni a nyomortanyákat, amelyhez nincs más eszközünk, mint a megfelelő számú szükséglakások építése. Éppen ezért gondoskodni fogok arról, hogy a jövő évi költségvetésben erre a célra megfelelő fedezet álljon rendelkezésre.

Közölte még a polgármester a *Fővárosi Hirlap*-pal, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között *a zárszámadást a főváros szempontjából megnyugtatónak tartja.* A pénzügyi osztálynak és a számvevőségnek ez a hatalmas munkája megfelel a várakozásoknak és a főváros pénzügyi egyensúlya szempontjából biztatást ad a jövőre.

Munkanélküliség és rabulisztika

Ahol a kákán is csomót keresnek

Csodálatos politikusai vannak ennek az országnak. Azt kell hinnünk, hogy nagy megrázkódtatások voltak azok, amelyek a magyar politikát és vele a budapesti városi politikát is különös módon lesüllyesztették oda, ahol a szereplő emberek a pártszempontok miatt sehogy sem tudják megtalálni a lelkekben bizonyára ott szunnyadó, de sajnos, *mélyen szunnyadó* objektivitást.

Hónapokig szidták a kormányt, gáncsolták a fővárost, hogy nincs közmunka és közmunkát kell teremteni *akármilyen áron, akármilyen eszközökkel.* Most azután itt van a közmunka, a főváros és az állam összefogása megalkotja a Boráros-téri és az óbudai hidat. Az ember azt hitte volna, hogy azok a politikusok, akik olyan harsogva követelték a közmunkát, ezt az eredményt *egy kis rabulisztikával* maguknak fogják követelni és virágnak tűzik oda a kalapjukhoz. Ezt a kis pia fraus-t nem is vettük volna tőlük rossznéven, mert hát igaz, hogy

ők is kiabáltak érte addig, amíg mások dolgoztak és izzadtak a terveken, meg a pénzügyi fedezet előteremtésén.

De nem ez történt. Elismerés illeti meg a szocialistákat, akik *a maguk jól felfogott érdekeit,* amelyekkel a munkások javát kell hogy szolgálják, megtalálták az új hidak építésében. Fölállt azonban a közgyűlési teremben a szabadelvű párt vezére és hatalmas orációt vágott ki a — *hidak ellen.* A közgyűlési teremben aligha volt egyetlen lélek is, — beleértve a Rassay párt-híveit is —, akik ne ámulva hallgatták volna ezt a felszólalást. Hát ebben a városban mindenki közmunkát akart, a közmunka most itt van és

a szabadelvű párt vezére most azt mondja, hogy nekik nem kellenek a hidak. Azt mondja, hogy a hídépítés luxus ebben a városban,

no meg ráadásul — Isten bocsáss — egyszerre két híd, ő még ilyen pénzpocsékolást, ilyen gyámság alá helyezendő uralmat világéletében nem látott.

Nem tudjuk, nem értjük azonban ezt az egész álláspontot, amelyet ebben a városban senki, de senki nem oszt és még *azt sem tudnánk rá mondani, hogy valami nagyon népszerű álláspont volna.* Elképed az ember azon, hogy egy vezető politikus, egy kimondottan kiváló elme ne tudná megérteni, mit jelent egy, vagy két híd egy világváros életében. A *Fővárosi Hirlap* multheti vezércikkében elmondottuk, hogy mit jelentett annak idején a Lánchíd, a Margit-híd, az Erzsébet-híd és a Ferenc József-híd megépítése. Most egy olyan embert szólaltatunk meg, aki — ha Budapestnek nagyon jóbarátja is — de

feltétlenül és hangosan hirdetett módon a decentralizációnak a híve.

Objektivebb tanút ebben a kérdésben, mint *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter, igazán nem tudunk mondani. Éppen *Rassay Károly tudja a legjobban, hogy mit tett Klébelsberg Kunó gróf Szegedért,* hát elismerheti ő is róla, hogy a kultuszminiszter objektiv, amikor a budapesti hídépítésről ezeket írja:

> Mint pozitív gondolkozású ember, örvendek az új hidaknak, amelyek Budapest világvárosi képét úgyszólván be fogják tetőzni s különösen az, amelyik a Hungária-körút folytatásaként a Margitsziget felső csücsét és az Óbudai-szigetet egyaránt érintve, szeli át a Dunát, e szerencsés vonalvezetésénél fogva a Margitszigetet összeköti az Óbudai-szigettel és így hozzáférhető szigetvilágunkat valósággal megkétszerezi. A Margitsziget ugyanis, különösen, ha nem akarják azt is sűrűn beépíteni, magában nem elégséges ahhoz, hogy ott mindazt létrehozzuk, ami a fürdőváros koncepciójához és különösen nagy nyári idegenforgalom idevonzásához szükséges. Az új híd révén a Margitsziget és az Óbudai-sziget szinte egyesül s a fürdőváros szempontjából oly fontos terület mintegy megduplázódik.

Vajjon hát luxus-e a hídépítés, pénzpocsékolás-e, ha munkát adunk a munkanélkülieknek?

*

Ugyanesak szabadelvü berkekből fujdogál a másik szellő is, amely mindenáron *pártdiktatúrát* emleget. A városházán szörnyü pártdiktatura van: a polgármester nevezi ki az összes tisztviselőket. Erről a kérdésről nem is vitatkozunk, mert aki ezt a kérdést egy pillanatig bolygatja, az a legsúlyosabb tiszteletlenséget követi el *Sipőcz* Jenő polgármesterrel szemben, akinek közismert puritánsága mellett mindenki előtt ismert tulajdonsága az, hogy *egész* Budapest polgármesterének vallja magát. Mi *a polgármester meggyanusításának tartjuk azt, ha valaki pártdiktaturának nevezi a polgármester bármely intézkedését.*

De meg kell állni egy szóra emellett a pártdiktatura kifejezés mellett. Meg kell állni, mert a demagógia szempontjából kitünően hangzik és akik nem átallanak az ilyen kifejezésekkel lelkeket fertőzni, az igazságot meghamisítani, azok nagyszerűen használhatják. Ők tudniillik a pártdiktatura szóval egyszerűen *a többségi elvet, a parlamentarizmus elvét jelölik meg.* Egészen kétségtelen az, hogy ameddig parlamentarizmus van és amíg selejtes vezércikkek téveszméi nem kompromittálják a parlamentarizmust, addig a többségi elvnek érvényesülnie kell. Igenis, érvényesül a városházán is. Ha az Egységes Községi Polgári Párt és a Keresztény Községi Párt együtt dolgozik, összefog, akkor meg van ennek a két pártnak az óriási többsége a budapesti városi politikában. Amit azonban ezek határoznak és eselekszenek Budapest érdekében, az nem pártdiktatura, hanem a többségi akarat érvényesülése. Ezek a többségi pártok pedig Budapest népe óriási többségének akaratából kormányozzák a városházát. Ha *Rassay* Károly és íródiákjai ninesenek megelégedve azzal, hogy ma a budapesti városházán ez a két párt teszi a többséget és ennek a két pártnak az akarata, mint többségi akarat nyilvánul meg, *módjuk lett volna ezen segíteni a legutóbbi községi választáson.* A választás általános és titkos volt, ahogy az ő szívük és lelkük kívánja. Módjuk lett volna, ha tudtak volna, többséget hozni. És ha a mai helyzet nem tetszik nekik, miért nem jöttek be Rassayék annyian a községi választáson, hogy *most ők diktálhatnának Budapesten.* Melytől is Isten óvja szegény városunkat . . .

Fokozottabb autóidegenforgalomra csak kifogástalan utakon számíthatunk

A KMAC a fővárosnál többrendbeli utmunkálat végrehajtását sürgeti

Magyar Miklós indítványozni fogja a fővárosi autóutak megjavítását

Kora tavasz óta székesfővárosunkat nagy tömegben keresik fel külföldiek autóikon. Csak a minap közel háromszáz autósvendégünk volt Bécsből, Grácból, Olaszországból, Bajorországból. Hogy közlekedési utainkról az autósoknak mi a véleményük — nem tudjuk. Az egyre fokozódó autóidegenforgalom azonban annak a bizonyítéka, hogy *az ország főútvonalai, úgy látszik, kielégítik az igényeket* és Budapest mindjobban vonzza az autótulajdonosokat és azok társaságát. Az autós propagandát természetszerüleg az erre hivatott automobil klubok végzik el, és mint a példa mutatja, biztatóan és sikeresen. Különösen a *Királyi Magyar Automobil Club* az, amely kiterjedt nemzetközi kapcsolatai révén *Kovácsházy* Vilmos tanácsnokkal karöltve igyekszik ezt a tevékenységet rendszeresiteni és állandósítani és sikerült is e ténykedéseikre a közvéleményen kívül, az illetékesek figyelmét is magukra vonni.

Ez a körülmény késztette a *Királyi Magyar Automobil Clubot* arra, hogy a kormányhatóságokon felül, most már a

székesfőváros vezetőségéhez is forduljanak

és tőlük is olyan, az

autóidegenforgalom érdekében eszközlendő és végrehajtandó munkálatokat és intézkedéseket kérjenek,

amelyek hivatva vannak az idegenforgalom emelésével együtt az autósok számára Budapest irányában

a jó impressziókat már az első pillanatoktól kezdve megszerezni és megsokszorozni.

Erről a kérdésről

Petrovics Vidor, a KMAC főtitkára

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ha a külföldi autós Grác felől érkezik a fővárosba, nyugodtan megállapíthatja, hogy a Fehérvári-út jó és teljesen kielégítő. Csak akkor van ezzel az útvonallal baj, amidőn Nagytétényen, Budafokon és Albertfalván át halad. Elsősorban is az út borzasztóan szük, állandóan villamossíneken kell átmenniök, elágazás, vagy eltérés nincs jelezve. Minden, ami ott van *tervszerütlen, logikátlan.* De különösen lehetetlen, hogy egy ilyen fontos tranzverzális úton *három sorompó is legyen.* De ha mindezeken túl van, a kitünő Fehérvári-úton át jut a Gellért-szállóig és

a legremekebb úton halad át a Gellérthegy tövében;

valóban szép impressziókat nyer az Eskü-téri hír irányába.

— Annál

lehetetlenebb a bécsi útvonal.

Nyugatról érkezve, eme igazán fontos útvonalunk a *sikátorjellegü, szegényes Óbudán keresztül fut be a fővárosba,* amely

valóban nem vall egy világváros kül-, vagy még inkább elővárosára.

Sínekkel végigfektetett keskeny utcákon egyirányú közlekedés alapján lehet csak haladni, nem éppen *épületes látványosságot nyujtó házacskák között.*

— A bécsi országútnak azon az útvonalon kellene a fővárosba befutnia, amelyet a természet olyan pompásan és szépen elénk varázsolt. Budapest előtt mintegy 20 kilométerre kellene az utat lehozni Solymáron át

Hüvösvölgy villanegyedén keresztül végig a széles betonútas Hidegkúti úton, majd a Vérmező mellett az Alagúton — amelyek mind kitünő széles utak — a Lánchídon keresztül a hotelnegyedbe.

Az is fontos volna, hogy a városi belső út egy jó része anyag tekintetében, vagy inkább külszín tekintetében hasonlítson az országútra.

— De a legfontosabb mégis, hogy a nagy szállók előtt az

egyirányú autóelőállást megszüntetnék,

vagy megváltoztatnák. A legboszantóbb példa erre, ha valaki Pécs felől jön és az Astoria-szálló előtt akar megállni, hacsak nem tudja, hogy behajthat a szük Magyar-utcába,

nem állhat meg a szálloda előtt orral a Keleti-pályaudvar felé.

El kell mennie a Rákóczi-útra

és valahol a Pannónia-szálló előtt megfordulva térhet csak vissza az Astoria elé.

Hát ezt az idegen nem tudhatja és ezt meg is kell szüntetni. A KMAC mindent elkövet, hogy ezek a kívánságai és ötletei megvalósuljanak.

Mint értesülünk, függetlenül a Királyi Magyar Automobil Clubtól, *Magyar* Miklós törvényhatósági bizottsági tag hasonló értelmü indítványt terjeszt be a törvényhatósági közgyülés egyik legközelebbi ülésén.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Bérháztelkek
Buda legszebb helyein
eladók
a Fő-utca, Pálffy-tér, Ganz-utca által határolt parcellázott telkekből 76 négyszögöltől kezdve. Hatemeletes bérházak összenéző udvarokkal engedélyezve.
Filiér-utca és Ezredes-utca sarok, Donáti-utca 3. szám
ötemelet épithető
Öröklakásoknak kitűnő helyek
Bővebbet: dr. Székely Márton, ügyvéd irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz., 4—6 óra között. Telefon: 448—22.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63.
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

Pesti kirakat

Az árva vásár

Rendben van, mi is elismerjük, hogy a lelkesedés, az ötletesség, a jövőbe vetett hit, a magyar jövendő elkeseredett akarása teremtette meg ezt a csodavárost. Dobogó szívvel, páratlan örömmel konstatáljuk azt is, hogy az idei, a huszonhatodik nemzetközi vásár megcsinálta a csodát: annyi idegent hozott Budapestre, amennyi 1896 óta nem járt itt. Tele vagyunk büszkeséggel, hogy megraktuk Kelet kapuját Nyugat árujával.

Nem akar még csak ünneprontás sem lenni, ha meg kell mondanunk, hogy ez a vásár mégis csak *árva egy vásár*. Pedig *ez a kirakatok kirakata, ez az igazi pesti kirakat*, mert itt ismeri meg az idegen Budapest munkáját, Budapest lelkes, nagyszerű előretörését a jövendő felé. Árva vásár ez, mert nem akadt senki, aki a rendezőségnek segítségére sietett volna, és azt mondta volna, nagyon szépet, gyönyörűt alkottatok, de Budapest iparán, munkáján, termelésén kívül meg kell mutatni az idegeneknek, ha már idejöttek, azt is, hogy kultúrája, lelke is van ennek a városnak. Árva vásár ez, mert ezen a vásáron kívül Budapest tavaszi nagy hetében semmi, de semmi mást nem mutatunk a külföldi látogatónak.

Nem elegendő az, hogy Szent István napján *Ripka* Ferenc főpolgármester gyönyörű ötletével felvonultatjuk a magyar szellemi élet legszebb termékeit, jutna ezekből máskorra is bőségesen. Juthatna a Nemzetközi Vásár idején is. Példának okáért meg lehetne valósítani azt a szép gondolatot, amelyet a székesfőváros törvényhatósági bizottságának közgyűlésén *Auer* Pál dr. vetett föl: *Budapest zenei hetét*. Csak a napokban ismertette a magyar sajtóval *Calice* Ferenc budapesti osztrák követ a bécsi ünnepi hétnek programmját, amely az idén az Altwien-muzikalitás jegyében zajlik le.

Vajjon miért ne lehetne Budapesten is a Nemzetközi Vásárral kapcsolatosan zenei hetet rendezni, zenei hetet, amely minden nyelven beszél, amelyet megért minden nemzet fia. Egy-egy ilyen zenei hét a magyar kultúrának olyan gyönyörű csokra lenne, amelyek hírére már esztendőre megsokszorosodna a Nemzetközi Vásár külföldi közönsége is. Tulajdonképpen a külföldnek nem is igen adnánk újat, hiszen a mi nagy muzsikusainkat valamennyit ismeri a külföld. De együtt, egy csoportban, magyar vignettával és *itthon* egészen más hatást váltana ki a magyar zenei kultúrának tüzetes megismerése, mintha külföldön elszórva, bizony *sokszor idegen, kalóz-lobogó alatt* ismerik meg a magyar muzsikát. *Dohnányit, Hubayt, Kodályt* és *Bartókot* az egész világ ismeri, nekik az egész világ tapsol. A könnyű muzsikából *Lehár* és *Kálmán* Imre, meg még sokan vannak világhírűek. De vajjon *mindig és mindenhol tudják-e, hogy magyar muzsikát hallanak, mikor Dohnányi, Hubay, Kodály és Bartók, Lehár és Kálmán Imre, vagy Ábrahám Pál akkordjai felhangzanak?*

És nem lenne méltatlan kiegészítő része a magyar zenei hétnek, ha megszólalna *a magyar cigánymuzsika* is, amelyet az egész világon mint magyar specialitást ismernek, sőt elismernek. A multkorában *Bura* Károly büszkeséges cigányprimásunk Berlinben járt két napig, hogy grammofonba muzsikáljon. A berlini studió már az *első* nap megszimatolta a magyar cigányprimás berlini látogatását és *még azon estén sürgősen műsorváltozást eszközölt* és Bura Károlynak első berlini estéjén órákig kellett játszania a német rádióban. Hát ha Berlinben ilyen népszerű a magyar cigány, *miért ne lehetne Budapesten is az* és miért kellene szégyelnie akár *Hubaynak*, akár *Bartóknak, Dohnányinak*, vagy *Kodálynak*, meg a többi zenei félistennek, hogy *ez is magyar muzsika*. Talán a zenei szaktudósok a magyar muzsika eme két ágának összeházasítását furesának és méltatlannak találják, de mi azt hisszük, hogy egy olyan zenei hét, amelyen a klasszikus magyar muzsika és a magyar cigány is megszólalna, rendkívüli népszerűséget váltana ki az egész világon és nem lenne árva vásár a tavaszi vásár.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
TELEFON: Aut. 907-03

Tanubizonyságot tett a zárszámadás a pénzügyi gazdálkodás szolid irányításáról

A harmadik alpolgármester tehermentesíti az adminisztráció irányítását — Rövidesen állást foglal a közlekedési bizottság az ötven új autóbusz beszerzése ügyében — Mértéket kell tartani az áruhitelek igénybevételével

Sürű egymásutánban követik egymást a várospolitikai életben azok az események, amelyekre Budapest egész közönsége felfigyel. Biztosítva van a hidak építése, most következik az Erzsébet-sugárút létesítése és máris örlelődnek olyan újabb tervek, amelyek ismét munkaalkalmakat jelentenek az iparosságnak és a munkásságnak. A városházi adminisztráció most már a produktiv tevékenység terére lépett és a nagy gépezet gyors egymásutánban termeli ki azokat a javaslatokat, amelyek a szakbizottságok útján a tanács és a közgyűlés elé kerülnek. Magától értetődik, hogy *a felfrissült adminisztrációs munka fokozottabb felelősséget és ellenőrzést követel, miértis teljesen indokolt, hogy a harmadik alpolgármesteri állás betöltése mielőbb valósággá váljon.* A kérdés körül a mult heti közgyűlésen szokatlanul nagy vita támadt, amelynek eredményéről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közgyűlés határozata teljes mértékben azonos azzal az állásponttal, amelyet az *Egységes Községi Polgári Párt* foglalt el, hangoztatván annak a jogosságát, hogy az alpolgármesteri képesítést tudományegyetemi, vagy műegyetemi képesítéshez kell kötni. Ilyenformán nyitva áll az út a jogászokon kívül mérnököknek, orvosoknak és tanároknak és

elképzelhetőnek tartom, hogy a fővárosi adminisztrációban vezető szerepet kapjanak a mérnökök, az orvosok, sőt a tanárok is.

Minden azonban a rátermettségtől és a képességektől függ és *az egyéni kiválóságot feltétlenül értékesíteni kell* a főváros adminisztrációjában, akár jogászról, mérnökről, orvosról, vagy tanárról van szó. Ez az álláspont domborodik ki a közgyűlési határozatban is, amelyhez pártunk hozzájárult és

most már csak arra van sürgős szükség, hogy a polgármester és a két alpolgármester nagy munkakörét tehermentesítsük a harmadik alpolgármester közreműködése révén.

Remélem, hogy a belügyminiszter rövidesen jóváhagyja a közgyűlés határozatát, amely esetben *június első felében megválasztjuk a harmadik alpolgármestert.*

Napról-napra észlelik azokat a jelenségeket, amelyek az autóbuszforgalom elégtelenségét mutatják. A mai túlzsufoltság megszüntetése elsőrendű érdeke a milliós fővárosnak és érdeke az Autobuszüzemnek is, mert a mai vonalvezetéssel alig van módjában az évenkint jelentkező deficitet kiküszöbölni. *Kozma* Jenő erről a következő véleményének adott kifejezést:

— Nem lehet sokáig habozni az Autobuszüzem fejlesztéséről, amelynek *egyetlen módja az ötven új autóbusz mielőbbi beszerzése.* A gépgyárak megtették a maguk ajánlatát és most a fővárostól várják a választ, ami nézetem szerint nem lehet más, mint hogy

a kocsipark kibővítésére megtegyük a szükséges lépéseket.

Ötven új kocsival egészen új, eddig járatlan területeket tudunk a nagyvárosi forgalomba bekapcsolni és attól nem kell tartani, hogy egyes járatok nem lesznek nyomban rentabilisek. A gyakorlat szerint elképzelhető ugyan, hogy eleinte nem frekventálják az új autobuszvonalakat, de rövidesen megszokja a publikum ezt a modern közlekedést és akkor az üzem bevétele is jelentősen emelkedik.

A közlekedési bizottság nemsokára tárgyalni fogja ezt az ügyet

és minden bizonnyal olyan előterjesztést tesz a tanácsnak és a közgyűlésnek, hogy *az áruhitel elfogadása mellett vegye igénybe az új autobuszokat.*

Az áruhitellel kapcsolatban felemlítettük *Kozma* Jenőnek, hogy *számos nagy iparvállalat szívesen vállalkoznék fővárosi közmunkákra:* gépek szállítására, üzemek berendezésére és utak építésére, ha ilyen természetű megállapodást a főváros magáévá tenne.

— A fővárosnak minden vonatkozásban komoly szükségletei vannak, — hangzott a válasz — és nézetem szerint *csak javára válna a gazdasági életnek, ha a munkaalkalmak fokozását ily módon is keresztülvihetnénk.*

A végletekig azonban nem mehet a főváros az ilyen hitelek elfogadásával,

mert az évenkinti törlesztés más természetű kiadások elől vonná el a lehetőséget. Felfogásom ebben a kérdésben az, hogy *a főváros mérlegelje a hozzá beérkező ilyen ajánlatokat és a pénzügyi lehetőségek figyelembevételével döntsön az áruhitel igénybevételéről.*

Elkészült a *zárszámadás* és a mutatkozó deficit cáfolata az olyan hireknek, hogy Budapest székesfőváros multévi gazdálkodása milliós veszteségeket idézett elő.

— A zárszámadáseredmény, — mondotta erről *Kozma* Jenő —

élénk tanubizonyság a fővárosi pénzügyi gazdálkodás szilárd irányításáról.

Semmiféle meglepetést nem hozott a zárszámadás, mert a mutatkozó 617.814 pengős hiány *törvényszerű következménye az adó- és illetékbevételek csökkenésének.* Ha figyelembe vesszük a főváros közel kétszázmilliós költségvetését, akkor

ez a deficit elenyészően csekélynek mondható,

amelynek kiküszöbölése a jövő évi költségvetésben könnyűszerrel kerül végrehajtásra.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a főváros pénzügyi helyzete *szilárd bázisokon nyugszik* és hitelképessége változatlanul olyan, hogy a külföldi tőkecsoportok készséggel jelentik be kölcsönnyujtási szándékukat, amelynek igénybevételére nyomban sor kerül, mihelyt a további nagy beruházások szükségessége ezt megköveteli.

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27
TELEFON: Aut. 887-84

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

MEGNYILT
fényesen átalakítva és kibővítve a közkedvelt
HUNGÁRIA-FÜRDŐ
Gőz- és kádfürdők
Gőzfürdőjegy ára: Reggeli, vil-lásreggeli v. uzsonnával együtt 1.40
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 44
A „CONTINENTAL" SZÁLLODA MELLETT

A magyar ipar imponáló felvonulása a Budapesti Nemzetközi Vásáron

A gazdasági megpróbáltatások súlyos esztendejében is imponáló erővel vonult föl a magyar ipar, hogy dokumentálja életképességét, töretlen erejét és munkakészségét ország-világ előtt. A vásárváros czúttal is *a pompás látnivalók végtelen sokaságát tárja elő* színpompás és gazdag elrendezésben, amely a legnagyobb elragadtatást váltotta ki a megnyitáson résztvett előkelő személyiségek sorában, akik között ott láttuk a külföldi vendégeket: *Heinl* osztrák kereskedelmi minisztert, a diplomáciai testület tagjait, a szomszédos országok kereskedelmi és ipari tömörüléseinek vezető egyéniségeit, *Bud* János kereskedelmi minisztert, *Ripka* Ferenc főpolgármestert, *Nemes* Antal püspököt, *Staub* Elemér és *Ferenczi* Izor államtitkárokat, *Wlassics* Gyula bárót, *Chorin* Ferencet, *Fenyő* Miksát, *Angyán* Béla államtitkárt, *Karafiáth* Jenőt, *Bezegh-Huszágh* Miklós főkapitányt, *Földes* Béla ny. miniszter és a magyar közgazdasági világ számos ismert alakját, akiket a vásár lelkes vezérei: *Éber* Antal, az Iparkamara elnöke, *Székács* Antal és *Nagy* Antal alelnökök, *Gyulay* Tibor dr. főtitkár, *Magyar* Pál és *Vértes* Emil, a Vásár alelnökei, *Hollósy* István igazgató és *Anker* György dr. kalauzoltak végig a vásár területén.

Díszes pavillonok és sátrak utcái között vonult a megnyitó közönsége az Iparcsarnok fedett területére, ahol teljes pompájában bontakozott ki a magyar ipar minden terméke. Az idei Nemzetközi Vásár kiállítói között különösen magukra vonták a figyelmet a következő vállalatok:

A Singer varrógép részvénytársaság kiállítása az idén is kiemelkedő eseménye a mintavásárnak. Az ott látható különböző kiállítású családi varrógépek közül a legegyszerűbb is oly tökéletes, hogy azon a háztartásban előforduló varrási munka játszva elvégezhető. Ezen varrógépekhez való, szellemesen konstruált készülékekkel pedig a modern varró- és himzőtechnika legművészibb munkái készülnek. Igen érdekesek a kiállított *Singer villamos-varrógépek*, ezek között elsősorban *a hordozható Singer-varrógép*, amely szellemesen oldja meg a tér és munka megtakarítását. A *Singer*-varrógépmotor minden varrógépre utólag szerelhető fel és így a varrási munkát végzőt a lábhajtás alól teljesen felmenti. A szem kifáradása pedig a gépekre ügyesen és könnyen felszerelhető *Singer-varrófénynyel* megelőzhető. Sok bámulója lesz a gyönyörű és ízléses bútorzattal ellátott új tipusoknak, melyek bármely szobában elhelyezve, annak díszéül szolgálnak. Figyeljük csak meg a kiállítás anyagát, az ott dolgozó hölgyek munkáját és akkor önkéntelenül is rájövünk, hogy *a Singer családi varrógép nélkül modern háztartás el sem képzelhető.* Ha ezenfelül tekintetbe vesszük, hogy ezen nagyszerű gépek igen kedvező részletfizetésre is vásárolhatók, úgy mindenki csak azt gondolhatja: „Csakis *Singer*-varrógépet kell vennem.“ A Singer varrógép részvénytársaság úgy a kiállításon, mint pedig az országban levő összes fióküzleteiben *készségesen mutatja be bárkinek a Singer-varrógépek sokoldalú használhatóságát és minden irányban szolgál felvilágosítással.*

Az Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztógyár Rt. saját gyártmányú férfi és női gyapjuszöveteket állított ki. A kiállított szövetek nagyszerű minősége, gyönyörű mintái általános feltünést keltenek és meggyőzték a látogatók nagy tömegét arról, hogy a hazai posztógyártás ekkora fejlettsége mellett, mint amilyet a gyapjúmosógyár elért, *a gyapjuszövetek külföldről való behozatala teljességgel feleslegessé van téve.* A mai ünnepélyes verniszázs előkelő közönsége, akiket a pavilonnál *Fái* Géza kormányfőtanácsos, vezérigazgató fogadott, tetszéssel szemlélte a gyönyörű kelméket és megelégedéssel vett tudomást arról, hogy *a gyapjumosógyár finomposztógyára készítményeit ma már Európa majdnem minden országába, sőt a tengerentúlra is exportálja* és a magyar posztó Angliában, a posztógyártás őshazájában is, sikerrel veszi fel a versenyt az ottani készítményekkel.

Külön szenzációja a kiállításnak az Erma kézimunkaház pavillonja, ahol a népszerű üzem gyönyörű magyar perzsái és egyéb magyar gyártmányú szőnyegei ezer színben pompázva káprázlatják a látogatók szemeit. Köztudomású tény azonban, hogy az *Erma kézimunkaháznak* nemcsak szőnyegüzeme, hanem hatalmas kézimunkaraktára van. Miután azonban nem tudtak megfelelő nagyságú pavillont kapni a vásár területén, az *Erma kézimunkaház* úgy határozott, hogy értékes kézimunkáit a cég városi üzleteinek kirakataiban mutatja be. *A városi üzlet kirakataiban fölvonuló kiállítás szervesen csatlakozik tehát a Nemzetközi Vásár területén levő szőnyegsereghez.*

Szántó és Csepcsényi patent ablakgyár (X., Szentmihályi-út 8. és Kőbányai-út 39.) kiállítása általános feltünést keltett. A gyár világszabadalma: a felnyiló középpel biró, többszárnyú ablak, amelyeknek előnyei, hogy nagy a világító felületük, a középső szárnyak kifelé nyilnak, higienikus és légmentes záródással birnak. Tetszetősek és olcsók, úgy hogy az építtetők gondosan felismerik a patent ablakok fontosságát és jóságát. Az ügyes szerkezet egyszerűvé és kényelmessé teszi az ablaknyitást. Minden méret és forma rendelkezésre áll, de készítenek egymás mellett nyíló 4, 5, 6 vagy ennél több szárnnyal bíró patent ablakokat is. A Nemzetközi Vásár publikuma érdeklődéssel szemlélte a *Szántó és Csepcsényi-gyár* készítményeit, amelynek rendkivüli olcsósága meglepte a nagyszámú érdeklődőket.

Általános feltünést keltett Hoffmann Ferenc (IV., Gerlóczy-utca 5 és IV., Károly-körút 28) **képkeretgyár** és képkereskedő gyönyörű kiállítása. Nagy tömeg tolong állandóan a bámulatos ízléssel kiállított fülke körül, amelynek tetején egy nagy földgömb forog egy nagy nyíllal, amely jelképezi, hogy a Hoffmann-képkeretek nemcsak belföldön, de Európa minden államába lesznek exportálva.

Herbst Samu, első magyar vegyileg maratott címtáblák gyára, fotokémiai intézet kiállítása megfelel azoknak a várakozásoknak, amelyeket a több évtizedes, nagyhírű üzemtől várni lehetett. Az ízlésesen csoportosított anyag sorában ott láttuk *a technika és a művészet párosításával előállított* fémcimkéket, fotokémiai mütárgyakat, mindennemü fém-reklámcikkeket, szabadalmi védjegycimkéket, jelzőtáblákat, fémcimkéket, oxidált és galvanizált fémanyagokat, számtáblákat, jelzőtáblákat, csiszolt grafikai fémlemezeket, mindazt, amit a cég Bezerédy-utca 19. szám alatti, modernül berendezett gyára előállítani képes. A Herbst Samu cégnek újabb komoly és megérdemelt sikert hozott a Nemzetközi Vásár.

Selyemkultúránk nagy fejlődése. Ismét eseménye a Nemzetközi Vásárunknak a magyar selyemkultura felvonulása abban a tartalomban és külső keretben is egyaránt díszes pompában, mely már a tavalyi vásáron általános feltünést keltett. A selyemgubótól kezdve a selyemfonáson át egészen a kész selyemcikkek *káprázatos felsorakoztatásáig látni fogjuk a hazai termelés és ipar olyan produktumait, melyek a magyar selyemkultura magas színvonalát igazolják.* Ez a demonstráció a magyar földnek, a magyar képességnek és a munkás magyar kéznek valóságos ünnepe lesz. De egyúttal nagyon megszívlelendő emlékeztető is arra, hogy *ez a hatalmas fejlődés szociális és gazdasági szempontból milyen országos jelentőségű.* Mert azonkívül, hogy többezer munkáscsaládnak nyujt megélhetést, teljesen feleslegessé teszi drága külföldi selymek behozatalát. Sőt ma már *semilyen áldozatot sem jelent a hazai selymek vásárlása,* mert a magyar selyem minősége a külföld által is megcsodált teljesítmény, mely a leghíresebb márkájú árú kiválóságával vetekszik. Tervszerüséggel és a selyemkultura helyesen értelmezett propagálása mellett e téren *további lendületes fejlődés* érhető el. Ennek egyik igen lényeges előfeltétele az eperfakultura felkarolása. Továbbá fel nem becsülhető jelentősége van annak a ténynek is, hogy a selyemtermelés és selyemipar — sajnos — azon kevés foglalkozási ágazatok közé tartoznak, melyek *a viszonyok némi javulása mellett újabb munkaalkalmakra adnak lehetőséget.* Mindezeket figyelembevéve feltételezhető, hogy mindazok, akiknek erre alkalmuk van, de legelsősorban a selyemvásárló hölgyközönség nem fogja megtagadni azt a támogatást, melyre a magyar selyemkultura joggal számít.

Szlezák László harang- és ércöntőde és harangfelszerelés-gyára (Budapest, VI., Frangepán-utca 77. Telefon: Aut. 913—53). Magyarország aranykoszorús mestere által készített remek harangok zúgása közepette nyitották meg a kiállítást. A kiállított harangok közül a 929 kg-os a *nádudvari ref. egyház,* a 410 kg-os a *Karmelita-rend* szombathelyi zárdája, a 406 kg-os a *göllei rk. egyház* és a 206 kg-os a *budapesti Regnum Marianum* egyház megrendelésére készült. A hírneves mester üzemében levő sok-sok új harang között látható a *gyöngyösi Ferencesek* részére készített 1188 kg-os és a *MÁV budapesti északi lakótelep* rk. temploma részére készített 337, 174, 100 és 43 kg-os harangok. *Budapest-Tisztviselőtelepi rk. egyház* néhány nappal ezelőtt rendelte meg aranykoszorús mesterüknél az 1720, 720, 410 és 50 kg és a *sajóbábonyi* rk egyház a 240, 150 és 75 kg súlyú harangokat. Olvasóink figyelmét felhívjuk a IV-ik pavillon belső részében levő kiállítására is, ahol a hírneves mester a *Jeruzsálem-Sionhegyi* magyar kápolna részére adományozott 50 kg-os és a *Budapest-Lipótvárosi Bazilika* 7945 kg. súlyú harangok hű másolatait tette közszemlére.

Dreher Antal sörfőzdéje olyan különleges kiállítással szerepel a vásáron, amely egymagában is elég volna ahhoz, hogy a legnagyobb tömegek érdeklődését keltse föl. Az Iparcsarnok főbejárata mellett tornyosuló grandiózus *Dreher*-pavillon a sörgyártás érdekfeszítő és csodálatos 6000 éves történetét mutatja be a maga teljességében, egy kerek darab kultúrhistóriát tárva az ámuló nézősereg elé. *A régi egyiptomiak kenyérből készült sörének primitiv készítési módjától* a tökély fokán álló mai serfőzésig mindent bemutat, ami ebbe a fantasztikus, 6000 éves keretbe csak belefér. Büszkesége és dicsősége ez a pavillon a magyar iparnak és a magyar kultúrának, amely ilyen csodálatos látványosságot tud a vásár nemzetközi sokadalma elé tárni.

Havas bútorgyár (VII., Rózsa-utca 20) bemutat egy meggypiros komplett garzonszobát, mely modern stílusban, a legegyszerűbb vonalakkal készült. Feltünést keltettek legmodernebb konyhabútorai, mosogatóasztalai és a kiállítás slágere: a törv. védett Reform konyhaszekrény, mely magába foglal egy teljes konyhafelszerelést, valamint jégszekrényt is.

Hirmann Ferenc fémárugyár (VII., Csányi-u. 7—9). Ezen országos hírü gyár, mely 1880-ban alapittatott, készit permetezőket, egészségügyi berendezési cikkeket, sör- és borarmaturákat és háztartási cikkeket.

A Dréher-sörgyár múzeális értékü pavillonján kivül ez évben is láthatók a vásáron *Dréher-Maul* népszerüségben felülmúlhatatlan *csokoládégyártmányai.* A hatalmas, magyar stílusú boltozat alatt szédítő változatosságban pompáznak Dreher-Maul gyönyörü díszdobozai. A megjelent notabilitások kellemes meglepetéssel állapitották meg a *Dréher-Maul* csokoládégyár rohamos fejlődését.

A Magyar Radiátorgyár Rt. kiállításának döntő sikere volt már a Nemzetközi Vásár első napján. A *Marabu* háztartási mosógépek a legmodernebbek és leggazdaságosabbak ebben a nemben, lényegesen megkönnyitik a háztartások munkáját, amit egy sereg hölgy, aki már beszerezte, valóságos lelkesedéssel magyarázott el ott a helyszinen ismerőseinek. Ideálisak a gyár *tojáskeltető-gépei,* amelyek híre már határainkon is túlment.

Hokky István vas- és gépipari műhely (III., Lajos-utca 123) ízléses kiállítása különösen a háztartási berendezések szempontjából bir vonzóerővel. Az előnyösen ismert cég takaréktüzhelyei, főzőüstjei, tálalóasztalai, edénymosogatói, konyhaberendezései és vaskályhái elsőrendű kivitelben sorakoznak egymás mellé. A Hokky-féle háztartási és konyhaberendezésekkel már eddig is számos intézetet és kórházat szereltek fel.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.

Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék**

BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM“-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: **Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket.** Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Elkészült a hídépítések végrehajtásának teljes menetrendje

1: Boráros-téri híd, 2: Margithíd kiszélesítése, 3: Óbudai híd — Júniusban már kiadják a híd-pillérek és a pneumatikus alapozás munkáit — Acél helyett folytvasból építik a hidakat

Bármily megnyugvást is keltett a gazdasági életre a dunai hidak építésének előkészítése: *bizonyos aggodalmak merültek fel a munkálatok elkezdésének esetleges elhúzódása miatt.* Vállalkozói körökben attól tartanak, hogy az előkészítés, a tervek véglegesítése és a vállalatbaadás *hosszabb időt igényelhet* és így csak nagysokára juthat a magyar gazdasági élet abba a helyzetbe, hogy az építkezések révén munkaalkalomhoz jusson. Ebből a szempontból hétfőn nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott *Becsey* Antal az illetékes tényezőkkel, akiktől információt kért *a munkálatok sorrendjére* vonatkozólag. Az ott szerzett értesülések azt mutatják, hogy a hídépítés munkába adása rövidesen megtörténik, amelynek menetrendjét

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, a következőkben ismertette a *Fővárosi Hírlap* munkatársa előtt:

— Illetékes helyen szerzett értesüléseim szerint a törvényhozás az appropriációs vita során adja hozzájárulását ahhoz, hogy az állam évenkint megfelelő összeget folyósítson a hídépítés költségeire. Ez valószínűleg még ebben a hónapban megtörténik és akkor

a sorrend a következőképpen alakul:

— *Elsőnek a Boráros-téri híd részletterveit készítik el* és nyomban kiírják a *híd-pillérek* és a *pneumatikus alapozás* munkálatait. Erre valószínűleg *június legelső napjaiban* kerül sor. Ezt követi

a vasszerkezeti munkálatok kiírása és vállalatba adása,

ami nagy munkát ad a vasgyáraknak, mert csak *egyedül a Boráros-téri híd számára ez a munka 12—13 millió pengő költséget jelent.* A hídfők *feltöltése* a budai oldalon máris folyamatban van és ebben a tekintetben a Közmunkatanács eddig is nagy teljesítményt mutathat fel.

A munkálatok második etappja a Margithíd kibővítése,

amelynek általános tervei már készen vannak és rövidesen befejeződnek az alapépítésre vonatkozó műszaki tervek is. Három-négy hét mulva kiírják a *vasszerkezeti munkát* is és akkor két-három hónapon belül a vasszerkezeti munkák elkészítésére kerül a sor, amelyet

az Állami Vasgyár a rokongyárakkal együtt fog előállítani.

Az már véglegesen elhatározott szándék, hogy a déli irányba néző gyalogjárót szélesítik ki négy méterrel, a villamos síneket felszedik, amelynél azonban figyelembe kell venni a nyári hónapokban mindig mutatkozó élénkebb forgalmat. *Fokozatos munkáról* lehet itt csupán szó és ezért

az őszig csak a műhelymunkák elvégzésére fognak szorítkozni.

A forgalomban fennakadás tehát nem fog bekövetkezni, ha kellő időben gondoskodás történik *a hídalapok kiszélesítési munkáinak vállalatba adásáról.*

— A hídépítés programmja ezután öleli fel

az óbudai híd építését,

amelynek a tervei most *átdolgozás* alatt állanak. Nem szabad ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy a tervpályázat inkább csak *esztmei és esztétikai megoldást hozott,* miért is sürgős szükség mutatkozik a részlettervek kidolgozására.

A hidakat nem acélból, hanem folytvasból állítják elő, mert az acél drágább, a folytvas pedig olcsóbb és amellett minden tekintetben ugyanazt a biztonságot nyujtja.

Még nincs döntés afelől, hogy ki végzi a részlettervek kidolgozását, mert a pályázaton *két első díjnyertes* volt. Amíg az építési tervek nincsenek készen, addig itt a vállalatba adásról nem lehet szó. Az óbudai hídnak a munkái tehát csak ősszel indulnak meg és

a pillérek építkezését a téli fagy elmultával a kora tavaszi hónapokban megkezdik.

— Általában a hídépítés időtartama *mesterségesen tolódik ki öt-hat évre,* mert műszakilag ez az alkotás két-három év alatt is könnyen elkészülhetne. A finanszirozást évi hárommilliós tételekben vállalta magára az állam és a főváros, tehát ezzel párhuzamosan kell folytatni a munkálatokat is. Az illetékes tényezők tervei tehát abban foglalhatók össze, hogy

elsőnek a Boráros-téri hidat veszik munkába, ezt követi nyomban a Margithíd kiszélesítése és utóljára marad a legnagyobb: az óbudai híd megépítése.

A munkálatok nagyrészét már *júniusban kiadják,* ami azzal a komoly eredménnyel jár, hogy a munkaalkalmak szempontjából semmiféle eltolódástól nem kell tartani.

Becsey Antal nagy elismeréssel emlékezett meg a pénzügyi megoldásról, mert lehetővé vált *e nagy munkálatok végrehajtása minden külföldi kölcsön igénybevételének mellőzésével.* Belföldi kölcsönre mindazonáltal szükség van körülbelül *15 millió pengő értékben,* hogy a vasmunkák és pillérek költségeit előlegezni lehessen. A hídfő kiképzését a Közmunkatanács vállalta magára a betterment felhasználásával, amely ha túlmegy az előirányzaton, azt a hídépítés részére fogják tartalékolni.

Nagyarányú fejlődés indul meg az új Dunahidak mentén

Az utolsó évek legnagyobb műszaki munkája: a két új dunai híd, rövidesen a megvalósítás stádiumába jut. Kétségtelen, hogy a főváros gazdasági helyzete is előnyösen reagál a sokmilliós munkálatok kiadására, nem szólva arról, amelyet a két híd Budapest közlekedési és forgalmi viszonyainak megjavítása terén jelent. Az érdekelt kerületek:

Ferencváros, Lágymányos, óbuda és Angyalföld érthetően messzemenő várakozással tekintenek a hídépítések következtében feltétlenül bekövetkező fellendülés elé.

Mindegyik kerület a maga évtizedes törekvéseinek megvalósulását várja ezektől az alkotásoktól és a hídépítés nagy fontosságát úgy értelmezik, hogy a háború kitörésekor félbenmaradt fejlődés, most újból megindul, hogy a magyar főváros világvárosi keretei még inkább kiszélesedjenek.

Milyen konkrét eredményeket várnak a kerületek a két dunai híd létesítésétől?

— ezt a kérdést intéztük az érdekelt kerületek vezető személyiségeihez, akik a következőkben körvonalazták reményeiket a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

Usetty Béla országgyűlési képviselő:

— A *Ferencvárosban* ma is a Boráros-tér környéke alkotja a legforgalmasabb gócpontot és így minden bizakodásunk megvan ahhoz, hogy *a Boráros-tér és főleg a Soroksári-út hihetetlen módon megnöveli a maga fejlődési perspektiváját.* A környék régi földszintes házainak helyébe bérpaloták kerülnek és

a Soroksári-úti malmok kitelepítése után egy nagy boulevard-szerű útvonal alakul ki.

Magától értetődik, hogy a hídfő környékéről *eltávolítják a dunaparti pályaudvart is* és annak forgalmát a kitérő pályaudvar veszi át. Az így felszabaduló területet parkirozni fogják és így *a dunaparti panoráma sokat nyer az itt bekövetkező városrendezés végrehajtása után.* A Dunapart környékén működő iparvállalatok közvetlen összeköttetést kapnak a budai városrésszel és ez a forgalom lényeges növekedését idézi elő.

Megélénkült forgalommal rendelkező városrésznek természetesen fellendül az ipari és kereskedelmi élete

és én hiszem, hogy a borárostéri híd rövidesen felvirágoztató hatást gyakorol az egész ferencvárosi kerületre.

Becsey Antal törvényhatósági örökös tag:

A főváros nagyívű, forgalmas útvonala, a Nagykörút, eddig a Boráros-térnél zsákutcába jutott. Most az új híd létesítése révén

a Nagykörút tovább folytatódik a Kelenföld—Lágymányosi városrészben, egészen a tervezett Budapest—Fürdőváros pályaudvarig,

ami olyan intenziv és lüktető életet varázsol ide, hogy annak előnyei valósággal *megváltásszámba mennek a fejlődésben váratlanul visszamaradt új XI. közigazgatási kerületben.* A pesti oldallal így létesítendő közvetlen összeköttetés lehetővé teszi a Kelenföldre vonatkozó elgondolások végrehajtását, amelyek nemcsak a kerület, hanem *Budapest szempontjából is beláthatatlan fontossággal bírnak.* Az egyik a Klebelsberg-féle terv:

a magyar Dahlem létesítése,

amelyről évekkel ezelőtt azért kellett lemondani, mert a tó feltöltésének munkái körülbelül hét és félmillió pengő költséget róttak volna a fővárosra. A közvetlenül Budapesthez kapcsolódó Kelenföldön ezt most annál könnyebben megvalósíthatjuk, mert

a feltöltés a híd építésével amúgy is szükségessé vált.

A fejlődés másik részét

az állandó kiállítási terület

berendezése hozza magával. Ezt a területet a főváros megvásárolta és hogy az évenkint megrendezendő vásárok sorozata mit jelent Kelenföld iparának és kereskedelmének: *azt a jövő fejlődése fogja beigazolni.* A hídépítéshez kapcsolódik *a pályaudvar átépítése* és rekonstrukciója, amelyet most már nem lehet tovább halasztani, mert

a délnyugati és déli vasuti forgalom gócpontját minél előbb a maga hivatásának megfelelő keretekbe kell helyezni.

Az új híd megnyitja az utat a *keserüvízforrásokhoz,* amelyek ma a világforgalomtól el vannak zárva. Lehetővé válik, hogy itt létesüljön

a magyar Karlsbad,

szanatóriumokkal, sétányokkal és a modern gyógyhelyek minden tartozékával, ami a fürdőváros kialakításának egyik legnagyobb eszközévé válhat. Ilyen lehetőségek között természetesen *az építkezési tevékenység is nagy lendületet nyer* és így minden okunk megvan annak a hangoztatására, hogy Kelenföld szempontjából döntő fontossága van a híd építésének.

Orava Zsigmond dr.:

— *Óbuda* mai elmaradottságának egyik főoka, hogy csak *egyetlenegy* szük útvonal: a Zsigmond-utca köti össze Buda belső részével és a Margithídon át a pesti oldallal. *Ha Óbuda belső utcasoraiban valamilyen elemi csapás támad, akkor az egész kerület el van vágva és pusztulásra ítélve.* Feltétlenül szükséges az általunk már régen sürgetett *második közlekedési vonal* és ebből a szempontból

a híd óbudának azt jelenti, amit a levegő a fuldoklónak.

KORÁNYI-FÉLE SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCS-ÓS REDŐNY. ESSLINGENI FAREDŐNY. ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY, SÖTÉTÍTŐ-SZERKEZET. FÉMPORTÁL, BOSTWICH-TOLÓRÁCS. FALI és SZABADONÁLLÓ NAPELLENZŐ SZAB. — „ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL

ÁRBAN és MINŐSÉGBEN UTOLÉRHETETLEN!

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

KISS ÁRPÁD
Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készítésű viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII.., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGU MINŐSÉGBEN! HAVAS
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
asztalosmesternél
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

A híd építésével lehetőség nyílik *a városrész építkezési mozgalmának nagy fellendülésére is*, mert ma itt az a lehetetlen helyzet uralkodik, hogy

építkezési engedélyt most csak reverzális ellenében ad a hatóság,

a bontási kötelezettség egyidejű elismerésével. A hídépítés természetszerűleg a városrendezés végrehajtását is magával hozza és nyomában *új utcák, új házsorok fognak a mai sikátorok helyén megteremtődni*. Jelenti a híd azt is, hogy új lakosságot kap, olyanokat, akiket a híd várható élénk forgalma vonz Óbudára. *A híd Óbuda részére az életlehetőséget, fellendülést és újjászületést* teremti meg.

Dinich Vidor törvényhatósági bizottsági tag:

— *Angyalföld* fejlődésére páratlanul nagy perspektivát jelent az a körülmény, hogy *közvetlen kapcsolatot talál a budai városokkal és Ujpesttel is*, a Szent László-úton keresztül. Meggyőződésem, hogy e forgalmi főútvonal révén nagyarányú építkezések kezdődnek és

végre megindul a fejlődés itt is, ahol ma még mindig áldatlan közlekedési viszonyok uralkodnak.

Elképzelhetetlenül sok időt és fáradságot jelent például még ma is a BUR-vasútról való átszállás a váciúti villamoskocsikra, mert *kétkilométeres gyaloglásra vannak ítélve azok a vállalkozó szellemű utasok*, akik átszállani akarnak. Elhanyagolt uteák, csatornázatlan útvonalak és a közművek hiánya miatt

Angyalföld a legelhanyagoltabb budapesti városrészek közé számítódik,

de bizonyos, hogy a hídépítés révén *az angyalföldi kispolgárság is hozzájut azokhoz a minimális életigényekhez, amely minden kulturvárosban megtalálható.*

A kerületi vezérek fenti nyilatkozatai hűségesen tükröztetik vissza azt a jogos várakozást, amellyel a hidak építése iránt viseltetnek az érdekelt városrészek lakói. Megnyugtató, hogy a munkálatok gyorsítása érdekében *a legmagasabb helyről is megfelelő utasítások történtek* és így bizonyos, hogy a kormány és a főváros közös akciója mielőbb éreztetni fogja jótékony hatását.

Párt és Klub

A Kelenföldi Társaskör ünnepi közgyűlése

az elmult napokban ünnepélyes keretek közt ment végbe. A Társaskör a Fehérvári-út 24. sz. alatti, s a református egyház tulajdonát képező bérházban jutott pompás helyiségekhez, amelyekhez nagygyűlések tartására szolgáló díszterem is tartozik. Az ünnepség első része a díszterem ünneplő közönsége előtt folyt le, amely zsúfolásig megtöltötte a hatalmas helyiséget. A *Budapest-Kelenföldi Daloskör* a Magyar Hiszekeggyel nyitotta meg az ünnepélyt, majd *Kovács* József ny. tábornok, ügyvezető elnök üdvözölte a közgyűlést és a vendégeket. Ismertette a Társaskör társadalmi és politikai feladatait és azokat a nemzeti ideálokat, amelyeket célul tűzött ki. Bizalommal néz a Társaskör jövője elé, amely szervező munkájához új otthonában hatalmas eszközt nyert.

Az ünnepi beszédet *Becsey* Antal, a Társaskör elnöke mondotta. Az avatóünnep egyfelől záróköve a klubalapítás érdekében kifejtett szervező munkának, de egyben mérföldjelzője új célkitűzéseknek is. *Az új klub a polgári egység gondolatának meleg otthona, de küzdelmes, vészteljes időkben fellegvára lesz.* Ebben az otthonban a társadalmi béke örökmécsesének lángja lobog: oltárképe pedig a kenyeretadó, nemzetmentő munka. Ünnepli a polgári gondolatot, amelyben benne lüktet a *valláserkölcs*, a *magyar tradiciók* és a *nemzeti érzés*. A *civilizáció* a magyar történelemben Szent Istvánnal kezdődik, aki a polgári gondolat szövétnekét a hit gyujtó erejével lobbantotta lángra. E gondolat jegyében tömöríteni a társadalom erőit, és azokat a szakadékokat, amelyek egymásra utalt társadalmi osztályokat választanak el egymástól, az egység erejével áthidalni, és *a szétforgácsolt, sokszor szemben álló erőket a nemzeti munka jegyében tömöríteni*, — ez a Társaskörnek gyönyörű, felemelő feladata. A Mindenható áldását kéri a Társaskör ilyirányú tevékenységére.

A hatalmas tetszészajtól kísért ünnepi beszéd után *Barla-Szabó* József dr. fejtegette a Társaskör programját és ismertette azt a perspektivát, amely *a küszöbön álló híd-építésnek és a fürdőváros gondolatának megvalósítása révén a Kelenföld elé tárul.*

A közgyűlés közönsége lelkesen tüntetett *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester mellett, aki elmaradását meleghangú üdvözlőlevélben mentette ki és a rokonszenv jeleivel halmozta el az időközben megjelent *Kozma* Jenőt, aki meleg szavakban köszönte meg a közgyülés megtisztelő ragaszkodását. Kijelentette, hogy öt nem csupán a kötelesség parancsoló szava szólította ide, hanem elhozta az öröm is, hogy a *Kelenföldi Társaskör új pompás otthona révén hatalmas intézménnyel gyarapodott, amely a polgári egység gondolatának vára és erőssége lesz az önállóvá lett kerületben.* Arra buzdította az ünneplő közönséget, hogy toborozzon minél nagyobb számban híveket és tartson ki vezérei mellett, akiknek munkája, kötelességtudása és becsületessége eddig is nagy eredményeket hozott a kerületnek. Az ünnepi közgyűlést a Himnusz akkordjai zárták be.

A közgyülést társasvacsora követte, amely alkalomra zsúfolásig megteltek a klub összes helyiségei. A felköszöntők sorát *Becsey* Antal elnök a kormányzóra mondott nagyhatású beszédével nyitotta meg. Utána *Barla-Szabó* József dr. emlékezett meg *Kovács* József ügyvezető elnök és tisztviselőtársai érdemes munkájáról, amelyet a klubhelyiségek berendezése körül kifejtettek. Üdvözölte a megjelent vendégeket, közöttük *Usetty* Béla dr. és *Klein* Antal dr. országgyülési képviselőket. *Usetty* Béla dr. lendületes beszédben rajzolta meg a Kelenföld és Ferencváros közötti társadalmi és materiális érdekkapcsolatokat, rámutatva a boárostéri híd létesítésének szociális és gazdasági jelentőségére. A nagy ovációval fogadott beszéd után *Sümeghi* László dr. indítványára az ünneplő közönség *Bethlen* István gróf miniszterelnök és *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester távirati üdvözlését határozta el. Több felköszöntő után az ünnepség a késő éjjeli órákban ért véget.

A Kőbányai Egységes Polgári Pártkör a múlt héten tartotta ezévi rendes közgyülését, melyen *Sajó* János elnök lendületes megnyitó beszédében emlékezett meg a pártkör tizéves fennállásáról s ez idő alatt a párt évről-évre növekedő erejéről. Utána *Dongó* Orbán ügyvezető-elnök számolt be a pártkör multévi működéséről, melynek legjelentősebb része a törvényhatósági választások lebonyolítása volt. *A választások a pártnak hatalmas térhódítását mutatják a kerületben*, amennyiben legutóbb *négyszeresen* több szavazatot kapott a pártlista, mint a hat évvel előbbi városatyai választásoknál. *Vajner* Gusztáv pénztárnok pénztári jelentése után, a közgyülés *Kozma* Jenőt és *Ripka* Ferencet nagy és egyhangú lelkesedéssel a pártkör tiszteletbeli elnökeivé választotta. *Szőcs* János társelnök indítványára elhatározta a közgyülés, hogy *Bethlen* István gróf miniszterelnök tizéves jubileuma alkalmából nagyszabású ünnepet fog rendezni. A közgyülést a pártkör helyiségében társasvacsora követte, melyen a nagyszámban együttlévő tagok meleg ünneplésben részesitették *Payr* Hugó és *Hatolkay* Kázmér bizottsági tagokat.

Az Erzsébetvárosi Polgárok Gazdasági Egyesülete díszelnökének, *Désí* Géza dr. országgyülési képviselő tiszteletére társasvacsorát rendezett, amelyen *Radnay* Sándor dr., *Osváth* Károly, *Csch* Ferenc dr., *Szabó* Gyula, *Ledermann* Mór, *Várady* Győző, *Terts* József után *Désí* Géza nagyhatású beszédet mondott aktuális országos és várospolitikai kérdésekről.

Az Erzsébetvárosi Polgári Kör közgyülése. Nagyszámú tag részvételével tisztujitó közgyülést tartott az *Erzsébetvárosi Polgári Kör*. *Lédermann* Mór elnöki megnyitójában vázolta az Erzsébetváros polgárságát tömörítő kör feladatait politikai és társadalmi téren, majd a most megindúló nagy közmunkákról és a forgalmi fázisrendszer közeli bevezetéséről beszélt. *Fodor* József dr. ügyvezetőelnök a kör mult évi tevékenységét felölelő beszámolót terjesztett elő. *Halász* Dezső indítványára a közgyülés köszönetet szavazott a tisztikarnak, majd különböző jelentések elfogadása után újból a régi tisztikart választotta meg. A kör díszelnökei: *Ugron* Gábor, *Désí* Géza, *Ripka* Ferenc és *Kozma* Jenő.

A Ferencvárosi Kaszinó nagytermében *Artinger* Imre dr., a *Jelzálog Bank* igazgatója, Oroszországban végzett tanulmányai alapján előadást tartott az ötéves gazdasági terv felépítéséről és az európai államok közgazdaságára gyakorolt hatásáról. A szovjetnek ez a terve, az előadó szerint, *az európai és amerikai ipar szempontjából még a kivitel sikere esetén sem jelent számottevő versenyt*, de annál nagyobb veszedelemmel fenyegeti a mezőgazdaságot és ezért a polgári államok összefogása nélkül nem is lehet az orosz mezőgazdasági terményáradattal megküzdeni. A nagy tetszéssel fogadott előadásért *Usetty* Béla képviselő, a kaszinó elnöke mondott köszönetet.

A Zuglói Ház- és Telektulajdonosok Egyesülete az elmult napokban tartotta meg választmányi ülését. *Rendek* Károly, az egyesület ügyésze ismertette az ottani ház- és telektulajdonosok sérelmeit. A zuglói ház- és telektulajdonosok már régóta sürgetik *a közművek befejezését*, különösen az elhanyagolt utak rendezését. Panaszaik és sérelmeiknek orvoslására a választmányi gyülés beadványt szerkesztett sokszáz háztulajdonos aláírásával. Ezt a beadványt benyujtották az elöljáróságnak, be fogják nyujtani a városház III. ügyosztályának is. Remélik, hogy ezuton végre meghallgatják jogos kívánságaikat és Budapest ezen fejlődő részében mielőbb rendezni fogják azokat a tarthatatlan állapotokat, amelyeket eddig hiába sérelmeztek a zuglói ház- és telektulajdonosok.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, u. ymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, irőalizatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

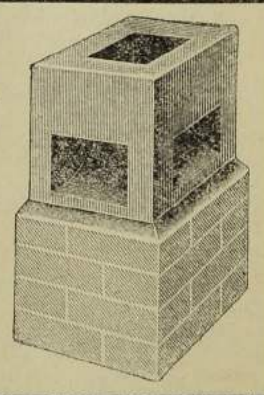
INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Giroszámla: a Magyar Nemzeti Banknál

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomított terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

INCZE GÁSPÁR műbutoraszfalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztositással .·. Személyszállitás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Epitési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállitások .·. Földmunkák, utépités .·. Területrendezés kordélyozás

Évi harmincezer pengőig terjedhet az üzemigazgatók maximális jövedelme

Elkészült az üzemi illetményeket szabályozó javaslat — A polgármesteri, alpolgármesteri és tanácsnoki fizetéseket veszik irányadónak az üzemigazgatói illetmények megállapításánál

A különböző bizottságokban és a közgyülésen számos alkalommal felmerült *az üzemigazgatók és üzemvezetők illetményeinek és jövedelmeinek rendezése.* Fantasztikus híresztelések, hatalmas számjegyü összegek szerepeltek abban a beállításban, hogy az üzemigazgatók jövedelmei horribilis méretekre emelkedtek a különböző javadalmazások, jutalékok és egyéb juttatások cimén. A mostani ciklus elején illetékes helyekről elhangzott olyan bejelentés, hogy ebben a kérdésben *rövidesen rendet teremtenek* és a méltányossági szempontok figyelembevételével szabják meg az üzemigazgatók járandóságait. *Scitovszky* Béla belügyminiszter a költségvetés jóváhagyása kapcsán küldött leiratában erre a vonatkozásra is kitért és kifejezést adott annak a felfogásának, hogy az üzemek vezetőinek jövedelme nem lehet több, mint a polgármester fizetése.

Borvendég Ferenc alpolgármester kapott felhatalmazást a polgármestertől az üzemigazgatók fizetésének megállapítására. Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint

Borvendég Ferenc alpolgármester már elkészítette javaslatát,

amelyről a *Fővárosi Hírlap* tudósítója a következő értesüléseket szerezte:

— Az üzemigazgatók jövedelmének megállapításánál *három kategóriát* állítottak fel.

Az első kategóriába

tartoznak a *Gáz-, Víz- és Elektromosművek,* amelyeknek vezérigazgatói a polgármesteri fizetéssel azonos méretekben fognak részesülni.

A második kategóriába

sorolták a *középüzemeket,* amelyeknek vezetői *alpolgármesteri* járandóságot kapnak, míg

a kisüzemek

vezetői a *tanácsnoki* fizetések nivójához alkalmazkodnak. Számszerűleg az üzemigazgatók illetményrendezése a következőképpen alakul:

— A polgármester évi illetménye 26.400 pengő, amihez járul 2865 pengő lakbér, vagyis

a legmagasabb üzemvezetői fizetés 29.265 pengőre fog rúgni.

A közigazgatási II. fizetési osztályba sorozott *alpolgármesterek* évi törzsilletménye 20.064 pengő és 2865 pengő lakbér, ami összesen 22.929 pengőnek felel meg: *ezt a fizetést fogják élvezni a középüzemnek minősített intézmények irányitói.* A tanácsnoki fizetés összege 12.672 pengő és 2644 pengő lakbér, összesen 15.316 pengő, ami meg fog felelni *a kisüzemek igazgatói fizetésének.*

A javaslat intenciói azt mutatják, hogy

az üzemvezetői fizetések megállapításánál nem fognak szigorúan ragaszkodni a közigazgatási főtisztviselők illetményeihez,

hanem azt csak *irányadónak* veszik a fizetések megállapításánál. Ez azt jelenti, hogy *a törvényhatósági bizottság mérlegelésétől függ a fizetések megállapitása,* ami túllépheti, vagy pedig alatta maradhat a közigazgatási illetményeknek, azonban attól lényegesen el nem térhet. A javadalmazások megállapításánál természetesen elsősorban azt kell majd döntőnek elfogadni, hogy melyik üzemeket sorozzák a különböző kategóriákba. Nemrégiben már készítettek egy ilyen osztályozást, amelynek az volt a meglepetése, hogy a főváros egyik legnagyobb üzleti vállalkozását:

a Községi Élelmiszerüzemet a középüzemek rangsorába tették,

ami azért feltünő, mert az Élelmiszerüzem a maga nagy apparátusával és forgalmával feltétlenül a nagyüzemek minősítését érdemli ki. A középüzemek sorába tartoznak a gyógyfürdők, a hirdetési vállalat és a temetkezési intézet, míg a harmadik kategóriába a kisüzemeket osztották be. Hogy miként fog alakulni az üzemeknek a fizetések szempontjából való rangsorolása, az attól függ, hogy *az illetékes szakbizottság, a tanács és a közgyülés milyen minősítést tart elfogadhatónak.* A javaslatot a legközelebbi napokban *Sipőcz* Jenő polgármester fogja áttanulmányozni és azután intézkedik annak napirendre tüzéséről.

Átvették és üzembe helyezték az első víztisztító berendezést

Naponta tizenötezer köbméter vizet tisztítanak — Továbbfolynak a kisérletezések más rendszer kipróbálására

Közel három esztendeje, hogy a kristálytisztának ismert és Európaszerte kitünőnek vallott budapesti vízben először mutatkoztak az eleinte rejtélyes szennyeződés jelei. A kémikusok megállapították, hogy a kutakat tápláló Dunaszakasz vízáramlásának ellustulása, eliszaposodása, a sokat emlegetett trianoni gát okozta a bajt, mert a vízben megnövekedett a mangán- és a vastartalom, viszont a mangánosvasas vízben, mint kedvező kultúrában, bizonyos gombafajták szaporodtak el. Közel három éve, hogy *a főváros vezetői elkezdték keresni a segítés módjait,* sajnos azonban, még ma is meglehetősen távol állunk a probléma végleges megoldásától.

Annakidején, mikor az első zavarok mutatkoztak, a főváros szakemberekből álló bizottságot küldött ki az Elbamenti német városokba, ahol hasonlóak voltak a panaszok. Ez a bizottság azzal jött haza, hogy odakint *szürőberendezésekkel* segitettek, így tették élvezhetővé az Elba erősen szennyezett vizét. Az ott alkalmazott rendszerek közül az aktív szénnel müködő *Dabeg-gyártmányú* készüléket találták legtökéletesebbnek a budapesti szakemberek és a törvényhatóság felhatalmazást is adott próbaképpen egy ilyen szürőberendezés vásárlására.

Az első káposztásmegyeri vízszürőgép szerelését január végén kezdték meg és

a mult héten történt meg a készülék hivatalos átvétele.

Ez a készülék most már állandóan üzemben van, végeredményben azonban *még mindig csak kísérleti célokat szolgál,* mert napi tizenötezer köbméter vizet tisztit meg, ami elenyésző mennyiség Budapest óriási vízfogyasztása mellett.

Illetékes helyen

érdeklődtünk, hogy mikor rendeli meg a főváros a többi szürőkészüléket, ami elegendő lenne a szennyezett kútcsoport teljes vízmennyiségének tisztításához. Erről a következő információt kapta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Az első szürőkészüléket a Vízművek igazgatósága a megfelelő laboratóriumi kísérletek lefolytatása után felállította. Ez üzemben is van, de

e pillanatban még teljesen bizonytalan, hogy mi lesz a további készülékek felállításával,

sőt bizonytalan az is, hogy a Dabeg-rendszer mellett tart-e ki a főváros, mert még mindig nem alakult ki a végleges műszaki vélemény. A Vízművek igazgatóságának mérnökei ugyanis kezdettől fogva a külföldiektől teljesen függetlenül *önálló kísérleteket folytat* s ezek a kísérletek, amelyek rendszerben is eltérőek a próbaképpen alkalmazott módszertől, igen szép eredménnyel biztatnak.

A kísérletezések még mindig folynak s ezek végleges eredményétől függ, hogy milyen szürésmód mellett dönt a főváros vezetősége.

Munkatársunk érdeklődött aziránt is, hogy mi a Vízművek önálló kísérleteinek lényege, mire a következőket tudta meg:

— A komplikált műszaki eljárást laikus szavakkal, néhány mondatban nem könnyü dolog ismertetni. Lényege

a szennyezett víz megfelelő módon való levegőztetése, szénsavtartalmának csökkentése és oxigén-felvételének nagyarányú fokozása,

ámi által a víz szennyeződései kiesaphatók s alkalmas módon eredményesen leszürhetők. Ezek a kísérletek most már hamarosan befejeződnek, azután a főváros elkészítteti a további szürőkészülékeket is, bár végeredményben *legradikálisabb megoldás a vassal és mangánnal szennyeződött kutak teljes használaton kívül helyezése lenne.*

Tisza István kertváros.

A budai hegyvidék legszebb kertvárosa a

Magyar Semmering

A hüvösvölgyi nagyrét felett. Árnyas erdőparcellák. Magaslati fekvés, festői kilátás. Villany, vizvezeték, vendéglő. Városi telefon. **Az intelligens középosztály legkedvesebb lakó- és nyaralótelepe.** Nem 20—25 év mulva, hanem

azonnal árnyas kertet kap ős fákkal!

A parcellák fele már eladva.

Olcsó épitkezés! Kedvező fizetési feltételek!

A 83-as villamos hüvösvölgyi végállomásától **autóbuszjáratok!** (5 perc.)

Feltétlenül tekintse meg!

Dr. Keresztes Béla, VII., Damjanich-u. 30
Telefon: 431—56.
Parcellázási iroda a helyszinen.
Telefon: 644—38.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám

Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Távbeszélő: Aut. 879—65.

LVIII. ÁLTALÁNOS AUKCIÓ

KIÁLLITÁS: 1931 május 14-én (áldozócsütörtökön) d. e. 10—fél 2, május 15-én (pénteken) és május 16-án (szombaton) d. e. 10—fél 2 és d. u. 4—fél 8 órák között.

ÁRVERÉS: 1931. május 18-ától junius 3-áig d. u. fél 4 órai kezdettel naponként.

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK: Mübecsü festmények, rajzok, szobrok, porcellánok, keleti szőnyegek, Művészi és közhasználatra szánt butorok, ékszerek, könyvek, stb. és keletázsiai tárgyak. Katalógus a helyszinen 1.50 P-ért kapható

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ

IV., Deák Ferenc-utca 2.

*

VIGADÓ-KIOSZK

V. kerület, Vigadó-tér.

Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

Vállalkozási Hiriap

Kőbánya polgársága az óhegyi tisztviselő- és munkástelep sürgős felépítését követeli

Valamennyi párt részvételével megtartott nagygyűlésen széleskörű akció indítását határozták el

A kőbányai Régi Sörházban a X. kerületi polgárság különböző pártállású orszgy. képviselők és főv. törvényhat. bizottsági tagok részvételével nagygyűlést tartott az óhegyi Horthy Miklós tisztviselői és munkástelep építése tárgyában. *Reichauser* Róbert, az Iparoskör elnöke, nyitotta meg a gyűlést, amelyen elsőnek *Farkas* Zoltán dr. bizottsági tag ismertette az elfogadásra ajánlott határozati javaslatot. Ebben a kőbányai polgárság rámutat arra, hogy már az 1908. évi XXIV. tc. engedélyezte és a kormányzó tízéves jubileumát megörökítő 1930. évi XI. tc. az OTI tulajdonába bocsátotta a mintegy 220.000 négyszögöl terjedelmű területet, amelyet annakidején 4—8 pengős áron adtak el a telektulajdonosok, hogy ezen a pesti oldal legegészségesebb részén ez a telep felépülhessen. *Utcanyitások céljaira ingyen bocsátanak rendelkezésre területet, mert nagy áldozatkészséggel elö akarják segíteni a nagyszabású terv megvalósulását.*

Kőbánya polgársága párt- és osztálykülönbség nélkül azzal a kéréssel fordul a kormányhoz, hogy az OTI tartalékalapjából az építéshez szükséges tőkét bocsássa rendelkezésre,

mert a megdöbbentően nagyarányú munkanélküliségen, amely a kerület munkásait sujtja és a legsúlyosabb kenyérgondokkal küzdő iparosokon és kereskedőkön e telepépítés nélkül segíteni nem lehet.

Takács István dr. bizottsági tag kifejtette, hogy minden erővel küzdeni kell *a két törvényben elhatározott telep fölépítéséért. Szémann* Mihály bizottsági tag azt a reményét fejezte ki, hogy egyetlen illetékes tényező sem akarja elütni Kőbányát attól, hogy ezt a telepet itt létesítsék. *Szegő* Béla bizottsági tag szerint az OTI tartaléktőkéjének nincs szebb hivatása, de jobb befektetése sem, mint ennek az óhegyi telepnek a felépítése.

Usetty Béla orsz. képviselő hangoztatta, hogy ebbe a kérdésbe nem szabad pártpolitikát belevinni és amilyen fontos az új Duna-hidak építése, amelyek a magyar kubikos- és vasmunkások ezreit juttatja kenyérhez, ugyanilyen

fontos az ezerlakásos telep létesítése is az építőipar és a rokonszakmák foglalkoztatása végett.

Ha Óbudán is építeni akarnak lakótelepet, ennek minden fővárosi polgár csak örülhet, de ez az óbudai terv nem késleltetheti a törvényben biztosított kőbányai építkezést.

Payr Hugó törvényhatósági tag rámutatott arra, hogy a X. kerületi polgárságnak nincsen oka az izgalomra, mert az a telepítési ajánlat, amely a kormányhoz érkezett és amellyel a kormány kötelességszerűen foglalkozott, még elfogadása esetén sem jelentené azt, hogy *Kőbányának az óhegyi telephez való jogos igénye elhomályosíttatnék vagy háttérbe szorulna.* Ezek az óbudai banképítkezésekre vonatkozó tárgyalások, értesülés szerint, egyébként már megakadtak és ha bármilyen illetékes tényező részéről azt tapasztalná, hogy Kőbánya helyett más kerületben akarnák felépíteni a Horthy Miklós-telepet, úgy egészen a mandátumáról való lemondásig levonná a konzekvenciákat, de ugyanilyen elhatározást vár a többi párt X. kerületi bizottsági tagjaitól is.

Farkas István orsz. képviselő is tisztára gazdasági kérdésnek tekinti az óhegyi építkezést, amelyet a magyar banktőke drágasága miatt csak az OTI tartalékalapjából lehet felépíteni. A bankok ma is, — amikor 3—3½ százalékos dollárkölcsönajánlataik vannak, 9—10 százalékon alul nem bocsátanak rendelkezésre építési hitelt és

ez a kamatpolitika okozza a vállalkozás teljes stagnálását

és a gazdasági krizis kimélyülését. Felhívta Kőbánya egész polgárságát, hogy mindaddig folytassa az agitációt, amíg a telep fölépítését az illetékes tényezők meg nem kezdik.

Nováky István építőmester felszólalása után, aki a kisiparnak az építkezésben való részesítését követelte, az előterjesztett határozati javaslat elfogadásával végetért a nagygyűlés. A politikai és társadalmi szervezetek kiküldöttjeiből alakuló bizottság most már *küldöttségileg fogja sürgetni a kormány tagjainál, a fővárosnál* és az OTI elnökségénél a közművekkel teljesen felszerelt óhegyi telepen való építkezést.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Orgonakarbantartást a fővárosi templomokban: Rieger Ottó 3890, Angster József és Fia 850.

Gázberendezési munkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Magyar Radiátorgyár 18.500, Molnár Lajos és Társa 18.500, Sperling Jenő 6944.

Szivattyúszerelési munkát a Horthy Miklós-leányotthonnál: Csépai Jenő 11.355.

Kőműves-tatarozási munkát a Ceglédi-úti kislakásos-telepen: Fábián Testvérek 4100.

Palafedési munkát a Szent László-kórháznál: Glasz Károlyné 3568, Mayer Lajos 3836, özv. Biberál Józsefné 3584.

Padlóburkolómunkát a Bakáts-téri szülészeti kórházban: Ifj. Cristofoli Vince 2624.

Zuhanyfürdőberendezést a Kazinczy-utcai iskolában: Szücs Gyula 2217.

Felvonóberendezést a Szent István-kórházban: Haverland Antal 9960.

Kőművesmunkát a Ciprus-utcai kislakázos-telepen: Ruzocska Béla 6251.

Asztalosmunkát a Szabó József-utcai autóbuszgarázsnál: Nyilas Elek 1229 pengő vállalati áron.

Aszfaltozási munkát a Mária-utcában: Blehn János 3841, Magyar Aszfalt 8102.

Utrendezési munkát a Bimbó-utcában: Neumann Ferenc 120.308.

Csatornaépítési munkát a Tábornok-utcában: Gravieser Albin 8726.

Kőműves, bontási és elhelyezési munkát a sertésvágóhídi csarnoknál: Kuzicska Béla 962.

Burkoló munkát ugyanott: Urbach és Tafler 6452.

Bádogos munkát ugyanott: Böhm Géza József 1437 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó intézet lakatos munkáira pályáztak: Mandorf Gyula 16.342, Haas és Somogyi 22.974, Csörgely Gábor 23.892, Gerő és Győry 24.114, Skolkay Mátyás 24.311, Kajtár Lajos 24.433, Knausz Gyula 24.701, Gadambos Jenő 25.079, Vitál András 25.440, Kajcsányi János 25.585 Sajó János 25.657, Polgár Károly 25.703 pengővel.

A székesfővárosi közoktatási épületek cserépkályháinak karbantartási munkáira pályáztak: Horváth Ferenc 35%, Bagó Károly 32%, Horváth Lajos 32%, Dotterweich Antal 30%, Bihari István 20%, Kocsárd Ferenc 21%, Krausz Dezső 10% engedménnyel.

A Rottenbiller-utcai polgári iskola linoleummunkálataira pályáztak: Péter József 5947, Elsinger M. J. 6075, Császár Imre 6590, Plökl Nándorné 6700, Magyar Ruggyantaárugyár rt. 9267 pengővel.

A Németvölgyi-uti iskola és ovoda márványmozaik munkáira pályáztak: Walla József 28.208, Andrea rt. 28.348, Melocco rt. 28.929, Cristofoli Vince 29.000, Neuhauser Miksa 29.983, Ceglédi Jenő 30.440, Emptió ipari és keresk. rt. 31.812 pengővel és Barcza Dezső 33.441 pengővel.

A Bécsi-uti bérház kőműves munkálataira pályáztak: Wellner László 9875 Katona Imre 10.440, Báthory Viktor 10.535, Hengl Andor 10.740, Márton és Szalka 11.080, Cristofoli Vince 11.500 pengővel:

A káposztásmegyeri vízművek részére szükséges Dunaalagutak építésére pályáztak: Káldor Pál 1,420.280, 1,336.000, Fejér és Dános 1,572.300, Magyar Wayss és Freytág 1,588.925, Palatinus építő rt. és Zsigmondi Béla rt. 1,779.562, Fábián Somogyi és György 1,795.910, Rényi és Bottenstein 1,891.604, Máthé Ferenc és Weisz Mihály 2,230.250, Gazdaságfejlesztő és építő rt. 2,150.610, Somlyó József 2,530.890, Pittel és Brausewetter 2,950.840 pengővel.

A Komáromi-út kátrányos makadámmal való rendezési munkálatokra: Eisler és Simon 64.934, Réry és Dienes 68.850, Ámon Antal 69.570, Marik Ernő 70.145, Huller és Lukács 72.190, Hajnal Imre 72.657, Urbach és Tafler 73.884, Heverdle István 74.688, Szegedy Béla 75.910, Mindszenti földmunkások szöv. 79.120, Magyar Asphalt rt. 82.207, Halmos István 83.620 Obendorfer József 87.242 pengővel.

A Pannonia-utca, Thurzó- és Ipoly-utca között lévő szakasznak kerámit-kocsiátrendezési munkáira: Magyar Kerámiagyár 22.772, Huller és Lukács 24.671, Hirsch Mihály 25.611, Heverdle István 25.999, Urbach és Tafler 26.266, Ámon Antal 26.569, Szendrő Zsigmond 27.034, Hollós Ferenc 28.025, Gravieser Albin 29.532, Szegedy Béla 31.071, Halmos István 32.477 pengővel.

Ugyanott műkő- és kőfaragómunkára: Dunamenti kőbányák és márványművek 12.998, Dunántúli mész-, tégla- és kőipar rt. 13.717 pengővel.

Az árvaházak, menhelyek, szeretetotthonok részére szükséges textilanyag szállítására pályáztak: Magyar Pamutipar, Kovácsevics Milenkó, Grab, Klinger Henrik, Gutmann J., Soproni, Miskolci textilipar, Belvárosi vászonáru, Győni textilművek Linum-Taussig, Freudiger Mózes, Schneider Richárd, Goldberger, Magyar Szövő- és Pamutgyár, Magyar Kender, Salzmann-féle textil, Kiss Endre, Kispesti.

A székesfőváros „Étkeztetési Akciója" részére szükséges konyha- és ebédlőfelszerelési tárgyak szállítására pályáztak: Edény- és konyhafelszerelési cikkekre: Erős és társai, Heinrich A., Geittner és Rausch, Barhó Ferenc, Fekete Dezső, Major János, Zirkelbach Ernő.

Vörösréz főzőüst- és üstönozásokra: Vállyi József, Godra Sándor, Zigler János, Barhó Ferenc, Jancsurák Gusztáv, Magyar Vegyipari Gépgyár.

Vas-üstházakra: Kellner és Sándor, Barhó Ferenc, Lázár Ferenc, Unitas, Lőrincz Pál, Dencs János, Zsédey Károly, Lakos Lajos, Kremsler Pál, Göttler Manó, Surányi István, Molnár Lajos, Munkácsi Gyula, Börcsök Mihály, Magyar Vegyipari Gépgyár, Földessy Henrik, Frindl István, Halász Gyula.

Vas-asztaltűzhelyekre: Kellner és Sándor, Barhó Ferenc, Lázár Ferenc, Dencs János, Unlatas, Zsédely Károly, Lakos Lajos, Zöld József, Göttler Manó, Sperling Jenő, Munkácsy Gyula, Börcsök Mihály, Földessy Henrik, Halász Gyula, Friendl Ágoston.

Viaszosvászon szállítására pályáztak: Herz Testvérek, Kiss Endre, Haas Lipót, Ungár Fülöp.

250.000 kg. Motalkó szállítására pályáztak: Aszfalt és Kátrányipar, Magyar Petroleumipar, Nyirbogdányi rt., Phöbus Műszaki rt., Shell Kőolaj, Vacuum Ásványolajgyár, Magyar Fantóművek, Hazai Kőolajipar rt., Magyar-Belga Ásványolajipar.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a köztisztasági hivatal részére szükséges 3000 q 1930. évi termésű **zab szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A polgármester felhívja azokat, akik erre a szállítására vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat **1931. évi június hó 2-án d. e. 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a központi számvevőség VI. ügyosztályának (Központi városháza III emelet 371. ajtó) előzetes számfejtés után az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Ajánlatot lehet tenni az egész mennyiségre és bizonyos hányadára, vagy csakis egy bizonyos hányadra.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1931. évi május hó 5-én.

A székesfőváros polgármestere.

HAJNAL·IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

SPITZER SALAMON NAGY-IPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

FAHN SÁNDOR
VÉSNŐKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefón: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

ZÁGONYI ISTVÁN
ÉPITŐMESTER
Budapest, IX. kerület, Mester-utca 37
Telefon: Automata 257—43

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Díszes kivitelű ivócsarnokban helyezik el a városligeti artézi-forrást

A Hungária-víz a vesebetegségek, az artézi-víz a gyomorbajosok gyógyítására fog szolgálni

Az a sokezer ember, aki a *Hungária-forrás* gyógyvizét naponta használja, bizonyára örömmel fogadja azt a hírt, hogy a forrás helyének a kibővítésével foglalkoznak a városházán. A közönség állandó érdeklődése szükségessé tette, hogy a városgazdasági ügyosztály tervet dolgozzon ki a *Hungária-forrás kibővítésére* és ezzel kapcsolatosan a közeljövőben érdekes újítást léptetnek életbe. Megállapítást nyert, hogy a *Hungária-forrás* vize, amely calcinmos, lythiumos és rádióaktív hévíznek tekinthető, főleg *vesebántalmaknál* hat gyógyítólag, ellenben az emésztési zavaroknál és bélbetegségeknél nincsen olyan gyógyító ereje, mint például a karlsbádi forrásvíznek.

Kutatások útján viszont rájöttek arra, hogy

a Széchenyi-fürdő gyógyvize csaknem hasonló hatású a karlsbádi gyógyforrások vizével

és a Széchenyi-fürdő forrása, mint gyógytényező, csaknem *egyenrangú* a karlsbádi gyógyforrással. A Hungária-forrás vize 38 fokos, ezzel szemben a Széchenyi-fürdő vize 68 fok és így sokkal alkalmasabb bélbetegségek gyógyítására, mint a Hungária-forrás vize. Ebből a megállapításból kiindulva, *Szendy* Károly tanácsnok, a városgazdasági ügyosztály vezetője, elhatározta, hogy

a Hungária-forrás vizét csakis vesetisztítás szempontjából fogják a közönség rendelkezésére bocsátani és a karlsbádi sóval való keverését beszüntetik.

A Széchenyi-fürdő közelében *külön pavillont* állítanak fel és az emésztési zavarokban szenvedő betegeket ennél a forrásnál fogják kiszolgálni. Az *artézi víz-forrásnál a modern higiénének megfelelő ivócsarnokot építenek*, amely

az ország egyik legjelentősebb gyógyhelye lesz.

Tágas ivócsarnok áll majd a közönség rendelkezésére és *az artézi-forrás vizének karlsbádi sóval való keverését — a legnevesebb magyar klinikusok véleményezése folytán — itt fogják csak megengedni.* Eszerint tehát a közeljövőben a fővárosnak két elsőrangú gyógyforrása lesz, egyik Budán, a másik pedig a Városligetben.

A Hungária-forrás vizét ezentúl vese- és hólyagbántalmaknál, köszvénnyel és reumával kapcsolatosan fogják használni, míg a városligeti artézi-forrás vizét emésztési zavarok és bélbetegségek gyógyítására veszik igénybe. A Széchenyi-fürdőnél már folyamatban is vannak az építkezések az új ivócsarnok megnyitásával kapcsolatban és legkésőbb

június második felében a közönség részére megnyitják a Széchenyi-forrást, amely minden tekintetben vetekedik majd a karlsbádi gyógyvíztényezőkkel.

A gyógyvízforrások tervbevett átalakításáról

Szendy Károly tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A mult hónapban határoztuk el, hogy a Széchenyi-fürdőnél ivókútat rendezünk be. Ennek nagy jelentősége van, mert a Hungária-forrás vizének hőfoka nem éri el a karlsbadi víz hőfokát és ezért karlsbadi sóval való telítése nem felel meg a követelményeknek. A Hungária-forrás vize 38 fokos, sóoldás által alaposan lehűl és így gyógyítóereje csökken. A Széchenyi-forrás vize ellenben 68 fokos, amely pohárbatöltés után, *a karlsbadi só feloldásával, körülbelül 45 fokra hűl le és ezáltal egyenrangú gyógyhatású a karlsbadi vízzel.* Ezért szükséges, hogy

a Széchenyi-forrást megnyissuk a közönség részére

és az új ivókút hatalmas ivócsarnokával, minden tekintetben megfelel a modern követelményeknek. A *Hungária-forrás* természetesen továbbra is megmarad, miután *lithiumos tartalmú vizével különösen vesetisztítás szempontjából lett elsőrendű gyógytényező.* Júniustól kezdve, amikor a Széchenyi-forrás megnyílik, *a karlsbadi sóval való telítést a Hungária-forrásnál megszüntetjük és ezt a kúrát kizárólag csak a Széchenyi-forrásnál fogjuk megengedni.*

A Széchenyi-forrás ivócsarnokát központi fűtéssel látják el és a csarnok körül *sétányokat építenek*, hogy a közönség, úgy, mint Karlsbadban, sétálva végezhesse ivóvízkúráját.

Patikák vándorlása, tündöklése és nyomorúsága

Hetek óta izgalomban tartja a budapesti gyógyszerészköröket az a hír, hogy egy budai patika, amelyet néhány év előtt a rohamosan fejlődő hegykerület részére engedélyeztek, *beköltözik a Belváros kellő közepébe*, a Kossuth Lajos-utcába. Egyes lapok részletesen foglalkoztak az esettel, azonban sajnos, nem a közegészségügy szempontjából, amely mindenesetre *a legfontosabb.*

Az a tény, hogy a külvárosi ember többnyire a fényes belváros felé gravitál, nem újkeletű. Pedig régi tapasztalat, amely éppen a gyógyszerészet terén igazolódott be mostanában igen gyakran, hogy *a fényes külső mögött nem ritkán sötét gond rejtőzik és*

a 15.000 pengős házbérek birodalmában a csőd és kényszeregyesség réme kísért,

míg a szerény külsejű, mérsékelt forgalmú, de egyúttal csaknem rezsimentes kültelki patikák *tisztes polgári egzisztenciát biztosítanak*, illetve, ha sokszor szükös keretek közé is szorítják a megélhetést, legalább a bukás veszélyével nem fenyegetnek. Franciaországban, ahol a gyógyszerészet „szabad ipar'' alapján működik, jóformán nem lehet a külvárosban gyógyszerhez jutni, a patikák valósággal sorban állanak a nagy, előkelő útvonalakon, de minden harmadiknegyediknek az ajtaján ott virít a vészes felírás: *„Felszámolás miatt zárva''*. Úgylátszik, hasonló állapotoknak kell bekövetkeznie Budapesten is, hogy egyes kerületi tisztviselők elhigyjék, miszerint

a belterületeken több patikának nincs helye.

Pedig nyilvánvaló, hogy azok a patikák, amelyek létfeltételeiket elvesztik és hivatásuk magaslatán álló ember kezében már nem jövedelmezők, *mindenre elszánt elemek birtokába mennének át.* A közegészségügy vitális érdekei forognak kockán, ha a gyógyszertárak száma indokolatlanul szaporodik.

Egyenesen kihívja azonban a külterületeken a közönség ámulattal vegyes felháborodását

a gyógyszertárak elvándorlása.

A patika minden egyes esetben *a kerületi elöljáróság* azon véleménye alapján költözködik el, hogy reá ott *szükség nincs*, nem tud megélni. Ilyen hivatali vélemény felterjesztése után

hiábavaló az érdekelt lakosság minden erőlködése és küldöttségjárása,

el kell telnie jó nagy időnek, amíg az elhagyott terület megint patikához jut. De hogy az elhagyott körzetbe jön új patika, az biztos: aktuális példa a Rózsadomb, ahol 12 évig volt patika, egy év óta nincs, mert elment és most megint lesz. Kisebben ez az elvándorlás állandóan folyamatban van, csak rá kell nézni a forgalmasabb útvonalak egyes szakaszaira és ismerni kell azt az elhagyatottságot, amelyben a közvetlenül szomszédos terület él. Pedig utóbbinak megfelelő dotálásáról a népjóléti minisztérium részéről gondoskodnak és a tisztifőorvos szándékában sem állt soha a patikák felsorakoztatása a Körúton.

Az elvándorlást kérelmezők és támogatók majdnem mindig egy régebbi, annakidején sokat kommentált patika-áthelyezésre hivatkoznak,

amelynek azonban helyzeti és tárgyi vonatkozásai lényegesen mások voltak, főleg pedig más volt az akkori közfelfogás és más a mai. *Különben is a mult és a precedensek nem arra valók, hogy velük takaródzanak*, hanem hogy belőlük tanuljanak. A City lassan elnéptelenedik, az új hidak az utca forgalmának nagyrészét is más irányokba fogják terelni. Ezeknek

a viszonyoknak felismerése a kerületi tisztviselő feladata,

akiknek annál inkább kell megfelelő helyzetismerettel rendelkezniök, mert *a városháza és a minisztérium döntései nagyobbára az ő véleményükön épülnek fel.*

A szóbanforgó hegykerületi patikát két év előtt állították fel, azóta körzete csak fejlődött, a lakosság erősen felszaporodott, a fejlődés most is állandó. Borzasztó volna tehát, ha az életképtelenségéről szárnyra kelt hírek megfelelnének a valóságnak és a patika tönkremegy, ha a helyén marad. Mert ha elköltözködik, másokat tesz tönkre. *A saját sorsán viszont a helycsere mitsem lendítene.*

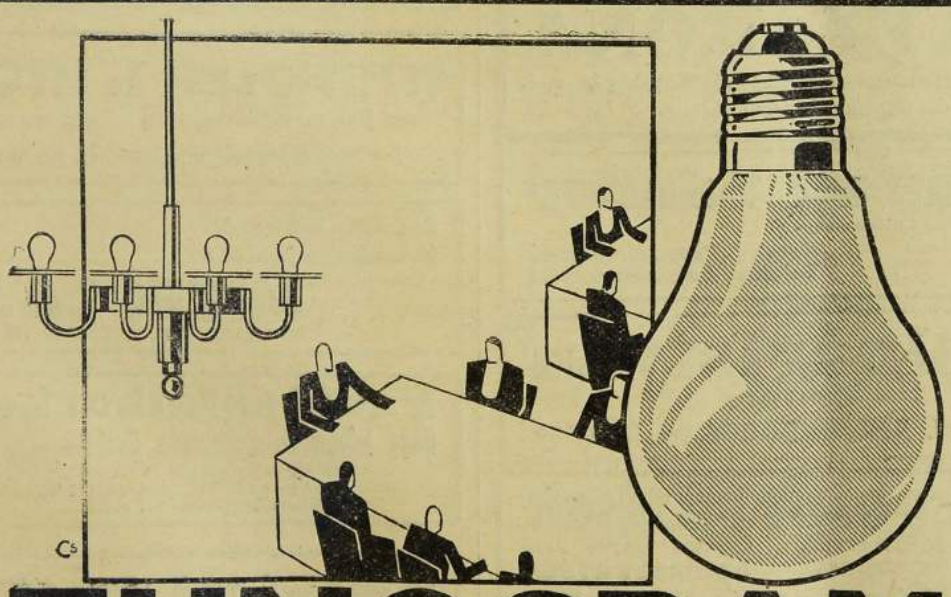
Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

BLEZÁK JENŐ PARKETT-VÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

TUNGSRAM
gyöngyfénylámpa

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Gazdasági Értesítő

Kinevezés a Magyar Aszfaltnál. A *Magyar Aszfalt Rt.* igazgatósága *Kemény* János dr. titkárt, a vállalat cégvezetőjévé nevezte ki. Kemény János dr. fia *Kemény* Géza dr. a főváros elhunyt egykori kiváló tanácsnokának.

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság *Buzáth* János dr. alpolgármester, a takarékpénztár alelnökének elnöklésével május 8-án megtartott rendes közgyűlése a már korábban ismertetett igazgatósági jelentés elfogadása után egyhangulag elfogadta az igazgatóság összes javaslatait és elhatározta, hogy a kimutatott tiszta nyereségből május 9-től kezdődőleg *részvényenként 4 pengő* osztalékot fizet.

A Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaság május 9-én megtartott közgyülése megemlékezett arról a súlyos veszteségről, mely a társaságot az igazgatóság érdemdús tagjainak, *Stögermayer* Károly és *Heinsheimer* Ottó dr. uraknak elhúnytával érte és az igazgatóság új tagjaivá *Weiner* Sándor urat, az Österreichische Eisenbahn Verkehrs-Anstalt elnökét Wien és *Szász* János dr. budapesti ügyvéd urat választotta meg. Az 1930. üzletévre szóló osztalékot a közgyülés — miként a mult évben — 10%-ban, azaz részvényenként 3 pengőben állapította meg.

A budapesti sajt- és vajnagykereskedők közgyülése. Vasárnap délelőtt tartotta a *Budapesti Sajt- és Vajnagykereskedők Egyesülete* évi közgyülését az Ügyvédi Kamarában. A nagy érdeklődés mellett lefolyt gyülésen *Rottersmann* Leó ker. tanácsos elnökölt. Rámutatott arra, hogy az elmult esztendőben vajkivitelünk emelkedett, míg ezzel szemben a külföldi sajt behozatala csökkent. Több felszólalás után a közgyülés elhatározta, hogy a rokonszakmák bevonásával ankétot hív össze *a szakma képesítésének* kötelezettsége tárgyában. Végül megválasztották az új tisztakart. Elnök lett: *Rottersmann* Leó ker. tanácsos, alelnökök: *Lukács* Lajos és *Somogyi* Mihály, főtitkár: *Gyémánt* István, ügyész: *Bálint* Arthur dr.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a székesfőváros kegyuraság alá tartozó Lehel-téren építendő Árpádházi Boldog Margitról elnevezett római kat. plébánia templom építkezésével kapcsolatos **XV. kőfaragó munkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 1-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV. Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető dr. Möller István és Károly (lakás I., Maros-utca 3. IV. em. 11.) telefon 567—38. tervező müépítésznél minden hétköznap kizárólag délután 4—7 óráig, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 330. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 29-én (pénteg) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi április hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Jász-utca, (Máglya-utca és Balzsam-utca közötti szakasz) **kátrányos makadámmal való útrendezési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 19-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 19-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 25-én.

A székesfőváros polgármestere.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok **elsőrendű minőségben!**

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Kemény Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

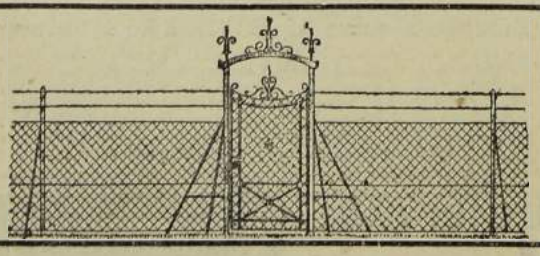
KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23.
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep
TELEFON: J. 453-58

MAGYAR GYÁRTMÁNY
„SENECO"
FÉKSZALAGGAL
FÉKEZVE, ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

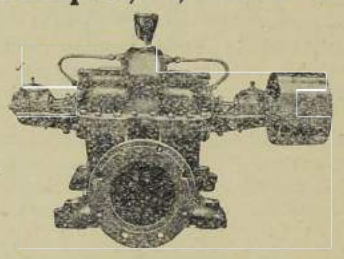
GYÁRTJA SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycím: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementáru telep
Az Eternit müvek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fütés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Budapest, V., Lipót-krt. 12. Alapittatott 1906.

Speciális autórugók készitése és javitása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TŰZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

SIMON LÁSZLÓ
OKL. MÉRNÖK, KÖVEZŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: AUT. 873-77.
Budapest, IV., Károly király-út 10. sz.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Pénteken dönt a közgyülés a Tattersal bérletéről. A *főváros* törvényhatósági bizottsága hétfőn délután előbb rendkívüli, utána rendes közgyülést tartott, *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklésével. A rendkívüli közgyülésen *Vázsonyi* János megindokolta Budapest képviselőválasztói kerületeinek arányosabb beosztására vonatkozó indítványát, amelyet *Usetty* Béla felszólalása után, a közgyülés mellőzött. A rendes közgyülésen tárgyalták a Tattersal bérletére vonatkozó tanácsi előterjesztést, amelyhez *Farkas* Zoltán, *Ebér* Antal és *Scheuer* Róbert szólaltak föl. A közgyülést pénteken folytatják.

Papanek Ernő kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Papanek* Ernő dr. székesfővárosi számszéki igazgatónak előzően, pénzügyminisztériumi miniszteri tanácsosi állásában a pénzügyi közigazgatás terén majdnem három évtizeden át teljesített buzgó és igen eredményes szolgálata elismeréséül a *II. osztályú magyar érdemkeresztet* adományozta. *Papanek* Ernő néhány év óta kapcsolódott be a városházi ügymenetbe, mint a kormánynak a fővároshoz delegált pénzügyi szakértője. Munkásságát itt is a tökéletes tárgyismeret, az objektivitás és a főváros szeretete jellemezte. A számszéki igazgató legmagasabb kitüntetése mindenfelé osztatlan örömet keltett.

988 millió a főváros tiszta vagyona. Az elmult napokban adta ki *Sipőcz* Jenő polgármester a főváros mult évi zárószámadásáról szóló jelentését, amely *hűségesen tükrözi vissza azt a gondos és óvatos pénzügyi gazdálkodást, amely számolt az adóbevételek csökkenésével* és ehhez mérten szabta meg a különböző kiadásokat. A nehéz gazdasági viszonyok következtében mutatkozó jelentős bevételcsökkenés ellenére, a mult évi háztartás *mindössze 617.814 pengő hiánnyal zárta az 1930. évet*, ami a közigazgatási költségvetés kétszázmilliós főösszege mellett jelentéktelennek számít. A zárszámadás szerint *az üzemek 21.819 milliót szolgáltattak* a főváros háztartásába. Utal a jelentés *a közkórházaknál mutatkozó deficitekre*, amelyeknek az államtól való behajtása hosszadalmas eljárást igényel. A vagyonkimutatás szerint *a főváros összes vagyona 1,673.525 millió, terhe 685.453 millió s ehhez képest a tiszta vagyon 988.083 millió pengő.* Az ingatlanok leltára 3300 tételt sorol fel 712.113 millió értékben.

Bohn József temetése. A Kerepesi-úti temető halottasházából szombaton délután temették el a főváros által adományozott díszsírhelyen *Bohn* József törvényhatósági bizottsági tagot. A végtisztességen megjelent többezer fönyi közönség soraiban volt *Liber* Endre alpolgármester, *Kállay* Tibor, *Fehér* Ottó és *Usetty* Béla országy. képviselők, *Gaár* Vilmos és *Becsey* Antal, az Egységes Községi Polgári Párt alelnökei, *Bayer* Antal, *Schmidt* Richárd, *Ilovszky* János, *Ledermann* Mór, *Payr* Hugó, *Scheuer* Róbert, botfai *Hüvös* Iván, *Wellisch* Andor, *Halász* Alfréd bizottsági tagok, *Bucsánszky* Bertalan előljáró, *Tatár* Béla főjegyző. *Blieszner* Ágoston apátplébános végezte az egyházi szertartást, majd *Usetty* Béla országy. képviselő búcsúztatta az Egységes Községi Polgári Párt és a budapest-déli választókerület pártszervezetei nevében Bohn Józsefet. *Kövess* János a Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre nevében búcsúzott el a kör váratlanul elhúnyt elnökétől.

Ügyosztályvezetőhelyettesi megbízás. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester a polgármesteri I. ügyosztály helyettesi minőségben való vezetésével az ügyosztályvezető tanácsnok és állandó helyettesének akadályoztatása esetére *Horony-Pálffy* Aurél tanácsjegyzőt bizta meg.

A Tungsram Művek hősi halottainak emléke. A Tungsram Művek igazgatósága a világháborúban hősi halált halt alkalmazottainak emlékét a vállalat kultúrpalotájának falán elhelyezett díszes emléktáblával örökítette meg, amelyet szerdán délelőtt lepleztek le bensőséges ünnepély keretében. A Tungsram-dalkör énekszáma után *Aschner* Lipót vezérigazgató fejezte ki a vállalat háláját és kegyeletét hősi halottai iránt s a fehér márványtáblát átadta rendeltetésének.

A szakbizottságok előadói és jegyzői. *Sipőcz* Jenő polgármester rendeletben intézkedett az ügyosztályok mellett működő szakbizottságok *előadói és jegyzői* tisztségeinek betöltése iránt. A bizottságok előadói minden szakbizottságban az illetékes ügyosztályt vezető tanácsnokok. Az I. ügyosztály bizottságának előadója *Gallina* Frigyes tanácsnok, jegyzője *Felkay* Ferenc főjegyző, a II. bizottság előadója *Király* Kálmán műszaki főtanácsos, jegyzője *Cziprián* Gyula főmérnök, a III. ügyosztály előadója *Csárman* Ferenc tanácsnok, jegyzője *Schuster* Ede főmérnök, a IV. bizottság előadója *Szlovák* Pál tanácsnok, jegyzője *Czebe* Jenő főjegyző, az V. bizottság előadója *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok, jegyzője *Gallner* Ferenc főjegyző, a VI. bizottság előadója *Lamotte* Károly tanácsnok, jegyzője *Homolyay* Rezső tanácsjegyző, a VII. bizottság előadója *Bódy* László tanácsnok, jegyzője *Boros* Pál tanácsjegyző, a VIII. bizottság előadója *Vajna* Ede tanácsnok, jegyzője *Rosta* János tanácsjegyző, a IX. bizottság előadója *Schuller* Dezső tanácsnok, jegyzője *Bartl* Tivadar tanácsjegyző, a X. ügyosztály bizottságának előadója, *Salamon* Géza tanácsnok, jegyzője *Rostagni* Achilles főjegyző, a XI. bizottság előadója, *Szendy* Károly tanácsnok, jegyzője *Vigyázó* Géza főjegyző, a XII. bizottság előadója *Schara* Béla főjegyző, jegyzője *Morvai* Endre főjegyző, a XIII. bizottság előadója *Wossala* Sándor tanácsnok, jegyzője *Szerényi* Ödön főmérnök, a XIV. bibizottság előadója *Némethy* Károly tanácsnok, jegyzője *Antalffy* Géza főjegyző, a XV. ügyosztály előadója *Babarczy* István báró főjegyző, jegyzője *Pertik* Béla főjegyző.

Lavotta Gyula műszaki főtanácsos áthelyezése. A polgármester *Lavotta* Gyula műszaki főtanácsost, a városháza magasépítési ügyosztályából a közélelmezési ügyosztály műszaki alosztályához helyezte át, ahol *Krencsey* Géza műszaki főtanácsos helyettese lett.

Új bizottsági tag. A Bohn József halálával megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyre, botfai *Hüvös* Ivánt, a listán soron következő póttagot hívta be az igazoló választmány.

Ismét megnyílt a Hungária-fürdő. A főváros kényelemszerető középosztálya nagy örömmel vette a hírt, hogy a boldog békeidők intézménye: a *Hungária-fürdő ismét megnyitotta kapuit.* A Hungária gőz- és kádfürdő a maga világvárosi külsejével és kényelmével ismét rendelkezésére áll a közönségnek *reggel öt órától este hat óráig.* A fürdő legmodernebb berendezésű *vízgyógyintézettel, szénsavas, iszap-, villany- és fényfürdőkkel* bővült ki. Ezenkívül felszerelték a fürdőt *diathermiás és elektroterápiás* eljárásokra is alkalmas gépekkel. Nagyon helyes ujítást vezetett be az igazgatóság, amikor levonta a mai nehéz gazdasági viszonyok konzekvenciáit és a gőzfürdő belépőjegyét *1.40 pengőben* állapította meg s a belépőjegy árába egy *reggelit, uzsonnát, vagy villásreggelit is belekalkulált.* Tisztaság és hygienia szempontjából az ujonnan megnyílt Hungária-fürdő legelső fürdőinkkel felveheti a versenyt. Az új fürdő bemutatása alkalmából látottak *a békebeli jó időket* juttatták eszébe mindenkinek. Ilyen volt akkor Magyarország nagyhírű fürdője, amelynek népszerüsége a legnagyobb fokot érte el. *Az új Hungária-fürdő is egy csapásra kiváltotta a közönség elismerését,* mert a vezetőség ujítása folytán nemcsak a legszebb, hanem egyúttal legolcsóbb fürdőjévé vált Budapestnek.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízmüveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigete ő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor **nagy különlegességi előadás** a szenzációs megnyitó műsorral.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
MINKOVITS
BUDAPEST, VIII., VIG-U 24. TEL.: J. 385-52.
Fővárosi szállító.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. – Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HOKKY ISTVÁN
VAS- ÉS GÉPIPARI MŰHELYE
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 123.
TELEFON: AUT. 626—27.
GYÁRTMÁNYAI: takaréktűzhelyek gáz és gőz. Főző üstök, tálaló asztalok, edénymosogatók, valamint teljes konyhaberendezések kórházak és intézetek részére elsőrangú kivitelben. Vaskályhák szén-, koksz-, fa- és fürészpor-tüzelésre.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Nikotex a Nemzetközi Vásár látogatóinak is megvédi az egészségét:
Nikotex-trafika a vásáron!

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Lejtő-út (Vas Gereben- és Zólyomi-út között lévő szakaszának) **makadámszerű útrendezési munkájára.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi május hó 19-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi május hó 19-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi április hó 28-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi-uton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának építésével kapcsolatosan szükséges **kőmunkái** munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 7-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlevő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban budapesti munkásokat tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Bánó László gépészmérnöki irodájában (VIII., József-utca 9. Telefon: J. 398—11), vagy az előadónál, a Központi városháza III. em. 333. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi május hó 26-án (kedd) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. szám) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 2.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása
Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Magas épités,
vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
épitési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

Ipartermék Értékesítő R.-T.
Budapest V., Zoltán-u. 7-9. Tel.: A. 110-18

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány
és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

HIRMANN FERENC FÉMARÚ-GYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

Bulicsek és Tarsa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

STERN EMIL TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPITÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycim: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesitményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárito-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

Zwillinger Gyula
ÉPITÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: Jozsef 433—69

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

DONÁTH JÓZSEF TELEFON: Aut. 948-00.
répgyár és vasöntöde, faipari és bőripari répek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27 ÉS BAROSS-UTCA 6-8.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Maksiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5 szám. (Fürdő-utca)

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V. Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII. Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Katzer épitési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 május 20. | 20. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

FŐVÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

A levegőben lóg

a dolog, a hívőkkel pedig nehéz vitatkozni: az ember hát rájuk hagyja, rendben van, ha választás lesz, hát választás lesz, a magyar nemzet majd tudni fogja a kötelességét önmaga és az ország sorsa iránt. Mindennap megcáfolják, de azért mindennap még vadabban és vadabban burjánzanak föl a választási hírek, a jelöltek gyomorfájósan szaladgálnak, már vannak kibukottak, mellőzöttek, már vannak, akiknek véget ért a politikai karrierjük, vannak új csillagok, szinte azt lehetne mondani, hogy a kacsaháton járó hírszolgálat már az új parlamentet is összeállította. Kötelességszerűen hinni kell a cáfolatoknak, amelyek azt mondják, hogy döntés még a választások időpontjára nem történt. De akár lesz választás, akár nem júniusban, akár lesz választás, akár nem az ősszel, nem árt, ha mi, *akik együtt voltunk a budapesti községi választáson*, ujra seregszemlét tartunk és ujra rendbehozzuk a fegyvertárunkat. Ha választunk, ezúttal országgyűlési képviselőket fogunk választani. Budapest polgárságának azonban végre-valahára be kell látnia, hogy neki legeslegelsősorban *akkor is* Budapest érdekéről kell gondoskodnia, ha az országos politikában hallatja szavát. Nincs a föld kerekségén nagyváros, amely ne a maga érdekeit nézné elsősorban, amely ne a maga politikáját üzné akkor, amikor országos ügyekben hívják el tárgyalásra. A falu és a város kibékülésének jelszava a kommunizmus után keletkezett. Mi voltunk ennek a gondolatnak a leghangosabb hirdetői és ma is kötelességünknek tartjuk, hogy Budapest és a vidék békéjét, miután megteremtettük, meg is őrizzük. Nem vagyunk hívei ugyan annak az elvnek, hogy minden szentnek maga felé hajlik a karja, de valljuk és hirdetjük, hogy *Budapestnek olyan érdekei vannak, amelyek legelsősorban nem is a saját, hanem az ország érdekei.* Budapest világváros, Budapest fürdőváros, Budapest nem tudjuk, milyen város... Mindez nem önmagáért, hanem az *országért* lesz. Mindezt az ország érdekében kell megteremteni, mert egy nagy idegenforgalommal rendelkező világváros igazán az ország szíve lesz, amelyből a kulturális és gazdasági erek szerte-szét jel visznek az országba és táplálni fogják az országot. Ennek a szívnek a lüktetését mindenhol, az ország legkisebb zugában is meg kell érezni és *e nagy szív verésének taktusára kell ennek az egész országnak dolgoznia, termelnie.* Ha tehát követválasztás lesz, legelső és követelő feladata Budapestnek, hogy olyan embereket küldjön a parlamentbe, akik igenis, legelsősorban Budapest érdekeit fogják ott képviselni, akik Budapest szerelmesei, *ízig-vérig Budapest polgárai.* Nincs semmi, ami ennél hasznosabb lehetne nemcsak Budapest, de az egész ország javára.

Volna azután nekünk itt egy apró kis megjegyzésünk, egy apró figyelmeztetésünk a budapesti választópolgárság számára. Ezt a polgárságot nem kell ujra és ujra felvilágosítani arról, hogy milyen nehéz és nagy időket élünk, de meg kell mondani, hogy *ezek az idők olyan súlyosak, hogy kísérletezésnek most azután igazán nincs helye. Ma kipróbált, régi, nagyszerű erőket kell kiállítani a gátra,* hogy a megsemmisülés árvizének veszedelmét el tudják hárítani fejünk fölül. Kísérletezés? Aki majd az urnák elé lép, gondoljon a németek nagy szerencsétlenségére, gondoljon Hitlerékre, akik világmegváltó jelszavaikkal az elégedetlenséget, a gazdasági világválságot, az emberi békétlenséget kihasználva, óriási tömegben kerültek be a német parlamentbe, ahol most *henye homokzsákokként feküsznek az építés, a haladás útjában.* Ez a szószátyár társaság, amely világmegváltó üvöltésével millió és millió embert bolondított meg, még herosztrateszi dicsőségre sem alkalmas. Nem sötétbe ugranak tehát azok, akik ma a régi és kipróbált becsületes harcosok helyett üvöltő derviseket, hazug szájhősöket küldenének be a magyar parlamentbe.

A másik, amire mindenkinek figyelnie kell, hogy azok a férfiak, akik Budapest népét az ország jövő parlamentjében képviselni fogják, *százszázalékos polgárok legyenek.* A bolsevizmus, amely a nyugati országokban nagy és a kapitalizmus számára tetszetős üzletekkel csavarják ki a polgárság kezéből a fegyvert, amely Spanyolországban kolostorokat gyujtogat, amely dumping-árúval éheztet ki bennünket és amely a Pjatiletkával az egész földgömböt egy reszketésben tartja: *minden lépésünkre leselkedik. A polgárság uralmának megmentése a legelső cél és ennek a polgárság uralmának mindenki ellensége, aki egy hajszálnyira is hajlik a marxista világmegváltó elvek felé. Polgárokat, százszázalékos budapesti polgárokat kell Budapest népének a jövendő parlamentbe beküldeni.*

És vajjon mi a százszázalékos budapesti polgárnak a programja a jövendő magyar országgyűlésen? Kettő: *az egyik, hogy Budapest egy pillanatra se álljon meg azon az úton, amely a világváros világot kápráztató fényessége felé vezet, a második, hogy Budapest polgárságának vállairól minél több terhet lehessen levenni,* hogy ez a polgárság vidáman, frissen, új életkedvvel láthasson munkához és *vethesse meg újra alapjait annak a régi Budapestnek, amely nagyvonaluan fejlődő, boldog és gazdag Budapest volt.* A polgárságnak ez a nagyszerű jövője lebegjen szemünk előtt, amikor a jövő országgyűlés számára Budapest képviselőit válogatjuk. Boldog és gazdag Budapestet, boldog és gazdag országot pedig csak egy úton érhetünk el, *azon az úton, amely a világpolitika hatalmas országútján vezet.* Ma nem lehet a magyarságnak ebbe a csonkaországba, mint egy kis csigaházba visszavonulnia, ha a magyarság legnagyobb képviselőinek ott kell ülniök a nemzetek asztalánál. Magyarországból és Budapestből csak a világpolitika irgalmatlan méretü arénájában való küzdelemmel lehet ismét ép várost és ép országot csinálni. Vessen számot magával az ország és vessen számot magával főleg ez a város. Nem sok válogatni valója lesz, hamarosan kiderül, *ki az az egy szál ember, aki világvonatkozásban is meg tud küzdeni nyugati Góliátokkal és cseh Holubárokkal egyaránt.*

Módosítottákaköltségvetést

846 pengő a felesleg — Havi 600.000 pengő kórházápolási előleg folyósítását kéri a főváros az államtól

A törvényhatósági tanács csütörtöki ülése elé kerül *a költségvetés módosításáról* szóló előterjesztés, amire azért van szükség, hogy a főváros eleget tehessen *Soltovszky* Béla belügyminiszter erre vonatkozó előírásainak. A belügyminiszter tudvalevőleg nem hagyta jóvá a *Rókus-kórház* építésére az 1929—30., évről fenntartott hitelösszegek más célra való fordítását, a *gyöngyösi szénbánya* érdekeltségének további fenntartását, törölte a *segélyek és jutalmak*, a *külön munkákra* előirányzott hitelösszegek és a *nyugdíjasok segélyösszegének* ötven százalékát, amely tételek

összesen 1,907.385 pengővel csökkentik a községi háztartás kiadásait.

Ugyancsak törölte a belügyminiszter az *üzemek kiadásai között* előirányzott *segélyeket és jutalmakat*, a *BESzKART* hasonló tételeit, ami végeredményben azt hozza magával, hogy mindezek az összegek *növelik* a háztartás bevételeit.

Ezzel szemben fel kell venni a költségvetésbe a *közkórházi alap kezelési hiányát:* 2,705.336 pengőt, a *kliringtartozás* törlesztésére 812.000 pengőt, a *Maglódi-úti szeretetház építésére* 1,100.000 pengőt, az *inségakciók kiterjesztésére* 790.284 pengőt, továbbá a következő bevételi tételeket: az *inségadó* bevételi emelkedését egymillió pengővel és az *inségakciók* utáni térítésekből 42.000 pengőt, amelyek természetesen megváltoztatták az eredeti költségvetési tervezetet. Ilyen körülmények között

a főváros költségvetésének főösszegei

a következőképpen alakulnak:

rendes kiadás:	166,174.200 pengő,
rendkívüli kiadás:	9,908.802 „
összesen:	176,083.002 pengő,
rendes bevétel:	174,057.789 pengő,
rendkívüli bevétel:	2,026.059 „
összesen:	176,083.848 pengő,
fölösleg:	846 pengő.

A belügyminiszter rendelkezésére a közkórházi alap hiányát beállították a költségvetés keretébe. Az 1931. évi költségvetés azonban csak úgy fog a községi háztartás szükségleteiről hüséges képet adni, ha

a közkórházi alap zárószámadási hiányát és az 1931. évben mutatkozó hiányt is felveszik a költségvetésbe.

Ezzel egyidejüleg a főváros felterjesztést intéz a népjóléti miniszterhez, hogy a népjóléti tárca terhére felmerülő kórházi ápolási költségekre *az eddig adott havi 300.000 pengő helyett utólagos elszámolás mellett havi 600.000 pengő előleget engedélyezzen.*

Rakovszky Iván dr., a Közmunkatanács elnöke

nyilatkozik a Margitsziget beruházási terveiről, új szállodák és strandfürdő építéséről és az óbudai rakpart közeli rendezéséről

Budapest idegenforgalmának kiépítésével kapcsolatosan nagy szerep vár a Margitszigetre, melynek további kifejlesztése a Közmunkatanács programmjába tartozik. A Margitsziget jövő fejlődésével kapcsolatosan beszélgetést folytattunk

Rakovszky Iván nyugalmazott belügyminiszterrel, a Közmunkatanács elnökével,

aki a Margitsziget problémáival kapcsolatban a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Margitszigetnek tulajdonképpen két programja van, az egyik *szállók építése*, a másik pedig *új strandfürdő* létesítése. Uj szállókra minden tekintetben nagy szükség van, mert

idegenforgalmi szempontból a Margitsziget csak akkor nyer fokozottabb jelentőséget, ha megfelelő modern szállói lesznek.

Az új *strandfürdő* szintén egyik elengedhetetlen kelléke a Margitsziget fejlesztésének, természetesen idegenforgalmi szempontból. Ezzel a két programmponttal azonban egyelőre várnunk kell, mert ma, amikor 10—12 százalékos kölcsönpénzt lehet csak kapni,

ilyen magas kamatozás mellett nem lehet beruházásokat eszközölni,

mert a magas kamat keresztülhúzza az üzleti számításokat. A helyzet tehát az, hogy *egyelőre várni kell, amíg a hitelviszonyok terén javulás áll be* és megfelelő kölcsönnel új szállókat, új strandfürdőt építhetünk a Margitszigeten. Amíg ez a tervünk megvalósítható lesz, addig minden törekvésünk odairányul, hogy

csinosítsuk és szépítsük a Margitszigetet,

amely ebben a tekintetben valóban szépet és világvárosit produkál. Természetesen az új szállók és a strandfürdő megépítésének tervét nem hagyjuk elaludni és a lehetőség szerint

belföldi tőkével

akarjuk ezt a két programmpontot megvalósítani. *Erre*

vonatkozó tárgyalások máris folyamatban vannak és ha a pénzpiacon enyhülés áll be, az építkezéseket nyomban megkezdjük.

— Idegenforgalmi szempontból a Margitsziget úgy, mint a multban, most is megteszi a magáét. Anyagi és erkölcsi tekintetben rendelkezésére áll a székesfővárosnak és *mindenképpen hozzájárul ahhoz, hogy Budapest idegenforgalma növekedjék.* Az erre irányuló törekvéseknek sohasem állott útjában és eddig is mindenkor a legnagyobb készséggel állott rendelkezésre a fővárosnak.

A Közmunkatanács elnökét ezután megkérdeztük arról, hogy *mi történik az óbudai rakpart kiépítésével,* amely különben már hosszabb idő óta érdekli Óbuda közönségét. Erről a régóta vajudó kérdésről *Rakovszky* Iván a következőket mondotta:

— Az óbudai rakpart kiépítése szorosan összefügg az óbudai híd felépítésével. A parkirozással és a hídfő kiépítésével megoldódik ez a kérdés és

közös terv alapján fogjuk kiépíteni az óbudai rakpartot, amely egybeolvad a hídfő megépítésével.

Az erre vonatkozó fedezetről gondoskodás történt és a hídfők rendezését, úgyszintén az óbudai rakpart kiépítését a bettermentből fogjuk fedezni. A betterment, mint hídépítési fedezet, a multban nagy vitára adott alkalmat és mi ujabban úgy döntöttünk, hogy az eddig tervezett betterment helyett *mérsékelt adó fog fedezetül szolgálni a hídépítésnél.*

Még a nyári szünet előtt megválasztják a harmadik alpolgármestert

A törvényhatósági bizottság elhatározta a harmadik alpolgármesteri állás rendszeresítését s ugyanekkor szakított azzal a régi tradicióval is, hogy csak jogász lehet alpolgármester. A törvényhatóság, — mint ismeretes — az alpolgármesteri állást csupán főiskolai, illetve egyetemi diplomához kötötte, ami egyértelmű azzal, hogy a *jövőben jogász, mérnök, tanár, sőt orvos alpolgármestere is lehet a fővárosnak.*

Az alpolgármesteri kvalifikáció reformját a Wolff-párt annyiban ellenezte, hogy a harmadik alpolgármesteri stallumot szigorúan műszaki képesítéshez kívánta kötni, s ezért a közgyülés határozata ellen *fellebbezésre* készül. Ez a fellebbezés ugyan még nem érkezett be az illetékes hatósághoz, de nem is befolyásolja a kérdés elintézésének törvényes útját, mert, amint a törvényes lehetőség meglesz, nyomban felterjesztik a kormányhoz jóváhagyás végett a főváros közigazgatása szempontjából nagyjelentőségű közgyülési határozatot. *A harmadik alpolgármesteri állás aktái e pillanatban Ripka Ferenc főpolgármester asztalán fekszenek, s a felterjesztést csupán az késlelteti, hogy a fővárosi törvény szerint az új állás kreálásával egyidjüen szabályrendelet-módosítás is szükséges és*

a módosított szabályrendeletet pedig tizennégy napon át közszemlére kell kifüggeszteni.

Ez a tizennégynapos határidő május végén jár le és miután belügyminiszteri jóváhagyás is időt vesz igénybe, s ezenfelül a pályázat kiírásához is határidő szükséges: minden valószínüség amellett szól, hogy közvetlenül a *nyári szünet előtt lesz csak alpolgármester-választás, mert fizikailag is lehetetlen a fontos állásnak június vége előtt való betöltése.*

A választást előreláthatóan minden eddigi élénkebb kampány fogja megelőzni, mert ez alkalommal nemcsak a jelölt személyéről lesz szó, hanem arról is, hogy melyik csoportból kerül ki a főváros harmadik alpolgármestere. Az kétségtelen, hogy

a közgyülés ismeretes határozata egyáltalán nem döntötte el azt a párbajt, amely elvi alapon a főváros jogász- és mérnöktisztviselői között megindult,

sőt a harci terület meg is nagyobbodott, amennyiben kiterjedt a pedagógiai és orvosi képesítésü tisztviselői kategóriákra is, ahonnan ugyancsak lesznek aspiránsok az alpolgármesterségre.

Alkalmunk volt beszélgetni *a főváros fogalmazási státusának egyik vezető tagjával,* aki erről a kérdésről a következőket jelentette ki:

— Természetes, hogy a legnagyobb tisztelettel és köteles reverenciával fogadtuk a főváros törvényhatósági bizottságának az alpolgármesteri állás kvalifikációjának reformjára vonatkozó döntését, ez azonban nem jelenti azt, hogy

elvi alapon álló harcunkat a harmadik alpolgármesteri állás jogásszal való betöltése mellett változatlanul ne folytassuk.

Ez a küzdelem semmiesetre sem jelenti a többi főiskolai képesítésü tisztviselő nivójának lebecsmérlését, sőt tisztában vagyunk azokkal a nélkülözhetetlen szolgálatokkal és értékekkel, amiket minden egyes szak jelent. Viszont tudjuk azt is, hogy sok évtizedes gyakorlat, kitünően bevált rendszer megbolygatásáról lenne szó, ami esetleg komoly zavarokat jelentene. Nem a fogalmazási státus önzéséről van tehát itt szó, hanem annak a tapasztalatnak a leszüréséről, annak az igazságnak a védelmezéséről, hogy

a közigazgatás irányítása a jogászok dolga,

a speciális feladatok végrehajtása viszont a különböző tudományos végzettségü tisztviselőké. Amint elképzelhetetlen, hogy jogászra bízzák például az új vízművek megtervezését, épúgy lehetetlen az is, hogy a főváros egységes közigazgatásában *külön műszaki csoport* alakuljon ki, megvont határokkal, külön alpolgármesterrel, mert ez kétségtelenül az ügyek gyors intézésének súlyos kárára lenne. De ugyanilyen elképzelhetetlen az is, hogy közigazgatási, jogi, vagy pénzügyi kérdéseket bíráljon el és irányítson egy más kvalifikációjú alpolgármester, legyen az illető bármilyen kitünő pedagógus, vagy tudós orvos.

Beszélgettünk a főváros egyik kitünő *mérnök* tisztviselőjével is, aki viszont így argumentált:

— Senkisem tagadhatja le, mindenki látja, hogy az egész világ speciálizálódik és ma már minden téren elsősorban szakemberekre van szükség. *A polihisztorok kora letünt.* Köztudomású az is, hogy a főváros közigazgatásában a kérdések túlnyomó része műszaki természetű, amelyek intézéséhez szakemberek kellenek és nem jogászok. Ennek a kérdésnek az eldöntése ilyenformán nem kari kérdés, hanem közérdek.

Budapest új látványossága: a restaurált, ősi belvárosi főplebánia-templom

A székesfőváros egyik legértékesebb és legszámottevőbb műemlékét restaurálták az elmult napokban. Az eseményszámba menő munkálatról legfeljebb azok szereztek tudomást, akik megfordultak a Petőfi-tér környékén. A belvárosi főplébániatemplom restaurálásáról van szó, amely a pesti oldalon a legrégibb templom, egyúttal legértékesebb műemlékünk. Az Erzsébet-híd építése a ritka érdekességü és nagyértékü templomot úgyszólván elrejtette az emberek szeme elől, holott ez a templom nemcsak, mint műemlék ritka, hanem a régi Pest legősibb épülete is, *amelynek keletkezése a XII. század első éveire esik.* A templom eredetileg tiszta gótstílü építmény volt, később azonban a különböző megpróbáltatások, háborúk és ostromok alatt a templom többször rombadőlt, a török hódoltság alatt mohamedán mecset is volt, úgyhogy

eredeti alakjában tulajdonképen csak a szentély és a szentéllyel összeépített hajó első fele maradt meg.

A templom hajójának második része és a tornyok későbbi eredetüek s meglehetősen szerencsétlen építmények, amelyek sem román-, sem barokk-ízlésünek nem mondhatók, hanem a leghelyesebb megállapítás, hogy stilustalanok. Éppen ez a rosszul sikerült restauráció okozta, hogy a nagyközönség figyelme nem terelődik olyan mértékben a templom felé, ahogy azt megérdemelné. Azok a szemlélők azonban, akik felkeresik a templomot és alaposan körülnéznek, ámulva látták a gótikus építkezésnek azt a szépségét és gazdagságát, amely a megmaradt régi, ősi részben előtárul. Különös eredetisége az ősi templomrésznek az is, hogy *a gótikus oszlopok nem párhuzamosan állnak, hanem elhajolnak anélkül, hogy ez a statikus biztonság rovására menne.* Igen nagy figyelemre érdemes a gótikus rész régi, ornamentikus festészete is, amely az idők folyamán erősen megrongálódott.

A mult év elején a székesfőváros törvényhatósága elhatározta, hogy a nagyértékü műemléket belsőleg restauráltatja és erre a célra 110.000 pengőt engedélyezett. A munkálatokat még a mult esztendő őszén el is kezdték és a nagy szaktudás, históriai ismereteket és művészi biztonságot igénylő festési munkákkal *Hende* Vince és *Diósy* Antal festőművészeket bízták meg. A beállványozott templomban egész télen át dolgoztak és *néhány nappal ezelőtt befejeződött a restaurálási munka,* amely kitünően sikerült.

Néhány nap előtt meghívott szakértőből álló bizottság járta be a templomot. A gótikus részt teljesen az eredeti festés szerint, minden változtatás nélkül ujították meg. A gótikus és az új templomrész közötti falon lévő régi freskó, a szükséges javításoktól eltekintve, *érintetlen* maradt. A festőművészek az új templomrészben

nyolc új figurális freskót festettek,

az ablakok feletti mennyezetboltozatokon, amelyek a négy evangélistát és a négy arkangyalt ábrázolják.

Különösen figyelemreméltó a megújított szentély, amely régi szárnyas oltárával ritka látványosságszámba megy. A főoltár mellett két oldalt elhelyezett Pastoforium, amely régi elhanyagolt állapotában alig volt látható, most megtisztítva, teljes értékében és szépségében érvényesül. Ezek a Pastoforiumok a régi templomokban az Oltáriszentség elhelyezésére szolgáltak és *a belvárosin kívül Budapesten ma már talán nincs is más templom, ahol ilyen épségben megmaradtak volna.*

Érdekes ujítása a restaurációnak, hogy *a csillárokat a szakértőbizottság javaslatának megfelelően, megrövidítették, ami által a templom perspektivája feltünően megjavult.* A csillárokat valódi arannyal vonták be s ezt a munkát a *Kissling*-csillárgyár végezte. Az oltárokat és szószékeket, az aranyozási, mümárványozási és festési munkákat *Nagy* Ferenc és a *Szubotka István és Fia* cég végezték.

Az orgona átépítése már a mult esztendőben megtörtént. Valamennyi munkát a fővárosi hivatalos szervek és a *Műemlékek Országos Bizottsága* kiküldött szakértőinek ellenőrzése és irányítása mellett hajtották végre. Érdekesek az 1100—1150-ből származó ősi építőkövek, amelyek a templom legelső, később rombadőlt alakjából maradtak fenn.

Ezeket a kőemlékeket most a templom egyik oldalhajójába befalazták,

úgyhogy könnyen megszemlélhetők. Mindenesetre kívánatos volna, ha a befalazott, ősi eredetü köveket ismertető, magyarázó táblával látnák el, mert a kevésbbé tájékozott nézők nem tudják, mivel állanak szemben.

A restaurált belvárosi főplébániatemplomot *Bednárz* Róbert apátplébános, esperes néhány nap mulva *ünnepélyes keretek között* fogja bemutatni a nagyközönségnek.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63.
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér 16.
Telefon: József 424—69.

Pesti kirakat

Az öreg hotelier elment . . .

— Én csak egy öreg hotelier vagyok, — mondta Pásztor Mihálynak egy héttel azelőtt, hogy örökre elment közülünk.

Kedves, barátságos, mindig lelkes arca rajzolódik elém ebben a szomorú órában és arra gondolok, hogy ötven ilyen örökifjú, ilyen szent lelkesedéssel, tenni vágyással megáldott öreg hotelier Budapestre hozta volna a müncheni két Pinakotékét, a Bazilika helyére a Westminster apátságot és a Gellérthegy helyére a Mont Blancot.

. . . Azaz, hogy talán nem is . . . *Glück* Frigyesnek kedvesebb volt a Gellérthegy csonkakúpja, mint az égbenyúló Mont Blanc és a Bazilika kedvesebb, mint a világ minden temploma. De ha ötven Glück Frigyesünk lett volna, mindegyik tele az ő határtalan lelkesedésével, európai gondolkozásával és izlésével, akkor meglevő kineseinkből — miután kigyomlálták volna a selejtesét — meg tudták volna csinálni a világ legszebb városát és ki tudták volna fejleszteni a világ legnagyobb idegenforgalmát. Lepipálták volna Londont, Párist, Münchent, Rómát, Velencét és Svájcot is. Legalább is megcsinálták volna mindent, hogy így legyen.

Glück Frigyesnek három szerelme volt: *a városa, a mestersége és a barátai.* Kezdjük a barátain: a legnemesebb, a legelőkelőbb budapesti patriciusokból teltek ki, Budapest legjobb, legtiszteletreméltóbb polgárai voltak ezek és Glück Frigyes még a miniszterek között is válogatott ebből a szempontból. A mesterségét, *a szállóipart, meg az „ingyesmesterséget"* is nagyon szerette: csodákat mesélhetnének róla a barátai, akik nála ették a legjobb falatokat, a nagy író, akivel *Brillat Savarin* könyvét lefordíttatta és a másik, akivel valósággal szakácskönyvet iratott.

De amikor a barátaival ült együtt, amikor a mesterségét űzte, akkor is mindig a városára, az ő szerelmes Budapestjére gondolt. Budapest volt a mindene, az élete, *az élete minden gondja.* Azok a barátai voltak neki kedvesek, akiktől Budapest felvirágzását várta és hogy minél több Glück Frigyese legyen ennek a városnak, szervezetbe akarta tömöríteni *Budapest barátait.* A gondolat tetszett, de elmosta a háború és szétszórva, egyenkint tehetetlenül állt itt néhány ember. Talán Glück Frigyes lelkesedésével, de a Glück Frigyes eszközei és életenergiája nélkül.

Emléke örök.

Nemcsak a Pannónia-szálló őrzi. Valaha igaz magyar úr csak ide szállott. Nemcsak gyönyörű gyűjteményei maradandók, de *főként az ötletei, amelyekkel szépíteni, európaivá, nyugativá akarta tenni ezt a várost.*

És ez a város lehet hálátlan. A városok már ilyenek szoktak lenni. De ha Boráros tanácsnoknak lehet tere, ha Karpfenstein úrnak lehet uccája, akkor *hamarosan uccát kell adni Glück Frigyesnek is.*

A hegyek hálásabbak. A budai hegyek között már van *Glück Frigyes várta,* van *Glück Frigyes útja.* És a János-hegyről vigyáz a városra az Erzsébet kilátótorony, Glück Frigyes legnagyobb alkotása. Nagyon büszke volt erre a művére és méltán, mert ha az ember kibontakozik a város kőrengetegéből, áhítattal tekint föl erre a monumentális építményre, amely hűségesen, mint a Glück Frigyes tovaszállott szép lelke, őrködik Budapest fölött. Ha pedig fölmegy az ember az Erzsébet-kilátóba, onnan olyan mély és tágas perspektívája van a magyar fővárosról, mint amilyen a nagyszerű Glück Frigyesnek akkor is volt, ha ki sem mozdult Pannoniabeli műkincsei közül.

Utolsó nagy föllángolása életének az a terve volt, amellyel a Hanglit akarta eltüntetni és helyére megteremteni a budapesti Szent Márk-teret és egy kávéházat, amelynek csodájára járt volna az egész világ. Egész nap dolgozott ezen a terven, tervrajzok, fényképek, körlevelek cirkuláltak, ő maga pedig egész nap úton volt, kilineselt, házalt mint egy szent gondolat apostola. És megérte a maga nagyszerű agitálásával, hogy a tervek és gondolatok nagy súlylyesztőjében, a városházán, hetek alatt már bizottságok foglalkoztak a Dunaparti Szent Márk-tér gondolatával.

Budapest leglelkesebb polgára volt, akinél talán senki, de senki jobban nem vigyázott a pesti kirakatra.

Most meghalt Budapest nagyszerű kirakat-rendezője. A pesti kirakatban töméntelen alkotás őrzi emlékét, de mintegy hatalmas felkiáltójel vigyáz eszméire az Erzsébet-torony. (p. b.)

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Nagyfontosságú problémák megoldása vár a törvényhatóságra a nyári szünetig

A HÉV átvétele, az Autobuszüzem fejlesztése, a gyorsvasut előkészítése és költségvetés összeállítása a közeljövő sürgős feladata

Amint előrelátható volt, a tisztújítás befejezése után felújult a városházán a tevékeny munka korszaka és most már egymásután kerülnek a törvényhatósági tanács és a közgyűlés megvitatása alá a nagy horderejű problémák. Az ügyosztályokban szorgos munka folyik a javaslatok elkészítésén, amelyek mind arra irányulnak, hogy *mozgást, pezsdülő életet és tempót vigyenek be az autonómia legfőbb szerveinek plénumába.* A szakbizottságok majdnem mind megalakultak és a formaságok elintézése után gyors egymásutánban kerülnek elő az aktivitás bizonyítékai: a javaslatok sorozatai, amelyek azt célozzák, hogy *a főváros nagy feladatainak megoldása sikerrel haladjon előre.* A nyári szünetig még közel két hónap áll rendelkezésre, hogy számos nagyfontosságú ügyet tető alá hozzon a törvényhatóság, amelyeknek sorrendjéről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közeli hetekben torlódni fognak a nagyfontosságú ügyek, amelyeknek mérlegelése a törvényhatósági tanácsra és a közgyűlésre vár. Jól és eredményesen kell kihasználni azt a nem is túl hosszú időt, ami a nyári szünetig rendelkezésünkre áll, mert

számos jelentőségteljes ügy áll teljesen készen és várja az illetékes szervek döntését.

Szeretném, ha az autonómia a nyári szünetig komoly eredményeket mutathatna fel és ennek, nézetem szerint, nincs is akadálya, mert a közgyűlés összes pártjai megegyeznek abban a felfogásban, hogy a teendők reális csoportosításával siettessük a produktivitás menetét.

— Az elintézésre váró ügyek közül messze kiemelkedik

a HÉV átvételének kérdése,

amelynek javaslata most áll kidolgozás alatt. Feltevésem szerint a HÉV-ügy a közlekedési bizottság plénumát foglalkoztatja először, ahonnan a tanács hozzászólásával megy a közgyűlés elé. Alaposan meg kell vizsgálni ennek a főváros fejlődésére messze kiható ügynek minden oldalát és a pénzügyi szempontok figyelembevételével hozni meg azt a döntést, ami

kétségtelenül fordulópontot jelenthet a Nagybudapest elérésére irányuló törekvésekben.

Pontot kell tenni végre *az Autobuszüzem és a BESzKÁRT* esetleges egyesítésének problémájára is, de függetlenül ettől

meg kell rendelni a szükséges ötven autobuszt,

hogy ezzel az autobuszforgalmat a főváros területén még jobban kiterjeszthessük. Sürgetni fogom a *gyorsvasút* létesítésére vonatkozó tervek elkészítését is, mert ha pénzügyi akadályok pillatnyilag meggátolják is ennek a grandiózus közlekedési eszköznek az életrehívását: fel kell készülni a megvalósításra, mihelyt annak a lehetősége elérkezett. Ez az előmunkálat hatalmas műszaki, pénzügyi és közlekedési politikai előtanulmányokat igényel, mert hiszen

forradalmasítani fogja Budapest eddigi közlekedési rendszerét

és ha a pénzügyi körülmények kedvezően alakulnak, akkor nyomban megkezdhetjük a munkálatokat.

— *Az új költségvetés* tárgyalása valószínűleg csak a kora őszi tanácsülések egyikén veszi kezdetét. Itt nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kormányhatósági jóváhagyás biztosítása érdekében

korábban kell a költségvetést elkészíteni

és lehetőleg úgy, hogy utólagos korrekciók és módosítások elkerülhetők legyenek. Ebben a vonatkozásban említem fel *a külföldi kölcsön* felvételének fontosságát, amelyre nyomban sor kerül, mihelyt a külföldi pénzpiacon mutatkozó nehéz viszonyok enyhülnek. Számos sürgős beruházás várja a keresztülvitelt, de ezek

annyira nem égetőek, hogy végrehajtásuk miatt esetleg terhes kölcsönt vállaljunk.

Felfogásom szerint *az idén már nem kerül sor erre a tranzakcióra és így a nagy beruházókölcsön legjobb esetben a jövő évben állhat rendelkezésünkre.*

— Radikális lépésekre van szükség *az útépítések terén,* ahol talán a legtöbb tennivaló mutatkozik. A mai rendszer sok tekintetben rossz, mert

az ideiglenes megoldások helyett állandó és végleges útburkolással

lehet csak Budapest úthálózatát nyugateurópai nivóra emelni.

— Minden lehetőt el kell követni *az építkezések megindítása és a közmunkák vállalatbuadásának gyorsítása* érdekében is. Szeretném, ha az *óhegyi Horthy Miklós lakótelepet* mielőbb megépíttetné az állam és mert a munkaalkalmak szempontjából itt fővárosi érdekekről is szó van:

illetékes helyen sürgetni fogom ennek a törvényhozásilag jóváhagyott nagyszabású építkezésnek mielőbbi megindítását.

A főváros a maga részéről nem ejti el az új Rókus-kórház tervét sem és ha a függőben lévő kórházápolási differenciák az állammal rendeződnek, akkor *az új központi közkórház létesítése is biztosítottnak tekinthető.* Kívánatosnak tartom *az iskolák építésének szaporítását,* mert különösen a külső perifériákon észrevehető hiány mutatkozik iskolákban és tanintézetekben.

— Nagy elégtétellel szögezem le, — mondotta végezetül *Kozma* Jenő — hogy az utóbbi évek legnagyobb közmunkája, *az óbudai és a lágymányosi hidak építése,* most már tökéletesen biztosítva van. Körülbelül hatvanmillió kerül így a gazdasági élet vérkeringésébe, ami feltétlenül alkalmas arra, hogy némi javulást és enyhülést hozzon a gazdasági nehézségek miatt küzködő budapesti ipar és kereskedelem életébe.

Tisza István kertváros.
A budai hegyvidék legszebb kertvárosa a
Magyar Semmering
A hüvösvölgyi nagyrét felett. Árnyas erdőparcellák. Magaslati fekvés, festői kilátás. Villany, vizvezeték, vendéglő. Városi telefon. **Az intelligens középosztály legkedvesebb lakó- és nyaralótelepe.** Nem 20—25 év mulva, hanem
azonnal árnyas kertet kap ős fákkal!
A parcellák fele már eladva.
Olcsó építkezés! Kedvező fizetési feltételek!
A 83-as villamos hüvösvölgyi végállomásától **autóbuszjáratok!** (5 perc.)
Feltétlenül tekintse meg!
Dr. Keresztes Béla, VII., Damjanich-u. 30
Telefon: 431—56.
Parcellázási iroda a helyszínen.
Telefon: 644—38.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a. Tel.: Lá. 18—43.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! **HAVAS** asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14 A. 893—71
Jógazekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Kívánatos nemzeti érdek a lósport művelése

Egy éven belül felépül a modern fedett lovarda és ügetőpálya a Tattersal területén

A pénteki közgyülés óriási szótöbbséggel hozzájárult, hogy Budapest egyik legelhanyagoltabb és esztétikailag alárendelt területe: *a Tattersal méltó keretek között illeszkedjék Budapest életébe.* A közgyülés hozzájárult ahhoz, hogy a Tattersalt tizenöt évre bérbeadják a *Budapesti Ügetőverseny Egyesületnek,* amely hatalmas versenypályát épít a rendelkezésre bocsátott területen és modern lovarda építésével lehetővé teszi a *demokratikus lovaglósport* népszerüsítését is. Az ügetőpálya és a lovarda kétségtelenül új színt hoz a keleti pályaudvar meglehetősen elhanyagolt környékére, amelynek jelentőségéről

Rakovszky Iván dr.

a Közmunkák Tanácsának elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A városfejlesztés szempontjából örvendetesnek tartom, hogy az Ügetőverseny Egyesület a Tattersal területén építi meg modern telepét és nem tartom időszerünek az aggályokat, amelyeket *városszabályozási* nézőszögből hangoztattak. Az egyik oldalon húzódik a Keleti-pályaudvar, amelynek kihelyezésére még évtizedekig nem kerülhet sor, a másik oldalon a Kerepesitemető terül el, ahol még ma is harminc esztendőre adnak bérbe sírhelyeket. A helyzet tehát az, hogy ez a nagyjövőjü terület egyelőre beépítetlen és

a jövendő városszabályozás érdekében helyes is, ha beépítetlen marad.

Hallottam olyan kifogásokat, hogy ide bérházakat építsenek, amellyel szemben hangsúlyozni kívánom, hogy *száz és száz olyan telek van Budapest belső területén, ahol nagyszerü lakóházakat lehet építeni.* A Tattersal erre most azért sem alkalmas, mert

a MÁV. fütőház és a vonatok kormos gőzében és a körülötte elterülő gyárak füstjében egyelőre nem kívánatos itt a lakások termelése.

— Sok megokolatlan támadás hangzott el általában a lovassport ellen, holott tudni kell, hogy *ez a sport agrárországban nem felesleges.* A Tattersalban van a földmüvelésügyi minisztérium lóidomító telepe, tehát *fedett lovardára* ebből a célból is szükség mutatkozik. A minisztériumnak az a felfogása, hogy ebből

nagyszabású és gazdasági szempontból is lényeges intézmény fog kifejlődni.

Tudni kell azt is, hogy *az egész ügetőversenypálya építését a földmüvelésügyi minisztérium finanszirozza, mert átengedi az egyesületnek a totalizatőradó bizonyos részét,* holott az lótenyésztési célokra rendeltetett. Érthetetlen, hogy miért éppen csak ez a sportág az, amelynél állandó averzióval találkozunk, holott mi magyarok, állítólag, lovas nemzet vagyunk. A lovaglás polgári sport világszerte, egyedül Magyarországon mondják azt, hogy a kiválasztottaknak speciális sportja.

A dolgozó középosztály mindenütt áldoz ennek a sportnak.

Meggyőződésem, hogy az új lovarda építésével *Magyarországon is tömegeket nevelhetünk ennek a sportágnak,* amely minden szempontból kívánatos nemzeti érdek.

A közgyülés határozatának megfelelően, most már legkésőbben június 1-én megindulnak a Tattersalban tervezett munkálatok. Értesülésünk szerint a közel 2,600.000 pengő értékü építkezéseket a *Dávid János és Fia* építővállalkozó cég végzi, amely kötelezte magát egy éven belül az összes munkálatok lefolytatására. Valószínü, hogy a munkálatokkal még hamarabb is végeznek a nagy teljesítményekre berendezett vállalkozók és így rövidesen rendelkezésre áll a lósport legmodernebb intézménye.

Párt és Klub

Ferencvárosi tanitónők csatlakozása az egységes párthoz. Ferencvárosi tanárnők és tanitónők mintegy száz főnyi csoportja a Ferencvárosi Kaszinóban gyülést tartott, amelyen *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos üdvözlő szavai után *Takács* Gyuláné, mint az egységes polgári párt központjának kiküldöttje hosszabb beszédben szervezkedésre és a pártban való tömörülésre hívta fel az oktatói kart. Vitéz *Sághelyi* Lajos dr. a ferencvárosi tanügyi csoport legközelebbi munkaprogramját ismertette, majd *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő mondott tetszéssel fogadott beszédet.

Terézvárosi vasutasok gyülése. A terézvárosi egységespárt vasutasai ma délután *Heeger* Árpád máv. főmérnök elnöklésével igen látogatott gyülést tartottak, amelyen a terézvárosi ipari és kereskedelmi érdekeltség részéről is sokan jelentek meg. *Heeger* Árpád elnöki megnyitójában különös fontosságot tulajdonított annak, hogy a vasutasok gyülésén az iparosok és kereskedők is megjelentek, akiknek szónoka *a közszolgálati alkalmazottak* és a kereskedők egymásrautaltságát hangoztatta. A jóllzetésü közszolgálati alkalmazottak az ipari és kereskedelmi érdekeltségeknek is fokozott üzleti forgalmat jelentenek. Hangoztatták, hogy a vasutasság két nagy gazdasági egyesületének, a KANSznak és a VOGÉ-nek munkáját a közelgő választásokkal kapcsolatban elsősorban az *egységespártnak kell támogatnia.*

A Lipótvárosi Polgári Kaszinó nyári helyisége a margitszigeti Márkus-féle kávéházban e héten megnyilt és kedvező időjárás esetén a szerdai pártvacsorát már ebben a helyiségében tartják meg. A kaszinó elnöke, *Scheuer* Róbert, törvényhatósági tanácstag továbbra is a Berlini-téri helyiségben tartja fogadóóráit, minden kedden és pénteken este.

Versenytárgyalási hirdetmény

Elektromos Művek 3606/T. k. ig. szám. Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a Budapest V. ker, Ujpesti rakpart 1467—1469. hrsz. alatti telken a Testedző Egyesület számára épitendő sportház építkezésénél szükségelt központi fütési munkákra.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerüen kiállított irásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégbejegyzett) vállalkozók ajánlatikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerüen aláirt, pengőértékü, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztositási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A bánatpénz az Elektromos Művek főpénztáránál teendő le; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat *1931. évi június hó 6-án délelőtt 9 óráig* kell az Elektromos Művek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci-út 74., I. em. 101) benyujtani, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a beadási határidő napján délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Művek étkezdéjének helyiségében (V., Dráva-utca 3. sz.) nyilvánosan felbontatni, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlatalkkal végleges döntésig, de legkésőbb 60 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiirásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati űrlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést, az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a megrendelési feltételeket, az igazolóivet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek igazgatósági épületében (V., Váci-út 74., I. em. 147) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerüen aláirt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Gerstenberger Ágost és Arvé Károly okl. épitészek irodájában (IX., Lónyay-utca 17. sz.) tekinthetők meg hétköznapokon délelőtt 11—1 óráig, ahol a szükséges müszaki felvilágositások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy a szállitást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, úgy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A munka csak olyan pályázó cégnek fog odaitéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló müszaki jellegü munkát már mint önálló cég sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaitélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kivül vehető igénybe.

Budapest, 1931. évi május hó 15-én.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei Igazgatósága.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MÜSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76/78. sz.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendü minőségben!

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapitva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Üzemi feleslegek tartalékolása nyujtja a városok gazdálkodásának biztonságát

Előrelátó pénzügyi vezetés mellett a beruházásokat nem drága kölcsönből, hanem tartalékokból kell fedezni

Amilyen nagy várakozással tekintettek várospolitikai körökben a mult évi zárszámadásnak a városgazdálkodásra vonatkozó eredménytáblázata felé, ugyanolyan érdeklődés nyilvánult meg *a fővárosi számszék első jelentése* iránt is. A jelentés számos megállapítása között különös feltünést keltett az utalás *az üzemek tőkegyüjtésére.* Nem helyesli a fővárosi számszék az üzemeknek azt a törekvését, hogy *indokolatlanul nagy tőkéket halmoznak fel,* mert azokat így elvonják a községi háztartástól, amellett azonban a megfelelő hozadékot sem tudják biztosítani. A jelentésnek ez a passzusa kétségtelenül még sok vitára fog alkalmat adni, miért is szükségesnek tartottuk

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének, az üzemi problémák legkiválóbb ismerőjének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ugy a belügyminiszteri leiratokban, mint az ellenőrző szervek megnyilatkozásaiban ujabban sűrűn hangzik el a kifogás az üzemek tartalékgyüjtései miatt. *Nem osztom ezt a felfogást és teljesen aggodalommal figyelem az ilyen észrevételeket, mert már most érezhető az a kedvezőtlen visszahatás, amit annak az álláspontnak a mérlegelése idézett elő.* Csak körül kell nézni a vidéki városok háztartásaiban és akkor megláthatjuk azt a sok nehézséget, amelyek ott mutatkoznak.

Különösen kritikus szituációba jutottak azok a városok, amelyeknek háztartásában a tartalékgyüjtés ellen foglaltak állást,

mert lehetetlenné tették, hogy a zárszámadásba feleslegeket állítsanak be. Felfogásom szerint ez az egyik fő oka annak, hogy *a városok pénzügyi krizisbe kerültek.* Nem szabad elfelejteni, hogy *vannak nemcsak bőséges, hanem sovány esztendők is* és ha ninesenek ilyen tartalékok, akkor nincs lehetőség sem a bekövetkezett hiányok pótlására. A városok közigazgatási szempontból való tevékenysége mellett ma már mindenütt domináló szerep jut az üzemeknek, amelyek ha nem gyüjtenek erőtartalékokat: *arra a sorsra jutnak, mint több magyar város, ahol a tisztviselőket is alig tudják már fizetni.* Analóg ezzel az üzemek gazdálkodása is. Elemi szabály, hogy az üzemek tartalékokat gyüjtsenek és csak

helyeselhető, hogy a mi üzemeink ebben a vonatkozásban felismerték ennek a ténykedésnek hallatlan fontosságát.

Aki tud olvasni a mérlegekben, az láthatja, hogy *a nyilt tartalékok mellett rejtett tartalékok is vannak.* Okos példa volt követni a nagy magánüzemek és vállalatok gazdasági politikáját, amelyek nemcsak a számok pontosságának szemszögéből, hanem *előreláthatá tőkegazdálkodási szempontból* gondoskodtak a tartalékok halmozásáról. Annyi váratlan és előre nem tudható körülmény adódhatik, amikor a tartalékokra feltétlenül szükség van, hogy a nehéz idők bekövetkezésekor az ellensúlyozó erők rendelkezésre álljanak.

— Elhangzottak a vádak például az *Elektromosművek* ellen, hogy nagy tartalékokat gyüjt. Az orthodox elv úgy képzeli el a beruházások fedezetét, hogy azt *csak kölcsönből* lehet eszközölni, ami nem áll meg a nehéz gazdasági viszonyok között, amikor drága a kölcsön és magas a kamat. Érdeme az Elektromosműveknek, hogy a folyó bevételeiből végezte beruházásait, berendezkedett a kisebb szénfogyasztásra és a racionális termelésre.

Hogyan alakult volna a főváros pénzügyi helyzete, ha a Gáz-, Víz- és Elektromosművek beruházásait drága kölcsönökből kellett volna biztosítani?

Legjobban jellemzi a helyzetet a *Vizművek példája,* amelyet tartalékok hiján kölcsünpénzből kell modernizálni és erre a célra 36 milliót igénybevenni, amely most magas kamatterheket ró az üzemre. Ha ez az üzem is tartalékol, akkor nem szorultunk volna drága kölcsönpénzre és nem merült volna fel az üzemi szolgáltatások díjainak árfelemelési gondolata. A helyzet az, hogy még mindig szó van a vízdíjak emeléséről, ami ellen természetesen általános felzúdulás nyilvánult meg.

Itt van előttünk az Elektromosművek 1930. évi zárszámadása. Minden dicséretet megérdemel az üzem, hogy a tartalék és ujítási alapját *8.3 millió pengővel gyarapította az előző évvel szemben.* Ezek a tartalékok az új fogyasztók megszervezését és a propagandát teszik lehetővé, amelyeket kölcsönpénzből fedezni sem nem kívánatos, sem nem gazdaságos. Uj fogyasztókat megszervezni, az utcai világítást fokozni, új gépeket beszerezni és racionalizálni csak tartalékokból lehet és

nagyon helyes volna, ha a külföldi példák után indulva, még nagyobb tőkéket biztosítanának ezekre a célokra.

Lehetetlenség, hogy minden fejlesztési terv végrehajtásáért külföldi kölcsön után szaladgáljunk. Képtelenség az is, hogy a *tartalékokat az üzemi tarifák leszállítására fordítsuk,* mert a töredékfillérek a fogyasztóknak semmit sem jelentenek és így ebből közvetve senkinek haszna nem származnék. Szó volt arról, hogy ezt a tartalékot a községi háztartásnak juttassák: nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy ez indirekt megtörténik ma is, amikor például a közvilágítás fokozására évenként mindig nagyobb és nagyobb összegeket fordítanak.

— A tartalékolások körül, nézetem szerint, csak az a kifogás állhat meg, hogy

az üzemeknél hiányzik az egyöntetüség az ujítási alap dotálására.

Mi történik, ha nekimegyünk egy gazdasági évnek, amikor a viszonyok nagy kitartást és erőforrást követelnek. A *Gázgyár* például a nyilt tartalékon felül, nagyon helyesen, *rejtett tartalékot is feltüntetett* azzal, hogy óvatosan értékeli a raktári készleteket.

— A legnagyobb megértéssel kell fogadni ezt a geszciót, hiszen például a közeljövőben minden valószínűség szerint *kokszdumping-hadjárat* indul meg, mert Csehországban, Németországban és Ausztriában — a fogyasztás megesappanása következtében, — óriási mennyiségű kokszot halmoztak össze. Az elhelyezési lehetőségek csökkenése miatt könnyen deficitet produkálhat a Gázműveknek ez az ágazata és ha nincs tőketartalék, akkor természetesen a hiányok fedezése is lehetetlenségbe ütközik.

— Nem lehet mindezeket a problémákat — mondotta végül — csak a számok szemüvegén keresztül vizsgálni, mert az *üzemi gazdálkodás irányításához nagy gazdasági rutin, kereskedelmi éleslátás és olyan gyakorlati ismeret szükséges, amely a tőketartalékok gyüjtésének szükségét igenis elsőrendü követelménynek minősíti.*

Tiz év óta ideiglenes személyzettel dolgozik a városi vámőrség, amelynek státusrendezése most készül

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában hirt adtunk arról, hogy a városi vámok reviziójának ügye rövidesen a közgyülés elé kerül és hogy a pénzügyi osztály az erre vonatkozó előterjesztést már elkészítette. A városi vámszabályzat reviziójával egyidejüen sor kerül a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának

beavatott helyen

szerzett értesülése szerint, *a városi vámokat kezelő hivatalnoki és karhatalmi személyzet jogviszonyainak rendezésére is.* Tiz esztendeje annak, hogy a főváros az államtól átvette a városi vámok kezelését és felállította a székesfővárosi vámőrséget, úgyhogy a hozzá tartozó tisztviselői és felügyelői karral együtt mintegy

száznegyven főre rúg a fogyasztási adóhivatal személyzetének létszáma.

Ez a nagyszámú tisztviselői kar igen fontos és felelősségteljes munkakört tölt be és mégis az a helyzet, hogy ennyi idő óta *ez a személyzet még mindig ideiglenes minőségben van alkalmazva,* mert az állások végleges megszervezésére, illetve átminősítésére különböző okokból ezideig nem kerülhetett sor.

Az elnöki ügyosztály most dolgozik az adóhivatali személyzet státusrendezésének reviziójáu és ezzel kapcsolatban rendezik a fogyasztási adóhivatal alkalmazottainak véglegesítését is.

Az

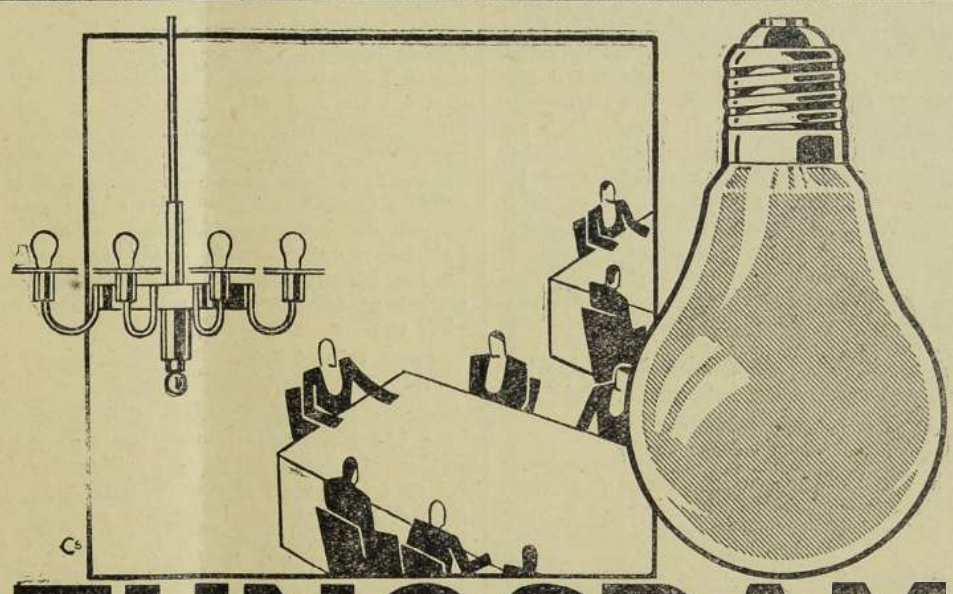
elnöki ügyosztályban

érdeklődtünk, miért késett ilyen sokáig a véglegesítés, mire a következő választ kaptuk:

— Az elnöki ügyosztály már régebben elkészítette a fogyasztási adóhivatal személyzetének véglegesítésére vonatkozó előterjesztését, sőt javaslatunk annakidején kétszer is bejárta az autonómia illetékes fórumait, de valahol mindig megakadt és lekerült a napirendről. A státusrendezés, illetve a *véglegesítés komoly kérdéskötője mindig az volt, hogy a fogyasztási adóhivatal személyzete önálló státust kívánt magának, ami keresztülvihetetlen volt.* Most rövidesen a törvényhatósági tanács elé kerül a *státusrendezési tervezet,* amely hosszú idő után rendet teremt ebben a kérdésben is.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
nagy különlegességi előadás
a szenzációs megnyitó müsorral.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

TUNGSRAM
gyöngyfénylámpa

Ujból aktuális a városháza kibővítése

A tervek szerint 2,200.000 pengő költséggel emeleteket építenek a Kamermayer-utcai szárnyépületre

Közvetlenül a háború kitörése előtt készült el *Bárczy* István polgármestersége idején az a gigantikus terv, amelyik a folyton fejlődő Budapest részére *új városházát* akart teremteni. Az új városházának gyönyörü terve egyelőre *csak gipszmodelben áll* az illetékes müszaki ügyosztályban, a legkisebb reménye nélkül annak, hogy belátható időn belül felépül az épületkolosszus. Két évtizeddel ezelőtt már kibontakoztak a fejlődő világváros hatalmas arányai és a folyton bővülő hivatalok befogadására szűknek bizonyult az egykori *Károly-kaszárnya*, amelyik a maga ódon, vén falaival úgy terpeszkedik a város szívében, mint egy ittfelejtett régi, középkori erőd. A háború természetesen lehetetlenné tette az új városháza megépítését és a hadigondozással kapcsolatos új intézmények hívták életre azokat a pavillonokat, amelyek most a városháza belső udvarán húzódnak, teljesen elrontva a belső udvarok építészeti szépségét. Az egymás mellé ragasztott hivatalok ma már úgyszólván *megakadályozzák a gyors munka lefolytatását* és ezért sürgős szükség mutatkozik a városháza kibővítésére. Három évvel ezelőtt még *Berczel* Jenő tanácsnok dolgozta ki az errevonatkozó terveket, amelyeknek lényege, hogy

a Kamermayer Károly-utca felé eső udvar egyik szárnyára két emeletet építenek,

és ezzel lehetővé teszik a kényelmes elhelyezkedést. Most, hogy az ügyosztályok számát tizenötre emelték fel, mutatkoznak meg igazán a szükös elhelyezés nehézségei és ezért arra gondolnak illetékes helyeken, hogy *a városháza kibővítését napirendre tűzik.*

Alkalmunk volt erről a kérdésről

a városgazdasági ügyosztályban

a következő felvilágositást szerezni:

— A szűken méretezett városháza égető problémává nőtte ki magát. A legnagyobb nehézséget az okozza, hogy hatalmas helyiségeket foglal le magának a *házinyomda, az árvaszék, a tejhivatal, az anyagszertár és még egynéhány intézmény,* amelynek a kihelyezése semmiféle nehézséget sem okozna az adminisztrációban. A mult évben úgy gondoltuk, hogy *a kiürített piaristaházat foglaljuk le* és ott helyezzük el az önálló jelleggel bíró szakhivatalokat, azonban ez az elgondolás megbukott és a piaristaház rövidesen eltűnik az Eskü-térről. Elhangzott olyan ötlet is, hogy

a közelben bérházat béreljünk,

azonban ennek költségei hatalmas összegeket igényelnének, mert *a Belvárosban horribilis lakásbérek vannak* érvényben. Ilyen kilátások mellett

vissza kell térni a ráépités tervére, amelynek összege 2,200.000 pengőt igényel

és *hosszú időre biztosítja a főváros hivatalainak zavartalan munkáját.* A közeli hetekben teljesen kidolgozott előterjesztés készül a törvényhatósági tanács részére és reméljük, hogy a döntés kedvező lesz, mert *a mai helyzet hovatovább tarthatatlanná válik.*

A városháza kibővítésének gondolata tehát ujból kisért és ha a pénzügyi nehézségek nem állják útját a megvalósitásnak: *a jövő évi költségvetésben már gondoskodnak a fedezet biztosításáról.*

Feliratban tette meg észrevételeit a főváros az új ipartörvényjavaslattal szemben

A főváros 30 taggal lesz képviselve az Országos Kézműves Testület közgyűlésében

Az ipartestületekről és ipartestületek országos központjáról szóló törvényjavaslat első előadói tervezetét hat esztendővel ezelőtt küldte le a kereskedelmi miniszter a fővároshoz, hogy a törvényhatóság, az érdekelt kézműiparosság kívánságainak figyelembevételével, észrevételeit a tervezetre nézve megtegye. Az akkori tanács a miniszteri leiratnak megfelelően, értekezlet keretében a törvénytervezetet az összes érdekeltségek meghallgatásával le is tárgyalta s az elhangzott kívánságok és észrevételek figyelembevételével, megtegye a maga felterjesztését. Azóta az ipartestületi törvény további előkészítése szunnyadt és a kereskedelmi miniszter csak most küldte le ismét, bizonyos változtatásokkal, a tervezetet a fővároshoz, hogy meghallgassa az önkormányzat észrevételeit. A közgazdasági és ipari ügyosztály a módosított tervezetet áttanulmányozta s részletes tanácskozásokat folytatott ebben a kérdésben maga *Sipöcz* Jenő polgármester is. A polgármester igen alapos és részletes előterjesztésben foglalta össze a maga észrevételeit és javaslatait a székesfőváros nevében. Mielőtt azonban a törvénytervezetre vonatkozó választ felküldte volna a kormányhoz, meghallgatta a közgazdasági és ipari szakbizottság véleményét is.

A közgazdasági és ipari bizottság két ülésen át foglalkozott az ipartestületi reformra vonatkozó törvénytervezettel és igen alapos vita után teljes egészében magáévá tette a polgármesteri előterjesztésben kivánt módosításokat. A *Fővárosi Hirlap* tudósítójának alkalma volt *a közgazdasági és ipari bizottság, valamint a polgármester együttes javaslatáról a következőket megtudni:*

— Igen fontos része a főváros javaslatának az, hogy az ipartestületi tagok és alkalmazottak munkaviszonyából felmerülő vitás kérdések elbirálása a jelenlegi fakultativ eljárással szemben első fokon kötelezően az ipartestületek elé utaltassék, mert az eddigi tapasztalatok szerint a testületek *békéltető bizottságainak* működése az ellentétek békés kiegyenlítése tekintetében *előnyösen bevált.* Nagyjelentőségű a fővárosnak az a kívánsága is, hogy

a gyárosok, amennyiben képesítéshez kötött ipart üznek és tanoncot tartanak, kötelezett tagjai legyenek az ipartestületnek,

és pedig nemcsak az ipartestületek háztartása szempontjából, hanem különösen a tanonc-nevelés és tanonc-oktatás egységessége kívánja ezt, mert ma az a helyzet, hogy a gyárakban alkalmazott tanoncok vizsgáztatását amúgy is az ipartestületek kötelesek tanonc-vizsgáló bizottságaik útján ellátni.

— Rendezni kívánja a főváros *az ipartestületi tagsági díjak* ügyét is. A törvényjavaslat azt mondja, hogy a tagdíjakat az ipar jövedelmezőségének és az alkalmazottak számának egybevetése után állapítsák meg az egyes iparosokra. Ezzel szemben a *főváros és az iparosság azt kívánja, hogy*

a tagdíj kivetésének alapja a kereseti adó mértéke legyen,

mert ez leginkább megközelíti az iparos teherbíróképességét és mindenesetre megbízhatóbb alap, mint valamely előljárósági határozat. A törvénytervezetben javasolt módon való tagdíjkivetés az ipartestületek előljáróságát csaknem lehetetlen feladatok elé állítaná.

— Az iparosság részéről a törvénytervezettel kapcsolatban komoly kívánságok hangzottak el olyan irányban, hogy

az ipartestületeket, illetve az ipartestületi Székeket bizonyos bírói hatáskörrel ruházzák fel.

E kívánság szerint az ipartestületi Szék jogosulatlan iparüzés, a munkakönyvek ki- és bejelentésének, a tanoneszerződések megkötésének elmulasztása eseteinek elbírálására, nemkülönben *a tanonciskolai mulasztások elsőfokú, rendőri büntetőbíráskodására is kiterjedne* és ennek megfelelően, az ipartestületi Szék az illetékes rendőri büntetőbíróból, az iparhatóság egy kirendelt szakközegéből és az ipartestület egy kijelölt tagjából alakulna meg. A bíró lenne az elnök, az iparhatósági közeg a vád képviselője, az ipartestületi kiküldött pedig mint szavazó ülnök szerepelne. A főtárgyalásokat az ipertestület helyiségeiben tartanák meg, esetleg úgy, hogy bizonyos esetekben a két ülnökkel működő *ipartestületi Szék mint szakbiróság szerepelne.*

— *Az ipartestületi Székeknek rendőri büntetőbírói hatáskörrel való ilyen felruházását a polgármester, illetve a közgazdasági bizottság nem helyesli,* mert ma, amikor az egész vonalon a törvénykezés egyszerűsítéséről van szó,

nem volna indokolt alsó fokon egy új társasbiróság létesítése.

Általános büntetőjogi szempontból is aggályos lenne, ha a vád képviselője is részt venne az ítélet meghozatalában. A főváros területén gyakorlatilag is kivihetetlen ez a terv, mert *el sem képzelhető, hogy a főváros tizennégy közigazgatási kerülete egyenként negyvenhárom budapesti ipartestület helyiségébe küldjön ki rendőri büntetőbírót* és vádképviselő hivatalnokot. Ez a széttagolódás a kihágási ügyek elintézését igen nagy mértékben megnehezítené és meghosszabbítaná.

— Lényeges része a javaslatnak az ipartestületeknek az a kívánsága, hogy *ipartestületi tag és alkalmazottjai közötti munkaviszonyból felmerülő vitás kérdéseket első fokon minden esetben az ipartestületi békéltető bizottság elé kell terjeszteni,* amelyek határozata ellen a munkaügyi bírósághoz lehetne fellebbezni. A békéltető bizottságok már eddig is igen jól beváltak és az említett *reform nagyban tehermentesítené a munkaügyi bíróságok munkáját.*

— A törvénytervezet egyik legfontosabb része az, amely az *ipartestületek országos központi szervének felállítására vonatkozik,* s amelynek az volna a rendeltetése, hogy a kézműves iparosok érdekeit érintő törvények és rendeletek végrehajtását figyelemmel kísérje, az esetleg szükséges módosításokra javaslatot tegyen, az iparosok érdekében új törvények és rendeletek előkészítését javasolja, az ipart érintő kérdésekben az illetékes miniszterek felhívására véleményt adjon, az iparosság gazdasági helyzetét tanulmányozza, jólétük emelésére szolgáló intézmények létesítését kezdeményezze, közreműködjön a kézműves és kisipari statisztikai felvételek előkészítésében, az ipartestületeket működésükben szakszerű tanácsokkal, útmutatással irányítsa anélkül, hogy önkormányzatukat sértené, az eléje terjesztett ügyeket letárgyalja, az ipartestületeket támogassa feladatuk ellátásában s végül gondoskodjék kellő szakirodalomról. *Az országos központ fenntartási költségeihez az állam évi ötvenezer pengővel, a kereskedelmi és iparkamarák pedig együtt évi huszonötezer pengővel járulnak hozzá s azonkívül tagdíjat fizetnek az egyes ipartestületek,* amelyek kivétel nélkül tagjai az országos központnak.

Az országos központ közgyűlése a törvénytervezet szerint nyolcvan tagból állana, amelyből a fővárosi ipartestületek huszat választanának.

A főváros javaslata az, hogy az országos közgyülésnek száz tagja legyen, amelyből a budapesti ipartestületek harminc tagot delegáljanak. Az országos központ élén egy elnök és két alelnök állana, a választmány pedig tizenhat tagból. *A főváros azt javasolja, hogy a választmány tagjainak száma tizenhét legyen s ebbe a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ne egy, hanem három választmányi tagot delegáljon.*

Végezetül tolmácsolja a főváros felterjesztése az iparosság egyértelmű

tiltakozását miniszteri biztos kiküldése ellen,

mert abban az iparosság a központi önkormányzat éles sérelmét látná.

Az ipartestületi törvényre vonatkozó érdekes feliratot a főváros polgármestere *szerdán* juttatta el a kereskedelmi miniszter kezeihez és úgy hirlik, hogy a költségvetés letárgyalása után nyomban a Ház elé terjesztik az ipartestületi törvényt, amelynek életbeléptetését és *Országos Kézműves Testület* felállítását, — melynek elnöke valószínüen *Becsey* Antal lesz — türelmetlenül és reménykedve várja a székesfőváros egész iparossága.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉT-SZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✡ TELEFON: J. 438—64

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

THOLT ISTVÁN
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készít: központi gőz-, víz és etagefűtést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderítő telepeket
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75

Eisler és Simon
okl. mérnökök, köveszőmestyrek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Döntés előtt a HÉV-ajánlat ügye: a főváros nem veszi át a helyiérdekű vasutakat

Készül az előterjesztés a luxemburgi bankcsoport ajánlatának visszautasításáról — A megegyezést pénzügyi szempontok gátolják — A javaslatot jövőheti ülésén már tárgyalja a törvényhatósági tanács

Közel másfél éve, hogy a budapesti helyiérdekű vasutak mögött álló külföldi tőkecsoport ajánlatot tett a fővárosnak a vasutak átvételére. A tervet általánosságban *rokonszenvvel fogadták a városházán* és úgy volt, hogy a döntő elhatározás rövid időn belül megszületik. Időközben a Beszkárt részéről *súlyos aggodalmak* hangzottak el a környéki közlekedés községesítése miatt és részletes szakvéleményben mutattak rá az átvétel kapcsán esetleg bekövetkező financiális nehézségekre. A villamosvállalat aggodalma abban sűrűsödött össze, hogy a mai tarifarendszer mellett az évi annuitás lehetetlenné tesz minden lényeges üzleti eredményt és ha a Beszkárttal való egyesítés bekövetkezik: *a HÉV deficitje természetszerűleg a Beszkárt pénzügyi egyensúlyára is kedvezőtlen hatást gyakorolhat.* Az illetékes szakbizottságok nem is vették tárgyalás alá a HÉV ajánlatát, hanem bizalmas megbeszélések során *újabb kedvezményeket és előnyöket* kértek az érdekeltségtől.

Az eredeti ajánlat annakidején felsorolta, hogy a HÉV négy saját tulajdonát képező vonalat tart üzemben: 1. a *budapest—gödöllői* vonalat, a *rákosszentmihály—rákospalotai* és a *cinkota—csömöri* kiágazással. 2. A *budapest—dunaharaszti—ráckevei* vonalat, az *erzsébetfalva—csepeli* kiágazással, 3. a *budapest—szentendrei* vonalat, 4. a *budapest—budafok—nagytétényi és törökbálinti* vonalat. E vonalhálózat hossza kilométerekben 122, a sínhálózat teljes hossza 282 km. Az eredeti beruházás a HÉV alakulásakor 66,319.520 aranykorona, azaz körülbelül *hetvenmillió pengő* volt, amelyen felül további 10.5 millió pengő új beruházást hajtottak végre. Ezek szerint

a HÉV üzemébe befektetett tőke összesen több, mint nyolcvanmillió pengőt ér.

A HÉV koncessziója 1998-ban jár le, tehát *a fővárosnak még 69 év áll rendelkezésére*, hogy a vasutat saját kezelésében megtartsa. A jelzett időpontban az állam ingyen jut a vasút birtokába, jogában áll azonban a vállalatot előbb is megváltani, mely esetben a koncesszió hátralévő idejére a vasútba befektetett tőkének *négy százalékát*, az új beruházások értékének pedig *öt százalékát* kell minimális évjáradék címén fizetnie.

A luxemburgi Banque Commerciale, amely a HÉV részvénytöbbségének birtokában levő külföldi tőkecsoportot képviseli, a részvénytőkének körülbelül nyolcvan százalékát ajánlotta fel a fővárosnak

és pedig a részvénytőke száz százalékának alapul vétele mellett 30 éven át 2,100.000 pengős annuitásokban fizetendő vételárért, amely vételár a székesfőváros által kibocsátandó és az eladók által *parin álvecndő kötvényekkel* fedezendő. A tőkecsoport rámutatott arra, hogy e körülbelül 24 millió pengős vételárat kedvezően lehet fogadni, mert szemben áll ezzel a több mint 80 millió pengőt kitevő tőkeérték. A részvények belértékét 125 pengőben jelezték az eladók, amelylyel szemben 82—86 pengős árakon alakulnának ki *a székesfővárosi kötvények*, amellett az összes emissziós és plasztrozási költségek az eladókat terhelnék. Hangoztatták az ajánlatban, hogy a

tranzakció létrejötte a székesfővárost nagy lépésekkel hozná közelebb Nagybudapest tervéhez.

Ha a környék közlekedésének irányítása a tarifapolitika megfelelő kezelésével, különösen az egységes tarifa, a Beszkárt vonalai és a környékhez kapcsoló egységes átszállójegyek alapjában a főváros kezébe kerülnének: *Budapest környéke közlekedéspolitikailag Budapest szerves részét képezné.*

Az ajánlat felett további tanácskozások indultak meg a pártvezérek bevonásával és csak nagysokára jutott az ügy a tanács plénuma elé. Teljes részletességgel kifejtették itt a tranzakció kétségtelenül jelentkező *komoly előnyeit*, a döntés azonban elmaradt, mert a tanács újabb tárgyalások lefolytatására határozta el magát. Időközönként állandóan meghosszabbították a főváros részére biztosított opció érvényét, majd az érdekeltség hajlandónak mutatkozott olyan engedmények megadására is, amelyek

az átvételt mindinkább kedvezőbb lehetőségek közé terelték.

Hajlandóknak mutatkoztak a vételárból először egymilliót, azután másfélmillió pengőt engedni és ennek megfelelően, az annuitást is mérsékelni, *mindez azonban nem vitte előbbre a HÉV megváltásának elhatározását.* Az utóbbi hónapokban a súlyosbodó pénzügyi helyzet miatt és az időközben lefolytatott törvényhatósági választások következtében szünet állott be, míg most

a HÉV megváltásának kérdése döntő stádiumához érkezett.

Sipőcz Jenő polgármester ugyanis magához kérette a HÉV-akták egész tömegét és azok alapos áttanulmányozása után intézkedett, hogy *a törvényhatósági tanács egyik közeli ülésén tárgyalásra készítsék elő az egész anyagot.* Az ajánlatban szereplő számadatok pénzügyi és műszaki adatainak elbírálására *szükebb bizottságot* kértek fel, amelynek munkájában

résztvesz Bódy László tanácsnok és Morvay Endre főjegyző, akikre a pénzügyi és műszaki kérdések vizsgálata és mérlegelése tartozik.

A *Fővárosi Hirlapnak* legmegbízhatóbb forrásból szerzett értesülése szerint, a zárt ajtók mögött folyó tanácskozások során már

kialakult az álláspont, amely a HÉV-tranzakció szempontjából kedvezőnek nem mondható.

A törvényhatósági tanács elé kerülő jelentés *teljes részletességgel fogja feltárni az átvétellel kapcsolatos terheket, a jövő kilátásait, a beruházások felfrissítésének szükségességét és a tarifapolitika várható eredményeit,* amelyeknek összesítése

nem nyujt reményeket ahhoz, hogy a főváros környékének közlekedése egységesen a székesfőváros irányítása alá kerüljön.

Nagy-Budapest megvalósítása és a szorosan vett környék kultúrájának emelése szempontjából mindenesetre *sajnálatos, hogy a HÉV megváltásához fűzött remények nem válnak valósággá.*

Ujból kéri a Beszkárt a területhasználati díj ötvenszázalékos mérséklését

A főváros ragaszkodik az eredeti összeg beszolgáltatásához

A főváros multévi zárszámadásában az 1930. évi költségvetésben előirányzott, de az év folyamán felhasználásra nem került tételek jelentős részét elejtették. *Lamotte* Károly tanácsnok, a pénzügyi osztály vezetője most tesz előterjesztést azokról a hitelfenntartásokról, amelyeket a feltétlenül kívánatos munkákra, vagy egyéb szükségletekre kell biztosítani.

összesen 5,647.820 pengőt visznek át a múlt évi hitelekből erre az esztendőre.

Nagyrészt kisebb összegü kiadások ezek, nagyobb hitel fenntartás csak az iskolaépítéseknél és a szeretetotthonépítkezéseknél van. .

Az új kisdedóvók és iskolák építésénél szerepel a *Lajos- és hernádutcai iskolák* tatarozásánál 1,285.000 pengő, az *új szeretetotthon* építésénél 2,428.000 pengő, a *ferencvárosi kikötő* folytatólagos építésénél 234.000 pengő, a *központi szivattyútelep* átalakításánál 250.000 pengő, a *templomépítési* alapnál pedig 273.000 pengő.

A főváros pénzügyi ügyosztálya mindezekre vonatkozó jelentését a törvényhatósági tanács legközelebbi ülésén terjeszti elő és ugyanakkor bemutatja a BESzKART multévi mérlegét is. Ebből az alkalomból

a vállalat igazgatósága átirattal fordul a polgármesterhez és kéri, hogy a költségvetésben 2.5 millió pengőben előirányzott területhasználati díjnak a felére való leszállítását engedélyezze.

A BESzKART hivatkozik arra, hogy *az elmult üzletévének rossz eredménye szükségessé teszi ennek a kiadási tételnek 1,250.000 pengővel való csökkentését,* hogy az így elérhető megtakarítást a vállalat pénzügyi egyensúlyának helyreállítására fordíthassák.

A főváros azonban, miután szüksége van a BESzKART teljes 2.5 millió pengős területhasználati díjára, értesülésünk szerint *nem járul hozzá a BESzKART kéréséhez,* hanem előterjesztést tesz a tanácsnak, hogy utasítsa a BESzKART a teljes 2.5 millió pengő befizetésére és a mérlegnek ilyen értelmű átdolgozására.

Az Első Magyar Részvény Serfőződe Igazgatósága és felügyelőbizottsága fájdalommal jelenti, hogy igazgatóságának tagja,

Glück Frigyes

a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének díszelnöke,

e hó 15-én elhunyt.

Közel negyven éven keresztül szakadatlan munkával vett részt vállalatunk fejlesztésében és kiváló szaktudásával, széleskörű tapasztalataival nagy szolgálatokat tett iparunknak. Mintaképe volt a pesti polgár puritán fogalmának, aki mindig szívvel és lélekkel rendelkezésére állott szülővárosának.

Emlékét meleg szeretettel és kegyelettel őrizzük meg.

Budapest, 1931 május 15-én.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Külsőgyvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Fodor József

magyar királyi udvari butorgyáros

Budapest

IV., Kecskeméti-utca 6. szám

Gyártelep:

IX., Dandár-utca 15. szám

DONA DÖME ÉS TÁRSA

PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA

a „PAPIRMALOM"-hoz

BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.

ALAPÍTVA: 1790-BEN

Bérháztelkek

Buda legszebb helyein

eladók

a Fő-utca, Pálffy-tér, Ganz-utca által határolt parcellázott telkekből 76 négyszögöltől kezdve. Hatemeletes bérházak összenéző udvarokkal engedélyezve.

Fillér-utca és Ezredes-utca sarok, Donáti-utca 3. szám

ötemelet építhető

Öröklakásoknak kitünő helyek

Bővebbet: dr. Székely Márton, ügyvéd irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz., 4—6 óra között. Telefon: 448—22.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**

bérkompressort

LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 23. sz. Telefonszám: József 335—42

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata

Budapest, VIII., Prater-utca 6/8 * Telefon: J. 463—33.

Tervez és készít: nagy- és kisfeszültségü elektromos világítási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

Gazdasági Értesítő

KÉT HÉT MULVA HIVATALOSAN ÁTVESZIK A FERENCVÁROSI HELYIKIKÖTŐT

A Kereskedelmi és Iparkamara kikötőbizottsága megsürgette a kikötő kereskedelmi adminisztrációjának megszervezését

A közel húszmilliós költséggel megépített helyikikötő sorsát éveken át az a szerencsétlen körülmény tette bizonytalanná, hogy ennek a fontos intézménynek tulajdonképpen nem volt irányítója s az ügyek rapszodikusan az út-, csatornaépítési és a közgazdasági-közlekedési ügyosztályok között oszlottak meg. A polgármester most az ügyosztályok szaporítása és az ügykörök átcsoportosítása során véget vetett ennek az áldatlan állapotnak és *a helyikikötő vezetését kizárólag a közélelmezési ügyosztályra bízta* azzal, hogy a helyikikötő hasznosítását hozza junktimba az új élelmiszer nagyvásártelep gazdaságos kihasználásával. A közélelmezési ügyosztály minden bizonnyal kielégítően is fog megfelelni e feladatának, e pillanatban azonban még az a helyzet, hogy a fordulat *nem jelentett eddig legkisebb változást sem a kikötő életében.*

A nyolcszáz méter hosszú, pompásan kiépített rakodópart mentén

alig lézeng néhány uszályhajó, pedig már megkezdődött a hajózási főszezon.

A vasúti vágányok közeit lassankint ellepi a dudva, a parti elektromos futódaruk sinein vöröslik a rozsda, az óriási területen alig látható egy-két ember,

nincs semmi élet,

pedig kellő adminisztráció mellett mindez megváltozhatna, mert a hajózási és kereskedelmi érdekeltségek állandóan érdeklődnek a kikötő iránt.

A közélelmezési ügyosztály

jövendő tervei iránt *illetékes helyen* érdeklődtünk, amelyről a következő felvilágosítást kapta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— *A közélelmezési ügyosztály részéről a kikötő tulajdonképpeni átvétele csak két hét multva történik meg.* Az ügyosztály azonban máris erősen dolgozik annak a programnak az összeállításán, amely szerint a kikötő felvirágoztatását el akarjuk érni. A helyikikötő forgalmát kétségtelenül igen előnyösen és igen nagy mértékben fogja befolyásolni az élelmiszer nagyvásár telepe, amely tőszomszédos a helyikikötővel, s

a két fontos közgazdasági intézmény között a legélénkebb kooperációt kívánjuk létrehozni.

A helyikikötő hivatalos megnyitása valószínűen egyidejű lesz az élelmiszer nagyvásár telepével. Egyelőre még folyik a kikötői főút építése, azonban elegendő pénz hiányában az úttestet csak fele szélességben tudjuk burkolni s másik felének kiépítésére csak később kerül sor.

A Kereskedelmi és Iparkamarából szerzett értesülésünk szerint a Kamara kikötő-bizottságát egyáltalában nem elégíti ki az említett elgondolás a kikötő jövendő kihasználása tekintetében s a Kereskedelmi Kamara élesen szembehelyezkedik azzal a gondolattal, hogy a ferencvárosi helyikikötő „kofakikötő", vagy mezőgazdasági terménykirakodóhely legyen.

A Kamara kikötőbizottsága a napokban újabb megkeresést intéz a fővároshoz és

megsürgeti a kikötő kereskedelmi adminisztrációjának mielőbbi kiépítését.

Az imént említett kettős vezetésnek egyébként *egyre inkább kiütköznek káros következményei.* A kikötő műszaki ügyeit eddig intéző út- és csatornaépítési ügyosztály *megkérdezés nélkül néhány héttel ezelőtt fejezte be a kikötő-terület bekerítését. Ennek a 85.000 pengős munkálatnak jelentékeny része — mint hamarosan kiderült — kárbavész, mert a kerítés építésénél nem voltak tekintettel az új nagyvásártelepre s így a friss kerítést le kell bontani, illetve át kell helyezni, ami természetesen új kiadásokat jelent.* A kikötőkapcsolatban még egész sora a különböző egyéb problémáknak is megoldásra vár, így megoldásra vár a vámok kérdésének rendezése, a vasúti kiszolgálás kérdése, a tranzitóforgalom ügye és még egész sor más kérdés, amelyek elintézése nélkül elképzelhetetlen a kikötő normális forgalmának megindítása, ami pedig annál inkább sürgős, mert most már több mint tíz esztendeje, hogy tekintélyes összegek feküsznek gyümölcsözetlenül a kikötőépítkezésben és egyedül a kamatveszteség is akkora összeg, hogy komoly tételnek számít a főváros budgetjében.

A „Hungária" műtrágya-, kénsav- és vegyiipar rt. megállapította az elmúlt év mérlegét, amelyet az e hó 27-i közgyülés elé fog terjeszteni. Az eredményt befolyásolta az európai válság, amelynek kihatását leginkább a műtrágyaipar érezte meg, mivel az alacsony gabonaárak mellett a gazdák vásárlási kedve jelentékenyen csökkent. A mérleg 463.281,31 P haszonegyenleggel zárult, amelyből 450.000 P az értékcsökkenési alapé, 10.000 P a tisztviselők nyugdíjpénztáráé.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

RÉVÉSZ JÁNOS TELEFON: UJPEST 198
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT.
BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.

Figyelmeztetés a kötelező általános patkányirtás ügyében!

Kivonat Budapest székesfőváros Polgármestere 75980/1931. sz. rendeletéből:

„A f. évi április hó 25-én kelt 66080/1931—X. számú hirdetés 8. pontja alapján módot kívántam nyujtani az eddig is hivatásszerüen dolgozó patkányirtó vállalkozóknak arra, hogy külön megállapodás esetében az általános irtás alkalmával közreműködhessenek.

Minthogy az egész város területére kiterjedő általános irtás eredményessége igen nagy mértékben függ attól, hogy a használandó irtószer egyrészt a patkány elpusztítására megfelelő és tökéletesen hatékony legyen, másrészt pedig emberre és más élőlényre kártékony hatást ne okozzon, — a fővárosi patkányirtás végrehajtására *vállalkozók által használandó irtószer előállítását ezennel ugyanoly hatósági ellenőrzés alá vonom, mint amely ellenőrzést a hirdetményben megjelölt irtószerek gyártóival szemben állandóan és megszakítás nélkül gyakorolok.*

Ezek után számoljon!

1. **Elvégezzük szakszerűen saját közegeinkkel az irtási munkálatokat.**
2. **Adjuk a tökéletes hatékonyság és veszélytelenség szempontjából a hatóság által ellenőrzött irtószert.**
3. **Ingyen pótoljuk a szükséghez képest az elfogyott irtószert.**
4. **Eltakarítjuk az elhasznált irtószert és az elhullott patkányokat.**

Telefonok: 416—53, 416—54, 262—54, 867—35.

DITRICHSTEIN-PAX-STANDARD
vállalatok
Egyesített Patkányirtási Üzemei
VII., Kertész-utca 27. sz.

Mindezt: minden 100 m² beépített területen P 1.95-ért „ „ „ beépítetlen „ P -.95-ért

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-gumínyomó és bádogpyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőújfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretü útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomköutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak építését.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

Dologi kiadásoknál és a fenntartási költségeknél hajtják végre a költségvetés újabb ötszázalékos csökkentését

Scitovszky Béla belügyminiszter legutóbb kelt leiratában *a takarékosság fokozottabb érvényesítésére* hívta fel a főváros vezetőségét és ennek tudható be, hogy az előző évi költségvetésben már végrehajtott ötszázalékos redukció után: *az 1932. évi költségvetésben is további ötszázalékos csökkentést rendelt el a polgármester.* A helyzet tehát úgy alakul, hogy *a két év előtti állapottal szemben most már tíz százalékkal csökkennek a kiadások tételei,* ami, figyelembevéve egyedül csak a közigazgatási költségvetés 190 millió pengős főösszegét:

közel húszmilliós megtakarítást jelent.

A multévi csökkenést az egyesületek segélyei, iskolák építése és több kisebb kiadás törlése révén érték el s így várospolitikai körökben nagy érdeklődéssel várják a pénzügyi osztály elhatározását, hogy *a további ötszázalékos megtakarítást milyen címeken kívánják biztosítani.* Alkalmunk volt erről a kérdésről

a pénzügyi osztályban

beszélgetést folytatni, amelynek során a következő felvilágosítást adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A polgármester úr már kiadta rendeletét az összes ügyosztályoknak, hivataloknak és intézményeknek a költségvetés ötszázalékos csökkentésének keresztülvitelére. A hozzánk érkezett jelentések szerint már mindenütt megkezdték a költségvetési tervezetek összeállítását, amelyben

a megtakarítások eszközlésére az úgynevezett fenntartási költségekben nyílik lehetőség.

Ma az a helyzet, hogy a különböző ingatlanokon, irodákban, épületekben és bérházakban *nem mindig racionális elgondolással végzik a karbantartást* és ez az oka annak, hogy sűrű egymásutánban kell kisebb toldozó-foltozó, esetleg elkerülhető munkákat eszközölni. Takarékoskodni lehet *a vízfogyasztásnál, a világításnál és a gázfogyasztásnál, a belső renoválásoknál, továbbá a beszerzéseknél is.* Ezek lehetővé teszik, hogy

a dologi kiadások címén felvett tételekben is mérsékléseket vigyünk keresztül.

A belügyminiszter rendelkezéseit feltétlenül végrehajtjuk és valószínűleg még más *tételek is adnak alkalmat a megtakarításokra* és így minden súlyosabb következmény nélkül leszállíthatjuk a költségvetés kiadási összegének első évi arányait.

Atakarékosság, úgy látszik, a jövőben *uralkodó planétává* növi ki magát a városházán. A következő években azért van szükség erre, mert

kezdik éreztetni hatásukat az ostendei egyezményben vállalt terhek, amelyek tudvalevőleg 1980-ig kötelezik a fővárost a külföldi kölcsönkötvénytulajdonosokkal szemben.

Az egyezmény szerint *évenként 812.000 pengőt fizet a főváros a magyar államnak kliring-tartozás fejében,* mert a trianoni békeszerződés rendelkezései szerint a külföldi hitelezőkkel szemben a magyar állam vállalt szavatosságot. Ezenfelül egyelőre évi tízmillió pengőt fizet a főváros *az úgynevezett ostendei kasszába,* amely összeg

1934-től kezdődően már évi 12 millió pengőre emelkedik.

A kölcsönterhek teszik tehát szükségessé a takarékoskodás fokozott érvényesítését, amelynek azonban nem szabad odáig terjednie, hogy *a főváros csak nehézkesen tudjon megfelelni a maga nagy kulturális, közegészségügyi, közgazdasági és szociális hivatásának.*

Reformokat sürget a budget összeállításánál a fővárosi számszék

Az új törvény értelmében rendszeresített székesfővárosi számszék szervezési munkái még javában folynak és a felszabadult Gróf Károlyi-utcai régi könyvtárépületben még dolgoznak az új hivatal berendezésén, de a számszék, élén *Papanek* Ernő dr. miniszteri tanácsossal, már megkezdte felelősségteljes ellenőrző munkáját. Az új intézmény egyik legelső nagyjelentőségű funkciója *a székesfőváros mult évi zárszámadására és vagyonleltárára vonatkozó jelentés* kidolgozása volt.

A terjedelmes jelentésben megállapítja a számszéki igazgató, hogy

az országosan tapasztalható gazdasági depresszió a főváros háztartásán is súlyosan érezteti hatását.

Sajnálattal mutat rá a jelentés, hogy a *hitelfentartások* összege nagymértékben csökkent. Leszögezi, hogy a kórházi alap 3,173.179 pengős deficitje és a községi alap 697.817 pengős hiánya folytán

az 1932. évi költségvetés 3,700.993 pengős teherrel indul.

A kórházi alap évről-évre megismétlődő deficitje súlyos teherként nehezedik a főváros háztartására és a közeljövőben sem lehet kedvezőbb eredményt várni. További 2.7 millió pengő deficittel kell számolni ezen a címen az idei költségvetésben is. A központi pénztárnak saját pénzkészletéhez juttatására csak egy mód van s ez *a behajthatatlan tételek végleges elszámolása, vagyis a deficitoknak a költségvetésbe való felvétel útján történő megtérítése.* A számszéki igazgató különböző reformot sürget, hogy a kórházi alap deficitje megszüntethető legyen s hogy a deficitek hiányát el lehessen kerülni.

Részletesen foglalkozik a számszéki igazgató jelentése a részvényüzemekkel is és nehézményezi, hogy

a részvénytársasági üzemek mérlege, költségvetése és zárszámadása nem kerül a közgyűlés elé.

Ma az a helyzet, hogy nem lehet pontosan tudni, mennyi az üzemekbe fektetett közvagyon értéke, mert sehol sem szerepelnek azok az összegek, amelyek az üzemek üzleti feleslegeiből beruházásokra, vagy tartalékokra lettek visszatartva. Igy azt sem lehet pontosan elbírálni, hogy *mennyit jövedelmez a fővárosnak az üzemekbe fektetett vagyona.* A jövőben ezekre mind pontos adatokat kíván a számszék, valamint azt is szükségesnek tartja, hogy

az üzemek zárszámadásukban mindenkor mutassák ki a bruttó felesleget

és a közgyűlés döntsön a tartalékolás nagysága felett. Aggályosnak tartja a jelentés *az üzemek túlzott tőkegyűjtését is,* mert ezt a pénzt a községi háztartás elől vonják el. Az új költségvetés összeállításánál, melynek munkájával már megindultak, figyelemmel lesznek a számszéki igazgató jelentésének szempontjaira.

Üzembe helyeznek több víztisztító berendezést a káposztásmegyeri telepen

Sürgősen megrendelik és még a nyári hónapok alatt felállítják az új készülékeket

A budapesti vízellátás mennyisége tekintetében az utóbbi időben elhallgattak a panaszok, de változatlanul fennáll az a jogos kifogás, hogy egyes kerületekben tisztátlan, rozsdabarna színű víz folyik a csapokból. Az erre vonatkozó első észleleteket másfél évvel ezelőtt fedezték fel és hogy a kristálytisztaságáról egykor oly nevezetes budapesti ivóvíz minősége továbbra is megmaradjon: *elhatározták a víz tisztítását és szürését.* Szükebb bizottság tanulmányozta a középeurópai városok vízműberendezéseit és ezzel kapcsolatban szorgos megfigyelés alá vették *Hamburg, Drezda, Berlin* és *Aussig* víztisztítókészülékeit, amelynek következményeként az *aussigi* berendezésnek kipróbálását határozták el. A tanulmány azzal az eredménnyel járt, hogy a költségvetésbe *másfél millió pengőt* állítottak be víztisztítóberendezések létesítésére, amelyekre az a feladat hárul, hogy az eliszaposodott kútakat tisztítsák és az onnan kitermelt vizet szűrve juttassák el a hálózatba.

Jelentette a *Fővárosi Hirlap,* hogy az első víztisztítóberendezést, a *Dabeg-rendszer* szerint megkonstruált gépet már üzembe helyezték a káposztásmegyeri vízmű telepén és az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy

a kombinációba jöhető tíz apparátus között a Dabeg-készülék alkalmazkodik legjobban a budapesti ivóvíz karakteréhez.

Az egyetlen vízszűrőberendezés tehát megkezdte működését, azonban csak kevéssé érezteti hatását a víz tisztátlanságainak megszüntetésére, mert naponta csak kis mennyiségeket lehet egy berendezéssel kifogástalan minőségüvé tenni. A folyton növekedő nagyarányú vízfogyasztás feltétlenül szükségessé teszi, hogy a budapesti ivóvíz megkezdett tisztítása minél nagyobb méreteket öltsön, amelynek kilátásairól

a Vízművek igazgatósága

a következő információt adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Annak hangsulyozásával, hogy az ivóvíz közegészségügyi szempontból semmiféle ártalmas anyagot sem tartalmaz, mégis szükséges a víztisztítóberendezések hálózatának teljes kiépítése. Pontos méréseinek azt mutatják, hogy

a káposztásmegyeri telepen az eliszaposodott kutakból naponta termelt víz mennyisége 15—28.000 köbméter között váltakozik

és egy berendezéssel mindössze csak 1500 köbméter víz tisztítását tudjuk biztosítani. *Ilyen körülmények között elkerülhetetlen a további berendezések létesítése.* A legutóbbi költségvetésben másfél millió pengőt tartalékoltak a beruházó kölcsönből erre a célra és így

nincs akadálya annak, hogy további egységeket is szolgálatba állítsunk.

Erre annál inkább sürgős szükség van, mert a tisztátlan víz sok helyen a csövekben is lerakodást idéz elő, amelyeknek a kitisztítása külön munkát, gondot és költséget okoz.

A hétfő délutáni közgyűlésen *Magyar* Miklós a további víztisztítókészülékek sürgős felállítása iránt interpellációt intézett a polgármesterhez. Elmondta Magyar, hogy neves kémikusok és bakteriológusok megállapítása szerint a kipróbálás alatt levő víztisztítóberendezés teljesen kielégítő módon működik és minthogy fedezet is van rá, nincs semmi akadálya annak, hogy a további készülékeket is felállítsák. *Borvendég* Ferenc alpolgármester nyomban válaszolt az interpellációra. Előterjesztés készül a víztisztítás rendszerének kiszélesítéséről és így *még a nyári hónapok alatt intézkedés történik a további gépberendezések megrendeléséről.*

Széchenyi Strandfürdő
24-én, pünkösdvasárnap megnyílik.

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállít **PÓSA L.** levélboríték- és papírzacskógyára | Budapest, VII., Akácia-utca 56 | Telefon: J. 333-01 | Mintázott árajánlattal szolgálok

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Faipari feldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Vállalkozási Hirlap

Helyszíni szemlét tart az út- és csatornaépítési szakbizottság

Az út- és csatornaépítési szakbizottság szerdán ülést tart, amelynek végeztével tanulmányútra mennek a bizottság tagjai, hogy megismerkedjenek az aktuális építkezésekkel. A tanulmányút során megtekintik a *rákosvölgyi főgyűjtő* építését, amelynek ifjú *Halász* Hubert a vállalkozója. Felkeresik a *Kerepesi-út végén* létesítendő útszakasz burkolási munkáit, amelyet a *Kövező és Útépítő R. T.* végez. Megvizsgálják a *Diósárok-út* munkálatait, ahol *Oberdorfer* J. és fia a vállalkozó, a *Mész-utcát*, amelyen *Kovács és Társa* cég dolgozik, a *Pusztaszeri-uton*, *Szántó* Ferenc vállalkozó munkáját. A csatornaépítések menetének tanulmányozása a *Pusztaszeri-úton* kezdődik, ahol *Führer* Antal a vállalkozó, a *Coborutcai* csatornánál pedig a *Horvay és Halász* cég végzi a munkát, végül a *Budafoki-úti főgyűjtőnek* a *Boros és Szelnár* cég által végzett munkálatait.

Helyszíni szemlét tart a bizottság a Népligetben, ahol *Rooswel* amerikai mérnök kér koncessziót *egy nagyszabású hullámvasút építésére*. A bizottság megvizsgálja a területet és a terveket és csak azután dönt az építési engedély megadásáról.

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Zab szállítására a köztisztasági hivatal részére. Pályázni lehet junius 2-án d. e. 11 óráig a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál.

Villamosvilágítási és erőátviteli berendezési munkára a Soroksári-uti élelmiszernagyvásártelepnél. Pályázni lehet május 30-án d. e. 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Kéményépítési munkára a Maglódi-uti szeretetotthonnál. Pályázni lehet május 26-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Ugyanott vasszerkezeti és hőszigetelési munkára. Pályázni lehet junius 13-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Ugyanott bádogos és tetőszigetelési munkára. Pályázni lehet junius 15-én d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Falburkolási és padlóburkolási munkára az Uj Szent János-kórháznál. Pályázni lehet május 26-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Központi gőzfűtőberendezési munkára a Czakóutcai iskolánál. Pályázni lehet junius 6-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Hajtatóház összes munkáira az Egressy-uti kertészeti iskolában. Pályázni lehet junius 13-án d. e. fél 11 óráig a középítési ügyosztályon.

Központi melegvízberendezési munkára a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézetnél. Pályázni lehet junius 15-én d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Csatorna-, gáz- és vízvezetékberendezési munkára ugyanott. Pályázni lehet junius 13-án d. e. fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Padozati munkát a Wesselényi-utcai iskolában: Miklós Benő 2483.

Burkolómunkát az Egressy-uti iskolánál: Refle Miklós 2075.

Padozati lapburkolómunkát a Maglódi-uti szeretetotthonnál: Urbach és Tafler 36.933.

Falburkolómunkát ugyanott: ifj. Cristofoli Vince 45.552.

Mázolómunkát ugyanott: Fischer és Hartmann 5929.

Szivattyúberendezést az Egressy-uti kertészképző iskolánál: Sztojka Béla 2101.

Kőmívesmunkát a Bécsi-uti bérháznál: Wollner László 9875.

Tatarozási és átalakítási munkát a fonyódi Erzsébet-leányárvaháznál: Herberth József 4500 a fonyódi Zichy Béla-üdülőtelepnél: Herberth József 11.000 pengő vállalati áron.

Tetőfedőmunkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Krisch Fekete János 12.450.

Vászonredőnymunkát a Simor-utcai bérháznál: Ledniczky és Társa 3737.

Kőmíves tatarozási munkát a kerepesi temető kertészházánál: Kovács József 5875.

Hajópadozati ácsmunkát a Kápolna-téri iskolánál: Wellisch Mór 4295 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az Autóbusz Műhely ácsmunkáira pályáztak: Szivós László 7362, Horváth Lajos 7494, Friedrich Jakab 8079, Ertl József 8558, Aschenbrenner János 8265, Erdei Lajos 8174, Wellisch Mór 8692, Czipauer László 9365 pengővel.

Ugyanott a tetőfedőmunkára: Eternit Művek 11.821, Juhász és Zsolnai 12.730, Urbancsek József 13.103, Dobai János 14.327, Szemes János 13.914, Morvai Gyula 14.790, Krisch Fekete János 15.515, Farkas József 14.820, Krumpholz Ferenc 14.925, Zimmer József 15.191, Trom István 16.425, Györfy Lajos 16.650, Krenn Sándor 19.895 pengővel.

Ugyanott a mázolómunkára: Brenner Miksa 3038, Fischer Ernő 3104, Mihály Ferenc 3287, Török és Juhász 3890, Zelniczky Dezső 4117, Schuller János 4415, Fenk Sándor 4504, Kiszely Géza 4714, Liktor Ferenc 4826, Kőszegi és Sóhár 5382, Bábel és Putovics 6010 pengővel.

Ugyanott a bádogos- és mázolómunkára: Sámuel György 1088, Gerő László 9916, Kulcsár Kálmán 10.057, Harsányi Testvérek 12.848, Janisch János 13.565, Tollár Lajos 14.619, Schober Ferenc 16.481 pengővel.

A Szent László-kórház több pavillonjának homlokzattatarozási munkáira pályáztak: Wihart Ferenc 2560, Volenits Lajos 2560, Bajnóczi Gábor 3840, Kurcsák Gergely 3968 Borsodi Kovás József 3974, Zoltán Géza 4864, Katzer József 5120, Kende Jenő 5760, Zimmermann Lajos 6720, Hlavay György 8000 pengővel.

A Gömb-utcai elemi iskolában szükséges linoleumjavítási munkára pályáztak: Haas Lipót 10.330, Rácz Ernő 2515, Dénes József 10.790, Herz Testvérek 10.824, Urbán Ferenc 10.900, Császár Imre 10.999, Elsinger M. 11.367, Ungár Fülöp 11.081, Bihari Pál 11.818, Neumayer Lipót 12.932 pengővel.

A székesfővárosi állatkert és növénykerthen lévő oroszlánketrecek központi fűtőberendezési munkáira pályáztak: Halász Ernő 2515, Rufián István 2750, Rietschel és Henneberg 2863, Hoffmann D 2925, Szepesy Gyula 2969, Egri István 3395, Tholt István 3814, Fort Oszkár 4079, Hrauda Károly 3908, Szücs Gyula 4771, Komor László 4920 pengővel.

A Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézet ácsmunkáira pályáztak: Kara János 4688, Hellenbrandt Jánosné 4879, Tőke György 5200, Stark Marcel 321, Szivós László 5364, Kozma Pál 5586, Prohászka József 5665, Sramó Lajos 5687, Halmrich János 6103, Held József 6172, Hlatky Gábor 6990, Horváth Lajos 7165, Dalkó Gábor 7418, Német Ferenc 7769, Földesy J. 8296 pengővel.

Ugyanott a kőfaragómunkára: Dunamenti kőbányák 12.998, Dunántúli mész- tégla- és kőipar 13.717 pengővel.

Ugyanott a vasmunkára: Vasgerendákat Árusító Rt. 3660, Kellner Sándor 2816, Jónász és Weiner 740, Vitál András 980 pengővel.

A Kikötő-főút csatornázási munkáira pályáztak: Obendorfer József 69.310, Liska Jenő 69.358, Halász Hubert 70.280, König Román és Stein 70.481, Komfort rt. 70.280, Hofhauser Ferenc 72.987, Schaffer Antal 77.113, Klauber és Vajda 78.400, Apor József 78.827, Führer Miklós 79.421, Bíró László 79.938, Ámon Antal 97.695, Mindszenti Földmunkások Szövetsége 108.251 pengővel.

A Telep-utca Hajtsár-út és Rákospatak-utca között lévő szakaszának útrendezésére pályáztak: Szegedy Béla 62.400, Huller és Lukács 64.224, Klauber és Vajda 71.854, Magyar Kerámiagyár 119.494, Drasche 125.893, Hajnal Imre 141.595, Heverdle István 142.514, Szendrő Zsigmond 156.412, Helfenstein Károly 168.809 pengővel.

A Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézet építéséhez szükséges különböző munkákra pályáztak: Kovács József 80.339, Teleki, Katona és Varjas 90.387, Zilahi Balog Gyula 92.207, Fejér és Dános 94.779, Wihart Ferenc 96.557, Tömpe Károly 97.627, Ertl József 96.557, Moldoványi és Székely 98.582, Stobbe Kálmán 98.878 Gabos Oszkár 99.500, Báthory és Klenovits 99.883, Lőrinc Mihály 101.782, Morbitzer Nándor 103.283, Redner Jenő 104.169, Berényi Ignác 104.280, Bányai András 104.990, Boghen György 106.298, Likoy Emil 106.671, König, Román és Stein 108.979, Kovács Nándor 109.720, Lázár Géza 113.536 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház tb. osztályán összekötő alagút szigetelési munkáira pályáztak: Korek E. 7714, László Ernő 7749, Kollarit Műszaki rt. 7754, Helvey Tivadar 7786, Gruber János 9213 pengővel.

A Gyáli-úti Szent László-kórház melegvízszolgáltató berendezési munkáira pályáztak: Rónai Sándor 1909, Tóth Imre 1998, Gerő László 2163, Rietschel és Henneberg 2078, Fried Zsigmond 2412, Schreiber Miklós 2520, Tholt Gyürky 2535, Kocsner Antal 3043 pengővel.

Nyári zubbony és nadrágok megvarratására pályáztak: Textilipari feldolgozó, Csipák S., Gutmann J., Országos Ruházati rt., Budapesti Szabóiparosok Trunkhahn, Blum és testvére.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a II. ker., tölgyfautcai tüdőbeteggondozó-intézet központi melegvíz fűtőberendezési munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 15-től kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos tervező műépítésznél, vagy az előadónál a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi junius hó 25-én (hétfő) délelőtt fél 11 óráig a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi április hó 27-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere, utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerületben épülő élelmiszernagyvásártelep irodaépület *villamosvilágítási* és *erőátviteli* berendezési munkáira.

A villamosberendezés költségvetése több csoportban van összeállítva, melyekre pályázat csak együttesen teendő, kivéve a lámpatesteket melyekre külön is lehet ajánlatot tenni. A lámpatestek felszerelése azonban a szerelő vállalkozó feladata még abban az esetben is, ha ezeket a főváros más cégnél külön rendeli meg.

Az árlejtési kiírás nyomtatványai naponta a hivatalos órák alatt (déli 12—2 óráig) a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában kaphatók. (Központi városháza, II. em. 197. sz. alatt.) A rajzok és tervek, továbbá a mintadarabok ugyanitt tekinthetők meg és ugyanitt lehet a szükséges felvilágosításokat is megkapni.

Az ajánlatok *folyó évi május hó 30-án (szombat) déli 12 óráig* adandók be a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában, Központi városháza II. em. 197. sz. alatt.

Az ajánlatok ugyanezen a napon déli 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály ülésztermében, II. em. 196. sz. a. nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 2-án.

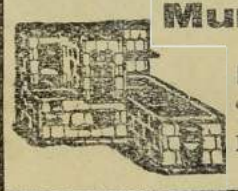
A székesfőváros polgármestere.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. **Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.**

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c. Telefon: Zugló 60—32. szám

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint. **Budapest, I., Bertalan-u. 22 Telefonszám: Lágymányos 5—13**

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575—86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntöde!

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** [úthengerlő- és útgyalu-] gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-**féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben [iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók**
Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!
M. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest, X. kerület, Kőbányai-út 21
Telefon: József 460—29

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. **Földmunkák, útépítés** .·. Területrendezés kordélyozás

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Betöltik a tűzoltófőparancsnoki állást. *Blaschnek* Hugó halálával megüresedett a tűzoltótestület főparancsnoki állása, amelyet csak néhány hónapig látott el *Blaschnek* Hugó, aki *Breuer* Szilárd nyugdíjazása után került ebbe a fontos pozicióba. A törvényhatósági tanács egyik legközelebbi ülésén foglalkoznak a tűzoltófőparancsnoki állás betöltésével, amelyre a jövő héten hirdet pályázatot a polgármester.

Június elsején életbelép a nyári villamosmenetrend. A közlekedési szakbizottság hétfőn tartotta alakuló ülését *Kozma* Jenő elnöklésével. A szakbizottság alelnökévé szótöbbséggel *Budai* Dezsőt választották meg, majd tárgyalták a BSzKRT nyári menetrendjét. Elhatározták, hogy az egyes relációk megváltoztatásának tanulmányozására az összes kerületek szakbizottsági tagjaiból szükebb bizottságot küldenek ki. Az új menetrendet *június elsején* akarják érvénybe léptetni.

Eltemették Glück Frigyest. Impozáns részvét mellett vasárnap délután temették el *Glück* Frigyest, a Kerepesitemető halottasházából. A Munkácsy-lepellel takart és koszorúkkal borított koporsót a politikai, társadalmi és művészeti élet előkelőségei állták körül. Az egyházi szertartás után *Ripka* Ferenc főpolgármester a főváros közönsége és az idegenforgalmi testületek nevében mondott beszédet Budapest egyik legelső polgáráról, aki rajongva szerette ezt a város és ezt tettekkel bizonyította, mert egész sor épület, szobor és emlékmű fogja örökké megőrizni emlékezetét. Utána *Gundel* Károly mondott emlékbeszédet, majd *Payr* Hugó, az *Egységes Községi Polgári Párt*, botfai *Hüvös* Iván a Józsefváros közönsége, *Hódossy* Gedeon a *Képzőművészeti Társulat* nevében búcsúztak *Glück* Frigyestől, minden szép és nemes gondolat lelkes pártfogójától.

Halálozás. *Baumfeld* Géza, a Farkas és Társa Rt. vezérigazgatója, rövid betegség után, szombaton meghalt. Temetése hétfőn volt, nagy részvét mellett.

Spannberger Alajos a FANSz ügyvezető alelnöke. Az elmult napokban tartotta a *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének* tisztviselőosztálya első igazgatótanácsi és választmányi ülését, az új elnök *Liber* Endre alpolgármester elnöklete alatt. *Budó* Jusztin dr. főtitkár előadásában tárgyalták le előbb a folyó ügyeket, majd kimondották, hogy a tisztviselőosztály belép a *Magyar Nemzeti Szövetség* alapitótagjai sorába, végül a fővárosi tisztviselők jeles előmenetelü egyetemi hallgató gyermekei részére három darab 1000—1000 pengős ösztöndíjat állapitanak meg. Majd részleges tisztujitásra került a sor. *Márkus* József dr. eddigi ügyvezető-alelnök lemondása folytán a választmány egyhangú lelkesedéssel *Spannberger* Alajos dr. kerületi előljárót választotta meg ügyvezető-alelnökké. Mérnöki alelnök *Wossala* Sándor tanácsnok, igazgatótanácsi tagok lettek *Szendy* Károly tanácsnok, *Márkus* József dr. főjegyző és *Ströszner* Ödön dr. bakteriológiai igazgató. Ezután jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a választmány a távozó ügyvezető-alelnöknek és megörökitette az elhunyt *Blasnek* Hugó tüzoltóparancsnok emlékét. Végül *Fray* Pál több indítványát tárgyalta le a választmány, melyekre nézve az elnök megnyugtató kijelentéseket tett.

Hetényi Imre főkapitányhelyettes jubileuma. Bensőséges ünneplés keretében ülte meg hatvanadik születésnapját *Hetényi* Imre dr. főkapitányhelyettes, a rendőrség politikai osztályának főnöke. Ezzel egyidejüleg volt huszadik évfordulója annak, hogy *Hetényi* Imre dr., a *Budapesti Hirlapnál* eltöltött kiváló ujságírói munkásság után, a rendőrség szolgálatába lépett. A jubileum alkalmából a társadalom minden rétegéből elhalmozták szerencsekivánataikkal a népszerű főkapitányhelyettest, akit a budapesti napilapok rendőri rovatvezetőinek szindikátusa rendkivüli közgyülésén örökös disztagnak választotta meg.

Rendezték az üzemvezetők fizetését

Három kategóriába osztották az üzemeket — A maximális jövedelem évi 51.000 pengő

Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy *Sipőcz* Jenő polgármester rendelettel szabályozza az üzemek vezetőinek fizetését. Legutóbb már érvényesült is az új rendszer, mert *Till* Antalnak, az Autobuszüzem vezérigazgatójának szerződését úgy hosszabbították meg, hogy *beleegyezett jövedelmének megfelelő leszállitásába. Till* igazgató szerződése május 31-én jár le és azt június 1-től további öt esztendőre azzal a módosítással hosszabbítják meg, hogy 2800 pengő havi törzsfizetést kap, minden egyéb külön illetménypótléka azonban megszűnik.

A rendezés főirányelve ismeretes: a nagy üzemek igazgatóinak nagyobb fizetésük nem lehet, mint a *polgármesternek*, akinek évi járandósága körülbelül 50.000 pengőre rúg. A *középüzemek* vezetői az alpolgármesterek, a *kisüzemek* pedig a tanácsnoki jövedelmeknél többet nem kaphatnak. Az előterjesztés szerint

az egyes üzemek rangsorolása

a következő:

Az első csoportba tartoznak

a BESzKÁR, a Községi Takarékpénztár, az Elektromos-, a Gáz- és Vízművek.

Ezekben az üzemekben a vezetők évi *50.106 pengőnél több fizetést nem kaphatnak*. Ennyi ugyanis a polgármester összjavadalmazása.

A második csoportba tartoznak

a Kisipari Hitelintézet, Vásárpénztár, az Autobuszüzem és a Községi Élelmiszerárusító üzem.

Itt a vezetők fizetése a *35.706 pengőt nem haladhatja meg*, tehát alpolgármesteri javadalmazást élveznek.

A harmadik csoportba kerültek

a Gyöngyösi Szénbánya, a budai hegypálya, Gellért-, Széchényi-, Rudas-fürdő, az Ásványvízüzem, a Községi Műszerüzem, Gyógyszerüzem, Temetkezési Intézet, Kenyérgyár, Lóhúsüzem, Tattersall, Városi Színház, Hirdető-vállalat, Kátrányozó- és bitumenező-telep,

valamint a községi alaphoz tartozó különböző intézmények, így a házinyomda, a köztisztasági hivatal stb. Itt a vezetők fizetése *maximálisan évi 25.605 pengő*. A jövőben az alkalmazottak adóját az üzemek nem fizethetik és a megállapított összegben minden más jövedelem benfoglaltatik. Természetesen rendezték a helyettesek és az igazgatók fizetését is, a BESzKÁR helyettes vezérigazgatója és két igazgatója maximálisan annyi fizetést kap, *mint a középüzemek vezetői*, a többi igazgatóknak pedig meg kell elégedniök a kisüzemek vezetőinek járó összilletménnyel. Ugyanez a helyzet a *Községi Takarékpénztár, az Elektromos-, Gáz- és Vízműveknél*. A Vásárpénztár alelnöke a kisüzemek vezetői részére megállapított fizetésben részesülhet.

Karácsonyi segélyt az üzemekben csak akkor adhatnak, ha ez a közigazgatási szakban is érvényben van.

Az üzemi illetményrendezés a tanács hozzászólása után rövidesen a közgyülés elé kerül.

Megoldják az élelmiszer-nagyvásári kereskedők hitelkérdését. Kora ősszel elkészül a főváros egyik legnagyobbszerű, új alkotása, a soroksáriúti élelmiszer-nagyvásár. A hatalmas épülettömb felszerelési és berendezési munkálatait novemberre befejezik és ekkor már teljes erővel megindul a nagyüzem. A vásár nagykereskedői, akik a központi vásárcsarnokból vonulnak át az új telepre, legutóbb gyülést tartottak, amelyen *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos az Egységes Polgári Párt üdvözletét tolmácsolta nekik, *Razga* István Sándor a nagykereskedők kívánságait ismertette és *Usetty* Béla orsz. képviselő a nagyvásár jelentőségét méltatta a főváros élelmiszerellátásának, a magyar export és a külső kerületek fejlődése szempontjából. Sürgősen meg kell oldani a nagyvásári kereskedők hiteligényeinek kielégítését. Erre vonatkozóan már tárgyalások folynak a Kisipari Hitelintézettel, hogy egymillió pengőt e kereskedőknek, személyi hitelként, az egész érdekeltség garanciája mellett bocsásson rendelkezésre. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Kutyina* Mátyás a most egyesületbe tömörülő vásári nagykereskedők csatlakozását jelentette be az egységes párthoz.

Megoperálták Illyefalvi I. Lajost. A statisztikai hivatal kiváló igazgatóját az elmúlt hetekben, gégebántalmai miatt, a Vöröskereszt-szanatóriumban megoperálták. A műtét kitünő sikerrel járt. *Illyefalvi* Lajos, teljes felgyógyulásáig, szabadságra utazott.

Liber Endre alpolgármester Párisba utazott. A Párisban megnyitott nemzetközi gyarmati kiállításra meghivót kapott a székesfőváros vezetősége is. A méltán világhirű esemény megnyitásán a székesfővárost *Liber* Endre alpolgármester képviseli, aki *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárral, a kormány megbizottjával együtt utazott Párisba, ahol hivatalosan résztvett a megnyitó ünnepségeken és egy hetet tölt előreláthatóan a francia fővárosban.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Alapitva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLÍTÓ

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
TELEFON: J. 453-58 Saját gyártelep

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, belónépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon: 844—12

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

LUX TOPÁNCOK-PESTÉRŐL LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON JÓZSEF 93-46
Lux Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VII., ÖRNAGY-UTCA 4-12 A.M.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SCHAFFER ANTAL
SZÉKESFŐVÁROSI ÚT-, BETON- és CSATORNAÉPITÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, II. KER., BIAI-ÚT 21. TELEFON: AUT. 522—91.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE vállal WOLFF ERNŐ
TELEFON: Lá. 13—82. Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Maglódi-úton épülő Horthy Miklós szeretetotthon kazánházának építésével kapcsolatosan szükséges vasszerkezeti és hőszigetelési munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 15-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítés) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában.

Külön is felhívom az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a szóbanlévő építkezés ügyében kelt s a kormányhatóság által is jóváhagyott 570/1930. kgy. számú határozat kikötése szerint a vállalkozók a budapesti munkanélküliség enyhítése érdekében a munkák elkészítéséhez elsősorban **budapesti munkásokat** tartoznak alkalmazni, illetve vidéki munkásokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha a budapesti munkaközvetítők nem tudnak megfelelő munkást közvetíteni.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag-u. 7.; tel: 512—07.) tervező műépítésznél vagy az előadónál a Központi városháza, III. em. 334. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi június hó 13-án (szombat) d. e. ½11 óráig a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. emelet, 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 11.

A polgármester rendeletéből:
Fridrich s. k.,
műszaki főtanácsos.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Egressy-úti kertészképző-iskolában készítendő hajtóház összes munkáira.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 15-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Schuszter Ferenc mérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi június hó 13-án (szombat) délelőtt fél 11 óráig a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 11-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 9. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám
Telefon: Aut. 833—40, 832—77.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javítása szavatosság mellett.

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

Magas építés,
vasbeton szerkezetek
FÁBIÁN TESTVÉREK
építési vállalkozók
BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCA 3. SZ.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fűtés, vacuum és légfűtés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) saját iparvágány

Bulicsek és Társa
kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fűtő-, hűtő-, szárító-, nedvesítő-, porszívó stb. berendezések.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

STERN EMIL
TELEFON: AUT. 906—48
ÚT-, CSATORNA- ÉS MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 32.

Zwillinger Gyula
ÉPÍTÉSZ
VII., Csengery-utca 30
Telefon: József 433—69

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited
Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfalthól járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhűtőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement; 5,000 „ mész; 80.000,000 darab tégla; 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Bpest, V., Lipót-körút 12. Alapittatott 1906.

KARA JÁNOS
képesitett kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Kőris-utca 28. sz.
Telefon: J. 351—44.
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 május 27. | 21. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Budapestért

mégis csak kellene valamit cselekedni, ha tényleg fürdővárost akarunk belőle csinálni, ha mégis azt akarjuk, hogy az idegenforgalmunk emelkedjék és — mondjuk ki bátran! — ne csökkenjen. Mert az utóbbi időben már ezzel is számolnunk kell, pedig igazán nincsen szemrehánynivalónk azokkal az urakkal szemben, akik az idegenforgalmat csinálják. Ezek az urak nem követtek el kötelességmulasztást, az idegenforgalom azonban ennek az évnek első negyedében az elmult esztendő első negyedének idegenforgalmával szemben vagy *tízezer fővel csökkent*. Pedig nemsok tízezer a veszítenivalónk.

De hát beszélgessünk egy kicsit nyitott sisakrostéllyal. Nézzünk a szemébe annak az idegenforgalomcsinálásnak, amelynek immár nem nyereség-, hanem *veszteség-számlája van*. Mi bevalljuk, nem nagyon csodálkozunk ezen, bár ismételjük, nincs kötelességmulasztás, sőt szinte odáig is el mernénk menni, hogy kimondjuk: *mindenki teljesíti a kötelességét*. A kötelességteljesítés azonban ma már sehol sem elegendő, ebben a munkanélküli világban vagy túlprodukciót, vagy különös, kivételes kvalitást várnak és követelnek. Az idegenforgalom intézőitől meg különösen sokat várnánk, mert itt csak akkor lehet eredményes a munkánk, ha megváltó ötletek születnek. Ha nem is minden órában, de legalább időnkint. Pedig nagy ötlettel, mióta hosszú évek előtt *Ripka* Ferenc főpolgármester bedobta a közvéleménybe a Szent István-hét grandiózus, eredményes és praktikus ötletét, bizony azóta egyetlen eggyel sem találkoztunk. Pedig egyetlen ötlettel, bármilyen grandiózus is az, nem lehet Budapestet a világ közepévé tenni. De maga a Szent István-hét hatalmas gondolata is arra várt volna, hogy a magyar kultura nagyságai méltó tartalommal töltsék ki. Maga a főpolgármester is csak keretnek szánta a Szent István-hetet, várta, hogy majd jönnek a kongeniális ötletek, de — valljuk be — hiába várta. Hiszen akadt néhány szép és nagyvonalú törekvés, de az ötletek többsége inkább az isaszegi csatához hasonlatos botrányba fulladt, semhogy segített volna Budapest tengődő idegenforgalmán.

Éppen ezért hozsánnával kell fogadni, hogy az egyik legszebb, legnagyobb elme, *Herczeg* Ferenc, nem utolsó sorban, mint a Reviziós Liga elnöke, diadalmas esznét termelt ki a Szent István-héttel kapcsolatban. Mint a Reviziós Liga elnöke ugyanis, azon az állásponton van — és pedig nem ok nélkül, — hogy a külföldiek, akik hozzánk ellátogatnak, nagyobbrészt, mint a magyarság barátai térnek vissza hazájukba. Nemcsak Budapest idegenforgalmi érdekei, de a legnagyobb rendű cél: *a magyar revizió is követeli az idegenforgalom fejlesztését*. Tudni kell, hogy *Herczeg* Ferenc a legpontosabb, legkötelességtudóbb, a legnemesebb magyar hazafi. A revizióért kifejtett nagyszerű munkájának egyik kimagasló ötlete lesz az, amellyel tartalommal fogja megtölteni *Ripka* Ferenc grandiózus gondolatát, a Szent István-hétnek nemzetközi ünneppé való tételét.

Igenis, már holnap álljon munkába mindenki, akit illet, mert már az idén valóra kell váltani *Herczeg* Ferenc nagy ideálját, a *budapesti Liszt Ferenc-hetet*, magas színvonalon álló zenei produkciók *Szent István-heti* sorozatát, amely zenei produkcióknak mindnek Liszt Ferenc géniuszához kell fűződniök. Mert legelsősorban abban van igaza *Herczeg* Ferencnek, hogy ezt a nemzeti ünnepünket a népmulatság színvonaláról kulturális magaslatra kell emelnünk.

Nem beszélünk ma arról, hogy miként kell megvalósítani ezt a nagy gondolatot és hogy mi mindent lehet ebbe belekapcsolni. Mindössze hangosan követeljük, hogy a megmentő ötlet után mindenki két kézzel kapjon. Nem lehet szempont, hogy X művész, vagy Y művésznő augusztus 20-ikáig nyaralni szokott: a nemzeti kultura minden értékének össze kell fogni, mert itt az ötlet és az alkalom, mellyel csodát lehet művelni.

Június 7-én és 8-án megismétlik a zuglói kerületben a választást

Hat községi párt vesz részt a választási küzdelemben

A közigazgatási bíróság az elmult héten tárgyalta a XIV. (zuglói) választókerület törvényhatósági választása ellen beadott panaszt és ítéletében *a választás megsemmisítését* mondotta ki. Az indokolás rámutat arra, hogy az ajánlási íveken nem kell feltétlenül minden aláírásnak sajátkezűnek lenni és ez vonatkozik elsősorban a házastársak egy kézből származó aláírására, ahol legalább is *az egyiket érvényesnek kell elfogadni*.

A közigazgatási bíróság ítélete és indokolása mindenesetre utmutatást ad a jövő választások előkészítésére, mert olyan irányelveket magyaráz meg, amelyeket a legutóbbi választásnál, gyakorlat hijján, még nem lehetett mértékadónak tekinteni.

Megállapítható, hogy a közigazgatási bíróság ítélete *nem keltett meglepetést a várospolitikai életben*. Nem szabad elfelejteni ugyanis, hogy az új törvény alapján *most választottak először* és így felmerülhettek bizonyos olyan tévedések, amelyekre a törvény magyarázata is lehetőséget nyujtott. Mindenesetre helyes, hogy a bírósági ítélet az ajánlási rendszer tekintetében állást foglalt, mert így

a jövőben nem fordulhatnak elő olyan félreértések, mint amilyenek a legutóbbi választásnál megnyilvánultak.

A december 21—22-én megtartott törvényhatósági választáson a zuglói kerületben mandátumot nyertek

a következő bizottsági tagok:

Martin János, *Bánó* Dezső (Egységes Községi Polgári Párt), *Paulheim* Ferenc, *Mihalovics* Zsigmond, *Nagy* István és *Gyurkovits* Henrik (Keresztény Községi Párt), *Propper* Sándor, *Pásztor* Imre, *Gyürey* Rudolf és *Bárd* Imre (Szociáldemokrata Párt).

A Budapest székesfőváros közigazgatásáról szóló 1930. XVIII. törvénycikk 22. paragrafusa kimondja, hogy

ha a választást jogerősen megsemmisítették, akkor a szükséges új választást az igazoló-választmány haladéktalanul kitűzi.

Bódy Tivadar, az igazoló-választmány elnöke a törvény utasítása értelmében az igazoló-választmányt kedden délutánra összehivatta. Az elnök előterjesztésére megválasztották a választási bizottság tagjait, akik ugyanazok maradtak, mint az előbbi választáson és elnöke ismét *Erősdy* Sándor ny. főispán lett. Az értekezlet a választás határidejét

június 7-ére és 8-ára tűzte ki.

A megválasztott bizottsági tagok a hivatali esküt *Ripka* Ferenc főpolgármester kezébe még kedden este letették.

A zuglói szavazási eljárást tehát újból meg fogják ismételni. A választási bizottság *természetesen eltekint az ajánlási ívek beszolgáltatásától* és csupán csak a szavazást fogja lefolytatni, amelynél

a következő pártok részvétele van biztositva:

Egységes Községi Polgári Párt, Keresztény Községi Párt, Szociáldemokrata Párt, Demokrata Párt, Szabadelvű Párt és a Keresztény Ellenzék.

Kozma Jenő megnyugtató nyilatkozata

a tisztviselői igények méltányos kielégítéséről, a további kinevezésekről és előléptetésekről, valamint egyéb aktuális várospolitikai kérdésekről

A nagy városházi tisztujitás a fogalmazási tisztviselők kinevezésével most végetért. Hosszú hetek óta nagy izgalommal várták az érdekelt tisztviselők a polgármesteri kinevezések nyilvánosságra hozását, amelyekről általánosságban megállapítható, hogy *a méltányossági szempontok és a rangsor figyelembevételén alakultak*. Hátra van még *az ideiglenes hivatalnoki* állások betöltése, hogy ezzel pont kerüljön a restaurációló lefolytatására és így a fővárosi adminisztráció most már teljesen kiépítetten folytathatja munkáját. A nagy érdeklődéssel várt kinevezésekről beszélgetést folytattunk

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kinevezettek listáját magam is átvizsgáltam és elégtétellel állapitottam meg, hogy *a fogalmazási karnak ez a sokat dolgozó kategóriája is megérdemelt előléptetéshez jutott*. Magától értetődik, hogy *nem lehetett minden igényt tökéletesen kielégíteni*, azonban remélem, hogy

rövid időn belül lehetőség kinálkozik további kinevezések és előléptetések eszközlésére.

— A magam részéről mindenesetre sürgetni fogom, hogy *a tisztviselői kar minden tekintetben a megérdemelt elbánásban részesüljön*, mert a városházi adminisztráció a tisztviselők eddig is tanusított példásan szorgalmas munkáján alapszik. Remélem, hogy

hamarosan alkalom kinálkozik az esetleges korrekciókra

és természetes, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt*, amely eddig is szívén viselte a tisztviselők jogos kívánságainak teljesítését: *a jövőben is oda fog törekedni, hogy a tisztviselők bizakodással és örömmel végezzék feladataikat*.

Megemlitettük *Kozma* Jenő előtt, hogy az üzemi tisztviselők körében nagy nyugtalanság észlelhető a mostanában tervbevett üzemvezetői fizetések szabályozása kapcsán, mert *az a téves hir került napvilágra, hogy a második és harmadik kategóriába sorozott üzemek tisztviselői fizetésredukciót szenvednek*.

— Egy pillanatig sem volt szó ilyen intézkedésről, — mondotta *Kozma* Jenő — mert az üzemvezetők jövedelmeinek szabályozása kizárólag csak a vezetőkre és a főtisztviselőkre, pontosan megjelölve:

a vezérigazgatókra és igazgatókra vonatkozik,

azok közül is csak azokat véve figyelembe, akiknek jövedelme valóban *túllépte a normális határokat. Az üzemi tisztviselők derék gárdája nyugodt lehet afelől, hogy javadalmazásaikat a legkevésbé sem befolyásolja az az adminisztratív eljárás, amely az üzemeket három kategóriába sorozta.*

A legélesebben tiltakoznék minden olyan elgondolás ellen, ami a takarékoskodás hangoztatásával a tisztviselők fizetéséből akarna mérséklést keresztülvinni,

minthogy azonban erről nem volt szó és biztos tudomásom szerint nem is lehet szó: *nyugtalanságra semmi ok sincsen*. A város vezetőségével egyetértően inkább arra törekszünk, hogy *az üzemi alkalmazottak is megtalálják a maguk boldogulását* és ezért

minden lehetséges eszközt felhasználunk arra, hogy egzisztenciájukat támogassuk és biztosítjuk.

Szóbahoztuk a *Vásárpénztárral* kapcsolatos eseményeket, amelyről nagy vita folyt a törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén.

— Az első pillanattól kezdve — hangzott a válasz — azt a rigorózus álláspontot képviseltem, hogy *a Vásárpénztár ügymenetében történt visszásságokat szigorúan ki kell vizsgálni és nem szabad visszariadni a megtorlás fegyvereitől sem.* Ma már tisztán áll előttünk az a közel ötmilliós veszteség, amely a Vásárpénztár alaptőkéjének teljes elvesztéséhez vezetett és ha itt a felelősséget kutatjuk, akkor

feltétlenül a régi vezetőség rovására kell írni a történteket.

A vizsgálat eredménye tisztán áll előttünk és most már csak az van hátra, hogy *büntetőjogi szempontokat* kutassunk, amelyeknek eredményétől függ a további lépések alakulása. Mindenesetre megnyugtató, hogy *a Vásárpénztár élén most olyan vezető tevékenykedik, akinek abszolut hozzáértése, üzletismerete és szakértelme az eredeti kerékvágásba terelte vissza az intézmény működését,* amely szerintem nem állhat másból, mint az alapszabályokban szigorúan meghatárolt teendők ellátásából. Meggyőződésem, hogy a veszteségek leírása után

a Vásárpénztár ismét egyik legvirágzóbb és leghasznothajtóbb vállalata lesz a fővárosnak.

A nyári időszak közeledtével nemsokára mérleget kell készíteni a közmunkaprogram végrehajtásáról, amelynél még mindig hallatszanak bizonyos panaszok a méretek és a késedelmesség miatt.

— A költségvetésben meghatározott közel 91 millió pengő értékű közmunka végrehajtása — mondotta *Kozma* Jenő — *programszerűen halad előre.* Az elmult hetekben is nagyarányú munkálatok kerültek vállalatbaadásra és ebből a szempontból fölötte megnyugtató, hogy

a polgármester állandóan ellenőrzi a munkálatok gyors tempóban való kiadását.

Nem szabad elfelejteni, hogy *az építkezési, útépítési, tatarozási és rekonstrukciós munkálatoknak most kezdődik tulajdonképpen a nagy szezónja,* amikor is a fővárosi iparos- és vállalkozótársadalom részére lehetőség nyílik a közmunkákban való részesedésre.

*

Kozma Jenő a pünkösdi ünnepeket távol töltötte Budapesttől, de holnap már visszaérkezik a fővárosba és részt vesz a törvényhatósági tanács csütörtöki ülésén, ahol a mult ülésből visszamaradt tárgyak kerülnek megvitatásra.

Ismét helyihajózás nélkül marad a Duna

Koneck ellentengernagy a motorhajózási vállalat élén

A *Fővárosi Hirlap* a közelmultban ismételten rámutatott arra a lehetetlen állapotra, hogy a világ egyik legszebb folyamparti városában, Budapesten, úgyszólván nincs semmi lehetőség arra, hogy a Dunát, mint közlekedési eszközt, a nagyközönség igénybevehesse, vagy mint üdülési, szórakozási lehetőséget, kihasználhassa. A főváros és a MFTR között, amely a helyi hajózást korábban fenntartotta, teljesen megszakadtak a tárgyalások és a későbbi kisérletek, amelyek a probléma valamilyen formában való megoldásáért történtek, egymásután megfeneklettek. A MFTR egyidőben lépéseket tett a hídpótló átkelési járatok megszüntetése mellett is, ehhez azonban a kereskedelmi minisztérium nem járult hozzá.

Most már harmadik esztendeje, hogy a pesti Dunán nincs helyi hajózás és a Margitszigetet nem lehet hajón megközelíteni,

mert az a vállalkozás, amely *vízitaxi* néven tavaly megindult, nem jöhet komolyan számításba a helyi hajózás kérdésének megoldásánál.

Ez a vállalat most *ismét szubvenciókérelemmel fordult a fővároshoz,* amelyben arra hivatkozik, hogy már tíz motoros hajó felett rendelkezik s ezek között van két ötvenszemélyes bárkája is .A szubvenciókérelem *rövidesen a tanács elé kerül s valószínű, hogy ujra felvetődik a kérdése annak, hogy*

voltaképpen mit szándékozik tenni a főváros a helyi hajózás érdekében,

amely nem utolsó sorban idegenforgalmi szempontból is fontos tényező. Az új motorhajózási vállalat egyébként a legkomolyabban foglalkozik a budapesti helyi hajózás átvételével, amennyiben annak előfeltételeit valamilyen módon biztosítani lehetne. Hogy a szándék és a vállalkozás komolyabb formát öltött, annak bizonyítéka az a körülmény, hogy a vállalkozásba — vezető helyen — nem kisebb és előkelőbb szakember kapcsolódott be, mint *Koneck* ellentengernagy.

Rövidesen befejezik a filmgyár likvidálását és értékesítik az egész berendezést

Némethy Károly tanácsnok vezeti a felszámolási munkálatokat. — Magánérdekeltségekre bízzák az oktatófilmek gyártását

Valóságos tengeri kígyóvá nőtte ki magát a *Pedagógiai Filmgyár Rt.* ügye, amelynek likvidálását a legkülönbözőbb események hátráltatták. A filmgyár működéséhez fűzött remények tudvalevőleg nem váltak be és ennek következménye volt, hogy az elmult üzleti évben közel 800.000 pengős deficit jelentkezett a vállalat mérlegében. A nehézségek elhárítására és a modern üzleti irányítás rendszeresítésére igazgatócsere is volt néhány hónapig, azonban ezt a megoldást is elejtették és a mult év végén polgármesteri rendelettel elhatározták *a filmgyár likvidálását,* részvénytársasági formájának megszüntetését és hatósági üzemmé való átalakítását.

A részvénytársaság felszámolása közel fél esztendeje tart és ennek során furcsa jelenségek kerültek felszínre. A felszámoló bizottság legutóbbi ülésén terjesztették elő a leltári mérleget, melyben

olyan feltünő felértékelések szerepeltek, hogy azt a bizottság visszautasította

és reális vagyonmérleg elkészítésére hívta fel az üzem vezetőségét. Ezzel egyidejüleg történt, hogy *Purébl* Győző nyugalmazott tanácsnok, a felszámoló bizottság elnöke, lemondott állásáról, akinek helyébe

a polgármester Némethy Károly dr. tanácsnokot, a közművelődési ügyosztály vezetőjét állította,

aki megbizatása után nyomban erős kézzel fogott hozzá a hátralévő feladatok elvégzéséhez. Mindenekelőtt intézkedéseket tett a leltári anyag pontos felbecsülésére, a nyersanyag mennyiségének és értékének megállapítására, a gépek és berendezések műszaki szempontból való értékelésére, valamint a vagyonstátusz felbecsülésére, amelyek mind kiindulópontjai a komoly likvidációs műveletnek. Néhány hét mulva már be is fejeződnek ezek a munkálatok és akkor fog dönteni a törvényhatósági tanács arról, hogy *mi történjék ezzel az intézménnyel:*

megmaradjon-e a város kezelésében, vagy pedig értékesítsék a telket, az épületet és az ottlévő berendezéseket.

Megbizható forrásból szerzett értesülésünk szerint, a főváros vezetőségének és a törvényhatósági tanács tagjainak túlnyomórészben az az álláspontja, hogy

a Pedagógiai Filmgyárat akár bérbeadás, vagy pedig eladás útján, de feltétlenül értékesíteni kell.

A filmgyár kétségtelenül kultúrális hivatás betöltésére van beállítva, de a nagy terhek nem állnak arányban az eddig nyujtottakkal, miértis fennáll az a lehetőség, hogy esetleg *magánérdekeltség igénybevételével készítik el a szükséges kultúrális és oktatófilmeket.*

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda: VI., Vilmos császár-út 63. Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD U. 7.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

A budapesti közműveknek a környéki városokba való kiterjesztéséről nagyfontosságú tárgyalások indultak meg

Az üzemek terjeszkedése ismét napirendre hozza Nagy-Budapest gondolatát

A főváros és a közvetlen környék fejlődésének problémája mindinkább nagyobb erővel nyomul előtérbe. A szomszédos városok egymásután tanácskoznak a budapesti közművekbe való bekapcsolódás lehetőségeiről, ami komoly lépéseket jelent Nagy-Budapest megvalósításához. Nem kétséges, hogy a közeljövőben domináló erőt fog jelenteni a fővárosi közművek kiterjesztésének kérdése, amelyről

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nagy-Budapest gigantikus terve két évtizeddel ezelőtt már ellenállhatatlan erővel követelte a megvalósítást. A békeidők boldog éveiben érthető volt a szomszédos községek vágyakozása a nagy, felsőbbségesen gazdag főváros felé. Azután jöttek a nehéz idők, a háború, az összeomlás és most, hogy önállósítást kaptak a pestkörnyéki megyei városok, *némileppen eltávolódott a reális lehetőségektől Nagy-Budapest gondolata.* Hozzájárul ehhez a törvényhatóság közhangulata is, mert a tanácskozásokon és bizalmas megbeszéléseken mindinkább arra a konkluzióra jutnak, hogy a mai viszonyok között nem időszerű ennek a problémának a felvetése. A gondolatot pedig elejteni nem szabad, mert

a nagy városoknak az a végzetük, hogy a környékbeli helységeket előbb-utóbb magukhoz vonzzák.

Ezt mutatja Páris, London, Berlin példája, ahol már a háború előtt megvalósultak a környékkel kiszélesített nagy fővárosok. Feltétlenül foglalkozni kell az élet által felszínre dobott problémákkal, még akkor is, ha azok sok gondot és nehéz feladatot jelentenek.

— Ebből a szempontból utalni kívánok a kispesti gázellátás kapcsán történt eseményekre. Kispesten a kisegzisztenciák részére valósággal nélkülözhetetlen valami a gázszolgáltatás biztosítása. Először pályázatot írtak ki a Gázművek megépítésére, azután rájöttek arra, hogy nem érdemes önálló üzemet létesíteni, mint ahogy nincs értelme a környéki városok külön gázműveinek életrehívására sem:

rendelkezésre áll ugyanis a főváros hatalmas gázgyára és így Budapest hivatott arra, hogy a közvetlen környéket ezzel a fontos szolgáltatással ellássa.

A főváros szempontjából is előnyösnek látszott az ilyen megoldás, mert racionális és lehetőséget nyujt uj fogyasztó tömegek bekapcsolására. Hosszas tárgyalások után *Kispest már építi a gázvezetéki hálózatot,* a fővárosi gáztermelés elszállítására.

— Kispest példája nem marad izoláltan és meggyőződésem szerint a közeljövőben napirendre kerülnek az összes ilyen és ehhez hasonló problémák. Közvetlenül Lágymányos mellett élesen beékelődik a főváros területébe *Kelenvölgy,* messze Budafoktól, ahová közigazgatásilag tartozik. A kelenvölgyiek, ha Budafokra a városházára akarnak bejutni, akkor ezt nagy kerülővel Budapesten keresztül tehetik csak meg, mert közlekedésük sincsen. Itt is állandó probléma a vízellátás, a világítás és a csatornázás ügye. Olyan nevetséges esetek adódnak itt, hogy például *az utca egyik oldala Budafokhoz, a másik Budapesthez tartozik* és akkor azon kell töprengeni, hogy ezt az utcát melyik tényező lássa el vizzel:

Budafok, vagy Budapest?

Közelfekvő példa Albertfalva esete is, amelyik közvetlenül *a nagy kelenföldi áramfejlesztő mellett fekszik,* de a villamosáramot nem onnan, hanem egy más vállalattól veszi át. Vízellátás itt sem jó, mert közvetlenül előttük torkollik a budapesti szennyvízcsatorna. Felmerül a kérdés, miért nem kaphatnának vizet Budapestről? Furcsa helyzet alakult ki

Rákospalotán, ahol már évek óta akarnak vízművet építeni, — közvetlenül a káposztásmegyeri nagy fővárosi vízműtelep szomszédságában.

Képtelenség, hogy ilyen ötvenezer lakossal rendelkező város vízvezeték nélkül álljon az ország szívében. *Ujpesten* koncessziós vállalat végzi a vízszolgáltatást, azonban *állandó torzsalkodások vannak a város és a vállalat között.* Képtelenség, hogy amikor ott áll a nagy teljesítőképességű káposztásmegyeri telep, akkor

Rákospalota, Pestujhely és számos környéki helység a főváros tövében külön vízmű létesítésére gondol,

mert már hosszú évek óta mérlegelik a vízvezeték fel nem becsülhető előnyeit. *Közegészségügyi szempontból páratlan jelentősége volna a budapesti közművek kiterjesztésének,* mert ha főváros közvetlen szomszédságában járványos megbetegedések lépnek fel, úgy ez veszedelembe sodorhatja a milliós nagy várost is. A lehetőség, sajnos, fennáll, mert csatornázás és vízvezeték nélküli pestkörnyéki helységek nem rendelkeznek a kultúrhigiénia eszközeivel.

— A jól felfogott gazdasági érdekek és a kölcsönös egymásrautaltság elementáris feladattá teszi ennek a kérdésnek sürgős rendezését. Érthető, ha a környéki városok idegenkednek a közművek létesítésétől, mert óriási pénzt és nagy beruházást jelent, viszont a fővárosi közművek kiterjesztése pénzügyileg nem túlzottan nagy feladat és a jelen viszonyok között a munkaalkalmak enyhítése szempontjából is döntő súllyal esik számításba.

A főváros illetékes tényezői rövidesen abba a helyzetbe kerülnek, hogy dönteniök kell az üzemek terjeszkedéséről és ezzel így Nagy-Budapest előrevetett problémájáról.

Úgy tudom, — mondotta végül *Becsey* Antal, — hogy *Borvendég* Ferenc alpolgármester máris *behatóan foglalkozik ezzel a nagy horderejű kérdéssel* és én hiszem, ha a pénzügyi megoldások biztosítva vannak, akkor mielőbb megvalósul a környéki városok álma: *a vízvezeték, a csatornázás, a gáz- és villanyszolgáltatás.*

Összetörte a kenesei partfalat a kiáradt Balaton

Befejezték az üdülőtelep régi szállójának modernizálását

Kellemetlen és kinos meglepetés érte a Balaton környékén elterülő nyaralótelepeket és községeket a néhány héttel ezelőtt váratlanul bekövetkezett áradás miatt. A Sió-csatorna zsilipjeit ugyanis ebben az évben *érthetetlen okokból nem nyitották meg* és ez okozta, hogy a vízállás nivója két és fél méter magasra emelkedett. A magas vízállás következtében a legsúlyosabb károkat Zamárdi szenvedte, ahol

számos partmenti villa víz alá került, sőt egynéhány épület megrepedezett.

A Balaton magas vízállása károkat okozott a tó délnyugati szögletében fekvő *Balatonkenesén is,* ahol a *Segítőalap* üdülőtelepén a betonnal kiépített partot

összetörte a torlódó víztömeg.

Az üdülőtelep vezetősége most már kijavíttatta a beomlott partrészt és gondoskodott a strandfürdő rendbehozásáról is, úgyhogy a pünkösdi kirándulók már zavartalanul fürödhettek a Balaton hullámaiban.

A balatonkenesei üdülőtelep egyébként állandóan fejlődik és modernizálódik. Az úgynevezett régi szálloda eddig nem rendelkezett *hideg-melegvízzel és központi fűtéssel,* miért is a Segítőalap igazgatósága nemrégiben kiadta ezeket a munkálatokat.

A berendezés átalakítása most már teljesen befejeződött és így mindkét szállodaépület rendelkezik a kulturhigiénia összes eszközeivel.

A régi szálloda átalakítása azért bir jelentőséggel, mert a téli hónapokban a központi fűtés hiánya miatt csak az új szállóban lehetett az üzemet fenntartani, míg most lehetővé válik nagyobb tömegek téli ellátása is. Az üdülőtelepen egyébként nagy forgalom volt a pünkösdi ünnepek alatt, mert a kétnapos pihenőnapon nagy számban voltak ott a fővárosi alkalmazottak.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOS REDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS,
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Tisza István kertváros.
A budai hegyvidék legszebb kertvárosa a
Magyar Semmering

A hüvösvölgyi nagyrét felett. Árnyas erdőparcellák. Magaslati fekvés, festői kilátás. Villany, vizvezeték, vendéglő. Városi telefon. **Az intelligens középosztály legkedvesebb lakó- és nyaralótelepe.** Nem 20—25 év mulva, hanem
azonnal árnyas kertet kap ős fákkal!
A parcellák fele már eladva.
Olcsó építkezés! Kedvező fizetési feltételek!
A 83-as villamos hüvösvölgyi végállomásától **autóbuszjáratok!** (5 perc.)
Feltétlenül tekintse meg!
Dr. Keresztes Béla, VII., Damjanich-u. 39
Telefon: 431—56.
Parcellázási iroda a helyszinen.
Telefon: 644—38.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
Irodai géposztály: Legelsőrendű amerikai írógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javítóműhely.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVÁGÓMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

Impressziók és megfigyelések Párisban

A francia kormány nagy szivélyességgel fogadta a gyarmatügyi kiállításra meghívott magyar küldöttséget

Irta: Liber Endre alpolgármester

A francia kormány meghívására a magyar kormány készségesen vállalkozott arra, hogy a Párisban rendezett nagyméretű gyarmatügyi kiállításnak, valamint a már 24 év óta minden évben rendezett párisi nemzetközi vásárnak a megtekintésére *Kállay* Miklós kereskedelmi miniszteri államtitkár vezetése mellett egy küldöttséget delegáljon, amelyben képviselőjével való részvételre a főváros közönségét is felkérte. A küldöttségnek a kiállítás és vásár megtekintésén kívül az is feladata volt, hogy a két nemzet között keresse az egymáshoz való közeledést, amely azután a megismerkedésen át a megértésig és az együttműködéshez vezethet. Az a szivélyes és megtisztelő fogadtatás, amelyben a magyar küldöttségnek része volt, mindenesetre hozzájárult ahhoz, hogy *az ilyenmódon létrejövő kapcsolat kezdete legyen annak az együttműködésnek*, amelyet nekünk, a mi nehéz helyzetünkben, mindenképpen kötelességünk keresni, ha azt akarjuk, hogy bennünket megismerjenek, megismerjék a mi valóságos helyzetünket és ennek alapján a mi segitségünkre legyenek.

*

Egy kis küldöttség ment el Párisba tulajdonképpen a kiállítás és a vásár megtekintése céljából; szemlélődni, látni, okulni mentünk. Egyik oldalon várt ránk *egy pompás és a maga nemében páratlan kiállítás*, amely szinte az egész föld kerekségét felölelve, tanuságot tesz távoli kultúrákról, a másik oldalon pedig a mai életet minden metszetében felölelő bemutatása az emberi munka minden vívmányának, minden törekvésének és alkotásának, amely elkápráztat gazdagságával és meghódolásra késztet eredményei előtt. Nem lehetett különleges hivatásunk ez alkalommal közvetlen kapcsolatok teremtése, de kerestük a kölcsönös megismerést, mert a mi véleményünk szerint a megismerés a legjobb közbenjáró. Hisszük, hogy az a meleg fogadtatás, amelyben részünk volt, nem volt csupán a franciák közismert udvariasságának az egyszerű folyománya, hanem volt mögötte valami melegebb jóindulat, a közösségnek a keresése, ami lehetett cél a mi munkánkban, de egyúttal eszköz is a jövő számára, előttünk talán még ismeretlen, de széppel kecsegtető eredmények érdekében.

*

Május 15-én délelőtt 10 órakor mutatták be a magyar küldöttségnek a gyarmatügyi kiállítást, amikoris a küldöttség tagjai a Párisban időző *József Ferenc* főherceg és *Anna* főhercegnő kíséretét képezve, a párisi magyar követség tagjaival, báró *Villányi* Frigyes követtel az élükön mentek ki a kiállításra. A főbejáratnál a küldöttséget a francia kormány képviseletében *Lyautey* marsal és a kiállítás vezetősége fogadta és szakszerű vezetők kalauzolása mellett mutatták be ezt a nagyszerű és méreteiben is megkapó kiállítást. Ennek a kiállításnak a célja az, hogy a látogatókkal megismertesse a tengeren túl levő országokat, amint hirdetik: *egy nap alatt bejárni a világot* (tour du mond en un jour). A kiállítás a város végén levő vincennesi erdőben, körülbelül 100 hektárnyi területen fekszik és nemcsak a francia gyarmatokat, de számos idegen állam gyarmatait is régi életmódjukkal, újabb civilizációjukkal, fejlődésükkel és munkásságukkal mutatja be. A kiállítás könnyebb megközelíthetése céljából a földalatti vasútnak, a metrónak a vonalát meghosszabbították és ez a jól bevált gyors közlekedési eszköz, amely percenként közlekedik óriási sebességgel, egyszerre 550 embert tud kiszállítani a kiállítás területére.

A kiállítás megtekintése után, amely az autók használata dacára is aránylag hosszú időt vett igénybe, *Lyautey* marsal dejeunerje, majd utána a palotájában a főhercegek tiszteletére adott teája módot adott nekünk fáradalmaink kipihenésére, este azután ismét a kiállítás területén voltunk, hogy a kiállítási terület káprázató kivilágításában és a különböző fénysugarakkal változatosan megvilágított szökőkutakban gyönyörködhessünk.

*

Május 16-án délelőtt Gerald *Gaston* volt miniszter, a francia idegenforgalmi hivatal vezetője fogadta a magyar küldöttséget ugyanazzal a szeretetreméltó kedvességgel, amelynek már tanujelét adta a mult évben, amikor Budapestre jött, hogy itt az idegenforgalmi kapcsolatokat velünk megteremtse. Gyönyörü nagy kertre nyiló hivatalos helyiségében látott vendégül bennünket, szeretettel emlékezve meg budapesti látogatásáról.

Este báró *Villányi* Frigyes magyar követ dinerjének voltunk a vendégei, amelyet a főhercegek tiszteletére rendezett és amelyre a párisi politikai és diplomáciai világ előkelőségei voltak hivatalosak. A diner után a követ fényes fogadáson látta vendégül a párisi társaság számos kiváló egyéniségét, a magyar küldöttségnek és a párisi magyar kolóniának a tagjait, akik mindnyájan a magyar királyi hercegek üdvözlésére jöttek el.

*

Május 17-ike vasárnap lévén, a küldöttségnek nem volt hivatalos elfoglaltsága, mert hiszen Párisban éppen úgy, mint Angliában, vagy Amerikában, szigorúan betartják a vasárnapi kötelező pihenést, vagy weekendet. Sajnos, nálunk ezt a nyugati országokban annyira bevált rendszert mindeddig még nem sikerült meghonosítani, de reméljük, hogy *az emberek józan belátása itt is mielőbb megérleli ennek elkerülhetetlen szükségességét.* Ezt a napot tehát inkább csak látogatásokra, névjegyek leadására használtuk fel. A magam részéről ezen a napon néztem meg Páris legújabb színházát, a *Theatre Pigale*-t, amely nemcsak a legújabb, de egyúttal a legmodernebb színházak egyike. Egészen újszerű szerkezetével, modern berendezésével minden igényt kielégít és a közönség kényelmét biztosítja; akusztikája is egészen elsőrangú, úgyhogy a prózai előadást — amelyet éppen meghallgattam — a színház minden részéből kitünően és egyformán lehetett hallani.

*

Május 18-án d. e. 10 órakor volt a nemzetközi vásár *hivatalos megtekintése*. A vásár Páris városának éppen a másik végén, a *Port de Versailles*-nél van; a földalatti vasútnak ez az egyik végállomása, míg a másik végállomása a gyarmatügyi kiállítás területén van. Ennek a vásárnak a fejlődésére csak azt az egy jellemző adatot kivánom felhozni, hogy *míg 1904-ben a vásáron mindössze 497 kiállító vett részt, 1930-ban a kiállítók száma 7485-re emelkedett.* Maga a vásár 7 nagy csoportra oszlik, a kiállított tárgyak különböző csoportjai szerint. Az élelmezési részben ott láttuk a *Stühmer csokoládégyár* pavillonját, a ruházati részben pedig magyar cipőket és textilárukat. A vásáron a francia kormány nevében Henri *Pichot*, a nemzetközi vásár elnöke és Gerald *Gaston* fogadták a magyar küldöttséget és a kiállítás vezetősége mutatta be a vásárt. Délben a párisi kereskedelmi kamara látta vendégül a magyar küldöttséget azon a nagyszabású dejeneur-n, amelyet saját palotájában a kiállításon résztvett nemzetek tiszteletére rendezett; körülbelül 200 vendég vett részt Louis *Rollin* kereskedelmi miniszter elnöklete alatt. Ott láttuk a különböző külföldi államok nagyköveteit és a párisi, valamint a külföldi kereskedelem kiváló képviselőit. A dejeneur-n André *Baudot*, a francia kereskedelmi kamara elnöke, *Gillett*, Anglia külkereskedelmének a minisztere, *Kállay* Miklós államtitkár és Louis *Rollin* francia kereskedelmi miniszter szólaltak föl és méltatták a nemzeközi vásárok nagy jelentőségét.

Délután 6 órakor Jean de Castellane, Páris város polgármestere (president du conseil municipal de Paris), a város vezetőségével együttesen fogadta küldöttségünket. A szives fogadtatásnak a külsőségei is megvoltak, *a városháza bejáratait magyar nemzetiszinű zászlókkal díszitették föl.* A valóban művészi kivitelü fogadótermekben meleg szeretettel üdvözölte a polgármester a küldöttség tagjait, utalva arra, hogy ő már többizben fordult meg Magyarországban, ismeri a magyar népet, mindenkor a legnagyobb szimpátiával volt vele szemben és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a mai találkozás is csak arra fog szolgálni, hogy *megerősitse az együttérzést* és a barátságot a között a két nemzet között, amelyek mindegyike olyan szép történelmi multra tekinthet vissza. A polgármester üdvözlő szavaihoz csatlakozott a Szajna kerület jelenvolt prefet-je is. A magyar kormány nevében *Kállay* államtitkár köszönte meg, a magyar főváros nevében pedig mint annak képviselője, én köszöntem meg a meleghangú üdvözlést. „Kitüntetésnek kell éreznünk — mondottam a többek között — a szives és meleg fogadtatást, amely nem a mi személyünknek szól, hanem annak a városnak, amelyet képviselek és annak az országnak, amelynek fővárosa az én városom.“ Megköszöntem a barátságos fogadtatást, amelyben mi a jövendő barátságnak a szunnyadó zálogát látjuk; köszönjük ezt azért, mert a felénk megnyilvánult jóindulat érték, amelyet minden magyar ember méltóan fog megbecsülni. A beszédek elhangzása után Páris város vezetősége egy barátságos teára hívta meg a küldöttség tagjait és sokáig elbeszélgetve gyönyörködtünk a pazar diszitésü fogadótermek müremekeiben.

*

Május 19-én korán reggel indultunk a Páris mellett fekvő Billancourt sur Seinebe, ahová a *Renault-gyár* vezetősége hívta meg a küldöttség tagjait, hogy bemutassa nekünk a világ egyik legnagyobb automobil-, repülőgép- és motorgyárát. A bemutatás során a hatalmas gyártelepeken volt alkalmunk meglátni, hogy hogyan készitik a legkisebb motor- és automobil alkatrészeket és hogy ezekből a kis alkatrészekből hogyan állítják össze az automobilokat, úgyhogy azután rendeltetésüknek azonnal átadhatók legyenek. A gyár mostani megszükített üzeme mellett is, repülőgépeken és motorokon kivül, naponta 300—400 automobilt készit el és hoz forgalomba. A gyár különleges érdekessége, hogy *a mostani nehéz viszonyok között is körülbelül 35.000 munkást foglalkoztat és ezek között körülbelül 1000 magyar munkás van.*

Este a magyar-francia kereskedelmi kamara adott a magyar küldöttség tiszteletére dinert, amely alkalommal a kamarának francia elnöke, valamint Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter, magyar elnök, több francia szenátor és képviselő, *Kállay* államtitkár, *Balkányi* Kálmán, az OMKE igazgatója és én, mint a főváros képviselője szólaltunk föl. Az üdvözlőbeszédek itt is annyira felülmulták a sablonos udvariasságot, hogy ezt is mint örvendetes tényt, feltétlenül le kell szögeznünk.

*

A következő napot, május 20-ikát, amely már a hazautazásunk napja is volt, még a párisi magyar idegenforgalmi hivatal, valamint a párisi magyar ház megtekintésére használtam föl. Mindkét intézmény a magyar érdekek képviseletére létesült ebben a nagy városban, ahol számos magyar fordul meg és szorul rá magyar intézmények jóakaratú útbaigazítására. A magyar idegenforgalmi iroda Páris szívében a 3. Rue de Castiglione alatt levő *Hotel Continentalban* van és több mint 100 utazási irodával tart fönn állandó érintkezést, hogy azokat a magyar idegenforgalom fokozása céljából propagandaanyaggal és plakátokkal lássa el és arra ösztökélje, hogy csoportos utazási terveikbe Magyarországot is beállítsák.

A párisi magyar ház, amely a Vaugirard negyedben, a Montparnasse közelében létesült, ahol a legtöbb magyar munkás lakik, a magyar királyi belügyminiszter úrnak az alapítása. Főként a magyar munkások ügyeivel foglalkozik, előadásokat tart, tanácsot ad nekik mindennemű ügyeikben, a munkanélküliek részére munkaalkalmakat keres és kitünően berendezett orvosi rendelőjében ingyen áll rendelkezésére az odaforduló magyaroknak. *Ennek az intézménynek a működése azért nagyjelentőségü, mert hiszen Párisban és környékén ez idő szerint körülbelül 70.000 magyar ember él.*

*

Az a barátságos és szivélyes fogadtatás, amelyet Párisban az összes mérvadó tényezők részéről tapasztaltunk, teljes mértékben igazolja *Brillat* budapesti francia kereskedelmi attasénak nyilatkozatát, amelyet Párisban való tartózkodásunk alatt tett. Ez a nyilatkozata a következő:

„Örömmel látom, hogy mindnyájunk vágya a megvalósulás felé halad s hogy mindinkább elmélyül a barátságos viszony Franciaország és Magyarország között úgy gazdasági, mint kereskedelmi téren. Mindkét állam, de egész Európa számára is fontos a minél intenzivebb gazdasági kapcsolatok felvétele, mert ez *áldásosan szolgálja Európa és a béke jövőjét.*“

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 — Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségü zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerzúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes aszfalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomított terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztositással .·. Személyszállitás luxusautókkal .·. Mindennemü automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállitások .·. Földmunkák, utépités .·. Területrendezés kordélyozás

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Még az idén megkezdik a jánoshegyi szálloda építését

Új külsőt kap a Rudas-fürdő — Érdekes tervek a városgazdasági költségvetésben

A főváros városgazdasági ügyosztályának vezetője: *Szendy* Károly tanácsnok érdekes programmot adott azokról a tervekről és beruházásokról, amelyek a közeljövőben realizálódnak a városfejlesztési menetrend keretében. A városgazdasági ügyosztályban erős tempóban folyik a munka, természetesen az anyagi lehetőségek szigorú betartásával, mert a jelenlegi helyzetben különös tekintettel kell lenni a polgárság áldozatkészségére.

Az előkészítés alatt álló tervekre vonatkozólag

Szendy Károly tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az ország és a főváros nehéz gazdasági viszonyai között a városgazdálkodás egyre súlyosabb lesz, mert alkotni és intézményeket továbbfejleszteni csak a polgárság áldozatkészsége mellett lehet. Ezt azonban csak a lehetőségek szerint szabad igénybevenni és ezért a legnagyobb körültekintéssel kell ma gazdálkodni. Mindenesetre sok tennivalónk van. A legégetőbb probléma jelenleg a *központi városháza kibővítése, a Károly-körúti front kiépítése.* Az ügyosztályok szaporodása is szükségessé tette a városházi épületnek megnagyobbítását. Sajnos azonban, hogy bármennyire is szükség van erre,

a mai viszonyok között azonnal nem lehet szó a városháza kibősítéséről,

de még arra sem, hogy a főváros esetleg idegen bérleményeket vegyen igénybe és azokban helyezze el a hivatalokat. Az igényeket tehát le kell szorítani és a főváros kénytelen volt elejteni azt a régi tervét, hogy a fővárostól kívül álló bérleményben terjeszkedjék ideiglenesen. *Vannak azonban dolgok, amelyek rövidesen megvalósulnak. Legfontosabb teendőink egyike a Rudas-fürdő gépházának lebontása.* Városrendezési szempontból kívül ez fontos azért is, mert a gépek felmondták a szolgálatot és új gépek beszerzése vált szükségessé. A Rudas-fürdő gépházának a lebontása egyébként beleillesztődne *Budapest fürdőváros tervébe és elgondolásába.*

Rövidesen sor kerül a régi Rudas-fürdő átépítésére,

mert a gőzfürdőn kívül az épületek elavultak s használhatatlanok. Valószínűleg leépítjük a kádfürdőket és helyébe *szállodai szobákat rendezünk be, amelyek rentabilitás szempontjából* sokat jelentenek. A Rudas-fürdő átépítése nagy befektetést igényel, tehát nem egyszerre fog történni és szorosan belekapcsolódik a fürdővárosi terv keretébe.

A főváros rövidesen megkezdi az előkészületeket

a jánoshegyi szálloda felépítésére, amelynek a munkáját hamarosan meghirdetjük.

A jánoshegyi vízellátás már biztosítva van és így különösebb akadálya nincs is a szálló felépítésének. A jánoshegyi szálloda, elgondolásunk szerint, nem lesz luxuriózus épület, hanem 60—70 szobás épületet akarunk emelni a középosztály igényeinek a kielégítésére. Klimatikus gyógytényező szempontjából is rendkívül fontos, hogy *500 méteres magasságban modern pihenőhely álljon a kevésbbé tehetős fővárosi lakosok rendelkezésére.* Azt hiszem, hogy a jánoshegyi szálloda építkezési munkálatait hamarosan megkezdhetik.

*

Amit *Szendy* Károly tanácsnok a nyilvánosság számára elmond, az még nem öleli fel mindama terveket, amelyek a városgazdasági ügyosztály programmjában szerepelnek. Sok minden vár még megvalósulásra, amely kevés költséggel mégis munkaalkalmakra ad lehetőséget.

A városgazdasági ügyosztály most készülő költségvetésében sok új tétel szerepel,

amelyek nagyot lendítenek majd a városgazdálkodásban és egyben meglepetésszerűen fognak hatni. Ez a költségvetés június első napjaiban készül el.

BÉRLŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT TERVEZNEK A HELYIKIKÖTŐ ÜZEMVITELÉRE

A kezdeményezés az állam és a főváros részvételével tömöríteni akarja a gazdasági érdekeltségeket és a hajóstársaságokat

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kikötőbizottsága, *Becsey* Antal elnöklete alatt, nagy lendülettel indította meg munkásságát a helyi kikötő forgalmának és jelentőségének kimélyítésére és ebből a célból permanens munkát fejt ki, hogy az állami kikötő mellett a helyi kikötő is megtalálja a maga gazdasági erőforrásait. A kikötő építési munkálatai — mint a *Fővárosi Hirlap* multheti számában közölte — közvetlenül befejezés előtt állanak és most már csak az van hátra, hogy *az élelmiszer nagyvásár megnyitásával egyidejűleg valóra váljanak mindazok a remények, amelyeket a kikötő fellendítéséhez fűznek.*

Az utóbbi napokban lefolytatott tárgyalások során illetékes helyről komoly aggodalmak hangzottak el amiatt, hogy

a fővárosi kikötő az élelmiszerforgalomra való kizárólagos berendezkedés esetén egyoldalú forgalmat fog lefolytatni és ez esetleg nem alkalmas arra, hogy az intézmény a maga nagy hivatását a dunai forgalomban méltóképpen kifejthesse.

Az állami kikötőre természetszerűleg más feladatok hárulnak és így *a helyi kikötőnek alkalmat kell adni ahhoz, hogy az építőanyagok, a szén és a gabonatárolások szempontjából is számításba jöhessen.* Mindehhez azonban újabb tőkék és befektetések szükségesek, amelyek túlhaladják azt a keretet, amelyet a főváros a kikötő létesítésére előirányzott. A tanácskozások során szóbakerült *a kikötő bérbeadásának* a gondolata, amelyről

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

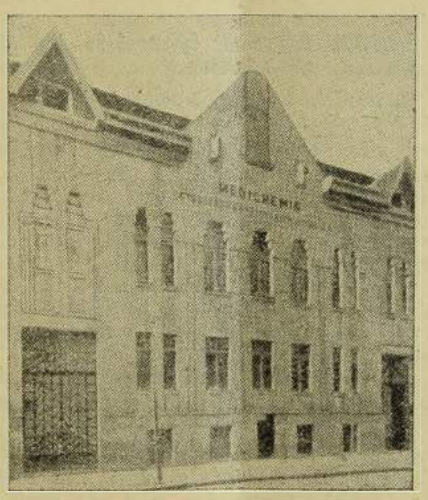
— Nem új elgondolás, hogy a fővárosi kikötő részvénytársasági formában működjön, anélkül természetesen, hogy *bármilyen kockázat* is érhetné a fővárost. Közvetlenül a háború után a francia *Schneider-Creusot művek* irányításával és részvételével működött is egy részvénytársaság, azonban a közbejött események miatt ezt a formát likvidálni kellett, főként azért, mert a kikötőberendezéseket a magyar ipar teljes mellőzésével a francia érdekeltség szállította volna. Most szó lehet arról, hogy

új bérlő részvénytársaság venné át az intézmény hasznosítását, amelyben helyet foglalnának a magyar gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeltségek, a hajóstársaságok, továbbá az állam és a főváros,

amelyik megfelelő bérösszegért átvenné a kikötővel kapcsolatos összes forgalmi és kommerciális ügyvitelt. Még korai végleges megállapodásról beszélni, azonban *nincs kizárva, hogy a tárgyalások során ez a megoldás nyomul előtérbe* és akkor mindenesetre lényegesen kedvezőbb perspektivák tárulnak a helyi kikötő felhasználása elé.

*

Értesülésünk szerint egyelőre *csak kezdeményezésről van szó,* amelynek a tervét később fogják az illetékes körök tudomására hozni. Függetlenül az erre vonatkozó tárgyalásoktól, szerényen folynak a még hátralévő útépítési és vasbetonmunkák, amelyeknek befejezése egybeesik az élelmiszernagyvásár megnyitásával.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

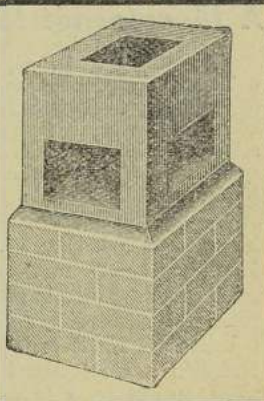
MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23.
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
TELEFON: J. 453-58 Saját gyártelep

Tatarozás helyett lakbéremelést végeznek a háztulajdonosok

Állandóan növekszik az üres lakások és üzletek száma
Akció a lakbérleti szabályrendelet életbeléptetésére

Néhány héttel ezelőtt indultak meg a tatarozási akció biztosítását célzó tárgyalások a főváros vezetőségének kezdeményezésére és az illetékes kormányszervek megértő támogatása lehetővé is tette azoknak a rendeleteknek a kiadását, amelyek *messzemenő kedvezményeket nyujtanak a tatarozni szándékozó háztulajdonosoknak.* A kedvezmények két kategóriába csoportosultak: adókedvezményekre és a kötött lakásforgalom bizonyos fokú enyhítésére, amelyek állandóan sürgetett kívánságai voltak a budapesti háztulajdonosoknak. Most már megállapítható, hogy a kötött lakásforgalom bizonyos mértékig való tágítása *el nem titkolható aggodalmat okozott a fővárosi lakásbérlők között,* akik a mai magas lakbérek és nehéz gazdasági viszonyok közepette

joggal féltek attól, hogy a tatarozási rendeletnek ez a szakasza jogcímet ad a lakbérek felemelésére.

Ez az aggodalom azonban nem jutott demonstratív formában kifejezésre, mert a lakók érdekeltségének vezetősége a munkanélküliség leküzdését elsőrendű követelménynek minősítette és ezért nem is indított komoly akciót a lakbérek megváltoztatására jogot szolgáltató paragrafusok visszavonása érdekében.

Néhány hét telt el a tatarozási rendelet érvénybelépése óta és ezért sajnálattal kell konstatálni, hogy

a tatarozási akció a munkanélküliség szempontjából nem sok eredményt hozott.

Az építőipari szakmák csalódtak reményeikben, mert *csak minimális értékű és méretű tatarozások kerültek végrehajtásra* és az építkezési időszak legalkalmasabb idején: a tavaszi hónapokban, *alig látni Budapesten nagyarányú tatarozási munkálatokat.* A munkanélküliség enyhítésére elképzelt lehetőségek nem mutatkoznak meg,

annál inkább érvényesül azonban a lakbérek felemelésére irányuló mohóság,

amelyre módot nyujt a népjóléti miniszter által kiadott úgynevezett „türési" rendelet. A kormányrendelet szerint a kötött lakásforgalom kategóriájába tartozó bérlők kötelesek türni, hogy *a lakásban különböző modernizálási munkálatokat hajtsanak végre,* amelynek terheiből köteles részt vállalni is, ami azt jelenti, hogy *bármilyen kisebb tatarozás végrehajtása után nem egyszer 50—80 százalékos lakbéremelési igénnyel léptek föl a háztulajdonosok.* Megtörténik, hogy egyes házakban fürdőszobákat alakítanak át, higiénikus és egészségügyi berendezéseket létesítenek, amelyek nagyobb tatarozási teljesítménynek egyáltalában nem nevezhetők. Előfordult az is, hogy padlós szobákban parkettákat helyeznek el és ezeken a címeken *lakbértöbbletet követelnek.* Számtalan panasz érkezik a lakók szövetségéhez, sőt a népjóléti minisztériumhoz is, amiatt, hogy kisebb munkálatok címén kiköltöztetik a lakókat eddigi lakásukból és

a „munkálatok" befejezése után visszatérő bérlőkkel, mint új bérlőkkel tárgyalnak, természetesen a magasabb lakbér feltétlen elismertetésével.

Beteljesült tehát azoknak az aggodalma, akik a tatarozási rendelet kapesán tulkapásoktól és jogtalan követelések érvényesítésétől tartottak. A lakbéremelési kísérletek heves offenzívája magától értetődően megnyilvánul a sürün megüresedő lakások számadataiban, amelyek azt mutatják, hogy *a magas lakbérek elől a közvetlen környékre menekülnek mindazok, akiket foglalkozásuk ugyan a városhoz köt,* de a lakásterheket vállalni nem tudják. A lakbérek emelésére irányuló próbálkozások folyton növelik a Budapesten található üres lakások számát, ami a fővárosi közérdek szempontjából súlyos és káros esemény.

Az adóbevételek csökkenése és a közterhek vállalása körül mutatkozó sajnálatos jelenségek kétségtelenül összefüggésben vannak a magas lakbérek okozta kivándorlással,

mert természetszerüleg elesik a kinestár és a hatóság a környékre menekült lakosság adójától és ezzel egyidejüleg az üres lakások miatt csökkenő házbérkrajcártól is. Az üresen álló bérlemények nagymérvü emelkedését érdekesen tükrözteti vissza *a székesfővárosi statisztikai hivatal* legújabb kimutatása, amely a következőket szemlélteti:

	1930.	1931.
lakás	767	1014
lakás üzlettel . .	6	7
üzlethelyiség . . .	459	645
raktár	266	302
egyéb helyiség . .	123	214
összesen:	1621	2182

Ezek a szomorú számadatok bizonyítják, hogy Budapesten a lakásügy terén *sürgős hatósági intézkedésre van szükség.* A szociálpolitikai ügyosztály már közel egy év óta teljesen elkészítette és letárgyalta *az új lakbérleti szabályrendeletet,* amelynek egyes szakaszai, ha óvatosan is: de kétségtelen előnyöket nyujtanak a bérlőknek. A törvényhatósági bizottság tagjai között most pártkülönbség nélkül erőteljes akció indul meg

a szabályrendelet életbeléptetésének kiharcolására

és olyan természetű paragrafusok beillesztésére, amelyek a lakbérek kívánatos mérséklésére lehetőséget nyujtanak.

Sürgősen át kell helyezni a központi csatorna-szivattyútelep dunai torkolatát

A főcsatornát többszáz méter hosszúságban bevezetik a folyam medrébe

Az út- és csatornaépítési bizottság legutóbbi ülésén a bizottság tagjai elé programot terjesztettek azokról a feladatokról, amelyek a fővárosra az egyik legfontosabb közmű, a csatornázás terén várnak. Ezeknek a munkálatoknak a programját az út- és csatornaépítési bizottság *egyik vezető tagja* az alábbiakban vázolta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója előtt:

— A jövő esztendei munkaprogramm egyik legjelentősebb feladata a *Rákosvölgyi főgyűjtő* további kiépítése, amely most a Zugló-utcánál folyik, valamint a Vezér-utcai mellékgyűjtő létesítése. Egyidejűleg folyik tovább a *Rákospatak* rendezése, illetve beboltozása. Ezidőszerint a Rákosi rendezőpályaudvar területén a szobi vasuti vágány alatt folyik a beboltozás munkája, a jövő esztendőben tovább építik, úgyhogy *egy-két éven belül a főváros határáig rendezve lesz ez az általában sekélyvizű, de sokszor sok gondot okozott patak.* A Rákosvölgyi főgyűjtő és a Rákospatak építésének folytatásával a Duna balparti csatornaépítkezésekkel körülbelül végeztünk is.

— A budai oldalon a kelenföldi főgyűjtő építkezése folyik tovább és az ehhez csatlakozó mellékgyüjtő csatornáké egyelőre a Lenke-útig. A jövő évben

a kelenföldi főgyűjtő építkezését be akarjuk fejezni,

úgyhogy elérünk az Andor-utcai torkolatig, ahol az új szivattyútelep épül majd meg. Tovább folytatjuk a hegyi vizek szabályozását, így az Ördögárok, a Budensárok, a Szépvölgyi árok stb. boltozását.

Érdeklődtünk, hogy *mikor kerül sorra a budai dunaparti főgyűjtő kiépítése,* amely már évek óta tervben van és amelyre annál is inkább szükség lenne, mert, mint tudjuk, Budán még az ősi, primitiv csatornázás van üzemben, amely utcánként torkollik a Dunába és nemcsak hygiéniai szempontból hátrányos, hanem különösen magasabb vízállás idején, egyéb, komoly bonyodalmakat is okoz.

— A budai dunaparti főgyűjtő megépítéséről *sajnos még jövőre sem lesz szó pénzhiány* miatt. Ez az építkezés ugyanis nagyon nagy költséggel jár, mert közbeeső átemelő állomásokat kell végig a Dunaparton létesíteni. De nemcsak e miatt nem kerülhet jövőre sor a budai főgyűjtőre, mert *van ennél egy sokkal sürgősebb csatornaépítési problémája is a fővárosnak,* amit aligha lehet tovább halasztani. Ez pedig

a Soroksári-úti központi csatornaszivattyútelep betorkolásának áthelyezése, amit a kormány, elsősorban az Állami Kikötő Kormánybiztosság sürget

és ennek elvégzésére feltétlenül kell a jövő évi költségvetésben gondoskodni.

— A Soroksári Dunaág szabályozásával, a Kvasay-zsilip kiépítésével és az új kikötő létesítésével a Duna-meder struktúrája a csatornaszivattyútelep környékén meglehetősen megváltozott és a kormánybiztosság azért sürgeti a főcsatorna betorkolás áthelyezését, mert azt állítja, hogy *a mai helyzet folytán a beömlő szennyvíz eliszaposítja és beszennyezi a Dunaágat.* Az áthelyezést nem lehet másképp végrehajtani, mint úgy, hogy

a beömlő főcsatornát mintegy 2—300 méternyire alagútszerüen be kell vezetni a folyam sodrába,

ahol a szennyvíz pillanatok alatt önmagától felhigitődik és megszünik az iszaplerakodás és a szennyeződés egyaránt. Ismétlem tehát: ez a jövő esztendő egyik legfontosabb feladata és amíg ez elkészül, addig várni kell a budai főgyűjtő létesítésével és egyelőre kénytelenek vagyunk szükség esetén a régi primitív dunaparti gőzszivattyúkkal operálni, ha arra szükség mutatkozik.

A Kerepesi temető 12., 57., 67., és 71. számú sírtábláinak kiürítése

Utasítom a dunabalparti köztemetők igazgatóságát, hogy a Kerepesi-temető 12., 57., 67. és 71. számú sírtábláiban lévő sírokat — minthogy azoknak törvényes használati ideje lejárt — az 1876. évi XIV. t.-c. 118. §-ában megállapított rendelkezések betartása mellett üríttesse ki.

Erről az érdekelteket a köztemetőkről szóló szabályrendelet 3. §-a alapján azzal a felhívással értesítem, hogy azok, akik az említett sírtáblákban nyugvó halottaik sirját továbbra is fenntartani kívánják, hozzátartozóik tetemét és síremlékét valamely más temetőbe vagy ugyanazon temetőnek más sírtáblájába helyeztessék át. Az áthelyezésre irányuló szándékukat a dunabalparti köztemetők igazgatóságánál (X. ker., Kerepesi-temető, igazgatósági épület) egy éven belül kell bejelenteniök. Ennek a hirdetménynek a keltétől számított egy éven belül át nem helyezett tetemeket a hatóság fogja exhumáltatni és közös sírba helyezni.

Liber s. k.,
h. polgármester.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek az V. ker., Rudolf-rakpart, Kossuth Lajos-tér és Rudolf-tér közötti szakaszának **aszfalt gyalogútrendezési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza, II. emelet 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapesten, 1931. évi május hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Bérháztelkek
Buda legszebb helyein
eladók
a Fő-utca, Pálffy-tér, Ganz-utca által határolt parcellázott telkekből 76 négyszögöltől kezdve. Hatemeletes bérházak összenéző udvarokkal engedélyezve.
Fillér-utca és Ezredes-utca sarok, Donáti-utca 3. szám ötemelet építhető
Öröklakásoknak kitűnő helyek
Bővebbet: dr. Székely Márton, ügyvéd irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz., 4—6 óra között. Telefon: 448—22.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
nagy különlegességi előadás
a szenzációs megnyitó müsorral.
Helyárak 1—6 pengőig. **Utalványok érvényesek.**

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Technikai újításokat alkalmaznak a budapesti autobuszokon

Kipróbálják a sebességváltót helyettesítő új találmányt. — Kísérletek a nagytipusú pneumatikkal

Körülbelül három év óta vannak üzemben a magyar gyártmányú autobuszok és üzemi teljesítőképességük minden dicséretet megérdemel. Az Autobuszüzem vezetősége állandóan figyelemmel kiséri az összes járművek munkáját és ennek során arra a tapasztalatra jutott, hogy

a kényes és érzékeny budapesti publikum sokszor panaszkodik a sebességváltáskor bekövetkező hirtelen zökkenések miatt,

holott ez természetes velejárója a motoros járműveknek. Ez a nagyszerű technikai vívmány ugyan állandó tökéletesítés alatt áll, azonban az elmult évtizedek alatt sem tudták megoldani a sebességváltást másképpen, mint a fogaskerekek alkalmazásával, ami természetszerüleg együttjár a motor működésének pillanatnyi szünetelésével. A francia és angol technikusok újabban feltünő eredménnyel kisérletezték a sebességváltó megreformálásával, amelynek révén ez a sokszor erősebb zökkenés, elmarad. Az Autobuszüzem vezetősége érintkezésbe lépett ezt a preziciós gyártmányt készitő külföldi vállalattal és próbaképpen rendelt egy ilyen készüléket, amelyet nemsokára ki is próbálnak. Az automobilizmus szempontjából kétségtelenül nagyjelentőségü találmány budapesti kipróbálásáról kérdést intéztünk

Till Antal

ny. tanácsnokhoz, az Autobuszüzem vezérigazgatójához, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden tekintetben arra törekszünk, hogy a budapesti autobuszforgalom mintaszerűen kielégítse a közönség igényeit és a rendelkezésre álló kocsipark felhasználásával gyorssá, kényelmessé és biztonságossá tegyük a főváros autobuszközlekedését. Szakkönyvekből és különböző jelentésekből szereztünk tudomást az egyik nagy külföldi gyár korszakalkotó találmányáról:

a sebességváltás okozta zökkenések kiküszöbölését biztositó készülékről,

amelyet különben Budapesten is láttunk az automobilos sporthét alkalmával ittjárt *Miklós román királyi herceg* pompás kocsiján. Ez a készülék megszünteti a kocsik pillanatokig tartó, de sokszor kellemetlen visszaesését és előretörését, ami különösen a társaskocsikon sokszor kínosan érinti az utazó közönséget. A készülékeket a közeljövőben vesszük át és

a német találmányt egyelőre csak egy kocsira szereljük fel,

hogy azt minden szempontból gyakorlatilag is kipróbáljuk. A berendezés nem túlságosan drága és így gazdasági szempontból is előnyöket jelent, mert *a fogaskerekek a naponként szükséges számtalan sebességváltás következtében erősen kopnak és kicserélésükre évenkint komoly összegek szükségesek.* A találmányt autobuszokon még nem alkalmazták és így, ha beválik,

Budapest lesz az első, ahol az autobuszközlekedésnek ezt a nem számottevő, de érezhető hibáját teljesen meg fogjuk szüntetni.

— Az Autobuszüzem járművei általánosságban simán gördülnek a főváros utcáin és így a rázás ellen komoly kifogások nem is hangzottak el. Mindazonáltal szükségesnek tartottuk kísérleteket tenni és ennek lefolytatására az eddigi hét atmoszférás gumiballon helyett egy garnitúra, ingyen rendelkezésünkre bocsátott, külföldi származású *öt atmoszférás, nagytipusú ballont szereltünk föl* a 715. számú 1-es relációban közlekedő háromtengelyes kocsinkra. E kocsin utazó közönségünknek a jövő héttől kezdve néhány napon keresztül

a kalauz kérdéseket tartalmazó levelezőlap-ürlapokat fog átnyujtani, amelyen arra kérjük az utasokat, hogy hozzák tudomásunkra a kisérleti kocsin szerzett tapasztalataikat.

Beszerzett információink szerint *ezek a nagy ballonok a legkisebb rengést is mellőzik* és ha a kísérletek ilyen irányban tényleg beválnak, akkor tárgyalásokat kezdünk a hazai gumigyárakkal, hogy térjenek át ennek a típusnak az előállítására is.

Értesülésünk szerint, a kereskedelmi kormány változatlanul fenntartja a külföldi pneumatikokra kivetett magas vámtételeket, de mert az autobuszforgalom könnyitését szükségesnek tartja: maga is közreműködik abban az irányban, hogy *a belföldi gyárak erre a különleges autobuszballon-gyártásra sürgősen tegyék meg a szükséges előkészületeket.*

Nagyszabásu munkatervet bonyolít le az út- és csatornaépítési bizottság

Vállalatba adták az összes idei tervbevett munkákat

A *Fővárosi Hirlap* mult számában jeleztük, hogy az út- és csatornaépítési bizottság *Dorner* Gyula min. tanácsos, elnök kezdeményezésére igen életrevaló új rendszert vezetett be azzal, hogy a jövőben a bizottság a helyszinen fogja ellenőrizni és megszemlélni a különböző építkezéseket és ezzel sok olyan hiba kiküszöbölésére ad módot, amire eddig a bizottság tisztán teoretikus munkássága folytán nem volt lehetőség.

A keddi helyszíni szemle után kérdést intéztünk

Dorner Gyula
miniszteri tanácsoshoz,

a bizottság elnökéhez, aki a szemle tapasztalatairól és a bizottság munkásságáról a következőket fejtette ki a *Fővárosi Hirlap* tudósítója előtt:

— A bizottság eddigi ülésein főleg az volt a törekvésünk, hogy a soron lévő munkák kiadásának gyorsaságát biztosítsuk és ezek elől elhárítsuk az összes akadályokat. Ezzel a feladattal nagyjában végeztünk is és ma már

az idei évre tervbevett munkák csaknem kivétel nélkül vállalatban, illetve munkában vannak.

Ilyenformán most már inkább van ideje és alkalma a bizottságnak arra, hogy az összefogóbb, általánosabb problémákkal és a későbbi feladatok előkészítésével is foglalkozzék. A legutóbbi ülésünkön a helyszíni bejárás előtt *Király* Kálmán műszaki főtanácsos, az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetője, tájékoztatta a bizottság tagjait a *csatornahálózat jelenlegi állapotáról,* a kivánt fejlesztésekről és a folyamatban lévő nagyobb építkezésekről. Ugyancsak tájékoztatta a bizottságot a *modern burkolóanyagokról, az ezekkel folytatott kísérletekről és az érvényben lévő egységárakról is.*

— Ülés után a bizottság először a Népligetbe ment és megnézte azt a területet, ahol *Rooswel* nevű amerikai mérnök-vállalkozó

nagyszabású új hullámvasutat

akar építeni. A kiszemelt területet a bizottság a tervek elbírálása után megfelelőnek tartotta, de az *új hullámvasút engedélyezése csak a következő ülésen kerül sorra.*

— Innen a Kereposi-útra mentünk, megtekintettük az ott folyó nagyszabású burkolási munkákat, majd a *Rákosvölgyi főgyüjtő* építkezéséhez indultunk. Ez a nagyszabású munka már évek óta tart és mint tudjuk, az a nagyfontosságú rendeltetése, hogy a *főváros északi részén lévő nagy lakott területek bekapcsolását is lehetővé tegye a csatornahálózatba.* Ez eddig lehetetlen volt, mert a Nagykörút alatt haladó régi főgyüjtő részben eddig is túl van terhelve, másrészt pedig igen messze van az említett városrészektől. A Rákosvölgyi főgyüjtő a Rákospatakkal párhuzamosan és körülbelül vele egymagasságban halad és a Dunától a Zuglón át a tervezett Horthy Miklós kertvárosig fog húzódni.

A főgyüjtő építkezése a legmodernebb gépekkel, pneumatikus rendszerrel folyik és e pillanatban már igen előrehaladtak a munkálatok.

— A kísérletképen bevezetett *bitumenes téglaburkolatú útak használhatóságát vette szemügyre* utána a bizottság. Ez az új burkolóanyag magyar gyártmány, bitumennel impregnált homoktégla, amely úgylátszik, igen alkalmasnak bizonyul. Először az *Andrássy-útra* mentünk, ahol a bitumenes téglaburkolatot *kitünő karban találtuk,* majd a *Katona József*-uteába, ahol bizonyos pótlások kellenek, de a *Balaton*-uteai burkolat ismét *kifogástalan állapotban* van.

Érdeklődtünk a bizottság későbbi munkaterve után is, mire a következő választ kaptuk:

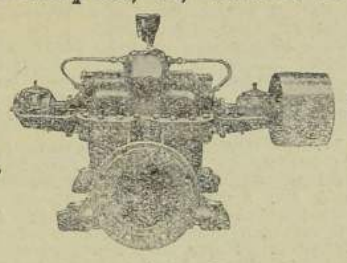
— A bizottság eddig 9 ülést tartott és mint említettem, *ez alatt főtörekvésünk az volt, hogy az összes közmunkákat mielőbb elindíthassuk, amire annál inkább szükség volt, mert a hosszú városházi stagnálás alatt felgyülemlettek az elintézendő ügyek.* Most, hogy ezekkel rendbejöttünk, mindenekelőtt folytatjuk a helyszíni bejárásokat, így a csatornaszivattyú telepet, a kátrányozó és bitumenező telepet, a fuvartelepet, a köztisztasági telepet és a szemétlerakodóhelyeket fogjuk szemügyre venni.

— Az ügyosztály, mint köztudomású, új hatáskört kapott a köztisztasági ügyek intézésével, így

rövidesen foglalkoznunk kell a portalan szemétgyüjtés tovább fejlesztésének és a szemétégetés sürgős bevezetésének problémáival

is, mivel a bizottság teljes mértékben tudatában van annak, hogy hygiéniai szempontból milyen nagyjelentőségű mindkettő végleges rendezése. Mostanáig bizonyos nehézségeket okozott az, hogy két különböző ügyosztály foglalkozott az útburkolatok, az utak karbantartása és a köztisztaság kérdéseivel, holott e kérdések között a legteljesebb összhangnak kell lenni *és a jövőben az útburkolatnemek kiválasztásánál a tartósság és gazdaságosság mellett az lesz a főszempontunk, hogy melyik tartható legtisztábban és melyiket lehet portalannak tekinteni.*

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.

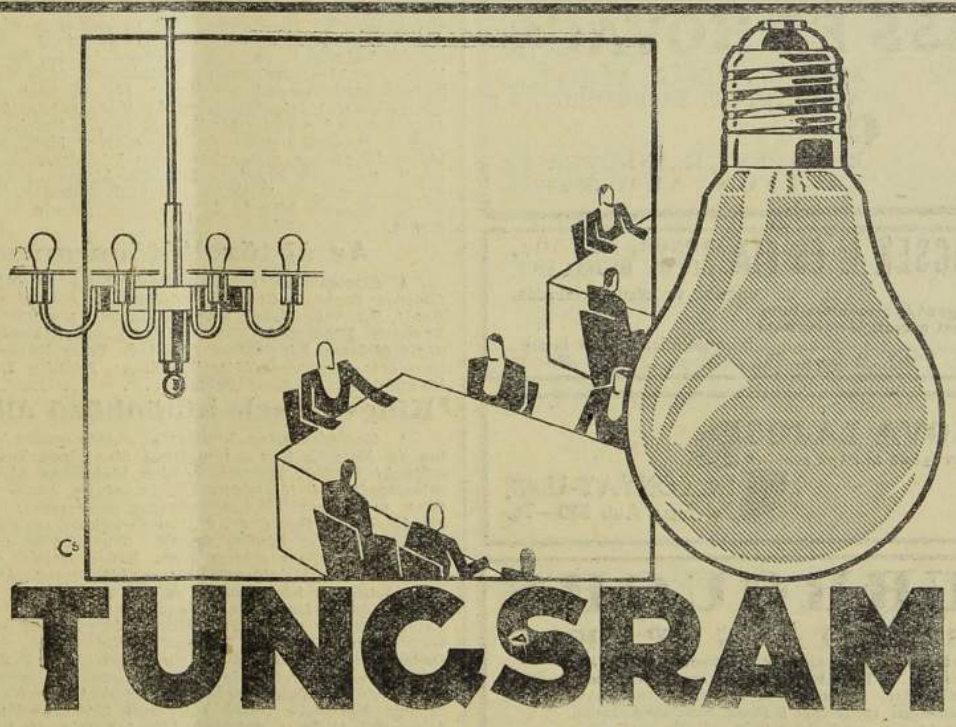
Telefon: Aut. 222—10.

Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:

Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

TUNGSRAM
gyöngyfénylámpa

Hárompályás, újszerű közlekedési főútvonallá építik át a Kerepesi-utat

Annak a helyszíni szemlének, amelyet a múlt héten tartott *Dorner* Gyula elnöklete alatt az út- és csatornaépítési bizottság, egyik legfontosabb programponja *a Kerepesi-úton folyamatban lévő építkezési munkák* megtekintése volt. Ez az útépítés — amely a bizottság nagyobbrészt szakértőkből álló tagjai előtt is feltűnést keltett — nem mindennapi sablonos munka, hanem

a főváros jövő útépítése szempontjából úttörő iskolapélda,

amely alkalmasnak látszik arra, hogy a gépjárműközlekedés rohamos fejlődésének nehézségeit ellensúlyozza.

Nemcsak Budapesten, hanem a világ minden nagy városában súlyos probléma, hogy milyen legyen *a jövő közlekedési útja.* A nagy nyugati városokban és Amerikában viaduktokkal, aluljárókkal, magas, vagy mély pályák építésével próbálnak a bajokon segíteni, nálunk pedig úgy keresték a megoldást, hogy a fő forgalmi utakról a mellékutcákba terelték a teherforgalmat. Ez a megoldás azonban nem tekinthető véglegesnek, és nem is teljesen kielégítő, sőt vannak olyan útvonalak, ahol keresztülvihetetlen. A jövő útépítői tehát olyan profilú utak építésére törekszenek, ahol

külön úttest lesz a lassan és a gyorsan haladó járművek, valamint a gyalogosok számára.

Ilyen utakat természetesen csak ott lehet létesíteni, ahol még beépítetlen területek állnak rendelkezésre, vagy pedig olyan széles az úttest, hogy alkalmat ad az ilyen három, vagy több pályás megoldásokra.

Ennek az újszerű útépítésnek a bevezetése

Budapesten most történik a Rákóczi-út folytatásában lévő Kerepesi-úton,

amely a gödöllői országútba torkollik be. Ez az útvonal egyike a főváros legforgalmasabb közlekedési vonalának, úgy hogy itt próbálják ki ennek az egészen újszerű, de külföldön, különösen Amerikában már sikerrel alkalmazott útépítésnek az előnyeit.

— A hármas tagozódású új útvonal — mondotta informátorunk, — a körvasuttól Budapest határáig terjedő szakaszon lesz a Kerepesi-úton kiépítve. A középső pálya gyorsan robogó járművek, személyautók, motorok, autóbuszok közlekedésének lebonyolítására szolgál, szóval

itt lesz a gyorsközlekedés,

ettől jobbra és balra pedig bizonyos távolságra párhuzamosan két mellékpálya épül s ezek az úttestek lesznek a teherforgalom levezetésére rendeltetve. Egyelőre a rákosfalvai oldalon lévő mellékpálya épül ki, a közeljövőben azonban sor kerül a másik párhuzamos útvonal létesítésére is, úgyhogy ebben a tekintetben a *Kerepesi-út lesz egész Magyarország első legmodernebb közúti stradája.*

Kinevezték az új tisztviselőket

Az új fővárosi törvény életbelépése, illetőleg a választások megejtése után, megkezdték a városházán a tisztújítást. Először megválasztották Budapest vezetőségét, majd a főtisztviselőket, ezután került sor a fogalmazói,, számvevőségi, adóhivatali, kezelőtiszti, tüzoltótiszti és egyéb állások betöltésére. Pénteken tették közzé a névsort, amely azok nevét tartalmazza, akikkel *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Sipőcz* Jenő polgármester június elsei kezdettel betöltötte a közigazgatási tisztviselői állásokat.

Az új fogalmazók

Sipőcz Jenő polgármester kinevezte *tanácsi II. osztályú fogalmazókká: Pajzs* József dr., *Hahn* Sándor dr., *Hanzéli* József dr., *Sztankai* István dr., *Dévény* Andor dr., *Ambrózy* Kálmán dr., *Wagner-Weiss* István dr., *Végh* Lajos dr., *Lehoczky* Iván dr., *Fekete* Géza dr., *Péter* Miklós dr., *Lázár* Imre gróf tanácsi segédfogalmazókat, illetve h. tanácsi segédfogalmazókat és *Reminiczky* Lajos ny. tanácsi fogalmazót; *árvaszéki I. osztályú fogalmazóvá: Gyarmathy* Mihály dr. árvaszéki segédfogalmazót; *árvaszéki II. osztályú fogalmazókká: Dezső* Miklós dr., *Romsauer* Richárd dr., *Gunde* József dr. *Kovács* Endre dr., h. árvaszéki segédfogalmazókat és *Szabó* Ernő dr. ideiglenes árvaszéki segédfogalmazót; *ügyészi I. oszt. fogalmazóvá: Szász* János dr. II. oszt. fogalmazót.

Ripka Ferenc főpolgármester kinevezte *tanácsi segédfogalmazóvá: Dorogsághy* Győző dr., *Turcsányi* Elek dr., *Hajnos* László dr., *Griccsay* Béla dr., *Kaán* Viktor dr., *Korenchy* László dr., *Szüts* Lajos dr., *Romhányi* Antal dr., *Csizek* Ferenc dr., *Zakariás* Gerő Sándor dr., *Kovács* Endre dr., *Lázár* Sándor dr., *Csanády* Sándor dr., *Debreczeni* Géza dr., *Bekő* Zoltán dr., *Timár* Sándor dr., *Petrovics* Tibor dr., *Oszoly* Kálmán dr., *Kozák* Károly dr., *Szathmáry Illés* Jenő dr., *Gyarmati* Béla dr., *Füle* Ernő dr., *Mischung* Gyula dr., *Szőts* Farkas dr., *Benkő* Dénes dr., *Turku* Sándor dr., *Szilágyi* Virgil dr., *Záborszky* László dr., *Kutasi* János dr., *Vecseklóy* József dr., *Kosztolányi* Lajos dr., *Marchelek* Ferenc dr., *Gámenczi* Béla dr., *Dózsa* Ferenc dr., *Parsch* György, *Varjas* László dr., *Strommer* Róbert dr., *Zatkalik* Pál dr., *Farkas* János, *Gottl* Ervin dr., *Szeeles* Gábor dr., *Várhidy* Imre dr., *Nyékheyi* István dr., *Zulawski* Andor dr., *Stessel* Nándor dr., *Kálmánchelyi* Béla dr. *Hámory* Zoltán, *Maróth* Gyula dr., *Chambre* Lajos dr., *Makai* György dr., *Császár* Elemér dr., *Szily* László dr., *Baraha* Zsigmond dr. h. tanácsi segédfogalmazókat. *Szalai* József dr., *Medriczky* Andor dr., *Schindler* Pál dr. *Hermann* Gábor dr., *Vajna* Ede dr., *Duka* László, *Knoblauch* Géza dr., *Drégely* László dr., *Lukács* Ödön dr., *Hochenburger* Dezső dr., *Sándor* Tibor dr. *Kamerlór* Kálmán dr., *Szigethy* Béla dr., *Tomcsányi* Tamás dr. ideiglenes tanácsi segédfogalmazókat, illetve ideiglenes hivatalnokot. *Le Grand* Ferenc dr. és *Székelyhidy* József budapesti lakosokat; *árvaszéki segédfogalmazóvá: Prückler* András dr. és *Votisky* Antal h. árvaszéki segédfogalmazókat, *Matyó* József dr., *Pokornyi* Tibor dr., *Hincz* Jenő dr., *Almay* György dr., *Párniczky* Elemér ideiglenes árvaszéki segédfogalmazókat, illetve ideiglenes hivatalnokokat, *Massányi* János dr. forgalmi adóellenőrt, *Erlesbek* Ottó dr., *Gottl* Ernő dr., *Harmathy* Attila dr., *Mayer* János dr., *és Sike* János dr. budapesti lakosokat; *II. osztályu ügyészi fogalmazóvá: Kiss* Károly dr. és *Kass* Béla dr. ideiglenes hivatalnokokat, *Földes* Pál dr. ideiglenes tanácsi segédfogalmazót és *Tholt* Gábor ideiglenes hivatalnokokat.

Új mérnökök, adóhivatali és számvevőségi tisztviselők

A polgármester kinevezte továbbá *II. osztályú mérnökké:* Vitéz *Magyar* Győző és *Czink* Lajos segédmérnököket; *műszaki II. osztályú főtisztté: Kutassy* Lajos műszaki főtisztet; *kórházi II. osztályú főtisztté: Nagy* Béla kórházi tisztet; *kórházi II. osztályu tisztté: Buzás* Dezső ideiglenes hivatalnokot; kerületi szülésznővé: *Kirivelszky* Róza és *Ambrus* Ilona ideiglenes hivatalnokokat; *levéltári tisztté: Bánrévi* György dr. budapesti lakost; *közélelmezési főfelügyelővé: Pásztory* József és *Knutzen* Frigyes közélelmezési felügyelőket; *közélelmezési felügyelővé:* Vitéz *Vass* István és *Koloszár* Géza közélelmezési tiszteket; *közélelmezési II. osztályú tisztté: Tollár* József dr. és *Kozma* Kornél közélelmezési segédtiszteket; *közélelmezési segédtisztekké: Kröczer*, László, *Feichtinger* Sándor és *Végh* István ideiglenes hivatalnokokat; *adóhivatali főszámtanácsossá: Nirschu* Adolf és *Holló* Ferenc adóhivatali számtanácsosokat; *adóhivatali II osztályú főtisztté: Czéh* István és *Elek* Lajos adóhivatali tiszteket; *adóhivatali II. osztályu tisztté: Kuszák* László, *Bori* Ferenc dr., *Rozgonyi* György, *Boros* Vince, *Schottola* Kálmán, *Berényi* Viktor dr., *Urbán* János, vitéz *Ivácson* Ferenc, *Keömley* Lóránd, *Csögényi* Béla, *Kományi* Ernő, *Sellei* Emil, *Németh* János és *Bereznay* Emil László napidíjas hivatalnokokat; *két végrehajtó felügyelői állásra: Villói* János és *Füstér* Károly végrehajtó főtiszteket; *három végrehajtó II. osztályú főtiszti állásra: Holdházy* János, *Szedlacsek* József és *Scsáp* Ágoston végrehajtó tiszteket; *végrehajtó II. osztályú tisztté: Panák* Lajos, *Nagy* János, *d'Isoz* István és *Aszódi* Attila ideiglenes hivatalnokokat; *segédhivatali főigazgatóvá: Heszky* Ferenc segédhivatali igazgatót; *II. osztályu kezelőtisztté: Lipovniczky* Mária kezelőnőt és *Hangel* László kezelőtisztet; *II. osztályú kezelőtisztté: Horvát* József, *Zaffiru* István, *Stahl* Rezső, *Szomráku* Béla és *Nagy* Imre ideiglenes hivatalnokokat és *Tiszay* Andor budapesti lakost; *II. osztályú kezelőnővé: Paulovszky* Irén, *Szájbély* Márta, *Proiszel* Etel és *Kenessey* Gizella ideiglenes hivatalnokokat; *altisztté: Gózon* János *Tomsits* Mátyás és *Baumann* Károly ideiglenes gépészeket.

Az új tűzoltófőparancsnok

A főpolgármester behelyettesítette a tűzoltófőparancsnoki *állásra: Teasdale* Ottó tűzoltófőtisztet; *tűzoltóparancsnoki állásra: Dittrich* József tűzoltófőtisztet; *tűzoltófőtiszti állásra: Benedek* Mihály és *Sturm* István tűzoltótiszteket; *tűzoltótiszti állásra: Kirchmann* Árpád és *Kéler* Dénes tűzoltósegédtiszteket; *tűzoltósegédtiszti állásra: Miakits* Ernő ideiglenes hivatalnokot és *Lunz* Sebőt. ... .

Kinevezések különböző állásokra

A főpolgármester kinevezte *segédmérnökké: Flatt* Ágoston és *Meleghy* Gyula ideiglenes hivatalnokokat; *II. osztályú műszaki tisztté: Benedek* Sándor ideiglenes hivatalnokot; *állategészségügyi főtanácsossá: Marczinka* János állategészségügyi tanácsost; *állategészségügyi tanácsossá: Kazár* Gyula dr. és *Blazek* Gyula dr. főállatorvosokat; *II. osztályú főállatorvossá: Révész* Sándor dr. és *Grafl* Lajos dr. állatorvosokat; *II. osztályú állatorvossá: Szűcs* István dr. és *Lippay* Lajos dr. segédállatorvosokat; *segédállatorvossá: Klapács* István ideiglenes hivatalnokot és *Erhardt* Sándor budapesti lakost; *számvevőségi főszámtanácsossá: Czike* Ferenc, *Gavara* Ferenc dr. és *Grossmann* Béla számvevőségi számtanácsosokat; *számvevőségi II. osztályu tisztté: Véber* György, *Kaszai* Zoltán, *Fülöp* Gyula, *Pásztory* János, *Keserü* Ferenc, *Kovács* István és *Szendeffy* István ideiglenes számvevőségi tiszteket, illetőleg ideiglenes hivatalnokokat, *Kertészeti igazgatói* állásra *Morbitzer* Dezső kertészeti főfelügyelőt; *kertészeti főfelügyelői* állásra: *Szilágyi* József kertészeti felügyelőt; *kertészeti felügyelői* állásra: *Quaiser* János kertészeti főtisztet; *kertészeti főtiszti* állásra: *Fónod* Károly kertészeti tisztet; *kertészeti tiszti* állásra; ifj. *Jancsó* Vilmost és *Sulyok* Mihályt.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Maglódi-úton létesítendő Horthy Miklós Szeretetotthon építéséhez szükséges közp. fűtési szivattyúk és távvezetékek szerelési munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi május hó 26-tól kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Bánó László (VIII., József-u. 9.) tervező gépészmérnöknél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1931. évi június hó 19-én (péntek) d. e. ½11 óráig a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály, III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 19. napján.

A polgármester rendeletéből:
Szinte s. k.,
műszaki főtanácsos.

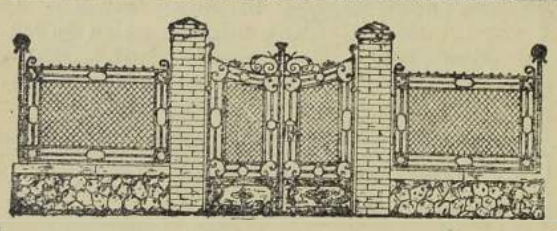

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 48.
Telefon: Aut. 870—26.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel.: Aut. 817-89

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javítását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18. TELEFON: AUT. 852—00.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

VÁLLALKOZÁSI HIRLAP

Gumipadlók kizárólagos alkalmazásáról fog tárgyalni az építési bizottság

Mellőzik a külföldi származású linoleum használatát

A főváros már régóta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a községi iskolákban és intézetekben áttér *a gumipadló alkalmazására*, mert a tapasztalatok és eredmények azt mutatják, hogy ez a borítás a leghigiénikusabb és egyúttal a tartóssága miatt a leggazdaságosabb is. A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén olyan indítvány hangzott el, hogy

a jövőben kizárólag gumipadlók alkalmazását írják elő.

A törvényhatósági tanácsban honorálták ennek az álláspontnak a helyességét és *az illetékes szakbizottság elé utalták a javaslatot* azzal, hogy a közeljövőben érdemben tárgyalják ezt az ügyet.

A hazai iparpártolás szempontjából óriási jelentősége van a főváros állásfoglalásának, mert a gumipadló előírása és kötelező alkalmazása

kiszorítja a linoleumot, amelyikről köztudomású, hogy százszázalékban külföldről importált gyártmány.

A külföldi gyárak eddig is százezreket kerestek évenkint a magyar fogyasztóktól: elsősorban a közhatóságoktól, a linoleum-gyártmányok importja révén és ezzel nemcsak hogy a fizetési mérlegünket rontották, de elvették a kenyérkereseti lehetőséget a munkásság nagy tömegeitől is. A gumipadló alkalmazása esetén mindezek a sajnálatos körülmények egyszeriben megszünnek, mert ugyan a nyers gumianyagot is külföldről kell importálni, de

a feldolgozás Magyarországon történik és a magyar gumiipar fejlettsége lehetővé teszi a legnehezebb feladatok megoldását is.

A főváros állásfoglalása valószínüleg intő példaként fog állani a többi hatóságok és magánintézmények előtt, hogy *a magyar ipar védelmében kizárólag belföldi gyártmányok igénybevételére szorítkozzanak*, amit a közhatóságokra nézve egyébként a belügyminiszter vonatkozó rendelete is megkövetel.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőmívesmunkát a marhaközvágóhídnál: Ákos Frigyes 2470, Mergl Ferenc 3952.

Ácsmunkát ugyanott: Tőke György 6669,

Bádogosmunkát ugyanott: Predmerszky Géza 6587,

Palafedési munkát ugyanott: Urbáncsek János 9215,

Lakatosmunkát ugyanott: Hutter és Schrantz 1024, Knausz Gyula 4417.

Mázolómunkát ugyanott: Jávor Ernő 5081, Liktor Ferenc 206 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az összes vásárcsarnok tatarozási munkáira pályáztak: Helvey Tivadar 10.557, Posnánszky és Strelitz 10.618, Gudron Vállalat 10.980, Biehn János 11.823, Építőipar rt. 11.975, Boghen György 10.321, Ákos Frigyes 12.389, Lukoy Emil 14.551, Seif Gyula 15.110, Kende Jenő 18.244, Szalka József 20.088, Böhm Károly 20.612 pengővel.

A Központi vásárcsarnok különböző munkáira pályáztak: Kulcsár Kálmán 19.996, Egyedi Jenő 20.568, Böhm János 21.996, Reichenberger Sándor 22.322, Kácser János 23.096, Gellér I. 24.322, Bogdány és Társa 25.238, Szabados Ármin 27.150, Zoller Ferenc 8312, Rácz Márton 10.939, Mendli Gyula 12.556, Tomi Lajos 13.225, Haladi Sándor 13.494, Török és Juhász 14.214, Steiner és Szimper 14.427 Bálint Sándor 14.534, Zuzán Béla 21.970, Olchváry Jenő 14.380, Makovszky Ferenc 14.900, Bier és Wersetz 16.140 pengővel.

A teleputcai elemi iskola, ovoda, falburkoló munkára pályáztak: Urbach és Tafler 1925, Meloccó Péter 2125, Meloccó rt. 2154, Strasser Vilmos 2193, Koch és Szilágyi 2241, Neuhauser Miksa 2285, Kraszner József 2306, Csernek Pál 2567 pengővel.

A Rákóczi-téri csarnok állványozási munkájára pályáztak: Makovszky Ferenc 14.050, Olchváry Jenő 14.540, Bier és Wersetz 15.200 pengővel.

A Szent László-kórház palafedési munkáira pályáztak: Urbancsek József 10.200, Szenes János 10.260, Bukovár Jenő 10.350, Keppich József 10.800, Krumpholz Ferenc 11.400, Gyürky Lajos 11.700 pengővel.

A Rákóczi-téri, holdutcai és Batthyány-téri csarnokok bádogosmunkáira pályáztak: Kolmayer Lajos 5079, Margittay Gyula 6018, Botos Gy. 6232, Harsányi Testvérek 6381, Fort Oszkár 6556, Varga Ferenc 6810, Fritsch Emil 8353, Balassa András 8958 pengővel.

A Kertész-utcai kereskedelmi és polgári iskola linoleummunkálataira pályáztak: Rácz József 3354, Császár Imre 3536, Haas Lipót 3720, Péter József 3855, Bihari Páj 3530, Dénes József 3559, Eisinger M. 3745, Moskovics Emil 3872 pengővel.

A Központi vásárcsarnok burkolati, pala, cserépfedési és bádogosmunkáira pályáztak: Sárkány Ervin 2400, Nagybátony-Ujlaki 2680, Kraszner József rt. 3400, Krumpholz Ferenc 14.850, Adler Ernő 14.920, Keppich József 16.645, Kirchenbaum G. 14985, Csincsur János 19.880, Ábrahám és Gürtler 6839, Horváth Nándor 6869, Farkas Izor 7242, Janisch János 7933 Schulz Lajos 8046, Vasas János 8704, Ormándy József 10.256, Prodmerszky Géza 17.560 pengővel.

A Hold-utcai csarnok külső-belső homlokzat tatarozási munkáira pályáztak: Sattler Mihály 8626, Cristofoli Vince 9175, Lázár Géza 9357, Sturm Károly 9707, Zoltán Vince 10.148 pengővel és Stark Marcel 10.715 pengővel.

A Stáhly-utcai kórházépület vasbeton, kőműves munkáira pályáztak: Kovács József 2740,. Major Imre 2998, Hajós József 3220, Wersetz Márton 3620, Kurcsák Gergely 4006, Méhes Emil 4090, Rück Lajos 4740 pengővel.

Utépítési munkát a Hadapród-utcánál: Holló Ferenc 26.876, **a Bimbó- és Mész-utcánál:** Klauber és Vajda 9525.

Csatornaépítést az Erzsébet királyné-úton: ifj. Halász Hubert 66.908, **a Nagysurányi- és Soproni-úton:** László Ferenc 10.408.

Bitumenszállítást a budafokiúti főgyüjtőnél: Shell-kőolaj r.-t. 6216 pengő vállalati áron.

A Margit-körúti bérház kőművesmunkáira pályáztak: Cristofoli Ermenegildó 8000, Báthori Viktor 8360, Sattler Mihály 8600, Heugl Andor 8780, Deák Sándor 8809, Marton és Szalka 8960, Czipauer János 9100, Vincze Lajos 10.800 pengővel.

Az Országbíró-utca kátrányos makadámszerű rendezésére pályáztak: Krausz Ferenc 4999, Kaut Károly 5102, Szegedi Ferenc 5651, Kulás János 5762, Heverdle István 5809, Urbach és Tafler 6341, Szendrő Zsigmond 6526, Gattyán Pál 6578, Huller és Lukács 7049, Obendorfer József 7731 pengővel.

A Knézich-utcai polgári iskola kőműves munkáira pályáztak: Katona József 2539 Ertl János 2594, Pfann József 2690, Sajgó Róbert 2738, Sturm Károly 3102, Hochhauser Ferenc 3246, Novák István 3784, Szücs Mihály 5676 pengővel.

A Lejtő-út makadámszerű útrendezési munkáira pályáztak: Urbach és Tafler 18.252, Neumann Ferenc 19.404, Péry és Dénes 19.679, Obendorfer József 19.863, Heverdle István 21.187, Ámon Antal 21.465, Eiser és Simon 21.755, Marik Ernő 22.052, Halmos István 22.957 pengővel.

A Jász-u. kátrányos makadámmal való útrendezési munkáira pályáztak: Helfenstein Károly 46.724, Kaut Károly 47.573, Delmár Béla 51.593, Urbach és Tafler 51.748, Ámon Antal 52.325, Hajnal Imre 53.910, Péry és Dienes 54.208, Gattyán Pál 56.894, M. U. Rt. 57.334, Kövező és Utépítő rt. 58.412, Komfort rt. 58.592, Huller és Lukács 58.754, Marik Ernő 58.900, Heverdle István 59.322, Szegedy Béla 60.044, Obendorfer József 71.957 pengővel.

A ferencvárosi helyiérdekű mázolómunkáira pályáztak: Fock Tibor 2727, Jóföldi Tibor 4976, Máthé István 5337, Márton Ferenc 7638 pengővel.

Ugyanott a területén létesítendő szennyvíz-átemelőtelep különböző munkáira pályáztak: Comfort rt. 49.452, Biró László 49.882, Erdélyi és Vajda 54.786, Bier és Wersetz 54.893, Fejér és Dános 64.225, König, Román és Stein 69.024 pengővel.

A Nárcisz-út kátrányos makadámszerű útrendezési munkáira pályáztak: Urbach és Tafler 13.510, Ámon Antal 14.421, Eisler és Simon 15.857 Murt 16.592, Obendorfer József 16.774.

A Szent László-kórház pavillonjának alápalazási munkáira pályáztak: Morbitzer Nándor 7380, Vaits Sándor 7907, Nagypál Imre 8692, Dittler Ferenc 9385, Redner Jenő 9965, Reinis és Wohl 10.429, Kapuszka Gusztáv 10.956, Rehling Alajos 11.930, Meszinger Rezső 12.238 pengővel.

A Levente-u. makadámszerű burkolási munkáira pályáztak: Krausz Ferenc 8955, Kaut Károly 9259, Kuhás János 9280, Urbach és Tafler 9798, Murt 10.090 Szegedy Béla 10.371, Heverdle Károly 10.432, Gattyán Pál 10.998, Szendrő Zsigmond 11.333, Huller és Lukács 11.763, Obendorfer József 13.112, Hungária Vállalat 14.021 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház gőzkazánfelállítási és felszerelési munkáira pályáztak: Röck István 151.215, Láng Gépgyár 154.570, Ganz és Társa 157.620, Első Dunagőzhajózási társ. 170.450 pengővel.

A Budenz-út kátrányos makadámszerű útrendezési munkáira pályáztak: Urbach és Tafler 35.713, Gattyán Pál 35.877, Engelhárt Ferenc 36.867 Péry és Dienes 36.944, Ámon Antal 37.246, Obendorfer József 37.507, Hajnal Imre 37.447, Murt 38.762, Szegedy Béla 40.914, Eisler és Simon 41.470, Marik Ernő 46.914, Halmos István 47.470 pengővel.

Budapest Székesfőváros Polgármestere
ad 40.380—I. ü.-o.
1931.

Árverési hirdetmény

A székesfőváros gépkocsijai közül a polgármester úr 1931. évi május hó 13-án kelt 40.380/1931—I. számú rendelete értelmében alulírott ügyosztály

egy darab Mercedes-gyártmányú csukott, 14 lóerős, 4 hengeres csukott személygépkocsit 800 pengő kikiáltási áron;

egy darab Hotschkiss-gyártmányú 18 lóerős, 4 hengeres, csukott személygépkocsit 200 pengő kikiáltási áron;

egy darab Benz-Gaggenau-gyártmányú, 22 lóerős, 4 hengeres, csukott tehergépkocsit 800 pengő kikiáltási áron;

egy darab Adler-gyártmányú, 18 lóerős, 4 hengeres, csukott tehergépkocsit 400 pengő kikiáltási áron;

egy darab Itala-gyártmányú, 26 lóerős, 4 hengeres, 5000 kg. teherbírású tehergépkocsit 300 pengő kikiáltási áron;

egy darab Benz-Gaggenau-gyártmányú, 32 lóerős, 4000 kg. teherbírású tehergépkocsit 150 pengő kikiáltási áron;

egy darab Ford-gyártmányú, 18 lóerős, 400 kg. teherbírású tehergépkocsit 50 pengő kikiáltási áron;

egy darab Puch-gyártmányú kihordó oldalkocsis motorkerékpárt 50 pengő kikiáltási áron és

egy darab Douglas-gyártmányú motorkerékpárt 50 pengő kikiáltási áron az 1931. évi június hó 15. napján délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladja.

Az árverést az alulírott ügyosztály a jelzett napon és időben a Központi Városháza III. sz. udvarán elhelyezett garagehelyiségben tartja meg.

A gépkocsik a központi városházi autógarageban naponkint 8—2 óráig megtekinthetők.

Az árverésen résztvevők az árverés megkezdése előtt 10 pengőt tartoznak az árverést vezető végrehajtónál letétbe helyezni, mely összeget az eredmény nélkül árverezők az árverés után visszakapják.

Az az árverező, aki a gépkocsikat, vagy azok egyikét az árverésen elnyerte, a vételárat az árverés színhelyén azonnal lefizetni tartozik.

Alulírott ügyosztály fenntartja magának azt a jogot, hogy ha az árverésen igért árat nem tartja kielégítőnek, úgy a gépkocsikat más módon értékesítse.

Az árverésen elnyert gépkocsit, vagy gépkocsikat, vagy motorkerékpárt a vevő 3 napon belül elszállítani tartozik.

A megvett gépkocsikért és motorkerékpárokért a székesfőváros semmiféle szavatosságot vagy felelősséget nem vállal.

Budapest, 1931 május hó 15.

A polgármesteri I. ügyosztály.

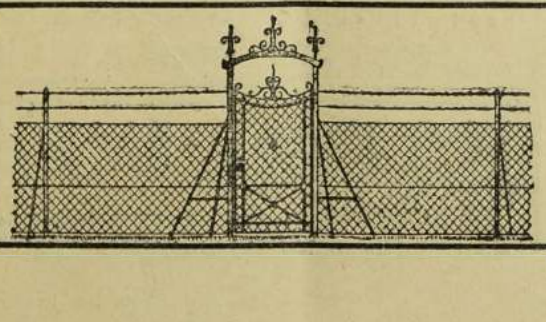
CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Győmrői-út 76/78. sz.

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
„A megszünt **Teudloff-Dittrich r.-t.** közismert gyártmányainak é. p.: a különféle armatura, szivattyu, tüzoltósági- és közegészségügyi szereknek, köztisztasági eszközöknek és más berendezéseknek előállítási jogát megszereztük és azokat az évtizedek alatt bevált minőségben és kivitelben gyártjuk
M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest. Képviselet:
Magy. kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselete r.t.
Budapest, V. ker., Vilmos Császár-út 28

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KÖRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Gazdasági Értesítő

Nagykereskedelmi, ipari és hajózási vállalatok elhelyezkedést keresnek az élelmiszer nagyvásártelepen

A közélelmezési ügyosztály az összes igények kielégítésére törekszik

A Soroksári-út közelében épülő új élelmiszernagyvásártelep iránt az érdekeltek körében egyre nagyobb a várakozás. A különböző kereskedő- és iparoscsoportok most utólag jelentkeznek különböző kérésekkel, amelyeket a lehetőség szerint honorál is a főváros. A törekvés ugyanis az, hogy az új nagyvásártelep a közgazdasági életnek, tehát úgy a kereskedelemnek, mint a mezőgazdaságnak és a fogyasztóközönségnek minél szélesebb körét szolgálja és érdekeit előmozdítsa.

A nagykereskedelemnek, az új vásártelep iránt való érdeklődéséről egyébként

Vajna Ede tanácsnok,

a főváros közélelmezési ügyosztályának vezetője a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A Soroksári-út közelében épülő új élelmiszer nagyvásártelep iránt a fővárosi, de sőt *a vidéki nagykereskedelem is egyre élénkebben érdeklődik.* Egymás után jelentkeznek az egyes kereskedelmi ágazatok képviselői a fővárosnál és kérnek a nagyvásártelepen a maguk részére megfelelő területű elhelyezkedést.

Igy a tojásnagykereskedők és ezek sorában a vidéki tojásexportőrök

jelentkeznek, hogy a nagyvásártelepen akarnak berendezkedni és innen nemcsak a budapesti tojásszükségletet kívánják ellátni, hanem *a külföldi exportüzletüket is legalább részben a nagyvásártelepről bonyolítanák le.* Ez a tojásexport eddig túlnyomó részt közvetlen vidékről irányult a külföldre. Ezek a tojáskereskedők a nagyvásártelepen hűtőhelyiségek berendezését is kérik, mint amely hűtő szerves része az üzleti berendezéseiknek.

A baromfinagykereskedők

szintén jelentkeztek és kérnek alkalmas áruhelyeket úgy a vágott baromfi céljára, mint pedig az élő baromfiüzletek számára. Az élő baromfit a vele járó kellemetlen szemetelés és bűz miatt a nagyvásártelep csarnokában nem lehet elhelyezni, ezért a baromfikereskedők *a csarnok melletti vasúti rakodóknak befedését kérik, hogy ott mégis védett helyen folytathassák az üzletüket.* A kereskedők által így utólag kért hűtők és fedett vasúti rakodók tetemes beruházásokat igényelnek; remélhető azonban, hogy ezek az utólagos igények *még hiteltúllépést sem fognak eredményezni, hanem a többi építkezések versenytárgyalásain elért olcsó árajánlatok megtakarításai elegendő fedezetet nyújtanak a kívánt pótlétesítményekre.*

A halkereskedők

is jelentkeztek újabban, mint akik hasonlóképpen a nagyvásártelepre akarják áthelyezni nagybani üzleteiket. Ezek a halkereskedők nemcsak a nagycsarnokban kérnek árusító és haltároló helyeket, *hanem halászbárkáik kikötésére megfelelő dunapartot is igényelnek. Kérnek továbbá üzemük céljára olcsó vízszolgáltatást,* mert a haltároló medencéik számára szükséges nagymennyiségű vizet a vízvezetéki víz árán nem képesek megfizetni.

A hajózási vállalatok

a Mohácsi, Bécsi, Szentendrei hajójárataik céljára a nagyvásártelep előtti dunaparton két hajóállomás berendezését kérik, még pedig nemcsak árurakodásra, hanem *rendes személyforgalom számára is, mert azt remélik, hogy a nagyvásártelep hajóállomását a külső Ferenceváros, Kőbánya és Erzsébetfalva kereskedelmi élete szívesebben fogja igénybe venni,* mint a mai belvárosi hajóállomásokat.

A BESzKÁRT

is bele akar kapcsolódni az új nagyvásártelep személyforgalmának a lebonyolításába, még pedig úgy, hogy esetleg *módot nyújt a vásári közönség kosárárainak a szállítására is.* Ezért a vásártelepen végállomást fog berendezni, ahonnan a főváros több irányában fognak rendszeres vonalak kiindulni. A közélelmezési ügyosztály az újabban jelentkező fenti igényeket készséggel támogatja és honorálja.

A „Nagybátony-ujlaki" Egyesült Iparművek Rt. a napokban tartott közgyülése jóváhagyta az 1930. évi zárszámadásokat, melyek szerint a tiszta nyereség 477.332 pengő és ez összegből részvényenként 1.50 pengő osztalék kerül folyó hó 23-tól kezdődőleg az Angol-Magyar Bank Rt. pénztáránál kifizetésre.

A Tőkés Lexikonja harmadik évfolyamának I. (magyar) kötete dr. *Kósa* Miklós szerkesztésében megjelent. Tartalmazza a magyar pénzintézetek, vállalatok és biztosítók történetét, státuszát és 1930-as üzleteredményeit. A német és angol kötet június elején jelenik meg.

Ki lesz Magyarország legjobb háziasszonya?

Országos záró főzőversenyek a városligeti kiállítási csarnokban

A Magyar Háziasszonyok Szövetségeinek és Egyesületeinek a háztartások racionalizálása, vagyis „a legjobbat, a legolcsóbbat" elv, érdekében kifejtett tevékenysége, többek között, egy országos jellegű főzőverseny rendezésére is kiterjedt. Az április 8-ika óta szakadatlanul folyó előversenyek a mult héten véget értek. Ezek az előversenyek a háziasszonyok körében oly nagy érdeklődést váltottak ki, hogy a verseny rendezőbizottsága kénytelen volt a Károlyi-palota szűknek bizonyult terme helyett,

a május 30-án, délután 5 órakor tartandó

záróverseny

színhelyét a sokkal tágasabb és szellősebb *városligeti székesfővárosi kiállítási csarnokba (a nagy Iparcsarnok mögött) áttenni.*

A fővárosban és az országban szerte megrendezett előversenyek csaknem 200 résztvevője közül 36-an küzdötték fel magukat a május 30-i döntőversenyig. A verseny célja: Hogy ki tudja a legrövidebb idő alatt, a legkevesebb tüzelőanyaggal, a legtetszetősebben és a legízletesebben, tehát a legracionálisabban az előírt menüt elkészíteni. A verseny izgalmán felül, annak lefolyása, mint látványosság is elsőrangúnak igérkezik, amint a hatalmas csarnokban, már eddig is 36 győztes versenyző küzd az elsőség pálmájának elnyeréséért. Hogy a páratlanul érdekes versenyt a közönség jól láthassa, a rendezőség külön tribünöket és dobogókat állíttat fel s ezzel a közönségnek a csarnok minden pontjáról teljes áttekintést biztosít.

A versenyen résztvevő minden versenyző értékes és praktikus tiszteletdíjat és emlékplakettet nyer. Az elkészített ételeket nemcsak a versenybíróság, hanem a közönség is megizlelheti és saját maga meggyőződést szerezhet a verseny színvonaláról. Módot nyujt a rendezőség a közönségnek a győztesek sorrendjének eltalálására is, díjakat sorsolván ki az eltalálók között s igy közvetve a nézőközönség is itélkezhet.

Mint minden versenyben, úgy ebben is pillanatnyi indiszpozíció, lámpaláz stb. befolyásolhatja a versenyzőket képességeik kifejtésében, igy megtörténhetett, hogy az előversenyek folyamán arra érdemesek nem tudtak a döntőbe bejutni. Ezért a verseny rendezősége elhatározta, hogy *a döntőbe nem jutott versenyzők részére*

május 31-én, délelőtt 11 órai kezdettel

vigaszversenyt

rendez, *ugyancsak a városligeti kiállítási csarnokban.* Ez a verseny hivatva lesz eldönteni, hogy a mostoha véletlen folytán nem esett-e ki az előversenyekben olyan versenyző, aki a döntő győztesével is felvehetné a küzdelmet. Érdekességre tehát a vigaszverseny teljesen egyenrangúnak igérkezik a záróversennyel.

Május 30-ika és 31-ike a háztartási racionalizálási törekvések nagy napjai lesznek tehát, amikor a versenyzők a magyar háziasszonyok rátermettségéről fognak nyilvános tanubizonyságot tenni és küzdenek a „Magyarország legjobb háziasszonya" címéért.

A verseny színhelyéül szolgáló *kiállítási csarnok* legjobban megközelíthető: 25., 37., 44. számú villamosokkal és a 25. számú autobusszal. *Megálló:* Hermina-út és Erzsébet királyné-útja sarok.

Díjtalan belépésre a rendező egyesületeknél kapható meghívók jogosítanak.

Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége
Magyar Protestánsnők Országos Szövetsége
Magyar Háziasszonyok Országos Gazdasági Szövetsége
Dolgozó Asszonyok Lapja
Katholikus Leányok Országos Szövetsége
Továbbképző Háztartási Iskola volt Növendékeinek Szövetsége
Vidéki Nőegyesületek és Szövetségek

RÉVÉSZ JÁNOS
CEMENT-, MÁRVÁNYMOZAIK- ÉS MŰKŐÁRUGYÁR, BETONIPARI VÁLLALAT. BURKOLÓ, MŰKŐ ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁK
KÖZPONTI IRODA: UJPEST, ŐSZ-UTCA 14. sz.
TELEFON: UJPEST 198

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beograd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Használja munkáinál a világhírű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Ripka főpolgármester és Sipőcz polgármester bolgár kitüntetése. A főváros tavaly jelentékeny anyagi és erkölcsi támogatással lehetővé tette, hogy a budapesti bolgár kolónia templomot építsen. Ezt az építkezést hamarosan meg is kezdik. A bolgár király a budapesti követség útján most közölte *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterrel és *Sipőcz* Jenő dr. polgármesterrel, hogy őket az itt élő bolgárok egyházi és kulturális érdekeinek szolgálatában szerzett érdemeik elismeréseül *a bolgár érdemrend nagy tisztikeresztjével és a csillaggal* tüntette ki.

Kornis Gyula előadása a Belvárosi Polgári Körben. *Kornis* Gyula dr. államtitkár, egyetemi tanár május 26-án, kedden este a *Belvárosi Polgári Körben* (IV., Eskü-tér 8) „Amerika lelke" címen rendkívül érdekes előadást tartott. Előadás után társasvacsora volt, amelyen a tagok nagy számban vettek részt.

Budapesti fonákságok. I. *Ahogyan utainkat építik.* Az I. kerület Kútvölgy-útnak a Szarvas-úttól a Virányos-útig terjedő alig 250 öl hosszú szakaszát 1930. év őszén kezdték átépíteni, mely nemcsak kiszélesítéssel, hanem lejtésével és feltöltéssel is jár. Azóta tehát ezen útszakaszon lehetetlen a kocsiközlekedés. Az útépítés folytatását tavaszkor későn kezdték meg. Most pedig már két hete teljesen szünetel. A közlekedés, természetesen, ma is lehetetlen. Igy enyhítünk a munkanélküliségen közmunkák által? Ez nem elég. Annyi előrelátást a tanácsi ügyosztály nem tanusított, hogy az útkiszélesítéshez szükséges területet idejekorán megszerezte volna. A Virányos-út sarkán a 2. számú ingatlan tulajdonosával az útépítés alatt sem sikerült a kiszélesítéshez szükséges területet megszerezni. Állítólag ezért szünetel a munka. — II. *Hogyan védekezünk a por ellen?* Amióta föllendült a gépkocsiforgalom, fokozottan kell a por ellen védekezni. A főváros belterületein az öntözőgépkocsik munkája elég alaposan leveri a port. A kültelkek útjain az öntözés távolról sem kielégítő. A lapok hiradása szerint ezen utak portalanítását ez évben is olajozás által eszközlik. De mikor? Éppen csak a kánikulában? Csak akkor ártalmas a por? Az olajozást május derekán kellene megkezdeni. Akkor is csak annyiba kerül, mint júliusban. Ha addig olykor vízzel locsolnak, az többletköltséggel jár, tehát pazarlás. *(Dr. Rónay Károly.)*

Uj kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Freudiger* Dávid gyárosnak, a *Freudiger M. és Fiai* Magyar Ágy-, Fehér- és Ruhaneműgyár beltagjának közhasznú érdemes tevékenysége elismeréseül a magyar királyi *kormányfőtanácsosi* címet adományozta.

A Máv. műszaki tisztviselők tanulmányútja az új élelmiszernagyvásártelepen. Az Államvasúti műszaki tisztviselők mintegy 100 tagú csoportja gyült össze a napokban Budapesten az ország különböző üzletvezetőségeinek területéről, hogy bizonyos megbeszéléseket folytassanak és tanulmányokat végezzenek. A MÁV műszaki tisztviselők hatalmas csoportja szerdán délután *megtekintette a vámmentes kikötőt*, utána az új fővárosi élelmiszernagyvásárlótelep építkezését nézték meg és legnagyobb elismeréssel szóltak a hatalmas arányokban kibontakozó munkálatok felett és ugyanekkor megszemlélték a székesfővárosi ferencvárosi helyi kikötőt is. Ugyancsak a napokban tekintette meg a páratlan arányú élelmiszernagyvásártelep építkezését a müegyetemi hallgatók egyik nagyobb csoportja is a tanárok vezetésével. A technikusoknak *Münnich* Aladár müegyetemi tanár tartott magyarázó előadást.

Mattyók Aladár: Strandfürdők és uszodák létesítése. A jól épitett fürdő a nép egészségét szolgálja, a rosszul épitett betegségek okozója lehet; a jól épitett fürdő az építtető anyagi javára van, a rosszul épitett anyagi gondokba juttathatja. Ez a felismerés indította *Mattyók* Aladár mérnököt, az Országos Testnevelési Tanács sportépítési tanácsadóját arra, hogy gazdag tapasztalatait és szakértelmét könyvalakban bocsássa az érdeklettek rendelkezésére. A legjobb és leghelyesebb megoldások vonulnak föl ábrák és képek sorozatában, hogy útmutatással és tanáccsal szolgáljanak a mai idők sportszerető irányzatának, amikor gyors egymásutánban létesitenek strandfürdőket és uszodákat, szakismeret hiján gyakran hibásan és rossz elgondolások alapján. Hasonló célzatú könyv még nem jelent meg a könyvpiacon, aminek oka, hogy ilyen „műhelytitkokat" nem igen hoznak nyilvánosságra, mint most *Mattyók* Aladár, akinek izléses kiállitású munkája nagy érdeklődésre tarthat számot.

Megválasztották az üzemigazgatóságokat. A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén megválasztották az üzemigazgatóságok tagjait. Az igazgatóságok igy alakultak meg: *Elektromosművek:* Fábián Béla dr., Farkas József dr., Joanovits Pál dr., Pászthy János, Steinherez Simon, Stern Sándor. *Gázművek:* Bibithi Horváth János, Kertész Miklós, Mettelka Frigyes, Miklós Ferenc dr., Nagy Andor, Némethy Károly dr. *Vízművek:* Dinich Vidor, Kossalka János dr., Martin János, Piazza Győző, Perczel Béla, Schmarilla Géza. *Autobuszüzem:* Honenburger Antal, Lampel Vilmos, Lévai Sándor, Magyar Miklós, Orova Zsigmond dr., Politzer Gusztáv dr. *Élelmiszerárusító üzem:* Gayhoffer István, Koós Jenő, Lissauer Emil, Reisz Mór, Staub Elemér, Székely János. *Szent Gellért Gyógyfürdő és Szálló:* Csóka Lajos, Girardi Tibor, Kállay Tamás, Szőke Gyula dr., Takács István dr., vitéz András József. *Hirdetővállalat:* Bresztovszky Ede, Fischer Ödön, Holzer Sándor, Payr Vilmos, Rásó Lajos dr., Vass Béla. *Temetkezési intézet:* Battenberg Lajos, Halász Alfréd, Kivovits Károly, Krizs Árpád dr., Pálffy József. *Kátrányozó- és bitumenezőtelep:* Ehrlich G. Gusztáv, Kabakovits József dr., Kovács Ferenc, Lackenbacher György, Paulheim Ferenc, Szepessi Albert. *Budai Hegyipálya:* Draskóczy M. László, Gamauf Géza, Katona Sámuel, Kozma Dezső, Perndl Flóris. *Széchenyi gyógyfürdő:* K. Császár Ferenc, Katona Sámuel, Kerekes Ödön dr., Pósta Sándor dr., Szakál Antal dr. *Rudas gyógyfürdő:* Kloze Róbert, Knurr Pálné, Kollmann Dezső dr., Milotay István dr., Samek Emil dr., Weiler Ernő dr. *Ásványvizüzem:* Bozóky Ádám dr., Faith Jack, Hoffmann Mihály, Pászty Károly, Spett Ferenc dr., Weszelszky Gyula dr. *Müszerüzem és kórházi anyagraktár:* Deutsch Jenő, Doros Gábor dr., Grosch Károly dr., Gyulai János, Ladányi Zoltán, Sajó János. *Gyógyszerüzem:* Bayer Antal, Berkes Jenő dr., Divényi Károly dr., Hódossy Gedeon dr., Szabó László dr., Tauffer Gábor dr. *Kenyérgyár:* Deák Antal, Dörfler Lajos, Ehrlich G. Gusztáv, Nagy Antal, Pakányi Ferenc, Vitéz Aladár. *Tattersall és Lóvásártelep:* Kállay Tamás, Kocsán Károly, Kolmann Dezső dr., Nagy István, Németh János, Wenczel Árpád dr. *Lóhusüzem:* Frühwirth Mátyás, Klein Elek, Morvay Zsigmond, Popelka Béla, Reisz Mór, Wayand Miklós. *Városi Színház:* Bánóczy László dr., Csécsi Nagy Miklós dr., Divényi Károly dr., Feleky Géza dr., Ilovszky János, Kiss Menyhért dr.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, iróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vízhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevitett gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Alapitva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: L4. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Kemény Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállitás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készitése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállitóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

VIZVEZETÉK,
központi fütés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmes terek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

LUX TOPÁNKOK-PESTÉREK LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
Lux Ede és társa Lakk- és festékgyár R.-t. Budapest VII. Dohány-utca 4-12. sz.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az V. ker., Rudolf-rakpart, Kossuth Lajos-tér és Rudolf-tér közötti szakaszának **keramit kocsiútrendezési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza, II. emelet 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapesten, 1931. évi május hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az V. ker., Rudolf-rakpart, Kossuth Lajos-tér és Rudolf-tér közötti szakaszának **bitumenes gyalogútburkolási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza, II. emelet 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 3-án (szerdán) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapesten, 1931. évi május hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 533—74. BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gázgépek javítása és rekonstruálása
Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javítása szavatosság mellett.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V. Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII. Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és léghütés, szellőztető berendezés, légszesz, vizvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MÜTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

LEGEZA SZILVIUS
MOTORCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Speciális autórugók készitése és javitása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

SCHINDLER I. UTÓDA
Központi fütés, vizvezeték, csatornázás és bádogos-munkák vállalata
Tel.: Aut. 298-06. Bpest, V., Lipót-körút 12. Alapittatott 1906.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 június 3. | 22. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A tisztogatás szele

már az, amely kezd végigvonulni a magyar közéleten és a tisztogatás szelének első komoly munkáját ott látjuk, amikor a városházán végre szigorúan — bár ideiglenesen — megállapították azokat a korlátokat, amelyek közé az üzemi maharadzsák *sokszor* (nem mindenhol) korlátlan kereseti lehetőségeit meg kell szorítani. Előre is konstatáljuk, hogy a mammutfizetések leépítése terén tett első lépéseket is komoly kritikával lehet illetni, hogy imitt-amott bizony aggodalmak is merülhetnek fel, általában azonban vitathatatlan tény, hogy *ebbe a darázsfészekbe végre valahára erélyesen bele kellett nyúlni.*

Nem szabad azonban megállani a maharadzsák detronizálásának a főváros üzemeinél, ahol — kereskedelmi vállalatokról lévén szó, — még leginkább érthető a rátermettségnek, a sokszor párját ritkító szaktudásnak, az üzletfejlesztés tudományának magasabb honorálása. Vannak máshol is álláshalmozások, érthetetlen, megmagyarázhatatlan, jogosulatlan mammutfizetések. Sőt nem szabad megállani a városházán és annak környékén sem, maga a kormány is a *legkitünőbb választási agitációt fejti ki,* ha körülnéz azok körül, akik a maguk jogos kenyerén kívül a mások hasonlóan jogos falatját is megeszik. Ha *Bethlen* István a maga hősi küzdelmét, amelyet a világkrizis minden gyilkos fegyverével szemben vív, megtetézi ennek a nemes puritánsági hullámnak kifejlesztésével, akkor ritka fénnyel övezi ujra történelmi nevét.

Mert ennek az egész akciónak nem alulról, hanem *felülről kell indulnia.* Ha ugyanis alulról indul, akkor az egész — a mi szerény nézetünk szerint — *bolsevista receptre készült önbiráskodás.* Ezért nem értettünk egyet azokkal, akik önkényes listákat szerkesztettek. Nem értettünk egyet azokkal, akik azt hitték, hogy csak egy kis hangoskodás kell és a hatalmas szénbánya elnöki székébe, a nyugalmazott miniszter stb. stb. helyébe szegény jó Éhes János bölcsészettanhallgató fog beülni. Hiába, *itt* nem lehet megfogni a dolgot és — ismételjük — ennek a purifikálási akciónak felülről kell elindulnia, aminthogy a városházán is *Ripka* Ferenc főpolgármester indította el.

De a magyar közvélemény teljes hitének visszaállításához nemcsak az szükséges, hogy az állam és a főváros igyekezzék a kereseti lehetőségek egyensúlyát helyreállítani. Itt arra van szükség, hogy az egész magyar társadalmi életben, a gazdasági világban helyreálljon az egyensúly és *az egész régi összekuszáltság, a régi konjunkturás, forradalmas hepehupák, szeplők és anyajegyek eltünjenek.* De akkor nem lehetséges, hogy a magyar kultuszminiszter felálljon és kijelentse, hogy garmadával adják vissza neki a vidékre szóló kinevezéseket, mert a vidéki missziót ezek az urak és hölgyek szibériai számüzetésnek tekintik. Ezek többé ne merjék azt mondani, hogy éheznek, de nem illik álláshalmozásról beszélniök azoknak a történetesen ellenzéki politikusoknak sem, kik miniszteri vagy államtitkári nyugdíjat húznak, képviselői fizetést vesznek fel, ügyvédi irodájuk van, sőt esetleg dúsjövedelmű lapot szerkesztenek és adnak ki.

A fővárosi üzemek ügyében pedig most már jó lesz megállítani a nagy-hengert, mert ha azt nem a kellő okossággal és mérséklettel kezelik, akkor nemcsak az üzemi maharadzsákat, hanem magukat az üzemeket, a főváros hatalmas vagyonát is palacsintává lapítják. Ha a purifikálás az üldözésbe téved, akkor nagystilű üzletemberek helyett egy szép napon szükagyú kishivatalnokok ülnek majd az üzemvezetői székekben, maguk az üzemek pedig menthetetlenül elsorvadnak, s magukkal viszik a főváros vagyonának igen jelentős részét.

A böles purifikálás azonban hatalmas sikerrel kecsegtet, mert ahol a nagyobb darab kenyérből csak egy morzsát is le lehet törni, ott néhány éhes szájjal rögtön kevesebb lesz.

Rövid lejáratu belföldi bankkölcsönt ajánlanak a fővárosnak

A kedvező tárgyalások befejezés előtt állanak

A főváros pénzügyi helyzetének változatlanul szilárd alakulása teszi lehetővé azoknak a beruházásoknak a végrehajtását, amelyekre a különböző üzemeknek sürgős szükségük van. A mult esztendőben felvett függőkölcsön fedezetet adott az *Elektromosmüvek* és a *Vizmüvek* rekonstrukciós munkálatainak elvégzéséhez, mindez azonban nem elégséges és további fejlesztésre kell felkészülni. Az Elektromosmüvek a kelenföldi telep bővítése céljából kénytelen volt legutóbb 17 millió pengő értékü áruhitelt igénybe venni, amelynek törlesztését saját költségvetése keretében fogja évről-évre biztositani, a Vízmüvek azonban a függőkölcsön tételeire van utalva, amelynek összege ennek az évnek a közepén kimerül.

A helyzet úgy alakul tehát, hogy

az üzemek további fejlesztése ismét újabb pénzt követel

és a főváros nincs abban a helyzetben, hogy a maga folyó bevételeiből milliókat juttasson a nagy közüzemeknek. A *Gázgyárnak* is számos nagyfontosságú ujitást kell végrehajtani, amelyek között szerepel *a csőhálózat jelentékeny részének kicserélése és a benzolgyár felállitása,* amelyek mind olyan követelmények, hogy rajtuk keresztül számitani lehet egyrészt a racionálisabb termelésre, másrészt pedig a bevételek emelkedésére.

A közüzemek vezetői az elmult napokban nagyfontosságú megbeszélést tartottak Borvendég Ferenc alpolgármesternél

és felsorakoztatták mindazokat a szükségleteket, amelyeket továbbra elodázni nem lehet. Rigorózus megállapitással vették sorra a szükségleteket és megállapitották azt az összeget is, amelyekből a további beruházások fedezhetők lennének.

A főváros újabb kölcsön felvételére természetesen nem gondol és eredetileg is az volt a szándéka, hogy a még hátralévő beruházásokra csak akkor tér át, ha az államkölcsön lebonyolítása után a főváros is megkezdheti a maga tájékozódó tárgyalásait a külföldi tőkecsoportoknál. Arról sem volt szó, hogy *belföldi kölcsön* utján fedezzék a pénzszükségletet, bár ennek a lehetősége a belföldi pénzpiac szinte a tulzásig óvatos gesztiója dacára is változatlanul fennáll, mert a magyar tőkecsoportok mindenkor szívesen állnak rendelkezésére a székesfővárosnak. Ugylátszik, hogy *valamilyen formában hire ment az üzemek tőkeszükségletének* és ez érdekes lépésre késztette a budapesti nagy bankokat. A *Fővárosi Hirlap*-nak megbizható forrásból szerzett értesülése szerint

Madarassy-Beck Marcel, Ullmann György, Fleissig Sándor, Erney Károly és Reményi-Schneller Lajos, a Leszámitolóbank, a Hitelbank, az Angol-Magyar Bank, a Pesti Hazai Takarékpénztár és a Községi Takarékpénztár képviseletében ajánlatot tettek a főváros pénzügyi vezetőségének átmeneti kölcsön nyujtására,

meglepően kedvező feltételekkel. A tárgyalások még folyamatban vannak és az előjelek szerint *néhány napon belül likvidálják a megyegyezést,* amelyet a törvényhatósági tanács útján a közgyűlés elé terjesztenek.

Évi 11 millió országos betegápolási adó átengedését kéri a főváros az államtól

Ha az állam ehhez hozzájárul: a főváros lezárja az összes vitás ügyeket, új kórházakat épit és tökéletesiti az ápolást

A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén tárgyalták a főváros zárószámadását, ahol az összes szónokok nagy részletességgel mutattak rá a fővárosi gazdálkodás legégetőbb pontjára, *a kórházi ápolási díjak* miatt mutatkozó súlyos hiányokra. *Harrer* Ferenc a kórházi probléma

radikális megoldását

sürgette és hangoztatta, hogy ebben a vonatkozásban most már elhatározó lépéseknek kell történni. Az ellenzéki szónokok egymásután csatlakoztak *Harrer* fejtegetéseihez és hangoztatták, hogy a *főváros jogait minden vonatkozásban érvényesitsék. Buday* Dezső azt a gondolatot vetette fel, hogy az ápolási díjak megállapítása az állam hozzájárulásával évenként történjék, oly módon, hogy az mindenben fedezze a tényleges kiadásokat. *Wolff* Károly

lehetetlenségnek minősített minden közegészségügyi alkotást.

mindaddig, míg az ápolási díjak ügyét véglegesen nem rendezik és amíg a főváros képtelen a jogos ápolási díjakhoz hozzájutni.

Az általános hangulat tehát az, hogy ez a sok vonatkozásban országos feladatot jelentő gondoskodás nehezíti meg a pénzügyi gazdálkodás nyugodt irányítását. A minden oldalról egyöntetűen hangoztatott kívánságok valószinűleg most már előbbre viszik az állam és a főváros között közel egy évtized óta húzódó ügy likvidálását, mert

a főváros vezetői a kincstár részéről folyósított 300 ezer pengős havonkinti törlesztésekkel nem látják elintézettnek a kórházi probléma ügyét.

Értesülésünk szerint a közeli napokban *pártközi konferencia* is foglalkozik az ápolási díjak ügyével, amelyen nagy érdekességű javaslatok kerülnek letárgyalásra. Megbízható helyről kapott információink szerint a főváros olyan természetű ajánlatot tesz az államnak, hogy *hajlandó az eddigi vitás állapotot lezártnak tekinteni* és igényeit mérsékelni abban az esetben, ha az állam is a méltányosság és jogosság álláspontját foglalja el.

A főváros azt fogja kérni a kormánytól, hogy a Budapestről évenkint befolyó betegápolási pótadó 11 millió pengős összegét teljes egészében hagyják meg a fővárosnak,

amely esetben a fővárosi közkórházak hajlandók nemcsak az összes jelentkező betegek ápolását vállalni, hanem új kórházak létesítésével és a férőhelyek szaporításával *a közegészségügyet általánosságban magasabb nivóra emelni.* A nagyérdekességű elhatározást periratban hozzák a kormány tudomására és ha ebben a vonatkozásban sikerül az állami szervek beleegyezését megnyerni: *a kórházápolási probléma lekerült a legsulyosabb városházi gondok fekete táblájáról.*

Kirobbantotta a lappangó ellentéteket a demokratapártban a zuglói választás

Veszélyben Láng Lajos mandátuma – Hol mond le Fábián Béla – Láng vagy Fabriczky?

A zuglói választás megsemmisítésének indokolása máris előreveti a lehetőséget, hogy *a belvárosi választás eredménye is érvénytelenné válik.* A közigazgatási bíróság valószínűleg júniusban hoz döntést a IV. kerület petíciójáról, aminek eredményessége esetén sok érdekes változás következik be a kisebb várospolitikai pártok mai erőviszonyaiban.

A legélénkebb figyelem, mondhatni aggodalmas várakozás a demokrata párt részéről nyilvánul meg, mert

a Belváros a legerősebb kerülete a demokratáknak, ha figyelembe vesszük, hogy onnan négy demokrata bizottsági tag kerülhetett be a főváros közgyűlésébe.

A belvárosiak sorába tartozik *Láng* Lajos, a törvényhatósági tanács tagja is, aki a kedvezőtlen bírói határozat esetén megszünik bizottsági és egyuttal tanácstag lenni, mert a választás érvényének megsemmisítése egyuttal a bizottsági tagság megszünését is magával hozza. Amennyiben a IV. kerületi mandátumok érvénytelenekké válnak, úgy

Láng Lajos helyébe a soron következő Pakots József kerül a tanácsba.

Abban az esetben, ha *Láng* Lajos ismét mandátumot nyer, akkor *Pakots* József minden jószándéka mellett sem tudja visszaadni *Láng* Lajosnak a tanácstagsági díszes pozicíót, mert *ha Pakots lemond, akkor ismét a lajstrom sorrendje lép érvénybe, amelyik szerint Fábián Béla foglalhatna helyet a tanácsban.*

Fokozza a komplikációkat, hogy a zuglói pótválasztás junius 7—8-án zajlik le, amelynél a demokrata párt listáját *Fábián* Béla és *Fabriczky* Andor vezeti. Ha a demokraták két mandátumot ismét elvisznek Zuglóból, akkor *Fábiánnak* két mandátuma van: Zuglóban és Erzsébetvárosban. Erzsébetvárosban *Láng* Lajos az első póttag és ha a belvárosi mandátumokat megsemmisítik, akkor kitör a harc akörül, hogy

Fábián Béla hol mondjon le: Zuglóban, vagy Erzsébetvárosban.

A megoldás nem könnyű, mert *Láng* Lajos kétségtelenül igen számottevő tagja a demokrata pártnak, *Fabriczky* Andor pedig *a zuglói választás költségei körül olyan áldozatkészséget tanusított, hogy ezzel feltétlenül jogcímet szerzett a demokraták bizottsági tagjai sorába.* Ha már most *Fábián* Béla a zuglói mandátumhoz ragaszkodik, akkor a zuglói pártszervezetben csak ellenségeket szerez magának Fábián Bélán keresztül a demokrata zászló, míg ha az erzsébetvárosi mandátumot birtokolja,

akkor Láng Lajos végleg kiesik a városatyák sorából.

A nagy harc első fázisa már megkezdődött. *Fábián* Béla egyelőre elzárkózik minden nyilatkozattételtől és azt hangoztatja, hogy *Zuglóban biztos a két mandátum,* amely esetben a felvetett problémák önmaguktól megdőlnek. Ezt a bizakodást azonban nagyon kétségesnek tartják a zuglói viszonyokkal ismerős többi pártok és bizonyosra veszik, hogy a szavazás után a demokrata pártban sulyos problémát ölt: *Láng Lajos, vagy Fabriczky?*

ÁTHÁRÍTJÁK A TABÁN UJJÁÉPÍTÉSÉT A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓRA

A nagy terv végrehajtása egyelőre az álmok birodalmába tartozik

A közművek, utcák építése és parkirozás egymagában ötven millióba kerülne

Hiába minden: *a Tabán rendezésének aktualitása sohasem kerül le a napirendről.* A két évtizedes tervek, amelyeket *Bárczy* István elgondolásai szerint készített el *Wargha* László, a főváros volt városrendezési szakértője, ott porosodnak a műszaki ügyosztály egyik hivatali szobájában, anélkül, hogy komoly lépések történnének a végrehajtás előkészítésére. A Közmunkatanács és a főváros is nagyon jól tudják, hogy *Buda belső kerületeinek rendezése, fejlesztése és felvirágoztatása mindaddig nem válhat valóságá, amíg az Erzsébethíd környékén elterülő hegyoldal nem illeszkedik be a modern nagyváros környezetébe.* Minden évben visszatérnek a tervek végrehajtásának sürgősségére vonatkozó indítványok, újabban a fürdőváros megalkotásával karöltve: komoly akarás azonban nem tud érvényesülni, mert hiányzik ehhez minden nagy idea létrehozásának legelemibb szükségessége: *a pénz.*

A Közmunkatanácsnak és a fővárosnak úgyszólván teljesen a tulajdonjogában van a Tabán.

Az ott roskadozó kis házak csak haszonbérben vannak,

mert a telek a Közmunkatanácsé és a fővárosé és ha a szükséges lehetőség elérkezik, akkor semmi akadálya sem lesz a terület felhasználásának. Évekkel ezelőtt egy hollandi tőkecsoport érdeklődött a fővárosnál a Tabán rendezés iránt, újabban a newyorki bankesoport tett kezdeményező lépéseket a fürdőváros kiépítésére és a Tabán beépítésére: ezek

a kezdeményezések azonban, úgy látszik, holtpontra jutottak.

A közgyülés vezető egyéniségei változatlanul szorgalmazzák a Tabán rendezését és újabban elhatározták, hogy *erőteljes akciót indítanak ennek a nagyrahivatott városrésznek megfelelő ujjáépítésére.* Hogy ez milyen formában és milyen tőkék közreműködésével történjen, arról ninesen semmi pozitivum, azonban tény az, hogy a közel jövőben ismét előtérbe nyomul a Tabán régóta húzódó ügye, amelyről

illetékes helyen

nem éppen vigasztaló kilátásokról számoltak be a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A főváros vezetősége teljes odaadással karolna fel minden lehető megoldást, hogy gazdagítsa a fővárost a Gellérthegy lejtőjének gyönyörű kiképzésével. Tudomásunk van arról, hogy

a közeljövőben erőteljes mozgalom indul ennek az érdekében,

de már előre ki kell jelentenünk, hogy *a megvalósításra belátható időn belül nem kerül sor.* A mai viszonyok mellett ugyanis tökéletesen kivihetetlen a Tabán ujjáépítése, mert ahhoz olyan hatalmas tőkékre van szükség, amelyekkel a főváros a mai sulyos viszonyok mellett nem rendelkezik. Hogy csak egy tételt említsünk: *a feltétlenül szükséges közművek bevezetése az eszközölt számítások szerint körülbelül 15 millió pengőbe kerülne,* amihez hozzájárul az utak létesítése, maga a városrendezés, a fásítás és minden, ami az új városrészhez szükséges:

olyan követelmények ezek, amelyek körülbelül negyvenmillió pengőt igényelnek.

Bármennyire fájdalmas is, de nyiltan ki kell mondani, hogy *a Tabán ujjáépítése egyelőre az álmok birodalmába tartozik.* Egyetlenegy megoldás jöhetne csak számításba, és pedig, *ha külföldi tőkések felismernék a gyógyfürdővel kapcsolatos hallatlan perspektivákat* és áldoznának Buda legfestőibb tájékának kihasználására. Miután erre kilátás nincs, *a Tabán ujjáalakítása az utódok részére marad.*

Emlékezés az elhunytakról, álláshalmozás, mammut-fizetés és egyéb aktuális ügyek az Egységes Községi Polgári Párt hétfőesti pártértekezletén

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este értekezletet tartott *Kozma* Jenő elnökletével. A pártértekezleten jelen voltak: vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Becsey* Antal, P. *Bende* Szaniszló, *Bódy* Tivadar, *Dalmady* Ödön, *Désy* Géza dr., *Dimich* Vidor, *Dorner* Gyula, *Éber* Antal, *Gaár* Vilmos dr., *Gerlóczy* Endre dr., *Glücksthal* Samu, *Héder* Lajos dr., *Kállay* Tamás, *Kozma* Jenő, *Krivoss* Árpád dr., *Lédermann* Mór, *Martsekényi* Imre, *Máté* István, *Nagy* Antal, vitéz *Árvátfalvi Nagy* István, *Németh* Béla dr., *Orphanides* János, *Papp* József dr., *Payr* Hugó, *Petracsek* Lajos dr., *Petzrik* Jenő dr., *Pompéry* Elemér, *Studnika* Béla dr., *Scheuer* Róbert, *Schmidt* Richárd, *Szabó* Sándor dr., *Ugron* Gábor dr., *Wellisch* Andor és *Hüvös* Iván.

Kozma Jenő elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Glück* Frigyesről, az elhunyt pályafutásáról és egyben bejelentette, hogy a halálával megüresedett öröktagságot be kell tölteni. Erre a helyre a párt *Andréka* Károlyt és *Nessi* Gyulát ajánlotta a kijelölő választmánynak. Majd *Bohn* Józsefről emlékezett meg és javasolta, hogy úgy *Glück* Frigyes, mint *Bohn* József emlékét jegyzőkönyvileg örökitsék meg. Bejelentette, hogy *Bohn* József halálával megüresedett központi választmányi tagsági helyre *Payr* Hugót ajánlja, amelyet a pártértekezlet egyhangulag elfogadott.

Kozma Jenő ezután ismertette a közgyűlés napirendjét, amelynek során *Éber* Antal felszólalása után a párt elhatározta, hogy a *bizottságokat fokozottabban kívánja foglalkoztatni. Glücksthal* Samu ismertette a *Vásárpénztár ügyét* és a polgármester javaslatát, amely a 3 és fél millió deficitnek a főváros által való megtérítését tartja a legalkalmasabb megoldásnak.

Kozma Jenő kijelenti, hogy a Vásárpénztár ügyét sürgősen rendezni kell, de a *retorzió nem maradhat el.* Ezután az *álláshalmozásokra és mammutfizetésekre* tért át és bejelentette, hogy ezt a kérdést a törvényhatósági tanács ötös bizottságnak adta ki, amely legkésőbb *október 1-ig köteles javaslatot tenni a mammutfizetések és álláshalmozások leépítésére.* Addig is, amíg ez megtörténik, *lefékezték a fizetések emelkedését.*

Éber Antal szerint a hiba eddig sem a nagy fizetés volt, hanem az, hogy sokszor hozzá nem értő embereket állítottak az üzemek élére, nem a hozzáértés döntött, hanem *politikai szempont.* Ezt kell reparálni és *nem szabad merev korlátok közé szorítani az üzemvezetők fizetését.* Nem lehet kívánni, hogy az arra való szakember tanácsnoki fizetésért vezessen egy nagyüzemet. *Ne a mammutfizetések ellen küzdjünk, hanem az álláshalmozások ellen. Kozma* Jenő elnök kijelenti, hogy az ötös bizottság őszig meghozandó javaslata valószínűen honorálni fogja az elhangzott kívánságokat.

Kozma Jenő bejelenti azt is, hogy a törvényhatósági tanács úgy döntött, hogy a Városi Szinház bérletét *Ferenczy* Károlynak adja ki, mert reméli, hogy az ő hozzáértő vezetése életképessé fogja tenni ezt a műintézetet. *Éber* Antal szerint nem használnak a magánszinházaknak azzal, hogy ezt a deficittel működő intézetet fenntartják. Helyesebb volna lebontani és helyére gyermekjátszóteret csinálni.

A párt végül elhatározta, hogy a vitézek és hadirokkantak sorsára vonatkozó közgyűlési indítvány sürgős tanácsi letárgyalását kívánják, ami lehetővé tenné, hogy az állások betöltésénél előnyben részesüljenek.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63.
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légászberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Pesti kirakat

Virágos Budapest

Virágos Budapestet (a virág gyönyörű a kirakat számára!) nemcsak a főváros akar, hanem a kitünő Manninger professzor is, aki a magánházakat szeretné virágdíszben, minél pompásabbnak, minél gyönyörübbnek látni.

A fővárossal, illetve a főváros kertészkedő szakembereivel is lenne egy kis vitánk. Mi ugyanis nagyon szépeknek tartjuk azokat a kisebb-nagyobb parkokat, amelyek a főváros körengetegének szürkeségét üdén, színesen, sőt illatosan tarkítják. Gyönyörű parkrészletek vannak a Városligetben, sőt az oly kevéssé ismert Népligetben is. Azután páratlanul üdítőek az olyan finom és elegáns, gyönyörködtető és harmonikus kis parkok, mint például a Döbrenteitéren levő. Az az érzésünk azonban, hogy az utcáink, különösen a körutak élénkítése, színesítése érdekében nem történt semmi, vagy legalább *alig valami*. Kiváló kertészművészeink számára szinte a magyar vidéki városokat szeretnénk felfedezni: Eger, Miskolc nagyobb útvonalai virágdíszt öltenek nyaranta, vajjon miért kell olyan álmosan szürkének lenni a mi budapesti körutainknak? Isten bocsássa meg a vétkünket, imádjuk a városunkat, de unalmasabb bulevard-részleteket, mint a Ferenc-körút, vagy a Vilmos császár-út, elképzelni sem tudunk. Egy kis zöld betét, egy kis virágdísz, néhány színes folt valósággal meg tudná váltani ezeket a városrészeket.

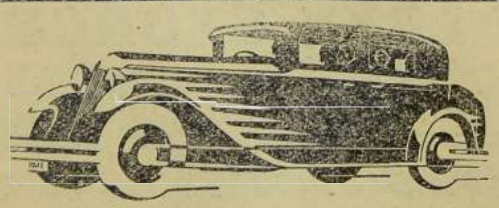
Ami most már a magán-igyekezetet illeti, szegénységünk ugyan meglátszik, de igen reménytkeltően ébredezik Budapest lakosságának szépérzéke és a virágok iránt való szeretete. Manninger professzor úr és lelkes társai akciójának is sokat köszönhetünk.

Nincs itt hát semmi baj, ha a főváros nem csinálna ncha galibát.

Mert nem elegendő, hogy Budapest belső területei legyenek szépek, csak a belső városi muskátliknak, liliomoknak, orgonabokroknak, jázminoknak jusson egy kanna frissítő víz, avagy az öntöző gumicső áldása. Hosszú esztendőkig kellett marakodni azért, hogy a budai hegyvidék villáinak jusson naponként egy kis öntözővíz. Valóságos kereszteshadjáratot kellett vívni, amíg sikerült ezen a téren legalább némiképpen megnyugtató állapotokat teremteni.

Most is elszomorodunk, ha arra gondolunk, hogy voltak idők, amikor a budai hegyvidék villáiban *tilos* volt a virágokat öntözni. Sajnos azonban, *most sem sokkal vigasztalóbb az állapot*. A virágokat ugyan szabad már öntözni, de az emberélet virágának, a gyermeknek a budai hegyvidéken ma sem jut egy kis víz. A főváros ugyanis megengedte, hogy a virágokat szabad öntözni, de *megtiltotta, hogy a kertekben levő kis tartályokat, bazinokat, szökőkútmedencéket megtölthessék a villatulajdonosok*. Pedig ezek volnának azok a helyek, ahová forró nyári napokon a kis emberpalánták egy kicsit belegázolhatnának, ahol egy kicsit pancsolhatnának. De nem szabad. Pedig ugyan számítsák már ki, hány liter vizet lehetne így „elpazarolni"? Érdemes-e ezért a pár liter vízért tiltó rendelkezéseket hozni és drága pénzen kihirdetni?...

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

RENAULT
REIMAN
V., VÖRÖSMARTY-TÉR 3

Bizalommal indul a választási harcba az egységes párt

Az öntudatos és hazafias polgárság Bethlen István politikáját követi — Nem lesznek nyugdíjazások a fővárosi tisztviselői karban — Hatalmas munka folyik a törvényhatósági tanácsban

A várospolitikai életben nagy érdeklődéssel tárgyalják a közelgő képviselőválasztással együttjáró eseményeket és ennek kapcsán az összes községi pártok kiveszik részüket az agitációs munkából. Egyelőre csendben folynak az előkészületek és így még nem látszanak azok a gyülölködő gesztusok, amelyek a télen lefolytatott törvényhatósági választások alatt oly élessé fajultak az egymással versenyző pártok között. A választásokban *ezúttal is az Egységes Községi Polgári Párt képviseli a békülékenységet*, a józanságot és azt a törekvést, hogy az építő és alkotó munkát kell mindenekelőtt érvényesíteni, mert a jelszavas politika romboló hatásai már egyszer a végzetbe sodorták a nemzetet. A választások aktualitásáról és a várható fejleményekről kérdést intéztünk

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden okunk meg van a legteljesebb bizalomra, mert megmutattuk már az elmult évek során, hogy mi a célunk:

konszolidált állapotok, békés társadalmi rend, a felekezeti gyülölködés kikapcsolása, a jogbiztonság védelme és minden, ami egy művelt kulturország berendezkedésében nélkülözhetetlen.

Tántoríthatatlan hűséggel állunk *Bethlen* István gróf miniszterelnök nemzetmentő kormányzása mögött, amelyik az elmult tíz év alatt felemelte a betegség tüneteitől gyenge országot és fokról-fokra kiépítve a szükséges intézményeket: *Magyarországot a belső rend tekintetében kifogástalan alapokra hozta.* Külpolitikai vonatkozásban ismét tényezővé tette Magyarországot az európai hatalmak között és olyan pozíciót biztosított számára, amelyik egyenrangú tényezőket megillet.

Az Egységes Párt a választások kiírása után kibontja zászlóját és számít az öntudatos, hazafias rétegek támogatására,

amelynek eredményeként remélem, megizmosodva kerülünk ki a választási harcból.

Június 7-én és 8-án zajlik le a zuglói pótválasztás, ahol már most folyik a községi pártok agitációs munkája.

— A fővárosnak ebben a kerületében, — mondotta erről *Kozma* Jenő — nagy tömegek tartoznak az *Egységes Községi Polgári Párt* táborába.

A pótválasztás számunkra kétségtelenül újabb sikert fog hozni,

mert pártunk minden alkalmat felhasznált arra, hogy a sok tekintetben elhanyagolt és mostohán kezelt Zuglót és Rákosfalvát közlekedési, kulturális és közegészségügyi előnyökhöz juttassa.

Elmondottuk *Kozma* Jenőnek, hogy a fővárosi tisztviselők körében palástolhatatlan izgalom uralkodik az olyan hirek után, hogy különösen a segédhivatali és kezelői személyzet sorában *nyugdíjazások* készülnek. *Kozma* Jenő a leghatározottabban megcáfolta ezeket a hireszteléseket:

— A legnyomatékosabban kijelentem, — mondotta — hogy *a fővárosi tisztviselői státusban semmiféle változás nem várható*. Az *Egységes Községi Polgári Párt* intenziven foglalkozik a tisztviselők ügyes-bajos dolgaival és

féltékenyen őrködik azon, hogy őket semmiféle vonatkozásban sérelem ne érhesse.

Ez a tisztviselői gárda levizsgázott a munka megbecsüléséből, példát mutatott a *teljesítőképességről* s nehéz időkben olyan *önfeláldozásról*, ami a legteljesebb dicséretet, elismerést és hálát vívja ki. Ilyen körülmények között

meglepetés a tisztviselőket nem érheti,

mert érdekeikre úgy a multban, mint a jövőben is állandóan vigyázni fogunk.

Szóvátettük a törvényhatósági tanács legutóbbi üléseinek *gazdag tárgysorozatát*, ami élénk cáfolata annak a vádaskodásnak, hogy a városházán csak vontatottan folyik az ügyek intézése.

— Most nyilvánul meg teljes egészében az a szükségesség, — válaszolta *Kozma* Jenő — ami a törvényhatósági tanács intézményét életrehívta.

Az elmult üléseken nagyfontosságú ügyek kerültek elintézésre, amelyeknek mindegyike új munkaalkalmakat, építési lehetőségeket és fejlődési perspektívákat jelent.

A tárgyalás menete is közvetlenebb és én hiszem, hogy az az összes pártok képviselőiből alakított testület hasznos és eredményes munkásságot fog kifejteni a jövőben is. A népképviselet szempontjából fölötte

megnyugtató, hogy ez az intéző szerv a választott képviselőkből áll,

akiknek így módjuk van minden ügyet mérlegelni és hozzászólásukkal, szakértelmükkel és szeretetükkel úgy befolyásolni a főváros irányítását, hogy *az megfeleljen a fejlődő nagyváros megsokszorosodott igényeinek*.

Kozma Jenő végül közölte a *Fővárosi Hirlappal*, hogy a legközelebbi tanácsülést *a következő hét csütörtöki napján* tartják, ahol szintén nagyfontosságú ügyek kerülnek a plénum elé. A nyári szünetről még nem történt döntés, amelyet különben is rövidre szabnak, hogy kora ősszel megkezdhessék a jövő évi *költségvetés* előkészítését.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciális kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zuglé 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendü minőségben!

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Párt és Klub

Az Egységes Községi Párt zuglói választási gyülései

A zuglói polgárság impozáns részvételével tartotta meg az *Egységes Községi Polgári Párt* agitációs gyüléseit és társasvacsoráit. Valamennyien lelkes hangulatban állást foglaltak a pártnak a decemberi választásokon megválasztott bizottsági tagjai, *Martin* János mérnök és *Bánó* Dezső vezérigazgató, kormányfőtanácsos mellett, akik sok évi önzetlen közéleti munkásságukkal rászolgáltak a kerület polgárságának bizalmára és ragaszkodására.

A társadalom küjönböző rétegeit képviselő választók közül *Kákossy* Ödön, *Hank* József dr., *Kalona* Béla, *Hörcsöky* Lajos, *Lukács* György, *Grandics* Sándor, *Klein* Fülöp, *Berkovics* Béla, *Horváth* Károly dr. és mások felszólalásai után *Payr* Hugó a párt központja részéről kérte a polgárságot, hogy szavazatával hozza ismét vissza a város parlamentjébe a két érdemes bizottsági tagot.

Bánó Dezső mindenütt programmbeszédet mondott, amelyben *Bethlen* István gróf és *Ripka* Ferenc politikájának odaadó támogatását, a zuglói kerület érdekeinek felkarolását, a közlekedés javítását, a Rákos-pataki strandfürdő létesítését és munkaalkalmak megteremtését jelezte legfontosabb teendőinek. A programmbeszédet a választók mindenütt nagy tetszéssel fogadták.

Az Egységes Községi Polgári Párt társasvacsorája. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfői társasvacsoráján nagyszámban vettek részt a párt és a *Polgári Egység Klubja* tagjai. A vacsorán megjelent *Kozma* Jenő, *Ugron* Gábor, *Dalmady* Ödön, *Schauer* Róbert, *Pompéry* Elemér, *Payr* Hugó, *Petzrik* Jenő, *Becsey* Antal, *Dési* Géza, *Dornor* Gyula, *Csécsi-Nagy* Miklós, *Bódy* Tivadar, *Csorna* Kálmán, báró *Babarczy* István, *Véssey* Ede, *Bucsánszky* Bertalan, *Dárday* Ede, *Tárkány* Jenő, *Krivoss* Árpád, *Bakonyi* János, *Petracsek* Lajos, *Gerlóczy* Endre, *Lédermann* Mór, *Németh* Béla dr., *Weber* Sándor, *Tattay* József tábornok, *Perczell* József dr., *Nádas* Béla dr., *Pásztályi* Vilmos, *Körmendy* Jenő, *Politzer* Gusztáv dr., *Hubert* Vilmos, *Rőna* Sándor, *Csécsi-Nagy* Imre tábornok, *Szombathy* Kálmán, *Gazdy* Jenő, *Bárány* Oszkár, *Blasner* Géza, *Vértessy* Aladás és még sokan mások. A vacorán az első felköszöntőt *Kozma* Jenő elnök mondotta, aki felhívta a figyelmet a választásokra és hangoztatta, hogy ha *külön pártlisták is alakulnak, a törekvés mégis csak az, hogy mindent a pártért.* Meggyőződése, hogy a pártot gazdagító siker nem fog elmaradni. *Gerlóczy* Endre dr. a pártegységről beszélt, amelyet mindenki egyformán értelmez és ez a biztosítéka az elmaradhatatlan eredménynek. *Becsey* Antal gazdasági kérdéseket sorakoztatott fel és kifejezte azt a reményét, hogy a választások okozta szünetet komoly tevékenység fogja felváltani a városházi ügyvitel egész vonalán. *Dési* Géza visszapillantást vetett az öt év előtti választásokra, amelyen első diadalát aratta a fővárosi egységespárt. Optimizmussal néz a választások elé, ami a belső revíziót hozza magával, hogy azután a külső revízióra is sor kerüljön. Ezt fogja eredményezni az a politika, amelyre *Bethlen* István gróf vezetésével sorompóba léptünk. Helyesen indultunk, jó úton haladtunk és a további sikerek Nagy-Magyarország reményeit mutatják meg. A nagy tetszéssel fogadott beszédek után a társasvacsora *Bethlen* István, *Ripka* Ferenc és *Kozma* Jenő éltetésével ért véget.

Szabó Sándor a Józsefvárosi Egységes Községi Polgári Párt elnöke. A *Józsefvárosi Egységes Községi Polgári Párt,* amely a legutóbbi községi választásoknál sikeres és eredményes munkát végzett, tegnap este *Lengyel* Endre dr. kormányfőtanácsos, a Józsefvárosi Kör ügyvivő elnökének vezetése mellett rendkívül népes értekezletet tartott, amelyen a párt az elnök javaslatára elhatározta, hogy a küszöbön álló országgyülési választások alkalmával gróf *Bethlen* István zászlója alatt újból felveszi a harcot. A pártértekezlet ezután *Lengyel* Endre indítványára a másirányú elfoglaltsága miatt lemondó *Kálnoki Bedő* Sándor dr. országgyülési képviselő pártelnök helyére egyhangú lelkesedéssel *Szabó* Sándor országgyülési képviselő, főv. biz. tagot, a kör elnökét választotta meg a párt elnökévé. *Szabó* Sándor dr. zajos helyeslással fogadott székfoglalójában nyomatékosan hangsúlyozta, hogy *az elkövetkező országgyülési választásoknál a Józsefvárost, mint a déli kerület legnagyobb választókerületét a legutóbbi választásoknál elért eredményénél fogva is a jelölő listán az egyik vezető hely feltétlenül megilleti* s a párt erre a helyre olyan józsefvárosi polgárt kíván jelölni, aki a Józsefvárosban közbecsülésnek és közszeretetnek örvend s aki a kerület polgárságának érdekeit méltóképpen fogja az országgyülésben képviselni. Beszéde további folyamán összetartásra és lelkes munkára hívta fel a párt tagjait, hogy siker koronázhassa a gróf *Bethlen* István politikája jegyében lefolyandó harcot. *Lukáts* Etruk dr., *Matolcsy* Károly, *Torday* Lajos, *Darvas* József és *Mocsay* József felszólalása után *Gazdy* Jenő ny. postafőigazgató indítványára a párt elhatározta, hogy *Szabó* Sándor pártelnök vezetésével monstre küldöttség fogja felkeresni az *Egységes Párt* vezetőségét, hogy a pártszervezet kívánságáról tájékoztassa.

Az északi választókerület asztaltársaságai közös szervezetbe tömörültek. A lipótvárosi, terézvárosi és erzsébetvárosi asztaltársaságok az *Országos Kereskedő- és Iparos Szövetség helyiségében* együttes ülést tartottak, amelyen *Koncsok* Sándor, *Kelemen* Ferenc, *Friedlieb* János, *Weisz* Lipót, *Váradi* Jenő, *Schlesinger* Sándor és *Donner* Ferenc asztaltársasági elnökök felszólalása után dr. *Szarka* István javaslatára elhatározták, hogy az asztaltársaságokban szervezett kisiparosok és kiskereskedők érdekében a hitelkérdés megoldása, az állami és városi közmunkákban való részesedés biztosítása és egyéb közös érdekek hathatósabb védelme céljából megalakítják az asztaltársaságok központját, amely már a választások alkalmával egységesen fog eljárni. Az együttes értekezlet a központi szerv vezetésére *Ledermann* Mórt, az OKISz elnökét kérte fel s egyuttal 12 tagú előkészítő-bizottságot küldött ki, mely az asztaltársaságok jövőheti nagygyülését is előkészíti.

Egységespárti vacsora a Ferencvárosban. A ferencvárosi egységespárt heti társasvacsoráján *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos beszámolt a párt választási szervezkedéséről. *Usetty* Béla orsz. képviselő kifejtette, hogy az iparosságnak lényeges könnyítéseket nyujtó OTI-javaslattal a mostani törvényhozási ciklus befejezte működését és az országnak alkalma lesz ismét hitet tenni amellett, hogy imponáló többségében *Bethlen* István gróf kormányzatát támogatja és nem hajlandó a nemzet vezetését a kipróbált jeles államférfiú helyett kisérletezőkre bízni. A főváros népe nem maradhat a vidék mögött a nemzet igazi érdekeinek fölismerésében és ezért Budapesten is a kormányt támogató pártok újabb győzelmét várja. *Wellisch* Andor ifjabb Usetty Ferencet köszöntötte, aki családja védelmében birói fórum előtt megvívott harcból erkölcsi győztesként került ki.

A Budai Társaskör tisztújítása során megválasztott alelnökök május 28-án, csütörtökön este borgazda-estélyt rendeztek a délivasúti épületben lévő helyiségekben. Az estén többszázan vettek részt a kör tagjai közül.

Az északi választókerület egységes pártjának terézvárosi szervezete az Andrássy-út 25. sz. alatti Drechslervendéglőben társasvacsorát rendezett, amelyen nagy számban jelentek meg a Terézváros polgárai.

A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt legutóbb iparos és kereskedő tagjainak részvételével nagygyülést tartott, amelyen *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos beszámolt a nagyarányú választási előkészületekről és kérte lelkes közreműködésüket a párt minden tagjára váró munkában. *Usetty* Béla orsz. képviselő nagy tetszéssel kisért beszédben valamennyi erő összefogására hívta fel a polgárságot, hogy a jövőben a kormányzatra és a törvényhozásra háruló feladatokat az egész nemzet támogatásával megoldhassák. *Wellisch* Andor fővárosi bizottsági tag a városházán most folyó munkálatokról tájékoztatta a nagygyülést, amelyen *Fábián* István, *Csörgei* Gábor, *Hamang* József, *Somló* Jenő és mások különböző iparos és kereskedői kérdéseket vetettek fel. Gyülést tartottak a ferencvárosi pártban tömörült tanárok és tanitók is. Ezen elhatározták, hogy a küszöbön levő képviselőválasztásokon lelkesen támogatják az Egységes Párt jelöltjeit.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

MEGJELENT A
Kallós János-féle
»GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TŐZSDEI KOMPASZ«
1931/1932. évi évfolyamának első része két kötetben, több mint 750 oldal terjedelemben
Tartalmazza: az összes budapesti, vidéki és külföldi bankok és bankházak, budapesti és vidéki szövetkezetek, minisztériumok, a TÉBE, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde, Budapest székesfőváros és a vidéki városok stb. legújabb adatait. A közeljövőben megjelenő két kötettel együtt — amely az összes budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, biztosító stb. vállalatok legújabb adatait fogja tartalmazni — **négy kötetből fog állani a nagymérvben kibővített komplett kompasz.**
Mind a négy kötet ára együtt — több mint 2200 oldal terjedelemben 60.— pengő.
Megrendelhető: a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, IV. ker., Városház-utca 6. sz. Telefon: Automata 896—96

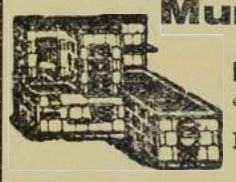
Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással ∴ Személyszállítás luxusautókkal ∴ Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások ∴ Földmunkák, utépítés ∴ Területrendezés kordélyozás

KÖNIG JÁNOS
Budapest, IX., Remete-u. 23. TELEFON: J. 453-58
OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Műszaki iroda. — Grafikai szaküzlet
Saját gyártelep

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest, VII, Erzsébet királyné-út 125/b sz.
Telefon: József 443—83.

Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.
Budapest, VII., Czobor-utca 7—11. sz.
Sürgönycím: Blackman
Telefon: Zugló 72—14
Ventilátorok, exhaustorok, fúvók, minden teljesítményre és célra. — Szellőző-, fütő-, hütő-, szárító-, nedvesitő-, porszivó stb. berendezések.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Falseldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

KARA JÁNOS
képesitett kőműves- és ácsmester
BUDAPEST, VIII., Köris-utca 28. sz.
Telefon: J. 351—44.
Bármilyen ács-, kőműves- és betonmunkákat vállal.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Jönnek a képviselőválasztások

Harci zajtól hangos a város — Kik lesznek Budapest követei — Méltóságos nyugalom az Egységes Pártban

A képviselői mandátumok érvényessége még ebben az évben lejár és politikai körökben már megindult a *nagy mozgalom* a közelgő választásokra. A kormány még nem döntött a választások pontos terminusáról, de valószínű, hogy *Budapesten még június végéig* lefolytatják a választást, míg az országos választások időpontja július első napjaira esik. A fővárosi választásokat megelőző nagy agitáció tulajdonképpen már megkezdődött és az egyes kerületekben máris szervezkednek a pártok. A központi párthelyiségekben sűrű és izgalmas tanácskozások folynak a jelöltek listájának összeállításáról, ami különösen a badoldali és szélső jobboldali politikai csoportoknál jelent palástolhatatlan izgalmakat.

Méltóságteljes nyugalommal készül a választásokra az Egységes Párt

Ellentétben a szélsőséges pártok berkeiben mutatkozó harci lármától: méltóságteljes egyöntetűséggel készül a választásokra az *Egységes Párt* és ezúttal is olyan neveket sorakoztat fel a maga listáján, amelyek

komoly tényezők bevonulását jelentik a törvényhozás házába.

Még nem alakultak ki véglegesen a listán szereplő nevek, de annyi már bizonyos, hogy

az északi kerületben

Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár, *Dési* Géza, *Éber* Antal, és *Kresz* Károly dr., a TÉBE igazgatója vezetik a lajstromot, akik után további súlyos egyéniségek sorakoznak.

A déli kerületben

Usetty Béla és *Payr* Hugó az *Egységes Párt* listavezetői, akik mindketten eddig is elismert reprezentánsai annak a politikai irányzatnak, amelyik *Bethlen* István gróf célkitüzéseinek támogatásában látja az ország jövőjének megjavítását.

A budai kerületben

Kozma Jenő, *Becsey* Antal és *Petracsek* Lajos szerepelnek a listák élén. *Kozma* Jenő egyik legtekintélyesebb tagja a képviselőháznak, aki eddig is vezető szerepet vitt a főváros kommunális életében, ahol számos alkotás hirdeti kezdeményezését és tettrekészségét. *Becsey* Antal, a budai kerületek másik vezére, a legkiválóbb gazdasági szakembereink egyike, akinek megjelenése a képviselőház tanácskozótermében nagy nyereséget jelent. *Becsey* Antal valószínűleg a *Budai Párt* listáját vezeti. A budai kerületekben ugyanis szükségesnek tartják egy olyan párt megalakítását, amelyik speciálisan

a budai érdekek érvényesítését

tüzi ki céljául.

Az Egységes Párt jogos bizakodással vesz részt a választási küzdelemben

és biztonsággal számít a tömegek rokonszenvére, azoknak a rétegeknek odaadó hűségére, amelyek eddig is érezték a produktivitásnak az előnyeit, amelyet ez a párt mindenkor képviselt.

Versengés a Wolff-pártban az esélyes helyekért

A *Keresztény Községi Párt* kebelében már napok óta folynak a békéltető tárgyalások, hogy a jelentkező igények kielégítése közmegelégedést váltson ki. A fővárosi választások teljhatalmú intézését *Ernszt* Sándor népjóléti miniszter látja el, akinek véleménye döntő súllyal esik számításba a listák kialakításánál. Az már elhatározott szándéka a pártnak, hogy

a budai kerületben

Wolff Károly vezeti a listát, utána *Kossalka* János müegyetemi tanár következik, a harmadik helyért azonban

éles harc folyik Csilléry András és Toperczer Ákosné között.

Valószínűnek látszik, hogy *Csilléry András kerül a lista harmadik helyére*, ami természetesen egyet jelent azzal, hogy lemond az OTI-nál elfoglalt igazgató-főorvosi állásáról, mert a törvényhozói minőség ezzel a pozicióval összeférhetetlen.

Az északi kerületben

Ernszt Sándor népjóléti miniszter neve után *Homonnay* Tivadar és *Tabódy* Tibor következik,

a déli kerületben

pedig *Budai* Dezső neve áll a lista élén, aki mögött *Petrovácz* Gyula foglalja el a második helyet. A harmadik hely birtoklása körül itt is el nem palástolható vetélkedés folyik *Bednárz* Róbert belvárosi apátplébános és *Müller* Antal között. A békülésre erős kísérletek nyilvánulnak meg és valószínű, hogy ebben a kerületben *Bednárz Róbert kapja meg az esélyesnek látszó harmadik helyet.*

Közös listát kovácsolnak a baloldali párttöredékek

Akármilyen hihetetlennek is hangzik: *komoly közeledési kísérletek biztatnak sikerrel a két baloldali polgári párt között.* Meg kell állapitani, hogy

a felajánlkozás a demokrata párt részéről indult ki,

ahonnan úgy itélték meg a kilátásokat, hogy azok jelentékenyen kedvezőbben alakulnak, *ha a demokraták a szabadelvüekkel közös listákat* állitanak és együttesen indulnak a liberális polgárság szavazatainak meghódítására. Ez a közeledés *eleinte rideg visszautasításban részesült* a felejteni egykönnyen nem akaró *Rassay* Károly részéről, de végül is győzött a jobb belátás és igy valószínű, hogy

a két egymásért nem rajongó párttöredék együttesen lép fel a budapesti választásokon.

Már befejezett tényekről is beszélnek politikai körökben, ahol úgy tudják, hogy a *Rassay—Bródy-féle* szövetkezés álmodozása hat mandátumra vonatkozik. A megállapodás szerint feltétlenül esélyes helyet kapnak *Rassay* Károly, aki Szegeden a biztos bukás elé néz és igy Budapesten szerez mandátumot, továbbá *Sándor* Pál és *Baracs* Marcel, akik eddig is az északi kerület küldötteiként szerepeltek a képviselőházban. A demokraták csoportjából

mandátumot igértek Fábián Bélának, Bródy Ernőnek és Pakots Józsefnek,

bár *Fábián* Béla személyével szemben az utolsó pillanatig éles ellenvetéseket tett a szabadelvű párt vezére. Kétségtelen, hogy *Fábián* Béla beosztása nem lesz a legkedvezőbb és igy a pestkörnyéken is fellép, ahol

a szabadelvű párt nem állit vele szemben baloldali polgári jelöltet.

Ezzel tulajdonképpen le is zárulna a két baloldali polgári párt reményeinek összes lehetősége, mert *a vidéken aligha van kilátásuk mandátumok meghódítására.* A fent ismertetett csoportosítás azt is jelenti, hogy

Gál Jenő neve hiányzik a képviselőjelöltek sorából,

akinek személyével szemben *Rassay* Károly engesztelhetetlen haraggal viseltetik. Emlékezetes még a Rassay—Gál—Pakots-féle háborúság, ami kirobbant a hat év előtti képviselőválasztás után, amikor *Pakots* József *Rassay* utasítása ellenére *Gál* Jenő javára mondott le, ahelyett, hogy *Hajdu* Marcelnak engedte volna át a képviselői mandátumot.

Gál Jenőről hallani sem akar a szabadelvű párt diktátora

és ezért *Gál* most *Győrben* próbál szerencsét, az előjelek szerint azonban nem sok kilátással. A demokrata párti választók *erőteljesen követelik Vázsonyi Jánosnak a jelölését*, az ő érdekében azonban csodálatosképpen nem tulságosan exponálják magukat a demokrata vezérek. A kulisszák mögött izzó és szenvedélyes mesterkedések észlelhetők és nincs kizárva, hogy a már annyiszor megszokott pártszakadásnak a most bekövetkező választások folyamán ujból tanuja lesz a közvélemény.

Buchinger Manó a szocialista lista élén

A szociáldemokrata párt csendben és fegyelmezetten vesz részt a választásban. Itt a döntő szó a pártválasztmányt illeti, amelynek jelölési sorrendje megfelebbezhetetlen. Ugy tudják, hogy *Buchinger* Manó, mint új név fog szerepelni a képviselők jegyzékében és a déli kerületben kap listavezetői beosztást.

A *Friedrich-párt* is próbálkozik és imponáló szerénységgel *két mandátum* elnyerésére összpontosítja minden erejét. Az egyik természetesen *Friedrich* István lesz, aki mindhárom kerületben a lista élén fog szerepelni. *A második hely kérdése még nincs tisztázva,* mert annyi a pályázó, hogy valószínűleg sorshuzás utján alakul ki az a szerencés nyerő, akit posszibilis helyen fognak jelölni.

56-ik közhasznu és jótékonycélu
Magyar Királyi Állami sorsjáték
17.000 nyereményt sorsolnak ki 250.000 P értékben
Felemelt főnyeremény
40.000
Nyeremények
20.000 P. 10.000 P. 2-szer 5.000 P. 4-szer 2.500 P. 6-szor 2.000 P. 10-szer 1.000 P. stb.
melyek mind készpénzben fizettetnek ki.
Huzás junius 10-én.
Sorsjegyárak:
Egész 3 P. Fél 1.50 P.
Kapható minden bank-, sorsjátéküzletben és dohánytőzsdében. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után, azonnal teljesit a
Székesfővárosi Magy. Kir. Pénzügyigazgatóság
Budapest, V., Szalai-utca 10.

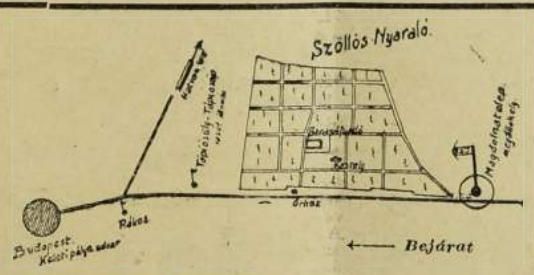
Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867 Telefon: J. 415-20

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉT-SZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállitáson aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Őrömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

1P50 fillérért
négyszögölenként nem kopár területet, hanem jókarban levő kifogástalanul kezelt
termő fajszőllővel
beültetett telket kap Tápiósüly határában a volt
MOLLER-telepen.
48 havi törlesztés. — Vasúti megállója Magdolna-telep, hol a vonatból kiszállva, Budapest irányában néhány lépést visszafelé menve, a telep bejáró-kapujához jutunk. Ünnep- és vasárnap minden vonatnál kocsi vár ja az érdeklődőket
Szőllős-nyaraló jelzésü táblával.
Strandfürdő készülőben. Bővebb felvilágositást nyujt Budapest, VIII., Múzeum-u. 15/a. fszt. 1 és kint a volt Moller-telepen, Intézőségünk. Vonatindulás Budapest-Keletiről 8, 11·55, 11·20, 13·36 és 14·40 óra.

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

Nincs pénze a Beszkártnak a Calvin-tér rendezésére

Egyelőre csak a Baross-tér rendezését készítik elő

A BESZKÁRT üzletmenetében jelentkező nehézségek, az utasszám és ezzel a napibevételek csökkenése magától értetődően hatással van a vasut évekkel ezelőtt megszabott, sőt szerződéseiben megállapított kötelezettségeinek végrehajtására is. Így például *beláthatatlan időre eltolódott a gyorsvasut épitésének kérdése*, több új vonal megépítése és a régi hálózatban szükségessé vált rekonstrukciók és ujitások végrehajtása. A villamosvasuti társaság ennélfogva csak azokra a munkálatokra szorítkozik, amelyek végrehajtása elkerülhetetlenül sürgős, így elsősorban a régi vágányok kicserélésére és azokra az átépítésekre, amelyekre közlekedésrendészeti szempontból van okvetlenül szükség.

Ilyen munka volt a tavaly megkezdett *Rákóczi-úti vágányáthelyezés* és a Kossuth Lajos-utcai keresztezés megépítése. A vágányáthelyezést azonban a tél miatt félbe kellett szakitani és néhány héttel ezelőtt lehetett csak újból elkezdeni. A Rákóczi-úti villamosvágányok középre való áthelyezésével illetékes helyen szerzett információnk szerint augusztusra készen lesznek és *ezzel egyidejüen*

egy másik nagyobbszabású rendezési munkálatot is végrehajtanak: a Baross-tér rendezését.

A Kálvin-tértől eltekintve ugyanis a Baross-tér egyike *a legveszedelmesebb gócpontoknak Budapesten*, ahol a közlekedés terén meglehetősen kaotikus állapotok vannak. A vágány-áthelyezéssel egyidőben most müszakilag legtökéletesebbnek elgondolt módon áthelyezik az összes Baross-téri vágányokat és a különböző irányból összefutó és egymást keresztező sinhálózatot megszüntetik olymódon, hogy

a Baross-téren a villamosközlekedés is csak egyirányú lesz

és a Rákóczi-út felé kivülről bejövő villamosok kivétel nélkül a tér megkerülésével érkeznek be.

A rendezés folytán a *Baross-téren* nagy területek szabadulnak fel, ezeken *Csármann* Ferenc városrendezési tanácsnok tervei szerint részben járdaszigeteket létesítenek, részben a felszabaduló területeket a Baross-téri park kibővítésére használják fel és külön várakozó-helyet jelölnek ki a bérautók számára is. A tér átrendezése általában úgy történik, hogy az általános közlekedési szempontok érdekei mellett elsősorban *a gyalogos közönség biztonságát* szolgálják a reformok.

A *Baross-tér* rendezésével kapcsolatban

a Beszkárt igazgatóságánál

érdeklődtünk a *Kálvin-tér* rendezési terveinek végrehajtása iránt is, ami nem kevésbé sürgős, mint a *Baross-tér* átrendezése. A Kálvin-tér rendezési terveit ugyanis az út- és csatornaépítési ügyosztály a városrendezési ügyosztállyal együttesen már korábban elkészítette, sőt az idei költségvetésben 100.000 pengőt is tartalékoltak a rendezési munkák elvégzésére. A főváros vezetősége több alkalommal megsürgette már a BESZKÁR-hoz átküldött tervek visszaküldését azzal, hogy a villamosvasut tegye meg rá a maga észrevételeit. Ez a sürgetés most már eredményes is lett, amennyiben értesülésünk szerint a *BESZKÁR müszaki osztálya a legközelebbi igazgatósági ülés elé terjeszti a Kálvin-tér rendezésének terveit.*

Ebben az ügyben *Patz* Sándor igazgató, a BESZKÁR részéről a következőket közölte a *Fővárosi Hirlap* tudósítójával:

— A terveket elkészítettük és most terjesztjük az igazgatóság elé. Alternativ megoldásokat dolgoztunk ki, amelyek azonban *teljesen eltérnek a főváros müszaki osztályaiban elkészített tervektől, amennyiben azokat közlekedési szempontból elfogadhatónak véljük.* A városi tervek szerint ugyanis minden befutó koesinak körben meg kellene kerülni a Kálvin-teret, ami olyan torlódásokat idézne elő, ami kiküszöbölhetetlen akadályokat okozna a forgalom zavartalan lebonyolításában.

Arra a kérdésre, hogy még az idén sor kerül-e a Kálvin-tér átrendezésére, határozott választ adni nem tudok. Ez elsősorban az igazgatóság állásfoglalásától függ, őszintén szólva azonban *nem hiszem, hogy adminisztrativ okokból keresztülvihető legyen az idén a tér átrendezése.*

Érdeklődtünk

a közlekedési ügyosztályban

is, ahol így hangzott a válasz:

— A Kálvin-tér rendezését a Beszkártnál több alkalommal megsürgettük, s úgy tudjuk, hogy a Beszkárt tervei is elkészültek. Azt magunk sem hisszük, hogy a Kálvin-tér rendezésére még ebben az évben sor kerülhessen és pedig nemcsak adminisztratív okok miatt, hanem *az a helyzet, hogy a villamostársaságnak nincs is fedezete ezidőszerint a nagy költséggel járó vágányáthelyezésekre*, a főváros költségvetésében szereplő 100.000 pengő pedig nem erre, hanem egyéb rendezési munkák végrehajtására szolgál.

Új villamosjáratok bevezetése egyszerre a fejlődés útjára terelné a budai hegyvidék községeit

A városfejlesztés problémájával kapcsolatban állandóan felszínen van *a környékbeli közlekedés megteremtése*, amelyet szakkörök úgy képzelnek, hogy a BSzKRT vonalainak meghosszabbításával bekapcsolják a közvetlen fővárosi hálózatba a határmentén elterülő helységeket. Ennek a tervnek lelkes harcosa

Scheuer Róbert

törvényhatósági tanácstag, aki a megvalósítás módozatairól a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A BSzKRT maga is elismeri, hogy *a bevételek csökkenése* európaszerte megnyilvánuló jelenség. Mindenütt a kontinensen azonban védekeznek e fenyegető jelenségekkel szemben és kivezetik a villamost a város belsejéből. Nálunk: keseregnek, takarékoskodnak és redukálják a beruházásokat, holott *a megoldást sokkal egészségesebb alapokon kellene keresni.*

— A villamos feladata, hogy a nagy tömegeket hosszú, egyenes vonalakon szállítsa, mert

a város szük utcáiban a könnyedébb mozgású autóbusznak van létjogosultsága.

Mindenütt a külföldön a szomszédos községeket villamossal kötik össze és természetszerűleg megszüntetik és korlátozzák a városok belső részeinek villamoshálózatát. Budapesten a Kecskeméti-utcában, az Irányi-utcában, Nyár-utcában, Király-utcában és Baross-utcban közlekedik a villamos, pedig nem alkalmas útvonalak a nehézkes villamosforgalom lebonyolítására. *A villamosok helyett az autóbuszokat kell sürüíteni*, teljesen a villamoshálózat helyére beállítani és lehetőleg a villamostarifa alkalmazásával megteremteni a jobb és gyorsabb közlekedést.

Ezt a rendszert sárga autóbuszrelációnak is lehetne nevezni, jelezve a tendenciát: az olcsóbb viteldíjat.

Legalkalmasabb volna autóbuszvonalakat létesíteni például *az Apponyi-tértől az Orczy-térig*, vagy *a Deák-tértől az Aréna-útig*, amelyekkel feleslegessé válna a Kecskeméti-, Baross- és Irányi-utcai szük uteák villamosközlekedése. Minden külföldinek szemébeötlik, hogy *Hüvösvölgy felé egy kis erdőben vége a villamosvonalnak.* Körülbelül 500 lépésnyire tovább még több, sűrűn épített község sorakozik egymásmellé: *Máriaremete, Remetekertváros, Széphalom, Pesthidegkút* és *Sződliget.* Itten teljesen beépített, sűrűn lakott községek élik a maguk mindennapi életét, villamos nélkül és

az 500 lépésnyire fekvő villamosmegállóhoz magas, 60 filléres autóbuszjegyek váltásával juthatnak csak el.

Ennek a vonalnak a meghosszabbítása jövedelmező volna, sőt meg lehetne valósítani azt is, hogy, külföldi példára, a kora hajnali órákban a vásárcsarnokig szállítsa a piacokra sietö környékbeli árusokat. Tisztában van mindenki azzal, hogy a jelenlegi BSzKRT-tarifa mellett

ez nem hozna komoly pénzügyi eredményt, de egy mérsékelt surtaxe kielégítené az érdekelt lakosságot és nagy bevételt juttatna a BSzKRT-nak is.

Ez csak egy kiragadott példa a sok közül, amelyet azért említek fel, mert *a BSzKRT-nak erre a vonalra évek óta elömunkálati engedélye és teljesen elkészített terve áll rendelkezésére.*

Scheuer Róbert utalt még arra, hogy a természeti szépségekben gazdag budai hegyvidék sokkal elhanyagoltabb állapotban van, mint a pesti oldalon fekvő környékbeli községek. Nem kétséges, hogy *a budai hegyvidéki községek egyszeriben nagy lendületet nyernének, ha a villamosközlekedés hozzájuk elérne*, amire legjobb példa a Bécs melletti környék felvirágzása, amit kizárólag a jól kiépített közvetlen villamoshálózat teremtett meg.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a IV. ker., Reáltanoda-u. főreáliskola **központi gőzfütőberendezési munkákra.***

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók **1931. évi június hó 3-ától** kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Frischfeld Ede müszaki tanácsos, előadónál, a Központi városháza, III. em. 328. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi június hó 27-én (szombat) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi május hó 26-án.

A polgármester rendeletéből:
Szinte, s. k.,
müszaki főtanácsos, tanácsnok h.

* A munkálatok csak a törvényhatósági tanács jóváhagyása után végezhetők el. Amennyiben a törvényhatósági tanács jóváhagyása nem történnék meg, a munka elmaradása címén a vállalkozó a fővárossal szemben semmi igényt nem támaszthat.

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

Vásároljon csak műjeget
A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.
Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat
Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✪ TELEFON: J. 438—64

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 55 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Nem veszik igénybe a háztulajdonosok a tatarozási akcióhoz biztosított kedvezményeket

Az érthetetlen jelenséggel szemben tehetetlenül állanak az építőiparosok
A mult évben fel nem használt 27 millió elveszett a közmunkák szempontjából

Városházi körökben hónapok óta szorgos munka folyik a gazdasági élet súlyos helyzetének megjavítása érdekében. A főváros a maga hatáskörében mindent elkövet a közmunkák terjedelmének bővítésére és azok gyors munkábaadására, hogy ezzel támogatást nyújtson a vállalkozói és iparos osztályoknak. Áldozatoktól sem riadt vissza a főváros, amikor a tatarozási akció elősegítése érdekében bizonyos adókedvezményeket léptetett életbe az állammal együtt: *az eredmények azonban nem váltják be az akcióhoz fűzött reményeket.* Erről a kétségtelenül szomorú jelenségről folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Sajnálattal kell megállapítani, hogy a gazdasági élet megjavítására indított tatarozási akció stagnál és *fájdalmas eseménytelenség mutatkozik az egész építkezési fronton.* Hosszú hónapok munkájával előkészítettük a tatarozási akciót, mert az volt az elgondolás, hogy a sok régi elhanyagolt épület konzerválásával módot nyujtunk az iparosság foglalkoztatására. Az akció eredményeként megjelent két kormányrendelet, amelyik adókedvezményeket és egyéb előnyöket biztosít az ingatlantulajdonosoknak és mégsem mozdul semmi:

sem az iparosok, sem a hatóságok nem értik ezt a nagy némaságot.

Érdeklődtem illetékes helyeken az akció arányai felől és azt a lesujtó választ kaptam, hogy

a kedvezmények igénybevételére jóformán egyetlen igénylés sem történt.

Úgy látszik, hogy a nemtörődömség, a *minden mindegy* jelszó kezdi megülni a lelkeket.

— Úgy a főváros, mint az állam súlyos gazdasági problémák előtt áll. A *takarékoskodás, mint orvosszer, nem célravezető eszköz.* A főváros például 4 és ½%-ot faragott le a költségvetéséből és az eredmény az, hogy kevesebb közmunkát hajtottak végre, nem építettek útakat, házakat, csatornákat és *ez az elv természetesen károsan érinti a gazdasági életet.* Kiderült a zárszámadás tárgyalása után, hogy

a mult évi költségvetési hitelekből 27 milliót nem használtak fel, pedig ezt az összeget nem lett volna szabad visszatartani.

Van még egy 5 milllós tétel, ami átvihető a jövő költségvetésbe, ez azonban nem jelent sokat a *közmunkák szempontjából tökéletesen elveszett 27 millióval szemben.* Lehet, hogy ez kedvező a pénzügyi egyensúly nézőszögéből, azonban a *gazdasági élet csak veszít az ilyen tevékenység nyomán.*

— A városházi ügybeosztások tekintetében is kifogásolom, hogy

az alpolgármesterek munkaideje csak részletkérdések intézésében merül ki

és ezért a nagy problémák megoldására nem marad idejük, pedig ők a vezérkari főnökök, akiktől a tervezetek kidolgozását és javaslatok elkészítését kell várni. Fontos problémák meredeznek és fenyegetik a jövőt: folyton növekszik a kórházak deficitje: évenként 7—10 millió között váltakozik, csökkennek az adóbevételek is, tehát *tenni való éppen elég van a városháza tájékán.* Állandó gond a közüzemek beruházásainak folytatása, amelyeket a függőkölcsönök fundálása helyett, racionális termelésből és új jövedelmi források nyitásából kellene fedezni.

Szociális és gazdaságpolitikai megfontolással felépített reális tervek végrehajtására van szükség,

mert a nélkül az állandó tespedés honosodik meg a főváros ügyeinek intézésében.

Hangoztatta végül *Becsey* Antal, hogy az elkövetkező hónapokban nagyteljesítményü munkásságot kell produkálni a városházán. Minden vonalon *a tennivalók sokasága torlódik,* miért is nagyon fontolóra kell venni a nyári munkabeosztást, hogy az ügyek menetében szünet vagy fennakadás ne következzék be.

Június elsejétől 180.000 pengős havi részletekben fizeti a Beszkárt a fővárosnak a területhasználati díjakat

Jelentette a *Fővárosi Hirlap,* hogy a BESZKÁRT zárszámadásának elkészítésével egyidejüleg átiratot intézett a polgármesterhez, amelyben *a területhasználati díj felének elengedését kérte.* Az alapszerződésben megállapított területhasználati illetéket 2,500.000 pengőben szabta meg a közgyülés, abban az időpontban, amikor a BESZKÁRT bevételei évről-évre emelkedő irányzatot tüntettek fel. Mint ismeretes, az utóbbi időben *csökkentek a BESZKÁRT bevételei,* aminek felidézésében nem kis mértékben játszik szerepet az autóbuszforgalom terjeszkedése és a súlyosbodó gazdasági helyzet, amelyek együttesen jelentékeny számú utastömegeket vontak el a villamos használatától. A BESZKÁRT mult évi mérlege már teljesen elkészült és

még mindig haszonnal zárja ugyan a pénzügyi ügyvitelét, ez azonban már jóval alatta marad az évek előtti fölöslegeknek.

A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésében foglalkozott a BESZKÁRT kérelmével és azt nem találta teljesíthetőnek. Az indokolás szerint *a BESZKÁRTNAK számolni kell a megállapított területhasználati összeggel* és mérlegét, vagyonkezelését és egész pénzügyi gesztióját úgy kell berendezni, hogy ez a tétel mindenkor változatlanul juthasson a főváros pénztárába. Ilyen körülmények között a BESZKÁRT beterjesztett mérlege sem végleges és most fogtak hozzá az új mérleg felállításához, amelyben *változatlan épségben szerepel a fővárosnak járó két- és félmillió pengő.* A területhasználati szerződés vonatkozó pontja szerint

a Beszkártnak minden év március 31-ig kell a területhasználati díjat a fővároshoz eljuttatni,

ez azonban az idén nem történt meg, mert a BESZKÁRT bizott a városházi intézőkörök méltányos elbánásában. A nem várt elutasítás *felborította a mérleg számoszlopait* és ez az oka annak, hogy a BESZKÁRT közgyülése is csak június második felében hívható össze. A főváros és a BESZKÁRT most megegyeztek abban, hogy a területhasználati díj mult évi hátralékát, körülbelül ötnegyed millió pengőt,

június 1-től havi 180.000 pengős részletekben folyósítja a fővárosnak

és ennek az összegnek az első részletét már át is vette a központi pénztár. A BESZKÁRT egyébként folytatja beruházásait, amelyekre *kisebb kölcsönöket* fog a szükség szerint a *Községi Takarékтól* igénybe venni.

A mult évi területhasználati díjat tehát teljes egészében megfizeti a BESZKÁRT a fővárosnak, a jövő évi terhet azonban aligha vállalhatja a vasuttársaság. A BESZKÁRT legutóbb tartott igazgatósági ülésén *Horváth* Károly igazgatósági tag javaslatára

az 1931. évi költségelőirányzatból már törölték is a területhasználati díj 2,500.000 pengős tételét azzal az indokolással, hogy az évről-évre csökkenő bevételek ennek a számottevő összegnek a folyósítását nem teszik lehetővé.

Kifejtették az ülésen, hogy a vállalat pénzügyi egyensúlyát csak úgy lehet biztonságossá tenni, *ha a főváros eltekint ennek az összegnek az igénylésétől,* amire különben is módot ad az alapszerződésnek az a pontja, amelyik kimondja, hogy *esetleges deficit bekövetkezése esetén a BESZKÁRT nem köteles ezt a díjat a fővárosnak leróni.* Eltekintve a csökkenő bevételi irányzattól,

a Beszkártnak alapszabályszerü kötelessége az értékcsökkenési, a rekonstrukciós és a tartalékalapokat úgy dotálni,

hogy a szükséges munkálatok lefolytatására megfelelő fedezet álljon mindenkor rendelkezésére. A BESZKÁRT-nál remélik, hogy pénzügyi helyzetükre való tekintettel *a főváros is hozzájárul a méltányos felfogáshoz* és elengedi a járulékot, ami komoly lehetőségeket nyújt a BESZKÁRT háztartásának eredményes továbbvitelére.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
VABANQUE halálugrása
és a szenzációs juniusi műsor.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, u. ymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, irójalzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

»PETRA«
Aszfalt és Katrány Útépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak építését

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

VÁLLALKOZÁSI HÍRLAP

Tizennyolc millió értékű munkát adott ki eddig az út- és csatornaépítési ügyosztály

A hitelösszeg további részének felhasználása az őszi hónapokra marad

A főváros út- és csatornaépítési ügyosztálya eröteljesen és lendületesen folytatja a költségvetésben megállapított munkálatok lefolytatását. *A folyó évi hitel nagyobbik felét, 18 millió értéket jelentő munkálatokat már mind vállalatba adták,* a hátralévő munkálatok pedig most vannak kiírás alatt. Csak néhány munkálat elvégzése marad az őszi hónapokra, aminek hátterében az a helyes elgondolás rejtőzik, hogy *valamennyi munkát nem ajánlatos az első félévben piacra vinni,* mert akkor a második félévben nem jut lehetőség munkaalkalmakra és a munkások foglalkoztatására. A program végrehajtásának menetéről beszélgetést folytattunk

Király Kálmán
műszaki főtanácsossal,

az ügyosztály vezetőjével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Pontosan lépést tartunk a költségvetésben megállapított hitelösszegek felhasználásának lehetőségeivel és folyamatba tettük mindazokat a munkákat, amelyeknek elvégzését program szerint megáilapítottuk. Pontos kimutatásaink szerint e pillanatban

utak építése

munkában van az I. kerületi *Diósárok-útnak* a Hieronimy-úttól terjedő 900 kilométeres hosszúságban való megépítése, a Szarvas-úttól felfelé terjedő *Kútvölgyi-út,* a Lenke-úttól a Hamzsabégi-útig terjedő *Daróczi-út,* a Fehérváry-úttól a Horthy Miklós-útig húzódó *Vásárhelyi Pál-utca,* a II. kerületi Ákos-utcától a Lenke-útig terjedő *Borgó-út,* a Hidegkúti-úttól a Pasaréti-útig terjedő *Hadapród-utca,* a Bimbó-utcától a Törökvész-útig terjedő *Mész-utca,* az úgynevezett *tizenhárpmöles út* és a *Törökvész-út* építése, a III. kerületi *Farkastorki-út* és *Pusztaszeri-út,* az V. kerületi *Hollán-utca,* a *Tátra-utca,* a Váci-úttól a Pannónia-utcáig terjedő *Tisza-utca* építése, a VI. kerületben a Bulcsu-utca és Dévay-utca között fekvő *Tüzér-utca* építése, a VII. kerületben a Rónautcától a Fehér-útig a *Kerepesi-út* építése, a VIII. kerületben a Baross-utca és Práter-utca közötti területen a *Kemény Zsigmond-utca* építése, a X. kerületben a Maglódi-úttól a Sörgyár-utcáig terjedő *Szentimrei-utca* építése, a *Kerepesi-útnak a temetőhöz vezető kiépítése és a temetőben a Deák-út megalkotása.*

A csatornaépítések sorában munka alatt van

az *I. kerületben* a Mohai-utca, az Andor-utca, a Nárcisz-utca és az Albert-utca, a *III. kerületben* a Pusztaszeri-út, a *VI. kerületben* a Jász-utca, a *VII. kerületben* a Czobor-utca és a Bácskai-utca csatornázása.

— A kertészeti ágazat is nagy tevékenységet fejt ki.

Parkírozzuk az *I. kerületi* Budakeszi-utat, a Retek-utcától a Julia-utcáig, továbbá a *Gellérthegy északi részét,* hogy ezzel befejezzük ennek a nehéz terepnek kertészeti feldíszítését. Munkálatok folynak a *II. kerületi* Ribári-uteában, a *III. kerületi* Miklós-téren, a *IV. kerületi* gróf Károlyi-kertben, az *V. kerületi* Kossuth Lajos-téren és a *X. kerületben* a rákosfalvai Templom-tér körül.

— A folyó évben az út- és csatornaépítési ügyosztály részére megállapított 18,000.000 pengő hitelt teljes egészében fel fogjuk használni,

hogy ezzel is fokozzuk a munkalehetőségeket és munkaalkalmakat, amelynek méreteire jellemző, hogy ma ebben a két vonatkozásban *négyezer munkásnak adunk kenyeret.*

— Az ügyosztályhoz tartozik a *köztisztasági hivatal,* tehát az utcai és házi szemét eltakarítása, az utcák locsolása és olajozása. Erre az ágazatra *a költségvetésben körülbelül tízmillió pengő áll rendelkezésre.* Ezt is teljes egészében felhasználjuk és itt háromezer munkás jutott foglalkoztatáshoz. Az *utak olajozása* 1,100.000 négyszögméter felületen történik, amelyeknek egységára 26 fillérbe kerül. A munka végrehajtását a főváros a szerződéses vállalkozókkal végezteti, amely munkálat rövidesen véget is ér. Meg kell jegyeznem, hogy ez a művelet az idén aránylag elég korán nyert befejezést és

a jövőben még korábban kívánjuk az utcák portalanítását elvégeztetni,

nehogy az első száraz napok poros utakat teremtsenek azokon a területeken, ahol szilárd burkolat nem áll rendelkezésre.

Az ügyosztály tevékenysége arra mutat, hogy az olyan sokat hangoztatott *városházi passzivitás és stagnálás nem felel meg a valóságnak.* Amint látható, ez az ügyosztály is csendben, de annál nagyobb szorgalommal látja el feladatát és

a rendelkezésére álló 28 millió pengő hitelösszeget gyors ütemben felhasználja,

mert minden fillért az iparosoknak és a vállalkozóknak juttatnak. Ha a főváros pénzügyi viszonyai megjavulnak és szó lehet *nagyobb kölcsön* igénybevételéről, akkor ez az ügyosztály is meg fogja valósitani azt a régi kívánságot, hogy Budapest úthálózata teljes egészében *méltó legyen a modern, kultúrált milliós fővároshoz.*

Gondoskodás a köztisztasági alkalmazottak téli ruházatáról. A köztisztasági hivatal igazgatósága előterjesztést tett a hivatal altiszti és munkásszemélyzetének ezévi téli ruhaszükséglet beszerzésére. A polgármester ezen az alapon kiírta a nyilvános versenytárgyalást a nagymennyiségű téliruha, köpeny, esőgallér és fehér bárányborrmellények szállítására. Az ajánlatok benyujtásának határidejét július 3-án, kedden délelőtt tizenegy órában állapították meg, mely ideig a pályázatokat a köztisztasági hivatal Kún-utca 8. szám alatti igazgatóságához kell benyujtani.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Házi távbeszélőberendezés szállitását a Szent László-kórházban: Ericsson r.-t. 80.250.

Burkolómunkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Zsolnai Vilmos 6729, Andrea r.-t. 28.238.

Bádogosmunkát ugyanott: Schaczek Sándorné 8470, *a Miskolci-úti autóbuszfőműhelynél:* Gerő László 9916.

Kőművesmunkát az Erzsébet-szegényházná!: Vaits Sándor 2253.

Linoleum burkolómunkát a Szent István-téri iskolánál: Urbán Ferenc 6541, *a Rottenbiller-utcai iskolánál:* Péter József 5947.

Mázolómunkát az Új Szent János-kórháznál: Gara Zsigmond 2013, *a Miskolci-úti főműhelyben:* Mihály Ferenc 3287.

Föld-, kőműves- és elhelyezőmunkát a régi Szent János-kórháznál: Vágó Pál 2626.

Központi gőzfütőberendezést az állatkerti oroszlánbarlangnál: Halász Ernő 2515.

Mükőmunkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Mükőipari vállalat 14.627.

Tatarozási munkát a Szent László-kórháznál: Voleintics Lajos 2560.

Orgonátalakitási munkát a Mátyás-templomban Rieger Ottó 28.400.

Ácsmunkát a Miskolci-úti autóbusz főműhelyben: Szivós L. László 7362.

Palafedőmunkát ugyanott: Eternit művek 11.821 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Czakó-utcai elemi iskola kőmüvesmunkáira pályáztak: Schultz r.-t. 13.170, Heinicke H. R. 14.147, Welvárd és Kutasi 15.502, Custodi Alfonz 15.221 Eggenberger S. 16.324, Udvardy Géza 5896, Paulheim Lenárt 6067, Berényi Ignácz 6105, Hudetz Béla 6128, Németh Béla 6135, Lázár Géza 6185.

A maglódiúti szeretetház kazánházának építésével kapcsolatosan szükséges kőmüvesmunkáira pályáztak: Havas Sándor 31.804, Schulz r.-t. 47.632, Eggenberger A. 48.845, Bédy Aurél 51.950, Heinicker H. R. 49.470, Custodis Alfonz 51.420, Kemény Sándor 55.420 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház urologini pavillonjában különböző munkákra pályáztak: Beregszászi Dezső 2592, Hofherr Gyula 2676, Soproni Géza 2780, Faragó Sándor 2798, Szirtes Béla 3070, Nagy Sándor 3274, Fazekas László 3625, Márton Ferenc 3926, Molnár és Faragó 2702, Máthé Ferenc 3926, Kiszely Géza 3002, Mendli Gyula 3066, Kramer Adolf 3646, Reitzer Ferenc 5756 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház elmebeteg pavillonjának női osztályán szükséges padló- és falburkoló munkáira pályáztak: Urbach és Tafler 21.941, Schillinger Zsigmond 22.786, Neubauer Miksa 23.968, Fekete Mihály 24.016, Gerber József 26.222, Strasser Vilmos 27.489, Walla József r.-t. 29.159 pengővel.

A Felhő-utcai tűzőrségi pavillon vízvezetéki és csatornázási munkáira pályáztak: Rietschel és Henneberg 2445, Riemer Miksa 2608, Wagner Hugó 2626, Lukács János 2661, Schlésinger és Lampel 3224, Pregitzer Károly 3286 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház szobafestő- és mázolómunkáira ajánlatot tettek: Grünwald Béla 2463, Leisen Adolf 2707, Zafourek Ferenc 2739, Galbavy Gyula 2909, Czeisler és Elischer 3215, Hurm József 3304, Fock Géza 3861 pengővel.

A Tomori-utcai elemi iskola kőmüvesmunkáira pályáztak: Wágner Márton 1860, Szakál Lukács 2172, Schönthel Richárd 2400 Tausz Alfréd 2880, Longauer Elemér 3120, Katona Imre 3480, Kübl Emil és társa 4440 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház elmeosztályának kőmüves munkáira pályáztak: Wihart Ferenc 1098, Makovszky Ferenc 1237, Katzer József 1365, Dobrovits Ferenc 1375, Nekolny Antal 1925, Lukoy Emil 1945, Breuer Lajos 2400, Egry Bálint 2405, Bernát Imre 3120 pengővel.

A Horthy Miklós-úti iskola menyezetjavitási munkálataira pályáztak: Fábián Testvérek 2279, Czipauer János 3433, Apor József 3653, Méhes Imre 4161, Robelly Aladár 4278, Berényi Ignác 4314, Betz Géza 4630, Mester István 4666, Markó Elek 4774, Mihályi Lajos 5116, May Imre 5908, vitéz Katona Mihály 6376, Méhn Antal 6600 pengővel.

Az inségakció céljaira készitendő ruhákhoz szükséges különböző anyagok szállitására pályáztak: Celluloidgyár r.-t., Barta Károly, Angol-Magyar Cérnagyár r.-t. Gombművek, Ádám Miksa, Brükc és Gross, Turul gomb- és fémárugyár, Albacháry és Korai, Goldberger Sám., Kispesti Textilgyár, Salamonits Géza, Fürst Jakab.

A szeretetotthonok és árvaházak részére szükséges ruhaszállitására pályáztak: Gutmann és társa, Freudliger Mózes, Textilfeldolgozó és értékesitő szöv., Csipak Sándor, Ruhakonfekció, Storer Viktor, Ottó Ferenc, Koch Tamás, Trunkhahn.

Ugyanott a cipőszállitásra pályáztak: Blaskó János, Császár Károly, Gálfi József, Petzkai József, Lampert János, Budapesti Cipészipartestület termelő szöv., Grandics Nándor, Obrovta József, Kócse Gergely.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a III. ker., Bécsi-út 88—92. sz. székesfővárosi kislakásos bérházcsoport **antennatartóoszlop szerelési munkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók **1931. évi június hó 1-től** kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Karfner János főmérnök, előadónál, a Központi városháza, III. em. 325. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 3-án (péntek) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésterméhen (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 1-én.

A polgármester rendeletéből:
Szinte, s. k., tanácsnok h.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a köztisztasági hivatal altiszti és munkásszemélyzete részére az 1931. évre szükséges **téliruhák, köpenyek, esőgallérok** és **fehér bárányborrmellények** szállitására.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta délelőtt 12—2 órák között a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8. sz., I. emelet) díjtalanul vehetők át.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi július hó 3-án (kedden) délelőtt 11 óráig** nyujtandók be a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8.). Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. A felbontásnál a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 15.

A székesfőváros polgármestere.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

„A megszünt **Teudloff-Dittrich r.-t.** közismert gyártmányainak é. p.: a különféle armatura, szivattyu, tüzoltósági- és közegészségügyi szereknek, köztisztasági eszközöknek és más berendezéseknek előállítási jogát megszereztük és azokat az évtizedek alatt bevált minőségben és kivitelben gyártjuk

M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest. **Képviselet:**
Magy. kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselete r.t.
Budapest, V. ker., Vilmos Császár-út 28

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapitva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Napirendre tűzik a városházán a kötelező poloskairtás végrehajtását is

A lakásokba való behurcolkodás előtt kötelező lesz a nagytakarítás
Megkezdődött a patkányirtással kapcsolatos kihágások elbírálása

Az általános patkányirtás immár befejeződött és annak számszerű eredményei a közeljövőben bizonyítani fogják, hogy a sokszor humorosan megítélt patkányirtás *mégis csak lecsökkentette a fővárosban garázdálkodó veszedelmes állatok számát.* Megállapítható, hogy a patkányirtási hadjárat a közönség részére sokszor mulatságul szolgált, különösen az olyan hírek kapcsán, amelyek szerint *kutyák és macskák bőségesen hullottak el* mérgezés következtében a patkányok szemeláttára, amelyek vidáman szemlélték leghatásosabb ellenségeiknek görcsös rángatódzásait. Hogy ez mennyiben felel meg a valóságnak, azt majd a statisztika fogja a maga csalhatatlan számadataival bebizonyítani, tény azonban az, hogy

nagy tévedés volt a mérgek hatásától azonnali eredményt várni.

A közegészségügyi osztály véleménye szerint ugyanis a mérgek hatása csak 4—5 nap mulva mutatkozik és bizonyos, hogy az ügyosztály szerint a budapesti patkányirtóhadjárat elérte a szándékolt hatást.

A patkányirtási rendelet büntető szankciókat is kilátásba helyezett és értesülésünk szerint számos esetben máris megindult a kihágási eljárás mindazon háztulajdonosok ellen, akik nem gondoskodtak a mérgek elhelyezéséről. A kerületi előljáróságok intézkedésére

tizenegy repülőbizottság és 137 ellenőr járta be a méreg elhelyezésére megállapított napokon a budapesti házakat

és mindenütt megvizsgálták a rendeletben foglalt előírások teljesítését. A büntetés mértékét az előljáróságok fogják megszabni és ezzel a finálével véget is ér az élősdiek kiirtására megindított komoly akció.

Ugy látszik, hogy a patkányirtási hadműveletek sikerén felbuzdulva, *további tisztogatások előkészítésére kerül sor.* A közegészségügyi ügyosztály ugyanis tudatában van annak, hogy Budapest számtalan épületében, — tisztelet a kivételeknek — sok poloska él, amelyek higiéniai szempontból feltétlenül károsaknak minősíthetők. Általános poloskairtást elrendelni kissé nehéz és körülményes feladat volna, mert ott nem a házakban, hanem helyiségenként kellene az ellenőrzést ellátni, amelyhez pedig kellő személyzete egyelőre nincsen a fővárosnak. Éppen ezért olyasféle elgondolás alakult ki, hogy

minden lakásba való behurcolkodásnál kötelezővé kell tenni a poloskairtást, amelyért természetesen a háziúr tartozik felelősséggel.

Nincs kizárva, hogy a közeli hetekben a poloskákat is utólári az elmúlás végzete, ami természetesen ismét hangos előkészületeket fog kiváltani az érdekeltek körében. Nem kell sok fantázia ahhoz, hogy *a városházán nemsokára egymásután iktatják a hangzatos ajánlatokat, amelyek Flyt, Fleytox, Shell olajtól a cyán-méregig kínálkoznak majd a budapesti poloskatömegeknek az élők világából való eltávolításához.*

Nagyszabású fejlesztési program keresztülvitelére készül a Rudasfürdő

Szamek Emil elaboratuma óriási perspektívát tár elő az intézmény kihasználásáról

A főváros fürdőintézményei közül a legrégibb, a legnevezetesebb és kétségtelenül legérdekesebb a Rudasfürdő, amelynek fejlődése és modernizálása egy lépéssel sem jutott előre az utolsó évtizedekben. A Rudasfürdő kihasználására úgy látszik most indulnak meg a komoly kezdeményezések: *Szamek* Emil dr., a Rudasfürdő igazgatóságának elnöke nagyérdekességű és minden részletre kiterjedő elaborátumot dolgozott ki a fürdő jelentőségéről, mai állapotáról és kifejlesztésének programjáról, amelynek figyelemreméltó részletei új perspektivákat tárnak elő a fürdőváros megvalósításához.

— Legelsősorban az adminisztrációt kell helyes vágányra terelni, — mondja *Szamek* Emil — és a Rudasfürdő ügykezelését a Gellértszállótól feltétlenül *különválasztani.* A Rudas és Gellért különben sem egy természetű üzem. A Rudas inkább *gyógyfürdő,* — a Gellért főleg *szálloda.* Adassék önálló üzemvezetés mind a kettőnek s a vezetők vetélkedjenek egymással, hogy melyik produkál többet. E kérdésben különben már döntött is a főváros törvényhatósági bizottsága, akkor, midőn 1930.. év nyarán önálló üzemigazgatóságot állított a Rudas és ugyancsak önálló üzemigazgatóságot a Gellértszálló részére.

— Felvetődik ezekután a további kérdés: a helyes alapra fektetett üzemvezetés mellett

milyen sorrendben történjék a Rudas kifejlesztése?

E tekintetben bizonyos fokig irányt szab az Idegenforgalmi Tanács pályázata az Erzsébet- és Ferenc József-híd közötti Dunapart rendezéséről. E tervek mindegyike *a Rudas komplexumot állította a rendezés középpontjába,* ezenkívül főként a villamosvágányok elhelyezésével és a Gellértet a Rudassal összekötött fedett sétánnyal foglalkozott. A pályatervek ötletes elgondolásokat adtak, — azonban alig egy-kettő számolt a pénztelenséggel; a dolgok súlypontja pedig itt van és a pénzkérdés ennek a problémának a legnehezebb kérdése. Gyakorlati ember számol az adott lehetőségekkel és a felvetődött problémákból azokat igyekszik megoldani, amelyekre megvan a momentán anyagi lehetőség. Ezeknek a szempontoknak figyelembevételével a Rudas kifejlesztésénél a következő sorrendet kell betartani.

— Bármennyire rentabilisnak is vehető a Rudas kiépítésével járó *minden okos* befektetés, az anyagi nehézségek csak fokozatos, évekre előre felosztott fejlesztést teszik lehetővé. Az ilyen részletmunkák azonban sokszor azzal a veszedelemmel járnak, hogy a detailok kivitelénél szem elől tévesztik az egészet s mire minden elkészül, az egyes részletek között elvész az egység. Hogy ezek a hátrányok elkerültessenek, *legelsősorban el kell készülnie a részletes terveknek, amelyben lefektettessék az egész üzem kifejlesztésének teljes terve és programja.*

— Már most, ha a budai forrásvíz rendezésének általános elgondolása ilyen szerencsésen sikerült, az általános tervpályázatnál, — részletekben is kerülni kell minden hiba lehetőségét, ezért

a Rudasfürdő és úszócsarnok kiépítésének részletterveit is pályázaton kell eldönteni.

Nem kívánok itt a tervek részletes leírására kitérni, nagyjából azonban a következő kérdések lennének megoldandók:

A fürdő korszerű színvonalra emelése.

A szálloda 50—60 szobás gyógyszállóvá alakítása,

úgy hogy a szobák felére egy-egy fürdő essék, melybe a gyógyforrások vize jusson. A szálloda és gőzfürdőnek az *úszócsarnokkal való összekapcsolása,* úgy, hogy közös bejárat mellett a fürdőzők az uszodából a gőzfürdőbe és viszont átjárhassanak. Megoldandó, hogy a mostani *kazánház* lebontása mellett az üzem *fűtőberendezése hol helyezendő el.*

Az építési költségek előirányzott maximuma 600.000 pengő.

Tekintettel arra, hogy az építkezések fokozatosan, három év alatt hajtandók végre

az építkezés is három évre tervezendő, úgy azonban, hogy az egyes részek önmagukban is befejezettek legyenek,

— gondolva arra, hogy előre nem látott pénzügyi nehézségek, esetleg csak egyes átalakítási fázisok elvégését teszik lehetővé s a további fokozatokkal hosszabb ideig is várni kell.

A gyógyfürdő jellegének hangsúlyozása végett a Dunapartot haladéktalanul parkirozni kell, ezért az évek óta üresen állóigazgatósági épületet és a mostani kazánházat minden késedelem nélkül le kell bontani.

Az átalakítási sorrend megállapításánál tehát tekintetbe veendő, hogy már

az első évben

okvetlenül el kell végezni: a kazánházak elhelyezését, a jövedelmezőség növelésének szempontjából a szállodának 35—40 szobára való kibővitését, az uszoda és fürdőépületek összekapcsolását, az uszoda népfürdői részének megszüntetését.

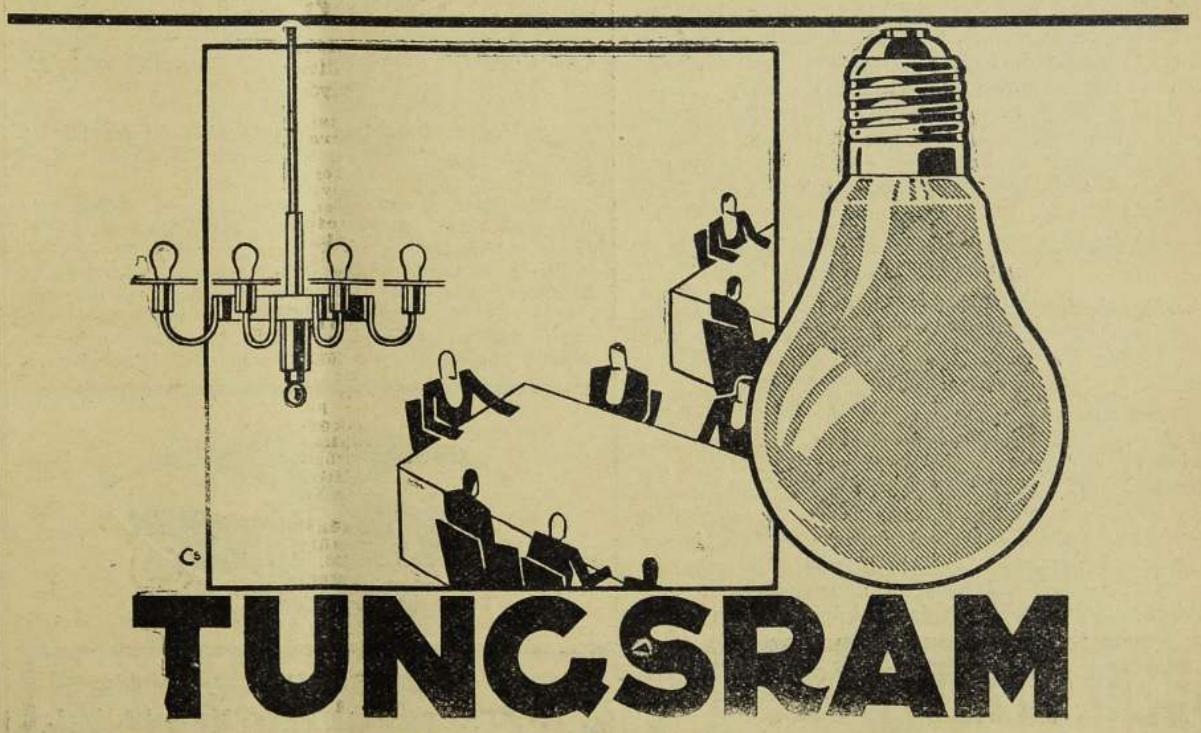
— A pályázat *június 15-ig* minden nehézség nélkül kiírható, augusztus 1-i határidővel. Augusztus 15-ig a pályatervek már el is bírálhatók, — a versenytárgyalás *szeptembere 15-ig* megtartható s október 1-én a munkálatok már meg is kezdhetők. Megengedem, hogy ez friss tempó, de a lassú mozgásra nincs ok. Itt cselekedni kell s a mai viszonyok között nem érünk rá kényelmeskedő nehézkességre.

Nem tartozik szorosan a Rudas fejlesztésének kérdéséhez, de mégis vonatkozásban van vele: a két híd közötti *villamosközlekedés megoldása.* Itt azért kell foglalkoznom vele, mert a Rudas épületeinek és környezetének megfelelő keretbe illesztése nem valósulhat meg addig, amíg a villamos közlekedés a mai helyén marad. Az Idegenforgalmi Tanács pályatervei igen nagyrészben ennek a problémának a megoldásával foglalkoztak, — de a legsikerültebbeknek is az volt a hátrányuk, hogy túlságosan elkomplikálták a kérdést. *Sziklábavájt alagutakra s földalatt vezetett vasútra gondoltak* s ezzel olyan súlyos pénzügyi nehézségek elé állították az elgondolásuk szerinti partrendezést, ami beláthatatlanul hosszú időre eltolta volna a tényleges megvalósítást. Praktikus szemmel nézve, nem is komplikált pedig a kérdés. A Dunapart Rudas és Gellért közötti része lakatlan, — a Rudas épületein kívül ház sincs rajta. A villamosforgalom ezért gyér, s tisztán megszokottság, hogy a Lánchíd közötti lakosság ezen a vonalon közlekedjék a Lágymányossal. Annak a kis közúti forgalomnak a kedvéért, amely ezen a félkilométernyi útrészen bonyolódik le, — teljesen megokolatlan lenne millió pengőkre menő befektetéseket eszközölni, már pedig a pályaterveken szándékolt viadukt és alagútszerű megoldások tényleg milliókat nyelnének el. A viszonyoknak megfelelő és természetszerű megoldás az lenne, ha

a Vár felől jövő villamos a Döbrentei-tér északi oldalán a Dunapartnak egészen a széléig kanyarodva, az alsó rakodóparton futna végig a két híd alatt,

egészen a Gellért-tér déli oldaláig. Ennek a megoldásnak csak egy szempont mond ellent: az, hogy az alsópart a Duna tavaszi áradása idején, tíz évenként 30 napig víz alatt áll. Ezalatt az évi 3 nap alatt nyugodtan szüneteltethető a villamosforgalom, egy kis kerülővel a pesti oldalon is megvan a kapcsolat. De *megoldható a kérdés akként is, hogy az alsó rakodó-part túláradása idején autóbuszokkal bonyolítják le a megakadt villamosközlekedést.*

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Gazdasági Értesítő

Rendezik a Nemzetközi Vásár jogviszonyát és kibővítik a kereskedelmi hitelakció kereteit

Báró Babarczy István a közgazdasági ügyosztály legközelebbi feladatairól

A közgazdasági és ipari ügyosztály rövid párhónapos fennállása alatt máris bebizonyította, mennyire szükséges és megokolt volt *a közgazdasági és ipari ügyek számára külön osztály létesítése*, de beigazlódott az is, hogy a főváros gazdasági élete milyen rokonszenvvel és bizalommal fogadta ennek az új, önálló hatósági szervnek működését. A számtalan bajjal küzdő, különböző terhek lavinája alatt roskadozó iparos- és kereskedőtársadalom *segítő és tanácsadó intézménynek tekinti az ipari és közgazdasági ügyosztályt*, ahol naponta tömegesen fordulnak meg az ügyesbajos kisemberek, akik azzal az érzéssel távoznak az ügyosztály irodáiból, hogy ott valóban olyan emberek intézik ügyeiket, akik nem a paragrafusok rideg betűihez ragaszkodnak, hanem őszinte barátai Budapest iparosainak, kereskedőinek, gazdasági életének.

Beszélgettünk a közgazdasági és ipari ügyosztály fiatal, agilis vezetőjével,

báró Babarczy István dr.
főjegyzővel,

aki a hozzá intézett kérdésekre az alábbiakban tájékoztatta az aktuális kérdésekről és az új ügyosztály munkájáról a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A közgazdasági és ipari ügyosztály hatáskörébe tartozó ügyek közül egyik fontos és a polgárságot is közelről érintő kérdés *az ipari közigazgatás*. A közigazgatásnak ez az ága hivatott mindazoknak a szabályoknak egységes elvek szerint való végrehajtását biztosítani, amelyeket a vonatkozó törvényes rendelkezések a városi élet két legfontosabb tényezőjére, az iparra és kereskedelemre előírnak.

— Bár tudjuk, hogy a legszakszerűbb és leggyorsabb közigazgatás sem teremthet ipart vagy kereskedelmet, azonban

a rossz közigazgatás mindkettő természetes fejlődésének kerékkötőjévé lehet.

Éppen ezért az ügyosztály elé konkrét ügyek elbírálásánál a polgárság és a szakmai érdekeltség *jogos kívánságait* mindig szem előtt tartjuk. Igyekszünk az ipari és kereskedelmi érdekeltségekkel, az ipartestületekkel és ipartársulatokkal szoros kapcsolatot teremteni, panaszaikat, kívánságaikat meghallgatni, azokat a lehetőség szerint orvosolni, illetve, ha az ügyosztály hatáskorát meghaladja, *orvoslásuk iránt az illetékes tényezőkhöz előterjesztést, javaslatot tenni.*

— Az ügyosztály hatáskörébe tartozik a főváros területén működő ipartestületeknek iparhatósági felügyelet alatt tartása is.

A testületek önkormányzatát és belső életét tiszteletben kívánjuk tartani, miért is ezt az ügykört a legnagyobb tapintatossággal intézzük

s arra törekszünk, hogy a testületek harmónikus munkáját kényszerítő rendszabályok nélkül biztosítsuk. Nagy súlyt helyezünk arra is, hogy az ügyosztály, amely az ipari és mezőrendőri kihágási ügyekben a közigazgatási rendőri büntető bíráskodást II. fokon ellátja, kifogástalanul és főleg gyorsan intézze az idetartozó ügyeket, mert a büntetésnek úgy fenyítő, mint javító célzata veszélyeztetve lenne, ha az eljárás éveket vesz igénybe.

— A közigazgatási ügyosztály másik legfontosabb feladata

az általános közgazdasági problémákkal való intenziv foglalkozás.

A közgazdasági kérdéseket mindenkor az ügyosztály mellé rendelt szakbizottsággal kívánnám megtárgyalni s a bizottsággal való harmónikus együttműködést az eredményes munka első alapfeltételének tartom.

— A közel jövőben megoldásra váró közgazdasági problémák között jelentős helyet foglal el az *árumintavásár kérdése*. A székesfőváros életében igen fontos szerepet betöltő „Budapesti Nemzteközi Vásár"-t ezideig tudvalevőleg a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara rendezte, az állam és különösképpen a főváros támogatásával. *A közelmultban tárgyalások indultak meg a kamarával a vásár intézményének átszervezésére vonatkozólag.* E tárgyalások a törvényhatósági bizottsági választások és a tisztujítások következtében félbeszakadtak, de azok fonalát most már újra sürgősen fel fogjuk venni.

— A vásár intézményének átszervezésére vonatkozólag konkrét terveket természetesen még nem adhatok. Meg kell vizsgálni a kérdést a maga egészében, különösen annak anyagi vonatkozásait s majd

csak az adatok birtokában lesz mód az átszervezésre nézve végleges javaslatot tenni.

— További igen fontos aktuális kérdés *a kisipari és kiskereskedelmi hitelakció kibővítése*. Különösen fontos *a hitelnyujtás biztosítékainak enyhítése*, aminek következtében azok az iparosok és kereskedők is hitelhez juthatnának, akik nem rendelkeznek ingatlannal vagy ingatlannal bíró kezesekkel. Ehhez természetszerűleg olyan

hiányszavatossági tartalékalap szervezése lenne szükséges,

amely a könnyebb feltételekkel kihitelezett összegek vissza nem fizetésének fedezésére szolgál. *A kezdeményező lépések már ezirányban is megtörténtek.*

Uj kincstári főtanácsosok. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére *Hámos* Róbertnek, az Országos Magyar Ipari Jelzálogintézet Részvénytársaság ügyvezető igazgatójának és helyettes vezérigazgatójának, valamint *Rassay* Gyula dr.-nak, az intézet igazgató-ügyészének pénzügyi téren szerzett érdemeik elismeréséül a kincstári főtanácsosi címet adományozta.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete május 28-án tartotta meg az OMGE nagytermében XXXVIII. közgyülését *Perényi* Zsigmond báró v. b. t. t. elnöklésével, a tagok igen nagy érdeklődése mellett. *Perényi* Zsigmond báró elnök nagyhatású megnyitó beszédben vázolta a szövetkezet 1930. évi gazdasági, szociális és kulturális munkásságát. Majd többek hozzászólása után a közgyülés *egyhangú helyesléssel elfogadta az 1930. évi mérleget és az igazgatóság üzletjelentését*, amely szerint a szövetkezet, — a súlyos gazdasági válság és a fogyasztóképesség jelentős csökkenése ellenére — *rendkivül kedvező üzleteredményt ért el.* A szövetkezetnek sikerült csorbítatlanul megőrizni és a fejlődés vonalában tartani üzlethálózatát; nagy gondot fordított ármérséklő feladatának teljesítésére s e célból *közvetlen kapcsolatot épitett ki a mezőgazdasági termelőkkel.* A szövetkezet állandó és szoros összeköttetést tartott fenn tagjaival és azokat hitelnyujtással és szociális jellegü akciók egész sorával támogatta. Több, mint háromezerrel emelkedett a tagok száma, amely ma már meghaladja az 54.000-et és növekedtek a tagok üzlertészjegyzései is. A szövetkezet kisebb árukészlet és lecsökkentett rezsiköltségek mellett is az *1929. évinél nagyobb üzleti felesleget ért el: 326.787 pengőt*, amelyből két százalék vásárlási visszatérítés fejében 200.000 pengőt fizet vissza tagjainak. A tagok hozzászólásaira *Tarján* Vilmos vezérigazgató és *Borbás* Gáspár dr. ügyvezető-igazgató adták meg a szakszerü felvilágositásokat, amelyeket a közgyülés szintén egyértelmüen elfogadott, egyben a legmelegebb elismerését nyilvánította a szövetkezet ügyvezetőségének az elmult üzletévben kifejtett eredményes, továbbá altruista és szociális szellemü munkásságáért.

A Magyar Cukoripar Részvénytársaság ma tartott közgyülése az osztalékot 3 pengőben állapította meg, melyet június 1-től kezdve fizetnek ki.

Megjelent a Kallós-Kompasz 1931—32. évfolyamának első része. A *Pesti Tőzsde* kiadásában és *Kallós* János szerkesztésében most jelent meg *hetedik évfolyamában* a *Kallós-féle „Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompasz"* első része, amely ezidén ismételten lényegesen ki van bővítve új fejezetekkel, amennyiben olvasóinak is újabb szolgálatot tőve közli a követségek, konzulátusok, közjegyzők, hites könyvszakértők, kamarai revizorok, tudakozódó irodák és tarifőrök legújabb jegyzékét. Ezeken kívül tartalmazza a kompasz a kormányzóság, az országgyülés, a minisztériumok, a legfőbb állami számvevőszék, Budapest székesfőváros, az állami, községi és magánkölcsönkibocsátások, a TÉBE, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde, a Magyar Bankárok és Értékpapirkereskedők Országos Egyesülete, az Értéküzleti Egyezmény, a budapesti bankok és takarékpénztárak, a magánbankházak, a kamarák, a szakegyesületek és testületek, az Országos Társadalombiztosító Intézet, a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete, a budapesti szövetkezetek, a vidéki városok és vidéki pénzintézetek, a vidéki hitelszövetkezetek és a külföldi pénzintézetek legújabb adatait az 1929. és 1930. évi mérlegekkel és az utolsó békeév aranymérlegével. Rövidesen sajtó alá kerül a kompasz második része is. Dacára e nagymérvü kibővítésnek, a kompasz mind a négy kötetének ára csak 60 pengő, és igy a legolcsóbb magyar kompasz. *Megrendelhető a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, IV., Városház-utca 6.*

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata
Budapest, VIII., Prater-utca 6/8 * Telefon: J. 463—33.
Tervez és készít: nagy- és kisfeszültségü elektromos világitási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolitása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871—19 és 883—97

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Brüdl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

KISS ÁRPÁD Tel.: J. 312—41
Vizhatlan saját készitésü viharkabát, sátor, hátizsák
KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCA 50. SZ.

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Szerdán: közgyűlés. A főváros törvényhatósági bizottsága holnap, szerdán délután 4 órakor közgyűlést tart, amelynek nagyfontosságú napirendje előreláthatólag szükségessé teszi a tanácskozásoknak a következő napokon való folytatását is. A tárgysorozaton szerepel a *Bohn* József halála következtében megüresedett központi választmányi tagsági hely betöltése és *Glück* Frigyes utódjának, egy örökös tagnak a kijelölésére hivatott bizottságnak titkos szavazás útján való megválasztása. Ezt követőleg előterjesztésre kerül a *Segítőalapról* szóló szabályrendelet, a költségvetés módosítása, a *költségvetési hitelek* és póthitelek fedezeti ügye, a *zárszámadás, a Vásárpénztár üzleteveinek számadása, a nagytétényi sertéshizlalda megvétele,* a kórházi orvosok illetményrendezése, az *üzemvezetői fizetések megállapítása* és végül a *Városi Színház* bérlete, amelyek mindegyike iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A közgyűlésen számos interpellációt és indítványt is elő fognak terjeszteni.

Megjelent az új Fővárosi Évkönyv. A fővárosi törvény életbeléptetése, a választások és a tisztújítás alapvető változtatásokat hoztak a főváros törvényhatósági képviseletébe és az adminisztrációs beosztásokban. Ezek a körülmények okozták, hogy a *Fővárosi Évkönyv* az év eleje helyett csak most jelent meg teljes és áttekinthető tájékoztatással *a bizottsági tagok és póttagok névjegyzékéről, a választmányok és bizottságok összetételéről, a közigazgatási, kórházi és üzemi személyzet teljes rangsoráról, az ideiglenes személyzetről és a hivatali beosztásokról.* Feltünteti a könyv az összes hivatalokat és mellékletben közli *az új fővárosi törvényt* és az azzal kapcsolatos rendeleteket. A közel 600 oldalas vaskos kötet hivatalos részét *Felkai* Ferenc dr. főjegyző, a nemhivatalos részt pedig *György* Endre és *Pásztor* Mihály szerkesztették gondosan és mindenre kiterjedő figyelemmel.

Girardi Tibor — kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Girardi* Tibor kereskedelmi tanácsosnak, a közgazdasági élet terén szerzett érdemei elismeréséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta. *Girardi* Tibor kitüntetése mindenütt általános örömet váltott ki, mert többévtizedes érdemes munkásságát jutalmazta a legfelsőbb kormányzói elismerés. Tiszteletére kedden este 300 terítékes bankettet rendeztek a városligeti Gundel-vendéglőben, ahol *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkár, a Belvárosi Polgári Kör elnöke üdvözölte a kitüntetés alkalmából.

Budapesti fonákságok. Két éve elmult, hogy a régi „vizivárosi'' temetőnek ebbeli jellege megszünt és már négy éve, hogy az akkori törvényhatósági bizottsági tagoknak úgyszólván egyhangú kérelmére a tanács elhatározta, hogy e szépen befásitott temetőt közkertté alakítja. A valóság pedig az, hogy máig sincsenek a túlnyomóan töredezett, düledező sírkövek eltávolítva. Oly elvadult és az átvezető útépítés folytán kegyeletsértő állapotban van, hogy arra csak a *botrányos* jelző illik. Ajánlatos volna, ha a tanácsi szakosztály vezetője személyesen győződnék meg az ottani állapotokról. Ő is megbotránkoznék! — A népjólét szükséges emelését folyton hangoztatjuk, de korántsem teszünk érdekében annyit, amennyit kellene. A nyugati államokban, különösen Ausztriában és Németországban, már réges-régen el vannak terjedve az úgynevezett „Schreber''-kertek. A nagy városok, mint Bécs, Köln, Frankfurt, München stb. külterki területeinek arra alkalmas részeit kisiparosnak és munkásoknak 100—600 m² apró részletekben, mérsékelt áron bérbeadják, hogy ott hétvégi apró bódékat építhessenek és kertecskéket művelhessenek. Nyáron át családjaikkal szombat délutántól vasárnap estig idevonulnának és a szabad levegőn kertészkednének. Nem szorul magyarázatra, hogy az ilyen, magyarul „hétvégi''-nek nevezhető kertecskék mit jelentenek a közegészség fejlesztése körül. Miért nem kísérli meg a főváros ennek az intézménynek a meghonosítását? Ezek a telkek így felhasználva még rideg fiskális szempontból nézve is hasznothajtók volnának. *(D. Rónay Károly.)*

Új előljárók. A törvényhatósági tanács szerdai ülése kerületi tanácsnokokká választotta *Tatár* Béla dr. és *Gömöry* Albert dr. főjegyzőket. Az új előljárók érdemes és hosszú közéleti munkásságra tekinthetnek vissza. *Tatár* Béla 1897 óta szolgál a fővárosnál, szolgálati idejének legnagyobb részét a központi városházán hivatalnokoskodta el, ahol évtizedekig volt vezetőhelyettese a közjogi és illetőségi ügyosztálynak. *Gömöry* Albert dr., a másik új előljáró harminc esztendeje szolgál a fővárosnál. Hivatali működésének majdnem egész három évtizedét ő is a központban töltötte el, ahol a közlekedési ügyosztályban másfél évtizede a *tanácsnokhelyettes* fontos és jelentős pozicióját töltötte be. A két új előljáróval értékes tagokkal gyarapodott az előljárói kar. Az új előljárók szolgálati beosztása iránt a közeli napokban fog intézkedni a polgármester.

Dingha Árpád jubileuma. Most volt tíz éve, hogy a székesfőváros tanácsa *Dingha* Árpád pénztári igazgatót a székesfővárosi pénztárak vezetésével és igazgatásával megbízta. Ez a tíz esztendő pénztári szempontból a legnehezebb időszaka volt a központi és a kerületi pénztáraknak. Ezt a munkát csak *Dingha* Árpád céltudatos munkabeosztása mellett tudták fennakadás nélkül elvégezni. Az évforduló alkalmából a pénztár személyzete az összes pénztári tisztviselők fényképeiből összeállított tablót nyujtott át *Dingha* igazgatónak, akinek érdemeit *Kauser* Róbert aligazgató méltatta.

A főváros jövő évi költségvetésében gondoskodnak a négy új kerületi előljárósági székház felépítéséről. Az új fővárosi törvény intézkedett, a főváros közigazgatási kerületeinek szaporításáról és az új beosztás szerint négy új kerület létesült. Egyelőre csak papiron vannak meg ezek az új közigazgatási kerületek, de az adófizetés szempontjából fontos lenne, ha ez a beosztás már a gyakorlatban is érvényesülhetne. Az új kerületek gyakorlati életbeléptetésének egyik legfőbb akadálya volt eddig, hogy *nem voltak megfelelő épületek* az előljárósági hivatalok elhelyezésére. Miután az ügy további halogatása nem lenne célszerű, a főváros vezetősége elhatározta, hogy *az 1932. évi költségvetésben gondoskodni fog az új előljáróságok elhelyezéséről.* Az ehhez szükséges összeget, amely *több millió pengőt* tenne ki, más oldalon takarítanák meg. A főváros már kapott több ajánlatot úgy meglévő épületek megvételére, mint bérbevételére és ezeket az ajánlatokat fogják egyelőre megtárgyalni és ha ezen az alapon az előljáróságok elhelyezése nem lenne megvalósítható, az új építkezés mellett döntenek.

Schön Győző ünneplése Bécsben. Az osztrák gáz- és vízműszakemberek szövetsége most ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. A Wienben tartott ünnepségen Németország, Svájc, Ausztria, Magyarország és az utódállamok kiküldöttjei, egyetemi tanárok, mérnökök, gyárigazgatók jelentek meg. Magyarországot a fővárosi gázgyár h. vezérigazgatója, *Schön* Győző vegyészmérnök képviselte, akit a gyülésen a szakmában elért sikereinek elismeréséül értékes aranytoll átadása mellett örökös tiszteletbeli levelezőtagnak választottak meg.

Kisorsolták a zuglói választáson szereplő pártok sorrendjét. A zuglói választási bizottság hétfőn este ülést tartott, amelyen kisorsolták a szavazójegyen feltüntetendő pártokat a következő sorrendben: 1. Egységes Községi Polgári Párt, 2. Keresztény Községi Párt, 3. szociáldemokrata párt, 4. demokrata párt, 5. Friedrich-párt, 6. szabadelvű párt.

Szabályozzák a fővárosi oktatók illetményeit. A vallás- és közoktatásügyi miniszter már 1927 novemberében szabályozta az állami középiskolai tanárok illetményeit. Ez maga után vonta a fővárosi oktatók státusviszonyainak is a szabályozását. A közoktatásügyi ügyosztály már 1927 júniusában elkészítette az errevonatkozó szabálytervezetet, de az akkori tanácsülés levette a napirendről. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester a módosított javaslatot 1930 decemberében a közoktatásügyi bizottsággal letárgyaltatta ugyan, de a kérdés még mindig nem került megoldásra. A FANSz oktatóosztálya állandóan szorgalmazta a nagyfontosságú szabályozást, mert aránylag igen csekély anyagi áldozattal több, mint ezer fővárosi óvónő, tanító és tanár előléptetési viszonyait szabályozná az új rendezés. Végre most, a közoktatási alkalmazottak státusszabályozása a törvényhatósági tanács legközelebbi ülésén tárgyalás alá kerül.

Schmidt Miksától függ, hogy a főváros elfogadhatja-e a kiscelli kastélyt

Ha ragaszkodik az Attila-park nagy méreteihez, akkor a főváros lemond az ajándékozott ingatlanról és a belső értékekről

Több mint két éve, hogy a műkincseiről és gazdagságáról legendás kiscelliúti egykori trinitárius kolostor tulajdonosa: *Schmidt* Miksa, az ismert bútorgyáros, felajánlotta a ragyogó keretben pompázó ingatlant azzal a kikötéssel, hogy ott *a főváros iparművészeti múzeumot rendezzen be.* A kastély zsúfolva van a világ minden részéből összehordott érdekes és értékes bútorokkal, szőnyegekkel, porcellánokkal, régiségekkel, műtárgyakkal és a bútoripar modern remekműveivel, amelyek így felbecsülhetetlen kincset reprezentálnak. Az ajándékozási szerződés tervezete azonban azt a meglepetést hozta magával, hogy Schmidt Miksa a kastély előtt elterülő térséget *nagy parknak akarja kiformálni* és ezért arra kötelezi a fővárost, hogy a szomszédságban elterülő ingatlanokat és telkeket vásárolja meg. *Schmidt* Miksa elgondolása abból indult ki, hogy Óbudának ez a kies fekvésű vidéke csak úgy nyer nagyarányú látogatottságot, ha a kastély előtti terület valóban széles kiterjedésű, *virágokkal borított kert lesz,* amely az egyetlen nyilvános parkja lenne az óbudai városrésznek.

Emlékezetesek a tárgyalások, amelyek az ingatlanok megszerzése érdekében lefolytatódtak és

a mai napig sem vezettek eredményre.

A környékbeli ingatlantulajdonosok ugyanis *meglehetősen magas telekárakat* szabtak meg, aminek következtében körülbelül *kétmillió pengő válik szükségessé,* hogy az elgondolt Attila-park a maga nagy terjedelmében életrehívható legyen. Ez az összeg súlyos terhet jelent a főváros pénzügyi háztartására, miért is ebben a formában az Attila-parkot megoldani nem lehet, ami egyúttal azt is jelenti, hogy

Schmidt Miksa nemesszívű ajánlatát vissza kell utasítani.

A főváros vezetősége mélységesen fájlalja, hogy a feltételek következtében mutatkozó súlyos anyagi kötelezettségek miatt *nem veheti birtokába a kiscelliúti iparművészeti múzeumot.* A telektulajdonosokkal való tárgyalásokat már abbahagyták és a park rendezésére elkészített terveket is félretették s egyelőre teljesen pihen a Schmidt-kastély ügye. *Lamotte* Károly dr. pénzügyi tanácsnok mindvégig nagy szeretettel karolta fel *Schmidt* Miksa ajánlatának keresztülvitelére irányuló törekvéseket, azonban a kétmillós teher vállalásától kénytelen eltekinteni és így most már csak

Schmidt Miksán mulik, hogy az ajándékozással kapcsolatban tett kikötéseit módosítsa és ezzel a fővárost az ajándék elfogadására képessé tegye.

Értesülésünk szerint a közeli napokban újabb tanácskozásokat indít a főváros *Schmidt* Miksa bútorgyárossal, amikoris bejelenti, hogy *a kastélyt csak akkor veheti át, ha nem kötelezik a szomszédos ingatlanok megvásárlására.* A városházán bíznak *Schmidt* Miksa méltányosságában és ezért remélik, hogy a mesés értékű kastély mégis csak a főváros birtokába jut, amelyet azután *a kora őszi hónapokban múzeumnak avatnak fel és megnyitják a nagyközönség számára is.*

A vasárnapi főző-vigaszverseny eredményei. Vasárnap délelőtt volt a háziasszonyok vigaszversenye a városligeti kiscsarnokban. Győztes *Mezei* Margit lett, 30 perces teljesítménnyel, 502 literes gázfogyasztás mellett. A győztes fehér zománc gáztűzhelyet választott a rendelkezésre álló ajándékok közül. A második győztes *Vidéki* Ágnes 26 perces idővel, 506 liter az általa fogyasztott gázmennyiség. A harmadik *Hiesz* Herta, aki 30 perc alatt főzte meg a menüt 510 liter gáz mellett. Az ajándékokat *Szegedy Masszák* Aladárné osztotta ki.

Magyar Semmering. Verőfényes tavaszi napokon százezrek rándulnak ki Budapest körengetegéből a budai hegyekbe. Egyik legkedveltebb kirándulóhelye a budapesti közönségnek a hűvösvölgyi végállomástól néhány száz méternyire fekvő fővárosi nagyrét. A kirándulók legtöbbje nem is halad tovább, pedig az erdő rengetegében figyelemreméltó látnivalók várnak a turistákat. A festői fekvésű fenyveserdő között kanyargó nagykovácsii országút mintegy 5 percnyi autózás után hatalmas tisztásra ér, hol az őserdő vadságával ellentétben, pirostetejű nyaralók, ápolt utak s a kultúra más jelei fogadják a meglepett turistákat. A vadregényes szépségű telep, melyet egyik rajongó telektulajdonos *magyar Semmeringnek* nevezett el, a budapesti úri középosztály egyik legkedveltebb és a maga nemében páratlan erdei nyaraló- és lakótelepe a *Tisza István-Kertváros.* A telepen hallatlan áldozatok árán létesített *vízmű kristálytiszta forrásvizet szállít* minden egyes lakóházba, úgyhogy a vízellátás ma a budai hegyvidéken oly nehéz kérdése itt tökéletes megoldást nyer. A világítást a *Talbót-centrálé* szolgáltatja. A telep csodálatos természeti fekvésének s a már eddig elért magas kultúrális színvonalnak megfelelően a budapesti intelligens középosztály számos kimagasló egyénisége telket vásárolt és villát épített a *Tisza István-Kertvárosban.* Az épülő villavárosról a telep gondnoka, dr. *Keresztes* Béla ügyvéd a következő felvilágosítást adta:

A *Tisza István-Kertváros* nevét onnan nyerte, hogy a terület hajdan gróf *Tisza* István tulajdonát képezte. A *Tisza István-Kertváros* 63 kat. hold területen 311 telekparcellára van felosztva. A telekparcellák fele már el van adva, míg a megmaradt parcellákat ez év folyamán értékesíteni szándékozom. A közművek (vízvezeték és villanyvilágítási hálózat és utak) építése folyamatban van, már eddig mintegy 50 teleknek van közvetlen csatlakozása, a többiek fokozatosan. Cca. két éven belül lesznek közművekkel ellátva. Május elején egy jónevű budapesti vendéglős vezetésével nyári vendéglő nyílt meg, sporttelep létesítése folyamatban van. A telekparcellák ára ezidőszerint 12—18 pengő között váltakozik, aszerint, hogy közelebb, vagy távolabb fekszenek az országúttól és hogy el vannak-e látva közművekkel, vagy sem. A kertváros területén az építkezés igen olcsó, mert mészégető és kartelenkívüli téglagyár van a közvetlen közelben. A kertváros éghajlata hegyi (subalpin) és levegője az elképzelhető legegészségesebb, száraz, még a legforróbb évszakban is cca. 10 fokkal alacsonyabb hőmérsékletű a fővárosi levegőnél. A kertváros minden egyes parcellája erdős, hatalmas tölgy-, bükk- és fenyőfákkal, tehát a telektulajdonosok nem 20—25 év multva, hanem azonnal árnyas kerttel rendelkezhetnek. A páratlan természeti fekvés a létesített közművek, vízvezeték, villanyvilágítás, telefon, sporttelep és a májusban megnyílt vendéglő olyan előnyöket nyujtanak a kertváros lakosságának, hogy a főváros társadalma részéről máris a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a magyar Semmering iránt. A *Tisza István-Kertváros* a hűvösvölgyi 83-as villamos végállomásától menetrendszerint közlekedő autóbuszokkal 5 perc alatt, a Belvárosból autón 15—20 perc alatt közelíthető meg. Felvilágosítást nyujt a helyszínen a parcellázási iroda telefonja: A. 644—38, vagy a városi iroda: VII., Damjanich-utca 30., II. 1., telefon: József 431—56.

Egy valódi munkanélküli segély. Egy munkanélküli vasmunkás a legutóbbi állami sorsjátéknál 1 P 50 fillérért egy fél sorsjegyet vett. A sorsjegyet a 10.000 pengős nyereménnyel kihúzták és a szegény munkanélküli fél sorsjegyére 5000 pengőt fizettek ki.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük.
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV., Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8.) Tel. Aut. 817-89

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel. 1 Lá. 18—43.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a III. ker., Szentendrei-út Bogdán-utca és Bojtár-utca közötti szakaszának **csatornázási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottak jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 27-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Rákosvölgyi főgyüjtőcsatorna, VII. ker., Csömöri-úttól a VII. ker., Szugló-utcáig terjedő 210/140 cm. belméretü, 320 fm. hosszú szakaszának **építési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 27-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gözgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen uj erötelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

ADAMÁT és GÁRDAI
különleges mübútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPITÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 721

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Bulicsek és Társa
kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) saját iparvágány

BLEZÁK JENŐ PARKETTVÁLLALKOZÓ
Budapest, I., Ballagi Mór-utca 8. Telefon: Lá. 15-65.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. **emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára**
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR és FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Katzer *épitési vállalata*
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Müller Rezső asztalosárugyár, Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MÜTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement; 5,000 „ mész; 80.000,000 darab tégla; 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: **LÁBATLAN.** — Mészégető: **LÁBATLAN.**
Téglagyárak: **BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU**

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

INCZE GÁSPÁR mübutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 június 10. | 23. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Az urnák elé

járul pár hét mulva az ország népe és Budapest polgársága. Nyugodt, szép, csöndes választást várunk, mert egyrészt úgy érezzük, hogy nincsenek nagy kérkések, amelyek a nemzet egyes rétegeit elválasztanák egymástól, de vannak olyan nagy problémák, amelyek az ország minden jóindulatú és jóhiszemű emberét együvé kovácsolják. Ezek az átfogó nagy kérdések a gazdasági válság leküzdése, a magyar álláspont méltó képviselete a nagyvilág előtt és a nagy harc a magyar igazság megvívásáért.

Soha egyszerűbb, soha biztosabb a választópolgárság állásfoglalása nem lehetett, mint ma. Látszik ez a választási készülődésen is, amikor a jelöltek felvonulásában átüt az egyetlen lehetőség: támogatni *Bethlen* István politikáját, amelynek a nemzetben nincs igazi ellenzéke és így a jelöltek maguk is szinte eddig nem látott arányszámban a mai politika mellé csoportosulnak.

Ilyen körülmények között igazán fölösleges a drága ujsághasábokat kortes-cikkekkel megtölteni, mert ha a nemzetet arról kérdeznék meg, *ki tudná ma pótolni Bethlen Istvánt*, kétségkívül szinte egyhangúlag azt a választ kapnánk, hogy *senki*. Mert a választások eredményeként lesz ellenzéke a kormánynak és kell is, hogy legyen; de ennek a jövendő ellenzéknek legszélsőbb gondolkodású és legmegalomániásabb tagja sem tudná azt mondani, *ha őszintén felelne*, hogy a magyarság mai mérhetetlenül súlyos problémái megoldhatók lennének *Bethlen* István nélkül. Homéri kacagást csak az tudna kiváltani, aki elég naiv lenne a mai magyar politika és közélet egyébként sokszor igen tiszteletreméltó nevei között kutatni és *Bethlen* István párját keresni.

Nem olyan időket élünk, amikor játszani lehetne az ország sorsával. A magyar parlament nem bírná el, ha Lenin vörös csőcseléke és Hitler barnainges legényei árasztanák el, mi az országot nem csak *megvédeni*, hanem *visszaszerezni* vagyunk kötelesek. Aki az urnák elé lép, tegye ezt abban a tudatban, hogy egyetlen szavazatával sem szabad a nemzet nagy egységét megbontani ma, amikor világbirodalmak állanak összeomlás előtt és amikor a mi kis csonka országunkat a legkisebb szellő sarkaiból mozdíthatja ki.

Németország buza helyett rozsot eszik, a tisztviselők fizetését másodszor redukálja, az adókat újra emeli; Ausztriában összeomlik a Creditanstalt és vele válságba kerül az egész osztrák ipar és kereskedelem; vagy ha tovább szétnézünk, az egész világ nyomorban, szegénységben fetreng: Magyarországnak tehát nincs joga kisérletezni. Már pedig minden, ami nem a mai nagyvonalu politika folytatása, veszedelmes és katasztrofális kisérletnek tekinthető és tekintendő. Emellett pedig hallottuk *Bethlen* István jubileumi beszédének jóslatát, amelyből világos, hogy *a világot újra kell organizálni*, a döntés órái egyre közelednek, amikor újból kell rendezni mindazt, amit a háború után roszszul és gonoszul rendeztek el. Vajjon *van-e magyar ember, aki ezeket a feladatokat nem Bethlen Istvánra akarná ruházni?*

Ami pedig a budapesti polgárságot illeti, szabad-e azzal megsérteni, hogy emlékeztessük azokra az időkre, amikor *Bethlen* István tiz esztendő előtt átvette az ország kormányzását? Mi szédülten gondolunk a mélységekre, amelyekben akkor fetrengtünk, irtózva emlékezünk a közállapotokra, amelyek szégyene voltak az országnak, utálattal fordultunk el a háború utáni idők szörnyűségeitől és boldogan látjuk, hogy ezt az országot és ezt a várost vér és megrázkódtatások nélkül fel lehetett emelni a mai tiszteletreméltó kultúrális magaslatra.

A budapesti polgárság csak hálásan emlékezhetik a tiz év alatt megtett utra és meg kell látnia azt is, hogy bölcs és megfontolt vezérei ma már mind *Bethlen* István körül csoportosulnak. Ezt a polgárságot nem érdekli ma, hogy vannak még, akik apró pártpolitikai pecsenyéket sütögetnek, ezt a polgárságot az ország sorsa irányítja.

Mayer János miniszter az inséggabona országos elosztásáról

Budapesten a kerületi előljáróságok gondoskodnak az akció lebonyolításáról

A kormány nemrégiben bejelentette a parlamentben, hogy nagyszabású akcióra készül, amellyel a súlyos gazdasági válság következtében előállott szociális viszonyokon óhajt segíteni. Ennek a segélyezésnek az a lényege, hogy a kormány a munkanélküliek számára, illetve azok részére, akik nélkülözéssel küzdenek, *6 pengős áron gabonát bocsát rendelkezésre olymódon, hogy a vételárat hitelezi.* Ez az akció kétségkívül alkalmas lesz arra, hogy legalább pillanatnyi segítséget nyujtson a szükölködőknek és ha többhöz nem is, de kenyérhez juttassa őket.

A kormány bejelentése az akciót illetően ennél többet nem mondott, a részletekre és kivitelre vonatkozó nyilatkozat nem hangzott el. Éppen ezért *Mayer* János földmivelésügyi miniszterhez fordultunk, hogy tőle kapjuk meg azokat az információkat, amelyek rávilágítanak az akció részleteire. A főváros inséges lakosságának szempontjából különösen fontos, hogy a tervezett segélyezés csupán csak a *vidékre* vonatkozik-e, vagy végrehajtják-e *a fővárosban is* és fontos az is, hogy miképpen gondolja a kormány a segítési akciót keresztülvinni.

Mayer János
földmivelésügyi miniszter

a segélyezés módjáról a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kormány teljesen tisztában van azzal a rendkivül súlyos gazdasági helyzettel, amelyben vagyunk. Igaz, hogy ebben *Magyarország nem egyedül áll*, hiszen ma már mindenki elismeri, hogy világjelenségről van szó. Az is igaz azonban, hogy ez a megállapítás még nem elég a bajok elviseléséhez, sem pedig az orvoslásához.

— Mi a magunk részéről mindent megteszünk, hogy a bajokat orvosoljuk és a nyomorúságot enyhítsük. Agrárállam lévén,

legközelebb feküdt egy olyan akció keresztülvitelének a gondolata, amely gabonával iparkodik segíteni a szükölködőkön.

Nem arról van itt szó, hogy most már a nyomorúságot egy csapásra el tudjuk törölni és a szükölködők asztalát bőségessé varázsoljuk, hanem csak arról, hogy *a legnagyobb nyomorúságon átmenetileg segítsünk és lehetővé tegyük, hogy azok is, akik a legrosszabb helyzetbe jutottak, átvergődhessenek a válságos időkön* és kivárhassák azt, amíg az általános világgazdasági helyzet javulásával Magyarországon is enyhül a gazdasági depresszió.

— Ez az elgondolás vezette a kormányt és a minisztertanács több izben behatóan foglalkozott azzal, hogy miképp lehetne a legnagyobb bajokon segíteni. Különböző tervek merültek fel, amelyek közül a legjobbnak és legkeresztülvihetőbbnek a minisztertanács azt találta, hogy

rendkívül olcsó áron gabonát adjunk a legszegényebb embereknek,

ha kell *hitelbe is*. A mi kötelességünk az, hogy *ne hagyjunk senkit éhezni* és ezt meg is tesszük. Kenyeret akarunk és fogunk juttatni mindenkinek, aki erre reászorul.

Szükölködő ember lehet az országban, de éhezőnek nem szabad lennie.

— Természetes, hogy az akció keresztülvitele egyáltalán nincs *helyhez kötve*. Nincs szó sem fővárosról, sem vidékről, mindenki és mindenhol kap, aki arra rászorul. A segélyakció keresztülvitelénél az imminens veszélyt akarjuk és fogjuk elhárítani olyképpen, hogy

az illetékes hatóságok fogják a segélyezést intézni.

A megfelelő hatósági közegek állandóan figyelemmel fogják kisérni a helyzetet *a fővárosban és a vidéken egyaránt*, és ahol azt látják, hogy szükség van a közbelépésre, ott megteszik az intézkedést és a megszorult magkapja az olcsó gabonát, ha nem tud fizetni, akkor hitelbe is. A lényege a dolognak tehát az, hogy

a közhatóságok megfelelő szervei mennyiségileg megállapítják a segélyezés mértékét

és a bürokrácia mellőzésével rövid úton gabonához juttatjuk az arra reászorulókat.

A miniszter nyilatkozatából tehát kitűnik, hogy *a gabonaakcióból a főváros szegényei is részesülhetnek* és értesülésünk szerint az illetékes hatóságok már legközelebb megkapják a kormányrendeletet, illetve a megfelelő utasítást a hatpengős gabonaakció lebonyolítására.

Negyvenöt éves adómentesség

Törvényjavaslat az Erzsébet-sugárútról — Új terv a Tabán felépítéséről — A budai hőforrások vizével akarják fűteni a Tabán palotáit

Régi téma, hogy egy kis friss levegőt kellene belevinni a szük utcáktól, sikátoroktól felparcellázott Erzsébetvárosba. Épp 30 esztendeje tanácskoznak, vitatkoznak, tervezgetnek erről a kérdésről a Városházán. Pénz azonban soha nem volt ennek a fontos problémának a megoldására. Igy aztán prolongálódott évről-évre, évtizedről-évtizedre a terv realizálása. Körülbelül 30 esztendeje annak, hogy *Ziegler* Győző müegyetemi tanár, a fővárosi törvényhatósági bizottság akkoriban igen tekintélyes tagja azt proponálta, hogy *az Erzsébet-sugárút helyett egyszerüen szélesitsék ki a Dob-utcát*, mert a Sugár-út építésének ez a legolcsóbb megoldási módja és mert előreláthatólag a fővárosnak soha nem lesz annyi pénze, hogy igazi sugárutat vághasson az Erzsébetváros testén keresztül. Igaz ugyan, — mondta *Ziegler* Győző — hogy a kiszélesítéssel nem válik egyenessé a görbe Dob-utca, de majdnem anyagi áldozatok nélkül érhetik el, hogy az egyre növekvő forgalom számára egy új, hatalmas útvonal támad a hetedik kerületben.

Ezt a propoziciót, melyet tulajdonképpen a *Gozsdu-ház* megépítésének az ötlete vetett fel: az akkori törvényhatósági bizottság el is fogadta. Később azonban *Bárczy* István polgármestersége alatt hamar rájöttek, hogy a Ziegler-féle megoldás nem elégítheti ki az igényeket. *Bárczy* polgármestersége idején tehát

elölről kezdték az Erzsébet-sugárútról való tárgyalásokat és tervezgetéseket.

Készített egy tervet *Devecis del Vecchio* Ferenc, akkori középitési igazgató; majd később csinált egy tervet *Warga* László müszaki tanácsos is. A világháborút megelőző esztendőben már annyira aktuális és annyira komollyá lett az Erzsébet-sugárút megépítésének a dolga, hogy a főváros a *Károly-körút 15.* számú házát meg is vásárolta abból a célból, hogy ez legyen az első ház, amelyet az *Erzsébet-Avenue* útjából eltakarítanak, mert ezzel a házzal indul meg az a nagy közlekedési vonal, amely aztán kettévágja az Erzsébetvárost és friss levegőt szállit a nem mindig tiszta és girbe-görbe sikátorok közzé. Azonban ez a terv sem realizálódhatott, mert útját állotta a háború.

A háború után aztán megint a pénzgondok akadályozták meg, hogy komolyan foglalkozhassanak a sugárút megépítésével. Néhány évvel ezelőtt aztán *Warga László* mü-

szaki tanácsos új tervet készített a Sugárútról. *Warga* László elgondolása az volt, hogy a Sugárút megépítésével kapcsolatban rendezni kell a Károly-körutat is. Más szóval meg akarta nagyobbítani a Károly-körutat, melynek egy részét parkká szerette volna átalakítani. *Akkoriban azt is tervezték, hogy az Orczy-házat kisajátítja a város és tornyos városházát épít a helyére.* Ezek az új tervek azonban túlságosan „nagyszabásuak" és túlságosan sokba kerülők lettek volna. Nemrégiben aztán a Közmunkatanács vette kezébe a dolgot és miután a Károly-körút 15. számú házat a főváros telkekért átengedte a Közmunkatanácsnak:

most már semmi sem áll útjában a grandiózus terv megvalósításának, mint a forgótőkének a megszerzése.

Hogy honnan fogja a forgótőkét megszerezni a Közmunkatanács?! Ez a jövő titka. Egyelőre az a helyzet, hogy

mihelyt az új képviselőház összeül, a kormány törvényjavaslatot fog a Ház elé terjeszteni az Erzsébet-sugárút építéséről. Ennek a törvényjavaslatnak a fő szenzációja az, hogy az állam 45 esztendős adómentességet ad annak, aki az Erzsébet-sugárúton házat épít.

Eddig Budapesten tudvalevően *30 esztendős* volt a házépítés számára a legnagyobb adókedvezmény. A normális adókedvezmény pedig 15 esztendő. A kormány és a Közmunkatanács tehát azt hiszi, hogy a negyvenöt esztendős házadómentesség nagy ösztönző hatással lesz azok számára, akik házat akarnak építeni és pénzük is van az építkezéshez. Egy

előkelő várospolitikussal

beszélgettünk erről a kérdésről, aki olyan súlyosnak látja a gazdasági helyzetet, hogy nem bízik abban, hogy a 45 esztendős adómentesség túlságosan megmozgatná a tőketulajdonosokat.

— Budapesten az építkezési kedvet — úgymond — csak *a Tabán felépítésével* lehet fellendíteni. Ma már az a helyzet, hogy jóformán az egész Tabán, a kis és nagy viskók, a főváros kezében vannak. Néhány esztendővel ezelőtt egy hollandiai pénzesoport hajlandó lett volna felépíteni az egész Tabánt, de mi ezt az alkalmat elszalasztottuk. Most úgy lehetne reparálni a hibát, hogy a főváros vagy nagyon olcsón, vagy — úgy mint Londonban — örökbérletképpen

száz esztendőre adná oda a Tabán telkeit azoknak a jómódú pénzesembereknek, akik még ezekben a nehéz időkben is hajlandók lennének rá, hogy a pénzüket házépítésbe fektessék.

A terv az, hogy a Tabán alsó része, ahol emeletes paloták is építhetők, külföldi pénzesoportoknak engedtessenek át *nagyszabású hotelsor építésére.* A villarayonokat pedig, meg vagyok róla győződve, hogy hosszú bérletképpen a közművek építési költségének jó részben való átvállalása mellett hamarosan felépítené Budapest tehetősebb polgársága.

Ennek a tervnek van egy másik érdekessége is. Arra számítanak, hogy a Tabán palotáit és villáit *melegvízzel is a főváros látná el.* Ezt a melegvizet, amely külön vezetékeken jutna a Tabán palotáiba és villáiba, a budai hőforrások adnák. *A hőforrások vize fütené a Tabán lakásait.*

Ezek természetesen egyelőre még csak tervek, amelyekről beszélnek, amelyekről vitatkoznak, de a megvalósulástól még messze állanak. Egyébként megállapították, hogy a közmunkák, — melynek jórészét különben az építtetők megtérítenék — egy összegben 30 millió pengős terhet jelentenének a városra. Majd ősszel, a képviselőválasztások után egész bizonyosan konkrétebb formában is aktualizálódnak ezek az elgondolások, mert a munkanélkülieknek munka és kenyér kell és mégis csak az építkezés fellendítése a legalkalmasabb módja annak, hogy egy sereg iparág munkához és néhány ezer ember kenyérhez jusson.

Félévenkint fogják folyósítani ezentul a tisztviselők különmunka díját

Junius végén megszűnik a mai rendszer — Már készíti az uj javaslatot az elnöki ügyosztály

A főváros tudvalevőleg kénytelen volt erőteljes redukciót végrehajtani *a tisztviselői különmunkadíjaknál* és további intézkedésig úgy határoztak, hogy

ezeket az összegeket csak június végéig folyósítják,

hogy azután eltöröljék ezt a tisztviselőknek kijáró megérdemelt juttatást. *Sipőcz* Jenő polgármester ilyen természetű utasítást adott ki és e pillanatban az a helyzet, hogy *június végén valóban megszüntetik a különmunka díjazását.* A főváros állásfoglalásának hátterében takarékossági szempontok húzódnak, azonban a vezetőség is érzi, hogy *ez a rideg gesztus méltánytalan azokkal a tisztviselőkkel szemben, akik a hivatalos munkaidejükön túl, sokszor a késő esti órákig dolgoznak a különböző ügyek előkészítésén.*

A *Fővárosi Hirlap*-nak megbízható forrásból szerzett értesülése szerint,

a különmunkadíjak ügyében még nem mondották ki az utolsó szót.

A törvényhatósági tanács egyik közeli ülésén *napirendre tűzik ezt a tisztviselőket oly közelről érintő kérdést* és valószínűleg találnak olyan áthidalást, hogy a főváros pénzügyi szempontjai is megóvassanak, amellett azonban a túlórázó tisztviselők is hozzájuthassanak megérdemelt illetményeikhez. *A különmunkák jutalmazása tehát továbbra is fennmarad, csupán arról van szó, hogy az ezen a címen járó összeget*

nem havonként, hanem félévenként fogják folyósítani.

A tervek részletes kidolgozása most van munkában az elnöki ügyosztálynál, ahonnan a tanács elé kerül, hogy azután a módosított különmunkadíjak rendszere rövidesen életbelépjen.

Iskolaépitési ügyek, az állatkerti igazgató szerződése, a Schmidt-kastély és a tanügyi illetmények rendezése a törvényhatósági tanács előtt

A törvényhatósági tanács csütörtökön tartja legközelebbi ülését, amelyen a nagyfontosságú ügyek egész sorozata kerül tárgyalásra. A napirenden szerepel *az iskolaépítési program* módosításáról szóló előterjesztés, ami a különböző megtakarítások révén olymódon alakul, hogy

lehetőség nyílik két új iskola építésének és hét iskola kibővítésének végrehajtására.

Tárgyalni fogják a Bécsben felállítandó *budapesti idegenforgalmi propagandairoda megszervezését,* amelynek előkészítése teljesen befejezést nyert.

Tíz éves végleges szerződést kötnek Nadler Herbert állatkerti igazgatóval

olymódon, hogy tíz év után, ha felmondás nem történik, az alkalmaztatás automatikusan további öt évre meghosszabbítódik. Előterjeszti a polgármester *az előljárók által szedhető eljárási díjak új skáláját* és ezzel némiképpen visszaáll a régi állapot.

Dönt a tanácsülés a Schmidt-kastély ügyéről is,

amely vonatkozásban kétségtelenül az lesz a határozat, hogy *a főváros eltekint a súlyos terhekkel együttjáró ajándék elfogadásától.* Bemutatják

a tanügyi illetmények rendezéséről

szóló előterjesztést és ezzel nyugvópontra juttatják ezt az évek óta rendezetlen problémát. Részletes program számol be

a ferencvárosi helyikikötő építkezésének további folytatásáról,

amelyet állandóan sürgetnek közgazdasági körök részéről. Végül szerepel a napirenden

a nyári inségakció

keretében *az ingyen ebédek számának felemelése,* amelyek költségeire a szükséges fedezet rendelkezésre áll.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63.
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak építését

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevitett gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
VABANQUE halálugrása
és a szenzációs juniusi műsor.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasútépítési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Pesti kirakat

Hol a hiba?

Kiváló angol urak, nagy kommunitások vezetői, hatalmas lapok főszerkesztői, neves közlekedési szakemberek járnak Budapesten. Szombaton ellátogattak a Városházára is, tisztelegtek *Liber* alpolgármesternél és *Scheuer* Róbert kalauzolása mellett viziteltek a sajtóirodában, ahol sokáig elbeszélgettek a fővárosi rovatvezetők szindikátusának tagjaival.

Ebből a beszélgetésből különös dolog derült ki. Kiderült, hogy az előkelő angol urakat elbájolta Budapest, nagyszerűen meg vannak elégedve mindennel, az elragadtatás hangján beszélnek a látottakról és tapasztaltakról, a magyarok lekötelező barátságáról, a páratlan vendégszeretetről és *Budapestnek mégsincs megérdemelt idegenforgalma, sőt ami van, az is visszaesést mutat.*

Akármilyen jól estek is az angol urak dicsérő szavai, nem szabad elbizakodnunk, sőt még csak megelégedettek sem lehetünk.

Azt mi nagyon jól tudjuk, hogy a jó Isten, amikor megalkotta ezt a gyönyörű hegyvidéket és átszelte a Duna ezüstszalagjával, elvégezte a maga kötelességét Budapesttel szemben. Tisztában vagyunk természeti szépségeinkkel, kincseinkkel, tudjuk, hogy ki kellene aknázni fürdőinket és gyógyvizeinket. De nemcsak erről van szó ezuttal. Az angol urak budapesti ellátásukkal is meg vannak elégedve, kijelentik, hogy a Gellért-szállóhoz fogható pompás kultúrintézmény egész Európában nincs.

Ez nagyon fontos. Hiszen eddig mindig azt hittük, hogy ott van a hiba, hogy nem tudunk bánni a vendéggel, nem tudjuk kultúrigényeit kielégíteni. Most kiderül, hogy a kényes angol urak ellátásukkal is meg vannak elégedve.

Tehát ehhez is értünk, ha akarunk. De hát *ha itt nincs hiba, akkor hol van? Mert valahol mégis kell valami bajnak lennie,* hiszen az idegent sem a jó Isten csodálatos alkotásai, sem a Gellért-szálló európai nivója nem tudják Budapestre csalogatni. Az idegen nem jön, de miért nem jön? Jó lenne végre tisztában lenni ezzel és megkezdeni az orvoslást ott, ahol a betegség csirája lakozik.

Talán a propaganda kevés? Vagy talán éppen rossz? Ki kell kutatni a bajnak a forrását. Valahol ugyanis igen súlyos gátja lehet annak, hogy az idegen Budapestre jusson. Ha majd az okokat kutatják, ne feledkezzenek meg arról se, hogy *a világ minden országa felé az idegenforgalmat legnagyobb részben a Cook-iroda tereli.* Aligha kótyagos bolond egész Európa, ha a maga egészében Cook-ék kezébe adja az idegenforgalmat és csak mi vagyunk olyan szerencsések, olyan nagyszerűen megszervezettek, hogy a magunk erejéből tudjuk az idegenforgalmunkat megteremteni és megtartani. Ezt a bolond Európát megfőzik az élelmes Cook-ék azzal, hogy valósággal dédelgetik, agyongondozzák az utazó idegent, aki rájuk bízta magát. Csak nálunk volna másképp, csak mi hisszük, hogy minek ez az ostoba kényeztetés: aki Budapestet látni akarja, eljön az akár a vonat ütközőjén is.

Egyszer már nagy mozgolódás volt ebben az irányban, hogy meg kell állapodni Cook-ékkal. Valami tárgyalások is folytak, de aztán minden annyiban maradt. Cook-ék nem kellettek Magyarországnak. Ha így is jó, rendben van, de akkor aztán csináljuk meg, ha tudjuk, a magunk erejéből azt az idegenforgalmat, amelyről minden nap világosabban derül ki, hogy bajok vannak körülötte. Ha vannak, akkor sürgősen előre a magyar Cook-okkal!

Demagóg jelszavak helyett békét és munkátigérünk, hogy mindenki dolgozhasson és boldogulhasson

Kozma Jenő a jelöltekről, a bethleni programról és a polgári öntudat erejéről

Alig hogy elhangzott az elnök záróbeszéde a képviselőház szombati ülésén, máris *kezdetét vette a politikai agitáció* az összes választókerületekben. A komoly pártok jelöltjei mellett az önjelöltek végtelen sokasága lepte el a jobb sorsra érdemes kerületeket és megindult az igéretek halmozása, a felelőtlen bejelentések sorozata: *a választók szédítése,* amelyből egyformán kiveszik részüket a szélsőséges jobb- és baloldali pártok. *A demagógia máris gyujtogatja a maga rőzselángjait,* hogy fénykörébe csalogassa a jóhiszemű embereket, — ám ezek a veszedelmes játékok nem tévesztik meg azokat, akik már átélték a szélsőségek orgiáinak diadalrajutását és érzik azokat a sebeket, amelyek a polgárságot a lezüllésbe és rettegésbe, a nemzetet pedig a romlás szélére kergették. A polgárság tulnyomó része józan fejjel *a reális politika* célkitűzéseit követi, amelynek a fővárosban *Kozma* Jenő a zászlóvivője. A budapesti választási eseményekről és a várható eredményekről folytattunk beszélgetést

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Kitartással, erővel és elszántsággal folytatjuk annak a politikának az érvényesítését, amelyet *Bethlen* István tűzött a zászlajára, amikor tíz évvel ezelőtt kezébe vette ennek az összetört, elhagyatott, a reménytelenség viharában hányatott országnak a kormányzását. Emlékezzünk a multra és

gondoljunk vissza arra az időre, amikor a forradalom és ellenforradalom után, a bizonytalanság vált úrrá az egész nemzeten.

Senkinek sem volt programja, terve, célkitűzése és az egész politikai aréna a hatalmi túlsuly minden áron való megszerzésére forgácsolta szét az erőket. *Bethlen István a polgárság erejére építette fel kormányzati programját* és lépésről-lépésre haladva lenyesegette a kinövéseket és a maga böles előrelátásával a megnyugodott atmoszféra elérésére törekedett. A legnehezebb időkben, a gazdasági, állampénzügyi és külpolitikai bizonytalanságok korszakában szívós kitartással építette ki a közgazdasági élet biztosságát, a magyar valuta szilárd erejét és páratlan diplomáciai tekintéllyel nemzetközi helyzetünket, ami ma *mértékadó tényezővé emelte Magyarországot az európai nemzetek sorában.*

— Ennek az ismeretében az öntudatos, haazfiúi szeretettől áthatott polgárság

a saját maga boldogulását kovácsolja, ha hozzánk: Bethlen István fővárosi zászlótartóihoz csatlakozik.

Budapest mindhárom választókerületében síkraszállunk *a nemzetmentő politika* érvényesítéséért és a legnagyobb bizakodással tekintünk a szavazás végső eredménye felé.

Budán, — ahová engem örökre eltéphetetlen szálak fűznek — ezúttal is én vezetem az Egységes Párt listáját.

Itt szerepel

Petracsek Lajos,

a hegyvidéki kerület népszerű törvényhatósági bizottsági tagja,

Andréka Károly,

aki évtizedek óta dolgozik *Óbuda* felvirágoztatásán. A pesti oldalon

az északi kerületben Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár a listavezető,

akinek rövid néhány hónapos államtitkári munkássága már beigazolta, hogy *a kereskedelem mai nyomasztó helyzetének megsegítése jó kezekben van,*

Éber Antal,

az Iparkamara elnöke, a kommerciális érdekek hareos szószólója joggal számíthat az iparosok és kereskedők szavazatára.

Dési Géza

régi katonája a polgári összetartás nemes gondolatának,

Madarassy-Beck Gyula

pedig egyik legalaposabb ismerője a közgazdaság gyakorlati problémáinak.

A déli kerületben Usetty Béla a listavezető,

aki a *Ferencváros* legnépszerűbb vezére, mert minden fáradhatatlansága a hozzáforduló szegény emberek megsegítésében merül ki.

Payr Hugó

nagy értéke a pártnak: áttekintése, szervező ereje és fegyelmezettsége predesztinálják arra, hogy az országos politikában is érvényesítse a maga nagy tudását és hozzáértését.

Hatolkay Kázmér

tipusa a kiváló magyar református papoknak. És a többi nevek viselői is mind olyan személyek, akikre *bizodalommal lehet ruházni az eredményeket váró konszolidációs politika képviseletét.*

— Egyes kerületekben indulnak külön listák is, amelyek ugyancsak a *bethleni irányzat* sikerrejuttatását tűzték ki céluknak. A budai kerületben

Becsey Antal

vezeti ezt a listát, akinek nagyszerű képességeire feltétlenül szükség van a törvényhozásban. Gazdasági tudása, műszaki képzettsége és univerzális közgazdasági jártassága *nagy előnyére válnék az országgyülésnek,* ahol az elkövetkezendő időkben ezek a kérdések fognak dominálni. A déli kerületben

Bárczy István

vezeti a másik listánkat, az a *Bárczy* István, aki a mai modern Budapest egyik megteremtője volt. Itt lép föl

Hüvös Iván és Krivoss Árpád

is, akik ismert alakjai a törvényhatósági életnek.

— Nem igérünk rózsaszínű álmokat és nem hangoztatunk frázisokat.

Programmunk ma is a megértés, a béke és az alkotó munka,

amelyek után szíve mélyéből áhítozik minden budapesti polgár. *A békét és a munkát igérjük, — hogy mindenki dolgozhasson, kereshessen és boldogulhasson.*

Kozma Jenő nyilatkozatához nincs sok hozzáfűznivalónk. Az *Egységes Párt* tisztességes és becsületes szándékai meg kell hogy találják az utat a polgárság lelkületéhez.

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOS REDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWICH-TOLÓRÁCS.
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339-02, 351-99, 394-86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S precziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, iróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

Török idegenforgalmi kiküldöttek tanácskozása az Idegenforgalmi Tanács tagjaival az új városházán

Ripka Ferenc főpolgármester új irányt jövendől a budapesti idegenforgalomnak — Gül Baba sirja mint idegenforgalmi tényező — Resid Szafvet bey szövetségi elnök nyilatkozata

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács meghívására Budapestre érkezett egy török bizottság, amelynek elnöke *Resid Szafvet* bey, török nemzetgyülési képviselő, aki egy személyben *elnöke a török Touring Clubnak és elnöke a „Balkáni Idegenforgalmi Szövetség"-nek* is. Vele érkeztek *Dzsevdet Ahmed* bey, a volt jeruzsálemi kormányzó, jelenleg — 64 éves kora ellenére — a török Touring Club lelkes és mozgékony főtitkára, *Süleri Aali* bey, igazgatósági tag és dr. *Szezai Mahir* orvos, a Sztambul közelében, Kemál pasa személyes intervenciójára a kormány által létesített és már híressé vált Jalova fürdőváros orvosa.

A török bizottság az Országos Magyar Idegenforgalmi Bizottság tagjaival az új városháza tanácstermében tanácskozásra ült össze *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklete alatt. A tanácskozás célja az volt, hogy megtárgyalják a jövőben egyre jobban kifejlesztendő török-magyar idegenforgalmi kapcsolatokat.

Magyar részről résztvettek: *Tormay* Géza államtitkár, az Idegenforgalmi Tanács elnökhelyettese, *Miklós* Elemér dr. ügyvezető főtitkár, *Vermes* Gyula dr., a Magyar Touring Club elnöke, *Kirchknopf* Ernő dr. főtitkár, *Bársony* Oszkár, az Ibusz igazgatója, *Zilahy* Dezső, a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója, *Markos* Béla dr. aligazgató, *Bánlaky* Géza, a Szent Gellért szálló központi igazgatója, *Szviczsényi* Zoltán dr., a Budapest-Fürdőváros Egyesület igazgatója, *Tausz* Béla dr., *Stein* Sándor dr., *Medriczky* Andor dr., és mások.

Ripka Ferenc főpolgármester, egyúttal mint az Idegenforgalmi Tanács végrehajtóbizottságának elnöke, meleg szavakkal üdvözölte *a török testvérnemzet* idegenforgalmi képviselőit és örömének adott kifejést, hogy ez a tanácskozás létrejöhetett, mert meg van győződve arról, hogy egész Magyarországnak, de elsősorban Budapestnek idegenforgalmát a mai tanácskozáson fölvetődő eszmék és gyakorlati kérdések fel fogják lendíteni. Nem hallgathatja el azt a tényt, hogy Kelet felől nézve Budapest az első, igazán nyugati civilizációjú nagyváros, amely, mint fürdőváros a gyógyulást kereső török testvéreknek is igazán otthont tud nyujtani. Nagyon hasznos lesz török vendégeinkre nézve az ittartózkodás, mert ennek a városnak számtalan sok olyan intézménye és látnivalója van, amiből hasznot meríthetnek. Viszont pedig a Törökországba utazó magyarok nemcsak gyönyörködhetnek az ottani szépségekben, hanem igen hasznos kulturális és gazdasági kapcsolatokat is teremthetnek. Ha a török turisták Nyugat felé utaznak, elsősorban itt fognak igazi rokoni szeretetre találni és ezért a maga részéről *mindent el fog követni, hogy a tanácskozás eredményei ne maradjanak üres szavak, hanem tényekké is váljanak.*

A főpolgármestertr szavait Medriczky Andor dr. törökül tolmácsolta a vendégeknek, akiknek nevében Resid *Szafvet* bey meghatottan mondott köszönetet és megigérte, hogy a maguk részéről mindent el fognak követni a török-magyar idegenforgalmi kapcsolatok kimélyítése érdekében.

Ezután a főpolgármester másirányú elfoglaltsága miatt az elnöklést *Tormay* Géza államtitkár vette át. Resid *Szafvet* bey kiemelte, hogy a magyar és török kapcsolatok *sokkal messzebbre nyulnak,* mint egy évezredre, mert a törökök nagyon jól tudják, hogy a magyar nemzet ugyancsak turáni eredetü és *büszkék arra, hogy Európa szivében egy turáni eredetü nemzet magasan lobogtatja a nyugati civilizáció zászlaját.* Ezután a konkrét indítványok megbeszélésére került a sor. Resid Szafvet bey hangoztatta, hogy *szükség volna egy egészen különleges török-magyar idegenforgalmi kalauz megirására,* amelyben kiemelnék Budapestnek és egész Magyarországnak török vonatkozású emlékeit. Igy pl. Eger várának és a városnak történelmi vonatkozásai, *nemkülönben Gül Baba sirja* nagyon vonzanák a törököket. Kellene *egy török-magyar múzeumot létetsíteni,* talán a Gül Baba sírja melletti épületben. *Ez nemcsak a török, hanem az összes mohamedán népek között nagyon népszerü lenne.*

Az értekezlet egyhangulag magáévá tette Resid Szafvet bey javaslatait, azzal, hogy gondoskodni fog a török-magyar idegenforgalmi kalauznak mielőbbi megjelenéséről is. Majd *Miklós* Elemér dr. terjesztett elő néhány gyakorlati indítványt, Az ősz folyamán meg szeretnének hívni Budapestre néhány török orvosból álló bizottságot. Ezt a javaslatot az értekezlet azzal a módosítással tette magáévá, hogy a bizottság tervét kiszélesítik és másokat is meg fognak hívni, nemcsak orvosokat. Szóba került a török tanulóifjak ügye is. Felkérte az értekezlet a török bizottságot, hogy kövessen el mindent aziránt, hogy *minél nagyobb számban jöjjenek ismét* török ifjak tanulás végett Budapestre.

Kirchknopf Ernő dr. a balkáni autóutak rossz állapotát tette szóvá, ami szerinte nagy akadálya annak, hogy Budapestről az idegenek autótúrát tehessenek egészen Sztambulig. *Resid Szafvet* bey, mint a „Balkáni Idegenforgalmi Szövetség" elnöke, megigérte, hogy ez ügyben interveniálni fog.

Dr. *Medriczky* Andor kifejtette, hogy tisztán turisztikai idegenforgalom a két ország között egyelőre a jövő kilátásai közé tartozik és ezért nem szabad elhanyagolni a *gazdasági szakemberek utazásaival előálló idegenforgalmat.* Kérte a török bizottságot, hogy a Magyarországra jövő tanulóifjúság ne csak a technikai pályára való készülés végett jöjjön, hanem *orvosi, zeneakadémiai és képzőművészeti tanulmányok végett is,* mert Budapestnek ezek a főiskolái európai viszonylatban is elsőrangúak. Bejelentette, hogy nemrég megalakult a *„Gül Baba Emlékbizottság"*, amelynek legutóbbi ülésén már *konkrét lehetőségként tárgyalták,* hogy a Gül Baba sírja melletti épületben *egy keleti tárgyú kisebb múzeum fog létesülni.* Felhívta továbbá az értekezlet figyelmét arra, hogy *a török és magyar vizumdijak hihetetlenül magasak,* noha a két állam már egészen barátságos viszonyban van egymással.

Resid Szafvet bey nyomban válaszolt a felszólalásra és megígérte, hogy felhívja a török közvélemény figyelmét a magyar zeneművészeti és képzőművészeti főiskolákra és az orvosi egyetemre is. A „Gül Baba Múzeum"-ra vonatkozólag *megkérte az emlékbizottság titkárát, hogy állandóan értesitse a török bizottságot a konkrétumokról.* Rendkívül meleg szavakkal emlékezett meg *Magyarország fejlett kulturájáról* és hangoztatta, hogy *a Kárpátok hegylánca alatt mindenütt a magyar kultúra sugarait látja,* amely pedig nem tagadhatja meg a nyugati civilizációba oltott turáni eredetet. Nagyon szeretnék, *ha a turáni gondolat kimélyitése végett Budapesten szobrot emelnének Attilának,* aki mintegymásfél évezred előtt Magyarországon volt. Ez az emlékmü az egész világ előtt dokumentálná az összes turáni eredetü nemzetek, — köztük a magyar és a török nemzetnek is, — közös származását. A vizumokra vonatkozólag megígérte, hogy *el fog járni a török kormánynál,* viszont pedig *Tormay* Géza államtitkár *a magyar kormánynál való közbenjárást igérte meg.*

A időközben visszatért *Ripka* Ferenc főpolgármester az értekezlet végén megköszönte a megjelenteknek a tartalmas vitát, megköszönte elsősorban a török bizottságnak *azt az őszinte szeretet,* amit a tárgyalás során a magyar nemzet iránt tapasztalt. Mindent el kell követni, úgymond, hogy a török-magyar idegenforgalmi kapcsolatok minél jobban kimélyüljenek és ebből mind a két nemzetre csak haszon származhatik. Arra kéri a török idegenforgalmi szerveket, hogy *az Európa felé utazó török testvéreket irányitsák elsősorban Budapestre,* ahol mindent megtalálhatnak, ami őket érdekli, mégpedig egy *rokon nemzet szeretetétől környezve.* Elmondta a főpolgármester, hogy gázgyári vezérigazgató korában személyesen tapasztalta az ottdolgozó törökök és magyarok között kifejlődött barátságos és testvéri viszonyt. *Budapesten már van egy Attila-park.* Meg van győződve, mondta beszédében a főpolgármester, hogy a mai értekezlet mihamarább megtermi a maga gyümölcsét, mert annyi értékes eszme merült fel, amit kölcsönös szeretettel meg lehet és meg kell valósítani. Bizik a török és magyar idegenforgalom gyors fellendülésében. Kérte a török bizottságot, hogy azt a nagy szeretet és ügybuzgalmat, amit most mutatott, őrizze meg továbbra is a magyar kultúráiránt. Jól esett hallani idegen ajkakról a magyar kultúrának a Kárpátok medencéjében elfoglalt pozíciójáról szóló dícséretet, mert ha csak mi magunk hangoztatnók ezt, akkor könnyen kérkedésnek tünnék fel, de mivel idegenek, a török testvérnemzet fiai ismerik el, *ez nekünk erőt fog adni a jövőre nézve is!*

Ezzel a maga nemében rendkívül érdekes és értékes idegenforgalmi értekezlet véget ért.

*

Munkatársunk beszélgetett *Resid Szafvet* beyel, a *„Balkáni Idegenforgalmi Szövetség"*-ről. A bey a következőket mondta:

— Végtelenül jól esett mindannyiunknak az a *rendkívül szives fogadtatás,* amelyben a magyar nemzet bennünket részesített és különösen *mélyen meghatottak bennünket a főpolgármester úr rendkívül meleg, közvetlen szavai.* Budapest főpolgármestere már hivatalánál fogva is nagy ember, magas pozicióban, de *nagy ember ő akkor is, ha szive érzéseit tapasztalhatjuk.* Hiszszük, hogy az értekezlet nem marad következmények nélkül és a magyar-török idegenforgalom fel fog lendülni. *Az őszi hónapokban Budapestre készül jönni Törökország nagy miniszterelnöke, Iszmet pasa és külügyminisztere, dr. Tevfik Rüsdi bey is. Ez a látogatás ismét alkalom lesz arra, hogy megmutassuk a török nemzet szeretetét a magyar nemzet iránt.*

— Mi lent *nagyon sokat dolgozunk az idegenforgalom érdekében.* Megelőzve minden más politikai baráti szövetséget, sikerült nekünk összehozni az összes balkáni nemzetek idegenforgalmi szervezeteit egy közös cél érdekében, pedig még élénken emlékünkben van, hogy a görögök és a bolgárok a közelmultban véres háborúkban, mint ellenfelek állottak a török nemzettel szemben. Ebben az új szövetségben, amelynek hivatalos címe: *„Fédération Balkanique de Tourisme"* és amelynek *én, mint török ember vagyok az elnöke,* a következő nemzetek idegenforgalmi szervezetei egyesültek: Albánia, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia, Románia és Törökország. Sikerült *teljesen mellőznünk* a nemrég fennállott politikai és faji ellentéteket. Célunk a következő:

a) az idegenforgalom területén közösen működni a balkáni népek egymáshoz való közeledése érdekében,

b) foglalkozni a balkáni államok egymás között való közlekedésének könnyítése kérdéseivel (tengeri, szárazföldi és légi közlekedés),

c) teljes összhangba hozni a balkáni államok idegenforgalmi szervezeteinek működését,

d) megállapítani egy egységes idegenforgalmi propaganda alapelveit a távolabbi idegenek odavonzása végett,

e) a résztvevő balkáni államok közötti kölcsönös idegenforgalmat minden eszközzel elősegíteni és a balkáni tanulóifjúság részére lehetővé tenni a kölcsönös kicserélődést.

— Amint a felsorolt és hivatalosan is elfogadott célkitüzésből is látszik, ez az összefogó program nagy feladatot jelent. Egyáltalában nem érezhetők ki a nemrég még fennállott, kölcsönös nemzeti és faji gyülölet jelei. Igy dolgozunk mi ott lent és *meg vagyunk győződve, hogy eredményeken.*

— *Magyarországnak érdeke követelné azt, ha eddigi idegenforgalmi propagandájának egy részét felénk, a közelkeleti országok felé is fordítaná,* mert mi mindig nagyon szívesen jövünk a fejlett kulturájú és szép Magyarországra, ahol bennünket minden tekintetben *a rokonszenves és nagyrahivatott magyar testvérnemzet részéről oly meleg barátsággal fogadnak.*

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

INFORMÁCIÓK
kereskedelmi és magánügyben külföld és belföldről legjutányosabban beszerezhetők
Központi Tudakozó Betéti Társaság
NAGY Ö. és TÁRSA
Budapest, V., Váci-út 34.
Telefon: Aut. 916-24.
Postatakarékszámlák: Budapest 26,778, Wien 105.782, Berlin 122.214, Prága 77.476, Beográd 67.606
Girószámla: a Magyar Nemzeti Banknál

Speciális autórugók készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TŰZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—93 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Czeglédy János Jenő
műköáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Súlyos kritika a Beszkártról, az elhibázott üzemi irányításról, a forgalmi rendszerről, az orvoslás sürgősségéről

Horváth Károly jelentését még a nyári szünet előtt napirendre tűzi az Egységes Községi Polgári Párt

Nagyérdekességű jelentés kerül a közeli napokban az *Egységes Községi Polgári Párt* plénuma elé, ahol tárgyalni fogják *Horváth* Károlynak, a Beszkárt igazgatósági tagjának azokat az észrevételeit, amelyeket a Beszkárt működésének megfigyelése során tett az elmult évek folyamán. A jelentés azzal az érdekes megállapítással kezdődik, hogy

a BESzKÁRT jelenlegi súlyos helyzetének nem kizárólag az utascsökkenés az oka,

hanem a rendszer és az ügyvezetés is. A Beszkárt nehéz helyzetének *Horváth* Károly véleménye szerint három főoka van: *műszaki, személyi és külső okok.*

Hihetetlen mértékben érezhető — hangzik a jelentés — *az összefogó műszaki vezetés.* A Beszkárt különkülön igen kiváló műszaki csoportvezető igazgatókkal rendelkezik, akiknek tevékenysége azonban a különböző műszaki ágak szabadjára engedett gazdálkodását és irányításnélküli munkáját eredményezi. Egészen bizonyos és helytálló az a szakértői megállapítás, hogy

e keretben több millió pengő volna megtakarítható.

A *javítóműhelynek* például hitelkerete van anélkül, hogy bárki is kötelezné ezért bizonyos megszabott munka elvégzésére, vagy bárki is ellenőriztetné, vajjon a szükséges munkát gazdaságosan végezték-e? A műhelynek nincs kötelezettsége, dolgozik addig a pénzhatárig, ameddig a hitelkeret engedi.

Budapesten kereken 18%-kal többe kerül a javítóműhely teljesítménye, mint Berlinben,

nem is szólva a javítási időtartam aránytalanságáról.

A budapesti pálya kitűnő állapota ritkítja párját. Ennek első okát — mondja a jelentés — abban találom, hogy *Sztrókay* István volt h. vezérigazgató, mint pályamérnök, ezt az ágat érezte szívéhez legközelebbfekvőnek és *ebbe fektette nemcsak szeretetét, de befolyását és a Beszkárt pénzét is.*

A pálya fenntartásának kevesebbe kellene kerülnie,

mert a nálunk használt síntipus sokkal tartósabb és gazdaságosabb, mint a külföldi. *És mégis az ellenkezője tapasztalható.* Felmerül a kérdés, hogy a mai nehéz helyzetben szükséges-e az ilyen prímán fenntartott pálya és hogy

nem volna-e helyesebb a pályafenntartás munkálatait sokkal kiterjedtebb mértékben a magániparral elvégeztetni.

Budapest e munkáknak 12%-át adja vállalatba, 88%-át pedig házilag végzi, ami a vállalatbaadásnál legalább 60—70%-kal drágább még akkor is, ha a vállalkozó kezét megkötve, kizárja a munkabéruzsora lehetőségét.

Budapesten a kocsiügy intézése mindig mostohagyermek volt és emiatt

sok a hibás kocsink, rossz motorral.

Az 1700 járműben 600 olyan motor van, amely erősítésre és cserélésre szorul. A nagy beruházóprogramban ezt a műveletet öt évre tervezték, a valóságban azonban, a közelmultban kiadott szükségmunka keretében, csupán csak 100 motort rendeltek. Azzal a helyzettel kell megküzdeni, hogy *az egyik kocsi nem mehet például a Ferenc József-hídra, mert lépcsőjét leszakítaná a híd gyalogjárdája,* a másik nem mehet azért, mert motorja nem birja az emelkedést. Más hasonló apróbb okok miatt egészséges vontatásról szó sem lehet. Szorosan kapcsolódik ehhez *a menetsebesség kérdése,* mert úgy a pénzhiány, mint a csökkenő utasszám nem teszi sem lehetővé, sem szükségessé a kocsilétszám szaporítását. De a jobb, gyorsabb és kényelmesebb közlekedés nyujtására mégis törekedni kell: ezt pedig egyedül a sebesség jelentékeny emelésével lehet elérni.

A menetsebesség kezdetben legalább az esti órákban volna bevezetendő.

Ehhez azonban szükséges, hogy *a rendőrség és főfelügyeleti hatóság végre lássák be az alacsony menetsebesség tarthatatlan voltát és járuljanak hozzá a gyorsításhoz.*

Nagy hiba, hogy *Budapesten majdnem ugyanolyan hosszú viszonylatok hanyolítják le a közlekedést, mint a háromszor akkora Berlinben.* Éppen ezért a viszonylatok felbontandók rövidebb szakaszokra, amelyek a tényleges igénybevétel foka szerint állapítandók meg. Tekintettel arra, hogy egy kocsi kilométerköltsége 46 fillér,

csak 10%-os kocsikilométermegtakarítás esetén is kereken 3 millió pengő eredményjavulást lehetne biztosítani.

Ma aránylag sok kocsi jár ott, ahol arra szükség nincs és kevés ott, ahová kocsihiány folytán több nem jut.

Ellentétben a budapesti merev percekig pontos, részletekig megállapított menetrenddel, *Berlinben csak menetrend-keret* létezik. A menetrend a legköltségesebb és veszteséges része abban van, hogy

olyan időben is van közlekedés, amikor forgalom nincs,

főként az esti és éjjeli órákban. *Berlin ezen a helyzeten autóbuszjáratok beállításával iparkodik segíteni és a villamos közlekedést éjfélkor végleg befejezni kívánja.*

Óriási hátrány Budapesten *a végállomások csekély száma,* mert ez eredményezi elsősorban a hosszú viszonylatokat és a kocsikilométer pocsékolását.

Az ily módon megtett holt-kilométerek horribilis költségeket okoznak, amelyek érdemessé tennék új végállomások építését.

A külföldön mindenütt tért hódít a helyi viszonyokat figyelembevevő *lépcsős és vegyes tarifa.* A Beszkárt jegyrendszere főként azért tehető kritika tárgyává, mert praktikusabb tipusú jegyeknél *feltétlenül mód kínálkoznék azoknak könnyebb kezelhetőségére és az utazási visszaélések meggátlására.* Rámutatni kívánok e kérdéssel kapcsolatban *a Beszkárt aránytalanul nagy ellenőri létszámára.* Külföldön 27—30 kalauzra jut egy ellenőr, nálunk kb. 10—12-re.

Ez az ellenőri infláció nemcsak felesleges terhet jelent, de egyben az utazóközönség túlzásba vitt zaklatásával is jár.

Horváth Károly végül a személyi okokban rejlő hibákat tárja fel és azt a konkluziót vonja le, hogy a hibákat és visszásságokat meg kell szüntetni és a Beszkárttal együtt az egész közlekedési problémát olyan alapokra helyezni, hogy az *közlekedési és gazdasági szempontból is kifogástalanul lássa el feladatát.*

A mi plakátjaink

Budapest utcái megint megszínesedtek, a házak faláról tarkán kiált a járókelőre a világnézetek versengő kórusa. Csak félesztendeje még, hogy a községi választáson mérkőztek egymással a pártok és az elvek. Akkor is féktelen orgiáját ülte a színes papirosokon és sivalkodó betükben nekiszabadult demagógia, míg a másik oldalon csendes, bölcs agitáció folyt, szolid igéretekkel, az elvek hűségének szerény hangoztatásával.

Most újra a baloldal, a demagógia plakátjai lepték el először az utcát, ellepték már akkor, amikor még maga a miniszterelnök sem tudta, hogy lesz-e és mikor választás? Az egységes párt komoly, de lelkes plakátjai csak most kerülnek fel a falakra és meggyőző erővel kapacitálják az olvasót.

A mi plakátjaink közül mély gondolatával megkapja az embert az az erőteljes kép, amelynek felirata:

A magyar feltámadásért!

A felirat alatt a kép: Bethlen István felszakítja a trianoni sirt, amelyből méltóságos fenséggel emelkedik ki Hungária magasztos alakja.

A kép alatt:

Egységes Párt,
Bethlen István pártja.

Legalul pedig választókerületenként változik a plakátszöveg, amely a listavezetők nevével záródik. A budai plakáton *Kozma* Jenő, az északi kerület plakátján *Kállay* Miklós, a déli kerület plakátjain pedig *Usetty* Béla és *Payr* Hugó neve látható.

Az egész városban mindenütt feltünést kelt egyszerü és frappáns szövegével az a másik plakát, amely igy fest a budapesti falakon:

Bethlen István

egyedül harcol az egész világ ellen!

ÁLLJATOK MELLÉJE!

Az Egységes Párt: Bethlen István pártja

Néhány szó az egész és mégis telve meggyőző igazsággal és lenyügöző erővel. Bethlen István egyedül harcol az egész világ ellen. *Álljatok mellére!* Ez az ideális plakát, amely a maga szófukarságában beszédesebb minden szóáradatnál.

A budai plakát a következő:

Az „Egységes Párt" gróf Bethlen István pártja

Programm:

Munkát a dolgozónak!
Erőt a nemzetnek!
Eszményeket az ifjuságnak!
Igazságot Magyarországnak!

Listavezető:

Kozma Jenő

Központi iroda:
II., Szilágyi Dezső-tér 5 Telefon: 573—90.

Kerületi irodák:
I., „Budai Társaskör" helyiségében. Déli vasut indulási oldal. Telefon: 539—13.
I., Attila-utca 11. I. emelet. Telefon: 521—89.
III., Hajógyár-utca 2. a „III. ker. Egyesült Polgári Társaskör" helyiségben Tel. 623-89.

Keressétek fel az irodáinkat és irjátok alá ajánlási iveinket!

Kozma Jenő neve kétségkivül megteszi hatását a budaiakra, akik tökéletesen ismerik azt a munkát, amelyet az egységes párt kifejtett. A program, amelyet négy jelszóban foglal össze a plakát, szinte teljesnek mondható, mert benne van minden, amitől a jövendő megmentését várjuk.

A déli kerület plakátja a következő:

Programmunk:

Munkát a dolgozóknak!
Erőt a nemzetnek!
Eszményeket az ifjuságnak!

Usetty Béla
a kerület képviselője

Payr Hugó
pártigazgató, törvényhatósági tanácstag

Hatolkay Kázmér
ref. lelkész, törvényhatósági bizottsági tag

Az Egységes Párt:
Bethlen István pártja
listavezetői.

A meggyőző programpontok alatt *Usetty* Béla, *Payr* Jenő és *Hatolkay* Kázmér neve szerepel biztosítékként annak, hogy ez a városrész épp úgy, vagy még jobban diadalra viszi az egységes párt listáját, amint az a községi választáson történt.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

Párt és Klub

Fölavatták a Kelenföldi Polgári Kör helyiségeit

Többszáz főnyi közönség részvételével avatták fel szombaton a *Kelenföldi Polgári Kör* új helyiségeit a kelenföldi pályaudvar melletti Ildikó-utcában. Az avatás után a Vederféle vendéglőben ünnepi vacsorát tartottak, amelyen résztvett *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, *Dorner* Gyula, *Pompéry* Elemér, *Petracsek* Lajos, *Hubert* Vilmos, *Bocser* Kálmán állomásfőnök, *Ullmer* Ágoston, *Bodocsy* Antal dr. és még sokan a budai polgárság ismert tényezői közül. Az első felköszöntőt *Deveeis* Mihály főtanácsos, a kör elnöke tartotta, aki ismertette az alakulás előzményeit és annak a polgárság érdekében való szükségességét.

Becsey Antal, a kelenföldi Társaskör elnöke, köszöntötte az új alakulást és üdvözölte *Kozma* Jenőt, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökét. Hangoztatta, hogy ez a kör a város szélén *végvára a polgári frontnak* és a mai idők súlyos erőpróbára teszik a polgári alakulások szervezetét. Ez a választás fogja eldönteni, hogy a polgárság milyen erőkre kívánja bízni érdekeinek irányítását. *Bethlen István gróf higgadt és nyugodt kormányzása mindenben igazolta a tíz év előtti programm valóra váltását,* mert sikerült nagy munkával az ország belső és külső helyzetét imponálóan megszilárdítani. Ha vannak bajok, azok nemcsak nálunk mutatkoznak, hanem mindenütt a világon és bizonyos, hogy azok megszüntetésére mindent el fog követni Bethlen István kormánya, mint ahogy eddig is igyekezett a szörnyű nehézségeket elhárítani. *Külpolitikai vonatkozásban Bethlen István olyat produkált, ami sokkal nagyobb államoknak is becsületére válnék.* Felhívta a közönséget, hogy *Bethlen* István lobogóját kövesse, amelyet a fővárosban *Kozma* Jenő fog diadalra vinni. *Dorner* Gyula azt hangoztatta, hogy eredmények kivívásához nemcsak vezérekre, hanem hadseregre is szükség van. Örömmel látja az itt megjelent tábort, ami biztosítéka a választásokon bekövetkező sikernek.

Nagy éljenzés közben állott fel szólásra *Kozma* Jenő és a választások kapcsán megemlítette, hogy az egységes párt fővárosi szervezetei erővel és reménységgel indulnak a választási küzdelembe. A program ugyanaz, ami hat évvel ezelőtt volt: *Bethlen István programmja, amelyik azonos az öntudatos polgárság célkitűzéseivel.* Utalt arra, hogy esetleg egyes kerületekben a párt célszerűségi szempontok miatt *különálló listákat is indít,* ami azonban teljesen egyező programmal szolgálja az egységes párt érdekeit. Ezután sok sikert kívánt az új polgári körnek és anyaegyesületének, a *Kelenföldi Társaskörnek,* amelynek élén olyan vezér van, mint *Becsey* Antal, aki legkiválóbb harcosa *Bethlen* István politikájának.

Hubert Vilmos, *Fehér* István dr., *Ullmer* Ágoston dr., *Viraágh* Béla és *Koszorú* Imre felszólalásai után a késő éjszakai órákig maradt együtt az avatóvacsora közönsége és lelkesen ünnepelte *Bethlen* István grófot, *Kozma* Jenőt és *Becsey* Antalt.

A Belvárosi Polgári Kör kedden este a Gellért-szállóban tartotta rendes heti társasvacsoráját, amelyen nagy számban vettek részt a Kör tagjai hozzátartozóikkal együtt. A vacsorán meleg ünneplésben részesítették *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkárt, a Kör elnökét és *Girardi* Tibor ügyvezető elnököt.

Az északi kerület vasutasai az egységes párt mellett. Az egységes párt zászlaja köré tömörült északi kerületi vasutasok szombaton este *Heeger* Árpád Máv. főmérnök elnöklésével gyűlést tartottak, amelyen a nagyszámú megjelent vasutasok nagy lelkesedéssel vették tudomásul, hogy *Kállay* Miklós dr. államtitkárt, az egységes párt északi kerületének listavezetőjévé jelölték. Ugyancsak nagy örömet kelt az a hír is, hogy *Éber* Antal és *Dési* Géza dr. egymást követik a listán. A vasutasok szerint biztos kilátásokkal kecsegtetnek, hogy az egységes párt az északi kerületben legalább három mandátumhoz fog jutni. *Schneider* István Máv. főszertárnok, az V. kerületi HONSz alelnöke, *Láng* Viktor dr. Máv ügyész, *Lazur* János, a Máv fűtők elnöke, *Császár* Gyula ny. Máv főmozdonyvezető és mások hozzászólása után a gyűlés résztvevői határozatilag kimondották, hogy az egységes párt északi kerületének győzelemrejutása érdekében a legmesszebbmenő propagandát indítják meg olyan hivatalos lista érdekében, amelynek élén *Kállay* Miklós dr. államtitkár, *Éber* Antal és *Dési* Géza dr. országgyűlési képviselők vezetnek.

Adminisztrációs intézkedések a választásra

16000 felszólamlás a választási névjegyzék ellen

A közeledő országos választásokra a főváros közjogi és illetőségi ügyosztálya már megtette a szükséges intézkedéseket. A képviselőház feloszlatása után belügyminiszteri utasítás ment a városházára a központi választmány összehívása érdekében.

A központi választmány megalakítja az egyes választási bizottságokat, amelyekben négy rendes tag és négy póttag foglal helyet. Gondoskodás történik a szavazójegy kikézbesítésére vonatkozólag is. *A szavazójegyeket a kerületi elöljáróságok útján juttatják el a szavazásra jogosultaknak* és pontosan 328.000 szavazójegyet fognak kikézbesíteni. Azok, akik szavazati joggal bírnak, de szavazójegyüket nem kapták meg: így is szavazhatnak, mert a nem kézbesített szavazócédulákat az egyes bizottságok elnökei a szavazás napjának reggelén összegyüjtik. Azokat, akik a szavazásban nem vesznek részt, 100 pengő pénzbírsággal sujtják.

A választások napján természetesen *szesztilalom* lesz a fővárosban. A választás napját megelőző délután 6 órakor kezdődik a szesztilalom, amely másnap este 11 óráig tart. Érdekes, hogy

a mostani szavazáson nem lesz olyan erős plakátharc, mint máskor, mert a választás határidejének kitüzése után csak a legszükségesebb tárgyi tudnivalókat szabad közölni

plakátokon a közönséggel. Ennek a pártok csak örülhetnek, mert a plakátharc mindig jelentős összeggel szerepelt a választási költségszámlán.

A budai, északi és déli kerületekben a szavazók számának megfelelően állítják fel a szavazatszedő bizottságokat.

Budának 78 ezer, az északi kerületnek 120 ezer és a déli kerületnek 128 ezer szavazója van.

Ennek arányában fognak működni *a választási bizottságok* és különös gondoskodás történik abban a tekintetben, hogy a szavazás minél gyorsabban, simábban bonyolódjék le és ezért a szavazatszedő bizottságokat az eddiginél nagyobb számban állítják sorompóba.

A főváros közjogi és illetőségi ügyosztályán egyébként most fejezték be a választói névjegyzék összeírásával kapcsolatban a fölszólamlások ügyét is. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk

Szlovák Pál dr. tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A választási névjegyzék ellen *16 ezer felszólalás* érkezett be, amelyeket kivizsgálás céljából az egyes kerületi elöljáróságokhoz tettünk át. Az elöljáróságok a felszólalásokra vonatkozó észrevételeiket junius 1-ig tették meg és alkalmat adnak arra, hogy

a felszólalók június 15-ig okmányaikkal, megfelelő irásokkal igazolhassák állításaikat.

A tizenhatezer felszólalót junius 15-ig idézik be az egyes elöljáróságokra és ha állításaikat kellőképpen igazolni tudják, úgy természetesen az illetőket *minden további nélkül fölveszik a választói névjegyzékbe.* A névjegyzékben különben 302 ezer választópolgár szerepel, tizenhatezret pedig pótlólag vettek föl a jegyzékbe. Most még hátra van tizenhatezer felszólalás elintézése, amelyek, mint említettem, két héten belül kerülnek kivizsgálásra. Azok, akiket elutasítottak, panasszal fordulhatnak a közigazgatási bírósághoz, amely véglegesen fog határozni a panaszok elbírálásáról.

Felmondási jogot és további adókedvezményeket várnak a háztulajdonosok

Lapunk két héttel ezelőtt megjelent számában foglalkoztunk a tatarozási és átalakítási akció helyzetével és rámutattunk bizonyos jelenségekre, amelyek a kiadott kormányrendeletek kapcsán megnyilvánulnak. Cikkünkkel kapcsolatban a *Háztulajdonosok Országos Szövetsége* a következő sorok közlését kérte:

A „*Fővárosi Hirlap*“ t. szerkesztősége,
Budapest.

A *Fővárosi Hirlap* folyó évi május hó 27-iki számában „Tatarozás helyett lakbéremelést végeznek a háztulajdonosok“ című cikkre vonatkozólag van szerencsénk a következőket közölni:

A pénzügyminiszter által kibocsátott rendelet nem „tatarozási“, hanem „átalakítási“ rendelet. Ez a rendelet tehát nem nyújt módot a háztulajdonosnak a tatarozásra, hanem csak átalakításra. Átalakítások esetére is azonban *az adókedvezmény csak rendkivül nehezen szerezhető meg.* Ugyanis az elvégzendő munkák minimális költsége a házbérnek oly magas százalékában van megállapítva, hogy ezt csak ritka esetben lehet elérni. A jelenlegi helyzetben, amikor a háztulajdonos bérjövedelme a laküresedések és a meg nem fizetett bérek folytonos növekedése folytán naprólnapra csökken,

nagyobb adókedvezményre van szükség, mint amilyent a jelenlegi rendelet biztosit

ahhoz, hogy a háztulajdonos házában átalakításokat végeztessen. A jelenlegi adókedvezmény jelentékeny része a befektetett tőke kamataira megy el.

Az átalakítási adórendeletnek intézkedései — hivatalos tényezők megállapításai szerint is — annyira *hiányosak és ellentmondóak,* hogy ily rendelet mellett a háztulajdonosok nem kockáztathatják, hogy átalakítási munkálatokat végeztessenek, mert ki vannak téve annak, hogy a munkálatok elvégzése után az adómentességet valamely rendelkezés más irányú magyarázata folytán nem fogják megkapni. Az adórendelet más irányú reformjára szükség van ahhoz, hogy az átalakítási munkálatok megindulhassanak.

Miután azonban nemcsak átalakításokra, hanem tatarozásra is szükség van,

új adórendelet kibocsátására volna szükség, amely a házakkal kapcsolatos összes munkálatokra biztosít adókedvezményt.

Az ujonnan kibocsátandó adórendelettel azonban teljesen konkludensnek kell lenni a *felmondási rendeletnek* is. A jelenlegi rendeletnek alapján például a háztulajdonos nem élhet felmondással, ha nagy lakást kis lakásokká akar felosztani, vagy kis lakásokat nagy lakássá akar egyesíteni. De meg kell változtatni a felmondási rendeletet azért is, mert alig akadhat háztulajdonos, aki egy primitiv lakást mellékhelyiségekkel és modern felszerelésekkel lásson el azért, hogy bérlője oda csaknem ugyanazon bér mellett visszaköltözhessék.

Ily rendelet mellett csak egészen apró-cseprő munkálatokat lehet elvégeztetni.

A szabad felmondási jogot átalakítás és tatarozás esetén feltétlenül meg kell adni. A jelenlegi rendelet a gyakorlatban azért sem érvényesülhet, mert rendelkezései épp az átalakítás kérdésében ellentmondók, úgy hogy a háztulajdonos nem tudhatja, hogy *az átalakítási munkálat folytán nem keletkezik-e kártérítési kötelezettsége?*

Ami a hivatkozott cikknek az állítólagos *béremelésekre* vonatkozó részét illeti, ezekre csakis a konkrét esetek közlése és megvizsgálása után tudnánk nyilatkozni. Azt hiszszük, ha 20.000 ház közül egy vagy kettőben béremelés is történt, ezt általánosítani semmiképp nem lehet.

Kérjük, hogy ezen nyilatkozatunkat nb. lapjukban közölni szíveskedjenek és vagyunk

őszinte tisztelettel:

Háztulajdonosok Országos Szövetsége
Dr. *Németh* Béla elnök.

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

Vásároljon csak műjeget
A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.
Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat
Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

THOLT ISTVÁN
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készít: központi gőz-, víz és etagefütést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderítő telepeket

Választási előkészületek a főváros egész területén

Erőteljes küzdelem minden vonalon a mandátumokért

A képviselőház feloszlatása megtörtént és nyomban utána teljes erővel megkezdődött a választási küzdelem. Megindult a választási gépezet és a következő hetekben a maga részére foglal le minden érdeklődést. Vasárnap reggel már megjelent *a belügyminiszter rendelete*, amelyben felhívta a központi választmányokat, hogy a hatáskörükben tartozó kerületekben *június 8. és július 7.* közé eső időre tűzzék ki a választások napját. A főváros központi választmánya hétfőn reggel tartott ülésében

Budapest három választókerületében június 29-re, hétfőre és 30-ra, keddre tűzte ki a titkos szavazást

és egyben döntött a választási elnökök kijelöléséről is. A központi választmány határozata szerint a budai választókerületben *Morvay* Zsigmond, az északi választókerületben *Lázár* Ferenc és a déli választókerületben *Verebély* Jenő választási elnökök fogják irányítani a szavazások lefolytatását.

A nagy izgalommal várt választási terminus most már a legnagyobb erőfeszítésre serkenti a pártokat. Változatlanul hullámzanak a túlfűtött kedélyek a jelölések körül, amelyekbe hiába akarnak megnyugvást varázsolni a szélsőséges pártok. Úgy a jobb, mint a baloldalon *változatlanul áll a harc a posszibilis helyekért* és az esélytelen pártok gyors egymásutánban alakítják meg az ellenpártokat, szervezik az ellenlistákat és felvonultatják kis csoportjaikat, hogy nem létező erejükről félrevezessék a jelölésről döntő faktorokat.

Teljes sikert hozott az Egységes párt listája

Az *Egységes párt* már napokkal ezelőtt befejezte a jelölés munkáját, amely minden tekintetben kielégíti azokat a várakozásokat, amelyeket Budapest józan ítéletű polgársága a bethleni politika budapesti jelölt-névsorához fűzött.

Budán

Kozma Jenő vezeti a listát, utána következik *Petracsek* Lajos és *Andréka* Károly.

Az északi kerületben

Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár a listavezető, akit *Éber* Antal, *Dési* Géza, *Madarassy-Beck* Gyula és *Krompaszky* Miksa követnek.

A déli kerületben

a párt hivatalos listáján *Usetty* Béla a listavezető, utána következik *Payr* Hugó és *Hatolkay* Kázmér. Itt szervezkedik a *Gazdasági Párt*, élén *Bárczy* Istvánnal. A budai polgárság hangadó tényezői erőteljesen követelik a speciálisan budai érdekekért harcba induló lista megalkotását, amelynek az élére *Becsey* Antalt hívták meg. *A déli kerületben* külön listát kreált botfai *Hüvös* Iván és *Krivoss* Árpád.

A keresztényszocialisták otthagyták az anyapártot

A *Keresztény Gazdasági Párt* vasárnap alakította ki listáit, amelyek még ma sem tekinthetők véglegesnek. A sok vitatkozás után létrehozott lista a következő: *Buda: Wolff* Károly, *Kossalka* János, *Csilléry* András, *Szigethy* János. *Észak: Ernszt* Sándor népjóléti miniszter, *Homonnay* Tivadar, *Tabódy* Tibor, *Zachár* Gyula egyetemi tanár. *Dél: Buday* Dezső, *Petrovácz* Gyula, *Müller* Antal.

Mint jeleztük, a keresztény párt listája még változást hozhat, mert *Schlachta* Margit érdekében mértékadó körök léptek akcióba és így nincs kizárva, hogy *Müller* Antal helyett *Schlachta* Margit kerül a harmadik helyre. A lista körül megnyilvánult összeütközések természetesen szecessziókra vezettek és ennek tudható be, hogy

a déli kerületben három disszidens frakció veszi fel a küzdelmet a keresztény zászló alatt.

Külön listán indul a küzdelembe *Szabó* József, *Tömösváry* Tivadar, *Petainek* József és *Movik* Zsigmond névsorral, akiket teljes erejéből támogat a keresztényszocialista pártszervezet. Külön lista készült *Pásztv* János törvényhatósági bizottsági tag vezetésével és valószínűleg itt kap helyet *Ilovszky* János is.

Elégedetlenség a Friedrich-csoportban

A *Keresztény Ellenzék, Fridrich* István vezetésével mindhárom kerületnek listát állít, hogy a Keresztény Gazdasági Párttól elhódítson jelentékeny számú szavazatokat. A párt már elkészítette a fővárosi listákat, amely a következőképpen fest: *Buda: Friedrich* István, hereg *Odescalchi* Károlyné, *Sármezey* Endre. *Észak: Friedrich* István, *Tauffer* Gábor. *Dél: Friedrich* István, *Takács* István, *Somlyódi* László.

Feltűnő, hogy a tíz tagból álló községi frakcióból mindössze csak *Tauffer* Gábor, *Takács* István és *Sármezey* Endre kapott helyet a Friedrich-párt képviselői listáján, ami *érthető elkeseredést okozott az érdekeltek körében.*

Felbomlott a demokrata-párt

Legutóbbi számunkban már jeleztük, hogy *Rassay* Károly és a demokrata párt között közös lista létesítésére vonatkozó tárgyalások indultak meg. Legnagyobb meglepetésre *a két ellentétes párttöredék meg tudott egyezni* a jelölések sorrendjében: *Buda: Rassay* Károly, *Pakots* József, *Boross* László, *Pfeifer* Ignác. *Észak: Rassay* Károly, *Sándor* Pál, *Baracs* Marcel, *Balkányi* Kálmán. *Dél: Rassay* Károly, *Bródy* Ernő, *Magyar* Pál, *Marczali* Henrik.

Vasrnap került nyilvánosságra ez a megegyezés, ami a demokraták körében páratlanul heves ellenszenvet keltett. A listaösszeállításból látszik, hogy

a demokraták teljesen alávetették magukat Rassay Károly feltételeinek

és ezzel magyarázható, hogy mindössze csak két hely jutott számukra, holott eddig Budapesten három mandátummal rendelkeztek. A legnagyobb meglepetés erejével hat, hogy az északi kerületben, ahová a Terézváros is tartozik, tehát

a demokraták úgynevezett fellegvárában: egyetlenegy demokrata jelölt neve sem szerepel.

Kihagyták *Fábián* Bélát, aki Pestkörnyéken próbálkozik és *Gál* Jenőt, akiről Rassay Károly hallani sem akar.

Különösen fáj a demokratáknak Vázsonyi János mellőzése,

pedig az ő érdekében komoly mozgalom indult meg és annak eredményeként biztosra vették Vázsonyi Vilmos fiának jelölését. A Központi Demokratakörben úgy tudják, hogy *Vázsonyi János érdekében nem emelt szót Bródy Ernő és így a fiatal Vázsonyi teljesen magára maradt.*

A liberális front ilyetén való kialakítása

kettészakította a demokrata pártot.

Gál Jenő és *Vázsonyi* János *külön listával* indulnak, akikhez csatlakozik még *Magyar* Miklós is. A lipótvárosi demokratakör máris határozatot hozott, hogy *Bródy Ernővel és Pakots Józseffel minden közösséget megszakít és úgy az országos politikában, mint a városházi ügyekben teljesen különálló utakon fog járni.* A demokratikus polgárság megbontása tehát ismét sikerült *Rassay* Károlynak, ám bizonyos, hogy a szavazáskor szétforgácsolt erők nem sok eredménnyel biztatnak.

Ismét próbálkoznak a kis pártok és csoportok

Új pártok és új nevek jelentek meg a fővárosi utcák plakátjain. *Nemzeti Radikális Párt* címen ismét próbálkozik vitéz *Bajcsy-Zsilinszky* Endre, de alig hihető, hogy a szükséges ajánlásokat össze tudja hozni. Alakulóban van az *új hadikölcsönpárt* a siker majdnem minden kilátása nélkül. A kisebb pártok között szerepel a

Frontharcosok Egyesült Nemzeti Pártja is,

amely a községi politikában az Egységes Párthoz csatlakozott.

Az Egységes párt fővárosi jelöltjeinek listája

A fővárosi Egységes párt — *Bethlen István pártja* — hétfőn összeállította a három budapesti kerület képviselőjelöltjeinek listáját és nyomban szétküldte az ajánlási íveket a párt kerületi szervezeteinek. A jelöltek végleges listája a következő:

Az I., budai kerületben: *Kozma* Jenő dr., *Petracsek* Lajos dr., *Andréka* Károly, *Szombathy* Kálmán, *Moldoványi* István dr., *Demel* Aladár, *Zsoltvay* Elemérné, *Gyurmán* Jenő dr., *Váli* Gábor, *Szlávik* Ferenc dr., *Szalay* Sándor dr., *Oszoly* Kálmán.

A II., északi kerületben: *Kállay* Miklós államtitkár, *Éber* Antal dr., *Dési* Géza dr., báró *Madarassy-Beck* Gyula, *Krompaszky* Miksa dr. főigazgató, *Vágó* Jenő, *Heéger* Árpád, *Patay* Samu dr., *Farkas* Elek, *Hirman* Ferenc, *Horti* József, *Lazur* János.

A III., déli kerületben: *Usetty* Béla dr., *Payr* Hugó, *Hatolkay* Kázmér, *Misura* Mihály, *Héder* Lajos dr., *Wolf* István, *Grosch* Károly dr., *Gazdy* Jenő ny. postafőigazgató, *Tömpe* Károly, *Rendek* Károly dr., *Molnár* Dezső, *Iby* Dénesné.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

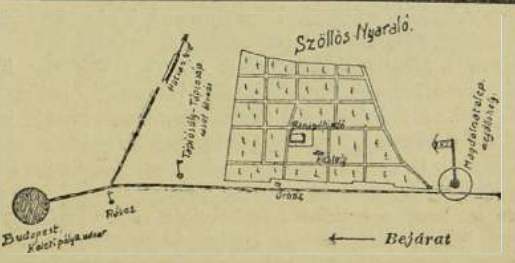
LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tűzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit művek főelárusítója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

1P50 fillérért
négyszögölenként **nem kopár területet, hanem** jókarban levő kifogástalanul kezelt
termő fajszőllővel
beültetett telket kap Tápiósüly határában a volt
MOLLER-telepen.
48 havi törlesztés. — Vasúti megállója **Magdolna-telep, hol a vonatból kiszállva, Budapest irányában néhány lépést visszafelé menve, a telep bejáró-kapujához jutunk.** Ünnep- és vasárnap minden vonatnál kocsi várja az érdeklődőket
Szőllős-nyaraló jelzésü táblával.
Strandfürdő készülőben. Bővebb felvilágositást nyujt Budapest, VIII., Múzeum-u. 15/a. fszt 1 és kint a volt Moller-telepen, Intézőségünk. Vonatindulás Budapest-Keletiről 8, 8·55, 11·20, 13·36 és 14·40 óra.

Augusztusban megkezdi működését Bécsben a budapesti idegenforgalmi iroda

Az osztrák főváros centrumában lesz a budapesti propagandaközpont — A jövő héten már hozzáfognak a berendezési munkálatokhoz

A törvényhatósági tanács csütörtöki ülése tárgyalja a polgármester előterjesztését *a bécsi idegenforgalmi iroda* felállításáról, amelynek célja, hogy az osztrák fővárosban megforduló külföldiek figyelmét Budapest és Magyarország meglátogatására irányítsa. Hogy ez a törekvés mennyire reális elgondolásokból született, azt legjobban jellemzik azok a számadatok, amelyek ebben a vonatkozásban hűen illusztrálják a helyzetet. Ezek szerint

a Bécsben tartózkodó idegeneknek csak kis töredéke tette meg a Budapestre vivő néhány órás utat,

mert nem állott rendelkezésükre olyan szerv, ami őket a magyar főváros felé irányította volna.

Év:	Bécsbe érkezett	Budapestre külföldiek:
1920	171.305	5.660
1921	248.419	20.605
1922	283.195	58.259
1923	233.199	54.814
1924	261.428	43.238
1925	290.351	51.944
1926	286.040	60.363
1927	315.144	75.094
1928	475.744	89.535
1929	361.421	92.567
	2,926.209	522.079

Amint látható, a Bécsben 9 év alatt megfordult idegenek száma 2,926.209 volt, akik közül Budapestre is eljutott 552.079, de nem volt kívánesi a magyar főváros elismert szépségeire, ragyogó természeti csodáira és hasonlíthatatlanul szebb fekvésére 2,374.130 külföldi, ami behozhatatlan veszteség nemzeti és gazdasági szempontból egyaránt. Az évenkinti adatok vizsgálata azonban azt is bizonyítja, hogy *Bécs külföldi idegenforgalma emelkedő irányú.*

Évente 250.000 azoknak a külföldieknek a száma, akik Bécs meglátogatása után visszafordulnak és útjukat az osztrák fővárosból Budapestre nem folytatják.

A bécsi iroda felállítása most már befejezett ténynek tekinthető. *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok az elmúlt napokban teljes részletességgel letárgyalta a bérleti szerződést, a Belváros centrumában: a *Kärntner-strasse* 51. alatti helyiség igénybevételéről. Az iroda felállításáról és a hozzáfűzött reményekről kérdést intéztünk

Kovácsházy Vilmos tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Kétségtelen, hogy az idegeneknek egy részét megfelelő propagandával rá lehet venni arra, hogy Budapestet is felkeressék. Budapest Bécsből 4½ óra alatt elérhető; ha a jól megszervezett propaganda ezt a közelséget hangsulyozva, Budapest páratlan fekvését, Európában egyedülálló gyógyfürdőit, kultúrintézményeit minden Bécsben megforduló külföldivel megismerteti, *az eredmény nem maradhat el.* Megfelelő, a viszonyokhoz alkalmazkodó és

hatásos propagandát azonban csak a helyszinen működő propaganda szerv fejthet ki,

melynek módjában áll az idegenekkel közvetlenül is érintkezni, minden Bécsben megforduló idegent Budapest meglátogatására felhívni, az érdeklődőknek felvilágosítással és utbaigazítással szolgálni. Ha az iroda e tevékenységével a Bécsben megforduló és Budapestről elmaradó 250.000 külföldinek csak 10%-át: évente 25.000 idegent nyer meg Budapest számára, feladatának már megfelelt és a fenntartásával járó költségek már megtérültek.

Az idegenforgalmi propaganda irodák létjogosultságát bizonyítja az is, hogy más nemzetek már sokkal korábban felismerték azt a nagy lehetőséget, amelyet Bécs idegenforgalmi propagandájuk számára nyujthat

s ezért Bécsben már hosszabb idő óta kiváló sikerrel működnek a többi között az olasz, francia, német, jugoszláv, svájci és cseh hivatalos idegenforgalmi irodák.

— Az idegenforgalmi propagandairoda helyének kiválasztásánál egy szempont döntő jelentőségű: *az irodának a bécsi idegenforgalom középpontjában kell lennie* olyan helyen, ahol minden idegen többször is megfordul. *Ez Bécsben a Kärntner-Strasse.* Előre kell bocsátanom, hogy a helyiség kérdésének megoldása nagy nehézséggel járt, mert Bécsben *az üzlethelyiségek még nincsenek felszabadítva,* aminek természetszerű következése az, hogy a legtöbb üzlethelyiség csak tekintélyes összegű lelépési díj fizetése mellett kapható. Igy a volt „Fenstergucker"-kávéház egyébként a célnak megfelelő helyiségének bérletére 50.000 dollár, két másik a Kärntner-Strassen levő üzlethelyiség bérletére pedig 200.000, illetve 60.000 schilling lelépési díj fizetésének feltétele mellett adtak ajánlatot. Végre hosszas utánjárással olyan helyiséget találtunk, mely *mindenben megfelelőnek* mutatkozik. A Kärtner-Strasse 51. számú házban, az utcának a Ring előtt kiszélesedő részén,

az Operával szemben, a legelőkelőbb üzletek és szállók közelében van a helyiség.

Ez Bécs legforgalmasabb helye, a ház előtt a Bécsben tartózkodó idegeneknek sétáik, bevásárlásaik alkalmából gyalogosan is el kell haladniok. Szemben van az idegenforgalmi körjáratok autocarjainak kiinduló és végállomása. A ház, melyben az emeletet az amerikai követség bérli, a báró *Oppenheim*-család tulajdona.

Tíz méter hosszú és széles kapubejáraton keresztül jutunk a vesztibülbe.

A vesztibülből nyílik a propagandairoda céljaira kiszemelt helyiség, mely ma portáslakásul szolgál. *Terjedelme 60 négyzetméter.*

— A szerződéstervezet szerint a háztulajdonos a helyiséget bérbeadja, a kapubejáratban vitrinek létesítését engedélyezi és magának a kapunak portálszerű kiképzéséhez is hozzájárul.

Az évi bér 25.000 schilling, lelépési díj nincs.

A bérlet *augusztus hó 1-én* lép életbe, a szükséges átalakítások azonban a bérleti szerződés megkötése után azonnal megkezdhetők.

— Az átalakítási munkálatok a tervek szerint a következők:

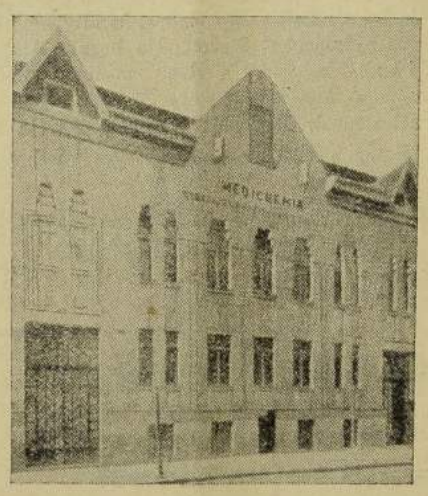
A kapu-portál rózsaszín ruskicai márványból készül, fent világító neon betűkkel *„Budapest"* felirattal. A kapubejárat két oldalán 22 vitrin nyer elhelyezést, a vitrinekben *198 átvilágított diapozitiv mutatja majd be Budapest szépségeit.* A helyiséget közfalakkal egy felvilágosítások adására szolgáló teremre és egy kisebb tárgyaló szobára bontjuk fel, ezek mellett még két kisebb raktárszoba és a szükséges mellékhelyiségek létesítése is szerepel a tervekben.

— Az irodahelyiség átalakítására, berendezésére, a kapu alatti 22 vitrin elkészítésére és a kapu portálszerű kiképzésére, szóval

az iroda felállításával járó összes berendezési munkálatokra, az előzetes számítások és a bécsi építőcégektől kért ajánlatok szerint 55.000 pengő szükséges.

A személyi kiadások öt hónapra 12.000 pengőt igényelnek és így a bécsi idegenforgalmi propagandairoda ez évi összes költsége 92.000 pengőre fog rugni.

A tanács minden bizonnyal örömmel teszi magáévá a bécsi iroda felállítására vonatkozó tervek megvalósítását, mert ez kétségtelenül eredményes fellendülést hoz a budapesti idegenforgalomba. Messzemenő gondoskodással kell azonban vigyázni arra, hogy a bécsi irodát *szakemberek* vezessék, akiknek megvan a gyakorlatuk, a készségük és a hozzáértésük az idegenforgalom komplikált és kényes ügyeinek ellátására.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdetek a X., Maglódi-úti Horthy Miklós szeretetotthon **villamosszerelvényeinek szállítási és szerelési munkára.**

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi június hó 5-től kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Kubinyi István (lakik: IX., Soroksári-út 38. sz.) tervező gépészmérnöknél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 326/c. sütő alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 3-án (péntek) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 3-án.

A székesfőváros polgármestere.

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak **átitató eljárású és felületi kezelése**
Utak pormentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27
TELEFON: Aut. 887-84

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállit: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállit továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Utépitési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak épitését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállitását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak épitését.

FUMEX
füstfelszivó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Megerősödve került ki a zuglói pótválasztásból az Egységes Községi Polgári Párt

Mandátumot vesztettek a szocialisták és a Wolff-párt — Töredékes mandátum jutott a Rassay-pártnak — Megbukott a demokrata lista

Közvetlenül az országos választások előtt felfokozott érdeklődéssel kísérték a *zuglói községi pótválasztás* eredményeinek alakulását, ahol a körzeti eredmények összeszámlálását este 11 órakor kezdték meg a választási bizottság helyiségében. Már az első körzetek eredményei számos meglepetést hoztak magukkal, mert kiderült, hogy *egyes pártok a decemberi választási eredményektől eltérően lényegesen kevesebb szavazatot kaptak.* Hajnali fél 5 órakor fejezték be a szavazatok összeszámlálását, amelyeknek számszerű eredménye a következő:

Községi Polgári Párt	2342
Keresztény Községi Párt	4330
Szocialisták	4088
Demokraták	885
Szabadelvű Párt	1165
Friedrich Párt	1092

Leadtak összesen 14.157 szavazatot, amelyek közül a választási bizottság 13.902 *érvényes* szavazatot fogadott el. dott el.

A választási eredmény érthetően súlyos vereséget hozott a szociáldemokrata-párt részére, mert a decemberi szavazatokhoz képest közel 3000-en tartózkodtak a szocialista lajstromra való szavazástól.

A közelgő országos választások immár előrevetik árnyékukat és megmutatják a választó polgárok ítéletét, amelyik *elfordul a szélsőséges jelszavaktól.* Figyelemreméltó a szocialisták kudarca, különösen ebben a kerületben, amelyet a szocialisták *egyik legerősebb választókerületüknek hirdettek.* A decemberi választáson a szocialisták Zuglóban *négy* mandátumot szereztek, míg a mostani pótválasztáson csak *három* jelöltjük jött be.

Vereséget hozott a pótválasztás a Wolff-pártnak is, mert a decemberi választással szemben a rájuk esett szavazatok 1208-al csökkentek, és ezzel *egy mandátumot elvesztettek.*

Változatlan számarányokat nyert az Egységes Községi Polgári Párt, mert

megtartotta eddigi birtokállományát és továbbra is két mandátummal rendelkezik a zuglói kerületben.

Az egységes párt listája mindössze 74 szavazattal kapott kevesebbet, mint decemberben, ez azonban viszonylag erősödést jelent, mert, *amíg decemberben csak három párt listája futott, addig a pótválasztáson hat párt listája állott egymással szemben.*

Végeredményben szerzett

a Községi Polgári Párt	2 mandátumot,
a Wolff-párt	3 mandátumot,
a Szocialisták	3 mandátumot,
a Szabadelvűek	1 mandátumot,
a Friedrich-párt	1 mandátumot,
a Demokraták	0 mandátumot.

Töredékszavazatokkal jutott a harmadik mandátumhoz a *szociáldemokrata párt* (1308), egyetlen mandátumához a *szabadelvű párt* (1165) és a *Friedrich-párt* (1092), míg

a demokratákra esett 885 szavazat nem volt elégséges egyetlenegy mandátum megszerzéséhez sem.

A szavazás eredményéhez képest a szociáldemokrata párt listájáról *kibukott dr. Bárd Imre, a Wolff-párt listájáról pedig Gyurkovics Henrik.*

A választás eredménye alapján

bizottsági tagokká lettek

az *Egységes Községi Párt* listáján: *Martin* János, *Bánó* Dezső, a *Wolff-párt* listáján: *Petrovácz* Gyula, aki örökös tag és így utána *Paulheim* Ferenc következik, *Mihalovich* Zsigmond, *Nagy* István, a *szocialisták* listáján: *Propper* Sándor, *Pásztor* Imre, *Gyürey* Rudolf, a szabadelvű párt listáján: *Zimmermann* Dezső és a *Friedrich-párt* listáján *Nikelszky* Zoltán.

A zuglói pótválasztás eredménye a reálpolitikát követő polgári front megerősödését jelenti és *félre nem érthető vereséget hozott a szélsőséges irányzatok számára.*

Tökéletesen rendbehozzák a fővárosba betorkoló országútakat

Elkészült a Zsigmond-utcát tehermentesítő útvonal — A jövő évi költségvetésbe felveszik a kifogásolt útak kiépítésének költségeit

Elérkeztünk az idegenforgalom nagy szezonjához és ezért időszerű ismételten a legerőteljesebben sürgetni *a Budapestre vezető országuti hálózatok* tökéletes kiépítését. Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a *Királyi Magyar Automobil Club* vezetősége és a *Magyar Touring Club* együttes akciót indít, hogy a főváros gondoskodjék ezeknek az utaknak sürgős rendbehozásáról, mert enélkül *az idegenek ismét riasztó híreket visznek külföldre a magyar utak joggal kifogásolható állapotairól.* El kell ismerni, hogy a kereskedelmi kormányzat a maga hatáskörében nagy gondossággal igyekszik az országutakat európai nivóra emelni és azokat az automobilos járművek részére elsőrendű közlekedési úttá kifejleszteni, ez a munka azonban csak félig hoz eredményt, mert

a szélrózsa minden irányából a fővárosba torkolló utak közvetlenül a főváros határánál majdnem használhatatlanok

és megnehezítik az autók forgalmát.

A legnagyobb forgalom *Bécs* felől bonyolódik le és a mostanában sűrűn érkezett külföldi vendégek osztatlan elragadtatással nyilatkoznak a Köpcsénytől Budapest határáig huzódó országút kiválóságáról. *Szentendre* táján, közvetlenül a *Római fürdő* előtt, a másik oldalon pedig a *Vörösvári-út* irányából élvezetes tempóban robognak a külföldi triptikkel felszerelt járművek:

Budapest határán azonban megszünik az állandó burkolat és kezdetét veszi egy hepehupás, homokos, veszélyes és rázós út,

amely kilométereken keresztül vezet mindaddig, amíg az autó a belső városrészekbe érkezik. Ugyanez a helyzet a *balatoni országut felől is*, ahol Nagytétényig cementen, aszfalton és keraniton suhannak az autók, azon túl azonban a szégyenteljes fővárosi útvonal következik. Debrecen, Szeged, Miskolc és Kaposvár felől kitünő uton indulnak az autosok százai, hogy azután Budapest határában álmélkodva tapasztalják azt a gondatlanságot, ami elejük tárul. Az autóforgalom mai fejlettsége és a statisztikai kimutatások is azt igazolják, hogy

az idegenek jelentékeny része autón igyekszik a magyar fővárosba,

miért is *sürgős intézkedésekre van szükség*, hogy a külföldi vendégek ne csak a vidéken, hanem Budapest területén is hizelgő véleményt formáljanak maguknak a magyar utakról.

A jogos panaszok orvoslásának időpontjáról kérdést intéztünk

Király Kálmán
műszaki főtanácsoshoz,

az út- és csatornázási ügyosztály vezetőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A főváros külső területein állandó munka folyik az útak jókarbahozása érdekében és természetesen különös figyelmet fordítunk a Budapestre torkoló országútak rendezésére. A panaszok nem mindenben indokoltak, mert például a sokat emlegetett bécsi országút óbudai szakasza *keramitburkolattal* rendelkezik. Az bizonyos, hogy

a Bécs felől jövő autók csak lassan tudnak átvergődni a szük Zsigmond-utcán,

azon az egyetlen útvonalon, amelyik Óbudáról a belső városrészekbe irányul. Ennek a nehézségnek kiküszöbölésére és a túlzsúfolt forgalom tehermentesítésére *rövidesen megnyílik a dunaparti út*, amelyik az Üstökös-utcától vezet fölfelé Óbuda irányába. A munkálatok az elmult szombaton befejeződtek és most már csak az van hátra, hogy a rendőrség a menetirányt megállapítsa.

Valószínü, hogy a teherkocsik közlekedése egyirányú forgalomban fog lebonyolódni és ezzel mentesül a Zsigmond-utca a mai kibírhatatlanul túlméretezett forgalom alól.

A bécs—budapesti autóforgalom tehát ezen az útszakaszon is teljesen kifogástalanná válik.

— A többi Budapestre betorkoló útvonal megjavítása is sorra következik és a jövő évi költségvetésben már is komoly tételek engedélyezésére tettem javaslatot.

Meggyőződésem, hogy rövidesen rendbe jönnek ezek az útszakaszok

és a fővárosba befutó autók kifogástalan burkolatokon tehetik meg a belső városrészekbe, a végcéljuk eléréséhez szükséges útat.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagy világvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Magyar Építő Iparosok Szövetkezete
KÖZPONT:
Budapest, IV. ker., Párizsi-utca 1
Építőtakarékosság és az építő iparral kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítása
Tagfelvétel csak iparengedélymásolattal kérelmezhető
Telefon: Aut. 871-19 és 883—97

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: LÁ. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Vállalkozás

Elkészült az új iskolaépítési program. A középítési ügyosztály a közoktatási ügyosztállyal együtt most készítette el a módosításokat és megállapította, hogy *pontosan mennyi az az összeg, amelyet iskolaépítésre felhasználhatnak*, függetlenül attól, hogy a következő évben a rendes költségvetésben beállíthatnak-e újabb hiteleket. A számítás során kiderült, hogy az eddig befejezett iskolaépítéseknél, valamint *a folyamatban lévő munkálatoknál jelentős megtakarítások mutatkoznak* és mindent összevéve, a tényleg rendelkezésre álló hitel és a megtakarítások révén *552.000 pengő felett rendelkezik a főváros*, amit iskolaépítkezésekre használhat fel. Ebből az összegből *két új iskolát létesítenek és hét iskolát kibővítenek. Új iskola épül a budai hegyvidéken*, ahol a *Hegyvidéki Szövetség* ajándékozott erre a célra telket a fővárosnak, a *Szőnyi-utcában* új elemiiskola és óvóda épül. Kibővítik a *maglódiúti óvódát*, a Szilassy-úti óvódát, a Mária Terézia-téri Pedagógiai Szeminárium könyvtárát, a reáltanodautcai főreáliskolát, amely *ismét használatba veszi a könyvtár által kiürített gróf Károlyi-utcai épületrészt*. Kibővítik továbbá a *Bezerédy-utcai* női felsőkereskedelmi iskolát, a szentmihályúti óvódát és végül a *Batthyány-utcai* polgáriiskolában berendeznek egy kisdedóvót.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Asztalosmunkát a Gubacsi-úti kislakásos telepen: Ranyák József 2466,

Mázolómunkát a Bihari-úti kislakásos telepen: Lelsen Adolf 8313,

Hajópadozati munkát a Bakáts-téri iskolánál: Hellenbrand János 1900,

Bútorberendezési munkát a Miskolci-úti iskolánál: Gombos András 3297,

Linoleum-padozati munkát a Gömb-utcai iskolánál: Haas Lipót 10330, *a Kertész-utcai iskolánál:* Császár Imre 3537,

Szigetelőmunkát az Új Szent János kórháznál: Korek E. 7714,

Kőművesmunkát a Gubacsi-úti kislakásos telepen: Hoffer Gyula 1124, *a Margit-körút 64. sz. bérháznál:* Cristofoli Ernemegildo 8090,

Melegvízberendezési munkát a Szent László kórháznál: Kónai Sándor 1909,

Villanyszerelési munkát a Hernád-utcai iskolánál: Nemes Gyula 1440,

Palafedési munkát a Szent László kórháznál: Szenes János és Urbancsek János 10200,

Kátránylemez-javítási munkát a Szent László-kórháznál: Fried Miksa 1512,

Ablakponyva szállítást a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Magaziner Albert 3840,

Bádogosmunkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozónál: Fridrich Boldizsár 2955, *a Rókus kórháznál:* Rolly Béla 1931,

Föld-, kőműves-, elhelyezőmunkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozónál: Zilahi Balogh Gyula 92207,

Vasbetonmunkát a Stáhly-utcai kórházi gazdasági épületnél: Major Imre 2908,

Kőművesmunkát az Új Szent János kórházban: ifj. Dobrovits Ferenc 1355 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Lehel-téren épülő templom föld-' kőműves munkáira pályáztak: Wihart Ferenc 252.786, Paulheim és Weninger 265.347, Nagy Testvérek 281.064 pengővel,

Ugyanott a műkőmunkára Walla József rt. 40.067, Nagybátony-Ujlaki rt. 45.064, Melocco Péter 62.752 pengővel,

Ugyanott a kőfaragómunkára Dunamenti Kőbányák és Márványművek rt. 130.246, Weisinger György 139.997, Müller Rezső 145.921, Král Gyula 146.161, Seenger Béla rt. 152.129 pengővel,

A vaskályhák karbantartási munkáira pályáztak: Koch Jenő, Kreimzier Pál, Paschka és Társa, Hermann János, Kólya Lajos, Zsédely Károly, Négyökrü Vince, Steinbach János, Munkácsy Ernő, Hartmann Rezső, Halász Gyula, Csergő Bálint, Sallay Nándorné, Kajtár Lajos, Frindt Ágoston, Polgár Ignác, Molnár Lajos, Lőrincz Pál, Sági István, Börcsök Mihály, Gáspár Sándor, Gebei Ferenc, Szvoboda Ede, Rajcsányi János Péter Artur, Magyar Radiátorgyár rt., Cseri Gábor,

Az angol iskola bükkfa-parketta munkáira pályáztak: Kalnai Béla 5313, Nagy Kálmánné 5385, Simon János 5529, Fircsa Béla 5601, Götz Antal 5760, Blezák Jenő 6048 pengővel,

A Hungária-körúti elemi iskola hajópadozati ácsmunkáira pályáztak: Czipauer László 2280, Wellisch Mór 2370, Márton László 2385, Hegedüs Ferenc 2400, Fridrich Jakab 2445, Kurtán Gyula 2490 pengővel,

A Rottenbiller-utcai iskola kőművesmunkáira pályáztak: Apor József 2800, Grenyó Bertalan 3194, Castell Cont 3196, Pruscha József 3210, Führer Miklós 3334, Csernek Pál 5880 pengővel,

A Szent László-kórház pavillonjában szükséges vízvezetéki- és csatornázási munkáira pályáztak: Szücs Gyula 4410, Fried Zsigmond 4420, Keszler Jenő 4996, Varga Ferenc 5391, Gyöngyösi István 5514, Bajor Szilárd 5645, Glück Sándor 6241, Kovács Oszkár 6508 pengővel,

Az Egressi-úti Községi Temetkezési Intézet telepén vasszerkezetű előtető készítési munkáira pályáztak: Márkus Lajos 7400, Farkas és Társa 7500, Lebter János 7500, Oetl Antal 7500, Skolkai Mátyás 7800, Haas és Somogyi 8000 pengővel,

A Rottenbiller-utcai polgári iskola szobafestő és mázolómunkáira pályáztak: Nagy János 5657, Baldauf Ferenc 5823, Kovács Antal 5861, Budapesti Festőiparosok Termelő Szöv. 6002, Láng Árpád 6375, Dietz Vilmosné 6376, Hantos Testvérek rt. 8508 pengővel.

A Telepi-utcai fiókkórház kőművestatarozási munkáira pályáztak: Hajós József 2520, Grenyó Bertalan 2560, Schubert János 2360, Láng Adolf 2880, Könyves Mihály 3216, Faragó Sándor 3580, Deák Sándor 4060 pengővel.

Az Erzsébet leányárvaház vízvezetéki és csatornázási munkáira pályáztak: Buchta Károly 6919, Abrahám és Gürtler 6976, Cross Charless 7255, Gerő László 7577, Fekete Ödön 7740, Wiedemann Konrád 7827, Gyöngyösi István 8231, Boschán Ignác 8798, Harsányi Testvérek 9382, Sztojka Béla 9782, Egri és fiai 10.696 pengővel.

A régi Szent János-kórház homlokzat tatarozási munkáira pályáztak: Kovács Nándor 3770, Volentics Lajos 4369, Gödölös Sándor 4626, Gratzl Lajos 5363, Szilágyi Imre 5439, Morbitzer Nándor 5692 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a VI. ker., Jász-utca, Hungária-körút és Rákospatak között lévő szakasza gyalogútjainak **bitumenes burkolattal való ellátási munkálataira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetés ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt 1/2 11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 281. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdetek a X. ker., Ihász-utca 27. sz. elemi iskola **bútorberendezési munkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fenntebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi június hó 5-től kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető: Kommer József (VIII., Sándor-utca 6. Tel. 304—53) tervező müépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 316. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

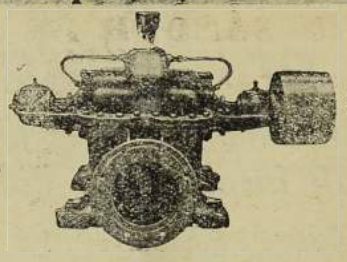
Az ajánlatok **1931. évi július hó 3-án (pénteken) délelőtt 1/2 11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

Worthington szivattyúgép r.-t.

Budapest, V., Váci-út 4.

Telefon: Aut. 222—10. Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLÍT:

Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
BUDAPEST,
VIII., KÓRIS-UTCA 10.
TELEFON: J. 348-15.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Keměny Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztositással .·. Személyszállitás luxusautókkal .·. Mindennemü automobil- és lófogatu fuvarozások
Epitési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállitások .·. Földmunkák, utépités .·. Területrendezés kordélyozás

Ismét engedélyezik az előljáróknak a kiszállási díjak felszámítását

A díjak mértékét véglegesen a tanács fogja megállapítani

Sipőcz Jenő polgármester még márciusban rendeletet adott ki, amelyben a kerületi előljárók és az előljárósági tisztviselők eljárási díjait és közlekedési költségeit megszüntette, a telepengedélyek, tűzrendészeti vizsgálatok és egyéb hatósági kiszállásokkal kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy ezek a munkálatok tulajdonképpen magánosok érdekében történnek,

méltányosnak látszott, hogy az előljárósági kiszállásokat továbbra is díjazáshoz kössék.

A polgármester ezért elhatározta, hogy a törvényhatósági tanácshoz *előterjesztést* tesz, amelyben *a tanács hozzájárulását kéri a jövőben a szedhető eljárási díjak megállapításához.*

A díjak a jövőben csak olyan helyszíni vizsgálatok útján szedhetők, amelyekről a kormányrendeletek, vagy más törvényhatóságok szabályrendeletei is intézkednek.

Az előterjesztés korlátozza a kiszállásokon résztvevő közegek számát.

Építési ügyekben az előljárón kívül egy mérnök és egy tisztiorvos vehet részt az eljáráson, *tűzrendészeti* ügyekben az előljárón kívül egy mérnök, a tűzoltóság és a rendőrség egy-egy képviselője jelenhetik meg. Olyan eljárásoknál, ahol *szakértők* jelenléte szükséges, maximálisan hat szakértő vehet részt.

A kerületi előljárók díjazása az eljárás minőségéhez képest 4—20 pengő,

míg a szakértők díjazása egyenként 4—15 pengőben állapítható meg. *Kis üzemek*

telepengedélyezésére

az egész bizottság részére felszámítható díj 54 pengő, *nagyobb üzemeknél* 90 pengő.

A tűzrendészeti

eljárások költsége 20—40 pengő, imaházak *felülvizsgálása* 24—90 pengőbe kerül.

Járdafoglalási

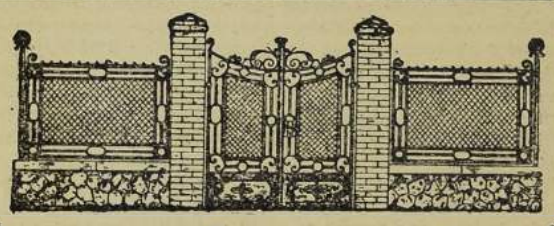
eljárásoknál az összköltség 16 pengő.

Lakhatási engedély

eljárásnál 20—60 pengő, rozzant épületek megvizsgálásánál 8 pengő,

gépállítási és központi fütési

vizsgálatoknál 12—48 pengő, *lifthasználati* kiszállásnál 8 pengő az eljárási költség. Olyan épületeknél, amelyek nem jövedelmezőségi céllal készülnek, beleértve a középületeket, templomokat, iskolákat, *sem az előljárók, sem pedig a szakértők részére díjat nem lehet felhasználni.*

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76/78. sz.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Könyveket ajándékoz a Fővárosi Könyvtárnak a budapesti angol követ. Az elmult napokban előkelő látogatója volt a Fővárosi Könyvtárnak: *Chilston* budapesti angol követ, aki *Enyvváry* Jenő igazgató kalauzolása mellett megtekintette a Wenckheim-palotában elhelyezett pompás intézményt. Az angol követ hosszasan időzött a könyvtár termeiben és elragadtatással szemlélte a kitünően elhelyezett könyvállományt, az olvasótermeket és az intézmény beosztását. Búcsúzáskor közölte, hogy *angol könyveket fog juttatni a könyvtárnak* és igéretet tett arra is, hogy a magyar fővárosba érkező angol honfitársainak feltétlenül figyelmébe ajánlja a fővárosnak ezt a kitünő kultúrintézményét.

Halálozás Hadadi *Kovácsy* Béla, nyug. gazdasági akadémiai igazgató e hónap 6-án délben 70 éves korában elhunyt. Az elhunyt a mezőgazdasági szakoktatás terén igen nagy érdemeket szerzett és tudományos munkásságát különösen az állattenyésztésre vonatkozó számos könyve örökíti meg. Hétfőn délután nagy részvét mellett temették el a farkasréti temetőben. Az elhunytban *Kovácsy* Dénes, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégvezető titkára édesatyját gyászolja. — *Leitner* Jenő müegyetemi ny. rk. tanár vasárnap délelőtt hosszabb betegség után meghalt. Kedden délután temették el a farkasréti temetőben. Az elhunytban, akinek felesége: *Payr* Olga hegedümüvésznő félév előtt meghalt, *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstag sógorát gyászolja.

Girardi Tibor ünneplése kormányfőtanácsosi kinevezése alkalmából. A *Belvárosi Polgári Kör* ügyvezető elnökének, Girardi Tibornak tiszteletére abból az alkalomból, hogy a kormányzó Girardit kormányfőtanácsossá nevezte ki, a városligeti Gundel-étteremben 300 terítékü társasvacsorát rendezett. Elsőnek *Papp* József dr. felsőházi tag, a Kör tiszteletbeli elnöke köszöntötte fel Girardit. *Payr* Hugó az egységes községi polgári párt elnökségének és bizottsági tagjainak üdvözletét tolmácsolta. *Usetty* Béla mint a IV. kerület országgyülési képviselője köszöntötte fel Girardit. *Kresz* Károly dr. a TÉBE nevében éltette Girardit, mint a *Budapesti Iparbank* igazgatósági elnökét és a *Kisipari Hitelintézet* igazgatósági tagját, majd *Holzer* Sándor a kereskedők és a női szabóipar képviseletében üdvözölte Girardit, akit *Zalán* István a MABI igazgatósága, *Szél* Jenő pedig a Kisipari Hitelintézet képviseletében üdvözölt. Végül *Kállay* Miklós államtitkár, a *Belvárosi Polgári Kör* elnöke *Girardi* Tiborban az igaz barátot, a hazájáért és a fővárosért dolgozó polgár tipusát köszöntötte és kifejtette, hogy sohasem volt annyira szükség embertársaik közül kiemelkedő vezető férfiakra és sohasem vágytak annyira a tömegek vezérekre, nemcsak nálunk, hanem az egész világon, mint ma. *Girardi* Tibort a főváros társadalmának minden részéből elhalmozták gratulációkkal és cserencsekivánatokkal.

Június 17-én tartja a BESzKÁRT ezévi közgyülését. A BESzKÁRT igazgatósága már elkészitette mult évi mérlegét, valamint a jövő évi költségvetését és így semmi akadálya sines a közgyülés mielőbbi összehivásának. Értesülésünk szerint *június 17-én* tartják a BESzKÁRT közgyülését, ahol a fővárost *Borvendég* Ferenc alpolgármester fogja képviselni.

Eljegyzés. *Honffy* Lajos Pál, a Beszkárt főtisztviselője, *Honffy* Lajos székesfővárosi adóhivatali igazgató fia, eljegyezte *Udvardy* Irmát, *Udvardy* István számvevőségi számtanácsos leányát.

Tápiósüly mellett, Magdolnatelep vasúti megállónál, a budapest—újszászi fővonalon: Szőllős nyaralótelepen négyszögölenként már 1.50 pengőért vásárolható termőszőllővel beültetett telek 7 pengős havi részletre, ami olyan olcsó ár, hogy ahhoz hasonló alig található a főváros környékén. Kies vidék, a Mátra hegység végső nyulványain, jó ivóvizzel. Parcellázási iroda: VIII., Múzeum-utca 15. Telefon: 396—65. Magdolnatelep megállóhelyen a parcellázó iroda tisztviselője áll az érdeklődők rendelkezésére.

A Rózsadomb és Vidéke Egyesület június hó 13-án este 7 órakor a Rózsadombi Étterem és Kávéház (I., Bimbó-utca 2/a) külön helyiségében közgyülést tart. A közgyülést este 8 órakor ugyanott a kerthelyiségben társasvacsora követi. Vacsora után tánc lesz. Terítéke ára ital nélkül 2.50 pengő.

Angol diákok magyar családoknál szeretnének nyaralni. Az angol országos diákszövetség arról értesiti a MEFHOSz-t, hogy *Anglia különböző egyetemi városaiból egyre több diák és diáklány fordul hozzá azzal a kivánságával, hogy a nyári szünidőt Magyarországon szeretnék tölteni*, oly családoknál, ahol lakást és ellátást kapnának. Ennek fejében természetesen felajánlják, hogy angol órákat adnak a családtagoknak, illetőleg angolul társalognak velük. Mivel az angol nyelv gyakorlására ez igen célszerü módnak kinálkozik olyanok számára, akik bármily okból nem mehetnek külföldre, azért a MEFHOSz felkéri azon budapesti és vidéki családokat, akik hosszabb, vagy rövidebb időre szivesen fogadnának körükbe angol egyetemi hallgatókat, vagy hallgatónőket, hogy *ezen hajlandóságukat közöljék a MEFHOSz Külügyi Hivatalával.* Cim: Budapest, IX., Üllői-út 21. Telefon: 865—16.

A közélelmezési rendészet jogszabályai. A közeljövőben érdekes és hézagpótló szakmunka hagyja el a sajtót. *Kiss* Zoltán fővárosi tanácsjegyző és *Kállay* József fogalmazó *„A közélelmezési rendészet jogszabályai"* cimmel feldolgozták a tej, kenyér, hús és a többi összes élelmiszerek, a bor, pálinka és egyéb italok forgalombahozatalának rendjét megállapitó szabályokat. Feldolgozták továbbá az élelmiszerhamisitások tilalmazására, az árdrágitás megakadályozására, a vásárcsarnoki, piaci árusitás, a vasárnapi munkaszünet, üzleti zárórák, stb. rendezésére vonatkozóan érvényben lévő, körülbelül 500 drb törvényt és rendeletet, mintegy 700 oldal terjedelemben. A könyvhöz az előszót *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnok irta.

A „Beciva" Beketow Cirkusz Variete júniusi nagy műsora minden eddig látottat felülmul. Már az első napokon zsufolt házak nézték végig az előadásokat és minden egyes szám óriási sikert aratott. Különösen kiemelendő *Vabanque* halálugrása a cirkusz kupolájából, a 4 *Resua Girls* görkorcsolyaművésznők, *Jackmann*, a humoros táncos-zongorás, a 4 *Essedras* tornászati ujdonságokkal, a 2 *Manetti* olasz excentrikusok, *Yra és Ottara*, táncosok a guruló golyón, a 2 *Massetty*, kerékpárművészek, a 2 *Wyplo* erőmutatványai, a 3 *Cartellas* zsonglőrmutatványa, a 7 *Rialto* akrobatajelenete. A régiek pedig, a 4 *Gerard és Zoli és Rolly*. Aki kellemesen akar szórakozni, annak ezt a világvárosi műsort meg kell nézni.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta ● Telefon: Aut. 893-24
Szepirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútorasztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízmüveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

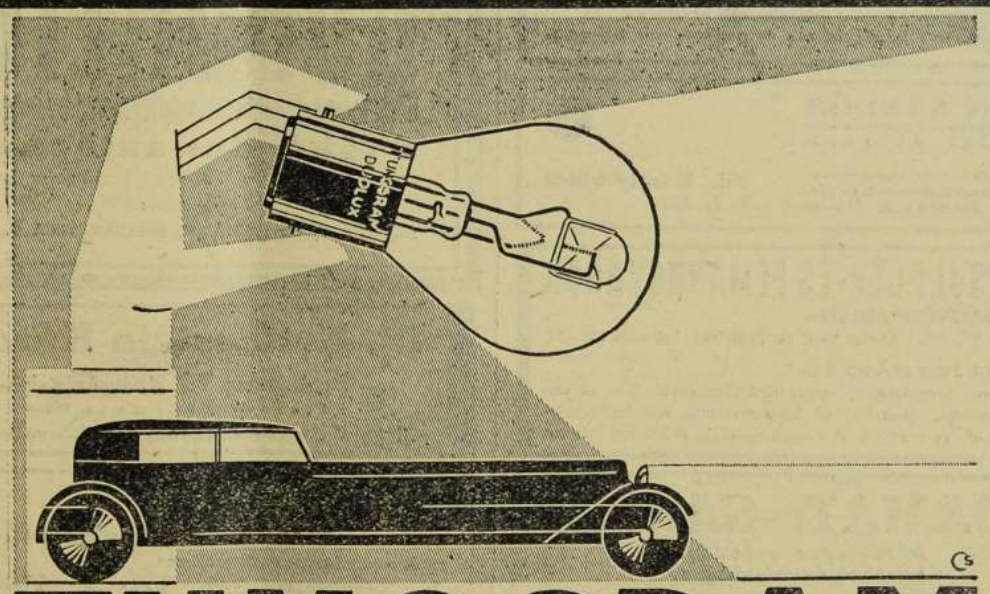
Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Magyar Lovaregylet

június hó 13., 14., 20., 21., 28., 29-én versenyt tart. Kezdete d. u. 3 óra 30 perckor. Helyárak: I. hely úri 6 P (21-én 10 P), hölgy 4 P (21-én 6 P), II. hely 2.50 P, III. hely 80 fillér. Páholyülés 8 P (21-én 20 P). Ring 10 P. Totalizatőr, vendéglő minden helyen. Villamos I. és II. helyhez a 29-es, III. helyhez a 24-es és 38-as kocsikkal. HÉV-en I., II. és III. helyhez. Autóbusz „A" Vörösmarty-térről 2.10—3.05, „O" Oktogon-térről 2.15—3.10 óra között. Vissza V. futam után. Átszállójegy 1 P.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

TUNGSRAM
FÉNYERŐS. TARTÓS. GAZDASÁGOS

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a VII. ker., Gervay-u. Rákospatak és a határ közötti szakaszának és a keresztutcák egy részének **csatornaépítési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetés ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 16-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 29-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Temes-utca, Városmajor-utca és Maros-utca közötti szakaszának **útrendezésére**, valamint **vasbetonlépcső építésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

Ajánlat tehető külön az útrendezési, külön a vasbetonlépcső építési munkálatokra, vagy egyidejűtn mindkettőre.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2.
TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MÜTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és piakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges mübútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Bulicsek és Társa
kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Katzer *építési vállalata*
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falazigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 június 17. — 24. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Áll a harc!

Az ország és a főváros hangos a korteskedés lármájától, bár mégis azt kell mondanunk, hogy csöndes, nyugodt, megfontolt választás előtt állunk. Nincsenek szenvedélyek, nincsenek elkeseredett elvi harcok, az egész küzdelemre annak a gondolatnak kell a bélyegét rányomni, hogy nem engedhetjük meg magunknak a pártoskodás luxusát, az országot kell megmenteni és ennek érdekében nem gyengíteni, hanem megszilárdítani kell a mai rendet.

Béke és nyugalom kell az ország továbbfejlődése, a magyar igazság érvényesülése érdekében. Néhány nap óta, hogy *Bethlen* István, a nemzet vezére és a többi miniszterek nyilatkoztak programjukról, tisztában vagyunk vele, mire kellett sürgősen a választás, miért kellett aratás előtt politikára fogni a népet, miért kellett a város lakosságát megzavarni nyári pihenőjében. Ma már tudjuk, hogy érik a vetés és már csak biztonságra volt szükség. Az a szívós, kitartó, de elejétől mindmáig csöndes munka, amelyet a magyar kormány elnöke *világvonatkozásban* folytat, megtermi gyümölcseit, már útban is van a jobb jövő, de azok számára, akik segítségünkre hajlandók lenni, még egyszer be kell bizonyítanunk, hogy ez az ország egy akarattal, nagyszerű egyetértésben munkálja a jövendőt, a rend és az összetogás, a munkakészség és föllendülés nem szalmaláng, hanem állandó, maradandó erényünk. *A mostani választás lesz az, amely bizalmat kelt az egész világban irántunk* és megkoronázza azt a jó hírnevet, amelyet egy-két nagy államférfiunk, legelsősorban *Bethlen* István, máris biztosítottak számunkra.

Ninesenek panaszaink, mert inkább a kis pártok torzsalkodnak egymás között, inkább a veszteségeken érzett feljajdulások hallatják csak a szavukat. A nemzet óriási többsége *Bethlen* István zászlaja alá tömörül, s ha akad imitt-amott kifakadás, annak oka, hogy a nagy nemzeti egység páratlan vonzóereje lesorvasztja a pártpolitikát. Mégsem győzünk eléggé arra figyelmeztetni, hogy ez a választás nem belső parádé, vagy hazai szórakozás, itt nem pártdiadalok kiküzdéséről van szó, itt nem lehet most apró pecsenyéket sütögetni: itt most az ország tesz vizsgát a világ ítélőszéke előtt.

A gazdasági világválság megrázkódtatott bennünket is, de igaza van *Bethlen* Istvánnak, aki Debrecenben kijelentette: nem a mi válságunk a világ legsúlyosabb válsága. Ez igen szerény megállapítás volt, mert — ha rendkívüli veszedelmek között élünk is — mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy amíg világhatalmakat összeomlás, katasztrófa fenyeget, addig mi mindjobban kilábolunk a bajokból, mindinkább biztos a reménységünk, hogy sínán, idegeink felbomlása, a nemzet egészségének megromlása nélkül ússzuk meg a válságos időket. Érezni, tudni kell, hogy *a polgárságnak a mai rend, a mai gazdasági törekvések, biztató reménységek mellett való nagyszerűen tüntető felvonulása mérhetetlen hasznára lesz az országnak.*

Ez a nemzeti egység, amely ma országszerte, de az ország fővárosában is megnyilatkozik, *a legszebb koronája Bethlen István tízesztendős nagy munkájának.*

Meggyőződésünk, hogy ezt a nemzeti egységet még élesebben, még pregnánsabban kifejezésre lehetne juttatni, ha az ország mérhetetlen érdekeinek jelszavait hajlandó lett volna *Bethlen* István a pártpolitika cégérének felhasználni. De erre nincs szükség, *Bethlen* István olyan súlyos egyéniség, hogy nemcsak elviseli, de *keresi a maga kormányzati tényei számára a komoly kritikát.* A debreceni beszéd példája volt annak, hogy egy ízléses, komoly, európai vonatkozásban is nagyszabású államférfi milyen rigorózusan ragaszkodik a színigazsághoz és hogyan irtózik a kortézia silány eszközeitől. Boldog ország, ahol a mezitelen igazságoknak a kendőzés, a szépítgetés nélkül való őszinteségnek olyan bajnoka van, mint *Bethlen* István és olyan hívői, mint az egész magyar nemzet.

Sipőcz polgármester és a bankvezérek hétfőn megegyeztek a húszmilliós kölcsön feltételeiben

A *Fővárosi Hirlap* jelentette elsőnek, hogy a nagybankok: *a Hitelbank, a Leszámítolóbank, a Községi Takarékpénztár, az Angol-Magyar Bank és a Pesti Hazai Takarékpénztár* kölcsönajánlatot tettek a fővárosnak. A tanácskozásokat *Lamotte* Károly dr. a pénzügyi osztály vezetője irányította, aki figyelemmel az üzemek továbbfejlesztésének szükségességére: készséggel fogadta az ajánlatot. A kölcsön összege *húszmillió pengő,* amelyet a főváros egy-két évre vesz csupán igénybe s annak visszafizetését valószínüleg a nagy beruházó kölcsönből fogja eszközölni. Értesülésünk szerint

a most már teljesen elintézettnek tekinthető kölcsönnyujtás később megállapítandó kamatozás mellett bocsátja a pénzt a főváros rendelkezésére,

amelyen felül további költségek nem jelentkeznek.

A rövidlejáratú kölcsön ügye rövidesen a törvényhatósági tanács elé kerül. *Sipőcz* Jenő polgármester és *Lamotte* Károly tanácsnok már befejezték az errevonatkozó megbeszéléseiket és így az előterjesztés hangsúlyozni fogja a kölcsön előnyös voltát, valamint annak a főváros szempontjából való szükségességét. A törvényhatósági tanács határozata után

a nyári szünet előtti utolsó közgyülésen fogják a kölcsönügyet letárgyalni,

úgyhogy a legújabb hitelakció eredményeként *legkésőbb július 1-én* már át is veheti a kölcsön teljes összegét.

Illetékes helyen hangoztatják, hogy ez a kölcsön rövidlejáratú, átmeneti jeleggel bír, mert változatlanul fenntartja a főváros azt a szándékát, hogy a külföldi pénzpiac helyzetének javulása esetén igénybe fogja venni *a nagy beruházó kölcsönt,* amelynek összegét közel százmillió pengőre tervezik. Ma még pontos terminust nem lehet adni a beruházókölcsön időpontjáról, azonban valószínű, hogy arra *csak a jövő év második felében* kerülhet sor. A húszmillió pengős rövidlejáratú kölcsön időtartama tehát *másfél-kétéves lesz,* amelynek a kamatfeltételei olyan kedvezőek, hogy igénybevétele *a főváros részére jelentős terhet nem hoz magával.*

A kölcsön ügyében a városházán

hétfőn délben volt a döntő tanácskozás,

amelyen írásba foglalták a végső megállapodást. *Sipőcz* Jenő polgármesternél megjelentek az érdekelt bankok vezetői: *Ullmann* György báró (Hitelbank), *Stein* Emil dr. (Kereskedelmi Bank), *Fleissig* Sándor (Angol-Magyar Bank), *Ernst* Károly (Hazai Takarék), *Reményi-Schneller* Alajos (Községi Takarék), *Madarassy-Beck* Marcel (Leszámítoló Bank), továbbá *Borvendég* Ferenc alpolgármester és *Lamotte* Károly tanácsnok, a pénzügyi osztály vezetője, akik minden irányban letárgyalták a kölcsön feltételeit és a folyósítással kapcsolatos összes tennivalókat.

Csak elkerülhetetlen kiadások szerepelnek a költségvetés jövő évi részlettervezetében

Százhatvan millióra rúg a főösszeg — Nem törlik a rendkívüli kiadások tételét — Hiányoznak a fantasztikus tervek

A fővárosi törvény teljesen új előírásokat tartalmaz az évi költségvetések előkészítésére, letárgyalására és végleges összeállítására. Ezzel magyarázható, hogy *Sipőcz* Jenő polgármester az elmult évek gyakorlatával szemben, *az idén sokkal korábban rendelte el a költségvetési munkálatok megkezdését* és az erre vonatkozó adatok összeállítását Márciusban jelent meg a polgármester körrendelete, amely felhívta az összes ügyosztályokat, üzemeket és intézményeket a költségvetésnek oly módon való összeállítására, hogy azok *június 15-ig* befussanak a pénzügyi osztályba. Értesülésünk szerint

hétfőn, június 15-én délben már együtt volt a főváros intézményeinek külön-külön elkészített költségvetési tervezete Lamotte Károly tanácsnok asztalán,

aki most munkatársaival megkezdi a tervezetek áttanulmányozását és azoknak összhangba hozását oly módon, hogy a *kivánatos ötszázalékos redukció minden nehézség nélkül keresztülvihető legyen.*

Információnk szerint a költségvetési tervezetek mindegyikén végigvonul *a takarékoskodás szelleme,* mert a kiadási tételek összeállításánál már most figyelembe vették ezt a szempontot.

A számoszlopok kizárólag olyan kiadásokat tüntetnek fel, amelyekre a folytonosság érdekében feltétlenül szükség van

és így ezúttal aligha lesz arra szükség, hogy *Lamotte* Károly tanácsnok ismert *piros ceruzája* kénytelen legyen a fantasztikus tervek, ragyogó elgondolások és káprázatos készülődések délibábjait ridegen halálra ítélni. *Szürke, de egyenletes lesz az új költségvetés,* amelyben minden ott szerepel, ami a főváros feladataival együttjár, viszont *hiányozni fognak a fantasztikus tervezgetések,* amelyekre most a fővárosnak nincs és nem is lehet pénze.

A költségvetés mult évi 166 milliós főösszegével szemben

körülbelül 160 millió pengőre fog rúgni a kiadások összege,

mert a költségvetésben az ötszázalékos apasztáson túlmenőleg is figyelemmel vannak a jövedelmek várható csökkenésére. Felmerült az a gondolat is, hogy *a rendkivüli kiadások* tételét eltörlik, ezt azonban nem indokolja semmiféle körülmény, mert hiszen a rendkivüli kiadások olyan szükségletek fedezésére vannak mindenkor beállítva, amelyek évközben merülnek fel és amelyek teljesítése — mint például a szellemi szükségmunka és egyéb jótékonykodási akciók túlkiadásainál is láttuk — elkerülhetetlenül fontos és indokolt. Az új költségvetést *szeptember 15-re* teljesen befejezik a pénzügyi osztályban és azután nyomban gondoskodnak a törvényhatósági tanács és a közgyülés időbeosztásáról, hogy e testületekben

a budget-vita legkésőbb november 15-ig befejeződjön.

A törvény ugyanis ezt a határnapot állapítja meg arra, hogy a költségvetés kormányhatósági jóváhagyás céljából a belügyminisztériumba terjesztessék fel.

Életbelépett a fölemelt ingatlanátírási illeték

Lebontják a Boráros-téri rakpartot és elhelyezik a villamos hurokvágányt

A törvényhozás felhatalmazása és a főváros közgyűlésének határozata alapján sikerült biztosítani az új dunai hidak építésének négy-öt évre tervezett *40 milliós fedezetét*, olymódon, hogy a főváros a reája eső ingatlanátírási illeték kulcsát 1.75 százalékkal felemelte. A tízezer pengőn belüli ingatlancserék átírási illetékének magasabb kulcsa

június elsején már életbe is lépett

és gondoskodás történt arról, hogy ezek az összegek tartalékoltassanak mindaddig, amíg *a főváros a maga részesedésének törlesztését el nem kezdi. Ez az idő 1932 január elsején* áll be, amikor a főváros *havonként 170 ezer pengőt* fog fizetni a hídépítési alapba. A kereskedelmi minisztérium illetékes főosztályán már teljesen befejezték a hídépítési munkálatok előkészítését.

Megjelent a versenytárgyalási hirdetmény a Boráros-tér—Lágymányosi híd alapozási és hídfőrendezési munkálatairól június 23-iki határidővel.

Függetlenül ettől a lágymányosi oldalon hónapok óta dolgoznak a földtöltési munkálatokon, úgy hogy mire a versenytárgyalási eredmény alapján a munkálatokat elindítják: *a lágymányosi hídfő rendezése teljesen befejeződik.*

Sokkal komplikáltabb *a Boráros-téri oldal* elrendezése, mert ott beépített területeket kell újból átcsoportosítani.

Elhelyezik elsősorban a dunaparti raktárakat, a hajóállomást és mindenekelőtt a nagykörúti villamosjáratok hurokvágányait,

amelyiket az egyik mellékutcába vezetnek és onnan fordítják a nyugati pályaudvar felé a visszainduló villamosokat. *Csármann* Ferenc tanácsnok vezetésével az elmult napokban *helyszíni szemlét* tartottak a Boráros-téren és a villamostársaság közegeivel egyetértésben lefektették az új vonalvezetés terveit. Ezt követőleg rövidesen sor kerül

a Boráros-téri Dunapart egy részének lebontására is,

ahol a pillérelhelyezési munkálatokkal egyidejüleg gondoskodnak a hídfeljáró biztosításáról. *Illetékes helyen* döntöttek a hídépítkezés programmjának végleges sorrendjéről, amely szerint *először a Boráros-téri híd kerül kivitelre, ezt követi a Margit-hídnak négy méterrel való kiszélesítése és azután kezdik meg a legnagyobbnak tervezett alkotásnak, az óbudai hídnak munkáit.*

Levél egy képviselőjelölthöz

A következő levelet kaptuk azzal, hogy továbbítsuk illetékes helyre. Ennek a kívánságnak ezennel eleget teszünk. Ime a levél:

Mélyen tisztelt Képviselő Úr!

Megvallom, zavarban vagyok ezzel a megszólítással, mert közéleti ember lévén, tudom, hogy a „mélyen tisztelt Képviselő úr'' túlságosan kifejezéstelen, — hogy ne is mondjam — módfelett puritán az Ön szerepéhez képest. De meg az igazságot sem fedi ez a megszólítás: Ön ugyanis *ebben a pillanatban* nyugalmazott államtitkár, fővárosi bizottsági tag, tanácstag, ügyvéd, főszerkesztő, laptulajdonos és mi minden, csak *éppen nem képviselő.*

Látom azonban, hogy „régi híve''-i a puritán „Képviselő Úr!'' megszólítással tisztelik meg Önt, ami már olyan puritán, mint mikor az ember maga irat magának levelet és abban nagyon megdicsérteti magát. Én tudom, hogy Ön, Képviselő úr, ilyesmit nem tesz. Már hogyne tudnám, amikor én, ha nem is vagyok „régi hive'', de *régen híve* voltam és így *ismerem Önöknél a házi szokásokat.* Én mondhatom, hogy Ön soha semmit sem gyűlölt úgy, mint amikor Önről beszéltek és Önt dicsőítették, magasztalták. Én mondhatom, hogy Ön az, aki egy-egy parlamenti beszéde után másnap szelíd mosolygással, fejcsóválva megy be a szerkesztőségbe és tréfásan megfenyíti a „fiúkat'':

— Ej, ej, már megint hogy elnyujtottátok a beszédemet; ha mégegyszer megtörténik, hátrakötöm a sarkatokat! Bizony!

Ismétlem, hogy az ilyen túlzottan, legendásan szerény ember, mint Ön, Képviselő úr, nem irat önmagáról dithirambusokat. Nem, és százszor nem! De ön nemcsak szerény, hanem igazságos és következetes ember is. Ki van zárva, hogy az Ön galambepéjébe márthatta volna pennáját az az iródeákja, aki például *Madarassy-Beck* Gyula bárót dezertőrnek nevezte és aki elkeseredett dühvel támadott ellene. Ez a fiatal „publicista'' még nem régen eheti a *főszerkesztő úr* által nyújtott kalácsot. Ha régen enné, nagyon jól tudná, hogy Ön nem nevez senkit dezertőrnek. A fiatal „publicista'' ugyanis aligha hallott az adonyi (vagy óbudai?) kortesbeszédről, sőt aligha értesült azokról a megállapításokról, amelyeket *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter tett, nem is olyan régen, a numerus clausus egykori parlamenti vitájával kapcsolatban. Ha régen Ön mellett lenne ez az ifjú, akkor — mélyen tisztelt Jelölt úr! — tudná, hogy *az adonyi jelöltségtől, a numerus clausustól, a Bárczy körmére vigyázó államtitkárságtól sokkal hosszabb az út* — mondjuk — *Sándor Pálig,* mint az *igazi* szabadelvűségtől *Bethlen* Istvánig.

Az sem lehetett az Ön intenciói szerint, igen tisztelt Jelölt úr, hogy házi publicistája megrója *Madarassy-Beck* Gyulát, amiért egykor kritizálta *Bethlen* István politikáját és kormányzati tevékenységét, most meg melléje áll és az erők egyesítésében látja az ország boldogulásának lehetőségét. Nem, igen tisztelt Jelölt úr, Ön irtózott volna ennek megállapításától, mert Ön sokkal óvatosabb ember, semhogy ne gondolt volna arra az analógiára, amely történetesen olyan friss még, hogy szinte meleg. Ez az analógia pedig a szabadelvű-demokrata viszonynak egész közelmultja és jelene. *Madarassy-Beck* Gyula báró, ha egész epe-arzenálját és epe-tartalékát felhasználta volna, soha életében nem tudott volna egyetlen olyan keserű gondolatot életrehozni, amilyeneknek keserű tengerével Ön naponta elárasztotta Bródyt, Pakotsot, Fábiánt, akiknek a keblére borult és akikkel együtt most Ön „a szabadelvű eszméknek kipróbált harcosa''. Ugyan, kérem, mit tud a szabadelvű eszmékről és a kipróbált harcosokról az Ön „régi híve''! Ezeket a dolgokat mi ismerjük istenigazában, akik *régen* voltunk az Ön hívei!

Az Ön tapasztalatlan „régi hive'' édes naivsággal jelenti ki, hogy ha Önök eddig nem tudtak egyesülni, annak bizonyára „elvi okai voltak''. Persze, persze. Hát hogyne, *csak* elvi okai! Elvi okokból mindenki lista-vezető akart lenni. Most azonban „Ön és barátai *egy izmos mozdulattal* kiemelték a szabadelvű politikát a személyi vetélkedés, tülekedés elszomorító hinárjából''. Hát mégis volt személyi vetélkedés, sőt tülekedés, hát mégis volt elszomorító hinár?

No, de most már nincs. Mert az — úgy-e bár — nem személyeskedés (már hogy lenne az!), ha Ön a nagy *Vázsonyi* Vilmos fiát úgy elintézi, mint egy politikai kalandort? Én nem tudom, mi lakozik ebben a fiatalemberben, de — ha Ön, Jelölt úr, nem is ért velem egyet — én jogosnak tartom az ifjú Vázsonyi igyekezetét, hogy bemutassa képességeit. Joga lenne neki erre, ha nem viselné is a Vázsonyi nevet, de viszont amiatt leszorítani a közszereplés színpadáról, mert Vázsonyi Vilmos volt az édesapja és mert valaha a nagy Bismarcknak egy Herbert nevű fia született — igazán nem lehet. Ön, igen tisztelt Jelölt úr, ennek a fiatalembernek igen sokat használt: ez a fiatalember talán soha sem lett volna képviselő, ha az Ön listáján, Ön után következik. De Budapesten már kezdenek nagyon népszerűek lenni azok, akiket Ön epéjében fürösztött. Minden remény megvan tehát ennek a fiatalembernek, hogy el fog hódítani Öntől vagy egy manlátumot.

Mindezek azonban az Önök személyes ügyei, amelyek — úgy látszik — mégsem szüntek meg maradék nélkül. Az ország és Budapest érdeke viszont az, hogy az *igazi* szabadelvűség és az *igazi* demokrácia érvényesüljön. Én inkább hiszek *Bethlen* István liberalizmusában, aki rendet és békét teremtett és *Bethlen* István demokráciájában, aki kibékítete egymással a magyar társadalmi osztályokat, mint bárki másében, akik csak a béke és a rend) megbontását értik.

Igaz tisztelettel:

Egy régen volt híve.

Jelszavas politikával termelni, alkotni és produkálni nem lehet

Madarassy-Beck Gyula az új országgyűlés gazdasági feladatairól

A magyar közgazdasági élet egyik kimagasló alakja: *Madarassy-Beck* Gyula báró az országos választások előestéjén bejelentette az *Egységes Párthoz* való csatlakozását és ezt azzal a magasabb szemlélettel indokolta, hogy *a súlyos gazdasági viszonyok között feltétlenül igénybe kell venni a kormánynak azt a készségét, amely teljes erővel a kereskedelem és az ipar támogatására siet. Madarassy-Beck* Gyula báró, mint az egyik legjelentékenyebb gazdasági testület: a *Kereskedelmi Csarnok* elnöke, az irányítása alatt álló kereskedelmi tömörülések kívánságának tett eleget, amikor a nagy célok elérése érdekében *Bethlen* István miniszterelnök táborához sorakozott, hogy a kormány jóindulatú törekvéseivel együtt haladjon e nagy érdekek előbbrevitelében. Magától értetődik, hogy *Madarassy-Beck* Gyulának ez a megfontolt és öntudatos gesztusa *nagy vihart váltott ki az ellenzéki oldalon,* ahol mindenből csak személyi politikát csinálnak és ebből a nézőszögből alárendelnek magasabb érdekeket olyan kicsinyes felfogásoknak, amelyek természetszerűleg távol állanak a nagy nemzeti és közérdekű célkitüzésektől.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa kérdést intézett

báró Madarassy-Beck Gyulához

aki az Egységes Párthoz való csatlakozásáról a következőket mondotta:

— Ha körülnézünk és nyitott szemmel vizsgáljuk a gazdasági élet súlyos jelenségeit, akkor önkéntelenül is arra az elhatározásra kell jutnia a józan gondolkodású embernek, hogy *a jelszavak politikájából alkotni, termelni és produkálni nem lehet.* A legnagyobb mértékben fenntartom eddig is hirdetett gazdasági meggyőződésemet, amelyet nem változtat meg az a körülmény, hogy az Egységes Párthoz csatlakoztam, hanem inkább erőt ad, hogy tovább folytassam munkásságomat a kereskedelmi érdekek kimélyítése és messzemenő érvényesülése céljából.

Széttagolt és egymástól a politikai jelszavak miatt elválasztott erőkkel nincs sok kilátás az ország megmentésének lehetőségére

és ezért össze kell fognunk, hogy a megnehezült gazdasági válságból épen kerülhessünk ki. A mai viszonyok között *nem a jelszavaknak, hanem a gyakorlati politikának kell győznie* és én hiszem, hogy a legközelebb összeülő országgyűlés is ebben a szellemben fogja keresni a kiútat a mai lesujtottságból. A kereskedelmi kormány és maga a miniszterelnök is erőteljesen hangot adnak annak a felfogásnak, hogy

a ránk következő években kizárólag csak a gazdasági kérdésekkel foglalkozhatik az országgyűlés

és mert ismerem a terveket és az elgondolásokat: *várom a biztató fordulatot, amelyik az ország gazdasági életében feltétlenül be fog következni.*

Madarassy-Beck Gyula bárót az *Egységes Párthoz* történt csatlakozása alkalmából számosan felkeresték gratulációikkal a közgazdasági élet vezető tényezői is.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
VABANQUE halálugrása
és a szenzációs juniusi műsor.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14 A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

Pesti kirakat

A patkányok után a poloskák?

A poloska valóban nem kirakatba való, de, ha nem gondolunk vele, bizonyosan oda kerül, mert aki egyetlen éjszakát tölt Budapesten, az találkozik vele. Igaz örömmel kellene hát fogadni a hirt, amely arról szólt, hogy patkány-irtás után poloska-irtás lesz Budapesten.

Hát erre bizony nagy szükség lenne, mert a budapesti poloskának szomoru világ-hire van. Mondják, hogy a londoni Rotschildot, aki a világ legnagyobb poloskásza, két év előtt Budapestnek ez a világ-hire hozta el a magyar fővárosba. A Rotschild-ügy azonban a valóságban nem ilyen szomorú, mert a nagy bogarász azért tisztelt meg bennünket látogatásával, mert Budapesten van a világ legnagyszerübb poloskagyüjteménye. No, nem magánlakásban, sem szállodában: a Nemzeti Muzeumban. Sőt, a gyüjtemény nem is pesti, a világ minden tájáról való.

Túl a Rotschild látogatáson azonban egészen sötét dolog a budapesti poloskák léte és szaporasága. Majdnem azt mondanánk, hogy a poloskaírtás sokkal szükségesebb lenne, mint amilyen a patkány-írtás volt. Nemesak, hogy közvetlenül közelről undorít bennünket ez a szörnyüséges állat, de a közegészségre is szörnyen veszedelmes.

Elárulhatjuk azonban azt is, hogy — minden cáfolat ellenére — igen komolyan foglalkoztak — amint hogy illik is — ezzel a kérdéssel a városházán. Nem egy *általánosan* kötelező poloskaírtásról van szó, hanem arról, hogy *amikor egy lakásba új lakó költözik,* a háziúr köteles *a régi poloskákat* kiírtani. *Telcs* Béla dr., a háziurak egyesületének ügyvezető igazgatója, amikor ezt a rémhírt meghallotta, lóhalálban a városházára szaladt, hogy a háziurak nevében erélyesen tiltakozzék a készülő merénylet ellen.

Ez a tiltakozás bennünket nem érdekel és a közegészség érdekében minden tiltakozás ellenére el kell intézni ezt a poloska-ügyet. A háziurak képviselőjének vétója igazán semmi másra nem jó, csak hogy eszünkbe juttassa az Eötvös Károly-féle híres anekdotát a nemlétező paragrafusról.

Hatalmas védőbeszédet mondott a nagy védőügyvéd és zsonglőrként dobálózott a paragrafusokkal, amelyeknek alapján védencét okvetlenül fel kell menteni. A hatalmas ováció után zavartan állott fel a közvádló, aki már Eötvös beszéde alatt is folytonosan a büntető törvénykönyvben kutatott lázasan. Most is a törvénykönyvet lapozgatta még, de már — kissé bizonytalanul ugyan — de mondta is:

— A védő úr csodálatos ékesszólással száll síkra védence érdekében. Idézett is a büntetőtörvénykönyvből olyan szakaszt, amelynek alapján a vádlottat *az én véleményem szerint is* fel kellene menteni. Olyan szakasz azonban, amilyet a védő úr idézett, a *büntető-törvénykönyvben nem létezik.*

Eötvös Károly nem jött zavarba, hanem emelt hangon jelentette ki:

— Tökéletesen igaza van a mélyen tisztelt közvádló urnak, hogy olyan törvényszakasz, amelyet idézni szerencsés voltam, nincsen. Ez pedig elég baj, ami azonban nem változtat azon a tényen, hogy *régen kellene lenni.* Tisztelettel kérem védencem felmentését.

Mi is csak *Telcs* igazgató úr tiltakozása után ébredünk a szomorú valóságra, hogy nincs paragrafus a poloskák kiírtására. *Pedig régen kellene lenni.* Tisztelettel és sürgősen kérjük ezeknek a szemtelen állatoknak kegyetlen kipusztítását.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemü
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

Komoly erőszaporodást fog hozni a választás Bethlen István politikájának

Az Egységes Párt listáin már együtt vannak az aláírások ezrei. Nem lehet félrevezetni senkit sem az adóemelés és a fizetéscsökkentés kitalált meséjével

Teljes erővel folyik a választási agitáció és amint előrelátható volt: az első percekben megindult az ellenzék részéről *a mérgezett nyilakkal való lövöldözés,* a tendenciózus, valótlan, kitalált híresztelések terjesztése, hogy ezzel izgalomba kergessék a választók tömegeit. Népgyüléseken, sajtóban és falragaszokon dobták be a közvéleménybe a kormány *adóemelési terveit,* a közalkalmazottak *illetményleszállitását* és hasonlókat, amelyek alkalmasaknak látszottak arra, hogy hangulatot teremtsenek az elkeseredéshez. Magától értetődik, hogy ezek a választási trükkök nem érték el a szándékolt hatást, mert átlátszó tendenciájuk a napnál is világosabb volt. A választási korteskedés ilyen elfajulását tettük szóvá

Kozma Jenő dr.,

a fővárosi egységespárt elnöke előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden mesterkedéssel szemben mi az objektivitás keretén belül maradunk és nem követjük az ellenpártokat arra az útra, amelyet ők jó agitációs terepnek találnak. Pedig könnyü volna nekünk is méreganyagot vinni a választási hareba, mert *van a tulsó oldalon is bőven sebezhető pont,* csakhogy ez ellenkezik azzal a célkitüzéssel, amit zászlónkra irtunk. Mi a békességet és jószándékot képviseljük és gyakorlatilag is bebizonyítottuk, hogy

a társadalom megbontása helyett az egység és az összefogás harmóniájára törekszünk.

Az ellenzéki oldalról jött azon kitalálással szemben, hogy a kormány adóemelési tervekkel foglalkozik, elég utalni *a miniszterelnök debreceni beszédére,* amely félre nem érthetően deklarálta, hogy az észszerű takarékoskodás érvényesítése mellett az államháztartás egyensúlya szilárd alapokon nyugszik és így

semmi sem indokolna egy olyan méltánytalan elhatározást, ami a tisztviselők fizetésének mai mértéke ellen irányulna.

Alkalmam volt a napokban erről a kérdésről *a legilletékesebb tényező véleményét* kikérni, s ennek alapján kijelenthetem, hogy *a köztisztviselő társadalom illetményének megváltoztatásáról szó sincs,* sőt

a kormány keresi a lehetőségeket a köztisztviselők méltányos igényeinek teljes honorálására.

Minden ezzel ellenkező állítás: *üres kitalálás* és sajnálatos volna, ha csak egyetlenegy ember is beugrana a kortézia rémhírterjesztéseinek.

— Ugyanezt mondhatom azokról a tréfás viccelődésekről, amelyek szerint egység csak a baloldalon található, mert nálunk több kormánypárti lista fut. Kijelentem, hogy

a választási kampány első percétől kezdve a legnagyobb egyöntetüséggel hajtottuk végre minden elhatározásainkat és tervszerű elgondolások alapján alkottunk nem hivatalos egységespárti listákat

ott, ahol azokat jónak találtuk. A főváros közönségének imponáló felvonulása *Bethlen* István politikája mellett, igazolni fogja számításaink helyességét.

— *Az ajánlások már izelitőt adnak a választóközönség állásfoglalásából.* A központi irodánkba befutó jelentések *a bethleni politika hatalmas erejéről tesznek tanubizonyságot* és ezzel magyarázható, hogy

mindhárom kerület egységes ajánlási ívein már jóval túl vannak az előírt 5000 aláíráson.

Vannak kerületek, ahol 12—15.000 ajánlása van az *Egységes Pártnak,* ami azt jósolja, hogy a választás eredménye *komoly erőgyarapodást fog hozni annak a politikai irányzatnak, amelynek élén Bethlen István vezeti a nemzet ügyeit.*

Az ellenzéki pártok a maguk gyengeségének és erőtlenségének ismeretében hiába akarják elhitetni, hogy szilárd bázison néznek a választások elé. A szavazás végső eredménye meg fogja mutatni, hogy *tömegek csak ott vannak, ahol frázisok és jelszavak helyett: dolgoznak, alkotnak és produkálnak.*

Magánszanatóriumok és a Fürdőváros Egyesület akciója egyelőre megakadályozza a MABI-gyógyfürdő felépítését

A *Magánalkalmazottak Biztosító Intézete* már régebben elhatározta, hogy a tagjai sorába tartozó tisztviselőtársadalom gyógyitása és az e címen mutatkozó költségek csökkentése érdekében *gyógyfürdőt* épit. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a MABI 80 ezer tagja az előirt gyógyfürdőket *a meglehetősen költséges magánszanatóriumokban és fürdőintézményekben kapja meg,* ami azt eredményezi, hogy

az intézmény évi költségvetése közel 500 ezer pengővel van megterhelve fürdődijak cimén.

A MABI orvosi kara azt a megállapitást is tette, hogy a tagok részére kiadott fürdőutalványok *sokszor illetéktelenek kezébe jutnak,* tehát nem eredményezik azt a célt, hogy a betegek a szükséges gyógykezeléshez hozzájussanak.

A népjóléti minisztérium és a Magánalkalmazottak Biztositó Intézete között lefolytatott tanácskozások eredményeként elhatározták, hogy *két és félmillió pengő tőkével modern gyógyfürdőt és Zander-intézetet létesitenek a Bethlen-téren rendelkezésre álló üres területen.* A tervek elkészültek és teljesen kivitelre készen várják a munkálatokat, amit megkönnyit az a körülmény is, hogy az épitkezésekre szükséges összegek is várják a felhasználást. Úgy volt, hogy a munkálatokat sürgősen megindítják, mert ezzel is segithetnek az épitőipar nehéz helyzetén és enyhithetnek a munkanélküliségen, amelyhez tudvalevőleg az épitkezések adják a legkedvezőbb lehetőséget. Minden előkészület megtörtént tehát, ebben a szituációban azonban most váratlan fordulat következett be:

összeálltak a budapesti magánszanatóriumok és fürdők tulajdonosai, akik küldöttségben kérték Ernszt Sándor népjóléti minisztert a MABI-fürdő tervének mellőzésére.

Érdekes, hogy a küldöttséget *Szviczényi* Zoltán ny. miniszteri tanácsos, a *Budapest-Fürdőváros Egyesület* igazgatója vezette, aki nem tudni milyen szempontok mérlegelésével tartotta helyesnek az uj budapesti fürdőépitkezés gondolatának elejtését. Értesülésünk szerint, *a miniszter nem adott megnyugtató választ a magánszanatóriumok érdekeltségének* és a döntés jogát fenntartotta magának *A MABI vezetősége a legnagyobb mértékben változatlanul kivánatosnak tartja a fürdőintézmény sürgős létesitését,* mert az, mindentől eltekintve, *Budapest fürdőváros* kiépitésének gondolatát is szolgálja.

Hangoztatja a MABI, hogy ilyen intézmények *Frankfurtban, Kölnben, Nürnbergben, Bécsben* és *Prágában* mindenütt megvannak, sőt feltalálhatók olyan világfürdőkben, mint *Karlsbad, Wiesbaden* és *Aachen,* hogy a helyszinen nyujtsanak gyógyulást a biztositók tagjainak. A szanatóriumok fellépésében a magánalkalmazottak biztositója

kizárólag anyagi hátteret

lát, amelyik nem lehet megakadályozója a biztositó intézet terveinek keresztülvitelének. A MABI ugyanis a szanatóriumok és fürdők horribilis költségeit akarja lefaragni, amit csak akkor vél sikerre vezetőnek, ha saját fürdőintézményébe utalja a gyógyitásra szoruló tagjait.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMÜ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, irőaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

Lelkesen csatlakozik a társadalom minden osztálya Bethlen István táborához

Gyorsan morzsolódnak az agitációs időszak napjai. Szombaton véget ér a korteskedés népgyűlési mozgalmassága s azután már csak a plakátok újabb tömege fogja utbaigazítani a pártok jelszavai között vergődő választóközönséget. A népgyűlések lelkes hangulatai és öntudatos, komoly külsőségei az *Egységes Párt* rendezésében nyilvánultak meg, ahol a megjelent tömegek mindenütt *Bethlen* István katonái közé sorakoztak. Az *Egységes Párt* agitációs munkájáról a következő tudósításunk számol be:

Kozma Jenő, Usetty Béla és Payr Hugó jelöltségéről

A Kinizsi-uteai Kultúr-Mozgót zsúfolásig megtöltő választóközönség részvételével megtartott nagygyűlésen *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos elnöki megnyitóbeszéde után *Kozma* Jenő, a fővárosi egységespárt elnöke a hallgatóság zúgó tapsvihara közben kijelentette, hogy azért jelent meg e déli választókerületi gyűlésen, hogy *tanuságot tegyen Usetty Bélának páratlanul odaadó, fáradtságot nem ismerő munkásságáról*, amelyet a parlamentben és a városházán, gyakran gáncsoskodások ellenére, éveken át kifejtett. Nem Usetty megingathatlan pozíciójának erősítése végett jött el, hanem csak azért, hogy megjelenésével dokumentálja, hogy *Usetty megbecsülhetetlen zászlótartója az Egységes Pártnak és Bethlen* István politikájának. Kozma Jenő ezután bel- és külpolitikai kérdések fejtegetése során rámutatott arra, hogy a chicagoi tőzsde búzaárait nem tudjuk megváltoztatni, de bölcs és céltudatos külpolitikával el tudjuk érni azt, hogy búzafölöslegeinket el tudjuk helyezni a külföldön. Ez sikerül is Bethlen Istvánnak az osztrák és az olasz kereskedelmi szerződések révén.

A kormányzó párt csak olyan igéreteket tehet, amelyeket meg is valósíthat és ezért ne tévesztesse meg magát a választóközönség üres igérgetésekkel és demagóg jelszavakkal,

hanem támogassa szavazatával Usetty Bélát, ezt a komoly reálpolitikust, akinek álmatlan éjszakákat okoz, hogy nem tud annyira és oly sok embertársán segíteni, mint ahogy azt szeretné.

Ezután *Usetty* Béla mondotta el nagy tetszéssel kísért programbeszédét, amelyben az új törvényhozásra váró, túlnyomóan gazdasági természetű feladatokat vázolta. Akár belföldi, akár külföldi kölcsönnel, de *sürgősen segítségre kell sietni a magángazdaságnak*, amely ma nálunk nem tudja kellően foglalkoztatni az emberek ezreit, külföldön pedig a milliókat. Végtelen hibának tartja, ha egyes, vezetőszerepet játszó politikusok ma is kifogásolják, hogy a kormány iskolákat, hidakat és egyéb intézményeket épít, mert állam és város kötelessége a könnyelműségig menő módon költekezni ilyen produktív célokra, hogy minél erősebb tempóban megindulhjon az építés munkája.

Payr Hugó programbeszédében fogadalmat tett, hogy Bethlen István politikáját fogja szolgálni és *Usetty* Béla nyomdokait követi, mert ma a politikusnak elsősorban jó embernek kell lennie, hogy megérezze és megértse polgártársainak gondjait és bajait és minden erővel igyekezzék azokon enyhíteni.

Nagy események vetik előre árnyékukat és ezért történelmi hivatása lesz az új parlamentnek,

ahova nyomasztó többséggel vonul be az egységespárt, annak a bizalomnak a révén, amellyel az ország népe és a főváros közönsége is iránta viseltetik. A párt egységes és ezt az egységet nem lehet semmiféle kívülről jövő megnyilatkozásokkal megbontani. A nagygyűlés utolsó szónoka, *Hatolkay* Kázmér a fiatal, töretlen erők bevonulását látja a politikai küzdőtérre, amelyen acélos akarattal, az önfeláldozásig menő szolgálatkészséggel a polgárság iránt és Bethlen Istvánnak a magyar feltámadást munkáló elgondolásaival akarják a nemzet ügyét szolgálni.

A nagygyűlés *Pavlik* Ferenc zárószavaival, a három jelölt lelkes éltetésével ért véget.

Az Egységes Budai Gazdasági Párt

a Sósfürdő vendéglőjében tartott politikai vacsorát, amelyen körülbelül nyolcszáz választópolgár jelent meg. *Sümegi* László királyi közjegyző, az *Egységes Budai Gazdasági Párt* elnöke köszöntötte a megjelenteket, közöttük *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert és *Becsey* Antalt, a párt képviselőjelöltjét, aki évtizedeken keresztül fáradhatatlan szorgalommal munkálkodott Buda érdekeinek előbbrevitelében. *Huberth* Vilmos, az iparosok és kereskedők háláját tolmácsolta és emlékeztetett Becsey Antal áldásos működésére, aki a háború alatt Lágymányoson és Kelenföldön mindenkinek kenyeret, munkát és támogatást juttatott. *Ulmer* Ágoston MÁV főfelügyelő után *Dorner* Gyula miniszteri tanácsos nagy tetszés mellett ismertette a párt programját, amely két szóból áll:

Becsey Antal, akinek a működése nyitott könyv minden budai polgár előtt.

Schwartz Miklós Becsey Antalról, a reálpolitikusról emlékezett meg, majd *Ripka* Ferenc főpolgármester állott fel szólásra. Idézte *Szebeny* Antalnak, Buda egykori nagyemlékű vezérének tanításait. Ebből az iskolából nőtt ki *Becsey* Antal, aki mellett szeretettel tesz hitvallást, mert ő az a férfiú, aki mindig a polgárság boldogulásának útját egyengette. Kérte a megjelenteket, hogy támogassák Becsey Antalt, akinek gazdag tudására nagy szüksége van a törvényhozásnak. Nagy éljenzés közepett állott fel szólásra *Becsey* Antal és kifejtette, hogy a személye mellett mutatkozó hatalmas megnyilatkozás igazolja az ő munkájának tartalmát.

Hitvallást tesz a gazdasági liberalizmus és Deák, Kossuth és Széchenyi liberalizmusa mellett

azzal, hogy a szabadság sohase jelentsen szabadosságot. Szívvel és lélekkel *Bethlen* István katonája, akinek érdemeit csak az utókor fogja tudni igazán méltatni. *Neu* Rezső és mások felszólalása után a vacsora lelkes hangulatban ért véget.

Beszámoló és programbeszéd a déli kerületben

A *Ferencvárosi Kaszinó* kerthelyiségében másfélezer választó részvételével tartott nagygyűlésen *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos elnöki megnyitója után, amelynek keretében ismertette *Fejér* Ottó búcsúlevelét a választóközönségtől, *Usetty* Béla nagy tetszéssel kísért beszámolót mondott. Ezután *Payr* Hugó és *Hatolkay* Kázmér mondott programbeszédet, majd *Wellisch* Andor és *Pavlik* Ferenc felszólalása után a nagygyűlés bizalmáról és törhetetlen ragaszkodásáról biztosította a jelölteket

A *Józsefvárosi Egységespárti Iparosok és Kereskedők Köre* társasvacsoráján *Molnár* Dezső üdvözlő szavai után *Usetty, Payr* és *Hatolkay* programbeszédet mondott. Usetty kegyelettel emlékezett meg *Bohn* Józsefről, a kör alapítójáról és elnökéről.

Vasutasok érdeke

A budapest-déli kerületben választójoggal bíró vasutasok a Park-szálló nagytermében gyűlést tartottak, amelyen *Wolff* István MÁV főfelügyelő elnöki megnyitóbeszédében felkérte vasutastársait, hogy tömör sorokban álljanak a mostani választási küzdelemben az egységespárt mellé, mert csak *Bethlen* István gróf céltudatos és erőskezű kormányzatától várhatják sérelmeik orvoslását és kívánságaik teljesítését. *Usetty* Béla programbeszédében kifejtette, hogy az új parlamenti ciklusban *minden lehetőt el fog követni, hogy a MÁV háztartási egyensúlyának megóvása mellett* az alkalmazottak jogos igényeit kielégítsék és a kirívó sérelmeket orvosolják. *Payr* Hugó azt fejtegette, hogy háborúban és békében *a vasutas egyformán megbecsült harcosa a forgalomnak*, amelynek biztonsága, gazdaságos lebonyolítása csak elégedett vasútastársadalom részéről várható. *Hatolkay* Kázmér mondott még beszédet, majd *Tóth* András dr. és *Wolff* István felszólalásával véget ért a nagygyűlés.

A Zuglói Kertváros Egyesület az Egységes Pártban

Vitéz *Boronkay* István ügyészségi alelnök vezetésével a Zuglói Kertváros-Egyesület közgyűlést tartott, amelyen az 500 főnyi választóközönség nagy lelkesedéssel kimondotta az egységespárthoz való csatlakozását. *Bánó* Dezső bizottsági tag bejelentette a közgyűlésen, hogy a főváros több ügyosztályának vezetője még a jövő héten helyszíni szemle útján meggyőződik a *zuglói kerületben sürgősen elvégzendő csatornázási, útburkolati és egyéb közmunkálatokról*, majd *Payr* Hugó törvényhatósági tanácstag közölte, hogy még a folyó évben megépítik a csatlakozócsatornát, a jövő év legelején pedig a vezérutcai főgyűjtőcsatornát. *Ezzel elhárul a kertvárosi építkezések legsúlyosabb akadálya. Madarassy-Beck* Gyula báró érdekes összehasonlítást tett a különböző típusú külföldi kertvárosok között, amelyeknek előfeltétele a *jó közlekedés* megteremtése. *Boronkay* István megköszönte a telektulajdonosok nevében *Madarassy-Beck* fejtegetéseit és *Payr* Hugó és *Bánó* Dezső eredményes közbenjárását a székesfőváros hatóságainál.

Magántisztviselők csatlakozása

Népes összejövetelt tartottak a ferencvárosi és józsefvárosi magántisztviselők, melyen *Jacobi* Zoltánnak a *Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége* alelnökének, javaslatára egyhangúlag elhatározták a déli kerületben *Usetty—Payr* lista erőteljes támogatását, annál is inkább, mert a széttöredezett polgári pártok jelöltjei között ez az egyedüli, mely vezetőinek, *Usetty* Bélának és *Payr* Hugónak eddigi, a kisegzisztenciákat mindig és minden körülmények között istápoló közéleti működése folytán biztosítékot nyujt a magántisztviselői sérelmek orvoslására és törekvéseik — elsősorban a magánalkalmazotti testület létesítése — megvalósítására.

Dési Géza és Madarassy-Beck Gyula báró programbeszéde az északi választókerületben

Hétfőn este az Erzsébetvárosi Kör nagytermében gyűlést tartott az északi választókerület Egységes Pártja. A nyolcszázfőnyi választóközönség előtt *Nessi* Gyula elnök megnyitó szavai után *Dési* Géza és *Madarassy-Beck* Gyula báró mondtak programbeszédet. *Dési* Géza részletesen foglalkozott *Bethlen* István debreceni beszédével, amely nemcsak a legmagyarabb város közönségének, nemcsak a trianoni Magyarországnak és a határokon túl nyelvükben, iskoláikban, kenyerükben és templomaikban kifosztottan élő testvéreinknek, hanem az egész világnak szólt. A miniszterelnök beszéde bátran hirdette a magyar igazság evangéliumát és azt a jogos bizakodást, hogy közeledik a magyar feltámadás. Páneurópa, vagy ehhez hasonló elgondolások csak akkor valósulhatnak meg, ha kárpótolnak bennünket mindazzal, amit igaztalanul, kegyetlenül elvettek tőlünk. Ha felelős helyről elhangozhatik ez a nyilatkozat, — mondta Dési — akkor mi, akik nem vagyunk felelős állásban, világgá kiálthatjuk fájdalmunkat és siralmunkat, hogy

a magyar vér hullásával megvédett nyugat hálátlanul és oktalanul tiporta le a magyar nemzetet

és e bűn jóvátétele nélkül nem térhet vissza Európa régi nyugalma és elégedettsége. *Dési* Géza beszédét hosszasan megtapsolták, majd *Madarassy-Beck* Gyula báró mondott programbeszédet és többek között így szólt:

— Becsületes őszinteséggel meg akarom jelölni álláspontomat, hogy miért tartottam feltétlen kötelességemnek az *Egységes Párthoz való* csatlakozást. Az egyik ok az, hogy olyan időkben, amikor a kapitalizmus pillérei meginogtak, amikor az európai nemzetközi politika, a háborus pszichózis, maradványaként hibát-hibára halmoz, amikor valamennyi ország vezetője tudja és meg van győződve róla, hogy ez a politika a világ pusztulásához vezet, és ennek dacára mégis a nemzetközi konferenciák csődöt mondanak, amikor Ausztria gazdasági strukturája recseg és ropog, amikor Európa legsúlyosabban veszélyeztetett országa, Magyarország exisztenciájáért küzd, akkor az az érzésem volt, hogy

minden becsületes magyar embernek az egyetemes munkát kell támogatnia.

— Nekem a szabadelvűségből senki, *Kassay* se adjon leckét, mert az a véremben van. Az én szabadelvűségemben nincsenek olyan szomorú elhajlások, amelyek tekintetében Kassayval kapcsolatban értékes gyűjteményeket hoznak elő. A tapssal fogadott Madarassy-Beck beszéde után *Vágó* Jenő programbeszédében ipari kérdésekkel foglalkozott. Ezután *Ugron* Gábor kérte a választókat, hogy támogassák az Egységes Párt listáját. A nagygyűlést társasvacsora követte, amelyen többen felköszöntötték Ugron Gábort, Dési Gézát és Madarassy-Beck Gyula bárót.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

150 pengő lefizetése ellenében
azonnal elfoglalhatja
Siófokon, közvetlen a Balaton fövényes partja mellett fekvő 180 négyszögöles
gyönyörűtelkét
és csinos
weekend-házát
További fizetések többévi méltányos részletekben! Jelentkezni lehet:
SIÓFOK, fürdőtelep „KÖZPONTI" szálloda Telefon 1. és BUDAPEST, VII., Károly király-ut 3/a, félemelet. Telefon: J. 452—02

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Erőteljes új akció a hatósági üzemek megszüntetésére

A legnagyobb körültekintéssel kell kezelni az üzemi problémát — Hatósági üzem vagy részvénytársaság? — Az üzemi fizetésekről nem szabad hangulatok nyomása alatt határozni

Talán erőteljesebben, mint valaha: ismét napirendre került egyes magánérdekeltségeknek olyan természetű követelése, hogy a hatóságok sürgősen gondoskodjanak *a közüzemek leépítéséről*, megszüntetéséről és összevonásáról. Az akció valószínűleg szélesebb hullámokat fog vetni úgy az összeülő új parlamentben, mint a törvényhatósági bizottságban és így ismét szembekerülnek egymással az üzemellenes és az üzem fenntartásának szükségességét hangoztató pártok. Hogy milyen lesz a döntés, azt nem lehet tudni, kétségtelen azonban, hogy *ezt a kényes problémát csak a legnagyobb körültekintéssel, óvatossággal és hozzáértéssel lehet megoldani.* Az üzemek ügyéről folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A hatósági üzemek működésének korlátozása és a magánipar szempontjából való háttérbe szorítása nem jelenti azt, hogy az általános érdekeket szolgáló nagy közüzemek: *az Elektromosművek, a Gázművek, a Vízművek, a csatornázási üzemek és a közlekedési vállalatok bármily vonatkozásban is érintessenek.* Ezek az üzemek nem csinálnak konkurrenciát és

ha itt változást erőltetnek, akkor csak a nagy tőkeérdekeltségek malmára hajtják a vizet.

— Ezek nem sértik az ipart és kereskedelmet, de szolgálatot tesznek a köznek, *legfeljebb az vitatható, hogy ezeknek az üzemeknek kommerciális formája megfelelő-e?* Ez a kérdés a külföldön is állandó nagy problémává nőtte ki magát és megállapítható, hogy

a hatósági üzem vagy részvénytársasági forma dolgában mindenütt még a kísérletezéseknél tartanak.

Kivételt képez talán *Németország*, ahol meglehetősen jó eredménnyel formálták ki a vegyes összetételű üzemet: *a részvénytársaságot, ahol a részvénytöbbség a hatóságok kezében, a minoritás a magánérdekeltség birtokában van.* Ilymódon a hatóságnak megvan a kellő ingerenciája, viszont az üzletvitel a magánérdekeltség feladata, ami természetesen gyorsaságot és több keresekedelmi fürgeséget hoz magával, úgyhogy *a hatóságnak minden gaszcióba megvan a kellő beleszólása.* Nálunk ez a forma *csak csökevényesen* alakult ki. Hasonlít a mi üzemeink közül ehhez *a Vásárpénztár, a Községi Takarékpénztár és a Kisipari Hitelintézet*, ahol szintén van magántőke, de nem oly arányban, mint a külföldön. Ezen az úton lehetne valami reális elgondolást végrehajtani és én hiszem, hogy sikerül is a közel jövőben valami eredményt felmutatni.

— Vannak üzemeink, amelyek valóban nem csinálnak egyebet, mint konkurrenciát a magániparnak: ezeket át kell formálni, hogy *ne legyenek továbbra is vörösposztók az érdekeltségek szemében.* Tárgyilagosan meg kell azonban állapítani, hogy a város máris sokat tett e téren, mert

amikor az üzemvizsgálóbizottság először kezdte meg működését, akkor 80 üzemmel találta magát szemben, míg ma összesen csak 24 komoly üzemről lehet szó.

Állandóan nagy vita folyik *a közélelmezési üzemek* körül keresve azt a határt, hogy meddig lehet ezeknek az üzemeknek tevékenységet kifejteni. A felfogások eltérnek és a szélsőségekbe mennek át. *Az egyik szélsőséget az iparkamara képviseli*, amelyik azt hangoztatja, hogy *nincs szükség* erre az üzemre, a másik pedig úgy érvel, hogy a közélelmezési üzem *feltétlenül fenntartandó* és emlékeztet azokra az esztendőkre, amikor a tömegélelmezési cikkekben katasztrófális hiány mutatkozott és akkor a közélelmezési üzemek egymaguk biztosították a főváros szükségleteit, Egészen bizonyos, hogy mindkét fél argumentációjában van elfogadható állítás,

az igazság azonban valahol a középen lelhető fel.

Az bizonyos, hogy a közönség megszokta az élelmezési üzemek áruit, amelyeket azonban korlátozni kell kizárólag az elsőrendű tömegcikkek árusítására. Luxuskészítmények és luxuscikkek előállítása és forgalombahozása nem tartozhat a közélelmezési üzem feladatkörébe. *Mindenesetre örvendetes, hogy a községi pártok túlnyomó többségének is ez a felfogása.*

— Az üzemvezetők díjazása terén most kezd kialakulni a helyzet én én nem habozom kijelenteni, hogy

az üzletvezetők illetményeinek megállapításánál a közigazgatás normáit nem szabad mértékadónak tekinteni.

Az üzemek üzleti vállalkozások, amelyeket természetszerűleg nem lehet *a közigazgatás szemüvegén* keresztül nézni, mert azok élére elsőrendű szakembereket szoktak meghívni és így munkájukat sem lehet hozzámérni a közigazgatási funkciókhoz. Ebben a vonatkozásban

az Egységes Községi Polgári Párt már állástfoglalt

és helyeselte *Éber* Antalnak azt a felfogását, hogy *ha a díjazások terén bizonyos hangulatokat engedünk érvényesülni, akkor nem fogunk kapi éles látókörű, hozzáértő üzemvezető szakembereket.*

Hangoztatta végül *Becsey* Antal, hogy az üzemi tisztviselők fizetését azért sem szabad egy kalap alá vonni a közigazgatási szellemmel, mert az üzemek bürokratikus gépezetekké nem válhatnak, miután ez úgy a köz, mint a városgazdaság szempontjából *katasztrófára* vezethet.

Váratlanul előtérbe nyomult a Tabán problémájának megoldása

Áttanulmányozzák az összes eddigi terveket és ajánlatokat — A fürdőtörvény kapcsán tárgyalások indulnak meg a kormánnyal

A főváros törvényhatósági tanácsának csütörtöki ülésén *Csilléry* András szóvátette a fürdőtörvényt, amely teljesen figyelmen kívül hagyta Budapestet, mint fürdővárost és olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a főváros érdekeit nem méltányolják. Ilyen körülmények *nem segítik elő Budapestnek fürdővárossá való fejlesztését* és a Tabán-kérdés megoldását. A törvényhatósági tanács ebben a rendkívül fontos ügyben nyomban úgy határozott, hogy *bizottságot küld ki a fürdőváros kérdésének tanulmányozására* és érintkezést keres a kormánnyal. A bizottságba *Sipőcz* Jenő polgármestert, *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc alpolgármestereket, *Szendy* Károly tanácsnokot, továbbá *Kozma* Jenő, *Harrer* Ferenc, *Wolff* Károly, *Csilléry* András, *Friedrich* István, *Petrovácz* Gyula, *Rassay* Károly, *Bródy* Ernő és *Büchler* József törvényhatósági tanácstagokat delegálták.

A bizottság megalakulása után *Sipőcz* Jenő polgármester utasította a városgazdasági ügyosztályt, hogy

a Tabán felépítésére vonatkozó eddigi előterjesztéseket és javaslatokat dolgozzák fel és mielőbb adják át a bizottságnak áttanulmányozás céljából.

Szendy Károly tanácsnok irányításával ezek a munkálatok már szombaton befejeződtek és a tanácsnok a Tabánkérdés komplexumát átnyújtotta *Sipőcz* Jenő polgármesternek, mint a kiküldött bizottság elnökének.

A Tabán felépítésére vonatkozólag az elmúlt években több ajánlatot tettek a fővárosnak s ezek között az ajánlatok között két külföldi is szerepel. Valamennyi ajánlatot újra elővették és a legalkalmasabbakat terjesztik a tanács elé azzal a céllal, hogy

a tanács adjon felhatalmazást az ajánlattevőkkel való tárgyalások megkezdésére.

A Tabán felépítésére vonatkozólag különböző tervek vannak, amelyek kivétel nélkül nagy összegeket igényelnek s éppen ezért *a főváros nem idegenkedik attól a gondolattól, hogy a Tabán felépítésébe külföldi tőkét kapcsoljon bele.*

A Tabán felépítése nemcsak idegenforgalmi szempontból fontos, hanem elsősorban azért, hogy nagymértékben hozzájáruljon új munkaalkalmak megteremtéséhez. A Tabán felépítése friss erőt hozna a gazdasági életbe és nagy mértékben hozzájárulna a munkanélküliség megszüntetéséhez. *A főváros gazdaságpolitikájának homlokterébe így került váratlanul a Tabán felépítése.* Ez foglalkoztatja most azokat az ügyosztályokat, amelyeknek hatáskörébe tartozik a közmunkák programmjának kidolgozása.

Legjobban jellemzi az ügy fontosságát, hogy valamennyi illetékes ügyosztályhoz sürgős átirat érkezett, hogy

ez ügyben legkésőbb szeptemberig tegyék meg előterjesztésüket,

észrevételeiket, mert *a főváros törvényhatósági tanácsa már az első őszi ülésén foglalkozni akar a Tabán problémájával.* Addig úgy a pénzügyi osztály, mint a városgazdasági ügyosztály letárgyalja a szükséges előfeltételeket, tanácskozik a Tabán felépítésére tett ajánlattevő érdekeltségekkel és a tárgyalások alapján teszik meg előterjesztésüket.

A Tabán felépítésére a főváros külön intézkedést kíván a fürdőtörvényben és erre vonatkozólag

még a nyár folyamán tárgyalásokat kezdenek úgy a népjóléti minisztériummal, mint a kereskedelmi kormánnyal.

A fővárosnak ugyanis nincs biztosítéka arra, hogy a törvény értelmében megalakítandó Országos Forrás- és Fürdőügyi Bizottságban a többség a fővárosé lesz s így előfordulhat, hogy ebben a bizottságban a Tabán felépítésével kapcsolatban a főváros érdekei ellen intézkednek. Ezért van szükség tehát arra, hogy *éppen a Tabán-kérdés megoldásával kapcsolatban a fürdőtörvény biztosítékot nyújtson a fővárosnak arra, hogy az építkezések megindítása és azoknak keresztülvitele elé semmiféle akadályokat nem gördíthetnek.*

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak építését

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415—20

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest. VIII., Kisstáció-u. 11.
ALAKULT: 1905-BEN
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
Irodai géposztály: Legelsőrendű amerikai irógépek, számológépek, kellékek, karbantartás, javitóműhely.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboritékés papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácfa-utca 56 || Telefón: J.333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Látogatás Budapest közegészségügyének őrállomásán: a főváros vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézetében, ahol még a bűnügyi nyomozóhatóságok működését is elősegítik

A központi városháza Gerlóczy-utcai frontjának második emeletén, a folyosó végén, ahol már ritkábban fordulnak meg az ügyes-bajos emberek, szokatlan, de nem kellemetlen illatot árasztanak a falak. A patika- és kórház-szag valami furcsa keveréke tölti be a levegőt. Az arramenők megütődve néznek körül, nem tudják megérteni, a poros aktákkal teli épületbe honnan jut be a vegyszerek és gyógyszerek kevert illata. Érthető is a meglepetés, mert csak kevesen tudják, hogy az állandóan zárt ajtók mögött nem hivatali szobák bujdosnak, hanem itt dolgozik feltünés nélkül, csendben, szinte titokzatosan *nemcsak Magyarország egyik legnagyobb és legalaposabb vegyészeti laboratóriuma, hanem Európa egyik legnivósabb tudományos intézete,* amelynek munkásságát idehaza talán kevésbé, de a tudományos körök messze földön ismerik. *A székesfőváros vegyészeti, anyagvizsgáló és élelmiszervizsgáló intézete* a modern közigazgatás egyik nélkülözhetetlen apparátusa, ahol kezdve a tejtől, végig az összes élelmiszereken, egészen a gyógyszertárakban kiszolgáltatott orvosságig: *mindenre ügyelnek,* úgyhogy az intézményt túlzás nélkül *a budapesti közegészségügy őrállomásának* nevezhetjük. Itt vigyáznak a milliós Budapest gyomorára, arra, hogy tiszta legyen a víz, ne legyen tisztátlan a tej, hogy rajtaüssenek az élelmiszerhamisítókon és nem egyszer ennek az intézetnek az érdeme, hogy szennyezett, mérgezett anyag, vagy mérges gomba nem kerül a fővárosi ember asztalára.

Még a benfentesebbek is azt hiszik, hogy az intézet egyszerüen csak élelmiszervizsgáló állomás, de talán nagyon kevésnek van sejtelme arról, hogy milyen sokoldalú, gazdag munka színhelye a fiatal tudós keze alatt működő laboratórium.

Kémcsövei között találjuk

Hunkár Béla dr. igazgatót,

mikor arra kérjük, mondjon el egyetmást a *Fővárosi Hirlap* nyilvánossága számára az intézet működéséről:

— A főváros vegyészeti intézménye közel évszázados múltra tekinthet vissza. A múlt század negyvenes éveiben *Molnár* János, a Rókus-kórház tudós gyógyszerésze végezte Pest város adminisztrációjában a szükségessé vált vegyvizsgálatokat. Intézetünk még ma is kegyelettel őriz néhány általa használt, sőt általa készített műszert. Megvan még az analitikai mérlege, sárgaréz mérőléce és egy mikroszkópja, amely a mi korunkban már aligha merné a mikroszkóp nevet vállalni, de a maga idejében csodálatos, értékes műszer lehetett. A testvérvárosok egyesítése után a belvárosi reáliskola neves kémia-tanára, *Balló* Mátyás lett a főváros vegyésze. *Balló* már felismerte, milyen fontos szerepet tölt be a fejlődő kémiai tudomány a közélelmezési és közegészségügyi adminisztrációban és a vegyészeti intézményt vegyészeti intézetté fejlesztette. *Balló* utóda és az én elődöm, *Rózsényi* János sikeresen segítette át a főváros közönségét és vezetőségét a háborus nehézségeken.

Ma átlagban évi 30.000 vizsgálatot végez az intézet és ennél a hatalmas munkánál harminc, egyetemet végzett vegyészt foglalkoztat.

Ez az óriási munkatömeg igen különböző anyagok vizsgálatából áll. Egyik legfontosabb feladatunk az *élelmiszerek vizsgálata.* A tej, tejfel, vaj, túró, sajt, állati és növényi ételzsírok, olajak, a liszt, kenyér, méz, gyümölcsízek és szörpök, füszerek, ecet, élesztő, kávé, cukor és cukorkák, tea, kakao, szeszes italok, hús- és kolbászfélék, különböző konzervek, fagylalt stb. mind állandó ellenőrzés alatt van. A vizsgálatra kerülő mintákat részben a kerületi vásárfelügyelőségek és csarnoki felügyelőségek küldik az intézetbe, részben pedig az árúsoknál rajtaütésszerűen *az intézet vásárolja,* különösebb kérdések tanulmányozása és adatgyűjtés céljából.

— Az élelmiszerek vizsgálatán kívül igen sok másféle vizsgálatot is végzünk. Ezek közt

legfontosabbak a gyógyszervizsgálatok.

A tisztiorvosok a gyógyszertárakban talált, vagy az orvosi vények szerint éppen elkészült gyógyszerekből mintákat küldenek be az intézetbe annak megvizsgálására, hogy a *gyógyszeranyagok tiszta készítmények, illetve hamisítatlanok-e,* az orvosi vények szerint készített gyógyszerek pedig a szükséges mennyiségben és valóban tartalmazzák-e az előírt anyagokat? Vizsgáljuk a különböző kozmetikai készítményeket és a hatósági orvosok által lefoglalt kuruzslószereket is.

A vízvezetéki víz és a kültelkeken ivásra használt kútvíz is állandó ellenőrzés alatt van.

A főváros háztartásában szükséges és nagyrészt versenytárgyalások útján beszerzésre kerülő anyagokról,

autó és gépkenőolajokról, szénről és egyéb tüzelőanyagokról, szappanról, benzinről, motalkóról

is igen sokszor vesz vegyvizsgálatot az intézet.

— Talán nem lesz érdektelen, ha az intézet változatos munkájának illusztrálására néhány speciális vizsgálatot elmondok. Eltűnt a pénz a póstán feladott pénzeslevélből. A borítékot ügyesen, a pecsétek megsértése nélkül felbontották és a pénz kiszedése után visszaragasztották. A különböző póstaállomásokon használt ragasztóanyagból, valamint a boríték visszaragasztásához használt anyagból meg lehetett állapítani, hogy *a levelet melyik póstahivatalban bontották fel* és így a nyomozóhatóság hasznos útmutatást kapott.

— Egy elárúsítóhely kezelője köteles volt a bevételt naponta póstára adni. Olyan ügyesen hamísította a póstaalkalmazott aláírását az elismervényre, hogy *csak hosszú idő után derült ki, hogy a pénzt nem adta minden nap póstára,* hanem egyes napokon az összeget eltulajdonította. A pósta és a gyanúsított által használt tinta különbsége módot nyújtott a hamisítás kiderítésére.

—A tökéletesen felszerelt intézet és a nagy szaktudással rendelkező személyzet sokszor

segítségére van a kórházi orvosi gyakorlatnak is.

Olyan, méreggel elkövetett *öngyilkosság* esetén, mikor az eszméletlen beteget nem lehet kihallgatni: gyomormosó folyadék, vizelet, különböző váladékok vizsgálata sokszor lehetővé teszi, hogy a méreg összetételét megállapítsuk. Ezek a megállapítások a hosszadalmas és nehéz vizsgálat miatt a beteget már nem mindig mentik meg, de a méreg megállapítása és a betegen észlelt klinikai tünetekkel való összehasonlítás folytán, ismétlődő esetben már *tisztán klinikai tünetekből is következtetni lehet a méregre.* Még inkább fokozódik eme vizsgálatok tanulmány-jellege, amikor az orvosok a beküldött váladékokból azt akarják kideríteni, hogy

egyes mérgek mennyi idő alatt szívódnak fel,

hol választódnak ki ismét, milyen szerveket támadnak meg leginkább és milyen átalakulásokon mennek át a szervezetben. Ezek a vizsgálatok a tudomány mai állása miatt még nem mindig segítenek a betegen, gyakran azonban mégis gyakorlati eredménnyel is járnak és azonkívül, hogy a jövő gyógykezelésének egy-egy tégláját rakják le: *még azt a megnyugvást is nyújtják, hogy minden emberileg elkövethetőt megtettünk a beteg érdekében.*

Messze vezetne, ha mindazt megemlíteném, amit a vegyészeti intézet akár csak egy év alatt is végez. Hiszen még nem említettem semmit ama munkánkról, amit

egyes ipartelepek engedélyezése alkalmával szakértői minőségben végzünk.

Az egyes polgármesteri ügyosztályok, intézmények és üzemek

a legkülönbözőbb kérdésekkel fordulnak hozzánk

és gyakran választ adhatunk anélkül, hogy vizsgálatot végeznénk. Erre nemcsak a gyakorlat, hanem méginkább a szakirodalom alapos ismerete nyújt módot. Ha egyszer valamely vizsgálat elvégzéséhez hiányosnak bizonyulnak eszközeink és készülékeink, mentségünkre szolgálhat, hogy szegény ország szegény fővárosa vagyunk és így nem telik minden drága felszerelésre. De már arra nem lenne mentségünk, ha azt nem tudnók, hogy egy vizsgálatot hogyan kellene elvégeznünk. Éppen ezért

minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy könyvtárunkat szakszerűen fejlesszük,

még akkor is, ha a körülmények úgy hoznák magukkal, hogy laboratóriumi felszerelésünk további kiegészítéséről le kellene mondanunk. Ez utóbbitól azonban, hála a főváros közönsége és vezetősége áldozatkészségének és megértő támogatásának, egyelőre nem kell tartanunk.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Budenz-árok folytatólagos IV. szakaszának **beboltozási munkáira** 100 fm hosszban.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros hivatalai, iskolái, intézetei és üzemei részére szükséges **szivacs** (görög) szállítására.

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagszertárában (IV., Központi városháza, III. udvar) kaphatók hétköznapokon délelőtt 8—2 óra között.

Az ajánlatokat **1931. évi június hó 30-án d. e. 11 óráig** kell a jelzett hivatalba beadni. A határidőn túl érkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

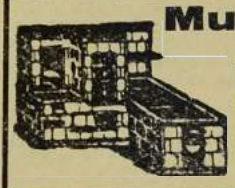
A beérkezett ajánlatok 1931. évi június hó 30-án d. e. 12 órakor a Központi városháza II. em 235. ajtószámú helyiségben kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 6-án.

A székesfőváros polgármestere.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

INÓCZI KŐBÁNYA ÉS IPARTELEPEK RT
KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, II. KER., BIMBÓ-UTCA 19. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 529—90.
Ajánl inóczi piroxén andesit bányájában termelt **elsőrangú minőségű zúzott kavicsot, kétszer zúzott kavicsból hengerszúzókon előállított,** felületi kezeléshez és bitumenes asztalthoz szükséges **különböző nagyságú pormentes zuzalékot,** valamint az előirásoknak megfelelően kidolgozott **háromnegyedes kockát, fejkövet, taludot, kiskockát, cyklopot és idomított terméskövet.**
ÜZEMI IRODA: NÓGRÁDVERŐCE
TELEFONSZÁM: 4. VASUTI ÁLLOMÁS: NÓGRÁDVERŐCE.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapítva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

LUTZ TOMÁNOK-PESTEN LAKNOK ELISMERT ARCJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST-VII. ÖRNAGY-UTCA 4-12 A.M.

Elhullanak a kis pártok és frakciók az aláírások hitelességének megállapításánál

Tízezrével gyűlnek az aláírások Bethlen István gróf pártjának jelölési ívein

Tíz napja, hogy az országgyűlés feloszlatásával végetért a képviselőház hatéves ciklusa és már néhány órával később teljes erővel megkezdette hangosságát a választási korteskedés. A fővárosban a legélénkebb agitáció folyik és a különböző pártok napról-napra rendeznek gyüléseket. Az utcák tele vannak plakátokkal és a várható küzdelemre jellemző, hogy *sokkal több lista alakult ki, mint ahány mandátum betöltésre kerül* az egyes budapesti választókerületekben. A budapesti polgárnak alaposan össze kell szedni tájékozódó képességét, hogy kiismerje magát ebben *a plakáterdőben*, hogy eligazodjon az újonnan kreált pártnevek zürzavarában, hogy meg tudja mondani, mi a különbség az egyik és a másik kerületi frakció között.

Ahány plakát, annyi név.

Szinte meglepő, hogy ennyi különérdek, külön elv, külön programm lappangott ebben a városban, amely most mind kitör és eget, — vagy legalább is mandátumot kér.

Az aláírások gyüjtése már teljes erővel folyik és ebből a szempontból nagy megnyugással kell leszögeznünk azt a hangulatot, amely az Egységes Párt programja iránt a fővárosi választópolgárság körében megnyilvánult.

Mindhárom választókerület egységespárti ajánlóívein sokezer aláírás tükrözteti vissza a polgárságnak Bethlen István politikája iránt mutatkozó hűséges bizalmát,

mert minden külön felhivás nélkül is tömegesen jelentkeznek a pártirodákban azok, akik az egységespárti listákat kívánják aláírni.

Magától értetődik, hogy a klikkek, pártocskák és önjelöltek hiuságból fakadó erőfeszítései *semmiféle komoly hatást sem gyakorolnak az edzett és öntudatos fővárosi polgárokra.* A tiszavirág-pártocskák elhullanak és elmulnak, mint ahogy nem a szükség hivta őket életre.

A tömegek bizalmát állandó, becsületes és önzetlen munkával lehet csak megnyerni, nem pedig a hirtelen feltört személyi ambiciók plakátfrázisaival:

olyan igazság ez, amely ezúttal is érvényesülni fog. Csak a nagy pártoknak és a tisztességes produktiv munkának vannak hívei és bizonyos, hogy *a főváros közönsége tudni fogja kötelességét elsősorban Bethlen István pártjával szemben*, ahol az elmult tíz évben féltő gonddal, komoly akarással és böles előrelátással teremtették meg a széttört ország talpra állításának és boldogulásának lehetőségét. A komolytalan próbálkozások érdekes tükrét mutatjuk be az alábbi összeállításban, amelyből kitűnik, hogy *hol vannak a komoly értékek és hol vannak a céltalan erőfeszítések.* A gombamódra szaporodó pártok és frakciók szinte *óránkint* jelentkeznek és így nincs kizárva, hogy mire e sorok megjelennek, már újabb reménytelen kísérletek nyilatkoznak meg rikító plakátok képében. Lapzártakor a választásra készülődő pártok sorrendje a következő:

Budai kerület:

Egységes Párt: *Kozma* Jenő, *Petracsek* Lajos, *Andréka* Károly.

Budai Polgárok Gazdasági Pártja: *Becsey* Antal, *Hubert* Vilmos.

Keresztény Gazdasági Párt: *Wolff* Károly, *Kossalka* János, *Csilléry* András.

Keresztény Ellenzéki Párt: *Friedrich* István, *Odeschalchy* Károlyné.

Demokrata-Szabadelvü Párt: *Rassay* Károly, *Palcots* József, *Boros* László.

Frontharcosok Pártja: vitéz *Perley* Lajos, *Bakos* Ákos.

Nemzeti Radikális Párt: vitéz *Bajcsy-Zsilinszky* Endre.

Nemzeti Hadikölcsönjegyzők Pártja: *Kratochwill* Károly ny. altábornagy.

Keresztény női tábor: *Schlachta* Margit.

Országos Frontharcos Szövetség: vitéz árvátfalvi *Nagy* István.

Szociáldemokrata Párt: *Kéthli* Anna, *Büchler* József.

Magyar Párt: vitéz *Feördős* Vilmos.

Nemzeti Szocialista Párt: *Prónay* Pál.

Északi kerület:

Egységes Párt: *Kállay* Miklós, *Éber* Antal, *Dési* Géza, *Madarassy-Beck* Gyula.

Keresztény Gazdasági Párt: *Ernszt* Sándor, *Homonnay* Tivadar, *Tabódy* Tibor.

Keresztény Ellenzéki Párt: *Friedrich* István, *Tauffer* Gábor.

Szabadelvü-Demokrata Párt: *Rassay* Károly, *Sándor* Pál, *Baracs* Marcell.

Frontharcosok Pártja: vitéz *Perley* Lajos.

Nemzeti Radikális Párt: vitéz *Bajcsy-Zsilinszky* Endre.

Vázsonyi Vilmos Pártja: *Vázsonyi* János, *Gál* Jenő, *Magyar* Miklós.

Magyar Párt: barátosi *Balogh* Benedek.

Országos Frontharcos Szövetség: vitéz árvátfalvi *Nagy* István.

Iparosok és Kereskedők Pártja: *Korein* Dezső.

Keresztény női tábor: *Schlachta* Margit.

Nemzeti Hadikölcsönjegyzők Pártja: *Kratochwill* Károly ny. altábornagy.

Nemzeti Szocialista Párt: *Berentsés* László.

Keresztényszocialista Párt: *Szabó* József, *Tömösváry* Tivadar, *Piazza* Győző.

Déli kerület:

Egységes Párt: *Usetty* Béla, *Payr* Hugó, *Hatolkay* Kázmér.

Gazdasági Párt: *Bárczy* István, *Füredy* Lajos, *Belopotoczky* Kálmán.

Keresztény Gazdasági Párt: *Buday* Dezső, *Petrovácz* Gyula, *Müller* Antal.

Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártja: *Hüvös* Iván.

Keresztényszocialista Párt: *Pászthy* János.

Keresztényszociális Párt: *Szabó* József.

Szabadelvü-Demokrata Párt: *Rassay* Károly, *Bródy* Ernő, *Magyar* Pál.

Keresztény Ellenzéki Párt: *Friedrich* István, *Takács* István.

Szociáldemokrata Párt: *Farkas* István.

Frontharcosok Pártja: *Bánsághy* György.

Keresztény női tábor: *Schlachta* Margit.

Magyar Párt: *Szabó* Gyula.

Nemzeti Hadikölcsönjegyzők Pártja: vitéz *Kratochwill* Károly ny. altábornagy.

Országos Frontharcos Szövetség: vitéz árvátfalvi *Nagy* István.

Nemzeti Szocialista Párt: *Szemere* Béla.

El kell ismerni, hogy az ajánlások összegyüjtése ezúttal nem jelent túlságosan nehéz feladatot, mert a képviselői választásoknál *nem alkalmazzák a szelvényrendszert* és csupán a választók aláírását tüntetik fel az ajánlóíveken.

Ez a látszólagos könnyedség azonban végetér abban a pillanatban, mihelyt az ajánlások felülbirálását megkezdik,

amikor is ki fog derülni, hogy a kis akarnok-pártok ajánlási íveit a törvény értelmében meg kell semmisíteni, *mert az aláírások hitelessége nem lesz beigazolható.*

Egyesületi segélyek, a Kisipari Hitelintézet tőkeemelése, Budakeszi és Csepel kártalanítása, továbbá a kisajátítások új fedezetének kijelölése a törvényhatósági tanács e heti ülésén

A törvényhatósági tanács csütörtökön tartja legközelebbi gyülését, ahol újból számos, jelentőségteljes ügy kerül elintézésre. Tárgyalni fogják

az egyesületi segélyezések ügyét,

amelynek méltányos megoldásán hosszú heteken át dolgozott a szocálpolitikai ügyosztály. Tudvalevő, hogy *a belügyminiszter az eredetileg 2 millió pengős tételből 1 millió pengőt törölt* és így súlyos feladat elé kerül az ügyosztály, hogy a segélyre szoruló intézmények támogatását mégis biztosíthassa. Az elintézés, természetesen, számos egyesületnél és szociális intézménynél kénytelen volt a segélyek mértékét csökkenteni, de a támogatás mégis lehetővé teszi működésük biztosítását.

Érdekes tárgya a tanácsülésnek

Csepel és Budakeszi határainak bekebelezésével együttjáró kártalanítások ügye.

Az új fővárosi törvény ugyanis *Budakeszi és Csepel határainak egyrészét a fővároshoz csatolta* és így most ki kell jelölni a fedezetet a telektulajdonosok részére, akiknek ingatlanait új utak nyitására ki fogják sajátítani.

Napirenden szerepel

a Kisipari Hitelintézet alaptőkéjének 400 ezer pengővel való felemelése,

amire azért van szükség, hogy az alaptőke *arányba hozassék azokkal a tőkékkel, amelyeket az intézmény az államtól kihelyezésre kapott.* Ugyancsak tárgyalják a főváros részéről régebben folyósított *egymillió pengőnek a sorsát,* amely a hitelkeret kiszélesítésére szolgált. Ezt az összeget 1933 végéig a Hitelintézetnél hagyják és akkor valószínüleg felemelik a főváros ilyen címen juttatott hozzájárulását.

A fővárosi szalámigyárak azt a kérést intézték a fővároshoz, hogy

a raktárakban fekvő gyártmányaik után járó hűsfogyasztási adót mérsékeljék.

Az előterjesztés bizonyos mértékig honorálja a szalámigyárak kérését. Végül szerepel a napirenden *az útrendezések és kisajátítások új fedezetének kijelölése, amire azért van szükség, mert az 1931. évre előirányzott kisajátítási tétel már teljesen kimerült.*

Minden Budapesten járt külföldi 14 pengő propagandaköltségbe került az elmult évben

A mult évi propaganda 1,128.000 pengő

A *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara* most készítette el a kereskedelmi miniszterhez intézett jelentését a mult esztendő adatairól. Ismerteti a jelentés az 1930. évi idegenforgalom mérlegét is a székesfővárosi statisztikai hivatal összeírásának felhasználásával, amelyből megállapítható, hogy amíg 1929-ben 250.055 idegen töltött Budapesten 656.274 éjszakát, addig 1930-ban 241.456 külföldi járt Budapesten és 640.728 éjszakát töltött a fővárosban a szállodai jelentések összesítése szerint.

A tényleges külföldi látogatók száma az 1929. évvel szemben több, mint 9 százalékkal emelkedett és az itt töltött éjszakáik száma is 11.5 százalékos emelkedést mutat.

Érdekes, hogy az elszakadt területekről érkezők száma 4.5 százalékkal csökkent. A legtöbb látogató: 28.588 *augusztusban* volt a fővárosban, ezután következik a *május,* a Nemzetközi Vásár hónapja, amikor a látogatók száma 25.729-re rúgott. Budapest idegenforgalmának pénzbeli értéke, vagyis

az idegenek által Budapesten elköltött összeg 1929-ben 22 millió pengőre, 1930-ban pedig 36 millió pengőre volt becsülhető.

Ennél az értéknél azonban lényegesen nagyobb összeg az, amelyeket a *külföldre utazó magyarok költöttek el külföldön.* 1929-ben a magyarok által külföldön elköltött összeg 52 millió pengőt tett ki és valószínü, hogy ez az összeg a következő évben emelkedést hoz magával.

A külföldi idegenforgalmi propagandára elköltött összegek

nagyságát a következőképpen osztályozza az Iparkamara: elköltöttek erre a célra 1930-ban a *Nemzetközi Vásár* részéről 180.000 pengőt, a *tenyészállatvásár* részéről 75.000 pengőt, az *IBUSz* részéről 240.000 pengőt, a *székesfővárosi idegenforgalmi hivatal* részéről 538.000 pengőt és az *idegenforgalmi tanács* részéről 95.000 pengőt:

összesen 1,128.000 pengőt.

A hivatalosan kimutatott külföldi idegenforgalom számával osztva ezt az összeget, *egy főre 9.70 pengő esik* az összes propagandaköltségből. Ha a régi magyar területek forgalmát levonjuk, tehát csak a *tényleges külföldieket* vesszük figyelembe, akkor *14 pengő esik egy idegenre, ami azt jelenti, hogy az ország áldozatokat hoz az idegenforgalom fejlesztése érdekében.*

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Gazdasági Értesítő

Bécs és Berlin után a Magyar Nemzeti Bank is 7%-ra emelte a bankrátát

„A Magyar Nemzeti Bank főtanácsának végrehajtóbizottsága hétfőn délben tartott ülésében elhatározta, hogy június 16-án kezdődő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapirok leszámitolásánál alkalmazott kamatlábat 5.5 százalékról 7 százalékra, a népszövetségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábat pedig 6 százalékról 7.5 százalékra emeli fel. A jegybank e diszkontpolitikai intézkedésének indító okául a nemzetközi pénzpiacokon legutóbb végbement események szolgáltak.“

Mint a fent közölt hivatalos közlemény is megemlíti, a jegybank intézkedését a nemzetközi pénzpiacon előfordult események tették szükségessé, a bankráta fölemelésének azonban túlzottan fontos jelentőséget tulajdonítani nem lehet. A középeurópai pénzpiac kamatlábpolitikáját rendszerint egységes elvek alapján döntik el és amikor az Osztrák Nemzeti Bank fölemeli a kamatlábat és ezt Berlin is szükségesnek tartja, akkor *magyar nemzeti okok* is arra késztetnek bennünket, hogy a példát mi is kövessük.

A hivatalos kamatláb fölemelése tehát a magyar pénzügyi érdekek megvédése céljából történt. Érdekes mégis megemlíteni, hogy a magyar és a német bankráta között a multban mindig 1—1½%-os marge mutatkozott, most *mindkettőt egyenlő magasságra emelték.*

Jugoszláv személygőzös vendégjárása a budapesti D. G. T.-állomáson

A dunai hajózás lebonyolításának túlnyomó hányadát a *Dunagőzhajózási Társaság* és a *M. F. T. R.* látja el még ma is, annak ellenére, hogy a békeszerződés a többi partmenti államok folyamhajózási törekvéseit is nagy mértékben elősegítette. A Középduna személyforgalmának intézése úgyszólván paritásos alapon oszlik meg az osztrák és a magyar nagy hajóstársaságok között, mert ha a bolgár, román, szerb és cseh partmenti forgalomban van is sürü helyi közlekedés: a hosszújáratú folyamhajózás ellátása a nagy felkészültséggel rendelkező D. G. T.-ra és a M. F. T. R.-re hárul. Ebből a szempontból

érdekes kezdeményezés történt az elmult napokban a jugoszláv hajóstársaság részéről, amelyik elhatározta, hogy Belgrád—Budapest—Pozsony—Bécs között rendszeres hajójáratot indit meg a személyforgalom lebonyolitására.

A járatok *hetenkint egyszer*, szombaton indulnak Belgrádból és az egykor *Ferenc József* névre keresztelt volt M. F. T. R.-gőzös most *cirillbetüs* felirattal érkezik meg minden hétfőn este a D. G. T. budapesti hajóállomásra.

Beavatott helyeken úgy tudják, hogy a jugoszláv hajójárat nem fizetődik ki és annak

deficitjét a jugoszláv állam vállalta magára,

mert ragaszkodik ahhoz, hogy saját lobogója alatt közvetlen járatokat tartson a Középdunán. A vállalkozás deficites volta természetesen nem lepi meg a hajózási szakköröket, mert köztudomású, hogy úgy a D. G. T., mint a M. F. T. R. ráfizet a személyforgalomra és hatalmas hajóparkjukat csak úgy tudják hasznositani, hogy *a teherárú forgalomban folytatnak élénk tevékenységet.* Mindenesetre szembeötlő, hogy

a jugoszláv hajózási vállalat nem keresett önálló partbérletet Budapesten,

holott a hajózási egyezmények errevonatkozólag megfelelő rendelekezéseket tartalmaznak. A D. G. T. egyelőre vendégjogot adott a hetenként egyszer befutó jugoszláv gőzösnek, a főváros szempontjából azonban könnyen felmerülhet az a probléma, hogy *a Dunagőzhajózási Társaságnak joga van-e a kizárólag saját hajói számára bérelt rakparton más társaságok hajóit is kikötési lehetőséghez juttani.*

Ezentúl csak kedden és pénteken lesz hetivásár a budapesti piacokon. A piaci árusok hónapokkal ezelőtt akciót kezdtek a hetivásárnapok egységesitése ügyében és ugyanakkor az őstermelők szerepének rendezését is kérték. Erről a mozgalomról a *Fővárosi Hirlap* annakidején részletesen beszámolt és közöltük azokat a terveket és indítványokat, amelyek alapján a hetivásárnapok egységesitését be akarják vezetni. Elhatározó döntés ebben az ügyben hosszabb ideig nem történt, míg végre a mult héten olyirányú fordulat állott be, hogy a főváros közélelmezési szakbizottsága kimondotta a hetivásárok egységesitését és annak foganatositását még a nyár beállta előtt kell végrehajtani. A vásári napok egységesitésére nézve a közélelmezési bizottság határozata alapján a közélelmezési ügyosztály már meg is tette előterjesztését, amely csütörtökön a tanács elé kerül, ahol természetesen szankcionálni fogják a piaci érdekeltségek által már oly régen óhajtott reformokat. Az előterjesztés szerint Budapest területén, vagyis *az összes budapesti piacokon július elsejétől kezdve hetenként kedden és pénteken lesz hetipiac.* A hét többi napján Budapesten egyetlen vásárcsarnokban sem lehet vásárnapot tartani. A főváros illetékes ügyosztálya e rendelettel kapcsolatban még e héten utasitja a kerületi előljáróságokat, valamint a vásárcsarnokok igazgatóságát, hogy a heti vásárnapok egységesitéséről kiadott rendeletnek mindenütt érvényt szerezzenek és a rendelet szellemében járjanak el. A főváros a hetivásárnapok egységesitéséről kiadott rendeletet természetesen teljes terjedelmében közölni fogja a piaci árusok különböző érdekcsoportjaival is. *Külön intézkedés történik az őstermelőknek a budapesti piacokon való árusitásáról.* A piaci árusok ugyanis állandóan panaszkodnak, hogy az őstermelők és a vidéki kereskedők erős konkurrenciát támasztanak nekik és emiatt szinte képtelenek a magas helybérek fizetésére. Kérték tehát a fővárost, hogy valamilyen módon rendezze az őstermelők szerepét, akiket nem lehet ugyan végleg kizárni a főváros piacairól, azonban árusitásukat bizonyos módon korlátozni lehet. A rendelet szerint úgy az őstermelők, mint a vidéki kereskedők csak a heti vásárnapokon árusithatnak, akkor is csak déli tizenegy óráig. A vásárcsarnokok igazgatósága köteles ellenőrizni, hogy az őstermelők és a vidéki kereskedők mennyiben tartják be az új polgármesteri rendeletet. Az őstermelőkre vonatkozó újabb intézkedés szintén július elsején lép életbe.

A Nova Közlekedési és Ipari Részvénytársaság igazgatósága megállapitotta az 1930. évi mérleget és a június 30-án megtartandó közgyülésnek *részvényenként 1.50 P* osztalék fizetését fogja javasolni.

Magyar Ruggyantaárugyár Részvénytársaság. Az igazgatóság elhatározta, hogy az e hónap 27-én megtartandó közgyülésnek az elmult üzletévre *2 pengő osztalék* kifizetését fogja javasolni.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

Spányi Ernő
okleveles mérnök
mélyépitő-, kövező- és bitumenépitő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A »PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosáru és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementáru telep
Az Eternit müvek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

MÁRKUS MIKSA
lakatosáruk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállitó kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM“-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

Beszámol a Beszkárt multévi munkájáról és a jövő beruházásairól

Az idén üzembehelyezik az első trolleybuszt, amely az óbudai temetőig fog járni — 69 új kocsit állítanak ősszel a forgalomba — 100 új kocsimotor — 101.316 pengő a fogaskerekü ezévi deficitje — A Révész-utcai telepet átveszik az Elektromosművek — Az áramszükséglet 85 százalékát a dunántúli centrálé szállítja

Még sohasem előzte meg olyan érdeklődés a Beszkárt közgyülését, mint az idén. Ez érthető is, mert egyrészt állandóan *napirenden vannak a közlekedési problémák*, másrészt szinte nyugtalanságot keltő szóbeszédek terjedtek el arról, hogy a fővárosnak ez a nagy közlekedési üzeme milyen nagymértékben érezte meg az általános gazdasági válságot. Nos, a Beszkárt mindezekre a hiresztelésekre kimerítő választ ad e hó végén megtartandó közgyülésén, amikor is az igazgatóság terjedelmes jelentésben fog beszámolni nemcsak a gazdasági viszonyok leromlásának a vasutvállalatra súlyosodó hatásáról, hanem az elmult évben végzett munkáján kívül *a jövő beruházásairól is*.

A *Fővárosi Hirlap* abban a helyzetben van, hogy a Beszkárt igazgatóságának érdekes beszámoló-jelentését már most közölheti. Ez a jelentés mindenekelőtt feltárja azt a szomorú tényt, hogy

az elmult évben a Beszkárt utasainak száma 3.84 százalékkal, a személyszállítási bevételek 4.25 százalékkal estek vissza.

A 3.84 százalékos utaslétszámcsökkenés *12,155.334* személynek felel meg.

A jelentés hangsúlyozza, hogy az utasforgalom és bevételek kedvezőtlen alakulása ellenére sem emeltek a tarifát. *Egységes tarifa bevezetéséről, tarifaleszállításról természetesen egy szóval sem tesznek említést.* Részletesen beszámolnak azonban a székesfőváros részére teljesített szolgáltatásokról. Eszerint a Beszkárt 1930-ban a következő szolgáltatásokat nyújtotta a fővárosnak:

Közlekedési adó címén	5,025.997 P
Rendes területhasználati díj	1,253.132 „
Rendkívüli területhasználati díj	2,500.000 „
A főváros által birtokba vett vasutak megváltásával járó teher címén	771.753 „
Beruházások tőketörlesztési részlete	267.296 „
Fogaskerekü üzemvitelj vesztesége	101.316 „
Urijog elismerése címén	2.085 „
Menetjegykedvezmény címén	810.003 „
Osztalék címén	137.500 „

Összesen táhát 10,869.085 pengő volt a Beszkárt szolgáltatása a főváros részére az elmult évben.

A felsorolásnak van egy igen érdekes tétele: *a fogaskerekü deficitje*. A jelentés részletesen foglalkozik a svábhegyi fogaskerekü vasut üzemviteli vezetőségével, s bevallja, hogy a fogaskerekü villamosítása a kedvezőtlen gazdasági viszonyok következtében nem váltotta be a bevételek növekedése szempontjából hozzáfüzött várakozásokat, mert az utasforgalom, a vonatok sürübb indítása ellenére sem, emelkedett a remélt mértékben. Amikor még a fogaskerekü nem volt a fővárosé, a vasut tulajdonosa csak az esetben volt hajlandó télen üzemben tartani a vasutat, ha a főváros a téli üzem deficitjét megtéríti. Ez mindig meg is történt, midőn azonban a fővárosra háramlott a vasut, s a főváros annak vitelét a Beszkártra bízta,

megszüntette a deficit fizetését,

s az most a Beszkárt-t terheli. Nagyon súlyosan nehezedik ez a deficit a Beszkártra, mert 1930-ban 101.316 pengő volt a fogaskerekü deficitje, s eddig, *az előző évi deficitekkel együtt, 914.427 pengőt fizetett rá a Beszkárt a fogaskerekü vasutra*. Ha ehhez hozzászámítjuk a fogaskerekü villamosításának két és fél millió pengő költségét, ennek az összegnek kamatveszteségét, akkor kiderül, hogy

rövid pár év alatt három és félmillió pengőjébe került a Beszkártnak a svábhegyi fogaskerekü vasút

A Beszkárt jelentése beszámol arról is, hogy *milyen változást okozott a bánhidai centrálé áramának felhasználása*. A vasut áramszükségletének 85 százalékát ma már a bánhidai centrálé szolgáltatja, de már az elmult, 1930-ik évben is az áramszükséglet 62 százalékát a bánhidai erőmütől kapták. Ma még az áramszükséglet egy részét *a Révész-utcai telep fedezi*, hangoztatja azonban a Beszkárt, hogy

a vasut áramszükségletét teljesen a bánhidai erőmű által termelt energiából kivánják kielégiteni.

A bánhidai centrálé és a Székesfővárosi Elektromos Müvek egymással közvetlen kapcsolatba fognak lépni, mihelyt az Elektromos Müvek kapcsolóházát üzembehelyezik. Ez azonban csak az idei év végére várható.

— Ha a Székesfőváros Elektromos Müveinek, — mondja a Beszkárt jelentése — Kárpát-utcai kapcsolóháza az 1931. év második felében üzembe helyeztetik, akkor a tartalékot az Elektromos Müvek kelenföldi telepe fogja energiaellátásunknak szolgáltatni, s Révész-utcai telepünk csupán a székesfőváros áramellátásának csúcsterheléseit lesz hivatva szolgálni.

A Beszkárt a Révész-utcai telepet, mely csak tartalékként szolgálna, ekkor már természetesen nem akarja saját kezelésében megtartani, hanem azt *átadja az Elektromos Müveknek*. Ebben az irányban már meg is indultak a tárgyalások.

A jelentésnek talán a legérdekesebb része az, amely

a jövő beruházásairól

számol be. Száz új, modern kocsimotor beszerzését határozták el, s az új motorokat ez év folyamán fogják beépíteni a régi kocsikba. Öt-hat éven belül még hatszáz régi kocsimotort cserélnek ki.

Új kocsikat is megrendeltek. A budapest—szentlörinci vonalon forgalombahelyezett távkapcsolású vonatok *a gyakorlatban nagyon jól beváltak*, s ezért 15, egyenként kétmotoros és egy pótkocsiból álló távkapcsolású vonategységet, ezenkívül pedig 12 ikerkocsipárt, összesen tehát

69 új járművet rendeltek meg.

Ezzel a nagyarányú megrendeléssel kétségtelenül elősegítették a gyáripari munkások foglalkoztatását és az általános munkanélküliség enyhítését.

Az új kocsikat most ősszel fogja üzembe helyezni a Beszkárt.

A legérdekesebb beruházás, melyet a Beszkárt tervbevett, a *trolleybus forgalombahelyezése*. Először az óbudai temetőhöz vezető útvonalon fog trolleybus járni. Ennek az útvonalnak várható utasforgalma a Beszkárt szerint belátható időn belül alig fedezné a vágányépítés jelentékeny költségének tőketörlesztését és kamatterheit.

— Éppen ezért, — mondja a Beszkárt —

a közlekedési eszközök sorában újabban tért hódító trolleybus-rendszerrel szándékozunk a folyó évben kísérletet tenni.

A felsővezetékből táplált, villamos erővel működő társaskocsik járatása a közúti vasuti közlekedésre még nem érett új vonalak utasforgalmának ellátására és kifejlesztésére fölöttébb alkalmas, e rendszer üzemköltsége pedig középhelyet foglal el az autóbusz és villamos vasut üzemköltsége között.

Végül részletesen beszámolnak a Beszkárt elmult üzleti évéről, pénzügyi helyzetéről. A személyi kiadásoknál 727.459 pengő *megtakarítást* értek el, a dologi kiadásoknál viszont 26.808 pengő többkiadás volt. A 167.739 pengő nyereségből részvényenként

11 pengő osztalékot fizetnek,

ami 5%-os osztaléknak és részvényenként 6 pengős felüosztaléknak felel meg.

A csütörtöki ülésen két uj főjegyzőt és tanácsjegyzőt választanak

A főváros törvényhatósági tanácsa a közelmultban gondoskodott annak a két előljárói pozíciónak betöltéséről, amelyik *Halász* Elemér és *Wigh* János nyugdíjazásával üresedett meg. Helyükbe a főjegyzői kar két kiváló reprezentánsa: *Tatár* Béla és *Gömöry* Albert kerültek, akiknek előléptetése természetesen további üresedést hozott létre a főjegyzői és jegyzői, valamint a fogalmazói kategóriákban. A tisztviselői kar nagy várakozással tekint a számukra megnyilvánuló előmeneteli lehetőségekre és természetesen *többszáz pályázat* futott be *Ripka* Ferenc főpolgármesterhez az állások elnyerése érdekében.

Eredetileg úgy tervezték, hogy a főjegyzői és tanácsjegyzői állások betöltését *az első őszi törvényhatósági tanácsülésen* hajtják végre, azonban ez a felfogás most megváltozott. Értesülésünk szerint

Ripka Ferenc főpolgármester a közeli napokban ülésre hívja össze a kijelölő választmányt,

ahol dönteni fognak a hármas jelölés sorrendjéről. Ma még teljesen kialakulatlan a helyzet a főjegyzői állások jelölésénél, azonban bizonyos, hogy ezekre az állásokra a tisztviselői kar két kiváló tagját fogják megválasztani. A tanácsjegyzői állások betöltésénél a rangsor alakulását és a személyi képességeket veszik figyelembe és ebben a vonatkozásban a városházi vezető körök nek az a szándéka, hogy *Széchy* András dr. és *Karlovics* Miklós dr. fogalmazókat jelölik az első helyeken. A törvényhatósági tanács a csütörtöki ülésen választja meg az új főjegyzőket és tanácsjegyzőket.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek a köztisztasági hivatal altiszti és munkásszemélyzete részére 1931. évre szükséges **altiszti cipők, munkásbakancsok** és **csizmák** szállítására.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta délelőtt 12—2 órák között a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8. szám I. emelet) díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi július hó 3-án (pénteken) délelőtt ½11 óráig** a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8.) adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon és ugyanott 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 21.

A székesfőváros polgármestere.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokkaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagy világvárosi müsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 ✪ TELEFON: J. 438—64

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS ● VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Vállalkozási Hiriap

Uj szempontok a közmunkák kiadásánál

Az elmult napokban történt megbeszélések eredményeként *Sipőcz* Jenő polgármester újból szabályozta a közmunkák kiadásának rendjét. Intenciója az új rendelkezésnek, hogy ezentúl *minél több vállalkozó jusson közmunkához* és aki egy izben már kapott közmunkát, csak megfelelő idő eltelte után dolgozhasson ismét a városnak. Az új szabályzat szerint a várakozási idő azok részére, akik munkát már kaptak, a közmunka nagyságához képest két héttől hat hónapig terjed.

Aki ötvenezer pengőn felüli közmunkát kapott, az hat hónapon belül újabb munkát nem kaphat

és ezért sem szükkörü versenytárgyalásra, sem rövidúti ajánlattételre fel sem szólíthatók. Nem szólíthatók fel ajánlattételre azok a vállalkozók sem, akik *valamely korábbi felszólításra nem tettek árajánlatot*, vagy ajánlatukat visszavonták és akik előző munkájukat nem megfelelően teljesitették.

Ezentúl

jegyzéket vezetnek azokról a vállalkozókról, akiknek munkateljesítménye ellen kifogás merült fel,

akik az ajánlattételtől visszaléptek, vagy egyáltalán nem tesznek ajánlatot a főváros felszólítására és ezeket a cégeket bizonyos időre kizárják a közszállításokból.

Rövidúti megrendeléseket a jövőben csak 2000 pengő erejéig adnak ki és ilyen kis munkára is legalább *négy vállalkozót* hívnak fel *ajánlattételre*. Egyenlő körülmények esetén

előnyben részesítik azokat a vállalkozókat, akik más versenytárgyalásoknál árajánlatuk alapján második vagy harmadik helyre szorultak.

A szükebbkörü versenytárgyalások határát *15.000 pengő előirányzatban* állapitották meg. Ilyen értékü közmunkáknál *legalább öt vállalkozót* kell ajánlattételre felhívni. Szükkörü versenytárgyalásra csak olyan cégeket hívnak fel, amelyek a főváros részére *kifogástalanul és megelégedésre* végeztek munkát. A főváros vállalkozói nyilvántartásába a jövőben csak olyan vállalkozókat vesznek fel, akik az ipartestületnek legalább egy év óta tagjai és akik megbízhatóságukat *kamarai bizonylattal* igazolják.

Kisiparosok mentessége a bánatpénz letétele alól. A kisiparosok és kisipari vállalkozók részére az érvényben levő Közszállítási Szabályzat azt az előnyt biztositja, hogy ha az iparuk körébe vágó közszállitás értéke 15.000 pengőt, vagy a leteendő bánatpénz összege 300 pengőt nem haladná meg, ilyen esetben bánatpénz egyáltalában nem követelhető. Minthogy a törvény szövegezése lehetővé tette, hogy nemcsak kisiparos, hanem bármely nagyvállalkozó igénybevehesse ezt a kedvezményt, vagy legalább is vitára adott alkalmat, hogy a szöveget miként kell értelmezni: a Baross Szövetség felterjesztésben arra kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy *a szöveg helyes megállapításával oszlassa el a félreértést*. A miniszter most leiratban arról értesitette a Baross Szövetséget, hogy a bánatpénz letétele alóli mentesség kizárólag a kisiparosságot illeti meg s a minisztérium erről az első álláspontjáról az *összes alárendelt hatóságokat* és a társminisztereket is értesitette.

Uj versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Szivacs szállitására az üzemek, hivatalok és iskolák részére. Ajánlat tehető június 30-ig a/ városházi központi anyagszertárnál.

Árokboltozásra a Szépvölgyi-, Budenz- és Zugligeti-ároknál. Ajánlat tehető június 23-án d. e. fél 11 óráig. Városháza II. em. 279.

Útrendezési és útépitési munkára a Mész-utcánál, a Gubacsi-útnál, a Temes-utcánál, a/ Hegyalja-útnál, a Losonci-utcánál, a Kinizsy-utcánál. Ajánlat tehető június 23-án d. e. fél 11 óráig. A Jász-utcánál, a Magyarádi-útnál, az Elemér-utcánál, a Szentendrei-útnál. Ajánlat tehető június 30-án d. e. fél 11 óráig. Városháza II. em. 279.

Keramitburkolómunkára az új élelmiszernagyvásártelephez vezető főútnál. Ajánlat tehető július 4-én d. e. fél 11 óráig. Városháza II. em. 279.

Cipők, bakancsok, téliruhák, esőgallérok, köpenyek és bőrfánybőrmellények szállitására a köztisztasági hivatal alkalmazottai részére. Ajánlat tehető július 3-án d. e. fél 11 óráig Kún-utca 8.

Bútorberendezési munkára az Ihász-utcai iskolánál. Ajánlat tehető július 3-án d. e. fél 11 óráig. Városháza III. em. 350.

Villamosszerelvények szállitására a Maglódi-úti Horthy Miklós szeretetotthonnál. Ajánlat tehető július 3-án d. e. fél 11 óráig. Városháza III. em. 350.

Világitótestek szállitására ugyanott. Ajánlat tehető július 13-án d. e. fél 11 óráig. Városháza III. em. 350.

Tüzelőanyagszállitó berendezés szállitására, fütési szivattyúk és távvezeték szerelésére ugyanott. Ajánlat tehető június 19-én d. e. fél 11 óráig. Városháza III. em. 350.

Kőszállitásra. Ajánlat tehető június 30-án d. e. fél 11 óráig. Városháza II. em. 279.

Távbeszélőberendezés szállitására bérleti alapon az Uj Szent János-kórháznál. Ajánlat tehető július 3-án d. e. fél 11 óráig. Városháza III. em. 350.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

Tetőfedőmunkát a tölgyfautcai tüdőbeteggondozó-intézetnél: özv. Biberál Józsefné 1999.

Asztalosmunkát ugyanott: özv. Klekner Lászlóné 7161.

Műkőmunkát ugyanott: Dunamenti kőbányák és márványművek 12.998.

Ácsmunkát ugyanott: özv. Hellebrand Jánosné 4885.

Kőművesmunkát a Szent László-kórháznál: Morbitzer Nándor 7380, **a Knézits-utcai iskolánál:** Katona János 2539.

Mázolómunkát a tataiutcai iskolánál: Sándor György 1912,

Falburkoló-munkát a tataiutcai iskolánál: Urbach és Taler 1925, **az Uj Szent János-kórháznál:** Urbach és Tafler 21.941.

Szobafestő- és mázolómunkát ugyanott: Grünwald Béla 2463, vitéz Molnár Ferenc és Faragó László 2702.

Gőzkazánszállitást ugyanott: Röck István és Első Brünni Gépgyár 176.950.

Vasgerendaszállitást a tölgyfautcai tüdőbeteggondozó-intézetnél: Vasgerendákat árusitó r.-t. 3669 és 7831.

Belső festési munkát a belvárosi plébániatemplomnál: Diósy, Hende és Sinhoffer 6018.

Kőművesmunkát az Uj Szent János-kórháznál: Beregszászy Rezső 2592.

Mennyezetvakolási munkát a Horthy Miklós-úti iskolánál: Fábián Testvérek 2279.

Kocsiútaszfaltozási munkát a Belső Jászberényi-úton: Urbach és Tafler 0686, gyalogút-aszfaltozást ugyanott: Magyar Asztalt 17.420,

Utépitési munkát a Komáromi-úton: Ámon Antal és Fiai 69.570.

Árokboltozási munkát az Ördög-ároknál: Skuteczky és Boray 79.940 pengő vállalati áron.

Edény- és konyhafelszerelési cikkek szállitását az inségakciók részére: Heinrich A. és Fia, Vály József.

Asztalosmunka végzését: Budapesti bútorasztalosok szövetkezete,

Viaszkosvászon szállitását: Haas Lipót.

Az idei útépitésekhez szükséges kőanyagok szállitására megbizást kaptak: Szobi Kőbánya 56.545, Zinner Manó 75.000, Badacsonyi Bazaltbánya r.-t. 42.300, Somoskői Bazaltbánya 85.150, Hubertus Kőbánya r.-t. 58.500, dr. Frank István 20.000, Solymosi és Farkasmályi Kőbánya 22.200 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

Az Aréna-úti polgári iskola kőműves-tatarozási munkálataira pályáztak: König György 3900, Kleizer József 4348, Seif Gyula 4552, Dreiacker Ödön 4680, Jerecska Mihály 5311, Geizer Gerő 6035, Markó Elek 8325 pengővel.

A Gömb-utcai rendelő külső és belső tatarozási munkáira pályáztak: Hinkó Fivérek 1710, Leskó Ernő 1883, Molnár és Balassa 1990, Hajós József 2111, Kárász Géza 2154, Boghen György 2185, Stern Henrik 2223, Pruschka József 3420, Iparosok váll. szöv. 2232, Budapesti Épitőszöv. 2273, Szlávik Ede 2477, Olchváry Jenő 2685, Hoffer Gyula 2882, Csányi Pál 2991, Töke György 2992, Fazekas László 3092, Baláze Horváth József 3339, Hlavay Kálmán 3301, Szentpályi József 3113, Schöndorfer István 3358, Grenyó Bertalan 3806, Schubert János 4027, Szabó, Gauland és Willbrandt 1535, Hurm József 1780, Zafourek Ferenc 1905, Szegő József 1985, Fritz József 2515, Horváth Mátyás 2480, Bukovár Jenő 375 pengővel.

A Szent László-kórház desinfektorburkoló és fertőtlenitő épület kőművesmunkáira pályáztak: Melocco Péter 2657, Barcza Péter 2863, Pozsgay Dezső 2802, Fekete Mihály 3027, Schillinger Vilmos 3210, Kovácsek Ferenc 9707, Bozadics Ignác 10.407, Sajgó Alfréd 10.421, Dudus Ernő 10.494, Novák István 10.658, Kosály Ödön 10.808, Egri Bálint 14.878 pengővel.

A Sertésközvágóhid tatarozási munkáira pályáztak: Tury Antal 2800, Tollár Lajos 2524, Lakos Jenő 3079, Csizly Mihály 3367, Tóth Lajos 7650, Magyar Aszfalt 7875, Bukovár Jenő 8950, Mayer Lajos 9000 pengővel.

Az Állatkert és Növénykert antilop-istállójának különböző munkálataira pályáztak: Boghen György 13.074, Nekolny Antal 13.828, Maraffkó Ferenc 14.625, Hudezt Béla 15.311, Böhm és Kállay 15.618, Katzer József 16.220, Messinger Rezső 16.534, Fábián Testvérek 16.573, Breuer Lajos 20.944, Hajnal Imre 21.701 pengővel.

A Hernád-utcai iskola részére szükséges padok szállitására pályáztak: Erdélyi és Szabó 4989, Palágyi és társa 5162, Koszoru Imre 5610, Lopos Gyula 5634, Lieszkovszky Gyula 5882, Polacsek János 6300, Kass Béla 6737 pengővel.

A tűzoltóutcai elemi iskola padozati ácsmunkáira pályáztak: Marton László 9922, Ertl József 9963, Helmrich János 9990, Töke György 10.259, Erdei Lajos 10.260, Fried Jakab 10.632, Szücs Mihály 10.790 pengővel.

A Lehel-téren épitendő templom szobrászmunkáira pályáztak: Szódi Szilárd 2005, Schober Lajos 2695, Karl Ferenc 2980, Krausz Lajos 3075, Kovács József 4230, Krisztián Sándor 4100.

A Szent Imre herceg leányárvaház kazánkicserélési munkáira pályáztak: Gross Scharles 3114, Fekete Ödön 3276, Körting R. 3301, Scheber Miklós 3526, Keszler Jenő 3833, Fort Oszkár 4082 pengővel.

A Rudolf-rakpart és Kossuth Lajos-tér közötti szakaszának kerámit kocsiút rendezési munkáira pályáztak: Magyar Kerámiagyár 116.271, Kőszénbánya és Téglagyár Társulat 124.464, Heverdle István 127.624, Hajnal Imre 131.101, Hirsch Mihály 135.228, Szegedy Béla 136.224 pengővel.

Ugyanott a gyalogút aszfaltozási munkáira: Magyar Asphalt 24 700, Helvey Tivadar 24.880, Biehn János 25.439, Hirsch Mihály 28.238, Strelitz és Posnánszky 28.530, Grázit 32.090, Korek T. 33.110, Helvey Tivadar 11.948 pengővel.

A gubacsiúti kislakásos telep mázolómunkáira pályáztak: Plasinka Ferenc 1230, Balczó Sándor 1423, Kalmán Menyhért 1565, Csupor Zsigmond 1838, Ónody György 1849, Scheinicka András 1950, Lampert András 2028, Rácz Márton 2188, Kürbel Bálint 3349 pengővel.

A Szent László-kórház pavillon festő- és mázolómunkáira pályáztak: Gara és társa 3500, Fischer Ernő 3650, Hajgató Ferenc 4595, Liktor Ferenc 4653, Kiszely Géza 4928, Szegő József 5158, Grünwald Béla 6346, Soltész Sámuel 6397, Rill Nándor 7230 pengővel.

Az élelmiszer-nagyvásártelep irodaépület villamosvilágitási és erőátviteli telep berendezési munkáira pályáztak: Feiler Jenő 14.616, Tornyai Leó 15.037, Erőátviteli és Villamossági rt. 15 924, Szmatana József 16.575, Kaffka és Wagner 16.742, Novák Pál 16.806, Bene Benedek 17.150, Sigray István 17.414, Csépy Jenő 17.911, Hoffer és Szommer 17.936, Alexy György 18.342, Hatschek és Társa 18.474, Geiringer Ödön 18.897, Stern Sándor 19.537, Komlós és Kertész 19 708, Molnár János 23.779, Déry Emil 4955, Engel Károly 5304, Barta Károly 22.117, Hajós és Szántó rt. 5439, Szivós Ottó 5322, Kissling Rudolf 5688, Lorschy Henrik 6082, Kollár Csillárgyár 6129 pengővel és Ganz és Társa 20.012 pengővel.

A Czakó-utcai elemi iskola részére létesitendő központi gőzfütő berendezési munkáira pályáztak: Ilkovits I. 32.736, Bogdány és társa 33.566, Csépai Jenő 33.742, Rietschel és Hennberg 33.912, Szentgyörgyi és Társa 34.868, Rufián István 34.189, Tollár Lajos 36 217, Kovács Ödön 36.530, Fekete Ödön 36.651, Szepessy Sándor 36.881, Lakos Jenő 37.655, Gross és Charles 37.747, Janisch János 37.989, Körting E. 38.306, Keszler Jenő 38.023, Rohonczi Hugó 38.708, Dávid és Deutsch 40.272, Egri és társa 40 368, Wagner Hugó 41.838, Törs és Ormai 35.557, Bründl János 41.838 pengővel.

A Szent István-kórház D-pavillon kőművesmunkáira pályáztak: Beir Mihály 1287, Palotás József 1531, Hoehhauser Ferenc 1878, Stern József 1908, Forgács István 1986, Kovács Gy. József 2026, Ackert Alajos 2167, Székely Kálmán 2377 pengővel.

A Ferry Oszkár-utcai bérház légkompresszor szerelési munkáira pályáztak: Bene Benedek 2214, Csépey Jenő 2220, Hantay Ödön 2244, Vozáry Pál 2409, Bajthay Rezső 2568, Körting B. 2790, Abucsay Sándor 3099 pengővel.

Az újpesti rakpart telkén létesitendő Testedző Egyesület számára épitendő sportház épitkezésénél szükséges központi fütési munkáira pályáztak: Tóth Imre 9745, Ilkovits I. 9973, Kolbányi és Pákozdy 10.501, Rietschel és Henneberg 10.707, Schvann Gyula 11 062, Gyöngyösay István 11.170, Szepesy Sándor 11.360, Crossg és Cherles 11.398, Janisch János 11.447, Fekete Ödön 11.440, Keszler Jenő 11.549, Egri István 11.691, Törs és Ormai 11.602, Bíró M. 11.839, Rohonczi Hugó 11 886, Bründl János 11.902, Wolf Márk 11.964, Marton és Tóth 11.965, Wagner Hugó 12.011, Scheberl Miklós 13.264 pengővel.

A bécsiúti fővárosi bérház bádogosmunkáira pályáztak: Szücs Ferenc 4049, Lammel Ferenc 4087, Harsányi Testvérek 4225, Ábrahám és Gürtler 4387, Weinberger Mór 4426 pengővel, Botos és társa 4634.

A Szent László-téri elemi iskola udvari homlokzatának tatarozási munkáira pályáztak: Sajgó József 3437, Hochauser Ferenc 3452, Katona János 2494, Srammek István 3536, Sturm Károly 3648 pengővel.

A Gyulay Pál-utcai Rókus-kórház kőműves- és tetőfedő-munkáira pályáztak: Kovács József 2248, Benedek Dezső 3848, Gregersen Hugó 3926, Erőss Egon 3980, Gavora Zsigmond 4010, Sándor Ödön 4164, Kellermann László 4716, Urbanik Ferenc 2960, Urbancsek József 4320, Kirschenbaum Gusztáv 4500 és Somogyi Béla 5485 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a VIII ker. központi tűzoltólaktanya volt istállórészének átalakításával kapcsolatosan szükséges **föld-, kőműves- és elhelyező-munkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi június hó 18-tól kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Feszely Sándor műszaki felügyelő, tervező műépitésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 311. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 13-án (hétfő) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 12-én.

A székesfőváros polgármestere.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18. TELEFON: AUT. 852—00.

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata
Budapest, VIII., Prater-utca 6/8 * Telefon: J. 463—33.
Tervez és készit: nagy- és kisfeszültségü elektromos világitási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 ss.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Események

Két évtized

A **Fővárosi Hirlap** *huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.*

Az évforduló emlékezésre késztet és a **Fővárosi Hirlap** *a legszerényebben csak annyit állapít meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektiven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.*

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború minden föléemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a **Fővárosi Hirlap** *lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.*

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei **magyarrá tették a magyar fővárost,** *addig a* **Fővárosi Hirlap** *kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek* **budapestiekké lenni Budapest polgárai.** *Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A* **Fővárosi Hirlap** *betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.*

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a **Fővárosi Hirlap** *Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A* **Fővárosi Hirlap** *hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.*

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Zilahy Dezső kitüntetése. *Miklas* dr. osztrák szövetségi elnök *Zilahy* Dezsőnek, a Székesfővárosi Idegenforgalmi kapcsolatok kimélyítése körül szerzett érdemei elismeréséül a Goldenes Ehrenzeichen érdemrendet adományozta.

Kovács Jenő árvaszéki elnökhelyettes ünneplése. Meleg ünnepségnek volt a szinhelye szombaton délelőtt a székesfővárosi árvaszék. *Kovács* Jenő dr. kormányfőtanácsos, árvaszéki elnökhelyettes nyugalombavonulása alkalmával az árvaszék tisztikara *Szenes* Fülöp festőművésszel megfesttette a távozó elnökhelyettes arcképét. Az ünnepi beszédet *Agoston* Géza árvaszéki elnök mondotta. *Sipőcz* Jenő polgármester köszöntötte ezután közvetlen szavakkal az ünnepeltet, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet a megtiszteltetésért.

Esküvő. *Dacsó* Irén, *Dacsó* Emil főszerkesztő leánya és Harry *Morris* szőrmegyáros (London) szerdán délben *Sipőcz* Jenő dr. polgármester előtt házasságot kötöttek. Tanuk voltak: *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a menyasszony és *Ereky* Károly ny. miniszter a vőlegény részéről. Az egyházi esketés vasárnap délben a Hungária-szálló dísztermében volt.

A gondnoki hivatal megszüntetésének rejtélye. Érthetetlen és furcsa rendelkezés látott napvilágot a hivatalos lapban: a városgazdasági ügyosztály előterjesztésére megszüntették a *gondnoki hivatalt*, amely a most nagybeteg *Halász* József főigazgató vezetésével egyik mintaintézménye volt a fővárosnak. Ha takarékossági vagy gyakorlati szempontok miatt történt volna az intézkedés, talán senki sem emelne kifogást, de minderről szó sincs. A gondnoki hivatal megszünik és ügykörét *a gazdasági hivatal* veszi át, amelynek irodája a Gyáli-úton lelhető fel. A megoldás tehát költségesebbé és komplikáltabbá vált, mert az intézkedés szerint a gazdasági hivatal *kirendeltséget állit föl a városházán*, hogy teendőit elláthassa. Ennek folytán utasítja a rendelkezés a pénzügyi osztályt, hogy *a szóban levő ügykörátutalás következtében a költségvetés vonatkozó részeit megfelelően alakítsa át.* Felmerül a kérdés: miért kellett a gondnoki hivatalt megszüntetni, ügykörének ellátását bonyolulttá tenni, a személyzetet elbocsátani és áthelyezni és újabb költségekkel drágítani ennek az ügykörnek az ellátását?

Az egységes párt nagygyülései a fővárosi választókerületekben. *Kedden este a Budai Vigadóban* tartandó nagygyülésen *Kozma* Jenő, *Petracsek* Lajos dr., *Andréka* Károly és *Szombathy* Kálmán mondja el programbeszédét. — Ugyanakkor a *Belvárosi Polgári Körben* (IV., Eskü-tér 8.) *Usetty* Béla, *Payr* Hugó és *Hatolkay* Kázmér beszélnek, akik este fél kilenckor megjelennek a Lissauer-kávéházban, ahol programbeszédet mondanak. E gyülésen felszólal *Glücksthal* Samu és *Dési* Géza is. — *Szerdán este a népligeti Nagyvendéglőben* beszélnek a párt délikerületi hivatalos jelöltjei, míg *Kozma* Jenő és jelölttársai a *Tabánban*, a Grandics-vendéglőben, Kereszt-tér, mondják el programbeszédjüket. — *Csütörtökön este a Budai Társaskörben* (I., Délivasut-vendéglő) rendez a budai polgárság társasvacsorát, amelyen megjelenik *Ripka* Ferenc, *Dési* Géza, *Ebert* Antal és az egységes párt több más vezető tagja.

Házasság. *Berczel* Jenő dr. ny. alpolgármester és felesége, szül. *Havassy* Jolán leányát, *Gabit*, június hó 20-án, szombaton este ½7 órakor vezeti oltárhoz az Egyetem-téri templomban *Hübner* Tibor műépitész, néhai *Hübner* Jenő és felesége, szül. *Eisele* Emmi fia.

A főváros tisztviselői és alkalmazottai a megszünt tüzelőszerraktári ellátás helyett jól ismert cégünknél szerezhetik be tüzifa- és szénszükségletüket, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. *Gáspár Fülöp*, Hungária-körút 87. Telefon: 922—09, a 20-as autóbusz megállójánál.

Megalakult a szociálpolitikai bizottság. A közjótékonysági és szociálpolitikai szakbizottság *Buday* Dezső törvényhatósági bizottsági tag elnöklete alatt megtartotta alakuló ülését. Helyettes elnökül *Hatolkay* Kázmér törvényhatósági bizottsági tagot választotta meg. A bizottság hozzájárult az általános jótékonysági és szociális érdekü, a gyermekvédelmi, a patronázs, a népélelmezési és növédelmi egyesületek és intézmények segélyezésére vonatkozó polgármesteri előterjesztéshez. Tudomásul vette a X. ker., Maglódi-uton épülő *Horthy Miklós-szeretetotthonra* vonatkozó jelentést, ezzel kapcsolatban hozzájárult a szeretetotthonnál szükséges *állások szervezésére* vonatkozó polgármesteri előterjesztéshez. Elfogadta az *inségakciók* lefolytatásáról szóló beszámoló jelentést s ezen akciókra való felügyelet gyakorlása céljából albizottságot küldött ki. Ennek tagjai: *Mihalovics* Zsigmond, *Schlachta* Margit, P. *Bende* Szaniszló, *Popelka* Béla, *Hüttl* Károly és *Gál* Benő bizottsági tagok. *Schuler* Dezső tanácsnok a bizottsági ülésen bejelentette, hogy a népjóléti igazgatásról szóló új szabályrendelettervezet teljesen elkészült s a bizottság *Buday* Dezső elnök javaslatára akként döntött, hogy a szabályrendelettervezetet rendkívüli fontosságára való tekintettel a közeljövőben külön e célra összehivandó folytatólagos üléseken fogja tárgyalni. Ezenkívül a bizottság egyéb folyó ügyekkel is foglalkozott s a tárgyalás során tett több indítványt, ezek között az inség enyhítése céljából való külön-adóztatásra, továbbá munkanélküliség esetére való községi biztosításra vonatkozó javaslat megtételére a polgármestert felkérte.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK — ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Bründl János udvari szállító. Egészségügyi műszaki berendezések gyára
BUDAPEST, VII., PÉTERFFY SÁNDOR-UTCA 34.
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 315—19.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel.: Kőbánya 74-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 — csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb. — Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 46
Telefon: Aut. 870—26

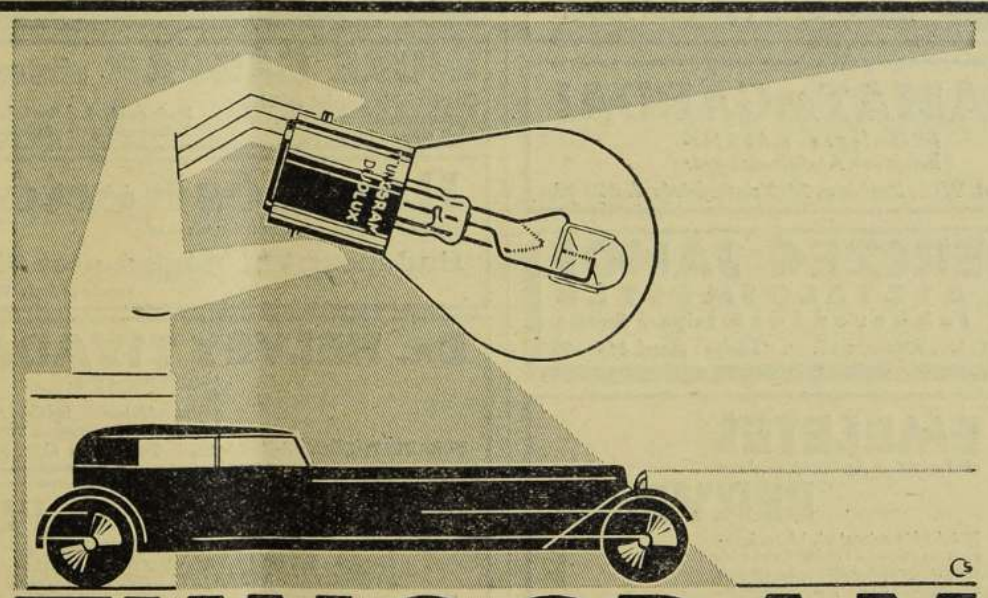
SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT — TELEFON: 296—60.
GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK — BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

TUNGSRAM
FÉNYERŐS, TARTÓS, GAZDASÁGOS

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Zugligetiárok folytatólagos 340 fm hosszú szakaszának **beboltozási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 23-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a III. ker., Szépvölgyiárok folytatólagos III. szakasza **beboltozási munkáira** 310 fm hosszban.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 2-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVAROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2.
TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPÍTŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányu motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges mübútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

NEUMAN FERENC
OKL. MÉRNÖK ÚTÉPÍTÉSI VÁLLALATA, BUDAPEST
Iroda: V, Rudolf-tér 1. Tel.: 239—44
Telep: VII, Egressy-út 34. Tel.: Z. 66—40

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Bulicsek és Társa
Kazán-, tartány- és vasszerkezeti gyár
Ujpest, Rózsa-utca 14. szám
Telefon: Automata 952—39
Mindenféle szegecselt, hegesztett lemezmunkák és vasszerkezetek

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Aszfalt és Kátrányipar RT
Budapest, V., Nádor-utca 12 Telefon: Aut. 262-81, 262-82
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos-út 18—20; Szőreg, (Szeged mellett) — saját iparvágány

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement; 5,000 „ mész; 80.000,000 darab tégla; 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Malcsiner Károly
Lakatos, lemezáruvasszerkezeti és autóhütőket gyártó üzem.
Budapest, X. ker., Kelemen-u. 27. Telefon

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 TELEFON: AUTOMATA 624—88
KŐBÁNYA: BUDAKALÁSZ

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Huszadik évfolyam Budapest, 1931 június 24. 25. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Az első rostálás

megtörtént és bizony nem lehet kétséges, sok a csalódás, sok a kiábrándulás. Ennek oka azonban semmi más, csak az, hogy sokan voltak, akik hiú reményeket tápláltak. Ez a mostani választási küzdelem végeredményben teljesen meglepetések nélkül fog lezajlani, amint hogy komolyan nem is lehetett volna másra gondolni. Voltak azonban tömegesen, akik nem tudtak, talán nem is akartak, komolyan gondolkozni. Az ország közvéleménye teljesen egységes volt abban, hogy *Bethlen* István tízéves kormányzását nemcsak az új bizalom koszorújával kell jutalmazni, de abban is, hogy nagy események előestéjén hatalmát meg kell szilárdítani, meg kell növelni.

Ha mégis voltak, akiknek más volt a véleményük, azok kileneven százalékban egyéni akciókat gyakorló, öncélokért küzdő akarnokok voltak, akik mögött — mint a példa mutatja — végeredményben senki sem állott. Mi nem vagyunk elragadtatva az ajánlási rendszertől, de tudjuk, hogy *Bethlen* István is csak rossznak, sőt *egyelőre* szükséges rossznak tartja. Ez a mostani választási *elő*-csata, az önjelöltek tülekedése, a szövetkezeti, sőt részvénytársasági alapon létesült jelölt-listák élénk bizonyítékai annak, hogy *ma még*, vagy talán *éppen csak ma*, igen nagy szükség van az ajánlási rendszer nagy rostájára.

A nagy rosta pedig Budapesten is, a vidéken is áldásos működést fejtett ki. A nagyváros dzsungeleiben szoktak emberek élni és pedig *jól* élni, akikről az ember öntudatlanul is megkérdi, hogy *miből* élnek, mert ezt senki sem tudja. Igy voltunk most a jelöltlisták áradatával Budapesten és az önjelöltekkel a vidéken. Nevek cirkuláltak, amelyeknek nyomán egyenesen a rendőrségre gondolt az ember, szerencsére a magyar közvélemény olyan egységes, hogy az elvtelenség lovagjait, a politika orgazdáit és csempészeit a legelső rostálásnál elintézte. Aki mögött nem állanak tömegek, akik a közéleti szereplés mérhetetlen felelősségét a könnyű megélhetés aprópénzére akarták felváltani, hamarosan megkapták az utilaput. Lehet, hogy jönnek majd idők, amikor nem táncolunk a puskaporos hordón és egy-egy elhibázott szavazat nem jelenti az ország vesztét: ám akkor tessék megpróbálni, hogy mindenki, aki a politikai érvényesülés vágyát érzi magában, starthoz állhasson. Ma azonban béke és nyugalom kell a főváros és az ország továbbfejlődése, a magyar igazság érvényesülése érdekében. Hangulatkeltő szólamok után nem szabad indulnunk és féltő gonddal kell kiválasztanunk azt, akit szavazatunk bizalmára érdemesítünk. A helyzet komoly mérlegelése után tehát csak tapsolni tudunk a gyökértelen, kis pártok elhullásának, mert tisztább és eredményesebb lehet az olyan parlamenti munka, ahol az ország nagy tömegeinek akaratát képviselő nagy pártok elvi harcai szülik meg a jövendőt.

Nagyon jól tudjuk, hogy a megmaradt listák és jelöltek között is képviselve vannak a szélsőségek, de nem lenne teljes a magyar parlament akaratmegnyilvánulása, ha a szélsőségek nem hallathatnák szavukat. Igenis, minden vélemény kapja meg a maga képviseletét, minden elvnek legyenek szószólói, az ország kormányzata csak akkor lehet igazán böles és a népakaratnak megfelelő, ha minden réteg kívánságait ismeri.

Az elvtelenségnek, a gyökértelenségnek, a politikai professzionizmusnak azonban ki kell pusztulnia. Ezuttal az első rostálásnál és igen becsületesen, jelesen sikerült ez, ami most következik, az már a reális erők nagy versenyfutása, amelyben az ország és a főváros igazi akarata fog győztesként kikerülni. A hangos korteskedés elnémult, de ma még áll a harc és ha a végső győzelem diadalmenete jogosulatlan ambiciókat gázol el, vajjon kinek lennének könnyei az ilyen szentimentalizmus számára.

Bud kereskedelmi miniszter:

Intézményesen gondoskodunk a hatósági üzemek működésének korlátozásáról

A kereskedelmi miniszter nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak a Közszállítási Szabályzat revíziójáról, a kisiparosság helyzetének javításáról és a készülő üzemi törvényjavaslatról

A megszünt parlamenti ciklusban több alkalommal követelték az üzemi kérdések rendezését és a gazdasági élet tehermentesítését. A kormány részéről már akkor kilátásba helyezték, hogy mindezek az ügyek előkészítés alatt állanak és rövidesen a törvényhozás plénuma elé kerülnek. Most fejeződtek be a kereskedelmi minisztériumban a törvénytervezetek munkálatai, amelyekről

Bud János miniszter

a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem egy alkalommal adtam hangot annak a felfogásomnak, hogy *a fogyasztóképesség növelése és helyreállítása a legjobb ellenszere a munkanélküliségnek.* Minden más elgondolás csak mérsékelt eredményt hozhat, közöttük leginkább a *munkanélküliségély* és a munkahiány esetére szóló *biztosítás*, mert ezek csak

újabb terheket rónának a munkaadó rétegekre és a kisiparosságra.

A közmunkák fokozását kell tehát még intenzívebbé tenni és ebben a vonatkozásban a *főváros a legmelegebb elismerést érdemli*, mert a munkaalkalmak megteremtésével állandóan a kisiparosság támogatását is szolgálja. Siettetni kell az építőipar fellendítését, mert ez a tevékenység negyven iparágnak nyújt foglalkoztatást és

ennek hiánya tarthatatlan helyzetet idéz elő.

A munkaalkalmak létesítésébe szorosan belekapcsolódik *a hitelkérdés rendezése:* a fővárosi és vidéki pénzintézeteknek összefogása révén. Van egy törekvésem olyan irányban, hogy ne csak az a kisiparos juthasson hitelhez, aki ingatlannal rendelkezik, hanem az is, akinek életképes műhelye van és mint ilyen, jó arra a hitelösszegre, amit igénybe akar venni.

— *A közszállítások ügyét* úgy kell megoldani, hogy az iparosság részvétele intézményesen biztosíttassék. Ebből a szempontból

előkészítés alatt van a Közszállítási Szabályzat revíziója,

amely megkönnyíteni fogja a kisipar részvételét a közszállításokban. Lehetetlen ugyanis az a furcsa helyzet, hogy *a kisiparos mindig szembekerüljön a generál-vállalkozókkal.* A kisipart mentesíteni kell azoktól a bürokratikus és pénzügyi áldozatoktól is, amelyek megakadályozzák számára a versenytárgyalásokon való részvételt. Szeretném, ha versenytárgyalások nélkül is kapnának bizonyos hányadot a kisiparosok a kiírásra érett közmunkákból.

A *hatósági üzemek* túltengése ellen már nem egyszer foglaltam állást, amióta a szakminisztérium élén állok.

Intézményes rendelkezések vannak soron, amelyek révén sikerülni fog a mai állapotokon változtatni.

Külföldön vannak olyan monopolisztikus jellegű üzemek is, amelyek magánkézben vannak és ennek dacára közmegelégedésre, kitünően prosperálnak. De lehetetlenségnek tartom azt is, hogy *hatósági üzemek olyan munkakört vegyenek át, amelyek révén elviselhetetlen konkurrenciát támasztanak az adófizető polgárságnak* és előlük veszik el a kereseti lehetőségeket. Nekünk a kisexisztenciák erősítésére és nem a gyengítésére kell törekedni és ennek alátámasztására szolgál majd az

a közüzemtörvény,

amelyet az ujonnan összeülő törvényhozás elé fogunk terjeszteni.

*

Bud János kereskedelmi miniszter fenti nyilatkozata olyan nagyfontosságú bejelentéseket tartalmaz, amelyek a közeljövőben messzekiható erővel fogják új alapokra helyezni a kisipari hitel, a közszállítások és az üzemek alakulását és működését.

Változtatni kell az ajánlási rendszeren

Hamisítvány az aláírások jelentős százaléka — Illetékes helyen a szelvények alkalmazását tartják célravezetőnek

Az óriási érdeklődéssel kisért országgyülési választások első állomása elérkezett az ajánlások benyujtásáig. Amint előre látható volt, *az Egységes Párt az ajánlási ivek imponáló méreteivel jelentkezett mindenütt*, míg ellenben a törpe pártok aránylag is kevésszámú aláírásairól könnyű volt megállapitani, hogy azoknak *jelentős százaléka közönséges hamisítvány.* A választási bizottságok a legnagyobb rigorozitással birálták felül az ajánlási iveket és ennek során természetesen visszautasitottak sok-sokezer olyan aláírást, amelyeknek hamis voltát minden kétséget kizáróan megállapitották. A választások tisztasága és a közönségnek az alkotmányos erőpróbába vetett hite rendül meg ennek a nagyarányú hanisításnak láttára, amelyhez fogható még nem igen volt a választások történetében. Politikai körökben ezzel kapcsolatban hangot adnak annak a felfogásnak, hogy *az aláirásos ajánlási rendszer jelenlegi formájában nem megfelelő*, mert tág tere nyilik a visszaéléseknek, amelyeknek elkövetésből nem csinálnak lelkiismereti furdalást azok a kérészéletü pártok, amelyek ha másutt nem, de legalább a plakátokon és sajtóközleményekben akarnak maguk felől életjelt adni. Nem kétséges, hogy a most mutatkozó visszásságok láttán *illetékes körökben felmerül a szelvényrendszer alkalmazásának szükségessége*, mert ott a hamisitások és visszaélések még sem fajulhatnak el annyira. A hamis aláirásokkal operáló pártok mindenképpen elitélendő machinációiról

Kozma Jenő dr.,

a fővárosi egységes párt elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden pártnak tudnia kell, hogy milyen erők állnak mögötte, mert enélkül komoly választási harcot lefolytatni nem lehet.

Az ajánlások számadatai már az első pillanatban mutatják, hogy valami nincs rendjén, mert lehetetlenség, hogy az ajánlók száma közel egyenlő legyen az összes választók számával.

Az egységes párt tisztes eszközökkel és komoly programjának erejével kérte az ajánlási aláírásokat, de még *igy is, a legszorgosabb felülbirálás és ellenőrzés után sem volt elkerülhető, hogy elvétve nemlétező nevek és meghalt választók nevei rá ne kerüljenek a sokszáz gyüjtő által széj-*

jelvitt ajánlási ívekre.. A mi pártunk kellő időben lezárta az aláírások gyűjtését és már a

házivizsgálat alapján rájött arra, hogy az aláírások egy bizonyos százaléka nem lesz elfogadható.

Ha ezt a megállapítást a mi pártunk keresztülvitte, akkor felmerül a kérdés, hogy miképpen alakulnak a hiteles aláírások az ellenzéki kis pártok ívein, amelyeknek *nincs meg a nagy szervezetük ennek a munkának a gondos lefolytatására.* Ajánlási íveinken a törlések után is

fölényesen sok aláírás bizonyítja Bethlen István programja iránt tanusított törhetetlen ragaszkodást,

míg a kisebb pártok a törlések után kénytelenek a szavazásban való részvételtől távolmaradni. *A választási bizottságok a legnagyobb pártatlansággal, igazságszeretettel és egyenlő mértékkel bírálták felül az elébük terjesztett ajánlási íveket, tehát az eszközölt visszautasítások teljes egészükben fedik a választási törvény rendelkezéseit.*

— Nagy elégtétellel látom a sikerét annak a rendszeres munkának, amelyet a mi pártunk tanusított. Bebizonyosodott, hogy

hangzatos jelszavakkal, demagóg frázisokkal és üres vádaskodásokkal nem lehet megtéveszteni azt a józan ítéletű polgárságot, amelyik értékeli és elismeri Bethlen István nemzetmentő munkásságát.

Nem véletlen, hogy *a legtöbb hiteles aláírást az egységes párt mondhatja magáénak,* mert a választóközönség csatlakozása is azt bizonyítja, hogy *a kormányelnök tízéves működése minden tekintetben hozzájárult a nemzet talpraállításához és biztonságot nyujt a jobb jövő alakulására is.*

*

A meglepően sok hamis aláírás megtörténtét az irreális ajánlási rendszer okozta és ebben a vonatkozásban feltétlenül változtatni kell ezen a tarthatatlan állapoton. Semmi szükség sincs arra, hogy az aláírások gyűjtésével *napokon át megzavarják a budapesti polgár életét* és végül a hamis aláírások tömegével adjanak szisziftuszi munkát a választási bizottságoknak.

Nem startolhatnak, mert a kis pártok már az ajánlási ívek átvizsgálásánál kibuktak

Megmutatták gyengeségüket a szétforgácsolt apró frakciók — Imponáló arányokban nyujtotta be ajánlásait az Egységes Párt — A szavazáson résztvevő pártok névsora

A jobb sorsra érdemes budapesti polgár az elmult napokban a minden oldalról ellene irányuló ostrom középpontjába került. Ahogy közeledett az ajánlások benyujtásának terminusa, olyan mértékben vált mindinkább hevesebbé *az aláírások meghódítására irányuló elszánt roham* és mint a legutóbbi községi választásoknál, az aláírást gyüjtő pártmegbizottak ezúttal is egyik kézből a másikba adták a kilineseket. Azok a pártok, amelyek mögött nagy tömegek és hatalmas pártszervezetek tömörülnek: könnyedén szerezték meg a szükséges 5000 aláírást, míg *a kis pártok és frakciók egy-egy aláírás megszerzéséért kénytelenek voltak sokszor meg nem engedett eszközökhöz is fordulni.*

*

A kis pártok között a Vázsonyi-féle demokratapárt és az egyesült szabadelvű-demokratapárt között dúl leginkább *az ádáz testvérharc.* Ez a két párt az északi kerületben került egymással szembe és különösen a Terézváros polgárait szorongatták az aláírások megszerzéséért. Sürün előfordult, hogy az aláírást gyüjtők eltitkolták, hogy valójában melyik párt küldötte ki őket és a választó hangulata után igazodva korteskedtek, esetleg könyörögtek az aláírásért. Megtörtént, hogy e pártok kiküldöttei összetalálkoztak a kiszemelt áldozat ajtoja előtt és ilyenkor *épületes jelenetek játszódtak le a demokrata és a szabadelvű-demokrata programok licitálása körül.* Végeredményben mindkét pártnak, megfelelő pótlások után, sikerült a jelölési íveket elfogadtatni és most már a szavazás fogja megmutatni, hogy ki erősebb a demokrata fellegvárban: *Vázsonyi Vilmos szelleme, vagy pedig Rassay Károly neve?*

*

Nem ismerik a békülékenység szellemét *a szélsőjobboldalon* sem, ahol farkasszemet nézve küzd egymással a keresztény szavazatokért *a Wolff-párt, a Friedrich-párt, a keresztényszocialista párt, a keresztény női tábor és a keresztény gazdasági és szociális párt egyik különátmenete, a Pásztthy János-féle frakció.* Talán *Wolff* Károly érezte a legjobban ennek a pártbontó széthúzásnak várható következményeit és az egyik gyülésen éles szavakkal támadta a keresztényszocialistákat, akik több részre tagolják a keresztény tábort. *Minden kerületben két-három keresztény jelszóval működő frakció dolgozott* és ez a körülmény természetesen megmutatkozik a leadott ajánlások számában is, mert *a Wolff-párt aránylag sokkal kevesebb ajánlási aláírást mutatott be, mint amennyit a legutóbbi választáson magáénak mondhatott.* Érdekes volt *a keresztény női tábor* próbálkozása a déli választókerületben, ahol a gyüléseiken leplezetlenül célozgattak a Wolff-párt felé, amely hiusági és egyéb okokból nem adott posszibilis helyet *Schlachta* Margitnak. Megnyilvánul az egyenetlenkedés a plakátok rengetegében is és ebben a vonatkozásban élénk derült keltett a Pásztthy-féle keresztényszocialista párt plakátjára ragasztott kis figyelmeztetés, amelyen Wolffék ajánlják, hogy: *„Ne erőlködj, János!"*

*

A demokratapártban sem tudnak lezárulni azok az akták, amelyek Bródy Ernő és Pakots József kiválása miatt a legélesebb belső harcot és pártszakadást tanusítják. Nincs olyan népgyülése a nemzeti demokratapárthoz hü *Vázsonyi Vilmos-pártnak,* amelyen a szónokok ne foglalkoznának a Rassay—Bródy—Pakots—Sándor Pál egyesülés kulisszatitkaival. A magukat *ősdemokratáknak* nevező terézkörutiak hangoztatják, hogy *Bródy* Ernő csak arra kapott felhatalmazást, hogy a párt óhajait *Rassay* Károly előtt *tolmácsolja,* de arra nem, hogy a párt vitális érdekeinek mellőzésével *megállapodást kössön.* A párt szervezetei ezért fordultak el *Bródy* Ernőtől és kijelentették, hogy a megállapodást *Bródy Ernő magánügyének* tekintik. Ezzel szemben *Bródy* Ernő nyilatkozatot tett közzé és kifejti, hogy az együttműködésre vonatkozó megállapodásra *teljes felhatalmazása volt.* Nehogy utólag félreértés származhassék — mondja *Bródy* Ernő — *írásbeli nyilatkozatot* kértem erről a felhatalmazásról. Úgy látszik, ezt a végnélküli civakodást csak az utókor fogja tisztázhatni és megállapítani azt, hogy a felhatalmazás érvényessége tekintetében kinek van igaza: *a Rassayékkal egyesült demokratáknak, vagy pedig a magukra maradt ősdemokratáknak?*

*

Látszólag csöndben készülődnek a szavazás nagy napjaira *a szociáldemokraták.* Ez a csend nem jelenti azonban, hogy a különben fegyelmezett párt keretein belül ne akadnának olyanok, akiknek magatartása a legélesebb súrlódásokat és összetüzéseket provokálja. Az elmult hónapokban *erős agitációt fejtett ki a szocialista párt a kisiparosság megszervezésén* és ennek sikere érdekében azt az igéretet tették, hogy a képviselőválasztásokon megfelelő számú helyet juttatnak a listákon a kisiparosoknak is. *Ezt az igéretet a Peyer—Büchler—Propper vezérkar nem tudta érvényesiteni a pártválasztmányban,* aminek következményeként az iparosság elfordult a szocialista párttól. A kisiparosok nem titkolják, hogy *a szocialisták egyszerüen becsapták őket* és most semmi körülmények között sem hajlandók az iparostestületeket és szervezeteket a munkáspárt zászlója alatt tömöríteni.

*

Rég tudott igazság, hogy egység csak ott van, ahol szervezett erők tömörülnek. *Az egységespárt Bethlen István gróf zászlójával a kezében szemmel látható térhódítást mondhat magáénak a főváros összes kerületeiben.* Legjobban bizonyítja ezt az ajánlások számösszege, amely imponáló felsorakozást mutat az egységespárt mögött. A *budai kerületben* az egységes párt 18.700 ajánlót nyujtott be és ha ehhez hozzászámítjuk a *Becsey-párt* 6437 ajánlását is, akkor kiderül, hogy *Budán az egységespárt domináló szerepet fog játszani a szavazáson.* Az *északi kerületben* 19.833 az egységespárt ajánlóinak száma, ami mögött messze elmarad *a Wolff-párt és a szabadelvűpárt* ajánlásainak száma. A *déli választókerületben* 22.116 imponáló aránnyal vezet az ajánlások szempontjából az egységespárt. *Bárczy* István pártja 5452, a *Hüvös-féle* polgári párt pedig 7300 ajánlást juttatott a választási bizottsághoz.

*

A kis pártok, töredékek és akarnok-frakciók *formailag* produkálni tudták a szükséges ajánlásokat és ezzel magyarázható, hogy *a budai kerületben* tíz párt vonult fel az ajánlási ívek tömegeivel. Az *északi kerületben* kilenc párt adott be ajánlásokat, míg *a déli kerületben* tizennégy párt vetélkedik az ajánlások számának versenyében. A választási bizottságok már az első áttekintéskor tisztában voltak azzal, hogy *a kis pártok elvéreznek az ajánlások gondos átvizsgálása után* és a szavazásig csak azok jutnak el, amelyek mögött valóban *tömegek sorakoznak.*

*

A hétfő esti első eredményhirdetés alapján *előreláthatóan a következő pártok vesznek részt a szavazáson:*

Budai kerület:

Egységes Párt
Keresztény Gazdasági Párt
Keresztény Ellenzék
Szabadelvű Demokrata Párt
Szociáldemokrata Párt
Egységes Budai Gazdasági Párt

Nem vesz részt a szavazáson a *Magyar Munkáspárt és az Országos Frontharcos Párt.*

Északi kerület:

Egységes Párt
Keresztény Gazdasági Párt
Demokrata (Vázsonyi) Párt
Szabadelvű Demokrata Párt
Keresztényszociálista Párt
Szociáldemokrata Párt
Keresztény Ellenzék

Nem vesz részt a szavazáson a *Frontharcosok Pártja és a Polgári Párt (Korein) pártja.*

Déli kerület:

Egységes Párt
Keresztény Gazdasági Párt
Szabadelvű Demokrata Párt
Szociáldemokrata Párt
Gazdasági Párt
Keresztény Ellenzék

Nem vesz részt a szavazáson a *Polgári (Hüvös) Párt, a Keresztény Női Tábor, a Magyar Párt, az Ellenzéki blokk, a Keresztényszociálista (Pásztthy) Párt, a Frontharcosok, a Független Frontharcosok és a Keresztényszociálista párt.*

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, irőaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

VIZVEZETÉK,
központi fűtés, bádogosmunkák
FARKAS IZOR
Budapest, VIII., Nap-u. 10. Telefon: J. 336—51

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt:
Orsz. MAGYK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a.
Tel.: Lá. 18—43.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Pesti kirakat

Korein

Korein úr maga kívánkozott a kirakatba, hát legyen meg az akarata.

Plakátra rakatta a nevét, pártot alapított, vagy inkább talán — ütött és mint egyszerű képviselőjelölt illegette magát a pesti aszfalton.

Tipusa lett a pártnélküli pártvezéreknek és ebben a tekintetben még késői utánzói is joggal tekinthetik nagymesterüknek.

Nem sokat törődtünk volna azzal, ha csak a fascináló erejű, a varázsos *Korein* név hatását akarta volna kipróbálni a választási küzdelemben; de *Korein* úr tovább ment. Felekezeti, mondhatnánk, faji jelszavakkal indult a küzdelembe, a zsidók jelöltjének vallotta magát és talán komolyan hitt abban a sötét gondolatában, hogy a magyar zsidóságot különálló politikai faktorrá avatja. *Korein* úr a magyar zsidókat nem a kormánypártban, nem a demokrata pártban, nem a szocialistapártban, hanem a hangzatos „Polgári Párt" név alá bújtatott *zsidópártban* akarta tömöríteni.

Szerencsére, ez az idétlen, ha ugyan nem bünös gondolat, hamarosan és csunyán esődöt mondett. Mégis megáll az embernek az esze, hogy vajjon *Korein* úr Csehszlovákiában, Romániában vagy hol képzeli magát, ahol a zsidókból nemzetiséget akarnak csinálni. A magyar zsidóság ott sem áll kötélnek, mit képzel akkor *Korein* úr idehaza?

A magyar zsidóság felháborodással tiltakozik a gyanusítás ellen, amelyben ez az egész Korein-féle megmozdulás részesítette. *A magyar zsidóság vallásos és hithű emberekből áll, akik azonban testestül-lelkestül boldogan vallják magukat magyaroknak és undorral fordulnak el mindenkitől, aki a magyarságukat kétségbe vonja.* A magyar zsidóknak meg van a maguk politikai hitvallásuk is, de ezt sohasem tévesztik össze azal a móddal, amellyel az Istent tisztelik.

Korein ur pártütése számára talán gyüjthetett volna támogatókat az ébredők, vagy az antiszemiták sorában. De a magyar zsidók között soha.

Frivolitás

Tanulságul a kirakatba tesszük, hogy minél többen megbámulhassák és okuljanak belőle.

Ripka Ferenc főpolgármestertől, *Sipőcz* Jenő polgármestertől, *Liber* és *Borvendég* alpolgármesterektől olyan sok szépet és jót hallottunk már a sajtó hivatásáról, sőt mi magunkról is, akik most, mint városházi ujságírók gyakoroljuk a hivatásunkat. Sőt bevalljuk, mi is meg vagyunk elégedve azzal, ahogyan, amilyen odaadással és szeretettel Budapest és a székesfőváros érdekeit képviseljük és védjük. Nem tudjuk tehát megérteni, hogy akadnak a városházán úgynevezett „új emberek", akik — bár bőven lett volna módjukban a sajtó munkáját megfigyelni — valami különös idegenkedéssel, hogy ne mondjuk félelemmel vannak eltelve nyilván a nyomtatott betűtől. Ha nem így lenne, akkor aligha ragadtatta volna magát *Wossala* Sándor tanácsnok úr a napokban arra a telefonkijelentésre, hogy *ujságíróval nem áll szóba. Bevalljuk, nem sértheti meg a sajtót a tanácsnok úr, sőt akkor sem sérthette volna meg, ha nem fogadta volna el azt az igen tekintélyes sajtótámogatást, amelyben a tanácsnokválasztás idején részesült.* Akkoriban nem hallottuk ezt a rideg és érthetetlen hangot, akkoriban — ha nagyon törtük volna magunkat utána — talán szóbaállt volna az ujságírókkal. Vagy netán szóba is állt? De nem kívánhatjuk *Wossala* tanácsnok úrtól, hogy a saját példáján okuljon, inkább azt szeretnénk, ha a mult nagynevű és ma is élő városkormányzó egyéniségeinél érdeklődnék, milyen tökéletes harmonikus viszony volt valaha a sajtó és a városháza között. Egy *Bárczy* István, egy *Bódy* Tivadar, meg végig az ő kiváló munkatársaik elmondhatnák, mit jelentett Budapest számára a sajtó munkája és az, hogy ők még, bármily törpék voltak is *Wossala* tanácsok úrhoz képest, — szóba álltak az ujságírókkal.

Rákospalotát bekapcsolják a budapesti vízcsőhálózatba

A Vízművek 18 filléres egységáron szolgáltatják a vizet Rövidesen megkezdik a vízvezetékhálózat építését

Évek óta kisért *Rákospalotán* az önálló vízműtelep építésének gondolata, aminek akadályozója természetesen a pénzkérdés. Az építési tervek, a csőhálózatok elosztása és a szükséges előmunkálatok már mind befejezést nyertek, a költségvetési tervezet azonban olyan tételeket mutat, hogy azok csak *külön magas pótadó* utján volnának előteremthetők. A város képviselőtestülete számtalan alkalommal foglalkozott a megoldás lehetőségével, de végül is arra kényszerültek, hogy *mellőzik a vízvezeték megalkotását*, mert a szükséges tőkét semmiképpen sem tudják biztosítani. Felmerült az a gondolat, hogy a szomszédos Ujpest vízszükségletét szolgáltató *Ister r.-t.-gal* kötnek megállapodást, azonban ennek éles ellenzéke akadt a képviselőtestület ülésén, azzal az indokolással, hogy

ez a vállalat Ujpesttel állandó harcban van

és ez valószínűleg Rákospalotára is átterjedne abban az esetben, ha a város szerződéses viszonyt létesítene. A terv mellőzése után a legkedvezőbb megoldásnak az látszott, ha a *város vízellátása érdekében tárgyalásokat indítanak Budapest székesfővárossal*, amelynek víztermelő telepe Káposztásmegyeren, a közelben van és így könnyen megoldható a vízmyomó főcsöveknek Rákospalotára való kivezetése.

A város vezetői az elmult napokban *előzetes tanácskozást folytattak a vízmü igazgatóságával, majd felkeresték Borvendég Ferenc alpolgármestert*, akinek előterjesztették Rákospalotának a budapesti vízműhöz való csatlakozási tervét. Beható vizsgálatok, tanulmányozások és számítások után

Borvendég Ferenc alpolgármester elvi megegyezést létesített Rákospalota vezetőségével és így most már a közeljövőben megkezdik az odavezető vízcsőhálózat kiépítését.

A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint a lefolytatott tárgyalásokon közölték a fővárossal, hogy

Rákospalota évi vízfogyasztása 1,000.000 köbméterre tehető.

Rákospalota vízigénye *nem érinti és nem befolyásolja a főváros vízellátását*, mert Budapest évi fogyasztása 55,000.000 köbméterre rug, tehát 1,000.000 többletfogyasztás semmiképpen sem befolyásolja a főváros vízellátásának zavartalanságát. De egyébként is most épül Káposztásmegyeren a harmadik cső-kútcsoport, amelyik körülbelül 20 új kútat állít be a termelésbe és így

a káposztásmegyeri telep a legnagyobb könnyedséggel juttathat vizet Rákospalota 35.000 főnyi lakosságának.

Elvi megállapodás létesült a *vízdíjak tekintetében* is. A vízfogyasztás egységára ma Budapesten 18 fillér és semmi akadálya sincs annak, hogy Rákospalota is ugyanezt az árat fizesse.

A csőhálózat lefektetése természetesen a szomszédos várost terheli, míg az adminisztrációs munkálatokat a Vízművek igazgatósága fogja ellátni.

Rákospalotán a közeljövőben tárgyalják a fővárossal való szerződést és utána *nyomban megkezdik a csőhálózat építését*, hogy már a jövő évben eltüntethetők legyenek a *rákospalotai kútak*, amelyeknek termékeiről egyébként sem jó véleményt mondanak a vegyészek.

Budapest szempontjából mindenesetre örvendetes, hogy a közüzemek a maguk tevékenységét a közvetlen környékre is kiterjesztik. Csak nemrégiben állították be a szolgálatba *Kispestnek* budapesti gázzal való ellátását, most pedig Rákospalota kapcsolódik a fővárosi üzemek érdekkörébe.

Örömmel kell üdvözölni a közművek terjedését Nagy-Budapest szempontjából is,

mert ha a jelen viszonyok között ennek a grandiózus gondolatnak a kivitele akadályokba is ütközik: *a közművek ölelkezése révén mégis csak közeledünk Nagy-Budapest álmához.*

KORÁNYI-FÉLE
SZAB. VAGYONŐRZŐ RÁCSOSREDŐNY.
ESSLINGENI FAREDŐNY.
ACÉL-REDŐNY, VÁSZONREDŐNY,
SÖTÉTITŐ-SZERKEZET.
FÉMPORTÁL, BOSTWIGH-TOLÓRÁCS.
FALI és SZABADONÁLLÓ-
NAPELLENZŐ SZAB. —
„ELEKTRA" VILLAMOS HAJTÓMŰVEL
ÁRBAN és MINŐSÉGBEN
UTÓLÉRHETETLEN!

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

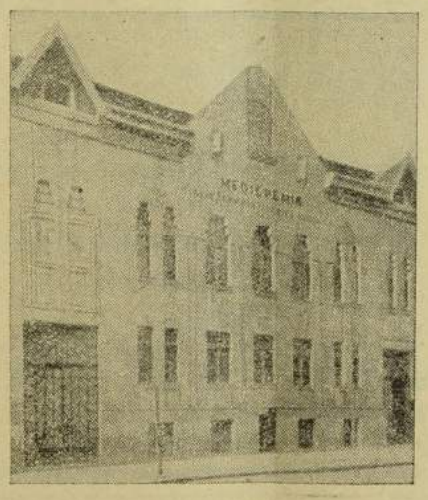
Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: Lá. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó,
Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta — Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

Minden kerületben izmosodik a béke és munka tábora

Hatalmas tömegek imponáló ragaszkodása viszi diadalra gróf Bethlen István pártját

Az elmult héten tetőpontját érte el a választási agitáció. Gyors egymásutánban jelentek meg a házak falain azok a plakátok, amelyek a különböző gyülésekre invitálták a székesfőváros közönségét. Megállapítható, hogy Budapest öntudatos polgársága a maga célkitüzéseiben *a reális program, az alkotó munka és a produktivitás iránt mutat élénk fogékonyságot* és nyilvánvalóan ez az oka annak, hogy

az egységespárt nagygyülléseit mindenkor ezrek és ezrek érdeklődése kisérte.

Egyik kimagasló eseménye az elmult heti agitációnak az a nagygyülés volt, amelyet a budai Vigadóban tartottak. *Fodor* Antal királyi közjegyző megnyitó szavai után *Kozma* Jenő dr. hatalmas tapsviharok mellett fejtette ki programját, amely egy névhez füződik: *Bethlen István nevéhez.* A miniszterelnök — hangoztatta — évek megfeszített munkájával megváltoztatta velünk szemben a nagyvilág hangulatát. Féken tartotta a nehezen megteremtett közbiztonság dacára folyton kisértő földalatti törekvéseket, megszüntette a katonai ellenőrzést, megkötötte a barátsági szerződéseket, stabilizálta a pengőt, megszerezte a népszövetségi kölcsönt, megalapozta hitelünket a külföldön, megalkotta a karteljavaslatot és minden vonatkozásban *lefektette az ország jövő boldogulásának alapjait.* Ezek után

a multra elismerést, a jövőre bizalmat kért.

A tapsorkán csillapultával *Kállay* Miklós államtitkár mondott beszédet és megfontolt szavakkal méltatta *Kozma* Jenő müködését. *Petracsek* Lajos dr. az ifjú generáció jogos törekvéseiről szólott, majd *Andréka* Károly főkapitányhelyettes jelentette ki, hogy *valótlanság a tisztviselők létszámának és illetményeinek leszállításáról szóló hír. Szombathy* Kálmán és *Fodor* Antal beszédei után a nagygyülés véget ért.

A *terézvárosi egységes párt* a Vasúti és Hajózási Klubban tartott nagygyülést, amelyen *Halász* Miklós dr. ügyvéd köszöntötte *Kállay* Miklós államtitkárt és a többi jelölteket. *Dési* Géza kifejtette, hogy a jobb- és baloldali szélsőségek világszerte elszenvedett kudarcai megtaníthatták Budapest polgárságát, hogy

a nemzeti egység utján kell haladni és Bethlen Istvánt, a történelmileg elhivatott vezért követni.

Kállay Miklós programbeszédében kifejtette, hogy a fővárosnak követnie kell az ország példáját, amely tiz év óta fenntartás nélkül támogatja azt az egyetemes nemzeti irányt, amelyet *Bethlen* István kormányzata jelent.

— Meghivom Budapestet az alkotó nemzeti munkára — folytatta *Kállay* Miklós. — Nem hangoztatok frázisokat, de

munkát akarok adni az iparosnak és kereseti lehetőségeket a kereskedőknek.

Ez az én politikám. Nem igérek kincsesházat a kereskedőnek, az iparosnak, a tisztviselőnek és a vasutasnak, azt azonban felelősségem tudatában mondhatom, hogy *amit az ország ereje megenged és a nemzeti célok lehetővé tesznek, azt száz százalékig meg fogjuk tenni érdekükben.* Óva intette a polgárságot, hogy előharcosa legyen világnézleti összeütközéseknek és politikai változásoknak, mert ha ez a réteg elveszti fejét, akkor *az országot semmi sem mentheti meg.* Az egységes párt a rend, a béke, a kiegyenlitő erő és a jobb magyar jövő pártja.

Éber Antal hangoztatta, hogy gazdasági megfontolások alapján csatlakozott *Bethlen* István táborához. *Madarassy Beck* Gyula báró annak a jelentőségét hangsúlyozta, hogy *Kállay* Miklós a jelöltsége vállalásával nyilvánítani akarja, hogy

a kormány közeledik a székesfőváros felé

és ezt a kormánytendenciát Budapest népének egész szivvel és akaraterővel viszonoznia kell.

A *budai egységes párt* polgársága a *Budai Társaskörben* tartott ünnepi vacsorát, amelyen melegen ünnepelték *Ripka* Ferenc főpolgármestert, *Kozma* Jenőt, *Petracsek* Lajost, *Andréka* Károlyt és *Szombathy* Kálmánt. *Ripka* Ferenc főpolgármester utalt *Bethlen* István grófnak itt kifejtett jelszavára: a béke és munka programjára és hangoztatta, hogy az új Magyarország fundamentumait *Bethlen* István gróf rakta le és az ország sorsát tartó falak ezen az alapon épülnek fel. *Kozma* Jenő nagyhatású beszédében kifejtette, hogy nyolc év óta egyebet sem csinál, mint a polgártársai jobb sorsáért dolgozik.

Lelki szükséglet nálam a segitség, — mondotta, — mert szükségét érzem annak, hogy minél több ember mosolygását és jókedvét lássam.

Petracsek Lajos, *Andréka* Károly, *Zseltvay* Elemérné, *Okolicsányi-Kuthy* Dezső beszédei után az ünnepi vacsora véget ért.

Az *egységes párt óbudai* gyülésén *Martin* Gyula és *Tatay* Boldizsár üdvözlő szavai után *Andréka* Károly, *Petracsek* Lajos, *Kollmann* Dezső és *Prosz* Sándor fejezték ki ragaszkodásukat *Bethlen* István politikája iránt.

A *külső Erzsébetváros egységes pártjának* gyülésén *Szamek* Emil dr. üdvözölte *Dési* Gézát és *Madarassy-Beck* Gyula bárót, akik a hallgatóság tetszésnyilvánításai között fejtették ki programjukat. *Béla* Henrik, özv. *Juba* Adolfné és *Vágó* Jenő az egységes lista támogatására hivták fel a közönséget.

A *déli kerület egységespárti jelöltjei: Usetty* Béla, *Payr* Hugó és *Hatolkay* Kázmér a nagygyülések sorozatain fejtették ki programjukat, amely mindenütt döntő sikert aratott. A Csarnok-kávéházban tartott nagygyülésen *Dinich* Vidor, *Pavlik* Ferenc, *Pogány* Jenő és *Ratzga* Ferenc kérték a választókat, hogy támogassák a párt jelöltjeit. A Pósch-vendéglőben tartott nagygyülésen *Faith* Jacques dr. ismertette az egységes párt hivatalos közleményét, amely szerint *csakis Usetty Béla vezetésével induló lista a párt hivatalos listája. Gazdy* Jenő ny. postafőigazgató és *Tóth* András beszédeivel ért véget a nagygyülés. A párt zuglói nagygyülését *Kerekes* Ödön dr. egészségügyi főtanácsos vezette, aki felkérte a polgárságot, hogy ismételje meg a legutóbbi községi választáson aratott győzelmet. *Usetty* Béla programbeszédében emlékeztetett arra, hogy

az ajánlásokkal tulajdonképpen már el is dőlt a választási harc az egységespárt javára,

mert a főváros népe nem tüntetheti ki bizalmával azokat a marakodó ellenzéki csoportokat, amelyek a mostani súlyos időben kisérleteznek. *Payr* Hugó azt fejtegette, hogy

az egész kontinensen rövidesen meginduló gazdasági regenerálási folyamatnak egy célkitüzéseiben egységes magyar nemzetet kell találnia,

mert anélkül sem a mostani, sem semmiféle más kormány nem kapcsolhatja be Magyarországot ebbe a sóvárogva várt megujhodási akcióba. *Kőbányán* a Grand-féle kerthelyiségben *Sajó* János elnöklésével tartott gyülésen mondott beszédet a déli kerület három jelöltje. Itt főleg gazdasági kérdésekkel és óhegyi Horthy Miklós-telep építésének ügyével foglalkoztak. *Dinich* Vidor buzdította még a megjelenteket a párt listájának diadalrajuttatására, mert *Bethlen* István támogatása a nagyobb Magyarország és a nagyobb darab kenyér kiküzdését jelenti. Nagysikerü gyüléseket tartottak még az összes közigazgatási kerületekben, ahol mindenütt lelkesedéssel és szeretettel köszöntötték *Usetty* Bélát, *Payr* Hugót és *Hatolkay* Kázmért.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek a IX. ker., Soroksári Dunaág mellett épülő élelmiszer nagyvásártelepen létesitendő 84×60 m. méretü **vasuti rakodó-tetőzet vasszerkezeti munkáira.**

Az árlejtési nyomtatványok a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában naponta déli 12—2 óra között kaphatók (Központi városháza II. em. 197.), a rajzok is ugyanitt megtekinthetők és kívánatra 2 P ellenében pályázóknak kiadatnak.

Az ajánlatokat **folyó évi július hó 14-én (kedden) déli 12 óráig** lehet a polgármesteri VIII. ügyosztályban (Központi városháza, II. em. 218.) beadni és ugyanakkor fognak az ajánlatok ugyanazon ügyosztály üléstermében II. em. 196. sz. a. nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 17-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" cimü rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., sertésvásártéren és sertésközvágóhidon létesitendő **útépítkezési és csatornázási munkákra,** valamint **keramitkőnek szállitására.**

Az árlejtési nyomtatványok naponta a hivatalos órák alatt a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki alosztályában, Központi városháza I. sz. pavillon II. emelet 56. ajtószám alatt vehetők át.

A rajzok és tervek a Központi városháza II. em. 197. ajtószám alatt tekinthetők meg és ugyanitt kaphatók a szükséges felvilágositások is.

Az ajánlatok **1931. évi július 8-án (szerdán) d. e. 12 óráig** adandók be a polgármesteri VIII. ügyosztályban, Központi városháza, II. em. 218. ajtószám alatt.

Az ajánlatok ugyanezen napon d. e. 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében (II. em. 196. sz.) nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 17-én.

A székesfőváros polgármestere.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.

Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhidi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**

BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak **átitató oljárásu és felületi kezelése**
Utak permanentesitése egyideju konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállitóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

150 pengő lefizetése ellenében
azonnal elfoglalhatja
Siófokon, közvetlen a Balaton fővényes partja mellett fekvő 180 négyszögöles
gyönyörűtelkét
és csinos
weekend-házát
További fizetések többévi méltányos részletekben! Jelentkezni lehet:
SIÓFOK, fürdőtelep „KÖZPONTI" szálloda Telefon 1. és **BUDAPEST, VII., Károly király-ut 3/a,** félemelet. Telefon: J. 452—02

ELSŐ KÉZ. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
Hálók, ebédlők, úriszobák, szalongarnitúrák, kárpitosáruk
Asztalosok Polgári Bútorcsarnok Szövetkezete, Vilmos császár-út 52.

Áthelyezik a budai Dunaparton futó sineket az alsó rakpartra

Erőteljesen folyik a piacok épitése — Hat héten belül elkészül a nagyvásártelep csarnoka

Vajna Ede tanácsnok, a főváros közélelmezési ügyosztályának vezetője, csaknem minden héten megtekinti a Soroksári-út mentén épülő új élelmiszer-nagyvásártelepet. *Vajna* tanácsnok élete főművének tekinti ezt az intézményt, amely nemcsak Budapest éléskamrája lesz, hanem Magyarország mezőgazdaságának fő empóriuma.

Az új élelmiszer-nagyvásártelep építkezése élénk tempóval folyik és rövidesen, *néhány hét multva az építkezések be is fejeződnek.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársát *illetékes helyen* úgy informálták, hogy

a nagyvásártelep hatalmas, ötemeletes irodaépülete hat hét mulva teljesen elkészül.

Jelen pillanatban az épület külső rendbehozásán dolgoznak s *mihelyt a kőműves munkát elvégezték, sor kerül az épület berendezésére.*

A csarnoképület kétharmad része is elkészült és a harmadik részlettel is négy-öt hét mulva elkészülnek.

A csarnok belső berendezése több hétig tartó munkát vesz majd igénybe és ha ezt elvégezték, sor kerül a nagyvásártelep külső rendezésére, utak építésére és az egész terület planírozására. Ezzel a munkával egyidejüen fogja megépíteni a *BSzKRT* a nagyvásártelephez vezető, egy kilométer hosszú villamos sineket. A főváros közélelmezési ügyosztályának vezetősége azzal számol, hogy

őszre teljesen elkészül az új élelmiszer-nagyvásártelep s azt legkésőbb szeptember végén átadják a rendeltetésének.

A csarnoképület déli végénél szándékozzák felépíteni a a négyemeletes hűtőházat, *ennek a felépítése azonban egyelőre elmarad,* nem áll ugyanis elegendő pénz rendelkezésre erre a célra.

Az új élelmiszer-nagyvásártelepe építkezésével egyidejüen

nagy erővel dolgoznak a piacok átépítésén is.

A Garay-téri piac novemberre teljesen elkészül. Ugyanolyan rendszer szerint építik ezt a piacot, mint ahogy a Krisztina-téri piacot építették. *A Ferdinánd-téri piac átépítését is megkezdték.* Itt csak fabódékat állítanak fel, s munkát nem is annyira ezeknek elkészítése, mint inkább a piac területének burkolása ad. Arra számítanak, hogy

augusztus végén teljesen készen fog állni az új Ferdinánd-téri piac s ugyancsak erre az időre elkészül a Haller-téri új piac is,

amelynek átrendezéséhez a napokban kezdtek hozzá.

A közélelmezési ügyosztály még az idén hozzá szeretett volna kezdeni a *Döbrentei-téri piac átépítéséhez* és átrendezéséhez is. Ez a terv egyelőre

meghiusult:

fontos városszabályozási kérdéseket kell előbb eldönteni. Ma még tisztázatlan, hogy a főváros miképpen fogja felhasználni azokat a telkeket, amelyeket a Közmunkatanácstól kapott cserébe Károly-körút 15. számú házáért. *Lehetséges, hogy e tabáni telkek felhasználása során szükség lesz a mai Döbrentei-tér egy részére.*

Még egy nehézség van, nevezetesen az, hogy

komolyan tervbe vették a budai Dunaparton futó villamos sineknek az alsó rakpartra való áthelyezését,

s ha ezt a tervet megvalósítják, szintén *szükség lesz a Döbrentei-tér egy részére.* Addig, míg ezek a kérdések s ezekkel kapcsolatban az, hogy milyen nagyságú területrészek esnek el a Döbrentei-térből, el nem dől, nem kezdhetnek hozzá a Döbrentei-téri piac átrendezéséhez.

Bódy Tivadar elnöklésével külön bizottság dolgozik a normálstátus megállapitásán

Kihalási rendszer és létszámarányosítás utján csökkentik a tisztviselők állományát

A belügyminiszter utasítására tudvalevőleg a főváros vezetősége elhatározta, hogy *az állami hivatalnokstátusz mintájára a városházán is életbeléptetik a normálstátuszt.* Ezzel kapcsolatban különböző hírek kerültek forgalomba és többek között az is, hogy *a városi tisztviselők létszámát apasztani fogják.* Ez azonban nem felel meg a valóságnk, mert a mai nehéz elhelyezkedési viszonyok között a városházán még csak a gondolata sem merült fel annak, hogy újabb B-listát készítsenek.

Ellenben — éppen az állami tisztviselőstátusz mintájára — a városházán is *a hatéves kihalási rendszer alapján* fogják megoldani a tisztviselőredukciót, amely azt jelenti, hogy hat éven belül egyes szakokon utánpótlásra újabb tisztviselőket nem alkalmaznak. *Sipőcz* Jenő polgármester a mult héten állapodott meg *Ripka* Ferenc főpolgármesterrel a normálstátus elkészítésére vonatkozólag és úgy határoztak, hogy

a normál státus megállapítására bizottságot küldenek ki, amelynek elnökévé Bódy Tivadar törvényhatósági tanácstag, ny. polgármestert jelölték ki.

Bódy Tivadar már intézkedett is, hogy *a bizottság mielőbb megkezdje munkáját* és tagjai sorába fölvették az elnöki ügyosztály szakbizottságának tagjait, továbbá *Gallina* Frigyes tanácsnokot és *Lamotte* Károly tanácsnokot, a pénzügyi osztály vezetőjét. A bizottság mindenek előtt azt fogja megállapítani, hogy

megfelel-e a valóságnak, hogy a főváros tisztviselői kar létszáma túldimenzionált

és ebben az esetben természetesen megfelelő keretek között megkezdik a hatéves kihalási rendszer alapján a létszám redukálását. *Amenyiben a városi közigazgatási apparátus nincsen túlterhelve tisztviselőkkel, úgy csak létszámarányosítás fog következni.*

A létszámarányosítás azt jelenti, hogy a fogalmazói karban létszámcsökkentés lesz, de anélkül, hogy ezáltal bárkit is sérelem érne. Jelenleg 120 fogalmazó, illetve segédfogalmazó van a városi hivatalokban.

Ezt a létszámot oly módon fogják csökkenteni, hogy a megüresedő állásokat nem töltik be,

ellenben újabb főjegyzői és tanácsjegyzői állásokat fognak szervezni, mégpedig anélkül, hogy ezáltal a költségvetést megterhelnék. A megüresedett fogalmazói állások után fennmaradó összeget fordítják majd az új főjegyzői és tanácsjegyzői állások között felmerülő különbözet dotálására. Ez a terv mindenütt nagy tetszéssel találkozik, mert *igen sok érdemes fogalmazó előtt nyílik majd meg az érvényesülés útja* és mert 120 fogalmazóval szemben 33 főjegyzői és 33 tanácsjegyzői állás lesz megszervezve.

A normálstátus tervezetén a bizottság részvételével az elnöki ügyosztály már javában dolgozik

és úgy tervezik, hogy *szeptember elején* a tervezetet az illetékes fórumok elé terjeszthetik. Augusztusban a normálstátus-tervezet már teljesen elkészült és így semmi akadálya sem lesz annak, hogy *azt a polgármester már szeptember elején a törvényhatósági tanács elé terjessze.*

Szüneteltetik a Pedagógiai Szeminárium működését a következő tanévben

Nem tudják elhelyezni az intézetből kikerülő tanerőket

Komoly pedagógiai elgondolások és az oktató személyzet utánpótlásának nagyfontosságú érdeke hívta életre a háború előtt a fővárosnak egyik legkiválóbb intézményét: a *Pedagógiai Szemináriumot.* Ebbe a képzőintézetbe olyan tanító- és tanárjelöltek kerültek, akiktől magasabb képzettséget is kívántak, de ezzel szemben biztosították számukra *a főváros által fenntartott tanintézetekben való alkalmazást.* A Pedagógiai Szemináriumban a legkiválóbb pedagógusok tanították az oktatás művészetét és innen számos kiváló tehetségű tanerő került ki az elmult évek folyamán. A főváros fokozni kívánta a Pedagógiai Szeminárium hallgatóinak munkakedvét azzal is, hogy részükre *tanulmányi segélyt rendszeresített,* ami lehetővé tette, hogy az anyagi gondok lehető mentesítésével készüljenek nehéz hivatásukra.

A megüresedett állások betöltésénél a főváros mindenkor a Pedagógiai Szeminárium hallgatóit szemelte ki és így történt, hogy

az utolsó évtizedben az új tanerők kilencven százaléka az intézet hallgatóiból került ki.

Az utóbbi években bizonyos *túlprodukció* következett be, ami azt eredményezte, hogy *a Pedagógiai Szeminárium ösztöndíjas növendékeinek huzamosabb ideig kellett várakozniok,* amíg a főváros iskoláiban katedrához jutottak. Az elmult évben még inkább rosszabbodott a helyzet és megtörtént, hogy *egyetlenegy szemináriumi növendék sem került a főváros oktató személyzetének státusába.* A kilátások ma sem rózsásabbak és ez sajnálatos, de kényszerű lépésre fogja indítani a főváros vezetőségét.

A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint

a szeptemberi tanév kezdetén aligha nyitják meg a Pedagógiai Szemináriumot.

Jelentkezéseket elfogadnak ugyan, azonban az őszi beiratkozáskor elzárkóznak a tanító- és tanárjelöltek felvétele elől, mert *semmi kilátás sincs arra, hogy a tanév elvégzése után a főváros iskoláiban működési lehetőséget nyissanak a számukra.* A tervek szerint

egyelőre csak az 1931—32. tanévben szünetel a Pedagógiai Szeminárium működése,

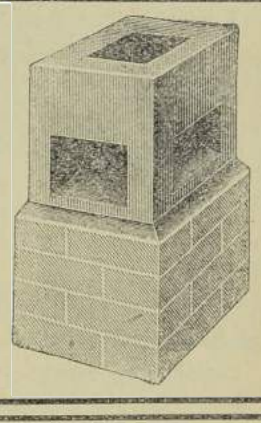
mert remélik, hogy a jövő évben a viszonyok kedvezőbb alakulása ismét lehetővé teszi az intézmény munkásságát.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagy világvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig

EGYESÜLT GÉP-ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
KARTELEN KIVÜL Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszínház-utca 5.
Telefon: 298—37.

MÁRKUS MIKSA
lakatosáruk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Döntő elhatározások történtek Zugló elhanyagoltságának megszüntetésére

Ripka Ferenc főpolgármester, Bánó Dezső és Király Kálmán a legsürgősebb tennivalókról

Az *Egységes Községi Polgári Párt* a legutóbbi községi választások során ígéretet tett, hogy sorra veszi az összes kerületek jogos kívánságait és mindent elkövet, hogy a *kiáltó sérelmeket orvosolják és a mutatkozó szembeötlő hiányokat pótolják.* Ebből a szempontból elsősorban jött figyelembe az újonnan alakított *zuglói kerület*, ahol a lakosság évek óta követeli a csatornázás kiszélesítését, az úthálózat rendezését és a kulturhigiéniai intézmények felállítását. A közelmult napokban *Bánó* Dezső törvényhatósági bizottsági tag indítványára *Ripka* Ferenc főpolgármester vezetésével *bizottság jelent meg a helyszínen*, amelynek tagjai voltak: *Borvendég* Ferenc alpolgármester, *Hamvassy* István elöljáró, *Csármann* Ferenc tanácsnok, *Szécsi* Ernő h. tiszti főorvos, *Király* Kálmán műszaki főtanácsos, *Bánó* Dezső és *Petrovácz* Gyula bizottsági tagok. A bizottsági szemle tagjaihoz csatlakozott *Erősdy* Sándor ny. főispán. A bizottság bejárta az elhanyagolt zuglói városrészeket és megtekintette az Erzsébet királyné-út környékét, a Miskolci-utca körzetében elterülő negyedet, valamint az alsórákosi Kertvárost és minden alkalommal meghallgatta az ottani lakosság jogos panaszait, amelyeket vitéz *Boronkay* Aladár főügyészhelyettes, a zuglói Kertváros Szövetség elnöke és *Lukács* György építész tolmácsoltak. Megállapították *az utak kiépítésének* sorrendjét, és jogosnak ismerték el a lakosságnak azt a kérését, hogy a vezéruti főgyűjtőcsatornát továbbépítsék és ezzel a zuglói Kertvárosban majdnem *ezer családot modern hajlékhoz juttassanak.* Szükségesnek tartják a bolgárok által bérelt kertészeti területeken új utak nyitását, valamint a *villamosközlekedés* keresztirányú kifejlődését, elsősorban a Hajtsár-úton át Rákosfalvára, és a közvetlen kapcsolat megteremtését a kerepesiuti HÉV állomással. Elismerte a bizottság, hogy *a közegészségügy* szempontjából mulhatatlanul szükség van népfürdő és strandfürdő építésére.

Ezzel az aktussal napirendre került a zuglói kerület fejlesztésének kidolgozása, amelyről

Ripka Ferenc főpolgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hírlap* munkatársának:

— Nagy tartozást ró le a főváros, amikor felkutatja a külső kerületek elhanyagoltságát és megfelelő beosztással előkészíti a fejlesztés programját.

Lehetetlenségnek tartom, hogy a milliós főváros egyes kerületei mostohagyermekként kezeltessenek,

mert ott is budapesti polgárok, dolgos, munkás emberek élnek, akiknek *minden jogük megvan a kultúra és higiénia vívmányaihoz.* Sok hiányosságot tapasztaltunk a zuglói kerületben, amelyeknek pótlására sürgősen fel fogom hívni a főváros vezetőségét. Elhatározott szándékunk, hogy

a közeljövőben Ó-Budát, Lágymányost és az Angyalföldet is meglátogatjuk,

és a szakemberek közreműködésével felsorakoztatjuk az ott mutatkozó szükségleteket. Az őszi városházi munkaprogramba *feltétlenül beilleszt jük a perifériák fejlesztését* és megindítjuk ezekben a kerületekben a fejlődési folyamatot.

Bánó Dezső törvh. bizottsági tag

a következőkben foglalja össze a zuglói helyszíni vizsgálat eredményeit:

— Már a decemberi községi választások folyamán megállapítottuk Zugló szükségleteit és azt memorandum formájában juttattuk el illetékes helyekre.

Zuglóban egész utcasorok állanak vízvezeték és csatornázás nélkül,

számos körzetben nem ismerik a *villanyvilágítást, közlekedési szempontból* pedig a legalárendeltebb viszonyokat találtuk. Igaz ugyan, hogy a közlekedési nehézségeken úgy az ügyosztály, mint a BSzKRT nobilisan segített, mert az eddigi egyetlen 19-es járat mellé beállította a 19—A jelzésű relációt. Ez nem pótolja ugyan a Zugló—Baross-tér között annak idején oly jól bevált 69-es ingajáratot, de *mégis hozzájárul a közlekedés javításához.* Sikerült kivívni azt is, hogy az éjszaka dolgozó munkások részére visszaállították

a két órakor közlekedő éjjeli vonatot.

Végtelen hálával tartozunk *Ripka* Ferenc főpolgármesternek, akinek Zugló bajairól részletes jelentést tettem s a legnagyobb készséggel vállalkozott arra, hogy a helyszínen győződik meg a panaszok valódiságáról.

A kintjárt bizottság elismerte, hogy a panaszok nem tulzottak,

és a legnagyobb jóindulattal biztosította Zugló lakóit, hogy a mostoha gazdasági viszonyok ellenére *mindent elkövetnek a közérdekű kívánságok honorálására.* A szemlén összegyült tömegek nagy megelégedéssel látták, hogy *bajaikkal törődnek a főváros vezetői* és így most már bizakodással számíthatnak, hogy Zugló a mai elhanyagoltságából ki fog kerülni.

Beszéltünk

Király Kálmán műszaki főtanácsossal,

az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetőjével is, aki a következőkben összegezte a tennivalókat:

— A szemle alapján kialakult az a felfogás, hogy a legfontosabb követelmény *a vezérutcai főgyüjtőcsatorna folytatólagos kiépítése,* mert ezzel lehetőség nyílik arra, hogy

a Kertváros házainak lakói kötelességszerűen összekössék ingatlanukat a főcsatornával.

Megállapítottuk *az új útvonalak nyitásának* mértékét, ami azért elkerülhetetlen mert ma csak nagy kerülővel lehet egyes utcákhoz eljutni éppen a közbeeső zárt területek miatt. A ma még meg nem nyitott keresztutcák olyan területeknél esedékesek, amelyek amúgy is *a főváros tulajdonát képezik* és így nincs nehézség az új utcák létesítésére.

Elkerülhetetlen az úthálózat további javítása és ezt sorozatosan felvesszük az évenkénti útmunkálatok programjába.

Az új utcák kreálása szükségessé tett számos kisajátítást és itt az eljárás megindítása remélhetőleg gyorsan bekövetkezik.

Zugló lakossága nagy örömmel fogadta a főpolgármester vezetése alatt kintjárt bizottságnak tanulmányútját és joggal reméli, hogy a közeljövőben valósággá válik a kerület oly kívánatos fejlesztése.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a X. ker. Maglódi-úti **„Horthy Miklós"** új szeretetotthon részére szükséges **derékaljak, fejvánkosok és paplanok beszerzése** céljából.

A szabályszerűen kiállított, valamint lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat és az Anyagvizsgáló Intézet (IX., Soroksári-út 31.) által már előzetesen megvizsgált mintákat **1931. évi július hó 14-én délelőtt 9—10 óra között** kell a polgármesteri IX. (Közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztályhoz (IV., Központi városháza I. pavillon, I. emelet 27. ajtószám) benyújtani.

A szállítás mennyiségére és minőségére vonatkozó feltételek az említett helyen köznaponként délelőtt 9—10 óra között megkaphatók.

A versenytárgyalás **1931. évi július hó 14-én délelőtt 10 órakor** veszi kezdetét a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra kijelölt helyiségében és azon az ajánlattevők vagy megbízottaik megjelenhetnek.

Pályázni csakis a polgármesteri IX. (Közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztály által kiadott ajánlati nyomtatványokkal lehet, amelyek a Központi városháza I. pavillon, I. em. 27. szám alatt vehetők át.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy a kimutatásban felsorolt árukból kevesebbet, vagy egyáltalában nem rendelek, valamint, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak.

A szállítandó áru hazai eredetét kívánatra igazolni kell.

Az ajánlati ár olyképen adandó meg, hogy abban mindennemű költség, úgymint a II. és III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netáni egyéb költségek is bentfoglaltassanak.

Amennyiben valamely ajánlatnyertes szállítási kötelezettségének eleget nem tenne, úgy az áru az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszersmindenkorra ki fog záratni.

A szállítási határidő az ajánlat elfogadása tárgyában hozott határozat kézbesítését követő naptól számított 60 nap.

Budapest, 1931. évi június hó 16-án.

A székesfőváros polgármestere.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Speciális autórugók készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71.
Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18. TELEFON: AUT. 852—00.

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőújfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javítását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Mágiya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

THOLT ISTVÁN
BUDAPEST, II., DONÁTI-UTCA 26. TELEFON: AUT. 516—75
OKL. MÉRNÖK — Tervez és készít: központi gőz-, víz és etagefűtést, vízvezetéket, csatornázást és szennyvízderítő telepeket

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Három ügyosztály új vezetés alatt

Legelső teendőikről nyilatkoznak az új tanácsnokok

Érdekes eseménye volt a városházi életnek *Sipőcz* Jenő polgármesternek az a rendelkezése, amelyik a tanácsnoki karban új beosztást hivott életre. A polgármester *Kovácsházy* Vilmos tanácsnokot a közlekedési ügyosztályból a városgazdasági ügyosztály élére, *Bódy* László tanácsnokot a tanügyi osztályból a közlekedési ügyosztály élére, *Szendy* Károly tanácsnokot pedig a városgazdasági ügyosztályból a tanügyi osztály élére állította. A polgármester rendelkezése *kizárólag szolgálati érdekeket* tart szem előtt és ezzel magyarázható, hogy az új beosztások általános megelégedést váltottak ki a várospolitikai élet egész vonalán.

A *Fővárosi Hírlap* munkatársa kérdést intézett az új ügyosztályvezető tanácsnokokhoz, akik célkitüzéseikről és terveikről a következőket mondották:

Szendy Károly,

a tanügyi ügyosztály vezetője:

— A mai nehéz viszonyok között fokozottabb kötelességteljesítésre van szükség és ezt az elvet kívánom keresztülvinni új ügyosztályom működésében. *A főváros közönségének érdekeit kulturális téren ki kell mélyíteni* és a lehetőségek igénybevételével olyan eredményeket felmutatni, amelyek elválaszthatatlanok az ország milliós fővárosától. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy *fölösleges intézményeket hívjunk életre*, mert ügyelni kell arra, hogy az adózó polgárság a pénzéért teljes ellenértéket kapjon. Ami a *tanítási rendszert* illeti, a fővárosi iskolákban arra kell törekednünk, hogy *nemcsak a jogokra, hanem a kötelességekre is tanítsuk a jövő nemzedékot*. A mai nehéz viszonyok között az ország csak úgy tud helytállani, ha fiai kötelességtudóak, szerények és szorgalmasak. Elsősorban ezek a szempontok azok, amelyekkel a tanügyi kérdések közvetlen irányítását átveszem.

Kovácsházy Vilmos tanácsnok,

a városgazdasági ügyosztály vezetője:

— Elsősorban a *fürdőpolitikát* kell kiépíteni, idegenforgalmi szempontból. Ezért tartozik össze a városgazdasági ügyosztály és az idegenforgalom. Meg kell állapítani, hogy *Budapest mai formájában még nem fürdőváros*, mert ninesenek olyan berendezései, amelyek a nagystílű, széles terjedelmű és megalapozott ideális fürdővárost jellemzik. Fontosnak tartom, hogy *Budapest ne csak mondain fürdőkkel és szállókkal rendelkezzék, hanem olyan intézményekkel is, ahol a gyógyulást kereső betegek nyugalmat és csendet találnak*. Ilyen szempontoknak is érvényesülniök kell Budapestnek fürdővárossá való kialakításánál, mert Budapest a maga adottságával forrás- és fürdővárosnak van predesztinálva, ami egyedül lehet csak döntő tényezője az idegenforgalomnak.

Bódy László tanácsnok,

a közlekedési ügyosztály vezetője:

— Mindenesetre örülök, hogy *gazdasági ügyekkel* foglalkozó ügyosztály élére kerültem. *A közlekedés számos problémája vár megoldásra, amelyeket rövidesen el kell intézni.* A fővárosnak ebben a vonatkozásban *igen sok a tennivalója* és ezt a közönség érdekében véghez is kell vinni. Küszöbön állanak *közlekedési reformok, újítások* és teljes erővel fogok törekedni azon, hogy ezeket kellőképpen előkészítve hozzam döntés céljából az illetékes fórumok elé.

Újítás a kisajátításoknál

500.000 pengő erejéig kisajátítási egyezséget köthet a főváros

A vételár öt év mulva lesz esedékes

Az egyezségek megkötése után megkezdődhetnek az építkezések a szabályozás alá eső területeken

Nagyjelentőségü újítást léptetett életbe a főváros vezetősége, amely újítás kétségtelenül *nagymértékben elő fogja segíteni a telekforgalmat és építkezést*. Sok panasz hangzott el az utóbbi időben amiatt, hogy *a főváros kellő fedezet hijján képtelen kisajátítási egyezségeket kötni* és ezen az anomálián segítettek most.

A székesfőváros ezévi költségvetésében 326.243 pengőt irányoztak elő kisajátítási célokra.

Ez a hitel már az év első három hónapjában kimerült,

s a kisajátítási eljárás alá vont telektulajdonosok emiatt nehéz helyzetbe kerültek. A város külterjes fejlődése, a parcellázások, az új utak nyitása és szabályozása következtében *nagyon sok telekszabályozást kell végrehajtani*, melyek során

a szabályozással lefaragott telekrészeket, csonka telkeket a főváros köteles kisajátítási egyezség útján átvenni.

Amíg ezt a kisajátítási egyezséget meg nem kötötték, *nem vihetik keresztül a telekkönyvben a telekszabályozást, parcellázást*, sőt — ha csak a telektulajdonos a szabályozásnak, mint tulajdonjogi korlátozásnak telekkönyvi bejegyzését meg nem engedi — *az építkezés sem engedhető meg a szabályozás alá eső telkeken.*

Érthető, hogy ilyen körülmények között

a telektulajdonosok állandóan sürgették a kisajátítási egyezség megkötését, amit azonban pénzhiány miatt nem tudott teljesíteni a főváros.

A szabályozás alá eső telkeken emiatt

nem lehetett építkezni,

azokat nem parcellálhatták s a főváros vezetőségének saját bevallása szerint „ez a megkötöttség ilyenmódon *útját állja a telekforgalomnak, az építkezésnek, a városfejlődésnek, a feltörekvő gazdasági tevékenységnek*".

A főváros vezetősége kereste a segítés módját. A telektulajdonosok legtöbbje kijelentette, hogy *megelégedne azzal is, ha a kisajátítási vételárat csak a következő években kapná meg a fővárostól*. Ezzel azt az akadályt, amely abból fakad, hogy a folyó évben költségvetési hitel nem áll rendelkezésre, eliminálni lehet. Az a nézet kerekedett felül, hogy *ha* a kisajátítási egyezség olyan módon köthető meg, hogy a vételár csak a következő költségvetési évek egyikében lesz esedékes, a kérdés *megoldható* és az ingatlantulajdonosok felszabadulnak a telekszabályozással járó megkötöttség alól.

A jövő évek költségvetéseit tulajdonképpen nem szabadna előzetesen megterhelni, ebben az esetben azonban *a kivételes eljárást fontos közgazdasági érdekek indokolják*. Azt is figyelembe kellett venni, hogy a fővárosnak, ha most nem is kötné meg a kisajátítási egyezséget, a szabályozással lefaragott telekrészeket a következő években a városfejlődés kényszere alatt *így is, úgy is át kell vennie és meg fizetnie a kisajátítási vételárat*.

A kisajátítási egyezség csak annyit változtat ezen a kötelezettségen, hogy

már most állapítja meg a fizetési kötelezettség időpontját.

A kisajátítási vételár fedezetére — a legsürgősebbekre — a pénzügyi ügyosztály számítása szerint

500.000 pengőre van szükség.

Sipőcz polgármester javaslatára a törvényhatósági tanács hozzá is járult ahhoz, hogy útrendezésekkel és telekszabályozásokkal kapcsolatban

500.000 pengő erejéig kisajátítási egyezségeket köthessen a főváros, oly módon, hogy a fővárost terhelő kisajátítási vételár kamatmentesen a következő öt évben, tehát legkésőbb 1936-ban lesz esedékes.

Amikor ezt a fontos reformot elhatározták, egyben kikötötték azt, hogy *az ötéves esedékességgel csak akkor köthető meg a kisajátítási egyezség, ha a szabályozás parcellázással, vagy építkezés engedélyezésével kapcsolatban történik vagy ha a telek kisajátítása út megnyitása céljából halaszthatatlanul szükséges.*

Még egy esetben megköthető ezenkivül a kisajátítási egyezség, még pedig akkor, ha a szabályozási tervben felvett útterület kisajátítása, figyelemmel a telektulajdonos körülményeire, *méltányosságból indokolt. Ez utóbbi esetben azonban a kisajátítási vételár nem lehet több 30.000 pengőnél*. Az utóbbi rendelkezést azért valósította meg a főváros, mert vannak telektulajdonosok, akiknek a telek az egész vagyonuk és akik szorult helyzetükben ezt a vagyonukat nem tudják pénzzé tenni, mert a városszabályozási tervben telkükön út vezet keresztül. Ilyen esetben

a kisajátítást méltányosság szempontjából hajtják végre.

A főváros fontos újítása kétségtelenül *nagy örömet fog támasztani a kisajátítandó telkek tulajdonosai között, de az építőiparosok körében is*, akik közül számosan munkaalkalomhoz jutnak majd annak következtében, hogy

a kisajátítási egyezségek megkötése után megkezdődhetnek az építkezések

a szabályozás alá eső területeken.

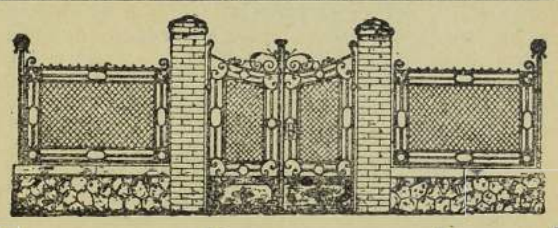
A FELE IDŐ ALATT

készíthet lefolyóvezetéket karmantyus Eternit-csövekből. — Az Eternit-cső könnyen dolgozható meg, súlya csekély és gyorsan fektethető. — Nem rozsdásodik, elsőrangú védelmet nyujt fagy ellen és — olcsó. — Hazai gyártmány! A mi jótállásunk egy az Ön biztonságával. — Kérjen árjegyzéket.

ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárubau, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inexbőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA
FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

Vállalkozási Hiriap

Közel félmillió pengős munkálatokat ad ki az útépítési ügyosztály

Megkezdik a módosított iskolaépítési program lefolytatását

A polgármester utasítása alapján az összes érdekelt ügyosztályok fokozott ütemben dolgoznak azon, hogy a *költségvetésileg jóváhagyott közmunkák* kiadása lendületes arányokban érvényesüljön. Most telik le a költségvetési félév, amikor is az ügyosztályok részletes kimutatást adnak az elvégzett munkálatokról, hogy beszámoljanak a polgármesteri rendelkezések olyan érvényesítéséről, hogy a közmunkáknak legalább az ötven százalékát az első félév végéig be kell fejezni.

Számos ügyosztályban most fokozott tempót diktálnak, hogy a költségvetési összegek ilymódon való felhasználását igazolják

és ennek tudható be, hogy *az elmult napokban valósággal sürüsödtek a versenytárgyalási megbízások.* Az út- és csatornaépítések terén nincs késedelem, de természetesen az ilyen munkálatok elvégzésének most van a szezónja. Ennek tulajdonítható, hogy

a II. ügyosztály az elmult napokban körülbelül 450.000 pengő értékü közmunkát juttat a vállalkozóknak.

A közeli napokban kerül kiadásra a Mész-utca, Bimbó-utca és Füge-utca *gyalogútainak rendezése*, továbbá *támfal és vasbetonlépcsők* építésének munkái. Ezt követi a zugligeti árok 340 méter hosszú szakaszának *beboltozása*, a Budenz-árok folytatólagos *beboltozása*, a Szépvölgyi árok 310 méter hosszú *beboltozása*, a Gubacsi-út *burkolása*, a Temes-utca *rendezése és vasbetonlépcsőkkel való felszerelése*, a Jász-utca *bitumenes burkolattal* való ellátása, a Hegyalja-út *rendezése*, a Szentendrei-út 920 méter hosszban való *bazaltburkolása*, a Losonczi-utca kövezőmunkáinak és *aszfaltozási munkáinak* elvégzése, az Elemér-utca *bitumenes tégla- és aszfaltburkolása*, a Kinizsy-utca *aszfaltozó munkái*, a Magyarádi-út *rendezése*, az új élelmiszer vásárcsarnokhoz vezető kikötői főút *keramittal* való burkolása.

A közmunkák kiadása során nagyarányú elökészületek történnek a városépítési ügyosztályban, ahol rövidesen megkezdik a törvényhatósági tanács részéről multkor jóváhagyott *iskolaépítési és tatarozási munkálatok lefolytatását.*

Zavarok a németvölgyi iskola építésénél

A vállalkozó cég csődbejutott — Az építkezés folytatását és befejezését a főváros házikezelésben végezteti

Még a mult évben nyilvános versenytárgyalás útján vállalatba adták a *Németvölgyi-uti* iskola építkezését. A több mint háromszázezer pengős építkezést a *Mikle és Árvai* cég nyerte el, amelyik 14.000 pengővel volt olcsóbb, mint az utána következő legolcsóbb ajánlattevő. Amikor az idén folytatni kellett volna a cégnek az iskola építését,

súlyos fizetési zavarokba került a cég,

képtelen volt a munkásokat fizetni és ennélfogva *teljesen megállt a munka.* Később csődeljárás indult a vállalkozó cég ellen s a középítési ügyosztályt ez az elé a probléma elé állította, hogy vagy lemondanak arról, hogy az iskola építkezése még ez évben befejeződik, vagy pedig más módon gosdoskodnak az építkezés folytatásáról.

Wossala Sándor, a középítési ügyosztály vezetője teljesen tanácstalanul állott. A főváros tiszti ügyészsége sietett segítségére s a tiszti ügyészségnek sikerült is olyan megoldást találnia, amellyel lehetővé tette a további építkezést. Tárgyalásokat folytatott a tiszti ügyészség a csődbekerült építési vállalat hitelezőivel s azokkal sikerült olyan megállapodást létesíteni, amely szerint

a főváros maga fizeti az építezésben résztvevő munkásokat és az anyagárakat, a hitelezők viszont az ezen felül megmaradt haszonra tarthatnak csak igényt a vállalati összegből.

A főváros tiszti ügyészségének ez a megállapodása lehetővé tette a Németvölgyi-uti iskola építkezésének befejezését. *Borvendég* Ferenc alpolgármester pénteken jóváhagyta a megállapodásokat és az iskola építését most már gyors tempóban befejezik.

Vállalatba adják a vízművek megyeri két tartalékalagútját. Budapest Székesfőváros Vízműveinek igazgatósága hétfőn dr. *Kossalka* János elnöklésével folytatólagos ülést tartott, amelyen a káposztásmegyeri vízművel kapcsolatban létesítendő két tartalékalagút munkálatainak vállalatba adására nézve beérkezett ajánlatokat tárgyalta. Az igazgatóság beható vita után és a megtartott szavazás eredményéhez képest a legolcsóbb ajánlattevőnek, a *Káldor és Mattyasovszky* cégnek az ajánlatát javasolta bizonyos kikötések mellett a polgármesternek elfogadásra. A leadott szavazatok közül három szavazat esett az ajánlat mellett, három ellene, úgyhogy a döntés az elnök szavazata révén alakult ki a legolcsóbb ajánlattevő cég javára.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Útrendezési munkát a Jász-utcánál: Hajnal Imre 53.910, az Országbíró-utcánál: Krausz Ferenc 4999.

Betonalapzati munkát a Haller-téri piacnál: Szász Albert 7250.

Ácsmunkát ugyanott: Aschenbrenner János 16.578.

Lakatosmunkát ugyanott: Sóty Zoltán 3380.

Bőrlemezfedési munkát ugyanott: Biehn János 3750.

Hullámlemezkészítési munkát a sertésközvágóhidon: Lepter János 13.350.

Útépítési munkát a Levente-utcánál: Krausz Ferenc 8955, a Királyhágó-utcánál: Engelhardt Ferenc 18.992, a Telep-utcánál: Magyar Keramitgyár 119.494 pengő vállalati áron.

Útrendezési munkát a Lejtő-úton: Urbach és Tafler 18.252, a Budenz-ároknál: Ámon Antal és Fia 35.047, az Ipoly-utcánál: Kőszénbánya 's Téglagyár 18.539, a Pannonia-utcánál: Kőszénbánya 's Téglagyár 22.615.

Földmunkát az új élelmiszernagyvásártelepen: Varjas Gyula 6860.

Transzformátorépítést ugyanott: Varjas Gyula 21.773.

Műlakatosmunkát ugyanott: Haas és Somogyi 1780.

Asztalosmunkát ugyanott: Thék Endre 2196.

Lakatosmunkát ugyanott: Reichenburg Jenő 2537.

Kénsavszállítást a községi élelmiszerárusító üzemnél: Fridrich és Haaga 3414.

Világítóberendezési munkát ugyanott: Hatschek, Guttmann és Társa 1686 pengő vállalati áron.

Kőművesmunkát a Tomori-utcai iskolánál: Schönthell Richard 2400, a Régi Szt. János-kórháznál: Sajgó Róbert 8366.

Mázolómunkát a Szt. Margit-kórháznál: Fogl Ferenc 9395.

Vízvezetékberendezési munkát a bicskei leányotthonnál: Csépai Jenő 2690.

Központi kapcsolóberendezési munkát az autóbuszgarázsnál: Erőátviteli és Villamossági rt. 800, Ganz és Társa 670.

Menyezetvakolási munkát a Simor-utcai bérháznál: Kurcsák Gergely 1915.

Homlokzattatarozási munkát a Régi Szt. János-kórháznál: Kovács Nándor 3769.

Teherfelvonószerelési munkát a Vigadónál: Haverland Antal 11.800.

Állványozási munkát az erzsébetvárosi templomnál: Tőke György 4180.

Elektromos szerelési munkát az autóbuszgarázsnál: Barta Károly 18.206 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Maglódi-úti Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának hőszigetelési munkáira pályáztak: Helvey Tivadar 10.417, Parafakőgyár rt. 10.150, Grozit 11.122 pengővel.

A Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó vízvezetéki, csatornázási és gázberendezési munkáira pályáztak: Csépai Jenő 10.997, Fekete Ödön 11.847, Hoffmann Dénes 11.905, Rolly Béla 12.396, Cross Charles 12.387, Weisz Simon 12.650, Kovács A. Ödön 12.272, Tóth Imre 12.894, Friedmann József 13.076, Stern Imre 13.807, Tollár Lajos 13.341, Lakos Jenő 13.427, Janisch János 13.302, Bründl János 13.599 Gál István 13.412, Deutsch Adolf 13.583, Schuller József 14.772, Dávid és Deutsch 14.819, Rutián István 14.832, Füzi Imre 14.819, Glück Sándor 15.367, Szepessy Gyula 15.536, Riemer Miksa 16.089, Bogdány és Társa 19.947, Wagner Hugó 22.191 pengővel.

A Maglódi-úti Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának vasszerkezeti munkáira pályáztak: Ganz és Társa 7047, Oetl Antal 7142, Pick Ede 7571, Márkus Lajos 7631, Vasgerendákat árusító rt. 7717, Magyar Vegyipari Gépgyár Rt. 8005, Braun Miklós 8072, Csáky Ajax Acélművek 8207, Haas és Somogyi rt. 8370, Kollerich Pál 8731, Kajtár Lajos 9042, Farkas és Társa 9334 pengővel.

Az Egressy-úti kertészképző iskolában készítendő hajtatóház összes munkáira pályáztak: Skolkai Mátyás 6510, Töke György 6650, Höntsch és Társa 7656, Biró László 8300, Szvetics József 8840, Kajtár Lajos 9432, Haas és Somogyi rt. 9468 pengővel.

Az Állat- és Növénykert ács- és lakatosmunkáira pályáztak: Kurtán Gyula 5890, Sramó Lajos 5996, Horváth Lajos 6815, Szüts Mihály 7145, Wellisch Mór 8340, Munkácsi Ernő 2823, Harmati Emilné 3182, Sóty Zoltán 3226, Polgár Károly 3762, Kajtár Lajos 4167, Gruiz Károly 4263, Pázdán Lajos 4400, Berényi és Lengyel 3218 pengővel.

A Kún-utcai fiókkórház mázolómunkáira pályáztak: Incze Mihály 1317, Zafourek Ferenc 1670, Galbay József 1733, Steiner és Szimper 2209, Leisen Adolf 2318 pengővel.

A Szent László-kórház homlokzattatarozási munkáira pályáztak: Katzer József 3200, Nagypál Imre 4160, Filos Károly 8800, Kapuvári Gusztáv 13.600 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház elmeosztályán szükséges szobafestő- és mázolómunkálatokra pályáztak: Jóföldy Tibor 12.552, Máthé István 12.308, Márton Ferenc 12.838, Matézer Miklós 12.896, Strausz Henrik 12.973, Beszédes Ottó 14.260, Zimmermann és Lovász 14.425, Bobics Arthur 14.784 pengővel.

A Maglódi-úti Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának építésével kapcsolatosan szükséges bádogos- és tető-vízelleni szigetelési munkáira pályáztak: Guth Herman 1209, Tollár Lajos 1255, Kardos Lipót 1259, Dávid és Deutsch 1361, Ábrahám és Gürtler 1409, Kovács Lajos 1548, Janisch János 1631, Hitterer és Kósa 2371, Kollarit rt. 1794, Károlyi Jenő 1924, Blehn János 2007, László Ernő 2017, Helvey Tivadar 2340, Magyar Aszfalt rt. 2158, Grozit rt. 2652, Posnanszky és Strelitz 3016 pengővel.

A Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézet központi melegvíz-, fűtőberendezési munkáira pályáztak: Csépai Jenő 19.161, Stern Imre 20.938, Kovács A. 20.612, Tóth Imre 20.709, Keszler Jenő 20.938, Rufián István 20.979, Szentgyörgyi és társa 21.221, Fekete Ödön 21.409, Cross Charles 21.458, Janisch János 21.532, Dávid és Deutsch 21.977, Törs és Ormai 22.151, Szepesy Gyula 22.217, Tollár Lajos 22.555, Bründl János 22.635, Hoffmann Dénes 22.886, Riemer Miksa 23.415, Schuller József 23.926 pengővel.

A ferencvárosi kikötő gépi berendezési munkáira pályáztak: Knuth Károly 20.760, Farkasvölgyi rt. 28.072, Ganz és Társa 28.387 pengővel.

A rákosvölgyi fögyüjtőcsatorna szakaszának építési munkáira pályáztak: Biró László 56.843, Magyar Lóránt 60.027, Halász Hubert 64.015, König, Román és Stein 66.301, Wersetz Márton 70.897, Kárász Géza 73.818, Klauber és Vajda 74.097, Pogány Ödön 103.736 pengővel.

A Kerepesi-út oldalkocsiút-szakaszának útrendezésére pályáztak: Kövező és Útépítő rt. 154.510, Heverdle István 156.077, Ámon Antal 158.654, Eisler Simon 158.861, Gattyán Pál 159.442, Magyar Kerámiagyár 163.120, Péry Dezső 169.833, Halmos István 170.585, Klauber és Vajda 171.271, Hirsch Mihály 176.730, Szathmáry Ferenc 177.623, Marik Ernő 181.893 pengővel.

A Gervay-u. Rákospatak és a határ közötti szakaszának csatornaépítésére pályáztak: Halász Hubert 50.215, Hofhauser Ferenc 51.727, Obendorfer József 52.950, König, Román és Stein 55.097, Schäfer A. 58.680, Wittmann Ferenc 58.798, Klauber és Vajda 59.520, Szegedy Béla 69.435, Szendrő Zsigmond 70.661 pengővel.

A Szentendrei-út, Bogdán-utca és Bojtár-utca közötti szakaszának csatornázási munkáira pályáztak: König, Román és Stein 23.065, Führer Miklós 24.813, Klauber és Vajda 24.855, Szegedy Béla 27.618, Klenovics és Báthory 17.790, Obendorfer József 28.225, Wittmann Ferenc 29.469, Péry és Dienes 29.915, Wührl Géza 32.154, Schäfer A. 32.218, László András 33.297, Gravieser Albin 25.232 pengővel.

A Maglódi-úton létesítendő Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának építéséhez szükséges tüzelőanyagszállító berendezés munkáira pályáztak: Nay és Róna 15.067, Magyar Vaggon- és Gépgyár rt. 15.643, Roesseman és Kühnemann 15.810, Orenstein és Koppel rt. 15.831, Körting és Társa 17.438, Ganz és Társa 19.825 pengővel.

Ugyanitt a közp. fütési szivattyúk és távvezetékek szerelési munkáira pályáztak: Egri és Fia 55.814, Körting és Társa 59.193, Kolbányi és Pákozdy 67.661, Wagner Hugó 76.280, Knuth K. 81.517 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Váli-úti iskolában szükséges **mázolómunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi június hó 19-től kezdve naponta déelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Gyurotsik Emil műszaki felügyelőnél a Központi városháza, III. em. 316. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 20-án (hétfőn) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 16-án.

A székesfőváros polgármestere.

MÁVAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

„A megszünt **Teudloff-Dittrich r.-t.** közismert gyártmányainak é. p.: a különféle armatura, szivattyu, tüzoltósági- és közegészségügyi szereknek, köztisztasági eszközöknek és más berendezéseknek előállítási jogát megszereztük és azokat az évtizedek alatt bevált minőségben és kivitelben gyártjuk

M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak

Budapest. **Képviselet:**

Magy. kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselete r.t.

Budapest, V. ker., Vilmos Császár-út 28

Megállapították az uj elöljáróságok felállításának sorrendjét

Először Lágymányos és Zugló önállósítását hajtják végre — A városgazdasági ügyosztály 2 millió pengőt állított be erre a célra

Most már minden kilátás megvan arra, hogy a jövő évtől kezdődően a gyakorlatban is életre hívják a törvény által megszabott új közigazgatási kerületeket: *Lágymányost, Hegyvidéket, Angyalföldet és Zuglót. Sipőcz* Jenő polgármester rendeletben hívta fel az elnöki ügyosztályt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket, a városgazdasági ügyosztályt pedig, hogy *költségvetésileg* gondoskodjon az elöljárósági hivatalok dologi és tárgyi kiadásainak fedezetéről. Most készült el a városgazdasági ügyosztály költségvetése, amelyben

két millió pengő szerepel ezen a címen, ami természetesen nem elégséges ahhoz, hogy új elöljárósági épületeket lehessen alkotni.

Valószínűleg *bérlet útján* szereznek meg arra megfelelő épületeket és ebben a vonatkozásban máris tárgyalások kezdődtek. Értesülésünk szerint *a lágymányosi kerületi elöljáróság* céljaira a Horthy Miklós köröndön fekvő egyik épület két emeletét kívánják igénybe venni és mert a követelt bérösszeg megfelelőleg látszik:

rövidesen megkötik az erre vonatkozó bérleti szerződést.

A *zuglói* elöljáróság felállítása tekintetében irányadóul szolgál *Ripka* Ferenc főpolgármesternek az a közlése, hogy

Zuglóban egyelőre csak elöljárósági expositurát létesítenek,

megfelelő épület bérbevétele révén. Kezdeményező lépések indultak meg a *Hegyvidéken és az Angyalföldön is*, ami bizonyossá teszi, hogy január 1-én mind *a négy új kerületben önálló elöljáróságok fogják ellátni a rájuk háramló közigazgatási teendőket.*

Az új elöljáróságokkal kapcsolatos kérdésekről

az elnöki ügyosztályban

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az egész vonalon megindult a kezdeményezés a törvényben előírt új kerületi hivatalok felállítására. Úgy képzeljük, hogy *az új kerületekben megfelelő épületrészeket bérelünk* és mindaddig, amíg az épületek emelését a pénzügyi viszonyok gátolják: bérelt helyiségekben helyezzük el a kerületi hivatalokat. Az előkészületek mai állása szerint körülbelül *már kialakult az új elöljáróságok felállításának sorrendje.*

Elsőnek a lágymányosi kerület jut önálló elöljárósághoz,

aminek az a magyarázata, hogy talán *ott a legkirívóbb állapotok uralkodnak.* Teljesen jogosak és indokoltak azok a panaszok, hogy a Kelenföld és Lágymányos polgárságának a messze fekvő Várba kell fáradságos utazás után eljutni, ha ügyes-bajos dolgait elintézni akarja.

Másodiknak Zugló kerül sorra,

amely szintén messze esik a Csengery-utcai elöljárósági épülettől. *Angyalföldön és a Hegyvidéken* még tanulmányozzuk az elhelyezési lehetőségeket és minden bizonnyal találunk olyan megoldást, ami *biztosítja az új elöljáróságnak a jövő évben való felállítását.*

A szükséges tisztviselői személyzet kijelölése még nem történt meg, mert erre csak akkor kerül sor, ha már a hivatali keretek kialakulnak. Eltérően az eddigi tervektől, bizonyosra vehető, hogy

az új elöljáróságok vezetésére kerületi elöljárókat választanak

és nem bízzák az adminisztrációt alacsonyabb rangban levő tisztviselőkre. Személyzetszaporításról csak kismértékben lehet szó, mert *a főváros nem akarja a hivatalnoki létszámot növelni.* Irodai segéderők és havidíjas tisztviselők áthelyezésével fogják megoldani az új kerületek tisztviselői kérdését.

Ezeknek az újrendszerű váltókészülékeknek az a jelentős előnyük, hogy

a sebességváltásnál nem viszik a kocsikat holtpontra és az ujabb rákapcsolásnál nem rázkódtatják a járművet.

Az egyik kistípusú kocsira már felszerelték az automatikus váltókészüléket, de a munkálatok még nem fejeződtek be, mert a szerelés a kocsinak majdnem teljes szétjelszedését követeli. Mihelyt a munkálatokkal végeznek, útnak indítják ezt a járművet és akkor ugyancsak kikérik az utazóközönség véleményét. A második ilyen készüléket a 715-ös kocsira alkalmazzák és így a két automatikus váltókészülékkel ellátott próbakocsit beállítják a forgalmat lebonyolító járművek sorába.

Miért késik a kerületi választmányok megalakítása?

Sipőcz Jenő polgármester két héttel ezelőtt felszólítást intézett a kerületi elöljárókhoz, hogy most már *haladéktalanul alakítsák meg a kerületi választmányokat.* A polgármester felszólítására a kerületi elöljárók *Szente* Miklós elöljáró elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy átiratot intéznek a polgármesterhez, amelyben közlik azokat a körülményeket, amelyek mindeddig hátráltatták a kerületi választmányok megalakítását.

Az előterjesztést most juttatták el a polgármesterhez és abban

részletesen kifejtik, hogy milyen okok miatt késik a kerületi választmányok megalakítása.

Eszerint *két választókerületben még nem végleges a szavazás eredménye,* mert két kerület választása ellen petíciót adtak be és amíg ezeket a panaszokat a közigazgatási bíróság nem intézte el, addig nem lehet egyidőben és egységesen megalakítani a kerületi választmányokat. Ezenkívül a kerületenként választott 16 tagon kívül hivatalból tagjai a kerületi választmánynak a hitfelekezetek papjai és az iskolaigazgatók. Mindeddig

nem történt döntés abban az értelemben, hogy a felekezetek hivatalból kiket delegálnak a kerületi választmányba.

Az elöljárók választását az elnöki ügyosztály most áttette a közjogi ügyosztályba, ahol megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy jogilag ne keletkezzenek bonyodalmak amiatt, hogy a kerületi választmányok mindeddig még nem alakultak meg. A kerületi választmányok megalakulását késlelteti az a körülmény is, hogy *14 kerületről van szó*, azonban még nem történt meg a *jelenlegi 10 közigazgatási kerület 14-re való szaporítása.* Ezért mindaddig, amíg a 14 közigazgatási kerület nem alakul meg, addig *szó sem sem lehet a kerületi választmányok újjáalakításáról.*

Árszabályozó kisérlet a „Zelms"-tégla alkalmazásával

A magyar találmányt háromtagu bizottság fogja Pécsett tanulmányozni

A középítési szakbizottság legutóbb tartott ülésén érdekes bejelentés történt. A bizottság *Petrovácz* Gyula elnöklete alatt tárgyalta a Pécsett megindúló nagyszabású *Zelms-féle téglagyártás* ügyét és elhatározta, hogy *háromtagú bizottsággal megvizsgáltatja: van-e lehetőség az új téglának a fővárosi építkezéseknél való alkalmazására.* A bizottság úgy határozott, hogy a közeli napokban tanulmányútra küldi ezt a bizottságot, amely azután részletes jelentésben számol be *az új téglagyártási rendszer* összes körülményeiről. A nagyérdekességű tervről kérdést intéztünk

Petrovácz Gyula

bizottsági elnökhöz, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A szóbanforgó téglagyártási rendszer már több helyen nyert alkalmazást és mindenütt úgy látják, hogy *sok tekintetben új irányokba tereli ennek az elsőrendű építkezési anyagnak az előállítását.* Legnagyobb előnye, hogy

nem igényel semmiféle égetést,

tehát megvan a lehetőség a gyártásra mindenütt, ahol nagy téglaszükséglet mutatkozik. A Zelms-féle tégla bárhol is előállítható a költséges és drága téglavető kemencék kikapcsolásával. Ez természetesen jelentékenyen olcsóbbá teszi a gyártást, azonkívül mellőzni lehet a sokszor igen költséges *fuvarozást is.* Pécsett sikerrel állítják elő és alkalmazzák a Zelms-féle téglákat és

már eddig is több 3—4 emeletes bérházat építettek ebből az anyagból.

Budapest szempontjából azért kell foglalkozni ezzel a találmánnyal, mert *a főváros egyike a legnagyobb fogyasztóknak* és mint ilyen, teljesen tehetetlen volt eddig *a téglakartellal* szemben. Megítélésem szerint

a Zelms-féle tégla komoly fegyvert jelent a téglakartel árdiktaturájának letörésére,

miért is a legkomolyabban foglalkozunk ennek a magyar találmánynak a főváros szempontjából való igénybevételével.

Értesülésünk szerint a tanulmányi bizottság még *ebben a hónapban Pécsre utazik* és ott a helyszínen fogja beható tanulmányozás tárgyává tenni az új rendszer szerint előállított építési anyagot.

Üzembehelyeznek automatikus sebességváltóval felszerelt autóbuszokat

Az Autóbuszüzem tovább kisérletezik a közlekedés megjavításán

Az autóbuszüzem változatlan energiával folytatja mindazokat a kísérleteket, amelyek a közlekedés kényelmesebbé tételére szolgálnak. Beszámoltunk arról, hogy az autóbuszüzem nemrégiben beszerzett egy *széles és nagy pneumatik-garniturát*, amelynek az az előnye, hogy a minimumra csökkenti a közlekedésnél elkerülhetetlen rázást. Ezt az új Michelin-féle ballont a 715. számú 1-es jelzésű háromtengelyes nagy autóbuszra szerelték fel, ugyanakkor pedig kérdést intéztek a kocsi utasaihoz, hogy tapasztalataikat közöljék az üzem igazgatóságával. *Az utazóközönség nagy érdeklődéssel viszonozta az autóbuszüzem figyelmességét* és a kiosztott többszáz levelezőlapon már legnagyobbrészt beérkeztek a válaszok, amelyek majdnem egyértelműleg azt hangoztatják, hogy

óriás pneumatikok kellemessé teszi az utazást.

A válaszlevelezőlapok sorában természetesen számos vicces és tréfás megjegyzés is akadt. *Karinthy* Frigyes, a kiváló író például azt írta, hogy a nagy pneumatikok kiválóságát az ő levelezőlapja igazolja a legjobban, mert ez a pár sor az autóbuszon íródott és a betűkön nyoma sincs a rázkódásnak és a zökkenésnek. Az Autobuszüzem vezetősége mindezek alapján tárgyalásokat fog kezdeni a magyar gumigyárakkal, hogy *térjenek át ennek a speciális méretű felszerelésnek előállítására, mert ha ez bekövetkezik:*

a magyarországi autóbuszvállalatok minden bizonnyal olyan tömegű megrendelésekkel keresik fel a gyárakat, hogy a gyártás feltétlenül kifizetődik.

Az Autobuszüzem ezzel az akcióval azt akarja elérni, hogy *ne legyen szükség ennek a típusnak külföldről való importálására,* ami a nemzetgazdasági szempontokon kívül azért is fontos, mert a magas vámtételek miatt a külföldi gyártmányok lényegesen drágábbak a belföldön előállított pneumatiknál.

Egyidejűleg a széles ballonok bevezetésével kísérletek folynak az *automatikus váltókészülék* alkalmazásával is.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SZŰTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Gazdasági Értesítő

Nem járul hozzá a főváros a Kisipari Hitelintézet veszteségalapjának a létesítéséhez

A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén tárgyalták a *Kisipari Hitelintézet* alaptőkeemelési ügyét és egyhangúlag hozzájárultak *az alaptőkének négyszázezer pengővel való felemeléséhez.* A hozzászólások során *Ugron* Gábor és *Müller* Antal olyan természetű indítványt terjesztettek be, hogy

enyhítsék a hitelnyujtás feltételeit és ne ragaszkodjanak minden esetben az ingatlanfedezet biztosításához, sem pedig, hogy a hiteltkérő kisiparos váltóit kezesek girálják.

Az indítvány kimélyült azzal is, hogy ilymódon esetleg bekövetkező veszteségek fedezetére *külön veszteségi alapot létesítsenek olymódon,* hogy a főváros utalja vissza az évenként a részvények után járó osztalékot. Ez az összeg legutóbb 70.000 pengő volt, amely az indítvány szerint alkalmas arra, hogy *az esetleg bekövetkező veszteségek fedezete biztosítva legyen.*

Sipőcz Jenő polgármester az indítványra adott válaszában hangoztatta, hogy az indítványt *megfontolás* tárgyává teszi és rövidesen megfelelő javaslatot terjeszt a tanács elé. Értesülésünk szerint

a polgármester javaslata nem fogja honorálni az elhangzott indítványokat,

mert az sok tekintetben károsíthatja a fővárost.

— A fővárosnak — mondotta informátorunk — körülbelül 1,300.000 pengője fekszik a *Kisipari Hitelintézetben.* Ez a jelentékeny tőke *évenként meghozza a maga kamatját* és így elmondható, hogy a főváros, amikor egyrészt lehetőséget nyujt a kisiparnak hitellel való ellátására, másrészt *gyümölcsözteti az általa kihelyezett tőkét is.*

Lemondani erről az osztalékról: nem áll módjában a fővárosnak a mai nehéz pénzügyi viszonyok között,

mert ez egyet jelentene ennek az összegnek a teljes veszélyeztetésével. Mindenütt a világon fedezetet kérnek a hiteligénylőktől és ez alól nem tehet kivételt a főváros, bármily szeretettel és jóindulattal vsieltetik a kisiparosság iránt. Egészen bizonyos, hogy

a protekció áradata érvényesülne a különböző igényléseknél

és az igénylők legnagyobb része *ennek az alapnak a terhére kívánná kölcsöne folyósítását.*

Két kategória alakulna ki a Kisipari Hitelintézet klienturájában,

az egyik, amelyik az eddig is bevált feltételek mellett kéri a kölcsönt, a másik, amelyik a *veszteségalapból* akar részesedni, ami olyan káoszra vezet, hogy abból kiutat találni alig lehet. A főváros financiális érdekei szempontjából pedig szükség van az osztalékra, amelyről így a főváros nem fog lemondani.

Az elutasító javaslat nem jelenti azt, hogy a főváros elzárkózik a kisipar támogatásának kiszélesítése elől. A közeli napokban *feliratot intéz a főváros a kormányhoz és kéri, hogy a törvényben foglalt hitelfolyósítási feltételeket olymódon enyhítsék, hogy a kisiparosság a jövőben könnyebben juthasson az egzisztenciájához szükséges kölcsönösszegekhez.*

— **A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár részvénytársaság** igazgatósága elhatározta, hogy a f. hó 30-ra összehivandó rendkívüli közgyülés elé javaslatot fog terjeszteni az alaptőkének 50 pengő névértékü részvényenként 25 pengő visszafizetése utján való leszállitására. Az igazgatóságot erre az elhatározásra az indította, hogy a hosszú ideje tartó gazdasági pangás következtében jelenlegi tőkéjének egy részét nem tudja üzemében megfelelően foglalkoztatni. Az igazgatóság tehát azon a véleményen van, hogy úgy a vállalatnak, mint a részvényeseknek tesz szolgálatot, amikor a tőkének ezt a részét a részvényeseknek, akiktől az származik, visszafizeti. A visszafizetés az alaptőke-leszállitásnak a cégbiróság részéről történendő engedélyezése után fog eszközöltetni.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a IV. ker., Reáltanoda-utca 7. sz. alatti főreáliskola épületében szükséges **központi fütés, kéményépités** és ezzel kapcsolatos munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fennebb emlitett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi június hó 18-tól kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály IV.,(Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 315. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 20-án (hétfőn) délelőtt** ½**11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 17-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek a III. ker., Szentendrei-út rendezési munkáihoz szükséges 200.000 darab 18/18/13—14 cm. bazalt fejkő és 2000 fm trachit (andezit) hasított **szegélykő** szállitására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet, 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt** ½**11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 281. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 8-án.

A székesfőváros polgármestere.

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 46
Telefon: Aut. 870—26

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

POLACSEK I. ÉS FIA MONOR, SZOLNOK, ÜLLŐ, BUDAPEST.
épület- és tüzifakereskedők.
Fafeldolgozó és cementárú telep
Az Eternit müvek főelárusitója
Telefonok: Szolnok 139 és 119., Monor 17., Üllő 5., Budapest, (IX., Beöthy-u. 1.) József 380—70.

INCZE GÁSPÁR mübutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó.
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

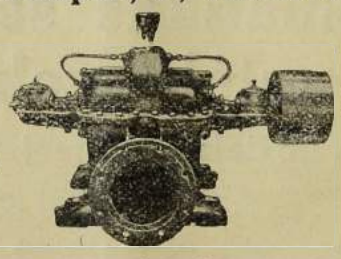
»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

HAJNAL·IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

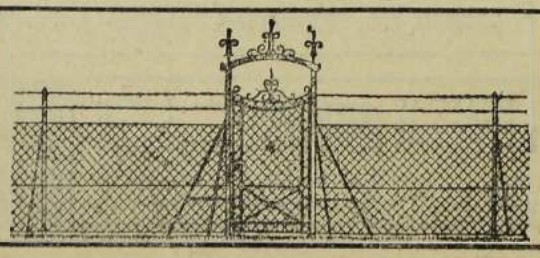
Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váci-út 4.

Telefon Aut. 222—10.
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLÍT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Események

Két évtized

A **Fővárosi Hirlap** *huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubileris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.*

Az évforduló emlékezésre késztet és a **Fővárosi Hirlap** *a legszerényebben csak annyit állapit meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektiven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.*

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a **Fővárosi Hirlap** *lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.*

Legnagyobb, büszkeségesen teljesített hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei **magyarrá tették a magyar fővárost,** *addig a* **Fővárosi Hirlap** *kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek* **budapestiekké lenni Budapest polgárai.** *Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A* **Fővárosi Hirlap** *betűrengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.*

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a **Fővárosi Hirlap** *Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A* **Fővárosi Hirlap** *hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét bírálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.*

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Meghosszabbitják az ideiglenes személyzet nyári szabadságidejét

Az ideiglenes hivatalnokok már régóta sérelmezik, hogy nyáron legfeljebb *kétheti szabadságot kapnak, annak ellenére, hogy évek óta a főváros szolgálatában állanak.* Vannak olyan ideiglenes hivatalnokok is,

akik husz év óta városi tisztviselők és évente csak két heti szabadságot élveztek.

Azok, akik tíz éve ideiglenes hivatalnokok, mindeddig tíznapos szabadságot kaptak. Ugyanakkor a kinevezett tisztviselők tíz évi szolgálat után 4 heti szünetet élveznek. *Sipőcz* Jenő polgármester most közmegelégedésre rendezte az ideiglenes hivatalnokok nyári szabadságidejét, amennyiben

rendeletileg közölték az ideiglenes hivatalnokokkal, hogy már az idei szezóntól kezdve meghosszabbitották nyári vakációjukat.

A rendelet szerint azok az ideiglenes tisztviselők, akik *tíz éve vannak a főváros alkalmazásában és munkateljesítményükkel hivatalvezetőik megvannak elégedve, háromheti szabadságot kapnak.* Azok, akik nincsenek tíz éve városi szolgálatban, azok *kétheti szabadságot kapnak.* A rendelet értelmében a háromheti szabadság ügyében, az egyes hivatalok felterjesztései alapján, esetenkint dönt az elnöki ügyosztály.

— **Andréka Károlyt jelölték a törvényhatóság új örökös tagjának.** A kijelölő választmány legutóbbi ülésén tárgyalták a *Glück* Frigyes halálával megüresedett örökös tagsági hely betöltésének ügyét és arra *Andréka* Károly főkapitányhelyettest, az óbudai kerület választott törvényhatósági bizottsági tagját jelölték. A Községi Polgári Párt lajstromán utána *Orova* Zsigmond dr., volt bizottsági tag van soron, aki *Andréka* Károly megválasztása után ujra tagja lesz a törvényhatóságnak.

Zilahy Dezső kitüntetése. *Zilahy* Dezsőt, a székesfővárosi idegenforgalmi hivatal igazgatóját XI. Pius pápa dr. Serédi Jusztinián, Magyarország biboros hercegprímása előterjesztésére a Szent Imre jubileris esztendő körül szerzett érdemeire való tekintettel a Pro Ecclesia et Pontifice érdemrenddel tüntette ki.

— **Július végén veszi igénybe a főváros a huszmilliós kölcsönt.** A nagybankok és a főváros között — mint a *Fővárosi Hirlap* multheti számában jelentette — már létrejött az előzetes megállapodás a huszmilliós kölcsön folyósítására, csupán csak a kamatterhek mértékének megállapítása van hátra. Ebben a vonatkozásban azért nem történt még döntés, mert a *tárgyalások menete alatt váratlanul bekövetkezett a bankkamatláb másfél százalékos felemelése* és ezzel megdőltek azok az eredeti elgondolások, amelyek a főváros kölcsönét *6 százalékos kamat mellett akarták biztositani.* Lehetővé tette a kamatláb megállapításának elhalasztását az a körülmény is, hogy a *főváros a huszmillió pengőt csak július közepén fogja igénybevenni.* A folyósítás 2—3 hónapon át, úgy, ahogy a főváros szükségletei kívánják, részletekben fog megtörténni.

— **Az őszi hónapokra marad az ideiglenes hivatalnokok kinevezése.** Eredetileg úgy tervezték, hogy a tisztujítás befejezése után nyomban sor kerül a napidíjasoknak *ideiglenes hivatalnokokká* való átminősítésére. Értesülésünk szerint a többszáz főnyi hivatalnoki kar státusrendezése befejezett tény, de az *átminősítésre csak az őszi hónapokban kerül sor,* mert a nagy anyag előkészítése hatalmas munkát jelent az elnöki ügyosztály részére.

— **Áthelyezik a Baross-tér villamos vágányait.** A Rákóczi-úti vágányok középre helyezése szükségessé teszi a Baross-tér közlekedési rendjének megváltoztatását is. A munkálatok már folyamatban vannak és a villamos sinek egyirányú vezetése lehetővé teszi a *járdaszigetek építését,* ami az Oktogon-téren és a Berlini-téren lényegesen megkönnyítette a forgalom lebonyolitását.

Hová menjünk nyaralni? Ez ma egyike a legaktuálisabb kérdéseknek, mert mindenki jobban megnézi, hogy mire adja ki a nehezen megkeresett pénzét és joggal meg is követeli, hogy jól érezze magát és a legjobbat kapja. Mindezt megtalálja Siófok fürdőtelepén, melyet az igazgatóság nagy áldozatkészséggel világfürdői nivóra emelt. Remek levegő, pompás, bársonyos strandfürdő, kitünő ellátás, abszolut modern kényelem, a szállodákban hideg, meleg folyóviz, a pihenni vágyóknak csend és nyugalom, a szórakozni vágyóknak ezerféle szórakozás csak egyetlen egy balatoni fürdőtelepen, **Siófokon** van.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
VABANQUE halálugrása
és a szenzációs juniusi műsor.
Helyárak 1—6 pengőig. Utalványok érvényesek

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútorasztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

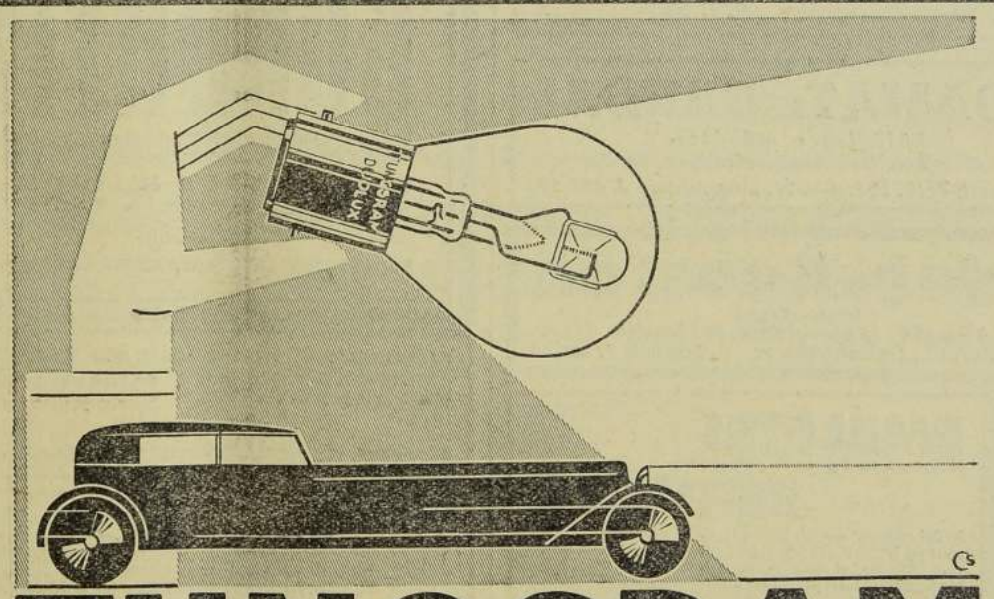
KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Alapitva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

TUNGSRAM
FÉNYERŐS, TARTÓS, GAZDASÁGOS

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az új élelmiszernagyvásárteleppel kapcsolatos hajóállomáshoz szükséges **vasszerkezetű hajóhidak szállítására.**

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a Központi városháza II. emelet, 197. szám alatt díjtalanul, a hivatalos időben, délelőtt 12—2 óra között kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi július hó 20-án délelőtt 12 óráig** II. emelet, 192. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi július hó 20-án délelőtt 12 órakor lesz a VIII. ügyosztály tanácstermében, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a VI. ker., Jász-utca Hungária-körút és Rákospatak között levő szakasza gyalogútjainak **bitumenes burkolattal való ellátási munkálataira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi június hó 30-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 281. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi május hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Tört főtengelyek javítása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

Keményy Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-21

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

The Neuchatel Asphalte Company Limited
Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R.T.
BUDAPEST,
IX., FERENC-KÖRÚT 46.

HIRMANN FERENC FÉMÁRÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

HERCZEG JÁNOS
ASZTALOSMESTER
lakberendező faipari üzeme
Budapest, IX. ker. Viola-utca 17. sz. Telefon: József 448—90

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógylényezők.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállitás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 július 1. — 26. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Ítélt az ország

és ez az ítélet nemcsak idehaza kelt teljes megnyugvást, hanem — ami sokkal fontosabb ezekben a sorsdöntő órákban — a külföldön is, ahol a magyar eseményeket talán soha sem figyelték olyan erőteljesen, mint épen ma. E pillanatban a választások végleges eredményét még nem ismerjük, de annyi máris bizonyos, hogy *Bethlen* István a választáson hatalmas, minden felmentvényt megadó és a további munkára felhatalmazó döntő győzelmet aratott. Ennek a győzelemnek fokozza jelentőségét, hogy az úgynevezett „titkos" kerületekben, amelyek a szórványos kis ellenzéknek mindig egyetlen argumentuma szoktak lenni, *Bethlen* István politikájának hódító ereje és érdemeinek elsmerése hatalmasan előretört.

De mi nem beszélünk győzelemről és nem beszélünk legyőzöttekről: mindössze azt mondjuk, hogy erre a választási eredményre, *Bethlen* István páratlan külpolitikai érdemeinek méltó elismerésére, a gazdasági jövő megalapozását előkészítő és lehetővé tevő bizalmi vótumra *múlhatatlanul szüksége volt nem Bethlen Istvánnak, hanem a magyar nemzetnek, a sokat szenvedett országnak és a világvárosi előretörés küszöbén veszteglő magyar fővárosnak, Budapestnek.*

A miniszterelnök és most sokszorosan igazolt politikája, példátlan sikerű munkája meghozta a számunkra szinte elérhetetlennek tetsző eredményt, hogy rettentő megcsonkítottságunkban, kifosztottságunkban világcsodájára mégis élünk. Ezt a politikát és ezt a munkát kell most tovább folytatni és ha a választási küzdelem mindenkor misztikus és bizonytalan esélyei, ha a népkegy változó hangulatai egy pillanatra talán elfojtották a lélekzetünket, de annál nagyobb most a lelkek felszabadulása, amikor látjuk és érezzük, hogy a nagy mű tovább épülhet, a magyar jövő útját tovább lehet törni és egyengetni. Nem kell győzelmi tort ülni, csak *a magyar nemzet józanságát kell ünnepelni, amely a mostani választás egyetlen győztese.*

Más országokra és más fővárosokra gondolunk, ahol mindenütt a szélsőségek vívják meg elkeseredett csatáikat, sokszor véres küzdelmek árán az elvadult szenvedélyek és az elkeseredés szülte rögeszmék aratnak győzelmet. Szerte Európában sehol sem lehet találni még egy nemzetet, amely utánozni tudná a magyar nép gondolkozásának fegyelmezettségét, amely tökéletesebb hűséggel tudná követni választott vezérének céltudatos lépteit.

Más országok, ha nem is engedhetik meg maguknak, de mégis kibírják, hogy barnainges és vörös-táblás hordák győzzenek a választásokon. Bennünket csak akkor nem fenyeget az elsöpörtetés, a térképről való kiirtás veszedelme, ha böles mérséklettel, páratlan egymás-megbecsüléssel, hazafias emelkedett lélekkel vállalkozunk az alkotó munkára, amely egyedül ad jogot nekünk az életre és a magyar igazság kivívásáért folytatott harcra.

Az új magyar parlament összetétele olyan, hogy mi hű képét látjuk benne az ország igazi közvéleményének. Bízunk benne, hogy alkalmas lesz az eredményes munkára és erőteljes hátvédje lesz annak a gigászi küzdelemnek, amelyet a magyar megújhodás igazi vezére folytat.

Az ország *mindent* vár ettől a parlamenttől, de Budapestnek is van valami külön kívánsága. Ez a kívánság pedig az objektív igazságosság ezzel a küzdő, jobb sorsra érdemes, becsületes várossal szemben. Mert mondjuk meg őszintén, hogy még a legutóbbi parlament is elfogult és idegen érzésű volt Budapesttel szemben. De nem voltunk teljes mértékben megelégedve a védelemmel sem, amelyben a mi képviselőink részesítették városunkat. Elfogult támadásokat hallottunk, amelyeket csak lanyhán védtek ki. A jövőnek mást kell hoznia: *Budapest az új parlamenttől igazságos kritikát, Budapest képviselőitől pedig lelkes, odaadó védelmet kíván.*

Sipőcz Jenő polgármester:

Örvendetes jelek mutatkoznak, amelyek kihatásukat a főváros gazdasági helyzetében is éreztetni fogják

A szociális gondoskodás terén a főváros szükség esetén hajlandó még az eddigieknél is nagyobb áldozatot hozni

A szerdai közgyűlés tárgyalja és előreláthatóan egyhangúlag magáévá teszi a polgármesternek azt az előterjesztését, hogy forgótőke céljaira *20 millió pengő átmeneti kölcsönt* vegyen igénybe a főváros, amire azért van szükség, hogy a folyó kiadások biztosítása fennakadást ne szenvedjen. Kapcsolatban ezzel a tranzakcióval, a legellentétesebb hírek kerültek szárnyra, amelyek természetesen nem találtak hitelre, azonban el kell ismerni, hogy *Budapest lakossága körében különféleképpen kommentálták a főváros pénzszükségét.* A *Fővárosi Hirlap* éppen ezért kérdést intézett

Sipőcz Jenő polgármesterhez

a tranzakcióról és annak okairól, amelyről a polgármester a következő nyilatkozattal válaszolt:

— A főváros nehéz pénzügyi helyzetét nagyjában az idézi elő, hogy a bevételek a súlyos gazdasági helyzet következtében nem érik el a költségvetési előirányzatot. Köztudomásu, hogy egyéb okok is fennforognak, amelyek közül különösen az államnak a kórházi ápolási díjak terén fennálló tartozásaira kell rámutatni.

Megkérdeztük a polgármestert arról is, hogy a 20 milliós pengő kölcsön *hosszabb időre rendbehozza-e a főváros háztartását* és hogy nem várható-e belátható időn belül olyan nehézség, ami újabb kölcsön felvételét igényeli.

— A felveendő kölcsön, — mondotta a polgármester — főleg azt a célt szolgálja, hogy azok a bevételi hiányok, amelyek a bevételek csökkenése folytán előállottak, a város gazdasági életében fennakadást ne okozzanak. Arra a kérdésre, hogy ez a kölcsön hosszabb időre tudja-e rendbehozni a főváros háztartását és hogy nincs-e kilátás újabb nehézségekre: határozott választ nem tudok adni, mert a főváros gazdasági helyzetének alakulása csak függvénye az ország gazdasági helyzetének, amelyet viszont nem lehet függetleníteni a világgazdasági helyzet alakulásától. Remélem, hogy azok az örvendetes jelek, amelyek napjainkban mutatkoznak, kedvező kihatásukat a főváros gazdasági helyzetére is rövidesen éreztetni fogják.

Szükségesnek tartottuk a legilletékesebb információt kikérni arra nézve is, hogy *a bekövetkezhető téli inség enyhítésére történtek-e már most előmunkálati intézkedések?* A polgármester erre vonatkozó válasza így hangzik:

— A főváros minden illetékes tényezője tudatában van annak, hogy a jelenlegi különösen nehéz viszonyok között a szociális gondoskodás terén fokozottabb teendőkre van szükség. A közjótékonysági ügyosztály éppen ezért a legbehatóbban foglalkozik a téli inség enyhítésére vonatkozó tervekkel. Megbízásom alapján tárgyalásokat folytat az illetékes tényezőkkel s a magam részéről egyelőre csak annyit jelenthetek ki, hogy a főváros szükség esetén még az eddigieknél is nagyobb áldozatot hajlandó hozni a segélyakció akadálytalan és kielégítő lefolytatására.

Amint látható, *Sipőcz* Jenő polgármester *a legteljesebb nyiltsággal* tárta fel a kölcsönakció hátterét, amelynek szükségességét az előirányzott bevételek megcsappanása idézte elő. Mindenesetre megnyugtató, hogy a főváros felelős vezetője *a tények ismeretén alapuló optimizmussal* ítéli meg a közeljövőt és bizakodással várja a főváros gazdasági helyzetének megjavulását.

Csütörtök éjszaka kihirdetik a választások végső eredményét

A választás első napján a szocialisták a másodikon a polgárság szavazói vonultak föl — A választók nyolcvan százaléka jelent meg az urnáknál.

Imponáló rendben, tökéletes fegyelmezettséggel folyt a szavazás Budapest mindhárom választókerületében. A főváros közönsége komoly lelkiismeretességgel gyakorolta alkotmányos jogát és végig a város összes szavazóhelyiségeiben mintaszerű precizitással működik a választási gépezet. *Budapest érettsége és politikai iskolázottsága megnyilatkozik úgy a külsőségekben, mint a politikai tájékozottságban.*

A budai választókerületben

öt párt fog osztozkodni a megállapított hat mandátumon és az a lelkesedés, amellyel *Bethlen* István pártjának listavezetőjét, *Kozma* Jenőt fogadták: kétségtelenné teszi, hogy *az Egységes Párt diadalmasan kerül ki a küzdelemből.*

Az északi kerületben

Kállay Miklós, *Éber* Antal, *Dési* Géza és *Madarassy-Beck Gyula* báró nevei ékeskednek az Egységes Párt listáján: olyan értékek mindannyian, akikre *büszke lehet az a polgárság, amelyik bizalmával őket megajándékozta.*

A déli választókerületben

a szeretet és ragaszkodás jeleivel halmozták el *Usetty* Bélát, *Payr* Hugót és *Hatolkay* Kázmért, akik eddig is hivatott vezérei voltak Ferencvárosnak, Kőbányának, Józsefvárosnak és a Belvárosnak. A legtöbb ajánlást itt nyujtotta be az Egységes Párt, demonstrálva a nagy tömegeknek iránt mutatkozó hajlandóságát.

Az urnák felbontása most van soron és így természetesen semmiféle jóslásokba bocsátkozni nem lehet, azonban bizonyos, hogy

Budapest öntudatos és felvilágosodott polgársága kinyilvánította a bethleni kormányzás iránt hálás elismerését

olyan mértékben, hogy az Egységes Párt a budapesti választásokon komoly és értékes sikereket mondhat magáénak.

Az imént lefolytatott titkos választás már eddig is *érdekes megfigyelésekre adott alkalmat.* A hétfői ünnepnapon túlnyomórészt a szocialista szavazók voltak a szervezettebbek és az a 141.000 szavazat, ami az urnákba került: *aligha jelezte a polgári pártok dominálo fölényét.* A választás második napján körülbelül 135.000 szavazat hullott az urnákba és ezek már *a polgári front törhetetlen erejéről tesznek tanubizonyságot.* Ha figyelembe vesszük, hogy a községi választásoknál átlagban a választók 95%-a gyakorolta szavazati jogát, míg most körülbelül 80% az arány, akkor szembeötlik az a 15%-os visszaesés, ami nyilvánvalóan a nyári vakációval áll összefüggésben.

Az eltolódás mindenesetre a polgári jelöltek rovására esik, mert éppen az a társadalmi réteg volt távol a fővárostól, amely feltétlenül a polgári összetartás hívének vallja magát.

A szavazást kedden este az összes körzetekben befejezték, gondoskodtak az urnák lepecsételéséről és a kerületi választási bizottságokhoz történő elszállításáról. Az urnákat erős felügyelet alá helyezték és *szerdán reggel megkezdték a szavazatok összeszámlálását.* Ez a munka mindenütt szerdán reggel nyolc órakor kezdődött és eltartott délután 2 óráig, majd megfelelő szünet után folytatódik este 10 óráig.

Csütörtökön feltétlenül befejezik a szavazatok végső összesítését és előreláthatólag éjszaka kihirdetik az eredményt,

amelynek adatai felé lázas izgalommal tekintenek az egész fővárosban.

Megszünt a különmunkák díjazása

Érvénybe lép a félévenkinti jutalmazási rendszer, amit átmeneti állapotnak tartanak

A belügyminiszter leiratában foglalt rendelkezés és ezt követőleg a polgármester intézkedése nyomán szomorú dátumot jelent a fővárosi tisztviselőknek július elseje. E naptól kezdve ugyanis *megszünik a különmunkák díjazása,* ami érthetően érzékenyen érinti azokat a tisztviselőket, akiknek hatáskörük lelkiismeretes ellátása a délutáni munkát is megköveteli.

Július 1-től kezdődően nem utal többé különmunkadíjakat a polgármester megbízásából az elnöki ügyosztály

és így elesnek többletjövedelmüktől a tisztviselők százai.

A kormányhatóság intencióinak megfelelően *Sipőcz* Jenő polgármester már intézkedett, hogy a különmunkadíjak beszüntetéséről a megfelelő rendelkezések érvénybe lépjenek. A városháza vezetői azonban méltányosan akarják kezelni a tisztviselőknek ezt a fontos ügyét és ezért olyan értelmü intézkedés történt, hogy

a különmunkák helyett a jutalmazások rendszere lép életbe.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy *a jutalmakhoz érdemetlenül is hozzá lehet jutni,* mert erre a dotációra csak azok tarthatnak igényt, akik ezután is többletmunkával érdemlik ki buzgóságuk honorálását. A jutalmazási rendszer olymódon kerül gyakorlati alkalmazásba, hogy

minden félévben, tehát július 1-én és január 1-én jutalmat kapnak azok a tisztviselők, akik eddig is és a jövőben is külön munkát végeznek.

Szemben a különmunka-díjazással, *a jutalmak összege mintegy ötven százalékkal kevesebb lesz az eddig folyósított összegeknél,* amelyet azonban minden félévben egy összegben kapnak meg a tisztviselők. Értesülésünk szerint

a főváros vezetősége átmeneti állapotnak tekinti ezt az új rendszert

és mihelyt a nyomasztó gazdasági viszonyok javulást hoznak: megtörténik a megfelelő gondoskodás az előbbi állapot visszaállítására, vagy pedig az eddig élvezett különmunkadíjak mértékének újbóli érvényesítésére.

Július második felében megkezdik a pestkörnyéki földgázkutatásokat

A munka menetéről a Földtani Intézet állandóan tájékoztatni fogja a fővárost

Becsey Antal törvényhatósági bizottsági tag az 1930. évi költségvetés tárgyalása idején azt indítványozta, hogy felirat intéztessék a pénzügyminiszterhez, hogy a tervbevett mélyfúrások közül az egyik a főváros közelében végeztessék, mert véleménye szerint feltételezhető, hogy

a fúrás által földgáz, vagy olaj feltárása volna elérhető.

A pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy elsősorban a *környékbeli földréteg* szerkezetét kell tanulmányozni, csak azután kerülhet sor *a próbafúrásokra.* Egyben kijelentette a miniszter, hogy a kérdés megoldását meggyorsítaná az,

ha a főváros a szükséges geológiai fölvételek költségeit a Földtani Intézet rendelkezésére bocsájtaná.

A tárgyalások további folyamata alatt a Gázművek igazgatósága érintkezésbe lépett a Földtani Intézet vezetőségével. A Földtani Intézet igazgatójának álláspontja szerint legelső sorban térképezni kellene *a Göd—Hort—Cegléd—Kiskunlacháza* községek között fekvő 3500 km²-nyi területen. Ezt a munkát négy év alatt lehetne elvégezni: *a költség évenként 42.300 pengőt tenne ki.* Közölte továbbá az igazgatóság, hogy *a pénzügyminiszter kutatásokat végeztet az Alföld tiszántúli részeiben, a Nyírségtől keletre elterülő területeken és Tiszaörsön.* Ezeket a kutatásokat kiegészítené a székesfőváros által megejtendő kutatás. A Földtani Intézet igazgatója reméli, hogy

4—5 év mulva már rendelkezni fog pozitiv adatokkal arra nézve, vajjon az Alföldnek a Tiszától keletre eső részein várható-e gáz, vagy olajelőfordulás.

Véleménye szerint ezután volna célravezető a főváros által kivánt kutatásokat a *Duna-Tisza közében* és a főváros környékén megejteni.

A továbbiakban a Földtani Intézet igazgatója azt javasolja, hogy a Gázművek bocsásson 20.000 pengőt az Intézet rendelkezésére *gázkutatásokra.* A gázkutatás fölvilágosítást adna a Duna balparti részeinek *hydrogeológiai viszonyairól* is és ezzel kapcsolatban a netán jelentkező meleg vizet is föltárná.

Minthogy a Gázművek által földgázkutatásokra előirányzott 50.000 pengő csak az 1931. évi esetleges többletbevétel terhére engedélyeztetett, a szóbanlévő célra ezidőszerint fedezet még nincsen. Tekintettel azonban a *kérdés nagy horderejére,* a polgármester arra kéri a tanácsot, hogy a kérdéses 20.000 pengőt már most erre a célra felhasználhassa és ezzel a Duna balpartján végzendő földgázkutatások mielőbb megkezdődhessenek.

*

Értesülésünk szerint a Földtani Intézet július második felében hozzáfog a helyszínen a kutatás munkájához és annak menetéről időközönként jelentést tesz a főváros vezetőségének.

Megkezdte nyári szabadságát a városházi vezérkar

A tanácsnokok három turnusban vakációznak

A szerda délutáni közgyülés befejeztével a főváros törvényhatósági bizottságának működésében szünet következik be. Magától értetődik, hogy a nyári vakáció alatt nem tart üléseket a törvényhatósági tanács sem, amelyiknek az a hivatása, hogy a közgyülés elé terjesztendő fontosabb ügyeket megfelelő formában előkészítse. A nagy meleg meghozta *a nyári vakációt* a városházán is, ahol a vezető főtisztviselők több turnusban mennek szabadságra, hogy az adminisztráció ügymenetében fennakadás be ne következzék.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester két részletben veszi ki szabadságát. Szokásához híven a főpolgármester két hetet a bajorországi *Reichenhallban* tölt, ahonnan július 20-án érkezik vissza Budapestre. Valószínüleg néhány napi tartózkodás után fonyódi villájába utazik, a Szent István ünnepségeken ismét Budapesten lesz. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester e hónap elején utazik külföldre és augusztus közepén már ismét átveszi hivatala vezetését. *Liber* Endre és *Borvendég* Ferenc alpolgármesterek felváltva veszik ki szabadságukat oly módon, hogy a polgármester távollétében egyikük mindig mint *helyettes polgármester* fogja a főváros ügyeit irányitani.

A tanácsnokok közül *Vajna* Ede, *Wossala* Sándor, *Némethy* Károly, *Salamon* Géza és *Király* Kálmán már szabadságon vannak. *Lamotte* Károly, *Csármán* Ferenc, *Gallina* Frigyes, *Schuller* Dezső, *Schara* Béla és *Babarczy* István augusztusban indulnak pihenőre, míg *Szendy* Károly, *Szlovák* Pál, *Bódy* László és *Kovácsházy* Vilmos július első felében kezdik meg vakációjukat.

A polgármester egyidejüleg intézkedett aziránt is, hogy az itthonlévő tanácsnokok kollégáik hatáskörét ellássák és az ügyosztályok a rendes keretek között fejthessék ki tevékenységüket.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMÜ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevített gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztlaltosoknak mészkőlisztet, valamint **mükömunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

HIRSCH LÁSZLÓ
út-, vasutépitési és kövezési vállalkozó
I., Elek-utca 9/a. Tel.: Lá. 18—43.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14 A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Elhibázott gondolat a MABI fürdőépítése a Bethlen-téren, ahol még csak víz sincs

A kockázatos vállalkozás tervét egyelőre levették a napirendről

A budapesti gyógyfürdők, magánfürdők és szanatóriumok körében az elmult hetekben nagy izgalommal tárgyalták a *Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének* azt a tervét, hogy tagjainak új vízgyógyintézetet és gyógyfürdőt létesit. Az elgondolás szerint *a rendelkezésre álló 2 és félmillió pengős tőkéből a Bethlen-téren épülne az új egészségügyi intézmény* és ez lehetővé tenné a MABI évenkénti félmillió pengős gyógyfürdői költségének apasztását. A terv híre akcióra késztette nemcsak a szanatóriumok és fürdők érdekeltségeit, hanem a *Budapest-Fürdőváros Egyesületet* is, amelyek általános szempontoktól vezettetve, fejezték ki aggályukat a MABI fürdőtervével szemben. Kifejtették a népjóléti miniszter előtt, hogy a fürdő a Bethlen-téren nem felel meg céljainak elsősorban azért, mert ott *gyógyvíz nem áll rendelkezésre*. A betegek szempontjából is káros és megokolatlan itt az építkezés, mert kénytelenek lennének Óbudáról, Kőbányáról és a környező községekből ide vándorolni, ugyanakkor, amikor most a főváros különböző kerületeiben működő fürdők és vízgyógyintézetek, valamint szanatóriumok mind rendelkezésükre állanak. Foglalkozott az üggyel a főváros illetékes ügyosztálya is, amely ugyancsak csatlakozott az érdekeltségek felfogásához, de nem helyeselték a terv végrehajtását azok a szakemberek sem, akik hozzáértéssel és lelkesedéssel dolgoznak *Budapest-Fürdőváros gondolatának* megvalósításáért. Ebből a szempontból nagyérdekességű álláspontjának adott kifejezést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstag, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap munkatársának:*

— A legnagyobb mértékben meg kell fontolni egy ilyen tervnek a keresztülvitelét, mert ma minden elgondolásnak Budapest-Fürdőváros kiépítését elő kell segíteni. Ha ebből a nézőszögből vizsgáljuk a MABI tervét, akkor azt látjuk, hogy

itt az öncélúság dominál,

mert csak a maga pénzügyi szemléletéből erőltet oly törekvést, amely *a generális érdekeket egyáltalában nem szolgálja*. Ha a biztosító a maga évi félmillió fürdőkiadását akarja apasztani: kérdéses, hogy ez sikerre vezet-e? Ellenben kétségtelen, hogy *visszadobja a meglévő fürdőintézmények fejlődési lehetőségeit* és azoknak elsorvadását készíti elő. Elismerem, hogy évi 500.000 pengővel lehetne amortizálni egy ilyen építkezést, azonban nem szabad elfelejteni, hogy nehéz adminisztrációs költségek és a sajátos komplikált üzemviszonyok is figyelembe veendők, amikor egy fürdőintézmény vezetésére akarnak vállalkozni.

Ha megvizsgáljuk a fürdők évi üzleti eredményeit, akkor azt látjuk, hogy a mutatkozó bruttó jövedelem még nem jelent lukrativ üzletmenetet.

— Mindentől eltekintve, *a Bethlen-tér a legalkalmatlanabb egy ilyen intézmény életrehívásához*. A legfőbb akadály

a vízhiány,

már pedig vízvezetéki szolgáltatással a betegek gyógyítását nem lehet elérni. Ilyen körülmények között *próbafúrásokat kell végezni*, ami rengeteg pénzt igényel és a legbizonytalanabb kockázattal járhat, mert ha találnak is esetleg a mélységben forrást, az még nem biztos, hogy *megfelelő vizet* fog szolgáltatni.

— Számolni kell azzal a kétségbevonhatatlan ténynyel, hogy

a népbetegségek között majdnem első helyen áll a reuma, ennek a gyógyítására pedig hiányzik Budapesten a megfelelő gyógyintézet.

Logikus elgondolás tehát az, amelyik *a fővárossal karöltve oldaná meg a reumafürdő és kórház létesítését* és én el tudom képzelni, hogy

a fővárosi fürdőintézmények keretébe beilleszthető volna a MABI 2 és félmillió pengős építkezése,

a legjobban hiányzó reumakórház és gyógyfürdő megalkotására. Meggyőződésem, hogy *ez sokkal jobban szolgálná a MABI érdekeit, mintha önálló kezdeményezéssel fog hozzá egy bizonytalan kísérletezéshez*. Mindentől eltekintve, nem szükséges és megokolatlan konkurrenciát támasztani a budapesti jóhírnevű fürdőknek *újabb hatósági üzem* felállításával. Éppen ezért

a magasabb érdekek kívánják, hogy a MABI sürgős tárgyalásokat indítson a fővárossal és a népjóléti minisztériummal az együttes megoldás érdekében.

A fővárosnak úgy a budai, mint a pesti oldalon *kipróbált és megfelelő thermális vizek állnak rendelkezésre*, amelyek mindenképpen megközelíthetők és így úgy a kényelmi, mint a gyógybiztonsági okoknál fogva a legjobban alkalmasak a gyógyulást keresők ellátására.

— Egy szempont van, ami szimpátikussá tehetné a MABI tervét: *a két és félmillió pengős építkezés*, ami a munkanélküliség érdekében jelentene talán komoly tényezőt. Pénzügyi szempontból azonban a MABI részére ez nem jelenthet feltétlenül jó üzletet. Ha a pénzügyi szempontok és érdekek az irányadók, akkor megteheti a biztosító azt is, hogy ezt az összeget építési kölcsönökre adja ki és *a kamatokból járul hozzá a maga gazdasági erejének fokozásához. Vagy pedig valamelyik városi, vagy magánfürdőintézménnyel kapcsolatosan megépíttetné az annyira hiányzó reumakórházat*. Sokkal jobb ez, mintha új üzemet csinál, amelynek az üzletszerű vezetésére nem megfelelő a hatósági jellegű szervezet. *A fürdőintézmény olyan üzleti vállalkozás, ahol a financiális szempontokon kívül messzemenő üzleti képességek, gyakorlati tudás és hallatlanul körültekintő technikai felkészültség szükséges.*

*

Ernszt Sándor népjóléti miniszternek — amint értesülünk — az az álláspontja, hogy az önálló MABI-fürdő tervét egyelőre leveszik a napirendről és így valószínűleg előtérbe kerül az az egyedüli helyesnek látszó megoldás, hogy a reumagyógyintézet a fővárossal való együttműködés útján soroztassék be a Budapest-Fürdőváros kereteibe.

Előkészületek Szent István hetére

A csákvári paraszt-társulat a Kamara Színházban játszik és az ünnepi alkalomra kinyit a Városi Színház is

Közel két hónap választ el még a Szent István-heti ünnepségektől, de *a főváros máris megkezdte az előkészületeket*. Az elmult években sok kifogás hangzott el amiatt, hogy a Szent István-hetében a fővárosba érkező idegenek és vidékiek számára nem gondoskodnak színházi előadásokról. Ezt nem lehet a főváros hibájául felróni, mert *a város nem kényszerítheti a magánszínházakat, hogy előadásokat tartsanak*, a saját színházának nyitvatartása érdekében azonban minden intézkedést megtett. Értesülésünk szerint a

Szent István-hét alatt előadásokat tart a Városi Színház és a főváros kezelésében a Nemzeti Színház Kamaraszínháza.

A Paulini Béla-féle csákvári paraszttársulatot hozatja fel Budapestre a főváros Szent István-hetére és a társulat a Kamaraszínházban tartja majd előadásait.

A költségeket a főváros viseli,

s az az elgondolás, hogy *a lehető legolcsóbban szabják meg majd a jegyek árát*. Van olyan terv is, hogy

teljesen ingyen

adja a főváros a Kamaraszínházi jegyeket az ide jövő idegeneknek, ettől a megoldástól azonban *valószínűleg el fognak állani*, mert az ingyenjegyek megfelelő szétosztása nehéz feladat elé állítaná a fővárost.

A Szent István-hét rendező bizottsága *kérdést intézett az állami színházakhoz és a magánszínházakhoz is, nem volnának-e hajlandók Szent István-hetében előadásokat tartani?* Eddig még erre a kérdésre *válaszok nem érkeztek*, minthogy a felszólított színházak vezetőségei most még nem tudtak dönteni.

További másfél évre prolongálják a nyolcmilliódolláros függőkölcsönt

Úgy a küföldi, mint a belföldi bankok honorálják a főváros errevonatkozó kívánságát

A főváros 20 millió pengős függőkölcsönének felvétele immár teljesen elintézettnek tekinthető, mert a közgyülés hozzájárulása után *a nagybankok nyomban rendelkezésre bocsátják ezt a hitelösszeget*. Az előzetes megegyezés szerint a főváros *július 20-ától* kezdve rendelkezhetik a teljes összeggel, ami olymódon fog megtörténni, hogy a főváros pénzügyi vezetősége csak *a szükségletek erejéig* veszi igénybe a rendelkezésére bocsátott tőkét, míg a hátralevő összeget a bankoknál hagyja, hogy *a fel nem vett tőke kamatjövedelmével mérsékelje a kamatterheket*.

A kölcsönüggyel kapcsolatban szóbakerült a felvett *dollárkölcsön* ügye is. Emlékezetes, hogy az elmult évben a főváros közel *nyolcmilló dollárt* vett igénybe függőkölcsön alakjában, rövid lejáratra, azzal a kikötéssel, hogy ezt a kölcsönt a nagy beruházó kölcsönből fogja visszafizetni. A mai viszonyok között a pénzpiac kedvező feltételek mellett nem tud rendelkezésre állani a fővárosnak,

a nagy beruházó-kölcsön tehát még jóideig nem kerül az aktualitások napirendjére.

A dollárkölcsön három részletből áll. Kétmillió dollárt a nagybankoktól vettek fel, másik kétmilliót az *Angol-Magyar Bank* folyósította hét egynegyed fix kamatozás mellett.

Ez a két kölcsön december végén jár le.

Kétmillió nyolcszázezer dollárt a *Községi Takarékpénztár* adott és ugyancsak ez az intézet szerzett további *kétszázötvenezer angol fontot* is, körülbelül hétszázalékos kamatozással, irányadóul véve a mindenkori amerikai és angol bankkamatláb alakulását. El kell ismerni, hogy mindkét kölcsön kedvező feltételek mellett jutott a főváros birtokába és ezért elismerés illeti *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok előrelátását, aki a kölcsönfeltételek óvatos megállapításánál jelentékeny előnyöket szerzett a fővárosnak. A Községi Takarékpénztártól igénybevett kölcsön visszafizetésének terminusa

1932 június végén esedékes,

vagyis *a nyolcmillió dollár értékü függőkölcsönt másfél éven belül vissza kell fizetni*.

A nagy beruházó kölcsön teljes bizonytalansága azonban megakadályozza ennek a rövidlejáratú kölcsönnek a likvidálását. A kölcsön túlnyomó részét az üzemi beruházásokba fektették és a két nagy üzem: az elektromos művek és a vízművek most folyó rekonstrnálási munkáit is kizárólag ezek a kölcsönök fedezik. Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint

a függő-kölcsön visszafizetését valószínűleg újabb másfél évre meghosszabbítják és ebben az értelemben a főváros ősszel már megindítja az erre vonatkozó tárgyalásokat.

Ugy a *Községi Takarékpénztár*, mint a vele összeköttetésben álló amerikai és londoni pénzcsoportok, továbbá a belföldi bankok is már előzetesen kifejezték azt a hajlandóságukat, hogy *a fővárosnak a függőkölcsön meghosszabbítására vonatkozó kívánságát teljes egészében honorálni fogják*.

Tartós nyomócsövek

Eternitből a vizet nem engedik át és nem rozsdásodhatnak, mert aszbesztből és cementből készülnek. Az Eternit-cső számtalan igen vékony, egymásra csavart rétegezésü. Csekély falvastagsága és könnyü súlya ellenére is magas szilárdságu.

Kérjen díjtalan prospektust és költségvetést

ETERNIT MŰVEK,

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

VECSEY JENŐ

okl. gépészmérnök, kereskedelmi- és ipari részv.-társ.

BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben

Telefonok: Józsel 339-02, 351-99, 394-86

AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek, — Silverrex-gyujtógyertyák. —

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly

A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24

Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Szigorú rendszabályok a közegészségügyi szempontból veszélyes fagylalt-, cukor-, csokoládékészítmények ellen

Felülvizsgálják a pincékben és oduműhelyekben tanyázó „gyárakat" — Tömegmérgezésekre vezethet az ellenőrzés hiánya

Az utóbi időben számos panasz érkezett a főváros közegészségügyi hatóságaihoz a fővárosban elszaporodott, úgynevezett *cukorka- és csokoládé kisüzemek termékei és azok árusítási rendelenességei miatt.* Számosan felismerték a súlyos gazdasági helyzet következtében beállott szűkített lehetőségeket és élelmes emberek gyors egymásutánban nyitották meg a hangzatos elnevezésű édességeket előállító vállalkozásukat. Ezek a „gyárak" *pincékben és élelmezési cikkek előállításra egyáltalában alkalmatlan helyiségekben,* 4—5 munkásleány közreműködésével kezdték meg a nagybani gyártást és árúikat olcsón piacra dobva, megnyerték maguknak a szerényebb igényű vásárló közönséget.

Ennek a mesterkedésnek az a titka, hogy gyártmányaikat külsőre csillogó. és vonzó adjusztálásban tálalják föl s csak a szakértők tudják megbírálni, hogy az a csokoládé milyen minőségű, a cukor édessége milyen hatásfokú és a „desszert" színezése milyen anyagból tevődött össze. A selejtes nyersanyag a külsőben sohasem látszik, de a vegyivizsgálat kitudja mutatni, hogy

az összetétel nem versenyezhet a komoly, márkás gyáraknak termékeivel.

amelyek évtizedek óta világhírt és megbecsülést szereztek a magyar csokoládé- és cukorkaiparnak. A lázas gyorsasággal gründolt kis pincegyárak tehát hiába hangoskodnak azzal, hogy az *ő* árújuk olcsó, *mert az olcsóság ez esetben nem jelent kvalitást.*

Az árú valóban olcsó, azonban annak anyaga

közegészségügyi szempontból jogos kritikára ad alkalmat,

mert az eddigi felületes megállapítások szerint is olyan festékanyagot és vegyületet tartalmaz, ami különösen az édességet kedvelő gyermekek táborában *sokszor átmeneti betegséget idéz elő.*

Eljutottak a panaszok a főváros közegészségügyi hatóságaihoz is, ahol

rövidesen gondoskodás történik a hatósági orvosi ellenőrzés szigorú keresztülviteléről.

Ennek előfeltétele azonban, hogy *iparhatósági és iparjogi* szempontból rendezzék a cukorka- és csokoládégyártás terén mutatkozó visszásságokat és *radikális eljárással kényszerítsék a „gyárakat" az összes higiénikus előírások betartására.*

Általános közérdek, hogy ezeknek a műhelyeknek az ellenőrzését a legnagyobb szigorral és rigorozitással vigyék keresztül. *Budapest közegészségügyének beláthatatlan fontossága követeli, hogy az élelmiszeripar minden vonatkozásban hatósági kontroll alá kerüljön,* ami alól kibújni semmiféle mesterkedéssel sem lehet. Mindenesetre érdekes, hogy ezek az újonnan kinőtt kis műhelyek máris sok dolgot adnak a hatóságnak, egyelőre csak *az adózás körüli jelenségek* miatt.

A hatóságok figyelmét az Országos Iparegyesület hívta föl

arra, hogy a forgalmiadó-átalány mértékét meghatározó évi bruttó-bevallások nincsenek rendjén s ebben a vonatkozásban a pénzügyigazgatóság megtorlása nem fog elmaradni.

Ezzel egyidejüleg

közvetlenül befejezés előtt áll a fagylaltkészítés és árusítás rendjének megállapítása.

Az élelmiszerforgalom eme kategóriájában is *szembeötlő visszásságok* nyilvánulnak meg, amelyeket feltétlenül rendezni akar nemcsak a főváros, hanem a kormányhatóság is. A földmívelésügyi minisztérium és a kereskedelemügyi minisztérium között lefolytatott tárgyalások alapján már *el is készült az erre vonatkozó rendelettervezet,* amelyet a közeljövőben leküldenek a fővároshoz, a végrehajtás foganatosítására. Itt az az érdekes helyzet következett be, hogy

egymással kerültek éles háborúságba a fagylaltkészítők és fagylaltárusok.

Már most érvényben levő rendeletek szerint ugyanis a fagylaltkészítéshez *képesítés* szükséges, míg az árusítás természetesen csak *iparengedély* alapján lehetséges. Az elmult hetekben gombamódra jelentek meg a főváros utcáin az *ál-olasz fagylaltárusok,* akik nemcsak előállítják, hanem kereskednek is készítményeikkel, ami a legélesebb ellenhatást váltotta ki az utcai mozgó fagylaltárusok körében, akik túlnyomórészt *hadirokkantakból* rekrutálódnak. Amíg a két tábor egymással viaskodik, addig

teljesen háttérbe szorul a fagyaltkészítésnél szigoruan előírt higiénikus és egészségügyi rendszabály,

aminek következtében már nem egyszer fordultak elő súlyos megbetegedések. Nemrégiben keltett csak általános feltünést

a Corvin-Áruházban történt tömeges fagylaltmérgezés, ami azért is szembeötlő, mert itt nem kisiparos, hanem nagy üzleti vállalkozás termékéről van szó

és mégis bekövetkezett, hogy *az ellenőrzés hiánya és az előírások be nem tartása tömegmérgezésre vezetett.*

Csordás Elemér dr. tiszti főorvos a vegyvizsgáló intézettel és a bakteriológiai intézettel együttesen áttanulmányozták az erre vonatkozó egész anyagot és *rövidesen megjelenik a súlyos büntetésekkel fenyegető rendelet* a fagylalt készítéséről és forgalombahozataláról. Ezt követi a cukorka és csokoládé-műhelyek megrendszabályozása, amire éppen ilyen szükség van a főváros közegészségügyének megóvása érdekében.

Memorandumban kérik a műszaki tisztviselők a külön státusrendezést

A főváros elnöki ügyosztálya, mint a *Fővárosi Hirlap* megírta, most készíti elő a normálstátus rendelettervezetet, amely *szeptember elején kerül a törvényhatósági tanács elé, illetve a közgyülés elé.* A státusrendelet közigazgatási tisztviselőkre vonatkozik és ezért a *Magyar Műszaki Szövetség* memorandumot nyújtott be *Sipőcz* Jenő polgármesterhez, amelyben a *fővárosi műszaki tisztviselők státusrendezését is kéri.*

A memorandumban hivatkoznak a felsőipariskolát végzett gyakorlati technikusok nehéz elhelyezkedési lehetőségére és kifejtik, hogy *a fővárosnál a műszaki tisztviselők előremeneteli lehetősége minimális.* A memorandumban azt kérik, hogy a polgármester a normálstátus keretében gondoskodjék a műszaki tisztviselők helyzetéről s a kérdést úgy oldja meg, hogy

állandóan ötven felsőipariskolát végzett műszaki erő jusson végleges alkalmazáshoz.

A műszaki tisztviselők részére a *XI—IV. fizetési osztályok megnyitását kérik és azt, hogy szüntessék meg a műszaki szakon az ideiglenes alkalmaztatást.*

A memorandumot *Sipőcz* Jenő polgármester eljuttatta az elnöki ügyosztályhoz, ahol azt áttanulmányozták. A normálstátus-rendelet értesülésünk szerint rendezni fogja a fővárosi műszaki tisztviselők státusát is és erről külön fejezet fog intézkedni. A műszaki tisztviselők státusrendezésénél az előkészítőbizottság a törvényhatósági bizottság mérnöktagjainak a véleményét fogja kikérni.

Egy kiselejtezett hajóval uj közlekedési vállalat létesült az alsódunai-környék forgalmának lebonyolítására

Két évvel ezelőtt történt, hogy a *Magyar Folyam- és Tengerhajózási Rt.* szubvencióemelést kért a fővárostól. A hajózási vállalat és a főváros között ugyanis rendszeresített támogatási viszony állott fenn annak biztosítására, hogy *a helyi és átkelési hajóforgalom a Dunán a főváros közönségének rendelkezésére álljon.* A *Mefter* meglehetősen nagyszámú hajóparkot tartott üzemben a viziközlekedés ellátására, azonban erre az üzletágra alaposan ráfizetett és így a főváros nem térhetett ki a szubvenció folyósítása elől. Éveken keresztül *százezer pengőt* tett ki a támogatás összege, amelynek kétszeresére való felemelését azonban a főváros visszautasította. Ilyenformán az a szomorú helyzet következett be, hogy

eltüntek a Dunáról a gyorsjáratú és kedvelt propellerek

és tavaly mindössze csak a Vigadó—Várkertrakpart, Árpád-utca—Batthyány-tér és a Hungária-út—Óbuda között tartottak üzemben egy-egy kis hajót az átkelési forgalom lebonyolítására.

A mult évben már csak ez a három kis hajó füstölgött a Duna két partja között, az idén azonban ezek is eltüntek *és a közönség kénytelen az átkelést a hidak igénybevételével lefolytatni.* A MFTR már fel sem állította a kikötői hidakat és a jövőben sem szándékozik visszaállítani ezt a közlekedést. A helyi járatok lebonyolítását most a gyorsjáratú *motorhajók* végzik, amelyek be is váltják a hozzájuk fűzött reményeket, azonban olyan kevésszámú hajóval rendelkeznek, hogy

a Gellért-tér—Margitszigeti járatra csaknem órahosszat kell várakozni a közönségnek.

Budapest népe kénytelen lemondani a *sétahajózás* gyönyöreiről és igénybe venni azokat a motoros hajókat, amelyek ritkán közlekednek s amellett a viteldíjuk is aránytalanul magasabb, mint a MFTR díjszabása volt.

Ugyanakkor, amikor a MFTR leállította az egész helyihajózást és ennek a feladatnak ellátását a rendszertelenül közlekedő, költséges motorhajózás vette át:

jelentkezett a fővárosnál egy vállalkozó, aki engedélyt kért és kapott egy új vonal megindítására ,amelyik a Vámház-téri nagycsarnok és Ráckeve között bonyoítja le a forgalmat.

A vállalkozónak, *Balázsi* Antalnak kimondottan az a célja, hogy *a csepelszigeti Dunaág körzetében lakó piaci árusokat és azoknak árut a nagycsarnokhoz elszállítsa.* Az új hajózási „vállalat"

hajóparkja mindössze egy hajóból áll,

amelyet olcsó pénzen vásárolt a MFTR kiselejtezésre szánt járművei közül. Érdekes, hogy ez a vállalkozó *aránylag jó üzletet csinál,* mert egyetlen hajója a naponta rendszeresített négyszeri útján mindenkor zsúfolva van környékbeli termelőkkel és az áruk tömegével.

Magyar Lovaregylet

július hó 4., 5., 11., 12., 18., 19., 25., 26-án versenyt tart. Kezdete d. u. 3 óra 30 perckor. Helyárak: I. helyúri 6 P, hölgy 4 P. II. hely 2.50 P. III. hely 80 fillér. Páholyülés 8 P. Ring 10 P. Totalizatör, vendéglő minden helyen. Villamos I. és II. helyhez a 29-es, III. helyhez a 24-es és 38-as kocsikkal. HÉV-en I., II. és III. helyhez. Autóbusz „A" Vörösmarty-térről 2.10—3.05, „O" Oktogon-térről 2.15—3.10 óra között. Vissza V. futam után. Átszállójegy 1 P.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboritók- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Béliparosok panasza a Lóhúsüzem ellen

Nyilvános pályázat, amelynek felbontásánál kizárják az érdekelteket — Az iparosok távolmaradása miatt a legutóbbi versenytárgyaláson 10.000 pengő kár érte az üzemet

Vajna Ede tanácsnoktól vizsgálat megindítását kérik

A budapesti béliparosok a napokban panaszos beadványt intéztek a közélelmezési ügyosztályhoz a *Községi Lóhúsüzem ellen*. Ez a panasz egyben vád is, amely nem tartalmaz egyebet, minthogy a *Lóhúsüzem* 10.000 pengővel engedte magát megkárosítani, közvetve tehát a főváros adófizető polgárságát érte ez a tízezer pengő kár.

Évek óta furcsa, érthetetlen szokás honosodott meg a Lóhúsüzemnél. Az üzem a levágott lovak révén nyert hus egyrészét kolbászárunak dolgozza fel s hogy ezt megtehesse, természetesen szüksége van különböző fajta belekre, amikbe a kolbászhust töltik. A belek beszerzésére időnként *pályázatot ír ki az üzem* s ugyancsak pályázat útján értékesíti a levágott lovak beleit, amelyeket kolbászgyártásra nem lehet felhasználni, hanem csak szalámi készítésére.

A különös üzleti szokás abban nyilvánul meg, hogy

a pályázatokra befutó, zárt, lepecsételt borítékokban lévő ajánlatokat a Községi Lóhúsüzem igazgatósága saját hatáskörében bontja fel.

Más városi üzemnél az a szokás, hogy a pályázatok felbontását vagy az üzemi bizottság végzi, vagy az üzemvezetőség, de *mindenkor a pályázók jelenlétében*.

A lóból beszerzése céljából június 13-ára ismét pályázatot írt ki a Községi Lóhúsüzem. *Az érdekelt béliparosok, akik már évek óta nem tudtak megrendeléshez jutni, elhatározták, hogy nem vesznek részt a pályázaton*, hisz egészen valószínű, hogy abból ismét ugyanaz a cég fog győztesen kikerülni, amelyik eddig is csaknem egyedüli szállítója volt az üzemnek.

A pályázat eredménye azután mindenkit megdöbbentett. Az egyedül pályázó cég, úgy látszik, értesült a konkurrensek távolmaradásáról és azt a maga előnyére használta ki. *Míg eddig a lóbélért 4.90 pengő egységárat fizetett a június 13-iki pályázaton, tudva azt, hogy versenytárs nélkül maradt, 2.80 pengő egységárat ajánlott.* A különféle belek szállítására tett ajánlatánál is erősen változtatott az egységárakon és *csak magasabb árakon volt hajlandó beleket szállítani az üzemnek*, mint eddig tette.

A pályázatból távolmaradt cégek kiszámították, hogy

a háromhavi szükségletet alapulvéve, az üzem 10.000 pengővel károsodik

az ajánlat elfogadásakor. Ez a normális üzleti hasznon felül elért 10.000 pengő természetesen kiváltotta a béliparosok felháborodását és elhatározták, hogy a főváros vezetőségéhez fordulnak s a Lóhúsüzem érdekében kérni fogják *az ajánlat elutasítását*.

Szombaton a pályázattól távolmaradt cégek *közös memoranduma megérkezett a fővároshoz*. Ebben a memorandumban nyíltan feltárják a történteket és azt a jogos kérést terjesztik elő, hogy

a jövőben a pályázatokat nyilvánosan, a pályázók jelenlétében bontsák fel.

Másik kérésük az, hogy engedélyezzék számukra a június 13-iki pályázatra az ajánlatok utólagos beterjesztését, annál is inkább, mert *ez az üzem anyagi érdeke is, hisz ezáltal mintegy tízezer pengőt takarítana meg a Lóhúsüzem.*

A memorandum *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnok előtt fekszik már. Döntés még nincs, remélhetőleg azonban a főváros vezetősége nem fog arra a lehetetlen álláspontra helyezkedni, hogy

pusztán formai okokból

súlyos károsodás érje egyik üzemét. Akárhogy is intéződjön el a Lóhúsüzem június 13-iki pályázata,

feltétlenül szükséges volna, hogy a főváros illetékes tényezői a legszigorúbban megvizsgálják: mért nem történik nyilvánosan, a pályázók jelenlétében az ajánlatok felbontása?

Ezzel eleje vétetnék minden felelőtlen suttogásnak. Ami pedig a dolog érdemi részét illeti, nem lehet közömbös sem a Lóhúsüzemnek, sem pedig a főváros vezetőségének, hogy *egy egész iparág elkeseredésében arra határozza el magát: felszólítás, fölhívás ellenére sem nyújt be ajánlatot egy pályázatra és az sem lehet közömbös, hogy a felszólított cégek távolmaradása folytán veszít-e a Lóhúsüzem 10.000 pengőt, vagy sem?*

Nem kapnak pénzt a kistaxisok, mert a bíróság letiltotta a rendszám megváltási alapból kijáró követeléseiket

Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy a kereskedelmi miniszter rendelkezése alapján *felosztják a taxi-rendszámok megváltási összegéből létesített alapot*, amelynek a rendeltetése felől amúgy is csak homályos rendelkezések voltak érvényben. A jelentős összeg annakidején olymódon gyűlt össze, hogy az új taxi-engedélyesek a megszüntetett bérkocsi rendszámok kártalanítása címén *2—3000 pengőket fizettek be az alap javára*, amelyből a főváros kifizette mindazokat a lófogatú fuvarozókat, akik üzemüket leépítették. A taxiengedélyek száma azonban lényegesen felülmulta a kártalanított bérkocsi-iparosok régi rendszámait és így történt, hogy

közel 400.000 pengő gyűlt össze,

amelynek a hovafordítása tekintetében az a rendelkezés lépett életbe, hogy *az alapból a vetán megszorult taxiskisiparosokat kell támogatásban és kölcsönben részesíteni.* Úgy látszik, hogy a kistaxisok nem tudtak ennek az intézkedésnek az érvénybe léptetéséről, mert csak így magyarázható, hogy részükről *ilyen természetű megkeresések nem futottak be a fővároshoz.*

Teljes tájékozottsággal birt azonban ennek az alapnak létezéséről a kereskedelmi minisztérium, amely legutóbb úgy intézkedett, hogy *a rendszám megváltási díjakat vissza kell fizetni a taxi-tulajdonosoknak.*

A 400.000 pengős tételből több mint 300.000 pengő a Marta-nak s a Baross-féle taxivállalkozásnak, míg a fennmaradó összeg az önálló kisiparosoknak és a pirostaxisoknak jut szétosztásra.

A minisztérium rendelkezését még nem hajtotta végre a főváros, mert különböző tárgyalások lefolytatása van hátra, nem kis bosszúságára azoknak az önálló autófuvarozóknak, akik alig várják, hogy a rossz üzletmenet mai időszakában jelentős tőkéhez jussanak. Úgylátszik, hogy *ez a vágyuk aligha teljesedik*, mert

az elmúlt napokban a megkeresések özöne érkezett a főváros közlekedésügyi osztályához, amelyekben bíróilag letiltják a kistaxisoknak járó összegeket.

Ennek a lépésnek az a háttere, hogy az önálló autófuvarozók túlnyomórészt a *Magyar Általános Gépgyártól* és a *Reimann* Gyula által képviselt *Renault-gyártól* részletfizetésre vásárolták járműveiket, azonban különböző okok miatt nem tudtak eleget tenni vállalt kötelezettségeiknek. A részletek elmaradása és a fizetések megtagadása miatt

számos kereset indult a járásbíróságon,

amelyek közül nem egy bírói megegyezéssel végződött, azonban, *még így sem juthattak hozzá a gyárak az autók vételáraihoz.* Most, hogy nyilvánosságra került a minisztérium rendelkezése, *megmozdultak a hitelezők* és az ügyvédek beadványai a bíróságokon keresztül a fővároshoz érkeztek, ahol természetesen eleget tesznek a bíróság letiltó rendelkezésének és a visszajuttatásra szánt összegeket azoknak a hitelezőknek fizetik ki, *akikkel szemben a taxifuvarozók hátralékban vannak.*

Új szennyvíz-átemelőtelep épül a helyi kikötőben

Tatarozzák a vásártéri faszerkezetű nagycsarnokot

A Soroksári-út és a soroksári Dunaág közötti terület annyira alacsonyan fekszik, hogy *a szennyvizek levezetése komoly gondokat okoz.* Fokozza a nehézségeket az a körülmény is, hogy

a Dunaágba a csatornák szennyvizét bevezetni nem szabad

és így összeköttetést kell létesíteni a magasabban fekvő soroksáriúti gyüjtőcsatornával, hogy a mögöttes területekről származó szennyvíz eltávolítható legyen. A közélelmezési ügyosztály ezért tervezetet készített

új átemelő-telep létesítésére,

amelyik a ferencvárosi kikötőhöz vezető főúton nyer elhelyezést. A költségek 102.000 pengőre rúgnak a következő részletezés szerint:

A telep *építési* munkáira 55.000 pengő, a *szivattyú*berendezésekre 35.000, a csatornázási *szerelvényekre* 2689, a vasúti vágányok *alátámasztására* 10.000 pengő szükséges. Mivel az átemelőtelep nélkül a kikötő főútjának csatornázása nem használható, a főút rendezése pedig sürgősen szükséges: a polgármester kéri a törvényhatósági tanácsot, hogy a költségek engedélyezéséhez járuljon hozzá.

Ugyancsak soronkívüli munkát igényel

a marhavásártéri csarnok tatarozása.

A marhavásártéren a szarvasmarhák vásárját faszerkezetű nyitott csarnokban bonyolítják le, amelynek területe 24.000 m² és kb. 5000 darab szarvasmarha elhelyezésére alkalmas. E vásári csarnok immár 41 éves és ezért annak gyökeresebb tatarozása szükséges. Előirányzat szerint a tatarozás költségei: *kőmívesmunkáknál* 6800 pengő, *ácsmunkáknál* 7000 pengő, *bádogosmunkáknál* 6250 pengő, *kátránypapírfedési munkáknál* 14.758 pengő, *üvegesmunkáknál* 4.460 pengő és *mázolómunkáknál* 732 pengő.

Tekintettel e szükségletek halaszthatatlan voltára, a munkálatokat a legrövidebb határidőre már a jövő héten kiírják.

Legnagyobb bizalommal fordulnak szakszerűen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII, Rákóczi-út 24. szám.**
Telefon: József 420—44.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913-12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306-29.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Ütépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak építését

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TEL.: ZUGLÓ 61-37

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

KÖZLEKEDÉSI SZEMLE

Budapest és több német nagyváros közúti forgalmának összehasonlítása

Irta: **Ruisz Rezső**

A nagyvárosok kialakulásának ideje szorosan egybeesik a mult század hetvenes-nyolcvanas éveiben a gőzvasutak fejlődésének és a közlekedés rohamos átalakulásának korszakával. Az összefüggésre nem nehéz rájönni, ha a várost úgy definiáljuk, hogy egy olyan település, amelyben az önellátás lehetősége ki van zárva, amely település csak távoli és igen különböző vidékek termelvényeinek összességével látja el lakosságát. Ez természetesen nem csak élelmicikkeire, hanem munkájának nyersanyagaira és eszközeire, sőt kulturigényeinek kielégítésére is vonatkozik. Az egy, nagy, hatalmas gazdasági tájjá a világot összefogó közlekedés volt a modern nagyváros fejlődésalapja, amint azt J. G. *Kohl* már 1841-ben *Der Verkehr und die Ansiedlungen der Menschen* c. munkájában írja: „a népesség mindinkább a nagyvárosokba fog összehúzódni, minél inkább előre haladnak a közlekedési eszközök lehetőségei és a kis helyek mindjobban el fognak tünni.“

*

Az első gőzvasút megindulása után néhány esztendőre tett jóslat meg is valósult, a kis településekből élénk áramlatok indultak meg a nagyok felé és tömörítették a népességet egy szükebb területre: a városba. Ezzel aztán egy sajátos jelenség alakult ki; most már ezen a szűk területen kellett gondoskodni nagy tömegeknek ide-oda való szállításáról és ezt a fejlődő közlekedéstechnika a közúti vasutakkal oldotta meg. A nagyvárosok szűk területén élő embertömeg ugyanis a városon belül is forgalmat akar lebonyolítani, a munkás, a tisztviselő meg akarja lakóhelyéről közelíteni munkahelyét és viszont, a kereskedő, az iparos és nem utolsó sorban az idegenforgalom a város utcáin állandó hullámzást okoz, adja a város belső forgalmát, azt, amely méreteiben oly hatalmas.

Ez a mozgalmas, lüktető, eleven városkép egyúttal minden városra jellemző vonásokat is fog feltüntetni, mert a forgalom összetevői a város sajátos jellegéből folynak és belőle igen érdekes következtetéseket lehet levonni a város életére. Az utca képének, életének motivumai még egy-egy városon belül is mások és élénken mutatják, hogy vajjon a city üzletekkel telt utcáin vagy csendes lakótelepek között járunk és el fog különülni a diákváros a kikötővárostól az utca forgalmának, berendezettségének, lüktetésének képében.

*

A forgalom alaptényezője mindenesetre a város lakosságának a száma lesz, bár ez egyedül sohasem elég ahhoz, hogy belőle az utcák életére és ezen keresztül a városra következtethessünk. Szoros összefüggésben lesz ezzel a város kiterjedése is, mert a nagykiterjedésü várostól nagyobb forgalmat várhatunk, itt több ember lesz ráutalva a közlekedési eszközök használatára, mert azok nélkül csak nagy fáradsággal és időtöltéssel közelítheti meg az elérendő területeket.

Ezeket természetesen számbavéve is igen érdekes következtetéseket vonhatunk le a közúti vasúton szállított személyek számából, különösen akkor, ha módunk van több város adatainak összehasonlítására. Erre a célra szeretném Budapest forgalmi adatait több német nagyváros forgalmi adataival összevetni.

	Terület km²	Lak. száma ezrekben	Népsűrűség	Egy lakó napi utazásainak száma	Népsűrűség és utazások számának viszonya
Budapest	194	1.004	50	1.00	50
Nagy-Budapest	280	1.220			
Hamburg	135	1.000	76	1.25	95
Nagy-Hamburg	180	1.557			
Nagy-Berlin	874	4.315	46	1.08	49.68
Köln	251	720	30	0.95	29.40
München	126	680	58	0.69	40.02

A fentebbi kis táblázatba foglaltam egybe ezeket a legfontosabb tényezőket, amelyek élesen kimutatják, hogy a legnagyobb népsűrűségü város mutatja a legnagyobb forgalmat, bár a népsűrűség nem feltétlenül befolyásolja azt, amire példa rögtön Köln és München esete. Ebből az következik, hogy magas népsűrűség dacára is Münchenben kevesebb utazás esik egy lakóra, tehát a lakó és munkanegyedek eloszlása elég egészséges, mert kevés közlekedésre van szüksége, de egyúttal azt is mutatja, hogy kevés lehet az elővárosa, mert a közlekedési eszközöket a legtöbbször az elővárosok lakossága használja.

Következtetéseink érdekes levonása már magából ebből a tényből meg is kezdődhet. Hamburg hatalmas forgalmát, dacára annak, hogy itt a népsűrüség még sokkal magasabb, az magyarázza, hogy igen sok települése van magán a városon kivül, de a sok utazásba kétségen kivül beleszámit a nem hamburgi és a környékről sem származó idegenek útjai is. Egyuttal azt is mutatja, hogy vonalaik megszabása a leghelyesebb, mert a legjobban vannak kihasználva. De semmiesetre sem hasonlítható forgalma Budapestéhez, amelytől területi arányokban nagyon is eltér, már pedig a kiterjedés a legdominálóbb faktor.

*

Budapest közlekedésének igen mozgalmas képe van. Oka ennek Nagy-Budapest hatalmas kiterjedése, mert Berlin sem olyan nagy. Berlin területének jórésze 610 km² ugyanis a periferikus területen kopár, vagy víz, vagy erdő, szóval a település aránylag egy tömbben helyezkedik el, amely lényegesen kisebb. Budapesten az utasok nagyrészét a pestkönyékiek adják. Ebből egyúttal az is következik, hogy a külterületi vonalak Budapesten a legrentabilisabbak, tehát ezek fejlesztése létérdek.

Még érdekesebb adatokat adnak azonban a havi forgalmi adatok összehasonlításai, az a körülmény, hogyan oszlik el az év különböző hónapjaiban a szállított utasok száma.

*

A forgalom igen érdekes módon nem egyenlő az év különböző hónapjaiban, még az esetben sem, ha egyenlő, harmincnapos hónapokra redukáljuk is a forgalmat. Oka ennek az utazóközönség váltakozó igényeiben, mozgalmasságának sokszor az időjárástól is függő volta. Budapesten május havában van általában a legtöbb utas, aminek okát a rengeteg kiránduló és az év ebben a hónapjában rendezett sportesemények adják. Hasonlóan magas október—november forgalma, amelyet a Halottak napjának temetőlátogatottsága okoz és amely demonstrálja azt is, hogy Budapest temetői messze fekszenek a várostól. A hidegebb napokban (január—december) van a forgalom minimuma mindenhol, amelyhez a nyári hónapok iskola-, törvényszünet és szabadságok által csökkentett utasszáma csatlakozik. Augusztus forgalmának budapesti növekedése a Szent István-napokat jelenti, ugyanezt másutt nem találjuk meg, augusztusban még másutt mindenütt a szabadság hónapja alacsony utasforgalmat ad, amit a német városokban a késői nyár is fokoz. Általában azonban azt látjuk, hogy egyenletes a forgalom eloszlása és Budapesten, Hamburgban, Kölnben, Münchenben mindenütt azonosak a változások.

*

Az időjárási viszonyoknak a közlekedésre gyakorolt hatásáról egy részletével mutatok rá az általam készített grafikonnak. September havának vasárnapi adatai igen jellemzők erre. Az emelkedő hőmérséklettel emelkedik a vasárnapi utasok száma, amit 15.-ének esős szombatja után a vasárnapi forgalom majdnem teljes elmaradása követ, fokozódik ez azután 23-án, amikor a hidegre fordult időjárás következtében alig lesz utas. A hét folyamán egyre emelkedő hőmérséklet aztán az utasforgalom emelkedő tendenciájával zárja a hónapot. Ez a kiragadott példa a maga egyszerüségében élénken demonstrálja, miként használhatná ki gazdasági szempontokból az időjárási ismereteket egy közlekedési vállalat.

A városok belső közlekedésének bonyolult jelensége érdekes módon törvényszerüségeket enged sejtetni, amelyeket, sajnos, még nem ismerünk eléggé, bár gazdasági szempontból ezek tisztázása az illető vállalatokra nézve igen fontos és a vele járó nagy munkát értékes eredményekké válthatja.

Háromnapos tanulmányi kirándulás a külföldi repülőterekre. Érdekes kirándulásra szánta el magát a főváros két tanácsnoka és néhány törvényhatósági bizottsági tag. *A kirándulás mindössze három napig fog tartani, de ez alatt a rövid idő alatt öt külföldi várost látogatnak meg.* Ez természetesen csak a legmodernebb közlekedési eszköznek, a repülőgépnek igénybevételével történhetik meg. A háromnapos repülőgépkiránduláson *Lamotte* Károly és *Szendy* Károly tanácsnokok, továbbá *Becsey* Antal, *Tabódy* Tibor, *Csilléry* András, *Nagy* Ferenc és *Buday* Dezső vesznek részt. Július 6-án indul a repülőgép Budapestről *Bécsbe* és *Berlinbe*, 7-én *Lipcsébe*, *Nürnbergbe* és *Münchenbe* repülnek, 8-án pedig Bécsen keresztül Budapestre érkeznek vissza. A repülőkirándulás célja tulajdonképpen az, hogy a fővárosnak ezek a vezetői *megtekintsék a külföldi nagyvárosok repülőtereit, elsősorban az asperni és tempelhofi repülőtereket.* Ma, amikor a repülőgép már szinte egészen köznapi közlekedési eszközzé vált, mindenesetre szükséges, hogy a főváros is tanulmányozza a repülőterek elhelyezését. *A mátyásföldi repülőtér elhelyezése ellen sürü panaszok hangzanak el.* Különösen azt kifogásolják, hogy a fővárostól túlmesze van és a közlekedés sem kielégítő. Remélhetően a főváros vezető tisztviselőinek és bizottsági tagjainak kirándulása azzal az eredménnyel fog járni, hogy rövidesen megoldják a repülötér-problémát.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere a szőv. altiszti létszámához tartozó alkalmazottak, valamint a tűzoltó- és javadalmi őri legénység részére szükséges **téli egyenruházati posztófélék, bélésáruk és barchendanyag elkészítésére és szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi július hó 27-én (hétfőn) délelőtt 11 óráig** a polgármesteri XI. (Városgazdasági) ügyosztályban (IV., Központi városháza II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlatukat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon a napon, a fent megjelölt helyen délelőtt 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatokat a polgármester nem fogja figyelembe venni.

Az általános és részletes feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a szőv. gazdasági hivatalában (IX. ker., Gyáli-út 3/b. I. em. 7. alatt) köznaponként délelőtt 9—1 órák között *díjtalanul* megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatot visszautasíthassa.

Budapest 1931. évi június hó 22-én.

A székesfőváros polgármestere.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. *Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.*

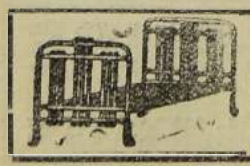
DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, ial- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 8

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Meg kell teremteni „Budapest fürdőváros" előfeltételeit

Kovácsházy tanácsnok Sipőcz polgármester elé terjesztett memorandumában rámutat a megvalósítás lehetőségére

Új tanácsnok került a városgazdasági ügyosztály élére: *Kovácsházy* Vilmos, aki azonban régi posztján már megmutatta, hogy milyen nehéz feladatokat tud sikeresen megoldani. Most új működési terrénumán is alkotni akar: problémákat, terveket a megvalósulásra segíteni. Elsősorban „Budapest fürdőváros'' kérdését kezdte tanulmányozni. Szorosan összefügg ez a téma az idegenforgalom problémájával és így *Kovácsházy* tanácsnok előtt nem ismeretlen terület. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Kovácsházy Vilmos tanácsnokot,

aki az érdekes, állandóan napirenden levő kérdésről a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Az első pillanatban *nagyon jól hangzó, vonzó formula:* „Budapest fürdőváros." Aki felületesen, csak erre a hangzatos kifejezésre gondol, szinte kifogásolhatja, hogy a főváros miért nem propagálta eddig is jobban „Budapest fürdővárost"?

— A válasz egyszerű erre:

Budapest a szó igazi értelmében tulajdonképpen még nem fürdőváros!

Nem fürdőváros, mert *egyelőre még hiányoznak azok az előfeltételek, amelyek azzá tehetnék.* Tudom, nem fog nagy örömet támasztani ez a kijelentésem egyesekben, de ez nem akar lebecsülés lenni a fürdőváros gondolat iránt.

Ne értsen senki félre: fővárosunkból igenis lehet európai viszonylatban is elsőrendű fürdővárost kialakítani, de előbb ki kell fejleszteni a fürdővárosok minden rekvizitumával.

— *Európaszerte ismert, hogy szinte páratlan gyógyforrásaink vannak.* Orvosprofesszorok megállapításai szerint ezeknek a forrásoknak vize a legteljesebb mértékben alkalmas gyógyhatások elérésére. Vannak gyógyfürdőink is, de már

hiányzik a megfelelő gyógyszálloda.

A *Gellért-szálló nem* gyógyszálló, hanem mondén luxusszálloda, amely vendégeinek otthonos kényelmet, nagyszerű szórakozást nyujt, de a beteg nem találja meg igazi nyugalmát. Nem is lehet ez másként, hiszen a *Gellért-szálló* a főváros egyik *nagyon forgalmas helyén áll:* villamosok, autóbuszok robognak el előtte, közelében pedig a helyiérdekű vasút végállomása van. S mindezekhez hozzájárul az is, hogy több zenekar is játszik az épületben.

— A *Császár- és Lukács-fürdő szállodáit* is kritizálni lehet. *Nem szabad mindent sovinizta jóakarattal szemlélni, úgy kell megbirálnunk ezeket az intézményeket, ahogy azokat egy közömbös érzésü külföldi birálná, aki a külföldi nagy fürdőhelyeken megfordulva, felkeresi a mi gyógyszállóinkat is.* Kétségtelen, hogy a *Császár- és Lukács-fürdők* szállói nem a legmodernebbek. Amellett ott állanak a *Zsigmond-utca* mentén, ahol *a nap minden szakában, minthogy Óbudának egész forgalma ezen az úton bonyolódik le, zaj van.*

— A leglényegesebb pedig az, hogy

hiányzik a megfelelő nagyságú, csöndes gyógypark.

A *Gellért* körül sok sétahely van, de *nem mindenféle beteg tudja használni ezeket a sétányokat.* A Császár- és Lukács-fürdő parkjai pedig nem eléggé csöndesek.

— A gyógyforrások alkalmasak ivókurákra, reumás betegségek gyógyítására. De a gyógykórházak és a gyógyparkok csaknem olyan fontosak egy fürdő szempontjából, mint a források. Elsősorban tehát

gyógyszállókat és gyógyparkokat kell létesíteni,

s ha ezek megvannak, csak akkor lehet szó „Budapest-fürdőváros" intenzív propagálásáról.

*

Kovácsházy Vilmos tanácsnok, értesülésünk szerint most

egy memorandumot készít,

amely ezeket a gondolatokat dolgozza fel. *A propagandát meg kell előznie a kiépítésnek,* ezt a témát fejti ki a tanácsnok memorandumában, amelyet *a napokban Sipőcz Jenő polgármester elé fog terjeszteni.*

Közösen a kultusz- és népjóléti minisztériummal oldja meg a főváros a diákok balesetbiztosítását

Biztosító társaságok rohama a városházán — Készül az ügyosztály előterjesztése

A főváros törvényhatósági tanácsa egyik legközelebbi ülésén fogja tárgyalni *a fővárosi tanulók kötelező balesetbiztosításának ügyét.* A közoktatásügyi ügyosztály hónapok óta foglalkozik ennek a kérdésnek a megoldásával és a tanulók balesetbiztosítási tervezete szerint a biztosítás kiterjed a fővárosi iskolákba járó tanulókra és a tanköteles leventékre. A tanulók balesetbiztosítására vonatkozóan több biztosító társulat tett ajánlatot a fővárosnak. Ezek az ajánlatok úgy szólnak, hogy

a balesetbiztosítás az elemi iskolák első osztályától a középiskolák nyolcadik osztályáig bezárólag kötelezők lesznek az ifjúságra.

A közoktatásügyi ügyosztály elgondolása szerint a balesetbiztosítás címén a tanulók évente *50 fillért fizetnének és baleset következtében beálló rokkantság esetére 3000 pengő összegű kártalanításban részesülnének,* halálos kimenetelü balesetnél pedig 250 P temetkezési segély kerülne kifizetésre. A balesetbiztosítást kiterjesztenék még a gazdasági-, ipari- és tanonc-, továbbá egyéb szakiskolákra is. Ezeknél azonban, tekintettel a gépüzemre, amelyek nagymértékben fokozzák a baleseti esélyeket, *az évi díj 1 pengőben lenne előirányozva.* Budapesten a napról-napra növekedő forgalom állandóan fokozza a baleseti veszélyt és a balesetek számát és főként az az oka annak, hogy a főváros vezetősége most már komolyan foglalkozik az iskolai tanulók kötelező balesetbiztosításáról.

Az ügyre vonatkozólag kérdést intéztünk

Szendy Károly tanácsnokhoz,

a közoktatásügyi ügyosztály vezetőjéhez,

aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következőket mondotta:

— Amikor a fővárosi tanulók balesetbiztosításáról van szó, nyomban le kell szögezni, hogy *a főváros nem felelős a tanulók testi épségéért* és éppen ezért egyéb indokok azok, amelyek az iskolai tanulók balesetbiztosításának gondolatát a megvalósulás stádiumába viszik. Igy elsősorban az, hogy a gyakorii balesetek és az egyre növekedő balesetveszély miatt a tanulók testi épsége jobban van veszélyeztetve, mint azelőtt. A szegény szülőket ilyenkor váratlan kiadások érik.

A szegénysorsú szülőkre gondolunk tehát elsősorban a kötelező balesetbiztosítással kapcsolatban,

hogy amikor baleset történik a családban, az anyagiak hiánya még fokozza a keserűséget és fájdalmat. Főként tehát a szegény polgári szülők érdekében vezetnénk be a kötelező balesetbiztosítást.

— *Most az a kérdés, hogyan vigyük keresztül magát a műveletet?* Erre vonatkozólag különböző ajánlatokat kapott a főváros biztosító intézetektől és ezek az ajánlatok lényegükben megegyeznek. Bár a kötelező biztosítás díja oly csekély, hogy egyáltalán nem terhelné meg a szülőket, — mert hiszen évi 50 fillérről van csak szó, — mégis erősen megfontolandó, hogy *a balesetbiztosítást kötelezővé tegyük-e a fővárosi iskolákban.* Mindenesetre ezzel a kérdéssel kapcsolatosan

érintkezésbe lép majd a főváros a kultuszkormánnyal és a népjóléti miniszterrel, hogy együttes megoldást találjanak.

Amennyiben az állam elhatározza, hogy a fenhatósága alá tartozó iskolákban kötelezővé teszi a balesetbiztosítást, úgy a főváros sem fog elzárkózni ettől a gondolattól. Mindenesetre együttes elhatározásra van szükség. A közoktatási ügyosztály egyébként a kötelező balesetbiztosításra vonatkozó előterjesztésen most dolgozik és azt, amint elkészült vele, nyomban a tanács elé terjeszti.

*

Mint előrelátható volt, a biztosító társaságok mihelyt tudomást szereztek az ifjúság balesetbiztosításának tervéről, a zsíros falatra úgy rászálltak, mint a legyek a mézre. Ajánlataikkal már ostromolják a közoktatásügyi ügyosztályt és kergetik a befolyásos embereket, akik a jó üzlet elnyerésénél támogatásukra lehetnek. De nem is csoda, mert ha megvalósul a balsetbiztosítás, az üzletet elnyerő szerencsés intézet

százezer pengőnél is több díjbevételhez jut.

A koncot azonban a városnak nem szabad minden megfontolás nélkül a magánérdekeltségnek odadobni. Szakemberek véleménye szerint

ezt a biztosítást minden rizikó nélkül házilag is meg lehet szervezni,

amelyen aztán a főváros legalább 50%-ot megkereshet. *Időszerű volna, ha a főváros újra napirendre tűzné a hatósági önbiztosító intézet felállítását és ennek keretében valósitaná meg a tanulóifjúság biztosítását.*

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
12 világattrakció
a külföldi nagyvarieték szenzációi!

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVÉZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

1/2 kiló Étcsokoládé 96 fillér
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Gazdasági Értesítő

Az Ipari Jelzálog-intézet közgyűlése

Friedmann Ernő dr. a hosszúlejáratú ipari hitelről

Az Országos Magyar Ipari Jelzálogintézet Rt. csütörtökön tartotta ezévi rendes közgyűlését gróf *Zichy* János távollétében *Friedmann* Ernő adminisztrateur délégue elnöklet alatt. *Iklódy-Szabó* Andor h. pénzügyminiszteri államtitkár, kormánybiztos részvételével. A kincstár képviseletében *Zsigmondy* Kálmán pénzügyminiszteri tanácsos jelent meg a közgyülésen, A közgyülési alakszerüségek előtt az elnök meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy *Varsányi* Emilt, az Intézet vezérigazgatóját a felsőház tagjául hivták be, hámosfalvi *Hámos* Róbertet, az intézet ügyvezető-igagatóját és *Rassay* Gyulát, az intézet igazgatóügyészét pedig a kormányzó kincstári főtanácsosi címmel tüntette ki.

Az évi jelentéssel kapcsolatban *Friedmann* Ernő egyetemi tanár, az intézet administrateur déléguéje, az intézet eddigi működését ismertette, rámutatva azokra a feladatokra, melyekre az intézet vállalkozott és azokra a szép eredményekre, melyeket megvalósítani sikerült. *Friedmann* Ernő rámutatott, hogy az ipar finanszirozására a bankokon kivül nélkülözhetetlen szükség van olyan *önálló ipari hitelszervezetre*, amelytől a vállalatok *hosszúlejáratú konszolidált kölcsönöket kaphatnak*. Éppen a közelmult idők külföldi eseményei figyelmeztetnek rá, hogy milyen borzasztó súllyal tudnak ránehezedni az iparvállalatok az őket finanszirozó bankokra és hogy milyen nagy baj az iparvállalatokra nézve, ha a mögöttük álló pénzintézet nem tudja a hitelszükségleteiket megfelelő mértékben kielégiteni. Nem lehet a köz szempontjából közömbös az az eredmény, hogy az intézetnek sikerült a legsúlyosabb gazdasági válság idején 47 vállalatnak ellenállóképességét fokozni.

Uj gazdasági főtanácsosok. A kormányzó, mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, a földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére dr. *Battlay* Ákosnak, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete igazgatójának és *Barakovich* Jánosnak, a Magyar Földhitelintézet ny. igazgató helyettesének a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemeik elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

A Budapesti Székesfővárosi Vásárpénztár Rt. június 26-án tartotta 1929. és 1930. évi rendes közgyüléseit. Az 1929. üzleti év veszteségét Budapest székesfőváros elvállalta, az 1930. évre vonatkozólag pedig a közgyülés úgy határozott, hogy a nyereséget a következő évre vezeti elő. A főváros képviseletében *Borvendég* Ferenc alpolgármester jelent meg, aki bejelentette, hogy a főváros e nagy anyagi áldozatot abban a reményben hozta meg, hogy a vásárpénztár megfelelő tőkeerővel Budapest székesfőváros közélelmezése érdekében ismét sikeresen folytathatja működését. Kifejezte továbbá azt a reményét, hogy a vásárpénztár új célkitüzései alkalmasak arra, hogy iránta a régi bizalmat helyreállitsák és megszilárditsák és hogy az intézmény újból betöltheti vezetőszerepét a húsipar, mezőgazdaság és állatkereskedelem hiteligényeik kielégítésében.

A Magyar Ruggyantaárúgyár Rt. közgyülése az 1930. üzletévre 2 pengő osztalék kifizetését határozta el. Az 5. sz. részvényszelvények június hó 30-tól kezdve a vállalat pénztáránál, valamint a Wiener Bankverein budapesti és bécsi főpénztárainál válthatók be. A közgyülés az igazgatóság tagjait, akiknek megbizatása lejárt, további 5 évre ujból megválasztotta.

Magánalkalmazottak nyugdijügye. A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége, a Nyugdíjas Magánalkalmazottak Országos Szövetsége és az Első Dunagőzhajózási Társaság Nyugdíjasainak Egyesülete közös értekezleten, melyen a magánalkalmazottak különböző kategóriáinak nagy tömege vett részt, foglalkozott a nyugdíjvalorizációs törvény rendkivüli súlyos rendelkezéseivel, különös tekintettel arra, hogy ez év végéig új arányszám állapitandó meg. *Szücs* József, *Somlyó* Gyula, *Buchgráber Emil* és mások felszólalásai után elhatározták az előterjesztett memorandumoknak a kereskedelemügyi és népjólétei miniszterekhez küldöttség utján való előterjesztését, országos akció megindítását.

A Bauxit 4.5 millió sv. frank leirást eszközölt. A *Bauxit Trust A.-G.* igazgatósága foglalkozott a mult üzletévre vonatkozó zárszámadásokkal. Ezek az előző évi nyereségáthozattal együet *342.662 sv. frank tiszta nyereséget tüntetnek fel.* Az igazgatóságnak az a javaslata, hogy ezen nyereség a *tartalékalaphoz csatoltassék.* Ezenfelül az igazgatóság a bauxitra és a fára nézve ma fennálló világgazdasági helyzetre való tekintettel szükségesnek tartotta, hogy még a mérleg előtt az alvállalatoknak az „Értékpapirok és érdekeltségek"-számlán nyilvántartott részvényeiből 2,000.000 és az alvállalatok ellen fennálló az „Adósok' számlán nyilvántartott követelésekből *4,507.662 sv. frank összegü leirást* eszközöljön. Ezen átértékelés és leirás fedezetére a *tartalékalapból 6,507.662 sv. frank vételett igénybe,* úgy, hogy ezen alap 2,000.000 sv. frankra fog rugni. Az igazgatóság úgy véli, hogy ezen leirások után úgy az értékpapirok és érdekeltségek, mint a künnlévőségek értékelése megfelel a mai rendkivül nyomott gazdasági helyzetnek.

Megkezdődnek a tárgyalások a főváros és a Máv. között a személypályaudvarok rendezéséről

A régi Lóversenytéren épitik föl a Keleti pályaudvar üzemi épületeit — Keskenyitik a Nyugati pályaudvart és a fölszabaduló területet városrendezési célokra hasznositják

Évtizedek óta kisért a pályaudvarok kitelepítésének kérdése, amelynek szükségessége azért merült fel a békeévek lázas fejlődése idején, mert *a városrendezés tempója* megkövetelte ennek a problémának a napirendre tüzését. Azóta természetesen változtak a viszonyok, mert most ez a kérdés nem bir olyan erővel, hogy annak sürgőssége minden más természetü problémát megelőzne. A főváros mindazonáltal állandóan foglalkozott a pályaudvarok kitelepítésének szükségességével és az elmult hónapokban is *sürü tanácskozást folytatott a MÁV igazgatóságával.* A pályaudvarok problémája most annyiban nyert aktualitást, hogy

a kereskedelmi miniszter leiratban közölte a fővárossal a MÁV. igazgatóságának a budapesti személypályaudvarok rendezésére vonatkozó terveit,

amelyet hozzászólás végett megküldött a fővárosnak.

A kereskedelmi miniszter által mellékelt terv végső konkluziója az, hogy a gazdasági és müszaki lehetőségekre tekintettel, de figyelembe véve a vasútforgalom várható fejlődését is, legcélszerübbnek mutatkozik, ha *a keleti és nyugati pályaudvar nagyjában a mai helyén meghagyva, a forgalom emelkedésének megfelelően, fokozatosan mint fejállomás fog kibővitteini.*

A magam részéről — mondja a miniszter — ezt a tanulmányt a kérdés továbbii tárgyalásának alapjául általánosságban elfogadhatónak találtam. Nyomatékosan rá kell mutatnom arra, hogy bármennyire tetszetősek is egyéb tervek, azok hosszú ideig nem lesznek megvalósithatók. Másrészt

csak olyan tervek életképesek, amelyek számolnak úgy az ország, mint a MÁV fizetőképességével.

Kérnem kell tehát, hogy a kérdés elbirálásánál ezek a szempontok mindig kellően *mérlegeltessenek*, annál inkább, mert a feltétlen szükségletet kielégítő legegyszerübb megoldás is *csak sok éven át* lesz végrehajtható. Ezek figyelembevételével küldöm a MÁV memorandumát a polgármester úrnak, hogy a kérdést beható tárgyalás alá véve, a főváros közönségének idevonatkozó álláspontját velem közölni szíveskedjék.

A miniszteri leirathoz volt csatolva a MÁV igazgatóságának nyomtatott előterjesztése, amely vaskos kötetet tesz ki és amely húsz tervrajzot tartalmaz. A MÁV megállapitja, hogy a háborút követő sajnálatos események, az ország megcsonkitása miatt a régi tervek már nem időszerüek. Az ország megkisebbedésével arányban megcsonkult a MÁV hálózata is, a forgalom erősen visszaesett és

nagyszabású beruházásokra ma már gondolni sem lehet.

Amíg a háború előtti években Budapest utasforgalma évente átlag hat-nyole százalékkal növekedett, a mostani utolsó öt évben a forgalomemelkedés alig éri el az öt százalékot. *Nagymértékben visszaesett a teheráruforgalom is.* A forgalom nagyrészét, ötven százalékát, különben is a környékbeli utasforgalom teszi.

A rendezési tervek oda konkludálnak, hogy

a keleti pályaudvar

területéhez e tervek szerint hozzácsatolnák a régi lóversenytér területének nagyrészét, ott épitenék fel a fütőházat, a kocsijavító müheiyt, a posta- és szerelővágánycsoportokat. A pályaudvaron a vágányelrendezés nem a mai rendszer szerint az érkezés és indulási irány szerint lenne elhelyezve, hanem vonalak szerint lenne csoportositva.

Az utasok a Baross-tér felőli oldalán jutnának a jelenlegi nagycsarnokból átépitendő előcsarnokba.

Az e tervek alapján készülő átépités *negyvenmillió pengő költséggel jár* és a javaslat szerint többévtizedes időszakra biztositaná a keleti pályaudvar forgalmának zavartalan lebonyolitását.

A nyugati pályaudvar

kisebb átépitését nemrég fejezték be és a tervezet szerint *inkább a pályaudvar külső részét fejlesztenék*, a belső területet ellenben *városrendezési szempontból* szükebbre szabnák. A pályaudvarok belsejébe csak néhány vágány vezetne, úgyhogy az épületek nagyrészét le lehetne bontani és

a területet városrendezési célokra használhatnák fel.

A MÁV ugyanis szintén lehetetlennek tartja azt az állapotot, hogy a nyugati pályaudvar által elfoglalt mintegy *hat kilométer hosszú terület a főváros fejlődése szempontjából számitásba se jöhessen.*

Az előterjesztés foglalkozik a teherpályaudvarok fejlesztésének kérdésével is.

A MÁV memoranduma végeredményben leszögezi, hogy vasútüzemi szempontból vizsgálva a pályaudvarok helyzetét és a lehetőségeket, kétségtelen, hogy Budapest vasúti forgalmában beállott visszaesés annyira mentesitette a pályaudvarokat, hogy azok *csak a forgalom újabb erős föllendülése esetén lesznek teljesitőképességüknek megfelelően kihasználva.* Nagyobbszabású újabb pályaudvarok épitése hosszabb ideig szükségtelen és olyan nagy költséggel járna, amely nincs arányban sem a várható üzemi előnyökkel, sem a gazdaságosság és jövedelmezőségi szempontokkal. Teljesen megfelel az igényeknek, ha a meglévő pályaudvarok fölhasználásával, azok továbbfejlesztésével és átépitésével oldják meg a kérdést.

A főváros még nem foglalkozott a MÁV tervezetével és igy csak nagy vonalakban fejtették ki álláspontjukat

illetékes helyen

a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Kétségtelen, hogy a pályaudvaroknak ez a tervezett átrendezése nem jelent végleges megoldást, mert *a városszabályozás szempontjai ezzel csak csekély mértékben jutnak érvényre.* Azt el kell ismerni, hogy az új pályaudvarok felépitése a mai viszonyok között súlyos terhet jelentene a vasút részére és igy a főváros egyelőre nem is erőlteti a kérdésnek ilyetén való megoldását. Annak ellenére, hogy *teljesen kész terveink vannak* a két nagy személypályaudvar mai területének felhasználására:

nem ragaszkodunk a kitelepitéshez, mert annak sürgősségét a főváros állandó, de egyenletes fejlődése ma még nem követeli elementáris erővel.

Mindenesetre *elfogadjuk tárgyalási alapul a Máv. tervezetét* és rövidesen megadjuk válaszunkat a javaslatra, amely mindenesetre lehetővé teszi a kérdéses területek célszerű felhasználását.

SZŰTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Talajvízből akarják kibővíteni a székesfőváros víztermelését

A külföldi példák a talajvíz kiválóságát igazolják — A budai oldalon számos megfelelő réteg van — Ősszel megkezdik a kutató fúrásokat

Érdekes és a vízellátás jövője szempontjából nagyfontosságú kezdeményezést indít meg a vizvezetéki és világítási ügyosztály. Számolni kell ugyanis a vízfogyasztás nagymérvű emelkedésével, különösen a szomszédos városok közeli bekapcsolása miatt. A főváros szükségletére a most termelt vízmennyiség egyelőre minden igény kielégítésére elegendő:

mégis gondoskodni kell a termelés fokozásáról,

czúttal azonban nem új kutak nyitásáról, hanem *a talajvizeknek a fővárosi vízellátásba való bekapcsolásáról.* Ennek a lehetőségnek az előkészítését célozza az a polgármesteri javaslat, amely egyelőre csak a geológiai felvételek készítésére és a kutatófúrások végrehajtására kér felhatalmazást a törvényhatósági tanácstól. A feltűnést keltő kezdeményezésről

a világítási és vízellátási ügyosztályban

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Budapest ivóvizét termelő három telepének, nevezetesen a káposztásmegyeri, a Kossuth Lajos-téri és a buda-ujlaki telepnek víztermelő berendezései a természetes szűrésen alapulnak, vagyis a termelt víz nagyobb hányada a *Duna hatalmas kavicsrétegein át* kerül a vizet szolgáltató tartályokba. Ilymódon való termelés esetén a víz minősége egyrészt a kavicsrétegek tisztaságától és kiterjesztésétől függ, másrészt magának a víznek összetételétől. Vannak nagy városok, amelyek a rendelkezésükre álló anyagi eszközök és a kedvező természeti körülmények folytán *forrásvizek* felhasználására alapítják vízműveiket, mint például *Bécs* városa. Forrásvizeknek az ivóvíz ellátása céljából való igénybevétele esetén azokat csak igen gondos előtanulmányozás és a források védterületének minden szennyeződéstől való kellő mentesítése után szabad a városok vízvezetékébe bekapcsolni, mert főleg *a nagy vízbőségű források szürőrétegei nem mindig teljesen megbizhatók.* Áll ez a kis vízhozamú forrásokra is.

— Más nagy városok vízellátása *felszíni vizek* felhasználásán alapszik. Felszíni vizek lehetnek tavak, folyók, vagy völgyzárlatok vizei. Az ilymódon nyert vizek rendesen a csőhálózatokba való szétosztás előtt

mesterséges szürésnek

vettetnek alá. Ilyen vízellátással bír *Newyork,* amely város völgyzáró gátak segélyével tárolt vizet oszt szét. Tavivizet használ fel például *Zürich.* Folyó vízből nyeri vízszükségletét *Magdeburg* városa, még a közelmultban is az Elba vizét használta föl megfelelő szűrés után *Hamburg,* ez utóbbi város azonban az Elba fokozatos szennyeződése miatt már áttért egyéb víztermelésre. Vannak városok, amelyek vízszükségletüket szerencsés fekvésük folytán

„igazi talajvizeket" vezető rétegekből

nyerik. Az ilyen talajvíznek igen nagy előnye, hogy *hőmérséklete állandó, hasonlóképpen igen állandó jellegü a vegyi összetétele is és ha kellő mélységből termelik azt ki, bakteorológiailag is kifogástalan.*

— Egyes talajvizeknek az említett jó tulajdonságok mellett vannak azonban rossz tulajdonságaik is és pedig a figyelmen kívül nem hagyható és el nem hanyagolható *vas- és mangántartalom.* Ez a kérdés azonban megfelelő tisztító berendezések alkalmazásával megoldható.

— Budapest vízellátása a víztermelő berendezések kellő bővítésével a mai módon mindaddig biztosítható, amíg természetes szürésre alkalmas területek állnak rendelkezésre.

Tekintettel azonban arra, hogy a lakosság számának emelkedése, a lakott területek megnövekedése, esetleg a környék bekapcsolódása és a kultúra fejlődésével kapcsolatban a higiénia terén mutatkozó követelményeknek mindnagyobb mértékben mutatkozó gyakorlati alkalmazása folytán

a főváros vízfogyasztása folytonos emelkedést mutat,

óvatosságból már előre gondoskodni kell arról, hogy a majd beálló szükségletek miképpen lesznek biztosíthatók.

— Budapest közelében számottevő és figyelembevehető források nincsenek. A legközelebbi források volnának a *tatatóvárosiak,* amelyek a káposztásmegyeri vízmű építése előtt tanulmány tárgyát is képezték, de azok magas hőmérsékletük miatt nem lennének használhatók. *Felszíni vizek* felhasználásával a vízművek egyelőre nem kíván foglalkozni, mert egyrészt ez a megoldás szükség esetén aránylag rövid idő alatt megvalósítható, másrészt, mert

a főváros közönsége bizonyos idegenkedéssel viseltetett a mesterségesen szürt Duna víztől

akkor, amikor ideiglenesen és részben ilymódon volt vízzel ellátva. Igaz ugyan, hogy az akkori mesterséges szűrő magán hordta ideiglenes voltának minden hiányát.

— A városok vízellátása harmadszor az *igazi talajvizek felhasználásával* oldható meg. Ezt a kérdést a Vízművek idáig nem tanulmányozta, aminek oka talán abban keresendő, hogy *az ilymódon való víztermelés nálunk nem mutatkozik olyan egyszerünek,* mint például Észak-Németországban, ahol majdnem mindenütt 50—60 méter mélységekben a jégkorszakok maradványaiban, az úgynevezett *„ős"-folyamok* völgyeiben kitünő igazi talajvíz található. Ezen kérdés megoldása elsősorban geológiai feladat, azért

a M. kir. Földtani Intézetet kellene megbízni azon helyeknek a kijelölésével, ahol ivás céljára alkalmas alacsony hőmérsékletű vizek feltárhatók lennének

abban az esetben is, ha az csak fúrás útján volna lehetséges. Ilyen helyek valószínűleg *leginkább a budai oldalon találhatók,* de mindenesetre a pesti oldalon is meg kellene jelölni azokat a pontokat, ha vannak, ahol eredményes kutató fúrások indokoltnak látszanak.

A törvényhatósági tanács csütörtöki ülése tárgyalja az előterjesztést és minden bizonnyal megszavazza *a szükséges 20.000 pengőt,* hogy ennek révén előkészíthető legyen Budapest jövő vízellátásának megnagyobbítása és *esetleg teljesen új termelési rendszerre való áttérése.*

Elektromos áram és reklám

A modern kereskedelmi élet a mai fejlettségében nem nélkülözheti a reklámot és a reklám legolcsóbb, egyben legszebb eszköze ma a fény.

A fényhatásokban megnyilvánuló lenyügöző erőnek reklámcélokra való felhasználását a technika rohamos fejlődésével állandóan lépést tartó reklámművészet korán felismerte és ma már a legkülönbözőbb reklámötletek valósulnak meg a fénynek művészi felhasználásával.

A pesti ember, aki nappal közömbösen megy el a Halászbástya mellett, este megcsodálja a rávetődő fény hatása alatt a sötét háttérből plasztikusan kidomborodó gyönyörü csipkézetet.

A kirakatvilágítás és reklámvilágítás, bár kisebb méretben, de ugyanilyen hatásban emeli ki a kirakati áru szépségeit, vagy hívja fel valamely árura a járókelők figyelmét.

Szín, ötlet, művészet, hatás, sőt ügyes fényjáték-kombinációval élet is vihető a reklámba és így a fény, tág teret nyujtva a reklám terén minden lehetőségnek, valósítja meg az igazi reklámművészetet.

A kirakatoknak az üzleti záróra után való kivilágítása nemcsak barátságossá és élénkké teszi az utcát, hanem megállásra és a szép kirakatoknak alapos megszemlélésére készteti az este sétáló közönséget, amely nappal nem fordíthat kellő időt a kirakatok megtekintésére.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei a kirakat- és reklámvilágítási áramfogyasztás részére igen előnyös tarifát vezetett be és e célra külön árammérőt szerel fel, amelynek segélyével az esti üzleti záróra után használt áramot igen alacsony egységárral szolgáltatja. Egy-egy kirakat óránkénti megvilágítása ilyenkor 10—15 fillérbe kerül.

A kirakat-tarifa nyújtotta kedvezményeket már igen sokan veszik igénybe, de helyesen cselekszik az a kereskedő, aki már most — a téli idény beállta előtt — gondoskodik a kirakat- és reklámvilágítási berendezésének ezen a módon való áramellátásáról.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei (V., Váci-út 74) az érdeklődőknek készséggel és díjtalanul nyujt felvilágosítást. (Telefon: 904—00.)

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: ZUGLÓ 69—07

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, lécz stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 TELEFON: J. 438—64

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemü
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT.-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítóműhely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokkaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagy világvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Vállalkozási Hirlap

Tizmillió pengőnél többet költöttek az utóbbi öt évben iskolaépítkezésekre

Harminc új iskola hirdeti a főváros áldozatkészségét

A főváros iskoláiban megkezdődött a nyári szünet és úgy a tanszemélyzet, mint a tanulóifjúság a tizhónapi erős munka után a jól megérdemelt pihenésnek áldoz. Ebben a hangulatban érdemes rámutatni arra, hogy a székesfőváros a legnagyobb áldozatkészséggel, még a mai szűkös viszonyok között is első kötelességének tartja a kultúra fokozását és semmi áldozatot sem kímél, hogy oktatásügyét nyugateurópai színvonalon fenntartani tudja.

A székesfőváros állandóan épít új iskolákat. Az utóbbi évek iskolaépítkezései során *néhány hét előtt fejezte be a tizenhatodik épületet*, további tíz építése részben már megkezdődött, részben még a folyó évben sor kerül rájuk.

Az új iskolaépítkezésekről a

tanügyi osztályban

a következő felvilágosítást adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának

— A világháború alatt az iskolaépítkezés szünetelt. Az utána következő hat év alatt is mindössze a békeidőben megkezdett barak-iskola-építkezéseket és a félbenmaradt Simor-utcai iskolaépületet fejezhettük be.

— A háborúutáni iskolaépítkezés tulajdonképpen 1925-ben indult meg. Az akciót *hat iskola kibővítése* indította meg megfelelő emeletráépítésekkel.

— Az első öt már 1926-ban elkészült, míg a Diana-úti építkezést csak 1928-ban fejezhették be. Ugyancsak 1928-ban épült meg az Egressy-úti kertészképző iskola részére egy négy tantermes épület.

— Mivel ezek az építkezések az iskolaszükségletnek csak nagyon csekély részét fedezték,

1926-ban kidolgoztunk egy minden szükségletet felölelő iskolaépítési programot,

amelyet úgy a tanács, mint a közgyűlés elfogadott. A nehéz gazdasági viszonyok miatt azonban, — sajnos, — az egészet egyszerre megvalósítani nem sikerült. Mindössze annyit tudtunk elérni, hogy az 1928., 1929., 1930. évi költségvetésekben két-két milliót, *1931-re pedig egy milliót biztosíthattunk iskolák és kisdedóvók építésére.*

— Az évi kétmilliók keretéhez alkalmazkodva természetesen revizió alá kellett venni az eredeti programot és újabb tervezetet dolgoztak ki csupán a halaszthatatlan építkezésekre szorítkozva. Az 1928. évi kétmillióból épült meg: Az I., Lenke-úti 8 tantermes, tornateremes iskola és óvóda, a III., Római fürdőtelepi 6 tantermes iskola, a X., Külső üllői-úti 8 tantermes iskola és óvóda. Az 1929-ben rendelkezésre bocsátott kétmillióból és az 1928. évi építkezéseknél megtakarított 740.000 pengőből épült meg: öt tantermes, tornatermes z I., *farkasréti iskola, a Németvölgyi elemi iskola* és óvóda 12 tanteremmel és tornateremmel, a *VI., tatai-úti iskola* tornaterme, a *X., Ihászutcai elemi 12 tanteremmel* és tornateremmel, a *X., maglódiúti iskola* 6 tanteremmel és végül a most megnyitott *VII., miskolciutcai* elemi iskola és óvóda 8 tanteremmel és tornateremmel.

— Az 1930—1931. évekre rendelkezésre bocsátott hárommillióból és az építkezések során eddig elért megtakarításokból

tatarozzuk a III., lajosutcai és VII., hernádutcai iskolaépületeket,

amelyeket a belepített menekültek teljesen tönkre tettek, ebből épül a *II., Külső bécsiúti iskola* óvoda és bölcsőde, a tantremmel és tornateremmel és a *III., hegyvidéki elemi iskola* 4 tanteremmel és tornateremmel. E kettő építése szintén megkezdődött. *A közel jövőben épülnek a VI., Szőnyi-úti elemi iskola 4 tanteremmel és tornateremmel, a Szent László-úti iskola 14 tanteremmel, a Versenytéri iskola 20 tanteremmel és tornateremmel, a Bezerédi-utcai elemi iskola emeletráépítése, a Tisza Kálmán-téri barak óvoda helyet új óvoda építése,* X., százados-úti iskola 14 tanteremmel, X., maglódiúti kisdedóvó, a VII., Egressy-úti kertészképző iskola emeletráépítése.

Az iskolaépítések költségei

így oszlanak meg:

Kiskorona-utcai iskola	324.719 P
Szemere-utcai iskola	240.826 „
Őrnagy-utcai elemi iskola	125.128 „
Hernád-utcai iskola	177.900 „
Sziget-utcai iskola	390.984 „
Diana-úti iskola	497.000 „
Svábhegyi iskolai lakóház	74.931 „
Egressy-úti kertészeti iskola	22.000 „
Lenke-úti iskola	510.000 „
Római fürdőtelepi iskola	370.000 „
Külső üllöiúti iskola	380.000 „
Farkasréti iskola	230.000 „
Németvölgyi-úti iskola	860.000 „
Miskolczi-utcai iskola	573,524 „
Ihász-utcai iskola	525.000 „
Maglódi-úti iskola	155.000 „
Tatai-úti iskola	34.000 „
Lajos- és Hernád-utcai iskolák tatarozása	700.000 „
Külső bécsiúti iskola	530.00 „
Hegyvidéki iskola	250.000 „
Szőnyi-úti iskola	370.000 „
Szent László-úti iskola	450.000 „
Versenytéri iskola	750.000 „
Bezerédi-utcai iskola	560.000 „
Tisza Kálmán-téri óvoda	160.000 „
Százados-úti iskola	470.000 „
Maglódi-úti óvoda	100.000 „
Egressy-úti iskola	130.000 „
Svábhegyi erdei iskola	378.000 „
összesen	10,359.000 P

— Megjegyzem, hogy az I., Diósárok-utca 40. szám alatt a Svábhegyen, az úgynevezett Lederer-telep átépítésével létesített *erdei iskolát 120 beteges tanuló részére a közoktatási költségvetés egyéb tételeinél megtakarított pénzből építettük meg.*

— 1925-től kezdve tehát összesen 10,359.000 pengőt áldozott a főváros iskolaépítésre, amelyből 7,369.000 pengőt már tényleg el is költött, 2,990.000 pengő pedig az idei építkezéseknél fogy el.

— A legutóbb megnyitott miskolciutcai iskola és óvoda építését a Zugló nagyarányú fejlődése és népesedése tette szükségessé. Az utóbbi években ezen a környéken *olyan fejlődés indult meg, amilyenre előzőleg gondolni sem lehetett.* A teleputcai iskola hatalmas 22 tantermes épülete az utóbbi időben már annyira szűk volt, hogy 1928-ban már tíz osztálynak kellett váltakoznia. Az iskolát ekkor már 1629 gyermek látogatta, az 1913. évi 872-vel szemben. Nagyon jóltudjuk, hogy a miskolciutcai iskolával sem oldódott meg teljesen e városrész iskolakérdése. Ezért akarjuk a közeljövőben megépíteni a Szőnyi-úti óvodát és iskolát is, s mindezeken felül *javasolni fogjuk a törvényhatósági tanácsnak a teleputcai iskolaépület megfelelő kibővítését is. Ennyi volna körülbelül* a főváros ezidőszerinti iskolaépítési pragramja, amely egyelőre az idei esztendővel le is zárul.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőművesmunkát a Czakó-utcai iskolánál: Udvardy Géza 5896, a Telepi-utcai kórháznál: ifj. Hajós József 2520, a Rottenbiller-utcai iskolánál: Apor József 2800, a Rókus-kórháznál: Borsodi Kovács József 2368, a Szent István-kórháznál: Hochhauser Ferenc 1878, Kovacsek Ferenc 9707,

Kőműnyőpítési munkát a Czakó-utcai iskolánál: Schultz tüzelőtechnikai és építő rt. 13.170,

Bontási munkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Temesváry Károly,

Villanyszerelési munkát az Ihász-utcai iskolánál: Csépai Jenő,

Víz-, gáz- és csatornaberendezési munkát az Erzsébet-leányárvaháznál: Ábrahám és Gürtler 7084.

Ácsmunkát a Hungária-körúti iskolánál: Czipauer László 2280, az autóbuszgarázsnál: Szívós László 3570, a Tűzoltó-utcai iskolánál: Marton László 9922, a Práter utcai iskolánál: Erős János és Pásztor Lajos 6510, az állatkerti antilopistállónál: Sramó Lajos 5996, a Madách-utcai iskolánál: Dalkó Gábor 1650.

Mázolómunkát a Rottenbiller-utcai iskolánál: Budapesti festőiparosok termelő szövetkezete 5101, a Gubacsi-úti kislakásos telepen: Balczó Sándor 1425, az Új Szt. János-kórháznál: Mathézer Miklós 11.760, az Erzsébetvárosi r. kat. plébániatemplomnál: Jóföldy Tibor 2826,

Fürdőberendezési munkát a Felhő-utcai tűzőrségi épületnél: Rietschel és Henneberg 3417,

Légkompresszorszerelési munkát a Ferry Gépkár-utcai bérháznál: Bene Benedek 2211,

Kazánépítési munkát az Erzsébet-leányárvaháznál: Cross Charles cég 3114,

Bükkfapadozati munkát az Angol-utcai iskolánál: Kálmay Béla 5313,

Tatarozási munkát a Ciprus-utcai kislakásos telepen: Ruzicska Béla 1830, a Szt. László-téri iskolánál: Sajgó Róbert 3437,

Burkolómunkát a Rozgonyi-utcai bérháznál: Szirtes Béla 2200, a Szt. István-kórháznál: Mefocco Péter 2033 és 2657,

Tetőfedőmunkát a Rókus-kórháznál: Urbanek Ferenc 2969,

Bádogosmunkát a Bécsi-úti bérháznál: Szücs Ferenc 4049,

Központi gőzfűtőberendezési munkát a Czakó-utcai iskolánál: Ilkovits I. 32.726,

Hőszigetelő munkát: Parafakőgyár 10.150,

Vasszerkezeti munkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Ganz és Társa 7047,

Lakatosmunkát az állatkerti antilopistállónál: Unitas vállalat 3182 pengő vállalati áron.

Csatornázási munkát a Gervay-utcánál: Hochhauser István 48.727, a Szentendrei-útnál: König, Román és Stein 23.065,

Útépítési munkát a Kerepesi-útnál: Heverdle István 156.077, a Rudolf-rakpartnál: Magyar Kerámiai gyár 116.271, Biehn János 25.439, Magyar Aszfalt 11.165, a Bezerédi-utcánál: Magyar Aszfalt 3600, a Szív-utcánál: Útburkoló- és építőanyaggyárak 7468 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Marcibányi-téri iskola udvarrendezési munkáira pályáztak: Proceller Bálint 4514, Halmos István 4727, Ámon Antal 5249, Spányi Ernő 5399, Ovendorfer József 5496, Schöffer Károly 7909, Schaffer Antal 9353 pengővel.

A Telepi-u. kislakásos telep kőművesmunkáira pályáztak: Dittler Ferenc 1374, Cserépi István 2275, Szilágyi Imre 2320, Nagy Sándor 2358, Marton Ferenc 2612, Prinner Ede 3572, Hofbauer 3750 pengővel.

Az Egressy-úti kertészképző iskola központi melegvíz-fűtési munkáira pályáztak: Buchta Károly 6865, Szentgyörgyi és társa 7398, Ruñán István 7451, Egre István 7703, Gyöngyösi István 8355, Thiergärtner és Söhr 8593, Morzsányi Herman 8649, Ilkovits J. 8824, Hrauda Károly 9278, Fliegl Béla 9496, Septey Lajos 9833, Knuth Károly 9854 pengővel.

A Bécsi-úti bérház mázolómunkáira pályáztak: Remsey Elemér 2965, Balczó Sádor 4334, Kölber Jakab 4951, Szegő József 5482, Kiszely Géza 8128, Tófeji József 8446, Jóföldi Tibor 11.367 pengővel.

Az Új Szent János-kórház pavillonjának villanymunkáira pályáztak: Szabó László 2321, Kaffka és Wagner 2533, Hoffer és Sommer 2554, Hungler István 2556, Diószegi Sándor 2620, Barta Károly 2740, Vozáry Pál 2874, Fried Sámuel 3120 pengővel.

A Temesi-u. útrendezési, valamint vasbetonlépcső építési munkáira pályáztak: Szegedy Béla 10.340, Urbach és Tafler 10.433, Eisler és Simon 10.913, Huller és Lukács 11.511, Reinisch és Wohl 11.537, Ámon Antal 11.569, Grenyó Bertalan 5623, Huller és Lukács 5797, Apor József 7915, Csányi Pál 8274 pengővel.

A Mészes-u. gyalogútrendezési, támfal- és vasbetonlépcső munkáira pályáztak: Klauber és Vajda 36,000, Kulás János 37.935, Melocco Péter 48.450, Versetz Márton 49.651, Apor József 54.910, Grenyó Bertalan 55.750, Ámon Antal 57.095, László és Blum 62.978, Kiss Jenő 63.266, Neumann Ferenc 69.030 pengővel.

A Hegyalja-út útrendezési munkáira pályáztak: Urbach és Tafler 21.099, Schäffer Károly 21.976, Ámon Antal 23.191, Magyar útépítési rt. 23.783, Eisler és Simon 23.915, Marik Ernő 24.380, Engelhárt Ferenc 24.992, Halmos István 24.047, Hollós Ferenc 24.992, Szegedi Béla 27.967, Zsigmondi Béla rt. 29.910 pengővel.

A Gubacsi-úti burkolási munkálatokra pályáztak: Szegedi Béla 55.756, Halmos István 52.365, Kövező és útépítő rt. 57.722, Neumann Ferenc 59.013, Urbach és Tafler 59.272, Péry és Dénes 59.886, Hollós Ferenc 59.925, Ámon Antal 60.289, Marik Ernő 61.223, Obendorfer József 61.576, Eisler és Simon 61.838, Schweiger Rezső 61.899, Helfenstein Károly 62.188, Heverdle István 63.285, Gravieser Albin 64.836, Gattyán Pál 66.870, Schäffer Károly 90.803 pengővel.

A zugligeti árok szakaszának beboltozási munkáira pályáztak: Kleuber és Vajda 17.089, László András 17.402, Magyar Loránt 18.911, Péry és Dénes 19.875, Benedek Loránt 26.602 pengővel.

A Losonci-u. kövezőmunkáira pályáztak: Huller és Lukács 12.872, Szendrő Zsigmond 13.040, Urbach és Tafler 13.212, Halmos István 13.404, Obendorfer József 13.899, Szegedy Béla 13.899, Heverdle István 14.914, Marik Ernő 16.837, Schäffer Károly 19.763 pengővel.

Ugyanott a kocsiútaszfaltozási munkákra pályáztak: Magyar Aszfalt rt. 16.800, Biehn János 17.808, Hirsch Mihály 17.150, Helvey Tivadar 11250, Posánsky és Strelitz 18.900, Neuchatel 19.600, Építőipar rt. 21.000, Korek Ernő 25.060 pengővel.

Ugyanott a gyalogútaszfaltozási munkákra pályáztak: Biehn János 10.500, Magyar Aszfalt rt. 10.500, Hirsch Mihály 17.150, Helvey Tivadar 18.760, Posánsky és Strelitz 11.460, Neuchatel 12.300, Korek E. 14.250, Építőipar rt. 15.000 pengővel.

A Kinizsi-u. kövezési munkáira pályáztak: Heverdle István 3865, Halmos István 5181, Urbach és Tafler 5618, Szegedy Béla 6953 pengővel.

Ugyanott a kocsiútaszfaltozási munkákra pályáztak: Magyar Aszfalt rt. 24.190, Biehn János 24.320, Hirsch Mihály 25.398, Posnánsky és Strelitz 26.640, Helvey Tivadar 26.830, Neuchatel 28.470, Építőipar rt. 30.525, Korek E. 36.285 pengővel.

Ugyanott a gyalogútaszfaltozási munkákra pályáztak: Biehn János 8040, Magyar Aszfalt rt. 8400, Hirsch Mihály 8760, Helvey Tivadar 8880, Posnánsky és Strelitz 8916, Neuchatel 9480, Korek E. 11.400, Építőipar rt. 12.000 pengővel.

A Szovátа-u. csatornázási munkáira pályáztak: Klauber és Vajda 8117, Csányi Pál 8425, Hajnal Imre 10.102, Ámon Antal 10.138, Gravieser Albin 12.026 pengővel.

A Falka-u. csatornázási munkáira pályáztak: Fürer Mihály 3115, König, Román és Stein 3204, Ámon Antal 13.289, Csányi Pál 3321, Gravieser Albin 4421, Obendorfer József 3817 pengővel.

A Bánát-u. csatornázási munkáira pályáztak: Klauber és Vajda 8097, Csányi Pál 8436, Kiss J. 9390, Obendorfer József 9418, Komfort Építő rt. 11.215 pengővel.

A Levendula-u. csatornázási munkáira pályáztak: Führer Miklós 3712, Halász Hubert 4045, Ámon Antal 4092, Liska Béla 4784, König, Román és Stein 5031 pengővel.

BENE BENEDEK okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata
Budapest, VIII., Práter-utca 6/8 ✻ Telefon: J. 463—33.
Tervez és készít: nagy- és kisfeszültségű elektromos világítási és erőátviteli, távbeszélő-, jelző-, rádió- és villámhárító-berendezéseket

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Két évtized

A **Fővárosi Hirlap** *huszadik évfolyamába lépett, sok kemény csatát vívott két évtized után ünnepi esztendő köszöntött ránk. A jubiláris évben legszebb megtiszteltetésünk, legtökéletesebb elismertetésünk előfizetőink és olvasóink soha nem lankadó ragaszkodása és érdeklődése.*

Az évforduló emlékezése késztet és a **Fővárosi Hirlap** *a legszerényebben csak annyit állapit meg, hogy Budapest székesfőváros életében ez az ujság mindenkor komoly és elismert tényező volt, mert mindenkor egész lélekkel harcolt, objektiven bírált és odaadással munkálkodott Budapest polgársága érdekében.*

Húsz esztendő nagy idő. Különösen nagy idő, ha a békéért, a békebeli állapotokért keservesen küzdő évtizeden és a háború mindent fölemésztő esztendőin át a boldog békeévek termékeny humuszában gyökerezik. Lesz módunk majd az esztendő során végeszakadatlan listáját mutatni a problémáknak, amelyeknek szolgálatában a **Fővárosi Hirlap** *lobogója volt a harcnak, dolgos szerszáma az alkotásnak.*

Legnagyobb, büszkeségesen teljesitett hivatásunkat azonban abban látjuk, hogy amíg az egyesített Budapest első évtizedei **magyarrá tették a magyar fővárost,** *addig a* **Fővárosi Hirlap** *kezdésére és szünni nem akaró, elszánt agitációjára kezdenek* **budapestiekké lenni Budapest polgárai.** *Húsz év előtt még senkit sem érdekeltek a főváros ügyei, ma pedig párját ritkító érdeklődés nyilatkozik meg a főváros minden akciója, minden gesztusa iránt. A* **Fővárosi Hirlap** *betürengetegének, lelkesedése tüzének jelentős része volt abban, hogy a főváros barátokat, rajongókat, sokszor apostolokat nyert. Ezek a barátok és rajongók aztán mindenütt tovább fejlesztették az érdeklődést, amelyben ma leggazdagabb tápláló erejét látjuk a főváros fejlődésének.*

Ez az oka, hogy amíg húsz év előtt a **Fővárosi Hirlap** *Budapest barátainak táborához szólott, ezt a tábort máig a nagyközönségig fejlesztette. A* **Fővárosi Hirlap** *hasábjain messze hangzik már a szó, amely a főváros tevékenységét birálja és amely gondolatokkal, érvekkel táplálja a teremtő akaratot. A régi tradiciók, régi erkölcsök, a régi lelkesedés és a régi tárgyilagosság vezeti jövőben is tollunkat és biztosan hiszünk benne, hogy nélkülözhetetlen barátai, tanácsadói maradunk továbbra is nagyszerű közönségünknek, amely húsz esztendőn át ajándékozott meg ragaszkodásával és szeretetével.*

Csütörtökön: tanácsülés. A törvényhatósági tanács csütörtöki ülésén legnagyobbrészt telekbérleti, kisajátítási és rendezési ügyek kerülnek letárgyalásra. A napirendnek érdekességet kölcsönöz a talajvízkutatásokra és a földgáz feltárására vonatkozó előterjesztések megvitatása és néhány kisebb közmunka végrehajtására vonatkozó javaslat.

Szerdán tartják a nyárelőtti utolsó közgyülést. A törvényhatósági bizottság szerdai közgyülése után búcsúznak egymástól a fővárosi parlament tagjai, mert megkezdődik a nyári szünet. A napirend során megválasztják Glück Frigyes utódját: *Andréka* Károlyt, az új örökös tagot és betöltik a szakbizottságokban időközben megüresedett helyeket, majd tárgyalják a huszmilliós átmeneti kölcsön, a *Schmidt* Miksa-féle kastély ajándékozás, *Csepel* és *Budakeszi* kártalanítása, a *Kisipari Hitelintézet* alaptőkeemelésére és a közoktatási alkalmazottak illetményszabályozására vonatkozó előterjesztéseket.

Üzembehelyezik a bánhidai centrálé budapesti átvevőállomását. Egyelőre csak ideiglenes megegyezés alapján vásárol áramot a főváros a bánhidai centrálétól, amellyel a Beszkárt szükségletét elégítik ki. A bánhidai áram olcsóbb, mint a főváros saját termelésü villanyenergiája és ezért a januárban kötendő új szerződésben már *világitási áramot is vezetnek a főváros területére.* Ezzel függ össze, hogy az átvevő állomás épitését most megsürgették a fővárosnál és azt *az év végén már üzembe is helyezik.*

Átcsoportosították a Lehel-téri piacot. A Ferdinánd-téri templom épitkezése miatt rendezés alá kerül a Lehel-téri piac egy része. A templomalapozást az elmult napokban megkezdték s ezzel egyidejüleg *elhelyezték az árusító bódékat a tér dél felé eső részére.* A közélelmezési ügyosztályban mindezt csak átmeneti intézkedésnek tartják, mert a jövő évben *napirendre kerül a Lehel-téri piac teljes átépitése és modernizálása.*

Pótlólag felvették a tanácsülésre a segélyek ügyét. A törvényhatósági tanács csütörtök délutáni ülésének napirendjére pótlólag felvették a következő ügyeket is: a *hitfelekezeti* segélyek, — a *magániskolák,* — közoktatási intézmények, — *diákjóléti és sportegyesületek,* — a népjóléti és szegénygondozó intézmények, — a *közegészségügyi* intézmények, — a közmüvelődési egyesületek, továbbá a *közgazdasági* egyesületek és intézmények segélyezésére az 1931. évi költségvetésbe felvett *hitelösszegek felosztására* vonatkozó polgármesteri előterjesztéseket is.

Érdekes javaslat a munkanélküliség enyhitésére. *Gushard* Tódor, az IBUSz vezérigazgatója javaslatot terjesztett *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester elé a munkanélküliség enyhitésére. A javaslat szerint minden lakóház, amely 1914 előtt épült és nincs rendszeresen tatarozva, kényszertatarozás alá vétessék. Döntő indok emellett, hogy a külföldön, ahol a lakbérek nem ilyen magasak: ilyenirányú rendelkezések már napvilágot láttak. Budapest higienikus mivolta megköveteli, hogy minden lakóház kapubejáratánál a háztulajdonos vízvezetéki csapot szereltessen föl, amellyel a házfelügyelő naponta legalább egyszer az utcai járdát lemosni és felöntözni köteles. Ez a háztulajdonos részére csak kis megterhelést jelent és mégis komoly munkaalkalmat hoz az iparosságnak. A főpolgármester a javaslatot tanulmányozás végett átteszi az illetékes ügyosztályhoz.

Folytatják a szegényháztéri templom restaurálását. A székesfővánosi müemlékekre felügyelő állandó bizottság, valamint a *Müemlékek Országos Bizottsága* tüzetes vizsgálat után megállapitotta, hogy a székesfőváros kegyurasága alá tartozó Budapest—erzsébetvárosi plébániatemplom külseje annyira megrongálódott, hogy annak *gyökeres rendbehozatala* mulhatatlanul szükséges. Az esztétikai okokon kivül a feltétlen szükségességet indokolja még az is, hogy az épitkezésnél annak idején *máltékony köveket alkalmaztak, melyek az idők folyamán meglazultak* és a ködiszek részint nagy darabokban estek le, részint pedig *a nagyobb szerencsétlenségek elkerülése végett* lefaragtattak. A romlás az épület finom kőkiképzését teljesen tönkre teszi és amennyiben a megfelelő gyökeres restaurálás nem volna lehetséges, úgy *az épület nemesebb részei menthetetlenül elpusztulnak.* A kiküldött szakbizottság véleményének és javaslatának megfelelően *Foerk* Ernő épitésztanár, aki annak idején a templomépitkezésénél is közreműködött, megbizást nyert a restaurálás munkatervének és a költségvetéseknek az összeállitására. A több évre elosztott költségek 540.000 pengőre rugnak. A folytatólagos munkákra ebben az évben 80.000 pengőt fordítanak.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, az új élelmiszer nagyvásárteleppel kapcsolatosan tervezett hajóállomás két csoportba foglalt munkájára nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

Az egyik munkacsoporthoz a hajóállomáshoz vezető **út-, föld- és kövező munkája és egy csőáteresztő létesítése,** a másik munkacsoporthoz a hajóállomás előterén tervezett **föld-, bélésfalak, kerítések, korlátok, csatornák, továbbá a hozzájáró úton korlátok készítésével járó munkák** tartoznak.

Mindegyik munkacsoportra a nyomtatványoknak megfelelően külön ajánlat teendő.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi Városháza II. em. 197. ajtószám alatt a hivatalos időben d. e. 12—2 óra között díjtalanul beszerezhetők.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **folyó évi július hó 20-án d. e. 11 óráig** a II. em. 193. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása folyó év július hó 20-án d. e. 12 órakor lesz a VIII. ügyosztály tanácstermében, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 15-én.

A székesfőváros polgármestere.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

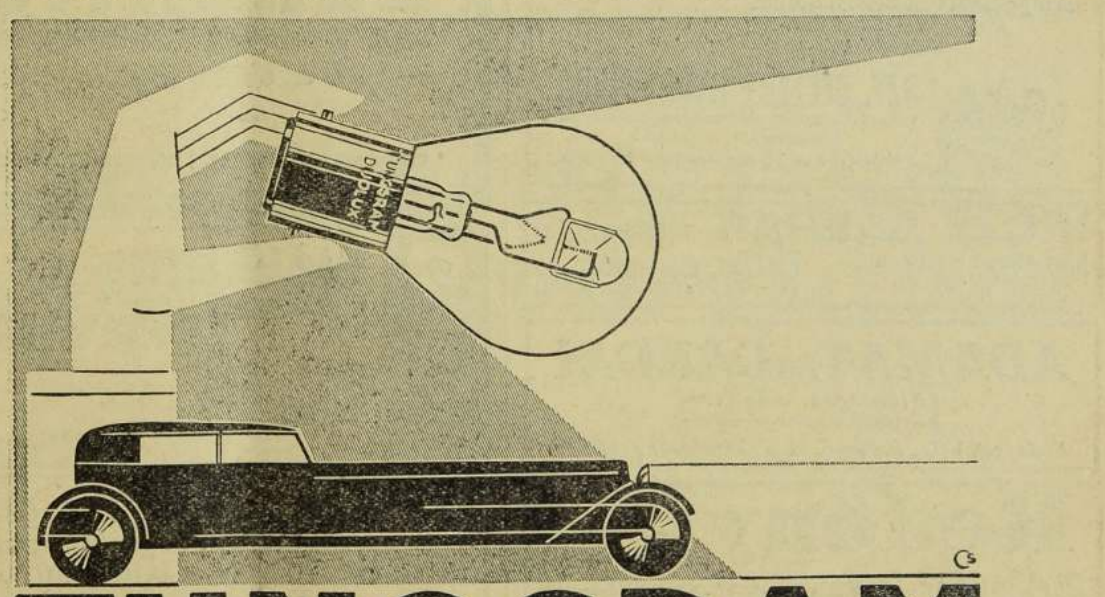
SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV., Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Közúti gőz- és motorhengerelést
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: LA. 13—82.
vállal **WOLFF ERNŐ**
Budapest, I., Kelenföldi-út 1. sz.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a VII. ker. Szatmár-utca Fűrész-utca és Övutca közötti szakaszának és a kereszteződő utcák egy részének **csatornaépítési munkálataira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi július hó 14-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi július hó 14-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros részére az V. ker. Szent István Bazilika tetőzetén szükséges **vörösrézfedési bádogos** munkákra.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi junius hó 30-tól kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Balogh György mérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 336/a ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi július hó 27-én (hétfőn) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi június hó 24-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: Z. 62—90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányu motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefon: Zugló 66—84. sz.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

2 EMELETES BÉRVILLA
elsőrendüen épitett modern
30 évi adómentességel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: LÁ 15—14 ÉS 12—83

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légzsesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

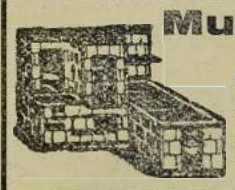
Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Használja munkáinál a világhirü egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszu, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)
Telefon: Aut. 934-85

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körut 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 július 8. | 27. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Bethlen-párti Budapest

Azok a politikusok, akik öt esztendőn át harsogva hirdették, szavalták és írták, hogy Budapest az övék és hogy ez a világváros szerelmi lázban fetreng, hacsak a nevüket hallja: most csodálkozva csóválhatják meg a fejüket. Nem az a fontos, hogy Budapest nem szerelmes beléjük, hanem az, hogy *Budapest esztendőről-esztendőre közelebb és közelebb jutott Bethlén István politikájához, míg a most lezajlott választás után igen nagy biztonsággal beszélhetünk Bethlen-párti Budapestről.*

Az egységes párt, *Bethlen* István pártja — mint minden eddigi választáson — most is igen erősen megnövekedett, az egységespárti szavazatok száma ámulatba ejt mindenkit. A másik nagy kormányt támogató párt teljes mértékben megtartotta pozicióját. Aki meg az ellenzékre szavazott, az sem azt kívánja, hogy nem *Bethlen*, hanem *Rassay*, vagy *Friedrich* menjen ezentúl Genfbe tárgyalni, hanem csak azt, hogy *Rassay, Friedrich* és *Vázsonyi* János is ott üljön a parlamentben és igyekezzenek leszorítani az adóterheket és igyekezzenek véleményt mondani a kormány törvényjavaslatairól, mert több szem többet lát és nincs olyan jó törvényjavaslat, amelyen javítani ne lehetne. Nem akarta itt senki a választáson *Bethlen* Istvánt megbuktatni, de hogy a *titkos* szavazás mellett is az örök ellenzékieskedés, az örök elégedetlenség metropolisában ilyen tömegű szavazat esett a kormány pártjára, ez méltán meglephetett mindenkit. Ennek szinte megmérhetetlen jelentőséget kell tulajdonítani.

Budapesti nagy pártjai azonban mégis méltó képviseletet kaptak a parlamentben és még azt is meg kell állapítani, hogy Budapest új képviselőinek névsora díszes névsor. Kiváló egyéniségek kaptak mandátumot, sőt ha egyes listavezetők — ami természetes — vidéki mandátumukat tartják is meg, a „második garnitura" is igen tiszteletreméltó. Ehhez a díszes gárdához azonban van egy intő szava Budapest polgárságának és ez az intő szó az, hogy *soha se feledkezzenek meg arról a városról, amely őket a parlamentbe beküldte.* Sőt ugyanez a kérése Budapest lakosságának azokhoz a képviselőkhöz is, akik budapesti mandátumukat a vidéki mandátum kedvéért letették, mert ez iránt a város iránt, amely mégis elsősorban és a legnagyobb megtiszteltetésben részesítette őket, ugyanolyan kötelezettségeik vannak, mint ama városok iránt, amelyeknek mandátumát megtartották. Hiszünk benne, hogy így együttesen lelkes elit-csapata lesznek a magyar fővárosnak, amelyet — ha kell — mindenkivel szemben megvédenek.

De *a Bethlen-párti Budapestnek a kormánnyal szemben is vannak kívánságai, kérései.* Állítjuk, hogy *Bethlen* István *legszebb* győzelmét nem Debrecenben és nem az országban, hanem *Budapesten aratta.* Budapest közönsége nem kér jutalmat, nem kér ellenértéket ezért a hűségért, de joggal elvárja, hogy többé soha ne tekintsék mostohagyermeknek, soha ne állítsa senki szembe a magyar nemzettel, a magyar vidékkel. Igenis, Budapest visszahódította a maga számára a nemzethűség szent lobogóját, Budapest példát adott az országnak a komoly, megfontolt, érett politikai érzékről és Budapest eleven cáfolatát adta a külföld számára mindazoknak a rágalmaknak, amelyeket már megint tudatosan és igen szorgalmasan terjesztettek.

A *Bethlen-párti* Budapest igazságos elbánást, tiszteletreméltó objektivitást kér a maga számára.

Hat évre elosztva további tízszázalékos költségvetési redukciót kíván a belügyminiszter legújabb rendelete

A közgyűlésnek errevonatkozó határozatát december elsejéig elvárja a belügyminiszter — A fővárosnak szeptemberig Takarékossági Bizottságot kell alakítani

A mult évi költségvetésben már megnyilvánult a kormányzati hatóságoknak az az intézkedése, hogy a főváros költségvetését *öt százalékkal* mérsékelni kell. A redukciót tudvalevőleg az egész vonalon végrehajtották és sikerült is minden fennakadás nélkül a költségvetés tételeit apasztani, főleg a kiadási tételeket csökkenteni. A folyóévi költségvetés *újabb ötszázalékos mérséklést* hozott magával és úgy látszott, hogy további csökkentésről egyelőre nem lesz szó. Meg kell jegyezni, hogy a két év alatt végrehajtott tízszázalékos apasztás legnagyobbrészt *a tárgyi és dologi kiadásokra vonatkozott,* míg a személyi kiadásokban csak most érezteti hatását a budget szűkítése, mert életbe lett *a külön munkadíjak folyósítására vonatkozó tilalom.* A főváros vezetősége maga is érzi ennek az intézkedésnek sok tekintetben méltánytalan hatását s ezért a különmunkadíjak helyett *a félévi jutalmazási rendszert* honosítja meg, ami lehetővé teszi a túlórázó tisztviselői kar megfelelő honorálását.

Most ismét leérkezett a városházára Scitovszky Béla belügyminiszternek 81.440/931 számú rendelete, amely újabb tízszázalékos redukciót ír elő a költségvetésben.

Magától értetődik, hogy *ez a rendelkezés nem az illetmények leszállítását jelenti,* hanem csupán azt, hogy új alkalmaztatásoktól minden esetben el kell tekinteni és

a nyugdíjazás, vagy elhalálozás útján megüresedett állásokat nem szabad betölteni,

hogy ezzel is csökkenjen a személyi kiadások terhe. A belügyminiszter intézkedésének végrehajtását nagymértékben elősegíti, sőt lehetővé is teszi *a normálstátus új megállapítása,* amelyről most folynak a döntő tanácskozások a külön erre a célra kiküldött bizottság kebelében. A normálstátusra vonatkozó előterjesztés

pontosan úgy akarja a redukciót végrehajtani, mint ahogy azt a belügyminiszter új rendelete előírja

és ezért sikerülni is fog a kívánt mértéket betartani. A normálstátus megalkotására vonatkozó bizottsági előterjesztés rövidesen elkészül, amelyet azután a belügyminiszter rendeletével együtt fognak bemutatni a törvényhatósági tanácsnak.

A most érkezett belügyminiszteri rendelet hangsúlyozza, hogy a tízszázalékos csökkenést

hat év leforgása alatt feltétlenül hajtsa végre a főváros, a maga belátása szerint olyan természetű kiadásoknál, amelyeknél a redukciót lehetségesnek tartja.

A fővárosnak kell tehát a maga hatáskörében dönteni arról, hogy a csökkentést *a dologi, tárgyi és személyi kiadások terén* milyen vonatkozásban eszközli és erről *december elsejéig* jelentést kell tenni a belügyminiszterhez. Valószínű, hogy a polgármester már a közeli időben megkezdi errevonatkozó tárgyalásait és azután *javaslatot terjeszt a tanács és közgyűlés elé,* ahonnan a határozat a megjelölt határidőre a belügyminiszterhez kerül.

Rendkívül érdekes a belügyminiszteri rendelet további intézkedése, amelyik kimondja, hogy a kiadásoknál követendő redukció szempontjainak megjelölésére

Takarékossági Bizottságot kell alakítani a fővárosnak olymódon, hogy ez az új szerv legkésőbb szeptember elsején munkásságát megkezdhesse.

A *Fővárosi Hirlap* fenti értesülését még kiegészíthetjük azzal, hogy a belügyminiszter fent ismertetett rendelkezését a legszigorúbb ellenőrzés alá akarják vonni.

A választás egyik epilogusa:

Wolff Károly rendet teremt a pártjában

A lezajlott országgyűlési választáson a kereszténypártot több, előre nem is sejtett, kellemetlenség érte. A választási agitációt nagymértékben *megbénította a listák körüli tülekedés,* amikor pedig ez elmult, a különlisták vezetői zavarták meg a számítást. *Wolff* Károly is a választási helyzetről tett nyilatkozatában többek között ezeket mondta:

— A mi hat mandátumunkat *a mostani választáson is változatlanul behoztuk.* Objektív alapon tehát nem lehet azt mondani, hogy minket a választáson vereség ért volna. Hogy a győzelmünk nem volt nagyobb, azt

nem ellenfeleink erősségének kell tulajdonítanunk, hanem a saját táborunk fegyelmezetlenségének.

Ha a mi táborunkban nem indulnak négyen külön listán, *kétségtelenül több mandátumot kaptunk volna.* Erre bizonyíték az északi kerület, mertha az ott *eredménytelenül futott Keresztényszociálista Párt* szavazatait hozzáadjuk a mi szavazatainkhoz, úgy könnyen megszerezhettük volna *a második mandátumunkat is.* Miután azonban a keresztényszociálisták *Szabó*-féle csoportja *fegyelmezetlenül viselkedett,*

mi elvesztettünk egy mandátumot, ők pedig nem kaptak semmit.

*

Wolff Károly egyébként megelégedéssel állapította meg, hogy *a jobboldal lényegesen megerősödött a választáson,* de keserűen beszél a rossz választói névjegyzékekről.

A kereszténypárt vezérének közvetlen környezetében úgy tudják, hogy

az országgyűlési választásnak a Keresztény Községi Pártban is következményei lesznek.

Az egyik intézkedés az volt, hogy miután *Szabó* József

szembefordult az anyapárttal, a *BSzKRT* igazgatóságában sem képviselheti a Keresztény Községi Pártot. Helyette *Verebély* Jenő került a villamosvasutak igazgatóságába.

*

Schlachta Margittal, a *Keresztény Női Tábor* vezérével is tisztázni akarják a helyzetet. Schlachtáék ugyanis, amikor a déli kerületi ajánlásoknál kiestek, nem a Wolff-párthoz csatlakoztak, hanem nagygyűlési határozatukban *szabadkezet* adtak tagjaiknak, hogy

akár az egységespártra, akár a keresztény-pártra szavazhatnak.

Hangsúlyozták különben azt is, hogy a jövőre vonatkozóan *változott helyzet előtt állnak.*

Ennél azonban nehezebb kérdés a *Toperczer* Ákosné vezetése alatt álló *Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetsége,* amelynek tagjai kétségtelenül *nem dolgoztak úgy a választások sikere érdekében, mint a községi választáson.*

Toperczerné ugyan nem állított külön listát, mikor a budai lista harmadik helyét ő helyette *Csilléry* András foglalta el, de hívei bizonyos mértékig elkedvetlenedve, *visszavonultak az agitációtól.* Hiába hozta be a hat mandátumot a kereszténypárt, bizonyos mégis, hogy *szavazóinak száma csökkent* és ebben igen nagy szerepe van az asszonyfront meglazulásának.

*

Azok, akik a budai lista harmadik helyén *Csilléry* helyett *Toporczernét* akarták jelöltetni, az eredmény kihirdetése után enyhe károrömmel látták, hogy *Csilléry* András nem jutott mandátumhoz. Ez a károröm azonban korai, mert *Wolff* Károly nagy súlyt helyez arra, hogy pártjának ügyvezető-alelnöke visszakerüljön a képviselőházba. A budai második képviselő, *Kossalka* János — hír szerint — felsőházi tag lesz és így a képviselői mandátumról

lemond Csilléry javára.

Az északon kibukott *Tabódy* Tibort egyelőre semmivel sem tudják kárpótolni.

*

A kerületi pártszervezetek néhány vezetője ellen is kifogás van a pártban. A jelölési sorrend nyilvánosságra hozatala után ugyanis több kerületi vezető úgy vélte, hogy vele *méltánytalanság történt.* A későbbi küzdelemből azután többen kivonták magukat, vagy pedig a *különlistákkal kacérkodtak.* Attól, aki ezek közül nem városatya, a pártszervezeti alkotmány értelmében kérnek magyarázatot és a jövőre vonatkozóan *garanciát,* aki pedig városatya, azt maga a vezér fogja felszólítani *bizonyos konzekvenciák levonására.* Az üzemigazgatóságok évvégi megválasztásakor pedig

csak a megbízhatónak bizonyult párttagok kapnak lehetőséget arra, hogy az egyes igazgatóságokban a pártot képviseljék.

*

Wolff Károly elhatározása, hogy *erős kézzel rendet teremt a pártjában,* minden bizonnyal tisztázni fogja a választás előidézte helyzetet, csak nagy kérdés, hogy *a párt legfőbb erősségét jelentő asszonyfront* régi egységét hogyan fogja helyreállítani.

Régi adósságok

Irta: Pásztor Mihály

Húszmilliós kölcsönt vesz fel a főváros. A húszmillió megjelenése a budapesti Városházán előreláthatólag jótékony hatással lesz a gazdasági életre. Budapesten minden pénz „éppen jókor jön'', de természetesen legjobban fog jönni — most. Mi annyira szeretjük, annyira imádjuk a pénzt, hogy azon se csodálkoznék, ha lobogókat tűznének ki a nagy alkalomból a bérpaloták ormára és az ablakokba kitennék azokat a bizonyos kopott, rongyos és nem túlságosan tisztogatott szönyegeket, amelyeket csak uralkodók érkezése és nagytakarítás idején tesz ablakába a pesti partáj. Elvégre is, legyünk őszinték, a pénz is király, a pénz is uralkodik és a húszmilliós kölcsön látogatása van nekünk olyan kedves, mint egy trónjavesztett fejedelemé.

Egyébként ez a húszmilliós adósság nem első adóssága Budapestnek. Volt már nekünk belső kölcsönünk és volt már nekünk külföldi kölcsönünk. Operáltunk francia és angol kölcsönnel, kaptunk kölcsönt kötvényekre, váltóra, bon-okra és bizonyára sok embert érdekel, hogy Pest városa legelső kölcsönét 1702-ben vette fel. Városházát akart építeni és evégből 1702 május 9-én „elhatároztatott'', hogy a város a Schmied-féle ház felépítésére 7 százalékos kamat mellett ezer forintot vesz fel. A tanács egyidejüleg meghagyta a kamarásnak, hogy „ezt a pénzt más célra el ne pocsékolja, hanem az építésre fordítsa''.

A második kölcsön a privilégium-levél kiváltására kellett. 1703 október 23-án írta alá Lipót császár a privilégium-levelet, amellyel Budát és Pestet is szabad királyi várossá tette és megerősítette a két főváros régi királyoktól kapott jogait. Csakhogy ezeket a privilégium-leveleket el is kellett hozni Bécsből, az pedig nem volt könnyű dolog. Egész sereg tisztviselőt és befolyásos urat kellett „honorálni'' Bécsben is, a budai kamara-igazgatóságnál is. Buda 5000 forintos kölcsönt vett fel a nagy célra. Szeretett volna kölcsönt felvenni Pest is, de a dolog nehezen ment. Végre is 1704-ben a város bírája: *Proberger* Jakab előlegezte a szükséges pénzt Pest városának. A pesti tanács a kölcsönre a város összes javadalmait lekötötte és biztosította Probergert, mint a városi sörház bérlőjét, hogy a bérleti idő lejártával a sörházat az előbbi feltételek mellett továbbra is megtarthatja. Bizonyos, hogy Proberger nem vesztett a kölcsön mellett!

Ezután hosszú ideig nem vett fel kölcsönt Pest városa, pedig biztosan lett volna rá szüksége, mert meglehetősen szorult viszonyok közt volt a kommunitás, amit az bizonyít legjobban, hogy 1709-ben öt szál gyertyát nem tudott kifizetni a kereskedőnek. Pedig abban az időben csak hét krajcár volt egy font gyertya ára.

Ilyen szegény volt a város 220 esztendővel ezelőtt. 1720 június 23-án mégis újabb 1000 tallér kölcsönt vett fel, mert tornyot akart építeni a Városházára. Hogy miképpen gazdálkodott Pest város régi tanácsa, nem lehet tudni, mert írás minél kevesebb maradt róla. Annyi azonban bizonyos, hogy a XVIII. század derekán le kellett szállítani a tisztviselők fizetését, mert nagy bajok voltak a háztartás körül. Budán meg pláne borral fizették akkoriban a tisztviselőket. A Bach-korszakig a polgárságtól vett állandóan kölcsönt Pest városa; viszont építési kölcsönöket meglehetősen gyakran adott 6 percentes kamatra Pest város is a városi kasszákban fekvő tőkékből azoknak, akik házat akartak építeni.

Igazi komoly, nagy kölcsönöket csak a XIX. század közepén vett fel a két főváros. Az 1851. évi számadások szerint Pestnek 1,428.146 forint $2^5/_{10}$ krajcár adóssága volt; Buda város pedig 1851-ben adósságtörlesztésre 673.851 forintot fizetett. Érdekes, hogy 1851-ben Pest 200.000 forintos beruházó kölcsönt vett fel, mely után *2%-os kamatot fizetett. Nyolcvan esztendő óta ez volt a legolcsóbb kölcsöne* a fővárosnak. Ugyanebben az esztendőben 70.000 forintot vett fel Pest az üllői úti kaszárnya építésére.

1853-ban a Bécsi Takarékpénztártól . .	315.000	forintot
1854-ben a Bécsi Takarékpénztártól . .	210.000	„
1864-ben az Osztrák Nemzeti Banktól .	400.000	„
1865-ben a Magyar Földhitelintézettől	300.000	„
1868-ban az Első Hazai Takarékptártól	400.000	„
1870-ben közkölcsönképpen	3,000.000	„
1871-ben az Angol-Magyar Banktól . .	5,000.000	„

vett kölcsön a város.

Az is érdekes, hogy 1868-ban az Első Hazai Takarékpénztár 7.46%-ra adta a kölcsönt. 1870-ben a 3,000.000 forintos kölcsön után 5.5%-os kamatot és 1871-ben az Angol-Magyar Banknak az 5,000.000 forintos kölcsön után 6%-os, 1880-ban a 6,000.000 forintos kölcsön után 5%-os és egy másfélmilliós kölcsön után 4.84%-os kamatot fizetett Pest városa.

Legrémesebb feltételek mellett vett fel 1859-ben egy kétmillió forintos kölcsönt Buda városa a *Schuller* J. G. és Társa bécsi bankcégtől. A megállapodás szerint Buda város kibocsát 50.000 darab egyenkint 40 forint értékű sorsjegyet, összesen 2,000.000 forint értékben. A sorsjegyeket 1,600.000 forintért veszi át a bécsi bankcég, tehát minden 40 forint névértékű sorsjegyért fizet 32 forintot készpénzben, ami 75%-os átvételi kurzusnak felel meg. A főváros 50 esztendő alatt tartozik kisorsolni a sorsjegyeket, a sorsolási tervezet értelmében összesen 4,679.675 forint nyereményösszegben. A kölcsönből azonban Buda városa tartozik kiszakítani egy 800.000 forintos biztosítási alapot, amelyhez ötven esztendeig nem szabad hozzányulnia. Ezenkívül a kölcsön biztosítására Buda városa telekkönyvileg lekötötte összes ingatlan vagyonát és minden adó- és vámbevételét. Tulajdonképpen kapott tehát Buda város 800.000 forintot és ez után fizetett 400.000 forint proviziót a Schuller-cégnek és ötven esztendő alatt sorsolási nyeremény címén fizetett 4.7 millió forintot.

A sorsolás 1909-ben ért véget és ez idő alatt a 800.000 forintos biztosítéki alap, amelyen földtehermentesítési kötvényeket vásárolt a főváros: 2,442.033 koronára gyarapodott. A földtehermentesítési kötvényekkel azonban rosszul járt Budapest, mert sokkal drágábban vette azokat, mint amekkora kurzuson állottak 1909-ben, mikor a budai kölcsön sorsolása befejeződött. Ha 1911-ben értékesítették volna ezeket a kötvényeket, akkor körülbelül 200.000 aranykoronát vesztett volna rajtuk a főváros.

Hozzátartozik a történethez, hogy a budai kölcsönből származó telekkönyvi korlátozás még 1911-ben be volt táblázva a budai ingatlanokra. Egyébként jellemző a régi időkre, hogy Buda város tanácsa annak idején a 2,000.000 forintos kölcsön aktái és tartalékalapja számára külön pénzszekrényt csináltatott, nehogy a drága pénz valamiképpen elkallódjék a sanyarúságosan fizetett tisztviselők kezén. Ennek a pénzszekrénynek hat kulcsa volt. Az egyik kulcs a polgármesternél, a másik az első alpolgármesternél, a harmadik kulcs egy városi bizottsági tagnál, a negyedik kulcs a pénzügyi osztály vezetőjénél, az ötödik a főpénztárosnál és a hatodik az ellenőrnél volt. Hat ember kellett hozzá, ha ki akarták nyitni az öreg pénzszekrényt.

Ilyen kölcsönműveleteket csináltak a régi jó időkben.

Horváth Béla miniszteri osztálytanácsost közigazgatási szakértőnek rendelték a fővároshoz

A törvényben megállapított széles kiterjedésű főpolgármesteri hatáskör arra indította *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert, hogy a maga jogkörében *fokozottabb ellenőrzés alá vegye a fővárosi közigazgatás menetét* és minden vonatkozásban érvényesítse akaratát, elsősorban annak érdekében, hogy *a közigazgatás gyorsan, pontosan és a bürokrácia lehető mellőzésével intézze a polgárság sokféle ügyeit.* A főpolgármester eme üdvös elhatározásának tulajdonítható, hogy kérésére

Scitovszky Béla belügyminiszter egy elsőrendű közigazgatási szakembert delegált a főpolgármester mellé,

akinek feladata lesz, hogy minden tekintetben állandóan figyelje a közigazgatás menetét, annak működéséről jelentéseket tegyen és szükség esetén megfelelő módosító javaslatokkal járuljon a főpolgármester elé.

Scitovszky Béla belügyminiszter hétfőn értesítette a főpolgármestert, hogy

a kormány közigazgatási szakértőjeként Horváth Béla belügyminiszteri osztálytanácsost küldötte a fővároshoz,

a közigazgatási kérdések állandó figyelemmel kisérése céljából. *Horváth* Béla osztálytanácsos *egyike a legkiválóbb közigazgatási szakembereknek,* aki ezidáig a belügyminisztérium törvényelőkészítési osztályában működött és tökéletesen ismeri az adminisztráció komplikált gépezetét. *Horváth* Béla osztálytanácsos különleges szolgálatának ellátását augusztus havában kezdi meg a főpolgármesteri hivatalban berendezett helyiségében.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket. ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár, Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Pesti kirakat

Payr Hugó

Budapest új képviselői között — szinte pártállásra való tekintet nélkül — kétségkívül *Payr* Hugó egyénisége és karrierje kelti a legnagyobb érdeklődést.

Karrier? Vajjon tényleg karrier-e Magyarországon az, ha valaki képviselő lesz? A válasz igen egyszerű. Tényleg vannak, akik karrierjük csúcspontjára „jutnak el a mandátum szárnyán. Vidéki fiskálisok, helyi potentátok valósággá vált álmaik kicsorduló gyönyöreit élvezik a parlament hűvös, pirosbársonyos folyosóján.

Az olyan egyéniségek karrierje számára, mint *Payr* Hugó, a képviselői mandátum csak a szükséges, a nélkülözhetetlen fundamentum. A vidéki fiskális kétségkívül elámulna és csodálkozva csóválná a fejét, hogy be furcsa ember ez a *Payr* Hugó, aki csak most lett képviselő, pedig már régen lehetett volna. *Payr* azonban nagyon jól tudja, hogy nem jó kiforratlan bort inni, mert megfájdul az ember feje. Ámbár ránézve a kiforrott bor sem életszükséglet; ezer tere nyilik a közért való munkára, miért kellett volna éppen a képviselői mandátumot választani.

És *most* mégis elkerülhetetlen volt, hogy harcba menjen a mandátumért és győzzön. Nem neki volt szüksége a mandátumra, hanem *a mandátumnak őrá!* A legutóbbi községi választáson úgy összeforrott ez az érdekes, keményakaratú, símamodorú, szívós, temperamentumos és mindenekfelett tehetséges ember a déli kerület választópolgárságával, hogy — ha akart, ha nem — indulnia kellett az egységespárti lista elején.

Csodálatos szeme van a választópolgároknak, vagy csak most, nagy nyomorunkban, elesettségünkben tudják ilyen pompásan, praktikusan kiválasztani *pontosan azt az embert*, akire szükségük van. Ma a választópolgárok nem a Demostheneseket, nem a díszmagyarban feszítő „jeleseink"-et keresik, hanem azokat, akik átérzik a bajokat, akik a polgárság sorsának osztályosai, akikben van energia, szervező erő és akik — ahogy mondani szokás — „ki merik nyitni a szájukat".

Payr Hugóban az ilyen képviselőnek a típusát találták meg a budapesti választók. Ő tudniillik olyan képviselő lesz, aki még az ellenpártnak is örömet szerez, hogy őt választották meg. Nemcsak hogy képviselője lesz a kerület *minden* választópolgárának, hanem olyan *kormánypárti* képviselőnek igérkezik, aki *az ellenzék igényeit is kielégíti.*

Payr Hugó tiszta képét adja annak, hogy milyennek kell lenni a jövő politikus-nemzedékének. Eddig nem sokat láttunk ebből a fajtából, úgyhogy mi biztosan állíthatjuk: *Payr* Hugó iskolát fog csinálni. A budapesti déli kerület pedig nemcsak büszke, de boldog is lehet, mert olyan embert választott, aki nem a saját egyéni történetével, hanem a kerület bajainak orvoslásával fogja idejét tölteni.

„Éljen Vázsonyi!"

Pénteken este Vázsonyi nevétől visszhangzottak a Terézváros utcái.

— *Éljen Vázsonyi!* — harsogták a lelkes terézvárosi polgárok, mikor kiszivárgott, hogy *Vázsonyi Vilmos* fia bekerül a parlamentbe.

— *Éljen Vázsonyi!*

Mikor hallottuk utóljára a lelkes tapsokat, az éljenfergetegeket, amelyek egy-egy gyújtó beszédét, ragyogó tirádáját kísérték?!

Bizony nagyon régen. A Dob-utcából indult el a karrierje és több mint negyvenöt esztendeje, hogy a véderő viták idején feltünt az egyetemen. *Még akkor Weiszfeldnek hívták, de ez az apróság nem volt akadálya, hogy az egyetemi ifjúság vezére legyen.* Azután a Terézváros vezére lett. A kispolgárok: szegény, névtelen, gondokkal küzködő „kis emberek" tömege állott melléje és megindult ennek a zseniális embernek csodálatos és tüneményes karrierje. Negyven esztendeig volt a főváros törvényhatósági bizottságának tagja és a városháza egyik vezére; 25 évig volt országgyűlési képviselő és egyik nagy tekintélye a régi és az új Magyarország politikai életének. Egyaránt nagy volt mint szónok és publicista. Népszerűsége olyan, hogy 1906-ban Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert legyőzi a terézvárosi választáson. *1917-ben gróf Esterházy Móric és Wekerle Sándor kormányában, zsidó létére, igazságügyminiszter.* Végül Budapest díszpolgárává választja. Mikor pedig 58 éves korában meghalt: az egész ország meggyászolta a halálát.

Azóta öt esztendő telt el és öt esztendő nagy idő. Egyre kevesebbet beszélnek róla. Kezdik elfelejteni. Most, hogy ismét képviselőt választott Budapest: a *halott vezér szelleme váratlanul megjelent a Terézvárosban és a régi, hűséges tábor leszavazott Vázsonyira.*

— *Éljen Vázsonyi!* — Mondták boldogan az emberek az Abbázia kávéháztól a Városligetig; a Podmaniczky-utcától a Király-utcáig. „Éljen Vázsonyi!" És a hűségben, amellyel halott vezéréhez ragaszkodik a Terézváros: van valami megható.

Levonhatja az ellenzék a tanulságot a polgárság kifejezett felfogásáról

A tömegek minden félrevezetési szándék ellenére is Bethlen István mögé sorakoztak. — A parlament új ciklusában kezdődik a további építő munka

A községpolitikai fronton egyelőre hiányoznak az események, mert a városházán is kezdetét vette a nyári vakáció. Az előkészített tervek és elgondolások végrehajtása programm szerint halad előre, azonban nagyobbszabású események csak a kora őszi hónapokban hoznak újból élénkséget a törvényhatóság életébe. A választási eredmények megvitatása még mindig erősen foglalkoztatja a várospolitikai köröket és ennek során minden oldalról elismerik az egységes párt lendületes erőnyerését és ugyanakkor a többi pártok, közöttük a szabadelvű párt kudarcát. A választási eredményekről és az azokkal kapcsolatos körülményekről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Budapest székesfővárosban megnyilatkozott a választópolgárok többszázezernyi tömege és *a népitélet felmentést hozott az egységes párt részére.* A főváros komolyan gondolkodó polgári társadalma érdeme szerint méltányolta azt a messze kimagasló heroikus munkát, amelyet *Bethlen* István tíz éve folytat a szörnyű nehézségekkel küzdő ország talpraállítása érdekében. Nagy elégtétellel állapítom meg, hogy ez

a polgárság tökéletes tájékozottsággal kereste ki helyét Bethlen István zászlója alatt

és szavazataival dokumentálta, hogy a polgári egység tábora diadalmasan halad a biztos győzelem útján.

— *A szavazás titkos volt,* tehát semmiféle rekriminációnak helye nem lehet. A baloldali ellenzéki pártok éveken át harsogták a közvélemény fülébe, hogy csakis a titkos választás mutatja meg a polgárság valódi akaratát, amelyik nem lehet más, mint lesujtó a kormány részére. Ezzel szemben mi történt? Az 1926. évi választásokkal összehasonlítva a mostani eredményt, *15 ezerrel több szavazat jutott az egységes pártnak,* hangos válaszként az ellenzék jelszavaira, amelyik

most levonhatja a komoly tanulságot a polgárság felfogásáról.

A városi tömegek tisztában vannak azzal, hogy a megélhetés könnyítése, a kereseti lehetőségek fokozása és a kenyérgondok enyhítése csak úgy érhető el, ha lelkesedéssel sorakoznak a kormány mögé, amelyiknek minden tagja fáradságot nem ismerő buzgalommal keresi a módozatokat az ország és a főváros mindennapi életének megjavítására. Ez a felismerés szerezte meg számunkra a szavazatok jelentős szaporodását és az öt mandátumot, amelyik a legutóbbi választással szemben mindössze egy főnyi többletet hozott ugyan, de

Budán és a déli kerületben csak néhány szavazaton múlt, hogy a töredékek alapján további két mandátumot szerezzünk.

— A siker titka könnyen megfejthető: *Bethlen István nevének varázsa, súlyának és tekintélyének vonzóereje volt az, ami a tömegeket mögéje sorakoztatta.* Éretten és okosan döntött az egységespárti szavazók hatalmas tábora, amikor szavazatait minden izgatás és ellenzéki terror ellenére nekünk juttatta, mert tisztában van azzal, hogy *a további építőmunka csak most kezdődik* és a parlament új ciklusának lesz a hivatása, hogy Magyarország belső megerősödését méginkább biztosítsa, a gazdasági nehézségeket megszüntesse és a külpolitikai elhelyezkedésünk további útjait egyengesse, hogy azokból előnyök és eredmények származzanak.

— Rendkívül érdekes jelenség a többi pártoknak majdnem kivétel nélkül bekövetkezett visszaesése, amelyektől az egységes párt vette el a szavazatokat. Ékes bizonysága ez annak a felismerésnek, amelyet az egységes párt hirdet megalakulása óta, hogy tudniillik a jelszópolitika nem vezethet sikerre, mert jelszavakkal ma már nem lehet tömegeket vezetni.

A helyzet kényszerű parancsa diktálja, hogy a nemzeti összefogás és a békés alkotómunka lehet csak bázisa az ország fellendülésének

és a magam részéről lelkes örömmel állapítom meg, hogy *a budapesti szavazás eredménye ennek a nemes felfogásnak adott igazat.*

*

Kozma Jenőt, az egységes párt hatalmas sikere alkalmából minden oldalról felkeresték szerencsekívánatokkal és üdvözletekkel. Az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke *e héten kezdi meg nyári szabadságát* és valószínüleg csak augusztus végén tér vissza a fővárosba, amikor ismét átveszi irányító szerepét az országos és a városi politikai életben.

CSATORNAÉPITÉSNÉL
megtakaríthat időt, pénzt és munkát, ha a könnyü Eternit-csövet használja. — A kötés gyorsan elkészíthető. — Az Eternit-cső minden fáradtság nélkül megmunkálható, határtalanul tartós és — olcsó —
Kérjen árajánlatot!
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. II.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötő-hevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapítva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Elkeseredett harc a cukorkafronton

Tisztes iparuk jogos védelméért síkraszállnak a cukorka- és csokoládékészítők

A világhírű magyar cukorka- és csokoládéipar a közelmult években olyan fejlődésről tett tanubizonyságot, aminek jelentőségét nem lehet eléggé felbecsülni. A nagy márkás gyárak mellett gyors egymásutánban alakultak a magukat egyszerűen *cukorka- és csokoládé készítőknek* nevező kisebb üzemek, amelyek minden igyekezetükkel arra törekedtek, hogy méltó versenytársai legyenek a nagy gyáraknak és üzemeknek. Ma már el kell ismerni, hogy sikerült is ezeknek a kisebb üzemeknek olyan produktumokat előállítani, amelyek kvalitásuk és összetételük révén *kiállják a versenyt az összes belföldi és külföldi gyártmányokkal.* Budapesten ma a *cukorka- és csokoládékészítők adóközössége* címen tömörült 36 olyan cukorka- és csokoládégyár fejt ki tevékenységet, amelyiknek gyártmánya a külső csin és a belső érték dolgában tökéletesen versenyképes és a mellett olyan olcsó, hogy méltán népszerű a nagyközönség előtt.

Ezek a kisebb üzemek a racionális termelés szempontjaihoz igazodnak és ennek tulajdonítható, hogy árúikat olcsón juttatják a piacra.

Az utóbbi időben különféle vádak és kifogások keltek szárnyra, amelyek azonban úgy látszik a konkurrencia fegyvertárából kerültek ki. Minden bizonyíték nélkül terjedtek el olyan híresztelések, hogy ezek a kisebb üzemek lehetetlen helyiségekben, egészségtelen körülmények között, elégtelen felszerelés mellett, gyanus anyagokból állítják elő termékeiket. Ezekre a felelőtlen gyanusításokra a cukorka- és csokoládékészítők azzal válaszoltak, hogy *hatósági vizsgálatot kértek.* A főváros egészségügyi hatóságai végigvizsgálták mindezeket a kis üzemeket és megállapították, hogy ott

minden tekintetben betartják a higiénikus előírásokat és a tisztaság ellen sem merülhet fel semmi kifogás

Gyártmányaikat megvizsgálták a hatósági vegyészek és bakteriológusok és e vizsgálatok eredménye mindenben igazolta az általuk az általuk gyártott cikkeknek a kifogástalan mivoltát. Kimutatták a kisiparosok, hogy *olcsóságuknak titka a reális és minimális haszonra való törekvés,* nem pedig az a mohóság, amelyik százszázalékos hasznokkal kalkulál. A cukorkagyárosok a nyersanyag áraihoz mérten hozzák forgalomba gyártmányaikat és mert izletes cikkük olcsó is: a közönség egyszeriben divattá emelte ezeket a különböző elnevezés alatt forgalomba került készítményeket.

Miután sikerült a hatósági tényezők vizsgálatával bizonyítani az új cukorkafélék abszolút tökéletességét, elhangzott a másik vádaskodás. Arról volt szó, hogy a cukorka- és csokoládékészítők félrevezetik a pénzügyi hatóságokat és a forgalmiadó bevallásánál megkárosítják a kincstárt. Válaszul erre a támadásra

megalakult a Cukorka- és Csokoládékészítők Adóközössége, ahol központilag tartják nyilván az adóalapokat és intézik az adó fizetését.

Harminchat ilyen kis üzem tartozik ennek a szervezetnek a keretébe és a pénzügyi hatóságok most mintaképül állítják őket más vállalatok nem mindig tiszta adómanipulációi elé. A pénzügyi vizsgálók találtak ugyan jogos kifogásokat egyes cukorkagyárosoknál, ezekről azonban kiderült, hogy *nem tartoznak az adóközösség kötelékébe.*

A közegészségügy szempontjából mindenesetre megnyugtató, hogy a komoly felkészültségű és lelkiismeretes cukorkagyárosok ujonnan bevezetett cikkei *minden tekintetben megkapták a kifogástalan minősítést.* A vizsgáltnak azonban nem szabad csak egyes és éppen megbizható rétegekre korlátozódnia, hanem ki kell terjeszkednie más tömegélelmezési cikkekre, amelyek körül azután már indokolt minden panasz és felzudulás.

A nagy nyári kánikula legkapósabb terméke a fagylalt, amelynek gyártása körül legfőbb ideje hogy rendet teremtsen az állam és a főváros együttes fellépése.

Meg kell vizsgálni a fagylaltkészítés mühelytitkait és akkor látni fogják az illetékesek, hogy a fagylalthoz szükséges gyümölcsízek mesterségesen előállított *szintetikus produktumok,* a hütőjég sem mindig a vegyileg kifogástalan *mesterséges mujégből* került a gépbe és tisztasági szempontból a környezet sem felel meg mindig a higienikus szempontoknak. Meg kell vizsgálni a fagylaltárusok felszereléseit is és megállapítani, hogy a több kézen átment, összefogdosott és bepiszkolt ostyák *elsőrendő terjesztői a nyári ragályoknak.* Sajnálatos, hogy csak elkésetten jelentkezik a hatósági beavatkozás ezen a téren, mert még

a nyári időszak előtt kellett volna gondoskodni a fagylaltkészítés és árusitás legszigorúbb megrendszabályozásáról.

A nagyközönség legkövetelőbb érdeke diktálja, hogy a tiszti főorvosnak most készülő előterjesztése *mielőbb érvénybe lépjen* és ezzel megszünjön az a lehetőség, amely Budapesten a fagylaltfogyasztás miatt állandóan tömegmérgezéssel veszélyeztet.

Tiszta, bacillusmentes jeget!

Csordás Elemér tisztifőorvos nyilatkozik a fertőzött és szennyes természetes jég veszélyeiről

A nyári meleg beköszöntésével a főváros kórházaiban riadtan tapasztalják, hogy *mind több és több az olyan beteg, akinek megbetegedését az úgynevezett „természetes jég" idézte elő.* Hivatalos orvosi körök évek óta nagy küzdelmet folytatnak a természetes jég használata ellen, ilyen irányú akcióik azonban mindezideig eredménytelenek maradtak.

Pedig *a természetes jég óriási veszélyt rejt magában.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

dr. Csordás Elemér tiszti főorvost,

aki a leghatározottabban állást foglalt a természetes jég használata ellen, aminthogy a főváros közegészségügyének legfőbb őre nem is tehet mást.

— A természetes és a mesterséges jég között fennálló harccal, — mondotta munkatársunknak *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos — már három évvel ezelőtt behatóan foglalkoztak nemcsak a tisztifőorvosi hivatal és a közegészségügyi ügyosztály, hanem a közegészségügyi és közélelmezési bizottságok is. Ezeknek a bizottságoknak állásfoglalása következtében *az egész kérdést levették a napirendről,* úgyhogy sem polgármesteri intézkedés, sem szabályrendelet alkotás nem történt. *Megnehezíti a problémát a kormányhatóság állásfoglalása is, mely ezen a téren nem akar különbséget tenni a falu és a milliós nagyváros között.* Márpedig *különbséget kell feltétlenül tenniök,* mert

a kérdés rendezetlensége következtében bajok voltak és bajok is lesznek.

— Nem lehet észrevételt tenni az ellen, ha a természetes jeget a nagy hütőházakban felhasználják, de

az ellen a leghatározottabban állást kell foglalni, hogy élelmiszerekhez, vagy italokhoz, illetve azok készítéséhez természetes jeget használjanak fel.

— Honnan származnak ezek a természetes jegek? *A „holt" Dunaágból, a Rákos-patak egy részéből és a fővárost környékező községek nyilt területeiről.* Hogy ennek a természetes jégnek nagyrésze *vegyi és bakteriológiai szempontból milyen, arról egyrészt felesleges beszélni, másrészt pedig mindenki bármikor meggyőződhetik róla a legnagyobb megdöbbenéssel.* Egy nagy világvárosban, ahol az élelmiszerek útján annyi baj és veszedelem fenyegeti a lakosságot, az ily, látszólag alárendelt jelentőségű kérdést a legnagyobb figyelemmel kell kísérni.

— *Közegészségügyi szempontból feltétlenül meg kell követelni, — s így tárgyalásról vagy alkuról szó sem lehet — hogy élelmiszerek készítéséhez vagy italokhoz akár üzletekben, akár vendéglőkben, kávéházakban, cukrászdákban, akár magánháztartásban*

csak minden tekintetben kifogástalan jeget használhassanak.

A főváros jégipara ma annyira fejlett, hogy *teljes mértékben biztositani tudja a főváros szükségletét,* viszont a természetes jeget termelők sem károsodnának, mert az általuk termelt jégmennyiséget a sörgyárak, hütőházak stb. átvehetik.

— Álláspontom az, hogy minden körülmények közt

a legnagyobb eréllyel

meg kell akadályozni azt, hogy a főváros területén fertőzött és szennyes jeget — amelyeknek minőségét sokszor már színük is jelzi — *kocsikról magánosoknak, cukrászoknak, vendéglősöknek és élelmiszerüzleteknek eladhassanak.*

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.

Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**

BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása

BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
IX., LÓNYAY-U. 46
Telefon: Aut. 870—26

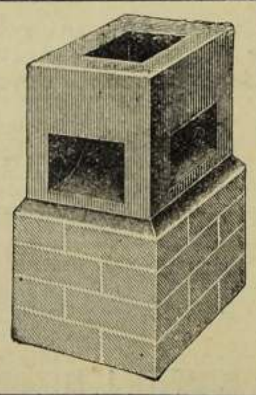
Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76/78. sz.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

Budapest józan polgársága
önérzetesen és végleg szakított a demagóg jelszavakkal és a szélsőséges politikával

Beszámoló a lezajlott választásokról és az Egységes Párt diadalmas térhódításáról

A fővárosi országgyűlési választások befejeződtek és a most már ismert népakarat megmutatja, hogy melyik irányzat felé hajlik Budapest választópolgársága. A minden befolyástól mentes titkos választás imponáló erőgyarapodást hozott *Bethlen István politikájának*, amelynek sikereért *Kozma* Jenőt és vezérkarát illeti meg az elismerés minden dicsérete. A főváros polgársága leszavazott és a számszerű eredmények láttán sok érdekes dokumentum fölött lehet gondolkozni. Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy *a főváros közönsége óriási tömegekben csatlakozott a polgári egység gondolata mellé és elszántan felsorakozott Bethlen István mögött*, akinek tízéves kormányzati működése hálára kell, hogy hötelezze az öntudatos városi polgárokat. Budapesten 13.000-rel, Pestkörnyékkel együtt 15.000-rel több szavazatot adtak le az egységes pártra, mint 1926-ban és így a párt mandátumainak a száma megnövekedett. Ezzel szemben *a titkos választójog a legmegsemmisítőbb csapást arra a pártvezérre mérte*, aki a legtöbbet és a leghangosabban hivatkozott a titkos választójogra és aki gyakran olyan görögtüzes megvilágításban szerepelt, mintha az egész ország titkos és ki nem mondott véleményét csakis ő volt jogosítva képviselni. A budapesti választási eredmény csattanó választ adott ezekre a pózos kijelentésekre és félre nem érthetően bizonyítja, hogy *aki nem népszerű a tömegek előtt, az nem lehet sem nyíltan, sem titkosan.* A főváros polgári társadalmában most már az a törekvés dominál, hogy Magyarország súlyos helyzetéből csakis *a nemzeti összefogás* révén szabadulhatunk ki, olyan férfiak irányítása mellett, akik nem a *felelőtlen jelszavakat, a könnyelmű ígérgetéseket és a burkolt vádaskodásokat hangoztatják, hanem csendes komolysággal dolgoznak a nemzet és a főváros jobb jövőjéért.*

Budán megdőlt Wolffék hegemoniája

A budai választókerületben szertefoszlott az a legenda, hogy ott *Wolff* Károly jelenti a nagyobb erőt. Az a szívós munka és páratlan odaadás, amellyel *Kozma* Jenő a maga agilitásával a budai érdekeket mindenkor szívén viselte, meghozta gyümölcsét: *Kozma* Jenő pártja ugyanannyi szavazatot mondhatott a magáénak, mint a keresztény gazdasági párt és nem kétséges, hogy

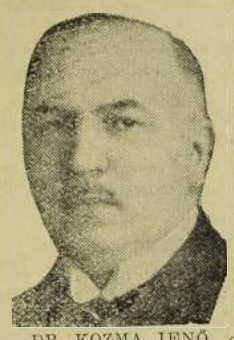
a budaiak ragaszkodása Kozma Jenő iránt a jövőben még nagyobb arányokban fog megnyilatkozni.

A mult választási eredményekkel összehasonlítva, az egységes párt 6000-rel több szavazatot kapott, a Wolff-párt ugyanannyival visszaesett, a szocialisták pedig megtartották a mulkori arányokat. Lesujtó vereség érte a *szabadelvű pártot*, amelynek vezére

Rassay Károly még annyira sem bírt vonzóerővel a budai polgárságra, hogy egyetlenegy mandátumot juttattak volna számára.

Az egységes párt hatalmas előretörését félre nem érthetően mutatják a következő adatok:

	1926	1931
Egységes párt	10.436	16.233
Kereszténypárt	22.662	16.471
Szocialisták	11.084	11.594
Szabadelvü párt	5.670	6.165
Friedrich-párt	—	7.142

DR. KOZMA JENŐ

Az egységes párt budai listáján tehát mandátumot nyert

KOZMA JENŐ,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akinek személye garancia arra, hogy Buda és a főváros nagy érdekeinek képviselete a legjobb kezekben van. *Kozma* Jenő továbbra is azt a polgárságot képviseli, amely *a békés alkotó munka* jelszava után indult és fölényes politikai tárgy- és személyismerettel utasít vissza minden komolytalan és felelőtlen ellenzéki hecc-politikát.

Az egységes párt második mandátumát

PETRACSEK LAJOS dr. ügyvéd

mondhatja magáénak, aki aránylag új ember a közélet porondján. Nem ismeretlenek előtte azonban azok a problémák, amelyek minden, a nyilvánosság előtt szereplő közéleti férfiút hevítenek, mert éveken át *Kozma Jenő legbensőbb munkatársa volt* és az ő oldala mellett tanulta meg a közérdek szolgálatát. *Petracsek* Lajost a legutóbbi törvényhatósági választáson a hegyvidéki kerület küldötte be a törvényhatósági bizottságba és bizonyos, hogy szereplése révén a törvényhozás testülete is gazdagodik.

DR. PETRACSEK LAJOS

A budai kerületben mandátumot nyert még *Wolff* Károly, *Kossalka* János (kereszténypárt), *Kéthly* Anna (szociáldemokrata párt) és *Friedrich* István. A szabadelvű párt bukása miatt *Rassay Károly Budán nem kapott mandátumot.*

Összetörte Rassay nimbuszát az ifjú Vázsonyi

Az északi kerületben általános figyelem fordult a *szabadelvü párt és a Vázsonyi-féle demokrata párt* egymás elleni küzdelme felé. A választások előtt túlságosan sokat is pertraktálták azt a viszálykodást, ami a két párt között robbant ki, mert *Rassay* Károly fölényes gesztussal a pártból *Vázsonyi* Jánost eltávolította. A listán olyan szégyenteljes pozíciót ajánlott fel számára, ami a biztos bukással lett volna egyenlő és ezért *Vázsonyi* János lemondott a jelöltetés kétes dicsőségéről. *Rassay* Károly ekkor úgy állította össze az északi kerület szabadelvü listáját, hogy azon egyetlenegy régi demokrata bizottsági tag sem szerepelt, azzal az indokolással, hogy:

legyen harc, döntsenek a szavazók.

Amikor *Vázsonyi* János megkezdte szervező munkáját, akkorra már a szabadelvü párt fürge aláírásgyüjtői úgyszólván teljesen feldolgozták az északi kerületet és *Vázsonyi* János csak elkésetten tudta megszerezni a szükséges ajánlásokat. Megindult tehát a harc és valóban küzdelemmé nötte ki magát az északi kerület két azonos felfogású pártjának versenyfutása. Győzött az a *Vázsonyi* János, akiben a demokraták legerősebb kerületének választói a nagyemlékü *Vázsonyi* Vilmos fiát becsülik és elbukott az a *Rassay* Károly, aki politikai közszereplése folyamán sürün cserélgette világnézeti felfogását.

Rassay Károly alulmaradt a fiatal Vázsonyival szemben,

ami szintén egy kiáltó tünete annak, hogy *a szabadelvü vezér népszerüsége távolról sem olyan nagy, mint ahogy azt házi ujságja a vezércikktől kezdve végig az összes oldalakon felszokta tüntetni.*

Az egységes párt az északi kerületben ugyancsak *gyarapította szavazóinak számát* és a szavazás eredménye alapján egy teljes mandátumot hódított el. A legutóbbi választás óta mutatkozó eltérések a következőkben nyilvánulnak meg:

	1926	1931
Egységes párt	10.416	10.811
Kereszténypárt	12.502	12.126
Szocialista párt	24.675	27.561
Demokrata párt	28.078	14.260
Szabadelvü párt	—	14.231
Friedrich-párt	6.052	—

Az eredmény alapján egységespárti mandátumot nyert az északi kerületben *Kállay* Miklós, azonban úgy ő, mint *Éber* Antal vidéki kerületeiket tartják meg és így

DÉSI GÉZA

képviseli az északi kerületet a parlamentben. *Dési* Géza tipusa annak a politikusnak, aki *minden helyen és mindenkor a közéleti tisztaságot, az izzó hazaszeretetet és a meg nem alkuvó nemes liberalizmust ismeri hitvallásának.* Az északi kerületnek nagy nyeresége *Dési* Géza, aki mint törvényhatósági bizottsági tag is mindenkor hüséges szószólója volt az ott érdekelt kerületek ügyeinek.

DR. DÉSI GÉZA

Az északi kerület többi képviselői: *Homonnay* Tivadar (kereszténypárt), *Friedrich* István, *Peyer* Károly, *Weltner* Jakab, *Szakasits* Árpád (szocialisták), *Vázsonyi* János, *Gál Jenő* (Vázsonyi-párt), *Sándor* Pál (szabadelvü párt).

A déli kerületben az egységes párt 6½ ezerrel gyarapodott

A bethleni politikának Budapesten kialakult számbelileg is impozáns erőgyarapodása talán legjobban *a déli kerületben* mutatkozott meg. Azok a szavazók, akik a déli kerületben eddig a kereszténypártot és esetleg a demokrata pártot favorizálták, most nagy erővel fordultak az egységes párt listájának támogatására, aminek nyilvánvaló magyarázata abban rejlik, hogy a déli kerület listavezetői: *Usetty* Béla és *Payr* Hugó áldozatkészséggel vívták eddig is harcaikat az összes fórumokon a kerületi polgárság érdekében.

A számszerű gyarapodás itt több mint 6500

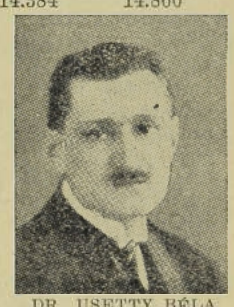
és bizonyos, hogy a kerület népszerű képviselőit működésük alatt mindenkor a polgárság szeretete és ragaszkodása fogja kiséri. A kerület összehasonlító adatai:

	1926	1931
Egységes párt	17.093	23.652
Kereszténypárt	26.401	25.611
Szocialista párt	23.884	28.927
Demokrata párt	14.384	14.860

A déli kerületben az egységes párt listáján mandátumot kapott

USETTY BÉLA dr.,

aki eddig is a déli kerület képviselője volt, önzetlen munkássága és népszerüsége hozta meg a mostani sikert is, amellyel szemben tehetetlenek azok az erőszakos mesterkedések, amelyekkel a megtépázott szélső jobboldal és szélső baloldal próbálkozott.

DR. USETTY BÉLA

Nem vásárt hirdet

Holzer

cég, hanem detailüzletének

25 nap *mulva történő végleges* **megszünését!**

Hogy ez **mit jelent,** *arról* **győződjék meg mielőbb!**

Végigbélelt kabátok ..... P **14.50**
Esőköpenyek minden színben .... P **13.90**
Mindennemü ruhák: mosó-, panama-, selyem- és modellruhák **hihetetlen olcsó** árakon kerülnek eladásra

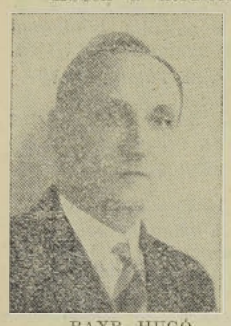
Strandkendők minden színben ... P **9.80**
Fürdőtrikók, Ia minőség ..... P **2.—**
Ia hibátlan nadrágok minden nagyságban ..... P **1.38**

Hálóingek prima minőségben .... P **4.50**
Angol oxford, különböző kimintázásban ..... P **1.70**
Cipők rendkivül olcsó árakon .... P **9.80**

Szőrmekabátok, téli köpenyek olcsó kiárusitása, míg a készlet tart!

Holzer **nőidivatháza, IV., Kossuth Lajos-utca 9. szám.**

Ebben a kerületben új országgyűlési képviselő

PAYR HUGÓ

PAYR HUGÓ,

a Fővárosi Hirlap főmunkatársa,

a kőbányai kerület törvényhatósági kiküldöttje, tanácstag, akinek roppant szervező ereje, szívjósága és a kisemberek ügyeinek felkarolása szinte példátlan szeretetet biztosít számára mindenütt. *Payr* Hugó a legkomolyabb érték az új képviselők sorában és bizonyos, hogy *csakhamar a magyar parlament vezérei között foglal helyet.*

A déli kerületben még mandátumhoz jutott *Buday* Dezső, *Petrovácz* Gyula, *Müller* Antal (kereszténypárt), *Farkas* István, *Buchinger* Manó és *Kabók* Lajos (szocialisták), *Bródy* Ernő, *Magyar* Pál (szabadelvű párt).

Az egységes párt előretörése a polgári egység diadala

Az egységes párt sikere tulajdonképen nem volt meglepetés azok előtt, akik bizonyságot szereztek arról, hogy a főváros közönsége mindjobban átérzi *Bethlen* István politikájának alátámasztását, mert anélkül teljesen kilátástalan az ország helyzetének megjavítása. Ha előrelátható volt is a siker, most mégis nagy elégtétel az eredmény, mert az a *polgári egység diadalát* is jelenti.

Vázsonyi Vilmos szelleme erősebb, mint az élő Rassay

Rassay Károly vesszőfutása még ma is a legélénkebb kommentárokra ad alkalmat. A szabadelvű vezér állandóan úgy állította be magát,

mint a titkosan szavazó tömegek legnépszerűbb ideálját

és most mégis le kellett nyelnie a keserű pilulát, amelyik a titkosan szavazó tömegek ellenszenv-bacillusait tartalmazza. *Rassay* Károly megbukott Budán és *csak kis szerencsével jutott mandátumhoz Szegeden.* Sokkal lesujtóbb számára azonban a vereség, amit az északi kerület liberális tömege előtt kellett elszenvednie, ahol *a szerény és csendes Vázsonyi János maga alá gyürte* kizárólag annak a jelszónak védelme alatt, hogy ez a harc Vázsonyi Vilmos *szelleme* és Rassay Károly *lénye* között folyik.

Rassay Károly tehetetlen dühében most nem csinál mást, mint burkoltan gyanusít. Ez a fegyver mindenesetre visszafelé sül el, mert Rassay nem átalja azt a gyanúját kifejezni, hogy az egységes párt lenyűgöző erősödése feltünő jelenség. Többet nem mond és neki van igaza. Burkoltan gyanusítani így sokkal könnyebb, mint férfiasan és bátran kifejezni a tényállást, amihez úgy látszik az elbukott szabadelvü vezérnek már nincs bátorsága. Haragjában azonban a zsidóság felé is suhint. Szócsövében ugyanis azt mondja, hogy a polgárságnak „egy rétege" *nem hajlandó beleolvadni a felekezeti különbségeket nem ismerő nemzeti és szabadelvü gondolat táborába* és úgy látszik szívesebben megy *egyéni törekvések* után, s nagy politikai megfontolás helyett pillanatnyi érzésektől, indulatoktól és jelszavaktól vezetteti magát. Vannak választók, — sóhajtja rezignáltan, — akik nem hajlandók kiemelni a liberalizmust *a felekezeti politika* kicsinyes és káros keretei közül. Nem hinnők, hogy

a zsidóság megbántva érzi magát e lekicsinylő megállapítások miatt

attól a *Rassay* Károlytól, aki tíz évvel ezelőtt nem a maga táborának a magaslatára, hanem más mélyfekvésü helyekre kívánta a polgárságnak egy rétegét.

A kereszténypárt visszaesése

abból a meggondolásból született, hogy a *jelszópolitika korszaka lejárt* és ma már csak a produktivitás és az összefogás jelszava az, amely után szívesen igazodik a felvilágosodott budapesti polgár. Ezt a politikát azonban nem tudja érvényesiteni *Wolff* Károly tábora és ezzel magyarázható, hogy a polgárság szívesebben tömörül azok mellé, akik a *jelszavak helyett kenyérért és a tömegek megélhetéseért fáradoznak.*

A szociáldemokrata párt

nem vesztett és nem nyert a választáson. Szervezettségük ezúttal is meghozta számukra azt az eredményt, amelyet a legutóbbi választáson mondhattak magukénak. A *Friedrich*-párt mindössze két mandátumot birtokolt. Új pártként vonul be az országgyülésbe a *Vázsonyi*-párt, ahol *Vázsonyi* Jánost már csak azért is rokonszenvesen fogadják, mert *kicsiny szervezetével vereséget mért a szabadelvü párt herkulesi parancsolójára.*

Budapest lakói tiszta és füstmentes levegőre vágynak

Minden fővárosi lakos évenkint 250 kilogramm szenet belélegzik

Miért késik a füstemésztő készülékek kötelező fölszerelése

Mintegy két évtizeddel ezelőtt szabályrendelettel kötelezték a gyárakat, hogy füstemésztő készülékeket szereljenek fel. A rendelkezést meghozták, annak végrehajtása azonban késett, s a közbejött háború azután teljesen véget vetett minden olyan törekvésnek, amely a füstemésző-készülékek kötelező felszerelését követelte.

A háború befejezése sem hozta meg a kedvező változást ezen a téren. A főváros népe szinte fulladozik a korom, füst miatt, s különösen a gyárak és vasuti pályaudvarok környékén lakóknak türhetetlen a fojtó füst miatt az élet. *Budapesten ma nem lehet fehér ruhát hordani, mert félnap alatt szennyes szürkére piszkolódik,* a háziasszonyok meg amiatt panaszkodnak, hogy a függönyöket, bútorokat teszi tönkre a sok korom. De ez még csak hagyján, *de a fővárosban a tbc-sek egy jelentékeny hányada a belélegzett korom és füstnek köszönheti szerencsétlen egészségi állapotát.* Ma, tizenhárom évvel a világháború után *talán ideje volna érvényt szerezni a két évtizedes szabályrendeletnek,* s a füstemésztőkészülékek kötelező felszerelésével lehetővé tehetnék a főváros lakossága számára a tiszta, egészséges, füstmentes levegőt. Ebben az ügyben különben a főváros legutóbbi közgyülésén

Magyar Miklós

érdekes interpellációt mondott el. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt *Magyar* Miklóssal, aki a problémáról a következőket mondotta:

— Kifogásolnom kell, hogy a főváros levegőjének tisztántartását célzó törvényeket és szabályrendeleteket nem hajtják végre. Ezeknek a szabályrendeleteknek a megfogalmazása különben annyira hiányos, hogy az érdekeltek könnyüszerrel *kijátszhatják.*

— Az érdekeltek, a gyárak és nagyüzemek tulajdonosai vagy vezetői csak azokat a közvetlen terheket nézik, amelyeket a szabályrendelet rájuk ró, viszont azokat a szempontokat, amelyek az ő érdekeiket szolgálják, nem veszik észre. Azzal sem törődnek, hogy a hatóságokat milyen célok vezették a szabályrendeletek elkészítésénél. A hatóságok részéről is történt mulasztás, mert *hogy engedhető meg a rendeletek figyelembe nem vétele akkor, amikor a milliós város lakosságának egészségéről van szó?*

— Mulaszthatatlan, hogy

a főváros egészségét veszélyeztető, füstöt okádó gyárakat megrendszabályozzák.

Európa metropolisai közül Budapest az egyetlen, ahol *a gyárak elhelyezése olyan, hogy azok füstje a városra rakódik.* Már az elődeinknek *nem lett volna szabad megengedni, hogy gyártelepek a Duna felső folyásánál létesüljenek* és a légáramlat Budapest lakosságára sodorja a gyárkémények füstjét.

— Budapesten

a füst megmérgezi a levegőt

és szinte elsötétíti a napot. *Nekünk elsősorban kell ügyelnünk a város levegőjének tisztaságára, mert hiszen Budapestet fürdővárossá akarjuk kiépíteni.* A Budapest és környékén levő gyárak és üzemek évi szénfogyasztása 2 és félmillió tonna. Ennek az elégetett szénmennyiségnek *Kapus* László dr. mérnök szerint 6 százaléka kerül a levegőbe. Egy másik tanulmány megállapítása szerint *10 százalék az a mennyiség, amely korom, pernye és szénpor alakjában a levegőbe kerül.* Tekintve, hogy Budapest lakosainak száma egymillió, tehát

egy emberre évenként 250 kilogram belélegezhető szén jut.

Ha ebből, az előbb említett szénfogyasztásból levonjuk a hajók, vasutak és ipartelepek szénszükségletét, akkor egymillió tonnával kisebbedik a mennyiség és *igy egy lakós évenkint csak 150 kilogram szenet lélegzik be.*

— A legsürgősebben meg kell szüntetni ezeket az áldatlan állapotokat, mert a füst nemcsak tisztasági okokból hátrányos és nemcsak az emberi szervezetre káros, hanem a növényzetre is. *Hiába fásítjuk a várost és hiába csinálunk kerteket, ha mindezt a füst megöli.*

— Gazdasági szempontból is óriási jelentősége van a füstemésztőkazánoknak, mert *hatalmas megtakarítást jelent azok alkalmazása az üzemek részére.* Ennek illusztrálására elmondom a következőket. A Magyar Élelmiszerárusítóüzem Rt. Tóth Kálmán-utcai üzemében 1926—27. évben 135.000 pengő értékű szenet fogyasztottak, 1928-ban automatikus adagolású kazánt szereltek fel. A füstemésztőkazán 100.000 pengőbe került. 1928—29. esztendőben 10 százalékkal több nyersanyagot dolgoztak fel, ennek ellenére pedig a szén csupán 85.000 pengőbe került. Tehát *a 100.000 pengős kiadás nem is egészen két év alatt amortizálódott.*

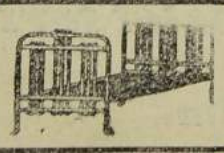
— Minél előbb, gyorsan cselekedni kell, hogy a fővárost, Budapest fürdővárost mielőbb mentesítsük a kártékony és felesleges füsttől.

Weingruber

Székesfővárosi Pavillon

Naponta katonazene!

Saját érdekében tekintse meg

HIKKER réz-, vasbutorgyár

készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság

Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. ◆ *Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.*

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J 329-89

Speciális autórugók készitése és javitása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállitó kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

Kemény Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Kijelölték az új elöljáróságok hivatalainak székhelyeit

Lágymányos: Horthy Miklós-körönd, Zugló: Bosnyák-utca; Angyalföld: Béke-tér — A hegyvidéki elöljáróság a Szent János-kórház mellé kerül

Budapest székesfőváros fejlődése szempontjából kétségtelenül nagy jelentősége van az új fővárosi törvény rendelkezésének, amelyik szerint a közigazgatás meggyorsítása érdekében *négy új kerülettel* szaporítják a mai kereteket. A zuglói, lágymányosi, hegyvidéki és angyalföldi közigazgatási apparátusok megszervezése mindezideig csak azért késett, mert a folyó évi költségvetésben nem lehetett gondoskodni a szervezéssel kapcsolatos dologi és tárgyi kiadásokról. Amikor a fővárosi törvény életbelépett, már teljesen készen állottak a költségvetés számoszlopai és ezért csak a jövő évre kerülhet sor az érdekelt városrészek részéről annyira sürgetett elöljáróságok felállítására. Az illetékes ügyosztályok a polgármester utasítására már befejezték az új kerületi elöljáróságok felállítására vonatkozó tárgyalásaikat és megtörtént a végleges döntés, hogy *a négy új kerületi hatóság részére egyelőre nem építenek különálló székházakat.* Valamikor impozáns elgondolásokkal akarták Budapest kerületeinek számát szaporítani és a hivatalokat olyan épületekben elhelyezni, hogy azok méltóak legyenek a milliós fővároshoz, azonban ezek a tervek a súlyos pénzügyi helyzet miatt egyelőre nem valósíthatók meg. Be kell érni azzal, hogy a négy új kerületi központ *bérelt helyiségekben* nyer elhelyezést, amely célra *kétmillió pengő* áll rendelkezésre a jövő évi költségvetésben.

Nagyjából már kialakult a végleges állásfoglalás az új kerületi elöljáróságok elhelyezésére. Ezek szerint

a zuglói elöljáróság a Bosnyák-utca egyik kétemeletes bérházában kap hajlékot, a lágymányosi elöljáróság a Horthy Miklós-körönd egyik bérházába kerül, a hegyvidéki centrum az Új Szent János-kórház körül alakul ki, míg az angyalföldi elöljáróság a Béke-téren fog működni.

Mind a négy helyen már megfelelőnek látszó épületeket szemeltek ki erre a célra és most már csak az van hátra, *hogy a jövő év január 1-től kezdődően a szükséges bérleti szerződéseket a kérdéses házak tulajdonosaival megkössék.*

Kovácsházy Vilmos tanácsnok, a városgazdasági ügyosztály vezetője, az elmult napokban bejárta mind a négy új kerület kiszemelt elöljárósági épületeit és még a nyár folyamán megegyezést létesít a bérleti összegről is. Fontos érdekek füződnek azonban ahhoz, hogy az új kerületi székházak minden tekintetben centrális fekvésűek legyenek és a megközelíthetőség szempontjából lehetőleg kényelmessé tegyék a polgároknak az odajutást. *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok éppen ezért elhatározta, hogy

meghívót küld széjjel az új kerületekben választott törvényhatósági bizottsági tagoknak,

akikkel együtt *újabb helyszíni szemlét tart* és az elhangzandó kívánságoknak megfelelően tesz előterjesztést az új elöljárósági épületek irodáinak kijelöléséről.

Polgármesteri rendelet szabályozza a különmunkadíjak és jutalmak folyósítását

A többletmunkát végző tisztviselőket két kategóriába sorozzák — A pótlékok nem haladhatják túl a törzsfizetések ötven százalékát

Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy *Sipőcz* Jenő polgármester rendeletet adott ki, amellyel *július 1-i* hatállyal beszüntette a fővárosi tisztviselők és alkalmazottak *különmunkadíjait.* Megírtuk, hogy a munkadíjak elvonásáról intézkedő rendelet nem jelenti a díjazás teljes megszüntetését, hanem az illetékek kiutalására vonatkozólag a főváros új rendszert fog életbeléptetni. A fővárosi tisztviselők megnyugtatására a polgármester még a héten rendeletet bocsát ki, amely *a különmunkadíjak és pótlékok szabályozásáról és a további folyósítás módjáról intézkedik.* Ennek a rendeletnek a megjelenését tanácskozás előzte meg, amelyet *Borvendég* Ferenc alpolgármester irányított. A tanácskozás eredményeképpen

rendes havi külön munkadíjban, illetve pótlékban kizárólag csak azok részesülnek, akik polgármesteri megbízatás alapján, úgynevezett külső munkát végeznek,

tehát akik üzemellenőrzéssel, vagy más hasonló feladattal vannak megbízva. Ezek fizetésükön kivül pótlékban részesülnek, amelynek összege *havi 300 pengőben* van maximálva, de olyképpen, hogy *a pótlék összege nem haladhatja túl a havi törzsfizetés ötvenszázalékát.*

A 300 pengős maximumot csak azok kapják, akiknek havi törzsfizetésük eléri a 600 pengőt. Tekintve, hogy ilyen magas törzsfizetésü tisztviselők igen kevesen vannak, a havi pótlékok összege is kisebb keretek között fog maradni.

A rendes havi pótlékban részesülő tisztviselők névsorát az egyes ügyosztályok terjesztik majd elő.

A többi tisztviselők, ha a hivatalos órán túl délután és este is dolgoznak, továbbá azok, akik időnként külön munkát végeznek, ezentul *félévenként részesülnek jutalomban.* A jutalmazandók névsorát ugyancsak az ügyosztályvezetők terjesztik elő minden félévben. *A jutalmak összegét a törzsfizetés arányában a polgármester állapítja meg.* A jutalmak összege nem haladhatja meg azokat az összegeket, amelyeket állandó külön munkát végző tisztviselők havi pótlékként kapnak. A rendelet tehát igyekszik enyhíteni a tisztviselők helyzetét, mert hiszen a külön munkadíj a törzsfizetés kiegészítése volt és ennek a díjazásnak a teljes elvesztése a tisztviselőknek sok gondot okozott volna.

Három ügyosztály munkaköréről foglalkoztatja a zuglói kertváros létérdeke

Végérvényesen a polgármester fog dönteni

Néhány nappal ezelőtt új városépítési mozgalom kezdeményezői jelentkeztek a városházán, hogy a közművek létesítéséről megfelelő tájékoztatást nyerjenek. Zuglóban ugyanis új kertvárost létesítenek *az alsórákosi réteken* és a tömörülésnek az a célja, hogy *háromszáz családi házzal vesszék meg az új városrész alapjait.* A küldöttség *Lamotte* Károly tanácsnoknál, a pénzügyi osztály vezetőjénél tisztelgett, aki előtt kifejtették, hogy a főváros terjeszkedése és a munkanélküliség enyhítése szempontjából is megszívlelendő az a kérésük, hogy

a főváros ezen a területen a szükséges közműveket építse meg.

Lamotte Károly tanácsnok válaszában közölte, hogy a főváros örömmel üdvözöl minden építési akciót és ezért ha a pénzügyi lehetőségek meg vannak, a legnagyobb készséggel gondoskodik a kívánság teljesítéséről.

A zuglói kertváros-akció természetesen élénk érdeklődést váltott ki az építőipar körében is, ahol azt remélik, hogy ezzel a tevékenységgel sikerül egy kis lendületet vinni az építőipari pangásba. Hogy mi lesz a sorsa a kérésnek, azt ma még nem lehet tudni, mert a főváros nehéz pénzügyi helyzetében minden kiadás elbirálásánál nagy körültekintéssel kell eljárni. Ezt a felfogást tükrözteti vissza az a nyilatkozat, amelyet

illetékes helyen

tettek a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Egyelőre semmi pozitivum sincs a zuglói kertváros körül, mert nem lehet tudni, hogy *a közművek építési költsége végeredményben milyen áldozatok meghozatalát igényeli.* A városházán járt küldöttség számítása szerint a munkálatokat 250 ezer pengővel le lehet bonyolítani, azonban nem biztos, hogy ez reálisan kalkulációkból tevődött össze. Éppen ezért *a beadványt most az út- és csatornaépítési ügyosztály fogja megvizsgálni és minden részletre kiterjedően megállapítja a közművek létesítésének összegét.* De vannak más körülmények is, amelyek előzetes vizsgálatot írnak elő. A kertváros olyan területen épülne, ahol a talajvizek miatt fokozott óvatosságra van szükség és ezért

az építkezési ügyosztályra hárul az a feladat, hogy a beadott tervek műszaki átvizsgálásával mondjon véleményt az építkezés engedélyezéséről.

Figyelemmel kell lenni a főváros teherbirására is és ebben a vonatkozásban *a polgármester fogja a döntő szót kimondani.*

A zuglói kertváros ügye tehát egyelőre még messze van a döntéstől és ezért *a tervezett nagyarányú építkezések megindítása a legjobb esetben csak az őszi hónapokban válik lehetőségessé.* Az érdekelt ügyosztályok azonban érzik ennek az építkezési akciónak a fontosságát és ezért soronkivül megkezdték a kertváros-építkezéssel kapcsolatos összes körülmények megvizsgálását.

A behelyettesített főjegyzők

Ripka Ferenc főpolgármester, a polgármester előterjesztésére az üresedésben levő *két főjegyzői állásra* az elmúlt héten doroghi *Farkas* Ákos dr. és *Günther* Tivadar dr. tanácsjegyzőket behelyettesítette. Ez az aktus tulajdonképpen formai megerősítése és elismerése annak a ténynek, hogy mindketten, mint a főváros legfőbb vezetőinek első munkatársai: nagyfontosságú hatáskört töltenek be már hosszú évek óta.

FARKAS ÁKOS

Farkas Ákos, a polgármesteri hivatal vezetője, tipusa a széles látókörű, müvelt közigazgatási tisztviselőnek, akinek minden hivatottsága megvan a legnehezebb feladatok megoldásához. Városházi szolgálatát 1913-ban kezdte meg, ahol a régi közjogi ügyosztályban a legkényesebb ügyek kerültek jogászi elbírálása alá. A háború alatt egyideig a belgrádi fökormányzóságon is teljesített szolgálatot és itt komoly érdemeket szerzett a megszállott terület katonai és polgári adminisztációjának megszervezése körül. A forradalmak után *Sipőcz* Jenő kinevezésekor a kormánybiztosi hivatal vezetője és onnan került át a polgármesteri hivatal élére, ahol 10 év óta fejt ki értékes és eredményes munkát.

GÜNTHER TIVADAR

Günther Tivadar, a főpolgármesteri hivatal vezetője talán a legkényesebb és a legnehezebb beosztást mondhatja magáénak. Ő is régi tisztviselője a fővárosnak és eddigi működése feletteseinek mindenkor a legnagyobb megelégedését váltotta ki. 1911-ben került a főváros szolgálatába és a központi segédhivatalba nyert beosztást. Innen került a III. kerületi elöljárósághoz, ahol fokozatosan átvette a fogalmazási szak minden ágazatát. A háború alatt az összeomlásig megszakítás nélkül arcvonalbeli szolgálatot teljesített, majd az összeomlás után a IV. ügyosztályban volt illetőségi és állampolgársági referens, egyidejüleg a jogügyi bizottság előadója. 1924 óta főpolgármesteri titkár, majd hivatalvezető s mint ilyen éri el a valóban megérdemelt főjegyzői rangot.

Farkas Ákost és *Günther* Tivadart az első őszi tanácsülésen választják meg a főjegyzői kar tagjainak sorába.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY- U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Vállalkozási Hirlap

Ismét feltámad a halálsorompó-probléma a pályaudvarok átrendezése kapcsán

Szaktanácskozásra jönnek össze az érdekelt hatóságok képviselői — Megvitatják az összes rendelkezésre álló terveket

Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a kereskedelmi minisztérium leküldötte a fővároshoz a MÁV igazgatóságának azt a tervezetét, amelyik a Budapest belső területén működő *személypályaudvarok átrendezésére* vonatkozik. A tervek szerint a pályaudvarok kihelyezéséről egyelőre nem lehet szó, mert azoknak horribilis költsége nem áll arányban a kitüzött célokkal, elsősorban azért, mert a személyforgalom az ország megcsonkítása következtében lényegesen visszafejlődött. A MÁV elismeri, hogy a túlságosan kiterjesztett személypályaudvarok sok tekintetben akadályul szolgának Budapest fejlődésének és a lefektetett városszabályozási tervek végrehajtásának és ezért *hajlandó a most lefoglalt területek egy részét átengedni.* A tervek szerint a Keleti-pályaudvar fütőházai és üzemi épületei a régi lóversenytéren nyernek elhelyezést, a Nyugati-pályaudvar szélessége pedig a vágányok számának csökkentése révén megfelelően keskenyedne: olyan területek szabadulnának fel, amelyeken már *bizonyos városrendezési és építkezési tervek végrehajtása lehetővé válik.*

A főváros még nem foglalt állást a MÁV tervezetével szemben, illetékes helyen azonban annyit már közöltek a *Fővárosi Hirlap*-pal, hogy elvileg elfogadhatónak tartják a pályaudvarok átrendezését. A főváros honorálja azt a tényt, hogy

ezek a négy-öt évre elosztott munkák is közel negyvenmilliós költséget jelentenek a vasútnak

és mert a két pályaudvar mai területének felhasználása a városrendezés érdekében amúgy sem időszerű, nem sietteti a kiépítést és egyelőre elfogadja ezt a megoldást.

Értesülésünk szerint mielőtt a főváros részletes választ adna a minisztérium útján a MÁV-nak, *szaktanácskozásra invitálja az összes érdekelt tényezőket.* Az ankéten megjelennek a minisztérium, a MÁV, a főváros, a vasúti és hajózási főfelügyelőség, a közmunkatanács és a pósta kiküldöttei, akik behatóan megtárgyalják az őket érdeklő részletterveket és azután *kialakítják álláspontjukat az átrendezés miként lefolytatásáról.* Annyi bizonyos, hogy

ezen a tanácskozáson ismét felmerül a már-már feledésbe merülő halálsorompó-probléma,

mert a főváros felveti ennek a súlyos akadálynak enyhítését és ha nem is kívánja a halálsorompók költséges átépítését: olyan tervezetet vár a MÁV-tól, amelyik *lehetővé teszi a mai bonyolult, átkelési lehetőség megjavítását.* A halálsorompó-probléma valamelyes megoldását megkönnyíti az a körülmény is, hogy a MÁV a maga negyvenmilliós tervezetében *a halálsorompók közvetlen környékének felhasználása is szerepel* és így talán nem lesz akadálya a külvárosok e nyomasztó gondjának megszüntetése. Arra a hírre, hogy a pályaudvarok átrendezésével kapcsolatban a halálsorompó-probléma is érintve lesz,

a zuglói, kőbányai, angyalföldi és lipótvárosi bizottsági tagok között akciót kezdeményeztek,

hogy a halálsorompók körül végre történjen valami. Számos ismeretes és kevésbé ismert terv fekszik az illetékes hatóságoknál és ezért a bennfentesek remélik, hogy sikerülni fog e súlyos forgalmi akadályok eltüntetésére megfelelő intézkedéseket kiharcolni.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Hőszigetelőmunkát az Új Szent János-kórháznál: Korek E. 2432.

Kőmívesmunkát az autóbuszfőműhelynél: Zilahi Balogh Gyula 9537, az Állatkertben: Nekolny Antal 13.868.

Összmunkát az Egressy-úti kertészeti iskolánál: Tőke György 6530.

Mázolómunkát a Szent László-kórháznál: Gere és Társa 3494, a Rókus-kórháznál: Tarjány István 2432, a Kun-u. kórháznál: Ince Mihály 1317.

Tetőszigetelőmunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Biehn János 2007.

Bádogosmunkát ugyanott: Tollár Lajos 1378.

Festőmunkát a Szent István-kórháznál: Kondor János 4481.

Kőmívesjavítómunkát a gróf Károlyi-palotánál: Belinszky János 2365.

Homlokzattatarozási munkát a Szent László-kórháznál: Katzer József 3200 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A szivacsok szállítására pályáztak: Rózsa Imre, Jellov, Posner, Ponger Adolf, Szilágyi Pál, Hajnal Lajos, Kun Sándor, Első Magyar Tengeriszivacs vállalat.

A Szentendrei-úti rendezési munkához szükséges bazalt fejkő szállítására pályáztak: Bindth Jenő 4800, Ziegler 5200, Frank István 5600, Szobi Kőbánya Rt. 5800, Badacsonyi bazaltbánya rt. 120.000, Urikány-Zsilvölgyi rt. 98.000 pengővel.

A Reáltanoda-utcai főreáliskola gőzfűtőberendezési munkáira pályáztak: Fekete Ödön 27.819, Bogdány és Társa 28.245, Szentgyörgyi és Társa 28.645, Egri és Fia 28.626, Tollár Lajos 29.157, Bründl János 29.250, Janisch János 29.452, Keszler Jenő 29.990, Rohonczi Hugó 29.237, Törs és Ormai 30.001, Kovács Ödön 30.336, Szepessy Gyula 30.912, Cross és Charles 32.629, Farkas Izor 32.972, Lakos Jenő 33.086, Knuth Károly 34.840 pengővel.

Az Elemér-utca előmunkálataira, bitumenes téglakocsiút burkolására és aszfaltgyalogút burkolására pályáztak: Heverdle István 11.575, Huller és Lukács 12.717, Szegedy Béla 12.564, Hillos Ferenc 14.074, Hirsch Mihály 74.730, Útburkoló- és Építőanyaggyárak 108.650, Helvey Tivadar 25.550, Posnanszky és Strelitz 26.005, Biehn János 23.450, Magyar Aszfalt rt. 23.975 pengő.

A Jász-u. gyalogútjának bitumenes burkolattal való ellátására pályáztak: Magyar Aszfalt Rt. 18.280, Helvey Tivadar 20.082 pengővel.

A Szépvölgyi árok folytatólagos szakaszának beboltozási munkáira pályáztak: Melczer Károly 23.109, Skuteczky és Boray 23.538, Klauber és Vajda 23.664, Bátori és Klenovics 23.853, Benedek Dezső 24.088, Grenyó Bertalan 24.706, Biró László 24.977, Péry és Dienes 26.773, Román és Stein 26.946 pengővel.

A Szentendrei-útnak a Filatori-gáttól kifelé ágazó, bazaltkővel való burkolási munkáira pályáztak: Péry és Dienes 49.490, Schweiger Rezső 53.672, Halmos István 55.720, Obendorfer József 56.670, Handl István 57.891, Gattyán Pál 59.690, Marik Ernő 59.692, Neumann Ferenc 60.070, Klauber és Vajda 60.730, Ámon Antal 62.010, Heverdle Károly 63.445, Gravieser Albin 64.148, Szegedy Béla 64.294, Hollós Ferenc 64.430, OKH földmunkacsoport 67.854, Schäffer Antal 69.150 pengővel.

A Magyarádi-út egyik szakaszának útrendezési munkálataira pályáztak: Halmos István 43.793, Hollós Ferenc 43.972, Péry és Dienes 45.891, Magyar Útépítési rt. 46.834, Schäffer Antal 47.584, Schweiger Rezső 47.636, Neumann Ferenc 47.845, Ámon Antal 48.425, Mindszenti Földmunkások 49.033, Gravieser Albin 49.322, Eisler és Simon 49.574, Marik Ernő 51.249, Szegedy Béla 57.854 pengővel.

A Hungária-úti elemi iskola asztalosmunkáira pályáztak: Csurgai István 1542, Ocsenás János 1705, Tuhay Mihály 1849, Jaurenik Ferenc 1992, Jakab Mihály 2516 pengővel.

Az Érsek-utcai elemi iskola hajópadozati munkáira pályáztak: Neuschloss Ödön 2553, Szalay Sándor 2701 pengővel.

A lágymányosi strandfürdő zuhanyberendezési munkáira pályáztak: Stojka Béla 2342, Valent Sándor 2408, Mikulás János 2562, Komor László 2615, Weidemann Konrád 2560, Szücs Béla 2937 pengővel.

A Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának vízvezeték és csatornázási munkáira pályáztak: Kovács Ödön 2931, Pákozdy és Kolbányi 2997, Vasas János 4755, Rohonczi Hugó 4864, Lammel Ferenc 4951, Fort Oszkár és Társa 4970, Sámuel György 5260 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a köztisztasági hivatal részére 5500 métermázsa 1931. évi termésű **zab** szállítására.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII. ker., Kun-u. 8. szám, I. emelet) díjtalanul vehetők át.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi július hó 18-án délelőtt 10 óráig** nyujtandók be a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-u. 8. sz.). Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A felbontásnál a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 15-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a köztisztasági hivatal részére 4500 métermázsa 1931. évi termésű **préselt anyaszéna** szállítására.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII. ker., Kun-u. 8. szám, I. emelet) díjtalanul vehetők át.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi július hó 18-án délelőtt 10 óráig** nyujtandók be a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-u. 8. sz.). Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A felbontásnál a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 15-én.

A székesfőváros polgármestere.

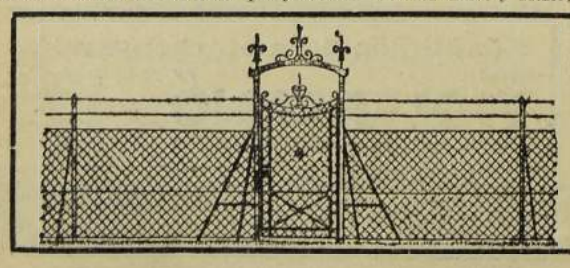
SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.

A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Utépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
12 világattrakció
a külföldi nagyvarieték szenzációi!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Tel.: Zugló 63—45.

Drótkerítések
azok szerelése helyben és vidéken.
Árajánlat díjtalan!
HUTTER KÁROLY IMRE
Budapest, VI., Székely Bertalan-u. 18

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

LUTZ LAKKOK FESTÉKEK TOMÁNKON-PESTÉNEK FINOMABB MINŐSÉGBEN
TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4-12 A.M.

Gazdasági Értesítő

Ujabb hatalmas lépés az ország talpraállítására

Ötmillió font kölcsönt kap Magyarország a belföldi bankok szindikátusa útján a nemzetközi pénzpiactól

Ugy az ország gazdasági és pénzügyi élete szempontjából, mint a közeljövő kedvező kilátásainak szemszögéből nézve egyaránt rendkivüli jelentőséggel bír az a nagyarányú hitelakció, melynek keretében

a magyar kormány ötmillió font kölcsönt vesz fel a hazai bankok szindikátusa, illetve a nemzetközi tőke legelőkelőbb reprezentásainak közreműködésével.

Már az elmult hét végén jelezte ugyan egy félhivatalos közlés, hogy a magyar bankok szindikátust alapitanak azzal a céllal, hogy a nemzetközi pénzpiacon többmillió font sterling értékben magyar állami kincstárjegyeket helyezzenek el, amelynek egy jelentős hányada előrelátható belföldön fog felvételre találni. A szindikátus — mint utóbb nyilvánosságra jutott — *összesen ötmillió fontot bocsát egyelőre a kormány rendelkezésére*, amely összegből *a hazai pénzintézetek maguk egymillió fontot bocsátanak rendelkezésre, míg a többit a nemzetközi pénzpiac hitelezi.*

A szindikátus azonban szükség esetén még további összegeket is rendelkezésére bocsát a kormánynak.

Ez a tekintélyes összegű kölcsön, amely *magyar valutában, csaknem 140 millió pengő értéket reprezentál,* hivatalos magyarázat szerint azt a kifejezett célt szolgálja, hogy erősítse az állam pénzügyi helyzetét, illetve biztositsa a devizaellátás zavartalan menetét addig is, míg a nemzetközi pénzpiacon a helyzet megérik arra, hogy a már régebben tervezett nagy államkölcsönt megfelelően méltányos feltételek mellett felvehessük.

Míg pénzügyi körökben elismeréssel emelik ki a fővárosi nagy intézetek példás likviditását, amely biztositani tudta a belföldi tőke impozáns részvételét e hitelügyi tranzakció lebonyolításánál, addig másrészről a legnagyobb elégtétellel mutatnak rá

Bethlen István kormányzati rezsimjének e legújabb nemzetközi sikerére

és nagyvonalú konszolidációs politikájának tagadhatatlan eredményére. Magyarország kivételes bizalmat élvez egyaránt úgy az amerikai, mint az angol pénzpiacokon és ennek megfelelően a magyar kormány és a hazai bankok mindenkor a legelőzékenyebb fogadtatásra találnak, ha hiteligényekkel jelentkeznek. *Bethlen* István aranycsengésű neve oly zsírót jelent ma az ország váltóján, amit néhány évvel ezelőtt még a legvérmesebb pénzügyi körök sem mertek remélni és hogy most a Hoover-akció küszöbén éppen Magyarország jelenhetett meg elsőnek a nemzetközi pénzpiacon, *a legfényesebb dokumentuma Bethlen külpolitikai tekintélyének*

Lesujtó üzleti eredmények a Magyar-Francia Biztosító 1930. évi mérlegében

A rossz vezetés miatt kénytelen volt csehszlovákiai üzleti pozicióját feladni — A Hold-utcai ingatlaneladás rejtélye

A székesfőváros által kötött biztosításokban tudvalevően az összes nagyobb fővárosi biztosító intézetek részesednek. E bztosító intézetek között szerepel a *Magyar-Francia* is, melynek 1930. évi zárszámadásai éppen ezért fokozottabb mértékben érdeklik a főváros közönségét. Végre is nem közömbös a főváros számára, hogy milyen annak a biztosító intézetnek a gestiója, amellyel biztosításai révén szemben áll.

A *Magyar-Francia* 1930. évi mérlegéből, amelyet a mult hó 25-én megtartott közgyűlés elé terjesztettek, mindenekelőtt az tűnik ki, hogy

az intézet 1930. évi díjbevétele az elemi ágazatokban 3.89 millió pengő volt, az előzőévi 4.19 millióval szemben.

A visszaesés tehát szembetűnő és főleg azért figyelemreméltó, mert *az intézet üzletköre a Frankfurti Biztosító üzletállományának átvételével tudvalevően lényegesen kibővült.* Nem kereshető e visszaesés magyarázata a romló gazdasági viszonyokban, miután egy olyan üzleti hálózat, amilyennel a *Magyar-Francia* is rendelkezik, megfelelő irányítás mellett, mint minimumot, a már elért színvonal megtartását kell, hogy produkálja, ellenkező esetben

a vezetés fogyatékosságában kell a bajok okát keresni.

Az igazgatóság üzleti jelentése a rossz gazdasági viszonyokon kivül azzal is magyarázza a díjbevételek csökkenését, hogy a lefolyt évben

megvált csehszlovák leányintézetétől: a prágai Merkur biztosítótól,

amely tranzakció egyuttal a csehszlovák területen folytatott összes üzleteinek feladását jelenti. Az igazgatósági jelentés ezt az eladást azzal indokolja, hogy a csehszlovákiai üzlet már évek óta rendkivül gyenge eredménnyel zárul és Csehszlovákia gazdasági helyzete nem nyújt biztosítékot arra nézve, hogy belátható időn belül számbavehető javulás fog beállani ebben a tekintetben. Ennek az igazgatósági kommentárnak ellentmond azonban az a tény, hogy *az intézet prágai leányintézetét a zürichi Általános Biztosító, egész Európa legnagyobb balesetbiztosító intézete vette meg, amely semmiesetre sem szánta volna rá magát erre a vételre, ha a csehszlovákiai üzlet rentabilitását nem látta volna biztosítva.* De ott vannak a többi nagy biztosítók is, amelyek úgyszólván kivétel nélkül, legtöbbször leányintézeteiken keresztül nagyarányú üzleteket bonyolítanak le Csehszlovákiában és még csak eszébe sem jut egyiknek se, hogy e számukra nyilvánvalóan fontos üzleti pozicióiukat feladják. Vagy elképzelhető talán, hogy Csehszlovákia rossz gazdasági helyzete kizárólag a *Magyar-Francia,* illetve prágai leányintézete számára lett volna érezhető? Erre a kérdésre a prágai *Merkur biztosító* jövő fejlődése lesz hivatva autentikus feleletet adni. Nem kétséges, hogy ki fog derülni, hogy

a zürichi Általános Biztosító égisze alatt ez az intézet igen egészséges működést fog kifejteni,

aminek kedvező következményei üzleteredményében is kifejezésre fognak jutni. Ez az előreláthatóan várható eredmény a *Magyar-Francia* számára nem lesz nagyon hizelgő, mert bizonyságot szolgáltat majd arról, hogy

a prágai Merkur csak az ő irányítása és ellenőrzése mellett nem tudott megfelelő eredményeket produkálni.

Visszafejlődés mutatkozik a Magyar-Francia életbiztosítási ágazatában is, amennyiben 1930-ban 27.7 millió pengő összegről szóló biztosítási kötvényt állitottak ki az előző évi 29.8 millió pengővel szemben.

Az intézet díjtartalékai sehol sem teszik ki a saját díjbevétel 50 százalékát, ami azért fontos, mert ez az arány fejezi ki leghivebben minden biztosító intézet bonitását.

Ha figyelembe vesszük, hogy pl. *az Első Magyarnál 80 százalékot meghaladó díjtartalékokat találhatunk,* akkor a *Magyar-Franciának* ezt az arányszámát határozottan alacsonynak kell itélnünk, annál is inkább, mert alig haladja meg a törvény által előirt 40 százalékos arányszámot.

Kétségtelen, hogy a *Magyar-Francia* ki nem elégitő üzleteredménye elsősorban a rendkivül magas költségarányra vezethető vissza.

Az üzletviteli költségek, szerzési jutalékok és tiszti fizetések ugyanis az összes nettó bevételek mintegy 55 százalékát teszik ki,

ami oly horribilis költségarány, amely kell, hogy lehetetlenné tegyen minden sikeres működést. *Az 1930. évi mérlegnek egyik legmeglepőbb jelensége az intézet tartalékainak rendkivül alacsony, 4 százalék körüli kamatozása.* A készpénzben, értékpapirokban és ingatlanokban elhelyezett tartalékok kamata alig felel meg 4 százalékos hozadéknak. Valóságos rejtély, hogy az érvényben levő kamatviszonyok mellett hogyan lehetett ilyen alacsony hozadékot elérni. Ennek a kérdésnek a felvetése a *Magyar-Francia* esetében különösen indokolt. *Az intézet tudvalevően az elmult év második felében értékesítette holdutcai székházát,* mely úgyszólván egyedüli értékes és jól jövedelmező vagyonrésze volt.

Ez az ingatlaneladás különben is érthetetlen,

mert akkor, amikor az összes biztosító intézetek legfőbb törekvése arra irányul, hogy díjtartalékai jól jövedelmező ingatlanokban helyezzék el, akkor a Magyar-Francia kitünően jövedelmező holdutcai ingatlanát értékesitette azzal az indokolással, hogy a Frankfurti Biztosítótól átvett Teréz-körúti palotában megfelelőbb székházat talált. Igaz, hogy ezt a Teréz-körúti palotát a *Magyar-Francia* már 1925-ben meg akarta szerezni, de akkor ez azért nem sikerült, mert ez az ingatlan abban az időben csak készpénzért volt kapható. Ha el is fogadjuk tehát, hogy ez a Teréz-körúti palota valóban jobb székház az intézet számára, mint a holdutcai, még mindig nyitva marad az a kérdés, hogy miért kellett ezen utóbbit értékesiteni.

Ez az ingatlan-tranzakció semmiesetre sem vet kedvező fényt az intézetre,

mert éles ellentétben áll a többi fővárosi nagy biztosító intézetek ama egyedüli helyes üzleti politikájával, hogy díjtartalékaik jövedelmezőségét és szekuritását fokozatos ingatlanvásárlásokkal segitik elő.

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII, Rákóczi-út 24. szám.**
Telefon: József 420—44.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

MENDELOVITS FARKAS
ELSŐ „AMERIKAI" EREDETI SZÉTSZEDHETŐ JÉGSZEKRÉNY GYÁRA
Az 1912. évi országos húsipari kiállitáson aranyéremmel kitüntetve
BUDAPEST, IX., DANDÁR-U. 24. T.: J. 360-67

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

König, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Rejtélyek a Magyar-Hollandi Biztosító 1930. mérlege körül

A *Magyar-Hollandi Biztosító* igazgatóságának az 1930-as üzletévről szóló jelentése egészen szokatlan formában számol be az intézet nagyarányú fejlődéséről. Igy a jelentés megemlíti, hogy a lefolyt évben 8514 darab új életbiztosítás lett kötvényesítve, 19.6 millió pengő tőke összeggel. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a kár-ágazatban a tűzbiztosítási üzletekben az emelkedés 20%, a betörés-biztosításban 12%, a jég-üzletben 36%, a baleset ágazatban 35% és a szavatossági ágazatban közel 50% volt.

E sok szemfényvesztéssel csoportosított szám az intézet nyilvánosságra hozott 1930. évi mérlegében azonban egyáltalán nem jut kifejezésre.

E zárszámadások tanusága szerint ugyanis az intézet 1930-ban az élet-ágazatban 12.831 pengős és az elemi ágazatban 16.460 pengős tiszta nyereséget ért el,

mely üzleteredmény a 800.000 pengős alaptőkéhez viszonyitva igazán minimálisnak mondható.

Az a nyilvánvaló ellentmondás magyarázata, amely ezen üzleti eredmény és a fenti igazgatósági jelentés között fennáll, a nyilvánosságra hozott mérlegéből nem is állapítható meg, mert az intézet — nem tudni mi okból — elmulasztotta eredményszámláját közzétenni, amely mulasztás egy biztosító társaságnál annál súlyosabban esik latba, mert az eredményszámla nélkül a díjtartalékok arányszáma, aminek minden biztosító intézetnél döntő fontossága van, nem is állapítható meg.

Abból az egészen szokatlan eljárásból tehát, hogy a Magyar-Hollandi eredményszámláját nem hozta nyilvánosságra, arra kell következtetni, hogy az intézetnek valami takargatnivalója van.

Ez azonban a közönségre semmiesetre sem tehet kedvező hatást. *Érthetetlen, hogy az állami felügyeleti hivatal, amelynek hivatása a biztosítók megfelelő ellenőrzése, nem lát itt elegendő okot a beavatkozásra és nem kényszeríti a Magyar-Hollandit arra, hogy zárszámadásait oly formában publikálja, hogy abból a közönség az intézet helyzetét tisztán megítélhesse.*

Jogos kételyek a Levante mérlegének realitásával szemben. A *Magyar Keleti Tengerhajózási Társaság* (Levante) 1930. évi mérlegét 90.273 pengő veszteséggel zárja, amely passziv üzleteredményt az igazgatóság által a közgyülés elé terjesztett üzleti jelentés a nagy világgazdasági válsággal magyarázza. Eddig érthető is volna a vállalat 1930. évi mérlege, melyet azonban ha közelebbről szemügyre veszünk, több közelebbi magyarázatra szoruló tételt látunk. Igy a mérlegben az adósok között 6.2 millió pengő szerepel a magyar kormány által kisajátított tengeri hajók ellenértékeként. Maga az igazgatósági jelentés is megállapítja, hogy a kormány által kisajátított hajókra vonatkozó kártérítés ügye még függőben van és még mindig nem nyert elintézést. Hogy miképpen lesz ez a kérdés elintézve, azt e pillanatban még senki sem tudhatja és igy joggal állítható, hogy *a mérlegben szereplő követelés, legalább ezidőszerint, teljesen illuzóriusnak tekinthető.* Igazán kíváncsiak vagyunk, hogy mit fog tenni a vállalat akkor, ha a kormány ennek a követelésnek csak egy részét ismeri el. Ebben a nagyon is valószínű esetben ugyanis felborul a vállalat mérlegének egész konstrukciója. *Ilyen labilis eszközökkel nem szabad egy olyan vállalatnak a mérlegét elkészíteni, amelynek részvényei a tőzsdei forgalomban is vannak* és amelyek azért is hirhedtté váltak, mert azok közé a részvények közé tartoznak, amelyeken a közönség a legérzékenyebb veszteségeket szenvedte. *A mérlegrevalitás legalapvetőbb követelményei közé tartozik, hogy abban csak tényleg fennálló követelések és nem pedig bizonytalan és fiktiv jellegű tételek szerepeljenek.* Erről az alapvető követelményről azonban a *Magyar Keleti Tengerhajózási Rt.* igazgatósága, úgylátszik, megfeledkezett.

Lobmayer Jenő továbbra is a Kisipari Hitelintézet elnöke marad. A *Kisipari Hitelintézetnek* az elmult napokban tartott közgyülése után az igazgatóság tartotta elnökválasztó ülését, ahol *Lobmayer* Jenő dr. ny. tanácsnokot az intézet elnökévé újból megválasztották. *Lobmayer* Jenő értékes tapasztalatai igy a jövőben is éreztetni fogják hatásukat a hitelnyujtó szervezet irányitásában.

A BSzKRT közgyülése. A *Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság* június hó 30-án tartotta VIII. évi rendes közgyülését *Folkusházy* Lajos alelnök-vezérigazgató elnöklésével. A közgyülés elfogadta az igazgatóságnak az 1930. üzleti évre vonatkozó jelentését, megállapította a mérleget és zárószámadást és mind az igazgatóságnak, mind a felügyelőbizottságnak megadta a felmentést. A közgyülés alkalmából emberbaráti, közművelődési és müpártolási célokra összesen 12.500 pengőt adományozott a BSzKRT. A közgyülésen a székesfőváros közönsége képviseletében *Borvendég* Ferenc alpolgármester jelent meg, aki a Székesfőváros nevében megemlékezett arról a munkáról, melyet az igazgatóság, *Folkusházy* Lajos alelnök-vezérigazgató, valamint a tisztikar és a személyzet az elmult év folyamán végzett. Az 1930. évben kifejtett eredményes működéséért, mellyel a vasút hálózatának fejlesztését, a kocsipark növelését és a forgalom javítását elősegítette és a vállalat pénzügyi egyensúlyát biztositotta, a székesfőváros nevében az igazgatóságnak és a végrehajtóbizottságnak, valamint *Folkusházy* Lajos alelnök-vezérigazgatónak teljes elismerését és köszönetét fejezte ki, a tisztikarnak és a személyzetnek hü és készséges szolgálatteljesítéséért köszönetét és megelégedését nyilvánította.

Az igazgatósági jelentés ismertetését a *Fővárosi Hirlap* multheti számában egyébként már kimeritően közöltük.

Lugos János álma. Tavaly már úgy volt, hogy az álom megvalósul: *Lugos* János, az Assicurazione Generali vezérigazgatója kormányfőtanácsos lesz. Már szinte beleélte magát ebbe a méltóságba, már fogadta a gratulációkat és házisajtója, a biztosító szaklap már tömjénezett is hozzá. Aztán valahol hiba csúszott a dologba, a *méltóságos* cím nem akart beérkezni. Most azonban ujra aktuális. A talpnyalók megest sürögnek körülötte, biztatják, hogy végre meglesz. No, majd elválik, hogy nem volt-e ujra korai a lelkesedés.

Hol vannak a részvények? Ezzel a címmel *König* Géza közgazdasági ujságiró érdekes könyvet irt, mely most jelent meg a *Tőzsdei Kurir* kiadásában. Szerző könyvében bemutatja, hogy azoknak a részvénytársaságoknak, amelyeknek papirjait a tőzsdén jegyzik, kik a látható részvényesei. Ezt az érdekesen összeállított könyvet szivesen fogják forgatni majd mindazok, akiket érdekel, hogy a magyar részvényvagyon hogyan oszlik meg. *König* Géza könyve hézagpótló, mert ilyen munkát a magyar közgazdasági szakirodalom eddig nélkülözött.

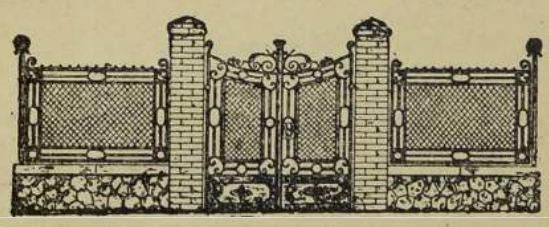
A Vasmüvek és Gépgyárak Egyesületének közgyülése. A *Magyar Vasmüvek és Gépgyárak Országos Egyesülete* július hó 3-án tartotta évi rendes közgyülését. *Láng* Gusztáv kormányfőtanácsos, vezérigazgató, az Egyesület elnöke a közgyülést megnyitó beszédében utalt arra, hogy a magyar gépiparhoz tartozó gyárak üzemeiket a megelőző évben rendkivül sok gond és küzdelem mellett tudták csak fenntartani. Egyesületünk egyik főtörekvése az volt, hogy tagjai részére foglalkoztatást biztositson és különösen a közüzemek aktuális gépipari szükségleteivel kapcsolatos rendeléseket igyekezett megszerezni. Az elnöki megnyitó után *Stromfeld* Ferenc igazgató terjesztette elő az Egyesület jelentését. Ezután megválasztották az Egyesület tisztikarát. Az elnök ismét *Láng* Gusztáv, alelnökök: *Aschner* Lipót, *Dessauer* Ármin, *Hubert* Lipót, *Orphanides* János, *Stromszky* Sándor; az igazgatóság tagjai pedig: *Altenstein* Frigyes, *Balázs* B. Hugó, *Berkovits* Béla, *Bernauer* Géza, dr. *Dubsky* Alfréd Ottó, *Dunckel* Károly, *Erb* Nándor, *Farkas* Adolf, *Fekete* Henrik, *Hajós* Manó, *Halász* Béla, *Jünker* Géza, *Klemm* Károly, báró *Kornfeld* Ferenc, dr. *Kühne* Lóránt, *László* Sándor, *Lénárt* Róbert, *Lévai* Gyula, *Martos* Frigyes, *Mihályfi* Dezső, *Neuhold* Kornél, dr. *Oetl Pállfy* Dénes, *Révész* Béla, *Schnetzer* Ágoston, dr. *Székely* Imre, *Stark* Béla, *Wicar* Reinhold.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitünő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kivül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-**féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók**
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
M. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Budapest, X. kerület, Kőbányai-út 21
Telefon: József 460—29

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Szabadságra ment a polgármester. *Sipőcz* Jenő polgármester hétfőn megkezdte nyári szabadságát. A polgármester *Lillafüredre* utazott, ahonnan pár heti üdülés után visszatér a fővárosba. A polgármester helyettesítését *Borvendég* Ferenc alpolgármester végzi.

Mi történik a demokratapárt bizottsági tagsági helyeivel? *Bródy* Ernő, tudvalévőleg, otthagyta a demokrata pártot, amelyhez évtizedek tradiciói és szálai fűzték és így a demokrata párt most *Láng* Lajos vezetésével fog résztvenni a törvényhatósági életben. Ennek kapcsán felmerül az a kérdés, hogy mi történik *Bródy* Ernő tanácstagsági helyével, valamint a volt demokrata bizottsági tagok szakbizottsági helyeivel, tekintettel arra, hogy több demokrata bizottsági tag a szabadelvű párthoz csatlakozott. Feltehető, hogy *Bródy Ernő és társai csak a maguk személyét vitték át a Rassay-féle frakcióba és így kötelességük visszajuttatni a régi demokrata pártnak azokat a pozíciókat, amelyeket számarányukhoz mérten annakidején kaptak.* Ez esetben *Bródy* Ernőnek le kell mondani tanácstagságáról, de módosítani kell a szakbizottsági arányos beosztásokat is. Itt említjük meg, hogy *Vázsonyi* János országgyűlési képviselő lemond törvényhatósági bizottsági tagságáról és helyébe *Várkonyi* Kálmán dr. kerül be a közgyűlésbe.

Az élelmiszernagyvásár bokrétaünnepe. Az élelmiszernagyvásártelep bokréta-ünnepélyét szombat délben tartották meg a soroksáriúti telepen, az érdekelt vállalkozók jelenlétében. Az építkezés menetéről — amelyet *Vajna* Ede tanácsnok elgondolása szerint *Krencsey* Géza műszaki főtanácsos vezet — időnkint mindenkor részletes tájékoztatással szolgáltunk és így olvasóközönségünk tisztában van az ott lefolytatott munkálatok minőségével és eredményeivel. Az új élelmiszernagyvásárt valószínűleg *szeptemberben* adják át hivatásának.

Idegenek vadítása. Forró nyári est volt vasárnap a budai *Kis Royalban*. Kellemes hely, a hüsítő hársfák alatt vígan szólt a cigányzene, az ételek, italok kifogástalanok voltak. A zsúfolásig megtelt helyiségben az egyik sarokasztalnál egy angol társaság húzódott meg csendesen. Hölgyek, urak vegyesen. Nagy élvezettel hallgatták *Kóczé* muzsikáját és gyönyörrel nézték, hogy a szomszéd asztalnál mily vígan szórakozik egy társaság. Két fiatal hölgy és több úr. A kurjongatásokra mosolyogtak az angolok:

— Nincs párja a magyar temperamentumnak, — mondták.

De a magyarok mindegyre vadabbul kezdtek mulatni: huzatták a nótákat és ordítozva danoltak hozzá. Egyszerre csak nagy csörömpölés támadt, üvegcserepek hullottak az angolok asztalára. Felugrottak: mi történt? A magyarok oldalán az egyik hölgy fenékig ürítette poharát, amelyet aztán ősi magyar szokás szerint, a szembenlevő ablakba csapott. Hát ezért röpdöstek az üvegcserepek, amelyekből bőven jutott az angoloknak is. De ez már nem szórakozás Londonban, felkeltek, fizettek és távoztak. És főleg azon botránkoztak meg, hogy cigány, pincér, vendéglős kedélyesen mulattak az epizódon, ahelyett, hogy a garázda társaságot rendőrrel eltávolították volna. Az angolok előtt egy pillanat alatt szétfoszlott az a sok szép elragadtatás, amelyet napokon keresztül Budapesten magukba szívtak. Hát így nem lehet az idegeneket ideszoktatni és fővárosunkat velük megkedveltetni.

A budapesti leventék nyaraltatása. A budapesti leventéket a főváros a Balaton mentén nyaraltatja. Kéthetes turnusokba osztották a fiatal fiúkat, akik a nyaralásból megerősödve, meghízva jönnek vissza. A napi ötszöri étkezésnek megvan a jótékony eredménye: van olyan levente, aki két hét alatt 7 kilót is hizott. *Dinich* Vidor, mint a főváros testnevelési tanácsának tagja az elmúlt héten végigjárta a levente-sátortáborokat: az aligai, balatonvilágosi, siófoki, boglári, fonyódi és érdi táborokat. Az utóbbi helyre a tüdőbetegségre hajlamos leventéket osztották be, akiknek sátortáborát egy fenyőerdőben állították fel. *Dinich* elmondotta munkatársunknak, hogy valamennyi táborban a legnagyobb rend, tisztaság és fegyelem van, ami legfőképen vitéz *Sallay* István főtanácsnoknak, a budapesti leventék vezetőjének érdeme. A nyaraltatást arra is felhasználják, hogy a leventékkel megismertessék a Balaton vidékének történelmi emlékeit s e célból számos hajókirándulás is volt.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Scheuer Róbert Pilisvörösvár követe. A hétfőn megtartott pótválasztáson *Scheuer* Róbertet nagy többséggel *Pilisvörösváron* egységespárti országgyűlési képviselővé választották. A mandátumot nyujtó kerület nem tartozik ugyan Budapest területéhez, de mint városi lapnak mégis meg kell erről az eseményről emlékeznünk. Mert *Scheuer* Róbert elsősorban a mi inventáriumunkban szerepel, mint a törvényhatóság és a tanács tagja. Még pedig olyan tagja, aki ért, sokat tud és minden tudását a köz, Budapest székesfőváros javára fordítja. *Scheuer* Róbert néhányéves közszereplése alatt az általános közbecsülést vívta ki, amelyet érdemes munkásságával szerzett meg magának. Ezentúl szélesebb területen fog működni, de nyugodtak vagyunk aziránt, hogy a főváros érdekeit továbbra is a szívén fogja viselni. Erre számítunk és reméljük, hogy e számításunkban nem fogunk csalatkozni.

Dr. Csécsi Nagy Miklós jubileuma. Dr. *Csécsi Nagy* Miklós udvari tanácsos, gróf Károlyi Lajos uradalmának jog- és jószágigazgatója, bensőséges ünnepség keretében tegnap tartotta meg *40 éves szolgálati jubileumát* az alsómargitszigeti vendéglőben köz- és társadalmi életünk számos előkelőségeinek társaságában. Megjelent az ünnepségen *Károlyi* Lajos gróf és a grófné is, akiket az ünnepelttel együtt az előkelő társaság lelkes ovációban részesített.

Meghosszabbították a HÉV opcióját. A *Helyiérdekű Vasutak Rt.* szindikátusának megbizottja, *Friedmann* Ignác dr. közölte *Sipőcz* Jenő dr. polgármesterrel, hogy a közlekedésügyi szakbizottság óhajának megfelelően, a fővárossal szemben az opciót meghosszabbították. *Elővételi jogát e meghosszabbítás alapján a főváros 1931 november 30-ig gyakorolhatja.* Ennek megfelelően a HÉV megváltására vonatkozó tárgyalásokat a főváros ősszel folytatja le.

A potyázó Ufa. Érdekes javaslatot terjesztett *Zilahy* Dezső, az idegenforgalmi Hivatal igazgatója *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok elé. Mindenki emlékszik még arra, hogy a „Vasárnap délután'' című *Ufa*-film a magyar hivatalos körök: a filmalap és a főváros támogatásával készült. A főváros támogatása abban a formában nyilvánult meg, hogy *az Ufa színészgárdájának Gellért-szállóbeli költségeit magára vállalta.* A főváros által *a szállóköltségekre megszavazott összeg kevésnek bizonyult.* A hitelkeretet közölték annak idején az *Ufa* vezetőségével, az azonban *túllépte ezt a keretet.* A túllépés elég tekintélyes 1191 pengő és 70 fillér. A Gellért-szálló még az elmult évben *felszólította ajánlott levélben a berlini Ufa vezetőségét, hogy ezt az 1191 pengő 70 fillért fizessék meg.* S az Ufa mégcsak nem is válaszolt a felszólító levélre. A *Gellért-szálló* a fővároshoz fordult ekkor és *kérte az Ufa számlájának kiegyenlítését.* Minthogy az *Ufa* gárdájának pesti tartózkodási költségeit az *Idegenforgalmi Hivatal* viselte, most is az Idegenforgalmi Hivatalra hárul az Ufa számlájának kiegyenlítése. Ilyen értelemben készítette *Zilahy* Dezső igazgató előterjesztését, mely — az ügy kínos volta miatt — értesülésünk szerint nem kerül más fórum elé, csak a polgármester fog felhatalmazást adni az Idegenforgalmi Hivatalnak, hogy az 1192 pengőt *kifizethesse.*

Birodalmi németek lelkesednek Budapestért. A Rajnavidék egyik legnagyobb és legjelentékenyebb városa, Düsseldorf, nagy napilapjának szerkesztője, *Heiling* Hans többedmagával a legutóbbi napokban Magyarországon járt. Mielőtt Budapestre jött, felkereste Bécsben *Hacsak* Gézát, a magyar királyi kereskedelmi minisztérium megbizottját s az ő útmutatása nyomán állította össze magyarországi utiprogramját. Most tért haza Düsseldorfba és lapjában beszámol tapasztalatairól. Elragadtatásában *Hacsak* Gézához levelet intézett s ebben a következőket állapítja meg rólunk: Igen tisztelt Kolléga! Magyarország számomra nagy élmény volt. Szívemből köszönöm Önnek, hogy utazásomat szeretetreméltóan egyengette. Budapesten minket mesésen fogadtak. Kár, hogy Önnel nem találkoztunk. *Budapest rendkívüli benyomást keltett bennem* s az országnak az a része, amelyet láttam. Igazán büszke lehet a hazájára. Igen értékes tapasztalatokat gyüjtöttem s ezeknek meglesz a visszhangja. A Hungária szállodában csuda jól gondoskodtak rólunk. A Bors-utcában (egy erdélyi menekült kis kocsmája) kitünően főznek. A Margitszigetben is gyönyörködtem. *Várospolitikailag nagyszerü megállapításokat tehettem.* Sajnos, nem volt elég időm arra, hogy a Hortobágyot is megnézzem, de Magyarország biztosan viszontlát. Hálás vagyok a felejthetetlen napokért!

Halálozás. *Elek* Bernát, volt törvényhatósági bizottsági tag, a Pesti Izr. Hitközség és a Szent Egylet választmányi tagja, az Általános önsegélyző és Jótékonysági Egylet örökös díszalelnöke, vasárnap 81 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett kedden délelőtt helyezték örök nyugalomra a rákoskeresztúri új izraelita temetőben. Az elhunytban dr. *Elek* Hugó, a Hétfői Napló főszerkesztője édesapját gyászolja.

Minden képzeletet felülmúl a Beciva júliusi műsora, melyben minden egyes szám attrakció, úgyhogy a közönség még fel sem ocsudik az egyik szenzációból, már követi a másik. Szépség és bátorság a 4 Rosetty fantasztikus drótjelenetében, soha nem látott produkciókat mutat a Borodinoff tánccsoport, tökéletes humoros kerékpárosok Nicol és Martin, az amerikai varieték kedvence, a zsonglőr Howard Nichols, a szem alig birja követni, amit karikáival bemutat. A 2 egyensúlyozó Lidonas, a Dakotas indiánok páratlanok a maguk nemében. A férfiszépség és ügyesség megtestesítői, a 2 Erickson ekvilibrista, a 2 Manetti számát elejétől végig kacagja a közönség. Max Theilon akrobata csoportjának precizitása ejt bámulatba és a 7 Idas, csupa fiatal leány gyűrű- és légtornászmutatványa még Budapesten soha nem látott szenzáció. Gerardék és Zoli és Rolly humoros jelenetei ismét olyan jók, mint mindig. A Beciva igazgatósága páratlan áldozatkészségével ismét soha el nem felejthető szórakozáshoz juttatja a közönséget.

Huszonnégy nap mulva végleg megszünik Holzer divatházának detail-osztálya. Kiárusítási árait az eddiginél is jobban leszállította, úgyhogy most már egyenesen szenzációszámba mennek ezek a most ismételten leszállított árak. Erre a legeklatánsabb példa az a néhány ár, amelyet a *Holzer* cég mai hirdetésében tájékoztatásul közöl. A cég a még mindig dús raktárát rövid néhány nap alatt akarja teljesen kiárusítani, ami természetesen csak a végsőkig leszállított árak mellett lehetséges.

Spányi Ernő
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Czája Néparéna Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagy világvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig

Schlesinger Alajos
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Justus Sándor és fia
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Székely és társa
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Hoffmann és Wolkenstein
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Ámon Antal és fiai
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415—20

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a X. ker., Maglódi-úti „Horthy Miklós-szeretetotthon" **felsőruha-, cipő- és textilanyag-szükségletének beszerzése** céljából.

A szabályszerűen kiállított, valamint lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat és az Anyagvizsgáló Intézet (IX., Soroksári-út 31. sz.) által már előzetesen megvizsgált szövet-, illetve textilanyagmintákat **1931. évi július hó 21-én d. e. 9—10 óra között** kell a polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztályhoz (IV., Központi városháza I. sz. pavillon, I. 27. ajtószám) benyujtani.

Pályázni csakis a polgármesteri IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztály által kiadott ajánlati űrlapokon lehet, amelyek az említett helyen köznaponként d. e. 9—10 óra között megkaphatók.

A szállítandó ruhák, illetve cipők méreteire, anyagának minőségére és kivitelére vonatkozó szükséges felvilágosítások az Erzsébet-szeretetotthon gondnokságánál (VII., Alsóerdősor-u. 7. sz.) délelőtt 8—12 óra között nyerhetők.

A versenytárgyalás 1931. évi július hó 21-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra kijelölt helyiségében és azon az ajánlattevők, vagy megbízottaik megjelenhetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy az ajánlati űrlapokban felsorolt árukból kevesebbet, vagy egyáltalában nem rendelek, valamint, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak.

A szállítandó áru hazai eredetét kívánatra igazolni kell.

Az ajánlati ár olyképpen adandó meg, hogy abban mindennemű költség, ú. m. a II. és III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netáni egyéb költségek is bentfoglaltassanak.

Amennyiben valamely pályázatnyertes szállítási kötelezettségének eleget nem tenne, úgy az áru az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszersmindenkorra ki fog záratni.

A szállítási határidő az ajánlat elfogadása tárgyában hozott határozat kézbesítését követő naptól számított 60 nap.

Budapest, 1931 június hó 24.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a VII. ker., Szatmár-utca, Fűrész-utca és Öv-utca közötti szakaszának és a keresztező utcák egy részének **csatornaépítési munkálataira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi július hó 14-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi július hó 14-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emelet 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi június hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javítása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-
kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HÁRMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

2 EMELETES
elsőrendüen épített modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: Tomancsik György Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli toloablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27
TELEFON: Aut. 887-84

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

352

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 július 15. | 28. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A kánai menyegző

diadalmas étlapjának utánzását megkisérelni kétségkívül kereszténvi kötelessége mindenkinek, aki a mai súlyos és áldatlan viszonyok között a közügyek élén áll és hivatása a kicsinyke kenyeret minél több részre elosztani, a kevéske étellel minél több éhes szájnak enni adni. Budapest polgármestere az új fővárosi törvény életbelépte óta ezen a téren is igen nagy hatalmat kapott a kezébe. A vállalatbaadások mikéntjét ma ezer és ezer szempár kiséri éber figyelemmel, a polgármester tehát az elképzelhető legnagyobb nyilvánosság előtt tehet tanuságot objektivitásáról, igazságérzetéről, szociális érzékéről.

Mindenki tisztában van azzal, hogy *Sipőcz* polgármester a legteljesebb mértékben a tökéletes igazság érvényesüléséért fog küzdeni; de előre is megmondhatjuk, *nagyon nehéz csaták előtt áll.* Ebben a pillanatban nem is protektorokra gondolunk, hanem csak a *jogos érdekek* súlyos és veszedelmes összeütközéseire, amelyek között annál nehezebb lesz igazságot tenni, minél jogosabbak az érdekek, amelyek szemben találkoznak egymással.

De gondolunk még valamire: *a régi rendszerre, amelynek csúf csökevényeit még Sipőcz Jenő puritánságával is nehéz kiirtani.* Ezek a csökevények pedig, amelyek azonnal felborítják a kánai menyegző étrendjét: *a hirhedt generálvállalkozók, a kiirthatatlanul szívós kontárok és a mindennél kártékonyabb dédelgetett vállalkozók.* Ezek nem elégszenek meg azzal a porcióval, amelyet a kánai menyegző csodatevő kezével osztanak, ezek mindent maguknak követelnek és nem akarják engedni, hogy *a kevésből inkább kell mindenkinek juttatni, mint a sokból.* Voltak a városházán dédelgetett vállalkozók, akik állandóan kaptak munkát és voltak, de mennyien voltak, akik akármit csináltak, nem tudtak annyira jutni, hogy egy kanálnyi vakolatot ragasszanak a főváros valamelyik épületére. Voltak aztán az úgynevezett generál-vállalkozók, akik éppúgy hajlandók voltak hídat építeni, mint koporsószöget szállítani. Építettek is mindent, szállítottak is mindent és mindenkit elütöttek mindentől. Nem is beszélünk a kontárokról, akik minden árért vállaltak bármit, csak éppen vagy hitvány anyaggal csapták be a fővárost, vagy „elhibázott" kalkulációjuk korrigálására, esetleg pótmunka címén, újabb és újabb összegeket kunyoráltak.

A polgármester, úgy látszik, tisztán látja a helyzetet. Erre vall a közmunkák kiadási rendjének új szabályozása. A polgármester új rendelkezésének intenciói világosan állnak előttünk, világosak a célok, tiszták és jók a szándékok. Csak az a kérdés, hogy lehet majd a jószándékú rendeleteket végrehajtani, a hidrák fejét levágni?

A polgármester meg akarja óvni a nagyvállalkozókat attól, hogy agyonzabálják magukat, részesíteni akarja a munkákban a kisipart, indexre akarja tenni a tisztességtelen vállalkozókat: egyszóval olyan becsületesek ezek a szándékok, hogy földi halandók között szinte végrehajthatatlanul angyaliaknak tünnek föl. A polgármesternek azonban igaza van: *itt másként nem lehet segíteni, csak a legkérlelhetetlenebb szigorúsággal és a még kérlelhetetlenebb becsületességgel.* Évtizedek visszaéléseit kell most lehetetlenné tenni, — éppen a legjobb időben, amikor igazán csak a kánai menyegző csodája segíthet.

Scitovszky belügyminiszter

az 1931-ik éven túl nem engedélyezi többé a szállodák 200,000 pengős idegenforgalmi járulékát

A főváros feliratban kéri a szállodaadó változatlan meghagyását

A budapesti szállodások régóta követelik az idegenforgalmi járulék eltörlését és arra hivatkoznak, hogy a mai viszonyok között képtelenek megfizetni azt a kétszázezer pengő évi átalányt, amelyet a fővárosi szállodák idegenforgalmi járulék címén a községi háztartásba befizetnek. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter eddig évenként engedélyezték ennek az adónemnek a fenntartását, de legutóbb

Scitovszky Béla belügyminiszter leiratban közölte a fővárossal, hogy az 1931. éven túl nem járul hozzá az idegenforgalmi járulék beszedéséhez.

A szállodások — mint a *Fővárosi Hirlap* értesül — igéretet tettek a belügyminisztériumban, hogy amennyiben az idegenforgalmi járulékot eltörlik, akkor a *200.000 pengőt saját maguk fogják idegenforgalmi propagandára felhasználni.* A főváros vezetősége felirattal fordult a belügyminiszterhez, akit arra kért, hogy tekintsen el álláspontjától és az év végén túl is engedélyezze az idegenforgalmi járulék fenntartását. A főváros hivatkozik arra, hogy ennek az összegnek a hiánya

a főváros idegenforgalmi szervezetének érzékeny veszteséget okozna,

mert *a szállodák által fizetett átalány az adminisztráció költségeinek jelentős részét fedezi.*

Bud János miniszter

nyilatkozik a Duna-hidak építéséről

Szó sem lehet az építkezés megkezdésének elhalasztásáról, — mondja a kereskedelmi miniszter — Mihelyt eldől a pályázat sorsa, azonnal megkezdődik az építkezés — Az óbudai híd építési munkáira legkésőbb szeptemberben kiírják a versenytárgyalást

Francia kölcsönajánlat a Duna-hidak megépítésére

A jövő héten, július 23-án, *lejár a Boráros-téri híd megépítésére kiírt pályázat beadásának a határideje.* A pályázat eredménye iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, éspedig nemcsak esztétikai szempontból, hanem azért is, hogy az építkezési munkálatok minél előbb megindulhassanak. A választási korteshadjáratban ellenzéki oldalról azt híresztelték, hogy *a Duna-hidak megépítése ismét eltolódik,* éspedig azért, mert a pénzügyi problémák megoldása nem sikerült. Ezekre a felelőtlen korteseszközökre természetesen azóta örvendetesen rácáfolt a valóság, mert nyilvánosságra került, hogy a bankszindikátus útján az államnak, a nagy beruházási kölcsön terhére, sikerült öt-, esetleg hétmillió font előleget szerezni. Az állami pénzügyeknek ily kedvező fordulata kapcsán alkalmunk volt magával *Bud* János kereskedelmi miniszterrel beszélni, akit megkérdeztünk úgy a pénzügyi fedezetről, mint arról is, hogy a hídépítkezés a gyakorlatban mikor kezdődik.

Bud János kereskedelmi miniszter a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A két dunai híd megépítéséről még az országgyűlés feloszlatása előtt törvényjavaslatot terjesztett be a kormány. E törvényes rendelkezések alapján már *ki is irtuk a pályázatot a Boráros-téri híd megépítésére,* a fővárossal pedig a pénzügyi megoldásra vonatkozóan végleges megállapodást létesítettünk. Nem kétséges tehát, hogy

azok a hírek, amelyek szerint a kormány a hidak megépítésének időpontját bármilyen okból kitólta volna, egyszerűen alaptalanok.

Szó sem lehet arról, hogy a hidak megépítésének munkálatait későbbi időpontra halasszuk. Törvényes felhatalmazásunk van a parlamenttől a hídépítkezési munkálatok megindítására, sőt *ez a felhatalmazás kimondja, hogy a kormány akár hitelt is igénybe vehet erre a célra.*

— Egyelőre meg kell várni a pályázat eredményét.

Mihelyt a pályázat sorsa eldől, azonnal meg lehet kezdeni az építést.

Különálló probléma az óbudai híd megépítése. Ez a híd *sokkal nagyobbszabású lesz,* semhogy most elhamarkodottan dönteni lehetne a kiviteléről. Az óbudai-híd részletes terveinek a kidolgozása hosszabb időt vesz igénybe, de azt máris elhatároztuk, hogy

a versenytárgyalást legkésőbb szeptemberben az óbudai hídra is kiírjuk.

Ismételten kijelenthetem tehát, hogy a kormánynak komoly elhatározása a két Duna-hídnak sürgős megépítése.

Arra a kérdésre, hogy *mennyi idő alatt épülhet meg a két híd Bud* miniszter ezeket felelte:

— Elgondolásom szerint

a két híd négy év alatt épül meg.

Mihelyt elkészülnek a részletes tervek, azonnal kiírhatjuk a vasmunkákra a pályázatot. A vas-

szerkezeti munkálatokat télen is elvégeztethetjük, *tavasszal és nyáron viszont földmunkálatokkal foglalkoztathatjuk a munkanélkülieket.* A hidak megépítésével egyébként is az volt a célja a kormánynak, hogy *a forgalmi igények kielégítése mellett megfelelő számú munkaalkalmakat teremtsen és így lényeges enyhülést hozzon a munkanélküliség területein.*

*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa teljesen beavatott kormánykörökből más érdekes információkat is kapott a Duna-hidak megépítése ügyében. Igy például

illetékes helyen

úgy informálták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, hogy a legutóbbi napokban

beható tárgyalások folytak külföldi pénzcsoportokkal a Duna-híd pénzügyi problémáinak megoldásáról.

E tárgyalásoknak a célja az építkezéshez szükséges összegnek az előteremtése. A hídépítés pénzügyi megoldása a kormány és a főváros között létrejött megegyezés szerint csak tíz év alatt tenné lehetővé az egész költségösszeg előteremtését. Mivel azonban a *kormány erősen sürgeti a hídépítkezési munkálatok tempóját, gondoskodni kell arról, hogy már előbb rendelkezésre álljon az az összeg, ami a hídépítéshez szükséges.* Ez a magyarázata azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket a kormány illetékes tényezői legutóbb folytattak. Előbb belföldi pénzcsoportokkal folytak a tárgyalások, most azután

érdeklődött egy francia tőkecsoport is, amely formális ajánlatot tett.

Erről az ajánlatról még e héten megtörténik a döntés.

Szóbakerült *illetékes helyeken* a Margit-híd kiszélesítésének a terve is, amelyet elsőnek *Ripka* Ferenc főpolgármester vetett fel.

A Margit-híd kiszélesítésének tervét kormánykörökben nem tartják aktuálisnak

éspedig *azért, mert az illetékes tényezők körében kialakult felfogás szerint meg kell várni az új helyzet kialakulását. Amennyiben a Boráros-téri hídnak és az óbudai hídnak forgalomba állítása nem tehermentesítené eléggé a Margit-hidat, akkor szó lehet a kiszélesítésről.*

Végleges szakítás
a központi demokraták és a nemzeti szabadelvű párt között

A *Nemzeti Demokrata Párt* és *Bródy* Ernő, valamint *Pakots* József között végleg megtörtént a szakítás. A párt volt elnöke, *Bródy* Ernő, továbbá *Pakots* József, a *Nemzeti Demokrata Párt* vezetőségének levélben bejelentették, hogy a *pártból kilépnek.* Elhatározásukat azzal a mély szakadékkal indokolják, amely a Rassay-féle nemzeti szabadelvű párt és a Vázsonyi-demorata párt között fennáll.

Bródy és Pakots kilépése, bár előre várható volt, mégis feltűnést keltett politikai körökben. Az országgyűlési választások után ugyanis

kísérletek történtek arra vonatkozólag, hogy Bródyékat kibékítsék a duzzogó demokratákkal.

Ezek a kísérletek azonban hiábavalóknak bizonyultak, mert a *demokraták sehogysem tudták és akarták megbocsátani Bródynak, hogy Rassay Károlyhoz pártolt és frontot csinált Vázsonyi Vilmos fia ellen.* Sőt Bródyék iránt megnyilvánult ellenszenvükben tovább is mentek és elhatározták, hogy

a szombat esti közgyűlésen Bródy Ernőt és Pakots Józsefet kizárják a párt tagjai sorából.

Ezt akarták megelőzni *Bródy* és *Pakots,* amikor a kizárási indítványt tárgyaló igazgatósági ülés előtt egy nappal bejelentették a pártból való kilépésüket. *Bródy* Ernő, aki még a választások előtt vezére volt a demokratáknak, mint egyszerű közkatona volt kénytelen belépni a Rassay-pártba.

A demokraták *Bródy* és *Pakots* kiválása után új vezetőséget választottak. *A párt ügyeinek irányítását háromtagú direktóriumra bízták, amelynek tagjai: Vázsonyi János, Láng Lajos és Magyar Miklós.*

A párt országos politikájának irányítója, mint pártelnök: Vázsonyi János lett, a községi frakció vezetését pedig Láng Lajos elnökre és Magyar Miklós ügyvezető igazgatóra bízták.

Nem történt döntés azonban Fábián Béla sorsára vonatkozólag. Fábián még nem lépett ki a demokratapártból, viszont Rassayhoz való csatlakozását sem jelentette be. A demokrata párt Fábiánra vonatkozólag nem tett kizárási indítványt, a helyzet tehát egyelőre az, hogy *Fábián,* mint *„pártonkívüli szabadelvű-demokrata"* a várakozás álláspontjára helyezkedett, úgy mint a két párt vele szemben is.

Bródyéknak, a demokratapártból való kilépésükkel kapcsolatban a községi politikában messzemenő konzekvenciát kell levonniok. A demokrata párt ugyanis, az új fővárosi törvény szerint a párt arányszámának megfelelően kapta *a második törvényhatósági tanácsi tagságot.* Miután *Bródy* Ernő, az első tanácsi tagsági mandátum tulajdonosa kilépett a demokratapártból, *a párt erőviszonyában változás állott be* és így

a demokrata pártnak csak egy törvényhatósági tanácsi tagságra van joga, arról Bródynak le kell mondani.

Példát vehet *Madarassy-Beck* Gyula bárótól, a Rassayék pártlapjában sokat ócsárolt „tiszteletreméltó magánszemély"-től, aki midőn revizió alá vonta politikai álláspontját és belépett az *Egységes Pártba,* a Rassayék lajstromán nyert törvényhatósági bizottsági *tagságáról lemondott.* Egyébként maguk a demokraták sem látják szívesen, hogy

Bródy az általuk nyert tanácsi tagságot más pártban gyakorolja.

Kifogásolják egyébként a demokraták azt is, hogy a Rassay-pártba belépett *Pető* Ernő dr. és *Wilheim* Adolf dr., az egyik a *Községi Takaréknál,* a másik a *Vásárpénztárnál* képviselik a Demokrata pártot. Ezektől is követelik a lemondást, mert az általuk elfoglalt igazgatósági tagsági helyek a demokratákat illetik meg.

Végül ide tartozik még a *Fővárosi Hirlapnak* az az értesülése, hogy úgy *Vázsonyi* János, mint *Gál* Jenő törvényhatósági bizottsági tagságukról lemondanak. Ebben az esetben az egyik mandátumot *Várkonyi* Kálmán dr., a másikat *Zala* Zsigmond fogják elnyerni. Ha azután *Bródy* Ernő az őt meg nem illető tanácstagságról lemond, akkor ezt a tisztséget a demokraták részéről *Várkonyi* fogja elnyerni, de az sines kizárva, hogy *ez a hely az Egységes Községi Pártnak jut és akkor a soron következő Dorner Gyula lesz Bródy utóda a törvényhatósági tanácsban.*

Egyféle meleg ételt a kocsmák is kiszolgálhatnak
Készül az erre vonatkozó szabályrendelet

A *Fővárosi Hirlap* már jelentette, hogy az új fővárosi törvény szellemének megfelelően, módosítani fogják a szabályrendeletek egész tömegét és az ősz folyamán közel 300 módosító tervezet kerül az illetékes fórumok elé. Az ipari érdekeltségek különös érdeklődéssel várják a fővárosnak ezt a munkáját, mert a szabályrendeletek átdolgozása előtt a főváros minden egyes esetben kikéri majd az érdekelt szakma képviselőinek véleményét, hogy jogos kívánalmaikat figyelembe vehessék.

Nagy érdeklődés kíséri többek között a vendéglő- és kávésipari szabályrendelet módosítását is. A kocsmárosok legutóbb küldöttségileg jelentkeztek a városházán és kérték a polgármestert, hogy a módosítás során orvosolja a szakmájuknak sérelmeit. Tudvalevő ugyanis, hogy

a kocsmákban semmiféle meleg ételt nem szabad kiszolgáltatni.

A kocsmárosoknak az a kívánságuk, hogy a hatóságok legalább egyféle húsétel és egy-egy tojásétel felszolgálását engedélyezzék. Azt állítják, hogy ezzel se a vendéglős szakmás, sem más rokon iparágat nem érne sérelem, miután a kocsmáknak egészen más közönségük van, mint a vendéglőknek és a kávéházaknak.

A fővárosnál megértéssel fogadják a kívánságot, mert hiszen

a kocsmákat a szegényebb néposztály látogatja

és a mai nehéz gazdasági viszonyok között mindenképpen arra kell törekedni, hogy a közönség minél olcsóbban hozzáférjen a szükségleteihez. A szegényebb publikum kénytelen büffékben vásárolni, ahol aránylag drága pénzen keveset kap s a büffék természetesen nem szolgálják azt a célt, amit a kiskocsmák nyujtani akarnak. A kocsmárosok kívánságait tehát a fővárosnak honorálnia kell, mert hiszen közérdekről van szó és a főváros vezetősége ilyen szociális kérdésekben mindenkor a megértést tanusítja.

A készülő vendéglő- és kávésipari szabályrendelet módosítására vonatkozólag *a főváros illetékes ügyosztálya* is azon a véleményen van, hogy a kocsmárosok kérését honorálni kell és valószínüleg

semmi akadálya sem lesz annak, hogy már az ősszel a kiskocsmák egyféle meleg ételt kiszolgálhassanak.

A szabályrendelet módosításával az ügyosztály még júliusban elkészül és ez lesz az első rendelet, amely a törvényhatósági tanács döntése alá kerül.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Tűrr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Pesti kirakat

A csend

A világháborúra a nagyhatalmak nem készültek föl olyan gondosan és előrelátóan, mint ahogy a budapesti hatóságok fölépítették az utca zaja ellen viselendő háború haditervét. Sajtóhadjárat, rendelet-tervek, kemény kommandók érték egymást, de minden hiába. A budapesti csend lassabban készül a Luca-székénél és be kell vallani, hogy nem is igen hisz benne a pesti ember, hogy megszabadul élete egyik legsúlyosabb átkától, az idegeit gyötrő, éjszakáit álmatlanná tevő, létét gyilkoló lármától.

Egyszóval a zaj ellen való küzdelem egyelőre szélmalomharcnak tetszik és mi megígérjük, hogy nem ágálunk többé a lárma ellen — *télen*. Télen, csukott ablakok mellett mégcsak elviselhető valahogyan az élet. De *nyáron* — az Isten szent szerelméért *nyáron!* — olyan borzalmakkal kell megküzdeni, hogy a rádió-, gramofon-, autó- és (ó borzalom!) motorbicikli-tulajdonos uraknak és dámáknak nem szabad megneheztelniök, ha ebben a szörnyű kakofóniában mi is hangosan káromkodunk. Úgy-e be méltóztatik látni, hogy jogos ez a ténykedésünk, mert bizony már jó ideje, hogy a főkapitány rendőrileg szokatlan udvariassággal megkért mindenkit, hogy hagyják meg nekünk *legalább* az éjszakát. Jogos a felháborodásunk, mert a főkapitányi szelid szózat falra hányt borsó maradt, a hangszórós rádiók tovább üvöltenek, a gramofonok fokozott buzgalommal nyekeregnek, az autók veszettebbül tülkölnek, sivalkodnak, az utak javításánál az aszfaltvágó gépek a Niagara dübörgésével kelnek versenyre, a motorbicikli nevű pokolfajzatja pedig olyan durrogást, puffogást, kattogástt, ágyúzást, bombázást végez, hogy nemcsak az alvók, de az ébren lévő frontharcosok is halálra rémülnek.

Ez sem elég. A művelt, illedelmes, jómodorú pesti közönség gyalogjáró része is kiveszi a maga részét az éjszakai csendháborításból. jÉfél tájban arra riadsz föl, hogy az utcáról a negyedik emeletre kiabálnak föl, megkérdik, hogy van a Feri bácsi és kinek a győzelmével végződött a délutáni alsós-párt. Hát persze, hogy Kovács nyert, mindig mondtam, hogy hamisan játszik. Ezt persze a ház összes lakóinak tudomául venni illik.

És kinek a lakásához nem csik közel egy-egy kis kocsma, vagy zug-cukrászda, ahol — hála a technika vívmányának — egész éjfélig rádió mellett italoznak, azaz hogy udvarolnak. Tessék elhinni, hogy a világon nincs szebb melódia, mint az, hogy „Szép vagy Magyarország...", amellyel a rádió minden éjszaka befejezi műsorát.

Mit fessük azonban tovább ennek a pesti, kakofónikus rémregénynek a részleteit? Valamennyien, akiket sorsunk idehaza ragasztott, éjszakákon át *éber* tanúi vagyunk a borzalmaknak. Nem kell ezt tovább magyarázni, inkább a főkapitány úrhoz lenne néhány szavunk.

Mi nagyon tiszteljük az udvarias rendőrt. Egy életen át sokat firkáltunk is a goromba pesti Mihaszna Andrások ellen, akiknek — hála Istennek — valószínűleg kiveszett már a fajtája. De higyje el nekünk a főkapitány úr, a nyári Budapest éjszakai lármáját soha, de sohasem fogja kiírtani, ha a rádióttulajdonosoknak és motorbicikliseknek *emberbaráti érzéséhez* apellál. De strigis — főkapitány urunk! — quae non sunt, nulla mentio fiat! Tessék azonban figyelmeztetni az utcai lárma fenegyerekeit, hogy ha a rendőrség nem tudja a polgárok éjszakai nyugodalmát megvédeni, meg fogják védeni ezek maguk is. Tessék elhinni, hogy ebbe az éjszakai csatazajba bele lehet őrülni. Az őrült emberek cselekedeteiért pedig nem tud jót állani a rendőrség. A súlyosabb áldozatok feltétlenül a motorbiciklisek közül fognak kikerülni, de hogy az utcai felkiabálók és kocsirakáskor a szódavizes ládák csörömpölő üvegeivel és a tejeskannákkal hajnali 3 órakor futballozó szörnyetegek *(lásd: a Szív-utca és a Szegfű-utca sarkán!)* nem fogják szárazon elvinni, azt e sorok szerény írója is garantálni tudja. Egy lavor víz végre is nem okoz súlyos testi sértést.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
●
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
●
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S precíziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA
FŰTÉS ● VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

„Valahol baj van a városházi adminisztrációban"

A törvényhatósági tanács félév alatt több eredményt ért el, mint a közgyülés azelőtt három esztendő alatt — Az új költségvetés összeállításánál szigorúan kell takarékoskodni — Budapest hitele egész Európában a legszilárdabb — Kölcsönpénzből kell beruházni

Kozma Jenő dr. a városházi adminisztráció nyári feladatairól

Végetért a választási korteshadjárat. Elült a harci lárma. A törvényhatósági bizottság *július 1-én, szerdán tartotta utolsó közgyülését és ezzel hivatalosan is megkezdődött a nyári szünet.* Az autonómia szerveinek nyári szünete azonban

nem jelenthet tétlenséget a városházi adminisztráció számára.

A városházi ügyosztályoknak *most kell feldolgozniok azt az anyagot, amit a törvényhatósági tanács és a közgyülés határozatai tartalmaznak és ugyancsak most, a nyári szünet ideje alatt kell megtenniök az előkészületeket azoknak a terveknek a kidolgozására, amely tervek végrehajthatósága fölött az ősz folyamán fog a főváros tanácsa és a közgyülés dönteni.* Ezekről a kérdésekről, a városházi adminisztráció munkájának legközelebbi menetéről folytattunk hosszabb beszélgetést dr. *Kozma* Jenővel, az Egységes Községi Polgári Párt elnökével, akit mindenekelőtt *a tanács nyári üléseiről* kérdeztünk meg.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A törvényhatósági tanács július és augusztus hó folyamán is ülésezni fog, de *csakis akkor, ha másként nem lehet biztosítani a városházi adminisztráció menetének a zavartalanságát.* Ez azt jelenti, hogy a *tanácsot csak akkor fogja a főpolgármester úr ülésre összehívni, ha a tanácsnak feltétlenül és sürgősen határoznia kell valamilyen felmerült aktuális kérdésben.* Annál nagyobb munka vár a városházi adminisztráció tisztviselőire.

Őszintén meg kell mondanom, hogy a városházi adminisztráció működésével nem vagyok megelégedve. Valahol baj van.

A törvényhatósági tanács az elmult félesztendő alatt többet dolgozott és több konkrét eredményt ért el, mint azelőtt a közgyülés három teljes esztendő alatt. Hiába hoztuk azonban a legfontosabb határozatokat, *hiába döntöttük el egész sereg közérdekű problémának a sorsát, a városházi adminisztráció illetékes szervei még mindig késnek a végrehajtással.* A városházi adminisztráció olyan, mint a klasszikus világbeli labirintus, amely minden évben növekvő étvággyal szedi a maga áldozatait.

Minden esztendőben több és több probléma enyészik el megoldatlanul az adminisztráció lagymatagsága következtében.

A polgármester úrnak lesz a feladata, hogy ezeken az állapotokon változtasson.

A beszélgetés további során szóbahozzuk azokat a tárgyalásokat, amelyek a városházi ügyosztályok vezetői között a jövő évi költségvetés összeállításával kapcsolatosan folyamatban vannak. Megkérdezzük *Kozma* Jenőt: *végrehajthatónak tartja-e Scitovszky Béla belügyminiszternek a Fővárosi Hirlapban közölt azt a rendelkezését, amely 6 évre elosztva a fővárosi költségvetés újabb tizszázalékos redukcióját irja elő. Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— Nem kétséges, hogy

ez az előírt tizszázalékos redukció, bárha több évre osztjuk is fel, nehezen lesz keresztülvihető.

Ki kell azonban jelentenem, hogy a belügyminiszter úr intencióját teljes mértékben helyeslem, sőt éppen én voltam az, aki *kezdettől fogva a legszigorúbb takarékosságot* követeltem. A nehézséget elsősorban az a körülmény okozza, hogy a bevételek nem folynak be az előirányzott mértékben. A gazdasági válság természetéből következik, hogy az adóbevételek jövedelmét illetően mindig két-három év mulva jelentkezik a válság természetes következménye: a nagyobbarányú csökkenés. Amikor a jövő évi költségvetést összeállítjuk, *számolnunk kell azzal, hogy a jövő évben nem lesznek megtakarítások, nem lesznek fölöslegek,* sőt azt is számításba kell vennünk, hogy

az előirányzott bevételek nem fognak a mai elgondolás szerint befolyni.

A személyzeti fizetéseknél, amelyek a költségvetésnek jelentékeny részét teszik, nem tervezhetünk redukciót. Itt csak a nyugdíjazások és kihalási rendszer hozhat csökkenést — úgy, hogy a kihalás és a nyugdíjazások folytán megüresedő állásokat nem töltjük be. *Nem marad más hátra, mint a dologi kiadásoknak a csökkentése.* Mivel azonban a dologi kiadások legnagyobbrésze fenntartási költségeket tartalmaz, itt sem lehet olyan nagyarányú megtakarításokat elérni, hogy a költségvetés végösszege végeredményben tízszázalékkal csökkenjen. Nem marad tehát más hátra, mint

az úgynevezett rendkívüli beruházásoknak a teljes törlése.

Beruházásokat a jövőben kizárólag kölcsönpénzből szabad a fővárosnak végrehajtania.

Itt közbevetően megkérdezzük, hogy annak *a külföldi, nagy beruházókölcsönnek a felvételére,* amit már évek óta tervez a kormány, mikor fog sor kerülni. *Kozma* Jenő ezeket felelte:

— *Meg kell várni a Hoover-akciónak a befejeződését.* Nyilvánvaló ugyanis, hogy *es az akció nagy hatást gyakorol a pénzpiaci viszonyok alakulására.* Egyelőre csak a húszmillió pengős forgótőke-kölcsön felvételének a gondolatával foglalkozhatunk. *Háttérbe szorít bennünket az állami kölcsön ügye is.*

Ebben az évben semmiesetre sem lehet szó beruházó kölcsönnek a felvételéről.

Jövőre talán már erre is gondolhatunk.

— Ami ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan a főváros pénzügyi helyzetét illeti, ebben a tekintetben a legkisebb ok sincs aggodalomra. *A főváros pénzügyi helyzete szilárd, hitelünk csorbitatlan.*

Alig van az európai kontinensen világváros, amelynek pénzügyi helyzete és presztizse ennyire stabil volna.

Utalok *ebben a tekintetben Berlinre, amely fizetési nehézségekkel küzd.* A főváros pénzügyi helyzetének stabilitásában *nagy szerepe van a Községi Takaréknak,* amely az elmult egészen rövid idő alatt, ami megalapítása óta eltelt, annyira megerősödött, hogy mindenkor biztos támasza a főváros háztartásának.

Kozma Jenő végül szóvátette a fővárosi útépítkezések ügyét. Felemlítette például a Budaörsi-utat, amelyet *évekként kétszer-háromszor kell javítani, mégis járhatatlan.* A fővárosnak — mondotta *Kozma* Jenő — *át kell térnie a végleges útburkolatok építésének rendszerére.* Azt az évenkénti hárommillió pengőt, amit a főváros utak karbantartására költ, végleges útburkolatok költségeinek amortizációjára lehetne fordítani.

Négy-öt év alatt ezen az alapon ki lehetne fizetni az összes véglegesen épített útburkolatokat,

amelyek azután 15—20 évig is eltartanak. A vállalkozók maguk tíz esztendőt garantálnak. Az ötödik esztendőtől kezdve tehát évi hárommillió pengőt meg lehetne takarítani. De nemcsak ezeknél a tételeknél lehetne ilyen racionális gazdálkodás alapján megtakarításokat elérni, hanem másfajta építkezéseknél is. *Kozma Jenő ezeket a szempontokat figyelmébe ajánlja azoknak az ügyosztályvezetőknek,* akik most jövő évi költségvetési előirányzataikat készítik.

A hullámtető nem rozsdásodik,
ha Eternit-hullámlemezből készül. — Védőmázra nincsen szükség. — Gazdaságos, különösen üzemi- és csarnok-építkezéseknél, mert nagy fesztávolsággal bíró, könnyü tetőszerkezetre is alkalmas. — Javításra nem szorul, határtalanul tartós.
Kérjen díjmentes prospektust és költségvetést
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY-UT 33.

Az elszabadult óriáskígyó,

a sarkutazók jutalma és egyéb érdekességek a főváros régi közgyűlési jegyzőkönyveiben

Megörökítik a főváros városatyáinak emlékét

Néhány nappal ezelőtt a városháza egyik hivatali szobájában hatalmas, bőrbekötött könyveket halmoztak fel. A régi könyveket a levéltárból hozták *Vida* József kezelőfőtiszt helyiségébe, s aki máskor a *Fővárosi Közlöny* kiadóhivatali ügyeit és a törvényhatósági közgyülések előkészítését szokta intézni, most, a nyári megcsappant munka közben a poros, avatag, papírszagú könyveket tanulmányozza.

A bőrbekötött hatalmas könyvek:

a főváros multszázadbeli közgyülési jegyzőkönyvei.

Nyomtatott közlöny, hiteles gyorsírói jegyzetek helyett egyszerű jegyzőkönyvek, amelyek azonban nagyon sok érdekes kulturhistóriai szempontból is értékes adatot tartalmaznak.

Talán a legérdekesebbek közé tartozik az a bejegyzés, mely 1874-ből datálódik. Ebben az évben *az osztrák-magyar monarchia tudományos sarkkutató expedicíót szerelt fel*, mely az akkori egész müvelt világ feszült érdeklődésétől kísérve

igyekezett megközelíteni az északi sarkot.

Ez sikerült is az expedicíónak olyan messzire előremenni, ameddig még abban az időben egy sarkutazó sem jutott. A 28-ik északi szélességi foknál azután tábort ütöttek és ezt a táborhelyet Pest városáról nevezték el.

A főváros közgyülése távirati úton értesült arról, hogy

messze északon van egy hely, melyet „Pest-fok"-nak hívnak.

Amikor a táviratot a közgyülésen felolvasták, hallatlan lelkesedés lett úrrá a városatyákon és nagy örömükben

3000 forintot szavaztak meg az expedició résztvevőinek

azon nyomban.

Pedig *a főváros pénzügyi helyzete akkor sem volt valami rózsás.* A közgyülési jegyzőkönyvek tele vannak a városatyák panaszaival, kívánságaival, de ezeket a kívánságokat anyagi eszközök hijján csak ritkán tudta teljesíteni a főváros. Volt is sok vihar, izgalom emiatt de talán akkor volt a főváros közgyülésének legizgalmasabb ülése, amikor —

elszabadult az állatkerti óriáskígyó.

1877-ben történt ez. Hogy hogy nem, *egy napon üresen találták az Állatkertben az óriáskígyó ketrecét.* Óriási pánik támadt az egész városban. Az anyák nem engedték ki az utcára gyerekeiket, de a felnőttek is csak félve merészkedtek ki az utcákra. Még a házak falai között is csupa remegés volt a város lakóinak élete:

attól tartottak, hogy az elszabadult óriáskígyó besiklik valamelyik házba s ott megtámadja a lakókat.

A főváros közgyülésén szenvedélyes felszólalások hangzottak el. Magától a főpolgármestertől követelték, hogy fogja el az óriáskígyót, s nagy zaj, viharos közbeszólások közepette a város vezetőségét tették felelőssé, amiért a főváros lakossága rettegésben kénytelen élni.

Hogy mi lett az Állatkertből elszabadult óriáskígyó sorsa, az már nem derül ki a régi közgyülési jegyzőkönyvekből. Talán elfogták, talán agyonlőtték, de az is lehet, hogy most is ott bujkál még a Városliget bokrai között, hiszen — mint a természettudósok annyiszor megírták — az óriáskígyók sokszor évszázadokig is élélnek...

Más mulatságos felszólalások is voltak a régi jó közgyülésen. Igy, amikor az összekötő vasuti hidat építették, az egyik derék városatya, bizonyára az akkori Repold bácsi, felszólalt és kijelentette, hogy *a hídépítéssel óriási veszélynek teszik ki Pestet.*

— A híd meg fogja duzzasztani a Duna vízét — mondotta — és ha tavasszal magas lesz a vízállás, a sok víz nem fog tudni gyorsan lefolyni.

Az egész várost elönti majd az ár,

kérem tehát a polgármester urat, sürgősen intézkedjék, legyen *nagyobb* az összekötő vasuti híd...

Az elnöklő főpolgármester, *Ráth* Károly, úgy látszik maga sem értett valami sokat a hídépítéshez, mert azzal nyugtatta meg az interpelláló városatyát, hogy a mérnökök bizonyára gondoltak arra, hogy legyen elég helye a lefolyó víznek.

— Különben is — mondotta *Ráth* főpolgármester úr — nem a főváros építteti a hidat, de azért meg fogom a terveket vizsgáltatni, nehogy baj legyen...

Derék, jó városvezetők. Sok igyekezettel és sok szeretettel dolgoztak, munkálkodtak fővárosunk felvirágoztatásán és sok — önzetlenséggel is. Hogy mennyire puritán önzetlenséggel dolgoztak Budapestért, arra rávilágít az a közgyülési jegyzőkönyv, mely az egyik tanácsnok elhunytáról számol be. *Tullnak hívták az elhalt tanácsnokot,* akit a főváros saját költségén temettetett el, mert

nem maradt annyi pénz utána, amennyiből a temetési költségekre futott volna.

A központi iktató melletti kis szobába besüt a nyári nap fénye, besugározza a régi, kedves, közgyülési jegyzőkönyveket, melyeket most *Vida* József tanulmányoz, hogy összeírja: *Budának, Pestnek és Óbudának, a három város egyesítésének ideje óta kik voltak tagjai a főváros közgyülésének.* Tiszteletreméltó és szép ez a munka és mindenesetre megérdemlik a főváros régi nagyjai, hogy nevük ne merüljön el a feledékenységbe.

Rend készül végre a taxi-fronton

A kártalanítási alapot rövidesen likvidálják — A közeljövőben még kiosztanak 55 új rendszámot, aztán a további engedélyezés hosszú ideig szünetelni fog

Az autotaxi-rendszámok kiosztásánál annakidején a főváros tanácsa úgy határozott, hogy készpénzben kártalanítják azokat a lófogatú bérkocsitulajdonosokat, akik autotaxi-rendszámaikat nem akarják megváltani. Ennek a fedezetéül úgynevezett *kártalanítási alapot* létesítettek, amelyhez taxirendszámonkint 6000 pengővel járultak hozzá azok a bérkocsitulajdonosok, akik az ilyen módon felszabadult rendszámokra igényt tartottak.

Az évek folyamán a kártalanítási alap a kamatokkal együtt közel 600.000 pengőre emelkedett.

Az érdekelt autotaxi-vállalatok a mult hónapban — mint a *Fővárosi Hirlap* megírta — beadványt intéztek a kereskedelmi miniszterhez, akit arra kérték, hogy a kártalanítási alapból a főváros fizesse vissza nekik a befizetett 6000 pengőket, miután a kártalanítási alapra tovább már nincs szükség és az a cél, amelynek érdekében az alapot létesítették, már megszünt. A kereskedelmi minisztérium a kéréssel kapcsolatban átiratot intézett a főváros vezetőségéhez és jelentést kért a kártalanítási alap tulajdonképpeni helyzetéről.

A miniszter egyben annak az óhajának adott kifejezést, hogy ha az alap fenntartására tovább szükség nincs, a főváros honorálja az érdekelt autotaxi-vállalkozók kérelmét és a befizetett összegeket térítse vissza.

Sipőcz Jenő polgármester a kereskedelmi miniszter átirata értelmében utasitást adott a közlekedési ügyosztálynak, hogy mielőbb rendezze ezt a kérdést és amennyiben arra lehetőség nyílik, *a kártalanítási alapot szüntessék meg és a 6000 pengőket fizessék vissza azoknak, akik ezeket az összegeket annakidején az alap részére lefizették.* A közlekedésügyi ügyosztály már elkészült a kártalanítási alap megszüntetésére vonatkozó előterjesztésével és

maga a főváros is úgy találja, hogy az alap további fenntartása felesleges,

annál is inkább, mert az összeg kamatai elegendőnek bizonyulnak arra, hogy a még esetleges kielégítéseket abból fedezhessék. Ilyen körülmények között valószínüleg már az ősszel a törvényhatósági tanács olyan határozatot fog hozni, hogy a kártalanítási alapot felszámolják és az érdekelteknek a befizetett összegeket visszaadják.

A közlekedési ügyosztályban egyébként

most fognak dönteni a féltaxi-tulajdonosok kérelme ügyében.

A főváros ugyanis az ősszel még 15 új rendszámot fog kiadni, amelynek kiadása egyébként már az elmult télen esedékes volt. A 15 új rendszám körül bonyodalmak támadtak és így azoknak a kiosztását egyelőre függőben tartották.

A polgármester azonban most úgy határozott, hogy legkésőbb szeptemberben a 15 rendszámot ki fogják osztani.

A féltaxisok arra kérték a polgármestert, hogy új rendszámok kiosztásánál elsősorban őket vegyék tekintetbe, mert az eddigi kiosztásoknál különböző sérelmeik voltak. A polgármester intézkedésére a közlekedési ügyosztályban olyan irányú előterjesztés készül, amely szerint

a 15 új taxi-rendszám kiosztásánál elsősorban a féltaxisokat veszik figyelembe.

Ugyancsak most lesz döntés a pirostaxisok kérése ügyében is. A pirostaxisok — mint ismeretes — azt kérték, hogy taxi-engedélyüket átirathassák másra is, mert a jelenlegi viszonyok között nehezen tudnak megélni azok, akik kénytelenek voltak kettesével, hármasával társulni egy rendszámnak a megváltására. Azt kívánják, hogy az így kapott rendszámot egy tulajdonosra irathassák át, ami gazdasági szempontból is kívánatos.

A közlekedési ügyosztály, értesülésünk szerint, honorálni fogja a pirostaxisok kérését és a főváros vezetősége megengedi majd, hogy a rendszámokat átirathassák.

Az autotaxi-fronton egyébként összel újabb események várhatók, mert a közgyülésnek egyik legutóbbi határozata értelmében

még újabb 40 taxi-rendszámot fognak kiosztani

és ezzel aztán hosszú időre szünetelni fog az újabb rendszámok kiosztása. A 40 taxi-rendszám megszerzése iránt az érdekeltek körében nagy az érdeklődés s a polgármester a közgyülési pártok intencióinak értelmében a 40 új rendszámot csakis arra illetékes kisiparosok között fogja szétosztani.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri automobilgyárában
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállit PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefón: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Feltétlen gondoskodni kell a fővárosi üzemekben fölöslegessé vált munkások elhelyezéséről

Nem irányulhat a racionalizálás a munkások érdekei ellen — A legnagyobb óvatosság szükséges a tisztviselői leépítéseknél is — Rohamlépéssel halad a Vízművek modernizálása

A nagyüzemi szakbizottság az elmult napokban megtekintette a káposztásmegyeri vízműtelepen folyamatban lévő bővítési munkálatokat. A nagyérdekességü szemlén *Becsey* Antal elnök vezetésével a bizottságnak csaknem minden tagja megjelent és elsőnek a II. átemelőtelepet keresték fel, ahol most

a nagyszabású elektrifikálási munkálatok folynak.

Innen a főtelepre vonultak a bizottság tagjai és a legnagyobb megelégedéssel konstatálták, hogy *a munkálatok pontosan az előírt ütemben haladnak* a befejezés felé. Az elektrifikálásra való áttérésnek célja tudvalevőleg az, hogy a régi gőzkazánházak kikapcsolásával áttérjenek a villamosáram használatára: az energiát a kelenföldi telepről vezetik ide.

A munkálatok 14 millió pengőt igényelnek

és már annyira előrehaladtak, hogy rövidesen megtörténik a villamosenergiára való átkapcsolás. Megszünik tehát a régi rendszer, ami

évente néhányezer vagon szén megtakarításán kivül,

egyszerübb kezelést és a racionális üzemvitel lehetőségeit hozza magával.

A Vízművek munkálatainak menetéről és az elektrifikálás következményeiről kérdést intéztünk

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, a nagyüzemi bizottság elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros vízellátásának tökéletesítése szempontjából korszakalkotó jelentősége van a káposztásmegyeri főtelepen folyamatban levő villamosításra való áttérésnek. Az anyagban és szénben való takarékoskodás már egymagában is óriási előny, a kezelés pedig annyira egyszerű, hogy

a Vízművek több száz munkáskezet nélkülözhet.

A nagyüzemi bizottság megtekintette a szentendreiszigeten épülő új *nagy gépházat* és az átemelőtelepre vezető alagutak végpontjait is, amelyek *a legmodernebb elgondolások szerint létesülnek. Az új alagutakban csövek szállítják át a vizet a telepekre* és így bármikor ellenőrizhetők, megvizsgálhatók, nem úgy, mint a régiek, amelyek már nem felelnek meg a biztonsági követelményeknek. Nagy erővel folynak a munkák a káposztásmegyeri főtelepen is és az előjelek szerint

már az ősszel tisztázódik az üzembehelyezés időpontja is.

Megnéztük

a víztisztító berendezést,

amelyre az ismert „trianoni gát" miatt van szükség, hogy a jelentkező *vas, mangán és az algák zavaros vizét kifogástalanná tegye.* Egyelőre csak a vízmennyiség egynyolcad részét dolgozza föl a tisztító berendezés és az eddigi tapasztalatok a legjobb eredményt nyujtják, mert

a tisztított víz minősége valóban tökéletes.

Még az őszi hónapokig folynak a tanulmányozások és ha továbbra is ezt az eredményt kapjuk:

át lehet térni a víztisztítási eljárásnak az egész termelésre való kiterjesztésére.

— Említettem, hogy az elektrifikálás következtében több száz munkás válik feleslegessé a Vízműveknél. *A racionalizálásnak az a következménye rendkívüli súlyos jelenség a munkásság szempontjából.* Hasonló az eset a Berzenczey-uteai és Pálffy-téri áramfejlesztőknél is, ahol a termelés beszüntetése következtében óriási munkásfölösleg következett be és így

a racionalizálás a három munkahelyen körülbelül 500 munkásnak veszi el a kenyerét.

Lehetetlenség, hogy a mai súlyos viszonyok között a racionalizálás égisze alatt *munkáscsaládok százai váljanak kenyértelenné* és azért

feltétlenül olyan átmeneti időt kell teremteni, ami a munkások elhelyezkedését biztosítja.

A fővárosnak meg van a módja ahhoz, hogy a fölöslegessé vált munkáslétszámot más produktiv területen használja föl. Ebben a súlyos kérdésben szilárdan ragaszkodom ahhoz az álláspontomhoz, hogy a racionalizálás, a géptechnika teljes kihasználása nem szabad, hogy a kenyeret a dolgozó emberektől elvonja.

A racionalizálás nem irányulhat az ember ellen: olyan elv ez, amelynek minden körülmények között érvényt kell szerezni.

A fővárosnak is feltétlen kötelessége ilyen értelemben intézkedni és van is lehetősége arra, hogy

a fölöslegessé vált munkásoknak más üzemekben, vagy új üzemekben adjon foglalkoztatást.

Átgondolt akciókra van szükség, a munkások egzisztenciájának biztosítására, mert ha ezt bármily okból nem csináljuk, akkor a racionalizálással csak fél munkát végeztünk: *mert ittmarad az antiszociális következmény minden súlyos problémája.* A törvényhatóságnak minden részletében gondoskodni kell a racionalizálás olyan érvényesüléséről, ami nem bajokat és nehézségeket, hanem előnyöket hoz magával.

— Vonatkozik ez nemcsak a munkásokra, hanem a tisztviselőkre is.

A belügyminisztérium például sürgeti a fölösleges tisztviselők leépítését: itt is a legnagyobb óvatosságra van szükség,

mert nem lehet célja senkinek sem, hogy a takarékosság címe alatt szellemi proletáriátus növekedjék. Tudomásom van arról, hogy a *hetijegyzékesek egyrészét elbocsátani készülnek.* A fővárosnak a belügyminisztériummal egyetértőleg úgy kell eljárni, hogy közigazgatási területen is érvényesüljön az elv, hogy

minden racionalizálásnak csak addig van előnye, amíg nem téveszti szem elől az ember érdekeit.

A fővárosnak a maga hatáskörében van annyi területe, hogy *a fölösleges munkásoknak és tisztviselőnek más foglalkoztatást juttat* és nem nyujt lehetőséget a szociális nyugtalanságokról.

*

Becsey Antal intelme bizonyára megtalálja az utat azokhoz, akiknek e súlyos problémák fölött kell dönteni. A nagyüzemi bizottságban különben is tárgyalni fogják a munkáskérdést és nyilvánvalóan érvényt szereznek annak a méltányos felfogásnak, amelynek *Becsey* Antal hangot adott.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Bírósági elvi döntés,

amely pénzt takarít meg a fővárosnak

Borvendég alpolgármester újabb rendelete a telekkönyvi eljárási költségek ügyében

Érdekes rendeletet adott ki a napokban *Borvendég* Ferenc alpolgármester. Ez év áprilisában történt még, hogy utasította az ügyosztályokat, kerületi elöljárókat, a számvevőségeket és az adószámviteli hivatalokat, hogy a székesfővárosi követeléseknek telekkönyvi biztosítása érdekében történő telekkönyvi bejegyzések alkalmával a törvénykezés egyszerüsítéséről szóló törvény által megállapított külön eljárási költségeket, a telekkönyvi bejegyzés kérelmezésekor, tehát

előre fizessék meg.

Szemethy Károly tiszti főügyész már annakidején sérelmesnek találta, hogy a törvénykezés egyszerüsítéséről szóló törvény a főváros szempontjából a külön eljárási költségek megfizetése tekintetében nem tesz különbséget. Ezért jelentést is tett *Borvendég* alpolgármesternek az errevonatkozó törvényszakasznak törvényhozási úton való módosítása iránt.

A módosítás nem történt még meg, most azonban már arra szükség nincsen, mert időközben

a törvényszék fontos elvi jelentőségü végzést hozott, mely a fővárost a reárótt teher alól mentesíti.

A törvényszék ugyanis, mint fellebbezési bíróság 21 Pf. 7107/1931. számú végzésében kimondja, hogy

a főváros a fentemlített külön eljárási költségek megfizetésére nem kötelezhető.

A törvényszék végzésére való hivatkozással, most *Borvendég* alpolgármester újabb rendeletet adott ki, mellyel előző rendeletét hatályon kívül helyezve, utasította az ügyosztályokat és kerületi elöljárókat, hogy

a szóban levő eljárási díjak fizetését szüntessék be

és amennyiben ilyen díjakra vonatkozóan hozzájuk fizetési meghagyás érkeznék, úgy a törvényszéki végzésre való hivatkozással, *azonnal kérjék a fizetési meghagyást kibocsátó hivatalnál az előírt díjak törlését.*

A kedvező törvényszéki végzés következtében a főváros a jövőben elég tekintélyes kiadási többlettől mentesül.

Legnagyobb bizalommal
fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve tennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII, Rákóczi-út 24. szám.**
Telefon: József 420—44.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesüzdákról szenet, kokszot, fát stb.

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: **Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket.** Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Állandó ellenőrző bizottságot az ügetőversenypálya építkezéséhez!

Megkezdték a Tattersall bontását — A jövő héten kötik meg a szerződést a főváros és az Ügetőverseny egyesület

Scitovszky Béla belügyminiszter néhány nappal ezelőtt jóváhagyta a főváros közgyülésének azt a határozatát, mellyel a *Tattersallt* 15 évre átengedte a *Budapesti Ügetőverseny Egyesületnek.* Azóta már *az illetékes kerületi elöljáróság megadta az engedélyt arra, hogy a Tattersall területén levő épületeket lebontsák, s a bontási munkához is hozzáfogtak.*

A főváros életében nem kis jelentőségű a Tattersall helyén az új ügetőversenypálya felépítése. Számottevő, nemcsak azért, mert sok munkanélküli jut kenyérhez az építkezések révén, de azért is, mert több mint két és fél millió pengő értékü vagyoni objektummal gazdagodik a főváros, hiszen a megkötendő szerződés értelmében ilyen összeget kell invesztálni a Tattersall területén az Ügetőversenyegyesületnek és *a 2½ millió pengő értékü felépítmények 15 év múlva a főváros tulajdonába kerülnek.*

Ez az a pont, amire fel akarjuk hívni az illetékesek figyelmét. A közeli napokban megkezdik a Tattersall területén a beruházásokat, az építkezéseket gyors tempóban kívánja az Ügetőversenyegyesület lefolytatni, hiszen ez üzleti érdeke is,

nem gondoskodtak azonban a fővárosnál olyan állandó szervről, amely a nagyarányú építkezést ellenőrizze.

Igaz ugyan, hogy a közélelmezési ügyosztály műszaki alosztálya *Krencsey* Géza és *Lavotta* Gyula műszaki főtanácsosokkal az élén hivatalból felügyelni fognak arra, hogy az építkezéseknél szabálytalanságok ne történhessenek, véleményünk szerint azonban *ez nem elegendő.* Most már nem arról van szó, hogy az Ügetőversenyegyesület építkezik, hanem úgy kell az egész építkezést tekinteni, hogy az *a főváros számára történik.*

A főváros közönségének vagyonáról van tehát szó,

amelyért a főváros nagyon súlyos áldozatokat hozott, hisz *bér nélkül* átadott az Ügetőversenyegyesületnek egy nagyértékü területet, sőt effektiv *veszteségei is származtak a fővárosnak ebből a megállapodásból,* mert a Tattersall megszünése következtében csökkentek bevételei, ezenkívül a *luxuslóvásár tartási monopóliumról is lemondott* a város.

Amikor ilyen áldozatokat hozott a főváros közönsége,

elengedhetetlen az, hogy az építkezés folyamatára és az épületek karbantartásának megfigyelésére állandó ellenőrző bizottságot küldjenek ki.

Ennek a bizottságnak elsősorban arra kell ügyelnie, hogy a megállapodás értelmében a 2 és ½ millió pengő értékü beruházást *maradéktalanul* elvégezze az Ügetőversenyegyesület, továbbá arra is, hogy amikor a most emelendő épületek a fővárosra szállnak, *azok értéke teljes legyen,* tehát az idők folyamán az épületeket renoválják, jókarban tartsák.

Arra is figyelemmel kell lenni, hogy *ki, vagy kik fogják építeni az új ügetőversenypályát?* Feltétlenül kívánatos lett volna

a nyilvános versenytárgyalás

hirdetése a munkálatokra. Értesülésünk szerint a *Dávid János és fiai* cég fogja az építkezést végezni. *A fővárosnak feltétlenül ellenőrizni kell a cég munkáját,* mindig az legyen ugyanis a főszempont, hogy

itt tulajdonképen a főváros számára történnek az építkezések.

A főváros és az Ügetőversenyegyesület a jövő hét elején kötik meg egymással a szerződést. A közérdek és a főváros vagyonának megóvása szempontjából elengedhetetlenül szükséges, hogy *a tiszti ügyészség a felsorolt szempontokra a szerződés megkötésekor figyelemmel legyen.*

Razzia a megbízhatatlan utcai mérlegek ellen

A kerületi előljáróságok megindítják a vizsgálatot és július 30-áig jelentést tesznek a közlekedési ügyosztálynak — Megtorló intézkedés készül az engedély nélkül felállított mérlegek vállalkozói ellen

Az utóbbi időben Budapesten nagyon elszaporodtak a különböző típusú személymérlegek. Az üzletek bejáratai előtt, kapuk mellett, mélyedésekben, sőt a forgalom akadályozására sok helyen utcasarkokon, vagy a járdák közepén állítanak fel ilyen mérlegeket, amelyek ellen

sok panasz érkezett a fővároshoz.

A legtöbb mérleget, mely 10 fillér bedobásra van konstruálva, *A. Seitz* bécsi vállalkozó helyezte el. Kinek a hozzájárulásával? Ezt fogják most a főváros illetékes ügyosztályán kikutatni. A panaszok főleg azt sérelmezik, hogy a mérleg

elnyeli a tízfilléreseket, de nem működik.

Ha mutatja a súlyt, az teljesen megbízhatatlan. És végül a fővárosnak egy fillért sem jövedelmeznek, a beszedett 10 filléresek mind Bécsba vándorolnak. Hasonló kifogások emelhetők a *berlini* gyártmánnyal szereplő *General Automobilkereskedelmi Rt.* és az *Automataforgalmi és Kölcsönző Rt. külföldi,* továbbá *Schember C. és Fiai,* valamint a *Bátor* Ferenc cégek mérlegei ellen is, bár ezek az utóbbiak állítólag magyar gyártmányúak.

Ezeknek a paradicsomi állapotoknak most végét vetni szándékoznak a városházán. Annyit az illetékes ügyosztályon már megállapítottak, hogy a legtöbb esetben hatósági engedély nélkül helyezték el a mérlegeket, tehát

a vállalkozók még arra sem ügyeltek, hogy helyfoglalási engedélyeket szerezzenek.

A közlekedési ügyosztályban ezért elhatározták, hogy az utcai személymérlegek ügyét revizió alá veszik. Az *illetékes ügyosztály,* amely a helyfoglalási engedélyek kiadását intézi,

felszólította a kerületi előljáróságokat, vizsgálják és állapítsák meg, miként került az utcára a sok mérleg.

Ebben az ügyben egyébként kérdést intéztünk a

közlekedési ügyosztályhoz,

ahol a következő felvilágosítást adták:

— A főváros utcái tele vannak mérlegekkel és feltünt, hogy a gombamódra elszaporodott mérlegek elhelyezésére még csak helyfoglalási engedélyt sem kértek. Bizonyos, hogy a fővárost emiatt érzékeny veszteség éri. De ezenkívül más szempontok is vezették a fővárost akkor, amikor elhatároztuk, hogy a személymérlegek felállításának engedélyezését revizió alá vesszük. Forgalmi okokból ugyanis

sok helyen akadályt képeznek,

hisz a hatóság megkérdezése nélkül, önkényesen helyezték el azokat. Éppen ezért

utasítást küldtünk az összes kerületi előljáróságokhoz, vizsgálják felül a főváros területén elhelyezett utcai mérlegek ügyét

és állapítsák meg, hogy mikor és mely hatóság engedélyezte azoknak a felállítását. *Az előljáróságok arra vonatkozó jelentésüket július 30-áig kötelesek beadni a közlekedési ügyosztályhoz.* Az engedély nélkül kiállított mérlegeket természetesen nyomban eltávolítjuk és a vállalkozó ellen nyomban megindítjuk a megtorló eljárást. A revizió során

eltávolítjuk azokat a mérlegeket is, amelyek a forgalmat akadályozzák.

Természetes, hogy magánterületen lévő mérlegekre ezek az intézkedéseink nem vonatkoznak.

BECIVA
Beketow Cirkusz-Varieté
Városliget. Telefon: Automata 183-35
Naponta este 8 órakor. — Minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
12 világattrakció
a külföldi nagyvarieték szenzációi!

Párt és Klub

Payr és Scheuer ünneplése

Payr Hugót, a déli kerület megválasztott országgyülési képviselőjét lelkes ünneplésben részesitették párthivei a *Liget Klubban* tartott társasvacsorán. Az ünnepséget a *Belvárosi Polgári Kör* rendezte, egyuttal társelnöke, *Kállay* Miklós államtitkár üdvözlésére is s azon feltünően nagyszámban jelentek meg a kerület elökelőségei. *Girardi* Tibor kormányfőtanácsos lelkes köszöntője után *Kállay* államtitkár méltatta *Payr* kitünő kvalitásait, majd *Dési* Géza mondott nagyhatású beszédet. Hangsulyozta, hogy *Payr* Hugó megválasztása mindenekelőtt azért nagyjelentőségü, mert polgártársai bizalmából az ő személyében olyan ember került be a törvényhozó testületbe, akit nem személyes összeköttetések, nem idegen segitség és befolyás, hanem *kizárólagosan saját egyéni értékei emeltek* a küzdő emberek hétköznapi seregéből arra a pozicióra, amelyben tehetségét, segiteni akarását, lelkének ezernyi értékét nemcsak saját választópolgárai, hanem Budapest lakosságának egyetemes érdekeinek üdvére fordithatja. *Payr* megválasztása, — mondotta *Dési,* — visszaállitja a budapesti polgár lelkében a jobb jövő közeli elérkezésének hitét, mert első eset az elmult tiz esztendő viharos idői után, midőn valaki, a küzködő és dolgozó polgárok szürke soraiból, pusztán saját maga erejéből eljut az őt megillető magas pozicióra.

Payr Hugó köszönő szavaiban elhárította magától az ünneplést és azt hangsulyozta, hogy megválasztása az *Egységes Párt* felfelé ivelő népszerüségét jelenti, midőn a polgárság értékes elemei egyre nagyobb számban látják be a miniszterelnök és pártjának igazságát. Kijelentette, hogy *szivvel-lélekkel fog soronpóba állani polgártársai érdekében és minden cselekedetével arra fog törekedni, hogy a polgári egységet minél szilárdabbam összekovácsolja.*

Melegen ünnepelte *Payrt* a *Józsefvárosi Kör* is, itt a kerület osztatlan szeretetben álló régi képviselője, *Usetty* Béla adózott őszinte szavakkal ujonnan megválasztott képviselőtársának, *Lengyel* Endre pedig a Józsefváros polgársága nevében köszöntötte őt.

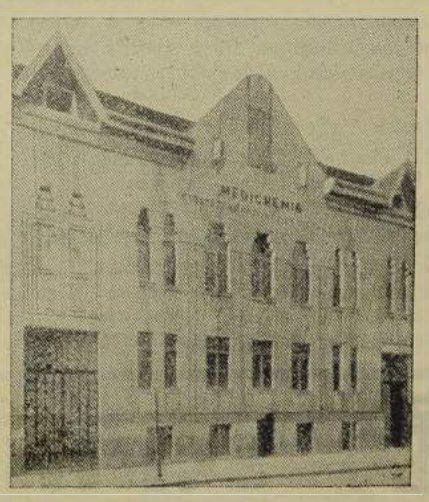
Őszinte hálamegnyilvánulásokban részesitették *Payr* mellett a kőbányaiak köztiszteletben álló, lelkes és tevékeny papját, *Hatolkay* Kázmért is, aki páratlan agilitással, éjtnapot egybevetve, fáradhatatlanul dolgozott a párt zászlajának győzelemre juttatása érdekében.

Scheuer Róbertet, a pilisvörösvári kerület nagy fölénnyel megválasztott képviselőjét meleg szeretet kisérte már a választási küzdelem során. Barátai, tisztelői seregestől mentek ki a kerületbe a pótválasztás napján. Választási irodáját hüséges fegyvertársa, *Krompaszky* Miksa főigazgató vezette, akivel élén a *Scheuer* elnöklete alatt működő *Lipótvárosi Polgári Kaszinó* még a pótválasztás estéjén spontán ünneplésben részesitette az új képviselőt.

Krompaszky Miksa baráti érzéssel áthatott beszéddel köszöntötte Scheuert. *Batiz Ferenc, a pilisvörösvári szociáldemokrata munkásság vezére magyaros őszinteséggel jelentette ki, hogy bár pártállásuk ég és föld, Scheuer egyéni kvalitásai folytán ő és pártja őszinte barátjuknak, saját képviselőjüknek tekintik Pilisvörösvár új követét.*

Az ünnepélyes mandátumátadás másnap történt meg. *Baross* Endre, a választási bizottság elnökének szavai után *Krompaszky* főigazgató méltatta *Scheuer* kitünő egyéniségét, majd a kerület különböző községeinek vezető férfiai biztositották új képviselőjüket bizalmukról és ragaszkodásukról.

A Terézvárosi Gazdasági Egyesület közli: Kedd esti összejövetelünket a Kéményseprő-vendéglőben (Aréna-út 106) tartjuk meg. Arra kérjük t. tagtársainkat, hogy az aktuális kérdések megbeszélésére teljes számban családtagjaikkal együtt megjelenni szíveskedjenek. Vendégeket szívesen látunk. Menü-rendszer. Vacsora nem kötelező. Dr. *Farkas* József elnök; *Groák* László dr. főtitkár.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Előkészületek a beállható téli nyomor leküzdésére

Berendezték és rövidesen megnyitják a főváros diákmenzáját

Schuller Dezső tanácsnok nyilatkozik a főváros nyári szociális munkájáról

Sipőcz Jenő polgármester röviddel ezelőtt a *Fővárosi Hirlapban* közölt nyilatkozatában kijelentette, hogy a főváros, szükség esetén, még az eddiginél is nagyobb áldozatokat hajlandó hozni az inségakciók akadálytalan lefolytatására. A nyár beköszöntése csak kis mértékben enyhítette a munkanélküliséget, s épp ezért

az idén nyáron a segélyakciókat nem lehetett olyan mértékben csökkenteni, mint az előző években.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Schuller Dezső tanácsnokot,

a szociálpolitikai ügyosztály vezetőjét, aki rendkívül érdekes adatokat mondott el a főváros nyári segélyakcióiról. Először arra vonatkozóan kérdeztük meg, hogy *mi lesz az inségakciókkal a jövőben?*

— Az inségakciók további fenntartása — hangzott a válasz —

a legnagyobb takarékosság szem előtt tartásával,

de oly módon történik, hogy ott, ahol a valóságos nyomor enyhítésére igazán szükség van, az *a kellő időben és mértékben* megtörténhessék. Ügyelünk arra, hogy

a segítség ne legyen a szükségesnél több, de annál kevesebb sem

és a lehetőséghez képest *a segélyezettek társadalmi és gazdasági megerősödését eredményezze.*

— Olyan hírek terjedtek el, — jegyeztük meg, — hogy most nyáron teljesen szünetelni fog az étkeztetési akció?

— Ez teljesen téves hír. Míg tavaly télen az étkeztetési akció 65 főzőhellyel indult meg, az idén, a súlyos gazdasági viszonyok folytán fennálló munkanélküliség következtében, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése *az ebédadagok számát kénytelen volt felemelni,* aminek következtében

a főzőhelyek száma 65-ről 83-ra emelkedett.

A téli étkeztetési akció 1931. évi június hó 21-ével végződött. Naponta 17.000 iskolásgyermek kapott ebédet, ezek közül 4500 teljesen ingyenesen, a többi

egy ebédért 4 fillért fizetett.

A felnőttek korlátlan számban vehették igénybe a konyhákat, még pedig hat napra 1.20 P-ért, hét napra 1.60 P-ért. Ezen kívül napijegyeket is adtunk ki, húsos ebédre szólót 48, hústalan ebédre jogosítót pedig 24 fillérért. A kerületi előljáróságok és egyes társadalmi közjótékonysági intézmények a téli akció megindításakor felnőttek részére 8000 darab, hét napra szóló, teljesen ingyenes ebédjegyet osztottak ki. Ez a szám azonban csakhamar kevésnek bizonyult s ezért az 1931. év januárjától 14.500-ra, február második felétől pedig *17.400-ra emelkedett.* Ez a magas szám megmaradt a melegebb idő beálltáig, úgy, hogy május 4-től fokozatosan csökkentve, június hó végéig 12.000-re apadt le.

Június hó 22-én kezdődött az étkeztetési akció nyári időszaka, amely az előző nyáron működő 25 konyhával szemben 42 konyhával folytatja működését.

— Meg kell állapítani — folytatta *Schuller* tanácsnok —, hogy

a főváros mindent megtesz az inség enyhítése érdekében.

Igy az *Országos Stefánia Szövetség* szerveinek igénybevételével 1930—1931. évi téli akció során *2000 terhes és szoptatós anyát, valamint 2000, három évén aluli gyermeket részesítettünk tejellátásban.* Az igényjogosultak

egyenként napi félliter tejet,

a mesterséges táplálásra szorult csecsemők pedig tejkészítményeket kaptak. Az anyagi és orvosi értelemben vett ráutaltságot az említett szövetség védőintézetei állapították meg s az ezek által kiállított utalványok alapján *46 főzőhelyen osztottak ki a kiutalt tejet.* A tejért az inségakció intenciója értelmében, az utalványosok csak csekély összeget fizettek részbeni megtérítésért. *A tejkészítményeket azonban a csecsemők részére teljesen díjmentesen szolgáltatták ki a Stefánia Szövetség konyháján.*

A nyári tejakció június hó 22-ével kezdődött és napi 2000 félliteres tejadagot oszt ki. A mult év ugyanezen időszakában napi 1000 félliteres adagot szolgáltattunk ki.

— Háziipari foglalkoztatás

révén mintegy 300-an vannak állandóan munkával ellátva. A megrendeléseket részben a népjóléti minisztériumtól és a népjóléti miniszter közbenjárására a többi minisztériumtól, részben pedig a főváros különböző intézményeitől kapta az akció. Egy-egy dolgozó, aki saját háztartása mellett odahaza dolgozik,

átlagbanvéve havi 80 pengőt keres.

— Mi van a főváros diákmenzájával? — kérdeztük meg ezután. — Úgy volt, hogy a volt cipőüzem Rádayutcai helyiségében kap helyet a diákmenza?

— Igen *és ez meg is lesz.* A fővárosban tanuló egyetemi és főiskolai hallgatóság érdekében már régebben intézkedtünk aziránt, hogy az a többi ingyenes étkeztől elkülönítve kapjon étkeztetést. *A MEFHOSz centrum menza szövetkezet kérelmére a polgármester úr* intézkedett aziránt, hogy a régi cipő- és ruhaüzem helyiségeinek egyrésze diákmenza létesítése céljaira átengedtessék. Ujabban pedig

megtörtént ezeknek a helyiségeknek főzőkonyha és étkező céljaira való alkalmassá tétele, berendezése és felszerelése,

úgyszintén intézkedés történt olyirányban, hogy a többi főzőhelyekkel azonos elvek szerint mielőbb élelmiszerellátásban is részesüljön.

Ez a diákmenza a közeljövőben meg fog nyílni.

Elmondotta végül *Schuller* tanácsnok, hogy a kerületi előljáróságok és a jótékonysági intézetek most, a nyár folyamán

több, mint 12.000 darab ingyen ebéd-hetijegyet osztottak ki.

Állandóan működnek a csecsemővédő intézetek, s *csecsemőkelengyeakció* is sok anyának nyujt nagy segítséget. Bár a tél még messze van, *a szociálpolitikai osztály már most érintkezésbe lépett a pénzügyi osztállyal, adatait rendelkezésre bocsátotta, hogy a pénzügyi osztály a szükséglet ismeretében gondoskodjon az inségakciók fedezetének előteremtéséről.*

Monsieur Piteau rohama a világító házszámtáblák monopoliumáért

Csalódás a világító számtábla-vállalkozók frontján: megmaradnak a mostani zománctáblák — Elölről fogják megvilágítani a zománcszámtáblákat — A készülő új építésügyi szabályzat rendeli majd el a kötelező megvilágítást

Néhány héttel ezelőtt egy francia úr jelent meg a városházán: Monsieur Jean *Piteau,* akit nagy tisztelettel fogadtak. A mi városházi vezetőink szolid emberek, nem fordulnak meg a külföldi nagy kártyaklubokban, s így közelebbről nem is ismerhették Piteau urat, az Európaszerte ismert nemzetközi kártyást és kártyaklubalapítót.

Piteau úr tárgyalt. *Tárgyalt pedig egy francia érdekeltség nevében arról, hogyan lehetne rákényszeríteni a főváros közönségére*

a világító házszámtáblákat.

Ezek a tárgyalások, értesülésünk szerint, ezideig nem vezettek eredményre, s reméljük, hogy a Palatinus klub szomorú bukása után — amely klubhoz szintén volt valami köze Piteau úrnak — nem is fogja elérni célját. Annál is inkább, mert a világító házszámtáblák ügye — nagy szomorúságára annak a mintegy 60 vállalkozónak, akik évek óta ostromolják ajánlataikkal a fővárost, — *döntő fordulatot* vett.

A legöbb ajánlat — többek között a *Blau és Lukács* cég német gyártmányról szóló ajánlata — úgy szólt, hogy belülről megvilágított réz, vagy bronzdobozt szereltessenek a házakra s ebben egy üveglapra festett számtáblát megvilágítanak. Eltekintve attól, hogy

ez a megoldás nagyon költséges,

úgyhogy a budapesti háztulajdonosok minden bizonnyal élénken tiltakoznának az újabb, súlyos megterhelés ellen, *nem is megfelelő.* Rájöttek ugyanis arra, hogy

a pesti levegőben levő nagymennyiségű kéndioxidból keletkező kénes sav olyan erősen támadja meg a réz- vagy bronzskatulyát, melyben a számtábla van, hogy a doboz egészen rövid időn belül elpusztul.

Van egy másik rendszer is: a számokat világító festékkel ráfesteni egy táblára. Ez olcsóbb megoldás, de ennek is az a hátránya, hogy *hamar tönkremegy, a világítófesték lekopik.*

A főváros vezetősége, átvizsgálva az összes ajánlatokat, azt a megoldást találja leghelyesebbnek, ha —

megmaradnak a mai zománc-házszámtáblák, s ezeket olymódon alakítják át világító házszámtáblákká, hogy felülről, egy ernyőbe rejtett világítótesttel megvilágítják.

Ez a megoldás kétségtelenül *a legolcsóbb, mert megmaradhatnak a mai számtáblák,* csupán egy világítótestet kell föléje szereltetni a háziuraknak.

A főváros szabályrendelettel kívánta elrendelni a házszámtáblák megvilágítását, amit különben a közlekedési kódex is megkövetel. *A szabályrendelettervezet most a közmunkatanács előtt fekszik.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársát *illetékes helyen* úgy informálták, hogy

a számtáblák megvilágításáról nem lesz külön szabályrendelet,

hanem a Közmunkatanács az átdolgozás alatt levő *építésügyi szabályzatba* fogja illeszteni a főváros által készített szabályrendelettervezetet.

Az új építésügyi szabályrendeleten most dolgozik a közmunkatanács. A munkával annyira előrehaladtak, hogy *ősszel már életbeléptetik a szabályrendeletet, s akkor sor kerül a házszámtáblák megvilágítására is.* Mindenesetre ebben az esetben

a szerelőket, kisiparosokat kell munkához juttatni

ami *olcsóbb, népszerűbb és jobb megoldás lesz, mintha Piteau urat, vagy Piteau urakat bíznák meg a világító házszámtáblák elkészítésével!*

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal **WOLFF ERNŐ** Budapest, I., Kelenföldi-út 1 Sürgönycím: WOLFFERNŐ TELEFON: 59—9—68

ANGOL PARK
idei ujdonságai:
A TÁNYÉRAJKU NÉGEREK
HALÁLKATLAN
CSIBEKELTETÉS
GOLFPÁLYA
THE BUG
TOBOGAN
Terrasz-étterem — Tánc — Naponta katonazene és jazz — Minden pénteken művészest

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: Zugló 60—32. szám

Vállalkozási Hiriap

Négyezer ember dolgozik a főváros útépítő és csatornafektető munkáinál

A főútvonalak mindenütt végleges burkolatot kapnak

A főváros a jövőre vonatkozóan több évre terjedő útburkolási programmot fog készíteni. *Király* Kálmán műszaki főtanácsos, aki az út- és csatornaépítőmunkák legfőbb irányítója, már teljesen ismeri ezt az anyagot, de nyári szabadságát is arra iasználja fel, hogy *különböző külföldi városokat megláthasson, az ottani hasonló munkákat tanulmányozza és a szerzett tapasztalatokat a fővárosi munkáknál értékesítse.* Most *Londonba* utazik és résztvesz a nemzetközi útügyi kongresszuson. Elutazása előtt beszéltünk

Király Kálmán

műszaki főtanácsossal, aki a folyamatban lévő és ezután lebonyolításra kerülő útburkoló és csatornaépítő munkákról a következőket mondotta:

— A főváros költségvetésében *húszmillió pengő* áll rendelkezésére az út- és csatornaépítő ügyosztálynak. Ennek az összegnek a keretében valamennyi munkát idejében végeztetjük el, hogy ezzel is *enyhítsük a munkanélküliséget.* Az ügyosztály hatáskörébe tartozó munkáknál ezidőszerint

négyezer embert foglalkoztatnak,

ez a szám azonban a hátralévő munkák kiadása után még *emelkedni is fog.* A nagyobb útburkoló munkák közül *huszonegy* utcában, illetve útszakaszon folyik a munka, a csatornaépítéseken pedig *tizenegy* utcában, illetve útszakaszon dolgozunk. A fontosabb csatornaépítések: *a budafoki főgyüjtő csatorna, a Rákosvölgyi főgyüjtő csatorna, az Erzsébet királyné-úti csatorna, amelyet a Rákos-patak alatt vezetünk át, továbbá az Illatos-árok végleges rendezése.* Dolgozunk továbbá a *Kossuth-tér* újra parkozásán és a *Károlyi-kert* rendezésén is.

— A közeljövőben megvalósításra kerülnek a következő fontosabb útépítések: az I. kerületben a *Daróczy-út* egyik szakasza, a III. kerületben a *Perényi-út,* az V. kerületben a *Csanádi-utcának* a *Pannonia-utca* és *Tátra-utca* közötti szakasza, a IX. kerületben *a ferencvárdsi helyi kikötő raktári útja.*

A legközelebb megvalósítandó munkák

közé tartozik a *Diósárok-út* is, továbbá a III. kerületi *Miklós-tér* parkozása és a *Lenke-úti* fásítás. Az *Eresi-úton, Sósfürdő-utcában, Kovásznai-utcában, a Rudolf-rakpar'on,* a *Balázs-utcában,* a *Fürész-utcában,* a *Delejutcában csatornát építünk,* kiírás van, sőt részben a versenytárgyalási idő már le is járt, a *zugligeti árok* boltozására, a *Budenecz-árok* boltozására, a *Gubacsi-út* egyrészének kövezésére, a *Temes-utca* egyik szakaszának a rendezésére, a *Jász-utca* részbeni burkolására és a *Szépvölgyi árok* boltozására vonatkozó munkáknál. Rendezzük a *Hegyaljai-útnak a Nagy Boldogasszony-útja és a Szent Imre herceg-út* közötti szakaszát. A *Filatori-gáttól* kifelé csaknem ezer méter hosszúságban bazalt fejkővel burkoljuk a *Szentendrei-útat.* Programmon szerepel még a *Losonci-utca, Elemér-utca, Kinizsi-utca, Magyarádi-ut* egy-egy szakaszának a rendezése, továbbá az új *élelmiszervásárhoz* vezető főút burkolása.

Király Kálmán főtanácsos elmondotta még, hogy a főforgalmi utakon, ahol nincs megfelelő burkolat,

mindenütt végleges burkolatot alkalmaznak,

ezzel cserélik ki a vizes makadám-utakat is, viszont *a terméskő-burkolatokat teljesen kikuszöbölik a város belső területéről.* A teherforgalmat a főútvonalakon *a bazaltburkolat* bírja a legjobban, más utakon pedig *a keramit.* A Szent László-úton készített *betonút is bevált,* ott azonban, ahol különböző közüzemek vezetékei futnak a földben és a burkolatokat gyakran kell bontani, *a betonutat nem alkalmazzák.* Ugyancsak nem alkalmazható a betonút az emelkedéses útvonalon sem, mert nedves időben síkossá válik. Általában véve a főváros mindenütt azt a burkolatot alkalmazza, amely *a helyi körülményeknek legjobban megfelel.*

Hosszadalmas a kontárok elleni eljárás. Az *Építőmesterek Ipartestülete* panaszos beadványt intézett a kerületi elöljáróságokhoz. Azt kifogásolják, hogy *a kontárok ellen beadott panaszaikat lagymatagul, hosszú idő alatt, sokszor hónapokig eltartóan intézik el.* Ezt a huza-vonát annak tulajdonítják, hogy a panaszokat az elöljáróságok előbb kiadják a kerületi mérnököknek és csak ezeknek a jelentése kerül a kihágási elöljáró elé. Emiatt elhúzódnak az ügyek. A kerületi elöljárók válaszukban közölték az ipartestülettel, hogy nem minden esetben adják ki az építési ügyekben érkező följelentéseket a kerületi mérnöknek, hanem csak akkor, ha a felelős üzletvezető személyének bejelentése miatt erre szükség van. A följelentések azonban sohasem évülnek el és ha egyes ügyek hosszú idő multán fejeződnek csak be, annak oka az, hogy *a följelentett és marasztalt kontár a kiszabott büntetés ellen fellebbezést jelent be,* vagy ha tanukat állít, akiknek kihallgatása szükséges. Közölték egyébként a kerületi elöljárók az ipartestülettel azt is, hogy általánosságban tartott panaszok ügyében eljárni nem tudnak, készek azonban arra, hogy *a konkrét panaszokat nyomban kivizsgáltatják* és az esetleges szükséges orvoslásokat végrehajtják.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Bútorszállítást a Hernád-utcai iskolánál: Erdélyi és Szabó 4989,

Udvarrendezési munkát a Marcibányi-téri iskolánál: Proceller Bálint 4514.

Mázolómunkát az Elnök-utcai iskolánál: Kneisz Gergely 2940.

Állványozási munkát a belvárosi templomnál: Tőke György 1315,

Kőmívesmunkát az Aréna-úti iskolánál: Seif Gyula 4552 pengő vállalati áron,

A sertésvásártéri vendéglő átalakításánál: kőmívesmunkát: Gabos Oszkár,

Ugyanott tetőfedőmunkát: Urbancsek József,

Ugyanott ácsmunkát: Schmidt Márton,

Ugyanott kőfaragómunkát: Seenger Béla,

Ugyanott asztalosmunkát: Láng István

Ugyanott lakatosmunkát: Vitál András,

Ugyanott mázolómunkát: Fischer és Hartmann,

Ugyanott üvegesmunkát: Hochhauser István,

Ugyanott tetőfelülvilágítómunkát: Farkas és Társa,

Ugyanott padozati munkát: Politzer és Oklejszky,

Ugyanott burkolómunkát: Urbach és Tafler,

Ugyanott szobafestőmunkát: Liktor Ferenc,

Ugyanott redőnymunkát: Paschka és Társa,

Ugyanott vízvezetéki munkát: Kulcsár Kálmán,

Ugyanott villanyszerelési munkát: Alexy György,

Ugyanott kályhakészítést: Munkácsi Ernő.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Bécsi-úti bérház antennatartóoszlop, szerelési munkáira pályáztak: Kaffka és Wagner 6246, Marx Ferenc 6255, Frint István 6281, Kerti és Farkas 6785, Bene Benedek 7621, Szommer és Hoffer 8481, Hungler István 8589, Stern Sándor 8962, Novák S. 9064, Barta Károly 9293, Hatschek, Guttmann és Társa 9560, Markovits István 14.050 P.-vel.

Az Ihász-utcai elemi iskola butorberendezési munkáira pályáztak: Erdély és Szabó 9423, Neumann és Társa 11.484, Gera Lajos 11.957, Gombos András 13.267, Kiss Ernő 22.802, Palágyi és Társa 25.463, Kühne rt. 26.299, Dören Henrik 26.351, Lopos Gyula 28.506 pengővel.

A Simor-utcai polgári iskola gummipadló munkálataira pályáztak: Magyar ruggyantaárúgyár rt. 9180, Hungária gummigyár 9180 pengővel.

A Dugonich-utcai iskola linoleummunkáira pályáztak: Bihari Pál 3851, Rácz József 3982, Herz Testvérek 4020, Elsinger Fülöp 4058, Ungár Fülöp 4072, Moskovics Emil 4320, Plöckl Nándorné 4448, Schraub István 4662, Magyar ruggyantaárúgyár rt. 6386 pengővel.

A Maglódi-úti Horthy Miklós szeretetotthon kazánházának építésével kapcsolatosan szükséges kéményépítési munkáira pályáztak: Balás Farkas 34.350, Komfort Építő rt. 36.500, Teleki és Katona 36.900 Custodi Alphons 39.789, Bédy Aurél 39.900, Wersetz Márton 40.980, Schulz rt. 46.132 pengővel.

Az Érsek-utcai elemi iskola homlokzat tatarozási munkáira pályáztak: Czipauer János 2448, Delmár Béla 3424, Erős Egon 2088, Forgách István 2088, Juhász és Czakó 3168, Németh Vilmos 3112, Pinkai Károly 2640 pengővel.

A Horthy Miklós szeretetotthon szobafestőmunkáira pályáztak: Korgó Sándor 1238, Haller József 1677, Roskai Ernő 1723, Tófeji József 1890, Obermayer István 2077, Czimmermann Sándor 2150, Kölber Jakab 3187, Incze Mihály 8508 pengővel.

Ugyanitt a kazánház üvegesmunkáira pályáztak: Bielek Károly 736, Herrling Antal 960, Farkas és Társa 3590, Gál Lajos 4243, Haas és Somogyi 4271, Márkus Lajos 4424 pengővel.

A Tomori-utcai iskola hajópadlómunkáira pályáztak: Prohászka József 2218, Földessy Imre 2400, Marinka Imre 2540, Wellisch Tibor 2600, Propper Zsigmond 2720 pengővel.

A Kavics-utcai gyermeküdülő központi fűtésberendezési munkálataira pályáztak: Janisch János 4751, Fekete Ödön 4764, Bauer utóda Hoffmann 4876, Szücs Gyula 5020, Törs és Ormai 5228, Keszler Jenő 5576, Weszely Károly 6374 pengővel.

A Kun-u. köztisztasági hivatal útburkolási munkáira pályáztak: Obendorfer József 2097, Halmos István 2225, Ámon Antal 2249, Schäffer Károly 2546, Helfenstein Károly 3709 pengővel.

A sertésvágóhidon létesítendő útépítési és csatornázási munkákra pályáztak: Szegedy Béla 27.812, Péry Dezső 33.974, Kövező és Útépítő rt. 35.153, Hazai útépítő és salaktermelő rt. 36.000, Ámon Antal 37.403, Halmos István 38.644, Urbach és Tafler 40.104, Deutsch Imre 39.212, Klauber és Vajda 43.872, Ámon Antal 5051, László András 5303, Szász Albert 5321, Péry Dezső 6586, Führer Miklós 7314, Magyar Kerámiagyár 18.986, Drasche 20.919 pengővel.

A Gyáli-úton lévő polgári iskola vasbetonfödém munkálataira pályáztak: Kellermann László 2437, Delmár Béla 2668, Bernáth Imre 2860, Hudezt Béla 3054, Bihari Benő 3770, Kapuszta Gusztáv 3814, Kübl Emil 3993 pengővel.

A Kun-u. tüzoltólaktanya önműködő kapu munkálataira pályáztak: Haas és Somogyi 8265, Ganz és Társa 8660, Lepter János 10.800, Márkus Lajos 11.040 pengővel.

A sertésvágóhíd kezelőirodája és illemhelymunkálataira pályáztak: Schöntel Richárd, Scheuer János, Fazekas László, Gabos Oszkár, Katona János, Lakos Emil, Egyedi László, Cziszli Mihály, Jakab Gyula, Hermann János, Rosenfeld Gyula, Brichta János, Sóty Károly, Roskai Ernő, Czikornyai László, Szegő József, Kollár József, Herrling, Alexy György, Kaffka és Wagner, Drexler Rezső.

A hungáriakörúti elemi iskola szobafestő- és mázolómunkáira pályáztak: Grünwald Béla 5309, Rimai Márton 5529, Sohár József 6850, Erdős Lajos 7132, Brenner Miksa 11.033 pengővel.

A Rottenbiller-u. iskola kőművesmunkáira pályáztak: Segfer Antal 10.101, Lopos Gyula 10.246, Erdély és Szabó 10.913, Palágyi és Társa 11.121, Hlatky József 11.811 pengővel.

A Mária Terézia-téri óvoda homlokzattatarozási munkáira pályáztak: Liebhárdt Béla 2494, Valts Sándor 2514, Grenyó Bertalan 2680, Pflamm József 2743, Méhes Emil 2875, Katona Imre 3295, Liska Béla 3710, Rück Lajos 3367, Sohramek István 4118 pengővel.

A Horthy Miklós-szeretetotthon felülvilágító lakatos- és üvegesmunkáira pályáztak: Farkas és Társa 2040, Stieber-féle építési rt. 3360, Gerő és György 3450, Haas és Somogyi 3816, Katzmarek és Társa 4140, Paschka és Társa 4380 pengővel.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Saját érdekében tekintse meg

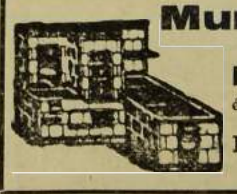
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készítményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Gazdasági Értesítő

Külföldi biztosítók viaskodása a magyar társaságokkal

Hogyan dolgozik a Berlini Victoria, az Anker, a Janus és az Anglo—Danubian Lloyd Magyarországon

A magyar biztosító társaságoknak az elmult üzletévre kimutatott mérlegei szemléletesen bizonyítják, hogy ez intézeteknek olyan terhekkel kell megküzdeniök, melyek eröiket hovatovább felül fogják múlni. Ilyen körülmények között rendkivüli jelentőséggel bír, hogy a biztosítási szakma versenyviszonyai abszolut rendezettek legyenek s különösen, hogy *egyes külföldi provinienciájú társaságok ne kerülhessenek fölénybe a magyar társaságokkal szemben.*

Nézzük meg közelebbről, hogy milyen konkurrenciával kell megküzdeniök a magyar társaságoknak.

Mint legtipikusabb példára, a **Berlini Victoriára** hivatkozunk, arra a *Berlini Victoriára,* melynek

anyaintézete saját hazájában is a legnagyobb izgalmak középpontjában áll.

Még senki sem felejtette el azt a *nemzetközi botránnyá dagadt pert, melyet az összes német igazságszolgáltatási és gazdasági fórumokon a híres Michael-csoport vezetett az intézet ellen.*

A Michael-csoport ugyanis megszerezte a Victoria zu Berlin részvényeinek többségét,

de az uralmon levő igazgatóság a gazdasági történetben példátlanul álló alapszabályrabulisztikával

mindmáig vonakodik Michaelék majoritási jogait akceptálni.

A legutóbbi időkben sem felejtett el hallatni magáról a *Berlini Victoria* a nyilvánosság előtt. Ez az intézet ugyanis, mely Németországnak talán legnagyobb ingatlanspekulánsa és bankárja, nemrégiben mondott fel 1000 millió márka értékü ingatlankölcsönt és ezzel kevés hijján deroutálta az egész német ingatlanpiacot.

A magyar expozitura sem marad az anyaintézet háta mögött. A *Berlini Victoria budapesti fiókja, mint köztudomású, nem lépett be a magyar biztosítási egyezményekbe* és így többek között az életbiztosítási egyezményhez sem csatlakozott. Ilyen körülmények között a Berlini Victoria szabadon üzheti — és üzi is — az életbiztosítások kikapcsolásának azt a rendszerét, amelytől az egyezményes társaságokat az egyezményi szerződés súlya ponálék terhe mellett eltiltotta. Főleg az keltett nagy recenzust a magyar társaságok között, hogy

a Berlini Victoria magas előlegek folyósításával magához édesgeti az egyezményes társaságok ú. n. „kikapcsoló"-ügynökeit

és ezeknek segítségével valóságos offenzivát vezet az egyezményes társaságok üzletállománya ellen. A magyar társaságok persze nem gondolhatnak intézményes retorziókra,

a Felügyelő Hatóság pedig szó nélkül tűri a Berlini Victoria féktelen versenyét,

amelyet a valorizációs céladóval meg nem nyomorított német biztosítási tőke tesz lehetővé.

*

Nemkülönben igen sok izgalomra adott okot az a szokatlan konkurrencia, amelyet az osztrák kézben levő **Janus** és a vele szoros junktimban levő **Anglo-Danubian Lloyd Biztosító** fejt ki. Ez a két kooperáló idegen társaság, úgy látszik, azt tüzte ki céljául, hogy

a magyar társaságokat minden hatósági objektumra kötött biztosításból kibuktassa.

A magyar társaságok ugyanis nem ajánlhatnak olyan alacsony díjakat, amelyet a *Janus* és *Anglo-Danubian* jó néhány ponttal alá ne kínálnának. Az intézetek között már nem egyszer keltett izgalmat, söt felháborodást az a különös díjpolitika, amely nemcsak az általános díjnívót rontja le, hanem valósággal megcsúfolja azokat a mathematikai törvényszerüségeket, melyeken az egész biztosítási üzlet felépül.

*

Hasonló hibában szenved a szintén osztrák eredetü **Anker Biztosító Társaság** is, amelynek

díjrontó működését nem egyszer tették már éles kritika tárgyává biztosítási körökben.

Az *Anker Biztosítónak* az a speciálitása, hogy olyan — különösen az életágazatban — biztosításokat vállal nagy előszeretettel, amelyeket *a többi társaságok részint az üzlet magas kockázatára, részint a szerződő felek megbizhatatlanságára való tekintettel, visszautasítottak.* Az üzletnek ez a hajszolása nemcsak az *Ankernek* árt, hanem ártalmára van a biztosító összességének is, mert az ilyen aggályos biztosításokból származó perek veszélyes jogi precedenseket szülnek és rendkívül hátrányosan befolyásolják az egész biztosítási judikaturát. Egyébként az Anker a saját kárán tapasztalhatja, hogy mennyire káros ez az üzlet politika, mert

a Magyarországon működő biztosító társaságok között egy sincs, amelynek annyi aktív és passziv pöre lenne, mint az Ankernek,

amely volt vezérigazgatójával, *Fejérváry* Ervinnel is hosszú időn át pereskedett.

E megjegyzéseket abban a reményben tettük meg, hogy a *Felügyelő Hatóság,* melynek nemcsak joga, de kötelessége is a magyar társaságok jóléte és — last, not least — a verseny tisztasága felett őrködni, nem fog késlekedni az ilyen jelenségeket elhárító rendszabályok megtételével.

A Hermes Biztosító

most nyilvánosságra hozott mérlegének adatai igen szomorú képet adnak az intézet helyzetéről. Ez az intézet ugyanis alig több mint 7000 pengös üzleti felesleget tudott a lefolyt évben elérni. Ez a sovány üzleti eredmény egészen természetes következménye annak a mélyreható eltolódásnak, amely az intézet gesztiójában beállott.

A Hermes Biztosító gesztiója tudvalevően a hitelbiztosításra volt alapítva, amely üzletágat a nagy kárarány következtében kénytelen volt ügyszólván teljesen beszüntetni.

Enélkül pedig képtelen helyét megállni abban a nagy versenyben, amely a biztosítóintézetek között fennáll.

*

A Magyar-Hollandi Biztosító

igen hangzatos cégszövege is csak arra alkalmas, hogy a közönséget tévedésbe ejtse az intézet jelentősége felől. Az intézet idei mérlegének adatait már legutolsó számunkban ismertettük. Sok jót ezek az adatok nem mondanak az intézetről. Minthogy a *Magyar-Hollandi* a normális biztosítási ágazatokból képtelen olyan üzletállományokat fölépíteni, amelyek prosperitását biztosítanák,

az úgynevezett takarékbiztosítással kisérletezik,

amely a takarékossági hajlam kielégítésének egyik legköltségesebb formája. Az intézet ügyesen megszerkesztett propagandairatokkal igyekszik a közönség körében híveket szerezni ennek az új üzletágnak, amely propagandairatok természetesen elhallgatják azt, hogy

ezek a takarékbiztosítások tulajdonképpen más célt nem szolgálnak, mint a közönség megkárosítását.

Természetesen különösen a közönség tájékozatlan része erre csak későn jön rá. Az azonban, hogy erre ráeszmél, az nem vitás. Kíváncsiak vagyunk, hogy milyen új biztosítási ágazattal fog a *Magyar-Hollandi* akkor kisérletezni?

*

Nyilvánvaló, hogy a biztosítók közötti szelekcióra elengedhetetlenül szükség van. Ennek a szelekciónak az elvégzésére azonban a közönség egymagában nem képes, mert mindig vannak és lesznek hiszékeny emberek, akik különféle jelszavaknak és igéreteknek felülnek.

Ezt a szelekciót elsősorban a vezető biztosító intézeteknek kell követelni.

Az ő érdekük leginkább, hogy a közönség hite az egész biztosítási intézményben ne rendüljön meg. Márpedig kétségtelen, hogy igen nagy számban vannak azok a biztosító intézetek, amelyeknek működése a közönség körében ilyen hatást vált ki.

A Nagybátony-Ujlaki elkeseredett harca a téglakartel elnökségéért

A téglakartel körüli személyi harcok már eddig is sokat foglalkoztatták a nyilvánosságot. A kartel elnöki tisztje, mióta *Lukács* József, a Drasche volt vezérigazgatója lemondott állásáról, tudvalevőleg nincs betöltve. *Lukács* József utódjának a kérdését főleg azért nem sikerült megoldani, mert *ezért a pozicióért a téglaipari vállalatok részéről a legerősebb vetélkedés folyik.*

A legnagyobb nehézségeket a Nagybátony-Ujlaki, illetve ennek vezérigazgatója, Lantos Ernő támasztja, aki

Szelekciót a biztosítók között!

Seregszemle a Gazdák Biztosító Intézete, a Hermes Biztosító és a Magyar-Hollandi Biztosító felett

A biztosító intézetek most hozzák nyilvánosságra zárszámadásaikat, amelyekből egészen világosan tünik ki, hogy *a biztosítóknak egy nagyrésze mennyire felesleges.* Ezek az intézetek a legnagyobb erőfeszítéseket kénytelenek tenni abban az irányban, hogy létüket biztosítsák. Csak természetes, hogy ezeknek

az erőfeszítéseknek a kárát a közönség látja,

az a közönség, amelynek teherviselő képességét a biztosító intézeteknek fizetett díjak egyre inkább teszik próbára. Egyre sürübben hallatszanak panaszok arról, hogy az évek hosszú során át fizetett biztosítási díjak

valamely kár bekövetkezése esetén majdnem illuzórikussá válnak, miután a létjogosultsággal nem biró biztosítók ilyen esetekben a legkülönfélébb kibuvókat keresik, csakhogy kitérhessenek a kár megtérítése elől.

Ilyen körülmények között a biztosítók működését a sajtónak fokozottabb ellenőrzés alá kellene helyezni, mert igen nagy közérdek fűződik ahhoz, hogy a közönséget ilyen károk ne érjék. *A háborúelőtti életbiztosítások teljes elértéktelenedésével a közönség széles rétegeit már éppen elég kár érte.* Nem végzünk felesleges munkát tehát akkor, ha alapos seregszemlét kezdünk meg a biztosítók felett.

Itt van mindjárt a

Gazdák Biztosító Intézete,

amelynek létjogosultsága talán a leginkább vitatható. Ez az intézmény mintegy 200.000 pengős állami szubvenciót élvez.

Arról egészen felesleges bővebben beszélni, hogy *mi szükség van egy biztosító intézet állami támogatására* akkor, amikor amúgy is túlprodukció van a biztosítóintézetekben.

A Gazdák Biztosító Intézete ezzel a tekintélyes állami szubvencióval is csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudja létezését biztosítani.

Az adózók nehéz fillérei igazán más célt kell, hogy szolgáljanak, mint azt, hogy az állam olyan egészen felesleges és a köz számára semmi haszonnal nem járó intézményeket tartson el, mint amelyek közé a *Gazdák Biztosító Intézete* is bátran sorozható. *Joggal követelheti tehát a közvélemény az állami szubvenció revizióját.*

*

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerölevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK

ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT	GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60.	BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Mágiya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

mindenáron a maga számára kívánja a kartelelnöki pozíciót biztosítani. Természetesen

a többi téglaipari vállalatok ebbe annál kevésbé akarnak beleegyezni, mert sem Lantos Ernő, — aki a szakmában új ember, — sem pedig az általa vezetett vállalatnak pozíciója a téglavállalatok között nem teszik Lantos Ernőt alkalmassá arra, hogy a téglakartel elnöki állását betöltse.

A *Nagybátonyi* azonban nem sokat törődik a téglaipari vállalatoknak ezzel a mindenképpen jogos animozitásával és nyilvánvalóan *Lantos* Ernő iniciativájára, továbbra is mindent elkövet abban az irányban, hogy célját: a kartelelnökségi tisztséget elérje. *Lantos* ugyanis

így szeretne kárpótlást szerezni a még mindig késedelmeskedő „méltóságos" címért,

holott a vele egyenrangú volt kollégája, *Molnár* igazgató a Gépkereskedelminél, már régen *kormányfőtanácsos.*

A téglagyárak harca ma már olyan stádiumba jutott, hogy ez többé nem a téglavállalatok belső ügye, mert a téglakartel elnöki posztja annyira fontos, hogy közérdekből sem közömbös, hogy azt kivel töltik be. Egyéni aspirációk, még kevésbé pedig hiúsági szempontok ennél a kérdésnél nem jöhetnek figyelembe.

Magyarországon is beváltják ezentúl a főváros francia-frank kölcsönének kamat-szelvényeit

A főváros még 1911-ben százmillió francia frankos kölcsönt vett fel, amelynél 4%-os kamatozást állapítottak meg. Az ostendei egyezmény értelmében

az idén július 1-től váltják be elsőizben teljes összegben a kamatokat.

A francia bankok volt konzorciumának feje, a *Banque de Paris et des Pays Bas* most megkereste a magyar bankokat, s felszólította, hogy az eredeti kölcsönszerződés értelmében vállalják el, hogy a szelvényeket beváltják. A megállapodás létrejött és a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,* a *Magyar Általános Hitelbank,* továbbá a *Pesti Hazai Takarékpénztár* július 1-től kezdve beváltják ezeket a francia frankra szóló szelvényeket.

Azok körében, akik az 1911-es frank-kölcsönkötvények birtokosai, a megállapodás nagy örömet fog kétségkívül kelteni, mert ez azt jelenti, hogy

ezentúl nem lesznek kénytelenek kötvényeiket kiküldeni Párisba,

ha a kamatokat meg akarják kapni.

— **A hónap közepére meglesz a 20 milliós forgótőkekölcsön kormányhatósági jóváhagyása.** A főváros nyári szünet előtti utolsó közgyűlése megszavazta a húszmillió pengős forgótőkekölcsön felvételét. A pénzügyi osztály a napokban küldte el a közgyülési határozatot a pénzügyminiszterhez, a fővárosi törvény ugyanis előírja, hogy kölcsönök felvételéhez a belügyminiszternek a pénzügyminiszterrel egyetértően megadott engedélye szükséges. A *Fővárosi Hirlap* munkatársát úgy informálták a pénzügyi ügyosztályban, hogy *a kölcsön felvételének kormányhatósági jóváhagyása előreláthatóan a hónap közepére megtörténik.*

A Bauxit Trust idei mérlege több mint hatmillió svájci frankos veszteséggel zárult. Különösen tőzsdei körökben még mindig nem tértek napirendre afelett a meglepetés felett, amelyet a *Bauxit Trust* 1930—31. évi mérlegének nyilvánosságra hozott adatai idéztek elő. *Ez a mérleg ugyanis 300.000 svájci frank körüli nyereséget mutat ki, egy igen ügyes mérlegtechnika segítségével. Ennek igénybevétele nélkül a vállalat idei mérlege nemhogy nyereséggel, hanem hatmillió svájci frankot meghaladó veszteséggel zárult volna.* A *Bauxit Trust* ugyanis, mint ismeretes, értékpapírtárcájának mérlegszerű értékéből kétmillió svájci frankot, ünnlévőségeiből pedig 4.5 millió svájci frankot, tehát összesen 6.5 millió svájci frankot írt le nyílt tartalékainak a terhére. Ez az eljárás elsősorban azért kifogásolható, mert *alkalmas a közönség megtévesztésére.* Egy részvénytársaság vagyonrészeiben beálló komoly értékváltozások a dolog természete szerint, annak státuszában is kifejezésre kell, hogy jussanak. *Ha tehát a Bauxit említett két fővagyonrészének tényleges értéke ilyen figyelemreméltó módon csökkent, akkor ennek elengedhetetlen következményeként a vállalat mérlegében komoly deficitnek kell jelentkezni.* A vállalat azonban, úgy látszik, húzódozott attól, hogy ilyen jelentős veszteséget mutasson ki és ezért, hogy ezt elkerülje, már előzőleg *igénybevette nyílt tartalékait, miáltal olyan helyzetet teremtett, hogy e komoly veszteségek ellenére is nyereséget mutathatott ki.* A mérlegőszinteségnek azonban egyik alapvető követelménye az, hogy *a részvénytársaságok veszteségeiket nem szépségflastromokkal palástolják, hanem teljes nyíltsággal tárják fel részvényeseik előtt.* A mérleg nem arra való, hogy a tényleges helyzetet eltitkolja, hanem éppen ellenkezőleg, az a célja, hogy a részvényesek előtt tiszta és világos képet tárjon fel.

A *Bauxit Trust* azonban ezzel az elemi követelménnyel, úgy látszik, nem sokat törődött.

Az Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztógyár Rt. igazgatósága a legutóbb megtartott ülésén előterjesztette az elmult üzletév számadásait, melyekből megállapítást nyert, hogy a társaság az elmult üzletévben is eredményesen működött és tekintélyes üzemi nyereséget ért el. Az igazgatóság ennek dacára az 1930. év mérlegében eszkomptálni kívánja a vagyontárgyak világszerte bekövetkezett értékesökkenését és ezért az árukészletek, valamint a tárcájában levő részvények teljes mértékben való leértékelése és különböző tartalékolások figyelembevétele mellett a mérleget *3,135.687 pengő veszteséggel* zárta le. A társaságnak e hó 22-re összehívott rendes közgyülésén a kimutatott veszteség kiküszöbölésére *a társaság alaptőkéje 50%-kal le fog szállíttatni.* Ezzel egyidejüleg a közgyülés *2,700.000 pengő,* (circa 97.000 angol font) *elsőbbségi részvény kibocsátása utján a társaság alaptőkéjét 5,400.000 pengőre,* vagyis a régi alaptőke összegére fogja felemelni. Ezen 2,700.000 pengő befizetése kül- és belföldi részvényekkel történt előzetes megállapodások folytán *teljes mértékben biztosítva van.*

Döntő hadjáratra készülnek az érdekeltek a fővárosi vámok ellen

Preszly Elemér pestmegyei főispán vezetésével a környező városok és községek a vámcsökkentést még a fővárosi költségvetés elfogadása előtt akarják kiharcolni

Pestvármegye kisgyülésének multheti ülésén ismét panaszkodtak a fővárosi vámok ellen. A panaszokra válaszolva, *Preszly* Elemér főispán bejelentette a kisgyülésnek, hogy

már az ősszel döntő fordulat várható a régen húzódó vámkérdésben.

Értesülésünk szerint mindazok az érdekeltségek, amelyek eddig is harcoltak a fővárosi vámok ellen, közös hadjáratot indítanak és Preszly főispán vezetésével

a kormánynál akarnak eljárni, hogy az kényszerítse a fővárost a vámok mérséklésére.

A vámok reviziója mellett állást foglalt elsősorban a *Kereskedelmi és Iparkamara,* ugyanezt követelik a pestkörnyéki ipartestületek és kereskedői érdekképviseletek, beleszóltak a pestkörnyéki városok, sőt a községek is, amelyeknek gazdaegyesületei szintén

sérelmesnek tartják a budapesti vámokat.

Az eddigi harc eredménytelen volt. A főváros a jelenlegi pénzügyi helyzetben *nem mondhat le azokról a jövedelmekről, amelyeket a vámok jelentenek,* de nem nélkülözheti azt a különbözetet sem, ami a mérséklésből állna elő. A tervezett vámrevizió viszont nem elégíti ki a környékbeli érdekeltségeket, mert a főváros egyes vámtételek csökkentése mellett, más tételeket emelni akar.

A mérséklésre irányuló követelésekkel kapcsolatban a főváros részéről már több izben kimutatták, hogy

a főváros vámrendszere voltaképpen a budapesti iparost és kereskedőt is védi

a környék versenye ellen, tehát érthetetlen, ha budapesti érdekeltségek is követelik a vámok csökkentését. Ezzel szemben a vámellenes fronton bizonyítgatják, hogy Budapest iparosainak és kereskedőinek nem érdekük a mostani vámok fenntartása, mert például, ha valamilyen gépalkatrészt Bdapestre hoznak javitani, *azt is megvámolják,* tehát a vám drágító szerepe miatt inkább nem adják a munkát budapesti vállalkozónak. Az őstermelők is, ha árujukat kocsin, vagy autón hozzák, szívesebben értékesítik Budapesten kívül. A budapesti kereskedőknek sem használt, — mondják a vámellenesek, — hogy a májusi és júniusi tekintélyesnek mondható olasz és jugoszláv bútorexport az ő kikapcsolásukkal történt és az árú a budapesti kereskedők elkerülésével vonaton futott tovább. Ezen az úton már nem terhelte az iparost a békebeli bútorvám most szedett *nyolcszorosa,* amelyet a vámsorompónál le kellene rónia, ha a bútort előbb Budapestre hozza.

Eddig a vámcsökkentést kérő városok, községek és érdekeltségek rendszerint azt a választ kapták a követelésre, hogy *elkésett,*

mert a fővárosi költségvetés egyensúlyát nem lehet felborítani.

A főispán vezetésével indult akció résztvevői most *a jövő évi költségvetés elfogadása előtt akarnak döntést provokálni.* A kormányt, elsősorban a belügyminisztert akarják megkérni, hogyha a vármegye, az érdekelt városok, községek és testületek tárgyalása a fővárossal nem vezetne eredményre,

ne hagyja jóvá a főváros költségvetésébe állított vámjövedelmeket,

hanem a kereskedelmi miniszter meghallgatása után, *kényszerítse a fővárost eddigi vámrendszerének a megváltoztatására.*

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

Kőnig, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Fodor József
magyar királyi udvari bútorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71.
Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Csak egy ülést tart júliusban a törvényhatósági tanács. A városháza nyári szünete folytán a törvényhatósági tanács sem ülésezik hetenként. Júliusban már csak egyízben ül össze és pedig *július 23-án*, a felgyülemlő folyó ügyek elintézésére. Augusztusban szintén csak egy tanácsülés lesz.

A nagyüzemi bizottság megtekinti a bánhidai centrálét. A világítási és vízvezetéki ügyosztály mellé rendelt szakbizottság a Vízművek meglátogatása után, *Becsey* Antal elnök vezetésével most az *Elektromos Műveket* látogatja meg, ezt követőleg pedig a *bánhidai centrálét* keresi föl, hogy a fővárossal szerződéses viszonyban álló intézmény működését is megismerje. A kirándulásra az új nagyüzemi bizottság összes tagjai bejelentették részvételüket.

Szocialista országgyülési képviselő nem lehet bizottsági tag. A szociáldemokrata párt pártválasztmánya döntött a kettős mandátumokról. *Györki* Imre debreceni mandátumát tartja meg, Budapest északi kerületében lemond s ilyenformán mandátumhoz jut *Kertész* Miklós, a Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének főtitkára. *Peyer* Károly budapesti mandátumát tartja meg és Szegeden mond le. Szeged szociáldemokrata képviselője így *Kéthly* Anna lesz, aki budai mandátumáról mond le és átadja helyét *Büchler* Józsefnek. A régi képviselőház szociáldemokrata frakciójából kimarad *Bárdos* Ferenc, *Peidl* Gyula, *Rothenstein* Mór, *Vanczák* János és *Várnai* Dániel. Elhatározták, hogy *Farkas* István, *Györki* Imre, *Kertész* Miklós, *Kéthly* Anna, *Propper* Sándor és *Weltner* Jakab országgyülési képviselők *lemondanak a fővárosi törvényhatósági bizottságban viselt tagságukról.* Helyettük közgyülési tagok lesznek: *Deák* Lajos, *Freudinger* Sándor, *Lázár* Emil, *Katona* Sámuel, *Bárd* Imre és *Pászti* Károly. *Büchler* József, mint a községi frakció titkára, ezt az állását *őszig megtartja*, helyébe *Vitéz* András jön. *Peyer* Károllyal kivételt tettek: neki nem kell a fővárosi bizottsági tagságáról lemondania. Elhatározta végül a pártválasztmány azt is, hogy *Farkas* István, *Buchinger* Manó, *Büchler* József, *Szeder* Ferenc és *Weltner* Jakab, akik a párt alkalmazottai, képviselői megbizatásuk tartama alatt *a párttól nem kapnak fizetést*, azonban munkájukat kötelesek továbbra is ellátni. *Weltner* Jakab ezután is a *Népszava* felelős szerkesztője marad. Meg kell állapítani, hogy az összes pártok sajnálattal veszik tudomásul *Büchler* József távozását a városházáról. *Büchler*, ha pártpolitikai elfogultsággal is, de mindig gyülöletmentesen és okosan képviselte pártja álláspontját.

Halálozás. Vasárnap délután temették el a farkasréti temetőben *a 98 esztendős özv. Némethy Lajosnét*, akiben *Némethy* Károly v. b. t. t., felsőházi tag, a budapesti református egyházközség főgondnoka és *Ilona* nővére édesanyjukat, *Némethy* Károly fővárosi tanácsnok és *Némethy* Imre törvényszéki bíró nagyanyjukat siratják. A gyászszertartást, amelyen előkelő közönség vett részt, *Ravasz* László püspök végezte, aki megindító beszédében arról szólott, hogy *a nagyasszony élete túlnyomó részét a boldog és viruló Nagymagyarország utolsó századában élte át.*

Miért nyelünk annyi füstöt Budapesten? A *Fővárosi Hirlap* multheti számában panaszos cikk jelent meg arról, hogy *mennyire füstös és egészségtelen Budapest levegője.* Felsorolta a cikk, hogy minden lakója a fővárosnak évenként mennyi füstöt nyel és ennek okául azt jelölte meg, hogy a hatóságok mind e mai napig nem hajtották végre a fővárosi szabályrendelet intézkedését, amely előirja, hogy *minden szénfütésre berendezett gyári üzem köteles oly füstemésztő készüléket alkalmazni, amely a füstnek a levegőbe való kiömlését meggátolja.* Pedig ez a szabályrendelet évtizedek óta hatályban van. És mégis a székesfőváros arra hivatott közegei: *miért nem hajtják végre a szabályrendeletet?* Egyszerüen azért nem, mert *a székesfőváros üzemei sem hajtják végre a szabályrendeletben előirottakat* és mert a hatósági közegek a fővárosi üzemeket nem merik, vagy nem akarják megrendszabályozni: más gyárakkal szemben sem fejthetik ki a szükséges erélyt. Ez nagyon érthető, mert természetes. Ha a székesfőváros saját üzemeinél — bizonyára költségkímélésből — nem foganatosítja kellő szigorral a saját maga alkotta szabályrendeletét, akkor elvesztette az erkölcsi alapot ahhoz, hogy más gyárvállalatokat költséges füstemésztő megszerzésére és felszerelésére kényszeritsen. Tehát *maga a székesfőváros jár elöl erkölcstelen példával és ez az oka füstös, egészségtelen levegőnknek.* Hogy nem a levegőből merítem ezt a vádamat, a sok eset közül ezúttal csak egyre mutatok rá: *az V. kerületi Berzenczey- és Visegrádi-utcák sarkán van a székesfővárosnak egy villamos áramfejlesztő telepe, melyet a volt Budapesti Villamossági Részvénytársaságtól vett át.* Tehát jó régi és gépei minden tekintetben alaposan elavultak. A főváros elektromos vállalata ezt az üzemet ma is fenntartja, ahol aránytalanul drágábban termeli a villamos áramot, mint az új fővárosi lágymányosi villamos áramfejlesztő telepen, vagy ahogy az állam Bánhidán termel. Ennek a Berzenczey-utcai gyártelepnek állitólag van füstemésztő készüléke, de hogy ez mennyire rossz és nem felel meg a rendeltetésének, igazolja azon körülmény, hogy a gyárkéményektől *legalább 300 m. hosszú sugárnyi körben állandó a pernyének hullása.* Ez pedig oly nagy mértékben történik, hogy például a szomszédos Garam-utcának még meg nem nyitott, zsákszerű részében a lehulló szénpernye több, mint egy méternyi magasságban lepte el az úttestet, dacára annak, hogy időről-időre az elektromos társaság szekérszámra hordatja el onnan a pernyét. Minthogy nálunk az északnyugati szelek uralkodók: legtöbbet szenvednek az ezen gyárteleptől délkeletre eső épületek. Ezeknél *a padlást ruhaszárításra sem lehet használni* a behatoló pernye miatt, amely a függő vízlevezető csatornákat is rövid időközökben annyira megtölti, hogy külön ki kell azokat tisztítani, nehogy az esővíz lefolyását gátolja. Hogy az ottani lakók a pernyét belélegzeni is kénytelenek, az a *főváros közegészségügyét aligha mozditja elő.* Sőt olyan ez a pernyehullás, hogy azokban akad még parányi égő szénszemecske is, amely a lakók szemébe kerül. Ez ugyan nem okoz megvakulást, de fölötte kellemetlen. Magától értendő, hogy ez a tömegesen hulló pernye nem csekély mértékben rongálja a szomszédos épületeket is. A környező lakók állandó panasza mindössze annyi eredménnyel járt eddig, hogy az elektromos társaság saját költségén kitisztittatja a vízlefolyó csatornákat és *folyton ígéri, hogy nemsokára beszünteti az üzemet. Ezen igéret beváltása azonban évek óta várat magára.* Kénytelen vagyok felvetni azt a kérdést, hogy ezek az állapotok összeegyeztethetők-e az etikával? Pedig úgy vélném, hogy az nemcsak az egyes polgárokat, hanem éppen elsősorban magukat a hatóságokat is kötelezi.

Osgyáni Rónay Károly dr.

Hiányos a játszóterek felszerelése. Egy ismert pedagógus az alábbi sorokat intézte a *Fővárosi Hirlap* szerkesztőségéhez. A főváros felismerte egyik legszebb hivatását, hogy szem előtt kell tartani Budapest jövő polgárainak, a jövő nemzedéknek érdekeit. Mindenkinek el kell ismernie, hogy a főváros jóakarattal és megértéssel kezeli a gyermekproblémát, sajnos azonban gyakran érthetetlen takarékoskodás következtében nem sikerültek a fővárosi gyermekjátszóterek. Rövid idő alatt a budapesti gyermekeknek a főváros nyolc játszóteret rendezett be és pedig: a Kálvária-téren, a Tisza Kálmán-téren, a Marcibányitéren, az Almássy-téren, a Városligetben, a Gyöngyösi-úton, a Gellérthegyen s a Hunor-utcában. Ezeket a játszótereket a kora tavasztól kezdve a késő őszig naponta százával keresik fel a gyermekek, akik ott a szabadban végre találtak egy olyan helyet, ahol zavartalanul játszhatnak és tornászhatnak is. *A legtöbb játszótér területe azonban kicsiny.* A nagyobb játszótereken épenúgy, mint a kisebbeken, *kevés a tornaeszköz.* Ezért *a gyermekeknek gyakran órákon át kell várniok, amíg a hintára, vagy a póznára kerülhetnek.* Ezek a játszóterek csak akkor felelnének meg az igazi hivatásuknak, ha elegendő tornaeszközökkel szerelték volna fel azokat. *Minden egyes játszótéren kellene körhintának, csúzdának, mászórúdnak, kötéllétrának, gyürühintáknak, homokstrandnak és fürdőmedencének lennie.* Ezekből azonban a játszótereken csak úgy mutatóul van egy-két darab felszerelve. A nyolc játszótér közül *a legtökéletesebb játszóterünk az óbudai hunorutcai játszótér, melyet a napokban adtak át rendeltetésének,* mert ott elegendő tornaeszköz van, sőt *fürdőmedence is, mosdó és ivóvíz is, illemhely is, no meg mentőszekrény is.* Feltétlenül *károsnak tartom, hogy a főváros a gyermekek gondozását, felügyeletét a játszótereken nem a hivatott és képzett pedagógusokra, hanem csőszökre bizza.* A külföldi városokban a játszótereken a legkiválóbb, legképzetebb, a legmegbizhatóbb tornatanárok, óvónők irányítják a gyermekek játékait és felügyelnek reájuk. Nálunk csak két játszótéren van pedagógus a marcibányi- és a hunorutcai játszótereken. Más hibák is vannak. Igy a Tisza Kálmán-téri játszótéren, amelyet tavaly nyitottak meg, az idén *tavasszal a tornaeszközök nagyrészét leszerelték* és így a gyermekeket megfosztották annak a lehetőségétől, hogy ott tornászhassanak. Állitólag ezek a tornaeszközök *javítás alatt állnak.* A legtöbb játszótéren *a hinták kerítése körül vasból kupszögeket vertek,* azért, hogy a zárórán túl a gyermekek be ne mászhassanak a hintákra. *Ezek a vasszegek veszedelmesek,* mert mindig akad olyan vásott gyermek, aki a tilalom dacára is átmászik a kerítésen és a vasszegek nemcsak a gyermek ruháját tépik el, hanem a gyermeket is megsebzi. Azért *ezeket a kúpszegeket mielőbb el kell távolítani a kerítésekről.* Gondoskodni kell arról is, hogy *minden játszótéren legyen ivó- és mosdóvíz.* Minden játszótér közvetlen közelébe kell egy fedetthelyiséget épiteni, ahová eső esetén a gyermekek menekülhetnek. Miután a főváros folytatni kívánja az új játszóterek létesítését, ezeknek a berendezésénél igyekezzenek a régi játszóterek hiányait pótolni, mert túlzott takarékoskodással tökéletes játszótereket nem lehet létesiteni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárubau, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, tehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Alapítva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsípokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított butort, mindennemű fatömegárut

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

ETERNA
IGAZOLVÁNY- ÉS BÉRLETTOK TÖRV. VÉDVE
KÖNYVKÖTÉSZET
ETERNA IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18. TELEFON: AUT. 852—00.

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553-19

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

FAHN SÁNDOR
VÉSNÖKI MŰTEREM
Speciális zászlószegekben. Egyleti- sportjelvények és plakettek. Telefon: J. 415—16
VII., Károly körút 9. I. 32.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. **emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára**
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—98

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntöde!

LISZAUER PÉTER
Mész, cement, tégla, cserép
Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 3.
TELEFON: J. 389-72

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 TELEFON: J. 438—64

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: Lágymányos 5—13

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—93 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 július 22. | 29. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Budapest népe

már második évtizede éli a történelmi időket. A történelmi idők pedig gyönyörűek, lélekemelők, tanulságosak és magasztosak, ha az ember könyvben olvas róluk, ha a színpadon elevenednek meg, ha művész ecsetje örökíti meg, ha költők emelnek neki örök emléket. De szörnyűek a történelmi idők azoknak, akik benne élnek és akik ezeknek a nagy időknek passzív szereplői. Budapest népe kivette részét a történelmi időkből, többnyire becsülettel vette ki és amikor az áramlat magával is sodorta, előbb és keményebben talpra állt, mint más városok lejtőre került népe.

Nem lehet csodálkozni tehát, ha ezt a budapesti népet a történelem szigora, kíméletlen keze hozzászoktatta a türelmes önmegadáshoz, az áldozatos önzetlenséghez. A nagy idők méltó gyermekeivé lett ez a nép, amely büszkén nekiszegett nyakkal áll minden vihart és tökéletes odaadással szolgálja a haza javát. Csak az *ilyen*, a történelmi gyehennában edzett nép képes arra a tökéletes önuralomra, amellyel Budapest a multheti nehéz napokban viselkedett. Ez a város megint példás tanujelét adta fegyelmezettségének, józanságának és áldozatkész hazafiságának, amikor váratlanul a nyakunkba szakadtak a szükség-rendeletek, amelyek a gondos óvatosság jegyében születtek és álltak őrt a portánk előtt.

A budapesti közönség lélekjelenléte és bölcsessége előtt tisztelegni kell. Az első óra természetszerűen a megdöbbenés, a gyanakvás, a nehéz idők visszatérésétől való félelem megnyilatkozásai voltak. A mult gyilkos levegője kísértett az ablakok alatt, amelyeket gondos kezek gyorsan bezártak. A fegyelmezett budapesti nép pedig örömmel, boldogan látta, hogy gondoskodnak róla, féltik és óvják, a fegyelmezett budapesti nép az óvatos, de szigorú kezet egy pillanatig sem tartotta ellenségének, hanem barátjának, megmentőjének.

És ezekben a sorsdöntő nehéz órákban szállt a magasba a *Justice for Hungary* és a pesti ember elől elmult minden felhő, csak egyetlen fényes, a magyar szem számára a napnál fényesebb pont látszott: az, amelynek vitéz utasai magyar szóval köszöntötték barátaikat: a csillagokat. A házunk táját majd rendbehozza a kormány gondos keze — így gondolkoztak ezen a napon a pestiek — de a levegő-ég, a magasságos firmamentum vitéz magyar utasaitól nem szabad levenni a szemünket, a magyar repülőgépet millió és millió magyar szemnek, magyar akaratnak kell vezérelnie az Óceán fölött. Budapest mint egyetlen magikus vonzású szem tapadt a felhőkhöz, az élni akarás szent és fanatikus erejével uralkodott az égboltozaton. Két dobogó magyar szív az Óceán fölött és az áhítozó magyar szívek tengere szerte a földön: együtt hozták létre a világot bámulatba ejtő diadalt.

És ez a város levetkezett ezen a napon minden könnyelműséget, minden felületes világszemléletet: Budapest, amely pedig rajongója a sportnak, az első pillanatban mélyen átérezte, hogy itt nem egyszerű sportmutatványról van szó, hanem a magyar milliók helyett két vitéz fiú verekszik a felhők között a magyar igazságért. Budapest tudta és mély áhitattal látta, mikor ez a repülőgép világ elé vitte a magyar népen ejtett mélységes sebek borzalmait. Budapest népe szomjas fülekkel hallotta, amikor ez az óceánrepülés fülébe harsogta a világnak: *Justice for Hungary.*

Átmenetileg sor kerülhet az üzemi tarifák reviziójára

Óvatosságra van szükség a közszolgáltatási bevételek költségvetési előirányzatánál — Észszerű takarékoskodással a főváros költségvetésének egyensúlyát továbbra is fenn lehet és fenn kell tartani

A kormánynak a pénzintézetek tevékenységére vonatkozó átmeneti intézkedései maholnap már érvényüket vesztik és így meg lehet csinálni a mérleget mindarról, ami történt. A rendelkezéseknek a közgazdasági életre gyakorolt hatásáról kértünk véleményt *Becsey* Antal törvényhatósági tanácstagtól, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökétől, aki teljes tájékozottsággal részletezte az eseményeket és ennek során kitért *a főváros gazdasági helyzetének jövő alakulására is. Becsey* Antal reális elgondolásokkal mutat rá a jövő alakulására és bár elismeri a nehézségeket: *szilárd optimizmussal látja a városgazdálkodás irányát,* aminek előfeltétele, hogy minden kiadás és bevételi előirányzat gondos mérlegeléssel kerüljön a költségvetésbe.

Becsey Antal

a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A gazdasági rendelkezések jutottak az elmult napokban az érdeklődés homlokterébe, nemcsak azért, mert minden tekintetben nagy jelentőséggel rendelkeznek, hanem azért is, mert *váratlanul érték az egész pénzvilágot.* A felelős tényezők, a *kamara,* a GYOSZ, a TÉBE és a különböző érdekképviseletek gyors tanácskozásokon határoztak: miképpen kell egész közgazdaságunkat az átmeneti idő alatt úgy irányítani, hogy zökkenők és zavarok ne következzenek be. Természetesen megvitatás alá került az a kérdés is, hogy szükség volt-e ezekre a korlátozó intézkedésekre, és

akik világos szemmel nézik az eseményeket: azok feltétlenül arra az álláspontra helyezkednek, hogy a magyar kormány rendelkezései igenis helyénvalóak voltak.

Komoly gazdasági tényezők szinte egyértelműleg vallják azt a felfogást és a magam véleményével is ahhoz csatlakozom, hogy szükség volt a gazdasági élet és a pénzpiac biztonsága érdekében az alkalmazott rendelkezésekre és a tapasztalatok máris azt mutatják, hogy

a mutatkozó kisebb kényelmetlenségeknek nem kell nagyobb jelentőséget tulajdonítani.

Kétségtelen, hogy bizonyos zökkenők előállottak, azonban most már megállapíthatjuk, hogy *aránylag könnyedén úsztuk meg ezt az elmult néhány napot.* Fennakadás sehol sem volt, mert *a pénzintézetek a jogosult követelések tekintetében, a rendelet szellemében méltányosan jártak el és ezzel biztosították a gazdasági élet menetének folytonosságát.*

— A közvetlen szomszédállamokban történt gazdasági megrázkódtatások mindig ijedelmet szoktak kelteni. Az emberek veszedelmet szimatolnak és bizonyos, hogy *nálunk is megindult volna az indokolatlan törekvés a betétek, valószínüleg kis hányadának a kiigénylésére.* Egészen bizonyos, hogy a rendelkezések nélkül sokkal sulyosabb lett volna a helyzet, mint most, amikor

a kormány mindent mérlegelő magatartása az alkalmazott korlátozásokkal megóvta a gazdasági világot a nagyobb zavaroktól.

Meggyőződésem, hogy az egész kérdés likvidálódni fog önmagától és ha Németország rendbejön, amire most már minden remény megvan, akkor az *egész világgazdasági helyzet pozíciója megjavul.* Németországban feltétlenül helyreáll a közgazdasági rend és nyugalom, ami érdeme elsősorban azoknak a német vezető államférfiaknak, akik

talán túlzott színekkel festették a birodalom sivár kilátásait, de ezzel kinyomták a jóvátétel kelevényét.

Nem lehet tovább flastromokkal operálni és ezért minden elismerés azoké a németeké, akik odaálltak a világ elé és bebizonyították, hogy *a jóvátételek kérdésében az eddigi radikális eljárást tovább folytatni nem lehet.*

— Magától értetődik, hogy e nagy problémák árnyékában *meghúzódnak a mi helyi problémáink* és ebben a vonatkozásban

foglalkozni kell a főváros gazdasági helyzetével.

A főváros nagy üzemeit is súlyosan érintette az első napokban a gazdasági életet korlátozó kormányrendelet és *minden dicséret kijár a főváros higgadt gondolkozású vezetőségének,* hogy *gyorsan tiszta helyzetet teremtett* és kiküszöbölt minden akadályt.

A kifizetések tekintetében egy pillanatra sem állott be zavar,

sőt *az elmult szombaton is egymillió pengőt folyósítottak munkabérekre és különböző gazdasági célokra.*

— Mindazonáltal a fővárosnak egyéb nagy gondjai vannak. Most készül a költségvetés, amelyik körülbelül szeptemberben kerül a törvényhatósági tanács megvitatása alá.

Eddig is látható volt, hogy a főváros pénzügyi egyensúlyát a mai színvonalon fenntartani nehéz feladat.

Az elmúlt évek költségvetései bizonyos *optimizmussal* állították be a közszolgáltatási bevételeket és legutóbb is 110 millió pengő szerepelt ezen a címen. Már a mult esztendőben hangoztattam, hogy *ez az optimizmus semmiféle óvatosságot sem árul el,* mert bizonyos, hogy a gazdasági helyzet leromlása következtében jelentkezni fognak olyan kiesések, amelyeknek mérlegelésénél fokozottabb óvatosságra van szükség. A *jövő esztendőre érvényes költségvetés összeállításánál tehát redukálni kell a kiadásokat.* A belügyminiszter hat év alatt — mint a *Fővárosi Hirlap* ezt elsőnek jelentette, — *további tizszázalékos csökkentést kíván* a kiadások rovataiban, ami már egymagában is mutatja, hogy

a kiadások tekintetében a leépítésnek feltétlenül meg kell történnie.

Ennek a rendelkezésnek a végrehajtása az előírt hatéves időtartam alatt *évi másfél százalékos csökkentésnek* felel meg, ám megítélésem szerint ezzel sem lehet kibalanszirozni a költségvetést. Lehet redukciót végrehajtani a személyi kiadásoknál, a kihalási rendszer érvényesítésével,

de meg kell szüntetni a burkoltan kifizetett jutalmakat és az illegitim járandóságokat is.

Mindezek azonban nem tudják pótolni a bevételek csökkenését és ezért úgylátszik *elkerülhetetlen a dologi ki*

adások csökkentése. A költségvetésben az út- és csatornafenntartási kiadások 20 millió pengőre rugnak. Valószínű, itt fog bekövetkezni a redukció, amit a kényszerhelyzet diktál, de nem szabad megfeledkezni arról, hogy *egy fejlődő nagyváros elhanyagolt útfenntartása súlyos helyzetet fog teremteni.* Mindezeken kívül nagy súllyal esik számításba, hogy

a fővárosnak kötelessége a munkanélküliség szempontjait is tekintetbe venni,

ámha kevesebb összeget fordít az ilyen munkálatokra, *akkor a munkanélküliség szomorú statisztikája fog kimélyülni.* Akárhogyan akarjuk is áthidalni a fennforgó nehézségeket: *nyitva marad egy jelentős összegnek a pótlása, amire a fedezetet meg kell találni.* Számolni kell a beállható deficittel és így csak egy megoldás mutatkozna: *új jövedelmek és bevételek megszervezése.*

Adóemelésről, vagy új adók bevezetéséről természetesen szó sem lehet, mert a főváros polgársága további megterheléseket nem bír el.

Legjobb példa erre *a hídépítéssel kapcsolatban* mutatkozott, amikor az *ingatlanátruházási illeték 7 háromnegyedszázalékos kulcsa (az 5 százalékos állami járulékkal) csak a legnagyobb nehézségekkel volt érvényesíthető.* Most tehát adót emelni lehetetlenség, sőt inkább arra kell törekedni, hogy *a kereskedelmet oly súlyosan érintő forgalmiadót és a drágasági folyamatot állandóan injekciózó fogyasztási adót lefékezzük.* Bizonyos új bevételi források nyitására vannak elgondolásaim, de máról holnapra ezek sem valósíthatók meg, mert azok olyan természetűek, hogy a gazdasági élet termelésének fokozásához igazodnak és csak egy-két év mulva jelentkezhetnének. Ilyen körülmények között tehát

csak az üzemek felé lehet orientálódni,

amelyeknél évről-évre csökken a fővárosi háztartás részére juttatott hozzájárulás. Feltétlenül takarékoskodni kell az üzemeknél és ebben a vonatkozásban *az illetékes bizottságnak lesz feladata a részleteket kidolgozni és a takarékosság irányvonalát úgy érvényesíteni, hogy az valóban látható eredményt produkáljon.* Mindezeken túl azonban további lépések következnek és én már sejtem a kibontakozás egyik eszközét, amit a kényszerhelyzet hoz majd magával:

az üzemi tarifának bizonyos revizióját, amellyel átmenetileg segíteni lehet a nehézségeken

mindaddig, amíg ismét a pénzügyi megerősödés útjára nem lépünk.

*

Becsey Antalnak abszolut hozzáértéssel, tökéletes tájékozottsággal és teljes nyiltsággal kifejtett álláspontja várospolitikai és gazdasági körökben nagy feltünést fog kelteni. *Be kell ismerni, hogy a főváros gondterhes időknek néz elébe,* ám bizonyos, hogy a városigazgatás legfőbb szervei mindent elkövetnek majd, hogy a költségvetés tárgyalásánál termékeny gondolatokkal és célravezető eszközökkel biztosítsák a gazdasági kibontakozást. Súlyos idők következnek, de nyugtalanságra nincs ok, mert *a főváros szervezettsége, gazdasági rugalmassága és életereje ki fogja pairozni a mutatkozó nehézségeket.*

Hozzájárul a főváros a külföldieket ellenőrző hivatal berendezési költségeihez

Tudvalevő, hogy a külföldiek ellenőrzését végző hivatali szerv röviddel ezelőtt a fővámházba tette át székhelyét. *Scitovszky* belügyminiszter ezzel a hivatali áthelyezéssel összefüggően most leiratot intézett a fővároshoz és felszólította, hogy a hivatal berendezési költségeihez járuljon hozzá. Hivatkozott a belügyminiszter arra, hogy a letelepedési engedélyekből származó illetékek továbbra is a fővárosnak jövedelmeznek, ebből a fővárosnak évente mintegy háromszázezer pengő bevétele van, s ezenfelül pedig most százezer pengőt megtakarít, mert az idegenellenőrzés adminisztrálása alól mentesült.

A főváros tehát — mondja a leirat —

évente 400.000 pengőhöz jut az idegenek illetékei révén

és így méltányos, hogy a hivatal berendezési költségeihez hozzájáruljon. Közölte a belügyminiszter azt is, hogy

a hivatali helyiségekben magyar művészek állandó kiállítását tervezi

és lehetővé fogja tenni, hogy a helyiségekben és a folyosókon az Idegenforgalmi Hivatal propagandaképei és nyomtatványai is helyet kapjanak.

A főváros ezekre a szempontokra való tekintettel **18.000 pengővel hajlandó hozzájárulni az Idegenellenőrző Hivatal berendezési költségeihez** és ebben az értelemben a polgármester legközelebb előterjesztést tesz a törvényhatósági tanácsnak.

Ezidén még elkészül és megnyilik a maglódi-úti gyermeküdülőtelep

Schuller Dezső tanácsnok a nyaraltatási akcióról és a főváros céltudatos gyermekvédelmi tevékenységéről

A főváros gyermeknyaraltatási akciójának munkálatai immár befejeződtek és annak lebonyolítása simán, minden zökkenő nélkül megy végbe. *A gyermeknyaraltatás fejlesztésére vonatkozólag* a fővárosnak nagy tervei vannak, amelyre vonatkozólag

Schuller Dezső dr.
tanácsnok, a szociálpolitikai ügyosztály vezetője

a következő érdekes nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tíz éve annak, hogy a főváros az intenziv gyermekvédelem egészségügyi és szociális jelentőségének tudatában, programjába vette és kifejlesztette a gyermeknyaraltatást, helyesebben a gyermeküdültetést. Erre a fontos gyermekmentő tevékenységre a szerencsétlen társadalmi és gazdasági viszonyok közepette minden tekintetben halaszthatatlanul nagy szükség volt. Ez a szükségesség jelenleg is mindegyre fokozódik, mert *a főváros révén*

ez évben üdülő 18.000 gyermek csak töredéke annak a hatalmas tömegnek, amely a közel 150.000 iskolásgyermek közül üdültetésre szorul.

— Látjuk, hogy a gazdasági válság Európaszerte általános és a munkanélküliség — különösen Budapesten — egyre fokozódik. Máról-holnapra vállalatok, egzisztenciák roppannak össze, társadalmi rétegek süllyednek el mindegyre mélyebben.

A külvárosok, a munkásnegyedek szegényeinek sorsa igen siralmas.

Itt ismeretlen a társadalmi jólét, nincsenek törekvések, nincsenek remények, nincs munka, nincs kenyér, csak — nyomor. *És ebben a környezetben gyermekek vannak, akik nélkülözik a tiszta napsugarat, friss levegőt, szabad mozgást és egészséges élelmet. Vajjon mi lesz belőlük?*

— A főváros igyekszik mindent megtenni ezekért a gyermekekért. Sokszor erején felül áldoz megmentésükre. Gyermekvédelmét céltudatosan fejleszti és kiépíti. A szülőknek munkaalkalmat, pénzsegélyt, élelmet, tüzelőt, orvost, a gyermekeknek az iskolában ruhát, cipőt, ebédet, tejet, gyógyszert, orvosi kezelést, napközi gondozást és sok mindent nyujt. Mindenütt érezni a főváros gondoskodását. Egészségügyi és gyermekvédelmi munkásságának legfontosabb része a gyermekek egészségének megóvása. Ennek keretében

üdültetéssel igyekszik megelőzni a betegségeket, helyreállítani az egészséget és az apróságokat ellenállókká tenni.

Nagy áldozatokat hozott a főváros ezért, de szép eredményeket ért el.

— Kezdetben a rendelkezésre álló eszközök mellett az üdültetés *csak a nyári hónapokban volt lebonyolítható, pedig a tapasztalatok szerint a szokásos nyári gyermeknyaraltatáson kívül kívánatos, sőt mulhatatlanul szükséges volt olyan állandó jellegü üdülőtelepek létesítése, melyek arra alkalmas,*

gyógyklimájú vidéken egész éven át nyitva legyenek az üdülésre szoruló csenevész gyermekek befogadására.

— A fővárosnak eddig egyetlen ilyen üdülőtelepe van a balatonmenti Zamárdiban. A *„Székesfővárosi nagybányai vitéz Horthy Miklósné Üdülőtelep"*

létrejöttét a főváros áldozatkészségén kívül elsősorban a kormányzóné őfőméltósága nemesszívü pártfogásának köszönheti,

aki az üdülőtelep felállításának gondolatát, a főváros kezdeményezésére, mindenben a legmesszebbmenően támogatta és lehetővé tette.

A telepen lévő öt épületben egyelőre 150 gyermek részére van hely.

Modern, világos, gyönyörűen berendezett, egészséges épületek. Tisztaság, verőfény, egészség uralkodik bennök. A telep a Balatontól párszáz lépésnyire fekszik. Ennek a gyermeküdülőnek, amely évtizedes tapasztalatok alapján épült, *saját vízvezetéke van, udvara részben park, részben játszótér, mintegy 1000 négyszögméter területen. Az üdülő gyermekek itt mindent megtalálnak, amire szükségük van: jó levegőt, napfényt, fürdőt, egészségi és orvosi gondozást, állandó szórakoztatást és felügyeletet, főleg pedig jó táplálkozást.*

— De az állandó üdülőtelepek sora ezzel nem zárult le, mert a főváros áldozatkészsége és céltudatos gyermekvédelmi tevékenysége

már egy második üdülőtelepet is létesített

a X. ker. Maglódi-úton levő szőlőtelepén. Ennek megfelelő átalakítása során, amely ebben az évben már megtörténik, *180 gyermek részére lesz lehető az állandó üdültetés biztosítása.* De hány ezer nyomorgó, hervadó kis penészvirág van még a fővárosban, akik nem kerülhetnek ide?! *Mennyire szükséges még jó egynéhány ilyen telep felállítása,* hogy a gyermekek megmentésére fordított minden filléren kórházak, szegényházak, sőt börtönök későbbi építésének súlyos pengőit takaríthassuk meg.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMÜ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Pesti kirakat

Rémhírterjesztők

Hát természetesen ezeket a nehéz napokat sem lehetett megúszni nélkülök. Ezeket is a háború tenyésztette ki és a zavaros idők tették naggyá őket. Most már hosszabb idő óta nem volt szerencsénk hozzájuk, a mult héten azonban megint jelentkeztek. Az átmenetileg életbeléptetett kormányintézkedéseket Budapest közönsége a legnagyobb komolysággal és bizalommal fogadta, de valahonnan a csatornákból, vagy a legszörnyűbb pesti alvilágból szinte órák alatt a napfényre merészkedtek a legundokabb szörnyek: *a rémhírterjesztők*. De csak órákig, legföllebb félnapig érezték magukat biztonságban, aztán borura derülni kezdett, nekik pedig hamarosan befellegzett.

Pedig milyen dús raktáruk volt hamarosan készenlétben. Ragyogó rémhírekkel szolgáltak az exaltált lelkűeknek, félelmet, borzongást keltve a gyenge idegzetűekben, míg ők maguk a kéjben fetrengtek. Ők már az első órákban „mindent tudtak", áradt belőlük a rémhírek példátlan változatossága. Beszéltek kényszerkölcsönről, a pengő megingásáról, félelmetes jóslataikkal igyekezték megfertőzni a budapesti levegőt és a lelkeket. Hála Istennek még soha csúnyábban föl nem sültek, mint most. Hamarosan kiderült az ég és a napfény elői a bukott, a hazugságban maradt rémhírterjesztők visszakerültek a csatornák mélyére.

Boldog örömmel hiszünk a közeli jobb jövendőben, de ezeket a csatorna-töltelékeket mégis el kellene már intézni egyszer és mindenkorra.

A cigaretta vége

Az emberre mindig ráfér a jótanács. Őszintén szólva, magunk is sokat gondolkoztunk már azon, hogy mit csináljon az ember a cigaretta-csutkával, ha a hídon megy? A Dunába dobja-e, vagy a híd padlójára? Most aztán segítségünkre siet az *Állami Hidak Felügyelősége és felkér bennünket, hogy — tekintettel a nagy hőségre és szárazságra — égő cigaretta-véget a hidakon áthaladva, ne dobjuk a száraz és a melegtől gyúlékony faburkolatra, hanem a — Dunába.* Bevalljuk, hogy mi annak sem vagyunk valami lelkes hívei, hogy a cigarettacsutka — égve, vagy nem égve — a fejünkre hulljon a hídról, amikor csónakon, vagy hajón alatta megyünk át. De hát — ha már éppen a hidon kell valakinek a cigaretta-véget eldobni — mi is belátjuk, hogy inkább a mi kalapunk fogjon tüzet, vagy a mi fejünkre süssenek Kain-bélyeget, minthogy az egész híd boruljon tűzbe. A dohányos urak azonban jobban teszik — és talán erre kellene őket megkérni —, ha nem spórolnak a cigarettával és a parton dobják el a tüzes véget.

De ha már cigaretta-végről van szó, nem lehetne-e arról is beszélni, hogy a hidak rendszabályait a szárazföldön is alkalmazzák és világfiak az ablakból ne a ház előtt elhaladó hölgy szalmakalapjára dobják az égő csutkát. Az emeleti ablakból az uteára leköpni — az más. Azt szabad. Végre is Európában élünk.

És ha már a hölgyeket és kalapjukat megvédtük, kérjük meg őket is valamire. Néha férfiak is űzik ezt a sportot, de főként a hölgyek tündökölnek vele. Igen gyakran tapasztaljuk, hogy a strandfürdő homokján szórják el az égő csutkákat. Hiszen nagyobb baj ebből nem származik, az égő cigaretta-végek legfeljebb bélyeget sütnek a gyanutlanul arra sétáló mezitlábos emberek talpára.

Hogy mindezt hogyan lehetne megszüntetni, hogyan lehetne rendet teremteni az égő cigaretta-végek körül, jó tanáccsal szolgálhatna az *Állami Hidak Felügyelősége.*

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MTK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek. Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Nem sürgős a fővárosnak a forgótőke-kölcsön felvétele

Kozma Jenő nyilatkozik az aktuális városházi kérdésekről — Nem lesz létszámcsökkentés — Nagyobb tömegek foglalkoztatását teszi lehetővé a hídépítkezések megindulása — Az ősz folyamán körülhatárolják a fenntartható üzemek üzletviteli körét

A kormány gazdasági szükségrendeletei pillanatnyilag némi nehézségeket okoztak ugyan a városházi adminisztráció lebonyolításában, *fennakadásra azonban még e súlyos körülmények között sem került sor.* A fővárosi üzemek az esedékes munkabéreket még a háromnapos teljes bankszünet alatt is kifizették. A történtek után felmerül a kérdés, *vajjon a főváros vezetősége élni fog-e azzal a felhatalmazással, amit a közgyűléstől kapott a huszmillió pengős forgótőke-kölcsön felvételére.* Ebben az ügyben *Kozma* Jenőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetőjéhez fordultunk felvilágosításért.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros vezetőségének *minden körülmények között tekintettel kell lennie az általános, országos pénzügyi érdekekre.* Ez a szempont vezette a főváros vezetőit akkor, amikor a nagy beruházó külföldi kölcsön felvételétől eltekintettek, noha olyan ajánlat érkezett, amely elfogadhatónak látszott. Akkoriban a nagy államkölcsön felvétele iránt folytak tárgyalások, a főváros vezetősége tehát úgy határozott, hogy *a maga kölcsönfelvételi törekvését egyelőre elnyomja.* Ami most már a húszmillió pengős belföldi függőkölcsön felvételének a kérdését illeti, ebben a tekintetben

nem merült fel semmiféle olyan szempont, amely e forgótőke-kölcsön perfektuálását sürgősen szükségessé tenné.

A főváros vezetősége *már kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a húszmillió pengős forgótőke-kölcsönt csak akkor és csak olyan részletekben veszi igénybe,* amikor és amilyen mértékben a forgótőkére effektiv szükség van. *Már eredetileg az volt a terv, hogy a főváros a forgótőkekölcsönt részletekben veszi igénybe és az első részletet szeptember elsején veszi fel.* Szeptember elsejéig még több, mint öt hét van hátra, ezalatt az idő alatt sok minden történhetik. Ha a fővárosnak valóban szüksége lesz a pénzre, *nem lesz a kölcsön igénybevételének semmi akadálya.*

Érdeklődtünk *Kozma* Jenőnél a *városházi politikai élet legközelebb várható alakulása iránt is.* A következő választ kaptuk:

— A nyár folyamán közgyűlés összehívására mód nincsen.

A tanács a szükséghez képest fog ülésezni.

Az ősz folyamán nagyobbarányú munka fog megindulni annak a két javaslatnak a tárgyalása és esetleges elfogadása nyomán, amely javaslatokat a kiküldött státusrendezési és üzemi bizottságok fognak előterjeszteni. A státusrendezési bizottság kiküldésével kapcsolatosan olyan hirek terjedtek el, hogy *a főváros vezetősége létszámcsökkentésre gondol.* Erről szó sem lehet. Feltétlenül napirendre tüzzük

a tisztviselői kérdést,

mert ezen a területen sok intézkedni való van. Minden körülmények között megalkotjuk a normálstátust, anélkül azonban, hogy ez bárkire sérelmes vagy hátrányos volna. Meggyőződésem, hogy

az aktiv tisztviselői karra csak előnyt jelent, ha a mai túlméretezés helyett pontosan megszabott létszámra helyeződik az adminisztráció elvégzése,

mert így lehetőség nyilik a kereseti lehetőségek kibővülése, különmunkák és megbízások révén. *Bármennyire is vannak törekvések, amelyek egy újabb B-listázást akarnak:* ezzel szembe fogunk szállani és

a főváros alkalmazottai közül egyetlenegyet sem bocsátunk el a szolgálatból,

már csak a főváros komoly megterhelésének mellőzése érdekében sem. A takarékoskodást nem ezen a téren, hanem más területeken kell kezdeni, *mert a leépítés sem nem racionális, sem nem okos és méltányos eljárás.*

— Nagy érdeklődéssel várjuk *az üzemi bizottság előterjesztését is.* A választások során tett igéreteinket, amelyek a felesleges üzemek megszüntetésére vonatkoztak, *be akarjuk váltani.* Azokat az üzemeket, amelyek nem tömegszükségleti cikkeket gyártanak s amelyek ilyenformán csak fölösleges konkurrenciát csinálnak az adófizető iparnak és kereskedelmnek, *feltétlenül meg kell szüntetni.* De lehet más módon is segíteni és pedig úgy, hogy *pontosan körülhatároljuk a fenntartható üzemek működési területét.*

*

Kozma Jenő végül nagy örömmel emlékezett meg a Duna-hidak építkezéseinek a megindulásáról, *amely erélyes, céltudatos akciónak az eredménye.* Nagy jelentőséget ad e munkálatok megindításának az a körülmény, hogy a hidak építésénél nagyarányú földmunkálatok lesznek és ezek *a munkálatok tudvalevően nagyobb tömegek foglalkoztatását teszik lehetővé.*

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S precíziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

Nyugodt és előkelő
a tető hatása, ha rajta Eternit-lapokkal kettős fedést készíttet. — A vörösbarna vagy sötétszürke Eternit-tető díszítia nemes épületet és viharbiztossá teszi. — Prospektussal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-u. 33.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY- U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Uj összekötő utat nyitnak Budapest és Ujpest között a Szent László-út végén

Az újpesti csatornahálózat zömét bekötik a budapesti hálózatba. A főváros elvállalta Rákospalota vízellátását

Nagy-Budapest gondolata, ha egyelőre le is került a napirendről, — mint a *Fővárosi Hirlap* már többizben megírta, — a közművekkel kapcsolatos problémákban él tovább. Nem mulik el hét anélkül, hogy valamelyik pestkörnyéki város, vagy község ne forduljon a fővároshoz, amikor saját közműveinek megépítéséről van szó. Jelentettük, hogy *Rákospalota* város polgármestere hosszasan tárgyalt *Borvendég* Ferenc alpolgármesterrel, mert Rákospalotán a jövő hetén akarnak dönteni a vízvezeték és a csatornázás építéséről, mindaddig azonban nem vihetik a város képviselőtestülete elé az ügyet, míg a főváros nem ad garanciát a vízszolgáltatásra és engedélyt arra, hogy a csatornahálózatot a fővárosi hálózatba bekössék.

Értesülésünk szerint

a főváros és Rákospalota között a héten létrejött az elvi megállapodás,

amelynek értelmében Budapest garantálja Rákospalota vízszolgáltatását, ha ez a szépen fejlődő pestkörnyéki város a vízvezetéki hálózatot megépíti, és bizonyos hozzájárulási összeg fizetése ellenében a *csatornahálózat bekötésének sem lesz akadálya.* A megállapodás hire Rákospalotán nagy örömet keltett s már csütörtökre napirendre szándékoznak tűzni a vízvezetéképítés munkálataira vonatkozó előterjesztést.

A másik fontos ügy, amelyet szintén ezen a héten tisztáztak, kapcsolatban van a főváros vízellátásával is. A külső Váci-út mentén Ujpest város szennyvízlevezető csatornái ömlenek a Dunába, közvetlenül a fővárosi vízművek kútjainál, ahol *állandó veszedelemmel fenyeget a partnak ilyen módon való szennyeződése.* A Dunába vezető szennyvízlevezető csatornákat Ujpest város képviselőtestülete most *betömeti,* s a Váci-úton 250.000 pengő költséggel csatlakozó vezetéket és átemelő telepet létesít, aminek közbeiktatásával

az ujpesti csatornahálózat nagy részét a budapesti főgyüjtő csatornába kötik be.

Az átemelő telepre azért van szükség, mert az ujpesti csatornahálózat alacsonyabban fekszik, mint a budapesti.

Ezzel a munkával kapcsolatban a főváros ismét nagyarányú segítséget ad Ujpestnek, mert ez a város *az utóbbi tíz évben kiépült új városrészeket nem tudta csatornázhatni a csatornalevezetők túlterheltsége miatt,* most azonban, hogy a fővárosi hálózatba bekapcsolják az ujpesti csatornákat, lehetővé válik az új városrészek csatornázása is. Ezekben a városrészekben eddig jól-rosszul épített emésztő gödrök pótolták a csatornahálózatot, ami *Budapest közegészségi szempontjából is helytelen volt,* tekintettel arra, hogy északon fekvő területről van szó.

A pestkörnyéki városoknak a fővárosra való rá-utaltsága nemcsak a vízvezeték és a csatornázás dolgában jelentkezik nap-nap után, hanem ezeknek a városoknak fejlődése szempontjából is mutatkozik. Ujpest most már teljesen egybeépült Budapesttel, mégis a Váci-úton kívül csak egy kisebb párhuzamos út kötötte össze a várost Budapesttel. A városházán az elmult napokban az ujpesti polgármester bevonásával *fontos értekezlet volt,* amelyen résztvett a MÁV. képviselője is. Ezen az értekezleten beható tanácskozást folytattak arról, hogy miként lehetne Ujpest és Budapest között új összekötő utat létesíteni. Az értekezleten megállapodás történt, hogy

az angyalföldi Szent Lászlo-út végén új utat nyitnak Ujpest felé

s már a közeljövőben megoldják ezt a problémát. Ezt az utat keresztülszeli az esztergomi vasútvonal. A vasútvonalig vezető úttestet *a főváros saját költségén kikövezteti.* Azt a területet, amely a vasút tulajdonában van, a MÁV. látja el végleges burkolattal. Az út folytatását az ujpesti első kövezett utcáig viszont Ujpest városa burkoltatja. Budapest közélelmezése szempontjából is nagy jelentőségű az új út megnyitása, mert

ezen az úton sokkal hamarább jutnak be a Dunakeszi és Fót környékén lévő községek gazdái Budapestre.

Eddig az angyalföldi lakosság nagyrésze a gazdák miatt kénytelen volt Ujpestre járni vásárolni, a jövőben azonban a gazdáknak *közelebb lesz Angyalföld, mint az ujpesti piac, ha az új utat használják.* Az új úton fog járni a keleti-pályaudvar és Ujpest között közlekedő autóbusz is.

Ujpest város képviselőtestülete most tartott közgyűlésén a csatornahálózat bekötésére és az új út kövezésére szükséges összegeket *már meg is szavazta* s így a közel jövőben elvégzendő munka révén, Nagy-Budapest gondolata jegyében, *ez a pestkörnyéki város közelebb kerül Budapesthez.*

Erélyes intézkedés a világhírű magyar cukrászipar megmentése érdekében

Repülőbizottság vizsgálja meg rajtaütésszerűen a cukorkaüzleteket — Számos cukrosbolttól megvonják a cukrászda jelleget

A Cukrászok és cukorkakereskedők között évek óta áldz hare folyik. Ez a harc foglalkoztatta már *Sipőcz* Jenő polgármestert, sőt *Bud* János kereskedelemügyi minisztert is. Alig van hónap, hogy a cukrászok, a cukrászmesterek, vagy a cukrászsegédek, akik az előbbiekkel azonosították magukat, ne keressék fel küldöttségileg a főváros illetékes vezetőit és ne kérnék sérelmük orvoslását. Ez a sérelem a cukrászok szerint az, hogy a cukorkakereskedők is nyitva tarthatnak éjfélig és ezáltal

jogosulatlan konkurrenciát támasztanak a cukrásziparnak.

Évekkel ezelőtt a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy *azok a cukorkakereskedők, akik tulnyomóan cukrászati termékeket árusítanak, ugyanúgy nyitvatarthatnak éjfélig, mint a cukrászdák* és zárórájuk vasárnap is egyidejü a cukrászok zárórájával. A privilégiummal nem rendelkező többi cukorkásnak ugyanakkor kellett bezárnia üzletét, mint más élelmiszerkereskedőnek és füszereseknek.

A kereskedelmi miniszter rendeletét azután a legtöbb cukorkakereskedő kihasználta arra, hogy késő éjszakáig nyitva tarthassa boltját. *Néhány darab süteményt helyeztek el egy tálon, beállítottak egy-két miniatür asztalt a cukrosboltba és*

a kiküldött hatósági bizottság kénytelen volt a rendelet alapján megengedni, hogy ugyanaddig tarthassák nyitva ezeket az üzleteket, mint a cukrászdákat.

A cukrászok talán nem is tiltakoztak volna olyan vehemensen ez ellen, hisz a cukrászdákká kinevezett cukorkásboltok kénytelenek voltak tőlük vásárolni a süteményeket, ha a süteményeket tényleg megvették volna. A legtöbb cukrosbolt tulajdonosa azonban, ki tudja, mi módon,

mindig előre megtudta, hogy a hatósági bizottság mikor száll ki megvizsgálni,

vajjon a bolt főpultját valóban cukrászsütemények foglalják-e el. *Az ilyen ellenőrzésekre beszereztek azután néhány darab süteményt,* egyébként azonban soha egy darab cukrászati terméket nem lehetett találni az éjfélig nyitvatartó cukorkaboltokban.

A miniszteri rendelet kijátszása következtében azután mindinkább rosszabb helyzetbe került a magyar cukrászipar.

Kétségtelen, hogy *ezt a fontos iparágat nem szabad pusztulni hagyni* s ennek a gondolatnak a felismerése vezette arra *Sipőcz* Jenő polgármestert, hogy *szigorú, bizalmas utasítást adott a főváros közgazdasággi és ipari ügyosztályának.* A polgármester rendelkezése úgy szólt, hogy

valamennyi cukorkaboltot rajtaütésszerűen meg kell vizsgálni.

A *legnagyobb titokban* kezdte meg munkáját ez a bizottság és *a rajtaütések valóban eredménnyel jártak.* Egy hónap alatt

csaknem száz cukrászdajelleggel felruházott cukrosboltot vizsgáltak meg,

s legtöbbjében egyáltalán nem találtak egy darab süteményt sem. A repülőbizottság munkájának hire gyorsan elterjedt a cukrosboltok tulajdonosai között s ezért óvatosan most már naponta beszereznek cukrászsüteményeket, hogy a rajtaütések eredménytelenek maradjanak. *A bizottság épp ezért egyelőre beszüntette munkáját,* rövidesen azonban ismét olyan időben, midőn a cukrászboltosok legkevésbbé gondolnák, folytatják a boltok revizióját.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa az érdekes ügyben felkereste

báró Babarczy István dr. főjegyzőt,

a közgazdasági- és ipari ügyosztály vezetőjét, aki a cukrászboltok reviziójáról a következőket mondotta:

— Nehéz problémát kell megoldania a fővárosnak. *Itt két foglalkozási ág érdekei ütköznek össze,* vigyázni kell tehát arra, hogy senki ne szenvedjen, viszont a meglévő rendeleteknek érvényt kell szereznünk. A magyar cukrászipar — nemcsak a cukrászdák tulajdonosai, hanem az alkalmazottak, a cukrászsegédek is. — állandóan tiltakoztak a cukrosboltok zárórakedvezménye ellen.

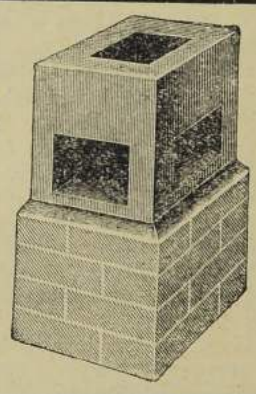
Kétségtelen, hogy a régi, nagyhírű magyar cukrászipart nem szabad pusztulni hagyni s minden törvényes eszközzel ennek az iparnak megmentésére kell sietni.

Ezt tesszük akkor, midőn reviziós eljárás folyik a cukrosboltok ellen. Azoktól a cukrosboltoktól, amelyekben a cukrászati termékek nincsenek a miniszteri rendeletben előírt domináló mennyiségben,

elvonjuk a cukrászdajellegét

és ezek kénytelenek lesznek hétköznap este 8 órakor zárni, vasárnap pedig csak reggel 7-től 9-ig tarthatnak nyitva.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

FUMEX
füstfelszivó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84.
Budapest, X., Korponai-u. 11.

Gazdasági Értesítő

Megszünt az üzletbaráti kapcsolat a Generali és az Általános Takarék között

Hogyan szerez magának „elégtételt" vállalatának kárára Lugos János, a Generali ügyvezető igazgatója

Nemcsak a biztosítási, hanem a bankszakmában is élénk érdeklődéssel tárgyalják azt a különös affért, amely a *Magyar Általános Takarékpénztár* és a *Generali Biztosító*, helyesebben a Generali cézári hajlamokkal felruházott ügyvezető igazgatója, *Lugos* János között felmerült.

Az ügyek ismeretéhez tudni kell, hogy a *Magyar Általános Takarékpénztár a Generali főügynökségeit vezeti úgy Budapesten, mint vidéken* és így magától érthetődik, hogy

a bank és a biztosító között évtizedek alatt a legmelegebb és legszívélyesebb üzletbaráti kapcsolat fejlődött ki.

Ezt a szívélyes és főleg hasznos üzletbarátságot az utóbbi időkben alaposan megzavarta egy különös affér, amelynek részletei megérdemlik a szélesebbkörü érdeklődést.

Lugos János, a Generali ügyvezető igazgatója már évek óta egyre feltünőbb és egyre kevésbé szimpatikus formában ambicionálja, hogy *a Magyar Általános Takarék igazgatóságába beválasszák.* Ez

a törekvés nem járt eddig teljes sikerrel,

miután az intézet igazgatóságában nem s erültlyetikzhe miután *az intézet igazgatóságában nem sikerült helyet szorítani Lugos Jánosnak*, akit úgy véltek kárpótolni, hogy beválasztották a felügyelőbizottságba.

Lugos János ezt személyes sértésként fogta fel

és — eléggé helytelenül — úgy okoskodott, hogy a sérelmet olyan intézményes eszközökkel kell megtorolnia, amelyek neki, mint a Generali vezetőjének hivatalosan rendelkezésére állanak. Ehez képest, tisztán egyéni iniciativájára lassankint kivonta a Generali magyarországi házának letéteit a Magyar Általános Takarékból, deklarálni akarván ezzel, hogy vele nem lehet büntetlenül packázni.

Magától érthető, hogy

a Magyar Általános Takarék hatalmas tőkéi mellett a Generali letétei számba sem vehető összeget reprezentálnak

és így *nagy fantázia kellett annak még az elképzeléséhez is, hogy a M. Á. T.-ot Lugos igazgató úr mokánykodásaiból kifolyólag üzleti hátrány érheti.* Ellenben nagyon természetes, hogy a M. Á. T. a Generali barátságtalan lépésére hasonlóan barátságtalan gesztussal felelt. Mint említettük a M. Á. T. és fiókjai kezelik úgy a budapesti, mint a vidéki Generali főügynökségeket. A *M. Á. T. nem szüntette ugyan meg ezt a viszonyt teljesen,*

de teljes desinteressement-ot jelentett be a Generali üzletei iránt

és abbahagyta a biztosítási üzletek forszirozását.

A M. Á. T.-nak ez a lépése nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy a Generali lényegileg csaknem teljesen elveszítette évtizedes üzleti szervezeteit, amelyeknek utánpótlására, vagy restaurálására a mai viszonyok között gondolni sem lehet. Hogy ez milyen mérhetetlen kár a Generalinak, azt minden szakember tudja — *Lugos* János kivételével, aki, úgylátszik, még nem tanult meg disztingválni egyéni szempontok és vállalati érdekek között. Csak az a kérdés, hogy mit szól mindezekhez Edgard *Morpurgo*, a Generali illusztris központi vezérigazgatója, aki viszont teljesen tisztában van egyrészről *Horváth* Lipót, a M. Á. T. kiváló elnökigazgatója és *Lugos* János értékviszonyaival.

Augusztus elején előreláthatóan beolvad a Pátria a Magyar-Francia Biztosítóba

Igen érdekes biztosítási tranzakció kerül lebonyolításra, előreláthatóan már a legközelebbi napokban. Mint ugyanis értesülünk, igen komoly és előrehaladott tárgyalások folynak a *Pátrai Biztosító* és a *Magyar-Francia Biztosító* között, amelyek valószínüleg

a két intézet fúzióját fogják eredményezni.

A fuzió gondolatára az az azonosság vezetett, amely a két intézet üzletköre és müködési terrénuma között kétségkívül fennáll és amely igen könnyüvé és szerencséssé teszi egyes, egyébként kényes természetü személyi kérdések megoldását is.

A két intézet között mintegy három hónappal ezelőtt indultak meg a tárgyalások, amelyek igen hamar komoly szinezetet nyertek, úgyannyira, hogy a két társaság német anyaintézetei: a *Müncheni Rückversicherung* és a *Kölnischer Rückversicherung* csakhamar érdeklődni kezdtek a tárgyalások menete iránt. Ehhez képest a további megbeszéléseket *Dárday* Ede kormányfőtanácsos, a Pátria és *Kende* Artur dr., a Magyar-Francia vezérigazgatójának bevonásával Münchenben folytatták.

A müncheni tárgyalások alkalmával ismét beigazolódott, hogy a tranzakció lebonyolításának nincsenek komoly tárgyi akadályai

és a jelenleg még mindig folyó megbeszélések már csak a részletkérdések tisztázása körül forognak.

A Pátria kitünően kiépített üzleti szervezete, szerencsés személyi konstrukciója és nagy agilitása elsőrangúan érvényesülne a fuzió keretében,

amely fuzió egyébként is úgy tőkeerő, mint gazdasági jelentőség tekintetében Magyarország egyik leghatalmasabb biztosító intézetét van hivatva megteremteni.

A tárgyalások definitiv lezárása augusztus első napjaiban várható.

Quo vadis Magyar-Hollandi Biztosító? A *Magyar-Hollandi Biztosító*, amely nagy propagandával, de annál kevesebb sikerrel szeretné jelentékeny társaságnak feltüntetni magát, kevés szerencsével dolgozik az utóbbi időben. A „takarékpersely" néven portálni akart életbiztosítási vállalkozásával nem ért el sikereket az intézet, miután csakhamar kitünt, hogy *ez az új biztosítási elixir úgy életbiztosítási, mint bankbetéti üzletnek tökéletlen.* Ez azonban még nem lenne nagy baj, hiszen az intézet eddig is szivesebben foglalkozott ingatlanspekulációval, mint biztosítással, de az utóbbi időben az ingatlanspekuláció sem biztosít már rendes jövedelmet igyekvő középtársaságok számára. Ilyen körülmények között az sem keltene különösebb meglepetést, ha *a biztosító egyik illusztris vezetője visszatérne a szolid és kipróbált sajtkereskedelemhez, amelyet biztosítási szárnypróbálgatásait megelőzően évtizedekig közmegelégedésre üzött.* Úgylátszik képességeinek ez a csakugyan *hollandi karakterü pálya* sokkal inkább megfelel, mint a biztosítás, amelyhez a magasabb üzleti tudásnak, sőt még a mathematikának is van némi köze.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank dollárzáloglevelei. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* közli, hogy dollárzálogleveleinek augusztus 1-én esedékessé váló szelvényeit már mostantól kezdve dollárban beváltja.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet csütörtökön tartotta meg XIII-ik évi rendes közgyülését az intézet elnöke, *Lobmayer* Jenő dr., nyug. székesfővárosi tanácsnok vezetésével. A közgyülésen megjelentek a főváros képviseletében: *Borvendég* Ferenc alpolgármester, valamint a kisipari és kiskereskedelmi érdekeltségek képviselői. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését a közgyülés egyhangúlag fogadta el. Kitünik ezekből a jelentésekből, hogy az intézet az elmúlt esztendőben 11,500.000 pengő hiteltőkével rendelkezett, szemben az 1929. évi 5,900.000 pengővel, úgyhogy ezen a téren az 1930-as év több, mint százszázalékos emelkedést mutat. Ebben a hitelkeretben az állami és fővárosi kiskereskedelmi hitelkeret egy-egy millióval szerepel.

Az igazgatóságnak azt a bejelentését, hogy a székesfőváros tanácsa újabb 400.000 pengővel emeli fel az intézet alaptőkéjét, a közgyülés megelégedéssel vette tudomásul és ezért a fővárosnak köszönetet szavazott, hozzáfüzték azonban egyes felszólalók ehhez azt, hogy sajnos, még ezzel is igen szük az a pénzforrás, amely a kisipar

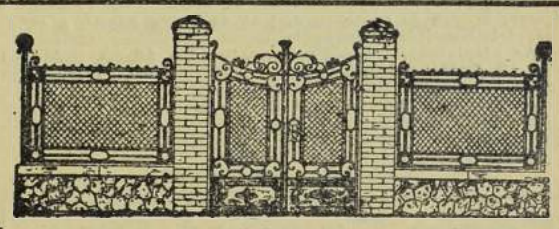
Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII, Rákóczi-út 24. szám.**
Telefon: József 420—44.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsüzdákról szenet, kokszot, fát stb.

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

és kereskedelem hitelszükségleteinek az ellátásához szükséges. Egész sora a felszólalásoknak juttatta kifejezésre az érdekelt kisipar és kiskereskedelem megelégedését az intézet vezetésével szemben s különösen *Szél* Jenő vezérigazgató és *Paulovits* Géza igazgató irányában nyilatkozott meg egyértelműen a hála és elismerés a közgyűlés felszólalói részéről.

Világosságot a Brassói Celluloze veszteségeinek ügyében! A *Brassói Cellulozegyár Rt.*, amely július 25-én tartja évi rendes közgyűlését, most publikálta 1930. évi zárszámadását. Igen furcsa, hogy *a Brassói Celluloze a hivatalos lapban csupán szükszavú mérleget hozott nyilvánosságra, eredményszámla nélkül* és így az érdekelteknek azt sincs alkalmuk kontrollálni, hogy mivel magyarázható a vállalat elmult üzletévének rendkívül kedvezőtlen lefolyása. *A Brassói ugyanis 1930-ra 224.083 P veszteséget mutat ki*, ami annál is inkább feltünő, mert 1929. üzletévét még 928.000 P tiszta nyereséggel zárta. Az igazgatóság kommünikéje a gyatra üzleteredményt azzal próbálja magyarázni, hogy a rossz viszonyok folytán nagyméretü leirások váltak szükségessé. A rendelkezésre álló adatokból ezzel szemben az állapitható meg, hogy az a két mérlegtétel — az adósok és az értékpapirállomány tétele, — melynél a leirásnak lehetősége és szükségessége fennforog, az 1929. évhez képest csaknem teljesen változatlan maradt. Az értékpapirállomány 2,133.847 P, az adósok és érdekeltségek számlája pedig 13,894.029 P-vel szerepel a mérlegben, ami az 1929. évi zárlathoz képest jóformán semmi változást sem jelent. A részvényesek tehát méltán követelhetik, hogy *a Brassói igazgatósága derítsen világosságot a veszteségek ügyére* és a nyilvánosság előtt adjon számot arról a sáfárkodásról, amely egy esztendő alatt csaknem negyedmillió pengő veszteséget eredményezett.

A Ganz Közlemények júniusi száma. Változatos és érdekes tartalommal jelent meg a *Ganz Közlemények* legújabb, júniusi száma. Részletesen és behatóan foglalkozik a legújabb füzet a tégla- és tetőcserépgyártással. A Ganzgyár a mult század kilencvenes éveiben vezette be a téglaipari gépek gyártását. A vállalat ezeket a gépeket évtizedes tapasztalatai alapján állandóan tökéletesítve, a modern téglaipar összes szükségleteit kielégitő tipusokban, sorozatos gyártással állítja elő. E gépek úgy a szerkezeti újitások, mint teljesítmény szempontjából felveszik a versenyt a külföldi nagy gépgyárak hasonló gépeivel. A Ganz Közlemény képekkel illusztrálva ismerteti az összes gépeket, amelyeket a tégla- és tetőcserépgyártásnál használnak, azonkivül ismerteti *a Ganz által gyártott önmüködő füstmentes tüzelőberendezéseket*, valamint *a svábhegyi fogaskerekü vasút villamositását*, melyhez a járműveket a Ganz épitette. A füzet végül a Ganz—Jendrassik-rendszerü Dieselmotorok újabb fejlődésével foglalkozik.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros polgármestere, utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos Hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerületben épülő élelmiszer nagyvásártelep nagyvásárcsarnokának, vágányhálózatának, a körülöttük lévő térnek és a hajókikötőjének **villamos világitási és erőátviteli berendezési** munkáira.

A villamosvilágitási és erőátviteli berendezés költségvetése több csoportban van összeállitva, melyekre azonban a pályázat együttesen teendő, kivéve a lámpatesteket, oszlopokat, kandellábereket és izzólámpákat, melyekre külön is lehet ajánlatot tenni. A lámpatestek, kandelláberek, oszlopok és izzólámpák felszerelése azonban a szerelő vállalkozó feladata még abban az esetben is, ha ezeket a főváros más vállalkozótól rendeli meg.

Az árlejtési kiirás nyomtatványai naponta a hivatalos órák alatt déli 12 óráig a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában kaphatók (Központi városháza II. em. 187. szám alatt). Rajzok és tervek, továbbá a mintadarabok ugyanott tekinthetők meg és ugyanott lehet hetenként kétszer, kedden és pénteken déli 12 és 2 óra között, a szükséges felvilágositást megkapni.

Az ajánlatok folyó évi **augusztus hó 10-én (hétfőn) déli 12 óráig adandók be** a polgármesteri VIII. ügyosztályban a Központi városháza II. em. 204. sz. alatt.

Az ajánlatok ugyanezen a napon déli 12 órakor, a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében, II. em. 196. sz. nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi július hó 11-én.

A székesfőváros polgármestere.

König, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGŰGYI BEREN-DEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Fővárosi Hirlap
Vállalkozási Hirlap

Dédelgetett vállalkozók a városházán

Vettük és minden kommentár nélkül adjuk az alábbi levelet, amelynek megállapitásait *Borvendég* Ferenc alpolgármester úr figyelmébe ajánljuk. Ime a levél:

Tisztelt szerkesztőség! Nagy élvezettel olvastam a *Fővárosi Hirlap* multheti számában „A kánai menyegző" című vezércikket. Istenem, mennyire a szivünkből hangzik ez a megállapitás: „aki a mai súlyos és áldatlan viszonyok között a közügyek élén áll, hivatása a kicsinyke kenyeret minél több részre elosztani, a kevéske étellel minél több éhes szájnak enni adni". Aztán tovább igy elmélkedik a lelkünkből fakadó megállapitás: „A régi rendszerre gondolunk, amelynek csúf csökevényeit még *Sipőcz* Jenő polgármester puritánságával is nehéz kiirtani. Ezek a csökevények pedig, amelyek azonnal fölborítják a kánai menyegző étrendjét: *a hirhedt generálvállalkozók*, a kiirthatatlanul *szivós kontárok* és a mindennél kártékonyabb *dédelgetett vállalkozók*."

A polgármester úr rendeletére *katasztert készitenek a városházán* a vállalatbaadásokról. *Havi jelentést kell elébe terjeszteni, hogy ki kapott megbizást, milyen értékűt, hol tart a megbizás teljesitése körül és az az iparos végzi-e a munkát, aki azt elnyerte, vagy valamelyik stromanra esett-e a kedvező döntés?* Továbbá

újabb megbizást csak az kaphat, aki az előbbit teljesitette és a teljesitéstől legalább két hónap már elmúlt.

A polgármester úr ezzel az intézkedésével tényleg a kánai menyegző elméletét szeretné megvalósitani, hogy a kevéske ételből minél többen étkezhessenek. *A polgármester úrnak ez a nemes intenciója azonban nem érvényesülhet, mert minduntalan szembetalálkozik a dédelgetett vállalkozóval.*

Az egyes iparosok megokolatlan favorizálása már annyira elkeserit bennünket, hogy komoly iparosok már nem is veszünk részt a költséges, de teljesen céltalan versenytárgyalásokon.

Előre tudjuk, hogy minden törekvésünk hiábavaló, mert *minden pályázaton megjelenik a generál-vállalkozó, a kontár és a dédelgetett vállalkozó.* Hogy nem üres beszéd ez a megállapitásom, ime példával szolgálok:

Csépai Jenő villanyszerelő május utolsó hetében villanyszerelési munkát kapott az Ihász-utcai iskolánál, ugyanez a cég a héten ujabb 10.977 pengő értékü vizvezeték-, gáz- és csatornaberendezési megbizást nyert el a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozónál.

Ez a cég tehát egyszer villanyszerelő, máskor vizvezeték-, gáz- és csatornaberendezési munkát vállal.

És azután elmult már két hónap, hogy előbbi megbizását teljesen befejezte és munkateljesitményét a főváros átvette? Ennél az esetnél a generálvállalkozás ténye is jogosan megállapitható, mert a cég által elnyert két munkateljesitmény teljesen különböző természetü. Hogy a versenytárgyaláson néhány pengővel olcsóbb ajánlattal vett részt: ez nem lehet döntő jelentőségü. Éppen az ilyen esetekben kell „a kánai menyegző" teoriájának érvényesülni. Kijelentem, hogy a megnevezett cég ellen engem semmi animózitás nem vezet, de a sok közül egy példával akartam illusztrálni, hogy miért nem tudnak egy falatka kenyérhez jutni a városházán azok, akiknek ott semmi befolyásos összeköttetésük nincsen.

Panaszos soraim közléséért fogadja a mélyen tisztelt szerkesztőség nagyrabecsülésem és köszönetem kifejezését.

Kiváló tisztelettel

vitéz R. B. kisiparos.

Szigorú ellenőrzést a Tattersall-épitkezésnél! A Szent László-uti épitkezésnél történt borzalmas katasztrófa kell, hogy intő például szolgáljon mindazok számára, akik hivatalból kötelesek az épitkezési munkálatok ellenőrzésére. Multheti számunkban szóvátettük, hogy a Tattersallnál már megkezdődtek a lebontási munkálatok és rövidesen sor kerül a 2½ millió pengős épitkezési beruházásra. Mindez pedig akkor történik, amikor *a főváros a szabályszerü szerződést a Budapesti Ügető Egyesülettel még meg sem kötötte.* Értesülésünk szerint *Szemethy* Károly tisztifőügyész a szerződés-tervezetet még csak most készíti. Már multheti cikkünkben követeltük az épitkezés legszigorúbb ellenőrzését a főváros részéről és mint mondottuk, bár *a munkálatok a Tattersallnál már folyamatban vannak, erről a közélelmezési ügyosztály müszaki osztálya — amelynek hatáskörébe tartoznék az ellenőrzés — még tudomást sem szerzett.* Ismételten követeljük tehát a Tattersallnál folyó munkálatok legszigorúbb ellenőrzését, mert itt tulajdonképpen a főváros épitkezéséről van szó, hisz az engedélyezés értelmében a beruházás 15 év mulva a városra háramlik.

Uj versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Villamosvilágitás és erőátvitell berendezési munkára a Soroksári-úti élelmiszernagyvásártelepen. Ajánlat tehető augusztus 10-én d. e. 12 óráig. Városháza, II. em. 204.

Ugyanott a vásártér és rakodópart burkolási munkálataira. Ajánlat tehető augusztus 11-én d. e. 12 óráig. Városháza, II. em. 204.

Közszállitásra. Ajánlat tehető július 28-án d. e. fél 11 óráig. Városháza, II. em. 279.

Vasszerelvénynszállitásra. Ajánlat tehető július 28-án d. e. fél 11 óráig. Városháza, II. em. 279.

Föld-, kőmives-, elhelyező- és vasbetonmunkára, a Tomori- és Babér-utca sarkán épülő templomnál. Ajánlat tehető augusztus 8-án d. e. fél 11 óráig. Városháza, III. emelet 350.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

A Szentendrei-út burkolási munkálatait Pécsy Dezső kapta 49.490 pengőért.

Villanyszerelési munkát az Uj Szt. János kórháznál: Szabó László 2321, a Maglódi-uti szeretetotthonnál: Dénes Béla 4996.

Kőmives munkát a Telepi-utcai kislakásos telepen: Dittler Ferenc 1374, a középitési ügyosztály tervtárának kibővitésénél: Szilágyi Imre 3809, a Reáltanoda-utcai főreáliskolánál: Fratricsevics Ernő 3973.

Lakatos munkát a középitési ügyosztály tervtárának kibővitésénél: Ozsváth István 2693.

Melegvizfütő berendezési munkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozónál: Rietschel és Henneberg 18892.

Kőmünyépitési munkát a Maglódi-uti szeretetotthonnál: Balázs Farkas 34350.

Vizvezeték-, gáz- és csatornaberendezési munkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozónál: Csépay Jenő 10.997.

Hajópadozati munkát az Érsek-utcai iskolánál: Neuschloss Ödön és Marcell 2553.

Linoleumburkolási munkát a Dugonits-utcai iskolánál: Bihari Pál 3851.

Zuhanyberendezési munkát a lágymányosi strandfürdőnél: Sztojka Béla 2342 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó intézet lakatosmunkáira pályáztak: Dencs Adolf 4790, Madarász László 6468, Sothy Zoltán 9492, Frindt Ágoston 10.797, Gáspár Sándor 11.584, Márkus Lajos 14.800, Haas és Somogyi 22.974, Skolkai Mátyás 24.331 pengővel.

Az Erzsébet-szeretetotthon főintézete és fiókintézete részére szükséges asztalosmunkára pályáztak: Gichner János 6435, Ludmányi Antal 6600, Döreu Henrik 6750, Jauernek N. 6900, Máriássy József 7500, Thék Endre 8775, Valnicsek Béla 9450, Fodor József 11.250 pengővel.

A Maglódi-úton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon kazánházának épitésével kapcsolatos padló- és burkolómunkáira pályáztak: Kemény Sándor 9939, Melocco rt. 9977, Andrea rt. 10.200, Urbach és Tafler 10.251, Walla József 10.251, Strasser Vilmos 10.610, Barca Dezső 10.686, Neuhauser Miksa 12.081 pengővel.

Ugyanitt a viznyomásemelő berendezésének szállitási és szerelési munkáira pályáztak: Riemer Miksa 11.570, Marx Ferenc 12.480, Brüudl János 14.079, Nemzetközi Gépkereskedelmi rt. 18.127 pengővel.

A soroksári Dunaág mellett épülő élelmiszernagyvásártelepen létesitendő vasúti rakodó tetőzet vasszerkezeti munkáira pályáztak: Csáky László 101.186, Oetl Antal 109.920, Márkus Lajos 113.458, Stieberféle épitési rt. 118.170, Pick Ede 119.640, Haas és Somogyi 127.745, Fodor Béla 128.053, Farkas és társa 161.650, Hoffer és Schrantz 174.352 pengővel.

A Kun-u. tüzoltóparancsnokság kerámitburkolás kicserélési munkáira pályáztak: Hajnal Imre 10.430, Gravieser Albin 10.770, Ámon Antal 10.776, Szegedy Béla 11.247, Huller és Lukács 11.340, Obendorfer József 11.562, Schäffer Károly 11.773, Spányi Ernő 13.236, Helfenstein Károly 13.314 pengővel.

Az uj élelmiszeresarnokhoz vezető kikötői főut különböző munkáira pályáztak: Obendorfer József 23.213, Schaffer Antal 23.809, Neumann Ferenc 24.612, Péry és Dienes 24.992, Gattyán Pál 25.005, Mindszenti Földmunkások 25.491, Marik Ernő 26.001, Hajnal Imre 26.689, Kövező és Útépitő rt. 27.233, Hazai útépitő és salaktermelő 27.800, Halmos István 28.258, Eisler és Simon 28.932, Heverdle István 29.456, Szegedy Béla 32.970, Schäffer Károly 31.899, Magyar Lóránt 32.974, Marik Ernő 145.860, Kőszénbánya és Téglagyár Társulat 149.600, Obendorfer József 152.872, Katona, Székely és Molnár 159.885, Magyar Kerámiagyár rt. 160.352, Ámon Antal 160.820, Halmos István 163.625, Neumann Ferenc 201.025 pengővel.

A Szatmár-u. csatornázási munkáira pályáztak: Obendorfer József 56.518, Hochhauser Ferenc 59.999, Führer Miklós 60.547, Klauber és Vajda 64.618, László András 64.842, Deutsch Imre 64.930, König, Román és Stein 67.840, Kárász Géza 77.327, Biró Elemér 87.649 pengővel.

A Maglódi-úti Horthy Miklós-szeretetotthon részére szükséges világitótestek szállitására pályáztak: Déry Emil 5832, Engel Károly 5909, Novák Pál 6009, Krámer József 6300, Alexy György 6410, Kissling Rudolf 6637, Hungler István 6737, Hoffer és Szommer 7514, Szalay István 7595, Stern Sándor 7963, Szivós Ottó 7965, Hajós és Szánthó rt. 9328, Szmatana József 9512, Erőátviteli és világitási rt. 9580 pengővel.

Ugyanitt a derékaljak, fejvánkosok és paplanok szállitására pályáztak: Opitz Károly, Győrfy Péter, Demény Benő, Tehel és Tuschák, Gutmann J., Diszitő és Kárpitosok szöv., Kiss Endre és Machunka Ferenc, Freudinger Mózes, Zinternstein Károly, Preisz Testvérek, Ádám Miksa, Magyar hüsiparosok szöv., Gichner János, Belvárosi vászonárugyár, Kárpitos paszományosmesterek szöv., Mohos János és Péntek Márton, Rosner Ödön, Roggenbauer Rezső.

A Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó intézet müvészi kőfaragó-, szobrász-, valamint burkolómunkákra pályáztak: Orbán Antal 13.400, Ohmann Béla 14.000, Szabó Rezső 14.500, Kemény Sándor 8078, Koch és Szilágyi 8452, Schillinger Zsigmond 9071, Kraszner József 9080, Balogh Gyula 10.482, Csernek Pál 11.119, Neuhauser Miksa 11.226, Hamar Kálmán 11.508, Sebestyén Gyula 11.993 pengővel.

Az élelmiszer nagyvásártelepen létesitendő két darab vasúti szolgalakhelyiség épitésére pályáztak: Bier és Wersetz 14.320, Biró Ernő 14.450, Kármán Gyula 14.620, Olchváry Jenő 14.800, Welllach Győző 14.960, Szabadi Halász Géza 15.600 pengővel.

Egyetlen módja a boldogulásnak a takarékosság — mondja Borvendég Ferenc alpolgármester

A jövőévi költségvetésben csak azok a közmunkák fognak szerepelni, amelyekre múlhatatlanul szükség van

A városházán, dacára a nyári szünetnek, mégis erős tempóban folyik a munka, amelynek irányítója most *Borvendég* Ferenc alpolgármester. A főváros jelenlegi gazdasági helyzete nem engedi meg, hogy a város adminisztrációjában ellanyhuljon a munka és ezért az egyes ügyosztályok éppen úgy, mint az év más szakában, most a nyári hónapok alatt is intenziven dolgoznak a beruházó programokon, amelyre serkentőleg hat a nagy munkanélküliség. Amire még alig volt példa: *a városházán a kánikulai nyári hónapok alatt készítik el a főváros jövőévi beruházó programját,* amelyre vonatkozólag

Borvendég Ferenc
alpolgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Dacára a nyári szünetnek, a jelenlegi gazdasági helyzet erősen igénybeveszi a fővárosi tisztviselők munkabirását. A jelenlegi gondterhes időkben fokozatosabb munkára van szükség és

elsősorban a fővárosnak kötelessége arról gondoskodni, hogy közmunkák révén segítsen a nehéz gondokkal küzdő lakosságon.

Éppen ezért a már vállalatba adott és folyamatban lévő munkákon kívül, *újabb közmunkák kiadásának az előkészítésén dolgozunk* és már most foglalkozunk a jövőévi munkaterv kialakulásával. A mult évben és ebben az évben a nehéz helyzetben lévő iparosokon és kereskedőkön a főváros a legnagyobb mértékben segített és mondhatom, hogy

ezen a téren erején túl támogatta a kereskedelmet és ipart.

Jelentős összegeket fizetett ki beruházásokra és a kiadott munkák ellenértékét az egész vonalon kifizette.

— A budapesti vasipart jóformán a főváros éltette egyedül. A Vízművek, Elektromosművek nagy megrendeléseket eszközöltek és ettől a két üzemtől a vasipar 40 millió pengős megrendeléseket kapott. Sajnos, *bár továbbra is életbevágóan szüksége van az iparnak és kereskedelemnek minél nagyobbmérvű pártolására,* a jövő képe már nem ilyen kedvező, mert

a fővárosnak a beruházásokat illetően erős redukciót kell majd végrehajtania.

A főváros teherbíróképessége ugyanis szoros összefüggésben van a polgárság teherbíróképességével, amely — sajnos — egyre csökken. Az a segítés tehát, amit ebben az évben a közmunkákkal produkáltunk, a jövő évben csak kisebb mértékben lesz nyujtható, mert a mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett egyelőre nincs sok remény arra, hogy a főváros hosszabb lejáratú hiteleket vehessen igénybe. De

arra sincs egyelőre kilátásunk, hogy függőkölcsöneinket rövid időn belül állandó jellegü kölcsönökké változtassuk át.

— Amikor továbbá

a jövő évben csökkenő bevételekkel kell számolni a községi háztartásban,

fontos, hogy a közmunkák kiválogatása olyan módon és olyan sorrendben történjék, amely a közönség érdekének megfelel. Éppen ezért a jövőévi költségvetésben elsősorban olyan közmunkák fognak szerepelni, amelyekre mulhatatlanul szükség van. Természetesen emiatt más fontos és szükséges tennivalókat pihentetnünk kell. Ez azonban nem jelenti azt, hogy végleg lemondjunk olyan tervbevett szükségletekről, amelyek bár nem birnak eminenter fontossággal, de különböző szempontokból mégis kivánatos, hogy mielőbb kielégítést nyerjenek. *Az egyetlen módja a boldogulásnak a takarékosság és már előre kijelenthetem,* hogy

a főváros jövőévi költségvetését a legszigorúbb takarékosság fogja jellemezni.

Ismétlem azonban, hogy azokat a szükségleteket, amelyek kielégítése halaszthatatlan, okvetlenül beállítjuk a költségvetésbe.

Ezeket mondotta az alpolgármester és érdekes nyilatkozatából megállapítható, hogy a főváros jövőévi költségvetésének összeállításánál a legszigorúbb takarékosságot kényszerül alkalmazni.

Kiküldték a Boráros-téri híd alapépítményére kiírt versenytárgyalás zsürijét

Az építési bizottság fontos tanácskozása az építési alapról, az üzemi hozzájárulásról és egyéb problémákról

Fontos értekezletet tartott pénteken délelőtt a kereskedelmi minisztériumban a Dunahidak építőbizottsága. A baloldali pártok részéről hetek óta olyan rosszindulatú hireket terjesztenek, hogy elmaradnak a hidépítkezések és most, hogy az országgyűlési választások véget értek, már nem tartják fontosnak ennek a beigért közmunkának a gyors elvégzését. *Ezekre a hiresztelésekre ad cáfolatot a hídépítési bizottság pénteki ülése, amelyen az építkezés megkezdése tekintetében döntő határozatokat hoztak.*

Az építési bizottság álláspontja tudvalevően az volt, hogy először a Boráros-téri Horthy Miklós Dunahidat építsék meg. A híd alapépítésére ki is irták már a versenytárgyalást július 23-ikára. Csütörtökig tehát befutnak a pályázatok, *időszerű volt ezért az alapépítményi versenytárgyalás zsürijét kiküldeni.*

Az építési bizottság a főváros részéről Lamotte Károly pénzügyi tanácsnokot delegálta a zsüribe,

minthogy az alapépítményi versenytárgyalás elbírálásának a fővárost legfőképpen pénzügyi szempontok érintik és érdeklik.

A zsüri kiküldetése után beható tanácskozás folyt a törvény által megkívánt

hídépítési alap megszervezéséről.

Ez a legfontosabb probléma, mert a hidak építésének ideje és tempója attól függ, hogy a hídépítési alap idejében megkapja az építkezésre szánt szükséges összegeket. *Szemethy* Károly tisztifőügyész, aki a hídépítési bizottságban a főváros egyik képviselője, azt a nézetét fejtette ki, hogy

szükséges egy pénzügyi albizottság kiküldése,

az építési bizottság plénuma ugyanis a tagok nagyszámánál fogva nem alkalmas a fontos pénzügyi kérdések gyors megvitatására. El is határozták, hogy

megszervezik a pénzügyi albizottságot és abban a főváros részéről Szemethy Károly tisztifőügyész és Lamotte Károly pénzügyi tanácsnok foglalnak helyet.

A kiküldött pénzügyi albizottság elsősorban *a fővárosi üzemek hozzájárulásának kérdését fogja letárgyalni.* Ebben főleg a *BSzKRT* van érdekelve, *a villamosvasúti vágányoknak a hidon át való vezetése ugyanis több költségeket okoz* a hídépítésnél és azt kell megállapítani, hogy ezeket a terheket milyen mértékig kell viselni a BSzKRT-nak, illetve *a hídon milyen berendezések, építmények elkészítése feladata a BSzKRT-nak?*

Szóbakerült az értekezleten az is, hogy az építési tervpályázat alapján már most kiírják a hídépítés vasszerkezeti részét is. Az építési bizottság azonban úgy határozott, hogy *ezzel még egyelőre célszerűbb a várakozás;* most minden gondot és figyelmet az alapépítmények, földmunkák elkészítésére kell fordítani.

A *Boráros-téri* hiddal kapcsolatban az ott foglalkozást nyert munkások részére

dohánytözsdéket és kantinokat fognak engedélyezni.

Ezeknek az engedélyeknek a kiadása tulajdonképpen még *korai,* s a bizottság úgy határozott, hogy az illetékes hatóságok a kellő időben hozzák meg erre vonatkozó intézkedéseiket.

Az ülés végefelé szóbakerült egy fontos kérdés is:

a lebontandó VII-ik számú közraktár ügye.

A Boráros-téri hídfő építése érdekében ugyanis szükség van arra a városi területre, amelyen most a VII-ik számú közraktár áll. A közraktárakat tudvalevően a *Leszámítolóbank* bérli a fővárostól, a Leszámítolóbankkal tehát a városnak ebben az ügyben érintkezésbe kell lépni. Mielőtt ez megtörténne, *Szemethy* Károly tisztifőügyész a közélelmezési ügyosztályhoz — amelynek hatáskörébe tartoznak a közraktárak — *átiratot intézett* és a bankkal kötött szerződésre és az eddigi tárgyalásokra vonatkozóan *információt kért. Szemethy* Károly tisztifőügyész fog azután a VII-ik számú közraktár lebontása ügyében a főváros részéről tárgyalni a Leszámítolóbankkal.

A hídépítési bizottság tagjai, — akiknek sorában *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Csármán* tanácsnok is jelen voltak — végül nagy örömmel fogadták az elnöklő *Bernáth* Győző miniszteri tanácsos jelentését az előkészítő munkák mai állásáról, amely jelentésből kiderült, hogy *a kormányhatóság részéről minden megtörtént, hogy a Boráros-téri hidat a leggyorsabb tempóban megépítsék.*

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segited!

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

Speciális autórugók
készitése és javitása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Pajor László
Budapest, V., Váci-út 18

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapitva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

LUTZ
SOMLAYKON-PESTERRE
LAKKOK
FLUIMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYAR R.T.
BUDAPEST-VIII. ORCZY-UTCA 4-12 A-M.

Lakók rohama a fővárosi kislakásokért

Naponta húsz-huszonöt lakáskérvényt adnak be, de az augusztusi bérnegyedig legfeljebb 18 lakás üresedik meg

Szeptemberig megszüntetik az összes kunyhólakásokat

A fővárosnak, mint háziúrnak, ilyenkor, lakbérnegyed előtt szaporodnak a gondjai. Csaknem minden fővárosi bérházban *emelkedik azoknak a száma, akik a negyedévi lakbérfizetés helyett a hónaponként való lakbérfizetést kérik,* de egyre szaporodik azoknak a száma is, — különösen a kisebb lakásokban, — akik *adósok maradnak a lakbérrel.* Az ilyenekkel szemben a főváros *nem jár el túlszigorúan,* hanem a hátralék fizetésére haladékot ad, részletfizetést engedélyez, és ha csak lehet, *eltekint a kilakoltatási eljárás megindításától.*

Az olyan lakókkal szemben, akiknek több gyermekük is van, különösképpen előzékeny magatartást tanusítanak.

Mégis elkerülhetetlen, hogy bérnegyedenként 15—20 család kilakoltatásáról kell gondoskodni.

A lakásigénylők nagy tábora természetesen számontartja az esetleges kilakoltatások, vagy a lakásfelmondások terminusát és miután a kilakoltatások és egyéb költözködések ideje a bérnegyedre esik, az igénylők ilyenkor tömegesen lepik el a szociálpolitikai ügyosztály folyosóját és megpróbálkoznak a lakásszerzéssel. Átlagban véve

naponta húsz új lakáskérvényt adnak be az ügyosztályban,

de az esetleg megüresedő lakásokra reménykedve várnak azok is, akik már régebben adtak be kérvényt. Az új lakásigénylők néha napokon át lesik az ügyosztályvezető tanácsnokot és protekciós levelekkel felszerelve, igyekeznek kérésüknek kedvező elintézést biztosítani.

A lakásigénylők között, természetesen, ideges a hangulat. Az ügyosztályi folyosó *sokszor hangos a vitától.* Nagyon irigyelik a *„jólértesülteket"*, akik lakáskérvényükben már *előre megjelölik, hogy a fővárosnak ebben, vagy abban a bérházában melyik lakás fog megüresedni* és idejében kérik a majdan megüresedő lakás kiutalását. Ennek a „jólértesültségnek" érdekes magyarázata van. Akadnak az igénylők közül olyanok, akik

öt-tíz pengőért vásárolták a „lakástippet"

valakitől, akinek „összeköttetései" vannak az érdekelt házak lakóival, esetleg a házfelügyelővel. Az ilyenek azután biztosra mennek, de sokszor csalódás éri őket.

A lakásigénylők nagy tömegeinek a rohama nagyrészben most is sikertelen marad. Mint *illetékes helyen* közölték velünk, augusztus elsejéig legfeljebb

tizennyolc kilakoltatás lesz bérnemfizetés miatt a fővárosi bérházakban.

A kilakoltatásra kerülők nagyobbik fele a lakbért és a nagy összegre rúgó hátralékát nem tudja megfizetni. Ezek sem kerülnek a szabad ég alá, hanem *kisebb szükséglakásokban helyezik el őket,* amelyekből *viszont notórius nemfizető, gyermektelen lakókat fognak eltávolítani, hogy helyet csináljanak a gyermekes lakóknak.*

A kilakoltatásokon kívül egyébként

rendkívül ritka eset, hogy valamely városi lakó maga mondja fel a lakását.

A városi lakások, úgy látszik, *még mindig sokkal olcsóbbak, mint a magánbérház lakásai,* amit nemcsak az eddigi lakók ragaszkodása, de az új lakásigénylők meg-megújuló rohama is bizonyít.

Megszünnek a kunyhólakások

A kilakoltatottak elhelyezésére a főváros 50 szükséglakást fog még ebben az évben felépíteni.

Az 50 szükséglakás építésére az illetékes ügyosztály már megtette az intézkedéseket

és valószínűleg augusztus végén a tanács jóvá is hagyja a polgármesteri előterjesztést. A fővárosnak az a terve, hogy az ötven szükséglakás legkésőbb december hónapban elkészüljön, úgyhogy

1932 január elsején az újonnan épített kislakásokat átadják rendeltetésüknek

Az új szükséglakások építésével kapcsolatban ismét felmerült az a kérdés,

mi történjék a régi lóversenytéri lakókkal és általában azokkal, akik a főváros egyes perifériáin kunyhókat építettek maguknak.

Ezeknek a lakóknak a kitelepítése fogas kérdés, amelyet a főváros a főkapitánysággal karöltve tud csak megoldani. Minthogy a közgyűlésen több ízben szorgalmazták a lóversenytéri kunyhólakók és a többi vályoglakók kitelepítését, a főváros szociálpolitikai ügyosztálya szükségesnek látta, hogy ebben az ügyben végre rendet teremtsen.

Schuller Dezső tanácsnok a mult héten megbeszélést folytatott *Bezegh-Huszágh* Miklós főkapitánnyal és a megbeszélés után értekezlet volt. Elhatározták, hogy

legkésőbb szeptemberig rendezik ezt a kérdést

olyképpen, hogy *akik évek óta laknak kunyhókban, azokat megfelelő szükséglakásokban helyezik el.* Akik ellenben csak néhány hónap óta foglalták el kunyhólakásukat, azokat minden rekompenzáció nélkül kitelepítik és egyszersmindenkorra lehetetlenné teszik, hogy a régi lóversenytéren, vagy más helyeken kunyhókat építsenek maguknak.

Megállapították, hogy

179 kunyhólakó van a fővárosban,

ezek közül *60-an évek óta maguképítette kunyhókban húzódnak meg, míg 110 lakó 2—6 hónap óta lakik ilyen egészségtelen odukban.* Érdekes, hogy ezek az oduk adásvétel tárgyát képezik, többnyire csak átmenetileg használják azok, akik közben megfelelő lakáshoz jutnak.

Ilyen esetben odújukat pénzért eladják.

Ezt a főváros most megakadályozza és megszünteti a kunyhók vételét és eladását úgy a lóversenytéren, mint a perifériákon és azokat

a kunyhókat, amelyekből a lakók kiköltöznek, nyomban megsemmisítik.

Igy remélik, hogy a kunyhólakások megszüntethetők lesznek. A *„törzs"-lakókat* kilakoltatás esetén természetesen megfelelő szükséglakásokkal fogják kárpótolni.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek 40.000 darab 18/18/18 cm. **bazalt kockakő,** 110.000 darab 18/18/14 cm **bazalt 3/4-es kockakő,** 200.000 darab 18/18/13-14 cm **bazalt fejkő,** 1700 tonna **bazalt kiskő,** 80.000 darab **augit-**(piroxen)**-andezit** 18/18/13-14 cm **fejkő,** 2000 folyóméter 16/17 cm **faragott trahit** (andezit) **szegélykő** és 12.000 folyóméter 14-15/24-25 cm **trachit** (andezit) **szegélykő** és 200.000 darab 18/18/13-14 cm **trachit** (andezit) **fejkő** szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetés ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi július hó 28. napján (kedden) délelőtt fél 11 óráig** a II. emelet 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi július hó 28-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. emeleti 281. számú helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 6-án.

A székesfőváros polgármestere.

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.
GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALÁZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK
BUDAPEST
VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

Alapítva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A »PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: 58—7—39

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76/78. sz.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Cement, mész, gipsz,
gipszlábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készítményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). Gyár: VII., Holló-u. 3

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Események

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. A törvényhatóság nyári szünete alatt, szeptember elsejéig, a FŐVÁROSI HIRLAP, úgy mint eddig, ezentúl is minden szerdán a rendes időben, de a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. A városházi adminisztráció menetéről természetesen ez idő alatt is pontosan beszámolunk.

Tanácsülés. A törvényhatósági tanács július 23-án, csütörtökön délután 5 órai kezdettel ülést tart. A napirenden szereplő jelentősebb tárgyakat részint külön cikkben, részben az *Események* rovatában ismertetjük.

Huszonötezer pengő költséggel restaurálják a Flórián-téri római fürdőt. Az óbudai Flórián-tér mellett a föld alatt huzódik meg Budapest legrégibb keletű, legérdekesebb római korbeli emléke, amelyet még 1715-ben egy *Schönweisner* nevű páter fedezett fel. Aquincum városának közkedvelt és az akkori viszonyok között legmodernebb közfürdője már akkor is központi gőzfütésre volt berendezve, mert az egész területet keresztül-kasul szelik a fütőcsövek. A főváros elhatározta, hogy ezt az értékes római korabeli emléket hozzáférhetővé teszi a közönség részére. Eddig ugyanis nagy vasajtó zárta el a római fürdőt a nyilvánosság elől és a hatalmas bolthajtásos helyiségekhez nem férközhetett senki hozzá. A Műemlékek Országos Bizottságának és az aquincumi múzeum igazgatójának javaslatára most megkezdődnek a Római fürdő restaurálási munkálatai és egyuttal a Flórián-tér gyalog- és kocsiúttestét is olymódon építik át, hogy a római emlék sérülést ne szenvedjen és a közönség részére könnyen hozzáférhető legyen. A tanácsülésen előterjesztést tesz a közművelődési ügyosztály, hogy a főváros 25.000 pengő költséget bocsásson rendelkezésre a Flórián-téri római fürdő restaurálására. Megerősítik a földalatti fürdő mennyezetét, hogy elbírja a felette lebonyolódó járműforgalmat, tovább folytatják a föld mélyén a nagykiterjedésü fürdő feltárását és a Flórián-téri gyalogjárónál lejárót építenek a fürdőhöz. A munkálatokat a Műemlékek Országos Bizottsága és az aquincumi múzeum vezetése és ellenőrzése mellett hajtják végre.

Budapesten tartják világkongresszusukat a fogorvosok. A főváros *Idegenforgalmi Hivatala* az idén *is* nagy munkát fejt ki, hogy a Budapestre jövő külföldiek minél jobb impressziókat szerezzenek a magyar fővárosról. A legjelentőségteljesebb kongresszus az idén a fogorvosok világkongresszusa lesz. *Szeptember 7-én érkeznek Budapestre a világ minden tájáról a fogorvosok*, hogy a szakmájukat érdeklő kérdéseket megvitassák. Egy város számára nem lehet jobb propaganda, mintha a külföldi fogorvosi rendelők várószobáiban ott vannak a városról szóló prospektusok, ismertető képes füzetek. A főváros számára épp azért nagyjelentőségü a budapesti fogorvos-világkongresszus, mert az azon résztvevő külföldi fogorvosok révén a világ minden tájáin a fogorvosi rendelőkben ott lesznek majd a Budapestről szóló ismertetőfüzetek. — Az Idegenforgalmi Hivatal egyébként a propagandának nagyon ügyes új módját találta ki. Sok külföldi cserkészcsoport jön állandóan Budapestre. *Megérkezésük utáni napon a külföldi cserkészek szüleihez levelet intéz az Idegenforgalmi Hivatal és abban értesíti a szülőket, hogy fiuk megérkezett s egyúttal elküldik a város képes ismertetését*, hadd tudják, milyen tájon jár gyermekük. Nagyon természetes, hogy az ilyen prospektusokat nemcsak a szülők tanulmányozzák át, hanem azokat megmutatják ismerőseiknek is, amikor arról beszélnek, hogy gyermekük hol utazgat.

A külföldi könyvtárosok tanulmányútja. E hó 23-án Budapestre érkeznek a külföldi könyvtárak vezetői és tisztviselői, hogy tanulmányozzák a magyar könyvtárakat és kultúrintézményeket. A külföldi vendégeket dr. *Némethy* Károly, a közművelődési ügyosztály tanácsnoka fogadja, a budapesti könyvtárakat pedig dr. *Zakariás* fogalmazó kalauzolása mellett tekintik meg. A külföldi könyvtárosok, akik mintegy 30-an jönnek, az Eötvös-kollégiumban fognak lakni.

Telekbérletek. A törvényhatósági tanács csütörtöki ülésén 15 évre meghosszabbítják az óbudai gázgyár közelében lévő *Fleischmann*-féle kavicsrakpart bérletét és ugyancsak meghosszabbításban részesül a *Magyar Hockey Klub bérlete is.*

Iskolaépítkezések. Az iskolaépítkezésekkel kapcsolatban *Szendy* tanácsnok összesen 220.000 pengő felhasználásának engedélyezését kéri a törvényhatósági tanácstól. A *Szilasi-út kisdedóvó* 20.000, a *Wesselényi-* és *Bezerédy*-utcai iskolák 30.000, a *Reáltanodai*-utcai főreáliskola átalakítása 170.000 pengőbe kerül. Ez a három építkezés benne van az iskolaépítő programban, most csak a pénz fölhasználását kell engedélyezni.

Ujra fedik a Bazilika kupoláját. A háború alatt hadicélokra leszedték a Szent István Bazilika vörösrézkupoláját is és egyszerü bádoggal pótolták az értékes anyagot. Most azonban újra vörösrézburkolatot kap a kupola és a főváros tekintélyes költséget irányzott elő erre a munkára. A polgármester már ki is írta a nyilvános versenytárgyalást a Bazilika tetőzetének vörösrézfedésére és az ajánlatok benyujtásának határidejét július 27-én délelőtt féltizenegy órában állapitotta meg. Az ajánlatokat a magasépítési ügyosztálynál kell benyujtani.

A belügyminiszter rendelete a hazai gyártmányok kötelező használatáról. *Scitovszky* Béla belügyminiszter rendeletet küldött a fővároshoz, amelyben közli, hogy az iparfejlesztési törvényben részletesen fel vannak sorolva az állami, törvényhatósági, valamint az azok által támogatott intézetek, üzemek, vállalatok, továbbá a közforgalomra berendezett közlekedési vállaatok, amelyek kizárólag hazai eredetü gyártmányokat kötelesek használni. Az iparfejlesztési törvény kihirdetésével kapcsolatban most *sürgősen el kell készíteni a törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket és össze kell állitani név szerint azoknak az üzemeknek és vállalatoknak listáját, amelyek a hazai gyártású cikkek használatára vannak kötelezve.* A belügyminiszter éppen ezért *felszólítja a fővárost, hogy 14 napon belül jelentse be az általa fenntartott, vagy támogatott intézeteket, üzemeket és vállalatokat.* Be kell jelenteni azokat a természetes, vagy jogi személyeket, akik közigazgatási, hatósági engedélyezéstől függő jogosultságot nyertek és amelyeknek megadása, vagy megtagadása a hatóság diszkrécionális joga. Egyben be kell jelenteni azokat a természetes, vagy jogi személyeket is, akik a hatósággal kötött szerződés alapján nyertek jogosultságot.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállit: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállit továbbá különböző méretü útburkolati idomköveket. Útépitési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállitását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak építését.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79
TELEFON: AUTOMATA 624—88
KŐBÁNYA: BUDAKALÁSZ

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokkaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődij 40 fillértől 1,60-ig.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Asztalos-ipari szaküzlet, vaskereskedés
Épület- és bútorvasalások, festék, léc stb. faárúk
György és Somogyi
Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 52/b. Telefon: József 402—36

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415—20

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Keměny Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztositással ∴ Személyszállitás luxusautókkal ∴ Mindennemü automobil- és lófogatu fuvarozások
Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállitások ∴ Földmunkák, utépités ∴ Területrendezés kordélyozás

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a csatornaépítési munkálatokkal kapcsolatban az 1931. évben szükséges csatornázási **vasszerelvényekre.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi július hó 28-án (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyújtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi július hó 28-án (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 280. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 9-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere, utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos Hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerületben a Ferencvárosi helyiérdekű szomszédságában épülő élelmiszer nagyvásártelep vásárterének és rakodóponkjainak **burkolási munkáira.** És pedig:

a) **Bazalt és keramit kőanyaggal burkolt útépítkezési** munkáira.

b) Öntött aszfalt **járda burkolati** munkákra.

c) Mesterséges tömörített aszfalt, **kocsiút burkolati** munkákra.

d) Természetes tömörített aszfalt **kocsiút burkolati** munkákra.

e) Bazalt ³/₄ **kocka és fejkövek előállítási és szállítási** munkáira.

f) Trachit egyenes **szegélykövek előállítási és szállítási** munkáira.

g) **Keramin kőanyagok fuvarozási** munkáira.

Az árlejtési kiírás nyomtatványai naponta a hivatalos órák alatt déli 12—2 órák között a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában kaphatók. (Központi városháza, II. em. 197. sz.) A rajzok és tervek ugyanitt megtekinthetők és a szükséges felvilágosításokat is itt lehet megkapni.

Az ajánlatok folyó évi **augusztus hó 11-én (kedden) déli 12 óráig adandók be** a polgármesteri VIII. ügyosztályba a Központi városháza II. em. 518. sz. alatt.

Az ajánlatok ugyanezen a napon déli 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében II. em. 196. sz. alatt nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. évi július hó 11.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

Volt Wellisch Náthán Utóda
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 524—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

EGYESÜLT GÉP-ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

2 EMELETES
elsőrendüen épített modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

MÁRKUS MIKSA
lakatosáruk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-u. 5. sz. Telefon: 908—92.

Czeglédy János Jenő
működáru-készitő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kivül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—95

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Tomancsik György Alapítva 1875
Cégtulajdonos:
A Tomancsik-rendszerü magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lszap, fényfürdők és egyéb gyógyitányozók.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerü accumulátorokat.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-asztalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

BARCSAI LAJOS
IRODA: I., APRÓD-UTCA 2. TELEFON: AUT. 533—74.
ÉPITŐMESTER BUDAPEST

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javitása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DITTLER FERENC
épitőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 július 29. — 30. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Áldozatkész kitartás

A nagy veszedelmek között a kisebb veszedelemmel megúszni a bajokat, ez is valami vigasztalás lehet számunkra és meg lehetünk elégedve, ha a világ szörnyű megrázkódtatása idején a mi számunkra a türelem, az önmegtartóztatás és a kitartás a szigorúan betartandó parancs.

Kitartás! Amíg mások, nagy nemzetek, az összeomlás szélén vergődnek, nekünk csak ki kell tartani a már megszokott és mindig méltányolt erényeink mellett. Egy kicsit ki kell tartani még a mozdulatlanság figyelmével és akkor jobb napok virradnak majd ránk. A sors, a történelem kegyetlen játékos keze bennünket is ugyanannak a lejtőnek a szélére állított, amelyről másokat csak akkor lehetett megállítani, amikor már a végzetes lendület lefelé sodorta őket. Mi megállottunk a lejtő szélén, mert gondos kezek idejekorán gátakat állítottak elénk. Szerencsések vagyunk a szerencsétlenségben, mert biztosak lehetünk, hogy azokra, akik ébren voltak a legkritikusabb pillanatban, bízvást bízhatjuk a sorsunkat.

Nem kétséges azonban az sem, hogy a magyar gazdasági élet talpraállása csak akkor következhetik be, ha az ország minden lakosának szívében az áldozatos nagy hazafiak lelkének fénysugarai élnek. Az ország, az ország vezetői kitartanak, de tartson ki mindenki, ne éljen senki egyéni életet, hanem adja be derekát a kényszerűségeknek, az elkerülhetetlennek. Nem egy-két nap kellemes, vagy kellemetlen voltáról van ma szó, hanem arról, hogy lesz-e elviselhető öregségünk, lesz-e gyermekeinknek jobb és jobb jövendője. Az igazi hazafi ma úgy gondolkozik, hogy inkább jöjjenek az új áldozatok és új lemondások, de éljünk tovább, maradjunk meg az élő és alkotó nemzetek sorában.

A nemzet páratlan bizalommal nagy felhatalmazásokat ad annak a kormánynak, amely tíz esztendő óta levezette a posványos vizeket, gátakat épített a veszedelmek ellen, új alkotásokkal tett gazdaggá bennünket és Európa előtt tette ismertté és megbecsültté a nevünket. Ezt a bizalmat helyénvalónak tartjuk, a felhatalmazást pedig, amelyet a kormány kezébe kapott, olyannak tekintjük, mint az orvosnak adott reverzálist, amelynek alapján hozzáfoghat az operációhoz. És a nemzet azt szeretné, ha az operáción, amelynek el kell jönnie, minél előbb átesnénk. A fájó testrészek kívánni szokták a kést, most a magyar gazdasági élet vágyódik az operáció után, hogy megfrissült testtel és lelkes akarattal álljon újra munkába.

Hinni kell, mert biztos az operáló kés, a műtét sikerében. Hinni kell abban a bizalomban, amelyet évek során a külföldben felkeltettünk és amelynek most láthatjuk először hasznát. És hinni kell végre a magyar őserőben, amely biztosan le fogja küzdeni most is a bajokat. Alig tornyosultak még a fejünk fölött a sötét felhők, máris tisztulni kezd a láthatár. A kibontakozás lehetőségei máris meg vannak adva és ha a közeli napokban átgázolunk a veszedelmeken, kezdődhetik újból az akadálytalan, nyugodt, békés munka és folytathatjuk — ha szerényebb keretek között is, — a megszokott életünket.

Addig is mindenkinek tudnia kell a ma nemzeti egyszeregyét, ez pedig az, hogy *baj és veszedelem nincs és nem is lehet.* A nemzetközi gazdasági élet nagy akadályai, viharai, gátlásai felborzolták egy kicsit a magyar gazdasági élet csendes és tiszta kis tavának a vízét is. *De sem az állam, sem a főváros, sem a nagy magánvállalatok nem kerültek szembe leküzdhetetlen akadályokkal.* Mások rontották el a gyomrukat és mi sietve bőjtöt parancsoltunk magunkra, hogy a fenyegető példa ragadós ne lehessen. Ennek a bőjtnek a napjai sem tarthatnak azonban soká, mert akkor szüntetjük be az önkéntes koplalást, amikor jónak látjuk és amikor a veszedelmeket végleg és tökéletesen elhárítottuk.

Addig azonban kitartás!

Kozma Jenő programot ad

a jövő évi költségvetés összeállításáról, a mammutfizetések és az álláshalmozások megszüntetéséről, továbbá a hasznothajtó beruházások zavartalan folytatásáról

Vezérelv: minden vonalon a legszigorúbb takarékosság végrehajtása

A jövő évi költségvetés összeállítása súlyos gondokat okoz a városházi ügyosztályok vezetőinek. *Sipőcz* Jenő polgármesternek a rendelete ötszázalékos redukciót ír elő, *Scitovszky* Béla belügyminiszter leirata pedig — amelyet a *Fővárosi Hirlap* annakidején elsőnek és részletesen ismertetett — a főváros költségvetési kereteinek fokozatos megszorítását rendelte el. A két rendelkezés ugyanazt a célt szolgálja: a főváros kiadásainak apasztását és ezáltal a közönség terheinek a csökkentését. Fölmerül azonban a kérdés: *lehet-e megnyugtató módon csökkenteni a kiadásokat?* Ezt a kérdést vetettük fel *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke előtt. A főváros vezetőségének, amikor az új költségvetési tervezetet összeállítja, figyelembe kell vennie a városházi kormányzópártok vezetőinek a véleményét és ebben a tekintetben *Kozma* Jenő felfogása döntő súllyal esik latba.

Kozma Jenő dr.

érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az új költségvetés összeállításával kapcsolatosan mindenekelőtt általános érvényű kijelentést kell tennem:

a legszigorúbb takarékossági szempontokat kell érvényesíteni az egész vonalon!

Nemcsak a főváros nehéz pénzügyi viszonyai követelik meg, hanem még inkább az országos gazdasági szempontok, hogy szigorú rendszabályokhoz nyuljunk. A takarékosságot nemcsak városházi, hanem *üzemi vonatkozásban* is értem és egyben nem habozom kijelenteni azt sem, hogy *a főváros közönségének is áldozatot kell majd hozni* a főváros háztartási egyensúlyának biztosítása érdekében. A főváros költségvetésének egyensúlyát biztosítani csak úgy lehet, ha

a kiadásokat drákói szigorúsággal fogjuk lecsökkenteni.

Mivel *a kiadások nagyobbik része személyi természetű,* radikális eredményt csak úgy lehet elérni, ha vállaljuk az ódiumot és végre hozzányulunk ehez a kérdéshez is. *Elsősorban és főként az üzemekre gondolok.* Elvégre mégis csak

tarthatatlan állapot az, hogy például egy üzemi irodavezető nagyobb lakbért kapjon, mint egy kúriai bíró.

Sorra becsuknak a gyárak és még azok is, amelyeknek munkalehetőségeik vannak, redukálják az üzemet. Nekünk *fokozottabb elővigyázatosságot kell tanusítanunk.* Nem engedhetjük meg, hogy az üzemek háztartási mérlege meginogjon. A főváros közönségének az érdeke elsősorban az, hogy erélyes kézzel rendet teremtsünk.

— Ami a beruházási tervek megszorítását illeti, ebben a tekintetben az iparosságnak nincs oka aggodalomra. *Beruházások ezután is lesznek,* sőt

vigyázni fogunk arra, hogy szükös viszonyaink között se maradjanak ki jövő évi költségvetésünkből sem azok a beruházások és közmunkák,

amelyeknek végrehajtására szükség van. Itt azonban arra kell törekednünk, hogy lehetőleg

produktiv beruházásokat eszközöljünk,

azoknál a szociális és tanügyi beruházásoknál pedig, amelyek anyagi előnyöket nem hoznak, azt fogjuk követelni, hogy

egyszerűbb és olcsóbb kivitelezésre törekedjenek a műszaki osztályok vezetői.

Vége van már azoknak a jó időknek, amikor a főváros mindig és mindenütt legdrágábban, a legfényűzőbben épített. Vegyék végre tudomásul az illetékes tényezők, hogy harmadára csonkított ország

szegény fővárosa vagyunk, amely luxusépítkezéseket nem engedhet meg magának.

Meggyőződésem, hogy a beruházási terveket e szempontok figyelembevétele mellett *le lehet egyszerűsíteni* annyira, hogy mindenütt elérhetjük az előírt megtakarítási százalékot.

— A mai viszonyok között — folytatta *Kozma* Jenő —

nem halogathatjuk tovább az álláshalmozások megszüntetését és a mammutfizetések letörését.

A törvényhatósági tanács úgy határozott, hogy október 15-éig elhalasztja a végleges döntést és erre az átmeneti időre ideiglenes állapotot statuál. Nézetem szerint *nem várhatunk október 15-éig.* Az illetékes ügyosztálynak augusztus havában el kell készítenie a maga előterjesztését a végleges megoldásra vonatkozóan és

a törvényhatósági tanácsnak már szeptember elején állást kell foglalnia a mammutfizetések leépítése és az álláshalmozások megszüntetése ügyében.

Az álláshalmozások kérdésében egyébként az az álláspontom, hogy *nemcsak az üzemek vezetőinél kell megszüntetni ezt az állapotot, hanem mindenkinél, minden vonatkozásban, minden téren és mindenütt egyformán.* Ma nem élünk olyan időket, amikor bárkinek megengedhetnők, hogy közszolgálatban más elől megélhetési lehetőségeket elvonjon.

Kozma Jenőnek ez a nyilatkozata valóságos program a költségvetés összeállítására vonatkozóan.

Kozma Jenő egyébként kijelentette még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy

a nyár folyamán a törvényhatósági tanács előreláthatóan nem tart több ülést,

a nyári szünet azonban az idén nagyon rövid lesz, amennyiben szeptember elején már ismét megindul a várospolitikai élet.

Nem lesz létszámcsökkentés a székesfővárosi tanszemélyzetnél

A jövő évi beosztás az elmúlt tanév keretei között fog mozogni — Ha új tanerők alkalmazására lehetőség nyilik, csak a volt helyettesek jöhetnek számításba

A júniusi iskolai beiratások azzal a meglepő eredménnyel zárultak, hogy *az elemi iskolás tanulóknak a száma az egész vonalon erősen csökkent.* Bár a főváros vezetősége számított erre a csökkenésre, minthogy a népiskolai oktatás vonalába kerülő gyermekek számánál most már esztendők óta *erősen visszaeső tendencia mutatkozik,* mégis meglepetést keltett a csökkenésnek nem várt mértéke. Ilyen körülmények között *érthető, hogy a fővárosi tanszemélyzet körében bizonyos idegesség észlelhető.* A fővárosi tanítók és tanárok körében ugyanis olyan hirek terjedtek el, *amelyek szerint a fővárosi tanszemélyzetnél szeptemberben nagyarányú létszámcsökkentés várható.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ebben az ügyben *Borvendég* Ferenc alpolgármesterhez fordult felvilágosításért.

Borvendég Ferenc alpolgármester

a következőket felelte érdeklődésünkre:

— A fővárosi tanszemélyzet körében észlelhető nyugtalanság kifejezésre jutott a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén, ahol *Gaár* Vilmos meleg pártfogásába vette főként a hadviselt állásnélküli tanítókat és tanárokat. *Ez a felszólalás foglalkozott az elemi iskolai létszám kérdésével is és pedig olyan értelemben, hogy a fővárosnak a 35-ös normállétszám visszaállítására kell törekednie,* mert ebben az esetben lehetővé válnék újabb tanerőknek az alkalmazása. Én erre a felszólalásra azt válaszoltam, hogy

a főváros igyekszik a normálstátust annyira fenntartani, amennyire az lehetséges.

Az elemi iskolai osztályokban ezt könnyen biztosítani lehet, merthiszen a tanulóknak a száma csökkenőben van. Itt tehát *új tanerők alkalmazására lehetőség nem nyilik,* már csak azért sem, mert

a helyettes tanerőknek a száma, akik a fővárosnál időnként alkalmazást kapnak, többszázzal meghaladja a normális szükségletet.

Ha tehát új tanerők alkalmazása válnék szükségessé, akkor elsősorban azokat fogjuk behívni, akik a fővárosnál már elláttak helyettesi teendőket.

— A középiskoláknál más a helyzet. *Itt szaporodás állott be a tanulók létszámában,* a főváros viszont senkit sem akar a középiskolákból elutasítani. Helyenkint egyes középiskolákban a normálisnál nagyobb a létszám. Ezen az állapoton igyekszünk változtatni, *új tanerőket azonban nem tudunk felvenni, mert erre nincs anyagi lehetőségünk. Különben is elsősorban a régi helyettes tanerők jöhetnek számításba.*

— Ami a létszámcsökkentésről szóló híreket illeti, ezek

nem felelnek meg a valóságnak.

A leghatározottabban kijelenthetem, hogy

létszámcsökkentésre nem is gondoltunk.

A kiküldött státusrendezési bizottság lesz hivatva javaslatot tenni a jövőre nézve, nem valószínű azonban, hogy a státusrendezés éppen a tanszemélyzetnél tegyen létszámcsökkentési indítványt.

*

A *Fővárosi Hirlap Borvendég* alpolgármester nyilatkozatán túlmenően illetékes helyről úgy értesült, hogy *a jövő évi tanszemélyzeti beosztás ugyanazok között a keretek között fog mozogni, amely keretek az elmult tanévben voltak irányadók.*

Továbbra is 300.000 pengő ápolási előleget kap a főváros

A népjóléti miniszter elutasítja a fővárosnak azt a kérését, hogy 600.000 pengőre emeljék az ápolási díj előlegét

A főváros egyik legnagyobb problémája a kórházak fenntartása. Az ingyenes, szegénybetegek ápolási költségeit *a községi háztartási alap előlegezi,* viszont a költségvetésbe erre az előlegezésre egy fillért sem irányoznak elő, amint hogy szabályszerint nem is irányozhatnak elő.

Évente

több, mint hétmillió pengő

az az összeg, amelyet az ingyenes, szegény kórházi betegek ápolási díja fejében az Országos Betegápolási Alap köteles megtéríteni a fővárosnak. A baj csak az, hogy az Országos Betegápolási Alap ezt az összeget csak *rendkivül késedelmesen fizeti meg* és ép ezért azt kérte a főváros, hogy *havonta előlegképpen 300.000 pengőt utaljanak át a főváros pénztárába, utólagos leszámolásra.*

A fővárosnak ezt a kérését, mint ismeretes, teljesítették is, a kórházfenntartási nehézségek azonban ezzel nem szüntek meg. A havi 300.000 pengős előlegek az ingyenes betegek havi ellátásának csak fél-kiadását fedezik és

a főváros háztartási alapja még így is évente mintegy három és félmillió pengőt kénytelen előlegezni a kórházaknak,

illetve az Országos Betegápolási Alapnak.

A főváros a mai súlyos pénzügyi helyzetben ezt a 3 és félmillió pengőt sem előlegezheti, s ezért mintegy *két hónappal ezelőtt feliratban arra kérték a népjóléti minisztert, hogy*

havi 300.000 pengő helyett 600.000 pengőt utaljon át

előlegképpen az Országos Betegápolási Alap a főváros pénztárához. Hivatkoztak a feliratban arra, hogy *a kórházi ápolási díjak előlegezésének a főváros költségvetésében ellentétele nincsen,* s mivel a város költségvetése sem dolgozik feleslegekkel, nagy nehézségeket okoz a kórházak fenntartási költségeinek előteremtése.

A főváros a népjóléti miniszterhez intézet feliratára mind a mai napig *választ nem kapott,* a főváros vezetősége azonban most azt az információt kapta, hogy

a népjóléti miniszter a város kérését el fogja utasítani.

Az erre vonatkozó leirat már rövidesen megérkezik a fővároshoz és abban tudatja majd a miniszter, hogy *600.000 pengő helyett a jövőben is csak havi 300.000 pengő ápolási díj előleget kaphat a főváros.*

Budapest fürdőváros speciális szempontjait is érvényesítik az országos fürdő-törvényben

Az új fürdőtörvény végrehajtási utasításának egyik fejezete már megjelent, de ebből hiányzik az a rész, amely *Budapest fürdőváros* jellegének megerősítését, illetve szabályozását lenne hivatva előmozditani. Erre vonatkozólag *Budapest Fürdőváros Egyesület* tervezetet dolgozott ki, amelyet eljuttattak *Ernszt* Sándor népjóléti miniszterhez, valamint a főváros vezetőségéhez. A tervezet főbb pontjai:

A főváros területén a gyógyhelyek külön övezeti elhatárolás alapján állapitandók meg. Ezek a gyógyhelyek külső megnyilatkozásban „Budapest fürdőváros" gyüjtőelnevezés alatt szerepelnek és a gyógyhelyekre vonatkozó adó- és illetékkedvezményes előjogokat kizárólag azok a területek élveznék, amelyek a fürdőövezetek valamelyikébe tartoznak.

A főváros gyógyhelyeit három fürdőövezetbe soroznák.

Az első övezet volna a Gellérthegy, Tabán, a Lánchid és Ferenc József-hid között elterülő mindkét part sétánya az ott lévő ingatlanok, fürdők, gyógyforrások és szállodák. A másik övezet a Lukács- és Császárfürdők, a Margitsziget és az ezekkel összefüggő parkok. A harmadik fürdőövezet a Széchenyi-fürdő, a Városliget felé, továbbá az Andrássy-út és a Városligeti fasor által határolt területek, az ott létesített gyógy- és fürdőintézmények.

A fürdőövezeteken kivül védőövezeteket is kijelölnének, főként a budai hegyvidék, a keserüvíztelepek és a még ki nem épitett gyógyfürdők védelmére.

A budai hegyvidék külön védőövezetbe tartoznék, ahol a létesítendő szanatóriumok, fürdők, szállodák és egyéb intézmények ugyanazokat az illeték- és adókedvezményeket élveznék,

mint amelyet a törvény a fürdő- és üdülőhelyek részére biztosit.

Üdülőhely elnevezés illetné meg a Svábhegyet, Hüvösvölgyet és Zugligetet is.

A római fürdő és környéke, mely ezidőszerint gyógycélokat kevésbbé szolgáló fürdő, szintén védett területhez tartoznék, úgyszintén *a világhirü keserüvíztelepek, a sósfürdő és azok közvetlen környéke.*

A budapesti gyógyhelyek közrendjének, közerkölcsiségének és a közbiztonság fenntartásának megóvásán a főkapitányi hatósági biztos őrködik, aki hivatalból tagja a gyógyhelyi bizottságnak. A fürdők tisztasági, egészségügyi és orvosi felügyeletét legfőbb fokon a tisztifőorvos látja el, aki hivatalból tagja a bizottságnak.

Budapest fürdőváros szempontjából ezek a kivánalmak volnának elsősorban úgy fürdőtechnikai, mint idegenforgalmi szempontból figyelembe veendők. Értesülésünk szerint, illetékes helyeken komolyan foglalkoznak a tervezet megvalósításával és az országos fürdőtörvény ilyenirányú kiegészítésével.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, iróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS Telefon: J. 379—14 A. 893—71 asztalosmesternél
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Lassankint kibontakozik az európai népek gazdasági együttműködésének a szüksége

A kiadott rendelkezések mindenben igazolták a kormány előrelátását. Most már gyors lépésekkel visszatérünk a normális gazdasági élethez

Gazdasági és pénzügyi körök és természetesen elsősorban a közvélemény változatlanul annak a nyilatkozatnak hatása alatt áll, amelyet *Bethlen* István gróf miniszterelnök tett a sajtónak. A miniszterelnök a legteljesebb nyíltsággal beszámolt a korlátozó rendelkezések hátteréről és megindokolta azok szükségességét. Bejelentette *a már biztosított hétmilliófontos függőkölcsön közeli felvételét, a bankzárlat részleges felszabadításának tervét,* majd megnyugtató módon adta tudtára mindenkinek, hogy *a vagyondézsmáról és az ehhez hasonló kényszerrendszabályokról beszélni sem lehet.* A már majdnem likvidált nehézségekről és azoknak hatásáról intéztünk kérdést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, a gyakorlati közgazdaság kiváló szakértőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az elmult hetek izgalmai után, úgy látszik, most már gyorsabban eljutunk a gazdasági kibontakozáshoz, mint gondoltuk. Egyrészt a Németországból érkezett hírek igazolják, hogy az ott történt események *a normális gazdasági élethez való visszatérést hozzák,* másrészt a bankkorlátozások megszüntetéséről szóló pozitiv jelentések nyilvánvalóvá teszik hogy nálunk is *javuló tendencia* fog érvényesülni. Mindazok a rémhírek, amelyek az elmult napokban rosszindulatú forrásokból elterjedtek igazolják, hogy milyen indokoltak voltak az alkalmazott csupán az átmeneti nehézségeket elhárító intézkedések és nyilvánvaló, hogy *a katasztrófális lehetőségek nem maradtak volna el, ha a kormány elmulasztja a rendelkezések kiadását.*

— A megriasztott közvélemény telítve volt a pánik felkeltésére alkalmas, rosszhiszemű híresztelésekkel, amelyek sorában házadóváltságról, vagyonadó dézsmáról és vagyonváltságról beszéltek. Mindenképpen örvendetes, hogy az ijedtség nem lett urrá a józan ítéletű magyar közönség körében, de

teljes megnyugvást mégis Bethlen István gróf miniszterelnöknek az a határozott kijelentése keltette, hogy mindezekről szó sincs és szó sem lehet.

Túlmenőleg a miniszterelnök nyilatkozatán, a hétmilliófontos kölcsön ügye most már biztos kerékvágáson halad, mert a Franciaország részéről vállalt 40 százalékos plaszirozáson kivül a magyar kölcsön nyújtását a többi országok pénzpiacai is vállalják. *A rémhírek és a kapcsolatos mendemondák* feltétlenül rombolást okoztak volna gazdasági életünkben és

most van tehát százszázalékig igazolva a kormány előrelátása,

amikor a kiadott rendelkezésekkel a legszükségesebb időpontban gátat vetett minden gazdasági destrukciónak. Hihetőleg most már erős lépésben térünk vissza a normális gazdasági élethez, amelyiknek a megerősítése elsőrendű feladata lesz az összes tényezőknek.

— Ha körülnézünk, azt látjuk, hogy a gazdasági nehézségek nemcsak nálunk és Németországban, hanem más országokban is jelentkeznek. *Angliában* például erősen nyugtalanítja a közvéleményt az aranytartalék nagymérvű csökkenése és a veszély elkerülésére most *erőteljes intézkedések következnek.* A svájci nagybankok is fizetési nehézségekkel vannak elfoglalva, miért is az ottani kormányzat a pénzügyi viszonyok megvizsgálását rendelte el. Tény az, hogy Svájcban a bekövetkezett *infláció,* mint rendkivüli körülmény, rendkivüli hatásokat vált ki a gazdasági életben. Meg kell jegyezni, hogy Svájcban az infláció jogosult, mégis jellemző tünet, hogy a megostromolhatatlannak vélt *Svájc gazdasági életét is kikezdte a pánik.* Ez a lázas tünet, úgy látszik, végigvonul egész Európán és a még egészséges szervezeteket is kikezdi. De úgy is mondhatnám, hogy

itt nem járványról, hanem Európa gazdasági és pénzügyi életének szervi bajairól van szó.

Egészen bizonyos, hogy Európa gazdasági berendezkedése racionalizálás és modernizálás nélkül *veszélyeztetni fogja a világrész gazdasági életét.* Érthető tehát, ha *kezd kibontakozni az európai népek pénzügyi és gazdasági kooperációjának szükségessége,* ami természetesen magával hozza a politikai viszonyok új átalakulását is. *Értesüléseim vannak arról, hogy Franciaországon kivül most már Svájcban és Németországban is*

mindinkább növekedik az európai gazdasági egyesült államok gondolatának tábora, ugyanaz, amit Briand hónapokkal ezelőtt dobott be a közvéleménybe.

Ennek a kooperációnak a magva a franeia és német közeledésben van elhintve és ha Európa e két nagyhatalmának együttműködése biztosítva lesz, akkor Európa népeinek új gazdasági alakulása fog bekövetkezni. Azok a gondolatok, amelyek Európa politikájában eddig csak mint sporadikus jelentségek mutatkoztak,, mint például *az egységes pénzrendszer,* ami kizár minden valutáris eltolódást, továbbá *a fogyasztás és termelés összhangbahozása:* ezek már nem álmok, hanem megközelíthető valósággá váltak.

Túl a nagy gazdasági kérdéseken, szóvátettük *Becsey* Antal előtt azt a tanácsi határozatot, amelyik legutóbb *az egyik budapesti kotróvállalat részére az óbudai gázgyárnál nagy területet engedett át kavicslerakódási célokra.* A bérlet időtartama 15 évre szól, ami ellen több oldalról súlyos kifogásokat és a főváros esetleges károsodását hangoztatták. Erről a kérdésről *Becsey* Antal a következő nyilatkozatot tette:

— Erről a kérdésről erős vita folyt a legutóbbi tanácsülésen, de el kellett fogadni a polgármesternek azt az indokolását, hogy a szóbanforgó vállalat az általa bérlendő területen építkezéseket végeztet, vágányokat és emelőberendezéseket létesít, amelyek csak akkor reálisak, ha a bérlet hosszabb időre érvényes. Mindenesetre helyes a főváros kikötése, hogy *a bérletet az első öt évben felmondhatja, egyéves felmondási idővel, abban az esetben, ha a fővárosnak kisajátítási okokból a területre szüksége van.* Ez esetben a bérlő vállalat a beruházások arányaihoz képest *megfelelő kártérítésben* részesülne, míg öt éven túl a felmondást a főváros minden indokolás és kártérítési kötelezettség nélkül eszközölheti. Ezzel kapcsolatban helyesnek tartanám, ha

a kavics és szén elhelyezésére megfelelő új helyeket létesítene a főváros.

A mai helyzet ugyanis *tűrhetetlen,* mert a kavicslerakodó helyek most a város belső területén terpeszkednek. A Gellért-fürdő előtti rakparton például, ott, ahol az idegenforgalom igen jelentős hányada bonyolódik le, *hatalmas kavicsrakodó van üzemben* és ha a legkisebb szél kerekedik, akkor a homokot széthordja a tér egész környékére. Hasonló lerakodóhely van a *Margithid* alatt, az *Akadémia* előtt, a *műegyetemi rakparton* pedig *szénkirakodó,* amelyikneg működése ellen teljesen megokolt kifogások hangzanak el már évek óta. Ezeket feltétlenül meg kell szüntetni azzal az előzetes intézkedéssel, hogy *megfelelő új lerakodó létesítésével ne sértsük az épitkezés és a tüzelőszer-ellátás érdekeit.*

A megoldás kézenfekvő: ott áll a ferencvárosi kikötő, ahol nagyon könnyen lehet tömegárúk részére kirakodó és tároló helyeket berendezni.

Az a szempont, hogy itt nagyobb a távolság, tehát a fuvarozás költsége is drágul: kikapcsolódik, ha figyelembe vesszük, hogy *a kikötőben a kirakodást gépberendezéssel lehet végezni, ami jelentős megtakarításokat hoz magával, a most alkalmazott kézierővel szemben.* Éppen ezért a polgármester figyelmébe ajánlottam ezt a megoldást és remélem, hogy *az erre vonatkozó javaslat rövidesen a tanácsülés elé kerül.*

Uj repülőtér épül Csepelen

Csilléry András és Borvendég alpolgármester a terv tanulmányozásáról és a szükséges előmunkálatokról

A főváros törvényhatósági tanácsának legutóbbi ülésén *Csilléry* András szóvátette *Endresz* György és *Magyar* Sándor sikeres óceánrepülését és ezzel kapcsolatosan azt javasolta, hogy a főváros gondoskodjék a sportrepülés továbbfejlesztéséről. Ha kell, még anyagi áldozatokat is hozzon. *Csilléry* többek között azt javasólta, hogy a mátyásföldi repülőtér helyett egy erre alkalmasabb helyen, *Csepelen állitsák fel az új repülőteret.*

Csilléry felszólalásának már eredménye is mutatkozik, amennyiben a főváros vezetősége elhatározta, hogy

komolyan foglalkozik a mátyásföldi repülőtérnek Csepelre való áthelyezésével

és erre vonatkozólag utasította a városrendezési ügyosztályt, hogy az új repülőtér létesítésére vonatkozólag tegye meg a szükséges előterjesztést. Ez ugyan még nem jelenti azt, hogy a főváros máris anyagi készséget vállal az új repülőtér létesítésére, egyelőre csupán előkészítést végez és hogyha a kérdés majd aktualitást nyer, akkor már kész tervekkel állhasson elő, hogy a megvalósítás késedelmet ne szenvedjen.

Az új repülőtér létesítésével kapcsolatosan kérdést intéztünk

Csilléry Andráshoz,

aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következőket mondta:

— A magyar óceánrepülők sikeres útjával kapcsolatosan három konzekvenciát kell levonni, ez a három pedig:

a magyar repülősport fejlesztésének szükségessége, a lehetőségek megteremtése és új repülőtér felállítása.

A sportrepülőket anyagilag segíteni kell és lehetővé kell tenni, hogy megfelelően kiképezhessék magukat. Éppen ezért a fővárosnak anyagilag támogatni kell a sportrepülőket és

évenként díjat kitűzni annak a repülőnek, aki a legnagyobb sikert aratta.

Ebben az évben a díj természetesen *Endreszt* és *Magyart* illeti meg. Rendkívül fontos a magyar repülés fejlesztése érdekében új, modern repülőtérnek a létesítése.

Legalkalmasabbnak erre Csepelt tartom.

A terv megvalósításához az első lépés városrendezési szempontból kerül figyelembe és már most kell kijelölni azt a helyet és az egész övezetet, ahol az új repülőteret fel akarják állítani, továbbá az utasforgalom szempontjából a beépítési tervet már most kell elkészíteni és ügyelni arra, hogy az új repülőtér könnyen megközelíthető legyen.

Borvendég Ferenc helyettes polgármester, amint említettük, már utasítást adott, hogy az új repülőtér felállítására nézve a városrendezési ügyosztály előterjesztést tegyen. Erre vonatkozólag

Borvendég Ferenc

helyettes polgármester a következőket mondotta munkatársunknak:

— Mindenképpen életrevalónak tartom a tervet, amelyet sürgős és beható tanulmány tárgyává teszünk. A főváros vezetősége nem zárkózik el attól, hogy a magyar sportrepülést továbbfejlesszük és ebben a tekintetben természetesen

anyagi áldozatokkal is segítségére sietünk a magyar repülősportnak.

Értesülésünk szerint a városrendezési ügyosztály a szeptemberi első tanácsülésen a csepeli új repülőtér felállítására vonatkozóan **már kész tervet fog bemutatni.**

Vakolat nélkül

és minden várakozási idő elkerülésével készíthet szárat, tűz iztos falakat Eternit-burkolással. Mindenütt gyorsan elhelyezhető, könnyen tartható tisztán, határtalanul tartós. — Kérjen díjmentes prospektust és költségvetést

ETERNIT-MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24

Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefón: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Fővárosi Hirlap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Már a nyomor szélhámosai is visszasiratják az elsüllyedt régi jó időket

A szegénysegélyezés ellenőrzése sok furcsaságot derített ki – Az élelmesebb nyomorgók tízezrekre rúgó összegeket vontak el a valóban reászorulók elől

A főváros költségvetésében évről-évre tekintélyes összeg szerepel a szegények készpénz-segítésére. Ezt az összeget *a szegénykataszter adatai alapján megállapított kulcs szerint szétosztják az elöljáróságok között*, amelyek aztán egy pengőtől tíz pengőig terjedő összeget juttatnak a segélyért jelentkezőknek. Mindenki *havonta csak egyszer kaphat ilyen segélyt* és a kiutalás tíz pengőnél sohasem lehet magasabb. Az egypengős segélyekben rendszerint azok részesednek, akik természetbeni támogatásban is részesülnek. Ezek vagy ingyenebédjegyet is kapnak, vagy a népházban laknak.

A régebbi időkben az elöljáróságok rendelkezésére bocsátott összegek elegendők voltak, azonban

a nagy munkanélküliség következtében igen megszaporodott azoknak a száma, akik a pénzsegélyre igényt tartanak.

Ma már tehát nagyon megvizsgálják, hogy az, aki készpénzsegélyben részesül: *tényleg reászorult-e a rendkívüli segítésre* és hogy budapesti lakos-e az illető?

A szigorúbb ellenőrzés során *meglepő dolgokat tapasztaltak az elöljáróságokon* azok a tisztviselők, akik a szegénysegítéssel foglalkoznak. Nem múlik el nap anélkül, hogy egy-két olyan segélykérőt leplezzenek le, aki *hamis adatok bemondásával igyekszik többszörösen is igénybe venni a főváros áldozatkészségét*. Ezekről az egyénekről, akiket leleményessé tett a nyomor, a leggyakrabban a népjóléti megbízottak kutatása állapítja meg, hogy

hamis címeken, protekciós levelekkel akarnak pénzhez jutni.

A népjóléti megbízottakat a kerületekben a *Vöröskereszt Egyesület* tagjai közül válogatták ki. A megbízottak az elöljáróságon tartózkodnak és ha valaki segélyt kér, helylyel kínálják meg, *de közben a népjóléti megbízott már indul is a bemondott lakáscímre, hogy az adatokat ellenőrizze.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt több kerületi elöljáróság illetékes tisztviselőjével a népjóléti megbízottak munkájáról. Ezek a tisztviselők néhány *nagyon jellemző fogásra hívták fel a figyelmünket*, olyan trükkökre, amelyeknek alkalmazása az élelmesebb inségesek között valósággal divattá vált.

Az egyik elkoptatott fogás

a kölcsönkért gyermek.

Az állítólagos anya a Dunát emlegeti, sikongat, miközben körülötte éhező „gyermekei" siránkoznak. Ilyenkor *nem volt vizsgálat*, a segélyt kiutalták. A gyermekek azután pár filléres *„használati díj"* lefizetésével együtt *visszakerültek szüleikhez*, vagy rögtön átvonultak a másik elöljáróságra.

Néhány elöljáróságon évek óta *ismernek több egyént*, akik állandóan állásnélküliek, valamennyi mindig a *„klinikáról jön félig gyógyultan"* és *„vidéken munkát ígértek neki, tehát vasúti költség kell"*. Többször kaptak pénzt, de még mindig itt nyüzsögnek. Érdekes, hogy egy időben igen sokan jöttek ilyen *„vasúti költség"* címen kéregetni, később azonban ez a fogás már elkopott.

Amíg a szegénygondozás munkáját és nagyrészt az ellenőrzést is nem központosították, *előfordult, hogy*

a kerületi elöljáróságokon kívül ugyanazok az egyének öt-hat jótékony egyesületet is megpumpoltak

és itt nem nézték, hogy az *Izraelita Nőegylet*, vagy a *Szociális Missziótársulat*, esetleg a *Vöröskereszt Egylet* az, amelynél a „nyomorkörútat" megkezdték. Ha mindenütt sikerült, az ügyesebbek húsz-harminc pengőt összeszedtek egy délelőttön, de egy-egy új trükk beválása esetén még többet is.

Most már ez másképen van. Az egyesületekből is az elöljáróságra küldik a kéregetőket, ahol viszont *bejelentőlappal kell igazolniok*, hol laknak. A megadott címen azután megindul a népjóléti megbízottak tapintatos érdeklődése.

— Az ilyen érdeklődés — mondják az V. kerületben, — sok esetben tanulságos. A segélykérő, *beteg feleséget és három gyermeket mond be*, a lakáson pedig kiderül, hogy *legényember*, sohasem volt nős, még kevésbbé van gyermeke.

Rengeteg protekciós levelet hoznak pártirodáktól, városatyáktól és országgyülési képviselőktől.

— A levelek adatait persze maga a „fél" mondja be a jóakaratú támogatónak. Mikor pedig a helyszínen megállapítjuk az adatok valótlanságát, *az illetők csendben eltünnek.*

Egy másik kerületben nemrégiben *vidéki fiatalembert lepleztek le*, akinél öt pártirodától (szélsőjobbtól—szélsőbalig) és több képviselőtől is volt segélyre ajánló levél. Az illető *sohasem lakott Budapesten.*

Többhelyütt rájöttek, hogy egyesek öt-hat kerületben jelentenek be lakást. Nagyobbára érdekszövetség tagjai ezek, akik *egymás lakásába, rokonok lakásaiba is bejelentetik magukat.* Azután persze minden kerületben, ahol bejelentett lakásuk van, *jelentkeznek segélyért*, lehetően pártfogó levéllel. *Választások körüli időben különösen sok a pártfogó levél.* Vannak vidékiek és környékbeliek, akiknek szintén „ágyrajáró" bejelentett lakásuk van Budapesten és itt kérnek segélyt, némelyik azon a napon, amelyen a rendőrségi bejelentést elintézte.

Hosszan lehetne még folytatni az elöljáróságokon hallott, nap-nap után tömegesen megismétlődő esetek felsorolását, amelyekből kiderülne, hogy *a könnyelmű protektorok milyen nehéz munka elé állítják az elöljáróságokat*, de kiderülne az is, hogy amikor az egyesületek és hivatalok laza ellenőrzés mellett adták ki a segélyeket,

a nyomor szélhámos vámszedői súlyos tízezreket vontak el azoktól, akiknél egy falat kenyér valóban az életet jelentette,

de akik nem tudtak leleményesek lenni.

Éppen ideje, hogy

elkészült az új népjóléti szabályrendelet,

amely négy évi Budapesten lakást ír elő segélyezés esetén, de amely módot ad arra is, hogy *azok a többgyermekes családok, amelyek eddig csak ugyanannyit kaphattak, mint mások, a jövőben hathatósabb segítségben részesülhetnek.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek az I. ker. Németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda **gummipadozati** munkáira.

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 P-ért kaphatók 1931. évi július 25-től kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Körmendy Nándor (VIII., Üllői-út 16/a) tervező műépítésznél, vagy az előadónál a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi augusztus hó 17-én (hétfő) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi július hó 20-án.

A polgármester rendeletéből:
tanácsnok.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Horváth-kert Krisztina-körúti oldalán felállítandó kerítés **kőfaragó** munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi augusztus hó 11-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi augusztus hó 11-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575-86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT.-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javitómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Gazdasági Értesítő

A Magyar Általános Takarékpénztár Rt. érdekes tranzakciói

A bankszünnapokat és a bankmoratóriumot megelőzőleg a *Magyar Általános Takarékpénztár Rt.*-nak

sikerült nagyobb tétel záloglevelet külföldön eladni.

Jelentékeny tételt vásároltak svájciak befektetési célokból, azonkívül a Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali), a takarékpénztár anyaintézete, amely ezzel is dokumentálni akarta úgy a magyar viszonyok iránti bizalmát, mint a Magyar Általános Takarékpénztárral való *ötvenéves szoros összeköttetését.*

Az Assicurazioni Generali ajánlása folytán egyéb európai biztosító-társaságok is vettek a Magyar Általános Takarékpénztártól záloglevelet.

Ezek a tranzakciók élénken bizonyítják, hogy *milyen értékes a Magyar Általános Takarékpénztárra nézve*

az 50 év óta fennálló szoros és kellemes összeköttetés, amely közte és az Assicurazioni Generali között fennáll.

Ezt a szoros üzletbarátságot semmi sem igazolja jobban, mint hogy az *Assicurazioni Generali elnöke, Gr. Uff. Morpurgo Edgardo, a Magyar Általános Takarékpénztár alelnöke és Comm. Ehrentheil Manó, a Generali igazgatósági tagja és ny. vezérigazgatója, tagja a takarékpénztár igazgatóságának. A Generali magyarországi igazgatója, Lugos János pedig a Magyar Általános Takarékpénztár felügyelőbizottságának tagja. Viszont dr. Horváth Lipót, a takarékpénztár elnöke, tagja a Generali igazgató-tanácsának.*

A *Generali* és a *Magyar Általános Takarékpénztár* közötti szoros viszonyt tanusítja az is, hogy a takarékpénztár központja és fiókjai túlnyomórészt mint főügynökei képviselik a Generalit.

Nem sikerült a Magyar Élet- és Járadék szanatóriumbiztosítása

Alig néhány ügyfelet sikerült csak „toborozni" — A halvaszületett idea alkonya

A *Magyar Élet- és Járadékbiztosító* egyike azoknak a biztosítóintézeteknek, amelyek a legnagyobb erőfeszítéssel iparkadnak létezésüket fenntartani. Ez az erőfeszítés természetesen egészen furcsa és szokatlan biztosítási üzletekhez vezet.

Mikor a svéd *Svea biztosító* mintegy másfél esztendővel ezelőtt átvette a néhány év előtt bajba került *Magyar Élet* alimentálását a hamburgi *Mutzenbacher* konszerntól, a svéd urak a befektetett összegek ellenértéke fejében eredeti és hasznos biztosítási ötleteket követeltek a Magyar Élet vezetőitől. Ebben a gondolkodási periodusban született meg az intézet vezetőinek agyában

a szanatóriumbiztosítás zseniálisnak csak némi túlzással nevezhető ötlete.

A szanatóriumbiztosítás lényege az volt, hogy a Magyar Élet megállapodást kötött az összes budapesti és vidéki szanatóriumokkal, melynek értelmében ezek

kötelesek az intézet által bebiztosított feleket bizonyos, orvosilag meghatározott ideig szanatóriumi ellátásban és ápolásban részesíteni olyan betegségek idején, amelyek operativ beavatkozást igényelnek.

A szanatóriumbiztosítás díja a biztosított fél egészségi állapotának, valamint nőtlen, vagy családos voltának figyelembevételével havonta 6—11 pengő között váltakozik.

A *Magyar Élet* vezetői, miután nagy és költséges propagandával megismertették a közönséget a szanatóriumbiztosítás eszméjével, azt hitték, hogy megtalálták az aranytojást. Néhány hónapi abszolút sikertelen akvizició — amely

mindössze néhány minden újért lelkesülő ügyfelet terelt csak a szanatóriumbiztosítók „táborába" —

meggyőzte úgy a szanatóriumokat, mint az intézetet arról, amit már a kezdetnél kellett volna tudni:

az egész szanatóriumbiztosítási szárnypróbálgatás egészen felesleges és szükségtelen valami,

aminek egyetlen chance-a sincs a sikerre.

Azoknak, akik az *OTI*, a *MABI*, vagy valamely más betegpénztár keretébe tartoznak, nincs szükségük erre a biztosításra, maradnának tehát a tőkések és a nyugdíjasok. A tőkések nem reflektálnak a szanatóriumbiztosítás „kedvezményeire", annál is inkább, mert

a biztosított felek a szanatóriumokban nem kapnak külön szobát,

a vékonypénzű nyugdíjasok pedig nem áldozhatnak havi 8—10 pengőt arra az élvezetre, hogy szanatóriumi ápolást vegyenek igénybe az esetleges operáció esetén. Mert, mint említettük, a biztosított fél csak akkor jogosult a szanatóriumi kezelést és ellátást igénybe venni, ha olyan baja keletkezik, amelynél a műtéti beavatkozás elkerülhetetlen. Ilyen esetekben pedig, miután a műtétet végző orvostanár honoráriumát amúgy is meg kell fizetni, már nem sok vizet zavar az, hogy a szanatóriumi ápolás és ellátás ingyenes. Ettől eltekintve azonban lélektanilag is csaknem elképzelhetetlen, hogy egy makkegészséges, vagy mérsékelten betegeskedő ember biztosítást kössön arra a kellemes reménységre, hogy *ha a jó Isten megsegíti, esetleg évek mulva vakbél-, sérv-, epe-, vese-, vagy más operáción fog keresztülmenni.* A súlyos betegeket, akiknél csakugyan volt némi értelme ennek a biztosítási csodabogárnak, az intézet, természetesen, nem veszi fel a biztosítandók közé. *Lovag Sternád István, a Magyar Élet jeles vezérigazgatója, igazán lekötelezné biztosító-kollégáit, ha megsúgná nekik, vajjon kikhez küldi ki akvizitőrjeit szanatóriumbiztosítást csinálni?* A biztosítási szakma ismer esetlegességeket. Ismeri a halál, a baleset, a jég, a tűz, az árvíz, a betörés, a hajóelsüllyedés és a vonat-

Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: **VII, Rákóczi-út 24. szám**
Telefon: József 420—44.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak épitését

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71. ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

ANGOL PARK
idei ujdonságai:
A TÁNYÉRAJKU NÉGEREK
HALÁLKATLAN
CSIBEKELTETÉS
GOLFPÁLYA
THE BUG
TOBOGAN
Terrasz-étterem — Tánc — Naponta katonazene és jazz — Minden pénteken művészest

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. 11.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javitómühely, leggondosabb karbantartás.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

összeütközés esetlegességeit, *de hajuknál fogva előráncigált esetlegességekkel a biztosítók sem tudnak üzletet csinálni.*

Egyébként a szanatóriumbiztosításnak ez a bukása, mint értesülünk, nem maradt következmények nélkül.

A Magyar Élet és a szanatóriumok között tárgyalások folynak a megállapodás felbontására vonatkozóan

és ezek a tárgyalások „eredménnyel kecsegtetnek". Rövidesen hatályát veszti ez a megegyezés, amelyből a szanatóriumoknak semmi hasznuk nem származott, de annál több kára volt a Magyar Életnek. Az akvizició, szervezés és propaganda költségei kétségtelenül nagyobb összeget tettek ki, mint amennyit az a tanulság megér, hogy lovag *Sternád* István biztosítási ötletei nem fognak forradalmat csinálni a szakmában. Kérdés, hogy a svédek meddig lesznek hajlandók finanszirozni az ilyen halvaszületett ideákat és meddig fogják menedzselni lovag Sternád Istvánnak ama közérdekű produkcióját, amellyel megmutatja a most felnövő biztosítási generációnak, hogy *hogyan nem szabad és nem lehet biztosítótársaságot igazgatni, sőt vezérigazgatni.*

A bankok egy-egy százalékkal emelték a betéti kamatot. A *Magyar Nemzeti Bank* hivatalos váltóleszámitolási kamatlábának 7 százalékról 9 százalékra történt fölemelése kapcsán a fővárosi pénzintézetek elhatározták, hogy tekintettel a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetre, *a 2 százalékos bankrátaemelést adósaikkal szemben nem teljes mértékben, hanem egyelőre csak 1 százalék erejéig fogják érvényesíteni.* Minthogy a pénzintézetek már az ez év június havában történt 1½ százalékos rátaemelés terhének is csupán a felét háritották át adósaikra, a mostani határozat ezen adósokra nézve a régebbi állapottal szemben — tekintetbevéve az időközbeni kétszeri, összesen 3½ százalékos rátaemelést — végeredményben 1¾ százalékos kedvezményt jelent. Egyidejűleg *a betétek után fizetendő kamattételeket ugyancsak 1 százalékkal emelték, mely intézkedés úgy a régi, mint az új betétekre egyaránt kiterjed.*

Sürgős tájékoztatást vár az érdekelt közönség a Danatbank és a Berlini Victoria viszonyáról. A *Danatbank* összeomlása *súlyos helyzet elé állitotta többek közt a Berlini Victoria biztositót is.* Köztudomású ugyanis, hogy *a Danatbanknak igen jelentékeny érdekeltsége volt a Berlini Victoriánál,* amit az is igazol, hogy Jakob *Goldschmiedt,* a *Danatbank vezérigazgatója helyet foglal a Berlini Victoria igazgatóságában.* Hogy milyen terjedelmü ez az érdekeltség, arra nézve még nem állanak preciz adatok a nyilvánosság rendelkezésére, de tény az, hogy egyrészt a Danatbank igen jelentékeny nagyságú Berlini Victoria részvénypakettet tartott birtokában, másrészt pedig *a biztosító intézetnek nagyösszegü letétei vannak a Danatbanknál. A Berlini Victoriának, mint köztudomású Magyarországon is van fiókintézete,* amely fiók kartelen kivül áll és különösen *az utóbbi időben rendkivül erősen forszirozta az üzleteket.* Miután azonban nemcsak az életbiztosítási üzletek kikapcsolásához kell érteni, hanem *a biztosítóktól feltétlenül megkövetelhető tőkebiztonság megóvásához és az érdekelt közönség feltétlenül elvárja a Berlini Victoriától, hogy az intézet helyzetéről a legrészletesebb és főleg a legöszintébb tájékoztatást adja.* A magyar közönségnek semmi kedve sincs arra, hogy terjeszkedési mániában szenvedő idegen biztosítóknál esetleg pénzt veszítsen.

Miből él a Hermes Biztositó? A *Hermes Biztositó Társaság* rövidesen megtartja évi rendes közgyülését, amelyen bemutatják az elmult üzletév mérlegét. Az igazgatóság által egyes lapokban elhelyezett kommünikék jóeleve bejelentik, hogy *az intézet mérlege igen csekély nyereséggel fog zárulni.* A *Hermes Biztositó* vezetői tévednek, ha azt hiszik, hogy ezzel a bejelentéssel különösebb meglepetést szereztek a szakmának: meglepetés az lett volna, ha az intézet annak ép az ellenkezőjét publikálja. Nagy találékonyság kell ugyanis ahhoz, hogy eltaláljuk, vajjon miből él a *Hermes* és miből produkál akármilyen szerény nyereséget is. Köztudomású ugyanis, hogy *mióta a Nordstern Biztositó átvette a Hermes anyaintézetét, a Vaterländische-Rhenaniát, a Hermes jóformán semmi egyebet nem csinál, mint likvidálja az immár körmére égett hitelbiztositási üzleteket.* Az a néhány élet- és kárbiztositás, amely még a jobb időkből maradt meg a Hermesnek, aligha elég ahhoz, hogy eltarthassa a nagy rezsivel dolgozó intézetet, arról pedig, hogy a Hermesnek nagyobb arányú, új szerzésü üzletei lennének, még a legelőzékenyebb kommünikék sem mernek beszámolni. A részvényesek aligha vannak elragadtatva a *Hermes* „sikereitől" és valószinüleg úgy gondolkodnak, hogy nem ártana, ha kisebb helyiségben ugyan, de nagyobb elánnal dolgoznék a társaság a jövőben.

A Phoenix Életbiztositó Társaság közgyülésén felolvasták az üzleti jelentést, amelyből kitünik, hogy a Phoenix biztositási állománya 1930 december 31-én *2558 millió silling volt tőkebiztositás alakjában és kétmillió silling évi életjáradék alakjában.* Az ülésen közölték továbbá, hogy a *Providencial Assurance Company Limited* (London) nagy angol biztositótársasággal már fennálló együttmüködést újabb megállapodással szélesebb alapokra helyezik. Elhatározták továbbá, hogy az ügyvezető-tanács és az igazgatóság mellett nemzetközi igazgató-tanácsot is létesítenek. Ennek az igazgató-tanácsnak elnökévé *Kardorffot,* a német birodalmi gyülés alelnökét választották. A *Phoenix 1930.* évi mérlege 758.000 silling felesleget tüntet fel. *Az osztalékot, mint a mult évben, 3.40 sillingben állapitották meg.*

Vállalkozási Hiriap

Öt évig is eltarthat az Ördögárok befedése

Buda közönségének régi problémája *az Ördögárok beboltozása,* amelyet különösen a Pasarét környéki lakosok sürgetnek. Jó néhány évvel ezelőtt kezdték meg az ördögárok beboltozását, de a munkálatot az utóbbi időben kénytelenek voltak abbahagyni, pénzhiány miatt. Az érdekelt lakosság kérelmére bizonyos időnként egy-egy szakaszt befedtek ugyan, de a munkálatokat az egész vonalon nem tudták megindítani. *Májusig a boltozást a hadapróiskoláig* siettették, úgy hogy ezen a vonalon a gesztenyefák alatt kellemes sétányok keletkeztek.

A Pasarét-környéki villatulajdonosok mostanában küldöttségileg keresték fel *Sipőcz* Jenő polgármestert, akit arra kértek, hogy a megkezdett munkákat tovább folytassák. A polgármester kedvező igéretet tett a küldöttségnek és tényleg intézkedett is a munkálatok további folytatásáról. Ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk

az illetékes ügyosztályhoz,

ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az idei munkálatokhoz július 1-én fogtak hozzá és a terv szerint 300 méter hosszúságban boltozzák be az árkot a nyár folyamán. Ugy tervezzük, hogy a beboltozás őszre már a Hadapród-utcán túl terjedjen.

A Hadapród-utcától kezdődőleg még két kilométernyi beboltozatlan rész marad, amelynek a munkálatai a súlyos anyagi viszonyok miatt esetleg még öt évig is eltarthatnak.

Ha végleg elkészülnek a tervbe munkával, akkor a lipótmezeiúti beboltozott árok révén megszünnek a kellemetlen állapotok a Pasaréten. Minden igyekezetünk odairányul, hogy a nyilt árok okozta bajokat a közönség érdekében mielőbb megszüntessük.

Megkezdik a Margitszigeten is a hídépítési munkák előkészítését. Az Óbuda—Hungária-körúti hidat csak a jövő év közepén kezdik épiteni, de addig is szükség van a földmunkák előkészítésére. A híd tudvalevően érinti a Margitsziget felső csücskét és ezért ott jelentős útrendezési munkákat kell előzetesen végezni. A legnagyobbrészt földmunkásokat foglalkoztató programm végrehajtását valószínüleg a kora tavasszal indítja meg a Margitsziget igazgatósága.

Külön ankét tárgyalja a jövő évi közmunkaprogramot. A főváros teljes erővel fáradozik azon, hogy a budapesti iparosság és a vállalkozók a jövőben is számításba vehessék a fővárosi közmunkákban való részvételt. A költségvetés csökkentése azonban ebben a vonatkozásban is érezteti hatását, miért is minden egyes tervbevett munkát alapos megvitatás alá vesznek. *Borvendég* Ferenc alpolgármester rövidesen tanácskozásra hívja össze az ügyosztályok vezetőit és velük együtt *pontról-pontra megállapítja a költségvetésbe beállitható munkálatok mértékét és sorrendjét.* A megbeszélésen fog eldőlni, hogy a költségvetésbe mennyi és milyen értékü közmunkák illeszthetők be.

Új versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Sürolóruhák szállitására. Ajánlat tehető augusztus 7-én délelőtt 11 óráig a központi anyagszertárnál.

Benzin szállitására. Ajánlat tehető augusztus 7-én délelőtt 11 óráig a központi anyagszertárnál.

Gumipadozati munkára a németvölgyiúti iskolánál. Ajánlat tehető augusztus 17-én délelőtt fél 11 óráig a magasépitési ügyosztályon.

Bútorasztalos- és mázolómunkára a maglódiúti Szeretetotthonnál. Ajánlat tehető augusztus 24-én délelőtt fél 11 óráig a magasépitési ügyosztályon.

Kőfaragómunkára a Horváth-kert kerítésénél. Ajánlat tehető augusztus 11-én délelőtt fél 11 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Villanyszerelési és berendezési és útburkolási munkára a soroksáriúti új élelmiszernagyvásár-telepnél. Ajánlat tehető augusztus 11-én déli 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

Aszfaltozási munkát a Vásárhelyi Pál-utcában: Hirsch Mihály 3078, a Kinizsi-utcában: Biehn János 32.360.

Kövező előmunkát ugyanott: Heverdle István 3865 pengő vállalati áron.

Kőmüvesmunkát a leheltéri templomnál: Wihart Ferenc 252.786, a Mária Terézia-téri iskolánál: Liebhardt Béla 2494, a Gyáli-úti iskolánál: Delmár Béla 2668.

Padozatburkoló-munkát a maglódiúti szeretetotthonnál: Urbach és Tafler 1458.

Melegvízfütőberendezési munkát az Egressy-úti kertészetnél: Szentgyörgyi és Társa 7396, a kavicsutcai gyermeküdülőnél: Hoffmann Dénes 4876.

Vízvezeték- és csatornaberendezési munkát a miskolciúti autobuszfőmühelyél: Janisch János és Fia 6500, az Ihász-utcai iskolánál: Friedmann József 6450, a maglódiúti Szeretetotthonnál: Kovács A. Ödön 3931.

Központi gőzfütőberendezést a reáltanodautcai iskolánál: Fekete Ödön 27.816.

Villanyszerelési munkát a miskolciúti autobusz-főmühelynél: Nedelkovics és Társa 4310.

Kazánházüvegezési munkát a maglódiúti szeretetotthonnál: Haas és Somogyi 4271.

Zuhanyfürdőépitési munkát az Ihász-utcai iskolánál: Riemer Miksa 644.

Tüzelőanyagszárító-berendezést a maglódiúti szeretetotthonnál: Orenstein és Koppel 15.831.

Mázolómunkát a Hungária-körúti iskolánál: Grünwald Béla 5309, a maglódiúti Szeretetotthonnál: Heller József 1677, a váciúti iskolánál: Mendely Gyula 3683.

Hajópadló-munkát a Tomori-utcai iskolánál: Prohászka József 2248.

Gumipadozati munkát a Simor-utcai iskolánál: Magyar Ruggyantagyár 9180.

Központi fütési szivattyú- és távvezetékszerelést a maglódiúti Szeretetotthonnál: Bründl János 64.399.

Tetőfedőmunkát a Mária Terézia-laktanyánál: Györffy Lajos 4950.

Antennatartóoszlop-szerelést a bécsiúti bérházaknál: Kaffka és Wagner 6246.

Vászonredőny-munkát az arénaúti bérháznál: özv. Bak Gáborné 3322.

Asztalosmunkát a váciúti iskolánál: Ocsenács János 1705.

Villamosszerelvény-szállitást a maglódiúti Szeretetotthonnál: Novák Pál 857.

Gőzfertőtlenitőgép-szállitást a Szent István-kórháznál: Magyar Radiátorgyár 4450 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A Gyáli-úti Szent László-kórház kőmüves- és burkolómunkáira pályáztak: Könyves Kálmán 2460, Láng Adolf 4020, Madary László 5100, Kovács Lajos 5580, Szvetics József 6300, Buzadits József 6750, Szücs Mihály 7650, Cristofoli Vince 1336, Nagy István 1452, Somogyi Béla 1626, Gerber József 1636, Czeglédi Jenő 1876, Balogh Ferenc 2122 pengővel.

Az Alsőerdősor-úti Erzsébet-szeretetotthon főintézet meszelési munkáira pályáztak: Sajgó Alfréd 4998, Cristofoli Ermenegildo 5226, Gratz Lajos 5659, Robelly Aladár 6309, Szabó Mihály 6924, Reinisch és Wohl 8628, Kosályi Ödön 10.102, Szakál Lukács 12.169 pengővel.

A Horthy Miklós szeretetotthon tüdőbeteg épületének csempefalburkolómunkálataira pályáztak: Andrea rt. 10.660, Urbach és Tafler 10.880, Cristofoli Vince 11.756, Kraszner József rt. 12.205, Schillinger Zsigmond 12.875, Refle Miklós 13.120, Gerse József 13.620 pengővel.

A Kerepesi-temetőben lévő ravatalozóépület kőmüvesmunkáira pályáztak: Paulheim Ferenc 11.230, Dávid János 13.940, Delmár Béla 11.484, Báthory és Klenovics 14.071, Markó Elek 14.279, Paulheim és Weininger 16.999, Hajnal Henrik 18.582 pengővel.

A reáltanodautcai főreáliskola kéményépitési munkáira pályáztak: Biehn János 4567, Posnánsky és Strelitz 4684, Helvey Tivadar 5310, Korek E. 5958, Kollár

A Váli-úti iskolában szükséges mázolómunkákra pályáztak: Fürlinger János 8331, Baldauf Ferenc 9918, Szkokán József 9987, Szegő József 10.203, Zollár Ferenc 10.507, Gara és Társa 11.200, Hodits Károly 11.985, Richter és Pap 11.995, Márton Mihály 13.340, Hurm József 13.555, Bálint Sándor 13.887, Török és Juhász 14.087, Liktor Ferenc 14.485, Mihály Ferenc 14.608, Varga Ernő 14.609, Bursch Miklós 14.627, Zafourek Ferenc 14.888, Bartha, Kanyó és Kuzman 14.955, Nagy Pál 15.675, Roskal Ernő 17.489, Rácz Márton 18.292, Zuzán Béla 20.549 pengővel.

Az új élelmiszer nagyvásártelep különböző munkáira pályáztak: Szász Albert 23.997, Fejér és Dános 27.589, Kiss Ernő 27.883, Klauber és Vajda 29.831, Stabil Építő rt. 30.127, Biró László 32.862, Magyar Gazdasági és Kisvasút rt. 33.353, Gferer Schoch és Grossmann 33.907, Reinisch és Wohl 37.660, Szegedy Béla 48.560, Khaud Károly 49.070, Szendrő Zsigmond 53.660, Szatmáry Ferenc 54.992, Stabil Építő rt. 55.261, Marik Ernő 55.584, Klauber és Vajda 57.513, Biró László 59.581, Hajnal Imre 60.065, Ámon Antal 62.624, Fábry Miklós 62.435, Halmos István 64.149, Reinisch és Wohl 65.951, Hungáry Magas- és Mélyépitő Vállalat 79.634 pengővel.

A IX. ker. kikötőfőút gyalogaszfaltozási munkára pályáztak: Posnánszky és Strelitz 8439, Helvey Tivadar 8265, Biehn János 8482, Grozit rt. 9396, Hirsch Mihály 9570, Korek E. 10.005 pengővel és Épitőipari rt. 13.630 pengővel.

5500q zab, továbbá préselt anyaszéna szállitására pályáztak: Rotter Zsigmond, Glász Béla, Sceuer Béla és Böhm Andor.

Az új élelmiszer-nagyvásártelep hajóállomásához szükséges 2 drb vasszerkezetü hajóhíd szállitására pályáztak: Elektroforrasztó és műszaki társaság 11.934, Magyar vagón- és gépgyár rt. 12.200, Mávag 16.105, Fodor Béla 13.650, Lepter János 11.652, Kőbányai gép- és vasszerkezeti műhely 9450, Első dunagőzhajózási társaság 12.810, Első magyar gazdasági gépgyár rt. 13.512, Ganz és Társa 12.872, Oetl Antal 11.080, Farkas és Társa 18.520, Roessemann és Kühnemann rt. 19.616 pengővel.

Munkácsy Gyula

Cégtulajdonos:

Munkácsy Ernő

épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő

Budapest, VII., Rózsa-utca 39.

Telefon: J. 312—80.

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34

Beraktározás biztosítással ∴ Személyszállítás luxusautókkal ∴ Mindennemű automobil- és lófogatu fuvarozások

Építési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások ∴ **Földmunkák, utépítés** ∴ Területrendezés kordélyozás

Hiányzik a fedezet...

Elmarad az új strandfürdők építése, nem bontják le a Rudasfürdő tűzfalát és egyelőre nem fúrnak új artézi kutat

A népjóléti minisztérum annakidején átiratot intézett a fővároshoz, hogy három új strandfürdőt létesítsenek. A főváros vezetősége el is határozta, hogy még 1931-ben három új strandfürdővel gazdagítja Budapestet és a strandfürdők felépítéséhez hozzájárult a törvényhatósági bizottság is. Az eredeti terv szerint Vizafogónál, Lágymányososon és Zuglóban létesítették volna ezeket a fürdőket és az erre vonatkozó tervek már el is készültek.

Rövidesen kiderült azonban, hogy 1931-re az új strandfürdők nem készülhetnek el, sőt már arra sincs remény, hogy 1932-ben nyithassák meg a fürdőket.

A vizafogói strandfürdő építkezései költségei 1,300.000 pengőre rúgnak, a lágymányosi 700.000, a zuglói pedig 800.000 pengőbe kerülne.

Ennyi pénze pedig a fővárosnak jelenleg nincsen arra, hogy új strandfürdőket építtethessen. Éppen ezért a jövő évi költségvetésbe ezeket a tételeket már fel sem veszik és a főváros közönsége a jelenlegi gazdasági viszonyok között kénytelen lemondani arról, hogy újabb strandfürdőket kapjon.

Ezenkívül a főváros városgazdasági ügyosztálya egyelőre kénytelen más tervek megvalósításától is eltekinteni. Egy évvel ezelőtt elhatározták, hogy

a Rudas-fürdő előtt lévő tűzfalat lebontják

és az erre vonatkozó előterjesztést a közgyűlés el is fogadta. A szükséges előkészületet meg is tették és úgy gondolták, hogy augusztusban hozzákezdenek a tűzfal lebontásához.

Erre a célra 300.00 pengőt irányoztak elő,

de ebből az összegből átépítették volna a Rudasfürdő igazgatósági épületeit is. Egyelőre erről a tervről is le kell mondani, mert a főváros nincsen abban a helyzetben, hogy *a tűzfal lebontásához a már megszavazott 300.000 pengőt kiutalhassa.*

Rendkívül fontos azonban

az új artézi kútnak a feltárása

A régi artézikút ugyanis már 60 éves, *a fabélű csövek nagyrészt elkorhadtak és így állandóan az a veszély fenyeget, hogy üzemzavar fog beállani.* Ezenkívül a Széchenyi-strand vizét az új artézi kútból akarják bevezetni, mert

jelenleg szénnel melegítik a strandvizet

és erre *a célra naponta egy vagon szenet használnak el.* Természetesen ez igen költséges és már tavaly tervbevették, hogy a Széchenyi strandfürdő melegvizét az artézi kút fogja szolgáltatni. Tekintettel arra, hogy a régi artézi kút erre képtelen, úgy tervezték, hogy *még az idén megfurják az új artézi kutat* és az fogja ellátni meleg vízzel a Széchenyi-strandot.

Erre a célra 400.000 pengőt irányoztak elő,

minthogy 1000 méterre kell lefúrni, a geológusok az állatkertben jelölték ki az új kút helyét. Minden előkészületet megtettek már a kút fúrásához,

a munkálatokat azonban most még nem kezdhetik meg, mert a szükséges összeg nem áll rendelkezésre.

Valószínű azonban, hogy az új artézi kút fontosságára való tekintettel a főváros megtalálja a módját annak, hogy az előirányzott 400.000 pengőt előteremtse. Ebben az esetben augusztus végén az állatkertben megkezdik az artézi kút fúrásának munkálatait.

Binikum és társai a vádlottak padján

A margarin, binikum és mesterséges ételzsir használatára minden nyilvános helyiségben kifüggesztett táblán kell a közönséget figyelmeztetni

A vajtermelők állandóan panaszkodnak, hogy a margaringyárosok miatt nem tudnak zöldágra vergődni. Miközben a vajtermelőüzemek csak nehezen boldogulnak és számos üzem már működését is beszüntette, a várható takarmányhiány miatt pedig maguk az állattartó gazdák is a legsúlyosabb helyzet elé kerültek, addig a margaringyárak kitünő konjunktúra elé néznek, mert

a hatóságok elnézik és tűrik, hogy nyilvános étkeztetőhelyeken és a pékségekben zsír, vagy vaj helyett margarint, amelynek egyik fajtája „binikum'' néven kerül forgalomba, használjanak, amire azonban a közönség figyelmét seholsem hívják fel.

Pedig még 1909-ben rendeletileg szabályozták, hogy *nem szabad a fűszerkereskedők üzletében természetes vajat és margarint egy helyről árulni, nem szabad margarint kimérve, csak csomagolva, egész tömbben forgalomba hozni és külön e célra készült feltünő helyen kifüggesztett táblán kell jelezni a kereskedőknek, hogy mesterséges ételzsírt és margarint árul üzletében.* A vajtermelés érdekében elrendelte annakidején a földmüvelésügyi kormány, hogy minden pékség, cukrászda, vendéglő, vagy étkezde, ahol margarint használnak, köteles üzletében táblát kifüggeszteni, ezzel a felírással:

Itt margarinnal sütnek

Ilyen feliratú táblák azonban seholsem léteznek és nem láthatók azokban a pékségekben, cukrászdákban és egyéb étkeztető helyiségekben, ahol tényleg margarinnal, vagy binikummal sütnek és főznek. A közönség ízlésbeli érdeke, hogy erre mindenütt figyelmeztessék, mert legtöbb esetben abban a tudatban térnek be ezekbe a helyiségekbe, hogy ott vajjal és zsírral készült ételt, vagy süteményt kapnak. Törvényes akadálya a margarin és binikum használatának nincsen, ott azonban, ahol ilyen zsiradékkal kotyvasztanak, erre a közönség figyelmét, kifüggesztett táblák révén, kell fölhívni, mert ismert dolog, hogy

a magyar gyomor idegenkedik a mesterséges zsiradékok élvezetétől.

A szóbanforgó rendelet értelmében a főváros közélelmezési ügyosztálya tartozik ellenőrizni Budapest területét, hogy azokban a nyilvános helyiségekben, ahol binikumot, vagy margarint használnak, eleget tesznek-e a fennálló rendelkezéseknek és kifüggesztett táblákon figyelmeztetik-e a publikumot arra, hogy mesterséges ételzsírt használnak. Értesülésünk szerint

a közélelmezési ügyosztály a gyakori panaszokra elhatározta, hogy razziaszerűen vizsgálja meg:

mely helyiségek kerülnek ellentétbe a törvénnyel és azok ellen, ahol a rendelkezést áthágják,

a kihágási eljárást nyomban megindítják.

A margarin-kérdéssel kapcsolatban különben kérdést intéztünk

Csordás Elemér dr.

tiszti-főorvoshoz, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az ellen a fővárosnak, mint hatóságnak nincs és nem is lehet kifogása, hogy egyesek margarint használnak, mert ebben a kérdésben csak az a fontos, hogy

a margarin, vagy más ételzsír kifogástalan és az egészségre ártalmatlan legyen.

Ha a közönség jó margarint kap, akkor ninesen baj. Van azonban a dolognak egy másik oldala, még pedig az, hogy a publikum tudni akarja, hogy *ott, ahol étkezik, vagy süteményt vásárol, vajjal, zsírral, vagy margarinnal dolgoznak-e?* Éppen ezért

a margarintörvényt mindenütt szigorúan be kell tartani

és a fogyasztókat figyelmeztetni kell arra, hogy az illető helyen margarinnal sütnek. Bennünket ebből a két szempontból érdekel a margarin-kérdés, aminek a főváros illetékes ügyosztálya, minden bizonnyal, érvényt is fog szerezni. Az 1909. évi 47.000. számú földmüvelésügyi rendelet hatályának minden vonalon érvényt kell szerezni.

A főváros tehát a kormánnyal egyetértőleg rövidesen intézkedni fog abban az irányban, hogy a vajtermelők kárára, a margarin térhóditása ne történhessék meg korlátlanul.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: **Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket.** Mint különlegességet készit,
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Évi hárommillió betegápolási díjat akar megmenteni a főváros a kórházi adminisztráció átszervezésével

Most évekig eltart, amig a fizetésköteles betegek kiegyenlitik tartozásukat — Bajok a honosság miatt — Késedelmesen rójja le tartozását az OTI is

A városházán nem csekély fejtörést okoz a költségvetésnek egyik legjelentékenyebb tétele: *a közkórházi alap költségvetése*, melynek kiadását a kórházak fenntartásával járó költségek, a bevételeket pedig a befolyó ápolási díjak adják. Ha a zárszámadásokban a két tétel arányát vizsgáljuk, arra a megállapításra jutunk, hogy a főváros költségvetési hiányának legnagyobb része a közkórházi alapból keletkezik. Minthogy a nehéz gazdasági helyzet, a főváros jövő évi költségvetésében is erősen érezteti hatását, a főváros illetékes ügyosztálya keresi a megoldási lehetőségeket arra, hogy ez az évről-évre emelkedő tétel hogyan csökkenthető.

Átlagosan a székesfőváros közkórházaiban évenként 2,000.000 ápolási napon át ápolnak az úgynevezett közös kórtermi szobákon betegeket, amely a népjóléti miniszter által megállapított napi ötpengős ápolási díj mellett *10,000.000 pengő ápolási költségnek felel meg.* A miniszter által megállapított ötpengős napi ápolási díj mellett a fővárosnak a közös kórtermi betegek ápolása naponként 6.32 pengőbe kerül, ami már magában évenként 2,640.000 pengő zárszámadási hiányt jelent. *Ez az összeg az esztendők során mintegy 17,000.000 pengőre emelkedett.*

Nagy veszteség éri ezen felül a fővárost a behajtások körül mutatkozó késedelmességek terén is.

A főváros kórházaiban ápolt betegek ápolási költségeinek az évi átlagos 55%-át a törvényes rendelkezések értelmében az államkincstár, illetőleg az országos betegápolási alap fedezi. *A Társadalombiztositó Intézetre 30% és a magánfizetőbetegekre mintegy 15% esik.* A behajtások terén a késedelem jórészt abból származik, hogy a főváros, mielőtt az ápolási költségeket az államkincstár, illetőleg az országos betegápolási alap terhére felszámíthatja,

az ápoltak tekintélyes részénél honossági eljárást kell lefolytatni

és ezért az elszakított területen születettekét a külképviseleti hatóságok útján a külországi hatóságok útján kell megkeresni, ami röviden számítva 1—1½ év mulva kerül megválaszolásra, rendszerint azzal, hogy az ottani hatóságok az ápoltak odavaló honosságát nem ismerik el. Ekkor a fővárosnak új eljárást kell indítani és ennek során a belügyminisztertől megfelelő adatokkal és iratokkal felszerelten kérni, hogy az el nem ismert ápoltakat hontalanoknak nyilvánítsa. Ez újabb hónapokat vesz igénybe s ilyen esetekben az ápolás megszünte után csak

három év multán jön a főváros abba a helyzetbe, hogy a megtérüléssel még nem egyet jelentően, az ápolási költségeket felszámíthassa.

Maga a hosszadalmas honossági eljárásnak az államkincstár szempontjából egyáltalán nincs jelentősége, mert az esetben sem térítenek meg az utódállamok ápolási költségeket, ha az ottani állampolgárságuk kétségtelen. Ezért *a főváros már többizben fordult felirattal a népjóléti miniszterhez, hogy a sok költséget, időt és külképviseleti hatóságainkat is fölöslegesen terhelő adminisztratív munka alól tehermentesithesse. Eddig azonban eredmény nélkül.*

A társadalombiztositó intézetek is lassan és nehézkesen adminisztrálnak, ami a fizetés rovására történik,

de ugyanez tapasztalható a fizető magánbetegek által megtérítendő ápolási költségek behajtásánál is.

E téren most az adminisztráció átszervezésével akarnak segiteni,

ami feltétlenül azt eredményezné, hogy a főváros sokkal hamarább jutna az ápolási költségek megtérítéséhez, mint a mai rendszer mellett. A terv szerint szükséges, hogy

az ápolást nyujtó kórházak a kórházi iratokat a legnagyobb pontossággal kitöltsék

és azok nagyrészét még az ápolt kórházban való tartózkodása alatt a saját hatáskörükben kiállítsák a fizetőkötelezettséget illetően, vagyis állapitsák meg, hogy magánfizető, vagy biztosításra kötelezett, esetleg az államkincstár terhére történt ápolásban részesül-e. Ezeket az iratokat juttassák el a központositva vezetett számvevőséghez, hogy *annak módja legyen a fizetési meghagyást, vagy számlát a biztosító intézetnek, magánosnak az ápolás megszünte után mindjárt kibocsátani, illetőleg az államkincstár terhére ápoltakat, az államkincstár, vagy az országos betegápolási alap terhére felszámitani.* Ha ez a külföldi állami és városi kórházakban követett gyakorlat a főváros kórházainál is keresztülvihető lesz, úgy nemcsak nagy összegeket kitevő kamatveszteségek lesznek megtakaríthatók, hanem az ápolási költségek is a ma követett rendszernél nagyobb eredménynyel lesznek behajthatók.

Ha figyelembe vesszük, hogy az 1929. évről (július 1-ig) mintegy 3 millió pengő és 1930-ról (szintén július 1-ig) ugyancsak 3 millió pengő, valamint a folyó évben is (július 1-ig) hozzávetőleg meginf 3 millió pengő a meg nem térített ápolási díjak összege, amit *az igen gyakran összevisszahelyezett és igy kellőképpen be nem gyakorolt személyzet,* továbbá a zavaros állampolgársági ügyek és főleg az adminisztráció hiányosságai okoznak, — akkor könnyen megérthető, hogy a főváros szempontjából vitális érdek követeli az adminisztráció radikális átszervezését.

Versenytárgyalási hirdetmény

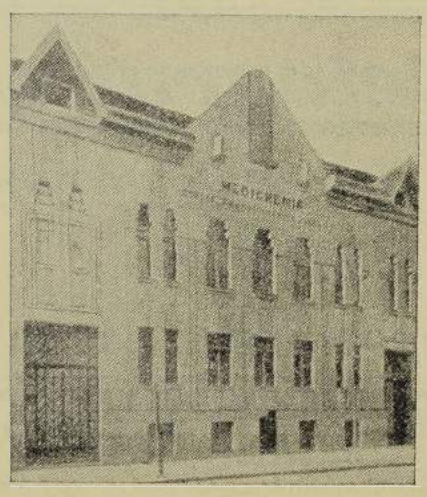
Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros hivatalai, üzemei és intézetei részére szükséges 720/30. fajsúlyú **benzinnek** szállitására.

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagszertárában (Központi városháza, III. udvar) kaphatók, hétköznapon d. e. 8—12 óra között.

Az ajánlatokat **1931. évi augusztus hó 7. napján délelőtt 11 óráig** kell a jelzett hivatalba beadni. A határidőn túl beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe. A beérkezett ajánlatok 1931. évi augusztus hó 7-én d. e. 12 órakor a Központi városháza, II. emelet 235. ajtószámú helyiségben kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931 július hó 14-én.

A székesfőváros polgármestere.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosáru és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

FAL ÉS PADLÓBURKOLAT

URBACH ÉS TAFLER R.T. BUDAPEST
VI LISZT FERENC TÉR 9. TELEFON: T. 208-08

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higienikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja
Műjeget minden idoben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlasnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitünő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kivül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépitő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy-**féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók**
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
M kir Állami Vas- Acél- és Gépgyárak
Budapest, X. kerület, Kőbányai-út 21
Telefon: József 460—29

Alapitva 1868-ban
CRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

MAGYAR GYÁRTMÁNY
„SENECO"
FÉKSZALAGGAL
FÉKEZVE ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 **Budapest, IX., Lónyay-u. 35**

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődij 40 fillértől 1.60-ig.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépitő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Pesti kirakat

Már ez is vívmány!

Manapság nem éppen könnyű dolog vívmányokkal dicsekedni. Manapság sok mindent hajlandók vagyunk vívmányként elkönyvelni, amit valaha bizony igen lenéztünk volna. Ma azonban más időket élünk: könnyen lehet valamit vívmányként a süvegünk mellé tűzni.

Teszem azt, itt van ez az üzemek ellen vezetett keresztesháború, amely bizony becsületes akció; de amikor arra kerül a sor, hogy eredményeket kellene felmutatni, nagyon meg kell ám fontolni, hogy mely üzemeket szabad, vagy pláne kell „leépíteni". (Hogy ennek a szónak még mindig nem veszett ki a fajtája!) Igy történik azután, hogy semmi, vagy talán csak kevés történik.

Most azután mégis történik valami. Azt olvassuk, hogy leépítik *a városházi étkezőt*. Sok kedves kis kocsmát megsirattunk már, ahol a szerelmesünkkel összebújva ittuk meg a félliter kadarkát, vagy ahol jóbarátokkal koccintgattuk a delavárit, vagy a debrői hárslevelűt. Megsirattuk, mert a szomorú idők halálra itélték ezeket a bübájos kis lugasokat, aranyos vadszőlős ereszeket. Fájdalommal konstatáltuk a pesti nyomort, amikor egy-egy kitünő konyha becsukta kapuit, amikor a káposztásrétesek és lecsós sültek áldott forrásai bedugultak. Vajjon van-e azonban valamelyikünknek könnye, amikor a városházi étkező becsukásáról hallunk? Se a gyomrunk költészete, se a mámor emléke, se a szerelem romantikája nem tiltakozik.

De kérdezzük, hogy a mai sanyarú időkben már az is vívmánya az üzemeket leépítő politikának, hogy egy ilyen szerény jóléti intézménynek kitekerik a nyakát?

Akik talán ujjonganak a győzleme fölött, tudják meg, hogy a vendéglősök egyetlen fillért sem fognak keresni a városházi étkező megszüntetése révén. Mindössze az történik majd, hogy egy sereg szegény ember a városházi konyha jó és tápláló meleg étele helyett töpörtyűt, szalonnát, parizert, a legjobb esetben füstölt oldalast fog ebédelni. Azoknak, akik itt étkeztek, nem jut vendéglői terítékre. Akik itt étkeztek, ha vendéglőbe mennek is, csak főzeléket esznek majd feltéttel, de nem mennek be, mert meg akarják takarítani, meg kell takarítaniok a pohár sört, meg a borravalót. De egyébként is *Vass* József közélelmezési minisztersége óta sem hallunk mást a tiszteletreméltó vendéglős-céh szájából, mint a főzelék-feltét átkozását.

A vendéglősök tehát egy fillért sem keresnek ezen a győzelmen, a szegény koldusok pedig számolhatnak a biztos gyomorbajjal. Apropos! Gyomorbaj! Dietetikus konyhája is volt a városházi étkezőnek. Orvosok mondják, *Sós* Aladár, az étkezéstan legfőbb tudósa mondja, hogy ez volt Budapesten a legmegbizhatóbb diétás konyha. Hát ezt miért kell leépíteni, amikor nincs más helyette?

Igy fest nálunk, amikor egy „üzem"-et leépítenek...

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Események

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. A törvényhatóság nyári szünete alatt, szeptember elsejéig, a FŐVÁROSI HIRLAP, úgy mint eddig, ezentúl is minden szerdán a rendes időben, de a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. A városházi adminisztráció menetéről természetesen ez idő alatt is pontosan beszámolunk.

A főpolgármester megkezdte nyári szabadságát. Dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester szombaton, július 25-én kezdte meg szokásos nyári szabadságát. A főpolgármester régi szokásához híven, előbb pár heti tartózkodásra *Reichenhallba* utazik, majd ottani kúrájának befejezése után fonyód-bélatelepi nyaralójában fog pihenni. A főpolgármester távollétében a főpolgármesteri hivatal ügyeit annak vezetője, dr. *Günther* Tivadar főjegyző intézi.

Kispestet bekapcsolták a fővárosi gázhálózatba. A pestkörnyéki városok közül Ujpest gázellátását maga a főváros látja el *a Budapesten érvényes egységáron. Kispesten* a *Világítási és Vízmű Rt.* épitette meg, a várostól kapott engedély alapján, a gázcsőhálózatot. A főváros, valamint Kispest város, továbbá a vállalkozó között megállapodás jött létre, amelynek értelmében*a fővárosi gázművek adnak gázt Kispestnek.* A megegyezés szerint minél több gázt fogyasztanak Kispesten, annál olcsóbban kapják a fővárostól. A fogyasztók 30 filléres egységárat fizetnek a gáz köbméteréért. A budapesti hálózatba a héten kapcsolták be a kispesti gázcsőhálózatot.

A házfelügyelők panaszai a polgármester előtt. A Magyarországi Házfelügyelők Országos Egyesülete memorandumot nyujtott be Sipőcz polgármesterhez. A beadványban a házfelügyelők öt pontba foglalják sérelmeiket és a polgármestert kérték fel, gondoskodjék megfelelő intézkedések révén, a bajok orvoslásáról. Első sérelemként a házfelügyelők és a segédházfelügyelők között fennálló anyagi ellentéteket sorolják fel. Előadják, hogy a viceházmester lényegesen többet keres, mint a házfelügyelő. Leginkább azt sérelmezik, hogy az úgynevezett negyedévi házmesterpénz egyharmadát a házfelügyelőknek át kell engedniök a vicének. A kapupénz körüli mizériák is sok kellemetlenséget okoznak a házfelügyelőknek. A mai szabályok szerint éjfél előtt 10 fillér, éjfél után 20 fillér a kapupénz, a ki- vagy bebocsátott személyek számára való tekintet nélkül. A házfelügyelők szerint sokan ezt a helyzetet a házfelügyelők megkárosítására használják ki, mert előfordul, hogy 3—4, egymástól idegen lakó kér ki-, vagy bebocsátást és ilyenkor csak az egyik fizet kapupénzt. Olyan rendelkezés életbeléptetését kérik, hogy ha nem együvé tartozó több személy kér kapunyitást, mindegyik köteles legyen a kapupénzt megfizetni. A házmesterek egyik főpanasza a háztulajdonos ellen irányul. Kérik, mondja ki a főváros, hogy az a háztulajdonos, aki házmesterét kontármunka végzésére kötelezi, ugyanúgy büntetendő, mint az, aki a kontármunkát elvégzi.

Velencei éjszaka a Gellért-hullámfürdőben. Július 31-én, pénteken este kilenc órakor velencei éjszakát rendeznek a *Gellért-hullámfürdőben*. Az estélyen ötven pesti színész és színésznő lép fel. A közönségről és a szereplőkről a Magyar Filmhiradó számára filmfelvétel is készül, amelyet *Kertész* Mihály, a Budapesten tartózkodó világhírű rendező fog rendezni. *Péchy* Erzsi velencei szerenádot énekel a hullámfürdő vizén erre a célra épített gondolában. Az estélyen fellép a tizenöt tagú *Brada-balett* is. A velencei éjszakát hatalmas tüzijáték fejezi be. A közönség az előadáson utcai ruhában jelenik meg. A műsor után szabad fürdés, a tündériesen kivilágított hullámfürdőben és azután tánc a terraszon. Jegyek 3, 4 és 5 pengős árban a Gellért-hullámfürdő pénztáránál már válthatók. Az est jövedelme az *Ujságírók Szanatórium Egyesületé.*

Budapesti riport. Érdekes, élvezetes és tanulságos könyv jelent meg a könyvpiacon *Budapesti riport* címen. Szerzője, *Szendi* Leó, elvezeti az olvasót a budai hegyekbe, a Nagykörútra, a Városligetbe és éles jellemzéssel tárja elő mindazt, amit a főváros utcáin látunk és megfigyelünk s csak a megszokottság okozza, hogy nem gondolkozunk a furcsaságok fölött. A *Budapesti riport* sok tekintetben *felfedezi a budapestieknek Budapestet* és ezért kedvvel kell lapozgatni mindazoknak, akik a fővárost szeretik. A második, bővített kiadást *az Eggenberger könyvkiadóvállalat* könyvkereskedése (IV., Kossuth Lajos-utca 2.) árusítja.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Nagyon sokan reklamálták választási jogukat

A főváros közjogi ügyosztálya hetek óta nagy apparátussal dolgozott a jövő évi választói névjegyzék összeállításán. A most lezajlott községi és országgyülési képviselőválasztások azt eredményezték, hogy Budapest lakossága sokkal nagyobb érdeklődéssel viseltetett a választói névjegyzékből történt kihagyások iránt, mint eddig, s olyan tömegesen szólaltak fel, mint még soha.

Július 1-ig 16.000 felszólalás érkezett be a névjegyzékből történt kihagyások miatt.

Akiket a felszólalók közül azért hagytak ki, mert okmányaikat nem csatolták a felszólaláshoz, meghívták, hogy személyesen jelenjenek meg és mutassák be a szükséges okmányokat. *Volt olyan nap is, amelyen 300—400-an is eljöttek* s végeredményében mintegy

négyezer felszólaló jelent meg személyesen

a központi választmánynál a választói jogosultságot igazoló okmányok bemutatása végett.

Érdekes jelenség, hogy

leginkább a munkásság reklamálta választójogát,

míg a polgári rétegből csak a tisztviselőtársadalom mutatott nagyobb érdeklődést választói joga iránt. A sok jelentkező okmányainak átvizsgálása, természetesen, nagy munkát jelentett, *s heteken át naponta 50 tisztviselő végezte ezt a feladatot.* A felszólalók jelentkezésének utolsó napja kedden volt és az ügyosztály intézkedni fog, hogy *még a héten összeüljön a központi választmány,* a felszólalások elbírálására.

A végleges névjegyzéket augusztus 1-én fogják közszemlére tenni

és a kifüggesztés augusztus 15.-éig tart.

Nem engedélyezték a lipótvárosi Dunaparton tervezett kivilágított uszodát. *Bogdanovits* Milosné újszerű uszodát akar épiteni a pesti Dunaszakaszon és ezirányú kérvénye az illetékes hatóságok előtt fekszik. Bogdanovitsné már a múlt évben is kísérletezett terve megvalósításával, de mielőtt az engedélyt megkaphatta volna, elmult a nyár. Az idén korábban adta be kérvényét a fővároshoz és előadta, hogy a parlament és a Margithid közötti pesti Dunaparton szeretne nagyszabású uszodát felállitani, amely nemcsak nappal, hanem éjjel is üzemben lenne és az uszodán kivül kávéház, vendéglő és bár is működnék az éjszakai órákban a vizi épitményben. *Vágó* László müépitészt bízta meg az új uszoda terveinek elkészitésével, a finanszirozásban pedig a *Fejér és Dános* cég vett volna részt. Kedvező kilátások birtokában meg is vásárolta az új uszodához szükséges uszályokat, megkezdték Vágó László tervei szerint a nagy, üvegterraszos uszoda épitését és idáig, hir szerint, mintegy nyolcvanezer pengőt költöttek az épitkezésre, amelynek költségelőirányzata kétszázezer pengő körül mozog. *A terv megvalósítása azonban a jelek szerint meghiúsul.* A Margithid alatt állomásozó hajóstársaságok ugyanis tiltakozásukat jelentették be a hatóságoknál a közelükben tervezett dunai uszoda engedélyezése ellen és arra hivatkoztak, hogy közbiztonsági szempontból nem vállalnak felelősséget az uszodáért és az ott-tartózkodás miatt, mert könnyen lehetséges, hogy ezen a forgalmas helyen valamelyik hajó nekiütődik az uszodának és azt elsodorja. A hatóságok, hir szerint, meg is tagadják az uszoda engedélyezését. Felajánlották ugyan, hogy a budai parton nincs akadálya az épitési engedély megadásának, ezt a partot azonban a vállalkozók nem tartják alkalmasnak a nagy befektetésü üzlet jövedelmezőségének biztositására. Szerencse, hogy *valahogy majd csak megússzuk a mai nehéz gazdasági helyzetet Fejér és Dánosék dunai tánclokálja nélkül is.*

A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége július havi tanácsülésén az elnöklő *Jacobi* Zoltán alelnök ismertette a gazdasági válság fejleményeit s szükségesnek tartotta a magánalkalmazotti társadalom álláspontját leszögezni, annál is inkább, mert elejét kell venni annak, hogy újból erre a társadalmi rétegre háríttassanak a terhek. Illetékes helyen a szövetség álláspontjának kifejtésére *Payr* Hugó országgyülési képviselő, társelnököt kérték fel. Beszámol továbbá az elnöklő alelnök az országgyülési képviselőválasztások eredményéről. Javaslatára a szövetség tiszteletbeli elnökét, *Szilágyi* Lajost és társelnökét, *Payr* Hugót az elnöki tanácsülés, bizalmáról és szeretetéről biztositva, üdvözli képviselővé választásuk alkalmából. A napirendre áttérve, az alelnök ismerteti a Magánalkalmazottak Nemzeti Blokja létesitése érdekében megindult akciót, melyet a szövetség részéről is támogatni helyesnek tart, amire a tanácsülés a felhatalmazást megadta és a blokba öttagú bizottságot: *Jacobi* Zoltán és *Szücs* József alelnököket, továbbá *Hoepfner* Károlyt, *Kalik* Istvánt és *Windisch* Győzőt küldte ki.

A Czája-Néparéna, Budapest egyik legvonzóbb nyári szórakozóhelye napról-napra zsúfolt ház előtt mutatja be ügyesen összeválogatott műsorát. Kiemelkedő száma a műsornak a *Poppescu*-csoport, amely a hármas nyujtón végzett mutatványsorozatával az egész produkció folyamán mindvégig kiérdemli a sürün felhangzó tapsokat. Mellettük *Fanelas* gyorsfestők, valamint George *Böll*, a szédületes magasságban tornázó biciklimüvész válnak ki a müsorból. De rászolgálnak az elismerésre a bohócok is, akik a méltán népszerű *Mosca, Kenedy, Bogis* és *Funzi* vezetésével kacagtatják meg a közönséget. A három *Artagon*, három *Wyplo*. Madame *Bilyek* a csodafőkákkal és a *Lorado* drótkötélművészek egészitik ki sikerrel a tartalmas müsort, amelynek változatossága, valamint internacionális vonatkozásban is elsőrangú számai *Czája* János és *Pisky* Károly igazgatók áldozatkészségét dicsérik.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros hivatalai, iskolái, üzemei és intézményei részére szükséges **surolóruha** szállítására.

Az ajánlathoz szükséges nyomtatványok Budapest székesfőváros központi anyagszertárába (IV., Központi városháza, III. udvar) haphatók hétköznapokon d. e. 8—2 óra között.

Az ajánlatokat **1931. év augusztus hó 7. napján délelőtt 11 óráig** kell a jelzett hivatalban beadni. A határidőn túl beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

A beérkezett ajánlatok 1931. év augusztus hó 7-én d. e. 12 órakor a Központi városháza, II. emelet 235. ajtószámú helyiségben kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931 július hó 14-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a X., Maglódi-úton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon berendezéséhez szükséges **bútorasztalos- és mázolómunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi július hó 22-től kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Központi városháza, III. emelet 333. sz. alatt, az előadónál.

Az ajánlatok **1931. évi augusztus hó 24-én (hétfő) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály, III. emelet 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi július hó 21-én.

A polgármester rendeletéből:
Fridrich s. k.,
műszaki főtanácsos,
tanácsnok h.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

STEINHÄUSL ÉS KÖLBER
templom-, dísz- festők és mázolók
BUDAPEST, IX. KER., MESTER-UTCA 27.
TELEFON: JÓZSEF 308—24.

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSÍTÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Czeglédy János Jenő
műkőáru-készítő, fal- és padlóburkoló mester
Székesfővárosi és állami szállító kartellen kívül
Budapest, Kistemplom-utca 5. Telefon: József 449—93

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

LEGEZA SZILVIUS
MOTORCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárút

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 937-03

INCZE GÁSPÁR műbutorasztalos
Elvállal lakás-, irodai és üzletberendezéseket saját tervei és adott minta szerint.
Budapest, I., Bertalan-u. 22
Telefonszám: 58—7—39

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapítva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

NAGY ANTAL BUTORGYÁRA BUDAPEST
VIII., VIG-UTCA 22 TELEFON: J. 438—64

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

„TUDOR" ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI. ker., Váci-út 137—39. Telefon: Automata 923—08.
Gyárt:
Tudor és Varta rendszerű accumulátorokat.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

352

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 augusztus 5. — 31. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Racionalizálás

Nagy válságok megoldásánál is mértéktartónak kell lenni. Ha az ember meredek hegyoldalon akar lesietni, ne vegyen túlságosan nagy svungot, mert orra bukik és összetöri magát. Vagy ahogy *Wekerle* pénzügyminiszter mondta más vonatkozásban, de ide is illően: a válság megoldásánál minden tulhajtás olyan, mintha a súlyos beteg öngyilkos lesz, mert fél a haláltól.

Ezért mondjuk mi újra, amit már sokszor mondtunk, hogy az üzemek ellen indított irtóháborúval is csinján kell bánni. Az üzemek ellen viselt kereszteshábórúban ma már nemcsak az érdekeltek és az elvi meggyőződés alapján állók vesznek részt, de az már valósággal divattá vált, mint a háborúban az önkéntes ápolás. A legszelídebb emberek, akiknek az üzemi kérdéshez semmi közük, akiknek az egészről fogalmuk sincs, valósággal vérszomjasak lettek és az éberantali radikális megoldás ma a legnépszerűbb.

Ebből a népszerűségből azonban mi nem kérünk, mert a hangzatos argumentumok mögött meghúzódó rövidlátást nem tesszük magunkévá. Veszedelmes gondolat ugyanis az, hogy: *üzem, tehát meg kell ölni!* Ez a gondolat azonos a halálfélelemben elkövetett öngyilkossággal. Igenis, *ki kell pusztítani a magasabb hivatást be nem töltő, közérdekűt nem szolgáló üzemeket.* De vannak olyan üzemek is, — ha kis kottériák szeretnék is konkurrenciájukat megölni, — amelyek a polgárság százezreinek érdekeit védik, amelyek közérdekűek és amelyek ezreknek adnak kenyeret.

Ezeknek az üzemeknek élniök kell. Csak egyetlen példát mondunk: számos vidéki város *most* állít fel hatósági mészárszéket és hatósági péküzemet, mert csak így tud védekezni a nehéz időkben mindenkor jelentkező árdrágítók ellen. *Hívei vagyunk ellenben annak, hogy minden állami és városi üzemet újra a sorozóméree alá kell állítani és ha életrevalónak ítéltetett, akkor is racionalizálni kell.*

Ott vannak például a legaktuálisabb üzemek, *a közélelmezési üzemek. Időnkint, mint például éppen ma,* igen nagy szükség van rájuk. De nem tudjuk megérteni, hogy miért van szüksége ezeknek az üzemeknek, mindegyiknek elkülönített dirigáló apparátusra? Mindegyiknek külön igazgatója, — ha ugyan nem igazgatói, — irodai és ellenőrző személyzete, pénztára, irodai személyzete, bevásárló közegei, különálló irodai épületei és mi mindene van. *Minek mindez külön a Kenyérgyárnak és külön a Lóhúsüzemnek, amikor mind a két üzem természetes, összefüggő tartozéka lehetne az Élelmiszerüzemnek.* Az az óriási és kilehetne *az Élelmiszerüzemnek.*

Az egyébként jogos és természetes üzemellenes hadjárat nihilistái például ma valószínűleg azt fogják követelni, hogy a kenyérgyárat sürgősen el kell törölni a föld színéről. A látszólagos igazság ezek mellett áll, mert *a Községi Kenyérgyár a mult napokban éppen olyan mértékben emelte a kenyérárakat, mint a pékek.* Valóban, ha valaha, most kellett volna árszabályozó hivatását betölteni. Ebben az esetben azonban a Kenyérgyár nem mint eszköz bukott meg, hanem csak az bizonyosodott be, hogy szakavatott kézbe kell adni ezt a régen jól bevált instrumentumot, amely, mint a Községi Élelmiszerüzem szerves része, hamarosan nemcsak hivatását töltheti be, de népszerű is lehet.

Nem vak irtóháborúra van tehát szükség, hanem böles racionalizálásra.

Kétéves terv a pénzügyi egyensúly tökéletes rendbehozására

Borvendég alpolgármester kijelenti, hogy két év mulva Budapest a kontinens legkonszolidáltabb városa lesz — A költségvetésben csak az eminens érdekeket szolgáló tételek szerepelhetnek

A főváros nem veszi igénybe a 20 milliós függőkölcsönt

Teljes nyiltsággal és az ügy érdeméhez mért komolysággal el kell ismerni, hogy *a nehéz gazdasági viszonyok a székesfőváros háztartását sem hagyták érintetlenül.* A költségvetésben előirányzott jövedelmek, különösen a közszolgáltatások nem folynak be olyan mértékben, mint ahogy azt várni lehetett és talán ez az egyetlen oka annak, hogy a főváros nagykiterjedésű adminisztrációja is a legszigorúbb takarékoskodással és a kiadások leggondosabb mérlegelésével akarja biztosítani a pénzügyi egyensúlyt. Az év első hónapjaiban még a rendes méretekben futottak össze a jövedelmek, újabban azonban a bevételek nem állanak arányban a mutatkozó kiadásokkal, ami ha nem is okoz zavarokat és nehézségeket: *utmutatást ad a jövő évi gazdálkodás kereteinek megállapításához.* Ennek az a lényege, hogy a bevételi oldalon az előirányzatot a reális gazdasági viszonyoknak megfelelően fogják kialakítani, a kiadási tételek közé pedig kizárólag csak azokat a szükségleteket sorozzák be, amelyeknek végrehajtásához *a szükséges fedezet feltétlenül rendelkezésre áll.*

A főváros pénzügyi viszonyairól, a jövő terveiről és a költségvetési egyensúly biztonságáról folytattunk nagyérdekességű beszélgetést *Borvendég* Ferenc alpolgármesterrel, aki nyiltan és komolyan tárta fel a helyzetet azzal a tendenciával, hogy a főváros pénzügyi nyugalmának megóvására csak egyetlen mód kínálkozik: *a körültekintő gazdálkodás és a megfontolt pénzügyi vezetés.*

Borvendég Ferenc alpolgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A húszmillió pengős átmeneti kölcsönt, amelynek felvételére a közgyűlés megadta a felhatalmazást, minden valószínűség szerint *egyáltalában nem fogjuk igénybevenni.* A közgyűlési felhatalmazást csak óvatosságból szereztük meg, ami azt jelenti, hogy élni vele nem okvetlenül szükséges.

Meg tudjuk találni a módját annak, hogy a városi adminisztráció a folyó kiadásokra szánt kölcsön nélkül is zavartalanul továbbműködjék.

Magától értetődik, ennek a módja csak az lehet, hogy *bizonyos, nem okvetlen szükséges beruházásokat elhalasztunk arra az időre, amikor a város pénzügyei ezeknek a végrehajtását lehetővé teszik.*

— Az összes ügyosztályok vezetőivel és *Lamotte* pénzügyi tanácsnok úr közbenjöttével alaposan átvizsgáltam a jövő évi költségvetési tervezeteket és ennek során rigorózusan tanulmányoztam minden tételt.

A költségvetési tervezetben szereplő tételek közül csak azokat hagytam jóvá, amelyek egyenesen és kimondottan a főváros eminens érdekeit szolgálják.

Figyelembe vettem *a takarékossági szempontokat* és ennek betartására *kérlelhetetlenül* fogok vigyázni. Tekintettel kellett lennem arra, hogy a székesfőváros közönségének áldozatkészségét a túlzásig ne fokozzuk. Ennek megfelelően csak *a legszükségesebb mértékre korlátoztuk a beruházásokat* is, nehogy ebben a vonatkozásban az óvatosság hiánya nyilvánuljon meg. A megbeszélések során

olyan pénzügyi keretet állapítottunk meg, amely Budapest financiáit két év alatt a legtökéletesebben rendbehozza.

Nem szabad figyelmenkívül hagyni, hogy Budapestnek végeredményben *nagy vagyona van* és csak a *likviditásra* kell különös gondot fordítanunk. Ezt a jövő évi és a következő évi költségvetésben oly mértékben tudjuk majd megvalósítani, hogy

az 1933. évben Budapest már a kontinens legirigyeltebb és legkonszolidáltabb városai közé fog tartozni.

Természetes, hogy *a költségvetés keretein változtatni nem szabad,* legfeljebb a szükséges és költségvetésileg jóváhagyott beruházások *sorrendjén* lehet majd változtatni. Semmiképpen sem történhetik azonban ez a megállapított pénzügyi keretnek a megbolygatásával. Ha ezeket a szempontokat radikálisan és minden befolyástól mentesen végrehajtjuk, akkor *Budapest háztartása kölcsön igénybevétele nélkül is teljesen és tökéletesen rendbejön.*

— A fent elmondottakból természetesen

nem következik az, hogy a beruházások terén passzív álláspontra fogunk helyezkedni.

A közmunkákat és a szükséges beruházásokat lefolytatjuk és ennek a programját máris elkészítettük. Mindehhez még hozzá kívánom fűzni a következőket: *a takarékossági programunkat lefolytatjuk, létszámredukció és a legálisan szerzett jogok megcsorbítása nélkül.* Ebben a tekintetben teljesen megnyugtathatom a székesfőváros összes alkalmazottjait.

Borvendég alpolgármester nagyfontosságú nyilatkozata azt jelenti, hogy a főváros pénzügyeinek teljes rendbehozására kétévi olyan időtartam szükséges, amely alatt *a költségvetés stabilitása* lesz a főszempont, minden fölösleges terv és program mellőzésével. Mindenesetre megnyugtató, hogy *a főváros ez átmeneti idő alatt is gondoskodni kíván a gazdasági ágazatok foglalkoztatásáról,* annak a kilátásba helyezésével, hogy a két esztendő lejárta után *ismét sor kerül a grandiózus tervek, a fejlődéshez szükséges beruházások és alkotások végrehajtására.*

Ujra megkapják havisegélyüket a nyugdíjasok

Megtalálták az erre szükséges 80.000 pengős fedezetet — A szinekurák alkonya

A székesfőváros törvényhatósága, — mint ismeretes, — elismerésreméltó szociális érzékkel igyekszik eltüntetni azt a fájdalmas és kirívó ellentétet, amely, törvényes rendelkezés folytán, az úgynevezett „régi" és „új" nyugdíjasok között fennáll. A helyzet ugyanis ma az, hogy azok az öreg és esetleg nagyobb szolgálati idővel rendelkező nyugdíjasok, akik közvetlenül a háború után fejezték be tényleges szolgálatukat, kevesebb nyugdíjat kapnak, mint a náluk fiatalabbak, akiknek elbocsájtása a törvényes rendezés után történt.

A főváros a két kategória között fennálló különbséget havi segélyek formájában igyekezett a multban eltüntetni,

mindaddig, amíg a kormányrendelet ezeket a segélyeket részben megszüntette, részben nagymértékben redukálta.

A székesfőváros vezetősége erre a belügyminiszterhez fordult még az év elején és méltányossági okokból kérte e rendelet megváltoztatását. A belügyminiszter a főváros felterjesztésére azzal válaszolt, hogy amennyiben ki tudják a szükséges fedezetet mutatni, nem emel kifogást a segélyek visszaállítása ellen. A kormányleirat vétele után

a pénzügyi ügyosztály talált is 80.000 pengőnyi fedezetet,

abból az összegből, amit új adóhivatali állások szervezésére szántak a költségvetésben, de közben az állások betöltése elmaradt.

A fedezet kijelölése után a főváros újból felterjesztést intézett az öreg nyugdíjasok érdekében, erre azonban a mai napig sem érkezett meg a döntés. A közeli napokban a főváros vezetősége ismételt sürgetéssel keresi fel a belügyi kormányzatot és kérni fogja, hogy járuljon hozzá a segélyek eredeti összegű kiutalásához, mert a munkaképtelen öreg hivatalnokok, akik ezeket a 30—50 pengős havi segélyeket hosszabb idő óta nélkülözni kénytelenek, egyre keservesebb napok elé néznek.

Nincs többé szinekura

A fővárosi nyugdíjasok státusában egyébként más komoly változások is készülnek, mert *Borvendég* Ferenc alpolgármester egyik minap érkezett belügyminiszteri leirat kapcsán bizalmas rendeletet adott ki, amelyben utasította az összes hivatalok vezetőjét, jelentsék be mindazokat a tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akik valamilyen funkcióért a nyugdíjon kívül egyéb fizetést vagy díjazást élveznek.

A belügyminiszter ugyanis a legkomolyabban felhívta a főváros vezetőségét arra, hogy szüntesse meg a többszörös jövedelmeket

és vessen véget a kirívó eseteknek, mert *türhetetlen, hogy ugyanakkor nyugdíjasok két, vagy három helyről kapjanak nyugdíjukon felül fizetést, amikor egyre többen találhatók olyanok, akik semmilyen foglalkozást és kenyeret sem találnak.* A belügyminiszter

különösen kifogásolja a „szinekurákat".

Igy azt, hogy *egyes parkokban és sétatereken felügyelői szolgálat címén külön fizetést élveznek nyugdíjas fővárosi tisztviselők,* holott ezekre az állásokra szükség nincs.

Megkezdték a vízművek két Duna-alagútjának épitését

A kétmillió pengő befektetést igénylő munka csaknem két évig tart és állandóan többszáz munkást foglalkoztat — A főváros házi kezelésben 29 kutat fúrat Káposztásmegyeren

A káposztásmegyeri vízműveknél szükségessé vált nagyszabású bővítési és rekonstrukciós *munkálatok kiviteléhez a a vállalkozók: Káldor és Matyasovszky építészek hétfőn hozzáfogtak.* A két részre oszló munka nemcsak azért nagyjelentőségű, mert a milliós Budapest zavartalan és kifogástalan vízellátását lesz hivatva biztositani, hanem azért is, mert a közel kétmilliópengős építkezés csaknem két éven át a munkások százainak biztosít állandó kenyeret.

A vízműveknél megkezdődött munkálatokról

Schara Béla főjegyző,

a vízvezetéki és világítási ügyosztály vezetője a következőket közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— A vízművek új Duna-alagútjainak építését hétfőn megkezdték a vállalkozók.

Mindkét alagút egy időben parallel épül,

holott ez nincs is kikötve. Ily módon az az előny származik a fővárosra, hogy ez a nagyfontosságú munka jelentősen rövidebb idő alatt készül el. A szerződés értelmében

a vállalkozók összesen hatszáz munkanap alatt tartoznak az alagutakat megépiteni,

úgyhogy az építkezés mintegy két évig tart, de lehet, hogy előbb is készen lesz.

— Az alagút-aknák, valamint az alagútak a legmodernebb módszerrel és a legteljesebb körültekintéssel épülnek. Az ilyen természetű munkáknál az általánosan használt pneumatikus, sűrített levegős rendszer helyett a főváros az *excavatoros, pajzsmódszeres eljárás alkalmazását írta elő.* Ez azt jelenti, hogy

a föld alatt dolgozó munkáscsoportok páncélburkot tolnak maguk előtt, s tulajdonképpen ebben dolgoznak, ebben vájják maguk előtt az alagutat,

a páncélburok mögött pedig rögtön, folyamatosan építik a végleges vasbeton alagútburkolatot. A pneumatikus módszert *szociális szempontból is mellőzni kellett,* mert például *a hamburgi Elbetunnel építésénél, ahol ezt alkalmazták, több mint 800 munkás betegedett* meg abban, hogy nem bírta a sűrített levegőt. *Tunnelbetegség tehát nem lesz nálunk, ezzel szemben a munka is gyorsabb lesz.*

— A munkálatok másik csoportjába tartozik annak a 29 kútnak a fúrása,

amely a főváros növekedésével és a környék bekapesolódásával a mindegyre fokozódó vízszükségletet bőségesen biztositani fogja. Ezek a kutak a megtartott talaj- és egyéb vizsgálatok eredményeképpen

a pesti part kavicsrétegében készülnek és kifogástalan vizet adnak.

Az új kútcsoportot házilag furatja a vízművek igazgatósága.

Az ügyosztályvezető főjegyző kérdezősködésünkre még közölte, hogy a próbaképpen üzembe helyezett *Dabeg-rendszerű szürőkészülék,* amely a napi vízszükséglet egytizedrészét tudja megtisztítani, *eddig bevált.* A próbák még tartanak és az év vége felé dől el véglegesen,, hogy hol és hány szürőgépet állítanak fel.

Baracska Pettend-telep parcellázása

„Baracska Pettend telep" 200, 300 és 400 □-öles parcellái közvetlen Baracska vasútállomásnál kezdődnek és Pettend felé a vasútvonal két oldalán terülnek el.

A házhelyek □-ölenként 1 P 20 fillértől

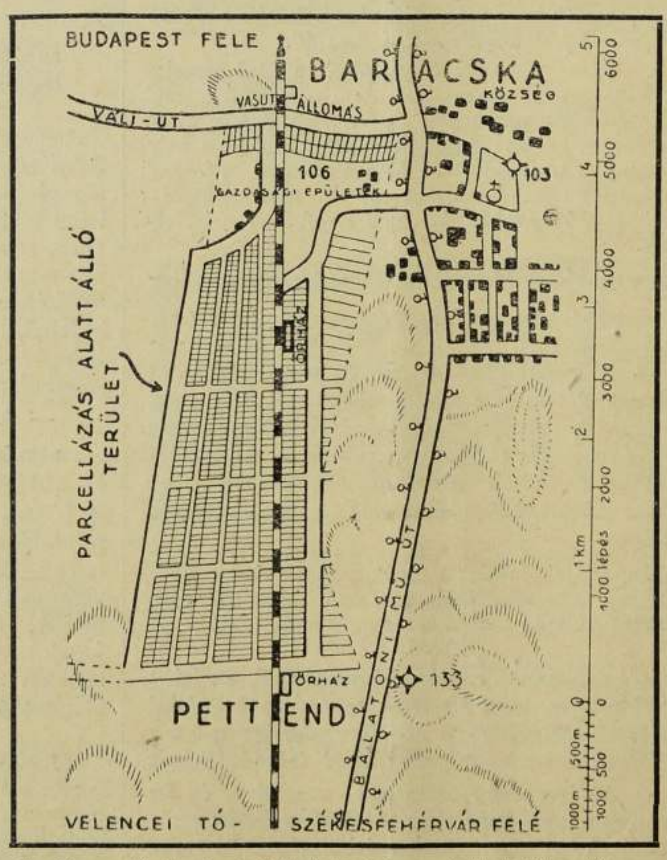
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. A vételárból **készpénzben fizetendő 10%, a hátralékos vételár** pedig parcellánként **havi 10 pengős részletekben** fizethető.

Minden anyagi megerőltetés nélkül szerezhet tehát magának egy 200 □-öles házhelyet, mely kiválóan **alkalmas nyaralónak,** valamint **állandó lakásnak** is.

Baracska vasútállomás Budapest-Kelenföldtől **28 km-re** van, **naponta 7 vonat közlekedik** és 60 perc alatt elérhető. Havi bérletjegy nem köztisztviselőnek is P 27.20, tehát egyszeri utazás 45 fillérbe kerül. Tervbe van véve állandó autóbusz-járat és így a telep Budapestről minimális menetdíjjal cca ½ óra alatt elérhető lesz.

A telep **talaja kitünő minőségű,** földművelésre, **gyümölcstermelésre s kertészetre nagyon alkalmas.**

A telep nyaralásra is különösen alkalmas, mert a **Velencei tó 12 perc alatt elérhető,** ahol pedig köztudomás szerint a telek ára □-ölenként 8—10 pengő.

Siessen és **vegyen tehát a „Baracska Pettend telep" parcelláiból legalább egy 200 □-öles telket,** mert annak **ára négyszögölenként 1.20** pengővel számítva **P 240.—,** ebből a **vételkor lefizet 24 pengőt, a hátralékot** pedig **10 pengős havi részlettel** 22 hónap alatt letörleszti, nem lesz többé nyaralási gondja, mert a velencei tó mellett nyaralhat és öreg napjaira a fővároshoz közelfekvő értékes házhelytulajdont szerez.

Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3/b, I. e. 5.

délelőtt 10—12, délután 5—7 óráig. Tel.: A. 694—33.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ

V., Deák Ferenc-utca 2.

*

VIGADÓ-KIOSZK

V. kerület, Vigadó-tér.

Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

DONA DÖME ÉS TÁRSA

PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA

a „PAPIRMALOM"-hoz

BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Csak óvatosan!

Irta: PAYR HUGÓ országgyűlési képviselő, törvényhatósági tanácstag

A főváros vezetősége néhány hét óta azt a legintranzigensebb elhatározását készíti elő, hogy az egész vonalon érvényesíteni kell *a szigorú takarékosságot.* Ez a művelet kezdetét vette azzal, hogy eltörölték a tisztviselők pótlékát és külön munkadíját. Ami a takarékossági törekvéseket illeti, azt a mai viszonyok között, — amikor előrelátható, hogy pénzszüke lesz — *mindenképpen helyeselni lehet.* A legszigorúbb, sőt a legkegyetlenebb takarékosságra van szükség. Meg kell nézni minden fillért, amit a főváros kiad, meg kell fontolni, vajjon szükséges-e ezt a fillért elkölteni. Mulhatatlanul fontos, hogy a felelős tényezők álmatlan éjszakákon át gyötrődjenek, kínlódjanak afölötti gondjaikban, hogy *az alájuk rendelt üzemek, intézmények és ügyosztályok kiadásain mit lehet megtakarítani.*

Helyes az is, hogy a tisztviselői különdíjakat, pótlékokat és reprezentációs költségeket lenyesegetik.

Ezen a téren is olyan abuzusok voltak, amelyeket már régen nem lett volna szabad tűrni.

Voltak tisztviselők, akik 5—6 ügyosztály különdíjjegyzékén szerepeltek egyszerre, sőt voltak olyanok is, *akik minden különösebb képesség és minden különleges munkavágy, érdem nélkül ötször annyi pótlékot kaptak, mint egyenrangú kollegáik.*

Helyeseljük tehát a takarékosságot ezen a téren is.

Azonban: ez a takarékossági tendencia ne, vagy legalábbis

ne csak a tisztviselők rovására

nyilvánuljon meg. A tisztviselőknek arányosítsák a fizetésüket, vizsgálják meg, hogy ki mennyit ér, mit és hogyan dolgozik. Csinálják a vezetők úgy, mint ahogy *a magánvállalkozásoknál* történik, ahol

értéke és munkája szerint honorálják a hivatalnokokat.

Általában azonban leesökkenteni a fizetéseket, elvenni a tisztviselőktől még a reményét is annak, hogy szorgalommal, iparkodással, tanulással és munkával fokozni tudja a státusbeli alacsony fizetéseket:

azt jelenti, hogy az adminisztrációt csődbe viszik.

Mert elkedvetlenedett és gondterhes tisztviselői karral nem lehet a fővárost a mai nehéz helyzetéből kivezetni.

Azzal a hárommillió pengővel, ami fizetésredukció révén megtakarítható, amúgy sem lehet a főváros pénzügyi egyensúlyát biztosítani. *Sokkal nagyobb és jelentékenyebb megtakarításokra van szükség, — s ezek mellett mellékes, hogy a tisztviselőkön hárommilliót, vagy kettőmilliót takarítanak-e meg.* Lényegbevágó megtakarítást pedig csak helyes és észszerű gazdálkodással lehet elérni. Ismétlem: nem a mindenáron való fizetésleszállítással és nem a különmunkadíjak beszüntetésével, — hanem *csakis az okszerű gazdálkodással.* A fővárosnak minden intézményénél tízezreket és százezreket lehetne megtakarítani anélkül, hogy a megtakarítások akár az ügynek, akár az egyéneknek sérelmére volnának. És ehhez csak az kell, hogy a város gazdálkodása úgy irányíttassék, mintha azt valamely nagybank kezelné, amelyik

a fölös és terhes üzemeket és intézményeket kiméletlenül kidobálja hajójából, a többit pedig a munkaerők kihasználásával és a dologi kiadások gazdaságos beosztásával lukrativan vezetik.

Ez legyen tehát a főváros vezetőségének jelszava: *„a gazdaságos kezelés"*, — s akkor a főváros minden megrázkódtatás nélkül fogja meguszni az előttünk álló nehéz időket.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

Gazdasági és gyakorlati problémák megoldása fogja majd uralni az őszi közgyűlési kampány munkásságát

Uj szabályrendeleteknek, a törvény további végrehajtásának és a rendkívüli időkhöz mért intézkedéseknek előkészítését rövidesen megkezdi a városházi apparátus

A várospolitikai életben csak látszólag állott be a nyári szünet: az összes ügyosztályokban szorgos munka folyik a szükséges teendők és tervek végrehajtására. Az ügyosztályvezető tanácsnokok esetleges távollétük alatt is állandó kontaktusban vannak hivatalaikkal és így minden ügyről megfelelő tájékoztatással rendelkeznek. Egyelőre még a fővárosban tartózkodik *Kozma* Jenő dr. is, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke is, akitől a *közgyülés őszi munkaprogramja* iránt érdeklődtünk.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idő rövidsége, az aktuális ügyek tempója és nem utolsó sorban a választások lefolytatása meggátolta a fővárosi törvény számos rendelkezésének az autonómia keretében való végrehajtását. Így történt, hogy a szabályrendeletek átdolgozása és ujonnan való megalkotása még nem volt keresztülvihető, holott súlyos érdekek fűződnek az új rendelkezések mielőbbi érvényesüléséhez. Éppen ezért

az őszi teendőket ezeknek az új szabályrendeleteknek a letárgyalása fogja megnyitni,

amelyek közül számos már teljesen elkészülten várja a jóváhagyást a tiszti ügyészségen. A városigazgatás majdnem minden ágazatát érintik az új szabályrendeletek és *a közgyülés már az őszi kampány elején egész sorozatát fogja tárgyalni a szakbizottságok által előkészített anyagnak.*

— Másik fontos feladat, ami szintén az új törvényből fakad: *az elöljáróságok szaporítása.* Úgy tudom, hogy az illetékes ügyosztályok már megtették az előkészületeket az új elöljárósági székházak kijelölésére, a fedezet kérdése is biztosítva van és

csak formaságokon múlik, hogy a kerületi közigazgatás mindenütt szorosabb kontaktusba jusson a városrészek lakosságával.

Nem lehet eléggé sürgetni az elöljáróságok decentralizálását, mert *a mai helyzet már tarthatatlan.* Ma minden kis ügy, legyen az iparjogi, kihágási, illeték- és adóügyi, a kerületi elöljáróságok illetékessége alá tartozik és képtelenség, hogy például a hegyvidék távoli lakói órákon át utazzanak, amíg a Várban levő elöljáróságra eljutnak. De ez a helyzet Zugló, Lágymányos és az Angyalföld szempontjából is, miért ezt a kérdést most már haladéktalanul rendezni kell. Semmi körülmények között sem egyezek bele abba, hogy 1932 január 1-ére ismét csak igéretek formájában halljunk az új elöljáróságról; már most bejelentem, hogy

a legkíméletlenebbül fogom követelni a négy új elöljáróság üzemének a tervezett időpontban való megindítását.

Pénzügyi vagy személyi okok nem lehetnek megakadályozói a törvényben előírt rendelkezésnek. Erre a célra a szükséges fedezetet feltétlenül beállítjuk a költségvetésbe, a személyzeti kérdés megoldása pedig könnyű, mert a főjegyzői kar számos kiválósága alkalmas az új kerületek megszervezésére és irányítására.

— Mindezek a feladatok önként következnek az új törvény előírásaiból. Egészen más teendők is vannak azonban, amelyek már a törvényhatóság kezdeményezésétől, ötletességétől és fejlődést kereső elhatározásaitól várhatók. Az bizonyos, hogy a főváros parlamentje sem vonhatja ki magát a gazdasági problémák és az azokkal kapcsolatos tennivalók megtárgyalása alól és én nekem meggyőződésem, hogy

a közgyülés őszi munkaprogramját elsősorban a gazdasági és gyakorlati kérdések fogják dominálni.

A fővárosnak annyi vonatkozása van a maga vagyontárgyainak célszerű irányítása, vezetése és okos kihasználása révén a gazdasági élettel, hogy *nem lehet észrevétlenül elmenni az élet által feldobott nagy és nehéz kérdések mellett.* Mindezeken kívül

a fővárosnak kötelessége is a gazdasági nehézségekkel küszködő polgárainak segítségére sietni

és erre nem egy mód és lehetőség kinálkozik. Feltétlenül meg fogjuk találni azokat az eszközöket, amelyekkel eredményt lehet elérni és én biztosan tudom, hogy *a közgyülés őszi munkássága hasznos szolgálatokat fog hozni Budapest egyetemének.*

*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a nyári szünet az idén hamarabb fog végződni, mint más években. Rendkívüli időkben mindenkinek a helyén kell lennie és így a teljes városházi apparátus is a szokottnál hamarabb fejezi be a nyári vakációt. Az első őszi közgyülést valószínüleg már szeptember első napjaiban fogja összehívni *Ripka* Ferenc főpolgármester.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inexbőrszijak, Crescent-szijkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

Vizvezetékeknél
főcsőnek használja az uj Eternit nyomócsövet. — Időt és pénzt takarít meg vele. — Nem rozsdásodik, könnyü, tartós, gyorsan szerelhető.
Kérjen prospektust és árjegyzéket
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33 SZÁM

TISZAVIDÉKI PARKETTA-, HAJÓPADLÓ- ÉS ASZTALOS-ÁRUGYÁR
GYÁR ÉS TELEP: DEBRECEN
KÓRHÁZ-UTCA 5 — TELEFON: 14—67
Sürgönycím: PARKETTGYÁR DEBRECEN
IRODA ÉS RAKTÁR: BUDAPEST, IV., FERENC JÓZSEF RAKPART 11. SZÁM
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 842-59

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS víz GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készit irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, iróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Gazdasági Értesítő

Egy törpe biztosító kalandos pályafutása

Véget kell vetni az intézetnél uralkodó hierarchiának

Tíz esztendővel ezelőtt alakult meg a *Pénzintézetek Biztosító Részvénytársasága*, azzal a rendeltetéssel, hogy biztosítási szervezete legyen egy azóta már megszünt érdekképviseletnek, a *Pénzintézetek Országos Egyesületének*. Már legelején is homályos volt a célja ennek a biztosítási alapításnak, mert hiszen a biztosítók nagyrésze már akkor is valamely nagybank érdekköréhez tartoztak, a *Pénzintézetek Országos Biztosítójának* tehát kevés reménye kinálkozott arra, hogy valamelyik pénzintézetnek csakugyan reprezentatív biztosítója legyen. Kezdetben, amikor még a vidéki pénzintézetek kevésbé függtek a budapesti bankoktól, a társaságnak voltak bizonyos kapcsolatai vidéki bankokkal és takarékpénztárakkal és valószínűleg ez indította a Magyar-Francia Biztosítót arra, hogy érdekkörébe vonja ezt a kis biztosítót. Később azonban, amikor a fővárosi befolyás egyre érezhetőbb lett a vidéki bankéletben és a *Pénzintézetek Országos Egyesülete is beolvadt a TÉBE-be*, ezek a kapcsolatok is lassanként megszakadtak, sőt mintegy

két esztendővel ezelőtt a Magyar-Francia sem látván többé okot arra, hogy védőszárnyai alatt tartsa a Pénzintézeti Biztosítót, kivonta érdekeltségét az intézetből.

Mióta a Pénzintézeti Biztosító kikerült a Magyar-Francia égisze alól és magárahagyottan nekivágott az élet útjainak, *Halasy* Mátyás lett az ügyek teljhatalmú intézője.

Az intézet lassanként azonban elvesztette fejlődőképességét, sőt egész létjogosultsága problematikussá vált.

Az önállóság első hónapjaiban a Pénzintézeti Biztosító outsiderje volt minden elképzelhető biztosítási kartelnek és szerény képességeihez mérten rontotta az általános díjnívót. Ez a fenegyerekeskedés azonban hamar megártott a nagyratörő kis intézetnek, úgyhogy rövidesen a *Hermes Biztosítóval* leendő fuziójáról kezdtek suttogni. De a kényszerházasságból nem lett semmi, mert a *Hermes elvesztette német patronusát, a Vaterländische Rheniaiát és a jogutód, a Nordstern biztosító csak kényszerűségből tartotta fenn a Hermest*, nemhogy új tranzakcióra gondolt volna.

A Hermes-féle orientációból tehát nem lett semmi, chelyett bizonyos *érdekközösség létesíttetett a szociáldemokrata párt hányt-vetett életű biztosítójával, a Corviniával.* Az az antikapitalisztikus biztosítási tevékenység, amelyet a Pénzintézeti Biztosító a Corviniával vállvetve fejtett ki, ismét csak a díjak rontásában és a piac lehetőségig való deroutálásában csúcsosodott ki, egészen addig, amíg *Halasy* Mátyás biztosítója bírta. Mikor már az ár ellen tovább úszni nem tudott,

szép csendesen behódolt a karteleknek

és azóta csendes, de nem éppen tevékeny tagja a biztosítók társadalmának.

A *Pénzintézeti Biztosítónak* Budapesten és a vidéken több, mint száz tisztviselője van. Ha a társaság személyi és dologi rezsijét nézzük, abba a tévhitbe eshetünk, hogy a Pénzintézeti egyike a nagy magyar társaságoknak, ha azonban díjtartalékait és tőkeviszonyait behatóbban megvizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy

a Pénzintézeti Biztosító létét a Felügyelő Hatóság amaz elözékenységének köszönheti, amellyel a kisbiztosítók tőkeviszonyainak sürgős revizióját nem tartja olyan fontosnak, mint a többi komoly biztosítási körök.

Az elenyésző produkcióval azért áll szemben a példátlanul nagy személyi rezsi, mert *Halasy Mátyás, a Pénzintézeti Biztosító egyeduralkodói allürökkel felruházott vezérigazgatója nem tud lemondani arról a mámorító, de kissé költséges élvezetről, hogy több, mint száz embernek parancsoljon* és végrehajtassa velük intézkedéseit, amelyekért Istenen kívül csak önmagának tartozik felelősséggel.

Egy pillantás a *Pénzintézeti Biztosító* mérlegébe, meggyőz bennünket arról, hogy ekkora apparátussal csekélyebb eredményt akarva sem lehetett volna produkálni. Természetesen

az intézet részvényesének lenne kötelességük szigorúbb bírálattal vizsgálni Halasy Mátyás működését

és rászorítani őt arra, hogy ha már minden áron parancsolni akar, olyan parancsokat osztogasson, melyek kiragadják az intézetet mostani tespedéséből. Ha pedig nem tud ilyen parancsokat osztogatni, akkor ossza meg autokratikus hatalmát másokkal is, akik értenek az ilyesmihez.

A Hitelbank félévi beszámolója

A *Magyar Általános Hitelbank* igazgatósága július 28-án tartott ülésében megállapította az 1931. első félévi üzleteredményt. A tiszta nyereség 2,155.735.69 pengő a multévi 3,470.404.19 pengővel szemben. A mérleg fontosabb tételei, szembeállítva az 1930 december 31-i állapottal, a következőképpen alakulnak: A takarékbetétek összege 56.2 millió P-őt (tavaly 61.3 millió P), a folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett betétek összege 112.9 millió pengőt (tavaly 147.2 millió pengő), az egyéb hitelezők összege pedig 128.5 millió pengőt (tavaly 136.3 millió pengő) tesz ki. Az adósok összege 192.8 millió pengő tavaly 216.4 millió pengő), a váltótárca 84.2 millió pengő (tavaly 102.7 millió pengő). Az értékpapirállomány és a pénzintézeteknél, valamint egyéb vállalatoknál fennálló érdekeltségek együttvéve 51.3 millió pengővel szerepelnek a tavalyi 53.8 millió pengővel szemben. A forgalomban lévő saját záloglevelek állománya a belföldi piacon eszközölt folytatólagos eladások következtében 28.1 millió pengőről 30.6 millió pengőre emelkedett és ezzel a bank teljes záloglevélállománya értékesíttetett.

Az intézet kihelyezéseinek jelentős részét — az összes kihelyezéseknek kerekszámban nem egészen egyharmadát — teszik a bank érdekköréhez tartozó vállalatoknak nyujtott hitelek, amelyekbe bele vannak értve az összes campagne- és rembourshitelek s a vállalatok másutt felvett kölcsöneiért vállalt kezességek is. Tekintettel a hazai gazdaság jelenlegi nehéz helyzetére és arra a körülményre, hogy a konjunktura jövő alakulása tekintetében még mindig bizonytalanság uralkodik, a vállalati künnlevőségek értékelésénél az igazgatóság oly tartalékolással élt, amely a mai súlyos viszonyok között fokozottan megkívánható gondos mérlegelés mellett is kellő fedezetet nyujt.

Az igazgatóság mindaddig, amíg a félévi mérleg pontos számadatai nem állottak rendelkezésére, nem látta célravezetőnek, hogy az utóbbi időben a wieni és berlini események nyomán forgalomba került, a bank ellen irányuló hiresztelésekkel szembeszálljon, mert ez csak általánosságban tartott cáfolatok alakjában történhetett volna. A félévi mérleg számadatai viszont az igazgatóság meggyőződése szerint önmagukban kétségtelen bizonyítékot szolgáltatnak arra, hogy az említett hiresztelések minden alap nélkül valók.

Gyenge üzleteredmény az Ankernél. Dacára a kedvezőtlen viszonyoknak, kevés olyan társaság van az utódállamok területén, amely rácáfolva a gazdasági helyzetre, meg ne tartotta volna fejlődésének eddigi tempóját. *Nem igen dicsekedhetik ilyen érdemekkel az Anker Biztosító bécsi főintézete, amelynek nemrégiben megjelent mérlege azt bizonyítja, hogy a társaság égigmagasztalt szervezetei meglehetős kihagyásokkal dolgoztak.* A mérleg szerint a díjbevétel 30,378.000 sillingről 32,924.00 sillingre emelkedett, a szaporulat százalékosan még a 9%-ot sem éri el, ami igazán nem meggyőző eredmény egy olyan társaságnál, amely akkora ügynöki szervezettel dolgozik, mint az Anker. A mérleg egyéb tételei, beleértve a 216.000 sillinges tiszta nyereséget is, mind olyanok, amelyek csak arról tanuskodnak, hogy az intézet képtelen ellenállni a viszonyok nyomásának. Vagy talán a viszonyokon kivül valami más hiba is van? Bizonyára a magyarországi fiókintézet tehetetlen működése is hozzájárul az intézet visszafejlődő üzleti eredményéhez.

A belügyminiszter jóváhagyta a Kisipari Hitelintézet tőkeemelését. A főváros közgyülése legutóbb foglalkozott a *Kisipari Hitelintézet* tőkeigénylésével és elhatározta, hogy a város pénzkészleteiből ez év végéig rendelkezésre bocsátott egymilliópengős hitelkeret 1933 végéig az intézetnél hagyja, egyúttal pedig *az alaptőke újabb 400.000 pengővel való fölemelését* mondotta ki. A *Kisipari Hitelintézet* július 20-án már meg is tartotta a tőkeemelő rendkivüli közgyülést, miután a belügyminiszter előzetesen szóbelileg megadta hozzájárulását. Most érkezett meg a városházára a belügyminiszter írásbeli jóváhagyása az említett közgyülési határozatról. Ami a 400 ezer pengős alaptőkeemelést illeti, annak végrehajtása a belügyminiszter szerint a főváros jelenlegi háztartási helyzetében nem kedvező ugyan, a nehéz helyzetben lévő kisipar hitelszükségletének biztosítása és az intézet mobilitásaak megőrzése azonban a tőkeemelést kívánatossá teszi.

A Phönix életbiztosító Társaság közgyülése. A mai nemzetközi válság idején fokozott figyelmet érdemel az a jelentés, amely Európa egyik vezető biztosító intézetének, a *Phönix Életbiztosító Társaságnak* üzleteredményéről és legújabb nemzetközi tranzakcióiról számol be. A társaság július 22-én tartotta Bécsben évi rendes közgyülését, amelyen az igazgatóság beszámolt az elmult üzletév eredményéről. Az 1930. évben összesen 625.5 millió silling új tőkére szóló életbiztosítást és 460.791 silling évjáradékra szóló biztosítást kötöttek. A Phönix állománya 1930 december 31-ikével 2558.5 millió sillingre az életjáradékok összege pedig évi kétmillió sillingre emelkedett. Ezenfelül a Phönix a newyorki *Metropolitan Life Insurance Co.*-val még a mult év folyamán kötött viszontbiztosítói szerződése alapján az úgynevezett csoportos biztosítás keretében körülbelül 7000 munkást és alkalmazottat biztosított összesen kereken 30 millió silling tőkére. A társaság díjbevétele 130.2 millió silling volt. A biztosítottaknak, illetve hátramaradottaknak az elmult évben 35.5 millió sillinget fizettek ki. Jelentékenyen emelkedett a társaság ingatlanállománya, amely 64.3 millió sillinggel szerepel a mérlegben. Az ingatlanok átlagos hozadéka 5.21 százalék. A társaság által folyósított összes kölcsönök összege 52 millió sillinget tett ki. A legnagyobb érdeklődéssel fogadta a közgyülés az igazgatóságnak azt a bejelentését, hogy a Phönix a legutóbbi napokban a hatalmas tőkeerejéről ismert angol *Prudential Assurance Co Lt.*-del már a mult évben megindult együttmüködését sorosabbra fűzte és lényegesen szélesebb alapokra helyezte. Ezen megállapodás folytán a Prudential fokozottabb mértékben fog résztvenni a *Phönix* üzleteiben. Elsősorban a Prudential-lal való szorosabb kooperáció folyományaképpen a közgyülés elhatározta, hogy az igazgatóság mellett egy nemzetközi igazgatótanácsot szervez. Az 1930. üzleti év 758.508.02 silling tiszta nyereséggel zárult, amelyből a tőketartalékok és a tisztviselők nyugdíjalapjának megfelelő dotálása után a társaság az idén is, mint a mult évben, részvényenként 3.40 silling osztalékot fizet.

A Magyar-Francia érdekközösségbe lépett a Pátria biztosítóval. Egyik legutóbbi számában a *Fővárosi Hirlap* már közölte, hogy a *Magyar-Francia Biztosító* és a *Pátria Biztosító* szorosabb üzleti kapcsolatot létesítenek, illetve egymással érdekközösségbe lépnek. A régóta huzódó tárgyalásokat a napokban kedvezően befejezték. Ennek megfelelően a *Pátria* augusztus 21-i közgyülésén dr. *Kende* Arthur, a Magyar-Francia vezérigazgatója és *Meuschel* Walter, a Münchener Rückversicherung igazgatója belépnek a *Pátria Általános Biztosító Rt.* igazgatóságába, amelynek vezérigazgatói teendőit továbbra is *Dárday* Ede kormányfőtanácsos látja el.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Bpest, VI., Vörösmarty-utca 24/b
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223—06.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Mágiya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Budapesti Fuvaros és Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, IX., Lónyai-u. 33—35. Tel.: Aut. 835—34
Beraktározás biztosítással .·. Személyszállítás luxusautókkal .·. Mindennemü automobil- és lófogatu fuvarozások
Épitési anyag-, gép- és tüzelőanyagszállítások .·. Földmunkák, utépítés .·. Területrendezés kordélyozás

Fővárosi Hirlap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Bérbeadták a Margitsziget ásványvízüzemét

A bérlők szombaton, augusztus 1-én átvették az üzletvezetést

Szakkörökben már napok óta rebesgetik és szinte hihetetlennek tartották, ami azonban most mégis valóra vált:

a Közmunkák Tanácsa bérbeadta a Margitsziget leglukrativabb üzemét, az ásványvízüzemet.

A bérlő a szénsavkartelnak, a Magyar Szénsavértékesítő Részvénytársaságnak egyik tagja, a *Budapesti Szénsavgyár Részvénytársaság*. Ez

a vállalat a bérletre külön részvénytársaságot alapít,

amelyben a Kohner-bankház érdekeltségéhez tartozó Csillaghegyi ásványvízüzem igazgatója, *Liszauer* Emil, továbbá *Lugos* János, a Generali igazgatója és a Budapesti szénsavgyár elnöke is résztvesznek. A bérlő részvénytársaság ugyan csak most van alakulóban, de a *Budapesti Szénsavgyár a margitszigeti ásványvízüzem üzletvezetését már augusztus 1-én átvette.*

Bűnös és megtévesztő üzelmek a margarinnal

A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában részletesen beszámolt a margarin-gyárak hatalmas terjeszkedéséről és ezzel bőséges anyagot szolgáltatott a napisajtónak, hogy foglalkozzék nemzetgazdasági és közegészségügyi szempontból oly nagyfontosságú problémával. Különösen éles és megérdemelt kritikában részesül a margarin-propagandának az a szólama, hogy a margarin gyengegyomruaknak és betegeknek különösen ajánlható: ami nem más, mint *megtévesztése a közönségnek* és merénylet a közegészségügy általános érdekei ellen.

Nem hisszük és elképzelhetetlennek tartjuk, hogy a naiv hiszékenységnek ez a mértéke fennálljon azoknál a *vendéglősöknél és cukrászoknál*, akik az olcsó menüt és a finom, „omlós" süteményt a margarin felhasználásával állítják elő és tálalják a nagyérdemű közönségük asztalára. Az étkezdék, cukrászdák és pékek vaj és zsír helyett az alacsonyabb tápértékű margarint csak azért használják, mert *silányabb összetételénél fogva természetszerűleg olcsóbb:* ez azonban

visszaélés a jóhiszemű közönséggel szemben, amely a drága pénzért nem azt a zsiradékot kapja, amit joggal elvár és megkövetel

És ha a margarin-gyárak a megtévesztő propagandájuk során a büntetőtörvénykönyvvel kacérkodnak, amikor azt híresztelik, hogy gyártmányuk betegnek különösen ajánlható: azok az étkezdék, ahol faggyú-margarinos élelmiszert szolgáltatnak ki, — *büntársak, akikkel szemben fel kell világosítani a nagyközönséget.*

A margarin első komoly kísérletezése idején jelent meg a törvény erejével egyenértékű és büntetési szankciókat tartalmazó 47.000—1909. sz. kormányrendelet, amelyik a vajtermelés érdekeinek védelmében kimondja, hogy minden olyan vendéglőben, péküzletben, cukrászdában, penzióban és általában nyilvános helyen, ahol a főzéshez, sütéshez margarint használnak,

feltűnő helyen táblát kell kifüggeszteni „itt margarinnal sütnek" felírással.

Tartalmaz a rendelet egyéb szigorú előírásokat is a margarin forgalombahozatalával kapcsolatban. Ezt a rendelkezést a legtávolabbról sem tartják be a szóbanforgó, de most már lassankint közismert azok az étkezdék, ahol margarint használnak. Nyilvánvaló, hogy a rendelet teljes mellőzése csak arra vezethető vissza, hogy

egy ilyen felírású közlés a közönség kilencven százalékát elriasztaná az étkezőhelyek látogatásától,

mert a margarin sohasem tartozott a vonzó és csábító ételárkánumok sorába, még az inséges háborús évek alatt sem, pedig akkor a hadipótlékok ugyancsak divatba jöttek, kivéve a margarint, amelyet a közönség érthetően visszautasít. Ez a mentalitás ma is fennáll és *éppen ezért csak súlyosan számításba az a mulasztás, amit a vendéglősök és a cukrászok büntetlenül elkövetnek.*

Meg kell állapítani, hogy Budapesten egyetlenegy étkezőhelység sem alkalmazza ezt a táblát (pedig hány helyen kellene kifüggeszteni!?) és így a közönség elleni merénylet büntetlenül folytatódik. Szükségesnek tartottuk ezért

a főváros közélelmezési ügyosztályainak

figyelmét erre a most már mindinkább szélesebben hullámzó ügyre felhívni.

— A közélelmezési ügyosztály mellett működik, — mondották munkatársunknak — az *Élelmiszervizsgáló Intézet*, amelynek közegei időnkint megvizsgálják egyes étkezőhelységek főzőanyagát. El kell ismerni, hogy az utóbbi években *az ellenőrzésnek ez a válfaja kissé ellanyhult és talán az okozza, hogy a margarinnal kapcsolatos előírásokat egyáltalán nem tartják be az érdekeltek.* A földmívelésügyi minisztérium 47.000—1909. sz. rendelete szerint minden olyan nyilvános helyen, ahol margarint használnak: a közönségnek feltűnő helyen tudomására kell hozni. A közönség köréből jött számos panasz hatása alatt

szigorú rendelkezés ment olyan értelemben, hogy az ellenőrzés kiméletlenül végrehajtassék az egész vonalon,

a rendeletben megjelölt büntetőszankciók alkalmazásával.

Amennyire megnyugtató, hogy végre hatályos ellenőrzés alá kerülnek a margarinos konyhák: annyira kívánatos az, hogy a kontrollt kiterjesszék és eredményessé tegyék, a közönség őszinte tájékoztatása érdekében. A margarinos táblák

adják meg a felvilágosítást a használt zsiradékanyagról, akár Ceresnek, Binikumnak, Ilonának, Erikának, Bieneolnak, Ligának, Deltának, Mahónak, Delikátnak keresztelik is a margarint.

A rendelet kiméletlen végrehajtására különösen szükség van a mai időkben, amikor nem szabad megengedni, hogy *a világhírű magyar zsír- és vajtermelés aládúcázásával újabb csapást mérjenek válságos mezőgazdaságunkra.*

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

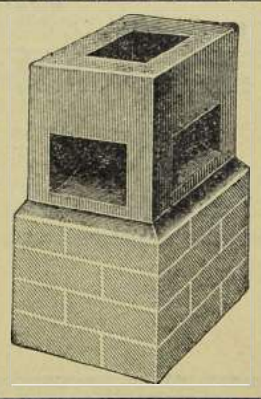
Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt paraía-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 14.
Telefon: Aut. 896—23.
Vállalja minden tipusu utak építését

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867 Telefon: J. 415—20

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig.

HAJNAL·IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

LUTZ
SZOBÁNKOK-FESTÉSEK
LAKKOK
ELSŐRENDŰ ÁLLANDÓ MINŐSÉGBEN
TELEFON JÓZSEF 93-46
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS ZSELÉTGYÁR R.T.
BUDAPEST VIII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZ.

Feliratban kéri a főváros a kormányt a hárommilliós rendőrségi hozzájárulás felfüggesztésére

A költségvetési előkészületek teendőivel egyidejüleg a legszigorúbb vizsgálatok folynak arról, hogy *milyen kiadásokat lehet törölni a jövő évi háztartási előirányzatból.* A főváros vezetői a legnagyobb erővel forszirozzák annak az elvnek az érvényesülését, hogy a költségvetés redukciója *ne érintse a beruházások sokaságát,* nehogy egy ilyen természetű elhatározás a kereseti lehetőségek csökkenését és a gazdasági nehézségek fokozását hozza magával. A költségvetés kiadási tételeinek cenzúrája elsősorban tehát arra irányul, hogy

mindazok a kiadások lekerüljenek a teheroldalakról, amelyek szorosan véve nem a fővárosra háramlanak.

A pénzügyi osztály részletes listát készített mindezekről a tételekről és ebből mindenesetre megállapítható, hogy *Budapest székesfőváros számos olyan természetű kiadást vállalt magára, amelyek szorosan véve nem a kommunális gazdálkodást, hanem az államot terhelik.* Ezek sorába tartozik a négy év előtt bevezetett *államrendőrségi hozzájárulás is,* amelyet annakidején azzal vállalt magára a főváros, hogy a budapesti államrendőrség működése a székesfőváros közönségének olyan beláthatatlan fontosságú érdeke, amelynek ellenében valóban kell hozzájárulást vállalni. Ezt az összeget hosszas tárgyalások után *hárommillió pengőben* állapították meg, ami különösebb gondot nem okozott az akkor még könnyedébb gazdasági körülmények között működő fővárosi háztartásban, ma azonban ez az összeg már jelentékeny tőkét reprezentál és így annak megtakarítása mindenesetre megkönnyítené a pénzügyi helyzetet.

A főváros erre való tekintettel elhatározta, hogy

feliratban fogja kérni a kormánytól ennek a vállalt hozzájárulásnak a teljes elengedését.

A felterjesztés rámutat a főváros megnehezedett pénzügyi viszonyaira és hangoztatja, hogy minden elismerése, dicsérete és hálája mellett sem tudná a jövőben ezt a hatalmas összeget nélkülözni. Felsorolják mindazokat a kiadásokat, amelyeket törölni kell, olyan tételeket, amelyek emberbaráti, szociális, közegészségügyi és népjóléti célokat szolgálnak, de a hárommillió igénylése esetén a jövőben nem állhatnak rendelkezésre.

Ez a hárommilliós probléma számos jótékony egyesület, közintézmény és szociális tömörülés további működését bénítja meg,

holott a mai időkben minden lehetőt el kell követni a szociális gondoskodás kimélyítésére.

Van ezenkívül még számos olyan tétel, amelyeknek folyósítását a főváros szivesen mellőzné, legalábbis átmenetileg, addig, amíg a pénzügyi gazdálkodás tökéletes egyensúlya biztosítást nem nyer. A főváros a maga részéről hozzájárulna ahhoz is, hogy

a hárommilliós rendőrségi kiadást csak körülbelül két-három évre függesszék fel

és azután ismét a legnagyobb készséggel juttatja ezt az összeget a rendőrség céljaira. A felirat-tervezet a közeli napokban elkészül és azt az első törvényhatósági tanács és a közgyülés veszi tárgyalás alá.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Horváth-kert Krisztina-körúti oldalán felállítandó kerítés **kőfaragó** munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi augusztus hó 11-én (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi augusztus hó 11-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 285. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a rákoskeresztuti hősi temető 2-es parcellájában nyugvó hősök sirjának megjelölésére szükséges síremlékek **kőfaragómunkáira.**

A bánatpénz tekintetében a fennebb emlitett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók **1931. évi augusztus hó 7-étől** kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető a tervező müépitésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 313. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi augusztus hó 21-én** (hétfőn) délelőtt fél 11 óráig a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi július hó 31-én.

A székesfőváros polgármestere.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

KARBURÁTOR SPECIALISTA

BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16

TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

Kemény Sándor

okl. mérnök, építőmester

Bpest, V., Pannonia-utca 46

Telefon: Automata 926-24

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR

MÜLLER ANDOR

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN

FAKERESKEDŐK

Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületlia stb.

Telefon: Aut. 934-85

V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

GYÁRTMÁNYOK KITÜNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!

Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kivül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Ütépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények, — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges uti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók.** ***Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!***

MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK

BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

Schulz TÜZELÉSTECHNIKAI ÉS ÉPITÉSI R.T.

GYÁRKÉMÉNYEK, KAZÁNBEFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ KEMENCÉK

BUDAPEST

VII. ARÉNA-ÚT 80. TEL. JÓZSEF 329-04.

PROCZELLER BÁLINT

kövező, útépítő és burkoló vállalkozó

Telefon: Kőbánya 74—84.

Budapest, X., Korponai-u. 11.

CUSTODIS ALPHONS

MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE

ALAPÍTÁSI ÉV 1876

BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.

TEL.: AUT. 120—07

Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA

TELEFON: Aut. 887-84

vegyészeti gyár

Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

MÁRKUS MIKSA

lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.

Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

SPÁDI ÁRPÁD lakereskedő

Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.

Telefonszám: 912—71. ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

Teherautópótkocsik

Teherautókarosszériák

Autóbuszok

Gyártja:

NAY és RÓNA

gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.

Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Hlavay Kálmán

tervező és építőmester

Budapest, VI., Kassai-út 68.

Padló és falburkolás

Nagy István és Sebestyén Gyula

burkoló mester, építési vállalkozó

Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.

Telefon: 96—0—32. szám

Weingruber

Székesfővárosi

Pavillon

Naponta katonazene!

Eisler és Simon

okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók

Bpest, IV., Károly király-út 10.

Telefon: 873—77.

Pesti kirakat

Józsi bácsi nyugalomba megy

A figyelem, a gond, a charme: ez volt a foglalkozása és a Napkirály udvarában sem tanulhatta volna meg a mesterségét jobban, mint ahogy magától megtanulta. Ő volt a városháza gondviselője, háziasszonya, házigazdája, szeme és lelke egy személyben.

És most Józsi bácsi betegesen, a rettentően sok figyelemtől, gondosságtól, kedvességtől, no meg a mindennél több munkától egy kicsit elfáradva nyugalomba megy. Megérdemli a boldog nyugalmat, megérdemli, hogy végre egy kicsit a maga finom úri életét is élje, necsak mindig mások kényelmét és úri jóvoltát segítse elő.

Hogy mi lesz a városházán, hogy most az ő páratlan ébersége és figyelme nem lesz ott, bizony erre egy kicsit keserűen és vigasztalanul gondolunk. De a gondoktól való mentesség majd csak meggyógyítja hamarosan Józsi bácsit, aki — ha majd más dolga nem lesz — be benéz a városházára és rendbehozza a város szénáját, jó tanácsokkal látja el, aki az ő páratlanul széles és nehéz feladatkörét el akarja látni.

Nem is bucsuztatjuk hát, csak egy kicsit elbeszélgetünk itt arról, hogy mit jelentett ő a városházán?

Józsi bácsi — hivatalosan (jaj, de prózaiasan hangzik!) *Halász* József segédhivatali főigazgató — aránylag még fiatalember (hatvanötéves) ahhoz, hogy harmincöt kemény esztendőt szolgált. Kemény esztendők voltak ezek, mert Józsi bácsi nem ülhetett be kényelmesen a hivatali szobájába, hanem neki éjjel-nappal mindenhol ott kellett lennie. Mint az eleven Gond virrasztott ő a városháza fölött, mint az élő Figyelem ott volt mindenütt és mint a született Kedvesség volt a házigazdája mindenkinek — tisztviselőnek, előkelő vendégnek, szegény ügyes-bajos embernek — aki csak átlépte a városháza kapuját. Neki nem volt hivatalos órája, mert ő mindenkor és mindenhol ott volt.

Hat polgármestert szolgált végig: *Kammermayer Károlytól Sipőcz Jenőig*, köztük *Bárczy* Istvánt és *Bódy* Tivadart is. Azután természetesen *Márkus Józseftől Ripka Ferencig* a főpolgármestereket is.

Ő volt a budapesti városházának a várnagya, a ceremóniamestere, ő volt — ahogy egyszer kicsit csipkedőn írtuk ezeken a hasábokon — a polgármester udvarának finom, előkelő *hoppmestere. A hétköznapok* rendtartója, az ünnepek, a parádék páratlan ízlésű, hihetetlenül lelkes rendezője. Valami külön érzékének kellett lenni „Hoppmester úr Halásznak" a pompa, a dekoráció, az ünnepélyesség iránt, ez a pompaérzéke azonban mindenkor előkelő ízlésével párosult.

Ha ünnepnap köszöntött a városra, vagy előkelő vendég közeledett „a város falai felé" ő díszítette, lobogózta fel a várost. Ő fogadta daliás testén zsakettel, kezében fényes cilinderrel a kapubejáratnál mindazokat az előkelőségeket, akik a polgármestert, meg a főpolgármestert meglátogatták. Királyi hercegek, miniszterek, hercegprimások előbb Józsi bácsival szorítottak kezet a kapuban és csak azután a polgármesterrel. Ő, a budapesti városháza aranyos várnagya, kalauzolta — hogy csak kapásból említsünk egy-két nevet — *Rothermere lord fiát, Harmsworth-t, Sincero biborost*, a pápa követét és még számos világhírű látogatót.

Ő tartott mintaszerű rendet, tisztaságot a központi városházán és az új városházán. Egy egész külön hadsereget, asszonyregimentet kommandirozott, akik csöbrökkel, surolókefékkel, padlórongyokkal felszerelve guerillacsapatonként szállták meg a városháza egy-egy ragyogóra tisztítandó helyét. Ő volt a közgyűlési terem házigazdája is, az ülésteremben, a buffetben, pipázóban, a pártok külön termeiben mindenhol ott volt az ő magyaros vendégszeretetének a nyoma. És itt a közgyűlési teremben teljesítette legszebb, legelőkelőbb funkcióját is: amikor polgármestert, vagy főpolgármestert választottak, az eskütételre invitáló küldöttség sorát mindig ő nyitotta meg, mindig ő ballagott elől az alabárdos hajduk sorfala között.

Nem, a városháza viharedzett falait nem lehet elképzelni Józsi bácsi nélkül, aki végre is még fiatalember és akinek megint megjön majd a munkakedve, ha az egészsége (adja Isten mielőbb!) helyre áll.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Események

FŐVÁROSI HÍRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
★
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. A törvényhatóság nyári szünete alatt, szeptember elsejéig, a FŐVÁROSI HIRLAP, úgy mint eddig, ezentúl is minden szerdán a rendes időben, de a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. A városházi adminisztráció menetéről természetesen ez idő alatt is pontosan beszámolunk.

Kis halacskák

Tisztelet a jóétvágyuaknak, de egy kicsit mégis komikusan fest, amikor a bálnavadász aranyhalacskákat akar fogni. A jó étvágy azonban mindent megmagyaráz.

Ki gondolta volna például, hogy *Fejér és Dánosék* bárt és tánclokált akarnának nyitni? Ugyanazok a *Fejér és Dánosék* vetették ki hálójukat ezekre a dunai kis aranyhalacskákra, akik mindig és mindenre vállalkozni szoktak. Ők azok, akik a fővárosnak kislakásokat, élelmiszernagyvásárt építenek, akik a nagy profit reményében az Alagutat szeretnék renoválni (amitől ugyan most elestek!), akik parcelláznak, villatelepeket létesítenek és generál-vállalkoznak az üvegező munkától kezdve a hatemeletes palota felépítéséig. Ők az egyenes utódai az egykor híres *Haas és Deutsch*-éknak, akiket annak idején már csak úgy aposztrofáltak: *Haas és Deutsch, azelőtt Magyarország.* Ma: *Fejér és Dános, azelőtt Budapest.*

Budapesthez hozzátartoznak a kis halacskák is és *Fejér és Dánosék, Bogdanovits* Miklósné zászlaja alatt nem zárkóznának el az elől, hogy *a pesti Dunán, a part mellett egy uszályon éjjeli kávéházat, bárt, tánclokált rendezzenek be.* Még jó, hogy a partbérlő hajóstársaságok óvást emeltek, mert — mint mondják — *nem vállalnak garanciát, hogy egyik, vagy másik hajójuk oldalba ne lökje Fejér és Dánosék tánclokálját.* De nem is kell ehhez hajó. Emlékezzünk csak a minapi viharra, amely több, a Dunán veszteglő uszályt a parthoz vágott, darabokra zúzott. A vihar pedig nem nézi, hogy csak a kormányos családja bóbiskol-e az uszályon, vagy finom párok táncot lejtenek-e rajta, törköly mellett magyar nótát fütyül-e a hajóslegény, vagy néger muzsika hangjainál coctailt konzumálnak-e a dámák? A vihartól kitelik, hogy pincért és vendéget, hölgyeket-urakat tömegesen a Duna fenekére küldi a foxtrottot folytatni. A fővárosnak gondoskodnia kell, hogy az ilyen könnyelmű foxtrott táncosokat a Duna fenekén föl ne falhassák az aranyhalacskák.

Liber alpolgármester hazaérkezett szabadságáról. *Liber* Endre alpolgármester befejezte nyári szabadságát és hazaérkezett Budapestre. Az alpolgármester hétfőn átvette hivatalának vezetését. *Borvendég* Ferenc alpolgármester szerdán megy szabadságra. A polgármester szabadságideje alatt *Liber* Endre fogja a főváros adminisztrációját irányítani. A tanácsnokok közül július végével *Vajna* Ede, *Kovácsházy* Vilmos, *Némethy* Károly, *Wossala* Nándor, valamint *Bódy* László, továbbá *Király* Kálmán műszaki főtanácsos fejezték be szabadságukat, augusztusban pedig *Csármann* Ferenc, *Gallina* Frigyes, *Lamotte* Károly, *Schuller* Dezső, *Szendy* Károly tanácsnokok, valamint *Schara* Béla és *Babarczy* István ügyosztályvezető-főjegyzők veszik ki szabadságukat.

Német tudósok elismerése az új fővárosi könyvtárnak. A nemrégiben megnyitott új Székesfővárosi Könyvtárt egyre fokozódó érdeklődéssel keresi fel nemcsak a főváros kultúrára szomjas közönsége, hanem sok külföldi is, akiknek immár büszkén mutathatjuk meg ezt a legújabb, nyugateurópai nivójú tudományos és kultúrális intézményt is. A mult héten érdekes vendégei voltak a fővárosi könyvtárnak. A „Deutsche Bücherei" könyvtárostovábbképző tanfolyam 33 hallgatója érkezett Budapestre *Krüger* professzor vezetésével, hogy a magyar főváros látnivalóit megismerjék. A német tudósok csaknem egy egész délelőttöt töltöttek a Wenckheim-palotában elhelyezett fővárosi könyvtárban, ahol *Enyvváry* Jenő igazgató fogadta és kalauzolta őket. A német vendégek őszinte elismerésüknek adtak kifejezést nemcsak a könyvtár célszerű berendezése felett, hanem őszintén elismerték a különböző gyüjtemények értékeit, érdekességeit és csodálkozásukat fejezték ki a rendelkezésre álló óriási könyvanyag felett is. A német könyvtárosok megnézték az Egyetemi Könyvtárat, a Nemzeti Múzeum könyvtárát, az Akadémia könyvtárát, számos magángyüjteményt és a Fővárosi Múzeumot is. A külföldi vendégeket a főváros részéről *Némethy* Károly tanácsnok, a közművelődési osztály vezetője köszöntötte és dr. *Zakariás* Sándor fogalmazó kalauzolta.

Spártai fegyelemmel és önzetlenséggel kell a polgárságnak a kormányt támogatnia. A *Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Köre* a Pozsgai-étteremben háromszáz terítékü társasvacsorát rendezett, amelyen *Molnár* Dezső és *Tóth* András dr. köszöntötte a kerület képviselőit, *Usetty* Bélát és *Payr* Hugót és a vendégként megjelent *Scheuer* Róbert képviselőt. Usetty Béla válaszában kifejtette, hogy a mai súlyos időkben spártai fegyelemmel és önzetlenséggel kell a polgárságnak a kormányt támogatnia. *Payr* Hugó a mai helyzetnek a világgazdasági válsággal való vonatkozásait ismertette és utalt arra, hogy pillanatnyi áldozatok nélkül a kormány nem mentheti át az országot a mai súlyos helyzetből a jobb jövőbe. *Scheuer* Róbert az optimizmus szükségét hangoztatta, majd *Hatolkay* Kázmér, dr. *Gámenczy* Béla, gyöngyöshalászi *Takách* Gyuláné, *Halász* Ignác, K. *Salamon* László és mások mondtak beszédet.

Azt kérdi a belügyminiszter: van-e Ferenczy Károlynak százezer pengője? A belügyminiszter, mint ismeretes, a minap jóváhagyta a *Városi Színház* bérletére vonatkozó közgyülési határozatot. *A miniszteri leiratnak néhány igen érdekes része azonban csak most jutott nyilvánosságra.* Megkérdezi többek közt a miniszter, hogy *a gazdasági igazgató javadalmazására szánt 14.000 pengőt, mely hatósági rendelkezés alapján irányoztak elő?* Pontosan szabályoztatni kivánja a kormány a külföldi vendégjátékok számát és az ily alkalmakkor szokásos helyáremelések mértékét is. A leirat további része a miniszternek már azokat az ismert kifogásait tartalmazza, hogy *miért csak a Városi Színházat favorizálja a főváros az Operaház rovására, holott ez még idegenforgalmi szempontból sem logikus a leirat szerint.* A polgármester utasította a közművelődési ügyosztályt, hogy a szerződés egyes pontjainak módositását hajtsa végre, úgy, ahogy a kormányleirat előirja, egyúttal tegyen sürgősen jelentést arról is, hogy *az új bérlőigazgató tényleg birtokában van-e a szerződésben kikötött 100.000 pengő készpénznek?*

Parcellázás a Velencei-tó környékén. A Baracska—*Pettend-telep parcellázása* elsőrendű és rendkívül kedvező alkalmat nyujt arra, hogy a fővárosi ember egyszersmindenkorra megoldja a nyaralás problémáját. *A telep a Velencei-tó közelében fekszik,* Kelenföldtől 28 kilométernyire. *Naponta hét vonat közlekedik és Baracska vasutállomás egy óra alatt elérhető.* A gyönyörű fekvésű, 200, 300, 400 négyszögöles parcellák négyszögölenként 1.20 pengőért kaphatók. A vételár tizszázaléka készpénzben fizetendő, a többi pedig parcellánként 10 pengős havi részletekben. Érdeklődni lehet a parcellázási irodában: Budapest, *Horthy Miklós-körút 3/b I. em. 5. sz. Tel.: 694—33.*

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Katzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a köztisztasági hivatal részére szükséges 100.000 kg **motalkő** szállítására.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 óra között a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII. ker., Kun-utca 8. sz. I. em.) díjtalanul vehetők át.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi augusztus hó 7-én délelőtt 10 óráig** nyujtandók be a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-u. 8.). Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A felbontásnál a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 13-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros makadámutainak fenntartásához az 1931. év második felében szükséges **5470 m³ bazalt zúzottkő, 3390 m³ trahit (andezit) zúzottkő, 1000 m³ zúzott mészkő és 2365 m³ trahit (andezit) zuzalék szállítására.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. em. 280. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi augusztus hó 11. napján (kedden) délelőtt ½11 óráig** a II. em. 279. ajtószám alatt kell benyujtani.

Az ajánlatok felbontása 1931. évi augusztus hó 11-én (kedden) délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 281. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 16-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosárukban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak **átitató eljárású és felületi kezelése**
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-helelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. **Gyár:** VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Bánya és zúzótelep: **Somoskőujfalu**
Telefon: Automata **829—23 és 817—92.**
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomköutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J 329-89

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Alapítva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

HIRMANN FERENC FÉMÁRÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és léglütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. **Tel.: Aut. 620—56, Kartelon kivüli**

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lezap, fényfürdők és egyéb gyógylényezők.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Tomancsik György Alapitva 1875
Cégtulajdonos:
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Cement, mész, gipsz,
gipsztábla, tégla, cserép. Állandó raktár. Épületre szállítás.
Strausz József V., Váci-út 78/a (Aréna-útnál) Telefon: Automata 934—70.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: **12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép**
Portlandcementgyár: **LÁBATLAN.** — Mészégető: **LÁBATLAN.**
Téglagyárak: **BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU**

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

352

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 augusztus 12. — 32. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL ◆ Főmunkatárs: PAYR HUGÓ

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Budapest hivatása

Kezdjük azon, hogy Budapest fürdővárost mindenkor pazarlással vádolták meg azok, akik ezen az olcsó áron akartak népszerűségre szert tenni a falu népe előtt, sőt voltak olyan demagógok is, akik Budapest ellen Budapest népénél igyekeztek korteskedni. Budapest ellen soha senki sem emelte azt a vádat, hogy maradi, retrográd, hogy nincsen benne szomjúhozás a kultúrára, hogy gazdasági erőit meddőn heverteti, hogy nincs szociális érzéke és hogy a népegészség megmentése, fejlesztése érdekben nem tesz elég sokat.

Az örökkön visszatérő, monoton vád mindenkor a pazarlás volt.

És ahányszor csak elhangzott a vád, mindig diadalmas hadsereggel vonultak fel az ellenargumentumok. Bárki emelte Budapest ellen a pazarlás vádját, évtizedek óta minden alkalommal csúfos vereségben részesülnek az összes vádaskodók. Hiszen nem kell semmi más, csak kiteregetni azt, amit Budapest alkotott, teremtett: máris összeomlik mindenkor a pazarlás vádja.

Ma már keserűség nélkül, csak példaképpen mondjuk el, hogy amikor a jobboldali elemek lettek 1919 után úrrá a budapesti városházán, ők is a pazarlás vádját emelték lépten-nyomon a szabadelvű rezsim — mondjuk ki nyíltan — *Bárczy* István rezsimje ellen. Noviciusok voltak a városházán, nem ismerték ennek a városnak emelkedett lelkületét, amely minden szépért és jóért áldozatra kész. Csak meg kellett nekik mutatni, mi mindent alkotott a háború előtti tíz esztendő és halomra dőlt minden állításuk. És most őket érte el a végzet, mert most a pazarlás az ő jobbodali fejükre éppen olyan keserű vádként száll, mint valaha *Bárczy* István fejére. Mert azóta ők is Budapest lelkévé lettek, mert ma már ők azok, akik a kultúrigényeknek és szociális követeléseknek nem tudnak gátat emelni. Mert ők is halálos véteknek tartanák, ha Budapest lesüllyedne egy egyébként tiszteletreméltó alföldi parasztváros nívójára.

Most ők is vádlottak. Velünk együtt.

Ma azonban kivételes, rendkívüli időket élünk. Ma tényleg minden garasra vigyázni kell, ma elszánt és kétségbeesett akarattal kell fékezni még a kultúrvágyat is és néha bizony el kell viselni, hogy a szégyen pírja futja el az arcunkat, mert nem tudjuk vágyaink, álmaink szilaj iramlását követni. Nem tudjuk követni, mert nem engedhetjük a bugyellárisunkat annyira kifogyni, hogy a mindennapi szükségleteknek ne tudjunk eleget tenni.

Takarékoskodunk tehát apostoli szegénységben. Csöndben maradunk, nem alkotunk, bárhogy szeretnénk is és bármennyire kezdük is már benne lenni a régi nagyszerű iramban. De hát csönd: az ország legszentebb érdekei parancsolnak. Becsületes, hű, engedelmes fiai vagyunk a hazának. Inkább szerzetesi életet élünk, de mi nem leszünk rendbontók. Bár... bocsánat, de szabad a dolgokról gondolkodni! Bár áldozatot hozunk valamennyien, bár kisebb lesz valamennyiünk kenyere, de talán az országnak, a fővárosnak az is érdeke, hogy itt meg ne szűnjön minden élet, a nyugalom helyét ne a temető csendje foglalja el!

Ez az, amiről szeretnénk néhány szót szólani.

Nem mondunk ellent, nem opponálunk, de szeretnénk lelkére beszélni mindenkinek, belügyminiszternek, pénzügyminiszternek és szeretnénk nekik megmagyarázni, hogy *Budapest székesfővárosnak nem szabad szomorú, számalmas közigazgatási hivatallá, apparátussá lesüllyedni.* Ennek a városnak példátlan hivatása van és *ez a hivatás messze túl ragyog az ország mai határain.* Ez a hivatás, hogy hatalmas, káprázatos kultúrát fejlesszen, a szociális és népjóléti intézményeket irigylésreméltóvá tegye. Ezt a munkát, amely ebben az irányban páratlan lendülettel indult meg, ideig-óráig (nem sokáig!) meg lehet állítani, de megszüntetni, pláne lerombolni halálos bűn lenne.

Takarékoskodjunk, de várjuk a jövendőt!

Áldozatkészséggel és bízva erőinkben mindent megmenthetünk

Az új kor hajnalhasadtán mindenkinek hazafias kötelesség a honmentő munkában résztvenni

Becsey Antal Magyarország gazdasági erejéről

Magyarország megnehezedett gazdasági helyzetében az összes hivatott tényezők keresik a kibontakozás útját és a közgazdasági élet régi lendülete visszaállításának lehetőségeit. Nemzetgazdászok, szakemberek, gazdasági életünk márkás egyéniségei és hivatott irányitói végigvizsgálják a segítés minden módszerét és ha tervezeteik egyes részletkérdésekben eltérőek is egymástól: *a cél arra irányul, hogy az általános szempontok érvényesítésével Magyarország gazdasági ereje érvényesülni tudjon.* A közvélemény az elmúlt napokban páratlanul élénk érdeklődéssel fogadta a segítésnek a nemzet igénybevételével való megszervezését és az akció látható jelei már eddig is számos olyan biztató igéretről tanuskodnak, hogy joggal lehet számítani a nemzeti megmozdulás értékes eredményeire. A saját erőnkből való segítés nagyhorderejű ügyéről intéztünk kérdést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, gazdasági életünk e kimagasló szakértőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A szűkebb értelemben vett lokális várospolitikai problémákon túl, ma minden érdeklődést lefoglal magának a gazdasági kérdések tömege és a krizis megoldásának problémája. Nemcsak a fővárosnak, hanem az országnak a sorsa fordul meg azon, hogy *a legközelebbi napokban hogyan tudjuk a magunk erőit a veszedelemmel szembeszegezni és az ellenállást megszervezni.* És ha van valami, ami nyugtalanító, csak az lehet, hogy e végzetesen nehéz időkben a *főváros vezető tényezői és a tanács sehol sem találhatók,* holott a fővárosnak, mint az ország vezető közületének kellene a zászlót kibontani és példaadásnak erejével visszhangot kelteni. Mert közvéleményt kell csinálni, — amit eddig elmulasztottunk. Hozzá kell edződni ahhoz, hogy

nem mindig csak a külföldi kölcsön morzsái azok a csodaszerek, amelyektől az ország talpraáll.

Ennek a mezőgazdasági jellegű országnak, amelynek egyúttal nagy ipari kultúrája is van, olyan erőforrásai találhatók, amelyeket kellően felismerve, szükségszerüleg meg kell szervezni.

— Az adott esetben miről van szó? Nem kutatom, hogy miféle elkerülhető, vagy elkerülhetetlen körülmények idézték fel a válságot, ami a gazdasági élet vérkeringését máról-holnapra megbénította. Súlyos operációknál a nagy vérveszteség ellen le szokták kötni az ütőereket, de csak rövid időre, mert a szervezet különben belepusztul. Felelős oldalról is úgy állították be a kérdést, hogy minden azon mulik, *vajjon kapunk-e öthatmillió font kölcsönt,* vagy sem. Eltekintve attól, hogy ez az összeg egymagában nem elégséges a talpraálláshoz és csak átmeneti segítséget nyujt: fontos, hogy

tömegpszichikai intézkedésekről gondoskodjunk, amelyek a pénzen kívül a felborult tömegbizalmat is fel tudják éleszteni.

Tisztában vagyunk azzal, hogy *nemcsak pénzkrizis, hanem bizalmi krizis is jelentkezett,* amely az egész gazdasági életen keresztülvonul és ezt csupán egyoldalú pénzügyi műveletekkel helyreállítani nem lehet. *Bele kell vinni a bizalmában megrendített tömegbe a saját pénzünk és belső erőink iránti bizalmat,* mert enélkül nincs kiút. Nem eshetünk ismét abba a hibába, hogy pénzügyeinket szanáljuk a beteg tömegbizalom gyógyítása nélkül, amint ezt a hadikölcsönnél is tapasztalhattuk. Mindenesetre biztató, hogy a közélet területéről oly értékes megmozdulások és megfontolásra méltó gondolatok imponáló száma jelentkezett, mert azok a társadalom rugalmas életképességéről tanuskodnak.

— Arról van szó és ebben minden gazdasági tényező megegyezik: akár kapunk fontkölcsönt, akár nem; ettől függetlenül

talpra kell állanunk és ennek egyedüli módja, ha belső gazdasági erőinket megszervezzük és a magunk erejét visszük bele a mi gazdasági viszonyaink gyógyításába.

Nem ábránd és nem meseszövés, hogy össze lehet hozni két-háromszázmillió pengőt *a nemzeti valutavédelmi alap* céljaira. Csak az kell, hogy a legkisebbtől a legnagyobbig mindenki tisztában legyen, hogy *egy pengő, vagy százezer pengő a nagy nemzeti ügynek, közgazdaságunk és az ország talpraállítását szolgálja.* Ebbe a munkába

össze kell fogni minden társadalmi, politikai és közgazdasági tényezőnek, mert ez nem politikum, hanem a nemzeti egység és összetartás kérdése.

Én felhívom a sajtó erejét is, hogy a maga propagandaképességeivel segítsen a közvéleményt kialakítani. Buzdítson és számonkérjen: *közölje azok névsorát, akik a nemzeti ügy szolgálatába állottak, de állítsa pellengérre azokat, akik kibujnak a nemzet megsegítésének eszméje elől.* Ha megfigyeljük az eddigi eredményeket, akkor felemelő érzéssel konstatálhatjuk, hogy e megmozdulásban máris vezető helyet foglal el *Serédi* Jusztinián, az ország hercegprímása és *Eszterházy* Mórie gróf a mágnások részéről, nem is szólva azokról a magyar közélet és társadalom ismert, vagy kevésbé ismert tényezőiről, akik hazafias cselekedetektől vezéreltetve, máris kinyilvánították tettrekészségüket. *Micsoda hatalmas önbizalomnak lehet forrása és micsoda tekintélyt szerez az országnak, ha rövid napok alatt a közvélemény meg tudja teremteni azt a pénzügyi alapot, amelyet a rosszindulatú intrika a külföldön meghiusított.*

— De van még egy megjegyeznivaló. Ha e nehéz időknek meglesz az az eredménye, amit e nemzeti megmozdulás jelent: akkor bármilyen súlyos és gondterhes is volt ez az elmult idő, per saldo nagy és jelentős eredményt hozott az ország jövője szempontjából, azt a tudatot, hogy

a magunk erejét lekicsinyelni nem lehet, csak szükségesek a hozzávaló pszichikai és gazdasági faktorok, amelyek ezt az erőt megszervezik.

Régóta hirdetem, hogy az erős szervezés és a külföldi kölcsönök utáni ábrándok mellőzése: az út, amely részünkre nemcsak járható, de amely az eladósodás és a törlesztés helyett a tőkegyüjtésnek és a belső erő tartalékolásának problémáját fogja megoldani.

— A kormány legújabb devizakorlátozó rendelete és egyben pengőkiviteli tilalma mindenesetre *okos és helyes intézkedés.* Hibája azonban, hogy az utóbbi erő-

sen megkésett. Az elmult idő alatt — úgy hírlik — lelketlen kufárok igen sok pengőt vittek, de vihettek is a tilalom miatt, külföldre. A most kiadott rendelet, ha megkésve is, elejét kívánja venni ezeknek a manővereknek:

de keveseljük a büntető szankciókat.

A rendelet kéthónapi fogházbüntetést statuál a vétséget elkövető részére, holott itt arról van szó, hogy *az ország gazdasági létének háborújában a muníciót csempészik ki, akik a pengőt spekulációkra elhordják.* Az ilyen bűn pedig kivételes ítélkezésekkel, statáriális úton kívánja a megtorlást és ezért sokkal súlyosabb büntetéseket kell alkalmazni.

*

Azok, akik józan látással és a dolgok alapos ismeretével bírálják az ország nehéz helyzetét, feltétlenül igazat adnak *Becsey* Antalnak, hogy a külföldről várt segítség kikapcsolásával a feltétlenül rendelkezésre álló belső erők megszervezésével védelmezzük meg az ország vitális érdekeit. Gyors cselekedetekre, kiváló szervező erőre és a bürokráciától mentes intézkedésekre van szükség, hogy az, amit a legkiválóbb gazdasági szakemberek jónak és célravezetőnek tartanak: *mielőbb megvalósuljon az ország egyetleme számára.*

Új alapokra helyezik a kórházak gyógy- és élelmiszer beszerzését

Évi hárommillió megtakarításra van kilátás a betegellátás nívójának sérelme nélkül

Az a generális utasítás, amellyel *Sipőcz* Jenő polgármester a legmesszebbmenő és céltudatos takarékosságra hívta fel az összes szerveket, arra indította a különböző ügyosztályokat, hogy *munkaterületük minden pontján keressék a kiadások csökkentésének lehetőségeit.* Közismert tény, hogy a fővárosra a legsúlyosabban nehezednek *a kórházfenntartási és betegápolási terhek,* amelyek évente 10—12 millió pengő tényleges ráfizetést eredményeznek. Ebben a vonatkozásban is érvényesíteni kellett azonban a takarékosság kívánalmait és sikerült *Salamon* Géza tanácsnoknak, a közegészségügyi ügyosztály vezetőjének olyan rendszert találni, amely révén

közel három milliós megtakarítást lehet elérni.

Értesülésünk szerint a kórházak körüli takarékoskodást a legóvatosabban és a nagyfontosságú szempontok alapos elbírálásával hajtják végre, mert *minden törekvés odairányul, hogy a redukció a legtávolabbról se érintse a betegellátás és ápolás mai nívóját.*

Hatalmas kiadások szerepelnek a kórházi költségvetésben élelmezési és gyógyszerellátási címeken: itt mutatkozott meg leginkább a takarékoskodás lehetősége. *Salamon* Géza tanácsnok a kórházigazgatókkal lefolytatott tanácskozás után úgy intézkedett, hogy

a gyógyszerek és élelmiszerek beszerzése a legkörültekintőbb gondolkodással, a gyakorlati megoldás legaprólékosabb kihasználásával történjék és a ma uralkodó rendszer gyökeres megváltoztatásával vigyék keresztül a kiadások apasztását.

Az új rendszer többek között azt célozza, hogy mindkét vonatkozásban *a nélkülözhető beszerzéseket mellőzzék és kizárólag a szükségletnek megfelelő mennyiségeket vásároljanak.* Szigorú utasítást adott a tanácsnok a rendelkezés helyes értelmezésére is és kifejtette, hogy

a racionális beszerzés semmiképpen sem befolyásolhatja a betegek ellátásának kívánatos mértékét.

Gondoskodás történik, — mint ezt a *Fővárosi Hirlap* egyik minapi ckkében már részletesen kifejtette — az adminisztráció megfelelő átszervezéséről, hogy ezzel a városházi tényezők felügyelete intenzívebb betekintést nyerjen a kórházintézmények működésébe és gazdálkodásába.

Sürgősen megtervezik az Erzsébet-sugárút földalatti villamos hálózatát

A BESzKÁRT az új vonalat nem tartja hasznothajtó befektetésnek

A földalatti gyorsvasút tervei már majdnem teljesen elkészültek a BESzKÁRT műszaki irodáiban és csak rövid idő kérdése, hogy a hatalmas elgondolás papirvázlata a főváros vezetősége elé kerüljön. Bármilyen tetszetős és műszakilag kiválóan elgondolt tervek mutatják is a magyar főváros gyorsvasúti hálózatát: *a megvalósítás elé úgyszólván leküzdhetetlen akadályok tornyosulnak* és így a közeljövőben aligha nyilik remény a tervek realizására. Mindössze tehát csak elméleti jelentősége van a gyorsvasúti tervnek, amelyeket most főleg azért készíttet el a villamosvállalat, mert erre a szakbizottságtól annakidején utasítást kapott.

Amíg azonban az egész várost keresztül-kasul behálózó gyorsvasút tervei csak papiron mutatják Budapest jövő fejlődését, *addig az illetékes köröket sokkal reálisabb kivitelezések végrehajtása is foglalkoztatja.* Az Erzsébet-sugárút előmunkálatai és a tervezett nagy útvonal megalkotása komoly léptekkel halad előre, mert

A Közmunkatanács már majdnem teljes egészében előkészítette az Erzsébet sugárút életrehívását.

Az errevonatkozó törvényt már letárgyalta az országgyűlés és talán rövid idő mulva az anyagi eszközök is rendelkezésre állanak, amit az is bizonyít, hogy a *Közmunkatanács már az új útvonal közlekedésének megoldására gondol.*

A Közmunkatanács az elmult napokban átiratot intézett a fővároshoz, amelyben

utasítást kér a BESzKÁRT részére, hogy sürgősen készítse el az Erzsébet sugárút földalatti villamos vonalának műszaki megépítésére vonatkozó terveit.

Hangoztatja, a Közmunkatanács, hogy *az új útvonal megnyitásával egyidejűleg kell a villamoshoz szükséges földmunkálatokat lefolytatni* és mert az Erzsébet-sugárút megnyitása közeleg: a BESzKÁRT készüljön fel a munkálatoknak a megadott időpontban való elkezdésére.

A főváros ebben az értelemben már át is írt a villamosvasút igazgatóságához, ahol azonban *egyelőre vegyes érzelmekkel fogadták a Közmunkatanács felhívását.* Köztudomású ugyanis, hogy

az Andrássy-úti földalatti villamos nem tartozik a BESzKÁRT jövedelmező vállalkozásai közé és félő, hogy a parallel irányba húzódó földalatti vonal sem tud majd megbírkózni a földfeletti járművek versenyével.

A BESzKÁRT már most elvégzi a szükséges műszaki tanulmányokat és a pénzügyi kalkulációk pontos feltárása után részletes beszámolót ad az új földalatti vonal létesítésének összes körülményeiről.

Megkezdte a Földtani Intézet a budai hegyvidék rejtett forrásainak felkutatását

A Vizművek a szennyezett kutakat kikapcsolták a használatból

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában írtuk meg, hogy a Vízműveknél megkezdték az új főcsővezető Dunaalagutak építését s az új kútcsoportok fúrását, amellyel 26 kútegységgel szaporodik a Vízművek területe. Az új kútfurások azonban nem jelentik azt, hogy a főváros elejtette volna azokat a korábbi terveket, amelyek a főváros vízellátásának más megoldásokkal való ellátását célozták. Igy

néhány nappal ezelőtt kezdte meg a Földtani Intézet, a főváros megbízásából, a budai hegyvidék rejtett forrásainak, vagy földalatti víztartóinak, az úgynevezett karst-vizeknek a felkutatását.

Nem remélik ugyan, hogy itt olyan víztömegekre bukkanhassanak, amely egész Budapest szükségletét kielégíthetné, csupán arról lehet szó, hogy a budai részek vízellátásának problémája új irányt nyer. Hasznára lehet ez a kutatás a fürdőváros-törekvéseknek is, ha véletlenségből gyógyhatású forrásokra akadnának, ami pedig nincs kizárva, mert részben a hagyományokból, részben régi írásokból köztudomású, hogy *évszázadokkal ezelőtt igen számos híres gyógyítóerejű forrásban bővelkedett a budai hegyvidék,* amelyek időközben azonban eldugultak.

A multkori cikkünkben beszámoltunk arról is, hogy a Németországból hozatott

Dabeg-rendszerű szűrőkészülékkel folynak a további kísérletek.

A Dunaág eliszaposodása következtében mangánnal és vassal szennyezett kútcsoporttal egyébként radikálisan végzett a Vízművek igazgatósága és pedig igen helyesen úgy, hogy

a leginkább szennyezett hét kutat teljesen kikapcsolta a használatból

és most a még megmaradt 14 mangánosvízű kút vizének szüréséről kell csak gondoskodni. Ezekben a kutakban ugyanis csak kisebb mennyiségben mutatkoznak idegen ásványos, vagy organikus anyagok. Attól a tervtől, hogy közvetlenül *a Dunából szerzik a Vízművek megfelelő szűrés útján a vizet,* véglegesen lemondtak, mert kiderült, hogy a part mellett lévő kaviesrétegben kifogástalan vizű kutakat lehet feltárni. Amíg tehát a mesterséges szűrés elkerülhető lesz, megmaradnak a *természetes szűrés* rendszer mellett, ami például az Elbamenti városoknál különösen bevált.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Pesti kirakat

Lázítás

Itt ülök az Erzsébet-kilátó torony tövében a székesfőváros Jánoshegyi vendéglőjében. Ott lent Budapesten már ezrével vibrálnak a villanyfények és a hatalmas piros transzparensek, idefönt csak apró, éledő meg kihúnyó tűzpontoknak látszanak.

Amíg az ember idáig följut, bizony félig kilóg a nyelve, izzad fárad kegyetlenül, ám autóval kényelmesen lehet eljutni a nyugalomnak, a csöndnek, a harmónikus semmittevésnek, a szellős vacsorának, a mámorító kilátásnak ebbe a honába. Ám a dolog akár így, akár amúgy *áldozatba* kerül. Akár benzinbe fektetet pénzáldozatba, akár pedig lábakat és tüdőt megerőltető gyaloglásba.

Egyszóval ide nem jöhet mindenki és amikor itt megérdemlett és keserves munkával megkeresett vacsorámat *a levegőn* fogyasztom, *nem ülök a kirakatban.*

És most azokra gondolok *ott lent,* Budapesten, akik reggel, délben, este mindig a kirakatban ülnek és reggelijüket, ebédjüket és vacsorájukat mind az utcán fogyasztják el. Nem, nem vagyunk kommunisták, a kommunista gondolkodásnak egyetlen futó felhője sem vet árnyékot az agyvelőnkre: jogosnak tarjuk tehát, hogy azt és ott egyék mindenki, amit és ahol jólesik. Azaz, hogy ami jut neki. De mégis a mai szomorú, nyomorúságos időkben mégis jobb szeretnénk, ha az ízes falatok tulajdonosai „csendesebben vigadnának".

No igen, tudniillik — ha talán méltóztattak a gondtalan jómódúak erről már értesülni — sok a szegény, a nagyon szegény ember Pesten. Vannak olyanok is, akik dolgoznának, ha munkájuk lenne és ennének, ha lenne mit. Hát ezekre figyelemmel kell lenni. Ha már segíteni nem tudunk rajtuk, legalább ne botránykoztassuk azzal, hogy az emberi egyenlőtlenség iskolapéldáit gyakoroljuk előttük. Ezek szegények úgy is tudják, hogy a csillárfényes ebédlőkertben, káprázató fényű éttermekben nem töpörtyűt vacsoráznak egy darab száraz kenyérrel, de legalább ne üljünk ki enni, inni a terraszokra, ahol éhes szemek nézik ki a falatot a szánkból. Rántott csirke-gúlák, mosolygó fánkok és csillogó vederben hüledező butéliák ma nem az utcának való látvány. Bocsássanak meg az egyéni szabadság vérmes hívei, mi is szabadságpártiak vagyunk, de a nyomornak ezt a provokálását mi lázításnak véljük.

Innen a Jánoshegyi vendéglőből látjuk ezeket az anomáliákat. Itt mi nem vagyunk a kirakatban, mert a munkanélküliek ezrei járnak ide sétálni. Otthon is lehet jól vacsorázni, meg a vendéglőben is, sőt szerintünk kell is, mert ez azt jelenti, hogy másnak is jut enni. Mindent szabad, kaviárt is szabad enni, pezsgőt is szabad inni. A kirakatban is szabad, hiszen szabadon cselekszünk mindent. Csak éppen nem muszáj a kirakatban lázítani azokat, akik amúgy sincsenek valami rózsás hangulatban.

*

A szanatórium kéménye

Egy panaszos levelet olvasunk, amely elmondja, hogy a *Svábhegyi Szanatórium* elfoglalta az egykori, sokat kárhoztatott, nevetségesen kiöregedett fogaskerekű *gőz*-vasút helyét és rettenetes füsttel rontja a világszép üdülőhely levegőjét. A szanatórium évek előtt kazánfűtésre kért és kapott engedelmet, de már *akkor* és *természetszerűen* kikötötték a hatóságok, hogy csak füstmentes tüzelést szabad végezni. Azóta sok minden történt. Följelentések, új és új hatósági intézkedések, közbelépések, figyelmeztetések, döntések. Ez mind megtörtént, csak éppen a szanatórium nem hagyja abba az üdülőhelynek fojtó széngázzal való telitését. A szanatórium fütyül minden hatósági intésre, tovább veszélyezteti a pompás hely kitűnő egészségi állapotát. Az ember elképed ezen a vakmerőségen, hogy egy egészségügyi intézmény áll be *egészségrontónak* és pedig határozottan kitűnő eredménnyel. Bár a rosszmájúak azt mondják, hogy merő önzésből történik az egész: a sok-sok megrontott egészségű ember végeredményben mégis csak szanatóriumba vágyik. Már pedig hol volna a közelben nagyszerűbb, kívánatosabb szanatórium, mint éppen — *a Svábhegyi szanatórium.*

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

Hasznosítani kell a nélkülözhető hatósági üzemeket

A törvényhatósági tanács sürgősen tárgyalni fogja az üzemek likvidálásának kérdését

Emlékezetes az a heves akció, amelyet a magánipari és kereskedelmi érdekeltségek indítottak *a főváros egyes üzemeinek megszüntetése és likvidálása érdekében.* Az érdekeltségek felvonulása csak részleges eredményt hozott, mert ezidáig mindössze csak néhány alárendelt kis üzem és műhely megszüntetését vitték keresztül, a továbbiakban kifogásolt üzemek leépítésének a módozatait pedig *még mindig tanulmányozzák a Városházán.* Valószínű, hogy az őszi hónapokban döntésre érik ez a probléma is, amelyről

Scheuer Róbert

országgyűlési képviselő, törvényhatósági tanácstag a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Évek óta beszélünk a felesleges üzemek leépítéséről, míg most már parancsoló erővel nyomul előtérbe az a követelmény, hogy *leépítés alá kerüljenek és magánkézbe jussanak azok az üzemek, amelyek nemcsak feleslegeket nem produkálnak, de évvégi eredményük a város kezelésében minden alkalommal deficitet tüntet fel.* Meggyőződésem, hogy

a magánérdekeltségek olyan bért fizetnének a kifogás alá eső hatósági üzemekért, amely bérösszeg teljesen kárpótolná a fővárost.

A magántőke fürgesége, mozgékonysága és a mai időkben megnyilvánuló vállalkozási éhsége bizonyára igen szép hasznot juttatna a fővárosnak és mivel a magántőke már természeténél fogva *hozzá van szokva az állandó versengéshez, hogy boldogulhasson, a közönség igényeit is a legkifogástalanabbul, gyorsan és előzékenyen iparkodnék kielégíteni.* Elősegítené a magántőke lukratív mozgását az a körülmény is, hogy nem támaszkodhatnának a monopolisztikus helyzetre, ami érthetően vontatottá és kevésbbé körültekintővé változtatta a hatósági üzemek tevékenységét.

— A közeli hetekben összeülő törvényhatósági tanács munkájának egyik kimagasló pontja lesz ennek a problémának a helyes megoldása, amellyel

lehetővé válik a város bevételeinek fokozása

és egyúttal újabb munkakörökhöz juthatnak a magánipar és kereskedelem, amely minden egészséges vállalkozásra szívesen kapható.

*

Elmondotta még *Scheuer* Róbert, hogy leginkább *a kis üzemek bérbeadására gondol,* amelyek a városházi adminisztráció ellenőrzésétől meglehetősen távol működne, ellenben munkásságuk semmiféle hasznot és jövedelmet nem hoz a községi háztartásnak.

Mindaddig nem véglegesítik a főváros költségvetését, amíg ki nem alakul a gazdasági élet rendje

A viszonyok alakulása új irányt ad a budget elkészítésének — A főváros elzárkózik az állami kultúrintézmények támogatása elől

Megírta a *Fővárosi Hirlap,* hogy a jövő évi költségvetés összeállítása teljes erővel folyamatban van és az ügyosztályi és üzemi nyers előirányzatok áttanulmányozása után, *megkezdik a végleges költségvetés kialakítását is.* A tervezetek már átmentek *Borvendég* Ferenc alpolgármester és *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok alapos cenzuráján és azon *Homolyay* Rezső költségvetési előadó végzi az utolsó simításokat, hogy a hatalmas munkát az illetékes szerveknek bemutassa. *A gazdasági viszonyok alakulása azonban most egészen új irányt ad a költségvetés elkészítésének és nagyon valószínű, hogy a jövő évi gazdálkodás előzetes tükre csak később kerülhet a pénzügyi bizottság, a tanács és a közgyűlés plénumába.* A késedelem okairól

illetékes helyen

a következő érdekes magyarázatot adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Azt hittük, hogy a költségvetés utolsó simítási munkálataival ebben a hónapban végzünk, azonban már látjuk, hogy *a budget kialakítása súlyosan komplikált feladatot jelent.* A gazdasági viszonyok alakulása természetesen érezteti hatását a városigazgatás minden vonalán és bár a redukció és a takarékosság szempontjait mindenütt érvényesítettük:

végleges bevételi és kiadási előirányzatot mindaddig nem csinálhatunk, míg a gazdasági élet rendjének kialakításával egyidejűleg pozitiv bizonyossággal nem látjuk a jövőt.

Az országgyűlés csak az imént hozta meg a törvényt, amely a kormányt kivételes intézkedésekre jogosítja és amely törvény lehetőséget nyujt az államhatalomnak ahhoz, hogy *a szükséges kivételes intézkedésekkel az egész gazdasági életet szabályozza.* Természetes, hogy a főváros érzékenyen reagál a gazdasági viszonylatokban megnyilvánuló minden momentumra és ezért mindaddig, amíg a jelzett intézkedések és a még várható rendeletek hatását nem látjuk:

nem zárhatjuk le a költségvetést.

A fővárosnak arra kell törekednie, hogy száz százalékig reális és deficitmentes költségvetés alapján folytassa le a jövő évi munkásságát és *ezért a 33-as bizottság és a kormányrendeletek javaslatainak, illetve rendelkezéseinek bevárásáig függőben tartjuk a költségvetés véglegesítését.*

— A költségvetés összeállítása során érdekes kimutatás készül azokról a terhekről, amelyeket a főváros vállalt ugyan, de többizben hangoztatta azt az elvi álláspontját, hogy azokat *állami feladatoknak* minősíti. A főváros teljes nyiltsággal fogja feltárni pénzügyi helyzetét és valószínűleg a kormányhatósági jóváhagyást kérő feliratban terjeszkedik ki arra, hogy

közegészségügyi és kulturális téren hatalmas kiadásokat kell viselnie,

holott azoknak jelentékeny része az államhatalom hivatását alkotják. Rámutat a főváros arra is, hogy

a rendőrségi hozzájárulás hárommilliós terhe

milyen súlyosan nehezedik a főváros háztartására, amelylyel szemben az utóbbi években az állam igényei növekedő tendenciát mutattak. Azonfelül

az állam átvette a közlekedési adót, amelynek egy jelentős hányada a fővárost illette, magának foglalta le a kereseti adó felemeléséből származó többletjövedelmet és általában restringálta az adóbevételekből a fővárost megillető részesedést.

Ezzel szemben *a hidépítés költségeinek háromnegyedrészét a fővárosra hárította* és állandóan hangoztatja azt a kívánságát, hogy a főváros továbbiakban is támogassa az állami intézményeket. A főváros felirata mindezeknek a legrögzítésével már eleve

elhárítja az egyetemek, a magyar királyi Operaház és a klinikák számára igényelt támogatást,

azzal az indokolással, hogy *a felsorolt vállalások révén amúgy is túlment a méltányos kötelesség határain.*

A költségvetést, — amint a fenti nyilatkozatból kitünik — valószínűleg csak október folyamán zárják le és *a közgyűlési vita gyorsításával gondoskodnak a kormányhatósági jóváhagyás terminusának betartásáról.*

A viharoldalon
megbizható védelmet nyujt az ETERNIT-falburkolás — Alatta a falak kiszáradnak. — Árajánlattal és prospektussal díjtalanul szolgálunk.
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33. SZÁM

Büntetőjogi következményeken kívül anyagi kártérítés felelőssége is terheli a halálépítkezések vállalkozóit

Sürgősen sor kerül az elavult fővárosi építési szabályrendelet revíziójára — Vizsgálat indul a Lenke-úti társasház állványbeomlása miatt

A közelmult hetekben gyors egymásután két olyan döbbenetes építési baleset történt a fővárosban, amelyhez fogható igen ritkán fordult elő a magyar építkezések történetében. Alig ültek el a borzalmas Szent László-úti bérház összeomlásának izgalmai, nyomban utána, mint ismeretes, egy építés alatt álló ház állványzatát a vihar összedöntötte és tisztán a véletlenen múlt, hogy ez az összeomlás nem vált katasztrófává és nem követelt emberáldozatokat. A Villányi-út és Lenke-út sarkán történt beomlás annál inkább megdöbbentő, mert itt nem lehet arra hivatkozni, hogy szabálytalan, engedélynélküli építkezés folyt, hanem a fővárosi alkalmazottak társasház építéséről van szó, amely úgyszólván középítkezésnek számít és nem külteleki spekulációs vállalkozás, hanem az épületet a fővárosi tisztviselők öröklakásának szánták.

A Horthy Miklós-út környékén a Fővárosi Alkalmazottak Társasház Szövetkezete négy bérpalotát épít, ezek közül a Lenke-út sarkán létesülő ötemeletes bérház állványzata omlott össze a kora reggeli órákban. A balesetért nemcsak a *vihart* kell okolni, — hisz a vihar nem dédelgetett és rokoni összeköttetésekkel rendelkező városi vállalkozó! — szakemberek megállapították, hogy az állványozást szabálytalanul végezték és az állványokat tartó gerendákat nem építették be a falakba.

Ezek a katasztrofális esetek szóba kerültek a közigazgatási bizottság hétfői ülésén is, ahol *Csilléry* András követelte, hogy az építkezések terén *a főváros a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolja.*

Elévült az építési szabályrendelet

Ennek a két építési balesetnek egyik legfőbb tanulsága az, hogy a székesfőváros 1893-ból származó építési szabályrendeletét sürgősen revizió alá kell venni. Ha a hatósági mérnökök kötelezve lennének arra, hogy a manapság fokozott gyorsasággal épülő házakat állandóan, vagy sűrű időközökben ellenőrizzék, előreláthatóan nem történt volna meg a baj. Ezzel szemben a 40 éves szabályzat természetesen legkevésbbé sincs tekintettel a modern építkezés egyre inkább gyorsuló tempójára, de nincs is a fővárosnak elegendő műszaki közege sem az ellenőrzés alapos elvégzésére. A kontrol ugyanis a kerületi elöljáróságok feladata, ahol viszont kerületenként legfeljebb két-három tisztviselőből áll a mérnöki hivatal. A VI. kerületben például, ahol a Szent László-úti katasztrófa történt, *összesen három mérnök dolgozik az elöljáróságon, ezeknek kell az óriási kerület minden műszaki dolgát intézni, az építkezéseket ellenőrizni, adminisztrációt intézni, tűzrendészeti kérdésekben eljárni, mozikat, gyárakat, mutatványostereket, bódékat, tűzesetéket felülvizsgálni, lakhatási engedélyeket kiállítani,* úgyhogy mindennek alapos elvégzésére még fizikai idő sem áll rendelkezésükre. De így van ez a többi kerületekben is.

Történt-e mulasztás a hatóságok részéről?

Borvendég Ferenc alpolgármester az építési katasztrófák hatása alatt szigorú rendeletet adott ki, amelyben felelőssé teszi a kerületi elöljáróság ellenőrző tisztviselőit a történtekért és kijelentette, hogy a megtorló eljárást azonnal folyamatba tette mindazon fővárosi alkalmazottak ellen, akik esetleges mulasztásuk, vagy szabálytalan eljárásuk folytán a szerencsétlenség bekövetkezéséért felelősséggel tartoznak. Az illetékes hatóság oly címen fog eljárni a mulasztó kerületi mérnökök ellen, hogy nem tartották be a szabályrendeletnek azt a részét, amely szerint kötelesek az építkezéseket legalább hetenként egyszer ellenőrizni és az egész kerületet ugyancsak hetenként legalább egyszer bejárni, építésrendőri szempontból ellenőrizni, az engedélynélküli, vagy szabálytalan építkezéseket betiltani.

Intézkedett a főváros vezetősége oly értelemben is, hogy a jövőben minden szabálytalan, vagy engedélynélküli építkezésnél a lehető legkiméletlenebbül járjanak el a főváros lakosságának élet- és vagyonbiztonsága érdekében.

Büntetőjogi következmények és anyagi felelősség

A munkával túlhalmozott városi mérnökök mulasztásánál azonban kétségtelenül összehasonlíthatatlanul súlyosabb az építést intéző vállalkozók és építészek felelőssége, amelynek az anyagi felelősségen túlmenően messzemenő büntetőjogi következményei is lesznek. A Btk. 291. és 310. §-ai ugyanis építkezéseknél előforduló balesetekből kifolyóan halál vagy súlyos testi sértés esetén a fogházon és a 8000 pengőig terjedhető pénzbüntetésen kívül úgy rendelkezik, hogy a bíróság a könnyelműen vagy vétkesen eljáró építészeket eltilthatja foglalkozásuktól is, kisebb szabálytalanság esetén pedig a kihágási törvénykönyv 117. §-a elzárást és pénzbüntetést ír elő. Ez a 117. § foglalja magában a háztulajdonosok tatarozási kötelezettségét is, melynek elmulasztása esetén egyhónapig terjedhető elzárást és 600 pengőig terjedő pénzbírságot szab ki a törvény.

A hatóság fokozott ébersége és a törvény szigorú alkalmazása a jövőben valószínűen megakadályozzák a Szent László-útihoz vagy a könnyen végzetessé válható Lenke-útihoz hasonló építési baleseteket s az építtetők is minden bizonnyal számolnak majd a büntetőjogi felelősségen túlmenően az anyagi felelősség terhével, mert a törvény szerint az építtető köteles megtéríteni mindazt a kárt, amit az összeomlás életben, testi épségben és anyagi értékben másoknak okozott. Ha tehát emberéletben esett kár, a felelős személyek kötelesek a hátramaradó családtagok eltartására és neveltetésére, a keresetüket vesztett munkások kárpótlására és felelős a háztulajdonos a rozoga házban megrongálódó vagyg hasznavhetetlenné váló bútorzatért, berendezésért és egyéb tárgyakért is.

A közelmultban több függő folyosó leszakadás is fordult elő, így pár napja a Vilmos császár-úton, ami ugyancsak súlyos mulasztást jelent az illető háztulajdonosok részéről, de jelentheti számukra az anyagi károsodást is, mert a veszélyeztetett házban a bérlők nem tartoznak bennmaradni, kiköltözésük, elhelyezkedésük költségeinek megtérítésére pedig ugyancsak a háztulajdonos köteles.

Kevés a főváros műszaki személyzete

Érdeklődtünk a székesfőváros középítési ügyosztályában a közeljövőben várható újabb hatósági intézkedések iránt, mire

Csárman Ferenc tanácsnok

következőket jelentette ki a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A székesfőváros vezetősége mindent el fog követni, hogy a közelmultban történtekhez hasonló építési szerencsétlenségek többé elő ne fordulhassanak. Az építési rendőri ellenőrzést eddig is szigorúan vettük és amennyire emberileg lehetett, pontosan végeztettük. Sajnos, bebizonyosodott ez alkalommal is, a főváros műszaki személyzete még mindig nem olyan számú, amilyen kívánatos lenne. Sokan vannak, akik máris kifogásolják a műszaki személyzet túltengését, de ezek elfelejtik, hogy a modern élet alakulása folytán a közigazgatás súlypontja lassanként a műszaki kérdésekre terelődik át minden téren. Így van ez az építkezések ellenőrzésénél is. Feltátlenül szükséges a régi, közel öt évtizedes építési szabályrendelet sürgős revíziója is, amint hogy ezt már korábban tervbe is vettük. A rivizión már dolgoznak is a főváros arra hivatott tisztviselői. Hogy a Szent László-úti építkezés előidézésében mennyiben és milyen módon részesek a főváros műszaki tisztviselői, azt a megindított vizsgálat fogja eldönteni, a súlyosan vétkező építészek elleni megtorló eljárás pedig a bíróság feladata.

*

Értesülésünk szerint *Csilléry* Andrásnak a közigazgatási bizottságban elhangzott felszólalása következtében külön vizsgálat indult meg a városházán a Lenkei-úti tisztviselői társasház állványösszeomlása miatt is. Az érdekelt tisztviselők között ugyanis érthető idegességet keltett a baleset és mielőtt a házban lakásaikat elfoglalnák, bizonyosak akarnak lenni afelől, vajjon a hatalmas bérpalota stabilitását nem fenyegeti-e veszedelem?

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-től,
amelynek győri automobilgyárában
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

Vásároljon csak műjeget
A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.
Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat
Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3
Telefonszám: József 322—04

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak építését

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

MolnárIstván
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84.
Budapest, X., Korponai-u. 11.

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Gazdasági Értesítő

Sipőcz polgármester széleskörű ankétot hív össze Budapest közgazdasági helyzetének megvitatására

Tanulmányozzák az összes szakmák és érdekeltségek helyzetét — Budapest gazdasági parlamentjének célja: a nehézségek elhárítása

A gazdasági életben mutatkozó nehézségek egyaránt foglalkoztatják a kormányt és az összes illetékes tényezőket. Az egész vonalon a gazdasági ügyek nyomultak az előtérbe és amint azt felelős helyen is kijelentették: *az alkotmányos szervek legközelebbi teendőjét kizárólag azok a kérdések fogják uralni*, amelyek révén a magyar gazdasági életet ismét a lendületes aktivitásba és a tettrekészségre lehet feljavítani. Az országgyűlést az őszi ciklusban a gazdasági természetű javaslatok hosszú sorozata fogja foglalkoztatni, amelyek révén minden remény megvan a normális gazdasági élet menetének biztosítására.

A főváros is szükségét érzi annak, hogy *teljes erővel foglalkozzék mindezekkel a súlyos és komplikált problémákkal.*

Az ipari és közgazdasági ügyosztály máris állandó tanulmányozásokat folytat az összes gazdasági ágak viszonyainak megállapítására, a konkrét bajok feltárására és a nehézségeket okozó körülmények kifürkészésére,

hogy ezzel is rendelkezésére álljon majd a gazdasági világnak. Az ügyosztály megbizottjai mindenütt megjelennek, ahol a gazdasági érdekeltségek gyüléseket és megbeszéléseket tartanak, hogy világos képet nyerjenek mindenről, ami ezekkel a problémákkal összefüggésben áll. Már eddig is *hatalmas anyagot gyüjtöttek össze és valószínű, hogy ezek révén hasznos és gyakorlati tervek érvényesítése válik lehetségessé.*

Értesülésünk szerint *Sipőcz* Jenő polgármester szabadságáról való visszaérkezése után

széleskörű ankétot hív össze Budapest ipari, kereskedelmi és gazdasági bajainak megvitatására.

Az ankétra meghivást kapnak *a bankok, a kereskedelmi testületek, az ipari érdekképviseletek, a gyáripar és a mezőgazdaság képviselői*, akik teljes részletességgel fogják kifejteni az őket érintő összes nehézségeket, amelyeket azután kiegészít a főváros adatgyüjteménye az összes szakmákban észlelt jelenségekről. Az ankét mintegy

gazdasági parlamentje lesz Budapestnek,

ahol együttes erővel és közös akarással fognak össze a főváros gazdasági nehézségeinek elhárítására.

Baracska Pettend-telep parcellázása

„Baracska Pettend telep" 200, 300 és 400 □-öles parcellái közvetlen **Baracska vasútállomásnál** kezdődnek és Pettend felé **a vasútvonal két oldalán terülnek el.**

A házhelyek □-ölenként 1 P 20 fillértől

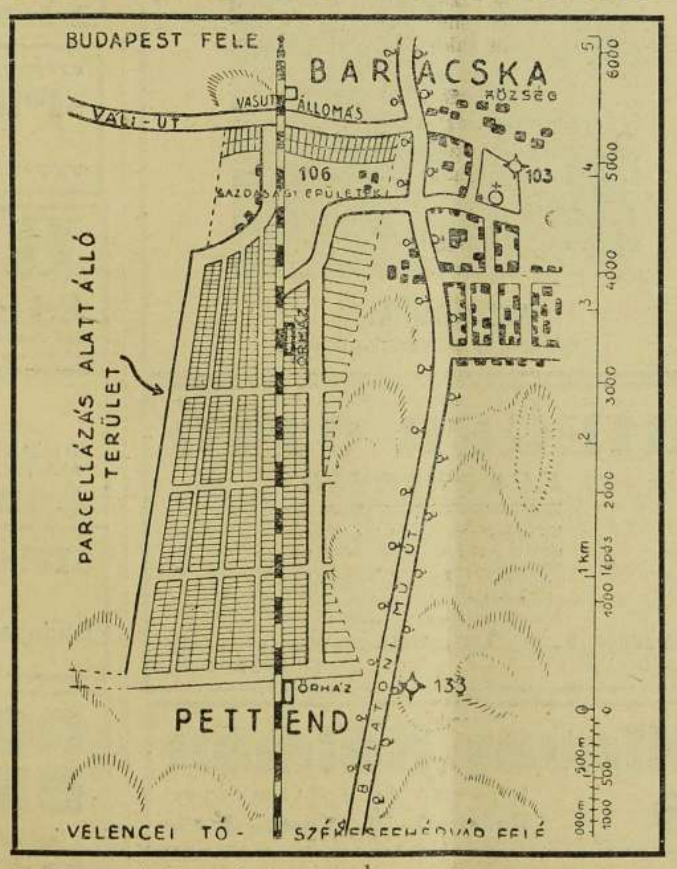
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. A vételárból **készpénzben fizetendő 10%, a hátralékos vételár** pedig parcellánként **havi 10 pengős részletekben** fizethető.

Minden anyagi megerőltetés nélkül szerezhet tehát magának egy 200 □-öles házhelyet, mely kiválóan **alkalmas nyaralónak,** valamint **állandó lakásnak** is.

Baracska vasútállomás Budapest-**Kelenföldtől 28 km-re** van, **naponta 7 vonat közlekedik** és 60 perc alatt elérhető. Havi bérletjegy nem köztisztviselőnek is P 27.20, tehát egyszeri utazás 45 fillérbe kerül. Tervbe van véve állandó autóbusz-járat és így a telep Budapestről minimális menetdíjjal cca ½ óra alatt elérhető lesz.

A telep **talaja kitünő minőségű,** földművelésre, **gyümölcstermelésre s kertészetre nagyon alkalmas.**

A telep nyaralásra is különösen alkalmas, mert a **Velencei tó 12 perc alatt elérhető,** ahol pedig köztudomás szerint a telek ára □-ölenként 8—10 pengő.

Siessen és **vegyen tehát a „Baracska Pettend telep" parcelláiból legalább egy 200 □-öles telket,** mert annak **ára négyszögölenként 1.20** pengővel számítva **P 240.—,** ebből a **vételkor lefizet 24 pengőt, a hátralékot** pedig **10 pengős havi részlettel** 22 hónap alatt letörleszti, nem lesz többé nyaralási gondja, mert a velencei tó mellett nyaralhat és öreg napjaira a fővároshoz közelfekvő értékes házhelytulajdont szerez.

Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3/b, I. e. 5.

délelőtt 10—12, délután 5—7 óráig. Tel.: A. 694—33.

Mi történik a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél?

A közéleti kritika, amely oly gyakran éri a Társadalombiztosítót, érthetetlen módon bizonyos közönnyel halad el a *Magánalkalmazottak Biztosító Intézete* mellett. Pedig ez az intézmény, amely a magánalkalmazottak jóléte felett lenne hivatott őrködni, legalább ugyanolyan mértékben szolgál rá a kritika bonckésére, mint maga az OTI.

Rengeteg panasz hangzik el azirányban, hogy a MABI által javadalmazott

kerületi orvosok száma annyira csekély, hogy a legsúlyosabb betegeknek is sokszor napokig kell várniok, amíg a munkával túlterhelt kerületi orvos meglátogathatja őket.

Ha valakit az a balsors ér, hogy sürgős műtétre szorul, okvetlenül belekerül a MABI nehézkes adminisztrációjának útvesztőjébe és nagy szerencsére van, ha baj nélkül kerül ki ebből a labirintusból. Általában csodálatos, hogy a MABI-nál még az ilyen

élet-halál esetekben is előbb a bürokratikus ész kezd el nagy üggyel-bajjal működni

és az orvosi apparátus beavatkozására már csak akkor kerül sor, ha az összes akta-, iktató és regiszterszámok egyeznek.

A táppénzek folyósítása körül állandó az izgalom és zavar és igazán

a legritkább esetek közé tartozik, hogy valaki simán kapja meg az amúgy is méltánytalanul alacsony táppenzt.

Ezeket a kirivó eseteket csak kapásból soroljuk föl, de már ezek is szükségessé teszik, hogy az illetékes fórumok a legkörültekintőbben vizsgálják meg a MABI ügykezelését és sürgősen igyekezzenek segíteni a bajokon. Ha ez a nagyon is kivánatos revizió megtörténik, úgy fontos lenne, hogy a revizorok ne felejtsenek el néhány kérdést feltenni azirányban is, hogy a MABI által az egyes üdülő- és fürdőhelyeken fenntartott és fizetett kedvezményes helyek kiválasztásánál: *miért érvényesülnek egyéni, sőt protekciós szempontok?* Mert ez a kérdés is sürgős tisztázásra szorul.

Uttörő magyar biztosítási szabadalom. A közlekedési eszközök modernizálásával az utcai forgalom veszélyessége elképzelhetetlen méretekben megnőtt, annyira, hogy a Budapesti Mentő Egyesület hivatalos kimutatása szerint a mentők több, mint tízezer utcai balesethez vonultak ki egy év alatt. Egy magyar biztosítóintézet, a *Pénzintézetek Országos Biztosító Részvénytársasága*, amely a modern biztosítási eszméknek mindig egyik előharcosa volt, *szabadalmaztatta az „utcai balesetbiztosítási kötvényeit"*, amely alacsony díjával mindenkinek lehetővé teszi, hogy az utcán történt balesetekből kifolyóan aránylag magas összeg erejéig biztosítva legyen, miután a biztosítás minden, akár az utcán történő, akár autón, autobuszon, vasuton, gőzhajón, vagy más közlekedési eszközön előforduló balesetre Európa egész területére kiterjedően érvényes. A *Pénzintézetek Országos Biztosító Részvénytársasága*, mely *Halasi* Mátyás vezérigazgató szakavatott vezetése mellett biztosítási intézményeink egyik legszámottevőbb tényezőjévé fejlődött, ezzel a ténykedésével is a köz érdekét óhajtotta szolgálni. Ez a társaság tizenhárom éves pályafutása alatt vezetőségének megfontolt körültekintése és nagy üzleti készsége mellett példátlan felvirágzást ért el és örömmel látjuk, hogy vannak virágzó magyar vállalatok, melyek fejlődőképességükkel nemcsak példát mutatnak, hanem számos magyar embernek adnak a mai nehéz viszonyok között is megélhetést.

Waldner Róbert „plain pouvoirja". Abban az időben, mikor *Waldner* Róbert, a budapesti *Anker* osztrák eredetű vezérigazgatója korrekt mellényével és jól ápolt bajuszával Budapestre érkezett, zengő interjukat adott arról a plain pouvoir-ról, amellyel az anyaintézet felruházta a magyarországi üzlet irányítására. *Waldner* Róbert azóta elég jól megtanult magyarul, mellényei is szép sikert arattak bizonyos társadalmi körökben, de az a bizonyos plain pouvoir kissé megkopott az idők folyamán. Legalább is nehéz lenne plain pouvoirről beszélni akkor, amikor *a vezérigazgatónak minden 50 pengőn felüli kötségtétel kiutalásához Bécs jóváhagyására van szüksége* és a biztosítási szerződések is csak akkor lépnek hatályba, ha a bécsi központ azokat előzőleg felülvizsgálta és jóváhagyta. Vajjon mi történhetett *Waldner* Róbert vezérigazgatásának öt esztendeje alatt, amíg a Bécsből hozott plain pouvoirból ilyen tipikus fiók-pouvoir lett?

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Vállalkozási Hirlap

Január hónapban életbelép az átdolgozott közszállítási szabályzat

A kisiparosoknak megkönnyítik a szállításokban való részvételt

Évek óta napirenden van a vállalkozóknak és az iparosságnak az a sürgető kívánsága, hogy a hatósági szállításokról rendelkező *közszállítási szabályzatot revizió alá vegyék* és azt a mai gazdasági viszonyoknak megfelelően átalakítsák. Az errevonatkozó kérés, mint az iparosság egyetemének óhaja megfelelő és méltányos fogadtatásra talált az illetékes tényezőknél olyannyira, hogy *a kereskedelmi kormány kiadta az utasítást a revizió végrehajtására.*

A kereskedelmi minisztérium illetékes ügyosztályán

már előrehaladott stádiumban van az átdolgozott közszállítási szabályzat,

amelyiknek legújabb eseménye, hogy a *szándékoltnál szélesebb lehetőségeket nyújt a kisiparnak a közszállításokban való részesedésére.* Most érvényben lévő szabályzat ugyanis sok tekintetben megnehezíti a kisiparosságnak a szállításokban való közreműködést és ebben a vonatkozásban különösen *a bánatpénzek előírásai okoznak sok gondot.* A közszállítási szabályzat erre vonatkozó paragrafusai most kerültek revizió alá és ebben az ügyben

Bud János kereskedelmi miniszter számos nagyfontosságú tanácskozást folytatott

a kézműves kamara vezetőségével, az iparkamarák elnökeivel és az ipartestületek képviselőivel. A megbeszélések teljes sikert hoztak a kisiparosság számára, mert *Bud* János miniszter közölte, hogy

a nagy és tőkeerős mammut-vállalkozókkal szemben a kisipar versenyére is lehetőséget kíván nyujtani,

miért is olyan kategóriákat kíván felsorakoztatni, amelyek lehetővé teszik, hogy a kisiparosság majdnem egyenlő erővel tudjon felvonulni a közszállítások elnyerésére. Értesülésünk szerint a megbeszélések eredményeként *bizonyos százalékos kulcs* fog érvényesülni a bánatpénzek letételénél olymódon, hogy a kisiparosság lehetőséget nyer ennek a súlyos előírásnak a betartásához.

A *Fővárosi Hirlap*-nak beavatott forrásból szerzett értesülése szerint

az átdolgozott közszállítási szabályzat szélesköru ankét megvitatása elé kerül,

amelyet valószinüleg szeptember közepére hívnak össze a kereskedelmi minisztériumban. Az ankétra meghívást nyernek az összes érdekeltségek, ahol alkalom kínálkozik a revizió legtüzetesebb megvitatására. A tervek szerint az átdolgozott közszállítási szabályzatot *január 1-én léptetik életbe az egész országra kiterjedő hatállyal.*

Huszonhétmillió pengő közmunka folyik és még tizmillió pengőnyit készit elő a főváros. A főváros iparosságát és vállalkozó társadalmát egyre jobban nyugtalanítják azok a hírek, hogy az ország pénzügyi biztonságát célzó rendkívüli intézkedések veszélyeztetik a városi közmunkák vállalatbaadását, lefolytatását és az esedékes számlák kifizetését. A különböző híresztelésekből mindössze annyi bizonyult valónak, hogy *a főváros átmenetileg tényleg tartózkodik minden új teher vállalásától* és nem indít el új munkálatokat, de *az összes elkezdett, vagy előkészített munkálatok zavartalanul kerülnek lebonyolításra és az esedékes számlákat is, minden fennakadás nélkül, haladéktalanul kifizetik. Liber* Endre tanácsnok közölte a *Fővárosi Hirlap* tudósítójával, hogy *a székesfővárosnál ezidőszerint 27 millió pengő értékü közmunka van folyamatban és további 10 millió pengőnyi van előkészület alatt.* Az 1931. évi költségvetés terhére 7 millió pengőnyi munka folyik, ez főleg út- és csatornaépités, a 20 milliós függőkölcsön terhére pedig 6,283.000 pengő értékü közmunkát végeznek; ilyen az új élelmiszernagyvásár, továbbá a marha- és sertésközvágóhidak építkezése. Az Elektromosmüvek és Vízmüvek 8 millió pengő értékü közmunkát végeztetnek, *ez összesen 27 millió.* A mult hónapban elvégzett közmunkák összege megközelíti a 4½ millió pengőt és ezeknél *háromezer munkás volt foglalkoztatva.* Szó sincs tehát arról, hogy a főváros leállítsa a közmunkákat. Ellenkezőleg. Pénzügyi erejéhez képest mindent elkövet, hogy az ipari életet foglalkoztassa és ezzel minél több munkásnak nyujtson kereseti lehetőséget.

Új versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Gumipadozatmunkákra az I. ker., Németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda részére. Határidő: 1931 augusztus hó 17 (hétfő) d. e. ½11 óra.

Bútorasztalos- és mázolómunkákra a X., Maglódi-úton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon berendezésénél. Határidő: 1931 augusztus hó 24 (hétfő) d. e. ½11 óra.

Kőfaragómunkákra a rákoskereszturi hősi temetőben. Határidő: 1931 augusztus hó 24 (hétfő) d. e. ½11 óra.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdetek körülbelül 800—1000 darab, közterületen lévő hirdetéses pad **cimfestési, mázolási, illetve karbantartási összmunkálataimak,** esetleg a padhirdetésekkel kapcsolatos üzletszerzői és díjbeszedői teendők elvégzésére.

A bánatpénz tekintetében a fenntebb emlitett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Részletes tájékoztatást nyujt a székesfőváros hirdetővállalatának igazgatósága (IV., Kamermayer Károly-u. 5. sz., I. em.) naponta déli 12—2 óra között, ugyanakkor és ugyanott az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok is díjtalanul átvehetők.

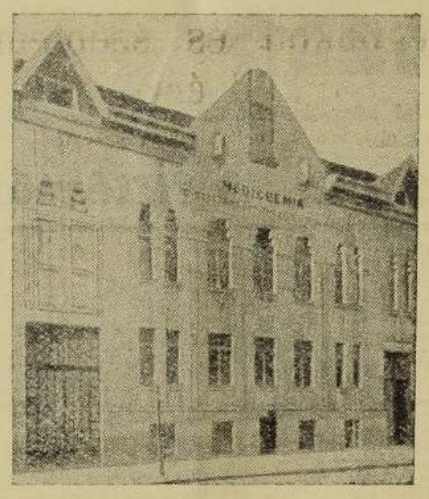
A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi szeptember hó 11. napján délelőtt 11 óráig** kell a székesfőváros hirdetővállalatának igazgatóságánál benyujtani.

Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon déli 12 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A felbontásnál az ajánlatot tevők, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi július hó 31-én.

A székesfőváros polgármestere.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsípokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon diszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közmüipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, épitési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)
Telefon: Aut. 934-85

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosáru és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják.
Pajor László
Telefon: Automata 189—58 és 290—07.
Budapest, V., Váci-út 18

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légzészberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Bizonytalan időre elhalasztották az új előljáróságok felállítását

Pénzügyi okokból törölték a költségelőirányzatot

A főváros közigazgatásának átszervezéséről szóló 1930. évi XVIII. törvénycikk minden intézkedése arra irányul, hogy az évtizedekkel ezelőtt megkonstruált székesfővárosi közigazgatás gyorsabb és elérhetőbb legyen. Ennek előfeltétele a decentralizációs elv érvényesítése, ami azért bir jelentőséggel a megnövekedett főváros életében, mert *a kisaclesedett területek lakossága képtelen a túlságosan távoleső kerületi közigazgatástól a gyors adminisztrációt megkapni.* A mai rendszernek súlyos hibája, hogy a város fejlődésével nem tudott lépést tartani és például a kerületi előljáróságok olyan nagy kiterjedésű városrészeket és tömegeket adminisztrálnak, hogy ott gyors elintézésről szó sem lehet. Ez az elgondolás késztette a törvényhozást arra, hogy az eddigi tíz kerület számát *tizennégyre emelje fel és megszervezze a külön lágymányosi, zuglói, angyalföldi és hegyvidéki közigazgatási kerületeket.*

Az új fővárosi törvény a mult év novemberében lépett életbe és így természetesen szó sem lehetett már arról, hogy a jelentős kiadásokat igénylő új kerületi előljáróságokat a következő évre megszervezzék. Az új előljáróságok felállítása tehát elmaradt, azonban

az összes illetékes tényezők több alkalommal hangsúlyozták, hogy 1932 január 1-én már megindul a decentralizált közigazgatás

és kezdetét veszi egy olyan korszak, amely a főváros polgárságának ügyes-bajos dolgaiban a gyors intézkedést fogja érvényesíteni. A költségvetés első tervezetében

kétmillió pengőt irányoztak elő a négy új előljáróság dologi kiadásainak fedezetére,

sőt már ki is jelölték azokat az épületeket, amelyekben a hivatalokat felállítják. Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy a Horthy Miklós-körönděn, a Bosnyák-utcában, a Béketéren s az Új Szent János-kórház környékén alkalmas épületeket találtak az előljáróságok részére és csak

a bérleti szerződés megkötése volt hátra, hogy a jövő év januárjában a hivatali tevékenység kezdetét vehesse.

Közbejött azonban a gazdasági viszonyok alakulása, ami arra indította a fővárost, hogy *a kiadások legszigorúbb mérlegelésével mellőzzön minden új tervet jelentő tételt.* A városgazdasági ügyosztály költségvetésében felsorakoztatott kétmillió pengős előirányzatot is törölni kellett és amint

beavatott forrásból értesülünk: az új kerületi előljáróságok felállítása bizonytalan időre marad.

A városházán nem szívesen mellőzték ennek a nagyfontosságú kívánalomnak a teljesítését, azonban a kényszerítő pénzügyi okokra való hivatkozással nem tudtak eltekinteni ettől a lépéstől, ami pedig a főváros fejlődésének nagyrahivatott bázisa lett volna. Nincs kizárva, hogy valamilyen *más formában* könnyítik meg a kerületi hatóságok munkáját, ez azonban semmiképpen sem történhetik úgy, hogy az kétmillió pengős áldozattal járna. Az ügyosztályi költségvetésből már *végleg törölték az új előljáróságok szervezési kiadásait és így befejezett tény, hogy az adminisztráció decentralizálására a közel jövőben nem kerül sor.*

Kényelmi szempontból a vásárigazgatóság hetenkint csak két vásárnapot akar tartani

A tervezett reform egyelőre megbukott és szeptember végéig a mai jól bevált rendszer marad érvényben

A *Fővárosi Hirlap* emelte fel tiltakozó szavát legelőször a vásárigazgatóságnak ama érthetetlen és praktikus okokból is indokolatlan terve ellen, hogy az összes budapesti kerületekben ugyanazon a napon, kedden és pénteken tartsák a hetivásárokat. A tervezett intézkedés az érdekelt kisemberek, a piaci árusok és kereskedők köreiben érthető riadalmat keltett, mert hiszen eddig a hét minden napján más és más piacokon volt módjukban árusitani, az új rend szerint azonban ez csak két napon volna lehetséges, ami természetesen igen érzékeny veszteséget okozna az amúgy is csak tengődő piaci árusoknak. Mikor a *Fővárosi Hirlap* a tervezett reformot kipattantotta és az érdekeltségek az első tiltakozó lépéseket megtették, a főváros illetékes ügyosztálya erélyesen megcáfolta a hetivásárok tartása körül készülő reformot. Minden tagadás ellenére azonban mégis csakhamar kiderült, hogy a mi értesülésünk helyes volt és a vásárigazgatóság — valamit csak illik néha produkálni! — részletesen kidolgozta az említett módosításra vonatkozó tervezetet, amely végeredményben a vásári kereskedők és piaci árusok ezreinek kenyerét veszélyeztetné.

A vásári kereskedőket és piaci árusokat egyenesen rémülettel töltötte el az a hír, hogy

a főváros már augusztus 15-ével életbe akarja léptetni az új rendet és ezentúl csak kedden és pénteken lesz hetivásár Budapesten.

Az érdekelt kereskedők erre a KÉKOSz helyiségében nagygyülésre gyültek össze, amelyen elkeseredetten kikeltek a tervezet ellen és kimutatták, hogy az új rend nemcsak az árusokat és a kereskedőket károsítja, hanem károsodik maga a főváros is, mert rengeteg helypénztől esik el, végül

az új rendnek kárát látja a nagyközönség is,

amely ezentúl drágábban fog vásárolni. A nagygyülésen az Egységes Párt részéről megjelentek *Usetty* Béla, *Dési* Géza országgyülési képviselők, továbbá *Tabódy* Tibor, valamint *Madarassy-Beck* Gyula báró, *Lédermann* Mór és sokan mások a kereskedelem és ipar reprezentánsai közül. A megjelent országgyülési képviselők és törvényhatósági bizottsági tagok mind a tervezet ellen foglaltak állást és kijelentették, hogy életbeléptetését minden erejükkel megakadályozzák.

A nagygyülés után a *Fővárosi Hirlap* tudósítója felkereste

Vajna Ede tanácsnokot,

a közélelmezési ügyosztály vezetőjét, aki erről a kérdésről a következőket mondta:

— A tervezett reform legkevésbbé sem irányul a vásári kereskedők, piaci árusok, vagy egyéb érdekeltségek ellen, annál kevésbbé szándékozik a főváros vezetősége a nagyközönséget kellemetlen helyzetbe sodorni. A helyzet az, hogy a piaci reformot illetőleg megoszlik az érdekeltségek véleménye. Igen tekintélyes számban a heti két napra eső vásár mellett foglalnak állást, s csupán azok az árusok és kereskedők tiltakoznak a reform ellen, akik állandóan vándorolnak a piacokon és több hetivásárt is fel szoktak keresni. Az ellenezők másik csoportja a fuvarosok köréből kerül ki, akik a piaci kereskedők holmiját hat napon át ide-oda hordozzák s akik a két hetivásár révén tekintélyes keresettől esnének el. A piaci árusok és kereskedők zöme nem igen vándorol, hanem mindig ugyanazt a piacteret keresi fel, ahol állandó áruhelyet is biztosit magának. Egyébként sem logikus a nagy félelem ettől a reformtól, mert hiszen akár hatszor van hetivásár, akár kétszer, a nagyközönség nem vásárol többet s a háziasszonyok szükségleteiket eddig is hetenkint egyszer vagy kétszer szokták beszerezni. Konkrét választ arra vonatkozóan, hogy mi történik augusztus 15-ike után, nem adhatok, mert még folynak a tárgyalások.

*

A közélelmezési tanácsnok nyilatkozatával szemben beavatott helyről megtudtuk, hogy a hetivásárok reformja augusztus 15-én nem lép életbe és *Liber* Endre helyettes polgármester már ki is adta az erre vonatkozó utasítást, amely úgy hangzik, hogy további intézkedésig,

egyelőre szeptember végéig, maradjon minden a régiben,

azután fog majd eldölni, hogy a mai rend marad-e életben, vagy a vásárigazgatóság helytelen álláspontja diadalmaskodik. Meg vagyunk róla győződve, hogy ez nem következik be, mert a főváros vezetőségének nem lehet célja, hogy az egyre több gonddal küzdő kereskedő, iparos és a fogyasztóközönség érdekeit sértse, csak azért, hogy *kényelmesebbé tegye a vásárigazgatóság adminisztrációs munkáját.*

Védd a pengőt!
Beretválkozz a
magyar
„Tabula Rasa"
önberetva pengével
Élessége, tartóssága különálló klasszis

Rövidesen megindul a beköltözés az uj élelmiszernagyvásártelepre

A soroksári Dunaág mentén az állványok közül egyre impozánsabb arányokban bontakozik ki az új élelmiszernagyvásártelep. A négyemeletes igazgatósági és adminisztrációs épület, ahol a nagykereskedők irodái, telefonközpont, a posta- és távirdahivatal, bankfiókok és egyéb intézmények is helyet kapnak, már csaknem kész. *Az óriási méretű nagycsarnok munkáinak külső építkezése már befejeződött* és most már csak a belső kiképzésen dolgoznak a munkások. A vasúti berendezések és rakodók teljesen elkészültek, úgy, hogy *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnok véleménye szerint *szeptember végén, de legkésőbb október elején megnyílik az új élelmiszernagyvásár,* amely, szakemberek véleménye szerint, egész Európa egyik legmodernebb ilynemű intézménye lesz. A közélelmezési ügyosztályban *Vajna* tanácsnok intenciói szerint a nyári szünet alatt is

teljes erővel dolgoznak annak a programnak a kialakitásán, amely az élelmiszervásártelep és a helyikikötő kooperálását célozza,

mert a két intézmény között praktikus szempontok érdekében szoros kapcsolatokat kívánnak létrehozni. A helyikikötő, tudvalevően, az élelmiszernagyvásár tőszomszédságában áll és a két intézmény között a kerítés egyrészét is el fogják távolítani, hogy minél közvetlenebb lehessen az intézkedést. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a helyikikötő kizárólag csak az élelmiszernagyvásár céljait szolgálja, mert az az egész magyar ipari és kereskedelmi érdekeltségnek rendelkezésére áll. Mindenesetre örvendetes dolog volna azonban, ha az élelmiszerexportra vonatkozó reménységek annyira teljesedésbe mennének, hogy annak lebonyolítása *a kikötő meglévő berendezéseit, legalább az év jelentős részében, a maga számára foglalhatná le.* Sokat vitatott probléma volt az élelmiszernagyvásár megközelítésének és a szállítás lebonyolításának kérdése. Ez a gordiuszi csomó is megoldást nyert akkor, amikor a BSzKRT elhatározta, hogy *a Soroksári-úttól kiágazóan szárnyvonalat épit az élelmiszernagyvásártelephez.* A BSzKRT vásárcsarnoki vonalának műszaki előkészítése már befejeződött és néhány napon belül megkezdik a technikai munkálatokat és a villamosvasút igazgatósága határozott igéretet tett, hogy a vásár megnyitásáig készen lesz a pályaépítéssel is. A villamosvasút állomása közvetlenül a nagycsarnok előtt lesz, a vásártelep területén. Elegendő hely azonban nincs és a BSzKRT, a forgalom minél kifogástalanabb lebonyolítása érdekében, úgy határozott, hogy tulajdonképpen a vágóhidi vonalat hosszabbítja meg a nagyvásárcsarnokig, áthelyezi ide a vágóhídról a végállomást is és az új végállomás berendezése már a helyikikötő területén lesz. Ezzel a megoldással villamosközlekedéshez jut nemcsak a nagyvásárcsarnok, hanem a soroksári fővárosi kikötő is. A BSzKRT a közélelmezési ügyosztállyal folytatott megbeszélések után úgy határozott, hogy a nap bizonyos óráiban,

különösen a reggeli órákban olyan pótkocsikat fog járatni, amelyeken lehetővé teszi a nagyobb élelmiszercsomagok szállítását is.

Ezekről a speciális kombinált teher- és személyszállítókocsikról való gondoskodás már megtörtént.

Az új élelmiszernagyvásártelepre a nagykereskedők átköltöztetése már valószínűen a megnyitás előtt megkezdődik, mert fokozatosan és minden zökkenő nélkül akarják az átmenetet biztosítani. Kétségtelen, hogy nemcsak az új nagyvásártelepen, hanem *a környékén is új élet indul meg az ősz folyamán,* anélkül, hogy ez a régi nagycsarnok forgalmának, vagy kereskedőinek rovására menne.

A régi központi vásárcsarnok méretei és az oda tervezett speciális vásár miatt továbbra is jelentékeny központja lesz a főváros közélelmezésének

és azok a tömegek, amelyek ma, kicsinyben vásárlás céljából a csarnokot felkeresték, a jövőben is változatlanul oda fognak látogatni. De megoldást nyer majd az a régi óhaj, hogy *a Dunapartot és a Vámház-teret elfoglaló bódék eltűnnek:* ezek a kereskedők részben a csarnok belsejében kapnak helyet, részben az új nagyvásártelep területén keresnek elhelyezkedést.

ANGOL PARK
idei ujdonságai:
A TÁNYÉRAJKU NÉGEREK
HALÁLKATLAN
CSIBEKELTETÉS
GOLFPÁLYA
THE BUG
TOBOGAN
Terrasz-étterem — Tánc — Naponta katonazene és jazz — Minden pénteken művészest

Margarinnal, fagylalttal és egyébb hamisított élelmiszerekkel megrontják a városi lakosság egészségét

Hunkár Dénes, a vegyészeti- és élelmiszervizsgáló intézet igazgatója közélelmezési rendőrséget és egységes hatósági ellenőrzést sürget

A *Fővárosi Hirlap* éppen múlt heti számában feltünést keltő cikkben foglalkozott azokkal a megtévesztő eszközökkel, amellyel *a margarin-félék* árusítása és alkalmazása történik. Rámutatott arra is, hogy e téren nem olyan az ellenőrzés, amilyenre a közérdek szempontjából szükség volna. Néhány nappal ezelőtt viszont dr. *Csordás* Elemér tisztifőorvos szájából hangzott el az a megdöbbentő kijelentés, hogy *a budapesti fagylaltárusoktól beszedett 36 minta közül 31-et találtak olyannak, amely az egészségre ártalmas.*

Az élelmiszerek terén tapasztalható visszaélések és a szükséges hatósági intézkedések kérdéséről alkalmunk volt beszélgetni

dr. Hunkár Dénessel,

a székesfővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet igazgatójával, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Az élelmiszerek ellenőrzésének kérdése olyan nagy és fontos probléma, amely már hosszú ideje foglalkoztatja a hatóságokat. Tudjuk azt is, hogy a mai megoldás nem kielégítő, mert szerte futnak a szálak az ellenőrzést végző különböző hatósági szervek között és nincs meg a szerves kontaktus a sűrű, gyors és állandó érintkezésre. Budapesten az élelmiszerek ellenőrzése tulajdonképpen a kerületi előljáróságok hatáskörébe tartozik és azt a vásár-, illetve csarnokfelügyelőségek közegei végzik.

Maga a vegyészeti- és élelmiszervizsgáló intézet nem gyakorol ellenőrzést, nem intézkedő szerv, hanem csupán a beküldött mintákat vizsgálja meg, s azokra ad hatósági szakvéleményt. Igy van ez a margarin-kérdésben is, amelyet a Fővárosi Hirlap a közelmultban napvilágra hozott.

Mint említettem, a vegyészeti intézet rendészeti feladatokat nem végez és nem is végezhet, az üzleteket nem ellenőrzi, sőt azt sem tudja, hogy a beküldött minták és élelmiszerek kitől, vagy honnan származnak. Ugyszólván napirenden van, hogy

vizsgálunk olyan pék-, vagy cukrászsüteményt, amely „vajasnak", vagy „omlós" tésztának van jelezve, a vizsgálatnál kiderül, hogy margarinnal készülnek.

Az illetékes hatóságok az eljárást az ilyen esetekben mindig meg is indítják, valahányszor nincs feltüntetve kifejezetten, hogy az illető péksütemény, vagy cukrászsütemény margarinnal készül. Vizsgáljuk magukat a margarinkészítményeket is, s

utóbbi időben gyakran tapasztaljuk, hogy ezek a pótszerek és növényi zsírok benzoesavval vannak konzerválva.

Ez természetesen a legszigorúbban tilos és üldözendő, amikor a természetes vajat, vagy állati zsírt sem szabad sem benzoesavval, sem más savakkal konzerválni.

Az intézet szigorúan ügyel a margarin csomagolási módjára is. Margarint ugyanis kicsinyben eladásnál kizárólag kocka alaku csomagolásban és úgy szabad árusítani, hogy az anyagba a margarin név be legyen préselve.

Több esetben kísérleteztek, hogy a margarint lapos, téglalakú csomagolásban hozzák forgalomba, amely hasonlit a 10 dekás vajcsomagokhoz és alkalmas a közönség megtévesztésére. Az ilyen esetekben ugyancsak nyomban közbelépnek a hatóságok. A vegyészeti intézet a maga helyes és szakszerű javaslatát minden esetben haladéktalanul megteszi, hogy azonban ezeket mi módon hajtják végre az egyes hatóságok, azt nekünk kontrollálni módunkban nincs és ez nem is tartozik reánk. *Hogy azonban a szükséges ellenőrzés minél kifogástalanabb és hatásosabb legyen, régóta foglalkozik a főváros vezetősége azzal a gondolattal, hogyan lehetne célszerűen központilag végeztetni az ellenőrzést,* úgyhogy *minden észrevétel és egyúttal minden végrehajtott intézkedés is egy kézbe fusson be.*

— 1918-ban 51.961. szám alatt megjelent egy tanácsi rendelet, amely a háború utáni rendetlen viszonyok között már szükségesnek tartotta és elrendelte az élelmiszerek központi ellenőrzését, ez a rendelkezés életbe is lépett, *bizonyos vonatkozásokban érvényben is van,* de még mindig nincs teljesen kialakult, végleges megoldás. *Vajna* Ede tanácsnok úr, a közélelmezési ügyosztály vezetője foglalkozik egy olyan megoldás kidolgozásával, amely *az élelmiszeripar és kereskedelem zaklatása nélkül is biztositani tudja a fogyasztóközönség jogos érdekeinek megvédését.*

— Ma igen nehéz a helyzet. Ennek az illusztrálására csak egy példát hozok fel. Tegyük fel, hogy valamelyik szatócsüzletben

hangyasavval hamisított ecetet talál a közélelmezési ellenőr

és tegyük fel, hogy ez az üzlet a VI. kerületben van. Ekkor nyomozni kezdenek, hogy honnan vásárolták az egészségre ártalmas ecetet és kiderül, hogy a hamisítást végző ecetgyár valamelyik egészen más kerületben van. Ekkor meg kell keresni hivatalosan a másik kerület vásárfelügyelőségét és mire az a hamisítást végző telepen el tud járni, addig annak,

aki a visszaélést elkövette, már réges-régen módjában volt a kifogásolt árú minden nyomát eltüntetni.

Ha az ellenőrzés központilag történne, természetesen nem adódhatnának ilyen esetek .

— Ami a *fagylaltipart* illeti, e téren teljesen rendezetlen a helyzet. Ma az ellenőrzést a tisztiorvosok és a vásárfelügyelőség külön-külön végzik, de kétségtelen hogy ebben az iparban is igen sürgős a rendesinálás a közönség egészségének megvédése érdekében. Az egyes fagylaltárusoktól beszedett minták két szempontból kifogásolhatók. Nagy számban voltak olyanok, ahol

a szükséges eredeti anyagok helyett értéktelen pótszereket használtak, vagy egészségre ártalmas festékkel dolgoztak és találtak olyanokat is, amelyek bakteriológiai szempontból voltak igen veszedelmesek,

részben a felhasznált anyagok, részben a tisztátalan jég következtében.

*

A beszélgetés végén rámutatott a vegyészeti intézet igazgatója arra, hogy valami

közélelmezési rendőrség-félére volna szükség,

amely alatt természetesen nem kell fegyveres karhatalmat érteni, hanem azt, hogy a különböző előljáróságnál lévő, ma is alkalmazott egészségőrök egyöntetüen és egységes irányitás mellett végezzék el munkájukat, szakszerüen kiképzett közélelmezési tisztviselők, illetve vegyészek, vagy higiénikusok vezetése mellett.

Az utóbbi időben egyre sürübben jelentkeznek az élelmiszeripar és kereskedelem ágazataiban a különféle *kisebb-nagyobb visszaélések és hamisítások.* A törvény által is tiltott hamisítások két csoportra oszlanak. Vannak olyanok, amelyek az egészségre nem ártalmasak ugyan, de minőségileg kisebb értékűek, tehát gazdasági szempontból kifogásolhatók és aztán van egy másik módja a visszaéléseknek, ahol *a hamisítás már az egészségre, vagy az életre is komoly veszedelmet jelent.*

A hatóságoknak mindent el kell követni, hogy ezeknek a felburjánzó tüneteknek minél hamarabb végetvessenek, mert egy milliós város közélelmezésének rendje és a lakosság százezreinek egészsége függ a szigorú és kérlelhetetlen rendszabályoktól. *Nagy hiba, hogy a mostanáig érvényben lévő törvényes rendelkezések és szabályrendeletek meglehetősen szétágazók és nincs az élelmiszerellenőrzés terén egységes, irányító gondolat.*

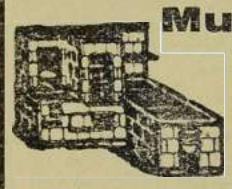
Az élelmiszerek ellenőrzését részben a földmívelésügyi minisztérium, részben a főváros rendszabályai szerint végzik, *az ellenőrzés is megoszlik a különböző hatóságok között.* A tulajdonképeni ellenőrzés Budapesten a kerületi előljáróságok feladata, amelyek a vásárfelügyelőségek útján kontrollálják időközönként az élelmiszerek elárusításával foglalkozó üzleteket, továbbá a csarnokokat és a nyílt piacok árusait, de végeztet ellenőrzést központilag a Tejhivatal, sőt bizonyos vonatkozásokban az államrendőrség is. Amig ezek a hatóságok egymással érintkeznek, s az illetékes szervek a szükséges kémiai, vagy bakteriológiai vizsgálatokat elvégzik, addig azok, akik méltók volnának a törvény megtorlására, könnyen találhatnak kibúvót. Éppen *ezért egészen új alapokra kell fektetni a közélelmezés ellenőrzését és a székesfőváros vezetősége is belátta, hogy e téren sürgős tennivalóra van szükség.*

Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: **VII., Rákóczi-út 24 szám.**
Telefon: József 420—44.

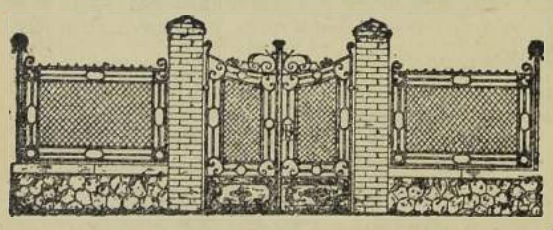
SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcáruban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71.
Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

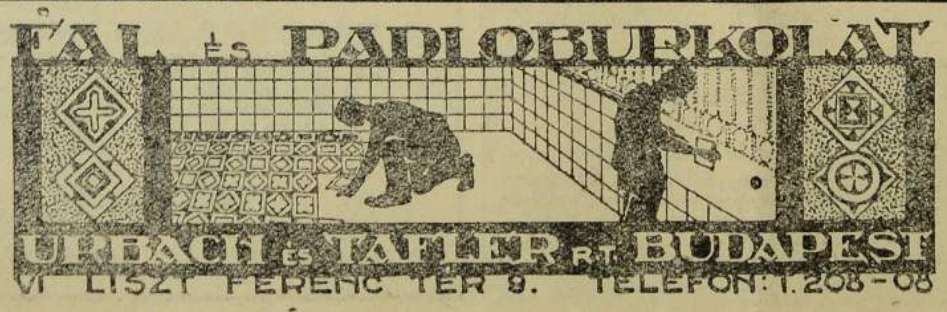
HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevített gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok dijmentesen

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. A törvényhatóság nyári szünete alatt, szeptember elsejéig, a FŐVÁROSI HIRLAP, úgy mint eddig, ezentúl is minden szerdán a rendes időben, de a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. A városházi adminisztráció menetéről természetesen ez idő alatt is pontosan beszámolunk.

Gyermeknyaraltatási akcióját zavartalanul lebonyolítja a főváros. Óriási meglepetést keltett a közigazgatási bizottság hétfői ülésén az a hír, hogy az idei gyermeknyaraltatási akció lebonyolítása veszélyben van, s a harmadik csoportot, amelyben négyezer gyermeknek kellene útra kelni, nem szervezi meg a főváros. A közigazgatási bizottság ülésén *Liber* Endre alpolgármester nyomban tájékoztató felvilágosítással szolgált és megigérte, hogy minden lehetőt elkövet a gyermeknyaraltatás programszerű lebonyolítása érdekében. Tájékoztatásul *Liber* Endre alpolgármester, a *Fővárosi Hirlap* munkatársának kérdésére, a következő felvilágosítást adta:

— A gyermeknyaraltatás zavartalan lebonyolítása érdekében minden lehetőt elkövet a főváros vezetősége. Tagadhatatlan azonban az, hogy a harmadik turnus körül tényleg mutatkoztak bizonyos nehézségek. Ezt azonban nem lehet teljesen a mostani rendkívüli helyzet rovására írni és nem áll az sem, hogy a főváros a szegény nyaralásra szoruló gyermekeken akar takarékoskoni. A helyzet az, hogy az első két turnusnál már számottevő túlkiadások mutatkoztak, ami természetesen érezteti hatását az akció további sorsára. Egyébként egy pillanatig sem gonoït arra a főváros vezetősége, hogy a harmadik turnusba sorozott négyezer gyermeket itthon tartsa, hanem csupán arról volt szó, hogy bizonyos restringálások történnek és csak azok részesülnek nyaralásban, akik tényleg és haladéktalanul reászorulnak. Remélem azonban, hogy a főváros vezetőségének sikerül olyan megoldást találni, amely lehetővé teszi az akció teljes lebonyolítását és mindazokat a gyermekeket részesíthetjük üdültetésben, akiket annakidején az akcióra kiválogattak.

Lángokban egy pontonon épült tánclokál. Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy a mindenre vállalkozó *Fejér és Dános* cég dunai pontonon bárt és tánclokált akar berendezni és ehhez a főváros hozzájárulását kérte. Közöltük azt is, hogy a koncesszió megadását elsősorban a partbérlő hajóstársaságok ellenzik, mert nem garantálhatják, hogy szélvihar alkalmával egyik-másik, a part mellett kikötött pontonjuk nem borítja-e föl az egész tánclokált, a rajta szórakozó közönséggel együtt. Megtörtént például a minapi nagy vihar alkalmával is, hogy több ponton a parthoz csapódott és darabokra zúzódott. A fővárosnál azonban még kétségeskednek, hogy kiadják-e az engedélyt, vagy sem. Hogy a város urainak ne kelljen sokáig töprengeni a kérdés megoldása fölött, figyelmükbe ajánljuk a *Londonból* érkezett alábbi híradást: „A Cardiff közelében lévő Penarth városkában kigyulladt egy pontonokon épült tánchelyiség. A mintegy kétszáz méter hosszú épület pillanatok alatt lángban állott. A tűz kitörésekor 800 ember tartózkodott a pontonhídon és legnagyobbrészt sikerült még idejekorán biztonságba helyezni magukat, csak mintegy ötven táncos és táncosnő, valamint a zenekar tagjai elől zárták el a lángok a menekülés útját. A szorult helyzetben levő emberek a pontonhídföre menekültek, amely, szerencsére, cementből volt és így ideig-óráig meg voltak védve a lángoktól. A partról segítségre siető bárkáknak sikerült valamennyi táncospárt és a zenészeket biztonságba helyezni. A tánchelyiség teljesen leégett.“ Ilyen biztató példák után, azt hisszük, nem kell tovább aggályoskodni az engedély kiadása miatt.

Veronács Gyula a gondnoki hivatal új vezetője. *Halász* József főigazgató nyugdíjazása után a polgármester *Veronács* Gyula főtisztet nevezte ki a gondnoki hivatal vezetői állására. *Veronács* Gyula a városháza kipróbált, közkedveltségnek örvendő régi tisztviselője, akinek munkássága elé minden oldalon bizalommal tekintenek.

Tanácsi fogalmazó előadása a Studióban. *Gajáry* György dr. székesfővárosi tanácsi fogalmazó e hó 22-én, szombaton délután 5 órakor tartja a budapesti Studióban *„Hajón Génuától Lissabonig“* cím alatt előadását, amely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg.

Némethy Béla tanácsnok halála

Mély megdöbbenéssel és fájdalmas érzéssel fogadta Budapest társadalma, de főként a városházi körök azt a szomorú gyászhírt, amely *Némethy* Béla tanácsnoknak hirtelen és korai haláláról szombaton délután értesült. A megdöbbenést és az általános részvétet legelső sorban az okolja meg, hogy egy kedves, melegszívű, mindenki számára jóindulatú embert vesztettünk el *Némethy* Bélában, aki egyben hosszú harmincnégy esztendőn át egyike volt a főváros legkiválóbb tisztviselőinek. A legutóbbi tisztújításon ugyan szolgálaton kívüli viszonyba került, hogy azután egy év mulva nyugdíjba vonuljon, de alkotásai dicsérjék tovább is évtizedeken át népszerűvé és tiszteletté lett nevét.

Némethy Béla a városházi adminisztrációnak szinte minden ágában tevékenykedett és mindenütt komoly, szép sikerrel, de különösen hosszú nehéz munkával ékes időt töltött mint főjegyző a közoktatásügyi ügyosztályban, ahol a szülők és az oktatószemélyzet szeretetét egyformán vívta ki magának. Mint tanácsnok az első évben a közjogi ügyosztály élén működött, olyan helyen, ahol a politikai ellentétek igen könnyen csaphatnak össze az ember feje fölött. *Némethy* Béla azonban egyéni szeretetreméltóságával, igazságérzetével, közigazgatási rutinjával győzött és minden politikai frakció teljes elismeréssel volt tevékenységével szemben. Három évet töltött ezután a közegészségügyi ügyosztályának élén. Éppen azt a három esztendőt, amely itt igen súlyos feladatokat, nehéz harcokat rótt a vezető tanácsnok vállára. A kórházak körüli harcok, „leleplezések“ éppen ebben az időben folytak, de *Némethy* Béla csöndes, szerény hivalkodás nélkül való, de annál intenzívebb munkája ritka eredményeket mutatott fel. *Rendbe hozta a kórházakat* és nem lehetett a közgyülés legtemperamentumosabb tagjai között sem senki, aki ennek a tevékenységnek páratlan eredményét el ne ismerte volna. De erre az időre estek azok a harcok is, amelyek évek óta dúltak a kórházi ápolási díjak körül és amelyeket a főváros folytatott az államkassza ellen igen jogos követeléseinek kifizetése érdekében. És ezekben a küzdelmekben keményen állta a harcot a jószívű, kedves *Némethy* Béla, aki emellett minden energiáját megfeszítette, hogy az új Rókus-kórházat felépíthesse. Odaadó munkával teljesen érette tette ezt a kérdést is, aminthogy nem maradt félben soha semmi, amit kezébe vett és mindent teljes sikerrel, az egész ember egész akaratával oldotta meg.

Egy szép harmonikus élet szünt meg, egy szép eredményeket felmutató pálya fejeződött be: sajnos, mind a kettő nagyon korán. Sok szeretettel és sok kegyelettel fogja emlékét őrizni mindenki, aki együtt dolgozott vele és aki ismerte tehetségét, kvalitásait, értékeit.

Usetty Béla és Dési Géza a KÉKOSz élén. A Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége augusztus 19-én este hat órakor tartja meg rendes évi küldöttközgyülését a hársfautcai székház nagytermében. A közgyülés napirendje: 1. A központi vezetőség évi jelentése; 2. a pénztárjelentés; 3. a számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása, a módosított alapszabály bemutatása és az új központi vezetőség megválasztása. Értesülésünk szerint *Latinák* Jenő, az eddigi országos elnök ezt a tisztséget tovább nem vállalja és helyette dr. *Usetty* Béla országgyülési képviselőt választják meg a KÉKOSz országos elnökévé. Ugyanekkor *Dési* Géza országgyülési képviselőt a KÉKOSz tb. elnökévé választja.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM“-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! **HAVAS** Telefon: J. 379—14, A. 893—71 asztalosmesternél
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Németvölgyi-úti elemi iskolában szükséges **tornaterem-berendezési munkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fenntebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi augusztus hó 1-től kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magánépítési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Körmendy Nándor (VIII., Üllői-út 16/a) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi szeptember hó 7-én (hétfőn) délelőtt ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi augusztus hó 4-én.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Az érdekeltség kérelmére hozzájárulok ahhoz, hogy az új élelmiszernagyvásártelep nagyvásárcsarnokának, vágányhálózatának, a körülöttük lévő térnek és a hajó kikötőjének **villamosvilágítási és erőátviteli berendezési munkáira** az 1931. évi július hó 11-én 105.065/1931—VIII. polgármesteri szám alatt kelt hirdetménnyel (megjelent a Fővárosi Közlöny 47., 48. és 49. számaiban a „Hivatalos hirdetések" című rovatában) kiírt és 1931. évi augusztus hó 10-ére kitűzött versenytárgyalás határnapja **1931. évi augusztus hó 25.-ének (kedd) délelőtti 12 órájára** elhalasztassék.

Egyebekben az idézett versenytárgyalási hirdetmény rendelkezései változatlanok maradnak.

Ehhez képest felhívom a szóbanforgó munkákra pályázni szándékozókat, hogy az ajánlataikat a Központi városháza, II. emelet 204. ajtószám alatt a most kitűzött határidőben nyujtsák be.

Budapest, 1931. évi augusztus hó 6-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szívógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhívó: J. 450-59

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Balassa Árpád
okl. építészmérnök, építőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Autómata 164—13

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesüzdakrol szenet, kokszot, fát stb.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárút

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval felitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Müller Rezső asztalosárugyár. Arany- és ezüstéremmel kitüntetve
Cégtulajdonos: **Tomancsik György** Alapitva 1875
A Tomancsik-rendszerű magyar-német stb. szabadalmazott ellensúlynélküli tolóablak egyedüli gyártója
Budapest, X. ker., Kerepesi-út 63. Telefon: József 396—32

Schöffer Nándor ●
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Alapitva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és díszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56, Kartelen kivüli

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, lényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 8

352

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 augusztus 19. | 33. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Országunk istápja

„Magyarok tündöklő csillagá"-nak, „országunk istápjá"-nak nevezi az ős magyar költészet *Szent Istvánt*, az első magyar királyt, aki — mint az egyik legnagyobb magyar egyházi szónok mondja, — „úgy áll a magyar kultúra élén, mint a nemzet patriárkája, aki nemcsak a koronát, hanem az ekét, fűrészt, kalapácsot is bevonja szentsége túlvilági fényébe."

Szent István — kinek ünnepét üljük — korában „virágos kert" volt Magyarország, ma szomorú ország, amely áhítva várja megváltását a szenvedések fergetegéből. *Szent István* virágos kertje fölött fekete, jeges felhők járnak, amelyek — ki tudná — hányadszor pusztítják el már a magyarság zsendülő vetését. Ime, most is, tiz kemény, munkában eltöltött esztendő után, a népek irtó nagy veszedelméből miránk is ránk szakadt a magunk átka.

Szent István napjára azonban mintha némiképpen derengeni kezdene. Országunk istápja ismét segítő kezét nyujtotta, aminthogy soha sem fohászkodtunk hozzá hiába. Minden magyarok könyörgése ma is feléje száll és a „magyarok tündöklő csillaga" most is ki fog bennünket vezetni a kétségbeesés pusztájából, sivatagjából.

A nagy királyhoz azonban nem elegendő áhitatosan imádkozni, könyörögni, hanem követnünk kell példáját, az övét, aki „nemcsak a koronát, hanem az ekét, fűrészt, kalapácsot is bevonja szentsége túlvilági fényébe". Nekünk is ekét, fűrészt, kalapácsot kell fognunk újra, hogy kilábaljunk hősies elszántsággal, a hazáért való szent eltökéltséggel, a nemzet megmentését jelentő önfeláldozással abból a kaotikus veszedelemből, amelybe kívülünk álló erők, a nagyok esése sodort bele bennünket.

Dolgozni kell és le kell mondani az életnek immár szebb derengéséről, dolgozni kell jobban, mint valaha, fel kell pezsdíteni az életet, hogy új értelme legyen számunkra. Ebben a pillanatban nem szemrehányó szóval mondjuk ezt a biztatást, mert a magyar társadalomnak, talán éppen legelsősorban a budapestinek nincsen semmi vétke. Ez a társadalom megtette a magáét, épített, alkotott nehéz időkben és helyrehozta, ujjáteremtette, amit a mult lerombolt. Az igyekezet most meghiusult, nincs tovább módja az alkotásoknak, amelyek anyagi erőinket felülmúlnák. De hazájának és városának halálos ellensége lenne az, aki most mesterségesen megakadályozna minden munkát; mert igenis ma jobban és többet kell dolgoznunk, mint valaha, csak éppen az önzetlenségnek, a hősök önfeláldozásának kell megnyilatkoznia életünk minden mozdulatában.

De a helyén kell lenni mindenkinek, védeni kell a szakadástól a gátat valamennyiünknek. És ha elhárítottuk is a gátszakadás veszedelmét, a töltéseket mindenütt gyorsan ki kell javítani és meg kell erősíteni. Minden munkás kéznek ezért kell ma dolgozni és mindenkinek, aki vezetője embertársainak, ott kell állani a társadalom rábízta poszton. Ezért kellett sürgősen összeülnie és ezért kell munkás permanenciában maradni a székesfőváros törvényhatósági tanácsának is.

Nem, egy pillanatig sem mondjuk, hogy összedülőfélben lenne a városháza. De nem szabad engedni, hogy amikor a főváros polgársága aggódva, tanácstalanul tekint a jövőbe, akkor a városháza legfontosabb őrhelye, a törvényhatósági tanács tanácskozó asztala néptelen legyen. A polgárság a forró napokban megtette a magáét. Bizalommal az ország kormányzói iránt és bizalommal a nemzet erejével szemben, a bátor elszántságnak, bölcs belátásnak fényes tanujelét adta. Tette ezt minden külső befolyás nélkül, most azonban, amikor a veszedelemből kivezető utat kell kiépíteni, ennek a polgárságnak vezetőkre van szüksége. Azokra a vezetőkre, akik a polgárság bizalmából intézik a város sorsát és akiktől most honmentően bölcs, de a polgárság érdekeit is körömszakadtig védő intézkedéseket várunk.

Sokat várunk a törvényhatósági tanács árvédelmi munkájától: azt várjuk, hogy szentistváni lélekkel fogjon hozzá tevékenységéhez.

Szent István vándoraihoz

Irta: Dr. RIPKA FERENC főpolgármester

A szent király Jobbja és a nagy király koronája ismét az áhítatos szívű vándorok tömegét vonzotta a magyar székesfővárosba és a magyarság hatalmas kultúrereje bizonyára számos barátot talál majd külföldi vendégeink között. Ezeknek a vendégeknek jóindulatát, barátságát, szeretetét minden erőnkkel meg akarjuk nyerni. Reméljük, sokan lesznek közöttük, akikre első látogatásuk olyan mély benyomást kelt, hogy nemcsak ők maguk lesznek barátainkká, de a magyar kultúrának, a magyar élniakarásnak, a magyar igazságnak híveket is fognak szerezni.

Szent István *magyar* vándoraihoz azonban külön is van szavunk. Előttük nem kell külön is hangsúlyozni, hogy Szent István ünnepe nemcsak az egyházé, hanem a nemzeté is, amely mikor áhítattal és tisztelettel gondol a nagy királyra, az alkotó államférfira, akkor a saját életbenmaradásának szentel egy napot. A szent Korona, amely Kelet és Nyugat ízlését és történelmét forrasztotta egybe, olyan szimbólum, amely a magyar lelkek egységét, a magyar akarat összeforrását hirdeti a késő utódok számára. Soha olyan szükségességgel, soha olyan erővel mint épen ma, széttépettségünk, megtiprottságunk, veszedelmekkel és szegénységgel telt óráiban, a hősi elhatározások, az önfeláldozások, a megpróbáltatások kiújult korszakában.

A szent koronán pihenjen meg ma minden magyarnak zaklatott tekintete. A szent koronán, amely azt hirdeti, hogy a nagy király uralma alatt nagy és egységes volt a birodalom, amely ha egyszer újra a régi lesz, ismét megvívhatatlan bástyája marad a nyugati kultúrának.

Ehhez azonban arra van szükség, hogy a nagy király lelkének fényessége megvilágítson minden magyar elmét. Szent István magyar zarándokai azzal menjenek haza, hogy otthon lelkesen, az országmentés felemelkedett érzésével fogják hirdetni az egyetértést, a békét, a munkát. Ma Szent István szellemében kell élnünk mindnyájunknak, az ő erényeit kell követnünk, az ő országló bölcsességének kell vezérelnie azokat, akik bennünket irányítani hivatottak.

Mindazok a magyar testvéreink, akik most a Szent Jobb előtt hódoltak és a Szent Korona látásán épültek, valamennyien, mint a magyar egység gondolatának apostolai térjenek meg otthonukba és a magyar testvériség fényének ragyogásával siettessék az időt, amikor a martirium ismét elmulik fejünk fölül.

Nem szabad a takarékosságot és a bevételeket kártevően fokozni

Valutánk stabilitása és ennek előfeltétele jórészben a fővárosnak, mint az ország gazdasági központjának tevékenységétől és irányító munkájától függ

A keddi törvényhatósági tanácsi értekezlet megindította a főváros gépezetét a kibontakozáshoz alkalmas eszközök megválogatására. A kezdeményezés az *Egységes Községi Polgári Pártból* indult ki, amelynek vezetősége, *Becsey* Antal és *Payr* Hugó irányításával eredményesen gondoskodott a legfőbb intéző szerv azonnali aktivitásáról. A tanácsi értekezleten minden oldalról megvitatták a helyzetet és a továbbiakra vonatkozólag is leszögezték azt az akaratot, hogy rendkívüli időkben rendkívüli munkásságra van szükség. A tanács kialakult felfogásáról és az ott érvényesített szempontokról

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros aktuális ügyeinek vezető problémája ma egyfelől az ország gazdasági viszonyainak a főváros anyagi helyzetére való kihatása és ennek *konzekvenciái*, másrészt a főváros speciális pénzügyi helyzetének ügye. Kétségtelen, hogy a székesfőváros háztartásának gazdasági helyzetében, sőt a dolgozó társadalom viszonyaira is *sorsdöntő befolyással van az állami pénzügyek helyzete* és az orvoslás módjának miként je. Egész bizonyos, hogy a főváros nem vonhatja ki magát a konzekvenciák alól és ezért

a fővárosnak lendületes iniciativával kell a saját helyzetének javulására vonatkozó gondolatokat is kitermelni

és a szükséges intézkedéseknek érvényt szerezni.

— Az országos pénzügyi problémák megoldása tekintetében a főváros vezetőségének szintén vannak feladatai. Elvégre Budapest az ország középpontja, gazdaságának és kulturájának fókusza és mint ilyennek *irányító szerepet kell vállalnia azokon a területeken, amelyek az ország pénzügyi nehézségeiből való kibontakozáshoz vezetnek.* Felfogásom szerint a mi valutánk stabilitásának ügye és ennek az előfeltétele jórészben a fővárosnak, mint

az ország kulturális központjának tevékenységétől és irányító munkásságától függ.

Gondoskodni kellett tehát a főváros polgári pártjainak, elsősorban az *Egységes Községi Polgári Pártnak* arról, hogy ezek a kérdések tüzetesen letárgyaltassanak és a kitermelt gondolatok országos vonatkozásokban értékesíthetők legyenek. *A fővárosnak vezetnie kell úgy a hivatalos pénzügyi elgondolások, valamint minden előfeltételt képező közbizalom megerősítése tekintetében.*

— A másik probléma:

a főváros belső gazdasági rendjének konszolidálása,

ami pénzügyi helyzetünk alapos, őszinte feltárása és ismerete nélkül nem lehetséges. Pártunknak az az álláspontja jutott kifejezésre, hogy *súlyos hiba lenne az őszszel előterjesztendő költségvetést oly formában tárgyalni, hogy befejezett tények előtt álljunk:* ellenkezőleg, súlyt helyezünk arra, hogy

a költségvetési terv embrionális állapotában is módja legyen a törvényhatóság tagjainak ahhoz, hogy irányító gondolatokat vihessenek be a költségvetésbe

és még a tervezetnek abban a stádiumában foglalkozhassanak vele, amíg az gyurható és formálható lesz. Pártunk egyhangú álláspontja szerint pénzügyi helyzetünk alapos ismerete mellett módot kerestünk, hogy *a költségvetés tervezetét idejében és alaposan tételről-tételre tárgyalhassuk.* Elsőrendű követelménynek tartjuk, hogy

a háztartási egyensúlyt minden körülmények között biztosítsuk.

Az e célra elkerülhetetlen takarékosságot érvényesíteni kell az egész vonalon, *de nem szabad a takarékosságnak olyan szertelenségekre terelődni, ami már a gazdasági életet fojtogatja.*

— Ugyanez áll *a jövedelmek fokozására is.* Nem szabad megfeledkezni arról, hogy gazdasági életünk válságos helyzete *a legnagyobb kíméletre kötelez* és önámítás lenne a várható bevételek tekintetében a hurt túlfeszíteni. Az egyes pártokban lévő különböző hivatási és különböző gazdasági réteghez tartozó bizottsági tagoknak a legkülönfélébb nézőpontokból kell megvilágítani a takarékosság és a többletbevétel összes eshetőségeit és mint a gyakorlati élet képviselői szabják majd meg *a kétféle szempontnak az egyensúlyát,* nevezetesen:

meddig szabad menni a takarékosság tekintetében és meddig a bevételek fokozása terén.

A költségvetés egyensúlyának biztosítása érdekében elő kell szedni minden kertelés nélkül az összes problémákat, rendezni az állammal szemben fennálló vitás kérdéseket, erőteljesen megvizsgálni a közüzemek hozzájárulásának fokozására kínálkozó lehetőségeket és tisztázni, hogy *mennyiben lehet e vonatkozásban a közszolgáltatások emeléséhez folyamodni.*

*

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* permanens munkásságot követel és minden nyári szünettől és kényelemtől eltekintve, rendszeres értekezleten sürgetni fogja a gyors intézkedéseket.

Pontosan törleszti a főváros az ostendei egyezményben megállapított részleteket

A külföldi hitelezők a pánik-hirek hatása alatt érdeklődtek a főváros helyzetéről — Havonta 900.000 pengőt kapnak a kötvények tulajdonosai

Nagyjából túl vagyunk a gazdasági életet korlátozó intézkedések hatásán és szinte rohamléptekkel tér vissza a normális gazdasági rend, hogy ezzel *ismét nyugodt légkörben és a megszokott keretek között haladjon előre a munka az egész vonalon.* A közönség nyugalma is visszatért és most már az ijedősek is láthatják, hogy a kormány részéről kiadott intézkedésekre komoly szükség volt, de meggyőződést szerezhetnek arról is, hogyha a mesterségesen szított pánik valóban urrá lett volna: *akkor most a magyar gazdasági élet romjai fölött siránkozhatnánk.* A belföldön terjesztett rémhírek ellenkezőjéről alkalmunk volt minduntalan komoly meggyőződést szerezni,

a külföldön kolportált rosszindulatú sajtómanőverekről pedig csak most szerezhetünk tiszta képet.

Az ellenséges érzelmű cseh és román sajtó, valamint a felületes francia ujságok nem egy alkalommal cikkeztek Magyarország teljes gazdasági összeomlásáról, olyan beállításban, hogy a katasztrófa tökéletesen alá-aknázta közgazdasági életünket. Úgy látszik, hogy

ezek a felelőtlen, vagy tendenciózus közlések indították a főváros külföldi hitelezőit arra, hogy tapintatos formában ugyan, de érdeklődjenek Budapest székesfőváros kölcsöneinek további törlesztési lehetőségeiről.

Az *ostendei egyezmény* név alatt ismert megállapodásban tudvalevőleg a holland, belga, francia, angol és német hitelezők képviseletei vettek részt, ezek természetesen az *ottani bankokat és pénzintézeteket keresték fel a budapesti gazdasági helyzet felől tájékozást szerző érdeklődésükkel.* A Budapestre továbbított információszerzésre azonnal válaszolt a főváros vezetősége és közölte, hogy úgy, mint eddig, *továbbra is változatlanul folyósítja azt az egyezményen alapuló összeget, amelyre kötelezve van.* Amint a *Fővárosi Hirlap* munkatársával beavatott helyen közölték, a főváros változatlanul eleget tett mindezidáig is az egyezményekben vállalt feladatának és

havonta 900.000 pengő értékű valutát juttatott el a külföldi hitelezőknek.

A főváros ezt a horribilis törlesztési összeget minden hónap elején a *Nemzeti Bankhoz* küldi át, ahol gondoskodnak a megfelelő ellenértékű devizák kiszolgáltatásáról és az összegeknek azonnali átutalásáról. A külföldi hitelezők a sok riasztó híreszelés után nagy megnyugvással fogadták a főváros értesítését és az adósságok pontos fizetése csak megerősítheti őket abban a hitükben, hogy a *magyar főváros az olyan adósok sorába tartozik, amelyek minden tekintetben lelkiismeretesen és pontosan teljesítik a vállalt kötelezettségeiket.*

Uj rendszerű nyersolajmotorral eredményes kisérleteket folytat az Autobuszüzem

Az eddigi tapasztalatok szerint az új Ganz-Jendrassik motor tartós és feltűnően kevés üzemanyagot fogyaszt

Az Autóbuszüzem igazgatósága már hónapok óta nagyjelentőségű, jóformán korszakalkotó fontosságú kísérlettel foglalkozik, amelynek alkalmazása úgy a motorok tartóssága, mint az üzemanyag tekintetében beláthatatlan jelentőségű lehet. A főváros utóbuszüzemének, mint ez köztudomású, úgyszólván egyik legjelentékenyebb kiadási tétele *a benzin beszerzése.* Az üzemanyag drágasága teszi lehetetlenné a tarifák mérséklését és ezek a súlyos terhek akadályai egyúttal az üzem egészséges fejlődésének is A motalko alkalmazásával ugyan részben hazai származású üzemanyagot is fogyasztanak az autóbuszok, de a gyakorlat szerint ez a szesszel kevert benzin egyrészt *jobban igénybevészi a motorokat,* rövidíti a gépek élettartamát, másrészt állandó a panasz a fütőanyag elégésénél támadt *elviselhetetlen bűz miatt,* mert a motalkogőzök betöltik az egész kocsit, sőt az egész város levegőjét is megrontják.

Néhány hónappal ezelőtt a Ganz-gyár egyik kiváló fiatal főmérnöke, *Jendrassik* Jenő, igen nagyjelentőségű motor-konstrukciót fejezett be, mely ezeket a panaszokat egy csapásra megszüntetné és

üzemanyagmegtakarításban is óriási eredménynyel biztat.

A *Ganz-gyár,* illetve *Jendrassik* főmérnök az új motortipust kipróbálásra az Autóbuszüzemnek adta át, ahol a kisérleteket igen kitünő eredménnyel végezték, majd a motort beépitették az egyik autóbuszba, s azzal *hétfőn délelőtt tartotta az Autóbuszüzem igazgatósága a próbabejárást.*

A közlekedési ügyosztályban

érdeklődtünk az új motor alkalmazása és az eddigi tapasztalatok iránt, ahol a következő érdekes információt kaptuk:

— A kipróbálás alatt álló motor a *Ganz-gyárban* készült. Tulajdonképpen a *Diesel-rendszerű nyersolajmotor* igen szerencsés rekonstrukciójáról van szó, amely *Jendrassik* főmérnök alkotása és az újfajta autóbuszmotor szabadalma is az ő tulajdona. A főváros autóbuszüzeme már eddig is kisérletezett német nyersolajmotorral, az evvel fölszerelt kocsi az 1-es relációban közlekedik ezidőszerint is. Ám ennél lényegesen jobb és több előnnyel rendelkezik az említett *Jendrassik—Ganz*-féle kombinált Diesel-motor. Amennyiben a főváros autóbuszüzeme áttérne e motorok végleges alkalmazására, óriási differencia jelentkezne az üzemanyagmegtakarítás terén, mert *a nyersolaj áránytalanul olcsóbb, mint a benzin.* Ezenkívül, mint már eddig is megállapítottuk,

a nyersolajjal hajtott Diesel-autóbusz-motorok teljesítőképessége és tényleges energiája is lényegesen nagyobb a benzinmotorokénál.

Az értékes újítás iránt a főváros műszaki köreiben élénk érdeklődés nyilvánul meg, bár az egész kisérletet egyelőre titokban tartják. Valószínű, hogy a törvényhatóság illetékes faktorai már az ősz folyamán komolyan foglalkoznak azzal, hogy *a kiöregedő benzinmotorokat fokozatosan az új magyar szabadalmú nyersolajmotorra cseréljék ki.*

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtariósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. 11.
TELEFONOK: Józsei 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, bordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számlaíró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14, A. 893—71
Jégszekrények minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Élni és éltetni

Irta: **Payr Hugó**

országgyülési képviselő, törvényhatósági tanácstag

A ma nagy kérdése nemcsak az, hogy miként sikerül az állami és közhatósági háztartások egyensúlyát akár a legnagyobb áldozatok árán is fenntartani, hanem hasonlóan elsőrangú kormányzó-törekvés az is, hogy *miként biztosíthatjuk az egész társadalom megélhetésének rendszeres feltételeit a nagy megpróbáltatások közepette.* Ebben minden hivatalos és egyéni igyekezet egyaránt benne van. Az államnak és a községeknek *nemcsak élni, de éltetni is kell.*

Az Egységes Községi Polgári Párt volt *az első,* amely a fővárosi közéletben hathatósan kezdeményezte *a pénzügyi közrend és a tömegek boldogulása kérdéseinek gyakorlatias összhangbahozatalát.* Természetes, hogy felelősségre nevelt párttagjaink igen nagy része a lakosság minden rétegében ebben a kibontakozást kereső irányban folytat komoly megbeszéléseket. A nyári szünidő dacára is alig van oly pártszervezetünk, ahol a vezetőség a tagokkal együtt ne volna permanenciában, hogy egyrészt a tervezett közintézkedések várható következményei fölött vitatkozzék, másrészt önálló és eredeti ötletek felvetésével a párt közérdekű kibontakozási törekvéseit elősegítse. *Pártunk tagjainak közéleti iskolázottsága* az, amely egyedül az Egységes Községi Polgári Párt szervezeteit telíti meg pezsgő élettel. Mégis ezekből a tartalmas és tervszerű polgári találkozásokból akarták egyesek azt következtetni, hogy a párt egyikmásik szervezetében „titkos konventikulumokat" tartanak, amelyek „szakadásra" utalnának.

Soha még felületesebb és alaptalanabb szóbeszéddel nem találkozhattunk. Mert szakadási törekvéseknek és egyáltalában a párt gyengülésének nevezni azt, hogy *egyedül az Egységes Községi Polgári Párt szervezeteiben található meg éppen válságos időkben a közéleti munka folytonossága,* — ezt csak olyan pártok tehetetlen és tétlen világában terjesztheti, ahol irigykedéssel tekintenek arra, hogy az Egységes Községi Polgári Pártnak *szinte összes szervezeteiben értékes, közérdekű tevékenység munkálkodik szünetlenül.*

Az Egységes Községi Polgári Párt teljes tudatában van a maga nagy felelősségének. A választások alatt sem demagógiával és nem betarthatatlan ígéretek hangoztatásával igyekezett maga mellett hangulatot teremteni, hanem a legvadabb kortéziával szemben is mindenkor rámutatott a súlyos gazdasági problémákra és a bekövetkezhető megpróbáltatásokra. Mi józan és érett polgárokhoz szólottunk, ők megértettek akkor és megértenek most is. Akkor *a választáson velünk szavaztak, a válságból kiutat kereső munkánknál velünk dolgoznak.*

Ez a titka annak, hogy az Egységes Községi Polgári Párt pontosan ismeri állandóan dolgozó szervezetei útján a komoly polgárság igaz hangulatát, kiérett kritikáját, az egyes közintézkedésekkel szemben elfoglalt általános és helyi érdekű szempontjait. Éppen szervezettségünk forrásaiból merített tapasztalataink indítottak bennünket arra, hogy legelsőbb is a fővárosnál tegyük meg az első döntő lépéseket, hogy *megakadályozzuk a takarékosság örve alatt kísérletező túlkapásokat, valamint a magángazdaság és a közhivatalok existenciáinak a veszélyeztetését.*

Nyílt pártértekezleten, a felelős kerületi vezetők hozzászólásával és meghallgatásával hozhatunk határozatot, mert hiszen ezek a vezetők a központi pártértekezletre már a szervezetekben kiforrott vélemények leszűrődését hozták magukkal. Ilyen eredményre vezet mindaz a kisebb és nagyobb helyi tanácskozás, amit a tendenciózus szóbeszéd „szakadási törekvéseknek" szeretett volna beállítani.

A polgári társadalomnak a nehézségekkel szemben való ellenállását és azok leküzdését jelenleg úgyszólván csakis az Egységes Községi Polgári Párt tartalmasan élő szervezetei biztosítják. Ha ezzel szemben egyik-másik párt féltékenyen tekint reánk és el akarja gáncsolni nemzetmentő polgári mozgósításunk sikereit, — a gáncsvetők ezúttal is csak a zavarosban akarnak halászni és meg akarják hiusítani a pártunk biztosította közrend és boldogulás helyes folyamatát. Továbbra sem tekintünk sem jobbra, sem balra, hanem *rendszeres közéleti nevelőmunkánkkal megtartjuk az államnak és a fővárosnak biztos társadalmi támaszait.*

Élni és éltetni, — ez nem üres pártjelszó, hanem a való életből kitermelt tartalom!

Ujpest zavaros és szennyes vizvezetéki vizéért a fővárost teszi felelőssé

Azt kivánják, hogy a főváros hordassa el a Népszigetről a csónakházakat — A periféria ellenségeskedése a fővárossal

Igen eredeti és egyúttal meglepő megkeresés érkezett a minap a Központi Városházára Ujpest polgármesterétől. A főváros vezetősége előtt főleg azért okozott feltűnést az átirat, mert felelősségre vonja a fővárost oly körülményért, ami miatt az ujpestiek már évtizedek óta panaszkodnak és amelynek előidézésében Budapestnek még csak a legparányibb része sincs. Az ujpestiek átirata arról szól, hogy vízvezetékük vize rossz, zavaros. Ez nem is új dolog, mert amióta Ujpestnek vízvezetéke van, úgyszólván napirenden vannak a panaszok is, sőt a rossz vízszolgáltatás miatt hosszadalmas pereskedés is folyt a város és az *Ister vízművek rt.* között. Ujpest vízvezetéke tudvalevően magánkézben van, nem közüzem.

A meglepő az, hogy az ujpesti városházán most azt sütötték ki, hogy

a vízvezeték vize a budapesti csónakházak miatt zavaros.

Tudni kell ugyanis, hogy az ujpesti vízművek kútjai a Népszigeten vannak, amelynek egyrésze fővárosi terület. A sziget fővároshoz tartozó részén több csónakház áll, amelyeknek száma a vizisport népszerűsödésével évről-évre szaporodik. Ez tény, azonban tagadásba kell venni azt, amit az ujpestiek állítanak, hogy a csónakházak látogatói,

az evezősök eliszaposítják a kutak környékét, megszennyezik a vidéket és ezzel megrontják a vizet.

Az ujpestiek eredeti átiratát, melyben sürgős orvoslást várnak, kiadták a vízépítési ügyosztálynak tanulmányozásra. Csak e véleményezés után válaszol majd a törvényhatóság tanácsa, illetve a polgármester.

Az ujpestiek megkeresése egyébként nem egyedülálló jelenség. Az utóbbi időben mindegyre sűrűbben mutatkoznak a környékbeli városok és települések részéről olyan tünetek és akciók, amelyek azt a látszatot keltik, mintha a fővárossal szorosan összenőtt és úgyszólván a fővárosból élő perifériák hatóságai és a székesfőváros között feszült hangulat támadt volna. Hogy ezt a kiéleződött hangulatot honnét keltik, az egyelőre ismeretlen. Tény azonban, hogy a környékező városok közgyűlésein, valamint a megyegyűléseken, kezdve a vámszedéstől, a helyiérdekű vasutakig csaknem minden alkalommal támadásokat intéznek a székesfőváros ellen.

A környék „elvárja", hogy a főváros gondoskodjék jó közlekedésről, gázról, villanyról, vízről, csatornáról, bocsássa rendelkezésre kórházait, fertőtlenítő intézetét, járványkórházát, ha kell, a tűzoltóit is,

de ezzel szemben sohasem mulasztják el, hogy minden adott alkalommal valamely okból ki ne kezdjék a főváros intézkedéseit.

Most kirívóan furcsa, hogy az ujpestieknek ez az átirata pont akkor érkezett, amikor a fővárosi vízművek szerződést kötöttek arra nézve, hogy Rákospalotát bekapcsolják a budapesti vízesőhálózatba. *A fővárossal való tárgyalásokat megelőzően ugyanis Ujpesttel is tárgyaltak a rákospalotaiak a vízvezeték bekapcsolásáról. Ezek a tárgyalások azonban,* éppen azért, mert a rákospalotaiak sem voltak elragadtatva az ujpesti víz minőségétől, — *megakadtak.*

Érdeklődtünk

Király Kálmán
műszaki főtanácsosnál,

a dunaparti ügyeket is intéző út- és csatornaépítési ügyosztály főnökénél, aki az ujpestiek átiratáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az ujpestiek megkeresését éppen ma kaptam kézhez. Egyelőre nem adhatok konkrét választ, mert jelentéstétel és megvizsgálás végett kiadtam az ügyet az illetékes mérnököknek, akik nyomban kimennek a szóbanforgó területre és majd jelentik, van-e valami tennivalónk, és egyáltalában helytállóak-e az átirat megállapításai.

A hivatalos nyilatkozattól függetlenül egyéb műszaki körökben is érdeklődtünk, s azt a határozott választ kaptuk, hogy minden vizsgálat és hatósági eljárás nélkül is biztos már most, hogy az ujpestiek vízének minőségét a budapesti csónakházak legkevésbé sem befolyásolják, s nem is veszélyeztetik.

A FELE IDŐ ALATT

készíthet lefolyóvezetéket karmantyus Eternit-csövekből. — Az Eternit-cső könnyen dolgozható meg, súlya csekély és gyorsan fektethető. — Nem rozsdásodik, elsőrangú védelmet nyujt fagy ellen és — olcsó. — Hazai gyártmány! A mi jótállásunk egy az Ön biztonságával! Kérjen árjegyzéket.

ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33. sz.

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárubau, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

A vezető nagy gyárak részvételével
RÁDIÓ
UJDONSÁGOK
KIÁLLITÁSA
Augusztus 18-tól
Szeptember 3-ig

Augusztus végén megkezdi tanácskozását a státusrendező bizottság

Elkészült az új fővárosi szervezési szabályzat

A törvényhatóság tanácsa a nyári szünet megkezdése előtt, júniusban *Bódy* Tivadar elnöklete alatt négytagú bizottságot delegált azzal a megbízással, hogy a székesfővárosi tisztviselők újabb státusrendezését készítse elő. A státusrendezésre nemcsak az új fővárosi törvény rendelkezései miatt van szükség, hanem azért is, hogy a változott viszonyoknak megfelelően átalakítsák a főváros közigazgatásának apparátusát, mindezeken felül pedig szükséges a státus újabb megállapítása a főváros leromlott pénzügyi helyzete miatt is, hogy a takarékosság elveit, mint minden vonalon, ott is érvényesíthessék. Maguk a tisztviselők is örömmel várják a státusrendezést, mert az 1926-ban történt reform annakidején igen sok ellenvetéssel találkozott és számos kategóriát nem tudott kielégíteni. Elégedetlenek voltak az öt év előtti státusrendezéssel az orvosi-, az élelmezési-, kezelési-, a számvevőségi- és az adóügyi szakon elhelyezkedett tisztviselők, sőt a fogalmazási kar állásfoglalása sem volt egyöntetű, ott is kifogásoltak bizonyos fizetési differenciákat és előmeneteli lehetőségeket.

Az 1926-os státusrendezéssel az egyes tisztviselői kategóriák amiatt sem voltak kibékülve, mert

akkor számos nagyobb állást leminősítettek.

Egyrészt ezt takarékossági okokból tették, másrészt, mert a forradalmak utáni zűrzavarban a magasabb állások szervezése bizonyos rendszertelenséggel történt, így aztán elkerülhetetlenné vált, hogy az akkorinál egészségesebb helyzet alakuljon ki. A mostani státusrendezésnek lesz a feladata, hogy az 1926-os rendezés hiányosságait eltüntessék, továbbá, hogy a mostani körülményeknek megfelelőbb állapotot teremtsenek. *Liber* Endre alpolgármester a minap kijelentette, hogy a státusrendező bizottságot legrövidebb időn belül, valószínűleg még a nyári szünet alatt összehívják. Ez alkalommal érdeklődtünk a státusrendezés kilátásai és céljai iránt, amelyről

illetékes helyen

a következő felvilágosításokat kaptuk:

— A főváros helyzete, épúgy mint az országé, súlyos és ez az adminisztrációs téren is mutatkozik. A gazdasági válság nyomait minden tekintetben érezzük, főleg abban, hogy

az előirányzott adó- és egyéb bevételek csak részben folynak be,

már pedig a deficitet minden eszközzel meg kell akadályozni. E cél érdekében minden valószínűség szerint

elkerülhetetlen lesz a státus megfelelő átcsoportosítása,

ami úgy érhető el, hogy bizonyos feleslegesnek mutatkozó állásokat egyideig nem tölt be a főváros, a megmaradó állásokat pedig a szükséghez képest arányosítják és szigorúan

megvizsgálják azt is: szükség van-e annyi magasfizetésű főtisztviselői állásra, mint ahány ezidőszerint megszervezve van?

— *A bizottság másik feladata a tisztviselők fizetésrendezése lesz.* Legutóbb 1927-ben rendezték a fizetéseket, amikor a koronáról a pengőre való átértékelés történt. A főváros tövényhatósága annakidején átlagban mintegy tízpercentes emelést óhajtott életbeléptetni és egyúttal kerek összegekre akarta kiegészíteni a koronáról pengőre átszámított fizetéseket. A kormány ehhez a kikerekítéshez nem járult hozzá és azzal tagadta meg, hogy majd annakidején az új törvényhatósági bizottság hajtsa végre az arányos és igazságos fizetésrendezést. A bizottság tehát foglalkozik majd egyrészt a fizetések említett arányosításával, de ugyanakkor

foglalkozik a fizetések esetleges leszállításával is,

ha a kiadások csökkentésére más megoldás nem kínálkozik.

A városházán ma már úgyszólván befejezett ténynek tartják a tisztviselői fizetések leszállítását, amelynek az illetékesek szerint az lenne a legkézenfekvőbb megoldása, ha a január 1-étől szedett magasabb kereseti adót a kétszeresére emelnék. Ez a megoldás csupán azért volna nehezen keresztülvihető, mert a fölemelt adóból befolyt összeget az állam kapná meg, már pedig a tisztviselői fizetések redukciójával azt akarják elérni, hogy a főváros jusson olyan rendkívüli bevételekhez, amelyekre háztartási egyensúlyának fenntartása érdekében feltétlenül szüksége van.

— A tisztviselői fizetések leszállításának kérdésével már foglalkozott a FANSz vezetősége is. Itt az a vélemény alakult ki, hogy adóemelés helyett leghelyesebb volna a fővárosi tisztviselők fizetését bizonyos százalékkal apasztani. A fővárosi tisztviselők ugyanis teljesen átérzik a helyzet komolyságát és hazafias érzéstől áthatva korántsem akarják kivonni magukat az áldozatnyujtás alól akkor, amikor az ország és a főváros helyzetének megjavítása érdekében a társadalom minden rétege teljesíti áldozatkész kötelességét. Logikusan azt szeretnék azonban, hogy

áldozatkészségükből legelsősorban a kenyeretadó gazdájuknak, a székesfővárosnak legyen haszna.

Értesülésünk szerint *a státusrendező bizottság augusztus utolsó napjaiban kezdi meg munkáját,* addig az elnöki ügyosztály teljesen befejezi a bizottság részére készülő kimutatásokat, számításokat és javaslatokat.

*

Itt említjük meg, hogy az elnöki *ügyosztály a napokban készült el az új szabályrendelet kidolgozásával is,* amely a főváros egész igazgatásának irányítására hivatott.

Az új szervezési szabályrendelet átdolgozása a fővárosi törvény szellemében történt.

E szabályrendelet készítését nemcsak a praktikus szempontok kívánták, hanem a törvény is előírta. Egyes hatáskörök az új törvény értelmében tudvalevően kibővültek, mások megszűkültek, vagy teljesen megszüntek, új hivatalok létesültek, változáson ment át a törvényhatóság egész struktúrája, változás történt a kerületi közigazgatásban, amelyekről mind az új fővárosi szervezési szabályzat fog intézkedni. Az új szervezési szabályzat a nyári szünet után nyomban a törvényhatósági tanács és a közgyülés elé kerül, mert ma tulajdonképpen ideiglenes rendelkezésekkel dolgozik a közigazgatás és az új szervezési szabályzat életbeléptetéséig bizonyos tekintetben, úgy mondhatnók, ex-lex-ben van a főváros adminisztrációja.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brűnni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbelalazás Ipari kemencék építése és tervezése

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

Kriegl Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

FÉMÁRU- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

Katzer *építési vállalata*
I., Szirtes-u. 3/b. Tel: A. 539—14.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapítva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Tűzveszélyes divatáruházat akarnak létesíteni a Rákóczi-úton

A Párisi Áruház emlékezetes katasztrófája az engedély elbirálásánál a legnagyobb óvatosságot követeli

Kereskedelmi körökben néhány nappal ezelőtt elterjedt az a hír, hogy a Rákóczi-úti *Magyar Divatcsarnok* újból terjeszkedik. Ez ellen a terjeszkedés ellen nem is lehet senkinek kifogása, sőt a mostani általános pangás idején csak örvendetes, ha egy üzlet szűknek bizonyul és bővíteni akarja a helyiségeit. A Rákóczi-úti *Divatcsarnokot* nemrégiben már bővítették a szomszédos Excelsior-szálló félemeleti helyiségeinek felhasználásával. Már ez a megoldás sem volt egészen megnyugtató a főváros tűzbiztonsága szempontjából, akkor azonban nem emeltek kifogást. Most az a hír terjedt el, hogy a *Divatcsarnok* tulajdonosai megegyeztek az Excelsior tulajdonosával, a gróf *Károlyi* Lajos hitbizománnyal, hogy

a szállóépület földszintjét, félemeletét, első emeletét is bérbe adják az áruház céljára, a többi négy emelet pedig továbbra is szálloda marad.

A terjeszkedés megoldási terve a főváros tűzbiztonsága és a szálló biztonsága szempontjából a legmesszebbmenő kritikára jogosít. Amikor arról hallunk, hogy egy szálloda földszintjét, félemeletét és első emeletét áruháznak akarják átalakítani, ahol rengeteg tűzveszélyes anyag van összezsufolva, rengeteg ember fordul meg,

akaratlanul is a régi Rákóczi-úti Párisi Áruház tűzkatasztrófája jut eszünkbe

és úgy érezzük: kötelességet teljesítünk, amikor *minden illetékes tényezőt felszólítunk, hogy ehhez hasonló katasztrófára vezethető megoldásnak még csak a lehetőségétől is meg kell kímélni a főváros lakosait.*

Hisz

az utóbbi időben ugyis veszedelmesen sok katasztrófa történt a fővárosban,

amelyek a szükséges elővigyázatossággal és a hatóságok éberebb ellenőrzésével mind elkerülhetők lettek volna. A Szent László-úti halálépítkezés, a Lenke-úti állványbeomlás, amelyért a *vihart* okolják és az autobuszüzem új garázsában történt halálos szerencsétlenség: mind intő például szolgálnak a legkörültekintőbb óvatosságra.

A Divatcsarnok átalakításához most is a főváros hozzájárulása szükséges és az illetékes hatóságok az engedély kiadása előtt minden bizonnyal mérlegelik a szálloda-áruház kombinációban rejlő összes nyugtalanító, sőt veszedelmes lehetőségeket. Az *Excelsior-szálló* egy részének áruházzá való átalakítása ügyében a székesfőváros

városrendezési és építkezési ügyosztályán

érdeklődtünk, ahová tudvalevőleg a tűzrendészeti ügyek is tartoznak.

— A tervezett áruházbővítésről — mondották munkatársunknak, — illetve a Rákóczi-úti szálloda egy részének áruházzá való átalakításáról *hivatalosan még semmit sem tudunk.* Az erre vonatkozó építési kérelem legalábbis ezideig nem érkezett be a Városházára. A kérelmet annakidején az illetékes szakbizottság is tárgyalja és azt az *építkezési szabályzat és a tűzrendészeti szabályok előírásainak legszigorúbb szem előtt tartása mellett fogjuk elbírálni.* Az áruházakra ugyanis az általános építkezési szabályzat előírásain túlmenően, speciális kikötések vannak megállapítva, amelyek azt célozzák, hogy

a tűzveszély szempontjából mindig igen óvatosan kezelendő áruházak biztonságát már az építkezésnél elérhessük.

— *A szálloda egy részének áruházzá való átalakításába nem hiszem, hogy beleegyezzenek az illetékes tényezők,* mert hiszen az áruházakra vonatkozó speciális biztonsági rendelkezések olyan messzemenőek, hogy azoknak eleget tenni egy ilyen megoldásnál valószínűleg amugy sem tudnának. Az építkezési szabályrendelet áruházakra vonatkozó részének 495. §-a ugyanis határozottan kimondja, hogy

az áruház céljára szolgáló épületben lakni nem szabad.

Kivétel csupán a házfelügyelő és gondnok lakása, ezeket is úgy kell azonban építeni, hogy az áruház egyéb részétől tűzbiztosan elkülönítve legyenek és külön tűzbiztos kijáratról is kell gondoskodni a lakók számára. A 498. § ezen túlmenően, ezeket írja elő: lakóházban áruház céljára a földszinten és a fölötte lévő emeletsorokat csak abban az esetben lehet átalakítani, ha a házban *két szabályszerű lépcső van* és közülük az egyik alkalmas arra, hogy tűzveszély esetén az épületben tartózkodókat *védett úton közvetlenül* az utcára futtassa. A 499. § szerint lakóházban, a földszintet is beleszámítva, több mint három emeletsort áruházzá átalakítani nem szabad, végül az 502. § azt is kiköti, hogy az áruházakban annyi tűzbiztos lépcsőnek kell lenni, hogy a helyiség bármely pontjától 25 lépés távolságra védett, menekülésre alkalmas lépcső legyen található.

*

A *Magyar Divatcsarnok* az Excelsior-szálló földszintjét, félemeletét és első emeletét akarja felhasználni, míg a fölötte álló négy emelet szálloda maradna. Még elképzelni is rettenetes, hogy

milyen pánik támadhat valamely katasztrófa esetén úgy az áruházban, mint a szállodában,

amely házak közé beékelve, az utcára néző frontjával: az említett biztonsági rendszabályok megvalósítására egyáltalában nem alkalmas.

Napirendre tűzi a margarin-ügyet a Vendéglősök Ipartestülete

Az összes étkezőhelyiségek presztizse és a közönség tisztességes tájékoztatásának érdeke követeli a radikális intézkedést

Változatlan érdeklődés kíséri a margarin-front eseményeit. A nagyközönség nem tud belenyugodni abba az érdemtelen eljárásba, hogy drága pénzéért a természetes zsír és vaj helyett *vegyi úton készült zsiradék-kompozíciót* találjanak eléje egyik-másik vendéglőben és cukrászdában. Hiába csinálják a margaringyárak a legféktelenebb propagandát a különböző elnevezésű készítményeiknek: *a magyar gyomor irtózik a rosszállatú margarintól, amely érthető ellenszenvet provokál mindenkiből, akinek kínálják, vagy szándékosan becsempészik az ételébe.*

A jóízlés szempontjából nem kívánatos „tápanyag" és a vele üzött machinációk a legnagyobb megbotránkozást váltották ki a közvéleményben.

A *Fővárosi Hirlap* leleplező közleményei nyomán a napisajtó felfedező útra indult a margarinos vendéglők, étkezdék és cukrászdák felkutatására és azt a megdöbbentő megállapítást tette, hogy *a margarin befészkelte magát számos eddig jóhírnevű vendéglő konyhájába is.* A közönség jóhiszeműségének ez a kihasználása súlyos elbírálást érdemel, nemcsak azért, mert a méltán igényes fővárosi publikum *irtózik és fél a margarintól,* hanem azért is, mert az olcsónak nem mondható étlapárak ellenében olyan ételt követel, amely kifogástalan és természetes zsiradékkal készült.

A vendéglősipar tisztes multja és jó hírneve nem érdemli meg, hogy néhány vendéglős ezt a patinás presztizst csak azért kockáztassa, hogy a beszerzéseknél talán néhány fillért megtakarítson

Nem kétséges, hogy *a budapesti közönség kilencven százaléka nyomban bojkottálja azt az étkezdét, ahol tudomására jut a margarin, Ceres, vagy másfajta zsírpótlék használata.* Tisztában vannak ezzel a margarintól illatozó vendéglők is, mert csak így magyarázható, hogy dacolva a törvényes rendelettel: *nem függesztik ki a kötelező táblát, hogy náluk margarinnal sütnek, főznek.* A sajtó követelésére

most erélyes eljárás indul minden olyan főzőüzem ellen, ahol a mulasztást a hatósági közegek megállapítják

és akkor a ludas vendéglősök a saját kárukon fogják tapasztalni, hogy a közönség és a hatóság félrevezetése nem jó üzlet, de nem egyeztethető össze *a budapesti vendéglősök tradíciójával sem,* amelyik mindig a tisztességet, megbízhatóságot és szolid kiszolgálást tartotta szem előtt.

A margarinos vendéglők ügye egyébként

foglalkoztatni fogja a Vendéglős Ipartársulatot is,

amelyről *Keszey* Vince ipartársulati elnök a következőket mondotta nekünk:

— Érezzük jól, hogy a margarin-probléma már túlnőtt azon a méreten, hogy fölötte szemet lehetne húnyni. Ez a kérdés az egész iparágat érinti és így *az Ipartársulat legközelebbi ülésén felvetjük a margarinnál való sütés-főzés minden részletét.* Remélem, hogy sikerül olyan megoldást találni, amely összeegyeztethető úgy a közönség, mint az egész vendéglősipar érdekeivel és kívánságaival.

Túlmenőleg a vendéglősök állásfoglalásán, szükséges, hogy a margarin árusítása és forgalombahozása a közönség előtt tökéletesen tisztán álljon. Azonfölül, hogy a vendégnek a hatósági rendelet értelmében ki kell, hogy függesszék a margarinos táblát:

a gyárosok számára is kötelezővé kell tenni egy olyan jegyzéknek a vezetését, amelyben ott szerepel minden vendéglős, cukrász, pék és kereskedő, aki a margarin rendszeres vásárlója.

Ez megkönnyíti a hatóság ellenőrző tevékenységét, amelynek szükségessége talán sohasem volt olyan indokolt, mint a mai időkben.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Lipcsei őszi vásár
1931 aug. 30 — szept. 3-ig
25% vasuti kedvezmény
Lakásjegyek, vásárigazolványok, valamint felvilágosítások a tiszteletbeli képviselőnél Guhrauer Ottó igazgatónál, VI., Terézkörut 46 és a Leipziger Messamtnál, Leipzig szerezhetik be.
Telefon: 239—81

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867 Telefon: J. 415—20

Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24 szám.
Telefon: József 420—44.

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

Uj helyzetet teremt a költségvetésben az aranypengő bevezetése

A fővárosnak számos kötelezettségét aranypengőben kell megfizetni — Most állítják össze a hitelezők listáját és a tartozások összegét

A kormány a harminchármas bizottság meghallgatása után kibocsátotta az aranypengő megkonstruálására vonatkozó rendeletét, amelyiknek révén biztosítható a bankbetétek értékállandósága, valamint a kötelezettségek eredeti értékének megóvása. Az aranypengőnek erre az utóbbi kategóriára való kiterjesztése *sok tekintetben érinti a közhatóságokat* és természetesen a fővárost is, mert

a főváros számos hitelezője követelését természetesen aranyvalutában kívánja biztosítani.

Ez az újabb rendelet tovább komplikálja a jövőévi költségvetés elkészítését, mert annak számos tétele *függő tartozásokból* tevődik össze. A főváros mint adós szerepel néhány bank és pénzintézettel szemben, valorizált kötvények címén, de tartozásai vannak gyárakkal és vállalkozókkal szemben is, akikkel olyan természetű megállapodásokat kötött, hogy a végzett munka, vagy szállítás ellenértékét *törlesztéses részletekben* fogja megfizetni.

Az aranypengő és a közforgalmú pengő között esetleg néhány százalékos értékkülönbözet állhat be, miértis a pénzügyi osztály kénytelen a jövő évi költségvetésbe mindezeket a tételeket aranypengőben feltüntetni és a fedezetet ilyenformán biztosítani.

A pénzügyi osztály most készíti el az ilyen természetű hitelezők pontos jegyzékét és a terhek pontos kiszámítása után gondoskodik a költségvetés szükséges megváltoztatásáról. Ez a munka nagy feladatot jelent, mert nagyrészt *még homályban kell tapogatódzni az aranypengő és a közforgalmu pengő között kialakulható különbözetről* és ez ismét kitolja a budget összeállításának terminusát.

A költségvetés véglegesítésére irányuló munkálatok egyébként teljes erővel folynak. A nyers tervezetben megnyilvánult

húszmillió pengős deficit eltüntetése, a legszigorúbb takarékosság alkalmazásával és egyébb intézkedések végrehajtásával, már most bizonyosnak látszik

és így szó sincs arról, hogy a költségvetési előirányzat deficitet tüntessen fel. Nincs kizárva ugyan, hogy *néhány ezer pengős hiányt lesznek kénytelenek kimutatni*, azonban ez nem zavarhatja a háztartás nyugodt irányítását, mert az évközben előálló megtakarítások révén a zárszámadások egyensúlya biztosítottnak tekinthető. A költségvetés tárgyalását *október közepén* kezdi meg a törvényhatósági tanács és a közgyűlés.

Polgármesteri rendelet az aranypengő alkalmazásáról

A kormány aranypengő rendelete a székesfőváros ügyvitelében is igen nagyjelentőségű intézkedéseket tett szükségessé. A miniszteri rendelet végrehajtására vonatkozó utasítás hétfőn a déli órákban érkezett meg a Városházára. *Liber* Endre helyettes polgármester nyomban megszövegezte azt a nagyfontosságú rendeletet, amely *a székesfőváros egész igazgatása terén elrendeli az aranypengőszámítását bevezetését.* A helyettes polgármester *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnokkal és *Boliczay* Imre tanácsjegyzővel együtt állapította meg a rendelet szövegét, amely nyomban kiment az összes hivatalok, intézmények és üzemek igazgatóságához. A polgármester rendelete utasítja az összes hivatalfőnököket és üzemigazgatókat, beleértve az önálló vagyonkezelésű üzemeket és a részvénytársasági üzemeket is, hogy

az összes követeléseket augusztus 15-től kezdve aranypengőben állapítsák meg,

írják elő és hajtsák végre, úgyszintén a kifizetésre kerülő összegeket is aranypengőben tartoznak utalványozni. Különösen felhívja a polgármester a hivatal- és üzemvezetők figyelmét arra, hogy *a magánjogi ügyletek megkötésénél* a rendelet előírásait mindenkor a legszigorúbban tartsák szem előtt.

A polgármester rendeletének jelentőségéről

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Az aranypengő bevezetése a legmesszebbmenő gondosságra és állandó éber figyelemre készteti a fővárosi intézmények, hivatalok és üzemek vezetőit, hogy *a székesfőváros pénzügyi rendje, stabilitása és az adminisztráció zavartalansága megóvassék.* Különösen figyelni kell az aranypengő-rendeletre és annak kikötéseire

a közmunkák vállalatbaadásánál, a munkamegbízásoknál és megrendeléseknél

és ezért helyeztük a rendeletben a hangsúlyt arra, hogy minden jogügylet megkötésénél kötelezettség, vagy járandóság vállalásánál, szerződés megállapításánál és minden pénzügyi természetű ténykedésnél *pontosan* írják elő az aranypengőt.

— Természetesen igen nagy körültekintést és egyúttal munkatöbbletet is jelent az aranypengő rendelethez való alkalmazkodás az üzemek könyvvitelében, ahol tegnaptól kezdve *kettős könyvelés folyik.* A tételeket egyidőben aranypengőben és papirpengőben jegyzik fel, bár a papirpengő eziőszerint teljesen egyértékű az aranypengővel. Mindenesetre azonban

talán fölös óvatosságból, de szükség van a két értékben való könyvelésre.

Igen nagy és komoly feladat elé állítja az üzemek és intézmények vezetőségét az aranypengő bevezetése az üzem- és nyersanyagszükségletek beszerzésénél is, így főleg a külföldi szénnél, amelynek beszerzése fokozottabb elővigyázatosságot kíván, miértis a Gázművek igazgatósága már megtette az erre vonatkozó megfelelő intézkedéseket.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös üzetési feltételek!

Weingruber

Székesfővárosi Pavillon

Naponta katonazene!

Keményy Sándor

okl. mérnök, építőmester

Bpest, V., Pannonia-utca 46

Telefon: Automata 926-24

LUTZ TOMÁNCOK-PESTÉRŐL LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN

TELEFON: JÓZSEF 93-46

Lutz Ede és társa

LAKK- ÉS ZSELÍTGYÁR R.T.

BUDAPEST VII. ÖRÁNGY-UTCA 4. SZÁM.

Saját érdekében tekintse meg

HIKKER réz-, vasbutorgyár

készítményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Tornateremberendezési munkára a németvölgyi-úti iskolánál. Pályázni lehet szeptember 7-én délelőtt fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Pad hirdetés, mázolási, illetve üzletszerzői munkára a nyilvános helyeken felállított padokra. Pályázni lehet szeptember 11-én délelőtt 11 óráig a hirdető vállalat igazgatóságánál.

Lakatos, föld, kőműves, beton, kőburkolati és szigetelő, valamint vasbútor készítési munkára a Maglódi-úti szeretetotthonnál. Pályázni lehet szeptember 5-én délelőtt fél 11 óráig a magasépítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Önműködő ajtókészítést a tőzsdefőparancsnokságnál: Haas és Somogyi 8266,

Udvarrendezési munkát ugyanott: Obendorfer Károly 2106, az Ihász-utcai iskolánál: Schöntheil Richard 9943,

Föld-, kőműves- és vasbetonmunkát ugyanott: Kárász Ödön 8234,

Burkolómunkát a tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézetnél: Koch és Szilágyi 8452, a Szent István-kórháznál: Nagy István 3547,

Gőzvezetékmunkát az Állatkertben: Halász Ernő 2006,

Kőművesmunkát a Szent István-kórháznál: Lang Adolf 4998,

Mázolómunkát a Szent László-kórháznál: Zafourek Ferenc 4897, a Váli-úti iskolánál: Poldauf Ferenc 9939,

Aszfaltburkolási munkát a Kiscelli-úti iskolánál: Biehn János 4567,

Kőműves és vasbetonmunkát a Fiumei-úti temető halottasházánál: ifj. Paulheim Ferenc 11.230,

Vízvezeték és csatornázási munkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Keszler Jenő és fivére 1070,

Mázolómunkát a Mester-utcai bérháznál: Török és Juhász 1780, a Rozgonyi-utcai bérháznál: Nagy János 1299, a Bécsi-úti bérháznál: Benedek János 1958,

Lakatos- és üvegesmunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Haas és Somogyi 3816,

Oldalfal burkolómunkát ugyanott: Andrea rt. 10.660,

Padló- és falburkolómunkát ugyanott: Kemény Sándor 9939,

Lakatosmunkát az Uj Szent János-kórháznál: Jüngfer Gyula 2340,

Tatarozási és meszelési munkát a Kazinczy-utcai iskolánál: König György 2615, az Angol-utcai iskolánál: Stern Imre 1197,

Szobrászmunkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézetnél: Ohmann Béla 8500, Szabó Rezső 2000,

Lakatosmunkát ugyanott: Haas és Somogyi 11.499, Márkus Lajos 5295 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az élelmiszer-nagyvásártelep vásárterének és rakodópartjának bazalt- és kerámitkőanyaggal burkolt útépítkezési munkáira pályáztak: Szendrő Zsigmond 205.825, Péry Dezső 206.284, Marik Ernő 211.051, Kiss Jenő 211.855, Gattyán Pál 225.541, Halmos István 232.037, Ámon Antal 243.860, Melocco rt. 289.219 pengővel.

Ugyanitt öntött aszfaltjárda burkolati munkáira pályáztak: Helvey Tivadar 2178, Magyar Aszfalt rt. 2268, Építőiparosok Szövetkezete 2296, The Neuchatel Asphalte 2337, Hirsch Mihály 2585 pengővel.

Ugyanitt aszfaltkocsiút burkolati munkára pályáztak: Hirsch Mihály 147.343, Magyar Aszfalt rt. 190.370 pengővel.

Ugyanitt bazaltkocka és fejkő előállítási és szállítási munkára pályáztak: Hubertus kőbánya 116.752, Badacsonyi bazaltbánya rt. 156.596 pengővel.

Ugyanitt a trahit szegélykő szállítására pályáztak: Binét Jenő 9320, Frank István 9450, Szobi kőbánya 9450, Hubertus kőbánya 13.965 pengővel.

Ugyanitt a kerámit kőanyagok fuvarozására pályáztak: Arany Dezső 12.750, Gyömrői-útra 12.206, Budapesti fuvaros és földmunkás vállalkozó szöv. Jászberényi-útra 12.903, Gyömrői-útra 10.563 pengővel.

Ugyanitt a kerámitkő szállítására pályáztak: Magyar Kerámia-gyár 210.569, Drasche 264.250 pengővel.

A Horváth-kert Krisztina-körúti oldalán felállítandó kerítés kőfaragó munkáira pályáztak: Marton és Szalka 3584, Április Testvérek 3800, Dunamenti kőbányák 4112, Zupán József 4180, Seenger Béla 4160, Fabró Ferenc 4488, Král Gyula 4612, Müller Rezső 4720, Dunamenti mész-, tégla- és kőipar rt. 5060 pengővel.

A Tomori- és Baběr-utcák sarkán épülő plébániaépület építkezésével kapcsolatos különböző munkákra pályáztak: Redner Jenő 34.771, Reinisch és Wohl 37.801, Paulheim és Weininger 38.094, Kovács Nándor 39.481, Fratricsevics Ernő 40.768, Méhes Emil 41.228 pengővel.

Makadámutak fenntartására szükséges kőanyag szállítására pályáztak: Badacsonyi bazaltbánya 73.936, 33.930, Kollman Árpád 96.734, Szobi kőbánya 83.776, Gyöngyösi kőbánya 48.657, Solymosi és Farkasmályi kőbánya rt. 44.119, Ámon Antal 4320, Engelhárt Ferenc 9000, Ritter Antal 4200 pengővel.

100.000 kg. motalko szállítására pályáztak: Magyar Petroleumipar rt. 41.50, Nyirbogdányi 41.60, Shell Kőolaj rt. 41.80, Vacuum Oil Co. 42, Steaua 42,20, Magyar Fantóművek 42.50 pengővel.

A székesfőváros hivatalai, intézetei és üzemei részére szükséges sűrolóruha szállítására pályáztak: Angol-Magyar Jutafonó, Kender-, juta- és textilipar, Magyar kender-, len- és jutaipar, Linum Taussig, Vadász Dezső.

Ifj. Helfenstein Károly

Budapest, V., Hungária-körút 71

Telefon: Automata 913—64. szám

Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

Pesti kirakat

Bútorkiállítás

Az *Országos Iparegyesület* nem túlságosan sokat hallat magáról. Nem igen találkozunk honmentő, vagy legalább is iparos-mentő nagy akcióival és a legjobb esetben mint unatkozó statisztát szoktuk üdvözölhetni a magyar iparosság nagy harcaiban és küzdelmeiben.

Most azonban halljuk a hírét.

Az *Országos Iparegyesület* valahára mégis megemberelte magát, csinál valamit, amitől végre fellendül a sorsa az iparnak, lesz hitel, lesz munka, lesz vásárló, lesz nagyobb darab kenyér.

Hogyne lenne, amikor *Dálnoki-Kovács Jenő, az Iparegyesület agilis igazgatója, bútorkiállítást rendez az Iparcsarnokban.* Ez az eredeti, új és meglepő ötlet, amelynek *eredetiségét nem érinti az állandó bútorkiállítás és a nemzetközi vásár évenkint megismétlődő bútorkiállítása,* bizonyára hatalmas lendületet ad majd — ha mindjárt nem is az egész magyar iparnak — de mindenesetre annak egyik igen jelentős részének, a tisztes asztalosiparnak.

Valószínűnek tartjuk, hogy — ha más nem, de legalább — *Dálnoki-Kovács* Jenő meg is van erről győződve. Másképpen nem csinálná, ő bizonyosan hiszi, hogy az asztalosiparnak — és csakis az asztalosiparnak — haszna, jelentős haszna lesz ebből az akcióból.

De vajjon fölöslegesen és oktalanul tesznek-e ellenvetést azok, akik nincsenek ilyen tökéletesen meggyőződve ennek a kiállításnak a szükségességéről? Ezek mindenekelőtt *az ország mai helyzetével* számolnak, amikor a kisiparnak sokkal nagyobb gondjai is vannak, mint a kiállításrendezés. Ám lehetnek optimisták, akik azt hiszik, hogy ez a kiállítás egyszerre megváltoztatja a gazdasági helyzetet és föllendíti a vásárlókedvet annyira, hogy még a házassági statisztikát is egyszerre megjavítja, mert a kiállítás gyönyörei megnövelik a család után való vágyat. Igy kell ezt hinnie a kiállítás rendezőségének, mert *különben nem volna lelkiismeretük a lelkükhöz nőtt kisiparosokat egy költséges kiállítási kalandba belevinni.*

Hogy a nemzetközi vásárnak minden esztendőben van igen jelentős bútorkiállítása, hogy az Iparcsarnok egy részében állandó bútorkiállítás gyönyörködteti a vásárolni kívánókat, igazán nem számít akkor, amikor az *Iparegyesület* kiállítása bizonyára rendkívüli vonzóerőt fog gyakorolni. Az a közönség, amely Budapesten él és amely a vidékről látogatja a magyar fővárost, bizonyára bőven ki tudja elégíteni igényeit a két említett kiállításon. Az *Iparegyesület* azonban kétségkívül joggal számít arra, hogy az asztalosipar minden megbecsülést megérdemlő kiállítása fél Európát ide fogja csábítani és így a nagyon nehéz magyar idegenforgalmi problémát is megoldja.

Mert ezt a kiállítást *csak ilyen* koncepcióval szabad megrendezni, csak a legvérmesebb remények beváltása adhat jogot arra, hogy *a mai viszonyok között a szegény kisiparosoknak nagy áldozatok meghozatalára adjanak alkalmat.*

De aki ezt a kiállítást merészen ívelő útjára elindította, bizonyára számolt mindezzel. Számolt, mert tudta, hogy elérkezett az alkalom, amikor az *Iparegyesület* újból régi nagyságában tündököljön, amikor az Iparegyesület számára megint elérkezett a *Kossuth* Lajos korszaka.

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. | Budapest, X., Korponai-u. 11.

Események

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
★
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. A törvényhatóság nyári szünete alatt, szeptember elsejéig, a FŐVÁROSI HIRLAP, úgy mint eddig, ezentúl is minden szerdán a rendes időben, de a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. A városházi adminisztráció menetéről természetesen ez idő alatt is pontosan beszámolunk.

Szabályrendelet készül a benzinkút-koncessziókról. A főváros területén jelenleg tizenegy benzinkút működik, hat vállalat birtokában. Régen foglalkoztatja a főváros vezetőségét, hogy mi legyen egyrészt a régi koncesszionált benzinkútakkal és hogyan történjen a további benzintöltőállomások felállítása és engedélyezése. A fővárosnál százával fekszenek különböző kérvények benzinkútak engedélyezése iránt, a polgármester azonban mindaddig elzárkózik bármilyen oldalról jövő akció elől, *amíg a kérdést szabályrendeletileg nem tisztázzák.* Ez a szabályrendelet, amely előkészítés alatt áll, teljesen összhangban lesz az autótörvénnyel és pontosan szabályozni fogja a benzintöltőállomások létesítésének, fentartásának és jogának minden kérdését. Van egy megoldás, amely szerint a tervezett ötven benzinkutat a főváros vezetősége arra rászoruló hadirokkantak között fogja kiosztani.. A főváros a bruttójövedelem *bizonyos százalékát* fogja magának kikötni a közterület használatáért és az így származó jövedelmeket közlekedési célokra fogják felhasználni.

A kávések az elektromos áramdíj leszállítását kérik. A Budapesti Kávések Ipartestülete a napokban rendkívüli közgyülést tartott, amelyen felpanaszolták, hogy a békebelinél sokszorosan drágább elektromos áram is nagyrészben hozzájárult a kávéházak tönkremeneteléhez. Az ipartestület vezetősége *Mészáros* Győző vezetésével most felkereste *Deutsch* Lajost, az Elektromos művek vezérigazgatóját és előadták kívánságaikat. Külön sérelmezték a kávések a szerződésmegújítások alkalmával végrehajtott egységáremeléseket, amelyek a mai viszonyok mellett úgyszólván keresztülvihetetlenek. Deutsch Lajos vezérigazgató válaszában közölte, hogy a főváros igyekszik a kávések méltányos kívánságait teljesíteni. Többféle megoldási terv is van, de döntés még nem történt. Arra határozott igéretet tett, hogy az új szerződésekben áremelés nem történik a kávések terhére.

Szeptember végén avatják föl a margitszigeti Szent Mihály-kápolnát. Országos ünnepség keretében avatják föl szeptember végén az újjáépített 700 éves Szent Mihály-kápolnát a Margitszigeten. Az ünnepségen résztvesz *Horthy* Miklós kormányzóval az élén az ország minden funkcionáriusa. A felavatás zenei részét a Margitszigeti Daloskör fogja rendezni.

Védelmet kérnek a segédházfelügyelők a polgármestertől. A házfelügyelők és segédházfelügyelők jogviszonyát és járandóságait szabályozó új lakásrendelettel kapcsolatban a *Segédházfelügyelők Egyesülete* terjedelmes memorandumot intézett a főváros polgármesteréhez és tiltakozik a házfelügyelői kar ama mozgalma ellen, amelyik a segédházfelügyelők jogviszonyára hozott igazságos újítások megváltoztatására törekszik. A beadványt a polgármester a lakásügyekkel foglalkozó szociálpolitikai ügyosztályhoz tette át hozzászólás és véleményezés céljából.

A Zuglói Polgári Kaszinó közgyülése. A *Zuglói Polgári Kaszinó* vasárnap délelőtt tartotta III-ik rendes közgyülését, amelyen az évi jelentés, a zárszámadás bemutatása, a felmentvények megadása és a jövő évi költségvetés letárgyalása után a választásokat tartották meg. A választás eredménye a következő: *Elnök:* Martin János. *Tiszteletbeli tag:* Bánó Dezső. *Ügyvezető elnök:* Reisz Gyula. *Társelnökök:* Mezőfy Vilmos, Scheiber Zsigmond, Katona Béla, dr. Markovits Mihály. *Alelnökök:* Berkovits Béla, Harsányi Károly, id. Petri Gyula, Tausz Lipót, Halász Hubert, dr. Horváth Károly, Ozsváth István, Rózsa Károly. *Igazgató:* Vadas Gyula. *Főtitkár:* dr. Hank József. Újjáalakították az elnöki tanácsot és a választmányt is.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Tizenöt nap alatt kell jelentést tenni a kormánynak a kiadott közmunkákról. A kormány már régebben elrendelte, hogy a törvényhatóságok, így a székesfőváros is, időközönkint *pontos kimutatást készítsenek és küldjenek be arról, hogy milyen közmunkák mekkora értékben adtak vállalatba.* Ezeket a rendelkezéseket az egyes hivatalok úgy látszik nem tartották be egész pontosan, ezért a belügyminiszter most *újabb leiratot intézett a fővároshoz, amelyben szigorú utasítást adott, hogy a közszállítások odaítéléséről a jelentéseket 15 nap alatt pontosan mindenkor tegyék meg,* mert ellenkező esetben vizsgálatot indítanak a mulasztók ellen. Ugyancsak utsította a kormány a főváros vezetőségét arra is, hogy különös gondja legyen *a hazai szeneknek* közintézményeknél való fokozott felhasználására és egyúttal újabb jelentést is kér arra vonatkozóan, hogy ezideig hol és milyen mennyiségben történik hazai származású tüzelőanyagok alkalmazása.

Közgazdaság

Megalakult a Garanciabank. Hétfőn délután hat órakor megalakult a Pénzintézeti Központ tanácstermében a *Magyar Szavatossági Bank.* Mint ismeretes, a kormány a 33-as bizottság hozzájárulásával felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy üzletrészek átvételével álljon rendelkezésére egy ilyen intézmény megalakításának, melynek célja az, hogy a bankok teljes likviditását biztosítsa. A felhatalmazás, valamint a TÉBÉ-vel és a GyOSz-szal történt tárgyalás alapján alakult meg hétfőn a bank. Az alakuló ülésen báró Korányi Frigyes, a Pénzintézeti Központ elnöke elnökölt, a pénzügyminisztert pedig dr. Iklódy-Szabó Andor miniszteri főtanácsos képviselte. Elnökké báró *Korányi* Frigyest, alelnökké *Pásztor* Miksát, a P. K. vezérigazgatóját választották meg, a pénzügyminiszter pedig kormánybiztosnak dr. Zsigmondy Kálmán miniszteri tanácsost, helyetteséül dr. Parnitzky Ede miniszteri osztálytanácsost rendelte ki. Az igazgatóság tagjai lettek: a pénzügyminisztérium kijelölése alapján: dr. báró Dirsztay Andor és dr. Szilágyi Ernő miniszteri osztálytanácsos, a P. K. kijelölése alapján Leszl Jakab, Sándor Kálmán és dr. Deschán Achill, a TÉBE képviseletében dr. Nyulászy János, dr. Kresz Károly és dr. Nyári Pál, míg a GyOSz-t az igazgatóságban Bessenyei Ferenc miniszteri tanácsos, dr. Schiller Ottó és dr. Knob Sándor képviseli. Az új intézet üzletrésztőkéje ötvenmillió pengő, de szükség esetén nemcsak ezzel a jelentékeny saját tőkével, hanem a Nemzeti Bank részéről neki engedélyezendő megfelelő hitellel is rendelkezésére áll a magyar gazdasági életnek. Trmészetesen az új intézet csupán ideiglenesen fog működni, munkálatait a P. K. díjmentesen végzi s az igazgattósági állások is tiszteletbeliek.

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Telefon: Aut. 934-85 — csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb. — Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Speciális autórugók készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a X. ker., Maglódi-úton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon kerítésépítésével kapcsolatosan szükséges **föld-, kőműves-, beton-, kőburkolati és szigetelő munkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fenntebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi augusztus hó 14-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag-u. 7.) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 333. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi szeptember hó 5-én (szombat) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi augusztus hó 11-én.

A polgármester megbízásából:
Wossala, s. k.,
tanácsnok.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a X. ker., Maglódi-úton épülő Horthy Miklós-szeretetotthon kerítésépítésével kapcsolatosan szükséges **lakatosmunkákra.**

A bánatpénz tekintetében a fenntebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi augusztus hó 14-től kezdve naponta d. e. 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Maróthy Kálmán (II., Szalag-u. 7.) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 333. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi szeptember hó 5-én (szombat) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi augusztus hó 11-én.

A polgármester megbízásából:
Wossala, s. k.,
tanácsnok.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak **átitató eljárású és felületi kezelése**
Utak pormentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Balassa Árpád
okl. épitészmérnök, épitőmester
VI. kerület, Vilmos császár-út 31
Telefon: Automata 164—13

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

HIRMANN FERENC FÉMÁRÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

The Neuchatel Asphalte Company Limited
Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállit: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállit továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépitési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak épitését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállitását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak épitését.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban
KRISTOFOLI VINCE
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vizvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

ADAMÁT és GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 ss.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 augusztus 26. — 34. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Világszenzáció

Magyarország állami önállósága és egy kivételes államférfiú révén eljutott odáig, hogy fontosabb politikai eseményeinket a külföld is figyelemmel kíséri. Valaha, a háború előtt, a magyar kormányváltozások jelentéktelen epizódok voltak Európa szemében, ma talán minden eseményünket szigorúbban és élesebben szemügyre veszik, mint akkor; de *világszenzációvá csak Bethlen István lemondása nőhetett.* Aki figyelemmel kíséri a nagy világlapokat, most veheti csak igazán tudomásul, hogy mit jelentett és mit fog még jelenteni Magyarországnak *Bethlen* István kormányzása.

A világlapok első oldalairól furcsa, testes kérdőjelek merednek az olvasó felé, hogy mindez miért történhetett? A világ hihetetlennek és lehetetlennek tartja *Bethlen* távozását. A külföld, a diplomácia, a világpolitikusok, a világsajtó egyszerűen nem tudja elképzelni, hogy Magyarországot más is tudná kormányozni, vagy legalább más is tudná *úgy* kormányozni, mint *Bethlen* István. Titkot, szenzációt, történelmi megrázkódtatást sejt az esemény mögött, hogy *Bethlen* történelmi alakja *egyelőre* eltűnik a történelem szinpadáról.

De itthon is ugyanez az érzés fogja el az embereket. Még azok is, akik mindennapi politikai imádságukba foglalták *Bethlen* uralmának megdőlését, ma megdöbbenve, tanácstalanul állanak meg a világszenzáció előtt, mert ők maguk sem tudják elképzelni az ország további gyógyulását *Bethlen* István nélkül.

Élteti az országot azonban a remény, hogy vissza fog térni és addig is érvényesülni fognak: mérhetetlen diplomáciai értéke, politikai bravurossága, tapasztalatai, bölcsessége, pótolhatatlan világ-összeköttetései. Mert, hogy is állunk a világszenzációval? Nekünk jólesik és módfelett fontos, hogy ez a páratlan magyar államférfiú ilyen soha nem tapasztalt módon foglalkoztatja a külföld fantáziáját. Ez nagyságának egyik mértéke és reménysége jövendő szereplésének, amely — ime már látszik — majdan még nagyobb sikereket fog hozni. Mi itthon azonban tökéletesen tisztában vagyunk vele, hogy a világszenzáció mögött csak egy, a történelmi idők viharaival hérosz módjára küzdött, de ma fáradt ember van, akinek *pihennie kell.* Bármilyen csodálatos lelki erő irányította cselekedeteit, bármennyire a történelem motorja fütötte is energiáját, még a *Bethlen* Istvánok fizikuma sem bírja az örök küzdelmet.

De mert csak pihenésről lehet szó, friss energiák gyűjtésének lehet csak távozását tekinteni: nem mondunk búcsúztató beszédet, nem éneklünk carmen lugubre-t. Hiszen ami most következik csak természetes és egyenes folytatása *Bethlen* István munkájának. A férfiak, akik utánna állanak a kormányrúdhoz, százszázalékig vállalják nemcsak politikájának irányvonalát, de vállalják a *Bethlen* István által precizen kijelölt utakat is.

Aki az új kormányt támogatja, *Bethlen* Istvánt támogatja, aki tovább küzd és dolgozik az ország jobblétéért, az nem tesz egyebet, mint a betetőzés felé viszi a nagy építőmunkát. Teljes bizalommal fogadja tehát az egész magyar közvélemény, legelső sorban Budapest lakossága *Károlyi* Gyula grófot, az új miniszterelnököt, akinek már első heroikus cselekedetét, a kormányzásnak a mai rendkívül súlyos időkben való vállalását őszinte tiszteletadással kell üdvözölni. De üdvözölni kell kormányának lelkes tagjait is, akik közül nem egy tagja volt az előző kormánynak is, az újak meg kiváló szakemberek, a guvernamentális magyar politika letéteményesei.

Bethlen István a távozó kormányról mondotta, hogy a magyar jövendőért dolgoztak és a haza üdvéért cselekedtek. Maradandó alkotások bizonyítják ezt, egyben pedig ennek kell az utmutatónak lenni az új kormány számára is. Olyan időket élünk, amelyek csak töretlen utakat ismernek. Ilyen időkben ritka áldozatot hoz, szinte teljesíthetetlen feladatokra vállalkozik, aki a közért akar dolgozni. Csak az emberi erő végső megfeszítése, az önfeláldozó lelkesedés tüze és a jó Isten segedelme révén lehet célt érni, a nemzet létét, az ország életét megmenteni. *Pedig meg kell és meg fogjuk menteni!*

Sipőcz Jenő dr. polgármester a legközelebbi tanácsülésen bejelenti az illetmények átmeneti redukcióját és a tarifák emelését

Minden részletében őszinte képet ad a polgármester a főváros pénzügyi helyzetéről — A szanálási program célja a jövő évi költségvetés egyensúlyának feltétlen biztosítása

Az elmúlt napok kiemelkedő városházi eseménye volt az a törvényhatósági tanácsi értekezlet, amely az *Egységes Községi Polgári Párt* kezdeményezésére az elmúlt héten összeült, hogy megvitassa a mai súlyos helyzet minden részletét. Az értekezleten *Payr* Hugó fejtette ki azt az álláspontot, hogy *meg kell vizsgálni a főváros összes lehetőségeit,* kifürkészni az észszerű takarékoskodás minden módozatát és gondos előrelátással megnyitni a kibontakozás útját. Beszédében nem fukarkodott a kritikával sem és ennek során *rámutatott a főváros vezetésében megnyilvánuló egynéhány hibára* és olyan visszásságokra, amelyeknek elmellőzése a nyugodt jövő biztosítása érdekében sürgősen kívánatos.

A tanácsi értekezleten *Kipka* Ferenc főpolgármester közölte a tanács tagjaival, hogy az elhangzott észrevételekre feltétlenül válaszolni fog a polgármester, még pedig tekintettel a felvetett problémák nagy fontosságára: *már a legközelebbi tanácsülésen megindulhat a vita a polgármester beszámolójáról.* A törvényhatósági tanács *augusztus 27-én, csütörtökön délután* tartja a legközelebbi ülését, amely elé nagy várakozással tekintenek minden oldalon, mert *Sipőcz* Jenő polgármester ez alkalommal már elmondja expozéját és ennek során *ki fog térni a fővárossal kapcsolatos összes jelenségek ismertetésére.*

A polgármesteri jelentés már nagyjából elkészült és természetesen azt egyelőre hétpecsétes lakat alatt őrzik. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt a főváros gazdálkodásának új irányt mutató

polgármesteri jelentés

nevezetesebb megnyilatkozásairól értesülést szerezni, amelyek a következőkben foglalhatók össze:

A csütörtöki tanácsülés gerincét képező polgármesteri expozét bátran nevezhetjük *őszinte vallomásnak,* mert a polgármester teljes nyíltsággal tárja fel a pénzügyi és gazdasági viszonyokat és

nem leplezi azt a tényt, hogy a főváros pénzügyi helyzete kedvezőnek nem minősíthető.

Kifejti a jelentés, hogy *nyugtalanságra azért semmi ok sincsen,* azonban komoly akarással kell törekedni a takarékosság olyan érvényesítésére, hogy a fővárosi háztartás gazdálkodása mentesüljön minden akadálytól és nehézségtől. Elismeri a polgármester *az adóbevételek csökkenését, elsősorban a fogyasztási adó, a vámok és illetékek nagymérvű visszaesését,* amelyekkel a jövőben is számolni kell és ezért a költségvetést máris lecsökkentett adóbevételi tételekkel kívánja megkonstruálni. Kényszerítő körülménynek tartja a jelentés

a közmunkák nagymérvű lecsökkentését,

azonban hangsúlyozza, hogy *a múlt évi méretek alkalmazásáról a jövő évben szó sem lehet.* A közmunkák sorrendjének és mértékének megállapítása a főváros vezetőségétől függ és ebben a vonatkozásban a tanácsnak lesz hivatása a döntést úgy megalkotni, hogy *az arányban álljon a rendelkezésre állható fedezettel.* A polgármester visszapillantást vet a múltra és felsorolja az évek előtti bevételek alakulását, majd rátér a gazdasági viszonyok rosszabbodására, az általános kereseti lehetőségek visszafejlődésére, a munkanélküliségre, az ipar, a kereskedelem és a gyáripar helyzetének ismertetésére, végül foglalkozik mindezeknek a jelenségeknek a fővárosra gyakorolt káros hatásával és azt a prognózist szögezi le, hogy

a jövő évben körültekintő óvatossággal kell számolni a bevételek elkerülhetetlen visszaesésével.

A helyzet feltüntetése után a *segítés és orvoslás* módjának kijelölése következik. *A polgármester bejelenti a világítási tarifák, valamint a vízdíj felemelését,* amely nem egyöntetű tízszázalékos drágítás lesz, hanem olyan mértékű, mint amilyeneket az üzemek speciális működései előírnak. Általában a legfontosabb feladat *a költségvetés egyensúlyba hozása,* amelynek érdekében

végre hivatalos formában is köztudomásuvá válik a tisztviselői fizetések redukciója.

Mindezeken túlmenően a dologi és tárgyi kiadásoknál is végrehajtják a takarékoskodást és így sikerül a deficitmentes, reális költségvetés elkészítése.

*

A polgármester terjedelmes jelentésén átvonul annak a ténynek a lerögzítése, hogy

a helyzet komoly ugyan, de távolról sem reménytelen és így aggodalomra nincsen ok.

A polgármester bízik a takarékoskodási rendelkezések legszigorúbb érvényesítésében és várja *a közgyűlési pártok hatékony támogatását is,* hogy erőfeszítése a főváros háztartásának rendbehozására *teljes sikert* eredményezzen.

Százhetven millió körül alakul az uj költségvetés főösszege

Öt nagy tételből tevődik össze a huszmilliós hiány fedezete — Lényegesen csökkentik az üzemek költségvetését

A nehéz gazdasági viszonyok a főváros pénzügyi gazdálkodásában is hűségesen visszatükröződnek és ez az az ok, ami akadályozza és komplikálttá teszi *a deficitmentes költségvetés* végleges megformálását. A pénzügyi osztályban már napok óta teljesen készen áll *a nyers tervezet,* amelynek számos érdekes tétele várja az illetékes faktorok bírálatát. Mindaddig, amíg a törvényhatósági tanács nem tűzi napirendre a budget-vitát, a nagy érdeklődéssel várt számoszlopokat csak a főváros vezetői ismerik. Mindazok a híresztelések, hogy a költségvetés deficitet fog feltüntetni: *nélkülözik a jólértesültség kellékeit,* mert

a nyers tervezetben először megnyilvánult huszmillió pengős hiány kiküszöbölésére a szükséges fedezet, a takarékoskodás és egyéb rendelkezések útján feltétlenül meg lesz.

A takarékoskodási tervek tengelyében *a személyzeti járandóságok csökkentése áll,* ami a közigazgatási sze-

mélyzetnél meglehetősen tekintélyes összegre rúg, ha a tervezett *tízszázalékos illetménycsökkentést életbeléptetik.* A személyzeti kiadások, az eljárási és különmunkadíjak, a közlekedési költségek, a segélyek és jutalmak

ez évben még 31 és félmillió pengőre rugtak,

amelyből most le kell számítani a külön munkadíjak és jutalmak megszorítása címén jelentkezett fölösleget és a még érvényesítendő redukciót, amelyekből összesen

ötmillió megtakarításra számítanak.

Mindez azonban nem elégséges a hiány pótlására és ezért rövidesen sor kerül *a közüzemek hozzájárulásának emelésére.* Ebben az évben *az Elektromosművek 5,845.000 pengőt, a Gázművek 3,487.000 pengőt, a Vízművek 822.000 pengőt fizettek a községi háztartási alapnak,* aminek a fokozása csak úgy képzelhető, ha jelentkezik a tarifák fölemeléséből származó többletbevétel. A három nagy üzem hozzájárulása 7,154.000 pengő volt, ami a tarifadrágítás után körülbelül 12 millió pengőre emelkedik. Amint látható,

a tisztviselők fizetésének mérséklése és a közüzemi tarifák felemelése 10 millió pengővel erősíti a főváros háztartását

és most más csak tízmillió pengő előteremtése van hátra. Ennek biztosítására szolgál a tervek szerint *a BESzKÁRT területhasználati díjának kétmillió pengővel való növelése, a többi üzemek hozzájárulási mértékének felemelése és általában a közmunkák eddigi méretének restringálása,* amelyek együttvéve produkálják azt a húszmillió pengőt, amelyre, a hiány eltüntetése céljából, szükség van.

Annak ellenére, hogy a jövő évben újabb ötszázalékos csökkentést kell alkalmazni, sőt a belügyminiszter ismeretes rendelete alapján a hat évre elosztandó tízszázalékos apasztásnak megfelelően a jövő évre esedékes további másfél százalékos redukció is érvényesítendő: *a költségvetés főösszege pontosan a mult évi számadatot adja.*

A jövő évi költségvetés is körülbelül 173 millió pengős főösszeget tüntet fel,

ami látszólagosan azt mutatja, hogy a takarékosság nem érvényesül ezekben a számokban. Tudni kell azonban, hogy *a jövő évi költségvetésbe több új tételt kell felvenni, amelyek elég jelentékenyek és így tulajdonképpen a megtakarítás ezeknek a különleges kiadásoknak a fedezetét adja.* Mindenekelőtt be kell állítani a költségvetésbe

a Vásárpénztár szanálására szükséges nyolcmillió pengőt, a tétényi sertéshizlalda megvásárlására előirányzott 1.8 millió pengőt és végül a kórházi deficit pótlására szükséges további másfélmillió pengő többletkiadást:

vagyis a megtakarítás csak arra szolgál, hogy mindezek a szükségletek kielégítést nyerjenek. Az üzemek és intézetek mult évi 214 milliós költségvetésében azonban már lényegesen ki fog domborodni a takarékoskodási irányelv. A mult évben az üzemi költségvetésben *semmiféle csökkentést* sem alkalmaztak, de a jövő évi költségvetésben már érvényesül az üzemi fizetések redukciója, a dologi és tárgyi kiadások lefaragása és általában az a törekvés, hogy *az üzemi tagozat is mindent kövessen el a takarékoskodás megvalósítása érdekében.*

Pártközi konferencia elé viszik a költségvetést

Sipőcz Jenő polgármester a jövő héten már átveszi hivatala vezetését és első teendője a költségvetés bemutatása lesz. Ennek érdekében *Ripka* Ferenc főpolgármester *pártközi konferenciára hívja össze a községi pártok vezéreit* és ott módot ad a költségvetési nyerstervezet kimerítő megvitatására.

A konferencián feltárják az összes momentumokat és egyben nyilatkozattételre hívják fel a pártvezéreket a költségvetéssel kapcsolatos elvek és szempontok tekintetében.

A pártok vezetőinek megbeszélése után, a szükséghez képest, *újabb átdolgozás* alá kerül a költségvetés, amely azután véglegesnek szánt formájában a törvényhatósági tanács és a közgyűlés elé kerül.

Megalakítják a takarékossági bizottságot

Minden kétezer pengőn felüli kifizetést szigorú cenzura alá vesz a pénzügyi osztály

A főváros vezetősége minden eszközzel azon fáradozik, hogy az általános pénzügyi és gazdasági krizist Budapest milliós közülete lehetőleg súlyosabb következmények nélkül megússza. A polgármester a múlt héten kiadott szigorú takarékossági rendeletét néhány nappal ezelőtt egy újabb szigoruan bizalmas rendelet követte, amely úgyszólván

pénzügyi cenzort állított az ügyvitel élére.

A rendelet szerint az összes ügyosztályok, hivatalok és intézmények *minden kétezer pengőn felüli utalványozást kifizetés előtt tartoznak a pénzügyi osztály cenzori teendőivel megbizott tisztviselőjének bemutatni* és a cenzura döntésétől függ, hogy a kifizetés megkapja-e a polgármesteri jóváhagyást, vagy sem.

A pénzügyi ügyosztály cenzora, a *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint kérlelhetetlen szigorúsággal végzi tisztét és ma az a helyzet, hogy

úgyszólván száz pengők miatt folyik alkudozás a pénzügyi revizor és az ügyosztályok között.

A financiális cenzura munkáját *Beliczay* Imre dr. tanácsjegyző végzi elismerésreméltó energiával s ma valóban az a helyzet a városházán, hogy *minden pengőt csak többszöri, alapos megfontolás után költenek el,* mert azt remélik, hogy ezeken az apró, de tömeges megtakarításokon keresztül olyan számottevő összegek maradnak a főváros pénztárában, amelyek megkönnyítik az egyensúly fenntartását és lehetővé teszik a súlyosabb komplikációk elkerülését.

Hogy a főváros törvényhatósága milyen komolyan veszi a takarékosságot, annak már a mult keddi rendkívüli tanácsülésen is több oldalról hangot adtak és *Payr* Hugó tanácstag indítványára valószínüleg már a csütörtöki tanácsülésen

megalakul a szükebbkörü takarékossági bizottság,

amely a polgármester mellett fog működni és állandóan permanenciában lesz. Ennek a bizottságnak nemcsak azért lesz nagy jelentősége, mert valóban számottevő megtakarításokat várnak a munkásságától, hanem azért is, mert

e bizottság kötelessége lesz ügyelni arra is, hogy a főváros vezetősége ne essen a túlzott takarékosság hibájába,

amelyet, ha túlzott mértékben alkalmaznának, több veszedelmet rejtene a bőkezüségnél is és pótolhatatlan veszteséget okozna az iparnak és kereskedelemnek, végeredményben pedig megbénítaná az egész gazdasági életet.

Végleges döntés: a fővárosban hetenkint két vásári nap lesz

A kormány külön intézkedésekkel gondoskodik róla, hogy a kisemberek érdekei sérelmet ne szenvedjenek

A *Fővárosi Hirlap* részletesen beszámolt arról a készülő hatósági intézkedésről, hogy a jövőben csak a hét két napján lesz hetivásár Budapesten. A főváros vezetőségének ezt a reformját az érdekelt árusok és kereskedők vegyes érzelmekkel fogadták. Egyrészük, akiknek az egyes piactereken állandó elárusítóhelyük van, örömmel üdvözölték az új rendet, mely szerint az összes kerületekben *kedden és pénteken* lesz a kirakodó vásár. Ezekkel szemben a másik tábor élesen tiltakozott az új intézkedés ellen, mert szerintük közel ötezer kisember exisztenciáját veszélyeztetik, ha az eddigi hat nap helyett — amikor egyik piactérről a másikra vándoroltak — csupán heti két vásárnap áll most rendelkezésükre.

A főváros vezetőinek, úgy látszik, nyomós okai voltak az új rend életbeléptetésére, mert a kereskedelmi miniszter most érkezett 154.997/XIV. számú leiratában már értesítette is a polgármestert, hogy *hozzájárul ahhoz, hogy*

a különböző vásártereken eddig más és más hétköznapokon tartott heti kirakodóvásárokat ezentúl valamennyi vásártéren egy és ugyanazon napon és pedig minden hét keddjén és péntekén tartsák meg.

Az erről szóló új *Vásártartási Engedélyt* is megküldötte a miniszter, azzal a megjegyzéssel, hogy az új vásári rend közhírré tételéről a hivatalos lap útján intézkedik.

A kereskedelmi miniszternek ez az intézkedése azonban nem jelenti azt, hogy a régi rend mellett kardoskodó kisemberek méltányos szempontjai meghallgatás nélkül maradnak. A kormány ugyanis a legalaposabban bírálat alá vette a KÉKOSz, valamint a Keresztény Piaci és Vásári Kereskedők Ipartársulatának azt a feljajdulását, hogy a hozzájuk tartozó *kis piaci kereskedők és árusok számára a hat hétköznapon való árusítás létérdek.* A kereskedelmi miniszter ezért, a belügyminiszterrel egyetértve, *felhívta a polgármestert, hogy*

azoknak a helybeli élelmiszerárusoknak, akiknek megélhetéséhez a két vásári nap nem elegendő, — adjon módot arra, hogy ezentúl is mindennap árusíthassanak.

Elrendelte a miniszter azt is, hogy *a főváros vezetősége mielőbb terjessze fel hozzá mindazoknak a helybeli iparcikkárusoknak a neveit, akik — állításuk szerint — a heti két kirakodóvásári napon való keresetükből megélni nem tudnak, hogy ezek számára módjában legyen a miniszternek személy szerinti, kivételes engedélyt adni iparcikkeknek a napi piacokon való árusítására.* A *termelők* az új rend szerint a heti két vásárnapon kívül *mindennap* árusíthatnak az élelmiszerpiacokon.

A polgármesternek azt az intézkedését, hogy minden kereskedő a hetivásári napokon csak egy-egy piactéren árusíthat, a belügyminiszterrel egyetértve csak azzal a feltétellel hagyja jóvá a kereskedelmi miniszter, hogy *a főváros vezetősége ne csak azoknak engedjen szabad választást vásártér tekintetében, akiknek eddig több vásártéren volt helyfoglalási engedélyük, hanem*

az összes élelmiszer- és iparcikkárusoknak engedje meg, hogy a piacterek között szabadon választhassanak,

nehogy valaki is azzal állhasson elő, hogy az árusításban korlátozva van. A miniszter szerint hamarosan úgyis ki fog alakulni az a kívánatos helyzet, hogy *minden hetivásártéren csak annyi árusító foglal helyet, amennyit az illető piactér forgalma elbír,* mert ha az árusok azt látják, hogy egyik piactéren túlsokan vannak, a másikon pedig igen kevesen, számosan közülük átmennek majd oda, ahol számukra több megélhetési eshetőség kínálkozik.

Nem engedélyezte a kereskedelmi miniszter a fővárosnak azt a szándékát, hogy bizonytalan időre felfüggeszti az újabb helyfoglalási engedélyek kiadását

és úgy rendelkezett, hogy a hetivásárokra szóló helyfoglalási engedélyek kiadását haladéktalanul *ismét kezdje meg,* mert az 1884. évi XVII. t. c. szabadságot biztosító szellemének érvényt kell szerezni.

Az új vásári rend a jövő hónapban lép életbe.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

MODERN FEHÉRBÚTOROK KIZÁRÓLAG ELSŐRANGÚ MINŐSÉGBEN! HAVAS asztalosmesternél
Telefon: J. 379—14 A. 893—71
Jógazokrányok minden méretben kaphatók. Fővárosi tisztviselőknek mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek!
Gyár: Budapest, VII., Rózsa-utca 20
Városi mintaraktár: Semmelweis-utca 9

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Pesti kirakat

Az ellenzéki beszéd

A keddi tanácsülés után *Peyer* Károly szocialista városatya azzal a megjegyzéssel hagyta el az üléstermet, hogy *Payr* Hugó egységespárti városatya *ellenzéki* beszédet mondott. Aztán jött a sajtó és az egyik lap jobban aláhúzta, mint a másik ezt az *ellenzéki* jelzőt. Végül akadt lap, amely már úgy találta Payr felszólalását, hogy polgármesterbuktató beszéd volt.

Érdemes ezzel, illetve ezekkel a megállapításokkal egy kicsit foglalkozni, mert hiszen, ha egyszerűen elfogadjuk, hogy minden, ami kritika, az már ellenzéki tényked és, akkor a *városházi politikát irányító többségi pártok tagjai üljenek le a sarokba az ujjukkal malmozni* és várják nyugodtan, hogy *Peyer* Károly, *Rassay* Károly, vagy más baloldali urak elmenydörgik a kritikájukat. Ezek szerint a beállítások szerint ugyanis — úgy látszik — csak Peyer, Rassay és Bródy uraknak szabad kritizálniok, meg nem elégedve lenniök a városházán történt dolgokkal, a többségi pártoknak pedig az a kötelességük, hogy mindenkor, mindenben és minden körülmények között egy véleményen legyenek a polgármesterrel és a tanácsnokokkal. De van még egy hivatásuk, hogy a baloldali boxbajnokok támadásait és csapásait türelmes ábrázattal elviseljék és szerényen, a visszavágás veszedelme nélkül, alázatosan, önmegadással védekezzenek.

Ezt a munkabeosztást jelölte ki a többségi pártok számára Peyer szocialista városatya és vele együtt a baloldali sajtó, amely szerint Payr Hugó ellenzéki, sőt polgármesterbuktató beszédet mondott.

Vajjon miért volt ellenzéki ez a beszéd? Mert kritizálni mert és amiért észre merte venni a hibákat, amelyek többé-kevésbé már az egységes párt többrendbeli fellépése révén nem is voltak egészen ismeretlenek? *Payr* Hugó csak csomóba fogta össze a hibákat, a kiküszöbölni való jelenségeket, rámutatott a segítés eszközeire. Vajjon ez az ellenzékiség? Nem hinnénk, mert a budapesti városháza *mai* ellenzékénél eddig sohasem vettük észre, hogy segítségére akart volna lenni a városi adminisztrációnak új tervek kovácsolásában, új akciók indításában, a hibák kiküszöbölésében, *de olyanformán, hogy a javítás, a segítség eszközeire is rámutattak volna.*

Ezt sohasem tették.

Payr Hugó ezzel szemben megmondta, melyek azok a luxuskiadások, amelyeket mellőzni, vagy legalább csökkenteni lehet, melyek azok a módok, amelyekkel a mai helytelen és eredménytelen üzemvezetést helyessé és eredményessé lehet tenni. Vagy talán az volt az ellenzéki megnyilatkozás, hogy *Payr* Hugó a tisztviselők sorsa iránt merészkedett érdeklődni és ebben a tekintetben is az igazságosság érvényesülését követelte? Ez már nem is ellenzéki, hanem Peyerék szerint már szinte forradalmi szellem.

Ám kétségbeejtően ellenzéki akció volt az is, amikor *Payr* Hugó azt követelte, hogy meg kell akadályozni az álláshalmozásokat, a több helyről húzott fizetéseket és a nyugdíjasok alkalmazását. Ha jól tudjuk, a rebellis Payr előtt ezeket már a nem kevésbé forradalmár *Ripka* Ferenc főpolgármester is követelte és ebben az irányban már intézkedett a lázadó *Sipőcz* Jenő polgármester is.

De végig mehetnénk *Payr* Hugó „ellenzéki" beszédének minden passzusán, refrainszerűen minden pontnál ugyanerre a következtetésre lyukadnánk ki. Egyebet aztán ők sem tudnak és ha nekik szabadalmuk van is az ellenzékieskedésre, más egyebet ők sem tehetnek, mint előállnak ugyanazokkal a kívánságokkal, amelyeket *Payr* Hugó csokorba kötve, a *köz érdekében* már prezentált nekik. Ennek dacára mi még sem firtatjuk, hogy *Bródy* Ernő *demokratapárti jogon* most nemzeti szabadelvüpárti tanácstag — sajtójuk hiradása szerint — *patentirozott ellenzéki beszédet tart-e a csütörtöki tanácsülésen a mammutfizetések és az álláshalmozások rendezéséről.* Mert ha *jelenlegi* pártja megbizásából ő is ugyanazt akarja, mint amit az Egységes Községi Polgári Párt is kifejezetten követel, akkor mi szívesen fogadjuk a támogatást. Ennél azonban sem többet, sem kevesebbet nem jelent az ő hamisítatlan ellenzékieskedésük és még csak azt sem vetjük a szemükre, hogy *lekésett kuruckodásukkal a népszerüségükön esett csorbát most igy utólag kiköszörülni szeretnék.*

Meg kell azonban végül még állapítani, hogy tényleg elkövetett *Payr* Hugó egy nagy hibát: elvégezte a maga kötelességét és elvégezte azokét is, akiknek tényleg legelsőrendű feladatuk lenne a tárgyilagos kritika és a javítás eszközeinek megjelölése.

Ezt azonban ők nem tudják megbocsátani.

Őszinte bucsúszavak a távozó kormány tagjaihoz

Budapest autonómiája a belügyminiszteri megrovási kalandok tükrében. Decentralizáció a vidéki Potemkin-falvak kedvéért

Bethlen István kormányának lemondása és *Károlyi* Gyula gróf kormányának kinevezése természetszerűen igen mély hatást keltett fővárosi körökben is, ahol a nagyjelentőségű eseményt igen élénken pertraktálják. A főváros sorsa mind erősebben függ a kormányzattól, különösen amióta az új fővárosi törvény érvényben van. Egyáltalán nem tekintik tehát a városházán közömbösnek, hogy milyen kormány van hatalmon, sőt az is igen súlyosan esik a latba, hogy személy szerint kikkel töltötték be a miniszteri tárcákat, mert

a főváros ügyei iránt való rokonszenv, vagy ellenszenv minden egyes miniszternél komoly tényező lehet.

Igy volt ez már a multban is és amikor a Bethlen-kormánytól és annak tagjaitól a főváros közönsége elbúcsúzik, akad egy és más igen komoly elmondanivaló is. Ennek a városnak minden polgára és maga a székesfőváros is teljes elismeréssel van a távozó miniszterek hazafias és nemes törekvésű tevékenységével szemben. Tisztelettel és megbecsüléssel búcsúzik tőlük, akik sokat s legtöbbször nagyszabásút alkottak. Ugyanakkor azonban nem csinálhat a főváros titkot abból, hogy

a Bethlen-kormány több tagja esett tévedésbe a divatos és a lényeget soha sem érintő fővárosellenes szólamok révén,

más szóval a Bethlen-kormányban több miniszter volt, akik *nem kerestek bizonyítékokat, amikor a főváros ellen való vádaskodásokat szinte teljesen magukévá tették.* Nem tudni mi okból, de a főváros iránt való ellenszenv nem egyszer igen erős mértékben nyilatkozott meg a parlamentben és a Bethlen-kormány nem minden tagja volt hajlandó arra, hogy a fővárost védelmében részesítse.

El kell azonban ismerni, hogy a kormánynak nem egy tagja őszinte rokonszenvvel viseltetett Budapest iránt, vagy legalább meg volt bennük az az objektiv megbecsülés, amellyel mindenik hazafi tartozik az ország fővárosának. Kétségtelen, hogy

Budapest barátai között elsősorban Bethlen István gróf kormányelnököt kell említeni,

akinek minden cselekedetében megnyilatkozott a főváros iránt való rokonszenv és aki — hogy mást ne említsünk, — legutóbb is a két dunai híd kérdésének megoldásával sietett segítségére a fővárosnak. De megnyilatkozott ez a jóindulata a volt miniszterelnöknek minden olyan cselekedetében, amely a főváros érdekeit bármely tekintetben érintette.

A miniszterelnök mellett talán legelsősorban *Ernszt* Sándor népjóléti minisztert kell említeni, aki miniszteriuma élén átvette azt a szeretetett, amellyel kiváló elődje, Vass miniszter tüntette ki mindig a fővárost. Jólinformáltan, a tények kitünő ismeretével, tisztánlátással döntött mindig a főváros ügyeiben s ennek köszönhetjük azt a nagy eredményt is, hogy *Ernszt* Sándor munkájának és jóindulatának sikerült megoldani azt a problémát is, amelyet évtizedeken át mint az **ápolási díjak** tengeri kigyóját ismertünk.

Hasonlóképen sok jóindulatot tapasztalhatott a főváros *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter és *Bud* János kereskedelmi miniszter részéről, akik a főváros kérései és szükségletei iránt mindig megértéssel viseltettek és a főváros megsegítésére is mindig készek voltak. *Wekerle* nagynevű atyja tradicióit követte ezen a téren, *Bud* János pedig őszinte lelkesedéssel viseltetett *Budapest-fürdőváros eszméje* iránt.

A többi miniszter, ha mást nem, de hűvös objektivitását mindig megőrízte a fővárossal szemben, volt azonban a Bethlen-kormánynak két tagja, akik kiváló kvalitásaik érvényesítésénél mindig — nyilván tudatosan — megfeledkeztek Budapestről.

Sajnos, az egyik a kettő közül

Szcitovszky Béla belügyminiszter, a főváros felügyeleti hatósága volt, aki a mindenkori belügyminiszterek között is rekordot állított fel a főváros megleckéztetése terén.

Mindenki elismeri, hogy a belügyminiszternek ezen a téren jogai és kötelességei vannak, sőt *igen sok felelősség is terheli.* De kétségtelen az is, hogy *Szcitovszky* Béla belügyminisztersége alatt *minisztériuma* tulzásba vitte a „felügyelet"-et, a főváros autonómiáját minden erejével igyekezett elnyomni és

a belügyminiszter valósággal diktátor lett a városházán.

Tisztában vagyunk vele, hogy ezeknek a preceptoroskodó gesztusoknak, diktátoroskodó hajlandóságoknak nem maga *Szcitovszky* Béla, a belügyminiszter volt a mestere, de ő fogadta el azokat a tanácsokat, amelyekkel már régóta el szokták látni a belügyminisztériumban a tárcát betöltő minisztereket. *Szcitovszky* előtt nem igen érvényesültek ezek a törekvések, a legtöbb belügyminiszter igyekezett egyes főtisztviselők fővárosellenes aspirációit háttérbe szorítani. A legtöbbnek sikerült is ez és ma már elmondhatjuk, hogy

Szcitovszky Béla volt az, aki teljes mértékben honorálta miniszteriumának főváros-ellenes hangulatát.

Igy és csak igy születhetett meg az a töméntelen megrovási kaland, amelyet az utolsó években szinte gyárilag állítottak elő a belügyminisztériumban.

A Bethlen-kormány másik fővárosellenes minisztere *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter volt. Ez a zseniális kulturpolitikus a *decentralizálás* vitatható alapelvét vallotta, ugyanakkor azonban *túlzásba vitte ezt a kétes értékü gondolatot és*

egyes vidéki potemkin-metropolisok kedvéért odáig züllesztette volna Budapestet, hogy az Andrássy-útból akár libalegelőt csinált volna.

Budapest fejlődését nem akasztotta meg a kultuszminiszter decentralizáló törekvése, sőt a Bethlen-kormány segítő kezének jóindulatú törekvései nem multak el nyomtalanul a főváros életében.

Általában Budapest meg lehet elégedve, ha az apró mellőzéseket leszámítva, *Károlyi* Gyula gróf is olyan jóindulattal lesz a székesfővárossal szemben, mint amilyennel *Bethlen* István gróf kormánya volt.

Hogy ez mennyiben fog sikerülni, éppenséggel nem lehet tudni, mert

maga a kormányelnök, Károlyi gróf, de maga a belügyminiszter, Keresztes-Fischer, ebben a pillanatban a legrejtélyesebb kérdőjelek

abban a vonatkozásban, hogy a fővárossal szemben milyen érzelmeket és nézeteket táplálnak. Ebben a tekintetben semmiféle információ nem áll rendelkezésre, csak annyit tudunk, hogy mind a ketten jóindulatú, befolyásolhatatlan, kitünő judiciumú, objektív férfiak, akik Budapesttel szemben elfogulatlanul, Magyarország székesfővárosának kijáró megbecsüléssel és szeretettel fognak eljárni.

Budapest legjobb barátja, istápolója és pártfogója ebben a kabinetben *Ernszt* Sándor kultuszminiszter és népjóléti miniszter lesz, aki kitünően ismeri Budapest ügyeit, tisztában van a Budapest-ellenes áramlatok eredetével és sikerével, szereti Budapestet és méltányolja azt a szerepet, amelyet ennek a világvárosnak a nemzet életében be kell tölteni és tudja, hogy ezt a szerepet be is tölti.

HYGIENIKUS FALVÉDELEM
nagy ETERNIT-lemezekkel, elpusztíthatatlan, féregmentes, nem kell vakolni mosható, tűzbiztos. — Kérjen díjtalan prospektust!
ETERNIT MÜVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33. SZÁM

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Mágiya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Uj élelmiszer törvény helyett a régi rendeletekkel egészitik ki

Kiterjesztik az élelmiszertörvény rendelkezéseit a mesterséges ételzsirokra, a margarinra, a fagylaltra, a csokoládéra és cukorkákra, a sajtra és egyébb tejtermékekre, a kenyérre, a pék- és cukrászsüteményekre, valamint a gyárilag készült makarónira és más tésztaneműekre is

A *Fővárosi Hirlap* annakidején részletesen megírta, hogy a főváros illetékes körei arra törekszenek, hogy az elavult, 1905. évből származó általános élelmiszertörvény egységes alapon reformáltassék. A fővárosnak ezt a kívánságát aktuálissá teszi az a körülmény, hogy az utóbbi időben az élelmiszerhamisítások nagymértékben elhatalmasodtak, ennek a közegészségi szempontból fölötte ártalmas manipulációnak megakadályozását és ellenőrzését azonban a most érvényben lévő törvényes rendelkezések keretén belül csak nehezen lehet érvényesíteni. A főváros ezért már régebben feliratban kérte a kormánytól az egységes élelmiszertörvény megalkotását. Erre

a feliratra most érkezett le a városházára a kormány válasza

A kormányleirat szerint az illetékes minisztériumoknak az a felfogásuk, hogy *új törvény kodifikálására szükség nincsen,* ellenben a régi törvény rendelkezéseit a gyakorlati szükséghez képest ki fogják terjeszteni. Az érdekes kormányleiratot alkalma volt a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának megismerni és abból a következő részletet közöljük:

— Az élelmiszerek hamisítása ellen irányuló védekezés alapját általában a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895:XLVI. t.-c. alkotja. Törvényhozásunk e törvény megalkotásánál figyelemmel volt arra, hogy Magyarország mezőgazdasági állam s így

elsősorban a mezőgazdasági termelés biztonságának védelmét

kellett szolgálni ezzel a törvénnyel, amely az 1891. évben Hágában tartott mezőgazdasági kongresszus megállapításainak hatása alatt keletkezett.

— Az 1895:XLVI. t.-c. úgynevezett *kerettörvény,* vagyis csupán az alaprendelkezéseket tartalmazza, míg a szabályozás részletes kiépítését az illetékes kormányhatóság rendeleteket alkotó hatáskörének engedi át. A törvény kereteivel megvont jogterület a belügyminiszter és a kereskedelmi miniszterrel egyetértően megalkotott 1896. évi földmüvelésügyi miniszteri rendeletekben volt először szabályozva, később azonban ezt a viszonyoknak megfelelően többször módosították és kiegészítették. A hazai viszonyoknak megfelelően

a törvény elsősorban a tej és tejtermékek, az állati zsiradékok, olajnemüek, továbbá a gabona, liszt, a méz, a paprika, a vetőmag, az abraktakarmány, valamint a trágyanemüek ellenőrzésére szorítkozott,

később azonban a törvény hatálya alá vették *a rézgálicot, az élesztőt, a gyümölcsleveleket, gyümölcsízeket, ecetsavféléket, a kávét, a pótkávét, a leves- és ételízesítőket és a füszerféléket.*

— A törvény alaprendelkezései, amelyeket a folyton váltakozó életviszonyok fejlődésének böles elörelátásával alkottak meg, — a legteljesebb mértékben biztositanak lehetőséget arra, hogy a törvény hatálya alá helyezett anyagok forgalma az életviszonyok változásának, a tudomány és a technika, valamint

az élelmiszeripar haladásának megfelelően

legyen szabályozhatók. Igy az idők folyamán módosították, illetve kiegészítették *a tejre, a tejszínre, tejfelre, túrófélékre, füszerpaprikára, a vetőmagvakra, a gyümölcsízekre, a kávéfélékre, a lisztre,*

a mesterséges ételzsirokra, a margarinokra,

a tésztaneműekre, az élesztőfélékre és a növényi olajneműekre vonatkozó alaprendelkezéseket. A törvény szerint az ellenőrzés az illetékes elsőfokú hatóságok feladata, a mintákat a vizsgálóállomások bírálják el s ma az a helyzet, hogy

az ellenőrzés túlnyomó többségét a mezőgazdasági vegykísérleti, illetve az egyes vegyvizsgáló állomások látják el.

A vegyvizsgálóállomások közegei ilymódon állandó és benső kapcsolatot tartanak fenn a termeléssel, az előállítással, a gyártással és ezek mellett a piaccal is, tehát módjukban van mindig szemelőtt tartani azokat a változásokat, amelyek a termelés, az előállítás tekintetében észlelhetők, de egyben

módjukban van megfigyelni a termelés hibáit, s a hamisítások különböző módjait is.

A földmüvelésügyi miniszternek az a fölfogása, hogy a vizsgálóállomások útján is módjában áll figyelemmel kisérni azokat a viszonyokat, amelyeknek a törvény hatálya alá tartozó anyagok összetétele, minőségi kellékeinek megállapítása tekintetében van elhatározó fontosságuk, — *anélkül, hogy*

a törvény eredeti rendelkezéseit bármilyen irányban is módositani kellene.

A miniszter úgy látja, hogy *rendeleti úton kell gondoskodni arról, hogy a hamisításokkal szemben szükséges ellenintézkedéseket a változott viszonyoknak megfelelően tegyék meg.*

— Ha valamely anyag minőségének elbirálásánál a szakvélemények eltérnek egymástól, valamint általában minden olyan esetben, amikor a törvény rendelkezéseibe ütköző kihágások tekintetében az ítélkezésre jogosult rendőri büntetőbiróságok részéről az ítélet alapjául szolgáló szakvélemény felől kétségek merülnek fel, — *a minisztérium közvetlen fennhatóságok alatt működő felülbíráló tanács dönt.* A tanács munkássága teljes mértékben megfelel hivatásának s birálatainál nem csupán a hazai termelés körülményeit tartja szem előtt, hanem a külföldi viszonyokat, élelmiszertörvényeket és tudományos kísérleti eredményeket is figyelembe veszi.

A közeljövőben a mostani helyzet mérlegelésével ki fogja terjeszteni a kormány a törvény hatását a növényi betegségek és kártévők elleni védekező szerekre, az olajpogácsákra, a gyümölcsökre, a fagylaltfélékre, a kakaó- és csokoládéfélékre, a sajtokra, a kenyér- és süteményfélékre, ezenkívül a változott viszonyoknak megfelelően új rendelkezéseket fog kiadni a kormány a tej, a vaj, a liszt, a méz, a mesterséges ételzsirok és margarinfélék

forgalmának szabályozása tekintetében is.

*

A kormány felfogása szerint végeredményben nemcsak nem szükséges egy új egységes élelmiszertörvény, de a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyokat tekintve, egyenesen *aggályosnak látszik az,* hogy az élelmiszer hamisításának tilalmazása az 1895-ös törvény reviziója útján egy, a kérdés minden részletére kiterjedő új törvénnyel szabályoztassék. Azok a nehézségek, amelyekkel ma a mezőgazdasági termelés világszerte, de különösen hazánkban megküzdeni kénytelen, arra utalnak, hogy *a mezőgazdasági termelés útján előállított anyagok és élelmiszerek forgalmának szabályozása tekintetében legmesszebbmenően módot kell nyujtani arra, hogy a szabályozás a folyton változó viszonyoknak megfelelően,* a közgazdasági élet mindenkori követelményeinek szemelőtt tartásával történjék, nem pedig egy általánosérvényü és hosszú időre szóló törvénnyel.

Molnár István
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám

Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevitett gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Ha jó, tartós, megbizható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javitómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapitva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Gazdasági Értesítő

Az eladósodott Anker

Az 5 milliót érő Anker-palotán 4·5 millió a teher

Az európai pénzügyi események csak igen kevés biztosító társaságot érintettek közvetlenül. E kevesek közé tartozik az *Anker Biztosító Társaság*, amelynek oly figyelemreméltó balszerenesége van, hogy éppen annál a két osztrák pénzintézetnél van érdekelve, amelyeknek pozicióját a válság megrendítette: *a Creditanstaltnál és a Mercurbanknál.*

Az Anker ugyanis díjtartalékainak jelentékeny részét tartotta letétben a Creditanstaltnál, illetve a Mercurnál,

úghogy ügyfelei méltán nyugtalankodhattak, amikor a két intézet válságának híre nyilvánosságra került.

Az *Anker Biztosító* vezetősége jól tudja, hogy a díjtartalékokkal nem lehet és nem szabad tréfálni, éppen azért legelemibb kötelessége lett volna ügyfeleit őszintén tájékoztatni a helyzetről. Ennek a tájékoztatásnak különösen Magyarországon lenne nagy jelentősége, ahol az ügyfeleknek a már fentebb is említett okokon kívül egyéb okuk is van a nyugtalanságra. *A budapesti Anker legnagyobb és legkézzelfoghatóbb értéke hosszú időn át a hatalmas Anker-palota volt.* Ennek a palotának nagy forgalmi értéke mindenkor meggyőzte a biztosított feleket arról, hogy a tulajdonos intézet soha sem jöhet zavarba szavatosságainak teljesítése tekintetében. Ez a megnyugtató érzés egészen addig indokolt és alátámasztott volt, míg a palotának tehermentessége nem szenvedett kétséget. Ujabban azonban a helyzet lényegesen megváltozott. Mint ugyanis az Anker-ház telekkönyvi terhelési lapja tanusítja,

az Anker-palotát az utóbbi évek folyamán nem kevesebb, mint 4,500.000 pengő elsőhelyi bekebelezéssel terhelték meg.

Az utolsó terhelési bejegyzés a mult év végéről származik, amikor is a Schweizerische Rück javára kebelezték be egy igen tekintélyes összeget.

Tekintettel arra, hogy *az Anker-palota forgalmi értéke a jelenlegi nyomott ingatlanárak mellett aligha éri el az 5 millió pengő*, nem túlságosan merész az az állítás, hogy

a palota ma már jóformán nem is tekinthető az intézet tulajdonának.

Ez a tudat pedig a biztosított felekre nézve, annak ellenére, hogy az Anker-palota nem díjtartaléki érték, mindennek inkább mondható, mint megnyugtatónak.

Ha az Anker igazgatósága még ilyen körülmények mellett sem érzi sürgős szükségét a nyilvánosság őszinte tájékoztatásának, akkor csak csodálni tudjuk mindenekfelett álló hidegvérüségét. Más kérdés azonban, hogy üzleti etika szempontjából milyen beszámítás alá esik az a kisérteties nyugalom.

A Hitelbank francia főrészvényesei helyezték el a kincstárjegyeket Párisban. A kincstárjegyek külföldi elhelyezése végre sikerült. A francia piac először vállal nagyobb érdekeltséget egy magyar állami hitelműveletben. Tudvalevőleg az ötmillió fontos kincstárjegyekről a *Banque Union Parisienne vezetése alatt álló francia csoport több, mint 50 százalékot, pontosan 2,850.000 fontot vett át.* Reméljük, hogy a francia tőke ezentúl fokozottabb érdeklődést fog tanusítani a magyar piac iránt, ahol a multban úgyszólván csak a *Hitelbanknál* volt érdekelve, a fentemlített *Banque Union Parisienne és a Schneider—Creuzot-csoport* útján. A kincstárjegyek francia piacon való elhelyezését is *annak a benső viszonynak köszönhetjük, ami a Hitelbank és francia főrészvényesei között fennáll*, akik nem kevesebb, mint négy taggal vannak képviselve a bank igazgatóságában. Ezek az urak, *Lepercq 'Aimé, Lion Louis, Le Comte Saint Sauveur* és *Weyl Ernest*, a francia piacon nagyon fontos szerepet visznek és közreműködésük nélkül bizony nagyon nehezen lehetett volna az eddig részünkre elzárt párisi piacon bármit is elérni.

A biztosítótársaságok egyrésze a Biosz működése ellen. A Biosz, mely már több mint egy évtizede érdekképviselete a biztosító társaságoknak, működésének egész ideje alatt igyekezett lehetőleg úgy ellátni feladatát, hogy az ne ütközzék a szubjektivitás kifogása alá. Éppen ezért *meglepő, hogy a biztosítótársaságok egyrésze mégis éppen ebből a szempontból tette kritika tárgyává, különösen az utóbbi időben, a Biosz tevékenységét.* A szóbanforgó társaságok azt a kifogást emelik a Biosz ellen, hogy *vezetésében túlnyomórészben az Első Magyar Általános Biztosító Társaság által inaugurált irányelvek érvényesülnek.* A látszat mindenesetre a Biosz ellen szól! *Gergely* Tódor, a Biosz elnöke ugyanis egyben vezérigazgatója az Első Magyarnak és *csodálatosképpen minden a Biosz kebelén belül létesült biztosítási egyezménynek az Első Magyar az elnöklő társasága.* Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy Kutasi Elemér dr., a Biosz igazgatója, aki végül mégis csak alárendeltje az Első Magyar vezérigazgatójának, — akihez, úgy tudjuk, rokoni kapcsolatok is fűzik, — *képtelen magát függetleníteni bizonyos szempontoktól, amelyek mindennek inkább mondhatók, csak tárgyilagosaknak nem.* Mindenesetre, miután a Bioszt a biztosítótársaságok egyetemének tagdíjaiból tartják fenn, néhanapján illenék az elnöki utasításokon kívül egyéb tagdíjfizető intézetek kívánságait is megszívlelni. Legalább is így kívánja a jó ízlés és az érdekképviseleti etika.

Usetty Béla a KÉKOSz országos elnöke. A napokban tartotta meg a *Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége* Hársfa-utca 24. szám alatti székházában ezidei országos küldött-közgyülését. A közgyülésen a szakosztályok és helyicsoportok képviseletében százhat kiküldött vett részt. A Pfeifer Sándor ügyvezető igazgató által előadott évi jelentés a szövetség intenziv működéséről és jelentékeny tagszáporulatáról számolt be. *A tagok létszáma ezidőszerint meghaladja a kilencezret.* A vidéki kiküldöttek beszámolója és a felmentvény egyhangú megadása után megválasztották az új központi vezetőséget. Országos elnökké egyhangúlag *Usetty* Béla dr. országgyülési képviselőt választották meg. Tiszteletbeli elnököknek *Becsey* Antal fővárosi bizottsági tagot és *Désí* Géza dr. országgyülési képviselőt választották meg. Tiszteletbeli tagokká *Payr* Hugó országgyülési képviselőt, *Bánó* Dezső fővárosi bizottsági tagot választották. Ügyvezető igazgató ismét Pfeifer Sándor lett.

Nagyjelentőségű személyi változások az Adriai Biztosítónál. Az általános gazdasági válság a biztosító-társaságok felett sem haladt el nyomtalanul. Ezért a hellyel-közzel igen jelentékeny díj- és nyereségkieséseket csak úgy tudják ellensúlyozni az intézetek, hogy adminisztrációs és személyi költségeiket a lehetőségekhez képest lefaragják. Ez az általános törekvés természetesen az *Adriai Biztosító Társulatnál* is érvényesül, amely intézet amugy is egyike a legköltségesebb apparátussal dolgozó biztosítótársaságoknak. Mint értesülünk, *az Adriai Biztosító igen fontos és mélyreható személyi változások előtt áll. Reiner* Mihály, az intézet ügyvezető igazgatója, aki már 70 esztendős elmult, *hajlott korára való tekintettel, nyugalomba vonul és ezzel egyidejüen nyugdíjazzák az intézetnek mindazon főbb és szubaltern tisztviselőit, akik már elérték, vagy meghaladták a nyugdíjas korhatárt.* Annak ellenére, hogy *Reiner* Mihály nyugdíjaztatása a legrövidebb időn belül megtörténik, utódjának személyéről mindezideig még nem történt döntés. Ha tekintetbe vesszük, hogy az Adriainak úgy trieszti főintézete, mint magyarországi háza igen mérsékelt eredményt produkált, mindenképpen indokoltnak tarthatjuk a költséges adminisztráció leépítését.

Magánalkalmazottak és az új kormány. A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége, a Nyugdíjas Magánalkalmazottak Országos Szövetsége és a DGT Nyugdíjasainak Egyesülete értekezlete, amelyen *Jacobi* Zoltán elnökölt, foglalkozott a kormányválsággal kapcsolatos új helyzettel és Szücs József, Somlyó Gyula, Csorba Ferenc hozzászólásai után akként határozott, hogy memorandumba foglalják kívánságaikat és azt az új kormánynak átnyujtják.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likör- és rumgyár részvénytársaság közli, hogy ez évi június 30-án elhatározott alaptőkeleszállítása cégbíróságilag jóváhagyatván, az 50 pengő névértékü részvényenként 25 pengőt kitevő tőkevisszafizetés ez évi augusztus 24-ik napjától kezdve hétköznap 9 és 1 óra között a részvénytársaság pénztáránál (IX., Ipar-utca 17.) a részvényeknek szelvényív nélkül, számjegyzék kíséretében való benyujtása és a pénztár által eszközlendő lebélyegzése mellett felvehető.

Legnagyobb bizalommal forduljon szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24 szám
Telefon: József 420—44.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SCHLESINGER ALAJOS
CSŐNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 30
TEL.: AUT. 909-27 sorozat.
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcárban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76-78. sz.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, iromanyfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

SALY ÁRPÁD tüzifa- és szénnagykereskedő Budapest
ny. min. osztálytanácsos
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. Tel.: 690—01 és 680—99.
Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58
Telefon: 686—15.

CZÁJA NÉPARÉNA Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77
Naponta délután 3 órától folytatólagos előadások nagyvilágvárosi műsorral
Minden szám szenzációs
Belépődíj 40 fillértől 1.60-ig.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69-5—04

Lipcsei őszi vásár
1931 aug. 30 — szept. 3-ig
25% vasuti kedvezmény
Lakásjegyek, vásárigazolványok, valamint felvilágosítások a tiszteletbeli képviselőnél **Guhrauer Ottó** igazgatónál, **VI., Terézkörut 46** és a Leipziger Messamtnál, Leipzig szerezhetik be.
Telefon: 239—81

Vállalkozási Hirlap

Fokozatosan visszaállítja a főváros a közmunkák és közszállítások tempóját

Hatályon kívül helyezik a közmunkák beszüntetésére kiadott rendelkezést — A közeli hetekben ismét foglalkoztatást adnak az iparnak és kereskedelemnek

Amikor az első nyugtalanító hirek napvilágot láttak és az általános pénzszűke a főváros háztartását is kikezdte: a városházi vezérkar úgy intézkedett, hogy *a közmunkákat további intézkedésig be kell szüntetni.* A bankkorlátozások megszüntével most már határozottan mutatkoznak a derengés jelei a gazdasági élet horizontján és igy

a főváros is revizió alá veszi a közmunkák leállítására vonatkozó állásfoglalását.

A közmunkák megindításának lehetőségeiről és a követendő gyakorlati irányelvekről intéztünk kérdést

illetékes helyre,

ahol a *Fővárosi Hirlap*-ot a következőkben informálták:

— A főváros tisztában van azzal, hogy a közmunkák kiadásával és különböző szállítások kiirásával egyik legnagyobb foglalkoztatója Budapest iparának és kereskedelmének. Ezt a hivatását olyképpen gyakorolta a főváros, hogy például *az ezévi költségvetésében 92 millió pengőt irányzott elő ezekre a szükségletekre* s arról nem tehet, hogy az elmult hetekben kénytelen volt a munkálatok előtt a sorompót leengedni. Az első pillanattól kezdve

kizárólag átmeneti jellegű intézkedésnek tartottuk ezt a korlátozást és mert a gazdasági kibontakozás örvendetes jelei már mutatkoznak: a közeli napokban fokozatosan visszaállítjuk a közmunkák és szállítások tempóját.

— E pillanatban csak azok a munkálatok vannak folyamatban, amelyek nagyobb méretűek és műszakilag lehetetlenség azoknak leállítása. A gazdasági helyzet tisztázódása azonban lehetővé teszi, hogy *a felfüggesztést hatályon kívül helyezzük* és remélhetőleg már

a közeli hetekben a normális méretekben indítjuk meg a többi elhatározott munkálatokat is.

— A székesfőváros műszaki ügyosztályai, illetve mindazok az úgynevezett gazda-ügyosztályok, amelyek a különböző munkálatokat, vagy rendeléseket kiadják, a belügyminiszter, illetve a polgármester takarékossági rendelete szellemében revizió alá veszik a kivitelre váró feladatokat és a pénzügyi ügyosztállyal folytatott bizalmas megbeszélések után

újból összeállítják a revizión átesett közmunkaprogrammot,

s azt legrövidebb időn belül bemutatják a polgármesternek. A reviziónál természetesen kénytelenek az ügyosztályok mindazokat a munkálatokat félretenni, amelyek nem elsőrendű fontosságúak és ezért mindenekelőtt bizonyos sürgősségi sorrendet állapítanak meg a munkák kiadására és végrehajtására.

— A közmunkák zöme út- és csatornaépítésekre esik,

mert a közlekedés és higiénia érdekei mindenekfölött valók. Útépítési munkák folynak ezidő szerint: a Budaőrsi-úton, Királyhágó-utcában, a Budenz-utcában, a Lejtő-, Mész-, a Tizenháromöles-, a Törökvész-, Farkastorki-, Perényi-utcákban, a Pusztaszeri-úton, a Rudolfrakparton, Komáromi-, Telek-utákban, a Kerepesi-úton stb.

— Csatornázási munkát végeznek:

a Németvölgyi-árkon, a Magyarádi-úton, Levendula-utcában, a Pusztaszeri-úton, a Szentendrei-úton, Jászutcában, az Erzsébet királyné-úton, a Gervay-utcában és az új központi nagyvásár területén.

Kertészeti és parkirozási munkákat

a gróf Károlyi-kertben, a Kossuth Lajos-téren, a rákosfalvai Templom-téren és a Városmajor-utcában folytat nagyobb arányokban a főváros.

— Ezeken az építkezéseken túlmenően még egész sor más munkát is végre akar hajtani az év folyamán a főváros és mindentül függetlenül

az egész város területén végzik a szükséges karbantartási munkálatokat,

úgy, hogy a mai megszűkített keretek között is állandóan *három-négyezer munkást foglalkoztatnak a főváros építkezései.*

*

Amint látható, a főváros hivatásának teljes tudatában kíván gondoskodni az ipar foglalkoztatásáról és a pénzügyi viszonyok remélhető javulása után, *máris kilátásba helyezi a nagykiterjedésü közmunkák további folytatását.*

A Lágymányos szabályozása. A közmunkák tanácsa értesitette a fővárost, hogy a Lágymányos-Csatárka-dülő, Szépvölgy szabályozási terveit magáévá tette. A Lágymányos szabályozásának terve már nyolc év óta készül és most módosított formában várja a fokozatos megvalósítást. Az új Boráros-téri Dunahid felépítésével kapcsolatban számolni kellett e vidék rohamos fejlődésével és ezért volt szükség a tervezett szabályozás mielőtti keresztülvitelére. Az új szabályozási tervezet nemcsak az utcavonalak megállapítására szorítkozik, hanem *részletesen foglalkozik az egyes teleptömbök beépítésének módjával,* a most készülő építésügyi szabályzat szellemével összhangban. Különös érdekessége az új szabályozási tervezetnek, hogy ebben történt végleges állásfoglalás az új Gugger-hegyi negyven méter széles autóut kiépítésének kérdésében is.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Textilanyagszállitást a fővárosi altisztek, tüzoltók, takarítónők, stb. ruhaszükségletének biztositására: Magyar Posztógyár, Csepel 1100 méter à P 11.50, 50 méter à P 12.—, 450 méter à P 11.30, Storer Viktor 4210 méter à P 10.20, Első Magyar Gyapjúmosó 1150 méter à P 6.50, Kispesti Textilipar 2900 méter à P 0.95 vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A Németvölgyi-úti iskola gumipadozati munkáira pályáztak: Magyar Ruggyantaárugyár 32.000, Hungária 32.640 pengővel.

Ugyanott a tölgyfapadozati munkákra pályáztak: Firesa Béla 3220, Klekner Lászlóné 3500, Fried és Benedek 3550, Sterner G. 3550, Blezák Jenő 3750, Götz Antal 3775, Miklós Benő 3850, Simonyi János 4000, Töke György 4175 pengővel.

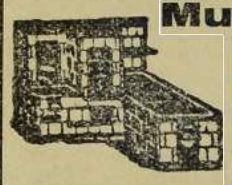
A Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó mázolómunkáira pályáztak: Krival Márton 2599, Obermeier István 3007, Bábel és Putovics 3214, Fenk Sándor 3298, Lendvai Ferenc 3530, Vorzsák Vencel 3741, Dobos Ferenc 3788, Fischer és Hartmann 3842 pengővel.

Az Uj Szent János-kórház kazánházának lácsmunkáira pályáztak: Welisch Mór 4653, Horváth Lajos 4801, Márton László 5021, Értl József 5156, Erdei Lajos 5186, Szücs Mihály 5345 pengővel.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présék**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: LÁGYMÁNYOS 1—54

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A **»PICKLIN«** falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

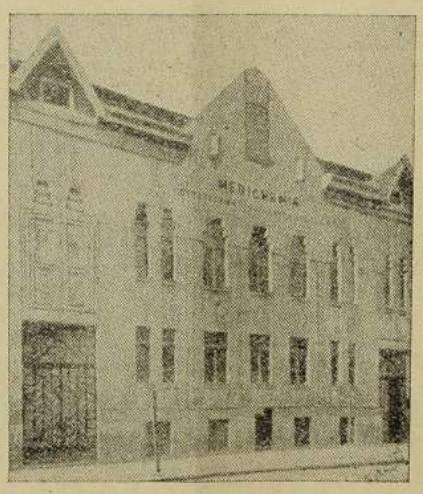
Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51

ANGOL PARK
idei ujdonságai:
A TÁNYÉRAJKU NÉGEREK
HALÁLKATLAN
CSIBEKELTETÉS
GOLFPÁLYA
THE BUG
TOBOGAN
Terrasz-étterem — Tánc — Naponta katonazene és jazz — Minden pénteken művészest

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

Talpraállásunk elengedhetetlen, de biztos feltétele: a nemzeti erők összefogása

A községi háztartások egyensúlya döntő jelentőségű az ország egészséges közgazdaságának kialakulásánál

Becsey Antal pénzünk megtámadhatatlanságának jelentőségéről

Az új kormány már elfoglalta helyét és megkezdette a gazdasági regeneráció előkészítését. A feladat nehéz, mert a megoldásra váró problémák sokasága a legnagyobb óvatosságra és körültekintésre inti a felelős tényezőket. A cél: *Magyarország közgazdasági erejének feljavítása* és ezzel az egész dolgozó társadalom életlehetőségeinek növelése. Ehhez a sziszifuszi munkához azonban nem elégséges egyedül a kormányrendeletek ereje, hanem az összes közületek és egyedek fegyelmezettsége, valamint úgy a köz-, mint a magántevékenységnek a nagy cél szolgálatába való beállítása is szükséges. Ezekről a kérdésekről folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* alelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nemcsak országos vonatkozásban, hanem az önkormányzatnak saját és általános szempontjai érdekében döntő fontosságú *két probléma* áll a feladatok előterében. Az egyik: *a háztartások egyensúlyának* tűzzel-vassal, minden célravezető eszközzel való helyreállítása, a másik: *a valutánk stabilitásának* feltétlen biztosítása. A mai nehéz viszonyok alakulása idején ez a két pont *az előfeltétele a konszolidációnak*, a bázis, amire egész gazdasági életünk támaszkodhatik. Ebből következik, hogy nemcsak országos érdekek, hanem a helyi szempontok is parancsolólog diktálják ezeknek a követelményeknek az érvényesítését. A háztartások egyensúlya helyi vonatkozású érdek és kötelesség, a másik feltétel pedig első tekintetre olyképpen ítélhető meg, hogy az már állami és kormányzati feladat. Ez a látszat azonban nyomban eloszlik, ha a dolgok mélyére hatolva látjuk, hogy ez is elsőrendű érdeke minden közületnek és önkormányzatnak, amelyek elválaszthatatlan függvényei az állami pénzügyek alakulásának.

— A városok gazdasági tevékenységének oda kell irányulni, hogy ebből a nézőpontból ítélje meg a maga gazdasági feladatait.

A háztartási egyensuly döntő jelentőséget és hatást gyakorol a közületek és az ország közgazdaságára.

A valuta stabilitását nagymértékben befolyásolja, hogy az önkormányzatok számára szükséges beruházási kölcsönök, mennyiben használnak vagy ártanak a valutánk erejének. Kölcsönök felvétele és külföldi adósságok fizetése: *rendkívül erős visszahatással van pénzügyi és gazdasági életünk egész rendszerére.* Nem közömbös tehát, hogy minden pénzügyi műveletnél alapos vizsgálat állapítsa meg, vajjon mennyiben szolgálja az pénzügyi érdekeinket. Bizonyos, hogy eddig is a pénzügyi kormány ingerenciája alá tartoztak az önkormányzatok ilyen természetű tevékenységei, de attól függetlenül

bele kell vinni azt az öntudatot a közületek falai közé, hogy minden elgondolásuknál elsősorban pénzünk megtámadhatatlanságát tartsák szem előtt.

— *Budapestnek* ebben a vonatkozásban vezetni kellene, nemcsak azért, mert *itt koncentrálódik a gazdasági élet* és mert a maga nagy tömegével egy ország egyhetedrészét alkotja, hanem, mert lehetőségek vannak arra, hogy *a maga pénzügyi és gazdasági erejével az ország közgazdaságát és a valuta stabilitását előmozdítsa.* A büdzsé legközelebbi tárgyalásánál az *Egységes Községi Polgári Párt* azt a álláspontot fogja képviselni, hogy

a háztartási egyensuly biztosításán kívül valutánk érdekei is alátámasztást nyerjenek.

Ennek keresztülvitelére a sokat emlegetett *idegenforgalom* és az elhanyagolt *tranzitókereskedelom* nyujt lehetőséget devizabeszerzések révén: olyan eszközök ezek, amelyeket feltétlenül *a főváros gazdasági politikájának gerincévé kell tenni.*

— A gazdasági érdekeltségeknek fölötte érdekes megfigyelései vannak általános pénzügyi és gazdasági szempontokból. Ezek között első helyen áll az a kívánság, hogy

a Nemzeti Bank bankjegypolitikája revizióra szorul.

A helyzet ugyanis az, hogy amikor a Jegybank megalakult, *100 millió pengő aranyfedezettel indult,* amit kiegészített a szükséges devizaállomány. A Jegybanknak tehát meg volt a szükséges és törvényben előírt 24%-os minimális aranyfedezete, amelynek erejéig élt is a bankjegykibocsátási jogával. Ebben az időpontban viszont *körülbelül 500 milliára rugott az összes magyar pénzintézeteknél elhelyezett betétállomány,* de

ma már 2 milliárdra

becsülhető ez a mennyiség. Leszámítható ebből 500 millió pengő olyan betét, amelynek mozgósítására nem mutatkozik föltétlen szükség. De mi történik akkor, *ha a 1½ milliárd betétállomány utat keres a különböző szükségletekre?* Hisz a Nemzeti Bank nem emelte a maga aranykészletét és még mindig csak az eredeti 100 milliós aranyfedezetnek megfelelő bankjegymennyiséggel látja el az ország pénzforgalmát.

A betétek tehát megháromszorozódtak, a fizetési eszközök méreteinek minden emelkedése nélkül.

A helyzet az, hogy *bankjegyünk akár, mint fizetési eszköz vagy vagyon: relative kevésnek látszik.*

— Megnyilvánul ez *a fejenkénti bankjegykvótában* is, bizonyságául annak, hogy a fizetési eszközök méretei aránytalanul korlátozottak. Magyarországon körülbelül 65 pengő fizetési eszköz jut egy fejre, míg más országokban sokkal nagyobb a kvóta. Két számadat ad erre jó összehasonlítást: az egyik a *gazdag Franciaország* 430 pengővel, a másik a gazdaságilag legyengült *Németország* 130 pengővel. Amint látható, mindegyik többszöröse a mi fejkvótánknak:

nagyobb a pénzbőség és könnyebb a hozzáférhetőség,

ami óriási jelentőséggel bir a gazdasági élet rugalmassága szempontjából.

Kivánatos lenne nálunk is a bankjegyszaporulat az aranyfedezet oly bővítésével, hogy legalább 6—700 millió fizetési eszköz álljon rendelkezésre.

Örvendetes, hogy ez a probléma most diskusszió tárgyát képezi a legilletékesebb gazdasági tényezők és a Jegybank között.

— A gazdasági élet mobilabbá tétele mellett azonban változatlanul áll előtérben

közgazdaságunknak belső erőinkből való talpraállítása.

Az a nemzeti megmozdulás, amely dr. *Friedmann* Ignác ötlete alapján *Apponyi* Albert gróf vezetésével most kezdi meg aktivitását: *nemcsak pillanatnyilag, hanem a jövőre is tanítsa meg a közönséget belső erőink kihasználására és ezirányú öntudatunk hódító kifejlesztésére.*

Becsey Antal nagyérdekességü megnyilatkozása teljesen fedi azt az elgondolást, amelyet gazdasági életünk vezető tényezői készítettek a közeljövő kialakítására. Csakis ebben az irányban számíthatunk a magunk sorsának jobbrafordulására és beláthatatlan fontossága volna az olyan akció komoly sikerének, amely a belső erők teljes kihasználásával vinné az országot a fejlődés és az általános boldogulás utjára.

Egymillióegyszáztízezer pengő deficit mutatkozik a főváros étkeztetési akciójánál

A főváros lakosságának súlyos gazdasági és szociális helyzetét tükrözi vissza, hogy egyre tömegesebben veszik igénybe a székesfőváros étkeztetési akcióját és ez okozta, hogy a legégetőbb szükséglet kielégitésére a nyári hónapok alatt is napi 20.000 emberre kellett főzetni a közkonyhákon. A székesfőváros szociálpolitikai ügyosztálya a sulyosbodó viszonyok és a bizonytalan helyzet ismeretében

már most készül a téli szükségakciók lebonyotására

és mindent elkövet, hogy kellő időben az összes inségenyhítő apparátusok készen és a helyükön legyenek. Sőt az a törekvés, hogy ezeket az akciókat *a tavalyinál is szélesebb keretekben* kiépítsék.

A szociálpolitikai ügyosztály úgy tervezi, hogy az idén *már október hónapban megnyitják az összes városi konyhákat* és megkezdik a téli akció kereteinek megfelelő főzést, ami annyit jelent, hogy közel napi 60.000 ember ellátására készülnek fel. Az ehhez szükséges összegnek az előteremtése nem lesz kis gond, különösen, amikor az a helyzet, hogy

a nyári étkeztetési akciónál is háromszáztizezer pengővel több volt a kiadás, mint amenynyire eredetileg számitottak.

Ha ehhez hozzávesszük az elmult téli akciók során felmerült nyolcszázezer pengős túlkiadást, végeredményben *egymilliószáztizezer pengő az az összeg, amelyről pótlólag kell a költségvetésben gondoskodni.*

A főváros vezetősége azonban — mondották nekünk *illetékes helyen,* — teljes mértékben átérzi az akciók fontosságát és szociális érzéstől eltelve *a legmesszebbmenő áldozatoktól sem zárkózik el,* mert tudja, hogy az inséges és önhibájukon kivül kereset nélkül küszködő rétegek megsegítése a legelső és a legfontosabb feladatok egyike.

Gondok között jótevő narkotikum a dohányzás. Megnyugtat, vigasztal a szivar és cigaretta könnyü, kék füstje. De észrevétlenül túlzásba is vihetik zaklatott idegei és amit a dohány segít, azt leronthatja a nikotin. Szerencsére a dohányjövedék gyártmányai nikotinmentesitett minőségben is kaphatók a trafikokban. Óvja tehát szívét és idegeit azzal, hogy NIKOTEX dohánygyártmányokat szív.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

Hetvenötéves az Erzsébet Szeretetotthon, amelyet Pest városa Ferenc József házasságának emlékére alapított

Bihari Imre cigányművész, a „Rákóczi induló" hallhatatlan szerzője vetette meg a szeretetotthon alapját

Néhány nappal ezelőtt mult hetvenöt esztendeje annak, hogy a szegényháztéri öreg, szürke épület, amelynek most *Erzsébet Központi Szeretetotthon* a neve, — megnyitotta kapuit, hogy befogadja azokat, akiket megtaposott a sors, akik elfáradtak és megroskadtak, akik az életlejtőnek már a végét járják. Nehéz volna megszámolni, hogy ezalatt a háromnegyed évszázad alatt hány elaggott polgár és polgárasszony, sokszor magas származású aggastyán lelte meg nyugalmát a kívül mogorvának látszó, de falai közt valóban szeretetet és gondoskodást rejtegető épület falai között. A mostani jubileumon nem volt semmi ünnepség, de érdemes egy kis visszapillantást vetni ennek az emberbaráti intézménynek hosszú és érdemes multjára.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója felkereste

Pálos Ödön igazgatót,

a szeretetotthon vezetőjét és megkértük, hogy mondjon el egyetmást a szeretetház multjáról és életműködéséről:

— Néhány hónappal ezelőtt a szeretetotthon falai között három öreg házaspár ülte meg aranylakodalmát, most pedig maga az intézet ünnepel a félszázadon túl még huszonöt évet. Hogy ezalatt a hetvenöt esztendő alatt mennyi áldást jelentett ennek az intézménynek a létezése azoknak, akiket tehetetlen öregségükben gondozásra befogadott, azt hiszem nem kell külön hangsúlyozni, s azt gondolom minden ünneplésnél többet jelent, ha egyet-mást elmondunk a szeretetotthon munkásságáról.

Az intézetben ma 1477 szegénysorsú öreget gondoznak.

De nem volt mindig ilyen nagy a létszám. Az intézet elődje az a kis otthon volt, amelyet 1816-ban a Pesti Jótékony Nőegylet alapított. Amikor ennek az otthonnak a létesítésére Pest szabad királyi város polgárai között gyüjtöttek,

Bihari János, a nagy magyar muzsikus, a Rákóczi-induló szerzője, több napi keresetét ajánlotta fel a szegényház javára.

Amikor ez az istenáldotta cigányművész, — akinek csodálatos muzsikájánál csak hazafias érzése és büszkesége volt nagyobb, — az „ápolda" javára muzsikált, aligha sejthette, hogy valamikor csaknem ő is a segítségével felépített szegényház gondozására szorul. Mikor 1824-ben szerencsétlenül járt és megmerevedett karjával többé játszani nem tudott, jóakarói el akarták helyezni a szegényházban, ahol készséggel adtak volna helyet egykori mecénásuknak. Bihari azonban ezt haragosan elhárította magától, nem lett a szeretetotthon lakója, hanem élete fogytáig a Ferencváros egyik elhagyott zugában nyomorgott tovább.

— 1833-ban, amikor a társadalom nem tudta többé előteremteni a szegényház fenntartásának költségeit, József nádor felhivására Pest város tanácsa saját kezelésbe vette át ezt a kis intézetet, amelynek ápoltjai 1856 augusztus végén költöztek át az újonnan épített és akkor monumentálisnak számító *Erzsébet Szeretetotthonba.* Az *Erzsébet Szeretetotthon története 1854* április 24-én, I. Ferenc József és Erzsébet királyné esküvője napján kezdődik. E napon Pest város közgyülése elhatározta egy új szegényház építését, kimondta azt is, hogy az új intézetet a királyasszonyról fogja elnevezni.

1856 augusztus 22-én mutatták be a kész épületet Pest város polgármesterének,

nyomban utána megtörtént a megnyitás, mire a nyárutcai régi nőegyleti ápoldából, továbbá a zöldfa-, a Sándor- és a diófautcai szegényházakból sietve beköltöztették az ápoltakat.

Akkor 235 öreget fogadott be az intézet,

amely 1856 októberre már teljesen meg is telelt.

— Az Erzsébet Szeretetotthont az idők folyamán állandóan fejlesztették, nagyobbították és fiókintézetekkel annyira bővítették, hogy *ma 1477 ápoltjával Budapest egyik legnagyobb közintézménye.* Az intézet életéről odakint a nagyvilágban keveset tudnak. Pedig igen érdekes és fordulatos az öregek élete a szeretetotthon falai között, s nem is olyan sivár, szomorú, amilyennek általában gondolják.

Az öregek egyharmad része férfi.

Ezek az intézet legesendesebb lakói. Lassan tesznek-vesznek, némelyik régi foglalkozásának emlékeivel bibelődik, gyakran elmennek valami régi jóbaráthoz, s ilyenkor bizony megtörténik az is, hogy elfeledkeznek az intézeti rendről, időntúl el-elmaradoznak, ami pedig sérti az intézet reguláit. Ám a második gyermekkor határán járó öregekkel szemben nagyon elnézőek a rendszabályok is.

Az asszonyok 983-an vannak.

Ezek bizony élénkebbek és sokszor előfordul, hogy az igazgatóságnak kell a különböző nézeteken disputáló öregasszonyok között igazságot tenni.

Az intézet lakói közül 500 fekvő beteg.

Ezeket a Szent Vince-apácák ápolják szeretettel. Az apácáknak az ápolásban az intézet lakói közül segítenek, a frissebbek, a fiatalabbak, akik ezért a munkáért pár fillér fizetést is kapnak az ellátáson kívül.

— Az intézet vezetősége gondoskodik az öregek szórakoztatásáról is, ezért már 1928-ban felszerelték úgy a központi intézetben, mint a fiókokban a rádiót, van az intézetnek 2500 kötetes könyvtára, időközönként pedig a rendőrzenekar, Radics Béla bandája, a cserkészek zenekara, s egyes munkászenekarok hangversenyeznek az ápoltak gyönyörűségére, hogy néhány vidám órát szerezzenek nekik...

*

A külső Maglódi-úton már

készen áll az új, modern szeretetotthon két hatalmas, ötemeletes pavillonja és hetek kérdése, hogy megkezdődik a Szegényház-térről a költözködés.

Egyelőre a kórházi osztályokat viszik ki a Maglódi-útra, s az így felszabaduló helyekre, mintegy hatszáz ágyra, ujabb, gyógykezelésre nem szoruló, egészséges öreg kerül.

Érdeklődünk, vajjon izgatja-e az öregeket a közelgő költözködés, az új intézet, az ott igérkező komfort és kényelem híre. A válasz, amit kapunk, nem is meglepő, hanem szinte természetesen hangzik: az új otthon alig érdekli az öregeket. Akik megszokták a régi hajlékot, nem vágyakoznak az újba, a betegek pedig, akik kikerülnek, úgyszólván közömbösek a változással szemben.

Az intézet termeiben, folyosóin és a napsütéses hatalmas udvaron csendben, halkan pereg az idő homokórája. Tesznek-vesznek, tereferélnek, sétálgatnak, a virágos udvar padjain üldögélnek az öregek és az emlékezetük mindig csak a multba száll. Nekik már jelenük alig van, a jövő felé pedig nem fordul a tekintetük.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek az I. ker., Németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda **bútorberendezési** munkáira.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi augusztus hó 1-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a polgármesteri XIII. (középitési) ügyosztály, IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Körmendy Nándor (VIII. ker., Üllői-út 16/a) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. sz. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1931. évi szeptember hó 17-én (csütörtök) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (középitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1931. évi augusztus hó 4-én.

A székesfőváros polgármestere.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 TELEFON: AUTOMATA 624—88
KŐBÁNYA: BUDAKALÁSZ

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575-86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

ALEXY GYORGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 ss,
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

MAGYAR GYÁRTMÁNY
„SENECO"
FÉKSZALAGGAL
FÉKEZVE ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
GYÁRTMÁNYOK KITÜNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kivül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépitő** (öthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges uti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók.** ***Kérjen felvilágositást és árajánlatot!***
MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Aranypengő viteldíj az autotaxikon

A budapesti autotaxivállalatok néhány nappal ezelőtt beadványban kérték a polgármestert, hogy járuljon hozzá

a viteldíjaknak aranypengő alapon való megállapításához.

Hangsúlyozták, hogy *egyelőre nem szándékoznak az aranypengőt érvényesíteni*, mert erre sem gyakorlati, sem pedig törvényes lehetőség még nem áll fenn, azonban később esetleg sor kerülhet erre és így *most csak elvi engedélyt kérnek.*

A közlekedési ügyosztály, illetve *Bódy* László dr. tanácsnok előterjesztésére

a polgármester tudomásul vette a bejelentést

azzal, hogy a taxivállalatok sürgős előterjesztést készítsenek az aranypengős viteldíj-számítás gyakorlati tervéről. Értesülésünk szerint a vállalatok elgondolása szerint csak *az alapdíjat számítanák aranypengő paritáson*, míg a további tarifa megmaradna a papirpengő bázisán. Az aranypengő alkalmazása egyébként csak elvi jelentőségű s annak bevezetésére *egyelőre nem kerül sor.*

Beteg a polgármester, elhalasztják a tanácsülést

Sipőcz Jenő polgármester, aki szabadságát külföldön töltötte, hazaérkezett.

Sajnálattal értesülünk, hogy a polgármester utazása közben meghűlt és most lázasan fekszik a lakásán. A polgármester betegsége miatt a csütörtöki tanácsülést is elhalasztották és azt szeptember 3-ára tűzték ki.

Sipőcz Jenő polgármester megnősült. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester házasságot kötött özv. *Karsay* Sándorné, született *Szánthó* Lili, néhai Karsay Sándor volt belügyminisztériumi miniszteri tanácsos özvegyével.

Az Egységes Községi Polgári Párt értekezlete. A csütörtöki törvényhatósági tanács ülésén letárgyalásra kerülő napirend megvitatására az *Egységes Községi Polgári Párt* kedden este *Becsey* Antal elnöklésével értekezletet tartott. A pártértekezleten kifejezték a *Pedagógiai Filmgyár* hasznosításával kapcsolatot álláspontot, majd foglalkoztak a főváros pénzügyi helyzetével és elhatározták, hogy a *párt változatlanul fenntartja azokat a követeléseket, amelyeket a multheti tanácsi értekezleten Payr Hugó részletesen kifejtett.*

Ilovszky János — kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Ilovszky* János budapesti porcellán- és üvegkereskedőnek a közélet terén kifejtett eredményes tevékenysége elismeréseül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

James Walker newyorki polgármester budapesti látogatása. Érdekes és illusztris vendége volt Budapestnek az elmult napokban: James *Walker* newyorki polgármester kereste föl Budapestet, hogy eleget tegyen *Liber* Endre helyettes polgármester szivélyes meghívásának. A nagy amerikai metropolis vezetője két napig Budapest vendége volt s hétfőn búcsúlátogatást tett *Ripka* Ferenc főpolgármesternél, aki *Liber* Endre társaságában fogadta. *Walker* polgármester elragadtatással nyilatkozott Budapest szépségéről és kultúrájáról, majd megigérte, hogy amerikai ismerőseinek *feltétlenül figyelmébe ajánlja Magyarország fővárosát*, ahol úgy a turisták, mint a szórakozást vagy gyógyulást keresők egyformán kitünően érezhetik magukat. James *Walker* megigérte, hogy a jövő évben ismét ellátogat hozzánk és hosszabb időt tölt Budapesten.

Házasság. *Fürst* Magda, Fürst György igazgató és neje szül. Salzer Ernesztin leánya és dr. *Deutsch* Jenő földbirtokos vasárnap házasságot kötöttek. A Hungária-szállóban tartott gratuláción Budapest előkelő társadalmának színe-java fejezte ki szerencsekívánatát a köztiszteletben álló örömszülőknek és a fiatal párnak.

Nyáron is pontosan be kell tartani a hivatalos órákat. A polgármester nemrégiben szigorú rendeletet adott ki a hivatalos idő pontos betartásáról. Most ujabb rendelet ment ki a hivatalfőnökökhöz, amelyben a polgármester újból figyelmeztet a hivatalos idő pontos betartására és hangsulyozza, hogy *a nyári szabadságolások ideién is szigorúan ellenőrizteti a rendelethez való pontos alkalmazkodást.* Nemcsak a központi tisztviselők hivatalos idejét figyelik ellenőrök, hanem a kerületi elöljáróságokét is. Érdekes, hogy a polgármesteri rendelet az *összes kerületi elöljáróságok hivatalos idejének ellenőrzésével Szente Miklós elöljárót bízta meg,* míg a városházán *Felkai* Ferenc dr. főjegyző, az elnöki ügyosztály h. vezetője ügyel *Gallina* Frigyes tanácsnok távollétében arra, hogy pontosan járnak-e be a hivatalnokok.

Grafikai gyüjteményt létesit a főváros. A rendkívüli pénzügyi helyzet és súlyos gazdasági viszonyok kényszerítő hatása alatt a főváros művészeti programja az idén aligha valósulhat meg, sőt most már az a helyzet, hogy a program legjelentősebb pontjait kivétel nélkül el kellett ejteni. Ilyen körülmények között *elmaradnak az idén a szoborvásárlások, a Fővárosi Múzeum tervezett újjászervezése, a fővárosi képgyüjtemény központosítása,* csupán egyetlen pont maradt érintetlen, *a fővárosi grafikai gyüjtemény* alapjainak megvetése. A főváros az új gyüjtés révén igen *lényegesen fogja gazdagitani már meglevő képzőmüvészeti gyüjteményét.* Tulajdonképpen nem új dologról van szó, csupán arról, hogy a megkezdett munkát konkrétebb keretek között, tervszerűen fogják ezentúl tovább folytatni. A multra vonatkozó grafikai anyag úgyszólván teljes, de *eddig hiányzott a jelenkor művészi grafikai produkciója,* holott igen gazdag anyag áll rendelkezésre. A most tervbevett akció révén a gyüjtés teljessé vált. *A főváros megszerzi mindazokat a grafikai munkákat, amelyek a főváros mostani látképeit, utcáit, tereit, parkjait, környékét ábrázolják,* budapesti eseményeket örökítenek meg, az utcai életet tükrözik vissza, megszerzi továbbá a jellegzetes és korrajzi szempontból számottevő *arcképeket, színházi események reprodukcióit,* szóval mindazt, amit grafikai téren napjainkban a magyar művészet alkotott. A gyüjtés nem jelent új kiadást és összegszerüen is *minimális áldozatról van szó,* csupán céltudatos munkát hárit a képzőmüvészeti ügyek intézői számára. Az új anyag megszerzésével egyidőben rendezik a már meglevő grafikai anyagot is és az a terv, hogy *az érdekes gyüjteményt rövidesen ki is állitják.* A grafikai gyüjtemény egyelőre a városházán lesz elhelyezve, miután a *Fővárosi Múzeum* régi helyiségei amúgy is szükek, később pedig az egyébként is fővárosi múzeumnak szánt *Károlyi palotában* keresnek ki egy, vagy két termet a kortörténeti, városhistóriai és művészeti szempontból egyaránt felbecsülhetetlen értékü kollekció elhelyezésére.

Jól dolgozik a Dohányjövedék. Mint az ország legnagyobb ipari üzeme, szoros kapcsolatot tart fenn a dohányzó milliókkal, igyekszik ellesni a közönség óhajtását, mindig új meg új szivar- és cigarettakreációkkal kedveskedik, de éber szemmel figyeli a külföldi ujításokat is. Igy vezette be a mult évben az egyedül megbízható, elektrotermikus nikotincsökkentést is, hogy az egészségüket féltők számára is lehetővé tegye a kiváló dohányjövedéki gyártmányok elfüstölését. A Nikotex dohánygyártmányok nagyszerüen beváltak, napról-napra gyarapodik fogyasztásuk, úgyhogy ma már hatalmas tábor esküszik a Nikotexre.

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

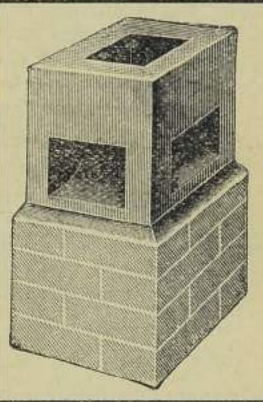
DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

Volt Wellisch Náthán Utóda
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint műkőmunkát legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

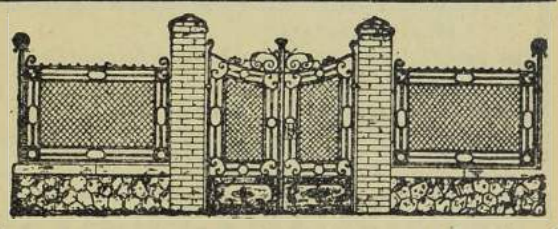
KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútorasztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 V., POZSONYI-ÚT 8/b.
Telefon: Aut. 934-85 (WAHRMANN-UTCA SAROK)

VASS ÉS KOVÁCS
SODRONYFONAT-, KERITÉS-, ÁGYBETÉT- ÉS VASBÚTORGYÁR
BUDAPEST, II., FŐ-UTCA 48
TELEFON: AUT. 517—87

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállit PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet a fővárosi állatvásárok és közvágóhidak részére szükséges alábbi **takarmánynemüek szállítására.**

A szükséglet évi 8000 (nyolcezer) métermázsa laza széna, évi 8000 (nyolcezer) métermázsa bál-szalma és évi 350 (háromszázötven) métermázsa zab.

Ajánlat tehető fenti mennyiségeknél kevesebb mennyiségek szállítására is. A széna, szalma és zabra nézve együttes ajánlatot is lehet tenni, a főváros azonban kiköti azt a jogát, hogy bármelyik takarmányra nézve egymagában is elfogadhatja az ilyen együttes ajánlatot és a fővárosnak ez a döntése az ajánlattevőre nézve feltétlenül kötelező.

Az ajánlatot a főváros által rendelkezésre bocsátott és a közvágóhidak igazgatóságánál díjmentesen kapható ajánlati űrlapon, zárt borítékban **folyó évi szeptember 15-én (kedd) d. e. 12 óráig** kell a polgármesteri VIII. ügyosztályban (Központi városháza, II. em. 194. sz.) benyujtani.

Az ajánlatok ugyanott és ugyanakkor nyilvánosan bontatnak fel, amikor is az ajánlattevők jelen lehetnek.

Az ajánlat biztositására az ajánlati összeg 2%-ának megfelelő bánatpénzt kell letenni. A szállítási feltételek a következők:

1. A szénának száraz, egészséges, sás-, nád- és kákamentes, 1931. évi termésü, elsőrendü minőségü, édes, réti anyaszénának kell lennie, amelyet laza állapotban (nem préselve és nem kötözve) kell szállitani.

2. A szalmának száraz, egészséges, por- és törekmentes, 1931. évi termésü, egyforma sulyu, hálókba préselt búza-, vagy rozsszalmának kell lennie.

3. A zabnak száraz, egészséges, rostált, jó szinü, (nem ázott), hektólitereukénti legalább 42 kg. fajsulyu, 1931. évi termésü, elsőrendü minőségünek kell lennie.

Mindezek a termények a fővárosi állatvásárok és közvágóhidak igazgatósága részére, annak takarmányraktáránál költségmentesen adandók át.

Ez a takarmányraktár a IX. ker., mesterutcai marhaistállótelepen van és azt a Budapest—Ferencváros—Marhavásártér vasútállomással iparvágány köti össze.

A szállitás az ajánlatnak elfogadása után azonnal megkezdendő és az egész évi 8000 q széna, vagy 8000 q szalmamennyiségre való vállalkozás esetén ezek szállitása heti 300 (háromszáz) métermázsás, a zab szállitása pedig heti 150 (egyszázötven) métermázsás folytatólagos heti részletekben teljesitendő. Kisebb mennyiségü széna, vagy szalma szállitásának vállalása esetében a fent megállapitott heti mennyiségnél arányosan kisebb mennyiség szállitandó.

A szállitásnál felmerülő vasúti fuvardijak, zsák, kocsiberendezés és ponyvaköltséget, tolatási dijat, vágányhasználati dijat, városi vámot, 2.5%-os szerződési illetéket, valamint minden egyéb dijat, vagy költséget a vállalkozó a sajátjából tartozik viselni.

Budapest, 1931 augusztus 18.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ FESTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, hütormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR és FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement; 5,000 „ mész; 80.000,000 darab tégla; 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

LIFT HAVERLAND ANTAL
M. kir. szab. emelőgép, felvonó és vasszerkezetek gyára
VIII., NAP-UTCA 22. TEL.: J. 329—66 és J. 439—53. SZ.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

2 EMELETES
elsőrendüen épitett modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vizvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és diszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz.
Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Beér Sándor
TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesüzdákról szenet, kokszot, fát stb.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

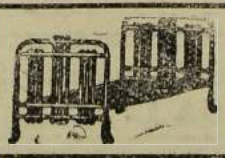
ADAMÁT és GÁRDAI
különleges mübútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak permentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 szeptember 2. | 35. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Hatvan esztendő

Ripka Ferenc főpolgármester hatvanadik születésnapját ünnepelték barátai és tisztelői, akik egyben megemlékeztek arról is, hogy a főpolgármester hatvanadik születésnapján ünnepelte főpolgármesterségének hetedik évfordulóját is.

Ezt a *hatvan* esztendőt és ezt a *hét* esztendőt érdemes egy kicsit a nehéz idők bágyadt fényénél szemügyre venni. *Ripka* Ferenc szép és harmónikus élete, amely gazdag tevékenységével százszázalékig a köz szolgálatában állott mindig és áll főként ma, valósággal mértékegysége a történelmi időknek. Az ő hatvan esztendeje — ha belevesszük a nagyváros születésének vajudási esztendejét, — szinte teljesen azonos Budapest életével. A világváros pályája együtt halad, párhuzamosan fut ennek a minden izében budapesti polgárnak, ma a székesfőváros első polgárának életútjával. Végigélte, végigdolgozta ő is szeretett városának hatvan esztendejét, dobogó szívvel, duzzadó mellel örült fejlődésének és együtt szenvedte vele a nehéz időket.

A nehéz idők és megpróbáltatások harcaiban és küzdelmeiben jutott neki a legnagyobb szerep és a kettős ünnepen nem tudnánk igazabbat mondani, mint hogy a viharos időkben Budapest gondosabb apát, a küzdelmekben bölcsebb és előrelátóbb vezért keresve sem tudott volna találni.

Az az ötvenhárom esztendő, amelyet főpolgármesterségének első napjáig eltöltött, derüs, szép, sikerekben gazdag, boldog idő volt: az utolsó hét esztendő volt ennek a gazdag, erőteljes férfiéletnek igazi próbája. Budapest negyvenéves jubileumán még pompás, szivárványos álmokat szőhetett a főváros akkori, nagynevű, páratlan alkotásokat magáénak valló polgármestere. A gyönyörű álmokat semmivé tették a ránkszakadt idők, amelyek megakasztottak minden haladást, csak romboltak, semmivétettek sok mindent, majd összekuszálták, megzavarták, gyülölködővé tették az emberi lelkeket is.

Ripka Ferenc boldog, eredményes, gazdag ötvenhárom esztendejét olyan kincsnek találta Magyarország nagy miniszterelnöke, *Bethlen* István gróf, hogy a rekonstrukció és az alkotó munka megindítására, a lelkek megbékítésére, az emberi indulatok leszerelésére őt küldte el Budapest élére. Itt kezdődött *Ripka* Ferenc hét esztendeje, amely százszor terhesebb volt, mint az előbbi ötvenhárom együttvéve és amelynek eredményeit szinte nehéz lenne hétköznapi mértékekkel felmérni.

Csak lelkének gazdagsága, szívének ereje, rendíthetetlen hite és akarata vezethették csöndes tevékenységét győzelemre. Ezek az ujsághasábok a tanui annak, hogy milyen töretlen utakon, milyen veszedelmek irányában indult el hét esztendővel ezelőtt *Ripka* Ferenc. Mindössze néhány baráti szó biztatta, mindössze egy tucat ember kötötte oldalára az első felszólítására a béke fegyverét. És *Ripka* Ferenc szeme előtt mindig *a régi Budapest* lebegett, amellyel együtt nőtt föl. A *Fővárosi Hirlap* hét vaskos kötetében irtuk meg ennek a hét esztendőnek a történetét. Kevés izgalmasabb olvasmányt tudunk elképzelni, mert ez a hét kötet Budapest lelki átalakulásának regénye. Hogy lett ebből a megzavart lelkű, beteg szívű városból újra egészséges magyar metropolis: érdemes újra és újra elolvasni.

Ez az egész Ripka Ferenc munkája volt.

Nem bűvészet. Nem a diplomácia finom és sima hazugságainak művészete. Csak mélyen gyökerező emberismeret és felülmulhatatlan emberszeretet. Olyan, amilyen csak *Ripka* Ferenctől telik.

Igazi és mély tartalmat, Budapest történetében mulhatatlan értéket ez a kemény, keserves, gyötrelmes hét esztendő adott *Ripka* Ferenc hatvan esztendejének.

Most a hatvanegyedik és a nyolcadik év küszöbén csak néhány szava van hozzánk. Ha azt kérdeznék tőlem — mondotta, — mit fogok tenni a jövőben, azt felelném: *amit eddig.* A tiszta lelkiismeretnek, a becsületes kötelességteljesítésnek, a minden polgári erények teljességének csodálatos zengésű, igaz hangja ez. A méltó feleletet a közvélemény adhatja meg, amely szintén *nem kívánhat a maga számára jobbat, minthogy Ripka Ferenc a jövőben is azt tegye, amit eddig tett, úgy dolgozzék Budapest és a haza javára, mint eddig.*

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a Fővárosi Hirlap útján küldi első üzenetét a székesfőváros törvényhatóságának

„A legnagyobb takarékosságra törekszem, de túlzásokkal nem szabad megbénítani a főváros életét"

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter működése elé felfokozott várakozással tekint az egész közvélemény és természetesen nagy érdeklődéssel várják az új belügyminiszter működését a főváros törvényhatóságában is. A kormány részéről már a multban is hangzottak el kifogások a fővárosi adminisztráció túlméreteztettnek vélt költségei ellen és általában a főváros megduzzadt, sokmilliós költségvetésének leépítésére a törvényhatóságnak többször felhívták a figyelmét. Az új kormány *a legmesszebbmenő takarékosság* jegyében kezdette meg munkáját és ez a felfogás előreláthatóan a fővárosnál is érvényesülni fog.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter

közvetlenül hivatalbalépése után fogadta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, aki előtt a takarékosságnak a főváros életében való keresztülviteléről a következő nyilatkozatot tette:

— Amint az állami adminisztrációban és az állami élet minden vonatkozásában a legmesszebbmenő takarékosságot kívánjuk érvényesíteni, ugyanez az elgondolás és akarat vezet engem, mint a főváros legfőbb felügyeleti hatóságát, a főváros ügyeinek felülvizsgálatánál. Itt is a legnagyobb takarékosságra törekszem, de úgy, hogy a főváros élete a túlzott takarékoskodással meg ne béníttassék.

— Most készül a főváros új költségvetése, amellyel nagyon behatóan kívánok foglalkozni. Minden felesleges kiadást törölni kell a költségvetésből, hogy az adózó polgárok számára ezzel is könnyebbséget nyujthassunk.

— A felügyeleti jogot a főváros egész igazgatásában a legintenzivebb módon kívánom gyakorolni. Különös figyelemmel leszek arra, hogy a gazdasági életet megbénító intézkedések ne történjenek.

— Ami az üzemek kérdését illeti, számolok a mostani súlyos gazdasági helyzettel és az üzemek célirányos leépítésével a takarékossági elvet kívánom érvényre juttatni. Az üzemek közül csakis azokat minősítem fenntarthatóknak, amelyek közcélokat szolgálnak és a főváros lakosságának könnyítésére vannak.

— Még csak most vettem át hivatalomat és a feltornyosult teendők nem engedik meg, hogy a székesfőváros ügyeinek felügyeleti intézését azonnal elővegyem. Rövid, nagyon rövid idő mulva módom lesz azonban arra, hogy a székesfőváros ügyeivel is behatóan foglalkozzam, hogy azután ezen a területen is megvalósíthatók legyenek mindazok az intézkedések, amelyeket a mostani nehéz helyzetben a takarékosság mindenki számára parancsolóan előír.

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszternek a főváros ügyeiről szóló *első megnyilatkozását* örömmel továbbítja a *Fővárosi Hirlap,* mert abból kicsendül a főváros iránt érzett felelősséggel párosult komoly rokonszenv. Teljes megnyugvással kell fogadni az ügyek ismeretében tett azt a kijelentését, hogy *a takarékosságnak csak addig szabad terjednie, hogy az a főváros életét meg ne bénítsa.* A főváros vezetősége nagy megnyugvással fogadhatja a belügyminiszternek azt az igéretét, hogy intenziven kíván foglalkozni a főváros ügyeivel, mert — mint nyilatkozatában olvashatjuk — *megértéssel és jóindulattal fogja felügyeleti hatáskörét ellátni.*

Le kell mondanunk a nagy tervek végrehajtásáról

Első feladat: a pénzügyi és gazdasági helyzet teljes tisztázása — A kiadásoknak arányban kell állni a bevételekkel és a főváros teherbírásával

A várospolitikai élet eseményekben gazdag szezónja kezdődik meg a csütörtöki tanácsüléssel, ahol nyilvánvalóan megnyitják a főváros pénzügyi és gazdasági kibontakozásának útját. A beavatott tényezők sem csinálnak titkot abból, hogy *a főváros gazdasági helyzete visszahanyatlott,* következményeként annak az általános depressziónak, ami nemcsak nálunk, hanem világszerte mutatkozik. A közszolgáltatásból eredő jövedelmek, de az üzemek bevételei is szemmelláthatóan csökkenő tendenciát mutatnak, ami természetesen a főváros közeljövő gazdálkodásának is új irányt diktál. A csütörtöki nagyfontosságú tanácsülésen már résztvesz a szabadságáról visszaérkezett

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke is, aki mindezekről a kérdésekről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem ismerek sürgetőbb problémát a fővárosnál, mint *a pénzügyi és gazdasági helyzet tökéletes tisztázását*. Tudatában vagyok annak, hogy

a mutatkozó nehézségek nem a főváros rovására irandók,

hanem olyan okokra, amelyekért felelősség senkit sem terhel. A bevételek csökkenése és az üzemek üzleti eredményeinek a reméltnél gyengébb alakulása: logikus következményei a nehéz gazdasági helyzetnek, amelyen a főváros természetesen nem tud változtatni.

Bármennyire nehéz is legyen kalkulálni a várható bevételi tételekkel, a kiadási oldalt úgy kell megkonstruálni, hogy az teljes összhangban legyen a főváros teherbírási képességével.

— A csütörtöki tanácsülésen pontos számadatokat kapunk az összes pénzügyi vonatkozásokról és itt alkalom kínálkozik arra, hogy *a főváros háztartásának jövőbeni alakulására szemmértékkel rendelkezzünk.* Vannak tervek és elgondolások, amelyeknek megvalósulása után

egyenesbe hozhatjuk a főváros gazdálkodását

és én hiszem, hogy *minden fennakadás nélkül sikerül a községi teendők menetét biztosítani.* Magától értetődik, hogy a nagy tervekről egyelőre le kell mondani, mert az

első feladat a költségvetés teljes rendbehozása,

különben nincs lehetőség a városvezetés nyugalmas végrehajtására.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy az őszi kampány minden cselekedetét a gazdasági kérdések fogják dominálni. A tanácsülések most már *rendszeres terminusokban végzik feladatukat,* elsősorban a költségvetés gondos összeállítását, ami az idén előreláthatólag csak a legszükségesebb fealdatok ellátását veszi programmjába.

A Közmunkatanáccsal együtt a főudvarnagyi bíróságot is megszüntetik

Az a takarékossági láz, amely Magyarország mai vezetőköreit ellepte, egymás után termi eredményeit, még ha azok nagyobbrészt negativ eredmények is. Ám lehetnek negativ eredmények is jók, okosak, sikeresek. Igen valószínű, hogy a mindenáron való, mindenen átgázoló takarékosság nem lesz hosszúéletű, mert az illetékesek bölcsen rá fognak jönni, hogy a kiméletet nem ismerő, a gyakorlati élettel nem számoló takarékosság igen sok esetben többet árt, mint amennyit használ.

Ma azonban még lángoló lelkesedéssel folyik a spórolás, amelyre kétségkívül szükség is van. A főváros szintén benne van a takarékossági hullámban, de igen sok tekintetet vesz figyelembe, mielőtt valamire elhatározza magát. A példával az állam jár elöl és az úgynevezett hatos és harminchármas bizottságok ma már

nem elégszenek meg adóemeléssel, fizetéscsökkentéssel, hanem intézmények megszüntetése is küszöbön áll.

Számos intézményről hallunk, amelyeket el akarnak törülni a föld színéről és bizonyos az is, hogy sok esetben az igazság a „leépítők" oldalán áll. Viszont sok eset van, amikor meg kell alaposan nézni az intézmények multját és jelenlegi működését, mert igen sok példát tudnánk mondani igen hasznos, nélkülözhetetlen intézményekről, amelyeket azonban kikezdett a demagógia és amelyek csendes munkájukkal nem tudják leküzdeni a mesterségesen szított népszerűtlenséget.

Nem hivatásunk azonban ezekkel foglalkozni, mi csak azokat az intézményeket tekintjük, amelyeknek működése összefüggésben van a fővárossal. Ezek között van

a fővárosi Közmunkák Tanácsa, amelynek megszüntetése befejezett dolog.

A félszázadosnál idősebb intézmény ellen félszázadnál tovább küzdött a közvélemény, bár a *Közmunkatanács ellen szított hangulatot olyanok is táplálták, akik később igen tevékenyen működtek a Közmunkatanács elnöki székében.*

Meg kell mondani azt is, hogy a Közmunkatanácsot éppen akkor éri utói a végzet, amikor kitünően működik. Ez az intézmény talán sohasem állott annyira hivatása magaslatán, talán sohasem volt olyan okosan aktiv, sohasem találta meg annyira a kapcsolatot az eleven élettel, mint amióta *Rakovszky* Iván áll az élén.

Ha azonban mégis megszüntetik a Fővárosi Közmunkák Tanácsát, akkor a fővárosnak erélyesen fel kell lépni, hogy ennek az intézménynek egész hatásköre arra szálljon át, akit megillet: *a fővárosra.* Itt az alkalom, hogy a főváros gerincesen álljon a sarkára és *követelje azokat a jogokat, amelyek amúgy is megnyirbált autonómiáját némiképpen kiegészítenék.*

Megszüntetnek azonban még egy intézményt és pedig

a főudvarnagyi bíróságot, amelynek Wolff Károly az elnöke.

Ez a kérdés nem érdekli más szempontból a fővárost, csak személyi szempontból, mert a Keresztény Községi Párt kiváló és köztiszteletben álló vezérét érinti az intézmény megszüntetése. A főváros ügyei azonban csak nyerhetnek azzal, hogy Wolff Károly még több időt szentelhet a városi politikának.

Ötvenszázalékos vigalmiadómérséklést kérnek a mozisok

A főváros a jogosulatlan kívánságot nem tartja teljesíthetőnek

A főváros mindent elkövet, hogy a jövő évi költségvetésének fenyegető hiányait eltüntesse és ennek érdekében kénytelen ahhoz az eszközhöz nyulni, amelyik Budapest közönsége számára *a közüzemi egységárak felemelését* hozza magával. A községi háztartás nyugodt menetének érdeke sem indította a főváros vezetőségét arra, hogy jövedelmeinek fokozását a legkényelmesebben igénybevehető módon: *a közadók emelésével* vigye keresztül. Ezt a megterhelést mellőzi és el is fogja kerülni a főváros az érvényben levő adókulcsok minden növelése és felemelése nélkül.

Nem emelik tehát az adókat és ebben a szituációban nagyon kétséges minden olyan akciónak a sikere, ami viszont *az adók csökkentésére* akarná rávenni az illetékes tényezőket. Úgylátszik, azonban nem ismernek lehetetlenséget a mozisok, akik most olyan akcióba kezdtek, ami éppen az adókulcs mérséklésére irányul. Néhány nappal ezelőtt

a mozisok küldöttsége jelent meg a városházán és azt kérte a helyettes polgármestertől, hogy a kapunyitás előtt álló mozgószínházak vigalmiadóját csökkentsék le és elégedjenek meg az eddigi adókulcs 50%-ával.

A polgármester átvette a terjedelmes memorandumot és azt véleményezés céljából a pénzügyi osztályhoz tette át.

Értesülésünk szerint

a mozisok jogosulatlan kérését elutasítják a főváros vezetői

azzal az indokolással, hogy nincs lehetőség ennek a bevételnek a mellőzésére. A főváros egyenesen szembe fordul ezzel a törekvéssel és őszinte nyiltsággal megállapítja, hogy

a mozisoknak a közérdekre való hivatkozása nem helytálló.

A mozgóképszínházak csak szórakozó helyek, ellentétben a nehéz viszonyokkal küzdő színházakkal szemben

kultúrmissziót nem töltenek be

és működésük csak annyiból jelent szociális érdeket, hogy az ott alkalmazott személyzet megélhetéshez jut. Azonban ez az indokolás sem indíthatja a fővárost az ajándékozás tényéhez, ami a vigalmiadó mérséklésében nyilvánulna meg. A mozi jól látogatott és kedvelt szórakozó helye Budapest közönségének, amely

a jegyárával tulajdonképpen az adót is megfizeti és így a mozgóképszínházak számára nem jelent áldozatot a mai méreteknek a fenntartása.

A mozisok kizárólag csak *közvetítői* a közönség adójának, ahhoz a maguk bevételeiből nem járulnak hozzá, a vigalmiadó őket nem sujtja és így *az adó csökkentésből számukra semmi előny sem származik.*

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. Telefon: J. 415—20

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII. Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S precziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

VISSZHANG

Őszinte búcsúszavak a távozó kormány tagjaihoz című multheti cikkünkre

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában „Őszinte búcsúszavak a távozó kormány tagjaihoz" című cikk olyképpen állítja be *Scitovszky* Béla belügyminiszteri működését, mintha a távozó belügyminiszter nem lett volna jóbarátja Budapestnek. Azt írta ebben a cikkben egy ujságíró kollégám, hogy *Scitovszky* „teljes mértékben honorálta minisztériumának fővárosellenes hangulatát" és hogy „rekordot állított fel a főváros megleckéztetése terén".

Ne vegye rossznéven, igen tisztelt Szerkesztő Ur, ha nem megyek el szó nélkül a *Fővárosi Hirlap* e cikkének megállapításai mellett. Mint az *Egységes Községi Polgári Párt* titkárának, éveken át számtalanszor volt alkalmam tapasztalni és megismerni azokat az intenciókat, melyek a távozó belügyminiszter urat vezették. És ennek alapján — úgy érzem, — kötelességem felvilágosítani a közvéleményt, amely *Scitovszkyt* annyira tévesen itéli meg, hogy még a *Fővárosi Hirlap* cikkírója is olyan intézkedéseket és szándékokat imputált neki, amelyek tőle igazán távol állottak.

Amíg miniszter volt, nem szorult védelemre, dacára annak, hogy sokat támadták és rengeteg harcot kellett állnia. *Scitovszky* azonban állta a harcot, kicsit talán fölényeskedve, de mindig bátran és mindig becsületesen, teljes mellét tárva oda az ellenfélnek. Kétségkívül sokat harcolt a fővárossal is. Sok dologba beleavatkozott, amibe régebbi miniszterek nem avatkoztak. Sok rendelete látott napvilágot, amelyek közül egyik-másik talán kellemetlenül érintette a főváros vezetőit és sok leirata jelent meg, amelyek nem voltak mindig népszerűek. De ez még nem jelenti azt, hogy *Scitovszkyt* nem vezette mindig jószándék és az a törekvés, hogy a főváros polgárságán segítsen.

Arról nem is beszélek, hogy 60 év óta ő volt az egyetlen belügyminiszter, aki mert és tudott egy új és a modern viszonyoknak megfelelő fővárosi törvényt alkotni. S aki öt év óta állandóan sürgette és követelte a fővárostól az üzemi kérdések megoldását. Ezek olyan nagyhorderejű lépések, hogy megítélésük történelmi perspektivát kíván és messze túlhaladja e levél kereteit. Ellenben rá kell mutatni *Scitovszkynak* arra az elévülhetetlen érdemére, hogy igenis, *évek óta úgyszólván rákényszeritette a fővárost a takarékoskodásra.* Hol volna ma Budapest háztartása, ha *Scitovszky* dörgedelmes leiratait nem féltek volna a városházán? Hogy hébe-korba a leiratok hangja nem volt választékos, az még nem olyan bűn, hogy azért elfelejtsük azokat az érdemeket, amelyeket a volt belügyminiszter szerzett, amidőn a főváros minden dolgával komoly lelkiismeretességgel foglalkozott.

És tanusítanom kell azt is, hogy *Scitovszky* mindig szeretettel viseltetett a főváros iránt. Nem volt olyan városi ügy, helyesebben szólva, a fővárosnak nem lehetett olyan méltányos kérése, vagy kívánsága, amelyet meg ne hallgatott volna és amelyben ne járt volna a város vezetőségének kezére. Vajha módja lett volna ugyanennyit foglalkozni a vidéki városok adminisztrációjával és pénzügyeivel, akkor ma nem volnának ezek annyira eladósodva!

Hogy pedig a fővárossal kapcsolatos politikája is igazolva van, azt eléggé bizonyítják a tavalyi községi választások, amelyeknél Budapest közönsége az új fővárosi törvény alapján és titkos szavazással az középutas politika mellett foglalt állást. Elfogultság volna tehát *Scitovszkyt* egyes leiratainak a hangja után megitélni. Bizonyára ő örült volna legjobban annak, ha e leiratokra nem lett volna szükség. De ha az a közigazgatási aparátus, amely egész tavalyig a főváros élén állott és törvényhatósági autonómia helyett polgármesteri és tanácsi autonómiával vezette a főváros ügyeit, nem tudta a fővárosra háramló feladatokat a polgárság érdekében megfelelően megoldani, akkor csak hálásak lehetünk, ha akadt valaki, aki a hibákra és bajokra felhívta a figyelmet.

És végül még egyet: ne legyünk elfogultak, kedves Szerkesztő Ur és ne bántsuk *Klebelsberget* sem. Ő sem volt ellensége Budapestnek, mert azzal, hogy a vidéki városokat fejleszteni szerette volna, csak a fővárosnak akart kulturális és gazdasági Hinterlandot teremteni.

Szivélyesen üdvözli híve

PAYR HUGÓ

országgyülési képviselő, törvényhatósági tanácstag.

Kezdeményező tárgyalások indulnak meg a hatósági élelmezési-üzemek és a szakma kisiparosai együttműködéséről

Állandóan napirenden van a magánipar harca a közhatósági üzemek ellen és a különböző érdekeltségek által szított ellenszenv, ha elhalkul is néha: *időnként annál erőteljesebben mutatkozik az iparosgyüléseken és az érdekeltségek összejövetelein.* A gazdasági viszonyok súlyosbodása természetesen újabb lendületet ad a közüzemek elleni hangulatcsinálásnak és nem mulik el nap, hogy a leépítést, sőt megszüntetést követelő akciók ne irányuljanak az állami és városi üzemek ellen. A közüzemekkel szemben kialakult újabb frontcsinálásról intéztünk kérdést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Nem tartom ezt a harcot százszázalékosan indokoltnak,* bár nyugtalanít, hogy egyes üzemek túltengő működése miatt általános ellenszenv lesz úrrá, ami *alkalmas a közüzemi gondolat elhomályosítására.* A kisipar és a kézművesipar régi keletű követelései már évekkel ezelőtt honoráltattak, amikor az üzemellenőrző bizottság vizsgálata után a 84 nyilvántartott üzemből számosat leépítettek és megszüntettek.

A főváros számbavehető üzemeinek a száma így 24-re zsugorodott össze.

Most a kifogások elsősorban *az élelmezési üzemek ellen* nyilatkoznak meg. Ezek az üzemek a háborús időkben jöttek létre és ebből mintha az következnék, hogy a velük szemben hangoztatott kifogásoknak komoly alapjuk van. A dolog azonban nem egészen így áll, mert

az élelmezési üzemek termékei a legszigorúbb kritikát is elbírják

és nyilvánvalóan ez az oka annak, hogy *a közvélemény kívánja és sürgeti az újabb elárusítóhelyek felállítását.* Bármennyire is tiszteletreméltó tehát az élelmezési ipar kívánsága: számolni kell a fogyasztóközönség ama felfogásával, hogy rokonszenvezik a községi élelmezési üzemek termékeivel, *mert azok úgy árban, mint előállításban a legjobbat produkálják.* Ilyen körülmények között természetesen szó sem lehet ezeknek a hatósági üzemeknek a félretolásáról. Elismerem, hogy voltak *bizonyos túlzások* ebben a vonatkozásban, de ma már valóban csakis elsőrendű tömegélelmezési cikkeket hoznak forgalomba, hogy pedig a magánipar követeléseit is teljesítsék:

elárusítóhelyeinek számát már huzamosabb idő óta nem szaporították és nem fejlesztették.

— Most arról van szó, hogy az élelmezési ipar *ismét nagy erővel követeli az árusítóüzletek beszüntetését* és sürün folynak tanácskozások az ilyenirányú akció további kiszélesítésére. Az elmúlt napokban is népes értekezletet tartottak a magánipari érdekeltségek. Erőteljesen kidomborították ezt a problémát és radikális lépések szükségességét hangoztatták. Nagyon figyelemreméltó, hogy az izgalmas vitából

kicsendült egy józan hang,

amelyik egészen új utakon keresi a megoldás lehetőségét. A hentesipar egyik képviselője teljes tárgyilagossággal fejtette ki az üzemellenes fellépés álláspontjának helyességét, de megállapította azt is, hogy *a hatósági élelmezési üzemek termékei a higiénikus előállítás, a minőség és ár dolgában olyan elsőrangúak, hogy ennek ellenkezőjét állítani nem lehet és nem szabad.* Kétségtelen, hogy az ipart egzisztenciájában érinti a hatósági üzemek tevékenysége és ezért azt a kérdést vetette fel, hogy

miképpen lehetne összeegyeztetni a közüzemi gondolatot az érdekelt iparosság jogos kívánságaival.

Ennek során rámutatott az Amerikában bevált *Chandler-organisáció* mintájára, amelynek nálunk való esetleges rendszeresítése teljesen új mederbe terelné a közhatóság és a kisiparosság szerepét. A Chandler-gondolat abból indult ki, hogy *kontingentálni kell a feladatokat* és úgy racionalizálni a húsipart, valamint a közellátást, hogy az a nagyközönség részére is előnyt jelentsen. Tudni kell, hogy *a húsüzem ma nem gazdaságos a kisemberek számára,* mert már az első állomásnál, a vágóhídi munkánál, képtelenek a nagyvágókkal konkurrálni. A fővárosnak már itt nagyobb szervezete működik, racionálisabban tud operálni, minden berendezedése készen áll a nagyüzemhez, tehát olyan előnnyel indul, amelyet a kisiparosság nem tudhat ellensúlyozni. Régi igazság, hogy

a tömegellátást nem lehet kis szervezetekkel lebonyolítani, mert ahhoz nagy üzemi felkészültség szükséges.

Meg kellene tehát osztani a szerepeket olymódon, hogy az állatvásári, a pénzügyi, az export- és a fuvarozási feladatokat a közhatósági üzem végezze, míg a feldolgozás és a szétosztás a kisiparosság területén maradjon. *Ez a csoportosítás nem ellentétes, hanem párhuzamos együttműködéssel biztosítaná az élelmezés zavartalan ellátását.* Kis tőkével és szűkös berendezkedésekkel nem lehet programmszerűen és nagy stílusban a húskereskedelmet ellátni, ám ha a nagyüzemi tevékenységhez társítani lehet a detailszolgálatot, akkor

a közhatóság is eleget tehet a maga kötelességeinek, a kisipar pedig megfelelő kontrollal beilleszkedhetik ebbe az elgondolásba

és megtalálja a maga reális számításait.

— A Chandler-féle gondolat Amerikában nem a közhatóságnak, hanem a banktőkének sajátította ki ezt a feladatot. Filadelfiában ötezer, Newyorkban pedig nyolcezer elosztóüzlet van egy-egy bankszervezet kezében. Ott a banktőke társult a detailistákkal, anélkül, hogy majorizálta volna őket. A termelés szempontjából is helyes, ha *a tőkét igénylő feladatokat a nagyüzem végzi, a detailkereskedelem pedig,* irányító befolyás alatt, a vásárlóközönséggel tartja fenn az állandó összeköttetést. *Amerikában mindkét fél meg van elégedve, mert a kisegzisztenciák is biztosítva látják a maguk megélhetését.*

— Meg kell állapítani, hogy ennek az elgondolásnak a felvetése nem részesült általános visszautasításban. Bizonyosra vehető, hogy

ez a kérdés nem fog egyhamar lekerülni a napirendről,

mert alkalmasnak látszik, hogy a kisipar nehéz helyzetét megfelelő módon alátámassza. A jelek szerint a helyzet nálunk is megérett ennek a szervezetnek a megvalósítására, azzal a különbséggel, hogy *a banktőke szerepét a hatósági üzemeknek kell vállalniok.*

*

Úgy tudjuk, hogy a kisipar és a hatósági üzemek esetleges együttműködéséről a közeli napokban *tájékoztató tárgyalások indulnak meg* az érdekeltségek és az illetékes hatósági tényezők között. Hogy eredményt hoznak-e ezek a kezdeményezések, azt természetesen nem lehet megjósolni, annyi azonban bizonyos, hogy ez az érdekes elgondolás még hosszasan foglalkoztatja az iparosságot és a főváros vezetőségét.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

Megváltoztatják a bécs–budapesti útvonal betorkolását

Az óbudai zeg-zúgos utcák helyett az útirányt a Hüvösvölgyön vezetik keresztül

A budapest—bécsi állami műút kiépítése óta a két metropolis között óriási mértékben megnövekedett az autóforgalom. A néhány hét óta rendszeresített autóbuszjáratok is olyan népszerűek, hogy úgy az osztrák, mint a magyar fővárosból zsúfoltan indulnak a már közismertté vált vöröscsikos szürke kocsik, amelyeket a nemzetközi turisták is nagy előszeretettel használnak. A budapesti idegenforgalom barátai és intézői azonban már az első perctől kezdve kifogásolták, hogy a bécsi műút olyan helyen torkollik be a főváros testébe, ahol az ideérkezők szeme elé nem a legvonzóbb látványosság tárul. A wieni országút Óbuda szűk sikátorain, a rendezetlen, keskeny Zsigmond-uteán át fut be a város szívébe, ami esztétikai és propagandisztikus szempontból is hátrányos, de közlekedésbiztonsági kifogások is merültek fel az útirány ellen. Igen komoly helyről és több oldalról tehát az a javaslat merült fel, hogy

a wieni műút ne óbudánál torkoljon be a főváros területébe, hanem egy kis kerülővel a Hüvösvölgyben,

ami által a hozzánk érkező külföldiek a gyönyörű hegyvidék érintésével jöhetnének Budapestre. Amint a *Fővárosi Hirlap* munkatársa jó forrásból értesül, az illetékes körök, úgy az állami, mint a fővárosi hatóságok, komoly megfontolás tárgyává tették ezt a módosító megoldást, amelynek azonban

egyelőre pénzügyi akadályai vannak.

A főváros útépítési ügyosztálya azonban addig is, amíg az említett kerülőt megvalósíthatja, javítani akar a helyzeten úgy és amennyit gyorsan, kis eszközökkel és kevés pénzzel tud. E célból *Király* Kálmán műszaki főtanácsos, az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetője: a Közmunkatanács, az Automobil Club, a rendőrség, a közlekedési, világítási és egyéb műszaki ügyosztályok tagjaiból egy adhoc bizottságot hivott össze, amely hétfőn este félhétkor a Bécsi-út betorkolásánál helyszini szemlét tartott és megállapította azt, hogy mit lehetne tenni hamarosan az ügy érdekében. A szemlén a közlekedési ügyosztályt *Bódy* László tanácsnok képviselte.

A helyszini szemle után a *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélgetett a budapesti—bécsi autobuszközlekedés érdekében kívánatos intézkedésekről

Király Kálmánnal,

az útépítési ügyosztály vezetőjével, aki a következőket mondta:

— Valóban komoly terv, hogy a bécs—budapesti műút utolsó szakaszát, amely közvetlenül Budapest határánál van, megváltoztassuk, illetve hogy az autó- és autobuszforgalmat egy kis kerülővel más irányba tereljük, hogy a gépjárművek a keskeny és az ilyen forgalomra kevéssé alkalmas

óbudai utcák helyett a Hüvösvölgyön át fussanak be Budapestre.

Hangsúlyozni kell, hogy ennek a változtatásnak nemcsak szépészeti indokai vannak, hanem közlekedési érdekek is fűződnének hozzá, mert

a budai hegyvidéknek egészen a városhatárig pompásan kiépített autóútjai vannak.

Arról van szó, hogy *Vörösvár felett lekanyarodnának az autók és Solymáron, Pesthidegkúton át futnának be Budapestre, majd Hüvösvölgyön át érnének a város belsejébe.* Vörösvár és Pesthidegkút között Solymár érintésével már most is van megyei út, azonban ez az útvonal egyrészt ideiglenes makadám burkolatánál, másrészt hirtelen kanyarulatainál és emelkedési viszonyainál fogva nagy forgalomra nem igen alkalmas.

Tiz kilométernyi útszakasz kiépítéséről volna tehát szó, hogy erre járhassanak a külföldről érkező autók és autobuszok.

Az építkezés körülbelül egymillió pengőjébe kerülne az államnak. Minthogy azonban a mostani viszonyok között alig hihető, hogy rövidesen megépítsék ezt az útszakaszt, a főváros vezetősége az átmeneti időre is segíteni akar. Ott, ahol a bécsi műút a városba ér, találkozik a külső Bécsi-út a Vörösvári-úttal. A kettő közül a Vörösvári-út az impozánsabb, szélesebb, így az történik, hogy a külföldi kocsik igen nagyrésze ahelyett, hogy a Bécsi-úton futna tovább a város felé, a Vörösvári-útra hajtat és így

zsákutcába jut, nem kis bosszúságára a külföldi vezetőknek.

Ezen túlmenően igaz az is, hogy a városnak ez a része igen rendezetlen, sivár és rosszul világított és valóban az első impresszió, amit itt kap az idegen, nem a legkellemesebb. A főváros vezetősége tehát addig, amíg az említett változtatás megtörténik, átmenetileg is segíteni akar. A környéket a bécsi műút betorkolásánál rendeztetni fogja, megjavíttatja a közvilágítást, hatalmas irányjelző táblákat állíttat fel, hogy a Budapestre érkező külföldi autók el ne tévedjenek és őket a Vörösvári-út helyett a jó irányba, a Bécsi-útra terelje.

Vízellátási és más közcélú okokból módosítani kell a kisajátítási törvényt

Szemethy Károly tisztifőügyész néhány nappal ezelőtt két igen nagy jelentőségü, jogi természetü javaslatott terjesztett a polgármester elé. *A tisztifőügyész javaslatában sürgősen szükségesnek tartja a kisajátítási törvény módosítását.* A kisajátításról szóló 1881 : XLI. t.-c. ugyanis magánterületeknek közcélokra való azonnali elfoglalását, a kisajátítási eljárás lefolytatása előtt csak háború, vagy árvíz idején, honvédelmi, vagy biztonsági szempontból, valamint hegycsuszamlások, területsülyedések, vagy árvizek idején a megszakított közlekedés gyors helyreállítása érdekében engedi meg, a kereskedelmi miniszter előzetes hozzájárulása alapján. A törvény azonban akkor még nem számolt a fejlődő nagyvárosok követelményeivel, így

nem volt tekintettel a vízellátás elsőrendüen fontos kérdésére.

A tisztifőügyész éppen ezért azt javasolja, hogy a törvényhatóság sürgősen írjon fel a kormányhoz és kérje, hogy a kisajátítási eljárás lefolytatása előtt magánterület birtokbavételét az előbbi esetekhez hasonlóan akkor is engedje meg a kormány, ha

a főváros vízellátásának biztosítása céljából egyes magántulajdonban lévő ingatlanok sürgős kisajátítására volna szükség.

Ez ma nem történhet meg és a törvény fogyatékossága azt eredményezheti, hogy a főváros kényszerhelyzetbe kerülhet és olyan *igényeket kényszerülhet kielégíteni, amelyeket a bíróság a kisajátítási eljárás lefolytatása esetén túlzottnak találna.* Közérdek indokolná tehát, hogy az 1881 : XLI. t.-c. paragrafusai törvényhozási úton olyan rendelkezéssel legyenek kiegészítve, amely az *azonnali birtokbavétel lehetőségét a vízellátás biztosítása céljára történő kisajátításoknál is megadná.* Ennek a nagyfontosságú jogi problémának különös aktualitást az a körülmény, hogy a főváros közönsége, illetve az arra illetékesek már *hosszú idő óta alkudoznak egyes környékbeli birtokosokkal olyan területek megszerzéséről, amelyek a vízművek fejlesztéséhez volnának feltétlenül szükségesek, de nem tudnak dülőre jutni a túlzott igények miatt.*

A tisztifőügyész másik fontos jogi javaslata a vagyonátruházási illetékekről szóló 1920 : XXXIV. t.-c. kívánatos módosítására vonatkozik. Az említett törvény ugyanis

nem mentesíti az ingatlanátruházási illeték alól az utcák és közterek szabályozása, közegészségügyi, kereskedelmi, forgalmi, közbiztonsági, közművelődési, szépítési, vagy bármely más közcélra szolgáló középületek és intézetek létesítése, nagyobbítása, vagy célszerűbb berendezése érdekében történő kisajátításokat.

Ez a rendelkezés — miután az említett kisajátítások nem magán, hanem közcélokra történnek — méltánytalan, de a főváros reméli, hogy a törvényhozás intézkedik a szükséges törvénymódosítás felől.

Ujjászervezik az üzemi igazgatóságokat

Külső szakembereken kivül a pártarányoknak megfelelően csak aktiv bizottsági tagokat választanak

A megreformált fővárosi törvény életbeléptetése után elsőízben állítottak igazgatóságokat az üzemek élére azzal a rendeltetéssel, hogy *állandó kapcsolatot tartsanak fenn a törvényhatóság képviseletével* és mint Budapest közönségének választottjai, teljes erővel dolgozzanak a közönség és az üzemek érdekeinek harmónikus összeegyeztetésén. Az üzemi igazgatóságok az elmúlt idők folyamán sürün adtak kifejezést a közérdekü kívánságoknak és valóban sikerült is az üzemek üzleti politikáját úgy módosítani, hogy azok *általános megelégedést váltottak ki az egész vonalon.* Bebizonyosodott, hogy az új törvénynek ez az elgondolása a gyakorlatban jól bevált és a demokratikus önkormányzat ereje ebben a vonatkozásban is kimélyült.

A múlt nyáron megválasztott üzemigazgatóságok mandátuma a törvény szerint addig tartott, amíg a községi választások befejezése után kialakult az új közgyülés összetétele. A községi pártok megegyezése szerint azonban

a közelmúlt hónapokban nem akartak változtatni az igazgatóságok mai összetételén és azért megerősitették megbizatásukban az első izben megválasztott igazgatósági tagokat.

Már akkor kifejezésre jutott azonban az a szándék, hogy a megbízatás csak *átmeneti jelleggel* bír, mert szeptemberben sor kerül az igazgatóságnak további 6 évre való megválasztására.

Ez az időpont most elérkezett és a községi pártok vezetői az erőviszonyoknak megfelelően fogják betölteni ezeket az állásokat.

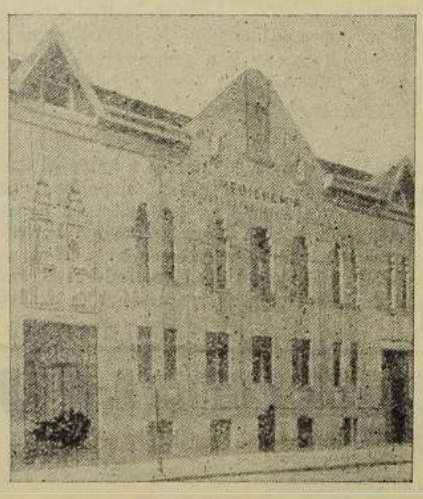
A domináló szerep természetesen a többségi pártoké lesz ezúttal is és a kisebbségi pártok az alkotmányos szokásoknak megfelelően készségüket is nyilvánították az igazgatósági tagságok arányos elosztására.

Ennek a feladatnak az elvégzése a törvényhatósági tanácsra háruI, amelyiknek egyik legközelebbi ülésén előterjesztik a *megfelelő javaslatot,* amely sok tekintetben új nevekkel és személyekkel cseréli föl az eddigi összeállítást. Értesülésünk szerint a községi pártok úgy döntöttek, hogy

az új igazgatóságokban elsősorban aktiv törvényhatósági bizottsági tagokat delegálnak

és kevés kivétellel kicserélik mindazokat, akik a választásokon nem jutottak mandátumhoz.

Függetlenül a törvényhatósági tanács kijelölésétől, a főpolgármester élni fog a törvényben biztositott ama jogával, hogy a maga részéről egy-egy tagot nevez ki mindegyik igazgatóságba, hogy ezzel módot nyújtson *kivül álló szakembereknek is a fővárosi üzemek irányításába való beleszólásra.* Az új igazgatóságok megválasztásuk után nyomban megkezdik tevékenységüket.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

LUTZ
TOMAJKON-PESTEREN
LAKKOK
ELISMERT JÓ MINŐSÉGBEN
Lutz Ede és társa

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám

Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevített gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-85

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

Erélyes tiltakozás a főváros vízműveit veszélyeztető ujpesti zártkikötő megépítése ellen

Elkerülhetetlen a „trianoni gát" megnyitása — A milliós Budapest vizellátásának biztonsága fontosabb az ujpesti Dunaág mentén levő gyárak érdekénél

Világhírű hidrológusok szakvéleménye

Annakidején, mikor a Vízművek kútcsoportjainak szennyeződését előidéző okokkal először foglalkozott a főváros vezetősége, részletesen ismertette a *Fővárosi Hirlap* ennek a bonyodalmas műszaki vitának minden részletét és körülbelül egy félévvel ezelőtt mi írtuk meg elsőnek azt, hogy *az ujpesti Dunaágban az állam kikötőmedence építését tervezi,* amely azonban a Vízművek szempontjait is károsan érinti. Részletesen megírtuk és szakemberek nyilatkozatait közöltük e terv lehetetlenségéről és elsőnek mutattunk rá arra, hogy

a Dunaág mentén lévő gyárak érdekeinek magasan fölébe kell helyezni a milliós Budapest vizellátásának biztonsági érdekeit.

A tervezett kikötőmedence révén ugyanis sokszorosan súlyosabbá válnék az a helyzet, amit a szerencsétlen „Trianoni-gát" idézett elő, amely a Dunaág eliszaposodását és a kutak vizének szennyeződését okozta. Mikor a kikötő létesítésének terve elsőízben felmerült, a főváros vezetősége nyomban felemelte tiltakozó szavát és szakértőket bízott meg annak megállapításával, milyen következményekkel járna az említett kikötőmedence megépítése. Ebben az esetben kifejezetten az történnék, hogy az egyik bajt a másikkal akarják tetőzni.

A trianoni-gát eliszaposította a Dunaágat,

s ez az eliszaposodás nemcsak a Vízműveknek okozott nagy bajt, hanem megnehezítette az újpesti Dunaág mellett lévő gyárak és ipartelepek helyzetét is, mert

az elzátonyosodott, eliszaposodott ujpesti partvonal hajók kikötésére, árúk be- és kirakására is teljesen használhatatlanná vált.

A kormány is belátta, hogy az eliszaposodás veszedelmet jelent, de ahelyett, hogy segített volna, olyan megoldásra gondolt, amely csak fokozta az eddigi bajokat, mert a kikötőmedencében megszünnének ugyan a zátonyok, de az álló és szennyes víz beláthatatlan arányokban fenyegetné a Dunaág mellett elhúzódó kútcsoportok vizét. A főváros a tervek kézhezvétele után *Rohriger* Sándor műegyetemi tanárt és *Gillyén* Nándor főmérnököt, a Rábaszabályozó Társulat igazgatóját kérte fel, mint szakértőket arra, állapítsák meg, milyen következményekkel járna, ha ez a kikötőmedence megépülne. A szakértők műszaki véleménye most érkezett be a városházára. A két európaihírű hidrologus igen alapos munkát végzett és mindkettőnek véleménye egyhangúan megállapítja, hogy

a szabályozás további végrehajtása a trianoni-gát káros következményeit mégjobban fokozná,

az eliszaposodást növelné, a vízszolgáltatást lerontaná és igen komoly zavarokat okozna.

A nagyjelentőségű és igen érdekes

szakvélemény

többek között a következőket mondja:

Az ujpesti Dunaágnak kikötőmedencévé tervezett kiépítése a vízművek szempontjából csekély értékű. Igaz ugyan, hogy a mély kotrás a vízvezetéki csőtelep környékén és a palotai szigeten lévő aknakútak vízmennyiségét valószínüleg, illetve *átmenetileg* teljesen helyreállítaná, azonban e javulás csak *ideiglenes lehet,* másrészt

a kikötő vizének organikus anyagokkal való szennyeződése sokkal fenyegetőbben lépne fel

és az emberi egészségre nem káros mangán- és vasszennyeződésen kivül, *az egészségre ártalmas és veszélyes inficiálásoknak nyitna teret.*

— Egyáltalán megengedhetetlennek tartjuk — mondja továbbá a szakvélemény — vízvezetéki gyüjtőkutaknak és a csőtelepnek a téli kikötővel ily szoros szomszédságban való üzemben tartását, mert

egy kikötő és közvetlen környéke soha olyan tisztán nem tartható, mint amily kényes tisztaságot a vízmütelep kútjainak környéke megkíván.

A jelen helyzetben, amikor a hajózási utat biztosító szentendrei sziget alsó csúcsa mentén a balparti keresztgát már megépült, a szabályozási tervnek oly módosítása, hogy a jobbparti főmeder mellett a palotai sziget és a balpart közötti Dunaág is a jelenlegihez hasonló eliszaposodásokat lehetetlenné tévő vízfolyássá váljék, elképzelhető ugyan, azonban gazdasági szempontból célszerüen keresztül nem vihető. A folyó sodra jelenleg az átemelő teleptől a szentendrei Dunaág torkolata felé irányul és a medret olyképpen alakítani, hogy a hajóút is megfeleljen az igényeknek, viszont a balparton és a kutak mentén erős élővíz folyás keletkezzék, csak úgy lehetne, ha a balparti sarkantyúgátakat eltávolítanánk, vagyis az eredeti állapotot helyreállítanánk, viszont a meder elsekélyesedésének elkerülése céljából a mostani főmedert egy jobbparti, — a mederbe épített — vezető művel össze kellene szorítani. Ez a vezető mű már a szentendrei sziget mentén is a mederbe lenne beépítendő, de különösen a szentendrei Dunaág torkolatának jobbpartjából kiindulóan jelentékenyen be kellene menni a meder közepe felé, hogy az összeszorítás által a hajóút biztosítva legyen. Megjegyzi azonban a szakvélemény, hogy ez a megoldás egyrészt igen nagy költséggel járna, másrészt

az átalakítás zavart idézne elő a hajózó forgalomban, ezenkívül a jég elvonulásában is.

Ezért az ilyen tervet eleve mellőzendőnek véli.

A vízművek kútjainak helyzetében kívánatos javulás csak úgy állna elő, ha a trianoni gátat áttörik,

s a balpart mentén újra élővizet vezetnek végig. Ennek az élővizcsatornának a kutakkal szegett part mentén legalább ötven méter, de célszerüen még ennél nagyobb, nyolcvan méter fenékszélességünek kell lenni. Az élővízcsatorna létesítésével egyidőben ki kell kotorni a palotai sziget, s a balpart között eliszaposodott Dunaágat.

Ha a kikötő megépül, a kutak jelentékeny része veszélybe kerül,

a palotai kutakat pedig vagy a nagy Duna mellé kellene áthelyezni, vagy pedig ezeket is szürőkészülékkel ellátni. Ha a trianoni gátat áttörik és a Dunaágban megépül az említett élővízcsatorna, akkor a megyeri vízmü kutjai visszanyerik vízszolgáltató képességüket, nemkülönben a palotai szigeten lévő kútcsoport is, viszont, ha akár az élővízcsatorna alsó részét kikötőmedencévé szélesítenék ki, vagy pedig ha az élővízcsatornát csupán a palotai sziget felső részéig vezetnék, akkor a palotai sziget kútjainak vizét vagy tisztítási eljárás alá kell venni, vagy pedig ezeket kivétel nélkül a fődunai oldalra átvezetni.

*

A nagyfontosságú szakvéleményt tudomásulvétel céljából az állami kikötők kormánybiztosságához küldték át, ahol valószínüleg megszívlelik a benne foglalt figyelmeztetéseket, de akármi történik is, *a főváros a legélesebb állást foglalja el a tervezett ujpesti kikötőmedencével szemben, mert egymilliónál több lélek tiszta ivóvizét semmilyen más szempont kedvéért kockáztani, vagy veszélyeztetni nem lehet.*

Fontos, de angol fontos zavar a főváros és a Zsidó Hitközség között, amely happy-enddel végződött

Éveken keresztül kisérletezett a *Pesti Izraelita Hitközség* a maga nagy építkezési terveinek megvalósításával és ennek érdekében jóideig nem talált méltányolásra a fővárosnál. A beadványok, kérvények és előterjesztések tömege került hónapról-hónapra a régi magánépítkezési bizottság elé, annak a kívánságnak a feltüntetésével, hogy a Dohány-utca és a Károly-körút sarkán, a zsidó templom mellett húzódó saroktelket *a főváros engedje át a hősök temploma és a mellette létesítendő egyházitudományi könyvtár építkezési céljaira.* A bizottság hosszas helyszíni szemlék és kiszállások után többször visszautasította a kívánság honorálását, míg végre a tervek jóváhagyása után a siker nem maradt el.

A tervek valóban ízlésesek és szépek voltak, sőt azoknak elképzelése már testet öltött: impozáns látványt nyujtanak a Dohány-utca és Károly-körút sarkán. Amig azonban az építkezés idáig eljutott, *sok akadályt kellett elhárítani a vallásfelekezet vezetőségének.* Mindenekelőtt pénzre volt szükség és mert a belső kölcsön lehetőségei már akkor sem voltak túlságosan rózsásak, *a zsidó hitközség a Belvárosi Takarékpénztár közreműködésével talált egy angol tőkecsoportot,* amelyik a Dohány-utca és a Károly-körút telektömbjének beépítéséhez a hitközségnek a kölcsönt rendelkezésre adta.

A Pesti Zsidó Hitközség mintegy kétszázezer angol font kölcsönt vett igénybe és a maga anyagi erejének biztos tudatában vállalkozott az annuitások pontos fizetésére és a törlesztés hiánytalan teljesítésére.

Az angolok azonban még a kákán is csomót kerestek, mert csak igy magyarázható az a kikötésük, hogy *a kölcsön jótállói között a telektulajdonos részvételét is követelték.* A telektulajdonos pedig a főváros, mert a telket *csak használatra* engedte át — *a tulajdonjog fenntartása mellett.* A helyzet úgy alakult tehát, hogy az épület a hitközség tulajdona, a telek azonban a fővárosé, ami olyan feleműs állapot, hogy *az a kölcsönt nyujtó angolokat meggondolásra késztette.* A kölcsönszerződésben a brit pénzemberek tehát feltételül kikötötték, hogy

a folyósitandó összegért a telektulajdonos is vállaljon garanciát,

aminek a főváros már csak azért is eleget tehetett, mert ez az elvi értékü jótállás a gazdagságáról hires Pesti Zsidó Hitközség mellett semmi kockázattal sem járt.

Már hónapok óta fizette teljes pontossággal és rendszerességgel a kölcsön törlesztéseket a hitközség, amikor váratlanul a fővárost is bekapcsolták az adós és a hitelezők egymásközötti ügyébe. Szeptember elsején ugyanis *8700 angol font vált esedékessé* az angolok javára, amelynek a fedezete teljes összegben ott sorakozott a hitközség síp-uteai trezorjában. A pengő azonban nem angol font, már pedig az angolok a szerződés értelmében font-törlesztésre rendezkedtek be.

A hitközség előljárói mindent elkövettek a szükséges tekintélyes számú angol valuta megszerzésére, azonban a korlátozó rendelkezések miatt nem juthattak a nemes valuta vásárlásához.

Növekvő türelmetlenséggel számolták a napok mulását, a fizetési terminus gyors közeledését és annak a veszedelemnek az esetleges kirobbanását, hogy *a hitelezők az annuitás elmaradása következtében biztosított jogukkal élnek és az egész tekintélyes kölcsönt azonnali hatállyal felmondják.*

Itt kapcsolódott bele kénytelen-kelletlen az egész ügybe a főváros, ahova

az elmult napokban sürgető távirat érkezett az angol-metropolisból.

A londoni tőkecsoport hivatkozva a szerződésben vállalt garanciára, *a főváros felelősségét kezdte firtatni és a fontok mielőbbi postára adására hívta fel Budapest közönségét.* A dolog kezdett komollyá válni és most már a főváros pénzügyi osztályának amúgyis gondokkal terhelt tényezői is kényelmetlenül érezték magukat. Nyomban megjelentek a zsidó hitközség irodáiban, ahonnét azzal a megnyugvással távoztak, hogy *a pénz megvan:* a törlesztésnek akadálya nincs, csak *a font hiányzik.* Megkezdődött a tárgyalások sorozata egyik nagybankunk és a hitközség között, de most már a főváros protekturátusa alatt és az eredmény nem is maradt el.

A hitközség befizette a gondosan félretett pengőket, átvette a 8700 angol fontot és elküldte a londoni hitelezőknek,

akik közben már birtokba vették a Pesti Zsidó Hitközség kölcsönének egyik jelentős törlesztési összegét.

ANGOL PARK
idei ujdonságai:
A TÁNYÉRAJKU NÉGEREK
HALÁLKATLAN
CSIBEKELTETÉS
GOLFPÁLYA
THE BUG
TOBOGAN
Terrasz-étterem — Tánc — Naponta katonazene és jazz — Minden pénteken művészest

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Telelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunaparti teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Idejekorán gondoskodik a főváros a lakosság téli tüzelőszerszükségletének a biztosításáról

A főváros vezetőségének fölterjesztése a kereskedelmi miniszterhez — A közüzemek bőséges tartalékkal rendelkeznek és zavartalanul folynak a külföldi szénszállitások

Minden elismerés megilleti a főváros vezetőségét azért a mindenre kiterjedő gondosságért, amellyel a mostani rendkívüli viszonyokat figyeli és ahogyan a főváros lakosságának elsőrendű szükségleteiről gondoskodni kíván. Ilyen gondos lépése volt *Liber* Endre helyettes polgármesternek a kereskedelmi miniszterhez intézett felterjesztése, amelyben azt szorgalmazza, hogy a főváros lakosságának szénnel való ellátása biztosittassék. A szénszükséglet biztosítása nem feladata ugyan a főváros vezetőségének, de a mai rendkívüli viszonyok között, nagyon helyesen, úgy érezte a hatóság, hogy kellő időben fel kell emelnie a szavát, nehogy később zavarok, vagy meglepetések legyenek.

A főváros felirata rámutat arra, hogy a devizakorlátozások folytán aggasztó jelenségek mutatkoznak a tüzelőellátás terén. A tüzelőanyagok piacának mai zavaros helyzetében még távolról sem lehet megállapitani, hogy az egyre jobban közeledő fűtési idény tüzelőanyagszükségletét a székesfőváros lakossága számára miként sikerül majd biztositani.

A főváros külföldi szénszükséglete évente kb. 40.000 vaggon. Ezzel szemben a fővárosban ezidőszerint mindössze 3—4000 vaggon van tárolva,

újabb szállítmányok pedig alig érkeznek. A szénbehozatal a MÁV útján történik, a kereskedők pengőben fizetnek a vasútnak az utánvéttel szállított szénért és helyettük a MÁV igényli a Nemzeti Banktól a szükséges valutákat, vagy devizákat. *Ez a megoldás hosszabb ideig előreláthatóan nem lesz fenntartható, mert könnyen olyan következményekre vezethet, amely pénzügyileg nem kívánatos,* de a szén árának emelkedését is maga után vonja, mert

a porosz szén legnagyobb része eddig vízen érkezett,

tehát lényegesen alacsonyabb szállítási költségek mellett, mint ma. A vasúton való szállítás drágább és már ez is drágító tényező lehet a szénárak esetleges emelkedésénél.

A főváros felirata ezután felhívja a kormány figyelmét arra, hogy kívánatos volna mielőbb meghozni a döntést az érdekeltségek számára a tekintetben, hogy igénybe vehetik-e a szénbányák hosszabblejáratú hitelét. Hosszabblejáratú hitel engedélyezése esetén ugyanis a kereskedő-érdekeltségek kötelezettséget vállalnának, hogy

a szénszállítmányok ellenértékéül ugyanolyan értékben hosszabb időre lekötött betétként pengőt helyeznének el valamelyik hazai pénzintézetnél.

A külföldi bányák ezt a megoldást állítólag elfogadnák már azért is, mert eladatlanul óriási szénkészletek felett rendelkeznek. *E megoldásra irányuló tárgyalások a kereskedelmi minisztériumban meg is indultak, de nincs semmi biztos jel arra, hogy rövid időn belül be is fejeződnének,* holott a kérdés akut voltára való tekintettel már most igen gyors intézkedésre lenne szükség, mert a fővárosban a külföldi szén egyre drágul és a közönség nem tudja a magas készpénzárakat megfizetni, illetve szükségletét kellő időre beszerezni.

— *Bár a hazai bányák* — mondja a felterjesztés — *hajlandók termelésüket olyan mértékben fokozni, amilyen mértékben az a porosz szén elmaradása miatt szükséges,* azonban a magyar bányavállalatoknak ez a készsége mégsem nyújthat a lakosság tüzelőanyagszükségletének biztosítása tekintetében teljes megnyugvást.

A magyar szenet könnyű porlódása miatt csak rövid ideig lehet tárolni és így hosszabb időre előre nem halmozható föl.

A bányavállalatok sem tarthatnak éppen emiatt raktáron nagyobb készleteket, igen aggályos tehát, hogy az aránylag kis mennyiségbn tárolható tartalékok mellett

a fűtési idény folyamán fellépő nagyobb szükségletet, különösen, ha hosszabb és erősebb hidegek lesznek, a napitermelés mellett el tudják-e látni?

A főváros vezetőségének véleménye szerint, ha az volna a szándék, hogy a fűtési idény szükségletét a hazai bányák elégítsék ki, — mégis lehetővé kell tenni, hogy az ellátás biztonsága érdekében meghatározandó mennyiségű poroszszéntartalék is álljon rendelkezésre, hogy a hazai szenekben való ellátás esetleges kockázatát ellensúlyozza. Ilyen biztonsági tényezőnek az elhanyagolása mellett

a fűtési idény folyamán könnyen szénszűke állhat elő,

amely azután a múltból merített tapasztalatok szerint visszaélésekre, a közönség túlzott kihasználására, zavarok előidézésére vezet.

Kormányintézkedéseket vár a főváros vezetősége a faellátás tekintetében is

és általában azt kívánja, hogy a tisztázatlan helyzet a tüzelőanyagellátás terén egy minden részletében megfelelő, tervszerű előkészítés alapján kormányintézkedésekkel történjen a rendezés, mert csak így lehet a zavarokat elkerülni. A székesfővárosnak nem állanak rendelkezésére azok az eszközök, amelyek az ilyen nagyfontosságú kérdések megoldásához szükségesek és egyedül a kormány adhatja meg a probléma megoldását.

A közüzemek szénellátása biztositva van

A felirat kapcsán érdeklődtünk *illetékes helyen, mi a helyzet a főváros üzemeinél, elsősorban a gázműveknél, amelyek tudvalevően csaknem kizárólag külföldi szenet dolgoznak fel,* nemkülönben az *elektromos műveknél,* ahol óriási széntömegeket fogyasztanak el kazánfütésre. A *vízműveknek* már alig van szénszükséglete, mert befejezéshez közeledik az elektrifikálás, illetve az energiát szolgáltató vízmotorok szerelése a régi gőzszivattyúk helyett. Egyedül a kőbányai vízműnél maradnak meg a gőzgépek, tartalékban.

Érdeklődésünkre a következő választ kapta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— *A közüzemek tüzelőszerellátása teljesen rendben van.* A fővárosnak a bányákkal korábbi keletű kötései vannak és

a gázgyár külföldi szénszükséglete teljes mértékben fedezve van,

úgyhogy e téren a legparányibb aggodalomra sincs okunk. A gázművek 175.000 tonna külföldi kőszénre, valamint 7600 tonna hazai barnaszénre létesitettek már hónapokkal ezelőtt kötést, hasonlóan

biztosítva van a többi üzemek szénszükséglete is,

mert a hazai bányák zavartalanul szolgáltatják bármilyen óriási tömegben is az ipari szenet. Sőt a háztartási szénszükséglet fokozódásával emelkedő termelés folytán nagy mértékben duzzadnak meg az ipari szénkészletek is.

— A főváros vezetősége egyébként állandó tárgyalásokat folytat a bányaérdekeltségekkel és minden tekintetben biztosította a szénellátás rendjét. Bizonyos az is, hogy

a hazai szén ára nem fog emelkedni.

— A gázművek egyébként az utóbbi napokban nagymennyiségű kokszot adtak el és bizonyos érdekelt oldalról ennek kapcsán újból

kifogások hangzottak el az ellen, hogy a fővárosi gázművek tagja a középeurópai kokszkartelnek.

A fővárosi gázművek tényleg együttműködnek bizonyos tekintetben a hazai és a nagyobb külföldi gázművekkel, *ez az együttműködés azonban csak jó hatását érezteti,* mert éppen a főváros részvételének köszönhető, hogy a kokszkartel nem tudja emelni az árakat a fővárossal kötött és érvényben lévő szerződés miatt .

Elkészült az arénaúti aluljáró

Régóta sürgeti a főváros közönsége az arénaúti aluljáró átépítését, amire az egységes villamosközlekedés érdekében volna szükség. Ez az aluljáró a Podmaniczky-utca végénél van és igen nagy forgalmat bonyolít le. A főváros és az államvasutak között már évekkel ezelőtt indultak meg tárgyalások az aluljáró átépítése érdekében és az elkészített tervek szerint arról volt szó, hogy a vaspálya alatti viaduktot a Podmaniczky-utca egész szélességében kiépítik, hogy átvezessék alatta a 2-es villamosvonalat. Az átépítési munkát később az akasztotta meg, hogy hosszú időn át eldöntetlen maradt:

mily módon történik a halálsorompók megszüntetése,

lesüllyesztik-e, vagy felemelik-e a vasúti pályatestet s általában mi történik a nyugati pályaudvarral? Mivel a megváltozott pénzügyi és gazdasági helyzet miatt ezek a problémák ujból háttérbe szorultak, a főváros olcsóbb, de radikálisabb megoldást keresett, amit már végre is hajtottak és nemrégiben ujra átadták a forgalomnak az átépített arénaúti aluljárót. A kiszélesitésből ugyan semmi sem lett, de

megfelelően mélyítették az úttestet, áthelyezték a közműveket és a csatornákat,

amivel elérték azt, hogy a gyalogjárók és a járművek zavartalanul közlekedhetnek esős időben is, amikor eddig víz alá került az aluljáró. Másrészt lehetővé válik az is, hogy legalább egy villamosvágányt vezessenek át a vasut alatt s ily módon kitérővel valósulna meg az arénaúti átszállásnélküli villamosközlekedés. Az útépítési ügyosztály kijelentése szerint az arénaúti aluljárónál száz százalékkal javult a helyzet. Megszünt az, hogy záporesők idején méteres víz akadályozza a közlekedést. Az aluljáróban az úttestnél mintegy fél méterrel magasbb színvonalon új gyalogjárót építettek és most már nemcsak a kocsik, hanem a gyalogjárók is állandóan zavartalanul közlekedhetnek.

Magyar Lovaregylet

szeptember hó 5., 6., 8., 12., 18., 19., 20., 26., 27-én versenyt tart. Kezdete délután 3 órakor. Helyárak: I. (úri 6 P, hölgy 4 P, II. hely P 2.50, III. hely 80 fillér. Páholyülés 8 P, Ring 10 P. Totalizatőr, vendéglő minden helyen. Villamos I—II. helyhez a 29., IIII. helyhez a 24., 38. kocsikkal, HÉV-en I., II., III. helyhez. Autóbusz „A" Vörösmarty-térről 1.40—2.35, „O" Oktogon-térről 1.45—2.40 óra között. Vissza V. futam után. Átszállójegy 1 P.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja KLŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Vásároljon csak műjeget
A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállitva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.
Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat
Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Tárgyalásokat folytat a főváros a bánhidai centrálé átvételére

Elkészült a Kötéri átvevő állomás — Az elektromos müvek kelenföldi telepén fölállították a harmadik 25.000 kilovattos gépegységet

A bánhidai áramfejlesztő immár másfél év óta bekapcsolódott a főváros energiaellátásának a részleges kiszolgálására és a megállapodásnak megfelelően elsősorban *a BSzKART szükségletének biztosítása* hárul az új erőműtelepre. Végleges szerződés még mindig nem szabályozza a viszonyt a bánhidai centrálé és a főváros között, mert ennek létrejöttét változatlanul gátolja az az alkudozás, ami az egységárak körül még mindig folyamatban van. Mult év januárjában indult meg a bánhidai áramszolgáltatás bekapcsolása a budapesti hálózatba és a feltételeket úgy szabták meg, hogy irányadóul *a kelenföldi áramfejlesztő termelési árait veszik figyelembe.* Az ideiglenes szerződést ez év elején ismét meghosszabbították december 31-ig terjedő érvénnyel, *amikor már kikerülhetetlen a végleges szerződésnek több esztendőre való aláírása.*

A szerződés előkészítése most van folyamatban és a *Dunántúli Villamossági Rt.*, valamint a főváros képviselői közös akarással fáradoznak azon, hogy

egyrészt a kielégítő feltételeket megtalálják, másrészt nemzetgazdasági okokból sikerüljön a bánhidai és a fővárosi áramfejlesztő állomások teljesítőképességének paritásos kihasználása.

Ebben az esetben azonban azért vannak nehézségek a megegyezés létesítésce körül, mert a szükségletek felosztása és a paritásos elv *a kelenföldi áramfejlesztő bizonyos mértékü leépítését hozná magával,* holott a fővárosnak ez a modern telepe a racionalizálás érdekében úgy működik, hogy

minél többet termel, annál olcsóbb az előállítási költség.

Ilyen körülmények között a lemérsékelt teljesítményű kelenföldi telep *drágább egységárat* produkálna, aminek a következménye az volna, hogy a bánhidai telep ragaszkodnék a drágult egységárhoz, ez pedig végeredményben *a fővárosra nézve kedvezőtlen megállapodást hozna létre.* A kivezető utat nem könnyű megtalálni és ezért a közeli napokban újabb tanácskozások kezdődnek.

Hogy milyen lesz a megoldás, azt ma még nem lehet tudni, azonban

nincs kizárva, hogy a főváros végre is elhatározza magát a bánhidai telep átvételére.

A nehéz gazdasági viszonyok ellenére sem látszik kilátástalannak ez az elgondolás, mert az Elektromosművek a vételár, illetve az annuitások vállalásához rendelkezik annyi üzleti rugalmassággal, ami *képessé teszi az ily módon jelentkező évi terhek vállalására.* Mindkét tárgyaló fél kölcsönös jóakarattal kezdi meg az összeegyeztetési kísérleteket és megvan a valószínűsége, hogy *a bánhidai erőműtelep rövidesen a főváros kezelésébe kerül.*

Egyelőre mindkét tényező erősíti a maga berendezéseit. A bánhidai centrálé további áramfeleslegének átvételére

most készült el a kőtéri új alállomás,

úgy hogy már két ilyen átvevő központ veszi föl a Bánhidáról Budapestre szállított villamos energiát. A magasfeszültségű áram továbbítására már hónapok óta üzemben van a BSzKRT állomása, a most befejezett új kőtéri gyüjtő pedig a kisebb frekvenciájú áramok szétosztását fogja szolgálni. Néhány nap mulva tehát fokozódik a bánhidai áramnak budapesti térhódítása, de ugyanakkor *a kelenföldi telep is gondoskodik a maga méreteinek fokozásáról.* A *Láng-gépgyár* és a *Ganz-gyár* az elmult napokban szállította le a kelenföldi telepre *a harmadik 25.000 kilovattos generátort,* amelyik révén az Elektromosművek jelentékenyen megerősítette termelési képességeit.

Elkerülhetetlen a közüzemi tarifák sürgős reviziója

Az emelés méltányos terjedelmét maguk az üzemek állapítják meg

Jelentette a *Fővárosi Hirlap,* hogy a csütörtöki tanácsülésen a polgármester részletesen ismerteti *a pénzügyi kibontakozás eszközeit* és felsorakoztatja a különböző megoldási terveket. Részletesen ismertettük a nagy érdeklődéssel várt polgármesteri expozé gondolatmenetét, amelyeknek sorában ott szerepel *a tisztviselői fizetések átmeneti csökkentése, valamint a legszigorúbb takarékoskodás alkalmazása mellett, az üzemi tarifák felemelése is.* Ma még nem alakultak ki a végleges számvetések a tarifaemelés mértékéről, mert azok a híresztelések, hogy a gáz-, víz- és villanydíjak átlagosan tíz százalékban drágulnak: *nem felelnek meg a tanácskozás alatt álló számításoknak.*

Szó sem lehet arról, hogy a teljesen eltérő berendezkedésü és hivatású üzemek azonos százalékos kulcsot alkalmazzanak,

mert ilyen alapon egyenlőtlen és talán igazságtalan tarifapolitikának nyitnának lehetőséget.

Beavatott forrásból

szerzett értesülésünk szerint *a tarifaemelésre vonatkozó javaslatot nem a főváros vezetősége, hanem az egyes üzemek fogják külön-külön elkészíteni* és azt jóváhagyás céljából a polgármester a törvényhatósági tanács elé fogja terjeszteni. A főváros háztartásának erősebb dotálása az egyetlen cél és az eszközök mértékének alkalmazása az egyes üzemek reális kalkulációjától függ. A fővárosnak feltétlenül szüksége van az üzemek bevételeinek fokozására, de csak abban a mértékben, hogy a közönség megterhelése ne keltsen zavart és felzúdulást. A tarifadrágulás tehát a legméltányosabb keretekben fog érvényesülni, amiért semmi ok sincs arra az aggodalomra, hogy *a nagyközönség jelentékeny és főleg elviselhetetlen megterhelésétől tartson.*

A fővárosi községi alap háztartásának fokozottabb dotálását úgy viszik keresztül, hogy

az üzemek vezetői tudomásul veszik a főváros vezetőségének a többletszolgáltatásra vonatkozó igényeit.

A számadatok birtokában azután az egyes üzemek *közös tanácskozást tartanak,* ahol felosztják a többletszolgáltatásra vonatkozó kvótát és a maguk hatáskörében gondoskodnak a többletjövedelem biztosításáról. A helyzet úgy alakul majd, hogy

a Vízművek, a Gázművek és az Elektromosművek külön-külön szabják meg az egységárak emelési mértékét,

ugyanakkor pedig az üzemi kiadások lehető csökkentésével is hozzájárulnak a fővárosi juttatások növeléséhez. Az üzemek bevételeinek és fölöslegeinek összesítése azután megadja a lehetőséget oly összegnek a kikerekítésére, amelyet a főváros a költségvetés hiányainak ellensúlyozására az üzemekre hárított.

Nagyon érdekes körülmény, hogy az üzemi tarifák felemelése tulajdonképpen *a fővárost is megterheli.* Köztudomású ugyanis, hogy a főváros egyik legnagyobb fogyasztója a saját közüzemeinek, mert a kórházak, hivatalok, iskolák, ipari üzemek és egyéb intézmények nagymértékben veszik igénybe a villanyt, a gázt és a vizet, amelyeket természetesen *a főváros is megfizet az üzemeknek.* Ha már most a fővárosnak, mint fogyasztónak, megdrágítják ezeket a szolgáltatásokat, akkor a városnak *évi 200—250 ezer pengő többletkiadással kell számolni, vagyis a főváros többletnyeresége ezzel az összeggel kevesebbé válnék.* Ennek a valóban fonák fordulatnak a kiküszöbölésére valószínűleg az a megállapodás jön létre, hogy *a tarifák drágulása alól mentesülnek a főváros intézményei* és az egységárak felemelése kizárólag a magánfogyasztókat fogja érinteni.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár Rt.
Gyártmányaink: **Gőzturbinák, Gőzgépek, Dieselmotorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser, — Szeszgyári, cukorgyári, vágóhídi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések**
BARFORD & PERKINS-féle motoros utihengerek gyártása
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT 70
TELEFON: *68—8—60.

Weingruber
Székesfővárosi Pavillon
Naponta katonazene!

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

Legnagyobb bizalommal forduthat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24 szám.
Telefon: József 420—44.

SÁLY ÁRPÁD tüzifa- és szénnagykereskedő Budapest
ny. min. osztálytanácsos
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. Tel.: 690—01 és 680—99.
Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58
Telefon: 686—15.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MTK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Vállalkozás

Hatszázezer pengő értékű útépítési munkát kezdett el a mult héten a főváros. Az útépítési ügyosztály a szigorúan megszorított pénzügyi keretek között is igen számottevő munkát produkál. A mult héten adták át a forgalomnak a X., *Telep-utca* új keramitburkolatát, amely egyelőre a Hajtsár-út és a Rákospatak közti szakaszon készült el. Az útépítési ügyosztálynak az a szándéka, hogy a Telep-utca burkolását sürgősen továbbfolytatja, mert ezen az útvonalon rövidesen nagyfontosságú autobuszreláció létesül. A napokban is több nagyobbszabású útépítési munkát kezdetett el a főváros. Így most épül a kikötői főút, amely keramittal lesz burkolva, a III. kerületi Szentendrei-út bazaltfejtő-burkolata és már készül a Magyarádi-út is. Egyedül ez a három útépítés hatszázezer pengőt reprezentál.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Villanylámpák szállítását az Ihász-utcai iskolánál: Engel Károly 3734, a **miskolciúti autóbuszfőműhelynél:** Nedelkovits és Társa 3697, a **Maglódiúti szeretetotthonnál:** Déry Emil és Társa 5832.

Kövező előmunkát az Élelmiszernagyvásártelephez vezető főútnál: Obendorfer József és Fia 23.213.

Keramitburkolási munkát ugyanott: Marik Ernő és Társa 145.860.

Gyalogútaszfaltozási munkát ugyanott: Helvey Tivadar 8265.

Támfal- és vasbetonlépcsőépítést a Mész-utcánál: Kulás János 37.935 pengő vállalati áron.

Mázolási munkát az Erzsébet-szeretetotthonnál: Sajgó Alfréd 4998, a **Tóth Kálmán-u. iskolánál:** Kovács István 4976.

Lakatosmunkát a váciúti városi bérházaknál: Haas és Somogyi 2800.

Kazánjavítási munkát a Szt. László-kórháznál: Zöld József 2800.

Víznyomásemelő berendezési munkát a Maglódiúti szeretetotthonnál: Riemer Miksa 11.535.

Villanyszerelési munkát a tölgyfautcai tüdőbeteggondozónál: Vitéz Abucsay Sándor 7483.

Burkolómunkát a fehérsastéri iskolánál: Fekete Mihály 1874 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Közraktár-u. fedett szín áthelyezési munkálataira pályáztak: Kajtár Lajos 6480, 1368, 1550, Oetl Antal 6500, 1600, 1000, Berényi és Lengyel 7435, 1020, Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely 7895, 2232, 1400, Márkus Lajos 8300, 1250, Ledniczky és Társa 8520, 1200, Haas és Somogyi 9200, 450, 800, Fodor Béla 9850, 1440, 1200, Biró László 9980, 1720, 1500, Laufer József 10.200, 1600, 600, Katzmarek és Társa 10.600, 550, 500, Ganz és Társa 12.500, 2500, 600, Lepter János 13.500, 40, Magyar Vagon- és Gépgyár 14.000, 3000, 1400, Teichner Adám 15.600, 1610 pengővel.

Az élelmiszer-nagyvásártelepen építendő darabáruraktár munkálataira pályáztak: Hoffmann Dezső 10.750, Biró Elemér 12.000, Klenovits és Báthory 12.270, Popper Zsigmond 12.620, Csemegi Géza 12.900, Hutter és Schrantz 4574, Haidekker Sándor 4590, Stadler Mihály 4739, Gosztonyi és Társa 1392, Magyar Asphalt 1200, Posnanszky és Strelitz 1872, Helvey Tivadar 2016, Balassa András 436, Schreil Gyula 772 pengővel.

Az erkelutcai iskola kőművesmunkálataira pályáztak: Hengl Andor 3440, Katona Imre 3574, Deák Sándor 3653, Cristofoli Vince 3924, Vincze Lajos 4041, Lovas Sándor 4275, Kosály Ödön 4461 pengővel.

Az élelmiszer-nagyvásártelepen létesítendő vámszabadraktár sodronyfonatmunkáira pályáztak: Kollerich Pál 922, Vass és Kovács 1107, Deichsel A. 1004 pengővel.

A Horthy Miklós-szeretetotthon bútorasztalosmunkáira pályáztak: Gera Lajos 32.779, Brichta József 34.851, Kühne rt. 36.968, Keresztessy Ödön 38.460, Dören Henrik 12.682, Zápotyán Péter 14.602, Firesa Béla 14.963, Ocsenás János 24.021, Kovács Béla 14.040, Ranyák József 23.766, Neográdi Miklós 10.306, Kass Béla 8513 pengővel.

Ugyanott a bútormázolási munkákra pályáztak: Knesz Gergely 2476, Tarjány István 3291, Kenyeres Károly 3908, Fischer és Hartmann 3977, Szili Rezső 4008, Mihály Ferenc 4188, Nagy Pál 4263, Kondor János 4397, Roskai Ernő 4908, Hantos Testvérek 4934, Wiegmann Frigyes 4973, Szkokán József 4990, Liktor Ferenc 5430, Török és Juhász 6280 pengővel.

A józsefvárosi plébániában szükséges vízvezetéki munkákra pályáztak: Fekete Ödön 7900, Cross Charles 8332, Buchta Károly 8897, Körting B. 9492, Botos Gyula 10.437, Margittay Gyula 10.487, Septei Lajos 10.829, Nagy Pál 11.433 pengővel.

A rákoskeresztúri temetőben emelendő síremlék kőfaragómunkáira pályáztak: Iparos Vállalkozók Szöv. 40.220, Seenger Béla 41.923, Král Gyula 43.797, Müller Dezső 44.420, Aprily Testvérek 49.996, Dunamenti Kőbánya rt. 68.560, Eichbaum Mór 7883 pengő.

Az élelmiszer-nagyvásártelep villanyvilágítási munkáira pályáztak: összmunkákra: Sigray István 247.179, Bene Benedek 247.676, Erőátviteli és világítási rt. 281.519, Hoffer és Szommer 288.392, Alexy György 295.909, Ganz és Társa 303.119, Geiringer Ödön 303.426, Csépay Jenő 303.793, Novák Pál 313.660, Stern Sándor 332.616, Hatschek, Guttmann és társa 334.583, AEG Unio 351.512, Ströbl Vilmos 359.512, Magyar Siemens-Schuckert Művek 373.675 pengővel.

A Mária Terézia-téri plébánia asztalos-, lakatos- és mázolómunkáira pályáztak: Hegedüs és Nagy 7961, Madary Gyula 8222, Fischer András 8435, Hufnágel Imre 9469, Ranyák József 9736, Kele Mihály 9764, Polgár Ignác 7689, Jónász és Weiner 5779, Kada Márton 8384, Skolkay Mátyás 8105, Gebey Ferenc 8317, Bakos Ernő 2304, Balco Sándor 2537, Kiszely Géza 3116, Fock Géza 3240, Kovács Testvérek 3797 pengővel.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon: 844—12

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

Eisler és Simon
okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

Megbénul az árvaszék munkája, ha sürgősen nem reformálják meg az intézmény adminisztrációját

Az árvaszék elnöke, dr. *Agoston* Géza már több előterjesztésben és jelentésben rámutatott arra, hogy az árvaszéken az ügyforgalom rendkívüli módon történt megszaporodása következtében igen nagy a személyzethiány. A felmerült bajok és nehézségek megszüntetése érdekében az árvaszék elnöke már 1928-ban javaslatot készített, amelyet a törvényhatóság pénzügyi bizottsága is elfogadott és akkor a javaslatot azzal adták ki a tanácsnak, hogy az átszervezésre készítsen sürgős tervezetet. A főváros mostani súlyos gazdasági helyzete, továbbá a kormány ismert elvi állásfoglalása folytán, amely új állások szervezését lehetetlenné teszi, az árvaszék módosította korábbi előterjesztését és néhány héttel ezelőtt olyirányú státuszarányosítási javaslatot terjesztett a polgármester elé, amely anyagi szempontból megterhelést nem jelent, költségtöbblettel nem jár, viszont a fennálló bajokat és nehézségeket átmenetileg megszüntetné. Az árvaszéken mutatkozó komoly nehézségekről *Agoston* Géza árvaszéki elnök a következőket mondja:

— Hivatalvezetői felelősségem tudatában kötelességem nyomatékosan rámutatni, hogyha ez a rendezés, illetve státuszarányosítás hosszú késedelmet szenved, az árvaszék működésében súlyos bajok következnek be, annál is inkább, mert adminisztratív úton az ügyforgalom csökkentésére és az eljárás egyszerűsítésére a már eddig alkalmazott módokon felül újabb lehetőség nincs, a jövőben pedig a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló 1930:XXXVI. t.-c. következtében, — amely a gyámhatóság eddigi hatáskörét, a kiskorúak tartási és elhelyezési ügyeiben, hatáskörét bővítette — *az ügyforgalom további nagymértékű emelkedésével lehet számolni.* A törvény életbeléptetése óta eltelt néhány hónap alatt ez a munkatöbblet, amely nemcsak az ügyek számának emelkedését, hanem az ügyek természeténél fogva a velük járó nagyszabású tárgyalások következtében a referensek fokozottabb munkaidejének igénybevételét is jelenti, máris rendkívüli mértékben tapasztalható. A jövőben ez a munkaszaporulat egész bizonyosan még nagyobb lesz, úgyhogy a székesfőváros vezetőségének egyik legsürgősebb feladata, hogy az árvaszék dolgát tüzze napirendre és hajtsa végre azokat a reformokat, amelyek e nagyfontosságú intézmény zavartalan működése érdekében halaszthatatlanul szükségesek.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak építését

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

2 EMELETES
elsőrendüen épített modern
BÉRVILLA
30 évi adómentességgel, három komplett úri lakással 110.000 P-ért kedvező feltételekkel eladó. Az átvételhez legalább 35.000 pengő szükséges.
VII. KER., THÖKÖLY-ÚT 172

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HÍRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
★
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Sipőcz Jenő

Bizonyosan elpirult, bizonyosan szakgató fájdalmat érzett a szívében, amikor kimondta a szót, amelyet soha senki sem várt tőle:

— *Hát regényhős lettem!...*

Sipőcz Jenő, mint regényhős! A polgári egyszerűség, az egyeneslelkűség, az apostoli önmegtagadás mintaképéből — regényhős lett!

Nem lett: *regényhőst csináltak belőle!*

Nekünk mindegy, hogy ki. Politikusok? Jobboldaliak? Baloldaliak? Mindegy. *Vagy a sajtó?* Alighanem ez jár legközelebb a valósághoz. De mindegy, akárki, aki ebben a regényhős-csinálásban benne van, az igen nagyot vétett egy mindenki által megbecsülni való, nagyon jószándékú, nagyon tisztaéletű ember finom és előkelő érzékenységén.

Sipőcz Jenőnek nincs része abban, hogy regényhős lett. Követte a szíve parancsát és ezt a legelső pillanattól kezdve a maga legeslegszemélyesebb magánügyének tekintette, amihez senkinek a világon semmi köze nincs. Se politikusoknak, se közvéleménynek, se indiszkrét ujságíróknak. Minden gesztusa elejétől végig, finom, diszkrét, előkelő volt, kezdve onnan, hogy csöndben, mindenki tudta nélkül, egy környékbeli helyen tartotta meg az esküvőjét.

A postás-zenekar, a BSzKRT-zenekar, a MANSz hölgyei mind meg lettek volna tisztelve, ha — mint Jenő-napkor annyiszor — lampiónos menettel vonulhattak volna föl. *Sipőcz* Jenő azonban úgy vélte — és helyesen vélte úgy — hogy a saját maga számára keresi a boldogságot és a legszemélyesebb ügyéhez senkinek semmi köze.

Akadtak azonban, akik úgy gondolkoztak, hogy nekik közük van hozzá, sőt ők hivatottak nemcsak bírálni, de ítélkezni is. Ők fundálták ki, hogy regény van a legtermészetesebb és nyilván legtisztább érzések mögött, hiszen utóvégre az egyszeregyet is el lehet szavalni drámai hatással, a legpuritánabb ételt is föl lehet cicomázni bankettes parádéval.

Az ólombetük pletykafrontja csinált legeslegelsősorban Sipőcz Jenőből regényhőst; de nem fukarkodott e tekintetben a politika sem. A politikusok versenyeztek a sajtóval, — sajnos — nem olyan téren, ahol azt kívánatosnak tartanánk, nem olyan téren, ahol ez a nemes verseny áldásos eredményeket hozhatna a főváros lakosságának. A politika és a sajtó itt azon versengett, hogyan lehetne egy finomlelkű ember magánügyében könyökig vájkálni.

Sikerült nekik. Mi azonban azt szeretnénk, ha a polgármester hamar, nagyon hamar el tudná felejteni, hogy rövid pár napig magánéletét a piacra ráncigálták. Szeretnénk, ha nem hagyna lelkén keserű nyomokat ez a csúnya és ordináré vásári komédia. Mert két dologról meg lehet győződve és ez a kettő az, hogy sem ő nem volt oka regényhősi szerepének, sem pedig Budapest népe egy pillanatig nem vett részt ebben a csúnya játékban.

Ripka Ferenc főpolgármester ünneplése hatvanadik születésnapján. A *Budai Társaskör* csütörtökön este a Gellért-szálló Duna-termében ünnepi vacsorát rendezett *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester tiszteletére hatvanadik születésnapja alkalmából. A vacsorán nemcsak a Budai Társaskör tagjai jelentek meg teljes számban, hanem a közélet számos előkelősége és a főváros társadalmának képviselői. Az első felköszöntőt *Hoór-Tempis* Mór műegyetemi tanár mondotta a régi barátok nevében, utána *Szombathy* Kálmán a Budai Társaskör üdvözletét tolmácsolta. *Ripka* Ferenc főpolgármester meghatva köszönte meg az elhangzott üdvözlő szavakat és örömét fejezte ki afölött, hogy nemcsak családjának és önmagának élt, hanem munkálkodhatott a köz érdekében is. Vasárnap az *Egységes Községi Polgári Párt* küldöttsége elutazott Fonyód-Bélatelepre, hogy a főpolgármestert saját otthonában, családja körében üdvözölje. A párt nevében *Gaár* Vilmos alelnök meleg szavakkal köszöntötte és átnyújtotta a párt ajándékát: egy művésziesen kiállított plakettet. *Ripka* Ferenc hálás szívvel köszönte meg a párt üdvözlését.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Feltünően kevesen látogatják a főváros gyógyfürdőit. A főváros három gyógyfürdőjének látogatása az utóbbi időben feltünően visszaesett. Gellért-fürdőben az idén augusztusig 146.634 ember fordult meg a tavalyi 181.759 látogatóval szemben, az első félév jövedelme viszont a multévi 377.876 pengőről 330.218 pengőre esett. A Gellért-szálló forgalma emelkedett ugyan, de a bevétel mégis kevesebb, mert a vendégek rövidebb ideig tartózkodtak Budapesten, mint máskor. Tavaly augusztusig 420.150 pengő volt a Gellért szállójának bevétele, az idén pedig 346.019 pengő. A Rudas-fürdőben július végéig 128.075-en fürödtek, míg tavaly ugyanezen idő alatt 142.754 látogató volt. A Rudas-fürdő fellendülését a nemrégiben elkészült különböző újításoktól várják. A Gellért-fürdő látogatottsága 19 százalékkal, a bevétel 15 százalékkal, a Széchenyi-fürdő látogatottsága 17 százalékkal, bevétele pedig 22 százalékkal csökkent. De ha nem is fürdenek, ásványvizre még mindig szomjasak a budapesti emberek, erre vall, hogy az ásványvizüzem forgalma számottevően emelkedett. Július végéig az idén 2,765.621 liter harmatvizet adtak el a tavalyi 2,505.404 literrel szemben. Ebben a mennyiségben természetesen nincsen benne az az óriási vízmennyiség, amit a Hungária-gyógyforrásnál poharanként fogyasztottak el.

Szigorú rendszabályok az álcukrászok és a művajjal üzött visszaélések ellen. A közigazgatási bizottság multhavi ülésén nagy megdöbbenést keltett *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos bejelentése, hogy *a megvizsgált fagylaltminták 80%-a egészségügyi szempontból súlyos kifogás alá esett.* Ezek a veszedelmes édességek csaknem kivétel nélkül a gombamódra elszaporodott álcukrászok műhelyeiből kerültek ki. A főváros többszöri sürgetésére nemrégiben életbelépett a kereskedelmi kormány új rendelete, amely *képesítéshez köti a fagylaltkészítést* és az iparengedélyesek tulajdonosainak szakvizsgát kell letenniök. A vizsgákon, amelyet a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Cukrászipartestület tanoncvizsgáló bizottsága tartott, mulatságos jelenetek jászódtak le és kiderült, hogy a jelentkezőknek halvány sejtelmük sincs a cukrászatról és a fagylaltkészítésről. Ezért a főváros illetékes hatóságai fokozott szigorúsággal végzik az ellenőrzést. Utasítás ment a kerületekbe, hogy a fagyaltrazziákon kívül az élelmiszeripar és kereskedelem általános ellenőrzésére is szigorúan felügyeljenek. Értesülésünk szerint elsősorban *az élelmiszerpótlékok*, a különböző hangzatos nevü művajak, a *binilum* néven ismert *margarin és egyéb faggyúból készített zsiradékok* ellenőrzése lesz a hatóságok feladata. Ügyelni fognak arra is, hogy a pékeknél, cukrászdákban és az étkezőhelyiségekben, ahol műzsírral kotyvasztanak, mindenütt *feltünő helyen kifüggesszék a figyelmeztető táblát, hogy ott margarint használnak.* Azonkívül a kerületi hatóságok a gyárakat is ellenőrizni fogják, hogy *vezetnek-e vevőkörükről pontos jegyzéket, mert a hatóság ennek alapján fogja ellenőrizni a helyeket, ahol mesterséges ételzsirral sütnek-főznek.*

Fényes Arturné temetése. Előkelő és nagy gyászoló közönség jelenlétében kísérték utolsó útjára *Fényes* Arturnét a farkasréti temető halottasházából, *Fényes* Arturnak, az Angol-Magyar Bank köztiszteletben álló igazgatójának korán elhúnyt hitvesét és egyetlen gyermekének, *Fényes* Ili egyetemi hallgatónőnek édesanyját. A gyászoló közönség soraiban megjelentek az Angol-Magyar Bank és az érdekeltségéhez tartozó vállalatok tisztikara, *Fleissig* Sándor alelnök és *Kálmán* Henrik vezérigazgató vezetésével. A nyitott sírnál dr. *Kiss* Arnold budai főrabbi költői képekben gazdag, megható gyászbeszédet tartott.

Halász József városházi gondnok temetése. Szombaton délután 4 órakor temették el az őszinte részvét minden megnyilvánulása között *Halász* József székesfővárosi segédhivatali főigazgatót, a városháza volt gondnokát. A széles körben ismert és őszinte népszerűséggel körülvett főigazgató végtisztességén nagy tömegben vettek részt kartársai, tisztelői és barátai. Nagy számban jelentek meg a törvényhatósági élet korábbi és mostani szereplői, s a gyászoló közönség élén ott voltak a hat régi polgármester közül, akiket a városháza népszerű „Józsi bácsija" végigszolgált: *Bárczy* István és *Bódy* Tivadar. A régi és az új tanácsnoki testület tagjai csaknem teljes számban kísérték ki utolsó útjára az elhunyt főigazgatót és nagyon sokan voltak ott a régi és a mostani előljárók közül is. A törvényhatósági pártok is nagyobb küldöttséggel képviseltették magukat. A polgármester képviseletében *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok volt jelen a temetésen. Az egyházi szertartás után székesfővárosi altisztek sorfala között megindult a koporsót vivő gyászkocsi a kerepesiúti temető díszsírhelye felé, amelyet a főváros ajánlott fel a gyászoló családnak.

A Fansz a fizetések redukciója ellen. A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége a napokban terjedelmes memorandumot adott át *Liber* Endre alpolgármesternek azzal a kéréssel: hasson oda, hogy a takarékossági rendszabályokból a hivatalnokok fizetésredukcióját töröljék. A memorandum utal arra, hogy nagy átlagban a fizetések eddig is a békebelinek 50%-a alatt, mozognak, a további csökkentés pedig nemcsak a tisztviselők háztartását érintené igen súlyosan, hanem kihatásában káros volna az egész iparra és kereskedelemre, amely legjobb vásárló rétegét veszíti el. Végül hangoztatja az emlékirat, hogy a tisztviselők át vannak hatva a hazafias áldoztkészségtől, de azt szeretnék, hogy a redukcióval megtakarítandó összeg a székesfőváros háztartási egyensúlyának megerősítésére szolgáljon.

Reform a városi fogyasztási adó-kezelésben. A főváros két igen életrevaló reformot vezetett be a városi fogyasztásiadó-kezelés terén. Az egyik változás az, hogy a helyiérdekü vonalakon fuvarlevéllel érkező áruk után a fogyasztási adót ezentúl a HÉV szedi be közvetlenül, a másik hasonló intézkedés az, hogy a Dunagőzhajózási Társaság úszóművein fuvarlevéllel a Petőfi-téri hajóállomásra érkező áruk megadóztatását ugyancsak a hajóstársaság végzi. Mindkét intézkedés a kezelés egyszerüsítése érdekében történt.

Előadás a fényelektromosságról. *A fényelektromos jelenségek* kutatása terén kimagasló hely illeti meg a *Tungsram Müvek* kutató laboratóriumát. Munkájának eredményét az eddig forgalomba hozott *NAVA* fotocellák s az új „fényelemek" jelzik, amelyek a Károly-körút 3. szám alatt most folyó rádiókiállításon is a legelénkebb feltünést keltették. Különösen a *Tungsram Müvek* új szabadalma, a fényelem érdemel nagy figyelmet, mert e csodálatos müszer, amely nem nagyobb egy ezüstpengőnél, a fotocellától eltérően a fényt minden külső segédáram nélkül közvetlenül alakítja át elektromos energiává és pusztа megvilágításra azonnal áramot szolgáltat, amely több mint tizszerese az eddig ismert legérzékenyebb fotocellák áramának. Az új találmány óriási gyakorlati jelentőségét a hangosfilm, a távolbalátás és a fényelektromos jelző- és mérőberendezések terén ma még át sem lehet tekinteni. Vasárnap délelőtt a Tisza István Társaskörben lévő Rádiókiállításon *Neumann* Mihály, a *Tungsram Müvek* laboratóriumának mérnöke érdekes, nivós előadást tartott a távolbalátás és a fényelektromosság problémáiról. Előadását, amely igen nagy hatást váltott ki nagyszámú hallgatósága soraiban, érdekes kísérletekkel is illusztrálta.

A magyar Szemmeringet kell teremteni a gyönyörü budai hegyek között", halljuk mostanában lépten-nyomon. Valóban, így kellene lenni, mert a klimatikus üdülésre szorulóknak kényelmetlen, fárasztó hosszú utazások helyett, pár percnyire a város szívétől rendelkezésre állanak a subalpin tartózkodás összes lehetőségei. A közönség jelentékeny része már rájött erre az igazságra, ezért térnek vissza évről-évre a kedves *Istenhegyi szanatórium* régi vendégei, s ezért keresik fel egyre többen ezt a kitünő kis intézetet, amely Dr. *Nagy Andor igazgató-főorvos* kitünő vezetése alatt áll. Az Istenhegyi szanatórium a Svábhegy déli lejtőjén, I., Óra-út 12. sz. alatt, 405 méter magasan fekszik a tenger színe felett, kristálytiszta levegőjü, szépséges környezetben. A Szanatórium *kiválóan alkalmas őszi utókúrákra*, javalva asthma, Basedow-kór, s a légzőszervek megbetegedéseinek eseteiben. A nagy fekvőcsarnokokból Budapest legigézőbb panorámája tárul a szemlélő elé. Hideg-meleg víz, mütő, Röntgen, fénytherápia, nagyszerü ellátás, s mindez mérsékelt polgári árakon.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

A FELE IDŐ ALATT
készíthet lefolyóvezetéket karmantyus Eternit-csövekből. — Az Eternit-cső könnyen dolgozható meg, súlya csekély és gyorsan fektethető. — Nem rozsdásodik, elsőrangú védelmet nyujt fagy ellen és — olcsó. — Hazai gyártmány! A mi jótállásunk egy az Ön biztonságával! Kérjen árjegyzéket.
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33. sz.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor-asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

DITTLER FERENC
építőmester
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 36

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javítását
Budapest, II., Török-utca 6. **Telefon: 553—19**

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telelefon: Automata 275—13.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Krieg l Ágoston
fémáru-üzeme
Víz-, gőz-, és gázszerelvények készítése
BUDAPEST, IX., LILIOM-UTCA 37 TELEFON J. 386-99

Speciális autórugók
készítése és javítása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J. 329-89

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálisi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575-86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

HIRMANN FERENC FÉMÁRÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány
és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 8

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PÁRKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56, Kartelen kivül!

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsuzdákról szenet, kokszot, fát stb.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, kénes szénsavas, lezap, tányfürdők és egyéb gyógyitányozók.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. keület, Lónyay-utca 27

ADAMÁT és GÁRDAI
különleges műbútor-kelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Huszadik évfolyam Budapest, 1931 szeptember 9. 36. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Sötét kérdőjel

mered felénk a törvényhatósági tanács ülésterme felől. Azt kérdezi, hogy az operációnak melyik módja lesz eredményesebb, melyik lesz fájdalommentesebb és melyik hozza meg a tökéletesebb gyógyulást? A beteg főváros fölött most ül együtt a konzilium, a szorongó várakozás óráiban azonban nekünk van egy igen rövid megjegyzésünk.

Erre a rövid megjegyzésre az állam és a főváros gyors összehasonlítása ad alkalmat. Mi és a főváros minden lakosa, becsületes, hazafias érzéssel ítéljük meg az állam helyzetét, tapsolunk a kormányzat tízéves gyönyörű munkájának, hálásak vagyunk az alkotások regimentjéért, tudjuk és elismerjük, hogy részben böles, részben kényszerű beruházások történtek és állítjuk, hogy mindennek semmi része nem volt a gazdasági válság felidézésében. A világválság szakadt ránk, amelyet a próféták sem láthattak. A válság sokkal, de sokkal inkább sújtotta az államot, mint a fővárost. A baj — fájdalom — *lényegesen komolyabban érinti az országot, mint Budapestet.* Igazán nem akarunk hímet varrni a szomorú alkalomból a városkormányzat számára, de nem fojthatjuk magunkba a tanulságot, hogy a közelmultban az országház tájékáról túlságosan sok és túlságosan könnyelmű vádaskodás illette a városházát. Illette olyan politikusok részéről, akiknek végeredményben még azokról a gigantikus méretekről sincs fogalmuk, amely méretekkel ma Budapest rendelkezik. Ez a furcsa, ok nélkül gyűlölködő demagógia most legalább azt tanulhatja meg, hogy a fővárost lehet kritizálni, lehet támadni, de aki erre vállalkozik, az alaposan legyen tisztában a leckével, mert Budapest léte és adminisztrációja bámulatos organizmus, amelyhez nem szabad avatatlan kézzel hozzányúlni.

Még azok is, akik Budapest ismeretében és szeretetében nőttek fel, nehéz helyzetbe jutnak, ha a fővárost — mint most — az operálóasztalra kell fektetniök. Ez a helyzet ma is. Avatott kezek, gyakorlott elmék kezében van a beteg sorsa, *a módszer tekintetében azonban igen nagy az eltérés.* A polgármester — nyilván nem egyedül, hanem alpolgármestereivel, illetékes tanácsnokaival és szakembereivel együtt — a közszolgáltatások, közlekedési eszközök tarifaemelésével vélte megoldani a katasztrófálisnak éppen nem nevezhető válságot. Ezzel szemben a törvényhatósági tanács csak ultima ráció-ként volna hajlandó a tarifaemelésre. Csak akkor, ha már más eszköz nincs.

A törvényhatósági tanács szerint pedig van más eszköz is: a költségvetési tételek újabb, okszerű, soha sem vandál lefaragása, az üzemek kétségkívül jelentős jövedelmeinek újabb és fokozottabb, de az üzemek létét nem érintő igénybevétele.

Nagy öröm lenne, ha a lakosság ma már teljesen kimerített teherbíróképességét nem kellene többé próbára tenni. A polgármester és vezérkara pedig bizonyára bele fog nyugodni ebbe a vereségbe, mert senki sem tételezte fel róluk, hogy könnyelműen, szakismeret nélkül, avatatlan kézzel nyúltak volna a radikálisabb operálókéshez. Bizonyára ők lesznek a legboldogabbak, ha bebizonyosodik, hogy a gazdasági világválság felhőit enyhe eszközökkel is el lehet hessegetni Budapest határából.

Nem is kételkedhetünk benne, hogy a polgármester és vezérkara csak az első meglepetés hatása alatt nyult a legközelebb lévő, de talán legsúlyosabb eszközhöz. Örömmel állunk el azonban tőle, annál is inkább, mert Budapest veszedelme nem olyan nagy, hogy csak az ultima racio segítene.

Vannak azonban, akik ebben a boldogságban, ebben az örömben, amelyet a válság közmegelégedésre való megoldása szerez, nem kívánnak részt venni. Csodálatos, de ilyenek is vannak. Ezeket az urakat a baloldali ellenzék néven szokás összefoglalni és az a jellemző tulajdonságuk, hogy mindent kritizálnak, nekik semmi sem *jó*, de soha még *jobbat* nem ajánlottak. Akkor sem ajánlanának, — amitől nagyon távol állanak, — ha Budapest népe történetesen többségben küldte volna be őket a városházára. Ezúttal is kibicelésre tökélték el magukat, de a főváros közönsége emlékezni fog majd rá, hogy kik voltak azok, akik a nagy mentőmunkát megint csak páholyból nézték. A tűzoltásban nem vesznek részt, csak majd akkor, ha a többiek eloltották. Akkor majd igyekezni fognak a hajlékot újra felgyujtani.

Ripka főpolgármester:

Továbbra is a főváros marad Budapest legnagyobb gazdasági tényezője

Feltétlenül biztosítjuk a gazdálkodás bázisát, a költségvetés egyensúlyát — Vannak a főváros gazdálkodásának olyan területei, ahol az eddigi rendszeren változtatni kell és fogunk

Más esztendőben ilyenkor már majdnem teljesen kialakult *a fővárosi költségvetés végleges képe* és csak az utolsó simításokat végezték a számoszlopok tömegein. Az idén a gazdasági válság átütő ereje a fővárost sem kímélte meg a pénzügyi nehézségektől és amire nem volt még példa: a költségvetés nyers tervezete még mindig csak kiforratlan és várja, hogy a mutatkozó komoly deficit eltüntetésével a maga reális mivoltában megkapja a végső szentesítést. Az összes vezető tényezők szinte *permanens tanácskozásokat folytatnak* a költségvetés véglegesítéséről és természetes, hogy ebben a nagy munkában irányító erővel vesz részt *Ripka* Ferenc főpolgármester is, aki a maga nagy és kipróbált gyakorlati, valamint közgazdasági tudását érvényesíti a fővárosi háztartás egyensúlyának érdekében. A főváros helyzetéről és a költségvetés összeállításának főbb elveiről intéztünk kérdést

Ripka Ferenc főpolgármesterhez,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A rendelkezésemre álló adatok és a magam vizsgálata is meggyőzött arról, hogy a főváros pénzügyi helyzetében mutatkozó nehézségek *csak átmeneti jelleggel* bírnak és ebből a szempontból semmiféle aggodalomra ok nincsen. A gazdasági válság következtében csökkentek az adóbevételek és az üzemi jövedelmek: ezek azonban nem bénithatják meg a főváros gazdasági erejét és

körültekintő, alaposan mérlegelt eszközökkel feltétlenül biztosítjuk a gazdálkodás bázisát: a költségvetés egyensúlyát.

— A mai keretek lebontásáról és a méretek nagymérvű leépítéséről már csak azért sem lehet szó, mert arra semmi szükség sincsen. Vonatkozik ez elsősorban a közmunkák kiadására, amelyről nem mondunk le, sőt

az eszközölhető megtakarításokat arra használjuk fel, hogy az ipart és kereskedelmet megfelelő foglalkoztatáshoz juttassuk, — ha lehet még az elmult évinél is szélesebb területen.

A fővárosnak a reálisan várható közszolgáltatási jövedelmeken kívül jól fundált üzemei, ipari és kereskedelmi vállalatai vannak, amelyek kiváló vezetés mellett olyan jövedelmi forrásokat jelentenek, amelyekre nyugodtan építhetünk anélkül, *hogy a főváros közönségének megterhelésére alapítanánk a közeljövő gazdálkodását.* A kiadások észszerű beosztásával és a jövedelmek arányos felhasználásával továbbra is a főváros *marad Budapest legnagyobb gazdasági tényezője* és hivatása betöltésénél ezután is a magasabb szempontok fognak érvényesülni. Ha szükségképen lemérsékeljük is a fejlődés tempóját,

Budapest nem fog elmaradni a világvárosok versenyében,

mert élni akarása, ereje és rugalmassága az átmeneti nehézségeket könnyen elhárítja. *Vannak a fővárosi gazdolkodásnak olyan területei, ahol az eddigi rendszeren változtatni lehet és változtatni is fogunk.* Mindezek azonban a méltányosság és a realitás jegyében érvényesülnek, anélkül, hogy

akár személyek, vagy intézmények ezáltal sérelmet szenvednének.

Vannak racionalizálási tervek, főleg üzemi vonatkozásokban és én hiszem, hogy a jótékony hatás nem fog elmaradni. Közigazgatási téren is elkészültek bizonyos reformtervek, amelyeknek alkalmazásával az adminisztráció gyorsítását és olcsóbbítását reméljük. A főváros nyugodtan néz a jövő elé és meggyőződésem szerint *rövid időn belül ismét a komoly kezdeményezések és nagy tervek végrehajtója lesz.*

Elmondotta még *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, hogy a kibontakozás tervei már nagyjából kialakultak és azok rövidesen a törvényhatósági tanács elé kerülnek. Ez a testület lesz hivatva alapos vizsgálattal és lelkiismeretes gondoskodással arra törekedni, hogy a szanálás műve gyorsan és eredményesen érvényesüljön.

Ernszt Sándor dr. népjóléti miniszter nem engedélyezi az ápolási díjak felemelését

Nem mindenben helytálló a fővárosnak az államtól igényelt követelése — Takarékosságra van szükség anélkül, hogy a betegápolás mai nivója megváltozzon

A főváros gazdálkodásának évenként visszatérő nagy problémája: *a kórházi deficit* sokmilliós összege, amelynek vállalása körül már régóta húzódó tárgyalások folynak az állam és a főváros között. Néhány hónappal ezelőtt sikerült olyan természetű megegyezést létrehozni, hogy az állam bizonyos mértékig elismert tartozásának törlesztésére *havonként 300.000 pengőt* fizet a fővárosnak. Ezzel azonban ez a nehéz kérdés még nem likvidáltatott és különösen most, a fővárosi költségvetés összeállításánál nyilvánul meg az a törekvés, hogy *a kórházi tartozások ügyében elhatározó és eredményes gesztus történjen.* A kórházi tartozások körül keletkezett vita tehát újból feléledt és ezért tartottuk szükségesnek *Ernszt* Sándor dr. népjóléti miniszter czirányú felfogásáról tájékozódást szerezni. A nagyfontosságú ügy mikénti állásáról

Ernszt Sándor dr., népjóléti miniszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az államkincstár valóban tartozik a fővárosnak, sőt a vidéki kórházaknak is azokkal az összegekkel, amelyek 1929 december végéig merültek fel az ápolási díjakból. Nemrégiben sikerült ezt a kérdést úgy likvidálni, hogy a kórházak megkapják azt az ellátmányt, amelyet mint kormányhatóság részükre megállapítottunk. A főváros például 3,600.000 pengő évi ellátmányt kap, függetlenül ettől azonban

a tartozások összege nincs tisztázva, mert folyton érkeznek újabb adatok, amelyek régi tartozásokról számolnak be.

Ez az adósság két részből állana: az egyik a részünkről tényleg elismert összeg, amely a fentebb említett 1929. év végéig tevődött össze: kb. 9—10 millió pengő, ellentétben azzal a 15—20 millió pengővel, amit a főváros ezen a címen követelni akar.

— Egyébként azonban az elismert tartozás hónapról-hónapra csökken, mert a főváros ezen a címen havonta 300.000 pengőt kap az államtól, a rendes ellátmányon kívül.

A további követelése a fővárosnak talán nem mindenben helytálló és esetleg az állam épúgy ki tudná mutatni a valódi, sokkal kisebb összeget, mintahogy a főváros kiszámítja az általa igényelt méreteket.

— A főváros gazdálkodásának jövőbeni irányítására több leiratot intéztünk és magam is rámutattam arra, hogy *a legnagyobb takarékosságra kell törekedni.* A régi tartozások tekintetében változatlanul fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy

öt pengőn felüli napi ápolási díjat semmi esetre sem ismerünk el.

Fokozott takarékosságra kell törekednie a fővárosnak közegészségügyi vonatkozásban is, anélkül azonban, hogy a betegek ellátásának a nívója a legkisebb mértékben megváltozzon.

*

A népjóléti miniszter utalt még arra, hogy a népjóléti kormány törekvése: minden lehetőt elkövetni a helyzet javulására. Számolni kell azonban a rendelkezésre álló eszközökkel, amelyek *kötelező erővel bírnak a fővárosra is.*

és máris intézkedés történt a megfelelő anyagok és áruk beszerzésére. Budapest székesfőváros jótékonysági akciói tehát a közelgő téli hónapokban is áldásos tevékenységet fognak kifejteni a szegények és rászorultak eredményes megsegítése érdekében.

*

A fenti nyilatkozat megnyugtató módon szögezi le a szociálpolitikai tevékenység további programmját, amelyből az következik, hogy a főváros szegényei az idén is megtalálják támogatásukat és nehéz sorsukban maguk mögött fogják érezni a főváros jószívű támogatását.

Alaptalan rémhirek a jótékonysági akció beszüntetéséről

Felemelik a szellemi szükségmunkások létszámát és az akció időtartamát Előkészületek az étkeztetési akcióra, az élelmiszer- és ruhakiosztásra

Az utóbbi hetekben súlyos aggodalmak hangzottak el a főváros várható szociális tevékenységének megszükítéséről. Ujságcikkek és felelőtlen hiresztelések ugyanis arról számoltak be, hogy a főváros a maga lecsökkentett kiadásainak sorában *nem vállalkozik a jövőben a jótékonykodás olyan mértékének érvényesítésére, amelyet eddig minden zökkenő és akadály nélkül ellátott.* Ezek sorába azt is kolportálták, hogy a *szellemi szükségmunka* mindenkor nagy várakozással megindított akciója az idén elmarad és így a sokszáz állásnélküli nem jut abba a helyzetbe, hogy a legnehezebb téli hónapokban minimális keresethez jusson. A rémhírterjesztők azonban nem álltak meg ennél és a továbbiakban arról is suttogtak, hogy *a télen hiába jelentkeznek majd a szegények az olcsó és ingyenebédekért, az ingyentejért és a téli ruhákért,* mert a főváros a legridegebb elzárkózást fogja érvényesíteni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa

a legilletékesebb hely

véleményét kérte ki ezekről és a következő felvilágosítást kapta:

— Tudatában van a főváros a gazdasági helyzet következtében amúgyis megnehezedett szegénysorsú társadalom megsegítésének fontosságával és ezért nemcsak hogy nem szűkíti le a jótékonykodás kereteit: hanem

sokkal erőteljesebben kíván gondoskodni a bajbajutottak és szükölködők támogatásáról.

A szellemi szükségmunkát ebben az évben is feltétlenül megindítjuk és arra törekszünk, hogy a multévi 600-as létszámot legalább ezerre emeljük olymódon, hogy a keresetnyujtás időtartamát is öt hónapra szabjuk meg. Az erre a célra szükséges összeg feltétlenül rendelkezésre fog állni és így

decemberben a szellemi szükségmunka ismét nagyszámú családnak és szegény embernek nyújt majd minimális megélhetési lehetőséget.

— A *téli inségakció* előkészítő munkálatai máris folyamatban vannak és bizonyos, hogy *a főváros ezen a téren is példát fog mutatni a társadalomnak.* Az étkeztetőhelyek szaporítása is megtörtént és így

az ingyenebédek számának növelésével meleg ételhez és élelemhez juttatjuk az arra rászorulókat.

Az ingyenebédek esetleges kiterjesztése nem okozhat megoldhatatlan problémát, mint ahogy nem volt semmi fennakadás az elmult télen bekövetkezett nagy igénylés esetében sem. Egészen bizonyos, hogy most is *túlkiadással kell majd számolni,* azonban semmiféle áldozattól sem riadunk vissza, hogy az ínségesek megsegítése valóban kifogástalan legyen. Az elmult évben sikeres akciónk volt *a burgonya- és szénkiosztás,* amelyet ezévben is tovább folytatunk, hogy ezzel is megsegítsük mindazokat, akik önhibájukon kívül nem tudnak keresethez jutni.

A ruházati segélynyújtás terén is elmegyünk a legvégsőbb határig

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Nem kell idegenkedni az üzemek bérbeadásának gondolatától sem

A végcél: a pénzügyek szisztematikus és megfontolt rendezése — Gyors ütemben kialakul a szanálás munkája

Abban a nehéz helyzetben, amelybe a főváros a gazdasági válság világszerte dúló folyamatába szintén belesodródott: megindult a segítés és a szanálás nehéz munkája. A törvényhatósági tanács egyelőre a két vizsgálóbizottság útján keresi a különböző módozatokat és munkája nyomán rövidesen jelentkeznek azok a javaslatok, amelyek a költségek lehető csökkentésével akarják a főváros pénzügyi viszonyait nyugvópontra juttatni. Ma még semmit sem lehet jósolni afelől, hogy a probléma megoldása *milyen eszközök felhasználásával fog sikerülni* és így csak nagy vonásokban ismerhető a kivezető út, a takarékoskodás és a kiadások észszerű lemérséklésének megjelölésével. Egyelőre még nem lehet tudni azt sem, hogy a takarékoskodás *egymagában elégségesnek bizonyul-e a költségvetés egyensúlyának biztosítására* és ezért a mértékadó városházi tényezőket sokkal messzebbmenő tervek is foglalkoztatják. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezek az elgondolások *egyelőre még kiforratlanok,* mert a realizálás felé irányuló törekvések csak akkor jutnak komoly stádiumba, ha a vizsgálatok eredménye nem igér számbavehető és lényeges eredményt. A távolabbi tervekről és általában a kibontakozás módozatairól folytattunk beszélgetést

Kozma Jenő dr.

országgyűlési képviselővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekfelett áll az a követelmény, hogy a főváros háztartásának minden egyes ágazatában *a legszigorúbb takarékosságot kell érvényesíteni.* Nem kívánok konkrét példákat felsorakoztatni, amelyekkel illusztrálni tudom, hogy számos vonatkozásban túlméretezés történt és bizonyosra veszem, hogy *mindezeknek kiküszöbölésével sikerül jelentős összegeket más célokra fordítani.* Ha a legmesszebbmenő takarékosság nem hozná meg a kívánatos eredményt, akkor is *vannak lehetőségek* a pénzügyi egyensúly teljes rendezésére. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy

a tarifaemeléshez csak a legvégsőbb és kizárólag elkerülhetetlen esetben tudnék hozzájárulni.

A főváros polgárságának súlyosan megnehezedett életviszonyai közepett, kerülni kell minden további megterhelést és ezért *nem szívesen nyúlnék a közüzemi szolgáltatások tarifáinak megdrágításához.*

— Ha végigvizsgáljuk az egyes üzemeket, akkor azt látjuk, hogy a takarékoskodás annyira kívánatos sikerét szolgálhatjuk *bizonyos üzemek megszüntetésével is.* Nincsen szükség olyan hatósági üzemekre, amelyek deficitesek és csak a legnehezebb körülmények között képesek magukat fenntartani.

Ezektől az üzemektől el fogjuk venni a hatósági jelleget

és gondoskodunk arról, hogy a magánipar bérlet formájában hozzájuthasson az eddig vele szemben versenyező, a főváros számára pedig deficitesen működő hatósági üzemhez.

Általában nem kell idegenkedni az üzemek esetleges bérbeadásától, természetesen mindenkor azzal az elsőrendű feltétellel, hogy a fővárosnak az árakra és a tarifákra irányító befolyással és ellenőrzéssel kell rendelkeznie.

Lehet, hogy ez a metódus egyesekre, vagy intézményekre sérelmet is hoz magával, de sokkal hatalmasabb kérdésekről van szó, semhogy ilyen szempontok miatt a többség: a főváros közönsége kerüljön nehéz helyzetbe.

— Általában nem szabad ezeket a problémákat *a jelszópolitika alapján elbírálni.*

Nem jelszavakra és elméleti tételekre van szükség,

hanem reális célkitűzések okos érvényesítésére és olyan gazdasági programm felállítására, amelyek révén előnyök származnak úgy a főváros háztartására, mint Budapest lakosságára. Általában a végcélt kell nézni, amelyhez csak

a pénzügyek szisztematikus és megfontolt rendezése

vezet és ennek érdekében minden jó terv megvitatása elől nem ajánlatos és nem szabad elzárkózni. Budapest háztartását úgy fogjuk rendbehozni, hogy abból jelentékeny előnyök származzanak úgy a főváros, mint a magángazdaság helyzetének javulásában.

Kozma Jenő a fent elmondott nagyérdekességű nyilatkozatához hozzáfűzte még azt is, hogy *a szanálás most már gyors ütemben kialakul,* mert a kiküldött vizsgálóbizottságok jelentései után a törvényhatósági tanács nyomban megkezdi a javaslatok feldolgozását. Ezzel egyidejűleg megvitatják mindazokat a terveket is, amelyek esetleg más eszközök felhasználásával teszik kilátásossá a kibontakozást.

Hamisjátékosok a városi politikában

Csak kibicelnek, de a felelősséget nem merik vállalni

A *kibicek* egyszerűen és lakonikus rövidséggel gyengeelméjűnek nevezik Budapest közönségét. Vajjon kik hát ezek a kibicek és *miért kibicelnek akkor, amikor minden legénynek ott kellene állni a gáton, hogy megállítsa az áradást?*

Az történt, hogy Budapest budgetje húszmilliós deficitbe jutott. A polgármester és a törvényhatósági tanács a helyzethez illő komolysággal, de a helyzethez nem illő gyáva „begyulladás" nélkül nemes versenyben méri össze eszközeit, ki tudja a húszmilliót fájdalommentesebb módon előteremteni? A baloldali ellenzék a tanácson belül és kívül, zöld asztalnál és sajtóban

a demagógia pokoli zsivajával esik neki a segítség után kutatóknak,

akik a mai világégésben igazán szerénynek mondható válságot fájdalommentesen akarják megoldani. Szörnyű átkozódás folyik, közben pedig az urak passzivitásba vonulnak, nem vesznek részt a mentőmunkában, ellenben beülnek a bizottságba — *kibicelni.* A felelősségben nem osztoznak, de az érdemeket szeretnék maguknak zsákmányolni, bár mi még *olyan bárgyú világot nem láttunk, amely a kibicek fejére rakta volna a győzelem babérját.*

Kibicelés közben természetesen nagyon ráérnek. Ráérnek szitkozódni, a demagógia legavultabb fogásaival kompromittálni, a kritika köpenyében rágalmazni. Ebből a célból pedig egyszerűen és pléhábrázattal *megtagadják a világválságot.*

A világválságot, szerintük, a budapesti városházán találták ki,

Brüning és *Curtius* csak kéjutazáson volt Párisban, Londonban, Rómában, *Hoover* egy bogaras szobatudós, aki világválsággá fujta föl Budapest húszmilliós deficitjét, *MacDonaldot* pedig megvesztegette *Kozma* Jenő és *Wolff* Károly, hogy szocialista elveit megtagadva, nemzeti kormányt alakítson. Ugyanakkor az európai világvárosok nem tudják, mit csináljanak a gazdagságukkal, az adófizetőktől nem fogadják el a pénzt, hanem inkább tantiemet biztosítanak számukra.

Igy mondják ezt a kibicek, akik szerint *Budapest a fővárosi számszék felállításába ment tönkre.* Erről a számszékről azonban éppen ma érdemes néhány szót szólani. Ez a számszék, amely különben törvényben gyökeredzik,

mire az urak felébredtek, rengeteg hasznos munkát végzett. De megmondjuk azt is, hogy a számszék a polgármestereket és a tanácsnok urakat is megelőzte,

mert ebben a pillanatban, amikor a válságot konstatálják, már *garmadában állnak a számszéki jelentések, hol mit lehet leépíteni, hol mit lehet megtakarítani, hol mi a fölösleges.* A számszék támadásából tőkét kovácsoló politikusok és sajtóorgánumok igen-igen nagy embereknek és tényezőknek tartanák és *joggal* tartanák magukat, ha egész életükben annyit tudnának használni Budapestnek, mint amennyit most egyetlen gesztusával a számszék meg fog takarítani Budapest közönsége számára. A fővárosi számszék

most fogja megtakarítani azt a töméntelen pénzt, amit nagyrészt a baloldali kívánságok honorálására kellett felvenni a költségvetésbe.

Mert a kibic urak soha sem spóroltak akkor, amikor a maguk asztaltársaságai előtt akarták a mellüket verni, hogy ezt vagy azt ők verekedték ki.

A kibic uraknak különben igen messzire nyúlik az emlékezőtehetsége. *Közbeeső dolgokra alig emlékeznek, csak a régiekre, amikor még mint mártírok szerepeltek.* Mint a kiérdemesült dámák, csak az *emlékeiknek* és az *emlékeikből* élnek. Most is, amikor duzzogásukat, a tűzoltástól való visszavonulásukat, kényelmes kibicelésüket igyekszenek mentegetni, azt hozzák föl okul, hogy tíz egy pár esztendő előtt megszületett a kurzus. Ugy tesznek, mintha még ma is *Budavári* László fájna nekik, akinek már az emlékét is — hála Istennek — mindenki elfelejtette. „Ők megalapozták a kurzust... ők állásokba hatoltak be a politikai bosszú lángszórójával..." Ezt a csunya, vigasztalan, soha vissza nem térő multat emlegetik ma a deficit alkalmából... Ők emlegetik, akik

inkább Rip van Winklét játszanak, térdigérő ősz álszakállt ragasztanak, csakhogy mártíroknak lássák őket.

Pedig hogy is van ma azzal az állásokba való behatolásokkal? *Ha nyolc tanítónői állást kell betölteni, Rip van Winkleék fürgén, megfiatalodva lebegtetik a számarány szerint való kívánságok listáját.*

Végül pedig a kibicek vésztjóslóan dörgik oda azoknak, akik ma éppen a tüzoltáson fáradoznak:

— *Nagyon tévednek az urak, ha gyengeelméjűnek tartják Budapest polgárságát...*

Budapest polgársága, kibic urak, megmutatta, hogy nem gyengeelméjü. Nem gyengeelméjü, mert *nem kellenek neki se kibicek, se álmártírok, amint hogy a választáson sem kellettek neki a sippal, dobbal bereklámozott álliberálisok és ál-demokraták sem.*

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisstáció-u. II.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

A hullámtető nem rozsdásodik,
ha Eternit-hullámlemezből készül. — Védőmázra nincsen szükség. — Gazdaságos, különösen üzemi- és csatornaépítkezéseknél, mert nagy fesztávolsággal bíró, könnyű tetőszerkezetre is alkalmas. — Javításra nem szorul és határtalanul tartós. — Kérjen díjmentes prospektust és költségvetést
ETERNIT MŰVEK,
Budapest, VI., Andrássy-út 33. sz.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállít **PÓSA L.** levélboríték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácfa-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Külön kormányrendelet jelenik meg a közeli napokban a fővárosi tisztviselők fizetésének szabályozásáról

Az üzemi tisztviselők fizetését is ez a rendelet állapitja meg

Szeptember 2-án jelent meg a kormány 5000-es számú rendelete, amely az állami, önkormányzati, városi, államvasúti, államgépgyári, állami bányai, honvédségi, folyamőrségi és csendőrségi tisztviselők fizetésének leszállítására vonatkozik. *A rendelet azonban nem foglalkozik kifejezetten a székesfővárosi tisztviselők fizetési redukciójával* és ezért a Városházán a végrehajtás körül bizonyosfokú bizonytalanság uralkodik. A rendelet végrehajtása körüli zavart fokozza az a körülmény, hogy a 5000-es számú rendelet 3. §-a az *1927. V. t. cikkre utal, holott ennek a rendelkezései csak a vármegyékre, a vidéki törvényhatóságokra és a vidéki városokra érvényesek, míg a székesfőváros külön törvényt kapott.*

A fizetésredukálási törvény végrehajtásáról szombaton délben a polgármesternél a vezető főtisztviselők bevonásával hosszasan tanácskoztak, amelyen — értesülésünk szerint — az a felfogás alakult ki, hogy bizonyos részletkérdésekben felvilágosító magyarázatokat kérnek a belügyminisztériumtól.

A tisztviselők fizetésleszállítása dolgában

Liber Endre alpolgármesterhez

fordultunk felvilágosításért, aki a következőket közölte a Fővárosi Hirlap tudósítójával:

— A fővárosi tisztviselők fizetésredukálásának végrehajtásáról, értesülésünk szerint, *a legközelebbi napokban külön kormányrendelet jelenik meg, amely nagy általánosságban azonos intézkedéseket tartalmaz a már megjelent első rendelettel,* amely az állami, vármegyei és városi tisztviselők fizetésének redukciójával foglalkozik. Ebben a rendeletben ugyanis a fővárosról említés nem történik, kivéve az 1. §. második bekezdését, amely megállapítja, hogy Budapest székesfőváros főpolgármesterénél, az állami I., II. és III. fizetési osztályba tartozó tisztviselőkével hasonlóan, 15 százalékos lesz a redukció.

Külön intézkedést várunk a fővárosi üzemi tisztviselők fizetésredukciója tekintetében is,

miután az említett rendelet ezekről a kategóriákról egyáltalában nem intézkedik.

A fővárosnál különben — mint annakidején jeleztük — még a belügyminiszteri rendeletet megelőzve történtek komoly lépések a túlméretezett fizetések redukálására és a polgármester közismert rendelete folytán július 1-étől mindenütt végrehajtották azt a határozatot, hogy a polgármesternél, az alpolgármestereknél, illetve a tanácsnokoknál senkinek sem lehet nagyobb fizetése sem a különböző intézményeknél, sem az üzemeknél, ahol a magas fizetéseket legjobban kifogásolták.

Az új rend szerint a Beszkárt vezérigazgatója havi 2100 pengőnél nagyobb fizetést is minden egyéb címen havi 1800 pengőnél többet nem kaphat. A vezérigazgató helyettesei és még két igazgató maximális fizetése 1600 pengő, egyéb címeken élvezett összjárandósága pedig maximum havi 1100 pengő. A Községi Takarékpénztár vezérigazgatójának és helyetteseinek maximális javadalmazása azonos a Beszkárt igazgatóival, s hasonló kikötések vannak az Elektromos-, és a gázművek vezető főtisztviselőire is. Eszerint

az említett nagyüzemek vezérigazgatói évi 21.600, helyettes igazgatói 19.200, többi igazgatói 14.400 pengő fizetést kapnak. A Vízműveknél a vezérigazgató maximális havi fizetése ugyan 2100 pengő, egyéb összilletménye 1800 pengő, a helyettes vezérigazgatóé 1600 pengő, egyéb összilletménye havi 1100 pengő, a többi igazgatóké havi 1200 pengő, egyéb összdíjazása pedig havi 700 pengő lehet. A Kisipari Hitelintézet, Vásárpénztár, az Autóbuszüzem, az Élelmiszerárusítóüzem vezetői egyenként havi 1600 pengőnél nagyobb fizetést és minden egyéb címen havi 1100 pengőnél többet nem kaphatnak.

A gyöngyösi szénbánya, a budai hegyipálya, a Gellért-, a Széchenyi-Gyógyfürdő, Ásványvízüzem, Műszerüzem, Gyógyszerüzem, Temetkezési Intézet, Kenyérgyár, Lóhusüzem, Lóvásártelep, Hirdető Vállalat, Bitumentelep, Házinyomda, Köztisztasági Hivatal és a Fővárosi Segítő Alap vezetőjének fizetése maximum havi 1200 pengő, egyéb összes járandósága pedig havi 700 pengő lehet.

Az említett redukciók egyelőre átmenetiek és a várt kormányszabályrendelet szabja meg a rendezés végleges határait.

Nem redukálják az ügyosztályok számát

Fokozott feladatok elvégzése hárul a városrendezési, közgazdasági és közművelődési ügyosztályokra

A takarékosságra való általános törekvések sorában a legkülönbözőbb tervek és elgondolások kerülnek felszínre. Nem hiányoznak természetesen a túlzások sem és az elmult napokban *képtelen szanálási részletek* forogtak közszájon, anélkül, hogy azoknak bármiféle komoly hátterük lett volna. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a harmadik alpolgármesteri állás betöltése egyelőre elmarad: olyan természetű kitalálások is keringtek a városháza folyosóin, hogy

létszámcsökkentéssel és a személyzet bizonyos százalékának leépítésével kívánják rendbehozni a költségvetés megnövekedett tételeit.

Újabb B-listáról szólott a rémhírterjesztés, amellyel szemben meg kell állapítani, hogy sem a főváros vezetőségében, sem pedig a törvényhatósági tanács részéről kiküldött vizsgálóbizottságokban *ilyen irányú tervek nem merültek fel,* mert a takarékosság végrehajtását elsősorban a dologi és tárgyi kiadások csökkentésével kívánják és fogják érvényesíteni.

Néhány napig azonban komolyan tartotta magát az a híresztelés, hogy az új fővárosi törvény életbeléptetésével egyidejűleg visszaállított három ügyosztályt:

a városrendezési, a közgazdasági és a közművelődési ügyosztályokat leépítik

és azokat ismét beolvasztják a rokonhivatású ügyosztályokba. Ezek szerint tehát a tizenöt ügyosztályt ismét tizenkettőre redukálják és ezzel is lecsökkentik az adminisztráció szerveit. A terv teljes komolytalanságáról

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Semmi értelme sincs annak, hogy ezt a három ügyosztályt ismét beszorítsuk a hasonló hivatású ügyosztályok kereteibe, mert annak hátrányait éveken át *minden vonatkozásban megérezte az egész városházi apparátus.*

A városrendezés

nehéz problémáit feltétlenül továbbra is elkülönítetten kell kezelni, mert az út- és csatornaépítési ügyosztály annyira túlhalmozott munkákkal és feladatokkal, hogy *nem tudna eredményes munkát végezni az állandóan sürgető városrendezési ügyekben.* Hasonló a helyzet

a szociálpolitika és a közművelődés kapcsolatában is.

A megnehezedett gazdasági és szociális viszonyok között a szociálpolitikai ügyosztálynak minden erővel arra kell törekednie, hogy *felsokasodott és nehéz feladatát kizárólag a szegénységgel kapcsolatos teendőkre koncentrálja,* mert ebben a vonatkozásban a közelgő télen páratlanul nagy és körültekintő tevékenységre van szükség. A közművelődés a szociális nyomor enyhítésétől mégis csak távolabbálló ügykört jelent és mert ezen a téren is céltudatos és eredményes erőkifejtésre van szükség: *szó sem lehet ennek a két ügyosztálynak összekapcsolásáról.* Éppen ilyen képtelenség

a közgazdasági ügyosztály

megszüntetése, mert az ipar és kereskedelem mai súlyos helyzetében feltétlenül nagy hivatást kell, hogy betöltsön a fővárosnak egy olyan szerve, amelyik *rendszeresen figyeli és vizsgálja a közgazdasági jelenségeket és megfelelő tervezetekkel készíti elő a helyzet javítását.* Mindentől eltekintve azonban, a három ügyosztályban dolgozó tisztviselők más beosztásban is illetménnyel rendelkeznének és mert az ügyosztályok különállása semmiféle további költségtöbbletet nem jelent: *teljesen elhibázott és céltalan volna az ügyosztályok számának apasztása.*

Értesülésünk szerint a törvényhatósági tanács vizsgálóbizottságai ugyanezt az álláspontot vallják és *szanálási terveik közé egyáltalában nem sorozzák be az ügyosztályok számának csökkentését.* Amint a fenti nyilatkozatból is kitűnik, ezekre az új ügyosztályokra a közeljövőben nagyarányú feladatok elvégzése hárul és így munkásságukra fokozott mértékben van szükség.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

SALY ÁRPÁD tüzifa- és szénnagykereskedő Budapest
ny. min. osztálytanácsos
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. Tel.: 690—01 és 680—99.
Külső iroda és csűzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58
Telefon: 686—15.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére irathötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 Alapítva 1838-ban
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

„Kálvin" építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

Weingruber
Székesfővárosi
Pavillon
Naponta katonazene!

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

Visszhang

A bécsi útvonal budapesti torkolata

A *Fővárosi Hirlap* közelmult számaiban két alkalommal is foglalkoztunk a Budapestre bevezető nemzetközi autóútvonalak állapotaival, amelyek sok tekintetben a legsúlyosabb kritikát váltják ki. Rámutattunk arra, hogy a *bécsi útvonal*, amely a sikátorjellegű, szegényes Óbudán keresztül fut be a fővárosba: *egyáltalában nem mutatja egy világváros elővárosát. Petrovics* Vidor, a Királyi Magyar Automobilklub főtitkára, lapunk hasábjain mutatott rá arra, hogy a bécsi országútnak azon az útvonalon kellene a fővárosba befutnia, amely a *Hüvösvölgy villanegyedén keresztül* végig a Hidegkúti-uton, majd a Vérmező mellett az alagúton irányitaná az autókat a Lánchídon át a hotelnegyedbe. Ezt követőleg egy másik cikkünkben közöltük *Király* Kálmán műszaki főtanácsosnak, az útépitési ügyosztály vezetőjének nyilatkozatát, aki elmondotta, hogy *a bécs—budapesti autó- és autóbuszforgalmat a Hüvösvölgyön keresztül akarják Budapestre vezetni,* mert ott pompásan kiépitett utak állnak rendelkezésre. Tiz kilométernyi útszakasz kiépitéséről volna tehát szó, hogy Vörösvár felett, Solymáron és Pesthidegkúton át fussanak be Budapestre a Bécs felől érkező járművek.

A probléma felvetése természetesen nagy érdeklődést váltott ki az érdekelt kerületekben is. Elsősorban Óbudát érinti ez a tervezett változtatás, amelynek hatásáról *Orova* Zsigmond dr. törvényhatósági bizottsági tag, az óbudai kerület kiváló képviselője, a következő levelet küldötte a *Fővárosi Hirlap* főszerkesztőjének:

Igen tisztelt Barátom!

Nb. lapod legutóbbi számában a bécs—budapesti útvonal megváltoztatásáról nagyérdekességű cikk jelent meg, amelyre szíves engedelmeddel szeretnék néhány megjegyzést tenni.

Igaz, hogy a Bécsből érkező utasok részére a szük óbudai uteák nem képeznek alkalmas első benyomásokat. Ebből az következik, hogy másfelé kell irányítani az autókat. Erre meg is van a lehetőség, de nem kell mindjárt úgy megharagudni a szegény óbudaiakra, hogy már Vörösvárnál kezdjük őket elkerülni. A baj ott van, ami hiányzik: a Bécs-út és a Vörösvári-út találkozásánál egy *látható* útjelző táblát kell elhelyezni, mely azt mutatná, hogy az út nem a Vörösvári-úton, hanem a Bécsi-úton vezet tovább. Ilyen tábla van is, *de nem látható*, ezen azonban lehet segiteni. *A Bécsi-út szép és jó út, csak egy kicsit sötét.* Ezt a hibát megjavitani azonban nem túlságosan nehéz feladat. Maga a Bécsi-út olyan, hogy nem kell érte szégyenkezni, vagy sebtiben Vörösvárnál elfordulni előle. A Zsigmond-térnél, ahol a Bécs-út végződik, a Dara-utca levezet a Dunapartra, ahol szép és jó út vezet végig a parton a Gellért-szállóig. Kedves Barátom, hidd el nekem, hogy *ez még Solymárnál is szebb!* A Császár- és Lukácsfürdők, valamint a Margithíd környékén mindössze kis rendezés, javítás és talán jobb világítás kell: semmi egyéb. *Az egész rendezés minimális költségekkel jár.* A tervezett új útvonal megépitése nem indokolt, mert rengeteg pénzbe kerül. *Aki hat óra hosszat ül az autóban Bécstől Vörösvárig, az szeretne már kiszállni és megmosakodni, de nem kivánesi sem Solymárra, sem a Hüvösvölgyre.* Kár tehát a mai viszonyok között ilyen tervekkel foglalkozni, ellenben Óbuda publikuma és az autóbusz közönsége hálás lesz, ha a fentebb irt csekély munkálatok elvégzésének sürgős szükségességére az illetékesek figyelmét komoly és tekintélyes ujságod hasábjain felhivod.

Szivélyes üdvözlettel vagyok

igaz tisztelő híved:

Orova Zsigmond dr.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Mindkét szanálási bizottság azonos elvek szerint működik

A törvényhatósági tanács plénuma a kiküldött bizottságok javaslata alapján gondoskodni fog a költségvetési hiány pótlásáról

A fővárosi háztartás szanálását megindító törvényhatósági tanácsülésen egyelőre elvetették a tarifaemelés orvosszerének alkalmazását és inkább a gondosan keresztülvitt takarékoskodás alkalmazásával keresik a kibontakozás útját. A közigazgatási és üzemi költségvetések és ügyvitelük átvizsgálására kiküldött bizottságok már megkezdték munkájukat és bizton remélhető, hogy eljárásuk nyomán sikerül a megfelelő megoldást megtalálni. Ma még mindenki csak a találgatásokra van utalva: *nem lehet tudni, hogy milyen eredményeket érnek el ezek a szükebb bizottságok* és hol bukkannak rá azokra a tételekre, amelyeket minden megrázkódtatás nélkül mellőzni lehet a fővárosi apparátus működésében. A várható kilátásokról folytattunk beszélgetést

Scheuer Róbert

országgyülési képviselő, törvényhatósági tanácstaggal, aki a következőkben nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Meggyőződésem, hogy ha a kiküldöttt bizottságok kellő erellyel végzik nehéz feladatukat: *megalapozhatják azt az egyensúlyt, amire feltétlenül szükség van.* Abszolut hozzáértéssel és a jövőt néző vizsgálódással kell eljárni, különösen az üzemi kérdésekben, ahol

nagyon meg kell nézni a ráfizetéses üzemeket,

amelyeknek megszüntetése iránt feltétlen javaslatot kell készíteni. Semmi értelme sines annak, hogy deficites hatósági üzemek felesleges konkurrenciát támaszszanak a magángazdaságnak, tehát az *ilyeneket ki kell emelni a főváros hajójából és azokat átadni akár az enyészetnek, akár a magángazdasági érdekeltségeknek.*

— Felfogásom szerint

a személyi járandóságokhoz csak ultima ratioképen szabad nyulni,

mert bebizonyosodott, hogy amit a tisztviselőktől elvonunk, azt végeredményben az ipartól és kereskedelemtől vesszük el. Dologi kiadásokban meg lehet és meg kell nyomni a kék ceruzát a legnagyobb erővel és keresni a racionális tervek olyan keresztülvitelét, ahol dominál a gyakorlati és észszerűségi szempont. Nem szabad tehát előfordulnia olyan esetnek, ami például *az Aréna-úti villamosaluljáróval történt,* amelyet négy évi pergőtűzszerű ostrom után a Beszkárt megcsináltatott ugyan, de mellőzött a munkálatok során egy további 40 cm-es mélyitést, ami pedig lehetővé tette volna, hogy *a villamos az aluljárón áthaladhasson.* Ezt elmulasztották és itt áll az illetékes nyilatkozat, mely szerint

néhányezer pengő további befektetéssel évi 60—70 ezer megtakarítást lehetett volna eszközölni

a Beszkárt javára. Ez a példa éles reflektorként mutat rá a fővárosi gazdálkodás sokszor hibás voltára.

— Bizalommal vagyunk mindannyian a bizottság működése iránt és ha a fővárosi apparátus *kellő megértéssel* segíti ezt a munkát és nem gördít akadályokat a vizsgálat legkörültekintőbb lefolytatása elé, akkor

az eredmény nem fog elmaradni.

Ha azonban várakozás ellenére nehézségek merülnének fel ilyen irányban, akkor *a bizottság megtalálja a módot a kiméletlenebb eljárásra is.*

A közigazgatási kiadások csökkentésének keresztülvitelére kiküldött hatos bizottság tagjai sorában foglal helyet *Payr* Hugó, aki a hetekkel ezelőtt tartott egyik tanácsülésen teljes részletességgel boncolgatta az ebben a vonatkozásban kiütköző visszásságok és energikus intézkedést követelt. A közigazgatási szakon folyamatban levő vizsgálatról

Payr Hugó

országgyülési képviselő, törvényhatósági tanácstag a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tulzott óvatossággal vigyázunk arra, hogy az üzemi és közigazgatási ügyeket felülvizsgáló bizottságok minden tekintetben *egyöntetü és azonos elvek alapján* kialakuló eljárást folytassanak le. Úgy a közgyülési pártoknak, mint a főváros vezetőségének

a törekvése arra irányul, hogy a publikumot lehetőleg megkiméljük a tarifaemeléstől,

mert az kétségtelenül újabb terheket ró a fogyasztókra. A takarékoskodás nem terjedhet odáig, hogy az megbénítsa a fővárosnak, mint munkaadónak a tevékenységét és ezeket a kötelezettségeket a jövőben is fenn kívánjuk tartani, *nehogy a gazdasági nehézségeket ezzel a passzivitással is növeljük.* A közmunkákra feltétlenül szükség van és itt csak arról lehet szó, hogy

az előirányzatok és kiadások módját változtassuk meg

olymódon, hogy azokból jelentős megtakarítások álljanak elő. A vizsgálat eddigi folyamata alatt azt az örvendetes tapasztalatot szereztük, hogy a *lehetőség erre meg van és igy sikerül jelentős kiadások apasztásával az összes szempontokat összeegyeztetni.*

*

Értesülésünk szerint mindkét bizottság még e héten fokozottabb ütemben folytatja munkásságát, hogy a jövő hét közepén azután a tanácsülésen számoljon be küldetése eredményéről. Úgy tudjuk, hogy mindkét bizottság megfelelő javaslatokat is bemutat és ezzel programmot állit fel a mutatkozó költségvetési hiányok pótlására.

GONDOK között jótevő narkotikum a dohányzás. Megnyugtat, vigasztal a szivar és cigaretta könnyű, kék füstje. De észrevétlenül túlzásba is vihetik zaklatott idegei és amit a dohány segít, azt leronthatja a nikotin. Szerencsére a dohányjövedék gyártmányai nikotinmentesített minőségben is kaphatók a trafikokban. Óvja tehát szivét és idegeit azzal, hogy NIKOTEX dohánygyártmányokat szív.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MTK Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ
96 filléres újdonságok! VI., Andrássy-út 39. 96 filléres újdonságok!

Százhét vizsgálatot tartott eddig a fővárosi számszék

A takarékosság szigorú érvényesítésénél nagy szerep vár az új intézményre

Várospolitikai körökben annakidején bizonyos elfogultsággal ítélték meg az új fővárosi törvénynek azt a rendelkezését, amelyik életrehívta *a számszék intézményét*, ezt a szervezetet, amelyik függetlenül minden más vonatkozástól: kizárólag a fővárosi gazdálkodás állandó vizsgálatát és ellenőrzését látja el. Sokan úgy vélték, hogy az új intézmény az állami omnipotenciának a kiterjesztését hozza magával, amire pedig azért nem látszott szükség, mert hiszen *az állam a maga felügyeleti hatáskörében amúgy is lehetőséget talál az ügykezelés felülvizsgálatára.* A baloldali politikusok az autonómia sérelmét hangoztatták és mert tájékozatlanok voltak a számszék működésének irányáról: azt hitték, hogy a számszék majd állandóan razziákat tart és a legfélelenebb módon érvényesíti akaratát minden egyes ügynél.

A rosszul értelmezett előzetes állásfoglalás után mindenki nagy érdeklődéssel várta a számszék munkásságát. Ma már tisztán áll ennek az intézménynek kiváló működése, amelyről csak a legjobb kritikát és véleményt lehet megformálni.

A fővárosi számszék Papanek Ernő dr. irányításával a legtárgyilagosabban és a legnagyobb jóindulattal végzi vállalt feladatát

és távolról sem vindikál mgának olyan túlzott beavatkozási jogot, amelyik akár az autonómia, akár a közérdek szempontjából jogosult kifogásokra szolgáltatna okot. A fővárosi számszék működésének megkezdése óta hatalmas munkásságot fejtett ki és úgyszólván végigment a fővárosi intézmények és hivatalok minden ágazatán.

Eddig 107 vizsgálatot folytatott le a fővárosi számszék, az összes üzemeket felülvizsgálta és e műveletek során mindenkor objektiv szemszögből tette meg a maga megjegyzéseit.

amelyeknek helytálló voltát az összes érdekeltek elismerték. A főváros intézményei a vizsgálatok után nagyrészt kitünő bizonyítványt kaptak tevékenységük menetéről és gazdálkodásukról, ez azonban nem jelenti azt, hogy a számszék elhallgatta volna a maga kritikai megjegyzéseit. Minden alkalommal kimutatta a helytelen vagy kevésbé gazdaságos működési eseteket és *javaslataival feltétlenül elősegítette a fővárosi intézmények esetleges kisebb-nagyobb hibáinak kiküszöbölését.*

— A fővárosi számszék — mondotta nekünk a főváros egyik legelőkelőbb vezető tényezője — talán legsikerültebb alkotása az új fővárosi törvénynek. Ez az apparátus arra igyekszik, hogy *összhangzásba hozza a költségvetés tételeinek bevételi és kiadási oldalait* és sikerült is számos alkalommal olyan utat találni, ami ezt az elvet érvényesítette. A számszék mindezeken kívül

a takarékosság szempontjait is figyelmbe vette

és ha most ennek a jegyében építjük át a főváros gazdálkodását, úgy az érdemet a számszék nagy munkateljesítményétől elvitatni nem lehet.

A fővárosi számszékre a mostani nehéz időkben különösen fontos szerep vár és csak megnyugtató, hogy munkásságát mindenkor a megértés, a kölcsönös jóindulat és a bizalom jegyében látja el.

Shellék gyárüzeme megfertőzi a kutakat

Az Autobuszüzem dédelgetett szállítójánál süket fülekre találnak a panaszok

Multheti számában foglalkozott a *Fővárosi Hirlap* azzal a tűrhetetlen állapottal, ami a megyeri vízművek egyes kútcsoportjait fenyegeti az ujpesti Dunaág elszennyeződése folytán. Feltártuk az okokat, amelyek azt előidézték és rámutattunk arra, hogy egyes gyárvállalatok érdekénél, de minden egyéb szempontnál előbbrevaló a fővárosi lakosság egészséges vízellátásának biztosítása. A főváros vezetősége meg is tette a szükséges lépéseket ennek a fenyegető helyzetnek a megváltoztatása érdekében, de még valójában alig történt komoly intézkedés az *északi* panaszok megszüntetésére, amikor az arra illetékes körök a *déli* területről is hasonló panaszokat hallanak. A vámmentes kikötő környékének lakossága néhány hónap óta kétségbeesve tapasztalja, hogy a kutak ivóvize napról-napra élvezhetetlenebb. Körülbelül egy esztendeje, hogy a *Shell Kőolaj Rt.* a vámmentes kikötő telepén nyersolajfinomító telepet rendezett be, ez az üzem fenyegeti a vízvezetéket nélkülöző környék lakosságának mindennapi italát.

A kutak vízét az úgynevezett olajderítők fertőzik meg,

amelyek nyolcméteres mélységben vannak a földbe építve és úgylátszik, valamilyen technikai hiba folytán ezeknek a falán szivárog át az a penetráns illatú kórtokozó anyag, amely a kutakba kerül. A víz az utóbbi időben annyira romlott ezen a környéken, hogy nemcsak ivásra élvezhetetlen, de még főzésre, mosásra sem alkalmas, sőt nem egy esetben előfordult, hogy orvosi segítséget kellett igénybe venni, mert

gyengébb szervezetűek és gyermekek a víztől rosszul lettek.

A fertőzött kutak vizéből mintát küldtek az Országos Vegyvizsgáló Állomásra, amely megállapította, hogy *a víz minden tekintetben kifogás alá esik*

A petróleummal fertőzött víztől fenyegetett terület közigazgatásilag Csepel községhez tartozik,

a fertőzést előidéző Shell-féle finomítótelep azonban az állami kikötő területén van, amely az új fővárosi törvény szerint a fővároshoz tartozik.

Ezért a kikötő-ügyekkel foglalkozó VIII. ügyosztályhoz fordultunk először felvilágosításért, ahol azt a választ kaptuk, hogy hozzájuk kizárólag a ferencvárosi helyikikötő ügyei tartoznak és így nincs módjukban a nemzetközi kikötő dolgaiba beleszólni. Utána az út- és csatornaépítési ügyosztálynál érdeklődtünk, ahol a Dunapartok és a rakodópartok technikai kérdéseit intézik, de itt sem kapott megnyugtató választ a *Fővárosi Hirlap* munkatársa.

— Az új fővárosi törvény — mondották nekünk — tényleg Budapest területéhez csatolta a Csepel-sziget északi csúcsát s vele együtt az állami kikötőt, de a gyakorlatban még nem történt meg e területek közigazgatási kérdéseinek rendezése. Egyébként is

az állami kikötőnek önálló kormánybiztosa van, így legelsősorban az illetékes a környékbeli kutak megfertőzéséről szóló panaszok eliminálására.

A főváros vezetőségéhez a szóbanforgó panaszt nem nyujtották be és amennyiben az be is érkezik, elsősorban mi is a kikötőkormánybiztossághoz továbbítanók és csak azután lenne módunkban bizonyos intézkedéseket foganatosítani, ha a kormánybiztosság saját hatáskörében nem tudna segíteni.

A megfertőzött kutakról emelt panaszokat egyébként már tudomására hozták a *Shell-vállalatnak* is, ott azonban egyszerüen napirendre tértek a dolog felett. Náluk

az üzlet a fontos, azzal nem sokat törődnek, hogy finomítótelepük antihigienikusan dolgozik.

Ezt a dölyfösséget azonban a fővárosnak módja volna letörni. *A Shell-vállalat egyik dédelgetett szállítója a főváros üzemeinek* és az ország egyik legszámottevőbb fogyasztója,

az Autobusz-üzem csaknem kizárólag Shell-benzint fogyaszt.

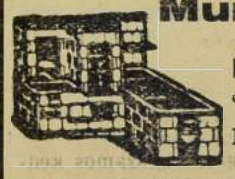
Ha tehát *Shellék* nem hajlandók közegészségellenes gyártási eljárásukat beszüntetni, akkor a főváros könnyen élhet a retorzióval: *benzinszükségleteit más vállalatnál is beszerezheti.* Ez a fenyegető álláspont bizonyára gyorsan észretérítené Shelléket és sürgősen gondoskodnának róla, hogy a hibájukból történő kutak fertőzése megszűnjön.

Vásároljon csak műjeget

A műjég tiszta, higiénikus, egészséges
A műjég hűtőkapacitása jobb, mint a természetes jégé.
A műjég az élelmiszereket nem szárítja, hanem azokat természetes nedvesség tartalmuknál konzerválja.
Műjeget minden időben házhoz szállítva szerezhet be, tehát nincs kitéve gépromlásnak és semmiféle üzemzavarnak.

Műjeget korlátlan mennyiségben kaphat

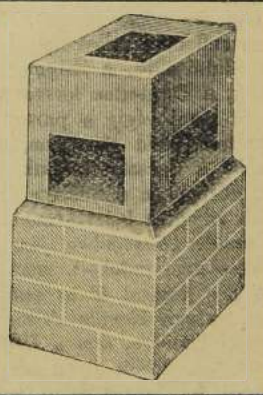
Budapesti Jégárusító Részvénytársaság
Bpest, VII., Nagydiófa-utca 3.
Telefonszám: József 322—04

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69-5-04

Közvetlenül küszöbön áll a rokoncélú üzemek egyesítése

A kenyérgyár és a Lóhúsüzem az Élelmiszerüzem irányítása alá kerül — Beolvasztják a Gellért-fürdőbe a Rudas- és a Széchenyi-fürdőt — Az egyesítést beleillesztették a szanálási programba

Nagy tervek és komoly elhatározások érlelődnek a főváros irányító köreiben. Mindazok az elgondolások, amelyek az üzemek racionalizálását tűzték ki maguk elé: *a megvalósítás közvetlen küszöbén állanak,* kiindulva abból, hogy az üzemeknek és üzleti vállalkozásoknak olymódon kell a jövőben hivatásukat betölteni, hogy *a gazdálkodás egyszerűbb és olcsóbb lehessen.* Az üzemek egyesítésének keresztülviteléről van szó, amelynek szükségességéről számtalanszor adott hangot a *Fővárosi Hirlap* és sürgető módon követelte a rokoncélú és azonos hivatású vállalatok közös vezetés alá való helyezését. Az errevonatkozó előkészítő tárgyalások ma már folyamatban vannak és most már csak rövid terminusa is publikussá válik.

Az üzemi politikának új alapokra történő helyezéséről

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Elsősorban *az élelmezési üzemek közös vezetését* fogjuk keresztülvinni, mert itt feltűnő abuzusokról nyertünk tiszta képet. Elsőnek említjük meg

a községi kenyérgyárat,

amelyik 1,818.151 pengős költségelőirányzattal látja el feladatát és ebben a hatalmas számadatban *mindössze csak 29.535 pengővel szerepel az üzleti fölösleg.* Ha végigtekintünk a kiadások oldalain, akkor érthetővé válik ez a minimális nyereség, mert a kenyérgyár, amely most árszabályozó hivatásának megfelelően alacsony kenyérárakkal szerepel, mégis sokkal tekintélyesebb üzleti eredményt tudna felmutatni, ha racionálisan működnék. Nagyon jól tudjuk, hogy *a péküzemek aránylag a lukratívabb üzletek sorába tartoznak* és így

érthetetlen, hogy a kétségtelenül számos kedvezménnyel működő községi üzem nyereségszámlája ilyen jelentéktelen összeget mutat föl.

Megvilágosodik azonban minden rejtély, ha azt látjuk, hogy *a személyi kiadásokra* 144.963 pengőt költenek, amit feltétlenül le lehet faragni az okosan keresztülvitt üzemi koncentráció révén. A dologi kiadások rovatában 1,643.653 pengő a főösszeg, amelynél ugyanesak *jelentékony megtakarítás* alkalmazható, ha a beszerzéseknél a reális üzleti célkitűzések érvényesülnek.

— Még kirivóbb példát mutat

a Községi Lóhúsüzem,

amelyről köztudomású, hogy *hatalmas forgalmat bonyolít le az utóbbi években.* A *személyi kiadások* és járandóságok 137.747 pengőre rúgnak, a dologi kiadások pedig 2,661.530 pengőt tüntetnek fel, tehát itt is mutatkozik olyan lehetőség ami *a racionalizálás következtében pénzügyi előnyökkel kecsegtet.* Ennél az üzemnél

mindössze 12.823 pengő az üzleti fölösleg,

olyan jelentéktelen, hogy álmélkodva kell kérdezni: *miképpen arányosul a forgalom és a nyereség két összege?* A költségelőirányzat az elmult évben 2,912.100 pengő volt, ami az előző évvel szemben 111.650 pengő *többletkiadást* jelent. Meg kell tudnunk, hogy miből tevődnek össze ezek a többletkiadások, amelyeknek

lecsökkentését feltétlenül végre fogjuk hajtani.

— Mindez azonban nem oldja meg az üzemi különállásokban rejlő veszedelmeket és ezért feltétlenül az egyesítés végrehajtását fogjuk elrendelni. Az élelmezési üzemek élén kétségtelenül

a Községi Élelmiszerüzem vezet, amely a maga hivatását és munkásságát kiváló szakértelemmel párosult gondos vezetéssel bonyolítja le.

Semmi értelme sincs annak, hogy rokoncélú kisebb üzemek különálló árpolitikát folytassanak, eltérő anyagbeszerzési eljárást kövessenek, mert annak csak a főváros látja kárát. A megduzzasztott *Élelmiszerüzem* természetesen nem azért nyerne újabb működési lehetőségeket, hogy *a magántevékenység érdekeit károsan befolyásolja, hanem azért, hogy*

közös irányítással lukratívvá változtassa az összes élelmezési üzemeket.

— Hasonló a helyzet

a fürdőintézményeknél is,

amelyeknek egységesítése talán egészen új helyzetet teremt a főváros fürdőpolitikájában is. Meg kell nézni például

a Rudasfürdő

330.940 pengős költségvetését, amelyből kiderül, hogy *a személyi kiadásokra* 50.800 pengőt költenek évenként. Ezzel szemben a dologi kiadások összege 290.540 pengőre rúg és ha ez így van, akkor felmerül az a probléma, hogy *miért szabad az ilyen kis üzemnek ekkora hatalmas személyi juttatásokat folyósítani.*

A Széchenyi-fürdő

költségvetése 1,331.633 pengő, ahol aránylag sokkal kisebb a személyi kiadás: 128.899 pengő. Ez az összeg is azonban olyan tekintélyes, hogy azt tovább fentartani aligha lehet. Itt a dologi kiadások 1,202.734 pengőt tüntetnek fel, tehát a helyzet viszonylag kedvezőbb, mint a Rudasfürdőnél, de még ez is tarthatatlan. Az összes fürdőintézmények közül

a Gellértfürdőben látjuk a vezetésre hivatott szervet

és ezért a fürdőüzemek központosítása a már kormányrendeletekben is sürgetett kívánságok nélkül is be fog következni.

*

Informátorunk mindehhez hozzáfűzte még azt is, hogy *a törvényhatósági tanács szanálási programjában a rokoncélú üzemek egyesítése már szerepel* és így csak a közgyűlés hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a kisebb üzemek feloszlatásával egyeidejüleg a beolvasztást sürgősen keresztülvigyék.

Budapesti mintára alkotják meg a baseli és zürichi pedagógiai szemináriumokat

Svájci tanulmányi bizottság a németországi intézmények fölé helyezi a fővárosi szeminarium szervezetét

A Pedagógiai Szemináriumot annakidején azzal a határozott célkitüzéssel hívták életre, hogy lehetővé tegyék az utánképzést és a magasabb pedagógiai irányelvek elsajátítását mindazok részére, akik *a főváros oktatóintézeteinél nyernek majd alkalmaztatást.* Meg kell állapítani, hogy a Pedagógiai Szeminárium kiválóan megfelelt ennek a feladatnak és olyan oktatógárdát bocsátott a főváros rendelkezésére, amelyik a legszigorúbb kritikát is kiállja. A főváros a tanár- és tanítójelöltek továbbképzésének megkönnyítését azzal is alátámasztotta, hogy *a szeminárium hallgatói részére ösztöndíjakat folyosított* és ezzel lehetővé tette, hogy a tanulást az esetleges anyagi gondok ne gátolják.

A fővárosi oktatóintézetekben bekövetkezett túlzsufoltság nemrégiben arra indította a főváros vezetőségét, hogy

a Pedagógiai Szemináriumba a felvételt korlátozta, mert az ott diplomát nyert tanárokat és tanítókat nem tudta a különböző iskolákban foglalkoztatáshoz juttatni.

Szó volt egy időben arról is, hogy a szeminárium működését bizonyos időre felfüggesztik, ezt a gondolatot azonban elvetették és csupán korlátozó intézkedésekkel mérsékelték a beiratkozást. Ma az a helyzet, hogy *a Szemináriumnak lényegesen kisebb létszámú növendéke van, mint azelőtt, azonban az utánpótlás lehetősége így is tökéletesen biztosítva van.*

A Pedagógiai Szeminárium nagyszerű munkásságát a külföldről is élénk figyelemmel kisérik és ezzel magyarázható, hogy

a közelmúltban számos tanulmányi bizottság jelent meg az intézmény tervezetének és oktató rendszerének megvizsgálására.

Legutóbb *Svájcból* érkezett háromtagú, pedagógusokból álló bizottság, akik *Ozoray* Frigyes dr., a Pedagógiai Szeminárium főigazgatójának előzékenységéből minden részletét megkapták a főváros utánképzési rendszeréről és alaposan betekintettek az oktatásra és a tanításra való előkészítés összes titkaiba. *A svájciak a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a Pedagógiai Szemináriumban tapasztaltakról* és közölték, hogy Budapestről Németországba is ellátogatnak, hogy az ottani hasonló intézmények munkásságát is megismerjék.

A magyar oktatásügy szempontjából örvendetes értesítés érkezett az elmúlt napokban a fővároshoz. A svájci komité tagjai udvarias levélben megköszönték a budapest szíves fogadtatást, majd bejelentették, hogy

a németországi tanulmányút eredménye jóval alatta maradt a budapestinek, mert az ottani utánképző főiskolák tanítási rendszere nem felel meg teljesen a svájciak elgondolásának.

Éppen ezért *a Bázelben és Zürichben felállítandó utánképző főiskolákat teljesen a budapesti Pedagógiai Szeminárium mintájára csinálják meg* és átveszik az itt bevezetett oktatási rendszert. A svájciak bejelentése a legnagyobb elismerés a budapesti oktatásügy iránt, mert köztudomású, hogy Svájcban a pedagógiai tudomány a legmagasabb nívón áll.

Jó világítás — többtermelés!

Alapos megfigyelések mutatják, hogy az ipari üzemek világításának racionalizálása a munkateljesítményt 30%-al növeli. A munkahelyek káprázásmentes, világítása kiméli szemünket és gazdaságos. Használjunk tehát modern

TUNGSRAM

GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Vállalkozási Hiriap

A takarékossági bizottságok előtt újból napirendre kerül a tizenötmilliópengős útépítési programm

A főváros évenkint 3—4 millió pengőt költ el útjavításokra. Ennek a nagy összegnek legjelentékenyebb részét a vizes makadámutak tatarozása emészti fel. A vízzel kötött makadám utakat úgyszólván évről-évre újjá kell építeni, és ezért válik ez a „legolcsóbb" útépítési mód a *legdrágábbá*. Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezére, *Kozma* Jenő, már évek óta hangoztatja ennek az állapotnak a tarthatatlanságát és annak idején határozatot is hozott a törvényhatósági bizottság, amely kimondotta, hogy

a főváros területén többé vizes makadámutat építeni nem szabad,

hanem az összes útvonalakat fokozatosan pormentes, tartós burkoló anyaggal kell ellátni.

Megalakúlt annakidején egy szükebb bizottság is, azzal a rendeltetéssel: állapítsa meg a sürgősségi sorrendet az útak átépítésénél és generális útépítési programot készítsen. Ez a program nagy vonalakban el is készült s akkor kiderült, hogy

15—20 millió pengő volna az az összeg, amelylyel az összes utakat állandó burkolattal látnák el

és ezzel a drága fenntartási és időről-időre megismétlődő, pénzkidobásnak számító tatarozási költségek megszünnének, vagy a minimumra redukálódnának.

A városházán most folyó szanálási munkálatok során újból felvetődött ennek a kérdésnek a sürgőssége és a műszaki ügyosztályok is azon fáradoznak, hogy valamilyen formában megvalósítsák a régóta halogatott útépítési programmot.

Annakidején függőkölcsönnel akarták a generális útépítést végrehajtani, ennek azonban különböző akadályai voltak és ez most is keresztülvihetetlen. Viszont semmi akadálya sincs annak, hogy komolyan tárgyalás alá vegyék az útépítő vállalatok részéről beérkezett ajánlatokat, amelyek szerint a vállalkozó érdekeltségek hajlandók hosszabb időre árúhitel formájában elvégezni a fővárosnak a hátralevő útburkolásokat. Ez a megoldás annál inkább előnyös, mert kölcsön nélkül lehetővé válik a három-négymilliós évi javítási költségektől való mentesülés, ha ezt az összeget javítás és költség helyett amortizációképen fizetik az útépítő vállalkozó-érdekeltségeknek.

Az üzemek és a közigazgatás ellenőrzésére kiküldött tanácsi bizottságok a szombati alakuló ülés után hétfőn reggel fogtak hozzá a részletek kivizsgálásához és úgy értesülünk, hogy *az út- és csatornaépítésekkel külön csoport foglalkozik, s ennek során legelső gondja lesz a végleges útburkolási programm végrehajtásának lehetővé tétele és így évi 3—4 millió pengő megtakarítása.*

A túlzott és célszerűtlen külterjes építkezések milliókkal terhelik meg a főváros háztartását. A főváros budgetjének legmesszebbmenő redukcióját célzó takarékossági intézkedések között egymásután merülnek fel olyan praktikus és megfontolandó propoziciók, amelyek végrehajtásánál tényleg igen nagy összegeket takaríthat meg a főváros. Értesülésünk szerint, a napokban egy igen érdekes és megszívlelésre érdemes javaslat érkezett a városházára, amely *az egészségtelen és óriási költségekkel járó külterjes építkezés, a túlságosan és aránytalanul szétterpeszkedő letelepülés ellen irányul.* A memorandum arra mutat rá, hogy a főváros évről-évre kénytelen óriási kiterjedésü, távoli területeket közművekkel ellátni, csatornáztatni, világítani, vízzel táplálni, közlekedési eszközökkel ellátni, s ezzel a főváros háztartását sulyos milliókkal megterhelni ugyanakkor, amikor a főváros belső területén rengeteg közművel ellátott üres telek van, ahol senki sem építkezik. Rámutatnak arra, hogy ha a főváros ezekre a felesleges közműépítésekre költött összegnek csak egy részét a belterjes építkezés támogatására fordítaná, olyan nagy összegeket takarítana meg, amelyek igen számottevően csökkentenék a főváros háztartási terheit és emellett a városfejlődésnek is komoly lendületet adnának és komoly munkaalkalmakat teremtenének. A hatóságok is érzik a mai rapszódikus és teljesen rendszertelen perifériális építkezés és letelepülés hátrányait, sőt maguk a letelepülő kisemberek is hamarosan tudatára ébrednek elhibázott vállalkozásuknak. A főváros műszaki ügyosztályai a memorandumot alapos bírálat alá veszik és számításokat végeznek, hogy valóban menynyibe kerül évente a külterületek közművei és közlekedéssel való ellátása. Egyuttal felhívják majd az emlékiratot benyujtó érdekeltséget, hogy konkretizálja, milyen módon gondolja keresztülvihetőnek a belterjes építkezés szorgalmazását.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Csatornázási munkát a Bánát-utcánál: Csányi Pál 8442.

Vasbetonmunkát a ferencvárosi kikötőnél: Biró László 49.822.

Útburkolási munkát a soroksáriúti élelmiszernagyvásártelepen: Kis J. Jenő 35.720, Sárkány Ervin 30.650, Biehn János 67.158 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Józsefvárosi plébániaiak műkőmunkálataira pályáztak: Melocco Péter rt 5235, Kiss Jenő 6318, Barber Károly 6510, Kovács József 5956, Kautnik József 7178 pengővel.

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
GYÁRTMÁNYOK KITŰNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek**, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók**, Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók.** *Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!*
MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

Párt és Klub

Ajánlatot tettek a fővárosnak a BSzKRT bérletére. A *Ferencvárosi Kaszinó* évadnyitó társasvacsoráján *Usetty* Béla dr elnök hosszabb beszédben foglalkozott a főváros pénzügyi helyzetének szanálására vonatkozó polgármesteri javaslattal. A fölösleges üzemek megszüntetését nem engedik tovább halogatni, a monopolisztikus üzemeknél pedig fontolóra kell venni esetleges bérbeadásukat, ha a város, a polgárság érdekei úgy kívánják. Ha Berlin városának nem derogált villamosvasútját bérbeadni, amiért 600 millió márkát kapott, akkor Budapest is megbízható magánkézbe adhatja villamosát, amely igen jól funkcionált, amikor két társaság tulajdonában volt a koncesszió. Már akadt is vállalkozó, aki *évente ötmillió pengővel többet hajlandó fizetni a fővárosnak, mint amennyi a BSzKRT évi hozzájárulása a főváros igazgatási költségeihez.* Megfelelő kautéiák mellett tehát a főváros polgárságának semmiféle érdekét nem sértené a villamosvasutak bérbeadása, sőt a magánkézben levő vállalat már üzleti szempontból igyekeznék a közlekedés kifogástalanságát biztosítani. A nagyhatású és élénken megtapsolt fejtegetésekért *Pavlik* Ferenc kir. tanácsos mondott köszönetet *Usettynek.*

Megalakult a belső Ferencváros egységespárti szervezete. Ünnepélyes külsőségek között alakult meg a Hébel-kávéház különtermében a belső Ferencváros egységespárti szervezete. *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos köszöntötte az új párttagokat, majd *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő élénk tetszés közben fejtegette, hogy a polgárság szoros összetartásával, áldozatkészségével és minden kishitűséget legyűrő magabizakodásával az ország le fogja küzdeni a most feltornyosult nehézségeket. A tél inségének enyhítésére a főváros vezetősége mindent el fog követni és ebben a kormányzat megértő támogatására is számít. *Fonyó* József köszönte meg az új párttagok nevében Usetty önzetlen közéleti fáradozását, majd *Kelemen* Árpád igazgató a társasvacsorán megjelent hölgyeket köszöntötte fel. — A *Józsefvárosi Kereskedők és Iparosok Körének* szezonnyitó társasvacsoráján *Molnár* Dezső és *Tóth* András dr. felköszöntői után *Usetty* Béla és *Payr* Hugó mondott nagyhatású beszédet. Payr részletesen feltárta a főváros gazdálkodásában az egységes párt által követelt változtatásokat, amelyek *a polgárság újabb* megterhelése *nélkül alkalmasak a közmunkáknak az eddigi keretben való fenntartására.*

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Csütörtökön: tanácsülés. A törvényhatósági tanács csütörtökön tartja legközelebbi ülését, amelynek napirendjén a polgármesteri expozé további megvitatása szerepel. Valószínű, hogy a vita a legközelebbi folytatólagos ülésre is átterjed, mert *a tanács tagjai, kivétel nélkül, felszólalásra jelentkeztek.*

Visszatért szabadságáról Borvendég alpolgármester. Augusztus 1-én kezdte meg nyári szabadságát *Borvendég* Ferenc alpolgármester és úgy volt, hogy csak szeptember 15-én veszi át újból ügykörének irányítását. Az alpolgármester most megszakította szabadságát, mert a rendkívül fontos problémák megoldásánál szükség van nagy hozzáértésére és közreműködésére.

Teljes erővel folyik a takarékossági bizottságok munkája. A közigazgatási és üzemi ügymenetben érvényesíteni szándékolt takarékosság keresztülvitelére kiküldött bizottságok tagjai: *Harrer* Ferenc, *Payr* Hugó, *Csilléry* András, illetve *Becsey* Antal, *Scheuer* Róbert, *Glückstahl* Samu, *Usetty* Béla, *Lázár* Ferenc, *Petrovacz* Gyula, *Homonnay* Tivadar, *Ilovszky* János és *Nagy* Ferenc hétfő óta szinte permanensen dolgoznak a nagyfontosságú megbizatás végrehajtásán. A költségvetés tervezetének felülvizsgálata után most már a javaslatok kidolgozására kerül sor, amelynek révén többmilliós megtakarítást remélnek.

A margarin-frontról. A *Fővárosi Hirlap* feltünést keltő cikksorozata, amelyben a mesterséges ételzsirokkal, a *binikummal, Ceresszel* és más nevek alatt forgalomba hozott margaringyártmányokkal üzött visszaélésekről lerántotta a leplet, — méltó feltünést keltett. A természetes zsiradékok védelmére az illetékes körök már megtették intézkedéseiket. Értesülésünk szerint a kerületi elöljáróságoknak figyelemmel kell kísérniök mindazokat a helyeket, ahol mesterséges ételzsírt használnak és ügyelniök kell arra is, hogy a földmüvelésügyi minisztérium rendelete értelmében mindenütt feltünő helyen kifüggesztik-e a táblát, hogy ott *margarinnal sütnek.* Ahol ezt a figyelmeztető táblát nem alkalmazzák, kihágást követnek el, amit a törvény szigorával fognak megtorolni. Ezzel szemben most arról értesülünk, hogy *Bien* Ernő kormányfőtanácsos úr, az egyik margaringyáros vevőfeleit arra buzdítja, hogy a hatósági intézkedést nem kell komolyan venni, befolyásával majd elintézi, hogy a margarin-tábla mellőzése miatt senkit se érjen bántódás. Ha ez az információnk megfelel a valóságnak, akkor *Bien* urat jó lesz észretéríteni, mert a törvény még a margarin-királyt sem mentesíti annak betartásától.

Ujabb automatákkal akarják elárasztani a budapesti utcákat. Néhány évvel ezelőtt határozatilag kimondta a főváros, hogy felállításnak egy védett zónát, amelyen belül az utcákon nem szabad bódékat, fülkéket és pavillonokat felállítani és kimondták azt is, hogy többé nem adnak engedélyt a járda ilyen célú elfoglalására. Ez a határozat azonban irott malaszt maradt és a város egyes részein, főleg a körútakon és a pályaudvarok környékén úgyszólván lépésenként ütközik bele a járókelő ujság- és könyvárusító, telefon-, trafik- és gyümölcsárusító bódékba, automatamérlegekbe, várócsarnokokba és az utcai forgalmat gátló egyéb tákolmányokba. A megdöbbentően elszaporodott bódék és automaták mellé most egy élelmes vállalkozó újabb automatákkal akarja elárasztani a budapesti utcákat. A *Budapesti Nemzetközi Gépkereskedelmi r.-t.* beadványnyal fordult a fővároshoz és újszerű automatakészülékeknek közterületen való engedélyezésére kért engedélyt. Ez a vállalat a dániai Wittenberg Automata Fabricken készülékeinek magyarországi képviseletét szerezte meg, ezeket akarja az utcákon elhelyezni. Az új árusító gépek abban különböznek a régiektől, hogy mindegyikben rengeteg miniatür kirakat van, 22-től egész 88-ig és minden elképzelhető cikk árusítására alkalmasak. A cigarettától, gyümölcstől, csokoládétól kezdve az emléktárgyakig és selyemharisnyáig, mindent lehet vásárolni az automatákból, megfelelő pénzösszeg bedobása mellett. A vállalkozó cég reménysége szerint a városházán kedvezően intézik el a beadványt. Illetékes helyről kapott értesülésünk szerint a budapesti kereskedői érdekeltségek a legnagyobb elkeseredéssel értesültek a tervről, amely a mai rossz viszonyok között amúgy is töredékre zsugorodott vásárlóikra pályázik. A kereskedői érdekektől eltekintve, tiltakozni kell az automaták felállítása ellen a közlekedés zavartalan biztosítása érdekében is. A főváros polgármestere tehát csak elutasító határozatot hozhat, vagy az engedélyt úgy korlátozza, hogy az automatákat legfeljebb kapuk alatt, olyan helyeken szabad felállítani, ahol a járókelőket nem akadályozzák mozgásukban.

Hat új portalan szemétgyüjtő autót kap a köztisztasági hivatal. A városnál életbeléptetett szigorú takarékossági intézkedések lehetetlenné teszik a köztisztasági intézményeknél tervbevett program végrehajtását, ez azonban nem akadályozza meg, hogy a portalan szemétgyüjtést az idén abban a mértékben fokozzák, amennyire a lehetőségek megengedik. A modern háziszemétgyüjtés próbaképpen egyes városrészekben és utcákban már tavaly óta be van vezetve és egyelőre három gyüjtőautója van a fővárosnak. A legjobban bevált tipus a *MÁV gépgyárban még a mult évben további hat gépkocsit rendeltek,* ezek rövidesen elkészülnek. Az új szemétgyüjtő autókat rövidesen üzembe helyezik és ezzel a főváros területének egy jelentékeny része részesül a portalan szemétgyüjtés előnyeiben.

Elkészült a Széchenyi-fürdő új ivócsarnoka. Éveken át vajudott a Széchenyi-fürdő ivócsarnokának ügye, amíg most *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok megvalósította: *a kúrázók örömére a csarnok a legközelebbi napokban megnyílik.* Az ivócsarnok a fürdőépület Andrássy-úti oldalán van. Hatalmas, 60 méter hosszú helyiség, melynek középső részén van a kőből faragott kútfő négy csappal, alatta lefolyó medencével és kiszolgáló asztallal. Az ivócsarnok egyszerű, de ízléses. Köröskörül asztalok és székek vannak, sok virág, növénydísz és kellemes világítás, hogy az esti órákban is látogathassák. Az ivócsarnok a fürdőigazgatóság kezelésében lesz, s a Hungária-forráshoz hasonlóan, itt is pár fillérért szolgálják ki a gyógyvizet, vagy természetes állapotban, vagy orvosi rendeletre, sóval keverve. A gyógycsarnok természetesen állandó orvosi felügyelet alatt lesz. A Széchenyi-fürdővel kapcsolatban tervezett újabb artézi fúrás ügye, sajnos, nincs ilyen kedvező stádiumban, mert jóllehet a próbafúrások megtörténtek, a geológiai számítások készen vannak, mégis el kell halasztani a fúrás megkezdését, mert a fürdő csökkenő bevételei és a főváros súlyos pénzügyi helyzete mellett igen meg kell fontolni, hogy nélkülözheti-e a főváros az ezerméteres mélyfúráshoz szükséges, közel 100.000 pengőnyi összeget. A halasztás azonban nem jelenti a terv elejtését és az illetékesek remélik, hogy a fúrást a tavasszal mégis megkezdhetik és Budapest rövidesen újabb gyógyforrással lesz gazdagabb.

Fabinyi Tihamér. Az Egységes Községi Polgári Párt budai listáján szerepelt a községi választáson *Fabinyi* Tihamér dr., egyetemi magántanár, a Ganz-gyár igazgatója is, aki azonban csak most, P. *Bende* Szaniszló lemondása után, került abba a helyzetbe, hogy helyét a törvényhatósági közgyülés padsoraiban elfoglalja. *Fabinyi* Tihamér személyében a magyar gazdasági és jogászvilág egyik legkiválóbb tagja vesz részt a törvényhatóság munkásságában és talán sohasem volt akkora szükség a gyakorlati élet kitünőségeinek közreműködésére, mint ma, amikor a nehéz viszonyok leküzdésére minden erőt felhasználni és koncentrálni kell. *Fabinyi* Tihamér egyénisége, kivételes képzettsége és hozzáértése nagy erőgyarapodást jelent a közgyülés összetételében.

FABINYI TIHAMÉR

Sehogysem kaphatnak vizet a budapesti szökőkutak. Budapest minden szépsége mellett az idevetődő idegen alig gyönyörködhetik müvészies kivitelü szobrokban, emlékeket ébresztő régi városkutakban, virágágyaktól körülvett szökőkutak üdítő, friss látványosságában. A pesti díszkutak és szökőkutak például arról híresek, hogy legtöbbször nem kapnak vizet. Igy volt ez Budapest ünnepi hete, a Szent István hét alatt is, amikor az idegenek előtt akartunk pompázni a főváros szépségeivel. A Kálvin-téri nagy szökőkút egész nyáron nem működött. A Milleniumi Emlék kétoldalán lévő színes szökőkút vizét is csak nagyritkán láttuk, holott ezek a szökőkutak már tavaly motorerőre lettek átalakítva. Egyes alkalmakkor a városligeti Fontaine Lumineuset még külföldi látogatócsoportok kedvéért sem inditották meg, a fővárosi könyvtárpalota előtt a Rothermere-kút is beszüntette működését. Három éve állitották fel a budai Korvin-téren a szép gótizlésü emlékkutat, azóta sem csordult belőle egyetlen csepp viz sem. Az ok: a vízvezetéknek nincs elég víze. Nehéz ugyan ezt a magyarázatot elfogadni a legnagyobb dunaparti metropolisban, de ugyanakkor felvetődik a kérdés, hogy miért nem működnek azok a szökőkutak, amelyeket éppen vízkímélés szempontjából nemrégiben motorral szereltek fel, amellyel a medence vizét cirkuláltatják, a vízvezeték megterhelése nélkül? A magyarázat, amit illetékes helyen kaptunk, mosolygásra késztető:

— A szökőkutakat — mondta informátorunk — nem lehet működtetni állandóan, mert a vízvezeték vizével takarékoskodni kell. A díszkutak motoros vízellátását viszont azért nem merjük általánositani, mert tapasztaltuk, hogy *a kutak vizéből gyakran isznak emberek és nem szabad megkockáztatni, hogy a medencékben cirkuláló állott, esetleg szennyezett víz valakinek az egészségét megtámadja.*

A nyilatkozat annyit jelent, hogy sem így, sem úgy. A szökőkutak sorsa mindenképpen reménytelen. Csak azt nem értjük, hogyha a szomjas emberek keresik fel a díszkutakat, akkor miért nem gondoskodnak számukra friss fővízről. Ha pedig motorral, mesterségesen, a medence vizét cirkuláltatják, miért nem oldják meg némi fejtörés árán a gordiusi csomót egy apró táblácskával, amelyre csupán két figyelmeztető szót kell ráírni: „*Nem ivóvíz*". Ezzel megszünne minden veszedelem. *(dr. K. S.)*

Beiratkozás a kereskedelmi akadémiai egyéves tanfolyamra (VIII., Vas-utca 9—11). A felvétel hétköznapokon délelőtt 11 órakor, középiskolai érettségi bizonyítvány, tanitóképzőintézeti oklevél, katonai tisztképzőintézeti végbizonyitvány, felső mezőgazdasági iskolai végbizonyitvány, vagy felsőbb ipariskolai végbizonyitvány és születési anyakönyvi kivonat alapján történik. Fizetendő 56 pengő beirási díj. Köztisztviselők gyermekei ennek felét fizetik.

A Beciva, Beketow-Cirkusz Varieté új szeptemberi műsora, mellyel az idei évad záródik, szenzációs számokban bővelkedik. Minden egyes szám az artistaművészet legjava. A műsor elején a közönség gyönyörködhetik Mr. *Lewiston* angol kapitány céllövőmüvészetében. Lewiston produkciója érdekfeszitő és frappáns. Nagyon kedves a *2 Firpo* müngró száma. A közönség bámulatát kivívta a legkiválóbb magyar bűvész, akinek utólérhetetlen mutatványai szinte érthetetlenek. A *2 Brandinis* veszélyes légtornászmutatványai, valamint az eddig nem látott *Motor-Star* sportjelenet a cirkuszi mutatványok terén a legjobb. Kellemes meglepetés volt Willie *Dietrich* hangszermüvész előadása, aki 15 különféle hangszeren játszik. A műsor pompás befejezése a 15 éves *Erickson* fiú, aki egy ostorral a kezében 4 hatalmas oroszlánt idomit a közönség szemeláttára. A világ legfiatalabb oroszlánszeliditője óriási sikert aratott, ugyancsak kijutott a tapsból a fiatal *Erickson* leánynak, aki még el sem múlt 18 éves és máris Európa leghíresebb állatszelidítőnője. A hatalmas jegesmedvével, egy óriási barnamedvével és két kutyával produkálja magát. Az évadzáró műsor nagy sikert aratott.

Közgazdaság

Jubileum. *Deutsch* Béla, a Fonciere Általános Biztosító Intézet cégvezetője folyó hó 3-án ünnepelte szolgálatának 25 éves jubileumát, amely alkalommal meleg ünneplésben részesitették. Deutsch Béla hivatalos elfoglaltságán kívül érdemes szakirodalmi működést is kifejt.

A Pátria Általános Biztosító Társaság augusztus 24-én tartotta meg évi rendes közgyülését. Az előterjesztett igazgatósági jelentés szerint a társaság mult évi összes díjbevétele 2,387.873 pengő volt, szemben az előző évi 2,425.818 pengővel. A mérleg az elemi ágazatban 2104 pengő tiszta nyereséggel zárult, míg az életosztály mérlege 1060 pengő veszteséget tüntet fel. Tehát végeredményben 1044 pengő a tiszta nyereség, melyből 157 pengő a biztonsági tartalékalap javára fordittatott, 52 pengő a tisztviselők nyugdíjalapja javára és a fennmaradó 835 pengő az 1931. évi számlára vezettetett át. A közgyülés jóváhagyta a zárszámadásokat, megadta az igazgatóságnak a felmentvényt. Tudomásul vette továbbá a közgyülés a *Magyar-Francia Biztosító Rt*-gal létesitett kapcsolatot. A részvénytöbbségben történt eltolódás folytán a társaság igazgatósága letette mandátumát és új igazgatósági tagokul egy évi tartamra megválasztattak: gróf *Ráday* Gedeon elnök, *Gruenwald* H., dr. *Bloch* M., *Meuschel* Walter, dr. *Kende* Arthur és *Dárday* Ede.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Az Első Magyar Részvényserfőzöde
őszi sör
csapolása megkezdődött. — Palackokban is mindenütt kapható!

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevitett gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- Telefon:
Aut. 934-85 asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon: 844—12

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cim: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javitása és rekonstruálása. Teljesen uj erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállitása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javitása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemű fatömegárút

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak **átitató eljárású és felületi kezelése**
Utak pormentesitése egyidejű konzervválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épitetekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ *Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.*

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

MolnárIstván
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépitő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. *Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.*
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—03.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelű kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrást és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül!

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

ADAMÁT ÉS GÁRDAI
különleges műbútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 szeptember 16. | 37. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A véres ujj

szörnyű látvány felé mutat. Elvetemült őrjöngők rémtette dermeszti meg minden jóérzésű emberben a vért és jóformán gondolkodni sem lehet ebben a tébolyodott riadtságban, amelyet a nemzetközi gonosztevők förtelmes tette idézett föl. A biatorbágyi rémtett azonban olyan jelenség, amelynek az egész világot foglalkoztatnia kell, életre kell ébredni végre annak az emberi szolidaritásnak, amely nem merülhet ki a tébolyodottak és gonosztevők ellen viselt irtóháborúban, hanem amelynek *gyógyítania is kell.* Az orvostudomány pedig nem elégszik meg a *tüneti* kezeléssel, hanem az *oki* kezelésre törekszik, nem nyugszik bele, hogy a csillapítószerek megszüntetik a fejfájást, hanem tudni akarja, mitől származik a betegség, amelyet csirájában kell megfojtani.

Ebben az esetben — amely most borzongatja a hátunkat, — meg kell tenni mindent, hogy a gazdasági rend helyreálljon az egész világon, mert amint a német külügyminiszter a népszövetség előtt mondotta: *senki sem hunyhat szemet az előtt, hogy reng a föld.* A terméketlen aranynak meg kell mozdulnia az emberiség javára, a renyhe, a visszahúzódott kapitalizmusnak új tevékenységet kell kezdeni, mert a bombákat neki szánják; a szerencsés országok államférfiainak a nemzeti kinceseket az emberiség segítőeszközeivé kell tenni.

Az emberiség, az országok, a tőkések, az államférfiak mellett azonban *minden közületnek, minden embernek meg kell tennie a magáét.*

A mi hivatásunk a budapesti városházán őrt állani és úgy véljük, hogy ami a főváros megmentése érdekében folyik, ha becsületes és lelkes munka is, *tempójában nem száz százalékig tökéletes.* Nem a biatorbágyi borzalom rémítő hatása mondatja ezt velünk, megelőzően is ez volt a véleményünk, de természetszerűen ma sokszorosan elégedetlenek vagyunk a cselekvés gyorsaságával. Bizottságok dolgoznak, nagy figyelemmel kutatják, hol lehetne valamit *bölcsen* megtakarítani és elhárítani a polgárság vállairól az újabb megterheltetést. A biatorbágyi véres ujj nélkül is az volt azonban a véleményünk, hogy valami nagyon gyors, nagyon sürgető iramot kellene adni az eseményeknek, mert ne feledjük el, hogy amíg a kék ceruza dolgozik, máshol mindenütt áll a munka. *Nem most először.* A városházi munka eddig is sokat volt kénytelen ácsorogni. A választás és tisztújítás előtt persze, hogy senki sem tudott nyugodt, izgalommentes lélekkel belefeküdni a tennivalójába, az alkotásokba. A választás idején természetszerűen megint nincs talaja a termelő munkának, az új rendbe is bele kellett szokni pár hónapig. Amikor pedig ez a pár hónap is eltelt, ránkszakadt a gazdasági válság, amely miatt minden eddig való tervet és szándékot revizió alá kell venni. De ez a revizió most már nagyon égeti a körmünket: *takarékosság kell, munka kell, kenyér kell, nyugalom kell.* A takarékosság azonban nem jelentheti Budapestnek temetővé való degradálását, nem jelentheti a mi nagyszerű kultúránk megölését, a szociális tevékenység szünetelését. *Közmunkáról és minél gazdagabb szociális segítőkézről kell gondoskodni.*

Mindehhez természetesen gazdasági *rend* szükséges. Ezt a rendet kell megteremteni a városházán minél előbb. Budapestnek kell példával járni az ország előtt főként abban a tekintetben, hogy minden takarékosság mellett, kímélni lehet a polgárságot, munkához lehet juttatni a munkásságot és szociális segítséghez a legszegényebbeket. És itt minden eszköznek jónak kell lennie, amely a célokat eredményesen közelíti meg. Szentimentalizmusnak, büszkeségnek, megsértett presztizsnek itt nincs helye és ha netán akár arra lenne szükség, hogy egyik vagy másik üzemet bérbe kell adni, ettől sem szabad megriadni, ha a polgárság érdekeit szigorúan körül lehet bástyázni és a főváros jövedelmét jelentősen lehet fokozni.

Csak egy-két példát mondottunk, a lényeg azonban az, hogy sürgősen cselekedni kell, menteni a menthetőt és védekezni tovább hősi elszántsággal.

Kenéz Béla miniszter:

„A MÁV tarifareformja nem drágítja a Budapestre irányuló élelmicikkeket"

A gazdasági válság a maga súlyos hatásában nem kímélte a MÁV-ot sem, ahol az évek óta tartó utascsökkenés és a teherforgalom visszaesése esedékessé tette a *tarifareform* keresztülvitelét. Az államvasutak új díjszabásáról *Kenéz* Béla dr. kereskedelemügyi miniszter adott részletes tájékoztatót a 33-as országos bizottság ülésén, ahol bejelentette a tarifareform közeli megvalósítását. A MÁV új díjszabása természetesen közvetlenül érinti a fővárost is, ahol *a magasabb fuvartételek következtében az élelmiszerpiac általános drágulásától tartanak.* A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya tájékoztató tanulmányokat folytatott a tarifaemelés következtében beálló esetleges árváltozásokról és illetékes helyen kifejezve aggályait: azt a kérést terjesztette elő, hogy az élelmiszer és általában az élelmezést szolgáló nyerstermények díjtételeinek elbírálásánál *az illetékes tényezők vegyék figyelembe Budapest közönségének érdekeit.* A tarifaemelés módozatait még nem tisztázták véglegesen és ezirányban a döntés csak néhány nap múlva várható, ám úgylátszik, a MÁV tarifareformja megkíméli a budapesti élelmiszerpiacot. Erről tanuskodik

Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi miniszter

a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt tett következő nyilatkozata:

— A főváros közönségének semmi aggodalomra sincs oka a MÁV díjtételeinek módosítása miatt, mert ez a tény

Budapest élelmiszerrel való ellátásában drágulást nem hozhat

magával. Különös gondossággal ügyeltünk ugyanis arra, hogy a mai nehéz időkben *az élelmezés alakulása a tömegek részére hátrányt ne jelentsen* és ezért a mezőgazdasági termények és élelmiszerek tarifáját nemcsak hogy nem drágítja az államvasút, hanem annak *olcsóbbítására* tett számításokat.

Semmi indok sincs tehát arra, hogy a főváros piacaira kerülő élelmiszerek megdráguljanak.

A MÁV a maga többletjövedelmeit a személyszállítási tarifa bizonyos mértékű felemelésére alapítja, de még ebben a vonatkozásban sem kell tartani az élelmicikkek árainak kedvezőtlen alakulásától. A személytarifát a fővonalakon mindenesetre felemeljük, azonban *a helyiérdekű vasutak megváltása és a délivasút állami kezelásbevétele révén sikerül az egész vasúti hálózatot egységbe olvasztani,* ami lehetővé teszi az úgynevezett *törttarifa* következtében eddig fennállott jogos panaszok megszüntetését. Teljesen indokolt volt minden kifogás a tört-tarifákkal szemben, ami úgy állott elő, hogy ha valamely árut pl. helyiérdekű vasúton adtak fel és a rendeltetési helyét csak úgy érhette el, hogy előbb az államvasutak fővonalán, aztán egy helyiérdekű vasútvonalon, majd ismét a fővonalon kellett továbbítani:

a fuvardíj számítása háromszor újra kezdődött.

A díjszabás-megtörésből származott viteldíjszámítás megszüntetésével tehát nemcsak a helyiérdekű vasutak mentén fekvő gazdaságok és termelők, hanem a fővonalmenti vidékek is előnyökhöz jutnak:

olcsóbban szállíthatják termékeiket a helyiérdekű vonalak állomásaira, piacuk körzete kitágul, viszont olcsóbban szerezhetik be a a helyiérdekű vonalak állomásairól szükségleti cikkeiket.

Hogy néhány példát említsek, a mezőgazdasági termények és az élelmicikkek árai úgy olcsóbbodnak, hogy *a gabona például 20, a gyümölcs 9—23, a tojás 15 százalékkal lesz olcsóbb a tarifatörés megszünése következtében.* Az élelmicikkek tarifájának ilymódon való alakulása kizárja, hogy ezen a címen bármiféle drágítás következzen be: az élelmicikkeket tehát semmiféle jogos árváltozás nem érheti.

*

Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi miniszter nyilatkozata teljes mértékben megnyugtathatja a főváros közönségét, hogy a vasuti tarifák revíziója a fővárosi piacok árainál drágulást nem fognak előidézni. Úgy tudjuk különben, hogy a *kereskedelmi minisztérium a legközelebbi napokban hivatalosan is értesíti a fővárost a tarifamódosításról,* illetve az élelmicikkek díjtételeinek változatlan meghagyásáról.

Gondoskodni fogunk a legnagyobb áldozatok árán is a szűkölködők megsegítéséről

Az Egységes Községi Polgári Párt a szociális tevékenység haladéktalan megindítását és szükség esetén annak kimélyítését követeli

Tagadhatatlan tény, hogy a várospolitikai életben izgalmas légkör uralkodik. Amióta a főváros vezetősége deklarálta, hogy a pénzügyi helyzet sürgős szanálásra szorul: *állandóan felszínen vannak a politikai problémák és a felelősség kérdésének felvetésével játszadoznak a pártok és frakciók.* Legkényelmesebben a baloldal oldotta meg ezt a kényes ügyet.

Miután éveken át résztvett a főváros gazdálkodásának intézésében, javaslatainak és indítványainak tömegét érvényesítette, erejének arányában minden intézkedő szervben helyet és befolyást élvezett:

a nehézségek jelentkezése és a segítés módozatainak súlyos feladata elől meghátrált

és páholyból nézi azt a szizifuszi munkát, amit a vizsgálóbizottságok folytatnak immár hetek óta, hogy a lakosság megterhelése nélkül biztosítsák a főváros gazdálkodását. Ez a meghátrálás a legnehezebb munka elől, időt ad számukra ahhoz, hogy *különös harci kedvvel támadják a nagy pártokat, közöttük az Egységes Községi Polgári Pártot,* amely pedig felbecsülhetetlen érdemeket szerzett a városházi konszolidáció megalapozása és helyreállítása körül,

abban az időpontban, amikor a baloldali pártok és a jobboldali pártok állandó tusakodása miatt, a közgyülési terem a legélesebb összecsapások színhelye volt.

Csak mosolyogni lehet azokon a meséken, amelyeket a párt belső villongásairól terjesztenek *éppen arról az oldalról, ahol a pártfegyelem, a párthűség és az elvi összetartozás hiányának kiáltó jelenségei mutatkoznak.* Az Egységes Községi Polgári Párt homogén tömörülés, amelynek

az ereje az egyes kerületi vezetők tekintélyének alapjára van építve

és célkitüzéseiben mindenkor a polgári gondolat érvényesítése vezet. Az *Egységes Községi Polgári Párt* a polgá-

rok megbecsülésén, a jelszavaktól mentes produktivitáson és a békés alkotó munka gondolatán épül fel: természetes tehát, hogy *a legnagyobb rokonszenvvel és ragaszkodással kisérte Bethlen István gróf nemzetmentő munkáját, mint ahogy teljes szimpátiával viseltetik Károlyi Gyula gróf miniszterelnök hallatlanul nehéz törekvései iránt is.* Ez természetesen

nem jelenti azt, hogy az Egységes Községi Polgári Párt a kormány városházi frakciója,

mert erre sem a kormánynak, sem a pártnak nincs szüksége. Az Egységes Községi Polgári Pártot *erős kéz dirigálja* és vezeti olyan irányban, hogy a főváros fejlődése és Budapest lakosságának nagyfontosságú érdekei minden körülmények között diadalmaskodjanak.

Elvonatkoztatva czúttal minden politikától, olyan irányban érdeklődtünk *Kozma* Jenőnél, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökénél, amely most minden érdeklődést felülmúl: *mi lesz a télen a főváros jótékonykodási és szociális munkásságával?*

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta erről a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Soha nagyobb szükség nem volt a szociális tevékenység sikeres érvényesítésére, mint az elkövetkező időkben. A gazdasági válság következtében jelentkező megélhetési nehézségek arra indítják a fővárost, hogy

a legnagyobb áldozatok árán is gondoskodjon a szükölködők és arra rászorulók eredményes támogatásáról.

Nagyon helyes, hogy a takarékosság legszigorúbb alkalmazását viszik keresztül a költségvetésben, *ez azonban csak olyan kiadási tételekre terjedhet, amelyek a szociális tevékenységet a legtávolabbról sem érintik.* A magam részéről

semmi körülmények között sem járulnék hozzá, hogy a szociálpolitikai kiadásokból akárcsak egy fillért is lefaragjanak,

sőt fel fogom hívni az illetékes tényezőket arra, hogy a *téli inségakciókat azonnal indítsák meg* és már most kezdődjön a segítés áldozatos munkája. Kiválóan megszervezett szociális intézményeinken kívül rendelkezésre állanak az étkezőhelyiségek, a menhelyek, a szeretetotthonok, a népszállók, a melegedőszobák és így

megvan a lehetőség tehát a szükölködők minden rétegének megfelelő támogatására.

Ha ezek az intézmények nem tudnák ellátni karitativ feladatukat, akkor *áldozatok árán is létesíteni kell további szervezeteket,* amelyek lelkiismeretes gondossággal és szeretettel dolgoznak a nyomor enyhítésén. Budapest mindig az élén járt a szociális munkának és azt akarom, hogy az elkövetkező nehéz hónapokban a főváros ismét példát mutasson ezen a területen.

*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* úgy a törvényhatósági tanácsban, mint a közgyülésen a népjóléti és emberbaráti munkásság *haladéktalan kiszélesítését* fogja követelni és ennek érdekében a legélesebb agitációt fogja kifejteni.

Negyvenezer analfabéta él a fővárosban

A Népművelési bizottság offenzívája a tudatlanság ellen

A nagy nyilvánosság vajmi ritkán és csak apró részleteiben ismeri meg azt a nagyszabású és értékes kultúrmunkát, amit a székesfőváros Népművelési Bizottsága végez évek óta. Sok lenne felsorolni azt a sokoldalúságot, amit a Népművelési Bizottság különböző irányokban kifejt, csupán arra utalunk, hogy az analfabéta tanfolyamoktól a Vigadóbeli művészi hangversenyekig alig van a tudásnak és ismeretterjesztésnek olyan területe, ahol ez a bizottság ne fejteni ki áldásos és eredménydús munkát. Ez a gazdag, régi program most még terjedelmesebb lesz, még nagyobb területekkel bövül. A bizottság alakuló ülése után beszélgettünk

Némethy Károly tanácsnokkal,

a közművelődési és művészeti ügyosztály vezetőjével, aki a multévi eredményekről és a jövőévi programról a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Különösen nagyfontosságú az a küzdelem, amit a bizottság *az analfabétizmus* ellen folytat. Sziszifuszi munka ez ugyan, legalább egyelőre, mert az írni-olvasni nem tudók rétege úgyszólván állandóan a vidékről szivárog be. Ezt bizonyítja, hogy

a fővárosban élő negyvenezer főre tehető analfabéta túlnyomó része nem budapesti illetőségü.

A bizottság az eddiginél is nagyobb erővel fekszik neki a tudatlanság elleni küzdelemnek és az eredmény érdekében egy-egy tanfolyamra legfeljebb harminc hallgatót vesz fel. Egyik új müködési területe lesz a bizottságnak

a háztartási alkalmazottak művelésének ápolása.

A háztartási alkalmazottak iskolánkivüli kultúrális gondozása hármas irányú lesz: egyéni nevelés, a hivatásra való nevelés, rászoktatás a nemes szórakozásokra. Anyagi fedezet hiján a bizottság ma e téren csak kísérleti munkát folytathat és egyelőre nincs ereje munkáját a háztartási alkalmazottak nagyobb tömegeire kiterjeszteni, de így is rajta lesz, hogy a megfelelő társadalmi egyesületek közreműködésével számban is, de főként tartalmi és methodikai eljárások tekintetében mélyítse ezt a munkát. Általában nagy súlyt helyez a bizottság *a nők iskolánkivüli művelésére,* a legközelebbi, 1931—33. évi népművelési időszakban. Főként *a női hivatásra való nevelés* érdekében óhajtja a gyakorlati munkával egybekötött tanfolyamokat szaporítani, de nem hanyagolja el a szociális lelkületre és szociális munkára nevelő célkitüzéseket sem.

— Nagyfontosságú feladatot teljesít a népművelés az ipari és kereskedelmi élet kisebbmüveltségü alkalmazottai, nevezetesen *a gyári munkások és a kisipari szakmunkások körében is.* Itt elsősorban

a munkásifjakat akarják bevonni

ifjúsági egyesületek útján, a felnőttek részére pedig *általános ismeretterjesztő tanfolyamokat rendezünk.* Célunk az, hogy azok keretében megtalálhassák müvelődésüknek és tudásbeli óhajaiknak kiegészitését, amelyeket a gyakorlati életben, vagy a szakszervezeti oktatás keretében eddig nélkülöztek.

— *A művészeti és általában az esztétikai nevelést* a népművelési bizottság eddig a népszerü zenekari hangversenyekkel szolgálta. Jövőben ily irányú tevékenységét ki fogja egészíteni képzőművészeti és irodalmi irányú neveléssel is. *Az ősztől kezdve sokkal sürübbek lesznek a már próbaképpen megkezdett müzeumlátogatások és tanulmányi kirándulások, sőt ezen túlmenően, irodalmi esték rendezését is tervbevette a bizottság.*

— A nagyszabású *hároméves népművelési program legkiemelkedőbb* része azonban kétségtelenül

a Fővárosi Szabadegyetem

létesítése. Voltak ugyan már ilyen kultúrmozgalmak, de a különböző szabadegyetemek és szabadliceumok egymásután megszünték és most mindezek pótlására lesz hivatva az új fővárosi Szabadegyetem. A Népművelési tevékenység minden ágában érvényesíteni kivánjuk *az állampolgári nevelés gondolatát* úgy jogi, mint erkölcsi vonatkozásban, *az embernevelés gondolatát s főként fejleszteni akarjuk az egymásért való felelősség érzését, az emberszeretetet és a szociális lelkületet, a lokálpatriotizmust, a nemzeti és faji öntudatot,* amelyeket emlékünnepek rendezése, centenáriumok megünneplése révén is mélyíteni kivánunk.

Október 5-én minden vonalon kezdetét veszi a főváros téli inségakciója

A *Fővárosi Hirlap* más helyén számolunk be arról a nagyszabású népgondozó és szociális programról, amelynek tervezetét most készítette el *Schuller* Dezső tanácsnok irányítása szerint a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztály. A nagyarányú népgondozó apparátus, a *Központi Népgondozó Hivatal* és a kerületi szervek kiépítése azonban máról holnapra nem történhet meg, viszont a főváros vezetőségének az idén fokozott előrelátással és alapossággal kell felkészülnie, hogy a várható és tavalyival szemben bizonyára fokozódó téli tömeginséggel *az eredményes harcot* felvehesse. A szociálpolitikai ügyosztály a várható nyomorúság leküzdése érdekében valóban minden lehetőséget elkövet és szinte *stratégiai pontossággal már ki is dolgozta* a télen kivitelre váró programot.

Ezekről az előkészületekről

illetékes helyen

a következő nyilatkozatot adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A gazdasági válsággal járó súlyos helyzet és a fokozódó munkanélküliség arra készteti a főváros vezetőségét, hogy az idén

már a kora őszi hónapokban munkábaállítsa az inségakció apparátusait,

amelyeket azelőtt csak a legerősebb télben, de a mainál lényegesen kisebb keretek között szokott megindítani. Az idén a téli inségakció már *október 5-én* megindul. 85 főzőhely nyilik meg, kettővel több, mint az előző években. Számításaink szerint *október 5-től naponta 17.400 gyermek kap* nagyobbrészt teljesen ingyen, vagy pár fillérért tápláló ebédet. Azt hisszük, hogy októberben a felnőttek sorából körülbelül napi 12.000 ember részére kell ebédről gondoskodnunk, de már most bizonyos, hogy *ez a létszám novemberre 15.000-re növekszik és decemberben eléri a napi 20.000-et.* A főváros akciója keretében ilyenformán a téli hónapok alatt *38—40.000 személy kap naponta főtt ételt és kenyeret.*

A tejakciót kétszeresére emeljük.

Eddig 2000 csecsemő és gyermek kapott napi félliter tejet, októbertől 4000 részesül belőle. Ugyancsak a jövő hó elején megkezdjük, — tehát jóval korábban a szokottnál — a felruházási akciót is. A rászoruló gyermekeket ez alkalommal is az iskolanővérek válogatják ki és ők végzik a felruházást is. Hogy hány gyermek kap téli lábbelit és ruhát, ezt pontosan néhány hét mulva lehet megállapitani. Annyi bizonyos, hogy *jóval tizezren felül lesznek a rászorulók.* Még a hidegek beállta előtt kerül sor

a burgonya-akcióra is.

Ugy hisszük, hogy legalább 60—80 vagont lesz módjában a fővárosnak szétosztani az inségesek között.

Az akció további részleteiről e pillanatban még nincs

*

módja az ügyosztálynak bővebb részletekkel szolgálni, csak annyit, hogy *a székesfőváros anyagi ereje és a lehetőségek határai szerint mindent elkövet,* hogy legalább a legégetőbb bajokon segithessen és *hogy a tavalyi kereteken túlmenően is történjen gondoskodás.*

Rövidesen elkészül a közüzemi törvény

A közüzemek sorsa mindinkább fokozottabb mértékben foglalkoztatja úgy az ország, mint a törvényhatóságok vezetőit. Elsősorban a székesfőváros hatalmas közüzemei azok, amelyeknek életében bizonyos, elkerülhetetlen, reformok látszanak sürgősnek, miután az idők folyamán bebizonyosodott, hogy *sem az önálló vagyonkezelési, sem a részvénytársasági forma nem felel meg annak a követelménynek, amit a közüzemekkel szemben támasztanak. A kormány, átérezve a kérdés súlyát,* — értesülésünk szerint — *máris olyan reformtervezeten dolgozik,* amelynek segítségével sikerül az olyan üzemvezetési formát megtalálni, amely

egyrészt megakadályozza, hogy az üzemek bürokrata-szervek legyenek, másrészt gátat vet a túlzott üzleti szellemnek is.

Információnk szerint *rövidesen elkészül a közüzemi törvény,* amely egységes elvek szerint normalizálja a közüzemeket és rendezi az összes tisztázatlan kérdéseket. Ugyancsak a legközelebbi jövőben várják

az üzemi alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó kormányrendeletet is,

amelyről *Borvendég* Ferenc alpolgármester napokon át tárgyalt a kereskedelmi minisztériumban.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14 Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Keményy Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Áremelés helyett racionalizálni kell a termelés és fogyasztás viszonyát

Teljesen elhibázott az Elektromosművek árpolitikája — A fogyasztás kiterjesztése lukrativvá teszi a nagy üzemek gazdálkodását

A várospolitikai életben most minden érdeklődés a takarékossági bizottságok működése felé irányul és az egész vonalon érthető feszültséggel várják az eredményt: *a takarékoskodás érvényesítésének eszközeit.* Az üzemi vizsgálóbizottság már befejezte az úgynevezett nagyüzemek egész ügymenetének áttanulmányozását és részben már megkezdték és a hét folyamán befejezik a kisebb üzemek meglátogatását. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és az üzemi ügyek irányítását végző *Borvendég* Ferenc alpolgármester néhány nap mulva tanácskozásra ül össze az üzemi vizsgálóbizottságok tagjaival, hogy *egyeztessék felfogásaikat és terveiket a költségvetések mikénti csökkentése céljából.* Számszerű eredmények még nem alakultak ki végérvényesen az üzemi bizottságok eddigi vizsgálataiból, de bizonyosra vehető, hogy *a következmények sok tekintetben érdekes meglepetéseket hoznak magukkal.* A vizsgálóbizottság a helyszíni tanulmányozások során természetesen *a különböző kalkulációkat* is figyelembe vette, amelyeknek esetleges megváltoztatása sokban hozzájárulhat a jövedelmek eddigi méreteinek fokozásához. Erről a nagyfontosságú momentumról folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az üzemek vezetőivel lefolytatott tanácskozások után, úgy látszik, sikerül oly megoldást találni, hogy a *tarifaemelést a költségvetés biztonsága szempontjából elkerülhetjük.* Lehet ugyanis találni olyan fedezeteket, amelyek megtakarításokat hoznak magukkal és itt

elsősorban a Gázművek és az Elektromosművek jönnek számításba,

mert a Vízművek altruisztikus vállalat lévén: ebből a szempontból komoly eredményt nem hozhat. Mindenesetre nagy elővigyázatossággal kell őrködni azon, hogy a célon túl ne lőjünk, *nehogy az üzemek további prosperitása és működése károsodjon.*

— Nagyon figyelemreméltó az a megállapítás, amit a vizsgálat

az Elektromos művek tarifarendszerével kapcsolatosan

megállapított. A villanydíjszabásnak feltünő jelensége az a visszás állapot, hogy *emelkedő fogyasztás mellett emelkedik a tarifa is.* Ez ellene van minden reális fogyasztási politikának, mert világszerte olyan árpolitikát követnek, hogy

magasabbméretű fogyasztásnál kedvezőbb árakat kell nyujtani.

Igazságos elbírálással be kell azonban látni, hogy az *Elektromosműveknek ez a rendszere még a háborús időkből származik,* amikor a szénfogyasztás korlátozásának nagyfontosságú követelményei miatt az áramfogyasztást az egész vonalon mérsékelni kellett. Ez a rendszer ma már elavult és gazdaságilag sem állja meg a helyét. Semmi logika sincs abban, hogy ma

az évi 2400 kilowattos fogyasztás 3.4 filléres egységárat fizessen, míg ezen a mennyiségen túlmenő áramhasználat 5.4 fillérrel legyen megterhelve.

Az következik ebből, hogy *mindenki takarékoskodik,* holott a maximális fogyasztásra beállított áramfejlesztő csak akkor lukratív, ha mindenki kihasználja a rendelkezésére álló villamos energiát. *Külföldön mindenütt fordított árpolitikát folytatnak.* Bécsben pl. az évi 70 kilowattórás kisfogyasztóknak 5.38-as tarifájuk van, ám ha a fogyasztás emelkedik, akkor életbelép az olcsóbb tarifa. 1000 kw. fogyasztásnál az egységár már 4.85 fillér, tehát életbelép *az okos degresszív árpolitika,* aminek előnyeit úgy a fogyasztók, mint az üzem egyformán élvezik. Hamburgban most tértek át erre a rendszerre, ahol a 45 pfenniges egységárat leszállították 42 pfennigre, vagyis a mi pénzünknek megfelelő 5.75 fillérre. Nálunk olcsóbb az egységár, mert az átlagos háztartási villamos energia 3.8 fillérbe kerül.

A legélesebben ellene vagyok a mai viszonyok között minden közüzemi drágításnak és ezért nem kívánom, hogy azt felemeljük:

racionalizálni azonban feltétlenül lehet a termelést és fogyasztást olymódon, hogy bizonyos fogyasztáson túl degresszív tarifát léptessünk életbe. Az üzemi takarékoskodást feltétlenül ellnsúlyozná *a fogyasztás méreteinek kiterjesztése,* aminek előfeltétele azonban, hogy a túlfogyasztás kedvezőbb elbírálásban részesüljön. Ha a nagyobb fogyasztás előnyeit a kisfogyasztók megfigyelik, akkor bizonyos, hogy nem az árammal való takarékoskodás eszközeit fogják keresni, hanem *gondoskodnak az áramnak különböző háztartási szükségletek számára való felhasználására.*

— Ilyen irányban kell tehát az Elektromosművek tarifáit revizió alá venni azzal a célkitűzéssel, hogy

a villamos áramot mindenki számára hozzáférhetővé tegyük.

Megkönnyíti ennek a végrehajtását az a körülmény is, hogy *a kelenföldi telep ma már minden igényt ki tud elégíteni.* Nem szabad tarifadrágítással a lakosságot megterhelni, de a racionális üzemi és üzleti elgondolás nem engedi meg azt sem, hogy *büntessük* azokat, akik erőteljesebb áramfogyasztással tulajdonképpen az Elektromosművek bevételeit gyarapítják.

*

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy jelentősebb eredményeket várnak a *Gázműveknél* is. Bizonyos, hogy a lefolytatott vizsgálatok eredményei már rövidesen éreztetik hatásukat és az új árpolitika inaugurálásával egészségesebb üzleti viszony alakul ki az elsőrendü közszolgáltatásokat termelő közüzemek és a milliós Budapest fogyasztói között.

Legolcsóbb házhelyparcellázás
BARACSKA és PETTEND
között
vasútvonal mentén, a balatoni műút mellett, Budapest-Kelenföldtől 28 km re.
Házhelyek □-ölenként
1 P 20 fillértől.
Készpénzben fizetendő 10%, a hátralék
havi 10 pengős részletekben.
Talajvízmentes legjobb termőföld, kitünő ivóvíz, villanyvilágitás.
Nyaralásra is különösen alkalmas.
VELENCEI-TÓ vasúton 12 perc.
Ingyenes csoportos utazás.
Gyülekezés kedvezőtlen idő esetén is a Délivasut állomás pénztári előcsarnokában vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9.30, délután 2.15 és minden csütörtökön délután 2.15 órakor. Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3|b I. 6. délelőtt 10—1-ig, délután 5—7-ig. Telefon: Automata 694—33.

Legnagyobb bizalommal forduljnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban, csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb.
Telefon: Aut. 934-85 | Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415—20

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FÜTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inexbőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

Vizvezetékeknél
főcsőnek használja az uj Eternit nyomócsövet. — Időt és pénzt takarit meg vele. — Nem rozsdásodik, könnyü, tartós, gyorsan szerelhető.
Kérjen prospektust és árjegyzéket
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33. SZÁM

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és hádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Nagyszabású szociálpolitikai reformokra készül a főváros

Felállítják a központi népjóléti- és gyermekvédelmi hivatalt minden adminisztrációs költség igénybevétele nélkül

A főváros vezetősége évek óta dolgozik egy olyan tervezet elkészítésén, amely a szociális gondoskodás minden ágazatát felölelné és olyan irányító rendelkezéseket szabna meg, amelyek a szegénygondozás bonyolult és súlyos kérdését is véglegesen nyugvópontra hozná. *Liber Endre alpolgármester* még szociálpolitikai tanácsnok korában kezdte meg ezt a nagyszabású programmot, amelynek kivitele most *Schuler* Dezső tanácsnokra, a népjóléti ügyosztály új vezetőjére vár. A szociális problémák, a nyomorenyhítés kérdése, a szegénygondozás aktualitása a mai rendkívüli időkben megsokszorozódott és a főváros vezetői remélik, hogy az a programm, amelyet a polgármester ebben a kérdésben rövidesen a törvényhatósági tanács elé terjeszt, megtalálják a segítés legcélravezetőbb útjait.

A főváros népjóléti igazgatásáról szóló szabályrendelettervezet most készült el. A tervezetet a szociálpolitikai ügyosztály hozzászólás és véleményadás végett megküldte a kerületi elöljáróknak, a különböző karitativ és szociális egyesületeknek, szervezeteknek, ahonnan most várják be az észrevételeket. A kerületi elöljárók értekezlete a napokban már tárgyalás alá is vette a népjóléti reformtervezetet, s nagy általánosságban helyesnek is találta, csupán egyes paragrafusokkal szemben támasztottak aggályokat.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa

illetékes helyen

érdeklődött a nagyszabású reformtervezet részletei iránt és az alábbiakat tudta meg:

— A főváros népjóléti igazgatásáról szóló szabályrendelettervezet valóban elkészült. A főváros vezetőségét az a cél vezeti, hogy a népjóléti gondoskodás terén bizonyos rendszert alkosson és a ma szertefolyó, sokszor ütköző társadalmi, egyházi, hatósági és egyéb akciókat közös nevező alá vonja és úgy szervezze meg, hogy a segítés tényleg eredményes legyen.

— A tervezet szerint a főváros népjóléti igazgatása

szegényellátásban kívánja részesíteni azokat az állandó munka- és keresőképteleneket, akiknek vagyonuk vagy jövedelmük nincs, azokat a szegényeket, akik betegségük miatt keresetüket nem folytathatják,

de csak addig, amíg munkaalkalmat nem találnak, vagy munkaképességüket vissza nem nyerik. A kórházi ápolásban részesülők, vagy azok, akik valamilyen segélyző intézmény támogatását élvezik, hatósági segélyben nem részesülnek.

Közsegítésben óhajtja a főváros részesíteni a kórházakból és egyéb gyógyintézetekből elbocsátott gyógyíthatatlan szegény betegeket, a nyomorékokat, siketnémákat, vakokat és gyengeelméjüeket is.

Általában az önhibájukon kívül szükségben szenvedőket. Vállalja a főváros a közsegítésre szoruló gyermekek gondozását, amennyiben valamely társadalmi intézmény támogatását nem élvezik, vagy állami gondozásban nem részesülnek. Vállalja a főváros területén felállított anya- és csecsemővédő állomások, dispanserek elhelyezésével, fűtésével, világításával, stb. felmerülő kiadásokat.

— A népjóléti gondozás tágabb körében

kiterjeszti feladatait a társadalmi szervezetek összhangzatos tevékenységének megszervezésére:

a társadalmi áldozatkészség, valamint más e célra szolgáló jövedelmi források felhasználásával.

— A népjóléti igazgatás mindkét körében a fősúlyt lehetőleg arra helyezik, hogy

a reászorulókon munkaalkalom nyujtásával és természetben való ellátással segítsenek.

Arra törekszik a főváros vezetősége, hogy a nyujtott segítség minden reászoruló gazdasági és társadalmi megerősödését mozdítsa elő. *Általában csak olyanok részesülhetnek hatósági segítségben, akik négy éven át állandóan budapesten laktak.* A főváros azonban átmenetileg, ideiglenesen Budapesten tartózkodó nem helybeli illetőségűeket is részesíthet közsegítségben.

Feléled a népjóléti központ

Mindezeknek az intézkedéseknek a végrehajtását egy *központi népjóléti és gyermekvédelmi hivatal* útján tervezik, amelynek legfőbb irányítója maga a polgármester lesz. Az új hivatal mellett állandó szakbizottság fog működni, a központi népjóléti bizottság, amelynek tanácskozásain a főváros elgondolása szerint résztvesznek a belügyminiszter, a népjóléti- és munkaügyi miniszter, az igazságügyminiszter, a budapesti rendőrfőkapitány, a fiatalkorúak felügyelő hatósága, s a fiatalkorúak bíróságának vezetői is. Az említetteken kívül hivatalból tagjai lesznek a bizottságnak a tanügyi, a szociálpolitikai, közgazdasági, közegészségügyi, jogügyi osztályok vezetői, a fővárosi árvaszék elnöke, az árvaszék gyermekvédelmi osztályának vezetője, a tisztifőorvos, tisztifőügyész és a kerületi elöljárók, és a kerületi elöljárók értekezletének elnöke.

Nagyon nagy fontosságú reform lesz a hivatásos *gyámság* felállítása. A hivatásos gyámság feladata a kiskorúak védelmén kívül a vagyontalanok jogi tanácsal való ellátása is. A hivatásos gyámság a központi népjóléti és gyermekvédelmi hivatal keretében működik. A hivatásos gyámot mindazok a jogok fogják megilletni és azok a kötelességek terhelik, amelyek a rendes gyámot, s az új hivatásos gyámság rendeltetése főleg az, hogy az e téren jelentkező rendszertelenséget megszüntessék.

A központi népjóléti- és gyermekvédelmi hivatal mellett

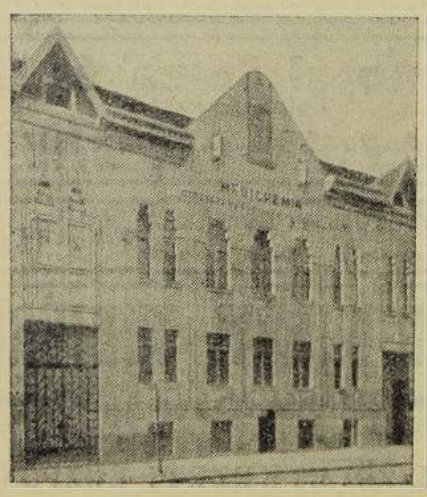
minden kerületben létesül egy kerületi népjóléti és gyermekvédelmi kirendeltség,

amely általában végzi a népjóléti igazgatás mindkét körében az elsőfokú hatóság tennivalóit, felkutatja a közsegítésre szorulókat, végzi a gondozással és felügyelettel járó munkát, megakadályozza a visszaéléseket, útbaigazítást és tanácsot ad az érdekelteknek, s végrehajtja a polgármester intézkedéseit. Figyelemmel kíséri a kerület szociális viszonyait, tanulmányozza a lakosság gazdasági, egészségügyi és egyéb szociális bajainak okait, ezek megszüntetése érdekében intézkedik, majd javaslatot készít, Kezdeményezi népjóléti intézmények, mint például szükséglakások, népszállók, foglalkoztató műhelyek, népkonyhák, munkásolvasók, melegedőszobák, népegészségügyi intézmények, gyermekmenhelyek, tanoncotthonok, stb. létrehozását, figyelemmel kísérik a kerületben levő társadalmi, jóléti intézmények és egyesületek működését. Irányítja azokat, s állandó összeköttetést tart fenn velük azért, hogy a népjóléti tevékenység egyöntetű, gyors és megfelelő legyen.

Megrendszabályozzák az adománygyüjtést

Ujból szabályozzák a jövőben az adománygyüjtést és a jótékonysági színielőadás-tartást is. *A koldulásnak is egyszersmindenkorra véget akar vetni az új reform.* A szabályrendelet 57. paragrafusa kimondja, hogy a főváros területén a koldulás és könyöradománygyüjtés tilos és a koldusokat nem rendőri intézkedésekkel akarják kiirtani, hanem az említett segélyezések valamelyikével akarják megélhetéshez juttatni, vagy pedig olyan foglalkozást keresnek számukra, amiből mindennapi életszükségletüket előteremthetik.

A népgondozási reform elgondolásai megnyugtatóan hangzanak, s az lenne kívánatos, hogy a kivitelben is minden úgy sikerüljön, ahogy a főváros szociális érzésétől áthatott vezetősége elképzeli. *Anyagi áldozatokat a reform nem jelent,* csupán a segítés munkájának megorganizálását és ezért remélhető, hogy a nagy népgondozási reformot még ebben az évben életbeléptethetik.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

A NEW-YORK ÉTTERME
ujonnan átalakítva
szeptember 16-án nyilik meg
A bárban AKTUÁLIS REVÜ fellépnek:
Pethes, Pártos, Czuppon és Tarján

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SALY ÁRPÁD tüzifa- és szénnagykereskedő Budapest
ny. min. osztálytanácsos
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. Tel.: 690—01 és 680—99.
Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58
Telefon: 686—15.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: Zugló 66—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon: 844—12

Összehívták a tanácsülést a takarékossági bizottság jelentésének megvitatására

Körülbelül nyolc milliót törölnek a közigazgatási és üzemi költségvetések kiadásaiból

A közigazgatási és üzemi takarékossági lehetőségek kivizsgálására kiküldött bizottságok az elmult hét óta nap-nap után, úgyszólván permanens munkában vannak. A közigazgatási vizsgálóbizottság már végzett az ügyosztályok túlnyomó többségével és most már csak *a közlekedési, valamint a műszaki ügyosztályok költségvetésének revíziója van hátra.* Az üzemi vizsgálóbizottságnak legnagyobb munkát a három nagy üzem: a Vízművek, a Gázművek és az Elektromosművek gazdálkodásának tanulmányozása adta, mert érthetően

itt keresték elsősorban a megtakarítások eszközlésére kínálkozó tételeket.

Értesülésünk szerint *a vizsgálóbizottságok a jövő hét első napján külön-külön megszerkesztik jelentéseiket*, majd ezt követőleg

egyeztető-ülésen összegezik az általuk megtakarításra javasolt tételeket.

Megbízható forrásból szerzett információink szerint, az üzemi bizottság *4—4 millió pengő összegig terjedő megtakarítási lehetőséget tüntet fel,* a közigazgatási vizsgálóbizottság pedig kb. 3 millió pengő olyan összeget állít egymás mellé, amelyet a költségvetésből mellőzni lehet. *Ripka* Ferenc főpolgármester

szeptember 24-re, csütörtökre összehívta a nagyfontosságú tanácsülést,

amelyen beszámolnak a bizottságok működéséről és előterjesztik a javaslatokat a költségvetés lefaragására. A tervek szerint a törvényhatósági tanács *naponta* ülésre jön össze mindaddig, amíg a bizottságok javaslatait teljes egészükben letárgyalja és azután utasítást ad a pénzügyi osztálynak, hogy *a költségvetési tervezetben a szükséges módosításokat azonnal hajtsák végre.* Ez a feladat a pénzügyi osztálynak körültekintő munkát jelent és ennek megtörténte után *a tanács megkezdi a költségvetés vitáját.* A költségvetést a törvény előírásainak megfelelően, *november 15-ig* a közgyűlés is letárgyalja és jóváhagyás végett felterjeszti a belügy- és pénzügyminisztériumnak.

Napirendre kerül az új lakbérleti szabályrendelet

Tagadhatatlanul nagy várakozással és érdeklődéssel kísérte a főváros közönsége azt a permanens tanácskozást, amelyet másfél évvel ezelőtt a szociálpolitikai bizottság végzett az új lakbérleti szabályrendelet megszövegezésével. Régi panaszok mellőzése és jogos kívánságok érvényesítése volt a fő szempont az új szabályrendelet megalkotásánál és sikerült is a különböző ellentétes érdekeket úgy összhangzásba hozni, hogy *azok egyformán méltányolták a lakók és a háztulajdonosok követeléseit.* Az új rendelkezés szabályozta a felmondási időt, a havonkénti lakbérfizetést, a bérlet megkezdésének és megszüntetésének különböző lehetőségeit és végül a házfelügyelők és segédházfelügyelők jogviszonyát: az egész közvélemény által sürgetett rendelkezés azonban *az irattárban porladozik,* mert az életbeléptetés felől semmiféle intézkedés nem történik.

A lakbérszabályrendelet érthetetlen visszatartásáról

illetékes helyen

a következő információt kapta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Teljes tárgyilagossággal és az összes szempontok összehangolásával elkészített tervezet még mindig nem érvényesül a gyakorlati életben, holott *a mai viszonyok között sok vonatkozásban könnyítené meg nemcsak a lakók, hanem a háziurak helyzetét is.* Annakidején, amikor a rendelettervezet nyilvánosságra került, sokan sérelmeztek bizonyos pontozatokat, amelyeknek a megváltoztatására alkalom kínálkozott volna a közgyűlésen. Odáig azonban nem jutott a szabályrendelet tervezete, hogy a törvényhatósági bizottság a maga véleményét megreformálhassa és

az ügyosztály hiába várja, hogy ezt a nagyfontosságú jogszabályt a plénum elé terjeszthesse.

A közeljövőben feltétlenül a napirendre kerül a lakbérszabályrendelet, mert tudomásunk szerint *a községi pártok kivétel nélkül követelni fogják, hogy a közgyűlés hozzájárulása után az illetékes kormányhatóságok is vizsgálják át az összes rendelkezéseket* és adják meg az engedélyt az életbeléptetéshez. Meggyőződésünk, hogy az új rendelkezések révén a lakók és a háztulajdonosok között még mindig mutatkozó ellentétek egy csapásra megszünnének.

*

Liber Endre alpolgármester a közeljövőben megbeszélésre hívja össze a lakók és a háztulajdonosok képviselőit és együttes tanácskozáson próbálja áthidalni azokat az ellentéteket, amelyek miatt még mindig nem lehet a szabályrendeletet életbeléptetni.

Megkezdődött a villanyáram racionális termelése

Leállították az elavult és drágán dolgozó telepeket

Szeptember hó elsején, amikor a kötéri transzformáló állomást üzembehelyezték, *rendszeresen megkezdődött a bánhidai centrálé áramának átvétele.* A BESzKÁRT már az év eleje óta használ bánhidai áramot és a tavasz óta ideiglenes berendezés segítségével vett át bizonyos mennyiséget a főváros elektromostelepe is, *de a rendszeres és végleges áramátvétel csak szeptember elsején kezdődött meg.* A bánhidai telep és a főváros között nem jött létre a végleges megállapodás és előreláthatóan az év végénél előbb nem is lesz kész a szerződés, így további intézkedésig *kilowattonként négy fillérjével számolják el* az átvett áramot.

A kötéri transzformáló telepen és Bánhidán pontos árammérő órák vannak felállítva, úgy hogy az átvett áram mennyisége körül tévedés, vagy differencia nem lehet.

A székesfőváros napi áramszükséglete a maximális téli terhelések idején körülbelül *140.000 kilowatt,* ezzel szemben a kelenföldi telep termelése a már eszközölt fejlesztések révén közel jár a végleges 130.000 kilowatthoz, a differenciát pedig bőségesen pótolja a bánhidai áram, amelyből a főváros ezidőszerint napi 16.500 kilowattot vesz át, míg a bánhidai napi 220.000 kilowattórás termelésnek többi mennyiségét a BESzKÁRT használja föl. A kötéri alállomás üzembehelyezésével tehát a főváros eljutott ahhoz a régen kívánt és várva várt állapothoz, hogy

a drágán termelő és elavult régi telepek feleslegessé váltak.

E pillanatban már a budapesti villamostelepek közül

egyedül a kelenföldi nagy centrálében történik az áramtermelés, a berzenceiutcai telepet teljesen leállították, a váciúti pedig csak mint tartaléktelep szerepel.

Dolgozik ezenkívül a BESzKÁR révészutcai telepe is, ezt azonban kizárólag a villamos használja.

A székesfőváros áramszolgáltatásában tehát *elérkeztünk az első, racionális termelés korszakához.*

Az Elektromosművek igazgatóságánál

a következőket mondották az új rendszerről a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A drága és elavult telepek üzemen kívül helyezése óriási jelentőségű a racionális áramtermelés szempontjából. *Amíg a régi telepeknél egy kilowatt áram előállításához 2.7 kilogramm normálkaloriájú hazai szén volt szükséges, addig most 1 kilowatt áram előállítása mindössze 0.9 kilogramm szénbe kerül,* vagyis

a régi termelés háromszorta drágább volt a mainál.

Már az elmult évben jelentékeny volt ez a megtakarítás, a folyó évben pedig megkétszereződik, úgy, hogy *tízmillió pengőre tehető az az összeg, amit egyedül szénben takarít meg* a főváros. A racionális termelés előnyeit azonban e pillanatban nem lehet teljes egészében érvényesíteni, mert *a leállított telepeknek igen nagyszámú, közel ötszáz alkalmazottja és munkása van,* akiket nem lehet egyszerűen elbocsájtani, és ezeknek a munkabére jelentékeny mértékben terheli az üzemet. Körülbelül hasonló a helyzet a Vízműveknél is, ahol hatezer vagón volt a szénszükséglet, s

a modernizálás révén szintén cca egyharmadára csökkent az üzemköltség,

de itt is nagyszámú felesleges alkalmazott munkabére terheli az olcsóbb üzemet. Ezeknek a munkásoknak a sorsa viszont olyan szociális szempont, amely mellett elhaladni nem lehet, és ezekkel a megterhelésekkel egyelőre számolni kell.

*

Az Elektromosműveknél mindazonáltal mégis jelentékenyen érezteti hatását a termelés racionalizálása, *mert a különböző kategóriák között középarányosan számított egységár az utolsó három esztendőben lényegesen redukálódott* és az európai városok között kétségtelenül Budapesten van ma a legolcsóbb áramszolgáltatás.

Az őszi saison szenzációja

Filtex-Cordilla

(cord bársony)

női háziruhákra, pongyolákra és gyermekruhákra

Legolcsóbb és legalkalmasabb

Minden jobb szakmabeli üzletben kapható

Jó világítás — többtermelés!

Alapos megfigyelések mutatják, hogy az ipari üzemek világításának racionalizálása a munkateljesítményt 30%-al növeli. A munkahelyek káprázásmentes, világítása kiméli szemünket és gazdaságos. Használjunk tehát modern

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Leukoplast

magyar gyártmány

Nem fedezi az ingatlan-illeték a hidépitési hozzájárulást

Egyelőre elhalasztják a hidalkatrészek megrendelését

Közvetlenül a nyári hónapok előtt határozta el a törvényhozás, hogy a mutatkozó szükségletek kielégítése, valamint a munkanélküliség enyhítése érdekében: megépíti az *óbudai és a boráros-téri Duna-hidakat.* Hosszas tanácskozások előzték meg e nagy tervek végrehajtásának pénzügyi vonatkozásait, amelynek eredményeként *a főváros évente kétmillió pengőt,* az állam pedig egymillió pengőt fizet a hidépítési alapra. A megegyezés után felemelték az ingatlan átírási illetéket, mert a számítások azt mutatták, hogy ennél a tételnél a főváros olyan tekintélyes többlet-jövedelemhez jut, amely elégséges lesz a jelentékeny hozzájárulás biztosítására.

A megnehezedett gazdasági viszonyok azonban felborították az erre vonatkozó elgondolásokat. Június 1-én lépett életbe a hét és félszázalékos ingatlan átírási illeték, de

a fővárosra eső két és félszázalékos többlet távolról sem ígéri a remélt jövedelmet.

Az ingatlanforgalom az építkezések nagymérvű megcsappanása következtében annyira redukálódott, hogy *az illetékek majdnem alatta maradnak a mult évi átlagnak.* A főváros pénzügyi osztályában pontos számításokat végeztek az ingatlanforgalom számszerű eredményéről és konstatálták, hogy *a többlet-kulcs nem hozza ki a szándékolt összegeket.*

A hidépítési egyezmény szerint a fővárosnak 1931 január 1-től kezdődően *havonta 170 ezer pengőt* kell folyósítania az építkezések céljaira. Az ingatlan átírásokból származó jövedelem azonban annyira alatta maradt a várakozásnak, hogy

ezt az összeget a főváros aligha tudja előteremteni.

Ilyen körülmények között a főváros arra kéri a kormányt, hogy *tekintsen el a hidépítési járulékok igénylésétől,* amire azért is lehetőség mutatkozik, mert a földmunkálatok elvégzése után a technikai alkatrészek megrendelését amúgy is elhalasztják. Úgy a kormány, mint a főváros arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy a két híd építésének terminusát néhány hónappal kitolják és a viszonyok kedvezőbb alakulása mellett tüzik ismét napirendre a hidépítések terveit.

Lendületesen folyik a megyeri vízműtelepen a Duna-alagutak építése

A Vízművek igazgatósága a káposztásmegyeri telepen tervbevett nagyszabású bővítési és rekonstrukciós program során — mint annakidején a *Fővárosi Hirlap* megírta — augusztus 5-én a *Káldor és Mattyasovszky* cég a két nagy Dunameder alatti vízátvezető tunnel építését megkezdte. A két alagút rendeltetése, hogy bennük helyezzék el azokat a hatalmas átmérőjü csöveket, amelyek a szigetek kútesoportjaiból az ivóvizet a megyeri telepre átviszik. A vízvezetéki és világítási ügyosztály helyettes vezetője, *Morvay* Endre főjegyző a Vízművek mérnökeinek kiséretében hétfőn megtekintette a folyamatban lévő építkezéseket, melyek a megszabott program szerint haladnak előre.

Az építkezés állásáról a következőkben tájékoztatták

a Vízművek igazgatóságánál

a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A megyeri Dunaparton ez idő szerint a vertikális aknák építésén dolgoznak. Ezeknek az aknáknak az lesz a rendeltetése, hogy az alagutak ki- és bejárójául szolgáljanak. *Mindegyik akna huszonhét méter mély,* tehát ebben a mélységben haladnak majd a meder alatt a horizontális alagutak. Az építkezés során a kiásott aknába mindenekelőtt beeresztették az akna méreteihez pontosan illő négyszögü betonmodellt, amelynek *oldalfalai nyolc méter magasak.* A hasábalakú modellnek alap- és fedőlapja egyelőre nincs.

Az aknában állandóan lejjebb ásnak, ami által a betonforma önmagától süllyed, amíg a kívánt mélységre ér.

Süllyesztés közben újabb és újabb formákat raknak fölébe és *igy építik ki az egész akna betonfalát.* Amint a kívánt mélységet elérik, megtörténik a víztelenítés, az alapozás s utána nyomban megkezdik a voltaképeni alagút fúrását. Ezt a rendkívül érdekes és eredeti technikai feladatot a következőképen oldják meg: a legelsőnek lebocsátott nyolcméteres betonforma megfelelő oldalán *már előre kivágták az alagút torkolatának nyílását.* Ezt a nyílást egyelőre befalazták. Az akna fenekén kibontják ezt a nyílást és bizonyos földtömeg eltávolítása után

nyomban betolják azt az acélpajzsot, amelynek védelme alatt a további vájás történik.

A páncélpajzsot nyomon követi az alagutat boltozó betonidomok behelyezése. Ezeknek a *vasbeton tunnelmodelleknek az öntése már javában folyik.* Az alagút betonboltozata hatbordás lesz, darabokban viszik le, s a boltozatot a föld mélyében állítják össze.

— *Igen nagy pontosságot kívánó mérnöki feladat volt a vízalatti tunnel irányának pontos kijelölése és még nagyobb elővigyázatosságot kíván majd ennek az iránynak a földalatti fúrásnál való betartása.* A technikusok ezt a nehéz feladatot igen elmés módon oldották meg. Prizmákból összeállított vetítő szerkezet segítségével

levetítik az akna mélyébe, a kifúrandó tunnel nyílásának középpontjába eső napsugarat

és a további fúrás során ezt a fix pontot, mely állandóan az alagút tengelyét jelöli meg, mindig beljebb vetítik, s igy megakadályozzák az ásás irányának elferdülését.

*

Az építés vezetői úgy számítanak, hogy az aknák még a kemény fagyok előtt elkészülnek, *az alagút fúrásának viszont a Duna alatt a téli hónapokban sem lesz semmi akadálya.* Miután az alagút elkészítésére hatszáz munkanapot számnak, majdnem két esztendőbe telik a nagyszabású építkezés elvégzése, bár *a vállalkozók erősen bíznak abban, hogy ezt a terminust közel felére tudják leszállítani, amely esetben már a jövő esztendőben készen állnának a Duna-alagutak.*

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata **Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.** Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76. Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Pichler és Társa

TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST

Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28

SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felapritva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Spányi Ernő

okleveles mérnök

mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. **Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.**

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok

Gyártja:

NAY és RÓNA

gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.

Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

HIRSCH LÁSZLÓ

UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ

BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

SCHLESINGER ALAJOS

csőnagykereskedő

Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27

Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

KOPORNOKY ISTVÁN

IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA

TELEFON: Aut. 143—19 **TELEFON: Aut. 143—19**

Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfüzőket, okmánygyüjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, irőaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket

BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Bécsi-u. 4.

Bánya és zúzótelep: **Somoskőujfalu**

Telefon: Automata **829—23 és 817—92.**

A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak építését.

Útépítőgépek

betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.

Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések

Magyar Radiátorgyár R.-T.

Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

Singer József

Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú Telefonhivó: József 311—19. szám.

Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

Speciális autórugók készítése és javítása

MIZIK LAJOS

BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

KARBURÁTOR SPECIALISTA

BOSCH SERVICE VAS UTCA 16

TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

Padló és falburkolás

Nagy István és Sebestyén Gyula

burkoló mester, építési vállalkozó

Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c. Telefon: 96—0—32. szám

PROCZELLER BÁLINT

kövező, útépítő és burkoló vállalkozó

Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

LINOLEUM ÉS GUMMI

burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE

Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.

Ajánlatok díjmentesen

LUX TOMPLÁKOK-FESTÉKEK LAKKOK ELISMERT ÁRU JOBB MINŐSÉGBEN

Lux Ede és társa LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T. BUDAPEST VIII. ÖRMEZŐ-UTCA 4-12. SZ.

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Hirdetőinkhez!

A nemzetgazdasági érdekek védelme arra az elhatározásra indította a kormányt, hogy a külföldi papirbehozatal túlzott méreteinek ellensúlyozására korlátozza az ujságok terjedelmét. A kormányrendelet hatálya természetesen a Fővárosi Hirlapra is kiterjed és ez a magyarázata annak, hogy lapunk a szokottnál kisebb terjedelemben jelenik meg. Minden kilátás megvan arra, hogy ez a korlátozás csak a legnehezebb idők átmeneti intézkedése, de addig is, amíg a régi állapot helyreáll: kénytelenek vagyunk hirdető feleinket arra kérni, hogy hirdetéseik megjelenésének beosztását a kiadóhivatal méltányos és körültekintő elbírálására bízzák. Reméljük, hogy hirdetőfeleink megértéssel járulnak hozzá a Fővárosi Hirlapnak e kényszerhelyzetben alkalmazott eljárásához.

Folynak a tárgyalások az érdekeltségekkel a lakosság téli szénellátásáról. A *Fővárosi Hirlap* elsőnek ismertette a főváros vezetőségének azt a rendkívül nagyfontosságú feliratát, amelyben a polgármester Budapest lakosságának *téli tüzelőszerrel* való ellátásának problémájára hívta fel a kormány figyelmét. Ebben a feliratban a főváros vezetői rámutattak arra, hogy a tüzelőanyagok piacán teljesen zavaros a helyzet, és távolról sem lehet megállapítani, hogy az egyre inkább közeledő fűtési idény tüzelőanyagszükségletét a székesfőváros lakossága számára miképen sikerül biztosítani. A főváros külföldi szénszükséglete *évente körülbelül negyvenezer vagon*, s ezzel szemben ezidőszerint mindössze három-négyezer vagon van tárolva a budapesti csuzdákon. A szénbehozatal mértéke mélyen alatta van az előrelátható szükségletnek és a kibontakozás lehetőségei egyelőre bizonytalanok. Rámutatott a felirat arra is, hogy *bizonyos külföldi széntartalékra még abban az esetben is elkerülhetetlenül szükség van, ha teljesen hazai szénnel akarjuk is fedezni a szükségleteket*, mert a belföldi szeneket hosszabb időn át tárolni lehetetlen, szétmálló tulajdonságuk miatt. A kereskedelmi kormány, jólértesült forrásból származó értesülésünk szerint, *komolyan fogadta a főváros felterjesztését és Fejér államtitkár már meg is kezdte a beható tárgyalásokat az importőr érdekeltségekkel és a bányavállalatokkal.* A bánya- és kereskedőérdekeltségekkel való tárgyalásokba *szervesen bekapcsolódik a főváros közgazdasági ügyosztálya* is, amelynek vezetője, báró *Babarczy* István dr. főjegyző személyesen vezeti a megállapodást célzó megbeszéléseket. A főváros és a kereskedelmi minisztérium állandó kontaktusban van, hogy a lakosság legszélesebb rétegeit érintő probléma megoldása mielőbb és közmegelégedésre létrejöjjön. A kereskedelmi minisztérium a szénellátás kérdésében konkrét javaslatokat is vár a fővárostól, *és épen ezért az érdekeltségekkel megkezdett tárgyalások befejezése után azonnal újabb felterjesztés megy a kormányhoz.*

Hatezer utcagyerek van Budapesten. A Népmüvelési Bizottság ülésén megdöbbentő adatokkal jöttek egyes felszólalók a felügyelet nélkül élő fiatalkorúak, az úgynevezett utcagyerekek rendkivül nagy számáról. Illetékes helyről kapott információnk szerint tizezernél magasabb számokról *szó sem lehet* s a felügyelet nélkül lévő gyerekek túlnyomó része az iskolából kikerült, de a levente-kort még el nem ért fiatalkorúak soraiból kerül ki. A rossz gazdasági viszonyok, a szociális helyzet romlása természetszerüen hozzájárulnak ahhoz, hogy ezek a gyerekek felügyelet nélkül csatangoljanak azért is, mert számukra munkaalkalom alig van és a tanoncként való elhelyezkedés is megnehezedett. Tizennégyéves korban azonban a gyermekek már automatikusan a levente-egyesületek tagjai lesznek és így bizonyos társadalmi gondozásban részesülnek. A tanfelügyelőség adatai szerint *hatezerre tehető a felügyelet nélküli gyermekek száma* és a nyolcosztályú elemi iskolai oktatás kifejlesztése volna ennek az állapotnak legeredményesebb ellenszere.

Évadnyitó vacsora a Kelenföldi Társaskörben. A *Kelenföldi Társaskör* folyó hó 9-én este tartotta évadnyitó vacsoráját. A vacsorán nagy számmal jelentek meg a tagok és a közélet kiválóságai. Ott voltak: *Kállay* Tibor, *Ereky* Károly nyugalmazott miniszterek, *Bayer* Antal, *Becsey* Antal, *Dorner* Gyula, *Héder* Lajos, dr. *Krivoss* Árpád fővárosi bizottsági tagok, *Spannberger* Alajos I. ker. elöljáró, dr. *Dózsa* Ottó, *Csécsy* Nagy Miklós, *Girardi* Tibor, *Hubert* Vilmos, *Szamek* Emil és sokan mások. A megjelenteket *Sümeghy* László társelnök köszöntötte, megköszönve azt a nagy ragaszkodást, amellyel a megjelentek a kör elnöke, *Becsey* Antal iránt viseltetnek. *Becsey* Antalt *Héder* Lajos, *Hubert* Vilmos és dr. *Krivoss* Árpád köszöntötték, kiemelve puritán jellemét, önzetlen munkásságát, nagy gazdasági tudását, mely hivatottá teszi, hogy a főváros életében reá jelentősebb szerep várjon. Dr. *Dósa* Ottó a Polgári Egység Klubjának igazgatója üdvözölte *Becseyt*, majd utána *Ereky* Károly nagyszabású s az egész világ gazdasági helyzetét ismertető tartalmas beszédben mutatott rá arra, hogy politikusok helyett gazdasági szakértőknek kell az államok sorsát irányítani, mert a politika meddő terei nem teremhetnek orvosságot népek és országok ezernyi bajaira. Szavaira *Becsey* Antal válaszolt s a székesfőváros egyéb gazdasági életét felölelő programmal mutatott rá a legsürgősebb teendőkre. Őszinteség hiánnyal vádolja a vezetőséget, mely 1930 óta állandóan deficittel dolgozik s ezt nemcsak a nyilvánosság előtt rejtette el, hanem felelős intézők, a törvényhatósági bizottság és a tanács tagjainak sem hozták tudomására. A maga részéről mindent el fog követni, hogy részint az adminisztráció, részint az üzemek gazdálkodása racionalizáltassék, hogy lehetőleg a tisztviselők standardjának csökkentése nélkül legyen végrehajtható a nagy operáció, amely elől elzárkózni nem lehet. Utána *Kállay* Tibor mondott nagyhatású beszédet, bírálva az előző kormányzat pénzügyi politikáját, amely máshoz, mint súlyos deficitekhez nem vezethetett. Nem ajánlja a költségvetés kiadási oldalának egyoldalú csökkentését, mert ez exisztenciák pusztulásához vezet, a bevételek józan fokozása sokkal hatékonyabb eszköz, mert új jövedelemforrásokat nyit meg az állam számára. Az egész gazdasági életet átfogó új pénzügyi politikát sürget, melyhez olyan képzett férfiakra van szükség, mint *Becsey* Antal, akit az új parlament nagyon fog és méltán fog nélkülözni, a magyar közgazdaság munkásainak sorában. A felszólalásokat a jelen voltak nagy lelkesedéssel fogadták, akik a késő esti órákban azzal távoztak, hogy a főváros életében új, józan és előrelátó gazdasági politika zászlóbontásának lehettek tanúi.

Megalakult a népoktatási bizottság. A népoktatási bizottság megalakult. A tagokat felerészben a kultuszminiszter, részben pedig a polgármester jelölte ki. A kultuszminiszter *Takács* Zoltán dr. egyetemi m. tanárt, *Struczky* Sándor, *Hatolkay* Kázmér, *Temesi* Győző dr. törvényhatósági bizottsági tagokat és *Gárdonyi* Albert dr. fővárosi főlevéltárost, a polgármester pedig *Ilovszky* János, *Petrőnek* József, *Oszoly* Kálmán, *Hüvös* Iván és *Breszlovszky* Ede bizottsági tagokat nevezte ki a bizottság tagjaivá. Hivatalból tagja a bizottságnak *Némethy* Károly tanácsnok, *Pintér* Imre főigazgató, *Padányi* Antal tanfelügyelő és *Enyvvári* könyvtárigazgató is.

Ingyen társaskirándulás Baracska—Pettend-telepre. A Déli vasút állomásánál gyülekezik egy kis csoport. Emberek, akik gondoskodni szeretnének gyermekeik, családjuk jövőjéről és ezért telket vásárolnak *Baracska—Pettend*, alig három hete alakult nyaralótelepén. Indul már a vonat. Minden ember kiváncsian nézegeti a kies dunántúli dombokat. Szeretnék az emberek látni már az ujságokban hirdetett *négyszögölankénti 1.20 P olcsó telkeket*. A telkek értékéből 10%-ot kell készpénzben lefizetni, a többit havi 10 pengős részletekben. Teljesen érthető a lelkesedés, hisz minden városi ember megúnja a nagyváros idegölő zaját, szüksége van csendre, pihenésre, szüksége van a gyermekeknek jó vidéki levegőre, egészséges napfényre. Mindezt elérheti 240 pengőért, amiből csak 24 pengőt fizet ki, a többit kényelmesen 10 pengős részlettel törlesztheti. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9.30, délután 2.15 órakor és minden csütörtökön délután 2.15 órakor indul ilyen ingyen kirándulás Baracska—Pettendre, ahol mindenki vételkényszer nélkül megtekintheti a telepet. Gyülekezés a Délivasút állomás pénztár előcsarnokában. Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3/b. I. 6., délelőtt 10—1, délután 5—7 óráig, telefon: Aut. 694—33.

Üzembehelyezték a Beiersdorf-művek magyar gyártelepét

Néhány hónap leforgása alatt impozáns gyárépület nőtt ki a földből Zuglóban. Az a lendület, amellyel Budapest gyáripara jelentős tényezővel gazdagodott, élénken ellentmond annak a felfogásnak, hogy *a mai súlyos gazdasági helyzetben nem lehet új vállalkozást megalapozni.*

Az új gyárépület a *Komócsi-út 41.* szám alatt már megkezdte üzemét és a cégér csak egy szót tartalmaz: *Beiersdorf.* Ez a szó többet mond minden hosszú magyarázó szövegnél, mert ez a szó *világmárka.* Mindenütt tudják, hogy a *Beiersdorf-művek* állítják elő a páratlan minőségü *„Leukoplast"* gummitapaszt, a gyorskötésekhez szükséges *„Hansaplast"* tapaszt, a világhírü és népszerü *Nivea-krémet, Nivea-szappant, Nivea-napolajat,* az általánosan használt *Petbeco fagkrémet* és még számos elterjedt kozmetikai szert.

Nemzetgazdasági szempontból is óriási jelentősége van az új gyárüzem működésének, mert *külkereskedelmi mérlegünkben eddig súlyos számadatok mutatták az importált külföldi árúk mennyiségét.* A Beiersdorf-gyártmányok ezután itt készülnek Budapesten, magyar munkáskezek és magyar nyersanyagok igénybevételével és bizonyos, hogy a közeli országokba meginduló export révén a fizetési mérleg ennél a tételnél komoly erőgyarapodáshoz jut.

A gyár vezetői arra a legbüszkébbek, hogy az *első téglától az utolsó gépalkatrészig minden magyar gyártmány.* Minden dicséretet megérdemel a *Beiersdorf és Társa* cég, hogy a gazdasági nehézségek ellenére megépítette magyarországi gyártelepét, amely tartós és biztos alapokra fektetett virágzást biztosít az új magyar iparvállalatnak. A világhírü *Beiersdorf-márkák* a jövőben mint *színmagyar készítmények* kerülnek forgalomba az egész országban.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

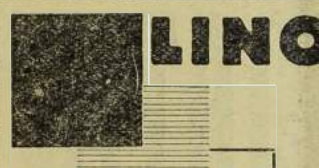
DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SZÜSZ LAJOS
TŰZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 923—24
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek, Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények, Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden szinben, asztfaltosoknak mészkőlisztet, valamint **mükőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Szellőzőablakok készítését a tölgyfautcai tüdőbeteggondozónál: Haag és Somogyi 1378,

Telefonszerelési munkát a maglódiúti szeretetotthonnál: Dial telefonkereskedelmi rt. 11.300,

Ácsmunkát az Új Szent János-kórháznál: Wellisch Mór 4653,

Kőművesmunkát az Erkel-utcai iskolában: Hengl Andor 3440,

Tüzelőanyagszállító berendezést a maglódiúti szeretetotthonnál: Nay és Rónai 15.067,

Tölgyfapadozati munkát a németvölgyiúti iskolánál: Firosa Béla 3220,

Tatarozási pótmunkát a Rókus-kórháznál: Borsodi Kovács József 2644,

Festési pótmunkát a belvárosi főplébánia-templomnál: Dávid János és Fia 1179, Dlóssy Antal, Hende Vince és Sinhoffer Géza 2000 pengő vállalati áron.

Kátrányos makadámszerű útépítési munkát a Hegyalja-útnál: Magyar Útépítő Rt. 23.783, a Magyarádi-útnál: Halmos István és Fia 43.793 pengő vállalati áron.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött főtengelyek javítása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesüzdakról szenet, kokszot, fát stb.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáráuál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J 329-89

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). Gyár: VII., Holló-u. 8

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapítva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és díszmü bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

ADAMÁT és GÁRDAI
különleges mübútorkelelések. Asztalosárugyár
Budapest, VIII., Práter-u. 74. Telefonhivó: J. 450-59

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, lázyfürdők és egyéb gyógytényezők.

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntöde!

Használja munkáinál a világhirü egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciális kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 szeptember 23. | 38. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A magyar társadalomhoz

fordult *Horthy* Miklósné és segítséget kért az inségesek támogatására. Valami különös, valami felemelően egyszerű szavak ezek, a tiszta, a természetes, a pózoktól mentes érzések megnyilatkozása az a néhány sor, amellyel a főméltóságú asszony mindnyájunk szívéhez apellál. Ezek az egészségesen, kristályosan cikornyátlan mondatok valami különös érzést keltenek az emberben. Hitnek lehet ezt az érzést nevezni, mert ezeknek a sima, bölcs és átlátszóan tiszta szavaknak fel kell az emberben kelteniök a hitet, hogy a siker nem maradhat el az ilyen őszinte, igaz, hiúságmentes akció nyomán.

Az irgalmas szívek máskor is megnyíltak *Horthy* Miklósné szavára. Hálát és áldást könyörögtek máskor is a főméltóságú asszony munkájára azok a tízezrek, akik szavának, kezének nyomán hathatós segedelemben részesültek. Most azonban sokkal nagyobb misszió előtt áll ez a csodálatos asszony, aki talán éppen a feladat megnövekedése által ösztökélve, ezúttal fokozott energiával, megsokszorozott munkával kíván a nagy, nemzetmentő cél szolgálatába állani. Meg kell tudnia mindenkinek, hogy ilyen nagy, ilyen mérhetetlen nyomorúság és szegénység még soha sem szakadt a magyar glóbusra, mint ma. Aki ma megnyitja erszényét, éléskamráját, vagy akár lomtárát a szegények számára, annak tudnia kell, hogy sokszorosát kell annak adnia, amit máskor adott. De aki csak egy falat kenyeret tud adni a nálánál még szegényebbnek, még nyomorultabbnak, az is az országgal, a nemzettel, a magyar jövendővel szemben rója le kötelességét. Mert nem ok nélkül mondta már több ízben a miniszterelnök, hogy ebben az országban senkinek sem szabad éheznie. Nem hiába mondta, mert ez a jövő kulcsa. Ha éhezők nem lesznek, szárazon ússzuk meg a nagy válságot és indulunk meg a jobb jövendő felé. Ebben a munkában jár elöl diadalmas akarattal, csodálatos energiával, tökéletes odaadással *Horthy* Miklósné.

Száraz tényeket mond el, amelyek azonban éppen azzal, hogy a valóság rideg talajához tapadnak, mindenkit gondolkodásra kényszerítenek. Az emberek úgy is tele vannak hisztériával, hogy ha az ablakon kinéznek, ha álmukból felriadnak, csak rémeket látnak. A hisztéria azonban sem a szíveket, sem az erszényeket nem nyitja meg, ezt a célt csak az ilyen fejedelmien egyszerű szavakkal lehet elérni, mint amilyenekkel a kormányzó felesége mondja el egyrészt, hogy a szegények sok-sok ezrének egész éven át való hathatós támogatásáról kell gondoskodni, másrészt, hogy *gyüjtésének egyetlen fillér adminisztrációs költsége sincs.*

Mindenkinek adnia kell tehát sokkal többet, mint maga számította. Rengeteg pénzre, élelmiszerre, ruhára van szükség, mert rengeteg a nyomorgó, az éhes és a rongyos ember. Az állam maga is bajban van, de azért megteszi a kötelességét, a főváros viszonyai is rosszabbak a réginél, de többet fog mégis tenni, mint amennyit várnak tőle. De mindez kevés, nagyon kevés lesz. A társadalomnak kell megmozdulnia abban a tudatban, hogy önmagát, a vagyonát, az életét, a jövendőjét menti meg az, aki ma — ha kell — tehetségén fölül is adakozik.

Nemcsak a szegények, a nyomorultak, az éhezők mentőangyala lesz *Horthy* Miklósné, hanem a magyar társadalomé is, amely az ő tisztacsengésű, meggyőző hangján *a saját érdekében* meg fog mozdulni. Ez a nemes asszonyi lélek mindenkihez egyforma szeretettel, a kérő szónak egyformán csengő szavával szól; mi azonban kimondhatjuk, hogy mindenki hintsen hamut a saját fejére, mindenki mélységes bűnbánattal vizsgálja meg eddigi tevékenységét. Nagyon, de nagyon sokan lesznek, akiknek be kell vallaniok önmaguk előtt, hogy rengeteg tartozásuk van a társadalommal szemben, mert kevésbbé rótták le eddig vele szemben adójukat, mint igen sokan, akik kevésbbé tehették. Szálljon magába mindenki, nyíljanak meg a szívek és szólaljon meg mindenkinek őszintén, becsületesen a lelkiismerete. Ha ez így történik, akkor tényleg nem lesz éhező az országban és megújhodva kerülünk ki a bajokból.

Radikális reformok nélkül, de megokolt takarékoskodással hozzák egyensúlyba a főváros háztartását

A törvényhatósági tanács rövidesen megkezdi a takarékossági bizottságok jelentéseinek megvitatását, amely elé érthető várakozással tekintenek várospolitikai és gazdasági körökben. *Milyen intézkedések következnek a takarékossági javaslatok feltárása után:* — ezt a kérdést intéztük

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A legnagyobb gondossággal fogjuk felülvizsgálni a takarékossági bizottságok hatalmas munkáját, mert

minden körülmények között biztosítani kívánjuk a főváros gazdálkodásának zavartalan menetét.

A cél az, hogy minden megterhelés és a lakosságot érintő terhek kikapcsolásával alakuljon ki a főváros pénzügyi egyensúlya. *Radikális reformokat, méltánytalan intézkedéseket és túlzottan káros takarékosságot nem vagyunk hajlandók végrehajtani,* mert akkor Budapesten megbénul az élet: a főváros visszahúzódását minden akciótól

feltétlenül károsan érezné meg az ipar, a kereskedelem és az egész közgazdasági élet.

Meggyőződésem szerint a bizottságok javaslatai túlnyomórészt olyan területeken kívánják a takarékosság érvényesítését, amelyek *fennakadást az adminisztrációban és az ügyek vitelében nem okoznak,* amellett lehetővé teszik a szociális és gazdasági természetű feladatok további zavartalan ellátását.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy a takarékosság nem fog-e kihatni a fővárosnak arra a hivatására, amelyik kulturális téren oly messzemenő eredményeket ért el?

— Semmi körülmények között sem járulnék ahhoz, hogy kultúrintézményeink, iskoláink és tudományos szerveink meggátoltassanak működésükben.

Kultúrnivóinkból nem engedhetünk és bármily áldozatok árán is gondoskodunk a további tevékenység változatlan épségben tartásáról.

Vonatkozik ez az állami intézményekre is és ebből az elgondolásból tiltakoztam a 33-as országos bizottságban *az Operaház leépítése ellen.* Itt megteremtett *hatalmas kultúra dominál* és a takarékoskodás sohasem lehet nálunk olyan irányú, hogy balkáni nivóra süllyedjen a főváros felkészültsége. *A kultúrát fenntartjuk, sőt fejleszteni fogjuk.*

*

Kozma Jenő utalt még arra, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* messzemenő éberséggel fog védekezni a takarékosság esetleges túlzásai ellen, mert a szanálást oly módon kívánja végrehajtani, hogy a nagytömegek rovására semmiféle káros vagy hátrányos intézkedés ne történjék.

Állandósul a takarékossági bizottságok működése a városházán

A legközelebbi tanácsülésen végre tiszt képet kap a főváros közönsége mindarról, ami az elmúlt hetekben a legtöbb gondot adta a városháza intéző köreinek: *a főváros pénzügyi helyzetéről és a segítés módozatairól.* A takarékossági bizottságok megtartották záróülésüket, elkészítik jelentéseiket, amelyben megjelölik a költségvetés kiadási tételeinek csökkentését, összeállítják a takarékoskodás tételeit és kimutatják, hogy *a különböző kategóriákban milyen összegektől lehet mentesíteni a költségvetést.* Rendkívül örvendetes, hogy a takarékossági bizottságoknak a munkája sikerrel járt és megtalálták a fedezetét a húszmilliós fenyegető hiánynak, ami lehetővé teszi a közszolgáltatási tarifák felemelésének mellőzését.

Amilyen megnyugtató ez a megoldás, annyira problematikus az a kérdés, hogy

a költségvetési kiadások csökkentése egymagában elégségesnek bizonyul-e a jövő évben esetleg még beálló bevételi hiány ellensulyozására.

Ebben a vonatkozásban meglehetősen megoszlanak a vélemények, aminek illusztrálására itt közöljük a főváros pénzügyi viszonyaiban tökéletesen jártas

mértékadó tényező

nyilatkozatát:

— Teljes mértékben aláírom, hogy a takarékossági bizottságoknak *sikerült* a jövő évre esedékes húszmilliós deficitet kiküszöbölni a költségvetési előirányzatok egyes tételeinek törlése révén. Tudni kell azonban, hogy *a költségvetés mindig rugalmas alkotmány volt,* amelyet évközben is lehetett szűkíteni vagy tágítani, igazodva mindig a bevételek növekedéseihez, vagy apadásához. Sajnos, az utóbbi esztendőkben *a felelős tényezők inkább a szűkítés eszközét használták* és ha a bevételek csökkenésének jelenségei mutatkoztak: visszatartottak olyan kiadásokat, amelyek nem mindig elsőrendű és életbevágó szükségletek fedezését voltak hivatva biztosítani. Most mi történik?

A takarékossági bizottság ezt az elasztícitást már előre kivette a költségvetésből

és ha a jövő évben a jövedelmek a városházánál is kedvezőtlenebbül alakulnak, akkor *a pénzügyi osztálynak nem lesz módjában ezt a szükségdiktálta műveletet végrehajtani.* A pénzügyi egyensúly biztosítása tehát még *nem mondható véglegesnek* és ezért nem tartom kizártnak, hogy ha nem is most, de a jövő év elején

elkerülhetetlenné válik a világítási és vízdíjak, továbbá a közlekedési tarifák felemelése.

Sokkal optimisztikusabban ítéli meg a jövő kilátásait

a vizsgálóbizottság egyik legtekintélyesebb tagja,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Sikerült elhárítani a tarifaemelések keresztülvitelét és ezzel megnyugtatni a főváros lakosságát arról, hogy *a városházán működő képviselői elhárították az életlehetőségek megdrágítását.* Magától értetődik, hogy ezzel a munkával még nincsen biztosítva a költségvetés tökéletes egyensúlya és ezért

állandó bizottságokat létesítünk, amelyek évközben is a főváros gazdálkodásának ütőerén tartják majd kezüket.

Ezek az állandó bizottságok hétről-hétre ellenőrzik az összes ügyosztályok kiadásait és messzemenő előrelátással vigyáznak arra, hogy *a jövedelmek és a kiadások mindenkor összhangzásban legyenek.* A vizsgálóbizottságok eredményes munkája élénk cáfolata azoknak a jósolgatásoknak, hogy a takarékosságra való törekvés kudareba fullad, mert amint látható,

minden létszámcsökkentés és tarifadrágítás nélkül sikerült rendbehozni a főváros háztartását.

*

A takarékossági bizottságok jelentései egyébként nagy érdeklődést váltottak ki várospolitikai körökben, mert azokból *számos új érdekes részlet került nyilvánosságra a közigazgatási apparátus és a különböző üzemek működéséből.*

Uj menetdíjak: 10, 20 és 30 filléres jegyek a villamoson

A takarékossági bizottságok egyik legnagyobb feladata volt a *Beszkárt ügyvitelének megvizsgálása*, ami azzal magyarázható, hogy a villamosvasút szerteágazó jogi és műszaki természetű ügyei annyira komplikáltak, hogy azoknak feltárása rengeteg munkát adott. A vizsgálat megállapította azt a különben közismert tényt, hogy a *Beszkárt adminisztrációja túl van méretezve*, a műszaki irányításban pedig számos fölösleges szerv akadályozza az egyszerüsített eljárást. Mindezeken a nehézségeken azonban a vizsgálóbizottság nem segíthetett és kénytelen volt leszögezni azt a fájdalmas jóslatot, hogy

a mai forgalmi viszonyok mellett, a villamosvállalat nagyszabású jövedelmezőségéről szó sem lehet.

Magától értetődik, hogy alapos gondossággal nézték át a Beszkárt költségvetését, a statisztikai kimutatásokat, különböző adatokat és számvetéseket, amelyek mind igazolják azt a feltevést, hogy *a külföldön is mindinkább mélyülő utascsökkenés a Beszkártnál sem marad el* és erősen fokozza a bevételek visszaesését. A főváros vezetősége tisztában van a Beszkárt financiális ügyeinek mikénti alakulásával és ezért már jóelőre

utasítást adott olyan természetű gyökeres tarifareform előkészítésére,

ami lehetőleg igazságos elbíráláson alapszik és nem sujtja túlzott mértékben a főváros publikumát. Az erre vonatkozó tervek még csak nyers formában várják a különböző bizottságok kritikáit és egyelőre csak mint elgondolások szerepelnek a közeljövő programjában.

A *Fővárosi Hirlap*-nak beavatott forrásból szerzett értesülése szerint

a Beszkárt tarifareformja a progresszivitás elvén épül fel.

Kiindulási pontnak vették a MÁV most esedékes tarifareformját, amelynél ugyancsak érvényesül a progresszivitás mértéke. A tervek szerint

a Beszkártnál háromféle jegytipust vezetnének be: 10, 20 és 30 filléres jegytipust.

A tízfilléres tarifa a mai szakaszbeosztásnak megfelelően *rövid utazásokra* vonatkozik, a húszfilléres tarifa a *középtávolságok menetdíjául szolgálna*, míg a nagy távolságra és *átszállásokra a 30 filléres jegy ad jogosultságot* az utazó közönségnek. Legnehezebb feladat a különböző vonal- és szakaszbeosztások megállapítása és

a most folyó tanulmányok kizárólag arra szorítkoznak, hogy a jegyáraknak megfelelő kilométer távolságokat a villamosvonalak különleges irányainak megfelelően szabályozzák.

A progressziv jegyrendszer és általában a tarifának olcsóbbitással és drágitással kombinált módositása az illetékes tényezők szerint azért igér biztató eredményeket, mert *ez az elgondolás a földalatti villamosvasútnál is kitünően bevált*. A multban a földalatti vasuton csak a 24 filléres egységes jegytipus volt alkalmazásban, nemrég azonban a 16 filléres szakaszjegyet is bevezették és azóta

a deficites földalatti villamos jövedelmezősége komoly fellendülést mutat.

Az elmult három hónap alatt olyan pénzügyi eredmények jelentkeztek a földalatti vasútnál, hogy *a jövő évre már némi költségvetési fölösleget is várnak*. A Beszkárt új tarifáitól azt remélik, hogy ellensúlyozni fogja az utascsökkenést, mert a rövid utakra azok is igénybevennék a villamost, akik eddig tartózkodtak még a szakaszjegy megváltásától is. Értesülésünk szerint a Beszkárt tarifareformját *december első felében* terjesztik a közlekedési szakbizottság elé.

Meddő kisérletezések az Autobuszüzemnél

Uj motorok és Maybach-féle sebességváltók helyett olcsóbb benzinre van szükség

Az elmúlt napokban sok szó esett az Autobuszüzemről, annak a hírnek a kapcsán, hogy *bérleti ajánlatot tettek az üzem átvételére*. Konkrét irásbeli ajánlat eddig nem érkezett ugyan a fővároshoz, azonban már *a szóbeli ajánlat annyira kedvezőtlennek látszott az illetékes tényezők előtt, hogy komoly bérleti tárgyalásokról aligha lehet szó.*

Függetlenül az ilyen természetü elgondolástól, az Autobuszüzem modernizálási tervek végrehajtásával foglalkozik és mindenekelőtt

az autobuszok sebességváltójának korszakalkotó reformját akarja végrehajtani.

A kisérleteket a németországi *Maybach-rendszerü* készülékkel végzik, amelyeknek a hírek szerint az a nagy előnye, hogy *az indítás utáni különböző sebességi fázisok bekapcsolásakor nem idéz elő zökkenéseket és rázkódásokat.* A szabadalom magyarországi tulajdonjogát megszerezte az egyik budapesti gyárvállalat és kisérletezés céljából az Autobuszüzem 715. és 302. számú kocsijaira felszerelte az újfajta sebességváltót, amelyek révén

körülbelül félmilliópengős szállitás elnyerését reméli.

A Maybach-készülék darabja ugyanis 2500—3000 pengőbe kerül, ami *olcsónak nem mondható egy olyan készülékért, aminek a használatban levő sebességváltó fölötti előnye egyelőre kiszámithatatlanul problematikus.* A Maybach-készülékek élettartamát tíz évre kalkulálva, az évenkénti amortizáció 250—300 pengőre rúg, ugyanakkor, amikor

a most üzemben lévő sebességváltók évi javitása mindössze csak 125 pengőt igényel.

Mindenesetre dicséretes, hogy az Autobuszüzem nem akar elmaradni az autobuszok tökéletesítése terén, csak éppen érthetetlen, hogy *miért éppen Budapest a maga másfélszáz autobuszával akarja a forradalmi újításokat kocsijain elvégeztetni.* Londonnak, Párisnak és Berlinnek sok-sokezer autobusza van forgalomban,

a budapesti autobuszokkal teljesen azonos sebességváltókkal és e nagy metropolisok gigantikus üzemei minden kisérletezési vágytól mentesülve csinálnak pontos, gyors és jó közlekedést.

Az Autobuszüzemnél az egymillió pengőt meghaladó évenkénti deficit mellett *nincs sok értelme az ilyen próbálgatásoknak*, amelyek ha bevalnának is: olyan tehertétellel sujtanák ezt a vállalatot, amelyet pénzügyileg csak a tarifák felemelésével lehetne ellensúlyozni. Erre pedig a mai idők egyáltalában nem alkalmasak.

Mindezeknél a terveknél sokkal jobb volna, ha az Autobuszüzem ambiciózus ifjú reformátora nem folyton azon törné a fejét, hogy miként lehet fölösleges és fantasztikus *Maybach-féle kisérletezésekkel, új motorok felszerelésével és a verseny kikapcsolása miatt drágán beszerzett benzin következtében a pénzt pocsékolni*, hanem inkább azzal foglalkoznék, hogy milyen megtakarításokkal lehetne a folyton emelkedő deficitet lemérsékelni.

Beszámoló az idei gyermeknyaraltatási akcióról

A székesfőváros gyermeknyaraltatási akciója szeptember 20-án véget ért. Vasárnap érkeztek vissza az utolsó csoportok és *Petik* Kálmán igazgató, az akció vezetője hétfőn számolt be részletesen *Liber* Endre alpolgármesternek, továbbá *Schuler* Dezső szociálpolitikai tanácsnoknak a nagyszabású gyermekvédelmi munka eredményeiről.

Annakidején részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap* azokról a nehézségekről, amelyek a pénzügyi krizis folytán az akció harmadik, befejező turnusa elé tornyosultak. A főváros vezetőségének gondoskodása és szociális érzése azonban gyorsan elhárította ezeket az akadályokat és a harmadik turnus is zavartalanul részesült az üdülésben. Vidékre, vagy külföldre kevesebben mentek ugyan a harmadik csoportokban, mint ahogy ezideig tervezték, ehelyett azonban lényegesen kiterjesztették a helybeli telepek üzemét, úgy hogy *a rossz viszonyok dacára végeredményben több gyermek egészségét erősitette meg a főváros akciója, mint tavaly.*

Tavaly 18.000 gyermeket üdültetett a főváros hosszabb időn át és 30.000 gyermek nyaralt a napközi telepeken. Ezidén *16.000 gyermek volt vidéken, külföldön és az erdei iskolákban*, míg a napközi üdülőtelepeken 50.000-en voltak gondozásban. *Végeredményben tehát 66.000-es számot értek el, a tavalyi 48.000-el szemben*, ami a mostani gondterhes időkben gyönyörü eredmény.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2.
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemü katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok. Vasuti menetrendek.

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcárúban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Ne vegyen szőnyeget
míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összkötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa*, ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-térnél.)

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállit PÓSA L. levélboriték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácfa-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Kooperációs működést kell az állami és a fővárosi kikötők között végrehajtani

Imponáló számok és adatok jelzik azt a hatalmas munkásságot, amelyet a *budapesti vámmentes kikötő az* elmúlt évben lefolytatott. Sok aggodalom és csüggedés előzte meg ennek a nagyfontosságú intézménynek a működését és most, hogy az eredmények a legmesszebbmenő várakozást is felülmúlták: kikértük

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstagnak, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének véleményét a *fővárosi ferencvárosi kikötő* sorsáról, amelyikben még mindig nem kezdődött meg a remélt lendületes forgalom.

— Az állami kikötő hatalmas pionirmunkát végez a külkereskedelem lebonyolítása irányában. Amíg az elmúlt évben a forgalom összesen csak 3 és félmillió métermázsa volt, addig az idén *a forgalom már 5,650.000 métermázsára rúgott.* Az emelkedés tehát kereken 100%-os, amely egyformán megnyilvánul úgy a kereskedelmi, mint a petróleumkikötőben. Érdekes, hogy a gazdasági év első felében a beraktározás túlhaladta a kiraktározás mértékét. A *közvetlen átrakodás* mutatja a legegyenletesebb képet, mert alakulását csak a hajózási szünet befolyásolta. Néhány számadat beszédesen illusztrálja a fejlődést. *Az előző évben például a gabonaforgalom 402.000 métermázsa volt, az idén 603.000 métermázsa, a darabáru 157.000 métermázsáról 233.000-re emelkedett, a nyilt raktárterületek forgalma 519.000-ről 1,300.000 métermázsára, a közvetlen átrakodási forgalom pedig 670.000 mázsáról 1,320.000 mázsára rúgott.* A darabáru-raktárakban a legnagyobb forgalmat a papír, a gyapjú, a gyapot, a konzerv, a hüvelyesek, a műtrágya, a szilva, a szilvaíz, a szardinia, a vegyiáruk, a cellulose, a bőrök és gépek mutatták fel. A fejlődés méreteit mutatja az a körülmény is, hogy

a nyílt rakterületek bérlete 37.000 négyszögméterre növekedett,

annyira, hogy ma már itt az igényeket kielégíteni nem lehet és ezért a medencéktől távolabb eső területeket is bérbeadták.

— A főváros szempontjából ezek az adatok *sok tanulságot* tartalmaznak. A vámmentes kikötő a közvetlen átrakás révén állandóan fejlődik, míg

a főváros kikötője elmarad hivatásától.

Az átrakást ugyanis meglehetősen komplikált lebonyolítani. A vámmentes kikötő forgalmát felélénkítette az az ügyes újítás is, hogy *magtisztító és zsizsiktelenítő berendezéseket, valamint a hüvelyesek feljavítására szolgáló gépeket állítottak fel,* amelyek révén meglepően nagyarányú fejlődést biztosítottak. Valószínűleg ezzel magyarázható, hogy az érkezett 422 vagon hüvelyest és magot itt feldolgozták és 331 vagont gépekkel, 139 vagont pedig kézi válogatással tisztítottak meg. Mindentől eltekintve, ez *egymagában is hatalmas munkaalkalmat hozott a mai viszonyok között.*

Nagy szerepe lehetne a főváros kikötőjének is, ha minden intézkedésével számolna az állami kikötő kooperációs lehetőségével.

Bizonyos, hogy a főváros kikötője hátrányban van azzal, hogy a *nyílt Dunával nincs közvetlen összeköttetése,* de indolencia, hogy nem törődtünk pl. a parti vágányilletékek és egyéb díjak olyan megállapításával, ami idevonzaná a dunai forgalomban érdekelt szállítmányokat. Hátrány az is, hogy a Kvassay-zsilipen való átrakás igen jelentékeny költségbe kerül, sőt a különböző árúk utáni illetékek kiszabása valósággal vegzatúrát jelent a szállítókra.

— A fővárosnak most már erősen kézbe kell venni a ferencvárosi kikötő ügyét. Nézetem szerint *nem sok előnyt jelent, hogy az új élelmiszernagyvásárt ide helyezik,* mert az messze fekszik a Dunától és így a főváros kikötője ezzel az akcióval nem kerül nyugvópontra. Sajnálatos, hogy

az egyetlen áruraktár nincs jól kihasználva és hogy nincsenek egységesen rendezve a kikötővel kapcsolatos tarifák sem.

Nem az a cél, hogy a főváros rivalizáljon az állami kikötővel, sőt a siker csak úgy következhetik be, ha *egységes koncepcióval igyekszünk a ferencvárosi kikötő problémáit az állami kikötő működésével összhangzásba hozni.*

*

Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy a törvényhatósági tanács előbb *indítványozni fogja a kikötőügyeknek a közgazdasági ügyosztályba való átutalását,* hogy lehetővé váljék egész kereskedelmi életünket a dunai kikötők forgalmába bekapcsolni.

Nem aktuális a temetésbiztosítás, céltalan a biztosítóintézetek rohama

Az elmúlt héten, főleg biztosítási körökben, olyan hírek terjedtek el, hogy a fővárosnál rövidesen kiadják *a temetésbiztosítás koncesszióját.* A hírre egész sereg biztosítótársaság nyujtott be ajánlatot a fővároshoz, illetve a Községi Temetkezési Intézethez, így a *Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet,* a *Gazdák Biztosító Szövetkezete,* az *Országos Temetkezési Pénztár,* a *Phönix,* a *Corvinia,* a *Magyar-Hollandi* és még néhány kisebb intézet.

A főváros vezetősége három évvel ezelőtt tényleg komolyan foglalkozott a temetés-biztosítás bevezetésével, olyan elképzeléssel, hogy a biztosítótársaság néhány filléres díjtétel ellenében kötelezné magát arra, hogy

a biztosított felek halála esetén a temetkezési költségeket a fővárosnak megfizeti.

Annakidején több fővárosi tisztviselő külföldi nagyvárosokban is tanulmányozta a temetés-biztosítás rendszerét, így Párisban és a német nagyvárosokban, ahol azt már évek óta alkalmazzák. A városházán a *Községi Takarékpénztár* segítségével gondolták az újszerű biztosítás bevezetését. A különböző események azonban erősen háttérbe szorították ezt a tervet és az illetékes ügyosztályban keltett legnagyobb meglepetést a terv új formában való felbukkanása.

— A főváros, ezidőszerint, egyáltalában nem foglalkozik a temetés-biztosítás rendszeresítésével — mondotta *Salamon* Géza tanácsnok a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának, — miután

a mai helyzet a legkevésbbé sem alkalmas ilyen reformok meghonosítására.

Tény az, hogy komolyan foglalkoztunk ilyen tervvel, mert egyre több az ingyentemetés és általában a legegyszerűbb temetéseket veszik igénybe a gazdasági viszonyok következtében, *míg a temetésbiztosítás révén az ingyentemetések száma ugyszólván a minimumra redukálódnék* és a drágább temetések száma is emelkednék. *A koncesszió kiadásáról azonban egyelőre és a közeljövőben annál kevésbbé lehet szó, mert hiszen a polgármesterhez három évvel ezelőtt benyujtott tervezetet még a törvényhatóság illetékes testületei sem tárgyalták le.*

Megmentik a tulságosan elszaporodott utcagyerekeket

Multheti számunkban ismertettük az iskolánkívüli népművelési bizottság munkáját és azt a megállapítást, hogy közel 7—8 ezer olyan fiatalkorú van Budapesten, akik gondozás és felügyelet híján csatangolnak: utcagyerekekké válnak. Ennek a szomorú jelenségnek az orvoslását célozza az a tervezet, amely pedagógus körökből származik és *gyermekfoglalkoztató- és nevetőfelügyelőségek felállítását tartja sürgősen szükségesnek.*

— A szegénysorsú fiuk és leányok, — mondja a beadvány, — reggeltől estig az utcán kóborolnak és a játszótereken csintalankodnak. A nyomortanyákról a rossz erkölcsü gyerekek elvegyülnek a jobbak közé és a jók átveszik a rosszat és *végül bünözőkké válnak.* Az ilyen gyerekekből kerülnek ki a notórius munkakerülők, álkoldusok, tolvajok, betörők, mert a munkában elfoglalt, vagy munkanélküliség miatt nélkülöző szülők *nem tudnak maguk gondoskodni a felügyeletről,* de nem is értenek hozzá. Az ily környezetből származó gyermekek csak a javítóintézeteket népesítik be és ezekből fejlesztődik aztán a bünözők társadalma. Azért kiszámíthatatlan erkölcsi és vagyoni károk elhárítására van mód, ha az elhagyott gyermekek züllését megelőzik.

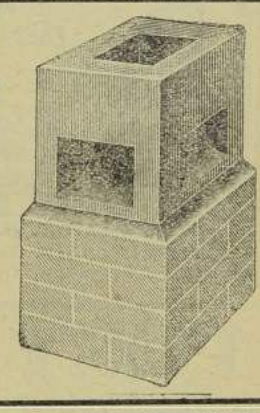
A felügyelőségek hatásköre 12 éves korig terjedne és naponta reggel 7-től este 7-ig gondoznák a gyermekeket.

Legjutányosabb
intézeti
ágyak, butorok, matrac, paplan, pokróc és ágyneműek.
LEGSZEBB **PAP** LAN LEGJOBB **PAP** LAN LEGOLCSÓBB **PAP** LAN
ALAPITTATOTT 1854.

Kárpitosáru, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba
minden kivitelben kaphatók.
Gichner János
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust postán bérmentve küldök.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385-52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

HOFFMANN ÉS WOLKENSTEIN
FAKERESKEDŐK
Állandó nagy készlet csontszáraz erdélyi lucfenyő, úgy hosszú, mint rövid árukban,
Telefon: Aut. 934-85 csónakfa, teknő, képkeret, épület- és bútor- asztalos, fehérbútor, épületfa stb. Telefon: Aut. 934-85
V., POZSONYI-ÚT 8/b. (WAHRMANN-UTCA SAROK)

FUMEX
füstfelszivó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

A javitásmentes tető
egyúttal olcsó is.
Eternit viharálló és tűzbiztos, az első kiadás egyszersmind az utolsó is.
Ké jen díjtalan prospektust és árajánlatot.
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33. SZÁM

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Nyolcmilliót kér a székesfőváros a kormánytól téli inségakciókra és újabb szükséglakások építésére

A *Fővárosi Hirlap* múltheti számában beszámoltunk a szociálpolitikai ügyosztály előkészületeiről. A főváros különböző akcióinak lebonyolításához *több mint 7 millió pengő szükséges*, újabb szükséglakások létesítéséhez félmillió, úgyhogy

kereken nyolcmillió pengőre rúgnak azok a kiadások, amelyeknek előteremtéséről sürgősen gondoskodni kell.

Az előző esztendőkben ezeket a költségeket a főváros nagyrészt a sajátjából fedezte, a mostani körülmények között azonban képtelen erre és kénytelen a kormány hathatós segítségét kérni.

A főváros a téli fokozottabb inség enyhítésére a múltban is megtett mindent, az idén azonban a legmagasabb mértékű gondoskodás megteremtésére törekszik. Az inségakciók *részletes programját* már kidolgozták a városházán és felküldték a népjóléti miniszterhez, akinél a lebonyolítás módozatait a kormány és a főváros képviselői legközelebb *együttes tanácskozáson* beszélik meg.

A főváros elgondolását és számítását az inségakciók lebonyolítására vonatkozóan a következőkben ismertetjük:

Az *étkeztetési akciót* 30 hétre tervezik, napi 50.000 adag ebéddel, ez *3 millió pengőt* igényel. A *tejakcióban* 26 héten át 4000 gyermek és tüdőbeteg részesül. 364.000 liter tejre lesz szükség és költségei *150.000 pengőre* rúgnak. Meg akarja szervezni a főváros *az ingyenkenyér-akciót* március végéig napi 17.000 adaggal, ennek a költsége *300.000 pengő*. Az *ingyenburgonya-akció* keretében 43.000 métermázsát osztanak szét, fedezete *20.000 pengő*.

Az *ingyenzsír-akcióban* 70.000 család részesülne, s ez *260.000 pengőbe kerül*. Terveznek *ingyenliszt szétosztást is*, amihez *270.000 pengő* szükséges. Ugyhogy a szorosan vett étkeztetési akciók előreláthaló költsége *4,500.000 pengő*.

A *gyermekfelruházási akció* tavalyi keretek között, ami körülbelül 16.000 gyermek ellátását jelenti, a cipőtalpalással együtt *760.000 pengőbe* kerül. Ha sikerül a *felnőttek felruházási akcióját is*, úgy ez külön *700.000 pengő* kiadást jelentene. Meg akarja ismételni a főváros a *szellemi szükségmunka-akciót*, amihez a tavalyi méretekben *500.000 pengő kell* és a fizikai munkanélküliek sürgős segélyezésére *500.000 pengő*.

Mindez összesen 6,460.000 pengőbe kerül.

Szükségesnek látszik *ingyen tüzelőszer szétosztása is*, ami külön *500.000 pengőt* jelent, úgyhogy

kereken 7 millió pengő az a minimális összeg, amiről gondoskodni kell,

hogy a téli nyomorúság legégetőbb sebeit gyógyítani lehessen.

Mindezeken túlmenően gondoskodni kell a fővárosnak azokról is, akik máris teljesen hajléktalanok. A szükséglakásépítés sürgősségéről

Liber Endre alpolgármester

ezeket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A hivatalos kimutatás szerint mintegy kilencszáz olyan család van Budapesten, akik szükséglakást kérnek. Természetesen ezt az igénylést kielégíteni nem tudjuk. Ebből a kilencszázból azonban közel 200 olyan családról tudunk, amelyek teljesen hajléktalanok és úgyszólván az utcára kerültek. *Legelsősorban ezeken szeretnénk segíteni.* Felterjesztésünkben, amelyet az inségakciókról a kormányhoz intéztünk, külön foglalkozunk a szükséglakásépítés problémájával és ehhez is kérjük a népjóléti minisztérium segítségét. A mai viszonyok között nem gondolhatunk olyan kivitelre, amilyenek a szükségtelepek a multban épültek, hanem gyors és olcsó megoldást kell választanunk. *Az a terv, hogy*

acélvázas barakkokat emeltetünk:

a hely még nem végleges. Egy-egy barakkházban *20—20 tágas szoba lesz*, amelyet egyúttal konyhának is használnak. Minden lakásba főzőtűzhelyet, villanyvilágítást és vízvezetéket szerelünk. *Az építkezés eddigi számításaink szerint 500.000 pengőbe kerül.* Ha a szükséges fedezetet sikerül biztosítani, nyomban gondoskodunk az építés megindításáról és ebben az esetben november közepére be is költöztethetjük a hajléktalanokat az új tipusú, lényegesen olcsóbb, de a célnak teljesen megfelelő szükséglakásokba.

Beköltözésre készen áll a Horthy Miklós-szeretetotthon két pavillonja

Liber Endre alpolgármester *Schuler* Dezső tanácsnok kíséretében szombaton délelőtt megnézte a Maglódi-úton épülő *új központi szeretetotthon* kórház- és tüdőbeteg-pavillonját, amelyeknek munkálatait ezen a napon fejezték be a vállalkozók. A bizottság megállapította, hogy a két hatalmas pavillon külső és belső építési és szerelési munkálataival teljesen elkészültek és csupán a belső berendezés van még hátra, úgy hogy az intézetet *legkésőbb december végére átadhatják rendeltetésének.*

A takarékossági bizottságban ugyan olyan kívánságok hangzottak el, hogy a berendezésre szánt összeget másra használják fel és a megnyitást halasszák el bizonytalan időre, de ez a felfogás egész biztosan megváltozik. Kívánatos ez azért is, mert a szegényházi felvételre ötszáznál többen vannak olyan elaggott, szegény öregek előjegyezve, akiknek elhelyezése csak a két pavillon megnyitása után válik lehetségessé a szegényháztéri központi intézetben ilymódon megüresedő helyekre.

A *Horthy Miklós-szeretetotthon* tbc-s és kórházpavillonjának megnyitása azért is sürgős, mert ezáltal lényegesen enyhül a kórházi ágyhiány is. A szegényházi felvételre váró beteg öregek jelentékeny része ugyanis ezidőszerint közkórházakban van elhelyezve.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

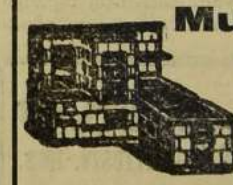
Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

KOPORNOKY ISTVÁN
IRATRENDEZŐ ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
TELEFON: Aut. 143—19 TELEFON: Aut. 143—19
Készít irodaberendezési cikkeket, ugymint: gyorsfűzőket, okmánygyűjtőket, számla- és iratrendezőket, irományfedeleket, jegyzettömböket, íróaljzatokat, irat- és kartotékdobozokat, vezérlapokat, előrendezőket minden nagyságban és jegyzetkönyveket
BUDAPEST, VI. KER, HAJÓS-UTCA 25

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

Kálmer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

vitéz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut. 86—2—96.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon: 844—12

SALY ÁRPÁD tüzifa- és szénnagykereskedő Budapest
ny. min. osztálytanácsos
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. Tel.: 690—01 és 680—99.
Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58
Telefon: 686—15.

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Pesti kirakat

Autó és telefon nélkül

Ezekről az autókról mégis csak beszélni kell, mert — ha az ember tiszteletbő lhallgat — a vége mégis csak az lesz, hogy mindenki elhiszi: az mentette meg az országot, hogy a miniszterelnök és a kormány tagjai leszálltak az autóról. Nagyon, de nagyon szép ez a példaadás, de mi ennek dacára azért imádkozunk, hogy *a példa követőkre ne találjon.* Mi lenne, ha minden mágnás, bankfejedelem és más gazdag ember gyalog járna? Mi minden menne tönkre egészen a takarékosságért tajtékzó képviselő úr lapjának hirdetési rovatáig, amelyben többé nem találnánk meg a nagy automobil-, benzin- és gumi-cégek reklámját.

De még egy rossz üzlet van ebben a takarékosságban. Most nem beszélünk a pénzügyminiszterről, akinek szintén sok sürgős dolga van, de hogy lehet elképzelni azt, hogy a főváros illetékes tanácsnoka hajnalban felüljön a villamosra és kiszáguldjon az Elektromosművekhez, onnan délfelé kibumlizzon a Vízművekhez és ebédszalonnáját, a kalauz tiltakozása ellenére, a villamosban jóízűen elköltve, estére megérkezzék a Gázgyárba?

Nem destruálunk, de ezután már igazán csak a telefonok leszerelése következik és ha a polgármester urnak valami mondanivalója van a Károly-körúti kapu portásának, hát méltóztassék átsétálni az udvaron, amely — mint ismeretes — nagyon jól ki van flaszterozva, baj nem eshetik a polgármester úr cipőjével. Még sáros sem lesz, nyugodtan, szégyenkezés nélkül megjelenhetik akár a miniszterelnök előtt is, bár megeshetik, hogy telefon-avizó nélkül ő excellenciája nem lesz a hivatalában, mire a polgármester úr őméltósága felkapaszkodik a Vároldalon.

A takarékossággal is jó lesz tehát egy kicsit takarékoskodni, mert a végén a legdrágább kincsünket, *az időt* pazaroljuk el.

Az emberbarát

A nehéz idők mindent összekevertek, senki sem találja a helyét, minden intézmény és minden emberi alkotás megrázkódott. Reng a föld.

A főváros körül is hullámzik az élet. És ebben a nagy megrázkódtatásban egyesek sietnek ajánlatot tenni a fővárosi üzemek bérbevételére, mások meg „fölajánlják" a fővárosnak, hogy *az általuk alapított, nevüket viselő árvaházat tartsa el.* Hiába, ezek már ilyen idők!

Az árvaházat a „nagy emberbarát" alapította, aki bizony igen alacsony sorból — nem megbélyegzésül említjük: atyja házaló perselyes volt — került be a nagy vállalathoz. Nem dicsekedhetett valami rendkívüli zsenialitással, de remekül tudott alkalmazkodni és a kedvező halálozási konjunktúra is páratlan előzékenységgel sietett segítségére. Útjából félreállt két egymásután következő vezérigazgató, akik időnek előtte meghaltak. Gyült a vagyona, gyűltek a hatalmas tisztségek, föl egészen a felsőházi tagságig. Ezt a karriert meg kellett örökíteni s egy önfeledt pillanatában *árvaházat alapított:* hirdesse az a nagy emberbarát dicső nevét.

Most nehéz idők jöttek. Az árvaház válságba került, a nagy alapítónak azonban a haja szála sem görbült meg. Még csak az autójáról sem szállt le, az ő számára nincs gazdasági válság. Hogy a főváros maga is küzködik, nem számít, gondoskodjék ő az árvaházról, amely a nagy emberbarát örök dicsőségét hirdeti. Arra senki sem gondol, hogy a dúsgazdag alapító maga is viselhetné *átmenetileg* az árvaház költségeit. Adhatna még egy kis előleget az örök hálára. Nem, erről a nagy emberbarát megfeledkezett. Fizessen a főváros, hiszen csak húsz, vagy még talán ennél is sokkal több millió a deficitje.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24 szám.
Telefon: József 420—44.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A tanács október első napjaiban kezdi meg a költségvetés tárgyalását. *Ripka* Ferenc főpolgármester hétfőn délben pártközi konferencia keretében ismertette az 1932. évi költségvetés tanácsi tárgyalásának programját. A főpolgármester közölte a pártok vezetőivel, hogy a főváros budget-tervezete elkészült és szerdán szétküldik a tanács tagjaihoz, míg a takarékossági bizottságok jelentése jövő szombatra, esetleg hétfőre készül el. A tanács tagjainak nyolc nap áll majd rendelkezésre, hogy ezalatt a budget-tervezetet áttanulmányozzák és a takarékossági bizottság javaslataival összeegyeztessék. Ilyenformán az eheti tanácsülés elmarad és a jövő héten is csak abban az esetben lesz, amennyiben azt sürgős folyóügyek kívánják. A budget tanácsi tárgyalása előreláthatóan október 8-án kezdődik és körülbelül tíz napig tart.

Szigorú eljárás indul több kisebb tejüzem ellen. A földművelésügyi minisztérium illetékes osztálya néhány héttel ezelőtt felhívta a főváros figyelmét azokra a tarthatatlan, közegészségügyi és köztisztasági tekintetben veszedelmes állapotokra, melyek több kisebb tejvállalat üzemi helyiségeiben tapasztalhatók. A földművelésügyi miniszter átirata nyomán a tisztiorvosi hivatal vizsgálatot folytatott le, s most *a közegészségügyi ügyosztály a polgármester rendeletére utasította a kerületi elöljáróságokat, hogy a legszigorúbban vegyék ellenőrzés alá a kifogásolt tejüzemeket és a mulasztók ellen a legkíméletlenebbül folytassák le a megtorló eljárást.*

Helyreigazító közlemény. A *Shell Kőolaj Részvénytársaság,* hivatkozással a sajtótörvény 20. §-ára, az alábbi közlemény közzétételét kéri:

Valótlan az, hogy a *Shell Kőolaj Rt.* üzeme megfertőzi a kutakat; ellenben való az, hogy a *Shell Kőolaj Rt.* gyárüzemének berendezése és technikai tökéletessége még a lehetőségét is kizárja a fertőzésnek, olyannyira, hogy a gyár területén álló kút vize is tiszta, iható és egészséges. Valótlan az, hogy az üzem fenyegeti a környék lakosságának mindennapi italát, ellenben való az, hogy *az egyes helyeken és rendszertelenül mutatkozó mellékíz oka nem vezethető vissza a Shell Kőolaj Rt. telepének berendezésére.* Valótlan az, hogy a kutak vizét az úgynevezett olajderítők fertőzik meg, mert a derítő egészen új, szilárd beton-építmény, amelynek falazata állandó ellenőrzés alatt áll. Valótlan az, hogy a *Shell finomító* telepe antihigiénikusan dolgoznék, ellenben való az, hogy az egész telep ma Középeurópa egyik leghigiénikusabban berendezett üzeme.

*

Cikkünk tartalmát fenntartjuk és arra visszatérünk.

Évadnyitó vacsora a Polgári Egység Klubjában. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai hétfőn este tartották évadnyitó vacsorájukat az akadémiautcai klubhelyiség nagytermében, amelyet színültig megtöltöttek a tagokon kívül a politikai és társadalmi élet előkelőségei. Ott voltak *Kozma* Jenő, *Ugron* Gábor, *Scheuer* Róbert, *Payr* Hugó országgyűlési képviselők, *Becsey* Antal, *Morvay* Zsigmond és *Erősdy* Sándor ny. főispánok, *Dorner* Gyula, *Pompéry* Elemér min. tanácsosok, *Ondy* Kálmán, *Dósa* Ottó, *Girardi* Tibor, bibithi *Horváth* János OTI igazgató, *Burghardt-Bélaváry* Rezső, *Popelka* Béla, *Gündisch* Guidó, *Nagy* Gyula min. tan., *Somogyi* Aladár, *Schöpflin* Aladár min. tan., postai igazgató, *Torday* Lajos, vitéz *Tóth* Aladár dr., *Szombathy* Kálmán, báró *Babarczy* István főgyző és számosan mások. A vacsorán *Kozma* Jenő üdvözölte a megjelenteket a hosszú nyári szünet után. Nem kíván ugyan politikai nyilatkozatot tenni és az eseményeknek elébe vágni, de annyit mondhat, hogy a közeli kormányintézkedésektől joggal várhatjuk a helyzet javulását, s bizton hiszi, hogy a mai helyzet nehézségein az országot és a fővárost sikerül mielőbb átsegíteni.

Folkusházy önként lemondott túlméretezett jövedelméről. Az üzemek átvizsgálására kiküldött takarékossági bizottság munkájának legkiemelkedőbb eredménye kétségtelenül az a levél, amely szombaton érkezett *Folkusházy* Lajos ny. alpolgármestertől, a BESzKÁRT vezérigazgatójától *Sipőcz* Jenő dr. polgármesterhez. A feltűnést keltő levélben *Folkusházy* Lajos *önként lemond* eddig élvezett mintegy 130.000 pengőre rúgó évi jövedelméről. A szenzációs elhatározás annál váratlanabbul érte a főváros vezetőit, mert az elterjedt hírek szerint *Folkusházynak a fizetésredukciót illetően eddig egészen más, merev álláspontja volt.* Azt hangoztatta ugyanis, hogy illetményét *törvényes szabályrendeletek* alapján állapította meg a főváros törvényhatósága és így szerződése lejártáig azt, a szabályrendeletek módosítása nélkül, *redukálni, vagy megváltoztatni nem lehet. Folkusházy* Lajos levelében arra hivatkozik, hogy a szerződés 12. pontjában feltüntetett *kényszerítő körülmények ugyan nem állanak fenn, mégis lemond eddig érvényben volt, szerződésszerű illetményeiről* és arra kéri a polgármester útján a főváros vezetőségét, hogy *alpolgármesteri nyugdíjának érintetlensége mellett* állapítsanak meg számára új fizetést.

A Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Körében *Molnár* Dezső az iparosok különböző kívánságait és sérelmeit, *Farkas* Vilmos pedig a kereskedők jogos panaszait tárta fel, majd *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő a fővárosnál lefolytatott vizsgálatok tanulságait ismertette és kifejtette, hogy *semmiképpen sem fogják munkáselbocsátásokkal a keresetnélküliséget fokozni, vagy a közszolgáltatási díjak felemelésével a fővárosi polgár megélhetését súlyosbítani. Feltétlenül elbocsátásra kerülnek azonban a jelentéktelen nyugdíjat élvező tisztviselők* és olcsóbbítják az üzemek vitelét. *Tóth* András dr. az aránytalan jövedelemmegoszlásokat tette szóvá és *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos a blatorbágyi gaztett kapcsán a polgárságot összetartásra és együttérzésre hívta fel.

Váróterem épült az Új-temetőben. A X. kerületi Új-köztemetőben, a főbejárat közelében várócsarnokot építtetett a főváros a temetőt látogató gyászolók számára, akik ezekben a fűtött helyiségekben találnak ezentúl menedéket a tél hidege és az időjárás egyéb viszontagsága ellen. A közönség régi kívánsága teljesült ezzel az építkezéssel, mert mostanáig a temető látogatóinak nem volt módjukban tető alá menni, ha vihar vagy zápor kerekedett. *Salamon* Géza tanácsnok, a közegészségi ügyosztály vezetője a várócsarnok épületében adott helyet a lelkészek szobájának és a temetkezési intézet irodájának is.

Legolcsóbb házhelyparcellázás
BARACSKA és PETTEND
között
vasútvonal mentén, a **balatoni** müút mellett, Budapest-Kelenföldtől 28 km-re.
Házhelyek □-ölenként
1 P 20 fillértől.
Készpénzben fizetendő 10%, a hátralék
havi 10 pengős részletekben.
Talajvízmentes legjobb termőföld, kitünő ivóvíz, villanyvilágítás.
Nyaralásra is különösen alkalmas.
VELENCEI-TÓ vasúton 12 perc.
Ingyenes csoportos utazás.
Gyülekezés kedvezőtlen idő esetén is a Délivasut állomás pénztár előcsarnokában vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9.30, délután 2.15 és minden csütörtökön délután 2.15 órakor. Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3|b I. 6. délelőtt 10—1-ig, délután 5—7-ig. **Telefon: Automata 694—33.**

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Leukoplast
magyar gyártmány

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére tratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapítva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfővárosi Községi Temetkezési Intézet nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet

300 drb különféle méretű, IV. osztályú,
400 „ „ „ VI. „
200 „ „ „ VII. „ fakoporsó, valamint
500 „ normál fenyőfa és
500 „ különböző méretű tölgyfasírkeresztre.

A munkafeltételek teljes szövege, a koporsók műszaki leírása, valamint az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok intézetünk főpénztáránál (IV., Kígyó-utca 5. sz. alatt) kaphatók.

A cégnélküli borítékba zárt s lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **folyó évi október hó 2-án déli 3/412 óráig** IV., Kígyó-utca 5. sz. alatt, intézetünk főpénztáránál kell benyujtani. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanott déli 12 órakor fognak hivatalosan felbontatni.

Budapest, 1931 szeptember hó.

Budapest Székesfővárosi Községi Temetkezési Intézet.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Sygall S. Motor- és Gépgyár
BUDAPEST, VII., ANGOL-UTCA 31/a
Telefon: 96-2-90 (Interurban) Táv. cím: Dieselsig Budapest
Dieselmotorok, szivógázmotorok, gőzgépek javítása és rekonstruálása. Teljesen új erőtelepek tervezése és kivitele. Pótalkatrészek szállítása bármely gyártmányú motorhoz. Törött **főtengelyek** javítása szavatosság mellett.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdákról szenet, kokszot, fát stb.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR és FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemű fatömegárut

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

***SPÁDI ÁRPÁD* fakereskedő**
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ *Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.*

MŰKŐHÖZ GRÁNITOT minden színben, asztaltosoknak mészkőlisztet, valamint **műkőmunkát** legjobb kivitelben szállit
BUDAPESTI KŐGYÁR Hämmerle Adolf utóda
Budapest, V., Visegrádi-utca 65. Tel.: 906-37

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falazigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható minden ütt! ◉ Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

MolnárIstván
ÉPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK,
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban
KRISTOFOLI VINCE
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint **épület- és diszmű bádogos munkák gyártelepe**
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56, Kartelen kivül

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyintézetek.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

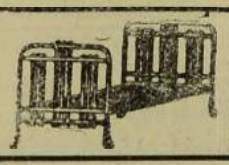
ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok **elsőrendű minőségben!**

Hlavay Kálmán
tervező és építőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 szeptember 30. | 39. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Deficitmentes

költségvetést állított össze a polgármester és a pénzügyi tanácsnok, ám Budapest közönsége tisztában van vele, hogy ezt a költségvetési egyensúlyt inkább csak vígasztalásnak szánták. A deficit tényleg mégis csak meglesz, ha nem is a főváros kasszájában, de mindenesetre a miénkben, a főváros polgárainak kisebb-nagyobb háztartásában. Ott lesz a deficit, ahol a villany, gáz, víz és villamos felemelt árát fizetni fogjuk.

Ha ugyan tényleg fizetni fogjuk.

Mert a polgármester pesszimizmusával szemben találkozunk bizonyos optimista irányzattal is. Ezek az optimisták azt mondják, hogy itt nincs szükség a közszolgáltatások áremelésére, a kékceruza elintéz mindent. A polgármester költségvetés-tervezetéből még mindig lehet annyit törölni, hogy a főváros polgárságát ne kelljen újabb terhekkel megszomorítani.

Hogy a kettő közül hol van az igazság, a kettő között hol van a tévedés, azt majd a közel jövő ki fogja deríteni. A nagy szembesítés, a pesszimizmus és az optimizmus szembesítése megszüli az igazságot, megmutatja a helyes utat. Mert igen sok a megfontolni való mind a két esetben. Hiszen nem elegendő a főváros polgárságát megvédeni az újabb terhek kirovásától, ügyelni kell arra is, hogy a kétségbeejtő idők legkétségbeesettebb „eiről gondoskodni lehessen. Ügyelni kell, hogy tényleg ne legyenek éhezőink és hajléktalanjaink. A szociális gondoskodás feladtai a könyörtelen viszonyok között legeslegelső helyen álljanak. Ugyanakkor pedig soha sem szabad elfelejteni Ripka főpolgármester szavait, aki szerint Isten óvjon, hogy Budapestből temető legyen.

Ha a polgármesterrel szemben győzedelmeskedik az a gondolat, mely a kékceruza munkáján épül fel, ennek csak akkor szabad megtörténnie, ha veszedelem, a temetővé züllés veszedelme nélkül lehet irtani a költségvetés már amúgy is megritkított erdejében. Nem szabad elfelejteni, hogy a költségvetés megalkotói maguk is vívódtak minden egyes tétel életén, vagy halálán. Hogy mennyire így van ez, mutatja az eredmény, amely szerint már a kékceruzától még szűz költségvetésből is igen-igen sokminden hiányzik, aminek pedig benne kellene lenni. Nemcsak a takarékossági bizottságok, de a polgármester és a pénzügyi tanácsnok szerint sincs pénz templomok, iskolák, kisdedóvók építésére, meg kell szüntetni a Horthy Miklós-szeretetotthon építkezését, nincs fedezet a szellemi szükségmunkára és a szükséglakások építésére. Megnyirbálták már ők is azokat az összegeket, amelyek templomok tatarozására, felekezeti rendkívüli segélyekre, utak építésére és karbantartására, csatornák építésére, a közbiztonság fejlesztésére, a sétaterek szépítésére, a ferencvárosi kikötő építésére szolgálnak.

Nagyon nehéz tovább menni a takarékosság terén és vigyázni kell, nehogy a takarékosságból pusztítás szülessen. Mi szeretnénk legjobban, ha akadnának, vagy talán akadnak is, akik a kánai menyegző csodáját metudják ismételni.

Mi nem vagyunk elragadtatva a deficitmentes költségvetéstől, amely a magánháztartásokat terheli meg igen jelentős módon és amely ilyenformán fokozza a szerénységet. Viszont a csodákban is csak akkor hiszünk, ha az eredményeket a tulajdon szemünkkel lát„uk, a tulajdon kezünkkel érintjük. Bár látnánk, hogy eldobhatjuk a mankókat és járhatunk.

Ez a két irányzat azonban komoly és jóhiszemű. Mind a kettő becsülettel igyekszik segíteni a fővárosun, lehetőleg mind a kettő meg akarja kímélni a lakosságot az új terhektől és mind a kettő meg akarja menteni Budapest kultúráját és egyéb értékeit a pusztulástól, segítségére akar sietni a szegényeknek, épségben akarja tartani, sőt emelni akarja a főváros szociális tevékenységét.

Van azonban egy harmadik irányzat, amely a hozzáértés tökéletes hiányával, de annál inkább tomboló rosszindulattal igyekszik a főváros ügyeit beállítani és kezelni. Régesrégi irányzat ez, amely mindenkor elkövetett minden lehetőt a főváros kompromittálására és talán — ha tőlük függne — akár elsülyesztésére. Ezeknek nincs párthoztartozandóságuk, de egyben egyetértenek: Budapest gyülöletében. Ezek most megint tüzet kiabálnak és inkvizíciót szeretnének a városházára betelepíteni. Olyan tapasztalatlanok és járatlanok azonban a főváros dolgaiban, hogy éppen most jelentkeznek rágalmaikkal, amikor mindenhol az egész világon nagyon nagy bajok vannak, csak a budapesti városháza dacol szilárdan az elemekkel. A budapesti városházán csak igen kevés baj van, amelyet a magunk erejéből is simán el tudunk intézni. A fogadatlan pókátorokról, akik éktelen jármát csapnak és tüzet kiabálnak, hamarosan ki fog derülni, hogy a rosszindulatú tudatlanság beszél belőlük.

Ezek ellen és a lakosság érdekében kell ma mindenkinek összefogni, mert *a rosszindulatú vádaskodók nem riadnának vissza akár attól sem, hogy Budapest autonómiáját sodorják veszedelembe.* Legyenek azonban meggyőződve, hogy Budapest meg tudja védeni magát minden veszedelemmel szemben.

Sürgősen érvényt kell szerezni a takarékossági javaslatoknak

Ettől függ a tarifaemelések mellőzése — Az Egységes Községi Polgári Párt kezdeményezte a közgyűlés szociális irányú tevékenységét

A takarékossági bizottságok befejezték munkájukat és a várospolitikai élet tényezői feszült várakozással tekintenek a végső eredmények elé. Az egyeztető ülések befejezése után hivatalos közlés számolt be arról, hogy *a közigazgatási ügyvitelben tizenkétmillió pengő, az üzemi ügyvitelben pedig tízmillió pengő megtakarítást értek el:* együttvéve olyan összeg ez, amelyik alkalmas a több mint *húszmillió pengős deficit* végleges kiküszöbölésére. Felmerül a kérdés, hogy ilyen körülmények között *szükség mutatkozik-e a közszolgáltatási tarifák felemelésére,* amelynek elkerülését illetékes helyen csak úgy látják biztosítottnak, ha az állam megfizeti a már évek óta esedékes 14.5 millió kórházi tartozását. A végleges döntés még nem alakult ki, mert a döntő szót a törvényhatósági tanács csütörtöki ülése fogja kimondani. Az intéző szervek várható állásfoglalásáról

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A takarékossági bizottságok örvendetes eredményt mutathatnak fel, mert sikerült munkájuk révén húszmillió pengő olyan tételt találni, amelyeket

úgy a közigazgatásban, mint az üzemek ügyvitelében mellőzhetünk anélkül, hogy az apparátusok működése a legkisebb fennakadást szenvedné.

Most már csak az volna a legsürgősebb, hogy ezeket a felsorakoztatott takarékossági számoszlopokat *mielőbb a valóságba vigyék át* és lehetőleg gyors ütemben érvényesüljenek az összes takarékossági intézkedések.

Ez a legfontosabb, mert ettől függ minden.

— Több alkalommal leszögeztem azt az álláspontomat, hogy *ellenzek minden olyan drágítást,* amely újabb terhekkel sujtaná Budapest közönségét. Ezúttal is kifejezést adok annak a felfogásomnak, hogy

a tarifaemelést mellőzni kell,

még pedig úgy, hogy a takarékoskodások gyakorlati alkalmazásával teremtsük elő a hiányzó összegeket.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt a szerdára összehívott *rendkívüli közgyűlés* nagyfontosságú feladatait:

— Elérkezett a legfőbb ideje, — mondotta — hogy a székesfőváros közgyűlése megvitassa a nehéz viszonyok között felmerült súlyos kérdéseket. A rendkívüli közgyűlés összehívását annál is inkább örömmel látom, mert

az Egységes Községi Polgári Párt volt a kezdeményezője a közgyűlés ilyen irányú munkásságának

és már hetekkel ezelőtt sürgette a törvényhatósági tanácsban a szociális gondoskodás kiterjesztésének szükségét és a munkanélküliség elleni küzdelem mielőbbi felvételét .A jobboldali és baloldali pártok most találták az időt a legalkalmasabbnak a rendkívüli közgyűlés megtartására és csak elégtétellel szögezem le, hogy ha kissé későn is: de mégis *sikerül talán jelentékeny eredményeket elérni a munkanélküliség enyhítése és a szociális tevékenység kiszélesítése érdekében.*

Kozma Jenő utalt még arra, hogy a csütörtöki tanácsülésen a legerőteljesebben fogja védelmezni régi álláspontját *a drágítások lehető mellőzése* érdekében.

Ujból napirendre kerül a húszmilliós forgótőke kölcsön

A folyóévi gazdálkodás tizenkétmilliós hiányát feltétlenül pótolni kell

A takarékossági bizottságok a legnagyobb elismerést megérdemlő fáradhatatlansággal vizsgálták át a fővárosi közigazgatás és az üzemek szerteágazó ügyvitelét és elkészítették tervezetüket a jövőévi költségvetést fenyegető 21 milliós deficit eltüntetésére. A bizottságok elsősorban arra voltak figyelemmel, hogy *minden fölösleges tételt mellőzzenek* és beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint sikerült is több, mint húszmillió pengő olyan kiadási sorozatot összeállítani, amelyeknek kikapcsolása lényegesen *nem befolyásolja a közigazgatást és az üzemek tevékenységét.*

A költségvetés egyenlege tehát biztosítottnak látszik, ez *azonban nem jelenti azt, hogy a főváros pénzügyi nehézségei tökéletesen rendbejöttek volna.* A bevételek csökkenése és az üzemi jövedelmek visszaesése már a folyó évben is megnyilvánult és ez okozta, hogy

a folyó kiadások fedezetére kénytelen volt a főváros vezetősége körülbelül 12 millió pengőt igénybevenni abból a kölcsönből,

amelyet eredetileg a *Víz- és Gázművek rekonstrukciós munkálatai* irányoztak elő. A nagyüzemek gépberende-

zéseinek felújítása olyan elsőrendű követelmény, hogy azok elől elzárkózni nem lehet és ezért *feltétlenül szükséges a modernizálás további végrehajtása.* A 12 millió pengős tétel tehát mindenképpen annyira fontos, hogy azt az érdekelt üzemek rendelkezésére kell bocsátani.

A költségvetésben további takarékoskodást aligha tudnak keresztülvinni és a legendás kék ceruza már nem talál sok törölnivalót a számoszlopok rengetegeiben. A takarékossági bizottságok munkája annyira megmerevítette a költségvetés épületét, hogy a kívánatos rugalmasság hiányzik és így

aligha sikerül a 12 milliós nagy összeg biztosítása.

Az üzemeknél további takarékoskodás sem igér lényegesebb eredményt, mert a termelésben való takarékossággnak a racionalizálás az előfeltétele, ez pedig részben már megtörtént, részben pedig *olyan újabb gépberendezéseket, felszereléseket és költségeket igényelne, amelyek természetszerüleg nem állanak rendelkezésre.*

A takarékossági bizottságok minden optimizmusa ellenére sem lehet, úgy látszik, eltekinteni a közüzemi tarifák módosításától, — bármennyire is fájdalmas és súlyos terheket jelentsen ez Budapest közönségére. A polgármester eredetileg októberben akarta a felemelt tarifák életbeléptetését, erről azonban már szó sem lehet. Ha a községi pártok a végsőkig ellenezni fogják a tarifák felemelését, akkor viszont

nincs más megoldás, mint újabb kölcsön igénybevétele,

amihez a felhatalmazás már régebben a polgármester kezében van. Még a nyári hónapok előtt foglalkozott a közgyűlés a *forgótőke-kölcsön* ügyével és megbízta a polgármestert, hogy húszmillió pengő erejéig kölcsönszerződést kössön a szóbajöhető tőkecsoportokkal. Értesülésünk szerint a forgótőke-hiány ma is fennáll és mert a 12 milliós beruházási tételre is múlhatatlan szükség mutatkozik: *a főváros újból megindítja tájékoztató tárgyalásait az új függőkölcsön mikénti igénybevételére.*

sen 30 fillér: a reform tehát itt volna keresendő. Amint látszik, a szakaszjegyek 16 filléres ára a villamosokon aránytalanul magas a 24 filléres átszállójegyhez viszonyítva, mert *amíg a szakaszjeggyel csak néhány állomást lehet utazni, addig a 8 fillérrel drágább átszállójeggyel olyan távolságokat lehet megtenni, mint például Pestszentlőrinc—Óbuda, vagy Kelenföld—Ujpest.* Kisebb méretekben ugyanez vonatkozik az autóbusz átszállójegyekre is és ezért nincs kizárva, hogy végül *a vonal- és átszállójegyek árainak elkülönítésével találja meg a BESzKÁRT és az Autobuszüzem a bevételek fokozására vonatkozó számításait.*

Értesülésünk szerint a közlekedési vállalatok tarifareformja ügyében már jelentősen előrehaladtak a számítások és valószínű, hogy *az új jegytipusokra vonatkozó előterjesztés rövidesen foglalkoztatja a törvényhatósági tanácsot.*

1932 júniusáig marad érvényben a tisztviselői fizetések csökkentése

Megjelent a polgármester rendelete az illetményleszállítás végrehajtásáról

Az országos 33-as bizottság javaslatára a kormány tudvalevőleg kénytelen volt elhatározni a köztisztviselők illetményeinek csökkentését és rendeletben utasította a törvényhatóságokat is a hasonló eljárás lefolytatására. A székesfőváros is megkapta a kormány errevonatkozó utasítását és az illetmények csökkentésére irányuló előkészületeket teljes egészében lefolytatta. *Sipőcz* Jenő polgármester kedden adta ki a fizetésleszállításra vonatkozó rendeletét, amelynek érvényesítése *október 1-én* veszi kezdetét. A rendelet szerint

a fizetések leszállítása tíz—tizenkét—tizenötszázalékos

és visszamenőleg szeptembertől érvényes olymódon, hogy a szeptemberben teljes egészében felvett illetmény-különbözetet október 1-től tiz havi egyenlő részletben kell levonásba hozni.

A fizetésleszállítás kulcsa a következő: I.—III/1. fizetési osztály: 15%, III.—VI/2. fizetési osztály: 12%, VI/3.-tól a többi fizetési osztályok: 10%.

Sipőcz Jenő polgármester rendelete hangoztatja, hogy a fizetéscsökkentést a főváros *nehéz helyzete* indokolja. Elismerő szavakkal emlékezik meg az alkalmazottak és tisztviselők munkásságáról és kilátásba helyezi ennek az átmeneti rendelkezésnek hatályon kívüli helyezését. A rendelet szerint

1932 június végéig tart ez az átmeneti állapot,

mert a jövő év nyarától *újból a régi fizetések mértéke kerül folyósításra.* A központi pénztár, az üzemek, intézmények és hivatalok pénztárai már megkapták az utasítást arra, hogy *az októberi fizetéseket az új arányoknak megfelelően fizessék ki.*

Megváltoztatják a villamos vonal- és átszállójegyek eddigi azonos tarifáit

A közlekedési adó felemelését a villamos- és autóbusz menetdíjak reformjával hajtják végre

A költségvetés összeállításánál a legnagyobb nehézséget tudvalevőleg az idézte elő, hogy a válságos gazdasági viszonyok következtében *a jövő évi bevételeket jelentősen kisebb összeggel lehetett csak előirányozni.* A bevételek visszaesése következtében *21.2 millió pengő* hiány mutatkozott, ami időközben a fővárosi alkalmazottak illetményeinek leszállításával *16.2 millió pengőre* csökkent. A polgármester tervezete ezt a hiányt *az üzemek rendkívüli hozzájárulásával* fedezi. Ennek a célnak érdekében az üzemi szolgáltatások árának újabb megállapítása szükséges és a javaslat máris készül

a víz, gáz és villany díjainak, valamint a közlekedési adónak megfelelő felemelésére.

A közszolgáltatási tarifák megdrágítása akkor került először a nyilvánosság elé, amikor a legutóbbi tanácsülésen *Sipőcz* Jenő polgármester bejelentette a hiányok pótlására szükséges javaslatát. Ebben már szerepelt a közüzemi tarifák megdrágítása és a közlekedési viteldíjak olymódon való emelése, hogy azok

együttesen körülbelül 11 millió pengő többletjövedelmet hozzanak a háztartási alapnak.

A költségvetés indokolása most részletesen foglalkozik a közlekedési adó száz százalékos felemelésével, amelynek mikénti keresztülviteléről

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A főváros háztartása szempontjából teljesen közömbös, hogy a felemelt hozzájárulást *milyen címen* hozzák össze a közlekedési vállalatok: a BESzKÁRT és az Autóüzem. A legkívánatosabb megoldás a takarékosság olyan keresztülvitele volna, amely egyrészről nem bénítja meg az üzem kapacitását, másrészről mégis lehetőséget nyujt a községi háztartás erősebb dotálására. Közlekedési vállalatoknál ugyanis az üzem méreteinek fenntartása megköveteli a termelési keretek lehető épségben hagyását, mert minden redukció itt a forgalom rovására megy, mert ebből viszont

a bevételre származnak káros következmények.

Ezt a kétélű megoldást tehát nagyon meggondolandó gyakorlatilag keresztülvinni és így csak *bizonyos adminisztrációs megtakarítások* érvényesíthetők, ezek egymagukban azonban nem elégségesek a hozzájárulás növelésére. Nem marad más hátra tehát, mint

a közlekedési adó felemelése, mert ez semmiféle további adminisztrációs költséget nem hoz magával.

Tudni kell, hogy a közlekedési adó mai mértéke *a jegy bruttó árának tíz százaléka* és ha a felemelt adót a közlekedési vállalatoktól követeljük, akkor számukra viszont nincs más megoldás, mint *a méltányos és körültekintő tarifareform.* Éppen a *Fővárosi Hirlap* számolt be legutóbb a BESzKÁRT-nál bevezetendő 10, 20 és 30 filléres jegytípusokról, amellyel párhuzamosan számítások folynak olyan irányban is, hogy a ma érvényben levő tarifák megtartásával lehessen fokozni a villamosvállalat bevételét. Kínálkozó megoldásnak látszik

a vonal- és átszállójegyek elkülönítése,

amelyet azután az autóbuszforgalomban is hasonló módon lehet a gyakorlatba belevinni. A villamosoknál az átszállójegy 24 fillér és mert a vonaljegy ára is ugyanennyi: *a közönség minden esetben átszállójegyet kér,* az utazási lehetőség legtágabb kihasználása érdekében. Az autobusznál a vonal- és átszállójegy ugyanesak egysége-

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

»PETRA«
Aszfalt és Katrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök kereskedelmi és ipari r.-t.
Budapest, VIII., Kisslácio-u. 11.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Pesti kirakat

Iskolakönyvek

Post festa vagyunk. Most már beszélhetünk, panaszkodhatunk, nem teszünk vele idegessé senkit és mire a legközelebbi iskolaévet megérjük, már régen elfelejtette mindenki, hogy mi most itt békétlenkedtünk. Elfelejtik szépen és továbbra is képtelenül drágák maradnak az iskolakönyvek, amelyek körül azonban egyéb anomáliák is bőven akadnak.

A drágaságról már nem is panaszkodunk. Azt elintézték egy kézlegyintéssel. A szülők panaszkodtak, sírtak, jajgattak, elmondták, hogy egy felsőbb iskolás diáknak a puszta könyvbeszerzési számlája meghaladja, vagy legjobb esetben megközelíti a száz pengőt. Hát még ha az Istenáldás nem egy, hanem két, vagy három felsőbb diákkal jutalmazott meg! És mindezt a mai szörnyű viszonyok között. Nem, a dúsgazdag könyvkiadóknak nem esett meg a szívük, nem engedtek egy állért sem a maguk hírhedt patika-áraiból. Ellenkezőleg, megszólalt *Illetékes Hely* és kijelentette, hogy a könyvárak nem nagyok, nem elviselhetetlenek, a szülők — úgy látszik — valamennyien túlérzékenységi betegségben szenvednek.

Ami igaz is... Sőt ami a mai gazdasági viszonyok között nem is csoda...

Meg kell azonban nyugodni *Illetékes Hely* akaratában, amely — úgy tudjuk — állami szerv. A főváros valószínűleg leépítette már az *Illetékes Hely*-et, mert a főváros iskoláiban is drága a könyv, de itt senki sem védekezett és senki sem parancsolt ránk, szegény szülőkre, hogy most már csend legyen.

*

A szülő azonban a világ legtürelmesebb állatja. Alulnemírott szülő példának okáért a következő levelet írta fia francia-tanárjának:

Mélyen tisztelt, vagy még annál is jobban tisztelt Tanár Ur!

Alulnemírott szülő alázattal kérem, méltóztassék kegyesen megbocsátani fiamnak, ifjú Alulnemírottnak, aki VII. gimnáziumba jár a Tanár Ur áldott keze alá.

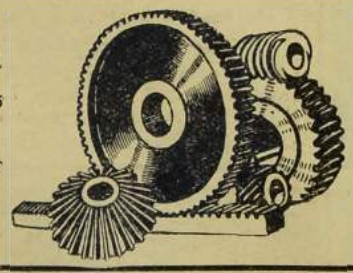
A fiú főbenjáró bűnt követett el. Azaz a bűnös én vagyok. Szánom-bánom, de megtettem, hogy a fiam könyveit én vásároltam meg, lévén a családban a kenyérkereső. Halálos bűnöm ott kezdődött, hogy parancsnak vettem az intézet által kiadott *hivatalos könyvjegyzéket és pontosan aszerint* vettem meg a fiam könyveit. Hol tudtam volna akkor még, én bárgyú halandó, hogy a hivatalos jegyzékkel szemben mélyen Tisztelt Tanár Urnak Ellenakarata van. A jegyzék azt mondja, hogy a francia könyv együtt veendő meg *(egy kötetben,* összeolvasztva!) a VII. és VIII. osztály számára. Az Ellenakarat azt követeli, hogy *dobjam el ezt a könyvet* és vegyek olyat, amely *csak* a VII. osztály számára szól, a másik felét pedig *kizárólag* és fejvesztés terhe alatt *csak jövőre* szerezhetem be.

Parancsát, mélyen Tisztelt Tanár úr, alázattal azonnal teljesítettem volna, annál inkább, mert kegyesen meg méltóztatott igérni a fiamnak, hogy *szekundát kap holnap reggel, ha akkorra birtokában nem lesz az új könyv.* És én most itt állok, halálra rémülve, mert — sajnos — a tankönyvek vásárlására garmadába gyüjtött pénzem éppen tegnap fogyott el. Ma már nincs egy fagarasom se, ebédelni is csak kenyeret ebédeltünk. Ennyi maradt még a tanévnyitás után.

Holnapra azonban megszerzem a francia könyvre a pénzt, ha a föld alól is! Azaz hogy *csak* a föld alól szerezhetem már meg. A szekundát pedig, miután én vagyok egyedül a bünös, *nekem méltóztassék beírni.*

Kézcsókoló hálás híve:

Dr. Alulnemírott.

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—40.
Ajánlatok díjmentesen

Csökkentette kocsikilométer-forgalmát az Autobusz-üzem

Két év alatt 100.000 kilométert futott minden Mavag autobusz

Néhány hét óta egyes relációk utasai azt tapasztalják, hogy ritkábban közlekednek az autobuszok és emiatt sürün hallani a közönség panaszos észrevételeit. Mivel a kocsisürüség szemmelláthatóan ritkult a legfrekventáltabb vonalakon is, az autobuszüzem igazgatóságához fordultunk felvilágositásért, ahol

Körmendy Jenő igazgató

Till Antal vezérigazgató távollétében a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósitójának:

— A korábban megtartott utasszámlálás eredményeinek mérlegelésével az egyes relációkon, azokban a napszakokban, amikor leggyérebb a forgalom, *tényleg ritkitottuk a járatokat.* A reggeli, déli és esti órákban, a fokozott forgalom idején azonban a régi sürüségben járnak a kocsik és különösebb panaszok e tekintetben nem is érkeztek a zigazgatósághoz. Az 1-es relációban például maradt minden a régiben és az Andrássy-úti vonalon ezidőszerint is állandóan 19 kocsi közlekedik. Egyébként most

folyik az újabb utas-számlálás

és ennek alapján rövidesen életbe lép az új menetrend, amely igyekszik minden igényt kielégiteni. A forgalom racionalizálása révén — a közönség utazási kényelmének sérelme nélkül — *az eddigi 18.100—18.600 kilométeres napi átlagot sikerült napi 17.000 kocsikilométerre redukálni, ezzel szemben az átlagos kocsikilométer-bevétel 88 fillérről 1.08 fillérre emelkedett.*

— Az erősen kihasznált kocsiszám mellett egyébként sem kis feladata az igazgatóságnak a forgalom sima lebonyolitása. A Mavag-gyártmányú új kocsik két esztendő alatt szakadatlanul futnak és ez idő alatt egyenkint 100.000 kilométer utat tettek meg s megértek a főjavitásra. A kocsikat a Szabó József-utcai központi garázs megnyitásáig igen erősen megviselte a korábbi kezdetleges garázsirozási állapot is, amikor nem lehetett úgy gondozni és rendben tartani a kocsikat, ahogy most tesszük.

A Miskolci-utcai főműhely teljesen elkészült

és a mult héten kedden megkezdődött ott a munka. A kocsik fokozatosan itt kerülnek most főjavitás alá, míg a futójavitásokat továbbra is a központi garázsban végzik.

*

Az autobuszüzem ügyei — értesülésünk szerint — erősen foglalkoztatják a takarékossági bizottságot is, ahol ismételten felvetődött az a terv, hogy addig is, amíg az üzem sorsa végleg eldől, a kevéssé frekventált és *ráfizetéses vonalakat vagy meg kell változtatni, vagy sürgősen be kell szüntetni.*

Nem tud megegyezni a főváros a szigetmonostori gazdákkal: késik az új budai vízmű megépítése

A szigetmonostori koronabirtok erdőségét kéri a főváros az új budai vízmű részére

Mikor az állandósuló vízmizériák miatt két évvel ezelőtt elhatározta a főváros törvényhatósága az új budai vízmütelep létesitését, a geológusok és hidrológusok hosszas tanulmányozás és több próbafúrás után azt állapitották meg, hogy a Szentendrei-sziget nyugati partvidéke *a legalkalmasabb terület* a leendő kútcsoportok elhelyezésére, amely terület Szigetmonostor község határához tartozik. Az új vízmütelep összes müszaki előkészületei megtörténtek, a szükséges 15 millió pengő is rendelkezésre áll a korábban felvett függőkölcsönből, kijelölték pontosan a 89 vízvezetéki kút helyét is, de az építkezés elkezdése késik, mert a szóban forgó ingatlanok tulajdonosaival,

a szigetmonostori kisbirtokossággal hosszas kisérletezések ellenére sem sikerült megegyezni.

A helyzet annyira kilátástalan az egyesség tekintetében, hogy a tiszti főügyészség javaslatára a közelmúltban elhatározta a főváros azt is, hogy a kisajátitási törvény olyértelmü módositását kéri a kormánytól, hogy *az azonnali igénybevétel lehetőségét kiterjesszék a vízellátás biztositására szükséges területekre is.*

A Vizművek igazgatósága ettől függetlenül tovább dolgozik az új telep előkészületein, a tiszti ügyészség pedig újabb kisérleteket tesz a barátságos megegyezésre, bár a *szigetmonostori gazdák olyan túlzott követeléseket támasztanak* még ma is, amelyeket elfogadni aligha lehet.

Az érdekes kisajátitási ügy fejleményeiről

illetékes helyen

a következőket közölték a *Fővárosi Hirlap* tudósitójával:

— Az új budai vízmű kútcsoportjainak fúrásához mintegy 800 holdnyi területre van szükség. Ebből 600 hold Szigetmonostor határában van. *Az érdekelt gazdák száz százalékkal értékelik túl földjeiket* s ebből eddig nem akarnak engedni, viszont a főváros sem engedhet a maga álláspontjából, bár elismer minden méltányossági szempontot. A szigetmonostoriak azzal érvelnek, hogy a községnek amúgyis kicsiny a határa, kevés a föld, s igy végeredményben *drága áron sem szivesen válnak meg tőle.* Közvetlen Szigetmonostor mellett van a korona-uradalom 10.000 holdas erdeje, ezzel szivesen cserélnének, ha a főváros megszerezné a számukra, ennek azonban egyéb súlyos akadályai vannak. *A koronauradalomhoz tartozó ingatlant eladni, vagy új rendeltetésre felhasználni ugyanis csak törvényhozási úton lehet.* A tárgyalásokat mindkét irányban *Tóth* Péter dr. székesfővárosi tiszti ügyész vezeti, s e pillanatba az a helyzet, hogy

a főváros legközelebb feliratot intéz a kormányhoz, hogy a székesfőváros vízellátásának biztositása érdekében engedje meg a kincstári erdőterület egy részének igénybevételét,

illetve adja el megfelelő áron a fővárosnak, amely esetben pénz helyett földet adna a főváros a partmenti területekért a szigetmonostori gazdáknak.

*

Egy másik nagyfontosságú felirat is készül a Vizművekkel kapcsolatban, amely azt javasolja a kormánynak, hogy *a tervezett téli szükségmunkák programmjába illessze bele azokat a feladatokat, amelyek az eliszaposodott és a trianoni gát miatt állóvizzé változtatott ujpesti Dunaágban szükségesek a főváros vizellátása érdekében.* A *Fővárosi Hirlap* néhány héttel ezelőtt részletesen ismertette *Rohringer* Sándor müegyetemi professzor és *Güllyén* Nándor főmérnök, Rábaszabályozó társulati igazgató szakvéleményét, melyet a főváros felkérésére készitettek el, amely szerint a nagyobb veszedelem elkerülése végett sürgősen *szükségesnek tartják a trianoni gát áteresszel való megnyitását* és a Dunaágban a megfelelő kotrási munkák elvégzését, hogy a mostani szennyezett, eliszaposodott állóvíz újból eleven vízzé váljék, amelynek sodra megtisztitja a medret és újból megjavítja a kutak szennyezett vizét, mert ha ez sürgősen meg nem történik, vagy kénytelen lesz a főváros rendkivül drága mesterséges szürési módot alkalmazni, vagy másutt, teljesen új kutakat furatni. A főváros vezetősége reméli, hogy propozicióját a kormány meghallgatja és a téli, illetve tavaszi, húszezer ember foglalkoztatására tervezett föld-szükségmunkák programmjába beilleszti ezeket a teendőket is.

HYGIENIKUS FALVÉDELEM
nagy ETERNIT-lemezekkel, elpusztíthatatlan, féregmentes, nem kell vakolni, mosható, tűzbiztos. — Kérjen díjtalan prospektust!
ETERNIT MŰVEK,
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-ÚT 33. SZÁM

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

A legnagyobb takarékossággal is csak öt százalékos redukciót lehetett elérni a költségvetésben

Hogyan oszlanak meg százalék szerint a főváros kiadásai?

Október 8-án kezdi meg a tanács a jövő évi költségvetés tárgyalását. Alig volt még Budapest életében időszak, amikor komolyabb és súlyosabb feladat lett volna a budget összeállítása, mint ma, amikor nemcsak egy ország, hanem az egész világ gazdasági válságának következményei éreztetik hatásukat Budapest háztartásának életében is. A *pénzügyi egyensúly* megőrzése papiron sikerült a főváros vezetőségének, de ezt az egyensúlyt csak az üzemi hozzájárulások tervezett emelése révén érhették el, már pedig a súlyos problémák egyik legnagyobbika, hogy *a mostani leromlott viszonyok között szabad-e a közüzemi díjak s a villamostarifa emelésével újabb terheket róni a polgárság vállaira.*

Természetesen a legmesszebbmenő takarékossági cél vezette a költségvetés összeállítóit, de még így is *alig tudták elérni azt az 5 percentes redukciót,* amire a főváros törvényhatósága az állami költségvetéshez hasonlóan kötelezve volt. Iskolaépítés nem lesz a jövő évben, félbeszakítják a Horthy Miklós-szeretetotthon építését, elmarad az újabb szükséglakás építés, nem szerepel fedezet szellemi szükségmunkára sem, erősen restringálták a felekezeti segélyeket, az út-, csatorna-építési kiadásokat, a köztisztasági kiadásokat, megnyirbálták a hires budapesti parkok fenntartási költségeit, szóval

mindenütt erősen dolgozott a kék ceruza, ahol erre csak valami lehetőség kínálkozott.

A költségvetés összeállításánál a legnagyobb nehézséget az okozta, hogy nagymértékben csökkennek az adó- és egyéb bevételek, így ennek arányában jelentősen kisebb összeggel lehetett előirányozni a kiadásokat is. Lényegesen kevesebb a pótadó, kereseti adó, forgalmi adórészesedés, városi vám, inségadó és vigalmi adó, de ennek megfelelően kisebb a jövő évi előirányzat is. Az 1932. évi bevételek között adóban 104.9 milliót, üzemektől 67.1 milliót vár a főváros, ebből *10.8 millió a rendkívüli üzemi hozzájárulás.*

A községi háztartás 1932. évi *kiadásai* százalékos megoszlás szerint a következők:

	Bruttó kiadások százaléka:
I. Közigazgatás	16.84
II. Út- és csatornaépítés	14.85
III. Városépítés és tűzrendészet	2.67
IV. Közjogi szolgáltatások	2.14
V. Közlekedés	0.08
VI. Pénzügy	22.86
VII. Közoktatás	21.82
VIII. Közélelmezés	3.76
IX. Közjótékonyság és szociálpolitika	7.10
X. Közegészségügy	2,35
XI. Városgazdaság	3.64
XIV. Közművelődés	1.84
XV. Közgazdaság és ipar	0.02

Az egyes fejezetek 1932. évi kiadásai és ezeknek az 1931. évi költségvetéssel szemben mutatkozó *eltérései* a következők:

	Kiadás az 1931. évre	az 1931. évi költségvetéssel szemben emelkedik	csökken
	pengő	pengővel	
I. Közigazgatásnál	28,985.371	—	4,083.396
II. Út- és csatornaépítésnél	25,549.927	—	2,822.463
III. Városépítés és tűzrendészetnél	4,418.236	—	83.340
IV. Közjogi szolgáltatásoknál	3,678.969	—	181.767
V. Közlekedésnél	129.885	6.024	—
VI. Pénzügynél	39,319.823	9,724.073	—
VII. Közoktatásnál	37,547.994	—	3,749.525
VIII. Közélelmezésnél	6,467.104	—	325.325
IX. Közjótékonyság és szociálpolitikánál	12,212.697	—	1,023.344
X. Közegészségnél	4,050.043	532.061	—
XI. Városgazdaságnál	6,271.094	—	183.004
XIV. Közművelődésnél	3,170.151	—	1,790.622
XV. Közgazdaságnál és iparnál	284.402	—	15.778
	172,085.696	10,262.158	14,259.464
			3,997.306

Hatmillió pengő kell a halasztathatlan városfelmérési munkákra

Vállalkozásban valósítják meg a hatalmas alkotást

Évek óta sürgeti *Csármann* Ferenc műszaki tanácsnok, a városrendezési ügyosztály vezetője és vele együtt az egész műszaki közigazgatás, *az új városfelmérést,* mert a régi, öreg és elavult térképek a mostani helyzetet a legkevésbé sem tüntetik fel és komoly műszaki nehézségeket okoznak számos alkalommal. A félszázaddal ezelőtt készített és sokat emlegetett *üvegszelvények* annakidején tökéletesek voltak, de ma már úgyszólván kizárólag múzeális értékűek, mert például még az Andrássy-út sincs rajtuk feltüntetve s mindaz nincs, ami a milleniumi esztendőkben megindult rohamos és nagyarányú fejlődés óta készült. A felmérés óriási munka, nagy apparátust és költséget kíván: ezért halogatták évről-évre, csupán az 1930-as és az 1931-es költségvetésekben irányoztak elő ilyen célra 50—50 ezer pengőt, úgyhogy most

mindössze százezer pengője van a fővárosnak a felmérési munkálatokra,

holott *többmilliós kiadásról van szó.*

A rendkívüli módon megszűkített pénzügyi keretek, a legemsszebbmenő takarékosság ellenére is programba kell venni a városfelmérést. Igy már a legközelebbi tanácsülések egyikén szőnyegre kerül az *a nagyszabású műszaki tervezet,* amelyet a városfelmérés végrehajtására vonatkozóan készített a városgazdasági ügyosztály.

A városfelmérés szükségességéről és előkészületeiről

Csármann Ferenc városrendezési tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A városfelmérés feladata nem új probléma, hanem voltaképpan évtizedes restanciáról van szó, amit most már halogatni annál kevésbbé lehet, mert a régi adatok fogyatékosságát és *az új adatok hiányát egyre jobban érezzük.* Nagy és lelkiismeretes pontosságot kívánó munkáról van szó, amely olyan nagy műszaki személyzetet kíván, hogy házilag elvégezni csak akkor lehet, ha erre külön mérnököket alkalmaz a főváros. Mivel létszámszaporításról nem lehet szó, a meglévő státus pedig nem bírna megbírkózni ezzel a feladattal:

legkézenfekvőbb megoldás az, hogy a felmérési munkálatok elvégzésére pályázatot ír ki a főváros és vállalkozásba adja.

A felmérés és az új térképek elkészítése az eddigi számítások szerint 4—5 millió pengős kiadással jár, aminek *egyösszegben való kifizetésére gondolni sem lehet.* A munka természete is olyan, hogy több évig tart és így az az elgondolás, hogy évről-évre megfelelő összeget állítunk be a költségvetésbe erre a célra.

A felmérési és térképezési munkák valószínűen tíz év alatt készülnek el. Kétirányú lesz ez a felmérés: *horizontális* és olyan, amelyik az *emelkedési viszonyokat* veszi tekintetbe. A munkálat első része voltaképpen nem térképkészítés, hanem mérési adatok, számok feljegyzése, később azután

ezeknek az adatoknak felhasználásával konstruálják meg a mérnökök az új várostérképet,

amelyet újból szelvényekből állítanak össze, mert egy darabban ilyen óriási mappát megrajzolni és alkalmazni igen nehéz volna.

Budapest Európa egyik legnagyobb kiterjedésű metropólisa — 20.000 hektárnyi területen fekszik, ehhez méretezett a felmérés feladata is. Természetesen a mostani felmérés kizárólag a státusquót tünteti fel és a későbbi városszabályozásokra nem lesz tekintettel, mert az általános új városszabályozási program kidolgozása egy későbbi műszaki teendő lesz.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Mükőmunkát a Mária Terézia-téri templomnál: Melocco Péter 5270,

Kőfaragómunkát a Ferdinánd-téri templomnál: Seenger Béla 33.850, Weisinger György 35.103, Müller Rezső 34.857, Král Gyula 34.829 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Kún-utcai kórház melegvízszolgáltató berendezés kicserélési munkáira pályáztak: Rufián István 8335, Kolbányi és Pákozdi 8407, Schuller József 8411, Szepessy Sándor 8853, Generál műszaki rt. 8911, Fried Zsigmond 9156, Szücs Gyula 9208, Gyöngyösi István 9667, Goldberger Sándor 9870, Schwan Testvérek 9975, Gattaringer Ferenc 10.259 pengővel.

A Németvölgyi-úti elemi iskola és óvoda bútorberendezési munkáira pályáztak: Kühne rt. 31.525, Dören Henrik 31.844, Palágyi és Társa 33.963, Lopos Gyula 34.309, Hufnagel Imre 34.714, Bergsmann J. 17.897, Seffer Antal 16.031, Erdélyi és Szabó 12.467, Kiss Ernő 29.370, Koszoru Imre 14.189, Neográdi Miklós 14.426, Debreceni Gőzfűrész rt. 1992, Kele Mihály 13.312, Kovács Béla 1235, Hlatky Istvánné 15.000, Fischer András 14.965 pengővel.

Az Új Szent János-kórház pavilonjának kőműves munkáira pályáztak: Dreiacker Ödön 2587, Gavora Zsigmond 2664, Faragó Sándor 2711, Fraticsevics Ernő 3008, Vágó Pál 3281, Repold Károly 3809, Havas József 3883, Havas Sándor 3948 pengővel.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Magyar Királyi Osztálysorsjáték
84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény
Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
500.000
azaz egy FÉLMILLIÓ pengő
Jutalom és nyeremények készpénzben:
300.000 200.000 100.000 | 50.000 40.000 30.000 | 25.000 20.000 15.000
stb. pengő, összesen közel 8 millió pengő.
Húzás október 16-án kezdődik!
Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:
Nyolcad . . . . . 3 pengő | Fél . . . . . 12 pengő
Negyed . . . . . 6 pengő | Egész . . . . . 24 pengő
Sorsjegyek az összes árusítóknál!

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám. 52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és hádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Visszhang

A *Fővárosi Hirlap* szeptember 16-iki száma azt az örömhírt közölte, hogy a székesfővárosi Elektromosművek igazgatósága a Berzenczey-utcai áramfejlesztőtelepet megszüntette. Ismertette a *Fővárosi Hirlap* az igazgatóság nyilatkozatát, amely szerint e pillanatban a budapesti villamostelepek közül egyedül a kelenföldi nagy centrálében történik az áramtermelés.

Köztudomású, hogy a Berzenczey-utcai elavult telep hallatlanul drágán állítja elő a villamosenergiát és minden közérdek amellett szól, hogy *ezt az ócska üzemet valóban megszüntessék.* Ugy látszik azonban, a leépítés csak lassan és fokozatosan történik, mert csak ennek tulajdonítható, hogy *az irtózatos füst-, korom- és pernyehullás a Berzenczey-utca környékén még mindig felháborítja a városnegyed lakosságát.* Ugy tudom, hogy az Elektromosművek még ma is tiltakozik az ellen, hogy megfelelő füstemésztő készüléket alkalmazzon a telepen és az V. kerületi elöljáróság errevonatkozó utasításának nem tesz eleget. A környéken érdekelt háztulajdonosok arról értesülnek, hogy a leépítés még évekbe telik, mert közel ötszáz munkás elhelyezéséről kell gondoskodni. Fölmerül a kérdés, hogy *hat év alatt miért nem gondoskodott az igazgatóság a telep fokozatos megszüntetéséről* olymódon, hogy a munkásokat az azóta elkészült új kelenföldi telepre irányítsa, amelynek pedig semmi akadálya sem volt.

Már több, mint hat éve küzd a pernyehullás által anyagi érdekeiben — a közegészség és köztisztaság szempontjaitól eltekintve. — súlyosan károsuló ingatlantulajdonos-érdekeltség a *székesfővárosi szabályrendelet* betartása érdekében. Eredmény még ma sincs. Sem a fővárosi V. kerületi elöljáróság, sem a Közmunkák Tanácsa nem tud érvényt szerezni annak a szabályrendeletnek, amelyet a főváros közgyülése hozott a füstemésztő készülékek kötelező alkalmazása érdekében. Sürgős intézkedést kérünk, mert ez a helyzet hovatovább a legnagyobb elkeseredést fogja kiprovokálni a Berzenczey-utca környékének lakói között. Tisztelettel:

Osgyáni Rónay Károly.

Leukoplast
magyar gyártmány

Bérház-telkek
A Horthy Miklós-útnál, Diószegi-, Ezéki-utcában
családiház-telkek
a Karolina-utcában
részletre is
Villamos, autóbusz-megálló 2 percnyire, összes közművek
PESTKÖRNYÉKI TAKARÉK
VII., Erzsébet-körút 27 Telefon: 35—6—52
Alapitási év 1909

Kétszázezer pengőt keresett a főváros az angol font áresésén

A külföldi kölcsön törlesztésének font-részletei előnyös helyzetet teremtenek a főváros számára

Az ostendei egyezmény értelmében a székesfőváros font-valutában tartozik kifizetni a külföldi kölcsönök havonként esedékes amortizációs részleteit. Bár a székesfőváros vezetősége a multban is mindig pereuyi pontossággal teljesítette a külföldi kötelezettségét, a devizakorlátozás s a bankzárlat kapcsán elterjedt külföldi hiresztelések mégis arra késztették a főváros külföldi hitelezői érdekeltségét képviselő trösztöt, hogy *kérdést intézzen, vajjon módjában lesz-e Budapestnek változatlan formában eleget tenni a fennálló kötelezettségeknek.* A nyomban elküldött válasz természetesen

a legteljesebb mértékben megnyugtató volt

és a polgármester biztosította a külföldi pénzérdekeltséget, hogy *a főváros pénzügyi stabilitása abszolut biztos és minden irányú kötelezettségének halasztás nélkül megfelel.*

A legközelebbi fizetési terminus október elsején válik esedékessé, de a főváros már szeptember 25-én, pénteken átküldte a Nemzeti Bankhoz azt az összeget, amely a rendezéshez szükséges.

Ez az összeg rendes körülmények között 950.000 pengő, ezúttal azonban

a font-árfolyam visszaesése miatt lényegesen csökkent

úgyhogy 750.000 pengő elegendő volt a rendezéshez. végeredményben tehát *a londoni krizis kétszázezer pengős megtakarítást* jelentett a főváros háztartásának.

Fővárosi takarékosság és idegenforgalom

Irta: dr. **MIKLÓS ELEMÉR**, az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács ügyvezető főtitkára

A gazdasági és kulturális tevékenységek azon ágai között, melyeket az állam helyett is szeretettel gondozott a főváros hosszú éveken át, az első helyek egyikét foglalja el az *idegenforgalom.* Több, mint 15 év óta irányította nagy hozzáértéssel és nem csekély áldozatokkal mintaszerüen megszervezett Idegenforgalmi Hivatala útján a külföldi propagandát Budapest székesfőváros közönsége, abban a tudatban, hogy *nem veszett kárba az a munka és pénz, melyet erre a célra fordítottak.* Az utóbbi években az állam által életrehívott hivatalos szervvel s az összes érdekeltekkel a legnagyobb egyetértésben folytatódik ez a tevékenység, melynek eredménye: *Budapest idegenforgalmának hallatlan fellendülése.*

Most, amikor az áldatlan gazdasági viszonyok a legnagyobb takarékosságot teszik szükségessé, nemesak az egész magyar idegenforgalmi ipar, de jóformán a főváros összpolgársága nevében arra kell kérnünk az illetékes tényezőket,

ne redukálják az idegenforgalomra eddig előirányzott összegeket,

ne engedjék, hogy visszafejlődjék az az egészséges folyamat, — külföldi idegenek ideutazása, — mely devizakészleteink gyarapításának legeredményesebb eszköze. Minél nagyobb a dekonjunktúra, annál erősebb propaganda-tevékenységet kell kifejtenünk. Szakértelem, önzetlenség s a különböző tényezők harmonikus együttmunkálkodása válassza meg a legcélravezetőbb nélkülözhetetlen kiadásokat. *Ne adjunk ki ötletszerüen, feleslegesen egy fillért sem, viszont ne vonjuk el a szükséges pénzt a hasznothajtó propagandától.* De van a főváros közönségének idegenforgalmi tekintetben még egy másik kötelessége. Mint legnagyobb gyógyfürdőtulajdonosnak meg kell oldania elsősorban saját gazdasági érdekében azt a problémát, melyet *Budapest fürdőváros* néven ismer több, mint egy évtizede a közvélemény. Ugy tudjuk, különböző tervek várnak a Városházán e célból megvalósulásra. E kérdés komoly szakértői nagyon meg volnának azzal elégedve, ha egyelőre a legszerényebb megoldás,

a Rudas-fürdő mérsékelt átalakitása, környezetének a Gellért-térrel együtt való rendezése, a Hungária Ivócsarnok kibővítése

kerülne megvalósításra. A fantasztikus nagy tervek most nem aktuálisak, viszont *ezt a minimális beruházást elő kell teremteni* akkor, amidön új, sokszoros értéket tudunk termelni azonnali megvalósításukból. Millió dollárokat külföldről e célra most kapni lehetetlenség, ilyen ajánlatokkal előállni lelkiismeretlenség. Ellenben pár százezerpengős áldozattal megteremteni, — illetve továbbfejleszteni, még pedig polgári, kommerciális irányban, — a fővárosi fürdőpolitikát, azt *joggal elvárja a polgárság,* joggal elvárja a magyarság, előbbi a főváros legspeciálisabb anyagi érdekében, utóbbi pedig azon magasabb rendeltetésnek tudatában, mellyel gyönyörü fővárosunkat nemzeti kultúránk szolgálatába állította.

Minden magyar embernek drága kincse, büszkesége Budapest.

Fogjanak össze kormányhatóság és városi vezetőség, hogy az általános takarékosság dacára, vagy éppen azért, mert takarékosságra van szükség: *a gyógyfürdő-kérdés nagy komplexumának ez a kis kezdete megvalósuljon.*

Meg vagyunk győződve, hogy a főváros gazdag kinceseinek kiaknázására megindítandó termelőmunka egyéb vonatkozásokban is elő fogja mozditani mindnyájunk közös célját, *Budapest idegenforgalmának további fellendülését.*

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Jó világítás a lakást otthonná varázsolja!
Ön büszke szép és elegáns lakására, de ne feledje el, hogy otthonát a jó és célszerű világítás teszi kellemessé és meghitté. A modern gyöngyfénylámpa kiméli a szemet és gazdaságos. — Modern lakásba modern világítást: káprázásmentes és gazdaságos
TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105 46.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Rómában és több olasz városban mutatják be a Gyöngyös bokrétát

Kovácsházy tanácsnok nyilatkozata

Az idei Szent István-hét ünnepségei során különös sikerük volt azoknak a népies csoportoknak, amelyek a *Városi Színház* és a *Kamara Színház* színpadán mutatták be az eredeti vidéki magyar népszokások, dalok, táncok, viseletek már-már feledésbe menő és elkallódó kincseit. *Paulini* Béla íróé és rendezőé volt az ötlet és *Kovácsházy* Vilmos tanácsnoké a kivitel érdeme, hogy ezzel az eredeti produkcióval színesítette, gazdagította az előző években minden nemzeti jelleget nélkülöző és csaknem minden esetben botrányba fulladó Szent István-heti „játékokat".

Kovácsházy Vilmos tanácsnok, aki fiatalos energiával, lelkesedéssel és hozzáértéssel irányítja az eddig tétova utakon haladó idegenforgalmi propagandát, már most hozzáfogott a jövőévi Szent István-heti játékok előkészítéséhez, úgyhogy *hamarosan olyan egyedülálló és speciálisan magyar látványosság lesz a Szent István-hét ünnepi játéksorozata,* amely minden bizonnyal felkelti a külföld érdeklődését. Az idén a népies játékok mindössze három előadásra szorítkoztak, a jövő esztendőben azonban már *nyolc napra tervezik a ciklust* és a népies játékokkal egyidőben népművészeti és háziipari kiállítást is rendez a főváros.

Hogy az idei kezdet mennyire biztató, arra jellemző, hogy a külügyminisztérium útján olyan megkeresés érkezett a Városházára, *amely külföldi turnéra hívja meg a budapesti Szent István-napi ünnepi játékok népművészeti csoportját.* Az érdekes meghívásról

Kovácsházy Vilmos tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Olaszországból megkeresést kaptunk,* hogy lehetséges volna-e az ünnepi játékokban résztvett falusi csoportokat újból összeállítani és úgy megszervezni, hogy még a tél folyamán, vagy a kora tavasszal Itáliába utazzanak s ott, *Rómában, majd utána a többi nagy olasz városban bemutassák a hamisítatlan magyar népélet szokásait, az igazi magyar táncot, dalt, zenét és viseleteket.* Az olasz részről érkezett kérést természetesen őszinte örömmel fogadtuk és azon leszünk, hogy ez a körút sikerüljön.

A Városi Színház „Gyöngyösbokréta" címmel összeállított műsora kerülne Olaszországban is bemutatásra,

tehát nem paraszt-színjátszásról lenne szó, hanem a magyar népművészet mesterkéletlen és közvetlen megismertetéséről.

— Az olasz meghívás annál is inkább kedves, *mert annak a jele, hogy a külföld már az első alkalommal felfigyelt a Szent István-napi játékokra,* pedig az idei produkció voltaképen csak *a kezdet kezdete volt* és az első kísérlet az eredeti cél felé.

— A Szent István-napi népies bemutatkozásoktól különállóan készülünk egyéb ünnepi események rendszeresítésére is, amilyen a legközelebbi időben, a jövő évi ünnepi sorozatban

a Liszt Ferenc-hét megrendezése lesz.

*

Kovácsházy tanácsnok még elmondotta, hogy *a wieni propagandairoda* néhány nap multva teljesen készen lesz, már felszállították a belső berendezés dekorativ anyagát is, úgy, *hogy október első napjaiban, legkésőbb ötödikén megnyílik* a nagy reménységgel létesített propaganda-intézmény és a Kärntner-Strassén, az Opera tőszomszédságában kigyulladnak a rózsaszínű márványportálé vakító neoncsöves „BUDAPEST" betűi. Megemlítettük a tanácsnok előtt azokat az ellenvéleményeket, amelyek különböző oldalról az iroda létesítése és helye ellen elhangzottak. A válasz így hangzott:

— Biztosra veszem, hogy az eredmények engem fognak igazolni. Legnagyobb reménnyel nézek az iroda jövője felé és úgy érzem, hogy a helyet is jól választottuk meg. Sváje sokkal nagyobb költséggel tíz esztendeje tart fenn már utazási irodát az osztrák fővárosban. Most költözik a Kärntner-Strasséra, ahol az iroda céljára egy négyemeletes házat vásároltak meg.

Villamos árammal készített fürdőviz

A most bezárult lakberendezési kiállításon igen sokan nézték meg az Elektromos Művek „Elektromos ház"-át, ahol az elektromos áramnak főleg a háztartásokban való széleskörű alkalmazását mutatták be a látogatóknak. Minthogy az „Elektromos ház" teljesen különálló pavillont képezett, nem zárta be kapuit este 6 órakor, hanem a késő esti órákban is nyitva volt egyrészt, hogy alkalmat adjon a nappal elfoglaltaknak a pavillont hétköznapokon is megtekinteni, másrészt pedig a pavillonnak, valamint az azt környező fák, bokrok, pázsitok megvilágításának bemutatása céljából.

A látogatóközönséget a háztartási elektromos üzemek közül legjobban érdekelte a forróvíztároló, amelynek segélyével a lakásban automatikusan forróvíz készül. A felmelegítés éjjeli árammal történik, tehát igen olcsó egységárral — 8 fillér kilowattóránként — reggelre a forróvíz körülbelül 90° C-ra felmelegítve, *takarékos használat és kellő nagyságú forróvíztároló mellett a melegvíz egész nap rendelkezésre áll.* A forróvíztároló ki- és bekapcsolása, a felmelegítés foka stb. teljesen automatikusan történik. A forróvíztárolókat az Elektromos Művek kölcsönbe adják, a havi kölcsöndíj 3 és 5 pengő között mozog, a díj a forróvíztárolók nagyságától függ. *Különösen alkalmas és gazdaságos a forróvíztároló oly régi lakások fürdőszobáihoz, ahol ma még szén- és fatüzeléssel állítják elő a melegvizet.* Az előbb említett 8 filléres egységár mellett egy meleg fürdő körülbelül 45 fillérbe kerül.

Addig is, amíg a Markó- és Honvéd-utca sarkán épülő „Elektromos ház"-ban az Elektromos Művek állandó kiállítása megnyílik, ily fürdőszoba forróvíztároló üzemben, az *V., Váci-út 74. szám* alatti központi irodában megtekinthető, ugyanitt ezirányban felvilágosítással és költségvetéssel is szolgálnak. Kívánatra megküldik az Elektromos Művek a forróvíztárolókra vonatkozó ismertetést.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVÉZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575-86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest. IX., Remete-utca 26 * Telefon J 329-89

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-85

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

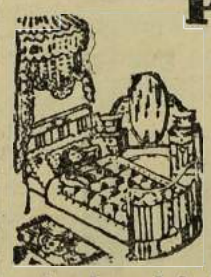

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

König, Román és Stein
mérnökök, épitési vállalkozók
Budapest. VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Legjutányosabb
intézeti
ágyak, butorok, matrac, paplan, pokróc és ágyneműek.
LEGSZEBB PAPLAN LEGJOBB PAPLAN LEGOLCSÓBB PAPLAN
ALAPITTATOTT 1854.

Kárpitosáru, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba
minden kivitelben kaphatók.
Gichner János
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust postán bérmentve küldök.

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője néhány hétre külföldre utazott. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla szerkesztő a felelős.

Tisztújítás az Egységes Községi Polgári Pártban. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen a pártnak a szerdai közgyűlésen való állásfoglalását beszélték meg. Ezután a pártelnök beszámolt a főváros gazdálkodását átvizsgáló bizottság működésének eredményéről és rámutatott arra, hogy valószínüleg *sikerül a tarifaemelés terhétől megmenteni a főváros közönségét.* A párt új ügyrendjének megállapítása során az egységespárti bizottsági tagok a legdemokratikusabb ügyrendet fogadták el, amely módot ad a párthoz tartozó minden polgárnak arra, hogy az ügyvezetésbe a kerületi szervezetek útján beleszóljon. A tisztújítás során társelnököknek *Bárczy* Istvánt, *Bódy* Tivadart, *Becsey* Antalt és *Ugron* Gábort; ügyvezető alelnököknek *Dési* Gézát, *Petracsek* Lajost, *Scheuer* Róbertet és *Usetty* Bélát, a kooperáló Egyesült Nemzeti Párt részéről pedig vitéz *Barczy-Barczen* Gábort választották meg. Pártigazgató *Payr* Hugó, jegyző: *Martin* János és *Krivoss* Árpád. Az értekezleten és az utána következő vacsorán résztvett: *Kozma* Jenő, *Bódy* Tivadar, *Usetty* Béla, *Szabó* Sándor, *Harrer* Ferenc, *Becsey* Antal, *Petracsek* Lajos, *Dési* Géza, *Dorner* Gyula, *Payr* Hugó, *Scheuer* Róbert, *Glücksthal* Samu, *Burghard-Bélaváry* Rezső, *Poméry* Elemér, *Halolkay* Kázmér, *Andréka* Károly, *Pintér* Jenő, *Éber* Antal, *Bayer* Antal, *Orova* Zsigmond, *Oszoly* Kálmán, *Krivoss* Árpád, vitéz *Barczy-Barczen* Gábor, *Papp* József, *Gerlóczy* Endre, *Nagy* Antal, *Máté* István, *Héder* Lajos, vitéz *Lázár* Domokos, vitéz *Árvátfalvy Nagy* István, *Wellisch* Andor, *Petzrik* Jenő, *Bánó* Dezső, *Studinka* Imre és még sokan mások.

A szerdai rendkivüli közgyülés. A közgyülési pártok tudvalevőleg rendkivüli közgyülés összehivására kérték fel *Ripka* Ferenc főpolgármestert, hogy a törvényhatósági bizottság is résztvegyen a gazdasági válságot és a pénzügyi krizist megoldását célzó munkában. A szerdai közgyülésnek nem lesz alkalma konkrét határozatokat hozni, mert a takarékossági bizottságok javaslatai még nem kerültek nyilvánosságra és kialakulatlan a helyzet az üzemek racionalizálására vonatkozó törekvésekben is. A renkivüli közgyülésen inkább *irányelvek fognak elhangzani* az egyes pártok részéről több olyan szociális és gazdasági természetü indítványt is fognak beterjeszteni, amelynek végrehajtása minden bizonnyal eredményesen járul majd hozzá az általános válság enyhítéséhez. Az *Egységes Községi Polgári Párt* álláspontját és javaslatait *Glücksthal* Samu fogja beterjeszteni, ezenkivül külön javaslattal állnak a közgyülés elé a Keresztény Községi Párt, valamint a Szolciáldemokrata Párt is.

Csütörtökön: tanácsülés. A közeli napokban úgyszólván permanenciában marad a törvényhatósági tanács. A csütörtöki ülésen ugyan nem lesz nagyobbszabású napirend, csupán a *Városi Színház* kérdése az, amely nagyobb érdeklődésre tarthat számot, egyébként csupa sablónos folyó ügy kerül a tanács asztalára. A jövő héttől kezdve azonban *megkezdődnek az 1932. évi budget és a takarékossági bizottsági javaslatok tárgyalásai*, amelyek jövő csütörtöktől kezdődően permanens üléseken folynak és úgyszólván a hó végéig tartanak, hogy legkésőbb október utolsó hetében megkezdődhessék a közgyülés előtt a fővárosi budget plenáris vitája.

Bánó Dezső kitüntetése. *Bánó* Dezső kormányfőtanácsos, Balatonfüred gyógyfürdő- és forrásvállalat vezérigazgatóját, a székesfővárosi törvényhatósági bizottság tagját a kormányzó a magyar fürdőélet, a Balaton-kultusz, főleg Balatonfüred fejlesztése és Európaszerte ismert gyógytényezővé való fejlesztése körül szerzett érdemeiért *a Magyar Vöröskereszt díszjelvényének érdemkeresztjével* tüntette ki. A kitüntetést ünnepélyes külsőségek között adta át *Bánó* Dezsőnek *Ripka* Ferenc főpolgármester a kormány megbizásából.

Ásatásokat végeznek a lebontott Piarista-ház helyén. A Petőfi-téren lebontott Piarista-épület helyén, minden más kombinációt és tervet elejtve, *parkot létesit a főváros*, amelynek kora tavasszal kezdik el földrendezési és kertészeti munkálatait. A terveket a kertészeti igazgatóság és a városrendezési ügyosztály mérnökei már együttesen elkészitették és igen szerencsés módon sikerült a hídfeljáró miatt ferdesikú terepen a problémát úgy megoldani, hogy *a Dunapart legszebb virágoskertje váljék a Petőfi-térből.* A kertészeti munkák megkezdéséig fennmaradó időt arra használja fel a Fővárosi Múzeum igazgatósága, hogy a lebontott ház helyét alaposan átkutassa és ott rendszeres ásatásokat végeztessen. Már a bontási munkák alatt több olyan ritka és nagyértékü lelet nyomára bukkant, amelyek joggal sejtetik, hogy *rendszeres kutatások esetén gazdag leleteket tárhatnak fel.* A Piarista-ház helyén a legősibb település nyomait vélik feltárni, amelyek részben a római korból, részben az azt megelőző korszakokból valók, az eddig felszinre került ásatási anyag szerint.

Napközi tüdőbeteg-otthon nyilik meg a Dévai-utcában. A főváros szociális berendezései e napokban nagyfontosságú közegészségügyi intézménnyel gazdagodnak. A VI., Dévai-utcai központi tüdőbeteg-diszpanzer keretében *százágyas napközi otthon* létesült olyan szegénysorsú tüdőbetegek számára, akik gyógyintézetbe nem mehetnek és akiknek lakásviszonyai kedvezőtlenek. Ebben a fekvőcsarnokszerü napközi otthonban reggeltől estig kúráznak a betegek, akik a diszpanzer konyhájából reggelit, ebédet és uzsonnát is kapnak, emellett természetesen állandó orvosi felügyeletet és kezelésben részesülnek. Az újszerü intézménytől, amely *Parassin* József dr. egészségügyi főtanácsos, a Tüdőbeteggondozó intézetek igazgatófőorvosa vezetése alatt áll, komoly eredményeket várnak és a lehetőség szerint rövidesen a főváros egyéb helyein is felállitanak hasonló tüdőbeteg-otthonokat.

A zuglóiak panaszai. A zuglói törvényhatósági bizottsági tagok, *Bánó* Dezsővel élükön, terjedelmes emlékiratba foglalták össze a rohamosan fejlődő városrész sérelmeit. Különösen utakat és közműveket sürgetnek a zuglóiak. Igy a Fürész-, Savanyukút-, Miskolci-, Gervay-, Deés-, Ungvár-, Kövér Lajos- és Szugló-utcák rendes burkolását, illetve az emlitett utcák megnyitását kérik, mert ma sok helyen az a helyzet, hogy az utcák csak egyes szakaszokon vannak megnyitva s közben telkek zárják el a közlekedést. A fővárosnak sok beépitésre alkalmas ingatlana van Zuglóban s ennek a parcellázát is kérik, hogy a kisemberek letelepülését megkönnyitsék. Világitást és autóbuszközlekedést is sürgetnek. Az a kivánság, hogy az *Erzsébet királyné-útról* az Öv-, Telep-, Kalocsai-, Szentmihályi-, Hajcsár-, Egressy-útvonalon át *Rákosfalvára* és vissza létesüljenek autóbuszjáratok, a pestujhelyi MÁV állomás és a Thököly-úti végállomás érintésével. A Hungária-út és a Hajcsár-út között ugyancsak autóbuszt akarnak. Sürgetik a vizvezetéki és csatornahálózat kiegészitését; az Egressy-, Miskolci-, Szomolányi-utcák között iskola létesitését, a közbiztonsági állapotok megjavitását s mindezeken felül a főváros beavatkozását kérik a *HÉV tarifájának olymódon való megváltoztatása* érdekében is, hogy a főváros határán belül ugyanannyiért utazhassanak, mint a villamoson. Lehetetlennek tartják, hogy a XIV. kerülethez tartozó Rákosfalváról 36 fillér legyen a viteldij ugyanakkor, mikor a villamoson 24 fillérért jönnek be az ujpestiek és rákospalotaiak.

Zászlószentelés a második kerületi iparoskörben. Vasárnap ünnepelte a II. ker. iparoskör fennállásának 25 éves jubileumát, mely alkalommal zászlószentelési ünnepet is rendezett. A diszközgyülést *Lendl* Adolf elnök nyitotta meg, melynek keretében vázolta azt a hatalmas munkát, melyet a II. ker. iparoskör kifejtett. *Váli* Gábor üdvözölte a megjelent hatóságokat és egyesületeket, majd *Pénzes* Mihály ügyvéd részletesen ismertette a kör történetét. *Böngérfy* Géza székesfővárosi polgári iskolai igazgató a zászlóavatóbeszéd keretében méltatta az ünnep jelentőségét. Ezután *Kozma* Jenő emelkedett szólásra, aki a mindenkire ránehezedő nagy bajokon keresztül is reményt nyujtott az iparosságnak. *Fabinyi* Tihamér országgyülési képviselő felszólalása után a kör dalárdája elénekelte a Himnuszt, majd *Lendl* Adolf bezárta a diszközgyülést, mely után a különböző testületek és hatóságok az ünnepi zászlószögeket verték fel. A diszközgyülés után ebéd volt, többszáz iparos részvételével, melyen *Kollmann* Dezső és *Böngérfy* Géza polgári iskolai igazgató szólaltak fel.

Fényképkiállitás az Állatkertben. Az Állatkert igazgatósága az elmult hónapban megtartott fényképpályázatra beérkezett fényképekből kiállitást rendezett, amely *szeptember 27-én* nyilt meg az állatkert mozgószinház-helyiségében. A díjnyertes és megvásárolt képeket és a pályázati feltételeknek megfelelt összes pályázatokat tartalmazó igen értékes, szép kiállitás, amely 754 darab fényképből áll, az állatkert látogatói által külön belépődij nélkül tekinthető meg d. e. 9—2-ig és d. u. 3—6-ig. A kiállitás *három hétig* lesz nyitva.

A M. kir. Osztálysorsjáték szociális jelentőségének és folyton növekvő megértésének örvendetes jele, hogy a játékban résztvevők száma folyton emelkedik. Az uj játék sorsjegyei iránt oly óriási az érdeklődés, hogy a sorsjegyek valószinüleg az október 16-iki húzás előtt teljesen elkelnek.

Legolcsóbb házhelyparcellázás
BARACSKA és PETTEND
között
vasútvonal mentén, a **balatoni** müút mellett, Budapest-Kelenföldtől 28 km-re.
Házhelyek □-ölenként
1 P 20 fillértől.
Készpénzben fizetendő 10%, a hátralék
havi 10 pengős részletekben.
Talajvizmentes legjobb termőföld, kitünő ivóvíz, villanyvilágitás.
Nyaralásra is különösen alkalmas.
VELENCEI-TÓ vasúton 12 perc.
Ingyenes csoportos utazás.
Gyülekezés kedvezőtlen idő esetén is a Délivasut állomás pénztári előcsarnokában vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9.30, délután 2.15 és minden csütörtökön délután 2.15 órakor. Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3|b I. 6. délelőtt 10—1-ig, délután 5—7-ig. **Telefon: Automata 694—33.**

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépitő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. **Budapest, X., Korponai-u. 11.**

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII., Rákóczi-út 24 szám.**
Telefon: József 420—44.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: **Horthy Miklós-út 29. szám.** Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csüzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségü, túlhevitett gőzü csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki müintézete, pecsétbélyeg, cimke és dombormünyomdája.
BÉLYEGZŐK
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Telefonhivó: 245—69.

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA
TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. keület, Lónyay-utca 27

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c. Telefon: 96—0—32. szám

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere, utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker. Összekötő vasúti híd mellett új, az élelmiszer nagyvásártelephez tartozóan létesítendő dunai hajókikötő felvételi épületének építésével felmerülő *a)* föld, kőműves, vasbeton, elhelyező, *b)* vasbetoncölöpkészítő és cölöpverő munkálatokra.

Az *a)* és *b)* csoportbeli munkákra külön-külön kell pályázni. Ha pedig valamelyik pályázó mindkét munkacsoportra együttes ajánlatot tett, a fővárosnak jogában áll az ajánlatot csupán az egyik munkacsoportra nézve elfogadni és a fővárosnak ez a döntése az ajánlattevőre kötelező.

Az árlejtési kiírás nyomtatványai naponta a hivatalos órák alatt déli 12 órától 2 óráig a polgármesteri VIII. ügyosztály mérnöki osztályában kaphatók. (Központi városház, I. sz. pavilon, II. emelet 56. sz. alatt.) Rajzok és tervek megtekinthetők ugyanott. Felvilágosítást Siegel Albin és Szűts Imre tervező műépítészek (I., Horthy Miklós-út 19.) adnak.

Az ajánlatok f. évi október hó 14-én (szerda) déli 12 óráig adandók be a polgármesteri VIII. ügyosztályban a Központi városháza II. emelet 204. sz. alatt.

Az ajánlatok ugyanezen napon déli 12 órakor a polgármesteri VIII. ügyosztály üléstermében, II. emelet 196. sz. nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1931. szeptember hó 17-én.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913-12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, szencsüzdakról szenet, kokszot, fát stb.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

SPÁDI ÁRPÁD lakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

Speciális autórugók készitése és javitása
MIZIK LAJOS
BUDAPEST, IX, TÜZOLTÓ-U. 38. TEL.: A. 379-47

Használja munkáinál a világhirű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ARUSITO R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak permentesitése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felapritva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KŐRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapitva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadlló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

SPITZER SALAMON NAGYIPAROS
központi fütés, vacuum és légfütés, szellőztető berendezés, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák, valamint épület- és diszmű bádogos munkák gyártelepe
BUDAPEST, V., PANNONIA-UTCA 54. Telefon: Aut. 934-31

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki müintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, lényfürdők és egyéb gyógylényezők.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Hlavay Kálmán
tervező és épitőmester
Budapest, VI., Kassai-út 68.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). Gyár: VII., Holló-u. 3

Huszadik évfolyam 352 Budapest, 1931 október 7. 40. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Fájdalmas siker

Nekünk fáj a szívünk, amikor most örvendenünk és dicsérnünk kell. Bizonyosan azoknak a szíve is fáj, akik most erre a mi dicséretünkre rászolgáltak és akik nekünk, egész Budapestnek, ezt az „öröm"-öt szerezték. Ezt a *fájdalmas sikert* a takarékossági bizottságok aratták, amelyek közül az egyik — a közigazgatással foglalkozó — már nyilvánosságra hozta a maga jelentését. A másik, amely az üzemek körül folytatott vizsgálatot, szintén útban van az eredmény felé, amely bizonyára egészen harmónikus lesz a másik jelentéssel.

Ez a siker azonban csak a mi számunkra fájdalmas, akik — *nem is olyan túlságosan sokadmagunkkal* — azonnal a szívünkre vesszük, ha Budapest fejlődésének útjába komoly akadályok gördülnek. Azok, akik kéjelegnek a gyönyörtől, ha a fővároson egyet lehet ütni, ha a botrány látszatát lehet kelteni, bizonyára legboldogabb napjaikat élik mostanában. Mikor, ha most nem? Hát hogyisne, amikor a takarékossági bizottság „személyi túltengés"-ről, a „személyzet nem megfelelő felhasználásá"-ról, a „személyzeti kiadások *rendkívüli* magasságá"-ról, a „dologi kiadásoknál *túlköltekezés*"-ről, „rossz szervezet"-ről, „bonyodalmas és drága kezelés"-ről beszél és bizony — valljuk be — *lesújtó kritikát mond Budapest adminisztrációjáról*. Nagy öröm ez azoknak, akiknek a botrány az éltető elemük, akiknek boldogságunkban megszakadna a szívük — Budapest temetésén. Mi, akik igyekszünk ezeknek a kedves embereknek a szívére vigyázni, nagy szomorúságot érzünk, hogy ilyen kemény szavakat kellett használniok a bizottságban levő igen komoly uraknak.

A kritika azonban javít és vigasztal, az, hogy a bizottság higgadt és megfontolt módon *nem felforgatást, hanem a bajoknak fokozatos megszüntetését kívánja*. Ennek a kritikának a nyomán nem szórnak ki tisztviselőket az utcára és nem szüntetnek meg életrevaló intézményeket. És mégis fájdalmas ez a siker a mi számunkra, mert a pirosceruza rengeteg szépet, jót, becsületest, reményteljeset és biztatót tett tönkre. Összevagdosott, csúfra nyirbált költségvetési tételek siralmas képe tárul elénk, kultúra, szociális ellátás, jótékonyság, egészségügy és igen-igen sok minden — *ami mind nem volt pazarlás* — katasztrófálisan szenved a fájdalmasan „sikeres" műtét után.

Ám vigasztalásul igen nyomatékosan azt mondja a bizottság jelentése, hogy „mellőzhetőnek tartja a közüzemi szolgáltatások, nevezetesen a gáz-, villany- és vízdíj, továbbá a villamos-, autobusz- és sikló-viteldíj emelését". Ez tényleg nagyon, de nagyon örvendetes, mert *a polgárság nem bir el több megterheltetést*. Megszabadulni a közszolgáltatások áremelésétől, ami most már a takarékossági bizottság jelentése és az *összes* pártvezérek *egyértelmű* nyilatkozata után biztosra vehető, vitán felül megváltást jelent Budapest agyonnyomorított népe számára. Nem lehet azonban az örömünk zavartalan, mert ki tudja, *megéri-e ez az ár azt, hogy ipar, kereskedelem, munkásosztály, tisztviselők, művészek, tanárok nagy részben elesnek a főváros támogatásától, a főváros híres, tiszteletreméltó szociális gondoskodása és közegészségügye pedig lejtőre kerül?*

Mindenki megsinyli ezt is éppen úgy, mintha a közszolgáltatások árát kellene emelni. Éppen ezért az utolsó pillanatban meg kell még a dolgokat fontolni, bár itt *nem lehet közömbös az sem, hogy a főváros közönségére milyen rendkívül súlyos pszichikai hatást gyakorolna egy ilyen általános áremelés.*

Bölcsnek bizonyult tehát a takarékossági bizottság, amikor az áremelések ellen foglalt állást és ezt a bölcsességet fogják folytatni bizonyára a többi fórumok is. Vigyázzanak azonban — erre tisztelettel, de annál nyomatékosabban figyelmeztetjük őket — nehogy túlságosan bölcsek akarjanak lenni: szeretet, áldozatkészség, humanitás és mélységes emberi szolidaritás és a város jövőjéért való olthatatlan rajongás hassa át mindenkinek a szívét, aki ma bizonyára *adni* szeretne, de *elvenni* kénytelen.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter

súlyosan elítéli a közgyűlésen történt botrányos eseményeket

„Tumultuózus jelenetekkel a komoly munkát megállítani nem szabad"

Megdöbbentő és mélyen lesujtó események színhelye volt az elmúlt napokban a főváros közgyűlésének terme, ahol a szélsőséges pártok exponensei verekedéssel próbálták a maguk igazát bebizonyítani. A közvélemény élénken felfigyelt a szenvedélyeknek erre a kirobbanására, amelynek részeseit a közgyűlési ügyrend szigorú alkalmazásával sújtotta az elnöklő főpolgármester. A főváros legfőbb felügyeleti hatósága természetesen szintén foglalkozik ezekkel az elszomorító jelenségekkel.

A nagy feltűnést keltett közgyűlési botrányról alkalmunk volt beszélgetést folytatni

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszterrel,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A leghatározottabban elítélek minden olyan törekvést, amely a törvényhatóság nyugodt munkáját és tárgyalási menetét akarja megzavarni. Azok a botrányos jelenetek, amelyek a főváros közgyűlésén lejátszódtak: engem is mélységesen felháborítottak. Azzal semmiképpen sem viszik előre a közügyeket, ha argumentumok és tárgyalás helyett veszekedéseket rögtönöznek. Erre csak egy út áll rendelkezésre: a közös erővel való törekvés a helyzet megjavítására. Tumultuózus jelenetekkel a komoly munkát megállítani és megszakítani nem szabad. Különösen elítélendők ezek a dolgok, ha odáig fajulnak, hogy fejbeveréssel és székdobálással akarják elintézni a vitát egymás között. A közgyűlésen történt eseményeket minden objektiv gondolkozású ember a legélesebben elítéli.

Megkérdeztük a belügyminisztert, hogy milyen álláspontot foglal el a főváros imént elkészített *költségvetési tervezetével szemben*, amelyen még számos változtatás várható:

— A költségvetést — mondotta a belügyminiszter — revizió alá veszem és a dolgok természete szerint tüzetesen átvizsgálom a kommunális gazdálkodásnak ezt a nagyfontosságú tükrét. Erre a munkára azonban csak akkor kerül a sor, ha már a takarékossági bizottságok jelentéseit is kézhez kapom. Tervem ugyanis az, hogy a takarékossági bizottságok javaslatai és a költségvetés együttes átvizsgálásával hozom meg jóváhagyó határozatomat, amelyiknek a lényege természetesen a takarékossági szempontok fokozott érvényesítése lesz.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter fenti nyilatkozata azt jelenti, hogy a közgyűlés munkásságának *minden fórumon* figyelemmel kísérik és megalkotják arról a megfelelő kritikát. A közgyűlés tekintélyéről és az önmagukról megfeledkezett bizottsági tagok a legszigorúbb megtorlást érdemlik, ha a törvényhatóság munkáját botránykeltéssel és durva rögtönzésekkel akarják megakadályozni.

Teljesen reálisak a közigazgatással kapcsolatos takarékossági javaslatok

Erélyesen követeli az Egységes Községi Polgári Párt a közgyűlési ügyrend szigorú alkalmazását — A költségvetés véglegesítése a legsürgősebb feladat

Az elmult hetek meglehetősen csendes időszaka után most tornyosulnak az érdekes és fontos események a városházán. Elkészült a költségvetés, befejeződött a takarékossági bizottságok munkája, ugyanakkor pedig a közgyülés a szociális kérdések megoldására törekszik. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt

Kozma Jenő dr.

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke nyilatkozott az aktuális kérdésekről s ezek során elsőnek *a takarékossági bizottságok* eredményes munkásságáról:

— A takarékossági bizottságok — mondotta — alapos és körültekintő munkát végeztek, amelyiknek eredménye *feltétlenül kedvezően változtatja meg az eddigi ügykezelés sokszor fölösleges alkalmazását.*

A közigazgatási ügyvitel takarékossági javaslatait föltétlenül reálisaknak tartom,

már csak azért is, mert nem akadályozzák meg a szükséges akciók lefolytatását és a takarékoskodás lehetőségét *kizárólag az adminisztrációban kívánják* érvényesíteni.

A közgyülési botrányról *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— Végtelenül sajnálatos, hogy megzavarták a közgyűlés rendjét és olyan jeleneteket idéztek föl, amelyek *még nem igen fordultak elő a törvényhatóság plénumában.*

Az Egységes Községi Polgári Párt természetesen távol állott az események felidézésétől,

de állásfoglalásával alátámasztotta *a büntetésre vonatkozó igazságos rendelkezést*. Az ilyen események után fokozott erővel

követeljük a közgyülési ügyrend legszigorúbb kezelését és betartását,

mert a törvényhatóság közgyülési terme nem a botrányok felkeltésére szolgáló fórum. Áll ez különösen a mai súlyos helyzetben, amikor *Budapest szegénysorsú lakosságának akarunk segítséget és támogatást biztosítani.*

Nagy feltünést keltett az elmúlt napokban *a külföldi hitelezőknek a követelése*, hogy a főváros a maga tartozását ne az eredetileg megállapított angol fontban, hanem svájci frankban fizesse.

— Semmi joguk sem volt a külföldi hitelezőknek — mondotta *Kozma* Jenő — más valutát követelni, mert *a valuta minemüsége hat hónapra előre meg volt állapítva*. Az egyezmény szerint itt ugyanis az időt kötötték ki és így

változatlanul érvényben marad az a valuta,

amelyben a fizetések eddig is történtek. A kétoldalú szerződésnek ezt a pontját *egyoldalúlag nem lehet megváltoztani* és így a főváros nagyon helyesen jár el, amikor az angol valutában való fizetés módját továbbra is kötelezően folytatja.

Megkérdeztük végül Kozma Jenőt *a legsürgősebb teendőkről:*

— Nincs égetőbb feladat, — hangzott a válasz, — mint *a végleges költségvetés* letárgyalása és ezzel egyidejűleg a takarékossági bizottság javaslatainak érvényesítése. Tiszta képet csak akkor kaphatunk a főváros pénzügyi gazdálkodásának legközelebbi alakulásáról,

ha a költségvetés teljesen elkészül.

Úgy tudom, hogy minden előkészület megtörtént ennek a nagyfontosságú aktusnak a lefolytatására és így a költségvetés a törvényes időpontban életbe is lép.

Hogy azonban a *közgyűlés* nem egyformán mért Peyernek és Csiknak, az valószínűleg, — először is — nem Ripka Ferenc ténye, másodszor pedig azért van, mert nem is egyforma cselekedetük felett kellett ítélkezni. Csik Lászlót két ülésről kitiltották, mert verekedett, Peyert nem tiltották ki, mert *csak* széket tört.

Nem, ebbe nem lehet belemenni. Az elnöknek nem lehet pártja, amíg az elnöki emelvényen ül. Hová jutnánk, ha az elnökben csak egyetlen közgyűlési tag nem bízhatna meg. És mi meg vagyunk győződve arról is, hogy a Keresztény Községi Párt *bensőleg* szintén tisztában van azzal, hogy az elnök ebben az ügyben nemcsak *bűnös*, — de *bűnbak* sem lehet.

Csak figyelmeztetőnek, csak emlékeztetőnek mondjuk el itt azt az érdekességet, hogy a Wolff-párt tíz esztendővel ezelőtt tényleg nem volt így felháborodva az elnökség eljárásával szemben, amikor pártjuk tagjai Fábián Bélát kiráncigálták a padból, kituszkolták az ülésteremből és eltávolították az ülésteremből.

Ezeket az időket azonban többé nem lehet visszahozni.

Bűnösök és bűnbakok

Megszoktuk már, hogy a *Fővárosi Hirlap* hasábjain a törvényhatósági bizottság nevezetes üléseiről az időbeli távolság lehiggadt légkörében összefoglaló képet adunk. Az olvasóközönség, de maguk a várospolitikusok is mindenkor nagy szeretettel fogadták ezeket a mi közgyűlési tudósításainkat, amelyek a maguk speciális szempontjaival, a színes epizódok kidomborításával, a lényeg tisztább hangsúlyozásával nagyobb értéket jelentettek, mint amit a napilapok a maguk vágtató iramú munkájukkal produkálni tudnak.

Ezúttal azonban mellőzzük ezt a színes, összefoglaló, retrospektiv tudósítást. Nem a papir-rendelet kényszerít bennünket erre a negativ lépésre, hanem a magunk ízlése és judiciuma. A szerdai és pénteki közgyűlés-töredékeket ugyanis jobb lenne, ha egyáltalán törölni lehetne a főváros történetéből, mert azok a brutális és vigasztalan, rosszemlékezetű jelenetek, amelyek rányomják bélyegüket erre a két ülésre, Budapest számára csak szégyent hoztak. Nem szeretik ezt a várost azok, akik a durva jeleneteket rögtönözték, nincsenek tisztában az idők végzetes súlyosságával azok, akik szereplői és „hősei" voltak a lebujokba illő színjátéknak.

Nincs rá vágyunk, hogy tartósabb életet adjunk ezeknek a rossz emlékeknek, bár a két szomorúan izléstelen napnak volt néhány kiemelkedő értéke, mint például *Glücksthal* Samu nagyszabású, higgadt, bölcs és Budapest szeretetétől áthatott szép beszéde. Ki kell emelni azt a tiszteletreméltó mérsékletet is, amellyel a kétnapos vihar első szónoka, a kereszténypárt egyik előkelősége, *Lázár* Ferenc mondotta el beszédét.

Ezeken túl azonban nem igen tudnánk olyan momentumokat mondani, amely a békét, a megértést, a főváros üdvét szolgálta volna. Az első, a szerdai estén durva, határozottan duhaj jelenetek színhelye volt a főváros közgyűlése, míg a második, a pénteki estén nem tudott kellően lehiggadni a hangulat, sokan nem vonták le kellően az előző események konzekvenciáit és a pénteki közgyűlés-részlet is csak rikító hangú, komolyság nélkül való utózöngéje volt annak a másik ülésnek, amelyre csak pirulva lehet gondolni.

Dulakodás, sértegetés, botránykeverés, tettlegesség, szitkok áradata, dobálódzás, fülsiketítő lárma, rombolás: csupa olyan szégyenletes emlék, amelyek nem férnek össze a mi józan gondolkozásunkkal és Budapest népének őszinte békevágyával. És itt *igen aláhúzottan meg kell állapítanunk, hogy az izgalmak lehűtésének művészete, a durvaságok, a testi sértések boszorkányosan ügyes levezetése — minden ellenkező, érdekelt oldalról jövő beállítással szemben — igenis ismét az elnöklő Ripka Ferenc főpolgármester műve volt.*

Tudjuk, hogy ez sovány vigasztalás a vigasztalan jelenetekért, amelyeknek megakadályozására a világon még egyetlen elnök sem találta ki a preventív intézkedést. Nem tépjük fel a sebeket, nem állítjuk kirakatba még egyszer a szégyenletes jeleneteket és így nem keressük, hogy ki a *bűnös*, de tiltakozni kell az ellen a rosszindulat ellen, amely *bűnbakot* keres ott, ahol csak komoly, tiszteletreméltó érdemekről lehet szó.

Pedig nem ok nélkül kell ezt elmondanunk. A keresztény községi párt ugyanis olyan tendenciájú póthatározatot hozott, amelyet magyarán mondva úgy kell értelmezni, hogy a párt nincs megelégedve *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklési módszereivel és amennyiben a jövőben hasonló panaszokra adódnék alkalom, akkor a párt fenntartja magának a jogot a további állásfoglalásra. A keresztény párt nincs megelégedve Ripka Ferenc elnöklésével, de nincs megelégedve azzal a szociáldemokrata párt sem: ez pedig azt jelenti, hogy *bizonyosan meg van elégedve vele minden pártatlan, csak Budapest érdekeit és a társadalmi békét kereső ember.* Ha a keresztény párt meg van elégedve az elnökléssel, az valószínűleg azt jelentené, hogy Ripka Ferenc ódát zengett volna vitéz Csik László példaadó viselkedéséről, és hogy a harmincegynéhány szociálisták már szerda óta talpig vasban ülnének a Gellérthegy katakombáiban. Ha viszont a szociálisták lennének megelégedve, akkor *Peyer* Károly már díszpolgára lenne Budapestnek, *Reisz* Mórnak már szobrot emeltek volna, *Bánóczi* Lászlóról utcát neveztek volna el, vitéz Csik László pedig a börtön mélyén vethetne számot szerda esti cselekedetével.

További két évre meghosszabbítják a főváros függő kölcsöneit

Két évvel ezelőtt történt, hogy a főváros a nagyüzemeknél szükséges beruházások fedezésére *húszmillió dollár* értékű függőkölcsönt vett igénybe. A tranzakcióban résztvett a *Községi Takarékpénztár* és néhány nagy budapesti *vezetőbank,* olymódon, hogy az összeg egyrészét dollárban és fontban a Községi Takarékpénztár szerezte, míg a további szükségleteket a bank-konszern juttatta a fővárosnak. A kölcsön-megállapodás értelmében a főváros *minden hónapban pontosan eleget tett a kamatfizetés feltételeinek* és régi, jó hírnevéhez méltóan őrködött megbízható adósi mivoltán.

Az általános gazdasági válság természetesen a fővárost sem kímélte meg és a szükségletek állandó növekedésével

most továbbra is igénybe akarja venni a függő kölcsön összegeit.

A két tételből álló kölcsön egyik része ez év végén, a másik része pedig a jövő év júniusában jár le, de már *most megtörténnek a lépések a függőkölcsönök prolongálása érdekében. Sipőcz* Jenő polgármester, *Borvendég* Ferenc alpolgármester és *Lamotte* Károly tanácsnok az elmult napokban sűrű megbeszéléseket folytattak a függőkölcsön meghosszabbítására megindított tárgyalásokról, ugyanakkor pedig

közölték szándékukat a külföldi pénzcsoportok budapesti képviselőivel is.

Végleges döntés még nem alakult ki, azonban a főváros máris biztató igéretet kapott, hogy *a függőkölcsönök érvényének meghosszabbítása semmiféle akadályba sem ütközik.* Valószínű, hogy a húszmillió dolláros kölcsön további *két évig* még a főváros birtokában marad.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

KOVÁCS LAJOS
vésnöki műintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

vitéz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut 86—2—96

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Leukoplast
magyar gyártmány

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
● VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK ●

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV., Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Lényeges eltolódást idéznek elő a költségvetésben a takarékossági javaslatok

Egyengetnie kell a fővárosnak a magántőke útjait — Az ipar számára a depresszió jegyében indul a következő esztendő

Általános várakozás és figyelem előzte meg a főváros jövőévi költségvetési tervezetét, amely nagyjából az elmúltévi keretek között fekteti le az egész apparátus ügyvitelét. A költségvetési vita még messze van és így egyelőre nincs alkalom ahhoz, hogy a törvényhatóság súlyosszavú vezéralakjai a maguk véleményüket a nyilvánosság előtt kifejthessék. A közvélemény azonban joggal kíváncsi a hozzáértő kritikára és ezért kértük ki

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének mindig objektiv szakvéleményét, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az általános világválság közepette is a mi gondjainkra és problémáinkra kell koncentrálni a figyelmet. Itt van előttünk a *főváros 1932. évi költségvetése.* Budapest székesfőváros közületének kultúrális, művészeti, szociális és materiális programja, amely sok érdekes tanulságul szolgálhat annak, aki *a számok rengetegében* kiismeri magát. A költségvetésben a vezérfonal a takarékosság. Tudvalevő, hogy a belügyminiszter 1930-ban és 1931-ben öt-öt százalékkal csökkentette a költségvetés mértékét, ez folytatódik a jövő évben és így *összesen már 15 százalék költségvetési redukcióval állunk szemben.* Ha már most nézzük a bevételi oldalt, akkor a legnagyobb tételt: 105 milliót *az adók szolgáltatnak,* amelyek a multévi keretekkel szemben 13.4 millió csökkenést tüntetnek fel. Ez a redukció teljesen érthető, ha figyelembe vesszük a községi pótadó, a forgalmi adórészesedés, a kereseti adó és a vámjövedelmek visszaesését.

Az óvatosság indokolt és mindenesetre nagyon is célszerű.

— Az adók rovatában mindössze *a közlekedési adó és a városi ingatlanátírási illeték emelkedett,* mert a közlekedési adónál százszázalékos pótlékolást irányoztak elő, az ingatlanillették pedig kapcsolatos a híd-építési költségeknek a főváros által vállalt hozzájárulásával. A jövedelmek másik főcsoportja *az üzemek hozzájárulásából* ered. A helyzet az, hogy az üzemek szolgáltatása, a természetbeni hozzájárulás és a kölcsöntörlesztés összesen 21.2 millióra rúg, amelyhez ha hozzávesszük a Beszkárt 1.2 milliós területhasználati díját, valamint az önálló vagyonkezelésű üzemek 10.8 milliós hozzájárulását, akkor

összesen 33.7 milliós olyan összeg áll elő, amelyet a jövő évben az üzemektől várni lehet.

— A *rendes bevételek* összege körülbelül 172 millió pengő, amelyhez 122 ezer pengő rendkívüli bevétel is járul az ingatlanok esetleges értékesítéséből. Úgy látom, hogy ez *csak szimbólikus tétel,* mert a főváros inkább új ingatlanok megszerzésére törekszik s e célra egymillió pengőt elő is irányzott. A bevételi oldalon ugyancsak 172 millió pengőt látunk, amihez még tízmillió rendkívüli kiadás is járul. Ezek között szerepel a kórházi deficit 3.8 millió pengővel, továbbá számos olyan cím, amelyek kisebb-nagyobb beruházásokra és kiadásokra vonatkoznak.

— Természetes, hogy e tételekben a tanács által delegált takarékossági bizottság különböző módosításokat javasolt.

Mindezeknek a hatása meg fog mutatkozni a törvényhatósági tanács és a közgyűlés budget-tárgyalásain.

Tudomásom szerint a módosítások *jelentős változásokat fejtenek* a költségvetésen, ami érthető is, mert körülbelül húszmillió pengő deficit pótlásáról kell gondoskodni. A redukció során úgy a polgármester, mint a takarékossági bizottság erős szordinót tett a munkaalkalmakkal kapcsolatos tételekre. Tisztában kell lenni tehát azzal, hogy

a költségvetés fékező hatást gyakorol majd a különböző munkaalkalmakra.

Közművek, csatornák és utak építésére elég tekintélyes összeg áll rendelkezésre, mégis az ipar szempontjából az elkövetkező esztendő *a depresszió jegyében indul.* Mindent el kell tehát követni, hogy a főváros a maga erejével egyengesse a magántőke útjait, *nehogy a még mindig rendelkezésre álló magántőke elveszítse kedvét a vállalkozásoktól.* Fokozott gondossággal kell tehát végigmenni a költségvetés tételein és azt úgy önteni végleges formába, hogy az összhangban álljon a kommunális gazdálkodás nehéz helyzetével, ugyanakkor pedig ne akadályozza meg a közgazdaság és az ipar megfelelő érvényesülését.

*

Becsey Antal elmondotta még, hogy a takarékossági bizottságok javaslatait és a költségvetést a közeli napokban veszik tárgyalás alá és gyors munkabeosztással dolgoznak azon, hogy a végleges költségvetés a törvény által előírt időpontban rendelkezésre álljon.

Teljesen megállott az Ügető-egyesület tattersalli építkezése

A fővárosnak sürgősen meg kell tenni a preventiv intézkedéseket

A *Fővárosi Hirlap* annakidején részletesen beszámolt a *Budapesti Ügető Versenyegyesület* és a főváros között létesített megállapodásról, amelynek az a lényege, hogy a BÜE nagyarányú építkezéseket végeztet a főváros lóvásári telepén, megalkotja a modern ügetőpályát és lovardát azzal a kikötéssel, hogy *az összes létesítmények 16 év eltelte után a főváros tulajdonába mennek át.* Annakidején a főváros vezetősége azért járult hozzá az ügylethez, mert nagyarányú építkezések megindításától a munkanélküliség enyhítését is joggal remélte. Alig néhány hónapja, hogy a jól beharangozott építkezések megindultak és egyideig valóban a munkások százai dolgoztak a Tattersall hatalmas területén. A megállapodás szerint az összes építkezéseket 1932. év végéig be kell fejezni és úgy indult ez a vállalkozás, hogy a programszerű végrehajtás nem ütközik akadályokba. Az elmult napokban

nagy megdöbbenést keltett a városházán az a bejelentés, hogy a Tattersallban az egész vonalon leállították a munkálatokat

abból a váratlan okból, hogy *a BÜE-nek és főVállalkozójának elfogyott a pénze* és kimerült a hitele. A nehéz gazdasági helyzet hitelkrizist teremtett a tattersalli építkezések menetében is és mint ilyenkor szokásos: úgy *az Ügetőegyesület, mint szerződtetett építési vállalkozója kölcsönért fordultak a fővároshoz.* Részletes beadványukban fedezetet is ajánlottak fel, a totalizatőr négy százalékát, azonban választ erre az ajánlatra még a mai napig sem kaptak.

A jelek szerint az Ügetőegyesület építkezései körül továbbra is tornyosulnak a bajok és nehézségek.

Egyidejüleg a fővároshoz intézett kölcsönkéréssel felterjesztést intéztek a földmívelésügyi minisztériumhoz is, amelyben azt kérik, hogy *a totalizatőradóból járó különböző illetékekről mondjon le a minisztérium és a főváros is.* Ez az akció már régebbi keletü és teljesen érthetetlen, hogy

miképen maradhatott homályban a fővárosnak az a gesztusa, hogy a maga részéről lemondott a részesedés 65 százalékáról,

ami figyelembevéve az évi 200—200 ezer pengős részesedést: tekintélyes összegnek mondható. Úgy értesülünk, hogy a fővárosnak ez az előkelő lépése 13 évig az Ügetőegyesületnek juttatja a részesedés 65 százalékát, ami teljesen *érthetetlen a főváros mai pénzügyi viszonyainak mérlegelése mellett.* A BÜE és a főváros egymásközti furcsa viszonya ezzel azonban még nem záródik le. A szerződés szerint ugyanis

az Ügetőegyesület köteles átvállalni a Tattersall mai egész személyzetét,

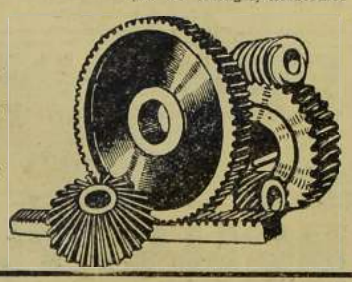
ám ha már az építkezések első szakaszában ilyen súlyos pénzügyi akadályok tornyosulnak: kérdéses, hogy *sikerül-e a megállapodást a továbbiakban is betartani.* A jelenségek azt mutatják, hogy *az Ügetőegyesület nem fog tudni megfelelni vállalt kötelezettségeinek és ezért a fővárosnak még idejében meg kell tenni a kötelezően óvatos intézkedéseket.*

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi iroda:
VI., Vilmos császár-út 63
Telefon: 229—18.
Kerti bútorok
Acél bútorok
nagy választékban

Legolcsóbb hazhelyparcellázás
BARACSKA és PETTEND
között
vasútvonal mentén, a *balatoni* műút mellett, Budapest-Kelenföldtől 28 km-re.
Házhelyek □-ölenként
1 P 20 fillértől.
Készpénzben fizetendő 10%, a hátralék
havi 10 pengős részletekben.
Talajvizmentes legjobb termőföld, kitünő ivóvíz, villanyvilágítás.
Nyaralásra is különösen alkalmas.
VELENCEI-TÓ vasúton 12 perc.
Ingyen autobuszjárat oda és vissza:
vasár- és ünnepnapokon d. e. 1/2 10, d. u. 1/2 3, minden csütörtökön és szombaton d. u. 3 órakor
Előzetesen bejelentett csoportok részére ingyen autobusz a telep megtekintésére bármely időben rendelkezésre áll.
Gyülekezés: kedvezőtlen idő esetén is a városi irodában (I., Horthy Miklós-körtér 3|b I. em. 6. Telefon: Aut. 694—33)
Részletes prospektust kívánatra díjmentesen küldünk

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cím: MODUL, BUDAPEST
Alapíttatott: 1909.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapítva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

Megbukott a volt temetkezési vállalkozók legujabb akciója is

Fényes elégtételt kapott a Temetkezési Intézet

A községesítés nagyszerű elgondolása a legnagyobb sikert talán a temetkezési vállalkozás kommunális kezelésében érte el. Rémmesékbe illenek azok az események, amelyek a magánvállalkozók működése idején előfordultak, amikor az egymással konkurráló temetésrendezők a kegyeletben és a fájdalomban vájkáló módszerekkel próbálkoztak a halott fölött üzleteket létrehozni. A gyászos lakás sokszor nem volt más, mint *az egymással versengő temetési vállalkozók hangos börzéje*, amelynek kárát mindenkor a gyászoló család szenvedte el.

Ezeknek az áldatlan állapotoknak vetett véget a főváros, amikor egy évtizeddel ezelőtt a kormány által jóváhagyott szabályrendeletében községesítette a temetkezést Budapesten olymódon, hogy az addigi vállalkozóknak megfelelő kártalanítást adott és *megalkotta a Községi Temetkezési Intézetet*, amelyik

hatósági jellegéhez méltóan, altruista üzletvezetéssel látja el a temetés szomorú aktusának összes feladatait.

A temetkezési vállalkozók aranykorszaka tehát lejárt és a budapesti gyászolók hozzátartozói azóta meg vannak kímélve attól a *makacs ostromtól*, amelyik halottjuk tetemére spekulál a minél jobb üzlet megkaparintása érdekében. Természetes, hogy a diadalmas konjunktúrának leáldozása a legképtelenebb eszközök igénybevételére inspirálja a volt temetkezési vállalkozókat, akik szünet nélkül keresik a legkülönfélébb alkalmakat elvesztett üzletük visszaszerzésére. *Nagy hangossággal és zajjal folyik már évek óta a kampány a legkülönbözőbb fórumokon, a Községi Temetkezési Intézet ellen.*

A volt temetkezési vállalkozók szempontjából egyébként reménytelen aknamunkának

egyik láncszeme volt az a sajtóper,

amely az elmúlt napokban folyt le a budapesti királyi büntetőtörvényszéken. Kíméletlen támadások jelentek meg egyes lapokban, amelyek azt állították, hogy *a Községi Temetkezési Intézet a kegyelettel össze nem férő módon jár el* abban a hatósági ügykörben, amelyet a törvényes rendelkezések számára kijelöltek. A Községi Temetkezési Intézet a legmesszebbmenő bizonyítást kérte, amelyet a bíróság el is rendelt. A perben elhangzott tanuvallomásokból beigazolás nyert, hogy

a Községi Temetkezési Intézet ellen felhozott állítások közül egyetlen egy sem felel meg a valóságnak,

sőt a vádlott állításait az általa bejelentett tanuk eskü alatti vallomása cáfolta meg. Természetesen akadtak tanuk, akik hátborzongató bejelentésekkel próbálkoztak, akikről azonban a bíróság állapította meg, hogy elfogultak: *volt temetkezési vállalkozók és olyan alkalmazottak, akik a számukra a régi jó időket szeretnék visszacsinálni.* A bíróság által kiszabott fogház- és pénzbüntetés ritka súlyossága visszafelé irányítja a Községi Temetkezési Intézet ellen hangoztatott lelkiismeretlen vádakat, amelyek így megerősítik a publikumot afelől, hogy *a fővárosnak ez a kitünően bevált, nagyszerű intézménye kiváló ethikai és üzleti alapon látja el nehéz hivatását.*

Nagyon megnehezült az idők járása felettünk!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reményt előidézze és fokozza.

Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, alapos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán nagy vagyonra tehet szert.

Hol nyerhet most 30 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 100 ezer, 200 ezer vagy 300 ezer aranypengőt?

Az osztálysorsjáték módot, alkalmat ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyereményben részesüljön bárki, mert az összes sorsjegyeknek egyforma a nyerési esélye.

Nem puszta álom a reménység!

Az uj sorsjáték húzása október 16-án kezdődik, tehát

próba-szerencse!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára aranypengőben:

1/1=24 P, 1/2=12 P, 1/4=6 P, 1/8=3 P.

az összes árusítóknál!

Sorsjegyárak és nyeremények aranypengőben

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**

bérkompressort

LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

10—15 százalékkal redukálják az üzemi alkalmazottak törzsfizetését és 25 százalékkal az üzemi pótdíjakat

A legközelebbi napokban megjelenik az uj kormányrendelet

Október elsejével lépett életbe a székesfővárosi alkalmazottak fizetésének redukálásáról szóló kormányrendelet, amely 15—10 százalékos fizetéscsökkentéseket írt elő. A redukció révén *5,000.000 pengőnyi megtakarítást* ért el a főváros, de ez az összeg még növekedni fog, mert a redukció *nem vonatkozott az üzemi alkalmazottakra*, hanem erről külön kormányrendelet fog intézkedni, amint azt a *Fővárosi Hirlap* már előre jelezte. A kormányrendelet tervezetének elkészítésébe bevonták *Borvendég* Ferenc alpolgármestert is, aki több alkalommal tárgyalt erről a készülő rendeletről a belügyminisztériumban és *külön memorandumot* is nyujtott be, amelyet a polgármester megbízásából *Feigler* Károly dr. tisztiügyész szerkesztett meg.

Az üzemi alkalmazottak fizetésredukciójáról szóló kormányrendelet *a harminchármas bizottság legközelebbi ülése* elé kerül, azután néhány napon belül megjelenik. A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

beavatott helyen

érdeklődött a készülő rendelet intézkedéseiről:

— Az új kormányrendelet — mondották — lényegében ugyanazokat a redukciókat írja elő az üzemi alkalmazottaknál, mint a közigazgatási személyzetnél történt. A törzsfizetés redukciója a magasabb kategóriákban itt is 15 százalékos, a kisebb kategóriákban pedig 10 százalékos lesz. Az üzemeknél élvezett

üzemi pótdíjakat ezen felül 25 százalékkal fogja redukálni

a megjelenő kormányrendelet.

— Vitás volt, hogy mi történjék az üzemeknél *a szerződéssel alkalmazottakkal, akikre voltaképpen a magánjogi szabályok lennének irányadók.* A rendkívüli felhatalmazási törvény 2. §-a azonban eloszlatott minden ilyen kétséget, mert kimondja a következőket: „A minisztérium mindaddig, amíg azt a gazdasági és hitelélet rendjének megóvása szükségessé teszi, e célok érdekében rendelettel magánjogi és eljárási, a törvényhozás hatáskörébe tartozó egyéb rendelkezéseket is tehet.“ Az új kormányrendelet tehát

egyaránt vonatkozik az üzemekhez kinevezett, vagy szerződéssel alkalmazottakra is.

Eredetileg szó volt arról is, hogy a munkások bérét is redukálják, később ezt a tervet a takarékossági bizottság is elejtette, mert úgy látták, hogy *a legkisebb jövedelemben részesített kategóriát mentesíteni kell.* Az üzemi fizetésredukcióval kapcsolatban a főváros elkészítette az üzemi alkalmazottak pontos statisztikáját, amelyből kitűnik, hogy a fővárosnak

az üzemeknél 25.516 alkalmazottja van,

ebből órabéres 7844, napibéres 3548, hetibéres 2473, havibéres 2161, évibéres 9490. Ebben a számban azonban nem szerepelnek az alkalmi munkások, ilyen átlag 2000 van az üzemeknél.

— A fizetések így oszlanak meg:

Órabéresek, évi 2400 óraátlaggal	13,403.904 P
Napibéresek, évi 300 munkanapot számítva	5,559.480 „
Hetibéresek, 52 héttel	5,226.832 „
Havibéresek, 12 hónapra	1,874.675 „
Évibéresek	21,037.998 „
Mindez összesen:	47,102.889 P

*

A családtagokat is számítva, kereken mintegy *nyolcvanezer léleknek adnak kenyeret az üzemek* s ha ehhez hozzávesszük a körülbelül húszezer főnyi tisztviselőt és egyéb alkalmazottat az üzemeken kívül: *kitünik, hogy a családtagokkal együtt kétszázezer léleknek ad kenyeret a főváros.*

Bérház-telkek

A Horthy Miklós-útnál, Diószegi-, Eszéki-utcában

családiház-telkek

a Karolina-utcában

részletre is

Villamos, autóbusz-megálló 2 percnyire, összes közművek

PESTKÖRNYÉKI TAKARÉK

VII., Erzsébet-körút 27 Telefon: 35—6—52

Alapitási év 1909

SZEGEDY BÉLA JENŐ

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER

BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN

MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK

BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13

TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

FUMEX

füstfelszívó huzatfokozó

beton kéményfej

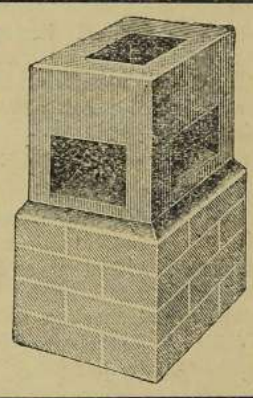
magyar szabadalom

ANDREA

cementárúgyár

Budapest, V., Vígszinház-utca 5.

Telefon: 298—37.

RIEGER OTTÓ

ORGONAGYÁR

Uj orgonákat, valamint hömlokzatsípokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.

BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.

(RÁKOSFALVA) **Telefon: 96—3—45.**

Teherautópótkocsik

Teherautókarosszériák

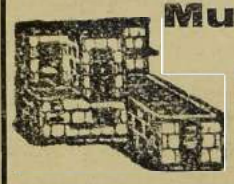
Autóbuszok

Gyártja:

NAY és RÓNA

gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.

Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Munkácsy Gyula

Cégtulajdonos:

Munkácsy Ernő

épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő

Budapest, VII., Rózsa-utca 39.

Telefon: J. 312—80.

Singer József

Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú

Telefonhivó József 311—19. szám.

Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

FREIMANN ÉS TÁRSA

vésnöki műintézete, pecsétbélyeg, címke és domborműnyomdája

Budapest, VI., kerület, Király-utca 10

Bélyegzők. Telefon: 245—69.

HOLLÓS FERENC

OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ

Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.

TELEFON: 901-24

FAL- ÉS PADLÓBURKOLAT

URBACH ÉS TAFLER R.T. BUDAPEST

VI. LISZT FERENC TÉR 9. TELEFON: T. 208-08

Óriási érdeklődés az Autobusz-üzem benzin-versenytárgyalása iránt

Az ország fogyasztói között egyike a legnagyobbnak minden kétséget kizáróan a székesfőváros: ezért is sürgette igen erélyesen, már évekkel ezelőtt a *karteltörvény* életbeléptetését. A kartelek diktaturája úgyszólván minden nagyobb anyagbeszerzésnél feltünő módon tapasztalható.

Az Autóbuszüzem jövő évi *benzinszükségletének* beszerzése most válik aktuálissá s a polgármester a közeli napokban bocsájtja ki a versenytárgyalási hirdetményt. A *300 vagonnyi szükséglet* szállítása iránt természetesen igen nagy az érdeklődés és úgy látszik, hogy

az érdeklődő cégek újabb egyöntetű fellépésre készülnek az ármegajánlás terén.

A főváros vezetősége s az Autóbuszüzem igazgatósága azonban felkészült minden eshetőségre és *legerélyesebben visszautasít minden törekvést,* annál is inkább, mert élénk figyelemmel kíséri a benzin világpiaci áralakulásait és tisztában van azzal, hogy *Magyarország kivételével mindenütt olcsóbbodási folyamat van.* A *világpiaci árak* figyelembevételével a 760-as benzin maximális árának 39 fillérnek szabadna lenni, ezzel szemben 46—48—44 fillér, illetve pengő körül mozognak az árak az élvezett nagy vámvisszatérítés és vámkedvezmények ellenére is. *A főváros bizalmas úton szerzett értesülései szerint ilyen árajánlatra készülnek a most nyilvánosságra kerülő versenytárgyalásnál is az érdekeltségek, de előre bizonyos az is, hogy ezeket az árakat nem fogják akceptálni.*

— Az Autóbuszüzem tavalyi versenytárgyalásánál, — mondotta informátorunk — a főváros nem fogadta el a 43.8 filléres ajánlatokat, hanem megsemmisítette a versenytárgyalást és azután 41.4 filléres egységáron vásárolta meg kéz alatt a szükséges benzinmennyiséget. Ha a most kiírásra kerülő versenytárgyaláson ismét mutatkoznak ilyen jelenségek,

a főváros a közszállítási törvény határozott rendelkezése alapján újból a tavalyi álláspontra kénytelen helyezkedni

és gondosan ügyel arra, hogy a mostani súlyosabb viszonyok között *legolcsóbban és legelőnyösebben biztosítsa a hatalmas mennyiségü üzemanyag-szükségletet. Ha szükségesnek mutatkozik, a törvényhatóság újból meg fogja semmisíteni a versenytárgyalást.* Az egész világon esnek az árak, csak nálunk emelkednek csodálatos módon. *Ausztriában* például a felemelt benzinadó dacára is a kutakról, tehát kicsinyben, 56—46—44 fillérért árulják a benzint, nálunk pedig ezt az árat próbálják *nagyban* tartani, holott a mostani viszonyok között is maximum 41—39 fillér lehet az átlagár.

*

Az autóbuszbenzin beszerzésének kérdésével a *jövő héten* foglalkozik az üzemigazgatóság.

Bankszerüen le akarja számitoltatni a főváros 15 millió pengős kincstári ápolási díj-követelését

A deficit fokozódása esetén az ambulanciák megszüntetését és a közkórházi jelleg megszüntetését tervezik

A székesfőváros büdzséjében jelentkező hatalmas deficiteket minden törvényhatósági faktor egyhangú megállapítása szerint nagyrészt azok a sokmillióra rúgó ápolási díjkövetelések idézték elő, amelyekkel a kincstár tartozik a fővárosnak. A deficit eltüntetését és a háztartási egyensúly helyreállítását célzó tanácskozások is hosszasan s behatóan foglalkoztak a kórházi deficit kérdésével és igen radikális megoldásra szánták el magukat: *ha a kormány nem nyujt megértést az ápolási díjhátralék rendezésére,* úgy a fővárosnak számolni kell a kórházi ambulanciák esetleges megszüntetésével, sőt a közkórházi jelleg feláldozásával is, mert lehetetlen a háztartási egyensúlyt veszélyeztető terheket továbbra is a büdzsé egyensúlyának veszélyeztetése nélkül átvállalni.

A kórházak szanálási tervéről

a takarékossági bizottság egyik tagja

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Hogy a kórházi alap hiánya 20 millió pengőre emelkedett, annak okát *főképpen a kórházi költségvetés és a közigazgatási költségvetés közötti laza összefüggés idézte elő* s ez a községi háztartás szempontjából elterelte a figyelmet a főváros egész pénzügyi helyzetét e ponton mindinkább fenyegető veszedelemtől. Fokozta ezt a helyzetet az is, hogy a belügyi kormány évről-évre jóváhagyta a közkórházi alap költségvetését anélkül, hogy *biztosította volna a szabályrendeletszerüen megállapított ápolási díjbevételt,* mint fedezetet és azon körülmény folytán, hogy a főváros az ápolási díjkülönbözetnek 1920 végén történt rendezése után nem lépett fel erélyesen, hogy ilyen különbözetek a jövőben ne keletkezhessenek.

— A kórházi pénzügyi helyzet orvoslása természetesen csak az említett két anomália megszüntetése után következhet be. Kibontakozási javaslatunk a következő:

1932-től nem lehet többé különbség a fővárosnál megállapított és a kormánynál elfogadott ápolási díj között,

mert nem szabad a költségvetési évet már az első napon fennálló milliós effektiv hiánnyal elindítani. Az ápolási díjat a legmesszebbmenő *józan takarékosság* alapján kell megállapítani. Amennyiben az ilymódon megállapított ápolási díjat nem sikerülne a kormánnyal jóváhagyatni, nem maradna más hátra, mint a kórházi üzemet úgy megszorítani, mint azt a kormány által elfogadott ápolási díj követeli,

elsősorban az ambulancia felhagyásával, végső esetben pedig számolnunk kell a kórházak közkórházi jellegének megszüntetésével is.

Ezzel megszünik az új deficit keletkezése. A másik megoldás az, hogy az állam a reá váró ápolási díjtartozásra havonként *megfelelő előleget* bocsásson a főváros rendelkezésére, tehát az eddig fizetett havi 300.000 pengő kétszeresét, *vagyis 600.000 pengőt. Ezzel megszünik az a súlyos állapot, hogy a községi háztartás pénzkészletének nagy összegeit kell kórházi forgótőkeként lekötni.* Arra kell törekedni, hogy a már elismert 14 és félmillió pengős hátralékot és az idei 3.6 millió pengős követelést

a főváros bankszerüen leszámitoltassa, ezzel visszakapja a főváros a háztartási készletből hiányzó tőkét.

A főváros ennek ellenében lemond arról a 17 millió pengőről, amely őt az 1921-től 1930. év végéig felmerült ápolási díjkülönbözetként megilleti, valamint a kétféle ápolási díjból 1931-ben keletkező kb. 2.8 millió pengő követeléséről is, úgyhogy kereken 20,000.000 pengőről mondana le az említett bene ellenében az államkincstár javára.

— A fővárosnak és az államnak egyaránt érdeke lenne, ha az ápolási díjat *több évre előre állapitanák meg és ha az állam a reá eső ápolási díj kiegyenlítéséről az országos betegápolási adó megfelelő hányadának átengedésével gondoskodna.* Ezzel egyszerübb lenne a kezelés, megszünne a forgótőkehiány és elmaradnának a krónikus hátralékok. Ez a megoldás nem jelentene az államra több megterhelést, mint eddig, a fővárost azonban végleg megszabadítaná pénzügyvitelének rákfenéjétől. A főváros, amely a maga betegein kívül vállalja az ország betegeinek ellátását, akikről különben az állam tartozik törvény szerint gondoskodni, joggal kívánhatja az említett méltányos rendezést.

A kórházi ápolási díjat leghelyesebb a tervezett 6.22 P helyett 5.80 P-ben megállapitani, amit a kórházvezetés olcsóbbitásával lehet biztosítani,

a személyzet célszerü elosztása és felhasználása, az épületfentartási költségek csökkentése, a bútor, felszerelés, müszer, gyógyszerszükségletnél, az ellátásnál és az élelmezésnél való takarékoskodás révén. Sokat várnánk a kórházcsoportok decentralizált vezetésétől is.

Ingyen juthat családi házhoz!

Ha tehermentes telke van, 20—30% készpénz hozzájárulással felépitjük

prima kivitelü házát

Fennmaradó hátralékot jelenleg fizetett lakbérével 5—15 év alatt törleszthet i

Minden igénynek megfelelő tervek

állanak rendelkezésre teljesen dijtalanul épitőinknek

Családiházak 45 munkanap alatt beköltözésre elfoglalhatók

Háztatarozások, átalakitások és emeletráépitések legolcsóbban részletfizetésre is

Öröklakás Családiházépitő és Parcellázó Vállalat

Budapest, V., Wekerle Sándor-utca 24. I. emelet 43. Telefon: 257—27.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Legnagyobb bizalommal forduljnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve tennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Világitás vevőt vonz!

Az árú is kelendőbb, ha tetszetős és előnyös megvilágításban mutatjuk vevőinknek, ha lágy esését, hajlását, vonalainak nemes szépségét a világítással még jobban kiemeljük. A jó világítás gazdaságos is, mert forgalmunkat növeli. Modern üzletbe ezért kizárólag modern

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Pártközi konferencia elé viszik a Vízművek 12 milliós beruházási hiányát

A városháza összes illetékes tényezői nagy eréllyel és körültekintéssel keresik a nehéz pénzügyi helyzetből való kiveztő utat és a takarékossági bizottságok munkája révén már most biztosítottaknak tekinthető *a jövő évi költségvetés tökéletes egyensúlya.* Az összes községi pártok és az intézőszervek hangulata *a tarifaemelések ellen* nyilatkozott meg és így bizonyos, hogy a közszükségleti díjak és a közlekedési tarifák felemelésével nem kell újabb terheket rakni Budapest közönségének vállaira. A költségvetés deficitmentes mivolta azonban *nem jelenti azt, hogy a pénzügyi nehézségek tökéletesen megszüntek volna,* mert a folyó évi gazdálkodás során is merültek fel olyan hiányok, amelyeknek a pótlására meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

Az adóbevételek csökkenése és ezzel szemben a kiadások méreteinek növekedése

abba a kényszerhelyzetbe hozta a főváros vezetőségét, hogy a múlhatatlanul szükséges kiadások vezetésére igénybe vegye a beruházási kölcsönnek körülbelül 12 milliós tételét.

Ez az összeg teljes egészében *a Vízművek rekonstrukciós céljait volt hivatva szolgálni* és ebből a tételből akarták befejezni a budai vízművek még hátralevő építkezéseit, valamint a tartalék alagutak belső berendezéseit. Ez a 12 millió pengő súlyos hiányt jelent a Vízművek reorganizációja terén, mert *enélkül nem lehet csetleg befejezni az annyira sürgős új telep munkálatait,* de arról sem lehet szó, hogy a tartalék alagutakat a kívánatos időpontban üzembehozzák.

A többi üzemek nem érzik meg ennek a pénzügytechnikai műveletnek a hátrányait, mert a *Gázművek* csak kismértékben szorult a beruházó kölcsönre, az *Elektromosművek* pedig teljesen befejezte rekonstrukciós munkálatainak, első részét, a további munkákat pedig a 17 milliós áruhitelből fedezik. Egyedül a Vízművek helyzete kíván sürgős intézkedést, éppen ezért

Sipőcz Jenő polgármester a legközelebbi napokban pártközi konferencián fogja előterjeszteni ennek az összegnek a pótlására vonatkozó terveit.

Megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint a polgármester rá fog mutatni a Vízművek modernizálásának sürgősségére és fel fogja kérni a pártok vezetőit, hogy *támogassák a fővárosnak az állam betegápolási tartozásának megfizetésére irányuló törekvéseit.* Ha ez az ismételt kívánság nem vezet eredményre, akkor nincs más hátra, mint hogy a főváros *kisebb kölcsön* útján adja meg a lehetőséget a Vízművek építkezéseinek és munkálatainak lefolytatásához.

Minden áramszükségletet a bánhidai telepről vesz át a főváros

Az újabb tárgyalásokon tisztázzák az ideiglenes szerződés véglegesítését

Az országos takarékossági bizottság szervei az elmúlt napokban vizsgálták át a kereskedelmi minisztérium üzemeinek költségvetéseit és ennek során *a bánhidai centrálé* működését is. A bizottság tagjai a legnagyobb megelégedéssel állapították meg az erőműtelep kiváló technikai irányítását, ugyanakkor azonban a kereskedelmi vonatkozások kimélyítése érdekében azt a kívánságot szögezték le, hogy *a bánhidai centrálé áramfeleslegének átvételére feltétlenül megállapodást kell létesíteni a fővárossal.* A kereskedelmi minisztérium illetékes közegei ezzel kapcsolatban bejelentették, hogy a fővárossal megindított tárgyalások eredményeképpen minden remény megvan a megfelelő megállapodás létesítésére.

A bánhidai centráléval kapcsolatos tervekről

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros már eddig is hatalmas tételeket vesz át a bánhidai erőműteleptől és ezt a jövőben, a szükséglethez képest, fokozni is fogja. Így például *a BSzKRT már teljesen bánhidai áramot használ* és a révészutcai telepét kizárólag csak arra az esetre tartalékolta, ha a bánhidai áramtermelésben fennakadás következnék be. Az Elektromosművek a nemrég elkészített Kőtéri alállomása útján ugyancsak *jelentős mértékben veszi igénybe a bánhidai áramot és bár obligót nem vállalt:*

minden további fokozottabb igényt a bánhidai árammal elégít ki.

A *Dunántúli Villamossági Rt.* áramfeleslege nyilvánvalóan abból állott elő, hogy a *budapest—hegyeshalmi vasúti vonal* elektrifikálása még mindig nem történt meg és ezért a bánhidai telep nem tudja teljes mértékben kihasználni a rendelkezésére álló erőket.

— A főváros és a bánhidai centrálé között a tárgyalások még a nyár folyamán megindultak azzal a rendeltetéssel, hogy tisztázzák az ez év végén bekövetkező új helyzetet. E pillanatban még ugyanis

csak ideiglenes megállapodás van érvényben a két érdekeltség között és a tárgyalások most már arra irányulnak, hogy ezt a provizóriumot meghosszabbítsuk, esetleg végleges formába öntsük.

Az áramszükségletek további igénybevétele természetesen attól függ, hogy *Budapesten milyen mértékben fokozódik a villamosáramfogyasztás* és ha e téren kedvezőbbre fordulnak a viszonyok: *a főváros, természetesen, minden további szükségletét a bánhidai telepről fogja beszerezni.*

Értesülésünk szerint a közeljövőben megindulnak a tárgyalások, amelyek, remélhetőleg, *végleges helyzetet teremtenek* a dunántúli centrálé és a főváros egymásközötti viszonyában. Az egységár tekintetében sikerült már erre az évre is kölcsönösen kedvező egyességet létrehozni és így minden kilátás megvan arra, hogy *Magyarország legmodernebb energiatermelőtelepét teljes egészében sikerül kihasználni.*

Gázfogyasztó készülékeket és vízmelegítőket hoz forgalomba a gázgyár

A tüzelőanyag beszerzése az idei tél küszöbén nagyobb gond, mint valaha volt. A főváros lakosságának e súlyos gondjában komoly segítséget jelent a *székesfővárosi gázművek* igazgatóságának intézkedése, amellyel néhány újabb és igen célszerű gázfogyasztó készüléket bocsát *olcsó havi bérért* a közönség rendelkezésére. Ilyenek *a gázzal fűtött vízmelegítők.* A háztartásokban a melegvízre elsősorban a fürdőszobákban és konyhákban van szükség, ezért a gázgyár *két típust* bocsát a közönség rendelkezésére. *A nagyobbik típus, amely fürdővíz készítésére alkalmas, körülbelül 15—18 perc alatt ad egy fürdőre való melegvizet, körülbelül 50 fillér értékű gázfogyasztás mellett. Ez a készülék havi 1 pengőért bérelhető. Ha a fürdőszobában még nincs gázvezeték, a gázgyár 40 pengő költséghatárig díjmentesen vezeti be a gázt. A kisebbik típusú vízmelegítő, amely főleg konyhai célokra alkalmas, percenként 3—4 liter melegvizet szolgáltat. Ezt a készüléket „pillanat"-vízhevítőnek hívják, mert valóban pillanatok alatt szolgáltatja a mosogatáshoz, teához, kávéhoz, kismosáshoz, gyermekfürdőhöz, stb. szükséges melegvizet.* Ennek a kis vízmelegítőnek *60 fillér a havi bére.* A gázgyár havi 4 pengő 50 fillérért *forróvíztároló* készülékeket is ad bérbe, amelyekkel — nagyságuk szerint — 20—100 liter 80—85 fokos forróvizet lehet körülbelül 2 óra alatt készíteni.

Minthogy a fürdőszobai vízmelegítő a gáz melegét csaknem teljesen a víznek adja át: a fürdőszobák kifűtésére *fehér zománc kivitelű gázfűtőkályhát* is ad bérbe a gázgyár havi 40 fillérért. A lakószoba, cselédszoba, stb. olcsó fűtésére szolgálnak a *kombinált gáztűzhelyek,* amelyeket a gázgyár szintén bérbead. Ezeknél a főzés és sütés tovább is gázzal történik, a fűtést a gáztűzhelyhez szerelt legújabb rendszerű *folytonégő kokszkályha* látja el. Ilyen kombinált tüzhely havi bérleti díja 3 pengő. Ott, ahol már van bérleti gáztűzhely, az tovább is megtartható és a kokszkályha melléje szerelhető havi 40 fillér bér ellenében. A készülékek megtekinthetők és felvilágosítások nyerhetők a gázművek irodáiban: Központi városi iroda, VII., Rákóczi-út 18. (Tel. J. 46—1—66.), budai városi iroda, II., Margit-körút 77. (Tel. Aut. 53—1—66.), ujpesti városi iroda, Ujpest, Árpád-út 21. (Aut. 94—6—61.)

A gázgyár a gázkészülékek helyes és gazdaságos kezelését *minden kedden és pénteken* délután 5 órakor az Egyetem-utca 6. (gróf Károlyi-palota) sz. a. lévő bemutató termeiben *díjmentes előadások* keretében mutatja be — gyakorlati főzéssel és sütéssel kapcsolatban.

MAGYAR GYÁRTMÁNY

„SENECO"

FÉKSZALAGGAL FÉKEZVE, ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49

VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.

TELEFON: AUTOMATA 970—22.

„Kaiser" építési vállalata

I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboríték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

Villanyberendezési munkára a tisztviselői Segítőalap balatonkenesei üdülőtelepénél. Pályázni lehet október 20-án délelőtt 11 óráig a Segítőalap igazgatóságánál, Calvin-tér 3.

200.000 kg. nyirfavessző szállítására. Pályázni lehet október 9-én délelőtt 10 óráig a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál, Kun-u. 8.

Autóbusz-gumiabroncsok szállítására. Pályázni lehet november 6-án délelőtt ½10 óráig az Autóbuszüzem igazgatóságánál, Szt. Domonkos-u.

1000 drb utcai pad mázolási, karbantartási és a hirdetések üzletszerzői munkáira. Pályázni lehet október 19-én délelőtt 11 óráig a Hirdetővállalat igazgatóságánál.

Bundák szállítására és javítására, oldalfegyverek szállítására és javítására, téli ingek, kesztyűk szállítására a javadalmi őrség részére. Pályázni lehet október 23-án délelőtt 11 óráig a városgazdasági ügyosztálynál.

Téli ruhák varratására az altisztek, javadalmi őrök és tüzoltók részére. Pályázni lehet október 16-án délelőtt 11 óráig a városgazdasági ügyosztálynál.

Koporsók szállítására. Pályázni lehet október 10-én délelőtt ½11 óráig a Községi Temetkezési Intézet igazgatóságánál, Kígyó-u. 5.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó intézet parketta- és üvegesmunkáira pályáztak: Kálnay Béla 3011, Schmergel Géza 3168, Hufnágel Imre 3168, Acél Károly rt. 3212, Götz Antal 3300, Sterner Géza 3467, Blezák Jenő 3575, Miklós Benő 3498, Fried és Benedek 3574, Czikornyai Gyula 1824, Gál Lajos 2433, Droppa Sándor 2310, Molnár Lajos 2702, Bukova Lajos 3173, Seiler Györgyné 2702, Jauernik Károly 4246, Herrling Antal 5249, Breitner István 9350 pengővel.

Az állatkerti pálmaház és madárház javítási, illetve kazánjainak szállítási munkáira pályáztak: Egyedi László 5907, Egri István 5987, Rohonczy Hugó 6626, Harsányi Testvérek 6989, Fort Oszkár 7409, Janisch János 9144, Törs és Ormai 9177 pengővel.

A Széchenyi-fürdő üvegtető vasszerkezeti munkáira pályáztak: Márkus Lajos 8500, Kájtár Lajos 8640, Oetl Antal 9400, Jungfer Gyula 10.150, Farkas és Társa 12.900, Ledniczky és Társa 15.473 pengővel.

A Horthy Miklós-szeretetház részére szükséges ruházati vasállvány szállítására pályáztak: Kajtár Lajos 2980, Lepter János 3050, Harmati Emilné 3179, Skolkai Mátyás 3200, Sajó János 3708, Ledniczky és Társa 3724, Knausz Gyula 3738, Novotny Máté 4071 pengővel.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek körülbelül 1000 darab, közterületen levő hirdetéses pad **címfestési, mázolási, karbantartási,** valamint a padhirdetésekkel kapcsolatos **üzletszerzői** és **díjbeszedői** munkálatoknak együttes elvégzésére.

Bánatpénzül minden ajánlattevő 1000 (Egyezer) aranypengőt köteles letétbe helyezni.

Részletes tájékoztatást nyújt a székesfőváros hirdetővállalatának igazgatósága (IV., Kammermayer Károly-u. 5, I. em.) naponta déli 12—2 óra között, ugyanakkor és ugyanott az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok is díjtalanul átvehetők.

A kellően felbélyegzett és pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi október hónap 19. napján délelőtt 11 óráig** kell a székesfőváros hirdetővállalatának igazgatóságánál benyújtani.

Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon a napon déli ½12 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A felbontásnál az ajánlatot tevők vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi szeptember hó 28-án.

A székesfőváros polgármestere.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője néhány hétre külföldre utazott. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla szerkesztő a felelős.

A főpolgármester üdvözlése. *Ripka* Ferenc főpolgármester névnapja alkalmából szombaton délelőtt tisztelgő küldöttségek jártak. *Liber* Endre alpolgármester vezetésével a tisztviselők, a kerületi elöljárók kívántak szerencsét, ezután a FANSz oktató személyzeti csoportjának elnöksége köszöntötte a főpolgármestert *Erődy* Kálmán főigazgatóval az élén. A kerületi elöljárók értekezlete nevében *Szente* Miklós III. kerületi elöljáró tolmácsolta a jókívánságokat.

Szerdán a rendkívüli közgyűlés harmadik napja, csütörtökön tanácsülés. Az általános gazdasági és pénzügyi krizis megvitatására összehívott rendkívüli közgyűlés harmadik ülése ma, szerdán délután lesz. A múlt pénteki ülésen, mint előre jeleztük, *Glücksthal* Samu terjesztette elő nagyszabású beszéd kíséretében az *Egységes Községi Párt* álláspontját az összes pártok figyelmes érdeklődése mellett. A szerdai ülésen a kooperáló *Egyesült Nemzeti Párt* szónoka vitéz *Bárczi-Barczen* Gábor, *Friedrich* István, *Gál* Benő, *Hüvös* Iván és *Láng* Lajos beszélnek. A múlt hétről elhalasztott *tanácsülés* a következő napon, *csütörtökön* lesz, a *Fővárosi Hirlap*-ban már ismertetett napirenddel.

— **Az Egységes Községi Polgári Párt** hétfőn este tartotta szokásos heti társasvacsoráját, amelyen nagyszámban vettek részt a párt és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai.

Tizenkétmillió pengős megtakarítást produkált a takarékossági bizottság. A közigazgatási ügyvitel felülvizsgálatára kiküldött takarékossági bizottság közzétette a munkásságáról szóló jelentését, amelyből kitünik, hogy a már végrehajtott jelentékeny költségvetési redukciók ellenére, *még mindig van lehetőség további takarékosságra.* A bizottság személyzeti elbocsátást nem javasol, ellenben kívánatosnak tartja, hogy 1932-ben semmiféle új alkalmazást ne engedélyezzenek. A jelentés részletesen felsorolja az egyes ügyosztályokban végrehajtható megtakarításokat, amelyek kereken *tizenkétmillió pengőre* rúgnak.

Magyar-olasz idegenforgalom. Dr. *Suvich*, az olasz idegenforgalmi szervezetek központjának elnöke, mint a népszövetségi bizottság egyik jelentős tagja, nemsokára Budapestre érkezik. Nemrég volt már itt egy idegenforgalmi tárgyaláson, akkor nemcsak Budapest kulturális értékeit tanulmányozta, hanem Lillafüredet és más vidéki helyeket is megtekintett. *Suvich* elutazása előtt elnökölni fog azon az ülésen, amely *az olasz földmüvelési minisztériumban lesz a Magyar Idegenforgalmi Tanács főtitkárának, dr. Miklós Elemérnek előadásával kapcsolatban.* Dr. *Miklós* az idegenforgalom nemzetközi problémáiról tart előadást Rómában és javasolja egységes nemzetközi idegenforgalmi akciók megszervezését egy új nemzetközi idegenforgalmi intézet útján.

Halálozás. Özv. *Haidekker* Jánosné, szül. iszeni *Iszer* Friderika október 2-án, életének 72-dik évében hosszú szenvedés után elhúnyt. Temetése vasárnap délután volt a kerepesi-úti temetőben levő családi sírboltba. Az elhúnytban *Haidekker* János dr. tanácsi főjegyző édesanyját gyászolja.

A Baross-tér rendezése. A Baross-tér rendezését néhány hét alatt befejezik. Azután a teret már nem lehet gyalogosan keresztezni. Ebben a közönséget — miként a Vilmos császár-út és Andrássy-út keresztezésénél — a gyalogút szélén elhelyezett *láncok* fogják útbaigazítani. A kocsiúton csakis a fehér keramitkövekkel határolt átjárósávokon lehet majd átmenni.

Usetty Ferenc emlékezete. A Ferencvárosi Kaszinó kegyeletes ünnepséget rendezett alapítójának és első elnökének, *Usetty* Ferenc dr. volt nemzetgyülési képviselő és a Ferenc József-intézet kormányzójának emlékezetére Ferenc napján. A kaszinó nagyszámú küldöttsége *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő vezetésével koszorút helyezett az elhúnyt sírjára, *Szentesi* József megható beszédben méltatta Usetty Ferenc közéleti, politikai és tanügyi érdemeit.

A Terézvárosi Egységes Párt mozgalma a Polgárok Nemzeti Ligája megalakítása mellett. A Terézvárosi Egységes Párt szombaton este *Halász* Miklós elnöklése alatt pártvezetőségi ülést tartott, amelyen *Dési* Géza, *Halász* Miklós, *Bayer* Antal, *Sajó* Jenő, *Margalits* Ödön, Dr. *Török* Sándor, *Fleischmann* József és mások felszólalása után határozatilag kimondotta, hogy a Polgárok Nemzeti Ligájának sürgős megalakítását a polgári társadalom érdekében szükségesnek és halaszthatatlannak tartja.

Kitünő eredményeket produkált az első tüdőbeteg napközi otthon. Jelentettük annakidején, hogy a főváros kísérletképpen a Dévai-utcai tüdőgondozó kertjében *fekvőpavillont* létesített és *napközi otthont* rendezett be azoknak a szegény tüdőbetegeknek, akik szanatóriumba nem mehetnek és akiknek a lakásviszonyai is kifogás alá esnek. Ez a típus egészen újszerű nálunk, de külföldön már régebben alkalmazták és a főváros közegészségügyi adminisztrációja is nagy reménységgel fogott hozzá a megvalósításhoz. A napközi tüdőbetegotthon a rossz időjárásra való tekintettel szeptember 30-án bezárta az első idényt és megállapította a vezetőség, hogy a hozzáfüzött reménységek teljes mértékben megvalósultak és az elért eredmények minden tekintetben a legkielégítőbbek. Összesen 76 fekvőnap volt, s ezalatt összesen 1591 beteg kúrázott. A tüdőbeteggondozó intézet igazgatója, *Parassin* József és *Salamon* Géza közegészségügyi tanácsnok arra törekszenek, hogy ezt a rendszert a jövőben minél jobban kiépítsék, mert e réven a gondozóintézetek munkájának eredményeit nagymértékben lehet fokozni.

A Józsefvárosi Polgári Kör (József-körút 19.) legutóbbi választmányi ülésén a minden évben megismétlődő téli jótékonysági akció kérdésével foglalkozott és annak minél eredményesebb lebonyolítása érdekében az akció lefolytatását ez évben a kör hölgybizottságának ügykörébe utalta. A hölgybizottság Botfai *Hüvös* Ivánné vezetése alatt már is megkezdte az előkészítő munkálatokat.

„Ne fizessen házbért" kezdetű hirdetésre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, mely a mostani súlyos viszonyok között megkönnyíteni igyekszik a lakhatás súlyos problémáját. Az Öröklakás családiházépítő és parcelláző vállalat egyévi házbérnek megfelelő készpénzhozzájárulással felépíti prima kiviteiü komfortos családi házát tehermentes telkére s a hátralékot cca 5 évi lakbérének megfelelő összeggel tetszés szerinti részletekben törlesztheti. — Ön fizet horribilis házbért és soha nem lesz semmije. Ki van téve a háziurak és házmesterek szeszélyének és örökké fenyegeti a felmondás és a költözködés réme. — Ha épít, megszabadul az örökös házbérgondoktól, magának és családjának nyugodt otthont biztosít és saját házának építési költségét a lakbérénél sokkal kisebb részletekben törlesztheti. Az építkezést megiévő telkére minden előzetes lefizetés nélkül azonnal megkezdhetjük s az 6—8 héten belül teljesen beköltözhető állapotban van. — Tervek díjmentesen megtekinthetők: Öröklakás családiházépítő és parcelláző vállalat, V., Wekerle Sándor-utca 24, félemelet 43. Tel. 257—27. Ha még felemitjük hogy a tervek és a kivitelezés a jóhírü Bagi Gyula építész keze alól kerül ki, úgy az építtetők minden bizalma a legtökéletesebb kielégülést nyeri.

A m. kir. osztálysorsjáték résztvevői közül legtöbben régi sorsjegyszámaikat tartják meg, mert így előnyösebben kihasználhatják az óriási nyerési esélyeket. Emiatt áll aránylag kevés sorsjegy az új vevő rendelkezésére az október 16-án kezdődő új sorsjátékban. Siessen magának tehát egy sorsjegyet biztosítani, mert legutóbb is sokan, akik a húzás előtti napokban akartak sorsjegyet venni, már nem kaptak.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere az egyenruházott altiszti létszámhoz tartozó alkalmazottai, valamint a javadalmi őrsége és a hivatásos tűzoltólegénysége részére szükséges **téli ruhadarabok** (zubbonyok, mellények és nadrágok) **megvarratására** (szabómunkára) nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi október hó 16-án d. e. 11 óráig** a polgármesteri XI. (városgazdasági) ügyosztályban (IV. Központi városháza II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül, vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlatait postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon a napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatokat a polgármester nem fogja figyelembe venni.

Az általános és részletes feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX. ker., Gyáli-út 3/b. sz., I. em. 7. alatt) köznaponkint d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1931. évi szeptember hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

Legjutányosabb
intézeti
ágyak, butorok, matrac, paplan, pokróc és ágyneműek.
LEGSZEBB **PAP** LAN LEGJOBB **PAP** LAN LEGOLCSÓBB **PAP** LAN
ALAPITTATOTT 1854.

Kárpitosáru, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba
minden kivitelben kaphatók.
Gichner János
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust postán bérmentve küldök.

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csürda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hűtőberendezések

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Ne vegyen szőnyeget
míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összekötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa,* ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-térnél.)

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros polgármestere az egyenruházott javadalmi őrségi, valamint a tűzoltói tiszti és legénységi alkalmazottai részére szükséges **új bundák** szállítására, **meglévő bundák javítására, új oldalfegyverek szállítására, meglévő oldalfegyverek javítására, téli ingek és kötött kesztyük szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 pengős állami és 1.60 pengős fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban e helyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1931. évi október hó 23-án (pénteken) d. e. 11 óráig** a polgármesteri XI. (városgazdasági) ügyosztályban (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú szobájában) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlatikat postán nem küldhetik be.

Az ajánlatok felbontása ugyanazon a napon, a fent megjelölt helyen d. e. 11 órakor történik és ezen a felbontáson az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkező, vagy az előírt kellékeknek nem megfelelő ajánlatokat a polgármester nem fogja figyelembe venni.

Az általános és részletes feltételek nyomtatványai, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (IX., Gyáli-út 3/b. sz., I. em. 7. alatt) köznaponkint d. e. 9—1 órák között díjtalanul megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlatukkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros polgármestere fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatot visszautasíthatja.

Budapest, 1931. évi szeptember hó 30-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a köztisztasági hivatal részére az 1932. évre szükséges 200.000 kg. **nyírfavesszö** szállítására.

A bánatpénz tekintetében a fentebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII, Kún-utca 8, I. em.) díjtalanul vehetők át.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatok **1931. évi október hó 9-én (pénteken) délelőtt 10 óráig** nyújtandók be a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (Kún-u. 8. sz.). Az ajánlatok ugyanott és ugyanazon napon délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. A felbontásnál a vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1931. évi szeptember hó 5.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913-12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR és FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlított butort, mindennemű fatömegárút

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ *Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.*

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS ● VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 96—6—84

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, víz, légszesz, központi melegvíz fűtési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — **Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.**

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

LEGEZA SZILVIUS
MOTORCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kap ható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: Józsei 306—29.

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapítva 1868-ban **KRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot es Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, iényfürdők és egyéb gyógyiényezők.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. *Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.*
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J. 329-89

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 TELEFON: AUTOMATA 624—88
KŐBÁNYA: BUDAKALÁSZ

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légzészberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. **Mintaraktár:** VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). **Gyár:** VII., Holló-u. 3

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 október 14. — 41. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Kenyér helyett politika

A főváros közgyűlése három napon át izgalmak és szenvedélyek között tanácskozott és a maga izgatott, lázas beteg-állapotával Isten csodája, hogy nem fertőzte meg Budapest józan közönségét. Mert nagy józanság kell ahhoz, hogy politikai faktoroknak nyilt színen való dulakodása ne ragadjon át az amugy is megviselt ideggetű emberekre. Ezt előre akarjuk konstatálni, előbb mint megállapítjuk, hogy ez a háromnapos közgyűlés *kenyér helyett csak politikát juttatott Budapest szegény, — valljuk be, — nyomorgó népének.*

Szinte jó, hogy *azért mégis lesz kenyér.* Lesz annak ellenére, hogy a közgyűlés az inségenyhítést, a szanálást, a gazdasági talpraállást és ki tudja, még mi mindent — *elpolitizált.* A kenyérről, az inségenyhítésről, meg a többi mindenféléről majd gondoskodni fog a főváros, ami alatt azonban — sajnos — nem a közgyűlést, hanem sokkal inkább a főpolgármestert, a polgármestert és a törvényhatósági tanácsot kell érteni. A közgyűlésen a demagógia politikával traktálta az éhezőket bizonyára abban a tudatban, hogy ott van a főpolgármester és a polgármester, akik majd csak foglalkoznak a kenyér-kérdéssel is.

Tessék elhinni, ennek az elgyötört, megtiport, szegényre sorvadt, a világ-válság számumjától megtépett budapesti népnek *nincsen szüksége cirkuszra.* Elfogadott ugyan a közgyűlés egy tiszteletreméltó határozati javaslatot, de az abban foglalt üdvös intézkedéseket elvégezhette volna *a törvényhatósági tanács is, amelyet két álló hétig nem hagytak dolgozni.* Nemcsak a közgyűlés volt meddő harcok színhelye, de lehetetlenné vált, hogy a tanács üléseket tartson és a fontkölcsön ügyét is csak úgy suttyomban lehetett elintézni.

Kenyér helyett választói jogot követeltek. A gazdasági válság megoldása helyett vádaláhelyezésről szavaltak. Akadt, akinek eszébe sem jutottak a hajléktalanok, hanem a rég lezajlott optánsügyről álmodozott. Szeretnénk tudni, mit csináltak volna az urak, ha történetesen az angol parlamentben ültek volna és arról kellett volna ítéletet mondaniok, hogy a győztes Anglia, a brit világbirodalom is lejtőre jutott és hogy neki is ugyanazokkal a szegényes eszközökkel kell budgetjét megjavítani, mint az agyoncsonkított, csöpp Magyarországnak? De Budapest székesfővárosra nem az angol, de még a magyar példa sem illik rá. Budapest székesfőváros összes deficitje a bruttó költségvetésnek csak négy-öt százaléka, tehát egyben jelentéktelen összeg, amikor az egész világon szörnyű gazdasági krizis uralkodik.

De legyünk tisztában azzal is, hogy nem a fővároson akartak ütni az urak, hanem a kormányon, sőt talán azon az előző kormányon, amely tíz esztendőn át termékeny, tiszteletreméltó munkát végzett. Országos politikát űztek a közgyűlési teremben, a fiókparlament komikus szerepére akarták — ki tudja hányadszor — kárhoztatni a főváros törvényhatósági bizottságát.

Politikai célokkal *sokszorosan kompromittálták a fővárost.* Kompromittálták főleg, mert botrányt és politikai dáridót rendeztek akkor, amikor éhezők kenyeréről kellett volna halálos komolysággal beszélniök. Kompromittálták legfőként pedig azért, mert aki a három viharos közgyűlési napról olvassa a tudósításokat, annak *abban a hiszemben kell lennie, hogy Budapest tönkrement, kolduli megy és botrányt kellett rendezni, mert a főváros urai mindent elherdáltak.*

Aki józan szemmel ítéli meg a dolgot, az tudja, hogy *a látszat, amelyet keltettek, határozott hitelrontás Budapest székesfővárossal szemben.*

Aki a botránytudósításokat olvassa, mindenre gondolhat, csak arra nem, hogy *Budapest vagyoni helyzete összehasonlíthatatlanul kedvezőbb, mint Európa többi nagy városáé,* deficitje minden nagyobb megerőltetés nélkül eltüntethető, *Budapest vagyona állandóan növekszik és nettó vagyona meghaladja a nyolcszáz milliót.*

Ezért csaptak botrányt? Ezért verekedtek? Ezért bizalmatlanok? Ezért emlegettek börtönőrt?

Megáll az ember esze!

Máshol ünnepelnék azokat a városkormányzókat.

Mégis száműzni kellene már végre örökre és tökéletesen a politikát a városháza falai közül.

Semmiféle megrázkódtatás sem érheti a főváros gazdálkodását

Nem kell tartani a közüzemi díjak megdrágulásától — Napirendre kerül a közlekedési vállalatok egyesítésének kérdése

Az a nagyarányú várakozás, amellyel az egész várospolitikai élet a takarékossági bizottságok jelentéseit várta, beteljesedett, mert az elmúlt napokban a közlekedési és üzemi vállalatokhoz kiküldött bizottságok is befejezték munkájukat. Ma már együtt van az egész anyag és *teljesen áttekinthető képet nyújt nemcsak a takarékosság lehető alkalmazásáról, hanem a fővárosi apparátus működésének ügyszólván egész területéről.* A jelentések hűségesen visszatükröztetik a fölösleges szerveket, az elkerülhetőnek látszó kiadásokat és ugyanakkor rámutatnak az ügyvitel olyan kívánatos megváltoztatására, amelynek révén mód és lehetőség kínálkozik a bevételek fokozására, illetve a kiadások csökkentésére. A jelentésekben lefektetett javaslatok között nagy érdeklődést keltett az a terv, hogy *komolyan hozzá kell fogni egyes üzemek összevonásához, elsősorban a közlekedési vállalatok egyesítéséhez.* Erről a nagyfontosságú problémáról folytattunk beszélgetést

Kozma Jenő dr.

országgyűlési képviselővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A takarékossági bizottságok nagy alapossággal, hozzáértéssel és mindenre figyelő körültekintéssel végezték munkájukat. Mindegyik jelentés külön-külön előtárja az üzemekben és a közigazgatásban megnyilatkozó hibákat és én biztosra veszem, hogy

a takarékosság feltétlen alkalmazásán túl, olyan módosításokra is sor kerül, amelyek számos vonatkozásban megkönnyítik majd az üzemek felügyeletét és a termelés racionálisabb alkalmazását.

Felfogásom szerint *nem lehet napirendre térni a közlekedési vállalatok egyesítésének nagy problémája elől sem* és bizonyosra veszem, hogy

a közeljövőben az összes illetékes szervek foglalkoznak az üzemek egyesítésének keresztülvitelével.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt azt az aggodalmat, hogy a takarékossági intézkedések ellenére is szükségessé válik *a közüzemi szolgáltatások díjainak és a közlekedési tarifáknak megfelelő emelése.*

— A törvényhatósági tanács — mondotta — kizárólag azért küldötte ki a takarékossági bizottságot, hogy *a tarifaemelés megelőzése* érdekében kutassa ki a törölhető tételeket és gondoskodjon a kiadások megfelelő apasztásáról. A községi ügyvitel két gépezetében: a közigazgatásban és az üzemekben sikerült körülbelül *húszmillió pengőt* mellőzni a kiadási rovatokból, ami lehetővé teszi a jövőévi költségvetés egyensúlyának teljes biztosítását. Ami már most a bevételi előirányzatokat illeti, mindenütt a legóvatosabb és legmegfontoltabb kalkulációval állították be a várható jövedelmeket és

kizártnak tartom, hogy ebben a vonatkozásban meglepetések vagy váratlan eltolódások következzenek be.

Éppen ezért *a tarifaemelés gondolata teljesen távol áll a főváros vezető köreitől és megnyugtathatom a közvéleményt afelől, hogy a közszolgáltatási díjak drágulásától nem kell tartani.* Minden esetre alapos munkát kell végezni a költségvetés reális összeállítása érdekében és

a törvényhatósági tanács a budget átvizsgálásakor a legszigorúbb mértékkel fogja elbírálni az összes tételeket.

Meggyőződésem, hogy *a főváros gazdálkodása a közeljövőben mentes marad minden megrázkódtatástól,* anélkül, hogy a közönség teherbírását akár az adók révén, akár pedig a burkolt adónak számítható tarifák emelésével fokozná.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a főváros a téli hónapokra nagyarányú jótékonysági akciók lebonyolítását készíti elő és a legkomolyabb akarással fáradozik azon, hogy *e nehéz időben Budapest szegényei eredményes támogatásban részesüljenek.*

Öt év alatt 5 százalékkal csökkentik a főváros tisztviselő személyzetét

Sürgősen elkészítik az uj normálstátust — Véget vetnek a nyugdijasok szerződéses ujraalkalmazásának — Szerdán a státusrendező bizottság döntő ülést tart

Mint annakidején a *Fővárosi Hirlap* részletesen megírta, a közgyűlés már májusban foglalkozott *a státusrendezés, elsősorban a mammutfizetések és az álláshalmozás kérdésével* s ugyanakkor öttagú bizottságot is küldött ki *Bódy* Tivadar elnöklete alatt mindezeknek a kérdéseknek az előkészítésére. A közbejött torlódó események miatt a bizottság munkája állandóan késett, most azonban, hogy a takarékossági bizottságok egyöntetűen konstatálták az adminisztráció túldimenzionáltságát, sőt egyes helyeken a személyzet túltengését is, *a státusrendező bizottságot sürgősen egybehívták és Bódy* Tivadar elnöklete alatt pénteken kezdődött meg a nagyfontosságú tanácskozás. A bizottság tisztában van a rábízott feladat nehézségeivel, kényes körülményeivel s ezért

a legnagyobb körültekintéssel és óvatossággal bírálja el az összes kérdéseket és már az első ülésen leszögezték, hogy a fővárosnál nem lesz B-lista,

csupán a kirívó hibákat sietnek megszüntetni és az adminisztráció bonyodalmas, drága és sok tekintetben a kor szellemével nem egyező módszereit fogják megreformálni. Az elnöki ügyosztály most dolgozik mindazoknak az adatoknak és kimutatásoknak az összeállításán, amiket a státusbizottság bekért, *így pontos kimutatást készít arról is, hogy az egyes hivatalnokok honnan, milyen összegü és hányféle javadalmazást élveznek.* Különös figyelemmel van a státusbizottság *a szerződéses formában újra alkalmazott nyugdijasok jövedelmei iránt,* mert itt látják a legtöbb visszásságot. Nagyon sok állami nyugdijas is élvez a fővárosnál fizetést, ezeknek az ügyeit is átvizsgálják.

A státusbizottság hangoztatja, hogy senkinek sem sérti az exisztenciáját,

de a méltányosság és az igazság vezeti, amikor olyan jövedelmeket szüntet meg, amelyre az illető reá nem szorul, de ugyanakkor elveszi más három vagy négy exisztencia kenyerét.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója beszélgetett **a státusbizottság egyik tagjával,** aki a következőket mondotta:

— A státusbizottság a reá váró nagy feladatot a legabszolutabb pártatlanság és méltányosság jegyében fogja elvégezni. Legelső feladatnak azt tekintjük, hogy megszüntessük a többszörös állások és többszörös javadalmazások élvezetének rendszerét, amely az utóbbi időben meglehetősen elburjánzott. Éppen ezért bekérettük az elnöki ügyosztály útján az összes alkalmazási szerződéseket és azokat egyenként vizsgáljuk át. Hangsúlyozzuk, hogy

nem irányul ez az akció a nyugdíjasok ellen,

csupán az az igazságos elgondolás, hogy a nyugdíj és az új állás együttes javadalma ne legyen nagyobb, mintha az illető most is aktiv szolgálatban lenne. Az álláshalmozás egyéb formáit természetesen szintén szigorú revizió alá vesszük.

— Másik feladatunk *a normálstátus pontos megállapítása.* Utoljára 1911-ben állapították meg a státust a különböző fizetési és rangfokozati kategóriák számára, azóta azonban igen sok eltolódás történt. A vezető gondolat az, hogy állami mintára öt százalékkal redukáljuk az alkalmazottak létszámát. *Természetesen nem gondolunk B-listára,*

szó sem lehet elbocsátásokról,

hanem az az elgondolás, hogy fokozatosan, a halálozás vagy nyugdíjazás folytán megürülő állások megszüntetésével érjük el a kívánt csökkentést. Ilymódon elgondolásunk és az állami létszámcsökkentés analógiájára öt esztendő alatt következik be az öt százalékos redukció.

— Mielőbb hozzáfogunk tehát az új normálstátus megállapításához és *az új státusszabályrendelet kodifikálásához,* amelynek az új fővárosi törvény rendelkezése szerint egyébként is a törvény életbeléptetésétől számított egy éven belül el kell készülnie. Az új státus összeállításánál már számításba vesszük a létesítendő *új kerületi előljáróságok* személyzeti létszámát is, *amely azonban*

nem jelenthet lényeges szaporulatot,

mert az új előljáróságok ellátásáról a korábbi nagy kerületek személyzetének arányos elosztása útján fogunk gondoskodni.

— Harmadik feladatunk az úgynevezett *mammutfizetések megvizsgálása lesz.* Az összes szerződéseket tiszti ügyész jelenlétében átvizsgáljuk és ahol okot látunk a beavatkozásra, ezt nem is mulasztjuk el, mert az új, rendkívüli felhatalmazási törvény és az ezt követő kormányrendeletek erre megadják a lehetőséget.

A státusbizottság legközelebbi ülését *ma, szerdán* tartja és még a héten hozzáfognak a mindenre kiterjeszkedő jelentés és javaslat megszerkesztéséhez.

Elhalasztották a Segítőalap igazgatóságának megválasztását

A Segítőalap intézőbizottságába a törvényhatósági tanács az új fővárosi törvény szerint hat tagot delegál. Az új igazgatósági tagokat a csütörtöki tanácsülésen kellett volna megválasztani, de ezt az ügyet a tárgyalás során legnagyobb meglepetésre levették a napirendről. A választás elhalasztására egy felszólalás adott okot, amely azt kifogásolta, hogy a hat jelölt között *tanácstagokat is kandidáltak, ami lehetetlen, mert a tanács felügyeleti hatósága a Segítőalapnak,* s így

az igazgatósági tagok mint tanácstagok, önmaguk ellenőrzői és felettesei lennének.

A polgármester *Joanovich* Pál, *Bednárcz* Róbert, *Bódy* Tivadar, *Usetty* Béla, *Kabakovics* József és *Bresztovszky* Ede törvényhatósági bizottsági tagok kiküldését javasolta, akik közül *Bódy* Tivadar és *Usetty* Béla tagjai a tanácsnak is. Az igazgatóság megalakításának elhalasztása az intézmény munkamenetét kellemetlenül hátráltatja, mert az interregnum miatt az Alap vezetősége nem intézhetett el több felgyülemlett nagy problémát, elsősorban *az orvoskérdést,* amelyről esztendők óta folyik a vita a Segítőalap és az Orvosszövetség között minden kibontakozás nélkül.

A takarékossági bizottság vizsgálata során kifogásolták, hogy a *Balatonkenesei Fővárosi Üdülő Telep* nem lukratív, mert nincs eléggé kihasználva. Nyáron át zsúfolva van ugyan az intézmény, de az őszi és téli hónapokban alig van egy-két vendég, úgyhogy van idő, amikor egy-egy vendégre két-három alkalmazott jut. Az 50.000 pengő körüli deficit eltüntetésén gondolkodik tehát a Segítőalap igazgatósága és felmerült az a terv is, hogy

a tökéletes komforttal berendezett nagyszállót a téli idény alatt megnyitják az idegenek számára is.

Azt remélik, hogy olyan arányú látogatottságot tudnak biztosítani a kenesei üdülőtelep szállodájának, — amely nemcsak a Balaton, de egész Magyarország egyik legtökéletesebb, szanatóriumi nívón álló hotelje, — hanem jelentékeny haszna is lesz az intézménynek.

A Segítőalap igazgatósága most foglalkozik *a tisztviselőkölcsönök kérdésével is.* A fizetésredukció révén tudvalevően felborult sok alkalmazott háztartási budgetje és nehézségbe ütközik a Segítőalapnál felvett fizetési előlegek, illetve kölcsönök visszafizetése. A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége ezért javaslattal fordult a Segítőalap igazgatóságához, amelyben

a kölcsönök visszafizetési terminusának meghosszabbítását kérte.

A vezetőség az intézőbizottság utólagos jóváhagyásában bízva, ehhez a kérdéshez elvben hozzá is járult és a törlesztések, visszafizetések terminusát mindazoknak engedélyezik, akik ezt határozottan kérik. A visszafizetési határidő meghosszabbításának végleges szabályozása az új intézőbizottság megalakulása után történik meg.

Rövidesen napirendre kerül a rokonhivatásu üzemek egyesítése

Az Élelmiszerüzem vesziá a kenyérgyára és a Lóhusüzemet — Áll a harc a villamos és az Autobuszüzem között

Rövid időn belül nagyjelentőségü és nagyfontosságú intézkedések következnek a fővárosi üzemek ügyvitelének szabályozásában. A takarékossági bizottságok javaslatai ugyanis teljes részletességgel foglalkoznak az összes üzemek helyzetével és jelentésükben kimutatják mindazokat a kívánalmakat, amelyek alkalmasak az üzemek jövedelmezőségének fokozására. Ezek között szerepel az a célkitüzés is, hogy *a rokoncélú üzemeket közös igazgatás alá vonják* és így csökkentsék az adminisztrációval együttjáró nagyobb költségeket.

Függetlenül a takarékossági bizottságok javaslataitól, más szempontok is előirják a községi üzemek vezetésének új rendszerbe hozását. A fővárosi törvény ugyanis kimondja, hogy

a rokoncélú üzemeket feltétlenül egyesíteni kell

és ennek a végrehajtására határidöt elő is ir. *Scitovszky* Béla belügyminiszter a folyó évi költségvetést jóváhagyó leiratában ugyancsak különös nyomatékkal mutatott rá ennek a feladatnak mielőbbi megoldására és *így a törvényhatósági tanács nem térhet ki az üzemek egyesítésének végrehajtása elől.*

Az üzemek összevonásának kérdése valóban nem könnyü feladat, azonban súlyos és megfontolandó okok sürgetik, hogy *a kezdeményezés mielőbb megtörténjen.* Az említett belügyminiszteri leirat meg is nevezte azokat az üzemeket, amelyeknek működése azonos feladatkörben mozog:

egyesíteni kell a fürdőket, még pedig olymódon, hogy az igazgatás a Gellért-fürdő égisze alatt folytatódjon.

Az első kísérlet erre már megtörtént, mert a Rudasfürdőt a Gellértfürdő alá rendelték és így csak arról lehet szó, hogy *a Széchenyi-fürdőt is központosítsák* és ezzel alapozzák meg ennek az intézménynek jövedelmezőbb munkásságát. Az élelmezési üzemek sorában *a Községi Kenyérgyár és a Községi Lóhúsüzem azok,* amelyek eddig mint tanácsi üzemek működtek, de

már régen megérettek arra, hogy a Községi Élelmiszerüzem kipróbált irányitása alá kerüljenek.

Köztudomású ugyanis, hogy a *Községi Kenyérgyár* nem váltotta be a hozzáfüzött reményeket, mert a háború alatt a kenyérárak maximálva voltak és ez időkben a községi üzem nem fejthetett ki hatásos tevékenységet az árak kialakításában. Igazi szerepe a háború utáni nehéz években érkezett volna el, azonban a folyton megnyilvánuló drágasági folyamatot semmiképpen sem tudta kedvezően befolyásolni. Történtek ugyan bátortalan kísérletek, amelyeknek eredménye a községi termékek egy-kétfilléres árleszállítása volt, mindez azonban *nem járult hozzá az árak olymódon való nivellálásához,* hogy abból a köznek bármiféle előnye lett volna. A Lóhúsüzem évről-évre fokozza a maga kapacitását és ennek az üzemnek volna is lehetősége komoly jövedelmezőségre, ám

az igazgatási költségek hallatlanul túlméretezett volta miatt lukratív vállalkozásról nem lehet beszélni.

Kétségtelen, hogy az Élelmiszerüzem, a maga nagy apparátusával meg tudja majd szervezni mindkét üzem reális működését és anélkül, hogy a magánipartnak továbbra is az eddigi konkurrenciát fokozná: *összeegyezteti a nagyközönség és a magánipar érdekeit olymódon, hogy ebből a főváros is megtalálja a maga üzleti számításait.*

Nagyon nehéz feladat a közlekedési vállalatok egyesítésének végrehajtása, mert

a kulisszák mögött páratlanul szívós harc folyik a Beszkárt és az Autóbuszüzem között.

El kell ismerni, hogy a BESzKRT nagyobb és hatalmasabb vállalat, viszont a villamosforgalommal szemben az autobuszközlekedés mondhatja magáénak a jövőt: *ezen a két ponton is szembekerült egymással a főváros közlekedési apparátusa.* Mindez azonban nem gátolja meg az illetékes szerveket abban, hogy *komoly akarással készítsék elő az üzemek egyesítését,* mert lukratív üzletmenetet csakis az összehangolt együttműködéstől várhat a főváros vezetősége.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

Leukoplast
magyar gyártmány

Legolcsóbb házhelyparcellázás
BARACSKA és PETTEND
között
vasútvonal mentén, a balatoni műút mellett, Budapest-Kelenföldtől 28 km-re.
Házhelyek □-ölenként
1 P 20 fillértől.
Készpénzben fizetendő 10%, a hátralék
havi 10 pengős részletekben.
Talajvizmentes legjobb termőföld, kitünő ivóvíz, villanyvilágitás.
Nyaralásra is különösen alkalmas.
VELENCEI-TÓ vasúton 12 perc.
Ingyen autobuszjárat oda és vissza:
vasár- és ünnepnapokon d. e. 1/2 10, d. u. 1/2 3, minden csütörtökön és szombaton d. u. 3 órakor
Előzetesen bejelentett csoportok részére ingyen autobusz a telep megtekintésére bármely időben rendelkezésre áll.
Gyülekezés: kedvezőtlen idő esetén is a városi irodában (I., Horthy Miklós-körtér 3|b I. em. 6. Telefon: Aut. 694—33)
Részletes prospektust kivánatra díjmentesen küldünk

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Pesti kirakat

A látszat

Tehát Teleszky...

A pesti kirakatnak most ő áll a közepén. Akármiről van szó klubban, kávéházban, utcán, családi asztalnál, két perc alatt ott tart a társalgás, hogy:

— Persze, Teleszky...

Bethlen egy év előtt felkínálta neki a pénzügyminiszteri tárcát. Bethlen lemondása után a kormányzó elsősorban az ő kormányalakítására gondolt. Se ezt, se azt nem vállalta. De nem lépett be a Károlyi-kabinetbe sem, hanem maradt a láthatatlan, de nagyhatalmú kéz, amely mindent irányít és amelyről minden láthatatlansága ellenére is, mindenkor és mindenki tudja, hogy az övé.

Mert ezt a kezet meg lehet ismerni. Ismerjük a háború kitörése óta, hiszen most is betűről-betűre ugyanazt a receptet írja, ugyanazokat a paranesokat osztogatja. Hogy ezek a receptek gyógyítanak-e, hogy ezek a paranesok életet, vagy halált hoznak-e: erről vitatkozik ma mindenki, ettől a kérdéstől hangos ma az ország.

Bele kell nyugodni, hogy *ma az egész világon a Teleszkyek uralkodnak.* Egészen babonásan, dermesztően hasonlatos az angol Teleszkynek, ama bizonyos Snowden-nek működése. Épp úgy emeli az adókat, épp úgy szállítja le a fizetéseket. Warmbold professzornak hívják a legújabb német Teleszkyt, aki — úgy látszik — Teleszkybb lesz a Teleszkynél. Muszáj is neki, mert a németek még súlyosabb helyzetben vannak, mint mi. A lengyel Teleszky — pardon, hogy a neve nem jut eszünkbe! — már egészen más. Ő a forgalmi adó kulcsát *nem felemeli, hanem leszállítja.* Az a számítása ugyanis, hogy kisebb fogyasztási adó mellett nagyobb a fogyasztás.

A történelem dönti el majd, hogy kinek van igaza.

Addig hagyjuk dolgozni Teleszkyt és lássuk, mi történik körülötte a pesti kirakatban?

Itt most a *látszat-adóztatás* a főprobléma. A pestiek már megnyugodtak mindenben, csak a *látszat* nem tetszik nekik. Bocsánat a szójátéknak tetsző megállapításért, de: *látszik, hogy Budapest mindig a látszatnak élt.*

Szerintünk is igazságtalan, ha a látszatnak bármily szerepe lesz is az adóztatásnál; de *az igazi, a mély felháborodás azoknak az oldalán van, akik egész életükben, mindig egyedül és kizárólag a látszatnak éltek.*

De mennyien vannak!

Hatvan fillért költöttek, mert csak egy pengő hatvanuk volt, a pincérnek azonban egy pengőt kellett adni, hogy abba ne hagyja a méltóságosuramozást.

Krumplira se jutott otthon ebédre, de a kávéházban selyemben terpeszkedtek.

Autón jártak, de nem fizették a részleteket, adósak maradtak a soffőr bérével. Főúri lakás rideg termeiben dideregtek, gallérmosás-gondjaik voltak, ahelyett, hogy intim meleg otthont tartottak volna gondok és tolvaj, gonosz cselédség nélkül.

Most aztán megindult a „leépítés", mert megriadtak a látszat-adóztatástól.

Teleszky János tényleg nem ismeri a pestieket, ha azt hiszi, hogy ez a látszat-adóztatás a szörnyűséges felháborodáson túl is hoz valamit a konyhára.

A látszat szempontjából kétféle ember van Pesten és *látszat* szerint egyiket sem lehet megfogni.

Az egyik fajta: dúsgazdag, de olyan látszatot tud maga körül kelteni, hogy az ember a zsebébe nyúl és alamizsnát akar neki adni.

Ebből a fajtából bizony nem lesz adótöbblet.

De nem lesz a másikból sem, amely *tegnapig* méltóságos úr, Herr Baron volt, autót tartott, pengős borravalót adott, hatszobás lakásban terpeszkedett és naponta más selyemruhában ült a kávéház kirakatában.

Mindez tegnap volt. A hatszobás lakásban ma már öt albérlő lakik és ha lehetne, ágyrajárókat is toboroznának. A pincér a Herr Baron után ma már *piszok fráter*-t kiált. Az autókat leállítják, ők pedig, akik tegnap még nem tudtak elég kényelmesen elfeküdni a puha párnákon, szerény egyedek a villamoson lógó fürtökben.

Mert ma *ez* a látszat a divat.

A pestieken akar kifogni Teleszky?

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Hétszázötven főnyi munkaerő fölszabadul a nagyüzemek racionalizálása révén

A központosított adminisztráció alkalmazásán kívül rövidesen sor kerül a díjak reviziójára is

Érthetően nagy és komoly érdeklődés előzte meg annak a takarékossági bizottságnak a jelentését, amelyiknek a három nagyüzem: a *Gáz-, Víz- és Elektromosművek* ügyvitelének és gazdálkodásának felülvizsgálata jutott feladatul. Ez a három üzem kétségtelenül a főváros legnagyobb értékei közé tartozik, nemcsak azért, mert berendezései révén páratlan vagyontárgyat reprezentálnak, hanem azért is, mert *ezek szolgáltatják a legnagyobb bevételeket és jövedelmeket.* A takarékossági vizsgálat részleteiről és az ezzel kapcsolatosan felmerült problémákról folytattunk beszélgetést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tisztában voltunk azzal, hogy az üzemek gazdasági és szociális szerkezete sokkal érzékenyebb, semhogy azok költségvetésszerű programján *ötletszerű módosításokat* lehessen végrehajtani. Viszont aziránt sem volt kétségünk, hogy a három nagyüzem összesen 89 millió pengős bevételi előirányzata és különböző üzemi nyílt- és latens tartalékai *rendelkeznek annyi rugalmassággal, hogy azokat mint erőforrásokat a községi háztartás egyensúlyának helyreállítására igénybevehetjük* az üzemek érdekeinek sérelme nélkül. Azzal is tisztában voltunk, hogy

a ma elérhető megtakarítások nem jelentenek szerves, évekre előrelátó eredményeket,

de ilyesmiről az üzemek gyökeres szervezeti reorganizálása, mélyreható személyi és dologi reformok, a tarifapolitika gyökeres revíziója nélkül beszélni sem lehet. Meg kell elégednünk azzal, hogy az elérhető megtakarítások a konkrét esetben: az 1932-ik költségvetési évben a községi háztartás tehermentesítésére rendelkezésre állanak. Felhasználtuk az alkalmat arra is, hogy az ekként megszűkített programunk kereteit túlmenően

oly körülményekre is felhívjuk a figyelmet, amelyek az említett üzemek szempontjából döntő jelentőséggel bírnak

és amelyek haladéktalan napirendre tüzése egyaránt érdeke az üzemeknek és a köznek.

— A *kiadások csökkentése* érdekében megvizsgáltuk a személyi kiadásokat és megállapítottuk, hogy az üzemi személyzet illetményeinek megállapítása a *mai rendszer szerint teljesen tarthatatlan.* Vannak üzemek, ahol tizenegyféle címen kapja a személyzet a maga járandóságait, amelyhez kapcsolódnak még *különböző természetbeni juttatások,* valamint kedvezmények. Körülbelül 130 ezer pengő értéknek felel meg az a *villamosáram,* amelyet az üzemi tisztviselők ingyen használhatnak, a *kedvezményes árammal* bíró fővárosi alkalmazottak fogyasztása pedig évi 1,387.000 pengőre rug. Az alkalmazottak tüzelőszer-ellátása 314.000 pengővel szerepel: mindezek a juttatások az összes üzemeknél szerepelnek. A valóságos illetmények pontos áttekintését meg kell könnyíteni, mert a mai helyzet az üzemek eredményeinek elbírálását lehetetlenné teszi.

— Az üzemek racionalizálása révén, megállapításunk szerint,

a közeljövőben 700—750 munkaerő szabadul fel,

akiknek az illetményei kétmillió pengőt képviselnek. Ezt a helyzetet átmenetileg nyugdíjazásokkal és csökkentett óraszámokkal lehet fokozatosan áthidalni, de megoldás az is, hogy a fölösleges munkaerőket más üzemekhez helyezzék át. Általában az *üzemek személyzete túl van dimenzionálva és meggyőződésem, hogy magánvállalkozás sokkal kisebb apparátussal tudná az üzemvitelt lebonyolítani.* Itt van a fővárosi törvény, amely elvileg lefekteti azt a rendelkezést, hogy az üzemeket egységes adminisztráció alá kell helyezni:

ez az új rendszer feltétlenül olcsóbbítaná a nagyüzemek igazgatását.

— Megvizsgáltuk a bevételek fokozására alkalmas lehetőségeket, és ezek sorában *a kinnlevőségek erőteljesebb behajtására hívtuk fel a figyelmet. Egymagában az Elektromosműveknél egymillió pengőre rúg a hátralékok összege, amely főleg a közhatóságok késedelmes fizetési készségéből ered.* Idetartozik az is, hogy például

az Elektromosművek tarifarendszerét revizió alá kell venni

oly módon, hogy amint azt már a *Fővárosi Hirlap*-ban kifejtettem: az egységárakat az emelkedő fogyasztással *degressziv* tendenciájúvá kell átváltoztatni. Végleges megoldásnak az *alapdíjas tarifa* bevezetése volna a legmegfelelőbb, amelyre a nagyüzemek a szükséges előkészületeket meg is teszik.

— Végeredményben sikerült mindhárom üzemnél a kiadások csökkentése és a bevételek észszerű fokozásával

hat és félmillió pengő fölösleget találni,

ami olyan összeg, hogy azok révén a fővárosnak járó juttatások jelentékenyen növelhetők. Megnyugtató, hogy mindhárom üzem bevételi előirányzata *tökéletesen reális* és bizonyos, hogy a vizsgálat kedvező eredménye jótékonyan fogja éreztetni hatását a községi háztartás egyensúlya javára.

A takarékossági bizottságok jelentéseit a költségvetéssel egyidejüleg fogja tárgyalni a törvényhatósági tanács és gondoskodik a költségvetési tervezet oly módon való módosításáról, hogy azokban a takarékossági javaslatok teljes egészükben érvényesüljenek.

1931. SZEPTEMBER 18-ÁN A 300.000 P. JUTALMAT A 73193 SZÁMÚ SORSJEGGYEL
1931. SZEPTEMBER HÓ 7-ÉN A 100.000 P. FŐNYEREMÉNYT A 71830 SZ. SORSJEGGYEL
1931. AUGUSZTUS HÓ 21-ÉN AZ 50.000 P. FŐNYEREMÉNYT A 67443 SZ. SORSJEGGYEL
1931. AUGUSZTUS HÓ 27-ÉN A 30.000 P. FŐNYEREMÉNYT AZ 53479 SZ. SORSJEGGYEL
A LEGUTOLSÓ V. OSZT. HÚZÁSON TÖRÖKSZERENCSÉS VEVŐI NYERTÉK
TÖRÖK A. ÉS TSA BANKHÁZ R.T.
Budapest, IV. ker., Szervita-tér 3. sz.
VÁSÁROLJON VAGY RENDELJEN MIELŐBB TÖRÖKNÉL OSZTÁLYSORSJEGYET.
HÚZÁS MÁR OKTÓBER 16-ÁN KEZDŐDIK.
Elérhető legnagyobb nyeremény
500000 P.
SORSJEGYÁRAK:
EGÉSZSORSJEGY P. 24.- | FÉL SORSJEGY P. 12.- | NEGYEDSORSJEGY P. 6.-
RENDELÉSRE LEVELEZŐLAP ELÉGSÉGES.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867 Telefon: J. 415—20

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Éles kritikában részesíti a Háztulajdonosok Szövetsége a Vizművek pénzügyi eredményeit

Tiltakoznak a díjemelés ellen és lukratív üzletvitelt sürgetnek

A vízdíjak esetleges felemelésének kérdése nem újkeletű: még a takarékossági bizottság által javasolt tarifareform előtt szó volt arról, hogy *megfelelő mértékben felemelik az egységárat*, ezt a tervet azonban nem hajtották végre. A vízdíjak esetleges megdrágítása természetesen *elsősorban a háztulajdonosokat sujtja*, akik a közelmultban

érdekes beadványt intéztek a főváros vezetőségéhez.

A tanulmányszámba menő előterjesztés mindenekelőtt hangoztatja, hogy *a Vizművek jövedelmezőségét a díjak felemelése nélkül is fokozni lehetne, ha visszatérnének a háború előtti üzemvezetéshez*, amikor tudvalevőleg az üzem évente négy-ötmillió pengő jövedelmet produkált. A háztulajdonosok mérlegelése szerint a szervezeti reformban kellene keresni a bevételek fokozásának lehetőségét és ezért arra kérik a fővárost, hogy ebben az irányban

gondoskodjon a lukratív üzletvitel biztosításáról

és mellőzze a legkényelmesebbnek látszó díjemelés keresztülvitelét.

A Vízművek igazgatósága még nem foglalkozott a háztulajdonosok előterjesztésével, azonban a várható állásfoglalást érdekesen illusztrálja az a nyilatkozat, amelyet

illetékes helyen

mondottak a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Semmiképpen sem helytállóak a memorandum adatai, mert mindenekelőtt tudni kell, hogy az üzemi viszonyok megváltoztak. A Vízművek például a jelzett időpontban mint *hatósági üzem* működött. *Azóta önálló üzemmé fejlődött a fővárosnak ez a nagyfontosságú vállalata*, amelyet

természetszerűleg megterhel az adminisztrációs kiadás,

ami a háború alatt és azt megelőző években a *központi igazgatásra* hárult. Akkoriban a pénzbeszedői tevékenységet például *az előljáróságok közegei látták el*, lehet, hogy olcsóbban, azonban *sokszor évekig is eltartott, amíg egy-egy nehezebben fizető féltől a számla összegét elhozták*. Az inkasszó most havonta történik a legnagyobb redben. Másképpen bírálandók el a régi kiadási tételek, mint ahogy

majdnem lehetetlen megjósolni az évi bevételek alakulását.

A Vízművek termelésének mennyisége és a fogyasztás mértéke *elsősorban az időjárástól függ* és ez szabja meg a zárszámadás kialakulását is. Ha száraz a nyár, akkor természetesen a vízfogyasztással együtt *a vízdíjak is magasabbak*, ha viszont a nyári hónapokban hüvös és csapadékos idő uralkodik: akkor *a bevételek lényegesen alatta maradnak minden reális várakozásnak*. Az ellentétes kijelentésekkel szemben meg kell állapítanunk, hogy

a Vízművek mai új szervezete sokkal mozgékonyabb és életrevalóbb, mint a régebbi időkben

s ezért a törekvés csak az lehet, hogy *a fővárosnak ezt az üzemét további komoly befektetésekkel a legmodernebb nívóra emeljük*. Mindezektől természetesen *teljesen független* a vízdíjak alakulásának ügye, amely fölött a törvényhatósági tanács hivatott megfelelő döntést hozni.

A háztulajdonosoknak adott válasszal természetesen nem záródik le a Vízművek működésének elbírálása, amelyről nagy érdekességű vélemények olvashatók *a takarékossági bizottság* jelentéseiben. Ebben a jelentésben többek között szó esik

az árammérő órák bérleteinek rendszeresítéséről,

amely réven tekintélyes jövedelemtöbbletet vár a Vízművek igazgatósága. Értesülésünk szerint ebben a vonatkozásban a világítási ügyosztály mindenre kiterjedő *javaslatot dolgozott ki*, amelyben részletesen megindokolja a vízmérő felállításának szükségességét és ezzel mellőzhetőnek véli a vízdíjak tervezett felemelését.

Legkésőbb tavaszra befejezik az összes piacok átépítését

Régi és súlyos városrendezési kifogás alá esett a szénatéri piac, ahol már annyira elfajultak az állapotok, hogy *a közlekedés zavartalan lebonyolítása is komolyan akadályozva volt*. Már évekkel ezelőtt probléma volt, miképpen történjék ennek a népes piacnak rendezése és felmerült az a gondolat is, hogy valahová máshová helyezik át, de ezt később el kellett ejteni, mert a közelben seholsem találtak alkalmas helyet, vásárcsarnok építésére pedig nincs pénz. Ekkor merült fel az a terv, hogy a szénatéri piacot *a BBTE sporttelepe Várhegy-utca felé néző szögletének felhasználásával rendezik*. A főváros ezt az 500 négyzetöles területet már birtokba is vette és a mult héten megkezdték a földrendezési munkálatokat, azután rövidesen hozzáfognak a csatornázáshoz, a burkoláshoz és az új árusító helyek felépítéséhez. A közélelmezési ügyosztály úgy hiszi, hogy

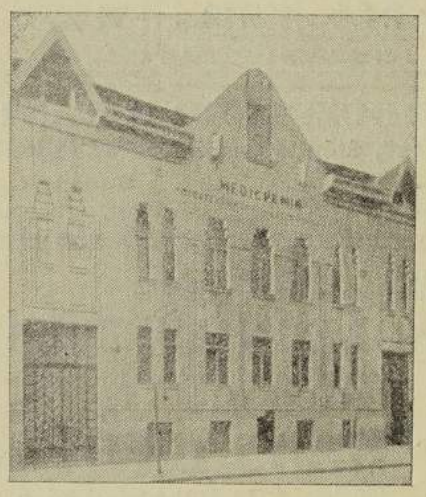
még a tél előtt elkészül az új piac,

amelynek megtörténtével eltűnnek a járda melletti bódésorok is. Az egész piactér célszerűbb lesz, úgy, hogy a ma szétterülő, rendetlenül elnyúló piac *összefüggő egységet* alkot azon a területen, amelyet a régi János-kórház és a sporttelep határol. Ezzel nemcsak a budai oldal szépségét megbontó, kirívó állapotok szünnek meg, hanem *a jobbpart leglátogatottabb és legélénkebb élelmiszervására nyer higiénikus, minden igényt kielégítő elhelyezést.*

A szénatéri piaccal egyidőben egyéb piacrendezési munkálatok is igen előrehaladott stádiumban vannak. Legkésőbb a jövő tavasszal befejeződik a főváros piacrendezési programja, legalább tíz esztendőre. A Garay-téri zártvásár munkái annyira előrehaladtak, hogy decemberben átadják a forgalomnak. Itt 400 árufülke lesz az állandó árusoknak és bőséges hely a termelőknek, az iparcikk-kereskedőknek és az alkalmi árusoknak is.

A Bosnyák-téri piac a Zuglóban teljesen újjáépült, az áthelyezett Lehel-téri és Haller-utcai piac munkálatai közelednek a befejezéshez.

Tavaszra marad *a Döbrentei-téri piac*, amelyet úgy készít el a főváros, hogy stílusosan illeszkedjék a Hungária-forrás ivócsarnoka melletti park és a fürdőövezet városképébe. Most dolgoznak az *új Krisztina-téri zártvásár* bővítésén, amely máris szűknek bizonyult. Hátra van még *az új központi élelmiszer nagyvásár* megnyitása, ahol télen a belső szerelési munkák folynak. Kora tavasszal lesz a kontinens egyik leghatalmasabb és legmodernebb vásárcsarnokának megnyitása.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Kidobja pénzét, ha házbért fizet és soha nem lesz semmije!
Felépítjük prima kivitelű családi házát tehermentes telkére, ha 30—40% készpénzzel rendelkezik. Hátralékot 5—15 év alatt törleszthető.
Nem kisérti a felmondás és költözködés réme. Uj háza 30 évig adómentes. Lakása teljesen féregmentes és egészséges lesz.
Minden igénynek megfelelő tervek és műleírások díjmentesen állanak építtetőinknek rendelkezésére.
Olcsó építkezés! Prima kivitel!
Ne késsen egy napot sem, mert 45 munkanapalatt beköltözésre teljesen készen adjuk át a legjobb anyagokból felépített családi házát.
Háztatarozások, átalakítások és emeletráépítések legolcsóbban részletfizetésre is
Öröklakások Családházépítő és Parcellázó Vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-utca 24. Félemelet 43, Telefon: 257—27.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosáru és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS-UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Szervezeti reformokkal kell megjavitani a közigazgatás gépezetét, hogy a főváros megfelelhessen összes feladatának

A takarékossági bizottságok heteken át tartó munkájában jelentőségteljes és komoly szerep jutott *Payr* Hugó országgyülési képviselőnek, a törvényhatósági tanács tagjának, aki a közigazgatási ügyvitelt vizsgáló bizottság minden ülésén résztvett és igy módjában volt *tökéletesen áttekinthető képet szerezni a főváros mai állapotáról.* A bizottság jelentésének publikálása után most szükségesnek tartottuk

Payr Hugó

véleményét megkérdezni a *kibontakozás módozatairól,* amelyet a következőkben körvonalazott a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Budapest ma *koncentrikus válsággyürü* középpontjában van. A szélső a világválság, amely a világ régi gazdasági rendjének felbomlásában és új gazdaságú egyensúly keresésében nyilvánul. Beljebb az ország gazdasági válsága, amely *egyfelől külpolitikai vonatkozású,* Magyarország nemzetközi helyzetéből adódó, másfelől *belpolitikai természetű,* az ország saját gazdasági bajaiból fakadó. Ezen belül itt áll a főváros a maga kettős válságával: *a lakosság és az igazgatás válságával.* E válságok összefüggnek. A szélesebbkörüek befolyásolják a szükebbkörüeket, de nem determinálják az uóbbiak sorsát. Vagyis a belsőbb kör nincs akadályozva, hogy függésében is ne kereshessen és ne találhasson kedvezőbb helyzetet. Ezért — hisz a világválság évtizedekig eltarthat — az országos politikának, még kevésbbé

a főváros községi politikájának nem lehet álláspontja sem a kivárás, sem a passzivitás.

Az ország gazdasági válságát a főváros nem oldhatja meg a maga hatáskörében is aránylag keveset tehet e tekintetben, de megoldhatja *a közigazgatás válságát,* amivel a lakosság gazdasági nehézségeit is lényegesen enyhithetik.

— A főváros önkormányzatának két feladatköre van: *közigazgatási,* továbbá a *gazdasági, kultúrális és szociális.* Az elsőbe tartozik az élet megkönnyítése, a magángazdaság számára is, a másodikba a gazdasági, kultúrális és szociális feladatok közvetlen ellátása. Az előbbi, a közigazgatás feltétlenül ellátandó, az utóbbi ellátható, ha kívánatos és mód van rá. Tisztában kell lennünk azzal, hogy

a főváros szerepe most alig lehet több, minthogy az életet s különösen a gazdasági életet tehermentesítse és elősegítse.

A főváros önkormányzata végre is elsősorban közigazgatási szervezet és ezt a hivatást nem szabad alábecsülnünk, hisz a közgazdasági problémák ma jórészt közigazgatási problémák is. Először meg kell tehát állapitanunk a közigazgatási költségvetést, azután dönteni kell, *milyen feladatokat vállalhatunk a gazdasági, kultúrális és szociális szükségletek közvetlen kielégitésére.* Ezt a munkát szigoruan kell elvégeznünk. Pénzügyi adottságaink alapján és igazgatásunk gépezetének javitását szem előtt tartva, ami ezen kivül marad, mint kielégithetetlen szükséglet és megoldhatatlan feladat, az csak úgy oldható meg,

ha erre az állam pénzügyileg valamilyen módon lehetőséget ad,

elsősorban törvényes tartozásainak kiegyenlitésével, költségek elvállalásával, jövedelmek, vagy jövedelmi források átengedésével, de mindenekfölött a polgárság fizetőképességének meghagyásával.

— Evégből szükség van az állammal való pénzügyi tárgyalásokra és pénzügyi egyezményekre. *Ezeket a tárgyalásokat legsürgősebben, lehetőleg még az 1932. évi költségvetés kögyülési tárgyalása előtt meg kell kezdeni.* Nem hihetjük, hogy a főpolgármesternek, a polgármesternek és a törvényhatósági tanácsban helyet foglaló képviselő és felsőházi tagoknak egyöntetű nyomatékos fellépése a kormánynál sikerrel ne járna, *különösen ha feltárják a pénzügyi orvoslás elmaradásának következményeit.* Természetesen minden program illuzórius, ha a hatályos végrehajtás nincs biztositva. Ebből a célból feltétlenül szükség van a közigazgatás gépezetének egyszerű intézkedésekkel vagy amennyiben szükséges, sürgős szervezeti reformokkal való megjavitására. *Ez a három teendő az, amitől a helyzet megjavitását joggal várhatjuk.*

Egyszázalékos részesedést kér a főváros a felemelt forgalmi adóból és sürgeti az állami utak fenntartásáért járó 70.000 aranykoronát

Rendezni kell az állammal való pénzügyi viszonyt és a kölcsöngazdálkodást

A jövő héten kezdődő költségvetési vita egyik legfőbb feladata az állammal szemben fennálló *pénzügyi helyzet tisztázása* és a főváros kölcsöngazdálkodásának rendezése. Ezekről a kérdésekről

a takarékossági bizottság egyik tagjával

beszélgettünk, aki a következőkben fejtette ki a szanálási megbizottak álláspontját a *Fővárosi Hirlap* tudósitója előtt:

— A fővárosnak sok évtizedes panasza, hogy az állam mostoha sorsban részesiti és pedig főleg két irányban: *feladatokat* hárit rá anélkül, hogy a költségeket megtéritené, továbbá azzal, hogy saját feladatai ellátására *nem biztositja számára az anyagi forrásokat.* Ilyen a közigazgatás körébe tartozó teherátháritások, az anyakönyvi, katonai, rendőri költségek és főleg azok a problémák, amelyek e pillanatban időszerűek és amelyek kielégitő megoldása nélkül a főváros teljesitőképessége egyre inkább veszélyben forog. Ezek: a törvényes alapon nyugvó állami tartozások meg nem fizetése, amilyen mindenekelőtt *a kórházi alapnak járó tartozás,* az állami utak fenntartásáért járó 70.000 aranykorona és az országgyűlési választások költségeinek meg nem térített része, végül idesorolandó a katonai átvonulási szállásdijak túlalacsony megállapitása. A főváros háztartási kiadásainak fedezésére szolgáló feleslegek megadóztatása az üzemeknél, s legújabban az üzemi személyzet illetményleszállitásánál elérhető megtakarítás adó formájában való lefoglalása az állam javára.

Az adórendszerben nincs arányban a főváros részeltetése az adóforrások élvezetében a fővárosra rótt feladatokkal.

Nem tartották be azt az igéretet, hogy az elvett útadót más módon fogja kárpótolni. Feltétlenül szükséges, hogy *a felemelt forgalmi adóból 1%-os többletet a főváros háztartásának engedjen át az állam.* Véglegesen rendet kell teremteni a szociális terhek viselésében is, amilyenek a kórházak közkórházi jellegével, a munkanélküliség problémájával, az inségakciókkal, a szükségmunkákkal terhelik a fővárost.

Rendezni kell a kölcsöngazdálkodást is.

Az eddigi kölcsöngazdálkodás abban nyilvánult meg, hogy hosszúlejáratú beruházásokra rendelt kölcsönöket *folyókiadásokra is elköltöttek,* viszont rövidlejáratú kölcsönöket beruházásokra fordítottak. Pénzügyi szempontból az igazi baj a rövidlejáratú kölcsönnek beruházásokra fordításában van, mert a hosszúlejáratú kölcsön folyókiadásra elköltéséből pénzügyi nehézség csak akkor származhat, ha a beruházásokra szánt, de folyókiadásra elköltött pénzt rövidlejáratú kölcsönből kell pótolni. El kell azonban ismerni, hogy

az említett eljárásra a szükség szorította a fővárost és hogy számitani lehetett egy hosszúlejáratú kölcsönre,

vagy konvertálás lehetőségére, továbbá, hogy mindez a pénzügyi kormányzat tudtával, sőt esöndes biztatásával történt, s végül, hogy a kölcsöntadók is tisztában voltak a kölcsön hovafordításával.

— A mai helyzetből, — mondotta végül, — három kivezető út van: a rövidlejáratú kölcsönök átalakitása hosszúlejáratúvá, új tőkeszerzés, még — vagyonelidegenités útján is, tőkeszerzés rendkivüli adóztatás útján, de semmiesetre sem tarifaemeléssel.

Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segited!

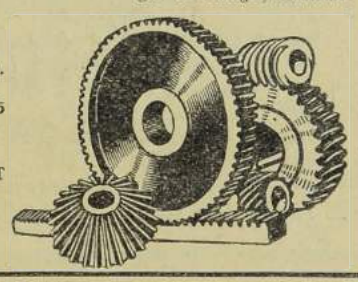
Legjutányosabb
intézeti
ágyak, butorok, matrac, paplan, pokróc és ágyneműek.
LEGSZEBB **PAP** LAN LEGJOBB **PAP** LAN LEGOLCSÓBB **PAP** LAN
ALAPITTATOTT 1854.

Várpitosáru, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba
minden kivitelben kaphatók.
Gichner János
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust postán bérmentve küldök.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és tengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ
96 filléres újdonságok! VI., Andrássy-út 39. 96 filléres újdonságok!

Érdekes ujabb terv a Rókus problémájának megoldására

20 millió helyett 8 millióval megvalósítható a központi kórház, ha a takarékossági bizottság javaslatát elfogadják — A Szeretet Otthonnak szánt két kórházpavillon körül létesítenék az új Rókus-kórházat

Az új központi kórház létesítésének évtizedek óta húzódó kérdése két évvel ezelőtt már-már a megvalósulás stádiumába jutott. A főváros megszavazta *évi kétmilliós* részletekben az építkezéshez szükséges összegeket és elkészíttette a kórházigazgatók tanácsával a szükséges terveket. Az országos építési tervpályázat kiírása előtt váratlanul bekövetkezett pénzügyi nehézségek és az állammal folytatott tárgyalások elhúzódása miatt megfeneklett a dolog, az időközben beállott újabb gazdasági és pénzügyi helyzet pedig *újból elérhetetlen távolságra lökte vissza az új kórház létesítésének elgondolását.* Úgy a közvélemény, mint az illetékesek előtt úgyszólván teljesen lekerült a napirendről az Új-Rókus ügye, amikor néhány nappal ezelőtt újabb, érdekes és igen megszívlelendő ötlet merült fel az új központi kórház megoldására, amely

20 millió helyett 8 millióval megvalósítana egy 1600 ágyas, minden modern követelménynek megfelelő közkórházat.

A terv először a takarékoossági bizottságban bukkant fel, utána a tanács multheti ülésén hangzott el ismét napirend előtti felszólalás formájában és a *jövő héten kezdődő költségvetési vita fogja eldönteni, hogy alkalmas-e a megvalósításra, vagy sem.*

A Maglódi-úton teljesen készen áll az új Szeretet-otthon két hatalmas, négyemeletes kórházpavillonja ötszáz beteg befogadására. Az egyikben a Szegényház kórházi osztályát, a másikban az aggkorú tüdőbetegeket akarják elhelyezni addig is, amíg a másik két pavillon, az intézet igazgatósági épülete elkészül. A kazánház, a felvételi épület és a gazdasági épület részben szintén készen van, részben most épül. Mikor a takarékossági bizottság tagjai kint jártak a Maglódi-úton s megláttták a modern higiéna minden kellékével rendelkező két kórházépületet és előzően látták egyes régi kórházak állapotát, rögtön az a gondolatuk támadt, hogy ezt a két kész kórházpavillont, — amely átalakítás nélkül is rendkívül alkalmas kórházi célokra,

fel kellene használni a Rókus-kórház problémájának megoldásához,

az ide szánt szegényházi aggastyánokat pedig valamelyik kiüritendő kórházépületben lehetne elhelyezni.

— A főváros mai pénzügyi helyzete mellett, — mondotta informátorunk, — belátható időn belül alig kerülhet sor az új központi kórház eredeti tervek szerinti megvalósítására, viszont *a kórházproblémát a napirendről levenni nem lehet.* A Szeretet-otthon új kórházpavillonjai mai állapotukban is teljes mértékben alkalmasak arra, hogy ott több fiók-kórház betegeit elhelyezzük. A Telepi-utcai, Kun-utcai fiókkórházakra s a régi Szent János-kórházra gondolunk itt elsősorban.

A szegényház kórházi osztályait viszont az említettek közül lehetne vagy a Telepi-utcában, vagy a régi János-kórházban elhelyezni.

Mindkét kórházat alaposan renováltattuk, úgy hogy *minden szociális sérelem nélkül proponálhatjuk* ezt a cserét, mert az ápolásra szoruló öreg betegek számára mindkét kórházépület teljesen megfelel, viszont nem közömbös az, a nemzeti munkaérték s a nemzeti vagyon megőrzése szempontjából, hogy a felgyógyulásuk után munkabíró betegek egészen modern kórházban, a *gyógyulásnak jobb feltételei között hamarább nyerjék vissza egész erejüket,* míg a Szeretetotthon lakóinál a gondos ápolás a főszempont, amit kevésbbé új épületben is éppen oly jól el lehet látni.

— Amennyiben a főváros törvényhatósága így határozna, az előbb említett régi kórházakat adják át cserébe a Szeretet-otthonnak és a Maglódi-útra tervezett még két további pavillont úgy építenék meg, hogy azok kórházi célokra szintén alkalmasak legyenek. A terveknek ez az átdolgozása nem jelentene nagyobb nehézséget és *8 milliós költséggel fel lehetne építeni azt az 1600 ágyas új kórházat, ami egyébként 20 millióba kerülne.*

Ebben az esetben természetesen a Tisza Kálmán-téri megoldási terv teljesen elesnék s a nagyértékű ingatlant a főváros értékesíthetné.

A régi Rókus főépülete a viszonyok javulásáig megmaradna mint gyüjtő és baleseti kórház, s itt maradna a központi irányítás,

míg a kórháztömb rossz karban lévő egyéb régi épületeit, így a Stáhly-utcai komplekszumot is le lehetne bontani, a felszabaduló területet részben értékesítené, részben mint közterületet parkirozná a főváros. *A Rókus-kórház főépülete a kápolnával úgyis műemlék,* de belül is annyira rendbehozták legújabban, hogy semmi kifogás nincs ellene, sőt a Rókus-kórházban van a kontinens egyik legmodernebb Röntgen-intézete.

— A terv ellen más oldalról természetesen máris élénk ellenvélemények merülnek fel. Nem vonjuk kétségbe a szegényházi ápoltak ápolásának fontosságát sem, sőt teljes mértékben helyeseljük az új Szeretet-otthon tervét is, de úgy érezzük, hogy *a mostani nehéz időkben erre csak a nemzeti vagyon alapját képező munkaerők megóvását célzó modern és tökéletes intézmények létesítése után kerülhet sor.*

A Maglódi-úton lévő két kórházpavillon közkórházzá való igénybevétele úgyszólván *néhány hét alatt megtörténhetnék* és egyik óráról a másikra a főváros legmodernebb egészségügyi intézménye valósulhatna meg. Úgy orvosi, mint higiéniai szempontból egészen tökéletes alkotás a két pavillon, amelyek közül az egyik lapos teteje *fekvőterraszoknak* van kiképezve. Csupán az udvar rendezési munkái vannak hátra, ezt azonban nagyon rövid idő alatt el lehet végezni. Az említett megoldással kettős eredmény érhető el azonnal is, a főváros minden pénzügyi megterhelése nélkül: *ötszáz férőhellyel szaporodnék a Szeretet-otthon befogadóképessége és egy ugyancsak ötszázágyas modern kórházat kapna a főváros.*

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SZEGEDY BÉLA JENŐ

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER

BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

LINOLEUM ÉS GUMMI

burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE

Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.

Ajánlatok díjmentesen

SPÁNYI ERNŐ

okleveles mérnök

mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

TOST ÉS MOLNÁR

kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36

Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.

Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

SCHLESINGER ALAJOS

csőnagykereskedő

Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27

Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

»PETRA«

Aszfalt és Kátrány Utépítő Részvénytársaság

BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.

Telefon: 322—82

Vállalja minden tipusu utak építését

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Bécsi-u. 4.

Bánya és zúzótelep: Somoskőújfalu

Telefon: Automata 829—23 és 817—92.

A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

Tüzifa, szén, építési anyagok

RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14 Telefonszám: Kőbánya 76—64

VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

BUDAPESTI HIRLAP

A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP

Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.

Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.

Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

ÁMON ANTAL ÉS FIAI

KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA

VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

GYÁRTMÁNYOK KITÜNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!

Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a „**MERCEDES-BENZ**“ gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonógő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók. Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!**

MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK

BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

LUTZ ÉPÍTŐMŰVÉSZETI FESTÉSEK LAKKOK ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN

TELEFON JÓZSEF 93-40

Lutz Ede és társa

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.

BUDAPEST VIII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője néhány hétre külföldre utazott. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla szerkesztő a felelős.

Hlatky Endre dr. — sajtófőnök. *Károlyi* Gyula gróf miniszterelnök *Hlatky* Endre dr. miniszteri titkárt *Szudy* Elemér volt sajtófőnök egyidejű felmentésével, *a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjének* nevezte ki. *Hlatky* Endre dr. megbizatása az egész magyar sajtóban *osztatlan örömet és megelégedést keltett*, mert eddigi munkásságával is bebizonyította, hogy a legnemesebb nézőpontból fogja fel a sajtó hivatását, amelynek ő maga is egyik kiváló munkása volt. A távozó és az új sajtófőnököt: *Szudy* Elemért és *Hlatky* Endrét egyforma szeretettel és ragaszkodással ünnepelte az elmult napokban a magyar sajtó és az ujságírótársadalom.

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* szokásos hétfő esti vacsorája iránt e héten is nagy volt az érdeklődés. Közel százan vettek részt az összejövetelen, köztük *Becsey* Antal, *Harrer* Ferenc, *Bódy* Tivadar, *Payr* Hugó, *Petracsek* Lajos, *Erődy* Kálmán főigazgató, *Faber* Fülöp, *Dorner* Gyula min. tanácsos, *Béla* Henrik, báró *Babarczy* István, *Wellisch* Andor, *Erősdy* Sándor főispán, *Dósa* Ottó, *Horváth* Károly, *Orova* Zsigmond dr., *Oszoly* Kálmán, *Benczur* Valdemár és még sokan mások.

Csütörtökön kezdődik a költségvetés tanácsi vitája. A jövő évi költségvetés és ezzel párhuzamosan a takarékossági bizottságok vitája *csütörtökön* délután kezdődik a törvényhatósági tanács előtt. A tanács budgetvitája előreláthatóan nyolc napig tart és a jövő hét végén fejeződik be. Az a terv, hogy naponta négyórás ülések lesznek, ha azonban a vita elhúzódik, úgy a szükséghez mérten meghosszabbítják a tanácskozási időt. A költségvetés tanácsi tárgyalását eredetileg már a hét elején el akarták kezdeni, de a takarékossági bizottság üzemi jelentéseinek szétküldése pár napot késett, ez viszont hátráltatta a polgármestert expozéja elkészítésében, de a tanácstagoknak elegendő időt akartak hagyni a jelentések és budgettervezet együttes tanulmányozására.

A jávai polgármester Budapesten. A napokban érdekes vendég érkezett Budapestre: *J. N. van Oostrom Soede*, a Jáva-szigeti *Cheribon* polgármestere, hogy megtekintse Európa legszebb fővárosát. A jávai polgármester hivatalos látogatást tett a városházán. A polgármester a miniszterelnökségen tárgyalt, így az illusztris vendéget *Liber* Endre alpolgármester fogadta. *Soede* polgármester kifejezte azon óhajtását, hogy szerenté megtekinteni a magyar főváros messze földön híres intézményeit s üzemeit. Az alpolgármester utasítására az Idegenforgalmi Hivatal egyik tisztviselője fogja kalauzolni a látnivalók megtekintése során a jávai polgármestert, aki 8—10 napot szándékozik Budapesten tölteni.

Spannberger Alajos előljárói jubileuma. *Spannberger* Alajos, I. kerületi előljáró most töltötte be közszolgálatának 30. esztendejét. Jubileuma alkalmából a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége, amelynek ügyvezető elnöke, s az előljáróság személyzete melegen ünnepelte a jubiláns főtisztviselőt.

Megszünteti a Városi Színház, a Széchenyi-strandfürdő és a Tanácsterem büffeit az élelmiszerüzem. A Községi Élelmiszerüzem négy büffét tart fenn: a Városi Színházban, a Széchenyi-fürdőben, a közgyülési terem- és a tanácsteremben. A takarékossági bizottság vizsgálata során kiderült, hogy *valamennyire alaposan ráfizet az Élelmiszerüzem.* A Széchenyi-strandfürdő büfféjében 1570 pengő volt a ráfizetés, ugyancsak ráfizetéses volt a Városi Színházé is; a törvényhatósági tanácsterem melletti büffé forgalma pedig olyan kicsi volt, hogy még a készkiadásokat is alig érte el. Az Élelmiszerüzem igazgatósága éppen ezért arra kéri a tanácsot, hogy a tanácsterem melletti büffét teljesen szüntessék meg, a Városi Színház és a Széchenyi-strandfürdő büfféjének bérbeadását a takarékossági bizottság javasolja. A közgyülési terem melletti büffé sem rentábilis, de célszerüségi okokból ezt egyelőre fenntartják.

Károlyi József főjegyző nyugdíjazása. *Károlyi* József főjegyző betöltötte azt a szolgálati időt, amelyet a törvény előír és így hivatalból nyugdíjazni kellett. *Károlyi* főjegyző 41 évig volt a főváros szolgálatában és ebből legtöbb időt a kerületi közigazgatásnál töltött.

3200 egyént törölt hivatalból a választói névjegyzékből a központi választmány. A központi választmány szerdán délben *Liber* Endre h. polgármester elnöklétével ülést tartott. A központi választmány ezúttal annak a névsornak megállapításával foglalkozott, amely azokat tartalmazza, akiket valamely törvényes oknál fogva hivatalból kell a választói névjegyzékből kirekeszteni. Az 1925. évi 26. tc. 45. §-a alapján történő törlés azokra vonatkozik, akik politikai joguk elvesztése, vagy ehhez hasonló más okok miatt vesztették el választói jogosultságukat. A központi választmány minden esetet alaposan elbírált és végül is 3200 egyént törölt a jövő évre szóló ideiglenes választói névjegyzékből.

Kedden értekezlet volt a belügyminisztériumban az új fővárosi lakás-szabályrendelet életbeléptetéséről. A székesfőváros törvényhatósági bizottsága még a mult esztendő elején elkészítette az új lakásszabályrendeletet, mert egyre kirívóbb lett a régi, több évtizdes szabályzat elavultsága. Annakidején a kodifikáló bizottság *Liber* Endre elnöklésével heteken át dolgozott és több, mint negyven ülést tartott, mert úgy volt, hogy a szabályrendelet *már a mult év májusában életbelép.* Különböző okokból azonban egyre késett a kormány aprobációja, míg végre most rákerült a sor. A mult hét csütörtökén és most kedden a belügyminisztériumban fontos tárgyalások voltak az igazságügyminisztérium, a belügyminisztérium, az illetékes hatóságok és a székesfőváros delegáltjainak részvételével, amelyen bizonyos módosításokat beszéltek meg, s egyúttal közölték a főváros képviselőjével, hogy *a kormány sürgősen életbe kívánja léptetni* az új szabályrendeletet.

A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége elnöki tanácsülése *Szücs* József ügyvezető-alelnök elnöklete alatt a folyó ügyek letárgyalása után a DGT és Ganz-nyugdíjügyekkel — *Györi* Emil és *Ságvári* Sándor szakelőadásai alapján — foglalkozott. Majd *Horváth* Ferenc, *Kövess* János, *Menczyk* Gyula, *Páris* Frigyes Vilmos és mások felszólalásai után elhatározta az ipari és kereskedelmi osztály, a közlekedési osztály és bank- és biztositási osztály választmányainak intenziv működését. Végül *Jacobi* Zoltán alelnök beszámolt a Magánalkalmazottak Nemzeti Blokkja működéséről, az adóemelésekkel és fizetéscsökkentésekkel kapcsolatos eseményekről.

Ujpest határáig rendezik a Szent László-utat. Ujpest elhatározta, hogy a Szent László-út vonalába eső ujpesti Berlini-utat burkolja, ha *a főváros a Berlini-úton létesítendő Máv-átjáró költségeihez hozzájárul* és a Szent László-utat az Államvasút területén keresztül, a főváros határáig meghosszabbítja. A tárgyalások a vasúttal és a fővárossal eredményre vezettek, a Máv megépíti az átjárót és a sorompót, ha a főváros és Ujpest a 9600 pengő költséget vállalja. A vasút a csatlakozó magánterület átengedéséért 300 P bért kér. A főváros vállalta a hozzájárulást s a Szent László-utat a határig kiépíti. Az útvonal tíz méter széles lesz, középen bazalt kiskő kocsiúttal, jobbra-balra két-két méter széles gyalogjáróval. A Szent László-út megnyitásával *Nagy-Budapest közlekedési hálózatának egyik nagyjövőjü útvonala nyilik meg*, amelyen rövidesen autobuszforgalmat is indit a főváros. Az útépítés 22.500 aranypengőbe kerül, a Máv-átjáró költségeiből pedig körülbelül 4800 pengő terheli a fővárost.

A székesfővárosi iparrajziskola kiállítása. Szombaton délután nyilott meg a Nemzeti Szalón kiállítási palotájában a székesfővárosi iparrajziskola szőnyegszövő tanműhelyének és gobelinszövő foglalkoztató műhelyének kiállítása, amely gazdag és színpompás termékeivel általános tetszést aratott. A kiállítás megszervezése körül nagy érdemeket szerzett *Némethy* Károly tanácsnok, *Déry* Béla, a Nemzeti Szalón igazgatója és *Agotay* Lajos iparrajziskolai főigazgató.

Gallina Frigyes:

Budapest utcáinak esztétikája

Nagy feltünést keltett nemrégiben *Gallina* Frigyes dr. tanácsnoknak ,az elnöki ügyosztály kiváló vezetőjének könyve Budapest utcáinak elnevezéséről, azok történelmi hátteréről és általában a főváros mai méreteinek kialakulásáról. A főváros minden barátja örömmel fogadja most a szerző új tanulmányát, amelyik *első izben tárgyalja összefoglalóan az utca szépségének sokrétü problémáját.*

Gallina Frigyes bevezetésében általános kulturhistóriai horizontból állitja be a kérdést. Érdekesen fejtegeti, mint alakult ki Európaszerte a város-esztétika, közelebbről pedig az utcák esztétikája. Azután megfesti Budapest utcáinak kialakulását, egész történeti hátterével. Birálja az új Budapest városrendezését és színes, *megkapó képet ad a régi Budapest elveszített szépségeiről.* A jelenre áttérve méltatja Budapest utcáinak esztétikai értékeit és megalapozott, szigorú kritikával illeti azokat a *hibákat*, melyeket a főváros utcaképeinek kialakulásánál elkövettek. Munkájának ez a része annál is inkább értékes és érdekes, mert a szerző városi ember, akinek ítélete sokszoros súllyal esik a latba. Számos életrevaló eszmét vet föl azután, melyeknek megvalósítása nagyban javára válhatnék Budapest utcái esztétikája jövendőbeli teljes kialakításának.

A szerző bőven foglalkozik nemcsak az építkezés problémájával, de az utca minden számottevő alkatelemével. Külön fejezetet szentel *a fényreklámoknak, a kertészetnek és a ma oly divatos díszvilágításnak. Gallina* Frigyes tömör és színes tanulmánya bizonyára kedves olvasmánya lesz mindazoknak, akik a becézve szeretett és világszerte egyre ismertebbé váló *magyar főváros szépségének problémáival* szívesen foglalkoznak. Ezt az értékes kis művet Budapest minden barátjának és a főváros minden szép iránt lelkesülő polgárának el kell olvasnia, mert sok tanulságot meríthet belőle.

A legkiválóbb német orvostanárok ajánlják lemosásokhoz, bedörzsölésekhez és fürdőkhöz a *Novopin* szénsavas fenyőtablettákat, amelyek olcsó és bevált gyógyszerei a fáradtságnak és idegesillapító, üditő hatásukkal a közérzetet kifogástalanná varázsolják. A *Novopin* hetvenszázalékos fehér sósborszesz, a *Novopin* szénsavas fenyőtabletták, valamint a *Brovalopin* fürdőtabletták minden gyógyszertárban és fürdőben kaphatók. Magyarországi vezérképviselet: *Székely István, Budapest, X., Állomás-utca 15.*, ahol kívánságra ingyen mintákkal szolgálnak.

A Fővárosi Szabad Egyetem előadásait kiegészítő esti szemináriumok és gyakorlati tanfolyamok. Szorgalmi idejük 8—10 hét. Hetenként egy estén másfél óra. A tandíj mértéke esténként 60 fillér, a „Tanulmányi Társaság" munkatervének előfizetői és a Fővárosi Szabad Egyetem beiratkozott hallgatói 50%-os tandíjkedvezményt kapnak. Beiratkozás a *Székesfőváros Népmüvelési Bizottságánál* (IV., Szép-utca 5., félemelet 2. Tel.: Aut. 84—5—29. Hivatalos órák: d. e. 9—2-ig, pénteken d. u. is 5—7-ig).

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhívó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

HERTZKA ÉS KASZÁS
Hőszigetelő vállalat. Budapest, V., Tátra-u. 12/a Tel.: 125-34
Hőszigetelések, alacsony nyomású, magas feszültségű, túlhevített gőzű csővezetékek, gőzkazánok és hőlégvezetékek számára. Jéggyárak és hütőberendezések

Padló és falburkolás
Nagy István és Sebestyén Gyula
burkoló mester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 125|c.
Telefon: 96—0—32. szám

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS víz GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

Ujjáéled
NOVOPIN
szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtságellen

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Asztalosmunkát a Mária Teréziatéri templomnál: Madary Gyula 8222,
Villanyszerelési munkát ugyanott: Vozáry Pál 2147,
Föld-, kőművesmunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál Gabos Oszkár 24.682,
Tüzelőanyagszállító berendezést ugyanoda: Ohrenstein és Koppel 15.067,
Bádogosmunkát a miskolci-úti autóbuszfőműhelynél: Gerő László 360,
Villanyszerelési pótmunkát ugyanott: Nedelkovits és társa 1145,
Üvegesmunkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Molnár József 5118,
Palafedési munkát a Szent László-kórháznál: Zimmermann Vilmos 3577,
Fűtőberendezési javítómunkát az Állatkertben: Egri és Fia 3565 pengő vállalati áron,
Központi gőzfűtési munkát az óbudai elektromos transzformátor építésénél: Ilkovits J. 8867,
Szobrászmunkát ugyanott: Krisztián Sándor 1520,
Aszfaltmunkálatokra a vásárcsarnokoknál: Helvey Tivadar 8532,
Kőműves javítási munkát ugyanott: Ákos Frigyes 7380,
Bádogosmunkát ugyanott: Killmayer Lajos 5076, Kulcsár Kálmán 12.640, Ábrahám és Gürtler 4147,
Mázolómunkát ugyanott: Zoller Ferenc 3970,
Állványozási munkát ugyanott: Olchváry Jenő 5340, Sattler Mihály 6490,
Festőmunkát ugyanott: ifj. Máté István 6100,
Cserépfedési munkát ugyanott: Kirschenbaum Gusztáv 4650 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Mihálkovics-u. kislakásos telep kőművesmunkáira pályáztak: Lukoy Emil 5114, Fábián Testvérek 6270, Schöntheil Richárd 6651, Prusa József 6660, Vajta László 9589, Pink Béla 11.860, Hudetz Béla 14.087, Fazekas László 14.920 pengővel.

Az üllői-úti bérház mázolómunkáira pályáztak: Nagy János 3187, Máthó István 4261, Strausz Henrik 4625, Sohár József 4952, Krámer Adolf 5612, Rácz Márton 5366, Kölber Jakab 5613, Roskai Ernő 5982, Steiner és Szimper 6587 pengővel.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

Alégzőszervek bántalmainál Asthma Emphisema esetén biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—92 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49. Telefonszám: 196—6—84

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

MÁRKUS MIKSA
lakatosáruk, vasszerkezetek és speciális kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Használja munkáinál a világhírű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPÍTÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPÍTÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—05.

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). Gyár: VII., Holló-u. 3

HAJNAL-IMRE
OKLEVELES MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ATTILA-KÖRÚT 47
TELEFON: AUTOMATA 528—64

Alapítva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Köpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kártelen kivüli

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

Beér Sándor TELEFONSZÁM: AUT. 824—29
vésnöki műintézete
Zománc és marott táblák, ruggyanta bélyegzők gyártása
V., Gróf Tisza István-utca 5. szám. (Fürdő-utca)

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénczsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLIT: Száraz tüzifát, felapritva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 október 21. — 42. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A ceruza

Nagyon divatba jött a ceruza. Ahova nézünk, ahol a sorsunkat intézik, ahol az életünk jobbra, vagy balra dől el, mindenhol a ceruza viszi a főszerepet manapság. Eleinte még kék ceruzáról, meg piros ceruzáról volt szó. Ma már csak egyszerűen *a* ceruzáról beszélnek. A kettő között igen nagy a különbség. A kék ceruza, meg a piros ceruza azt az eszközt jelentette, amellyel a régi számításainkat keresztülhúzták, a költségvetésünket felforgatták: az államnál, a fővárosnál, az üzletben, a gyári irodában és idehaza is a dolgozószobánk íróasztalán. Igen nagy lendületet vett a kék és piros ceruza használata; minden egyes, legnagyobb és legkisebb háztartás hőmérőjén igen magasan állott ez a ceruza-láz.

Hihetetlen lázzal ment a redukálás, a törlés. Ugyan kérem! — így gondolkoztunk mindnyájan, a takarékossági bizottságok is, meg mi is, — hát csak nem nehéz munka a törlés!? Mennyit parancsolnak? Tíz százalék? Husz? Ötven? Az egészhez nem kell más, csak egy kék, vagy egy piros ceruza. Valljuk be, eleinte mindnyájan így gondolkodtunk és valljuk be, ma már valamennyien megszeppentünk egy kicsit ettől a gondolkodásunktól. Mert hogy nem is olyan egyszerű a dolog; a kék és piros ceruza törlése nyomán bizony tátongó lyukak keletkeznek, mindenhol emberek százai, sőt legtöbbször ezrei siratják a kegyetlen szines ceruza szántását.

Igy jutottunk el odáig, hogy ma már nem piros és kék ceruzát emlegetünk, hanem csak: *a* ceruzát.

Nagy a különbség a kettő között.

A szines ceruza *kegyetlen*. Kegyetlen akkor is, ha kezelője meg is siratja a munkáját. Az egyszerű ceruza pedig *bölcs*. A szines *töröl*, a fekete, az egyszerű ceruza, a ceruzák Hamupipőkéje: *számol*.

Most már ott tartunk, hogy mielőtt törölnénk, számolunk egy kicsit azzal, hogy mi lesz a következménye annak, ha nem törlünk és mi annak, ha törlünk. Ezeknek a megpróbáltatásos hónapoknak az a rettenetes cirkulusz viciózusza, hogy amit megtakarítunk az egyik oldalon, azt ráfizetjük a másikon, vagy talán még inkább úgy mondhatnánk ezt, hogy amit megtakarítunk, az tulajdonképpen nincs is meg, vagy amivel a bevételi oldalakat emeljük, azok az összegek szintén nem igen vannak megszerezhető állapotban.

Tulajdonképpen önmagunk ellen, a tulajdon meggyőződésünk ellen beszélünk, de kétségtelen, hogy a skót anekdotákat megszégyenítő takarékoskodás korszakában a legbiztosabb és főként legkényelmesebb állami és városi jövedelemfokozás a nélkülözhetetlen közszükségleti cikkek megadóztatása és a közszolgáltatások árának felemelése. Budapest székesfőváros hetek, hosszú hetek óta ezen töpreng és amint a jelek mutatják, még egy darabig töprengeni fog. Két elvi és gyakorlati álláspont küzd egymással. Az egyik a kék, vagy piros ceruza szántása, a másik a közszolgáltatások árának felemelése.

A kettő közül választani így kapásból merő lehetetlenség.

Végeredményben ugyanis mind a két álláspontot igen szimpatikusan lehet beállítani. A kék ceruzások azt mondják, hogy inkább legyünk szegények, inkább legyünk nevetségesebbek, mint a skótok, de ennek a városnak a polgársága nem bir ki több emelést. Ez így is van. Nem tudjuk példának okáért azt sem, hogy az elektromos áram árának emelése nem sül-e el visszafelé. Hátha a takarékossági lázban az emberek éjfél helyett este nyolckor oltják el a villanyt és legalább kialusszák magukat!

A tarifa-emelők ezzel szemben azon az állásponton vannak, hogy az az egy-két fillér, amivel az egyes ember gázért, villanyért naponta többet fizet, meg sem kottyan azzal az áldozattal szemben, ha a főváros költségvetéséből temetőt csinálunk. Mi lesz ezen a télen, ha nem fokozzuk, hanem csökkentjük a szociális segítséget? Mi lesz, ha lezüllenek kórházaink, iskoláink? Mi lesz, ha a villamos továbbra is úgy fog közlekedni, mint ma? Mi lesz, ha a kék ceruza szántása miatt ezrek esnek el munkától és növelik a kétségbeesett egzisztenciák számát?

Félelmes és riasztó kérdések, felelni nem tud rájuk csak a ceruza. Nem a kék, nem a piros, hanem a bölcs fekete ceruza, amely nem töröl, hanem számít.

Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter:

Valótlan híresztelés, hogy a kormány az autonómia felfüggesztésével, vagy kormánybiztos kinevezésével foglalkoznék

A belügyminiszter kijelenti a Fővárosi Hirlapnak, hogy megkezdi a főváros ügyeinek felülvizsgálatát

A közelmult hetekben két olyan esemény történt a várospolitikai életben, amelyek nagy érdeklődést és feltünést keltettek. Az egyik

a takarékossági bizottság munkája,

a főváros háztartásának kiegyensúlyozására irányuló törekvés és az ezzel kapcsolatos *vizsgálat*, amelynek számos adata azt a látszatot keltette, hogy a főváros közigazgatásában és üzemeiben sok fölösleges intézmény és személy működik. A másik eseményt

a közgyűlési botrányok sorozata

szolgáltatta, amelyről nemcsak a nagyközönség, hanem az illetékes kormányhatóság is megalkotta a maga elítélő véleményét, mint arról a *Fővárosi Hirlap*-ban *Keresztes Fischer* Ferenc belügyminiszter is kifejezést adott. Kapcsolatban a takarékosságra való törekvéssel és a törvényhatósági közgyűlésen szokatlan botrányos eseményekkel, olyan hírek kerültek napvilágra, hogy

a kormány felfüggeszti az autonómia működését és kormánybiztost állít a főváros élére,

aki a saját széles hatáskörében gondoskodik az összes függő kérdések megoldásáról. Az elmult napokban már a *szóbajöhető személyek neveit is kolportálták*, sőt sokan már az új kormánybiztos programját is ismerni vélték és hangoztatták, hogy az autonómiában oly nagyjelentőségű változás *a közeljövőben* bekövetkezik.

Ezekről a szállongó híresztelésekről a legilletékesebb helyhez fordultunk felvilágosításért.

Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter

érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem aktuális és nem is került szóba a főváros autonómiájának felfüggesztése és kijelenthetem, hogy az erre vonatkozó minden találgatás nem más, mint önkényes kombináció. Mint a főváros legfőbb felügyeleti hatósága, elsősorban a főváros költségvetésének letárgyalását és a takarékossági bizottság javaslatainak érvényesítését várom. Ha ez megtörténik, akkor magam fogom kézbevenni a főváros összes ügyeinek felülvizsgálatát.

— Az autonómia munkájára ma sokkal nagyobb szükség van, mint bármikor. Az a körülmény, hogy a főváros gazdálkodását éppen úgy, mint a többi törvényhatóság ügyeit, a legélénkebb figyelemmel kísérem: nem jelenti azt, hogy az autonom testület működését valamilyen vonatkozásban korlátozni akarnám. Ismétlem: nem felel meg a valóságnak, hogy a főváros élére kormánybiztost állít a kormány, sőt meggyőződésem, hogy az autonómia munkája következtében erre nem is fog sor kerülni.

A belügyminiszter fenti nyilatkozata egyszeriben véget vet minden további találgatásnak. A főváros nehéz helyzetében a törvényhatóság minden szerve a kibontakozás útját keresi és akik az ilyen híresztelésekkel meg akarják ingatni ezt a nagy és nehéz munkát, azok *egyéni érvényesülésüket elébe helyezik a főváros érdekeinek.*

Egységes közlekedési politika nélkül képtelenség lebonyolítani Budapest villamosforgalmát

Még nem alakult ki a végleges költségvetés — Saját erejéből kell a fővárosnak a kórházait fenntartani

Megkezdődött a költségvetés tárgyalása egyelőre a törvényhatósági tanácsban és az általános vita két ellenzéki szónok beszéde után máris *befejezést nyert*. Általános feltünést keltett, hogy e nagyfontosságú anyag bírálatában *a jobboldali pártok nem vettek részt* és a polgármester expozéja után hozzájárultak a részletes vitának a jövő héten való folytatásához. Ebből a körülményből számosan azt a következtetést vonták le, hogy a városirányításban túlsúlyban levő pártok, közöttük az *Egységes Községi Polgári Párt* is, fenntartja elhatározása jogát és látszólagos passzivitásával a költségvetéssel szemben éles ellenállásra készül. Alkalmunk volt ezt a kérdést szóvátenni

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A mai nehéz időkben csakis a megfontolt és komoly munka, a tárgyilagos és hozzáértő bírálat az, ami elősegítheti az ügyek tisztázását. *Szándékosan nem vettünk részt a törvényhatósági tanács ülésén a költségvetés általános vitájában*, mert meg akarjuk várni azoknak a javaslatoknak az érvényesítését, amelyeket a takarékossági bizottságok felsorakoztattak. Azok hiányában reális költségvetésről nem lehet beszélni, mert

a költségvetés számos tétele feltétlenül módosul és így fölösleges szalmacsépléssel nem kívántuk a tanácskozást elnyújtani.

A segítés és együttműködés ma nem képzelhető el másképpen, mint *a számító ceruzával:* pontosan ismerni kell a rendelkezésre álló pénzügyi erőket, a feltétlenül szükséges kiadásokat és ezzel együtt a várható jövedelmeket. Ha mindez már előttünk fekszik, akkor megindíthatjuk a vitát, a legaprólékosabb gondossággal ügyelve arra, hogy

a főváros gazdálkodását az összes vonatkozásokban képessé tegyük a reáháruló feladatok elvégzésére.

A költségvetési vitában tehát teljes erővel fel-

lépünk, mihelyt a nyers tervezeten túlmenő reális költségvetés készen áll.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy miképpen látja *a kórházkérdés megoldását*, amelyről az elmúlt napokban újabb tervek és elgondolások kerültek napvilágra.

— Tagadhatatlan, hogy a főváros nehéz helyzetbe került kórházainak fenntartásával, mert az országos betegápolási alap hátralékban maradt igen jelentős, közel 15 milliós összeggel. Természetesen *a főváros erőteljesen követeli ennek az összegnek a megtérítését, ugyanakkor azonban az állami szervek azt hangoztatják, hogy ez az igénylés nem mindenben fedi a tényleges helyzetet.* Úgy látom, hogy

ennek a követelésnek az érvényesítéséig még hosszú idő fog eltelni és így sokkal reálisabb más utakon keresni a kórházi hiány pótlását.

A pénzügyi bizottság elhatározta, hogy *a főváros bejelenti igényét a betegápolási pótadóra*, amely esetben az évi hárommillió helyett kilencmillió illetné meg, ami kétségtelenül sokat lendítene ennek a nagyfontosságú problémának a könnyítésén. *Nem hiszem azonban, hogy ez a komplikált keresztülvitel egyelőre sikerrel járjon* és ezért szembenézve a rideg ténnyel, azt az álláspontot foglalom el, hogy

a főváros a maga költségvetésének keretein belül gondoskodjék a kórházak szanálásáról.

Külső segítséget, juttatást, vagy támogatást ne várjunk, hanem megalkudva a kényszerű helyzettel: *saját magunk gondoskodjunk a betegápolás további zavartalan lefolytatásáról.*

A csütörtöki tanácsülésen *Sipőcz* Jenő polgármester bejelentette, hogy a tarifaemelésre vonatkozó javaslatát *egyelőre felfüggeszti*, mert megvárja a takarékossági bizottságok javaslatainak számszerű kialakulását. Ebből az következik, hogy a polgármester még nem vonta vissza a közüzemi díjak emelésére vonatkozó régebbi előterjesztését, amelyről *Kozma* Jenő a következő kijelentést tette:

— Annyi bizonyos, hogy a törvényhatóság összes szerveit az a törekvés vezeti, hogy a főváros gazdálkodásának biztosítása

elsősorban a takarékosság érvényesítésével

menjen keresztül. Minden drágítást és tarifaemelést elvből ellenzek és hiszem, hogy sikerülni is fog *összeegyeztetni a főváros felelős vezetőjének és az autonóm szerveknek a célkitűzéseit.*

Figyelmébe ajánlottuk *Kozma* Jenőnek *a villamos közlekedés hallatlan leromlását*, ami az utóbbi napokban a közönség jogos panaszait váltotta ki az egész vonalon.

— Nem egy alkalommal fejtettem már ki azt a nézetemet, hogy

egységes közlekedési politika nélkül Budapest közúti forgalmát képtelenség lebonyolítani.

Teljesen jogosnak tartom a közönség felzúdulását, mert *a mai hibás közlekedési rendszer képtelen a közlekedést simán és jól elvégezni.*

A Beszkárt kebelében gyakran erők ütköznek össze és ebből nem mindig szerencsés elhatározások születnek meg.

Feltétlenül eredményes intézkedésekre van szükség, hogy Budapest villamosközlekedése sürgősen normális keretbe jusson.

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a várospolitikai életet a közeljövőben kizárólag *a költségvetés összeállítása* fogja foglalkoztatni. Ettől függ a jövő évi gazdálkodás sima menete és ha a budget-vita végetér: *megkezdődik azoknak az ügyeknek a végrehajtása, amelyek a gazdasági élet alátámasztását célozzák.*

a HÉV-ügy ilyen körülmények között gyorsan halad a végső kialakulás felé.

A tárgyalások folynak és az albizottság az illetékes helyről kapott közlések alapján most *teljesen új számadásokkal és kalkulációkkal* mutatja ki a HÉV várható üzleti eredményeit, az esetleges befektetések időpontjának méltányos beosztását, a BESZKÁRT-tal kapcsolatos együttműködést és a tarifára vonatkozó terveket. Megkönnyítheti a főváros esetleges eredményes állásfoglalását az a körülmény is, hogy

az időközben beállott pénzügyi eltolódások kedvezőbb számszerű összegeket mutatnak az évenkint fizetendő törlesztések és annuitások tekintetében

és mert a HÉV részéről messzemenő méltányosság mutatkozik: *nincs kizárva, hogy a HÉV átvétele a közeljövőben az aktualitások központjába kerül.* A döntés mindenesetre közel van: *az opció november 30-án jár le* és addig a főváros a maga részéről *feltétlenül tisztázza a HÉV átvételére vonatkozó összes kérdéseket.*

Nem marad közlekedés nélkül a Rózsadomb

Összevonják a 9-es és a 17-es járatokat és ezzel csökkentik a deficitet

Az Autóbuszüzem másfélmilliós évi deficitjének eltüntetése nehéz munkát adott a takarékossági bizottságnak. A közlekedési vállalat anyagszükséglete és állandó személyzete tulajdonképpen olyan követelmények, amelyeknek rovására megtakarítást végrehajtani nem lehet és ezért a bizottság nem talált más megoldást, mint *a deficites járatok ritkítását, illetve beszüntetését.*

Szombaton már életbe is lépett az új menetrend:

ritkították a *budai járatokat*, kettéosztották a Városliget—Pasarét között közlekedő *5-ös relációt*, meghosszabbították a *21-es járatot* a Zrinyi-utcán keresztül a Liszt Ferenc-térig és gondoskodtak *a kőbányai járatok megfelelő új beosztásáról* is. A takarékossági bizottságok számítása szerint a már előzőleg életbeléptetett kocsikilométer-redukcióval együtt,

körülbelül 600 ezer pengő megtakarításra van kilátás,

ami mindenesetre komoly eredmény az eddigi súlyos ráfizetéssel szemben.

A bizottság előterjesztésében ott szerepelt *a 17-es járat végleges beszüntetése* is, ami ellen a Rózsadomb közönsége a legélesebb akciót indította meg. Terjedelmes beadványban mutattak rá ennek az intézkedésnek az egész környéket megbénító hatására és arra a körülményre, hogy

Budapestnek ez a legszebb kertvárosa teljesen elsorvad

és a közlekedéstől tökéletesen elhanyagolt városrészek nivótlanságára süllyed vissza. Kimutatták, hogy a Rózsadomb nélkülöz minden közlekedési eszközt és ha már évekkel ezelőtt ezt a járatot megszervezték: *a beszüntetés most olyan büntetést jelent, amelyet az ottlakó közönség nem érdemel meg.*

Az Autóbuszüzem új menetrendje méltányolta ezeket az agumentumokat és így magyarázható, hogy *a rózsadombi járat szombaton esedékessé vált beszüntetése nem történt meg.* A 17-es autóbuszok továbbra is felkapaszkodnak a kies városrész utcáin és a jövőben is jelentős ráfizetést produkálnak az Autóbuszüzem részére, ahol úgy akarják megoldani ezt a problémát, hogy

a rózsadombi járatot összekapcsolják az egyik frekventált belvárosi relációval.

Nincsen kizárva, hogy a *9-es vonalat meghosszabbítják*, amelyik a jövőben tehát a Vörösmarty-tértől a Rózsadombig közlekedne és mert az alsó útvonalakon nagy publikuma van ennek az autóbusznak: remélhető, hogy ez *ellensúlyozza a rózsadombi közlekedés deficitjét.* Az Autóbuszüzem igazgatósága legközelebbi ülésén foglalkozik a 17-es reláció módosításával és rövidesen végrehajtja a 9-es járattal való egyesítést. A rózsadombi lakosság nagy megnyugvással fogadja a főváros vezetőségének ezt a méltányos intézkedését.

November 30-ig dönt a főváros a Hév. átvételéről

A mutatkozó kedvezőbb feltételek megkönnyítik a tranzakciót — Új számítások alapján készül a végleges előterjesztés

Több mint két esztendeje, hogy elindult hosszú útjára a helyiérdekű vasutak átvételének nehéz és körülményes problémája. A HÉV mögött álló *luxemburgi tőkecsoport* kedvező ajánlatot tett a fővárosnak, ahol alapos vizsgálatnak vetették alá az egész üzemi hálózatot és azt a megállapítást tették, hogy *a nagyarányú tranzakciót egyelőre ki kell kapcsolni a közeljövő programjából.* Utóljára ez év juliusában foglalkoztatta a főváros irányító köreit a HÉV-ügy, amikor a polgármester előterjesztést tett a HÉV ismeretes ajánlatára és abban körvonalazta álláspontját, hogy *a közlekedés községesítésének kiszélesítése nem látszik időszerűnek.*

A közlekedési bizottság legutóbbi ülésén ismertették ezt a javaslatot, amely fölött élénk s beható vita indult meg. Az argumentumok két irányban hangzottak el: egyfelől *az átvétellel járó nagy terhek* jelenthetnek komoly terheket, másfelől

a közlekedés egységesítésének nagyfontosságú követelményét

fejtették ki. El kell ismerni, hogy mindkét irányzatnak meg van a maga létjogosultsága és ezért teljesen érthető, hogy *a döntő állásfoglalás elmaradt.*

Időközben módosult a HÉV-vel kapcsolatos minden elgondolás, mert az állam tervbevette a helyiérdekű vasutak birtoklásának sürgős keresztülvitelét. A HÉV az alapszerződés szerint ugyancsak háramlik az államra, azonban oly messzi időpontban, hogy

a főváros esetleges bekapcsolódása nem látszik rossz elgondolásnak.

A közlekedési bizottság kebeléből kiküldött ötös albizottság ennek a döntő fontosságú kérdésnek a tisztázására *szombaton hosszas tanácskozást folytatott Kenéz Béla kereskedelmi miniszterrel, aki teljesen határozott és megnyugtató kijelentésekkel oszlatta el az ilyenirányú aggodalmakat.*

A *Fővárosi Hirlap*-nak megbízható forrásból szerzett értesülése szerint

HUTTER ES SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár: VI., Vilmos csaszár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai s. ére
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal forduljunk szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkalatainval a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

DOKUPIL GYULA G. MÉRNÖK
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.
(Calvin-tér sarokház)
Az összes márkás rádiókészülékek
havi 5 P. részlettől

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Ujjáéled
NOVOPIN
szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtság ellen

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Pesti kirakat

A házmester

A pesti házmestert egy kicsit, nagyon keveset, megszelídítették az idők. Még élénk emlékezetünkben van, amikor egész Budapest tapsolt annak a fiatalembernek, aki a házmesterét lelőtte. Ma már nem hallunk — hála Istennek — ilyen eseteket.

De az idők egyébként is nagyon változnak. Hiszen a háború előtt *kapukulcs*-pártiak voltunk. Én is, te is, ő is. Mindenki. Mondaná csak ma nekem valaki azt, hogy *minden* lakónak kapukulcsot kell adni, no hiszen, megkapná a magáét. Még csak az kéne. Más se hiányzik ebben a matuskás, bankrablásos, zubekes időben!

Szóval: ne adjanak nekünk kapukulcso, maradjunk csak a jó öreg házmesternél. A nyugati haladással szemben ma jól esik egyben-másban akár reakciósnak lenni. Sőt, ha nagyon megszorítanak bennünket, be kell vallanunk, hogy nem is olyan nagyon idegenkedünk mi, sok megpróbáltatáson keresztülment pesti lakók attól a most bujkáló és mindenki által megtagadott gondolattól, hogy a házmesteri polcra csak egészen megbízható embereket emeljünk. Olyanokat, akik erkölcsi magaslaton állanak és az államrend szempontjából a legkisebb kifogás alá sem eshetnek. Mert mi láttunk már kommunista házmestereket, akik trombitaszóval csődítették össze a lakókat és ha megszólalt ez a zengő harci eszköz, az ötödikemeleti lakóknak is hanyatt-homlok kellett a földszintre rohanniok.

De viszont abból sem kérünk, hogy bárki a házmesternek politikai tényezővé való fejlesztésére gondoljon. Éppen ezért fontolják meg, akik ebből az alkalomból nyugalmazott csendőrökre és rendőrökre gondolnak. Mert mi elhisszük, hogy a csendőr és rendőr nem politizál. Ez így van és rendjén van. De ki tiltja meg a *nyugalmazott* csendőrnek és a *nyugalmazott* rendőrnek, hogy politizáljon?

Egy életen át tilos volt neki ez az édes gyümölcs, ha már egyszer nyugalomba ment, bele akar harapni. Végre is magyar vér szorult bele: hadd politizálja ki magát az élete alkonyatán.

Valahogy még ez is rendben lenne, csak ott nem értünk egyet a nyugalmazott egyenruhák pártjával, hogy szerintünk a nyugalmazott csendőröket és rendőröket nem lehet összetéveszteni az aktivakkal. *Ezek* majd a *maguk* politikáját fogják csinálni. És hogy az milyen lesz? Ki tudna erre felelni a mai zavaros időkben?

A nyugdíj nem elég kvalifikáció. Mi többet kívánunk.

A duzzogó szoba

Angol vendége volt a napokban a Dolgozó Nők-nek, akik Bródy Ernőné vezetésével tevékenykednek. A angol vendég kétségkívül *érdekes* ötletet vetett föl, az ötleten azonban éppen a *dolgozó* nők csodálkozhattak el legjobban.

Megtudtuk az előadásból, hogy minden rendben van, mindenünk megvan, egyesegyedül csak „duzzogószobára" van szükségünk. Az ebédünk, a vacsoránk rendben van, a szabószámlánk ki van fizetve, a suszter még minden családtagunknak tartozik egy pár cipővel, a gyerekek iskoláskönyveit a mellényzsebünkből fizettük ki és a jövő nyárra már gondosan tartalékoltuk a másfélhónapos kéjutazási költségeket. A házunktája is tökéletesen rendben van, a hálószobákat tavaly cseréltük ki, az ebédlőt sikerült felfrissíteni, a dolgozószoba butora új politurt kapott, a többi szoba is rendben van, sőt az idén gazdagodtunk egy pazar berendezésű billiárd-teremmel.

Hát most már igazán csak a duzzogó-szoba hiányzik.

Mert van ebben valami. A duzzogó ember nem kellemes és a duzzogó ember is utálja a többi embereket. Duzzogni legjobb elvonultan, ahol senki sem látja az embert. Már pedig duzzogni mindenkinek joga van. Elemi joga. Egyetlen művelt család asztaláról... azaz hogy: lakásából se hiányozhat hát a duzzogó-szoba.

És akkor biztosan boldog lesz a magyar.

Csak még egyet! Vajjon mit fog szólni a duzzogószobához Teleszky őexcellenciája? Milyen *„látszat"*-a lesz ennek a nélkülözhetetlen, elmaradhatatlan lakásrésznek?

Leukoplast
magyar gyártmány

Nehéz helyzetében is mindent elkövet a főváros a közmunkák szaporítására

Komoly útépítési programm összeállítását készítik elő — Akció a hídépítések megkezdésére — Megnyugvást hoz az iparnak és kereskedelemnek a hitel- és kamatkérdés szabályozása

A közgazdasági élet eleven vérkeringésébe vágó súlyos problémákat igyekszik megoldani a 33-as országos bizottságnak a hitelt és a kamatrendszert szabályozó rendelettervezete, amelytől jótékony hatást remélnek a gazdasági front minden pontján. A kormány rendeletéhez érdekes és szakavatott kommentárt fűz

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstag, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki a következőkben nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Élénk visszhangra talált a kormány rendelkezése az érdekelt ipari és kereskedelmi körökben, ahol örömmel látják, hogy *legközvetlenebb nehézségeiket és gondjaikat tették irányító helyen komoly megfontolás tárgyává.* Ebben a megdermedt gazdasági életben rendkívüli módon érzékeny az ipar és kereskedelem, elsősorban a hitelek szűk volta és drágasága miatt. Képtelenség például, hogy amikor *a búza 8 pengőbe kerül, a közterhek 12 százalékra rúgnak és a mezőgazdasági kölcsönök kamatai 16—18 százalékra emelkedtek.* Súlyos a helyzet az iparnál is, hiszen csak

egy pillantást kell vetni azoknak a vállalatoknak a hosszú listájára, amelyek az Ipari Jelzálogintézet kölcsöneinek birtokában egymásután tönkremennek a magas kamatok és költségek miatt.

A kisipar talán tűrhetőbb helyzetben van, mert ott legitim szervek igyekeznek rendelkezésre állni, mégis *a kamatkérdés rendezése feltétlenül örvendetes javulást hoz ezen a területen is.*

— Felfogásom szerint azonban ezt csak első lépésnek kell tekinteni ahhoz, hogy *a fojtogató hitelek prolongálása* intézményesen biztosíttassék. A legnagyobb éberséggel kell ügyelni arra is, hogy *mezőgazdasági vonatkozásokban tovább folytatódjon a megkezdett kedvező irányzat* és elejét vehessük annak, hogy birtokok és gazdaságok egyszerűen elkótyavetyéltessenek. Hasonló korlátozás és fék kellene az ipar és kereskedelem vonalain is.

Lehetetlenség, hogy vagyonok valósággal elmosódjanak és a költségek feleméssze nek mindent olymódon, hogy sem az adós, sem a hitelező ne lásson semmit a likvidálásból.

Nagy nemzeti érdekek fűződnek ahhoz, hogy értékek és vagyonok *ne párologjanak semmivé* és rontsák az ország általános értékállományát.

— Az ipar és a kereskedelem a főváros szempontjából nem néz kedvező esztendő elé. A költségvetésben szerepel ugyan *út- és csatornaépítésre* 13 millió, különböző *fenntartásokra és karbantartásokra* ötmillió, *építkezésekre* négymillió, *közszállításokra és beszerzésekre* pedig 75 millió; vagyis

kereken százmillió az az összeg, amelyet közmunkákra és közszállításokra állított be a főváros vezetősége.

Ezeknek a számadatoknak láttán nem szabad elfelejteni, hogy *az építőipar szempontjából jelentéktelen az előirányzat,* sivár az út- és csatornaépítési programm is, azonban számolni kell az adott helyzettel, amelyik nem ad módot szélesebb keretek megrajzolására. Értesülésem szerint

a főváros vezetősége módot talál majd ahhoz, hogy nagyobb útépítési programmot bonyolítson le

és ezzel juttasson munkaalkalmat és kereseti lehetőséget a munkásságnak és a vállalkozásnak. Az utak építése terén különösen előtérben van *a régi makadámutak megszüntetése,* amelyhez a viszonyok jobbrafordulásakor *külön útrendezési kölcsönt* kell igénybevenni. Minden esetre a 170 milliós költségvetésben szereplő százmilliós közszállítási tétel viszonylag tekintélyesnek látszik, amelyhez hozzákapcsolódik még az üzemek beszerzéseire szánt komoly előirányzat is.

— A munkaalkalmak szempontjából feltétlenül fokozott gondot fordítunk majd a jövő évre esedékes legnagyobb közmunkának: *a hídépítésnek ügyére* és örködünk azon, hogy ez a hatalmas terv ne aludjon el. A helyzet most az, hogy a fedezetet jelentő ingatlanilletékek felemelését keresztülvitték. Ez a differencia már hónapok óta gyarapítja a hídépítési alapot és

ha a hídépítés költségeit így áthárították, akkor semmi körülmények között sem szabad a célt elhanyagolni.

Komoly összegek gyűlnek össze a felemelt ingatlanátírási illeték révén és *ezt a tőkét feltétlenül vissza kell juttatni munkák és megrendelések révén a közgazdasági élet vérkeringésébe.* A nehéz kilátások ellenére is összefogunk az ipar és kereskedelem nehéz helyzetének alátámasztására és meggyőződésem szerint a főváros a jövő évben is mindent elkövet a munkaalkalmak szaporítására.

*

Becsey Antal utalt még arra, hogy a közszállítások és közmunkák kiadásának rendszerében *sürgősen érvényesíteni kell a gyorsütemű elintézést.* A mai helyzet változatlanul megnehezíti az iparosok és vállalkozók mozgási lehetőségét, mert az adminisztráció sok tekintetben nehéz akadályokat állít fel. Az érdekelt szakbizottságok megtalálják az alkalmat ahhoz, hogy *a munkálatok kiadását és a rendelések eszközlését a lehető leggyorsabban érvényesítsék.*

A Székesfővárosi Alkalmazottak Segitő Alapjának tagjai díjmentesen
az Alap terhére igénybe vehetik kórház helyett a
Dr. Mandler Szanatórium
VI., Szobi-utca 3. sz.
(Teréz körut mellett, Telefon: 276—50, 256—63.) közös szobáit. Külön szobáknál P 2·50 ráfizetés. Sebészet, nő- és belgyógyászat. Szabad orvosválasztás. Szülészet mérsékelt pausál árban.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és iparir.-t.
Budapest, VIII., Kisstácio-u. 11.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

A súlyos gazdasági helyzet megkívánja, hogy **házbér gondjaitól szabaduljon!**
Mindenki szerezhet **kamatmentes** és felmondhatatlan **kölcsönnel** családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Befagyott a soroksári jegeseknek

Budapesten kötelező a műjég használata — Kész az új kormányrendelet

A jégkartel térítse meg az elmaradó jégbefuvarozás kövezetvámát

A *Fővárosi Hirlap* hívta fel annakidején elsőnek a közfigyelmet a jégtermelés és jégkereskedelem körüli tarthatatlan állapotokra, a tisztátalan természetes jég veszedelmeire és a sürgős rendezés szükségességére. A mi álláspontunkat osztotta a tisztifőorvos is, *aki a fertőzött vizekből készített jegeknek az élelmiszer- és cukrásziparban való alkalmazását előterjesztésében a legveszedelmesebbnek mondotta* és külön utalt az ilyen jég okozta fertőző megbetegedések kézenfekvő eshetőségeire is. Foglalkozott egy alkalommal a jégkérdéssel a közélelmezési bizottság is, de döntésre nem került a dolog s azóta a hatóságok csak félintézkedésekkel operáltak, míg végre a *földmüvelésügyi kormány* nyúlt erélyes kézzel a kérdéshez és elkészítette azt a nagyjelentőségü rendelettervezetet, *amely a fővárosban és az egész országban véglegesen szabályozza ezt a közegészségügyi és higiéniai szempontból annyira fontos s mostanáig úgyszólván gazdátlan kérdést.*

Illetékes helyen

érdeklődtünk az egyelőre még bizalmasan kezelt rendelettervezet részletei iránt, melyet a napokban küldtek le a fővároshoz hozzászólás végett.

— Azzal kell kezdeni, — mondotta informátorunk — hogy a rendelet nem tiltja el kategórikusan a természetes jég használatát, hanem *csak ipari célokra korlátozza*, egyébként is pontosan előírja, hogy jeget csupán kifogástalan ivóvízből szabad akár természetes, akár mesterséges úton előállítani. Az *Országos Közegészségügyi Tanács* felterjesztésében külön rámutatott arra, hogy a kétféle, vagyis a minden szempontból kifogástalanul tiszta és az egészségügyi tekintetben kifogásolható és csakis ipari célokra alkalmas jegek forgalomban tartása *az ellenőrzés nehézségei* miatt épp olyan aggályos, mint egyes helyeken a kétféle víz: a használati és ivóvíz bevezetése. A kormány teljesen osztja ezt az álláspontot, *mégsem tilthatja el teljesen a természetes jég használatát*, mert vannak helyek, ahol jéggyárak nincsenek, előfordulhat, hogy a jéggyárak nem elégítik ki a lakosság szükségletét, nem tudják a nagy ipari és gyári üzemek, hűtőhelyiségek, raktárak, hűtővagonok jégszükségleteit fedezni.

Természetes jeget csak az illetékes hatósági orvos bevonásával tartott tüzetes helyszíni szemle, a szükséges vegyi és bakteriológiai vizsgálat után szabad fagyasztani,

illetve forgalombahozás végett összegyüjteni. A vízmintákat a termelésre kijelölt vízterület különböző pontjairól kell venni és évről-évre meg kell a vizsgálatot ismételni. Gondoskodni kell a kitermelt természetes jég olymódon való elraktározásáról is, hogy minden utólagos szennyeződéstől megóvják.

— Érdekes újítása a kormány rendelettervezetének, hogy *a jégelőállítást a jövőben iparjogosításhoz köti*, amelyet csak abban az esetben adnak ki a hatóságok, ha az illetékes tisztiorvos bizonyítja, hogy a jéggyártónak a műjég előállításához rendszeres hatósági ellenőrzés alatt álló víz áll rendelkezésére. Amennyiben a műjeget nem vízvezetéki vízből készítik, úgy itt is olymódon, mint a természetes jég termelésénél, a vizet *előzetes bakteriológiai vizsgálatnak kell alávetni*. Külön szabályozza a rendelettervezet

a jég forgalomba hozatalát és felhasználását.

Kifogástalan ivóvízből nyert, higiénikusan termelt és kezelt jeget *minden korlátozás nélkül* lehet forgalomba hozni és bármilyen célra felhasználni. Kifogásolható, vagyis folyó, tó vagy más állóvízből termelt természetes jeget *csak hűtési célokra* szabad felhasználni, amikor a jég és a belőle olvadó víz sem élelmi, sem élvezeti szerekkel, sem azok tartányaival, vagy csomagolásaival érintkezésbe nem kerülhet, illetve ennek lehetősége biztosan megakadályozható. Ilyen természetes jeget tehát ott, ahol kifogástalan ivóvízből előállított műjeget elegendő menynyiségben és megfelelő méltányos áron lehet beszerezni,

közforgalomba hozni, közfogyasztásra és magánhasználatra, valamint viszontelárusítás céljaira forgalomba hozni nem szabad,

hanem úgy ipari, különösen pedig háztartási célokra csakis műjeget szabad használni. A természetes jég használatára jogosított ipari és kereskedelmi vállalatok a természetes jeget kizárólag saját ipari céljaikra használhatják, de tovább nem adhatják.

— Olyan helyeken, így vidéken, ahol egyáltalában nincs teljesen kifogástalan ivóvíz, nincsen műjéggyár, ott a szükséges óvóintézkedések megtétele mellett *a természetes jeget korlátozás nélkül lehet forgalomba hozni*, mert ez még kisebb veszedelemmel jár, mint a teljes jéghiány. A kormányrendelet ilyen esetekre előírja, hogy *vidéki városokban és helységekben természetes jégtermelésre lakott helyektől távoleső vízterületeket kell kijelölni.* A rendelet harmadik részében előírja, hogy műjéggyártásnál vagy természetes jéggyüjtésnél, jégszállításnál és árusításnál *fertőzőbetegségben nem szenvedő embereket szabad csak alkalmazni* és külön kell ügyelni a munkások tisztaságára. Élelmiszer- vagy cukrásziparban felhasználásra kerülő jég előállításánál az alkalmazottak csakis *erre a célra szolgáló tiszta, mosható munkaruhában* dolgozhatnak s a munka megkezdése előtt csapról, folyóvízzel alaposan kell megmosdaniok. Mosdókészülékről, szappanról körömkeféről, tiszta törülközőről az üzemtulajdonosnak kell gondoskodni.

— Külön intézkedik a rendelet az üzemi helyiségek és gépek, raktárak tisztaságáról is, valamint azt is előírja, hogy *jégszállítókocsit más célra felhasználni s abban embereknek tartózkodni nem szabad*, a tartályt rozsdamentes bádoglemezzel kell bevonni és állandóan forróvízzel és kizárólag e célra szolgáló tisztán megőrzött kefékkel kell tisztítani.

A főváros örömmel fogadja a miniszter rendeletét, amely Budapesten ilyenformán a természetes jég használatát eltiltja. A főváros csupán néhány észrevételt füz a rendelettervezethez, amelyek a következők: A kormányrendelet szerint Budapesten a jégelőállítási iparengedélyt a kerületi elöljáróságok adnák meg. *A főváros vezetősége a decentralizálás helyett központi intézkedést tart alkalmasabbnak s azt kívánja, hogy ilyen engedélyt a főváros egész területére kizáróan a polgármester adhasson, mert így biztosítható legjobban az egységes intézkedés és ellenőrzés.* Másik észrevétele a fővárosnak az, hogy

a vidékről tiltsák el a Budapestre való jégfelhozatalt.

Erre egyrészt azért van feltétlen szükség, mert a rendelet azokon a helyeken, ahol teljesen kifogástalan víz nincs, kényszerhelyzetre való hivatkozással megengedi a kevésbbé tiszta vízből származó természetes jég összegyüjtését is, aminek felhasználása veszedelemmel járhat és szükségesnek tartja azért is, mert ezeknek a vidéki jegeknek bakteriológiai és hatósági ellenőrzése igen nagy nehézségekkel járna.

Az új jégrendeletet már a *legközelebbi jövőben* életbeléptetik.

*

Utóirat. A természetes jég befuvarozása a kövezetvám révén jelentős jövedelemhez juttatta a fővárost, amely a mai pénzügyi helyzetben azonban egy fillér bevételt sem nélkülözhet. *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok figyelmébe ajánljuk ezt a körülményt, aki bizonyára módot fog találni arra, hogy a jégkartel, amelyet a rendelet jelentékeny nemzeti ajándékhoz segít, megtérítse a főváros elvesztett jövedelmét.

Ne mulassza el megnézni a

JOBBÁGY-KÁLYHÁK

KIÁLLITÁSÁT

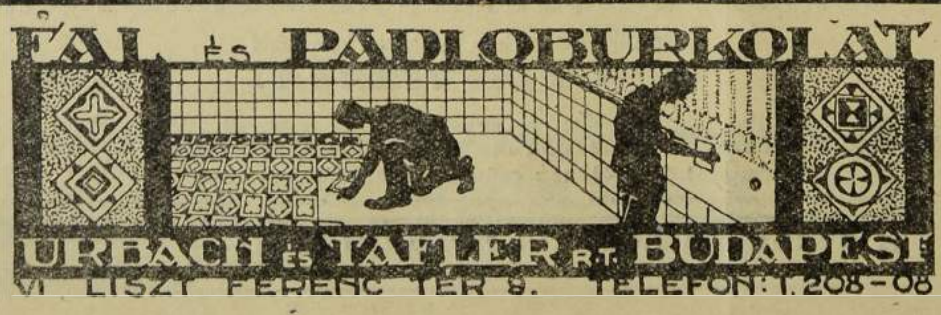
a

IV., Muzeum-körút 17. sz. alatti helyiségben. **Győződjék** meg saját szemével, hogy a **Jobbágy-kályhákban** a legsilányabb hazai barnaszén is kitünően ég és **olcsó pénzért pompás meleget ad!**

Nyitva december hó végéig.

Magyar Királyi Állami Vasgyárak kereskedelmi képviselete r. t.

Budapest, V., Vilmos császár-út 28.

VÁLLALKOZÁS

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az Összekötő vasúti híd mellett, az új élelmiszer-nagyvásártelephez tartozóan létesítendő dunai hajókikötő épületének különböző munkáira pályáztak: Redner Jenő 18.934, Katona, Székely és Molnár 19.389, Bier és Wersetz 19.406, Benedek Dezső 19.890, Nagy István 19.841, Fraticsevics Ernő 19.758, Schöntheil Richárd 20.713, Böhm és Kállay 21.790, Morbitzer Nándor 21.832, Seif Gyula 21.811, Gavora Zsigmond 21.962, Fejér és Dános 22.052, Darvas Lajos 22.497, Fábián Testvérek 22.661, Bányai és Wagner 23.354, Koch Károly 23.491, Palinay Győző 24.653, Kovács József 24.750, Polgár László 24.819, Zsigmondy Béla 3500, Haas Károly 5340, Custodis Alfonz 7033 pengővel.

Ugyanitt a szigetelőmunkára pályáztak: Posnánsky és Strelitz 608, Goudron Vállalat 610, Strelitz 608, Gosztonyi és Társa 818,

A bádogosmunkára: Lakos Jenő 1161, Böhm József 1283, Czizli Mihály 1433, Dattner József 1701 pengővel.

A hőszigetelőmunkára: Parafakőgyár 3960, Helvey Tivadar 4136, Biehn János 4188, Wippler és Társa 4224,

Az asztalosmunkára: Brichta József 2210, Malomsoki József 2601, Gábor és Társa 2456, Jakab Gyula 2718 pengővel.

Ugyanott a lakatosmunkára: Fölkel István 851, Knausz Gyula 874, Frint Ágoston 1029, Oesterreicher Ármin 1045, Kremplel József 1094, Faragó és Ezses 1101 pengővel.

A mázolómunkára: Szegő József 1043, Kovács István 1154, Kollár József 1155, Ónody György 1259,

A mükő- és burkolómunkára: Meloccó Péter 3751, Kraszner József 4284, Walla József 4560, Cristofoli Vince 4754 pengővel.

A Józsefvárosi plébánia parketta- és burkolómunkákra pályáztak: Hufnagel Pál 5882, Lesetár Dávid 6070, Götz Antal 6092, Fircsa Béla 6176, Nagy Kálmán 6200, Blezák Jenő 6498, Stadler István 4399, Pozsgai Dezső 4782, Csernek Pál 4805, Nagy István 4825, Ceglédi Jenő 4899, Refle Miklós 5100 pengővel.

A Széchenyi-fürdő vasszerkezeti tetőfedőmunkákra pályáztak: Glasz Károly 5208, Bukovár Jenő 5264, Urbancsek János 5432, Zimmermann Vilmos 5600, Krisch Fekete János 5830, Biberál Józsefné 5992, Kirschenbaum Gusztáv 6720 pengővel.

A Rókus-kórház kőművesmunkáira pályáztak: Major Imre 3337, Kovács József 3648, Boghen György 4325, Rheinisch és Wohl 4328, Kurcsák Gergely 4417, Wührl Géza 4481, Delmár Béla 5289, Szakál Lukács 5315 pengővel.

"Kábel" építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

PROCZELLER BÁLINT

kövező, útépítő és burkoló vállalkozó

Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Elsinger-Linoleum

Budapest, V., Honvéd-u. 4.

Telefon: Automata 232—58.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Beolvasztják a Tejhivatalt az Élelmiszervizsgáló Intézetbe

Centralizálják és ujjászervezik a tejellenőrzést

A tejfelhozatal, a tejvállalatok, a tejárusítással foglalkozó üzletek és a vidéki milimárik ellenőrzése mostanáig *meglehetősen rendszertelenül* történt. Ezzel a rendeltetéssel létesült a háborús évek alatt a *Központi Tejhivatal*, amelyet egy nyugalmazott iskolaföigazgató vezetett, ellenőrzést végzett a vásárigazgatóság, minden kerületi vásárfelügyelőség s végül a közélelmezési ügyosztály szakintézménye, az Élelmiszervizsgáló és Vegyészeti Intézet. Ez a sokszoros ellenőrzés azonban nem jelentette egyúttal a *jobb* ellenőrzést, hanem *előmozdította az ellenőrzés elbürokratizálódását, mert a különböző hatósági szervek levelezgettek egymással.* A takarékossági bizottság beavatkozása segítette elő a közélelmezési ügyosztálynak azt a régi szándékát, hogy

a Tejhivatalt megszüntesse és munkakörét a Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézetre bízza,

ahova ez a feladat minden logika szerint tartozik is.

A tejellenőrzés szakszerűsége összehasonlíthatatlanul magasabb nivójú lesz és a *Tejhivatal megszüntetése maga után vonja az egész tejellenőrzési rendszer reformját is, amely a jövőben centralizáltan történik* és a kerületi vásárfelügyelőségek csak mint végrehajtó szervek lesznek a munkába bekapcsolva. A központilag irányított tejellenőrzés szakképzett vegyészek és higiénikusok vezetésével nemcsak közegészségügyi előnyökkel jár, hanem valószínűen

eredményesen befolyásolja a tejhamisítások számának csökkenését is.

Most az volt a helyzet, hogy a notórius kis tejhamisítók ellen igen nehéz volt az eljárás, igen hosszú idő telt el s amellett nehéz volt annak az ellenőrzése, vajjon sporadikus esetekről, avagy *rendszeres tejhamisításokról* kellett-e ítélkezni. A jövőben

minden tejárusról törzslapot fektetnek föl

s ezen a törzslapon fel lesznek tüntetve az esetleges kifogások és büntetések is, így lehetetlen lesz a hatósági megtorlás elől egyik kerületből a másik kerületbe bujkálni.

A Központi Tejhivatal helyett a Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézetben létesül egy *tejellenőrző osztály*, természetesen minden létszámszaporítás nélkül, a régi személyzettel, sőt a részben feleslegessé vált tejhivatali személyzetet más hivataloknál használhatják fel. A Tejhivatal likvidálása mindezeken túlmenően jelenti *egész sor hivatali helyiség felszabadulását is*, ami ugyancsak nem alárendelt jelentőségű, mert a Központi Városházán tudvalevően állandóan helyhiány van.

Nem érdektelen, hogy az önálló tejhivatal személyzete nem kevesebb, mint *24 főből állott*, és pedig az igazgatón kívül volt egy tejhivatali felügyelő, ezenkívül belső szolgálatra volt beosztva 8 kezelő, illetve ideiglenes hivatalnok, míg a külső szolgálatot 13 ellenőr látta el. A Központi Tejhivatal adminisztrációs munkáját csaknem száz százalékban az arcképes jogosítványok kiállítása foglalta le, ezeket a jogosítványokat, valamint az üzletekre szóló tejárusítási engedélyeket a jövőben a közélelmezési ügyosztály fogja kiadni.

Évi 2400 tonna benzolt állít elő a gázgyár

Az olcsóbb belföldi üzemanyag csökkenti a benzin-importot

A székesfővárosi Gázművek már évek óta foglalkozik a benzolgyártás bevezetésének tervével, mert ez a nagyon fontos és értékes melléktermény mostanáig teljesen veszendőbe ment. A gázgyár a benzolgyártás érdekében hosszabb kísérleteket folytatott, amelyek végül a legjobb eredménnyel végződtek, amelyről

a Gázművek igazgatósága

a következőkben informálta a *Fővárosi Hírlap* tudósítóját:

— A benzolgyártási kísérletek alatt a legkitünőbb eredményeket produkáltuk. Számításunk szerint *a rendszeres gyártás esetén 2000—2400 tonna külföldi benzin behozatala válik feleslegessé, mert a Gázművek legalább ekkora mennyiséget tudnak majd előállítani.* A benzolgyártás mosási eljárással történik. A szükséges berendezéshez 600—800.000 pengő szükséges. A kalkulációk szerint azonban

ehhez a beruházáshoz semmiféle idegen hitel nem szükséges,

sőt a benzolgyártó-berendezésekről házilag lehet gondoskodni és saját tőkét rendelkezésre bocsátani. A benzolgyártás annyira kifizetődő üzletág lesz, hogy *4—5 év alatt az egész beruházási költséget száz százalékig amortizálni tudja,* ezenkívül nagy jelentősége van azért, mert jelentékeny összeggel fogja javítani a külkereskedelmi mérleget. Hozzávetőleg

legalább 500.000 pengővel csökkenti azt az összeget, amit külföldre kell importált benzinért kifizetni.

Végül nem lekicsinylendő haszon rejlik abban, hogy a gépjármű-vállalatok a drága külföldi benzin helyett jelentékenyen olcsóbb belföldi üzemanyaghoz jutnak.

Befejezték a Vízművek elektrifikálási munkálatait

Serényen folyik a Dunameder alatti alagutak építése

A Vízművek telepein két évvel ezelőtt fogtak hozzá a régi, drága üzemü berendezések kicseréléséhez. Az elavult gőzszivattyúkat mindenütt modern, elektromos szivattyúkkal pótolták, arra az esetre pedig, ha az áramszolgáltatásban valami zavar állna be, tartalékul Diesel-féle nyersolaj-motorokat szereltek fel a gépházakba. Az elektrifikálási munka a befejezéshez közeledik, az utolsó egységek szerelése és kipróbálása most van folyamatban.

A rekonstrukciós munka 14 millió pengőbe került,

ebben azonban benne van a szükségessé vált elektromos kábelek fektetésének költsége is. A 14 milliós kiadás bőséges ellenértéket talál abban az óriási összegben, amit *a szénfogyasztás csökkentésével* érnek el. Eddig évente 6000 vagon volt a Vízművek fűtőanyagszükséglete, amely tételnél a jövőben számottevő megtakarítás lesz elérhető.

Az elektrifikálás befejezését kedden jelentette be az igazgatóság az üzemi bizottságnak és ugyanakkor közölte azt is, hogy

az új ikercsatornák átvezetésére szolgáló Dunameder alatti alagutak építése a legteljesebb rendben folyik.

Egyelőre az alagutak záróaknái épülnek a pesti parton. A fúrás most mintegy tíz méter mélyen folyik és az aknák teljes mélysége 27 méter, ami annyit jelent, hogy az alagutak *a vízszint 0 foka alatt húsz méter mélységben haladnak a Duna alatt.*

Az új ikercsatornák táplálására szolgáló

új gépház a szentendrei szigeten már megépült.

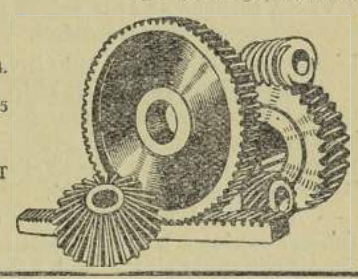
Az új budai vízmű építésének megkezdését még mindig erősen hátráltatja, hogy a szükséges partterületek megszerzésére irányuló tárgyalások ezideig teljesen eredménytelenül végződtek, így a főváros kénytelen *a kisajátítási eljárás megindítását* szorgalmazni. A tiszti főügyészség ebben az irányban már meg is tette a szükséges lépéseket.

Legolcsóbb házhelyparcellázás
BARACSKA-PETTEND
telepen.
Vasútvonal két oldalán, balatoni müút mellett kitünő minőségü, talajvizmentes
házhelyek □-ölenként 1.20
pengőtől, havi 10.— pengős részletre.
VELENCEI-TÓ vasúton, autobusszal 12 perc.
Uj telekparcellázás
Gárdonyfüreden
vi lasorok mentén, közvetlen a Velencei tó mellett, legszebb kilátással a tavat határoló Vértes hegységre.
Talajvizmentes
házhelyek □-ölenként P 4.—
-től, 24 havi részletfizetésre. Gárdonyfüredet nyaralók és kirándulók ezrei, szép villasorai már eddig is divatos fürdőhellyé avatták. A Velencei tó a viziélet minden örömét nyújtja nyári, téli sportkedvelőknek. Strandfürdő, csónakázás, vitorlázás, vizivadászat és halászat, korcsolyázás, jégdivatos fürdőhellyé és nyaralóhellyé avatták.
Ingyen autobuszjárat
Baracska-Pettendre, Gárdonyfüredre és vissza
vasár- és ünnepnapokon d. e. ½9, d. u. ½3, minden csütörtökön és szombaton d. u. ½3 órakor, előzetesen bejelentett csoportok részére bármely időben.
GYÜLEKEZÉS: kedvezőtlen idő esetén is a városi irodában, I., Horthy Miklós-körút 3|b, I. em. 6. Telefon: 694—33
Részletes prospektust kívánatra küldünk

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Pest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki müintézete, pecsétbélyeg, címke és dombormünyomdája
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, hengyer és fötengely köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK — ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Ügynök-utca 22/b.
TELEFON: 901-24

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Egy évig helytelen világítás = egész életre rövidlátás!
A gyermek szemevilága drága kincs, amelyre minden szülőnek féltő gonddal kell ügyelnie. A káprázó és rossz világítás idő előtt tönkreteszi a kicsinyek szemét és később súlyosan megbosszulja magát. Világítsuk a gyermekszobát jól és egészségesen: használjunk modern, káprázásmentes
TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Kijelölték az új, déli gyárövezet, az Állandó Kiállítási Telep és az új Országos Növénykert helyét

Készül a nagy Kelet-Nyugat irányú tranzverzális főútvonal és a 60 kilométeres „kilátásos út" terve

Multheti számunkban beszámoltunk arról a nagyszabású városfelmérési tervről, amelynek előkészítésén már hónapok óta dolgozik a városrendezési ügyosztály. Megírtuk, hogy rövidesen hozzálátnak a már hosszú évek óta állandóan sürgetett felméréshez, hogy a mostani helyzetnek megfelelő és pontos térképek álljanak rendelkezésre. Az ügyosztályban folyó érdekes és közérdekű akciókról

Csármann Ferenc tanácsnok,

a városrendezési ügyosztály vezetője a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap tudósítóját:*

— A városrendezési ügyosztály más közérdekű munkák végrehajtásával is foglalkozik. Igy nemrég készült el az *építésügyi szabályzatnak* a változott viszonyokhoz mérten szükséges átdolgozásával. Kiderült, hogy ez a revízió sem elégítette ki teljes mértékben a jogos igényeket s így az érvényben lévő szabályzaton máris több módosítás és kiegészítés történt. A *Vilma királynő*-úton és a *Bajza*-utcával határos szakaszon fekvő harmadik övezeti telkek kerti kultúrájának, villarayon-jellegének és különleges városképének megóvása céljából például az a rendelkezés történt, hogy e telkeken a szabályszerű 34 százalékos beépítési lehetőség keretén belül

csak úgy szabad építkezni, hogy az új épület vagy közvetlenül, toldalékként csatlakozik a meglévő épülethez, vagy pedig ettől legalább húsz méter távolságra épül.

Az épületek között nagyobb, összefüggő kertterületeknek kell maradniok. Különleges beépítési módot állapítottak meg az Abonyi-uteai telkekre is. Kiegészítettük az építési szabályzatnak a födémek, vasgerendák alkalmazására vonatkozó részeit is, módosítottuk az építőanyagok és a falazatok térfogatsúlyára, a födémek saját súlyára vonatkozó intézkedéseket. Könnyítettük az építtetők helyzetét abban, hogy a mélyebben fekvő telkeknél elegendő egyelőre csak az előkertek területének feltöltése a szabályszerű magasságra. Újabb rendszabályok készültek

a közterületeken épülő bódék

kivitele tekintetében azzal a célzattal, hogy a városkép védelmét fokozzák.

— *Az általános városszabályozási tervek elkészítésére a közeljövőben ugyan nem kerülhet sor,* de néhány részlettervet már kidolgozott az ügyosztály így kész a *Kelenföld* szabályozási terve, amelynek keretében

gondoskodás történt az Állandó Kiállítás és Vásár, továbbá az új Országos Növénykert elhelyezéséről.

A Duna mentén kijelölték a *téli kikötő helyét* és megállapították a leendő gyárövezetet, amire azért van szükség, mert az a terv, hogy a főváros levegőjének tisztasága érdekében az északon lévő gyártelepeket fokozatosan délre helyezzék át, lévén a nálunk állandó széljárás és így a füst terjedése észak-déli irányú.

— A leendő *déli gyárövezetet a most készített* rendezési terv szerint a lakott vidéktől hatvan méter széles parkozott csík fogja elválasztani. Egyes fejlődésben lévő vidékek jobb megközelítése érdekében elkészült az I., *Zólyomi*-út környékének szabályozása, a *Kútvölgyi*-út meredek részének kiküszöbölése s ezzel kapcsolatban a parknak szánt régi viziárosi temető szabályozása. Készen van a tabáni és németvölgyi régi temetők környékének szabályozási terve is, a *Csatárka, Pálvölgy, Zöldmál, Kurucles* dűlők városrendezési terveit, valamint a *Thököly-út* melletti *Törökőr* dűlő rendezési terveit pedig módosítottuk. Most van munkában az *Angyalföld* és környékének új szabályozási terve, a régi *Lóversenytér* területének újabb szabályozása,

az óbudai és kőbányai téglagyárak területének rendezése

a *Zöldmáli-* és *Pusztaszeri*-út közötti terület szabályozása.

— A főváros magaslati fekvésű, gyönyörű kirándulóés nyaralásra alkalmas helyeit hozzáférhetővé kell tenni és főként az idegenforgalom érdekében fel kell tárni. Ezért *munkában van a fővárosi észak-déli irányban már átszelő főforgalmi útvonalhoz hasonló kelet-nyugati irányú főútvonal nyomvonalának megtervezése, amely útvonal*

a Kerepesi-út, Rákóczi-út, Erzsébet-híd folytatásában, a Gellérthegy és Tabán között áthaladva, a Sashegy lejtőjén keresztül, a Farkasréti temető érintésével, a Széchenyi-hegy délkeleti lejtőjén ér fel

majd a Széchenyi-hegyre, s amely a hosszú évek óta sürgetett úgynevezett kilátásos útvonalnak egyik szakasza lenne. Ez a tervezett kilátásos útvonal egyébként mintegy *60 kilométer hosszú lesz* és a főváros legszebb, legegészségesebb, turisztikai szempontból legvonzóbb vidékeit lesz hivatva feltárni, a gyönyörű és kevesek által ismert budai hegyvidéknek *úgyszólván minden részét megközelíthetővé fogja tenni.* E kilátásos útvonal megvalósítása egyébként a szűkös és súlyos pénzügyi helyzet dacára is az ügyosztály legkomolyabb és legfontosabb feladatai közé tartozik.

*

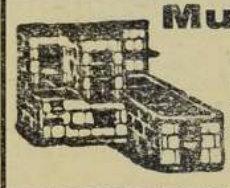
Különös gondot fordít az ügyosztály a *teleknyilvántartó* pontos vezetésére is, amelynek népszerűsége egyre fokozódik a nagyközönség körében is. Ez az intézmény kedvezően érezteti hatását az ingatlanárak kialakulására is. Az 1929. évben megkezdett új helyrajzi számozás véghezvitele az elmult évben a pesti oldalon is befejeződött, sőt az átszámozás ideje alatt beállott telekváltozások pótlása is megtörtént a budai részen a nyilvántartási szelvények rajzain.

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRÚT 2. TEL.: 562—51

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96-6-36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

KOVÁCS LAJOS
vésnöki műintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

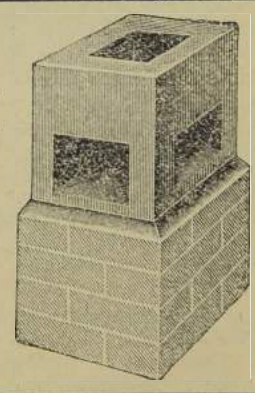
SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. 463—88.

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

viléz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut. 86—2—96.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MESZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboríték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

LUX
JÓZSEF-93-40
LAKKON
FELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
Lux Ede és társa
LAKK- ÉS ZSELÉNGYÁR R.T.
BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A költségvetés tanácsi vitája. A törvényhatósági tanács a múlt csütörtökön kezdte el a jövő évi budgettervezet és a takarékossági bizottsági jelentések megvitatását. Az első ülésen csak általános vita volt, azután félbeszakították a tanácskozást, mert *a takarékossági bizottsági jelentéseket kiadták véleményezés végett* az üzemi igazgatóságoknak. Az üzemigazgatóságok a múlt héten kivétel nélkül megszerkesztették a jelentéseket, ezek figyelembevételével teszi meg a következő ülésen *Sipőcz* Jenő polgármester újabb budgetjavaslatát a tanácsnak. Az üzemigazgatósági jelentések között a legérdekesebbek közé a Beszkárt jelentése tartozik, amely hétfőn délben érkezett be a városházára. *Folkusházy* Lajos vezérigazgató értesülésünk szerint vasárnap délután és egész éjjel, hétfőn hajnali öt óráig dolgozott a jelentés megszerkesztésén. A budgetvitát a tanácsban valószínűleg csütörtökön folytatják, bár az sincs kizárva, hogy a folytatólagos tárgyalás néhánynapos késedelmet szenved, mert a részletes vita megkezdése előtt *tisztázni akarják a kormánnyal a kórházi ápolási díjkövetelés ügyét is,* amely döntő befolyású a költségvetés eredményének kialakulására. A kórházi ápolási díj tengeri kígyóját a főváros vezetősége úgy szeretné eltüntetni, hogy a kormány a kincstárt terhelő ápolási és egyéb díjak rendezésére engedje át jövőben az *országos betegápolási pótadónak* Budapestre eső részét, amelynek érdekében hétfőn délután küldték fel a főváros felterjesztését a kormányhoz.

Hlatky Endre miniszteri osztálytanácsos. A kormányzó, a miniszterelnök előterjesztésére, *Hlatky* Endre dr. miniszteri titkárnak, a miniszterelnöki sajtóosztály vezetőjének, *a miniszteri osztálytanácsosi* címet adományozta. A kormányzó kitüntetése méltó kísérője volt annak a ténynek, hogy *Károlyi* Gyula gróf *Hlatky* Endrét kormányzati politikájának a sajtóval szemben való képviseletére szemelte ki. A miniszterelnök bizalmi pozícióval ruházta föl *Hlatky* Endrét, aki működésének már első óráiban tudásával és egyéni kiválóságaival meg tudta szerezni a maga számára a sajtó szimpátiáját.

Hegedüs Gyula, a Magyar Hirlap társszerkesztője. Egyik legtekintélyesebb napilapunknak, a *Magyar Hirlap*nak szerkesztésében érdekes és jelentős változás történt: *Hegedüs* Gyula, a Magyar Ujságírók Egyesületének alelnöke társszerkesztőként lépett be a laphoz és mint felelős kiadó is jegyezni fogja a Magyar Hirlap-ot. *Hegedüs* Gyula a magyar ujságíró-társadalom egyik régi és kiváló tagja, aki hosszú éveken keresztül a Pesti Napló-nak a Városházára delegált munkatársa volt. Uj tevékenységi körében is bizonyára nagy szolgálatokat fog tenni nemcsak lapjának, de a köznek is.

Halálozás. *Dacsó* László, a Szent Gellért fürdő és szálló műszaki tisztviselője október hó 14-ikén munkás életének 51-ik esztendejében váratlanul elhunyt. Szorgalmas és kitünő munkát végzett a főváros egyik legfontosabb üzemének szolgálatában, ami annál inkább méltánylásra érdemes, mert *Dacsó* Lászlót a háború mindkét lábától megfosztotta és ennek a fájdalmasan nagy testi fogyatkozásnak ellenére is százszázalékban egész munkaerő tudott maradni. A háború első áldozatai között szerepelt, a kárpáti harcokban sebesült meg súlyosan. Két lábát térden alul amputálni kellett, ezt a szenvedésekkel teljes műtétet Märisch-Ostrauban hajtották végre. Két műlábbal érkezett haza és *Bárczy* István polgármester azonnal kinevezte az akkor még épülőfélben levő Gellértfürdő tisztikarába. Tizenhat munkában gazdag évet töltött ebben az alkalmazásában, ahol az üzem vezetősége és tisztviselőtársai mindnyájan szerették és tökéletes megbecsülésben részesítették. Az elhunytban, akit október 16-ikán temettek el őszinte részvét mellett, *Dacsó* Emil, a *Fővárosi Hirlap* főszerkesztője testvér-öccsét gyászolja.

Pártvacsora az Egységes Községi Polgári Pártban. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* szokásos hétfői vacsoráján a szokottnál is nagyobb számban jöttek össze a vezetőség reprezentánsai, valamint a párt és a klub tagjai. Ott voltak többek között: *Bárczy* István, *Harrer* Ferenc, *Gaár* Vilmos, *Dorner* Gyula, *Hoór-Tompis* Mór, *Dárday* Ede, *Orova* Zsigmond, *Márkus* Jenő, *Erősdy* Sándor, *Lengyel* Endre, *Körmendy* Jenő, *Oszoly* Kálmán, *Dósa* Ottó, *Fáber* Fülöp, *Sümeghy* László, *Thorday* Lajos, *Takács* István, *Barta* Károly, *Bárány* Jenő, *Róna* Sándor, *Erősdy* Kálmán, dr. *Szécsi* Ernő, *Kollmann* Dezső, számos székesfővárosi közigazgatási és üzemi tisztviselő, valamint a tanügyi testület vezetőségének sok tagja.

A bécsi autóbusz várócsarnokai. A budapest—wieni autóbuszközlekedést egyre inkább kegyeibe fogadja az utazóközönség. Úgylátszik, ez a népszerűség készteti a vállalatot arra, hogy az oktogon-téri és Vörösmarty-téri végállomásokon várócsarnok építésére gondol. A fővároshoz már be is adtak ilyen kérelmet, de a hatóság igen helyesen elzárkózik a csarnoképítés engedélyezése elől. *A Vörösmarty-téren már ott áll egy autóbusz-várócsarnok,* s a teret még egy másodikkal elméleteniteni nem szabad, az *Oktogon-téren* pedig a tér karakterénél fogva sem lehet megengedni a várócsarnoképítést. A hatóság nem zárkózik el az elől, hogy az autóbusztársaságnak az induló és érkező állomásokon várócsarnokai legyenek, ezeket azonban csak a szóbanforgó terek házainak egyikében lehet berendezni.

Házasság. Dr. *Ország* Nándor, az Országos Társadalombiztosító Intézet osztályvezető főorvosa, *Vas* Mártával, Vas Lajos igazgató leányával október 18-án házasságot kötött.

Jubileum. Meleg ünneplésben részesítette Buda társadalma *Spannberger* Alajos I. kerületi elöljárót 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából. Az ünnepi összejövetelen *Nemes* Antal c. püspök a r. kath. egyház, *Becsey* Antal az Egységes Községi Polgári Párt, *Lampel* Vilmos a Keresztény Párt, *Schütz* Antal egyetemi tanár a piarista diákszövetség nevében mondtak üdvözlő beszédeket. Felköszöntötték még a lakomán *Szigeti* János felsőházi tag, *Hollspach* ödön elöljáró és *Angyal* Kálmán dr. plébános is a jubiláló főtisztviselőt.

Kórházi orvosi kinevezések. *Ripka* Ferenc főpolgármester dr. *Pásztory* Géza, dr. *Balázs* Gyula, dr. *Jamniczky* Árpád, dr. *Pleskó* Lajos orvosokat közkórházi *adjunktusokká*, dr. *Gazdy* Tibort *alorvossá*, dr. *Balázs* Guidót, dr. *Ernszt* Gyulát, dr. *Gedeon* Sz. Róbertet, dr. *Gyarmathy* Mártont, dr. *Halmos* Bélát, dr. *Rayde* Frigyest, dr. *Szenczy* Györgyöt és dr. *Varvasovszky* Józsefet pedig közkórházi segédorvosokká nevezte ki. Az új kórházi orvosok szombaton tették le a főpolgármester kezébe a hivatali esküt.

Gerlóczy polgármester özvegye 90 éves. Az egyesített Budapest első, nagynevű alpolgármesterének, *Gerlóczy* Károlynak özvegye most lett 90 éves. A bibliai kort elért nagyasszonyt születésnapja alkalmából az unokák, dédunokák, rokonok, barátok és tisztelők serege elárasztotta virággal és jókívánságokkal. A főváros nevében *Sipőcz* Jenő polgármester meleghangú levélben tolmácsolta a jókívánságokat és felsorolta mindazt, amit a székesfőváros kulturális, közegészségügyi, pedagógiai és művészeti téren Gerlóczy Károlynak köszönhet. „Méltóságodnak — mondotta a polgármester — Isten kegyelme megadta azt az örömet, hogy áldott, hosszú élete alatt tanúja lehetett, mint nőtt terebélyes fává az a sok kultúrmag, amit feledhetetlen férje vetett el a főváros közönségének fogékony lelkületébe. Adja a Mindenható, hogy még sokáig, jó egészségben gyönyörködhessen abban a tiszteletben és szeretetben, mellyel Budapest székesfőváros minden tisztviselője és minden polgára járul gyermeki hálával Méltóságod tisztelettel övezett, igazi magyar Nagyasszony alakja elő.“

A Ferencvárosi községi polgári párt többszázterítékü társasvacsoráján vágvecsei *Wellisch* Andor köszöntötte *Usetty* Béla orsz. képviselőt abból az alkalomból, hogy a bíróság *Buday* Dezső rágalmazási följelentésének elutasításával teljes elégtételt szolgáltatott az Usetty-családnak. *Usetty* Béla válaszában utalt arra, hogy a jogerős fölmentő bírói ítélettel nem foglalkozik, de rá kell mutatnia arra, hogy érdekelt részről nem riadnak vissza attól sem, hogy megtévesztésül *mást közöljenek a nyilvánossággal, mint ami a hiteles szövegü ítéletben van.* Ezután a karteltörvény életbeléptetése kapcsán a fogyasztók érdekeinek megvédéséről, a megakadt fővárosi közmunkák folytatásának szükségességéről, az állami és városi javítóműhelyek megszüntetéséről beszélt Usetty, akit a Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Körében *Molnár* Dezső és *Tóth* András dr. üdvözölt.

3419 egyént töröltek hivatalból a jövő évi választói névjegyzékből. A központi választmány *Liber* Endre h. polgármester elnöklete alatt most döntötte el, kik azok, akiket a választói törvény értelmében hivatalból kell törölni az országgyülési képviselőválasztók névjegyzékéből. A központi választmány ily alapon összesen 3419 törlést eszközölt, amely szám okok szerint így oszlik meg: 2668 név az Országos Bünügyi Nyilvántartóban szerepel, 259 politikai jogai fel vannak függesztve, közsegélyben részesül 50, gondnokság alatt áll 4, alkoholista 15, erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll 2, csődbe jutott 10, elmebeteg 64, az Országos Bünügyi Nyilvántartóban szerepel és politikai jogait elvesztette 345, egyéb ok miatt 2 vesztette el választójogát.

Uj telekparcellázás a Velencei tónál. Páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg a *Baracska—Pettend* és *Gárdonyfüred* melletti parcellázások iránt. Mindkét telep a vadregényes, vadászatra és vizisportra ideális *velencei tó* mellett fekszik. Baracska—Pettend telkei a vasutvonal két oldalán, talajvízmentes helyen terülnek el. Az árak: négyszögölenként 1.20 pengőtől, havi 10 pengős részletre olyan kedvezőek, amilyenre még nem volt példa. A gárdonyfüredi új telekparcellázás a villasorok mentén történik, közvetlenül a tó partján, a legszebb kilátással, a tavat határoló Vértes hegységre. *Gárdony* már ma is a divatos fürdőhelyek sorába tartozik és rohamos fejlődése biztosítva van. A megtekintést *ingyen autóbuszjáratok* teszik kényelmessé. Indulás vasárnap és ünnepnapon d. e. ½9 és délután ½3 órakor, csütörtökön és szombaton délután ½3 órakor. Gyülekezés az *I., Horthy Miklós-körút 3/b* alatti városi irodában.

Budapest egyik legelőkelőbb és legmodernebb szanatóriuma, a *Dr. Mandler Szanatórium:* VI., Szobi-utca 3. szám. A szanatóriumban gyógyulást és ápolást kapnak a belbetegek, operációs betegek és az orvosi gyógykezelésre szoruló gyengélkedők. Mütő, röntgen és bakteriológiai laboratóriumok. A kiváló orvosi kar élén dr. *Mandler* Ottó főorvos áll. Olcsó közös és külön szobák. A székesfővárosi tisztviselők segitőalapja legutóbb szerződéses megállapítást létesitett a szanatóriummal a tisztviselői betegek kezelésére és ápolására.

Mindenkinek lehet saját háza és otthona. Mindenkiben él a vágy, hogy magának saját otthont teremtsen. Ez a törekvés azonban a mai hitelviszonyok mellett szinte leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. Ezt a nagy kérdést váltja valóra a *Saját Otthon Épitő Takarékszövetkezet,* amelyik megszervezte az egymáson való segitésnek, a kölcsönösségnek olyan lebonyolító intézményét, amely tagjainak kölcsönt nyujt a saját otthon megszerzésére. Ha valakinek például ötezer pengő kölcsönre van szüksége, legalább 775 pengőt kell befizetnie, hogy a kölcsön kiutalásához a jogcimet és a sorszámot megszerezze. A ténylegesen felvett 5000 pengő után például évi 375 pengőt kell csak visszatéíteni és ebben benfoglaltatik a tőketörlesztés, a kezelési költség és az életbiztosítási díj. Nagyobb összegeknél természetesen a kötelezettségek arányosan növekednek. Az altruista-mozgalmat a *Saját Otthon Épitő Takarékszövetkezet* igazgatósága (VI., Vilmos császár-út 45. sz.) bonyolitja le, ahol az érdeklődőknek részletes tájékoztatással szolgálnak.

Közgazdaság

A Rimamurány—Salgótarjáni Vasmü Részvénytársaság hétfőn megtartott igazgatósági ülése az előterjesztett 1930—31. évi mérleget jóváhagyta. A belföldi fogyasztásnak további lényeges csökkenése, az exportárak leromlása és a termelési költségeknek az üzemkorlátozások folytán előállott megdrágulása az eredményre kedvezőtlenül hatottak ki. Az üzemi hozam az értékcsökkenési leírásokat is csak a múlt évinél kisebb mértékben teszi lehetővé. Bár a tiszta nyereség hiánya s a rendkívüli gazdasági és hitelviszonyok osztalékfizetést nem tesznek indokolttá, az igazgatóság az október 30-ára egybehivandó közgyülésnek a társulati alapszabályok 44. §-ának imperatív rendelkezése értelmében mégis azt az indítványt fogja előterjeszteni, hogy a rendes tartalékalap felhasználásával részvényenként 1 pengő 50 fillér osztalékot határozzon el.

Szerkesztői üzenet

Kameleon. Úgy tudjuk, hogy illető finánepolitikus belépett a Frontharcosok pártjába. Reverzálist adott, hogy legalább 24 óráig nem lép ki a pártból.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASUTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Ne vegyen szőnyeget
míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összekötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa,* ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-ténél.)

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Vízművei nyilvános versenytárgyalást hirdet a buda—újlaki telepén lévő kettő darab vízcsöves és a káposztásmegyeri I. átemelő telepén kettő darab **Tischbein-kazánok eladására.**

Az ajánlatok a Vízművek igazgatóságánál (IV., Reáltanoda-u. 1—3. sz., II. em. 23. sz.) adandók be **f. évi október hó 24-én délelőtt 11 óráig** és azok ugyanott bontatnak fel aznap délben 12 órakor.

Az ajánlatok úgy az egyes kazánokra, mint azok összességére szólhatnak. Bánatpénzül az ajánlati összeg kettő százalékа fizetendő le az ajánlat beadásával egyidejűleg a székesfőváros Vízművei pénztáránál (I., 15. sz.).

Amennyiben a versenytárgyalási határnap után f. évi november hó 7-én délig 12 óráig kedvezőbb utóajánlat be nem érkezik, a kazánok a legtöbbet igérőnek fognak odaadatni.

A Székesfőváros Vízművei Igazgatóságának joga van meg nem felelő ajánlat esetén újabb versenytárgyalást tartani, vagy a kazánokat szabad kézből értékesíteni. A kazánok az ajánlat elfogadása után azonnal készpénzben kifizetendők és a telepekről 30 napon belül elszállítandók.

A vételi illeték a vevőt terheli. Az eladásra kerülő kazánok jellemző adatai a Vízművek üzemmérnökségénél megszerezhetők, ugyanott engedély kapható a kazánok helyszíni megtekintésére.

Budapest, 1931 október 12.

Budapest Székesfőváros Vízművei.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezésmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A **»PICKLIN«** falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-35

SPÁDI ÁRPÁD lakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

»PETRA«
Aszfalt és Katrány Utépítő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak építését

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárút

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traveral mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett asztalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement; 5,000 „ mész; 80.000,000 darab tégla; 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J 329-89

MolnárIstván
EPITÉSZ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 36. Tel.: Lá. 11-09.

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—08.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Saját érdekében tekintse meg
HIKKER réz-, vasbutorgyár
készitményeit. Ágybetétek, gyermekkocsik, ágynemüek, paplanok és legujabb kivitelü kerti butorok gyári árban. Mintaraktár: VII., Dohány-u. 22 (Árkád-bazár). Gyár: VII., Holló-u. 8

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

Alapitva 1868-ban **CRISTOFOLI VINCE**
Kőpadló- és falburkoló vállalat
Kizárólag: BUDAPEST, VII., GIZELLA-ÚT 31.
TELEFON: AUT. 969—07

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül!

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyintézetek.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, teglát, széncsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsípokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 október 28. | 43. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Mentő munka

Lehet szelídebben és lehet szigorúbban megítélni a dolgokat, a haragos sötétkéket lehet feketének is mondani: annyi azonban bizonyos, hogy a főváros költségvetése körül harc folyik a törvényhatósági tanácsban. Ami természetes is. Nem is szeretnénk, mi volnánk az elsők, akik a lelkiismeretlenség vádját emelnénk a tanács és a polgármester ellen egyaránt, ha azt látnánk, hogy az érvek harcbaküldése, komoly megfontolás és az eshetőségek összemérése nélkül törölnének, vagy szankcionálnának milliós, vagy többmilliós tételeket. Isten óvjon attól, hogy minden argumentum végleges és tökéletes kimerítése nélkül döntenének a közterhek fölemelése, vagy a kulturális és szociális haladás feladása mellett.

Rengeteg megfontolni való van itt és rengeteg az olyan kérdés, amelyben a közvélemény igenis a bizonyítékoknak késhegyig menő harcát követeli. Hát csodálatos-e, ha ilyen körülmények között a hibák kutatása során árnyék esett a közvélemény szerint sem makulátlanul tökéletes fővárosi *adminisztrációra?* És csoda-e, ha az elvi harcnak ebben az izgalommal fűtött levegőjében összekeveredett egy pillanatra az *adminisztráció* és a *tisztviselői kar* egymástól teljesen távol álló és össze nem téveszthető fogalma? *Payr* Hugó tanácstag a pénteki tanácsülésen kifejezetten *adminisztráció*-ról beszélt, amivel szemben *Sipőcz* Jenő polgármester megvédte a — *tisztviselői kart.* Payr Hugó csak annyit mondott a közvéleményben gyökerező határozottsággal, hogy „a jelenlegi *adminisztráció* nem képes, sőt nem is akarja keresztülvinni a takarékossági bizottság javaslatait''. Ezzel szemben *Sipőcz* Jenő polgármester teljes joggal és a közvélemény helyeslése mellett azt a kijelentést tette, hogy „a főváros *tisztviselőkara* mindenkor, nehéz időkben is megtette kötelességét és megteszi azt a jövőben is''.

Nincs itt semmiféle ellentét, ami azonnal kiderül, ha mi három nap távlatában fogalmazzuk meg kettejük mondanivalóját. Mi és Budapest egész közvéleménye így mondanánk ezt: Budapest székesfőváros tisztviselőkara teljes méltánylást és elismerést érdemel, ernyedetlen szorgalmú, eredményes munkásságú tisztviselői kar ez, amely nehéz időkben önfeláldozó tevékenységgel szolgálja a főváros érdekeit; de — *az adminisztráció csapnivalóan rossz.* A tisztviselői kar előtt mindenki kalapot emel, de az adminisztráció elburjánzott copfját, amelynek Kína már csodájára járhatna, kíméletlenül le kell vágni. És ha a tisztviselői kar — *kezdve a polgármesteren* — még nagyobb érdemeket akar szerezni, álljon oda a közvélemény mellé és segítsen kiirtani az adminisztráció hibáit, sőt bűneit.

Ez tehát félreértés volt, amelyet, íme, igen egyszerűen el lehet intézni, ha az ember nem keres háttmögötti értelmeket, hanem szószerint veszi a kijelentéseket. Volt azonban *Payr* Hugónak még egy fontos irányelve, amit aztán igazán nem szabad rosszul érteni. Ez az irányelv az, hogy *„a túlzott takarékosság ártalmasabb a pazarlásnál''.*

Mellesleg szólva, ezt a gondolatot nem engedjük kisajátítani a baloldalnak, amely máris siet alibit igazolni. „Mi már ezt két hónapja mondjuk, most kezdik végre illetékes helyeken is meghallani'' — írják. Nem így áll a dolog. Amíg tellett a főváros kasszájából, addig ők voltak, akik harsogva követeltek még több és még több beruházást, munkaalkalmat, közmunkát és „friss vérkeringést a gazdasági élet ereibe''. Amikor szükebbre kellett szorítani a főváros erszényét, akkor ők emelték a pazarlás vádját és ők követelték, hogy a polgármester szalonnát és kenyeret ebédeljen, az üzemeket pedig adjuk bérbe az első jöttmentnek. Vajjon a liberális, demokrata, vagy radikális várospolitika azt jelenti-e, hogy minden kérdésben a szélsőséges álláspontot kell elfoglalni? Hát nem okosabb-e óvatosan költeni, és nem egészségesebb-e higgadtan, minden élet megkímélésével takarékoskodni? A sztrichnin kicsiben orvosság, nagyban gyilkos méreg; a nitroglicerin kicsiben orvosságként szabályozza az emberi vérkeringést, nagyban házakat és hegyeket robbant.

Mindent mértékkel kell használni és még az öndicsérettel is mértékletesen kell élni, mert amilyen élénk az ő fantáziájuk, olyan jó a mi emlékezőtehetségünk. A módjával való takarékoskodás gondolata vezette úgy a takarékossági bizottság, mint a polgármester munkáját. Ha nem lenne ma már megtörhetetlen irányelv, hogy a túlzott takarékosság ártalmasabb a pazarlásnál, akkor nem lenne harc a tanácsban, hanem órák alatt megszülethetne az a költségvetés, amelyet ők egyidőben olyan hangosan követeltek és amelynek nyomán Budapest a temetőbe kerülne. A tanácsnak ma már nem az a hivatása, hogy a törlendők után indítson hajszát, hanem hogy megmentse a megmenthetőt.

Sipőcz Jenő polgármester a tarifák felemeléséről, az üzemvezetői fizetésekről és a közlekedés egységesítéséről nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak

A költségvetés tárgyalása ezúttal nem a szokványos budget-viták képét és tárgyalási rendszerét mutatja. A hivatalos költségvetési tervezettel szemben *sok tekintetben szembenáll a takarékossági bizottság javaslata* és ennek az összeegyeztetése kényes és komplikált feladatot jelent. A költségvetés indokolása a tarifaemelést *mellőzhetetlen szükségletnek minősíti,* amellyel szemben a tanács kizárólag a takarékosság szigorú alkalmazásában látja a pénzügyi egyensúly megteremtését. Mindkét álláspontnak megvannak az alátámasztásra szolgáló argumentumai, a végső döntésnél azonban nem lehet majd elkerülni *az egyik fél engedékenységét.* A pártok álláspontjáról más helyen részletesen beszámol a *Fővárosi Hirlap* és itt a törvényhatóság felelős vezetőjének:

Sipőcz Jenő dr. polgármesternek

a felfogását ismertetjük, aki *a tarifák és díjak felemelésének szükségességéről* a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az utóbbi hónapok tapasztalatai alapján a költségvetés bevételi részében az adókból befolyó jövedelmet 3,460.000 pengővel csökkentett összegben kellett előirányoznom, ennélfogva, — bár a takarékossági bizottságok által javasolt megtakarításoknak igen nagy részét elfogadtam, — a közigazgatásiakat teljesen és az üzemieket igen nagy részben — a költségvetési előirányzatban még mindig 11 millió pengő hiány mutatkozik.

Felelősségem tudatában kénytelen voltam tehát az utolsó eszközhöz folyamodni: a tarifák felemelését javaslatba hozni.

Javaslatom felett a törvényhatósági tanács és a közgyűlés fognak azután állást foglalni.

Kérdést intéztünk a polgármesterhez, hogy mi indokolta az üzemi vezetői fizetéseknek oly meglepően lényeges leszállítását?

— Az üzemvezetői fizetések leszállítása — hangzott a válasz — a törvényhatósági bizottság és a közvélemény körében megnyilatkozott általános kívánságra történt. Erre vonatkozó első javaslatomat még ez év május havában terjesztettem elő, a törvényhatósági tanács azonban

a csökkentésnek általam javasolt mértékével nem volt megelégedve

s javaslatomat átdolgozás végett visszaadta. Mikor a javaslat átdolgozás alatt állott, megjelent a kormány rendelete, amely további leszállításokat tett lehetővé, sőt kötelezővé.

Érdeklődtünk az iránt is, hogy ez az intézkedés mennyi időre marad érvényben.

— Ez a rendelkezés — mondotta a polgármester — nem ment fel attól a törvényben előírt kötelezettségtől, hogy

az üzemi alkalmazottak általános illetményrendezésére vonatkozó szabályrendelet-tervezetét elkészítsem

és a költségvetés letárgyalása után az illetékes fórumok elé terjesszem. A kérdést véglegesen ez a szabályrendelet fogja elintézni.

A *függőkölcsönök* prolongálásáról a következő választ kaptuk:

— A függőkölcsönök ügyében a tárgyalásokat megindítottam, s megvan a reményem arra, hogy ezek a tárgyalások sikerre fognak vezetni.

Felhívtuk a polgármester figyelmét a közlekedés rendszertelenségével szükségessé váló beavatkozásra.

— Én a közlekedés egységesítésének álláspontján vagyok, — hangsúlyozta a polgármester, — értve ezalatt

a belforgalmi villamosvasuti vállalatok és az autobuszközlekedés igazgatásának egységesítését.

Szerintem ez az intézkedés a közlekedés megjavítását hathatósan tudná szolgálni. Addig is, amíg ez megvalósulhat, az a törekvésem, hogy

a közlekedés zavartalan lebonyolítását

az egyes közlekedési vállalatok jogos pénzügyi érdekei a legkisebb mértékben sem veszélyeztessék.

Sipőcz polgármester nyilatkozata őszinte képet nyujt a főváros gazdálkodásában teendő intézkedésekről. A jelek szerint az összes nagy és vitás kérdések a költségvetési vita végén kerülnek tisztázásra és a megoldás bizonyára összeegyezteti majd a ma még ellentétesnek látszó célokat és szempontokat.

Demagógia a takarékossági bizottság eredményes működése körül

Irta: PAYR HUGÓ, országgyűlési képviselő, tanácstag

A takarékossági bizottság munkáját és tendenciáját igen sokan félreértik, de még többen vannak, akik szándékosan félremagyarázzák. Hiba volna mindezeket figyelmen kívül hagyni, mert most nem politikai sakkhúzásokról, népszerűség hajhászásáról van szó, hanem arról, hogy *a fővárost megóvjuk és megmentsük* a reánk zúduló vihartól. Sokkal tragikusabbak az idők, semhogy parlamenti vegyikonyháskodással, vagy költségvetési toldozás-foldozással szabadna bíbelődni.

Hogy a takarékoskodás sokaknak fáj: az érthető. Nemcsak üzemi kiskirályok vannak, hanem

kisüzemi és árvaházi fejedelmek, hercegek és őrgrófok is tetszésük és kényük-kedvük szerint gazdálkodnak a főváros pénzével.

Nem hibáztatom és nem vádolom őket, merthiszen amit tettek, *az megfelel annak a szellemnek, mely a főváros egész vezetőségét, sőt törvényhatóságát is áthatotta.* A múltban az volt a mentalitás, hogy minden, ami városi, az szép, pazar kiállítású legyen és csodájára járjanak. Ha ez hiba volt, úgy *ebben polgármester és pártvezérek egyaránt hibásak.* Az ellenzék is, amely mindig minél több munkát, minél fényűzőbb szociális intézményt és minél több elhelyezkedési lehetőséget követelt, — *és sohasem kifogásolta, ha például csempével burkoltak ott, ahol a puszta fal is elegendő.*

Most azonban ez nem megy tovább. Megszorultunk pénz dolgában és ezért

életkérdés, hogy felesleges kiadásoktól és deficites vállalkozásoktól tartózkodjunk.

Persze, hogy ez fáj. Fáj azoknak, akiknek a szük-

séghez mérten *restringálják a hatalmát* és nem csodálkozom, hogy mindezek mindent elkövetnek azért, hogy *a takarékossági bizottság munkáját népszerűtlenebbé tegyék, sőt — ha lehet — elgáncsolják.*

Ezért visznek keresztül olyan rendelkezéseket, amelyek a mi intencióinkat nem fedik. Például: *ezért csökkentenek fizetést és munkabéreket a BSzKRT kalauzoknál olyan arányban, amit a takarékossági bizottság nemcsak nem kíván, de egyenesen perhorreszkál.* Ezért

izgatják a közönséget azzal, hogy a takarékoskodást az iparosok és kereskedők fogják megszenvedni.

Ezért lázítanak az autóbuszrelációk megszüntetésével,

ezért akarják elkedvetleníteni a városi tisztviselői kart,

mondván, hogy a bizottság ellenségesen kezeli az ő érdekeiket.

Céltudatos munka ez, melynek hátterét nagyon jól ismerem, — amit azonban *le fogunk küzdeni és le fogunk törni.*

Mert, miről van itt szó? Arról, hogy a fővárosnak nincs annyi bevétele, amennyiből fedezni tudná az eddigi dimenzionált kiadásokat.

Ha tehát folytatnók az eddigi gazdálkodást, úgy Budapest is rövidesen Varsó sorsára jutna, ahol hónapok óta nem kapnak fizetést a városi tisztviselők és alkalmazottak.

A főváros tisztviselőinek eminens érdeke tehát, hogy azt a darab kenyeret, ami ebben a világégésben számunkra megmaradt, *a jövőben is biztosítani tudjuk* és a főváros tisztviselői kara — biztosan tudom — elviseli a legnehezebb fizetésesökkentést akkor, ha azt látja, hogy *az igazságosan mindenkor egyenlően nehezedik* és ha azt tapasztalja, hogy az eddigi kirívó igazságtalanságok, egyeseknek túldimenzionált pótlékai és jutalmai megszűnnek. Ezzel kapcsolatban még csak azt kell leszögeznem, hogy a tisztviselők pótlékát már július 1-én levonták, ezért tehát a takarékossági bizottság *nem felelős,* — és nekünk éppen az a kívánságunk, hogy

a tisztviselők pótlékát, ha csökkentett mértékben, de ismét helyreállítsák

és a külön munkadíjakra, vagy jutalmakra fordított összegeket igazságosan és érdemek szerint egyenlően osszák el.

Természetes, hogy a takarékosság *első feltétele az adminisztráció átszervezése.* Hogy a főváros mai közigazgatása lassú, nehézkes és impotens — ezt nemcsak én állítom, nemcsak a közönség panaszolja, de *maguk a tisztviselők is tudják és fájlalják.* Erről azonban nem a tisztviselők tehetnek, hanem a rendszer és a vezetés. Ezt pedig a közönség után másodsorban a tisztviselők szenvedik meg, mert a sok huza-vona, aktázás, bürokratikus elintézési mód, vonja maga után, hogy

a publikum ellenségnek tekinti a városházát.

És ha ezen én minden erőmből változtatni akarok, az nem jelenti azt, hogy a tisztviselők ellen akarok dolgozni. Sőt: az a 14 évi szolgálat, amit mint *ideiglenes hivatalnok töltöttem el a városnál,* éppen azt a meggyőződést érlelte meg bennem, hogy *harcolni kell a tisztviselők és főkép a kis tisztviselők érdekeiért.*

Nem akarjuk csökkenteni a kiadásokat. Hanem a kiadásokra szánt és meglévő pénzt helyesen akarjuk kiadni. Oly módon, hogy

ne kelljen a közmunkákat leállítani, senkit állásából elbocsátani és tarifát emelni.

Szeretném ezt egy példával megmagyarázni. Az új szeretetház két pavillonja hárommillió pengőből épült fel. Ezért *500 férőhelyet létesítettek,* csempés és műmárvány, magánszanatóriumot is megszégyenítő luxuspalotát. A mi kívánságunk az, hogy ha van hárommillió ilyen célra, úgy az adassék ki, de a csempék és műmárványok helyett inkább 100 férőhellyel többet létesítsenek.

Aki tehát a mi takarékosságunk ellen tiltakozik, *az a régi és helytelen gazdálkodást akarja fenntartani,* ami pénzügyi katasztrófához vezet és elkerülhetetlenné teszi a tarifaemelést.

Az a hibája és bűne az ellenzéknek, hogy *ugyanazt helyteleníti most, amiért állítólag a múltban küzdött.* Ezzel nemcsak küzdelmeinek és jelszavainak a komolyságába vetett hitet ingatta meg, de kárt okoz annak a fővárosnak is, amelynek megsegítését pedig minden bizonnyal ő is szeretné.

Pedig ha megakasztják takarékossági terveinket, ha nehézségeket támasztanak, azzal csak azoknak a terveit segítik elő, akik fel akarják emelni a tarifákat.

Minden fillért, amit feleslegesen elköltenek a városnál, az iparosoktól, kereskedőktől és szabadfoglalkozásúaktól kell elvenni, — anélkül, hogy abból *bárkinek is haszna lenne a világon.*

Nem tudom eléggé hangoztatni a fenti igazságokat és nem tudok eléggé kérni, könyörögni azért, hogy

ezt a gondolatmenetet értsék meg mindazok, akiknek a főváros sorsára ható erejük van.

Súlyos időket élünk, de nem kell félnünk tőlük, ha most *egy kis időre kivételesen félretesszük a politizálást,* félretesszük a személyeskedést és gyűlölködést, és multakra és politikai jövőre való tekintet nélkül *a jelent próbáljuk megmenteni.*

fogadta el a takarékossági bizottságok javaslatait,

mert, mint a jelentésből is kitűnik, *koncedálta a felsorakoztatott számadatokat és csupán bizonyos gyakorlati módosításokat eszközölt,* kizárólag a pénzügyi stabilitás eredményessége érdekében. Figyelembe kell venni például, hogy a takarékossági bizottság az üzemi tisztviselők illetményesökkentésénél *egymillió pengővel számolt, mert* alapul vette a kormányrendeletben körvonalozott 10—15 százalékos fizetésleszállításból eredő megtakarítást. Időközben azonban érvénybe lépett a kormánynak a felemelt kereseti adóra, a kétszeres jövedelmi adóra, mint szükségadóra vonatkozó rendelkezése, ami azt jelenti, hogy

az így lemorzsolt fizetési hányad jelentős része az adókincstárnak és nem a fővárosnak jut.

Komoly kiesésre kell ezen a címen számítani a közigazgatási alkalmazottak fizetéskülönbözeténél is, ahol azonban *elesik a jövedelmi adó, de a kereseti adó önmagában is feltűnően jelentékeny tételre rúg.*

— Ezekkel az ellenőrző számításokkal fennmarad tehát 11 millió pengő deficit, amelyet *a közlekedési és közüzemi tarifák felemelésével lehet ellensúlyozni.* Ha most figyelembe vesszük, hogy a szorosan vett effektív üzemi bevételek összege évi 80 millió pengő, akkor

már kialakult az a kulcs, amelyet a közüzemi és közlekedési tarifák felemeléséhez kell alkalmazni.

Ez az emelés *pontosan tíz százalékig növekedhet* és ezen a címen *8 millió pengő többletbevétel jelentkezik:* már majdnem megközelítjük a szóbanforgó 11 milliós hiányt. Nem tartjuk kizártnak, hogy a takarékossági bizottságok is

méltányolni fogják a hivatalos adminisztrációnak az elkerülhetetlen kényszerből fakadó szanálási tervét,

amelyik érzésünk szerint *egyedül alkalmas* a fennforgó pénzügyi nehézségek elhárítására.

*

A fenti nyilatkozat mindenesetre érdekesen illusztrálja a hivatalos tényezők felfogását, mert kitűnik, hogy *a megoldásra vonatkozó törekvés egyet jelent a tarifák felemelésével.* A végső szót ebben a döntő ügyben a közeli napokban összeülő *pártközi konferencia* fogja kimondani, ahol bizonyára sikerül az ellentéteket megfelelő módon áthidalni.

Nyolcmillió pengő többletbevételre számít a főváros a tarifák 10%-os felemeléséből

Téves beállítás, hogy a polgármester nem fogadta el a takarékossági javaslatot — Pártközi konferencián tisztázzák a deficit pótlásának módját

A törvényhatósági tanács még számos ülésen fogja összeegyeztetni azt a kétségtelenül széles szakadékot, amely a takarékossági bizottság javaslatai és a polgármester költségvetési előterjesztése között tátong. A törvényhatósági tanács, mint testület, azt az álláspontot foglalja el, hogy *az általa lefektetett takarékossági javaslatok önmagukban elégségesek* a költségvetés deficitmentességének eléréséhez, a polgármester pedig a gazdálkodás közvetlen irányításának ismeretében *a jövedelmek fokozását* tartja szükségesnek. A takarékossági javaslatok ismeretesek: az illetmények leszállításával együtt 26 millió pengőre rúg a költségvetés kiadási tételeiből mellőzhető összeg, amellyel szemben

a polgármester azt hangoztatja, hogy a mutatkozó deficit, ha csökkent méretekben is, de változatlanul fennáll.

A polgármester javaslatában hangsulyozza, hogy a költségvetést *minden külső segítségtől mentesen* egyensúlyba lehet hozni, ha a gazdálkodást a bevételek *valóságos* alakulása szerint intézik. Garantálja, hogy ilymódon *a további hiányok keletkezésétől nem kell tartani.* Ez azt jelenti, hogy a főváros pénzügyi egyensúlyát *minden kölcsönszerzési művelet nélkül* biztosítani lehet,

ennek azonban a tarifaemelés keresztülvitele az első feltétele.

A *rövidlejáratú kölcsönök* prolongálása ügyében a tárgyalások már folyamatban vannak, a polgármesternek ez a követelménye tehát sikerrel fog végződni. Kimutatja a polgármester, hogy az illetményleszállítás után 16 és negyedmillió az az összeg, amelynek fedezetéről rendkívüli bevételek előirányzásával szükséges gondoskodni.

Megtakarítás a közigazgatási költségvetésben	5,857.369 P
A községi üzemeknél	2,923.676 „
összesen:	8,781.045 P

Szemben a takarékossági bizottság előirányzatával, a polgármester 3,460.000 pengővel csökkenti az adóbevételek előirányzatát és így a megtakarítás végeredményben 5,321.045 pengőre csökken.

A javasolt megtakarítások figyelembevétele után tehát még mindig *11 millió pengő fedezetéről kell gondoskodni.* Ennek elérése érdekében a polgármester megismétli azt a javaslatát, hogy *a közlekedési adó rendkívüli pótléka* címén 3,250.000 pengőt, az üzemek *többlet-hozzájárulása* címén pedig 7,750.000 pengőt irányozzanak elő, ami egyet jelent az üzemi szolgáltatások árainak újabb megállapításával.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *illetékes helyre* fordult felvilágosításért, ahol

a polgármester álláspontjának lényegéről

a következő részleteket mondották:

— Minden elismerést megérdemel a tanácsi takarékossági bizottság, amelyik valóban *nem kímélte a fáradságot a közigazgatás és az üzemvitel minden részletének megismerésére.* Teljesen

téves az a beállítás, hogy a polgármester nem

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal fordulhat szakszerűen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve tennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Ujjáéled
NOVOPIN
szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtság ellen

Tarifaemelés nélkül is megalkotható a költségvetés rugalmassága

Az ellenzéki pártok taktikája nem téveszt meg senkit — Saját hatáskörében adta ki a polgármester az üzemvezetői illetmények leszállítására vonatkozó rendeletét — Elhibázott tervezeten épült föl a BSzKRT új forgalmi rendszere

Permanens üléseken tárgyalja a törvényhatósági tanács a költségvetési tervezetet és a takarékossági bizottságok javaslatait, amelyeknek összehangolása valóban nem könnyű feladat. A közvélemény élénk figyelemmel kiséri a főváros gazdálkodásának rendbehozására irányuló törekvéseket és *természetesen megalkotja a maga kritikáját a tanácsülésen megnyilvánuló álláspontokról is.* Ebből a szempontból fokozottan érdekes és feltűnő a baloldali pártok furcsa magatartása, amellyel

ismételten és szünet nélkül politikumot kevernek a községi háztartás egyensúlyának a helyreállítására megindított tanácskozásokba,

ahelyett, hogy életrevaló ötletekkel, konkrét javaslatokkal és elfogadható indítványokkal támogatnák a kibontakozás lehetőségét. Annak ellenére, hogy a baloldali pártok megbízottai *helyet foglalnak a törvényhatóság legfőbb intéző szervében,* a tanácsban, valamint az összes bizottságokban: állandóan a felelősség kérdését vetik fel és tudomást sem véve a minden kozületet egyformán sulyosan érintő gazdasági válság okozta nehézségekről,

átlátszó tendenciával a jobboldali pártokra akarnak áthárítani minden odiumot,

a fővárost sem kímélő gazdasági bajokért. Ez a furcsa taktikázás nem téveszthet meg senkit, legkevésbé Budapest felvilágosodott közvéleményét, amelyik *a maga objektiv ítéletével nem hajlandó méltányolni a baloldal céltalan mesterkedéseit.*

A pártpolitikai tendenciáknak a törvényhatósági tanácsban szándékolt érvényesítéséről intéztünk kérdést

Kozma Jenő dr.

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hiriap* munkatársának:

— A főváros szervezeti reformját megelőző években *az összes községi pártok* megegyeztek abban a felfogásban, hogy a hivatalnok-tanács bármily kiválóan is látja el a maga feladatát, olyan ügykörrel rendelkezett, amelyre *a törvényhatóság választott képviselőinek nem volt meg a szükséges befolyásuk.* Letagadhatatlan, hogy az új fővárosi törvényt az autonómia kiszélesítése érdekében *a jobboldali pártok sürgették,* és azt, hogy a törvényhatósági tanács vegye át a régi tanács működési területét.

Ebben az új testületben helyet foglalnak az összes pártok delegáltjai, akik így közvetlen beleszólási jogot és kontaktust szereztek az adminisztráció legfőbb irányításába.

Most történik meg első esetben, hogy a pártokból alakított törvényhatósági tanács állítja össze a gazdálkodás fundamentumát képező költségvetést, amelyet az adminisztráció állított össze, a lényeges javításokat azonban az új tanács végzi. Ennek a nagy munkának az előkészítésére küldött ki a tanács saját kebeléből tagokat és

az ellenzék magára vessen, ha elzárkózott ezekben a bizottságokban való részvétel elől.

Itt volt az alkalom, hogy a főváros összes hivatalainak, üzemeinek és intézményeinek a szűkebb gazdálkodási elgondolásait a tanács tagjai pártkülönbség nélkül átvizsgálják és ha ezt a munkát a baloldali tanácstagok maguktól elhárították: ez nem jelentheti azt, hogy

kizárólag az ellenzékiség által diktált érzület alapján a kifogások és a felelősség egész sulyát azokra hárítsák, akik egy hatalmas munkát dicséretreméltóan elvégeztek.

A kiküldött tanácstagok javaslatai alapján máris *lényeges eredményeket* lehet felmutatni, amelyek feltétlenül hozzájárulnak a költségvetés egyensúlyának biztosításához.

Jelentős eseménye volt az elmult hétnek a polgármester válasza a takarékossági bizottságok javaslataira, amelynek kiemelkedő pontja, hogy *a polgármester fenntartja a díj- és tarifaemelésekre vonatkozó régebbi indítványát.*

— Mindig hangos szóval hirdettem, — mondotta *Kozma* Jenő —, hogy

a tarifák megdrágításához semmi körülmények között sem adjuk hozzájárulásunkat

és ragaszkodunk a költségvetési kiadások olymódon való mérsékléséhez, amint azt a takarékossági javaslatok lefektették. Készséggel elismerem, hogy a polgármester úr által hangoztatott *költségvetési rugalmasság* minden figyelmet megérdemlő komoly kellék, azonban kérdéses, hogy a jövő évi költségvetés feltétlenül megkívánja-e ezt a rugalmasságot?

Ha igen, akkor még mindig van lehetőség ennek a biztosítására, ha azonban nem: akkor már most előzetesen nem kívánatos ezt a biztosítékot kizárólag tarifaemeléssel megteremteni.

A revizióra mindig van lehetőség, a tarifamódosítás azonban *csakis elkerülhetetlen, mondhatnám a legvégsőbb eszköz.*

Szóvátettük *az üzemvezetői illetmények leszállítására kiadott rendelkezést is,* amely az eddigi méreteken érzékeny módosításokat kiván végrehajtani.

— Tudomásom szerint ezt a rendeletet *a polgármester a maga saját hatáskörében adta ki* és mint a városirányítás legfőbb exponense intézkedett, nyilvánvalóan kiindulva abból, hogy

a főváros érdekeit szolgálja, ha az üzemvezetők illetményeinek módosításával nyugalmi állapotot teremt.

Az elvi hozzájárulás már régebben a polgármester birtokában volt és így az errevonatkozó kormányrendelet érvénybelépte után végrehajtotta a közgyűlési határozatot.

Ismételten a figyelmébe ajánlottuk *Kozma* Jenőnek *a villamosforgalomban* bekövetkezett rendszertelenséget, amelyik hovatovább a közuti közlekedés teljes csődjéhez vezet.

— Sürgősen foglalkozni kívánunk ezzel az elszomorító jelenséggel, — hangzott a válasz —, mert

türhetetlen, hogy a főváros lakossága éppen a téli hónapok idején kerüljön szembe a megbízhatatlan villamosközlekedéssel.

El kell ismerni, hogy a csúcsterhelések időpontjában a BSzKRT összes járművei az utcákon vannak, de *a napközben eszközölt mérséklés azt mutatja, hogy az új rendszer elhibázott tervezeten épült fel.* Az egyes járatok csökkentése nem akceptálható, mert ez a művelet *kizárólag csak a relációk megváltoztatásával vihető keresztül.*

*

Végül utalt arra *Kozma* Jenő, hogy a BSzKRT megváltozott forgalma *rászolgál a legélesebb kritikára és csak arra jó, hogy kompromittálja azt a helyes javaslatot, amelyet a takarékosság érvényesítésére kiküldött tanácstagok készítettek.*

Vita Kispest és Szentlőrinc világítása körül

Szerződéses jogát a BSzKRT csak kártérítés ellenében engedi át az Elektromosműveknek

Kispest és *Szentlőrinc* villamosvilágításáról kezdettől fogva a Szentlőrinci Vasút rt. kispesti telepe gondoskodik. Ez azt jelenti, hogy a *két város világítása voltaképpen a BSzKRT üzletkörébe tartozik,* mert a Szentlőrinci Vasút egyedüli részvénytulajdonosa a villamosvasút.

A takarékossági bizottság a villamosvasutaknál megtartott vizsgálat után azt a javaslatot terjesztette be, hogy

Kispest és Szentlőrinc világítását a BSzKRT engedje át a Fővárosi Elektromos Műveknek,

mert nem lehet feladata a villamosvasútnak a környékbeli városok világítással való ellátása. Értesülésünk szerint a BSzKRT és az említett városok között létrejött szerződés *1961 szeptember 30-ig van érvényben,* amikor a kispesti telep Kispest és Szentlőrinc városokra háramlik.

A *BSzKRT legerélyesebben tiltakozik az ellen,* hogy ezt az üzletkört az Elektromosművek kapják meg, mert a kispest—szentlőrinci világítás igen jövedelmező forrása a vasutnak. A BSzKRT igazgatósága azzal érvel, hogy

csakis ezzel a vállalkozással tudja ellensúlyozni azt a súlyos deficitet, amit a svábhegyi fogaskerekű vasut átvételével vállalt

s amely teher a befektetett két és félmillió pengős tőke kamataival együtt évi 250.000—300.000 pengő. A BSzKRT csak abban az esetben hajlandó a kispest—szentlőrinci világításról lemondani, *ha az Elektromosművek ezért megfelelő ellenértéket adnak.*

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dickbalata-, Roland-gummi- és Inexbőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

Leukoplast
magyar gyárimány

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77.

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

DOKUPIL GYULA G. MÉRNÖK
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.
(Calvin-tér sarokház)
Az összes **márkás** rádiókészülékek havi 5 P. részlettől

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84.
Budapest, X., Korponai-u. 11.

Látványos nevezetessége a Kärntnerstrassenak a „Budapest" idegenforgalmi iroda

Tömegek bámulják a magyar főváros festői részleteit. — Már az első napon amerikai és angol utasok jelentkeztek a főváros meglátogatására

Pontos számadatok igazolják, hogy a nyugatról kelet felé irányuló idegenforgalmi vonal Bécsben megtörik. Az utazók és turisták az osztrák főváros megtekintése után más irányokba fordulnak és csak *nagyon jelentéktelen százalék vállalkozik arra, hogy Középeurópának kétségtelenül legszebb városát: a magyar metropolist is felkeresse.* Bécs idegenforgalma évenkint 400 ezerre tehető, akik közül talán 25 ezer folytatja útját Budapest felé és amint az idegenforgalmi statisztika igazolja, a Budapestre érkező idegenek kétharmad része Bécsen keresztül jut el hozzánk. Évek óta kísért tehát az a gondolat, hogy

az idegeneket Bécsben kell megszervezni Budapest meglátogatására

és ez az eredményre való törekvés vetette fel nemrégiben a *bécsi idegenforgalmi iroda* létesítését.

Hosszú hónapok tüzetes tanulmányozása után végre sikerrel járt a budapesti propaganda-iroda megalkotása, amelynek nagyszerű elgondolása és kivitele *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok sikerét jelenti. *Fantasztikus árakat, belépési díjakat és üzletbéreket követeltek a bécsi Cityben egy-egy megfelelőnek látszó alkalmas helyiségért* és csak a kitartó munkának köszönhető, hogy sikerült aránylag olcsó áron elsőrendű posztot találni a főváros bécsi irodája számára. Szemben a Staatsoperrel, a Kärntnerstrasse és az Opernring sarkán, a főkapu-bejárat fehér ruskicai márványból készült portáljan

öles betűk csillogó villanyfénye dobja be a Kärntnerstrasse impozáns emberforgatagába „BUDAPEST" fényreklámját,

a kapualatti boltozat mindkét oldalán pedig csábító hatású, átvilágított fényképek mutatják fővárosunk legszebb részleteit. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt Bécsben megtekinteni az idegenforgalmi irodát, amelynek kapuja előtt *reggeltől a késő éjszakai órákig százfönyi csoportok bámulják a magyar fővános festői szépségeit.* Elmondható, hogy

a Kärntnerstrassenak ma a budapesti iroda a látványossága

és bizonyos, hogy az előjelek szerint az osztrák fővárosban kifejtendő propaganda komoly és értékes eredményeket fog felmutatni.

A kapualatti bejáraton túl ízléses és stílusos irodában a propaganda-nyomtatványok, könyvek és füzetek tornyosulnak egymásra. Az iroda berendezése *a magyar iparművészet reprezentáns megnyilatkozása: Richter* Aladár művészi bútorai, *Csánky* Dénes hatásos festményei, *Rähmer* Mária figurális kerámiái, *Gorka* Géza és *Kovács* Margit iparművészeti remekei lenyügözik a szemlélőket. Az irodahelyiség teljesen újszerű megvilágítása megkapó keretet ad a látogatók számára.

Az új intézmény szombaton kezdette meg működését és máris értékes eredményeket ért el.

Az első napon 9 angol és amerikai érdeklődő jelentkezett,

akik közölték Budapestre való utazási szándékukat és természetesen nyomban megkapták a szükséges jegyeket, valamint az írásbeli és szóbeli útbaigazításokat. A bécsi iroda irányítását egyelőre *Markos* Béla dr., az idegenforgalmi hivatal helyettes igazgatója intézi, aki *Lux* Sándorral, a bécsi iroda vezetőjével, folytatja le a szervezés nehéz munkáját.

A bécsi iroda megnyitásának hivatalos aktusa hétfőn délután folyt le, amelyen a polgármestert *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok képviselte. A bécsi iroda már az első napokban a legszebb sikereket igérő eredménnyel kezdte munkásságát.

Eltávolítják az utcai mérlegeket

Megbízhatatlanoknak és nem „tízetnek" helypenzt

Néhány évvel ezelőtt kitört a pesti utcákon a mérlegjárvány. A forgalmas útvonalakon sürü felsorakozásban kiállottak az utcákra a különböző színü mérlegek, amelyek teljesítményük szerint *4—10 filléres áron* adták tudtára a jámbor publikumnak, hogy testsúlyuk miképpen alakul. Csakhamar azonban az ellenszenv lett úrrá ezekkel a hivogató készülékekkel szemben, mert kiderült, hogy

a szelid külsejü mérlegek úton-útfélen becsapják és megcsalják a hozzá bizalommal forduló sétálókat.

Sürün előfordult, hogy az illetékek bedobása után a mérlegek elzárkóztak minden felvilágositás elől és bosszus rázás és dörömbölés ellenére sem mutatták meg az oly kivánesian várt szemszerű adatot. Előfordult az is, hogy a mérlegek beszámoltak a testsúly „pontos" számáról, a néhány lépéssel távolabb ácsorgó mérleg azonban már *4—5 kilós eltérést mutatott azoknak, akik testsúlyukat másik mérlegen is ellenőriztetni akarták.* Az eleinte kedvelt mérlegek kivesztek a közönség kegyeiből és úgy látszik hamarosan megritkulnak a házak aljában is.

Hadiállapotba kerültek a mérlegek a hatóságokkal is.

Az aprópénz oly mohó befogadása ellenére sem mutatkoztak ezek a mérlegek olyan méltányosaknak, hogy lerójják azt a csekély illetéket, amelyet a főváros közterületfoglalás címén rájuk kivetett. A mérlegek tulajdonosai: vállalkozók és gyárak buzgón üritették ki a mérlegek feneketlen gyomrát, hogy megszabadítsák azokat dús tartalmuktól, de *arra nem vállalkoztak, hogy a fővárosnak pontosan elszámoljanak a hatósági díjakkal.* Többszöri felszólítás és fenyegetés után

az illetékes ügyosztály szigorú razziát tartott a mérlegek fölött

és utasította a tulajdonosokat, hogy gondoskodjanak a mérlegek eltávolításáról. Tudomást szerzett a főváros arról is, hogy *ezek az automaták a közönséggel szemben hütlen és megbizhatatlan módon viselkednek* és mindez arra indította, hogy nagytakarítást rendezzen a főváros utcáin.

A mérlegek tehát a közeljövőben visszavonulnak az aszfaltokról,

de bizonyára feltünedeznek majd a vidéki városok csendes utcáin, hogy a jóhiszemü közönséget ott is erre a furcsa természetü adózásra hivogassák. Valószinű, hogy a vidéki kirándulás sem lesz örökéletü és így nagyon közel van az az időpont, amikor *az utcai mérlegek az ócskavaspiacon adnak egymásnak találkozót.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Elektromos Müvelnek Igazgatósága nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a Budapest, V. ker., Ujpesti-rakpart 1467—69. hrsz. alatt épitendő csónakház és tribün épitkezésénél szükségelt: I. Föld-, kőmüves-, vasbeton-, szigetelő- és elhelyező-, II. vasszerkezeti, III. ács-, IV. tetőfedő-, V. bádogos-, VI. asztalos-, VII. lakatos-, VIII. mázoló-, IX. üveges, X. burkoló-, XI. vizvezetéki és csatornázási munkákra.

Amennyiben vállalkozó az I—XI. alatt felsorolt munkacsoportokból esetleg több munkacsoportra kivánna pályázni, úgy minden munkacsoportra külön ajánlat teendő, mely ajánlatok egymástól függetlenül, a munkacsoport megjelölésével, külön-külön borítékba helyezendők. Vállalkozóra ily esetekben minden munkacsoportra beadott ajánlat külön is kötelező erővel bir, mivel az Elektromos Müvek az egyes munkacsoportokra beérkezett ajánlatokat függetlenül fogja elbirálni attól, hogy vállalkozó egy, vagy több munkacsoportra adott-e be ajánlatot.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerüen kiállitott irásbeli ajánlatok magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat póstán nem küldhetik be.

A szabályszerüen aláirt, arany-pengő értékü, tanukkal láttamozott ajánlatok feliratával ellátott, lepecsételt borítékban nyujtandók be.

Az ajánlathoz vállalkozó csatolni tartozik a társadalombiztositási köztartozásairól szóló kimutatást.

A bánatpénzre nézve az „Ajánlat" nyomtatványban foglaltak mérvadók. A bánatpénz az Elektromos Müvek főpénztáránál teendő le; az átvételt elismerő eredeti levél az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatokat **1931. évi november 3-án, délelőtt 9 óráig** kell az Elektromos Müvek igazgatósági épületében dr. Bárdi Lajos főtitkár úr kezeihez (V., Váci-út 74. I. em. 101.) benyujtani, vagy oly időpontban postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig beérkezzék.

A fent megnevezett határidőre beérkezett ajánlatok a beérkezési határidő napján, délelőtt 10 órakor fognak az Elektromos Müvek étkezdéjének helyiségében (V., Dráva-utca 3. szám) nyilvánosan felbontatni, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig, de legkésőbb 60 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiirásban foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati ürlapot, az ajánlati feltételeket, a költségvetést az általános megjegyzésekkel, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló ürlapot, a megrendelési feltételeket, az igazoló-ivet a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Müvek igazgatósági épületében (V., Váci-út 74. I. em. 147.), hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között cégszerüen aláirt elismervény ellenében megszerezhetik.

A tervek Gerstenberger Ágoston és Arvé Károly müépitészek irodájában (IX., Lónyay-utca 17. sz.) tekinthetők meg, hétköznapokon délelőtt 11—1 óráig, ahol a szükséges müszaki felvilágositások is megadatnak.

Az Elektromos Müvek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaitélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kivül vehető igénybe.

Budapest, 1931 október hó.

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépités Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék épitése és tervezése

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hasznos ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetlenyomdai festékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Drágul a távolsági forgalom a villamoson és az autobuszon

Változatlanok maradnak a szakasz- és vonaljegyek árai — Elkészült a közlekedési tarifareform tervezete

A főváros költségvetése és a polgármester javaslata változatlanul fenntartja azt a követelményt, hogy *a községi üzemek többlet-jövedelmének biztosítása érdekében a közlekedési vállalatok hozamát fel kell fokozni.* A közlekedési adók százszázalékos felemelése címén is *három és egynegyedmillió pengő* szerepel a deficit eltüntetésének egyik orvosszeréül, amelynek előteremtése csakis úgy történhetik, ha a közlekedési vállalatok *a tarifák felemelését* mielőbb végrehajtják.

A *Fővárosi Hirlap* már ismertette a különböző terveket, amelyeknek sorában a legnagyobb érdeklődésre kétségtelenül

a Beszkárt és az Autóbuszüzem viteldíjának módosítása

tarthat számot. A döntő állásfoglalás még nem következett be a közlekedési adók felemelésére,

az érdekelt vállalatok azonban már most megkezdették a különböző számításokon alapuló új díjtáblázat kidolgozását.

A készülő javaslatról

illetékes helyen

a következő érdekes információt adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Függetlenül a törvényhatóság vezető tényezőinek döntésétől, *teljesen készen áll a tarifareform tervezete.* Az erre vonatkozó tárgyalásokon az a felfogás alakult ki, hogy

az új közlekedési díjtételeknek figyelembe kell venni a szociális és méltányossági szempontokat,

mindezt megelőzően azonban számolni kell az utascsökkenéssel, valamint a tarifa megváltoztatása esetén feltétlenül bekövetkező utaskieséssel és így elmondható, hogy *nem könnyű feladat Budapest közúti közlekedésének új viteldíjait meghatározni.*

— Az üzleti érdekek és a méltányossági szempontok összeegyeztetése tehát csak úgy vihető keresztül, ha

a kis távolságokra érvényes jegytipusokat változatlanul meghagyjuk.

Feltétlenül érvényben marad a villamosokon *a 16 filléres szakaszjegy, a 24 filléres vonaljegy,* az autóbuszoknál pedig *a 24 filléres szakaszjegy és a 30 filléres vonaljegy:* ezeknél a kis távolságoknál a drágítás tehát nem érezteti hatását. *Egészen más elbírálás alá esik a távolsági forgalomban érvényben levő tarifarendszer, amelyik sok tekintetben ma teljesen tarthatatlan.* Minden közlekedési vállalkozás tarifaelmélete abból a bázisból fakad, hogy

a teljesítmény igazodjon a jegyek áraihoz.

A villamosközlekedésnél ma Budapesten *kimondott anomáliának* számít például az a körülmény, hogy az Erzsébet-híd pesti hídfőjétől a Deák-térre érvényes átszállójegy 24 fillérbe kerül, de ugyanennyi az ára annak a jegynek is, amelyik Pestszentlőrincről az egész város keresztülutazásával Ujpestre való utazásig jogosít. Hasonló a helyzet az autóbusznál is, mert ott a közvetlen járművekkel való utazás 24 fillérbe kerül, míg a legrövidebb eltéréshez való átszállás már 30 filléres jegy vásárlására kötelezi az utasokat.

Ezt a rendszert akarja megváltoztatni a főváros vezetősége

és bizonyára megtalálja a kellő számítást ahhoz, hogy *a tarifamódosítás révén egyrészt szabályozza az utastömegek megoszlását, másrészt anyagilag is megtalálja a megfelelő ellenértéket.* Hangsúlyozni kell azonban, hogy a kis távolságok menetdíjait épségben kívánják hagyni és csak *a nagy távolsági forgalomban lépnek életbe a megfelelő módosítások.*

Értesülésünk szerint a költségvetés letárgyalása után kialakuló helyzetnek megfelelően *nyomban a plénum elé kerül a Beszkárt és az Autóbuszüzem tarifareformja,* mert a cél az, hogy az új jegytípusok pénzügyi hatása mielőbb érezhetővé váljék.

Életbelépett az új fertőtlenítési szabályrendelet

Hatósági feladat a fertőtlenítés

Tavaly februárban készült el az új fertőtlenítési szabályrendelet, amely a régebbi hiányos rendelkezésekkel szemben pontosan és részletesen előírja, hogy mely esetekben *kötelező a hatósági fertőtlenítés,* ugyanakkor kimondja azt is, hogy

a fertőtlenítés kizárólag hatósági feladat

és azt magánvállalkozó nem végezheti. A tisztifőorvos javaslatára és a Fertőtlenítő Intézet szakvizsgálata alapján azonban *a polgármester azoknak az állami és fővárosi intézeteknek és gyógyintézeteknek, melyek megfelelő fertőtlenítő berendezéssel és erre kiképzett személyzettel rendelkeznek, megadhatja a házi fertőtlenítésre az engedélyt.* Ez a rendelkezés a szanatóriumokra, klinikákra és kórházakra vonatkozik. Az engedély azonban csak a szokványos és Magyarországon rendszeresen előforduló fertőző-betegségekre adható meg.

Az új szabályrendeletről

Csordás Elemér dr., tiszti főorvos

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Ha más végezte a fertőtlenítést, mint aki arra hatóságilag jogosult, akkor a dezinficiálást meg nem történtnek kell tekinteni. Budapesten *tizennyolcféle betegségről* kötelező a fertőtlenítés: lépfene, ázsiai kolera, difteritisz, vérhas, gyermekágyi láz, váltóláz, gyermekparalizis, lepra, veszettség, takonykór, agygerinchártyalob, paratifusz, pestis, vörheny, nyilt tuberkulózis, hastífusz, kiütéses tífusz és a himlő eseteinél. A tisztifőorvos előterjesztésére azonban a polgármester a fertőtlenítést más betegségeknél is elrendelheti. Iskolábajáró gyermekeknél kötelező a fertőtlenítés *a tatvesség és rühesség esetében is,* sőt a hatóság a fertőtlenítést, vagy féregmentesítést szükség esetére, ha az gyermekeknél fordul elő, annak a környezetére is elrendelheti.

— A kötelező fertőtlenítés a kerületi előljáróság, illetve a tisztifőorvos rendeletére és ellenőrzése mellett történik. A szabályrendelet kimondja, hogy

a fertőtlenítés hatósági eljárás, a fertőtlenítők pedig hatósági személyek

és munkájuk megakadályozása esetén segtíségükre karhatalmat vehetnek igénybe.

— Külön intézkedik a szabályrendelet a fertőző betegek szállításáról is. Budapesten ilyet csak a Fertőtlenítő Intézet végezhet. Abból a lakásból, amelyben fertőző beteg van kiköltözni nem szabad, tilos a fertőzött lakásba való beköltözés is. A kiköltözést öt nappal előbb jelenteni kell, hogy a hatóság a fertőtlenítésről gondoskodhasson. Különösen vonatkozik ez a rendelkezés

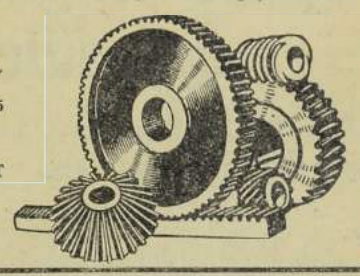
a tüdőbetegek lakásaira.

A tüdővésznél való fertőtlenítés egyébként fontos újítása a rendeletnek.

*

Érdekes és fontos intézkedés, hogy kolera, kiütéses tífusz, vagy himlő esetén nemcsak a lakást fertőtlenítik, hanem *valóságos detektív munkát végez* az intézet. Ily esetekben nyomról-nyomra haladva fel kell kutatni a fertőzés forrását és fertőteleníteni mindazokat a helyeket, ahol a beteg a lappangási idő alatt megfordult és megfigyelés alá kell venni mindazokat, akikkel ezen idő alatt érintkezet.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69-5-04

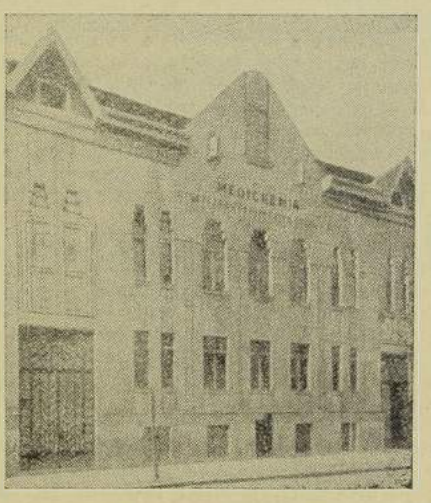
WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präcíziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemű csövekben, fayence- és zománcárúban, víz-, gőz- és gázszerelvényekben

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Sokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

A súlyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy házbér gondjaitól szabaduljon!
Mindenki szerezhet kamatmentes és felmondhatatlan kölcsönnel családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Épitő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosárú és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

Keményy Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Vállalkozási Hirlap

Építési engedély nélkül végzik az Ügető-egyesület tattersaali munkálatait

A munkálatok leállítása egyoldalu szerződésbontás — Radikálisan és sürgősen kell a problémát megoldani

Részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap* arról a furcsa megállapodásról, amelyet közgyülési határozat alapján a főváros kötött a *Budapesti Ügetőverseny Egyesülettel*. A lósport intenzivebb művelése és általában ennek a sportágnak a testnevelés szempontjából is nagyfontosságú követelménye volt *a jelszó*, amikor a főváros a közelmultban az Ügetőverseny Egyesülettel az ismeretes szerződését megkötötte. Érdekeltek részéről azt is hangoztatták, hogy a Tattersall területén 2½ millió pengős munkálatok lesznek és így a munkanélküliség enyhítése is fontos szerepet játszott, amidőn

sikerült a fővárost olyan szerződésbe belevinni, amelynek problematikus előnyei csak másfél évtized mulva jelentkeznének,

viszont a felsorakoztatott érvek a másik oldalon *nyomban* jótékony eredményeket varázsolnak elő.

A kora őszi hónapokban megindult az építkezés a Tattersall területén, de alig néhány hét leforgása után leszükítették az addig oly káprázatos programot. Az *Ügetőverseny Egyesület* kötelezte magát, hogy *a fedett lovardán kívül megépíti az ügetőpályát, a tribünöket, a hozzátartozó szükséges épitményeket* és záros határidőn belül jelentést tesz e nagyarányú munkálatok befejezéséről. Az építkezés tehát megindult,

a sok száz munkás helyett azonban már csak kis létszámú csapat dolgozik az egyetlen munkán: a lovardán

és egyelőre szó sincs a tervbevett további munkálatok megkezdéséről. A változott pénzügyi viszonyokra való hivatkozással, *teljesen szük körre korlátozódik az Ügető-egyesület nagyarányúnak hirdetett vállalkozása*, amelyik nemrégiben ahhoz a csattanós felvonásvéghez ért, hogy *anyagi támogatást* kért a fővárostól az építkezések leegyszerüsítésére. Ezt a méltánytalan kérést *aligha teljesíti a főváros* és ilyen körülmények között fel kell vetni a kérdést, hogy

mi szükség volt ennek a fölötte értékes területnek az átengedésére,

a túlzottan jóindulatú szerződés megkötésére és a Tattersall intézményének részleges megszüntetésére, amikor *az Ügetőegyesület már a kezdet kezdetén nem tud megfelelni vállalt kötelezettségeinek.*

Az építkezések menetét más szempontból is súlyos akadályok gátolják. Most derült ki, hogy

a városrendezési szakbizottság nem adott építési engedélyt a lovarda létesítésére,

mert az beleesik *a városszabályozási vonalba*, azon a páratlanul értékes területen, amelyet a Keleti pályaudvar őszomszédságában nagystílü városrésszé akarnak kifejleszteni. Az építkezés most mindössze *csak ideiglenes engedély alapján folyik*, amelyet a főváros bármikor hatálytalaníthat és ha az építkezés mégis befejeződik: könnyen megtörténik, hogy a főváros a lovardaépület lebontását fogja követelni. Ezekhez a váratlan komplikációkhoz

hozzájárul az Ügetőegyesület pénzügyi nehézsége is.

Tudni kell ugyanis, hogy *a munkálatokat nem nyilvános versenytárgyalás útján adták ki*, amit Ügetőék azzal indokoltak, hogy ezt a munkát *hitelmüvelet* alapján fogják végrehajtani és az építkezést csakis *anyagilag erős céggel* végeztethetik, amely a szükséges tőkét az Ügetőverseny Egyesületnek hitelezni tudja. Most mégis megtörtént, hogy

a hitelmüvelet alapján vállalt munkát leállítják és a fővárostól kérnek támogatást, ami végeredményben egyet jelent a szerződés fölbonthatóságával.

A súlyos pénzügyi helyzettel birkózó főváros semmi körülmények között sem nyújthat támogatást, vagy engedményt az Ügetőverseny Egyesületnek és a hosszadalmas kísérletezéseknek már jóelőre véget kell vetni azzal, hogy *az egyik szerződő fél hibájából bekövetkezett szerződésbontást a főváros tudomásul veszi és sürgősen gondoskodik a tattersalli probléma radikális megoldásáról.*

Megalakult az Országos Magyar Útépítési Szövetség

Régi törekvése a magyarországi útépítő érdekeltségeknek a szövetségbe való tömörülés, hogy ezzel szervezeti alapon munkálkodhassanak az úthálózat fejlesztésének közlekedési, nemzetgazdasági és közgazdasági érdekein. Az elgondolásnak a keresztülvitele nem igérkezett könnyü feladatnak, mert *összhangzásba kellett hozni az útépítési vállalkozók, az anyaggyárak, az anyagszállítók, az építési gép- és szerszámgyárak, valamint a kereskedők érdekeit.* Az egymással sokszor ellentétes célkitüzések áthidalása az elmult napokban komoly sikerrel járt, mert a szervezés vezetőinek célirányos programja olyan bázist teremtett, hogy az összes érdekeltségek szükségesnek tartották a szövetkezés megteremtését.

Az elmult napokban a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet székházában megalakult az *Országos Magyar Útépítési Szövetség*, melynek az alakuló közgyülésén felvonultak az összes útépítési érdekeltségek és ágazatok vezető tényezői. A nagy érdeklődést az is mutatta, hogy a vidéki vállalkozók és kereskedők közül is számosan résztvettek az alakuló ülésen. A szervezőbizottság terveit nagy tetszéssel fogadták és megállapodtak abban, hogy *az útépítésekkel kapcsolatos minden ügyben egységes fellépéssel fogják biztositani a közös érdekeket.* A közgyülés tudomásul vette a szervezeti szabályokat és a minden részletre kiterjedő programot, egyúttal nyomban kifejezte azt a kívánságát, hogy *a szövetség megalakulását haladéktalanul kivánják.* Az alapszabályok elfogadása után megválasztották az ideiglenes tisztikart, amelynek során számos tisztséget egyelőre betöltetlenül hagytak. Megválasztották a két alelnöki állásra *Schäffer* Károly okl. mérnök, útépítési vállalkozót, a Kövező Ipartestület elnökét és *Kardos* Mihály kőbányatulajdonost, az Útburkoló és Építő Anyaggyár vezérigazgatóját, titkárnak dr. *Virágh* Imrét, pénztárosnak *Spányi* Ernőt, ellenőrnek *Böhm* Gyulát. Az ideiglenes választmány a következőkből áll: *Amon* Rezső kövezőmester, útépítési vállalkozó, vitéz *Balogh* Sándor kövezőmester (Szeged), *Bartha* István kövezőmester (Debrecen), *Bartha* Károly, a Magyar Építő Rt. igazgatója, *Fábián* Mátyás útépítési vállalkozó (Szekszárd), dr. *Fekete* Sándor, az Inoci Kőbánya Rt. vezérigazgatója, *Fürszt* Miklós kőbányatulajdonos, útépítési vállalkozó, *Hajnal* Imre okleveles mérnök, útépítési vállalkozó, *Helvey* János vegyészmérnök, a Helvey Kátránygyár főnöke, *Máthé* György kövezőmester, útépítési vállalkozó (Békéscsaba), *Martos* Frigyes, a Martos és Herz motorhengerlőgyár igazgatója, *Nádas* László, okleveles mérnök, útépítési vállalkozó (Kaposvár), székelyhidasi *Sebestyén* Lajos útépítési vállalkozó, a Hubertus Kőbánya igazgatója (Debrecen) és *Vadász* Aurél, az Aszfalt és Kátrány Ipari Rt. igazgatója. Az alakuló közgyülés *tanulmányi bizottságot* is választott, kizárólag tudományos célokra, hogy a különböző útépítési eljárások és még tisztázatlan burkolati rendszerek gyakorlati használata megállapítható legyen.

Az alakuló közgyülés táviratilag üdvözölte *Kenéz* Béla kereskedelmi minisztert, *Forster* Gyula államtitkárt, *Ripka* Ferenc főpolgármestert és *Sipőcz* Jenő polgármestert. A tisztikar az útépítési vállalkozókat és érdekeltségeket érintő ügyek tisztázására nyomban megkezdte működését és gondoskodott a tevékenység sürgős kiszélesítéséről.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Bútorberendezési munkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Dörren Henrik 14.168, Lopos Gyula 11.136, Palágyi és Társa 5493,

Kőművesmunkát az Uj Szent János-kórháznál: Faragó R. Sándor 2575,

Melegvízberendezési munkát a Kun-utcai kórháznál: Rufián István 8355,

Üvegesmunkát a Tölgyfa-utcai tudőbeteggondozó intézetnél: Droppa Sándor 2310,

Tornateremberendezési munkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Lopos Gyula 7040, Seffer Antal 3070 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Vásártéri tetovalőhelyiség kőműves- és kerítésmunkáira pályáztak: Kelemen és Bollmann 1326, Korody Gyula 1743, Hoffer Gyula 1761, Apor József 1811, Castelli Kont 1890, Mód Lajos 2591, Fáblán Testvérek 814, Wagner Gyula 984, Böhm és Kállay 859, Schöntheil Richárd 1300, Kellner és Sándor 1262, Tarr Mihály 1410, Vass Kálmán 2147, Gerő és Győry 2758, Benedek Miksa 3996 pengővel.

A Maglódi-úti szeretetotthon kórházépület celluloid ajtóvédőmunkáira pályáztak: Vajda Béla 2600, Redő Ignác 2774 pengővel.

A Sertésvágóhíd régi kondenzátorépület kőműves átalakítási munkáira pályáztak: Führer Miklós 2277, Sei Gyula 2296, Deák Sándor 2568, Katona József 3621 P-vel.

A Székesfővárosi Alkalmazottak Segitőalapja balatonkenesei üdülőtelepe világitási és erőátviteli berendezésének négyvezetékes váltóáramú rendszerrel való berendezési munkáira pályáztak: Kaffka és Wagner 25.730, Sigray István 28.620, Ganz és társa 30.854, Magyar Brown-Boveri Művek 32.868, Novák Pál 31.719, Barta Károly 33.703, Erőátviteli és világitási rt. 34.100, Hoffer és Szommer 34.955, AEG Unió 36.830, Hatschek, Guttmann és Társa 39.098, Kolbányi és Pákozdy 39.351, Wein Elemér 42.054 pengővel.

A Maglódi-úti Horthy Miklós szeretetotthon kerítésmunkáira pályáztak: Braun Miklós 7412, Haidekker Sándor 7869, Vass és Kovács 7915, Hutter és Schrantz 7966, Deischel A. rt. 8094, Nagy Gyula 8817, Skolkai Mátyás 9250, Kollerich Pál 9783, Kajtár Lajos 9823, Csörgei Gábor 10.981, Polgár Ignác 11.811 pengővel.

Téli ruhadarabok megvarratási munkáira pályáztak: Jász Lajos, Várkonyi Lajos, Szabómesterek Szövetkezete, Miklós Balázs, Medzyes Nagy János, Blum és Testvére, Országos Ruházati Intézet, Budapesti Szabóiparosok, Zádovszky Ferenc, Csipak S., Ruhakonfekció, Textilipari Feldolgozó, Kovács Péter, Trunkhahn.

Ne mulassza el megnézni a

JOBBÁGY-KÁLYHÁK KIÁLLITÁSÁT

a IV., Muzeum-körut 17. sz. alatti helyiségben. **Győződjék** meg saját szemével, hogy a **Jobbágy-kályhákba** a legsilányabb hazai barnaszén is kitünően ég és **olcsó pénzért pompás meleget ad!** *Nyitva december hó végéig.*

Magyar Királyi Állami Vasgyárak kereskedelmi képviselete r. t.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 28.

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.

Bánya és zúzótelep: **Somoskőujfalu**
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.

A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretü útburkolati idomköveket. Útépitési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállitását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak építését.

Legolcsóbban vehet pokrócot, hátizsákot, szobatornakészletet és horgászati cikkeket
Szállit hivataloh részére tratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát
Telefon: J. 415—07 *Alapitva 1838-ban*
Hauschild Albert
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám

HLATKY JÓZSEF OKLEVELES MÉRNÖK
MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
MAGASÉPITÉS, ÚT-, VASÚT, HÍDÉPITÉS, VASBETÓN
BUDAPEST, I., FEHÉRVÁRI-ÚT 42. — TELEFON: LÁ. 1—08.

Pesti kirakat

Folkusházy

Egyszer ezen az amúgy is exterritoriális jogokat élvező területen talán szabad egészen egyéni hangot megütni. Másfél évtizedénél több, hogy azt írom, amit a lap, a szerkesztő akar. Egyszer szabad olyat is írni, amihez a lapnak semmi köze, amivel talán nem is ért egyet.

A Folkusházy-esetről van szó. A mammutfizetésekkel való elbánásról.

A fiamat, akit egy év választ el az érettségitől, megkérdezte egy nagynevű orvosprofesszor, hogy milyen pályára akar menni?

— Orvos szeretnék lenni — volt a válasz.

A professzor megcsóválta a fejét:

— Bármi légy fiam, csak orvos ne. A fiatal orvosok mostanában *éjszakánkint a pályaudvaron mint hordárok keresik meg a kenyerüket*, mert a nappali foglalkozásuk miatt éhenhalhatnának.

Aztán később hozzátette:

— Általában ma *őrültség lateiner pályára menni*... Abba kell hagyni a tanulást az érettségi után!

Vajjon nem egy félelmetes dekadens kor szellője-e az, amely egy kiváló egyéniség hitét így megingatja, amely a Károlyi Imre könyvét megíratja, amely a Folkusházy fizetését *harmadára* törpíti?

És most megint az érettségi előtt álló fiú jut az eszembe. Eddig legalább egyetlen *egy* olyan állás volt Magyarországon, ahol üzlet, csalás, örökség nélkül becsületesen és *munkával* százhúsz vagy hány ezer pengőt lehetett keresni évenként. Ez az egy is olyan ritka, mint mikor az ember *egész* sorsjeggyel nyeri meg a *főnyereményt* is, meg a *jutalmat* is. Folkusházynak is csak úgy lehetett ilyen tekintélyes jövedelme, hogy előbb alpolgármester volt és így lett vezérigazgató.

Munka nélkül akár havonta lehet százhúszezer pengőt keresni, de munkával nem szabad.

Hát mi reménysége maradhat annak az érettségizett ifjúnak, aki arról álmodott, hogy még ő belőle is lehet Folkusházy? *Munkával* csak abban az egy állásban lehetett reménykedni: az alpolgármesterrel kombinált BSzKRT-t vezérigazgatóságban.

Szegény tizenhatévesek, szegény tizennyolcévesek, nektek csak egy Folkusházytok volt, *az is elveszett*.

Igaza van a professzor úrnak! Nem kell egyetemre menni. A Folkusházyak fejét egyetem nélkül is lehet követelni.

Csak azt szeretném tudni, kinek lesz több azzal, amit Folkusházytól elvettek?

Senkinek. (p. b.)

BSZKRT mizériák

Maradjunk mindjárt a BSzKRT-nál.

Ez a mostani pesti kirakat, amelynek lényegét a BSzKRT-takarékosság adja meg, veszedelmesen hasonlít a háborús pesti kirakathoz.

Ma is éppen úgy ácsorgunk a megállónál, ma is éppen úgy lógunk a lépcsőkön, éppen úgy káromkodunk az órákig tartó várakozás miatt, sőt ma is éppen olyan dermesztő, riasztó, kétségbeejtő a villamostalan (és autómentes) pesti utca, mint volt a háború alatt. Vagy a kommün idején?

De azért ez is konjunktura! Nincs az emberi életnek olyan siralmas, szemét időszaka, amikor és amiből nem lehetne konjunkturát csinálni. Ez a villamos-szűk időszak ragyogó konjunkturát biztosít egyrészről a zsebtolvaj-iparnak, másrészről a bacillusoknak.

A zsebtolvaj-ipar ma dúskálhat a javakban. A túlzsúfolt villamos ötletet ad és alkalmat szül. Aki soha nem gondolt erre a nemes pályára, az is rákényszerül. A zsufolt villamos szüli a zsebtolvajt.

És a bacillusok? A tbc és az influenza? Hát elképzelhető-e számukra kedvezőbb konjunktura, mint itt a hering-módra préselt emberek között.

Nem szeretünk nagy szavakat használni, de a villamosközlekedés ma Budapest botránya.

És amellett nem is takarékosság. Ez is a legteljesebb mértékben olyan takarékosság, amely *már pazarlás*.

A túlzsúfoltság miatt ugyanis virul a legpestibb virtus: a *bliccelés*. A villamoson ma minden harmadik ember fizet csak. Sőt az sem fizet, aki akar.

Így aztán amit a BSzKRT megtakarít a vámon, azt elveszti a réven. Amennyit a kocsikilométereken spórol, annyit ráfizet a bliccelésre és arra, hogy az embernek akkor se tudja elfogadni pénzét a kalauz, ha tolakodó és agresszív módon kínálja is.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

SZÜSZ LAJOS
TŰZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

A költségvetés vitája. A költségvetés részletes vitáját kedden délelőtt folytatták a törvényhatósági tanácsban. Az előző héten az általános vita tudvalevőleg befejeződött, a részletes tárgyalás során pedig az általános igazgatás, az út-, csatorna- és köztisztaság, valamint a városrendezés fejezeteivel végeztek. Szerdán és csütörtökön délután, pénteken ismét délelőtti ülések lesznek, de a jelek szerint *a második héten sem ér véget a budgetvita*. A rendkivüli pénzügyi helyzet folytán talán még soha nem volt súlyosabb és felelősségteljesebb feladat a költségvetés összeállítása és így érthető az a körültekintő alaposság, amellyel a törvényhatóság a tárgyalást folytatja. *Ripka* Ferenc főpolgármester minden törekvése odairányul, hogy a vita mielőbb befejeződjön és *összeülhessen november első napjaiban a közgyűlés*, mert csak így tudják a törvényes terminusra, november 15-re az elfogadott költségvetést a kormány elé terjeszteni.

Pártvacsora az Egységes Községi Pártban. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti szokásos társasvacsoráján ezúttal is nagyszámban jelentek meg a párt és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai. A megjelentek sorában ott volt: *Kozma* Jenő dr., *Gaár* Vilmos, *Petracsek* Lajos, *Pompéry* Elemér, *Wellisch* Andor, *Erősdy* Sándor, *Lengyel* Endre, *Gündisch* Guidó, *Dósa* Ottó, *Krivoss* Árpád, *Bayer* Antal, báró *Babarczy* Jenő és *Vigyázó* Géza főjegyzők, *Fáber* Fülöp, *Bakonyi* Pál, *Kollmann* Dezső és még sokan a párttagok és a fővárosi tisztviselők közül.

Hegedüs Gyula ünneplése. Az ujságíró testületek vasárnap este meleg ünneplésben részesítették *Hegedüs* Gyulát, az Ujságíró Egyesület alelnökét, abból az alkalomból, hogy átvette a *Magyar Hirlap* társszerkesztői állását. Az Otthon Kör zsúfolásig megtelt nagytermében *Márkus* Miksa, *Kun* Andor, *Halász* Lajos és *Puszta* Béla köszöntötték az ünnepeltet, aki meghatott szavakkal köszönte meg kartársai ragaszkodását.

Uj kormányfőtanácsos. A kormányzó *Bek* Józsefnek, a Magyar Radiatorgyár Részvénytársaság vezérigazgatójának közhasznú érdemes tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Halálozás. Ujlaki *Müller* József volt törvényhatósági bizottsági tag, az Ujlaki Téglagyár megalapitója és nyugalmazott vezérigazgatója, az Óbuda-Ujlaki Takarékpénztár elnöke, munkás életének 81. évében, rövid szenvedés után elhúnyt. Közismert jótékonysága és eredményes gazdasági tevékenysége maradandó emléket nyujt a gyászbaborult, előkelő családnak. Nagy részvét mellett kedden délután helyezték örök nyugalomra a kerepesi-úti temető családi sírboltjában.

Éber Antal lemondott a terézvárosi egységespárt elnökségéről — utóda Halász Miklós. A terézvárosi egységespárt, amelynek *Éber* Antal elnöke volt, 20-án tartott közgyülésén sajnálattal *tudomásul vette Éber Antalnak az elnökségről való lemondását*, majd megválasztotta elnökül *Halász* Miklóst, a párt eddigi ügyvezető-elnökét. *Halász* Miklós programbeszédét mondott, amelynek befejeztével zajosan ünnepelték az uj pártelnököt.

A piarista-ház melletti fővárosi bérházat is lebontják. A régi piarista rendház bontása közben a város intézői rájöttek, hogy magával a piarista-ház lebontásával nem érnek célt, mert a parknak szánt teületet mindaddig nem lehet rendezni, amig el nem távolitják a Piarista-utca sarkán levő, Petőfi-tér 2. számú háromemeletes házat is. A roskatag, öreg épület szerencsére szintén a székesfőváros tulajdona, így áldozatok nélkül meg lehetett a kérdést oldani. A lakóknak, közöttük *Édes* Endre szolgálatonkívüli tanácsnoknak felmondottak és november 1-én meg is történik a kiköltözés. A halálraitélt öreg épület lebontására ugyanolyan feltételekkel hirdetett versenytárgyalást a főváros, mint a piarista-háznál és az a remény, hogy nemcsak a bontás nem kerül pénzbe, hanem a bontási anyag értékesítésével még haszonhoz is jut. A nagy időket látott és Pest gyermekkorából való öreg épületet november első napjaiban kezdik lebontani, azután fog hozzá majd *Király* Kálmán ügyosztálya a tér földrendezési munkáihoz, majd tavasszal a parkozáshoz. Az új tér rendezési tervei nem véglegesek, mert még mindig nincs eldöntve, ide kerül-e Erzsébet királyné már készen álló szobormüve, vagy nem.

Horváth Béla tanácsjegyző francia rádióelőadása. A Magyar Külügyi Társaság rádióelőadásainak sorozatában október 30-án, este 10 órakor tart előadást francia nyelven vitéz Horváth Béla dr. tanácsjegyző, a Magyar-Francia Irodalmi Társaság főtitkára „La vie scientifique hongroise après la guerre et les villes universitaires hongroises" (A magyar tudományos élet a háború után és a magyar egyetemi városok) cimmel.

Egyelőre nincs pénz az utódállamok magyar irodalmának és hirlapanyagának összegyüjtésére. A főváros törvényhatósága a múlt évben úgy nemzeti, mint kulturális szempontból nagy jelentőségü, de aránylag minimális áldozattal járó lépésre határozta el magát, amikor egyik határozatában kimondta, hogy a Fővárosi Könyvtárban megteremti *az utódállamok magyar irodalmának és hirlapirodalmának gyüjteményét*. Nemcsak Budapesten, hanem az ország minden részében nagy rokonszenvvel és örömmel fogadták ezt az elhatározást, mert a fennálló viszonyok miatt ma az a helyzet, hogy a megszállott területek magyarnyelvü, vagy magyar vonatkozású irodalmáról és hirlapirodalmáról nagyon hiányosak az ismereteink és nagyon *csonka anyag áll csak rendelkezésre*. Arról volt szó, hogy az elszakitott országrészek mindegyikében *rendszeres gyüjtési munkát* végeznek s erre a célra 30.000 pengőt irányoztak elő a jövő évi költségvetésben. A szép tervet a takarékossági bizottság kék ceruzája hiúsította meg, mert úgy találta, hogy az utódállamok magyar irodalmának és az utódállamokra vonatkozó irodalomnak gyüjtésére más könyvtárak, elsősorban a Nemzeti Múzeum könyvtára, vannak hivatva és igy nem okolható meg, hogy a *Fővárosi Könyvtárnak* a mai pénzügyi helyzetet meghaladó terjedelmét a mostani viszonyok között még újabb, hivatásába nem is eső tárgykörrel bővítsék.

A községi pártok elleneznek minden tarifaemelést a fővárosnál. A ferencvárosi egységes polgári párt társasvacsoráján *Usetty* Béla dr. orsz. képviselő üdvözölte *Pavlik* Ferenc pártelnököt 76. születésnapja alkalmából, majd kifejtette, hogy a községi pártok nem járulnak hozzá a közszolgáltatások díjainak fölemeléséhez, nemcsak a súlyos megélhetési viszonyok miatt, hanem azért sem, mert *a tarifaemeléstől bevételi többlet nem várható*. *Pavlik* Ferenc megköszönte az üdvözlést, majd vágvecsei *Wellisch* Andor a megakadt közmunkák folytatásának szükségéről beszélt.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felaprítva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Eötvös-utca 37. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

LINÓLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfővárosi Községi Temetkezési Intézet (Budapest, IV., Kigyó-utca 5.) nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet:

300 darab különféle méretű IV. osztályú,
400 darab különféle méretű VI. osztályú,
200 darab különféle méretű VII. osztályú fakoporsó, valamint
500 darab normál fenyőfa és
500 darab különböző mértű tölgyfa sírkereszte.

A megrendelt koporsókat és sírkereszteket a megrendelés vételétől számított 8 nap mulva 25 százalékban és 30 nap mulva teljes egészében lehívásra kész állapotban kell tárolni.

A munkafeltételek teljes szövege, a koporsók műszaki leírása, valamint az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok intézetünk főpénztáránál (IV., Kigyó-utca 5. szám) kaphatók.

A cégnélküli borítékba zárt s lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat folyó évi **november 6-án, déli háromnegyed 12 óráig** IV., Kigyó-utca 5. szám alatt, intézetünk főpénztáránál kell benyujtani. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanott, déli 12 órakor fognak hivatalosan felbontatni.

Budapest, 1931 október 23.

Budapest Székesfővárosi Községi Temetkezési Intézet.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LASZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
◆
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

MÁRKUS MIKSA
lakatosárúk, vasszerkezetek és speciálsi kettősen üvegezhető vasablakok gyára.
Telefon: 908—92. Budapest, VI. ker., Mohács-utca 5. sz. Telefon: 908—92.

Használja munkáinál a világhírű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, V., Hungária-körút 71
Telefon: Automata 913—64. szám
Kövező-mester, útépítő-vállalkozó

MESSINGER REZSŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 49.
Telefonszám: 96—6—84

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaillé-árukat és csöveket

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőllőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivül

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, kálőn szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógyitányozók.

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fothi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénesüzdakról szenet, kokszot, fát stb.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. keület, Lónyay-utca 27

PÁL MIHÁLY
FÉM- ÉS ÓLOMÖNTŐDÉJE
BUDAPEST, I., ZITA KIRÁLYNÉ-ÚT 14.
ALAPITTATOTT 1897-BEN. TELEFON: AUT. 575--86.
Ólompecsét, halászati cikkek és fegyvergolyó öntőde!

»PETRA«
Aszfalt és Kátrány Utépitő Részvénytársaság
BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-KÖZ 5, V. EM. 1.
Telefon: 322—82
Vállalja minden tipusu utak épitését

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS ● VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 november 4. | 44. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Amputáló olimpiász

Még csak ellentmondás sem lehetséges, mert tényleg igen tartalmas, nívós, jószándékú vita volt az, amelyet a törvényhatósági tanács a jövő esztendő költségvetése, tehát általában a főváros jövőbeli pénzügyei körül gyakorolt. Komoly és eredményes mérkőzését láttuk nem egy esetben az elveknek, meggyőződéseknek és a magasabbrendű érdekeknek. Ez a költségvetési vita nagyjában és általánosságban nem pártszempontok igája alatt sínylődött, hanem egyéni megfontolások szabad levegőjén bontakozott ki. Így sikerülhetett azután, hogy nagyjában Budapest egész közönségének érdekeit igyekezett mindenki szem előtt tartani és csak imitt-amott emlékeztünk egy-egy rózsadombi autobuszjárat, vagy hasonlók vitájánál azokra a különös, de mégis boldog időkre, amikor a főváros budget-vitájának uralkodó eleme a törzsfőnökök lovagi tornája és a kerületi érdekek örök ellentéte volt.

Sajnos, az idei budget-vitának nem lehetett mértéke az, hogy hány és milyen értékű *alkotás* ötletével és tervével találkoztunk. Ma azt illette a babér, aki minél többet és minél fájdalommentesebben tudott *„leépíteni"*. Csoda-e, ha az ilyen csonkítási versenyben, az ilyen amputáló olimpiászon mindenkinek éppen úgy volt védeni, sajnálni, sőt megvitatni valója, mint ahogyan az alkotási versenyek során is minden tényezőnek megvannak a maga lelkéből lelkedzett kedves gyermekei.

Ez az amputáló olimpiász azonban igen fontos tanulságokat hozott felszínre. Szinte minden letárgyalt, megvitatott, törölt, megcsonkított, vagy épségben hagyott költségvetési tétel bőven szolgáltatta a maga súlyos vagy kevésbbé súlyos, vigasztaló vagy elszomorító, figyelmeztető vagy riasztó konzekvenciáit. De túl a részletkérdéseken egy generális, mindenki számára fontos és mindenkit meggyőző tanulság fekszik előttünk. Ez pedig az, hogy a főváros gazdálkodásáról, helyesebben pazarlásáról és tékozlásáról szóló legendák és regék, itt mindenki szemeláttára, a legnagyobb nyilvánosság előtt, úgy lapultak össze, mint a mesterségesen, *a rosszindulat mérges gázaival telített* léggömbök, amelyekkel a főváros gyűlölete szinte mindennap megrendezte a maga Budapest ellen úszító karneválját, vagy majálisát. Most vége a komédiának! Ma mindenkinek meg kellett tudnia, hogy *Budapest költségvetésében szinte egyetlen elherdált fillér sincs*, legföllebb az emberi szolidaritás mutatkozik meg, amikor a főváros tisztviselőkarának nem feltétlenül szükséges részét sem teszi ki az utcára. Vagy akad a demagógia nagymesterei között olyan, aki a mai körülmények között vállalni meri a szellemi munkanélküliség mesterséges tenyésztését? Kiderült, hogy képtelen nehézségek között, normális körülmények között nélkülözhetetlen munkák elejtésével lehetséges csak a budget egyensúlyát megmenteni és — remélhetőleg — megmenekülni attól is, hogy a főváros közönségének terheit a legcsekélyebb mértékben emelni kelljen.

És most, amikor eljutottunk idáig, szeretnénk azt mondani, hogy dobjuk be gyorsan a költségvetést a közgyűlés cséplőgépébe és aztán gyűjtsük zsákokba az új termést, *induljon meg a munka.* Eleget vesztegettük az időt, elérkezett a pillanat, amikor újra meg kell fogni a kapanyelet. Ennél a pontnál azonban meglehetősen zavarban vagyunk. Önmagunkat kérdezzük, hogy *milyen* munka megindítását sürgetjük. Az amputáló olimpiász itt csak csonkokat, félkezeket, féllábakat hagyott: hol van itt *az alkotások* lehetősége? A napi robot, az unalmat, a sablont trónraültető „folyó ügyek" eddig is csak elintéződtek valahogy.

És mégis el kell kezdődnie *valami*-nek. Hogy minek? A szomorú, a nyomorúságos idők szüljék meg a maguk embereit, akik a semmiből, vagy — *ami még kevesebb!* — a *majdnem* semmiből is tudnak teremteni. Régi és igaz közmondás, hogy ahol legnagyobb a veszedelem, ott legközelebb a segítség.

Az amputáló olimpiász után jöjjön az új kánai menyegző. Embereknek kell jönniök, akik a kevéske kenyeret sokfelé osztják, a mindenképpen szükségesből is tudnak rendkívüli alkotni.

Ripka Ferenc főpolgármester

nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak

a főváros kórházi problémájának és a betegápolási díjaknak végleges rendezéséről

A főváros kórházügye, amely igen nagyrészben azonos a főváros, sőt — mondhatnánk — az ország közegészségügyével, *két példátlanul súlyos betegségben szenvedett.* Az egyik betegség a kórházak elhanyagolt állapota, lerongyoltsága volt, amelyhez sok tekintetben még a kórházak ügyének lélek nélkül való kezelése is járult. *Ebből a betegségből az utolsó esztendőkben tökéletesen kilábaltak a főváros kórházai. Ripka* Ferenc főpolgármesteró legelsősorban az érdem, hogy szavának súlyával, ha kellett: *tettekkel is rendet teremtett.* Emlékezetes még, hogy az első panaszos szóra felfüggesztette a közigazgatási bizottság ülését, amelyben történetesen akkor elnökölt és azonnal kiszállott a bizottság tagjaival egyetemben a kórházba, amely ellen a panaszok felmerültek. *Ma már tisztaság, rend és szeretetteljes ápolás van a kórházakban,* a főváros pedig meghozta a legnagyobb áldozatokat, hogy a viharos időkben tönkrement felszereléseket dúsan pótolja.

A másik betegség, amely Budapest kórházait sujtotta, az anyagi kérdés volt.

Katasztrófával fenyegette a főváros kórházügyét az állami tartozások horribilis összege

és az a minden esztendőben megismétlődött harc, amely a kórházi ápolási díjak megállapítása körül a főváros és az állam között évtizedek óta állandóan fenyegetett.

A most elkövetkezett súlyos helyzet azután dűlőre vitte az egész kérdést. Amíg azonban idáig jutottunk,

Ripka Ferenc főpolgármesternek esztendők hosszú során át kellett szisztematikus munkával a megegyezés talaját előkészíteni.

A főpolgármester teljes odaadással dolgozott és küzdött a megoldásért, amelyet most szinte napok alatt sikerült nyélbeütni és pedig mindenkinek teljes megelégedésére.

Megkértük a főpolgármestert, ennek a megegyezésnek erősakaratú előkészítőjét és igazi megteremtőjét, nyilatkozzék az eredményről.

Ripka Ferenc főpolgármester

szerényen elhárítva magától az érdemet, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Fölösleges ismétlésekbe bocsátkoznék, ha a megegyezés alkalmából föleleveníteném a küzdelmek emlékezetét. Mindenki emlékszik rá, milyen tengerikígyó volt ez a probléma, milyen unalmasan bosszantó volt ennek folytonos aktualitása. Nem is beszélek most arról, menynyire megkötötte a főváros pénzügyi mozgását az a körülmény, hogy

igen jelentős összeg hiányzott a város pénztárából, amelyet az állam helyett kiadott

és amelynek behajtása olyan nehézségeket okozott, hogy a legutóbbi viták alkalmával nem egy városi politikus helyezkedett a legradikálisabb álláspontra. Hányan voltak, akik a peres megoldás felé konkludáltak felszólalásukban?

— Mindez megoldódott azzal a megegyezéssel, mely most lett publikussá.

Ez a megoldás mindenkit kielégít. Legelső sorban a fővárost,

annak minden faktorát és a törvényhatósági bizottság minden pártját, amelyeknek képviselői — a többségi pártoké épp úgy, mint a baloldali és a szocialista pártoké is — tevékeny részt vettek a megegyezés létrehozásában és amelynek előzetes döntő tárgyalásain *Kozma* Jenő és *Wolff* Károly működtek közre.

De kielégíti az államot is,

amelynek számára szintén pénzügyi könnyebbséget jelent ez a nagyon jól sikerült megoldás.

Nem tudunk elég hálásak lenni Ernszt Sándor népjóléti miniszter úr iránt, aki tökéletes megértéssel és jóindulatú méltányossággal, a főváros iránt való vitathatatlan szeretettel kezelte a kérdést.

— Ez a megoldás mindenekelőtt egyszer és mindenkorra véget vet az összes vitás kérdéseknek. Az összes összeütközési lehetőségek megszüntek és

Budapest kórházügye végre-valahára teljesen nyugodt mederben fejlődhetik tovább.

Ennek a nyugalmi állapotnak három igen fontos tényezője van: *az egyik az állami megtérítésnek egy összegben való megállapítása és annak kényelmes hozzáférhetősége, a másik az ápolási díjak megállapításából az állam beleszólásának kikapcsolása és a harmadik, hogy a szomszédos törvényhatóságokat a kórházfenntartási költségekhez való hozzájárulásra kötelezik.*

— Mind a három régi jogos követelése volt a székesfőváros közönségének. A kormánnyal történt megegyezés értelmében már a jövő évtől kezdve a főváros számára a népjóléti minisztérium a kórházi ápolási költségek megtérítése címén

évenként hétmillió pengőt enged át az országos betegápolási adó bevételeiből.

Ez legelsősorban is fölöslegessé tesz minden vitát és minden nézeteltérést, úgy az ápolási díjak nagysága, mint az állami hozzájárulás átengedésének módja és ideje szempontjából. Ez annál inkább így van, mert hiszen a főváros ezt a hétmillió pengőt a pénztárába befolyó adóösszegből egyenlő negyedévi részletekben veheti igénybe.

— Kikapcsolódik a minden évben felmerült vita a betegápolási díjak megállapításának kérdésében,

mert hiszen ezeket a jövőben a megegyezés értelmében Budapest székesfőváros közönsége a legnagyobb gondossággal maga állapíthatja meg és ehhez a megállapításhoz csak a kormány jóváhagyása szükséges. Külön ki kell emelnem azt is, hogy ezzel sikerült megszüntetni a főváros autonómiájának egyik régi sérelmét, helyesebben elértük azt, hogy a főváros autonómiája ebben a kérdésben a jövőben sokkal tökéletesebb lesz.

— Igéretet kaptunk arra is, hogy a népjóléti miniszter úr

az érdekelt szomszédos törvényhatóságokat Budapest székesfőváros kórházfenntartási költségeihez való hozzájárulásra fogja kötelezni.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a miniszternek ez a jóindulatú igérete szintén komoly eredményeket hoz. hiszen régi sérelme volt a székesfőváros közönségének az, hogy a szomszédos törvényhatóságok betegei tömegesen nyertek elhelyezést a budapesti közkórházakban, a szomszédos törvényhatóságok betegei nagyobb számúak voltak, mint magáé a székesfővárosi, ugyanakkor azonban, amikor a főváros közönségét a kórházak fenntartása rendkívüli mértékben igénybe vette, ezek a törvényhatóságok jelentős terhektől mentesültek. A jog és méltányosság követeli, hogy ezt az intézkedést minél előbb életbeléptessék.

— Általában, mint ebből a rövid képből is látható, a székesfőváros közönsége teljes megelégedéssel fogadhatja ezt a megegyezést, amiért ismételten *csak hálás köszönetet mondhatok úgy Ernszt Sándor népjóléti miniszter úrnak, mint a pénzügyi kormányzatnak,* amely hozzájárulásával támogatta a népjóléti miniszter nemes törekvéseit.

Elkészült a törvényhatósági tanács új ügyrendje

A tanács három órán belül bármikor összehívható — Az új szabályrendelet részletei

Az új törvény értelmében közel egy éve működik már az önkormányzati hatalmat ténylegesen gyakorló törvényhatósági tanács, de e fontos kormányzó testületnek mostanáig kodifikált ügyrendje nem volt, tanácskozásait a fővárosi törvény szellemében, a törvényhatósági közgyülés vitelének módszere szerint vezette az elnöklő főpolgármester. A szabályrendelet hiányát a törvényhatóság tagjai közül sokan sérelmezték és több alkalommal megsürgették az ügyrend életbeléptetését, de a sürgős és a főváros gazdasági életét gyökereiben érintő gazdasági és politikai kérdések miatt egyre késett a vezető fontosságú szabályrendelet letárgyalása. Most végre a költségvetési vita során *Sipőcz* Jenő polgármester bejelentette, hogy az új ügyrend elkészült és az erre vonatkozó szabályrendeletet legrövidebb időn belül a törvényhatósági bizottság illetékes szerve elé terjesztik jóváhagyás végett. Az új ügyrend a tiszti főügyész, az elnöki ügyosztály és a jogügyi osztály együttesen szerkesztették meg és ebben a kérdésben többször volt hosszas és beható tanácskozás a főpolgármesternél és a polgármesternél.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a legközelebb már életbelépő tanácsi ügyrendről a következő részleteket tudta meg:

A törvényhatósági tanács ügyrendjének szabályrendelete száz pontból áll,

amely a tanács munkájának minden részletét pontosan megszabja. Igen érdekes a rendkivüli ülések összehivásáról szóló rendelkezés. Az elnöklő főpolgármester, vagy helyettese, bármikor összehivhat rendkivüli ülést. *Köteles a tanácsülést összehivni: ha a közgyülés, vagy a tanács elhatározza, vagy ha a tanács nemtisztviselő tagjai közül legalább hátan irásban kérik.*

A tanácsülést az összehivási kérelemtől számitott nyolcadik napon egybe kell hivni.

Június 15-ike és szeptember 15-ike között rendkivüli tanácsülést összehivni nem lehet. A rendes ülésre szóló meghivót az ülés kitüzése előtt huszonnégy órával előbb,

a rendkivüli ülésre szóló meghivót pedig az ülést megelőzően legalább három órával kell kézbesiteni.

Igen érdekes az ügyrend abból a szempontból is, hogy milyen szigorúan veszi a tanácstagoknak a székesfővárosi kormányzatban való tényleges részvételét.

Minden tanácstag tartozik az üléseken pontosan megjelenni

és az elnök a távolmaradási engedély nélkül távol maradt tanácstagot negyvennyolc órán belül bejelenti az igazolóválasztmány elnökének. Az elnök elfogadható okból három egymásután következő ülésre adhat távolmaradási engedélyt.

Ha a tanács választott, vagy kinevezett tagjai közül valaki három ülésről egymásután igazolatlanul, elfogadható ok nélkül elmarad, az elveszíti tanácsi tagságát.

A mandátumát vesztett tag helyett, ha választott, a soron következő tanácsi póttagot hivják be, ha pedig kinevezett volt, akkor a főpolgármester haladéktalanul új tanácstagot nevez ki helyette.

A törvényhatósági tanács ülései nyilvánosak, ha 500.000 pengőt meg nem haladó vagyonszerzésről, elidegenitésről, megterhelésről, ilyen összegü szerződéskötésről, vagy más kötelezettségről és szavatosságról van szó. Egyéb ügyeket zárt ülésben tárgyalnak.

A tanács tanácskozásához legalább nyolc választott, vagy kinevezett tag jelenléte szükséges.

Tanácskozóképtelenség esetén az elnök az ülést félórára felfüggeszti és ha ezután is tanácskozóképtelen a testület, akkor az ülést végleg bezárja.

Uj és igen

fontos rendelkezés az, amely a tanácstagok érdektelenségére vonatkozik.

Az a törvényhatósági tanácstag, aki a tárgyalás alatt álló ügy valamelyikében akár közvetlenül, akár pedig hozzátartozói útján közvetve, esetleg mint magánszemély anyagilag érdekelve van, az illető ügy tárgyalásában és a reávonatkozó határozathozatalban nem vehet részt. Az érdekeltség kérdését az elnök, vagy bármelyik törvényhatósági tanácstag felvetheti. Vitás esetben az illető tanácstag és a főügyész meghallgatása után a testület szavazással dönt.

Szabályozva van a hozzászólás időtartama is, amely rendszerint tizenöt perc.

A vita korlátozása a polgármesterre, az alpolgármesterre és az előadó tanácsnokokra nem vonatkozik.

Igen fontos

ujitás az is, amely lehetővé teszi a tanács tagjainak az egyes üzemeknél és intézményeknél való közvetlen, helyszini vizsgálatot.

Ez a rendelkezés olyan esetekre vonatkozik, ha a törvényhatósági tanácsnak pénz- vagy vagyonkezeléssel, számadásokkal kapcsolatos kérdésekben, esetleg olyan ügyekben kell határoznia, amelyekben alaposabb helyszini vizsgálat nélkül megnyugvással dönteni nem lehet.

Külön fejezetben foglalkozik a rendelet a költségvetés tárgyalásával,

amelynek vitája legfeljebb nyolc ülésnapon át tarthat, de ebből az utolsó két ülést teljes mértékben az üzemek költségvetésének megvitatására kell fordítani. Egy-egy ülésen legalább négy óra hosszáig kell tanácskozni.

Ujitás a tanácstagok interpellációs joga.

Interpellációt mostanáig csak a közgyülésen lehetett elmondani, a tanácsülésen eddig csak napirend előtti, vagy napirend utáni felszólalás formájában lehetett valamely tárgysorozaton kivüli ügyet szóvátenni.

A tanácsülésen kétféle interpelláció lehetséges: szóbeli, vagy irásbeli.

Az irásbeli interpellációkat a jegyző olvassa fel. A szóbeli interpelláció tiz percnél hosszabb nem lehet. Az interpellációra a polgármester ugyancsak irásban, vagy szóban válaszol.

Fontos része az ügyrendnek az, amely a különböző szavazásokat szabályozza.

Névszerint kell szavazni, ha új adókról, adóemelésről vagy mérséklésről, nagyobb összegü pénzügyi kérdésről van szó, vagy ha azt a törvény előirja.

Titkos szavazásnak választásoknál, személyi természetü, vagy fegyelmi ügyekben van helye.

Ujitás az is, hogy a jövőben nemcsak a közgyülésen, hanem

a tanácsülésen is lehet széksértést elkövetni.

Széksértés megállapitása esetén a közgyülési ügyrend módjára járnak el és vagy pénzbirságot, vagy kitiltást szabnak meg. Ha valamelyik tanácstag ismételt rendreutasitás, vagy birságolás után tovább zavarja a tárgyalást, úgy

az elnök, a kiküldött tagot, ha önként el nem távozik, rendőri karhatalommal kivezettetheti.

Nyilvános ülésen erre az időre az elnök az ülést felfüggeszti és a hallgatóságot eltávolittatja.

*

Az új ügyrendre vonatkozó szabályrendelet-tervezetet a költségvetés befejezése után nyomban a jogügyi bizottság elé viszik, azután az elnöki ügyosztály mellé rendelt szakbizottság tárgyalja le.

Állami garanciákat vár a főváros a Hév. átvételének keresztülviteléhez

Nincs tisztázva a valorizáció kérdése — Biztositékra van szükség az állami háramlás időpontjáról is

A közvélemény nagy érdeklődéssel kiséri azokat a felujitott tanácskozásokat, amelyek a főváros és a HÉV között folynak. Amióta a közlekedési bizottság legutóbb tárgyalta a polgármester előterjesztését és ötös albizottságot küldött ki az átvétel előkészitésére, azóta *állandó tanácskozások és számitások tárgyát alkotja a HÉV módositott ajánlata. Kenéz* Béla kereskedelmi miniszter személyesen is résztvett az egyik tanácskozáson és eloszlatta azokat az aggodalmakat, amelyeket a főváros képviselői eléje tártak. A probléma megoldása mégis késik, mert számos nagyfontosságú függő kérdés tisztázása vált szükségessé, amelyek hijján a főváros nyugodt biztonsággal nem kötheti meg ezt a nagyfontosságú tranzakciót. A *Fővárosi Hirlap*

illetékes helyen

szerzett információi szerint a HÉV-probléma megoldása a következőkön mulik:

— Tudni kell — mondották —, hogy a HÉV befektetett teljes tőkéjét *66 millió aranykoronában* állapitották meg és az elképzelt tervezet szerint a főváros 30 éven keresztül évi kétmillió pengővel törlesztené az annuitást. Ez a hozzávetőleges összeg természetesen még lényegesen megváltozhat, mert

minden attól függ, hogy a főváros a 66 millió aranykoronát valorizáltan, vagy pedig pengőértékben tartozik-e megfizetni.

A valorizáció kérdésében még nem lehet tisztán látni, mert ez a kormány elhatározásától függ. A valorizáció kérdésében néhány évvel ezelőtt törvényes intézkedések történtek, kérdés azonban, hogy *a kormánynak módja van-e a kivételes felhatalmazás alapján egyszerü miniszteritanácsi határozattal változtatásokat létesiteni.*

— A pénzügyi kérdéseken túl pontos felvilágositást kell kapni a fővárosnak arról is, hogy

az állam miképen vélekedik a részéről esetleg bekövetkező megváltás, vagy háramlás ügyében.

A háramlás az alapszerződés szerint körülbelül hatvan év mulva következik be, de *az államnak joga van az átvételt előbb is keresztül vinni*, mint ahogy a közelmultban átvette a MÁV kezelése alatt álló helyiérdekü vasutakat. Megtörténhetik nagyon könnyen, hogy a főváros átveszi a HÉV-et és még a 30 év letelte előtt az állam elhatározza a HÉV megváltását és akkor *a főváros tiz évi annuitás teljesitése után át kell, hogy engedje a vasutat az állam tulajdonába.* Amint látható a HÉV és a főváros közötti tranzakcióba az államot is be kell kapcsolni és ha ezen a téren sikerül megnyugtató megállapodásokat érvényesiteni,

akkor megindulhatnak a döntő tárgyalások a főváros és a HÉV között.

A főváros részéről elvállalható évi kétmilliós tehernek a költségvetésbe való beállitása nem látszik túlzottan nehéz feladatnak. Számolni kell ugyanis a gazdasági viszonyok mélypontjából való kikerüléssel és akkor

az évi kétmillió kihasitása erre a célra nem okoz különösebb nehézséget a főváros 170 milliós költségvetésében.

A közlekedés egységesitésének feltétlenül nagy hatása volna Budapest és a környék jóirányú közlekedési politikájának megalapozására és ha sikerül a ma még tisztázatlan kérdéseket nyugvópontra juttatni, úgy *nincs komolyabb akadálya a HÉV és a főváros közötti kapcsolat megteremtésének.*

*

Amint látható, a főváros az államtól várja a megnyugtató intézkedéseket olyan garancia formájában, hogy az átvétel esetén a fővárost nem állitják meglepetésszerű elhatározások elé.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve tennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Évtizedek óta nem volt ilyen nehezen összeállítható költségvetése a fővárosnak

Nem fenyeget többé a kórházi kiadások sokmilliós deficitje — Rövidesen sor kerül a közlekedési vállalatok egyesítésére

Kedvezővé vált a főváros pénzügyi teherbírása

Majdnem váratlanul következett be az elmult napok kimagasló eseménye, annak a problémának az elintézése, amelyik évek óta *éles helyzetet* teremtett a kormány és a főváros között. Sokáig meddő tárgyalások után elintézést nyert *a betegápolási díjak függő ügye* és ezzel súlyos gondtól mentesült a főváros törvényhatósága. Évenkint körülbelül 9—10 millió pengő ráfizetése volt a fővárosnak a *közkórházak fenntartása* címén és mert az alacsony kórházi ápolási díjak a tényleges kiadásokat sohasem fedezték, számolni kellett már azzal, hogy a kórházak további fenntartása a legsúlyosabb akadályokba ütközik. A megegyezésre irányuló tárgyalásokban résztvett

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke is, aki a nagyjelentőségu aktusról a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Évek óta kísértett ez a nehéz ügy, míg végre sikerült *mindkét félre kedvező megállapodást* létesíteni. A döntő elhatározást az ügy likvidálásáar a kormánynak a kórházi ápolás költségeire és a szegénygondozásra vonatkozó rendelete adta meg, amely tudvalevőleg

felborulással fenyegette a főváros költségvetését.

A népjóléti- és a pénzügyminiszter urakkal lefolytatott tárgyalás eredménye szerint az állam a jövő év január elsejétől a kórházi ápolási költségek megtérítésére *évi hetmillió pengőt juttat* az országos betegápolási adó bevételeiből a fővárosnak. A betegápolási potadót Budapesten a főváros adminisztrálja és a megállapodás szerint *jogosított ezt az összeget négy negyedevi tételben igénybevenni*. Ezzel szemben a főváros lemond minden további igényéről, amelyet elmaradt betegápolási díjak címén az államkincstárral szemben támasztott. Mindezeknél sokkal jelentősebb az a megállapodás, hogy

a főváros a jövőben szabad kezet kap a kórházi ápolási díjak megállapitására.

— El kell ismerni, hogy ezzel a megállapodással *a kormány oly messzemenő jóindulatról* tett tanúságot, hogy megérdemli a főváros teljes elismerését és köszönetét. Most már nem kell tartani attól, hogy évenként milliók és milliók mennek el a kórházi fenntartások súlyos költségeire és hogy

emiatt a főváros pénzügyi egyensúlya állandó veszedelemben forogjon.

Tudomásom szerint a kórházi betegápolási költségeket *jelentéktelenül felemeli a főváros* és ezzel a tennyel sikerül a kórházi intézmények deficitjét a minimumra redukálni. A kórházi hiány kikapcsolása

még inkább megerősíti azt a felfogásomat, hogy a jövő évi gazdálkodást minden tarifadrágitás mellőzésével kell egyensulyba hozni.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy milyen stádiumban van *a BSzKRT és az Autobuszüzem egyesítése?*

— Jól átgondolt közlekedési programmot kizárólag *egységes irányítás* alapján lehet kezdeményezni. A mai közlekedés joggal kifogásolható, leromlott állapotban van és ezért azt az álláspontot képviselem, hogy

a BSzKRT és az Autobuszüzem közös igazgatás alá vonása mielőbb megtörténjen.

A jogi vonatkozású intézkedések és a szükséges, törvényben előírt kötelezettségek elvégzése előtt fontosnak tartom *a BSzKRT anyagi helyzetének felülvizsgálását* és annak a megállapítását, hogy a villamosvasút költségvetését milyen eszközökkel lehetne egyensúlyban tartani. A törvényhatósági tanács vezetésem alatt albizottságot küldött ki ennek a munkának a lefolytatására és ha az Autobuszüzemnél is befejeződik az azonos eljárás:

semmi akadálya sincs annak, hogy a két nagy közlekedési üzem egységesítése megtörténjen.

Számos felszólalás hangzott el a költségvetés tárgyalás során a *fölöslegesnek látszó üzemek megszüntetése* érdekében, amelyről *Kozma* Jenő a következő nyilatkozatot tette:

— Vannak üzemek, amelyek természetüknél fogva a hatóság irányítása alatt kell hogy maradjanak és ezért *a legélesebben visszautasítanék minden olyan törekvést, amelyik a nagy közüzemek magánkézbe juttatására irányulnának*. Egészen más a helyzet a többi üzemeknél, amelyek ipari és kereskedelmi tevékenységet fejtenek ki, anélkül, hogy a közületnek komoly anyagi hasznot tudnának biztosítani. Semmi értelme sincs annak, hogy ezek az üzemek káros versenyt folytassanak a nehéz helyzetben lévő magánvállalkozásokkal és ezért

alapos vizsgálatra van szükség, hogy az ilyen üzemek működését korlátozzuk, illetve a veszteséges vállalatokat bérbeadjuk.

Tudomásom szerint az összes üzemek működését ebből a szempontból ismertető jelentés *most van készülőben* és ha birtokában leszünk az ilyen üzemek egész anyagának, akkor *haladéktalanul megindítjuk ennek a kérdésnek körültekintő elbírálását.*

A főváros *pénzügyi helyzetéről* a következő nyilatkozatot kaptuk:

— A költségvetés tárgyalását befejeztük és részletesen feltárt adatok alapján nagy megnyugvással állapithattuk meg, hogy

a főváros teherbirása és pénzügyi helyzete nemcsak hogy aggodalomra nem ad okot, hanem a mai viszonyokhoz mérten, egyenesen kedvező.

A költségvetés egyensúlya már biztosítva van annak ellenére, hogy a különböző bevételeket *óvatosan és a várható helyzetnek megfelelően* irányoztuk elő. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy a *főváros minden kötelezettségének és feladatának meg fog felelni a jövőben* és, anélkül, hogy a közönséget újabb terhekkel sújtaná. Véleményem szerint

ez a költségvetés volt a legnehezebb, amelyet évtizedek óta elkészítettünk

és meggyőződésem, hogy a jövőben ismét lefektethetjük a szélesebb kereteket, amelyeknek kedvező hatását a magángazdaság is látni fogja.

*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a pénzügyi osztály néhány nap alatt befejezi a törvényhatósági tanácsban végrehajtott változtatásokat és a költségvetést a jövő héten már a közgyűlés bírálata elé terjeszti.

Összehívták a közgyűlést a költségvetés anyagának letárgyalására

Még mindig négymilliós deficit fenyegeti a költségvetés egyensúlyát Öt százalékos tarifaemelés a láthatáron — Szükség esetén klotűr alkalmazásával fejezik be a közgyűlési vitát

Mire e sorok napvilágra kerülnek, végéhez közeledik a költségvetés vitája, amelyet a törvényhatósági tanács minden részletében letárgyalt. Az összes ügyosztályok költségelőirányzatai átjutottak a tanács vizsgálatán és már csak *az üzemek, a fürdőintézmények és a részvénytársasági alakulatok budget-tervezete várja az illetékesek kritikáját.* Ez a munka előreláthatólag igénybeveszi a keddi és szerdai napokat, mert a nagyüzemek számos tételénél kívánnak még további módosításokat, de hosszabb vitára van kilátás a *Beszkárt, a Községi Takarékpénztár és a Kisipari Hitelintézet* előirányzatainál is.

Tervszerűen marad utoljára a pénzügyi osztály költségvetésének megvitatása, ahol a legpontosabb mérlegelésre van szükség, hogy a várható bevételek méreteit hozzávetőlegesen meg tudják állapitani.

A költségvetés végleges képe a *záróülésen* fog kialakulni, mert ott rögzítik le a pénzügyi eredményeket és elsősorban azt, hogy *mennyiben módosul a költségvetés hiánya.* Eredetileg *26.2 milliós hiány* mutatkozott, amelyet az illetményecsökkentések révén sikerült *húszmillióra* mérsékelni. Hozzájött ehhez a takarékossági bizottságok törlései alapján további redukció és már akkor *16.2 millió volt a deficit számösszege.* A polgármester előterjesztésében a hiány a takarékossági bizottságok javaslatainak részleges elfogadása után *11 millióban* került megállapításra, olymódon, hogy a polgármester 3.4 millióval mérsékelte a várható adójövedelmeket, de nem számolt még a kórházi megállapodás folytán bekövetkezett javuló helyzettel, mert *ezen a címen hétmillió pengő illeti a jövő évben a főváros pénztárát.* A helyzet most úgy alakul, hogy

végeredményben négymillió pengőben lehet körvonalazni a várható deficitet,

amelynek az eltüntetése a törvényhatóság feladatát alkotja. A költségvetésen végrehajtott módosítások, a kórházkérdésben történt új megállapodás és a lemérsékelt kiadások egybevetése fogja kiadni a hiány pontos összegét, ám mert a főváros költségvetése hiányt semmi körülmények között sem tüntethet fel,

feltétlenül meg kell találni a fedezetet a néhánymilliós deficit pótlására is.

Alig hihető, hogy a takarékossági javaslatokon túlmenően további törlésekre mód kínálkozzék és ezért *még mindig kísért a tarifaemelés lehetősége.* Mindaddig, amíg a kórházi ápolási díjak emén esedékes hétmillió nem volt kilátásban, tízszázalékos közüzemi és közlekedési tarifadrágitás lebegett az illetékesek szeme előtt amely most természetesen már túlhaladott álláspontot jelent. Nagyon valószínű, hogy

a törvényhatósági tanács csak a legvégsőbb esetben nyúl a tarifaemelés eszközéhez, amelyik a hiányzó négymilliót figyelembe véve, aligha lesz magasabb az ötszázalékos kulcsnál.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester *a jövő hét szerdájára, november 11-re hívta össze a költségvetés tárgyaló közgyülést,* amelynek az új törvény szerint 8 tárgyalási napon kell végeznie a hatalmas anyaggal. Ezt megelőzően néhány napra van szüksége a pénzügyi osztálynak a változtatások keresztülvezetésére, ami egyet jelent a költségvetés majdnem teljes átdolgozásával. Alig hihető, hogy a közgyűlési vita nyolc napon át tartson, mert *a költségvetésnek november 15—20-a között a belügyminisztérium előtt kell feküdnie,* hogy az átvizsgálást és a jóváhagyást előkészítsék. Ilyen körülmények között

valószínűleg alkalmazást nyer az ügyrend klotürrendelkezése,

ami azt jelenti, hogy *a vitát négy-öt napon belül feltétlenül berekesztik.*

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S precíziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Ujjáéled
NOVOPIN
szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtságellen

Veszélyben vannak a kéményseprői hitbizományok

Hatósági feladatnak minősítik az egész iparágat

Sipőcz Jenő polgármester a törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén bejelentette, hogy az új kéményseprési szabályrendelet elkészült. Ezt a szabályrendeletet nemcsak az érdekeltek, hanem a nagyközönség és a hatóság is régóta sürgeti, mert a voltaképpen hivatalos funkciót ellátó ipar ellen az utóbbi időben egyre gyakrabban hangzottak panaszok. A kéményseprőmesterek maguk is sürgettek valamilyen rendezést, mert a kerületek szaporítását és arányosítást tartották szükségesnek. Egy-egy kéményseprőmesteri koncesszió valóságos hitbizományként szállt apáról fiura és óriási jövedelmeket hajtott. A tüzbiztonsági szempontból nagyjelentőségű ipar azt a privilégiumot is élvezte, hogy voltaképpen minden ellenőrzés nélkül működött, viszont élvezte azokat az előnyöket, amelyeket egyetlen más ipar sem tudott elérni. Igy például a munkabérek behajtása, követelések érvényesítése szinte közadók módjára történik a kéményseprésnél.

Az új szabályrendelet rövidesen a tanács elé kerül, előbb azonban letárgyalják az illetékes szakbizottságok, hozzászól a tüzoltóság, a rendőrség is, hogy tüzrendészeti és közbiztonsági tekintetben bírálják el a szabályzatot, amely a mostani harmincról mintegy hatvanra szaporítja a kéményseprési kerületeket.

A szabályrendelet tárgyalása során, de lehet, hogy interpelláció formájában, — mint a *Fővárosi Hirlap* tudósítója megbízható helyről értesült, — olyan döntő jelentőségű fordulat várható a kéményseprési kérdés reformja körül, amely egészen új irányba tereli ennek a félig hatósági jellegű iparnak a sorsát. Azzal a javaslattal készülnek a törvényhatóság fórumai elé járulni, hogy

szüntessék meg a kéményseprés ipari jellegét és nyilvánítsák tüzrendészeti, hatósági funkciónak.

A mozgalom kezdeményezői arra hivatkoznak, hogyha a cselédszerzést hatósági feladatnak lehetett minősíteni, úgy sokszorosan

áll ez a kéményseprésre, amely közbiztonsági szolgálatot teljesít,

amit teljes megnyugvással csak hatósági közegekre lehet bízni.

— A kéményseprés, — mondotta informátorunk, — ezidőszerint képesítéshez és jogosítványhoz kötött ipar, jóllehet ez olyan mesterség, amit legkönnyebben, úgyszólván minden előtanulmány nélkül lehet elsajátítani és ahol nem annyira a szaktudás, mint *a lelkiismeretesség a fontos.* Monopoliumot élvez, ki van zárva a szabadverseny, ez is ellen szól iparszerűségének. A hatósági jelleg látszata mellett, furcsa kontraszt,

alig van mód a kéményseprés hatósági ellenőrzésére

és az ipar csupán előnyöket élvez a hatóságok részéről. Számtalan ok szól tehát amellett, hogy a kéményseprést éppúgy, sőt még inkább: hatósági feladatnak kell minősíteni, mint akár a temetkezést, a köztisztasági szolgálatot, vagy a szemétfuvarozást.

— Természetesen

senki sem gondol új üzem létesítésére,

mindenki belátja azt is, hogy a főváros most, vagy belátható időn belül nem lesz olyan pénzügyi helyzetben, hogy az érvényes magánkoncessziókat megválthassa, hiszen ehhez százezrek, sőt milliók kellenének. Csupán arról van szó, hogy

a főváros beszünteti az új engedélyek kiadását, s a kihalási rendszer alapján, fokozatosan veszi át a kéményseprési teendők hatósági gyakorlását.

A székesfővárosi tüzoltóság, vagy a Köztisztasági Hivatal kebelében alakítanák meg a kéményseprési szolgálatot, minimális személyzettel, mert hiszen a kéményseprőmesterek is csak csekélyszámú segéddel dolgoznak.

A hatósági kéményseprés nem is jelentene új kiadásokat, mert a kéményseprési díjak bőségesen fedeznének mindent.

Az átmenet alatt, amíg az engedélyek visszakerülnének a főváros kezébe, csupán az arányosítás történnék meg, új engedélyeket pedig nem adna ki a főváros.

Furcsa bonyodalmak a portalan szemétgyüjtés körül

Elmarad a szemétégető telep — Nem lesz fennakadás a hóeltakarításnál

Két éve annak, hogy a főváros megvásárolta a két első portalan szemétgyüjtő gépkocsit és néhány száz tartállyal megkezdte a főváros néhány kerületében, így többek között a Belvárosban, a portalan szemétgyüjtést. A német szabadalmazású szemetgyujtő kocsik a használatban beváltak, a főváros tehát egy évvel ezelőtt az állami gépgyárnál, amely a szabadalmat megszerezte, *újabb hat szemétgyüjtő gépkocsit rendelt meg.* Ezek a kocsik elkészültek *és néhány nap mulva már üzembe helyezhetők is lennének, de közben takarékossági okokból törölték a költségvetésből azt az összeget, ami az ötezer darab portalan szemétgyüjtő tartály beszerzéséhez szükséges volna.* A speciális szemétgyüjtő tartályokat tehát egyelőre nem rendelhetik meg, így a *fővárosnak van öt új higiénikus szemétgyüjtő autója, de tartályok hiányában nem tud velük mit kezdeni.*

A fonák helyzet kibontakozásának lehetősége iránt a

köztisztasági ügyosztályban

érdeklődtünk, ahol a következő meglepő választ kapta a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— Valóban az a helyzet, hogy az új portalan szemétgyüjtő autók néhány nap mulva készen lesznek, de

az üzembe helyezéshez szükséges gyüjtőtartályok hiányoznak, mert beszerzésükre nincs fedezet.

Mivel az új autókat takarékossági okokból, — a lófogatú üzem sokkal többe kerül, — *mégis üzembe akarjuk helyezni,* nem tehetünk egyebet minthogy

az új gyüjtőgépeket úgy fogjuk felhasználni, mintha közönséges szemeteskocsik lennének.

A speciális, pormentes beöntő szerkezetet leszereljük róluk és úgy töltik majd beléjük a szemetet, mint a régi tipusú kocsikba. Ilyen módon nem lesz ugyan pormentes a szemétgyüjtés, de legalább gyorsabb lesz az eljárás és az öt autóval legalább ötszörannyi lófogatú kocsi válik feleslegessé, mert a lófogatú kocsik naponta csak egy fordulót tudtak tenni, míg az autók ezt az útat többször megtehetik. A Köztisztasági Hivatal költségvetését igen nagy mértékben restringálni volt kénytelen a tanács és kétségtelenül méltányos álláspont az, hogy inkább a portalan szemétgyüjtésről mondjunk le egyelőre, mintsem munkásokat kelljen elbocsátani.

— Ha a jövő esztendő folyamán azután sikerül valahol valamilyen megtakarítást elérni, akkor feltétlenül beszerezzük legalább a tartályok egy részét s gondolunk olyan megoldásra is, hogy *az érdekelt háztulajdonosok vásároljak meg a szükséges tartályokat.*

— A kisérleti szemétégető-telep megvalósítása természetesen a mai viszonyok között ismét elmarad,

s egyelőre kénytelenek vagyunk fenntartani a régi rendszert, a kispest-szentlőrinci szeméttelepre való kifuvarozást. Ez ellen egyébként most már a szóbanforgó városok sem tiltakoznak olyan élesen, mint eddig, *sőt a munkanélküliség enyhítését célzó programjukba bevették a szeméttelepek kibányászását is.* A napokban érkezett hozzánk *Kispest város átirata,* amelyben azt kéri, hogy a munkanélküli nincsteleneknek a főváros engedje meg a régi szeméthegyekben található szénhulladékok, koksz és egyéb holmik összegyüjtését, hogy azt részben felhasználhassák, részben értékesíthessék. *A fővárosnak ez ellen természetesen nem lesz kifogása.*

Érdeklődtünk még, hogyan készül fel a *Köztisztasági Hivatal a téli hóeltakarításra* a megszükített keretek között?

— E téren nem lesz semmi fennakadás, — hangzott a válasz, — s ha a korainak mutatkozó tél során

olyan tömeges lenne a havazás, hogy a költségvetési fedezetből nem tudnánk a kellő apparátust beállitani, akkor a szükséghez képest pót-hitelt kérünk,

mert a forgalom nem akadhat meg és az utcák járhatóságát minden körülmények között biztositani kell és biztositani is fogja a főváros vezetősége.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

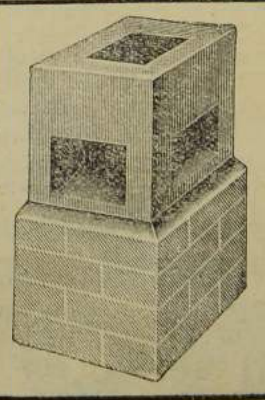
Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT.-tól,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javitómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: Józsei 453—84

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

FUMEX
füstfelszivó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárugyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

A sulyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy **házbér gondjaitól szabaduljon!**
Mindenki szerezhet **kamatmentes** és felmondhatatlan **kölcsönnel** családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már épitkeznek!
„Saját otthon" Épitő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Szeretet-otthon helyett kórház

A maglódiúti szegényház elkészült két pavillonját kórháznak rendezik be — Idekerül a Szent István-kórház két osztálya

Ugyszólván már végleg lekerült a napirendről és a feledés homályába merült az új központi kórház nagy lendülettel elindított megvalósítása, amikor most a takarékossági bizottság vizsgálódása közben megszületett az az egészséges ötlet, hogy az új szeretet-otthonnak szánt és kórházi célokra tökéletesen alkalmas maglódiúti építkezést használják fel a kórházi probléma megoldására. A javaslatot a törvényhatósági bizottság minden fóruma helyeslésével fogadta, a polgármester is magáévá tette, úgy hogy e pillanatban úgyszólván semmi akadálya nincs annak, hogy a maglódiúti pavillonokat haladéktalanul a szenvedő emberek gyógyításának szolgálatába bocsássák. Az idők hirtelen változása folytán a maglódiúti új szeretet-otthon ugyan elmarad, de helyébe más emberbaráti intézmény kerül, amely szociális, higiéniai, gazdasági és nemzeti szempontból sokkal fontosabb egészségügyi intézmény lesz: végre megvalósulhat az Új Rókus, ahol a nemzeti vagyont gyarapító munkaerőknek visszaadják az egészségét, munkaképességét.

A törvényhatósági tanács tagjai *Liber* Endre alpolgármesterrel és *Salamon* Géza közegészségügyi tanácsnokkal az elmult napokban többizben szemlét tartottak a Maglódi-úton. Alaposan megnézték az épületet *Borszéky* Károly professzor, a fővárosi kórházak központi igazgatója és *Parassin* József dr. egészségügyi főtanácsos, a Tüdőbeteggondozó Intézetek igazgató-főorvosa is. A tanácstagok és a szakemberek egyöntetűen megállapították, hogy *mindkét pavillon, úgy, ahogyan állnak, nemcsak tökéletesen alkalmasak, de úgyszólván ideálisan megfelelnek a közkórház feltételeinek.* Ennek a megállapításnak megfelelően a *polgármester utasította a központi kórházigazgatót, sürgősen készítsen konkrét javaslatot, milyen osztályokat tart leghelyesebbnek a Maglódi-úton való elhelyezésre és mely régi kórházi épületeket engedi át cserébe a szeretet-otthon céljaira.*

A javaslat még nincs a polgármester kezei között, de jó forrásból úgy értesülünk, hogy *az egyik pavillonban egy belgyógyászati és egy sebészeti osztály lesz, a másik épületben pedig, amely szanatóriumszerűen, speciálisan tüdőbeteg aggastyánoknak épült, új, kétszáz ágyas tüdőgyógyító osztály nyílik.* Összesen ötszáz férőhelye lesz ennek a kórháznak, amely most már magja lesz a későbbi nagy központi kórháznak, amely majd körülötte létesül. A tervek, mint ismeretes, készen vannak a további pavillonokra is, csupán arról lesz szó, hogy az eredetileg szeretet-otthonnak szánt épületek rajzain kell bizonyos módosításokat eszközölni.

A maglódiúti pavillonok kórház céljára való átvételétől a törvényhatóság egy része azért idegenkedett, mert azt hitte, hogy *az ágyszaporítás, a pavillonok berendezése, személyzet alkalmazása, mind olyan kiadások lesznek, amelyek tetemesen megnövelik a már most is óriási tehertételként szereplő kórházi budgetet.*

Van-e alapjuk az aggodalmaknak?

Illetékes helyen

aziránt érdeklődött a *Fővárosi Hirlap* munkatársa és a következőket tudta meg:

— A maglódiúti pavillonok megnyitása és kórházzá nyilvánítása voltaképpen nem jelent ágyszaporulatot, mert ugyanakkor

megszüntetünk két olyan régi kórházat, amelyek gyógyítás céljára már nem igen alkalmasak.

Ilyenek a Régi Szent János-kórház és a Telepi-utcai kórház, amely utóbbi eredetileg iskola volt. E két fiókkórházban körülbelül ugyanannyi férőhely van, mint amennyi a Maglódi-úton lesz, úgy hogy etekintetben nem lehet szó költségtöbbletről. Ami a berendezést illeti, ezt is úgy akarjuk megoldani, hogy ne kerüljön pénzbe és a régi felszerelést használjuk fel.

A Szent István-kórház két osztályának áthelyezését vettük tervbe.

A felszabaduló termekbe áthelyezzük a Telepi-utcai fiókban elhelyezett betegeket és áttelepítjük a Kun-utcai Dologkórház valamelyik osztályát. Az a szándékunk, hogy a Dologkórházban koncentráljuk a bőrbetegeket, ide kerülnek a razziákon befogott beteg nők.

A régi Szent János-kórház venereás és lupuszos osztályait is idehelyezzük,

míg e kórház tüdőbeteg osztálya kibővítve a Maglódi-úti második pavillont foglalja majd el.

A régi Szent János-kórház csekély átalakítással egészen megfelelő lesz a szeretet-otthon céljaira

és amennyire szükséges, átengedjük a szeretet-otthonnak a Telepi-utcai épületet is.

— Hogy a Maglódi-úti kórház további kiépítésére mikor kerülhet a sor, ez későbbi kérdés, de a mostani megoldás után nem is válik olyan égetővé. Annyi tény, hogy ha a Maglódi-úton fel is épül az új 1500 ágyas kórház, a távolság miatt még mindig

szükség lesz a város szívében egy kisebb 150—200 ágyas baleseti és gyüjtőkórházra,

erre a célra azonban teljesen megfelel az az épület, amelyben most a Rókus gazdasági hivatala és proszekturája van. A Rókus-kórház többi területével szabadon lehetne rendelkezni és árából bőven kitelnék a Maglódi-úti kórház minden költsége és ezenkívül

értékesíthetné a főváros a Tisza Kálmán-téri régi gázgyári telkek területét is,

amelyek ilyenformán szintén felszabadulnak.

A budapesti kórházkérdés sima megoldásának egyébként

igen kedvező és nagy lendületet adott a kormány megértő magatartása,

az a megállapodás, amellyel átengedte a fővárosnak a Budapesten beszedett betegápolási adót és ezzel a nehézségek egész sorát hárította el a helyes kibontakozás útjából.

A kórház-probléma megoldásának egyetlen akadálya még a kormányzó jubileuma alkalmából hozott törvény, amely kifejezetten szeretet-otthon létesítéséről rendelkezik, de remény van arra, hogy a törvény módosítása elől nem zárkózik el az országgyülés.

Modernebb közigazgatás mellett jóval kisebb személyzetre lenne szükség—állapították meg a státusrendező bizottság

A közigazgatás megvizsgálására kiküldött takarékossági bizottság és a közgyülésből delegált státusrendező bizottság néhány nappal ezelőtt egyöntetüen azt állapították meg jelentéseikben, hogy a közigazgatási személyzet túl nagy és sok vonatkozásban az adminisztráció túltengése tapasztalható. A státuszrendező bizottság, amely *Bódy* Tivadar elnöklete alatt heteken át ülésezett, most nyilvánosságra jutott jelentésében *konkrét javaslatot is tesz a személyzeti létszám csökkentésére,* amely öt év alatt 10%-os lenne. A kiküldött tanácstagok arra az általános megállapításra jutottak, hogy a főváros közigazgatási állapota még mindig a személyzeti túltengésnek, a személyzet nem megfelelő felhasználásának, a személyzeti kiadások rendkivüli magasságának, a dologi kiadásoknál a túlköltekezésnek, különösen a műszaki közigazgatás terén a rossz szervezetnek és a bonyodalmas drága kezelésnek a képét mutatja.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

illetékes helyre

fordult azzal a kérdéssel, vajjon lehet-e valóban beszélni a tisztviselői létszám túltengéséről a városházán?

— Ami a személyzet túltengésének kérdését illeti — mondotta informátorunk, — ezt két szempontból lehet elbirálni. Elbirálható a közigazgatás és a községi háztartás vitelének jelenlegi megszervezettsége alapján, de elbirálható abból a szempontból is, hogy bizonyos közigazgatási, ügyviteli leegyszerűsítések, racionalizálások a mai törvényesen megszervezett közigazgatással szemben milyen mértékben volnának keresztülvihetők s

az ügyek intézésének új rendje mekkora személyzet alkalmazását tenné szükségessé.

— Ha ebből az utóbbi szempontból biráljuk el a kérdést, kétségkivül megállapítható, hogy *egy elképzelt ideális igazgatás személyzeti szükségletével szemben a mai személyzet túlnagy.* Más modernebb, ökonomizáltabb igazgatás mellett tényleg jóval kisebb személyzetre lenne szükség. Az önkormányzat azonban ilyen megreformált közigazgatás kiépítése érdekében egymaga nem tud mindent megtenni. Az emberi közületek életét országos érvényü jogszabályok mindinkább több vonatkozásban rendezik A helyi közigazgatás munkaköre az élet újabb és újabb megadminisztrálásával egyre bővül, az alaki jogszabályok az eljárások megszabásával is korlátokat szabnak az autonóm racionalizáló, átszervező elhatározások elé.

— Hanyatló viszonyok mellett egyre több lesz a közületekre háruló feladatok köre, mind többen várják életviszonyaik javításában a közülettől a segítő támogatást. A javasolt átszervezés csak a fővárosi törvény keretei között történhetik meg,

az egész önkormányzati igazgatás radikálisabb megreformálása pedig csak országos szabályozással lehetne megvalósítható.

Ez nem jelenti azonban azt, hogy a mai viszonyok között a lehetőség határáig megvalósításra ne kerüljenek olyan szervezeti újítások, amelyek *közelebb hoznak bennünket a székesfőváros közönségének egyetemes javát szolgáló célok eléréséhez.* El lehet ismerni, hogy a személyzet a közigazgatás mai szervezete mellett is túlméretezett bizonyos helyeken és bizonyos mértékig, de nem lehet általánosítani a közigazgatás összes ágazataira.

— A kerületi előljárók például állandóan panaszkodnak, hogy az egyre bővülő és szaporodó tennivalóit a rendelkezésre álló személyzettel csak nagynehezen tudják abban az ütemben lebonyolítani, amit az egyes ügyek természete és a közérdek megkiván. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a főváros az utóbbi években nagyszabású beruházásokat és építkezéseket hajtott végre,

ezeknek a munkálatoknak az ellenőrzése, adminisztrálása és felügyelete sok munkaerőt kivánt.

A közmunkáknak ezt a forszirozott tempóját azonban a *gazdasági helyzet romlása miatt fenntartani nem lehetett* és a közmunkák megszorításával egyszerre túlméretezetté vált az a személyzet, amely a munkák kulminációja idején csak fokozott teljesítmény mellett tudott feladatának helyt állni.

*

Radikális létszámapasztást, elbocsátásokat a takarékossági bizottság sem kiván és a helyzeten csak úgy lehet fokozatosan javitani, hogy *az új alkalmazásokat egyelőre beszünteti a főváros* és az egyes helyeken szükséges pótlásokat nem új alkalmazásokkal, hanem a beosztási helyükön nélkülözhetőkké váló tisztviselők áthelyezésével oldja meg a főváros vezetősége.

Fényes világítás vidám hangulatot teremt!

A kávéházban kellemesen és otthonosan érezzük magunkat, ha a világítás nemcsak dús és pompázó, hanem jó és egészséges is. A célszerü, modern világitás növeli a forgalmat. — Világítsuk a kávéházakat és éttermeket jól és gazdaságosan, használjunk modern

TUNGSRAM

GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

WEISZ A.

fogaskerékgyár

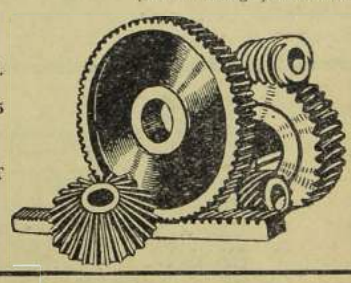
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger és főtengely-köszörülés

Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.

Tel.: J. 398-05 és 455-85

Távirati cim: MODUL, BUDAPEST

Alapittatott: 1909.

Válságos helyzetbe jutott az útépítkezés

Egymillió P-vel csökkentették a hitelkeretet — Több nagyszabású útépítési terv egyelőre elmarad — Az utak építésének sürgősségi sorrendjét az ügyosztály állapítja meg

A törvényhatósági tanács a költségvetési vita során *kereken egymillió pengőt törölt az utak építésére előirányzott összegből,* holott eredetileg is csak mindössze 4,258.000 pengő volt beállítva, a tavalyi 5,169.100 pengővel szemben. A nagyarányú redukciót kényszerrendszabálynak kell tekinteni, mert a törvényhatósági bizottság minden tagja tisztában van azzal, hogy a sok tekintetben még mindig hiányos fővárosi úthálózatot mielőbb rendbe kell hozni és hogy az útépítési munka azért is fontos a mai viszonyok között, mert állandóan igen sok munkást foglalkoztat. A költségvetési hitel egyharmadára való csökkentése igen nehéz helyzet elé állítja az út- és csatornaépítési ügyosztályt, amely már eleve csak a legsürgősebb és a legfontosabb munkákat vette tervbe, éppen a főváros nehéz pénzügyi helyzete miatt. Eredetileg 100.000 pengő volt előirányozva a *Margit-rakpart* Pálffy-tér és Margithíd közötti burkolására, 700.000 pengő a *Szentendrei-út* ujraburkolására, amely a legnagyobb forgalmú kivezető főútvonalak egyike. Burkolásra várt a rohamosan fejlődő Új Lipótváros több utcája, a *Felka-utca*, a *Korall*-utca, a *Pannonia-* és *Tátra*-utca közötti Névtelen-utca, a *Visegrádi*-utca *Dagály*-utca és *Csáklya*-utca közötti külső szakasz, a *Szent László*-út, a *Baross*-tér gyalogjárója, a *Telep*-utca, a *Dugonics*-utca, a *Kálvária*-utca, a *Tömő*-utca, a *Hungária*-körút, a *Simor*-utca és *Kőbányai*-utca közötti szakasz, a *Budafoki*-út, a *Budaörsi*-út, *Németvölgyi*-út, a *Kikötői*-főút stb. Nem lesz csekély feladat, hogy ezek közül az egyformán sürgős munkák közül melyiket hagyják el a takarékossági okokból.

A tanács nem szabott programmot, ezért felkerestük az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetőjét,

Király Kálmán műszaki főtanácsost,

hogy érdeklődjünk az ügyosztály álláspontja felől. A munkatársunknak adott válasz így hangzott:

— A törvényhatósági tanács *az ügyosztály belátására bizta a sorrend megállapítását* és azt, hogy mit hagyjon ki a programmból. Nem könnyű a feladat, mert az eredeti tervezetben is csak a legfontosabb munkák szerepeltek. Az ügyosztály törekvése az, hogy minden sürgős és fontos útburkolási munka a redukció dacára is megtörténjék, ha megszűkített keretek között is. Reméljük, hogy a versenytárgyalásoknál is sikerül olyan megtakarításokat elérnünk, amelyek módot adnak majd olyan munkák elvégzésére is, amiket egyébként el kellene hagynunk.

Nagyszabású útépítkezésről a mai viszonyok között le kell mondanunk,

az ügyosztály azonban ezeknek az előkészítésén is változatlanul dolgozik, hogy teljesen készen legyen arra az időre, amikor a pénzügyi lehetőségek megjavulnak.

Szóvátettük a takarékossági bizottságnak azt a tanácsát, hogy az útfenntartási költségek keretén belül

amortizációs útépítési kölcsönt kellene felvenni

és a drága útfenntartások helyett végleges, tartós anyagokkal készüljenek az útvonalak.

— Az elgondolás igen helytálló — hangzott a válasz, — és már évekkel ezelőtt komolyan foglalkozott is ilyen tervvel a főváros. Annakidején el is készítette az ügyosztály a 20 millió pengős útburkolási kölcsönre vonatkozó felvételének engedélyezését megtagadta.

A főváros területén még mindig 2,084.511 négyzetméter vizes makadám burkolat van,

elsősorban ezeknek az átépítésére lenne szükség és mindeneklőtt fontos volna a *kivezető főútvonalak végleges burkolattal való ellátása.* Az utak karbantartására azonban az idén összesen 4,979.872 pengő szerepel a költségvetésben, s ennek egyrészét minden körülmények között fentartásra kell elkölteni, *a fennmaradó rész pedig nem lenne elegendő az amortizáció törlesztésére.*

— Arra a kérdésre, hogy a főváros a takarékossági bizottság tanácsa szerint is *miért nem alkalmazza a betont,* az az észrevétel, hogy a belső területeken alkalmazását igen nagymértékben hátráltatja az a körülmény, hogy

a beton száradása igen lassú és forgalmas útvonalakat hetekre elzárni lehetetlen,

másrészt nehéz a betonburkolat alkalmazása azért is, mert a földalatti közművek miatt a burkolatot gyakran fel kell szakítani. Külterületeken azonban alkalmazni fogjuk a betonburkolatot és *kísérletképpen a Hungária-körút* egyrészét ilymódon burkoljuk.

— Egyébként is minden tekintetben

a legmesszebbmenő takarékossági elvek vezetnek bennünket

és újabban az útprofilt már akként választjuk, hogy a drágább burkolattal ellátandó kocsiút ne legyen szélesebb, mint amilyent a helyi forgalmi igények megkövetelnek.

— Intézkedés történt abban az irányban is, hogy az útépítések és útkarbantartások rendszeres keresztülvitele érdekében a *kerületi mérnöki hivatalok és az útépítési ügyosztály jövőben egyöntetüen járjanak el.* A polgármester elrendelte, hogy a programm megbeszélése céljából a kerületi mérnökök és az útépítési ügyosztály havonta egyszer együttes ülést tartsanak és a programm végrehajtását az útépítési ügyosztály vezetője állandóan személyesen ellenőrizze.

„Szabad a bemenet" jelszóval, de vigalmi= adó nélkül csinál jogosulatlan versenyt a szinházaknak néhány élelmes kereskedő

Az egykor oly nagyszerű színházi konjunktúrát néhány hónap alatt elfujta a gazdasági válság következtében beállott általános depresszió és ma már *nyílt titok, hogy az európaszerte híres budapesti színházi kultúra komoly veszedelemben forog.* A színházi szezón eleje máris azt mutatja, hogy túlságosan kedvező kilátások nincsenek és számos nagymultú színházunk egy-egy nagy kasszasikerre alapítja további működését, mert *ellenkező esetben kénytelen kapuit bezárni.* Az állami színházaknál létszámcsökkentést és fizetésredukciót hajtottak végre, a magánszínházak pedig, kevés kivétellel, *a közvetlen csőd előtt állanak.* A budapesti színházak ragyogó hírnevét így koptatja el a gazdasági válság.

A sok gonddal küzködő színházi vállalkozások joggal remélhetik, hogy a hatóságok megkönnyitik munkásságukat és ha már adózási és közszolgáltatási kedvezményekkel nem tudnak segítségére sietni: *legalább igyekeznek az indokolatlan konkurrenciától megvédeni őket.* Ugy látszik, hogy *a főváros nem érzi át a színházi kultúránk messzemenő jelentőségét,* mert csak így magyarázható, hogy szemet húny olyan jelenségek előtt, amelyek

egyenesen a kegyelemdöfést adják meg a vergődő színházi vállalkozásoknak.

Divatba jött újabban, hogy egyes nagyobb üzletek és áruházak látványos szórakoztatásokkal csábítják a publikumot, csak azért, hogy a néhányperces előadás után vásárlásra invitálják a közönséget. A *Corvin Áruház* például marionett színházat rendezett, ahová

„szabad a bemenet" jelszóval invitálja a közönséget és természetesen megtalálja a maga üzleti számításait is.

Ez már önmagában is *méltánytalan mérvlet* a színházakkal szemben, amelyet akaratlanul is támogat a főváros, amikor *az ilyen kétes értékü szórakoztatásnál teljesen mellőzi a vigalmi adó szedését,* amelyet pedig a színházaknak könyörtelenül *és* kíméletlenül meg kell fizetni. De vannak más szempontok is, elsősorban az, hogy

az ilyen bábszinház-játékot külföldi vállalkozók folytatják és így a budapesti közönség keserves pénzét viszik magukkal.

Hasonló „attrakciókat" rendez *a Dán szőrmeáruház is,* ahol *szenes divatrevükkel* kötik le a közönség érdeklődését, természetesen *a vigalmi adó fogalmának minden ismerete nélkül.* Az utcákon öles reklámok hirdetik a további színházi jellegü üzleti mutatványokat: a *Magyar Divatcsarnok* című áruház *magyar hetet* rendez, anélkül, hogy ezt a népszerü jelszót joga volna használni. Tudvalevő, hogy a magyar kereskedők és gyárak összessége évek óta megrendezi a *Magyar Hét* propagandavásárját, amely az idén, úgylátszik, elmarad és

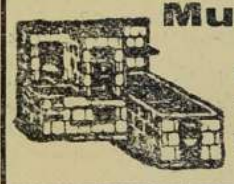
ezt a körülményt az élelmes divatáruház most a maga teljesen sajátos és egyéni céljaira igyekszik kihasználni.

Csodálatos, hogy a főváros nem kíséri figyelemmel ezeket a jelenségeket és indolenciája révén egyrészt *elősegíti a színházak pusztulását, másrészt a kereskedelmi tisztességnek olyan alászását,* amelyből súlyos visszahatások származnak a gazdasági életre. A fővárosnak nem szabad megengedni, hogy egyes élelmes kereskedők és vállalkozók *a magyar színházi kultúra és a csőddel birkózó ipar és kereskedelem betegágya fölött a maguk zsíros pecsenyéjüket sütögessék.*

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Csanádi-utca 5.
TELEFON: 901-24

DOKUPIL GYULA G. MÉRNÖK
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.
(Calvin-tér sarokház)
Az összes márkás rádiókészülékek
havi 5 P. részlettől

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám.
Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda:
I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki műintézete, pecsétbélyeg, címke és domborműnyomdája
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MESZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Pesti kirakat

Városliget a Tisza Kálmán téren

Nem igen hittük eddig, hogy a híres-nevezetes, derüs és bohémságban a dinnyásos magyar korszakot képviselő Feld Matyival csinján kell bannunk és az *övé* mintázetet csak óvatosan merjük hasonlitani egy másik budapesti színházhoz.

Csodálatos, hogy a fővárosnak milyen balkeze van színházi dolgokban. A Városligeti Színház, a Feld-arena is tiszteletreméltó törekvéseket jelentheteti valaha, ma azonban minden müveszi torekves nelkül, csak a manak elo gazdaja, a mulatságos Feld Mátyi, elviccelte az egész szinhazat. Most egy másik szinhazat akarnak elviccelni, csakhogy itt vagy ketszáz embernek az egzisztenciája is kockán torog és — amint hallatszik — nem is kellene elviccelni a Városi Szinház sorsát. Akadna itt más megoldás is.

Mert ennek a Városi Színháznak multja és jövője is van. A multja igazán szép és tiszteletreméltó egeszen addig, amig nem jutottak mestersegesen a lejtőre. Erről is lehetne beszélni, de most nem alkalmas az idő a rekriminalásra. Most sietve segiteni kell a dolgon. Mert legyünk vele tisztában: *a Városi Színházra szükség van.* Nem olyan lehetetlen ugyanis, hogy az állam bérbeadja az Operát. Vagy egyszerüen becsukja a kapukat. Mi lesz akkor? Feltétlenül szükség van egy elokelő, magas szinvonalon álló, a komoly zenét is kultiváló színházra, amelynek dolgaiba *a főváros* — a maga nemes intencioi szempontjából — bele is szólhat. De ha az Opera marad is úgy, ahogy ma van: *honnan vesz utánpótlást, ha nincs Városi Színház?* A bretliről? Az operett-színpadokról? Es vannak más müvészi feladatok is, amelyek nem az Operának valók, de *amelyeket egy jó és müvészi* kéz vezetése alatt a Városi Színház el tud intézni. *Es a nép hol hallion klasszikus zenét?* Igenis, *lehetővé kell tenni, hogy a Városi Színházban, akár ötven fillérért is, klasszikus zenét hallgasson a szegényebb néposztály!*

De hogyan csinálja meg mindezt az a Ferenczy Károly, akinek minderre egyetlen fillérje sincs, s aki ma már szintársulatot sem tud olyat összeszedni *hitelbe,* amely szintársulattal a magasabb müveszi feladatokat megoldhatná. Jóraváló színészember Ferenczy Károly, szeretett volna is valamit csinálni, de pénz nélkül semmit se lehet elérni.

Azt hisszük, hogy ma már *Ferenczy* is hajlandó lenne egy vérbeli művészembernek, aki pénzt, zenei tudást és társulatot hoz, átengedni a bérletet, ha számára biztositják a tisztességes visszavonulást. Mert Ferenczy ma már valószínüleg csak *a zászló becsületéért és az apró — egészen apró — hitelezők kedvéért* ragaszkodik a bérlethez. Kétszáz és ezerpengős mecenások fogják a kabátja szélét és ezek harcolnak az újabb és újabb terminusokért, de újabb pénzt nem adnak. És ha adnának, szegény Ferenczy akkor sem tudna eljutni vele egy-kéthónapos tengődésnél tovább.

Elérkezett a pillanat, amikor Ferenczy Károlynak meg kell gondolnia, hogy ki a kedvesebbek neki, a hitelezői-e, akik mindennap az idegeit szedik ízekre, vagy éhező színészvérei, akik *április óta többet hiteleztek neki, mint akárki más.*

És senki ne mondja, hogy nincs megoldás. Mert van. Nem mozi, nem sörcsarnok és nem autógarázs. A megoldás az, hogy a Városi Színházból minden művészi követelést kielégítő, népszerüen olcsó helyárakkal dolgozó színházat kell csinálni. Vállalkozó is van olyan, aki százszázalékig megállaná a helyét. Ferenczy Károly is tudja, hogy így van. Csak bátran, becsületesen és őszintén kell mindenkinek viselkednie. Tálcán hozzák a megoldást, amellyel meg lehet menteni a színházat és mégsem hal éhen senki. De Városligetet nem szabad csinálni a Tisza Kálmán-térből. Akkor inkább tényleg csukják be az egész boltot.

Ne vegyen szőnyeget

míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összekötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa,* ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-térnél.)

Események

Fővárosi Hiriap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.

fél évre . . . . . 12 pengő.

A MÁV is bekapcsolódik az idegenforgalmi propagandába. Az Államvasutak és a főváros között nagyjelentőségü tárgyalások indultak meg, amelyek eredményes befejezése esetén igen komoly lendületet kap a magyar idegenforgalmi propaganda ügye. A MÁV és a főváros képviselői már három alkalommal tanácskoztak a megoldás formáiról, s legutóbb héttőn este ültek össze. A közös propaganda, illetve a megosztott propagandára vonatkozó tanácskozások rövidesen konkrét megegyezéssel végzodnek és máris bizonyos a MÁV és a főváros kooperálása.

A „Horthy Miklósné Segélyakció" javára házankénti gyüjtése. *Horthy* Miklósné, Magyarország kormányzójának felesége a téli inség leküzdésére már hetekkel ezelőtt gyüjtést indított és a székesfőváros vezetőségével is tárgyalásokat folytatott a gyüjtési akció kiterjesztése érdekében. A székesfőváros vezetősége a „Horthy Miklósné Segélyakció" javára házankénti gyüjtést indított, s minden házba gyüjtőíveket küldött. A gyüjtőíveket az államrendőrség személyzete kezdesiti ki a házakba. A gyüjtött összegek befizetésére a gyüjtőívekhez postai csekklapok vannak mellékelve. *A Fővárosunk Asszony a gyüjtés egész eredményét kizárólag a székesfőváros területén lakó inségesek felsegélyezésére fordítja.* A székesfőváros vezetősége kéri elsősorban a jómoduak segitségét, de kéri a szegényebbek fillérét is. Minden fillérre szükség van ahhoz, hogy a segités munkájában minél nagyobb eredményeket érnessen el. Ezen a helyen is felhivja Budapest minden polgárának figyelmét a gyüjtési akcióra és kéri, hogy ne legyen közömbös és elfásult azzal a munkával szemben, amelytől sokezer lélek sorsa függ. Ezer és ezer embertársunk dolgozna örömmel és becsülettel azért, hogy a maga és családja létéről gondoskodni tudjon, a sulyos gazdasági helyzet miatt azonban a legkeresvesebb kalváriat járják. Ezer és ezer gyermeknek nagyon mostoha az élet! Mennyi van közöttük, akinek nem jut meleg étel és meleg tüzhely. Hány olyan gyermek van, aki fázott, mosolytalan gyermekszemeivel nem nézheti ablak mögül a tél havát, mert nincs hova hazamenni, mert nincsen otthona. Ezeknek az életéért, sorsáért siessen segiteni minden ember ugy, ahogy tud és amivel tud. Minden harcon, minden érdeken és minden számításon felül ma csak egy célnak van helye: *Segiteni mindenkin, aki önhibáján kivül nyomorog, hogy ne legyen közöttük éhes, rongyos, kétségbeesett ember és ne legyen egyetlen éhező, ruhátlan, otthonnélküli gyermek!* Aki szükséget lát, érezhesse maga mellett jobb sorsban élő embertársa segitőkezét, s igy legyen ereje, hite, türelme kivárni a jobb napokat, a jobb jövőt. Ennek a jobb jövőnek az eljövetelében azonban minden ember komoly kötelességérzete és közös, áldozatos munkája szükséges.

Hetvenötmillió kocsikilométerben akarják megállapitani a Beszkárt teljesitményét. A törvényhatósági tanács által kiküldött üzemi takarékossági bizottság hétfőn délelőtt megbeszélést tartott a Beszkárt üzemi vezetőségével a villamosvasút akácfautcai palotájában. Az ülés tárgya az volt, hogy megállapitsák azokat a kereteket, amelyek között a Beszkárt működni fog, ugyhogy megfelelő pénzügyi egyensúlyban maradhasson. Jelentettük, hogy az eredeti 89 millió kocsikilométernyi teljesitményért a Beszkárt igazgatósága pár héttel ezelőtt saját hatáskörében 82 millió kocsikilométerre csökkentette. A kiküldött takarékossági bizottság azonban ezt a redukciót nem tartotta elégségesnek, hanem azt a javaslatot terjesztette a törvényhatósági tanács elé, hogy még továbbá 10 millió kocsikilométerrel szükitsék a járatokat. Ez az elképzelés a Beszkárt üzemigazgatóságának véleménye szerint elégtelen lenne arra, hogy a főváros közönségének igényeit ki tudja elégiteni. Éppen ezért ültek össze tanácskozásra, hogy ennek során megállapithassák azt a szélső határt, amelyet a takarékoskodas terjából el kell érni, amely azonban nem mehet a forgalom kielégitő voltának rovására. *Buday* Dezső, a kiküldött bizottság tagja, azt a javaslatot tette, hogy 75 millió kocsikilométer legyen a villamosvasút teljesitménye. A BSzKRT igazgatósága a javaslatot elfogadta és megtette a szükséges intézkedéseket.

Rövidesen megalkotják a kerületi választmányokat. A kerületi elöljárók értekezlete most készitette el a kerületi választmányok működéséről szóló szabályrendelet-tervezetet, s ehhez terjedelmes javaslatot csatolt, felsorolva azokat a teendőket, amelyeknél eredményes lehetne a választmányok közreműködésére számitani. A kerületi választmányok tevékenységi területe jóval szélesebbkörü lesz, mint a multban volt, s főleg szociálpolitikai téren vár nagyobb munka reájuk. A választmányok formális megalakulása legkésőbb november második felében várható.

Hiller Ernő dr. főjegyző névváltoztatása. Az igazságügyminiszter megengedte, hogy *Hiller* Ernő dr. fővárosi főjegyző, a magasépitési ügyosztály jogi alosztályának vezetője örökbefogadás alapján ezentúl a *Komáromy-Hiller* családi nevet használhassa.

Igen eredményes volt a bécsi idegenforgalmi iroda első hete. Alig tiz napja, hogy megnyitották a wieni Kärntner-Strassen a székesfőváros idegenforgalmi irodáját. Hétfőn *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok jelentést kapott az első hét munkájáról s az eredmény azt bizonyitja, hogy a „Budapesti Irodához" füzött remények minden tekintetben igazolva vannak. A beérkezett jelentés szerint az Irodát naponta 60—80 idegen keresi fel az érdeklődő osztrákokon kivül. A megnyitás utáni két első napon jegyet és szállodai szobát kért az iroda útján *1 amerikai, 5 angol, 1 norvég, 3 birodalmi német, 5 olasz, 1 uruguai, 2 holland, 13 osztrák.* Ez a szám állandóan nő és a látványos 110 diapozitivumot tartalmazó portálé beszédtéma lett az osztrák fővárosban. Az irodához több megkeresés érkezett üzleti megbizások vállalása érdekében is. A főváros vezetősége azon a helyes állásponton van, hogy ilyen feladatokra nem vállalkozik, hanem azt akarja, hogy a bécsi iroda magyar és kizárólag a budapesti idegenforgalom „diplomáciai szolgálatát" lássa el. Ha ez jól sikerül, úgy böven megéri a mérsékelt költséget, amibe a fenntartása kerül. Az osztrák idegenforgalmi szervek vezetői egyébként a hét folyamán szokatlanul meleghangú üdvözlő leveleket intéztek a főváros vezetőségéhez az iroda megnyitása alkalmából és elragadtatásuk hangján irnak a szerencsés megoldásról, a művészi nivóról. Igy *Hoffmann* udvari tanácsos, a wieni Kunstgewerbe professzora, az ismert európai hirü szaktekintély, kijelentése szerint nincs Wienben modern üzlethelyiség, amely vetekedhetne izlésben a budapesti irodával, amelynek enteriőrje — szerinte — a modern üzletberendezések terén *uj irányt mutat.* A wieni statisztikai hivatal megállapitása szerint a Kärtner-Stasse azon részén, ahol az iroda van, naponta 100.000 gyalogos ember halad át és ezek valamennyien megnézik a gyönyörü propaganda-anyagot. A wieni iroda egyik legszámottevőbb eredménye a Budapest—Bécs közötti városközi idegenforgalom rohamos kifejlődése lesz.

Feltünően előnyös családiház épitési lehetőséget nyujtja a *Gutenberg Családi Házépitő Szövetkezet,* a kőbányai Maglódi-úton, a nagyrészt földmüvekkel ellátott fővárosi telkeken, ahol kétszobás, komfortos családiházhoz juthat mindenki, aki havonta *55 pengőt* fizet a beköltözés napjától kezdődően. Bővebb felvilágositást nyujt és a terveket bemutatja a *Gutenberg Családi Házépitő Szövetkezet,* Budapest, VI., Lázár-utca 16. Telefón: 130—05.

A Székesfővárosi Alkalmazottak Segitő Alapjának tagjai díjmentesen

az Alap terhére igénybe vehetik kórház helyett a

Dr. Mandler Szanatórium

VI., Szobi-utca 3. sz.

(Teréz körut mellett, Telefon: 276-50, 256—63.) közös szobáit. Külön szobáknál P 2.50 ráfizetés. Sebészet, nő- és belgyogyászat. Szabad orvosválasztás. Szülészet mérsékelt pausál árban.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ

V., Deák Ferenc-utca 2.

*

VIGADÓ-KIOSZK

V. kerület, Vigadó-tér.

Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Pénz nélkül

kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten

villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztositás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat épittet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágositás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, dé után 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

Vállalkozási Hirlap

Megszünteti az uj épitőipari törvény a mérnökök és iparosok között az ellentéteket

A főváros is rövidesen tárgyalja a tervezetet

Már az 1884. évi ipartörvény életbeléptekor kilátásba helyezték egy új, az összes építőiparok szabályozását magábafoglaló törvény alkotását. Ennek a külön törvénynek a megalkotása már negyvenkét éve késik, állandó zavart és bizonytalanságot tart fenn nemcsak az építőipar terén, hanem a közéletnek az építőipart érintő csaknem minden vonalán, úgyhogy a szabályozás egyaránt érdeke a nagyközönségnek, az iparnak és a hatóságoknak. Az építési kedvet is nem kis mértékben lendítené fel, ha az összes kérdéseket szabályoznák, mert az építőipar terén tapasztalható rendetlenség, rendezetlenség eddig nagyobbrészt csak áldatlan harcokat idézett fel az iparosság egyes kategóriái között és jogbizonytalanságot is teremtett. Úgy az egyes iparok egymásközötti, mint az építőiparnak a mérnöki karral szemben álló elvi álláspontját is az új építőipari törvénynek kell eltüntetni, s ezért az érdekeltségek nagy kíváncsisággal várnak a most rövidesen szőnyegre kerülő építőipari törvénytervezet tárgyalása elé. *Az építőipari törvénytervezetet hozzászólás végett megküldték a székesfővárosnak is*, ahol az illetékes műszaki és közgazdasági ügyosztályok már dolgoznak annak a terjedelmes elaborátumnak az elkészítésén, amely a főváros észrevételeit tartalmazza.

Az új építőipari törvényről alkalma volt a *Fővárosi Hirlap* munkatársának *a törvényhatósági bizottság*

egyik előkelő építész tagjával

beszélni, aki a készülő törvénytervezetről a következőket mondta el:

— Az építészipar és a hatóságok egyaránt türelmetlenül várják az új törvény életbeléptetését, amely hivatva lesz az egész vonalon rendet teremteni és

a mérnökök és építészek közötti ellentéteket is eltüntetni.

Rendkívül nagyjelentőségű törvény előkészítéséről van szó, ezért fontos, hogy nagyon gondosan, mindenre kiterjedő előrelátással készüljön az építőipar körébe tartozó összes kérdést részletesen szabályozó törvény, amely szabályozni fogja az ipari jogosítvány megszerzésének módját, az építőipar gyakorlásának feltételeit is.

— Igen fontos kelléke kell hogy legyen a törvénynek az, hogy

az építőipar terén előfordulható összes kérdéseket lehetőség szerint törvényerővel szabályozza,

mert törvény teremthet csak kellő szilárd alapot. Fontos kérdések szabályozását helytelen lenne rendeletekre bízni, bár tagadhatatlan, hogy a rendelet jobban simul az élethez, gyorsabb és hajlékonyabb. A jelen esetben mégis törvény kell, mert máskép a kívánt eredmény elmarad.

— Fontos, hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok miatt a törvényben legyenek átmeneti rendelkezések, mint például a szerzett jogok épségben tartása, stb.

Szükséges azonban, hogy a most lefektetendő fő irányelvek megváltoztathatók ne legyenek,

s a képesítés, az egyes iparok gyakorolhatási kereteinek lehetőségei állandó érvényű törvényes szabályokkal egyszer és mindenkora legyenek meghatározva. Az építőipar fejlődésének olyan fokán van, hogy bármily nagyarányú haladás mellett sem várható belátható időn belül olyan gyors átalakulás, ami a mai ismeretek mellett történő, minden kérdésre kiterjedő jogi szabályozásnak hosszabb időn belüli megváltoztatását tehetné szükségessé.

— Az ipari érdekeltségek eddigi hozzászólásából azt lehet megállapítani, hogy

a törvénytervezet nem elégíti ki a várakozást,

mert egyes fontos kérdések szabályozása hiányzik, másrészről az okleveles mérnökök az iparosok rovására állítólag indokolatlan előnyben részesülnek. Főleg a vizsgáztató bizottságok szervezetének és a képesítő vizsga tananyagának a törvényből való kimaradása, a szabályozás hiánya azok a defektusok, amelyeket az ipari érdekeltségek elsősorban hangoztatnak és sérelmezik, hogy az okleveles mérnököket a törvényjavaslat az építőipar kereteiben újabb előnyökben kívánja részesíteni.

A törvénytervezet 13. szakasza hívja ki elsősorban az építőipari érdekeltségek panaszát, mert megadja a szakminiszternek azt a jogot, hogy rendelettel állapíthassa meg, milyen munkát végezhetnek az építőipar körében az építőipar terén már szereplő mérnöki kategóriákon kívül a gépész-, vegyész-, erdő-, bánya- és kohómérnökök is.

Arra mutatnak rá itt az ipari érdekeltségek, hogy valamely iskolai bizonyítvány, *mérnöki oklevél nem képezheti alapját egy iparjogosítvány megszerzésének*, mert hiszen az elméleti ismeret a szükséges tudásnak csak egy kis hányada.

Csupán elméleti tudás alapján tehát senkit sem szabad az építőipar gyakorlására feljogosítani.

Ilyen eljárás nemcsak az építőiparosok érdekeit sértené, hanem a nagyközönségét is, mert a kellő gyakorlati ismeret hiánya folytán az ilyen iparüzőktől tökéletes ipari munkát várni nem lehet.

— *Másik panasza az építőipari érdekeltségnek a házi építkezések megengedése, főleg üzemek és közhatóságok részére.* Ezt leginkább a gazdasági viszonyok miatt sérelmezik az építőiparosok, mert

a házilag végzett építkezések az építőipartól vonnak el igen nagy méretű munkaalkalmat.

— Feltétlenül tisztázandó kérdés a törvény kodifikálásánál az építőipar üzésével kapcsolatban sokszor

vitás büntetőjogi felelősség kérdésének a szabályozása.

Kellő előkészületek, s előtanulmányok hiánya folytán azonban ezzel a kérdéssel az építőipari érdekeltségek eddig részletesebben nem foglalkozhattak.

— *Az építőiparosokkal szemben a Mérnöki Kamara nem a multban fennállott helyzet megrögzítését kívánja, hanem a jövő fejlődésének biztosítása érdekében olyan átmenetet akar, amely szakít a multtal, számol a technikai haladással és amellett a szerzett jogokat sem érinti.*

A mérnökök ellenzik az építészet kétirányú főcsoportra való felosztását. Kifogásolják a magas- és mélyépítészet egymástól való szigorú elhatárolását.

Szerintük a kétféle építést egymástól elhatárolni nem lehet, annál kevésbbé lehet külön magas- és külön mélyépítőipart teremteni. A magasépítészet ugyanis foglalkozik a föld mélyébe hatoló építéssel is, s ezzel szemben a mélyépítésnek is tekintélyes része a magasban, illetve a föld felett történik. A magasépítészet fogalmi körébe ugyanis a házak, templomok, emlékművek tartoznak, amelyek egyike sem építhető fel mélyépítés nélkül, viszont a mélyépítés munkaköre gyanánt megjelölt híd-, vasút-, út-, alagút-, gát-, csatorna stb. építkezések jelentékeny része nem a föld mélyében történik, hanem a föld felett, ami annyit jelent, hogy ez is végeredményben magasépítészet.

— *Számottevő eltérés van* az ipari érdekeltségek és a Mérnöki Kamara között a törvénytervezet 12. §-a tekintetében, amely

a tervezési jogról szól.

Világosabb és megnyugtatóbb rendelkezéseket kíván a Mérnöki Kamara a mérnöki tervezési jog védelmére, viszont az építőiparosok álláspontja az, hogy lehetetlen és

az ipartörvény szellemével élesen ellenkezik az, hogy a tervezés a mérnökök privilégiuma legyen.

Az építőiparosok azon az álláspontón vannak, hogy minden iparosnak joga van készítményeinek teljes előállításához a szükséges mindennemű munkát elvégezni, így a tervezést is. Amennyiben a törvény a Mérnöki Kamara álláspontjára helyezkedne, az iparűzés nagyfokú korlátozása állana elő. Ezen elv megvalósítása esetén például az asztalos, vagy faszobrász csak más által tervezett bútor, vagy szobor elkészítését vállalhatná. A tervezés kivétele az építőiparosság köréből annál elképzelhetetlenebb, mert a tervek végrehajtásáért elsősorban a kivitelező építőiparosnak kell viselnie a felelősséget, ami lehetetlen volna akkor, ha idegen tervekhez lenne kötve a munkája.

— Kifogások merülnek fel a Mérnöki Kamara azon álláspontjával szemben, hogy

a munkaegyesítési jogot be kell szüntetni.

A Mérnöki Kamara ugyanis a törvénnyel kapcsolatban azt szeretné, ha a tervezés és a végrehajtás munkája különválasztatnék. Az építőiparosság azon az álláspónton van, hogy

minden építőiparos jogosult az építmény előállításához és befejezéséhez szükséges összes munkák elvégzésére és minden iparosnak joga van a munkakörébe tartozó készítmények teljes előállításához,

a szükséges munkák egyesítéséhez és hogy ebből a célból más iparhoz tartozó személyzetet is alkalmazhat.

— Nyilt kérdés

a jogi személyek iparűzési joggal való felruházása is.

Mert míg egyrészt tagadhatatlan, hogy az önálló iparosok, különösen a kisebb egzisztenciák boldogulását nagymértékben elősegíti jogi személyeknek az iparűzésből való kizárása, másrészt az is elvitázhatatlan, hogy főleg a mélyépítkezéseknél a tőkének ezen iparok területéről való kizárása a normális fejlődéssel és az élet kívánalmaival szemben áll. A két ellentétes felfogás között a gyakorlati élet tapasztalatai szerint kell a helyes középutat megtalálni.

Az építőipari törvénytervezettel a középítési és közgazdasági szakbizottságok már a legközelebbi jövőben foglalkoznak.

Benzinszállítás az Autobuszüzem részére. A *Fővárosi Hirlap* már hetekkel ezelőtt megírta, hogy küszöbön áll a benzinszállítási versenytárgyalás kiírása, amely az Autobuszüzem jövőévi szükségletéről kíván gondoskodni. Ez a versenytárgyalási fölhívás most megjelenik. Ajánlat tehető 3.5 millió kg. motorszesz szállítására. Az ajánlatokat *november 16-án délelőtt fél 10 óráig* az Autobuszüzem hivatalában (Szent Domonkos-utca) kell benyújtani.

A Petőfi-tér 2. számú városi bérház lebontásából származó anyagokért: Welwart Róbert 3000, Havas Sándor 9650, Fóthy Vilmos 6500, Kovács Lajos 3800 pengő vállalati áron.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

MINKOVITS
MODERN CÉGTABLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HAZ
TELEFON: J 85 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

KOVÁCS LAJOS
vésnöki műintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 49
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

„Kálvin" építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

Leukoplast
magyar gyártmány

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Stefánia-út közelében házépítésre alkalmas
130—290 négyszögöles TELKEK
tulajdonosnál jutányosan **eladók.** Dr. Váradi Miklós, VII., Stefánia-út 25. Tel. 96-8 77. 18-as autobusz

Gazdasági Értesítő

Csalódást és bizakodást hozott magával a Népszövetség pénzügyi szakértőinek jelentése

Meg kell szűnnie a kölcsönök hajhászásának — Nemzeti erőforrásaink mentesíthetnek minden függőségtől

Felfokozott várakozás előzte meg a Népszövetség pénzügyi szakértőinek a napokban publikált jelentését, amely részletes beszámolót és talán kritikát mond az elmult évtized állampénzügyi viteléről és az államháztartás gazdálkodásáról. A jelentés részletei csak akkor adnak világos és tiszta képet az államháztartás helyzetéről és jövőbeni alakulásáról, ha annak részleteit gazdasági szakemberek boncolgatják és szürik le belőle a felhasználható tanulságokat. A Népszövetség pénzügyi szakértőinek jelentéséről kértünk véleményt

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstagtól, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökétől, aki a következő nagyérdekességü nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A külföldi pénzügyi szakértők jelentése meglehetősen vegyes benyomásokat keltett: *részben csalódást, részben bizakodást.* Csalódást váltottak ki azokból, akik az ősmagyar recept szerint minden reményüket a *külföldi kölcsönre* alapították. Mi magyarok nem tudunk és talán nem is akarunk azon a kényelmes állás ponton felülemelkedni, hogy

ha pénz kell, akár hasznos, vagy haszontalan beruházásra, esetleg költségvetési hiányok fedezésére: akkor ott van a külföldi hitelező.

Hogy az ilyen külföldi kölcsön méregdrága és hogy emellett a mai zavaros gazdasági viszonyok között valuta-rizikóval is kell számolni, ez nem nagyon izgatja a magyart. *A fontos az, hogy a pénz rendeltetésére álljon.*

— Sikerült is az államnak és a közgazdaságnak együttvéve *csaknem ötmilliárd külföldi adósságot* csinálni, ami után megközelítőleg évi 300 millió pengő kamatot fizetünk. Súlyosbítja a helyzetet, hogy az adósság számottevő része rövidlejáratú kölcsönökből tevődött össze.

Ez az esedékessé is vált külföldi kölcsön, továbbá a belföldi bankoktól állami beruházások céljaira igénybevett 450 millió pengős belső kölcsön rázta meg gazdasági életünk rendjét.

— A közvélemény másik tábora *a bizakodóké.* Mert ilyenek is vannak. Ez a tábor a bizottság jelentéséből minden esetre újabb bizakodást és újabb tanulságot meríthet. Tény, hogy 3.4 milliárd erejéig el vagyunk adósodva, de

ezzel szemben áll az a tény, hogy nemzeti vagyonunk 17—20 milliárd értéket képvisel ma is.

Igaz ugyan, hogy évente csaknem 300 millió pengő a közgazdaságunk vérvesztesége csak kamatszolgáltatásban, de ezt normális esztendők termésviszonyai az export révén bőségesen kiegyensúlyozzák. Nemzeti jövedelmünk meghaladja az évi ötmilliárdot és ami a legfontosabb: *mindezek az aktiv tételek szorgalommal, ügyességgel és körültekintéssel még igen lényegesen fokozhatók is.*

— Tanulságok is akadnak bőven. Az első tanulság az, hogy addig nyujtózkodjunk, amíg a takaró ér. Mindenekelőtt túlméreteztük közigazgatásunk pénzügyi kereteit az egész vonalon, ami két okból okozott súlyos nehézséget. Először azért, mert rengeteg pénzbe került, másodszor, mert felszívták a közgazdasági élet legfőbb tényezőit:

közterhek formájában a pénzt és a közalkalmazottak révén a munkaerőt.

Hogy azután ez az ilyképpen *túlméretezett bürokrácia* milyen lidércnyomás az ország gazdasági szervezetén és hogy mennyire lefékezi a maga merevségével és lassúságával a termelést, az egész külön fejezetre tartozik.

— A másik tanulság az, hogy *tanuljunk bízni a magunk erejében.* Mert van belső erőnk, csak nincs megszervezve. Mint javíthatatlan optimista, a legkeservesebb viszonyok között is változatlan meggyőződéssel hirdettem és hirdetem ma is, hogy

belső erőink felismerése, értékelése és megszervezése nélkül semmiféle külföldi kölcsön nem segíthet rajtunk.

Úgy látszik, ezt a meggyőződést is csak akkor lehet a magyar köztudatba bevinni, ha külföldi szakértők importja szállítja nekünk. Tanuljuk meg a külföldi szakértők jelentéséből, hogy *vannak erőforrásaink, hogy azok hatalmasan fejleszthetők és hogy azok igénybevétele mentesíthet bennünket attól a függéstől, amelyet a külföldi kölcsönök természetüknél fogva képviselnek.*

— És itt rá kell mutatnom azokra a heverő pénzekre, amelyek *nagy nemzeti missziót* végezhetnének közgazdasági kibontakozásunk irányában, ha szervezetten kapcsolódnánk be gazdasági életünk rendjébe. Ott vannak például

az OTI és a MABI öregségi és rokkantsági díjtartalékai,

amelyek együttvéve több, mint 30 millió pengőt képviselnek és különböző pénzintézetek betétjeiként vannak elhelyezve, ugyanakkor, amikor

a produktiv munkalehetőségek és jövedelmező beruházások hosszú sora keresi áhitozva a tőkét.

Multkoriban egy nagyobb ingatlan árverésén körülbelül 40 különböző nyugdíjintézet és más hasonló intézmény képviselője vett részt, szakértők becslése szerint *legalább 25—30 millió készpénz képviseletében.* A nagyon divatba jött családi és társasházak épitő akcióinál milliószámra bujnak elő a készpénzek elhelyezkedést keresve, vagy talán menekülve a gazdasági válság befolyása elől. És így megy ez tovább, nem is szólva azokról a hatalmas tételekről, amelyek

külföldre szivárogtak el, hogy onnan drága külföldi kölcsönök álarcában kerüljenek újból vissza hozzánk.

Nem iskolapéldája-e mindez annak a magyar élhetetlenségnek, amely ahelyett, hogy saját belső tőkeerejét megszervezve termékenyítené meg gazdasági életünk kiszikkadt talaját, versenyre kél a külföldi tőkével abban, hogy *miként lehet a magyarság földjét még jobban kiuzsorázni és termelését meghiusítani.*

— Analóg a helyzet és a tanulság is, — *a székesfőváros gazdálkodásának területén is.* Bármilyen nehézségek is mutatkoznak,

nem szabad nyomban a legkényelmesebb megoldás: a kölcsön felé orientálódni,

hanem inkább módot kell keresni ahhoz, hogy saját meglévő erőink okos kihasználásával biztositsuk a szükséges tőkét. Államnak és fővárosnak egyaránt meg kell találni a saját magunkon való segítés eszközeit és akkor *a gazdasági hét szük esztendő időszaka el fog vonulni a fejünk fölött.*

Amig a tej eljut a termelőtől a fogyasztóig

Rendelet az olcsó és egészséges tej biztosítására

A Miatyánkban nincs ugyan benne, mint a mindennapi kenyerünk, rangsorban azonban nyomban utána következik, sőt az emberpalánták felnevelésében és a betegek táplálásában meg is előzi ezt a legáltalánosabb és biblikus jelentőségü táplálékunkat — *a tej.* A fehér áldás, amely a termékenységet és életerőt szimbolizálja, a barlangi fészektől a világvárosig végigkísérte az embert, s minél nagyobbak a tömegek, amelyeknek táplálására szolgál, annál nagyobb és annál többágú a probléma, amely a tejhez fűződik. Röviden úgy mondjuk ezt, hogy a *tejkérdés,* vagy — ha úgy tetszik —

a tejforgalom szabályozása.

Olyan egyszerüen és mindennapian hangzik ez, mintha csak arról volna szó, hogy a Riskát a pusztán megfejik és Kovács úr a családjával, a Király-utcában, a harmadik emeleten megissza a tejeskávét. Legfeljebb arra kell vigyázni, hogy a fóti menyecske ne öntsön a kannába túlsok vizet.

Tejkérdés! Micsoda komplexuma ez a kérdéseknek. Ha csupán a fővárosi tejkérdést nézzük, tudni kell, hogy

Budapestre naponta négyszázezer liter tejet hoznak be

és ebből a mennyiségből a tej és a különböző tejtermékek formájában *egymillió ember táplálkozik.*

Az egymillió embert érdeklő kérdések elseje mindenekfelett a közegészségügyi, de nem sokkal marad mögötte a szociális szempont,

amelyhez csatlakozik a termelőre vonatkozó mezőgazdasági és a tejforgalom lebonyolítását illető kereskedelmi szempont. Igy, egészen nagy vonatkozásokban ez az a bizonyos tejkérdés, amely mindnyájunk bőrére és zsebére megy, a termelő életérdekére hat ki és szabályozza azt az utat, amely a termelőtől a mi mindennapi kávénkig és vajaskenyerünkig terjed.

Ezt a tejkérdést oldotta meg most az *a kormányrendelet, amely a tejforgalom szabályozásáról szól.* Sokkal egyszerübb kérdésekben kiadott rendeletek alkalmával is nem egyszer felsziszszentünk mostanában, annál nagyobb megelégedéssel állapithatjuk meg, hogy ez a rendkivüli fontosságú kérdés nem súlyosbodott egy rendelettel, hanem a rendelet, amelyet olyan régen vártunk,

a tejellátás minden frontján csakugyan rendet is teremt.

Kezdjük az utolsó fronton, amely minket a napi négyszázezer liter tejet fogyasztó budapesti közönség jóvoltáért legelsősorban érdekel. A földmüvelésügyi miniszter abból a célból, hogy Budapest területén a tej árának alakulását biztosithassa,

megszabhatja úgy a termelői, mint a fogyasztói árat,

a termelői igazolvánnyal vagy a városi ellátásra jogositó iparengedéllyel pontosan

szabályozza a tejárusitást, gondoskodik a telepek és vállalatok felülvizsgálásáról, a tejjel való házalást pedig eltiltja.

Ebben minden benne van, ami a fogyasztó védelmére szükséges. Benne van az ármegállapitás — szükség esetén: hatalmi szóval — és ennek célja, hogy *a mainál olcsóbb legyen a tej.* Benne van a higiénikus gondoskodás, amely az ellenőrzés hatályos módjai mellett eltünteti a házaló milimárik örök veszedelmét,

elzárja Budapestet a tejjel való fertőzéstől,

amely a multban sokféle betegség, de mindenekfelett a tifusz beplántálásában sürün jelentkezett.

Hogy nemcsak a fogyasztói, hanem *a termelői árat* is megállapitja a rendelet, ez a tejtermelés fokozására serkenti a mezőgazdaságot, ami nemcsak a tejellátást biztositja, hanem *a rossz terményárak ellensúlyozására egyedül alkalmas állattenyésztésnek is a hóna alá nyúl,* kihatva ezzel *a valutát emésztő műtrágya-behozatal csökkentésére is* a megszaporodó istállótrágya révén.

S hogy a rendelet ezzel a kettős — fogyasztói és termelői — árszabályozó törekvésével nemcsak lehetőségeket megcsillogtató papiros legyen, hanem

harmonikus összhangba hozza a termelő, a tejüzem, viszontelárusító és fogyasztó érdekeit.

Csökkenti a „spannungot" a viszontelárusítói jutalék egységes szabályozása és a tejellátó vállalatok racionalizálása útján olyan módon, hogy a tejcsarnokokat és tejkereskedelmi vállalatokat kötelezheti tejelosztási és eladási rendszerük okszerübb beosztására és egyszerüsítésére, végül bizonyos elővigyázati rendszereket foganatosit az iparengedélyek körül.

Ezekbe a kereskedelmi kérdésekbe — mint *Ivády* Béla földmüvelésügyi miniszter a 33-as bizottságban kijelentette — csak a végszükség esetén nyúl bele. Reméli, hogy erre nem lesz szükség. Reméljük mi is, hogy a korszerü rendelet minden zökkenő nélkül hozzájuttatja végül a milliós fogyasztó Budapestet a hamisitatlan, higiénikus és olcsó tejhez.

A Magyar Általános Hitelbank közli: *Salamon* József Tivadar ügyvezető-igazgató úr bejelentette, hogy ama korábbi elhatározását, amely szerint *ezen állásáról lemond* és amely elhatározását az igazgatóság felszólításának engedve, mindezideig függőben tartotta, megvalósitani óhajtja. E bejelentés felett a Hitelbank vezetősége őszinte sajnálatának adva kifejezést, fenntartotta magának, hogy *Salamon* igazgató urat, aki tagja marad az intézet igazgatóságának és végrehajtó-bizottságának, *egyes feladatok ellátásával megbízza,* hogy ilyként gazdag tapasztalatai és kiváló szaktudása az intézet részére a jövőben is biztosittassanak.

A Rimamurányi jubiláris közgyülése. A *Rimamurány—Salgótarjáni Vasmü Részvénytársaság* a napokban tartotta *50. rendes évi közgyülését. Biró* Pál elnöki megnyitójában rámutatott arra a közgazdasági és szociális szempontokból egyaránt nagyjelentőségü munkára, melyet a társaság fennállásának egész ideje alatt kifejtett és arra az egyre fokozódó jelentőségre, mellyel a vállalat a magyar közgazdaság egyetemes szemszögéből bir. Majd meleg szavakban emlékezett meg a társulat alelnökének, Arthbergi *Popper* Bernátnak elhúnytáról. A közgyülésen az 1930/31. év zárszámadásai és az azzal összefüggő javaslatok egyhangúlag elfogadást nyertek. A részvényenkénti 1.50 pengő osztalék november 2-ától kezdve kerül kifizetésre. Az igazgatóságba üj tagul *Schwartz* Alfréd, az Wiener Bank-Verein igazgatója választatott meg.

Az Union Nasie október hó 27-én tartotta Genfben évi rendes közgyülését, amely megállapitotta, hogy a vállalatnak a fennforgó súlyos viszonyok mellett is sikerült az 1930—31. üzletévben *1,189.823.77 svájci frank nyereséget elérnie.* Az utóbbi hónapokban világszerte mind fenyegetőbben fellépő gazdasági válságra való tekintettel a közgyülés egyhangúlag elhatározta, hogy az elért nyereséget szétosztás helyett: *külön tartalékba helyezi.*

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az óbudai új temetőben végzendő kőműves javítási munkákra pályáztak: Volentics Lajos 2538, Dreiacker Ödön 4737, Méhes Emil 5737, Grandits Gyula 5996, Hajnal Henrik 6280, Halász Géza 8448 pengővel.

A Bihari-úti anyagvizsgáló intézet kerítésmunkáira pályáztak: Prusa József 3620, Morbitzer Nándor 6214, Beta és Leskó 4004, Haidecker Sándor 2360, Hutter és Schrantz 2565 pengővel.

A Kerepesi-temető kertészlakóháza kőművesmunkáira pályáztak: Nekolny Antal 2176, Katzer József 2069, Kovács József 2205, Kurcsák Gergely 2557, Dreiacker Ödön 2583, Repold Károly 2735, Dittler Ferenc 2977 pengővel.

Az autóbuszüzemi főműhely kőművesmunkáira pályáztak: Sattler Mihály 1358, Csányi Pál 1437, Führer Miklós 1747, Paulheim és Weininger 1789, Buzadics Ignác 2229, Vágó Pál 2274 pengővel.

Az új élelmiszer-nagyvásártelep csarnoképületében a bolgárkerti árusítóhelyek választfaltartó vasmunkáira pályáztak: Lepter János 849, Márkus Lajos 973, Oetl Antal 1063, Kajtár Lajos 1437 pengővel.

Bundák szállítására és javítására, oldalfegyverek szállítására és javítására, végül téli ingek, kesztyűk szállítására pályáztak: Gutmann J. és társa, Fegyver- és Gépgyár, Pacholek Györgyné, Magyar Szőcsiparosok Beszerző és Termelő Szövetkezete, Értékesítő Szövetkezet, Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelő Szövetkezete, Németi Ferenc, Lászlófy Albert, Sós Zoltán, Magyar Bőrruházati Üzem, Libics Ferenc, Nits Sándor.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

SPÁDI ÁRPÁD lakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRÚT 2. TEL.: 562—51

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

LEGEZA SZILVIUS
MOTORCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárut

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót** gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboríték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácia-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

vitéz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut 86—2—96.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsiuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Főthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, teglát, szénsüzdakról szenet, kokszot, fát stb.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartelen kivüli

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, lényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát TELEFON: Aut. 907-03

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

SCHLESINGER ALAJOS
csőnagykereskedő
Budapest, V., Váci-út 30 Tel.: A. 909-27
Állandó nagy készlet mindennemü csövekben, fayence- és zománcárúban, viz-, gőz- és gázszerelvényekben

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT | GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK
TELEFON: 296—60. | BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 november 11. | 45. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A szögre akasztott demagógia

A törvényhatósági tanács igen szép munkát végzett, nehéz küzdelmet vívott még a saját lelkiismeretével is. A héten pedig prezentálja a költségvetést a közgyülésnek, amelyhez ebből az alkalomból van a nyilvánosságnak néhány szava.

Amit mondani akarunk, igen kurta és igen egyszerü. Olyan, mintha azt mondaná az ember a lázas betegnek, hogy ne üljön bele egy kád jéghideg vízbe. Olyan természetes, mintha arra kérnénk az urakat, hogy mielőtt belefeküdnének a paplanos ágyba, rúgják le a lábbelijüket. Ugyanezzel a természetes jóindulattal és ügyszeretettel kéri most a közvélemény a közgyülést, hogy vetkőzzenek le minden színészi pózt, dobják a sarokba a kothurnusokat és akasszák szögre a jobb időkig élesre fent szablyájukat, gyilkos fringiájukat: a demagógiát.

Fogadják szeretetükbe ezt a költségvetést. Bánjanak vele édes gyermekükként. Hiszen akik megteremtették, az ő képviseletükben tették azt.

No igen, ne méltóztassanak tiltakozni és mentegetőzni. Mi, a közvélemény, jobban ismerjük azt a betegséget, amelybe a legjobbszándékú közszereplő is beleesik a nyilvánosság előtt. A nyilvánosság nyavalyája ez, amely lázba hozza a bakfis-lányt, aki új ruhában jelenik meg a korzón és amely még a bakfis-sziveknél is veszedelmesebben támadja meg a politikus, a szónok (vagy méltóztassék bárminek nevezni ezt az emberi müfajt) hiúságát abban pillanatban, amikor az elnöki csengő átzeng a termen. A pártfegyelem, vagy egyéb forrásból táplálkozó jó szándék, ilyen esetben annyit számít, mint a szerelmes ember szájában a becsületszó. Ezért tart Budapest közvéleménye attól, hogy a nehéz idők öntudatos lakatja sem zárhatja le a „hazabeszélni'' kívánó szájakat, az a belátás sem elegendő, hogy a mai súlyos időket nem szabad demagógiával terhelni. Hiszen a demagóg maga sem tudja, mikor üz demagógiát, a távszónok nem tudja, mikor tért el a tárgytól. Ezuttal azonban mindenkinek belátással kell lenni, mert a ma megszabott keretek tágíthatatlanok, ma nem lehet óbudának, vagy a Józsefvárosnak külön kiverekedni valamit, mert ma *egész* Budapest van bajban.

Azaz, hogy nincs bajban, csak bajba lehet sodorni éppen a demagógiával, még a helyiérdekü, a vicinális kívánságokkal. Ma nincsen baj, mert joggal mondja *Kozma* Jenő a *Fővárosi Hirlap* jelen számában, hogy *„a költségvetés képe ma olyan, hogy arra a főváros valóban büszke lehet''*.

Ezt a büszkeséges képet nem szabad eltorzítani, mégha bárki lenne is az, aki erre, vagy amarra előkelő, vagy nemes gesztussal szeretne adakozni. Akik ezt a költségvetést kiadták a kezükből — pedig ott voltak az összes pártok — minden jogos érdeket megfontoltak, mindennek lemérték a súlyát az igazság serpenyőjében és megvívták azokat a harcokat is, amelyek a főváros lakosságának különböző, egyformán értékelt rétegét juttatja az öt megillető jogokhoz és jövőt munkáló eszközökhöz.

A tanácsban ugyanazok az erők mérköztek, amelyek mérköznének a közgyülésben, ha az idők alkalmasak lennének arra, hogy egyazon eredményért kétszer áldozzunk időt és erőt.

Budapest közvéleményének eszeágában sincs klotürt követelni a költségvetés tárgyalásához, mondja el mindenki, ha valami okosat *még* tud, hiszen több szem többet lát. De Budapest közvéleménye úgy véli, hogy a demagógia, amely mindenkor ártalmas, most gyilkos lenne.

Igen szeretnénk, ha a közgyülés követné a törvényhatósági tanács nemes példáját, amely többek között azt is bizonyítja, amit sokan kétségbevontak, hogy a fővárosi törvénynek ez az alkotása nagyszerüen bevált és hivatása magaslatán áll.

Ez az intézmény ezuttal példaadóan megmutatta, hogyan kell a demagógiát szögre akasztani, ha a város érdeke úgy kívánja.

Olyan ma a költségvetés képe, hogy arra a főváros valóban büszke lehet

Adóemelés és tarifadrágítás nélkül sikerült a deficitmentes költségvetést összeállítani — A főváros zavartalan gazdalkodása biztosítva van — A szellemi szükségmunkások sorába csak a valóban rászorulók juthatnak — A főváros közlekedésügye rászorul a korrekcióra

Kozma Jenő nyilatkozata az aktuális városi problémákról

Lelkiismeretes és alapos előkészítés után a törvényhatósági tanács immár befejezte a költségvetés vitáját és ami majdnem hihetetlennek látszott: *sikerült a költségvetést teljesen deficitmentessé formálni*, amelynek érdeme egyformán megilleti a polgármestert és a törvényhatósági tanácsot. A mai súlyos gazdasági viszonyok között óriási jelentősége van Budapest zavartalan gazdálkodásának, amelynek nagy horderejét csak akkor lehet igazán méltatni, ha figyelembe vesszük, hogy a környező országok olyan mammut-metropolisai, mint *Berlin és Bécs*, kénytelenek nyiltan deklarálni költségvetési hiányaikat. A fővárosi háztartás életerejének erről a kétségbevonhatatlan tényéről intéztünk kérdést

Kozma Jenő dr.,

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A költségvetés összeállításának komoly sikere hűséges kifejezője annak az összhangzatos munkának, amelyet a hivatalos adminisztráció és a törvényhatósági tanács kifejtett. Most domborodik ki teljes erővel a takarékossági intézkedések minden előnye, mert *a kiadások lecsökkentését elsősorban az a céltudatos és körültekintő munkásság tette lehetővé, amelyet a tanács tagjai komoly vizsgálatuk eredményeképpen felsorakoztattak.* A polgármester túlnyomórészt honorálta is ezeket a javaslatokat és mert a maga részéről is sietett minden fölösleges tételt mellőzni:

a költségvetés képe ma olyan, hogy arra a főváros valóban büszke lehet.

Nagy elégtételül szolgál az a nagyfontosságú körülmény, hogy a takarékoskodások végrehajtásával *nem gátoljuk meg a fővárost szétágazóan fontos és mellőzhetetlen feladatainak teljesítésében* és változatlan lehetőséget biztosítunk úgy a közmunkák elvégzésére, mint a szociálpolitikai teendők további folytatására. Ugy a bevételek, mint a kiadások előirányzásánál messzemenő óvatosság mutatkozik és ezért bizonyosra vehető, hogy

a jövő gazdálkodási év tényleges eredménye semmiféle csalódást sem hoz magával.

Legnagyobb jelentősége az új költségvetésnek azonban abban tünik ki, hogy *a deficitmentes költségvetést minden adóemelés és tarifadrágítás nélkül sikerült biztosítani.*

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt azt a hírt, hogy a baloldali pártok *felfokozott harci kedvvel* indulnak a közgyülési vitába és természetesen politikai hangulatkeltéstől sem fognak tartózkodni.

— Az ellenzéknek az a feladata, — hangzott a válasz, — hogy komoly és objektiv bírálattal ellenőrizze a városkormányzás gesztióit. A kritikára talán sohasem volt olyan szükség, mint a mai nehéz időkben, és csak *örvendetes, ha az ellenzéki pártok minden részletre kiterjedően hangot adnak a maguk tárgyilagos álláspontjának.* Elképzelhetőnek tartom, hogy az egyes szónokok politikai térre akarják majd átcsusztatni a költségvetési vitát, ami azonban fölösleges erőpazarlásnak minősíthető, mert a törvényhatósági tanácsban az ellenzék képviselői is résztvettek és igy

a költségvetés kialakításának minden mozzanata hozzájárulásukkal született meg.

Érzésem szerint viharos vitára nem kerül sor és bizonyosra veszem, hogy *a költségvetés a törvényben előirt időpontig az illetékes kormányhatóságok elé juthat.*

A szociális tevékenységek sorában az idén is kivitelre kerül *a szellemi szükségmunka-akció*, amelyik ezer személynek öt hónapon keresztül juttat megélhetési lehetőséget.

— Minden áldozatot meg kell hozni a fővárosnak, — mondotta *Kozma* Jenő, — hogy a legnehezebb téli hónapokban kenyérhez juttassa az intelligens szegényeket, akik önhibájukon kívül jutottak az állásnélküliség szomorú sorsára. Nagyon kell azonban őrködni azon, hogy

a szellemi szükségmunkások közé kizárólag azok kerüljenek, akik valóban rászorulnak a fővárosnak erre a támogatására.

Az elnöki ügyosztály bizonyára megtalálja az eszközöket ahhoz, hogy a kiválogatásnál *kizárólag a méltányosság szempontjai érvényesüljenek.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenöt, hogy miként vélekedik *az autobusz-viteldíjak módosításáról*, amelyet sokan úgy állitanak be, hogy az nem más, mint burkolt tarifaemelés.

— A tarifamódosítás elsősorban azt a célt szolgálja, — úgymond, — hogy *az utasok megoszlását* kedvezően befolyásolja. A közlekedés gyorsítása és zavartalanabb lebonyolítása kizárólagosan attól függ, hogy

a járműveket racionálisan vegye igénybe a közönség,

ami csak úgy vihető keresztül, ha elsősorban *a közvetlen útirányok* kerülnek jobb kihasználásra. A mai rendszer azért vált tarthatatlanná, mert a 30 filléres jegy a közönséget nem késztette a közvetlen járatok igénybevételére és túlnyomórészt mindenki igyekezett az átszállási lehtőségeket is a legjobban kihasználni. Ezt szünteti meg a 30 filléres jegynek *vonaljeggyé való* átalakítása, míg a 32 filléres átszállójegy háromszori átszállásra ad jogosultságot.

Drágításról itt tehát nem lehet beszélni

és ha az Autobuszüzem mégis megtalálja majd a maga előnyösebb üzleti számításait, úgy ez csak azért történik, *mert az utazóközönség megoszlása olcsóbbá teszi az üzemköltségeket is.*

Élénk érdeklődéssel várják várospolitikai körökben a *BSzKRT és az Autobuszüzem tervezett egyesítését*, amelynek előkészitésén most fáradoznak az illetékes tényezők. *Kozma* Jenő erről a kérdésről a következőket mondotta:

— A két vállalat együttműködésének megteremtése nem könnyű feladat és ezért érthető, ha az illetékes körök *pontos számításokkal tanulmányozzák az egyesítés várható előnyeit.*

Budapest mai közlekedési rendszere feltétlenül rászorul az alapos korrekcióra

és ha a két nagy közlekedési üzem közös irányítás alá kerül: megvalósulhat végre az *egységes közlekedési politika*, amely az egyedüli orvosszere a főváros most kifogásolható közlekedésének.

*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a költségvetés vitája után *számos nagyérdekességü probléma* kerül a törvényhatósági tanács és a közgyülés elé, amelyeknek mindegyike azt a célt szolgálja, hogy a főváros a maga nagy gazdasági felkészültségével rendelkezésére állhasson az iparnak és a kereskedelemnek is.

Hátrányosabb a fővárosnál az illetmény-csökkentés átmeneti ideje, mint az államnál

Készül az üzemek egységes illetményszabályzata

A kormány az országgyűléstől kapott felhatalmazás alapján életbeléptette a *közalkalmazottak illetményeinek csökkentését* és ezt a határozatot kiterjesztette a törvényhatóságok státusában dolgozó tisztviselőkre is. A rendelet kimondottan hangsúlyozta, hogy

az illetmények leszállítása kizárólag átmeneti jellegű intézkedés, amelyiknek az érvénye a jövő év július 1-én lejár.

Az állami költségvetés vonatkozó tételei pontosan föltüntetik az illetmények leszállítása következtében mutatkozó különbözetet és minden kilátást megad ahhoz, hogy az államháztartás helyzetének megjavulása esetén ismét a régi fizetések lépnek hatályba.

Az alkalmazottak fizetésleszállításának keresztülvitele sok tekintetben érdekes és feltünő helyzetbe hozta a fővárost. Amíg ugyanis az állami költségvetési évet július 1-én lezárják, illetve az új költségvetést életbeléptetik, addig

a főváros költségvetési éve pontosan igazodik a naptári évhez,

vagyis a költségvetés érvényessége mindenkor az év végén fejeződik be. A főváros a maga hatáskörében *10—12—15 százalékos fizetéscsökkentést* léptetett életbe, azonban mert a költségvetés tartama az év végéig van hatályban: a lemérsékelt fizetések összegeit *1932 december végéig* irányozták elő, ami azt jelentheti, hogy

a fővárosi tisztviselői kar hátrányosabb helyzetbe jut, mint az állami alkalmazottak,

akik a jövő év közepén már remélhetik régi fizetésük felvételét, míg a főváros tisztviselőinek csak 1933 január 1-től nyílik erre lehetőségük.

A fővárosi alkalmazottak illetményeivel kapcsolatos az az értesülésünk, hogy *közvetlen befejezés előtt áll az üzemek egységes illetmény-szabályzata*, amelynél alapelv az, hogy

az üzemi alkalmazottak fizetéseit arányosítani kell a hasonló rangosztályban lévő közigazgatási alkalmazottak illetményeivel.

A fizetéseknek ezt az összehangolását a lehetőség szerint oly módon fogják végrehajtani, hogy az *a méltányossági szempontok figyelembevételével ne teremtsen hátrányos szituációt az üzemi tisztviselők számára.*

Uj kórházi költségvetést készit a főváros

Az állammal kötött megegyezés teljesen uj alapokra helyezi a kórházi ellátás kérdését

Mint a *Fővárosi Hirlap* részletesen megírta, a kormány felhatalmazást adott a fővárosnak arra, hogy Budapest területén befolyó betegápolási adóból hétmillió pengőt visszatartson a vagyontalan szegénybetegek, a járványos betegek, a szülőnők és a fertőtlenítés költségeire. Teljes és jóindulatú megértéssel engedélyezte *Ernszt* Sándor népjóléti miniszter, illetve a kormány azt is, hogy a főváros a jövőben a saját hatáskörében szabja meg a betegápolási díjat, mindezeken felül pedig kötelező ígéretet tett arra, hogy utasítani fogja azokat a szomszédos törvényhatóságokat, — ahonnan a legtöbb beteg keresi fel a fővárosi közkórházait, — arra, hogy a székesfővárosi kórházak fenntartási költségeihez hozzájáruljanak. Ezt a hozzájárulást, amely több közeli vármegye között oszlana meg,

a 7 millió pengő tíz százalékában, 700.000 pengőben kontemplálták az illetékesek.

Ilyen módon 7,700.000 pengő áll majd évente a fővárosi közkórházi alap rendelkezésére, amiből hozzávetőleges számítás szerint körülbelül fedezni lehet a tényleges kiadásokat.

A kormánnyal történt sikeres megállapodás természetesen egészen új irányt adott a kórházi költségvetés kialakulásának és a közegészségügyi ügyosztály az említett szempontok teljes figyelembevételével *már el is készítette az új kórházi költségvetést*, amelyet a pénzügyi ügyosztály is megfelelően figyelembe vesz és az így módosított költségvetést terjeszti majd a *csütörtöki* közgyülés elé.

A kórházi gazdálkodás új alakulásáról alkalmunk volt

Salamon Géza tanácsnokkal,

a közegészségügyi ügyosztály vezetőjével beszélgetni, aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának így nyilatkozott:

— Az állami hozzájárulás és az érdekelt vármegyék hozzájárulása együttesen 7,700.000 pengőt tesz majd ki, ebből fedezzük a szegénybetegek ápolási költségét és az Országos Betegápolási Alapot terhelő egyéb kiadásokat. Nem érinti ez a megtérítés természetesen az Országos Társadalombiztosító Intézet betegeinek és a fizető magánbetegek ápolási díjait. *A 7,700.000 pengős hozzájárulás és az egyéb adatok figyelembevételével*

megállapítottuk a jövő évi új ápolási díjat, amely 6 pengő 20 fillér lesz az eddigi 6 pengő 35 fillérrel szemben.

A 7,700.000 pengő hozzájárulás a szegénybeteg ellátásban azt a nagyjelentőségű változást is jelenti a multtal szemben, hogy ennek a díjazásnak ellenében a főváros minden jelentkező és jogosult szegény beteget — a nem budapestieket is — a kórházban ápolni tartozik.

— *A rendelkezésre álló statisztikai adatok és a kórházak számadásai, továbbá a számvevőség feljegyzései alapján most készítjük el azt a nagyszabású kimutatást, hogy az egyes vármegyékből milyen számban és hányszor keresik fel a betegek kórházainkat. Ennek*

a pontos kimutatásnak az alapján keressük meg a kormányt, a vármegyék hozzájárulásának mértéke iránt.

A kormány fogja utasítani az egyes törvényhatóságokat a hozzájárulás elvállalására és nagyságára is. Az eddig rendelkezésre álló adatok szerint

a budapesti közkórházakban a betegek 20+32, összesen 52 százaléka idegen.

32 százalék a közvetlen környékre, a fővárossal egybeépült városok lakosságára esik, 20 százalék pedig a Budapesttel határos vármegyékre jut. *Évi 2,167.000 ápolási napot számítva,* kitünik, hogy milyen hatalmas tömegű vidéki beteg veszi igénybe a székesfőváros gyógyintézményeit. Meglepően nagy a szegény betegek száma is,

60 százalék volt mostanáig a nemfizető beteg,

az új kórházi egyezmény és kórházi törvény alapján pedig legalább 63 százalékra kell számítanunk; 25 százalék a pénztári beteg és mindössze 12 százalék azoknak a száma, akik rendes fizető betegek.

Érdeklődtünk *a kórházi racionalizálás* egyéb részletei iránt is:

— Fontos reformokat léptet a főváros vezetősége rövidesen életbe *a kórházi különszobák állandó és jobb kihasználása* érdekében. Évek óta húzódik ez a kérdés, amely most végre dülőre jut.

A különszobákra vonatkozó szabályozás révén egymillió pengő bevételtöbbletre számít a főváros.

Nagyarányú megtakarításokat fogunk elérni az *étrend és a gyógyszer, stb. rendelés megreformálásával* is. A multban bizonyos étrend-kategóriák voltak csupán és ezt kapták az olyan betegek is, akik ételt egyáltalában nem, vagy alig fogyasztottak és ilymódon igen sok ment veszendőbe.

Olyan tömegű ételmaradék, moslék gyült össze a közkórházakban, hogy azt versenytárgyalás útján kellett értékesíteni.

Ezentúl egyéni rendelés lesz: az orvos mindenkinek az állapotához és körülményeihez szabja meg az étrendet és az ételek mennyiségét is, viszont ha valakinek szüksége van rá, úgy a jövőben sokkal többet is ehet, mint amennyi a normálétrendeknél lehetséges volt. Az egyéni étrend rendelés révén, a minőség és a nívó érintése nélkül,

190.000 pengő megtakarítást tudunk elérni

és a *moslékmennyiség már eddig is 30 percenttel csökkent.* Hasonlóképpen fogjuk szabályozni a gyógyszerrendelést is. A gyógyszerellátásnál az orvosi szempontokat a takarékossági elvekkel teljes összhangba hozzuk s ez úgy érhető el, hogy az azonos gyógyhatású gyógyszereket olyan formában írják fel az orvosok, ahogy az olcsóbb.

— Sikerült meggyőzni a kormány illetékes köreit arról is, hogy a budapesti és vidéki kórházi ápolás körülményeit összehasonlítani helytelen és nem is lehet. Egyes vidéki kórházakban például évente alig van több operáció, mint a Rókusban egyetlenegy napon. A sok operáció természetesen megdrágítja az ápolási díjat is. Igy például

egy vakbéloperáció önköltsége 46 pengő és a beteg nyolc nap alatt eltávozik, vagyis nyolc napot 5 pengőjével számítva, összesen 40 pengőt kap a főváros s így hat pengő minden esetben a ráfizetés.

Hasonló a helyzet az elsősegély-nyujtásoknál és a baleseti beavatkozásoknál is, úgyhogy a főváros kórházi kiadásait egészen speciális szempontok szerint kell kikalkulálni.

Érdeklődtünk a *Maglódi-úti pavillonok átvétele* és az új kórház megnyitásának ideje iránt is. A válasz így hangzott:

— Amint előbb, hogy a berendezés kérdését milyen módon oldjuk meg, új berendezést szerezzünk-e, vagy a régit vigyük ki a beszüntetésre ítélt kórházakból, nyomban intézkedés történik a megnyitás iránt is. Ez a döntés közvetlenül a költségvetés tárgyalása után napirendre kerül, és

remélhető, hogy a jövő év első hónapjaiban megnyílik a főváros legújabb és egészen mintaszerű közkórháza,

amely magva lesz a most már újból aktuálissá vált Uj Rókus-kórháznak.

HUTTER ES SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal forduljunk szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 19. Tel.: J 351-50

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Ujjáéled
NOVOPIN szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtság ellen

Befolyásának fenntartása mellett nem zárkózhatik el a főváros az üzemekkel kapcsolatos tranzakcióktól

A külföldi tőke bekapcsolódása vállalkozás és nem kölcsön

Az elmult hetekben sok szó esett arról, hogy a főváros egyes üzemei iránt külföldi érdeklődés nyilvánul meg és felmerült olyan természetű kezdeményezés is, hogy *a főváros ne zárkózzon el bizonyos bérleti tárgyalások elől.* A meglehetősen titokban lefolytatott puhatolódzó tanácskozások egyes közüzemek és a fürdők bérbeadásáról folytak és amint köztudomású: *a vélemények meglehetősen megoszlottak az üzemek elidegenítése tárgyában.* Az üzemekkel kapcsolatos ilyen természetű kérdésekről intéztünk kérdést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Kétségtelen, hogy a főváros legnagyobb vagyonértékeit az üzemek reprezentálják, amelyeknek fejlesztésén és modernizálásán féltő gonddal őrködik a törvényhatóság. Elsőrendű közérdeknek tartom, hogy ezek

az üzemek változatlanul a főváros tulajdonában és irányító befolyása alatt működjenek a jövőben is,

ez azonban nem jelenti azt, hogy ne folytassunk eszmecserét arról, hogy a nagyüzemeket megtartsuk-e mai formájukban. Mindig ellene voltam az üzemek bérbeadásának, azonban

sok lehetőséget látok abban, hogy az üzemeket vegyes gazdasági társaságokká változtassuk át,

úgyhogy módot adjunk a komoly tőkének a bekapcsolódásra. Ha olyan bekapcsolódás érvényesülne, hogy valamilyen tőkekoncentráció 30—40 százalék erejéig érdekeltséget vállalna olymódon, hogy ez a hozzájárulás *deviza vagy valuta* formájában jelentkezne; ez nagy segítséget jelentene az ország valutáris és nemzetgazdasági helyzete szempontjából. Ebben a formában

szívesen látnám a külföldi tőkét is, mert ez nem kölcsön, hanem vállalkozási tőke,

tehát olyan értékgyarapodás, amelynek konzekvenciájaként semmiféle terhek sem mutatkoznának. Meggyőződésem, hogy egy ilyen tranzakció további értékes kapcsolatoknak is a bázisát alkothatja.

— Szóbakerült *a fürdők bérbeadása,* ami azért látszik jó elgondolásnak, mert a fürdőüzemek ma nem rentabilisek, sajnos azonban, külföldi tőke erre a célra aligha jelentkezik.

Az idegenforgalom európaszerte válságban van,

tehát minden ezzel kapcsolatos vállalkozás ma annyira óvatos, hogy *ebben a vonatkozásban komoly reflektánsokra egyelőre nem számíthatunk.* A budapesti fürdőintézmények pedig idegenforgalmunk sarokkövének tekinthetők, ám

ameddig fürdőinket ötletszerűen és minden átgondolt szervezettség nélkül vezetik, addig külföldiek orientációjáról szó sem lehet.

— Éppen a *Fővárosi Hirlap* hasábjain mutattam rá arra, hogy fürdőpolitikai és idegenforgalmi érdekek diktálják az összes, tehát *a városi, az állami és magánfürdők koncentrációját,* mert csak mindezeknek együttes összedolgozása adhatja meg az elhatározást egy-egy külföldi tőkecsoportnak, hogy Budapesten érdekeltséget vállaljon. Hangsúlyozni kívánom, hogy

a pénzen kívül nekünk várnunk kell a külföldtől a szakértelmet és a propagandát is,

de mindennek előfeltétele, hogy a fővárosban az összes fürdőintézmények valóban kedvezővé tegyék a tőke bejövetelét. Hiába van szépen megépített *Széchenyi-fürdőnk,* mert szálloda nélkül semmit sem ér a gyógyítás szempontjából. A többi fürdőkre is ráfér az alapos és gyökeres rekonstrukció. Gyönyörű a *Margitsziget,* azonban nem rendelkezik megfelelő szállodával és a gyógyvízhez méltó nagystílű szanatóriummal.

A fürdőink ma külön-külön fejtenek ki szétágazó tevékenységet és meggátolják az egységes fürdőpolitika kifejlesztését,

holott ismétlem: külföldi szakmabeli érdekeltségek csak akkor foglalkozhatnak komolyan a Budapest-fürdővárosnak, mint nemzetközi gyógyhelynek a kialakításával, ha kitűnő hatású forrásvizeinket és fürdőinket együttműködésben és racionális munkateljesítményben találják.

*

Becsey Antal nyilatkozata abban a mindenképpen helyeselhető irányban halad, hogy a főváros a mai viszonyok között *szívesen fogadhat minden komoly jelentkezést,* amelyik pénzt akar befektetni a fővárosi üzemekbe és a fürdőintézményekbe. Arról szó sem lehet, hogy a főváros eladja ezeket az erőforrásokat, mert messzemenő közérdek fűződik az üzemeknek a főváros irányítása alatt való további működéséhez. Az ilyen természetű tranzakciók előfeltétele tehát csak az lehet, hogy *a főváros megtartsa korlátlan befolyását a nagyüzemek termelési és üzleti politikájára* és az érdekelteknek csupán az üzleti részesedést biztosítja anélkül, hogy a hatósági jogkörét bármiképpen is korlátozni engedné.

Start előtt a főváros költségvetésének a tárgyalása

Kilenc millióval emelkedik az üzemek hozzájárulása, $7\frac{1}{2}$ millió pengő megtérül a takarékossági törlések révén

Kedden délután fejezte be a törvényhatósági tanács a költségvetés megvitatását és az egyeztetés után gyors ütemben alakult ki a *jövő évi gazdálkodás végleges alapja.* A nyers tervezeten többszáz módosítás és változtatás történt, úgyhogy a pénzügyi osztály tisztviselői éjjel-nappal dolgoztak a költségvetés megfelelő átdolgozásán. A munkálatok irányítását *Sipőcz* Jenő polgármester, *Borvendég* Ferenc alpolgármester, *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok végezték, míg a komplikált pénzügytechnikai keresztülvitelt *Homolyay* Rezső költségvetési előadó és munkatársai látták el preciz pontossággal. A néhány héttel ezelőtt még deficites költségvetési mérleg az eszközölt változtatások után lényegesen megjavult, mert

sikerült az üzemi hozzájárulás mértékét 9 millióval növelni, ugyanakkor a takarékoskodások révén 7 és félmillió pengőt a kiadási tételekből eltüntetni,

vagyis rendelkezésre áll az a 16 millió pengő, amelyet a polgármesteri előterjesztés mint deficitet jelölt meg. A megtakarítások következtében nyilvánvaló volt, hogy a kiadások főösszege jóval alatta marad a folyó év költségvetésének, végeredményben azonban ez a főösszeg túlhaladja a multévi kereteket, mert *a közkórházi alap megszüntetése,* illetve ezeknek a nagy tételeknek a költségvetésbe való behelyezése felemelte a végleges összesítés számszerű eredményeit. A kórházi alap 14 millió pengős tételével egyik legjelentékenyebb rovata a költségvetésnek és ha ezúttal itt deficitről már nem lehet beszélni: ez annak tulajdonítható, hogy a kormánnyal megkötött évi hétmilliós betegápolási hozzájárulás egyszersmindenkorra egyensúlyba hozta ezt a jelentőségteljes feladatkört. Komoly sikere a városházi adminisztrációnak az a fel nem becsülhető ténykedés, hogy a *költségvetést végeredményben a közüzemi díjak drágítása és a közlekedési tarifák emelése nélkül hozta teljes egyensúlyba.*

Vannak azonban aggodalmak, amelyeket nem lehet elhallgatni a költségvetés véglegesítése előtt. Ismeretes, hogy *Sipőcz* Jenő polgármester a takarékossági bizottságok javaslataira készült előterjesztésében

3,400.000 pengő adóbevételi előirányzat törlését kérte,

mert számításai szerint ennyi kiesésre feltétlenül kell számítani a jövő év kedvezőnek nem mondható perspektivájában. A polgármesternek ezt az indítványát *a törvényhatósági tanács nem fogadta el* és majd a jövő fogja megmutatni, hogy

a tényleges eredmény a pesszimista polgármesternek, vagy az optimista törvényhatósági tanácsnak ad-e igazat.

Másik labilisnak látszó tétele a költségvetésnek az a közel hárommillió pengő, amelyet a főváros az államtól remél a *szükségadó bevételeiből.* Az állami előirányzat Budapesten ötmillió pengőt vár ennek a céladónak az összesítéséből, amelyből 2 millió pengő a fővárost illeti, hárommillió pengőt pedig a főváros mint átengedett adót fog kérelmezni:

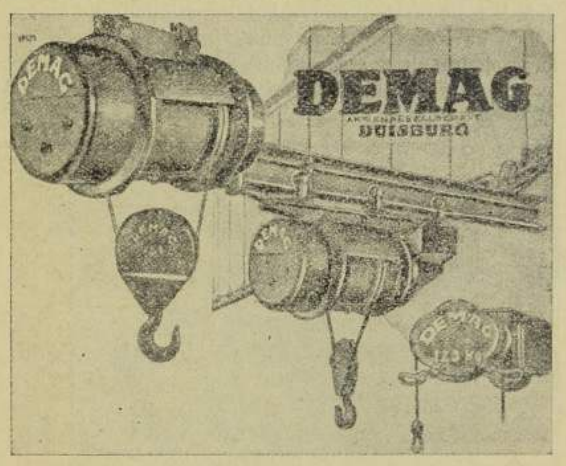
a döntés tehát az államtól függ és kérdéses, hogy a nehéz helyzetben levő állami gazdálkodás átengedhet-e a közületnek egy aránylag igen tekintélyes bevételi lehetőséget.

Ez a közel 5 és félmilliós tétel teszi némileg ingadozóvá a jövő évi költségvetés szilárdságát. Ezzel szemben számos olyan tétel sorakozik a költségvetésben, amelyik *túlóvatosan van előirányozva* és így hivatott arra, hogy az esetleg mutatkozó hiányokat betömje. Végeredményben

a főváros költségvetése reális oszlopokon nyugszik

és bizonyos, hogy az idei évhez hasonló nehézségek nem következnek be a közeljövőben.

A költségvetés tárgyalását *csütörtökön délután* kezdi meg a törvényhatóság közgyűlése. A fővárosi törvény szerint az általános vitát három nap alatt, a részletes vitát pedig nyolc nap alatt kell befejezni, ami azt jelenti, hogy *november 20-a táján a költségvetést véglegesen elfogadott formájában a belügyminiszter elé terjesztik.*

DEMAG-emelők
ezerszeresen bevált elektroemelőink 1/4-9 t. teherbirásig

DEMAG-függődaruk
szabványrészekből összeállított pályán futnak. Teherbirás 1/4-3 t.

DEMAG-kettősemelők
egyidőben két teherhoroggal működnek, zsákokat és ládákat 250 kilogr. súlyig.

Magyarországi képviselő:
Königsberger Gyula okl. gépészmérnök
Budapest, VIII., Üllői-út 14. Telefon: 40-3-94.

a Marha kockára tette életét.
YESTOR húsleves-kocka
¼ liter forró vízzel kitünő Esterházy-húslevest ad. Levesek, főzelékek feljavítására is igen alkalmas.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV., Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Szociális gondoskodás a főváros minden inségeséről

Beszélgetés Schuler Dezső tanácsnokkal a főváros segitőakcióiról

A közeledő tél egyre inkább fokozza azoknak a számát, akik a székesfőváros segítésére szorulnak, hogy a munkanélküliség, a keresetnélküliség válságos idején legalább a legelemibb életszükségleteiket megszerezhessék. A szociálpolitikai ügyosztály ügyszólván éjjel-nappal dolgozik, hogy a segítési akciók minden vonalon a legnagyobb erővel, a legteljesebb rendben folyjanak, sőt ezeken túlmenően is felkészül, hogy még fokozódó inség esetén se álljon készületlenül.

A szociális akciókról és a szociálpolitikai ügyosztály munkaprogrammjáról

Schuler Dezső dr. tanácsnok,

a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztály vezetője a következőket mondta el munkatársunknak:

— Október 5-től kezdve teljes erővel folyik a téli étkeztetési akció. Most

86 főzőhely működik és az étkezők száma naponkint meghaladja a 37.000-et.

Ugyancsak 5-én kezdtük el a székesfőváros téli tejakcióját. 4000 terhes, szoptatós anya, csecsemő és kisded kap naponta félliter tejet. Ez a szám azonban már az induláskor is kevésnek bizonyult, ezért

a tejadagokat naponta 5000-nél többre emeltük.

Ugyancsak fokozni kellett az iskolanővérek útján kiosztásra kerülő tejadagokat és ma már 300 liter helyett napi 500 liter kerül szétosztásra. A gyermekfelruházási akció során

októberben összesen 2500 gyermeket ruházott fel a főváros.

3000 tétel cipő, harisnya, fiú- és leányruha, kötött ujjas, télikabát, nadrág, fiú- és leányfehérnemű került szétosztásra. A felruházási akció még tart, hozzákapcsolódik a cipőtalpalási akció, ahol egyelőre 4000 gyermek rongyos cipőit javítjuk ki. A csecsemőkelengye-akció keretében október hónapban

320 kelengyekészletet adtunk kölcsön.

Mivel e téren is sokkal nagyobb a szükség, mint valaha, intézkedtünk, hogy *a csecsemőkelengye-akció készletét 600 új készlettel szaporítsák.*

— A téli inségenyhítés nagy munkájának előkészítése teljes erővel folyik.

A segélyezéseknél való visszaélések kiküszöbölésére az eddigi segélyezési rendszert meg kellett változtatni

és biztosítani kellett a nem hatósági, tehát a felekezeti és társadalmi szociális intézmények segítő munkájának harmóniáját a hatósági munkával. A felekezeti és társadalmi jótékonysági szervekkel megállapodást kötöttünk abban az irányban, hogy munkájukkal szervesen belekapcsolódjanak a székesfőváros segélyezési rendszerébe.

A kerületi előljáróságokon történő segélyszétosztás rendszeressége és ellenőrzése céljából új eljárási szabályokat alkottunk, amellyel azt akarjuk elérni, hogy csak igazán a rászorulók kaphassanak segélyt és hogy minden segélyt azok kapjanak meg, akiknek arra szükségük van.

Az ál-koldusok, az ál-szegények és a profeszszionátus kéregetők visszaéléseinek gátat akarunk vetni,

ezért minden segélyezésre szoruló igazolványt kap és erre az igazolványra minden egyes segélyezést rávezetnek. Egidejüleg intézkedtünk, hogy a szegénygondozás belterjessége érdekében a népjóléti megbizottak testülete kibővittessék és megfelelően beszerveztessék.

— A téli inség enyhítésére szolgáló adományok elsősorban a kormányzóné őfőméltósága akciójából kerülnek kiosztásra.

A főméltóságú asszony az akciónak felajánlott természetbeni adományok nagy részét a székesfőváros szegényeinek engedi át

és a szétosztásról a főváros gondoskodik. A főméltóságú asszony segélyakciójához tartozik a múlt hónapban megkezdett házankénti gyűjtés és az így befolyó összegek kezelését és szétosztását is a főváros bonyolítja le. Eddig 25.000-nél több gyűjtőívet osztottunk ki.

A főméltóságú asszony a házankénti gyűjtésből befolyó összeget teljes egészében a főváros nyomorba jutott lakosságának fölsegélyezésére kívánja fordítani.

— A nyomorra való tekintettel

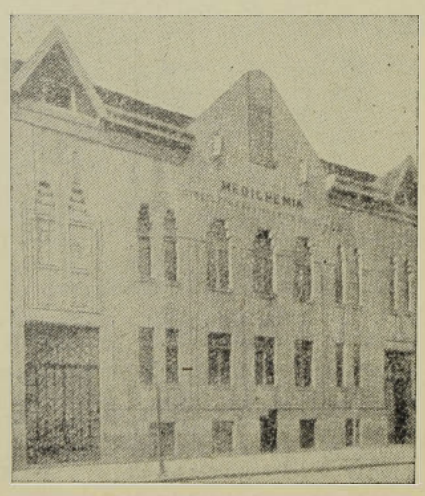
felkértük a szénbányavállalatok igazgatóságait és tüzelőszer-nagykereskedőket, hogy a főváros jótékonysági akciójára ingyen tüzelőanyagot adományozzanak.

A felhívás már eddig is szép eredménnyel járt és a bányavállalatok igazgatóságai, valamint a tüzelőszerkereskedők áldozatkészségéből olyan mennyiségű szén és fa van már most biztosítva, hogy a közelgő télen az inségesek javára az eddiginél nagyobbarányú tüzelőszerakciót lehet majd lebonyolítani.

Meg kell emlékezni Ripka Ferenc főpolgármester és Wolff Károly adományairól, akik névnapjukon ezer, illetve kétezer húsos ebédet osztottak ki.

Nagy megértéssel viseltetik a budapesti nélkülözők nyomora iránt egy magyar származású berlini hölgy, *Fuld* Harryné asszony, aki ugyancsak tekintélyes összeget küldött az ebédeltetési akció céljaira.

— A segélyezési akciók lebonyolításához szükséges fedezet teljes egészében azonban csak akkor lesz biztosítva, hogy ha a kormánytól kért hozzájárulást megkapjuk. A főváros a szükségadóból 5 millió pengőt kér és *Ripka* Ferenc főpolgármester úr útján igéretet is kaptunk a kormánytól, hogy ez az összeg kellő időben kezeink között lesz.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

Fokozni kivánják az üzemek hozzájárulását a községi háztartás részére

Nem nélkülözhető erőforrásokat jelentenek az üzemek Aggodalmak az üzemi fölöslegek elvonása miatt

A jövő évi költségvetés összeállítási munkálatainál nagy erővel domborodott ki *az üzemi kérdés fokozott jelentősége,* különösen abból a szempontból, hogy milyen hatást gyakorolhat magának a községi háztartásnak a nyugodt vitelére. Amikor hiányokkal kell számolni az adóbevételeknél, akkor

az üzemek felé fordult a figyelem

azzal az elgondolással, hogy csakis az üzemek bevételi fölöslegeiből lehet a költségvetést egyensúlyba hozni. Ennek a feladatnak a végrehajtását úgy képzelték, hogy egyrészről fölemelik a közszolgáltatások *tarifáit,* másrészt olyan *megtakarításokat* léptetnek életbe, amelyek révén a községi alap dotációja jelentékenyen megnövekedhetik. *Sipőcz* Jenő polgármester azt az álláspontot képviselte, hogy a takarékosságok körültekintő végrehajtása után a tarifák kulcsainak bizonyos fölemelésével kell a hiányt biztosítani, de készséggel eltekintett ettől a szándékától abban a pillanatban, amikor konstatálta, hogy a *megtakarítások útján is alkalom kínálkozik a deficit eltüntetésére.*

Értesülésünk szerint illetékes helyeken komolyan számolnak azzal a lehetőséggel, hogy

a jövőben is az üzemek teherbirásától kell remélni a főváros háztartásának biztosítását

és ezért a törvényhatóság minden tényezője a legnagyobb figyelmet kívánja fordítani az üzemek működése felé. Konkrét tervek és kiforrott elgondolások ma még nem állanak rendelkezésre, csupán annyi bizonyos, hogy a *közeljövőben az üzemek gazdálkodására sokkal nagyobb súlyt helyeznek, mint eddig* és ezért szorosabb kontaktust létesítenek a törvényhatósági szervek és az üzemek között. Alkalmunk volt

a törvényhatósági tanács föllogásáról

érdekes információkat szerezni:

— A törvényhatósági tanács részéről delegált takarékossági bizottságok munkásságának talán az a legnagyobb értéke, hogy az üzemek gazdálkodását az autonómia vette vizsgálat alá és

bepillantást nyert az üzemek termelési viszonyaiba és azok üzleti politikájába.

Feltétlenül helyeselhető, ha az autonómia nemcsak a közigazgatást kíséri állandóan figyelemmel, hanem *az üzemek gazdálkodásába is belenéz,* amelyik eddig mindenkor távolabb esett az autonómia tevékenységétől. A helyzet eddig olyan volt, hogy az üzemek ügyvitelét csak az üzemigazgatóságok törvényhatósági bizottsági tagjai kísérhették közvetlen figyelemmel, míg *most az egész testület előtt föltárhatóvá vált az üzemek gazdálkodása.* Kiderült például, amit számosan sejtettünk, hogy

az üzemeknél nagy megtakarítási lehetőségek vannak.

Bizonyos, hogy az üzemek gazdálkodása a maguk természeténél fogva annyira komplikált, hogy egyszeri vizsgálattal nem is lehet mindenről tiszta képet alkotni és főleg *nem lehet megtalálni azokat az eszközöket, amelyek a termelés átszervezése révén új megtakarításra nyújtanának alkalmakat.*

— Az üzemekben fekszik a főváros vagyonának tekintélyes része és ezért pénzügyi szempontból

mindinkább fontosabb, hogy az üzleti fölöslegek túlnyomórészét a községi háztartás dotálására fordítsák.

Fontos ez a mai nehéz időkben és elkerülhetetlen a jövőben, mert *ezeket az erőforrásokat a főváros nem fogja tudni nélkülözni.* A takarékossági javaslatok már az első vizsgálat alkalmával olyan komoly eredményeket hoztak, hogy sikerült közel *nyolcmillió pengővel* fölemelni a községi háztartási alap juttatásait. Nagyon érdekes, hogy ennek a tekintélyes összegnek majdnem a háromnegyed részét három üzemtől sikerül megkapni:

a Beszkárttól három milliót, a Gázművektől egy és negyed milliót és az Elektromosművektől másfélmilliót.

Meggyőződésünk, hogy ezen túlmenőleg is *lehet majd további jövedelmeket szerezni a községi háztartás részére* és ezért hengsúlyozzuk, hogy az üzemi kérdést a törvényhatósági ügyvitel tengelyévé kell tenni.

*

Ez a figyelemreméltó és érdekes nyilatkozat sok tekintetben komoly igazságokat tartalmaz, ám mégis *aggodalmat keltő* mindazoknak a körében, akik az üzemi problémát közelről ismerik. Régi megállapítás, hogy az *üzemi fölöslegek elvonása a termelés menetének megzavarására alkalmas* és ezért az ilyen természetű intézkedések végrehajtásánál a legnagyobb körültekintésre és óvatosságra van szükség.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: 52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

Másfélmilliós többletbevétel a villanyórák használati díjából

A fogyasztók havonta 40—100 fillér óradíjat fizetnek

A jövő évi gazdálkodás biztosítása érdekében a főváros különböző többletszolgáltatásokkal terhelte meg az üzemeket és most, a költségvetés törvényhatósági tanácsi vitája után,

megfelelő utasításokat kaptak az üzemek vezetői, a hozzájárulások fedezetének megteremtésére.

A *Gázművek* a latens tartalékokból 1.5 millió pengőt fordítanak a többlet-dotálás céljaira, 800 ezer pengőt különböző címeken juttatnak a főváros pénztárába, viszont — a szintén fölmerült elgondolástól eltérően — eltekintenek az értékcsökkenési és nyugdíjalap mellőzéséről és ezért ezen a címen egymillió pengőt továbbra is beállítanak költségelőirányzatukban. Amint látható, a Gázművek tehát körülbelül 1.2 millió pengővel többet juttatnak a jövő évben a fővárosnak,

anélkül, hogy a gáz egységárának a felemeléséhez nyulnának.

Egészen másként alakul a helyzet az *Elektromosműveknél*, ahol körülbelül *kétmillióval* emelkedik a hozzájárulás mértéke. Az üzem igazgatósága már régebben foglalkozik a jövedelmek fokozásának kérdésével és ezért elhatározta, hogy

a háztartásokban és a fogyasztóknál elhelyezett árammérő órák után használati díjat fog szedni.

Ezen a címen *1.560,000 pengő többletbevételt* vár az üzem vezetősége, amelyik természetesen arra szolgál, hogy a főváros igénye kielégítést nyerhessen. Az *Elektromosművek* ezt az elhatározását még nem publikálta, azonban máris dolgoznak az errevonatkozó *szabályrendelet* elkészítésén, amelyről

illetékes helyen

a következő felvilágosítást kaptuk:

— *Az árammérők után fizetendő használati díj minden külföldi városban bevezetett rendszernek számít* és így nem meglepő újítás, ha a főváros is új jövedelmi forrást nyit magának ezen a címen. Ez a rendszer *nem jelenti a világítási egységárak megdrágítását*, mert hiszen

az árammérők használati díja olyképpen alakul, hogy az órák méretei szerint a havonkénti megterhelés 40—100 fillérnél többre nem emelkedhet.

Ez a megoldás tulajdonképpen mentesíti az üzemet és a fogyasztókat is attól, hogy *a tarifát fel kelljen emelni*, mert ezzel a rendszerrel az Elektromosművekre kirótt többletbevétel összege teljesen biztosítottnak tekinthető.

A világítási ügyosztályban máris megkezdették az árammérők használatáról intézkedő szabályrendelet elkészítését, amelyet nemsokára a nagyüzemi bizottság és azt követőleg a törvényhatósági tanács fog tárgyalni.

Eltávolitják a Belváros szűk utcáiról a villamosközlekedést

A 8-as és 14-es villamos reláción autobuszok fognak járni — Rövidesen megszüntetik a Beszkárt részvénytársasági formáját

Még csak az előkészítés stádiumában van Budapest közlekedésének átformálása. A forgalom mikénti lebonyolítását a BSzKRT és az Autobuszüzem olymódon kívánja egymás között megosztani, hogy az régi tradiciók kikapcsolásával a gyorsaságot és a gyakorlatilag kihasználható közvetlen összeköttetést teremtse meg a főváros különböző részei között. *Ki kell kapcsolni a fölösleges versengést a két vállalat között* és a villamosok forgalmát oly irányba terelni, hogy azok csak a legjobb relációkat tartsák meg, ugyanakkor azonban adjanak lehetőséget az autóbusznak olyan útvonalakon való járatásra, amelyek a közönség igényeit veszik elsősorban figyelembe. A közlekedés egységesítésére vonatkozó tárgyalások során

nagyjelentőségű elhatározás válik valósággá a közeli napokban,

amikor a Belváros forgalmának rendezése érdekében *megszüntetik a Kecskeméti- és Irányi-utcákon közlekedő villamosjáratokat és helyettük az autobuszokat állítják be a forgalom ellátására.*

A nagyérdekességű reformról

az Autobuszüzem igazgatóságánál

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nemcsak forgalmi, hanem életbiztonsági okok is szükségessé tették, hogy a Belváros szűk utcáiról eltávolitsák a villamosokat, amelyek a kanyargó vágányokon a legnagyobb nehézségekkel haladhatnak tovább és nem egyszer súlyos kimenetelű karambolokat és elgázolásokat okoztak. A tervet a BESzKRT-tal teljes összhangzásban hajtjuk végre és

a 8-as, valamint a 14-es villamosok pótlására megfelelő mennyiségű járművet állítunk forgalomba,

azzal a hivatással, hogy a közlekedést a dunai hidak és a Kálvin-tér körzete között eredményesen lebonyolítsák. Az errevonatkozó tervezetet az Autobuszüzem igazgatósága legközelebbi ülésén fogja tárgyalni és a BSzKRT-tal történt megbeszélés szerint *rövidesen megindítja az új járatokat.*

A főváros közönsége bizonyára nagy örömmel fogadja ezt az újítást, amelyik egy csapásra megszünteti a belvárosi szűk utcák közlekedése miatt elhangzott jogos panaszokat.

Megszünik a Bszkrt részvénytársasági formája

Egyébként más nagyfontosságú közlekedési reformok is előkészületben vannak, de megoldásuk részben nehézségekbe ütközik, mert a BESzKRT fölött, minthogy az részvénytársasági formában működik, a fővárosnak nincs meg a közvetlen intézkedési joga. A főváros közgyűlésének tehát elsősorban ebben a kérdésben kell határozni. Hogy milyen döntő elhatározások vannak folyamatban, arról

illetékes helyen

a következő felvilágosítást adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A BSzKRT, mint részvénytársaság, útjában áll az egységes közlekedési program megvalósításának is, ami nélkül viszont lehetetlen panaszokat radikálisan orvosolni. Nem lehet tétlenül nézni a főváros közlekedési vállalatai között mutatkozó, szinte ellenséges indulatú versenyzést, összhangot kell teremteni az autobusz- és a villamosközlekedés között és

a két közlekedési vállalatnak nem konkurrálni, hanem egymást kiegészítve, a közlekedés tökéletesítését kell szolgálniok.

Ezeknek a problémáknak a megoldása annál sürgősebb, mert legújabban a takarékossági bizottság is olyan tényeket állapított meg, amelyek mellett közönyösen elhaladni már nem lehet. A törvényhatósági tanácsnak a költségvetési vita során alkalma lesz ezzel a kérdéssel foglalkozni és minden valószínűség szerint

külön bizottságot delegálnak a részvénytársaság likvidálásának előkészítésére és az új közlekedési üzem létesítésére vonatkozó előterjesztés megszerkesztésére.

A villamos és az autobusz egymást kiegészítő együttműködése

csak a BSzKRT részvénytársasági formájának megszüntetése után lesz teljes,

de szó van arról, hogy addig is történnek bizonyos praktikus intézkedések. Igy tervbe vették, hogy *a hajnali villamos-sinautóbuszok helyett, amelyek egyáltalán nem váltak be, rendes autobuszjáratokat állít be a főváros* a forgalmasabb pontok és perifériák között. Másik terv az, hogy takarékossági okokból a BSzKRT megrövidíti az üzemidőt és helyette

az autóbusz létesít éjjeli forgalmat.

— A közlekedési üzemek egyesítése esetén az igazgatás természetesen centrális lesz és az autobusz-, valamint a villamosvállatnál csupán a kocsikezelés, a garazsirozás és a műhelyek maradnak külön-külön vezetés alatt.

Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Redőny legjobb legszebb legolcsóbb
Eckmayer István Bpest., VI., Vörösmarty-u. 47
lakatosáru és redőnygyáránál T.: Aut. 220-54. Alapitva 1892.

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ
96 filléres újdonságok! VI., Andrássy-út 39. 96 filléres újdonságok!

Idejétmulta házmester-rendszer az „üzemmé" fejlődött bérkaszárnyákban

Irta: **HALOM DEZSŐ dr., a Magyar Általános Ingatlanbank Rt. vezérigazgatója**

Nagy feltünést keltett az utóbbi időben az a hir, hogy házmesternek Budapesten csak csendőrt, vagy rendőrt lehessen alkalmazni. Azóta az egyik lapban megjelent egy belügyminiszteri interviú, mely ezt az eléggé furcsa hirt megcáfolja.

Ebből az alkalomból a házmesteri kérdésnek egy érdekes részét kell szóvátenni. A lakbérleti szabályzat — még pedig úgy a régi, mint a tervezett új szabályzat — abból a patriarkális felfogásból indul ki, hogy

a házmesterség mellékfoglalkozás

és hogy nagyobb házban viceházmestert is kell tartani. Mindkét kategóriának javadalmazását a lakbérleti szabályzat kogens módon óhajtja megoldani. A megoldás azonban nem felel meg az élet új alakulásának. A régi patriarkális felfogás oly időből nyúlik át, amikor még egész nagy, modern felszerelésü bérházak nem voltak divatban.

Az új nagy bérházak üzemszerü jelleget öltöttek.

Vannak egész nagy bérházak, melyekben van egy vagy több lift, központi fütés, melegvizszolgáltatás, porszivógépezet, gőzszárító, telefonszolgálat stb. Vannak azonkivül üzletházak, melyek túlnyomó részben üzletekből és irodákból állnak, ahol

a házmesternek portásszerü ellenőrzési, nyilvántartási és telefonszolgálata van.

Ezek az üzemek egész nagy házakban mellékfoglalkozás gyanánt sem a házmester, sem a felesége, sem a viceházmester által nem intézhetők.

Ezek a munkák iparszerü, üzemszerü jellegüek.

Van olyan ház, ahol ezeket *a házmester elvégezheti családjával, de nem mellékfoglalkozás gyanánt.* Viszont ez esetben közepesnagyságú házban, ha a házmester egész nap rendelkezésre áll, viceházmesterre szükség nincs. Van olyan ház, ahol a munkákat, különösen *az állandó liftkezelést, a központi fütés kiszolgálását, melegviznek kezelését, a vacuum- és telefonszolgálatot egy házmester nem tudja elvégezni,* de nem elég ahhoz olyan viceházmester sem, aki azt mellékfoglalkozás gyanánt üzi, mert nem lehet a teendőket estére, délutánra vagy munka utáni időre halasztani.

Az üzemszerü szolgálat egy vagy több embert egész nap foglalkoztat.

A régi sablonos házmesteri és viceházmesteri munkabeosztás ezen házak üzemének nem felel meg.

E munkák tetemes bevételekkel is kapcsolatosak. A liftkezelésért, telefonkezelésért, gőzszárító- és porszívókezeléséért a lakbérleti szabályokban körülirt százalékon felül bizonyos (részben borravaló jellegü) illetmények is szoktak járni, amelyeknek a háztulajdonossal való aprólékos elszámolása nem kivánatos. A háztulajdonosra áramszolgálat, gép- és anyagelhasználás, telefonelőfizetés és hasonló címeken e gépezetek fenntartása nagy kiadásokat ró. Komoly bevételi és kiadási összegek ezek.

A házmesteri illetmények, ½% lift-, ½% fütésdíjakkal, kapupénzzel, borravalókkal együtt egy 200.000 P jövedelmü bérháznál évi 6—7000 P-t is kitesznek,

tehát *olyan összeget, amely magasállású köz- és magánalkalmazottak évi jövedelme.* Nem lehet ezeket patriarkálisan mellékjövedelem gyanánt elintézni, már csak azért sem, mert gyakran 2—3 munkaerőt (fütőt, portást stb.) igényelnek. A lakbérleti szabályzat e kérdést meg nem oldja.

Ha a házmester egész nap a liftet és telefont kezeli és felvilágositásokat ad, statisztikát csinál, bérlőkkel lakáskiadás, felmondás, bérbehajtás, reparaturák stb. kérdésekben intézkedik és tárgyal, akkor más ember szükséges a fütéshez és egyéb gépezetekhez, amelyek szintén egész napi szolgálatot igényelnek.

Ezt viceházmester elintézni nem tudja, szakértelme sincs hozzá.

Ilyen alkalmazottak a viceházmester kategóriájába nem sorolhatók, sem házmestereknek nem minősithetők. Ezek helyesebben a háztulajdonosnak vagy házmesternek alkalmazottai, munkásai, vagy cselédei. Ezek javadalmazásának fedezésére kell, hogy szolgáljon a fentebb emlitett nagy, többezerre rúgó bevétel. De a lakbérszabályzat ezt zavarja, sőt meg is hiusitja. A szabályzat értelmében a bevétel a házmestert és viceházmestert illeti, még pedig kötelező módon kétharmad és egyharmad arányban.

Odáig terjed ez a kényszerszabályozás, hogy ha a házmester cselédet vagy alkalmazottat tart, vitás lehet, hogy ezek az alkalmazottak nem tekintendők-e viceházmesternek és nincs-e az illetőnek törvényes igénye vicelakásra és 33% jövedelemre, még ha az például egy 15 éves csitri cseléd-leány is.

Per esetén a bíró utólag talán meg is ítélné neki a viceházmesteri rangot és jövedelmet.

A fővárosban üzletszerüen folynak a viceházmestereknek ilyen némileg erőszakosjellegü utólagos perei. Egyik-másik per a sajtóban is visszhangot kelt. Nagy aránytalanságok és igazságtalanságok származnak ebből.

Ha egy nagy üzemszerü háznak a bérjövedelme például 200.000 pengő, abból a házmesterpénz 4000 pengőt tesz ki, melyből 2660 pengőt kap a házmester, 1330 pengőt a viceházmester. Ezenfelül kapu-, lift- és szemétpénz, vacuum, gőzszárító stb. és egyéb illetmények cimén nagy bevételek vannak. E nagy illetmények dacára nincs gondoskodás arról, hogy miből fedeztessék a fütőnek fizetése, esetleg külön liftkezelőnek vagy külön gépésznek illetménye. Vitás, hogy

a házmester köteles-e türni, hogy ezeknek illetményei az ő jövedelméből levonassanak.

Még rosszabb szabályozás az, hogy a viceházmester, aki a szemétkihordáson és lépcsőmosáson kívül egyebet végezni nem tud, lakást kapjon és esetleg 2000 pengőt meghaladó illetményt, viszont a háztulajdonosnak ne legyen fedezete a gépi üzemek kiszolgálására. A háznak nagysága, forgalma és gépi berendezése szerint váltakozik az, hogy annak kiszolgálásához elég-e egy, kettő, vagy kell-e még több személy is.

E berendezések tehát nem illenek a házmester és viceházmester rendszerébe. Hol túlságosan nagy terhet rónak a házmesterre és elvesznek tőle olyan jövedelmet, mely őt illetné, hol pedig ellenkezőleg méltánytalanul nagy jövedelmet biztositanak neki aránylag csekély munkáért, különösen, ha azt mellékfoglalkozás gyanánt üzi és másokat dolgoztat. Az is lehet, hogy a viceházmester munkája az egész napot igénybeveszi, viszont ennek nem felel meg az egyharmadrésznyi illetmény. Ilyenkor az a méltánytalan, hogy a házmester, aki alig dolgozik, kétszerannyi illetményt kapjon, mint az a viceházmester, aki egész nap dolgozik. A házmesteri díjazást ily háznál tehát rugalmasabban kellene szabályozni. Ilyen esetekben

a felek megállapodására kellene bízni a házmesteri százalékot és a munkák beosztását.

Mindenesetre szükséges volna annak kimondása, hogy amennyiben a házban szükséges portási, liftkezelői és gépüzemek nem a házmester vagy viceházmester által végeztetnek is, a házmesteri illetmények és egyéb jövedelmekből az összes alkalmazottaknak díjazását kell fizetni.

A szociális igazság azt kivánja, hogy a házmesteri illetmények ne vonassanak el azoktól, akiket az megillet. Ehhez képest a házmesteri illetmény százalékos fixirozása helytálló lehet. Az igazságnak másik követelménye az, hogy ezen illetmények ellenében a munkák tényleg elvégeztessenek és

a jövedelmet az kapja, aki dolgozik és a háztulajdonos ne legyen kénytelen külön portást, vagy külön liftest, vagy külön fütőt díjazni,

holott a központi fütési illetményt a házmester kapja kézhez. Az igazság követelménye az is, hogy a jövedelem elosztása a munka arányában történjék és ne legyen kötelező az ósdi, merev rendszer, amely szerint van házmester és viceházmester, hanem alkalmazkodjék a szabályozás az élethez. Legyen lehetséges, hogy az összes alkalmazottak egyenlő rangban, közvetlenül a háztulajdonossal vannak szerződésben, vagy az is, hogy

a háztulajdonos egy embert alkalmazzon házmester gyanánt és a házmester alkalmazzon különböző segédmunkásokat,

akiknek ily nagyobb üzemeknél nem is okvetlenül a házban kell lakniok. Mindaddig, amíg az ilyen nagyobb üzemszerü házakban az élet határozott rendszereket ki nem fejlesztene, legokosabb volna a jövedelem eloszlását a felek megállapodására bizni, szokások kifejlését megvárni és azután hozni törvényeket.

A szabályrendeletet alkotó közegek szövegezési ügyessége talán most is meg tudja találni ezen kérdésnek helyes szabályozását a fenti elvek szerint. Ez a magánjogi szabályozás független attól, hogy házmesteri alkalmazást, közigazgatási vagy politikai szempontból bizonyos ellenőrzés vagy minősités alá kell-e vonni vagy sem?

Leukoplast
magyar gyártmány

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Bőségesen biztositva van a főváros lakosságának téli élelmi-szükséglete

Egyedül a budapesti tárházakban 1,200.000 métermázsa gabona van tárolva — A hatóság megelőz minden árdrágitási kisérletet

A rohamosan közeledő tél és a rendkivüli viszonyok miatt fokozott aggodalommal néz Budapest lakossága az elkövetkező téli hónapok elé, mert bizonyos élelmicikkekben, így elsősorban a cukor és a zsir áránál máris erősen jelentkeznek az árdrágító tendenciák. Felkerestük

Vajna Ede tanácsnokot,

a közélelmezési ügyosztály vezetőjét és érdeklődtünk: *miképen gondoskodik a főváros a lakosság téli élelmiszerszükségleteinek biztositásáról,* milyen intézkedéseket foganatositott és mit szándékozik tenni az esetleges drágitási kisérletek megakadályozására.

— Mindennemü aggodalom indokolatlan és teljesen felesleges, — mondotta a tanácsnok a *Fővárosi Hirlap* tudósitójának, — mert a szükségletek bőségesen rendelkezésre állnak és nemcsak *a téli keresletet elégitik ki, hanem egy esztendőre elegendő készletek vannak felhalmozva magában a fővárosban, nem is szólva a környékbeli községek készleteiről.* A közraktárak tele vannak

búzával.

Több mint 1,200.000 q, vagyis a teljes évi szükségletet meghaladó mennyiséget tárol a Pesti Közraktár, a csepeli kikötő tárháza, továbbá a közraktárrá átalakitott hajdani Lujza- és Haggenmacher-malmok. Ezek a készletek teljes mértékben rendelkezésre állanak.

— Hasonló a helyzet

a burgonyánál

is. Bőven vannak készleteink, ezért az idén nincs is szükség arra, hogy a főváros vásároljon. A kereskedelem már bőségesen lefedezte magát, de *a környékbeli termelők is rávetették magukat az utóbbi években a burgonya müvelésére, úgy, hogy egyedül Soroksáron 1000 vagon burgonya vár eladásra.* Hasonló a helyzet a többi közeli helyiségekben is, úgy, hogy *a szabolcsi burgonyafelhozataltól teljesen függetlenül, gazdagon fedezve van a lakosság évi 5—6000 vagonos burgonyaszükséglete.* Ennek a mennyiségnek fele, vagyis kb. 3000 vagon már rendelkezésre is áll.

— *Nincs semmi ok arra sem, hogy*

zsirinségtől

tartsunk. A budapesti hizottsertésfelhozatal csak most indul meg és a számigyártás megkezdése előtt fog teljes erővel kibontakozni. A szalámigyártásnál tudvalevően csak a húst dolgozzák fel, a fehérárú pedig bőséges mennyiségben a piacra kerül. Szerintem, ha vilt is pillanatnyilag áremelkedés, azt a fokozott vásárlás s a közönség indokolatlan árufelhalmozása idézte elő. Az alaptalan rémhirek alatt sokan hónapokra való mennyiséget vásároltak össze s ennek természetes folyománya lett a 20—30 fillér körüli drágulás. Egyedül

a cukornál

van *számottevő áremelkedés,* itt azonban a fővárosnak nem sok lehetősége van az árszabályozásra.

— Általában résen van a hatóság és ügyel egyrészt arra, hogy állandóan bőséges készletek legyenek a fővárosban, másrészt, hogy

ne történjenek kilengések az áralakulásban,

s amennyiben hatósági beavatkozás látszanék mégis szükségesnek, *a maga kipróbált régi szerveivel, a kellő pillanatban közbe fog lépni.* Ujból hangsúlyozom, hogy semmiféle aggodalomra nincs ok és legnyugodtabban nézhet a közönség a téli hónapok elé: élelmiszerhiánytól nem kell tartani.

A súlyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy **házbér gondjaitól szabaduljon!**
Mindenki szerezhet **kamatmentes** és felmondhatatlan **kölcsönnel** családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már épitkeznek!
„Saját otthon" Épitő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Heinl Eduárd osztrák miniszter

nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak

a bécsi magyar idegenforgalmi iroda működéséről és annak nagyarányú jelentőségéről

Mint a *Fővárosi Hirlap* részletesen beszámolt róla, nemrég megnyilt a székesfőváros bécsi idegenforgalmi irodája a Kärntner-strasse 51 alatt, szemben az Operával. Ebből az alkalomból munkatársunk felkereste

Heinl Eduárd

osztrák kereskedelmi és közlekedési minisztert,

aki az intézmény jelentőségéről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A bécsi magyar idegenforgalmi irodának a közelmultban történt megnyitásával ismét jelentős lépés történt a Magyarországgal való idegenforgalmi kapcsolatok kiépítése és kimélyítése terén. Indokot szolgáltatott erre ama körülmény felismerése, hogy úgy a két ország, mint a két főváros igen szerencsésen egészítik ki egymást és igen alkalmasak arra, hogy egymás idegenforgalmát kölcsönösen kicseréljék és jelentősen növeljék, anélkül, hogy saját érdekeik bármi tekintetben veszélyeztetve lennének. Ez a gondolat kifejezésre jutott már az *Osztrák és Magyar Idegenforgalmi Bizottság* megalakításával és eme testületnek a tevékenysége, amely már eddig is igen szép eredményeket tudott felmutatni, jelentős mértékben hozzájárult a baráti kapcsolatoknak az idegenforgalom terén való kifejlesztéséhez és ezért elismerést érdemel. Igaz örömömre szolgál, hogy ezt már a bizottságnak ez év májusi budapesti ülésén is kifejezésre juttathattam. Amellett, hogy akkor

alkalmam volt a magyar idegenforgalmi propaganda-tevékenység szervezetéről magán a helyszinen a legjobb benyomást szereznem,

arra a meggyőződésre is jutottam, hogy a két ország között az idegenforgalmi kapcsolatok még nagy mértékben fejleszthetők. Éppen ezért különös örömmel üdvözlöm, hogy most már a magyar idegenforgalmi propaganda-tevékenységnek is van hivatalos képviselete Bécsben, tekintettel arra, hogy osztrák részről már ilyen régebben működik Budapesten.

— Az új bécsi magyar iroda, amely Ripka Ferenc dr. főpolgármester és Kovácsházy Vilmos tanácsnok jelentős alkotása,

nemcsak a külföldiek figyelmét fogja a magyar Duna mentén fekvő szép testvérvárosra felhívni, hanem a Bécsbe látogató magyar közönség részére is felvilágosítással fog szolgálni az ausztriai gyógyhelyek és nevezetességek tekintetében.

— Remélhető, hogy a külső körülmények által okozott nehézségek, amelyek a szépen fejlődő kölcsönös forgalmat jelenleg hátráltatják, rövidesen eltünnek, úgy hogy ennek a gazdasági ágnak a fejlődését, amelyet úgy Magyarországon, mint Ausztriában a kormány oly messzemenőleg támogat, semmi sem fogja útját állani.

Osztrák hivatalos körök elismerő nyilatkozata

Az osztrák hivatalos körökben nagy szimpátia nyilvánul meg e magyar idegenforgalmi őrhely irányában és e megnyilatkozások egynéhányát, amelyek szíves hajlandóságukat írásban is kifejezték, itt reprodukáljuk:

Deinlein Ervin,

az osztrák szövetségi kereskedelmi és közlekedési minisztérium miniszteri tanácsosa, az idegenforgalmi szakosztály főnöke így ír: Nem mulaszthatom el, hogy az új Budapesti Iroda megnyitása alkalmával ne biztosíthassam Önöket ujból a jövőben való lojális együttműködés felől, amely alapja a mi osztrák és magyar idegenforgalmi bizottságunknak, amelyet kölcsönös idegenforgalmunk fejlesztése érdekében alkottunk és szívesen rendelkezésre állok úgy önnek, mint megbízottjainak minden ügyben és esetben, amely törekvéseikkel összefügg.

Steyrer dr. miniszteri tanácsos,

az osztrák szövetségi vasutak vezérigazgatóságától, így nyilatkozik: Az új propaganda-hely berendezése és kiállítása reám a legjobb benyomást tette és szentül meg vagyok győződve, hogy annak működése nagymértékben hozzá fog járulni a Magyarország és Ausztria között való kölcsönös idegenforgalom felélénkítéséhez.

Jahry dr.,

az osztrák szövetségi vasutak vezértitkára,

írásában annak a reménységének ad kifejezést, hogy mindazok a várakozások, amelyeket magyar részről eme új alakuláshoz fűztek, valóra fognak válni és ő maga szerény erejével mindent el fog követni, hogy eme reménységek beteljesedését támogathassa.

Klieber tartományi képviselő,

a Landesverband für Fremdenverkehr in Niederösterreich elnöke levelében örömét fejezi ki a Bécsi Idegenforgalmi Iroda megnyitása alkalmából és reméli, hogy működése eredményes lesz és biztosít bennünket az ő őszinte rokonszenvéről és mindenkori támogató együttműködéséről.

Ziegler dr. udvari tanácsos,

Bécs városa és Alsó-Ausztria idegenforgalmi bizottságának elnökhelyettese levelében nagy örömmel nyilatkozik a Budapesti Idegenforgalmi Iroda páratlanul előnyös fekvéséről, nagyszerű ízléssel való berendezéséről, kiállításáról, mint az ő városának kiváló díszéről. Úgy a maga nevében, mint beteg elnöktársa nevében a legmelegebb üdvözletét tolmácsolja és sok sikert kíván.

Esedékes külföldi fizetési kötelezettségeit a főváros pontosan fizeti

November 15-én és 25-én négymilliőhétszázezer pengőt törleszt

A bankzárlat és az ezt követő pénzügyi bizonytalanság idején a *Fővárosi Hirlap* elsőnek jelentette, hogy a főváros teljes mértékben és minden zökkenő nélkül eleget tesz a külföldi hitelezőivel vállalt összes kötelezettségeinek. Ez most meg is történt és a főváros pénztára a novemberi rátát már október 20-án, természetesen pengőben, átküldte a *Nemzeti Bankhoz* továbbítás végett. Az idei második félévben esedékes kötelezettségek közül hátra van az 1927. évi dollárkölcsön amortizációs részlete, amely

november 15-én esedékes és 4 millió pengőt tesz ki,

továbbá esedékes az ostendei egyezmény szerint a háború-előtti adósságok rendezésének utolsó részlete, mintegy

700.000 pengő, amely november 25-én aktuális

és az 1932 január 1-i szelvények beváltására szolgál.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa

illetékes helyen

érdeklődött a külföldi kötelezettségek tekintetében a székesfőváros álláspontja iránt és ezt a felvilágosítást kapta:

— A főváros teljes mértékben, pillanatnyi késedelem nélkül tesz eleget minden kötelezettségének.

Nem kívánunk élni semmiféle halasztással

és november 15-e, illetve 25-e előtt az esedékes 4 milliót, továbbá 700.000 pengőt befizetjük a *Nemzeti Bankhoz* továbbítás végett. A lebonyolításra vonatkozó levelezés és a *Nemzeti Bankkal* a szükséges megbeszélés részben megtörtént, részben most folyik.

Munkatársunk érdeklődött, kapott-e a főváros valamilyen választ a tanács elutasító határozatára, amellyel megtagadta a Schweizerische Bankiervereinnek a fontesés folytán előállott differencia megtérítése iránt támasztott jogtalan követelését?

— A tanács határozatáról nyomban értesítettük

a font valorizációjának elutasításáról a svájci bankáregyesületet

és erre a levélre újabb megkeresés nem érkezett, s így valószínű, hogy a követelésüktől elállottak.

Megkérdeztük azt is, mi történne, ha a svájciak ragaszkodnának követelésükhöz:

— Az ostendei egyezmény szerint

minden vitás esetben választott bíróság dönt,

nem valószínű azonban, hogy a jelen esetben erre sor kerülhetne.

Bonyodalmak a taxiengedélydíjak visszafizetése körül

Az új taxirendszámok kiadásánál sokan voltak olyanok, akik az előírt lófogatú rendszámokat nem tudták benyujtani és ezeket a főváros vezetősége úgy juttatta taxirendszámhoz, hogy kettőt-kettőt összetársított. Rövidesen kiderült, hogy ez a megoldás nem kielégítő és hogy egy kocsi két családnak nem nyujt megélhetést. A főváros vezetőségében megvan a legteljesebb jóindulat a kérdés rendezésére és rövidesen meg is találja a módot, hogy a féltaxis rendszámokat az érdekelt fuvarozóiparosoknak nyujtandó *önálló rendszámokra cserélje ki.*

Erről az ügyről

illetékes helyen

a következőket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Annakidején 95 féltaxis volt, s ez a szám körülbelül ma is fennáll. A fővárosnak azonban csak akkor van módjában a kérdést közmegelégedésre elintézni, ha a kormánytól elegendő számú taxiengedély kiadására kap felhatalmazást. A már korábban engedélyezett rendszámok közül húsz még nincs kiosztva, így még

25 engedély kiadását kell kérni a közgyűléstől.

Ha ez megtörténik és a kereskedelmi minisztérium hozzájárul, úgy a kérdés a legrövidebb időn belül kielégítően megoldható lesz.

Néhány hónappal ezelőtt a kormány kötelezte a fővárost arra, hogy a taxirendszámok ellenében szedett 2000—2000 pengőket az új taxitulajdonosoknak fizesse vissza. A főváros a visszafizetést meg is kezdte, azonban bizonyos bonyodalmak merültek fel, amelyekről a következőket tudtuk meg:

— Annakidején 418.000 pengő folyt be a főváros pénztárába taxirendszámok ellenében. Ebből 60.000 pengőt fizetett ki kártalanításra a főváros olyan bérkocsisoknak, akik az autó térfoglalása miatt kenyerüket elvesztették és az autófuvarozásra átszerelni nem tudtak. Az engedélyek kiadásánál egy taxiengedély ellenében három lófogatú rendszámot kellett beadni, illetve egy-egy rendszámot 2000 pengővel lehetett megváltani. A kormány rendelkezése, amellyel a visszatérítés iránt intézkedett, érthetően meglepte a fővárost, mert anyagilag is számottevő összegről van szó. A lebonyolításnak egyébként más akadályai is vannak. A miniszter rendelkezését elsősorban megfellebbezik azok, akik a visszatérítés kedvezményében nem részesülnek, másrészt pedig komplikálja az ügyet azoknak a pereknek légiója, amely az engedélyösszeg visszaigénylésére jogosultak ellen indult meg magánhitelezők részéről, akik *a fővárostól visszajáró összeget sokszorosan letilttattak bírói úton.* Vannak olyanok is, akik kamattérítést is szeretnének, erről azonban nem lehet szó, mert a fővárosi letétekről szóló szabályrendelet kimondja, hogy *hivatalos letét után a főváros kamatot nem térít meg senkinek.*

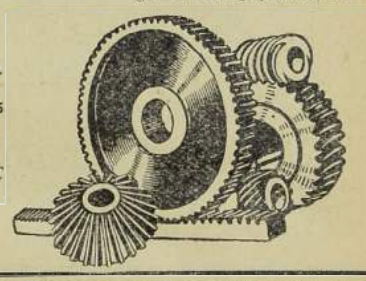
TÖNKRE MEGY

az idegrendszere, amíg egy külföldi állomást megtalál rádiója fokokra osztott skálarendszerén. A Big-Ben skálán nincs keresés, *fokok helyett a kívánt állomás jelentkezik.* Többszörös szabadalommal védett *egyetlen földrajzi rádió, dynamikus hangszóróval együtt havi P 14.—.* Kapható egyenáramra is. Bővebb felvilágosítást ad rádiókereskedője, vagy a *SZIKSZ Rádiógyár,* Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: J. 385—33.

WEISZ A.

fogaskerékgyár

Präcziziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés

Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.

Tel.: J. 398-05 és 455-85

Távirati cim: MODUL, BUDAPEST

Alapittatott: 1909.

BAUER ÉS RÁCZ

Uj és használt zsákok

Ponyvák, zsinegáruk

Zsák- és ponyvakölcsönzés

Tel.: Aut. 173-47. *Budapest, V., Csáky-utca 16. sz.*

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN

MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK

BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13

TELEFONSZÁMOK: 69-5-04

Kertes új házban, napsütötte modern két- és háromszobás lakások, villamostól két percnyire, rendkivül olcsón kiadók. Tábornok-utca 20.

Vállalkozási Hirlap

Budapesten még 12.000 házban hiányzik a gázvezeték

Mozgalom indult a gázhálózat kiterjesztése érdekében

A budapesti bádogos- és szerelőipari érdekeltség képviselői *Magyar* Miklós fővárosi bizottsági tag elnöklete alatt értekezletet tartottak iparuk foglalkoztatása érdekében. Az értekezlet végén arra kérték *Magyar* Miklóst, hogy járjon el a székesfőváros polgármesterénél és eszközölje ki, hogy a tél folyamán sok kis egzisztencia munkához jusson.

Magyar Miklós

ezt a megbízást készségesen vállalta és az akcióról a következőt mondta munkatársunknak:

— Olyan tervről van szó, amely a fővárosnak egy fillér áldozatába sem kerül és sokszáz önálló iparosnak és még több szakmunkásnak kenyeret, megélhetést biztosít. A vállalkozás a következő lenne: Budapesten legalább 12.000 olyan ház van, ahol gázvezeték még nincsen. Az ingatlantulajdonosnak ma nem áll rendelkezésükre az az összeg, hogy azt saját erejükből bevezessék, mert egy házba a gáz bevezetése, amelyben 30 lakás van, 2500—3000 pengőbe kerül. Az elgondolás az, hogy ennek a költségnek 25%-a, tehát 625—750 pengő a háztulajdonost terhelné, a fennmaradó 75%-ot pedig a gáz árához hozzászámítva, 2—3 éves részletfizetés formájában hajtaná be a főváros kamatokkal együtt. A finanszirozást a *Községi Takarékpénztár*, vagy más bank szívesen vállalná, mert biztos befektetés és könnyen behajtható. Hogy gazdasági szempontból milyen messzemenő kihatása lesz ennek az akciónak, azt a következő adatokkal illusztrálom: Egy ház szerelési munkájának a költsége, ahol 30 lakás van, 3000 pengő. Ezt a munkát körülbelül két hétig végezné két szerelő, három segédmunkás, két kőműves, két napszámos és egy felügyelő, vagyis épületenként 10 ember két hétig nyerne foglalkozást. Ez azt jelenti, hogyha 12.000 házból egyelőre csak 400—600 ház kap gázvezetéket, hetenként és fejenként 48 óra munkaidőt számítva, 400 háznál 384.000, 600 háznál 576.000 a munkaóra. Miután pedig a szerelőiparban 50 fillértől 1.30 pengőig változnak az órabérek, a számtani középarányt véve 400.000×90 fillér, azaz 405.000 pengő a munkabér. 400 családfenntartónak tehát évi 1000 pengő jövedelem lenne biztosítható. Az akció révén a eső- és gáztűzhelygyárak is többmillió pengő értékű foglalkoztatáshoz jutnak, de újabb 1000 egészséges adóalanyt is jelent az akció. Az akció legszembetűnőbb, legértékesebb része a főváros szempontjából az, hogy a fogyasztás növekedése 12.000 ujonnan bekapcsolandó házat számítva 2,880.000 pengő többletbevételt jelent.

— Ez az egész elgondolás iskolapéldája lehet annak, hogy miképpen lehet közgazdasági értelemben vett produktiv befektetéseket eszközölni a közönség megterhelése nélkül, amely által a főváros közönsége, az érdekelt iparágak, az egyes lakók és a háztulajdonos, kinek háza ezzel értékben emelkedik, jól járnak. Semmi akadálya sincs tehát annak, hogy a főváros közgyülése a terv kiviteléhez hozzájáruljon.

Vállalkozói megvilágításban az ujonnan megnyilt Napraforgó-utca csodái

A Pasarćten vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között fölavatták a főváros legújabb lakótelepét: *a Napraforgó-utcát*. A felavató ünnepélyen megjelentek: *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Rakovszky* Iván dr., a Közmunkatanács elnöke, báró *Forster* Gyula államtitkár, *Bárczy* István dr. volt polgármester, *Nemes* Antal püspök, az épületek tervezői és még sokan mások.

Az új lakótelepről az építési vállalkozók, a *Fejér és Dános-cég közlés céljából* terjedelmes ismertető cikket küldött be lapunkhoz. Helyszüke miatt egész terjedelmében nem adhatjuk közre a cikket. De azért *közérdekű* voltánál fogva néhány érdekesebb részletet mégis szükségesnek tartunk *szószerint* közölni. Föképpen azokat a passzusokat ragadjuk ki, amelyekben a *Fejér és Dános*-cég, szinte túláradó szerénységgel, önmagáról emlékezik meg. Ime:

„1931-nek pénzügyileg különösen válságos bankzárlatos és hitelnélküli esztendejében nem épült volna fel a telep akkor sem, hogyha megvalósítására nem fővárosunk egyik legelső építési vállalata — a *Fejér és Dános-cég* — vállalkozott volna, amely cég történetesen ezen telep létesítésével szerezte meg önmagának, fennállásának negyedszázados jubileumára azon örömet, hogy ezt a mintatelepet *anyagi áldozatok árán* és a legsúlyosabb gazdasági viszonyok közepette is létrehozta"

„Mindenkiben, aki a telepet megtekinti és az alkotó munka művészi eredményét látja, kialakul az a meggyőződés, hogy igen nagy érdemeket szerzett a *Fejér és Dános-cég*, amely a telep megszervezésével, megalakításával és saját tőkéivel való felépítésével és azzal, hogy a mai súlyos időkben nagy optimizmussal, szeretettel és lelkesedéssel fejezte be feladatát, nemcsak munkaalkalmakat szerzett, de a fővárost egy olyan alkotással gazdagította, ahova mindenkit, aki a szép és művészi iránt érdeklődik és minden külföldi látogatónkat büszkén elvezethetjük."

Érdemes rámutatni, hogy *Fejér és Dánosék*, akiknek az illetékes hatóság *a közelmúltban elutasította azt a kérelmét, hogy dunai uszályhajón tánclokált rendezzenek be*, most sincsenek nagyon elragadtatva a hatóságok elözékenységétől és áldozatkészségétől. Erre vall a beküldött cikk következő passzusa:

„Nem térhetünk itt ki annak megemlítése elől, hogy bizony ezen Magyarországon első és a maga nemében páratlan, minden közszempontbból támogatásra érdemes kísérletet *hatóságaink, illetve a hatósági üzemek nem ctégagé értékelték*. Igy pl. a villamosvezetéket ahelyett, hogy a modern telep jellegéhez alkalmazkodva, földalatti kábelben tüntették volna el, ormótlan, fekete kátrányozott oszlopokon helyezték el. Tudomásunk szerint (Nem a mi, hanem *Fejér és Dánosék* tudomása szerint! A szerk.) az ingyen leadott új utcaterületre, az összes közművekre és a különböző engedélyekre családi házanként mintegy 5000 pengő fordittatott, amely összeg ugyan a fentiekben szintén benfoglaltatik, de amely összeg a hatóságok és üzemek némi előzékenysége mellett lényegesen leredukálódott volna".

Végül még megemlítjük, hogy a lakóházak tervező építészei nagyrészt elismerésre méltó munkát végeztek. És itt elsősorban azokat a mintaházakat kell megemlítenünk, amelyeket: *Wellisch* Andor, *Wälder* Gyula, *Kertész* K. Róbert, *Kozma* Lajos, *Hajós* Alfréd, *Fischer* József és *Kaffka* Péter terveztek.

Egyelőre beszüntették az út- és csatornaépítési munkák kiadását. A műszaki ügyosztályok most tettek jelentést a polgármesternek a hó folyamán vállalatba adott és folyamatban lévő városi közmunkákról. A középítési ügyosztálynál folyó építkezésekre, karbantartási és tatarozási munkákra októberben 423.297 pengőt fizettek ki, s ezeknél a munkáknál 761 munkást foglalkoztattak. Nagyobbszabású középítkezések a Horthy Miklós szeretetotthon, a Lehel-téri Boldog Margit-templom, a józsefvárosi plébánia és a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó. A kerületi elöljáróságok utak karbantartására október hónapban 100.587 pengőt fizettek ki és 2877 munkást foglalkoztattak. Új útépítésre 1,349.423 pengőt költöttek, amelyek közül a II., Törökvész-út és a IX., Kikötői főút voltak a legfontosabbak. További útépítési munkát nem adtak vállalatba. Csatornaépítésre októberben 518.135 pengőt fizettek ki, új munkát itt sem adtak ki. Dunapartok rendezésére és egyéb útépítési munkákra 145.591 pengő értékű közmunka volt folyamatban, ahol 72 munkás dolgozott. A vízműveknél 890.849 pengő, a gázműveknél 434.500 pengő, az elektromos műveknél pedig 142.506 pengő értékű közmunka volt folyamatban.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Az Elektromosművek által építendő csőnakház és tribün építési munkáira pályáztak:

Föld-, kőműves-, vasbeton-, szigetelőmunkákra: Kovács József 40.464, Gorondy István 40.650, Fratricsevics Ernő 43.909, Redner Jenő 44.741, Nagypál Imre 44.792, Neuschloss Ödön 45.954, Ehrlich Mihály 49.833, Kemény Sándor 48.131, Boghen György 49.947, Kiss Jenő 50.206, Sárkány Ervin 51.381, Helvey Tivadar 1320 pengővel.

Ácsmunkákra: Györfy Ede 4414, Csernyák Géza 4419, Kozma Pál 4644, Sághy Gyula 4887, Tőke György 5159, Hellebrandt János 5218, Dalkó Gábor 6987, Neuschloss Ödön 5931 pengővel.

Tetőfedőmunkákra: Helvey Tivadar 1715, Posnansky és Strelitz 1994, Sárkány Ervin 2156, Gosztonyi és Társa 2891 pengővel.

Bádogosmunkákra: Molnár András 1222, Gaál Izidor 1257, Farkas Izidor 1352, Böhm József 1364, Tóth Imre 1378, Gattenburg Frigyesné 1456, Kardos Lipót 1429, Janisch János 1526, Orcsó Gyula 1629 pengővel.

Asztalosmunkákra: Hufnágel Imre 922, Sárkány Ervin 1137, Dören Henrik 1148, Csoknyai Bertalan 1246, Schramm József 1284, Fischer András 1790, Ocsenás János 1846 pengővel.

Lakatosmunkákra: Kajtár Lajos 8409, Nagy Gyula 8481, Markus Miksa 9553, Skolkay Mátyás 9797, Lepter János 10.189, Reichenburg Jenő 10.131, Sárkány Ervin 10.700, Haas és Somogyi 10.740, Pick Ede 11.256, Gerő György 11.575, Farkas és Társa 12.050, Galambos Jenő 12.257, Gebel Ferenc 16.667 pengővel.

Mázolómunkákra: Dobos Ferenc 2106, Frintz József 2178, Barta, Kanyó és Kuzman 2213, Fischer és Hartman 2495, Balczó Sándor 2695, Mihály Ferenc 2704, Tarjányi István 2783, Sárkány Ervin 2889, Török és Juhász 3241, Streda Károly 3377, Tomi Lajos 4408, Remsey Elemér 4946 pengővel.

Vízvezetéki és csatornázási munkákra: Farkas Izor 9827, Tóth Imre 10.025, Kolbányi és Pákozdy 11.652, Egri és Fia 12.705, Keszler Jenő 13.746, Gaal J. 13.898, Molnár András 14.384, Schuller József 14.857, Chross Charles 15.533, Kovács Ödon 15.533, Janisch János 15.981, Böhm József 18.765, Körting B. és E. 19.309, Columbia, Förster és társa 19.359 pengővel.

Vasszerkezeti munkákra: Sárkány Ervin 19.482, Kiss Ede 24.982, Fodor Béla és Magyar Vegyipari Rt. 25.195, Haas és Somogyi 26.378, Lepter János 26.718, Oetl Antal 27.107, Ajax Művek 27.193, Márkus Lajos 27.685, Állami Vasgyár 27.717, Farkas és Társa 27.794, Ganz-gyár 28.347 pengővel.

Üvegesmunkákra: Bielek Károly 1012, Droppa Sándor 1104, Sárkány Ervin 1138, Mihájlovics Györgyné 1216, Kirchknopf Istvánné 1464 pengővel.

A Budai Vigadó épületén szükséges palatetőfedési munkáira pályáztak: Györffy Lajos 3172, Tomschai József 3205, Trem István 3290, Géasz Károlyné 3297, Ösze Gyula 3472, Árvai László 3875 pengővel.

Az óbudai temető parcellájának útrendezési munkálataira pályáztak: Hajnal Imre 7640, Schweiger Rezső 7853, Heverdle István 8353, Ámon Antal 8470, Spányi Ernő 8600, Obendorfer József 8840, Kulás János 8877, Gravieser Albin 10.050, Handel István 10.480, Schafer Antal 10.630.

A Garai-téri piac részére szükséges különféle bútorok készítésére pályáztak: Martin József 6023, Mecseri József 6590, Valnicsek Béla 6690, Bozóky Kálmán 8341, Domonyi Endre 5632, Csoknyai Bertalan 6163, Lukács és Társa 6856, Brichta József 6875, Dékány Tibor 4872, Nyitrai Károly 5208, Schramm József 5853, Jauernik Ferenc 6640, Fischer András 6640, Ranyák József 7968 pengővel.

A Községi Temetkezési Intézet koporsószükségletének szállítására pályáztak: Flachbart Antal, Szuromi József, May József, Friss Zsigmond, Czéh Nándor, Marx és Grossmann, Firtkó Istvánné, Machatschek Sándor, Benisch József, Keresztesy Ödön és Kertész Dezső.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest,
Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

SOMOSKŐI BAZALTBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Bécsi-u. 4.
Bánya és zúzótelep: Somoskőujfalu
Telefon: Automata 829—23 és 817—92.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zúzalékot legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretű útburkolati idomköveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomköutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a Warrenite Bitulithic elnevezésű legjobban ismert bitumenes rendszerű utak építését.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR
GYÁRTMÁNYOK KITŰNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!
Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek**, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók,** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók. Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!**
MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 326—95. VII., Vörösmarty-utca 2.

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Szerdán tárgyalja az elnöki bizottság az új ügyrendet. Elsőnek közölte multheti számában a *Fővárosi Hirlap* az új ügyrend tervezetét. A tervezetet szerdán délután tárgyalja az elnöki bizottság, azután a jogügyi bizottsághoz kerül, majd végül a tanács vitatja meg. Közvetlenül a költségvetés letárgyalása után a közgyülés elé kerül az új ügyrend és valószínü, hogy az úgy a közgyülésen, mint a tanácsban még ebben az esztendőben, de legkésőbb január elsejével életbeléptethető lesz.

— **Az Egységes Községi Polgári Párt** szerdán este 7 órakor *pártértekezletet* tart, amelyen a költségvetés közgyülési tárgyalásával kapcsolatos ügyeket fogják megvitatni.

November 15-én léptetik életbe az autóbuszon az egységes tarifát. A törvényhatósági tanács azzal az elhatározásával, hogy az autóbuszon elrendelte az egységes tarifát, megtette az első lépést az utazóközönség régi követeléséne megvalósításához, az egységes jegyrendszer bevezetéséhez. Az autóbuszon eddig 30—40—50 filléres átszállójegyek voltak. Ezek most mind megszünnek és a főváros határán belül csak egyfajta jegy lesz: 32 filléres, amely háromszori átszállásra érvényes. A 40 és 50 filléres átszállójegytipusok megszüntetésével nagy számban fogják olyan utasok is igénybe venni az autóbuszt, akik utazásuk célját csak többszörös átszállással érhetik el, de a 40—50 filléres jegyeket drágálták és emiatt mellőzték az autóbuszt. Az egységes 32 filléres jegy természetesen kötelező a BART vonalaira is, ahol eddig drágább az utazás. A magasabb díjszabás a jövőben csak a városközi forgalomban: az ujpesti, rákospalotai, pestujhelyi és csepeli relációkban marad meg. Kötelező a 32 filléres átszállójegy a margitszigeti autóbuszra is és amennyiben a Közmunkatanács ehhez nem járulna hozzá, a főváros a szigeti autóbuszra nem ad ki átszállójegyet. Az új egységes jegyrendszer november 15-én lép életbe.

Deszberg Antal — kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Deszberg* Antalnak, a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság ügyvezető-igazgatójának érdemes köz- és nemzetgazdasági munkássága elismeréséül a magyar királyi *kormányfőtanácsosi* címet adományozta. *Deszberg* Antal, aki iskoláinak elvégzése után rögtön belépett a Salgótarjáni Kőszénbányához, csaknem 40 éve áll a vállalat szolgálatában. Ez emberöltőnyi idő alatt derekasan kivette részét a vállalat hatalmas arányú fejlesztésében és lankadatlan szorgalmával, tudásával és szakismeretével ma is oszlopos tagja az ügyvezetésnek. Az utóbbi években az ország villamosítása körül szerzett elévülhetetlen érdemeket a vállalatánál éppúgy, mint a köz érdekében. Kitüntetése közgazdasági és társadalmi körökben osztatlan elismeréssel találkozott.

— **A III. kerületi Polgári Társaskör,** amely *Andréka* Károly és *Orova* Zsigmond dr. irányítása mellett Óbuda legnépszerübb és legtekintélyesebb tömörülése, vasárnap este táncestélyt rendezett nagyszámú közönség részvételével.

Visszatelepítik a visegrádi erdőből a bölényeket. Néhány évvel ezelőtt a budapesti Állatkert féltve őrzött kincseit, az európai bölényállomány ritkaságszámbamenő utolsó példányait a visegrádi állami erdőbe telepitették ki. Az volt a föltevés, hogy a természet ölén a bölénypark népessége felszaporodik és majd olyan példányokat tenyésztenek, amelyek révén sikerülni fog ennek a kiveszőfélben lévő állatfajnak a megmentése. Az eddigi tapasztalatok nem váltották be a visegrádi bölényparkhoz fűzött reményeket és a telep fenntartása is olyan sok költséggel jár, hogy most a főváros és az állami erdők igazgatósága között létrejött szerződés felbontásáról tárgyalnak. Közben megtették az előkészületeket a visegrádi kincstári erdőkben tartott európai bölényeknek az Állatkertbe való visszahelyezése és saját gondozás alá vétele iránt.

— **A VII. kerületi Erzsébetvárosi Kör** társasvacsoráján *Nessi* Gyula kormányfőtanácsos, társelnök köszöntötte az új tagokat, akiknek nevében *Perényi* József dr. pénzügyi főtanácsos kifejtette, hogy a legnagyobb örömmel vesz részt a félévszázados kör közhasznú társadalmi és kulturális munkájában.

Nem adnak ki új tejipari iparengedélyt

A földmívelésügyi miniszter a tejforgalom szabályozásáról szóló minapi kormányrendelet végrehajtása tárgyában rendeletet adott ki, amely a többi közt kimondja, hogy tejcsarnoki, tejgyűjtőtelepi, tejkereskedelmi, illetve *tejtermékeket feldolgozó vállalati ipar részére új iparengedélyt a miniszter további rendelkezéséig nem szabad kiadni.* Ez a rendelkezés nem terjed ki arra az esetre, ha tejtermelő vagy tejtermelők egyesülése kíván iparengedélyt szerezni a kizáróan részükről termelt tej értékesítése céljából.

A miniszter elrendeli mindama vállalatok üzemének felülvizsgálatát, amelyek a már kiadott engedélyek alapján működnek. Viszontelárusító csak egy helyről szerezhet be tejet és köteles a tej kicsinyben történő eladási árát feltüntető táblát üzlethelyiségében feltünő helyen kifüggeszteni. Budapest területén a tejkereskedelmi vállalatok tejfióküzletei a már meglévő hasonló fióküzlettől *csak 200 métert meghaladó távolságra létesíthetők.* Budapesten tej kicsinyben való eladásával november 30-án túl csak oly viszontelárusító foglalkozhat, aki havonkénti átlagban számítva naponta legalább 25 liter tejet ad el.

A székesfőváros által napi 50 litert meghaladó tejmennyiségre kiadott termelői igazolványok *december 15-ével érvényüket vesztik.* A viszontelárusítónak a tejet a tejkereskedelmi vállalat eredeti töltésü edényéből átfejtenie vagy átpalackoznia nem szabad és csak a vevő edényébe töltheti át.

Tobiás Károly BSzKRT-igazgató ünneplése. A Budapest Székesfővárosi Közlekedési Rt. (BSzKRT) járműigazgatásának tisztikara *Tobiás* Károly okl. gépészmérnök, BSzKRT-igazgató tiszteletére, vasúti szolgálatának 25-ik évfordulóján, november 14-én déli 1 órakor a BSzKRT székházának dísztermében és este ½9 órakor, társasvacsora keretében, a Magyar Vasúti és Hajózási Klubban (VI., Csengery-utca 68) *jubileumi ünnepet* rendez.

— **Harminchat fillérbe kerül** száz mázsás súlynak az ötödik emeletre való szállítása a *Demag-emelővel*, amely egyike a legjobban elterjedt új találmányoknak. Ez a szabadalmazott gyors emelőgép beépített elektromotorral, két kötélággal és teherhoroggal működik, mintegy 22 méter percenkinti emelési sebességgel. Az egész világon és a Magyarországon is mindenütt használatos emelőgépet készséggel bemutatja a vezérképviselő: *Königsberger* Gyula okl. gépészmérnök, VIII., Üllői-út 14. Telefon: 403—94.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

König, Román és Stein
mérnökök, építési vállalkozók
Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

DOKUPIL GYULA G. MÉRNÖK
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.
(Calvin-tér sarokház)
Az összes **márkás** rádiókészülékek havi 5 P. részlettől

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csizda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felaprítva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Parafakőgyár R.-t.
ezelőtt Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon: József 301—14, József 301—16. sz.

Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépítési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és iparir.-t.
Budapest, VIII., Kisstácio-u. II.
TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javitómühely, leggondosabb karbantartás.

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Bajza-utca 30. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat építtet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágositás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőművesjavítási munkát a Bécsi-út 88. sz. városi bérháznál: Cristofoli Ermenegildo 1475,

Tetőfedőmunkát a Miklós-téri bérháznál: Kirschenbaum G. Fia 1585, a Ferenc József-laktanyánál: Trem István 1990,

Üvegezési munkát a Ferenc József-laktanyánál: Müller Rezső 1698,

Asztalosmunkát a Lenke-úti bérháznál: Papp Lajos 1800,

Kőművesmunkát a Rottenbiller-utcai iskolánál: Vámos Imre 1750,

Szobafestő- és mázolómunkát a Pauler-utcai tüdőbeteggondozónál: Robitsek Artur 1035,

Kályhaszállítást a Kamaraerdei szeretetotthonba: Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak 1467,

Burkolómunkát a Rókus-kórháznál: Schillinger Vilmos 1105 pengő vállalati áron.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozícióval.

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

Használja munkáinál a világhirű egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ARUSITO R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata. Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SANDOR üröda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falazigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

LEGEZA SZILVIUS
MOTÓRCSÓNAKÉPITŐ ÉS JAVITÓÜZEM
BUDAPEST, III., LAJOS-UTCA 145. SZ.
TEL.: AUT. 625—30.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET
TERVEZÉS ÉS KIVITEL
FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Főthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56. Kartolon kivül

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készit parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készitését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

Schöffer Nándor ●
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, tűzfürdők és egyéb gyógyintézetek.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGITÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT — TELEFON: 296—60.
GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK — BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

LUX 10 PERCEN BELÜL FESTÉSRE LAKKON ELISMERT LEGJOBB MINŐSÉGBEN
TELEFON JÓZSEF 93-46 **Lux Ede és társa** LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR RT. BUDAPEST V., NAGY-UTCA 8. SZÁM

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 november 18. | 46. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Az észszerű takarékosság

Nem először hangzott el a városháza falai között az a gondolat, amellyel mi sem most foglalkozunk először. Vannak azonban gondolatok, amelyeket nem lehet elégszer és nem lehet elég hangosan elmondani. Nem a gondolatok nagysága, hanem csak az idők kicsinysége, sivársága az oka ennek. Olyan gondolatokról van szó, amelyeket szívesen, vagy kényszerűen elfelejtenek az illetékes faktorok, de amelyeknek meg nem valósítása az élet lehetőségét, az élet levegőjét vonja el.

A sokat ismételt és most újból elhangzott gondolat, amelyről beszélünk, az, hogy *az államnak és a fővárosnak nem szabad visszahúzódni a munkapiactól.* Amint elmondjuk ezt a gondolatot, egy pillanatra az villanik át az agyvelőnkön, hogy hiszen ez az, amit a múltnak hibául — sőt vérmes pillanatokban bűnül — rónak föl. Eddig is, a múltban is mindig ezt mondták a kormánynak, a fővárosnak, ezt követelték hangosan és még hangosabban a parlamentben és a közgyülési teremben. Ennek a kívánságnak engedelmeskedett a kormány és a főváros, amikor annyi közmunkát teremtett elő, amennyit csak lehetett és amennyire — ha a költségvetésen túl is — de pénz jutott. Talán nem tévedne az, aki azt állítaná, hogy ha a kormány és a főváros nem engedtek volna a követelő szónak és nem látták volna el a vállalkozókat és munkásokat közmunkával, a gazdasági összeomlás talán előbb következett volna be, mint így. Pedig van-e vállalkozó, aki panaszkodott akkor is, amikor — mondjuk — Lillafüred épült, hogy sok a munka?

De mit mondjon most az ipar, amelynek a ma uralkodó takarékossági düh csak a magántevékenységet hagyná meg, ha közben egy-két józanító, gyógyító szóval nem lehetne hatni az államra és a fővárosra, hogy ne engedjenek mindent elpusztulni és *ne engedjék ezt az országot, ezt a várost temető-sorsra jutni.*

A magántevékenység Magyarországon, Budapesten sohasem volt elegendő arra, hogy az egész ipart munkával látta, vagy láthatta volna el. De meg van abban valami, hogy nálunk a magántevékenységet mindig csak az állam és a főváros gazdasági tevékenysége tudta tulajdonképpen munkára serkenteni. A magántevékenység csak akkor jelenik meg a munkapiacon, ha az államot és a fővárost már ott látja szorgoskodni. Hogy ez helyes-e, jól van-e így, erről ma nem lehet vitatkozni, mert nincs rá idő. De ha így van, akkor az állam és a főváros nem vonulhat vissza és nem elégedhetik meg azzal, hogy a tisztviselőket kifizeti és a páncélszekrényekre kiírja, hogy: *Takarékoskodás miatt zárva.*

Lehet, hogy baj volt a múltban a „túlköltekezés", bár a fővárosra még ezt sem lehet ráfogni. De ha „túlköltekezés" történt is, az századrész olyan bajt sem hozhat, mint a „túltakarékoskodás". Hiszen folyton halljuk, hogy *észszerű* takarékossággal kell élnünk, de hol van a határa ennek az észszerűségnek? Ebbe a formulába mindenki belemegy, ez ellen nem lehet senkinek kifogása, de *ez csak szó.* A költségvetés az, amely vagy reményt ad, vagy elsorvaszt mindent, abból lehet kiolvasni a jövőt, vagy a nirvánát. Sajnos, az a költségvetés, amelyet általánosságban már a közgyülés is elfogadott, szintén nem enged tiszta pillantást vetni a jövőbe. Ennek a költségvetésnek élete vagy bukása — valljuk be őszintén — még igen sok tényezőtől függ. Nincs az a költségvetés, amely — akár a legnormálisabb időben is — önmagában megélhetne. Hát még ma mennyi tényező táplálja vagy öli a költségvetést!

Legelsősorban az adhat életet a költségvetésnek, ha azok a bevételek, amelyekre a megalkotáskor számítottak, be is folynak. De hogyan lehet behajtani a költségvetési bevételeket egy olyan nagyváros adófizető polgárságán, amely nagyvároson a temető hangulata lett úrrá és amely az élet örömei közül csak a munkátlanság után való pihenést élvezi? Az észszerű takarékosság tehát csak azt jelentheti, hogy nem szabad megspórolni egyetlen olyan fillért sem, amely a város gazdasági vérkeringését lanyhítja, vagy ami ennél is borzasztóbb: megállítja. Az észszerű takarékosság azt jelenti, hogy *a fővárosnak tovább is a vezető pozíciót kell elfoglalnia a munkapiacon,* mert különben nincs magántevékenység és mindazok a bevételek, amelyekből a főváros budgetjének egyensúlyát remélte, nem fognak befolyni. Az észszerű takarékosság azt jelenti, hogy *a lehető legtöbbet kell adni a közmunkákra, hogy a lehető legtöbbet kaphassa a főváros az újból életképessé lett adózóktól.*

Sipőcz Jenő polgármester:

Mindent megteszünk, hogy Budapest inségeseinek a telet elviselhetővé tegyük

Nyilatkozik a polgármester a főváros nagyarányú szociális programjáról és a segélyezés racionalizálásáról

Megvalósul a szükséglakások építésének nagyszabású terve

Hosszas és gondos előkészítés után megindul a legnagyobbszabású hatósági tevékenykedés: *a téli jótékonysági és inségakció,* amelynek a méretei most többszörösen felülmulják az elmúlt évek szociális munkásságát. A széles kiterjedésű hatósági mozgalom megszervezésére *Sipőcz* Jenő dr. polgármester már a nyári hónapokban kiadta a megfelelő utasításokat, amelyeket elgondolása alapján *Liber* Endre alpolgármester és *Schuler* Dezső tanácsnok érvényesítettek a gyakorlatban olyan körültekintéssel és hozzáértéssel, hogy az inségakciók menete már eddig is hatásos eredményeket tüntet föl.

A főváros mindent átfogó szociális terveiről intéztünk kérdést

Sipőcz Jenő dr. polgármesterhez,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az ország és a főváros rendkívül súlyos gazdasági helyzete következtében az egyre növekvő munkanélküliség és ennek folyamányaképpen a tömegnyomor abnormális méreteket öltött. Kötelességünk szembenézni ezzel a nyomorusággal és minden rendelkezésre álló erőnkkel arra kell törekednünk, hogy *a főváros inségeseit eredményesen segíthessük át a téli hónapok nehézségein.* A közhatóság a gazdaságilag gyenge és támogatásra szoruló polgárok érdekében általában *kétféle tevékenységet folytat,* még pedig szociálpolitikai és közjótékonysági tevékenységet. Amíg azonban a közhatóság szociálpolitikai működésének célja az, hogy

minél szélesebb néprétegek számára biztosítsa a megélhetés föltételeit,

addig viszont közjótékonysági tevékenysége arra irányul, hogy önkéntes és könyörületből folyó adakozással legalább *a tengődési minimum* feltételeit biztosítsa azok részére, akik közjótékonysági tényked és nélkül képtelenek lennének magukat fenntartani.

— A mai gazdasági viszonyok között nagyobbarányú szociálpolitikai tevékenység kifejtése úgyszólván lehetetlen és ezért csupán *a meglévő szociálpolitikai intézmények fenntartására* gondolhatok. Legfeljebb csak a gazdaságilag gyengébb néposztályok *lakásinségének enyhítésére* lehet törekedni a mai viszonyok között és — ha csak a legkisebb lehetőség is nyílik erre, —

feltétlenül meg akarom valósítani a szükséglakásépítési programot,

esetleg inségmunkával egybekötve. Munkalehetőségek hiányában ugyanis rohamosan növekszik a nyomorgók száma és egyre jobban előtérbe lép az inségesek megsegítése: a közjótékonyság.

— A székesfőváros közjótékonysági tevékenysége kétféle: *zárt intézetekben* való gondoskodás és úgynevezett *nyílt segélyezés.* Budapesten a zárt szegénygondozás is fejlesztésre szorulna, mert szeretetotthonaink és árvaházaink mai befogadóképessége nem felel meg az ellátásra szorultak számának. Azonban itt is megköti az alkotni vágyó kezet *a súlyos gazdasági helyzet,* úgy, hogy

a közeljövőben mindössze a szeretetotthonok férőhelyeinek négyszázötvennel való szaporítása válik lehetővé.

— A székesfőváros nyílt közjótékonysági berendezkedésének és tényked sének ma már egyik legjelentősebb ágazata *az inségenyhítő akció,* amelyet az utolsó évtized súlyos gazdasági viszonyai hívtak életre. A gazdasági válság kiterjedésével kapcsolatban az utóbbi évek során mind többen és többen szorultak reá a közhatóság anyagi támogatására, úgy, hogy az inségakció terjedelme és fontossága állandóan növekedett.

Önmaga ellen vét az a társadalom, amelyik ilyen súlyos gazdasági viszonyok között magára hagyja inséges polgártársait.

Meg kellett tehát teremteni a teljes harmóniát a társadalmi és a hatósági segélyezés között, hogy egymást kiegészítsék. *A legnagyobb hálával kell megemlékeznem itt a Főméltóságú Asszony nemes elhatározásáról,* amelyel kezébe vette egy valóban nagyszabású és országos jelentőségű segélyezési akció megindítását és lebonyolítását, *példát szolgáltatva az ország minden polgárának.*

— A rendelkezésünkre álló segélyezési eszközök gazdaságosabb felhasználhatása tette szükségessé, hogy *a segélyezés rendszerét végrehajtási utasítás kiadásával ujjászervezzem.* Különösen fontos volt ez az ujjászervezés a mostani téli inségenyhítéssel kapcsolatban. A hideg idő által is erősen megviselt és a külső munkák szünetenélküliek, valamint az állandóan súlyos körülmények lése miatt nagy mértékben megnövekedett számú munkaközött tengődő munkaképtelenek télen mindig fokozottabb áldozatot követelnek a hatósági inségenyhítő akcióktól. A segélyezési tevékenységben, minden segélyre szoruló — megfelelő előzetes környezettanulmányozás után — *ellenőrző igazolványt* kap és amellett állandó szegénygondozás, családlátogatás által

biztosítom a segélyekkel való visszaélések kiküszöbölését és a rendszertelen túlsegélyezést.

— Ehhez a munkához igénybe veszem az egyes kerületekben már eddig is működő *népjóléti megbizottak* közreműködését, de amellett felhívás útján buzdítottam a székesfőváros társadalmát népjóléti megbizotti tisztségre való önkéntes jelentkezésre. Megelégedéssel állapítom meg, hogy a társadalom megértette a mai nehéz idők követelményeit és az önkéntes népjóléti megbizottakból a rendszeres szegénygondozás céljára

rendelkezésemre álló szeretethadsereg létszáma meghaladja az 1500-at.

— Egyrészt a népjóléti megbizottak és az egyes kerületi előljáróságok népjóléti osztályai, másrészt a közjótékonysági tevékenység irányításával megbizott polgármesteri IX. ügyosztály egymással állandó szoros együttműködésben vannak, másrészt pedig állandó érintkezésben állanak a segélyre szorultak tömegeivel. Ez nemcsak

a segélyezés racionalizálását teszi lehetővé,

hanem a szegényekkel való állandó törődést, a velük való szeretetteljes foglalkozást is, aminek morális hatása sok esetben még az anyagi segítségnél is többet ér. A népjóléti megbizottak a segélyesekkel személyes érintkezésbe kerülve, állandóan ösztönözni tudják őket arra, hogy *a maguk erejéből törekedjenek létfentartásuk eszközeinek teljesen, vagy legalább részben való biztosítására.*

— Budapest székesfőváros inségenyhítő tevékenysége csak akkor válhatik eredményessé, ha áldozatkészségével és szervezettségével nem marad elszigetelve, hanem

az ország többi helyi hatósága is

— különösen Budapest környékének hatóságai — ugyancsak megteszik ebben az irányban kötelességüket. Régi tapasztalat ugyanis, hogy a székesfőváros szegényeinek száma éppen az intenzivebb téli inségenyhítésre való tekintettel a nem budapestiek beszivárgása által erősen megduzzad.

— Összefoglalva az eddig elmondottakat: a téli nyomor enyhítésére a főváros részéről biztosítottuk a segélyezés egyöntetűségét, a segélyeszközök racionális felosztását, s az intenzivebb szegénygondozást. *Mindent megtettünk, hogy a székesfőváros rászorult inségeseinek a téli hónapokat elviselhetővé tegyük.*

*

A polgármester nyilatkozata nagy megnyugvást jelent. Bármennyire is szükre kellett szabni a költségvetés kereteit: szociális célokra a polgármester változatlanul tekintélyes összeget fordít és amint hangoztatja, *további tervei is vannak az inségesek felsegítésének kiélyítésére.* A mai nehéz időkben minden elismerés és dicséret megilleti a főváros felelős irányítóját, aki okos előrelátással állandóan fejleszti a szegénygondozás és támogatás körülményes feladatkörét.

Folyik a szántás-vetés, amely előkészíti Budapest jövő évi gazdálkodását

A törvényhatóság sorozatos közgyűléseken tárgyalja a költségvetést

Amitől a közönség féltette, amitől minden komoly ember védte, óvta a főváros költségvetést-alkotó közgyűlését: *a demagógia nem tudott rést törni a nívó frontján.* El kell ismerni, régen láttuk a főváros közgyűlését ilyen fölemelően nemes munkában, amelynél pártok és egyének vetekednek abban, hogy a közös, egyetértő munka eredményeit minél tökéletesebben domborítsák ki és megmutassák, hogy a főváros közgyűlése nagyszerű egységgel küzd Budapest megmentéséért. Az ilyen munka nem maradhat siker nélkül, az ilyen munka a főváros lakosságának hálájára érdemes.

A vita alaphangja bizakodó, de egyetlen jelét sem láttuk az elbizakodottságnak. A szerénységben, a bölcs óvatosságban, — majdnem azt mondanánk — az enyhe, de nem fölösleges pesszimizmusban maga *Sipőcz* Jenő dr., a polgármester járt elől. Érezni kellett a polgármester szavaiból, hogy *veszedelem nincs, de vigyázni kell, hogy a kisebb zavarokat is elkerülhessük.* A főváros vagyona tíz év alatt megháromszorozódott, nem történt tehát pazarlás, a tizenhatmillió deficit is szerény fölöslegge edződött a tanács tüzében, de — soha sem lehet tudni! — a költségvetés rugalmassága zavarokat szenvedhet. Megeshetik, hogy a bevételek nem folynak be úgy, mint reméljük: de akkor még mindig vannak olyan remédiumok, amelyeket egyelőre — hála Istennek — szögre lehetett akasztani.

Ez a komoly hang csengett végig a vita minden — pardon: *majdnem* minden — beszédén, mégha a baloldal szónokai azt igyekeztek is bizonyítani, hogy a deficit csak *látszólagosan* tűnt el. Hát persze hogy így van, csak ők baloldaliasan mondták azt, amit a polgármester és a többség szónokai úgy fejeztek ki, hogy ha a bevételek nem folynának be a remélt mértékben... Hát nem ugyanaz a kettő?

A vita másik kiemelkedő pontja volt *a fővárosi törvény kritikája.* Most már nem előre sejtések alapján, hanem a gyakorlatban való megismerés és tények alapján. Meg kell állapítani, hogy a baloldal, ha felvonult is egy szerény, igen halvány flottatüntetésre, nem tudott általános frázisoknál egyebet mondani! Ezek is a javaslat tárgyalása során gyüjtött régi arzenálból való fringiák voltak, nem is igen villogtatták a nap felé a — rozsdafoltok miatt. Annál nagyobbszabású, a tényeket pompásan kidomborító volt az a méltatás, amelyet *Kozma* Jenő mondott az új fővárosi törvényről, a tanács kitűnően bevált intézményéről. Ha hibák vannak, Istenem, a törvényt is úgy kell nevelni, mint a kisgyermeket: a fővárosi törvény most van fogzásban, milyen tökéletes lesz, mire a bölcsességfoga is kinő!...

Volt még egypár intézmény, amelyeket tökéletes joggal dícsért meg *Kozma* Jenő, aki pedig nem híve az olcsó tömjénezésnek. Annál nagyobb értékű az ilyen dícséret, mert ugyanakkor *Kozma* Jenő igen komoly szavakkal illette az adminisztrációt, azaz hogy nem is az adminisztrációt, hanem a túlhajtásokat. Hát ezek bizony megvannak és alaposan végig kell még egyszer búvárkodni az új törvényt, hogy meg lehessen találni a nem is nagy, de annál élesebb kést, amellyel az operációt véghez lehet vinni.

Még egy fontos témája volt *Kozma* Jenőnek és ez közlekedés kérdésének megoldása. Erről a vitában szinte mindenki beszélt és szinte állandó refrén volt a BSzKRT és az Autobuszüzem egyesítésének gondolata. Kozma maga még a közlekedési diktátorig is hajlandó elmenni, ami bizonyítja, hogy a közlekedési ügyekben sürgős és radikális segedelemre van szükség.

Nevezetessége, megnyugtató, rendkivül jó hatást kiváltó eseménye volt a költségvetési vitának *Wolff* Károly beszéde is, aki mély meggyőződéssel, szavainak kiváló erejével hirdette a béke, az együttműködés gondolatát. A kereszténypárt vezére magasan fölülemelkedett a pártszempontokon, *egész* Budapest érdekében beszélt, nem látott és nem érintett mást, csak ennek a városnak hatalmas létérdekeit, amelyek az iparban és a kereskedelemben gyökereznek. Természetesen ő is úgy látja, amint éppen mai vezércikkünkben fejtjük ki, hogy az életet a munka jelenti. Nagyjelentőségű, hogy a termelőmunka érdekében a kereszténypárt vezére az anyagbeszerzés lehetővé tételét követelte, ugyanakkor pedig egyik alvezére erőteljesen harcolt a közmunkák haladéktalan megindításáért és az *ésszerű* takarékosságért, a belföldi kölcsön felvételében látja az alkotó tevékenység alapfeltételét.

A vita egyik leghatalmasabb beszédét természetesen *Harrer* Ferenc mondta, aki ezuttal a takarékosság kérlelhetetlen, szinte már fölöslegesen makacs bajnokaként mutatkozott be. Ha még megemlítjük, hogy a legformásabb, nőiességében excelláló beszédet *Toperczer* Ákosné mondta és hogy *Sipőcz* polgármester az általános vitát bevezető beszédében szeretettel védte a tisztviselői kart, akkor fel is soroltuk ennek az igen kiváló két napnak legfőbb értékeit.

Ügyosztályok harca a helyikikötő és az állatvásártelep hovatartozása miatt

A polgármester a döntést előreláthatóan a tanácsra bízza

A legutóbbi ügyosztályi átcsoportosítás során a polgármester a Ferencvárosi Helyikikötőt, amelynek ügyeit előzően a csatornázási és a közgazdasági ügyosztályok, meglehetősen rendszertelenül, közösen intézték, a közélelmezési ügyosztályhoz csatolta át. A költségvetés tárgyalása alatt indítvány hangzott el, hogy a kikötő adminisztrálását bízzák újra a közgazdasági ügyosztályra és ilyen előterjesztést intézett a polgármesterhez a közgazdasági és ipari ügyosztály is. A közgazdasági ügyosztály azonkívül magának kéri az Országos Tenyész- és Használlatvásártelepek igazgatását is, holott ennek adminisztrálása régi idők óta a közélelmezési ügyosztályhoz tartozik.

A közgazdasági ügyosztály azzal indokolja előterjesztését, hogy a helyikikötő szorosan összefügg a dunai rakpartokkal, amelyek felügyelete a közgazdasági ügyosztály hatásköre. Éppen nemrégiben tették az ügyosztály feladatává, hogy

készítsen új, részletes javaslatot a rakodóportok megfelelőbb és gazdaságosabb kihasználására

és ennek a feladatnak, az ügyosztály álláspontja szerint, jól megfelelni csak akkor tudnak, ha munkakörükbe vonhatják a helyikikötőt is, amely a rakpartok egyenes folytatása. A másik argumentum az, hogy *a közraktárak bérlete néhány éven belül lejár*, ezalatt feltétlenül teljesíteni kell a déli városrészek állandó követelését, hogy

a közraktárakat a dunaparti teherpályaudvarral együtt letelepítsék ki és tegyék lehetővé a Ferencváros fejlődését a Duna irányában.

A közraktárak kihelyezésére csak egyetlen alkalmas hely van: az új helyikikötő területe és így ezeket az egymásba kapcsolódó terveket egymástól elválasztani nem lehet.

Az érvekkel szemben a közélelmezési ügyosztály azt az álláspontot képviseli, hogy

a helyikikötő raktárházát és rakodópartját az új nagyvásártelep kereskedelme fogja igénybe venni és csak így lesz megjavítható a mostanáig erősen deficites kikötő kihasználása.

A ferencvárosi helyikikötő — mondja a közélelmezési ügyosztály — akkor is szolgálhatja a kereskedelem általános érdekeit, ha az ügyosztály hatáskörében marad, mert így sem lesz semmi akadálya annak, hogy az élelmiszerkereskedelem mellett egyéb kereskedelmi ágak is igénybe vegyék. Eddig is a központi vásárcsarnokhoz tartozott a Vámház előtti 500 méter hosszú rakodópart, amellyel az új központi vásárcsarnok megnyitása után a közgazdasági ügyosztály fog rendelkezni.

A közélelmezési ügyosztály álláspontjával szembehelyezi a közgazdasági ügyosztály azt a városrendezési kívánalmat is, hogy

a belső rakpartokon meg kell szüntetni a gabona-, szén-, homok- és kavicslerakodást,

ami szintén csak abban az esetben valósítható meg, ha a közgazdasági ügyosztályhoz tartozó *dunaparti felügyelőség intézi a helyikikötő ügyeit.* Mivel mind a két ügyosztály mereven ragaszkodik a maga álláspontjához, a tanács fogja rövidesen eldönteni, hogy ki legyen a helyikikötő gazdája.

Van egy olyan felfogás is, hogy

a kikötő hovatartozásának eldöntése a polgármester kizárólagos joga,

mert az új fővárosi törvény szerint az ügyosztályok és ügyosztálycsoportok számát ugyan a törvényhatósági bizottság állapítja meg, de az egyes ügyosztályok ügykörét a polgármester jelöli ki és azokat az egyes csoportokba ő osztja be. *Így a kikötőt is.* Vitatható ugyan, hogy egy ilyen nagyfontosságú intézmény adminisztrációját lehet-e egyszerű hatásköri intézkedéssel eldönteni. Előreláthatóan az lesz a helyzet, hogy a polgármester elhárítja magától a döntést és a tanácsra bízza a végső szó kimondását.

HUTTER
ES
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal
fordulnak szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

Az összes márkás hálózati Rádiók 5.— P. havi részletről fölfelé
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein u. 19. Tel.: J 351-50

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

Ujjáéled
NOVOPIN szénsavas fenyőfürdőben
idegesség, fáradtságellen

Bizonyos vonatkozásokban sor kerül a fővárosi törvény módosítására, — mondja Kozma Jenő

Liberális ügyrendet a törvényhatósági tanácsnak! — Alacsonyan állapították meg a bizottsági tagok létszámát — Nem foglalkoztatják eléggé a szakbizottságokat — Az ügykezelés nem változott semmiben: ma is olyan nehézkes, mint azelőtt volt

Ma már a részletes vita derekán tart a közgyűlés és a költségvetés rövidesen megkapja a törvényhatóság hozzájárulását: a jövő évi gazdálkodás tükre minden részletében tisztán áll az autonómia szervei előtt. Pontosan az előírt menetrendhez igazodott a költségvetés vitája, amelynek nagyvonalúságát, tárgyilagosságát és szakszerűségét az első felszólaló: *Kozma* Jenő hatalmas beszéde mintegy követendő példaképpen jelölte meg a közgyűlés tagjai számára. Kitért a városigazgatás összes részleteire és utalt a fővárosi törvény intézkedéseinek hatására, nem hallgatva el azt a véleményét, hogy *bizonyos irányokban változtatásokra van szükség.* A feltűnést keltő bejelentés részleteiről és a törvény gyakorlati eredményeiről

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Most már beszélhetünk *a törvény kritikájáról* és tehetünk bizonyos megállapításokat, amelyekhez a gyakorlat adta az anyagot. Mindenekelőtt örömmel és nagy elégtétellel állapítom meg, hogy a törvényhatósági tanács megalkotásával *olyan konszenzus jött létre az összes pártok között, amelynek révén minden politikai él megszünt.* A tanácsban minden párt egyformán, együttesen és közös akarattal működik a főváros érdekében és alig vannak surlódási felületek. A törvény politikai része elérte, hogy

az összes pártok megtalálták a komoly együttműködés lehetőségét a polgárság érdekében.

Ennek a törvénynek a hatása, hogy Budapest talán az egyetlen főváros a kontinensen, amelyik *a mai válságos időben gazdasági erejének teljes birtokában van.*

— Ami a törvény adminisztratív részét illeti, az mindig az emberektől függ. Az adminisztráció átalakítása nem olyan egyszerű kérdés: az élet fogja megmutatni, hogy a törvénynek ez az adminisztrációs része *mennyire tud beválni.* Mindenesetre hiba vagy hiányosság, hogy

a törvényhatóság adminisztrációja a törvény előkészítésében nem vett részt

és amikor a törvényt alkalmazza, csak a paragrafust nézi, ám nem mindig érzi át a törvény szellemét, mint azok, akik a törvény megalkotásában résztvettek. Ez a kérdés azonban önmagától megoldást talál, mert *az élet fogja az adminisztrációs részt kicsiszolni.*

— Szerencsésen állapították meg a *főpolgármesteri hatáskört,* mert köztudomású, hogy a multban állandó hatásköri villongások voltak a polgármesteri és főpolgármesteri hatáskörök között. Lényegesen változott a polgármesteri hatáskör is, amellyel természetesen *nagyon megnőtt a polgármester felelőssége.* Ez a felelősség és munkakör megoszlik a polgármester és alpolgármesterek között és csak

az adminisztráció látná a hasznát, ha mielőbb megszerveznénk a harmadik alpolgármesteri állást.

— A tanács és a polgármester együttműködése garanciája *a jól áttekinthető és biztonságos városirányításnak.* A törvényhatósági tanács adminisztratív szempontból is ideális intézmény, mert rugalmas, gyors és mint a költségvetés összeállításánál is láttuk: *alkalmas arra, hogy a választott tanácstagok a főváros életébe lényeges befolyást gyakorolhassanak.* El kell ismerni, hogy a tanács intézménye adta meg a törvényhatósági bizottságnak

a valódi autonómiát,

amely képes volt most egy egészen újszerű költségvetést is megalkotni. Betekintettünk a városi adminisztráció legelrejtettebb zugaiba és csak azt sajnálom, hogy *amikor az ellenzéket a munkába való részvételre hívtuk, akkor ezt visszautasították* azzal, hogy nem akarnak semmiről sem tudni.

— Van azonban a tanácsi működésnek hiánya is:

hiányzik az ügyrend, amelyet pedig liberális formában kell a gyakorlatba átvinni,

hogy meg legyen a lehetőség az összes ügyek alapos kidolgozására. Nem habozom annak a kijelentésével, hogy *a tervezetet sok tekintetben elhibázottnak tartom* és ezért arra törekszem, hogy bizonyos kiegészítések és javítások érvényesüljenek a végleges ügyrendben, amely sok félreértést fog kiküszöbölni és sok surlódási felületet eltüntetni.

— Az új törvény hibájának tartom, hogy

a választott bizottsági tagok száma túlalacsonyan van megállapítva.

A főváros polgárságának érdeklődése sokkal inkább felkelthető, *ha többen foglalkoznak érdemlegesen Budapest ügyeivel.* Nem lehet majd elzárkózni *a törvény reviziója* elől és én

a bizottsági tagok számának szaporítását fogom szorgalmazni.

Hibája a törvénynek az is, hogy

a szakbizottságok nincsenek kellően foglalkoztatva

és ha a törvény rekonstrukciójára sor kerül, úgy ebben a vonatkozásban is változtatások következnek.

— Sajnos, az új törvény adminisztratív részében még nincsen megoldva *az ügykezelés,* amely

ma is éppen olyan nehézkes a városházán, mint ezelőtt volt.

Hibáztatom a *kerületi közigazgatás visszafejlődését* is, amely nincs megfelelően kihasználva. A kerületi választmányok nem működnek, pedig hivatásuk arra szolgál, hogy állandó nexust tartsanak fenn a lakosság minden rétegével.

— Mindezek a hibák és hiányosságok azonban pótolhatók. Kölcsönös jóindulattal, az ügyek szeretetével és az összlakosság érdekeinek felkarolásával nagy eredményeket érhetünk el Budapest fejlesztése és felvirágoztatása körül és én hiszem, hogy *a gazdasági vihar elmulása után a fejlődés nagyszerű perspektivája nyílik meg előttünk.*

*

Kozma Jenő nyilatkozata érdekesen vetíti elő az új törvény egyéves múltjának mérlegét. Komoly és objektiv megállapításai biztosítékot nyújtanak arra, hogy a főváros ügyvitelének alakulását az élethez akarja hozzáigazítani, mert csak így érvényesülhet a polgárságnak az az akarata, hogy *a főváros autonómiája az önkormányzat ideális intézménye legyen.*

Megszervezik a bécsiek a „Wien" propagandairodát Budapesten

A Váci-utcában keresnek helyiséget az idegenforgalmi állomás részére

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában közölte *Heinl* Eduard osztrák kereskedelemügyi miniszter nagyjelentőségű nyilatkozatát a Bécsben felállított budapesti idegenforgalmi irodáról, amelyben kifejezte azt a reménységét is, hogy *a bécsi iroda működése összhangzatos idegenforgalmi együttműködést fog kifejleszteni a két ország között.* Úgylátszik, hogy a főváros bécsi állomásának már az induláskor mutatkozó sikeres működése Bécs városára is serkentőleg hatott, mert

a bécsi városháza vezető köreiben máris foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy ők is a bécsi kirendeltség mintájára felállítják Budapesten a „WIEN" idegenforgalmi propagandairodát.

Az osztrák idegenforgalmi érdekeket néhány év óta az *Österreichischer Verkehrsbüro* Nádor-utcai irodája képviseli, amely azonban nem reprezentálja mindazt a sok értéket, amelyet Bécs valóban magáénak mondhat. Ebben az irodában az osztrák érdekeltségen kívül számos tengerhajózási társaság bizományosa is működik és mert berendezése és kiállítása sem méltó az osztrák fővároshoz:

nemsokára viszontláthatjuk Budapesten a főváros bécsi expoziturájának hűséges másolatát, a bécsiek itteni idegenforgalmi szervezetét.

Értesülésünk szerint *a Váci-utca egyik megüresedett üzlethelyiségére pályáznak a bécsiek,* akiknek a megbízottja az elmult napokban Budapesten járt és részletes tájékozódást szerzett a lehetőségekről és az üzletbérekről, amelyek

a Váci-utcában bizonyára éppen olyan horribilisek, mint a Kärtnerstrassen.

Hivatalos megkeresés még nem érkezett sem a fővároshoz, sem az állami szervekhez, mert egyelőre csak a szervezés előkészületei vannak folyamatban, de ennek megtörténte után *Bécs városa megtalálja a megfelelő lépéseket, hogy Magyarország fővárosában működésbe hozza propagandairodáját.*

Régi igazság, hogy Bécs mindig megelőzte a magyar Budapestet, ami úgylátszik most megfordítva történt: a bécsiek tanultak tőlünk és gyorsan elhatározzák a jó példa követését.

MI A LEGDRÁGÁBB ? MI A LEGOLCSÓBB ?

A LEGDRÁGÁBB kincse Önnek — a szeme. Vigyázzon rá, mert a gyenge vagy káprázó világítás időelőtt tönkreteszi.

A LEGOLCSÓBB a modern gyöngyfénylámpa. Annyiba se kerül, mint egy napi dohányzása. Amit lámpákra ma kiad, azt később szemüvegen és orvoson százszorosan megtakarítja. GONDOLKOZZÉK és összes izzólámpáit azonnal cserélje ki modern

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPÁKRA!

Leukoplast ● magyar gyártmány

WEISZ A. fogaskerékgyár

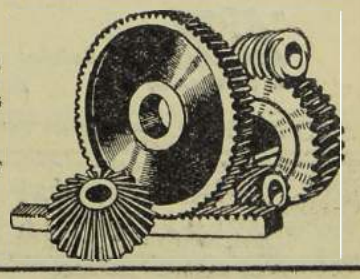
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés

Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.

Tel.: J. 398-05 és 455-85

Távirati cim: MODUL, BUDAPEST

Alapittatott: 1909.

Hat héten belül megindul a Belváros-Baross-utcai villamospótló autobuszjárat

Meglepetéseket ígér a Beszkárt készülő téli menetrendje
További tervek az autobuszforgalom kiterjesztésére

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában a sajtóban elsőnek szenzációsan ható hírt közöltünk a budapesti közúti közlekedésben a közeljövőben történő és korszakot nyitó újításról. Megírtuk, hogy a főváros belső területén a síneken mozgó és hovatovább idejétmulta villamos közúti forgalom lassankint átadja helyét a mozgékony, fürge és gyors autobusznak, sőt az *autobuszközlekedés okszerű kiépítésével akarják megoldani Nagy-Budapest távolsági forgalmának problémáját is,* miután a jelenlegi pénzügyi helyzetben *hosszú időre kivihetetlennek látszik a földalatti gyorsvasút megépítése.*

Az aktuális közlekedési kérdésekről

Bódy László dr., tanácsnok

a következőkben tájékoztatta a Fővárosi Hirlap munkatársát:

— Az autobusz üzemigazgatósága, mint a *Fővárosi Hirlap* már megírta, tudomásul vette a polgármester azon nagyjelentőségű rendelkezését, hogy a Belváros szűk utcáin és a Baross-utcában átvegye a villamosvasúttól a közúti forgalmat. A kidolgozott forgalmi terveket átküldte a főváros a Beszkárt igazgatóságához, amely szintén letárgyalta, de érdemleges válasza még nem érkezett meg a Városházára. A főváros közönsége a reform révén csak előnyökhöz jut, mert nemcsak a villamosvonalat veheti igénybe a régi menetdíj mellett, vagyis 16 filléres szakaszjeggyel és 24 filléres vonaljeggyel, hanem meglesz az első lépés a publikum régi óhajtásának megvalósítása felé: a Belváros—Baross-utcai autobuszvonalon életbelép az átszállási lehetőség a villamosra, illetőleg a villamosról az autobuszra.

— A polgármester tervezett intézkedése

az első nagyjelentőségű lépés a közlekedés egyesítése érdekében

és megvan a remény arra is, hogy az első lépés után következik a folytatás és a többi nagyvárosban már bevált módon a belső területeken teljesen átveszi a közlekedést az autóbusz. *Érdekes találkozása a különböző hatóságok felfogásának az a tény, hogy éppen aznap, mikor a polgármester a nagyjelentőségű újítást elrendelte, érkezett meg az államrendőrség főkapitányának átirata is, amelyben nyomatékkal kéri a fővárost, hogy közlekedésrendészeti okokból mielőbb intézkedjék a villamosnak a Belvárosból való kitelepítése iránt.*

— Az új autóbuszjárat legkésőbb hat héten belül megindul.

Körülbelül ennyi időbe kerül, amíg elkészül a *Beszkárt új,* a racionalizálás követelményeinek megfelelő *téli menetrendje.* Az új menetrendtervezetet még nem kapta meg a közlekedési ügyosztály, de ebben a menetrendben már szerepelni fog a villamosközlekedést pótló autóbuszvonal.

— Hogy milyen tempóban halad majd az autóbuszközlekedés fejlesztése, erre vonatkozóan csak azt közölhetem, hogy

Borvendég Ferenc alpolgármester úr, aki az új nagyjelentőségű közlekedési politikát irányítja, további villamosvonalak beszüntetésére is gondol.

Igy legközelebb valószínűleg a *2-es reláció megszüntetésére* kerül a sor, amely tudvalevően csupa szűk, zegzugos uteán halad. Helyébe ugyanesak *autóbuszforgalmat állítanak be, egyelőre a Rókus-kórház és a Kossuth Lajos-tér között.* Vannak későbbi tervek is, ezek azonban csak akkor lesznek megvalósíthatók, *ha elegendő kocsi áll rendelkezésre.*

— Az autóbuszüzem kocsiparkjának kibővítése csak a két üzem egyesítése után kerülhet sorra, ugyanakkor gondolhatunk csak

a pesti Dunaparton haladó villamosközlekedés felhagyására is.

Helyébe a Mária Valéria-utcán keresztül autóbuszvonal létesül. Ez a lépés idegenforgalmi és városesztétikai szempontból is igen nagyjelentőségű lesz, mert megadja a lehetőséget a Dunakorzó kiszélesítésére, vagy parkirozására.

— A Beszkárt és az Autobuszüzem egyesítésére vonatkozó előterjesztés már készül

és olyan stádiumban van, hogy a költségvetés letárgyalása után rövidesen a közgyűlés plénuma elé kerül. A tervezet elgondolása az, hogy bekövetkezett az az idő, amikor a villamos továbbfejlődésének korszaka a belterületen megszünik és ezt a szerepet az autóbuszközlekedésnek kell átadni, viszont a villamosközlekedés számára új területek és új feladatok nyílnak a külteki és környékbeli közlekedés megjavításában.

A villamosvasút most készülő új menetrendje iránt *a Beszkárthoz közelálló helyen is érdeklődtünk,* ahol azt az értesülést szereztük, hogy az *új menetrend sok meglepetést fog tartalmazni.* A Beszkárt a kocsisűrűséget mostanáig mindig számlálási adatok alapján állapította meg, ez a rendszer azonban sehogysem vált be és egyre több panaszra adott módot. Az új menetrend a racionalizálást a kocsikilométer-teljesítmény csökkentésével oldja meg. Nem a meglévő vonalakon ritkítja a járatokat, hanem felhagy egyes olyan vonalakat, amelyeknek a fenntartása sohasem, vagy csak alig fizetődött ki.

Decentralizálják a kórházak adminisztrációját

Készül az új kórházi szabályrendelet. — Távfűtési berendezést terveznek a Szent István-kórházban és a környező egészségügyi intézményeknél

Múltheti számunkban feltünést keltő híradásunkban beszámoltunk arról, hogy a főváros teljesen új alapokra helyezi a kórházi gazdálkodást és egészen új kórházi költségvetést készített. A közegészségi ügyosztály megfeszített munkával szinte szakadatlanul dolgozik ennek az új alapokra helyezett gazdálkodási rendszernek az előkészítésén, amelynek

első és radikális lépése a kórházi gazdálkodás decentralizálásának bevezetése lesz.

A kórházi alosztályt ugyan már két évvel ezelőtt megszüntették, de a likvidálás munkája még mindig tart s helyébe a számvevőség egyik csoportja lépett, innen történik az ápolási díjak kivetése és behajtása. A kórházak szükségleteinek beszerzése is központilag, egységes versenytárgyalások útján történik. A decentralizálásra azonban, amelynek gondolata már évekkel ezelőtt felmerült, mostanáig nem került sor.

Salamon Géza tanácsnok, a közegészségügyi osztály agilis vezetője, a legközelebbi feladatnak tekinti a decentralizáció végrehajtását és a polgármester utasítására megtette a nagyfontosságú reform keresztülviteléhez szükséges intézkedéseket. *Sebő* Béla főszámvevővel együtt az elmúlt héten a kórházakat járták, az ottani gondnoki hivatalokat vizsgálták meg és

Salamon Géza tanácsnok a tapasztaltak alapján készíti el a közeli napokban jelentését és előterjesztését a decentralizálás végrehajtására.

— A kórházak vezetésének decentralizálása, — mondotta *Salamon* tanácsnok a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának, — hamarosan megvalósul. A decentralizálás azt jelenti, hogy

minden kórházcsoport a megfelelő központi ellenőrzés mellett maga vezeti az ügyeit, önállóan szerzi be szükségleteit és önállóan hajtja be az ápolási díjakat is, amit eddig a számvevőség behajtási osztálya végzett.

Az egyes kórházcsoportok továbbra is az igazgató-főorvosok vezetése alatt maradnak, de mellettük a gondnokok nagyobb és önálló hatáskört kapnak. Ez a rendszer voltaképpen azt célozza, hogy a kórházcsoportok önmaguk igyekezzenek fenntartani magukat és úgy gazdálkodjanak, ahogy az ő szempontjukból a legelőnyösebbnek látszik. A decentralizálást, sajnos, nem lehet egyszerre az egész vonalon megvalósítani, mert nem minden kórházban állnak rendelkezésre a megfelelő hivatali helyiségek, már pedig az ágyhelyek rovására hivatalokat berendezni nem szabad. Több kórházban azonban már előreláthatóan az év folyamán életbe lép az új gazdálkodási rend, amelytől sokat várunk. Természetesen

fokozott éberséggel ügyel a főváros arra, hogy a racionalizálás sem az ápolásnak, sem a betegellátásnak nivóját ne érintse.

Az új kórházi alapszabályok előkészítésén is dolgozik a közegészségi ügyosztály,

az új szabályrendelet azonban mindaddig nem készülhet el, amíg az új kórházi kormányrendelet végrehajtási utasítását ki nem kézbesítik.

Ez a végrehajtási utasítás a főváros értesülése szerint már készül és a közeljövőben nyilvánosságra jut.

Salamon tanácsnoknál érdeklődtünk a *kórháztatarozások* iránt is, s ezt a választ kaptuk: Az egyes kórházi osztályok gyökeres helyreállítását és modernizálását a megszorított pénzügyi keretek ellenére is folytatják. Jövő évre a *Szent István*-kórház gyermekosztálya, szem-, fül- és gégebetegosztálya és a *Szent László-kórház* több pavillonjának tökéletes helyreállítása van tervbevéve. Ezekkel a munkákkal párhuzamosan az egyes osztályok orvosi felszerelését is kiegészíti a főváros a tudomány haladásának megfelelően. Megemlíthetem, hogy

a Rókus-kórház belső restaurálása teljesen befejeződött

és nemcsak a kirívó panaszok szüntek meg, hanem amennyire a többszázéves ódon épület megengedte, az egyes osztályokat annyira modernizálták, hogy

a gyógyászati követelményeknek teljesen megfelelnek.

Érdekes és kevesen tudják, hogy a Rókus-kórház röntgen-osztálya helyén, amelyet néhány év előtt a közegészségi bizottságban olyan élesen támadtak,

ma olyan modern röntgenológia áll, amely felszereléseivel a kontinens egyik legtökéletesebb laboratóriuma.

— A jövő évre tervbe vettük — folytatja informálását a tanácsnok — a Szent László-kórház, a Szent István-kórház és a Bakteriológiai Intézet telepeinek közös fűtőberendezéssel való ellátását.

Ez voltaképpen első kisérlet a városi távfütés megvalósításának terve felé.

Kétféle megoldási mód van. Az egyik az, hogy a három telep számára közös kazánházat építenek és ezzel feleslegessé válik a Szent István-kórház régi fűtőháza, amelynek megszüntetése annál is inkább kívánatos, mert a környéken állandó piszkot termel, holott ez a fűtőház a szülészeti osztály tőszomszédságában van. Értesülésünk szerint van egy másik érdekes ajánlat is a három kórház fűtésére, amely szerint az államvasúti gépgyárak kazánjainak fáradt gőzét vezetnék át megfelelő berendezéssel és ezzel fűtenék a két kórháztelep s a bakteriológiai intézet pavillonjait.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-től,
amelynek győri automobilgyárában
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítóműhely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

Kálzer építési vállalata
I., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

MAGYAR GYÁRTMÁNY
„SENECO"
FÉKSZALAGGAL
FÉKEZVE ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVŐÜZEME
GYÁR: BUDAPEST, VI., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 40
VÁROSI IRODA: X. KER., MEGYERI-UTCA 5. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 970—22.

Minden üzemnek megfelelő bérfizetési tasakot, levélborítékot, papírzacskót gyárt és legolcsóbban szállít PÓSA L. levélboríték- és papírzacskógyára || Budapest, VII., Akácfa-utca 56 || Telefon: J. 333-01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Közös vezetés alá kell helyezni az Elektromosműveket a bánhidai centráléval

Beláthatatlan előnyt jelent a dunántúli erőműtelep működése, amely tökéletes biztonsággal látja el hivatását

A költségvetés általános vitája során sűrűn foglalkoztak az üzemi kérdésekkel és nem egy esetben helyes irányban mutattak rá a nehézségek kiküszöbölésére. Ezzel kapcsolatban nagy érdeklődés előzte meg *az egyik baloldali polgári párt szónokát*, akitől azt várták, hogy tökéletes tárgyilagossággal fogja a hozzáértés göresöve alá fektetni az elektrifikálás nagy problémáját. Ez a várakozás azonban hiábavaló volt, mert *a közgyülés figyelme nem hallott mást, mint politikai szemüvegen vizsgált elfogult kritikát és már régen elkoptatott lillafüredi frázisokat.* A nemzetgazdasági szempontból oly fontos energia-felhasználási és villamosítási probléma sokkal nagyobb komolyságot érdemelt volna meg, mint azt az ellenzéki szónok elmondotta és ha most mégis véleményt kérünk egy olyan kiváló szakembertől, mint *Becsey* Antal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke: ezt csak azért tesszük, hogy a közgyülésnek ebben a kérdésben talán nem teljesen tájékozott tagjait komoly mérlegelésre késztessük.

Becsey Antal

az Elektromosművek és a bánhidai erőmütelep egymás között kialakuló viszonyáról a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekelőtt nem szabad elfelejteni, hogy a főváros kelenföldi telepe csak *lassan fejlődött* és így nem tudott lépést tartani a folyton fokozódó igényekkel. Most valóban nem időszerű afölött vitatkozni, hogy a bánhidai centráléra szükség volt-e vagy sem, — mert már *tényekkel állunk szemben:*

a bánhidai centrále működik és kifogástalanul látja el a maga hivatását.

Annakidején, amikor a bánhidai cántrálé létesítése napirendre került, *messzekiható országos elektrifikálási mozgalom vetette előre árnyékát* és ez a centrálé azzal a feltétlenül okos elgondolással készítette a maga számításait, hogy *közvetlenül a bányatelep mellett fogja felhasználni a rossz és olcsó hazai szénterméket.*

— Ebben az időpontban a BSzKRT úgy állott, hogy a régi telepeit leállítja és teljesen új energia-termelő állomásokat létesít, ami horribilis költségeket igényelt.

Körülbelül 20 millió pengős beruházásra kellett volna áldozatot hozni a főváros közönségének

és így Budapest szempontjából kedvező volt, hogy *ettől a költségtől tehermentesítették a bánhidai áramfejlesztő megalkotása révén.* A fővárosi villamosvasutak egy év óta használják a Bánhidán termelt áramot, ahonnan az első gyermekbetegségek lezajlása óta, *tökéletes biztonsággal folytatódik az áram előállítása és továbbítása.* Most az a helyzet, hogy a főváros és a környék számára átvenni szándékolt 130 milliós kilowatt óramennyiségből 60 milliót felvesz a BSzKRT, ami azt jelenti, hogy

a villamosvasutak energia szükséglete teljesen kielégítést nyer anélkül, hogy a fővárosnak súlyos befektetéseket kellett volna eszközölnie.

Hozzátartozik a tényekhez az is, hogy az Elektromosművek áramfejlesztője a várható fogyasztási mennyiség megszervezésére készült, de ugyanakkor nem számolt a BESzKÁRT szükségletével, amelynek a biztosítása feltétlenül akadályokba ütközött. Ha elkészülnek az új gépberendezések, akkor sem elégséges az ott termelt árammennyiség, mert ezzel el tudják ugyan látni a főváros fogyasztóit, *de arra nem elég, hogy a BESzKÁRT-nak is áramot adhasson.*

— A bánhidai centrálé nem azért épült, hogy a fővárosra alapozza a maga működését, hanem azért, hogy

behálózza a dunántúli megyéket és hogy rendelkezésére álljon a budapest—bécsi vasuti vonal villamosításához.

Erről az utóbbi keresztülvitelről egyelőre nem lehet szó és csakis ezért állítható, hogy a bánhidai centrálé *egyelőre túlméretezett üzem* benyomását kelti. Az adott helyzetet kell figyelembe venni: a bánhidai centrálé egy nagy nemzetgazdasági vagyontárgyat jelent. Szükség volt és szükség lesz erre fokozottabban a jövőben, miért is

nagy nemzeti érdek ezzel úgy foglalkozni, hogy a centrálé működése a köz javára is gyümölcsözővé váljék.

Örvendetes, hogy a Kőtéri transzformátorállomás elkészülte után az Elektromosművek is be tudnak kapcsolódni a bánhidai telepbe és így *kooperációs együttműködéssel válik kilátásossá az energiatermelés gazdaságos elosztása.* Meg fogjuk találni azt a helyes útat, amelyiken nem károsodik az Elektromosművek, de megtalálja számításait a dunántúli erőműtelep is.

— A kelenföldi centrálé kihasználási tényezője évi 8640 órából áll és a főtörekvés, hogy a kacapitást a legjobban vegyük igénybe, mert ez az egységárak alakulására is döntő befolyást gyakorol. A termelés önköltsége mindenképpen fennáll, de csak akkor fizetődik ki, ha lehetőségek teljes érvényesítésével az önköltségi kiadásokat olcsóbbítani tudjuk. Látszólag érdekellentét van tehát a főváros és a bánhidai erőműtelepek között, mert a dunántúli telep is ennek a törekvésnek a sikerét keresi.

A kooperáció feladata, hogy megtalálja a legjobb megoldást.

Mindkét üzemnek érdeke a fogyasztók erőteljes beszervezése, hogy lehetőleg megközelítsék a csúcsterhelés fogyasztását, mert a termelési költségek elosztása csakis így válik kedvezővé. Az Elektromosművek igyekszik is arra, hogy a nappali órákban mutatkozó erőfeleslegeit el tudja helyezni és *jó propagandával máris jelentős sikereket mutathat fel.*

— Nincs más megoldás, minthogy

az Elektromosműveket a bánhidai teleppel közös vezetés alá kell helyezni,

hogy megtalálják a harmónikus együttműködést és hogy ne szembenálló felek, hanem párhuzamosan működő intézmények legyenek. Álláspontom, hogy *a dunántúli centrálé üzemvezetését úgy technikai, mint kommerciális szempontból az Elektromosművek kezébe kell tenni.*

*

Becsey Antal nagyérdekességű nyilatkozata mindenesetre más megvilágításba helyezi a főváros és a bánhidai telep egymásközti viszonyát, amelyet nem lehet és nem szabad a napi politika sekélyes ingoványára vinni. Meggyőződésünk, hogy *a két nagy üzem együttműködése értékes eredményeket hoz az ország energiaszükségletének célirányos és eredményes biztosítására.*

Biztonsági okokból is szükséges a két telep együttműködése

Más illetékes oldalról is megvilágítani kívántuk a székesfőváros álláspontját a bánhidai centráléval kapcsolatban.

Deutsch Lajos,
az Elektromosművek vezérigazgatója

erről a kérdésről a következő szakszerű felvilágosítást adta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A bánhidai áramátvételre ideiglenes megegyezés érvényes, mely szerint úgy a főváros, mint a BSzKRT *4 fillérért* veszik kilowattóránként az áramot. Ezt az ilymódon átvett mennyiséget ideiglenesen elszámoljuk és

a végleges megállapodásra most folynak a tárgyalások.

Hogy a tárgyalásokat még nem fejezték be, annak legfőbb oka, hogy az árammennyiség átvételéhez szükséges *technikai berendezések* nem voltak készen. Az e célra épült *Kötéri állomás* most már készen áll és az az árammennyiség *a maximuma annak, amit átveszünk és felhasználni tudunk.* Ebbe az állomásba most még egy reguláló berendezést szerelnek, s akkor

a bánhidai és kelenföldi telepek parallel fognak dolgozni.

Ennek megtörténte után kerül a sor *a végleges szerződés* megkötésére is.

Arra a kérdésre, hogy szükség van-e a bánhidai centráléra, illetve felesleges-e a kelenföldi telep, így hangzott a vezérigazgató válasza:

— Hogy szükséges-e vagy nem, akkor tudok precizebben felelni, ha megfordítom a kérdést: *szükségtelen-e a bánhidai telep* és el lehet-e hagyni? Erre pedig azt mondom, hogy *nem*, mert

Budapest áramellátásának biztonságát szolgálja.

Ez kétségtelen. Ha már megvan a bánhidai telep, annak üzembentartását szükségesnek tartom és azt kell mondanom, ha el is láthatjuk a helybeli telepekről Budapest áramszükségletét, *csak fokozzuk a biztonságot ennek a centrálénak a bekapcsolásával.* A bánhidai centrálé üzembentartását tehát *szükségesnek tartom és helyesnek is.* Természetes, hogy a bánhidai centráléra egyedül nem lehetne hárítani a főváros ellátását biztonsági okokból sem. Vannak ugyan nagyvárosok, amelyek távvezetéken kapják az áramot, de ezeknek nem egy, hanem három, sőt több távvezetékük van. *A két telep együttműködése tehát nem üzleti, hanem biztonsági érdek.*

Fölmerült a badar terv, hogy gyógydíjat szedjenek a Budapesten tartózkodó idegenektől

A legnagyobb szeretettel és jószándékkal foglalkoznak az összes idegenforgalmi tényezők Budapest és az ország idegenforgalmának fellendítésével és keresve kutatják az eszközöket a komoly eredmények biztosítására. Az Országos Idegenforgalmi Tanács szünet nélkül vizsgálja az összes jelenségeket és a fővárossal karöltve munkálkodik ennek a nagyjelentőségü akciónak a sikere érdekében. Magától értetődik, hogy akadnak szobatudósok, fantaszták és nagy képzelőtehetséggel rendelkező emberek, akik

az idegenforgalommal kapcsolatosan a legkülönbözőbb terveket ajánlják elfogadásra,

anélkül, hogy azoknak gyakorlati hasznosítását kellően mérlegelni tudnák. Ezek a próbálkozások különösen kirívóak most, amikor végre valóban komoly és intézményes berendezkedések alapjait vetették meg azzal, hogy a székesfőváros a maga erejéből idegenforgalmi propagandaállomást rendezett be az osztrák főváros szívében és ezzel

mintegy példát mutatott arra, hogy az idegenforgalom fellendítésére. melyek a kipróbált és célravezető elgondolások.

Hallatlanul erős igyekezet és az ügy ismerete kell ahhoz, hogy az idegenforgalom a várakozásnak megfelelően fejlődjön: a törekvés csak az lehet, hogy az idegeneket idevonzzuk és nem pedig az, hogy az itt tartózkodást számukra *zaklatásokkal* fűszerezzük.

Ezeknek az igazságoknak a lerögzítése után ismertetjük azt az elhibázott és nevetséges tervezetet, amelyet *nemrégiben nyujtottak be komoly megfontolás és gyakorlati érvényesítés céljából a népjóléti és kereskedelmi minisztériumoknak.* A terv szerzője azt az ötletet dolgozta ki, hogy

a Budapestre érkező és itt tartózkodó idegenekre gyógydíjat vessenek ki.

A terv őrült módon büntetni akarja az idegeneket azért, mert idejönnek, hogy a világszerte híres budapesti gyógyvizek révén egészségüket konzerválják. Az elképzelés szerint *két kategóriába kell osztani az idegeneket:* az első kategóriába tartoznak azok, akik *a főváros balpartján* szállnak meg és nem mulasztják el felkeresni a kulturintézményeket, a színházakat, esetleg a mulatóhelyeket, a második csoportba gyüjtik azokat, akik a Duna jobbpartján, az úgynevezett *fürdővárosi övezetben* bérelnek maguknak szállodai vagy magánlakásokat. Mindkét kategóriához tartozó idegen kurtaxával adóznék, amely összeget a gyógyintézmények fejlesztésére és az idegenforgalom fellendítésére használnák fel.

A népjóléti minisztérium illetékes osztályának éleslátását kellőképpen dicséri, hogy

a komolytalan terv céltalanságát nyomban átlátták és azt teljes egészében visszautasították.

Az elgondolás értelmi szerzője azt a választ kapta az idegenforgalmi és fürdőügyi szakemberektől, hogy *Budapesten gyógydíjat szedni a mai viszonyok között egyenesen képtelenség* és csak arra alkalmas, hogy a Budapesten tartózkodó kevés számú idegeneket is *elkergessék.* Gyógydíjakat és hasonló természetű illetékeket csak olyan gyógyfürdőkben szabad kivetni, ahol tökéletes teljesítményü és berendezésü intézmények állanak rendelkezésre, amelytől, sajnos, a főváros még egyelőre igen távol van.

A Budapest-Fürdőváros eszméje még csak távoli körvonalakban alakult ki

és ha ennek *lelkes propagálói* minden szépet és jót oda akarnak illeszteni a Gellérthegy környékére: ez a jó szándék még nem jelenti, hogy Budapest, mint fürdőhely, világviszonylatban is komoly tényezőnek számít. Ha Budapest gyógyítóerejü forrásait valóban kihasználják és azokat a legmodernebb felszerelésü gyógyhellyé varázsolják, akkor sem ajánlatos a gyógydíjnak a bevezetése, *mert a magyar főváros arra hivatott, hogy a nagy munkával megszervezett idegenforgalmat ne ijessze el az ilyen és ehhez hasonló torturákkal.*

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
TELEFON: 282-47
Acél irodabutorok

Gazdasági Értesítő

Letörik a kisiparosok az oxigénkartel árdiktatúráját

A lakatosmesterek szövetsége átveszi és üzemben tartja a Máv. Istvántelki oxigénüzemét

A kisiparosok évek óta tehetetlenül vergődnek az oxigénkartel árdiktáló politikájának súlya alatt. Képtelenek szembeszállni az oxigénárak folyamatos és indokolatlan drágulásával, amelynek szemléltető jelét mutatja az a skála, amelyik a nemrégen még 7.50 pengős egységárat előbb 9.50 pengőre, most pedig már 12.50 pengőre emelte fel. A kartel mohósága állandó elkeseredést keltett különösen a lakatosmesterek körében, akik a kartel kíméletlenségének teljesen kiszolgáltatottan állottak és képtelenek voltak felszabadítani magukat a folyton emelkedő árak alól. Próbálkoztak ugyan a MÁV-val megfelelő kapcsolatot létesíteni és nem egyszer tolmácsolták azt a kívánságot, hogy

a MÁV Istvántelki főműhelyének oxigéntelepe vegye föl a versenyt az oxigénkartellel

és jutassa az iparosokat ennek a fontos cikknek olcsóbb áron való beszerzéséhez. Ennek az elgondolásnak a végrehajtását az is elősegítette volna, hogy a MÁV-nak az évi szükséglete nem haladja meg a 40 ezer köbmétert és így *a 150 ezer köbméter évi termelésre berendezett üzem könnyen elláthatná a kisiparosságnak kb. 100 ezer köbméterre rugó igényét.*

Ugylátszik, hogy az oxigénkartel sarcoló hadjárata a kisiparosok ellen a végéhez közeledik.

A MÁV a maga szanálási programmja során ugyanis elhatározta az *oxigéntelep üzemének leállítását*, ami azt a gondolatot termelte ki a lakatosmesterek érdekeltségében, hogy bérbeveszik a MÁV istvántelki főműhelyének oxigéngyárát és ott a maguk szükségletére oxigént termelnek. Pontos kalkulációk szerint

az oxigén köbméterenkinti előállítási ára ilymódon 6 pengőbe kerülne,

tehát a kartel mai áraival szemben éppen *a fele áron* állana rendelkezésre ez a forrasztásoknál nélkülözhetetlen anyag.

A *Lakatosmesterek Országos Szövetsége* megindította a komoly tárgyalásokat a MÁV-val és a kilátások olyanok, hogy

az iparosságnak ez a szervezete átveszi és üzemben tartja az Istvántelki telepet.

Megkönnyíti ezt az altruista jellegű vállalkozást az is, hogy az oxigén szállítására szükséges

1500 tartály előállítását a csepeli Weiss Manfréd-gyár elvállalja

olymódon, hogy az áru mintegy százezer pengős vételárát a lakatosmesterek szövetsége több esztendőre elosztva fizetheti meg, vagyis nagyarányú befektetésekre nincsen szükség.

Természetes, hogy az oxigéngyárak kartelja nagy megdöbbenéssel lesi a lakatosmesterek tárgyalásainak eredményét és természetes az is, hogy

mindent elkövetnek az iparosság öncélú mozgalmának elgáncsolására.

Egyik vezetőember legutóbb is megkörnyékezni iparkodott a lakatosmesterek képviselőit és mindent igérnek, csakhogy továbbra is megtarthassák üzletkörüket a kisiparosság között. A kartel közvetlen tárgyalásokba bocsátkozott *Tarr* Bélával, a lakatosmesterek elnökével, aki azonban elhárított minden kísérletezést és közölte, hogy *a kisiparosság szervezete mindenképpen függetleníti magát az oxigénkartel nyomasztó diktatúrája alól.*

A Leszámitoló Bank beolvasztja a Forgalmi Bankot. A *Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank* november 28-ára kitűzött rendkívüli közgyűlésén az igazgatóság a *Magyar Forgalmi Bank Rt.*-nak az intézetbe való beolvasztását fogja javasolni. A Forgalmi Bank alaptőkéjét kitevő 80.000 darab részvényből 66.400 darab van a Leszámitoló Bank tulajdonában, ezeket a részvényeket megsemmisítik, a fennmaradó 13.600 darab részvényt pedig 5:4 arányban Leszámitoló Bank-részvényekre fogják kicserélni. A cseréhez szükséges 10.880 darab Leszámitoló Bank-részvényről már gondoskodás történt és ily módon ezt *a tranzakciót a Leszámitoló Bank részvénytőkéjének felemelése nélkül bonyolítják le.* A Forgalmi Banknál jelentékeny szerepet betöltő *cukorosztály* a bevált régi vezetőség alatt ezentúl még tágabb keretben a Leszámitoló Bank kebelében fog tovább működni, a Forgalmi Bank banküzletei pedig a Leszámitoló Bank megfelelő osztályaiba kapcsolódnak be. A *fiumei affiliáció*, amely már korábban önálló intézetté alakittatott át, ily formában kerül most a Leszámitoló Bank kötelékébe. A beolvasztás elnatározásánál döntő szempont volt az ezáltal elérhető igen lényeges költségredukció, nevezetesen a Forgalmi Bank intézeti székházának felszabadítása, a személyi és tárgyi kiadások jelentékeny apasztása, a kétszeri adózás elkerülése, nemkülönben a koncentráció által előbb-utóbb beálló egyéb megtakarítások, — *a nélkül, hogy az egyesítés ez idő szerint lényegesebb személyzeti csökkentéssel járna.* Ez a tranzakció a Forgalmi Banknak kedvező vagyoni helyzete, eddig is eredményes üzletvitele és az elérendő nagymértékű költségapasztások folytán úgy a beolvasztó anyaintézet, mint mindkét bank részvényesejnek érdekelt behatóan előmozdítja.

A Futura, a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága e hó 11-én tartotta XII. rendes évi közgyűlését. *Ipolyi Keller* Gyula elnöki megnyitójában kiemelte azt a produktív munkát, amelyet a *Futura* a legutóbbi években kifejtett, s amelynek köszönhető, hogy a vállalat a magyar közgazdasági élet szempontjából jelentős pozíciót foglal el. Az intézet az intervenció tevékenységétől teljesen függetlenül — melyet a kapott utasításoknak megfelelően tervszerűen végzett — saját számlára lebonyolított forgalmának 25 százalékos megnövekedéséről számol be, amely az egész országot behálózó, háromszázat meghaladó bizományosi szervezetei révén vált lehetővé. A közgyűlés a napirenden szereplő pontokat letárgyalta és egyhangulag elfogadta az igazgatóság összes javaslatait. A zárszámadás szerinti tiszta nyereség 90.373.56 pengő, amelyből az alapszabályszerű dotálások figyelembevételével a maradvány az 1931—32. üzletévre vitetik át.

A Hordójelző Hivatal telepén rendezik meg az autóvásárokat. Az idők jele, s a modern fejlődés egyik tipikus tünete, hogy a régi hires budapesti lóvásárok lassanként elvesztik nemzetközi jelentőségüket és helyettük komolyan előtérbe nyomul a rendszeres autóvásárok tartásának gondolata. Budapesten úgyszólván naponta annyi autó cserél gazdát, hogy szüksége mutatkozik egy olyan intézmény létesítésének, ahol időközönként autóvásárokat rendeznének és ebből a fővárosnak is jövedelme származnék. A közgazdasági ügyosztály már foglalkozik is az autóvásár tervezetének elkészítésével és az az elgondolás, hogy az autóvásár a régi állatvásárokhoz hasonló szabadvásár lesz, ahová mindenki kiállhat, akinek eladó kocsija van, ha a megfelelő helypénzt lefizeti. Úgy mint a hetivásárokon, itt is lesznek állandó „standok", ahol a hivatásos kereskedők mutatják be készletüket. Az első elgondolás szerint a tenyészállatvásár telepét szemelték ki erre a célra, de ez a megoldási terv valószínűleg elesik, mert a hely kissé távol esik a várostól. Újabb és kézenfekvőbb megoldásnak látszik az, hogy az első autóvásárt próbaképpen a Hordójelző Hivatal telepén rendezik meg. Ez a telep modern, új épületeivel a Hungária-körúton van, közel az Üllői-úthoz, ahol a hitelesítésre váró hordók mellett gazdát cserélő autóknak is jutna hely.

VISSZHANG

Hozzászólás a házmester-kérdéshez

A „*Fővárosi Hirlap*" november 11-i száma „Idejét múlta házmester-rendszer az „üzemmé" fejlődött bérkaszárnyakban" cím alatt közli dr. *Halom* Dezső vezérigazgató úrnak — a címben kifejezett speciális szempontból való — hozzászólását a közeljövőben tárgyalás alá kerülő fővárosi lakbérleti szabályzat vonatkozó részéhez.

A fővárosi lakásbérleti szabályrendelet tervezete a bérházak körüli szolgálat ellátásának — vagyis a házfelügyelő és segédházfelügyelő szolgálati jogviszonyának — kérdését a Lakásrendelettel azonos koncepció szerint szabályozza. Vagyis oly módon, hogy a bérházak körüli szolgálat ellenértékét a lakók fizetik a bér 2 százalékát képező házmesterpénz formájában. Ahol a bérház körüli minden teendőt egy alkalmazott elvégezni nem tudja és így a házfelügyelői teendőket vagy azok egy részét egy másik alkalmazottra — a segédházfelügyelőre — ruházza, ott ezen másik alkalmazott munkabérét a 2 százalékos házmesterpénz egyharmada képezi.

Bárha az üzemmé fejlődött modern bérkaszárnyák száma a fővárosban még aránylag elenyészően csekély és így a jogi szabályozás elsősorban a nagy átlagot kell, hogy szem előtt tartsa, mindamellett a szóbanforgó jogi szabályozás közelebbi vizsgálata kétségtelenné teszi, hogy a fentjelzett cikkben foglalt aggodalmak csupán elméleti elképzelésen alapulnak. A gyakorlatban pedig a modern bérkaszárnyák szolgálatának ellátása is a legcélszerűbben éppen azon koncepció szerint van szabályozva, amelyet a lakásrendelet és a szabályrendelet tervezete tartalmaz.

E jogi szabályozás szerint ugyanis azon esetben, amidőn egy bérházban a háztulajdonos több házfelügyelőt, vagy — akár a háztulajdonos, akár a házfelügyelő — több segédházfelügyelőt alkalmaz, ez a körülmény sem a háztulajdonost nem terheli, sem pedig a lakókra nem ró nagyobb terhet. A rendelet szerint megállapított járandóságok az alkalmazottak között *felosztás alá kerülnek*, megegyezés szerint, vagy a bíróság által meghatározandó mértékben. (Lakásrendelet 26. §. 10. pont.)

Teljesen helytálló a cikknek azon álláspontja, hogy a bérházak körüli szolgálatot nem lehet megfelelően ellátni, ha az „mellékfoglalkozás" gyanánt folytattatik. Viszont az is kétségtelen, hogy egy nagyobb bérház összes teendőit egy ember fizikailag is képtelen ellátni, mert ha egy nagyobb bérháznak tisztántartási munkáit is maga a házfelügyelő végezné, akkor mindenkinek, aki a házfelügyelővel valamit el akar intézni, meg kellene keresnie a házfelügyelőt a zegzugos bérháznak azon a pontján, ahol éppen dolgozik. Ez azonban keresztülvihetetlen. Ennek a kérdésnek, valamint a cikkben felvetett azon további szempontnak, hogy úgy a házfelügyelő, mint a segédházfelügyelő — amellett, hogy fizikai munkás — egyszersmind a házban megkívánható szakmunkához is értsen, a lakásbérleti szabályrendelet jogi szabályozásához valóban semmi köze sincs. Egyedül és kizárólag a munkaadótól függ az, hogy — pláne a mai nagy kínálat idején — kit fogadjon fel és milyen személyi előfeltételekhez kösse az állás elfoglalhatását.

Teljesen téves azonban a cikknek azon megjegyzése, hogy a házmesterpénzre vonatkozó kogens szabályozás azzal a körülménnyel van összefüggésben, hogy a házmesterséget igen sokan mellékfoglalkozásként üzik. Az élet új alakulatának éppen ez a szabályozás felel meg és e szabályozást éppen az tette szükségessé, hogy az élet követelményeit kellett szem előtt tartani. A kogens szabályt megelőzőleg ugyanis az volt a helyzet, hogy míg a lakók a bérneműzetés szankciójával eleget tettek a házmesterpénz fizetési kötelezettségüknek, addig a házmester nem adta ki a segédházfelügyelő részét, hanem a ház körüli teendők legnagyobb részét — sőt a saját házatartásának privát munkáit — ingyenesen végeztette. A jelen rendelet előtti időben megtört szabad megállapodás tehát nem azt eredményezte, hogy „a jövedelem elosztása a munka arányában" történt, hanem azt eredményezte, hogy a munkanélküliség kényszerhelyzetével visszaélve, a legbotrányosabb szolgálati feltételek szabattak a segédházfelügyelő elé. Ez az állapot oda vezetett volna, hogy a minél lehetetlenebb feltételeket elfogadó munkások utáni törekvés oly egyéneket kapcsolt volna bele a bérházak életközösségébe, akik a lakók személyi és vagyoni biztonságát veszélyeztették volna. De szükséges a kogens szabály azért is, hogy a bérházak alkalmazottai között mindennemű perlekedést és pereskedést eleve kizárjon.

Nekünk pontos fogalmaink és adataink vannak arról, hogy az elmúlt évtized alatt az odúkban lakó és munkabéruktól megfosztott segédházfelügyelők milyen helyzetben voltak. Ennek a helyzetnek a további tűrése elsősorban a főváros lakóinak jó ízlését, személyi és vagyoni biztonságához fűződő érdekelt veszélyeztette volna és emellett egy olyan balkáni jelenséget állandósított volna, amely a főváros belső, polgári életének erkölcsi felfogását és méltóságát sértette. Ezen helyzeten kíván változtatni és segíteni a kogens szabály.

Míg tehát a bérházak körüli szolgálat ellátásának a lakásrendelet és a szabályrendelet tervezete szerinti koncepciója megfelel a háztulajdonosi érdekeknek is, amennyiben e szolgálat ellenértékének fizetésétől a háztulajdonost mentesíti, addig e szabályozás kogens volta megfelel az alkalmazottak érdekeinek, mert minden vitát és igazságtalanságot lehetetlenné tesz.

Segédházfelügyelők Egyesülete
Novák Pál, ügyvezető-titkár.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51.

A súlyos gazdasági helyzet megkívánja, hogy **házbér gondjaitól szabaduljon!**
Mindenki szerezhet **kamatmentes** és felmondhatatlan **kölcsönnel** családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Egyelőre elmarad az üzemek átszervezése és az egységes igazgatás megvalósítása

A követendő irányelvek megállapításán kívül ezidőszerint mást tenni nem lehet — mondja Borvendég Ferenc alpolgármester

Évek óta állandóan napirenden van az üzemek átszervezésének terve, a kivitelt azonban olyan körülmények akadályozzák, amelyek külső behatásuknál fogva lehetetlenné teszik a különben is komplikált eljárás lefolytatását. Nemcsak a törvényhatósági közgyülés plénumában hangzottak el bizonyos racionalizálási óhajtások, hanem a belügyminiszter a maga felülvizsgálati hatáskörében is *több alkalommal hívta fel a főváros figyelmét az üzemi kérdés rendezésére.* A közelmult költségvetési vitában ismételten szóvátették az üzemek átcsoportosításának mikénti állását, amelyről azonban *illetékes válasz* még ezidáig nem hangzott el. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ezért

Borvendég Ferenc alpolgármesterhez,

a főváros üzemeinek legfőbb vezetőjéhez fordult felvilágosításért, aki erről a kérdésről a következőkben nyilatkozott:

— Az üzemekkel kapcsolatban első teendő annak a megállapítása, hogy melyek azok az üzemek, amelyek *véglegesen megmaradnak a főváros kezelésében.* A főváros egy alkalommal már az összes üzemek fölött reviziót gyakorolt és így teljesen áttekinthető kép áll rendelkezésére annak a megállapításához, hogy

melyik üzemeket szüntessük meg.

A mai nehéz helyzetben új revizió történik és a gazdasági viszonyoknak megfelelően alakul ki a végleges álláspont: *a főváros az összes üzemeit fenn akarja-e tartani, vagy pedig egyeseket megszüntetésre ítél.*

— Második lépés, hogy a megmaradó üzemeknél állapítsuk meg azt

az alkalmazotti létszámot,

amely az adminisztráció és az üzem ellátására, az adminisztráció lehető egyszerűsítése mellett feltétlenül szükséges.

— A harmadik teendő *a rokontermészetű és azonos célú üzemeknek egységes igazgatás alá vonása.* Mindezeknek megoldása azonban ezidőszerint

csak elméleti kötelezettséget jelent

és mindössze csupán irányelvek leszögezésére alkalmas, amelyeket majd mindhárom irányban követni kell. A konkluziók levonása most személyzetcsökkentéssel és a személyzet egy részének elvonásával járna, a költségvetés tárgyalása kapcsán pedig kiderült, hogy

ehhez az eszközhöz a mai viszonyok között nyúlni nem óhajtunk.

Mindezeknek figyelembevételével a megállapított tervek keresztülvitele csak *fokozatosan,* a személyzet természetes apadásával összhangzásban hajthatók végre.

— A nagy üzemek egyesítésébe pénzügyi szempontok is bekapcsolódnak, mert

teljesen elképzelhetetlen az egyesítés olymódon, hogy az adminisztráció szétszórtan a város különböző helyein működjön.

Ma nem rendelkezünk olyan központi adminisztrációs épülettel, amely az összes üzemek adminisztrációját magában tudná foglalni. Komolyan beszélni arról, hogy a nagyüzemek, vagy rokontermészetű üzenek egyesítése megtörténjen, — mindaddig nem lehet, amíg *az összes adminisztrációs hivatalok elhelyezéséről gondoskodni nem tudunk.*

*

Amint *Borvendég* Ferenc alpolgármester nyilatkozata mutatja: az üzemek átszervezése *súlyos pénzügyi, valamint technikai akadályokba ütközik* és ezért még hosszú évekig eltart, amíg az annyira sürgetett közös adminisztráció valósággá válik. Kiderül mindebből az is, hogy a takarékoskodás céljait szolgáló egységes igazgatás megteremtése azonnal *eróteljes kiadásokat követel* és mert a mai viszonyok között erre eszközök nem állanak rendelkezésre: *az üzemek igazgatásában egyelőre fenn kell tartani a mai állapotokat.*

minden tekintetben kielégítő és kifogástalan legyen. Sokat beszéltek az utóbbi időben az iparostanonciskolák gyakorlati oktatásának szükségességéről, az iskolai műhelyoktatásról, *szerintem azonban erre csak olyan iparágakban van szükség, ahol a tanoncoknak bármely okból valóban nincs módjukban mestereik műhelyében a szükséges ismereteket megszerezni.* Egyébként

nem szabad túlzásba vinni sem az iskolai műhelyoktatást, sem az iparostanonc-iskolai foglalkoztatást,

mert ezzel voltaképpen maga a régi, ok évszázados rendszer válnék illuzóriussá. Ha a tanonc reggeltől estig az iskolában ülne, egyik mester sem vállalna tanoncokat kiképzésre. Az első tanoncotthont a Szentkirályi-uteában, remélem, rövidesen felállíthatja a főváros.

Szóbakerültek *a tandíjmentesség kiterjesztésére vonatkozó óhajtások is.*

— A tandíjszedés az elemi iskolákban megszűnt. A polgári iskolai tandíj fenntartása vagy megszüntetése *tisztán pénzügyi kérdés.*

Tandíjak címén 308.000 pengő folyik be a főváros pénztárába, megszüntetése ugyanennyi hiánnyal járna,

tehát tisztán pénzügyi problémával állunk szemben. Egyébként a *polgári iskolákban* is a leliberálisabban kezeljük a tandíjügyet és

a tanulóknak több, mint fele vagy tandíjmentes, vagy kedvezményt élvez.

A főváros vezetősége e tekintetben a legteljesebb szociális és kulturális érzéstől van áthatva és amint csak lehetőség nyilik rá, sosem zárkózik el a további kedvezmények nyujtása elől.

Utaltunk a költségvetési vita azon elhangzott indítványára is, hogy *a főváros kérjen a kormánytól megfelelő hozzájárulást ama iskolák költségeihez, amelyeket törvényes kötelezettségein túlmenően tart fent.*

— *A törvényes kötelezettség alapján fenntartott iskolák kiadásai körülbelül 22 millióra rúgnak és a törvényes kötelezettség nélkül fenntartott iskolatipusok 4,700.000 pengőbe kerülnek.* Kétségtelenül igen számottevő összeg ez, azonban nem lehet a kérdést alkalomszerűen megoldani, hanem hosszas és alapos tárgyalások volnának szükségesek.

A törvényes kötelezettség nélkül fenntartott középiskolák olyan nagyjelentőségű kulturszükségletet elégítenek ki, amiért a fővárosnak áldozatokat kell hoznia.

Végül szóbahoztuk az *ideiglenes alkalmazások kérdését,* mire a tanácsnok elmondotta, hogy a tanügyi osztály már csaknem készen van annak a tervezetnek a kidolgozásával, amely ezen a téren is véglegesen rendet akar teremteni és *meg akarja szüntetni a helyettesként alkalmazott tanerők foglalkoztatásának bonyolult és sok félreértésre alkalmat adó rendszerét.* Ez a tervezet a költségvetési vita után, de még ebben az évben feltétlenül a közgyülés elé kerül.

Új „helyi tanterv" készül a budapesti községi iskolák számára

Beszélgetés Szendy Károly dr. tanácsnokkal a tanügyi osztályban felmerült megvalósításra váró aktuális problémákról

A költségvetés tárgyalása során több oldalról sürgették azokat a korszerű reformokat, amelyek a normáloktatáshoz tartozó iskolatipusokban szükségesnek mutatkoznak. Igy elsősorban a polgári iskolák, az ismétlőiskolák és a tanonciskolák reformjairól volt szó.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa az iskolai reformokról és az egyéb aktuális tanügyi kérdésekről beszélgetett

Szendy Károly dr. tanácsnokkal,

a tanügyi osztály vezetőjével, aki az aktuális kérdések kapcsán és a felmerült problémákról így fejtette ki álláspontját:

— *A tanügyi osztály egyik legfontosabb és sürgősebb feladatának tartom a helyi tanterv elkészítését.* Ez a megnevezés, „helyi tanterv", talán nem is fedi és nem fejezi ki egészen azt a fogalmat, amit takar. A helyi tanterv *olyan vezérkönyv a tanítók számára, amely biztosítja a tanítás egységes menetét és biztosítja azoknak a korszerű szempontoknak az érvényesülését, amiket a modern népoktatástól megkövetelünk. A fővárosnak volt már ilyen helyi tanterve,* még pedig olyan kitünő alkotás, amelyet külföldön is több helyütt átvettek. Igy

a régi budapesti helyi tantervet alkalmazzák a svájci iskolákban, Németország számos városában, többek között Jénában is.

1925-ben lépett életbe az új állami tanterv és ezzel természetesen hatálytalanná vált a kitünő régi helyi tanterv, amely a tanítást olyan tökéletessé és egységessé tette a maga idejében. Az időközben feltorlódó problémák miatt az új, az érvényben lévő állami tantervvel egyező helyi tanterv elkészítése egyre késett és

hét év óta nélkülözi a budapesti közoktatás ennek a fontos szabályzatnak az alkalmazását.

Az új helyi tanterv nemcsak, hogy ninesen készen, de még az elkészítéséhez sem fogtak hozzá. Egyik első terve az ügyosztálynak, hogy ezt elkészíti és remélem, hogy hamarosan sikerül is a feladatnak megfelelni. Mint ügyosztályvezető, a legnagyobb igyekezettel és ambicióval fogok hozzá a feladathoz, amelynek sikerében annál inkább bízom, mert hiszen *jó és intezív oktatás az egész vonalon csak körültekintően megszerkesztett helyi tanterv alkalmazásával lesz keresztülvihető.* E helyi-tanterv segítségével az összes *budapesti iskolák számára napról-napra, sőt úgyszólván óráról-órára megszabható a munkarend.*

— Foglalkozik az ügyosztály továbbá a *polgári iskolai helyi-tanterv elkészítésével is,* amelynek előmunkálatai időközben megszakadtak. Ezt a fonalat is újra felveszem. A feladat annál könnyebb, mert egész sereg elméletileg kitünően képzett és gyakorlatilag is elsőrendű pedagógus áll az oldalam mellett.

Beszélgettünk az egyéb aktualitásokról is, így szóba került *a nyolcosztályú elemi iskola,* amelyről *Szendy* tanácsnoknak a következő a véleménye:

— A hazai pedagógiai fejlődés iránya a magasabb népoktatásnál a polgári iskolai tipus felé orientálódott, míg a nyugati államokban a nyolcosztályú elemi oktatást tartották megfelelőbbnek.

A főváros kisérletképpen létesített már ilyen nyolcosztályú iskolát,

de hogy a jövő melyik irány felé alakítja ki a modern iskolatipust, ez az állami berendezéstől függ, amellyel tudomásom szerint *behatóan foglalkozik a kultuszminisztérium.*

— Igen nagyfontosságúnak tartom az iparostanonc-iskolai képzés tökéletesítését és iparostanonc-otthonok mielőbbi megszervezését,

hogy az iparosképzés nívóját nemcsak megőrizzük, hanem fejlesszük is és hogy az ipari téren szükséges utánpótlás

Keres új házban, napsütötte modern két- és háromszobás lakások, villamostól és autóbusztól két percnyire, rendkivül olcsón kiadók. Tábornok-u. 20.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIÓ-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Vállalkozási Hirlap

Iskolaépitésre a jövő évi költségvetésben egyetlen fillér sem szerepel

A jövő esztendei költségvetésben az előzetes cenzura után csak pár ezer pengőt hagytak bent a legszükségesebb iskolai építkezések elvégzésére, a tanácsi tárgyalások során azonban indítványozták, hogy a még hiányzó tanügyi épületek megvalósítására legalább 600.000 pengőt fordítson a főváros a jövő esztendőben. Erre a 600.000 pengőre annál is mindig elavult barakokban és drága, alkalmatlan bérházakinkább szükség lett volna, mert az iskolák egyrésze még ban talált otthont *és a házbérek összege megközelíti a 100 ezer pengőt. Az egyeztetés során azonban kiderült, hogy a pénzügyi helyzet nem engedi meg ennek a 600.000 pengőnek rendelkezésre bocsátását sem.*

A jövő esztendőben tehát egyáltalában nem lesz iskolaépítés.

Igy aztán a tanügyi ügyosztály kizárólag arra szorítkozik, hogy a megkezdett építéseket befejezze és a legszükségesebb átalakításokat, vagy restaurálásokat végrehajtsa.

A törölt 600.000 pengőből a *Knezits-utcai iskolát* építették volna fel, mert erre lenne legelsősorban szükség. A soron következő legsürgősebb feladat a Szent László-úti iskola emeletráépítéssel való kibővítése és a régi barakkiskolák végleges épülettel való pótlása. A Szőnyi-úton elemi iskolára és óvodára volna szükség, ki kellene bővíteni a Maglódi-úti kisdedóvót, a Szilassy-úti óvodának pedig új épület kellene. A Szentmihályi-úti épületet kisdedóvónak kell átalakítani, a Templom-téri kisdedóvót pedig a kőbányai polgári iskola számára alakítanák át. A Fővárosi Könyvtár régi épületének azt a részét, amelyet az új Számszék nem vett igénybe, a belvárosi reáliskola kapja meg és itt új tornaterem is létesül.

A közoktatási építkezésekről

illetékes helyen

a következőket mondták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A költségvetés rendkívüli módon megszorított keretei miatt a jövő esztendőben iskolaépítésről tulajdonképpen szó sem lehet és csupán azoknak az apróbb átalakításoknak, vagy tatarozásoknak végrehajtására kerül sor, amelyek halaszthatatlanok és egészen kis összegekkel megvalósíthatók. A régi, 1928-ban, illetve 29-ben készített iskolaépítési programm további megvalósítására az adott körülmények között gondolni sem lehet, de a programm átvizsgálásánál kiderült, hogy pepdagógiai szempontból sincs mindarra szükség, ami eredetileg kontemplálva lett.

Az ügyosztály most átdolgozza a régi iskolaépítési programot, helyesebben egészen új tervezetet készített, amely azonban csak a legfontosabb feladatokat tartalmazza

és számos olyan tételt, amelyekre momentán nincsen szükség, vagy amelyek megvalósítása rövidebb-hosszabb időre elhalaszthatók, teljesen mellőzi. A tervezetet *a legközelebbi napokban átnyujtja a polgármesternek.*

Három ajánlat az Autóbuszüzem benzinszállítására. Hétfőn délelőtt járt le az a nagyarányú versenytárgyalás, amelyet a székesfőváros Autóbuszüzeme hirdetett a jövő évre szükséges *három és félmillió kilogramm benzinmennyiség biztosítására.* A versenytárgyalásra összesen *három ajánlat* érkezett. A *kartellbe* tömörült benzinvállalatoké, amelyek 41.40 pengős egységáron vállalják az egész szükséglet szállítását. A kartelen kívül ajánlatot tett a *Magyar Kőolajipari Rt.*, amely 300.000 kilogramm szállítását 41.40, 200.000 kilogramm szállítását pedig 40.80 pengős egységáron vállalta. A harmadik ajánlatot a *Magyar Aszfalt Rt.* nyújtotta be 300.000 kg. szállítására 40.90 pengő egységáron. Az ajánlatok felett az Autóbuszüzem igazgatósága valószínűleg a jövő hét végén fog dönteni.

Hosszabb terminust kapnak a versenytárgyalások. A polgármester rendeletet adott ki, hogy a versenytárgyalások határidejét a közszállítási szabályok előírásainak megfelelően *pontosan* tartsák be. Több alkalommal kifogásolták ugyanis, hogy a versenytárgyalásokat *túlrövid terminussal* irták ki, ami azt eredményezte, hogy a kalkulációk nem lehettek pontosak és az ajánlatokat hevenyészetten állították össze. Megtörtént az is, hogy a rövid terminus miatt a Közszállítási Értesítőben és a hivatalos lapban is elkésve jelentek meg ilyen hirdetmények. A polgármester rendelete szerint ezentúl a versenytárgyalási hirdetménynek a hivatalos lapban való megjelenése és a versenytárgyalás határideje között *legalább 30 napnak, nagyobb munkáknál 60 napnak, igen sürgős esetekben kivételesen 15 napnak kell eltelnie.*

Uj versenytárgyalási kiirások

A polgármester versenytárgyalást hirdet:

5000 q buzaszalma, 6000 q anyaszéna és 4500 q zab szállitására a Köztisztasági Hivatal részére. Ajánlat tehető december 11-én d. e. 10 óráig a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál, Kun-utca 8.

Versenytárgyalási megbizások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Vasszerkezeti munkát a Széchenyi-fürdőben: Márkus Lajos 8505,

Tetőfedőmunkát ugyanott: Gjasz Károlyné 5208,

Parkettamunkát a Tölgyfa-utcai tüdőbeteggondozó intézetnél: Aczél Károly 2530,

Mázolómunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Kölber Jakab 629,

Vízvezeték- és csatornaberendezési munkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Keszler Jenő 564,

Kőművesmunkát az óbudai temetőnél: Dreiacker Ödön 4737,

Gőzfűtőberendezés javitási munkát az Állatkertben: Egri és Fia 636,

Palafedési munkát a Szt. László-kórháznál: Urbancsek József 3692 pengő vállalati áron.

Kőművesmunkát a marhavásártéri csarnoknál: Nekolny Antal 7560,

Ácsmunkát ugyanott: Aschenbrenner János 7770,

Bádogosmunkát ugyanott: Harsányi Testvérek 6950,

Tetőfedési munkát ugyanott: Helvey Tivadar 9135,

Üvegesmunkát ugyanott: Bukova Lajos 4960,

Mázolómunkát ugyanott: Kőszegi és Sohár 732,

Üvegfelülvilágitómunkát ugyanott: Márkus Lajos 2280 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Budai és a Pesti Vigadó épületén szükséges bádogos javitási munkákra pályáztak: Gerő László 3973, 1032, Egyedi László 4403, 1204, Fritsch és társa 4929, 1978, Győrffy Mihály 5062, 1352, Székely Lajos 5147, 1436, Varga Ferenc 5458, 1568, Ábrahám és Gürtler 6435, 1204 pengővel.

A szénatéri piac átépitési munkálataira szükkörű versenytárgyalást a székesfőváros polgármestere (VIII. ügy.) Ajánlatot adtak be: Schöntheil Richárd 14.104.40; Szirtes Béla 14.307.70; Mód Lajos 14.540; Fazekas László 14.543.50; Castelli Kont 14.570; Scheuer János 14.739; Nagypál Imre 14.867; Schuller Jenő 14.974 P. ácsmunkára Horváth Lajos 7952; Tőke György 8676; Popper Zsigmond és tsa 9285; Erdei Lajos 9373, le 6 százalék eng.; Bucsanyecz József 12.392 P. lakatosmunkára: Krempl József 1613; Kremsler Pál 1707.50 P. Tetőfedési munkára: Magyar asphalt 1550; Bukovár Jenő 2018; Góth Jenő 2262; Gosztonyi és társa 2980 altern. 2730 P. Kövezési munkára: Spányi Ernő 1954; Ámon Antal és fia 3128; Schaffer Károly 3308; Hajmos István és fia 3436 P. Csatornázási munkára: Bründl János 7455.40; Hasenauer Ágoston 8433 le 3 százalék eng.; Szőlvely és Motti 8500 (regie 30 százalék); Kiss Jenő 8665.30; Apor József 9808; Biró László 9827; Tóth Imre és Társa 10.979 P-vel.

A marhavágóhidi nagyvágócsarnok bővitési munkáira pályáztak: Oetl Antal 9254, Wertheimer F. és társa 16.087, Bányagépek és mechanikai száll. ber. rt. 16.226, Ganz és társa Danubius 18.044, Nay és Róna 4102 pengővel.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Kemény Sándor

okl. mérnök, építőmester

Epest,V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Pénz nélkül

kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten

villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztositás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat épittet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágositás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, dé után 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

Singer József

Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.

Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok

Gyártja:

NAY és RÓNA

gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

SCHÄFFER KÁROLY

OKLEVELES MÉRNÖK

Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester

Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Utépitőgépek

betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.

Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések

Magyar Radiátorgyár R.-T.

Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

BUDAPESTI HIRLAP

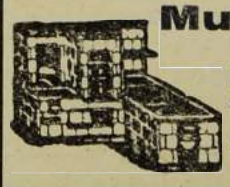
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP

Hangja KLŐKELŐ, kiszolgálata TÖKÉLETES

KOVÁCS LAJOS

vésnöki műintézete és ruggyanta bélyegző üzeme

Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Munkácsy Gyula

Cégtulajdonos:

Munkácsy Ernő

épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészitő

Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

König, Román és Stein

mérnökök, építési vállalkozók

Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13
Telefon: József 436—53

SZEGEDY BÉLA JENŐ

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER

BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Pesti kirakat

A pazarlás vádja

Csak egyetlenegy ember emelte a pazarlás vádját a főváros ellen. Úgy érezzük tehát: ez *a pazarlási vád* megérdemli, hogy belekerüljön a pesti kirakatba.

Nem tagadjuk, akadtak a főváros admisztrációjának, pénzügyi politikájának, száz és száz cselekedetének szigorú, kemény kritikusai. De hogy a városházán pazaroltak volna, ezt olyan ember, aki a városházán ismerős, nem mondhatta. *Éber* Antaltól is, amikor a főváros ellen a pazarlás vádját emelte, nyugodtan meg lehetett volna kérdezni, amit Kossuth Lajos halála napján az ifjusági vezérek kérdeztek a színházbaigyekvőktől:

— *Uraságod talán idegen?* . . .

Valóban, uraságod tényleg idegen, hogy pazarlásról beszél, amikor a főváros tényleg becsületesen megfelelt kultúrális és szociális feladatainak, áldozott sokat, de a városházán nem volt gazdasági összeomlás és arról a nehéz milliókról, amit nagynehezen törölni lehetett a költségvetésből, még mindig nem tudjuk, mennyire fogja megérezni a jövő?

Mi már, amikor *Éber* Antalról van szó, nem beszélünk kultúráról. A magyar kultúrát ő már régen elejtette, rideg, anyagias szellemet akar beplántálni a magyar földbe. *Éber* Antal már régen be akarja csukatni az Operaházat és ahogy nyilatkozatai mutatják, ha szépen megkérnénk, talán még az iskolák bezárására is áldását adná. A tanítók számára pedig szeretne főleveníteni egy régi szokást, hogy „napokat egyenek" a tanítványok szüleinél. Természetes tehát, hogy felszólalt az „építészeti remekek" ellen.

Ha tehát a kultúra nem is talál meleg szívre *Éber* Antalnál, az ember azt hihetné, hogy az iparosokkal másként bánik. Merthogy elnöke a Kereskedelmi és Iparkamarának. Az ottani választói majd csodálkozni fognak, hogy a közgyűlésen a *közmunkák* ellen beszélt. Az egész iparostársadalom a közmunkákat várja, de az elnökük, pont maga az elnök úr, megkontreminálja a reményeiket. Vajjon mit remélhettek volna, *ha mégis pénzügyminiszter lett volna,* aminthogy a Bethlen-kormány utolsó hónapjaiban ennek komolyan híre is kelt. A pénzügyminiszteri székbe Bethlen István és a Kamara révén jutott volna el. Csak természetes, hogy amikor Bethlen István viharvert feje fölött az első felhőt meglátta, úgy otthagyta a pártját is, mintha nem is annak a programjával választották volna meg.

Általában *Éber* Antal amilyen szilárdan ragaszkodik egy-egy — mondjuk szeliden — vesszőparipájához, olyan csanovai csélesapsággal tud pártot választani. A jó Isten a megmondhatója, hogy például most hol tart, vagy hova tart? . . . Melyik pártnak csapja a szelet, hogy azután, ha elérkezett az első pillanat, amikor a párt nem hajlandó az ő vesszőparipája után nyargalni, úgy otthagyja, mint Szent Pál az oláhokat.

Egyetlen örök szerelme van: *az üzemek.* Ez a féktelen és rapszódikus, csökönyös, meggyőzhetetlen, önmagában vakon bízó és vakon imádó kritikus azonban az általa tervbevett, de meg nem közelített világmegváltás érdekében még egyetlen egy más ötletet nem termelt, csak a közüzemek tűzzel-vassal való megsemmisítését. Nem veszi észre, hogy az ország és a főváros vezetői sokkal higgadtabbak és megfontoltabbak, minthogy ennek az elkeseredett gyűlöletnek ész nélkül engedelmeskednének. Vajjon az első keresztények fanatizmusát örökölte-e őseitől *Éber* Antal, amikor a Községi Élelmiszerüzemről beszél? Rettenetesen fájnak neki az összes közüzemek, de egyik sem olyan kétségbeejtően, mint éppen az, amelyhez a szegény néposztályok és a szerencsétlen viszonyok közé jutott középosztály épp úgy ragaszkodik, mint amilyen makacsul el akarja pusztítani azokat Éber Antal.

Ennek az országnak szörnyű szerencsétlenségében egyetlen szerencséje van, hogy *Éber* Antalból nem lett és nem lesz pénzügyminiszter.

Ne vegyen szőnyeget

míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összekötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa,* ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-ternél.)

Események

Fővárosi Hiriap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.

fél évre . . . . . 12 pengő.

A polgármester névnapja. *Sipőcz* Jenő polgármestert névnapja alkalmából ebben az évben is tömegesen keresték fel szerencsekívánataikkal. A szokásos külsőségek és a Gellértszállóbeli tea ezúttal elmaradtak. A törvényhatósági bizottság tagjai és a keresztény községi párt nagyobb küldöttséggel köszöntötte a polgármestert, majd a Mansz, a fővárosi tisztviselői kar, a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége, a tanszemélyzet, a városházi ujságírók küldöttsége fejezték ki jókívánságaikat. A polgármester nemes gesztussal tette emlékezetessé névnapját: *1000 szegényt vendégelt meg ünnepi ebéddel.*

Új kormányfőtanácsosok. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. *Bátor* Viktornak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank jogtanácsosának az állami hitelműveletek lebonyolítása körül fáradhatatlan munkássággal szerzett érdemei elismeréséül, továbbá *Dworák* Ferenc Albertnek, a Scheid G. A. arany- és ezüstválasztó intézet főnökének a magyar nemesfémipar fejlesztése terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi *kormányfőtanácsosi* címet adományozta.

Kozma Jenő névünnepe. *Kozma* Jenőt, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökét névnapja alkalmából szerdán este az északi és déli választókerületek hölgybizottsága fogja köszönteni az Akadémia-utcai párthelyiségben. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* a jövő hét hétfőjén többszáz terítékes társasvacsorát rendez *Kozma* Jenő tiszteletére.

Dinich Vidor lemondott bizottsági tagságáról. *Dinich* Vidor bejelentette *Ripka* Ferenc főpolgármesternek, hogy a XIII. kerületben nyert mandátumáról lemond. Utóda *Piazza* Győző építész, akinek behivására az igazolóválasztmány megtette a szükséges intézkedéseket.

Fellner Pál ünneplése. A *III. Kerületi Polgári Társaskör* a napokban ünnepelte *Fellner* Pált, a Leipziger cukorgyár főnökét. Az ünnepelt évek sora óta száz családot juttat tüzelőanyaghoz és a gyermekek százait ruházza fel. *Andréka* Károly üdvözölte a kör nevében *Fellnert,* majd a III. kerületi előljáróság nevében *Michál* Jenő főjegyző, azután a különböző egyházközségek vezetői, a tanítótestületek köszöntötték. *Orova* Zsigmond dr. bizottsági tag mondott még beszédet, majd az ünnepelt köszönte meg a megemlékezést és igéretet tett arra, hogy segélyező akcióját továbbra is folytatja.

A cukor mint csodaszer. Néhány nap óta a rémhírterjesztésnek és a megtévesztésnek eszközeivel folytat propagandát egy élelmes cukorkagyáros. A hangzatos reklám kéthasábos címe: *„Szaporodnak a járványos betegségek"* és a szöveget így kezdi: „A Főorvosi Hivatal" stb. A hiszékeny közönséget tehát abba a tévhitbe akarja ejteni, hogy hivatalos közlésről van szó, amely azt ajánlja, hogy a fertőző megbetegedések ellen valami *Kaliment* elnevezésü cukorkát kell szopogatni és akkor minden baj elmulik. A reklámozásnak ez az izléstelen és káros módszere az egészségügyi hatóságok figyelmét sem kerülte el, ahol nagyon helyesen érvényt szereznek annak a rendelkezésnek, hogy *hivatalosan gyógyszernek nem minősített, úgynevezett titkos szereket orvosság dugárujaként tilos a közönségnek ajánlani.*

Eljegyzés. *Marinovich* Marcell m. kir. rendőrfogalmazó, Marinovich Imre dr. h. államtitkár, ny. m. kir. kincstári jogügyi igazgató és neje, Staub Ilona, fia eljegyezte *Szieberth* Piroskát, Szieberth Imre m. kir. kormányfőtanácsos, állami vasgyári felügyelő és neje, Baltazár Ilona leányát.

Jubileumi bankett. Dr. *Herman* József müegyetemi magántanár, az Elektromos Müvek müszaki igazgatója, a folyó évben a tizedik telepkezelői tanfolyamot tartja. Ebből az alkalomból volt tanítványai, akik nagy hálával vannak eltelve kiváló tanítómesterük iránt, csütörtökön este, a Metropole-szálló különtermében ünnepi bankettet rendeztek tiszteletére. Dr. *Herman* József müegyetemi tanulmányainak elvégzése után az Egyesült Államokban szerezte meg azokat a nagyszerü praktikus kvalitásokat, amelyeknek alapján előbb a Magyar Villamossági, majd a Székesfőváros Elektromos Müveinek szolgálatába hivatott meg. A telepkezelői tanfolyamot a kereskedelemügyi minisztérium vonatkozó rendelete alapján ő valósította meg és az idén immár a tizedik tanfolyamot tartja az illetékes körök legnagyobb elismerése és méltánylása mellett.

Szolgálati jubileum. Meleg ünneplésben részesítette a BSzKRT igazgatósága, tisztikara és személyzete *Tóbiás* Károly ügyvezető-igazgatót huszonötéves vasúti szolgálata alkalmából. Az ünnepséget a BSzKRT dísztermében Folkusházy Lajos alelnök-vezérigazgató elnöklétével tartották meg.

Hunyadi János

TERMÉSZETES KESERŰVIZ

AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVALÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT. HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN

SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

A Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társaskörében vasárnap este *Ereky* Károly volt miniszter, a Vásárpénztár elnöke nagyérdekességü előadást tartott *az aktuális közgazdasági kérdésekről. Payr* Hugó országgyülési képviselő a „Városháza és a budapesti problémák" címen vette boncKés alá az összes *időszerü kérdéseket* és a hallgatóság nagy tetszése mellett mutatott rá a megoldások módozataira.

Az Art Metal, a világ legnagyobb acél irodaberendezési gyára, gyártja a *Postindex* kartoték-rendszert, amely beigazolhatólag a *legegyorsabb nyilvántartást* teszi lehetővé. Tűzbiztos, egy fogással kiemelhető és áthelyezhető. A hasonló nevü okmány és kartoték *acélszekrénybe* nagy tömeg iratot lehet tévedések kizárásával, idő- és munkamegtakarítással, tűz- és betörésbiztosan elhelyezni. Az irodai ügyvitel egyszerüsítésére és racionalizálására díjtalanul nyujt felvilágosítást a vezérképviselő: *Rosinger L. B.* Budapest, VI., Vilmos császár-út 21. Telefon: 282—47.

Tegyen kísérletet a „Multicote" szigetelőanyaggal, amelynek teljesen újszerü előnye, hogy *hidegen kenhető gummioldat* és igy alkalmazásához semmiféle különleges előkészület, vagy berendezés nem szükséges. A *Multicote* szigetel, viztelenit, javit és megóv mindennemü tetőfedőanyagot: betont, fedéllemezt, bádogot, fát, vasat és üveget. Mintával és ajánlattal szolgál: *Szigetelő és aszfaltipar, Fried Miksa* okl. mérnök, Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942—58.

HIRSCH LÁSZLÓ

UT-, VASUTÉPITÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ

BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

BRIXOL MŰVEK

VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYÁRTÁSA

BUDAPEST, GYÁR: VII., GIZELLA ÚT 53 SZ.

Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam Roma, Bielsko, Tunisvara, V sac. Telefonszám: Aut. 158-23

MINKOVITS

MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ

BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ

TELEFON: J. 185 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

Szigetelő- és Asfaltipar

Fried Miksa okl mérnök

Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942-58.

Gyártmányok: Szigetelőlemez, fedéllemez — Munkavitelezés: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás, Hidegen kenheto tetőmázok asfaltból, gummiból, kiöntő asfalt, asfalt coulé

RIEGER OTTÓ

ORGONAGYÁR

Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.

BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket** Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek

Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.

Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

FUMEX

füstfelszívó huzatfokozó

beton kéményfej

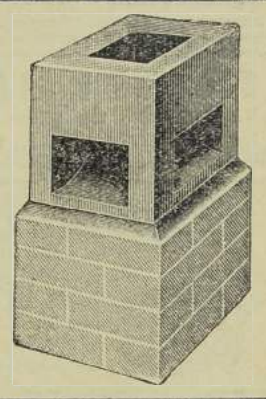
magyar szabadalom

ANDREA

cementárúgyár

Budapest, V., Vígszinház-utca 5.

Telefon: 298—37.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli:

Orsz. MOK Magy.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal

WOLFF ERNŐ

Budapest, I., Kelenföldi-út 1

Sürgönycim: WOLFFEKE

TELEFON: 59—9—68

HOLLÓS FERENC

OKL. MÉRNÖK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ

Budapest, V., Csanádi-utca 5.

TELEFON: 901-24

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a Köztisztasági Hivatal részére szükséges 5000 métermázsa buzaszalma szállítására.

A bánatpénz tekintetében a hivatalos rendelkezések az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között, a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8., I. em.) díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi december hó 11-én (pénteken) d. e. 10 óráig** a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8.) kell benyujtani.

Az ajánlatokat ugyanott és ugyanazon a napon d. e. 11 órakor bontják fel, amikor is az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 október 26.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a Köztisztasági Hivatal részére szükséges 6000 métermázsa elsőrendű anyaszéna szállítására.

A bánatpénz tekintetében a hivatalos rendelkezések az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között, a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8., I. em.) díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi december hó 11-én (pénteken) d. e. 10 óráig** a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8.) kell benyujtani.

Az ajánlatokat ugyanott és ugyanazon a napon d. e. 11 órakor bontják fel, amikor is az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 október 26.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a Köztisztasági Hivatal részére szükséges 4500 métermázsa zab szállítására.

A bánatpénz tekintetében a hivatalos rendelkezések az irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve, naponta d. e. 12—2 órák között, a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8., I. em.) díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1931. évi december hó 11-én (pénteken) d. e. 10 óráig** a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-utca 8.) kell benyujtani.

Az ajánlatokat ugyanott és ugyanazon a napon d. e. 11 órakor bontják fel, amikor is az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 október 26.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet. Telefonszám: 96—6—36
Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 39. sz.
TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK.
Gyümölcs- és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok elsőrendű minőségben!

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légzaszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

vitéz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut 86—2—96.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, teglát, szencsüzdakrol szenet, kokszot, fát stb.

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—56, Kartelen kivül

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lúgos, lápfürdők és egyéb gyógyfényezők.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

BAKÓ ÉS SÁRKÖZI
PARKETT ÉS FAREDŐNY VÁLLALAT
Készít parketta és padlózási munkákat. — Vállalja esslingeni faredőnyök, zsalusinek és vászonredő ujonnan való készítését és javitását
Budapest, II., Török-utca 6. Telefon: 553—19

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

STEINER ES SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

SZÉKELY ÉS TÁRSA
MÉRNÖKÖK
ELEKTROMOS VILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI VÁLLALAT — TELEFON: 296—60.
GÉPI KÉPVISELETEK ÉS MŰSZAKI CIKKEK — BUDAPEST, V., ÁRPÁD-U. 7.

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10.
Telefon: 873—77.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki műintézete, pecsétbélyeg, címke és dombormünyomdája
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS ● VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 328-95 VII., Vörösmarty-utca 9.

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 november 25. | 47. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A rendőrség

Az egész nyáron, az egész ősszel mást se hallottunk, mint sopánkodást, hogy mi lesz majd, ha ránkköszönt a tél, meg hogy ilyen telünk még nem volt. Valóban: van abban valami igazság, hogy jobb félni, mint megijedni, de kétségkívül mégis okosabb a félelem és az ijedelem okait jóelőre megszüntetni. Akiknek jószándéka az aktivitással párosult, tényleg ebben az irányban tevékenykedtek is, így jutottunk el oda, hogy igaz valójában senkinek sincs félnivalója a téltől, amely nem lesz majd örömökkel ékes, de nem lesz olyan kétségbeejtően veszedelmes sem, mint amilyennek hirdették.

A zordon pesszimizmusnak, a tétlen sopánkodásnak, a gyámoltalan ijedelemnek azonban mégis van egy kellemetlen csökevénye: a tömegek lelkébe oltott kishitűség. Ez a kishitűség azután pánikká, tömeghisztériává fokozódik, ha az ostoba véletlen történetesen egymásután produkálja a barátságtalan eseményeket. Ha egy-egy rablási eset szórványosan történik, ügyet se vetnek rá, de riasztóan hat, ha csoportosan jelentkeznek.

Nem esünk a másik hibába, nem kicsinyeljük le a tél veszedelmeit, csak komolyan vesszük a főkapitány megnyugtató szavait. A főkapitány kijelenti, hogy a tél kezdetén máskor is vannak rablási esetek, amelyektől a világ egyetlen nagyvárosa se mentes, a rendőrség elég éber ahhoz, hogy a benne való bizalom fölöslegessé tegyen minden nyugtalanságot. Itt azonban meg kell állnunk, mert a rendőrségnek nemcsak *éberebb*, hanem *erősebb* is kell lennie. A főkapitány szerint *elég* erős, de a főkapitány szerint is és szerintünk is *még erősebbnek* kellene lennie. Ma a rendőrség megfeszített erővel bár, de bír és győz mindent. Győzi és bírja a megszaporodott és megnagyobbodott feladatokat is. De egy pesszimista város tökéletes lelki nyugalmához több kellene. Hiszen a főkapitány maga mondja, hogy: „őrszobák felállítását, őrszemek állítását igényli a közönség és *én nem vagyok képes eleget tenni ezeknek a kívánalmaknak, mert nincs hozzá elég rendőröm.*"

Az a meggyőződésünk, hogy a budapesti közönség ilyen kívánságainak még akkor is eleget kellene tenni, ha ezeknek a kívánságoknak a gyávaság, vagy a hisztéria a forrása. A most lezajlott költségvetési vita során a szónokok egész csoportja kifogásolta, hogy a főváros túlságosan nagy összeggel járul hozzá a rendőrség fenntartásához, ami szerintük kizárólag *állami feladat*. Akár helyes, akár helytelen azonban ez az álláspont, *annyit tökéletes joggal megkövetelhet Budapest közönsége, hogy rendjét, békéjét, nyugalmát, mindenképpen biztosítsák*. Nem szabad elfelejteni, hogy *a világ legelső rendőrségéről van szó*, amely egész Európa rendőrségének hónapokig tartó eredménytelen, sőt reménytelen hajszája után bravuros módon kinyomozta a világ legrettegettebb rémét: *Matuska* Szilvesztert. Az ilyen rendőrséget tökéletes eszközökkel, hiánytalan szervezettel ellátni olyan kötelesség, amellyel nemzeti reputációnknak is tartozunk.

A nemzet becsülete és a súlyos áldozatokat hozó fővárosi polgárság nyugalma követeli tehát, hogy a rendőrséget is beiktassák a takarékossági programnak amúgy is igen szűk *noli me tangere* rovatába. Sőt ez sem elég, mert itt annak az elvnek kell érvényesülnie, hogy minél nehezebb idők köszöntenek ránk, minél jobban össze kell húzni magunkat, annál többet kell áldoznunk a rendőrségre, annál jobban kell erősíteni és fejleszteni ezt a kiváló testületet.

Van azután a főkapitányságnak még egy panasza, amely szintén igen komolyan megfontolandó és amelynek megoldása kizárólag fővárosi feladat. A főkapitány szerint ugyanis a rendőrség munkáját igen megnehezíti az a körülmény, hogy *a világítási viszonyok egyes helyeken nem megfelelőek*, pedig „a jó megvilágítás két-háromszorosára tudja emelni a rendőr teljesítőképességét". Erre a panaszra szintén áll, amit az imént mondottunk, hogy a takarékosságnak itt nincs helye, a takarékosság itt az emberi javak és az emberi élet lelketlen pazarlását jelenti. A főváros egy pillanatig nem hallgathatja tétlenül a főkapitányságnak ezt a panaszát.

Végül még egy szavunk azok felé volna, akik az utóbbi időben jobb ügyhöz méltó és érthetetlen vehemenciával sürgetik a statárium megszüntetését. Ezekkel szemben meg kell állapítani, hogy bármily jelentéktelenek legyenek is a megismétlődő rablótámadások, de semmiesetre sem lehetnek argumentumok a statárium megszüntetése mellett. Olyan időket élünk, amikor a polgár becsületes munkája és nyugodt pihenése mellett a legszigorúbb megtorlás veszedelmének kell őrtállnia.

Folkusházy Lajos vezérigazgató

nyilatkozik a villamosközlekedés megjavítására irányuló tervekről

Betétjáratokat rendszeresítenek a forgalom szempontjából zsúfolt belső vonalakon

Általános az a panasz, hogy a főváros villamosközlekedése fokozatosan megromlott és ma már ismét ott tartunk, ahol a háborus években, amikor napirenden volt a villamosok zsufoltsága és a lépcsőkön való tolongás. Aktuális téma ismét *a villamosközlekedést korholni*, a vezetőséget hibáztatni és új rendet és rendszert követelni, amelyik több megértéssel a publikum igényei iránt szervezi meg a villamosok forgalmát. Ezeket a kérdéseket tettük szóvá

Folkusházy Lajos ny. alpolgármester, a Beszkárt alelnök-vezérigazgatója

előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A takarékosság érvényesítése érdekében a Beszkárt igazgatósága kénytelen volt bizonyos relációkban a járatokat olyképpen korlátozni, hogy azok az utasszám lehető kihasználásával *egyrészt ne jelentsenek fölösleges kiadásokat, másrészt biztosítsák a forgalmi igényeket*. Statisztikai adatok és az utasszámlálás figyelembevételével hajtottuk végre az első redukciót, amelyik sok tekintetben nem váltotta be a hozzája fűzött várakozásokat.

Néhány napi tapasztalat kellett a hibák felismeréséhez és természetesen nyomban intézkedtünk, hogy a járatokat sűrítsük mindenütt, ahol azt az utasok száma megköveteli.

A panaszok azóta lényegesen megritkultak és hiszem, hogy a további intézkedések alapján *a forgalom ismét eléri a normális kereteket úgy a gyorsaság, mint a pontosság szempontjából.*

— A Beszkárt legközelebbi teendője, hogy számos relációban

bevezetjük az úgynevezett betétjáratokat,

amelyeknek az a hivatásuk, hogy a relációknak a legjobban igénybevett szakaszain szaporítsuk a közlekedő járművek számát. Könnyen felismerhető példával illusztrálva ez azt jelenti, hogy a *Városliget—Uj Szent János-kórház* között közlekedő 44-es jelzésű járatnak a Városliget és a Rácz-fürdő közötti szakaszain úgynevezett

ingakocsikat állítunk be,

amelyet a megkülönböztetés céljából 44/A jelzéssel szerelünk fel. Ennek a révén megszűnik az az anomália, hogy *amíg például a 44-es villamos a Rákóczi-úton zsúfolva jár, addig a budai külső perifériákon csak néhány utas jelentkezik*, ami az üzembentartás drágulását hozza magával.

Hasonló beosztást hajtunk végre még néhány hosszújáratú villamosreláción

és ezzel szolgáljuk a takarékoskodás követelményét és a közönség igényeinek a megfelelő kielégítését is.

— A közelmultban végrehajtott takarékoskodások révén a Beszkárt pénzügyi biztonságát semmiféle veszedelem sem fenyegeti és ezért

teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyek tarifaemelésről szólnak.

A takarékoskodást nemcsak a személyi kiadásokban, hanem az üzemi beosztásban is akként érvényesítjük, hogy *a kevésbbé exponált vonalakon ritkítjuk a járatokat, de a járművek tömegét irányítjuk azokra a helyekre, ahol a forgalom nagyméretűsége ezt előírja.*

*

A Beszkárt igazgatósága a közeli napokban tárgyalja a villamosok új beosztását és általában minden lehetőt elkövet, hogy a tapasztalatok figyelembevételével *gondoskodjék a forgalom megjavításáról.*

Elismerés illeti a pártokat a nívós költségvetési vitáért

Az autonómia első költségvetése mellőzött minden tarifadrágítást és adóemelést — Arányosítani kell a tisztviselői illetményeket — Magyar szenet használjanak az üzemek — Megteremtik az együttműködést a városszabályozási tervek és a Községi Takarék között

Véget ért a költségvetés részletes vitája és a tervezetet — a közgyűlésen eszközölt változtatásokkal együtt — a közeli napokban felterjesztik kormányhatósági jóváhagyásra. A közgyűlés *összesen nyolc ülésen* végzett a hatalmas anyag feldolgozásával és sorra vette úgyszólván az összes ágazatokat, minden részletre kiterjedően vizsgálva azokat a lehetőségeket, amelyek révén a főváros elláthatja nagykiterjedésű feladatait. A költségvetési vita eredményéről és annak értékeléséről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közgyűlés költségvetési tárgyalása komoly tanácskozás és tárgyilagos bírálat képét mutatta, amelyért minden elismerés megilleti a pártokat, mert szónokaik átérezve a helyzet súlyosságát:

közös erővel törekedtek a nehézségek elhárítására.

Külön kiemelem a pártoknak azt a dicséretesen fegyelmezett magatartását, amellyel meggátolták a viharok keletkezését és kikapcsolták a politikai vonatkozások kimélyítését. Hozzájárult a költségvetési vita nívójának fenntartásához az a körülmény is, hogy

ezt a költségvetést tulajdonképpen az autonómia készítette elő,

a törvényhatósági tanácsnak a takarékosság végrehajtására kiküldött tagjai révén, akik lelkiismeretes és alapos vizsgálattal végeredményben tehermentesítették a közgyűlés feladatát. Sikerült, amit még hetekkel ezelőtt alig hittünk volna: *a költségvetést minden adóemelés és tarifadrágítás nélkül úgy egyensúlyba hozni, hogy az reális alapját képezheti a jövő évi gazdálkodásnak.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy milyen álláspontot foglal *a tisztviselői fizetések arányosítása* szempontjából:

— A polgármester — mondotta — néhány héttel

ezelőtt saját hatáskörében megszüntette az úgynevezett mammutfizetéseket és ha már ez megtörtént, akkor

következnie kell a további lépésnek, az arányosításnak, amely elkerülhetetlen a tisztviselői illetmények között.

Vannak tisztviselők, akik bizonyos automatikus előlépés folytán olyan kedvező helyzetbe kerültek, hogy *3—4-szer annyi jövedelmük van, mint a hasonló rangú állami tisztviselőknek.* Örvendetesnek tartom, hogy a polgármester már kilátásba helyezte az arányosítást, amely megnyugvást fog teremteni az egész vonalon. Sok szó esett álláshalmozásokról is, amelyeknek megszüntetését úgy képzelem, hogy *bizonyos egzisztenciák, akik nem nagy összegeket kapnak a közpénztáraktól, de nagy családdal állanak ott ebben a rideségben:* méltányos elbírálás alá kerülnek. A megoldás csak az lehet, hogy

leépítjük a nagyfizetésűeket

és azokat, akik bizonyos minimumon felüli jövedelmeket élveznek.

Az *üzemi politika* mikénti alakulásáról *Kozma* Jenő a következő kijelentést tette:

— Úgy látom, hogy az üzemi politika tengelyét a közeljövőben *a bánhidai centrálé ügye* fogja alkotni. Maholnap már tengeri kígyóvá nő a dunántúli erőműtelep problémája, holott a kivezető út adva van.

A bánhidai kábelek már Budapestre vannak vezetve és csak csodálatos, hogy annak ellenére, hogy a főváros az áramot régóta vásárolja, még mindig nem került nyugvópontra ez a kérdés.

— Nagyon szeretném, ha a *gázszolgáltatással* kapcsolatban *mellőznénk a külföldi szén használatát* és a magyar ipar pártolásának annyira szükséges fontosságától irányítva,

a magyar szénnek felhasználását intenzivebben felkarolnánk.

Itt van például a pécsi szén, amely magas kaloriafokkal rendelkezik és csak nem is költséges különleges eljárás kell ahhoz, hogy a gázgyártásra megfelelővé váljon.

— A *Vízművek* szempontjából nem vagyok megnyugtatva abban a tekintetben, hogy a beruházások megfelelő formában és megfelelő anyagi eszközökkel elkészülhetnek. Sajnálatosnak tartom, hogy

a gépberendezések rekonstrukciójánál végzett munkálatok egyetlen egy liter vízzel sem hoztak többet:

mindössze kidobták az ócska gépeket és új gépeket állítottak be, de ezzel végeredményben *nem sikerült a többtermelés ügyét szolgálni.*

Szóvátettük *a közlekedés egységesítésére irányuló kérdéseket* és azt a körülményt, hogy még mindig változatlanul fennállanak a közlekedés elleni panaszok

— Ebben a kérdésben — hangzott a válasz — *a közlekedés egyesítésének* vagyok feltétlenül a híve.

Közlekedési diktátort szeretnénk látni, aki az egyes vállalkozások közötti versenyt meg tudja szüntetni.

A Beszkárt és az Autobuszüzem egyesítése mindezidáig azért nem történt meg, mert *a Beszkárt vezetősége csak a villamos problémáival foglalkozik,* az Autobuszüzem pedig fejlődésre hivatott járműveinek elsorvadásától tart. Teljesen pártatlan közlekedési diktátor kétségtelenül úgy oldaná meg ezt a kérdést, hogy annak folyamányaképpen a főváros közlekedése a nyugati városok nivóját mondhatná magáénak.

Sok szó esett a közgyűlésen *a városszabályozási ügyekről,* amelyeknek új alapokra való helyezéséről a következő nyilatkozatot kaptuk:

— Nagy sajnálattal *nélkülözöm az összműködést a városrendezési ügyosztály és a Községi Takarékpénztár között.* A főváros pénzintézetének kellene a városrendezési ügyosztállyal bizonyos irányt szabni és a főváros érdekében úgy eljárni, hogy abból kézzelfogható eredmények alakuljanak. Ma az a helyzet, hogy

a városházán és a főváros közmunkáin tulajdonképpen magánosok gazdagodnak,

pedig a Községi Takarékpénztár és az ügyosztály együttműködésével komoly anyagi előnyöket is biztosíthatnának a főváros javára.

*

Elmondotta még *Kozma* Jenő, hogy a jövőévi költségvetés beruházási tételeit változatlanul felhasználják, sőt, ha alkalom kínálkozik, akkor *új létesítményekkel juttatnak keresetet és munkalehetőséget az iparosoknak és vállalkozóknak.*

A megértés, a kölcsönös megbecsülés, a polgári gondolat erejének pillérein építette fel ezt a nagy tábort, ezt a pártot,

amely a polgári összefogás, a polgári szolidaritás és a polgári rend egyik legfőbb erőssége. *Ezekért az eredményekért ültette a főváros józan ítéletű polgársága Kozma Jenőt a vezéri székbe.*

Payr Hugó ezután azt fejtegette, hogy ma nemcsak gazdasági krizist, hanem egyben a lelkek válságát is éljük. A tömegekből kiveszett a hit, a remény, a bizalom, mert nem látják azt az utat, amely a helyzet javulása, jobbrafordulása felé vezet.

Nem az a hiba, hogy baj van, hanem az igazi baj abban rejlik, hogy a tömegek nem látják a kivezető utat.

Nem az a baj, hogy nincsenek férfiak, hanem az, hogy *nem akad egyetlen egy férfi,* akiben mindenki megbízik. Reméli azért, hogy a nehéz időket átéljük és sorsunk jobbrafordul, mert vannak olyan férfiak, mint *Kozma* Jenő, olyan vezérek, akik a döntő órában is megállják helyüket. Végül arra kérte *Kozma* Jenőt, hogy a mostani válságtól terhes nagy időkben a vezéri pálcával együtt járó áldozatokat vállalja és ne dobja el magától a vezérnek kijáró keserű poharat. Kéri, hogy érezze át ezeknek az időknek a súlyosságát és ha kell, áldozzon fel mindent, hogy megmentse ezt a szegény, sokat szenvedett magyar társadalmat.

Hosszantartó lelkes éljenzés követte *Payr* Hugó beszédét, mely után *Papp* József hangoztatta, hogy bízzunk a polgári erényekben, a tradiciók erejében, mert ez olyan erő, amely újra talpraállíthat bennünket. Az országnak és a fővárosnak olyan vezérekre van szüksége, mint *Kozma* Jenő. A polgári társadalom követni fogja tűzön, vízen át, azon az úton, amelyet ő megjelölt. Majd *Ereky* Károly a Polgári Egység Klubja nevében köszöntötte *Kozma* Jenőt, *Hoór Tempis* Mór pedig a budai választók üdvözletét hozta el.

Kozma Jenő dr.

az egybegyűltek lelkes tapsa és éljenzése között emelkedett ezután szólásra, hogy megköszönje az üdvözléseket:

— A legnagyobb krizis — mondotta — a bizalmi krizis, amelyet azonban nem magunk okoztunk. A megnyugtató szót megtalálni a mai válságos időkben csak nehezen tudom, de igyekezem keresni azokat a megnyugtató momentumokat, amelyekből kivirágozhatik az a bizalom, amely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy megerősödjünk az ország jobb jövője iránti hitben.

Ezután *Payr* Hugót, a kitünő fegyvertársat méltatta. Megtaláltam hat évvel ezelőtt ő benne azt a kitünő munkatársat és hűséges barátot, akiben egyetlenegyszer sem csalódtam és aki ott áll éjjel-nappal az őrhelyen, ahol a polgárság, a polgári gondolat érdekeit teljes odaadással és önzetlenséggel nála jobban nem védi senki.

— Ha valamit elértem — folytatta — pozicióban, erőben és ahogy mondani szokták, hatalomban, azért értem el, mert a polgári egységre, a polgárság erejére támaszkodtam, mert sikerült kifejezésre juttatnom és érvényesítenem a többség akaratát. A polgári többség akaratának kell érvényesülni itt a fővárosban és az országos politikában egyaránt.

— Az országos szempontok ma annyira előtérbe nyomultak, hogy majdnem teljesen háttérbe szorítják a városi szempontokat. Ilyen nagy országos politikai probléma a munkanélküliség, amelynél, — ma is azt vallom, — hogy hibás megoldás lenne a munkanélküli segély fizetése, amint azt a külföldi példák is igazolják. Mi nem adtuk oda a pénzt minden ellenszolgáltatás nélkül, hanem építettünk.

Lillafüred és sok más alkotás, amit bizonyos oldalról annyiszor fölhánytorgatnak, mind a munkanélküli segély maradandó emléke.

Mi munkanélküli segély helyett ezzel juttattuk keresethez az építészeket, az iparosokat, a munkásokat és az egész gazdasági élet számottevő részét. Sehol másutt a világon nem maradt nyoma a munkanélküli segélynek. *Kozma* Jenő ezután azt fejtegette, hogy

a pénzügyi és gazdasági élet súlyosságáért nem lehet az uralkodó rendszert felelőssé tenni.

Sokkal gazdagabb országokban is hasonló, sőt még talán súlyosabb a helyzet. Sokat hangoztatják a „rezsimváltozás szükségességét". Látjuk, az angol munkáskormány megbukott és a német szocialista kormány is csak kínlódik. Mikor látom, hogy mindez így történt, még jobban ragaszkodom a polgári gondolathoz, ehhez a fölemelő tudathoz, amelyhez hűtlenek sohasem leszünk. Az egész világon jelentkező gazdasági válságnak sokkal mélyebb gyökerei vannak, semhogy azt mi el tudnánk tüntetni.

A termelés és a fogyasztás problémájának a megoldása nélkül az egész világon tovább tart a krizis hullámzása.

Más országokkal szemben azonban mi mégis jobb helyzetben vagyunk, mert mi mezőgazdasági állam vagyunk, élelmiszert produkálunk és ha bizonyos luxusigényektől el is kell tekintenünk, éhezni nem fogunk és a krizisen könnyebben átvergődünk, mint más országok, amelyek végül is ránk lesznek szorulva.

— *A polgári egység vezérlő akaratának vagyok és leszek szerény katonája,* amely gondolat ma is épp olyan erős és szilárd, talán még erősebb, mint a mostani nehéz helyzet előtt volt. Bízom benne, hogy a jobb időknek el kell jönnie és meggyőződésem, hogy az a józan polgárság, amely ezt a pártot létrehozta, a legnehezebb időkben is biztosítani fogja azt a szilárd alapot és azt az energiát, amely átsegít bennünket egy szebb jövőbe. Hűséget ígér és ezt várta a párt minden tagjától és azt kéri, hogy támogassák továbbra is közérdekű munkájában.

Kozma Jenő beszédét percekig tartó ovváció fogadta és az egybegyültek felállva ünnepelték a népszerű vezért. Még számos más felköszöntő hangzott el ezután a lelkes hangulatú ünnepi vacsorán, amely *Kozma* Jenő éltetésével a késői órákban fejeződött be.

Nem elméleti tudósokra, hanem gyakorlati emberekre van szükségünk a mai válságos időkben

Kozma Jenő a megértés, a megbecsülés és a polgári gondolat erejének pillérein építette föl pártja hatalmas táborát

Lillafüred és sok más alkotás maradandó emlékét őrzik a munkanélkülisegélynek

Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* hétfőn este ünnepi vacsorát tartott, hogy név- és egyúttal születésnapja alkalmából üdvözölje vezérét és elnökét, *Kozma* Jenő országgyülési képviselőt. Az ünnepi vacsorán olyan nagyszámban gyültek össze a politikai élet reprezentánsai, a városháza vezetői, a párt és a klub tagjai, hogy az akadémiautcai helyiségek zsúfolásig megteltek. A vacsorán közel négyszázan vettek részt; ott voltak többek között *Dési* Géza, *Görgey* István, *Usetty* Béla, *Petracsek* Lajos, *Payr* Hugó országgyülési képviselők, *Bódy* Tivadar, *Gaál* Vilmos, *Glücksthal* Samu felsőházi tagok, *Ereky* Károly ny. miniszter, *Tatay* István tábornok, *Hoór-Tempis* Mór müegyetemi tanár, *Beesey* Antal, *Papp* József, az Ügyvédi Kamara elnöke, *Andrélka* Károly főkapitányhelyettes, *Márkus* Jenő min. tanácsos, *Dorner* Gyula min. tanácsos, *Erősdy* Sándor, *Morvay* Zsigmond ny. főispánok, *Krivoss* Árpád dr., *Bódy* László, *Bucsánszky* Bertalan, *Spannberger* Alajos, *Guth* Ferenc, *Tatár* Béla tanácsnokok, *Király* Kálmán ügyosztályvezető műszaki főtanácsos, báró *Babarczy* István, *Günther* Tivadar és *Thorday* Lajos főjegyzők, *Németh* Béla, *Csécsi Nagy* Miklós, *Erődy* Kálmán főigazgató, *Oszoly* Kálmán, *Orova* Zsigmond, *Ledermann* Mór, *Okolicsányi* László, *Wellisch* Andor, *Szécsi* Ernő tisztifőorvos-helyettes, *Bárány* Károly, *Weber* Sándor, *Girardi* Tibor, *Bánó* Dezső, *Dárday* Ede, *Sümeghy* László kormányfőtanácsosok, bibithi *Horváth* János, az OTI igazgatója, dr. *Dósa* Ottó, *Vássei* Ede gázgyári igazgató, *Piazza* Győző, *Fáber* Fülöp, *Nagy* Gyula, *Horváth* Károly, *Farkas* József dr., *Sajó* János, *Stein* Emil dr. bankigazgató, *Nagy* Antal, *Huberth* Vilmos, *Szamek* Emil dr., *Faith* Jaques, *Tóth* András dr., *Körmendy* Jenő, *Dongó* Orbán, *Hatolkay* Kázmér, *Róna* Sándor, *Máthé* István, *Gündisch* Guidó, *Tábori* Kornél, *Nessi* Gyula, *Héder* Lajos dr., *Kollmann* Dezső dr., *Mózes* János, *Hutiray* ezredes, *Gellért* Jenő, *Fehér* Béla és még sokan mások.

Payr Hugó

országgyülési képviselő, törvényhatósági bizottsági tanácstag

volt az ünnepi szónok. Az egybegyültek szünni nem akaró ovációja között, közvetlen szavakkal köszöntötte *Kozma* Jenőt, a hivatott vezért.

— A magyar társadalmat — mondotta — reménytelenség lepte el, ennek a reménytelenségnek a megszüntetése *Kozma* Jenő és a vezetők feladata. A problémák egész sora vár megoldásra az országos és a városi életben. *Ilyen nagy probléma a külföldi adósságok kérdése,* amelyek olyan terhek, hogy enyhítésük nélkül alig érhetünk el számottevő javulást.

Akármennyire takarékoskodunk, akármennyire leállítjuk az élet igényeit, takarékosságból valuta nem lesz soha.

— A polgárság, amelynek még van veszítenivalója, nem nyargalhat a radikalizmus paripáján.

A konzervativ irányzat érdekében szükséges a liberális politika megőrzése.

Ujból piedesztálra kell emelni a tisztességet, a becsületességet, az emberi szolidaritást és ezeket az eszményeket a politika tengelyévé kell előléptetni. Ezek a fönséges ideálok a magunk és az ország boldogulására vezetnek.

Nem elméleti tudósokra, hanem gyakorlati emberekre van szükségünk,

akik az életbevágó kérdésekben megtalálják a lényeget, a megfelelő formát. *Kozma Jenő ilyen politikus, ilyen vezér.*

— Amikor *Kozma* Jenő a fórumra lépett, a társadalmi megnemértés ülte orgiáit a fővárosban és az országban.

Kertes új házban, napsütötte modern két- és háromszobás lakások, villamostól és autobusztól két percnyire, rendkivül olcsón kiadók. Tábornok-u. 20.

Kiterjesztik az országos szükségmunkát a fővárosra is

Enyhítené a munkanélküliséget, ha sürgősen hozzálátnának a Tabán út- és csatornahálózatának kiépítéséhez

Dorner Gyula és Király Kálmán a tél folyamán is elvégezhető munkaalkalmakról

A főváros törvényhatósági bizottságát és a városkormányzás vezetőit állandóan foglalkoztatja az a probléma, hogy mi módon lehetne az egyre fokozódó munkanélküliek hatalmas táborát és a tespedésre kényszerített ipart úgy foglalkoztatni, hogy a legvalószínűbb téli hónapokon átsegítsék. A főváros a költségvetés keretébe illesztett munkaprogramból maga is igyekszik mindazt elvégeztetni, amire a téli hideg idő is alkalmas, de a korlátok közé ékelt anyagi ereje egymagában kevés a nagyobbszabású akció lebonyolítására s ezért

a főváros vezetősége a kormányhoz fordult, hogy az országos inségmunka keretébe vonják bele Budapest területet is.

Természetesen olyan munkáról lehet csak szó, ahol a kiadott pénz csaknem százszázalékban munkadíjak kifizetésére szolgál s ezért úgyszólván kizárólag földmunkák elvégzésére gondolnak, különböző építkezésekre, később út- és csatornaépítések előmunkálatainak elvégzésére.

Az út- és csatornaépítési ügyosztály már össze is állította azt a munkaprogramot, amit inségmunka formájában elvégezni lenne.

Egész sereg útvonal- és csatornaépítés földmunkálata van ebben felsorolva, amelyeknél *tízezer embert lehetne a téli hónapokon át állandóan foglalkoztatni.* A *Kereskedelmi és Iparkamara* is megkeresést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben az ipar és a kereskedelem foglalkoztatása érdekében különböző csatornázási munkák elkészítését proponálta.

A költségvetési vita során hasonlóképpen az a felfogás jutott érvényre, hogy az állam és a főváros nem maradna távol a munkapiactól, mert a mai válságos időkben a magángazdaság nem tudja biztosítani önmagában a termelés folytonosságát. A pártok, így elsősorban az *Egységes Községi Polgári Párt* szónokai egyértelműen hangoztatták, hogy a szük keret is arra kötelez, hogy mindazt elvégeztesse a főváros, amire lehetőség kínálkozik.

Így kapcsolódott bele az inségmunka során elvégezhető feladatok közé

a Tabán csatornázásának és úthálózata kiépítésének megkezdése,

amelyre *Dorner* Gyula miniszteri tanácsos, az Egységes Községi Polgári Párt kitűnő mérnök-tagja hívta fel a figyelmet. Az ő elgondolása annál inkább megszívlelésre méltó, mert a Tabán-probléma évtizedek óta húzódik, egyik rezsim a másikra tolta át a kivitelt, most azonban végre megtörténhetik, hogy *Dorner* Gyula elgondolása alapján sikerül majd megvalósítani a legszükségesebb időben azt, amihez a bő esztendőkben nem mertek hozzáfogni.

Az inségmunka keretébe illeszthető tabánrendezési munkálatokról

Dorner Gyula
miniszteri tanácsos

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tudom jól, hogy a főváros mai pénzügyi helyzete nem alkalmas arra, hogy nagyszabású tervek kivitelével várjunk. Nem alkalmas arra, hogy messzemenő terveket, hosszú évekre terjedő meggondolásokat kezdeményezzünk, de még a mai időben is lehet módot találni arra, hogy a nagyobb koncepciókat előkészítsük és a munkálatok végrehajtásához megkezdjük az egyedül lehetséges módot, a fokozatos megvalósítást. Így a húsz százalékkal redukált út- és csatornaépítési budget keretében is van lehetőség arra, hogy olyan munkák elvégzéséhez kezdjünk, amelyek elvégzése egyrészt alkalmas igen sok ember foglalkoztatására, másrészt amelynek megoldása szinte presztizskérdése a fővárosnak.

A Tabán szabályozásának kérdésére gondolok,

illetve az egész kérdéskomplexumból arra, amit abból az út- és csatornaépítéshez tartozik. A Tabán-kérdés évtizedek óta mint egy rákos seb üszkösödik a főváros testén. Alig pár száz méterre a főváros centrumától olyan állapotokat találunk ott, ami szégyenfoltja a fővárosnak. Hogy mennyire igaz ez, egy érdekes epizódra utalok. Körülbelül másfél évvel ezelőtt itt járt Budapesten *Flandin francia pénzügyminiszter, aki akkor még kereskedelmi miniszter volt.* A kormányzó úr fogadta és fent, a Várpalota várakozótermének ablakából elbámulva nézte a Tabáni képet.

Nem tudta megérteni, hogyan lehetséges, hogy közvetlenül a királyi vár alatt, a város szívétől pár méternyire kecskelegelők és düledező viskók vannak.

Ezt környezetének meg is mondta és a francia miniszter magyar kísérője minden magyarázó és rábeszélő képességével alig tudta vele megértetni, hogy miért késik a hatalmas tervek életrekeltése és mi minden szépségek megvalósítására tartogatja a főváros ezt a területet. Persze, azt már nem mondhatta meg a francia miniszternek, hogy ezek a tervek igen régiek, évtizedesek, s már szinte meg is haltak a nagy várakozásban. Egyébként sajátságos felfogás uralkodik a Tabán-kérdésben. Valahányszor valamilyen módon szóbakerül, mindig azt várjuk, hogy

valami isteni csoda ide fogja zúdítani Budapestre a milliók tömegét és abból a Tabán helyén csodavárost fogunk felépíteni,

fürdővárost, hatalmas létesítményekkel, szanatóriumokkal, fürdőhotelekkel. Alig gondol valaki arra, hogy az ilyen tervek végrehajtását kevésbé fantasztikus módon is el lehet képzelni.

— Állítom, hogy fantasztikus elképzelés szerint nem is szabad hozzálátni. Másképpen, mint fokozatos megépítés útján, egyenesen vakmerőség, pénzügyi hiba lenne az egész tabáni fürdővárost kivitelezni. Nem szabad par évre összesüríteni a Tabán-kérdés megoldását. Egy fürdővárost, amit a Tabánban gondolunk létesíteni, *csak abban a mértékben és azzal a fokozatossággal szabad megvalósítani, amilyen fokozatban az idegenforgalmat ide tudjuk irányítani és*

amint az idegenforgalom növekedése a hotelek, penziók, szanatóriumok, fürdők vagy szórakozóhelyek szaporítását kívánatossá teszi.

Ha ennél nagyobb mértékben építkeznénk, az hamuvá tőke tenne.

— E pillanatban nem képzelek el mást, mint azt, hogy mai szegénységünkben vessük meg ennek a park, vagy fürdővárosrésznek az alapjait:

építsük ki az útjait és lássuk el a területet közművekkel, elsősorban csatornákkal.

Ezt mai szegénységünkben, a költségvetés szűkreszabott keretei között is meg lehet valósítani. Természetesen *sürgősen át kell dolgozni előbb a Tabán régi terveit,* bizonyos változtatásokat kell elvégezni, amelyeket a fejlődő idő tett szükségessé. A régi tervezet főbb vonásaiban alkalmas a megvalósításra, s így a Tabán fokozatos kiépítése nem tartozik a lehetetlenségek közé. A Tabán területén el lehet végezni a közmunkák építésével egyidejűen

a földrendezési munkákat

is. Fokozatosan hozzá kell látni a rozzant viskók lebontásához, s hiszem, hogy ezt a szociális szempontok szemelőtt tartásával sem lesz nehéz végrehajtani.

— Az első lépést kell csak megtenni s ezt követni fogja a többi s így rövid idő alatt elérjük, hogy a Tabán nem lesz szörnyű sivatag a város centrumában, hanem helyén valóban nagyjövőjű városrész fog kialakulni.

A Tabán közműveinek kiépítése, az úthálózat megépítése és általában az ezzel kapcsolatosan elhangzott kérdések kivitelí lehetősége iránt

Király Kálmán
műszaki főtanácsosnál, az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetőjénél is érdeklődtünk, aki a következőket mondotta:

— A Tabán közműveinek és úthálózatának kiépítésére vonatkozóan teljes mértékben helyesli és magáévá teszi mindazt az ügyosztály, amit *Dorner* őméltósága vall.

Az első lépés ezen a téren egyébként már megtörtént,

amikor a jövő évi költségvetésbe bevettünk 200.000 pengőt az *Erzsébet-híd* budai hídfőjétől kiindulóan, a *Rácfürdő* mögött, a *Gellérthegy* lejtőjén a Tabán déli határán át tervezett úgynevezett *budai tranzverzális út* építési költségeire. Ez az útvonal egyelőre a *Döbrentei-tér és a Tigris-utca közötti szakaszon épül ki a jövő tavasszal és az Erzsébet-hidat köti össze közvetlenül a Déli-vasút mögötti részekkel, áthaladva a vasúti alagút fölött.* Igaz, hogy ez a Tabán rendezésének még csak kis mellékhajtása, de reméljük, hogy kiinduló pont lesz a Tabán további kiépítéséhez.

A beszélgetés további során érdeklődtünk *a téli inségmunkák iránt* is, mire a következő felvilágosítást kaptuk:

— *A főváros vezetősége a télen végezhető, földmunka jellegű inségmunkák tervezetét elkészítette és felterjesztette a kereskedelmi miniszterhez.* Ebben a tervezetben csupa útépítéssel és csatornaépítéssel kapcsolatos munkákat soroltunk fel. Az inségmunkák lebonyolításáról a polgármester úr megbízásából személyesen is tárgyaltam a kereskedelmi minisztériumban *Forster* államtitkárral.

Egy-két millió pengő volna az az összeg, amire szükség lenne, hogy a felsorolt inségmunkákat végrehajthassuk a télen.

A főváros az összeomlás utáni években, 1919-ben, 1920-ban végeztetett hasonló inségmunkákat, amikor tízmillió pengőt kapott erre a célra az államtól. A tárgyalásokat az állam és a főváros között rövidesen folytatjuk és remélhetően sikerül teljes megegyezésre jutni. Egyébként a főváros a költségvetés terhére tervezett út- és csatornaépítési munkák közül is

sürgősen hozzálát mindahhoz, amit a hideg hónapok alatt el lehet végezni,

így elsősorban az említett tranzverzális út, a Budaörsi-út, a Hungária-körút és a Szentendrei-út kiépítését kezdjük el.

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT 193—14. ALAPITVA: 1897.

Legnagyobb bizalommal forduljunk szakszerűen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez.
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 42—44.

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Első Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

57. MAGY. KIR. ÁLLAMI SORSJÁTÉK
17 ezer nyereményt sorsolnak ki 250.000 aranypengő értékben.
Főnyeremény
40.000 aranypengő
Nyeremények: 20.000 P, 10.000 P, 2-szer 5.000 P, 4-szer 2.500 P, 6-szor 2.000 P, 10-szer 1.000 P, melyek mind **készpénzben fizettetnek ki.**
HUZÁS DECEMBER 10-ÉN!
Sorsjegy árak:
Egész 3.— pengő. Fél 1.50 pengő.
Kapható minden bank, sorsjátékelárusítónál és dohánytőzsdében. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a **M. kir. Pénzügyigazgatóság,** Budapest, V., Szalay-utca 10. sz.

Kétmillió értékü koksz tartalékolásával sikerült a Gázműveknek a községi alap részére a hozzájárulást felemelni

Az imént véglegesitett költségvetésben komoly tétellel szerepel a *Gázművek* is, azoknak az intézményeknek a sorában, amelyek a községi háztartás dotálására jelentékeny többletet juttatnak. Pontosan *kétmillió pengő* az az összeg, amelyet a Gázművek többletfölösleg címén a jövő évben a főváros pénztárába szállit, anélkül, hogy *ennek a tekintélyes összegnek a biztositása érdekében az egységárak megdrágitásához nyúlna.* A Gázműveknek ez a gesztusa sok tekintetben meglepetést keltett azok körében, akik azt hitték, hogy

a Gázgyárnak most valami rejtett tartaléka került felszinre

és eleinte úgy gondolták, hogy ez a nagy közüzem az annyiszor kifogásolt mammut tartalékok révén növeli mérlegének bevételi oldalait. A Gázműveknek erről a meglepő hozzájárulásáról intéztünk kérdést

Borvendég Ferenc alpolgármesterhez,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Semmiféle titokzatos eljárásról, vagy titkos pénzkészletek felszinre hozásáról nincsen szó. Mindössze az történt, hogy a gázgyárnak a mult év végén hatalmas kokszkészlete maradt, amelyet

az akkor mutatkozó rossz konjunktura miatt kénytelen volt mérlegében leértékelni

arra az összegre, amely ezév folyamán a nagyobb verseny következtében előreláthatólag elérhetővé válik. A gazdasági válság, amely a külföldi fűtőanyagok behozatalát is lehetetlenné tette, eredményezi most, hogy *a készletek jó áron értékesithetők* és az ebből következő többletbevétel ez évben a községi háztartás rendelkezésére áll.

— Kénytelen volt a Gázművek ehhez az eljáráshoz folyamodni, mert *esetleges koksz-áresés esetében nem lett volna módjában a községi alap részére feleslegét beszolgáltatni.* Erről a kötelezettségéről pedig a gázgyár nem mond le, ennek eleget kell tennie és

ha nincs előrelátás a kokszmennyiségek tartalékolásával, akkor a feleslegek biztositása érdekében a gázegységárak felemelését kellett volna végrehajtania

a közönség legszélesebb rétegeinek megterhelésével. A községi háztartás dotálása azonban igy sikerült és *a Gázművek jó üzleti érzéke most megkönnyiti a követelt feleslegek beszolgáltatását.*

Borvendég Ferenc alpolgármester közölte még, hogy a Gázgyár az idén is körültekintő figyelemmel vizsgálja a koksz nemzetközi áralakulását és messzemenő óvatossággal vigyáz arra, hogy *üzemének ez a terméke megfelelő áron és korlátlan mennyiségben álljon a közönség rendelkezésére.*

Hosszúlejáratú kölcsöneinkre várjuk a külföldi hitelezők méltányos állásfoglalását

Kállay Tibor a Népszövetségi szakértők jelentéséről és a gazdasági kibontakozásról

A különböző kerületekben működő társadalmi tömörülések sorában előkelő helyet foglal el a *Kelenföldi Társaskör*, ahol nemcsak a szorosan vett politikai szervezkedést tartják a legfontosabb feladatnak, hanem súlyos egyéniségek bevonásával *komoly és értékes eszmecseréket folytatnak a mindennapi élet megnyilvánulásairól és a gazdasági élet jelenségeiről.* A politikai és gazdasági élet vezető tényezői haladják szavukat a kerület kulturált polgársága előtt és meggyőző erővel bizonyitják, hogy a mai sulyos helyzetben a kivezető utat eros összetartással és felkészüléssel lehet csak megtalálni.

A *Kelenföldi Társaskör* szombati összejövetelén résztvett *Kállay* Tibor, *Kozma* Jenő, *Klein* Antal, *Petracsek* Lajos és *Benez* Ákos országgyülési képviselőkkel az élén számos tekintetes faktora a politikai, a társadalmi és gazdasági életnek, akiket

Becsey Antal

elnök köszöntött. Tekintettel a jelenlevő agrár-képviselőkre, *bort, búzát és békességet* kivánt azzal a hozzátevéssel, hogy

ebben a három szóban ma az ország tragikumát

lehet jelölni. Borunk és búzánk — mondotta — van növen, csak nem tudjuk értékesiteni és a felszinen levő gazdasági bajok okozataként nagy részük van abban, hogy *a békesség sincs meg.* Minél kevesebb búzát és bort szeretnék látni, mert akkor az értékesitésnek és a megfelelő áralakulásnak nem lesz akadálya és remélni lehet a békességet és a harmónikus összedolgozás bekövetkezését is. Üdvözölte *Kállay* Tibort, ennek a polgári társadalomnak népszerü tagját, *aki rendelkezik minden hivatottsággal afelől, hogy az ország pénzügyeit irányitsa.* A pénzügyminiszteri tárca gazdatlan és akik ismerik *Kállay* Tibor egyéniségét, széles látókörét, azok már régen arra a meggyőződésre jutottak, hogy nincs alkalmasabb ember erre a pozicióra találni nem lehet. *Köszöntötte a jövő pénzügyminiszterét, akinek legutóbbi parlamenti felszólalása okos gyakorlatiassággal tárta fel a sulyos problémák mikénti megoldását.*

Kozma Jenő dr.

hasonló értelemben üdvözölte *Kállay* Tibort, akitől a közelmúltban elváltak az útjai. Különváltan mentünk — mondotta, — de azért *Kállay Tibor továbbra is megmaradt a polgári egység gondolata rendithetetlen harcosának.* Meggyőződésem, hogy *Kállay* Tibor legutóbbi parlamenti beszéde probaköve annak, hogy felül áll minden pártszempontot: a kritikájában felsorakoztatott termékeny gondolatok gazdag hasznára válnak a köz érdekeinek. Hangoztatta, hogy

jelentős áldozatok nélkül nem fogunk átgázolni a nehézségeken,

mint ahogy tisztában kell lenni azzal mindenkinek, hogy az ország gazdasági életének érdekében a legnagyobb áldozatoktól sem szabad visszariadnunk. *Olyan kézbe kell tenni a pénzügyi gazdálkodást, amely garantálja, hogy az ország kikerül mai letargikus állapotából.*

Petracsek Lajos dr.

az államháztartás és a gazdaság kibontakozását fejtegette és kronologikus sorrendben mutatott rá azokra a külső és belső ható okokra, amelyek a gazdasági életet megrenditették. A kibontakozásból elengedhetetlen feltétel *az államháztartás egyensúlya,* amelyet a polgárságnak a legnagyobb erőfeszitéssel kell támogatni. Rámutatott arra, hogy

az államháztartás rendbehozatala további redukciok nélkül elérhetetlen.

A költségvetést nemcsak a népszövetségi bizottság által javasolt 850 millióra lehet csökkenteni, hanem *további leépitések is szükségesek.* Az áldozatok meghozatala előtt azonban gondoskodnunk kell az élet olcsóbbításáról, — ha kell, *a legenergikusabb eszközök útján.* Részletesen rámutatott a módszerekre, amelyekkel 25—30 százalékkal lehetne csökkenteni az ipari produktumok és az élelmicikkek árait.

Ha el tudunk érni 30 százalékos redukciót, akkor elviselhetőbbé tesszük azokat az áldozatokat, amelyekre feltétlenül szükség van,

A magángazdaság megerősitése további tényezője a kibontakozásnak, mert azok nélkül eredményt elérni nem lehet. Nyiltan megmondjuk külföldi hitelezőinknek, hogy *mi meg akarjuk fizetni adósságainkat, de olyan módozatokkal, amelyek lehetővé teszik kötelezettségeink teljesitését.*

Nagy érdeklődés mellett emelkedett szólásra

Kállay Tibor,

aki ismételten hitet tett amellett, hogy *ő a polgári egység gondolatának rendithetetlen hive.* Minél nehezebbek az idők, annál fontosabb a polgári egység. Amikor kilépett a kormány táborából, akkor sem távolodott el ettől az eszmétől, csak más utat keresett a közös célok érdekében. *Vitatható, hogy az az út, amelyet ő választott, helyes-e vagy sem, az azonban bizonyos, hogy a kormányzat útja nem vezetett jóra.*

— A Népszövetség jelentéséből — folytatta — sok hasznos tanulságot vonhatunk le. A mi feladatunk, hogy a magunk viszonyainak mérlegelésével ebből konzekvenciákat levonjunk. Bizonyos, hogy a hitelezők, amint a Népszövetség jelentése is mondja, *Stillhalte*-t kell, hogy adjanak a rövidlejáratú kölcsönök visszafizetésére.

A hosszúlejáratú kölcsönökre is hasonló lépéseket kell tenniök a hitelezőknek: a magas kamatok mérséklésével meg kell adniok a lehetőséget, de gondoskodni kell a kölcsönök konvertálásáról is.

Ami *a pénzügyminiszteri tárca* betöltését illeti, az a pártok hivatása és meggyőződése, hogy *a döntés ebben a vonatkozásban közmegelégedést fog kelteni.* Aktiv szolgálata idején valóban idegenkedett a kölcsönöktől és ez a ténykedése keltette azt a hitet, hogy nem viselkedik megértéssel például a mezőgazdaság érdekei iránt. A személyével kapcsolatos ez a megitélés nem volt helyes, amint az bebizonyult legutóbbi parlamenti felszólalásában, amikor *a legnagyobb rokonszenvét hangoztatta a mezőgazdaság nagyfontosságú problémái iránt.*

Kállay Tibor nagyérdekességű beszéde után még számos felszólalás hangzott el és a közönség hosszan ünnepelte *Kállay* Tibort, *Kozma* Jenőt és *Becsey* Antalt.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csűrök: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

Az összes márkák hálózati Rádiók 5.— P. havi részletről lölielő
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Au. 863—27.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 326-95 VII., Vörösmarty-utca

A súlyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy házbér gondjaitól szabaduljon!
Mindenki szerezhet kamatmentes és telmondhatatlan kölcsönnel családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már épitkezhet!
„Saját otthon" Épitő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Gyors ütemben letárgyalják a HÉV átvételére vonatkozó ajánlatot

A helyiérdekű vasutak megváltásának ügye most már gyors ütemben halad a végső döntés felé, mert úgy a törvényhatóság, mint a vasútvállalat mögött álló tőkecsoport kívánatosnak tartja *a mai függő helyzet likvidálását.* Az átvételre vonatkozó legutolsó ajánlatot néhány hónappal ezelőtt nyujtotta be a HÉV-érdekeltség és abban lényegesen kedvezőbb feltételeket állapított meg, olyanokat, amelyek a főváros szempontjából is kedvezőknek minősíthetők. Az ajánlatra a polgármester minden részletre kiterjedő előterjesztést készített és ebben *nem titkolta azt az aggodalmát, hogy a környező vasúthálózat átvállalása a fővárosra komoly felelősséget hárít.* Hivatkozott az előterjesztés a vasútvállalat jogi vonatkozású problémáira és különösen azt emelte ki, hogy

a HÉV engedélyokirata az államnak biztosítja a háramlás jogát,

ami sok tekintetben befolyásolja a főváros esetleges tranzakcióját.

Ennek az utóbbi aggodalomnak a kiküszöbölésére a közlekedési bizottság legutóbb szűkkörű bizottságot küldött ki, amelynek tagjai beható megbeszélést folytattak *Kenéz* Béla kereskedelmi miniszterrel, akitől felvilágosítást kértek az államnak a HÉV-vel kapcsolatos tervei felől.

A kereskedelmi kormány tájékoztatása sok tekintetben megnyugtatta a főváros képviselőit,

akik most úgy minősítik ezt a kérdést, hogy *a HÉV átvétele a főváros szempontjából számos jelentőségteljes előnyt rejt magában.*

A közlekedési bizottság *Kozma* Jenő elnöklésével kedden délben tárgyalta a polgármesternek a HÉV-re vonatkozó előterjesztését, amely a megváltás ellen foglalt állást. *Kozma* Jenő, *Scheuer* Róbert és mások felszólalása után *Bódy* László közlekedési tanácsos adott felvilágosításokat. Végül szavazásra került a sor, amely szerint úgy döntött a közlekedési bizottság, hogy

a polgármester elutasító javaslatát nyolc szóval öt ellenében elvetette

és kimondotta, hogy a HÉV megváltásának ügyét a tanács mielőbb tárgyalja le.

Negyven autóbuszt állítanak be a Baross-utcai nagyforgalom lebonyolítására

Teljes erővel folynak az előkészületek az egységes közlekedési politika legelső tényekedésére: *a villamosnak a Belváros szűk utcáiról való eltávolítására és ezzel kapcsolatban a Baross-utcai autóbuszjáratok bevezetésére.* A főváros közlekedési ügyosztályának ez a kezdeményezése általánosságban *nagy megelégedést és rokonszenvet váltott ki a közönség körében,* a hol mindinkább erősbödik az az óhajtás, hogy

ahol csak lehetőség nyílik, autóbuszok váltsák fel a nehézkes villamosforgalmat.

A tervezett közlekedési reform kapcsán mégis elhangzottak *bizonyos észrevételek és aggodalmak,* amelyek arról szólnak, hogy a sürű forgalmú Baross-utca—Eskütéri viszonylat igényeit nem tudja majd kielégíteni az autóbuszok mai korlátolt létszáma. Ezeket az előzetes nézeteket tettük szóvá

Bódy László közlekedési tanácsnok

előtt, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tökéletes pontossággal kidolgozott tervek végrehajtásáról van szó és így nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy az Orczy-tér—Baross-utca—Belváros relációban az autóbuszforgalom *előnyös helyzetet teremt.* A legerősebb forgalom ezen az útvonalon a kora reggeli órákban bonyolódik le, amikor is az Orczy-úti körzet lakossága a belső városba igyekszik munkájának megkezdésére. Szükséges tehát, hogy *az úgynevezett csúcsterhelések időpontjában kellőszámú jármü álljon rendelkezésre* és ezért

a kora reggeli órákban szolgálatukat kezdő különböző autóbuszokat: az 1-es, 15-ös, 14-es, 16-os, 4-es és 5-ös kocsikat az Orczy-térre irányítjuk,

ahonnan *B-jelzéssel* teszik meg az ismert útvonalat a Belvárosba és a Vörösmarty-térről ismét felvéve eredeti jelzéseiket indulnak tovább, hogy megszokott útvonalaikon a forgalmat ellássák. Számításom szerint

40 autóbusz áll rendelkezésre a legnagyobb forgalom idején a B. jelzésű relációban,

és mert az autóbuszok lényegesen rövidebb menetidő alatt teszik meg az utat, mint a villamosok: *minden okom meg van annak hangoztatására, hogy a belvárosi új autóbuszjárat ideális pontossággal látja el a forgalom lebonyolítását.*

Szóvátették azt a kifogást, hogy a BESzKÁRT-tól így elvett reláció *lényeges bevételi csökkenést* fog előidézni a villamosvállalat üzemi eredményeiben.

— Ez a szempont nem mutatkozik olyan veszedelmesnek, — mondotta *Bódy* tanácsnok, — mert tudni kell, hogy *a BESzÁRT-nak ezen a vonalon eddig élvezett 1,200.000 pengős jövedelme csak mint bruttó bevétel szerepelt.* A pályafenntartási és üzemi költség 500.000 pengőre rugott és így mindössze 700.000 pengő hiányról lehet szó, de ennél is figyelembe kell venni, hogy

a villamos—autóbuszra érvényesített újtípusú átszállójegyek túlnyomó hányadát a BESzKÁRT hozza forgalomba

és így a bevételek nagyobb része is a villamosvállalat pénztárába megy. Feltétlenül egyensúlyba kerül tehát az itt esetleg mutatkozó bevételi kiesés és mert a jövedelem amúgyis végeredményben a fővárosé: *teljesen mindegy, hogy ezt a tételt az autóbusz, vagy a BESzKÁRT útján kapja meg a községi háztartás.*

*

Bódy László tanácsnok nyilatkozata teljesen megnyugtathat mindenkit afelől, hogy *a most kezdeményezett közlekedési politika a célszerűség és a gyakorlati tudás alapján épül fel.*

Rövidesen megépül a benzolgyár, amely bőségesen biztosítja az Autobuszüzem szükségleteit

A szükséges 700.000 pengőt a gázgyári nyugdíjalapból kölcsönzik

Évekkel ezelőtt felvetették a városházán azt a gondolatot, hogy a gázgyár melléktermékeinek tökéletes kihasználásával fokozzák ennek az üzemnek a bevételeit. Ezért gondoltak a *benzol-gyár létesítésére,* amelynek a felszerelése 1.4 millió pengő költséget igényelt. Az errevonatkozó részletes előterjesztést a különböző bizottságok is jóváhagyták, de a végrehajtást arra az időre halasztották, amikor a felveendő nagy beruházási kölcsön erre lehetőséget nyujt.

A világítási és vízvezetéki ügyosztályban

most ismét elővették a benzol-gyár létesítésének tervét

és a közeljövőben megfelelő javaslatot készítenek az új fővárosi üzem életrehívására. A nagyérdekességű elhatározásról

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Már az évekkel ezelőtt kidolgozott előterjesztésben is hangoztattuk, hogy a *benzol-gyár* létesítése nemzetgazdasági szempontból is elsőrendű követelményt jelent és kimutattuk, hogy

a gyár felállításához semmiféle kölcsön vagy különleges tőke nem szükséges.

Az előterjesztés szerint a szükséges összeget belső erőnkből tudjuk fedezni, ami azt jelenti, hogy *a gázgyári nyugdíjalaptól olcsó kamatozás mellett igénybevesszük a most már lényegesen kisebb előirányzatot.* Amíg ugyanis évekkel ezelőtt 1.4 millió pengőben prelimináltuk a gyár felállítását, addig

most olcsóbb kivitelben 700 ezer pengő invesztició is elégséges

ahhoz, hogy ez a melléküzem munkásságát megkezdhesse. Az óbudai gázgyár telepén megfelelő hely áll rendelkezésre, ami pedig a pénzügyi elgondolásokat illeti: a *benzol-gyár* jövedelmezősége annyira reális, hogy

a kölcsönveendő 700 ezer pengőt az üzem brutto bevételeiből 4—5 év alatt amortizálni lehet.

— A benzol-gyár műszaki rendszere még nem alakult ki teljesen, mert kétféle megoldás lehetséges: *aktiv szénsavjárás, vagy pedig az olajmosási rendszer,* amelyeknek mindegyike alkalmas a benzolnak, mint melléktermékeknek előállítására.

A tervek szerint az évi termelés 2400 tonna, ami értékben 500 ezer pengőt jelent.

Ez az az összeg, amellyel külkereskedelmi mérlegünket feltétlenül meg tudjuk javítani.

*

Az autobuszok tervezett szaporítása és általában az autobuszforgalom kibővítése önkéntelenül is felveti azt a gondolatot, hogy

nem volna-e célszerű a székesfővárosi Autobuszüzem benzinszükségletét a létesítendő benzolgyárból fedezni.

A tervek szerint ugyanis 2400 tonnára becsülik az előállítható benzol mennyiségét, amely *az Autobuszüzem évi szükségletét bőségesen fedezi.* Illetékes helyen máris számolnak ezzel a lehetőséggel, amelyik *beláthatatlan előnyöket rejt magában.* Mindenekelőtt biztosítja a benzol-gyárnak a termékek nagy tételben való elhelyezési lehetőségét és főleg

mentesíti az Autobuszüzemet attól az árpolitikától,

amellyel a benzinkartel évről-évre súlyosan igénybeveszi az Autobuszüzem teherbírását.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
TELEFON: 282-47
Acél irodabutorok

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat építtet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágosítás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, dé.után 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betónépitési vállalkozó. kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Közel félmillió pengő megtakarítást eredményez a fővárosnál a nyugdijasok tervezett illetménycsökkentése

Decemberben az eddigi nyugdíjakat folyósítják, a levonást januárban visszamenőleg eszközlik

A pénzügyminisztérium illetékes ügyosztályán teljes erővel készítik *a nyugdíjasok illetményeinek csökkentésére* vonatkozó tervezetet, amelyet most már harmadszori formájában nyujtanak be végső döntés és hozzájárulás céljából. A kérdés megoldása azért húzódik, mert

a kormány teljes méltányossággal és jóindulattal akarja ezt a nehéz ügyet dülőre juttatni

és figyelembe kivánja venni a szerzett jogok alapján mutatkozó igényeket. Eredetileg úgy tervezték, hogy a nyugdíjak csökkentését *rendeleti úton léptetik életbe*, a kormány azonban szélesebbkörü megvitatást és alkotmányos alapot akar szerezni ehhez az akcióhoz: a nyugdíjak csökkentéséről tehát

törvényjavaslat készül

és azt érdemleges tárgyalás végett a képviselőház és a felsőház elé terjesztik.

Kormánykörökből nyert információnk szerint a nyugdíjak csökkentésének terminusát *december 1-re kontemplálják* és ezért a keddi minisztertanács már megtárgyalta a rendelkezés összes pontjait. Ezt követőleg a képviselőház illetékes bizottsága, majd a pénzügyi bizottság tárgyalja a javaslatot és *utána nyomban megtörténik a képviselőházhoz való baterjesztés*. A rendelet legfőbb tendenciája, hogy

megszüntesse a nyugdíjas kategóriák között fennálló különbségeket

és közös elbirálás alá hozza azokat a nyugdíjasokat, akik 1924 előtt és után töltötték be törvényes szolgálati idejüket.

Az aktív közalkalmazottak átmeneti illetménycsökkentéséről szóló kormányrendelet a rendelkezés hatályát a törvényhatósági, vármegyei és üzemi alkalmazottakra is kiterjesztette és természetesen

a nyugdíjasokra vonatkozó illetménycsökkentés egyformán érinti a törvényhatósági és az állami státusokat.

A törvénynek a székesfőváros nyugdíjasaira vonatkozó hatásáról

illetékes helyen

a következő nyilatkozatot kaptuk:

— Nem ismerjük még pontos részleteiben a készülő törvényt és így *mindaddig nem intézkedhetünk, ameddig a törvényes intézkedésről értesülést nyerünk*. Függetlenül a készülő törvénytől, a főváros előkészítette a nyugdíjasok fizetésének kiutására vonatkozó műveleteket és *az eddigi arányokban* folyósítja a nyugdíjak összegeit. Valószínűnek tartjuk, hogy

a törvény végrehajtását visszamenőleg kell érvényesiteni

olymódon, hogy *a januárban kifizetésre kerülő nyugdíjakból a decemberre esedékes* dedukció összegeit levonásba hozzuk.

Információink szerint a főváros költségvetésében körülbelül *félmillió pengőt* jelent a tervezett nyugdíjcsökkentés, amellyel szemben a nyugdíjas városi alkalmazottak szövetsége *energikus felterjesztést intéz a polgármester útján a kormányhoz*.

Két és félmillió pengő közkórházi hozzájárulást követel a főváros Pest, Fehér és Esztergom megyéktől

Salamon Géza tanácsnok a kormányhoz intézendő feliratról

Néhány héttel ezelőtt, mikor az állam és a főváros között létrejött a kórházi ápolásidíjak dolgában a *Fővárosi Hirlapban* ismertetett nagyfontosságú megegyezés, a népjóléti miniszter igéretet tett arra nézve is, hogy *rendezi a szomszédos törvényhatóságok hozzájárulásának kérdését*. A fővárosi közkórházak férőhelyeit tudvalevően igen nagymértékben, *több mint 30 százalékban vidékiek foglalják el* és az illetékes törvényhatóságok *eddig egyetlen fillérrel sem járultak hozzá Budapest kórházfenntartási költségeihez*. Így például *Pest vármegye betegei csaknem százszázalékban* a fővárosi kórházakat keresik fel, hisz ismeretes, hogy *az ország legnagyobb vármegyéjének egyáltalában nincs közkórháza*. Megfeneklettek azok a tárgyalások is, amelyek évekkel ezelőtt olyan irányban indultak meg, hogy a vármegye és a főváros közös költséggel létesitsenek egy új közkórházat.

A népjóléti miniszter a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló ismert 6.000 sz. rendeletében kimondta, hogy a „kórházfenntartással járó költségek arányosabb elosztása végett egyes törvényhatóságokat, amelyeknek elegendő kórházaik nincsenek, vagy kórházakat egyáltalában nem tartanak fel s ezért lakosságuk a szomszéd törvényhatóság kórházait rendszerint nagyobb mértékben szokta igénybe venni, *a szomszéd törvényhatóság kórházfenntartási költségeihez való megfelelő hozzájárulásra lehet kötelezni*". A rendeletnek ez a pontja elsősorban a székesfővárosra vonatkozik és most a törvényhatóság felirattal fordul a kormányhoz, amelyben kéri, hogy a megegyezésnek, illetve *a rendeletnek szerezzen érvényt és állapitsa meg, milyen összeggel tartoznak hozzájárulni a szomszéd törvényhatóságok Budapest kórházi költségeihez*.

Az érdekes felterjesztésről és a szomszéd vármegyék hozzájárulásáról

Salamon Géza tanácsnoknál

érdeklődtünk, aki így nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros közkórházaiban ápolt vidéki betegekről pontos statisztikát állittottunk össze. Ebből kitünik, hogy évről-évre több vidéki beteg keresi fel kórházainkat. 1928-ban 635.593, 1929-ben 674.275, 1930-ban pedig 694.511 ápolási nap jutott a vidéki betegekre, ami annyit jelent, hogy

átlagban évente 668.126 ápolási nap esik vidéki betegekre, vagyis az összes ápolási napok 33.95 százaléka.

Ebből 22.72 százalék a pestmegyei, 1.44 százalék a fejérmegyei, 0.44 százalék az esztergommegyei beteg, a többi vármegyékre pedig összesen 9.30 százalék jut. A kormányrendelet a szomszédos törvényhatóságokat kötelezi a hozzájárulásra, így Pest megye, Fejér megye és Esztergom megye jöhet számitásba. Pestmegyei betegek 1928-ban 410.400, 1929-ben 457.464, 1930-ban pedig 474.015 napot töltöttek kórházainkban. Fejérmegyei betegek 1928-ban 29.495, 1929-ben 26.474, 1930-ban 29.322 ápolási napban részesültek. Esztergommegyei betegek 1928-ban 9708, 1929-ben 7355, 1930-ban pedig 11.651 ápolási napot foglaltak le. *A betegek tiz százalékán lehet csak átlag az ápolási költséget behajtani* és a közkórházak betegeinek 25—30 százaléka biztosított. *A biztositottakat leszámítva, a székesfővárosra, mint kórházfentartóra, a pestmegyei betegek után 201.282, a fejérmegyei betegek után 12.793, az esztergommegyei betegek után pedig 4307 ápolási nap költsége hárul.* 5 pengős ápolási díjat számítva,

pestmegyei betegek ápolásáért 1,006.410, fehérmegyei betegek 63.965, esztergommegyei betegek után pedig 21.535 pengő ápolási költség terheli a fővárost.

Ha a jövő évre kontemplált 6 pengő 20 filléres ápolási díjat vesszük alapul, akkor a pestmegyei betegek ápolási költsége 1,247.948 pengő, a fejérmegyei betegek után 79.517 pengő, az esztergommegyeiek után pedig 26.703 pengő ápolási költség terheli a fővárost.

— Ezeknek az adatoknak a birtokában a főváros azt kéri, hogy

a népjóléti miniszter 1931. évre 1,091.910 pengőben, 1932-re pedig 1,354.168 pengőben állapitsa meg a szomszédos törvényhatóságok hozzájárulását.

A főváros annál is inkább kéri ezeknek az összegeknek teljes egészében való megtérítését, mert *a kormány általánya az összes szegény betegek ápolására nem lesz elegendő és így újabb zavarok állhatnak elő.*

*

A kormány, — értesülésünk szerint, — a legnagyobb jóindulattal és megértéssel fogadja a főváros felterjesztését és a három vármegye között arányosan megosztva, utasítja a törvényhatóságokat, hogy a rájuk eső kórházfentartási hozzájárulást a főváros pénztárába fizessék be.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

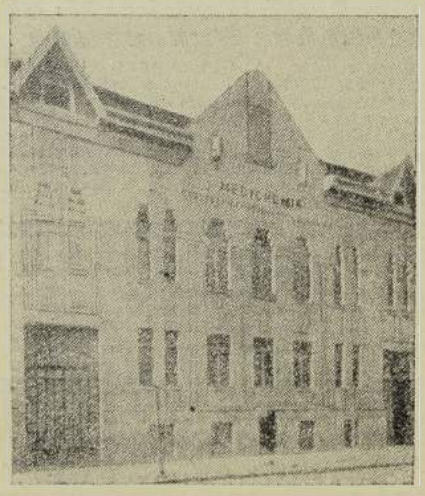
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

MEDICHEMIA

BUDAPEST, X., HŐLGY-UTCA 14.

BUDAPESTI HIRLAP

A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP

Hangja KLŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

SZÜSZ LAJOS

TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE

BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)

TELEFON: József 456-85

KARBURÁTOR SPECIALISTA

BOSCH SERVICE VAS UTCA 16

TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

SCHMIDT TESTVÉREK

Nyomdafestékgyár R.-T.

Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota. M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850 Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.

Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.

Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

SZEGEDY BÉLA JENŐ

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER

BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Tallózás

a költségvetés részletes vitájában

A költségvetés részletes vitája nem szokott nagy port fölverni, csöndes haza-beszélések nem teremtenek izgalmas hangulatot. A terézvárosi városatya nyugodtan végighallgatja, mi mindent reklamál VIII. kerületi kollégája a Józsefváros számára. Úgy is tudja, hogy egy-két óra multva ő még rá is licitál, ha hangot ad a Terézváros kívánságainak. A részletes vita tehát a kerületi versengések, a hazabeszélések nagy viharzása szokott lenni, ezúttal azonban még ezek az érzelmi kitörések, a kerületi szerelmek is szordinósabbak voltak, mert mindenkit áthatott a tudat, hogy itt ma nincs helye az üres fecsegésnek, az igénylésnek és követelődzésnek: itt most az *egész* város egyetemes érdekeit kell megmenteni és istápolni.

Azért akadtak megrázó képek, amelyeknek megrajzolói igen becsületesen teljesítették kötelességüket. Amiket például *Dorner* Gyulától hallottunk a Tabánról, *Bánó* Dezsőtől Zugló elhanyagoltságáról, *Hatolkay* Kázméltől a kőbányaiak kívánságairól, *Weinsch* Andortól a ferencvárosi nyomortanyákról: ezeket elhallgatni lelkiismeretlenség lett volna. Több ilyen igen megokolt beszéde volt még a részletes vitának, de mikor most visszatekintünk, nem regisztrálni és dicsérni akarunk és ezeket a példákat is csak a vita jellemzéseként hoztuk föl.

Jellemző különben, hogy a vitarendező bizottság ellenére is igen nagy terjedelmü volt a vita és terjedelmesebb lett volna, ha egyesek lelkiismereti kérdést nem csinálnak önmagukkal szemben is a vita elnyújtásából és ha a törvény parancsa pénteken éjfélkor véget nem vetett volna a kétségkivül igen változatos, igen fontos beszéd- és indítványözönnek.

A vita változatosságára vall, hogy kilencvenegynéhány indítványt adtak be. Csupa komoly, megfontolni való, a városért aggódó lélekből fakadó gondolat ez, amelyeknek nem szabad elakadniok az indítványok minótikus útvesztőjében. Csak úgy kapásból mondunk egynéhány témát, amelyet mind felölelt ez a vita. Bizonyitékául a példátlan változatosságnak. Persze szó esett a sajtóról, amelynek városházi szervét, a Fővárosi Rovatvezetők Szindikátusát olyan gáláns bókokkal halmozta el *Kabakovits* József, hogy szinte mentegetőzni illenék, ha nem lett volna olyan nagyon igaza abban, hogy a sajtóügyeket a fővárosnak ezen a testületén át kell lebonyolitania. Kiderült az is, hogy a közgyülésen igen nagy érdeklődés van a legmodernebb tudomány, a statisztika iránt. A felszólalók egész sora kívánta a statisztika értékeinek megvédését.

A tisztviselők érdekében szinte mindenkinek volt egy-két jó szava, sőt életrevaló ötlete is. A rokkantak számára is szinte mindenki követelt valamit, úgyhogy ha minden kívánság teljesülne, Budapest lenne a világ első városa, amely ujsen ellátja a háború áldozatait. A fájdalmas az, itt is csak addig lehet nyujtózkodni, ameddig a takaró ér. Abban is szinte mindenki együttérzett, hogy a takarékosságnak nem szabad túlzásba mennie és meg kell kezdeni, folytatni, növelni kell a közmunkákat. *Wellisch* Andor mondta e tekintetben az egyik legfigyelemre méltóbb beszédet, aki a fedezetet a főváros hasznot nem hajtó ingatlanainak értékesitésében véli megtalálni. Volt még egy nemes ötlete: a szellemi szükségmunka mellett a müvészi szükségmunka behozatala.

Ha már e nemes ötletnél tartunk, külön ki kell emelni a női szónokokat. Az általános vita finom asszonyszónoka, *Toperczer* Ákosné mellé csatlakozott a részletes vita során *Schlachta* Margit, aki a főváros karitativ kötelességeiről mondott igen nívós beszédet. Pártállásánál fogva némileg érdesebb volt a szocialista *Stern* Szerén beszéde, amely azonban nem tagadta meg női gyengédségét.

Széles és értékes volt a közlekedési vita is, valamint a pénzügyi is, szép volt a felszólalás az idegenforgalom fejlesztése érdekében és minden okos gondolatnak akadt jeles interpretálója.

Az indítványok matadora *Zimmermann* Dezső demokrata városatya lett, aki egymaga kilenc indítvánnyal szerepel, szóval az egésznek tiz százalékát magáénak vallja.

Szigorú óvóintézkedések a továbbfertőzés megakadályozására

Csak védőköpenybe és csuklyába öltözve léphetnek a látogatók a Szent László járványkórház pavillonjaiba

Az utóbbi hónapokban Budapest területén a szokottnál lényegesen nagyobb számban fordultak elő járványos betegségek. A mult hónapban, a tisztifőorvosi hivatal kimutatása szerint 2000-nél nagyobb volt a számuk. A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén is szóbakerült ez a kérdés és ott *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos kénytelen volt megállapitani, hogy a Szent László-kórház férőhelyei az utóbbi időben, úgyszólván, állandóan túlzsúfoltak. A betegségek szerencsére többnyire enyhe lefolyásúak és Budapest közegészségi állapotát különös veszedelem nem fenyegeti. A hatóság azonban mégis szükségét látta néhány olyan fokozott óvóintézkedés életbeléptetésének, amelyekkel az esetleges nagyobb bajnak és a fertőzés terjedésének is gátat vethet. Egyik ilyen intézkedés volt *a kötelező hatósági fertőtlenítésről szóló szabályrendelet életbeléptetése*, amelyet elsőnek a *Fővárosi Hirlap* ismertetett. A másik fontos járványvédelmi intézkedés most lép életbe és az a *fertőző betegek látogatásának* szabályozására vonatkozik. Mivel Budapesten a fennálló törvényes rendelkezések szerint minden fertőző beteget a Szent László-kórházba visznek, ez az új rendelet is elsősorban a Szent László-közkórházban ápolt betegek látogatásának szabályozására vonatkozik.

Az óvóintézkedéseket *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos, *Furka* Aladár dr. egyetemi tanár, a Szent László-kórház igazgató-főorvosa és *Borszáky* professzor központi kórházigazgató szakvéleménye alapján állitotta össze a közegészségi ügyosztály. Az új járványvédelmi intézkedésről igy nyilatkozott

Csordás Elemér dr. tisztifőorvos

a *Fővárosi Hirlap* tudósitójának:

— A fertőző betegségben kórházban ápoltak látogatását járványvédelmi szempontból úgy kell megoldani, hogy az a minimumra szállittatnék le úgy a látogatások gyakorisága, mint a látogatók száma tekintetében.

— A technikai keresztülvitel akkor felelne meg teljesen a közegészségügyi követelményeknek, ha a hozzátartozók a kórtermen kivül láthatnák betegüket. Igy ugyanis leginkább volna kiküszöbölhető a fertőzés továbbhurcolásának lehetősége. Külföldi modern kórházakban ezt a problémát úgy oldották meg, hogy

a betegszobák egyik fala üvegezett és mellette folyosó fut végig, ahol a látogatók tartózkodhatnak és nem volna szükséges a betegszobába lépniök.

Ettől az ideálisnak mondható megoldástól nálunk egyelőre, sajnos, el kell tekintenünk, mert a látogatók ilymódon való elkülönitésének keresztülvitele a pénzügyi nehézségek miatt most keresztülvihetetlen. Addig is tehát, amíg a megfelelő épitkezéseket végre lehet hajtani, olyan megoldást kellett keresni, ami az adott viszonyok között a legmegfelelőbb és kellő biztositék a továbbfertőzés meggátlására.

— *Himlős, kolerás, kiütésestifuszos betegeket* ezentúl egyáltalán nem szabad meglátogatni. Egyéb fertőző beteg látogatására, bizonyos időközökben, az osztályos főorvos ad látogatási engedélyt.

— *Skarlátos betegek látogatói*

a fürdőépületben tiszta védőköpenyt és csuklyát öltenek magukra és csak igy léphetnek a betegszobába.

Látogatás után a szennyezett köpenyt és a csuklyát levetik, szájukat fertőtlenitő oldattal kiöblitik, kezüket megmossák és szublimátos ruha-cipő-fertőtlenitésben részesülnek. A fertőtlenitésről igazolást kapnak, enélkül a kórház területét nem hagyhatják el.

— *Enyhébb betegségeknél* nem kell védőköpenybe öltözni, de mindenkor hasonló fertőtlenítés a kötelező. Az átöltözésre és mosakodásra az egyes pavillonokban külön helyiség van berendezve és a leirt aktus a vezető ápolónő felügyelete és felelőssége mellett történik.

Reprezentációs kiállítás keretében tavasszal bemutatják a fővárosi képtár utolsó öt évi gyűjtését

Előkészületek a Fővárosi Galéria megvalósitására — Átépitik esetleg emeletráhúzással a régi Fővárosi Múzeum épületét

A főváros, mint ismeretes, a legbőkezűbb mecenása a magyar képzőművészeknek és évről-évre, tárlatról-tárlatra értékes darabokkal szaporitja hatalmas, több ezerre rugó kép- és szoborgyüjteményét. Hely hiányában az óriási kultúrális és anyagi értéket képviselő gyüjtemény különböző hivatali szobákban és nem kis részben raktárakban van elhelyezve, elzárva a nagyközönség elől. Külön nagy értéket reprezentál a *Gróf Zichy Jenő Múzeum* és a *Fővárosi Múzeum* hatalmas kép- és szoborgyüjteménye, amelyek szintén csak részben vannak rendezve és alkalmas helyiségek hiányában nagyrészt ezek sem hozzáférhetők.

A képzőművészeti ügyosztály most azzal az érdekes és figyelemreméltó tervvel foglalkozik, hogy addig is, míg a *fővárosi képtár* megvalósul, bemutatja a nagyközönségnek a fővárosi kép- és szoborgyüjteményének egy részét, *az utolsó öt esztendő gyüjtését*, amely a legújabb, modern pikturát és plasztikai müvészetet reprezentálja. *A reprezentációs fővárosi kiállitás tavasszal lesz a Műcsarnokban.*

A kiállitás tervéről és a *Fővárosi Képtár* előkészitéséről

Némethy Károly dr., tanácsnok,

a képzőművészeti és kultúrális ügyosztály vezetője a *Fővárosi Hirlap* munkatársát igy tájékoztatta:

— A fővárosi kép- és szoborgyüjtemény reprezentációs anyaga mintegy 2000 darab, ebből körülbelül 1000 az utolsó öt esztendő gyüjtése.

Az utolsó esztendők gyüjtését, azt, amit a nagyközönség még egyáltalán nem látott, akarjuk a tavasszal kiállitás keretében bemutatni.

A tervezett *Fővárosi Képtárba* azonban nem kerülne be mind a 2000 alkotás, hanem csupán 4—500 darab, amelyeket máris kiválogattunk. Ezt a müvészi és városhistóriai szempontból igen nagyértékű kollekciót a Károlyi-palota főtraktusában szándékozunk elhelyezni. Itt 14 terem van, amelyek a képtár számára úgyszólván, átalakitás nélkül alkalmasak. Az épület teljes felszabadulása után körülbelül 30 teremmel fogunk rendelkezni, a földszinten pedig raktárak, irodák és egyéb helyiségek állnak majd rendelkezésünkre. Az egész épület felhasználása azonban későbbi terv és egyelőre csak azokat a termeket fogjuk igénybevenni és megnyitni, amelyeket nem kell átalakitani. Ilyenformán remélem,

már a jövő évben megvethetjük a Fővárosi Galéria alapjait.

Az anyag ugyan *elszórtan a különböző fővárosi hivatali helyiségekben van*, de

a gyüjteményt a mult évben pontosan katalogizáltuk,

úgy hogy teljesen pontos kimutatásunk birtokában szinte napok alatt elkészülhetünk a kiállitás megrendezésével.

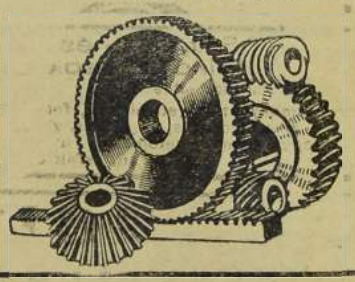
— A *Zichy Jenő Muzeum* és a *Fővárosi Muzeum* nagyértékű gyüjteményeinek alkalmasabb elhelyezése különös megfontolást érdemel.

A Fővárosi Múzeum helyisége szük, a Verpeléti-úti iparművészeti iskolában elhelyezett Zichy-múzeum pedig távol esik a város gócpontjától.

Számolni kell azzal is, hogy *a Károlyi-palota muzeum céljaira aligha lesz valaha is alkalmas.* Arra gondolunk tehát, hogy valamilyen alkalmas módon

a Fővárosi Múzeum régi épületét átépitjük.

Gondolunk arra, hogy *a hét méter magas termeket kettéosztjuk és igy a földszinten és a keletkező új emeletsorban 3½ méter magas termeket kapunk.* A földszinti traktus három nagy termét körülövező kisebb termekben lenne az állandó kiállitás, a középső termekben pedig *az egyes korszakok és irányok jellemzésére váltakozó kiállitásokat rendeznénk* a birtokunkban levő gazdag, de részben még rendezetlen anyagból. Az újabb gyüjtés és a ki nem állitott anyag elhelyezése is komoly gondot okoz és ezért a muzeum mellett sürgősen megfelelő raktárhelyiségről kell gondoskodnunk. Ez is megoldást nyerhet a kettéosztással. Esetleg szóba kerülhet még az emeletráépités, vagy a padlástér megfelelő kihasználása. A képtár és a muzeum kérdését megsürgették a költségvetés tárgyalása során is, mert idegenforgalmi szempontból is kivánatos a nagyértékű gyüjtemény mielőbbi megfelelő elhelyezése.

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktór-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cím: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

BRIXOL MŰVEK BUDAPEST
VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYARTÁSA
BUDAPEST, VI., LÁZÁR U. 13 GYÁR: VII., GIZELLA-ÚT 53.
Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam, Roma, Bielsko, Túnisoara, Vrsec. Telefonszám: Aut. 158-23

Keményy Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69-5-04

Vállalkozási Hirlap

Félmilliós költséggel a Duna medrében alagútszerű szennyvízlefolyócsatorna épül

Elkészült az elektromos gépekkel felszerelt központi csatorna-szivattyútelep

A főváros északi határán, a megyeri vízmütelepen folyó nagyszabású vízi építési munkálatokkal csaknem egyidőben lát hozzá a főváros egy másik hasonló nagyszabású technikai feladat elvégzéséhez is. Ez a főcsatorna dunai torkolatának áthelyezése lesz. A megyeri vízmütelepen két alagút épül, — mint a *Fővárosi Hirlap* részletesen megírta, — amelyek azt a célt szolgálják, hogy a szigeteken lévő kutak vízét szállító főcsöveket bennük átvezessék és ezeken az alagutakon járhatnának majd át a vízmütelep gépészei, munkásai, alkalmazottai is a megyeri főtelepről a szigeten lévő kútmüvekhez.

A főváros déli határán nem kisebb munka indul meg hamarosan, ugyancsak a Duna vize alatt.

Itt is alagút készül, azzal a különbséggel, hogy *öt méteres átmérőjü vascső lesz* és csak a Dunameder középvonaláig halad, hogy ott ömlessze be a folyam sodrába a budapesti csatornahálózat szennyvizét. Ez a technikailag is igen érdekes és ritka munka a tavasszal indul meg és

500.000 pengőjébe kerül a fővárosnak.

A soroksári-uti központi csatorna-szivattyútelep medencéjéből, ahová a milliós város kloákáinak szennyvize ömlik, tuvalevően hatalmas alagútszerü főcsatorna torkolik a Dunába. Ez a torkolat az összekötő vasutihid tövében van. Évtizedekkel ezelőtt, amikor a csatornatelep létesült, ez a vidék még kietlen puszta volt. Azóta nemcsak hogy elérte, hanem túl is terjedt rajta a város, a betorkolás közvetlen szomszédságában épült meg a Kvassay-zsilip és a helyikikötő. Mindezek a szempontok arra késztették a fővárost, hogy foglalkozzék a főcsatorna-torkolat áthelyezésével. Az állami kikötő kormánybiztossága is szorgalmazta a főcsatorna áthelyezését, mert szerinte a szennyvíz a Kvassay-zsilip csatornájan át közvetlenül a soroksári Dunaágba, illetve a helyikikötő medencéjébe ömlik és nem keveredik el a folyam viztömegeivel.

A csatornaépítési ügyosztály már elkészítette a főcsatorna áthelyezési terveit és eszerint a főcsatorna torkolatát úgy készitik el, hogy

160 méterrel meghosszabbitják a Dunameder alatt.

Ilymódon a másodpercenként beömlő 2 köbméter szennyvíz 200.000 köbméter dunavizzel keveredik állandóan és igy olyan nagyarányúvá válik a higitas, hogy automatikusan megszünik minden szennyezés.

A nagyszabású munka technikai lebonyolitásának részleteit

illetékes helyen

az alábbiakban ismertették a *Fővárosi Hirlap* tudósitójával:

— Az aránylag rövid csőfektetés igen jelentős műszaki feladat. Az 500.000 pengő kiadásnak kis töredéke a kétméteres, 160 méter hosszú vascső ára, a költség jelentősebb részét az épitkezés emészti fel. Az óriási vascsöveket egészen speciális eljárással fogjuk a Duna ágyába lefektetni. Kétféle megoldás lehetséges: az egyik az, hogy

a viz alatt kotrógépekkel hatalmas árkot szántunk a mederbe és amint részletenkint elkészul a vizalatti árok, uszalynajorol nyomban belesulyesztjük a csodarabokat, amiket azutan buvarok fognak egymasba illeszteni.

Ha azonban a próbakotrásoknál azt tapasztaljuk, hogy a kikotort árok rögtön beomlik, illetve a víz sodra azt betemeti, akkor *komplikáltabb módszerhez kell folyamodni.* Bizonyos távolságokra *hatalmas vasrudakat verünk le a Duna fenekébe.*

Mindegyik vasrudat egy-egy lehorgonyzott pontonnoz rogzitunk,

hogy a sodrás ki ne mozditsa a helyéből. Négy oszlopot *vaslapokkal kötünk össze* és az igy keletkezett aknából kiszivattyúzzuk a vizet és azután a kiszárított mederben ásott árokba a nagy vascsöveket lefektetjük. Mindez természetesen meglehetősen lassú és nehéz munka, úgy hogy

hónapokig eltart, amig az alagútszerű csatorna a Duna fenekén elkészül.

Az épitkezésnél igen sok munkásra lesz szükség, sajnos azonban, hogy a munkát, annak speciális természeténél fogva, csak a tavasszal, az idő felmelegedése után lehet elkezdeni.

— *A központi csatornaszivattyú-telep felszerelésének modernizalása egyébként teljesen befejeződött,*

az összes régi gépeket elektromos szivattyúkkal kicserélték.

Az utolsó két *Diesel-motor* szerelése van még hátra, amelyek a tartalék energiát lesznek hivatva biztositani. A munkának ez a befejező része 30.000 pengőbe kerül.

Három kilométer Dunapart épitését is tervezik a téli inségmunka programban. A Fővárosi Hirlap más helyén szamolunk be arról, hogy a főváros vezetősége elkészitette a téli inségmunka programot és bemutatta a kormánynak. Természetesen csak olyan munkák johetnek kombinációba, ahol minimális az épitőanyagszükséglet, hogy minden pénzt munkabérre fizethessenek ki. *Ilyen munkának tervezik a még ki nem épitett Dunapartok rendezését.* A pesti oldalon a Dráva-uteától Ujpest felé, a budai oldalon pedig Obuda és Római-fürdő között nincs kiépitve a Dunapart. *Összesen mintegy 3 kilométernyi partfal épitéséről lenne szó,* ebből 2000 folyóméter a balpartra, 1000 méter pedig a jobbparti szakaszra esik. Mivel, mint említettük, a legolcsóbb épitési módot választják, rézsutos partfalat emelnek, mert ehhez elhasznált, régi, másutt feleslegessé vált bármilyen követ alkalmazhatnak, egészen közönséges terméskövet raknak össze cementhabarccsal, megfelelő töltési munkák után. A partfal ilymódon való kiepitése párszázezer pengővel megindulhat és hosszú időn át a föld- és kőmüvesmunkások százainak adhat kenyeret.

Jelentés az Autóbuszüzem benzin-versenytárgyalásáról. A közlekedési bizottság kedd ülésén terjesztette elő *Bódy* László tanácsnok az Autóbuszüzem benzin-versenytárgyalásának ereményeit. A jelentés szerint ajánlatot tett a félmillió kg benzin szállítására a *benzinkartel 41.40 egységáron,* továbbá az *Aszfalt és Kátrányipar Rt. 40.80 és a Magyar Petróleumipar Rt. 40.80 egységárrat A közlekedési bizottság hétfőn délben tárgyalta az ajánlatokat és a versenytárgyalás megsemmisitését határozta el, mert kilenc cég egyöntetüen kartelszerü ajánlatot adott be. Az Autóbuszüzemnél új versenytárgyalást irnak ki.*

Versenytárgyalási hirdelmény

Budapest Székesfőváros Vizmüvelnél nyilvános árlejtésen eladásra kerülnek: a budaujlaki telepen 3 drb Cornwall-kazán, 1 drb tartánnyá átalakitott kazán; a krisztinavárosi telepen lévő 5 drb Cornwall-kazán és 1 drb kazántápvíz-előmelegitő.

Az ajánlatok a Vízmüvek igazgatóságánál **(IV., Reáltanoda-u. 1—3. sz. II. em. 23. sz.)** adandók be **folyó évi december hó 12-én** délelőtt 11 óráig és azok déli 12 órakor ugyanott bontatnak fel.

Az ajánlatok úgy az egyes kazánokra és előmelegitőre, mint azok összességére szolhatnak. A kazánokhoz tartozó armaturák, tüzelőajtók, rostélyok és gőzvezetékek ezen árlejtésen nem kerülnek eladásra.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2%-a fizetendő be az ajánlat beadásával egyidejüleg a Székesfőváros Vizmüvel pénztáránál (I. em. 15.).

A Székesfőváros Vizmüvei igazgatóságának joga van meg nem felelő ajánlat esetén újabb versenytárgyalást tartani, vagy a kazánokat szabadkézből értékesiteni.

A kazánok az ajánlat elfogadása után azonnal készpénzben kifizetendők és a telepekről 30 napon belül elszállitandók.

A vételi illeték a vevőt terheli.

Az eladásra kerülő kazánok jellemző adatai a Vízmüvek üzemmérnökségénél (IV., Reáltanoda-u. 1—3. sz., II. em. 20. sz.) megszerezhetők, ugyanott a kazánok megtekintésére az engedelyt megadják.

Budapest, 1931 november hó 18-án.

Budapest Székesfőváros Vizmüvei.

Leukoplast
magyar gyártmány

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

Szigetelőmunkát a soroksáriúti élelmiszer-nagyvásártelepen: Gosztonyi és Társa 1392,

Kőmivesmunkát ugyanott: Báthory és Klenovits 12.000

Bádogosmunkát ugyanott: Balassa András 420,

Sodronyfonómunkát ugyanott: Hutter és Schrantz 4574,

Mázolómunkát az óbudai elektromos transzformátor háznál: Horváth Mátyás 10.521,

Szobafestőmunkát ugyanott: Mihály Ferenc 1332,

Üvegesmunkát ugyanott: Bielek Károly 1528 pengő vállalati áron,

Burkolómunkát a Mária Terézia-téri plébániánál: Csernek Pál 4765,

Parkettamunkát ugyanott: Hufnagel Imre 5882,

Kőmüvesmunkát a Rókus-kórháznál: Major Imre 3236, a **Kerepesi-temetőnél:** Katzer József 2069,

Lakatosmunkát a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Hutter és Schrantz 1474,

Vizvezeték- és csatornázási munkát ugyanott: Bajthay Rezső 2270, Kovács A. Ödön 1280,

Villanyszerelési munkát ugyanott: Novák Pál 2060,

Bádogosmunkát a Palotai-úti kislakásoknál: Horváth Nándor 4643,

Tatarozási munkát a balatonberényi gyermeküdülőnél: Hoffer Gyula 10.014,

Betonmunkát a Miskolci-úti autobuszfőmühely kerítésénél: Csányi Pál 1437,

Celluloid ajtővédő felszerelést a Maglódi-úti szeretetotthonnál: Vajda Béla 2473,

Palafedési munkát a Budai Vigadónál: Györffy Lajos 3172 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek pályáztak:

A szénatéri élelmiszerpiac bővitésével kapcsolatos vízvezetékszerelési munkákra szükebbkörü versenytárgyalást tartott a székesfőváros polgármestere (VIII. üo.). Ajánlatot adtak be: az ácsmunkára: Ertl József és fia 1880, Töke György 3240, Erdei Lajos 3320 P le 5% eng.; mázolómunkára: Kollár József 727.20, Herz és Grünwald 915.20, Zuzán Béla 1456 P-vel.

A sertésszabadvásár fakerités-munkálataira szükebbkörü versenytárgyalást tartott a székesfőváros polgármestere (VIII. üo.). Ajánlatot adtak be: az ácsmunkára: Ertl József és fia 1880, Töke György 3240, Erdei Lajos 3320 P le 5% eng.; mázolómunkára: Kollár József 727.20, Herz és Grünwald 915.20, Zuzán Béla 1456 P-vel.

A sertésszabadvásár takarmányraktár-munkálataira szükebbkörü versenytárgyalást tartott a székesfőváros polgármestere (VIII. üo.). Ajánlatot adtak be: a kőmüvesmunkára: Dobrovits Ferenc 2752.50, Wagner Géza 4336, Katona János 4532, Ákos Frigyes 4542.30, Castelli Kont 4697.50 P; ácsmunkára: Erdei Lajos 1078.50, Töke György 1074 és Ertl József és fia 1198.59 P; bádogosmunkára: Csizly Mihály 585.50 P; tetőfedőmunkára: Arvay László 2128, Csincsur János 2304.75, Krumpholz Ferenc 2338 P-vel.

A Bihari-úti szükséglakásos telep villanyszerelési munkálataira szükebbkörü versenytárgyalást tartott a székesfőváros polgármestere (VIII. üo.). Ajánlatot adtak be: Diószeghy Sándor 1977.60, Nemes Gyula 1987.84, v. Hantay Ödön 2314, Barta Károly 2340.80, Hatschek, Guttmann és társa 2675.15, Dulovits Emil 2698 P-vel.

Téliruhavarratási munkát az altisztek, tüzoltók stb részére: Textilipari feldolgozó és értékesitő szövetkezet, Závodszky Ferenc, Blum és Testvére, Szabómesterek Országos termelő és értékesitő szövetkezete összesen 11.944 pengőért.

Budaszállitást a javadalmi őrök részére: Soós Zoltán 2400.

Bundajavitást ugyanott: Magyar szűcsiparosok termelő szövetkezete 820,

Oldalfegyverszállitást és javitást ugyanott: Pacholek Györgyné 2000,

Ingszállitást ugyanott: Gutmann J. és Társa 1000 pengő vállalati áron.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F&S preciziós golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

Szigetelő- és Asfaltipar
Fried Miksa okl. mérnök
Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942-58.
Gyártmányok; Szigetelőlemez, fedőlemez — Munkavállalás: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás.
Hidegen kenheto tetőmázok asfaltból, gummiból, kiöntő asfalt, asfalt coulé

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépitő-, kövező- és bitumenépitő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

Minden üzemnek megfelelő **bérfizetési tasakot, levélboritékot, papírzacskót**
gyárt és legolcsóbban szállit **PÓSA L.** levélboritéko- és papirzacskógyár || Budapest, VII., Garai-utca 36. || Telefon: J. 333 01 || Mintázott árajánlattal szolgálok

Pesti kirakat

Az úr, a pokolban is úr

Budapest székesfőváros világéletében úr volt. Most néha le-le kell szállnia uriaskodásának büszke paripájáról, de azért hacsak lehet, kitör rajta ez a régi szenvedély.

Ahogy csöndesen szemléljük a dolgokat, ahogy elénk tárulnak Budapest székesfőváros mindennapi gesztiói, el-el sóhajtjuk a régi szállóigét:

— Hiába, *az úr, a pokolban is úr.*

Amint az itt következő néhány apró példa is bizonyítja.

I.

Régen és ritkán „elleneztek meg" olyan kitartóan és makacsul tervet a városházán, mint azt, amelynek végső eredménye mégis a *Budapesti Ügetőverseny-Egyesülettel* kötött szerződés lett, amelynek értelmében a Tattersall területén mintegy harmadfélmillió pengő értékű épikezést kellett volna végrehajtani. A szerződés, amelyről nem lehet elmondani, hogy valami nagyon megnyomorította volna a szegény Ügető Egyesületet, győzött, mert — *a munkanélküliséggel érveltek.* Azt is igérték, hogy a harmadfélmilliós munkát november elsejéig befejezik. Be is fejezték, de nem azért, mert elkészültek vele, hanem, mert ügetőéknek kifogyott a pénzbeli szussza. Hát ha a főváros így akar és így fog a munkanélkülieken segíteni, akkor azok aligha fogják megköszönni. A munka folytatására, a munkanélkülieknek a Tattersallban való munkához juttatása tehát csak akkor történik meg, ha a főváros a jó szerződéshez pénzt is ad.

Dehát ezen az áron — még ha *Éber* Antal ellenezte volna is, — nem ügetőpályát, hanem iskolát is lehetett volna építeni.

A kérdés tehát most már csak az, kinyitja-e az erszényét a főváros? Végre is az úr, a pokolban is úr.

II.

Nemrégiben a főváros — azaz a Hirdetővállalat — versenytárgyalást hirdetett az utcai padokon elhelyezendő hirdetésekre. Két pályázó akadt. A régi vállalkozó, aki *a nehéz idők ellenére is* lényegesen fölemelte a főváros haszonrészesedését. Ez az ajánlat huszonötszázalékos részesedést biztosított a fővárosnak, amivel szemben a másik ajánlattevő ötvenegyszázalékos részesedést ajánlott föl. A régi bérlő, aki múltbeli tevékenysége révén alaposan ismerte az üzleti lehetőségeket, többet nem adhatott, ezt is csak azzal a számítással ajánlotta föl, hogy a szük esztendők után majd jobbak is jönnek, amikor be lehet hozni a veszteségeket.

A Hirdetővállalat igazgatósága nagy dilemma előtt állott, mert tisztában kellett lennie azzal, hogy *itt egy reális és egy irreális ajánlat küzd egymással.*

Végeredményben győzött az ötvenegy százalék.

Győzött, de sokkal rövidebb időre, mint sejteni lehetett. Két hét előtt történt meg ugyanis a Hirdetővállalat igazgatóságának döntése, hogy az ötvenegyszázalékos részesedést ajánlja elfogadásra a polgármesternek. Ezalatt a két hét alatt a győztes ajánlattevőt több izben felszólították a szerződés megkötésére, de az csak nem jelentkezett.

Most aztán levelet írt. Hogy nagyon súlyos a teher, amelyet magára vállalt. Hogy enyhítsék a feltételeket.

Ha a főváros „az úr, a pokolban is úr" elv alapján áll, akkor meg is teheti, amit a bőkezű ajánlattevő, de megszeppent szerződőfél kíván tőle. De ha a főváros az igazság alapján áll, akkor tisztában van vele, hogy *alkunak nincs helye,* ami egyébként is beleütköznék a közszállítási szabályrendeletbe.

III.

Az álmoskönyvben is benne van, hogy nem rossz dolog huszonnégy villát eladni.

Ezt cselekedte a *Fejér és Dános* cég és még sincs megelégedve. Ambiciói túlszárnyalják az álmoskönyv álmait. Az történt ugyanis, hogy a *Fejér és Dános* cég huszonnégy villát épített és ahogy ezek egymás mellé és egymással szemben sorakoztak, megszületett a Napraforgó-utca Páholyából nézhetnék tehát már *Fejér és Dánosék* a Napraforgó-utca eseményeit, de ők nem veszik le tovább sem a kezüket a gyámoltjaikról, az új villatulajdonosokról. Csak nem tűrhetik, hogy a főváros az elektromos áramot közönséges póznákon szállítsa az ő előkelő utcáikba. Hevesen kirohantak hát a főváros elektromos üzeme ellen, hogy nem tűrik a póznákat. nekik *kábel kell.*

Mi úgy véljük, hogy Budapestnek igen sok pontja van, ahol boldogok lennének, ha póznán kapnák a villanyt. *Fejér és Dánosék* pedig, ha esztétikai érzésüket sérti a pózna, csináltassák meg a kábelt a maguk költségén. Eleget kerestek a Napraforgó-utcán.

Vagy megint a főváros legyen az úr? Miért nem a *Fejér és Dános* cég?

IV.

No és a Városi Színház?

Ferenczy nem fizeti a színészeket, a zenészeket. Ferenczy nem fizet senkit és semmit.

Ferenczy kétségbeejtő előadásokat produkál.

A szerződésbontásnak száz oka kínálkozik. Végre is a Városi Színháznak kultúrintézménynek kell maradnia, de ezen az úton mindig mélyebbre süllyed.

A főváros tudja, hogy igazi művészember, komoly tőke áll készen a színház átvételére. A színészek, a zenészek, a technikai munkások epedve várják a változást.

A főváros azonban a pokolban is úr: nem érdekli a Tisza Kálmán-téri züllés, nem érdekli, hogy kétszáz színész, muzsikus és munkás éhezik.

Események

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Liber Endre alpolgármester Balatonfüredre utazott. *Liber* Endre alpolgármester, aki csak részben használta ki nyári szabadságát, orvosi rendeletre szerdán reggel Balatonfüredre utazott. Az alpolgármester az utóbbi időben túlzottan sokat dolgozott és a pihenésre alaposan rászolgált.

A közegészségügyi bizottság ülése. A közegészségügyi bizottság hosszú szünet után szerdán ismét ülésezik. Igen fontos kérdések kerülnek a bizottság elé, amelyek elintézése már úgyszólván esztendők óta késett. Az első nagy probléma, amellyel a bizottság foglalkozik, a kórházi különszobák kihasználásának kérdése. Eddig az volt a fonák helyzet, hogy ugyanakkor, amikor a közös kórtermek állandóan zsúfoltak voltak, a különszobák legtöbbje üresen állott, mert a különszobás betegek száma egyre kevesebb lett. A most szőnyegre kerülő javaslat a kórházi osztályos főorvosokat, — akiknek kivétel nélkül nagy magánpraxisuk is van, — akarja, bizonyos módon animálni arra, hogy fizető pacienseiket saját osztályuk különszobáin helyezzék el. Ezért a különszobás ágyak egyrésze felett az osztályos főorvosok rendelkeznének és megengednék nekik azt is, hogy ezeknek a betegeknek maguk szabják meg a külön orvosi honoráriumot. *A reform ellen a válsággal küzdő szanatóriumok akarnak szót emelni, mert szerintük ezeket a betegeket ők veszítik el.* A kórházi orvosok álláshalmozása, mellékjövedelmének szabályozása, a fertőzőbetegségek elleni fokozott óvóintézkedések, több új patikanyitási kérelem, a kórházak vezetésében végrehajtott takarékossági intézkedések, a kórházi rádió megvalósítása és kisebb adminisztrációs ügyek szerepelnek még a napirenden.

Papp Jenő rádiókrónikái. December elején megjelennek könyvalakban Papp Jenő Rádiókrónikái. A kiváló író ötvenkét beszédét tartalmazza a könyv, amelyet a szerző maga ad ki. A könyvet, amelynek bolti ára 4 P 80 fillér lesz, a Fővárosi Hirlap előfizetői a közvetítői jutalék kiküszöbölésével 3 P 50 filléres kedvezményes árban rendelhetik meg előre (VIII., Szentkirályi-u. 10. I. 7. sz. alatt a Rádiókrónikák kiadóhivatalánál) december hó 10-éig. Az utánvét és ajánlási díj postai költsége a megrendelőt terheli.

Faragó Jenő 40 éves írói jubileuma. Az Otthon Írók és Hirlapírók Köre vasárnap este lakomán ünnepelte *Faragó* Jenőnek, a *8 Órai Ujság* szerkesztőjének negyvenéves írói és hirlapírói jubileumát. Az est ünnepi szónoka *Harsányi* Zsolt volt. A nagyhatású beszéd után a jelenvoltak percekig éltették Faragó Jenőt, akinek érdemeit a *8 Órai Ujság* szerkesztősége nevében *Halász* Sándor dr. méltatta. *Faragó* Jenő meghatott szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért és beszédében pályafutásának sok megható emlékét elevenítette fel. Majd felolvasta még egy humoros versét, amely után percekig zúgott a taps. Az ünnepi lakoma résztvevői közül még *Kóbor* Tamás és *Márkus* Miksa köszöntötték az ünnepeltet, majd felolvasták az üdvözlő táviratok nagy tömegét.

Az új erzsébetvárosi plébános beiktatása. Vasárnap iktatták be az erzsébetvárosi plébánusi stallumba dr. *Hauser* Ignácot, az egyházközség új plébánosát. A beiktatási szertartást *Bednárz* Róbert esperes végezte. A fővárost az ünnepies aktusan dr. *Hamvassy* István tanácsnok, VII. kerületi elöljáró képviselte.

Jubilált a fővárosi altisztek egyesülete. A Fővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesülete most ülte meg fennállásának 25-ik évfordulóját. A negyedszázados jubileumon *Viasz* Gyula elnök számolt be az egyesület érdemdús multjáról. Az ünnepi közgyülésen nagyszámban jelentek meg a főváros vezető főtisztviselői is.

A Ferenc József jubileumi alapítvány szobrászati és zenei díjai. A főváros most hirdetett pályázatot a Ferenc József koronázási jubileumi alapítvány szobrászati és zenei díjaira. A szobrászati díj összege 2800 pengő, a zenei díjé 1000 pengő. A szobrászati díjat 40, a zenei díjat csak 30 évnél fiatalabb művészek nyerhetik el. A zenei díjra a pályázatot és a pályamunkát december 5-én délig, a szobrászati díjra pedig december 11. és 12-én délelőtt kell a városháza közművelődési ügyosztályában, vagy pedig a Nemzeti Szalonban benyujtani. Az odaitélést zsüri végzi.

„Hol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély" — mondja a példabeszéd. Vegyen államsorsjegyet és szerencsés esetben minden gondjától megszabadul. Ha nem nyer, jótékonyságot gyakorolt, mert az államsorsjegy bevételét jótékonycélra fordítják.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMESZTŐSZERVEK LEGKIVALÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Rendet kell végre teremteni az utcai automata-mérlegek körül

A *Fővárosi Hirlap* nem első alkalommal teszi szóvá az utcai automatamérlegek ügyét. Nem első alkalommal mutatunk rá a visszásságokra, amelyek szükségessé teszik, hogy a főváros e kérdésben végre megnyugtató rendet teremtsen. Elsősorban tisztázni kell az engedélyek kiadásánál történő eljárást, amelyeket egészen rapszódikusan intéznek el.

A főváros utcáin, terein és egyéb közterületeken ezidőszerint körülbelül 140 automatamérleg van felállítva, amelyek közül 110 az *Automata Forgalmi és Kölcsönző Rt. tulajdona.*

A vállalat minden mérlege, kivétel nélkül, magyar gyártmány.

A cég az év május havában beadványt intézett a fővároshoz, amelyben a területfoglalások végleges engedélyezését kérte és ugyanakkor

minden mérleg után évi 30 pengő helypénzt ajánlott fel.

Ennek a kérelemnek az elintézésére még mindig nem került a sor, a főváros csak most tette át a Közmunkatanácshoz, ami annál meglepőbb, mert egy másik vállalkozónak, a *Sági és Barát* cégnek, amely jóval később jelentkezett, máris kezében van az engelyezésről szóló határozat. Ebben az is meglepő, hogy az utóbbi vállalkozó

csak 10 pengőt tartozik évi helyfoglalási díj fejében fizetni az egyes mérlegek után.

A főváros vezetősége — mint *illetékes helyen* mondották — azt az álláspontot foglalja el, hogy mindenkinek ad engedélyt, aki ezért jelentkezik. Annál inkább meglepő, hogy az a vállalkozó,

amely 300.000 pengőt ruházott be a mérlegekbe és 30—40.000 pengő jövedelmet biztosít a fővárosnak,

ismeretlen okokból háttérbe szorul oly vállalkozóval szemben, amely a városra egyáltalán nem előnyös, *eddig még egyetlen mérlege sincs és a kivetett haszonrészesedés is csak a harmada annak, amit a régi vállalkozók fizetni hajlandók.*

Itt, úgylátszik, nincs helye a tépelődésnek. Tessék nyilvános versenytárgyalást tartani és a nyilvános mérlegek felállítási jogát annak odaítélni, aki a városnak a a legkedvezőbb ajánlatot teszi.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTESI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFERNŐ
TELEFON: 59—9—68

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest Székesfőváros Vízművei a Fővárosi Közlönyben a „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre való utalással nyilvános versenytárgyalást hirdet a káposztásmegyeri I. és II. átemelőtelep szentendrei szigeti tartalékgépházai **gépészeti berendezéseinek** szállítására.

A gépészeti berendezés 4 darab centrifugálszivattyú, 4 darab elektromotor, 2 kapcsolóberendezés, 2 darab transzformátor, kábelek, 2 darab fenékszivattyú, 2 darab vacuumszivattyú és 2 darab venturi vízmérő szállítását öleli fel.

A gépészeti berendezésre vonatkozó közelebbi adatokat a részletes leírás tartalmazza, mely a vízművek igazgatóságánál (IV., Reáltanoda-utca 1—3. sz., II. emelet 20) folyó évi november hó 22-től 3 pengőért megszerezhető. Ugyanott a tervek megtekinthetők és a szükséges felvilágosítások is megadják.

A beszerzésre kerülő gépi berendezés szállítását csak olyan cég kaphatja meg, amely cég kimerítően és hiteltérdemlően igazolni tudja, hogy hasonló teljesítményű és kivitelű berendezéseket mint önálló cég már sikerrel szállított.

Az ajánlatokat az egyes gépcsoportokra beadott ajánlatok egymástól külön az elbíráláshoz szükséges független egészet képezzenek. A Székesfőváros Vízművei fenntartja magának a jogot, hogy az egyes gépcsoportok szállítására együttesen vagy külön-külön más cégnek adjon megbízást.

Az ajánlatokat **1932. évi január hó 9. napján délelőtt 11 óráig** kell a Székesfőváros Vízművei igazgatóságának titkári hivatalában (IV., Reáltanoda-u. 1—3. sz., II. emelet 23. sz.) beadni. A jelzett határidőn túl benyújtott ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

Az ajánlatokat nevenesak 1932. évi január hó 9-én déli 12 órakor a Székesfőváros Vízművei fent jelzett hivatalos helyiségében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1931. évi november hó 18-án.

Budapest Székesfőváros Vízművei.

Versenytárgyalási hirdetmény

A Székesfőváros Vízművei a Fővárosi Közlönyben „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre való utalással nyilvános versenytárgyalást hirdet a káposztásmegyeri I. átemelőtelepen felszerelendő **nyomásfokozó berendezésre** és egy tartalékaramot szolgáltató **Diesel-motor-generátor** gépcsoportra.

A víznyomásfokozó berendezés és a generátor gépcsoportra vonatkozó közelebbi adatokat a részletes leírás tartalmazza, mely a vízművek igazgatóságánál (IV. Reáltanoda-utca 1—3. sz., II. em. 20) folyó évi november hó 22-től 3 pengőért megszerezhető. Ugyanott a szükséges felvilágosításokat is megadják.

A beszerzésre kerülő gépek szállítását csak olyan cég kaphatja meg, amely cég kimerítően és hiteltérdemlően igazolni tudja, hogy hasonló teljesítményű és kivitelű gépeket, mint önálló cég, már sikerrel szállított.

Az ajánlatokat úgy a víznyomásfokozó berendezésre, mint a generátor gépcsoportra külön kell megtenni és a Székesfőváros Vízművei fenntartja magának a jogot, hogy a nyomásfokozó berendezés és generátor gépcsoport szállítására együttesen, vagy külön-külön más cégnek adjon megbízást.

Az ajánlatokat folyó évi **december hó 30. napján délelőtt 11 óráig** kell a székesfőváros Vízművei igazgatóságának titkári hivatalában (IV., Reáltanoda-u. 1—3. sz., II. em. 23. sz.) beadni. A jelzett határidőn túl benyújtott ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

Az ajánlatokat nevenesak folyó évi december hó 30-án déli 12 órakor a Székesfőváros Vízművei fent jelzett hivatalos helyiségében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1931. évi november hó 18-án.

Budapest Székesfőváros Vízművei.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat. Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Eisler és Simon okl. mérnökök, kövezőmesterek, építési vállalkozók
Bpest, IV., Károly király-út 10. Telefon: 873—77.

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen bérkompressort**
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsíradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

RESCH JÓZSEF
autókarosszéria és kocsigyára
Budapest, IX. ker., Remete-utca 26
Telefonszám: József 329—89

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein u. 19 Tel.: J 351-50

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—02 és Aut.: 209—02 szám
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
FISCHER ZSIGMOND épületfakereskedő.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310—89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913-12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, meglát, szencsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lezap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

CSUVIK ÉS STROJIL
ELSŐ ÓBUDAI PARKETT ÜZEME
Budapest, III. ker., Kiscelli-utca 39. sz. Tel.: Aut. 620—54, Kartelon kivül

BAUER ÉS RÁCZ
Uj és használt zsákok
Ponyvák, zsinegáruk
Zsák- és ponyvakölcsönzés
Tel.: Aut. 173-47. Budapest, V., Csáky-utca 16. sz.

Pichler és Társa
TŰZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felaprítva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök. Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 december 2. | 48. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Kínlódás

Nincs föllebbezés, nincs segítség, a világot sem a sarkából kiforgatni, sem megváltani nem tudjuk mi, akik magunk vagyunk a megváltásra legjobban rászorulók. Nincs hát más mód, mint a lehető legrövidebb takaró alatt szerényen nyujtózkodni. Kínlódnunk kell, amíg kiderül a láthatár, amíg ránk köszöntenek a jobb idők.

Ez a kínlódás azonban nem jelenti azt, hogy az okosság szava szerint nem volna szabad javítani a helyzetünkön. Foltozó vargának kell beállani, a mentőszerszámokkal oda kell rohanni, ahol a legnagyobb a veszedelem. Persze ezeket a mentőakciókat komoly, gyors és eredményes cselekedeteknek képzeljük és nem akadémikus elmélkedéseknek. Semmiesetre sem az a megoldás, hogy amíg a Strasser és König, meg a Kohner céghez hasonló hatalmas, gazdasághistóriai multtal ékes vállalatok tönkremennek, s amíg Nagysitkén száz pengőért öt tehenet adnak, amelyeknek csak a bőrét nyuzzák le, a húsát pedig *ingyen* szétosztogatják, addig a *Futura* vezérigazgatóhelyettese — mint érdektelen szemlélő, a katasztrófák árnyékától is távoleső idegen — akadémikus bölcseséggel elmélkedik a gabonaértékesítésről. Dr. *Darányi* Béla, a nagy mű szerzője, bizonyára az országmegváltás diadalmas tudatában pihen irodalmi babérjain és mint üres beszédet ereszti el füle mellett, amit *Kun* Béla, a hódmezővásárhelyiek követe elpanaszolt. Vajjon a *Futura* zseniális gabonaértékesítési szakértőjének érdemes volt-e könyvét megírni, a nemzeti vagyont nyomdafestékre pazarolni, ha igaz az, amit *Kun* Béla mondott, hogy *Magyarországnak a Futura és a Darányi Béláék égisze alatt működő „gabonaértékesítése" a mult hetekben ötvenezer mázsa búzát vitt ki Ausztriába takarmányozási célra.* Mázsánként 6.40 pengőért, amikor idehaza 12—12½ pengő a búza ára. Az osztrákok tehát a mi gabonaértékesítésünk mérhetetlen dicsőségére 6.40-es magyar gabonával hizlalják állatjaikat, amikor a magyar gazda 15 pengős kukoricát és 12 pengős korpát etet és ezzel a drága takarmánnyal felhizlalt állatokból öt darabot 100 pengőért veszteget, mert nincs kivíteli lehetősége. *Erről a gabonaértékesítésről, a Futuráról és a Futura szakirójáról, Darányi Béláról, igazán érdemes volna könyvet írni.*

Iskolapéldája ez annak, hogy hogyan nem lehet és hogyan nem szabad ebben a mi súlyos kínlódásunkban gazdálkodni. Segítenek-e vajjon a *lakásválságon,* (mert ez is ránkköszöntött) azok a háziurak, akik elfelejtik, hogy a fizetéscsökkentések, a nyugdíjreviziók, a rendkívüli adók, az Ausztriának hatnegyvenért szállított búza országában élünk? Ezrekre szaporodott már az üres lakások száma, minden második bolt gazdája becsuk: a háziurak azonban olyan szilárdan tartják a lakás- és boltbéreket, mintha *Darányi* Béla dr. gabonaértékesítési könyvéből tanulnák, hogy hogyan kell sáfárkodni a maguk portékájával.

Aztán van itt a sok között még egy válság: *a magyar idegenforgalom kínlódása.* Mennyi szeretettel, mennyi gonddal és jóindulattal karolták fel az idegenek ideédesgetésének nagy ügyét legkiválóbb közéleti tényezőink! Minden hiába volt: ma mindazok a foglalkozási ágak (legelsősorban a szállodások), amelyek főként az idegenforgalomból élnek, velőtrázó segélykiáltást hallatnak. Sorba mennek tönkre. Legutóbb az *Excelsior-szálló* adta bérbe harminc évre emeleti helyiségeit a *Magyar Divatcsarnok*-nak, amely a Rákóczi-úti szorgalmas, adófizető kereskedők riadalmára már töri is a falakat, hogy üzletét mammut-áruházzá bővítse. Megint kevesebb egy szállodával akkor, amikor csak tavaly maradt el a német dalosok tízezreinek látogatása, mert nem tudtunk nekik szállást adni.

Mondjuk, hogy most a világválság okozza az idegenforgalom csökkenését és a szállodás-ipar válságát. De bukni engedni a szállodásipart annyi, mintha a hídakat rombolnánk le a Dunán az átmenetileg megcsökkent forgalom miatt. Egyszer csak vége lesz a világválságnak is, egyszer csak újra jönnek a külföldiek, akiknek számára a *Magyar Divatcsarnok* nem fog ágyat vetni. Nincs itt más segedelem, mint a szállodások terheit csökkenteni, talán ha nem is örökre, de legalább addig, amíg ismét tudják azokat viselni.

Megadással hordozunk minden kínlódást, megvárjuk, amíg újra süt a nap, csak két dolgot kérünk. Az egyik, hogy ne romboljanak le semmit, ami megvan és ami a nemzet birtokállományához tartozik. A másik, hogy ne adjanak tanácsot olyanok, akik nem értenek hozzá. Majd csak megélünk valahogy a magunk józan esze után.

Ujra aktuális a harmadik alpolgármesteri állás megszervezése

Feliratban kéri a főváros az engedélyezést a kormánytól — Nem szaporítják az ügyosztályokat

A költségvetési vita során figyelemreméltó kívánságokat hangoztattak a közigazgatás megfelelő átszervezése és átcsoportosítása érdekében. A vita első szónoka, *Kozma* Jenő, többek között azt is fejtegette, hogy az új törvényben lefektetett fokozottabb felelősség nem nehezedhet egyedül a polgármester vállaira, aki a törvény szerint egyedüli intézője és irányítója az egész ügymenetnek. A tehermentesítés érdekében kívánta *Kozma* Jenő

a harmadik alpolgármesteri állás mielőbbi betöltését,

mert a megszaporodott ügyosztályok felülvizsgálata túlzottan sok munkát hárít a polgármesterre és a két alpolgármesterre. A harmadik alpolgármesteri állás ügye ezzel ismét napirendre kerül, amelynek várható fejleményeiről

illetékes helyen

a következő információt kaptuk:

— A főváros közgyűlése még a kora tavaszi hónapokban olyan határozatot hozott, hogy a megszaporodott ügyosztályok ügyeinek intenzivebb felügyelete érdekében *megszervezi a harmadik alpolgármesteri állást.* Úgy volt, hogy ezt a fontos vezető poziciót még a nyár beállta előtt betöltik, időközben azonban a belügyminisztérium megtiltotta az új alkalmazásokat, új állások szervezését és természetesen *nem hagyta jóvá a harmadik alpolgármesteri állásról szóló közgyűlési határozatot sem.*

A főváros változatlanul fenntartja azt az álláspontját, hogy a harmadik alpolgármesteri állásra szükség van és ezért kérelmezni fogja a belügyminisztertől a jóváhagyó végzés kiadását.

A pénzügyi fedezet szempontjából nincsen jelentősége ennek az új állásnak, mert *az illetménykülönbözet mindössze csak néhányezer pengőre rug,* amellyel szemben az a hallatlan előny mutatkozik, hogy a városirányítás nehéz és felelősségteljes munkája négy vezető főtisztviselője között oszlik meg, ami az áttekinthetés szempontjából is az ügymenet gyorsítását jelenti. A közgyűlési határozat sorsa a törvényhatóság egyetemének hatáskörébe tartozik és ezért *a közeljövőben a polgármester olyan javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy feliratban kérjék a kormányt az engedély megadására.*

A közelmultban olyan hírek is napvilágot láttak, hogy a városházi ügyosztályok számát megfelelően szaporítják és gondoskodnak a teendők megfelelő szétosztásáról. Információink szerint *az adminisztráció kiszélesítése egyelőre nem időszerű,* mert takarékossági szempontok nem engedik, hogy új állásokon kívül új segédhivatali apparátusokat is felállítsanak.

Négymillió pengővel, 20 vagón búzával, szénnel és élelmiszerekkel támogatja a kormány a főváros inségakcióját

Elhatározásáról a kormány kedden Ripka Ferenc főpolgármesterhez intézett leiratában értesítette a fővárost

Amikor a kora őszi hónapokban a főváros lefektette *a téli inségakció* teljes programmját, számot vetett teherbírásával és megállapította, hogy a *nagyarányú szociális tevékenységet kizárólag a maga erejéből lefolytatni nem tudja.* A közgyűlés ezért felirattal fordult a kormányhoz, amelyben ismertette népjóléti terveinek hosszú sorozatát és pontos részletezést készített az elmellőzhetetlen kiadások sokaságáról is. Hangoztatta a felterjesztés, hogy

a fővárosi szegények, nélkülözők és inségesek eredményes támogatása csak úgy válhat valósággá, ha az állam is részt vállal a horribilis költségekből.

Megjelölte a főváros az általa igényelhető összeget is *ötmillió pengőben,* amelyet az állam az imént behajtott szükségadóból engedne át a főváros népjóléti szervezetei részére.

A felterjesztést a minisztertanács *Ernszt* Sándor népjóléti miniszternek küldötte át, aki *messzemenő megértéssel és jóindulattal bírálta el a kérést és természetesen igyekezett a főváros igényeit az állam tehervbíró képességeivel összhangzásba hozni.* A népjóléti miniszter figyelmeztette a fővárost, hogy bármennyire is átérzi a kérdés fölötti döntés gyors szükségességét:

a szükségadó méreteinek ismerete előtt nem lesz módjában érdemleges választ adni.

Azóta *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester ismételt közbenjárására sűrű tárgyalások folytak az illetékes kormányzati szervek között és az elmúlt napokban sikerült is *Ernszt Sándor miniszternek és Vargha Imre pénzügyi államtitkárnak olyan megoldást találni, amely lehetővé teszi a fővárosi inségakciók jelentős alátámasztását.*

A *Fővárosi Hírlap* értesülése szerint

Ernszt Sándor népjóléti miniszter kedden délelőtt leiratot intézett Ripka Ferenc dr. főpolgármester útján a fővároshoz, amelyben minden részletre kiterjedően ismerteti azt a juttatást, amellyel az állam a budapesti szegények támogatására vállalkozik.

A miniszter mindenekelőtt közli, hogy a főváros részéről igényelt *ötmillió pengős szükségadó-részesedést a pénzügyi kormány teljes egészében nem tudta honorálni,* azonban olyan jelentős hányadot biztosít a fővárosnak, amely lehetővé teszi az elgondolt szociális juttatások széles keretekben való lefolytatását. Mindezeken túl az állam

természetbeni adományokkal is támogatja a főváros szegényeit

és ennek első megnyilatkozásaként *húsz vagón búzát bocsát* a főváros rendelkezésére, amelyet a hatósági szervek a maguk legjobb belátása szerint osztanak szét az inségesek körében. Továbbiakban *szenet, burgonyát és zsírt* ad a fővárosnak, amelynek mennyiségéről később küld értesítést.

A népjóléti miniszter válasza elsősorban abból a szempontból jelentőségteljes, hogy

az állam komoly pénzbeli hozzájárulással vesz részt a budapesti szegények megsegítésében

oly módon, hogy *mintegy négy millióra rúgó* összeget nyomban a főváros rendelkezésére bocsát.

Illetékes helyről

a népjóléti akciók további alakulásáról a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A népjóléti kormány válasza után most már teljesen tiszta kép áll rendelkezésünkre az inségakciók terjedelmének kialakításáról.

Első teendőnk, hogy a rendelkezésünkre bocsátott összegnek a felhasználásával a szellemi szükségmunkát megindítsuk.

amelyre oly nagyarányú jelentkezések történtek, amilyenekre *nem volt példa az elmúlt években.* Több mint 20 ezer kérvény futott be az elöljáróságok útján a közjótékonysági ügyosztályhoz, ahol a népjóléti megbizottak útján szerezték értesülést a kérelmezők szegénységi viszonyairól. Minden törekvés odairányul, hogy a szellemi szükségmunkaakcióban kizárólag azok részesüljenek, akik arra minden tekintetben rászorultak és önhibájukon kívül jutottak a nincstelenség szomorú sorsára. A jelentések már teljesen rendelkezésünkre állanak és így a kiválogatás munkájának befejezése után:

december 10-e körül megindul ezer szellemi szükségmunkás foglalkoztatása, akik nyomban a munka megkezdésekor megkapják félhavi fizetésüket.

— A szociális tevékenység további útja *a természetbeni segítés,* amelyet nagyon megkönnyít az állam részéről rendelkezésünkre bocsátott élelmicikkek kiosztása. Ezt a munkát is a népjóléti megbizottak közreműködésével folytatjuk és talán túlzott óvatossággal vigyázunk majd arra, hogy *a segítésnek ebben a keretében csakis valóban szegények és inségesek vegyenek részt.* Ha szükség mutatkozik, még inkább kiszélesítjük az étkeztetési akciókat, amelyek iránt napról-napra szaporodik az igénylők száma. Általában

az állami hozzájárulás lehetővé teszi a különböző irányú jótékonykodási akciók nagymértékű érvényesítését

és ezért bizalommal tehetjük azt a kijelentést, hogy *Budapest szegényei ebben a téli hideg időben sem maradnak magukra.*

*

Értesülésünk szerint a népjóléti miniszter részéről kilátásba helyezett juttatásokat a főváros nyomban megkapja és azonnal intézkedik az elhatározott inségakciók megindításáról.

December 1-én átvette a HÉV részvénytöbbségét a villamos tröszt

A főváros visszalépése után nyomban aláírták a szerződést

Két esztendővel ezelőtt jelentkezett a fővárosnál az a luxemburgi bankcsoport, amely *a budapesti helyiérdekű vasutak* részvényeinek hetven százalékban való megvásárlását ajánlotta a fővárosnak. Az akkori ajánlat még a kimélyült gazdasági válság előtt, nem mindenben vonzó feltételeket szabott és ezzel magyarázható, hogy a főváros csak *bizonyos engedmények* biztosítása esetén mutatott hajlandóságot a komoly tárgyalások lefolytatására. A luxemburgi bankcsoport nem zárkózott el a kérés teljesítése elől és úgy a vételár, mint a tőketörlesztések, valamint a kamatszolgáltatások fizetése tekintetében lényegesen kedvezőbb ajánlattal szolgált, ugyanakkor pedig *opciót adott a fővárosnak* a tranzakció lebonyolítására, amelyet azután időről-időre előzékenyen meghosszabbított.

A HÉV-ügy akkor jutott komoly stádiumba, amikor *Sipőcz* Jenő polgármester előterjesztette álláspontját és kimutatta, hogy bármennyire is kívánatos a környékbeli közlekedés átvállalása: *a terhek olyan helyzetet hozhatnak, amelyek a főváros számára ezidőszerint nem kívánatosak.* A közlekedési bizottság nem tette magáévá a polgármesternek ezt a véleményét és szükebb bizottságot küldött ki a kereskedelmi kormánnyal való tárgyalásra, hogy ott tisztázzák az államnak és a HÉV-nek a későbbi időkben bekövetkező háramlási eshetőségeit. A megnyugtató felvilágosítások után került az ügy a pénzügyi bizottság elé, ahol

az elutasító javaslatot nem emelték határozattá, hanem kimondották, hogy további ajánlattételre hívják fel a HÉV-csoportot.

A fővárosnak adott opció érvénye *november 30-án, hétfőn* járt le és így minden ok meg volt arra, hogy a törvényhatósági tanács döntő állásfoglalásra határozza el magát és *akár a további tárgyalás, vagy az elutasítás kimondásával likvidálja ezt az ügyet.* A tanácsban számos felszólalás és sok argumentum hangzott el, amelyeknek végeredményeképpen *a tanács a magáévá tette a pénzügyi bizottság határozatát,* ám ugyanakkor

olyan elutasító jelleget adott a határozat kimondásának, hogy ezzel a további tárgyalások lehetőségét végérvényesen elvágta. Tulajdonképpen tehát ellentétes állásfoglalás történt,

mert a pénzügyi bizottság határozatának elfogadása *további tárgyalásokat tett kötelezővé,* míg a tanács határozata a pénzügyi bizottság álláspontjának honorálása ellenére sem küldött ki szűkebb bizottságot és nem utasította a polgármestert a folytatólagos alkudozásokra.

Ilyen körülmények között a HÉV-ügy lekerült a törvényhatóság napirendjéről és el kell ismerni, hogy *a lemondás súlyos következményei nem egyszer éreztetni fogják káros hatásukat a közeljövőben, amikor majd Budapest terjeszkedésének kell új területeket rendelkezésére adni.* Az opció lejárt és a luxemburgi bankcsoport érthetően húzódozik minden további tárgyalástól és a vasut értékesítését *más irányokban* kívánja biztosítani. A HÉV más érdekeltségnek való átadása ügyében különben már hosszú hónapok óta folytak tanácskozások és kizárólag csak

a főváros iránti méltányosság okozta, hogy a HÉV-csoport az opció érvényének utolsó pillanatáig megadta a lehetőséget a fővárosnak

a tranzakció lebonyolítására. Bizonyos, hogy a tanács kevésbbé rideg állásfoglalása esetén még ma is a főváros birtokolná az elővételi jogot: *ennek hiánya azonban most már minden kapcsolatot megszüntetett a tárgyaló felek között.*

A HÉV értékesítésére a luxemburgi bankcsoport már akkor tanácskozást folytatott, amikor az elővételi jog még a fővárost illette és így történt, hogy nyomban a törvényhatósági tanács elutasító határozata után *új érdekeltség vette át a helyiérdekű vasutak vezetését.* Értesülésünk szerint Magyarország egyik legnagyobb vállalkozása:

a „Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára" (Trust) november 30-án délután aláírta a HÉV átvételére vonatkozó végleges szerződést,

amelynek értelmében *december 1-től a Budapest—gödöllői, a Budapest—szentendrei, a Budapest—csömöri, a Budapest—törökbálinti, a Budapest—rákosvei és a Budapest—nagytétényi vasuti üzemek minden felszerelésükkel és tartozékukkal együtt a „Trust" irányítása alá kerültek.* A részvénytöbbség új birtokosa komoly és tekintélyes vállalat, amelynek kezében számos villamosvasut összpontosul és bizonyos, hogy a legújabb működési területén is folytatja azt a közlekedési politikát, amelyet más vállalatainál is sikerült érvényesítenie.

7000, a Magyar Színház 3200 és a Vígszínház 1700 pengő erejéig adósa az Elektromosműveknek.

Valószínű, hogy a főváros súlyos helyzete készteti az Elektromosműveket arra, hogy

most már rigorózus eljárásra kér felhatalmazást,

mert eddig úgy az állami intézményekkel, mint pedig a kultúrális intézményekkel szemben méltányos eljárást tanusított. Ha nem sikerül a tartozások törlesztésére megfelelő megállapodást kötni, akkor

az Elektromosművek kikapcsoltatja az áramot

és követelése biztosítására megteszi a szükséges bírói intézkedéseket.

Kimutatás a nagy adósokról, akik nem fizetik a villanyszámlát

Áramkikapcsolás fenyegeti a hátralékban levő intézményeket

Az Elektromosművek mérlegében és az ahhoz kapcsolt jelentésben évek óta szerepel a *hátralékosok tartozásai* címén felvett összeg felsorolása, amely most már komoly tételekre emlékedett. A tartozások törlesztésére minden felszólítás és sürgetés ellenére sem történt komoly lépés és ezért az *Elektromosművek igazgatósága most a polgármestertől kér utasítást az eljárás mikénti lefolytatására.* A beadvány felsorolja az összes hátralékos állami intézményeket és színházakat, amelyek nemcsak, hogy tartozásaikat nem fizetik, hanem még a beruházási költségeket sem térítik meg, sőt

elzárkóznak a javítások és pótszerelések díjainak honorálása elől is.

Az üzem *tarthatatlan állapotnak* minősíti a mai helyzetet és utal arra, hogy a szabályrendelet szerint mindenkitől meg kell vonni a további áramszolgáltatást, ha megtagadja díjtartozásának kiegyenlítését.

Nagyon figyelemreméltó és érdekes az a kimutatás, amelyet az üzem jelentése a tartozások összegeiről felsorakoztat. A lista élén

az Állami Gépgyár vezet,

amely két év óta egyáltalában nem fizet villanyszámlát: tartozása 423.000 pengő. Utána következik

az Operaház és a Nemzeti Színház,

amelyeknek kétéves tartozása *323.000 pengőre* rúg. A nemfizetés rekordját

az állami hidak felügyelőhatósága

tartja, ahol *1920 óta félretesznek minden számlát: a hátralék 50.000 pengő.* A magánszínházak közül

a Városi Színház

van a legnagyobb hátralékban: 23.000 pengővel tartozik. *A Fővárosi Operettszínház 8000, a Király Színház*

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve tennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szepirodalmi és tudományos művek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Bajza-utca 30. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

BRIXOL MŰVEK BUDAPEST
VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYÁRTÁSA
BUDAPEST, VI., LÁZÁR U. 13 GYÁR: VII., GIZELLA-ÚT 53.
Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam, Roma, Bielsko, Túnisoara, Vrsec. Telefonszám: Aut. 158-23

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14 Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13., III. em. 1. Telefon 844—12

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

Kozma Jenő dr.

a HÉV-ajánlat visszautasításáról, a költségvetés biztonságáról és a közlekedési vállalatok egységesítéséről

A közelmult napok legkiemelkedőbb eseménye kétségtelenül *a budapesti helyiérdekű vasutak átvételével kapcsolatos bizottsági és tanácsi határozat* volt, amely hosszas vita után arra a megállapításra jutott, hogy a nagyfontosságú tranzakciók keresztülvitele ezidőszerint nehézségekbe ütközik. A környékbeli közlekedés irányításának átvállalása pedig a főváros szempontjából *beláthatatlan jelentőségű előnyöket jelentett volna* és csak sajnálatos, hogy a főváros legfőbb intéző szervei elállottak ennek a régi fejlesztési célkitűzésnek a megvalósításától. A HÉV-ügy most már lezártnak mondható aktáiról intéztünk kérdést

Kozma Jenő dr.,

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Meggyőződésem, hogy a főváros fejlődése szempontjából oly nagy horderejű HÉV-kérdés likvidálásával *súlyos és talán behozhatatlan károsodások történtek*, mert Budapest fejlődése, a környéki községek és városok intenzivebb idekapcsolása, a perifériák kialakulása, a közélelmezési kérdések megjavítása és nem utolsósorban a közlekedés egységesítése

megérdemelte volna, hogy a tárgyalások fonalát a főváros ne szakítsa el.

A mai nehéz időket senki nem tartja *véglegesen lerögzített állapotnak* és az előrelátás is azt diktálta, hogy döntő és elhatározó lépést tegyünk *Nagybudapest* kialakítása felé. Az elmúlt tanácskozások során nem egy alkalommal kifejtettem azt a nézetemet, hogy *jó ügyletet besszben lehet és kell végrehajtani* és soha kedvezőbb körülmények között, mint most, nem tehettük volna rá kezünket a pestkörnyéket behálózó villamosközlekedésre. Hetvenhatmillió pengő értékű beépített felszerelésű üzemi és vasúti anyagot vehettünk volna át körülbelül 4.8 milliós áron és ha voltak is az ajánlatban bizonyos függő és az első látszatra komplikáltnak mutatkozó kérdések:

ezeknek a tisztázására minden lehetőség adva volt.

Magam is hangoztattam, hogy *az ajánlat a mai formájában nem felel meg a főváros pénzügyi felkészültségének*, de meggyőződésem, hogy

komoly tárgyalások esetén a HÉV mögött álló érdekeltség további engedményekkel siettette volna a végső megegyezést.

A főváros térhódítása és széles terjeszkedése ma kétségtelenül holtponton áll, *ez azonban csak átmeneti állapot* és ha elkövetkezik a terjeszkedés lendületes korszaka: *akkor fogjuk majd látni, hogy milyen behozhatatlan előnyökről mondottunk le a HÉV átvételének mellőzése miatt.*

Szóvátettük azt a felfogást, hogy *a költségvetés egyensúlya nem látszik biztosítottnak* az adóbevételek túlmagasan megállapított előirányzata és a szükségadóból remélt többmillió tétel miatt.

— Kizártnak tartom, — mondotta — hogy a főváros pénzügyi helyzetét a jövő évben *bármiféle váratlan megrázkódtatás, vagy kínos meglepetés érhetné*, mert úgy a tanács, mint a közgyűlés a legnagyobb gondossággal vette sorra a költségvetés minden egyes tételét. Az adóbevételekről szóló kimutatások a mostani nehéz viszonyok között is jelzik, hogy ez az egyébként óvatosan dotált előirányzat

teljes egészében meg fog felelni a várakozásoknak és lényeges kieséstől nem kell tartani.

A *szükségadó* megfelelő hányadának átengedésére biztató igéretet kaptunk az államtól és bizonyos, hogy ebben a vonatkozásban sem kell majd hiánnyal számolni.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt *a közlekedési vállalatok egyesítéséről*, amely felé nagy várakozással tekintenek a nagyközönség körében, mert ettől remélik a közlekedés megjavulását.

— A közlekedési ügyosztály — úgymond — tudomásom szerint *teljes erővel dolgozik a közlekedés egységesítésére vonatkozó tervek előkészítésén.* Ennek első látható jele a Beszkárt és az Autobuszüzem közös igazgatása lesz oly módon, hogy

a két üzem a maga különálló technikai berendezkedése miatt továbbra is elhatároltan folytatja az üzemvezetést,

ám az új vonalak kijelölése, esetleg a régi járatok beszüntetése körül *eddig mutatkozó összeütközések lekerülnek a napirendről.* A főszempont mindig az lehet, hogy

a főváros közönsége gyors és kényelmes közlekedéshez jusson,

amelynek nem lehet akadályozója az a verseny, ami most a két nagy üzem között állandóan megnyilvánul. A közlekedés egységesítésének azonban az lesz a legnagyobb eredménye, hogy

közlekedési diktátor kezébe kerül

mindezeknek a szempontoknak az érvényesítése és akkor lépésről-lépésre kialakulhat Budapesten a kifogástalan és akadálytalan belső forgalom.

*

Ennek a kérdésnek a kapcsán *Kozma* Jenő utalt még arra is, hogy a közlekedés egységesítésének *mielőbb be kell következnie*, mert a mai rendszert tovább fenntartani nem lehet.

Négyszázötven „álláshalmozó" van a városnál

Sorsukról december elején dönt a polgármester — Közigazgatási tisztviselő üzemi szolgálatot ezentúl nem teljesíthet

A polgármester néhány hét előtt — mint annakidején a *Fővárosi Hirlap* megírta — az összes hivatalokhoz és üzemekhez rendeletet adott ki, s abban sürgősen jelentést kért arról, kik és hányan vannak olyan tisztviselők, akik két, vagy több állást töltenek be, több helyről kapják illetményeiket és melyek azok az intézmények, vagy hivatalok, ahonnan a többszörös illetményt élvezik. Továbbá jelentést kért arról is, hogy a több állásúak milyen címen kapják a többszörös javadalmat. Mint ismeretes, a polgármester rendelete azt célozta, hogy érvényt szerezzen a törvényhatóság és a státusrendező bizottság kívánságának és erélyes kézzel *hozzáláthasson a többszörös fizetések és többszörös állások sokszor kifogásolt és számos esetben valóban kirívó rendszerének megszüntetéséhez.*

Mint a *Fővárosi Hirlap* tudósítója

beavatott helyen

értesült, *ezek a jelentések néhány nappal ezelőtt beérkeztek* az elnöki ügyosztályba, ahol most dolgoznak az „álláshalmozók" listájának összeállításán.

Összesen négyszázötvenen vannak a fővárosnál, akik rendes fizetésükön kívül két vagy több állást töltenek be,

több helyről élveznek fizetést, illetve nyugdíjat. Értesülésünk szerint a feltünő álláshalmozás mintegy száz esetben állapítható meg és ezeknek megszüntetése iránt a polgármester haladéktalanul intézkedik. Az álláshalmozás megszüntetését a főváros

nem az egzisztencia-irtás szellemében akarja végrehajtani

és a legmesszebbmenő méltányossággal történik majd az egyes esetek elbírálása. Különösen a nyugdíjasokra vonatkozik ez, ahol máris

megszabták azt a maximális összeget, amit nyugdíj és egyéb fizetés címén együttesen élvezhet egy-egy alkalmazott.

Altisztek és a legalacsonyabb hivatalnoki kategóriákba tartozók illetményeinek maximuma 300 pengő, a középkategóriáké 600 pengő, a felső fokozatokban 900 pengő lehet a nyugdíjjal együtt.

Érdeklődtünk, mikor és hogyan akarja végrehajtani a főváros vezetősége a közigazgatási alkalmazottaknak az üzemektől való visszarendelését.

— *A közigazgatási alkalmazottak visszarendelése az üzemektől* — mondotta informátorunk, — *90 percentben már megtörtént.* Egyedül a Vízműveknél történt kivétel, ahol még 90 olyan alkalmazott dolgozik, akik a közigazgatási státuszhoz tartoznak. A *Vízművek* üzemesítése tudvalevően nemrégiben történt és még mindig nem került sor az állások átszervezésére. Hasonló az eset a *Segítőalapnál*, amely szintén önálló intézmény, s mivel még csak rövid ideje működik, odavezényelt közigazgatási alkalmazottakkal dolgozik, mert az állások még nincsenek megszervezve.

Ezeknek az állásoknak az átszervezése, illetve véglegessé való minősítése rövidesen megtörténik.

Ez az intézkedés a kormány új alkalmazásokat tiltó rendelkezésébe sem ütközik, mivel nem új alkalmazásokról, hanem régiek véglegesítéséről, illetve átminősítéséről van szó.

Érdeklődtünk az elnöki ügyosztály *legközelebbi munkaprogramja* iránt is, mire a következő választ kaptuk:

— Az elnöki ügyosztály elkészült a *közgyülési ügyrend*, a *tanácsi ügyrend* és az *állandó szakbizottságok ügyrendjének tervezeteivel* s

teljes erővel dolgozik az új fővárosi törvény értelmében revizióra váró szabályrendeletek átdolgozásán.

Közel száz olyan szabályrendelet van, amelyet a kor szellemének megfelelően át kell alakítani, illetve újra kell kodifikálni. Egyidejűen intézkedés történik *az elavult, aktualitását vesztett, vagy szükségtelenné vált szabályrendeletek törlése és hatálytalanítása iránt.* Ilyen szabályrendelet több száz van. Legelőször az ügyrendek letárgyalására kerül a sor, utána hamarosan tárgyalás alá veszi a tanács *a kerületi választmányok megalakítására vonatkozó tervezetet* és azután fokozatosan a többi szabályrendeleteket, mert az új fővárosi törvény szerint a szabályrendeletek reviziójának a törvény életbelépésétől, illetve az új törvényhatóság összeülésétől számítva egy esztendőn belül meg kell történni. Ez az időpont február végével jár le.

Utolsó hét

57. MAGY. KIR. ÁLLAMI SORSJÁTÉK

17 ezer nyereményt sorsolnak ki 250.000 aranypengő értékben.

Főnyeremény

40.000 aranypengő

Huzás december 10-én!

Sorsjegy ára:

Egész: 3.— P **Fél: 1.50 P**

Kapható minden bank, sorsjátékelárusítónál és dohánytőzsdében. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a **M. kir. Pénzügyigazgatóság**, Budapest, V., Szalay-utca 10. sz.

BOVRIL

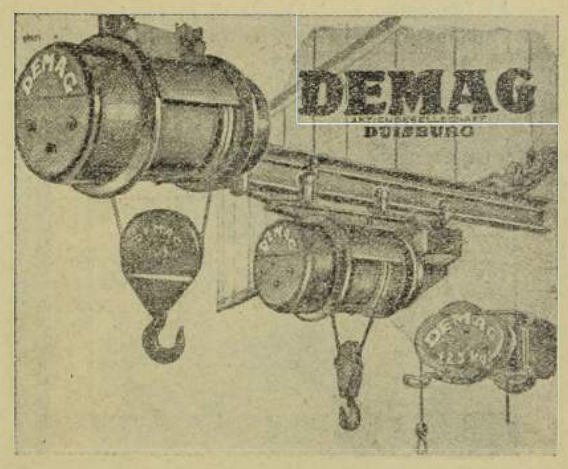
Nemcsak nagy táperővel bír, hanem a **vele fogyasztott ételek resortpotióját is előmozdítja, mely tulajdonságánál fogva egyedüli a maga nemében, „Grand Prix" 1930.**

Élvezhető mint **bouillon,** mint **izesítőtáperőnövelő** (levesben, főzelékben elkeverve, vajaskenyérre felkenve, valamint különféle étellel kombinálva).

A BOVRIL elsőrendű tápszer!

Kapható jobb csemegeüzletekben!

Részletes ismertetőt küld a magyarországi egyedárusító: **SZÁNTÓ VIKTOR,** Szabadság-tér 15. — Telefon: 114—26.

DEMAG-emelők
ezerszeresen bevált elektroemelőink 1/4-9 t. teherbirásig

DEMAG-függődaruk
szabványrészekből összeállított pályán futnak. Teherbirás 1/4-3 t.

DEMAG-kettősemelők
egyidőben két teherhoroggal működnek, zsákokat ládákat 250 kilogr. súlyig.

Magyarországi képviselő:

Königsberger Gyula okl. gépészmérnök

Budapest, VIII., Üllői-út 14. Telefon: 40-3-94.

8½ milliót költött ezidén a főváros útépítésre, 3½ milliót csatornázásra és 9 milliót köztisztaságra

Fokozatosan föld alá helyezik az összes illemhelyeket — Az idei havazás az év elejétől máig 468.000 pengőbe került

A főváros egyik legtevékenyebb ügyosztálya, az út- és csatornaépítési ügyosztály szezónja a tél beálltával véget ért. Az irodákban, a mérnöki rajzolóasztalok fölött azonban most sem szünetel a munka, hanem szorgalmasan dolgoznak a jövő évi költségvetésbe felvett munkák előkészítésén s az idén végzett munkák leszámolásán.

Felkerestük

Király Kálmán műszaki főtanácsost,

az út- és csatornaépítési, valamint a köztisztasági ügyosztály vezetőjét, érdeklődtünk nála az ügyosztály jövő évi munkaprogramjáról és az idei eredményekről:

— Az ügyosztály már most előkészíti a jövő évi költségvetésben szereplő munkákat, elvégzi az előzetes felvételeket, elkészíti a terveket, hogy a kellő pillanatban megindítható legyen minden vonalon a munka. Egyidejűen leszámoljuk a folyó évben végzett munkákat, mert az új fővárosi törvény szerint hitelfenntartásnak helye nincs és

az előirányzott hiteltételeket a következő évre átvinni nem szabad.

— Az idén igen eredményes munkát végzett az ügyosztály. 200.000 pengő költséggel elkészült a Szentendrei-út, 185.000 pengővel rendeztük, illetve keramittal burkoltuk a Telep-utca Hajtsár-út és Rákos-patak közti szakaszát,

a Kerepesi-út kettős úttestű kiépítése 365.000 pengőbe került és ez lett Budapest, sőt Magyarország legmodernebb közútja,

külön pályával a gyors és teherjárművek részére. A Hegyalja-utca 40.000 pengőbe került, a Bimbó-utca 150.000, a Kikötői-főút 300.000 pengőbe. Elkészült a Rudolf-rakpart rendezése 215.000 pengő költséggel. Sok egyéb útrendezéssel együtt

összesen nyolc és félmillió pengőt költött a főváros útépítésre és karbantartásra.

— *Nagyobb csatornázási munkákat végeztünk* a Kelenföldön, ahol elkészült a budafoki főgyüjtő további szakasza, a Lenke-út és a Sárbogárdi-út között, 86.000 pengő költséggel, a rákosvölgyi főgyüjtő 176.000 pengő költséggel. A Németvölgyi-út csatornázására 27.500, a Pusztaszeri-út csatornázására 65.000, a Szentendrei-útéra 24.000, a Bácskai-útéra 19.000, az Albert-út—Mohai-útéra 84.000, a Jász-utca és mellékutcái csatornázására 130.000, az Erzsébet királyné-út csatornázására 92.000, a Gervay-utca csatornázására 55.000 pengőt fizettünk ki.

Sétányok és faültetvényekre 1,100.000 pengőt adott ki a főváros,

a hegyvizek levezetésére, védgátak építésére, utcai WC-re, közkutakra 800.000 pengő volt a kiadás. A Diósárok folytatólagos beboltozása 27.000 pengőbe került, a Zugligetiároké 15.000 pengőbe, az Ördögárok újabb szakasza 95.000 pengőbe, a Németvölgyi- és Orbánhegyi-árok rendezése 26.000 pengőbe, az Illatos-árok rendezésének folytatása 18.000 pengőbe, a Rákos-patak folytatólagos szabályozása 90.000 pengőbe került.

— *Az anyagvizsgáló intézetre elköltött* az ügyosztály 170.000 pengőt, a *köztisztasági kiadások* 9 millió pengőre rúgtak.

Sziklaomlások és csuszamlások megszüntetésére 22.500 pengőt költöttünk

s a *hóeltakarítás* 1931. évi kiadása 468.000 pengő volt e napig.

— Az ügyosztály most készült el az *út- és csatornaépítési, valamint a köztisztasági szabályrendelet revíziójával* is. Az egyes szabályrendeletek intézkedései ugyanis részben elavultak és szükség volt a szabályrendeletek revíziójára azért is, mert az új törvény értelmében a beiktatott hatóságok megváltoztak. Az út- és csatornaépítési szabályrendeletnél változtatások voltak szükségesek az út- és csatornaépítések után szedett járulékok kivetésének megszabása tekintetében is. Az új szabályrendelet-tervezeteket a tisztifőügyészséggel összhangban készítettük el s most a szakbizottságok és a tanács elé kerülnek majd a rendelet-tervezetek.

Rövidesen revízió alá vesszük az utcai WC-k bérletére vonatkozó szerződéseket is.

Ez a revízió már régen aktuális, most ezt a restanciát is el akarom intézni. Az ügyosztály elgondolása az, hogy a szerződés revízióját felhasználjuk az *illemhelyek föld alá helyezésének folytatására*, illetve a földalatti WC-k szaporítására. Igy

elsősorban az evangélikus templom előtti, illetve Deák-téri, a dohányutcai templom szomszédságában lévő Károly-körúti, a Jókai-szobor mögötti, az egyetemi könyvtár előtti és a Calvin-téri WC-k lesüllyesztését akarjuk keresztülvinni.

Szóvátettük azt az illetékes tényezők előtt is többször kifogásolt állapotot, hogy a Károly-körúti Diana-palota dobutcai frontján a gyalogjáró és a kiszélesítésre váró úttest még mindig nincs rendezve és így

a város közepében, az egyik legforgalmasabb útvonal egy részén állandóan piszok és sár van.

Erre azt a feleletet kaptuk, hogy a szóbanforgó járdaterületet, miután a házat beljebb építették, még nem nyilvánították közterületnek és így a főváros a járdát maga nem burkolhatja, miután nincs mód a járdaburkolási illetékek beszedésére sem, mert ilyet csak közterület után szabad szedni.

A főváros már régebben felszólította a háztulajdonost, hogy építtesse meg a gyalogjárót,

e felszólítás azonban a mai napig eredménytelen maradt. A szóbanforgó terület kisajátítása, illetve közterületté minősítése annál inkább sürgősnek látszik, mert addig nem lehet a Károly-körút és a Dohány-utca torkolatában lévő részt sem rendezni, holott erre a templomépítés befejezése után és az autobuszközlekedés biztonsága érdekében halaszthatatlan szükség van.

Szabályozzák a kórházi orvosok mellékfoglalkozását

Nem lesz többé álláshalmozás — Az új rend január elsején életbelép

Régóta kísértő és kényes probléma a kórházi orvosok mellékfoglalkozása. A főváros vezetőségében megoszlottak a vélemények arra nézve, hogy a kórházi orvosok az intézetben betöltött állásaik mellett milyen funkciókat, megbízásokat, vagy prakszist vállalhatnak, és éppen az ellentétes felfogások miatt húzódott sokáig a kérdés végleges rendezése is. Most végre komolyan hozzáfogott a közegészségügyi osztály a probléma megoldásához és el is készült az orvosok mellékfoglalkozásának rendezésére az a szabályzat, amelynek életbeléptetéséről már a közeli hetekben dönt a törvényhatóság tanácsa.

A tervezet *eltilt minden olyan mellékfoglalkozást, amely lehetetlenné teszi a közkórházakban vállalt orvosi kötelezettség pontos és lelkiismeretes teljesítését*, másrészt azonban a súlyos helyzetre való tekintettel, amely az orvostársadalmat sem kímélte, az orvosi gyakorlat bizonyos fokig való üzésére engedményeket is tesz.

A kórházi orvosok mellékfoglalkozásának szabályozásáról

illetékes helyen

a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A gazdasági válság az orvostársadalmat is erősen érinti. Megdöbbentő adatok vannak az orvosnyomorról. A fővárosnak is kötelessége, hogy a maga részéről mindent megtegyen ennek az értékes társadalmi csoportnak védelme és megmentése érdekében, amire különben az érdekeltségek már többizben nyomatékosan felhívták a főváros figyelmét. *A segítő eszközök között egyik leghatásosabb módnak mutatkozik a főváros alkalmazásában álló orvosok mellékfoglalkozásának szabályozása, amely az igazságtalan álláshalmozásokat megszünteti és a fixfizetésü alkalmazások igazságosabb elosztását biztosítja.*

— A polgármester ebben a kérdésben már többször tárgyalt az orvosszövetséggel is s *a tisztifőorvos, a kórházigazgatók és az Orvosszövetség véleményének összeegyeztetésével készült el a mostani javaslat.* Ebben külön szabályozzák a kórházi orvosok, a közigazgatásnál működő orvosok és az iskolaorvosok mellékfoglalkozásának kérdését.

Kórházi orvos a jövőben általában csak olyan mellékfoglalkozást vállalhat, amire a polgármester külön előzetes engedélyt ad.

Al- és segédorvosok semmiféle megbízást nem vállalhatnak. Főorvosok, adjunktusok tisztviselő-orvosi állást sem az államnál, sem a betegpénztárnál nem vállalhatnak és nem lehetnek rendelőintézeti, vagy kezelőorvosok sem. Kivételt csupán az OTI-hoz baleseti szakértőként való megbízás képez. Konziliárusi, törvényszéki orvosi, közegészségügyi, igazságügyi és munkásbiztosító felsőbírósági tanácstagságra sem adnak engedélyt.

Általában tilos bármilyen természetű mellékfoglalkozás vállalása, ha annak betöltése a kórházi elfoglaltságba ütközik.

Közkórházi rendelőorvosok, akik a fővárostól semmiféle díjazást nem kapnak, mindenféle olyan mellékfoglalkozást vállalhatnak, amelyek nem gátolják a közkórházakban vállalt kötelezettségeiket. Két vagy több közalkalmazás jellegével biró állást, vagy két kórházi főorvosi állást egy személy nem tölthet be. Eltilt a főváros minden olyan mellékfoglalkozást, amely gátolja a közkórházi teendők lelkiismeretes ellátását, vagy amely a közkórházi orvost olyan helyzetbe hozza, hogy ömagát kellene ellenőriznie.

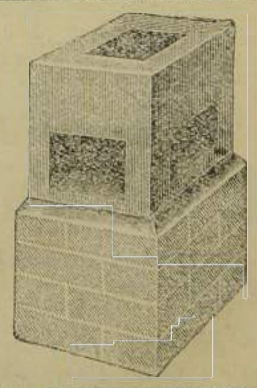
Az új rend január elsején lép életbe és 15-ig be kell jelenteni az összes kórházigazgatóknak, hogy a vezetésük alatt álló orvosok hol és milyen mellékfoglalkozást töltenek be.

VÁROSI IRODA ÉS GYAR: VII., THÖKÖLY-UT 109.
TELEFON: AUTOMATA 97—1—57.

Fodor József
magyar királyi udvari bútorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 10. szám

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám.
Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda:
I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vígszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

A súlyos gazdasági helyzet megkívánja, hogy házbér gondjaitól szabaduljon!
Mindenki szerezhet kamatmentes és felmondhatatlan kölcsönnel családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 326—95. VII., Vörösmarty-utca 2.

Évenkint százhúsz millió vándorol külföldre a háztartási fűtések tüzelőanyagáért

A hazai szenek felhasználásával Budapesten könnyen megvalósíthatjuk a városfűtést — A bányavállalatok és a hatóságok feladata, hogy ezt a gazdasági és közegészségügyi problémát megoldják

Hosszú évek óta napirenden van egy terv, amely belátthatatlan jelentőségű eredményekkel biztat. *A távfűtés rendszeresítéséről* van szó, a város fűtésének olyan keresztülviteléről, amely egy csapásra megoldja ezt az egészségügyi és szociális problémát. A terv csak az első látszatra mutat gigantikus berendezkedések és széles előkészületek létesítésének nehézségeire, mert az egész apparátus nem igényel mást, mint néhány gázfejlesztő építését és a kábelek lefektetését. Ezeken a munkálatokon túl már csak arra van szükség, hogy a házakat a központi fűtéshez alkalmas radiátorokkal szereljék föl: *a fűtőenergiát szolgáltató nyersanyag, az elhanyagolt hazai szén bőségesen és kihasználatlanul rendelkezésre áll.* Komoly akarással és készülődéssel könnyen megvalósítható ez az üzletileg is kiváló elgondolás, amelyről ennek a tervnek leghozzáértőbb propagálója:

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstag, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A deviza-korlátozás a közfigyelmet erőteljesen *belső erőforrásainkra terelte,* ezek között az elsők egyikét *a szén képviseli.* Az elmult három évben az ország évi összes szén- és kokszfogyasztása 786.000—935.000 vagónra emelkedett, amiből a behozatalra 16—20% jut; meleg-értékre vonatkoztatva ez az arányszám 22—28%-ot jelent. *A behozott szén legnagyobb kontingense, még pedig 53—62%-ig, fűtés céljaira használtatott fel.* A *koksz-behozatal* 70%-át az ipar, 25—30%-át pedig szintén a fűtés használta fel. Hozzászámítva mindezekhez a behozott tüzelőfa értékét is,

évi 100—120 millió pengőre tehető az az összeg, amelyet háztartási fűtéseink miatt évente a külföldnek adunk.

Budapest a fűtés céljaira behozott szénből és kokszból évi 45.000 vagónt használ fel. *Általában a Budapestre hozott fűtőszénnek mindössze 30%-a belföldi, 70%-a külföldi származású.* A gázművek évi 12.000 vagón kokesztermelése is a fűtés céljait szolgálja: ezen a címen évi 16.000 vagón importszénre van szükség. Mindent egybevetve,

100.000 vagón belföldi szénnek felel meg, 45—50 millió pengő értékben az a tüzelőanyag, amelyet évente a székesfőváros külföldről igényel.

Oly nagy számok ezek, amelyek nemcsak devizánk védelme, hanem belső termelésünk érdekei szempontjából is a legnagyobb figyelmet érdemlik.

— El kell ismerni, hogy történtek eredményes eljárások, amelyek kályhafűtések és központi fűtések tekintetében a hazai szén népszerűsítése érdekében sikereket hoztak. Vannak külföldi megoldások is, amelyek a városfűtések terén ismeretesek: ezen a téren *az iskolapéldát Hamburg városának fűtése szolgáltatja,* ahol a két gőzüzemű elektromos-telep *fáradt gőze* látja el a városi csőhálózat útján a város jelentékeny részét fűtéssel és közvetlen gőzt csak akkor vesz igénybe, amikor a fáradt gőz elégtelen. Nagyon jól beváltak a gőzzel, melegvízzel és gázzal üzemben tartott távfűtő és városfűtő létesítmények, amelyek számos technikai és gazdaságossági előnyökkel rendelkeznek.

Valamennyi ily városfűtés óriási előnyöket nyujt

nemcsak kényelmi, tűzbiztonsági és higiénikus szempontokból, hanem financiális szempontból is jelentős hasznot biztosít a beruházó tőkének.

— *Budapesten mindezeken felül a hazai szén bekapcsolásának gondolata különleges közgazdasági előnyt képvisel.* Technikai és pénzügyi szempontból egyaránt azt a rendszert tartom a mi viszonyaink szempontjából legelőnyösebbnek, amely a meleget nem gőz, vagy víz segélyével, hanem

elgázosított hazai szén segélyével, vagyis fűtőgázzal szolgáltatja.

Nagy horderejű eredményeket látunk, amelyeket a barnaszenek elgázosítása tekintetében eddig elértünk: ma már *a hazai barnaszenekből előállítható gáz hőértéke 75—80%-a a kőszéngáznak,* árban pedig 1/3—1/4-e ennek. Az 1928. évi statisztikai adatfelvétel alapján Budapesten *az összes lakások 3.6%-a, illetve az összes helyiségek 8.74%-a van központi fűtéssel ellátva:* legmagasabb az arányszám az *V. kerületben* (a lakások 30%-a), azután az *I. kerületben* (25%), a *IV. kerületben* (11.14%).

— Városfűtés szempontjából *elsősorban a meglevő központi fűtések bekapcsolása* jönne figyelembe. Az ipari gázzal való távfűtés kitünően

megoldja a nagy népszerűségnek örvendő etage-fűtések ügyét is,

amelyeknél tüzelőanyag beszerzését feleslegessé teszi és gázmérőn mérve szolgáltatja a kokszná olcsóbb áron a hazai szénből készült, salak és füstmentes gázt. A hazai szénből készült gázoknak egyik nagy hátránya: a magas és nehezen kiválasztható *kéntartalom ma már könnyüszerrel eltávolítható a gázból.* Ennélfogva ily városfűtés mellett sem a levegőt megrontó bűzös égés-termékek, sem szálló hamú, pernye, korom, salak nem képződik, úgy, hogy az ily megoldás

nemcsak az ország közgazdasági érdekeit szolgálja, hanem a város közegészségügye szempontjából is megbecsülhetetlen előnyt jelent.

Természetes, hogy a városfűtés *lépésről-lépésre fejlesztendő:* elsősorban *a központi fűtésekkel legsűrübben ellátott városrészekben kell megindulni.* A probléma mindenesetre megérdemli azt, hogy a közhatóságok és hazai szénbányaérdekeltségek foglalkozzanak vele. *Érdeke ez a hazai széntermelésnek, a közegészségügynek és a munkára szoruló iparnak egyaránt.*

Erélyes kormányintézkedéseket sürget a főváros a benzinellátás mai tarthatatlan rendszerének a megváltoztatására

Megsemmisitették az Autobuszüzem versenytárgyalását — Silány romániai olajmasszából készül a drága magyar benzin — Kisebb tételekben vásárolják az üzemanyagot az autobuszok részére

Évenként visszatérő jelenségek játszódtak le az Autobuszüzem legutóbb tartott benzinversenytárgyalásán: *a kiirást megsemmisitették és az összes ajánlatokat visszautasitották.* Ennek az eljárásnak a hátterében az a kalkuláció rejtőzik, amelyet a benzinkartel produkál, amikor — a fennforgó esetben kilenc cég — teljesen *azonos árakon* nyujt be pályázatot a 360 vagont kitevő mennyiség szállítására. Érdekes, hogy ezúttal a kartelen kivüli vállalatok is hasonlóan magas egységárat jelöltek meg és ezért a főváros kénytelen volt a szükségletnek egy tételben való biztosításáról lemondani.

Az Autobuszüzem benzinszükségletének mikénti biztosításáról

illetékes helyen

következőkben tájékoztatták a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— Az Autobuszüzem az összes ajánlatokban feltüntetett körülbelül 41 pengős egységárat nem fogadta el és ezért a szükségletnek megfelelően *kisebb tételekben fogja vásárolni az üzemanyagot.* Kívánatos volna, hogy a kartell megkerülésével történjék, azonban majdnem kizártnak látszik, mert *a magyarországi ásványolajgyárak és nagykereskedők — egy-két kivétellel — a kartel keretébe tartoznak.* Kisebb mennyiségeket talán tudunk vásárolni a tömörülésen kivülálló szállítóktól is, azonban számottevő árengedményt aligha érhetünk el.

Erélyes kormányintézkedésekre volna szükség, hogy a hazai benzinszükséglet kielégítése végre kezdvezőbb körülmények között bonyolódhasson le, mert a mai helyzetben az egész piac ki van szolgáltatva egy aránylag kisszámú üzleti csoport árpolitikájának.

A benzin legnagyobb részét Románia importálja. Az olajfinomítók nem tiszta benzint importálnak, mert erre a vám kötelező, hanem

vámmentesen silány olajmasszát hoznak be,

amelyből raffinálás utján tiszta benzint nyernek, amelyet aztán méregdrágán hoznak forgalomba. Még csak azt sem lehet a javukra könyvelni, hogy ezzel a művelettel komoly munkaalkalmat nyujtanak, mert *az olajvegyülék felbontásánál nem foglalkoztatnak munkástömegeket.*

— Az olcsó olajmasszából így lesz drága benzin, amely körül a helyzet hovatovább teljesen tarthatatlanná válik. Egyelőre nemzetgazdasági szempontok diktálják a benzinimport mellőzését, azonban reméljük,

rövidesen megtaláljuk a szükséges eszközöket a benzinkartel teljes kikapcsolására.

Legutóbbi számában jelezte már a *Fővárosi Hirlap,* hogy a főváros előkészíti a *benzolgyár* felállítási munkálatait, amelyből olyan mennyiséget várunk, hogy *az bőségesen fedezni tudja nemcsak a szorosan vett kommunális szükségletet, hanem a magánosok igényeinek kielégítésére is rendelkezésre áll.* Meg vagyunk győződve, hogy a benzolgyár működése idején a hazai benzinárak mai felfeléivelő tendenciája is lényegesen visszaesik.

*

Értesülésünk szerint az Autobuszüzemnek egyelőre még van megfelelő tartéka és így csak *januárban kezdi meg a tárgyalásokat a különböző cégekkel,* amelyek természetesen aligha mérséklik a versenytárgyaláson igényelt horribilis egységárakat.

A Székesfővárosi Alkalmazottak Segitő Alapjának tagjai díjmentesen

az Alap terhére igénybe vehetik kórház helyett a

Dr. Mandler Szanatórium

VI., Szobi-utca 3. sz.

(Teréz körut mellett, Telefon: 276-50, 256-63.) közös szobáit. Külön szobáknál P 2·50 ráfizetés. Sebészet, nő- és belgyógyászat. Szabad orvosválasztás. Szülészet mérsékelt pausál árban.

VECSEY JENŐ

okleveles gépészmérnök kereskedelmi és ipari r.-t.

Budapest, VIII., Kisstácio-u. 11

TELEFONOK: József 339-02, 351-99, 394-86

ALAKULT 1905-BEN

UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számleiró, összeadógépek — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javitómühely, legondosabb karbantartás.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

96 filléres újdonságok! VI., Andrássy-út 39. 96 filléres újdonságok!

Bonyodalom a Piarista-ház telkének rendezése körül

Legalább egy évig szemétlerakodóhely marad a főváros idegenforgalmi szempontból is legexponáltabb pontja

Azok az aggodalmak, amelyeket a *Fővárosi Hirlap* a Piarista-ház lebontásának megkezdése, sőt már a lebontás végleges elhatározása előtt hangoztatott, alaposnak bizonyultak. Jó előre óvtuk a főváros vezetőségét attól, nehogy a lebontott klastrom helyét évekig rendezetlenül, vagy ormótlan palánk mögé rejtve hagyják és ezzel elcsúfítsák a főváros legexponáltabb pontját, az idegenforgalom centrumában lévő dunaparti korzót. *Az események, ime, nekünk adtak igazat.* A piaristák klastromát már májusban lebontották. Helyén, a Belváros közepén, kültelki „gruná" támadt, ahová esténként lopakodva szemetet hordanak. A telken neveletlen gyerekek és éretlen suhancok rakoncátlankodnak, ahol nem világít egyetlenegy lámpa sem és alkonyat után nem barátságos a közlekedés. Ha száraz az idő, por kavarog a puszta telken, esőben feneketlen a sár, s ha a hatóságok mostani álláspontja változatlan lesz, úgy

így maradhat még évekig balkanizált állapotban az internacionális dunaparti hotelek közvetlen szomszédsága.

Az épület lebontásának elhatározása idején nem gondoskodtak a felszabaduló tér rendezéséhez szükséges költségekről. A kertészeti ügyosztálynak ugyan akadt volna erre a célra párezer pengője, de ezt nem használhatta fel, mert kiderült, hogy csak félmunkát végeztek volna.

A tér rendezéséhez addig komolyan hozzáfogni nem lehet, amíg el nem tüntetik a Piarista-utca sarkán lévő Petőfi-tér 2. számú öreg háromemeletes házat.

Hónapokig meditáltak, amíg elhatározták a lebontást s november köszöntött ránk, mikorra kiírták a lebontási munkákra a versenytárgyalást. A versenytárgyalás határideje november 30-án járt le, de most ismeretlen okból ezt a terminust is kitolták december közepére, holott a házat a lakók november elsején már kiürítették. Ilyenformán

a legjobb esetben december vége, vagy január lesz, mire a Petőfi-tér 2. alatti házat is kikezdi a csákány.

Még ez az időpont sem lenne késő a térrendezés munkáinak elkezdésére, ha ezzel a kérdéssel egyáltalában komolyan foglalkoznának a városházán. Az 1932. évi költségvetésbe

a tér rendezésére felvettek ugyan 25.000 pengőt, de ez a szakemberek szerint még a terület földrendezési munkálatainak elvégzésére sem elég.

A nívódifferenciák miatt ugyanis nagy földtömegeket kell megmozgatni, a Piarista-palota átjárója előtti kocsiutat és az épület körüli gyalogjárókat le kell süllyeszteni, a Piarista-utca sarkán lévő új bérpalota emelt járdáját is el kell tüntetni és ezenkívül külön kell számolni magával a kertészeti rendezés költségeivel is.

Pillanatnyilag azonban a pénzügyi probléma háttérbe is szorul, mert voltaképpen

még azt sem tudják, milyen formában történjék a tér parkirozása.

Komplikálja a kérdést az a tisztázatlan körülmény, *ott állítják-e fel Erzsébet királyné szobrát*, vagy sem. Néhány héttel ezelőtt az Erzsébet királyné-emlékbizottság, a miniszterelnökség, a Műemlékek Országos Bizottsága, a Képzőművészeti Tanács s az illetékes városrendezési, képzőművészeti és útépítési bizottságok tagjainak részvételével tanácskozást tartottak a szobor elhelyezéséről, helyszíni szemle is volt a téren és kialakult az a felfogás, hogy a terület alkalmas ugyan az emlékmű felállítására, de végleges döntést mégsem hoztak, a pontos helyet sem jelölték ki, mert a szakértők szerint ez csak a régi saroképület eltávolítása után lesz lehetséges.

Amíg pedig az Erzsébet-szobor elhelyezése kérdésében végleges állásfoglalás nem történik és a pontos helyet ki nem jelölik, addig a tér rendezési tervének elkészítéséhez sem foghatnak hozzá,

mert a szoborhoz idomítják a megfelelő környezetet.

A közművelődési ügyosztályban

érdeklődtünk a kérdés iránt és ott a következő információt szerezte a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— Tudomásunk szerint a *Közmunkatanács* foglalkozik a kérdéssel. A szobor végleges helye valóban nincs még kijelölve, de ez nem is sürgős addig, míg a még ottlévő régi házat le nem bontották. A bontást, tudomásunk szerint, a télen végzik el, s így *csak tavasszal kerülhet sor komolyabb megbeszélésekre.* Az már valószínű, hogy az Erzsébet királyné-emlékmű végleges helye a tér lesz, mert a terv minden fórum előtt tetszéssel találkozott. A népszerű királyasszony szobra elmerengve néz majd a Duna felett a Várkert felé, ahol oly szívesen tartózkodott.

A II. ügyosztály mellett működő

szakbizottság egyik előkelő tagjánál

is szóba hoztuk a piarista-tér ügyét, aki ezt a felvilágosítást adta:

— A különböző problémák tisztázatlansága miatt, sajnos, lassabban megy a dolog, mint kellene. Az, hogy csak 25.000 pengőnk lesz az 1932. évi költségvetésben erre a célra, nem baj, mert *a tér kertészeti munkáihoz, számításom szerint, a legjobb esetben csak a jövő év júniusára foghatnak hozzá.* A planirozáshoz, a kezdeti munkákhoz pedig elég lesz 25.000 pengő. Az 1933-as költségvetésben azután gondoskodni lehet majd a további fedezetről.

*

Ebből a nyilatkozatból az tűnik ki, hogy *még legalább másfél esztendeig marad mostani elhagyatottságában és csúfságában a Belváros kellős közepe,* a dunaparti korzó végpontja. Esztétikai és idegenforgalmi érdekek azonban követelően sürgetik a gyorsabb ütemű intézkedést.

A budapesti idegenforgalmi propaganda második állomása: Karlsbad

Azok az eredmények, amelyek a bécsi idegenforgalmi iroda néhány hetes működéséből jelentkeznek, máris azt bizonyítják, hogy *ennek a szervnek a felállítása mindenképpen jó irányú elgondolásból fakadt.* Az osztrák főváros szívében fekvő Kärntnerstrasse nagy nemzetközi publikuma állandó és élénk érdeklődéssel szemléli a „Budapest" iroda látványos képkiállítását és ennek hatása alatt sokan jelentkeznek olyanok, akik a magyar főváros meglátogatását határozták el. Annak ellenére, hogy az idegenforgalmi holtszezon csendjében vagyunk:

a bécsi iroda eredményes forgalmat bonyolít le

és már eddig is számos külföldit irányított Budapestre.

Magától értetődik, hogy egyedül az osztrák fővárosnak a megszervezése nem elégséges az idegenforgalom komoly megalapozásához és gondoskodni kell további olyan lépésekről, amelyek ugyancsak eredményt igérnek. *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok már régebben tervbevette, hogy kapcsolatot létesít azokkal az idegenforgalmi szempontból számításba eső centrumokkal, ahol állandóan tart a külföldiek vendégjárása és így számítani lehet a propaganda sikerére. Ezzel a tervvel áll összefüggésben

Kovácsházy Vilmos tanácsnok és Zilahy Dezső igazgató utazása, akik szombaton Karlsbadba érkeztek,

hogy ott megteremtsék az alapot a budapesti propaganda céljaira. Az utazást megelőzőleg írásbeli megegyezés létesült olyan elvi alapon, hogy *Budapest és a cseh világfürdő kölcsönös propagandát biztosít* és mert a magyar főváros mint gyógyhely, semmiféle versenyt sem támaszt Karlsbadnak: mindkét oldalról kifejezték azt a készséget, hogy ebben az ügyben kötelező megállapodást létesítenek. *Kovácsházy* tanácsnok útja összefügg az akciónak a véglegesítésével olymódon, hogy

a székesfőváros és Karlsbad városának vezetőségei kölcsönös koncessziókkal és kedvezményekkel támogatják a kettős propagandát

és a megforduló idegenek számára szükséges nyomtatványokat olymódon terjesztik, hogy azok az idegenek kezébe kerüljenek. Valószínű, hogy Karlsbadban is felállításra kerül *Budapest világító reklámoszlopa*, de gondoskodás történik arról is, hogy megfelelő helyiségben kapjon elhelyezést a magyar propaganda-intézmény. Hasonló feltételeket kínál Budapest is a cseh világfürdőnek és a legrövidebb időn belül a karlsbadi idegenek szeme elé tárul a magyar fővárost ábrázoló pompás illusztrációk sokasága.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem

autobuszra

vagy

teherautóra

van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a

Magyar Waggon- és Gépgyár RT.-tól,

amelynek győri **automobilgyárában**

készülnek a legújabb tipusú autók.

Rába-Krupp és Rába-A. F.

Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50

Budapesti raktár és javítóműhely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

vitéz Darvas Lajos

okl. mérnök

Nemes építő vállalat Budapest,

IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut 86—2—96.

Megjelent a

Kallós János-féle

„Gazdasági, pénzügyi és tőzsdei kompasz"

1931/1932. évi évfolyamának második része két kötetben, több mint 1300 oldal terjedelemben

Tartalmazza: az összes budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, biztosító, stb. vállalatok legújabb adatait. A már előzőleg megjelent két kötettel együtt — amely a budapesti és vidéki pénzintézetek adatait közölte — most már négy kötetből áll a nagymérvben kibővített komplett kompasz.

Mind a négy kötet ára együtt — több mint 2100 oldal terjedelemben 60 P

Megrendelhető: a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, IV., Városház-utca 6. Telefon: Aut. 89-6-96

König, Román és Stein

mérnökök, építési vállalkozók

Budapest. VIII. ker., Nepszinház-utca 13
Telefon József 436—53

Bútort részletre is

legolcsóbban TOMORYNÁL vásárolhat. Veres Pálné-utca 7.
Köztisztviselőknek kivételes kedvezmény.

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntöde, harangtelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi közműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

FREIMANN ÉS TÁRSA

vésnöki műintézete, pecsétbélyeg, címke és dombornyomdája

Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ

VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

PÉRY DEZSŐ

OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER

BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRÚT 2. TEL.: 562—51

Nem károsodik a főváros a font-törlesztésről hozott választott bírósági ítélettel

Beszámolt a *Fővárosi Hirlap* arról a helyzetről, ami a külföldi adósságok törlesztése körül állott elő abban a pillanatban, amikor az angol font jelentős áresése bekövetkezett. A főváros az annuitásokat rendszeres pontossággal továbbra is a Nemzeti Bankhoz fizette be és mert a font árfolyamai a világpiaci relációban alábbszállott, *a fontokban esedékes részleteket a font árfolyamának megfelelően kevesebb pengővel tudta fedezni.* Kétségtelen tehát, hogy a font áralakulása kedvezőbb helyzetet teremtett a főváros részére és mert az eljárása minden tekintetben megfelelt a pénzműveleti szokásoknak: visszautasította a hitelezői érdekeltségeknek azt a kívánságát, hogy az esedékes részleteket *a font aranystandard árfolyama alapján fizessék.* Annakidején rendkívüli tanácsülés is foglalkozott a svájci bankáregyesületnek ezzel a követelésével és úgy látszott, hogy a visszautasítás után a kérdés nyugvópontra jut.

Az Ostendében kötött 1925. évi egyezmény egyik pontja kimondja, hogy *vitás kérdésekben választott bíróság hivatott döntést hozni.* A *Schweizerische Bankverein* igénybevette ezt a lehetőséget és kérte a fővárost, hogy képviselőit Baselbe, a tárgyalások színhelyére küldje ki. A hitelezőket *Vischer* Max dr., a fővárost pedig *Egry* Aurél dr. felsőházi tag, *Lamotte* Károly dr. pénzügyi tanácsnok és *Szemethy* Károly dr. tiszti főügyész képviselték. A bíróság többnapos tárgyalás után hozta meg ítéletét, amely szerint *azok a havi részletek, amelyeket a főváros a fontsterling árfolyamának csökkenése előtt fizetett: teljes befizetésnek számítanak,* míg az

azután befizetett részletek árfolyamkülönbsége a főváros által utólag megtérítendő.

Közvetlenül a szelvények esedékessége előtt közölni fogják, hogy a jövő évi január 2-án esedékes szelvény milyen összeggel kerül beváltásra. A később esedékes szelvények nem voltak vitásak, mert *azok az ostendei egyezmény értelmében amúgyis száz százalékkal váltandók be.*

A választott bíróság döntéséről

illetékes helyen

a következő felvilágosítást kapta a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— Az 1914. évi négy és félszázalékos külfödi kölcsönök kamat- és kölcsönszolgálatára *évi 7.9 millió* pengő szerepel a költségvetés előirányzatában. Ezt az összeget *hat egyenlő részletben* kell fizetni és így történt, hogy

a szeptemberben fizetett font-törlesztés értékcsökkenést szenvedett.

Magától értetődik, hogy az értékcsökkenésből *a fővárosnak előnye származott,* mert a fontsterlinget olcsóbban vásárolta, mint az áresést megelőző időszakokban. A főváros felfogása az volt, hogy

az angol aranystandard felfüggesztése következtében beállott elértéktelenedés kívülálló tényezők hatásának az eredménye

és ezért tagadta meg a pótfizetés folyósítását. A választott bíróság ezt az álláspontot nem tette magáévá és így az októberi, novemberi és decemberi részletek után *pótfizetést kell teljesíteni.* A bírósági ítélettel kapcsolatban

a fővárost semmiféle veszteség nem éri,

mindössze helyreállott *a régi állapot,* amely szerint a fontot teljes értékében kell beváltani.

*

Lamotte Károly és a főváros képviselői hétfőn érkeztek vissza Budapestre és tárgyalásuk eredményéről részletesen tájékoztatták *Sipőcz* Jenő polgármestert, aki a legközelebbi tanácsülésen beterjeszti a külföldi kölcsönökkel kapcsolatos eseményt.

Racionalizálás és nyugdíjkérdés a székesfővárosi üzemeknél

Aziparfejlesztésitörvénykésleltetiazüzemösszevonáselőmunkálatait

A fővárosi törvény is előírja, a törvényhatósági bizottság összessége és a kiküldött takarékossági bizottság egyhangúan mindannyian sürgetik a rokontermészetü különböző közüzemek igazgatásának összevonását a főváros háztartásának racionalizálása, s a megkezdett takarékossági program minél teljesebb mértékben való érvényesítése érdekében. Az üzemi ügyeket intéző XII. ügyosztály már foglalkozik is ennek a problémának a legcélravezetőbb megoldásával, csupán *bizonyos elvi szempontok tisztázása van hátra.* Megfontolás tárgya ugyanis, hogy

teljesen összevonják-e a három nagy közüzem: az elektromos-, gáz- és vízművek adminisztrációját, vagy pedig csak az igazgatás bizonyos ágait egyesítsék,

így például a könyvelést, a pénzbeszedést, az óraleolvasást, stb. Már ezeknél a tételeknél is igen nagy összegeket lehetne megtakarítani, de szemben állanak a takarékossági elvekkel a szociális szempontok, mivel az összevonás esetében sok munkaerő válna feleslegessé.

Értesülésünk szerint másrészt

hátráltatja a sürgetett egyesítés életbeléptetését az 1931. évi XXI. t.-c., az iparfejlesztésről szóló törvény,

amelynek 34. paragrafusa kimondja, hogy a kormány köteles az összes közüzemeket, így a fővárosiakat is, egy éven belül átvizsgálni és további sorsuk felett a pénzügyminiszterrel és a kereskedelmi miniszterrel egyetértően dönteni. *A főváros nem akar ennek az állami vizsgálatnak elébe vágni, esetleg félmunkát végezni és ellentétes intézkedéseket foganatosítani.* Az állami vizsgálatot a törvény szerint 1932 június 30-ig kell végrehajtani és a vizsgálat eredményéről két éven belül jelentést tenni a törvényhozásnak. E pillanatban még nyilt kérdés, hogy a főváros vizsgálatának megtartásával bevárja-e a törvényes terminust és mindenesetre záros határidőn belül kérdést intéz a kormányhoz: mi a terve a fővárosi üzemekkel? Ha majd aztán megismeri a főváros a kormány intencióit, további elhatározását ettől teszi függővé.

A közgyülésen megsürgették az

üzemi nyugdíjszabályzat

életbeléptetését is. *Illetékes helyen* szerzett információnk szerint az életbeléptetésnek nemcsak pénzügyi nehézségei vannak, hanem a főváros vezetősége azért is halasztja a nyugdíjszabályzat érvényesítését, mert *itt szintén bevárja a kormány új nyugdíjrendeletét és a nyugdíjkérdés rendezésénél nem akar a kormány intézkedésének prejudikálni.*

Széles hatáskört kapnak és rövidesen összeülnek a kerületi választmányok

A költségvetés vitája során és azt megelőzően is állandóan sürgették a törvényhatósági bizottság tagjai a kerületi választmányok megalakítását, mert ezekre a testületekre az új törvény szerint fokozott hatáskör vár, amely jelentőség dolgában a multtal szemben összehasonlíthatatlanul megnövekedett. A kerületi választmányok feladata: a kerületi közigazgatás élénkítése, a lakossággal való közvetlen kapcsolat megteremtése és különösen fontos misszió vár reájuk szociális téren, amely feladatnak a mostani nehéz időkben hatványozott jelentősége van. A kerületi választmányok szervezetéről szóló *szabályrendelettervezet az elnöki, közjogi ügyosztályok és a tiszti főügyészség együttes munkájával most készült el* és pontosan körvonalozza a választmányok munkarendjét, hatáskörét, feladatait.

A kerületi választmányok munkásságáról az említett szabályrendelettervezet alapján a következőket közöljük:

— A kerületi választmány hatásköre pontosan a következő: A kerületi választmány közreműködik a jótékonyság útján történő gyüjtéseknél, a segélyezésre, vagy gondozásra szorulók környezettanulmányainak felvételénél és az egyéb szociális kérdések előkészítésénél, vagy elintézésénél. Figyelemmel kíséri a kerületi népkonyhákat, melegedőszobákat, a lelenceknek, valamint gyermekmenhelyekből és magánosoktól tartásra kiadott gyermekek neveltetését; a kerület köztisztasági, közbiztonsági, közlekedési és közvilágítási viszonyait, a kerületben lévő közjótékonysági intézményeket és épületeket, a segélyben részesülő kerületi szegények anyagi és erkölcsi viszonyait. Javaslatot készít a kerület költségvetéstervezetére, utcák, utak és terek létesítésére, vagy megszüntetésére, utcák, utak és terek burkolására, javítására, öntözésére, portalanítására, befásítására, a meglévő ültetvények védelmére, a kerületben foganatosítandó közmunkákra és középítkezésekre, csatornázásokra, kövezésekre, útépítésekre és azok sorrendjére, a kerület szegényeinek rögtöni és állandó havi segélyezésére, alapítványi és szegényházi helyek betöltésére, közvédelemre szoruló gyermekeknek árvaházakban, szeretetházakban, gyermekmenhelyeken, siketnéma- vagy gyengeelméjü-intézetekben való elhelyezésére, elhagyott gyermekek gyámjainak, vagy gondnokainak kirendelésére, közsegélyben részesülő szegények anyagi és erkölcsi viszonyainak javítására stb.

— A kerületi választmányok tagjait, mint ismeretes, a törvényhatósági választásokkal egyidejüen megválasztották, csupán a formális megalakítás és az összehivás késett az ügyrend hiánya miatt. Hivatalból tagjai a kerületi választmánynak a 16 választott rendes tagon kívül a kerületben müködő vezető lelkészek, a községi iskolák igazgatói, illetve ezek közül a rangsorban tíz legidősebb igazgató. *A kerületi választmányt*

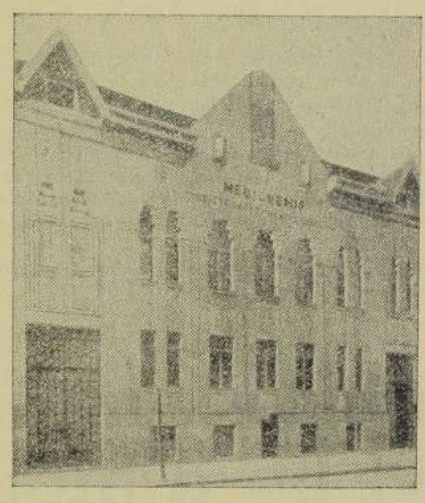
nem szánja a törvény merev, életnélküli bürokrata szervezetnek, hanem azt akarja, hogy mozgékony, az élet minden körülményére reagáló gyakorlati szervezet legyen

s ezért a szabályrendelettervezet 37. paragrafusa kimondja, hogy minden olyan ügyben, amikor a helyszín megtekintése nélkül megnyugvással dönteni nem lehet, határozathozatal előtt, ahol arra szükség mutatkozik, a választmány kiküldöttek útján szemlét tart.

— A kerületi választmány

határozatait az előljáró hajtja végre.

Amennyiben olyan intézkedésről van szó, amely túlmegy a kerületi előljáró hatáskörén, úgy a kerületi választmány határozatát késedelem nélkül bemutatni tartozik a polgármesternek.

MEDICHEMIA
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

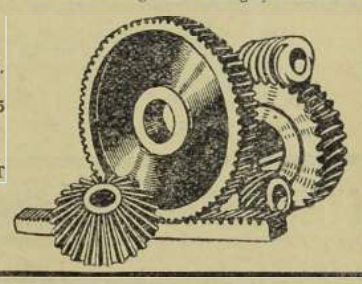
KOVÁCS LAJOS
vésnöki müintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Az összes márkás hálózati Rádiók 5.— P. havi részlettől föltelé
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
Acél irodabutorok
TELEFON: 282—47

WEISZ A. fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Kertes új házban, napsütötte modern két- és háromszobás lakások, villamostól és autóbusztól két percnyire, rendkivül olcsón kiadók. Tábornok-u. 20.

Vállalkozási Hirlap

Központosították a legkisebb iparosmunkák kiadását

Wossala Sándor tanácsnok elvonta az előljáróságok hatásköréből az apró kerületi munkálatok végrehajtását

Évtizedek óta az a rendszer uralkodott a fővárosi közmunkák kiadása körül, hogy a nagyarányú és költséges építkezéseket a városházán adták ki, míg *a kisebb iparosmunkák vállalatbaadása a kerületi elöljáróságok hatáskörébe tartozott.* Az iparosság szempontjából mindenképpen előnyös volt ez a decentralizáció, mert lehetővé tette, hogy a különböző kerületekben elvégzendő javítási, átalakítási és tatarozási munkálatokból *a kerületben lakó kisiparosok* is részesedéshez jutottak. Használt ez a rendszer a műszaki adminisztrációnak is, amelyről köztudomású, hogy túl van terhelve és a központi városháza műszaki személyzete még ma is teljes joggal követeli az ügyvitel gyorsítása érdekében a sürgős létszámszaporítást.

Ezzel a jól bevált rendszerrel szakított most a főváros magasépítési ügyosztálya, amelynek vezetője, *Wossala* Sándor tanácsnok,

jónak látta hatáskörébe vonni a legjelentéktelenebb munkák kiadását is.

A kerületi mérnöki hivatalok eddig gyorsan és pontosan gondoskodtak egy-egy hatósági épület elgörbült bádogcsatornájának kijavításáról, elrepedt vízvezetéki csapok megforrasztásáról és eltörött csatornanyílások kicseréléséről, amelyek *most a központi adminisztráció műszaki tanácsosainak, sőt tanácsnokának adnak aprólékos feladatot.*

A gyors intézkedést felváltotta a bürokratikus lassúság,

az iparosság kis kereseti lehetőségeit elsorvasztja a tanácsnoki fontoskodás (hisz valami nagyszabású újítást *Wossala* úrnak is illik produkálni!) és mindaz, ami a magasépítési ügyosztály egyébként is nehézkes ügykörébe kerül.

A fővárosi kisiparosok mai megnehezedett viszonyaik között hiába várják az ilyen jelentéktelen kis munkák elvégzését, mert a kerületi elöljáróságok mérnöki hivatalai *Wossala Sándor tanácsnokhoz utasítják a reménykedőket.* Az utóbbi hetekben teljesen szüneteltek az ilyen iparosmunkák és ezért érthető, hogy

a kisiparosok szervezetei elkeseredett hangulatban készülnek a mai helyzet megváltoztatására.

Legutóbb a kőbányai építőiparosok tartottak értekezletet és elhatározták, hogy küldöttségben mutatnak rá a polgármester előtt a megváltozott viszonyok tarthatatlanságára és kérik a régi állapot haladéktalan visszaállítását.

Mindenképpen érthetetlen, hogy az új törvényben kontemplált decentralizáció szellemével szemben, most

ismét a központosítás tendenciája kezd érvényesülni a városházán,

éppen olyan területen, ahol a gyors intézkedés egyúttal a kisiparosság támogatását is jelenti. A párpengős munkaalkalmak ilyetén való sűrítése, úgy látszik, csak arra jó, hogy a magasépítési ügyosztály vezetőjének ügybuzgalmát még jobban kifejlessze, de arra semmiesetre sem, hogy a kisiparosság szerény megélhetését elősegítse.

Június óta mindössze 18,000 pengő folyt be a hídépítési költségekre

A főváros nem folyósíthatja a havi 170.000 pengős hiteleket — A tavaszi földmunkálatokra a fedezet rendelkezésre áll

A kora tavaszi hónapokban nagy lendülettel indult el *az új dunai hidak építésének terve,* amelyek révén óriási munkaalkalom és kereseti lehetőség kínálkozott úgy a magyar gyáriparnak, mint pedig a munkásság ezreinek. A gazdasági válság egyelőre elodázza ezeknek a nagyjelentőségű alkotásoknak a megvalósítását, azonban a törvényes intézkedések érvénye továbbra is fennáll:

a főváros összegyűjti az ingatlanátírási illeték felemeléséből származó többletbevételt és azt teljes egészében befizeti a hídépítési alapnak.

A gazdasági viszonyok sorvasztó ereje az ingatlanforgalomra is kihat és az építkezések szünetelése természetesen *a minimumra redukálta a Budapesten gazdát cserélő ingatlanok számát.* Június elsején lépett életbe a *hét és fél százalékra* emelt ingatlanátírási kulcs és a főváros bizonyosra vette, hogy ebből könnyen fizetheti a jövő év január hó elsejétől kezdődően azt a *170 ezer pengőt,* amelyet a hídépítési alap hahavonta a fővárostól remélt. Ez az elgondolás aligha válik valósággá, mert *az illetékügyi kimutatások szomorú képet rajzolnak az ilyen címen történt bevételek alakulásáról.*

Június elsejétől október 15-éig pontosan 18 ezer pengő folyt be az ingatlanátírások címén és így a fővárostól hiába vár az állam havi 170 ezer pengő tekintélyes összeget.

Az évi két és félmilliós hozzájárulás a jövő évben aligha múlja felül a 600 ezer pengőt, amelyből legfeljebb *csak a földmunkálatok egy részét lehet majd a jövő év tavaszán elvégeztetni.* A pénzügyi osztály számítása szerint az arány a jövő évben javul, de *egyelőre semmi kilátás sincs arra, hogy az elképzelt nagy összeg rendelkezésre álljon.*

Helyesbítés. Multheti számunk *Vállalkozási Hirlap* rovatában tévesen közöltük, hogy a Mária Terézia-téri plébánia parketta-munkálnak elvégzésére *Hufnagl* Imre kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag kapott megbízást. A valóság az, hogy *a versenytárgyaláson ifj. Hufnagl Imre vett részt és mint a legolcsóbb pályázó, ő nyerte el a megbízást.*

Gazdasági Értesítő

Megjelent a Kallós-Kompasz 1931—32. évfolyama. A *Pesti Tőzsde* kiadásában és *Kallós* János szerkesztésében most jelent meg hetedik évfolyamában a Kallós-féle *„Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompasz"* második része, amely az összes budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi mezőgazdasági, közlekedési részvénytársaságok és biztosító intézetek stb. legújabb és legpontosabb személyi és mérlegadatait tartalmazza. Igy most már *komplett a négykötetes kompasz* és a június hóban megjelent első résszel együtt ezidén ismételten *lényegesen ki van bővítve új fejezetekkel,* amennyiben olvasóinak is újabb szolgálatot téve közli a *követségek, konzulátusok, közjegyzők, könyvszakértők, kamarai revizorok, tudakozódó irodák és tarifőrök* legújabb jegyzékét. Ezeken kívül tartalmazza a kompasz *a kormányzóság, az országgyűlés, a minisztériumok, a legfőbb állami számvevőszék, Budapest székesfőváros, az állami, közéri és magánkölcsönkibocsátások, a TÉBE, a Budapesti Árú- és Értéktőzsde, a Magyar Bankárok és Értékpapírkereskedők Országos Egyesülete, az Értéküzleti Egyezmény, a budapesti bankok és takarékpénztárak, a magánbankházak, a kamarák, a szakegyesületek és testületek, az Országos Társadalombiztosító Intézet, a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete, a budapesti szövetkezetek, a vidéki pénzintézetek, a vidéki hitelszövetkezetek és a külföldi pénzintézetek legújabb adatait* az 1930. évi mérlegekkel és az utolsó békeév aranymérlegéve. Dacára e nagymérvű kibővítésnek a kompasz mind a *négy kötetének ára csak 60 pengő.* Megrendelhető a *Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, IV., Városház-utca 6.*

A Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank november 28-án báró dr. *Madarassy-Beck* Marcell elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlése egyhangúlag elfogadta az igazgatóságnak a *Magyar Forgalmi Bank Rt. beolvasztására vonatkozó javaslatait.* Ennek következtében a még forgalomban lévő Magyar Forgalmi Bank Rt. részvények 5 : 4 arányban Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank részvényekre lesznek 1931 december 1-től kezdve az utóbbi intézet pénztáránál beserélve. A közgyűlés dr. *Dobay* Aurélt, a Forgalmi Bank eddigi ügyvezető-alelnökét az igazgatóság új tagjául választotta meg. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen pedig *Elbogen* Hugó, a Forgalmi Bank eddigi vezérigazgatója ügyvezető-igazgatóvá neveztetett ki és megbízatott az intézet cukorosztályának vezetésével. Kinevezte továbbá az igazgatóság *Treusch* Róbertet igazgatóvá, *Tolnai* Hugót igazgató-helyettessé és *Bille* Imrét pedig cégvezetővé.

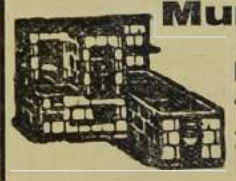
Az Első Magyar Részvény-Serfőződe a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlését dr. *Metzler* Jenő elnöklete alatt a Moktár tanácstermében. A közgyűlés a zárszámadások elfogadása után a kifizetendő osztalékot részvényenként 3.20 pengőben állapította meg és a szelvények december 3-ától a Moktárnál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál válthatók be. Ugyancsak elhatározta a közgyűlés a társulat alaptőkéjének 20,400.000 pengőről 16,000.000 pengőre való leszállítását. Az igazgatóságba új tagként báró *Szalay-Berzeviczy* László választatott meg.

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén. A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat építtet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágosítás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hírszolgálata TÖKÉLETES

Leukoplast
magyar gyártmány

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhívó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-utca 39.
Telefon: J. 312—80.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

MÁUAG BUDAPEST-DIÓSGYŐR

GYÁRTMÁNYOK KITŰNŐ ANYAGBÓL A LEGGONDOSABBAN KÉSZÜLNEK!

Ide tartoznak a különféle **hengerelt** kereskedelmi árukon kívül az **ipari stabilmótorok, lokomobilok,** traktorok, **cséplőgépek** és más mezőgazdasági gépek. **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu-) gépek, lakókocsik. **Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek,** karikás kályhák és kereskedelmi öntvények. — **TEUDLOFF-DITTRICH**-féle armatúrák, szivattyúk stb. — **Teherautomobilok,** autóbuszok a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. **Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók.** Lajtos öntözőkocsik. — **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályháink** a háztartásokban és középületekben (iskolákban, hivatalokban stb., **a legjobban használhatók.** ***Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!***

MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
BUDAPEST, X. KERÜLET, KŐBÁNYAI-ÚT 21 TELEFON: JÓZSEF 460—29

Kemény Sándor
okl. mérnök, építőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Pesti kirakat

A pulyka-ügy

Csodáljuk és tiszteljük London város lordmayorját, aki mostanában már nagyon el lehet foglalva a karácsonyi pudding keverésével, mégis időt tudott szakítani gondjai és dolgai között is, hogy személyesen és a városi tanács élén teljes lordmayori ornátusában fogadja az új-zélandi sajtos-hajót. A dolog — mint emlékezni méltóztatik rá — ott keletkezett, hogy az arany- és a font-bonyodalmak miatt Anglia nagyon megnehezteit a világnak Nagy-Britannián kívül eső részeire. Úgy találta, hogy őt megbosszantották — vagy ahogy Pesten mondják: kitoltak vele — hát ő neki nincs szüksége senkire, nélkülözheti a dán sajtot meg vajat, megél ő a maga kis portáján is, amibe természetesen bele kell kalkulálni a földgolyóbison elszórt apró dominiumokat is.

Valóban, mit kell neki bajlódni, vesződni holmi valuta-ügyekkel, amikor a legkisebb kényelemről, vagy világi jóról való lemondás nélkül meg tud élni a maga terményeiből. Végre is, ami nem terem meg a világ jobb-sarkában, az megterem a bal-sarkában és Anglia éppen úgy rendelkezik a jobb-sarokban, mint a balban. Baj tehát nem lehet. Talán Gandhitól is tanultak valamit. Gandhi sót termel, a brit birodalom fontot, amelyért otthon mindent megkap.

Ha pedig Anglia nem szégyelt a gatyás Gandhitól tanulni, akkor nekünk magyaroknak se lesz szégyen a brit birodalomtól megtanulni, hogyan kell megbecsülni a honi árút.

A világ erre a legújabb angol specialitásra a sajtnál kezdett figyelni. Mi magyarok a pulyka-ügynél, amikor a mi tyúkszemünkre léptek rá. Az első ötlet az volt, hogy a pulyka lábát le fogják vágni: aki venni akar, tudja, hogy nem hazait vesz. Ma már azt kérik az angol mezőgazdák, hogy egyáltalán ne engedjék be az idegen pulykát. Alighanem így is lesz.

A magyar közönségnek nem kell magyarázni, hogy ez a pulyka-bojkott milyen mérhetetlen kárt okoz nekünk. De igen súlyos tanulságokhoz juttat bennünket. Ha nem tudjuk is száz százalékig utánozni Angliát, ha olyan bőségben és olyan változatosságban nem tudja is igényeinket kielégíteni a megcsonkított magyar föld, mint az angolokét a brit világbirodalom, de megélni meg tudunk akkor is, ha befalaznak bennünket szűk határaink közé. Eötvös Károly igérte a királynak „kosztját, kvártélyát, ital borát örömmel adjuk", csak jöjjön közénk. Kosztunk, kvártélyunk ma is meglenne, ital bor meg annyi akad, hogy el sem tudjuk adni. Ha pedig Anglia visszaküldi nekünk a magyar pulykát és Dénes Oszkárt, akkor mi is el lehetünk jó egy pár esztendeig banán, narancs, Kamel-cigaretta, angol borotvaszappan, Gigli, Guglielmetti éneke, Chevalier és Buster Keaton filmje nélkül.

Hogy mit jelentene ez? Elsősorban egy kis lemondást. Nem is volna olyan tragikus az az életstandard-leszállítás, amit el kellene szenvednünk. Annál nagyobb hasznot élvezhetnénk azonban: mellőzhető cikkek be nem hozatala címén megtakaríthatnánk vagy háromszázmillió pengőt évenként. Ha pedig a külföldről behozott iparcikkeket itthon állíthatnánk elő, huszonötezer emberünknek adnánk munkaalkalmat.

Gavallérságunk, úri mivoltunk az, amely itt is gátat vet törekvéseinknek. Mit szólna a külföld, ha Magyarország egy szép napon megszüntetné az idegen portékának a magyar portéka elé való helyezését? Talán ki se bírnánk ezt a szörnyű szégyent! Ha pedig nem az úrhatnámságunk rovására kell írni a dolgot, akkor biztosan a nemtörődömségünk az oka. A szörnyű magyar nemtörődömség, amely alól egyedüli kivétel *Sümegi* Vilmos. ő még ma is viseli a tulipánt és ahogy ismerjük, nem is vásárol külföldi árút.

Budapest polgármesterét is boldogan üdvözölnénk, ha már ő is díszmagyarban fogadná — képletesen mondjuk — az első „újzélandi hajó"-t, a külföldi áru kiszorítására érkező magyar szállítmányt.

Ne vegyen szőnyeget

míg látványos kirakataimat meg nem tekintette. Gépszőnyeg helyett ma már vehet nálam kézzel csomózott elsőrangú árut igen jutányosan. Valódi keleti perzsaebédlő, összekötők. Kínai szőnyegek. *Nemesített magyar perzsa*, ebédlő- és kis szőnyegek, torontáli, argaman, bouclé-szőnyegek, remek mokettakarók olcsóbban, mint bárhol. Csak elsőrangú minőségek. SCHILLINGER BÉLA, szőnyegnagyáruház, Budapest, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-térnél.)

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek. Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Előfizetésifelhívás

Január elsejére új előfizetést nyitunk a **Fővárosi Hirlapra**, *amely immár megkezdi pályafutásának, Budapest érdekeiért küzdő ernyedetlen munkájának harmadik évtizedét. Budapest polgárságáért, ennek a polgárságnak legeminensebb érdekeiért és jogaiért harcolunk tovább is azzal a lelkesedéssel és odaadással, amely húsz esztendőn át eredményt eredményre halmozott. A polgárság érdekeinek és jogainak voltunk és leszünk őrtállói a főváros közéletében, a kommunitás működésében és az egész magyar jövő fejlődésének kialakulásában.*

A zászló, amelyet követünk, védünk és győzelemre segítünk, az Egységes Községi Polgári Párté, amelynek hivatalos szócsöve a Fővárosi Hirlap.

Ez az a párt, amely demagógia-mentesen építi a magyar liberalizmus új sáncait, teremti meg az alkotó munka nyugodt atmoszféráját és lehetőségeit. Ez az a párt, amely — a **Fővárosi Hirlap** *régi programjának értelmében — a leghathatósabb polgár-védelmet fejleszti ki. Együtt küzdünk a nehéz és szegényes reményű időkben a bölcs takarékosság mellett is az élet lehetőségeit ápoló politikáért. Bő igéretek helyett szerény kenyeret akarunk kiharcolni Budapest minden polgárának és a becsületes, egységes, igazságos kritika eszközeivel akarjuk megvédeni Budapestet attól, hogy se a pazarlás, se az oktalan, az ijedt takarékosság temetővá süllyessze ezt a várost.*

Csütörtökön tanácsülés. A törvényhatósági tanácsnak e héten két ülése is lesz. A hétfői rendkívüli ülés után rendes tanácsülést is tartanak, amikor a hosszú költségvetési vita alatt felhalmozódott adminisztrációs ügyeket intézik el. Tárgyalják a városgazdasági és közegészségi bizottságban már ismertetett kérdéseket, a kórházi takarékossági intézkedéseket, a különszobák ügyét, az orvosok mellékfoglalkozásának szabályozását, az új patikakérelmeket, az OTI-val tisztázásra váró ápolási díjtételeket, a kórházi rádiót, a szomszédos vármegyék kórházfenntartási hozzájárulását, a városi vendéglő- és kávéházbérlők bérleszállítás, a vurstlisok bérelengedési kérelmét, a fővárosi erdők vadászati jogának bérbeadását és még számos telekszabályozási, városrendezési, építkezési és egyéb kisebb ügyeket.

Változás a MOT felelős szerkesztői állásában. A *Magyar Országos Tudósító*, a főváros, a törvényszék és a rendőrség félhivatalos könyomatú napilapja élére felelős szerkesztői és kiadói minőségben *Németh* Imre kollégánkat nevezték ki, aki *Taubinger* Zoltán dr. helyét foglalta el a lap vezető poziciójában. *Taubinger* Zoltán munkásságát teljes egészében leköti a *Magyar Filmiroda* irányítása és így *Németh* Imrére esett a választás, hogy a *MOT* felelősségteljes és fontos hirszolgálatát kipróbált tudásával és hozzáértésével vezesse. *Németh* Imre hosszú éveken keresztül a városházi ujságírók gárdájába tartozott és ebben a minőségben mindenütt nagy népszerűségnek és barátságnak örvendett. Az ügyekben való tökéletes jártassága, általános ismeretei és hozzáértése biztositéka annak, hogy a vezetése alá került *MOT* a jövőben is közmegelégedésre fogja ellátni nagyfontosságú hivatását.

Sürgetik a Kőbánya—Kispest közötti és a gyömrői-úti villamost. A Belváros—Baross-utcai villamos megszüntetésével komoly megvalósulás stádiumába jut az az egyedül helyes közlekedési politika, hogy a belterületeken adja át a teret a nehézkes Beszkárt a fürge autobusznak és a perifériákon, nagyobb távolságokon keressen boldogulási lehetőséget. Ilyen pedig sok van, mert Nagy-Budapest számos sürün lakott területe régóta nélkülöz mindenfajta közlekedést. Kispestiek, kőbányaiak küldöttsége járt most küldöttségben a Beszkárt vezérigazgatójánál, *Folkusházy* Lajosnál és két ilyen fontos, egyúttal lukrativnak mutatkozó relációt sürgetett. Egyik a Kispest—Kőbánya közötti vonal, a másik a hosszú Gyömrői-úti villamos kiépítése. A hajdani Városi Villamos Vasút már 1912-ben elkészítette a kispest—kőbányai összekötő villamosvasút tervét a Gyömrői-úti villamoséval együtt, annakidején megtartották a közigazgatási bejárást is, de az építkezésből mai napig nem lett semmi.

Megszünt a tejhivatal. A *Fővárosi Hirlap* néhány héttel ezelőtt a tejellenőrzés reformjáról irt és rámutatott a háború előtt létesített tejhivatal felesleges és teljesen improduktiv voltára. Ugyanekkor felhivta a főváros vezetőinek figyelmét, hogy az intézmény semmi komoly munkát sem végez a tejárusítási engedélyek kiadásán kívül, mert a tulajdonképpeni kontrolt amúgyis a kerületi elöljáróságok illetékes szervei és a székesfőváros *Vegyészeti Intézete* látják el. A tejellenőrzés új rendje közben életbelépett és az irányítás teljesen a Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézet vezetője, dr. *Hunkár* Dénes kezébe ment át. *Egyidejűen megtörténtek az intézkedések a régi tejhivatal likvidálására.* A hivatal nagyszámú személyzetét a polgármester szombaton kiadott rendeletével különböző irodákba helyezte át. *Mussong Géza ny. iskolaigazgató, a tejhivatal volt vezetője 400 pengős különületményét pedig egyidejűen beszüntette.*

A Ferencvárosi Egységes Községi Polgári Párt a kerületbeli szegények karácsonyi segélyezésére széleskörű akciót indított, amelynek munkálataiból különös buzgalommal veszik ki részüket a párt hölgybizottságának tagjai. A párt egyébként minden csütörtökön társasvacsorát rendez a Ferencvárosi Kaszinó Üllői-út 115. szám alatti helyiségében és minden második kedden a Széchenyi-kávéház különtermében is baráti eszmecserére gyűl össze. *Usetty Béla* orsz. képviselő minden alkalommal országos és várospolitikai kérdéseket ismertet a nagyszámban megjelenő párttagok előtt, akik különböző kerületi kívánságokat és sérelmeket tesznek szóvá.

Gáspár Fülöp cég (Hungária-körút 87) jelentékenyen leszállította a tűzifa, tatai brikett és magyar szén árait fuvarban, zsákban és 10 kg. csomagokban. Telefón fuvartételekre 922—09, zsákos tételekre 933—05.

A Terézvárosi Egységes Párt értekezlete. A *Terézvárosi Egységes Párt* 1931 december 2-án, szerdán este 8 órakor VI., Andrássy-út 47. szám alatt a párthelyiségben, *Halász* Miklós dr. elnöklete alatt, *pártvezetőségi értekezletet* tart. Tárgy: Az adófelszólamlási bizottság megalakulásával kapcsolatos személyi elhatározások.

Megjelent a Fővárosi könyvtár új értesítője. A *Fővárosi könyvtár* ezidei költözködése és új berendezkedése miatt csak most jelentette meg mult esztendei működését megvilágító értesítőjét. *Enyvvári* Jenő könyvtárigazgató jelentésében megállapítja, hogy a mult esztendőben már érezhető gazdasági válság következménye a közkönyvtárakra utalt olvasóközönségnek újabb megnövekedése volt. És bár a mult esztendőben a költségvetés könyvbeszerzési tételén 18%-os volt a csökkenés, a könyvtár teljesítményének erkölcsi mérlege erősen aktív volt. Az értesítő, ismertetve a mult esztendő könyvtári eseményeit, statisztikai adatokkal bőségesen illusztrált adatokat közöl a könyvtár működéséről: pénzügyi viszonyairól, gyarapodásáról és forgalmáról. Ezek szerint a könyvtár a mult esztendőben 38.469 kötettel gyarapodott. A könyvtár kikölcsönzött és az olvasótermekben használt köteteinek száma 1,125.185 kötet volt. Az értesítő nagy érdeklődésre számottartó része új szerzeményeinek válogatott jegyzéke, amelyben szakok szerint csoportositva a mult esztendei könyvtermelés legjobb anyagát találjuk. A könyvtár *Budapesti Gyüjteménye* beszerzéseinek, valamint kurrens folyóiratainak jegyzéke külön csoportosításban talál helyet az értesítőben. Az értesítőhöz részletes és pontos névmutató is készült. A könyvtárigazgató hangsúlyozza, hogy a könyvtár egész személyzete mindent el fog követni, hogy a súlyosodó viszonyok között fokozott energiával szolgálja a magyar kultúra ügyét.

Játékkészítő tanfolyam. Szövetállatok, babák, stb. készítése minden hétfőn este 6—8-ig a Reáltanoda-utcai községi főreáliskolában. Vezető: *Temesváry* Ilona. Tandíj 4.80 pengő, kedvezményesen 2.40 pengő. Beiratkozni lehet a Székesfőváros Népművelési Bizottsága hivatalában (IV., Szép-utca 5., félemelet 2.) köznapon d. e. 9—2 óra között és pénteken d. u. 5—7 óra között. Az első órára hozzon magával mindenki papirost mintának, ceruzát, sok gombostűt, szövetdarabokat, varrótűt, cérnát és ollót.

A Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az egyes címekre postán előre kiküldött sorsjegyek csak akkor bírnak nyereményjogosultsággal, ha azok árát a húzás előtt befizetik. Mivel a húzás már december 10-én lesz, ajánlatos a sorsjegyek árát mielőbb postára adni.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVÁLLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZÁLLITÓ

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kövezési munkát a Garay-téri placon: Ámon Antal és Fia 3136.

Aszfaltozási munkát ugyanott: Riehn János 5000.

Kikötői építkezést az Élelmiszernagyvásártelepen: Kis Jenő 5540 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Ferdinánd-téren építendő vásárfelügyelői épület építési munkáira pályáztak: Lukoy Emil 2148, Vedres Károly 2179, Sághy Gyula 2344, Führer Miklós 2630, Polják Lipót 2774 pengővel.

Élelmiszer- és vegyvizsgáló intézet villanyszerelési munkáira pályáztak: Csuri István 6602, Hatschek, Guttman és Társa 6760, Bene Benedek 7321, Márton Pál 8850 pengővel.

A sertésközvágóhídra szükséges repülőkorlát ácsmunkáira pályáztak: Kozma Pál 1190, Huszti Sándor 1295, Helmrich János 1330, Kara János 1334, Szalay Sándor 1715, Bucsanyecz József 1946 pengővel.

A Rókus-kórház kéményseprőjárda ácsmunkáira pályáztak: Huszti Sándor 944, Hegedüs Ferenc 978, Marinka Imre 975 pengővel.

Az élelmiszer nagyvásártelep részére szükséges szemétgyüjtőedények szállítására pályáztak: Skolkai Mátyás 6625, Ledniczky és Társa 6750, Lepter János 7450, Fodor Béla 8075, Rothmüller S. 8580, Magyar Fémlemezipar rt. 9050, Kajtár Lajos 9250, Dávid és Kertész 9875, Zapomel Ferenc 10.380, Budapesti Zománcedény rt. 11.250, Lakos és Székely 14.625 pengővel.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

Kálmer építési vállalata
L., Szirtes-u. 3/b. Aut. 539-14

SPÁDI ÁRPÁD fakereskedő
Budapest, V., Pozsonyi-út 25. sz.
Telefonszám: 912—71 ◆ Postatakarékpénztári csekkszámla 3126. sz.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatórium és pneumatikus kamrája.

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Löportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 923—24.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval felitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárású és felületi kezelése
Utak pormentesítése egyidejű konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 19. Tel.: J. 351-50

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut.: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink ból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM.
(RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Csanádi-utca 5.
TELEFON: 901-24

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KESZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, téglát, szénczúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, kálsa szénsavas, iszap, lényfürdők és egyéb gyógytényezők.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY-ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

UJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Szigetelő- és Asfaltipar
Fried Miksa okl mérnök
Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon; 942—58.
Gyártmányok: Szigetelőlemez, fedéllemez. — Munkakivitelezés: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás.
Hidegen kenhető tetőmázok asfaltból, gummiból, klöntő asfalt, asfalt coulé.

Szász Albert okl. mérnök építő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA. VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

352

Huszadik évfolyam — Budapest, 1931 december 9. — 49. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A főváros hőstette

Nem vagyunk hívei a nagy szavaknak, óvatosan szoktuk kezelni a szuperlatívuszokat: ezúttal mégis a főváros hőstettéről kell beszélni. Mert a mai súlyos, szinte kétségbeejtő gazdasági viszonyok között, amikor minden elakad és minden tevékenység az átkos „leépítés"-ben nyilatkozik meg, akkor egy olyan hatalmas és korszakalkotó munkának megkezdése, mint a Boráros-téri híd felépítése, tényleg hőstettszámba megy. Erre gondolunk legelőször abban a pillanatban, amikor a kereskedelmi miniszternek a Boráros-téri híd megépítéséről szóló kommünikéjét olvassuk.

Mert mit jelent ez? Azt, hogy Magyarországon ma gazdaságilag legszilárdabb talajon Budapest székesfőváros áll, amely nemcsak deficitmentes költségvetésének keretein belül intézi el mindenkori hatalmas kultúrális és szociális feladatait, hanem még nagyarányú, kivételes beruházások anyagi feltételeinek túlnyomó részét is vállalni tudja. A Boráros-téri híd gyors megépítésére már senki sem számított, ezt a feladatot is azok között kezdték elkönyvelni, amelyeket nyugodtan el lehet halasztani boldogabb időkre. A főváros azonban akkor, amikor senki sem tud beruházásokra áldozni, amikor az egész világon gazdasági válság dúl, minden szokásos manipulációtól mentesen, becsületes egyensúlyú költségvetést tud produkálni. Költségvetése keretében nem állottak be olyan változások, amelyek Budapest életét megcsonkítanák, vagy pláne temetői csendre kárhoztatnák. *Budapest székesfőváros megúszni látszik a gazdasági válságot anélkül, hogy a polgárság terheit egyetlenegy fillérrel emelné.* Se adót nem srófol, se a közüzemek árait nem emeli. Vajjon tudják-e Budapest polgárai valamennyien, — azok is, akiket politikai kábítószerekkel szoktak narkotizálni, — hogy *milyen páratlanul álló jelenség ez a rettenetes világégésben?* Vajjon azok az urak, akik minden félórában lepocskondiázták, megrágalmazták Budapest vezetőegyéniségeit, eljönnek-e bocsánatot kérni, ha olvassák, hogy deficitmentes költségvetés mellett, a polgárság terheinek egyetlen fillérrel való emelése nélkül a székesfőváros megépíti még a Boráros-téri hidat is? Vajjon lesz-e és mikor lesz bennük annyi gavalléria és objektivitás, hogy felállanak az ország színe előtt és elégtételt szolgáltatnak a megrágalmazott Budapestnek?

Mert legyünk tisztában vele, hogy *a hidat Budapest építi.* Érezhető, megállapítható ez a kereskedelmi miniszter bejelentéséből is, amely nyíltan hangsúlyozza, hogy „az építés költségeinek tetemes része a fővárost terhelvén, *állampénzügyi okokból* különösebb nehézségek a terv kivitelét illetően nem támadtak." A hatalmas munka jelentőségét is mindenki ismeri és méltányolja. A szakmunkások légiói jutnak kenyérhez, sokszáz alkalmi munka is kínálkozik és mindez éveken át tart. És új, szép reményeket is kelt ez a híradás. Ez fényjel a sötét éjszakában, hogy mégis csak lehet valamit csinálni, ha megfeszítjük az izmainkat, ha megkeményítjük az akaratunkat. Valami komoly folytatása ez az elmúlt tíz esztendő becsületes, maradandó alkotásainak. A főváros nem teszi tönkre a reményeinket, hanem táplálja azokat, hogy ha egyidőre szűkebbre is kell húzni a takarót, de nincs vége a világnak, Budapest élni akar és élni fog.

Ma, amikor a társadalmi rend fenntartása érdekében az egész világon kétségbeejtő küzdelem folyik, Budapest valóban hőstettet követett el, amikor a nagy munka megindítására elhatározta magát.

Előterjesztés a BESzKÁRT és az Autóbuszüzem egyesítésére

A törvényhatósági tanács legközelebbi ülésén tárgyalja a közlekedés egyesítésére vonatkozó javaslatot

Hosszú éveken keresztül bátortalanul felhangzott néha a különböző fórumokon az a kívánság, hogy a főváros belső közlekedésének megjavítása érdekében *vonják közös igazgatás és irányítás alá a BSzKRt. és az Autóbuszüzemet.* Az egyesítésre vonatkozó törekvés azonban minden alkalommal éles ellenzéssel találkozott és tagadhatatlan, hogy *akadtak érdekelt tényezők, akik megtalálták az eszközöket ennek a nagyhorderejű reformnak a megakadályozására.* Az egyesítés kérdése nem talált kellő visszhangra és minden maradt a régiben. A közlekedés nem javult, hanem rosszabbodott és a kifogások sohasem voltak olyan megokoltak, mint az utóbbi időben.

Erős kéz és szilárd akarat kellett ahhoz, hogy a két községi közlekedési üzem egyesítése ismét az aktualitások égető problémájává nőjje ki magát. Alig néhány hete, hogy a városházán a polgármester utasítására *megkezdődött az előkészítés páratlanul nehéz munkája* és ma már ott tartunk, hogy a *Fővárosi Hirlap* jelentheti a kétségtelenül nagy eseményt:

a villamos vállalat és az autóbuszüzem egyesítésére vonatkozó előterjesztés teljesen készen áll

és a törvényhatósági tanács legközelebbi ülésének egyik legkimagasalóbb tárgyát ennek a kérdésnek a megvitatása fogja alkotni.

Az egyesítésre vonatkozó

előterjesztési indokolásból

a következő részleteket ragadjuk ki:

— Nagyfontosságu szempontok követelik az egyesítés mielőbbi végrehajtását, mert a mai helyzetben a *fővárosnak két olyan üzemét látjuk, amelyek minden harmonikus együttműködés nélkül egymás ellenére, esetleg kárára folytatják közlekedési és üzleti politikájukat.*

A főváros a mai viszonyok között nem engedheti meg, hogy két üzeme egymással gyilkos versenyre keljen

és állandóan harcokat idézzen elő az a törekvés, amelyik az egyik vállalat részéről a másik rovására kívánja üzleti bevételeit fokozni.

— *Közlekedéspolitikai szempontból* tehát feltétlenül meg kell valósítani a két üzem jól átgondolt együttműködését, amelyiknek vezér-motívuma nem lehet más, minthogy

a BESzKRt elsősorban a külső vonalak forgalmát vegye intenzivebb gondozás alá,

gyorsan és pontosan bonyolítsa le a centrum felé irányuló közlekedést, míg

az Autóbuszüzem a maga könnyed mozgási lehetőségeivel a sűrűn lakott belső városrészek közlekedési igényeit elégítse ki.

Közös vezetés és közös gazdasági irányítás mellett megszűnik a mai áldáz konkurrencia és a legfőbb vezető szervek bizonyára megtalálják azt a lehetőséget, amely *egyformán szolgálja úgy az utazni akaró közönség igényeit, mint az üzemek financiális szempontjait.*

— Magától értetődik, hogy az egyesített közlekedési üzemek továbbra is

megtartják a közlekedés eltérő természete szerint az elhatárolt technikai üzemvezetést,

azonban az adminisztráció, a könyvelés, a statisztika és főleg az anyagbeszerzés egységes elgondolás alapján történik, amelynek gazdasági előnyei rövidesen megnyilvánulnak.

Az előterjesztés csak mellékesen érinti az egyesítendő üzemek jellegét és *egyelőre nem sürgeti a BSzKRt részvénytársasági formájának megszüntetését.* Erre csak akkor kerül sor, ha egyesítés után kialakul a megnövekedett közlekedési vállalat teljesítménye:

a hatósági üzemmé való átalakítás terve tehát ezidőszerint még nem kerül megvitatásra,

azonban bizonyos, hogy ebben a vonatkozásban is a kellő időpontban megtörténnek a szükséges intézkedések.

Nem kilátástalan a nyomorenyhitő akció bőségesebb dotálása

Kozma Jenő intervenciójára a kormány és a főváros ankéten tisztázza az inségakciók pénzügyi kérdéseit

A harmadik alpolgármesteri állás megszervezése és az autobuszpark kibővítése

A városházi ügymenet legfőbb gondja most az inségakciók lefolytatásának gyors keresztülvitele, amelyet indokolttá tesz a beállott kemény tél és ezzel egyidejüleg a szegények sokaságának tömeges jelentkezése, akik mindannyian a fővárostól várják a segítséget. *Ernszt* Sándor népjóléti miniszternek a múlt héten érkezett leirata pontosan körvonalazta az állami hozzájárulás mértékét, ami azonban *a főváros vezetőköreit nem elégíti ki,* mert ezzel nem látják lehetségesnek a különböző akciók széleskörü lefolytatását. A kormánnyal folyamatban levő tárgyalások az állami hozzájárulás felemelését célozzák, amely megbeszélésekbe természetesen bevonták a várospolitikai élet vezető tényezőit is. Az inségakciók sorsáról intézünk kérdést

Kozma Jenő dr.,

országgyülési képviselőhöz, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Annak ellenére, hogy az állam súlyos pénzügyi helyzetét ismerjük: *meglepetésnek* számit a népjóléti miniszter leirata, aki nyilvánvalóan csak azért nem tudta az eredeti elgondolást érvényesiteni, mert

a pénzügyi kormány érthetően tartózkodni

kénytelen minden jelentősebb kiadástól

még akkor is, ha áldozatos és karitativ célokról van szó. A törekvés most már csak az lehet, hogy *az állam támogató erejének lehetőségét és a főváros gondosan előkészített célkitüzéseit összhangzásba hozzuk* és lehetővé tegyük a szegénysorsúak eredményes támogatását. Alkalmam volt meggyőződni arról, hogy

a kormány messzemenő jóindulattal és megértéssel foglalkozik a budapesti inségakció sorsával

és ezért nem látom kilátástalannak, hogy *sikerül az állam pénzügyi hozzájárulását lényegesen felemelni.* Ilyen természetű biztatásokat kaptam az összes illetékes helyeken és ezért szükségesnek tartottam az ügyeknek minden részletére kiterjedő megtárgyalását. A cél érdekében érintkezést kerestem és találtam *Vargha* Imre pénzügyi államtikárral, a pénzügyminisztérium vezetőjével, aki a legnagyobb készséggel vállalkozik arra, hogy a fővárossal megtárgyalja a szőnyegen lévő kérdést.

Intervenciómra a kormány megbizottai és a főváros képviselői e héten ankétra jönnek össze,

ahol a kölesönös jóindulat jegyében feltétlenül sikerül megfelelő megoldást találni.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt, hogy *a közgyülési és a tanácsi ügyrendek* most vannak előkészítés alatt, amelyeknek számos pontját súlyosan sérelmezik az ellenzéki oldalon.

— Az új ügyrend — hangzott a válasz — a törvény idevonatkozó előírásai alapján készül és *távolról sem az a célja, hogy erőszakos eszközökkel állja az útját az ügyek szükséges megvitatásának.* Felfogásom szerint

praktikus és gyakorlati eljárások érvényesítését akarják biztosítani,

hogy ezzel lehetőség kinálkozzon a fővárosi ügymenet gyorsítására. *Semmiféle politikum nem játszott közre a törvény előírásaiban,* ha azonban az ügyrendek bármilyen vonatkozásokban is korlátozásokat írnak elő:

érvényesiteni kell azt a részemről már régebben hirdetett felfogást, hogy az ügyrendi szakaszokat a legliberálisabban kell kezelni

az egész vonalon. Ez a szellem kiegyensúlyozza a törvény intencióit és bizonyosra veszem, hogy *a méltányos alkalmazás mindenkit ki fog elégíteni.*

Költségvetési beszédében *Kozma* Jenő *a harmadik alpolgármesteri állás* azonnal visszaállítása mellett szállott sikra és követelte ennek a kérdésnek a napirendre tűzését.

— Nem szabad figyelmen kívül hagyni — úgymond — ennek a kérdésnek az elbírálásánál azt a tényt, hogy *a törvény szaporította az ügyosztályok számát,* egyidejűleg azonban nem gondoskodott a felügyelet megosztásáról. Változatlanul megmaradt a két alpolgármesteri ügykör, ami

hihetetlenül súlyos és terhes munkát ró az illetékes szervekre.

Fokozza a harmadik alpolgármesteri állás megszervezésének szükségességét az a körülmény is, hogy az új törvény értelmében *az egész ügymenetért a polgármester személyileg felelős,* ami azt jelenti, hogy rengeteg olyan ügyet is felül kell bírálnia, amelyeket azelőtt az illetékes tanácsnokok intéztek el. Magától értetődik, hogy az alpolgármesterek a városirányítás nehéz munkájában is a polgármester mellett állanak és így úgyszólván

alig van idejük a nagyfontosságú ügyek érdemleges áttanulmányozására.

A harmadik alpolgármester beállításával könnyen megoldható a felülbírálást igénylő ügyek decentralizálása és ezért *változatlan erővel fogom sürgetni ennek az új vezető poziciónak a betöltését.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt, hogy az *Autobuszüzem* terjeszkedésével kapcsolatban mikorra várható *az autóbuszok szaporítása,* mert azok nélkül Budapest közlekedését képtelenség megjavítani.

— Évekkel ezelőtt — mondotta — a legszebb kilátásokkal indítottuk el a száz új autóbuszt és joggal hihettük, hogy *rövidesen behálózzuk az egész fővárost ezekkel a tetszetős és kényelmes járművekkel.* A járművek szaporításának gondolata lebegett az illetékesek szeme előtt, amikor *az új autobuszgarázst* megépítették és annak férőhelyeit úgy osztották be, hogy újabb kocsik elhelyezése sem okoz majd gondot. Sajnos a viszonyok úgy alakultak, hogy

a főváros most nem rendelkezik megfelelő tőkével egy ilyen nagyarányú beruházás végrehajtásához

és ezért pillanatnyilag csak arról lehet szó, hogy *időnként néhány autobusz vásárlásával segítsünk a mutatkozó szükségleten.* Az Autobuszüzem a jövő évben remélhetőleg már olyan üzleti eredményt tud produkálni, amelynek felhasználásával azután fejleszthetjük az intézményt.

*

Értesülésünk szerint a közlekedési szakbizottság a közeli napokban újból ülésre jön össze, ahol megtárgyalja az Autobuszüzem fejlesztésével kapcsolatos programot. *Kozma* Jenőnek az a bejelentése, hogy időnként történő vásárlásokkal szaporítják az autóbuszokat, itt kerül végleges döntés alá.

Nagy adósainak részletfizetési kedvezményt nyújt az Elektromosművek

Jelentette a *Fővárosi Hirlap,* hogy a *Székesfővárosi Elektromosművek* igazgatósága utasítást kért a polgármestertől mindazoknak a hátralékoknak a mikénti kezelésére, amelyekkel egyes intézmények és színházi vállalkozások az összegyülemlett áramszolgáltatási díjakért hátralékban vannak. Részletes kimutatásban közöltük *az adósok névsorát,* amelyeknek élén az állami vasgyár áll és utána következnek az állami színházak, valamint néhány magánszínházi vállalkozás. A polgármester még nem döntött ebben a kérdésben, amelynek hátterében az Elektromosműveknek az a magatartása áll, hogy *nem hajlandó az anyagi felelősséget vállalni* az ilyen természetű ügyekből származó bevételi hiányok miatt. A várható döntés felől

beavatott helyen

a következő információt kapta a *Fővárosi Hirlap* tudósítója:

— Kétségtelenül nehéz helyzetben van a főváros, amikor az elektromos áramtartozások miatt az állami intézményekkel és a kultúrát terjesztő színházi vállalkozásokkal került szembe. Az eddigi eljárást az indokolta, hogy

a főváros nem akart rideg üzleti alapra helyezkedni a nemfizetőkkel szemben és nem határozta el magát az áramszolgáltatás leállítására.

Ezt a fegyvert azért nem vette igénybe az Elektromosművek, mert nem akarta a színházi vállalkozásokat a legképtelenebb helyzet elé állítani és veszélyeztetni az előadások megtartását. A helyzet hovatovább úgy alakult, hogy *ezek a tartozások összesen 800 ezer pengőre emelkedtek,* ami végeredményben már olyan jelentős összeget reprezentál, amit az üzem már nem nélkülözhet bevételeinek sorából. A polgármesteri beavatkozás kérése azért történt, hogy az Elektromosművek, mint önálló vagyonkezelésű üzem: *elhárítsa az anyagi felelősséget* és mintegy felmentést kapjon a polgármestertől az e címen bekövetkező esetleges veszteségekért. Erre azonban aligha kerül sor, mert érzésünk szerint a főváros felelős vezetője nem járulhat hozzá a tartozások leírásához és így valószínűleg *felhatalmazást ad az üzemnek, hogy közvetlen tárgyalások útján rendezze a kérdést.* A megoldás nyilvánvalóan az lesz, hogy

az Elektromosművek megállapodást létesít az adósokkal és lehetőséget nyujt a tartozások részletekben való megfizetésére

oly kikötéssel, hogy a részletek elmulasztása egyuttal az egész összeget esedékessé teszi, sőt maga után vonja *az áramszolgáltatás beszüntetését is.*

Jelentékeny részesedést juttat az állam a fővárosnak a társulati inségadó bevételeiből

Illetékes helyen biztatják a fővárost az inségakciók haladéktalan megindítására

A főváros vezetőköreiben fokozott nyugtalansággal állapítják meg, hogy az inségakciók lebonyolítása egyelőre nehézségekkel fenyeget. A *Fővárosi Hirlap* multheti száma a sajtóban elsőnek ismertette *Ernszt* Sándor dr. népjóléti miniszter leiratát, amely közli, hogy *a főváros részéről igényelt szükségadó-részesedést teljes egészében nem tudja honorálni a pénzügyi kormány* és ezért a kontemplált fedezetet sem bocsáthatják a főváros rendelkezésére. A kormány természetesen tökéletesen át van hatva a budapesti inségesek hatásos megsegítésének szükségességétől és ezért *felajánlotta a készpénzjuttatáson kívül a természetbeni adományok egész sorozatát,* csakhogy az inségakciókat minél eredményesebbé tegye. Tudni kell azonban, hogy

a főváros a maga népjóléti tevékenységének lefolytatását elsősorban pénzbeli biztositékokkal kívánta alátámasztani

és hatalmas tételeket irányított elő *a szellemi szükségmunkára, az ingyenebédekre, a felruházási akcióra, a pénzbeli támogatásra és nem utolsósorban a szegénysorsú betegek felsegítésére.* A tervezet szerint közel

hatmillió pengő

kell erre a célra, amelynek jelentős hányada azonban még hiányzik és *ennek a hiánynak a pótlását a főváros a kormány hozzájárulásától várja.* Meg kell állapitani, hogy a népjóléti miniszter leirata a városházán érthető zavart keltett, mert most, a tél beálltakor már sürgős szüksége mutatkozik a gyors és eredményes támogatásnak.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa

a pénzügyminisztérium illetékes tényezőjéhez

fordult felvilágosításért, aki a fővárosi inségakciók állami támogatásáról a következő felvilágositást adta:

— A legnagyobb megértéssel viseltetik a kormány a főváros nagyméretű szociális munkássága iránt és ezért már régebben kilátásba helyezte a különböző akciók állami támogatását. A mult évben a főváros az inségadóból 2.6 millió pengős bevételhez jutott, amely az idén, ebben a formájában megszünt és elfoglalta helyét a szükségadó, amelyből

természetesen változatlanul megilleti a fővárost a multévi részesedés 2.6 milliós tétele.

Az állam nehéz pénzügyi helyzetében a takarékossági intézkedések sokszor ridegnek látszó sorozatát volt kénytelen végrehajtani, csakhogy az állampénzügyek egyensúlyát rendbentarthassa és így természetesen korlát gátolja még az olyan nagyfontosságú célok foganatosítását is, mint amilyen a fővárosi inségakció. *Távol áll a kormányzattól az a felfogás, hogy ne érezze át az általános szegénygondozás* sürgető szükségességét és ezért

erején túlmenően is részt kíván venni a budapesti inségesek felsegítésében.

Ezt célozza az ismertetett leiratnak az a passzusa, amelyik bejelenti, hogy a multévi részesedésen túl *további 1.6 millió pengőt juttat az inségadóból* és kilátásba helyezi, hogy

a társulati inségadó később beérkező jövedelme után ugyancsak megfelelő összeget bocsát a főváros rendelkezésére.

Ennek az összegnek a nagyságát ma még nem lehet körvonalazni, mert minden attól függ, hogy ennek az adónemnek a bevételei milyen méretekre rúgnak.

— Addig is, amíg ezt az összeget a főváros rendelkezésére adhatjuk, *természetbeni segítéssel kívánjuk a hozzájárulást fokozni. Egyelőre húsz vagón búzát* juttatunk a főváros szegényeinek, amelyet nemsokára követ

újabb ötven vagón búza:

olyan mennyiség ez, hogy abból Budapest inségeseinek kenyérgondjait egyelőre el lehet oszlatni. A természetbeni megsegítés további formája *szén, burgonya és zsír* felajánlásával fog jelentkezni és általában a kormányzat mindent elkövet, hogy

a fővárostól esetleg később érkező ilyen természetű kívánságokat is honorálhassa.

Felfogásunk és megítélésünk szerint *a főváros egyelőre megindíthatja a maga tervezett akcióit* és ha újabb szükségletek mutatkoznak, az állam készséggel siet segítségére.

Kaszárnyából — menhely

A kormányzóné közbenjárására a katonai kincstár átengedte a fővárosnak a Laudon-kaszárnyát

A szociálpolitikai költségvetés tárgyalása során az egyes felszólalók, így vágvecsei *Wellisch* Andor, az Egységes Községi Polgári Párt szónoka megrázó szavakkal ecsetelték a milliós város hajléktalanjainak rettenetes nyomorát. Ugyanakkor indítvány hangzott el, hogy a főváros lépjen érintkezésbe a katonai kincstárral, engedjen át a fővárosnak valamelyik használaton kívül álló üres laktanyát, a hajléktalanok elhelyezésére.

A székesfővárosi segítő-akciók legfőbb pátrónusa és irányítója: a Kormányzóné Őfőméltósága is a legmelegebben felkarolta ezt a gondolatot. A főméltóságú asszony, akinek áldásos fáradozásából a nélkülözők tízezrei számára fakad naponta enyhülés, virágzik ki az éhséget elkergető kenyér, sürgősen segíteni akar azon is, hogy

a fagyos téli éjszakában fedél nélkül ne dideregjen az élet egyetlen számkivetettje sem.

Halasztás nélkül megkereste a katonai kincstár illetékes faktorait és *ami a közgyülésen mint óhajtás hangzott el, ma már valósággá vált.*

Szombaton értesítés érkezett a központi városházára, amelyben tudatták a polgármesterrel, hogy

a katonai kincstár rendelkezésére bocsátja a fővárosnak a Gubacsi-út és Timót-utca sarkán levő Laudon-kaszárnyát

a legszerencsétlenebb sorban levő hajléktalanok befogadására.

A főváros, értesülésünk szerint, *a legsürgősebben 500 ágyas menhelynek rendezi be a laktanyát* és konyhákat is állít fel, ahol a szegényeknek főzni fognak.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

„Helyreigazító nyilatkozat"

A *Fővárosi Hirlap* hasábjain két évtized óta igen szokatlan jelenség a „Helyreigazító nyilatkozat". Ezúttal mégis kaptunk egyet és pedig olyan személyiség részéről, aki a sajtótörvényre való hivatkozás nélkül is nyilatkozhatott volna annál is inkább, mert az az impressziónk, hogy *ebben az esetben sem léptük át a jogos kritika határait, csak félreértettünk.*

A nyilatkozatnak a *Fővárosi Hirlap* cikkét érintő részét itt adjuk:

Nem felel meg a valóságnak, hogy alulírott dr. *Darányi* Bélának a gabonaértékesítésről írott cikke nem teljes objektivitással világította volna meg a gabonaértékesítés jelenleg aktuális kérdéseit, a kérdéses cikknek Strasser és König cég, valamint Kohner cég fizetési nehézségeivel való összefüggésbe való hozása minden ténybeli alapot nélkülöz.

Valótlan, hogy a Futura Rt. november hónapban mázsánként 6.40 pengőért vitt volna ki búzát Ausztriába, ezzel szemben a valóság az, hogy a Futura Rt. mindenkor a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet által megszabott irányárak alapján bonyolította és bonyolítja le az Ausztriába való szállításokat is.

A valóságnak meg nem felel az, hogy alulírott dr. *Darányi* Béla gabonaértékesítési könyve, helyesebben cikke, a háztulajdonosoknak a bérlők elleni eljárásra útmutatásul szolgálna.

Dr. Darányi Béla s. k.
Magyar „Futura" Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága

*

Ezzel a nyilatkozattal vonatkozásban *a félreértés tisztázására* meg kell állapítanunk néhány tényt:

Elsősorban azt, hogy *Darányi* Béla könyvét, illetve a lapokban megjelent cikkét semmiféle összefüggésbe nem hoztuk a Strasser és König cég, valamint a Kohner cég katasztrófájával, csak arról beszéltünk, hogy a cikk megjelenése és ezek a szomorú gazdasági események egyazon *időben* történtek.

A *Futurának* Ausztriába való szállításait nem mi, hanem *Kun* Béla országgyülési képviselő említette a Ház nyilvános ülésén. Mi Kun Béla beszédét úgy említettük, hogy *„ha igaz az,* amit Kun Béla mondott". A képviselő úr állításait tehát teljes objektivitással hipotetikusan idéztük.

Olyan ostobaságot, hogy *Darányi* Béla dr. útmutatásokat adott, vagy szolgáltatott a háztulajdonosoknak, mi soha sem szoktunk leírni. Ha pedig a háziurak eljárását kritizáltuk, azzal csak hivatásunkat teljesítettük.

Mindezek után pedig nyugodt lelkiismerettel állítjuk, hogy a jogos kritika határát sehol sem léptük túl, sőt nem kisebbítettük *Darányi* Béla dr.-nak a magyar közéletben betöltött tiszteletreméltó szerepét sem. Félreértésünk teljes eloszlatása érdekében ki kell jelentenünk, hogy *Darányi* Béla dr. tevékenysége a *Futura* élén a magyar gazdatársadalom osztatlan elismerését vívta ki. A gabonaintervenció sikeres lebonyolításával kétségtelenül elérte azt az eredményt, hogy a legrosszabb időkben a magyar búza belföldi ára néhány pengővel az exportparitás fölött állandósult. A *Futura,* mint az állam által megbízott, úgyszólván hatósági szerv, éppen *Darányi* Béla dr. vezetése óta a gabonakereskedők és a gabonatőzsde közönségének bevonásával és igénybevételével törekedett e régi fontos magyar üzletágnak fenntartását azzal lehetővé tenni, hogy csaknem monopolisztikus helyzete ellenére a gabonaüzletbe megértéssel bekapcsolta a kereskedőket és bizományosokat. A *Fővárosi Hirlapnak* most helyreigazított cikke csupán hangot akart adni egy a képviselőházban elhangzott kritikának. Bármi véleménnyel legyünk is a gabonaexport helyes, vagy helytelen voltáról, a kritika nem érintheti sem a *Futurának,* sem pedig kipróbált vezetőjének, *Darányi* Béla dr.-nak a mezőgazdasági értékesítés körül szerzett érdemeit.

El kellett ezt mondanunk a helyreigazító nyilatkozattal kapcsolatban, mert nagy súlyt vetünk arra, hogy a *Fővárosi Hirlap,* amely két évtizedes multja alatt mindig csak a dolgok lényegét, de soha sem a személyeket bírálta, ezúttal sem jutott ellentétbe a közélet kritikájának magasabbrendű szabályaival. *Darányi* Béla dr. egyéni kvalitásait nem akartuk kisebbíteni, tevékenységének szóló elismerésünknek pedig készséggel adtunk kifejezést a fentebb elmondottakban.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69-5-04

Saját erőforrásaival kell védekeznie a benzinkartel árpolitikája ellen a fővárosnak

A kínált egységárakból 8-10 fillér feltétlenül lefaragható, ami többszázezer pengő megtakarítását tenne lehetővé — Benzol és nyersolaj a motorok fűtésére — Engedélyt ad a kormány a fővárosnak a közvetlen importra

Nem hozott meglepetést az a nagyarányú versenytárgyalás, amelyet az Autobuszüzem hirdetett *évi 360 vagont kitevő benzinszükségletének* beszerzésére. Mint minden esztendőben, ezuttal is *összeállottak a külföldi vállalatok magyarországi telepei* és teljesen azonos feltételekkel jelölték meg egységáraikat, jóval felül a világpiaci árakon:

fizesse túl a főváros ezt az üzemanyagot,

amelyre szüksége van, hogy a budapesti közlekedés mellőzhetetlen eszközei, az autobuszok elláthassák a forgalom lebonyolítását. Benzin nélkül nincs autobuszközlekedés, ha tehát a fővárosnak autobuszokat is kell járatnia: akkor hozzon áldozatot és gavallérosan dotálja a benzinkartelt, amelynek évenként legnagyobb zsákmánya a benzinből és az utak portalanítására szükséges olajból származó horribilis fővárosi jövedelem. Nagyon helyesen járt el a polgármester, amikor a versenytárgyalást megsemmisítette és

a közszállítási szabályrendeletbe ütköző „összebeszélés ismérve" megállapítása után,

utasította az autobuszüzem vezetőségét, hogy benzinszükségletét szabadkézi bevásárlás útján szerezze be. A fővárosnak erről a súlyos problémájáról intéztünk kérdést

Becsey Antal

törvényhatósági tanácstaghoz, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Magyarország legnagyobb benzinfogyasztója a főváros és így természetesen *elsősorban kiszemelt áldozata a benzinkartel árpolitikájának.* Egymagában az Autobuszüzem évente 360 vagón benzint használ föl, ami az ajánlat szerint körülbelül

egy és félmillió pengő kiadást jelent.

Ha mindehhez hozzászámítjuk a központi adminisztráció, a különböző hivatalok és üzemek kocsiparkját, akkor *a szükséglet megközelíti a 700 vagont,* pénzértékre átszámítva 3 millió pengőt. Nem közömbös tehát, hogy *az ajánlatok elbírálásánál a takarékosságra törekedjünk,* mert

minden fillér, amit az egységárból lefaragha-tunk, 70 ezer pengőre rúg, amit más célokra használhatnánk.

A benzinkartel és a szeszkartél ma súlyos teherként nehezedik a közületre, de nem kíméli az ipart és a magángazdaságot sem, ahol ugyancsak akadályozója a termelés munkájának.

— Ezek a kartellek mindenkor megtalálják a maguk érvényesülését, — amit szemléltetően bizonyít az Autobuszüzem versenytárgyalása. Szakemberek megállapítása szerint

8—10 fillér feltétlenül lefaragható a kínált egységárakból

és ha a kartel a nagyméretű haszon mérsékeltebb hányadával is megelégedne: *700—800 ezer pengő volna megtakarítható,* ami a mostani nehéz pénzügyi helyzetben sok közcélú tevékenység ellátására nyújtana lehetőséget.

— Tökéletesen igaza volt a polgármesternek, amikor felismerve a helyzetet, *érvénytelennek minősítette a versenytárgyalást* és más utak igénybevételével kívánja biztosítani a hatalmas szükségletet. A megoldás adva van:

a főváros a saját maga erejéből is előteremtheti ezt az üzemanyagot

és ezért sürgősen meg kell adni a lehetőséget a Gázgyárnak *a benzolüzem létesítésére.* A tervek készen állanak, az óbudai gázgyár telepén a megfelelő hely rendelkezésre áll, a költségek pedig csekélyek és ami a legfontosabb: *5—6 év alatt az egész befektetés amortizálható.* A termelhető mennyiség bőségesen elégséges az Autobuszüzem évi szükségletének fedezésére és

akkor a főváros nemcsak magán segít, hanem felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a nemzetgazdasági érdekeknek is,

mert a külkereskedelmi mérleg egyik nagy passzív bevételét fogja lemérsékelni. Függetlenül a benzolgyártás előkészítésétől, már most folynak kísérletek más irányban is, csak azért, hogy *a benzinszükségletet a lehetőség szerint lefokozzuk.* A nyersolajmotorok alkalmazása fölöslegessé teszi a drága, szinte megfizethetetlen benzint, mert a nyersolaj vámmentes áru és így a költsége majdnem minimálisnak mondható. Mindenesetre ajánlatos, hogy

a kőszénkátrány lepárolása révén igyekezzünk belföldi Diesel-olajokat is termelni

és tervszerű beosztással áttérhetnénk oly autobuszmotorok beépítésére, amelyeket a belföldön előállított nyersolajjal táplálhatnánk. Azt a pillanatnyi nehézséget, hogy az égési termék az utca levegőjének rovására megy, könnyen kiküszöbölhetik azok a tanulmányok, amelyek már eddig is sikeres eredményeket hoztak. A benzolgyártás és a nyersolaj fokozottabb kihasználása mindenesetre *a leghomolyabb eszköz a benzinkartel árpolitikájának visszautasítására* és a főváros anyagi érdekeinek megóvására.

*

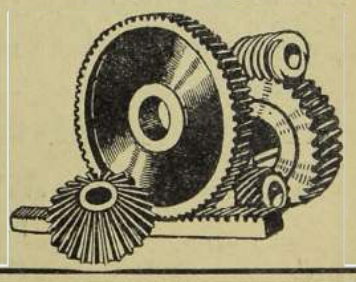
Elmondotta még *Becsey* Antal, hogy a versenytárgyalás megsemmisítésével egyidejűleg a közlekedési ügyosztály megfelelő lépéseket tett illetékes helyen, hogy a székesfőváros benzinszükségletét a kartel kikapcsolásával közvetlen import útján szerezhesse be, amely engedély kiadása elől *a kormányhatóság nem fog elzárkózni.*

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Legnagyobb bizalommal forduljunk szakszerűen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: **VII., Rákóczi-út 24. szám.**
Telefon: József 420—44.

Távbeszélő: Aut. 87—9-65.
LX. Általános Aukció
Kiállítás: 1931 december hó 7-én, 8-án, 9-én délelőtt 10-½2-ig, 7-én, délután 4—½8
Árverés: 1931 december 10-étől — december 23-ig délután ½4 oratól.
Árverésre kerülnek: Műbecsű festmények, szobrok, Gr. Sz. porcellangyűjteménye és egyéb porcellanok, keleti szőnyegek, művészi és közhasználatu butorok, ékszerek, könyvek stb.
Katalógus a helyszinen 1·50 P-ért kapható.

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

Nagyszabású átcsoportosítás készül a fővárosi közkórházaknál

A polgármester pénteken kiadott rendeletével végleg a közegészségügyi osztály hatáskörébe utalta a Maglódi-úti pavillonokat

A polgármester pénteken délelőtt nagyfontosságú rendelkezést adott ki. Végleg a közegészségügyi osztály hatáskörébe osztotta be a Meglódi-úti új szeretetházi pavillonokat és ezzel *egyszersmindenkorra eldőlt az új Horthy Miklós kórház kérdése.* Most már befejezett tény, hogy a Maglódi-úton nem aggokháza lesz, hanem modern, új közkórház, amelyre valóban égető szüksége van a főváros közegészségügyének. Ennek az elhatározásnak megfelelően a közegészségügyi ügyosztály felhivta dr. *Borszéky* Károly professzort, a székesfővárosi közkórházak központi igazgatóját, készítse el sürgősen az új pavillonok kórházi berendezésére és felhasználására vonatkozó szakszerű javaslatát és egyben készítsen előterjesztést azokról *a különböző átcsoportosításokról is, amelyekre az új kórház létesítése esetén sor kerül a többi közkórházakban. Borszéky* professzor előterjesztése az érdekelt kórházak vezetőinek meghallgatása után *szombaton érkezett meg a városházára.* A javaslat és az időközben megtartott helyszíni szemlék eredményének egybevetésével most készíti *Salamon* Géza tanácsnok az új kórház megnyitására és a különböző kórházakban várható átcsoportosításokra vonatkozó végleges javaslatot, amely a közegészségügyi bizottság és a tanács elé kerül. A közegészségügyi bizottság, — értesülésünk szerint — *már a jövő hét végén összeül* és gyors tempóban indul meg az új Horthy Miklós közkórház ügye a teljes megvalósulás felé.

A Maglódi-úton létesülő új kórházról és az aktuális közegészségügyi kérdésekről hosszasan beszélgettünk

Salamon Géza dr. tanácsnokkal,

a közegészségügyi és közkórházi ügyosztály vezetőjével, aki a közeljövőben várható fontos változásokról ezeket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A polgármester úr most kiadott rendelete végleg a közegészségügyi osztálynak adta át a Maglódi-úti pavillonokat és ezzel befejezetté vált, hogy a Horthy Miklós kórház megvalósul. A polgármesteri rendelkezés után nyomban

helyszíni szemle volt a Maglódi-úton a főváros orvos- és mérnökszakértőinek bevonásával, akik egybehangzóan megállapították, hogy a két pavillonon építészetileg változtatni a legparányibbat sem kell.

Egyedüli probléma a berendezés, a felszerelés, de itt sem lesz nehézség, mert az épületek átadásával együtt jár, hogy *a kórházi osztály kapja meg a szegényházi alaptól a szeretetotthoni berendezésre szánt hitelösszegeket is.* Miután a két pavillon szeretetotthon formájában is betegek ápolására lett volna berendezve, a felszerelésnél sincs szükség számottevő változtatásokra.

A *Horthy Miklós közkórház végleges beosztása a következő:*

Az egyik pavillon 150 ággyal kizárólag tüdőbetegkórház lesz.

Ezzel egyidőben *megszűnik a Szent László közkórház* egyik osztályán létesített kisegítő tbc. kórház.

A másik pavillonban egy sebészeti és három belgyógyászati osztály lesz, összesen négyszázággyal,

úgyhogy az új kórháznak egyelőre *összesen 550 ágya lesz.*

— A Horthy Miklós kórház megnyitásával egyidőben az egyéb kórházakban is szükségessé válik bizonyos *átcsoportosítás,* amelynek végleges formája még nem alakult ki.

Valószínű, hogy a Maglódi-útra helyezzük ki a Telepi-utcai fiók összes osztályait és ezenkívül a Kun-utcai kórház sebészeti és belgyógyászati osztályát.

Valószínűleg egyéb változások is lesznek, ahogy azt a *megkezdett racionalizálási programm és a kórházak önálló, decentralizációs vezetése megköveteli.* A kórházi osztályok átcsoportosításáról és a Maglódi-úti új kórház megnyitásáról szóló előterjesztésen úgyszólván éjjel-nappal dolgozik a közegészségügyi ügyosztály, hogy a szakbizottságot már a jövő héten összehívhassuk és a tanács is még karácsony előtt letárgyalhassa a kérdést. Ugy hisszük, hogy a jövő év első napjaiban már a közgyűlés is megadhatja az új kórház nyitására a szankciót s ez esetben remélhetően *1932 tavasza előtt átadhatjuk rendeltetésének ezt a közegészségügyi intézményt.*

A Kun-utcai, úgynevezett *Dologkórházat úgyszólván teljesen a „rázziás nélk" gyógyítására rendezzük be.* Eddig a puella publikák, akiket a rendőrorvosi vizsgálat utal be betegen, különböző kórházak osztályain kaptak elhelyezést, s miután ezek a többnyire nem jószántukból bekerülő nők általában igen nyugtalan betegek, *kórházrendészeti és gyógyászati szempontból is nagyjelentőségű lesz a külön kórház létesítése.* A fentmaradó helyen bőrbeteg és *lupuszos* beteg osztályt létesítünk. A Telepi-utcai és a régi Szent János kórházak ilymódon felszabadulnak és teljes berendezésükkel a *Szeretetotthon* rendelkezésére bocsátjuk.

Szóvátettük a Szent László kórház túlzsufoltságáról elterjedt híreket és érdeklődtünk, hogy e tekintetben van-e szükség valami rendkívüli intézkedésre:

Az idei évben, mint a tisztifőorvos jelentéseiből kiderül, valóban szokatlanul több a járványos beteg, mint máskor, úgy hogy a *Szent Lászlóban az utóbbi hónapokban úgyszólván állandóan 1200—1300 a beteglétszám.* Volt idő, amikor *egyedül skarlátos beteg 700 feküdt a kórházban.* A Szent László kórház azonban 1500 ágyas, a Fertőtlenítő Intézettel kapcsolatos karantén pavillonjai is kórházszerűen vannak berendezve, úgy hogy

mindenképpen fel vagyunk készülve még nagyobb beteglétszám befogadására is.

Erről azonban szerencsére szó sincs és veszedelmes lenne a közvéleményt bármilyen módon nyugtalanítani. A járványos megbetegedések száma a hideg idő beálltával rohamosan esik vissza és a régi esetek lefolyása is olyan enyhe volt, hogy a magas esetszám egyáltalában nem túlzott jelentőségű. Biztos, hogy a téli hónapok alatt újra a normálisra csökken a hevenyfertőző megbetegedések száma.

Szerdán befejezik az ügyrendek bizottsági tárgyalását

Az ügyrendek rövidesen a tanács és a közgyülés elé kerülnek

Az elnöki ügyosztály mellé rendelt szakbizottság az elmult héten hosszasan tárgyalta a *tanácsi és közgyűlési ügyrendeket,* amelyeknek szabályrendelet formájában történő megalkotását a fővárosi törvény írja elő. Az ügyrendek paragrafusait már részletesen ismertette a *Fővárosi Hirlap:* lényegében hozzáidomulnak a törvényben lefektetett elvekhez és elsősorban azt a gyakorlati célt tartják szem előtt, hogy

a közgyűlési és tanácsi tárgyalások rendje, beosztása és lehető gyorsítása ne ütközzön akadályokba.

A törvény által előírt rendelkezésekből következik, hogy az *ügyrendi tervezeten lényeges ujjításokat és változtatásokat* nem eszközöltek és csupán apróbb módosításokat végeztek. Az elnöki szakbizottság

szerdán folytatja az ügyrendek megvitatását

és minden valószínűség szerint befejezi tárgyalásait. A szabályrendelet *a törvényhatósági tanács útján már a legközelebbi közgyűlés napirendjére kerül.*

Már a kormány előtt fekszik a főváros költségvetése

A székesfőváros 1932. évi budgetjének összeállítása nehéz és körültekintő feladat volt. A közgyűlési vita befejezése után a pénzügyi osztály azonnal hozzálátott a végleges szöveg összeállításához és a jóváhagyott költségvetést rögtön kinyomtatták. A hitelesítési záradékkal ellátott költségvetést a közgyűlés határozata és a polgármester kísérő jelentése kíséretében, *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a napokban felterjesztette a belügyminiszterhez.

Mint ismeretes, a

költségvetés 171,408.765 pengő rendes és 9.910.934 pengő rendkívüli, összesen 181 millió 319.699 pengő kiadással, amivel szemben 181,197.980 P rendes, 122.04 P rendkívüli, összesen 181,320.020 P bevétellel, így 321 pengő felesleggel záródik.

A bevételek az önálló vagyonkezelésű intézmények rendkívüli hozzájárulásának és a közlekedési adó rendkívüli pótlékának törlése után: 155,764.651 pengő. Módosítások folytán a bevételek emelkedése 11,506.326 P, a közkórházak várható bevétele 14,049.043 P.

Az *önálló vagyonkezelésű* intézmények (üzemek) előirányzata 136,930.605 P kiadással és ugyanannyi bevétellel zárul.

A *részvénytársasági* formában működő üzemek budgetjében 58,725.644 pengő van feltüntetve úgy a bevételi, mint a kiadási oldalon.

A *községi pótadó* változatlanul 50%-os lesz.

A víz egységára köbméterenkint változatlanul 18 fillér, a gáz 20 fillér, a villany hektowattonként 5.4 fillér.

A polgármester felhatalmazást kapott, hogy a költségvetés keretein belül az egyes kiadási tételekre beállított összegeket, a szükséghez képest esetleg más hitelek fedezésére használhassa fel.

Az önálló közkórházi alapot likvidálták.

A kórházak bevételeit és kiadásait ezentúl a normális háztartási alap számolja el.

A jövő évben *kereken 25 millió pengő pótadóbevételre számít a főváros* az alapul szolgáló következő állami adóbevételek után:

Földadó	120.000 pengő,
Házadó	41,400.000 „
Társulati adó . . .	8,000.000 „
Összesen . . .	49,520.000 pengő.

Az utána szedhető 50%-os pótadó tehát 24,760.000 P; 240.000 P várható késedelmi kamatok fejében, kereken tehát 25,000.000 pengőre rúg a pótadó.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemű katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti-u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KÖSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda
SZEPESSY GYULA
okl. mérnök. Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

BRIXOL MÜVEK BUDAPEST
VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYÁRTÁSA
BUDAPEST, VI., LÁZÁR-U. 13 GYÁR: VII., GIZELLA-ÚT 53.
Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam, Roma, Bielsko, Timisiora, Vrsec. Telefonszám: Aut. 158-23

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen
bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó.
Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 326-95. VII., Vörösmarty-utca 2.

A súlyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy házbér gondjaitól szabaduljon!
Mindenki szerezhet kamatmentes és felmondhatatlan kölcsönnel családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Kész az elektromosáram alapdíjas tarifarevíziója

Nincs áremelés — A reform januárban életbelép

A székesfőváros költségvetése az Elektromos Művek áramának általános eladási árát hektowattóránként *változatlanul 5.4 fillérben állapította meg*, a jelek szerint azonban a jövő költségvetési év elszámolása mégsem ezen az alapon történik meg. Értesülésünk szerint a világítási ügyosztály máris előkészíti az elektromos áram tarifarevízióját, amely azonban még nem alakult ki teljesen. Egyelőre annyi tekinthető befejezettnek, hogy az előkészítés alatt lévő tervek *feltétlenül életbe léptetnek bizonyos árányosításokat*, amelyek elsősorban a már kísérletképpen bevezetett *alapdíjas tarifa általánosítását célozzák.*

Meg kell azonban állapítani, hogy

az új tarifamegállapítás semmiesetre sem lesz emelés,

sőt a mostani egységárral szemben látszólag jelentékeny mérséklést eredményez. Végeredményben azt akarja elérni, hogy

megszünjék az a kirívó helyzet, amely szerint, minden kereskedői elv megcsúfolásával, a nagyfogyasztók kedvezőtlenebb helyzetben legyenek, mint a kicsik.

Meg akarja könnyiteni az új rend az áramdíj-elszámolásokat is, véget vet a különböző áramdíjaknak, amelyek háztartási, ipari, reklámvilágítási, stb. differenciálódások folytán álltak elő.

Az alapdíjas tarifa bevezetése természetesen nem történhet meg egyik napról a másikra és a tarifarevíziót hosszadalmas és alapos előmunkálatok fogják előkészíteni. Ezeket a munkálatokat az Elektromos Művek és a XII. ügyosztály már meg is kezdték és úgy tervezik, hogy a

jövő év elején életbeléptetik az új arányosított elektromos tarifát.

Most folynak a számítások az *árammérő díjak bevezetésére* vonatkozóan is. Ebből másfél millió pengőt akar bevenni a főváros.

Illetékes helyen

érdeklődtünk, az elektromos áramdíj revíziója, az árammérő díj és az elektromos üzem egyéb aktuális kérdései iránt, amelyekről a *Fővárosi Hirlap* munkatársa a következőket tudta meg:

— A tervbevett áramdíj-revízió semmiképpen sem lesz tarifaemelés, nem is lehet, mert erre a közgyűlés nem adott felhatalmazást. Csupán arányosításról van szó és azt akarjuk elérni, hogy az alapdíjas-rendszer révén egyenlően oszoljanak meg a lakósság minden rétegére az Elektromos Művek fenntartási terhei. Talán jobban lehet népszerűen megértetni ezt a kérdést, ha a következő példával illusztrálom:

— Az Elektromos Művek szempontjából jobb fogyasztó az, akinek a lakásában, mondjuk, öt láng van felszerelve és ezt az öt lángot állandóan égeti, mint az, akinek a lakásában többszáz égőt szereltek fel, sokágu csillárokat, amelyeket azonban csak néha-néha gyujtanak meg.

Az alapdíjas tarifa tehát semmiképpen sem irányul a kisfogyasztók ellen,

akik lámpáikat, mint eddig is, rendszeresen használják. Az eddig végzett kalkulációk szerint az alapdíj havonként és berendezett hektowattonként cca 30—40 fillér lesz, míg az áram egységárát az eddigi 5.4 fillér helyett hektowattóránként 3.5 fillérrel fogják elszámolni.

Ezzel a módszerrel tarifaemelés nélkül eléri a főváros azt, hogy az áramhasználat jövedelmei lényegesen megnövekednek.

— A másik nagyjelentőségű ujítás az, hogy ebből a 3.5 filléres egységárból a nagyfogyasztók engedményt fognak kapni és

minél több áram fogy, arányosan annál olcsóbban kalkulálják a fogyasztónak

3.5 filléren alul is a hektowattóra egységárát. *Az árammérő díjakat január elsejétől vezeti be a főváros.* A díjat a használt óra nagyságához mérten állapítják meg. A használati díj *minimálisan 40 fillér lesz.* Ennyit számítanak fel egy 5 amperes óra után. A nagyobb mérő használati díja arányosan több lesz. *Ilyen címen másfél millió bevételi többletre számít a főváros.*

— Bizonyos, hogy ma mindenki rosszul jár, aki nagyot álmodik.

A főváros képének és idegenforgalmának óriási módon használt, amikor a Svábhegy koronájára építettem ezt az ékszert

és vállaltam azt a nehézséget, amibe — ma azt kell mondanom — belebuktam. Akkor ott állt a Liget- és a Park-szanatórium tehermentesen, azonkívül egy sarokbérház. Most mindez veszendőben van.

— Külföldi utazásaimon mindig rengeteg magyart láttam az előkelő szanatóriumokban, gondoltam, hogy a magyarok pártolni fogják az enyémet, amely minden tekintetben megállja a helyét a külföldiekkel szemben, arról nem is beszélve, hogy sok vonatkozásban még szebb is. Sajnos, csalódtam ebben az elgondolásomban, miután

Baden például még most is tele van magyarokkal,

méghozzá nagyrészt olyan fináne-kapacitásokkal, akiknek a mai deviza-korlátozásos időkben elsősorban lenne kötelességük itthon maradni és nem külföldre vinni a pénzt.

— Amikor megnyílt a Svábhegyi-szanatórium, megbámulták a magyarok, de megcsodálták azok a külföldiek is, akiket kihoztak.

Ez a szubalpin gyógyhely egyetlen a maga nemében.

Igy aztán nem gondoltam, hogy túlságos kockázat lesz, ha *a Belvárosi Takarékpénztártól és egy másik előkelő pénzintézettől felveszem azokat a jelzálog-kölcsönöket, amelyekből az építkezést fedeztem.* Akkoriban pláne arról beszéltek, hogy a konszolidált gazdasági viszonyok mellett a kölcsönöket rövidesen konvertálják alacsonyabb kamatláb mellett.

— Ennek épp a fordítottja történt, így tehát arra kértem a bankokat, hogy menjenek bele egy Stilhalte-szerű várakozásba, mert hiszen itt van a vagyon, semmit sem veszíthetnek. Végre is

ezek a szanatóriumok aranyat érnek, csak, legfeljebb, mint az aranyrudak, önmagukban, e pillanatban nem kamatoznak.

Egy-két év mulva úgyis minden megfordul és hiába állítanának az élére más vezetőt, nem hinném, hogy bárki is több szeretettel végezné munkáját, mint én, akinek álmaimból sarjadt kedves gyermekeim ezek az intézetek.

— *Momentán azonban zárgondnok alatt viszik az üzemet* és folyton az a veszedelem fenyeget, hogy elárvereztetik, ami azt jelenti, hogy nekem személy szerint elvész egész életem munkája. A két bank vezetőségén múlik, hogy ez a rombolás bekövetkezik-e vagy sem.

Félfüllel azt hallottam, hogy tüdőbeteg-szanatóriumnak, vagy szállodának akarják bérbeadni.

Nem való ez kérem annak, mert hiszen ez egy finom, üdülő-szanatórium, teljesen erre a célra berendezve. A bankok is kaptak mindenféle kötelezettségeikre halasztást, hát az Isten szerelmére, mért nem akarnak ők is halasztást adni, — fejezte be *Jakab* László főorvos ezt a tragikus interjut.

Veszendőben a Svábhegy koronájának ékszere: a szubalpin szanatórium

Tragikus interju Jakab László dr. igazgató-főorvossal ragyogó álmainak összeomlásáról

Bankember van a svábhegyi szanatóriumban, ami nem lenne csodálatos, ha gyógyulást keresne ott. Sajnos azonban, nem a bankember beteg, hanem a szanatórium és kétséges: vajjon a bankember oly biztosan meggyógyitja-e a szanatóriumot, mint ahogy a szanatórium gyógyitaná meg a bankembert. *Válságba jutott a svábhegyi szanatórium és a két anyaintézet is, a Park- és a Liget-szanatórium.* A válság közvetlen oka: a gazdasági válság. Közvetett oka pedig az, hogy Budapesten akadt egy merész álmodozó, aki megpróbálta elképzeléseit valóra váltani. *Jakab* László dr., a Park- és a Liget-Szanatórium igazgató-főorvosa, aki Budapest idegenforgalmának egyik lelkes apostola, elhatározta, hogy a Svábhegyre odavarázsol egy gyönyörü palotát, egy modern, európai nivóju üdülő-szanatóriumot, amelynek másai Bécs környékén ezrével vonzzák a gazdag ideigeneket, főleg a — magyarokat. Az álomnak és a nagyon is kézzel fogható realitásnak harmónikus megvalósulása volt a Svábhegyi szanatórium, amelynek terhei most rombadöntötték harmincöt esztendő: egy gazdag és tevékeny élet minden munkáját. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Jakab László dr. főorvost,

aki maga mondja el ábrándjai, ideáljai összeomlásának tragikus történetét:

— Először is hálásan megköszönöm a *Fővárosi Hirlap* főszerkesztőjének meleg érdeklődését, rokonszenvét és részvétét: nagy megpróbáltatásomban egyetlen vigasztalásom az, hogy a közvélemény rokonszenve mellettem áll. Elismerem, hogy manapság a bankok helyzete sem rózsás, de viszont nem mondhatok egyebet, minthogy várni, várni kell; az átmeneti bajokban nem szabad engedni, hogy veszendőbe menjenek helyrehozhatatlan kultúrális értékek.

Leukoplast
magyar gyártmány

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

MI A LEGDRÁGÁBB ?
MI A LEGOLCSÓBB ?

A LEGDRÁGÁBB
kincse Önnek — a szeme. Vigyázzon rá, mert a gyenge vagy káprázó világítás időelőtt tönkreteszi.

A LEGOLCSÓBB
a modern gyöngyfénylámpa. Annyiba se kerül, mint egy napi dohányzása. Amit lámpákra ma kiad, azt később szemüvegen és orvoson százszorosan megtakarítja. GONDOLKOZZÉK és összes izzólámpáit azonnal cserélje ki modern

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁKRA!

Megtiltotta a belügyminiszter Ujpestnek, hogy szemétlerakással fertőzze meg a székesfővárosi vízművek környékét

Néhány hónappal ezelőtt a *Fővárosi Hirlap* hívta fel feltünést keltő hiradásában az illetékesek figyelmét arra a veszedelemre, amely t székesfővárosi vízműveket Újpest város egyik meggondolatlan, vagy elhamarkodott intézkedése folytán veszélyeztette. Rákospalota és Újpest területén át folyik az úgynevezett *Szilas-patak*. A gyérvizü folyócska medre teljesen elhanyagolt, szabályozatlan, iszapos volt, bizonyos építkezéseknek is útjában állott, ezért Újpest képviselőtestülete elhatározta a meder áthelyezését, amit egyben a város legnagyobb közmunkájának is szánt. A meder áthelyezését azonban igen furcsa eszközökkel akarták végrehajtani. Az újpesti városházán úgy okoskodtak, hogy egy intézkedéssel kettős eredményt érnek el: nemcsak a patakot szabályozzák, hanem a régi patakárokban létesítik az új szemétlerakodó helyet. A fővárosnak ez ellen nem lett és nem is lehetett volna kifogása, ha történetesen a Szilas-patak medre nem a megyeri Vízművek és a kutakat övező védterület tószomszédságában húzódnék.

A patak helyén tervezett szeméttelep a legközvetlenebb veszedelmet jelentette volna a főváros vízellátása számára,

mert a talajba leszivárgó szemétlé könnyen megfertőzhette volna a közelben lévő összes vízvezetéki kutakat.

A Fővárosi Hirlap riadója után a főváros vezetősége nyomban a legenergikusabb lépéseket foganatosította és feliratban tiltakozott a belügyminiszternél, hogy arégi patakmederből szeméttelepet csináljanak. A belügyminisztérium elismerésreméltó gyorsasággal intézkedett. Azonnal megvizsgáltatta műszaki közegeivel a kérdéses ügyet, majd

Pest-vármegye útján megtiltotta Újpest városnak a furcsa mederszabályozást és a még furcsább szeméttelep létesítését.

A belügyminiszter intézkedését a főváros közönsége őszinte örömmel veheti tudomásul, mert ez lett volna a közelmúltban a második eset, amikor Újpest részéről veszélyben forgott a fővárosi Vízművek kútjainak tisztasága. Most már biztosra vehető, hogy a belügyminisztérium nem fog hozzájárulni annak a másik szerencsétlen tervnek megvalósításához sem, hogy a *Vízművek tószomszédságában zárt kikötőmedencét csináljanak az újpesti gyárak kedvéért és igy teljesen elposványosítsák azt a Duna-szakaszt, amelyből a megyeri kutak nagyrésze táplálkozik.*

Szó sem lehet róla, hogy a Műszerüzem benzinszállításra vállalkozzék

Közgazdasági körökben olyan hírek terjedtek el, hogy a főváros egyik intézményét: a *Műszerüzemet* bekapcsolják az ország benzinszükségletének ellátásába és általában az eddigi egyoldalú árpolitika letörésére. A tervet híresztelés szerint *Meleghy Imre és társai* készítették és a „jól informáltak" hangoztatták, hogy a Műszerüzem *Romániából nagymennyiségü benzint kaphatna bizományba.* Az elgondolás szerint

Budapest területén 30, az ország egyéb helyein 70 kettős kutat állítanának fel,

amelyeknek összköltsége ötszázezer pengőbe, a szétosztó telep berendezése pedig 200 ezer pengőbe kerülne. A fővárosnak még csak áldozatot sem kellene hoznia a 700 ezer pengő előteremtésével, mert az ajánlattevés szerint *kellő hazai tőke és garancia áll* e tekintetben rendelkezésre. Hogy a tőkét ki nyújtaná, azt az ajánlattevők egyelőre titokban tartják.

A benzin forgalombahozását a főváros megbízottja útján ellenőriztetné és a konjunkturális viszonyoknak megfelelően, csökkenő vagy növekvő ár alapján változtatná a benzin árusítását.

Az ajánlat elbírálásánál figyelembe kell venni, hogy az számos hézagot tartalmaz és olyan körülményeket mellőz, amelyek egyenesen elképzelhetetlenné teszik, hogy a fővárosnak ez az intézménye, amely a kórházakat műszerekkel látja el, egyúttal a magyarországi benzinszükséglet kielégítését is szolgálja. A Műszerüzemnek az első hallásra is fantasztikusnak tetsző üzleti vállalkozásáról kérdést intéztünk

Salamon Géza tanácsnokhoz,

a közkórházi és közegészségügyi osztály vezetőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Ninesen tudomásom ilyentermészetű ajánlatról: lehet, hogy a vállalkozók ilyesmire gondolnak, azonban *az ajánlatot illetékes helyen nem nyujtották be.*

Kizártnak tartom, hogy a Községi Műszerüzem ilyen természetű vállalkozásban részt vegyen,

mert hiszen tevékenységi köre körvonalazva van és ez merőben ellentétes az állitólagos ajánlatban felemlített tervekkel. A *Műszerüzem kifejlesztéséről, vagy annak más üzletágba való bekapcsolásáról szó sem lehet,* mert a törvényhatóság célkitűzése inkább az üzemek korlátozása, mint fejlesztése mellett nyilatkozott meg. Mindettől eltekintve

a Műszerüzem a közeljövőben bekövetkező alapvető változások előtt áll

és mint szorosan vett kórház-gazdasági intézmény fogja folytatni működését.

*

Úgy látszik, hogy a főváros égisze alatt létesítendő benzin import- és nagykereskedelmi vállalat csak az üzletemberek fantáziájában válik valósággá, mert amint látható: *illetékes helyen nem is foglalkoznak ezzel az ajánlattal.*

Erélyesen tiltakoznak a fővárosi nyugdíjasok az illetményredukció ellen

A nyugdíjak csökkentésére irányuló intézkedés megmozdulásra késztette a *Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesületét,* amely az elmúlt napokban *Almády* Géza ny. tanácsnok, elnök aláírásával terjedelmes fellebbezést küldött a polgármesternek. A nyugdíjas fővárosi alkalmazottak beadványban a számukra érthető elkeseredés hangján tiltakoznak illetményeik csökkentése ellen és talán ebből fakad az a kívánságuk, hogy *a polgármester tagadja meg a belügyminiszteri utasítás végrehajtását,* amely a főváros autonómiáját sérti, felborítván azt a törvényes jogviszonyt, amely a főváros mint munkaadó és alkalmazottai, mint munkavállalók között fennáll.

Meg kell állapitani azt a tényt, — hangzik az előterjesztés — hogy a fővárosi közalkalmazottak fizetésének és nyugdíjának leszállítása az 1931. évi 26. törvényben kivánt állami kiadások csökkentésére, az államháztartási egyensúly biztosítására, az állampénztár szanálására *befolyással nincsen,* mert a fővárosiaktól levont összegek nem az állampénztárba jutnak, hanem a törvény értelmében mint megtakarítások, a főváros pénztárában maradnak. *A fővárosnak pedig nem lehet érdeke, hogy az alkalmazottak legtöbbjét súlyos helyzetbe döntse.*

E jogviszonyból folyólag minden alkalmazottnak, ha kötelességét szabályszerüen teljesíti, törvényes szerzett joga van a törvényben vagy kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletben biztosított illetményeire, amelyet kölcsönös megegyezés, kárpótlás nélkül tőle akár egészben, akár részben megtagadni nem lehet. A fővárosi nyugdíjasoknak különös jogerőssége még az is, hogy a szabályrendeletben megállapitott nyugdíjuknak biztosítására évek hosszú során át a főváros pénztárába tetemes nyugdíjjárulékot fizettek be. Ezért

ha a főváros a nyugdíjakat le akarja szállítani, akkor új szabályrendeletet kell alkotnia,

amelyet azonban csak azokra oktrojálhat, akik az új szabályrendelet életbelépte után kerültek a fővárossal jogviszonyba.

A NyUFTE bízik abban, hogy amint annakidejében a főpolgármester és a polgármester nagyerélyü támogatásával sikerült a nyugdíjasok nagy részére a nyugdíjkülönbözet megadását kiharcolni, úgy most sikerülni fog a főpolgármester, a polgármester és a törvényhatóság tagjainak erős akciójával a kormányt a rendelet visszavonására rábirni.

Az előterjesztést a tiszti ügyészség jogi véleményének meghallgatása után

a törvényhatósági tanács fogja tárgyalni,

amelynek a közgyűlési határozatban foglalt felhívására különben is újból kell foglalkoznia az üggyel.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon diszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydiszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

BUDAPESTI HIRLAP
A LEGTARTALMASABB MAGYAR NAPILAP
Hangja ELŐKELŐ, hirszolgálata TÖKÉLETES

Az összes márkás hálózati **Rádiók 5.— P.** havi részlettől felfelé
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám.
Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
Acél irodabutorok
TELEFON: 282—47

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készit.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

Ujból életbelép a jutalmazási rendszer, ha megjavulnak a viszonyok

Ez évben nem folyósitják a félévi külön munkadijakat sem

A törvényhatósági tanács legutóbbi ülésén szóbakerült a fővárosi tisztviselők és alkalmazottak *karácsonyi segélyezésének* kérdése, amelyre *Sipőcz* Jenő polgármester azt a választ adta, hogy ebben az irányban kötelező igéretet nem helyezhet kilátásba. Hangoztatta a polgármester, hogy a főváros minden törekvése odairányul, hogy a rendes fizetések teljesítését pontosan végezhesse és a mai helyzetben nagyon kétséges ennek a szokásos évvégi jutalmazásnak a folyósítása. Ezzel kapcsolatban felmerül az a kérdés is, hogy

mi történik a külön munkadíjakkal,

amelyeket tudvalevőleg a nyáron beszüntettek és annak évenkénti két részletben való kifizetését helyezték kilátásba. A tisztviselőket oly közelről érintő kérdésről

az elnöki ügyosztályban

a következő felvilágositást kapta a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A polgármester úr válasza tökéletesen fedi azt az elhatározást, hogy a főváros vezetőségének minden szeretete és jóindulata sem teszi lehetővé az alkalmazottak karácsonyi jutalmazásának lehetőségét. Ez a tétel

az évi költségvetésben olyan hatalmas összeget reprezentált, hogy annak folyósítása elől a kényszerű elzárkózást kell alkalmazni

és bármennyire is keressük a lehetőségeket: *aligha van remény a karácsonyi jutalmak kifizetésére.* A különmunkadíjak beszüntetése után valóban az volt az elgondolás, hogy teljesített szolgálmányaik után az illetékes tisztviselőknek nyáron és az év végén egy-egy összegben utaljuk ki a megfelelő összegeket. Sajnos, ez évben erre sem kerül sor és így bele kell nyugodni abba, hogy ebben a szomorú időszakban külön karácsonyi juttatások nem fogják megörvendeztetni a főváros adminisztrációjának hűséges és szorgalmas munkatársait.

*

Közölték velünk azt is, hogy a karácsonyi segélyek és az évvégi jutalmak elmaradása *nem jelent véglegesen lerögzített állapotot,* mert a viszonyok javulása után a főváros újból megvalósítja ezt a régi, szinte rendszerré vált jó szokását.

Kisajátitási pör indul a vizművek fejlesztéséhez szükséges területek megszerzésére

A költségvetési vita során *Becsey* Antal komoly intéssel fordult a főváros vezetőségéhez. A közgyülés minden pártjának egyöntetü helyeslése mellett figyelmeztette a város vezetőségét, hogy a Vízművek fejlesztésének kérdésével a legkomolyabban foglalkozzék és a már évekkel ezelőtt sürgősnek megjelölt feladatot haladéktalanul hajtsa végre. Hisz a *káposztásmegyeri és a többi vízműveknél végrehajtott és folyamatban levő rekonstrukciós munkák révén egyetlen liter vízzel sem nyerünk többet, mint eddig,* csupán a technikai berendezés válik tökéletesebbé. Viszont a milliós metropólis vízellátását okvetlenül fokozni kell annál is inkább, mert több kút, sőt kútcsoport vizének elmangánosodása, megromlása folytán a régi vízszolgáltatási lehetőségek is rosszabbodtak.

A főváros közgyülése már egy évvel ezelőtt elfogadta az új vízműfejlesztési programot, amely először nagyobbszabásu volt, majd bizonyos redukción esett át, úgyhogy végül is a beruházó kölcsönből 18 millió pengőt szántak egy új budai vízmű megépítésére. A *Fővárosi Hirlap* nemrégiben rámutatott, *mennyire hibás pénzügyi politika volt, hogy ennek*

a 18 millió pengőnek túlnyomórészét más célokra használták fel,

bár a főváros nehéz pénzügyi helyzete mindenképpen igazolja a pénz máscélra történt fordítását. A helyzet azonban e pillanatban tagadhatatlanul az, hogy

a Vízművek részére a 18 millió pengőből alig egy millió pengő maradt,

ami elenyészően csekély a tervbevett feladatok megoldására.

Mivel azonban a főváros közönsége még a mai viszonyok között sem mondhat le a vízellátás biztonságát szolgáló fejlesztésekről,

Schara Béla főjegyzőhöz,

a világitási és vízvezeték ügyosztály vezetőjéhez fordultunk és megkérdeztük, milyen stádiumban van az új budai vízmü és mi a főváros vezetőségének szándéka, hogy kitüzött feladatának a legrövidebb időn belül megfelelhessen.

— Amennyire mostani szük pénzügyi kereteink megengedik, *máris gondoskodtunk a Vízmü fejlesztéséről.* A napokban készült el a megyeri parton az új kútcsoport.

27 kifogástalan minőségü és bővizü kutat furattunk,

amelyekkel máris lényegesen enyhitettük a helyzetet.

— Szigetmonostor határában, a Szentendreri szigeten teljesen befejeződtek az új budai vízmü leendő kútterületén a geológiai vizsgálatok, a próbafúrások és pontosan ki van jelölve mind a 80 új kút helye. Már a nyáron megkezdtük és közben befejeztük a budai Dunapart nyomófőcsövének a fektetését, amely a kiépitendő vízműtelepről szállítja majd a vizet a jobbparti hálózatba. A római part fölött,

Békásmegyer határában megvásárolta a főváros azt a területet, ahol a tervezett budai telep megépül.

A kútterületek megszerzése még mindig nem történhetett meg, mert az érdekelt szigetmonostori birtokosok túlzott követeléseket támasztanak. Mintegy 4—500 hold terjedelmü, most legelőnek szolgáló területről van szó. A gazdatulajdonosok, mintegy kétmillió pengőt kérnek földjeikért, ami azonban nevetséges követelés.

A reális becslés messze alatta áll a kért árnak és ezért a főváros kénytelen lesz a kisajátítás fegyveréhez nyulni.

A tiszti ügyészség már meg is tette ebben az irányban a szükséges lépéseket.

— A budai vízmü gépházának épitésére most irják ki a versenytárgyalást és arra törekszünk, hogy tavasszal megindulhasson az épitkezés is. *Az új budai vízmü úgy lesz megépitve, hogy kooperálhat a káposztásmegyerivel és a kettő ki fogja egészíteni egymást.* Ez annál is inkább keresztülvihető lesz, mert mindkét telep kútjai ugyanazon a sziget-területen lesznek és úgy a jobboldali, mint a baloldali vízműhöz egyaránt kiépitik a főcsövek lefektetésére szolgáló Dunaalatti tunnaleket. A főváros most arra törekszik, hogy a szigetmonostoriakkal minél előbb létrejöjjön a megegyezés, amire a kisajátítási törvény *a módot* megadja.

Érdeklődtünk a vízkutató munkák eredményéről, amelyek elvégzését a budai hegyekben a *Földtani Intézet* vállalta el.

— Régi terv, és műszaki elgondolás, hogy a főváros vízellátásának részben való biztosítására

fel kell kutatni a budai hegyvidékben rejlő és minden valószinüség szerint nagytömegü karsztvizeket.

Az idei közgyülés megfelelő összeget szavazott meg a kutatás céljaira. A Földtani Intézet tudósai tudomásom szerint a tavasz és a nyár folyamán dolgoztak is, a munka befejezését és a *tudományos vélemény elkészitését azonban erősen hátráltatta Böckh Hugó h. államtitkár, a Földtani Intézet igazgatójának hosszas betegsége, majd pedig a napokban bekövetkezett szomorú halála.* A professzor nagy ambicióval maga vette kezébe ennek a munkának irányitását, amely a bekövetkezett haláleset folytán most teljesen megakadt. *Hasonló a helyzet a tervezett pestkörnyéki gázkutatásnál is,* amelyet, úgy tudom, el sem kezdtek ezideig.

— Másik probléma, nem volna-e célszerű a Duna szürt vizét felhasználni a vízellátás céljaira, ami technikailag ma már megoldott probléma és lényegesen olcsóbb is, mint a fúrás, de ettől a megoldástól szakembereink egyrésze idegenkedik. A Vízművek igazgatósága mindentől függetlenül azért ezirányban is folytat kísérleteket és

üzemben van az a Dabeg-rendszerű készülék is,

amely több elmangánosodott kút vizét tisztítja. Igen biztatóan haladnak előre azok a kísérletek is, amelyeket a Vízművek mérnökei folytatnak a helyi viszonyoknak megfelelő új szűrőkészülék konstruálására.

A Filtex erélyesen visszautasítja a rosszindulatú híreszteléseket

A *Filtex* rt. ellen egy napilapban állandóan megjelenő tendenciózus híresztelésekkel szemben a Filtex rt. mindenekelőtt megállapítja, hogy az illető napilap ellen a Budapesti büntetőjárásbíróságnál nov. 23.-án a sajtótörvény 20. §-ába ütköző cselekmény miatt, a bűnvádi följelentést megtette. Célzatos híresztelések, amelyek munkáselbocsátásokra vonatkoznak, teljességgel légből kapottak és hamisak, ami pedig a bűnügyi eljárásra vonatkozó célzásokat illeti, azok a valóság meghamisításával, teljesen hamis színben tüntetik fel a tényeket.

A *Filtex* rt. megállapítja, hogy üzemei teljes kihasználással dolgoznak, legnagyobbrészt dupla szakmányban, úgy mint a multban. Sem hasonló támadások, sem bármely más oldalról bármely formában jövő próbálkozások nem voltak és nem lesznek alkalmasak arra, hogy a Filtex rt. üzletpolitikáját a legcsekélyebb mértékben is befolyásolják. A vállalat célja ma egyes-egyedül az, hogy munkásainak és tisztviselőinek kenyerét állandó módon biztositsa és hogy tisztességes üzletvezetés mellett, a jelen súlyos viszonyok között is példaadóan hasznos tagja legyen a magyar gazdasági életnek.

Az egyedüli fontos problémája az üzemnek épp-úgy, mint minden más külföldi nyersanyagra szoruló iparágnak, a Nemzeti Bank által való devizaellátásban van és ez a tényező fogja egyedül az üzemek további kihasználásának mértékét megszabni. Párhuzamosan hasonló támadásokkal egyes sajtóorganumok ujra meg ujra előhozakodnak egy régi üggyel, amelyre vonatkozólag a Filtex rt. a következőket állapítja meg:

A *Weissberger Testvérek* a cég terhére elkövetett, hatóságok által bebizonyított és általuk bevallott súlyos lopások és sikkasztások után, dacára a kiadott körözőlevélnek, megszöktek. Nyolc hónapig tartó szökésük után Délamerikából Bécsbe jöttek, ahol hamis név alatt jelentkezvén, őket a bécsi rendőrség a budapesti hatóságok megkeresésére, letartóztatta. Itt ujra irásban bevallották a cég kárára elkövetett közönséges bűncselekményeiket. Négy hónapig voltak letartóztatva, amely idő alatt családtagjaiknak, ügyvédjeiknek rimánkodó könyörgéseire, a *Filtex* rt. megkegyelmezett a bűnösöknek és miután a rendőrség az ellopott árúk egy töredékét visszaadta, a följelentést visszavonta és ilymódon szabadságukat visszaadta.

Amint a kegyelmi aktus következtében szabadlábra kerültek, a szökésüket szabadságnak, bűncselekményeiket pedig meg nem történteknek próbálták beállitani és egész csodálatos mesék kitalálásával, légből kapott feljelentésekkel próbálnak a r. t. vezetői ellen operálni. Ezt azután egyes sajtóorgánumok bizonyos céllal és nagy lármával próbálják a r. t. ellen kihasználni.

A hatóságok, amelyek az üggyel foglalkoznak, tisztán látnak, meg fogják tenni a szükséges lépéseket, de semmiesetre sem kíván a vállalat vezetősége egy, a hatóságok előtt fekvő ügyben, polémiákba bocsátkozni. Ezért nem reflektált a Filtex r. t. eddig ezekre a méltóságán aluli vádaskodásokra és a jövőben sem kíván erre az őt nem érdeklő ügyre kitérni.

A *Filtex* rt. úgy mint a multban, a jövőben is tisztán a hatóságok útján fog eljárni hasonló zsarolási és rágalmazási kísérletekkel szemben. Ezért tette már meg a multban a feljelentést egy az üggyel hasonló hangnemben foglalkozó textilszaklap ellen, épúgy, mint ahogy már fentebb említettük, a kérdéses napilap ellen is eljárt.

A *Filtex* rt. fenti megállapításain kívül állapittassék meg az, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett egy ilyen fontos és termelő faktor hasonló eszközökkel való támadása nemcsak teljesen céltalan, hanem bárhonnan eredjen is, árulás, amelyet a magyar gazdasági élet ellen követnek el.

Ezentúl az OTI az elsősegélynyújtás kórházi költségeit is megtéríti

A vonatkozó tárgyalások már a napokban kezdetét veszik

A kormány nemrégiben kiadott kórházi rendelete, majd a népjóléti minisztérium és a főváros között létrejött megegyezés módot ad, sőt felhatalmazza a fővárost arra, hogy a közkórházi ápolási díjat önmaga szabja meg. Egyben úgy intézkedik, hogy *az Országos Társadalombiztosító Intézettel is megállapodjék a munkáspénztári, illetve a biztosított betegek közkórházi ápolási díjának megállapítása dolgában.*

Az Országos Társadalombiztosító Intézet és a főváros között *a legközelebbi napokban kezdődnek meg ezek a tárgyalások.* A főváros vezetősége már megtette a kezdeményező lépéseket és közölte az OTI-val, hogy *külön bizottságra bízza a megállapodás szegszerkesztését.* Ebbe a bizottságba a főváros a maga részéről *Salamon* Géza közegészségügyi tanácsnokon *és Sebő* Béla főszámvevőn kívül még három tagot delegál, szóval összesen ötöt és valószínűen ugyanennyit küld ki a maga kebeléből az OTI is.

Az OTI és a főváros közös bizottsága pontos számításokat fog végezni és így állapítja meg a kiszabandó ápolási díj nagyságát. A főváros vezetősége reméli, hogy

a költségvetésben előirányzott 6 pengő 20 filléres ápolási díjat sikerül az OTI-val is elfogadtatni.

Ezt az összeget alapos megfontolás és pontos kalkulációk után engedélyezte a főváros törvényhatósági bizottsága, *az Országos Társadalombiztosító Intézet saját kórházaiban még ennél is magasabb ápolási díjat állapít meg.*

A másik kérdés, amiben az OTI-val meg kell egyezni, az elsősegélynyujtás költségeinek a megtérítése. A közkórházakba beszállított balesetes sérültek túlnyomó része — a tapasztalatok szerint — az Országos Társadalombiztosító Intézet tagjai közül kerül ki. *A közkórházak igazgatóorvosainak nemrégiben tartott értekezlete megállapította, hogy*

évente igen jelentős összeg terheli a főváros közönségét az elsősegélyben részesülő OTI-tagok ellátása következtében,

azok a gyógyászati eszközök, amelyekre súlyosabb balesetekben szükség lehet. A kórházi gyógykezelésből az OTI-nak is feltétlenül előnye van, mert a tag sokkal hamarább válik munkaképessé, ha közvetlenül a baleset megtörténte után szakszerű és alapos orvosi segítségben részesül. Előnyösebb a közkórházi elsősegély a Társadalombiztosítónak továbbá azért is, mert az 1927. évi 21. t.-c. 33. pontja is kimondja, hogy sürgős szükség esetében az intézet más magánorvos igénybevételéből származó költségeket is tartozik megtéríteni.

akik szívesebben keresik fel a közkórházakat, mert a kórházi felszerelés és berendezés nagyobb lehetőséget biztosít a gyors gyógyulásra, mint az orvos magánrendelőjében nyujtott segítség, ahol talán nem is állnak rendelkezésre

A főváros az említett tárgyalások során ezt a kérdést is dűlőre akarja vinni és

január elsejétől kezdve felszámítja a Társadalombiztosító Intézetnek az elsősegélyben részesített tagjai után a felmerülő orvosi, illetve kórházi költségeket.

Ezek az elsősegélynyujtási költségek sokszor igen számottevő összegre rúgnak, mert nem egyszer fordul elő olyan szomorú eset is, amikor például valakit égési sebektől borítva visznek be a kórházba. Ilyenkor a szerencsétlent tetőtől-talpig bepólyázzák, a kötszerek és gyógyszerek halmazát használják fel, úgy hogy egy ilyen elsősegély készkiadása 50—60 pengőre rúg és a főváros ebből egy fillért sem kap meg.

Miután a főváros részéről *abszolut méltányos követelések tisztázásáról van szó,* biztos, hogy az OTI részéről is ugyanez a méltányosság fog megnyilvánulni a közeli napokban kezdődő megbeszéléseken, amelyek előreláthatóan a *teljes megértés* jegyében folynak majd le.

Szombaton már autóbuszok szállítják az éjszakai utasokat Óbudára, Rákospalotára és Pesterzsébetre

A Beszkár beszünteti a költséges éjszakai sínautók járatását

Körülbelül két éve, hogy a közgyülésen elhangzott sürgető kívánságok nyomán a főváros elhatározta, a *közvetlen környék és Budapest közötti késő éjszakai forgalom rendszeresítését.* Feladat lefolytatására a BSzKRt kapott megbízást, ahol az éjszaka két és három óra között kialakuló forgalom lebonyolítására több sínautót rendeltek a Ganz-gyárban. A BSzKRt azért volt kénytelen ezt a megoldást választani, mert *az éjszakai órákban szünetel az áramszolgáltatás* és az üres kábelek alatt rendszerint ilyenkor végzik a vágány- és követeljavitási munkálatokat. Egyébként is súlyos költségeket emésztett volna fel ennek az éjszakai közlekedésnek villamoskocsikkal való ellátása, mert az egész hálózat részére áramot kellett volna szolgáltatni csak azért, hogy néhány kocsi közlekedését biztosíthassák.

Üzletileg ez a külön éjszakai járat nem vált be és annak ellenére, hogy úgy Rákospalota, mint Óbuda és Pesterzsébet irányába aránylag nagyszámú utas jelentkezett:

a járatok deficitet hoztak magukkal és a ráfizetés különösen az utóbbi félévben mutat nagyobb arányokat.

A felemelt viteldíjak sem ellensúlyozták a jelentős önköltségi árakat és a *BSzKRt már régebben előkészítette ennek a forgalmi rendszernek a likvidálását.*

Az éjszakai munkából hazaigyekvő utasok érdekében a beszüntetést nem hajtották végre, ellenben most a közlekedési ügyosztály intézkedésére az autóbusz veszi át a három irányba induló éjszakai külön forgalom lebonyolítását.

Az Autóbuszüzem a Berlini-térről indítja egy-egy kocsiját Óbuda, illetve Rákospalota felé, a pesterzsébeti autóbusz pedig az Üllői-út és a Nagykörút sarkától kezdi meg éjszakai szolgálatát.

Szombaton, december 12-én indul meg az autóbuszüzem különleges szolgálata, amely sokkal olcsóbb önköltséget jelent, mint amennyit a villamosvállalat előirányzott.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerűbbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV, Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és ipari r.-t.
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ-UTCA 11
TELEFONOK: J. 339-02, 351-99, 394-86
TRANSZMISSZIO-OSZTÁLY:
Teljes előtétek és közlőművek F & S preciziós golyóscsapágyakkal, Dick-balata-, Roland-gummi- és Inex-bőrszíjak, Crescent-szíjkapcsok
ALAKULT 1905-BEN

LUTZ
TELEFON: JÓZSEF 93-46
LAKKOK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN
Lutz Ede és társa
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T.
BUDAPEST VII. ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94
BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

VÁLLALKOZÁS

Sürgeti a kormány a fővárosi közszállítási szabályrendelet bemutatását

Az 1931. évi XXI. t.-c. az Iparfejlesztésről szóló törvény szerint a fővárosnak újjá és korszerűvé kell átalakítani a közszállítási szabályrendeletet. A szabályrendelet elkészítését a kormány már júniusi leiratában elrendelte a fővárosnál.

Azóta öt hónap telt el, de a szabályrendelet-tervezet még mindig nem került a kormány elé, sőt a városházán az illetékes fórumok még le sem tárgyalták. A közgazdasági ügyosztály ugyan már feldolgozta a tervezetet, figyelembe vette a megkérdezett nagyfogyasztó üzemek szakvéleményét, ennek dacára, szinte érthetetlen okból, a tervezet ott bujkál valahol a városházi adminisztráció labirintusában. Eddig egyetlen bizottság sem foglalkozott vele, így természetesen nem történt meg a felterjesztés sem.

A csigaszerű lassúság miatt

a kormány most szigorú leiratban megsürgette a közszállítási szabályrendelet elkészítését

és felhívta a fővárost, hogy az elfogadott rendeletet sürgősen mutassa be.

A sürgető leirat most érkezett le a városházára és a polgármester nyomban kiadta a közgazdasági ügyosztály vezetőjének, aki az utasításnak sürgősen eleget fog tenni.

Nincs pénz a Tölgyfa-utcai tüdőbeteg-diszpanzer berendezésére. A tudőbeteg-dispanzer hálózat kiépítése során a főváros két esztendővel ezelőtt ingatlant vásárolt a budai Tölgyfa-utcában, a II. kerületi goondozó-intézet elhelyezésére. Sokáig vitatkoztak azon, hogy az intézet csak diszpanzer legyen-e vagy pedig úgynevezett Egészség Háza, ahol elmebeteg, venereás-gondozó, házasságkötés előtti tanácsadó, esetleg anya- és csecsemővédo, végül védőnői otthon is létesült volna. Végül is úgy döntöttek, hogy a Tölgyfa-utcában csak tudőbeteg diszpanzer lesz, ahol lakást kap néhány családtalan gondozónő is. Tavaly kezdték el a kétemeletes épület építését, amely most már úgyszólván teljesen készen áll, *de a megnyitásról mégsem lehet szó, mert nincs pénz a felszerelésre.* A takarékossági bizottság tudvalevően *törölte* a költségvetésből az új diszpanzer berendezési költségét. Amint az új épületet átveszik, azonnal a tanács elé viszik az ügyet, *határozzon az épület sorsa felett.* Ha sehonnan sem lehet a költségeket előteremteni a diszpanzer megnyitására, arra az esetre felmerült, hogy *ide helyezik át az I. kerületi, Pauler-utcai diszpanzert,* amely tudvalevően bérházban van elhelyezve. Ennek papírformaszerűen annál kevésbé lenne akadálya, mert ugyanebben a kerületben, a Lenke úton épült egy másik gondozóintézet is. A Lenkei-úti és a Tölgyfa-utcai diszpanzerek között azonban olyan óriási a távolság, hogy a Vérmező és Délivasút körül levő hatalmas városrész szegénysorsu betegei csak igen körülményesen tudnák akár az egyiket, akár a másikat felkeresni. Egyébként is elképzelhetetlen, hogy a főváros adminisztrációja félmunkát végezzen, viszont a takarékossági bizottságnak sem lehetett célja, hogy szegénysorsu tüdőbetegek gyógyulási lehetőségeit elvonja, vagy megakadályozza.

Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Szent Rókus-kórház tatarozásánál szükséges mázolómunkákra pályáztak: Győri Antal 1545, Fischer és Hartmann 1850, Hodits Károly 2050, Liktor Ferenc 2162, Viola Lajos 2273, Leisen Adolf 2540, Kiszely Géza 2890, Márton Ferenc 2929, Steiner és Szimper 3105, Kollár József 3112 pengővel.

Versenytárgyalási megbízások

A múlt héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Föld- és kőművesmunkát a Soroksári-úti élelmiszernagyvásártelepen: Redner Jenő 18.934,
Cölöpözési munkát ugyanott: Szász Albert 2085,
Ácsmunkát ugyanott: Erti József és Fia 363,
Vasmunkát ugyanott: Vasgerendákat árusító rt. 1707,
Hőszigetelőmunkát ugyanott: Parafakőgyár 3960,
Bádogosmunkát ugyanott: Lakos Jenő 1161,
Szigetelőmunkát ugyanott: Posnanszky és Strelitz 608,
Műkőmunkát ugyanott: Melocco rt. 3782,
Asztalosmunkát ugyanott: Brichta József 2210,
Lakatosmunkát ugyanott: Fölkel István 851,
Mázolómunkát ugyanott: Szegő József 1043,
Üvegesmunkát ugyanott: Salfeter Ede 584,
Vízvezetéki és csatornázási munkát az óbudai elektromos transformátorháznál: Schuller József 9959, Piklin Emil 1826,
Kertrendezési munkát az Ihász-utcai iskolánál: Fővárosi Kertészképző Iskola 5514,
Kerítés kőművesmunkát a Németvölgyi-úti iskolánál: Mikle Károly és Árvay József 11.986,
Szigetelési munkát a Szegényház-téri templomnál: Péter Ernő 3892,
Föld-, kőműves- és elhelyezőmunkát a Tölgyfa-u. tüdőbeteggondozó intézetnél: Baligh Gyula 3256,
Villanyszerelési munkát a Bihari-úti szükséglakásoknál: Diószeghy Sándor 1977,
Ajtővédőfelszerelést a Szent István-kórháznál: Redő Ignác 3599 pengő vállalati áron.

Pesti kirakat

December

Ma igazán a pesti kirakatról kell beszélni. Nem — mint máskor — Budapest bűneiről és erényeiről, jó és rossz szokásairól, erkölcsi emelkedettségéről és mélypontjairól. Ma a téma tényleg a valóságos pesti kirakat, amelyben tegnap még krampuszok és virgácsok unatkoztak és áhitoztak a vevő után és amely ezekben a napokban ölti fel évenként egyszer, decemberben megjelenő káprázatos ruháját, pazar díszét.

December az a kirakatnak, ami a tavasz a fának, az ifjuság az embernek. A kirakat májusa: a december. Ami szép és jó a kereskedelem kincseskamráiban található, ilyenkor mind a kirakatba kerül és a december, a szeretet ünnepének közeledte az egész város gazdasági vérkeringését felfrissíti. Mint tavasszal a föld nedvei, úgy mozdul meg a pénz decemberben a város minden rétegében.

Ha aggódva tekintettünk eddig a jövőbe, annál fájdalmasabban nézünk ma, a máskor boldog decemberi napokban, a holnap elébe. Lesz-e decembere, lesz-e karácsonya az idén Budapest polgárságának, a gyermeknek, az asszonynak, a jövendőbelinek, az élet alkonyatán álló öregeknek? Lesz-e forgása az életnek, megmozdulása az utolsó, szorongó bankjegynek?

Az az érzésünk, hogy hinni kell a december erejében, az ünnep varázsában: a sivár bizonytalanság után csodák is eshetnek. Nehéz időkben, a megpróbáltatás napjaiban az emberi szivekben melegebben áramlik a vér, inkább egy taktusra dobbannak össze, mint máskor. A szeretet és az egymásrautaltság őszintébb megnyilatkozásokat vált ki. A decemberi heteknek az emberi szolidaritás tanuságtételét kell meghozniok. A szeretet ünnepének közelsége a szorongó napokban egymáshoz tereli az összetartozandó lelkeket.

A szeretet és figyelem az idei karácsonykor bizonyára jobban fog megnyilatkozni, mint máskor, amikor az emberek kevésbbé, lazábban érzik egymásrautaltságukat. Talán kevesebb pénzzel, de nagyobb akarattal indul meg az idén a karácsonyi vásár, mint egyébkor. Az utolsó garas is meg fog mozdulni, mert mindenki érzi, hogy hozzátartozójának, gyermekének, anyjának, feleségének, barátjának ma sokkal több szeretetre, melegségre, figyelemre van szüksége, mint bármikor máskor.

Ezért kell hinni az idei decemberben és ha balga optimizmus is, gondolni kell arra, hogy a gazdasági élet motorja ezekben a hetekben — ha szentimentális erők hatása alatt is, de — mindenesetre megmozdul. A mozgó motort pedig könnyebb mozgásban tartani, mint a befagyott erőket megindítani...

Amíg így elmélkedünk, szaporán öltözködnek a budapesti kirakatok, cicomázzák magukat és boldog reménykedéssel várják a vásárlókat. A válság, a küszködés megérteti az emberrel, hogy nem élhet ideálok és érzelmek nélkül. A mozdulatlan, elfásult lélek, a cinikus világmegvetés, a szolidaritástól való önző elzárkózás megakasztja az életet, reménytelenné teszi a jövendőt.

A gazdasági élet hatemezejét a hősi halottak százai borítják; de mi még emlékezünk, hogy a világháború alatt még a lövészárkok is fenyőgallyas örömünnepet ültek karácsonykor. Fájdalmasan, borúsan gyönyörű ünnepnapok voltak ezek, sajnos, most, immár másfél évtized után megint csak ilyen lövészárki karácsonyt remélhetünk. De várjuk a karácsonyt és tudjuk, hogy a halott életnek ezekben a napokban fel kell támadnia. Fel kell támadnia, mert életrekelti az emberi szolidaritás, az emberi szeretet diadalmas érzése.

Kertes új házban, napsütötte modern két- és háromszobás lakások, villamostól és autóbusztól két percnyire, rendkívül olcsón kiadók. Tábornok-u. 20.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2. ALAPITÁS ÉVE: 1895. TELEFON: AUT. 105-46.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KÖVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Előfizetésifelhívás

Január elsejére új előfizetést nyitunk a **Fővárosi Hirlapra,** *amely immár megkezdi pályafutásának, Budapest érdekeiért küzdő ernyedetlen munkájának harmadik évtizedét. Budapest polgárságáért, ennek a polgárságnak légeminensebb érdekeiért és jogaiért harcolunk tovább is azzal a lelkesedéssel és odaadással, amely húsz esztendőn át eredményt eredményre halmozott. A polgárság érdekeinek és jogainak voltunk és leszünk őrtállói a főváros közéletében, a kommunitás működésében és az egész magyar jövő fejlődésének kialakulásában.*

A zászló, amelyet követünk, védünk és győzelemre segítünk, az Egységes Községi Polgári Párté, amelynek hivatalos szócsöve a Fővárosi Hirlap.

Ez az a párt, amely demagógia-mentesen építi a magyar liberalizmus új sáncait, teremti meg az alkotó munka nyugodt atmoszféráját és lehetőségeit. Ez az a párt, amely — a **Fővárosi Hirlap** *régi programjának értelmében — a leghathatósabb polgár-védelmet fejleszti ki. Együtt küzdünk a nehéz és szegényes reményü időkben a böles takarékosság mellett is az élet lehetőségeit ápoló politikáért. Bő igéretek helyett szerény kenyeret akarunk kiharcolni Budapest minden polgárának és a becsületes, egységes, igazságos kritika eszközeivel akarjuk megvédeni Budapestet attól, hogy se a pazarlás, se az oktalan, az ijedt takarékosság temetővá süllyessze ezt a várost.*

Változás a főpolgármesteri hivatal tisztikarában. A főpolgármester titkári teendőit eddig *Flaxmayer* József dr .tanácsjegyző látta el, aki most a fogalmazási teendők ügykörét vette át. *Günther* Tivadar dr. főjegyző, a főpolgármesteri hivatal vezetője *Flaxmayer* József helyébe *Oszoly* Kálmán dr. fogalmazót osztotta be, aki az elmúlt napokban átvette új ügykörét.

Csütörtökön tanácsülés, jövő szerdán közgyülés. Karácsonyi szünet előtt még két ülést tart az autonómia. Csütörtökön tanácsülés lesz, sok apró folyóüggyel, jövő szerdán pedig közgyülést tart a törvényhatósági bizottság. Két fontosabb napirendi pontja lesz a közgyülésnek: a tisztviselők fizetési előlegtörlesztésének megkönnyítése és a Mentők rendkívüli segélye, a központi székház tatarozására. Több interpelláció és indítvány is lesz.

A polgármester rendeletére leállítottak újabb négy városi autót. *Sipőcz* Jenő polgármester már a takarékossági bizottság működésének megkezdése előtt életbeléptetett bizonyos intézkedéseket a fővárosi háztartás költségeinek csökkentésére és a fölösleges, vagy kényelmi célokat szolgáló kiadások megszüntetésére.

Ilyen volt annakidején a tanácsnoki autók üzemen kívül helyezése, úgyhogy hónapok óta csak a polgármesternek, az alpolgármestereknek, a tiszti-főorvosnak és a nagy közüzemek vezetőinek maradt meg a hivatalos gépkocsija és kívülök még néhány olyan autó maradt üzemben, amelyeket polgármesteri engedéllyel esetenként vehettek csak igénybe a főtisztviselők. A költségvetés tárgyalása alatt a városi autók hitelösszegét is restringálták és 80.000 pengővel csökkentették ezt a tételt. Jóllehet a fokozott költségredukció csak január elsején lép életbe, a polgármester már most intézkedett, hogy újabb négy városi autót állítsanak le.Egyidejüen utasitást adott aziránt is, hogy a központi garázs vezető mérnöke intézkedjék *a négy rendszám visszaadása iránt is,* mert a főváros nem akarja fizetni a használaton kívül helyezett gépkocsik adóját. Szó van egyébként arról, hogy a városháza garázsát is megszüntetik és a fuvartelep garázsában helyezik el a megmaradt néhány gépkocsit.

Házasság. *Dacsó* Bözsi, Dacsó Sándor és feleségének leánya, vasárnap délben polgári és egyházi házasságot kötött dr. *Weinmann* Istvánnal (Szeged).

Arany János dramatizált költeményei a studióban. *Romhányi* István, a székesfővárosi levéltár főtisztviselője, a jónevű iró december 13-án este 7.30-kor a rádióban felolvassa Arany János költeményeiből dramatizált három egyfelvonásosát. A darabokat *Kiss* Ferenc rendezi.

Százezer ingyen ebédet osztanak ki a kőbányai sörgyárak. Csendben, minden feltünés nélkül kapcsolódtak be *Horthy* Miklósnénak, a kormányzó feleségének áldásos akciójába a kőbányai sörgyárak: *százezer ingyen ebédet osztanak ki száz napon keresztül* mindazoknak, akik ezt a teljesen újszerű formájú támogatást igénybeveszik. Az akcióban háromszáz budapesti és környékbeli vendéglőt kapcsoltak be a sörgyárak olymódon, hogy az elöljáróságokon történt jelentkezés után „meghivót" kapnak a szegények a lakásukhoz legközelebb eső vendéglőbe, ahol minden feltünés és szégyenkezés nélkül elfogyaszthatják ebédjüket. A menü: *leves, főzelék hússal, kenyér és egy pohár sör.* A vendéglősöktől és a pincérektől némi áldozatot kíván az akció, mert a sörön kívül 60 fillért kapnak a sörgyáraktól, a pincérek pedig borravaló nélkül végzik a kiszolgálást. A sörgyárak megható és finoman kigondolt akciója sok szegény embert szabadit meg a mindennapi gondoktól.

Sós Artúr: A budapesti villamosvasutak jövedelmezősége. A BSZKRT jövedelmezőségét gyakran összehasonlítják a magánvasutak jövedelmezőségével, amelyekből oly helytelen és téves következtetéseket vontak le, hogy szükséges volt a megfelelő adatokat a szakemberek és a nyilvánosság elé tárni. *Sós* Artúr, a BSZKRT h. igazgatója nagyérdekességü tanulmányban foglalkozik ezzel a kérdéssel és kimutatja, hogy *a belső forgalomban a szakaszjegy kivételével a viteldijak ma 5 százalékkal, a távolsági forgalomban pedig 36—71 százalékkal olcsóbbak, mint a békeévekben.* A bevételek ma mégis lényegesen nagyobbak, a kiadások is megnövekedtek, mert a BSZKRT-nak lényegesen nagyobb összeggel kellett és kell dotálni a befektetési alapot. Ha a BSZKRT-nak mégis sikerült jövedelmezőségét a békenívónak megfelelő színvonalon biztositani, ez kétségtelen bizonyítéka a racionális gazdálkodásnak.

Franck-kávét végy...
a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Karácsonyi ajándékul
legalkalmasabb a Zimmermann Lipót és Fiai világhírü
TOKAJI
borai, melyek budapesti lerakatában, V., Dorottya-utca 12. (Telefon: 826—98) és minden jobb csemegeüzletben kaphatók.
Tokaji szamorodnit már ..... P 0·80
Tokaji aszut már ..... P 2·50-től
kezdve kitünő minőségben. — Karácsonyi kosarait P 12·50-től kezdve válogatott minőségü összeállitásban és díszes kivitelben szállit.

Tüzifa, szén, épitési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14 Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ
V., Deák Ferenc-utca 2.
*
VIGADÓ-KIOSZK
V. kerület, Vigadó-tér.
Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

Közúti gőz- és motorhengerelést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycim: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a Budapest-Lipótváros Lőportárdülői Árpádházi Boldog Margitról elnevezett római katolikus templom építésével kapcsolatosan szükséges műkőmunkákra. A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók. A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi december hó 7-től kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában. A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Möller István műegyetemi tanár (Maros-utca 3.) tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet alatti hivatalos helyiségében. Az ajánlatok **1932. évi január hó 4-én (hétfőn) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. Budapest, 1931. évi december hó 3-án.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános versenytárgyalást hirdetek a Budapest-Lipótváros Lőportárdülői Árpádházi Boldog Margitról elnevezett római katolikus templom építésével kapcsolatosan szükséges rabitzmunkákra. A bánatpénz tekintetében a fennebb említett „Hivatalos hirdetések" rendelkezései az irányadók. A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.50 pengőért kaphatók 1931. évi december hó 7-től kezdve naponta délelőtt 12—2 órák között a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában. A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Möller István műegyetemi tanár (Maros-u. 3.) tervező műépítésznél vagy az előadónál a Központi városháza III. emeleti hivatalos helyiségében. Az ajánlatok **1932. évi január hó 4-én (hétfőn) d. e. ½11 óráig** a polgármesteri XIII. (magasépítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. Budapest, 1931. évi december hó 3-án.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.
Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306—29.

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZ-ÉPÍTŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat építtet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágosítás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J. 329-89

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **GIPSZET ÁRUSÍTÓ R.-T.**
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycím: GIPSZ, Budapest.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS VÍZ GÁZ
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 306—97.

Mester és Kiss okl. építész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—81. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Terézkörút 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 19. Tel.: J. 351-50

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhívó: József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyítések

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és műszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY
KARTELEN KIVÜL Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Csanádi-utca 5.
TELEFON: 901-24

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Főthi-út 25. Telefon 913-12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállít kavicsot, homokot, követ, téglát, széncsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, lányfürdők és egyéb gyógylényezők.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Bajza-utca 30. sz.
Telefonok: Aut. 290—78 és 296—51.

BAUER ÉS RÁCZ
Uj és használt zsákok
Ponyvák, zsinegáruk
Zsák- és ponyvakölcsönzés
Tel.: Aut. 173-47. Budapest, V., Csáky-utca 16. sz.

Szigetelő- és Asfaltipar
Fried Miksa okl mérnök
Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942-58.
Gyártmányok: Szigetelőlemez, fedéllemez. — Munkakivitelezés: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás.
Hidegen kenhető tetőmázok: asfaltból, gummiból, kiöntő asfalt, asfalt coulé.

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felaprítva és hasábban, belföldi és orosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Lásd: 4. oldalt

Huszadik évfolyam | Budapest, 1931 december 16. | 50. szám

FŐVÁROSI HÍRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

Közélelmezési politika

Egy deputáció, amelyet nem fogadtak a városházán, eszünkbe juttatja a közélelmezési politikát. Budapest székesfőváros közélelmezési politikáját, amely — bevalljuk — csak ilyen kínos eset révén juthat az eszünkbe. Nekünk az a véleményünk — és ezt a régi tiszteletreméltó, bölcs idők tapasztalatai érlelték meg bennünk, — hogy válságos időkben a városmentés munkájának legeslegelső eszközei közé tartozik a tökéletes, a széles néprétegek szempontjait szolgáló közélelmezési politika. Budapest ragyogó eredményeket produkált igen szomorú időkben ezen a téren. Csak kettőt említünk: a *Községi Élelmiszerüzem megteremtését*, amely ma is *egyetlen* árszabályozó instrumentumunk és *Folkusházy* Lajos mesterművét, *a háborús közélelmezést*, amelyről akkor irigykedő csodálattal írt vezércikket Közép-Európa egyik legnagyobb sajtóorgánuma: a *Frankfurter Zeitung*.

Ebből a nagyvonalú, európai hírű közélelmezési politikából — a „nagy idők tanuja"-ként — nem maradt meg más, csak *Vajna* tanácsnok úr, aki a városházi hadseregben Folkusházy paragrafus-osztagánál szolgált és igen becsületesen elvégezte a napi munkáját. Ezt a kötelességét ma is tiszteletreméltó módon teljesíti, de a régi nagyvonalú, invenciózus közélelmezési politikának, amelyre *soha olyan nagy szükség nem volt, mint ma*, nyomára sem tudunk bukkanni. Hogy több a búzánk, mint amit el tudunk adni, hogy több az állatunk, mint amennyire vevőnk akad, ez nem jelenti, hogy ölbetett kézzel lehetne nézni a megcsonkított fizetésű fogyasztók vásárcsarnoki küzdelmeit, hogy ne akadna tennivalója a talpraesett közélelmezési politikának.

Hogy félre ne lehessen bennünket érteni, a gyengébbek kedvéért azonnal kijelentjük, hogy a bölcs közélelmezési politika alapelvének az élelmicikkek *olcsóbbá* és *nem drágábbá* tételét tartjuk. Egyszóval *fordítottját annak, ami most történik.* Mert olcsóbbá lehet-e tenni az élelmiszereket azáltal, ha a Garai-téri új vásártéren *a helybéreket* a közélelmezési nagy idők tanuja, *Vajna* tanácsnok, *hét-, nyolcszáz-százalékkal felemeli?* Ez pedig olyan szilárd elhatározása a tanácsnok úrnak, hogy még a piaci árusok, Budapest régi, becsületes adózóinak küldöttségét sem volt hajlandó fogadni. Pedig ezek a szegény emberek a saját bőrükön tanulták meg a helyes közélelmezési politika alapelveit, amelyeket a budapesti városházán elfelejtettek és amelyek szerint minden fillért, amellyel az élelmiszernek a fogyasztóhoz való juttatását megterhelik, végeredményben a fogyasztó fizet meg, közben pedig elpusztul a piaci árus, a kitűnő adóalany, mert elfogy a fogyasztó.

Mi tudjuk és a piaci árusok is tudják, hogy az új piac megépítése pénzbe kerül, de a belefektetett tőkét nem lehet a tűzvész pusztításának gyorsaságával behajtani. Főleg nem lehet ma, amikor ezzel csak azt az eredményt lehet elérni, hogy világcsúfjára mesterségesen élelmiszerdrágaságot teremtenek Budapesten, az élelmiszer-túlprodukciójától megszabadulni nem tudó Magyarország fővárosában.

Az élelmiszereknek a közönséghez való közvetítését egyetlen fillérrel sem szabad megdrágítani, mert ezen a réven feltétlenül növelni fogja a főváros az általános drágulást. Éppen ellenkező a feladata a helyes közélelmezési politikának: az élelmiszerek árának minden eszközzel való leverése, hogy ezen az úton tovább lehessen küzdeni az általános olcsóbbodás érdekében. Parancsoló követelés Budapest lakosságának érdekében, hogy a főváros erőteljes árcsökkentő politikával álljon elő. Budapest közélelmezését még akkor is olcsóbbá kell tenni, az élelmiszerárakat még akkor is le kell verni, *ha ennek érdekében a vásárcsarnokok igazgatósága is áldozatul esne.* Velünk együtt vallja Budapest minden polgára, hogy e nélkül a hivatalos szerv nélkül igazán boldogan és — ami a legfontosabb — olcsóbban tudnánk élni. A csarnokokat amúgy is a kerületi elöljáróságok ellenőrzik és a karmesteri pálcát nyugodt kényelemmel kezelhetné maga a közélelmezési ügyosztály, *semmi szükség sincs a vásárcsarnoki direkció drága apparátusának közbeiktatására.*

Itt kellene kezdeni az egészséges közélelmezési politikát, nem pedig a piaci árusok és rajtuk át a fogyasztók megnyomorításán. Valamit mindenesetre tenni kell, mert lassanként nemcsak Frankfurt, hanem az egész világ vezércikket fog írni (nem olyat, mint akkor!) Budapest közélelmezési politikájáról, mint elriasztó példáról.

Önálló vagyonkezelésű hatósági üzem lesz a BSzKRT-ból

Érdekes argumentumokkal megokolt előterjesztésben sürgeti a polgármester a részvénytársasági forma megszüntetését

Lapunk más helyén foglalkozunk *Sipőcz* Jenő polgármester előterjesztésével, amely a Beszkárt és az Autobusz-üzem egységes vezetés alá helyezéséről szól. Várospolitikai és közgazdasági körökben bizonyára nagy érdeklődéssel fogadják a csütörtöki tanácsülés napirendjének másik kiemelkedő pontját: *a Beszkárt üzemviteli formájának megváltoztatását.* A polgármester javaslata errevonatkozólag a következő megállapításokat tartalmazza:

Miért kellett az R.-T. forma?

— A megváltott közúti vasutak kezelési formájának megválasztásánál a közgyűlés biztosítani kívánta azokat az előfeltételeket, amelyek mind *közlekedés politikai*, mind *pénzügyi* szempontból mellőzhetetlenül szükségeseknek látszottak. Különösen fontosnak mutatkozott a kereskedelmi élet kívánalmaihoz rugékonyan alkalmazkodó gyors ügyvitel lehetőségének megteremtése mellett *a vállalat üzletkörének kifejlesztése céljából*, előreláthatólag szükséglendő beruházóösszegekre való tekintettel

a hitelképesség minél nagyobb fokának elérése.

— Mivel pedig ezek az előfeltételek a vasútüzemnek tiszta községi kezelésbe vétele mellett nem látszottak kielégítően biztosítottaknak, a vállalat ügyviteli formájául a *részvénytársasági forma* fogadtatott el. A közgyűlésnek ez az elhatározása nem csekély mértékben arra az európaszerte szinte egységesen kialakult közhangulatra vezetendő vissza, amely az üzemek saját kezelésével szemben

a háború utáni években folytatott erős propagandának

eredményeként keletkezett.

— Azt a körülményt, hogy a községi üzemek — szociálpolitikai szempontok miatt — a tarifaemelések terén nem tarthattak lépést az általános áremelkedésekkel és ennek folytán

súlyos anyagi nehézségek közé kerültek,

a községi kezelés ellenzői úgy állították be, mintha ez *a községi kezelés csődjét jelentené* és sikerült is majdnem mindenütt olyan közhangulatot teremteniök, amely szinte parancsolólag követelte a községi üzemeknek a saját kezelésből való kiadását. A támadások középpontjában *a községi közúti vasutak* állottak, amelyeket szívesen emlegettek a községi kezelés által tönkretett üzemek tipikus példájaként.

— Csakhamar nyilvánvalóvá vált a külföldön is, hogy a községtől való függetlenítés jegyében született és a korszellem követelményeivel megokolt ennek a favorizált rendszernek, valamint

a részvénytársasági formának nincs más előnye, mint az, hogy az üzem vezetése a bürokratikus akadályoktól mentesíttetik.

— Jóformán teljes önállósággal felruházva, *lassankint és észrevétlenül majdnem teljesen lovetik az őket a községhez fűző, amúgy is laza kapcsolatokat és több-kevesebb idő alatt a községtől teljesen függetlenített, mondhatnánk ahhoz idegen, a maguk külön életét élő,*

saját öncélúságuk tudatától áthatott organizmusokkal alakulnak át,

amelyek már sokkal kevésbbé fogékonyak a vele szemben közérdekből támasztott társadalomgazdasági kívánalmak iránt.

— Mivel pedig az a szoros összefüggés, amely a monopolisztikus üzemek és az általános közigazgatási célok közt a lakosság legfontosabb érdekeinek minél sikeresebb kielégítése tekintetében fennáll, elmellőzhetetlenül szükségessé teszi, hogy az ilyen üzemek helyes kereskedelmi szellemű ügyvitelének biztosítása mellett

az üzem vezetésében döntő súlyra tegyenek szert azok a tényezők, amelyek ennek az összefüggésnek felismerésére leginkább hivatottak,

vagyis *az autonómia szervei*, nem szenved kétséget, hogy a monopolisztikus üzemek legalkalmasabb kezelési formájául a legújabban kialakult községpolitikai felfogás szerint *ismét azt a formát kell tekinteni, amely mellett az említett követelmények a legteljesebben megvalósíthatók, vagyis a saját kezelésű községi üzem formáját.*

Meglazult a BSzKRT és az autonómia kapcsolata

— Ha azt tesszük vizsgálat tárgyává, hogy a fentiekben előadott általános megállapítások vonatkozsaiban hogyan alakult ki a fővárosnak és az általa részvénytársasági formában életrehívott közlekedési vállalatnak viszonya, a legtárgyilagosabb elbírálás mellett is le kell szögeznünk azt a tényt, hogy

a BSzKRT-nak is az autonómiához való kapcsolata meglazult.

Olyannyira meglazult, hogy szükségesnek látszik felvetnünk azt a kérdést, hogy ennek a vállalatnak mostani ügyviteli formájában való fenntartását megokolttá teszik-e ma is azok a speciális körülmények, amelyek — az előbb említett általános szempontokon felül az ügyviteli forma kiválasztásánál bizonyos jelentőséggel bírtak. Az előbbiekben ugyanis utaltunk arra, hogy azok a szempontok, amelyek annakidején ennek a községi vállalatnak részvénytársasági formában való megalakítását eredményezték, éppúgy, mint ebben az időben egész Európában, *itt is a községtől való függetlenítésben vélték feltalálni a vállalat sikeres működésének alapfeltételét.*

Nincs szükség tovább a részvénytársasági formára

— Nem szenved kétséget, hogy a részvénytársasági formához való ragaszkodást az annak megválasztásakor felmerült *pénzügyi szempontok tulajdonképpen nem teszik szükségessé.* Ha pénzügyi okok nem teszik okvetlenl szükségessé a részvénytársasági forma fenntartását, tegyük vizsgálat tárgyává azt az előnyt, amelyet ez a forma a kereskedelmi élet megkívánta gyors alkalmazkodó lehetőség által nyujt. Kétségtelen — és ez volt mindenkor a részvénytársasági forma ajánlóinak legerősebb érve, — hogy ebben a formában folytatott üzletvitelnek megvan az a kétségtelen előnye, hogy az ügyek intézése a kereskedelmi életben olyannyira fontos *rugékonysággal és gyorsasággal* történhetik.

— Azonban ez a lehetőség nem mondható olyan előnynek, amelyet kizárólag a részvénytársasági forma mellett lehet elérni, mert hiszen

a főváros egyéb, saját kezelésében lévő nagyvállalatainak ebből a szempontból is kielégítő működése bizonyítja,

hogy a kereskedelmi életnek ezen követelményét *megfelelő üzemi szabályzat* mellett biztosítani lehet nem részvénytársasági alakban folytatott üzletvitel mellett is.

— Az előadottakból megállapíthatónak tartom, hogy

a BSzKRT részvénytársasági formájának fenntartását sem pénzügyi, sem általános kereskedelmi szempontok nem teszik megtámadhatatlanná,

hogy alkalmazásával szemben egyéb, rendkívül nagy súllyal latbaeső kívánalmaktól ne lehetne fenntartását függővé tenni. Az a kívánalom, amelyre itt célzok, *a törvényhatósággal való szorosabb kapcsolat*, ami azonban különösen az új fővárosi törvény rendelkezéseinél fogva, a részvénytársasági forma mellett, véleményem szerint nem látszik biztosíthatónak.

— Mint már általánosságban említettem, megállapítható, hogy *a teljesen önállósított községi vállalatoknak a községhez való tartozása bizonyos idő múlva elhalványul* és azok a kapcsolatok, amelyek a község és a vállalat közti összefüggést közérdekből biztosítani hivatva vannak, idővel jóformán csak jelképessé válnak. Ugyanezek a jelenségek tapasztalhatók a BSzKRT működése körül is. A BSzKRT részvénytársasági formában folytatott ügyvitelébe ugyanis

sem az autonómia, sem a közigazgatás szervei nem nyernek elég mély bepillantást és működésére nem gyakorolhatnak kellő befolyást.

Pedig az egyéni felelősségnek az új törvény által életrehívott fokozott kiemelése múlhatatlanul szükségessé teszi, hogy ennek az elvnek kidomborodása mellett az ezzel természetszerűleg együttjáró jogok, tehát az adott esetben a nagy szociális és gazdasági jelentőségű közlekedési vállalat ügyvitelének ellenőrzésére és felügyeletére irányuló jogok is, erőteljesebben érvényesüljenek. Nem kevésbbé fontos az is, hogy a törvényhatósággal való szorosabb kapcsolat és az ügyvitelre való befolyás révén

a vállalat vezetésében a takarékossági elv megkövetelte rendszabályok alkalmazása

minden melléktekintet nélkül keresztülvihető legyen.

Önálló vagyonkezelésű hatósági üzem.

— Ezeket a kívánalmakat az autonómia számtalanszor hangoztatta. *A főváros törvényhatósága nem mondhat le arról, hogy a főváros lakosságának vitális érdekeire kihatással biró közlekedési vállalat ne legyen egyszersmind az autonómia legjobb belátástól sugalmazott akaratelhatározásának kifejezője.* A körülmények azt a felfogást látszanak igazolni, hogy a BSzKRT mai ügyviteli formájának fenntartása mellett a vállalatnak a törvényhatósággal való szorosabb kapcsolata és a fentiekben körvonalazott *összefüggése nem teremthető meg.*

— Ezért tehát a főváros lakosságának életbevágó érdekeire való tekintettel, mely érdekek szem előtt tartása és szolgálata a főváros törvényhatóságának mindenkor legfőbb célját képezte és képezi,

szükségesnek tartom, hogy a BSzKRT részvénytársasági formájának megszüntetése mellett — a székesfőváros többi nagyüzemeihez hasonlóan — önálló vagyonkezelésű fővárosi üzemmé, bejegyzett egyéni céggé alakuljon át.

Tekintettel az ügyviteli forma megváltoztatásával kapcsolatban felmerülő pénzügyi, jogi, valamint általános igazgatási szempontból előkészítést igénylő kérdésekre, ez alkalommal az ügyviteli forma megváltoztatását csak *elvileg tartom kimondandónak, a gyakorlati keresztülvitel későbbi intézkedések* tárgya lessz. Azon a feltétlenül elsőrendű fontosságú előnyön kívül, hogy a saját kezelésben lévő üzem az autonómia és a közigazgatás szerveinek a legközvetlenebb rendelkezése, ellenőrzése és felügyelete alatt áll, ez az ügyviteli formája még azt az előnyt is biztosítja, hogy *a vállalat adókötelezettsége kisebb mértékű lesz*, mert a saját kezelésben lévő üzem a befektetett kölcsönösszeg visszafizetésére köteleztetvén, évi nyereségösszegét az annuitásos törlesztési összegek erejéig csökkentheti, aminek következménye pedig az adónak a csökkentése lesz.

— Az a körülmény, hogy a BSzKRT jelentőségben az Autóbuszüzem beolvasztása által igen sokat nyer és az a lehetőség, hogy a beolvasztás módot nyujt az egységes közlekedéspolitikai tervek kialakítására és megvalósítására, egyszersmind

döntő fontosságú érv a BSzKRT saját kelésű fővárosi üzemmé való átalakítása tekintetében

abból a szempontból, hogy a főváros egész közlekedését magába egyesítő ennek a hatalmas vállalatnak az irányítására az autonómia legyen hivatott.

*

Az üzemesítés részletes keresztülvitelére a polgármester annakidején külön javaslatot fog a közgyülés elé terjeszteni.

Leukoplast
magyar gyártmány

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14 Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

Elkészült a státusrendező bizottság javaslata a létszám megállapításáról, a nyugdíjasok alkalmazásáról és az érvényben levő szerződésekről

Az új fővárosi törvény értelmében az összes szabályrendeleteket át kell vizsgálni és a törvényt életbeléptetésétől számított egy éven belül a törvény rendelkezéseivel összhangba hozni. Ez indította a közgyülést arra, hogy *szükebbkörü bizottságot* küldjön ki a státusrendezési, az álláshalmozási és a szerződések revíziójával kapcsolatos ügyekre. A státusrendező bizottság tagjai: *Bódy* Tivadar, *Csilléry* András, *Láng* Lajos, *Usetty* Béla és *Lázár* Ferenc permanens üléseken foglalkoztak a közigazgatási és tanszemélyzet létszámrendezésének előkészítésével és most elkészült jelentésüket a törvényhatósági tanács csütörtöki ülése elé terjesztik. A bizottság munkájának eredményéről

Usetty Béla dr.

országgyülési képviselő a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A törvényhatóági tanács csütörtöki ülésén valószínüleg felkéri a polgármestert, hogy a meglévő szabályrendeletek módosítására vonatkozó javaslatait készítse el. Tudni kell azonban, hogy ezeknek a szabályrendeleteknek életbeléptetése *hosszabb időt vesz igénybe* és ezért addig is, amíg az igazgatási szervezetet és annak személyi szükségletét véglegesen megállapítják: *az időközben megüresedő állások betöltését függőben kell tartani.* Ez alól csak az oktatói és a kórházi orvosi személyzettel lehet kivételt tenni, azonban ilyen esetben is alkalmazi kell az ideiglenes foglalkoztatás rendszeresítését.

— Az *álláshalmozásokat* úgy a törvényesség, mint a szociális és a főváros pénzügyi érdekeinek szempontjából tüzetesen megvizsgáltuk, de figyelembevettük azoknak helyzetét is, akik a fővárostól, vagy más közhatóságtól élvezett nyugdíjukon felül külön javadalmazásban részesülnek. A törvényesség szempontjából vizsgálva a kérdést, utalunk a fővárosi törvény 63. szakaszára, amelynek értelmében

székesfővárosi nyugdíjas tisztviselőt alkalmazni nem lehet.

Ez alól *kivételesen*, vagy egyes rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben a tanács a belügyminiszter jóváhagyása mellett tehet kivételt. Kívánatosnak tartjuk ezzel kapcsolatban, hogy illetményeik egységes elvek szerint szabályoztassanak. Úgy véljük, hogy e szempontoknak érvényesülése leginkább úgy biztosítható, ha *eddig élvezett nyugdíjaik, valamint aktív illetményeik mérve tekintetében méltányos értékhatárt állapítunk meg.* Éppen ezért azt javasoljuk, hogy

az alapul veendő nyugdíj összege az altiszteknél, vagy ezekkel egyenlő megítélés alá eső alkalmazottaknál legfeljebb havi 200 pengőben, középfokú hivatalnokoknál 400 pengőben, főiskolai képesítésű, vagy vezető állásban lévő főtisztviselőknél 600 pengőben állapíttassék meg,

amely összegen felül tényleges alkalmazásuk után élvezett mindennemű javadalmazás fejében *nyugdíjuknak legfeljebb ötven százalékát kaphatják.* Ilyenformán *az összilletmény* az altiszteknél 300 pengőt, a középfokú hivatalnokoknál 600 pengőt, a vezető állásban lévő tisztviselőknél a 900 pengőt nem haladhatja meg. *Kívánatosnak tartja a bizottság, hogy ezzel a javaslattal ellentétben álló alkalmazásokat a legrövidebb időn belül meg kell szüntetni.*

— Elvi okokból

kifogásoljuk a szerződéses alkalmazásokat, mert a szerződéseket az arra illetékes tényezők a közgyülés elkerülésével kötötték meg.

Igaz ugyan, hogy a szerződésben biztosított javadalmazásokat a közgyülés a költségvetések megállapítása alkalmával megszavazta és ezzel a szerződéseket mintegy *utólagosan tudomásulvette*, mégis ezeknek a szerződéseknek keletkezését teljesen szabályszerűeknek nem tekinthetjük. Ez okból *a szerződéseket fel kell mondani*, tekintettel azonban arra, hogy ez nyomban nem történhetik meg: javasoljuk, hogy megfelelő állásokat szervezzenek, ahol pedig állás szervezésére szükség nincsen, ott *a szerződés időtartamának lejártával megújításról szó sem lehet.*

*

A bizottság ezt a javaslatot egyhangulag hozta, éles vita csupán a szerződéses alkalmazottakra vonatkozó tételnél alakult ki, amely ellen *Lázár Ferenc különvéleményt jelentett be.*

Három-négy évre tervezik a Boráros-téri Dunahíd építését

A fővárosé az érdem, hogy a nagy munkálatok pénzügyi fedezetét biztosította

A vállalkozási tevékenység mai visszaesettségében általános örömet keltett az a hivatalos bejelentés, hogy *a kormány a jövő évben megindítja a Boráros-téri híd építkezését.* Az erre vonatkozó tárgyalásokat a főváros részéről *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Sipőcz* Jenő polgármester és *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok folytatták le, mert *az egész építkezés fundamentumát egyelőre a főváros hozzájárulása fogja biztosítani.* Budapest áldozatkészségét mértékadó helyen *nagy megelégedéssel* vették tudomásul, és elismerésüket nyilvánították azért, hogy a főváros a mai nehéz időkben is mindent elkövet az általános gazdasági válság enyhítésére.

A hídépítéssel kapcsolatban a fővárosra háramló szolgáltatásokról intéztünk kérdést

Lamotte Károly dr. pénzügyi tanácsnokhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Közismert, hogy a főváros *eredetileg havi 170.000 pengőt vállalt* a hídépítési költségekből, amelynek fedezetére szolgál az ingatlan átirási illeték kulcsának felemelése. A magasabb illetéket június 1-től léptette a törvény életbe, de

az elmult félév alatt az ilyen címen érkezett bevétel lényegesen alatta maradt a várakozásoknak.

Ennek oka elsősorban az, hogy sokan igénybeveszik *a részletfizetési lehetőséget* és ami a legfontosabb: az ingatlanforgalom méretei meglehetősen összezsugorodtak.

— A helyzet most az, hogy 6 hónapi bevétel rendelkezésre áll, amely meggyőződésem szerint lényegesen fokozódik a jövő esztendőben. A kormánnyal ujólag kötött megállapodás értelmében

január 1-től havonta 100.000 pengőt fizetünk a hídépítési alapnak, mert nem zárkózhatunk el a munkanélküliség enyhítése és a gazdasági élet felfrissítése elől.

A 100.000 pengős tételeket változatlanul folyósítani fogjuk, még akkor is, *ha a bevétel ténylegesen alatta marad ennek az összegnek.* Számításaim szerint 1,200.000 pengő a jövő év végéig feltétlenül befolyik ezen a címen és így *a fedezet kérdése is elintézettnek tekintendő.*

*

Értesülésünk szerint az állami hidak felügyelősége már januárban kiadja a rendelést a szóbajöhető *vasgyáraknak* a hídalkatrészek elkészítésére és ezzel egyidejüleg megindítja a földmunkákat is, hogy a Boráros-téri híd komoly munkálatai megkezdődjenek. *A tervek szerint ennek a hídnak az építése 3—4 év mulva fejeződik be.*

HUTTER ÉS SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

Butort részletre is
legolcsóbban TOMORY NÁL vásárolhat, Veres Pálné utca 7.
Köztisztviselőknek kivételes kedvezmény.

Adventi levél Ripka Ferenchez

Méltóságos Uram!

A magyar közéletben nincs senki, aki megértőbb szeretettel fogadná a jószándékú gondolatokat, mint Méltóságod. Annál jobb, ha a megvalósítást érdemlő gondolat olyan egyszerű polgártól ered, mint amilyen jómagam is vagyok, aki nem akar babérokat gyűjteni, csak polgári lelkiismerete által diktált kötelességét teljesíti.

Az adventi napokban, Krisztus eljövetelének emelkedett óráiban Méltóságod — előttem mindenkor a budapesti polgár tökéletes mintaképe — bizonyára gondol arra, hogy hol és miképen lehetne a Szeretet ünnepére minél több családi fészekbe örömet lopni, minél több kopár fenyőágon az emberi szolidaritás melegfényű gyertyáját meggyujtani.

Engedje meg Méltóságos uram, hogy én, a legjelentéktelenebb polgár, megmutassam a sorvadt, kopár ágakat, ahova nem volna nehéz új életet varázsolni és ahonnan a segítő kéz felé az örök hála sugározna.

*

Több, mint egy esztendeje, hogy e sorok írójához nap-nap után beérkeznek a legkétségbeejtőbb feljajdulások a Tisza Kálmán-téri színház nyomorfrontjáról. Egy álló esztendő óta mindennap jöttek hozzám panaszkodni színészek, zenészek, munkások, hogy nem bírják tovább, összeroskadnak a nyomor terhe alatt. Gyenge volt az én tollam, hogy elég erős hangot tudtam volna adni a kétségbeesés ilyen fokának és csodálatosan erős az emberi test és lélek, hogy ezek a szerencsétlen embertestvéreink egy éven át el tudták viselni a nélkülözésnek és megrugdaltatásnak azt a borzalmát, amit el kellett szenvedniök. A magyar társadalomban talán tízezrek is vannak, akik *ma* éheznek, akik a pár hónapos nyomorhullám áldozatai: de a Tisza Kálmán-téri színház művészei és munkásai számára már *egy éve* tart a legkétségbeejtőbb világválság.

És most, amikor megszabadultak a koplalás és koplaltatás második fájdalmas rezsimjétől is, akkor — hír szerint — jön a főváros és garasokkal szélnek akarja ereszteni azt a pár száz embert, aki jövő őszig — ha ugyan nem a jövő ősszel — *menthetetlenül éhen fog pusztulni*. A főváros gyönyörű gesztussal kimondta, hogy nem bocsát el alkalmazottat. Hát ezeknek miért tesz a tarisznyájába hamuban sült pogácsát és miért küldi ki őket fagyban-hóban éhenveszni? Ezek tényleg nem a főváros alkalmazottai, de a főváros *deficitmentes* budgetjében *ott van a százölvenezer pengős szubvenció a Városi Színház számára*. Ha alkalmas bérlő-direktor akad, — aminthogy akad, — ezt a kenyeret, amit eddig a főváros adott *a magyar kulturának*, éppen úgy nem szabad elvonni a színészek szájától, aminthogy egyetlen fővárosi alkalmazottat sem bocsátanak el.

Két bukott direktor viselt dolgaiból — bármily szomorúak legyenek is azok — nem lehet azt a tanulságot levonni, hogy a főváros nem támogatja tovább a művészetet még abban a mértékben sem, amint azt a megszavazott budget megengedi. A magyar zenekultura halálraítélése lenne ez, mert a Városi Színház — vagy nevezzük Népoperának — (jobb is a Sebestyén- és Ferenczy-rezsim után ezt a nevet elfelejteni!) megszűnése azt jelentené, hogy magasabb zenét Magyarországon csak az élvezhetne, aki az Operaház magas árait meg tudja fizetni. A Városi Színházban — (pardon, Népoperában!) — *fillérekért hallgathat bárki magasrendű muzsikát, vagy kisebb operettet is* (nem füttykomponisták és revüzengerájok muzsikáját, mint máshol), ha igazi művészember veszi a kezébe a szinház vezetését.

Azt kell mondanom, hogy ha Városi Színház nem lenne, most a nyomor napjaiban kellene megcsinálni a — Népoperát.

Méltóságos Uram, háromszáz éhező nevében (és egy kicsit a megbízásából is) kérem, szerezze vissza nekik a Szeretet ünnepére a száraz kenyerüket. Száraz kenyér mellett úgy viselnék a színpad királyi palástját és az udvari dámák pazar toalettjét, mintha sohase kellene levetniök. Királyok, királynék, hercegek és hercegnők lennének újra, mert nem sírna otthon a gyermekük a száraz kenyér után. Méltóságod a művészetek, a magyar muzsika csodálatos rajongója nem tűrheti, hogy boxversenyeket rendezzenek a hajlékban, amelyet Budapest polgárságának zenei nevelésére épített Budapest székesfőváros.

Méltóságodnak szerény szolgája:

Pogány Béla.

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest, I., Kelenföldi-út 1
Sürgönycím: WOLFFEKE
TELEFON: 59—9—68

Egyedül a közlekedési üzemek egyesítése ad lehetőséget a forgalom megjavítására

Mielőbb be kell fejezni a Vízművek elektrifikálását — A belügyminisztérium jóváhagyja a költségvetést — Közeledés a kormány és a főváros között az inségakciók ügyében — Véget kell vetni a Városi Szinház botránykrónikájának

Csütörtökön nagyfontosságu ülésre jön össze a törvényhatósági tanács, hogy tárgyalás alá vegye a *Fővárosi Hirlapnak* legutóbbi számában már ismertetett azt az előterjesztést, amelyik az autonómia hozzájárulását kéri a *Beszkárt és az Autóbuszüzem egyesítéséhez, valamint a villamosvállalat részvénytársasági formájának megszüntetéséhez*. A nagy reform bizonyára dominálni fogja a törvényhatóság érdeklődését, mert bizonyos oldaldól *változatlanul a Beszkárt mai kereteinek fenntartásához ragaszkodnak* és talán nem méltányolják eléggé azt a nagyfontosságú törekvést ,hogy a közlekedési vállalatok *irányítását* első sorban az autonómia szerveinek kell végezni. Alkalmunk volt erről a kérdésről

Kozma Jenő dr.,

országgyülési képviselőnek, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének véleményét kikérni, aki a következőket mondotta a *Főváros Hiriap* munkatársának:

— A törvényhatósági tanács hivatott arra, hogy ebben a kardinális kérdésben érvényesítse a maga álláspontját, amelyik nézetem szerint nem lehet más, minthogy *az egyesítést kimondjuk és gondoskodunk annak sürgős gyakorlati végrehajtásáról*. Szétágazó irányítás mellett maradna minden a régiben:

a két üzem tovább folytatná a fölösleges versenyt, amelyből egyaránt rosszul kerül ki a főváros és a közönség.

Semmi szükség sincsen arra, hogy ezek az üzemek féltékeny vizsgálódással figyeljék egymás terveit és állandóan arra törekedjenek, hogy *keresztezzék a forgalom növelésére és kiterjesztésére irányuló elgondolásokat*. Meggyőződésem, hogy közös vezetés mellett erőteljesebben fog érvényesülni a közlekedés egységesítésére vonatkozó törekvés, ami *egyedül alkalmas arra, hogy Budapest közlekedési viszonyait egy csapásra megjavítsa.*

Véleményt kértünk *Kozma* Jenőtől a *Vízműveknél történt üzemzavarról*, amelyik teljes 24 órán keresztül megbénította Budapest egész életét.

— A technikai alkotások sem örökéletűek és még egy olyan jól vezetett üzemnél is, mint a Vízművek, *történhetnek váratlan balesetek*. Felfogásom szerint

a vezetőség nem okolható ezért a kínos és kellemetlen üzemzavarért,

azonban *komoly intőjelnek* kell tekinteni ahhoz, hogy a *Vízművek elektrifikálását mielőbb teljesen befejezzék.*

Az elmult napokban olyan hírek terjedtek el, hogy a belügyminisztérium a főváros részéről felterjesztett költségvetés átvizsgálása után *további takarékossági* utasításokat ír elő.

— Tudomásom szerint — hangzott a válasz — a belügyminisztériumban már megkezdték a költségvetés felülvizsgálatát és információim szerint

nagyjából jóváhagyják az ott lefektetett egész keretet.

Nincs kizárva, hogy egyes tételeknél módosításokat írnak elő, de ezek olyan lényegtelenek, hogy *e réven a költségvetés megváltoztatásától nem kell tartani*. Magától értetődik, hogy

a belügyminisztérium ezuttal is él a bírálat jogával

és jóváhagyó leiratában bizonyára számos felszinen levő kérdésben kifejti a maga álláspontját.

Az *inségakció menetéről* a következő felvilágositást kaptuk:

— Az elmult héten lefolytatott megbeszélések után mindinkább kialakul a kormánynak az a készsége, hogy *támogatja a fővárost a maga széleskörű akcióinak lefolytatásában*. Számszerű megegyezés még nem jött létre, azonban a jóindulat már megnyilatkozott abban, hogy

a kormány hajlandónak mutatkozik az általa körvonalazott támogatás felemelésére.

Bizonyosra veszem, hogy a tárgyalások eredményeképpen a *közeli napokban megtörténik a végleges megegyezés* és akkor a főváros háboríttatlanul elindíthatja Budapest szegényeinek megsegítésére irányuló tevékenységét.

Sokat foglalkoztatta az elmúlt napokban a főváros vezetőségét a *Városi Színház* ismeretes ügye, amelyről *Kozma* Jenő a következő kijelentést tette:

— Semmi értelme sincs annak, hogy a főváros intéző szerveit szinte *napról-napra a Városi Színház ügyeinek kibogozása foglalja le*. Nem tudom megállapítani, hogy ki a hibás abban, hogy a Városi Színház problémája ennyire elmérgesedett, bizonyos azonban, hogy

a mai helyzet már türhetetlen és annak csakis radikális eszközökkel lehet végetvetni.

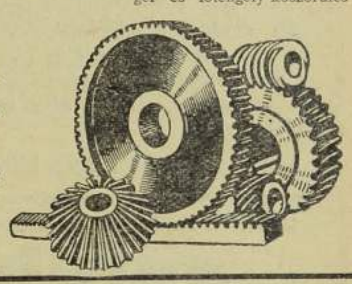
A jóakaratú elnézés és a szünet nélküli támogatás, amint látható, *nem segített a válságba jutott intézményen* és ezért haladéktalanul gondoskodni kell a mai rezsim likvidálásáról. Ez az eset mindenképpen arra inti a fővárost, hogy a *jövőben csakis tőkeerős vállalkozókkal kössön bérleti szerződést.*

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Magyar Kútépítési és Mélyfurási vállalat
Telep és központi iroda: Budapest, I., Attila-u. 69
Telefon: 57—9—38.
Próbafurások, artézikutak, szürőkutak, süllyesztőkutak, bányafurások

Legnagyobb bizalommal fordulnat szakszerüen végzendő
LINOLEUM BURKOLÁSI
munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert
HAAS LIPÓT céghez,
főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
Acél irodabutorok
TELEFON: 282—47

WEISZ A.
fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Keményy Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest,V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Félmillió többletbevételt eredményez a korházi különszobák díjazásának rendezése

Rendezik a közkórházakban működő klinikai osztályok vitás helyzetét

Salamon Géza dr. tanácsnok, a közegészségügyi osztály vezetője, nagy ambicióval és agilitással látott hozzá a fővárosi kórházak meglehetősen zilált gazdasági ügyeinek rendezéséhez. Erélyes munkáját a törvényhatósági tanács és a polgármester támogatása kisérte. A kormánnyal létrehozott 7 *millió pengős megegyezés* után nyomban elkészítette a felterjesztést a szomszédos vármegyék hozzájárulásának megállapítása dolgában: rendezte a különszobák, az orvosi mellékjövedelmek régóta vitás kérdéseit, amelyeket legutóbbi ülésén a tanács is jóváhagyott. Most van soron az *új kórházi szabályrendelet elkészítése, a kórházi decentralizálás, a kórházi osztályok nagyarányú átcsoportosítása, a Horthy Miklós-kórház megnyitása, az OTI-val való megegyezés* és még egész sora a nagy problémáknak, amelyek rendezése után, úgy látszik, teljesen rendbejön a kórházi gazdálkodás és végeszakad a hosszú esztendőkön át folytatott deficites ügyvezetésnek.

A megoldásra váró nagyobb problémák közé tartozik

a közkórházakban működő klinikai osztályok kérdésének rendezése.

Ezek a klinikai osztályok voltaképpen a tudományegyetem szerves tartozékai és a közkórházakban csak a főváros vendégszeretetét élvezik. A helyzet azonban az, hogy a rendelkezésre álló pontos adatok szerint ezeknek az osztályoknak a fenntartása *jóval többe kerül a fővárosnak, mint a többi kórházi osztályé és emellett a kórházi igazgatás még sem rendelkezik velük teljesen szabadon,* mert a klinikai osztályok a közkórházakon belül *bizonyos autonómiát* élveznek. *Négy ilyen klinikai osztály működik a közkórházak* kebelében, amelyek mintegy 300 ágyat foglalnak le és reájuk gyógyszerben és gyógyászati eszközökben

évente mintegy 50.000 pengőt fizet rá a főváros.

Ilyen klinikai osztályok: a Szent István-kórházban a fertőző sebészeti osztály, viszont a Rókusban három is van: urológia, szem-, orr-, torok- és gége-klinika.

A fővárosnak nincs szándékában az orvosképzés és a tudományos kutatás célját szolgáló klinikai osztályok fennmaradása elé akadályt gördíteni, viszont szükségesnek tartja több eddig tisztázatlan kérdés rendezését. Köztük a klinikai osztályokon való betegelhelyezés módját is. A Szent István-kórházban például az a helyzet, hogy csak a klinikai osztályon van fertőző sebészet, a közkórházi osztályokon nincs s ezért kénytelenek nem egy esetben szeptikus eseteket az aszeptikus osztályon elhelyezni.

A klinikai osztályok dolgában remélhetően igen hamar sikerül olyan plattformot találni, amely minden tekintetben kielégít. A közeljövőben megoldásra váró kérdés

a gyógyszer- és a műszerüzem likvidálása.

A főváros mind a kettőnél megszünteti az üzemi formát, a kettőt egyesítik és a gyógyszerüzemből az egyes kórházcsoportok gyógyszertárainak ellátására központi gyógyszerraktár lesz, a műszerüzemből pedig gyógyászati eszközraktár és műhely, a sürgős vagy speciálisan preciziós munkát kivánó javitások elvégzésére.

A kórházaknál végrehajtott és még elintézésre váró problémákról a *Fővárosi Hirlap* tudósítója beszélgetést folytatott

Salamon Géza tanácsnokkal,

a közegészségügyi osztály vezetőjével, akinél elsősorban a kórházak gazdasági vezetésében elrendelt takarékossági intézkedések iránt érdeklődtünk.

— *A takarékossági intézkedések* — mondotta — *a kórházi orvosi kar kitünő és megértő támogatása és a kórházi gondnokok lelkiismeretes munkája révén a legkielégítőbb eredményt érték el. Hangsúlyoznom kell, hogy a takarékosság a betegellátás nivójának legtökéletesebb fentartása, sőt javítása mellett sikerült.* Az új rendeletek révén

a kórházi orvosok igen kitünően össze tudják egyeztetni az orvosi szempontokat a takarékossági elvekkel.

A reform egy része az *étkeztetésre* vonatkozik. Itt a megoldás az, hogy az étlapok összeállítása a piacon jelentkező előnyök gazdaságos kihasználásával és a beszerzett anyagok céltudatos, helyes elosztásával történik. Eddig *normáladagok* voltak és így igen sok ment veszendőbe. Most az orvos a beteg állapotától teszi függővé és az egészségügyi céloknak megfelelő módon rendeli az ételeket, egyénenkint állapítja meg az étrendet, úgyszintén az adagok nagyságát is. Ezzel a rendszerrel elértük azt, hogy valamelyik betegnek jó az étvágya és az állapota megengedi, a normálisnál bőségesebb ellátást is adhatunk.

A kórházi gondnokok bizonyos időközökben kötelesek a gyógyszer- és élelmiszerárakat az osztályos főorvosokkal közölni.

Ennek a figyelembevételével állítják össze ezentúl az étlapokat és az azonos tápértékű élelmiszerekből azt rendelik, aminek beszerzése előnyösebb. A gyógyszerekből azt rendelik, amely azonos hatás mellett a legolcsóbb. Így a betegek a takarékosságból nem éreznek semmi hátrányt, viszont a *fővárosnak sikerült elérni, hogy már eddig is 470.000 pengő a kimutatható megtakarítás.*

—

A *különszobák rendezésének* ügyét tettük ezután szóvá, amelyre vonatkozóan a tanácsnok így nyilatkozott:

— A csütörtöki tanácsülés a bemutatott tervezetet, amelyet a *Fővárosi Hirlap* már ismertetett, jóváhagyóan elfogadta. Mint újítás külön figyelmet érdemel, hogy

az osztályos főorvos ezentúl az osztályán levő különszobás ágyaknak 50 százalékát a magánbetegei részére igénybeveheti

és ezektől a betegektől tiszteletdíjat is szedhet. A különszobás ágyak másik 50 százaléka *a segítőalap által beutalt közalkalmazottak részére tartandó fenn* és az ezek után felszámítható és igen alacsonyan megállapított látogatási díjat és műtéti díjat a beutaló segítőalap téríti meg.

— *Az Orvosszövetség díjjegyzékénél*

magasabb honorárium szedését a szabályutasítás lehetetlenné teszi

azáltal, hogy az ilyen igény csak az igazgató-főorvosok értekezletének a felhatalmazása alapján érvényesíthető. Külön ki kell emelnem, hogy a különszobák kérdésének javasolt rendezése *nemcsak a székesfővárosra jelent nagy anyagi előnyt, hanem az a közös kórtermi ápoltak anyagi érdekeit is érinti, mert a különszobák jövedelme a közös kórtermi ápolási díjat csökkenti.*

Eredménnyel biztató tárgyalások az OTI-val

Megírta a *Fővárosi Hirlap,* hogy a székesfőváros és az Országos Társadalombiztosító Intézet között közvetlen tárgyalások indulnak meg a munkáspénztári tagok kórházi ápolási díj kérdésének rendezésére. Igen nagy összegekről van szó itt évente, mert a kórházi betegeknek több mint 30 százaléka pénztári tag. A nagyfontosságú kérdés tisztázására a főváros polgármestere és az OTI elnöke közös bizottságot delegáltak, amelynek tagjai a Társadalombiztosító részéről: *Gerlay* igazgató *és Barla-Szabó* István dr. igazgatófőorvos, a főváros részéről pedig *Salamon* Géza közegészségügyi tanácsnok és *Sebő* Béla főszámvezető. Az első tanácskozás kedden volt. A végleges megállapodás még nem történt ugyan meg, de máris kialakultnak tekinthető az olyan megállapodás, amely mindkét félre előnyös lesz és a betegek érdekeit is szolgálja.

Értesülésünk szerint a megbeszélések abban csúcsosodnak ki, hogy

az OTI a közkórházakban fix átalány összegért 2000 férőhelyet bérelne

és ezekkel a helyekkel az OTI rendelkezne a betegfelvétel tekintetében is. A főváros nem zárkózna el az elől sem, hogy az intézet ellenőrző orvosai időközönként meglátogassák az általuk beutalt betegeket és az orvosi szempontok szem előtt tartása mellett jogukban állna az ápolás időtartamát is szabályozni.

Az OTI vezetőségében hajlandóság mutatkozik a már ismertetett első segélynyújtási költségek megtérítésére is.

Az OTI-val való megegyezés esetén a főváros kórházi budgetjének bevételi oldalát fix számokkal lehetne megállapitani. A főváros kórházi kiadásai évente átlag 14 millió pengőre rúgnak. Ezzel szemben a bevételi oldal így alakulna:

Állami megtérítés szegény betegek után	7,000.000 P
A szomszéd vármegyék hozzájárulása	1,200.000 „
Az OTI átalánya	3,000.000 „
A külön szobákból várható többletbevétel	500.000 „
Összesen	11,700.000 P

úgyhogy 2,300.000 P marad fenn, amit az egyéb fizető betegek ápolási díjából fedeznének, vagy a fővárosi háztartás terhére lehetne elszámolni.

A kórházi budget helyzete tehát még mindig nem a legrózsásabb, de tagadhatatlanul kedvezőbb és rendezettebb állapotban van, mint a közelmultban volt.

40 filléres viteldíjakkal visszaállítanak néhány éjszakai autobuszjáratot

Az autobuszok forgalmának korlátozása megbénította Budapest amúgy sem izmos éjszakai életét. A közönség kétségtelenül megszerette és megkedvelte a gyorsjáratú járműveket és minden kilátás megvolt ahhoz, hogy az autobusz kihasználja az összes lehetőségeket. Végtelenül sajnálatos, hogy *takarékossági okok az este 10 órai üzemzárlatot kényszerítették az autobuszforgalomra,* mert így a szórakozást kereső közönség mindinkább visszahúzódik, nehogy a bizonytalanul közlekedő villamosokra legyen utalva. Amióta a korlátozás megtörtént, számos kívánság és panasz érkezett az autobusz-üzem igazgatóságához, azzal a hozzátevéssel, hogy *a lehetőség szerint találjanak valamilyen megoldást az éjszakai forgalom lebonyolítására.*

Értesülésünk szerint az Autobuszüzem készséggel vállalkozik valamilyen megoldásra és ezért most előkészít egy olyan javaslatot, amely ismét beállítja az autobuszokat a közönség éjszakai kiszolgálására. Arról van szó, hogy

a villamosokkal nem párhuzamos vonalakon, elsősorban a pesti és a budai városrészek között visszaállítják az éjszakai forgalmat,

olymódon, hogy *ritkított járatokkal 35—40 perces időközökben éjfélig fenntartják a forgalmat.* Ennek akadálya azonban a még így is bekövetkező deficit és ezért kizárólag *a viteldíjak megfelelő felemelésével* válik lehetségessé az éjszakai autobuszforgalom újbóli rendszeresítése. A tervek szerint

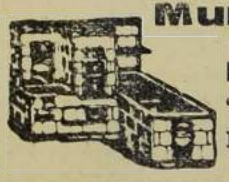
40 filléres menetjegyeket alkalmaznának az éjszakai járatokra

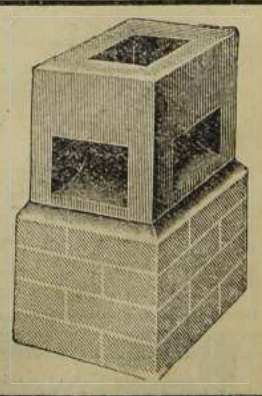
és a közönség figyelmét megfelelő tájékoztatással felhívják arra, hogy este 10 óra után hány órakor és perekor indulnak az autobuszok a különböző végállomásokról.

Az Autobuszüzem tervezete mindenesetre jelentős javulást hozna magával, még a viteldíjak felemelésének árán is. Az autobuszok új forgalmi rendszerét legközelebb tárgyalja a közlekedési bizottság.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem
autobuszra
vagy
teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri gyárában
automobilgyárában
készülnek a legújabb tipusú autók.
Rába-Krupp
és Rába-A. F.
Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18
Telefon: 818—50
Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28
Telefon: József 453—84

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rozsa-utca 39
Telefon: J. 312—80.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton
kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárugyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

Javaslat az üzemmegszüntetésről és a koncentrációról

Kész reformok várják az állami szervek vizsgálatát. Karácsony után azonnal összeül az üzemvizsgáló bizottság

Néhány héttel ezelőtt már jelezte a *Fővárosi Hirlap*, hogy az üzemek koncentrálásának, a felesleges üzemek megszüntetésének, a hasoncélúak összevonásának ügyében azért késik a törvényhatóság végleges állásfoglalása, mert meg akarják várni annak az állami bizottságnak a kiszállását, amely az 1931. évi iparfejlesztési törvény szerint a törvény életbelépésétől számított egy éven belül *megvizsgálni tartozik az állami és törvényhatósági üzemeket*, amely vizsgálat alapján az üzemek további sorsáról javaslatot készít az országgyülésnek. A városházára érkezett értesülés szerint ez a bizottság az állami üzemek megvizsgálása után nyomban a fővárosi üzemeket veszi sorra. A bizottság tagjai:

Szterényi József báró, Tomcsányi Vilmos Pál, Örffy Imre, Papp Géza báró és Eszterházy Móric gróf.

A belügyminisztériumból néhány nappal ezelőtt levirat érkezett a fővároshoz, hogy közöljék a szóbanforgó vállalatok jegyzékét, valamint az egyes üzemek pontos leírását. *A leírathoz csatolt kérdőívek szerint minden egyes üzemre, úgy a konstrukció, mint a működési ágak, a produkció, a munkáslétszám, a fizetések, a bevételi és kiadási tételek dolgában egész sereg felvilágosító adatot kell a kormányhoz előre beküldeni.*

Az állami bizottság azonban valószínüen csak *február végén* lesz abban a helyzetben, hogy a fővárosi üzemeket sorra vegye. A főváros vezetősége azonban addig sem akar tétlenül várni és

saját hatáskörében igyekszik minél gyorsabban rendet teremteni az üzemek területén.

A polgármester máris intézkedett, hogy a még májusban delegált *üzemi bizottságot*, amely még alakuló ülést sem tartott, *sürgősen hívják egybe.*

A bizottságnak, amelyet annakidején a közgyülés küldött ki a maga kebeléből, tagjai a következők: *Becsey* Antal, *Bednárz* Róbert, *Buday* Dezső, *Hohenburger* Antal, *Joanovich* Pál, *Láng* Lajos, *Krivoss* Árpád, *Pásztor* János, *Perczel* Béla, *Rassay* Károly, *Spurr* Kálmán *Szepessy* Albert, *Szőke* Gyula, *Usetty* Béla. A 15 tagú bizottság a törvény szerint önmaga választ elnököt. Az elnököt az alakuló ülésen fogják megválasztani.

Illetékes helyen

érdeklődtünk az üzemi bizottság munkaköre, feladata és a delegálás körülményei iránt, amire a következő választ kaptuk:

— Az üzemi bizottságot májusban küldte ki a közgyülés a maga kebeléből, azzal a megbízással, hogy vizsgálja át a főváros összes üzemeit, azután készítsen javaslatot, *milyen üzemek maradjanak változatlanul*, melyeket vonjanak össze, melyek munkásságát korlátozzák, végül melyek legyenek azok az üzemek, amelyek feleslegesek és megszüntetendők. Az üzemi bizottság a fővárosi törvényben nem szerepel, nem is téveszthető össze a nagyüzemi bizottság mellett megalakított állandó szakbizottsággal. Ad hoc bizottság ez, de delegálására meg volt a törvényes lehetőség é a bizottság teljes joggal végezheti a maga feladatát. Az 1930. XVIII. t.-c. 33. §. ugyanis kimondja hogy *„a főváros közgyülése bizonyos fontos ügyek előkészítésére a törvényhatóság valamely tagja, a főpolgármester, vagy a polgármester indítványára, legfeljebb egy évi megbízással esetenként külön bizottságot küldhet ki"*. Ilyen bizottság a most összeülő üzemi bizottság, amelynek összehívásáról a polgármester fog gondoskodni.

— Az üzemi bizottság elé elsősorban azt az anyagot terjesztik, amelyet az egyes üzemekről a belügyminiszternek küldöttek fel,

válaszolva a minisztériumból érkezett kérdőívek pontjaira. *Valószínüen már kész javaslat várja az állami vizsgálóbizottságot.* Többé-kevésbbé kialakult terv van már a városházán a koncentráció tekintetében is.

Az üzemeket három főcsoportra osztják:

a nagy üzemek, (gáz, víz villany), a közlekedési üzemek, (villamos, autóbusz, sikló, fogaskerekű, földalatti) és a közélelmezési üzemekre. Lesz egy negyedik csoport is, az anyagbeszerző központ, ahová a műszerüzemet, gyógyszerüzemet, házinyomdát, anyagszertárt, gazdasági hivatalt sorozzák, végül külön csoport lesz a fürdők, szállók, gyógyforrások intézésére. Ezek közül azonban a legtöbb nem lesz kifejezetten üzem, hanem a közigazgatás szerves részeként fentartott műhely, vagy raktár.

— Annyi bizonyos, hogy

az üzemek dolgában most már a legrövidebb időn belül végrehajtják ozokat a reformokat, amelyeket minden oldalról sürgetnek.

Az üzemi bizottság tesz javaslatot a *részvénytársasági formában működő üzemek* megváltoztatása iránt is. Valószínüen *mindössze csak két ilyen üzem marad:* a Községi Takarékpénztár a beléolvasztott Vásárpénztárral és a Kisipari Hitelintézet, mivel e két pénzintézetnek a kereskedelmi törvényben biztosított nagyobb önállóságra van szüksége. Minden egyéb városi részvénytársaság azonban megszünik. A *gyöngyösi szénbanyát*, amely szintén részvénytársaság, valamilyen formában a főváros likvidálni fogja.

*

Az üzemek reformját minden bizonnyal úgy hajtják végre, hogy a fővárost abból hátrány ne érje. Számolni kell ugyanis azokkal a nagy értékekkel, amiket ezek az üzemek, mint vagyontárgyak jelentenek és azokkal a jövedelmekkel is, amelyet hozzájárulás címén évente a háztartás költségeinek fedezésére befizetnek és amelyeknek elmaradása esetén csak adóemeléssel, vagy új adónem bevezetésével lehetne segíteni. Ilyen megoldásra viszont sem a városházán, sem a törvényhatósági bizottságban senki sem gondol.

35 ezer pengőnél több kárt okozott a fővárosnak a vízszolgáltatás egynapos szünete

Folyik a polgármesteri vizsgálat: felelős-e valaki a balesetért? — Sürgősen megvalósítják a vízműtelepen szükséges biztonsági intézkedéseket

A káposztásmegyeri vízműtelepen történt nagyszabású üzemzavart, az egynapos vízhiányt, szerencsére minden nagyobb veszedelem nélkül úszta meg a főváros. Most azonban már megállapíthatjuk, hogy a főváros felelős vezetői számára a rettegés huszonnégy óráját jelentette a vízszolgáltatás megbénulása, mert előreláthatatlan és lemérhetetlen katasztrófák következhettek volna be, ha a víz nélkül álló városban nagyobb tüz ütött volna ki, az ivóvízellátás, a kórházak, gyárak menete bénult volna meg teljesen, ha a bajt — tagadhatatlanul bravúrosan — nem sikerült volna aránylag pár óra alatt kiküszöbölni.

A mostani baleset azonban komoly intés a főváros vezetősége számára, hogy a milliós város vízellátására fokozott gondot kell fordítani és többek között a budai vízmü kiépítését *egy órával sem szabad tovább elodázni.* A káposztásmegyeri telepen „csak" egy cső repedt el. Millió ember egészsége, élete és vagyona biztonságát azonban nem lehet egy ilyen „apró" müszaki balesettől függővé tenni. Lehetetlen, hogy egy csőrepedés víz alá borítsa az összes üzemi épületeket, valamennyi géppel és kazánnal együtt. Mi történt volna, ha a fenyegető kazánrobbanások tényleg bekövetkeztek volna? Lehetetlen, hogy a csőelzáró szelepek ne müködjenek pontosan és hat ember órákig hiába bajlódjon egy csavar megfordításán.

A vizsgálat, amelyet a szerencsétlenség helyszínén a polgármester élőszóval azonnal elrendelt, *nagy erővel folyik.* Az már biztos, hogy a baj közvetlen oka egy régi pillér meglazulása volt, amelynek következtében az egyik 800 milliméteres fönyomó könyökcső a tömítésnél mintegy 10—12 centiméterre szélvált és ezen a nyíláson oly tömegü víz ömlött ki, amely nemcsak a régi, hanem a mellette lévő új gépházat is elöntötte. A vizsgálat azonban nemcsak a közvetlen okot konstatálta, hanem tovább ment, amikor megállapította, hogy a pillér meglazulása *a telepen most folyó rekonstrukciós munkákkal van szoros összefüggésben.* A megrepedt fönyomócső az egyik leszerelt régi gépet táplálta. *Az eltávolított öreg szivattyú helyén történt a veszedelmesnek igérkező baleset.* A kellően meg nem alapozott régi pillér mellett dolgoztak a telep újjászerelési munkáit végző emberek. Valószínü, hogy a végzett vésés nem történt elég óvatosan és az esetleges rázkódtatás okozta a csőtörést, amely az egész telepet víz alá borította. A szakemberek szerint ezt észre kellett volna venni a felügyelő személyzetnek és éppen ezért a multheti bajt nem lehet teljesen vis majornak tekinteni. Megállapították a szakemberek azt is, hogy a mai helyzetben a vízellátás nincs teljesen biztosítva. Ez a körülmény inditotta a tanácsot már csütörtöki ülésében arra, hogy elrendelje mindazon intézkedések azonnali végrehajtását, amely hasonló balesetet lehetetlenné tesz.

Schara Béla főjegyzőnél,

a vízvezetéki és világítási ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk a legsürgősebb teendők programja iránt, s a következőket tudtuk meg:

— Legelső feladat *a két gépház teljes szétválasztása, illetve egymástól való függetlenítése.* Nem történt volna baj most sem, ha az egyik gépház szivattyúi tovább dlogozhatnak. Most az a helyzet, hogy a két gépházat folyosók és földalatti aknák kötik össze, így mindkettőt elárasztotta a víz. Ezeket a folyosókat most befalazzák. Maga a csőtörés kisebb jelentőségü technikai hiba lett volna, ha a víz folyását azonnal el lehetett volna zárni. Ezért okvetlenül gondoskodni kell ilyen tekintetben is nagyobb biztonságot nyujtó berendezésről. A gépház elárasztását fokozta, hogy *a hálózatból is nagy erővel ömlött vissza a víz, mikor a nyomó szivattyúk leállottak.* A zárócsop lezárása azonban igen lassan történt a mostani berendezés mellett. Ezért olyan *visszacsapószelepek beszerelésére* van szükég, amely szükség esetén automatikusan működne, illetve a szivattyúk megállása esetén azonnal lezárják a hálózathoz vezető főcsövet és a vízvisszaáradást megakadályozzák.

— De még több technikai újításról is szó van. Legfontosabb azonban, hogy *az új tartalékalagutak mielőbb elkészüljenek.* Amint ez megtörténik, *rögtön átvizsgáljuk a már meglévő három régi alagutat, amelyeket most ember nem közelithet meg, mert vízzel vannak telve.*

*

Megállapítást nyert egyébként, hogy *az egynapos vízhiány több mint 35.000 pengő kárt okozott a fővárosnak.*

A szünet alatt 100.000 köbméter víz használata maradt el, ami vízdíjban kereken 20.000 pengőnek felel meg. A szivattyúzás, a mentésnél közreműködő több mint 100 tüzoltó és a helyreállítás költségei is minimum 15.000 pengőre kalkulálhatók. A szükségessé vált és elrendelt biztonsági berendezések és építkezések költségeivel természetesen *lényegesen nagyobb lesz az az elveszett összeg*, amit a nagy csőrepedés jelent.

Havas Sándor
épület bontási vállalkozó
Telefon: J. 326 95 VII., Vörösmarty-utca 2.

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS **Rényi Károly**
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 2. szám
Fennáll: 1768 óta Telefon: Aut. 893-24
Szépirodalmi és tudományos müvek minden nyelven. — Szakkönyvek
Kényelmes fizetési feltételek

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén, A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPITŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat épittet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágosítás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, dé után 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leírásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV. Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

KISS JENŐ
okleveles mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán-utca 10. szám
Telefon: Aut. 150 81

Kétezer főnyi apparátus intézi a szociális gondozás nehéz munkáját

Beszélgetés Liber Endre alpolgármesterrel a főváros szamaritánus intézkedéseiről

A népgondozási terhek olyan mértékben nyomják a főváros büdzséjét, hogy a maga erejéből nem is tud a reá háruló hatalmas feladatokkal megbirkózni, hanem kénytelen a kormánnyal kooperálva dolgozni ,nem is szólva arról a hathatós segítségről, amiben a kormányzóné őfőméltósága inségakciója, továbbá magánszemélyek és vállalatok (köztük a sörgyárak) részesítik a főváros szükölködőit. Az inségenyhítő munka legfőbb irányítását *Sipőcz* Jenő polgármester *Liber* Endre alpolgármesterrel együtt intézi. A főváros vezetősége a szociálpolitikai ügyosztály kipróbált apparátusán túlmenően hatalmas szervezetet épített ki a kerületi elöljáróságokon, úgyhogy *a népjóléti megbízottak táborával együtt közel 2000 ember foglalkozik kizárólag a nyomorenyhítés gyakorlati megoldásával.* A szociálpolitikai ügyosztály vezetője, *Schuler* Dezső tanácsnok most elkészült a nagyszabású szervezési munkával, amelyről a polgármester a legközelebbi tanácsülésen számol be a törvényhatósági bizottságnak.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

Liber Endre alpolgármestert

kérdezte meg a nagyszabású szociális munkáról és az eddig elért eredményekről:

— A súlyos gazdasági válság, — mondotta — még az előrelátottnál is nagyobb feladatok elé állította a szociálpolitikai ügyosztályt, amely minden erővel azon dolgozik, hogy *a nyomorgó embereket átsegítse a téli hónapok megpróbáltatásain.* Ebből a célból a főváros szegénysegélyezési rendszerét teljesen ujjászerveztük. Sikerült biztosítani a felekezeti, társadalmi és hatósági segélyezés között az egységet és az összhangot.

— Nagy megelégedéssel állapithatjuk meg, hogy az egyes vallásfelekezetek, továbbá

az egyes társadalmi és jótékonysági szervezetek a legnagyobb készséggel kapcsolódnak be a szegénysegélyezés munkájába

és készséggel vállalták azt a kötelező megállapodást, amelyet a közös munkára vonatkozóan velük megkötöttünk. E megállapodás szerint az említett szervezetek az inségesek segélyezését és gondozását ugyanolyan elvek szerint végzik, mint a főváros szervei, tehát *csak azokat részesítik támogatásban, akiknek rászorultságát a kerületi elöljáróságok már megállapították* és ezt a körülményt ellenőrzőigazolvány kiadásával megerősítették. A felekezeti és társadalmi jótékonysági szervek is kötelesek most már minden adott segélyt az ellenőrzőigazolványra rávezetni és a segélyezésről értesítik a kerületi elöljáróságok népjóléti osztályait is. Minden hatósági segélyt kizárólag az illetékes kerületi elöljárók jogosultak kiosztani. *A felfokozott munkateljesítményre való tekintettel a kerületi elöljáróságok népjóléti osztályainak személyzetét szaporítottuk és megfelelő munkaerők odahelyezésével kiegészítettük.* Gondoskodás történt, hogy

a népjóléti osztályok állandó inspekciót tartsanak az esti órákig,

továbbá, hogy a kerületi osztályok és a szociálpolitikai ügyosztály között állandó legyen az összeköttetés.

— Minden segélykérőnél környezettanulmányt végeztetünk és ebbe az óriási munkába bekapcsoltuk a főváros társadalmát, az önkéntes jelentkező népjóléti megbizottak útján. A polgármesternek az a felhivása, hogy jelentkezzenek a *„szociális gondoskodás hadseregébe"*, akik hivatottságot éreznek erre a munkára, igen szép eredménnyel járt és

a kerületi elöljáróságok népjóléti osztályai mellett ezidőszerint mintegy 1500 önkéntes népjóléti megbizott teljesit szolgálatot.

A beérkezett jelentések nyomán a kerületi elöljáróságok szegénygyi nyilvántartása ma már csaknem teljesnek mondható.

— December elsejétől kezdve a népjóléti megbizottak gondoskodnak a körzetükbe tartozó szegény családok állandó gondozásáról. Mindegyik népjóléti megbizottra körülbelül 30—40 család jut. Minden szegényt legalább kéthetenként egyszer köteles a népjóléti megbizott meglátogatni, hogy viszonyaikat figyelemmel kisérhesse és egyben az inségesek is érezzék, hogy a hatóság, a társadalom törődik velük. Miután *a tapasztalat azt mutatja, hogy a nyomorúság következtében a munkaképes szegények a létért való küzdelemben egészen elfásultak, ellanyhultak, sokan létfenntartásukat kizáróan segélyek és könyöradományok útján akarják biztositani, a népjóléti megbizottakat nyomatékosan figyelmeztettük arra, hogy*

a gondjaikra bízott szegények lelki nevelésére és munkára való ösztökélésére is törekedjenek.

— A segélyezés rendszerének ujjászervezése mellett a segítés eszközeinek megteremtése, illetve szaporítása kérdésében is állandóan folynak a tárgyalások. Ugyszólván szakadatlanul kontaktusban vagyok a népjóléti miniszterrel, hogy *biztositsuk a főváros inségenyhítő programjának megvalósításához szükséges anyagi eszközöket,* mert a főváros mai súlyos pénzügyi viszonyai között az inségakciókat kizáróan a költségvetés keretei között nem tudja a szükségletnek megfelelően lebonyolítani.

— Már jóval karácsony előtt megkezdtük a felruházási akció lebonyolítását. Eddig is közel 5000 gyerek kapott ruhát és ez a szám 15.000-re növekszik. Eddig 12.139 ruhadarab került szétosztásra. Legközelebbi napokban megkezdődik a tüzelőanyag szétosztása is. Intézkedtünk, hogy a kerületi elöljáróságok népjóléti osztályain megszünjék az ácsorgás és sorbaállás.

Többé nem lesznek tumultuózus jelenetek, mert a pénzt és egyéb utalványokat posta útján kézbesítjük.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a főváros vezetősége minden erejét felhasználja, hogy a segítség minél szélesebb és minél eredményesebb legyen.

*

A szegénység pénzbeli segélyezéssel szemben elfoglalt elvi álláspont ellenére is *a munkanélküliek és családtagjaik karácsony táján szokásos segélyezéséről is gondoskodás történik.* A főváros vezetősége már *korábban 200.000 pengőt tartalékolt karácsonyi munkanélküli segélyre,* amelynek felhasználására a tanács legutóbbi ülésén meg is adta az engedélyt. Ezt a pénzt *még karácsony előtt* ugyancsak a kerületi elöljáróságok fogják szétosztani, illetőleg postán szétküldeni.

Kiépül a költségmentes propagandahálózat a cseh-német világfürdőkben

Karlsbad, Marienbad, Franzensbad és Teplitz-Schönau kölcsönösségi alapon támogatják a budapesti idegenforgalmat

Megírta a *Fővárosi Hirlap,* hogy *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok, a városgazdasági ügyosztály vezetője, *Zilahy* Dezső igazgató kíséretében Karlsbadba utazott, hogy ujabb lehetőségeket nyisson a budapesti és a magyar idegenforgalom számára. A nagy érdeklődéssel kisért tárgyalások eredményéről

Kovácsházy Vilmos tanácsnok

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Régebbi megbeszélések alapján Karlsbad polgármesterének meghivására felkerestem a világhírű cseh-német fürdővárost, ahol *minden részletre kiterjedő megállapodást kötöttem az idegenforgalmi propaganda lefolytatásáról.* A megállapodás lényege az, hogy a cseh-német gyógyhelyek:

Karlsbad, Marienbad, Franzensbad és Teplitz-Schönau

széleskörű propaganda lehetőséget biztosítanak Budapestnek, ugyanakkor a magunk részéről is lehetővé tesszük, hogy ezek a nevezetes fürdőhelyek a magyar fővárosban megfelelő reklámot kapjanak.

— A tervek szerint Karlsbadban *központi propaganda szervet rendezünk be* a főszezón idejére: április 15-től szeptember végéig, ahol elhelyezzük Budapest összes propaganda-nyomtatványait és mind a négy fürdő hoteljei, gyógytermei és nyilvános helyiségei gondoskodnak arról, hogy ezek az iratok az ott megforduló vendégek kezeibe kerüljenek. Erre megfelelő biztosítékot nyujtanak a városok polgármesterei és a fürdők igazgatói. A központi szervet az első tárgyalások alapján Karlsbadban a *Sprudel* közelében rendeztük volna be, de a vizsgálódásaink során úgy módosítottuk ezt a tervet, hogy

a Saint-Souci-szálló és park közvetlen közelében helyezzük el a budapesti propaganda-állomást,

amelyik azért kinálkozik megfelelőbbnek, mert a karlsbadi vendégek minden szabadidejüket ezen a területen töltik.

— Ami a költségeket illeti, *komoly kiadásokra nincsen szükség.* Ugyanis ennek a négy fürdőnek a főváros rendelkezésére adja a Vigadót és ezért mi is *pavillonszerű épületben ingyen helyiségeket kapunk* és

az építési, valamint a berendezési költségeket kölcsönösség alapján elszámoljuk.

Hogy mit jelent a propaganda szempontjából a cseh-német fürdők közönségének a megnyerése, arra jellemző az a statisztikai kimutatás, hogy *Karlsbadban az elmult évben is 63.932 fürdővendég tartózkodott,* olyanok, akik legalább 3 hetet töltöttek ezen a gyógyhelyen. Külön ki akarom domborítani, hogy a propaganda szempontjából figyelembe nem jöhető *magyarok száma mindössze csak 3000* volt. Rajtuk kívül a világ minden részéből megfordulnak itt idegenek, Amerikából épp úgy, mint Ausztráliából: *olyan közönség ez, amelynek érdemes hathatós propagandát feltalálni.* A másik három fürdő statisztikát még nem adott, de együttesen ott is 60.000-re tehető az idegenek száma. Hozzá jön ehhez, hogy Karlsbadot és a többi fürdőket évenkint 350.000 átmenő turista látogatja és így

500.000 jómódú és utazni vágyó idegen kerül szembe a cseh-német fürdőkön Budapest vonzó propagandájával.

— Meggyőződésem, hogy ezeknek a nagy fürdőhelyeknek propagandával való megrohamozása *komoly sikerrel biztat,* feltéve, hogy megszünnek azok a valutáris rendelkezések és nehézségek, amelyek az idegenforgalom szempontjából nemcsak nálunk, hanem európaszerte károsan éreztetik hatásukat.

*

A budapesti idegenforgalom térhódítására megindított törekvés fokról-fokra építi ki az eredményt igérő lehetőségeket. *Kovácsházy* Vilmos tanácsnok jó szemmel és érzékkel irányítja az idegenforgalom kényes ügyeit.

VÁROSI IRODA ÉS GYÁR: VII., THÖKÖLY-UT 109.
TELEFON: AUTOMATA 97—1—57.

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

Betón, makadám, aszfalt felvágásához vegyen bérkompressort
LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

A súlyos gazdasági helyzet megkívánja, hogy házbér gondjaitól szabaduljon!
Mindenki szerezhet kamatmentes és felmondhatatlan kölcsönnel családi otthont, saját házat!
Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből
már építkeznek!
„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Január 1-én már egységes igazgatás intézi a BSzKRT és az Autobuszüzem ügyeit

Gondos és céltudatos előkészítés után a törvényhatósági tanács csütörtöki ülése tárgyalja *a főváros tulajdonában lévő közlekedési vállalatok egyesítését.* A polgármester előterjesztése teljes részletességgel mutat rá az egyesítés halaszthatatlan sürgősségére és már jóelőre visszautasítja azokat az aggodalmakat, amelyek a reformmal kapcsolatban felmerültek, vagy elhangzanak.

Mit mond a polgármester?

— A közlekedési kérdések helyes megoldása — hangzik az előterjesztés — szinte *beláthatatlan perspektivájú fejlődést biztosít* és ennek ellenkezője, vagyis egy elhibázott és rendszertelen közlekedéspolitika *minden egészséges fejlődés lehetőségét* már csirájában elsorvasztja. Ennek a ténynek felismerése vezetett oda, hogy ma a modern nagyvárosok közlekedési problémáinak megoldása a lakosság létérdekét érintő számos vonatkozásánál fogva

a községi igazgatás egyik legfontosabb feladata,

amely messzemenő kihatással van a lakosság gazdasági, fizikai, sőt erkölcsi jólétére. Ezek a fontos érdekek, amelyek a helyes közlekedéspolitika függvényei, vezettek végeredményben *a közlekedési vállalatok községesítésének gondolatához,* amely a legtöbb nagyvárosban megvalósulván,

legközelebbi feladatául az összes közlekedési vállalatok egyesítését

tűzi ki célul. Különös fontosságot nyert a közlekedési vállalatok egyesítése *a közúti vasutak és a társas gépjárművek* egymás kiegészítésére való hivatottságának szempontjából.

— A közúti vasúti és az autobuszközlekedés egymásrautaltságának fel nem ismerése, helyes összefüggésének hiánya, *másra nem vezethet, mint a vállalatok egyikének, vagy másikának súlyos anyagi hátrányokat okozó céltalan versengésre,* amely végeredményében a vállalatok gazdasági válságát idézvén elő, a közönség érdekeinek sérelmét okozza.

Az egyesítés gyakorlati előnyei

— A közlekedési vállalatok egyesítésének

szembeötlő előnyei

a következők:

1. a lakosság szociális és gazdasági igényeit kielégítő *egységes közlekedési program* megvalósítását
2. az egyes közlekedési vállalatok között fennálló és a fővárosra nézve anyagi károkat okozó *versengés* megszüntetése,
3. megtakarítás *az üzemanyag beszerzése* körül,
4. megtakarítás *a jogügyi, balesetjogi, műszaki, pénztár, továbbá a forgalmi és műhelyszolgálat* költségeinél.
5. bizonyos *sürgős közlekedési igények* gyorsabb kielégíthetése,
6. az alkalmazottak jóléti igényeinek *gazdaságosabb és teljesebb* kielégítési lehetősége.

— A köz által egy fejlődő nagyváros közigazgatásával szemben támasztható követelmények az önkormányzatnak kötelességévé teszik, hogy minden olyan kérdéssel, amely a város lakosainak életviszonyaira kihatással van, behatóan foglalkozzék és a köz javát előmozdító újításokat, szervezeti változtatásokat kezdeményezze, illetve ezeknek megvalósítására törekedjék. Ebből a szempontból szükségesnek láttam, hogy jelen előterjesztésemmel a fővárosi közlekedési vállalatok egyesítésének nagyfontosságú problémáját *az autonómia döntése* alá bocsássam.

A közlekedési vállalatok egységes irányítása

— Bár a BSzKRT és az Autobuszüzem *egy* igazgatóság alá helyezése még *nem jelentené a két vállalat teljes egyesítését,* mégis fel kell tételeznünk, hogy a két közlekedési vállalatnak egy egységes, saját kezelésben lévő vállalattá való egyesítése

megfelel a törvény szellemének

és a felügyeleti hatóság által hangoztatott kívánságoknak.

— A harmónikus együttműködést legsikeresebben akkor biztosíthatjuk, ha

az összes közlekedési vállalatokat egy rendelkező szerv irányítja és igazgatása alatt egy egységes vállalattá vonjuk össze.

A közlekedési vállalatok közül a *Budai Hegypálya* és a *Fogaskerekű Vasút* már beolvaszttattak a BSzKRT-ba, úgyhogy ez idő szerint már csak arról van szó, — ami azonban a közlekedési problémák szempontjából a legfontosabb, hogy *a két fő közlekedési vállalat, nevezetesen a BSzKRT és az Autobuszüzem is egyesíttessék.*

— Annak az illusztrálására, hogy a főváros e két közlekedési vállalatának egyesítése esetén a közönség jogos közlekedési igényei mennyivel gazdaságosabban elégíthetők ki, utalni kívánok a BSzKRT által az utóbbi három évben teljesített olyan beruházásokra, amelyek egységes üzemvitel mellett részben

megtakaríthatók lettek volna.

A BSzKRt 5 milliós fölösleges beruházása.

— A BSzKRT az 1928—30. évben a villányiúti, budaörsiúti és alkotásuteai vonalszakasz kiépítésére *több, mint 4,000.000 pengőt* ruházott be. Ez a vonalszakasz azonban *távolról sem bizonyult rentábilisnak.* A vonalszakaszon óránként közlekedő, de nagyon kis mértékben kihasznált kocsik száma átlagban 12. Ennek a kis forgalmú közlekedésnek autobusszal való lebonyolítása még az áramszolgáltatás körül mutatkozó költségkülönbözet mellett is jelentős megtakarítással járna. Egységes üzemvitel mellett a BSzKRT által ebben a három évben új kocsik beszerzésére fordított

kb. 5,000.000 pengőnyi beruházást részben autobuszok beszerzésére lehetett volna fordítani

és a beszerzett kocsikkal sürgős és fontos közlekedési igényeket (pl. a Nagykörúton a BSzKRT tehermentesítése) lehetett volna kielégíteni.

— Az ezen megállapítással szemben tehető arra az ellenvetésre, amely az 1930:XVI. t.-c. végrehajtási utasításában foglalt ama rendelkezésre hivatkoznék, hogy a *gépjármű közüzemek vagyona a hatóság többi vagyonától elkülönítve kezelendő,* az a megjegyzésem, hogy *ennek a rendelkezésnek betűszerinti végrehajtása csakugyan lehetetlenné tenné a főváros közlekedési vállalatainak egyesítését,* ez a célzat azonban nyilvánvalóan távol állott a szabályalkotótól, annál is inkább, mert erősen ellenkezik a fővárosi törvény racionalizálásra törekvő szellemével.

Az egyesítés napja: január 1.

— Miután tehát az egyesítésnek nemcsak hogy nincs törvényes akadálya, de az új fővárosi törvény 89. §-ának 2. bekezdése erre módot nyujt, közforgalmi és közlekedéspolitikai szempontból pedig csakúgy, mint gazdasági és pénzügyi szempontból is az egyesítés előnyös, mindezeknél fogva kívánatos, hogy az mielőbb megtörténjék. A végrehajtás időpontjául a legalkalmasabb volna erre *az új naptári, illetve költségvetési év kezdete, január hó 1. napja.* Miután azonban a teljes egyesítés időpontjáig az oly kisegítő megoldás is javít a helyzeten, amely lehetővé teszi, hogy a közlekedési és gazdasági érdekek biztosítása végett átmenetileg mind a két közlekedési vállalat egységes igazgatás alá helyeztessék, célszerű volna oly irányban intézkedni, hogy

az Autobuszüzem 1932. január hó 1-ével a BSzKRT üzemkezelésébe adassék.

Ez a megoldás azt jelenti, hogy az egyesítés végrehajtásáig az Autobuszüzemet a BSzKRT a főváros számlájára kezeli.

*

A törvényhatósági tanács döntése után a polgármester a *saját hatáskörében* fog intézkedni és az Autobuszüzemet átadja a BSzKRT kezelésébe.

.... és egyéb kívánságod nincs?

de igen
-a legszebb karácsonyi ajándék
számomra egy villamos
SINGER VARRÓGÉP
lenne.
Kedvező fizetési feltételek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. sz.
II., Corvin-tér 1. — VI., Andrássy-út 33.
VII., Rákóczi-út 18. — VII., Rákóczi-út 68.
VIII., Baross-utca 86/88. — X., Belső Jászberényi-út 14.

Hatósági kegyelemdöfés a budapesti cirkusz- és varieté-vállalkozásoknak

Kivánatos-e a német Gleich-vándorcirkusz vendégszereplése?

Nagyfontosságú szempontok indították a közelmult időkben az illetékes hatóságokat arra az elhatározásra, hogy *külföldi művészek és társulatok vendégjátékát nem engedélyezik.* Néhány nappal ezelőtt például a *Magyar Színház* igazgatósága kérte a belügyminisztert a lembergi zsargón-színház vendégszerepléséhez való hozzájárulásra, a miniszter azonban azzal az indokolással, hogy a budapesti színházi vállalkozások amúgyis kedvezőtlen üzletmenetét nem tartja kívánatosnak fokoni, a hozzájárulást megtagadta.

A helyzet azóta sem javult és bizonyos, hogy *a következő hónapok sem jelentenek rózsás konjunktúrát a budapesti színházaknak és szórakozóhelyeknek.* Elég csak utalni a *Városi Színház* esetére, amelynek művészszemélyzete, zenészei és alkalmazottai a legsúlyosabb nyomorban vannak, mert az intézmény előadásai iránt a mai nehéz időkben csak csekély érdeklődés nyilvánul meg. Állandó válsághirek vannak forgalomban a többi színházakról is és elmondható, hogy

ma Budapesten alig van olyan szórakozóhely, színház, varieté és cirkusz, amelyik a legkomolyabb nehézségekkel ne küzködne.

Ebben a szituációban tárgyalja a törvényhatósági tanács legközelebbi ülése *a németországi Gleich-féle vándorcirkusznak* a jövő év szeptemberében való vendégszereplését, amely Budapest területén 14 napi cirkuszelőadásra kér engedélyt. Az engedély megadása mindenkor a belügyminisztertől függ, azonban évek óta követett gyakorlat szerint az engedély kiadását mindig a főváros állásfoglalásától teszik függővé. Mindenképpen helyeselhető, hogy a főváros eddig a vándorcirkuszoknak rövidebb vagy hosszabb ideig való letelepedése ellen foglalt állást nemcsak azért, mert az ilyen cirkuszok egészségügyi berendezései hiányosak és mert életbiztonsági és tűzbiztonsági szempontból is veszélyesek, hanem azért is, mert *az anynyira féltett magyar pengőt számolatlan ezrekben viszik ki a külföldre.* A legnagyobb mértékben meglepetést kelt tehát az illetékes ügyosztály előterjesztése, amely ebből a szempontból semmiféle aggályt sem támaszt,

sőt valósággal hatósági propagandát csinál ennek az ismeretlen német cirkusznak.

Az előterjesztés szerint egyike a világ legnagyobb ilyen vállalkozásainak és felemlíti ezer alkalmazottját, valamint 600 egzotikus állatját. Utal az előterjesztés a két évvel ezelőtt Ujpesten turnézó *Krona-féle cirkusz* előadásaira, amikoris oly nagy volt az érdeklődés, hogy a főváros közönsége ezrekre menő tömegekben vonult a helyszínére.

Mindazok, akik tájékozottsággal rendelkeznek Budapest szórakozhatási viszonyairól, az üresség től tátongó színházakról, a súlyos helyzetben lévő mozikról, a varieték, cirkuszok és mulatók válságáról, valamint a színészek és artisták kenyérnélküli légióiról:

a legnagyobb csodálkozással látják a fővárosnak azt az érthetetlen törekvését, amelyikkel a kegyelemdöfést szándékozik megadni az évtizedes budapesti szórakozóhelyeknek,

amelyek itt működnek és adófizetési kötelezettségeiket teljesítik. Mindentől eltekintve, Budapestnek a Gleich-cirkusz vendégjárása idejére tervezett kora őszi hónapokban *rendelkezésre áll két olyan cirkuszvállalkozás is, amelyik a főváros épületeit bérli* és már csak ezért sem érdemlik meg azt a büntetést, amelyet ezzel a külföldi cirkusz beözönlésével éppen a főváros zudít rájuk. A törvényhatósági tanács bizonyára mérlegelni fogja a súlyos aggályokat és olyan természetű javaslatot terjeszt a belügyminiszter elé, amely *az újabb káros külföldi inváziót nem engedi be az országba.*

Torontáli Szőnyegház,
Teréz-körút 8 folytatja nagy karácsonyi vásárját kézzelszött gyapjú összekötőkből, ágyelőkből, :: ebédlőszőnyegekből divánátvevőkből. ::

Vállalkozási Hiriap

Ujabb százezer pengő a vízcsőhálózat kibővítésére

A munkálatokat a téli hónapokban is folytatják

A Vízművek ezévi költségvetésében a vízvezetéki elosztó hálózat keretében szükséges csőfektetésekre annakidején 500 ezer pengőt irányoztak elő. Ez az összeg *már az év első felében elfogyott*, miért is a törvényhatósági tanács májusban az említett célra újabb százezer pengő hitelt engedélyezett. A legutóbbi időben különösen a főváros külső területein megnyilvánult nagyfokú családi házépítési tevékenység szükségessé tette, hogy a Vízművek az ujonnan beépített területek ellátása céljából hálózatát sürgősen bővítse ki és ezért most az ügyosztály *újabb százezer pengő* engedélyezését kéri.

— A csőhálózat kiterjesztése iránti kérelmek még most sem szüntek meg — mondották nekünk — és ezért, ha az időjárási visznoyok megengedik, *azokat a téli idény alatt is folytatni kellene*. Szociális szempontok is közrejátszanak, mert

a bővítési munkálatoknál körülbelül 350 munkást foglalkoztatunk.

Ezeket a munkásokat a téli hónapok alatt a Vízművek elbocsátja, amelyet a lehetőség szerint el akarunk kerülni, sőt törekszünk a munkanélküliek számának csökkentésére. Mindezeken túl

a csőhálózat fejlesztésével fokozható az építkezési tevékenység is

és ezáltal esetleg a munkások ezreinek nyujtható megélhetési lehetőség. Közegészségügyi szempontok is parancsolólag írják elő a munkálatok továbbfolytatását, mert úgy a kelenföldi részeken, mint a VI. és VII. kerületeknek külső területein *a kutakból nyert víz iránt nemcsak hogy élvezhetetlen, hanem az egészségre egyenesen kártékony és éppen ezért annak használata tilos is.*

*

A Vízművek ezzel az újabb munkálattal csak kis részét bonyolítják le tervezett programmjuknak, mert eredetileg 400 ezer pengő további befektetést akartak eszközölni, hogy a vízellátást Budapesten még inkább kiterjesszék.

Hat pengőjébe kerül az államnak a fővárosba torkoló utak fentartása

A főváros feliratilag kéri a kincstártól az eredeti hetvenezer aranykoronás tétel valorizációját

A költségvetési vita plenáris tárgyalása előtt különösen feltünt a takarékossági bizottság tagjainak az a *6 pengős tétel*, amely „betorkoló állami útak fentartási költségeinek visszatérítése'' címen szerepelt. Ugy a takarékossági bizottságban, mint a törvényhatósági tanácsban élénken pertraktálták ezt a látszólag jelentéktelen tételt, amelyről kiderült, hogy ez is olyan *tisztázatlan és elhanyagolt elszámolási viszony* eredménye, amilyen a kórházi ápolási díjak ügye volt az állam és a főváros között. Voltak, akik azt indítványozták, hogy egyszerüen töröljék a nevetséges 6 pengőt, mások azonban ragaszkodtak a tétel fentartásához, mert ezzel is demonstrálni akarták a főváros követelésének jogosságát. Végül is úgy határozott a törvényhatósági bizottság, hogy a tétel a költségvetésben bentmarad, de egyidejüen felírnak a kereskedelmi kormányhoz és kérik, hogy

a 6 pengő mögött rejlő évi 70.000 aranykorona útfentartási költséget visszamenően térítse meg a kincstár,

illetve ezt az évek óta elszámolatlan és elmaradt követelést valorizálja.

Az út- és csatornaépítési, valamint a pénzügyi osztályok előterjesztése alapján most készült el az a felirat, amelyet a jövő héten küld fel a polgármester a kormányhoz, kérve a 70.000 korona évi útfentartási hozzájárulás megfizetését, illetve az arányos valorizációt.

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója

Király Kálmán műszaki főtanácsosnál,

az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetőjénél érdeklődött a vitás tétel, az ügy hisztorikuma és a készülő felirat argumentumai iránt, akitől a következő érdekes részleteket tudta meg:

— 1890-ig a fővárosba betorkoló állami utak fentartásáról a kincstár gondoskodott. Az állami útszakasz egészen a vámokig vonult. A vámok jóval beljebb voltak a közigazgatási határoknál, így például a váci vám az Aréna-útnál kezdődött. Hasonló volt a helyzet a Soroksári-úton is és így *tekintélyes városi útvonalakon kellett az államnak az országutakat kezelni*. A főváros azonban az állami útfentartással nem volt megelégedve, mert nem felelt meg már az akkori forgalmi igényeknek sem és ezért 1890-ben átvette a főváros területére torkolló állami utakat. Ugyanakkor, mikor az útvonalakat saját kezelésbe vette,

irásos megegyezést kötött az állammal, hogy a fentartási költséget évente megtéritik.

Ez a fentartási költség a Soroksári-útra 50.000 korona, a Váci-útra pedig 20.000 korona, összesen tehát 70.000 korona volt. A főváros az állami útvonalakat nagyszerüen kiépítette, elsőrendű burkolattal látta el és hosszú időn át rendesen meg is kapta az évi részleteket.

— Már a korona elértéktelenedése idején

többször szorgalmazta a főváros vezetősége a felmerült differenciáknak megtérítését,

majd később a méltányos valorizációt, de hosszú éveken át minden egyes felirata eredménytelen maradt s *azóta a főváros változatlanul csak 70.000 papirkoronát kap kézhez, ami felfelé kerekítve évi 6 pengőnek felel meg.*

— A főváros súlyos helyzetében fokozottan szükségessé vált ennek a kérdésnek a tisztázása és ezért most ujabb felirat készül, amelyben részletesen kimutatjuk, hogy mennyire méltányos a főváros kérelme. Az előzetes tárgyalásokból, *amelyek a kereskedelmi minisztériummal megkezdődtek, máris remélhető*, hogy

a főváros fellépése ezúttal nem marad eredménytelenül,

mert a kormány illetékes tényezői részéről nagy megértést és méltánylást tapasztaltunk.

A „Kéményseprő templom'' orgonája. A főváros egyik legrégibb és legtöbb tradiciót őrző temploma a krisztinavárosi plébánia templom, az egykori „Kéményseprők temploma''. A templom falai az idők során átnedvesedtek, s az idei költségvetésben 25.000 pengőt irányoztak elő a szükséges szigetelési munkák elvégzésére. A nedvesedést úgylátszik a környező piaci bódék okozták, mert amióta azokat a templom tövéből áthelyezték, megindult a felszáradási folyamat, s remélhető, hogy a tervezett szigetelés is feleslegessé lesz. Az így felszabaduló pénzből most 10.000 pengőt kér az egyházközség a százévesnél öregebb orgona restaurálására, amihez a tanács hozzá is járult.

Uj rend a fővárosi úthálózat karbantartására. A polgármester rendeletére ezentúl rendszeres havi értekezletet tart az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetője *a kerületi mérnökök részvételével*, s azon beszélik meg azt a munkaprogramot, amely szerint az út- és csatornahálózat jókarban tartásáról gondoskodik a főváros. Az értekezletekkel egyúttal fokozzák az útépítési munkálatok egyöntetüségét is. A kerületeket út-, csatornaépítési és fenntartási szempontból *körzetekre osztják fel*. Minden körzetnek lesz egy mérnök felügyelője, aki állandóan ellenőrzi a maga szakaszát és gondoskodik a szükséges tennivalókról. Az út- és csatornaépítési ügyosztály egyébként azon fáradozik, hogy ne csak az út- és csatornahálózat munkái, hanem az ott dolgozó *iparosok és vállalkozók ügyei is gyorsan, rendben menjenek*. Délutánonkint is szolgálatot rendelt el a hivatalokban *mindaddig, amig az összes vállalkozói kereseteleveleket elintézik, az összes restanciát feldolgozzák*. A kivánatos cél az, hogy a munkákat vállaló iparosok késedelem nélkül jussanak megszolgált pénzükhöz.

VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök, kereskedelmi és ipari részv.-társ.
BUDAPEST
VIII., Kisstáció-utca 11.
Alakult 1905. évben
Telefonok: József 339—02, 351—99, 394—86
AUTÓ-OSZTÁLY:
F & S precizios golyós- és görgőscsapágyak, FERODO fék- és kapcsoló-betétek. — Silverrex-gyujtógyertyák. — INDIA angol köpenyek és tömlők.

Magyarország aranykoszorús mestere
Szlezák László
harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám
Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang
Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

Kaltar építési vállalata
I., Szirtes u. 3/b. Tel: A. 53-9-14

KOVÁCS LAJOS
vésnöki müintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Az összes márkás hálózati Rádiók 5.— P. havi részlettől fölfelé
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.

SALY ÁRPÁD
ny. min. osztálytanácsos
tüzifa- és szénnagykereskedő
BUDAPEST
Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csúzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 185 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki müintézete, pecsétbélveg, címke és domborműnyomdája
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

vitéz Darvas Lajos
okl. mérnök
Nemes építő vállalat Budapest,
IV., Királyi Pál-utca 20. Telefon: Aut 86—2—96

BRIXOL MÜVEK BUDAPEST
VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYÁRTÁSA
BUDAPEST, VI., LÁZÁR U. 13 GYÁR: VII., GIZELLA-ÚT 53.
Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam, Roma, Bielsko, Timisiora, Vrséc. Telefonszám: Aut. 158-23

SCHMERGEL GÉZA
PARKETTVALLALATA
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

Események

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 24 pengő.

fél évre . . . . . 12 pengő.

Előfizetésifelhivás

Január elsejére új előfizetést nyitunk a **Fővárosi Hirlapra**, *amely immár megkezdi pályafutásának, Budapest érdekeiért küzdő ernyedetlen munkájának harmadik évtizedét. Budapest polgárságáért, ennek a polgárságnak legeminensebb érdekeiért és jogaiért harcolunk tovább is azzal a lelkesedéssel és odaadással, amely húsz esztendőn át eredményt eredményre halmozott. A polgárság érdekeinek és jogainak voltunk és leszünk őrtállói a főváros közéletében, a kommunitás működésében és az egész magyar jövő fejlődésének kialakulásában.*

A zászló, amelyet követünk, védünk és győzelemre segítünk, az Egységes Községi Polgári Párté, amelynek hivatalos szócsöve a Fővárosi Hirlap.

Ez az a párt, amely demagógia-mentesen építi a magyar liberalizmus új sáncait, teremti meg az alkotó munka nyugodt atmoszféráját és lehetőségeit. Ez az a párt, amely — a **Fővárosi Hirlap** *régi programjának értelmében — a leghathatósabb polgár-védelmet fejleszti ki. Együtt küzdünk a nehéz és szegényes reményű időkben a bölcs takarékosság mellett is az élet lehetőségeit ápoló politikáért. Bő igéretek helyett szerény kenyeret akarunk kiharcolni Budapest minden polgárának és a becsületes, egységes, igazságos kritika eszközeivel akarjuk megvédeni Budapestet attól, hogy se a pazarlás, se az oktalan, az ijedt takarékosság temetővá süllyessze ezt a várost.*

Amíg városatya lettem...

György Endre új könyve

Ha Krúdy Gyula egyszer mégis megírja az *igazi*, őszinte, *magyar* álmoskönyvet, abban a régi „lúdhúst enni jó'' prófécia helyett vagy mellett bizonyára kifejezésre fog jutni, hogy *pesti* városatyának lenni sem utolsó dolog. Sok-sok hála illeti hát *György* Endrét már csak azért is, mert ilyen becsületes igyekezettel végzi a felnőttek oktatását az *érvényesülésta*n-ból. Fontos ez a mai álláshalmozás-ellenes világban, amikor a városatyaság eléréséről tart szemináriumot: mert a városatyaság nem jelent álláshalmozást és mégsem utolsó dolog...

Komolyra fordítva a szót, minden praktikus fontossága mellett *György* Endre legújabb *„Amíg városatya lettem...''* című könyve végtelenül érdekes és tanulságos. A hatalmas kötet gerince az önéletrajzokból telik ki. A legváltozatosabb karakterek, az érvényesülési utak, az élet szeszélyes játékai az emberrel, olyan tarka-barka együttest adnak, hogy a legérdekesebb regénynél is mohóbban kell elolvasni ezt a „szürke'' életrajzgyüjteményt. Tessék elhinni: Szenzációsak ezek az önvallomások. Valami különös, furcsa akusztikájú gyóntató-fülke az önéletrajz-írás, ahol hiába ravaszkodik, alakoskodik, kertel, szépít az „áldozat'', a józaneszü és józemü olvasó mindent ki tud olvasni a vallomásokból, főként pedig azt, amit az illető jól el akart takarni az olvasó elől. Ez előtt a *György* Endre-féle patentírozott gyóntatószék előtt nem lehet titkolózni, itt a karakterekre éles, röntgenes fény vetődik, amely kíméletlenül átvilágítja a veséket és májakat.

Kezdődik ez azon, hogy valaki vonakodik és kijelenti, hogy ő csak nem írhat önmagáról életrajzot. Pardon, uraságod máris belekerült a Röntgen-fényben: uraságod már nem idegen, sőt ismerlek szép maszk! (Kivétel azért van egy-kettő, akik túlszerényen írták meg az életrajzukat és azután *György* Endre adott bele színt és ízt, becsületes objektivitással és nagyon igazságos mérlegeléssel.) De általában ninden szónak a szitáján igen könnyen át lehet látni. Csak egyetlen egy példát mondok: aki azt írja, hogy *felső* iskoláim elvégzése után, arról méltóztassék tudomásul venni, hogy az elemi népiskola hatodik osztályát értette. Hatodik? No, nem biztos. De aki becsületesen megmondja, hogy a gimnázium negyedik osztályának sikertelen befejezése után... — no, ez kezd szavahihető, preciz ember lenni. És lehet igen kitünő városatya is. Általában ezeknek a kedves ön-Plutarchoszoknak van egy különös és igen gyakori hibájuk, amit az irodalmi kritika joggal kifogásolhat: hogy sok a hiány bennük. Mi, ősi jogon rosszmájú ujságíró-fajta, ebekben a hézagokban mindig benne látjuk, ami hiányzik belőlük. Mi mindig tudjuk, hogy ön, kedves Plutarchosz, mit hallgatott el. Ha egyszer időm lesz és jól akarok mulatni, megcsinálom *György* Endre könyve alapján az emmenthali versenyt és a leglyukacsosabb életrajznak adom a legelső jutalmat.

Mindez csak egy kis útmutatás akart lenni arra, hogy miként kell olvasni ezt a nagyszerü könyvet.: azt hiszem, aki az én receptem szerint lapozza majd át, élete legnagyobb élevezetét szerzi meg önmagának. Hát még, ha városatya olvassa! Persze mindenki a másiknak az életrajzát. Tessék elhinni, hogy nincs az a pénz, amit ez az élvezet meg nem ér!

*

Hogy városatyák, ujságok, ujságírók és általában közéleti intézmények, közéleti emberek ezt a könyvet egy napig sem nélkülözhetik, azt nem is kell külön hangsúlyozom, hiszen erre az igazságra, mrá *György Endre* előző kötete alapján mindenki rájött. Most még csak egyet akarok itt megemlíteni: azt, hogy az utolsó esztendőkben ehhez hasonló, pompázatos, ötletes, ízléses kiállítású könyv Magyarországon nem jelent meg. Szolid, úri elegánciájú kötése, elmés, órákig szórakoztató fotomontázzsal ékes borítólapja, kitünő papírja, éles, szép betüi, az anyag ízléses elrendezettsége versenyen kivül helyezi *György* Endre nagyszerü könyvét.

(p. b.)

Szerdán: közgyülés. A törvényhatósági bizottság szerdán közgyülést tart, amelynek napiredjén csak kisszámú tárgy szerepel, de az interpellációk tömege valószínüleg a késő éjszakai órákig kitolja az ülés időtartamát.

A törvényhatósági tanács ülése Csütörtökön délután 5 órakor nagyfontosságú ülés tart a törvényhatósági tanács. Tárgyalni fogják *a státusrendező bizottság* jelentését, a *BSzKRT és az Autobuszüzem egyesítését*, a *BSzKRT r.-t. formájának megszüntetését* és a *belvárosi villamosközlekedésnek* autobusszal való felcserélését.

Uj óvó intézkedés a hiteltúllépések megelőzésére. Dr. *Sipőcz* Jenő polgármester szigorú rendeletet adott ki a pénzkezelés fokozott ellenőrzésére és a hiteltúllépések megelőzésére. A polgármester utasította az összes hivatalok, intézmények és üzemek vezetőit, hogy rendelés, vagy kifizetés előtt minden egyes nagyobb tételt be kell mutatni a pénzügyi osztálynak és csakilyen aprobálás után lehet intézkedni a kiutalásról. A polgármester ezzel a szigorú intézkedéssel a pénzkezelést fokozottan ellenőrízni, *a pénztári havi jelentéseket lehetővé tenni és* az egyes *hitelfedezetek túllépését* megelőzni akarja.

— **Csorna Kálmán dr. — egyetemi magántanár.** A kultuszminiszter dr. *Csorna* Kálmán székesfővárosi árvaszéki elnökhelyettesnek a kir. magyar tudományegyetemi karon a Gyámügyi és gyermekvédelmi közigazgatás cimü tárgykörből *egyetemi magántanárrá* történt képesitését jóváhagyólag tudomásul vette, s őt ebben a minőségben megerősítette.

— **Karácsonyi segély a VIII—XI. fizetési osztályok részére.** Aggódó reménykedéssel várják a főváros tisztviselői és alkalmazottai a karácsonyt: minden évben koholy segítséget jelentett a munkaadó fővárosnak az a gesztusa, hogy alkalmazottainak karácsonyi segélyt juttatott. Ebben az évben nagy veszedelem fenyegeti ezt az akciót, mert *súlyos pénzügyi helyzet majdnem lehetetlenné teszi ennek a jelentékeny összegnek az előteremtését. Sipőcz* Jenő polgármester a legnagyobb jóindulattal foglalkozott ezzel a kérdéssel és kikutatta az összes lehetőségeket a tisztviselők megjutalmazására. A számítások és kalkulációk nem jártak eredménnyel és a mult hét végén az volt a helyzet, hogy a karácsonyi segélyezés az idén végérvényesen elmarad. Ebben az ügyben újabb tanácskozások folytak az elmúlt napokban és végül is győzött a polgármester álláspontja: *a tisztviselők alacsony kategóriái megkapják a karácsonyi segélyt*, természetesen jóval kisebb mértékben, mint az elmúlt időkben. Értesüléseink szerint a karácsonyi segélyezésben *kizárólag csak a VIII—XI. fizetési osztályokba tartozó tisztviselők és alkalmazotak részesülnek*, vagyis a fogalmazók, a segédfogalmazók, a főtisztek, a tisztek, az ideiglenes hivatalnokok és az altisztek. A karácsonyi segély mértékét még nem állapították meg teljes pontossággal, annyi azonban bizonyos, hogy a juttatás nem lépi túl a félhavi fizetés összegét. A központi pénztár e hét végén megkezdi a karácsonyi segélyek kifizetését.

Uj elektromos alállomást építenek a Simor-utcában. Az Elektromosmüvek igazgatósága a Simor-utcában megfelelő telek átengedését kérte, hogy a környék villanyáramszükségletének kielégítésére alállomást létesíthessen. A munkálatokat márciusban megkezdik és augusztusra befejezik.

Elfogyott a hóeltakarításra kiutalt 50.000 pengő. Megírtuk, hogy a tanács néhány héttel ezelőtt 50.00 pengő rendkivüli hitelt szavazott meg hóeltakarításra, mert az idei költségvetésben kiutalt 468.000 pengő már 1931 februárban elfogyott. November 4-én leesett az első hó és bár a Köztisztasági Hivatal lehetőleg takarékoskodott, a megszavazott 50.00 pengő elfogyott. A Köztisztasági Hivatal azonban nem maradhat előkészület és kellő fedezet nélkül, ezért a tanács a várható havazás eltakarítására most újabb 50.000 pengőt utalt ki.

— **Két új iskolát adnak át hivatásának.** A jövő évi költségvetésben — mint a *Fővárosi Hirlap* közölte — már egyetlen fillér sem jutot iskolaépítésre az idén azonban még hozzáfogtak néhány új iskola építéséhez. Ezek közül az egyik a napokban készült el, a másikat a közel jövőben adják át a közoktatásnak. A múlt héten adták át rendeltetésének a X. kerületi *Ihász-utcában épült új elemi iskolát*, ahol 12 osztály van, 365 elemi iskolai tanuló befogadására. Délutánonként ismétlőiskolások tanúlnak 10 osztályban, ezeknek a száma 295 tanuló. Az iskola egészen egyszerü, de modern, higiénikus épület, ahol két nagy helyiségben napközi otthon is létesült 90 gyermek számára. Az iskolát tornateremmel és zuhanyfürdővel is ellátta a főváros bőkezüsége. A másik új iskola, amely hamarosan teljesen elkészül, a *Németvölgyi-úti*, ahol most már közvetlenül a munka befejezése előtt állanak. Ez az iskola, amely a Németvölgy, Mártonhegy, Orbánhegy és a Svábhegy lejtőjén lakó gyermekek számára készül, a jövő év első napjaiban nyilik meg.

Előterjesztés a belvárosi villamosközlekedés megszüntetésére. *Sipőcz* Jenő polgármester a csütörtöki tanácsülés elé terjeszti a belvárosi villamosközlekedés megszüntetését oly módon, hogy az Eskü-tér és a Calvin-tér közötti szük útvonalakon autobuszokat állítanak be. Az eredeti javaslattal szemben érdekes változás, hogy *az autobusz és a villamos közötti kölcsönös átszállójegyet nem rendszesítik*, mert a Calvin-térről minden irányba megfelelő villamosjárat áll rendelkezésre.

— **A Hungária-körúton akarják megépíteni a Magyar Sportcsarnokot.** A kultuszminisztérium s az Országos Testnevelési Tanács már évek óta komolyan foglalkozik egy nagyszabású sportcsarnok létesítésével ahol úgyszólván valamennyi sportág otthont és fedett pályát kapna és ahol sportférfiaink és atlétáink a téli hónapok alatt is gyakorlatozhatnának. A főváros törvényhatóságát is már többször foglalkoztatta ez a terv és a főváros vezetősége annak idején úgy határozott, hogy első sorban megfelelő telek átengedésével segíti elő a sportcsarnok ügyét. A régi Lóversenytér szabályozási terveinek elkészítésekor, amely terveket annakidején a *Fővárosi Hirlap* részletesen ismertette, a *Szabó József-utca sarkán, az új központi autóbuszgarázs és a Millenáris versenypálya mellett jelölték ki a sportcsarnok felépítéséhez szükséges többezer négyszögölnyi telket.* Ezt a tervet bemutatták a Közmunkák Tanácsának és a telekkijelölésről értesítették a kultuszminisztériumot, valamint az Országos Testnevelési Tanácsot. Az érdekelt sportkörök vezetői, a Testnevelési Tanács tagjai azóta többször foglalkoztak a sportcsarnok elhelyezésével és arra a konkluzióra jutottak, *hogy a kiszemelt terület nem alkalmas e célra*, főként azért nem mert nem lehet elég könnyen megközelíteni. A sportügyi bizottság *szombaton foglalkozott* újból a sportcsarnk kérdésével és ott is az a felfogás diadalmaskodot, hogy a régi lóversenytér helyett más területet kell keresni. Most két lehetőség van: az egyik az, hogy a szabályozási tervek megváltoztatásával a régi lóversenytér másik részén, a *Tökölyi-út és Aréna-út sarkán, ott, ahol a hajdani lóversenytér bejárója volt*, jelölik ki a sportcsarnok helyét., vagy pedig elejtik az eredeti elgondolást és *a ferencvárosi football-pályával szemközt*, a Hungária-körúton ad a főváros egy másik, megfelelő telket. A Hungária-körúton is vannak ilyen telkei a fővárosnak, a Pedagógiai Filmgyár és a Hordójelző Hivatal mellett. Valószínüen itt épül fel a sportcsarnok, amelynek ügye a jövő csütörtöki tanácsülés elé kerül.

A belső ferencvárosi egységes párt a Széchenyi-kávéház különtermében tartott társasvacsoráján *Székely* Lipót üdvözölte a betegsége miatt a megjelenésben akadályozott *Pavlik* Ferenc királyi tanácsos helyett *Usetty* Béla dr. orsz. képviselőt, aki azután nagy tetszéssel kisért beszédben különböző országos és várospolitikai kérdésekről tájékoztatta a vacsorán megjelenteket. *Fodor* Jenő, *Fonyó* Lajos, *Székely* Artur és mások köszönték meg Usetty fejtegetéseit.

A terézvárosi egységes párt társasvacsorája. A terézvárosi egységes párt új elnökének, dr. *Halász* Miklósnak tiszteletére vacsorát rendezett, amelyen *Morvay* Zsigmond ny. főispán, *Bayer* Antal kormányfőtanácsos és *Piazza* Győző fővárosi bizottsági tagok, dr. *Jakab* László, dr. *Mészöly* Imre, dr. *Wirnhardt* Gusztáv, *Sajó* Jenő és mások köszöntötték az új pártelnököt. *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, *Dési* Géza és *Payr* Hugó országgyülési képviselők táviratilag üdvözölték Halász Miklóst.

Tizenkettőre emelkedett a melegedő szobák száma. A már megnyilt négy melegedő szobán kivül a polgármester december 14-én, hétfőn, nyolc újabb melegedő szobát nyit meg. Ezzel a melegedő szobák száma tizenkettőre emelkedik. A melegedő szobákba minden igazolás nélkül bárki bemehet és ott reggel 8 órától 12 óráig, délután 2 órától 5 óráig tartózkodhatik. Ezen idő alatt ingyen fognak kiosztani mindenkinek 4 decil. rántott levest és 10 dekagr. kenyeret. A melegedő szobák pontos cimét a polgármester hétfőn hirdetményen tette közzé.

Karácsonyfacukorkákból és karácsonyi süteményfélékből gyakorlati bemutatókat tart a Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége a Székesfővárosi Gázművekkel karöltve a gróf Károlyi-palotában, IV., Egyetem-utca 4. sz. alatt december 15-én, kedden, december 18-án, pénteken, december 22-én, kedden, mindenkor d. u. 5 órakor. A bemutatók célja, hogy a háziasszonyokat a karácsonyfa díszítéséül szolgáló apróbb holmiknak takarékos és házilag való előállítására tanitsa. A gyakorlati bemutatókat özv. *Héjjas* Pálné és özv. *Fauveaux* Mártonné úrnők, a Kath. háziasszonyok Orsz. Szövetsége főzőtanfolyamvezetőnői irányitása mellett végzik tanitványaikkal. Minden érdeklődő háziasszonyt szivesen lát a Kath. Háziasszonyok Orsz. Szövetsége és a Székesfővárosi Gázművek Igazgatósága.

Az OFA Holzindustrie A. G. közgyülése elhatározta, hogy a leirások után fennmaradó 557.226.07 sv. fr. tiszta nyereséget, hozzáadva a múlt évi 282.411.72 sv. fr. nyereségátvitelt, összesen tehát 839.637.79 sv. fr-ot új számlára vezeti elő.

Hunyadi János

TERMÉSZETES KESERŰVIZ

AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT. HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN

SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ

V., Deák Ferenc-utca 2.

*

VIGADÓ-KIOSZK

V. kerület, Vigadó-tér.

Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Lakatosmunkát a Mag.ódi-úti kórháznál: Braun Miklós 5522.

Burkolómunkát az óbudai elektromos transzformátorépületnél: Koch és Szilágyi 16.005.

Villanyszerelési munkát a balatonkenesei üdülőtelepen: Kaffka és Wagner 25.730 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Budafoki-út alatt lévő áramfejlesztőtelepen tervezett üzemvizátemelőtelep és előcsatorna föld-, kőműves-, vasbeton- és csőfektetőmunkálataira pályáztak: Hajna, Imre 36.427, Neuschloss Ödön 37.208, Königl, Román és Stein 38.910, Várnai Vilmos és Havas Lajos 39.822, Fejér és Dános 40.497, Skutecky és Boray 40.711, Benedek Dezső 40.992, Biró László 42.752, Szendrő Zsigmond 44.195, Palatinus rt. 47.257, Fábián, Somogyi és György 47.856, Zsigmondi Béla rt. 48.874 P.

A Corvin-téri budai Vigadó épületén végzendő bádogos javitási munkákra pályáztak: Hofman Dénes 1778, Friedmann József 2231, Kocsner Antal 2305, Nagy Pál 2588, Fritsch Emil 2899, Lammel Ferenc 3047, Margittay Gyula 3295 P.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 923—24.
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

UJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A »PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 63. Telefon: A. 120-55

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésü
inhalatórium és pneumatikus kamrája.

Dávid és Kertész
kazán- és gépgyár részvénytársaság
Budapest, VI., Máglya-utca 75-77
Telefon: Aut. 914—46.

DR. HELVEY TIVADAR
vegyészeti gyár
vállal szigetelési-, fedési-, aszfalt-, hő- és hangszigetelési munkákat
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 21. TELEFON: AUT. 272—75

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel: 902—96 és 914—77

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légzeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

Mester és Kiss okl. épitész és épitőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépitő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—81. Budapest, X., Korponai-u. 11.

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, talajszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemü szállitás
Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 19 Tel.: J 351-50

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! Telefon: Automata 530—03.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőzőberendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

SZENTGYÖRGYI ÉS TÁRSA FŰTÉS víz gáz
VIII., Baross-utca 88. — Telefon: J. 308—97.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Csanádi-utca 5.
TELEFON: 901-24

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

HIRMANN FERENC FÉMARÚGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460-49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

NEUSCHLOSZ-LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPARI R.-T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA. TEL.: LÁ. 11-79.
Városi iroda: IV., ESKÜ-ÚT 3. TEL.: AUT. 890-47.
Gyárt: Parkettát, épületasztalosmunkát, hajlitott butort, mindennemü fatömegárút

Dunakavicsot es Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemü teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, teglát, szencsüzdakról szenet, kokszot, fát stb.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MÜKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
BUDAPEST, IX., CSONT-UTCA 3.
TELEFON: J. 340-82 és J. 322-79.
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac, valamint makadámutaknak átitató eljárássá és felületi kezelése
Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen-kompozicióval.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyfényezők.

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemü szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

Szigetelő- és Asfaltipar
Fried Miksa okl. mérnök
Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942-58.
Gyártmányok: Szigetelőlemez, fedőllemez — Munkavitelezés: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás.
Hidegen kenheto tetőmázok asfaltból, gummiból, klöntő asfalt, asfalt coulé

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Máglya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉS VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.

Huszadik évfolyam Budapest, 1931 december 23. 51—52. szám

Fővárosi Hirlap

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Egyes szám ára: 50 fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ
DACSÓ EMIL

Megjelenik minden szerdán
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Szív-utca 18.
Telefonszám: Aut. 137—15.

A jászoltól a Golgotáig

Irta **Ripka Ferenc dr.** főpolgármester

Ebben a szörnyű kataklizmában, a világégésnek borzalmai között valamennyiünk lelke áhítva vágyik a Karácsony békéje, a Szeretet ünnepének melegsége, a Megváltó születésének reménykedő hite után. A szegénységnek, a nyomornak, az emberi összeroskadásnak olyan kétségbeejtő napjai, hetei és hónapjai szállták meg a világot, hogy csak az isteni erőben és az emberi összefogás csodáiban bizakodhatunk.

Az egész világot sujtó katasztrófa nem kerülte el a mi szegény országunkat sem, amely szörnyű megcsonkítottságában eddig is folyton vérzett, de ma az elvérzés előtt áll, ha mindnyájan megfeszített erővel, eltökélt akarattal, testvéri összefogással nem sietünk segítségére. Az országnak, amelynek sorsa fordulásánál a jogon diadalt ült az erőszak, százszorosan kell éreznie a válságot, amely a győztes, a hatalmas országokat is rombadőléssel fenyegette meg. Mintha az egész világon kiveszett volna a krisztusi erkölcs, mintha az emberi szolidaritás a könyöradományokra zsugorodott volna össze, mintha ember az ember farkasává vadult volna.

Nekünk, akiknek százszorosan súlyos a sorsunk, nem szabad megállanunk az apró áldozatoknál, a lemondás és önmegtartóztatás erejének gyakorlásánál; nekünk a magunk megbecsülésének, az élni-akarásunknak, az erők összefogásának olyan ízzó példáját kell a világ elé tárnunk, amilyent egy nemzet sem mutathat fel. És itt a legfőbb feladat, a vezetőszerep Budapest polgárságára hárul. Tudásban, kultúrában Budapest népe az első az országban, nekünk kell hát a megújhodás, a talpraállás hitében is a legerősebbnek lennünk. Gazdaságilag is mi vagyunk a legerősebbek. Budapest székesfőváros háztartásának biztonságát nem kell félteni és — ha akad még közület az országban, amely áldozatokat tud és akar hozni a legszegényebbek megmentésére, — akkor a magyar állam után elsősorban Budapest székesfőváros az. A Szeretet ünnepének köszöbén dicsérettel és büszkén hivatkozhatunk arra, hogy a szociális segítésnek, a gyengék gondozásának, a szegények és elesettek megsegítésének Budapest székesfőváros eddig is mindig világraszóló példáját adta és ezt a nemes, minden elismerést megérdemlő törekvését a jövő számára is megtartotta.

Ma azonban sokkal többet kell tennünk jövendőnk megmentése érdekében. A társadalmi és gazdasági összefogásnak, az odaadó, önfeláldozó munkának olyan példáját kell adnia Budapest ősi erkölcsökben gazdag polgárságának, hogy a reményteljes cselekvésben teljes lendülettel vezesse az egész országot, amelynek, rendületlen hitünk szerint, még dús erői kerülnek majd napfényre a nemzetmentő munka során.

Ha voltak idők, amikor Budapestet vádak érték, most olyan időket élünk, amikor Budapestnek módjában van bizonyságot tenni olthatatlan hazafiságáról, töretlen erejéről és lelki nagyságáról.

Ezek az én reménységeim Krisztus eljöveteléért sóvárgó szomorú napjainkban. A jászolban fekvő szelid Jézuska ébressze bennünk a hitet, hogy ennek az országnak nem kell eljutnia a Golgotáig, a töviskoszorús, hét sebből vérző Istenfiának keresztrefeszíttetéséig.

Sipőcz Jenő dr.: Biztosítottnak látom a főváros pénzügyi egyensúlyát

Nyilatkozik a polgármester az aktuális városházi kérdésekről

Minden túlzás nélkül megállapítható, hogy az elmult esztendő a főváros életében sokáig emlékezetes marad. Semmiesetre sem a gazdasági fellendülés nagy perspektivájában kezdődött ez az év, ám azt senki sem hitte, hogy úgyszólván néhány hónap alatt olyan megrázkódtatás éri egész gazdasági életünket, hogy annak hatásaként a főváros háztartása is gazdasági nehézségekbe jut. A főváros vezetősége még idejekorán gondoskodott arról, hogy a pusztító viharral szemben ellenálló maradjon és sikerült is a nehézségeket úgy kivédeni, hogy a jövő évben a költségvetési keretek lehetővé teszik a szerteágazó és sokoldalú feladatok ellátását. Nem lehet elvitatni az [illegible] tos elővigyázatossággal és [illegible] mindenre kiterjedő gyelemmel lefektette a jövő évi háztartási programot és úgy felvértezte a fővárost, minden eshetőséggel szemben, hogy Budapest sorsáért ezentúl sem kell aggódni.

A jövő évben esedékessé váló nagyfontosságú és aktuális kérdésekről folytattunk beszélgetést

Sipőcz Jenő dr. polgármesterrel,

akitől mindenekelőtt azt kérdeztük, hogy a kormány részéről kilátásba helyezett hárommillió pengő milyen méreteket tesz lehetősé az inségakció lebonyolításánál.

*

— **A főváros nagyarányú népjóléti akcióit — mondotta a polgármester, — úgy terveztük, hogy azoknak költségeire közel hétmillió pengő szükséges. A fedezet kérdésében figyelembevettük a szükségadó bevételeit, amelyből 6.6 millió pengőre számítottunk. Ez a várakozásunk azonban nem vált be, mert az állam egyelőre csak hárommillió pengőt tud rendelkezésünkre bocsátani az év első három hónapjára és így természetesen**

ehhez kell méreteznünk az egész szociálpolitikai tevékenységet.

Magától értetődik, hogy a fővárosnak külön előirányata is rendelkezésre áll és ezért pillanatnyilag nincs akadálya az inségakciók megindításának, amelyeknek első nagyarányú jelentkezése a szellemi szükségmunka-akció, amelyet január első napjaiban indítunk meg. A számítások még folyamatban vannak az akcióban résztvevők számáról, valamint annak időtartamáról, de minden erővel odatörekedünk, hogy

a szellemi munkanélküliek minél nagyobb tömegeit részeltessük ebben a támogatásban.

*

Súlyos aggodalmak hangzottak el a költségvetés tárgyalásán olyan irányban, hogy a főváros a jövő évben meglehetősen passziv magatartást tanusít munkáltatói minőségben és a rendelkezésre nem álló fedezet miatt lényegesen kisebb keretek között végezteti a közmunkákat. A polgármester erről a kérdésről a következő nyilatkozatot tette:

— **Annak ellenére, hogy a költségvetésben a legszigorúbban érvényesítettük a takarékosság szempontjait,**

a közmunkák kiadása terén csak óvatosan mérsékeltük az előirányzatokat.

Tudatában vagyok annak, hogy a budapesti iparosok, vállalkozók és gyárak a székesfővárosnál találják meg a legtöbb munkát és kereseti lehetőséget, miért is

az út- és csatornaépítéstől kezdődően az iskolaépítésekig gondoskodunk a munkálatok megindításáról.

Az ilyen természetű hatósági tevékenységen kívül az üzemek [illegible] fejlesztésével [illegible] hatom, hogy a főváros a jövő évben is mindent elkövet az érdekelt gazdasági körök foglalkoztatására.

*

Szóvátettük a polgármester előtt azt a jelenséget, hogy a vidéki földmunkások óriási tömegekben özönlenek Budapestre arra a hírre, hogy a Dunahíd építésénél munkát kapnak. Felvetettük a kérdést, hogy történik-e gondoskodás elsősorban a budapesti munkanélküliek foglalkoztatása érdekében.

— **Amikor a székesfőváros áldozatkész elhatározással havonta százezer pengőt juttat a hídépítési alapnak, — válaszolta a polgármester, — az ingatlanátírási illeték egyelőre még nem látható bevételeinek terhére,**

ezt azért tette, hogy a székesfővárosban élő munkanélküliek helyzetét enyhítse.

Legszívesebben mindenkit munkaalkalomhoz juttatnánk, de ha ez nem lehetséges: olyan irányban fogunk az állami hidak felügyelőségénél interveniálni, hogy a nagyméretű földmunkáknál elsősorban a budapesti illetőségű munkások jussanak kereseti alkalomhoz és csak a további szükséglet esetén vegyék igénybe a vidékről jelentkezetteket. Ez a lépés természetesen nem irányul a vidék ellen, de azt el kell ismerni minden tényezőnek, hogy a székesfőváros elsősorban az idetartozó polgárait kívánja megsegíteni.

*

Ujból aktuálissá vált a harmadik alpolgármesteri állás megszervezése, amelyről a következő felvilágosítást kaptuk:

— **Az új fővárosi törvény utal arra, hogy az újonnan felállított ügyosztályokkal megszaporodott városházi adminisztráció felügyelete érdekében**

a székesfőváros jogosult a harmadik alpolgármesteri állást megszervezni.

Ebben az értelemben még a nyári hónapok előtt határozott a közgyűlés és az állás szervezésére vonatkozó határozatot a belügyminiszter úrhoz küldtük fel jóváhagyás céljából. Időközben tiltó rendelkezés lépett életbe minden további állás szervezése ellen és ezzel magyarázható, hogy a harmadik alpolgármesterség ügye még mindig

nem jutott nyugvópontra. Felfogásom szerint

az illetékes kormányzati szervek is átérzik ennek a vezető poziciónak a szükségességét

és nem zárkóznak el az engedély megadása elől, amely esetben természetesen gondoskodunk a pályázat kiírásáról és az állás betöltéséről.

*

A főváros munkásságának egyik kimagasló eredménye a Bécsben felállított idegenforgalmi iroda, amelyik elismerten vonzó látványossága az osztrák fővárosnak. A legújabb idegenforgalmi szervezet tevékenységének hatásáról a polgármester a következő kijelentést tette:

— Azok a jelentések, amelyeket hétről-hétre kapunk, a legnagyobb mértékben kielégítenek és messzemenő reménységeket nyujtanak ahhoz, hogy

az osztrák fővárosban felállított propaganda-iroda az idegenek érdeklődését Budapest felé irányítja.

Természetesen most az utazási holtszezón idején azonnali eredményeket nem várunk, de a legbiztatóbb kilátások vannak arra, hogy a tavaszi és nyári hónapokban már jótékonyan megnyilvánul a bécsi irodának a tevékenysége.

*

Ezzel kapcsolatban szóvátettük a polgármester előtt azokat az ajánlatokat, amelyek a budapesti fürdők bérletével kapcsolatban most vannak tárgyalás alatt.

— Minden vonatkozásban — hangzott a válasz, — átvizsgáljuk az eddig beérkezett ajánlatokat és azokat döntés céljából a törvényhatósági közgyűlés elé terjesztjük. Általánosságban én nem idegenkedem a fürdők bérbeadásától,

ha megfelelő biztosítékot nyerünk ez intézmények nívójának fenntartásáról, további fejlesztésükről és ha a főváros pénzügyi érdekei is érvényesülnek.

Egyelőre még csak az ajánlatokat ismerjük és a további feltételek ismerete után indulnak meg a döntő tanácskozások.

*

Végül feltettük a legfontosabb kérdést: biztosítva látja-e a polgármester a főváros pénzügyi egyensúlyát?

— A költségvetéssel kapcsolatos tárgyalások idején leszögeztem azt a felfogásomat, hogy úgy a kiadásokat, mint a bevételeket a legóvatosabban kell előirányozni. A kiadások tekintetében teljes arányában érvényesült a belügyminiszter úr részéről előírt és a takarékossági bizottságok munkája után jelentkező takarékosság és

most már csak az kívánatos, hogy a bevételek is a remélt méretekben folyjanak be.

Nem titkolom, hogy az adójövedelmek terén bizonyos aggodalmaim vannak, amelyeket számszerüleg is leszögeztem, remélem azonban, hogy ebben a vonatkozásban sem kerülünk meglepő helyzet elé.

A főváros pénzügyi egyensúlyát biztosítottnak látom

és ebből a szempontból nyugodtan nézek a jövő elé.

*

A polgármester nagyfontosságú nyilatkozata megnyugtathat mindenkit afelől, hogy a törvényhatóság háztartásában rend és biztonság uralkodik. A városvezetés nehéz és felelősségteljes feladata olyan kezekben van, hogy Budapest polgársága bizakodással várhatja a főváros fokozatos további fejlődését.

Legnagyobb bizalommal forduljon szakszerüen végzendő

LINOLEUM BURKOLÁSI

munkálataival a 30 éve fennálló szolidságáról elismert

HAAS LIPÓT céghez.

főüzlet: VII., Rákóczi-út 24. szám.
Telefon: József 420—44.

KISS JENŐ

okleveles mérnök, építési vállalkozó
Budapest, V., Zoltán-utca 10. szám
Telefon: Au. 150-81

Januárban meghosszabbítják a főváros és a bánhidai centrálé ideiglenes szerződését

Kezdeményező tárgyalások az erőműtelepnek a főváros számára való átvételéről

Január 1-én ismét lejár a főváros és a bánhidai centrálé között kötött áramszolgáltatási szerződés és annak ellenére, hogy a végleges megegyezésre irányuló tárgyalásokat már régen megindították, tényleges eredményről még mindig nem számolhatunk be. Az egységárak kérdésében ugyanis még ma is mutatkozik differencia az érdekeltek között és

főleg azt igyekeznek mindkét oldalról biztosítani, hogy az áramfejlesztő telepek kapacitását a legvégsőbbig kihasználhassák.

A *Dunántúli Villamossági Rt.* termelőképességének teljes igénybevételét akarja biztosítani, ugyanakkor a főváros *a kelenföldi új telep* áramszolgáltatásának korlátozásától kíván eltekinteni: az ellentétek itt mutatkoznak és a végleges megegyezést ez hátráltatja.

A bánhidai cenrálé és a főváros közötti viszony alakulásáról

illetékes helyen

a következőkben informálták a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

Nem az első eset, hogy felkészülünk a végleges megegyezésre, hogy azután fentartsuk az eddigi ideiglenes állapotot. Ezúttal is folytak tárgyalások, de azok nem fejeződtek be és így

nincs más hátra, mint az eddigi szerződést

meghosszabbítani, aminek természetesen semmi akadálya sincsen.

A mult esztendőben is *január végén* irtuk alá a szerződés egy évre való meghosszabbítását és nem tartjuk kizártnak, hogy az idén is ezt a megoldást fogjuk kölcsönösen választani. Függetlenül a főváros részére irányuló áramszolgáltatástól,

továbbra is fennáll a lehetősége annak, hogy a törvényhatóság átveszi a bánhidai centrálét,

annak minden értékével és terhével együtt, amely esetben természetesen átvesszük az eddigi tulajdonosoknak azt a törekvését is, hogy *az áramelláltást minél nagyobb területekre kiterjesszük.* Ma még korai beszélni a feltételekről, mert csak nyers tervezetek és elgondolások állanak rendelkezésre, ha azonban sikerül a megfelelő bázist erre a nagyarányú tranzakcióra megtalálni, úgy *nem lesz akadálya a bánhidai centrálé községesítésének.*

*

Borvendég Ferenc alpolgármester január első felében kezdi meg a jövő évi áramszolgáltatás folytonosságára irányuló tárgyalásait és annak eredményét kellő időben a törvényhatósági tanács elé terjeszti.

Rakovszky Iván a Közmunkatanács elnöke a Margitsziget racionális ügyviteléről, a közeljövő terveiről és az esetleges bérbeadásról

Minden igaztalan támadás és hangzatos jelszavak ellenére változatlan energiával folytatja tevékenységét a Közmunkatanács

A Margitsziget újabban az aktualitások előterébe jutott, főleg azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy *valami készül a „dunai paradicsom" körül.* A bérlő részvénytársaság ügyeiről sok szó esett a városházán is, ami azzal magyarázható, hogy a Margitsziget sorsa *elsőrendü kihatással van a főváros érdekeire.* Konkrétumokat és végleges elhatározásokat illetékes helyeken még egyáltalán nem szögeztek le, ám mert bizonyos, hogy a Margitsziget ügye a közeljövőben napirendre jut, szükségesnek tartottuk a legilletékesebb tényezőhöz,

Rakovszky Iván ny. miniszterhez, a Közmunkatanács elnökéhez

fordulni felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Bármennyire is dominál a szigorú takarékosság elve, a közhatóságok és intézmények költségvetéseiben: *nem szabad hangulatos jelszavak után indulni,* mint ahogy valószínüleg ilyen alapon ötlött fel az a kombináció, hogy a *Közmunkatanács esetleges megszüntetésével* is érvényesüljön a takarékosság gondolata. Akik ennek a nagyszerű intézménynek működését nem ismerik, azt hiszik, hogy a Közmunkatanács súlyos költségeket emészt fel, holott kimutathatólag

a megszüntetés járna azzal a következménnyel, hogy új terhekről kellene gondoskodni.

Mi történik, ha megszűnik a Közmunkatanács? Egyrészről a miniszteriumoknak kellene *új szerveket* felállítani, másrészről a székesfőváros ügyosztályait az ellátandó ügykör betöltésére akként szaporítani, hogy azok minden zökkenő és akadály nélkül elláthassák a Közmunkatanácsra most háruló nagyfontosságú feladatokat. Ez a takarékoskodás *furcsa okoskodás* volna és a kiadások csökkentése helyett bizonyára a komoly terhek felvételét jelentené. Ezzel szemben ez a kiváló tudású és széles látókörű szakemberekből álló testület hivatása magaslatán áll és

minden igaztalan támadás ellenére változatlan buzgalommal, energiával, szeretettel és megfogyatkozott anyagi eszközökkel folytatja munkáját,

hogy felépítse a ragyogó és nagystílű Budapestet.

— A Közmunkatanács úgy saját hatósági jogkörében, mint a városfejlesztés szolgálatában létesített törvényszerű alkotásainak keretébe a *legszigorúbb takarékosság* elvét alkalmazza jövő évi költségvetésében. Annak ellenére, hogy vannak halaszthatatlan közszükségletek, e téren is a legnagyobb óvatossággal járunk el, ami hűségesen visszatükröződik a jövő évi belkezelési költségelőirányzat és közmunkaprogram összeállításában. Ez okozza, hogy a lágymányosi holt Duna-ág feltöltésénél

csak a legszükségesebb munkálatokat végezzük el.

hogy biztosítsuk a Boráros-téri híd feljárójának megépítését. Másik kiemelkedő tevékenysége ennek a programnak *a lipótvárosi park továbbfejlesztése,* ahol a csatornázási és vízeső-fektetési munkálatokat fogjuk lefolytatni.

— A Közmunkatanács irányítása alatt álló Margitsziget ügyei sokat foglalkoztatják az egész testületet. A részvénytársaság régebbi gazdálkodása *súlyos nyomokat hagyott a sziget pénzügyi helyzetében,* ami a multban már 700 ezer pengőt túlhaladó hiányban jutott kifejezésre. Magától értetődik, hogy a Közmunkatanács megszűkítette az eddigi vezetőség hatáskörét és mindinkább *szorosabb felügyelete* alá vonta a sziget gazdasági és egyéb ügyviteleit. Ez a szigorúan keresztülvitt, céltudatos inperium már a folyó évben elérte, hogy

a deficit körülbelül húszezer pengőre lecsökkent.

A részvénytársaság nemrég tartott közgyűlésén a szigorú takarékosság szellemében megkezdett intézkedések további határozatokban nyert teljes kiépítést és ezzel a sziget ügyvitelének és üzleti gesztiójának racionalizálása eljutott addig a pontig, hogy *a jövőre még az oly siralmas gazdasági perspektivák mellett is biztosítva van a Margitsziget költségvetésének egyensúlya.* A legfelül megkezdett és foganatosított személyi leépítés, valamint a dologi kiadásoknak a minimumra való csökkentése megfelelő garanciát nyujtanak.

Nem zárkózunk el azonban a sziget bérbeadása elől, ha arra megfelelő ajánlattevő és megfelelő ajánlat jelentkezik.

Magától értetődőleg, mindennek előfeltétele az, hogy a *bérlet a főváros szórakozó és üdülő polgárságára új terheket ne rójjon* és a sziget nívóját se veszélyeztesse. Ebben az irányban *az ásványvizüzem bérbeadásával* az első lépést már meg is tettük. Egyebekben minden takarékosság mellett is az lesz az irányadó, hogy mindazok az intézmények, amelyek Budapest közönségének népszerű-, szórakozó- és üdülőhelyei, azonkívül az idegenforgalom közismert vonzóerői: *fenntarthatók legyenek, a leggazdaságosabb keretek* között. Változatlanul törekszünk annak a megvalósítására, hogy akár a pesti polgár, akár a messziről jött külföldi, ha a szigeten tartózkodik: *ott nemcsak Budapest és Magyarország, hanem egész Európa egyik legkedvesebb édenkertjét találja.*

*

Rakovszky Iván fenti nyilatkozata minden tekintetben komoly megnyugvást és biztatást jelent a sziget jövőbeni sorsára. *Rakovszky* Ivánnak mindenképpen *joga van a takarékosságot irányítani* és azt a legkérlelhetetlenebbül végrehajtani, mert ő volt az, aki a Közmunkatanács elnöki tiszteletdíjáról már régebben lemondott és valóban csak a közérdek szolgálatában látja el nehéz munkáját a lelkes idealizmussal telített emberek fanatizmusával.

Fővárosi Hiriap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Az emberszeretet ünnepe

Irta: Kozma Jenő dr.,

országgyülési képviselő.

Egy milliós nagyváros életében soha sincs megnyugvás, mindig hullámzanak a lehetőségek, örökkön szükség van az irányító, védő, istápoló kézre. Egyszóval egy milliós város közéletében nem szabad, nem lehet nyugodniok szinte egy órára sem azoknak, akik a polgárság bizalmából a városvezetésre vállalkoztak. Az idők járása, a világ sorsa, az emberi lehetőségek és a Gondviselés akarata szabja meg azután, hogy mikor és milyen irányban kell a millió ember sokszor hánykódó hajóját vezetni. Milliós Budapest sok vihart látott bárkája talán soha sem vergődött még olyan vad vizeken, mint most. Gyönyörű feladat vidám napsütésben termő magot hinteni, a legnemesebb feladat egy világváros szépségeit káprázatos alkotásokkal tökéletesíteni: de magasztos hivatás a viharos tengeren millió ember életlehetőségét védeni, sötét és dermesztő decemberi napokon, amikor a lélek is kifagy az emberből, a reménység távolról csillogó fényét elővarázsolni az ólmos égboltozatra.

Nyersen szólva, ma nem a parádés beruházások, hanem a szomorú szociálpolitikai tevékenység napjait éljük. Az egyik szívet derítő, a másik fájdalmas, de szívet melegítő feladat. Abban a szörnyű összeomlásban, amely most szakadt rá talán az egész világra, Budapest székesfőváros emelt fővel állhat meg, mert ma már minden ellenkező véleménnyel szemben bebizonyított tény, hogy ez a város eddig is jól sáfárkodott, most pedig emelkedett lélekkel végzi a mentő munkát, áldozatos szívvel nyujt segítséget és alázatos hittel várja, reméli a jobb időket.

Ha a szeretet ünnepén nem is lehet tele rakni dús ajándékokkal a karácsonyfa alját, öntudatosan és büszkén állíthatjuk, hogy a világgazdaság összeomlásának ítéletnapos katasztrófájában Budapest mindent elkövetett és mindent elkövet a legnagyobb veszedelmek elhárítására. Budapest elmondhatja, hogy gondoskodott az éhezőkről és ha gazdag lakoma nem vár is ránk az ünnepek alatt, de minden szájba jut tápláló falat.

A főváros minden erejét megfeszítette, hogy rendben tartsa budgetjét, de ugyanakkor teljes odaadással törekedett arra is, hogy fokozott szociálpolitikai kötelességeit minél tökéletesebben elvégezze. Az utóbbi hetek döntő jelentőségüek voltak ezen a téren, a fővárosnak a kormánnyal folytatott tárgyalásai eredményre is vezettek és miután a kormány egyelőre hárommillió pengő és később további összegek átengedését kilátásba helyezte, Budapest teljes erővel megindíthatja és háborítlanul folytathatja szegényeinek megsegítésére irányuló akcióját. Elkerültük ezzel azt, hogy az inségakciók során komolyabb zavarok álljanak be és most már a kész program alapján megkezdődhetik a munka.

Amikor Budapest szociálpolitikájáról szólok, nem szabad megfeledkeznem arról sem, hogy a főváros egyik legnagyobb büszkesége, a Boráros-téri híd megépítésének lehetővétele. Soha nem látott súlyos időkben, amikor bárminemű beruházás csak szizifuszi erőfeszítések árán lehetséges, Budapest hídat tud építeni. Én szimbolumnak tekintem ezt a *Híd*-at, amely a késő utókornak is hirdetni fogja, hogy Budapest derekasan, tiszteletreméltó módon megállotta a helyét a legválságosabb időkben is.

Ha volt már Karácsony, amely a nyomor és szenvedés fájdalmai között köszöntött rá a világra, akkor ennek az idei Karácsonynak igazán az emberszeretet ünnepének kell lennie. És Budapesten az is lesz.

HIRSCH LÁSZLÓ
UT-, VASUTÉPÍTÉSI ÉS KÖVEZÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, I., ELEK-UTCA 9/a. TELEFON: 69-5-45

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter:

Nemcsakjogom, hanemkötelességem is a főváros költségvetése fölött birálatot gyakorolni

A főváros új költségvetését — mint jelentettük — már megküldötték a belügyminiszternek és most nemcsak városházi körökben, hanem a közvéleményben is érdeklődéssel várják, hogy

1. az új költségvetés belügyminiszteri jóváhagyása január 1-ig megtörténik-e,

2. belemegy-e a belügyminiszter ezúttal az új költségvetés részletes bírálatába és végül

3. Fog-e abban változtatásokat eszközölni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa föltette e három kérdést a legilletékesebb tényezőnek, a fővárosi ügyek legfőbb elbírálójának,

Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszternek,

aki a következőkben válaszolt:

— Mindenekelőtt meg kell jegyeznem, hogy a főváros költségvetését csak most kaptam meg, január 1-ig tehát nem tanulmányozhatom át és nem foglalhatok vele szemben állást. Január hónap folyamán ez mindenesetre megtörténik. Hogy belemegyek-e az új költségvetés bírálatába? Természetes, hogy belemegyek. Ez nemcsak jogom, hanem kötelességem is. A költségvetés áttanulmányozása előtt részletes nyilatkozatot nem tehetek, de előre is jelezhetem, hogy a költségvetési tételek felülbírálása során a takarékosság szempontjait az egész vonalon érvényesíteni fogom. Erre éppen a mai időkben feltétlen szükség van.

A városházán nagy érdeklődéssel várják a belügyminiszter leiratát, amely minden bizonnyal kiterjeszkedik a községi háztartás összes részleteire. Információink szerint a költségvetés összegei nem változnak.

Megkapta az állami gépgyár a hidalkatrészek elkészítésére vonatkozó rendelést

Kenéz Béla dr. kereskedelmi miniszter nyilatkozata

A kormányzó tízéves jubileumát megörökítő törvény egy évvel ezelőtt intézkedett már az új fővárosi Dunahidak megépítéséről, megfelelő anyagi fedezet hiányában azonban az építési munkálatok megindításáról eddig nem történhetett gondoskodás *A kormány és a főváros között lefolytatott tárgyalások tudvalevőleg eredményesen végződtek,* ennek ellenére még a legutóbbi napokban is úgy látszott, hogy a végleges döntés újból kitolódik. Tekintettel a hídépítéshez fűződő rendkívül fontos gazdasági és szociális érdekekre, fölkerestük ebben az ügyben

Kenéz Béla dr. kereskedelmi miniszter,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Közölhetem, hogy a Boráros-téri híd megépítésével kapcsolatos megrendelést már ki is adtam az állami gépgyárnak. A gépgyárak most évvégi szokásos szünetüket tartják, két hetet kell ugyanis fordítani a gépek évenkénti felülvizsgálására, mihelyt azonban az üzemszünet befejeződik, az állami gépgyár hozzáfog a hídépítési megrendelés lebonyolításához és így havonta egyelőre legalább ötszáz munkás jut munkához. Hangsúlyoznom kell, hogy az állami gépgyárnak — és ez a mai devizanehézségek mellett fontos körülmény — nagytömegű nyersanyag áll rendelkezésére, úgyannyira, hogy akár négy hidat is fel lehetne építeni anélkül, hogy egy fillérnyi deviza is külföldre menne. Meg kell állapítanom azt is, hogy a most megindúló munkálatokra elsősorban nem állami pénzt fordítunk. A fővárosnak a telekátruházási illeték felemelésével és az átruházások fellendülésével kapcsolatban jelentős bevétele van és ebből fordít a főváros havonként egyelőre százezer pengőt a hídépítési munkálatokra. Mindenesetre örömömre szolgál, hogy a hídépítési megrendelést már most kiadhattuk, mert ezzel nemcsak gazdasági, hanem szociális szempontból is fontos lépést teszünk, a munkanélküliség enyhítésére.

Amint a kereskedelmi miniszter nyilatkozatából látható, a hídépítés munkálatai tulajdonképpen megindultak, mert az állami gépgyár a rendelést átvette és a gyártást megindítja. A földmunkálatok a kora tavaszi hónapokban kezdődnek a lágymányosi és Boráros-téri oldalon.

Nem szab különleges bérleti feltételeket a főváros a Városi Színház pályázói elé

A városháza tengeri kígyója: a *Városi Színház* ügye, lassan-lassan lekerül a napirendről. *Ferenczy* Károly szerencsétlen vállalkozásának végére pontot tett a törvényhatósági tanács legutóbbi döntése, amelyik *kimondotta a bérlet likvidálását* és ezzel egyidejüleg a színháznak a főváros rendelkezése alá bocsátását. A színház sorsáról

Némethy Károly dr. tanácsnok

a közművelődési ügyosztály vezetője, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Most már tiszta helyzet állott be a *Városi Színház* ügyében és a tanács állásfoglalásának megfelelően a polgármester úr kiírja a pályázatot a színházi épületnek *színházi vagy kulturális* célokra történő bérbeadására. Ezen túlmenőleg

a főváros semmiféle feltételt nem állít a pályázók elé.

és kizárólag csak azt fogja vizsgálni, hogy a bérleti szerződés megkötése után *anyagi természetű differenciák ne következzenek be.* Minden beérkező ajánlatot figyelembe veszünk és a törvényhatóság elé beterjesztünk, hogy ott teljes erővel érvényesülhessen az autonómia felfogása és akarata.

— Egy konkrétum máris mutatkozik a *Városi Színház* ügyének likvidálásából és pedig

az a 250 ezer pengős szubvenció,

amelyet eddig évente a színház bérlőinek folyósítottunk. Az *új bérlővel szemben természetesen nem vállalunk ilyen terhet,* arról tehát szó sem lehet, hogy az eseteges színházi vállalkozás a fővárostól támogatást reméljen. Általában

az új vállalkozónak a maga lábán kell állani,

hogy az intézményt fentartsa, mert a főváros semmi körülmények között sem hajlandó az előadások támogatására.

Budapesti problémák

Irta: DORNER GYULA mérnök, min. tanácsos

A főváros életében évtizedek óta kísértenek problémák, amelyek a felvetődő gondolatok és a ki nem forrott tervezgetések ködéből, sehogy sem bírnak a megvalósulás útjára jutni. Talán nem lesz érdektelen és haszon nélkül való, ha ezekhez a problémákhoz hozzászólunk, tisztán abból a szemszögből nézve a kérdéseket, hogy miképpen léphetnénk arra az útra, amelyen néhány pozitív lépést lehet tenni a megoldás felé.

A mai nehéz idők kizárják ugyan, hogy a budapesti problémákhoz az alkotó tevékenység eszközeivel nyuljunk hozzá, de éppen ez a megkötöttségünk teszi kötelességünkké, hogy ma, — a kényszerű tehetetlenség napjaiban, — elvégezzük az előkészítés teendőit és ha újra felvirrad az alkotás napja, kész, kiforrott, megérett tervek vezessék a gyakorlati kivitel munkáját. A legtöbb ilyen probléma különféle technikai teendőkkel van szoros kapcsolatban, s talán éppen azért nem bírnak felvetődő gondolatok és tervek kibontakozni és reális formába jutni, mert a főváros mai műszaki igazgatásában nincsen olyan vezető szerv, amelynek hivatali kötelessége volna az, hogy ezekből a sokszor zavaros elgondolásokból kivonja azt, ami használható, s az egészséges eszméket gyakorlati irányba terelje. Ezt a hiányt csak úgy pótolhatjuk, ha Budapest polgárai közül mindazok, akik technikai kérdések megoldásán gondolkodni szoktak, elmondják gondolataikat, csatasorba állítják eszméiket, hogy a nemes küzdelemnek eredményeként kialakulhasson az az optimum, amely alapja lehet a főváros fejlődésében határkövet jelentő alkotásoknak.

Ennek a kötelességnek érzete adta kezembe a tollat, hogy előadjam néhány függő problémára vonatkozó nézeteimet.

I.

Az „Eskü-tér"

Amikor az Erzsébet-híd vonalát az akkori intézőkörök megállapították, ezzel az elhatározással súlyos örökséget hárítottak át a következő nemzedékekre. Ez az örökség a pesti hídfő környékének rendezése volt! Már akkor nyilvánvaló volt, hogy az ott tervezett tér déli oldalának rendezése különösebb nehézséget nem okoz ugyan, — hiszen ott csak régi, a lebontásra megérett lakóházak állottak, — azonban a tér északi oldalán álló épületek sorsát ilyen egyszerűen eldönteni nem lehet, mert ezek lerombolását és másokkal való pótlását, részben anyagi, részben pedig művészi meggondolások gátolják.

Az eredeti terv kétségen kívül az volt, hogy az északi oldalon lévő belvárosi plébánia templomot, a piarista épületet s a még ma is meglévő, de már lebontás előtt álló régi bérházat le kell bontani, s azok helyét éppen úgy fel kell tölteni, mint az a déli oldalon történt. Ezt bizonyítják azok a híd felé emelkedő gyalogjárók, amelyek részben a piaristák új palotája mellett, részben pedig a Petőfi-szobor oldalán álló új bérház mellett ma is megvannak, s amelyek ezen eredeti terv által meghatározott szintben épültek. Ennek a tervnek a megvalósítása természetesen a plébánia templom sorsához volt és van ma is kötve. A templom sorsa felett határozni azonban nem könnyű. Az ősi falak átélték a sokat szenvedett régi „Pest" sorsának hullámzásait, s ma is őrzik a történelmi idők emlékét.

A déli torony északi falának földszinti *része még az Árpádok korából való*, s ha belépünk a torony kívülről nyíló kis ajtaján, ma is gyönyörködhetünk az ott lévő szép faragott-kő falazatban, s az azt koronázó román stílusú párkányzatban. Ez a fal, — amint a párkányzat mutatja, — eredetileg a torony külső fala volt, s csak a mai tornyok felépítésekor vált a torony belső falává, mert a templomot szélesebbre építették. Románkori emléke alig van a fővárosnak, ezeket — mint a magyar kultúra legrégibb emlékeit, — minden erönkkel meg kell őriznünk az emlékekben úgyis oly szegény főváros lakosságának későbbi generációi számára. Már nem olyan régi ugyan, — a tatárjárás utáni idők emléke, — a templomnak gótikus szentélyi része, de mindenesetre ez is érdemes arra, hogy ne essék áldozatul a bontó csákányoknak. A legfiatalabb építmény, ehhez a gótikus részhez csatlakozó barokk templomhajó, a XVIII. század alkotása lehet és sokaknak véleménye szerint különösebb értéke nincsen.

Amint ez a rövid vázlat is mutatja, a belvárosi templom egy kőbe merevült történelem, egy tengernyi szenvedéssel teli múlt emléke, egy olyan emlék, amilyen már alig-alig akad a főváros területén; — ennek sorsa felett könnyedén határozni nem lehet. De viszont a mai helyzet sem maradhat végleges, mert a mai rossz, kellemetlen városképet, mint ideigleneset tűrni lehet ugyan, de véglegesnek elfogadni képtelenség, nem is szólva arról, hogy a templom mai elhelyezése közlekedési akadályt is képez. Hiszen a templom több méterrel beleszökik a város legfőbb útvonalának, az Eskü-útnak északi frontjába, ami nemcsak kellemetlen esztétikai hatást kelt, hanem a közlekedés lebonyolítását is hátrányosan befolyásolja, amely körülmény a forgalom élénkülésével állandóan növekedő közlekedési akadályt jelent.

Amióta a régi piarista épületet lebontották, feltárult a maga egész meztelenségében az a lehetetlen kép, amit a hídfeljáró és a templom felé lejtő talajszín által képezett gödörben álló plébánia templom nyújt. Eddig a piarista épület és a templom elé ültetett növényzet jótékonyan eltakarták, s úgy-ahogy lepleztek ezt a szomorú látványt, amely azt a benyomást kelti, mintha büntetésből került volna ez a jobb sorsra érdemes templom mai méltatlan helyére; ma azonban teljes dísztelenségében tárul a szemlélő elé, a város arculatának ez a szégyenfoltja.

A piaristák épületének és a hozzá kapcsolódó régi bérháznak lebontása amúgy is elhibázott intézkedés volt, mert megsemmisítettek milliós értékű vagyontárgyakat, amelyek csekély költséggel helyreállítva, még évtizedekig tehettek volna hasznos szolgálatot, s megsemmisítették ezeket az épületeket akkor, amikor a városháza egyes hivatalai tűrhetetlenül zsúfoltak. Könnyen bele lehetne nyugodni ezeknek az épületeknek a lebontásába és azt még indokolni is lehetne, ha annak ellenértéke az Eskütér rendezésének megoldása lenne. Ezt a városrendezési kérdést azonban az említett két épület lebontása nemcsak hogy meg nem oldja, de még szembeszökőbbé teszi azt a disszharmonikus képet, amit a teret körítő épületek és lenn a gödörben maradt templom nyújtanak.

Mert azzal legyünk tisztában, hogy ezt a kellemetlen, disszharmonikus képet, semmiféle parkozás, semmiféle szobormű, semmiféle újabb lépcsők, semmiféle építkezés meg nem javítja, széppé nem teszi. Az Eskü-tér rendezését a plébánia templom sorsának eldöntése nélkül megoldani nem lehet; — ez a rendezés kulcsa, s ennek helyes vagy helytelen megoldásával áll, vagy bukik a rendezés sikere. Úgy látszik, hogy Budapesten az intéző körök neki-nekirugaszkodnak egy-egy városrendezési feladatnak, anélkül, hogy a teendőket végiggondolnák, elkezdenek bontani, rombolni, azután elakad a munka, s a végleges megoldást rábízzák a jó szerencsére. Lebontották a régi „Nemzeti Színházat", lebontották jó részben a Tabánt, a Piarista épületet, s a csonka épületrészek és puszta területek, mint félig behegedt sebek éktelenkednek a város arculatán.

Az „Eskü-tér" rendezése egyike a legnehezebb művészi és technikai feladatoknak, különösen akkor, ha számolunk az anyagi nehézségekkel is. Aki ennek megoldására vállalkozik, necsak telivér művész és mérnök legyen, hanem ismerje Budapest multját, tradícióit, emlékeit és hitéletét, mert csak így születhetik meg lelkében az az elgondolás, amely méltó lesz a feladat nagyságához.

Azért lehetetlenségnek tartom, hogy pusztán hivatalos tervek és bizottsági tárgyalások alapján határozzon a rendezés ügye felett a város közönsége, hanem módot és alkalmat kell nyujtani mindenkinek, aki e nagy feladat megoldására képesnek érzi magát, hogy elénk tárhassa, kifejthesse gondolatait, amelyek egy lépéssel előre vihetik ezt a megfeneklett súlyos kérdést a megvalósulás útján.

Hirdessen tehát a főváros egy *eszmei pályázatot*, amelynek során a pályázók írásban adják elő gondolataikat, s ezt az írásos tervezetet legfeljebb egy kisméretű vázlattal tegyék világossá! Ez a pályázat bizonyára fog olyan gondolatokat kitermelni, amelyek megszabják a teendők és a megoldás irányát, s keretet adnak a tulajdonképpeni tervpályázat számára. Ha eldőlt a teendők sorsa, ha véglegesen tudjuk, hogy mit kell megalkotnunk, azt fokozatosan is meg lehet valósítani, abban a tempóban, olyan részletekben, amint azt a főváros anyagi ereje megengedi. Minden nagy alkotásnak ez az útja, csak egységes, kiforrott terv legyen, ami a teendők minden részletét előírja.

Küzdjenek a gondolatok és eszmék, s ez a szellemi küzdelem legyen az első lépés e hatalmas városrendezési feladatnak Budapesthez méltó megoldása felé.

Kékek és sárgák

Irta OROVA ZSIGMOND dr. törvényhatósági bizottsági tag, az Autobuszüzem igazgatóságának h. elnöke

Egy esztendővel ezelőtt alkalmam volt e lap hasábjain igénytelen véleményt nyilvánítani azokról a törekvésekről, amelyek az Autobuszüzem igazgatóságát abban az időben foglalkoztatták. Szó volt akkor *ötven új autobusz* beszerzésének közeli lehetőségéről és négy új vonal létesítéséről. Ennek a négy új vonalnak remélt jövedelméből kellett volna az ötven kocsi beszerzésének költségeit amortizálni. Akkor azt mondottam, hogy *az Autóbuszüzemet nem lehet és nem szabad a BSzKRT versenytársának tekinteni*, mert mindkét vállalat a főváros tulajdona és azt a közös célt szolgálják, hogy a főváros népének közlekedési igényét kielégítsék.

Azóta nagyot változott a helyzet képe. A megvalósuláshoz közelálló lehetőségek a lehetetlenülés messze ködébe távolodtak. Másfelől azonban gyors ütemben valósulnak meg a távoljövő ábrándképei. Ki gondolt egy évvel ezelőtt, az egymással szembenálló közlekedési vállalatok iratváltásainak pergőtüzében a *Baross-utcai villamosvonal beszüntetésére és a villamosnak a Belvárosból való kiküszöbölésére!* A viszonyok alakulása helyesebb felismerése és jobb belátásra bírták az embereket és a kényszerítő hatás nem maradhatott eredmény nélkül.

Személyi hiúság és egyéni ambició nem dominálhatnak egy nagy város közlekedési politikájának irányításánál,

mert a közlekedési vállalatok igazgatásának egységesítésénél csupán egy szempont jöhet figyelembe: *a racionálisan olcsóbbá tett és megjavított közlekedésben nyilvánvaló közérdek.*

Tagadhatatlan, hogy a közlekedési eszközök fejlődési történetében a pályatesthez kötött villamosvasúttal szemben a fürgébben mozgó autobusz képviseli a haladást. De miként a magasabb lépcsőfok nem teszi feleslegessé az alatta levő lépcsőfokot, úgy az *autobusz sem szoríthatja ki teljesen a nagyváros közlekedési életéből a villamosvasutat.*

Ez a két közlekedési eszköz egymásrautaltan kell hogy támogassa és kiegészítse egymást. Az autobusznak még vannak hiányosságai, még nem ért el a fejlődés tökéletessége fokáig és ezért a közlekedési szempontok nem nélkülözhetik még teljesen a nagyvárosban a villamosvasutat. Sohasem lesz úgy, hogy a legmagasabb fejlődési fokon álló közlekedési eszköz teljesen kiszorítja az alsóbbrendűt. *Még ma is van delizsánsz és nemrégen még visszhangzott az utca a lóvasút kürtszavától.* Ki tudja, nem visz-e a rohamos fejlődés odáig, hogy minden jobb családnak meglesz a maga kis házi repülőgép-garázsa és a sztratoszférán keresztül nem fogunk-e weekendre léghajón az Északisarkra menni? Hol lesznek már akkor a mi kedves kékszínű autobuszaink!

Az egymásrautaltságnak tipikus bizonysága az a tény, hogy néhány nap óta az éjjeli sínautóközlekedés helyébe léptek az *éjfélutáni autóbuszjáratok* Óbudára, Rákospalotára, Kispestre, Pestszentlőrincre és Pesterzsébetre. Az egységes igazgatás szervei igen gyorsan tudatára fognak ébredni bizonyos igazságoknak, amelyeket a külföldön részben már felismertek és a gyakorlati életben meg is valósítottak. Egyideig lehet vitát folytatni arról, hogy mi a helyes: a város belső részében járjon-e villamos és az autóbusznak legyen rendeltetése a kültelekekről a villamoshoz szállítani a közönséget, vagy pedig az a helyesebb, hogy a nagyforgalmú beépített utcákon az autóbusz bonyolítsa le a közlekedést és a villamos a külvárosok és a város közötti személyszállítást végezze el? Az élet azonban rövidesen el fogja dönteni nálunk is ezt a külföldön már felismert problémát és én úgy vélem, hogy

a belvárosi kérdésnek küszöbön álló rendezése a helyes megoldásnak bizonyságával fog mindnyájunkat megnyugtatni.

Lehet vitát folytatni abban a kérdésben is, *helyes-e a villamossínre ereszteni az autobuszt*, vagy pedig szigorúan el kell távolítani az autóbuszvosalat a sínektől, de az egységes igazgatási szerv mégsem fog elzárkózhatni annak a szükségessége felől, hogy például *a csúcsforgalom idején a legforgalmasabb villamosvonal mentén kisegítésképpen autóbuszok akár a sínek mentén haladva, gátolják meg a lépcsőfokról fürtökben lelógó ingyenutasok veszedelmes és káros sportját.* És nem maradhat sokáig eldöntetlenül az a kérdés sem, hogy a központi áramfejlesztő gépek üzembentartása a késő éjjeli órákban arányban áll-e azzal a megcsappant forgalommal, amelyet a munkahelyéről hazatért tisztviselők, munkások és munkaadók nyugovóra térése után kizárólag a szórakozó közönség táplál. Szerény nézetem szerint a *legjellegzetesebb esete* ez az autóbuszközlekedés szükségének a villamosüzem beszüntetése mellett.

A székesfőváros népe szeretettel várja a kék autobuszokat, amelyek ragyogó tisztaságukkal és kényelmes berendezésükkel, tökéletes gépszolgáltatásukkal, illedelmes személyzetükkel kedvelt barátaink lettek. A mult év augusztus havában 1,616.891, az idén 1,677.937 utas használta az autóbuszokat. Tavaly szeptemberben 1,731.457, ebben az évben 1,812.489 személyt szállított az Autobuszüzem.

A gazdasági viszonyok rosszabbodása ellenére emelkedést mutat az utasszám

és így remélhetjük, hogy az idén decemberben a mult évi 2,098.196 utasszámot elérjük. A sokat hangoztatott deficit is el fog tűnni egyrészt takarékossági irányban tett helyes intézkedések, másrészt okszerű bevételfokozó vonalvezetések következtében. Az irányt tisztán mutatják az itt következő számok. Egy hasznos kocsi-kilométerre eső forgalmi bevétel volt:

	1930	1931
júliusban	0.893	0.830
augusztusban	0.933	0.835
szeptemberben	0.982	0.980
októberben	0.998	1.014
novemberben	1.018	1.115

Nagy súlyt kell fektetni arra, hogy *a közönség ne lásson veszedelmet a szük utcán is fürgén mozgó autóbuszban testi épsége szempontjából.* Bizonyos, hogy a nagyvárosi élet a technikai fejlődés arányában a lakosságtól fokozott éberséget követel és a mi publikumunk e tekintetben nem tudott lépést tartani azzal a rohamos fejlődéssel, amit a székesfőváros e téren felmutat. A viszonyok e tekintetben is egyfelől javulnak, másfelől azonban megnyugtatásul szolgálhat nekünk az a tény, hogy a *baleseti statisztika nem mondható kedvezőtlennek.*

Az elmúlt 1930-as évben az autóbusznál összesen 83 személyi balesetet fordult elő: 2 elgázolás, 11 elütés, 17 felugrás, 6 leugrás, 12 felszállás, 8 leszállás, 2 kiesés, 21 nekiszaladás, 1 kocsielé lökés, 1 részegség és 2 öngyilkosság következtében. E 83 balesetből 77 okozott könnyű sérülést, 3 súlyos sérülést és 3 volt halálos kimenetelű. A sérültek közül 43 férfi, 29 nő és 11 gyermek. A tárgyilagos vizsgálat eredményeként

4 esetben terhelte felelősség az autóbuszüzem alkalmazottját és 79 esetben idegen személyt.

Ezek a számok azt mutatják, hogy nem az autóbuszüzemi veszélyességen, hanem inkább a közönség figyelmetlensége és könnyelmüsége okozzák a baleseteket. Ez átmeneti állapot, amely idővel megszünik. Az új generáció megszokja az utcán a *szükséges elővigyázatosságot* és így remélni lehet, hogy az autobusz térhódítása a főváros utcáin csökkenteni fogja a személyi balesetek számát is. Egy dolog bizonyos: *a villamosvasutak baleseti statisztikája semmivel sem kedvezőbb.*

A FŐVÁROSI HIRLAP mindent tud és megír

Két új miniszter

Az egész ország elfojtott lélekzettel lesi azt a sziszifuszi munkát, amelyet a magyar kormány folytat a hozzánk is eljutott világválság gyilkos hullámaival. Még az ellenzék is, még azok is, akik világéletükben szőrszálhasogatóknak bizonyultak, becsületes türelemmel nézik, jószándékkal támogatják a kormány erőfeszítéseit. Ez a rendkívüli munka most új stációhoz jutott azzal, hogy *Károlyi* Gyula gróf kiegészítette kormányát. Egyrészt az idegromboló munkába belefáradt és a politikai szempontok miatt is gátolt *Ernszt* Sándor kultuszminiszter helyére lépett *Karafiáth* Jenő, másrészt a gazdátlan pénzügyi tárcát vállalta el báró *Korányi* Frigyes.

*

Egészen kétségtelen, hogy a ma és a holnap sorsát ezzel a kormányelnök báró *Korányi* Frigyes kezébe tette le, mert ma a pénzügyminiszter az, aki a nagy gazdasági védőháborúnak egy személyben fővezére és vezérkari főnöke is. Tisztában vagyunk vele, hogy *Korányi* báró igen nagy áldozatot hozott, amikor ezt az emberien megvívhatatlannak látszó küzdelmet vállalta. Hiszen a sekélyes elmék, az elesettek, a reményüket vesztettek, akik ma olyan mérhetetlen tömegben vannak az országban, minden még eljövendő szenvedésért, a gyógyulás „lassúságáért" őt fogják okolni és vádolni, minden eljövendő bajért őreá vetnek követ.

De vállalnia kellett, mert egyrészt igen nehéz időkben tett tanubizonyságot arról, hogy legkiválóbb gazdasági és pénzügyi szakembereink közé tartozik, akik a sorozatos válságok malmában nem járták le magukat; másrészt pedig a mai gazdasági világháború magyar vezérkari főnökének gyakorlati diplomatának kell lennie. És itt van *Korányi* báró rendkívüli ereje és itt van az alapja annak az optimista hitnek, amellyel eljövendő sikereiben bízunk. Ma az egész világ tudja, hogy *Bethlen* István és *Walko* Lajos mellett *Korányi* Frigyes báró Magyarország legnagyobb diplomatája, aki a legfontosabb magyar életérdekek dolgában állott mindenkor helyt a külföld igen jelentős diplomatáival lefolyt küzdelemben. Most is előbb megteremtette külpolitikai alapjait annak a munkának, amelyet a pénzügyi tárca élén fog elvégezni.

Legelső szavaival, amelyekkel jövendő gazdasági politikáját jelentette be, karácsonyi reménységet keltett a csüggedt magyar szívekben, mert kristályos és bölcs optimizmus szólt a szavaiban, amely egymagában is magvetője lehet a jobb jövőnek. De mindenki tisztában van azzal is, hogy *Korányi* Frigyes társolyában a marsallboton kívül is van még valami: pozitivumok, életrevaló tervek, amelyek anélkül akarnak gyógyítani, hogy az eddig is elviselhetetlenekké dagadt áldozatokat, terheket tovább is növelni akarná.

Korányi pénzügyminisztersége komoly bizalmat kelt a csüggedt országban és bizalmat kelt Budapest székesfővárosban is, amelynek nemcsak szülötte, de hű fia és lelkes polgára is. Budapest már sokszor érezte *Korányi* Frigyes báró jóakaratának és szeretetének jeleit és ez reményt nyujt a jövőben is, mert bizonyos, hogy ez a nagyszerű, nyugati vágású államférfi tudja, mit jelent a magyar élet és a magyar jövő számára, hogy Budapest kultúrája, életnívója és szépsége világvárosi fénnyel ragyogjon túl a trianoni határokon.

*

Karafiáth Jenőtől, az új kultuszminisztertől is sokat vár és bizonyára joggal vár sokat a magyar székesfőváros. Mint *Korányi* Frigyes báró, ő is Budapest szülötte és Budapest iránt való szeretetének igen sok jelét adta. Módja volt erre, mert ezúttal nem először részese a kormányhatalomnak, hiszen mint belügyi, majd mint miniszterelnökségi államtitkár, bőségesen tanuságot tett arról, hogy nehéz időkben acélos erővel és termékeny tehetséggel tudja szolgálni az ország ügyét. Nevét főként kulturális és sportkérdésekben való agilis társadalmi és politikai tevékenységével tette általánosan ismertté és tiszteltté.

A kormányzati rátermettsége mellett legelső sorban magas kultúrája, munkakészsége predesztinálják arra, hogy a vallás- és közoktatásügyi tárca élén a mai viszonyok között is eredményes munkát fejtsen ki. Budapest székesfőváros, amelynek életében mindenkor nagy szerepet játszott az új kultuszminiszter, reménnyel eltelve várja működését, annál is inkább, mert az új fővárosi törvény fokozott mértékben teszi szükségessé, hogy a magyar kultúra őre szerető gonddal legyen eltelve a magyar főváros iránt.

*

Amily örömmel fogadja a főváros polgársága a két új minisztert, éppen olyan hálával gondol a távozó *Ernszt* Sándorra, aki úgyis mint kultuszminiszter, de főként mint népjóléti miniszter, őszinte szeretettel, ritka megértéssel kezelte a székesfővárost és minden tekintetben igyekezett honorálni a főváros részéről felmerült kívánságokat. Csak legutóbb is, a kórház-probléma megoldásánál, páratlan érdemeket szerzett, amelyeket Budapest közvéleménye többi nagy érdemével együtt, sohasem fog elfelejteni.

Gazdasági válság és a főváros

Irta Liber Endre alpolgármester

Eddig minden esztendőben, amikor a karácsonyi ünnep alkalmával a főváros vezetői megszólaltak, az volt a szokás, hogy a *jövendő tervekről* nyilatkoztak a nagy nyilvánosság előtt. Évről-évre bent volt minden nyilatkozatban az, hogy tekintettel kell lenni a rossz gazdasági viszonyokra, a nehéz helyzetre, a főváros rossz pénzügyi viszonyaira: ám minden remény megvan arra, hogy a helyzet javul és akkor majd nagyobb tervekkel, nagyobb programmal állunk elő.

De vajjon *mit mondjunk most,* amikor nemcsak Magyarország nehéz gazdasági helyzetével, nemcsak a mi rossz pénzügyi viszonyainkkal kell számolnunk, hanem

itt áll előttünk az egész világ gazdasági válsága,

amikor a hatalmas Anglia pénzének értéke máról holnapra meginog, amikor a győző franciák lapjaiban cikkeket és kimutatásokat olvasunk arról, hogy a francia közgazdaság életében úgy az iparnál, mint a kereskedelemnél, valamint a hitelintézeteknél miképpen fejlődött vissza a tőke rentábilitása. Ott van Németország a gazdasági viszonyok általános leromlásával; már ott tart, hogy *204.000 olyan inségest tart nyilván, akik már olyan régen munkanélküliek, hogy nincs jogosultságuk további munkanélkülisegélyre.*

Mit szóljunk mi itt Budapesten,

amikor Bécs városának egyik legutóbbi közgyűlésén a költségvetési vita alkalmával, az egyik felszólaló azt mondotta az idegenforgalmáról valamikor olyan híres és hatalmas császárvárosról, hogy a körutakon este 7 órakor egy-egy villamos érkezése szenzációszámba megy és hogy a villamosvasut visszafejlszetése Bécs városát lesüllyeszti egy falu színvonalára.

Magyarország ma benne van egy világválság központjában és rövidlátás volna arra még csak gondolni is, hogy ilyen viszonyok között a maga erejéből nagyobb eredményeket tudna elérni. Ez áll az egész országra, de ez áll az ország fővárosára is, amelynek

pénzügyi helyzete soha olyan sivár nem volt, mint a mai körülmények között.

Kétségtelenül megállapítható, hogy az előirányzott bevételekből *12 millió pengővel kevesebb folyt be eddig* és ilyen körülmények között jövendő nagy tervekről, új alkotásokról, nagy haladásokról beszélnünk nem lehet. Ma a főváros feladata az, hogy a gazdasági élet ütőerén tartsa a kezét állandóan, a kiadásait olyan mértékben állapitsa meg, amelynek megfelelő fedezete ténylegesen rendelkezésre áll: addig nyujtózkodjék, *ameddig a takaró ér.*

A jövőt soha senki nem láthatja előre, de mindenesetre

a helyzetnek a legközelebbi időben való javulásával egyelőre még számolnunk nem lehet.

Nem új intézmények, nem új alkotások lehetőségéről beszélünk ma, hanem, sajnos, csak *a meglévő intézmények visszafejlesztéséről.* Mindennek azonban úgy kell történnie, hogy ennek dacára *a főváros gazdasági életében a vérkeringést meg ne állítsuk* és az adott viszonyokhoz alkalmazkodva, vezessük a folyamatos életet.

Ha új haladásokról, ha nagy programokról, ha nagy tervekről ma nem is beszélhetünk,

a főváros adminisztrációja a legközelebbi jövőben mégis nagy feladatok előtt áll.

A költségvetés tárgyalása során felmerült indítványok végrehajtása elég sok teendőt fog adni az ügyosztályoknak, itt van a számos gazdasági kérdés *mellett* az inség ellen való küzdelem, fontos közegészségügyi, élelmezési és közlekedési kérdések elintézése, de itt van emellett a fővárosi törvénynek teljes egészében való megvalósítása, az új szabályrendeletek megalkotása, ezeknek letárgyalása, az új státus megállapítása, személyzeti kérdések elintézése, üzemek átszervezése és sok olyan új probléma felvetése, amelyek alkalmasak arra, hogy a főváros helyzetét a súlyos gazdasági viszonyok mellett is valamiképpen megjavítsák. A főváros adminisztrációja az új törvény szellemében és a törvényhatósági bizottság közgyűlésén kifejezett intenciók értelmében mindent meg is fog tenni, hogy

minden erejével igyekezzék a főváros helyzetét előbbre vinni,

a főváros lakosságának a megélhetését megkönnyíteni és a maga munkásságával is arra törekedni, hogy *az országnak a bajok tengerében hánykódó hajója mielőbb biztos révbe jusson.*

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT UTÓDA
BUDAPEST, VI., ANKERKÖZ 2.
ALAPITÁS ÉVE: 1895.
TELEFON: AUT. 105-46.

A százéves omnibusz

Irta Pásztor Mihály

Milyen hálátlanok az emberek. Mennyit tanácskoznak, beszélnek, vitatkoznak mostanában a városházán és mindenütt az autobuszról és senkinek sincs egy jó szava az omnibusz számára, mely egyrészt szülőapja volt az autobusznak, másrészt pedig jövő esztendőre lesz száz esztendeje, hogy mint „intézmény" először döcögött végig Pesten.

Pedig hát még emlékezhetünk, hiszen nem volt olyan régen, mikor az öreg, kedves, lóhúzta bárkákat 1924 végén kitessékelték az Andrássy-útról és az omnibusz egy ideig valahol az Isten háta megett, künn a perifériákon teljesített szolgálatot. Az omnibuszt kitúrta az Andrássy-útról a fürgébb járású, előkelő autóbusz.

*

Sohsem tudtam mosolyogni a szegény omnibusz letörésén. Az omnibusszal egy darab régi Pest vonult el az Andrássy-útról és az öreg, zörgőcsontú, panaszkodó járművekkel, a kocogó omnibuszlovakkal, mint hogyha egy darab kedélyesség költözködött volna ki a város belsejéből. Ezek az omnibuszok tanúi voltak a mi szép Budapestünk karrierjének; ezek az omnibuszok még látták a pesti embert jókedvűnek; látták Budapestet mosolyogni és látták fiatalnak. Dehát mit is keresne az omnibusz az előkelő Andrássy-úton. Az omnibusznak akkor volt itt az ideje, amikor a pesti embernek még nem volt olyan sürgős dolga; több volt a ráérő ideje; nem sietve sétált, mint most és nem volt annyi gondja. Az a döcögő közlekedési alkalmatosság, amely eltünt a zúgó városból, a pléhtornyos paloták erdejéből: még látta Pestet kicsinynek, csöndesnek, igénytelennek, mert az omnibusz valamikor, száz esztendővel ezelőtt jelent meg első ízben Pest utcáin. A Lloyd-palota előtt volt a standja az első omnibusznak. Onnan indult el 1832-ben. Végigdöcögött a Fürdő-utcán, a „Kávéforrás" előtt. Keresztülgázolt az „Uj piac" (Erzsébet-tér) porés sártengerén; majd nekivágott a Szénpiacnak (a mai Deák-térnek), hogy végül az Orczy-háznál bekanyarodjék a Király-utcába, amely már akkor is nagyon forgalmas utca volt, de összehasonlíthatatlanul előkelőbb, mint ma. A hosszú Király-utcán végigbaktatott az omnibusz és meg sem állott a Városligetig.

A hajdani omnibusz nem hasonlított a maihoz. Inkább batár volt, mint omnibusz. Egy Kratochvill nevü polgár volt az árendása az első omnibusznak. Három kocsija volt Kratochvillnak. Elegánsak, kényelmesek és olcsók voltak ezek a közlekedési alkalmatosságok, — írja a régi Pest egykorú krónikása. Hat pengőkrajcárért szállították az embert a Rakpiacról (a Ferenc József-tér) a Városligetig. De a vállalkozók már ekkor sem hagyták élni egymást. Kratochvill vállalkozásának csakhamar konkurrense támadt. A konkurrensnek két „elegáns", egyforma kiállítású kocsija állomásozott a Magyar Király-szálloda előtt a Teátrom piacon (Vörösmarty-tér) és minden félórában közlekedett. Ez a vállalat is a Városligetbe hordta az embereket.

*

Vajjon honnan került Pestre az omnibusz?! Bécsből jött-e, vagy Párisból? Nem nyomozták ki a kultúrhistórikusok. De lehet, hogy egyenest Londonból jött, hol 1829 közepén már omnibuszon kocsikáztak Paddingtonból a Bank of Englandig. Annyi azonban kétségtelen, hogy nagy szenzáció lehetett, amikor az első batár megjelent a pesti utcán. Túlságosan előkelő intézmény akkoriban sem lehetett az omnibusz, mert az úr vagy a maga fogatán kocsikázott, vagy fiákerre ült. Különben, ahogy az egykori leírásokból következtetni lehet, az omnibusz öreg alkotmány volt már száz esztendővel ezelőtt is. Ugy látszik, az omnibusz öregnek született, de nagyszerüen beillett a régi idők biedermeyer világába. Annyi azonban bizonyos, hogy nagy kujon lehetett, aki kitalálta. Az omnibusz árendásának ugyanis az volt az üzleti számítása, hogy aki a Városligetbe akar kikocsizni, annak nem kell huszonöt krajcárért konfertáblit bérelni, mert az omnibuszon személyenként csak hat krajcár a viteldíj. Ha tehát öt utast szállít az omnibusz, akkor nem huszonöt krajcár a gazda bevétele, hanem harminc pengőkrajcár. Valósággal közgazdasági zseni lehetett, aki erre a nagyszerü dologra rájött. Akinek ma ekkora közgazdasági esze van, bizonyosan bankot alapít. Akkoriban azonban még szerényebbek voltak az emberek és a bankalapítás sem ment olyan könnyen. A kispénzü és kényelemszerető, de nem

A magyar közigazgatás gazdaságosságának és eredményességének biztosítása

Hozzászólás Magyary Zoltán dr. egyetemi tanár, kormánybiztos javaslatához

Irta: MÁRKUS JENÖ dr., a Magyar Városok Országos Kongresszusának alelnöke

Egyik legfontosabb és az állami élet minden területére kiható sürgős kormányzati feladat közigazgatásunk racionalizálása. A kérdés előkészítésére a kormány a folyó év elején *Magyary* Zoltán egyetemi tanár személyében kormánybiztost nevezett ki és feladatává tette a vonatkozó javaslatok kidolgozását. A 33-as országos bizottság 6-os albizottsága, törvényes megbízásából folyóan, az állami kiadások csökkentése érdekében az általa már javasolt megtakarításokon felül most készül foglalkozni azokkal a további takarékossági lehetőségekkel, amelyek egyrészt intézmények beszüntetése, szüneteltetése vagy leegyszerüsítése, másrészt az állami élet terén végrehajtandó gyökeres szervezeti változtatások révén biztosíthatók. A székesfőváros polgármestere a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén bejelentette, hogy foglalkozik a fővárosi közigazgatás egyszerüsítésének a kérdésével és hogy egyik főtisztviselőjét meg fogja bízni a szükséges javaslatok elkészítésével. Egyidejüleg a Magyar Városok Országos Kongresszusának állandó bizottsága, amely magában foglalja az összes magyar városokat s azok polgármestereit, a racionalizálási kormánybiztos felszólítására szintén behatóan tanulmányozza a kérdést és idevágó javaslatait emlékiratba foglaltan rövidesen a kormánybiztos rendelkezésére fogja bocsátani.

A munka tehát az egész vonalon megindult és felette kívánatos, hogy közigazgatásunk évtizedek óta húzódó olyannyira égető korszerü reformja, amire nézve a multban ismételten sok kísérlet történt, ezúttal ne maradjon meg pusztán szándéknak vagy javaslatnak, ne merüljön ki részleges kisegítő megoldásokban, hanem mint szerves egész öltsön testet és jusson végre tető alá.

E reformtörekvésekkel kapcsolatban általános érdeklödés fogadta *Magyary* Zoltánnak: „Közigazgatásunk gazdaságosságának és eredményességének biztosítása'' kérdésében legutóbb a miniszterelnök elé terjesztett és nyomtatásban közreadott értékes javaslatát, amelyben a szakember széleskörü tudományos ismereteivel és gyakorlati tapasztalataival veszi a kérdést bonckés alá. A javaslat gondolatmenetét a következőkben foglalhatjuk össze.

„A magyar közigazgatásban az állami és önkormányzati szervek közt oly szoros a kapcsolat és munkamegosztás, hogy az állami és önkormányzati közigazgatásnak önmagában való szemlélete nem vezethet helyes megítélésre, hanem a közigazgatás egészét, mint egységet kell minden kritikánál szemelőtt tartanunk. Egységes szervezési szempont közigazgatásunk fejlesztésében 1867 óta nem érvényesült. Közigazgatási szerveink területi beosztása, szintén az egységes szervezési szempont hiánya miatt, oly változatosan alakult, hogy két teljesen egyenlő beosztás nem található. A közigazgatási hatáskörök rendkívül kúsza és ezt a közigazgatás rendezéséről szóló legújabbi 1929:XXX. tc. sem tisztázta. A jogszabályok tömege áttekinthetetlen. Az Országos Törvénytárban az 1867—1930. években kihirdetett 2559 törvénycikkből 2000 a közigazgatási vonatkozású s az ezekből ma is érvényes törvények száma több, mint 400. Az ország feldarabolása következtében jogszabályaink igen nagy része elantikválódott. Közigazgatási bíráskodásunk csonkán, mint egyfokú szervezet valósult meg, taxativ hatáskörrel, holott a közigazgatási jog terén a jogállam irányában való fejlődés a közigazgatási bíráskodás hatáskörének kitágítását és alsófokú bíróság létesítését is követeli. A korábban tisztán magánjogi vállalati formáknak az állami és más közületi érdekeltség különböző bekapcsolása útján való felhasználása következtében a közigazgatás szervezeti formáinak szaporodásával állunk szemben. Azonban, bár a közüzemek kérdésébe a törvényhozás újabban incidentaliter többször belenyult, ezen a téren elsősorban jogi tekintetben káosz uralkodik, mert az átfogó szempont nincs tisztázva. Ha közigazgatásunkat magasabb szempontból vizsgáljuk, alig zárkózhatunk el annak elismerése elől, hogy azt 1867 óta kevés ötlet, részben elmaradottság, ingadozás, szakkérdéseknek nem egyszer tárgyi érvek helyett hatalmi, vagy presztizs szempontok szerint való eldöntése jellemzi, aminek magyarázata az elvi szempontokig való emelkedés hiánya, a mélyebb tudományos elmélyedés elmulasztása, holott a tudomány útmutatásainak a közigazgatás kritikájában, fejlesztésében és egész működésében való nélkülözhetetlenségét a külföldön évtizedek óta annyira felismerték, hogy evégből külön kutatóintézeteket tartanak fenn. A közigazgatás racionalizálásának vannak technikai segédeszközei. Legfőbb problémája azonban a közigazgatás színvonalának, a vezető tisztviselők képzettségének emelése. Közigazgatási szervezetünk alapvető hiánya, hogy közigazgatásunknak nincs szellemi központja, mely a közigazgatást a maga egészében tartaná mindig szem előtt és a közigazgatás egységes gépezetének irányítására befolyást gyakorolhatna. *A racionalizálás a közigazgatás szervezetében és működésében a gazdaságosság és eredményesség szempontjának állandó érvényesítését van hivatva bevezetni, tehát nem a költségvetés komprimálására irányuló, felületesen mozgó és a bajok forrásáig ki nem ható egyszeri aktust, hanem új módszert jelent.* A közigazgatás racionalizálásnak kiindulási pontja nem lehet más, mint az, hogy a közigazgatást egységes egésznek tekintjük és mint ilyent vizsgáljuk. A közigazgatás egysége azonban eddig főleg két okból hiányzik. Az egyik az, hogy a közigazgatás miniszteri ügykörönként széttöredezett. A másik ok az, hogy nincs kellő összhang a törvényhatóságok és az 1867 óta kifejlesztett állami külső szakigazgatási szervek között.''

Okfejtései alapján *Magyary* Zoltán két alapvető megállapítást tesz. *Első megállapítása az, hogy az állami élet terén tervezett gyökeres szervezeti változtatások, amelyekkel a 6-os bizottság most készül foglalkozni, két különböző csoportra oszlanak: az egyik a közigazgatás egészére, a másik a közigazgatás különböző ágaira vonatkozik.* A két csoport közti különbség az, hogy az elsőt csaknem egészében ujonnan kell csinálni, mert eddig hiányzik, a másik pedig a meglévő szervezet átalakítására vonatkozik. Az elsőnek megoldása nélkül azonban a második a kellő eredményre nem vezethet. *Második megállapítása pedig az, hogy annak, hogy a közigazgatás önmaga, a nemzet pedig a közigazgatás iránt visszanyerje bizalmát és ezáltal mindazok az eredmények elérhetők legyenek, amiket a racionalizálástól várunk, első és nélkülözhetetlen feltétele, hogy mondassék ki a miniszterelnök felelőssége a közigazgatás szervezetének és működésének gazdaságosságáért és jóságáért. A közigazgatás így megkaphatja, hogy egy feje legyen, ami a nagyüzem sikeres vezetésének sine qua nonja.*

Ezen utóbbi megállapítás indokolt voltát teljes mértékben igazolják a nyugati államok közigazgatásában újabban megnyilvánuló modern reformtörekvések és intézkedések. Ezt igazolja elsősorban Anglia példája is, amire *Magyary* Zoltán különös nyomatékkal utal, ahol a „Prime Minister'', a miniszterelnök, mint egyúttal a „First Lord of the Treasury'', vagyis a közszolgálat vezetője, a kormány nevében eljár azokban az ügyekben, amelyek a közszolgálat egészét illetik és felelős a közszolgálat egységes szervezéséért, valamint működésének állandó felügyeletéért és ellenőrzéséért.

De teljes egészében indokolt az a másik megállapítása is, hogy a 6-os bizottság által az állami élet terén tervezett gyökeres szervezeti változtatásoknak közigazgatásunk egészére, mint egységes egészre kell kiterjedni és hogy elsősorban ezt a feladatot kell megoldani, mert anélkül a közigazgatás meglévő különböző ágainak átalakítása nem jelentene egyebet, mint az eddigi különösebb eredménnyel nem járó részleges javítgatásoknak meddő folytatását.

A nemzetnek új közigazgatási szervezetre van szüksége, mely alkalmazkodik megváltozott területi és népességi viszonyainkhoz és alkalmazkodik a megváltozott életkörülményekhez, az előállott új gazdasági, kulturális és szociális követelményekhez és ennek az új szervezetnek a keretében — szemben a centralizmussal — minél teljesebb mértékben érvényesíteni kell az önkormányzati jogot és szabadságot, mert ez a nemzet anyagi és erkölcsi boldogulásának egyik biztos erőforrása. Ezért is feltétlenül szükséges, hogy az állami közigazgatással karöltve ebben a szellemben ujjászervezzük a magyar városokat és a székesfővárosi törvényhez hasonlóan, végre *megalkossuk a külön városi törvényt,* kiemelvén megyei városainkat a gyámság szorító jármából és cselekvőképessé téve őket úgy az állami, mint a helyi közigazgatásban rájuk váró fontos szerep betöltésére.

Ez a régi követelmény közigazgatási reformunknak szintén oly alapvető része, aminek célirányos biztosítása nélkül a kérdést helyesen megoldani nem lehet. Ezért is szükségesnek tartottam, hogy *Magyary* Zoltán javaslatával kapcsolatban arra rámutassak.

---

finnyás embernek való az omnibusz. Különben — úgy látszik — nem is Kratochvill kocsijai voltak Budapest első omnibuszai. Boldogult Lechner Ödön, a zseniális építőművész mesélte, hogy nagyapja, aki József nádornak építészeti és kertészeti tanácsadója volt: próbálta ki Pesten az első omnibuszt, még a huszas évek derekán, de senki sem akart ráülni Lechner omnibuszára. Végre is az öreg úr dühbe gurult és egy vasárnap fölrakta a feleségét, meg a gyerekeit a szokatlan járműre és úgy utazott ki a Városligetbe. Az utazásban azonban nem volt köszönet, mert a „népek'' csudájára jártak a különös alkotmánynak. Az utcagyerekek utána szaladtak Lechner kocsijának és mindenféle cifra dolgot kiabáltak Lechner után.

De ami nem sikerült Lechnernek, sikerült Kratochvillnek. Kratochvill omnibuszai aztán modernizálódtak az évek során. Próbáltak lépést tartani a haladó korral; hozzáidomulni a változó divathoz. Végignézték, hogy épült, szépült Pest; végigélték a nagy árvizet, a szabadságharcot. A Bach-korszak elején már új árendása van az omnibusznak: egy Taresai nevezetű, aki már tíz kocsival bonyolította le a pesti lokális közlekedést és a Rózsa-téren, a Sebestyén-téren, a „Két pisztoly'' előtt (a mai Kálvin-tér), a „Zrinyi'' előtt (a Kossuth-utca és a Múzeum-körút sarkán), meg a Szénpiacon (Deák Ferenc-tér) volt az állomása. Négy konvenció krajcár volt a viteldíj, amelyet 1858-ban tíz osztrák értékü krajcárra emeltek fel. 1861-ben az omnibuszforgalomba új színt és új életet vitt be az a változás, hogy a rendőrség a választás idejére és a vasárnapi napokra megengedte, hogy négy lovat fogjanak be az omnibusz-batárokba és csikósnak öltözött kocsis ülhessen a bakra. A négylovas omnibusz nyilván az idegenforgalmat akarta szolgálni. Igazán divatossá azonban tulajdonképpen a haza bölcse: Deák Ferenc tette az omnibuszt, aki 1862-től kezdve minden délelőtt omnibuszon utazott ki a Városligetbe.

*

1866-ban hatalmas konkurrense támadt az omnibusznak: megindult az első lóvasút. Az omnibusz forgalma szinte máról-holnapra megcsappant, mert ámbár a lóvasút se volt gyorsabb, mint az omnibuszlovak járása, de a lóvasút mégis messzebb vitte az embert. Így esett, hogy közvetlenül a bécsi krach előtt megbukott az omnibusz-társaság. De azért Pest azután sem maradt omnibusz nélkül. Csakhogy valahány omnibusz-stand: annyi vállalkozó. Leghíresebbek voltak azok az omnibusz kocsik, melyek a Széna-tértől (Kálvin-tér) hordták a Városligetbe a „pasasokat''. Ezeknek az omnibuszoknak a hasát két, keresztbe festett pisztoly ékesítette. Hasukon a két keresztbefektetett pisztollyal félelmetesek voltak ezek az omnibuszok, pedig tulajdonképpen csak azt példázták, hogy a „Két Pisztoly''-hoz címzett hírhedt fogadó (ma a Kálvin-téri Pesti Hazai Takarékpénztár palotája van a helyén) előtt volt a standjuk. A hetvenes esztendők elején aztán kiderült, hogy az omnibusz-üzlet csak akkor lesz rentábilis, ha modernizálódik. Így esett, hogy az omnibusz-monopóliumot egy vállalkozótársaság foglalta le magának. A vállalkozók Bécsben összevásároltak egy sereg kimustrált nyitott és imperiálos omnibuszt. Ezekkel az imperiálos kocsikkal vették fel a versenyt a lóvasút ellen. Az imperiálos omnibuszokat Párizsban eszelték ki III. Napoleon császár idejében és célzással a császárra keresztelte el a párizsi humor a kocsi tetejét „imperiálnak''. Párizsból Bécsbe és Bécsből hozzánk került az imperiál, melyen négy krajcár, lent a kocsi belsejében pedig hat krajcár volt az utazás ára. Később, mint nőtt a drágaság, az omnibusz-viteldíjakat fölemelték; a négy krajcáros jegy árát hat krajcárra, a hat krajcáros jegyet nyolcra. Az omnibusz-kalauzoknak ez volt az aranyideje, mert mindenki tíz krajcárt adott a kalauznak nyolc helyett.

*

A hetvenes évek óta az omnibusz életében túlságosan sok érdekes változás nem történt. Hogy hányszor cseréltek gazdát az omnibuszkocsik és az omnibuszlovak azóta: az nem látszott meg sem a kocsikon, sem a lovakon. A publikum alig vett tudomást erről a szenzációról. Az omnibuszlovak nem jártak gyorsabban azután sem, sőt az omnibuszkocsikat sem parfömírozták jobban, mint azelőtt. Ha zabot kaptak kullogtak, „trappoltak'' a lovak végig a városon, és húzták maguk után a döcögő, nyikorgó, panaszkodó öreg omnibuszkocsikat.

Közvetlenül a háború kitörése előttt az omnibusz vállalatot megváltotta a város. A kocsikon és a lovakon ez sem változtatott, csak az omnibusz neve lett előkelőbb és a tekintélye nagyobb. Az omnibusznak akkor kezdett befellegzeni, amikor az első autóbusz jelent meg a budapesti utcán. Akkor már lehetett látni, hogy az omnibusz kora lejárt, hogy a bárkák évei meg vannak számlálva és ime: az omnibusz ideje csakugyan leáldozott. Kitúrta a fürgébb járású és előkelő autóbusz.

SPÁNYI ERNŐ
okleveles mérnök
mélyépítő-, kövező- és bitumenépítő vállalata. Budapest, I. ker., Győző-utca 5. Tel.: Aut. 579-91.

KÚN SÁNDOR
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

SZÜSZ LAJOS
TÜZIFA-, KŐSZÉN- ÉS KOKSZTELEPE
BUDAPEST-KŐBÁNYA ALSÓPÁLYAUDVAR (MÁZSA-TÉR.)
TELEFON: József 456-35

FREIMANN ÉS TÁRSA
vésnöki müintézete, pecsétbélyeg, címke és domborműnyomdája
Budapest, VI., kerület, Király-utca 10
Bélyegzők. Telefon: 245—69.

Használja munkáinál a világhirü egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: GIPSZET ÁRUSITÓ R.-T.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 15. Telefon: Aut. 805—25.
Sürgönycim: GIPSZ, Budapest.

Kemény Sándor
okl. mérnök, épitőmester
Bpest, V., Pannonia-utca 46
Telefon: Automata 926-24

Fővárosi Hirlap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Borvendég Ferenc alpolgármester

a főváros gazdasági helyzetéről, a költségvetési egyensúly megóvásának föltétlen szükségességéről és a racionális gazdálkodásról

A *Fővárosi Hirlap* tudósítója a karácsonyi ünnepek előtt felkereste *Borvendég* Ferenc alpolgármestert, hogy megkérdezze tőle, milyennek látja a főváros jelenlegi helyzetét, mit vár a jövő esztendőtől és mik azok a mulaszthatatlan teendők, amelyeket szükségesnek tart, hogy a mai nehéz viszonyok között a főváros adminisztrációjának szekere minden nagyobb zökkenő nélkül nekivághasson a reánk következő új esztendő hosszú és küzdelmes útjának.

Borvendég Ferenc alpolgármester

a hozzá intézett kérdésekre a következőkben válaszolt:

— A székesfőváros háztartásának helyzete ezidőszerint nem ad okot az aggodalomra. A legégetőbb kérdést,

az egyik függő kölcsön ügyét sikerült a mai viszonyokhoz mérten kielégítően rendeznünk.

— A költségvetés végrehajtása során minden óvóintézkedést megteszünk, hogy a jövő év pénzügyi gazdálkodásának lebonyolítása, amennyire az ma csak lehetséges, nagyobb fennakadások nélkül, zökkenőmentesen történjék. Gondot okozhat, ha a bevételek — itt esetleg az adóbevételekre gondolok — jelentősen az előirányzatok mögött maradnának és ha az üzemeknél a számításba vett feleslegeket nem tudják elérni. Ezért összpontosítottuk a költségvetés végrehajtásának pénzügyi ellenőrzését és ezért helyeztük állandó ellenőrzés alá az üzemek üzleti eredményeinek alakulását. Igy mindig meglesz az általános képünk a székesfőváros egész gazdasági helyzetéről és

rögtön végrehajtjuk az előirányzattól eltérő, de az egyensuly fentartása érdekében kivánatosnak mutatkozó változtatásokat,

amelyekkel a háztartás vitelének nagyobb mértékű súlyosbodását idejekorán kivédhetjük. Ezzel a prevencióval olyan gyógyszert alkalmazunk, amellyel elejét vehetjük a helyzet komolyabb elmérgesedésének.

— Ha nézzük a külföld nagy metropolisait, így főleg a németországiakat, vagy akár az Amerikai Egyesült Államok nagy városait,

meg kell állapítanunk, hogy viszonylagosan mi még mindig elég türhető helyzetben vagyunk.

Megóvtuk a főváros fizetőképességét, s hála Istennek, még nem fordult elő, hogy az alkalmazottak fizetését kellő időben ne tudtuk volna folyósítani, ami pedig Berlinben, sőt másutt is már többször előfordult.

— Természetesen a kiadásokat állandóan nyesegetni kell, oly mederben kell azokat tartani, amely megfelel a mai viszonyokhoz mért, észszerű gazdálkodás követelményeinek. Ez, tudom, nem népszerű munka, de még mindig jobb a kényszerű helyzetből előállt leszállított nívót állandóan fenntartani, mint szabad folyást engedni az ellehetetlenülés katasztrófájának és rideg realitással nem levonni a viszonyokból eredő következményeket.

— Eredményeket várok a közigazgatás és az üzemek racionalizálását célzó munkától,

bár ez pénzügyi téren nem fog hamarosan beérő gyümölcsöt termelni. A racionalizálás főként csak személyi felesleget eredményezhet és itt a mai viszonyok között csak a hosszabb ideig tartó fokozatos leépítést szabad választani. Mindenesetre minden módot, minden eszközt megragadunk, hogy megfogyatkozott pénzügyi erőnkkel is minél több eredménnyel tudjunk gazdálkodni.

— Meggyőződésem, hogy az egész önkormányzatnak egyetértő összefogásával sikerül a kibontakozást megvalósítani s nem csüggedve, erős kézzel a jobb időknek mielőbb való kialakulását biztosítani, ha önbizalommal kitartunk.

Utban a városházi adminisztráció és az üzemek racionalizálása

Küszöbön áll a reformot intéző főtisztviselő kinevezése

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén hangzott el *Sipőcz* Jenő polgármester feltünést keltő nyilatkozata, amellyel bejelentette, hogy a *legrövidebb időn belül megkezdik a székesfővárosi közigazgatási racionalizálásának végrehajtását*. A polgármester ugyanakkor azt is bejelentette, hogy a racionalizálási tervezet elkészítésére és a racionalizálás hatalmas munkájának végrehajtására külön főtisztviselőt jelölt ki, aki speciális megbizatása tartamára minden egyéb hivatali teendő végzése alól mentesítést kap. A *Főváros Hirlap* tudósítójának értesülése szerint ez

a kinevezés közvetlenül a karácsonyi ünnepek után megtörténik.

A racionalizálás tisztségének betöltésére beavatott városházi körökben három főtisztviselő nevét emlegetik. Közülök az egyik alpolgármester, a másik kettő tanácsnoki rangban van. Egy ember egymagában azonban nem tudná a hatalmas adminisztráció reorganizálásának óriási körültekintést kívánó, fáradságos munkáját egyedül elvégezni, ezért úgy tudjuk, hogy a megbizott biztos mellé megfelelő személyzettel külön racionalizálási irodát állítanak fel. De még így is hónapok fognak leperegni, amíg az összes adatok összegyüjtése után a racionalizálási program elkészül s csak ennek megtörténte után foghatnak hozzá a reformok tulajdonképpeni végrehajtásához. A racionalizálás természetesen nemcsak szervezeti, hanem pénzügyi vonatkozásu is lesz és nemcsak a közigazgatásra, hanem az üzemekre is kiterjed, ezért van szükség az említett vezérkarra, amelyben majd pénzügyi és műszaki szakértők is helyet foglalnak.

Az állami racionalizáló bizottságban a székesfővárost

Gallina Frigyes tanácsnok,

az elnöki ügyosztály vezetője képviseli. A mélyreható reformra vonatkozólag tőle kértük és kaptuk az alábbi felvilágositást:

— Miután a közigazgatás racionalizálásának kérdése még teljesen az előkészítés állapotában, mondhatnám embrionális helyzetben van, továbbá, mert ebben az irányban a polgármester úr mindennemű intézkedést fenntartott magának, formális nyilatkozatot nem adhatok. Annyi tény, hogy

a reformok előkészítésén dolgozunk és a végre hajtás a jövő esztendő programmjához tartozik.

— Mint a bizottság tagja és az ott szőnyegen lévő reformok ismerője, elvileg teljesen egyetértek az állami közigazgatás racionalizálására felmerült szempontokkal, javaslatokkal és tervekkel, de annyit is mondhatok, hogy

az állami racionalizálási programot a fővárosra akalmazni nem lehet.

Budapest székesfőváros egészen speciális helyzetben van és különleges szerepet tölt be az ország életében és ennek a különleges helyzetnek megfelelően kell végrehajtani a mi közigazgatásunk racionalizálását is.

A cél természetesen az államnál is, a fővárosnál is egy: a közigazgatás egyszerűsítése, gyorsítása, javítása és olcsóbbá tétele.

Ennek az érdekében már a székesfővárosnál a polgármester el is rendelt bizonyos kisebb reformokat, de a nagy tervezet kidolgozása minden szempontot fel fog ölelni. Az elnöki ügyosztály a polgármester úr utasítására foglalkozik a kérdés előkészítésével és megkezdte az adatgyüjtést is.

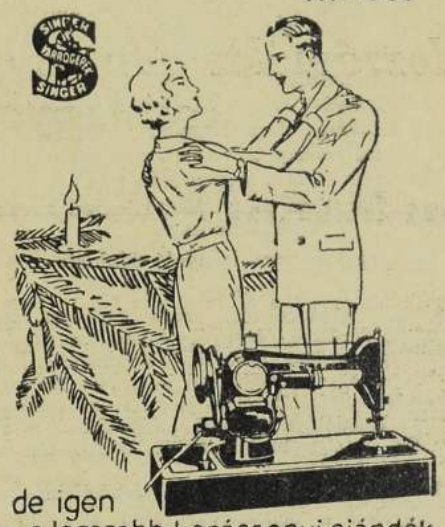
— Hogy a racionalizálás végrehajtása miképpen fog megtörténni, azt előre megmondani nem lehet. Valószínű azonban, hogy az egész vonalon

egyik napról a másikra lehetetlen évtizedes gyakorlatok megszüntetése és teljesen új irányt szabó rendelkezéseket életbeléptetni.

Az átalakulás csak fokozatosan és bizonyos átmenetek betartásával történhetik meg.

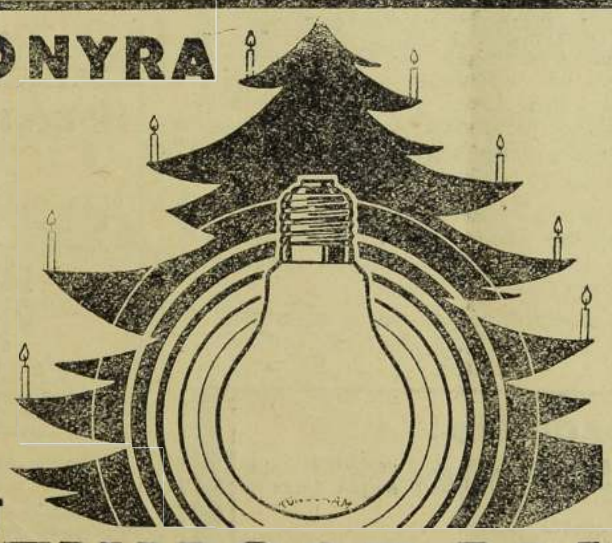
— A városi közigazgatás racionalizálásának problémája erősen foglalkoztatja a vidéki városokat magába foglaló *Magyar Városok Országos Kongresszusát* is. Ennek az állandó komitének az elnöke tudvalevően szintén *Sipőcz* Jenő polgármester. A Városok Kongresszusának felsólítására eddig 14 város küldött be javaslatot a racionalizálás kérdéséről. A vidéki városok közigazgatási elveit, csakúgy, mint az állami közigazgatásét, szintén nem lehet a fővárosi közigazgatás zsinórmértékéül tekinteni, de a beérkezett javaslatokat azért a főváros vezetősége tanulmányozni fogja s ha lesz bennük praktikus gondolat, azt megfelelőleg átformálva, esetleg fel is használjuk.

— Ismétlem, az egész kérdés még kiforratlan és nincs is célja tápot adni a különböző kombinációknak. Amint az előmunkálatok abban a stádiumban lesznek, a polgármester úr annakidején módot fog találni arra, hogy a törvényhatósági bizottságot és a közvéleményt megfelelően tájékoztassa.

....és egyéb kivánságod nincs?

de igen
-a legszebb karácsonyi ajándék számomra egy villamos
SINGER VARRÓGÉP
lenne.
Kedvező fizetési feltételek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. sz.
II., Corvin-tér 1. VI., Andrássy-út 33.
VII., Rákóczi-út 18. VII., Rakóczi-út 68.
VIII., Baross-utca 86/88. X., Belső Jászberényi-út 14.

KARÁCSONYRA
VIDÁM MEGHITT HANGULAT LEGYEN!
CSERÉLJE KI ÖSSZES IZZÓLÁMPÁIT

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁKRA

Kockázatmentesség és üzleti haszon rejtőzik a fürdők bérletére tett ajánlatok mögött

Nyilvános nemzetközi pályázat fogja eldönteni a fürdők sorsát

Ajánlat a gellérthegyi fürdőcentrum kialakítására és a Szent Gellért és Rudas gyógyfürdők bérletére: — ezt a hangzatos címet viseli homlokán egy ajánlat, amelyet a közelmultban nyujtottak be a fővároshoz komoly megfontolás végett. Teljes tárgyilagossággal ismertetjük a főváros idegenforgalma és fejlődése szempontjából oly mélyrehatóan tervezetet, amelyik az ajánlattevők műhelyében készült, hogy azután már

az első pillanatban illusztrálható legyen annak tarthatatlansága

és átlátszóan spekulációra irányuló kísérlete.

*

Az ajánlat mindenekelőtt azt a közhelyet ismétli, hogy Budapest fürdőiben és gyógytényezőiben *nagy értékek rejlenek*, amelyeknek *gyakorlati kihasználására* éppen a mai nehéz viszonyok között kell leginkább gondolni. A fürdőfejlesztés legszámottevőbb etappja a gellérthegyi fürdőcentrum kialakítása és ezzel kapcsolatban a Tabán rendezése. Ez az elgondolás vezeti a bérleti társaságot, hogy

hosszabb bérleti szerződés birtokában

biztositsa egyrészt a Gellért-gyógyfürdő és szálló nívós vezetését, megteremtse az internacionális kapcsolatokat és komoly, nagy nemzetközi értékké fejlessze az intézményt és gyógyjellegével az idegenforgalmat jelentős tényezőjévé avassa. A társaság *hosszabb bérlet esetén* vállalkozik arra, hogy a Gellért-gyógyfürdő és szálló leltárát lényegesen kiegészíti, *bútorzatát felújítja* és a szükséghez mérten olyan beruházásokat eszközöl, amelyeknek mindenkor alkalmazkodni kell az intézmény stílusos és reprezentatív jellegéhez. A Gellért-gyógyszálló a módosabb vendégek igényeit van hivatva kielégíteni: szükség van azonban egy olyan gyógyszállóra, amely *a társadalom egyéb rétegeinek* igényeihez és vagyoni viszonyaihoz alkalmazkodik. A Gellért- és Rudas-gyógyfürdők természetes gyógysétánya a Gellérthegy, a hegytetőn lévő citadellával együtt. A citadella megfelelő átalakításokkal kitünően szolgálhatja a fürdők érdekeit: *attrakciókkal, sportesményekkel, hangversenyekkel, tárlatokkal, magyar népművészeti bemutatókkal* Európa legérdekesebb látnivalói közé sorozhatók.

Mivel a mai viszonyok

a fix bérösszeg megajánlását reális alapon lehetővé nem teszik,

a mindkét félre nézve legbiztonságosabb és legigazságosabb *százalékos kulcs* alkalmazását ajánljuk. A bruttobevétel lehet egyedül irányadó és *mindkét félre megnyugtató* bázis. Ajánlatunk, — hangzik tovább, — a mainál jóval nagyobb jövedelmet fog jelenteni

kockázatmentesen

a fővárosnak. A tervbevett létesítmények *üdvös kihatással* lesznek a Tabán fejlődésére és meg fogják hatványozni ezeknek a területeknek gazdasági értékét. A társaság ezen idő alatt jelentős nemzetközi kapcsolatokat tud létesíteni, nagyszabású külföldi propagandát fog kifejteni, stb.

A társaság bérbeveszi a Gellért-gyógyfürdőt és a Rudas-fürdőt, tartozékaival

40 évre

és kötelezi magát, hogy azt európai nívón tartja, állandóan fejleszti, stb. A mellékelt táblázatok szerint a Gellért-intézmények 507.328 P-t, a Rudasfürdő 101.000 pengőt és a citadella üzemei 80.000 pengőt, vagyis

összesen 718.328 P-t jelentenének a fővárosnak.

Ezt az összeget *nyomban módosították 698.258 P-re*, tehát már az eredeti ajánlatban megváltozik az első kalkulációs bázis. A bérösszeg kialakítása úgy történt, hogy az ajánlattevők a különböző bevételi lehetőségekből meglehetősen alacsony kulcsot szabtak és ezzel

körülbelül olyan jövedelmet akarnak biztosítani a fővárosnak, ami a községesített kezelés mai mennyiségét csak minimálisan múlja felül.

A létesítményeket 40 év után a főváros minden térítés nélkül venné át. Végül kikötik az ajánlattevők, hogy

vis major esetén a beruházásoktól a vis major idő tartamára mentesüljenek

és záradékként: az ajánlatot *december 31-ig* tartják.

*

A székesfőváros a maga nagy érdekeltségeivel és gazdasági halózatával sokszor került már szembe ajánlatokkal, de *ezek között talán egyetlenegy sem volt annyira átlátszó, mint azé a társaságé*, amelynek látható feje és képviselője *Gellér* Mihály szállodatulajdonos. Azután, hogy felfedezi a budapesti fürdők gyógytényezőinek nagy értékeit, a gyakorlati kihasználására gondol és elodázhatatlan feladatnak minősíti a fürdőértékeknek a gazdasági élet szolgálatába való állítását. Szól a *Tabán fejlődéséről*,

anélkül, hogy ajánlatában ezen túlmenőleg garanciákat vállalna

és csupán leszögezi azt a közismert tényt, hogy a Tabánon levő telkek értéke fel fog szökni. A Tabán kiépítésére és fejlesztésére ragyogó tervek állanak rendelkezésre, amelyek megvalósulnak a közeli fürdők bérbeadása nélkül is, ebből a szempontból tehát az ajánlat a nullával egyenértékű. Hosszabb bérleti szerződést követel, hogy nemzetközi jelleget kölcsönözzön a Gellért-szállodának, amelyről mindenki tudja, hogy

a külföldön olyan hírneve és varázsa van ennek az intézménynek, amely nem szorul rá az ajánlattevők további propagandájára.

Teljesen értéktelen a Gellért-gyógyfürdő leltárának felújítására vonatkozó bejelentés, mert *ez a szálloda roskadozik a szebbnél-szebb műtárgyaktól, a legendás perzsaszőnyegek sokaságától, a magyar butoripar remek alkotásaitól.* Következik a citadella attrakciós hellyé való átalakítása, ami ellen

tiltakozni kell a műemlékek védelme és a városszépítés szempontjából,

mindezeken tú lpedig színházi, kiállítási és látványosságcsarnok (sőt talán játékkaszinó is!) csak olyan horribilis belépődíjakkal volna lehetséges, ami nemcsak az idegeneket, hanem a budapestieket is visszariasztaná a Gellérthegy megmászásától.

Hogy pedig a kockázattól való félelem mennyire dominálja az ajánlatot, az szembeötlően visszatükröződik abból, hogy

tartózkodnak a fix bérösszeg megajánlásától

és százalékos kulccsal akarják a fővárost olyan helyzetbe sodorni, amit népiesen „együtt sir, együtt nevet" mondással szoktak kifejezni. A brutto bevétel, mint egyedül irányadó mindkét félre; ez lehet megnyugtató az ajánlattevőknek, de nem a székesfővárosra, amely

a saját irányítása és vezetése mellett eddig is megtalálta azokat a pénzügyi eredményeket, amelyeket az ajánlattevő kilátásba helyez.

Sűrűn előfordul az ajánlatban ez a kifejezés: „kockázatmentes" és valóban elmondható, hogy *ez a megnyugtató állapot a bérlőtársaság számára tényleg bekövetkezhetne, ha a főváros az ajánlatot nem utasítaná vissza.*

A negyvenéves bérleti időtartam egyike a legsúlyosabb kikötéseknek még akkor is, ha a létesítendő tartozékokat a főváros ingyen veszi át. *A negyven éves kalkuláció mögött rejlik az egész elgondolás üzleti hátsó tere:* az ajánlati mézesmadzag pendül a székesfőváros intéző körei előtt, ahol a mai sivár viszonyok között — gondolják — esetleg kapva-kapnak az ajánlaton, s talán nem gondolnak arra, hogy

a gazdasági leromlás csak átmenet

és ha nem is előbb, de — mondjunk valami távoli terminust — *egyévtized multán bekövetkezhetik olyan fellendülés,* ami kincsesbányává varázsolja a budapesti gyógyfürdőket és akkor

a főváros messziről nézheti azt az aranyesőt, amelyből csak töredékek hullanak a pénztárába.

Legeklatánsabban fejezi ki az ajánlat tarthatatlanságát az a kikötés, hogy *vis major esetén a bérlők mentesülnek a beruházásoktól.* Ez a rugalmas és tág fogalom

megfosztja minden komolyságától az ajánlatot,

mert a vis major időtartamának megállapítása lehetetlen feladat és tisztára a bérlők mérlegelésétől függ. Az egyik oldalon az igérvények sokasága, a másik oldalon már az óvatos visszahuzódás a kockázat elől: ez a minősítése annak az ajánlatnak, amelyet

még akkor sem lehet hatásossá tenni, ha annak érvényét oly feltűnő ridegséggel csak december 31-ig tartják.

A városgazdasági bizottság szombati ülésén foglalkozott ezzel, továbbá a szintén benyujtott többi (*Ritz-* és a *Bristol*-szállók érdekeltségei, valamint *Gundel* Károly) ajánlatával és amikor azokat tárgyalási alapul elfogadta, kimondotta azt is, hogy *nyilvános nemzetközi pályázatot hirdet, a Gellért-szálló és fürdő, valamint a Rudas-fürdő bérletére,*

jelentékeny összegü bánatpénz

egyidejű letétbe helyezése mellett. Ez a megoldás mindenesetre megnyugtatóbb, mint az *alkalmi jelentkezőkkel* való tárgyalás, amelyeknél

a kockázatmentesség és az üzleti haszon

a főszempont. A fővárosnak nem az a célja, hogy a kitünő vezetés alatt működő intézményei idegenkézre kerüljenek csak azért, hogy *a száz milliókra rugó költségvetésében elenyésző szerepet játszó nehány ezer pengős látszólagos többletért lemondjon a feltétlenül bekövetkező nagy lehetőségek kiaknázásáról.*

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., Frangepán-utca 77. szám

Telefon: Aut. 913-53

Bazilika részére készült 7945 kg új harang

Az 1900. évi párizsi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézmüipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél! — Költségvetéssel díjmentesen szolgál! — Előnyös fizetési feltételek!

SALY ÁRPÁD

ny. min. osztálytanácsos

tüzifa- és szénnagykereskedő

BUDAPEST

Belső iroda: Horthy Miklós-út 29. szám. Tel.: 690—01 és 680—99. Külső iroda és csüzda: I., Kelenföld, Budaörsi-út 56—58 Tel.: 686—15.

Barakovits János

műorgona építő

törv. bej. cég

Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz. (Saját ház.)

SCHMERGEL GÉZA

PARKETTVÁLLALATA

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 4 — TEL.: AUT. 297—57

Betón, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen**

bérkompressort

LISKA JENŐ okleveles gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, Budapest, VIII. kerület, Orczy-út 22. sz. Telefonszám: József 335—42

FEKETE ÖDÖN MÉRNÖK

Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele

Budapest, II., Margit-körut 58. Telefon: Aut. 514-80

MAGYAR GYÁRTMÁNY

„SENECO"

FÉKSZALAGGAL FÉKEZVE ÉLETBIZTONSÁGA TÖKÉLETES

GYÁRTJA: SZENES PÁL TECHNIKAI SZÖVÖDE

VÁROSI IRODA ÉS GYAR: VII., THÖKÖLY-UT 109.

TELEFON: AUTOMATA 97—1—57.

König, Román és Stein

mérnökök, építési vállalkozók

Budapest, VIII. ker., Népszinház-utca 13

Telefon: József 436—53

A súlyos gazdasági helyzet megkivánja, hogy **házbér gondjaitól szabaduljon!**

Mindenki szerezhet **kamatmentes** és feltétlen mondhatatlan **kölcsönnel** családi otthont, saját házat!

Rövid várakozás után a folyósított kölcsönből

már építkeznek!

„Saját otthon" Építő-Takarék-Szövetkezet

Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Telefon: 24—8—72

Vállalkozónak, iparosnak és kereskedőnek nélkülözhetetlen a FŐVÁROSI HIRLAP

Nézzünk bizalommal a jövőbe!

Irta: BECSEY ANTAL törvényhatósági tanácstag

Megnehezedett az idők járása felettünk. Amióta a háború és a kommün borzalmai elültek, emberfeletti erőfeszítéssel igyekeztünk talpraállni. Senki sem tagadhatja, hogy évről-évre tudtunk egy-egy talpalatnyi eredményt elérni, sőt voltak évek, amelyek azt az illuziót keltették bennünk, hogy túl vagyunk a depresszió mélypontján. Sajnos, a bizakodásban nem bírtunk mértéket tartani. Az elért eredményeket túlbecsültük és nagy mértékben túlléptük azokat a demarkációs határokat, amelyeknek betartását a köteles óvatosság paranesolta volna. Eladósodtunk. Azután jött a nagy európai kavarodás, amelynek előszele elsősorban a mi túlzott reményeinket söpörte el, de a vihar nem kímélte Európát, sőt a tengerentúli országokat sem. Nagy gonddal kifoltozott hajónk azóta ismét tomboló vizeken vergődik, nem egyszer az elmerülés veszélyével birkózva. A julius 14-i bankzárlat óta olyan események viharzottak el felettünk, amelyek hatalmas birodalmak alapjait is megrendítették. És ma, hála Istennek, mégis megvagyunk. Bár a veszély még sokkal közelebb áll hozzánk, semhogy azt végleg elmúltnak tekinthetnők, mégis megállapíthatjuk, hogy a közvetlen katasztrófán ma már túl vagyunk.

Ebben a világrengető gazdasági zivatarban viharverten, de

sziklaszilárdan áll a mi fővárosunk.

Megtépázva, de alapjában meg nem bontva áll előttünk a megcsonkított ország szenvedő lakosságának büszkesége: *a mi szeretett fővárosunk.* Jövő évi költségvetésünk deficitmentes. Igaz, hogy erős rendet kellett vágni a közigazgatás és üzemi gazdálkodás egész vonalán. Igénybe kellett vennünk bizonyos mértékben jobb idők erőtartalékait is. Igaz az is, hogy a jövő eshetőségei hozhatnak még kemény problémákat, de annyi bizonyos, hogy

a főváros ereje kiállotta a teherpróbát.

És ez a pozitivum eléggé szilárd arra, hogy bizakodásunk erőteljes fundamentuma és jövő reménységeink felüdítő forrása legyen.

A főváros dolgozó népe szempontjából hatalmas erőforrása volt évtizedeken keresztül a főváros költségvetése és beruházó politikája. És ha ebből a szemszögből nézem a jövőt, tárgyilagosan meg kell állapítanom, hogy

nincs okunk a pesszimizmusra.

Európa gazdasági atmoszférája ugyan még mindig feszültséggel van tele, de mintha a viharfelhők ereje már megtörött volna, mert azokon keresztül a népek lelkiismeretének és jobb belátásának sugarai törnek utat. Az áldz gyűlöletet mindjobban háttérbe szorítja a jobb belátás és mintha a demokrácia álarcában garázdálkodó imperializmus hovatovább kiélte volna már magát. Ugy rémlik, mintha Európa népeinek sorsközössége megmozgatta volna azokat a történelmi erőket, amelyek

a népek igazi demokráciájának utját egyengetik.

Az ország belső élete is határozottan a gazdasági élet enyhülését jelzi. És ebben az európai atmoszférában természetszerűleg reálisabbá és erőteljesebbé váltak azok az óvatos, de mégis biztató kilátások, amelyeknek képét a nemrég letárgyalt költségvetés rajzolta meg.

Ugy látom, hogy ily körülmények között a székesfőváros költségvetése, tervei és gazdasági erőforrásai eléggé megalapozottak abból a szempontból, hogy

súlyosabb munkanélküliségnek és annak nyomában járó társadalmi nyomornak elejét vegyék.

A főváros polgármesterének expozéja a jövő évi költségvetésben *80 millió pengőt meghaladó közmunkát és közszállítást irányozott elő. A nagy üzemek folyamatban levő bővítő munkái a jövő évre 25—30 millió pengő értékű munkát jelentenek. Építeni akarnak a MABI és az OTI, valamint egyéb társadalmi intézmények nyugdijalapjai is.* A családiházépítő hajlandóság, amely a folyó évben is nagy mértékben lendítette fel az építő tevékenységet, nem hagyott alább. És ha a közhatóságok és pénzintézetek kellően kihasználják ezt a körülményt, úgy

a jövő esztendő is elérheti, sőt talán meg is haladja a folyó évi 130 millió darab tégla termelését.

Mindent egybevéve, a kenyérkeresetnek oly lehetőségeit látjuk, amelyek bizakodással kell, hogy eltöltsenek mindenkit, aki a gazdasági élet orvosszerét nem kuruzslószerektől, hanem a *munkától várja.*

Egy gazdaságpolitikus, aki Európa nagy városain keresztül került hozzánk, igen találóan és tanulságosan jellemezte közviszonyainkat. Nem tagadta, hogy nálunk rendkívül sulyos a helyzet, de viszont tény az is, hogy Európa legtöbb nagy városának sincs jobb dolga. Ám nagy különbség van a különböző városok polgárainak lelki diszpozíciójában. Másutt több-kevesebb rezignációval, sőt helyenként könnyedén viselik a helyzet sulyát. Nálunk azonban páratlan depresszió lett úrrá a lelkeken. Pedig szárnyaszegett reményekkel,

önbizalom és bizakodás nélkül nem lehet talpraállni.

Ahhoz, hogy az események felett úrrá lehessünk, erős akarat kell. Akarnunk, bíznunk és hinnünk kell önmagunkban és történelmi hivatásunkban!

Egyelőre tíz új kocsit rendel az Autobuszüzem

A főváros legutóbbi közgyülésén, az interpellációkra adott válaszok során érdekes és szokatlan esemény történt: nem vették tudomásul a polgármester nevében tett azt a választ, amelyik régebbi határozatban lefektetett *100 új autobusz megrendelésének elhalasztására* vonatkozott. A közgyülés állásfoglalása végeredményben azt jelenti, hogy

az autonómiának ez a szerve ragaszkodik a száz autobusz megrendeléséhez,

aminek pedig nyilvánvalóan az volt az akadálya eddig is, hogy a szükséges fedezet nem állott rendelkezésre. A közgyülés állásfoglalásáról és az új autobuszok beszerzésének lehetőségeiről érdeklődtünk

Bódy László közlekedési tanácsnoknál,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közgyülés állásfoglalásából kifolyólag annyiban vált aktuálissá az új autobuszok beszerzésének ügye, hogy most ismét a közgyülés elé kerül ez a probléma, azzal a bejelentéssel együtt, hogy

a járművek megvásárlására fedezet nem áll rendelkezésre.

A fedezet kijelölése nélkül pedig közgyülési határozatot nem lehet végrehajtani és bármennyire is indokolt a közgyülés sürgetése: *ezidő szerint az autobuszpark szaporítása a kívánt terjedelemben nem vihető keresztül.*

— Az Autobuszüzem a maga terjeszkedési politikájában súlyosan megsínyli a járművek hiányát és ezért *a közeljövőben a maga erejéből kiván gondoskodni a fedezetről.* Sajnos, az ezt a célt szolgálni hivatott *újítási alap* nincs rendszeresítve az üzemnél, mert hiszen köztudomású, hogy *a deficit kiküszöbölésére* csak most nyilik remény. Alaposan megvizsgáljuk a jövő évi üzletmenet lehetőségeit és ha az első hónapok eredményei után hiánytól nem kell tartani, akkor

egyelőre tíz autóbusz beszerzését fogjuk javasolni az illetékes szerveknek.

Addig is, amíg nagyobb összeget e célra fordítani nem tudunk, évenkénti rendelésekkel gondoskodunk a járművek szaporításáról.

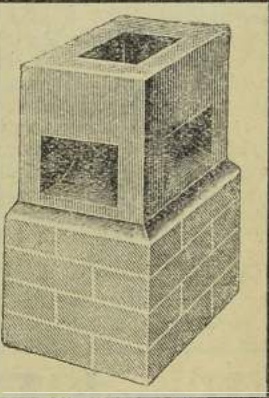
KÖZPONTI FŰTÉSEK
ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
SZEPESSY SÁNDOR utóda SZEPESSY GYULA
okl. mérnök, Budapest, VII., Abonyi-u. 25. Tel.: J. 380—30

KARBURÁTOR SPECIALISTA
BOSCH SERVICE VAS UTCA 16
TELEFON: JÓZSEF 393—73. SZÁM.

BRIXOL MŰVEK BUDAPEST
VILÁGSZABADALMAZOTT FERTŐTLENITŐ-, ILLATOSITÓ- ÉS SZAGTALANITÓ-VEGYICIKKEK GYÁRTÁSA
BUDAPEST, VI., LÁZÁR U. 13 GYÁR: VII., GIZELLA ÚT
Testvértelepek: Wien, Berlin, Prag, Kopenhagen, Amsterdam, Roma, Bielsko, Timisiora, Vrsec. Telefonszám: Aut. 158-23

BAUER ÉS RÁCZ
Uj és használt zsákok
Ponyvák, zsinegáruk
Zsák- és ponyvakölcsönzés
Tel.: Aut. 173-47. Budapest, V., Csáky-utca 16. sz.

FUMEX
füstfelszívó huzatfokozó
beton kéményfej
magyar szabadalom
ANDREA
cementárúgyár
Budapest, V., Vigszinház-utca 5.
Telefon: 298—37.

Fa és szén helyett fürdővizét elektromos árammal melegítse fel
Teljesen automatikus melegvízszolgáltatás olcsó éjjeli árammal. A ki- és bekapcsolást, a meleg víz szabályozását önműködő készülékek végzik.
Kitünően bevált rendszer.
Felvilágosításért, ajánlatért forduljon Budapest Székesfőváros Elektromos Művei ajánlati osztályához, V., Váci-út 74. szám. Telefon: 904—00.

VECSEY JENŐ
okleveles gépészmérnök
kereskedelmi és iparir.-t.
Budapest, VIII., Kisstácio-u. II.
TELEFONOK: Józsel 339-02, 351-99, 394-86
ALAKULT 1905-BEN
UNDERWOOD levelező, hordozható és zajtalan irógépek. — VICTOR számlelíró, összeadógépek. — MAUSER villamos hajtású összeadógép. — Elsőrangú javítómühely, leggondosabb karbantartás.

Reális idegenforgalom

Irta: dr. MIKLÓS ELEMÉR, az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács főtitkára

Minden budapesti polgárnak meg van erről a mi gyönyörű fővárosunkról a maga idegenforgalmi elgondolása. Szebbnél-szebb tervek kisértenek s talán éppen az a mai kormányzat legfőbb nehézsége, hogy az egész elképzelés nagyszerűsége mellett nem talál lehetőséget az egyes részletmunkák fokozatos elvégzésére. Pedig a mi szegénységünkben csak egy úton haladhatunk, az egészet szemelőtt tartó részletmunkálatok haladéktalan megkezdésének lassú, de biztosan célhoz vezető útján.

Évtizedek céltudatos munkájának eredménye, hogy Budapest, mint idegenforgalmi attrakció és komoly érték van elismerve nemzetközi viszonylatban. Ennek

az elismertetésnek ébrentartására és kihasználására van szükség állandó, koncentrált szakszerű idegenforgalmi propagandára.

Az állandóság nem engedi meg, hogy Budapestet a külföldön elfelejtsék s egy újabb konkurencia homályba borítsa. A koncentrikus propagandával tudjuk elkerülni a felesleges, kettős kiadásokat, ez biztosítja a kifejtett munka intenzitását s a kellő eredményt. A szakszerűség pedig nélkülözhetetlen eleme a gyakorlati téren működő, de elméleti alapokon nyugvó idegenforgalmi propagandának. Ezt a három szempontot igyekszik munkásságában érvényesiteni Budapest székesfőváros anyagi erejének és szakértelmének, nemzetközi tekintélyének bevonásával s az összes e célért dolgozó hatóságok, intézmények és egyéb tényezők együttműködésének biztosításával az *Országos Magyar Idegenforgalmi Tanácsnak* a napokban módosított szervezete.

Ezt a propagandát abbahagyni oly könnyelműség volna, melynek káros következményeit évtizedek mulva is megéreznénk. Ily irányú tevékenységünknek módosulnia kell a változott viszonyokhoz s az elérhetetlen — legalább jelenleg elérhetetlen — amerikai luxus idegenforgalom helyett

mindenekelőtt a belső forgalmat, másodsorban a szomszédos államok polgári idegenforgalmát kell propagálni.

Bécs, Prága, München, sőt egész Németország, valamint Keleteurópa lehetnek a közeljövőben bázisai a magyar főváros felé irányítandó forgalomnak. Keressük azoknak a gazdasági és kulturális lehetőségeknek kiépítését, amelyek ujabb és ujabb alkalmakat teremtenek az utazásra. Mert éppen abban van a modern idegenforgalmi propaganda jelentősége és hatásának titka, hogy nem elégszik meg a mesterség régi, elavult eszközeinek igénybevételével, hanem magasabb szempontok bekapcsolásával, tudományos módszerekkel vizsgálja e kérdés egész komplexumát és így jut el gyakorlati eredményekhez. Gazdag államok többet áldozhatnak propagandára a költségvetésében oly szük keretek közé szorított Magyarországnál.

Egyetlen tér, ahol felvehetjük valamennyi állammal a versenyt, a szellemi invenció, a tudományos felkészültség, a szakértelem és munkakészség.

Engedje a főváros ennek a nemes arzenálnak fegyveres felkészültségét sorompóba állni Budapest idegenforgalmi fellendülése érdekében. Kinn a nagyvilágban, a különböző metropolisokban óriási munka folyik az idegenforgalmi propaganda terén. Vegyünk tudomást erről a munkáról, használjuk fel annak tanulságait. Ezt a tevékenységet nem lehet egyedül az irószatalok szük látköréből nézni. Ennek a munkának vezetői, irányítói, sőt közkatonái is állandó kontaktusban kell hogy álljanak a hasonló külföldi mozgalmakkal. Csak így lehet jövője és eredménye a magyar propagandának.

A magyar idegenforgalmi ipar, — melynek arravalósága és szinvonala nemzetközileg elismert, — súlyos válsággal küzd. Adófizető polgárok és munkások százai, ezrei várják az új esztendőtől ebben az iparágban is sorsuk jobbrafordulását. Budapest vezetősége megértő szeretettel és hozzáértéssel karolja fel a propaganda ügyét és a fürdőváros alapjai megteremtésének sürgős lehetővételével kezdi meg újesztendei tevékenységét. Adja Isten, hogy az 1932-ik esztendő ne csak új remények, de pozitiv eredmények kezdete legyen.

Szombaton megnyilt és átadták közélelmezési hivatásának a Garai-téri zárt piacot

A fülkebérlők panaszkodnak az elviselhetetlenül magasan megállapított helybérek miatt

Az Erzsébetváros külső területének jelentős részét foglalta le a Garay-téri piac. Nemcsak a szorosan vett térség volt zsúfolva az árusok fabódéival, hanem a *környező utcák gyalogjáróin is egymás mellé sorakoztak a nem mindig higienikus és ízléses bódék*, amelyek ellen nemcsak közegészségügyi, hanem forgalmi szempontból is jogos panaszok hangzottak el. Hosszú évekig tartott a környék lakosságának küzdelme az új piacért, amely most végre tető alá került. Szó szerint tető alá került, mert a *hatalmas térség árusítófülkéinek utcáit üvegfedél borítja* és a masszív elárusítóhelyek a maguk csábító külsejével és berendezettségével vonzóerőt gyakorolnak a vásárlókra. Az ünnepélyes megnyitás szombaton délelőtt zajlott le, amelyen megjelent *Vajna* Ede tanácsnok, *Usetty* Béla országgyülési képviselő, *Bittner* János felsőházi tag, *Reich* Samu, az Élelmiszerüzem vezérigazgatója, *Krenessy* Géza műszaki főtanácsos, *Szabó* Jenő főmérnök, *Burg* Ignác vásárcsarnoki igazgató, *Hamvassy* István dr. kerületi előljáró és számosan a főváros képviselői közül.

Az új piac mindenképpen szép és méltó alkotása a tervezőknek, de főképpen *Margalit Andor és Ödön építővállalkozóknak, akik a piac főbb létesítményeit mintaszerüen építették meg.* Az emeleten levő *fedett csarnokban* a napi árusok kaptak elhelyezést, lent a piacon pedig a vásárosok és az élelmiszer-kereskedők árusitanak. Kétségtelen, hogy az új élelmiszervásáron *a nyilt piacok és a zárt csarnokok összes üzleti előnyeit egyesítették* és már az első szemle igazolta, hogy nemcsak gazdasági, hanem közegészségügyi szempontból is kívánatos volt a híres Garay-téri piac átépítése. Külső csin, ízlés és a gyakorlatiasság vonul végig az egész intézményen, amelyik most már bizonyára kedvezőbb körülmények között fogja ellátni hivatását.

Ennek előfeltétele azonban a helypénzek leszállítása, mert teljesen jogosult az érdekeltek elégedetlensége *a horribilisan megállapitott helypénzek miatt.* Kisebb engedmények kilátásba helyezésével nem lehet a piaci kereskedőket megnyugtatni, mert egyrészt nem birják el a magas illetékeket, másrészt pedig *áthárítják a fogyasztókra* és ezzel egy csapásra megszünik a Garay-téri piacnak az a legendája, hogy itt van Budapest legolcsóbb élelmiszerpiaca. A főváros közélelmezésének ilyetén való megdrágítását *a legélesebben el kell ítélni*, mert ha az ügyosztály a takarékoskodásra, vagy a többletbevételre törekszik: ezt megvalósíthatja széles kategóriák minden sérelme nélkül azzal, hogy *egyszerüsíti azt a költséges és drága adminisztrációt, amely már évek óta a vásárcsarnokok ügyeinek intézésében jut kifejezésre.* Tudtunkkal a takarékossági bizottság is azt az álláspontot foglalta el, hogy *teljesen fölösleges a vásárcsarnokok igazgatóságának drága apparátusát fenntartani.*

A főváros képviselői és a hatóságok kiküldöttei a nagyszabásu létesítmény építésében közreműködő következő vállalkozók és cégek munkáit szemlélték különös megelégedéssel:

Márkus Lajos vasszerkezetek gyára (VI., Hun-u. 4) a piac márványportáljait, „Antipluvius“ ragacsnélküli felülvilágitóit és préselt acéllemezkapuit szállította. A munkák kivitele újabb bizonyítékul szolgál a cég amúgy is ismert elsőrendü teljesítőképességének. A munkálatokat átvevő szakértők a legnagyobb elismerésüket fejezték ki a cég ízléses készítményeiért.

Bründl János udvari szállító cég (VII., Péterffy Sándor-u. 34.) készítette csatornaszerelési munkálatokat. E különleges munkának szakszerű elvégzése komoly feladat elé állította e régi szakmájában patinás céget. A cég által kivitelezett munka méltán sorakozik úgy megoldásban, mint kivitelben az eddig elvégzett nagyszámú közmunkák közé.

Král Gyula kőfaragómester síremlék- és márványárugyár (III., Lajos-utca 77—79. Telefon: 624—88) ezúttal is gyarapította nagy sikereit, amely eddig is kisérte minden munkájánál. Monumentális hatást gyakorol a szemlélőre az oromfal, budakalászi termésköből készült fedőkövekkel díszítve. A lépcsőház lezárására szolgáló párkánylemezek, a tornyok mellvédjére alkalmazott fedőkövek és a felső záradékkövek gyönyörüen simulnak az építészi munkához. A gyár nagyszerü teljesítőképességét dicséri a messzeláthatóan elhelyezett két fővárosi cimer, az ülőpadok és a kerítés fedőkövei. Két felirattal ellátott, ruskicai márványból készült emlékfábla zárja be a cég által készített munkák hosszú sorozatát.

Gerő György lakatosáru-, portál- és redőnygyár (VII., Elemér-utca 31. Telefon 314—33) készítette a speciális napellenzőket olyan szerkezeti megoldásban, hogy az a székesfőváros és a szakértők legnagyobb elismerését vívta ki. Praktikus kiállítás, nagyszerü vonalvezetés és ehhez kapcsolva a tetszetős, ízléses kivitel vezette a gyárat ennek a munkálatnak az elkészítésénél. Másik sikerült alkotása a *Gerő és Győry-gyárnak* a piaci vasszekrények, amelyek acéllemez-redőnyükkel olyan tökéletes biztonságot nyújtanak, hogy a szekrények a legjobban felvértezett Wertheim-kasszák tökéletességét adják.

Korányi és Fröhlich redőnygyáros cég (VIII., Kisfaludy-utca 5.) szállította a Garay-téri piachoz *a szabadalmát képező összes „Vagyonőrző“ rácsos redőnyöket*, amelyeket a székesfőváros műszaki vezetősége már a Krisztina-körúti csarnoképítkezésnél is alkalmazott és ott kipróbálva, megállapította a polgármesteri ügyosztály, hogy a szabadalmazott *„Vagyonőrző“* rácsos redőnyök elsőrendü, maradandó értékü és romolhatatlan, elmés megoldása folytán korszakalkotó ujdonságot képeznek.

Fischer és Hartmann mázolómesterek (Képíró-u. 3. Telefon 847—73.) végezték nagy szakértelemmel a mázolómunkálatokat. A közel százesztendős híres cég sok közmunkát végzett a hatóságok teljes megelégedésére. Különös érdeme a cégnek, hogy a legnehezebb viszonyok mellett is pontosan, az előírt határidőre végezte el a legtökéletesebben a vállalt munkát.

Klein Zoltán épület- és díszműbádogos cég (VII., Kazinczy-utca 4.) készítette a *bádogos munkálatokat* s azzal az ügyosztály megelégedését érdemelte ki. Sok évtizedes mult áll e cég háta mögött, mely idő alatt tömegét végezte a legnagyobb közmunkáknak. E cég végezte az utóbbi évek e szakmában legnagyobb munkáját, a dunakeszi—alagi főmühelyt, valamint a központi járásbiróság, fegyvergyár és több iskola bádogos és szerelő munkálatait.

Cristofoli Vince cementárugyár, köpadló és burkolóvállalat (VII., Gizella-út 31) készítette nagyrészét a *burkolási munkálatoknak.* A fülkék igen jól hatnak úgy színben, mint a kivitelben tetszetős burkolattal. Óriási higieniai előnye ennek a burkolásnak, hogy igen könnyen tisztithatók. Az élelmiszerárusitás természete megköveteli, hogy a tisztaság domináljon és ebből a szempontból is a nagyhirü cég kiválót produkált.

Bukova Lajos épületüvegezési vállalata (IX., Lónyay-utca 46. sz.) végezte a tőle megszokott pontossággal és hozzáértéssel az *üvegezési munkálatokat.* Ezzel a munkálatokkal is kiérdemelte az illetékes szakkörök megelégedését.

Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Arany János-utca 25

Bányák;

Nógrád megyében: . . . . Salgótarján, Pálfalva, Bagyasalja, Csiba, Kisterenye, Mátranovák

Esztergom megyében: . . Dorog, Tokod, Csolnok, Annavölgy

Tolna—Baranya megyékben: . Nagymányok, Szászvár, Mázaszászvár.

Villamos telepek:

Salgótarján, Dorog, Mázaszászvár, összesen 50.000 HP teljesítménnyel.

Szénosztályozás:

Darabos-, tömör kocka- és diószén: szoba-, tűzkarakfűtőhelycseplőzsep-é-gőzkazánfűtésre. Diószén, rostáltaknaszén, rostált daraszén gyári kazánfűtés e. Aprószén, kemencefűtésre. Kovács-szén.

Bánvölgyi Szénbánya Részvénytársaság.

Borsodi szénbányák: Darabos-, dió- és daraszén.

Mésztelep és karbidgyár

Dorogon.

Megrendelések

központi irodánkhoz (V., Arany János utca 25) intézendők. Sürgönycím: Salgószén Budapest. Telefonszámok: Aut. 252—0, 252—81, 252—82, 252—83, 2-2-84, 2-1—26, 216—67, 280—71, 158—32, 108—28. Giro-számla a Magyar Nemzeti Banknál. M. kir. postatakarékpénztár-számla 3575.

Társvállalatok:

Egyesült Tégla- és Cementgyár R. T., V., Sas-utca 25. szám. Cement, égla, tetőcserép, mész.

Magyar Kerámiaigyár R. T., VIII., József-körut 14. szám. Ch motteáru keramit, égla.

Salgótarjáni Palackgyár R. T., V., Sas-utca 2. szám. Mindenfajta zöld-, fehér- öblös üveg, fonott és fonalas palackok, préselt és csiszolt üvegáruk.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzem

autobuszra

vagy

teherautóra

van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a

Magyar Waggon- és Gépgyár RT-től,

amelynek győri **automobilgyárában**

készülnek a legújabb tipusú autók.

Rába-Krupp és Rába-A. F.

Központi igazgatóság: V., DEÁK FERENC-UTCA 18

Telefon: 818—50

Budapesti raktár és javítómühely: KEREPESI-ÚT 28

Telefon: József 453—84

Uj szab. F. M. lámpa

50% árammegtakarítást

garantálunk

Fizethető az áramszámlán mutatkozó megtakarításból is. Díjtalan költségvetést ad.

Elkán R. okl. elektrotechn. és Győri J. okl. mérnök vill. váll.

V., Váci-út 6 Telefon: 231—40

RIEGER OTTÓ

ORGONAGYÁR

Uj orgonákat, valamint homlokzatsipokat szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállításra.

BUDAPEST, X. KERÜLET, SZIGLIGETI-UTCA 29. SZÁM. (RÁKOSFALVA) Telefon: 96—3—45.

Fizessen elő a Fővárosi Hirlapra, a legnépszerűbb városi lapra

Kerületi előljárók

nyilatkoznak a gondjaikra bizott kerületek szociális, kúlturális, gazdasági és adminisztrációs tevékenységükről

Az egész vonalon visszhangzik a panasz, hogy a terveket és a szép elgondolásokat nem lehet megvalósítani. A központi városházáról csak szűk marokkal kénytelenek adagolni a fedezetet és az előljáróságok vezetői elhalasztják azokat a törekvéseket, amelyeket mint a gondjaikra bízott városrészek legfőbb intézői, maguk elé tűztek. Pedig sok és

számtalan követelmény, parancsoló szükség és nagyfontosságú érdek teszi kivánatossá a kerületek fejlesztését,

a kiáltó hibák és hiányosságok megszüntetését, a közegészségügyi szempontok fokozottabb érvényesítését, a közlekedés megjavítását, a sötét utcák kivilágítását és sok mindent, ami a nagyváros folytonos fejlődésével együtt jár. Egyelőre azonban nincs lehetőség és a tervek várják annak a jó időnek az elkövetkezését, amikor a kerületek igényeit ki lehet elégíteni és Budapest naggyátételét úgy folytatni, hogy a magyar metropolis valóban az európai nagyvárosok díszévé váljon.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa megkérdezte

az előljáróságok vezető tanácsnokait,

hogy ismertessék kívánságaikat és terveiket. Az előljáróságok készülődéseiről a következő beszámoló ad érdekes képet:

Spannberger Alajos dr. tanácsnok, I. ker. előljáró:

Az 1930:XVIII. t.-c., az új fővárosi törvény a régi I-ső közigazgatási kerületet három részre, még pedig az I—XI. és XII. kerületekre osztotta fel. Ezen három kerület területileg 5864 hektár, kb. Budapest egyharmad részét teszi ki. Lakosainak száma az 1930. évi népszámlálási adatokat véve alapul, 101.533 személy. Nagy terjedelménél és különleges helyzeténél fogva speciális kerületnek mondható.

— A Kelenföld és Lágymányost magában foglaló XI. kerület nemcsak Buda, hanem Budapest fekvésileg és fejlődésileg legszebb területrészét teszi.

Az általában ismeretes sáros és elhanyagolt Lágymányos helyében egészen új városrész keletkezett.

A pesti alkosság lassan kezdi felismerni *e városrész idillikus szépségeit* és siet összegyűjtött tőkéjéből magának tűzhelyet és boldogságának melegágyát megállapítani. A gombamódra emelkedő családi házak, nagyobb épületek, a felépülő Boráros-téri híd arra enged következtetni, hogy majdan

ez a rész lesz Budapest egyik legnagyobb irigylésre méltó városrésze.

E városrészre még az ott létesített gyárak füstje sem lesz befolyással, mert szerencsés déli fekvésénél fogva az ott keletkező füst a várost kikerülve dél felé száll. Kívánatos volna, hogy *nagyobb ipari vállalkozások és kereskedelmi ügyletekkel foglakozó üzemek itt keresnének letelepülést*, mert ezen vállalozások egyik főszükséglete, a szállítás lebonyolítása úgy vízen, mint vasúton biztosítva van.

— Ugyancsak kívánatos ezen elgondolás mellett, hogy ez a környék, az új fővárosi törvénynek megfelelően, ügyeinek hathatósabb intézése végett *külön ker. elöljáróságot* is kapna, s így a hatóság is könnyebben tudná átérezni a polgárok bajait és panaszait. A hatóság a rendelkezésre álló anyagi és erkölcsi erők teljes igénybevételével igyekszik minden reá szoruló kérelmét lehetőség szerint kielégíteni, de *a folyton reánk nehezedő társadalmi nyomor ebben mindjobban megakadályoz.*

Güth Ferenc dr. tanácsnok, II. ker. előljáró:

A mai idők, mélyreható tervek és programok kidolgozására egyáltalán nem alkalmasak. A legszebb tervek és elgondolások kivitelét is megakadályozza a nagy nincstelenség, a pénzhiány. Pénz nélkül nagyszabású programot végrehajtani nem lehet. Ezekkel a tervekkel várnunk kell addig, amíg a helyzet megváltozik, a pénzügyi kilátások megjavulnak. Mivel pedig a bajok nem helyi, kerületi jellegűek, hanem általánosak, minden erőnket arra kell koncentrálnunk, hogy a nagy nyomorúságot megszüntessük, a gazdasági életet fellendítsük, a megélhetési viszonyokat megkönnyítsük, s a munkanélküliséget minél nagyobb keretű munkaalkalmak létesítésével a multnak engedjük át.

A II. kerület kedvező fekvésénél fogva úgyszólván egész terjedelmében lakásépítésre, még pedig a legegésznélkül kell elrendelni, ezzel a munkanélküliséget enyhítjük s a munkálatokkal magának a köznek is hasznos szolgálatot teszünk.

Majd ha azután a helyzet előnyösen megváltozik, beszélhetünk ismét azokról a nagyszabású tervekről és programokról, amelyek gyönyörűséges fővárosunk nagygyátételére, szépítésére, fejlesztésére alkalmasak lesznek.

Szente Károly tanácsnok, III. kerületi előljáró:

E pillanatban úgy nekem, mint többi előljárótársamnak az a legfőbb gondja és törekvése, hogy

a szociális és közjótékonysági akció rendben és minél simábban, minél gyorsabban bonyolíttassék le.

Szerintem ma az egész közigazgatásnak, így a kerületi előljáróságoknak is ez az egyik főfeladata. A III. kerületben, amely, sajnos, a főváros egyik legelhagyatottabb, fejlődésben legvisszamaradottabb része, igen sok probléma vár megoldásra, ezek között a legelső és legnagyobb lenne

a tervezett óbuda—hungáriakörúti híd megépítésének megindítása,

amely a városrész fejlődésének új és lendületes korszakát indítaná meg. Ezzel kapcsolatban igen sok városrendezési problémánk van, így

a téglagyárak kitelepítése,

e területek rendezése, az óbudai közlekedés megjavítása,

a dunaparti új nagy közlekedési útvonal megnyitása,

a kerület számos utcájának burkolása,

a világítás megjavítása.

Sajnos, ezek a mai viszonyok között mind háttérbe szorulnak. A legfontosabb valamennyi között, a hungáriakörút—óbudai Dunahíd ügye is bizonytalan időre eltolódott. Igy a viszonyok megváltozásáig időelőttinek tartom, hogy akármelyik feladat megoldásának részleteivel és elsőrendűségével már most bővebben foglalkozzam.

Unger Béla dr. tanácsnok, IV. kerületi előljáró:

A sors kereke forgandó. Milyen örömmel vettem kezembe a tollat, mikor tavaly ilyenkor a mi szép és büszke Belvárosunk jövőjéről, terveiről kellett írnom és milyen csüggedten, „hányódva kétség és remény között" kezdem mondanivalóimat most, amikor tervekről, álmokról, feladatokról, programról kellene nyilatkoznom. Jövőre! Hát tudja az ember, hogy mit rejteget méhében ez a jövő, amely már eddig is keservesen megtanított rá, hogy semmin se csodálkozzunk. Ki mer ma tervezgetni, mint normális, rendes időkben, amikor az én kedves Belvárosomban valóságos temetőben járok és mindennap siratok egy-egy eltűnő, régi nevet, egy-egy pátriárkális, patinás, régi, szolid céget, egy-egy elfakuló színt a régi, úri, történelmi városrészből, a büszke székesfőváros cityjéből, mely hóvatovább elveszti tisztes ősi jellegét és tülekedő vásárosok ponyvacégéres, rikoltozó piacává lett. Ami itt folyik, csak haláltusa immár az elsüllyedő világ bús, rideg temetőjében. De tudom, hogy nem sirámokat kívánnak tőlem, akinek tisztem szerint is hivatása, hogy az utolsó percig szilárdan álljak a kijelölt helyen és bátorítsam a csüggedőket is. A világkatasztrófa főeleme is a bizalmi válság, s ha mi is elveszítenénk hitünket és bizalmunkat a szebb jövőben, — mi, akik a magunkén kívül egész sereg embertestvérünk gondját viseljük vállainkon, akkor csakugyan eljátszanánk a szebb jövő minden reménységét.

Tervünk, jószándékunk van bőségesen elég, csak módunk legyen rá, hogy megvalósíthassuk. A legelső, amiben már — még a mai viszonyok között is — megindult az előkészítő munka, a Belváros közlekedésének rendezése.

A szűk utcákból a veszedelmes villamos eltávolítása.

A Veres Pálné-, Prohászka Ottokár- és Kecskeméti-utcán nem fog járni, csak fürge autóbusz és ezzel sok-sok régi panaszunk szűnik meg.

A Calvin-tér rendezése egyik legsürgősebb feladatunk.

Az ügyesen szabályozott, rendbehozott Baross-tér megmutatja, hogy mit kell tennünk, hogy a szabad és gyors forgalmat és személybiztonságot megteremthessük. A nagy élelmiszervásárt is használatba vesszük, s ezzel régi vágyunk teljesülhet, hogy

a Ferenc József-rakparton folytatását építhessük ki a híres Dunakorzónak.

A Kossuth Lajos-utcában *sem örülünk a villamosvasútnak*, de a budai kapcsolat miatt ettől nem igen szabadulhatunk meg. A régi piarista-épület és a Petőfi-téri fővárosi bérház lebontása következtében fontos és nevezetes városrendező és szépítő munka vár ránk ezen a helyen is, ahol új érdekessége alakul ki Belvárosunknak.

Szeretnénk, ha néhány régi, dísztelen épülettől még megszabadulhatnánk, az építő kedv és lehetőség újjáéledésével.

Szeretnénk, ha a régi, szép üzletsorok nem ritkulnának hétről-hétre, — a híres, előkelő belvárosi cégek nem zsugorodnának össze és nem éktelenítenék el utcáinkat a sok harsogó „feloszlik", „megszünik" felirat. Szeretnénk újból rendet és szolidságot látni és szeretnénk az üzletekbe vásárlóképes közönséget.

A szociális és emberbaráti kérdésekkel természetszerüen kevesebb a baj a mi kerületünkben, de

nagy gondot okoz a kéregetők tömegének állandó beözönlése.

Volt idő, midön éppen a IV. kerületi előljáróság sikerrel oldotta meg ezt a kérdést a segítő egyesület tevékenysége és a mentesítő igazolványok kiadása útján, ez ma azonban nem vihető keresztül.

A gyors és egyszerű közigazgatás gyakorlati megvalósításában hivatalunk — szerénytelenség nélkül merem mondani — évtizedek óta példát mutat és azon igyekezünk, hogy ezt a törekvésünket állandóan fokozzuk és ezzel közönségünk érdekeit a legjobban kielégíthessük. Ezen a téren már számos általános sikerü intézkedéseket kezdeményeztünk és amint lehet, a jövőben is ilyen irányban működünk.

Ennél többet, sajnos, ebben a szomorú pillanatban csakugyan nem mondhatok.

Holtzspach Ödön dr. tanácsnok, V. ker. előljáró:

A mai nehéz időkben a kerületi közigazgatás ellátása mellett, elsősorban a *szociális tevékenység lehető kiterjesztésére* törekszünk. Az inségakciók lebonyolításán kívül nagy segítséget jelent a Népház, amely sok szolgálatot tesz a nélkülözők és leszegényedettek érdekében.

Régi programunk a Váci út mentén, az Angyalföldre támaszkodó városrész ujjáépítése, — sajnos, ezt a közeljövőben nem valósíthatjuk meg. Addig is gon-

Franck-kávét végy...

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást,
a magyar ipart
segíted!

VIGADÓ-KÁVÉHÁZ

V., Deák Ferenc-utca 2.

*

VIGADÓ-KIOSZK

V. kerület, Vigadó-tér.

Tulajdonos: BABÓCSY LŐRINC

DONA DÖME ÉS TÁRSA

PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA

a „PAPIRMALOM"-hoz

BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 6. TEL.: AUT. 877—15.
ALAPÍTVA: 1790-BEN

PARKETT POLITZER és OKLEJSZKY Budapest, V., SZEMÉLYNÖK-U. 25
KARTELEN KIVÜL TEL.: AUT. 193—14. ALAPITVA: 1897.

MARGALIT ANDOR ÉS ÖDÖN
MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER, VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, I. KER., KELENHEGYI-ÚT 11—13
TELEFONSZÁMOK: 69—5—04

doskodunk

a szükséglakásokban való elhelyezésről,

bár egyelőre erre a célra is csak minimális fedezet áll rendelkezésre.

Örvendetes, hogy az *Uj Lipótváros* név alatt ismert városrész állandóan fejlődik és a legutóbbi időkben is

számos új bérpalota építését indították meg.

Kívánatos, hogy ezen a területen tervezett új part is mielőbb elkészüljön és közegészségügyi szempontból is vonzóvá és széppé tegyük a főváros amerikai tempóban terjeszkedő új városrészét.

Tatár Béla dr. tanácsnok, VI. ker. előljáró:

— A kerületi közigazgatás kevés olyan önálló feladatot ismer, amelyre nézve a saját hatáskörében külön tervet és programot állíthatna fel. Rendes adminisztrációs teendőink körében mindent megteszünk, hogy kerületi polgártársainknak elénk kerülő hivatali ügyeikben a legnagyobb készséggel, igazságossággal, méltányossággal, késedelem nélkül a legjobb segítségükre legyünk.

— Önálló hivatali tevékenységünket a legnagyobb mértékben a szociális gondozás terén fejthetjük ki. A rendelkezésünkre álló anyagi és egyéb eszközökkel — mint eddig — a jövőben is minden tőlünk telhető módon és erővel igyekszünk az inségesek támogatására lenni. A polgármester úrnak 1931—32. évi

téli inségakciója a VI. kerületben a legszélesebb terjedelemben és a legjobb eredménnyel került végrehajtásra

és minden kilátásunk megvan arra, hogy ezt sikerrel fogjuk tovább vinni és befejezni.

— A VI. kerület, különösen külső részeinek ismert szegénysége, az ott nagy számmal levő úgynevezetett bódélakások és más lakóhelyeknek csúfolt alkalmatosságok szükségessé teszik, hogy a közegészségügyet a szanálásba intenzivebben bekapcsoljuk. Sürgetni fogjuk a nemi gondozók, a házasság előtti orvosi tanácsadók felállítását, szakközegeink irányításával. Sürgetni fogjuk *a pályaválasztási tanácsadás kiépítését*, a kerület vezető és tapasztalt iparospolgárainak bevonásával.

A kerület legfájóbb sebe

a zsúfolt bódé- és hasonló lakások

nehéz és sürgős megoldásra váró kérdése. Ez nemcsak orvosi, hanem elsősorban műszaki feladat is és mind a két szaknak kitünő munkatársai ebben igazán példás segítségünkre vannak.

— Különösen súlyt helyezünk olyan *útépítési munkálatokra*, amelyek házilag készíthetők el és így nagyobb számú munkáscsoport foglalkoztatását teszik lehetővé, amivel a lehetőség szerint a munkanélküliségen is enyhítünk.

Hamvassy István dr. tanácsnok, VII. kerületi előljáró:

A VII. kerület legfontosabb és legsürgősebb problémájának az

Erzsébet-sugárút

megnyitását tartom, mert azzal egészen biztosan megindulna még a mai nehéz körülmények között is a belső Erzsebetváros lendületes fejlődése. A Zuglóban fontos a Thököly-út folytatásaképpen

a Csömöri-út kiépítése

a Rákospatakon túl. Folytatni kell a Telep-utca keramitburkolását, hogy az útvonalat alkalmassá tegyük az autobuszközlekedés számára.

Sürgős az autobuszközlekedés megindítása az Egressy-úton is

és a Kőbányával való közlekedési kapcsolat megteremtése.

A Zugló számos utcájában nemcsak csatornázás, hanem még a vízvezeték is hiányzik,

ami közegészségügyi és közbiztonsági szempontból is veszedelmes. Mivel a VII. kerület belső részében nincs hely játszóterek létesítésére, legalább

a kerület Aréna-úton kívüli részén kellene néhány játszóteret létesíteni,

az egyiket szabadfürdővel a gyermekek számára. Végül szükségesnek tartom a nagy kerület adminisztrációjának a polgárság érdekében való tökéletesítése érdekében azt, hogy akár a belső területen, akár a törvényben már kimondott, létesítendő XIV. közigazgatási kerületben, de lehetőleg mind a kettőben egy-egy

modern előljárósági épület emelését,

ahol az összes hivatalokat, nemcsak a fővárosiakat, hanem például a kerületi rendőrkapitányságokat stb. is el lehetne helyezni és ezek a középületek minden tekintetben az egyes városrészek centrumát képeznék.

Gömöry Albert dr. tanácsnok, VIII. ker. előljáró:

A vezetésem alatt álló VIII. kerületi előljáróság ezidőszerint legfőbb kötelességének tartja, hogy a nyomorenyhítő segélyakciót minél tökéletesebben bonyolítsa le. A jövő évnek is ez lesz egyik legfontosabb feladata, általában a törekvés arra, hogy akik segítségre és gyámolításra szorulnak, azokon a lehetőség szerint segítsünk.

A kerületi előljáróság megtalálja további feladatait a költségvetésben rendelkezésére bocsátott hiteltételekben. Az lesz a célunk, hogy az ekként lefektetett programpontok a közönség érdekében minél jobban megvalósításra találjanak és a hitelek minél tökéletesebben és gazdaságosabban használtassanak fel.

Speciális programot a mai súlyos és változásnak kitett körülmények között — nézetem szerint — nem adhatunk.

Muzsikó István tanácsnok, IX. ker. előljáró:

A székesfőváros IX. kerületének sürgős feladatai és problémái nem mai keletűek, azok már több év óta várják a mielőbbi megvalósulást. Sajnos, a gazdasági életnek úgyszólván teljes pangása és állandó leromlása, az anyagi eszközök hiánya és egyéb más akadályok folytán még a kezdet nehézségeinek az eltávolítására sincs ezidőszerint biztató kilátás.

A szociális feladatok közül égetően szükséges volna

a „Kiserdő" kérdésének a megoldása és rendezése,

ami egyébként közegészségügyi és rendészeti szempontokból is elsőrendű fontossággal bír. Ez máskép, mint kislakásos építkezés útján, nem igen valósítható meg. *Többezer lélekszám rendes, emberi módon való elhelyezéséről van ez esetben szó.*

A kerület gazdasági és kereskedelmi életének a szempontjából különösen fontos érdeke a Ferencvárosnak

a Boráros-téri híd létesítése és ezzel szoros kapcsolatban álló Dunapart-részlet rendezésének a kérdése.

Ez már egy hosszú éveken át hangoztatott kívánság, amely a közelmultban majdnem a megvalósulás stádiumába jutott. Bizalomal várja a kerület polgársága, hogy az ige valamikor mégis csak testet fog ölteni.

A soroksári Dunaágban a főváros által nagy anyagi áldozatokkal létesített

Élelmiszer-nagyvásártelepnek a közeljövőben való megnyitásától sokat vár a kerület.

Egy egészségesebb és rendszeresebb vérkeringést a gazdasági és kereskedelmi életben, amely a jelenlegi erősen nyomott hangullatot, hisszük, hogy kedvezőbbre fogja megváltoztatni.

A legégetőbb probléma azonban ma kizárólag az inségakciónak a lehető legeredményesebb lebonyolítása.

A nagy szegénység és a nagy nyomorúság enyhítésére most télvíz idején legmesszebbmenőleg mindenkinek minden áldozatot meg kell hozni. Nagy felelősség hárul ebben a kérdésben a kerületi elöljáróságokra, mert a sikeres és síma lebonyolítást mindenáron, még a legnagyobb erőmegfeszítések mellett is — a közmegnyugvás érdekében — biztosítani kell.

Bucsánszky Bertalan dr. tanácsnok, X. ker. előljáró:

— *Kőbánya hatóságát és társadalmát állandóan foglalkoztatják a kerület közéletére kiható kívánalmak és a szociális helyzetének megjavítását célzó törekvések. A főváros eme legnagyobb és legjobban elszigetelt kerületének lesőrendű szükségletei közé tartozik a közlekedési viszonyok megjavítása.*

— *Égetően sürgős volna*

a Gyömrői úton villamos vonal létesítése vagy az autóbusz-vonal kiterjesztése

olyképpen, hogy ez a létesítendő közlekedési vonal az Óhegyen keresztül haladva, az új köztemető érintése mellett a Szentmihályi-úton és Rákosfalván keresztül csatlakozást találna Zuglóban a 19-es villamos relációval. Erre a közlekedési vonalra azért volna igen nagy szüksége a kerületnek, mert az említett útvonal vidékén igen nagy lendülettel indult meg a családi házak létesítése.

— *Szükséges volna a kerület elemi szociálhigiéniáját szolgáló, egy szerény,*

népies fürdőnek a létesítése.

A kerületnek állandóan felszínen tartott elsőrendű munkaprogramjai közé tartozik a Hungária-útnak a Kőbányai- és Üllői-út közötti szakaszának, valamint a Füzér- és Gergely-utcának szilárd burkolattal való ellátása.

— *A Rottenbiller-kertnek a Belső Jászberényi-út és Előd-utca felé való szabályozása.*

— *Igen fontos volna a szerencsétlenségek elhárítása céljából*

a Kőbányai út világításának megjavítása,

mivel mindkét útvonalon igen nagy a járműforgalom.

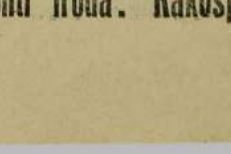
— *Reményekkel eltelve várja a kerület a Horthykertváros építési munkáinak megindítását, amelyre már történtek ígéretek és anyagiak is állnak rendelkezésre. A kerület ipari és kereskedelmi érdekeire is igen kedvezően hatna ki a Kerepesi-út mentén létesítendő köztisztviselő-kertváros megvalósítása, mellyel kapcsolatosan az épülőfélben lévő vezérutcai csatorna is elkészülne.*

SZÜTS JENŐ
okl. mérnök, építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 35 Telefon: J. 429-430

Fal- és padlóburkoló vállalat
Koch és Szilágyi Budapest, VI., Bajza-utca 30. sz.
Telefonok: Aut. 290-78 és 296-51.

STEINER ES SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest, IX., Üllői út 57
TELEFON: József 306-29.

Pichler és Társa
TÜZELŐANYAG NAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST
Telep és iroda: III., RUPP IMRE-UTCA 10. Telefon: Aut. 626-28
SZÁLLÍT: Száraz tüzifát, felaprítva és hasábban, belföldi és porosz szenet, gázgyári avagy porosz bánya-kokszot nagyban és kicsinyben, háztartási, ipari és mezőgazdasági célokra.

Munkácsy Gyula
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékтűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa utca 39.
Telefon: J. 312—80.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép-, szállítóeszköz- és szivattyúgyár r.-t.
Budapest, X., Kápolna-tér 27-29 Telefon: J. *463—88.

HORVÁT A.
PAPIR ÉS ÍRÓSZER
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 30
TELEFON: AUT. 893-91

Pénz nélkül
kétszobás, komfortos, kertes családiház Budapesten
villamos mentén. A GUTENBERG CSALÁDIHÁZÉPÍTŐ SZÖVETKEZET minden tagjának életbiztosítás formájában — külföldi tőkével — 1932-ben beköltözhető összkomfortos házat építtet havi 55 pengős lakbérfizetéses törlesztéssel. Részletes felvilágosítás és tervrajzok a szövetkezet irodájában, VI., LÁZÁR-UTCA 16., II. EMELET, naponta délelőtt 9—1-ig, dé után 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig. Telefon 130—05.

Bútort részletre is
legolcsóbban **TOMORYNÁL** vásárolhat. Veres Pálné-utca 7.
Köztisztviselőknek kivételes kedvezmény.

Leukoplast
magyar gyártmány

PÉRY DEZSŐ
OKL. MÉRNÖK, KŐVEZŐ-MESTER
BUDAPEST,
I., ATTILA-KÖRUT 2. TEL.: 562—51

SCHMIDT TESTVÉREK
Nyomdafestékgyár R.-T.
Tel.: Aut. 852—85. Távirati: Farbenschmidt Rákospalota.
M. Kir. Postatakarékpénztári csekkszámla szám **52850
Folyószámla az Angol Magyar Bank központjánál.
Gyárt: Kő-, könyvnyomdai-, valamint offsetfestékeket. Mint különlegességet készít.
olaj-mélynyomó, anilin-guminyomó és bádognyomó festékeket.
Gyár és központi iroda: Rákospalota, Pázmány-utca 41.

Fővárosi Hirlap az EGYSÉGES KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT hivatalos lapja

Városrendezés és nagyvasút

Irta Harrer Ferenc dr.

A városrendezés gerince a vízrajzi adottságok (folyó, tenger) mellett a nagyvasúti pályaudvaroknak és a hozzájuk vezető vasútvonalaknak elhelyezése. Egy város egészséges fejlődését csakis a nagyvasúti érdekeknek a városrendezés követeléseivel való összeegyeztetése biztosítja. Mivel azonban az első nagyvasúti berendezések a mai nagyvárosokat még fejlődésük korai, a jövőt nem is sejtető szakában érték, *a városrendezési és a nagyvasúti követeléseknek és érdekeknek összeegyeztetése utóbb a nagyvárosok egyik legnehezebb problémájává vált.*

Igy volt és van ez Budapesten is. A város a maga rohamos fejlődésével mihamarabb beleütközött a nagyvasúti létesítményekbe, a vasút pedig országos szempontoktól irányított fejlesztési törekvéseivel nehézségekre akadt a városnak városfejlesztési terveiben. Nemcsak arra volt szükség, hogy a város szabályozási tervének tovább kialakításánál ismerje a nagyvasút jövőbeli terveit, hanem arra is, hogy

a vasút a változott viszonyoknak megfelelően, és számolva a távolabbi jövővel is, készítsen a pályaudvarok elhelyezése és a hozzávezető vonalakra nézve átfogó, egységes, rekonstrukciós tervet,

amelyhez a városszabályozási terve egészében hozzáilleszkedjék. Amikor az 1900-as években a városszabályozási tervek készítése a közmunkák tanácsától tényleg a főváros kezébe ment át, a főváros részéről meg is történtek ebben az irányban a kezdeményező lépések, *de általános megbeszéléseken túl a főváros és a vasút összeműködése a háború kitöréséig nem jutott.* Most azonban a probléma ismét időszerűvé vált. A magyar államvasutak igazgatósága ugyanis legutóbb kiadta *a budapesti pályaudvarok rendezésére vonatkozó tanulmányait* és ezeket a kereskedelemügyi miniszter az érdekelt hatóságoknak és hivatalos szaktestületeknek rendelkezésére bocsátotta: a tárgyalási alap tehát megvolna.

A városrendezés és a nagyvasút összefüggésében az első kérdés a pályaudvarok, és pedig elsősorban a személypályaudvarok elhelyezése. Mivel a központi személypályaudvaros megoldás ma már kizártnak tekinthető, — erre megfelelő terület sem áll rendelkezésre — a kérdés csak úgy tehető fel: új pályaudvari rendszerünk pilléreiként

megtartsuk-e a mai helyükön, vagy némi eltolással a keleti és a nyugati pályaudvart, vagy pedig egy átmeneti pályaudvarrendszert tegyünk a helyébe,

amelynek állomásai természetesen csak távolabb feküdhetnének; az államvasutak elgondolása szerint *a VI., Szegedi-út és Hungária-út környékén, a régi Lóverseny-téren és a Népliget tájékán.* Az átmenő pályaudvarok rendszerének előnye lenne, hogy a három új személypályaudvar a fővárosba vezető valamennyi vasútvonallal összeköttetésbe kerülne. Ezzel szemben a keleti és nyugati pályaudvarnak fejállomáskéat meghagyása jóval olcsóbb megoldás és a közönségnek nagyobb kényelmet biztosít, aminek mindaddig, míg valamilyen gyorsvasúti megoldás a szomszédos forgalmat át nem veszi, különösen nagy jelentősége van.

A városrendezésnek legfontosabb követelése a nagyvasúttal szemben, hogy a közutak a vasútvonalak fölött vagy alatt vezettessenek át és ezzel a közúti forgalom a nagyvasúti forgalomtól független vagyis szabaddá váljék. Bár ezt az elvet már a budapesti pályaudvarokról és összekötő vonalaikról szóló 1872-es törvény indokolása proklamálta, e téren a budapesti külső városrészek kiépülésével igen súlyos helyzet alakult ki a ceglédi vonal mentén, az úgynevezett halálsorompó-probléma, amelynek

gyökeres megoldása csakis a pályaudvarok elhelyezésének végleges rendezésének koncepciójában várható.

Igen fontos városrendezési érdek az is, hogy a nagyvasút a már kialakult és kialakulóban levő városrészekben *túlsok területet ne foglaljon le.* Ez összefügg a teher- és rendezőpályaudvaroknak, valamint a vasúti műhelyeknek a főváros területéről való kihelyezésével. Végre szorosan összefügg a nagyvasúti problémával és ennek szerves, végleges megoldása nélkül helyesen meg sem oldható:

a gyorsvasút problémája.

Bár gyorsvasút, különösen földalatti gyorsvasút építéséről belátható időn belül szó sem lehet, a főváros külső részeinek és a szomszédos községeknek egymásközt és a főváros magva felé irányuló forgalmi törekvéseinek a nagyvasúttól elkülönítendő önálló vasúti rendszerrel való megvalósítása mint probléma fönnáll és elgondolásban a nagyvasúti problámával együtt oldandó meg.

Ma, amikor a napról-napra való megélés gondjai nyomnak mindenkit, talán különösnek látszik, hogy a városrendezés és a nagyvasút összefüggő problémáit még csak említsük is; de épp *az alkotásra nem alkalmas idők használandók fel arra, hogy a majdani alkotások kitervelessenek.* Ezért ezt a helyzetet, amikor alkalom nyilott arra, hogy ez a probléma legalább elgondolásban megoldást nyerjen, fel kell használni. Legelsősorban a kérdést úgy fognánk meg, ha mindazon hatóságok és szaktestületek képviselőiből, akiknek a probléma megoldásánál hozzászólásuk van, *tanulmányi bizottságot* alakítanánk. Hymódon biztosíttatnék a tárgyalás egységessége és rövidsége.

Százegyven „álláshalmozót" elbocsájtanak február elsején a fővárostól

Legutóbbi számában elsőnek jelentette a *Fővárosi Hirlap, hogy* a státusrendező bizottság elkészült tervezetével *az álláshalmozások megszüntetésére.* A törvényhatósági tanács esütörtöki ülésén tárgyalta ezt a nagyfontosságú kérdést és hozzájárult a javaslat olyan értelmű rendelkezéseihez, hogy *a nyugdíjasok bizonyos értékhatáron túl kétféle címen illetékeket nem vehetnek föl.*

Három kategóriát állapítottak meg,

amely szerint az altiszteskel azonos fizetési osztályban levő alkalmazottak *300 pengőn*, a középfokú hivatalnokok *600 pengőn*, a főiskolai végzettségű és vezető állásban levő tisztviselő-nyugdíjasok *900 pengőn* felüli illetményeket nem élvezhetnek. A döntés természetesen óriási feltűnést keltett, mert ez azt jelenti, hogy

számos fővárosi alkalmazott-nyugdíjas kénytelen fizetésének esetleg jelentős hányadáról lemondani,

vagy pedig megbízatását otthagyni, hogy a rendelkezés érvényesíthetővé váljon. A radikális reform mikénti végrehajtásáról

illetékes helyen

a következő felvilágosítást kapta a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A döntésre hivatott törvényhatósági tanács határozata után most már *az elnöki ügyosztályra hárul a feladat, hogy a polgármester megbízásából ennek a rendelkezésnek érvényt szerezzenek.* Az összeírás és a kimutatásunk szerint összesen

767 esetben állapították meg azoknak a számát, akik nyugdíjas közalkalmazottak, de más címen és beosztásban a fővárostól még külön illetményt kapnak.

Az aránylag magas szám elbírálásánál figyelembe kell venni, hogy *az altisztek és a velük azonos fizetési osztályba sorozottak 313-an vannak,* míg a többiek középfokú tisztviselőkből és a vezető állásuakból tevődtek össze. A határozat értelmében **gyors eljárásra van szükség, mert február elsején az úgynevezett álláshalmozásokat megszüntetjük és minden eset pontos kivizsgálásával, az előírt 300—600—900 pengős minimumot fogjuk megszabni.**

Nincs kizárva az sem, hogy a rendelkezésnek megfelelően *elbocsátások is lesznek,* természetesen annak a szem előtt tartásával, hogy *mindenkor érvényesüljön a méltányosság elve.* Számításunk szerint

február elsejétől kezdődően 140 alkalmazottat küldenek el a fővárostól,

ám mert mindannyiuknak megfelelő nyugdíjuk is van: antiszociális eljárásról ninesen szó. Az álláshalmozások megszüntetése természetesen gazdasági okokból fakadt és az e címen végzett számítások szerint *körülbelül kétszázezer pengő évi megtakarítás fog mutatkozni a főváros költségvetésében.*

Értesülésünk szerint az elnöki ügyosztály máris megindította az eljárás lefolytatását és a törvényhatósági tanács egyik januári ülésén beszámol a végzett munka eredményéről.

Magyar Általános Takarékpénztár R.T.

Főintézet: Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 8 és 10
(ezelőtt: V., József tér 13 és 14.)
Alapittatott 1881.

Alap- és tartaléktőke 33,450.000 P

Az intézetnek Budapesten 10, vidéken 22, összesen tehát 32 fiókja van.

Fiókok Budapesten: I., Horthy Miklós-út 35., II., Széna-tér 1/b., IV., Kossuth Lajos-utca 14—16., IV., Vámház-körút 8., V., Lipót-körút 11., VI., Andrássy-út 46., VII., Erzsébet körút 23., VII., Király-utca 23., VIII., Murányi-utca 14., VII., Rákóczi út 78. Vidéken Baján, B kecsebán, Cegléden, Debrecenben, Gádoroson, Gyöngyösön, Kaposváron, Karcagon, Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Kispesten, Nyiregyházán, Orosházán, Sopronban, Szegeden, Székesfehérváron, Szentesen, Szombathelyen, Tabon, Tapolcán, Várpalotán és Zalaegerszegen.

A takarékpénztári és banküzlet összes ágát müveli.

KOVÁCS LAJOS
vésnöki műintézete és ruggyanta bélyegző üzeme
Budapest, VII., Károly-körut 7
Telefon: József 362—00. szám.

Az összes márkás hálózati **Rádiók 5.— P.** havi részletről föllelé
Bronzcsillárok már 10.— P.-től
DOKUPIL GYULA gépészmérnök
elektro- és rádiotechnikai vállalat
Budapest, IX., Üllői-út 1. Tel.: Aut. 863—27.

BURROUGHS
SPECIÁLGÉPEK
számlázás, könyvelés, bérelszámolás, statisztika részére a legtartósabbak és legcélszerübbek.
Tájékoztató leirásokkal és szervezési tanácsokkal készséggel szolgálunk, a gépek bemutatását bárhol ingyen és vételkötelezettség nélkül eszközöljük
BURROUGHS IRODAGÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV. Váci-utca 1—3. (Bejárat Türr István-u. 8) Tel. Aut. 817-89

Dohányzó, erre gondolj!
NIKOTEX
jó szív, jó idegek — egészség.

Kalaz építési vállalata
I., Szirtes u. 3/b. Tel: A. 53-9-14

A FŐVÁROSI HIRLAP HIRDETÉSEI EREDMÉNYESEK

Vállalkozási Hirlap

A hitel védelméről készült törvénytervezet megoldhatja az építőipar hitelvédelmi problémáját is

Irta Korányi Béla mérnök

A legnagyobb tárgyilagossággal és mind a két érdekeltségnek, tehát az építtetőnek és az építőiparosnak szempontjából kívánok foglalkozni ezzel a kérdéssel. A kibontakozás felé találtam is megfelelő útat, ami azonban a gyengébb bonitású építőipari vállalkozók részéről óriási ellenállásra talált. Ez érthető, ha figyelembe vesszük azt a szigorú elbírálást, amit az építési anyaggyárak a vállalkozókkal szemben alkalmaznak. A kézműves iparosok, a középiparos alvállalkozók már sokszor megjárták, amikor ők hiteleztek olyanoknak, *akiknek bonitásával nem voltak tisztában* és mint főhitelezők az építőipari alvállalkozókkal jutottak összeütközésbe. Ennek ellenére még mindig ők a generálvállalkozók legfőbb hitelezői, mert a kisebb építkezésnél 25, a nagyobbaknál pedig 40 iparág és építési anyagszállító cég kap szerepet. Ezeknek a főhitelezőknek

az építkezésre szállított anyagok után járó számlaköveteléseik nem biztosítja és nem védi a törvény.

Az építőmesterek és építési vállalkozók mindig arra hivatkoznak, hogy dekonjunktúra következtében fizetésképtelenné vált generálvállalkozók okozták azt a riadalmat, amelynek alapján számos felterjesztés ment az igazságügyminiszteriumhoz és a kereskedelemügyi miniszteriumhoz. Mindez nem segített, mert itt

számlaköveteléseit nem biztosítja és nem védi törvénnyel lehet eredményt elérni.

Tagadhatatlan és ezt a kormánykörök is tudják, hogy ez a lehetetlen helyzet tönkre teszi az építésianyag kereskedőket és az építőipari alvállalkozó iparosokat: 30—40.000 adóalanyt. Feltétlenül külön kell választani a munkanemeket, a hitelvédelem biztosítása szempontjából. A törvénytervezet megoldási módját abban látnám, hogy abban a sorrendben, amint a 40%-ot kitevő föld, kőműves, elhelyező és vasbeton munkáért a bank a törlesztéses kölcsönöket folyósítja, a többi 25 alvállalkozó iparosnak a 60%-ra rugó munkáját ugyanily aránylagosan folyósítsák.

Törvényes intézkedésnek kell kötelezően kimondani, hogy az építtető tartozik az anyagszállító és építőiparosok pénzét a jelzálogkölcsönt adó banknál biztosítani,

letétbe helyezni. Ugyancsak köteles az első, esetleg második tételű kölcsönön felül szükséges készpénzjárulást is deponálni. A bank minden iparos szerződését kézhez veszi, kontót nyit számukra és folyósított bankrátákat a bankbecsüs utalása alapján kifizetik.

Ezzel ki van zárva, hogy a rosszul kalkuláló építőmester — *a pontosan szállító iparosok rovására — rendelkezik esetleg a pénzekkel*, hogy azután a szegény iparos polgári per útján kísérelje igényeinek biztositását. A polgári törvénykönyv most zálogjogi biztosítást ad az ipari alvállalkozónak, de csak per- és fizetésképtelenség esetén, tehát akkor, amikor már késő.

A könnyelmű, vagy rosszszándékú építési vállalkozással szemben büntető paragrafusokkal kell az építőiparosságot megvédelmezni.

Az alvállalkozó iparosok részére kért hitelvéédelmi törvény főbb pontjai a következők:

1. A felvett jelzálogkölcsönöket büntetés terhe mellett másra, mint a megnevezett épületre, anyagokat és ipari munkákat szállító cégek számláinak kifizetésére, *felhasználni nem szabad.*

2. Minden épületre vonatkozóan az építési vállalkozó *pénztárkönyvet tartozik vezetni* és azt külön épületenként kezelni. Aki pl. az x épületre felvett pénzeket saját céljaira fordítja, vagy más épületre szóló számlákat ebből kifizet, *két hónaptól két évig terjedhető szabadságvesztéssel* büntetendő.

3. Ugyancsak ilyen szabadságvesztéssel büntetendő az olyan építtető, vagy generálvállalkozó, aki fizetésképtelenné vált, vagy csődbe jut és akiről kiderül, hogy *könyveiben hamis feljegyzéseket alkalmazott*, illetéktelen és nem a szóbanforgó épületre szállító cégeknek fizetett.

4. Az a fővállalkozó, vagy háztulajdonos, aki a folyósított pénzeket abban az arányban, ahogy azokat felvette, *az iparosoknak azonban nem adja tovább*, hanem visszatartja, vagy saját céljaira fordítja, szintén büntetőjogilag felelősségre vonható.

5. Leegyszerüsiteni a német törvényt oly módon, hogy a jelzálogkölcsönt adó bankot kell megbizni, hogy összegyüjtse az épület felépítésére szánt összegeket. A fővállalkozó az egész vállalati összegnél mutatkozó hasznát *most ugyanis elrejtheti a föld-, kőmüves munkába, amelyet ő végez.*

6. A csődtörvény ama pontja, hogy az építtető vagy generálvállalkozó csődbejutása esetén a csődtömeggondnok az alvállalkozó iparos által felvett à contó fizetéseket visszaperelheti: *egyet jelent az iparosok tönkretételével.* Ezt feltétlenül meg kell változtatni.

7. Köztudomású, hogy az épültekre az iparosok által kiszámított, de ki nem fizetett munkák és anyagok a régi törvény szerint az épület tartozékát képezik. Igen gyakori eset, hogy amikor egy iparos a pénzét veszedelemben látja, *akkor a kiszállított munkáit akarja megmenteni*, visszahozni. Gyakran megtörtént, hogy az ilyen iparost lopás miatt feljelentették. Ezt a paragrafust feltétlenül érvényteleniteni kell.

Azt hiszem, ha néhány gyenge lelkiismeretü ember az új építőipari hitelvédő törvénybe ütköző vétségért börtönbe jut és iparigazolványát is elveszíti, mint elrettentő példa, előidézi a tisztulási folyamatot. Ennek nyomán pedig úgy a szolid alapon dolgozó építőmesterekre, valamint a kis- és középiparosokra és az építőiparkereskedőkre *jobb idők fognak virradni.*

Megváltoztatják az utcai WC-szerződéseket. A wieni *Beetz* Vilmos cég utcai WC-k koncessziójáról szóló szerződése csak 1952-ben járna le, de most mégis módosítják, mert bizonyos változtatások mutatkoztak szükségesnek. A szerződés lényegesebb változtatása az, hogy az engedélyes vállalat az eredetileg kikötött két földalatti és hat fölfeletti WC helyett csak három földalatti WC-t tartozik a saját költségén megépiteni és pedig 1932-ben hat földfeletti WC helyett csak három földalatti WC-t tarhelye a Deák-tér, a Károly-körút és a Liszt Ferenc-tér lesz. Az új szerződés megállapitja azt is, hogy a Nagykörúton és a rajta belül eső területen többé földfeletti WC-t állitani nem szabad.

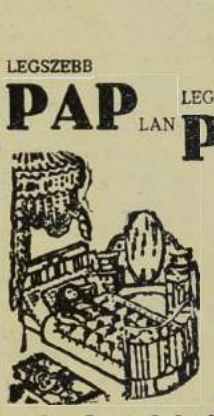
Beérkezett ajánlatok

A múlt héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

A Haller-téri piacon építendő felügyelőségi épület összes munkáira pályáztak: Popper Zsigmond 3598, Czipauer László 3358, Tőke György 3611, Urbán Gyula 3669, Bucsnyetz József 3720 pengővel.

A központi csatorna- és szivattyútelepen szállítószalag felszerelésére pályáztak: Farkasvölgyi rt. 14.565, Ganz és társa 15.700, Láng Gépgyár 16.050, Röck István 16.320, Márkus Miksa 16.605 pengővel.

6000 q anyaszéna, 4500 q zab, 5000 q búzaszalma szállítására pályáztak: Glaz Béla, Szekulesz Miksa, Scheirer Béla, Böhm Arnold, Rotter Zsigmond, Magyar Őstermelő Besz. Szöv., Agrár Industria rt., Bazer Lajos, Mezőgazdasági Ipar Rt.

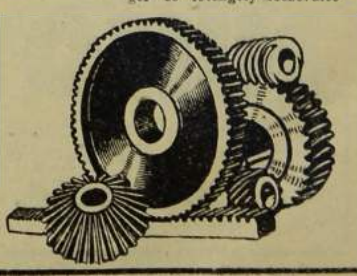
Legjutányosabb
intézeti
ágyak, butorok, matrac, paplan, pokróc és ágyneműek.
LEGSZEBB PAPLAN LEGJOBB PAPLAN LEGOLCSÓBB PAPLAN
ALAPITTATOTT 1854.

Kárpitosáru, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba
minden kivitelben kaphatók.
Gichner János
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust postán bérmentve küldök.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat
Budapest, V., Zoltán-utca 2. szám.
Telefon:
111—49, 258—70, 278—52, 278—53, 278—54
Sürgönycím: Brikett
Szénbányák: Tatabánya, Tokod, Dorog
Brikettgyár: Tatabánya
Portland-cementgyár: Felsőgalla
Bauxit-cementgyár: Felsőgalla
Mésztelepek: Felsőgalla, Hejőcsaba
Karbidgyár: Felsőgalla

Fodor József
magyar királyi udvari butorgyáros
Budapest
IV., Kecskeméti-utca 6. szám
Gyártelep:
IX., Dandár-utca 15. szám

EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS Rényi Károly
A Magyar Kir. Állami Térképészet főbizományosa
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2
Fennáll: 1768 óta. Telefon: Aut. 893-24
Mindennemü katonai térkép, autótérkép, turistatérkép, Utikalauzok Vasuti menetrendek.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
ALAPITÁSI ÉV 1876
BUDAPEST, V. KER., NADOR-UTCA 19. SZ.
TEL.: AUT. 120—07
Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

WEISZ A. fogaskerékgyár
Präciziós fogaskerekek, autó- és traktor-alkatrészek, gépgyártás, henger- és főtengely-köszörülés
Budapest, VIII., Nagytemplom-u. 34.
Tel.: J. 398-05 és 455-85
Távirati cim: MODUL, BUDAPEST
Alapittatott: 1909.

Pesti kirakat

A fehér bot

A pesti utcának egy olyan újításhoz kell hozzászoknia, amely — úgy érezzük — valami egészen különös kötelezettséget és parancsot ró arra, aki ezzel az újítással, a *fehér bottal* találkozik. A fehér bot azt jeelnti: vigyázz rám, te egészséges szemű, egészséges szívű felebarátom, mert én csak ezzel a fehér bottal tapogatódzva járom az élet útját, *én vak vagyok*. A fehérbotos járókelővel szemben az udvariasságnál sokkal többet kell éreznünk, a fehér bot parancsol és könyörög, a fehér bot a lét, az élet nagy szerencsétlenségét kiáltja a fülünkbe és nekünk alázatos szívvel engedelmeskednünk kell.

A budapesti közönségnek nem kell emlékezetébe idézni azokat a szánalmas és fájdalmas jeleneteket, amelyekkel utcán, villamosnál, de főként úttesteken való átjáróknál nagy-nap után találkozunk. A vakokon így is, fehér bot nélkül is segítettek mindig szamaritánus szívű felebarátok, de mai nagy gondjainkban, amikor mindenki magában elmerülve jár az utcán, bizony megeshetik velünk, hogy nem vesszük észre a mellettünk elhaladó, vagy mellettünk vergődő embertársunk nagy baját. A fehér bot azonban vészjel, a fehér botot az emberszeretet adja a vakok kezébe és a budapesti rendőrség, a főkapitány, a közlekedési ügyeket intéző főkapitány-helyettes csak igazán nemes szívükről tettek tanuságot, amikor a budapesti közönséget ezzel a fehér bottal figyelmeztetik felebaráti kötelességére. Szép és hasznos karácsonyi gesztus ez, amelyért hálásak lesznek majd a szegény vakok, de hálásak vagyunk mi egészségesek is, mert érezzük a rendőr kezét és a rendőr szívét, amelynek majd akkor is meg kell dobbannia, ha mi jutunk veszedelembe, segítséget kivánó körülmények közé.

Ez a fehér bot nemcsak a vakok számára irgalmas cselekedet, hanem a mi számunkra is, akik látjuk, hogy vigyázuak ránk is. Valljuk be egyben azt is, hogy a budapesti publikum egy kicsit maga is rászorul erre a fehérbotra, mert a főkapitány nemes példája talán egy kicsit meglágyítja majd a kemény szíveket, közelebb hozza egymáshoz az embereket, irgalmas cselekedetekre készteti a fenhéjázókat, szóval egy kicsit kitapogatja a pesti ember szívét.

Erre pedig nagyon, de nagyon nagy szükség van ezekben a zord időkben.

A kenyér

Milliószor a szájunkba rágták már a gazdasági tudományok professzorai, hogy minden bajnak, minden szegénységnek az az oka, hogy gazdagok vagyunk. Hányszor hallottuk, hogy az a baj, hogy Braziliában krematóriumokban kell megégetni a kávét, a tengerbe kell süllyeszteni a gyapotot. Hányszor prelegálták előttünk, hogy a gazdasági bajok a túlprodukcióból fakadnak. És ki tudná megmondani, hányszor tárták fel előttünk a magyar mezőgazdaság szörnyű helyzetét, hogy nincs kivitel, sok a búza, sok a gabona, hogy megfojt bennünket az átkozott túltermelés, hogy a magyar gazda megeteti a finom nemes búzát az állatjaival... És így tovább.

De hát ha már a földmüvesosztály, a magyar gazda ide jutott, ha már szegénynek a nyakán marad a gabonája, de legalább — szörnyű sovány vigasztalás! — éhen nem veszünk. Ilyen rettentő mezögazdasági bajok mellett legalább a kenyér lesz olcsó. Hiszen mindig azt magyarázzák, hogy a saját zsírunkba fulladunk bele.

Tessék tehát elképzelni a szegény pesti ember ébredését, amikor azt olvassa, hogy a *pékek beszüntették az olcsó kenyér gyártását és felemelték az árakat*. Tették ezt akkor, amikor a búza is olcsó, a munkaerő is olcsó, csak a malom, a pék, meg a kenyér drága. Nem szeretünk nagy szavakat használni, de ez a pék-merénylet a mai viszonyok között határoozttan *forradalmasító jelenség*.

És kérdezzük, hol van a főváros és *hol van a fővárosi kenyérgyár*, amelyet azért teremtettek meg és azért türnek meg ma is, hogy ilyenkor akcióba lépjen. A főváros kenyérgyárának már ontania kellene az olcsó kenyeret, a pékek elhatározásának órájában el kellett volna árasztania Budapestet akció-kenyérrel és *millió ember védelmében le kellett volna tipornia a pár száz pék diktatúráját*.

Olyan kenyérgyárra, amely egy vízen evez a pékekkel, amely vidáman lubickol a profit, vagy a tehetetlenség pocsolyájában, nincs szükségünk. *Az ilyen községi kenyérgyár dilettáns vezetőségével együtt tényleg megérett a „leépítésre"*.

Hunyadi János
TERMÉSZETES KESERŰVIZ
AZ EMÉSZTŐSZERVEK LEGKIVÁLÓBB GYÓGYVIZE. EGY HÁZTARTÁSBAN SEM HIÁNYOZHAT.
HATÁSÁBAN FELÜLMULHATATLAN
SAXLEHNER ANDRÁS, BUDAPEST

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 36. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 24 pengő.
fél évre . . . . . 12 pengő.

Előfizetésifelhivás

Január elsejére új előfizetést nyitunk a **Fővárosi Hirlapra**, *amely immár megkezdi pályafutásának, Budapest érdekeiért küzdő ernyedetlen munkájának harmadik évtizedét. Budapest polgárságáért, ennek a polgárságnak légeminensebb érdekeiért és jogaiért harcolunk tovább is azzal a lelkesedéssel és odaadással, amely húsz esztendőn át eredményt eredményre halmozott. A polgárság érdekeinek és jogainak voltunk és leszünk őrtállói a főváros közéletében, a kommunitás működésében és az egész magyar jövő fejlődésének kialakulásában.*

A zászló, amelyet követünk, védünk és győzelemre segítünk, az Egységes Községi Polgári Párté, amelynek hivatalos szócsöve a Fővárosi Hirlap.

Ez az a párt, amely demagógia-mentesen építi a magyar liberalizmus új sáncait, teremti meg az alkotó munka nyugodt atmoszféráját és lehetőségeit. Ez az a párt, amely — a **Fővárosi Hirlap** *régi programjának értelmében — a leghathatósabb polgár-védelmet fejleszti ki. Együtt küzdünk a nehéz és szegényes reményű időkben a bölcs takarékosság mellett is az élet lehetőségeit ápoló politikáért. Bő igéretek helyett szerény kenyeret akarunk kiharcolni Budapest minden polgárának és a becsületes, egységes, igazságos kritika eszközeivel akarjuk megvédeni Budapestet attól, hogy se a pazarlás, se az oktalan, az ijedt takarékosság temetővá süllyessze ezt a várost.*

— **Sipőcz Jenő polgármester betegsége.** Néhány nappal ezelőtt torokbántalmak következtében megbetegedett *Sipőcz* Jenő dr. polgármester, aki orvosi rendeletre egyelőre nem járhat be hivatalába és valószínűen a zünnepnapokat is az otthonában tölti, bár állapota már a jobbulás útján van. A polgármester újévkor veszi át újból hivatala vezetését.

Gallina Frigyes tanácsnok előadása az Országos Kaszinóban. *Gallina* Frigyes dr. tanácsnok nagy és előkelő közönség előtt előadást tartott az Országos Kaszinóban *Budapest utcáinak esztétikájáról*. Miután az egyes nagyvárosok utcáinak szépségeit érzékeltette hallgatóival, behatóan foglalkozott a Vár, a Dunapart, a Margitsziget és egyes belső városrészek városképeivel. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az előadást és melegen ünnepelte érte az illusztris előadót.

Nemzeti szociálpolitikát! A *Nemzeti Figyelő* című folyóirat októberi és novemberi számaiban érdekes tanulmányt közölt doroghi *Farkas* Ákos dr. főjegyző tollából, aki éles szemmel, hozzáértéssel és részletes adatokkal mutatja ki, hogy *a konzervativ állami és társadalmi rendnek a legnagyobb biztositéka az őstermelő-osztályok anyagi jóléte és elégedettsége*. Az új földbirtokpolitikának tehát legfontosabb célja az lehet, hogy erőteljesebb és életképesebb törpebirtokos egyedeket a kisgazda-osztály soraiba emelje. Foglalkozik *a földreform kérdésével* és a hitbizományi birtokok kisajátítását csakis megfelelő megtérítés ellenében tartja helyesnek. Őszinte nyiltsággal megmondja, hogy ezekkel a kérdésekkel jobb szembenézni, mintsem elvakult maradisággal legnagyobb értékeinket veszélybe dönteni. A feltünéstkeltő tanulmány most különlenyomatban jelent meg a Stádium sajtóvállalat kiadásában.

Papp Jenő rádiókrónikái. A rádió-közönség már hónapok óta különös előszeretettel hallgatja *Papp* Jenőnek vasárnap déli rádiókrónikáit, amelyek a maguk közvetlenségükkel elmaradhatatlan tartozékai a rádióhallgatók vasárnapi szórakozásának. *Papp* Jenő egy év óta elmondott vasárnapi csevegései most könyvalakban jelentek meg és a nagy népszerüségnek örvendő iró összegyüjtött beszédei ebben a formában is általános tetszésre találtak. A rádiókrónika minden könyvkereskedésben kapható 4 P 80 fillérért.

Törlik a főváros 14 milliós kórházi ápolásidíj követelését. A főváros és a kormány között néhány héttel ezelőtt, — mint annak idején a *Fővárosi Hirlap* arról részletesen hírt adott, — végleges megállapodás jött létre a kórházi ápolási díjak megállapítása, az állami hozzájárulás stb. tekintetében. A főváros, a megállapodás szerint, mint ismeretes, január elsejétől kezdve évente 7 millió pengőt kap az országos betegápolási alapból kórházi célokra olymódon, hogy ezt a pénzt a székesfőváros pénztárainál beszedett adóösszegből negyedévi egyenlő részletekben igénybeveheti, illetve levonhatja. A polgármester most kiadott rendeletével utasította a pénzügyi osztályt, hogy a betegápolási pótadó ilymódon való igénybevétele tekintetében tegye meg kellő időben az intézkedéseket és sürgősen készitsen előterjesztést. Az említett megállapodás egyik feltétele az volt, hogy a főváros a 7 millió pengős évi átalány ellenében lemond korábbi, mintegy 14 millió pengőre rúgó ápolási díjkövetéséről s a kormánnyal szemben semmiféle további igényt nem támaszt. *A főváros számadásaiban ez a 14 millió pengő követelés azonban még mindig szerepel.* Ennélfogva a polgármester utasította *Sebő* Béla főszámvevőt, hogy ennek a követelésnek, illetve *a 14 milliónak a törlése iránt a zárszámadásban gondoskodjék*. A kormány a kórházi ápolási díjak dolgában kötött megállapodás szerint kötelezni fogja a szomszédos törvényhatóságokat a főváros kórházi költségeihez való hozzájárulásra, s mint a *Fővárosi Hirlap* megírta, ilyen címen *700.000 pengő* előirányozva a költségvetésben és már elkészült az állami intézkedés végrehajtását adatokkal alátámasztó, sürgető felirat is. A közegészségügyi ügyosztály vezetője, *Salamon* Géza tanácsnok utasítást kapott, hogy e hozzájárulás kieszközlése céljából a szükséges lépéseket tegye meg és egyben *gondoskodjék annak a 300.000 pengőnek a behajtásáról is*, ami idegen hatóságoktól jár különböző fertőtlenítésekért és fertőző betegek szállításáért.

A Hutter és Lever cég centennáriuma. Ezelőtt száz esztendővel, pontosan 1831-ben alakult meg a *Hutter* József szappangyár. A magyar szappangyárnak a háziiparszerü keretekből számottevő gyáriparrá való kifejlesztése szorosan összefügg a később részvénytársasággá átalakult *Hutter és Lever* cég történetével. A patricius Hutter cég eredményekben gazdag története egyszersmind a magyar iparosodás történetének is egyik fejezete. A cég centennáriuma alkalmából díszes keretü könyvben ismertette a cég történetét.

A Belső ferencvárosi egységespárt a Corvin (Hébel) kávéház különtermében évzáró társasvacsorát rendezett, amelyen dr. *Fülöp* Gyula köszöntötte *Usetty* Béla. *Popelka* Béla bizottsági tagokat, *Muzsikó* István kerületi tanácsnokot, dr. *Haidekker* János és *Benedek* Szabolcs főjegyzőket. *Usetty* nagyhatású beszédben azokat a jelenségeket ismertette, amelyekből a gazdasági helyzet javulására lehet következtetni. *Székely* Lipót, *Fehér* Gyula, *Fonyó* Jenő és mások szólaltak fel.

A Nemzeti Bank közgyűlése. A *Magyar Nemzeti Bank* 1932 február 1-én délután 6 órakor tartja meg nyolcadik rendes közgyülését. A közgyülésen azok a részvényesek vehetnek részt, akik 25 részvény birtokát *ez év július 31-ig* eszközölt letét útján igazolták.

A „Hermes" Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. igazgatósága f. hó 17-én tartott ülésében megállapította az intézet 1931. július 30-ával lezárt mérlegét, mely P 144,776.85 nyereséggel zárul. Az igazgatóság a december 29-én tartandó közgyülésnek indítványozni fogja, hogy ezen összegből az 1930—31. üzletévre, az alapszabályok 31. §-a értelmében, részvényenként P —.80 kerüljön kifizetésre.

A Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára (Trust) december 18-iki rendkivüli közgyülése a *Miskolci Villamossági Rt.*-nak a társaságba való beolvasztását határozta el. A *Miskolci Villamossági Rt.* alaptőkéjét kitevő 80.000 darab részvényből jelenleg is 66.820 darab van a *Trust* tulajdonában, mely részvények meg fognak semmisittetni, míg a fennmaradó 18.180 darab részvény 20:9 arányban *Trust-részvényre* fog kicseréltetni. Az ezen cseréhez szükségelt 5931 darab *Trust*-részvény tekintetében már gondoskodás történt és ilymódon ezen tranzakció a *Trust* részvénytőkéjének felemelése nélkül fog a még külön hirdetményben közzéteendő időpontban lebonyolitásra kerülni.

HUTTER
ÉS
SCHRANTZ RT
Budapest,
X. ker., Gyömrői-út 80
Városi mintaraktár:
VI., Vilmos császár-út 63
Kerítések, kerítés-fonatok, tűzhelyek és kályhák hazai szénre
nagy választékban
Telefon: J. 379—36.

ROSINGER L. B.
BUDAPEST, VI. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 21.
Sokszorositógépek
Összeadógépek
kézi és villanyhajtásra
Acél irodabutorok
TELEFON: 282—47

Magyar Kútépítési és Mélyfurási vállalat
Telep és központi iroda: Budapest, I., Attila-u. 69
Telefon: 57—9—38.
Próbafurások, artézikutak, szürőkutak, süllyesztőkutak, bányafurások

Elsinger-Linoleum
Budapest, V., Honvéd-u. 4.
Telefon: Automata 232—58.

Torontáli Szőnyegház,
Teréz-körút 8 folytatja nagy karácsonyi vásárját kézzelszőtt gyapjú összekötőkből, ágyelőkből, :: ebédlőszőnyegekből, divánátvevőkből. ::

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek a székesfőváros hivatalai, iskolái, intézetei és üzemei részére szükséges papíráru szállítására.

A teljes kiírási művelet (szállítási feltételek, minták) Budapest székesfőváros központi anyagszertárában (IV., Központi Városháza, III. udvar) hétköznaponként 8—2 óra között díjmentesen megszerezhetők, illetve megtekinthetők.

Az ajánlatokat Budapest székesfőváros központi anyagszertárába, 1932 január 6-án déli 12 óráig kell benyujtani. Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bánatpénzt letenni.

Az ajánlatok a polgármesteri XI. ügyosztály helyiségében (Központi Városháza, II. em. 235. ajtószám) ugyanaznap fél 1 órakor kerülnek felbontásra, ahol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1931 december 18.

A székesfőváros polgármestere.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyilvános versenytárgyalást hirdetek a Köztisztasági Hivatal részére az 1932. évben szükséges altiszti és munkás nyári ruhák szállítására.

A bánatpénz tekintetében a hivatalos rendelkezések irányadók.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a hirdetés megjelenésétől kezdve naponta déli 12—2 órák között a Köztisztasági Hivatalnál (VIII., Kun-u. 8., I. em.) díjtalanul átvehetők.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1932 január 15-én, pénteken délelőtt 10 óráig a Köztisztasági Hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun-u. 8.) kell benyujtani. Az ajánlatokat ugyanott és ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor bontják fel, amikor is az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapest, 1931 december 10.

A székesfőváros polgármestere.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: DACSÓ EMIL.

Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadóvállalat.

Nyomatott a Budapesti Hirlap nyomdájában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. — Felelős nyomdavezető: NEDECZKY LÁSZLÓ igazgató.

SZEGEDY BÉLA JENŐ
OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, ÚT-, VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐVEZŐMESTER
BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÚT 101. TEL.: AUT. 553-15.

Tüzifa, szén, építési anyagok
RINGWALD SÁNDOR Bpest, X. Belső Jászberényi-út 14
Telefonszám: Kőbánya 76—64
VÁROSI TISZTVISELŐKNEK FIZETÉSI KÖNNYITÉSEK

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11 sz. Telefon: Automata 923—24
GYÁRTMÁNYAI:
Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdőkészülékek. Bor- és sör kimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések; mosó- és vasalógépek. Fémtömegcikkek. Folyékony szénsav.

Alégzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
SZT. GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája.

ROSTI JAKAB ALAPITVA: 1909.
Vas-, fém- és gépkereskedése
Budapest, VI., Váci-út 82. Tel.: 902—96 és 914—77

KRÁL GYULA
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
BUDAPEST, III. KER., LAJOS-UTCA 77/79 KŐBÁNYA:
TELEFON: AUTOMATA 624—88 BUDAKALÁSZ

JÁRITZ NÁNDOR ÉS TSA TELEFON: Aut. 887-84
vegyészeti gyár
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 27

Közúti gőz- és motorhengerelést
vállal
WOLFF ERNŐ Sürgönycím: WOLFFEKE
Budapest, I., Kelenföldi-út 1 TELEFON: 59—9—68

Mester és Kiss okl. épitész és építőmester
Budapest, VII., Szobránc-utca 29. Telefon: 97-7-72

PROCZELLER BÁLINT
kövező, útépítő és burkoló vállalkozó
Telefon: Kőbánya 74—84. Budapest, X., Korponai-u. 11.

Matheides Dániel teherfuvarozási vállalkozó
Butor- és mindennemű szállítás
Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 19. Tel.: J 351-50

The Neuchatel Asphalte Company Limited Budapesten
Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. Telefon: Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversal mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversal természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat. — Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt.
Budapest, V. ker., Sas-utca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52.
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: LÁBATLAN. — Mészégető: LÁBATLAN.
Téglagyárak: BUDA, KŐBÁNYA, NYERGESÚJFALU

Singer József
Fatermelő, tüzifa- és szénnagykereskedő, Bpest, Józsefvárosi pályaudvar X. kapú
Telefonhivó József 311—19. szám.
Kiváló tüzelőanyag készletem legolcsóbb napi árakon
Köztisztviselőknek fizetési könnyitések

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Telefon: 297-18, 276-94 BUDAPEST, V., Nádor-utca 17. sz.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt! ● Telefon: Automata 530—03.

Utépitőgépek
betonutak, aszfaltutak és felületi kezeléssel ellátott utak részére.
Gőzmosó- és gőzfőző-berendezések
Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest, X. kerület, Gyömrői-út 76 78. sz.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, MOZSÁR-UTCA 9. SZ.

ALEXY GYÖRGY
okl. gépészmérnök villamossági és müszaki vállalata.
Telefon: A. 209—92 és Aut: 209—93 sz.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis-utca 2.

HOLLÓS FERENC
OKL. MÉRNÖK ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, V., Csanádi-utca 5.
TELEFON: 901-24

SCHÄFFER KÁROLY
OKLEVELES MÉRNÖK
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó, kövező-mester
Budapest, IV. Kecskeméti u. 13, III. em. 1. Telefon 844—12

HIRMANN FERENC FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII. KER. CSÁNYI-U. 7/9. TELEFON J. 460—49
KÉSZIT: gőz, viz, légszesz, központi melegviz fütési, fürdő és egészségügyi szerelvényeket. — RAKTÁRON TART: fayence-, emaille-árukat és csöveket

MINKOVITS
MODERN CÉGTÁBLAFESTŐ
BUDAPEST, VIG-U. 24. SAJÁT HÁZ
TELEFON: J. 385 52 FŐVÁROSI SZALLITÓ

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és Gőzhajózási Vállalat
Budapest, VII., Károly-körut 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Schöffer Nándor
asztalos- és épületfatelepe
Tel.: Aut. 866-71 Budapest, IX., Lónyay-u. 35

AUTOMOTOR Teherfuvarozó Részvénytársaság
Telefon 934—49 Budapest, VI., Fóthi-út 25. Telefon 913—12
Vállal mindennemű teherfuvarozást kocsival. Épületekre szállit kavicsot, homokot, követ, teglát, szencsúzdakról szenet, kokszot, fát stb.

MOTTL ÉS SERÉNY
SZOBRÁSZOK
MŰKŐ-, GIPSZ- ÉS MENNYEZET-MUNKÁK
BUDAPEST, VII., EGRESSY ÚT 23 TELEFON: 96-1-37

TÖRÖK és JUHÁSZ BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44
FESTŐIPARI VÁLLALAT
Elvállalunk mindennemű szobafestő, épület-, bútormázoló és fényező munkát
TELEFON: Aut. 907-03

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 3.
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógyintézetek.

RESCH JÓZSEF
szerszámfa- és bognárfakereskedő
Budapest, IX., Remete-utca 26 * Telefon: J 329-89

Szigetelő- és Asfaltipar
Fried Miksa okl. mérnök
Ujpest, Andrássy-utca 3. Telefon: 942—58.
Gyártmányok: Szigetelőlemez, fedőlemez. — Munkakivitelezés: Tetőfedés, szigetelés, viztelenités, asfaltozás.
Hidegen kenhető tetőmázok asfaltból, gummiból, kiöntő asfalt, asfalt coulé.

Szász Albert okl. mérnök épitő és faipari vállalata
Budapest, II., Tölgyfa-utca 14.
Fatelep: (Depot) VI., Mágiya-utca 76.
Budapest—Dunapart teherpályaudvar Sziget vágány. Telefon: A. 514-06

LUX LAKKOK FESTÉKEK LUX Ede és társa LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR R.T. BUDAPEST, VIII., ÓRNAGY-UTCA 4-12.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETON ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA
VIII., FUTÓ-UTCA 10. TELEFON: J. 303—85.